1ª
34530

ATHENÆ
US.

BIBLIOTECA
DE LA
Universidad de Salamanca.
Sala Est. Tab. Núm. 6

L

1ª
34530

Al muy magnifico señor pedro de almaçan

num. 32. cax. 5. num. 2.

Athenæus

b16692615

ATHENAEUS

ἈΘΗΝΑΊΟΥ δειπνοσοφιστοῦ τὴν πολυμαθεστάτην πραγματείαν νυνὶ ἔξεστί σοι φιλολόγε μικροῦ
πριαμένῳ πολλῶν τε καὶ μεγάλων καὶ ἀξιομνημονεύτων καὶ θαυμαστῶν καὶ ποικίλων καὶ δαι-
δάλων καὶ γλαφυρῶν καὶ ὧν ἴσως πρότερον οὐκ ᾔδεις, ἐς γνῶσιν ἐλθεῖν· καὶ ὅλως τῶν τῆς
ἑλληνικῆς παιδείας ἀφθόνων καὶ δυσευρέτων κειμηλίων ἐγκρατεῖ γενέσθαι. τῶν
δὲ βιβλίων πεντεκαίδεκα τὸν ἀριθμὸν ὄντων, τὰ μὲν τρισκαίδεκα, ὁλόχρηστα·
τὸ δέ τοι πρῶτον καὶ δεύτερον ἐπιτετμημένα σοι παρέχομεν. ἀκεφάλῳ
σώματι κεφαλὴν ἀναγκασθέντες ἐπιθεῖναι κολοβήν. αἰδοῦ ὧν οὖν
δεῖν εὐγνωμόνων τὸ ταυτὶ τὰ συγγράμματ᾽ ἀναλεγομέ-
νους, μάλιστα μὲν τοῖς περὶ τὸν Ἄλδον τὸν πολύαθλόν
τε καὶ πολυγράμματον εὐχαριστεῖν. οὐχ ἥ-
κιστα δὲ καὶ Μουσούρῳ τῷ διδασκάλῳ.
τῷ εἰ καὶ μὴ παντάπασιν ἰσασ-
μένῳ τἀντίγραφον τῶνδε
τῶν τύπων ἀνηκέ-
στοις ἕλκεσι
πολλα-
χῆ
διεφθο-
ρός,
ἀλλ᾽ οὖν
πολλὰς μὲν μυ-
ριάδας διορθώσαντι
σφαλμάτων πολλοὺς δὲ στί-
χους τῶν παρεισαγομένων κατα-
λογάδην πρότερον ἀναγινωσκομένους
καὶ χύδην, εἰς τὴν προσήκουσαν τῆς ἐμμέτρου
τάξεως εὐκοσμίαν ἀποκαταστήσαντι, χάριν εἰδέναι.

ALDVS PIVS MANVTIVS IANO VYR-
THESI PANNONIO. S. P. D.

Q Vantum gratuler tibi Iane, quantum Hungaris tuis, quantum ipsi Hungariæ, non facile dixerim: quod tantum iam profeceris græcis literis nondum annũ audiens Musurum Cretẽsem: idq; Venetiis, ut primus græcas musas atticæ loquẽtes breui relaturus in patriam uideare. Macte noua uirtute puer sic itur ad astra. Nosti suscepisse te onus graue & Venetiarum, & Musuri, quorum alter te scientia augere potest: alteræ exẽplis. Nosti illud Homeri αἰχρόν τοι δηρόν τε μένειν κενεόν τε νέεσθαι. Nosti quàm excitet te ad uirtutẽ Thomas Cardinalis & legatus à latere D. N. ac Strigoniensis Archiepiscopus, maxime uenerandus: Auunculus tuus, qui illud Aeneæ ad Ascanium tibi dicere uere potest, Disce Puer uirtutẽ ex me uerumq; laborẽ. Nosti quàm excitet te & Philippus Cyulanus à secretis Regis, homo grauissimus, atq; optimus, qui dum summa fide, & integritate oratorem agit apud Venetos, te, quoties ad eum officii gratia salutatũ uadis, id quod sæpe facis, assidue monet, inquiens, Iane, Pauci, quos æquus amauit Iuppiter, aut ardẽs euexit ad æthera uirtus, cura precor, ut sis unus ex paucis, & Auunculi Cardinalis simillimus. Perge fili, ut cœpisti. & id genus alia plena patriæ dilectionis. Nosti præterea quàm excitet te Ianus ille quinqueeclesiensis Episcopus, Gloria, & Decus ingẽs Pannoniæ nam & tibi nomen est Iano, in cuius sepulchro elegans illud Distichum legitur.

Hic situs est Ianus, patrium qui primus ad Istrum
Duxit laurigeras ex Helicone Deas.

Retulit uir ille nũquam satis laudatus in patriam primus latinas musas: tu & latinas, & atticas Musuro Doctore relaturus uideris. Neq; enim dubito, quin, quæ gloriose cœpisti, sis perfecturus. tum quia bene cœpisti, dimidium, facti qui cœpit, habet. ἀρχὴ γάρ ἥμισυ παντός. Tum etiam, quia iam plurimum profecisti. Quamobrem impulsus ego acri ingenio, frequenti studio, miro amore erga bonas literas sanctissimis moribus tuis, hosce Athenæi libros de cœnis doctorum hominum plenos uariarum, & mirabilium, satiq; dignissimarum rerũ sub tuo nomine exire uolui ex ædibus nostris in manus studiosorum, quo fias alacrior ad sacra studia literarum. Hi. n. libri præter uariã, ac miram rerum, quas continent, cognitionem, ut piscium: herbarum: arborum, & aliorum penè innumerabiliũ, iuuabunt te, & studiosos cæteros corrigendis aliis libris ex plurimis, quos citat, authoribus. Cuius rei facere fidem potest locus apud Theophrastum de Historia plantarum libro quarto, ubi de Malis Medicis, ac Persicis tractat. qui cum sit mutilatus, & corruptus, & in eo libro, quẽ è græco in latinũ non minus eleganter quàm docte traduxit Theodorus Gaza, & in eo, qui græce cura nostra habetur impressus facile ex eo corrigi potest, quod in tertio libro δειπνοσοφιστῶν citat Athenæus, In græco enim impresso, & in [illegible]to per Theodorum, post καὶ χελιδόνιον deest τῷ τῆς δάφνης, & post ἀνδράχνης, deest καὶ καρύας. Est enim ἀνδράχνη absq; r. portulaca arbor absq; r. ἀνδράχνη autẽ cum r. portulaca herba cum r. id quod & Plinius testa[illegible] ost[illegible] ὅσα μὲν δὲ πάνυ, deest καὶ αὐτό. Item post πιπωκὼς θανάσιμον φάρμακον deest, δοθὲν γὰρ ἐν οἴνῳ, διακόπτει [illegible] τὴν κοιλίαν, καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον. Præterea illud in impresso ὅταν δὲ ἀνθῇ * τι διαφυτεύηται, Legendum est, ὅταν [illegible] διαφυτεύηται, absq; asterisco. Deesse autem τῷ τῆς δάφνης, & δοθὲν γὰρ ἐν οἴνῳ, διακόπτει τὴν κοιλίαν, καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον, confirmatur ex his Virgilii uersibus in secundo Georgicon,

Media fert tristes succos, tardumq; saporem
Felicis Mali, quo non præsentius ullum,
Pocula siquando sæuæ infecere nouercæ,
Miscueruntq; herbas, & non innoxia uerba,
Auxilium uenit, & membris agit atra uenena.
Ipsa ingens arbor, faciemq; simillima Lauro:
Et si non alium late iactaret odorem,
Laurus erat. folia haud ullis labentia uentis.
Flos apprima tenax. animas, & olentia Medi
Ora fouent illo, & senibus medicantur anhelis.

Totum. n. accepisse uidetur ex Theophrasto. Hanc arborẽ Athenæus probat esse citrium multis rationibus, & addit, quo modo in Media primum inuentũ sit pomo eius arboris, uenena exagi ex mẽbris: nec obesse ea quicquam posse iis, qui comederint citrium. Hæc diximus uerbosius, ut cognosceres quàm utiles futuri sint tibi, & cæteris studiosis hi Athenæi libri, quos Musurus noster sic accurate recensuit collatos & cum multis exemplaribus, & cum Epitomate, ut infinitis penè in locis eos emendauerit, carminaq; quæ ueluti prosa in aliis legebantur, in sua metra restituerit. Adde, quod primus, & secũdus liber, qui in aliis deerant, ex epitomate additi sunt cum bona parte Tertii libri, erat. n. hic sine capite, quo factum est, ut iidem ferè hi existimari possint, qui erant integri, quoniam ea est materia, ut non multa subtrahi ex eis potuerint. Habes igitur integros Athenæi libros. Dabuntur ut spero, & alii, qui desyderantur Authores, uel breui, faueat Deus. Quamobrẽ omnia tibi abunde erunt: ut musas Atticas in patriam tuam gloriosus referas. Vale.

Venetiis Mense Augusto. M. D. XIIII.

ὙΠΌΘΕΣΙΣ ΤΟΥ͂ ΣΥΓΓΡΆΜΜΑΤΟΣ.

ΔΑΙΤΥΜΌΝΩΝ ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ἈΘΗΝΑΊΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩ͂Ν ΒΙΒΛΊΟΥ ΠΡΩ͂ΤΟΥ.

Ἀθήναιος μὲν ὁ τῆς βίβλου πατήρ. ποιεῖται δὲ τὸν λόγον πρὸς Τιμοκράτην. δειπνοσοφιστὴς δὲ ταύτῃ τοὔνομα. ὑπόκειται δὲ τῷ λόγῳ Λαρένσιος Ῥωμαῖος ἀνὴρ τῇ τύχῃ περιφανής. τοὺς κατὰ πᾶσαν παιδείαν ἐμπειροτάτους ἐν τοῖς ἑαυτοῦ δαιτυμόνας ποιούμενος. ἐν οἷς οὐκ ἔσθ' οὗτινος τῶν καλλίστων οὐκ ἐμνημόνευσεν. ἰχθῦς τε γὰρ τῇ βίβλῳ ἐνέθετο, καὶ τὰς τούτων χρείας, καὶ τὰς τῶν ὀνομάτων ἀναπτύξεις. καὶ λαχάνων γένη παντοῖα, καὶ ζώων παντοδαπῶν, καὶ ἄνδρας ἱστορίας συγγεγραφότας. καὶ ποιητάς. καὶ ὅλως σοφούς, καὶ ὄργανα μουσικά. καὶ σκωμμάτων εἴδη μυρία. καὶ ἐκπωμάτων διαφοράς, καὶ πλούτους βασιλέων διηγήσατο, καὶ νηῶν μεγέθη, καὶ ὅσα ἄλλα, οὐδ' ἂν εὐχερῶς ἀπομνημονεύσαιμι, ἢ ἐπιλίποι με ἡ ἡμέρα κατ' εἶδος διερχόμενον. Καὶ ἔστιν ἡ τοῦ λόγου οἰκονομία, μίμημα τῆς τοῦ δείπνου πολυτελείας, καὶ ἡ τῆς βίβλου διασκευή, τῆς ἐν τῷ λόγῳ παρασκευῆς. τοιοῦτον ὁ θαυμαστὸς οὗτος τοῦ λόγου οἰκονόμος Ἀθήναιος ἥδιστον λογόδειπνον εἰσηγεῖται, κρείττων τε αὐτὸς ἑαυτοῦ γινόμενος, ὥσπερ οἱ Ἀθήνησι ῥήτορες, ὑπὸ τῆς ἐν τῷ λέγειν θερμότητος πρὸς τὰ ἑπόμενα τῆς βίβλου. βαθμηδὸν ὑπεραίρεται. οἱ δ' ἐν τῷ δείπνῳ ἐνθάδε ἐπιδημήσαντες δειπνοσοφισταὶ ἦσαν. Μασούριος, νόμων ἐξηγητὴς καὶ πάσης παιδείας οὐ παρέργως ἐπιμέλειαν ποιούμενος, Μούσιος ποιητής, ἀνὴρ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην παιδείαν οὐδενὸς δεύτερος. καὶ τὴν ἐγκύκλιον, οὐ παρέργως ἐζηλωκώς. ἕκαστον γὰρ ὧν ἐπεδείκνυτο, ὡς μόνον τοῦτο ἠσκηκὼς ἐφαίνετο. τοιαύτῃ πολυμαθείᾳ ἐκ παίδων συνετράφη. ἰάμβων δὲ ἦν ποιητής. οὐδενὸς δεύτερος φησὶ τῶν μετ' Ἀρχίλοχον ποιητῶν. παρῆν δὲ καὶ Πλούταρχος, καὶ Λεωνίδης ὁ Ἠλεῖος, καὶ Αἰμιλιανὸς ὁ Μαυρούσιος, καὶ Ζωΐλος γραμματικῶν οἱ χαριέστατοι. φιλοσόφων δὲ παρῆσαν, Ποντιανὸς καὶ Δημόκριτος οἱ Νικομηδεῖς. πολυμαθείᾳ πάντας ὑπερηκοντικότες. Φιλάδελφός τε ὁ Πτολεμαιεύς. ἀνὴρ οὐ μόνον ἐν φιλοσόφῳ θεωρίᾳ τεθραμμένος ἀλλά, καὶ κατὰ τὸν ἄλλον βίον ἐξητασμένος. τῶν δὲ κυνικῶν εἷς ἦν, ὃν Κύνουλκον καλεῖ. ᾧ οὐ μόνον δύο κύνες ἀργοὶ εἵποντο, ὡς τῷ Τηλεμάχῳ ἐκκλησιάζοντι, ἀλλὰ τῶν Ἀκταίωνος, πολὺ πλείονες. ῥητόρων τε ἦν ἀγέλη, τῶν κυνικῶν κατ' οὐδὲν ἀπολειπομένη. ὧν κατέτρεχε μετά, καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι τι ἐφθέγγοντο, Οὐλπιανὸς ὁ Τύριος. ὃς διὰ τὰς συνεχεῖς ζητήσεις ἃς ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ποιεῖται ἐν ταῖς ἀγυιαῖς περιπάτοις βιβλιοπωλείοις βαλανείοις ἔσχεν ὄνομα τοῦ* κυρίου διασημότερον Κειτούκειτος. οὗτος ὁ ἀνὴρ νόμον εἶχε μηδενὸς ἀποτρώγειν, πρὶν εἰπεῖν κεῖται ἢ οὐ κεῖται. διὸ εἰ κεῖται ὥρα ἐπὶ τῆς ἡμέρας μορίου. εἰ ἡ μήτρα κεῖται ἐπὶ τῶν ἐδωδίμων βρωμάτων. εἰ σύαγρος κεῖται τὸ σύνθετον ἐπὶ τοῦ συός. Ἰατρῶν δὲ παρῆσαν Δάφνος Ἐφέσιος ἱερὸς τὴν τέχνην καὶ κατὰ τὰ ἤθη τῶν ἀκαδημαϊκῶν λόγων οὐ παρέργως ἀπτόμενος Γαληνός τε ὁ Περγαμηνὸς ὃς τοσαῦτ' ἐκδέδωκε συγγράμματα φιλόσοφά τε καὶ ἰατρικὰ ὡς πάντας ὑπερβαλεῖν τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν ἑρμηνείαν οὐδενὸς ὢν τῶν ἀρχαίων ἀδυνατώτερος, Ῥουφῖνός τε ὁ Νικαεύς. μουσικὸς δὲ παρῆν, Ἀλκείδης ὁ Ἀλεξανδρεύς, καὶ ἦν ὁ κατάλογος οὗτος στρατιωτικὸς φησὶ μᾶλλον ἢ συμποτικός. δραματουργεῖ δὲ τὸν διάλογον ὁ Ἀθήναιος ζήλῳ Πλατωνικῷ. οὕτως γοῦν ἄρχεται.

ἘΓΚΏΜΙΟΝ ΤΟΥ͂ ἙΣΤΙΆΤΟΡΟΣ.

ΤΙΜΟΚΡΆΤΗΣ ΚΑῚ ἈΘΉΝΑΙΟΣ.

Τι αὐτὸς ὦ Ἀθήναιε μετειληφὼς τῆς καλῆς ἐκείνης συνουσίας τῶν νῦν ἐπικληθέντων δειπνοσοφιστῶν, ἥτις ἀνὰ τὴν πόλιν περιθρύλλητος ἐγένετο, ἢ παρ' ἄλλου μαθὼν τοῖς ἑταίροις διεξῄεις. ΑΘ. Αὐτὸς ὦ Τιμόκρατες μεταλαβών. ΤΙ. Ἆρ' οὖν ἐθελήσεις καὶ ἡμῖν τῶν καλῶν ἐκείνων κυλικείων λόγων μεταδοῦναι. τρὶς δ' ἀπομαξαμένοισι θεοὶ δίδοασιν ἄμεινον ὥς που φησὶν ὁ Κυρηναῖος ποιητής. ἢ παρ' ἄλλου τινὸς ἡμᾶς [illegible] δεῖ. εἶτα εἰς βάλλει μετ' ὀλίγον, εἰς τὸν Λαρηνσίου ἔπαινον καὶ λέγει ὃς ὑπὸ φιλοτιμίας πολλοὺς τῶν ἀπὸ παιδείας συναθροίζων, οὐ μόνοις τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ λόγοις εἱστία, τὰ μὲν προβάλλων τῶν ἀξίων ζητήσεως, τὰ δὲ ἀνευρίσκων οὐκ ἀβασανίστως. οὐδ' ἐκ τοῦ παρατυχόντος τὰς ζητήσεις ποιούμενος, ἀλλ' ὡς ἔνι μάλιστα, μετὰ κριτικῆς τινος καὶ σωκρατικῆς ἐπιστήμης. ὡς πάντας θαυμάζειν τὴν τῶν ζητήσεων τήρησιν. λέγει δ' αὐτὸν καὶ καθεσταμένον εἶναι τῶν ἱερῶν ἐπὶ καὶ θυσιῶν ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου βασιλέως Μάρκου καὶ μὴ ἔλαττον τῶν πατρίων. τὰ τῶν Ἑλλήνων μεταχειρίζεσθαι. καλεῖ δὲ αὐτὸν καὶ Ἀστεροπαῖον τινα. ἐπίσης ἀμφοτέρων τῶν φωνῶν προϊστάμενον. λέγει δ' αὐτὸν καὶ ἔμπειρον εἶναι ἱεροουργιῶν τῶν νομοθετησῶν ὑπό τε τοῦ τῆς πόλεως ἐπωνύμου Ῥωμύλου καὶ Πομπιλίου Νουμᾶ. καὶ ἐπιστήμονα νόμων πολιτικῶν. πάντα δὲ ταῦτα μόνον ἐξευρεῖν ἐκ παλαιῶν ψηφισμάτων καὶ δογμάτων τηρήσεως εἶτε δὲ νόμων συναγωγήν, ὃς ἔτι διδάσκουσιν

βιβλιοθῆκαι διαφόρων καὶ δημοθοινίαι. βοῦς Ἐμπεδοκλέους· στιχίδια ἢ ζητησμεία. Ἀρχεστράτου γαστρονομία. δείπνων ἀναγραφαί.

ὡς τὰ Πινδάρου ὁ κωμῳδοποιὸς Εὔπολίς φησιν, ἤδη κατασεσιγασμένα ὑπὸ τῆς τῶν πολλῶν ἀφιλοκαλίας. ἦν δέ φησι καὶ βιβλίων κτῆσις αὐτῷ ἀρχαίων ἑλληνικῶν τοσαύτη, ὡς ὑπερβάλλειν πάντας τοὺς ἐπὶ συναγωγῇ τεθαυμασμένους, Πολυκράτην τε τὸν Σάμιον καὶ Πεισίστρατον, τὸν Ἀθηναίων τυραννήσαντα, Εὐκλείδην τε τὸν καὶ αὐτὸν Ἀθηναῖον, καὶ Νικοκράτην τὸν Κύπριον, ἔτι τε τοὺς Περγάμου βασιλέας, Εὐριπίδην τε τὸν ποιητὴν, Ἀριστοτέλην τε τὸν φιλόσοφον, καὶ τὸν τὰ τούτων διατηρήσαντα βιβλία Νηλέα· παρ' οὗ πάντα φησὶ πριάμενος, ὁ ἡμεδαπὸς βασιλεὺς Πτολεμαῖος Φιλάδελφος δὲ ἐπίκλην, μετὰ τῶν Ἀθήνηθεν καὶ τῶν ἀπὸ Ῥόδου, εἰς τὴν καλὴν Ἀλεξάνδρειαν μετήγαγε. διόπερ ἐκεῖνα τῶν Ἀντιφάνους, ὅστις εἰς αὐτὸν· ἀεὶ δὲ πρὸς μούσαισι καὶ λόγοις πάρει. ὅπου τε σοφίας ὄργιον ζητεῖται. ἀγλαΐζεται δὲ καὶ μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ, οἷα παίζομεν φίλαν ἄνδρες ἀμφὶ θαμὰ τράπεζαν, κατὰ τὸν Θηβαῖον μελοποιόν. καὶ ἤδη τὰς ἑστιάσεις δὲ παρακαλῶν, πατρίδα φησὶ τὴν Ῥώμην πᾶσιν ἀποφαίνει. τίς γὰρ τὰ οἴκοι ποθεῖ τούτῳ ξένων, ἀναπεπταμένην ἔχοντι τοῖς φίλοις τὴν οἰκίαν; κατὰ γὰρ τὸν κωμῳδοποιὸν Ἀπολλόδωρον·

Εἰς οἰκίαν ὅταν τις εἰσίῃ φίλου. Ἔστιν θεωρεῖν, Νικοφῶν, τὴν τοῦ φίλου
εὔνοιαν εὐθὺς εἰσιόντι τὰς θύρας. ὁ θυρωρὸς ἱλαρὸς πρῶτον ἐστίν· ἡ κύων
ἔσαινε καὶ προσῆλθεν· ὑπαντήσας τις. δίφρον εὐθέως ἔθηκε, κἂν μηδεὶς λέγῃ

Μηδὲν τοιοῦτον ἔσθ' καὶ τοὺς λοιποὺς εἶναι πλείους· ὡς τοῖς γε μὴ τοῦτο ποιοῦσιν ὅστις· τί μικρολόγοις πλεῖόν τι, οἴνου κλισίαι. δαίνυνται γέρουσι θάλειαι. ἔοικέ τοι τοιοῦτος ἦν τῇ μεγαλοψυχίᾳ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος. Κόνων δὲ τῇ περὶ Κνίδον ναυμαχίᾳ νικήσας Λακεδαιμονίους, καὶ τειχίσας τὸν Πειραιᾶ, ἑκατόμβην τῷ ὄντι θύσας καὶ οὐ ψευδωνύμως, πάντας Ἀθηναίους εἱστίασεν. Ἀλκιβιάδης δὲ, Ὀλύμπια νικήσας ἅρματι πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος, εἰς ἃς νίκας καὶ Εὐριπίδης ἔγραψεν ἐπινίκιον, θύσας Ὀλυμπίῳ Διῒ τὴν πανήγυριν ἅπασαν εἱστίασε. τὸ αὐτὸ ἐποίησε καὶ Λεόφρων Ὀλυμπίασιν, ἐπινίκιον γράψαντος τοῦ Κείου Σιμωνίδου. Ἐμπεδοκλῆς δὲ ὁ Ἀκραγαντῖνος ἵπποις Ὀλύμπια νικήσας, Πυθαγορικὸς ὤν, καὶ ἐμψύχων ἀπεχόμενος, ἐκ σμύρνης καὶ λιβανωτοῦ, καὶ τῶν πολυτελεστάτων ἀρωμάτων βοῦν ἀναπλάσας, διένειμε τοῖς εἰς τὴν πανήγυριν ἀπαντήσασιν. ὁ δὲ Χῖος Ἴων τραγῳδίαν νικήσας Ἀθήνησιν, ἑκάστῳ τῶν Ἀθηναίων ἔδωκε Χῖον κεράμιον.

Τοῦ γάρ μ' ἕκατι πρὸς θεῶν πορ' οὕνεκα. Εὔξαιτο πλουτεῖν, εὐπορεῖν τε χρημάτων.
Ἢ τοῦ δύνασθαι βοηθεῖν τοῖς φίλοις. Σπείρειν τε καρπὸν Χάριτος ἡδίστης θεῶν,
Τοῦ μὲν πιεῖν γὰρ καὶ φαγεῖν τὰς ἡδονάς, Ἔχομεν ὁμοίας. οὐχὶ δὲ τοῖς λαμπροῖσι γὰρ

Δείπνοις, ὁ πεινῶν παύεται, Ἀντιφάνης φησίν. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Ἀκραγαντῖνος Τελλίας, φιλόξενος ὢν καὶ πάντας πυλωρῶν, πεντακοσίοις ἱππεῦσιν ἐκ Γέλας ποτὲ καταλύσασιν ὡς αὐτόν, χειμῶνος ὥρᾳ ἔδωκεν ἑκάστῳ χιτῶνα καὶ ἱμάτιον. ὁ δεχέλειπνος φησὶ σοφιστής· Κλέαρχος· Χαίρημον τὸν Συρακούσιον, εὑρετὴν στιχίδια καὶ παροιμίας ἐφ' ἕκαστον τῶν ἐν τοῖς δείπνοις παρατιθεμένων. εἰς μὲν τὸν ἰχθύν. Ἥκω λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος. εἰς δὲ τοὺς κήρυκας, Χαίρετε κήρυκες Διὸς ἄγγελοι. εἰς δὲ τὴν χορδήν, ἑλικτά, κοὐδὲν ὑγιές. εἰς δὲ τὴν ἀνθυλευμένην τευθίδα. σοφὴ σοφὴ σύ. εἰς δὲ τὸ ἐν τοῖς ἐλεμ τοῖς ὡραῖον. οὐκ ἀπ' ἐμοῦ σκεδάσεις ὄχλον; εἰς δὲ τὴν ἀποδεδαρμένην ἔγχελυν, οὐ προκαλυπτομένη. Βοτρυχώδια τοιούτους πολλοὺς φησὶ τῷ Λαρινσίου παρεῖναι δείπνῳ ὥσπερ συμβολὰς κομίζοντας τὰ ἀπὸ τῶν στρωματοδεσμίων γράμματα. φησὶ δὲ καὶ ὅτι ὁ Χαίρημος εἰς ἕκαστον τῶν παρατιθεμένων ἔχων τι πρόχειρον ὡς προείρηται ἐδόκει τοῖς Μεσσηνίοις πεπαιδευμένος εἶναι, ὡς καὶ Καλλιφάνης ὁ τοῦ Παραβρύκοντος κληθείς· ἀρχὰς ποιημάτων πολλῶν ἐγγραψάμενος, ἀνειλήφει μέχρι τριῶν καὶ τεσσάρων στίχων, πολυμαθείας δόξαν προσποιούμενος. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι διὰ στόματος εἶχον τὰς ἐν τῷ Σικελικῷ μυραίνας· τὰς πλωτὰς ἐγχέλεις· τῶν παχυῶν θύννων τὰς ἠτρείας· τοὺς ἐν Συμαίθῳ κεστρέας· καὶ τῶν ἀδόξων δὲ τὰς Πελωρίδας κόγχας· τὰς ἐκ Λιπάρας μαινίδας· τὴν Μαντινικὴν γογγυλίδα· τὰς ἐκ Θηβῶν βουνιάδας· καὶ τὰ παρ' Ἀσκραίοις τεῦτλα. Κλεάνθης δὲ ὁ Ταραντῖνος ὥς φησι Κλέαρχος, πάντα παρὰ τοὺς πότους ἔμμετρα ἔλεγε. καὶ Πάμφιλος δὲ ὁ Σικελὸς ὧδ' ἄττα· ἔγχει πιεῖν μοι καὶ τὸ περδικος σκέλος. ἀμίδα δότω τις ἢ πλακοῦντα τις δότω. τὸν βίον φησὶν εὐσταθεῖς, οὐκ ἐγχειρογάστορας, ψηφισμάτων φθόντες, Ἀριστοφάνης φησίν. ὅτι Ἀρχέστρατος ὁ Συρακούσιος ἢ Γελῷος ἐν τῇ ὡς Χρύσιππος ἐπιγραφομένῃ γαστρονομίᾳ, ὡς δὲ Λυγκεὺς καὶ Καλλίμαχος, ἡδυπαθείᾳ, ὡς δὲ Κλέαρχος, δειπνολογίᾳ, ὡς δ' ἄλλοι ὀψοποιίᾳ· ἐπικὸν δὲ τὸ ποίημα, οὗ ἡ ἀρχή, ἱστορίης ἐπίδειγμα ποιούμενος Ἑλλάδι πάσῃ φησί.

Πρὸς δὲ μιᾷ πάντας δειπνεῖν ἁβροδαίτῳ τραπέζῃ.
Ἔστωσαν δ' ἢ τρεῖς, ἢ τέσσαρες οἱ ξυνάπαντες. Ἢ τῶν πέντε γε μὴ πλείους. ἤδη γὰρ ἂν εἴη
Μισθοφόρων ἁρπαξιβίων σκηνή, στρατιωτῶν.

ἀγνοεῖ δ' ὅτι οἱ ἐν τῷ Πλάτωνος συμποσίῳ οἵ τινες κ' εἱστιάσαν. οὗτοι δὲ τὰ δεῖπνα τῶν ἐν τῇ πόλει ἀφορῶσι, καὶ πίπτουσι δεξιῶς ἤδη ταῦτα ἄκλητοι, Ἀντιφάνης φησί, καὶ ἐπάγει οὓς ἐκ κοινῶν ἔδει τρέφειν τὸν δῆμον.

Ἀεὶ δ' ὥσπερ

ὀψοφαγικά. Φιλοξένου καὶ Πυθύλλου τενθεία.

Ἀεὶ δ' ὥσπερ Ὀλυμπίασι φασὶ τὰς μυίας ποιεῖν,
βοῦν τοὺς ἀκλήτους προσκατακόπτειν πανταχοῦ.
τὰ μὲν θέρος, τὰ δὲ γίνεται ἐν χειμῶνι φησὶν ὁ Συρακούσιος ποιητής.
οὐχ ἅμα μὲν οὖν πάντα παρασκευάζεσθαι δυνατόν. λέγεσθαι δὲ ῥᾴδιον.

Ὅτι δείπνων ἀναγραφὰς πεποίηνται ἄλλοι τε, καὶ Τιμαχίδας ὁ Ῥόδιος δι' ἐπῶν ἐν ἕνδεκα βιβλίοις, ἢ καὶ πλείοσι. καὶ Νουμήνιος Ἡρακλεώτης ὁ Διεύχους τοῦ ἰατροῦ μαθητής. καὶ Μητρέας ὁ Πιταναῖος ὁ παρῳδός. καὶ Ἡγήμων ὁ Θάσιος, ὁ ἐπικληθεὶς Φακῆ, ὃν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ τινὲς ἐντάττουσι. τοῦ Φιλοξένου δὲ τοῦ Λευκαδίου δεῖπνον Πλάτων ὁ κωμῳδοποιὸς μέμνηται.

Ἐγὼ δ' ἐνθάδ' ἐν τῇ ἐρημίᾳ, Τουτὶ διελθεῖν βούλομαι τὸ βιβλίον.
Πρὸς ἐμαυτόν, ἔστι δ' ἀντιβολῶ σε τοῦτο τί; Φιλοξένου καινή τις ὀψαρτυσία.
Ἐπίδειξον αὐτὴν ἥτις ἐστίν. ἄκουε δή. Ἄρξομαι δ' ἐκ βολβοῖο, τελευτήσω δ' ἐπὶ θύννον.
Ἐπὶ θύννον, οὐκοῦν τῆς τελευτῆς πολὺ Κράτιστον ἐνταυθοῖ τετάχθαι τάξεως.
Βολβοὺς μὲν σποδιῇ δαμάσας καταχύσματι δεύσας
Ὡς πλείστους διάτρωγε. τὸ γὰρ δέμας ἀνέρος ὀρθοῖ. Καὶ τάδε μὲν δὴ ταῦτα· θαλάσσης δ' ἐς τέκν' ἄνειμι.
Εἶτα μετὰ μικρόν. Οὐδὲ λοπὰς κακόν ἐστιν. ἀτὰρ τὸ τάγηνον ἄμεινον οἶμαι. καὶ μετ' ὀλίγον, ὀρφὼν αἰολίαν συνόδοντά τε καρχαρίαν τε
Μὴ τέμνειν. μή σοι νέμεσις θεόθεν καταπνεύσῃ.
Ἀλλ' ὅλον ὀπτήσας παράθες. πολλὸν γὰρ ἄμεινον.
Πουλύποδος πλεκτὴ δ' ἂν ἐπεὶ λάβῃ κατὰ καιρόν
Ἑφθὴ τῆς ὀπτῆς ἢν ᾖ μείζων, πολὺ κρείσσων. Ἢν ὀπταὶ δὲ δύ' ὦσ' ἑφθῇ κλαίειν ἀγορεύω.
Τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει νεύρων ἐπίκουρος εἶναι. Παρθένου Ἀρτέμιδος γὰρ ἔφυ, καὶ στύματα μισεῖ.
Σκορπίος αὖ, παύσει γέ σου τὸν πρωκτὸν ὑπελθών.

Ἀπὸ τούτου τοῦ Φιλοξένου, καὶ Φιλοξένειοί τινες πλακοῦντες ὠνομάσθησαν. περὶ τούτου Χρύσιππος φησίν, ἐγὼ κατέχω τινὰ ὀψοφάγον ἐπὶ τοσοῦτον ἐκπεπτωκότα τοῦ μὴ ἐντρέπεσθαι τοὺς πλησίον ἐπὶ τοῦτο γινομένους, ὥστε φανερῶς ἐν τοῖς βαλανείοις, τήν τε χεῖρα συνεθίζειν πρὸς τὰ θερμὰ καθιέντα εἰς ὕδωρ θερμόν, καὶ τὸ στόμα ἀναγαργαριζόμενον θερμῷ, ὅπως δηλονότι ἐν τοῖς θερμοῖς δυσκίνητος ᾖ. ἔφασαν γὰρ αὐτὸν καὶ τοὺς ὀψοποιοῦντας ὑποπείθειν ἵνα θερμότατα παρατιθῶσι, καὶ μόνος καταναλίσκῃ αὐτὸς τῶν λοιπῶν συνακολουθεῖν μὴ δυναμένων. τὰ δ' αὐτὰ περὶ τοῦ Κυθηρίου Φιλοξένου ἱστοροῦσι, καὶ Ἀρχύτου, καὶ ἄλλων πλειόνων, ὧν τις παρὰ Κρωβύλῳ τῷ κωμικῷ φησίν· ἐγὼ δὲ πρὸς τὰ θερμὰ ταῦθ' ὑπερβολῇ,

Τοὺς δακτύλους δήπουθεν ἰδαίους ἔχω. Καὶ τὸν λάρυγγ' ἥδιστα πυριῶ τεμμαχίοις.

Κάμινος, οὐκ ἄνθρωπος. Κλέαρχος δέ φησι Φιλόξενον προλουόμενον περιέρχεσθαι τὰς οἰκίας, ἀκολουθούντων αὐτῷ παίδων, καὶ φερόντων ἔλαιον, οἶνον καὶ ὄξος, καὶ ἄλλα ἡδύσματα. ἔπειτα εἰσιόντα εἰς τὸν ἀλλότριον οἶκον, τὰ ἑψόμενα τοῖς ἄλλοις ἀρτύειν, ἐμβάλλοντα ὧν ἔδει χρεία. εἶθ' οὕτως ἀνακύψαντα εὐωχεῖσθαι. οὗτος εἰς Ἔφεσον καταπλεύσας, εὑρὼν τὴν ὀψοπωλίαν κενήν, ἐπύθετο τὴν αἰτίαν, καὶ μαθὼν ὅτι πᾶν εἰς γάμους συνηγόρασται, λουσάμενος παρῆν ἄκλητος ὡς τὸν νυμφίον. καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ᾄσας ὑμέναιον, οὗ ἡ ἀρχή, γάμε θεῶν λαμπρότατε, πάντας ἐψυχαγώγησεν. ἦν δὲ διθυραμβοποιός. καὶ ὁ νυμφίος, Φιλόξενε εἶπε, καὶ αὔριον ὧδε δειπνεῖς; καὶ ὁ Φιλόξενος, ἂν ὄψον ἔφη μὴ πωλῇς. Θεόφιλος δέ φησιν, οὐχ ὥσπερ Φιλόξενον τὸν Ἐρύξιδος. ἐκεῖνος γὰρ ὡς ἔοικε ἐπιμεμφόμενος τὴν φύσιν, εἰς τὴν ἀπόλαυσιν ηὔξατό ποτε γεράνου τὴν φάρυγγα σχεῖν. ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἵππον ὅλως ἢ βοῦν ἢ κάμηλον ἢ ἐλέφαντα δεῖ σπουδάζειν γενέσθαι. οὕτω γὰρ καὶ αἱ ἐπιθυμίαι καὶ αἱ ἡδοναί, πολλῷ μείζους καὶ σφοδρότεραι. πρὸς γὰρ τὰς δυνάμεις, ποιοῦνται τὰς ἀπολαύσεις. Κλέαρχος δὲ Μελάνθιον φησί, τόδ' εὔξασθαι λέγων· πιθανοῦ Μελάνθιος ἔοικε βουλεύσασθαι βέλτιον. ὁ μὲν γὰρ ἀθανασίας ἐπιθυμήσας, ἐν θαλάμῳ κρέμαται πάντων ἀπὸ γήρως ἐστερημένος τῶν ἡδέων. Μελάνθιος δὲ τῶν ἀπολαύσεων ἐρῶν, ηὔξατο τῆς μακραύχενος ὄρνιθος τὸν τράχηλον ἔχειν, ἵν' ὅτι πλεῖστον τοῖς ἡδέσιν ἐνδιατρίβῃ. ὁ αὐτός φησι Πίθυλλον τὸν τένθην καλούμενον οὐ περιγλωττίδα μόνον ὑμενίνην φορεῖν, ἀλλὰ καὶ προσειλύφειν τὴν γλῶτταν πρὸς τὰς ἀπολαύσεις, καὶ τέλος ἰχθυοτρίβων ἀποκαθαίρειν αὐτήν. μόνος δ' οὗτος τῶν ἀπολαυστικῶν καὶ δακτυλήθρας ἔχων ἐσθίειν λέγεται τὸν ὄψον, ἵν' ὡς θερμότατα ὁ τεισάβλιος ἀναδιδῷ τῇ γλώττῃ. ἄλλοι δὲ Φιλίχθυν καὶ αὐτὸν Φιλόξενον φασίν. Ἀριστοτέλης δέ, φιλόδειπνον ἁπλῶς, ὃς καὶ γράφει που ταῦτα· δημηγοροῦντες ἐν τοῖς ὄχλοις, κατατρίβουσιν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν τοῖς θαύμασι, καὶ πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ Φάσιδος ἢ Βορυσθένους καταπλέοντας, ἀνεγνωκότες οὐδέν, πλὴν εἰ τὸ Φιλοξένου δεῖπνον οὐχ ὅλον. Φαινίας δέ φησιν ὅτι Φιλόξενος ὁ Κυθήριος ποιητής, περιπαθὴς ὢν τοῖς ὄψοις, δειπνῶν ποτε παρὰ Διονυσίῳ, ὡς εἶδεν ἐκείνῳ μὲν μεγάλην τρίγλαν παρατεθεῖσαν, ἑαυτῷ δὲ μικράν, ἀναλαβὼν αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας, πρὸς τὸ οὖς προσήνεγκε. πυθομένου δὲ τοῦ Διονυσίου, τίνος ἕνεκα τοῦτο ποιεῖ, εἶπεν ὁ Φιλόξενος, ὅτι γράφων τὴν Γαλάτειαν βούλοιτό τινα παρ' ἐκείνης τῶν κατὰ Νηρέα πυθέσθαι. τὴν δὲ ποτε ἐρω-

κ 6 Φιλοξένου πιθάκνη καὶ Ἀπικίου. Ἀριστοξένου θριδακίναι. Νικομήδους ἀφύαι. ἄκλητοι. ἀσύμβολοι. μονοφάγοι.

τημένην οὐκ ἀποκεκρίσθαι διότι νεωτέρα ἀλοίη. διὸ μὴ παρακολουθῶν τὴν δὲ τῷ Διονυσίῳ παρατεθεῖσαν πρεσβυτέραν οὖσαν, ἀλοίαι πάντα σοφῶς ἃ βούλεται μαθεῖν. τὸν οὖν Διονύσιον γελάσαντα ἀποστεῖλαι αὐτῷ τὴν τρίγλην τὴν παρ' αὐτῷ. συνεμέθυε δὲ τῷ Φιλοξένῳ ἡδέως ὁ Διονύσιος. ἐπεὶ δὲ τὴν ἐρωμένην Γαλάτειαν ἐφωράθη διαφθείρων, ἐς τὰς λατομίας ἐνεβλήθη. ἐν αἷς ποιῶν τὸν Κύκλωπα, συνέθηκε τὸν μῦθον εἰς τὸ περὶ αὐτὸν γενόμενον πάθος. τὸν μὲν Διονύσιον Κύκλωπα ὑποστησάμενος, τὴν δ' αὐλητρίδα, Γαλάτειαν. ἑαυτὸν δ' Ὀδυσσέα. ἐγένετο δὲ κατὰ τοὺς Τιβερίου χρόνους ἀνήρ τις Ἀπίκιος. πλουσιώτατος τρυφητὴς ἀφ' οὗ πλακούντων γένη πολλὰ Ἀπίκια ὀνομάζεται. οὗτος ἱκανὰς μυριάδας καταναλώσας εἰς τὴν γαστέρα, ἐν Μιντούρναις (πόλις δὲ Καμπανίας) διέτριβε τὰ πλεῖστα, καρίδας ἐσθίων πολυτελεῖς. αἳ γίνονται αὐτόθι ὑπέρ γε τὰς ἐν Σμύρνῃ μέγισται καὶ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀστακούς. ἀκούσας οὖν καὶ κατὰ Λιβύην γίνεσθαι ὑπερμεγέθεις, ἐξέπλευσεν οὐδ' ἀναμείνας μίαν ἡμέραν. καὶ πολλὰ κακοπαθήσας κατὰ τὸν πλοῦν, ὡς πλησίον ἧκε τῶν τόπων, πρὶν ἐξορμῆσαι τῆς νεώς, πολλὴ δ' ἐγεγόνει παρὰ Λίβυσι φήμη τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ, προσπλεύσαντες ἁλιεῖς προσήνεγκαν αὐτῷ τὰς καλλίστας καρίδας. ὁ δ' ἰδὼν ἐπύθετο εἰ μείζους ἔχοιεν. εἰπόντων δὲ μὴ γίνεσθαι ὧν ἤνεγκαν, ἀπομνησθεὶς τῶν ἐν Μιντούρναις, ἐκέλευσε τῷ κυβερνήτῃ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐπ' Ἰταλίαν ἀναπλεῖν μηδὲ προσπελάσαντι τῇ γῇ. Ἀριστόξενος δ' ὁ Κυρηναῖος φιλόσοφος ὁ ὄντως μετελθὼν τὴν ποίησιν φιλοσοφίαν ἀφ' οὗ καὶ κωλῆνές τις καλεῖται Ἀριστόξενος ἰδίως σκευαζόμενος, ὑπὸ τῆς ἄγαν περιβλέπτου τρυφῆς, καὶ τὰς ἐν τῷ κήπῳ γινομένας θριδακίνας οἰνομέλιτι ἐπότιζεν ἑσπέρας καὶ ὑπὸ τὴν ἕω λαμβάνων χλωροὺς ἔχειν ἔλεγε πλακοῦντας ὑπὸ τῆς γῆς ἀναπεμπομένους αὐτῷ. Τραϊανῷ δὲ τῷ αὐτοκράτορι ἐν Παρθίᾳ ὄντι καὶ τῆς θαλάσσης ἀπέχοντι ἡμερῶν παμπόλλων ὁδὸν, Ἀπίκιος ὄστρεα νεαρὰ διέπεμψεν ὑπὸ σοφίας αὐτῷ τεθησαυρισμένα. καὶ οὐχ ὡς Νικομήδει τῷ Βιθυνῷ τῷ βασιλεῖ ἐπιθυμήσαντι ἀφύης μακρὰν δὲ καὶ οὗτος ἦν τῆς θαλάσσης, μάγειρός τις μιμησάμενος τὸ ἰχθύδιον παρέθηκεν ὡς ἀφύας. ὁ γοῦν παρ' Εὔφρονι τῷ κωμικῷ μάγειρος, φησὶν ἐγὼ μαθητὴς ἐγενόμην Σωτηρίδου. ὃς ἀπὸ θαλάσσης Νικομήδει δώδεκα

ὁδὸν ἀπέχοντι πρῶτον ἡμερῶν ποτὲ
ἀφύης ἐπιθυμήσαντι, χειμῶνος μέσου
παρέθηκεν ἠλεῖς ὥστε πάντας ἀνακραγεῖν.
πῶς δὲ δυνατὸν τοῦτ' ἐστί. θήλειαν λαβὼν
γογγυλίδα. ταύτην ἔτεμον εἰς λεπτὰ σφόδρα
τὴν ὄψιν αὐτῆς τῆς ἀφύης μιμούμενος
ἀπέζεσ' ἔλαιον, ἐπιχέας ἅλας
δοὺς μουσικῶς μήκωνος ἐπιπάσας ἄνω
κόκκους μελαίνης τὸν ἀριθμὸν δώδεκα
περὶ τὴν Σκυθίαν ἔλυσε τὴν ἐπιθυμίαν καὶ Νικομήδης γογγυλίδα μασώμενος, ἀφύης τό τ' ἔλεγε τοῖς φίλοις ἐγκώμιον. οὐδὲν ὁ μάγειρος τοῦ ποιητοῦ, διαφέρει ὁ νοῦς γάρ ἐστιν ἑκατέρῳ τούτων τέχνη.

Ὅτι περὶ Περικλέους φησὶν Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος ποιητής, ὡς ἀκλήτου ἐπεισπαίοντος εἰς τὰ συμπόσια Μυκονίων δίκην. δοκοῦσι δ' οἱ Μυκώνιοι διὰ τὸ πένεσθαι καὶ λυπρὰν νῆσον οἰκεῖν, ἐπὶ γλισχρότητι καὶ πλεονεξίᾳ, διαβάλλεσθαι. τὸν γοῦν γλίσχρον Ἰσχόμαχον Κρατῖνος Μυκώνιον καλεῖ.

πῶς ἂν Ἰσχομάχου γεγονὼς Μυκωνίου,
φιλόδωρος ἂν εἴης. ἀγαθὸς ἂν πρὸς ἀγαθοὺς ἄνδρας,
ἑστιασόμενος, ἧκον, κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.
πολλὸν δὲ πίνων καὶ χαλίκρητον μεθύων οὔτ' ἔτι τίμον εἰσήνεγκας οὐδὲ μὴν κληθεὶς, ἦλθες. οἷα δὴ φίλος. ἀλλά σε γαστὴρ νόον τε καὶ φρένας παρήγαγεν εἰς ἀναιδείην. Ἀρχίλοχος φησὶν. Εὔβουλος ὁ κωμικός, φησί που.

εἰσὶν ἡμῖν τῶν κεκλημένων, δύο
ἐπὶ δεῖπνον ἄμαχοι. Φιλοκράτης καὶ Φιλοκτήτης.
ἕνα γ' ἐκεῖνον ὄντα, δύο λογίζομαι
μεγάλους. μᾶλλον δὲ τρεῖς.

Ὅν φασι παρακληθέντ' ἐπὶ δεῖπνον πρὸς φίλου, τινὸς εἰπόντος αὐτῷ τοῦ φίλου, ὁπηνίκ' ἂν
εἴκοσι ποδῶν μετροῦντι τὸ στοιχεῖον ᾖ
ἥκειν ἕωθεν αὐτὸν εὐθὺς ἡλίου
μετρεῖν ἀνίσχοντος μακροτέρας δ' οὔσης ἔτι
πλεῖν ἢ δυοῖν ποδοῖν παρεῖναι τῆς σκιᾶς.
ἔπειτα φάναι, μικρὸν ὀψιαίτερον
διὰ σχολίαν παρόν θ' ἧκεν ἅμ' ἡμέρα.
ἀσυμβόλου δείπνου γὰρ ὅς τις ὑστερεῖ.
τοῦτον ταχέως νόμιζε, καὶ τάξιν λιπεῖν, Ἄμφις φησὶ ὁ κωμικός. Χρύσιππος δέ φησιν ἀσύμβολον κώθωνα μὴ παραλίμπανε κώθων δ' οὐ περιληπτὸς ἀσύμβολος ἀλλὰ διωκτός. Ἀντιφάνης δέ φησι βίος θεῶν γάρ ἐστιν, ὅταν ἔχῃς παρὸν
τἀλλότρια δειπνεῖν μὴ προσέχων, λογίμασι. καὶ πάλιν
μακάριος ὁ βίος ᾧ δεῖ μ' ἀεὶ καινὸν πόρον
εὑρίσκειν ὡς μάσημα ταῖς γνάθοις ἔχω.
ταῦτα οἴκοθεν ἔχων εἰς τὸ συμπόσιον ἦλθον. καὶ προμελετήσας. ἵνα κᾀγὼ τὸ στεφανόμενον κομίζων περιγίνωμαι ἄκαπνα γὰρ ἀεὶ ἀοιδοὶ θύομεν. Ὅτι τὸ μονοφαγεῖν ἐστὶν ἐν χρήσει τοῖς παλαιοῖς. Ἀντιφάνης. μονοφαγεῖς ἤδη τί καὶ βλάπτεις ἐμὲ, Ἀμειψίας. ἔρρ' ἐς κόρακας μονοφάγε καὶ τοιχωρύχε, περὶ τοῦ τῶν ἡρώων καθ' Ὅμηρον, βίου, ὅτι Ὅμηρος ὁρῶν τὴν σωφροσύνην οἰκειοτάτην ἀρετὴν οὖσαν τοῖς νέοις καὶ πρώτην, ἔτι δὲ ἁρμόζουσαν καὶ πάντων τῶν καλῶν χορηγὸν οὖσαν, βουλόμενος ἐμφῦσαι πάλιν αὐτὴν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐφεξῆς ἵνα τὴν σχολὴν, καὶ τὸν ζῆλον ἐπὶ τοῖς καλοῖς ἔργοις ἀναλίσκωσι καὶ ὦσιν

εὐεργετικοὶ

Ἡρώων τῶν καθ' Ὅμηρον δίαιτα. Ἡρώων τῆς Ὁμήρου δίαιτα, Πράμνιος. Ἡρώων τῆς Ὁμήρου δίαιτα. α 7

εὐεργετικοὶ, καὶ κοινοὶ πρὸς ἀλλήλους, εὐτελῆ κατεσκεύασε πᾶσι τὸν βίον καὶ αὐτάρκη. λογιζόμενος τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἡδονὰς, ἰσχυροτάτας γίνεσθαι περὶ ἐδωδὴν καὶ πόσιν. τοὺς δὲ διαμεμενηκότας ἐν εὐτελείᾳ, εὐτάκτους καὶ περὶ τὸν ἄλλον βίον γίνεσθαι ἐγκρατεῖς. ἁπλῆν οὖν ἀπέδωκε τὴν δίαιταν πᾶσι. καὶ τὴν αὐτὴν ὁμοίως βασιλεῦσιν. ἰδιώταις νέοις. πρεσβύταις. ὀπτὰ παρατιθεὶς πᾶσι κρέα. καὶ ταῦτα ὡς τὸ πολὺ βόεια οὔτε ἑορταῖς καὶ γάμοις, καὶ ἄλλῃ συνόδῳ καὶ, οὐ θρία καὶ κανδύλην καὶ ἄμυττας. μελίπηκτά τε τοῖς βασιλεῦσιν ἐξαίρετα παρατίθησιν Ὅμηρος. ἀλλ' ἀφ' ὧν εὖ ἕξειν ἔμελλον τὸ σῶμα, καὶ τὴν ψυχήν. Αἴαντα γοῦν μετὰ τὴν μονομαχίαν, νώτοισι βοὸς γεραίρει ὁ Ἀγαμέμνων καὶ Νέστορι δ' ἤδη ὄντι γηραιῷ, καὶ Φοίνικι δὲ, κρέας ὀπτὸν δίδωσι, καὶ Ἀλκίνῳ δὲ τῷ τὸν τρυφερὸν ἠρημένῳ βίον ἀφιστὰς ἡμᾶς τῶν ἀτάκτων ἐπιθυμιῶν. καὶ Μενέλαος δὲ τοὺς τῶν παίδων γάμους ποιῶν Τηλεμάχῳ νῶτον βοὸς παρέθηκεν ὀπτὰ τά ῥά οἱ γέρας πάρθεσαν αὐτῷ. καὶ Νέστωρ δὲ βόας θύει Ποσειδῶνι ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ διὰ τὸ φιλταίτων, καὶ οἰκειοτάτων τέκνων βασιλεὺς ὢν καὶ πολλοὺς ἔχων ὑπηκόους ὁσιωτάτη γ' αὕτη ἡ θυσία θεοῖς καὶ προσφιλεστέρα, ἡ διὰ τῶν κρειῶν καὶ εὐνουστάτων ἀνδρῶν καὶ τοὺς μνηστῆρας δὲ ὑβριστὰς ὄντας, καὶ πρὸς ἡδονὰς ἀνειμένους οὔτε ἰχθῦς ἐσθίοντας ποιεῖ οὔτε ὄρνιθας οὔτε μελίπηκτα. περιελὼν παντοδαπὰς τὰς μαγειρικὰς μαγγανείας καὶ τὰ ὡς ὁ Μένανδρος φησὶ, ὑποβινητιῶντα βρώματα. καὶ τὸ παρὰ πολλοῖς λασταυροκάκκαβον καλούμενον βρῶμα. ὥς φησι Χρύσιππος. οὗ ἡ κατασκευὴ, περιεργοτέρα. Πρίαμος δὲ, παρὰ τῷ ποιητῇ, καὶ ὀνειδίζει τοῖς υἱοῖς ἀναλίσκουσι τὰ μὴ νενομισμένα. ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες. Φιλόχορος δ' ἱστορεῖ καὶ κεκωλῦσθαι Ἀθήνησιν ἀπέκτου ἀρνὸς μηδένα γεύεσθαι. ἐπιλειπούσης ποτὲ τῆς τῶν ζῴων τούτων γενέσεως. Ἑλλήσποντον δὲ Ὅμηρος, ἰχθυόεντα προσαγορεύων καὶ τοὺς Φαίακας πλωτικωτάτους ποιῶν καὶ ἐν τῇ Ἰθάκῃ εἰδὼς λιμένας πλείους καὶ νήσους προσεχεῖς πολλὰς, ἐν αἷς ἰχθύων ἐγίνετο πλῆθος καὶ ἀγρίων ὀρνίθων καὶ εἰς εὐδαιμονίαν δὲ καταριθμῶν τὸ τὴν θάλασσαν ἰχθῦς παρέχειν, ὅμως τούτων οὐδὲν οὐδενὶ ποιεῖ προσφερόμενον. καὶ μὴν οὐδ' ὀπώραν παρατίθησί τινι καίτοι οὖσαν πολλὴν καὶ ἥδιστα ταύτης μνημονεύων. καὶ πάντα χρόνον παρασκευάζων ἀθάνατον ὄγχνη γάρ φησιν ἐπ' ὄγχνῃ καὶ τὰ ἑξῆς. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ στεφανουμένους οὐδὲ μυρουμένους ποιεῖ. ὥσπερ δὲ θυμιῶντας, ἀλλὰ πάντων τούτων ἀπολύων τοὺς ἀνθρώπους, εἰς ἐλευθερίαν καὶ αὐτάρκειαν ἐξαιρέτως τοὺς βασιλέας ἀποκαθίστησι. καὶ θεοῖς δὲ ἁπλῆν ἀποδίδωσι δίαιταν νέκταρ καὶ ἀμβροσίαν. καὶ τοὺς ἀνθρώπους δὲ ποιεῖ τιμῶντας αὐτοὺς ἀπὸ τῆς διαίτης. ἀφελὼν λιβανωτὸν καὶ σμύρναν καὶ στεφάνους, καὶ τὴν περὶ ταῦτα τρυφήν. καὶ τῆς ἁπλῆς δὲ ταύτης διαίτης, οὐκ ἀπλήστως ἀπολαύοντας παρεισάγει ἀλλ' ὡς οἱ ἄριστοι τῶν ἰατρῶν, ἀφαιρεῖ τὰς πλησμονάς. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο. καὶ τὴν ἐπιθυμίαν πληρώσαντες οἱ μὲν, ἐξ ὁρμῶν ἐπὶ μελέτην ἀθλητικὴν δίσκοισι τερπόμενοι καὶ αἰγανέαις τῇ παιδιᾷ, τὰ πρὸς ᾠδὴν ἐκμελετῶντες. οἱ δὲ, κιθαρῳδῶν ἢ κρουόντων τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις ἐν μέλει καὶ ῥυθμῷ ποιούντων. διὸ οὐδὲν θαυμαστὸν τοὺς οὕτω τεθραμμένους ἀφλεγμάντους εἶναι τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχάς. ἐνδεικνύμενος δὲ καὶ τὴν εὐταξίαν ὡς ὑγιεινόν ἐστι καὶ εὔχρηστον καὶ κοινόν, τὸν σοφώτατον Νέστορα πεποίηκε Μαχάονι τῷ ἰατρῷ τετρωμένῳ τὸν δεξιὸν ὦμον προσφέροντα οἶνον ταῖς φλεγμοναῖς ἐναντιώτατον ὄντα, καὶ τοῦτον Πράμνιον, ὃν ἴσμεν παχὺν καὶ πολύτροφον. οὐ διψήσεως ἄκος ἀλλ' ἐμφορήσεως ἕνεκα. πεπωκότι γοῦν παρακελεύεται συνεχῶς τοῦτο ποιεῖν. σὺ μὲν φησὶ καθήμενος πῖνε. καὶ ἐπιξύοντα. τυρὸν αἴγειον ἐπὶ δὲ κρόμυον ποτῷ ὄψον ἵνα πλεῖον πίνῃ. καί τοι ἀλλαχοῦ. λέγων τὸν οἶνον ἐκλύειν τὴν ἰσχὺν καὶ ἀπογυιοῦν. τὴν δὲ τοῦ Ἕκτορος Ἑκάβη οἰομένη μένειν αὐτὸν, τὸ καταλειπόμενον τῆς ἡμέρας, παρακελεύει πιεῖν σπείσαντα. προτρεπομένη εἰς θυμηδίαν. ὁ δ' ἀνυπερθέτως πρὸς πρᾶξιν ἐξιών. καὶ ἡ μὲν, ἀπεριεργάστως ἐπαινεῖ τὸν οἶνον. ὁ δὲ μετὰ ἄσθματος ἥκων ἀπωθεῖ. καὶ ἡ μὲν ἀξιοῖ σπείσαντα πιεῖν. ὁ δὲ, καθῃμαγμένος ἀσεβὲς ἡγεῖτο. οἶδε δὲ ὁ Ὅμηρος καὶ τὸ ὠφέλιμον καὶ τὸ σύμμετρον τοῦ οἴνου. δὶς τὸν χανδὸν ἕλκοντα αὐτὸν, βλάπτεσθαι φησὶ καὶ κράσεων δὲ γένη διάφορα ἐπίσταται. οὐκ ἂν γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸ ζωρότερον κεραίρειν δεῖν ἔλεγε μὴ οὔσης τινὸς καθημερινῆς κράσεως. ἴσως δὲ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὸν εὐδιαφόρητον. ἀλλὰ στερεμνίου σιτίου μίγματος. ὃ τοῖς ἰατροῖς διὰ τὴν τέχνην, ἐστὶ δῆλον. τοῖς γοῦν καρδιακοῖς μετὰ οἴνου σιτώδες ἀναμίσγουσί τι πρὸς κατοχὴν τῆς δυνάμεως. ἀλλ' ἐκεῖνος τῷ μὲν Μαχάονι, μετ' ἀλφίτου καὶ τυροῦ, δέδωκε τὸν οἶνον. τὸν δ' Ὀδυσσέα ποιεῖ, συνάπτοντα. τὴν ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ οἴνων, ὠφέλειαν. ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς τῷ ἢ κωθωνιζομένῳ δίδωσι τὸ ἡδύποτον. οὕτω καλέσας αὐτόν. ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο ποιεῖ δὲ Ὅμηρος, καὶ τὰς κόρας καὶ τὰς γυναῖκας λουούσας τοὺς ξένους. ὡς οὔτε φλεγμονὴν οὔτε ἀκρασίαν παρόντων τῶν εὐβεβιωκότων καὶ σωφρόνως ἁπτομένας. ἀρχαῖον δὲ, τοῦτο ἔθος. λοῦσι γοῦν, καὶ αἱ Κωκάλου θυγατέρες ὡς νενομισμένον, τὸν Μίνω παραγενόμενον εἰς Σικελίαν. τῆς μέθης δὲ καταφέρων ὁ ποιητής, τὸν τηλικοῦτον Κύκλωπα ὑπὸ μικροῦ σώματος διὰ ταύτην ἀπολλύμενον παρεισάγει. καὶ Εὐρυτίωνα, τὸν Κένταυρον. τούς τε παρὰ Κίρκῃ λέοντας ποιεῖ καὶ λύκους ταῖς ἡδοναῖς παρακολουθήσαντας. τὸν δὲ Ὀδυσσέα σώζει τῷ Ἑρμοῦ λόγῳ πεισθέντα. διὸ καὶ ἀπαθὴς γίνεται. Ἐλπήνορα δὲ πάροινον ὄντα, καὶ τρυφερὸν κατακρημνίζει. καὶ Ἀντίνοος δὲ λέγων πρὸς Ὀδυσσέα. οἶνός σε τρώει μελιηδής, αὐτὸς οὐκ ἀπείχετο τοῦ πόματος. διὸ καὶ σφαγεὶς ἀπώλετο ἔτι κρατῶν τὸ ποτήριον. ποιεῖ δὲ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐν τῷ ἀπόπλῳ μεθύοντας. διὸ καὶ στασιάζοντας ὅθεν καὶ ἀπόλλυνται. ἱστορεῖ δὲ καὶ τὸν δεινότατον Αἰνείαν τῶν ζώων ἐν τῷ βουλεύεσθαι διὰ τὴν ἐν τῇ μέθῃ παρρησίαν καὶ τὰς ἀπει-

Contra Zenodotū

α 8 τροφαὶ ἡρώων τῶν παρ' Ὁμήρῳ καὶ τῶν μεταγενεστέρων. τράπεζαι παρακείμεναι. δαὶς ἐΐση. Ὁμήρου. ἁλιεῖς Ὁμήρου καὶ ἁλιευτικὰ συγγράμματα. Ὀππιανός.

λας ἃς φασὶν ὑπέχεσθαι οἰνοποτάζων. ὑπομείναντα τὴν Ἀχιλλέως ὁρμὴν καὶ μικροῦ παραπολλύμενον. καὶ Ἀγαμέμνονα λέγοντά που· ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας, ἢ οἴνῳ μεθύων ἤ μ' ἔβλαψαν θεοὶ αὐτοί. εἰς τὴν αὐτὴν τιθεὶς πλάστιγγα, τὴν μέθην, τῇ μανίᾳ, οὕτω δὲ τὰ ἔπη ταῦτα προηνέγκατο Διοσκουρίδης ὁ Ἰσοκράτους μαθητής. καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς δ' ὀνειδίζων τῷ Ἀγαμέμνονι φησίν· οἰνοβαρὲς κυνὸς ὄμματ' ἔχων. τοῦτ' ἔστι τὸ Θετταλὸν σόφισμα. ὁ ἐκ Θετταλίας σοφιστὴς παίζει δ' ἴσως πρὸς τὴν παροιμίαν ὁ Ἀθηναῖος. ὅτι τροφαῖς ἐχρῶντο ἥρωες παρ' Ὁμήρῳ πρῶτον μὲν τῷ καλουμένῳ ἀκρατίσματι. ὃ λέγει ἄριστον. οὗ ἅπαξ ἅπαξ μέμνηται ἐν Ὀδυσσείᾳ· Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς ἐντύνοντ' ἄριστον, κειαμένω πῦρ. καὶ ἅπαξ ἐν Ἰλιάδι· ἐσσυμένως τε πένοντο καὶ ἐντύνοντο ἄριστον. λέγει δὲ τὸ πρωϊνὸν ἔμβρωμα· ὃ ἡμεῖς ἀκρατισμὸν καλοῦμεν διὰ τὸ ἐν ἀκράτῳ βρέχειν καὶ προσίεσθαι ψωμούς. ὡς Ἀντιφάνης. ἄριστον ἐν ὅσῳ ὁ μάγειρος ποιεῖ. εἶτ' ἐπάγει· συνακρατίσασθαί πως ἔχεις μετ' ἐμοῦ, καὶ Κάνθαρος· οὐ κοινῇ ἀκρατισόμεθα ἀντὶ τοῦ μηδαμῶς· ἐν Ἰσθμῷ γὰρ ἀριστήσομεν, Ἀριστομένης. ἀκρατιοῦμαι μικρὸν ἀρτίδιον, εἶτ' ἥξω πάλιν, ἀφύου δὶς ἢ τρὶς ἀποδακών. Φιλήμων δέ φησιν ὅτι τροφαῖς ἐχρῶντο οἱ παλαιοί, ἀκρατίσματι, ἀρίστῳ, ἑσπερίσματι, δείπνῳ. τὸ μὲν οὖν ἀκρατισμὸν, διανηστισμὸν ἔλεγον· τὸ δ' ἄριστον, δορπηστόν· τὸ δὲ δεῖπνον, ἐπιδορπίδα. ἔστι δ' ἡ τάξις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ, τῶν ὀνομάτων. ἐν οἷς ὁ Παλαμήδης πεποίηται λέγων· καὶ ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ ἑκατοντάρχας ἔταξα· σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα θ' αἱρεῖσθαι τρίτα. τῆς δὲ τετάρτης τροφῆς οὕτως Ὅμηρος μέμνηται· σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας· ὃ καλοῦσί τινες δειλινόν. ὅ ἐστι μεταξὺ τοῦ ὑφ' ἡμῶν λεγομένου ἀρίστου, καὶ δείπνου. καὶ ἄριστον μέν ἐστι, τὸ ἀπὸ τὴν ἕω λαμβανόμενον. δεῖπνον δὲ μεσημβρινὸν, ὃ ἡμεῖς ἄριστον. δόρπον δὲ τὸ ἑσπερινόν. μήποτε δὲ καὶ συνωνυμεῖ τὸ ἄριστον τῷ δείπνῳ. ἐπὶ γὰρ τῆς πρωϊνῆς που τροφῆς ἔφη· οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντ' ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο. μετὰ γὰρ τὴν ἀνατολὴν εὐθὺς δειπνοποιησάμενοι, προήρχοντο εἰς τὴν μάχην. εὐωχοῦνται δὲ παρ' Ὁμήρῳ καθήμενοι. οἴονται δέ τινες καὶ ἑκάστῳ τῶν δαιτυμόνων κατ' ἄνδρα παρακεῖσθαι τράπεζαν. τοῖς γοῦν μνηστῆρσί φασιν ἀφικομένῳ πρὸς Τηλέμαχον τῶν τραπεζῶν παρακειμένων, ξεστὴν παρετίθει τράπεζαν, οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο ἐμφανῶς τοῦ προκειμένου κατασκευαστικόν. δύναται γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ ἀπὸ τῆς Τηλεμάχου τραπέζης δαίνυσθαι. παρ' ὅλην δὲ τὴν συνουσίαν παρέκειντο αἱ τράπεζαι πλήρεις ὡς παρὰ πολλοῖς τῶν βαρβάρων ἔτι καὶ νῦν ἔθος ἐστί. κατηρεφεῖς παντοίων ἀγαθῶν κατὰ Ἀνακρέοντα. μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν αἱ δμωαὶ ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ᾖρον καὶ τραπέζας, καὶ δέπα. ἐμφανίζων δὲ τὸ παρὰ Μενελάῳ εἰσάγει συμπόσιον δειπνήσαντας γὰρ ποιεῖ ὁμιλοῦντας εἶτ' ἀπονιψαμένους ποιεῖ πάλιν δειπνοῦντας, καὶ δόρπου ἐξαῦτις μεμνημένους. μετὰ τὸν κλαυθμόν. τὸ δὲ μὴ αἴρεσθαι τὰς τραπέζας, ἐνδείκνυσθαι δοκεῖ τὸ ἐν Ἰλιάδι· ἔσθων καὶ πίνων. ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα. ἀναγνωστέον γοῦν οὕτω. ἔσθων καὶ πίνων ἔτι, καὶ παρέκειτο τράπεζα. ἢ τὸν καιρὸν ἀπαιτεῖσθαι τὸ παρόντα δεῖ. πῶς γὰρ ἦν πρέπον τῷ Ἀχιλλεῖ πενθοῦντι παρακεῖσθαι τράπεζαν καθάπερ τοῖς εὐωχουμένοις παρ' ὅλην τὴν συνουσίαν. παρετίθεντο δὲ, οἱ μὲν ἄρτοι σὺν τοῖς κανοῖς. τὰ δὲ δεῖπνα κρέα μόνον ἦν ὀπτά. ζωμὸν δ' οὐκ ἐποίει Ὅμηρος θύων βοῦς· οὐδ' ἕψει κρέα. οὐδ' ἐγκέφαλον ὤπτα δὲ καὶ τὰς κοιλίας. οὕτω σφόδρα ἦν ἀρχαῖος Ἀντιφάνης φησί. καὶ τῶν κρεῶν δὲ μοῖραι ἐνέμοντο. ὅθεν ἐΐσας φησὶ τὰς δαῖτας, ἀπὸ τῆς ἰσότητος. τὰ δὲ δεῖπνα, δαῖτας ἔλεγον ἀπὸ τοῦ δατεῖσθαι. οὐ μόνον τῶν κρεῶν διανεμομένων ἀλλὰ καὶ τοῦ οἴνου. ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα δαιτὸς ἐΐσης καὶ χαῖρ' Ἀχιλλεῦ. δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς. ἐκ τούτου δὲ ἐπειδὴ Ζηνόδοτος, δαῖτα ἐΐσην τὴν ἀγαθὴν λέγεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἡ τροφὴ τῷ ἀνθρώπῳ ἀγαθὴ ἀναγκαία οὖσα, ἐπεκτείνας φησὶν εἴρηκεν ἐΐσην. ἐπεὶ οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι διὰ τὸ μὴ οὐ παρεῖναι ἄφθονος τροφὴ, ἄρτι φαινομένης, ἀθρόον ἐπ' αὐτὴν ἰόντες βίᾳ ἥρπαζον καὶ ἀφῃροῦντο τοὺς ἔχοντας. καὶ μετὰ ἀκοσμίας, ἐγένοντο, καὶ φόνοι. ἐξ ὧν εἰκὸς λεχθῆναι καὶ τὴν ἀτασθαλίαν, ὅτι ἐν ταῖς θαλίαις τὰ πρῶτα ἐξημάρτανον οἱ ἄνθρωποι εἰς ἀλλήλους. ὡς δὲ παρεγένετο αὐτοῖς πολλὴ ἐκ τῆς Δήμητρος διένεμον ἑκάστῳ ἴσην, καὶ οὕτως εἰς κόσμον ἦλθε τοῖς ἀνθρώποις τὰ δόρπα. διὸ ἀρχή τε ἐπίνοια πέμματός τε εἰς ἴσον διαμεμοιραμένων, καὶ τοῖς διαπίνουσιν ἄλεισα, καὶ γὰρ ταῦτα ἐς ἴσον χωροῦντα ἐγένετο. ὥς τε ἡ τροφὴ δαὶς ἀπὸ τοῦ δαίεσθαι λέγεται, ὅ ἐστι διαμοιρᾶσθαι ἐπίσης, καὶ ὁ τὰ κρέα ὀπτῶν δαιτρός. ἐπεὶ ἴσην ἑκάστῳ μοῖραν ἐδίδου. καὶ ἐπὶ μόνων ἀνθρώπων δαῖτας λέγει ὁ ποιητὴς ἐπὶ δὲ θηρίων οὐκέτι. ἀγνοῶν δὲ ταύτης τῆς φωνῆς τὴν δύναμιν ὁ Ζηνόδοτος ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἐκδόσει γράφει· αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν οἰωνοῖσί τε δαῖτα. τὴν τῶν γυπῶν καὶ τῶν ἄλλων οἰωνῶν τροφὴν οὕτω καλῶν. μόνου ἀνθρώπου χωροῦντος τὸ ἴσον ἐκ τῆς προαιρετικῆς βίας. διὸ καὶ μόνου τούτου ἡ τροφὴ, δαὶς καὶ μοῖρα τὸ ἑκάστῳ διδόμενον. οὐκ ἔφερον δὲ οἴκαδε οἱ παρ' Ὁμήρῳ δαιτυμόνες τὰ λειπόμενα. ἀλλὰ κορεσθέντες κατέλιπον παρ' οἷς ἦν ἡ δαίς. καὶ ἡ ταμία λαβοῦσα εἶχεν. ἵνα αὖτις ἀφίκηται ξεῖνος, ἔχοι δοῦναι αὐτῷ. καὶ ἰχθύσι δὲ Ὅμηρος ποιεῖ χρωμένους τότε, καὶ ὄρνισι. κατὰ γοῦν τὴν Θρινακίαν οἱ Ὀδυσσέως ἑταῖροι θηρεύουσιν· ἰχθῦς ὄρνιθάς τε φίλας θ' ὅ τι χεῖρας ἵκοιτο γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν. ὅτι δ' ἐν τῇ Θρινακίᾳ ἐχαλκεύοντο τὰ ἄγκιστρα, ἀλλ' ἐπιφέροντο ἐν τῷ πλῷ, δηλονότι ὥς τε ἦν αὐτοῖς θήρας ἰχθύων ἐπιμέλεια καὶ τέχνη. εἰκάζει δὲ καὶ τοὺς ὑπὸ Σκύλλης ἁρπαζομένους Ὀδυσσέως ἑταίρους ἰχθύσι προμήκει ῥάβδῳ ἁλισκομένοις, καὶ θύραζε ῥιπτομένοις. οὕτω καὶ

ταύτην

Ὁμηρικοῦ συμποσίου θεωρία. Ἀοιδοὶ Ὁμήρου. καὶ σφαιριστικῆς εὕρεσις. α 9

ταύτην τὴν τέχνην ἀκριβοῦν μᾶλλον τῶν τοιαῦτα προηγουμένως ἐκδεδωκότων ποιήματα ἢ καὶ συγγράμματα. καὶ Καικάλου τὸν Ἀργεῖον, καὶ Νουμήνιον τὸν Ἡρακλεώτην. Παγκράτιον τὸν Ἀρκάδα. Ποσειδώνιον τὸν Κορίνθιον. καὶ τὸν ὀλίγῳ πρὸ ἡμῶν γενόμενον Ὀππιανὸν τὸν Κίλικα. τοσούτοις γὰρ ἐντυχόντες ἐποποιοῖς ἁλιευτικὰ γεγραφόσι. καταλογάδην δὲ τῷ Σελεύκου τοῦ Ταρσέως, καὶ Λεωνίδου τοῦ Βυζαντίου. οὐ μὴν μνημονεύει δὲ τοιαύτης ἐδωδῆς ἐπὶ τῶν δείπνων. ὡς οὐκ οἰκείας νομιζομένης τῆς τροφῆς, τοῖς ἐν ἀξιώμασιν ἥρωσι κειμένοις. ὡς οὐδὲ τῆς τῶν νεογνῶν ἐρίφων. οὐ μόνον δὲ ἰχθύσιν ἀλλὰ, καὶ ὀστρέοις ἐχρῶντο. καίτοι τῆς τούτων ἐδωδῆς, οὐ πολὺ ἐχούσης τὸ ὠφέλιμον, καὶ ἡδὺ ἀλλὰ κἂν τῷ βυθῷ κατὰ βάθος κειμένων. καὶ οὐκ ἔστιν εἰς ταῦτα ἄλλῃ τινὶ τέχνῃ χρήσασθαι, ἢ δύοντα κατὰ βυθοῦ, ἢ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ ὃς ῥεῖα κυβιστᾷ. ὃν καὶ λέγει πολλοὺς ἂν κορέσαι τήθεα διφῶντα. ἑκάστῳ δὲ τῶν δαιτυμόνων παρ' Ὁμήρῳ παράκειται. παντὶ γοῦν παρατίθεται κάνεον, καὶ τράπεζα. καὶ δέπας πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι. ἐπιστέφονται δὲ ποτοῖο οἱ κρατῆρες. ἤτοι ὑπερχειλεῖς οἱ κρατῆρες ποιοῦνται ὥς τε διὰ τοῦ ποτοῦ ἐπιστεφανοῦσθαι καὶ ταῦτα ἔπραττον, πρὸς οἰωνοῦ τιθέμενοι. κοῦροι δὲ διανέμουσι πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι. τὸ δὲ πᾶσιν οὐ τοῖς ποτηρίοις ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσιν. Ἀλκίνους γοῦν τῷ οἰνονόμῳ φησὶ, μέθυ νεῖμον πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον. καὶ ἑξῆς ἐπάγει. νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν. εἰσὶ δὲ καὶ τοῖς ἀρίστοις κατὰ δεῖπνα τιμαί. Τυδείδης γοῦν, καὶ κρέασι, καὶ πλείοις δεπάεσσι τιμᾶται. καὶ Αἴας νώτοισι διηνεκέεσσι γεραίρεται. καὶ οἱ βασιλεῖς δὲ, τοῖς αὐτοῖς νῶτα βοὸς τὰ ἔχ' οἱ παρέθεσαν αὐτῷ Μενελάῳ δηλονότι, καὶ Ἀγαμέμνονα, πλείονι δεπαεῖ τιμᾷ. Σαρπηδὼν δὲ παρὰ Λυκίων, τοῖς αὐτοῖς τιμᾶται, καὶ ἕδρῃ, καὶ κρέασιν ἦν δέ τις αὐτοῖς καὶ διὰ τῆς προπόσεως, ἀσπασμός. οἱ γοῦν θεοὶ, χρυσέοις δεπάεσσι δειδέχατ' ἀλλήλους. ἤτοι ἐδεξιοῦντο προπίνοντες ἑαυτοῖς ταῖς δεξιαῖς, καὶ πλῆσε δὲ δεῖδεκτ' Ἀχιλλῆα ἀντὶ τοῦ ἐδεξιοῦτο ὅ ἐστιν προέπινεν αὐτῷ τῇ δεξιᾷ διδοὺς τὸ ποτήριον. ἐλαρύνοντο δὲ, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν μοιρῶν οἷς ἐβούλοντο. ὡς Ὀδυσσεὺς νώτου ἀποπροταμὼν οὗ αὐτῷ παρέθηκε τῷ Δημοδόκῳ. ἐχρῶντο δ' ἐν τοῖς συμποσίοις, καὶ κιθαρῳδοῖς, καὶ ὀρχησταῖς ὡς οἱ μνηστῆρες καὶ παρὰ Μενελάῳ. ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός. δύω δὲ κυβιστῆρες μολπῆς ἐξάρχοντες, ἐδίνευον μολπῆς ἀντὶ τῆς παιδιᾶς. σῶφρον δέ τι ἦν, τὸ τῶν ἀοιδῶν γένος καὶ φιλοσόφων διάθεσιν ἐπέχον. Ἀγαμέμνων γοῦν τὸν ἀοιδὸν καταλείπει τῇ Κλυταιμνήστρᾳ φύλακα καὶ παραινετῆρά τινα. ὃς πρῶτον μὲν, ἀρετὰς γυναικῶν διερχόμενος, ἐνέβαλλέ τινα φιλοτιμίαν, εἰς καλοκἀγαθίαν. εἶτα διατριβὴν παρέχων ἡδεῖαν ἀπέσπα τὴν διάνοιαν, φαύλων ἐπινοιῶν. διὸ Αἴγισθος οὐ πρότερον διέφθειρε τὴν γυναῖκα πρὶν τὸν ἀοιδὸν ἀποκτεῖναι ἐν νήσῳ ἐρήμῃ. τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν ᾄδων ἀνάγκῃ. ὃς τοὺς ἐφεδρεύοντας τῇ Πηνελόπῃ, ἐβδελύττετο. κοινοὺς δέ που πάντας τοὺς ἀοιδοὺς αἰδοίους τοῖς ἀνθρώποις εἶναι φησί. τοὔνεκ' ἄρα σφέας οἴμας μοῦσ' ἐδίδαξε. φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν. ὁ δὲ παρὰ Φαίαξι Δημόδοκος, ᾄδει Ἄρεος, καὶ Ἀφροδίτης συνουσίαν. οὐ διὰ τὸ ἀποδέχεσθαι τὸ τοιοῦτον πάθος, ἀλλ' ἀποτρέπων αὐτοὺς παρανόμων ὀρέξεων εἰδὼς ἐν τρυφερῷ τινὶ βίῳ τεθραμμένους. κἀντεῦθεν ὁμοιότατα τοῖς τρόποις. αὐτῶν τὰ πρὸς ἀνάπαυσιν προφέρων. καὶ τοῖς μνηστῆρσιν ᾄδει πρὸς τὴν αὐτῶν βουλὴν ὁ Φήμιος, νόστον Ἀχαιῶν. καὶ αἱ σειρῆνες δὲ ᾄδουσι τῷ Ὀδυσσεῖ, τὰ μάλιστα αὐτὸν τέρψοντα. καὶ τὰ οἰκεῖα τῇ φιλοτιμίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολυμαθείᾳ λέγουσαι. ἴδμεν γάρ φασι τὰ πάντα, ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ. ὀρχήσεις δὲ εἰσὶ παρ' Ὁμήρῳ αἱ μέν τινες τῶν κυβιστητήρων. αἱ δὲ διὰ τῆς σφαίρας. ἧς τὴν εὕρεσιν Ἀγαλλὶς ἡ Κορκυραία γραμματική, Ναυσικάᾳ ἀνατίθησιν. ὡς πολίτιδι χαριζομένη. Δικαίαρχος δὲ Σικυωνίοις. Ἵππασος δὲ, Λακεδαιμονίοις, ταύτην τε καὶ τὰ γυμνάσια, πρώτοις. ταύτην δὲ μόνην τῶν ἡρωΐδων Ὅμηρος παράγει σφαιρίζουσαν. διαβόητος δὲ ἐπὶ σφαιρικῇ, Δημοτέλης ὁ Θεογνίδος τοῦ Χίου σοφιστοῦ ἀδελφὸς καί τις Χαιρεφάνης ὃς ἀσελγεῖ τινι νέῳ παρακολουθῶν, οὐ διελέγετο μὲν, ἐκώλυε δὲ πράττειν τὸν νεανίσκον, εἰπόντος δὲ ὅτι Χαιρέφανες ἐὰν παύσῃ ἀκολουθῶν, πάντα σοι ἔσται παρ' ἡμῶν, ἐγὼ δ' ἂν ἔφησε διαλεχθείην; τί οὖν εἶπε παρακολουθεῖς, Χαιρέφανες; θεωρῶν ἔφη. τὸ δὲ ἦθος, οὐ δοκιμάζω. τὸ δὲ καλούμενον διὰ τῆς σφαίρας ἁρπαστόν, φαινίνδα ἐκαλεῖτο ὃ ἐγὼ πάντων μάλιστα ἀσπάζομαι. πολὺ δὲ τὸ σύντονον καὶ καματηρόν. τῆς περὶ τὴν σφαιριστικὴν ἁμίλλης. τό, τε κατὰ τοὺς τραχηλισμοὺς ῥωμαλέον. λέγεται δὲ τὴν φαινίνδα παιδιὰν, οὕτως Ἀντιφάνης. σφαῖραν λαβὼν, τῷ μὲν, διδοὺς ἔχαιρε. τὸν δ' ἔφευγ' ἅμα. τοῦ δ' ἐξέκρουσε. τὸν δ' ἀνέστησεν πάλιν κλαγκταῖσι φωναῖς. ἐκαλεῖτο δὲ φαινίνδα ἀπὸ τῆς ἀφέσεως τῶν σφαιριζόντων. ὅ, τε εὑρετὴς αὐτῆς, ὥς φησιν Ἰόβας ὁ Μαυρούσιος. Φαινέστιος ὁ παιδοτρίβης, καὶ Ἀντιφάνης. φαινίνδα παίζων ἦς ἐν Φαινεστίου. ἐφρόντιζον δὲ εὐρυθμίας οἱ σφαιρίζοντες. Δημόξενος οὖν φησί.

Νεανίας τις ἐσφαίριζεν ὢν ἐτῶν
ἴσως ἑπτακαίδεκα.
Κῷος· θεοὺς γὰρ φαίνεθ' ἡ νῆσος φέρειν,
ὃς ἐπεί ποτ' ἐμβλέψειε τοῖς καθημένοις
Ἢ λαμβάνων τὴν σφαῖραν ἢ διδοὺς ἅμα
πάντες ἐβοῶμεν. ἡ δ' εὐρυθμία
Τό, τ' ἦθος ἥ τε τάξις, ὅση
ἐν τῷ τι λέγειν ἢ πράττειν ἐφαίνετο
Τέρας ἐπὶ κάλλους ἀνδρὸς οὔτ' ἀκήκοα
ἔμπροσθεν οὔθ' ἑώρακα τοιαύτην χάριν.
Κἂν αὖτε μεῖζον ἔλαβον ἐν πλείω χρόνον,

κ ι Σφαιριστική. ὀρχεῖται Ξενοφῶντος· καὶ πάλιν θεωρία τῶν Ὁμηρικῶν συμποσίων. Φαιάκων τρυφή, καὶ μνηστήρων πεττεία τῶν παρ' Ὁμήρῳ.

Ἔμαινα καὶ νῦν δ' οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκῶ. ἐσφαίριζε δ' οὐκ ἀηδῶς καὶ Κτησίβιος Χαλκιδεὺς φιλόσοφος· καὶ πολλοὶ διὰ τὴν σφαιρικὴν αὐτῷ συναπεδύοντο τῶν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως φίλων. συνέγραψε δὲ περὶ σφαιριστικῆς Τιμοκράτης ὁ Λάκων. οἱ Φαίακες δὲ παρ' Ὁμήρῳ, καὶ ἄνευ σφαίρας ὀρχοῦνται. καὶ ὀρχοῦνταί που ἀνὰ μέσσον, πυκνὰ δὲ γὰρ τοῦ τὸ ὄδει τὸ παρφέρ' ἀμειβόμενοι. ἄλλων ἐφεστώτων καὶ ἐπικροτούντων τοῖς λιχανοῖς δακτύλοις ὅ φησι* λήκειν. οἶδε δὲ ὁ ποιητής, καὶ τὴν πρὸς ᾠδὴν ὄρχησιν. Δημοδόκου γοῦν ᾄδοντος, κοῦροι πρωθῆβαι ὠρχοῦντο· καὶ ἐν τῇ ὁπλοποιίᾳ δὲ παιδὸς κιθαρίζοντος, ἄλλοι ἐν μανίᾳ μολπῇ τε ὀρχησμῷ τε εὔκαιρον. ὑποσημαίνεται δὲ ἐν τούτοις ὁ ὑπορχηματικὸς τρόπος ὃς ἤνθησεν ἐπὶ Ξενοδήμου, καὶ Πινδάρου. καὶ ἔστιν ἡ τοιαύτη ὄρχησις, μίμησις τῶν ὑπὸ τῆς λέξεως ἑρμηνευομένων πραγμάτων. ἣν παρίστησι γινομένην Ξενοφῶν, ὁ καλὸς ἐν τῇ Ἀναβάσει. ἐν τῷ παρὰ Σεύθῃ τῷ Θρακὶ συμποσίῳ. φησὶ γοῦν ἐπειδὴ σπονδαὶ ἐγένοντο, καὶ ἐπαιώνισαν, ἀνέστησαν πρῶτοι Θρᾷκες καὶ πρὸς αὐλὸν ὠρχοῦντο σὺν ὅπλοις. καὶ ἥλλοντο ὑψηλά τε καὶ κούφως. καὶ ταῖς μαχαίραις ἐχρῶντο. τέλος δ' ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον παίει ὡς πᾶσι δοκεῖν πεπληγέναι τὸν ἄνδρα. ὁ δ' ἔπεσε τεχνικῶς πως καὶ πάντες ἀνέκραγον. καὶ ὁ μὲν σκυλεύσας τὰ ὅπλα τοῦ ἑτέρου ἐξῄει ᾄδων Σιτάλκαν. ἄλλοι δὲ τῶν Θρᾳκῶν, τὸν ἕτερον ἐξέφερον ὡς τεθνηκότα. ἦν δὲ οὐδὲν πεπονθώς. μετὰ τοῦτο Αἰνιᾶνες καὶ Μάγνητες, ἀνέστησαν. οἳ ὠρχοῦντο τὴν καρπαίαν καλουμένην. ἐν τοῖς ὅπλοις. ὁ δὲ τρόπος τῆς ὀρχήσεως ἦν, ὁ μὲν παραθέμενος τὰ ὅπλα σπείρει καὶ ζευγηλατεῖ πυκνὰ μεταστρεφόμενος ὡς φοβούμενος. λῃστὴς δὲ προσέρχεται· ὁ δ' ἐπὰν προΐδηται, ἁρπάσας τὰ ὅπλα, μάχεται πρὸ ζεύγους ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλόν. καὶ τέλος ὁ λῃστὴς δήσας τὸν ἄνδρα, τὸ ζεῦγος ἀπάγει. ἐνίοτε δὲ ὁ ζευγηλάτης, τὸν λῃστήν. καί τις φησὶ τὸ Περσικὸν ὠρχεῖτο. καὶ κροτῶν τὰς πέλτας ὤκλαζε. καὶ ἐξανίστατο. καὶ ταῦτα πάντα ῥαθύμως. πρὸς τὸν ῥυθμὸν ἐποίει. καὶ Ἀρκάδες δέ φησιν ἀναστάντες ἐξωπλισμένοι, ᾖσάν τε ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν ἐνόπλιον ῥυθμὸν αὐλούμενοι. καὶ ἐνωπλίσαντο, καὶ ὠρχήσαντο. ἐχρῶντο δὲ καὶ αὐλοῖς, καὶ σύριγξιν ἥρωες. ὁ γοῦν Ἀγαμέμνων αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν ἀκούει. εἰς δὲ τὰ συμπόσια, οὐ παρήγαγε πλὴν ἐν τῇ ὁπλοποιίᾳ γάμων γινομένων, αὐλῶν μνημονεύει, τοῖς δὲ βαρβάροις ἀποδίδωσι τοὺς αὐλούς. παρὰ Τρωσὶν οὖν ἦν αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπή. ἔσπενδον δὲ ἀπὸ τῶν δείπνων ἀναλύοντες, καὶ τὰς σπονδὰς ἐποιοῦντο Ἑρμῇ. καὶ οὐχ ὡς ὕστερον Διὶ τελείῳ. δοκεῖ γὰρ Ἑρμῆς ὕπνου προστάτης εἶναι. σπένδουσι δ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ ταῖς γλώσσαις ἐκ τῶν δείπνων ἀπιόντες. προσνέμονται δ' αὐτῷ αἱ γλῶσσαι, διὰ τὴν ἑρμηνείαν. οἶδε δ' Ὅμηρος, καὶ ποικίλας ἐδωδάς. λέγει γοῦν ἐδωδὴν παντοίην, καὶ ὄψα οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες. οἶδε δὲ, καὶ πᾶσαν τὴν νῦν πολυτέλειαν. οἴκων μὲν οὖν λαμπρότατος ὁ Μενελάου. τοιοῦτον δέ τινα ὑφίσταται τῇ κατασκευῇ, καὶ λαμπρότητι. Πολύβιος, Ἴβηρός τινος βασιλέως οἰκίαν. ὃν καὶ ἐζηλωκέναι λέγει τὴν τῶν Φαιάκων τρυφήν. πλὴν τοῦ τοὺς κρατῆρας ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας ἑστάναι πλήρεις οἴνου κριθίνου ἀργυροῦς ὄντας, καὶ χρυσοῦς. Ὅμηρος δὲ τὴν ὑπογραφῶν καὶ τὴν Καλυψοῦς οἰκίαν ἐκπλήττει τὸν Ἑρμῆν. ἀπολαυστικὸς δέ ἐστι παρ' αὐτῷ, καὶ ὁ τῶν Φαιάκων βίος. αἰεὶ γὰρ ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε, καὶ τὰ ἑξῆς. ἃ ἔπη Ἐρατοσθένης, οὕτω δεῖν γεγράφθαι φησίν. Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέστερον εἶναι, Ἤ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κακότητος ἀπούσης. Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ. κακότητος ἀπούσης φάσκων, τῆς ἀφροσύνης. ἀδύνατον γὰρ μὴ φρονίμους εἶναι Φαίακας οἳ μάλα φίλοι εἰσὶ θεοῖσιν ὡς ὁ Ναυσικράτης φησί. καὶ οἱ μνηστῆρες δὲ παρ' αὐτῷ πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων ἐτέρποντο οὐ παρὰ τοῦ μεγαλοπολίτου Διοδώρου ἢ Θεοξένου μαθόντες τὴν πεττείαν. οὐδὲ τοῦ Μυτιληναίου Λέοντος, τοῦ ἀνέκαθεν Ἀθηναίου. ὃς ἀήττητος ἦν κατὰ τὴν πεττευτικὴν ὥς φησι Φανίας. Ἀπίων δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἀκηκοέναι φησὶ παρὰ τοῦ Ἰθακησίου Κτήσωνος τὴν τῶν μνηστήρων πεττείαν οἵα ἦν. ὀκτὼ γάρ φησι, καὶ ἑκατὸν ὄντες οἱ μνηστῆρες, διετίθεσαν ψήφους ἐναντίας ἀλλήλαις ἴσας πρὸς ἴσας τὸν ἀριθμὸν ὅσοιπερ ἦσαν, καὶ αὐτοὶ γίνεσθαι οὖν ἑκατέρωθεν τέσσαρας καὶ πεντήκοντα. τὸ δ' ἀνὰ μέσον τούτων διαλιπεῖν ὀλίγον κενόν. ἐν δὲ τῷ μεταιχμίῳ τούτῳ. μίαν τιθέναι ψῆφον. ἣν καλεῖν μὲν αὐτοὺς Πηνελόπην. σκοπὸν δὲ ποιεῖσθαι εἴ τις βάλοι ψήφῳ ἑτέρᾳ καὶ κληρουμένον, τὸν λαχόντα στοχάζεσθαι ταύτης εἰ δέ τις τύχοι καὶ ἐκκρούσειε πρόσω τὴν Πηνελόπην, ἀντιτίθεσθαι τὴν αὐτοῦ εἰς τὴν τῆς βληθείσης καὶ ἐξωσμένης χώραν, ἐν ᾗ πρότερον ἦν. καὶ πάλιν στάντα, τὴν Πηνελόπην, ἐν ᾧ τὸ δεύτερον ἐγένετο χωρίῳ, ἐντεῦθεν βαλεῖν τὴν ἑτέραν. εἰ δὲ τύχοι ἄνευ, τοῦ μηδεμιᾶς τῶν ἄλλων ψαῦσαι νικᾶν, καὶ ἐλπίδας ἔχειν πολλάς, γαμήσειν αὐτήν. τὸν δὲ Εὐρύμαχον πλείστας εἰληφέναι ταύτῃ τῇ παιδιᾷ. καὶ εὔελπιν εἶναι τῷ γάμῳ. οὕτω δὲ διὰ τὴν τρυφὴν τὰς χεῖρας οἱ μνηστῆρες ἔχουσιν ἁπαλὰς ὡς μὴ δὲ τὸ τόξον ἐντεῖναι δύνασθαι. πολυτελεῖς δ' αὐτοῖς, καὶ οἱ διακονούμενοι. δυνατωτάτη δὲ παρ' Ὁμήρῳ, καὶ ἡ τῶν μύρων εὐωδία. Οὗ καὶ κινυμένοιο διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ. Ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή. καὶ στρωμνὰς δὲ οἶδε διαπρεπούσας τοιαύτας οὖν Ἀρήτη Ὀδυσσεῖ ὑποστρωννύναι κελεύει. καὶ Νέστωρ αὐχεῖ πρὸς Τηλέμαχον πολλῶν τοιούτων εὐπορεῖν. τῶν δ' ἄλλων ποιητῶν ἔνιοι, τὰς καθ' αὑτοὺς πολυτελείας καὶ ῥαθυμίας ἀνέπεμπον, ὡς οὔσας, καὶ κατὰ τὰ Τρωϊκά. Αἰσχύλος οὖν ἀπρεπῶς που παράγει, μεθύοντας τοὺς Ἕλληνας ὡς

νας ὡς

Ctesibius · Antigonus · Timocrate · Hom. · Xenodem · Pindar · Xenophō · Seuthes · Agame · Homer · Polybius · Calypso · Eratosthenes · Nausicrat · Diodorus · Theoxenus · Leon · Phanias · Apiō · Cteson · Eurymach · Hom · Arete · Vlyxes · Nestor · Telemachus · Aeschylus · Saltatio ad cantu · Carpea saltatio · Homeri uer… emenda · Loci pene … pes 108 · …ocorū alea

Φαίνονται ἀνάγοντες τὰ καθ' αὑτοὺς εἰς τὰ Τρωϊκά. κατακλίνεσθαι ἐν συμποσίοις. αὐτοδιακονία. βαλανεῖα. ὀχευτικαὶ δυνάμεις. μύρα. στέφανος. κ ια

νας ὡς καὶ τὰς ἀμίδας ἀλλήλοις περικαταγνύναι. λέγει γοῦν

Ὅδ' ἐστὶν ὅς ποτ' ἀμφ' ἐμοὶ βέλος
Γελωτοποιὸν τὴν κάκοσμον οὐράνην
Ἔρριψεν οὐδ' ἥμαρτε. περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
Πληγεῖσ' ἐναυάγησεν ὀστρακουμένη
Χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί.

Καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχαιῶν συνδείπνῳ.

Ἀλλ' ἀμφὶ θυμῷ τὴν κάκοσμον οὐράνην
Ἔρριψεν οὐδ' ἥμαρτε. περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ
Κατάγνυται τὸ τεῦχος οὐ μύρου πνέον.
Ἐδειματούμην δ' οὐ φίλης ὀσμῆς ὕπο.

Εὔπολις δὲ πρῶτος εἰσηγησάμενος τὸ τῆς ἀμίδος ὄνομα, ἐπὶ πλεῖστον λέγων. μισῶ λακωνίζειν. ταγηνίζειν δὲ καὶ, πριαίμην.

πόλλας δ' εἶμαι νῦν βεβινῆσθαι.
Ὃς δὲ πρῶτος ἐξεῦρε τὸ πρωτ' ἐπιπίνειν,
πολλήν γε λακκοπρωκτίαν ἐπίστασθ' ἡμῖν εὑρών.
εἶεν· τίς εἶπεν ἀμίδα. παῖ, μὴ παρὼν μεταξὺ πίνων
Παλαμηδικόν γε τοῦτο τὸ ἐξεύρημα καὶ σοφόν

Οἱ παρ' Ὁμήρῳ δὲ ἀριστεῖς κοσμίως δειπνοῦσιν ἐν Ἀγαμέμνονος. ἐν Ὀδυσσείᾳ φιλονεικοῦσιν Ἀχιλλεύς, καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Ἀγαμέμνων χαίρει νόῳ, ἀλλ' ὠφέλιμοι αἱ φιλοτιμίαι ζητούντων λόγῳ ἢ μάχῃ αἱρεθῆναι δεῖ τὸ Ἴλιον. Ἀλλ' οὐδ' ὅτε μνηστῆρες εἰσάγει μεθύοντας. οὐδὲ τότε τοιαύτην ἀκοσμίαν εἰσήγαγεν, ὡς Σοφοκλῆς, καὶ Αἰσχύλος πεποιήκασιν. ἀλλὰ πόδα βόειον ἐπὶ τὸν Ὀδυσσέα ἐρριπτόμενον. καθέζονται δ' ἐν τοῖς συνδείπνοις οἱ ἥρωες οὐ κατακέκλινται. τοῦτο δὲ καὶ παρ' Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ ἐνίοτε ἦν ὥς φησι Δοῦρις. τετρακοσίους οὖν ποτὲ ἡγεμόνας ἑστιῶν ἐκάθισεν ἐπὶ δίφρων ἀργυρῶν. καὶ κλιντήρων ἁλουργοῖς περιεστρώσας ἱματίοις. Ἡγήσανδρος δέ φησι οὐδὲ ἔθος εἶναι ἐν Μακεδονίᾳ κατακλίνεσθαι τινὰ ἐν δείπνῳ εἰ μή τις ἔξω λίνων* ὗν κεντήσειεν ἕως δὲ τότε καθήμενοι ἐδείπνουν. Κάσανδρος οὖν πέντε, καὶ τριάκοντα ὢν ἐτῶν, ἐδείπνει παρὰ τῷ πατρὶ καθήμενος οὐ δυνάμενος τὸ ἆθλον ἐκτελέσαι. καίτοι ἀνδρεῖος γεγονώς, καὶ κυνηγὸς ἀγαθός. ἐς τὸ πρέπον δὲ Ὅμηρος ἀφορῶν. τοὺς ἥρωας οὐ παρῄνεσεν ἄλλό τι δαινυμένους, ἢ κρέα. καὶ ταῦτα αὐτοῖς σκευάζοντας. οὐ γὰρ ἔχει γέλωτα οὐδ' αἰσχύνην. ἐψαρτυοῦντας αὐτούς, καὶ ἕψοντας ὁρᾶν. ἐπετήδευον γάρ, τὴν αὐτοδιακονίαν. καὶ ἐκαλλωπίζοντο φησὶ Χρύσιππος τῇ ἐν τούτοις εὐστροφίᾳ. Ὀδυσσεὺς δὲ γοῦν δαιτρεῦσαι τε καὶ πῦρ νηῆσαι οἷος οὐκ ἄλλος δεξιὸς εἶναι φησί. καὶ ἐν Λιταῖς δὲ Πάτροκλος, καὶ Ἀχιλλεὺς πάντα εὐτρεπίζει. καὶ Μενελάου δὲ τελοῦντος γάμους, ὁ νυμφίος Μεγαπένθης οἰνοχοεῖ. νῦν δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ἐκπεπτώκαμεν ὡς κατακεῖσθαι δαινύμενοι. προσφάτως δὲ καὶ τὰ βαλανεῖα παρῆκται τὴν ἀρχὴν οὐδὲ ἔνδον τῆς πόλεως ἐώντων εἶναι αὐτά. ὧν τὸ βλαπτικὸν Ἀντιφάνης δηλοῖ.

Εἰς μακαρίαν τὸ λουτρὸν ὡς διέθηκέ με.
Ἑφθὸν κομιδῇ πεποίηκ'. ἀποκναίσειεν ἄν,
Καὶ ὅστις οὖν μου λαβόμενος τοῦ δέρματος. οὕτω στερεὸν πρᾶγμα θερμὸν ἔσθ' ὕδωρ. Ἕρμιππος.
Μὰ Δί' οὐ μέντοι μεθύειν τὸν ἄνδρα χρὴ
τὸν ἀγαθόν. οὐδὲ θερμολουτεῖν ἃ σὺ ποιεῖς.

ηὔξηται δέ, καὶ ἡ τῶν ὀψοποιῶν περιεργία. καὶ ἡ τῶν μυρεψῶν. ὡς τοὐλάχιστον δ' ἂν κολυμβᾶν εἰς κολυμβήθραν μύρου ἀρκέσθαι τις ἄν, δύναιτο. φησὶ Ἄλεξις. ἀνθοῦσι δὲ καὶ αἱ τῶν περὶ τὰ πέμματα δημιουργίαι. καὶ αἱ περὶ τὰς συνουσίας περιεργίαι. ὥστ' ἐπιτεχνᾶσθαι σπόγγους ὑποτίθεσθαι ἐπακτικὸν γὰρ εἶναι τὸ τοιοῦτον, πρὸς ἀφροδισίων πλῆθος. Θεόφραστος δ' οὕτω φησὶ τινὰς ὀχευτικὰς δυνάμεις εἶναι, ὡς καὶ μέχρις ἑβδομήκοντα συνουσιῶν ἐπιτελεῖν. καὶ τὸ τελευταῖον αὐτοῖς αἷμα ἀποκρίνεσθαι. Φύλαρχος δὲ Σανδρόκυπτόν φησι τὸν Ἰνδῶν βασιλέα, Σελεύκῳ μεθ' ὧν ἔπεμψε δώρων, ἀποστεῖλαι τινὰς δυνάμεις στυπτικὰς τοιαύτας. ὡς ὑπὸ τοὺς πόδας τιθεμένας τῶν συνουσιαζόντων οἷς μέν, ὁρμὰς ἐμποιεῖν ὀρνίθων δίκην, οὓς δὲ καταπαύειν. Ηὔξηται δὲ νῦν, καὶ ἡ τῆς μουσικῆς διαστροφή. καὶ ἡ περὶ τὰς ἐσθήσεις, καὶ ὑποδέσεις ἐπίτηκασε πολυτέλεια. Ὅμηρος δὲ τὴν τοῦ μύρου φύσιν εἰδώς. οὐκ εἰσήγαγε μύροις ἀλειφομένους τοὺς ἥρωας, πλὴν τὸν Πάριν ἐν οἷς φησὶ κάλλει στίλβων, ὡς καὶ Ἀφροδίτη κάλλει τὰ πρόσωπα καθαίρει. ἀλλ' οὐδὲ στεφανουμένους εἰσάγει. καί τοι τῷ ἐκ τῆς μεταφορᾶς ὁμοιώματι σημαίνεται. ὅτι ᾔδει τὸν στέφανον. φησὶ γοῦν νῆσον ἣν περὶ πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο. καὶ πάντῃ γάρ σε στέφανος πολέμοιο δέδηε. παρατηρητέον δέ, καὶ ὅταν Ὀδυσσέα ἀπονιζόμενον τὰς χεῖρας ποιῇ πρὶν μεταλαβεῖν τροφῆς. ἐν Ἰλιάδι δὲ τοῦτο ποιοῦντας, οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. σχολαζόντων γὰρ βίος ὁ ἐν Ὀδυσσείᾳ. καὶ διὰ τὴν εἰρήνην τρυφώντων. διὸ οἱ ἐν ταύτῃ θεραπεύουσι τὸ σῶμα, διὰ λουτρῶν, καὶ κατανιμμάτων. διὰ τοῦτο καὶ ἀστραγαλίζουσιν ἐν ταύτῃ τῇ πολιτείᾳ καὶ ὀρχοῦνται, καὶ σφαιρίζουσιν. Ἡρόδοτος δὲ οὐ καλῶς εἴρηκεν ἐπὶ Ἄτυος διὰ λιμὸν εὑρεθῆναι τὰς παιδιάς. πρεσβεύει γὰρ τοῖς χρόνοις, τὰ ἡρωϊκά. οἱ δ' ἐν τῇ Ἰλιακῇ πολιτείᾳ μονονοὺ βοῶσι κλῦθ' Ἀλαλὰ πολέμου θύγατερ ἐγχέων προοίμιον. Ἀριστόνικον τὸν Καρύστιον τὸν Ἀλεξάνδρου σφαιριστὴν Ἀθηναῖοι πολίτην ἐποίησαν διὰ τὴν τέχνην, καὶ ἀνδριάντα ἀνέστησαν. τὰς γὰρ βαναύσους τέχνας Ἕλληνες ὕστερον περὶ πλείστου μᾶλλον ἐποιοῦντο ἢ τὰς κατὰ παιδείαν γινομένας ἐπινοίας. Ἱστιαιεῖς γοῦν, καὶ Ὠρεῖται Θεοδώρου τοῦ ψηφοκλέπτου ἐν θεάτρῳ χαλκῆν εἰκόνα ἀνέθηκαν ψῆφον κρατοῦσαν. ὡς δ' αὔτως Μιλήσιοι Ἀρχελάου τοῦ κιθαριστοῦ. ἐν δὲ Θήβαις, Πινδάρου μὲν οὐκ ἔστιν εἰκών, Κλέωνος δὲ τοῦ ᾠδοῦ ἐφ' ἧς ἐπιγέγραπται

Contra herodotu · Sophocles · Eupolis · Homer · Agam. · Sophocles · Aeschylus · Duris · Alexander · Hegesander · Cassander · Chrysipp · Patroclus · Achilles · Menelaus · Megapenthes · Antiphanes · Hermipp · Alexis · Theophrastus · Phylarch · Sandrocypt · Seleucus · Homer · Paris · Herodotus · Atys · Aristonic · Alexander · Theodor · Archela · Pindar · Cleō · Alexandri luxuries in conuiuio · Vis co… di me… dende · ἀλαλά · Histienses Oritę · ψηφοκλέπτου · ψηφοπαίκτης

κ 11 βάναυσοι τιμώμενοι. ὡς αὐληταί. Θαυματοποιοί. πλάνοι. ῥώμη ἐπιτομὴ τῆς οἰκουμένης. ὀρχήσεις. Πυλάδης. Θεοφράστου σχήματα διδάσκοντος.

Πυθαϊδος ὅδ' ἐστὶ Κλέων Θηβαῖος ἀοιδός· ὃς πλείστους θνητῶν ἀμφέθετο στεφάνους
κρατὸς ἐπὶ σφετέροις· καὶ οἱ κλέος οὐρανόμηκες. χαῖρε Κλέων Θήβας πατρίδ' ἐπικλείσας.

Ὑπὸ τοῦτον τὸν ἀνδριάντα ὅτε Ἀλέξανδρος τὰς Θήβας κατέσκαπτε, φησὶ Πολέμων, φεύγοντά τινα χρυσίον εἰς τὸ ἱμάτιον κοῖλον ὂν ἐνθέσθαι. καὶ συνοικιζομένης τῆς πόλεως ἐπανελθόντα εὑρεῖν τὸ χρυσίον μετὰ ἔτη τριάκοντα. Ἡρόδοτος δὲ ὁ λογόμιμος ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, καὶ Ἀρχέλαος ὁ ὀρχηστὴς παρὰ Ἀντιόχῳ τῷ βασιλεῖ, μάλιστα ἐτιμῶντο τῶν φίλων. ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Ἀντίοχος, τοὺς Σωστράτου τοῦ αὐλητοῦ υἱεῖς σωματοφύλακας ἐπεποίητο. ἐθαυμάζετο δὲ παρ' Ἕλλησι καὶ Ῥωμαίοις Ματρέας ὁ πλάνος ὁ Ἀλεξανδρεύς. ὃς ἔλεγε καὶ θηρίον τρέφειν ὃ αὐτὸ ἑαυτὸ κατεσθίει. ὡς καὶ ζητεῖσθαι μέχρι νῦν τὸ Ματρέου θηρίον, τί ἐστιν. ἐποίησε δ' οὗτος, καὶ παρὰ τὰς Ἀριστοτέλους ἀπορίας, καὶ ἀνεγίνωσκε δημοσίᾳ· διατί ὁ ἥλιος δύνει μὲν, κολυμβᾷ δ' οὔ. καὶ διατί οἱ σπόγγοι συμπίνουσι μὲν, συγκωθωνίζονται δ' οὔ. καὶ τὰ τετράδραχμα κατακερματίζεσθαι μὲν ὀργίζεται δ' οὔ. Ἀθηναῖοι δὲ Ποθεινῷ τῷ νευροσπάστῃ τὴν σκηνὴν ἔδωκαν, ἀφ' ἧς ἐνεθουσίων οἱ περὶ Εὐριπίδην. ἐθαυμάζετο δὲ καὶ Ξενοφῶν ὁ θαυματοποιός, ὃς μαθητὴν κατέλιπε Κρατισθένη τὸν Φλιάσιον. ὃς πῦρ τε αὐτόματον ἐποίει ἀναφύεσθαι, καὶ ἄλλα πολλὰ φάσματα ἐτεχνᾶτο. ἀφ' ὧν ἐξίστα τῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν. τοιοῦτος ἦν, καὶ Νυμφόδωρος ὁ θαυματοποιὸς ὃς προσκρούσας Ῥηγίνοις ὥς φησι Δοῦρις εἰς δειλίαν αὐτοὺς ἔσκωψε πρῶτος. Εὔδικος δὲ ὁ γελωτοποιὸς ηὐδοκίμει μιμούμενος παλαιστάς, καὶ πύκτας ὥς φησιν Ἀριστόξενος. Στράτων δ' ὁ Ταραντῖνος ἐθαυμάζετο τοὺς διθυράμβους μιμούμενος. τὰς δὲ κιθαρῳδίας οἱ περὶ τὸν ἐξ Ἰταλίας Οἰνώναν. ὃς καὶ Κύκλωπα εἰσήγαγε τερετίζοντα. καὶ ναυαγὸν Ὀδυσσέα σολοικίζοντα. ὁ αὐτός φησι. Διοπείθης δὲ ὁ Λοκρὸς ὥς φησι Φανόδημος παραγενόμενος εἰς Θήβας, καὶ ὑποζωννύμενος οἴνου κύστεις μεστάς, καὶ γάλακτος, καὶ ταύτας ἀποθλίβων, ἀνιμᾶν ἔλεγεν ἐκ τοῦ στόματος. ἔνδοξοι δ' ἦσαν, καὶ παρ' Ἀλεξανδρεῦσι θαυματοποιοί, Σκύμνος, ὁ Ταραντῖνος. Φιλιστίδης ὁ Συρακόσιος. Ἡράκλειτος ὁ Μιτυληναῖος. γεγόνασι δὲ, καὶ πλάνοι ἔνδοξοι. ὧν Κηφισόδωρος, καὶ Πανταλέων. Φιλίππου δὲ τοῦ γελωτοποιοῦ Ξενοφῶν μνημονεύει.

Ὅτι οἰκουμένης, δῆμον τὴν Ῥώμην φησί. λέγει δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἄν τις σκοποῦ πόρρω τοξεύοι, λέγων τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐπιτομὴν τῆς οἰκουμένης. ἐν ᾗ συνιδεῖν ἔστιν οὕτως πάσας τὰς πόλεις ἱδρυμένας, καὶ κατ' ἰδίαν δὲ τὰς πολλάς. ὡς Ἀλεξανδρέων μὲν τὴν χρυσῆν, Ἀντιοχέων δὲ τὴν καλήν. Νικομηδέων δὲ τὴν περικαλλῆ. προσέτι τε τὴν λαμπροτάτην πόλεων πασῶν ὁπόσας ὁ Ζεὺς ἀναφαίνει. τὰς Ἀθήνας λέγω. ἐπιλείποι δ' ἄν με οὐχ ἡμέρα μία ἐξαριθμούμενον τὰς ἐν τῇ Ῥωμαίων οὐρανοπόλει Ῥώμῃ ἀριθμουμένας πόλεις. ἀλλὰ πᾶσαι αἱ κατὰ τὸν ἐνιαυτόν, ἀριθμούμεναι διὰ τὸ πλῆθος. καὶ γὰρ ὅλα ἔθνη ἀθρόως αὐτόθι συνῴκισται ὡς τὸ Καππαδοκῶν, καὶ Σκυθῶν, καὶ Ποντικῶν. καὶ ἄλλων πλειόνων. οὗτοι οὖν πάντες ὁ σύμπας δῆμος τῆς οἰκουμένης. τὸν ἐφ' ἡμῶν φησι φιλόσοφον ὀρχηστήν, Μέμφιν ἐκάλεσαν. ἀπεικάζοντες τὴν διὰ τοῦ σώματος αὐτοῦ κίνησιν τῷ τῆς πόλεως ἀρχαιοτάτῳ. καὶ βασιλικωτάτῳ. περὶ ἧς Βακχυλίδης φησὶ τὴν ἀχείμαντόν τε Μέμφιν καὶ δονακώδεα Νεῖλον. Οὗτος τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν ἐπιδείκνυσιν ἥτις ἐστὶ μετὰ σιωπῆς πάνθ' ἡμῖν ἐμφανίζων σαφέστερον ἢ οἱ τὰς τῶν λόγων τέχνας ἐπαγγελλόμενοι διδάσκειν. τῆς δὲ κατὰ τοῦτον ὀρχήσεως τῆς τραγικῆς καλουμένης, πρῶτος εἰσηγητὴς γέγονε Βάθυλλος ὁ Ἀλεξανδρεύς. ὅν φησιν νομίμως ὀρχήσασθαι Σέλευκος. τοῦτον τὸν Βάθυλλον φησὶ Ἀριστόνικος καὶ Πυλάδης, οὗ ἐστι, καὶ σύγγραμμα περὶ ὀρχήσεως, τὴν Ἰταλικὴν ὄρχησιν συστήσασθαι. ἐκ τῆς κωμικῆς ἣ ἐκαλεῖτο κόρδαξ. καὶ τῆς τραγικῆς ἣ καλεῖται ἐμμέλεια. καὶ τῆς σατυρικῆς ἣ ἐλέγετο σίκιννις. διό, καὶ οἱ σάτυροι, σικιννισταί. ἧς εὑρετής Σίκιννός τις βάρβαρος. οἱ δὲ φασὶν ὅτι Κρὴς ἦν ὁ Σίκιννος. ἦν δὲ ἡ Πυλάδου ὄρχησις, ὀγκώδης παθητική τε, καὶ πολύκοπος. ἡ δὲ Βαθύλλου, ἱλαρωτέρα. καὶ γὰρ ὑπόρχημά τι τοῦτον διατίθεσθαι. Σοφοκλῆς δὲ πρὸς τῷ καλὸς γεγενῆσθαι τὴν ὥραν ἦν καὶ ὀρχηστικὴν δεδιδαγμένος, καὶ μουσικὴν ἔτι παῖς ὢν παρὰ Λάμπρῳ. μετὰ γοῦν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν περὶ τρόπαιον γυμνὸς ἀληλιμμένος ἐχόρευσε μετὰ λύρας. οἱ δὲ ἐν ἱματίῳ φασί. καὶ τὸν Θάμυριν διδάσκων αὐτὸς ἐκιθάρισεν. ἄκρως δὲ ἐσφαίρισεν ὅτε τὴν Ναυσικάαν ἔθηκε. τῆς δὲ ἐμμελοῦς ὀρχήσεως ἤρα καὶ Σωκράτης ὁ σοφός, καὶ πολλάκις καταλαμβανόμενος ὀρχούμενος, ὥς φησι Ξενοφῶν, ἔλεγε τοῖς γνωρίμοις παντὸς εἶναι μέλους τὴν ὄρχησιν γυμνάσιον. ἔταττον γὰρ τὸ ὀρχεῖσθαι ἐπὶ τοῦ κινεῖσθαι, καὶ ἐρεθίζεσθαι. Ἀνακρέων· καλλίκομοι κοῦραι Διὸς ὠρχήσαντ' ἐλαφρῶς. Ἴων· ἐκ τῶν ἀέλπτων μᾶλλον ὤρχησε φρένας. Ἕρμιππος δέ φησι Θεόφραστον παραγίνεσθαι εἰς τὸν περίπατον καθ' ὥραν λαμπρὸν καὶ ἐξησκημένον. εἶτα καθίσαντα διατίθεσθαι τὸν λόγον. οὐδεμιᾶς ἀπεχόμενον κινήσεως. οὐδὲ σχήματος ἑνός. καί ποτε ὀψοφάγον μιμούμενον ἐξείραντα τὴν γλῶσσαν, περιλείχειν τὰ χείλη. ἔμελε δὲ αὐτοῖς, καὶ τοῦ κοσμίως ἀναλαμβάνειν τὴν ἐσθῆτα, καὶ τοὺς μὴ τοῦτο ποιοῦντας, ἔσκωπτον. Πλάτων ἐν Θεαιτήτῳ· πάντα δυναμένους ὀξέως τε, καὶ τορῶς διακονεῖν ἀναβάλλεσθαι δὲ οὐκ ἐπισταμένους ἐπιδέξια ἐλευθερίως. οὐδ' ἁρμονίαν λόγων λαμβάνοντας ὀρθῶς ὑμνῆσαι θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων εὐδαιμόνων βίον. Σαπφὼ περὶ Ἀνδρομέδας σκώπτει· τίς δ' ἀγροιῶτις τοι θέλγει νόον. οὐκ ἐπισταμένη τὰ βράκε' ἕλκην ἐπὶ τῶν σφυρῶν. Φιλέταιρος ἢ Ἄμφις καλλιστέρων φᾶρος

εὐρύθμως ἀμπέχεσθαι. ὄρχησις. Μουσεῖον. Διόνυσος ἰατρός. πίνειν. ἀναπίπτειν. ἀνακεῖσθαι. κ 13

σὺν καθήσεις τάλαν. μὴ δ' ἀγροίκως ἄνω γόνατος ἀμφέξει. Ἕρμιππος δέ φησι Θεόκριτον Χῖον, ὡς ἀπαίδευτον μέμφεσθαι τὴν Ἀναξιμένους περιβολήν. καὶ Καλλίστρατος δὲ ὁ Ἀριστοφάνειος, Ἀρίσταρχον ἐν συγγράμματι κακῶς εἴρηκεν ἐπὶ τῷ μὴ εὐρύθμως ἀμπέχεσθαι. φέροντός τι, καὶ τοῦ τοιούτου πρὸς παιδείας ἐξέτασιν. διὸ καὶ Ἄλεξίς φησι.

Ἓν γὰρ νομίζω τοῦτο τῶν ἀνελευθέρων εἶναι τὸ βαδίζειν ἀρρύθμως ἐν ταῖς ὁδοῖς
ἐξὸν καλῶς· οὗ μήτε πράττεται τέλος μηδεὶς ἡμᾶς, μήτε μὴν δόντας δ' ἑτέρων λαβεῖν.
φέρει δὲ τοῖς μὲν χρωμένοισιν εὐδόξως τιν' ὄγκον. τοῖς δ' ὁρῶσιν ἡδονήν.
κόσμον δὲ τῷ βίῳ, τὸ τοιοῦτον γέρας τίς οὐκ ἂν κτῷτ' αὐτῷ φάσκων νοῦν ἔχειν

Καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρε τὴν τῆς στολῆς εὐπρέπειαν καὶ σεμνότητα, ἣν ζηλώσαντες οἱ ἱεροφάνται καὶ δᾳδοῦχοι ἀμφιέννυνται, ἀλλὰ καὶ πολλὰ σχήματα ὀρχηστικὰ αὐτὸς ἐξευρίσκων, ἀνεδίδου τοῖς χορευταῖς. Χαμαιλέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι σχηματίσαι τοὺς χορούς, ὀρχηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμενον. ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῖς χοροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα, τῶν ὀρχήσεων καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν τῆς τραγῳδίας οἰκονομίαν εἰς ἑαυτὸν περιϊστᾶν. ὑπεκρίνετο γοῦν μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα. Ἀριστοφάνης γοῦν, παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς, ἡ περὶ τῶν τραγικῶν ἀπόκειται πίστις, ποιεῖ αὐτὸν Αἰσχύλον. λέγοντα. τοῖσι χοροῖς αὐτὸς τὰ σχήματα ἐποίουν. καὶ πάλιν τοὺς Φρύγας οἶδε θεωρῶν ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι τὸν παῖδ' ἦλθον τεθνεῶτα. πολλὰ τοιαυτὶ καὶ τοιαυτὶ καὶ δεῦρο σχηματίσαντας. καὶ Τέλεσις δὲ ἢ Τελέστης ὁ ὀρχηστοδιδάσκαλος πολλὰ ἐξεύρηκε σχήματα. ἄκρως ταῖς χερσὶ τὰ λεγόμενα δεικνυούσαις. Ἀριστοκλῆς γοῦν φησιν ὅτι Τελέστης ὁ Αἰσχύλου ὀρχηστής, οὕτως ἦν τεχνίτης, ὥστε ἐν τῷ ὀρχεῖσθαι τοὺς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, φανερὰ ποιῆσαι τὰ πράγματα δι' ὀρχήσεως. φασὶ δὲ καὶ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ποιηταί. Θέσπις. Πρατίνας. Κρατῖνος. Φρύνιχος. ὀρχηστικοὶ ἐκαλοῦντο, διὰ τὸ μὴ μόνον τὰ ἑαυτῶν δράματα ἀναφέρειν εἰς ὄρχησιν τοῦ χοροῦ ἀλλὰ καὶ ἔξω τῶν ἰδίων ποιημάτων διδάσκειν τοὺς βουλομένους ὀρχεῖσθαι. μεθύων δὲ ἐποίει τὰς τραγῳδίας Αἰσχύλος, ὥς φησι Χαμαιλέων. Σοφοκλῆς οὖν ὠνείδιζεν αὐτῷ ὅτι εἰ καὶ τὰ δέοντα ποιεῖ ἀλλ' οὐκ εἰδώς γε. ὀρχήσεις δὲ ἐθνικαί, αἵδε. Λακωνικαί. Τροιζηνικαί. Ἐπιζεφύριοι. Κρητικαί. Ἰωνικαί. καὶ Μαντινικαί. ἃς προκρίνει Ἀριστόξενος διὰ τὴν τῶν χειρῶν κίνησιν. οὕτως δ' ἦν ἔνδοξον, καὶ σοφὸν ἡ ὄρχησις, ὥστε Πίνδαρος, τὸν Ἀπόλλω ὀρχηστὴν καλεῖ. ὀρχήστ' ἀγλαΐας ἀνάσσων εὐρυφάρετρ' Ἄπολλον. καὶ Ὅμηρος δὲ ἢ τῶν Ὁμηριδῶν τις ἐν τοῖς εἰς Ἀπόλλωνα ὕμνοις φησίν. Ἀπόλλων φόρμιγγ' ἐν χείρεσσιν ἔχων χαρίεν κιθάριζε καλὰ καὶ ὕψι βιβάς. Εὔμηλος δὲ ἢ Ἀρκτῖνος ὁ Κορίνθιος, τὸν Δία ὀρχούμενόν που παράγει λέγων. μέσσοισιν δ' ὠρχεῖτο πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. Θεόφραστος δέ φησι πρῶτον Ἄνδρωνα τὸν Καταναῖον αὐλητήν, κινήσεις, καὶ ῥυθμοὺς ποιῆσαι τῷ σώματι αὐλοῦντα. ὅθεν σικελίζειν τὸ ὀρχεῖσθαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς. μεθ' ὃν Κλεόφαντον Θηβαῖον. ὀρχησταὶ δὲ ἔνδοξοι Βόλβος μὲν παρὰ Κρατίνῳ καὶ Καλλίᾳ. Ζήνων δὲ ὁ Κρὴς ὁ πάνυ Ἀρταξέρξῃ προσφιλέστατος, παρὰ Κτησίᾳ. Ἀλέξανδρος δέ, ἐν τῇ πρὸς Φιλόξενον ἐπιστολῇ, μέμνηται Θεοδώρου, καὶ Χρυσίππου. Ὅτι τὸ Μουσεῖον ὁ Φλιάσιος Τίμων ὁ σιλλογράφος, τάλαρόν που φησὶν ἐπισκώπτων, τοὺς ἐν αὐτῷ τρεφομένους φιλοσόφους, ὅτι ὥσπερ ἐν πανάγρῳ τινὶ σιτοῦνται, καθάπερ οἱ πολυτιμότατοι ὄρνιθες.

Πολλοὶ μὲν βόσκονται ἐν Αἰγύπτῳ πολυφύλῳ
βιβλιακοὶ χαρακῖται ἀπείριτα δηριόωντες Μουσέων ἐν ταλάρῳ

ἕως αὐτῆς λογοδιαρροίας ἀπαλλαγῶσιν οὗτοι οἱ τραπεζορήτορες οἳ ὑπὸ γλωσσαλγίας ἐπιλελῆσθαί μοι δοκοῦσι, καὶ τοῦ Πυθικοῦ χρησμοῦ. ὃν ἀναγράφει Χαμαιλέων.

Εἴκοσι τὰς πρὸ κυνός, καὶ εἴκοσι τὰς μετέπειτα. Οἴκῳ ἐνὶ σκιερῷ Διονύσῳ χρῆσθαι ἰατρῷ.

καὶ Μνησίθεος δὲ ὁ Ἀθηναῖος Διόνυσον ἰατρόν φησι τὴν Πυθίαν χρῆσαι τιμᾶν Ἀθηναίοις. φησὶ δὲ καὶ Ἀλκαῖος ὁ Μιτυληναῖος ποιητής, οἴνῳ πνεύμονα τέγγε. τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται. ἡ δ' ὥρη χαλεπή· πάντα δὲ δίψαι ὑπὸ καύματος. καὶ ἀλλαχοῦ. πίνωμεν. τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται. Εὔπολίς τε τὸν Καλλίαν φησὶ ἀναγκάζεσθαι ὑπὸ Πρωταγόρου πίνειν. ἵνα πρὸ τοῦ κυνὸς τὸν πνεύμονα ἔκλυτον φορῇ. ἡμῶν δ' οὐ μόνον ὁ πνεύμων ἀποξηραίνεται κινδυνεύει δὲ καὶ ἡ καρδία. καίτοι Ἀντιφάνης λέγει· τὸ δὲ ζῆν εἰπέ μοι τί ἐστι. τὸ πίνειν φήμ' ἐγώ.

Ὁρᾷς παρὰ ῥείθροισι χειμάρροις, ὅσα Δένδρων ἀεὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν βρέχεται μέγεθος, καὶ κάλλος οἷα γίνεται. τὰ δ' ἀντιτείνονθ' οἱονεὶ δίψαν τινά
Ἢ ξηρασίαν ἔχοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.

Οὕτω τούτοις φησὶ κυνολογήσασιν ἐδόθη πιεῖν, εἴρηται δὲ τὸ βρέχειν, καὶ ἐπὶ τοῦ πίνειν, Ἀντιφάνης· δεῖ γὰρ φαγόντας, δαψιλῶς βρέχειν. Εὔβουλος. ἥκω ἐγὼ βεβρεγμένος ἥκω καὶ κεκωθωνισμένος. πέπωκεν οὕτως; πέπωκ' ἐγώ, ναὶ διὰ τὸν Μένδαιον.

Ὅτι τὸ ἀναπίπτειν, κυρίως ἐπὶ ψυχῶν ἐστιν, ἀθυμεῖν ὁ λιπορεῖν· Θουκυδίδης πρώτῃ. νικώμενοι ἐπ' ἔλασσον ἀνέπιπτον. Κρατῖνος δ' ἐπὶ ἐρετῶν χρῆται τῇ λέξει· ὀρθίαζε, καὶ ἀνάπιπτε. καὶ Ξενοφῶν ἐν Οἰκονομικῷ. διατί ἄλυποι ἀλλήλοις εἰσὶν οἱ ἐρέται, ἢ ὅτι ἐν τάξει μὲν κάθηνται. ἐν τάξει δὲ προνεύουσιν. ἐν τάξει δὲ ἀναπίπτουσιν. Ἀνακεῖσθαι δὲ φαμὲν ἐπὶ ἀνδριάντος. ὅθεν τοὺς ἐπὶ κατακειμένων χρωμένους τῇ λέξει, Δίσουρον. Δίφιλος εἶπ' ἰδέως μέν τινος, ἀνακειμένου. πρὸς ὃν δυσχεραίνων ὁ ἑταῖρος φησί, ἀνάκεισο.

κ 14 Κατακεῖσθαι. πάσασθαι. ἡρώων ὁμηρικῶν κυνηγέσια. λουτρά. ἀκρόδρυα. ἥρωες ὁμηρικοὶ ἰχθῦς τε καὶ ὄρνιθας θηρεύοντες.

Φιλιππίδης. καὶ δειπνῶν ἀεὶ ἀνακείμενος παρ' αὐτόν. καὶ ἔπαιζε. πρότερον ἀνδριάντα εἶχε. Κατακεῖσθαι δὲ λέγεται. καὶ κατακεκλίσθαι. ὡς ἐν συμποσίοις Ξενοφῶν, καὶ Πλάτων. Ἄλεξις. ὡς ἔστι κατακεῖσθαι πρὸ δείπνου συμφορά, οὔτε γὰρ ὕπνος δήπουθεν οὐδεὶς ἂν λάβοι. Οὐδ' ἂν λέγῃ τις, οὐδὲ μὴν μάθοιμεν ἄν· ὁ νοῦς γάρ ἐστι τῆς τραπέζης πλησίον. ἔστι δὲ εὑρεῖν, καὶ ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης σπανίως τὸ ἀνακεῖσθαι. Σάτυρος παρὰ Σοφοκλεῖ τοῦτό φησιν ἐπικαλούμενος τῷ Ἡρακλεῖ ἀνακειμένῳ μέσον εἰς τὸν αὐχέν' εἰσαλοίμην. Ἀριστοτέλης ἐν Τυρρηνῶν νομίμοις. οἱ δὲ Τυρρηνοὶ δειπνοῦσι μετὰ τῶν γυναικῶν ἀνακείμενοι ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ. Θεόπομπος. ἐπίνομεν μετὰ ταῦτα κατακείμενοι

Μαλακώτατ' ἐπὶ τοῦ τρικλινίου Τελαμῶνος οἰμώζοντες ἀλλήλοις μέλη.

Φιλωνίδης. κατάκειμαι ὡς ὁρᾶτε δήπου πάλαι. Εὐριπίδης Κύκλωπι. Ἀνέπεσε φάρυγος αἰθέρ' ἐξανιεὶς βαρύν. Ἄλεξις. μετὰ ταῦτ' ἀναπεσεῖν ἐκέλευον αὐτὴν παρ' ἐμέ.

Ὅτι τὸ πάσασθαι ἐπὶ τοῦ ἀπογεύσασθαι τίθησι. φησὶ γοῦν Φοῖνιξ πρὸς Ἀχιλλέα. οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ ἐν μεγάροισι πάσασθαι. καὶ ἀλλαχοῦ ὅτε(?) σπλάγχν' ἐπάσαντο. τῶν γὰρ σπλάγχνων ἀπογεύονται μόνων, ὡς ἂν ὀλίγων πολὺς ὅμιλος. καὶ ὁ Πρίαμος δὲ πρὸς Ἀχιλλέα φησί. νῦν δὴ καὶ σίτου πασάμην. οἰκεῖον γὰρ τῷ τηλικαῦτα ἀτυχήσαντι, ἀπογεύσασθαι μόνον. εἰς κόρον γὰρ ἐλθεῖν οὐκ ἐᾷ τὸ πένθος. διὸ καὶ ὁ τὸν πῶλον οὐ γευσάμενος τροφῆς, κεῖται ἄσιτος ἄπαστος. ἐπὶ δὲ τῶν ἀποπληρουμένων οὐδέποτε λέγει τὸ πάσασθαι. ἀλλ' ὁπόσα δηλοῖ κόρον. αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν, καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο. οἱ δὲ νεώτεροι καὶ ἐπὶ τοῦ πληρωθῆναι τιθέασι τὸ πάσασθαι. Καλλίμαχος. μύθου δὲ πασάμην ἥδιον. Ἐρατοσθένης. ὀπταλέα κρέα ἐκ τέφρης ἐπάσαντο, τά τ' ἀγρώσσοντες ἕλοντο. Ποτίκολλον ἅτε ξύλον ποτὶ ξύλῳ. φησὶν ὁ Θηβαῖος μελοποιός. Ὅτι Σέλευκός φησι τὴν παρ' Ὁμήρῳ δαῖτα θάλειαν, στοιχείων μεταθέσει, δίαιταν εἶναι. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ δαίσασθαι λέγειν, βιαιότερόν ἐστι. Σφαιρίζουσι δὲ παρ' Ὁμήρῳ οὐ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες. καὶ δίσκοις δέ, καὶ ἀκοντίοις μετά τινος συμμετρίας ἐχρῶντο. δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες. τὸ γὰρ τερπνὸν τὴν κακοπάθειαν κουφίζει. καὶ ἐπὶ κυνηγέσια δὲ ἐξίασιν οἱ νέοι πρὸς μελέτην τῶν πολεμικῶν κινδύνων. καὶ ἐπὶ θῆρας παντοίας· ἀφ' ὧν ῥωμαλεώτεροι, καὶ ὑγιεινότεροι διετέλουν. ὡς ὅτε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύνουσι. καὶ ἀντίον ἱστάμενοι, ἀκοντίζουσι. ἴσασι δὲ, καὶ λουτρὰ ἄκη πόνων παντοῖα. κόπον μὲν θαλάττῃ λύοντες ἣ μάλιστα τοῖς νεύροις ἐστὶ πρόσφορος. ἀναχαλῶντες δὲ ταῖς ἐμβάσεσι τὰς τῶν μυῶν συντάσεις. εἶτ' ἐπαλείφοντες λίπει. πρὸς τὸ μὴ ῥανθέντος τοῦ ὕδατος ἀποσκληρυμμένα γίνεσθαι τὰ σώματα. οἱ γοῦν ἀπὸ τῆς σκοπιῆς ἐπανελθόντες, ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ κύμασι(?) ἰδὲ λόφον ἀμφί τε μηρούς. καὶ οὕτως ἀναψύξαντες, ἐς ἀσαμίνθους βάντες εὐξέστας, λούσαντο. καὶ ἀλειψάμενοι λίπ' ἐλαίῳ, δείπνῳ ἐφιζανέτην. ἔστι καὶ ἕτερος τρόπος καμάτων λύσεως. ἐκ τῶν κατὰ κεφαλῆς καταιονήσεων. θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε, καὶ ὤμων. αἱ γὰρ ἐμβάσεις, περικεχυμένου πανταχόθεν τοῖς πόροις τοῦ ὕδατος, φράττουσι τὴν τῶν ἱδρώτων ἔκκρισιν. καθάπερ ἂν εἴ τις ἠθμὸς εἰς ὕδωρ ἐμβληθείη. διέξεισι γὰρ οὐθὲν ἢν μή τις αὐτὸν μετεωρίσας, τοῖς πόροις ἀναψυχὴν, καὶ διέξοδον εἰς τὸ ἔξω παράσχῃ ὡς Ἀριστοτέλης εἴρηκεν ἐν τοῖς φυσικοῖς προβλήμασι ζητῶν, διατί οἱ ἱδροῦντες ἐπὰν ἔλθωσιν εἰς θερμὸν ἢ ψυχρὸν ὕδωρ. οὐκ ἔτι ἱδροῦσιν, ἕως πάλιν ἐπανέλθωσιν ἀπὸ τῶν ἐμβάσεων. παρετίθετο δὲ ἥρωσι δειπνοῦσι, καὶ λάχανα. Ὅτι δὲ οἴδασι τὰς λαχανείας, δῆλον ἐκ τῶν παρὰ νείατον ὄρχον κοσμητῶν πρασιῶν. ἀλλὰ μὴν καὶ κακοχυμοτάτοις κρομύοις ἐχρῶντο, ἐπὶ δὲ κρόμυον ποτῷ, ὄψον ἐπιμελουμένους δὲ αὐτοὺς εἰσάγει. καὶ τῶν ἀκροδρύων. ὄγχνη γὰρ ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ. διὸ, καὶ τῶν δένδρων τὰ μὲν καρποφόρα, καλὰ προσαγορεύει ἔνθεν δένδρεα καλὰ πεφύκει ὄγχναι, καὶ ῥοιαὶ καὶ μηλέαι. τὰ δ' εἰς ξυλείαν εὔθετα μακρά, τοῖς ἐπιθέτοις τὰς χρήσεις διαστέλλων. ἔνθεν δένδρεα μακρὰ πεφύκει κλήθρη τ' αἴγειρός τ' ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης. ἀρχαιοτέρα δ' ἦν, καὶ τῶν φοινίκων, ἡ τούτων χρῆσις. Τάνταλος οὖν οὐδὲ θανὼν, ἀπηλλάττετο τῆς τούτων ἐπιθυμίας. ἐπεὶ ὁ κολάζων αὐτὸν θεὸς, προσιὼν καθάπερ οἱ τὰ ἄλογα τῶν ζώων τοῖς θαλλοῖς ἄγοντες, τοῖς τοιούτοις καρποῖς ἀποκρούεται αὐτὸν τῆς ἀπολαύσεως ὅτε τῆς ἐλπίδος ἐγγὺς ἔλθοι. καὶ Λαέρτην Ὀδυσσεὺς ἀναμιμνήσκων ὧν ἔδωκε αὐτῷ παιδὶ ὄντι ὄγχνας μοι δῶκας τρισκαίδεκα, καὶ τὰ ἑξῆς. Ὅτι δὲ, καὶ ἰχθῦς ἤσθιον, Σαρπηδὼν δῆλον ποιεῖ· ὁμοιῶν τὴν ἅλωσιν πανάγρου δικτύου θήρᾳ. καίτοι Εὔβουλος κατὰ τὴν κωμικὴν χάριν φησὶ, παίζων. ἰχθῦν δὲ ποῦ γ' Ὅμηρος ἐσθίοντ' εἴρηκε γε

Τινὰ τῶν Ἀχαιῶν. κρέα δὲ μόνον ὤπτων, ἐπεὶ
Ἕψοντά γ' οὐ πεποίηκεν αὐτῶν οὐδένα
Ἀλλ' οὐδὲ μίαν ἄλλην ἑταίραν εἶδέ τις
Αὐτῶν, ἑαυτοὺς δ' ἔδεφον ἐνιαυτοὺς δέκα.
Πικρὰν στρατείαν δ' εἶδον οἵτινες πόλιν
Μίαν λαβόντες, εὐρυπρωκτότεροι πολὺ
Τῆς πόλεως ἀπεχώρησαν ἧς εἷλόν τότε.

Οὐδὲ τἄβρα(?) δ' ἥρωες τοῖς ὄρνισιν εἴων ἐλεύθερον. παγίδας καὶ νεφέλας ἐπὶ ταῖς κίχλαις, καὶ πελειάσιν ἱστάντες. ἐγυμνάζοντο δὲ πρὸς ὀρνιθοθηρευτικὴν, καὶ τὴν πελειάδα τῇ μηρίνθῳ κρεμάντες ἀπὸ νηὸς ἱστοῦ, καὶ τοξεύοντες εὐηβόλως εἰς αὐτὴν ὡς ἐν τῷ ἐπιταφίῳ δηλοῦται. παρέλιπε δὲ τὴν χρῆσιν τῶν λαχάνων, καὶ ἰχθύων καὶ τῶν ὀρνίθων διά τε τὴν λιχνείαν,

[Handwritten margin notes: κατακεῖσθαι; Telamonis mele; πάσασθαι; Saminthus; Philippides; Xenophō; Plato; Alexis; Sopho; Aristoteles; Theopomp; Euripides; Alexis; Phoenix; Achilles; Homerus; Hom; Callimach; Eratosth; Pindarus; Seleucus; Aristoteles; Tantalus; Laertes; Vlyxes; Sarpedō]

Οἶνος παλαιός. καὶ διαφόρων χρωμάτων. Διόνυσος καταφεύγων εἰς θάλασσαν. οἶνοι ἰταλικοί. κ 15

καὶ πρὸς ἔτι τὴν ἐν ταῖς σκευασίαις ἀπρέπειαν. ἐλάττω κεκρικὼς ἡρωϊκῶν καὶ θείων ἔργων. ὅτι δὲ καὶ ἑφθοῖς ἐχρῶντο κρέασιν, ἐμφανίζει, ἐν οἷς λέγει. ὡς δὲ λέβης ζεῖ. κνίσῃ μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο. Καὶ ὁ κατ' Ὀδυσσέως ἀφεθεὶς πούς βοός, τοῦτο σημαίνει. τοῦτο γὰρ βοέων οὐδεὶς ὀπτᾷ. καὶ τό, κρειῶν δὲ πίνακας παρέθηκεν ἀείρας, παντοίων, οὐ μόνον τὴν τῶν κρεῶν ἐξαλλαγὴν δηλοῖ. ὡς ὀρνίθεια. χοίρεια. ἐρίφεια. βόεια. λέγων, ἀλλὰ τὴν σκευασίαν ὡς ποικίλην ἔχοντα, καὶ οὐ μονοειδῆ ἀλλὰ περιττήν. ὡς ἀνακύπτειν τὰς σικελικὰς, καὶ συβαριτικὰς, καὶ ἰταλικὰς τραπέζας. ἤδη δὲ καὶ χίας. μαρτυροῦνται γοῦν καὶ Χῖοι οὐκ ἔλαττον τῶν προειρημένων ἐπὶ ὀψαρτυτικῇ. Κοιμῶνται δὲ μετὰ γυναικῶν παρ' Ὁμήρῳ οὐ μόνον οἱ νέοι, ἀλλὰ, καὶ οἱ γέροντες. Φοῖνιξ τε, καὶ Νέστωρ. μόνῳ Μενελάῳ οὐ συνεζεύκται γυνὴ διὰ γυναῖκα γαμετὴν ἡρπασμένην, τὴν στρατείαν πεποιημένῳ. Παλαιὸν μὲν οἶνον ἄνθεα δ' ὕμνων νεωτέρων Πίνδαρος ἐπαινεῖ, Εὔβουλος δέ φησιν ἄτοπόν τε τὸν μὲν οἶνον εὐδοκιμεῖν ἀεὶ παρὰ ταῖς ἑταίραις τὸν παλαιόν. ἄνδρα δὲ μὴ τὸν παλαιόν. ἀλλὰ τὸν νεώτερον τὸ αὐτὸ δὲ καὶ Ἄλεξις σχεδὸν ἀπαραλλάκτως τοῦ σφόδρα μόνου κμένου(?) αἰτεῖ τὸ ἀεί. ὄντως δὲ παλαιὸς οἶνος οὐ πρὸς ἡδονὴν μόνον, ἀλλὰ, καὶ πρὸς ὑγίειαν προσφορώτερος. πέσσει τε γὰρ μᾶλλον τὰ σιτία, καὶ λεπτομερὴς ὢν, εὐανάδοτός ἐστι, δύναμιν δὲ τοῖς σώμασιν ἐμποιεῖ. τό αἷμά τε ἐνερευθὲς καὶ εὐανάδοτον κατασκευάζει. καὶ τοὺς ὕπνους ἀταράχους παρέχει. ἐπαινεῖ δὲ Ὅμηρος τὸν ἐπιδεχόμενον ἱκανὴν κρᾶσιν ὡς τὸν τοῦ Μάρωνος. ἐπιδέχεται δὲ πλείω κρᾶσιν ὁ παλαιὸς οἶνος. διὰ τὸ μᾶλλον θερμὸς γίνεσθαι παλαιούμενος. ἔνιοι δὲ καὶ τὴν Διονύσου φυγὴν εἰς τὴν θάλασσαν οἰνοποιΐαν σημαίνειν φασί. πάλαι γνωριζομένην. ἡδὺν γὰρ εἶναι τὸν οἶνον παρεγχεομένης θαλάσσης. Ἐπαινῶν δὲ Ὅμηρος τὸν μέλανα οἶνον πολλάκις αὐτὸν, καὶ αἴθοπα καλεῖ. δυναμικώτατος γάρ ἐστι καὶ μένων ἐν ταῖς ἕξεσι τῶν πινόντων πλεῖστον χρόνον. Θεόπομπος δέ φησι παρὰ Χίοις πρώτοις γενέσθαι τὸν μέλανα οἶνον καὶ τὸ φυτεύειν τε καὶ θεραπεύειν ἀμπέλους, Χίους πρώτους μαθόντας παρ' Οἰνοπίωνος, τοῦ Διονύσου, ὃς καὶ συνῴκισε τὴν νῆσον, τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις μεταδοῦναι. ὁ δὲ λευκὸς οἶνος, ἀσθενὴς, καὶ λεπτός. ὁ δὲ κιρρὸς πέττει ῥᾷον ξηραντικώτερος ὤν. Περὶ ἰταλικῶν οἴνων φησὶ παρὰ τούτῳ ὁ σοφιστὴς Γαληνός. ὁ Φαλερῖνος οἶνος, ἀπὸ ἐτῶν δέκα ἐστὶ πότιμος. καὶ ἀπὸ πεντεκαίδεκα μέχρις εἴκοσιν, ὁ δ' ὑπὲρ τοῦτον ἐκπίπτων τὸν χρόνον κεφαλαλγικός. καὶ τῶν νεύρων καθάπτεται. εἴδη δ' αὐτοῦ, δύο. ὁ αὐστηρὸς, καὶ ὁ γλυκάζων οὗτος δὲ τοιοῦτος γίνεται. ὅταν ὑπὸ τὸν τρυγητὸν νότοι πνεύσωσι παρ' ὃ καὶ μελάντερος γίνεται. ὁ δὲ μὴ οὕτω τρυγηθεὶς, αὐστηρός τε, καὶ τῷ χρώματι κιρρός, καὶ τοῦ Ἀλβανοῦ, δὲ οἴνου, εἴδη δύο. ὁ μὲν γλυκάζων, ὁ δ' ὀμφακίας. ἀμφότεροι δὲ ἀπὸ πεντεκαίδεκα ἐτῶν ἀκμάζουσι. Συρρεντῖνος δὲ ἀπὸ πέντε, καὶ εἴκοσιν ἐτῶν, ἄρχεται γίνεσθαι πότιμος. ὢν γὰρ ἀλιπὴς καὶ λίαν ψαφαρὸς μόλις πεπαίνεται. καὶ παλαιούμενος, σχεδὸν μόνος ἐστὶν ἐπιτήδειος τοῖς χρωμένοις διηνεκῶς. ὁ δὲ Ῥηγῖνος τοῦ Συρρεντίνου λιπαρώτερος ὢν, χρήσιμος ἀπὸ ἐτῶν πεντεκαίδεκα. χρήσιμος καὶ ὁ Πριουέρνος λεπτομερέστερος ὢν τοῦ Ῥηγίνου ἥκιστά τε καθαπτόμενος κεφαλῆς, τούτῳ ἐμφερὴς ὁ Φορμιανός. ταχὺ δὲ ἀκμάζει· καὶ λιπαρώτερός ἐστιν αὐτοῦ. Βράδιον δ' ἀκμάζει ὁ Τριφολῖνος. ἔστι δὲ τοῦ Συρρεντίνου γεωδέστερος. ὁ δὲ Σετῖνος, τῶν πρώτων ἐστὶν οἴνων. ἐμφερὴς τῷ Φαλερίνῳ κουφότερος. οὐ πληκτικός. ὁ Τιβουρτῖνος, λεπτὸς εὐδιάπνευστος. ἀκμάζων ἀπὸ ἐτῶν δέκα. κρείττων δὲ γίνεται παλαιούμενος ὁ Λαβικανός, ἡδύς. λιπαρὸς τῇ γεύσει. μεταξὺ Φαλερίνου καὶ Ἀλβανοῦ. ἡ δὲ αὐτοῦ πόσις ἀπὸ ἐτῶν δέκα. ὁ Γαυρανὸς δὲ καὶ ὀλίγος καὶ κάλλιστος. προσέτι τε εὔτονος καὶ παχύς. Πραινεστίνου δὲ καὶ Τιβουρτίνου λιπαρώτερος ὁ Μαρσικός. πάνυ αὐστηρὸς εὐστόμαχος δὲ γίνεται δὲ καὶ περὶ τὴν Καμπανίας Κύμην ὁ καλούμενος Οὐλβανός. πότιμος. κοῦφος. ἀπὸ ἐτῶν πέντε. ὁ Ἀσ[…]νιταῖνος χρηστός, λιπαρός πως. Ὁ Βικεντῖνος ἐμφερὴς ἔχει τῷ Ἀλβανῷ τὸ ὀμφακίας εἶναι. ἔστι δὲ δυνατὸς καὶ εὐστόμαχος. ὁ Οὐέτερος δὲ ἡδὺς πινόμενος. εὐστόμαχος ἴδιον δ' αὐτοῦ, τὸ μὴ δοκεῖν ἀπὸ τρυγὸς ἔγχυτος εἶναι. ἐμφαίνει γὰρ ὡς ἐμμεμιγμένου αὐτῷ ἑτέρου. ὁ Καληνὸς, κοῦφος τοῦ Φαλερίνου εὐστομαχώτερος. εὐγενὴς δὲ, καὶ ὁ Καίκουβος. πληκτικὸς εὔτονος, παλαιοῦται δὲ, μετὰ ἱκανὰ ἔτη. ὁ Φουνδανὸς, εὔτονος, πολύτροφος κεφαλῆς, καὶ στομάχου ἅπτεται. διὸ οὐ πολὺς ἐν συμποσίοις, πίνεται. πάντων δὲ τούτων, ὁ Σαβῖνος, κουφότερος. ἀπὸ ἐτῶν ἑπτὰ ἐπιτήδειος πίνεσθαι μέχρις πέντε καὶ δέκα. ὁ δὲ Σιγνῖνος, μέχρις ἐτῶν ἕξ, χρήσιμος παλαιωθεὶς δὲ, πολὺ χρησιμώτερος. ὁ Νουμεντάνος, ἀκμάζει ταχὺ καὶ ἀπὸ ἐτῶν πέντε πότιμός ἐστι. ἔστι δ' οὔτε λίαν ἡδὺς, οὔτε λεπτός. ὁ Σπολετῖνος δὲ, καὶ πινόμενος, ἡδὺς, καὶ τῷ χρώματι χρυσίζει. Καπυανὸς κατὰ πολλὰ τῷ Συρρεντίνῳ ἐμφερής, ὁ Βαρβῖνος, λίαν αὐστηρός. καὶ ἀεὶ ἑαυτοῦ κρείττων γίνεται εὐγενής, καὶ ὁ Καυκῖνος, καὶ τῷ Φαλερίνῳ ἐμφερής. ὁ Βενεφρανὸς εὐστόμαχος, καὶ κοῦφος. ὁ ἐν Νεαπόλει Τρεβελλικὸς, εὔκρατος τῇ δυνάμει, εὐστόμαχος εὔστομος, ὁ Ἐρβουλος ἐν ἀρχῇ μὲν ἐστὶ μέλας μετ' οὐ πολλὰ δὲ ἔτη, λευκὸς γίνεται ἔστι δὲ λίαν κοῦφος, καὶ τρυφερός. ὁ Μασσαλιώτης. καλός. ὀλίγος δὲ γίνεται. παχύς. σαρκώδης, Ταραντῖνος, δὲ, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ κλίματος τούτου πάντες ἁπαλοί. οὐ πλῆξιν οὐ τόνον ἔχοντες ἡδεῖς. εὐστόμαχοι. Ὁ δὲ Μαμερτῖνος, ἔξω μὲν τῆς Ἰταλίας γίνεται. καὶ γινόμενος ἐν Σικελίᾳ, καλεῖται Ἰοταλῖνος. ἡδὺς δ' ἐστὶ κοῦφος. εὔτονος. Ὅτι παρ' Ἰνδοῖς τιμᾶται δαίμων, ὥς φησι Χάρης ὁ Μιτυληναῖος ὃς καλεῖται Σοροάδειος. ἑρμηνεύεται δὲ ἑλλάδι φωνῇ οἰνοποιός.

ὁ γαυρανός

[Handwritten margin notes: Homer; Hom; Phoenix; Hector; Menelaus; Pindarus; Alexis; Homer; Homer; Theopomp; Oenopio; Galenus; Chares; Mensae sumptuosae; Siciliae; Sybariticae; Italicae; Chiae; Vini veteris laus; Dionysii fuga ad mare; Aethopa vinum i. nigrum primum apud chios; Cirrhum vinum; Phalernum vinum; Albanum vinum; Surrentinum; Rheginum; Priuernum; Formianum; Triphol(in)um; Setinum; Tiburtinum; Labicanum; Gauranum; Prenestinum; Marsicum; Vlbanum; Vicetinum; Calenum; Veterum; Cecubum; Fundanum; Sabinum; Signinum; Numetanum; Spoletinum; Capuanum; Barbinum; Caucinum; Venafranum; Trebellicum; Erbulum; Massiliotica; Taretinum; Mamertinum; Iotalinum; Soroadius deus]

α 16 Ἑκάστης πόλεως ἰδιώματα. Ἑκάστης ἰδιώματα χώρας. οἶνοι. Οἶνοι.

Ὅτι Ἀντιφάνης πού ὁ χαρίεις, τὰ δὲ ἑκάστης πόλεως ἰδιώματα οὕτω καταλέγει.
Ἐξ Ἤλιδος μάγειρος, ἐξ Ἄργους λέβης. Φλιάσιος οἶνος, ἐκ Κορίνθου στρώματα.
Ἰχθὺς Σικυῶνος. Αἰγίου δ' αὐλητρίδες. Τυρὸς Σικελικός. μύρον δ' ἐξ Ἀθηνῶν ἔγχελυς Βοιώτια. Ἕρμιππος δ' οὕτως.

Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι. Ἐξ οὗ ναυκληρεῖ Διόνυσος ἐπ' οἴνοπα πόντον.
Ὅσσ' ἀγάθ' ἀνθρώποις δεῦρ' ἤγαγε νηῒ μελαίνῃ. Ἐκ μὲν Κυρήνης, καυλόν. καὶ δέρμα βόειον.
Ἐκ δ' Ἑλλησπόντου σκόμβρους, καὶ πάντα ταρίχη.
Ἐκ δ' αὖ Ἰταλίας, χόνδρον, καὶ πλευρὰ βόεια. Καὶ παρὰ Σιτάλκου. ψώραν Λακεδαιμονίοισι.
Καὶ παρὰ Περδίκκου ψευδῆ ναυσὶν πάνυ πολλαῖς. Αἱ δὲ Συράκουσαι σῦς καὶ τυρὸν παρέχουσαι. καὶ Κερκυραίους ὁ Ποσειδῶν ἐξολέσειε Ναυσὶν ἐπὶ γλαφυραῖς ὅτι δίχα θυμὸν ἔχουσι. ταῦτα μὲν ἐντεῦθεν. ἐκ δ' Αἰγύπτου τὰ κρέμαστα Ἱστία, καὶ βύβλους. ἀπὸ δ' αὖ Συρίας, λιβανωτόν.
Ἡ δὲ καλὴ Κρήτη κυπάρισσον τοῖσι θεοῖσιν. ἡ Λιβύη δ' ἐλέφαντα πολὺν παρέχει κατὰ πρᾶσιν. ἡ Ῥόδος ἀσταφίδας, τε καὶ ἰσχάδας ἡδυονείρους Αὐτὰρ ἀπ' Εὐβοίας ἀπίους, καὶ ἴφια μῆλα.
Ἀνδράποδ' ἐκ Φρυγίας. ἀπὸ δ' Ἀρκαδίας ἐπικούρους. Αἱ Παγασαὶ δούλους, καὶ στιγματίας παρέχουσι, τὰς δὲ Διὸς βαλάνους, καὶ ἀμύγδαλα σιγαλόεντα Παφλαγόνες παρέχουσι. τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός. Φοινίκη δ' αὖ καρπὸν φοίνικος καὶ σεμίδαλιν. Καρχηδὼν δάπιδας, καὶ ποικίλα προσκεφάλαια. Πίνδαρος δ' ἐν τῷ εἰς Ἱέρωνα Πυθικῷ ᾠδῇ. ἀπὸ Ταϋγέτου μὲν λάκαιναν ἐπὶ θηρσὶ κύνα τρέχειν πυκινώτατον ἑρπετόν. σκύριαι δ' ἐς ἄμελξιν γάλακτος. αἶγες ἐξοχώταται. ὅπλα δ' ἀπ' Ἄργεος. ἅρμα Θηβαῖον. ἀπὸ γᾶς ἀγλαοκάρπου Σικελίας δ' ὄχημα δαιδάλεον ματεύειν. Κριτίας δ' οὕτως. Κότταβος ἐκ Σικελῆς χθονὸς ἐκπρεπὲς ἔργον. ὃν σκοπὸν ἐς λατάγων τόξα καθιστάμε(θα. Εἶτα δ' ὄχος Σικελός. *κάλλει δαπάνῃ τε κράτιστος.

Θετταλικὸς δὲ θρόνος γυίων τρυφερωτάτη ἕδρα. Εὐναίου δὲ λέχους ἔξοχα κάλλος ἔχει
Μίλητός τε Χίος τ' ἔναλος πόλις Οἰνοπίωνος. Τυρσηνὴ δὲ κρατεῖ χρυσότυπος φιάλη
Καὶ πᾶς χαλκὸς ὅτις κοσμεῖ δόμον ἔν τινι χρείᾳ. Φοίνικες δ' εὗρον γράμματ' ἀλεξίλογα
Θήβη δ' ἁρματόεντα δίφρον συνεπήξατο πρώτη.
Φορτηγοὺς δ' ἀκάτους Κᾶρες ἁλὸς ταμίαι. Τὸν δὲ τροχὸν γαίης τε καμίνου τ' ἔκγονον εὗρε
Κλεινότατον κέραμον χρήσιμον οἰκονόμον. Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τρόπαιον καὶ ἐπαινεῖται ὄντως ὁ Ἀττικὸς κέραμος. Εὔβουλος δέ φησι. Κνίδια κεράμια. Σικελικὰ βατάνια. Μεγαρικὰ πιθάκνια. Ἀντιφάνης δέ, νάπυ Κύπρου καὶ σκαμωνίας ὀπόν.
Κάρδαμον Μιλήσιον κρόμμυον Σαμοθρᾴκιον Καυλὸν ἐκ Καρχηδόνος καὶ σίλφιον θύμον Ὑμήττιον.
Ὀρίγανον Τενέδιον. Ὅτι ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὸν Χαλυβώνιον μόνον οἶνον ἔπινεν. ὅν φησι Ποσειδώνιος κἀν Δαμασκῷ τῆς Συρίας γίνεσθαι, Περσῶν αὐτόθι καταφυτευσάντων τὰς ἀμπέλους. ἐν δὲ Ἴσσῃ τῇ κατὰ τὴν Ἀδρίαν νήσῳ Ἀγαθαρχίδης φησὶ οἶνον γίνεσθαι ὃν πᾶσι συγκρινόμενον καλλίω εὑρίσκεσθαι. Χίου δὲ οἴνου καὶ Θασίου μέμνηται Ἐπίλυκος. Χῖος καὶ Θάσιος ἠθημένος. οἶνος Λέσβιος ὃν αὐτὸς ἐποίησεν ὁ Μάρων μοι δοκῶ φησὶ Κλέαρχος. Λεσβίου πώματος Οὐκ ἔστιν ἄλλος οἶνος ἡδίων πιεῖν φησὶ Ἄλεξις, Θασίοις καὶ Λεσβίοις οἰναρίοις τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρος, καὶ νωγαλίζει ὁ αὐτός.

Ἡδὺς ὁ Βρόμιος τὴν ἀτέλειαν Λεσβίου Ποιῶν τὸ οἶνον εἰσάγουσιν ἐνθάδε
Ὃς δ' ἂν εἰς ἑτέραν ληφθῇ γ' ἀποστέλλων πόλιν, Κἂν κύαθον, ἱερὰν ἐγγράφω τὴν οὐσίαν.
Ἕρμιππος φιλῶ γε Πράμνιον οἶνον Λέσβιον. Πολλὴ δὲ Λεσβία σταγὼν ἐκπίνεται ἄγαν.

Ἀντιφάνης. Ἔστιν ὄλβιον χρηστὸν ἐπακτὸν πάνυ οἶνος τε Θάσιος. καὶ μύρον καὶ σέμματα
Ἐν πλησμονῇ γὰρ Κύπρις. ἐν δὲ τοῖς κακῶς Πράσσουσιν, οὐκ ἔστιν Ἀφροδίτη βροτοῖς, Εὔβουλος.
Θάσιον ἢ Χῖον λαβών, ἢ Λέσβιον γέροντα νεκταροσταγῆ. Μέμνηται δ' οὗτος, καὶ Ψυθίου οἴνου. Οἶνον γάρ με Ψύθιον γεῦσαι ἡδὺν ἄκρατον, διψῶντα λαβὼν ὄξει παίει πρὸς τὰ στήθη, καὶ Ἀναξανδρίδης χοῦς κεκραμένος Ψυθίου. Ὅτι Ἀριστοφάνους τὰς δευτέρας Θεσμοφοριαζούσας Δημήτριος ὁ Τροιζήνιος Θεσμοφοριασάσας ἐπιγράφει. ἐν ταύτῃ ὁ κωμικὸς μέμνηται Πεπαρηθίου

Οἶνον δὲ πίνειν οὐκ ἐάσω Πράμνιον. Οὐ Χῖον. οὐ Θάσιον, οὐ Πεπαρήθιον.
Οὐδ' ἄλλον ὅστις ἐπεγερεῖ τὸν ἔμβολον. Εὔβουλος. Ὁ Λευκάδιος πάρεστι καὶ Μελίσσιος
Οἰνίσκος οὗτος πότιμος. Ἀρχεστράτου τοῦ δειπνολόγου.
Εἶθ' ὁπόταν πλήρωμα Διὸς σωτῆρος ἕληθε, Ἤδη χρὴ γεραὸν πολιὸν σφόδρα κρατοφοροῦντα
Οἶνον ὑγρᾷ χαίτᾳ λευκῷ πεπυκασμένον ἄνθει. Πίνειν ἐκ Λέσβου περικύμονος ἐκγεγαῶτα.
Τὸν δ' ἀπὸ Φοινίκης ἱερᾶς τὸν Βύβλινον αἰνῶ Οὐ μέντοι κείνῳ γε παρεξισῶ αὐτόν.
Ἂν γὰρ ἐξαίφνης αὐτοῦ γεύσῃ μὴ πρόσθεν ἐθισθείς, Εὐώδης μέν σοι δόξει τοῦ Λεσβίου εἶναι
Μᾶλλον. ἔχει γὰρ τοῦτο χρόνου διὰ μῆκος ἄπλατον.
Γινόμενος δ' ἥσσω πολλῷ. κεῖνος δὲ δοκήσει Οὐκ οἴνῳ σοῦ ἔχειν ὅμοιον γέρας ἀμβροσίᾳ δέ.

Οἶνοι. Βασιλεὺς Περσῶν πόλεις δωρούμενος. Οἶνος Πράμνειος. Ἰκάριος. Οἶνος Ἀκάνθιος. Βίβλινος. α 17

Εἰ δέ τινες σκώπτουσιν ἀλαζονοχαυνόφλυαροι. Ὡς ἥδιστος ἔφυ πάντων Φοινίκιος οἶνος,
Οὐ προσέχω τὸν νοῦν αὐτοῖς. Ἔστι δὲ καὶ Θάσιος πίνειν γενναῖος ἐὰν ᾖ
Πολλαῖς πρεσβεύων ἐτέων οἴνου περικαλλέσιν ὥραις.
Οἶδα δὲ κἀξ ἄλλων πόλεων βοτρυοσταγῆ ὄρπη Εἰπεῖν αἰνῆσαί τε. καὶ οὔ μ' ἐλέληθ' ὀνομῆναι.
Ἀλλ' οὐδὲν τἆλλ' ἐστὶν ἁπλῶς πρὸς Λέσβιον οἶνον Ἀλλά τινες χαίρουσιν ἐπαινοῦντες τὰ παρ' αὐτοῖς.

Φοινικίου δὲ οἴνου μέμνηται, καὶ Ἕρμιππος. κάρυα ῥοιάς. φοινίκια ἕτερα νωγαλίσματα, σταμνάρια τε οἴνου τοῦ Φοινικικοῦ. καὶ πάλιν Φοινικίνου βῖκος τις ὑπανοίγνυται, μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ξενοφῶν Ἀναβάσει. Μενδαίου δὲ ὁ Κρατῖνος

Νῦν δ' ἂν ἴδοι Μενδαῖον ἡβῶντ' ἀρτίως Ὀρνίσκον ἕπεται καὶ κολλάβων. καὶ λέγει.
Οἴμ' ὡς ἁπαλός, καὶ λευκὸς ἆρ' οἴσει τρία. Ἕρμιππος δέ που ποιεῖ τὸν Διόνυσον πλειόνων μεμνημένον
Μενδαίῳ μὲν ἐνουροῦσι, καὶ θεοὶ αὐτοὶ
Στρώμασιν ἐν μαλακοῖς. Μάγνητα δὲ μειλιχόδωρον
Καὶ Θάσιον τῷ δὴ μήλων ἐπιδέδρομεν ὀδμή. Τοῦτον ἐγὼ κρίνω πολὺ πάντων εἶναι ἄριστον
Τῶν ἄλλων οἴνων μετ' ἀμύμονα Χῖον ἄλυπον. Ἔστι δέ τις οἶνος ὃν δὴ Σαπρίαν καλέουσι;
Οὗ, καὶ ἀπὸ στόματος στάμνων ἀνοιγομενάων Ὄζει ἴων. ὄζει δὲ ῥόδων. ὄζει δ' ὑακίνθου
Ὀσμὴ θεσπεσίη. κατὰ πᾶν δ' ἔχει ὑψερεφὲς δῶ. Ἀμβροσία, καὶ νέκταρ ὁμοῦ. τοῦτ' ἐστὶ τὸ νέκταρ.
Τούτου χρὴ παρέχειν πίνειν ἐν τῇσι θαλείαις Τοῖσιν ἐμοῖσι φίλοις. τοῖς δ' ἐχθροῖς ἐκ Πεπαρήθου.

Φησὶ δὲ Φανίας ὁ Ἐρέσιος Μενδαίους τοὺς βότρυς ἐπὶ τῇ ἀμπέλῳ ῥαίνειν τῷ ἐλατηρίῳ. διὸ γίνεσθαι τὸν οἶνον μαλακόν. Ὅτι Θεμιστοκλῆς παρὰ βασιλέως ἔλαβεν δωρεὰν τὴν Λάμψακον, εἰς οἶνον, Μαγνησίαν δ' εἰς ἄρτον, Μυοῦντα δ' εἰς ὄψον, Περκώτην δὲ καὶ τὴν Παλαίσκηψιν, εἰς στρωμνήν, καὶ ἱματισμόν. ἐκέλευσε δὲ τούτῳ, στολὴν φορεῖν βαρβαρικὴν ὡς καὶ Δημαράτῳ. δοὺς τὰ πρότερον ὑπάρχοντα καὶ στολὴν γάμβρειον προσθείς. ἐφ' ᾧ τε μηκέτι Ἑλληνικὸν ἱμάτιον περιβάλληται. καὶ Κῦρος δὲ ὁ μέγας Πυθάρχῳ τῷ Κυζικηνῷ φίλῳ ὄντι ἐχαρίσατο ἑπτὰ πόλεις ὥς φησιν ὁ Βαβυλώνιος Ἀγαθοκλῆς. Πήδασον. Ὀλύμπιον. Καμάντιον. Σκῆπτρα. Ἀρτυψόν. Τορτύρην. ὁ δὲ εἰς ὕβριν φησὶ καὶ ἄνοιαν προελθών, τυραννεῖν ἐπιχείρησε τῆς πατρίδος. στρατιὰν συναγαγών. καὶ οἱ Κυζικηνοὶ ἐξορμήσαντες ἐπ' αὐτὸν ἐβοηδρόμουν. πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον. τιμᾶται δὲ παρὰ Λαμψακηνοῖς. ὁ Πρίαπος. ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Διονύσῳ, ἐξ ἐπιθέτου καλουμένου οὕτως ὡς θρίαμβος, καὶ διθύραμβος. Ὅτι Μιτυληναῖοι τὸν παρ' αὐτοῖς γλυκὺν οἶνον πρόδρομον καλοῦσιν. ἄλλοι δὲ πρότροπον ἢ πρόδρομον. θαυμάζεται δὲ καὶ ὁ Ἰκάριος οἶνος, ὡς Ἄμφις, ἐν Θουρίοις τὸ ἔλαιον. ἐν Γέλᾳ φακοί. Ἰκάριος οἶνος ἰσχάδες κιμώλιαι. Γίνεται δὲ ἐν Ἰκάρῳ φησὶν Ἐπαρχίδης ὁ Πράμνειος. ἔστι δὲ οὗτος, γένος τι οἴνου. καὶ ἔστιν οὔτε γλυκὺς οὔτε παχὺς ἀλλ' αὐστηρός, καὶ σκληρός, καὶ δύναμιν ἔχων διαφέρουσαν. οἵῳ Ἀριστοφάνης οὐχ ἥδεσθαι Ἀθηναίους φησὶ λέγων τὸν Ἀθηναίων δῆμον οὔτε ποιηταῖς ἥδεσθαι σκληροῖς, καὶ ἀστεμφέσιν, οὔτε Πραμνίοις σκληροῖσιν οἴνοις. συνάγουσι τὰς ὀφρῦς τε καὶ τὴν κοιλίαν. ἀλλ' ἀνθοσμίᾳ, καὶ πέπονι νεκταροσταγεῖ. εἶναι γὰρ ἐν Ἰκάρῳ φησὶ Σῆμος Πράμνιον πέτραν. καὶ παρ' αὐτῇ ὄρος μέγα. ἀφ' οὗ τὸν Πράμνιον οἶνον ὃν καὶ φαρμακίτην, τινὰς καλεῖν. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Ἴκαρος πρότερον Ἰχθυόεσσα, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ τῶν ἰχθύων πλῆθος. ὡς καὶ Ἐχινάδες ἀπὸ τῶν ἐχίνων, καὶ Σηπιὰς ἄκρα ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὴν σηπιῶν. καὶ Λαγοῦσαι νῆσοι, ἀπὸ τῶν ἐν αὐταῖς λαγῶν. καὶ ἕτεραι Φυκοῦσαι. καὶ Λεπαδοῦσαι ἀπὸ τῶν παραπλησίων. προσαγορεύεται δὲ φησὶ Ἐπαρχίδης ἡ ἄμπελος ἡ τὸν Ἰκάριον Πράμνιον φέρουσα, παρὰ τῶν ξένων μὲν, ἱερά. παρὰ δὲ τῶν Οἰνοέων Διονυσιάς. Οἰνόη δὲ πόλις ἐν τῇ νήσῳ ἐστί. Δίδυμος δὲ Πράμνιον φησὶν οἶνον, ἀπὸ Πραμνίας ἀμπέλου οὕτω καλουμένης. οἱ δέ, ἰδίως, τὸν μέλανα. ἄλλοι δὲ ἐν τῇ καθόλου. τὸ πρὸς παραμονὴν ἐπιτήδειον οἱονεὶ παραμένιον ὄντα. οἱ δὲ τὸν πραΰνοντα τὸ μένος. ἐπεὶ οἱ πίνοντες προσηνεῖς. ἐπαινεῖ Ἄμφις, καὶ τὸν ἐξ Ἀκάνθου πόλεως οἶνον, λέγων

Ποδαπὸς εἶ φράσον. Ἀκάνθιος. Εἶτα πρὸς θεῶν
Οἴνου πολίτης ὢν κρατίστου στρυφνὸς εἶ. Καὶ τοὔνομ' αὐτὸ τῆς πατρίδος ἐν τοῖς τρόποις
Ἔχεις. τὰ δ' ἤθη τῶν πολιτῶν οὐκ ἔχεις. Κορινθίου οἴνου Ἄλεξις μνημονεύει ὡς σκληροῦ.
Οἶνος ξενικὸς παρῆν. ὁ γὰρ Κορίνθιος Βασανισμός ἐστι. καὶ Εὐβοϊκοῦ δὲ πολλὼ πιὼν Εὐβοϊκὸν οἶνον. Ἀρχίλοχος τὸν Νάξιον τῷ νέκταρι παραβάλλει. ὅς καί που φησὶ
Ἐν δορὶ μέν μοι μάζα μεμαγμένη. ἐν δορὶ δ' οἶνος Ἰσμαρικός. πίνω δ' ἐν δορὶ κεκλιμένος
Στράττις δὲ τὸν Σκιάθιον ἐπαινεῖ. Οἶνος κοκκύζει τοῖς ὁδοιπόροις πιεῖν
Μέλας Σκιάθιος ἴσον ἴσῳ κεκραμένος. Ἀχαιὸς δὲ τὸν Βίβλινον.
Ἐδεξιοῦτο, Βιβλίου μέθυς ἐκπώματι. Καλεῖται δ' οὗτος ἀπό τινος χωρίου οὕτω προσαγορευομένου, φησὶ δὲ καὶ Φιλῖνος ὅτι παρέξω Λέσβιον. Χῖον. Γαπ* Θάσιον. Βίβλινον. Μενδαῖον. ὥς τε μηδὲν κραιπαλᾶν. Ἐπίχαρμος δέ, ἀπό τινων ὀρῶν Βιβλίνων φησὶν αὐτὸν ὠνομάσθαι. Ἁρμονίδης δὲ τὸ Θρᾴκης

τί οἶνος πράμνειος. ἄλλοι τε καὶ ἀνθοσμίας. τρίμμα. οἴνων ἰδιώματα διάφορα. οἶνος τεθαλαττωμένος.

φησὶν εἶναι χώραν τὴν βιβλίαν. ἣν αὖθις ἰσάρην καὶ οἰσύμην προσαγορευθῆναι. εἰκότως δὲ ἡ θρᾴκη ἐθαυμάζετο ὡς ἡδύοινος. καὶ συνόλως τὰ πλησίον αὐτῆς χωρία. νῆες δ᾽ ἐκ λήμνοιο παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι. ἱππίας δ᾽ ὁ ῥηγῖνος τὴν εἰλεὸν καλουμένην ἄμπελον, βιβλίαν φησὶ καλεῖσθαι. ἣν πόλλιν τὸν ἀργεῖον ὃς ἐβασίλευσε συρακουσίων πρῶτον εἰς συρακούσας κομίσαι ἐξ ἰταλίας. εἴη ἂν οὖν ὁ παρὰ σικελιώταις γλυκὺς καλούμενος πόλλιος, ὁ βίβλινος οἶνος. Χρησμός. πῖν᾽ οἶνον φυγίαν ἐπεὶ οὐκ αὐθηδόνα ναίεις οὐδ᾽ ἱερὰν ὑπέραν. ὅθι γ᾽ ἄτρυγον οἶνον ἔπινες. ὠνομάζετο δὲ παρὰ τροιζηνίοις ὥς φησιν ἀριστοτέλης ἐν τῇ αὐτῶν πολιτείᾳ ἄμπελος ἀνθηδονιὰς, καὶ ὑπεριὰς ἀπὸ ἄνθου τινὸς, καὶ ὑπέρου ὥς καὶ ἀλθηφιὰς ἀπὸ ἀλθηφίου τινὸς υἱὸς τῶν ἀλφειοῦ ἀπογόνων. ἀλκμὰν δέ που ἄπυρον οἶνον καὶ ἄνθεος ὄσδοντα. φησὶ τὸν ἐκ πέντε λόφων ὅς ἐστι τόπος σπάρτης ἀπέχων σταδίους ἑπτά. καὶ τὸν ἐκ δενθιάδων ἐρύματός τινος καὶ τὸν ἐξ οἰνοῦντος. καὶ τὸν ἐξ ὀνόγλων καὶ σταθμῶν χωρία δὲ ταῦτα κεῖται πλησίον πιτάνης. φησὶν οὖν οἶνον δ᾽ οἰνουντιάδαν ἢ δένθιν, ἢ καρύστιον. ἢ ὄνογλιν, ἢ σταθμίταν. καὶ τὸν ἐκ καρύστου ὅς ἐστι πλησίον ἀρκαδίας. ἄπυρον δὲ εἶπε τὸν οὐχ ἑψημένον. ἐχρῶντο γὰρ ἑφθοῖς οἴνοις. πολύβιος δὲ διάφορον οἶνον ἐν καπύῃ φησὶ γίνεσθαι τὸν ἀναδενδρίτην καλούμενον. ᾧ μηδένα συγκρίνεσθαι. ἀλκίφρων δ᾽ ὁ μαιάνδριος περὶ τὴν ἐφεσίων φησὶν εἶναι ὀρείαν κώμην τὴν πρότερον μὲν καλουμένην, λητοῦς. νῦν δὲ λατωρείαν ἀπὸ λατωρείας ἀμαζόνος. ἐν ᾗ γίνεσθαι τὸν πράμνειον οἶνον. τιμαχίδας δ᾽ ὁ ῥόδιος ὑπόχυτόν τινα οἶνον ἐν ῥόδῳ καλεῖ. παραπλήσιον τῷ γλυκεῖ, καὶ γλύξις δ᾽ οἶνος καλεῖται ὁ τὸ ἕψημα ἔχων. πολύζηλος δὲ αὐτίτην καλεῖ οἶνον ἐν ῥόδῳ. πλάτων δ᾽ ὁ κωμικὸς, καπνίαν κάλλιστος δ᾽ οὗτος γίνεται ἐν βενεβεντῷ, πόλει ἰταλίας. ἄμφις δ᾽ οἶνος ὁ φαῦλος καλεῖσθαι παρὰ σωσικράτει. ἐχρῶντο δ᾽ οἱ ἀρχαῖοι καὶ πόματί τινι ἐξ ἀρωμάτων κατασκευαζομένῳ ὃ ἐκάλουν τρίμμα. θεόφραστος δὲ ἐν τῇ περὶ φυτῶν ἱστορίᾳ. φησὶ ἐν ἡραίᾳ τῆς ἀρκαδίας γίνεσθαι οἶνον ὃς τοὺς μὲν ἄνδρας πινόμενος ἐξίστησι. τὰς δὲ γυναῖκας, τεκνούσας ποιεῖ. περὶ δὲ κερωνείαν τῆς ἀχαΐας, ἀμπέλου τι γένος εἶναι ἀφ᾽ ἧς τὸν οἶνον ἐξαμβλοῦν ποιεῖν τὰς γυναῖκας τὰς ἐγκύμονας. κἂν τῶν βοτρύων δὲ φησὶ φάγωσιν, ἐξαμβλοῦσιν. ὁ δὲ τροιζήνιος οἶνος ἀγόνους φησὶ ποιεῖ τοὺς πίνοντας. ἐν θάσῳ δὲ λέγει. ὡς αὐτοὶ ποιοῦσιν οἶνον ἕνα ὑπνωτικόν. καὶ ἕτερον ἀγρυπνεῖν ποιοῦντα τοὺς πίνοντας. περὶ δὲ τῆς τοῦ ἀνθοσμίου οἴνου σκευασίας, φανίας ὁ ἐρέσιος φησὶ τῷ γλεύκει παρεγχεῖται περὶ, τοὺς πεντήκοντα εἷς θαλάσσης, καὶ γίνεται ἀνθοσμίας καὶ πάλιν. ἀνθοσμίας γίνεται ἐκ νέων ἀμπέλων ἰσχυρότερος. ἢ ἐκ παλαιῶν, ἑξῆς τε φησὶ τοὺς ὀμφακώδεις συμπατήσαντες ἀπέθεντο, καὶ ἀνθοσμίας ἐγένετο. θεόφραστος δ᾽ ἐν θάσῳ φησὶ τὸν ἐν τῷ πρυτανείῳ διδόμενον θαυμαστὸν εἶναι τὴν ἡδονήν ἠρτυμένος γάρ ἐστιν. ἐμβάλλουσι γὰρ εἰς τὸ κεράμιον σταῖς μέλιτι φυράσαντες ὥστε τὴν ὀσμὴν ἀπ᾽ αὐτοῦ, τὴν δὲ γλυκύτητα ἀπὸ τοῦ σταιτὸς λαμβάνειν τὸν οἶνον. καὶ ἑξῆς δέ φησιν. ἐάν τις κεράσῃ σκληρὸν, καὶ εὔοσμον μαλακῷ καὶ εὐόσμῳ καθάπερ τὸν ἡρακλεώτην, καὶ τὸν ἐρυθραῖον, τοῦ μὲν τὴν μαλακότητα. τοῦ δὲ τὴν εὐοσμίαν παρεχομένου. μυρτίτης δὲ ἢ μυρρίνης οἶνος κεῖται παρὰ ποσειδίππῳ

διψηρὸς ἄτοπος ὁ μυρρίνης ὁ τίμιος, καὶ ἑρμῆς δ᾽ εἶδος πόσεως παρὰ στράττιδι. χαιρέας δὲ ἐν βαβυλῶνι, οἶνον φησὶ γίνεσθαι τὸν καλούμενον νέκταρ ἢ γὰρ ἔπος τόδ᾽ ἀληθὲς ὅτ᾽ οὐ μόνον, ὕδατος αἶσαν. Ἀλλά τι καὶ λοίχας οἶνος ἔχειν ἐθέλει. Οὐ δὲ γὰρ ἀπόβλητον διονύσιον. οὐδὲ γίγαρτον ὁ κεῖός φησι ποιητὴς τῶν οἴνων ὁ μὲν, λευκὸς ὁ δὲ κιρρός. ὁ δὲ μέλας. καὶ ὁ μὲν λευκὸς, λεπτότατος τῇ φύσει οὐρητικός. θερμός. πεπτικός τε ὢν, τὴν κεφαλὴν ποιεῖ διάπυρον. ἀνωφορὴς γὰρ ὁ οἶνος. ὁ δὲ μέλας ὁ μὴ γλυκάζων. τροφιμώτατος. στυπτικός. ὁ δὲ γλυκάζων, καὶ τῶν λευκῶν, καὶ τῶν κιρρῶν τροφιμώτατος. λεαίνει γὰρ κατὰ τὴν πάροδον. καὶ παχύνων τὰ ὑγρὰ μᾶλλον, κεφαλὴν ἧττον παρενοχλεῖ. ὄντως γὰρ ἡ τοῦ γλυκέος οἴνου φύσις, ἐγχρονίζει περὶ τὰ ὑποχόνδρια καὶ πτυέλου ἐστὶν ἀναγωγός. ὡς διοκλῆς, καὶ πραξαγόρας, ἱστοροῦσι. μνησίθεος δ᾽ ὁ ἀθηναῖος φησὶν ὁ μέλας οἶνος ἐστὶ θρεπτικώτατος. ὁ δὲ λευκὸς, οὐρητικώτατος καὶ λεπτότατος ὁ δὲ κιρρὸς, ξηρός. καὶ τῶν σιτίων πεπτικώτερος. οἱ δ᾽ ἐπιμελέστεροι τεθαλαττωμένοι οἶνοι, ἀκραιπαλοί τε εἰσι, καὶ κοιλίαν λύουσιν εὐθὺ δάκνουσί τε τὸν στόμαχον. ἐμφυσήσεις τε ἐνεργάζονται, καὶ συγκατεργάζονται τὴν τροφήν τοιοῦτος δ᾽ ἐστὶν ὅ, τε μύνδιος, καὶ ὁ ἀπὸ ἁλικαρνασσοῦ. ὁ γοῦν καυνικὸς μένιππος ἁλμοπότιν τὴν μύνδον φησὶ ἱκανῶς δὲ, καὶ ὁ κῷος τεθαλάττωται. καὶ ὁ ῥόδιος δὲ, ἐλάττονος μὲν τετύχηκε θαλάσσης ὁ δὲ πολὺς αὐτοῦ ἀχρεῖος ἐστὶν ὁ δὲ νησιώτης, εἴς τε τοὺς πότους ἐστὶν εὖ πεφυκὼς, καὶ πρὸς τὴν καθημερινὴν χρῆσιν οὐκ ἀδόκιμος. ὁ δὲ κνίδιος, αἵματος γεννητικός, τρόφιμος κοιλίαν εὔλυτον κατασκευάζων πλείων δὲ πινόμενος, ἐκλύει τὸν στόμαχον. ὁ δὲ λέσβιος, στύψιν μικροτέραν ἔχει καὶ μᾶλλον οὐρεῖται χαριέστερος δ᾽ ἐστὶν ὁ χῖος. καὶ τοῦ χίου, ὁ καλούμενος ἀριούσιος. διαφοραὶ δὲ αὐτοῦ εἰσὶ τρεῖς. ὁ μὲν, γὰρ αὐστηρός ἐστιν. ὁ δὲ, γλυκάζων. ὁ δὲ μέσος τούτων τῇ γεύσει, αὐτόκρατος καλεῖται. ὁ μὲν οὖν αὐστηρὸς εὔστομος ἐστὶ, καὶ τρόφιμος, καὶ μᾶλλον οὐρεῖται. ὁ δὲ γλυκάζων, τρόφιμος πλήσμιος. κοιλίας μαλακτικός. ὁ δ᾽ αὐτόκρατος, τῇ χρείᾳ ἐστί. κοινῶς δ᾽ ὁ χῖος, πεπτικὸς θρέψιμος. αἵματος χρηστοῦ γεννητικός. προσηνέστατος πλήσμιος. διὰ τὸ πολὺ εἶναι τῇ δυνάμει. τῶν δ᾽ οἴνων χαριέστατος, ὁ κατὰ τὴν ἰταλίαν ἀλβανὸς ὁ καὶ ὁ φαλερῖνος. ὁ δὲ τούτων πεπαλαιωμένος, καὶ κεχρονικὼς, φαρ-

οἶνος πρὸς τοῖς ἄλλοις, χῖος, καὶ μαρεώτης. οἶνος ταινιωτικός. αἰγύπτιος. ἀστυδάμας οἴνου εὕρεσις. κρίθινος οἶνος. κράμβη ἀμέθυσος.

μακώδης ὢν καρηβαρίαν ταχέως. ὁ δὲ ἀδριανὸς καλούμενος, εὔπνους εὐανάδοτος, ἄλυπος τὸ σύνολον. οἰνοποιητέον δὲ αὐτοὺς πρό τινος χρόνου. καὶ εἰς ἀναπεπταμένον τόπον θετέον. εἰς τὸ διαπνεῦσαι τὸ πολὺ τῆς δυνάμεως αὐτῶν. χαριέστατος δ᾽ οἶνος εἰς παλαίωσιν ὁ κερκυραῖος. ὁ δὲ ζακύνθιος. καὶ ὁ λευκάδιος διὰ τὸ γύψον λαβεῖν, καὶ κεφαλὴν, ἀδικοῦσιν. ὁ δὲ ἀπὸ κιλικίας ἀβάτης καλούμενος, κοιλίας μόνον ἐστὶ μαλακτικός. κῴῳ δὲ, καὶ μυνδίῳ. καὶ ἁλικαρνασσίῳ, καὶ παντὶ τῷ ἱκανῶς τεθαλαττωμένῳ συνάδει τὰ σκληρὰ τῶν ὑδάτων. οἷα κρηναῖα, καὶ ὄμβρια ἐὰν ᾖ διυλισμένα, καὶ πλείονα χρόνον καθεσταμένα χρήσιμοι δ᾽ εἰσὶν οὗτοι ἀθήνησι, καὶ σικυῶνι. ἐν ταύταις γὰρ τὰ τοιαῦτα ὕδατα. τοῖς δὲ θαλασσίοις τῶν οἴνων, καὶ τοῖς παρέχουσιν ἱκανωτέραν στύψιν τῷ χίῳ καὶ λεσβίῳ, τὰ ἀποιότατα τῶν ὑδάτων, εὐθετεῖ. εὔγλωσσα σιγάσασα τὸν πολὺν χρόνον. πῶς δῆτα τλήσῃ πρᾶγμ᾽ ὑπεξελθεῖν τόδε. ἡ τῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἐμβριθέστερον. ἔφης τὸ κρυφθὲν ἐκφανεῖς ἀνάκτορον φησὶ σοφοκλῆς. ὅτι ὁ μαρεώτης οἶνος, ὁ ἀλεξανδρεωτικός. τὴν μὲν προσηγορίαν ἔχει, ἀπὸ τῆς ἐν ἀλεξανδρείᾳ κρήνης μαρείας, καὶ τῆς παρ᾽ αὐτὴν πόλεως ὁμωνύμου. ἣ πρότερον μὲν ἦν μεγίστη. νῦν δὲ κώμη. παρειληφυῖα μέντοι τὴν προσηγορίαν λαβοῦσα ἀπὸ μάρωνος. ἑνὸς τῶν μετὰ διονύσου τὰς στρατείας πεποιημένων πολλὴ δὲ ἡ περὶ τὴν γῆν ταύτην ἄμπελος ἧς καὶ ἡ σταφυλὴ βρωθῆναι πάνυ. εὔστομος, καὶ ὁ γινόμενος οἶνος κάλλιστος. λευκός τε γὰρ καὶ ἡδὺς εὔπνους. εὐανάδοτος. λεπτός. κεφαλῆς οὐ καθικνούμενος. διουρητικός. τούτου δὲ καλλίων ὁ ταινιωτικὸς καλούμενος. ταινία δ᾽ ἐστὶν ἐπιμήκης περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους. ἀφ᾽ ἧς οἱ γινόμενοι οἶνοι, εἰσὶ μὲν ἠρέμα ὑπόχλωροι ἐμφαίνοντές τι ἐν αὐτοῖς. λιπαρόν. ὃ κατὰ τὴν τοῦ ὕδατος κρᾶσιν ἀναλύεται κατὰ βραχὺ ὡς καὶ τὸ μέλι τὸ ἀττικὸν, ἀνακιρνάμενον. οὗτος ὁ ταινιωτικὸς, πρὸς τὸ ἡδὺς εἶναι, ἔχει τι, καὶ ἀρωματῶδες. ἠρέμα ἐπιστύφων. ἡ δὲ περὶ τὸν νεῖλον ἄμπελος πλείστη μὲν αὐτὴ ἕως, καὶ ὁ ποταμός. καὶ πολλαὶ τῶν οἴνων ἰδιάζοντες κατά τε τὰ χρώματα, καὶ τὴν προσφοράν. τούτους δ᾽ ὑπερβάλλει ὁ κατὰ ἄντυλλαν πόλιν οὐ μακρὰν οὖσαν ἀλεξανδρείας ἧς τοὺς φόρους οἱ τότε βασιλεῖς αἰγύπτιοί τε, καὶ πέρσαι ταῖς γαμεταῖς ἐδίδοσαν εἰς ζώνας. ὁ δὲ κατὰ τὴν θηβαΐδα, καὶ μάλιστα ὁ κατὰ τὴν κόπτον πόλιν οὕτως ἐστὶ λεπτὸς, καὶ εὐανάδοτος, καὶ ταχέως πεπτικὸς, ὡς τοῖς πυρέττουσι διδόμενος μὴ βλάπτειν. Σαυτὴν ἐπαινεῖς ὥσπερ ἀστυδάμας γύναι. ἦν δὲ τραγικὸς ποιητὴς, ὁ ἀστυδάμας. ὅτι θεόπομπος ὁ χῖος τὴν ἄμπελον ἱστορεῖ εὑρεθῆναι ἐν ὀλυμπίᾳ παρὰ τὸν ἀλφειὸν, καὶ ὅτι τῆς ἠλείας τόπος ἐστὶν ἀπέχων ὀκτὼ σταδίους. ἐν ᾧ οἱ ἐγχώριοι. κατακλείοντες τοῖς διονυσίοις χαλκοῖς λέβητας τρεῖς καινούς, παρόντων τῶν ἐπιδημούντων, ἀποσφραγίζονται. καὶ ὕστερον ἀνοίγοντες, εὑρίσκουσιν οἴνου πεπληρωμένους. ἑλλάνικος δέ φησιν ἐν τῇ πλινθίνῃ πόλει αἰγύπτου, πρώτην εὑρεθῆναι τὴν ἄμπελον, διὸ, καὶ δίων ὁ ἐξ ἀκαδημίας, φιλοίνους, καὶ φιλοπότας τοὺς αἰγυπτίους γενέσθαι. εὑρεθῆναι τε παρ᾽ αὐτοῖς βοήθημα ὥστε τοὺς διὰ πενίαν ἀποροῦντας οἴνου τὸν ἐκ τῶν κριθῶν γινόμενον πίνειν. καὶ οὕτως ἥδεσθαι τοὺς τοῦτον προσφερομένους ὡς, καὶ ᾄδειν, καὶ ὀρχεῖσθαι, καὶ πάντα ποιεῖν ὅσα τοὺς ἐξοίνους γινομένους. ἀριστοτέλης δέ φησι. ὅτι οἱ μὲν ἀπ᾽ οἴνου μεθυσθέντες. ἐπὶ πρόσωπον φέρονται. οἱ δὲ τὸν κρίθινον πεπωκότες, ἐξυπτιάζονται τὴν κεφαλήν. ὁ μὲν γὰρ οἶνος, καρηβαρικός ὁ δὲ κρίθινος, καρωτικός. ὅτι δὲ φίλοινοι αἰγύπτιοι, σημεῖον, καὶ τὸ παρὰ μόνοις αὐτοῖς ὡς νόμιμον ἐν τοῖς δείπνοις πρὸ πάντων ἐδεσμάτων κράμβας ἐσθίειν ἑφθὰς καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο παρασκευάζεσθαι. καὶ πολλοὶ εἰς τὰς κατασκευαζομένας ἀμεθύστους, προσλαμβάνουσι τὸ τῆς κράμβης σπέρμα. καὶ ἐν ᾧ δ᾽ ἂν ἀμπελῶνι κράμβαι φύονται, ἀμαυρότερος ὁ οἶνος γίνεται. διὸ καὶ συβαρῖται φησὶ τίμαιος πρὸ τοῦ πίνειν, κράμβας ἤσθιον. ἄλεξις. Ἐχθὲς ὑπέπινες εἶτα νυνὶ κραιπαλᾷς. κατανύστασον παύσῃ γὰρ. εἶτά σοι δότω ῥάφανόν τις ἑφθήν. εὔβουλος δέ που φησὶ γύναι ῥάφανόν γε κομίσασ᾽ ἐς ἐμὲ σὺ, τὴν κραιπάλην Μέλλεις ἀφεῖναι πᾶσαν. ὡς ἐμοὶ δοκεῖς. ὅτι δὲ τὴν κράμβην ῥάφανον ἐκάλουν οἱ παλαιοί, ἀπολλόδωρος δηλοῖ ὁ καρύστιος.

Οἱ δ᾽ ὅτι καλοῦμεν ῥάφανον ἡμεῖς δ᾽ ὁ ξένοι
Κράμβην γυναιξὶ διαφέρειν οἴει τι. ἀναξανδρίδης ἐὰν λούσῃ θένων

Ῥάφανόν τε πολλὴν ἐντράγῃ τε, παύσεται,
Ἐπὶ τοῦ μετώπου, νικοχάρης.
Βαλανεῖον ἵν᾽ οὖν ἐξάρῃ τὴν κραιπάλην ἄμφις
Οὐδὲν τοιοῦτον ὡς τὸ προσπεσεῖν ἄφνω
Λήρους ὥστε τὰς ῥαφάνους οὕτω δοκεῖν.

Τὸ βάρος διασκεδᾶτε τὸ προσὸν νῦν κέφος
Εἰς αὔριον ἀντὶ ῥαφανίων ἑψήσομεν
Οὐκ ἔστιν ὡς ἔοικε φάρμακον μέθης
Λύπην τιν᾽ οὕτως. ἐξελαύνει γὰρ σφόδρα.

Περὶ δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἣν ἡ κράμβη ποιεῖ, ἱστορεῖ καὶ θεόφραστος φάσκων, καὶ ζῶσαν τὴν ἄμπελον τῆς ῥαφάνου τὴν ὀδμήν.

Te ipsam laudas sicuti astydamas mulier

ἐκ τοῦ βιβλίου δευτέρου.

Τὸ πολὺ τῆς ἡμέρας προσεπιμετρεῖ τῷ ὕπνῳ· οὐκ ἐῶσι με οἱ λόγοι οὓς ἀπεμνημόνευσας, ὄντες ποικίλοι ὕπνῳ διδόναι σχολήν. Ὅτι τὸν οἶνον, ὁ κολοφώνιος νίκανδρος, ὠνομάσθαι φησὶν ἀπὸ οἰνέως, Οἰνεὺς δ' ἐν κοίλοισιν ἀποθλίψας δεπάεσσιν Οἶνον ἔκλησε. φησὶ δὲ, καὶ μελανιππίδης ὁ μήλιος ἐπώνυμον ὦ δέσποτ' οἶνον οἰνέως. ἑκαταῖος δ' ὁ μιλήσιος τὴν ἄμπελον ἐν αἰτωλίᾳ λέγων εὑρεθῆναι· φησὶ, καὶ τάδε. ὀρεσθεὺς δὲ ὁ δευκαλίωνος ἦλθεν εἰς αἰτωλίαν ἐπὶ βασιλείᾳ· καὶ κύων αὐτῷ στέλεχος ἔτεκε, καὶ ὃς ἐκέλευσεν αὐτὸ κατορυχθῆναι. καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔφυ ἄμπελος πολυστάφυλος. διὸ καὶ τὸν αὐτοῦ παῖδα φύτιον ἐκάλεσε. τούτου δ' οἰνεὺς ἐγένετο κληθεὶς ἀπὸ τῶν ἀμπέλων. οἱ γὰρ παλαιοί φησιν ἕλληνες οἴνας ἐκάλουν τὰς ἀμπέλους. οἰνέως δ' ἐγένετο αἰτωλός. πλάτων δ' ἐν κρατύλῳ ἐτυμολογῶν τὸν οἶνον, οἰόνουν αὐτόν φησιν εἶναι διὰ τὸ οἰήσεως ἡμῶν τὸν νοῦν ἐμπιπλάναι. ἢ τάχα ἀπὸ τῆς ὀνήσεως κέκληται. παρετυμολογῶν γὰρ ὅμηρος τὴν φωνὴν, ὧδέ πως φησὶν ἔπειτα δὲ καὐτὸς ὀνήσεαι αἴκε πίῃσθα. καὶ γὰρ τὰ βρώματα ὀνείατα καλεῖν εἴωθεν ἀπὸ τοῦ ὀνίσκειν ἡμᾶς. οἶνόν τοι μενέλαε θεοὶ ποίησαν ἄριστον Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἀποσκεδάσαι μελεδῶνας. δίφιλος δ' ὁ κωμικός φησιν ὦ πᾶσι τοῖς φρονοῦσι προσφιλέστατε

Διόνυσε, καὶ σοφώταθ' ὡς ἡδύς τις εἶ.
Ὅταν τὸ ταπεινὸν μέγα φρονεῖν ποιῇς μόνος
Τὸν τὰς ὀφρῦς αἴροντα, συμπείθεις γελᾶν.
Τόν τ' ἀσθενῆ, τολμᾶν τι, τὸν δειλὸν, θρασύν.

Ὁ δὲ φιλόξενος λέγει εὐρρέας οἶνος πάμφωνος. χαιρήμων δὲ ὁ τραγῳδὸς παρασκευάζειν φησὶ τὸν οἶνον τοῖς χρωμένοις, γέλωτα σοφίαν εὐμάθειαν εὐβουλίαν. ἴων δ' ὁ χῖός φησιν ἀδάμαστον παῖδα ταυρωπὸν, νέον οὐ νέον ἥδιστον πρόπολον βαρυγδούπων ἐρώτων Οἶνον ἀερσίνοον ἀνθρώπων πρύτανιν. μνησίθεος δὲ ἔφη τὸν οἶνον τοὺς θεούς.

Θνητοῖς καταδεῖξαι· τοῖς μὲν ὀρθῶς χρωμένοις,
Ἀγαθὸν μέγιστον· τοῖς δ' ἀτάκτως τοὔμπαλιν.
Τροφήν τε γὰρ δίδωσι τοῖσι χρωμένοις
Ἰσχύν τε ταῖς ψυχαῖσι, καὶ τοῖς σώμασιν.
Εἰς τὴν ἰατρικήν τε χρησιμώτατον.
Καὶ τοῖς ποτοῖς τε φαρμάκοις, κεράννυται,
Καὶ τοῖσιν ἑλκωθεῖσιν ὠφέλειαν ἔχει. ἐν ταῖς συνουσίαις τε ταῖς καθ' ἡμέραν
Τοῖς μὲν μέτριον πίνουσι, καὶ κεκραμένον
Εὐθυμίαν φέρει· ἐὰν δ' ὑπερβάλῃς, ὕβριν.
Ἐὰν δ' ἴσον ἴσῳ προσφέρῃ, μανίαν ποιεῖ·
Ἂν δ' ἄκρατον, παράλυσιν τῶν γε σωμάτων.
Διὸ, καὶ καλεῖσθαι τὸν διόνυσον πανταχοῦ
Ἰατρὸν ἡ δὲ πυθί' εἴρηκέ τισι
Διόνυσον ὑγιάτην καλεῖν,
Εὔβουλος δὲ ποιεῖ τὸν διόνυσον λέγοντα
Τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ἐγκεραννύω
Τοῖς εὖ φρονοῦσι τὸν μὲν, ὑγιείας ἕνα.
Ὃν πρῶτον ἐκπίνουσι. τὸν δὲ δεύτερον
Ἔρωτος ἡδονῆς τε. τὸν τρίτον δ' ὕπνου,
Ὃν εἰσπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι,
Οἴκαδε βαδίζουσ'. ὁ δὲ τέταρτος,
Οὐκ ἔσθ' ἡμέτερος ἔστ' ἀλλ' ὕβρεως. ὁ δὲ πέμπτος, βοῆς.
Ἕκτος δὲ κώμων. ἕβδομος δ' ὑπωπίων.
Ὄγδοος, κλητῆρος. ὁ δ' ἔνατος χολῆς.
Δέκατος δὲ, μανίας, ὥστε, καὶ βάλλειν ποιεῖ.
Πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθεὶς,
Ὑποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας.

Ἐπίχαρμος δέ φησιν, ἐκ μὲν θυσίας, θοίνη. ἐκ δὲ θοίνης πόσις ἐγένετο. χαρίεν ὥς γέ μοι. ἐκ δὲ πόσιος κῶμος. ἐκ κώμου δ' ἐγένετο θυανία. ἐκ δὲ θυανίας δίκη. ἐκ δὲ καταδίκης, πέδαι τε καὶ σφάκελος καὶ ζημία. πανύασις δ' ὁ ἐποποιὸς τὴν μὲν πρώτην πόσιν, ἀπονέμει χάρισιν ὥραις, καὶ διονύσῳ· τὴν δὲ δευτέραν, ἀφροδίτῃ, καὶ πάλιν διονύσῳ. ὕβρει δὲ καὶ ἄτῃ τὴν τρίτην. κατὰ γὰρ τὸν εὐριπίδην, Πληγὰς ὁ κῶμος λοίδορον ὕβριν φέρει. ὅθεν τινὲς τὴν διονύσου γένεσιν καὶ τὴν τῆς ὕβρεως, κατὰ ταυτὰ γενέσθαι φασίν.

Ἄλεξις δέ πού φησιν. ὡς
Ὁμοιότατος ἄνθρωπος οἴνῳ τὴν φύσιν
Τρόπον τιν' ἐστίν. τὸν γὰρ οἶνον τὸν νέον
Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποζέσαι
Πρώτιστον ἀφυβρίσαι τ' ἀπανθῆσαι. πάλιν
Σκληρὸν γενέσθαι. παρακμάσαντα δ' ὧν λέγω
Τούτων ἁπάντων ἀπαρυθέντα. τὴν ἄνω
Ταύτην ἄνοιαν ἐπιπολάζουσαν ποτὲ
Πότιμον γενέσθαι, καὶ καταστῆναι πάλιν.
Ἡδὺν θ' ἅπασι τοὐπίλοιπον διατελεῖν. κατὰ δὲ τὸν

κυρηναῖον ποιητὴν, οἶνος πυρὶ ἴσον ἔχει μένος εὖτ' ἂν ἐς ἄνδρας
Ἔλθῃ κυμαίνει δ' οἷα λίβυσσαν ἅλα
Βορρῆς ἠὲ νότος· τὰ δὲ καὶ κεκρυμμένα φαίνει.
Βυσσόθεν· ἐκ δ' ἀνδρῶν πάντ' ἐτίναξε νόον.
Ἀλλαχοῦ δὲ τοὐναντίον φησὶν ἄλεξις
Οὐδέν γ' ἔοικ' ἄνθρωπος οἴνῳ τὴν φύσιν.
Ὁ μὲν, γὰρ ἀπογηράσκων, ἀηδὴς γίνεται
Οἶνον δὲ τὸν παλαιότατον σπουδάζομεν.
Ὁ μὲν δάκνει γὰρ ὁ δ' ἱλαροὺς ἡμᾶς ποιεῖ.
Πανύασις δὲ λέγει
Οἶνος γὰρ πυρὶ ἶσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ
Ἐσθλὸν ἀλεξίκακον πάσῃ συνοπηδὸν ἀοιδῇ. ἐν μὲν γὰρ θαλίης ἐρατὸν μέρος ἀγλαΐης τε
Ἐν δὲ χοροιτυπίης. ἐν δ' ἱμερτῆς φιλότητος
Τῷ σε χρὴ παρὰ δαιτὶ δεδεγμένον εὔφρονι θυμῷ, πίνειν μηδὲ βορῆς κεκορημένον ἠύτε παῖδα

Ἧσθαι

Ἧσθαι πλημμύροντα λελησμένον εὐφροσυνάων.
Καὶ πάλιν· οἶνος δὲ θνητοῖσι θεῶν παρὰ δῶρον ἄριστον
Ἀγλαός· ᾧ πᾶσαι μὲν ἐφαρμόζουσιν ἀοιδαί.
Πάντες δ' ὀρχησμοὶ, πᾶσαι δ' ἐραταὶ φιλότητες.
Πάσας δ' ἐκ κραδίας ἀνίας ἀνδρῶν ἀλαπάζει. Πινόμενος κατὰ μέτρον· ὑπὲρ μέτρον δὲ χερείων.

Τίμαιος δὲ ὁ ταυρομενίτης ἐν ἀκράγαντι οἰκίαν τινά φησι καλεῖσθαι τριήρη ἐξ αἰτίας τοιαύτης. νεανίσκους τινὰς ἐν αὐτῇ μεθυσκομένους, ἐς τοσοῦτον ἐλθεῖν μανίας ἐκθερμανθέντας ἀπὸ τῆς μέθης, ὡς νομίζειν μὲν ἐπὶ τριήρους πλεῖν· χειμάζεσθαι δὲ χαλεπῶς κατὰ τὴν θάλασσαν. καὶ τοσοῦτον ἔκφρονας γενέσθαι ὡς τὰ ἀπὸ τῆς οἰκίας πάντα σκεύη, καὶ στρώματα, ῥίπτειν ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὴν ναῦν διὰ τὸν χειμῶνα ἀποφορτίζεσθαι δόξαν αὐτοῖς λέγειν τὸν κυβερνήτην. συναθροιζομένων οὖν πολλῶν καὶ τὰ ῥιπτόμενα διαρπαζόντων, οὐδ' ὡς παύεσθαι τῆς μανίας τοὺς νεανίσκους. καὶ τῇ ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν, παραγενομένων τῶν στρατηγῶν ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἐγκληθέντες οἱ νεανίσκοι ἔτι ναυτιῶντες, ἀπεκρίναντο πυνθανομένων τῶν ἀρχόντων, ὑπὸ χειμῶνος ἐνοχλούμενοι, ἠναγκάσθαι ἀποφορτίσασθαι τῇ θαλάσσῃ τὰ περιττὰ τῶν φορτίων. θαυμαζόντων δὲ τῶν στρατηγῶν τὴν ἔκπληξιν τῶν ἀνδρῶν, εἷς τῶν νεανίσκων καίτοι δοκῶν τῶν ἄλλων πρεσβεύειν κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐγὼ δ' ἔφη ἄνδρες τρίτωνες ὑπὸ τοῦ δέους καταβαλὼν ἐμαυτὸν ὑπὸ τοὺς θαλάμους ὡς ἔνι μάλιστα κατωτάτω ἐκείμην. συγγνόντες οὖν τῇ αὐτῶν ἐκστάσει ἐπιτιμήσαντες μὴ πλείονος οἴνου, ἐμφορεῖσθαι ἀφῆκαν. καὶ οἱ χάριν ἔχειν ὁμολογήσαντες. ἂν λιμένος ἔφη τύχωμεν ἀπαλλαγέντες τοσούτου κλύδωνος, σωτῆρας ὑμᾶς ἐπιφανῶς μετὰ τῶν θαλασσίων δαιμόνων ἐν τῇ πατρίδι ἱδρυσόμεθα. ὡς αἰσίως ἡμῖν ἐπιφανέντας. ἐντεῦθεν ἡ οἰκία τριήρης ἐκλήθη. φιλόχορος δέ φησιν ὅτι οἱ πίνοντες οὐ μόνον ἑαυτοὺς ἐμφανίζουσιν οἵτινές εἰσιν, ἀλλὰ, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ἀνακαλύπτουσι παρρησίαν ἄγοντες. ὅθεν οἶνος καὶ ἀλήθεια λέγεται. καὶ ἀνδρὸς δ' ἔδειξε νόον. καὶ τὸ νικητήριον ἐν διονύσου τρίπους. καὶ γὰρ ἐκ τρίποδος λέγειν φαμὲν τοὺς ἀληθεύοντας. δεῖ δὲ νοεῖν τρίποδα, τὸν διονύσου κρατῆρα. ἦν γὰρ τὸ ἀρχαῖον, δύο γένη τριπόδων, οὓς καλεῖσθαι λέβητας συνέβαινεν ἀμφοτέρους. ἐμπυριβήτης ὁ καὶ λοετροχόος. αἰσχύλος.

Τὸν μὲν τρίπους ἐδέξατ' οἰκεῖος λέβης.
Αἰεὶ φυλάσσων τὴν ὑπὲρ πυρὸς στάσιν.

Ὁ δ' ἕτερος ὁ κρατὴρ καλούμενος. ὅμηρος Ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας. ἐν τούτοις δὲ τὸν οἶνον ἐκίρνων καὶ οὗτός ἐστιν ὁ τῆς ἀληθείας οἰκεῖος τρίπους. διὸ ἀπόλλωνος μὲν οἰκεῖος, διὰ τὴν ἐκ μαντικῆς ἀλήθειαν. διονύσου δὲ διὰ τὴν ἐν μέθῃ. σῆμος δ' ὁ δήλιός φησι τρίπους χαλκοῦς. οὐχ ὁ πυθικός. ἀλλ' ὃν νῦν λέβητα καλοῦσι. οὗτοι δ' ἦσαν οἱ μὲν ἄπυροι εἰς οὓς τὸν οἶνον ἐνεκεράννυον. οἱ δὲ λοετροχόοι ἐν οἷς τὸ ὕδωρ ἐθέρμαινον καὶ ἐμπυριβῆται. καὶ τούτων ἔνιοι ὠτώεντες. τρίποδα δὲ τὴν ὑπόβασιν ἔχοντες, τρίποδες ὠνομάζοντο. φησί που ἔφιππος. οἴνου σε πλῆθος πόλλ' ἀναγκάζει λαλεῖν.

Οὐκοῦν μεθύοντάς φασι τἀληθῆ λέγειν,
Ἀντιφάνης κρύψαι φασὶ δία
Ἅπαντα τἄλλα τοὺς δυναίατ' ἂν πλὴν δυοῖν.
Οἶνόν τε πίνων εἰς ἔρωτά τ' ἐμπεσών.
Ἀμφότερα μηνύει γὰρ ἀπὸ τῶν βλεμμάτων,
Καὶ τῶν λόγων τ' αὖθ' ὥστε τοὺς ἀρνουμένους
Μάλιστα ταῦτα καταφανεῖς πολλοῖς ποιεῖ.

Φιλόχορος δέ φησιν ἀμφικτύονα, τὸν ἀθηναίων βασιλέα μαθόντα παρὰ διονύσου τὴν τοῦ οἴνου κρᾶσιν πρῶτον κεράσαι. διὸ, καὶ ὀρθοὺς γενέσθαι τοὺς ἀνθρώπους οὕτω πίνοντας, πρότερον ὑπὸ τοῦ ἀκράτου καμπτομένους καὶ διὰ τοῦτο ἱδρύσασθαι βωμὸν ὀρθῷ διονύσῳ ἐν τῷ τῶν ὡρῶν ἱερῷ. αὗται γὰρ καὶ τὸν τῆς ἀμπέλου καρπὸν ἐκτρέφουσι. πλησίον δ' αὐτοῦ, καὶ ταῖς νύμφαις βωμὸν ἔδειμεν ὑπόμνημα τοῖς χρωμένοις τῆς κράσεως ποιούμενος. καὶ γὰρ διονύσου τροφοὶ αἱ μοῦσαι λέγονται. καὶ θεσμὸν ἔθετο προσφέρεσθαι μετὰ τὰ σιτία ἄκρατον μόνον. ὅσον γεύσασθαι. δεῖγμα τῆς δυνάμεως τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ. τὸ δὲ λοιπὸν ἤδη κεκραμένον ὁπόσον ἕκαστος βούλεται. προσεπιλέγειν δὲ τούτῳ, τὸ τοῦ διὸς σωτῆρος ὄνομα. διὰ καὶ μνήμης ἕνεκα τῶν πινόντων, ὅτι οὕτω πίνοντες, ἀσφαλῶς σωθήσονται. πλάτων δ' ἐν δευτέρῳ νόμων τὴν τοῦ οἴνου χρῆσιν φησὶν ὑγιείας ἕνεκα ὑπάρχειν ἀπὸ τοῦ κατὰ μέθην δὲ καταστήματος. καὶ ταύρῳ παρεικάζουσι τὸν διόνυσον, καὶ παρδάλει διὰ τὸ πρὸς βίαν τρέπεσθαι τοὺς ἐξοινωθέντας. ἀλκαῖος ἄλλοτε μὲν μελιαδέος, ἄλλοτε δ' ὀξυτέρω τριβολῶν. ἀρρυπωμένος. εἰσὶ δ' οἳ καὶ θυμικοὶ γίνονται. τοιοῦτος δ' ὁ ταῦρος. εὐριπίδης ταῦροι δ' ὑβρισταὶ, καὶ ἐκ κέρως θυμούμενοι. διὰ δὲ τὸ μάχιμον, καὶ θηριώδεις ἔνιοι γίνονται. ὅθεν καὶ τὸ παρδαλῶδες. καλῶς οὖν ἀρίστων ὁ χῖος φησὶν ἥδιστον ποτὸν εἶναι. τὸ ἅμα μὲν γλυκύτητος, ἅμα δ' εὐωδίας κοινωνοῦντα. διὸ καὶ τὸ καλούμενον νέκταρ κατασκευάζειν τινὰς περὶ τὸν λυδίας ὄλυμπον οἶνον, καὶ κηρία συγκιρνάντας εἰς ταυτὰ καὶ τὰ τῶν ἀνθῶν εὐώδη. οἶδα δ' ὅτι ἀναξανδρίδης τὸ νέκταρ οὐ ποτὸν ἀλλὰ τροφὴν εἶναι λέγει θεῶν. Τὸ νέκταρ πάνυ μάττων. ἐσθίω. διαπίνω τ' ἀμβροσίαν, καὶ τῷ διὶ διακονῶ. καὶ σεμνός εἰμ' ἑκάστοθ' ἥρᾳ λαλῶν, καὶ κύπριδι παρακαθήμενος. καὶ ἀλκμὰν δέ φησι τὸ νέκταρ ἔδμεναι αὐτούς. καὶ σαπφὼ δέ φησιν ἀμβροσίας μὲν κρατὴρ ἐκέκρατο. ἑρμᾶς δ' ἑλὼν ὄλπιν θεοῖς οἰνοχόησεν. οὐδ' ὅμηρος θεῶν πόμα τὸ νέκταρ οἶδεν. ἴβυκος δέ φησι τὴν ἀμβροσίαν τοῦ μέλιτος κατ' ἐπίτασιν ἐνναπλασίαν ἔχειν γλυκύτητα τὸ μέλι

Β

Auriti Tripodes .
pro nutritia

α 22 Νέκταρ. ἀμβροσία. καυχήσεις. κωμῳδίας εὕρεσις. ἐτυμολογία. θοίνης. θαλείας. μέθης. τέλος. ὕδατα.

δι λέγων ἔνατον εἶναι μέρος τῆς ἀμβροσίας κατὰ τὴν ἡδονήν.

οὐδεὶς φιλοπότης ἄνθρωπος ἐστὶ κακός. ὁ γὰρ διμάτωρ Βρόμιος, οὐ χαίρει συνὼν ἀνδράσι πονηροῖς οὐδ' ἀπαιδεύτῳ βίῳ. φησὶν Ἄλεξις. καὶ ὅτι οἶνος, φιλολόγους πάντας ποιεῖ τοὺς πλέον πίνοντας αὐτόν. ὁ δὲ ποιήσας τὸ εἰς Κρατῖνον ἐπίγραμμα, φησὶν· οἶνός τοι χαρίεντι πέλει ταχὺς ἵππος ἀοιδῷ. ὕδωρ δὲ πίνων, χρηστὸν, οὐδὲν ἂν τέκοις. ταῦτ' ἔλεγεν Διόνυσε, καὶ ἔπνεεν, οὐχ ἑνὸς ἀσκοῦ Κρατῖνος· ἀλλὰ παντὸς ὀδωδὼς πίθου. τοιγαροῦν στεφάνων δόμος ἔβρυεν· εἶχε δὲ κιττῷ μέτωπον οἷα καὶ σὺ κεκροκωμένον.

Πολέμων φησὶν ἐν Μουνυχίᾳ ἥρωα ἀκρατοπότην τιμᾶσθαι. παρὰ δὲ Σπαρτιάταις Μάττωνα, καὶ Κεράωνα ἥρωας ὑπό τινων μαγείρων ἱδρύσθαι ἐν τοῖς φιδιτίοις. τιμᾶται δὲ, καὶ ἐν Ἀχαΐᾳ Δειπνεὺς, ἀπὸ τῶν δείπνων σχὼν, τὴν προσηγορίαν. ἐκ σοφῆς ἑταιρίας οὔτ' ἂν σκώμματα γένοιτο· οὔτ' αὐτοσχέδια ποιήματα. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ κόμπος. οὐδὲ ψυχῆς ἀλαζονεία. καλῶς οὖν ἐν τῷ, πῆ ἔβαν εὐχωλαὶ ἃς ἐν Λήμνῳ ἠγοράασθε ἔσθοντες κρέα πολλὰ, καὶ πίνοντες κρητῆρας οἴνου ἐπιστεφέας, ἐπισημαίνεται ὁ γραμματικὸς Ἀρίσταρχος περιγράφειν τὸν στίχον ὃς ὑπὸ κρεοφαγίας αὐχεῖν ποιεῖ τοὺς Ἕλληνας. οὐ γὰρ ἀπὸ πάσης εὐθυμίας, καὶ πληρώσεως τὸ καυχᾶσθαι, καὶ σκώπτειν, καὶ γελοιάζειν· ἀπὸ δὲ τῆς ἀλλοιούσης τὴν γνώμην, καὶ πρὸς τὸ ψευδὲς τρεπούσης· ἣ γίνεται κατὰ τὴν μέθην. διὸ Βακχυλίδης φησί· γλυκεῖ' ἀνάγκη σευομενᾶν κυλίκων, θάλπησι θυμὸν Κύπριδος· ἐλπὶς δ' αἰθύσσει φρένας· ἀναμιγνυμένα Διονυσίοισι δώροις· ἀνδράσι δ' ὑψοτάτω πέμπει μερίμνας αὐτὸς μὲν πόλεων κρήδεμνον λύει. πᾶσι δ' ἀνθρώποις μοναρχήσειν δοκεῖ. χρυσῷ δ' ἐλέφαντί τε μαρμαίρουσιν οἶκοι. πυροφόροι δὲ κατ' αἰγλήεντα νῆες ἄγουσιν ἀπ' Αἰγύπτου μέγιστον πλοῦτον ὣς πίνοντος ὁρμαίνει κέαρ. Σοφοκλῆς δέ φησι· τὸ μεθύειν πημονῆς λυτήριον οἱ δ' ἄλλοι ποιηταί φασι τὸν οἶνον εὔφρονα καρπὸν ἀρούρης. καὶ ὁ τῶν ποιητῶν δὲ βασιλεὺς τὸν Ὀδυσσέα παράγει λέγοντα ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος, καὶ ἐδωδῆς πανημέριος πολεμίζει, θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ, καὶ τὰ ἑξῆς. ἀπὸ μέθης, καὶ ἡ τῆς κωμῳδίας, καὶ ἡ τῆς τραγῳδίας εὕρεσις ἐν Ἰκαρίῳ τῆς Ἀττικῆς, εὑρέθη, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τῆς τρύγης καιρόν. ἀφ' οὗ, καὶ τρυγῳδία τὸ πρῶτον ἐκλήθη ἡ κωμῳδία. τὴν παυσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς. οἴνου δὲ μηκέτ' ὄντος, οὐκ ἔστιν Κύπρις. οὐδ' ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι. Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις φησί, καὶ Ἀστυδάμας δέ φησι· θνητοῖσι τὴν ἀκεσφόρον λύπης ἔφηνεν οἰνομήτορ' ἄμπελον.

συνεχῶς μὲν γὰρ ἐμπιπλάμενος ἄνθρωπος, ἀμελὴς γίνεται. ὑποπίνων δὲ πάνυ φροντιστικός. Ἀντιφάνης φησί. οὐ μεθύω τὴν φρόνησιν. ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον μόνον, τὸ διορίζεσθαι βεβαίως τῷ στόματι τὰ γράμματα. φησὶν Ἄλεξις. Σέλευκος δέ φησι τὸ παλαιὸν οὐκ εἶναι ἔθος. οὔτ' οἶνον ἐπὶ πλεῖον οὔτ' ἄλλην ἡδυπάθειαν προσφέρεσθαι. μὴ θεῶν ἕνεκα τοῦτο δρῶντας. διὸ καὶ θοίνας, καὶ θαλίας, καὶ μέθας ὠνόμαζον. τὰς μὲν, ὅτι διὰ θεοὺς οἰνοῦσθαι δεῖν ὑπελάμβανον. τὰς δ' ὅτι θεῶν χάριν ἠλίζοντο, καὶ συνῄεσαν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ δαῖτα θάλειαν. τὸ δὲ μεθύειν φησὶν Ἀριστοτέλης τὸ μετὰ τὸ θύειν αὐτῷ χρῆσθαι.

θεοῖσι μικρὰ θύοντας τέλη τῶν βουθυτούντων ὄντας εὐσεβεστέρους. Εὐριπίδης φησὶ, καὶ σημείωσαι ὧδε τὸ τέλος. τὴν θυσίαν. καὶ Ὅμηρος· οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ τέλος χαριέστερον εἶναι ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα. τελετάς τε καλοῦμεν τὰς ἔτι μείζους, καὶ μετά τινος μυστικῆς παραδόσεως ἑορτὰς τῶν εἰς αὐτὰς δαπανημάτων ἕνεκα. τελεῖν γὰρ τὸ δαπανᾶν, καὶ πολυτελεῖς οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες καὶ εὐτελεῖς οἱ ὀλίγα. φησὶν Ἄλεξις.

τοὺς εὐτυχοῦντας ἐπιφανῶς δεῖ ζῆν. φανεράν τε τὴν δόσιν τὴν τοῦ θεοῦ ποιεῖν
ὁ γὰρ δεδωκὼς τἀγαθὰ τὸν μὲν ὢν πεποίηκεν οἴεται χάριν τινὰ
ἔχειν ἑαυτῷ. τοὺς ἀποκρυπτομένους δὲ, καὶ μετρίως πράττειν φάσκοντας ἀχαρίστους ὁρῶν
ἀνελευθέρους τε ζῶντας, ἐπὶ καιροῦ τινος, λαβὼν ἀφείλεθ' ὅσα δεδωκὼς ἦν πάλαι.

οὐ χαίρει τῷ πόματι ἐκ πρώτης εὐθέως ἀναστροφῆς, ὑδροποτεῖν.

ἡ δὺ γάρ ἐστ' ἐν δαιτὶ καὶ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ τέρπεσθαι μύθοισιν ἐπὴν δαιτὸς κορέσωνται. Ἡσίοδος ἐν τῇ Μελαμποδίᾳ φησί. οὔ τινι ὑμῶν ἐπῆλθε περὶ ὑδάτων εἰπεῖν ἐξ ὧν καὶ ὁ οἶνος, ἀφύεται. καί τοι Πινδάρου τοῦ μεγαλοφωνοτάτου, ἄριστον πάντων εἶναι τὸ ὕδωρ, φήσαντος. Ὅμηρος μὲν ὁ θειότατος καὶ τροφιμώτατον αὐτὸ οἶδεν. ἐν οἷς αἰγείρων ὑδατοτρεφέων, ἄλσος λέγει. ἐπαινεῖ δὲ καὶ τὸ διαυγὲς αὐτοῦ κρῆναι πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῷ. τὸ δὲ δὴ κοῦφον καὶ πλείονος τιμῆς ἄξιον, ἱμερτὸν καλεῖ. ἱμερτὸν οὖν φησὶ τὸν Τιταρήσιον ὃς τῷ Πηνειῷ συμμίσγεται, καὶ τοῦ ῥυπτικοῦ δὲ ὕδατος μέμνηται. ὁ ἀποδεχόμενος καὶ Πραξαγόρας· ὁ Κῷος, καλὸν ἐστὶ λέγει· καλὸν ὑπεκπροορέει μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι. διαστέλλει δὲ καὶ γλυκὺ ὕδωρ, ἀπὸ πλατέος. τὸν μὲν Ἑλλήσποντον, εἶναι λέγων πλατύν· περὶ δὲ θατέρου, φράζων· στῆσαν μὲν νῆας ἀγχοῦ ὕδατος γλυκεροῖο, οἶδε δὲ καὶ τὴν λιαροῦ φύσιν πρὸς τὰ τραύματα. τὸν γοῦν Εὐρύπυλον τρωθέντα, ἐκ τούτου καταιονεῖ. καί τοι εἰ ἐπισχεῖν ἔδει τὴν αἱμορραγίαν τὸ ψυχρὸν ἐπιτηδειότερον ἦν συστρέφον, καὶ συσφίγγον. εἰς δὲ τὸ παρηγορῆσαι τὰς ὀδύνας, τῷ θερμῷ ἐπαιονεῖ θέλγειν δυναμένῳ.

Alexis
Cratinus
Fronte hedera redimitus
Matto
Cerdo
Dipnes
Aristarch.
Bacchylides
Sophocles
ex poetarum ho...
comoedie & tragoedie inuetio
Euripides
Astydamas
Antipha.
Alexis
Seleucus
Aristoteles
Euripides
Homer.
Alexis
Hesiodi Melampodia
Hesiodus
Pindarus
Home.
Praxagoras

Pro nutritia de Cratino

Ὕδατος μετάκερας. Ὕδατα. Ὕδατα. σῶμα ποταμοῦ. α 23

ἔστι δὲ παρ' αὐτῷ, τὸ λιαρὸν θερμὸν, ἐν Ἀρητῶς δὲ τοῦτο δείκνυσιν, ἐν τῷ περὶ τῶν Σκαμανδρίων πηγῶν. ἡ μὲν, γάρ φησιν ὕδατι λιαρῷ ῥέει ἀμφὶ δὲ καπνός. γίνεται ἐξ αὐτῆς ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο. ἆρά γε τοῦτο λιαρόν ἐστιν ἀφ' οὗ πυρὸς ἀτμὶς καὶ καπνὸς ἔμπυρος ἀναφέρεται. περὶ δὲ τῆς ἑτέρας πηγῆς λέγει ὡς θέρει ῥέει εἰκυῖα χαλάζῃ ἢ χιόνι ψυχρῇ ἢ ἐξ ὕδατος κρυστάλλῳ. εἴωθε δὲ λέγειν, καὶ τοὺς νεοσφάτους θερμῷ περιρρέεσθαι αἵματι, ἐπὶ μὲν Ἀγαμέμνονος φησί. ὄφρα οἱ αἷμα θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς. ἐπὶ δὲ τοῦ φεύγοντος μετὰ τὸ βληθῆναι ἐλάφου, μεταφράζων φησίν. ὄφρ' αἷμα λιαρόν. καὶ γούνατ' ὀρώρει. Ἀθηναῖοι δὲ μετάκερας καλοῦσι τὸ χλιαρὸν ὡς Ἐρατοσθένης, φησί, ὑδαρές φησι, καὶ μετάκερας. τῶν δ' ἄλλων ὑδάτων τὰ μὲν ἐκ πετρῶν φερόμενα. ἀναφερόμενα καλεῖ. ὡς ἀχρεῖα δηλονότι τὰ δὲ κρηναῖα καὶ διὰ πλείονος γῆς, καὶ εὐκάρπου φερόμενα, τῶν ἄλλων προκρίνεσθαι, καὶ Ἡσίοδος. κρήνης ἀενάου καὶ ἀπορρύτου ἅτ' ἀθόλωτος. καὶ Πίνδαρος μελιγαθὲς ἀμβρόσιον ὕδωρ. Τιλφώσσας ἀπὸ καλλικράνου κρήνης δ' ἐν Βοιωτίᾳ ἡ Τιλφῶσσα ἀφ' ἧς Ἀριστοφάνης φησὶ Τειρεσίαν πιόντα διὰ γῆρας οὐχ ὑπομείναντα τὴν ψυχρότητα, ἀποθανεῖν. Θεόφραστος δέ φησιν ἐν τῷ περὶ ὑδάτων τὸ Νείλου ὕδωρ, πολυγονώτατον καὶ γλυκύτατον διὸ καὶ λύειν τὰς κοιλίας τῶν πινόντων μῖξιν ἔχοντα νιτρώδη. ἐν δὲ τῷ περὶ φυτῶν ἐνιαχοῦ φησὶν ὕδωρ γίνεσθαι παιδογόνιον. ὡς ἐν Θεσπιαῖς. ἐν Πύρρᾳ δὲ ἄγονον. καὶ τῶν γλυκέων δέ φησιν ὑδάτων ἔνια ἄγονα ἢ οὐ πολύγονα. ὡς τὸ ἐν Φετᾷ, καὶ τὸ ἐν Τάρρᾳ. αὐχμῶν δέ ποτε γινομένων περὶ τὸν Νεῖλον, ἐρρύη τὸ ὕδωρ ἰῶδες. καὶ πολλοὶ τῶν Αἰγυπτίων, ἀπώλοντο. μεταβάλλειν τέ φησιν οὐ μόνον τὰ πικρὰ τῶν ὑδάτων ἀλλὰ καὶ τὸ ἁλυκόν. καὶ ὅλους ποταμούς. καθάπερ τὸ ἐν Κιθαιρῶνι. * παρ' ᾧ Ζηνὸς Ποσειδῶνος ἱερόν ἐστιν. αἴτιον δὲ, τὸ πολλοὺς κεραυνοὺς πίπτειν περὶ τὸν τόπον. τὰ μὲν δὲ τῶν ὑδάτων, καὶ σωματώδη εἰσὶ καὶ ἔχει ὥσπερ τι βάρος ἐν ἑαυτοῖς. ὡς τὸ ἐν Τροιζῆνι. τοῦτο γὰρ, καὶ τῶν γευομένων εὐθὺς ποιεῖ πλήρες τὸ στόμα. τὰ δὲ περὶ τοῖς περὶ Παγγαῖον μετάλλοις, τὸ μὲν χειμῶνος, τὴν κοτύλην ἄγουσαν ἔχει ἐνενήκοντα ἕξ. θέρους δὲ τεσσαράκοντα ἕξ. συστέλλει δὲ αὐτὸ καὶ πυκνοῖ μᾶλλον τὸ ψῦχος. διὸ, καὶ ἐν τοῖς γνωμοσιρέοις, οὐκ ἀναδίδωσι τὰς ὥρας ἐν τῷ χειμῶνι. ἀλλὰ πλείω τείνει. βραδυτέρας οὔσης τῆς ἐκροῆς διὰ τὸ πάχος. καὶ ταῦτα περὶ Αἴγυπτον φησὶ ὅπου μαλακώτερος ὁ ἀήρ. τὸ δὲ ἁλυκὸν ὕδωρ, γεωδέστερον ἐστὶ καὶ πλείονος δεῖται κατεργασίας ὡς καὶ τὸ θαλάσσιον θερμότερον ἔχον τὴν φύσιν, καὶ μὴ ὁμοίως πάχον, μόνον δ' ἀτέραμνον τῶν ἁλυκῶν, τὸ τῆς Ἀρεθούσης. χείρω δ' ἐστὶ, τὰ βαρισταθμότερα καὶ τὰ σκληρότερα. καὶ τὰ ψυχρότερα διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας. δυσκατεργαστότερα γάρ ἐστι, τὰ μὲν, τῷ πολὺ τὸ γεῶδες ἔχειν. τὰ δὲ, ψυχρότητος ὑπερβολῇ. τὰ δὲ ταχὺ θερμαινόμενα, κοῦφα καὶ ὑγιεινά. ἐν Κρανῶνι δ' ἐστὶν ὕδωρ ἡσυχῇ θερμαῖνον. ὃ διατηρεῖ κραθέντα τὸν οἶνον ἐπὶ δύο, καὶ τρεῖς ἡμέρας. τὰ δ' ἐπίρρυτα, καὶ ὅλως ὀχετευτὰ ὡς ἐπίπαν, βελτίω τῶν στασίμων καὶ ποτόμενά τε, μαλακώτερα γίνονται. διὰ τοῦτο, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χιόνος, δοκεῖ χρηστὰ εἶναι καὶ γὰρ ἀνάγεται τὸ ποτιμώτερον. καὶ τοῦτο κεκομμένον ἐστὶ τῷ ἀέρι. διὸ καὶ τῶν ὀμβρίων, βελτίω. καὶ τὰ ἐκ κρυστάλλου δὲ διὰ τὸ κουφότερα εἶναι. σημεῖον δ' ὅτι καὶ ὁ κρύσταλλος, αὐτὸς κουφότερος τοῦ ἄλλου ὕδατος. τὰ δὲ ψυχρὰ σκληρὰ, διότι γεωδέστερα. τὸ δὲ σωματῶδες, καὶ θερμανθὲν θερμότερον καὶ ψυχθὲν, ψυχρότερόν ἐστι. καὶ τὰ παρὰ τὴν αὐτὴν δ' αἰτίαν, καὶ τὰ ἐν τοῖς ὄρεσι, ποτιμώτερα τῶν ἐν τοῖς πεδίοις. ἧττον γὰρ μέμικται τῷ γεώδει. ποιεῖ δὲ τὸ γεῶδες, καὶ τὰς ἐπιχροὰς τῶν ὑδάτων. τὸ γοῦν τῆς ἐν Βαβυλῶνι λίμνης, ἐρυθρὸν γίνεται ἐπί τινας ἡμέρας. τὸ δὲ τοῦ Βορυσθένους κατά τινας χρόνους, ἰοβαφές. καίπερ ὄντος καθ' ὑπερβολὴν λεπτοῦ. σημεῖον δὲ τὸ ὑπάνιος ἐπάνω γίνεται διὰ κουφότητα τὴν ἐν τοῖς βορείοις. πολλαχοῦ δ' εἰσὶ κρῆναι. αἱ μὲν, ποτιμώτεραι καὶ οἰνωδέστεραι ὡς ἡ περὶ Παφλαγονίαν. πρὸς ἥν φησι τοὺς ἐγχωρίους ὑποπίνειν προσιόντας. ἁλμώδεις δ' ἅμα τῷ ὀξεῖ ἐν Σικανοῖς τῆς Σικελίας. ἐν τῇ Καρχηδονίων δὲ ἐπικρατείᾳ κρήνη ἐστὶν ἧς τὸ ἐφιστάμενον, ἐλαίῳ ἐστὶν ὅμοιον. μελάντερον τὴν χρόαν. ὃ ἀποσφαιροῦντες, χρῶνται πρὸς τὰ πρόβατα, καὶ τὰ κτήνη. καὶ παρ' ἄλλοις δ' εἰσὶ λίπος ἔχουσαι τοιοῦτον ὡς ἡ ἐν Ἀσίᾳ. ὑπὲρ ἧς Ἀλέξανδρος, ἐπέστειλεν, ὡς ἐλαίου κρήνην εὑρηκώς. καὶ τῶν θερμῶν δ' ἐκ φύσεως ὑδάτων ἔνια γλυκέα ἐστὶν ὡς τὰ ἐν Αἰγαῖς τῆς Κιλικίας. καὶ περὶ Τραγασὰς τὰς ἐν τῇ Τρωϊκῇ Λαρίσῃ. καὶ περὶ Μαγνησίαν. καὶ ἐν Μήλῳ, καὶ Λιπάρᾳ. ἐν δὲ Προύσῃ, τῇ πρὸς τὸν Μύσιον Ὄλυμπον τὰ βασιλικὰ καλούμενα. τὰ δ' ἐν Ἀσίᾳ περὶ Τράλλεις, καὶ τὴν Χαρακωμήτην ποταμὸν ἔτι δὲ Νύσαν πόλιν. οὕτως ἐστὶ λιπαρὰ ὡς μὴ δεῖσθαι τοὺς ἐναπολουμένους ἐλαίου. τοιαῦτα, καὶ τὰ ἐν Δασκύλου κώμῃ. τὰ δ' ἐν Καρούροις, καὶ τὰ ξηρά, καὶ σφόδρα θερμά, τὰ δὲ περὶ Μηνὸς κώμην ἥ ἐστι Φρυγίας τραχύτερα ἐστὶ, καὶ λιθωδέστερα. ὡς καὶ τὰ ἐν τῇ καλουμένῃ Λέοντος κώμῃ τῆς Φρυγίας. τὰ δὲ περὶ Δορύλαιον, καὶ πινόμενα, ἐστὶν ἥδιστα. τὰ γοῦν περὶ Βαίας ἢ Βαΐων λιμένα τῆς Ἰταλίας, παντελῶς ἄποτα. σταθμήσας τὸ ἀπὸ τῆς ἐν Κορίνθῳ Πειρήνης καλουμένης ὕδωρ, κουφότερον πάντων εὗρον τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα. οὐ γὰρ Ἀντιφάνει τῷ κωμικῷ πεπίστευκα λέγοντι κατὰ πολλὰ τὴν Ἀττικὴν, διαφέρουσαν τῶν ἄλλων καὶ ὕδωρ κάλλιστον ἔχειν. φησὶ γάρ. οἷα δὴ χώρα φέρει διαφέροντα πάσης ἡ Ἀττικὴ τῆς οἰκουμένης. τὸ μέλι τοὺς ἄρτους τὰ σῦκα. σῦκα μὲν νὴ τὸν Δία πάνυ. φέρει. βοσκήματ' ἔρια. μύρτα. θύματα τυροὺς ὕδωρ διαφέρον. ὥστε καὶ γνοίην ἂν εὐθὺς Ἀττικὸν πίνων ὕδωρ. τὸ ὕδωρ ποταμοῦ σῶμα φησί που Εὔβουλος ὁ κωμῳδιοποιὸς εἰρηκέναι Χαιρήμονα τὸν τραγικόν. ἐπεὶ δὲ σηκῶν περιβολὰς ἠμείψαμεν. ὕδωρ τε ποταμοῦ

Contra Antiphanem
μεταξὰς
Eratosth.
Hesiodus
Pindar.
Aristoph.
Tiresias
Theophrast.
Antiphanes
Eubulus
Cheremó

α 24 Ὕδατα ὑδροπόται. Ἰβήρων μικρολογία. Ὑδροπόται. Λασύρτας ἄποτος.

σῶμα διεπράσσομεν. Καὶ ἡμῶν δὲ πᾶσα δύναμις ἐξ ὑδάτων ἄρδεται. Ἐν Τήνῳ κρήνη ἐστὶν ἧς τῷ ὕδατι οἶνος οὐ μίγνυται. Ἡρόδοτος δὲ ἐν τῇ τετάρτῃ τὸν Ὕπανιν φησὶν ἀπὸ μὲν τῶν πηγῶν φερόμενον ἐπὶ πέντε ἡμέρας, βραχὺν εἶναι, καὶ γλυκὺν· μετὰ δὲ ἄλλων τεσσάρων ἡμερῶν, πλέον πικρὸν γίνεσθαι, ἐκδιδούσης εἰς αὐτὸν κρήνης τινὸς πικρᾶς. Θεόπομπος δέ φησι παρὰ τὸν Ἐριγόνην ποταμὸν, ὀξὺ εἶναι ὕδωρ, καὶ τοὺς πίνοντας αὐτὸ μεθύσκεσθαι καθάπερ καὶ τοὺς τὸν οἶνον. Ἀριστόβουλος δ' ὁ Κασσανδρεύς φησιν ἐν Μιλήτῳ κρήνην εἶναι Ἀχίλλειον καλουμένην, ἧς τὸ μὲν ῥεῦμα εἶναι γλυκύτατον, τὸ δ' ἐφεστηκὸς, ἁλμυρὸν ἀφ' ἧς οἱ Μιλήσιοι περιρράνασθαί φασι τὸν ἥρωα ὅτε ἀπέκτεινε Στράμβηλον τὸν τῶν Λελέγων βασιλέα. Φασὶ δὲ καὶ ὅτι τὸ περὶ Καππαδοκίαν ὕδωρ, πολύ τε ὂν, καὶ κάλλιστον, οὐ σήπεται ἀπόρρειαν οὐκ ἔχον, πλὴν εἰ μὴ ὑπὸ γῆν ῥέοι. Πτολεμαῖος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν ἑβδόμῳ ὑπομνημάτων περὶ Κορίνθου προάγουσί φησιν ἡμῖν διὰ τῆς Κοντοπορείας καλουμένης, κατὰ τὴν ἀκρώρειαν προσβαίνουσιν, εἶναι κρήνην νᾶμα ἀνιεῖσαν χιόνος ψυχρότερον· διὸ ἧς πολλοὺς μὴ πίνειν ἀποπαγήσεσθαι προσδοκῶντας. Αὐτὸς δὲ λέγει πεπωκέναι. Φύλαρχος δέ φησιν ἐν Κλείτορι, εἶναι κρήνην, ἀφ' ἧς τοὺς πίνοντας, οὐκ ἔτι ἀνέχεσθαι τὴν τοῦ οἴνου ὀσμήν. Κλέαρχος φησὶ τὸ μὲν ὕδωρ ὡς πῦρ καὶ τὸ γάλα λευκὸν λέγεσθαι· οἶνον δὲ καθάπερ, καὶ τὸ νέκταρ ἐρυθρόν. Μέλι δὲ καὶ ἔλαιον, χλωρόν. Τὸ δ' ἐκ τῶν μύρτων θλιβόμενον, μέλαν. Εὔβουλος εὑρετικούς φησι τὸ ὕδωρ ποιεῖν, τοὺς πίνοντας αὐτὸ μόνον, τὸν δ' οἶνον ἡμῶν τῷ φρονεῖν περισκοτεῖν. Τὰ αὐτὰ δ' ἰαμβεῖα· καὶ ὁ Φιλητᾶς φησί. Τοιαῦτα ὥσπερ οἱ ῥήτορες πρὸς ὕδωρ εἶπον, καὶ βραχὺ ἀναπαυσάμενος. Αὖθις Ἄμφις ὁ κωμικός που φησὶ

Ἐνῆν, ἄρ' ὡς ἔοικε κἀν οἴνῳ λόγος.
Ἔνιοι δ' ὕδωρ πίνοντες εἰσ' ἀβέλτεροι.

Ἀντιφάνης· ἡ οἴνῳ τὸν οἶνον ἐξελαύνειν, κόπῳ κόπον
Σάλπιγγι τὴν σάλπιγγα, τῷ κήρυκι, τὸν βοῶντα
καὶ ψόφῳ ψόφον, τριωβόλῳ δὲ πόρνην,
αὐθάδειαν αὐθαδείᾳ καὶ Καλλίστρατον μαγείρῳ στάσιν, στάσει· μάχην, μάχῃ, ὑπωπίοις δὲ πύκτην, πόνῳ πόνον, δίκην δίκῃ, γυναικὶ τὴν γυναῖκα.

Ὅτι, καὶ περὶ τοῦ ὕδατος, ἐπαίνουν οἱ παλαιοὶ τὸν ἄκρατον σώφρων ὕδωρ ἄκρατον εἰς τὴν κύλικα. Ὅτι Φύλαρχός φησι Θεόδωρον τὸν Λαρισαῖον ὑδροπότην γενέσθαι, τὸν ἀλλοτρίως ἀεί ποτε πρὸς Ἀντίγονον ἐσχηκότα τὸν βασιλέα. Φησὶ δὲ καὶ τοὺς Ἴβηρας πάντας, ὑδροποτεῖν, καίτοι πλουσιωτάτους ἀνθρώπων ὄντας· μονοσιτεῖν τε αὐτοὺς ἀεὶ λέγει διὰ μικρολογίαν· ἐσθῆτας δὲ φορεῖν πολυτελεστάτας. Ἀριστοτέλης δ' ἢ Θεόφραστος Φιλῖνόν τινα ἱστορεῖ μήτε ποτῷ χρήσασθαί ποτε ἢ ἐδέσματι ἄλλῳ, ἢ μόνῳ γάλακτι πάντα τὸν βίον. Πυθέρμος δὲ ἐν τοῖς Πειραιῶς τυραννήσασι καταγράφει καὶ Γλαύκωνα ὑδροπότην. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς, Ἀγχίμολον, καὶ Μόσχον φησὶ τοὺς ἐν Ἤλιδι σοφιστεύσαντας ὑδροποτῆσαι πάντα τὸν βίον· καὶ μόνα σῦκα προσφερομένους, οὐδενὸς ἧττον διακεῖσθαι σώμασιν ἐρρωμενεστέρως. Τὸν δ' ἱδρῶτα αὐτῶν δυσώδη οὕτως ἔχειν, ὡς πάντας αὐτοὺς ἐκκλίνειν ἐν τοῖς βαλανείοις. Ματρὶς δ' ὁ Ἀθηναῖος ὃν ἐβίω χρόνον, οὐδὲν ἐσιτεῖτο ἢ μυρρίνης ὀλίγον· οἴνου δὲ καὶ τῶν ἄλλων πάντων ἀπείχετο, πλὴν ὕδατος. Ὑδροπότης δ' ἦν, καὶ Λάμπρος ὁ μουσικὸς περὶ οὗ Φρύνιχος φησὶ λαρὰς θρηνεῖν ἐν οἷσι Λάμπρος ἐναπεθνήσκεν ἀνὴρ ὢν ὑδατοπότας. Μινύρος ὑπερσοφιστὴς Μουσῶν σκελετὸς ἀηδόνων ἠπίαλος, ὕμνος Ἅιδου. Μάχων δ' ὁ κωμικὸς ὑδροπότου Μοσχίωνος μέμνηται. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ μέθης φησί· ὅτι ἁλμυράς τινες προσφερόμενοι τροφὰς ἄδιψοι διέμειναν ὧν ἦν Ἀρχωνίδης ὁ Ἀργεῖος. Μάγων δὲ ὁ Καρχηδόνιος τρὶς τὴν ἄνυδρον διῆλθεν ἄλφιτα ξηρὰ σιτούμενος, καὶ μὴ πίνων. Πολέμων δ' ὁ Ἀκαδημαϊκὸς ἀρξάμενος ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν ὑδροπότησε μέχρι θανάτου, ὡς ἔφη Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος. Διοκλῆς τέ τὸν Πεπαρήθιον φησὶ Δημήτριος ὁ Σκήψιος μέχρι τέλους, ψυχρὸν ὕδωρ πεπωκέναι. Αὐτὸς δὲ περὶ αὐτοῦ μάρτυς ἀξιόχρεως Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ φάσκων χρόνον τινὰ ὕδωρ μόνον, πεπωκέναι. Καὶ Πυθέας τὸν φησὶ ἀλλὰ τοὺς νῦν δημαγωγοὺς ὁρᾶτε Δημοσθένην καὶ Δημάδην, ὡς ἐναντίως τοῖς βίοις διάγουσιν· ὁ μὲν γὰρ, ὑδροποτῶν καὶ μεριμνῶν τὰς νύκτας ὡς φασίν· ὁ δὲ πορνοβοσκῶν, καὶ μεθυσκόμενος, κατὰ τὴν ἡμέραν ἑκάστην προγάστωρ ἡμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀνακυκλεῖται. Εὐφορίων δὲ ὁ Χαλκιδεὺς, οὕτω που γράφει· Λασύρτης Λασιώνιος. οὐ δὲ προσεδεῖτο ποτοῦ καθάπερ οἱ ἄλλοι. Οὖρον δὲ προΐετο καθάπερ πάντες ἄλλοι. Καὶ πολλοὶ διὰ φιλοτιμίαν ἐπεχείρησαν παρατηρῆσαι· καὶ ἀπέστησαν πρὸ τοῦ εὑρεῖν τὸ πραττόμενον. Θέρους γὰρ ὥρᾳ καὶ τριακονθήμερον προσεδρεύοντες· καὶ οὐδενὸς μὲν ὁρῶντες ἀπεχόμενον ἁλμυροῦ· τὴν κύστιν δ' αὐτὸν ἔχοντα συνεπείσθησαν ἀληθεύειν. Ἐχρῆτο δὲ καὶ τῷ ποτῷ, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον, οὐ προσεδεῖτο τούτου. Μεταλλάξαι βρώματα διάφορα.

Ἔσθ' ἡδὺ φησὶν Ἀντιφάνης, καὶ τῶν πολλάκις θρυλουμένων
Διὰ μέσον ὄντα τὸ παραγεύσασθαί τινος
Καινοῦ διπλασίαν παρέχει τὴν ἡδονήν.

Ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὡς φησὶν ἐν τῇ τετάρτῃ Ἡρόδοτος, ὕδωρ ἀπὸ τοῦ Χοάσπεος, πιεῖν ἄγεται τοῦ παρὰ Σοῦσα ῥέοντος. Τοῦ δὲ μόνου πίνει ὁ βασιλεύς· τοῦ δὲ τοιούτου ὕδατος ἀπεψημένου, πολλαὶ κάρτα ἅμαξαι τετράκυκλοι ἡμιόνειαι κομίζουσαι ἐν ἀγγείοις ἀργυρέοισιν ἕπονται. Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος, καὶ ἱστορεῖ ὅπως ἕψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, φέρεται τῷ βασιλεῖ, λέγων αὐτὸ καὶ ἐλαφρότατον, καὶ ἥδιστον εἶναι. Καὶ ὁ τῆς Αἰγύπτου δὲ βασιλεὺς δεύτερος, ὁ Φιλάδελφος ἐπίκλην, ἐκδοὺς τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Βερενίκην Ἀντιόχῳ τῷ Συρίας βασιλεῖ, ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε πέμπειν αὐτῇ τὸ ἀπὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ, ἵνα μόνου τούτου τοῦ ποταμοῦ ἡ παῖς πίνῃ ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος. Ἡλιόδωρος δέ φησι τὸν Ἐπιφανῆ Ἀντίοχον ὃν διὰ τὰς πράξεις Πολύβιος Ἐπιμανῆ καλεῖ, τὴν κρήνην τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ κεράσαι οἴνῳ· καθάπερ

καὶ τὸν

Demetrius scepsius
Demosthens
Pytheas
Demades
Euphorio
Antiphans
Herodotus
Ctesias
Philadelphus
Berenice
Antiochus
Polybius
Heliodorus
Antiochus epiphanes uel potius epimanes ut polybius uocat

Χοάσπιος βασιλικόν. Ὕδωρ καὶ Νείλου. Μελάμπους εὗρε κρᾶσιν οἴνου. Ὑδάτων χρῆσις. α 25
Τίνα τῶν ὑδάτων ἄριστα. Ὕδατα ὠδη. Τρόφιμα. Μέλιτος χρῆσις.

καὶ τὸν Φρύγα Μίδαν φησὶ Θεόπομπος, ὅτε ἑλεῖν τὸν Σειληνὸν ὑπὸ μέθης ἠθέλησεν. Ἔστι δὲ ἡ κρήνη ὥς φησι Βίων, μέση Μαιδῶν καὶ Παιόνων Ἴννα καλουμένη. Στάφυλος δέ φησι τὴν τοῦ οἴνου κρᾶσιν Μελάμποδα πρῶτον εὑρεῖν. Φησὶ δὲ τε τροφικώτερον τοῦ οἴνου τὸ ὕδωρ Πλειστόνικος. Ὅτι τοῖς προπίνουσιν ἐπιπεταμένως οὐκ οἰκείως διατίθεται ὁ στόμαχος· ἀλλὰ μᾶλλον κακοῦται· καὶ πολλάκις φθορὰς τῶν ληφθέντων, παρασκευάζει. Δεῖ οὖν τὸν ὑγιείας ἀντιποιούμενον, καὶ συμμέτροις γυμνασίοις χρῆσθαι διὰ τοὺς πολλοὺς ἱδρῶτας· καὶ λουτροῖς ὡς διαχεῖσθαι τὸ σῶμα, καὶ μαλαχθῆναι· μετὰ δὲ ταῦτα προπίνειν ὕδωρ ὡς χρηστότατον· ἐν μὲν χειμῶνι καὶ ἔαρι θερμὸν ὡς μάλιστα· ἐν δὲ τῷ θέρει, ψυχρὸν ὡς μὴ προσεκλύειν τὸν στόμαχον· προπίνειν δὲ σύμμετρον τῷ πλήθει χάριν τοῦ προαναληφθῆναι τοῦτο εἰς τὴν ἕξιν, καὶ μὴ ἀκέραιον ἀναδίδοσθαι τὴν ἀπὸ τοῦ οἴνου δύναμιν μηδὲ τοῖς πέρασι τῶν ἀγγείων προσπίπτουσαν ἐπιδάκνειν. Ἐὰν δέ τις ἡμῶν τοῦτο δυσκόλως ποιῇ, γλυκὺ ὕδωρ ἢ θερμὸν προλαμβανέτω· μάλιστα δὲ τὸν καλούμενον πρότροπον τὸν γλυκὺν Λέσβιον ὄντα εὐστόμαχον. Καὶ ὁ γλυκάζων δ' οἶνος οὐ βαρύνει τὴν κεφαλὴν ὡς Ἱπποκράτης ἐν τῷ περὶ διαίτης φησί· ὃ τινὲς μὲν ἐπιγράφουσι περὶ ὀξέων νοσημάτων, οἱ δὲ περὶ πτισάνης· ἄλλοι δὲ πρὸς τὰς Κνιδίας γνώμας· λέγει δὲ, ὁ γλυκὺς ἧσσόν ἐστι καρηβαρικὸς τοῦ οἰνώδεος· καὶ ἧσσον φρενῶν ἁπτόμενος διαχωρητικώτερος τοῦ ἑτέρου κατὰ ἔντερον. Οὐ δεῖ δὲ προπίνειν καθὰ τοὺς Καρμανούς φησι Ποσειδώνιος, τούτους γὰρ φιλοφρονουμένους ἐν τοῖς συμποσίοις, λύειν τὰς ἐπὶ τῷ προσώπῳ φλέβας καὶ τὸ καταρρέον αἷμα μιγνύντας, τῷ πόματι προσφέρεσθαι. Τέλος φιλίας νομίζοντας τὸ γεύσασθαι τοῦ ἀλλήλων αἵματος. Μετὰ δὲ τὴν προσφορὰν, ταύτην, συγχρίεσθαι τὴν κεφαλὴν μύρῳ μάλιστα μὲν ῥοδίνῳ· εἰ δὲ μὴ, μηλίνῳ· εἰς τὸ ἀποκρούεσθαί τι ἀπὸ τοῦ ποτοῦ· καὶ μὴ βλάπτεσθαι ἀπὸ τῆς τοῦ οἴνου ἀναθυμιάσεως. Εἰ δὲ μὴ, ἰρίνῳ ἢ ναρδίνῳ. Οὐ κακῶς οὖν Ἄλεξις φησὶν ἐναλείφεται τὰς ῥῖνας ὑγιείας μέρος·

Μέγιστον ὀσμὰς ἐγκεφάλῳ χρηστὰς ποιῶν.

Ἐκκλίνειν δὲ δεῖ τὰ παχέα τῶν μύρων ὕδωρ τε πίνειν, τὸ κατὰ πρόσοψιν λεπτὸν, καὶ διαυγὲς ὃ δὴ καὶ κατὰ τὸν σταθμόν ἐστι κοῦφον· καὶ οὐδὲν ἐν αὐτῷ γεῶδες ἔχει· τὸ δὲ συμμέτρως θερμαινόμενον, καὶ ψυχόμενον ὕδωρ, χρηστόν ἐστι, καὶ εἰς χαλκεῖον ἢ ἀργύρεον ἄγγος ἐγχεόμενον οὐ ποιεῖ τὸν ἰώδες. Φησὶ δὲ καὶ ὁ Ἱπποκράτης ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον, καὶ ψυχόμενον ἀεὶ κουφότερον. Μοχθηρὰ δ' ἐστὶ τὰ βραδέως τὰ ὄσπρια τήκοντα· τοιαῦτα δὲ τὰ νιτρώδη, καὶ ἁλμυρά. Ἐν τῷ περὶ ὑδάτων Ἱπποκράτης καλεῖ τὸ χρηστὸν ὕδωρ πολύτιμον. Τὰ δὲ τῶν ὑδάτων στάσιμα, χαλεπά· ὡς τὰ λιμναῖα, καὶ τὰ ἑλώδη. Ἔστι δὲ καὶ τῶν κρηναίων τὰ πλεῖστα, σκληρότερα. Ἐρασίστρατος δὲ φησί· ὡς δοκιμάζουσί τινες τὰ ὕδατα σταθμῷ ἀνεξετάστως. Ἰδοὺ γὰρ τοῦ τε ἐξ Ἀμφιαράου ὕδατος καὶ τοῦ ἐξ Ἐρετρίας συμβαλλομένων τοῦ μὲν φαύλου· τοῦ δὲ χρηστοῦ ὄντος, οὐδεμία ἐστὶ διαφορὰ κατὰ τὸν σταθμόν. Ἱπποκράτης δ' ἐν τῷ περὶ τόπων ἄριστά φησιν εἶναι τῶν ὑδάτων ὅσα ἐκ μετεώρων χωρίων ῥεῖ, καὶ ἐκ λόφων ξηρῶν ταῦτα γὰρ, λευκὰ, καὶ γλυκέα· καὶ τὸν οἶνον ὀλίγον φέρειν διά τε ἐστί. Τόν τε χειμῶνα θερμαίνεται, καὶ τὸ θέρος ψυχρά ἐστιν. Ἐπαινεῖ δὲ μάλιστα ὧν τὰ ῥεύματα πρὸς ἀνατολὴν ἡλίου ἔρρωγε, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς θερινάς. Τὰ γὰρ ἀνατολικὰ λαμπρὰ εἶναι, καὶ εὐώδη, καὶ κοῦφα. Διοκλῆς δέ φησιν τὸ ὕδωρ πεπτικὸν εἶναι καὶ ἄφυσον ψυκτικόν τε μετρίως· ὀξυδερκές τε, καὶ ἥκιστα καρηβαρικόν· κινητικόν τε ψυχῆς καὶ σώματος. Πραξαγόρας τε φησὶ ταυτά. Ἐπαινεῖ δὲ τὸ ὄμβριον. Εὐήνωρ δὲ τὰ λακκαῖα· χρηστόν τε εἶναι φάσκει τὸ ἐξ Ἀμφιαράου συμβαλλόμενον τῷ ἐν Ἐρετρίᾳ. Ὅτι δὲ τὸ ὕδωρ ὁμολογουμένως ἐστὶ τρόφιμον, δῆλον ἐκ τοῦ τρέφεσθαί τινα ἐξ αὐτοῦ μόνου τῶν ζώων, ὥσπερ τοὺς τέττιγας. Πολλὰ δὲ, καὶ τῶν ἄλλων ὑγρῶν ἐστι τρόφιμα. Οἷον γάλα πτισάνη οἶνος. Τὰ γοῦν ὑπομάσθια, γάλακτι διοικεῖται. Καὶ πολλὰ δὲ ἔθνη γαλακτοποτοῦντα, ζῇ. Δημόκριτον δὲ τὸν Ἀβδηρίτην λόγος ἔχει διὰ γῆρας ἐξάξαι αὐτὸν διεγνωκότα τοῦ ζῆν καὶ ὑφαιροῦντα, τῆς τροφῆς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐπεὶ αἱ τῶν Θεσμοφορίων ἡμέραι, ἐνέστησαν, δεηθεισῶν τῶν οἰκείων γυναικῶν μὴ ἀποθνήσκειν κατὰ τὴν πανήγυριν ὅπως ἑορτάσωσι, πεισθῆναι. Κελεύσαι τε τὸ μέλιτος ἀγγεῖον αὐτῷ πλησίον παρατεθῆναι· καὶ διαζῆσαι ἡμέρας ἱκανὰς τὸν ἄνδρα τῇ ἀπὸ τοῦ μέλιτος ἀναφορᾷ μόνῃ χρώμενον· καὶ μετὰ τὰς ἡμέρας βασταχθέντος τοῦ μέλιτος, ἀποθανεῖν. Ἔχαιρε δὲ ὁ Δημόκριτος ἀεὶ τῷ μέλιτι· καὶ πρὸς τὸν πυθόμενον, πῶς ἂν ὑγιῶς τις διάγοι, εἰ τὰ μὲν ἐντὸς, μέλιτι βρέχοι· τὰ δ' ἐκτὸς ἐλαίῳ. Καὶ τῶν Πυθαγορικῶν δὲ τροφὴ ἦν, ἄρτος μετὰ μέλιτος, ὥς φησιν Ἀριστόξενος. Τοὺς προσφερομένους αὐτὰ ἀεὶ ἐπ' ἀρίστῳ, λέγων ἀνόσως διατελεῖν. Λύκος δὲ πολυχρονίους φησὶν εἶναι τοὺς Κυρνίους· οἰκοῦσι δ' οὗτοι περὶ Σαρδώ· διὰ τὸ μέλιτι ἀεὶ χρῆσθαι. Πλεῖστον δὲ τοῦτο γίνεται παρ' αὐτοῖς. Ὅρα τὸ ἀνατεθειμένων πάντων τὴν ζήτησιν· ἤτοι ἀναβαλλομένων. Ὅτι τὸ ἄνηστις ἤτοι νῆστις, πλεονασμῷ τοῦ α ὡς στάχυς ἄσταχυς, παρὰ Κρατίνῳ κεῖται· οὐ γάρ τοι σύ γε πρῶτος φοιτᾷς ἐπὶ δεῖπνον ἄνηστις. Τὸ δὲ ὀξύπεινος, παρὰ Διφίλῳ· τέρπομαι γυμνοὺς ὁρῶν τοὺς ὀξυπείνους· καὶ πρὸ τῶν καιρῶν ἀεὶ πάντ' εἰδέναι σπεύδοντας. Καὶ Ἀντιφάνης ἐν νόσημα τοῦτ' ἔχει ἀεὶ δ' ὀξύπεινός ἐστι Θετταλὸν λέγεις κομιδῇ τὸν ἄνδρα. Καὶ Εὔβουλος

Ζῆθον μὲν ἐλθεῖν ἁγνὸν ἐς Θήβης πέδον
Οἰκεῖν κελεύει· καὶ γὰρ ἀξιωτέρους
Πωλοῦσιν ὡς ἔοικε τοὺς ἄρτους ἐκεῖ.
Σὺ δ' ὀξύπεινος, τὸν δὲ μουσικώτατον
Κλεινὰς Ἀθήνας ἐκπερᾶν Ἀμφίονα.

κ 16 Μονοσιτῶν. γωγαλεύματα. ὀνομακλήτωρ. κλίναι. ποικίλα στρώματα. Στρῶται καὶ ὅτι μὲν ὁ Κρὴς παρὰ βασιλεῖ τῶν Περσῶν τιμώμενος. Τρίποδες αἱ τράπεζαι.

Οὐ ῥᾷστα δὴ πεινῶσι Κεκροπιδῶν κόροι κάπτοντες αὔρας ἐλπίδας. σιτούμενοι. ὁ δὲ μονοσιτῶν, κεῖται παρ᾽ Ἀλέξιδι

Ἔπειτ᾽ ἰδιώτην ἄνδρα μονοσιτοῦνθ᾽ ὅταν ἴδῃς ἢ μὴ ποθοῦντ᾽ ᾠδὰς ποιητικὰς, καὶ μέλη. τὸν μὲν ἰδιώτην τοῦ βίου, τὸν ἥμισυ ἀπολωλεκέναι νόμιζε. τὸν δὲ τῆς τέχνης τὴν ἡμίσειαν ζῶσι δ᾽ ἀμφότεροι μόλις.

Ὅτι γωγαλεύματα ἐκάλουν τὰ ἡδέα βρώματα. ἀκαρπῶς. τὰ κομψὰ ταῦτα γωγαλεύματα. Ἄλεξις θασίοις οἰναρίοις τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρος καὶ γωγαλίζει. Ἀντιφάνης βότρυς ῥοιάς φοίνικας ἕτερα γωγαλεύματα. Ἀπόσιτον δ᾽ εἴρηκε Φιλωνίδης. αὐτόσιτον δὲ Κρώβυλος. παράσιτον αὐτόσιτον. ἀκρείσιτον δ᾽ εἴρηκεν Εὔπολις. ἀναγκόσιτον δὲ Κράτης. καὶ Νικόστρατος δὲ μειράκιον κατὰ τύχην ὑποσκαφιόκαρτόν τι, καὶ κεχλαμυδωμένον κατὰ γῆς ἀναγκοσιτῶ. ἀριστόδειπνον εἶπεν Ἄλεξις. ἀφ᾽ ὧν γένοιτ᾽ ἂν ἡμῖν συντόμως ἀριστόδειπνον μετὰ ταῦτα ἀναστάντες κατεκλίνθημεν ὡς ἕκαστος ἤθελεν. οὐ περιμείναντες ὀνομακλήτορα τῶν δείπνων ταξίαρχον. Ὅτι καὶ τρίκλινοι οἶκοι, καὶ τετράκλινοι καὶ ἑπτάκλινοι καὶ κατὰ τοὺς ἑξῆς ἀριθμοὺς ἦσαν παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Ἀντιφάνης συναγαγὼν τρεῖς ὄντας εἰς τρίκλινον ὑμᾶς. Φρύνιχος ἑπτάκλινος οἶκος ἦν καλὸς εἶτ᾽ ἐννεάκλινος. οὗτοι καὶ πέντε κλίνας σικελικάς. λέγ᾽ ἄλλο τι σικελικὰ προσκεφάλαια πέντε. Ἄμφις οὐχ ὑποστρώσεις ποτὲ τρίκλινον. Ἀναξανδρίδης τρίκλινον δ᾽ εὐθέως συνήγετο, καὶ συναυλία γέροντι. Ἀλλὰ ξενῶνας οἶγε, καὶ ῥαῖνε δόμους στρῶννύ τε κοίτας, καὶ πυρὸς φλέξον μένος κρατῆρά τ᾽ αἴρου, καὶ τὸν ἥδιστον κέρα. νῦν δὲ τὴν τῶν στρωμάτων σύνθεσιν. περιβολὴ χωρίζουσι, καὶ ὑποβολή. φησὶ Πλάτων ὁ φιλόσοφος ὁ δ᾽ ὁ μώνυμος αὐτῷ ποιητὴς, φησί. κᾆτ᾽ ἐκ κλίναις ἐλεφαντόποσι καὶ στρώμασι πορφυροβάπτοις κἀν φοινικίσι σαρδιανικαῖσι κοσμησάμενος κατάκεινται. ἤκμασε δ᾽ ἡ τῶν ποικίλων ὑφὴ, μάλιστα ἐν τέχνῃ περὶ αὐτὰ γενόμενος Ἀκεσᾶ καὶ Ἑλικῶνος τῶν Κυπρίων ὑφάντων. δ᾽ ἦσαν ἔνδοξοι. καὶ ἦν Ἑλικὼν υἱὸς Ἀκεσᾶ ὥς φησιν Ἱερώνυμος ἐν Πυθοῖ γοῦν ἐπί τινος ἔργου ἐπιγέγραπται τεῦξ᾽ Ἑλικὼν Ἀκεσᾶ Σαλαμίνιος. ᾧ ἐνὶ χερσὶ πότνια θεσπεσίαν Παλλὰς ἔπευξε χάριν. τοιοῦτος ἦν καὶ Παθυμίας ὁ Αἰγύπτιος. ἐγὼ σκιρτῶ πάλαι ὅπου ῥοδόπνοα στρώματ᾽ ἐστὶ καὶ λούομαι μύροις ψακαστοῖς φησὶν Ἔφιππος. Ἀριστοφάνης, ὅστις ἐν ἡδυόσμοις στρώμασι παννυχίζων, τὴν δέσποιναν βρέλλεις. Σώφρων στρώνυται τὰ ἐλίγματα φησὶν ἐν τετιμημένα. Ὅμηρος δὲ ὁ θαυμασιώτατος τῶν στρωμάτων τὰ μὲν κάτωθεν, λῖτα εἶναι φάσκει. ἤτοι λευκὰ, καὶ μὴ βεβαμμένα, ἢ πεποικιλμένα. τὰ δὲ περιστρώματα ῥήγεα καλά. πρῶτοι δὲ Πέρσαι ὥς φησιν Ἡρακλείδης, καὶ τοὺς λεγομένους στρώτας ἐφεῦρον ἵνα κόσμον ἔχῃ, ἡ στρῶσις, καὶ εὐαφείαν. τὸν οὖν Κρῆτα Τιμαγόραν ἢ τὸν ἐκ Γόρτυνος ὥς φησι Φανίας ὁ περιπατητικὸς ἐντίμον ὄντα ζήλῳ Θεμιστοκλέους ἀνέβη ὡς βασιλέα, τιμῶν, Ἀρταξέρξης σκηνὴν μὲν ἔδωκεν αὐτῷ διαφέρουσαν τὸ κάλλος, καὶ τὸ μέγεθος καὶ κλίνην ἀργυρόποδα. ἔπεμψε δὲ καὶ στρώματα πολυτελῆ. καὶ τὸν ὑποστρώσοντα φάσκων οὐκ ἐπίστασθαι τοὺς Ἕλληνας ὑποστρωννύειν. καὶ ἐπὶ τὸ συγγενικὸν ἄριστον ἐκαλεῖτο ὁ Κρὴς αὐτὸς τὸν βασιλέα ψυχαγωγήσων ὅπερ οὐδενὶ πρότερον τῶν Ἑλλήνων ἐγένετο ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὕστερον αὕτη γὰρ ἡ τιμὴ τοῖς συγγενέσι διεφυλάττετο Τιμαγόρᾳ μὲν γὰρ τῷ Ἀθηναίῳ τῷ προσκυνήσαντι βασιλέα, καὶ μάλιστα τιμηθέντι, τοῦτο οὐχ ὑπῆρξε. τῶν δὲ παρατιθεμένων βασιλεῖ, τούτων τινὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης ἀπεστέλλετο. Ἀνταλκίδᾳ δὲ τῷ Λάκωνι τὸν αὐτὸν στέφανον εἰς μύρον βάψας ἔπεμψε. τῷ δ᾽ ἐν Τιμαγόρᾳ τοιαῦτα πολλὰ ἐποίει. καὶ ἐπὶ τὸ συγγενικὸν, ἄριστον ἐκάλει ἐφ᾽ ᾧ οἱ Πέρσαι. χαλεπῶς ἔφερον ὡς τῆς τε τιμῆς δημευομένης, καὶ στρατείας ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πάλιν ἐσομένης. ἔπεμψε δὲ. καὶ κλίνην αὐτῷ ἀργυρόποδα καὶ στρωμνὴν, καὶ σκηνὴν οὐρανόροφον ἀνθινήν. καὶ θρόνον ἀργυροῦν. καὶ ἐπίχρυσον σκιάδιον, καὶ φιάλας λιθοκολλήτους χρυσᾶς. καὶ ἀργυρᾶς δὲ μεγάλας, ἑκατόν. καὶ κρατῆρας ἀργυροῦς, καὶ παιδίσκας, ἑκατόν. καὶ παῖδας ἑκατόν. χρυσοῦς τε ἑξακισχιλίους χωρὶς τῶν εἰς τὰ ἐπιτήδεια καθ᾽ ἡμέραν διδομένων. τραπέζας ἐλεφαντόποδας τῶν ἐπιθημάτων ἐκ τῆς καλουμένης σφενδάμνου πεποιημένων.

Κρατῖνος τράπεζαι τρισκελεῖς σφενδάμιναι. Εἰπόντος τινὸς κυνικοῦ τρίποδα τὴν τράπεζαν, δυσχεραίνει ὁ παρὰ τῷ σοφιστῇ Οὐλπιανὸς καὶ λέγει τήμερον ἐγὼ πράγματα ἕξω ἀρχείας πόθεν γὰρ τοῦτο ὁ τρίπους. εἰ μὴ τὴν Διογένους βακτηρίαν σὺν καὶ τοῖς ποσὶ ἀριθμῶν οὗτος τρίποδα προσηγόρευσε πάντων τραπέζας καλούντων τὰς παραθέσεις ταύτας. Ὅτι Ἡσίοδος ἐν Κήυκος γάμῳ κἂν γὰρ γραμματικῶν παῖδες ἀπoξενῶσι τοῦ ποιητοῦ τὰ ἔπη ταῦτα, ἀλλ᾽ ἐμοὶ δοκεῖ ἀρχαῖα εἶναι, τρίποδας τὰς τραπέζας φησί. καὶ Ξενοφῶν δ᾽ ὁ μουσικώτατος ἐν ἑβδόμῳ ἀναβάσεως γράφει. τρίποδες εἰσηνέχθησαν πᾶσιν οὗτοι δὲ, ὅσον εἴκοσι. κρεῶν μεστοὶ νενεμημένων. καὶ ἐπάγει μάλιστα δ᾽ αἱ τράπεζαι κατὰ τοὺς ξένους ἀεὶ ἐτίθεντο. Ἀντιφάνης ἐπεὶ δ᾽ ὁ τρίπους ἦρθη κατὰ χειρῶν τ᾽ εἴχομεν. Εὔβουλος τρίποδες οὗτοι πέντε σοι, καὶ πέντε. πεντηκοντολόγος γενήσομαι. Ἐπίχαρμος. τί δὲ τόδ᾽ ἐστί δηλαδὴ, τρίπους. Τί μάν; οὐκ ἔχει πόδας τέτταρας οὐκ ἔστι τρίπους ἀλλ᾽ εἶμαι τετράπους. ἔστι δ᾽ ὄνομ᾽ αὐτῷ τρίπους. τέτταρας γ᾽ ἔχει πόδας οἰδίπους τοίνυν ποτ᾽ ἦν αἴνιγμ᾽ ἐννοεῖς; Ἀριστοφάνης τράπεζαν ἡμῖν φέρε τρεῖς

Δαμασκηνὰ τὰ καὶ κοκκύμηλα, ἢ βράβυλα. κεράσια χαμαικέρασα. μιμαίκυλα. κεράσια συκάμινα. κ 17

τρεῖς πόδας ἔχουσαν. τέτταρας δὲ μὴ ᾽χέτω. καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι.

Ὅτι ἔθος ἦν ἐν τοῖς δείπνοις τῷ ἐσχάτῳ κατακλιθέντι προδίδοσθαι γραμματίδιόν τι περιέχον ἀναγραφὴν τῶν παρεσκευασμένων ἐφ᾽ ᾧ εἰδέναι ὅτι μέλλοι ὄψον φέρειν ὁ μάγειρος.

Δαμάσκηνα. Δαμασκοῦ τῆς πόλεως ἐνδόξου οὔσης, καὶ μεγάλης, πολλοὶ τῶν ἀρχαίων μέμνηνται. ἐπεὶ δὲ πλεῖστον ἐν τῇ τῶν Δαμασκηνῶν ἐστὶ χώρᾳ τὸ κοκκύμηλον καλούμενον, καὶ κάλλιστα γεωργεῖται, ἰδίως καλεῖται τὸ ἀκρόδρυον Δαμασκηνόν. ὡς διάφορον τῶν κατὰ τὰς ἄλλας χώρας γινομένων. κοκκύμηλα οὖν ἐστὶ ταῦτα. ὧν ἄλλοι τε μέμνηνται, καὶ Ἱππῶναξ. στέφανον εἶχον, κοκκυμήλων, καὶ μίνθης Ἄλεξις, καὶ μὴν ἐν ὕπνῳ δίομαι ὡρακέναι. Νικητήριον. λέγ᾽ αὐτὸ τὸν νοῦν πρόσεχε δή. ἐν τῷ σταδίῳ τῶν ἀνταγωνιστῶν μέτα ἔδοξε στεφανοῦν γυμνὸς προσελθὼν στεφάνῳ κυλισθῆ. κοκκυμήλων ἡράκλεις πεπόνων πάλιν ἑώρακας πώποτε ἤνυστρον εὐσκευασμένον. ἢ σπλῆν ὀπτὸν μεμονθυλευμένον ἢ κοκκυμήλων σπυρίδα πεπόνων; τοιοῦτον ἔχει τὸ μέτωπον. Νίκανδρος μῆλον ὁ κόκκυγος καλέουσι. Κλέαρχος δ᾽ ὁ περιπατητικὸς φησὶ Ῥοδίους καὶ Σικελιώτας βράβυλα καλεῖν τὰ κοκκύμηλα. ὡς, καὶ Θεόκριτος ὁ Συρακούσιος ὄρπηκες βραβίλοισι καταβρίθοντες ἔραζε, καὶ πάλιν ὅσον μῆλον βραβίλοιο ἥδιον. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἀκρόδρυον μικρότερον μὲν τῇ περιφορᾷ τῶν κοκκυμήλων. τῇ δ᾽ ἐδωδῇ τὸ αὐτό. πλὴν ὀλίγον δριμύτερον. Σέλευκος δ᾽ ἐν γλώσσαις, βράβυλα φησὶ ἢλα. κοκκύμηλα, μάδρυα. τὰ αὐτὰ εἶναι τὰ μὲν μάδρυα οἷ μαλόδρυα τὰ δὲ βράβυλα φησὶ ὅτι εὐκοίλια, καὶ τὴν βορὰν ἐκβάλλοντα. ἢλα δὲ, οἷον μῆλα, ὡς Δημήτριος ὁ Ἰξίων, λέγει, ἐν ἐτυμολογίᾳ. Θεόφραστος δὲ λέγει κοκκύμηλα καὶ σποδιάς. ἔστι δ᾽ ὥσπερ ἄγρια κοκκύμηλα ἀκαρῶς δὲ κοκκυμηλέαν καλεῖ τὸ δένδρον. κοκκύμηλον δὲ, τὸ ἀκρόδρυον. Δίφιλος δὲ ὁ Σίφνιος, μέσως φησὶ εἶναι ταῦτα εὔχυλα. εὔφθαρτα εὐέκκριτα. ὀλιγότροφα. Κεράσια. Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ φυτῶν ἴδιον δὲ τῇ φύσει δένδρον, ὁ κέρασος ἐστί, καὶ μεγέθει, μέγα. καὶ γὰρ εἰς εἴκοσι καὶ τέτταρας πήχεις αὔξεται. φύλλον δὲ ὅμοιον ἔχει τῷ τῆς μεσπίλης. σκληρὸν δὲ, καὶ παχύτερον. φλοιὸν δ᾽ ὅμοιον φιλύρᾳ. ἄνθος δὲ λευκὸν ἀπίῳ καὶ μεσπίλῃ ὅμοιον. ἐκ μικρῶν ἀνθῶν συγκείμενον. κηριῶδες. ὁ δὲ καρπὸς ἐρυθρός. ὅμοιος διοσπύρῳ τὸ σχῆμα. τὸ δὲ μέγεθος. ἡλίκον κύαμος πλὴν τοῦ διοσπύρου μὲν ὁ πυρὴν σκληρός. τοῦ δὲ κεράσου μαλακός. καὶ πάλιν κράταιγος οἱ δὲ κραταιγόν καλοῦσιν. ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον τεταμένον ὅμοιον μεσπίλῃ. πλὴν μεῖζον ἐκείνου καὶ πλατύτερον ἢ προμηκέστερον. τὸν δὲ χαραγμὸν, οὐκ ἔχει ὥσπερ ἐκεῖνο. γίνεται δὲ τὸ δένδρον οὔτε μέγα λίαν οὔτε παχύ. τὸ δὲ ξύλον, ποικίλον. ξανθόν. ἰσχυρόν. φλοιὸν δ᾽ ἔχει λεῖον ὅμοιον μεσπίλῃ. μονόρριζον εἰς βάθος ὡς ἐπὶ πολύ. καρπὸν δ᾽ ἔχει στρογγύλον ἡλίκον ὁ κότινος, πεπαινόμενος δὲ ξανθός τε ἐστι, καὶ ἐπὶ μελαίνεται. ἔχει δὲ τὴν γεῦσιν, καὶ τὸν χυλὸν μεσπίλης. διόπερ ἀγρία μεσπίλῃ δόξειε μᾶλλον εἶναι ἐκ τούτων μοι δοκεῖ φησὶ ὁ φιλόσοφος τὸ νῦν κεράσιον καλούμενον ἐμφανίζειν. Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς χαμαικέρασον τινὰ καλῶν δένδρον, ἔφη οὕτως. ἐν τῇ Βιθυνῶν γῇ γίνεται ἡ χαμαικέρασος, ἧς ἡ μὲν ῥίζα ἐστὶν οὐ μεγάλη, ἀλλ᾽ οὐδὲ τὸ δένδρον, ἀλλὰ τῇ ἴσον. ὁ δὲ καρπὸς τὰ μὲν ἄλλα πάντα ὅμοιος, τοὺς δὲ πλείονι χρησαμένους, καθότι οἶνος βαρύνει τε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀλγεῖν τίθησι. ταῦτα ὁ Ἀσκληπιάδης φησί μοι δοκεῖ λέγειν περὶ τῶν μιμαικύλων. τὸ, τε γὰρ τόδε τι φέρει αὐτὰ δένδρα τοιοῦτον. καὶ ὁ πλείω τῶν ἑπτὰ τοῦ καρποῦ φαγὼν, κεφαλαγγὴς γίνεται. Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς ὄρεσιν αὐτομάτοισι τὰ μιμαίκυλα φύεται πολλά. Θεόπομπος. τράγοισι μύρτα καὶ πέπονα μιμαίκυλα. Κράτης πάνυ γάρ ἐστιν ὡραιοτάτη τὰ τιτθία ὥσπερ μῆλον ἢ μιμαίκυλα. Ἄμφις. ὁ συκάμινος συκάμινα ὁρᾷς φέρει. ὁ πρῖνος ἀκύλους. ὁ κόμαρος μιμαίκυλα. Θεόφραστος. ἡ κόμαρος ἡ τὸ μιμαίκυλον φέρουσα τὸ ἐδώδιμον. Ὅτι Ἀγῆνα σατυρικόν τι δρᾶμα, ἀμφιβάλλεται εἴτε Πύθων ἐποίησεν ὁ Καταναῖος ἢ Βυζάντιος ἢ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος. Φησὶ ὁ παρὰ τῷ ῥήτορι Λαρήνσιος. πολλὰ ἡμεῖς οἱ γραικοὶ ἐξιδιοποιεῖσθε ὡς αὐτοὶ ἢ ὀνομάσαντες ἢ πρῶτοι εὑρόντες. ἀγνοεῖτε δὲ ὅτι Λεύκολλος ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς ὁ τὸν Μιθριδάτην καὶ Τιγράνην καταπολεμισάμενος, πρῶτος διεκόμισεν εἰς Ἰταλίαν τὸ φυτὸν τοῦτο ἀπὸ Κερασοῦντος ποντικῆς πόλεως. καὶ οὗτός ἐστιν ὁ καὶ τὸν καρπὸν καλέσας κεράσιον. ὁμωνύμως τῇ πόλει. ὡς ἱστοροῦσιν οἱ ἡμέτεροι συγγραφεῖς. πρὸς ὃν Δάφνος τις φησίν. ἀλλὰ μὴν παμπόλλοις ἐνιαυτοῖς πρεσβύτερος Λευκόλλου ἀνὴρ ἐλλόγιμος Δίφιλος ὁ Σίφνιος γεγονὼς κατὰ Λυσίμαχον τὸν βασιλέα. εἷς δ᾽ οὗτος τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων, μνημονεύει τῶν κερασίων. λέγων. τὰ κεράσια εὐστόμαχα. εὔχυλα. ὀλιγότροφα. ἐν ψυχρῷ δὲ λαμβανόμενα, εὐστόμαχα. κάλλιω δὲ τὰ ἐρυθρότερα καὶ τὰ μιλήσια. εἰσὶ γὰρ διουρητικά. Συκάμινα. ὅτι πάντων ἁπλῶς οὕτω καλούντων αὐτὰ, Ἀλεξανδρεῖς μόνοι μόρα ὀνομάζουσι. συκάμινα δὲ οὐ τὰ ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίας συκῆς ἅτινες συκόμορα λέγουσιν. ἅπερ οἱ ἐπιχώριοι ἐπὶ βραχὺ κνίσαντες σιδήρῳ, ἐῶσιν ἐπὶ τοῖς φυτοῖς. καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κινούμενα, ἐντὸς ἡμερῶν τριῶν, οὕτω πέπονα καὶ εὐώδη γίνονται. μάλιστα δὲ ζεφύρων πνευσάντων. καὶ ἐδώδιμα. ὡς τὸ ἐν αὐτοῖς ἠρέμα ψυχρόν. καὶ τοῖς πυρεταίνουσι μετὰ ῥοδίνου ἐλαίου καταπλαττόμενον, ἐπὶ τοῦ στομάχου ἐπιτίθεσθαι. καὶ οὐκ ὀλίγα παρηγορεῖσθαι τοὺς νοσοῦντας. φέρει δὲ τὸν καρπὸν οὐχὶ ἐκ

α 28 Μόρα. συκάμινα. ἐπιδημία ποδαγρικῶν. κάρυα. Ἀμύγδαλαι. κάρυα. πικρὰ ἀμύγδαλα νηφάλια. Ἀμυγδαλῆ. τόνος. ποντικὰ κάρυα. ἡρακλεωτικά. περσικά.

αἰγυπτία συκάμινος ἀπὸ τοῦ ξύλου καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν ἐπικαρπίων. μόρα δὲ τὰ συκάμινα καὶ παρ' αἰσχύλῳ ἐν φρυξίν. ἐπὶ τοῦ ἕκτορος. ἀνὴρ δ' ἐκεῖνος ἦν πεπαίτερος μόρων. ἐν δὲ κρήσσαις, καὶ κατὰ τῆς κατ... λευκοῖς τε γὰρ μόροισι καὶ μελαγχίμοις καὶ μιλτοπρέποις βρίθεται ταυτοῦ χρυσίου. σοφοκλῆς πρῶτον μὲν ὄψει λευκὸν ἀνθοῦντα στάχυν ἔπειτα φοινίξαν τα γογγύλον μόρον. καὶ νίκανδρος δὲ ἐν γεωργικοῖς ἐμφανίζει καὶ ὅτι πρότερον τῶν ἄλλων ἀκροδρύων φαίνεται μορέην τε καλῶν τὸ δένδρον ἀεὶ ὡς καὶ οἱ ἀλεξανδρεῖς. καὶ μορέης ἣ παισὶ πέλει μείλιγμα νέοισι πρῶτον ἀπαγγέλλουσα βροτοῖς ἡδεῖαν ὀπώρην. φαινίας δὲ ὁ ἐρέσιος ὁ ἀριστοτέλους μαθητής, τὸν τῆς ἀγρίας συκαμίνου καρπὸν μόρον καλεῖ ὄντα καὶ αὐτὸν γλυκύτατον καὶ ἥδιστον ὅτε πεπαίνεται.

Γράφει δὲ οὕτως. τὸ μόρον τὸ βατῶδες ξηρανθείσης τῆς σφαίρας τῆς συκαμινώδους, σπερματικὰς ἔχει τὰς συκαμινώδεις διαγονὰς καθάπερ ὑφαινούσας, καὶ διαφορὰς ἔχει ψαθυρὰς καὶ εὐχύμους. Παρθένιος δὲ ἄβρωνα φησὶ συκάμινα, ἃ καλοῦσιν ἔνιοι μόρα. Σαλμώνιος δὲ τὰ αὐτὰ ταῦτα βάτια. Δημήτριος δὲ ὁ Ἰξίων τὰ αὐτὰ συκάμινα καὶ μόρα. εἰσὶ δὲ μόρρα μόρα καὶ σύκων ἄμεινω. Δίφιλος δὲ ὁ σίφνιος ἰατρός, γράφει οὕτως. τὰ δὲ συκάμινα ἃ καὶ μόρα λέγεται, εὔχυλα μὲν εἰσὶ μέσως, ὀλιγότροφα δὲ καὶ εὐστόμαχα καὶ εὐέκκριτα. ἰδίως δὲ τούτων τὰ ἄωμα, ἕλμινθας ἐκτινάσσει. Πύθερμος δὲ ἱστορεῖ ὥς φησιν Ἡγήσανδρος κατ' αὐτὸν τὰς συκαμίνους οὐκ ἐνεγκεῖν καρπὸν ἐτῶν εἴκοσι, καὶ γενέσθαι ἐπιδημίαν ποδαγρικῶν οὕτως ὥστε μὴ μόνον ἄνδρας τῷ πάθει ἐνσχεθῆναι. ἀλλὰ καὶ παῖδας καὶ κόρας καὶ εὐνούχους. ἔτι δὲ γυναῖκας περὶ πεσεῖν δὲ οὕτω τὸ δεινὸν καὶ αἰπολίῳ, ὡς τὰ δύο μέρη τῶν προβάτων ἐνσχεθῆναι τῷ αὐτῷ πάθει. Κάρυα οἱ ἀττικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι συγγραφεῖς κοινῶς πάντα τὰ ἀκρόδρυα κάρυα λέγουσιν. ἐπίχαρμος δὲ κατ' ἐξοχὴν ὡς ἡμεῖς καὶ προσφώνουν κάρυα ἀμυγδάλας. Φιλύλλιος. ὠά. κάρυα. ἀμυγδάλαι. Ἡρακλέων δέ φησιν ὁ ἐφέσιος. κάρυα ἐκάλουν καὶ τὰς ἀμυγδάλας. καὶ τὰ νῦν καστάνεια. τὸ δὲ δένδρον καρύα παρὰ σοφοκλεῖ. Καρύαι μελίαι τε. Εὔβουλος. φηγούς. κάρυα. καρύστια. καλεῖται δέ τινα καὶ μόσηνα κάρυα. Ἀμυγδάλαι. ὅτι αἱ νάξιαι ἀμυγδάλαι διὰ μνήμης ἦσαν τοῖς παλαιοῖς. καὶ γίνονται οὕτως ἐν νάξῳ τῇ νήσῳ διάφοροι. ὡς ἐμαυτὸν φησὶ πείθω. Φρύνιχος. Τοὺς δὲ γομφίους ἅπαντας ἐξεκόψαμεν ὥστ' οὐκ ἂν δυναίμην ναξίαν ἀμυγδάλην κατᾶξαι. διάφοροι δ' ἀμυγδάλαι γίνονται κἀν κύπρῳ τῇ νήσῳ. παρὰ γὰρ τὰς ἀλλαχόθι καὶ ἐπιμήκεις εἰσὶ καὶ κατὰ τὸ ἄκρον ἐπικαμπεῖς. Λάκωνας δὲ σέλευκος ἐν γλώσσαις φησὶ καλεῖν τὰ μεγάλα κάρυα. μυκήρους. τηνίους δὲ τὰ γλυκέα κάρυα. Ἀμερίας δέ φησι μύκηρον τὴν ἀμυγδάλην καλεῖσθαι. ἐπακτικώτατα δὲ πρὸς πότον τὰ ἀμύγδαλα προεσθιόμενα. Εὔπολις. Δίδου μασᾶσθαι ναξίας ἀμυγδάλας. Οἶνόν τε πίνειν ναξίων ἐξ ἀμπέλων. ἦν δέ τις ἄμπελος ναξία καλουμένη. Πλούταρχος δὲ ὁ χαιρωνεὺς φησὶ παρὰ δρούσῳ τῷ τιβερίου καίσαρος υἱῷ ἰατρόν τινα ὑπερβαίνοντα πάντας ἐν τῷ πίνειν, φωραθῆναι πρὸ τοῦ πότου προεσθίοντα πικρὰς ἀμυγδάλας πέντε ἢ ἕξ ἃς περικωλυθεὶς προσενέγκασθαι. οὐδὲ πρὸς τὸ μικρότατον ἀντέσχε τοῦ ποτοῦ. αἴτιος δ' ἦν ἡ τῆς πικρότητος δύναμις ξηραντικὴ καὶ δαπανος ὑγρῶν οὖσα. Κληθῆναι δὲ ἀμυγδάλας φησὶν ἡρωδιανὸς ὁ ἀλεξανδρεὺς παρὰ τὸ ἐν τῷ μετὰ τὸ χλωρὸν ὡς περὶ ἀμυχὰς ἔχειν, πολλάς.

Οἶνος βαδίζεις εἰς ἄχυρα τραγημάτων φησί που Φιλήμων. φηγίνεον πανὸς ἄγαλμα. φησὶ νίκανδρος ἐν δευτέρῳ γεωργικῶν. ὅτι καὶ οὐδετέρως λέγεται. Δίφιλος τραγάλια μυρτίδες. πλακοῦς. ἀμύγδαλα.

Ὅτι περὶ τῆς προφορᾶς τοῦ τόνου τῆς ἀμυγδάλης, πάμφιλος μὲν ἀξιοῖ ἐπὶ τοῦ καρποῦ βαρύνειν ὁμοίως τῷ ἀμυγδάλῳ. τὸ μέντοι δένδρον θέλει περισπᾶν. ἀμυγδαλῆ καὶ ῥοδῆ καὶ ἀρχίλοχος. ῥοδῆς τε καλὸν ἄνθος. ἀρίσταρχος δὲ καὶ τὸν καρπὸν καὶ τὸ δένδρον ὁμοίως προφέρεται. κατ' ὀξεῖαν τάσιν. Φιλόξενος δὲ ἀμφότερον περισπᾷ. Εὔπολις, ἀπολεῖς με ναὶ μὰ τὴν ἀμυγδάλην. ἀριστοφάνης. ἄγε νῦν τὰς ἀμυγδάλας λαβὼν τασδί. κάταξον τὴν κεφαλὴν σαυτοῦ λίθῳ. Φρύνιχος. ἀμυγδάλη τῆς βηχὸς ἀγαθὸν φάρμακον. ἄλλοι δὲ ἀμυγδαλᾶς ὡς καλάς. Τρύφων δὲ ἐν ἀττικῇ προσῳδίᾳ. ἀμυγδάλην μὲν τὸν καρπὸν βαρέως. ὃν ἡμεῖς οὐδετέρως ἀμύγδαλον λέγομεν. ἀμυγδαλῆ δὲ τὰ δένδρα. κτητικοῦ παρὰ τὸν καρπὸν ὄντος τοῦ χαρακτῆρος καὶ διὰ τοῦτο περισπωμένου. Ὅτι πάμφιλος ἐν γλώσσαις, μουκηρόβατον φησὶ καλεῖσθαι τὸν καρυοκατάκτην ὑπὸ τῶν λακώνων. ἀντὶ τοῦ ἀμυγδαλοκατάκτην. μουκήρους γὰρ λάκωνες καλοῦσι τὰ ἀμύγδαλα. Ὅτι ποντικῶν καλουμένων καρύων ἄλοπιμα τινὲς ὀνομάζουσι, μνημονεύει νίκανδρος. ἑρμῶναξ δὲ καὶ τιμαχίδας ἐν γλώσσαις διὸς βάλανον φησὶ καλεῖσθαι τὸ ποντικὸν κάρυον. ἡρακλείδης δὲ ὁ ταραντῖνος ζητεῖ. πότερον προπαρατίθεσθαι δεῖ τὰ τραγήματα καθάπερ ἐν τισὶ τόποις τῶν κατὰ τὴν ἀσίαν καὶ τὴν ἑλλάδα γίνεται ἢ οὔ. ἀλλὰ μετὰ τὸ δεῖπνον. ἐὰν μὲν οὖν μετὰ τὸ δεῖπνον, συμβαίνει πλείονος τροφῆς προενδυομένης ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ τοῖς ἐντέροις τὰ ἐπεισφερόμενα κάρυα χάριν τῆς πρὸς τὸ πίνειν ὁρμῆς ἐμπλεκόμενα τοῖς σιτίοις ἐμπνευματώσεις καὶ φθορὰς τῆς τροφῆς παρασκευάζειν διὰ τὸ παρακολουθεῖν αὐτοῖς ἐπιπολαστικὴν φύσει καὶ δυσκατέργαστον. ἐξ ὧν ἀπεψίαι γίνονται καὶ κοιλίας καταφοραί.

Τὰ δὲ ἀμύγδαλα φησὶ διοκλῆς τρόφιμα μὲν εἶναι καὶ εὐκοίλια. θερμαντικὰ δὲ διὰ τὸ ἔχειν κεγχρῶδές τι. λυπεῖ δ' ἧττον τὰ χλωρὰ τῶν ξηρῶν. καὶ τὰ βεβρεγμένα τῶν ἀβρόχων. καὶ τὰ πεφρυγμένα τῶν ὠμῶν.

Τὰ δὲ

Καρύων διαφόρων ἀρετὴ καὶ κακία. Ἐρέβινθοι. Θέρμοι. φάσηλοι. α 29

Τὰ δὲ ἡρακλεωτικὰ καλούμενα καὶ διὸς βάλανοι, τρέφει μὲν, οὐχ ὁμοίως τοῖς ἀμυγδάλοις. ἔχει δέ τι κεγχρῶδες καὶ ἐπιπολαστικόν. πλείω δὲ βρωθέντα βαρύνει τὴν κεφαλήν. ἧττον δ' ἐνοχλεῖ καὶ τούτων τὰ χλωρὰ τῶν ξηρῶν. Τὰ δὲ περσικὰ κεφαλαλγικὰ μὲν ἐστιν. οὐχ ἧττον τῶν διὸς βαλάνων. τρέφει δὲ μᾶλλον καὶ φάρυγγα τραχύνει καὶ στόμα. ὀπτηθέντα δὲ ἀλυπότερα γίνεται. διαχωρεῖ δὲ μάλιστα τῶν καρύων ἐσθιόμενα μετὰ μέλιτος. τὰ δὲ πλατέα φυσωδέστερά ἐστιν. ἀλυπότερα δὲ τὰ ἑφθὰ τῶν ὠμῶν. καὶ πεφρυγμένων. τὰ δὲ πεφρυγμένα τῶν ὠμῶν. Φιλότιμος δὲ ἐν τοῖς περὶ τροφῆς φησί. τὸ πλατὺ καὶ τὸ καλούμενον σαρδιανὸν δυσκατέργαστά ἐστιν ὠμὰ πάντα καὶ δυσδιάλυτα. κατεχόμενα ὑπὸ τοῦ φλέγματος ἐν τῇ κοιλίᾳ καὶ στρυφνότητα ἔχοντα. τὸ δὲ ποντικὸν λιπαρὸν καὶ δυσκατέργαστον. τὸ δὲ ἀμύγδαλον ἧττον δυσκατέργαστον. φαγόντες γοῦν πλείονα, οὐκ ἐνοχλούμεθα. λιπαρώτερά τε φαίνεται. καὶ ἀναδίδωσιν ὑμὸν γλυκὺν καὶ λιπαρόν. Δίφιλος δ' ὁ σίφνιος τὰ κάρυα φησὶ τὰ βασιλικὰ κεφαλαλγῆ ἐστιν καὶ ἐπιπολαστικά. τούτων δὲ τὰ ἁπαλὰ ἔτι καὶ λελευκασμένα, εὐχυλώτερα καὶ κρείττονα ὑπάρχει. τὰ δὲ ἐν τοῖς ἰπνοῖς φρυγόμενα, ὀλιγότροφα. τὰ δὲ ἀμύγδαλα ἐστὶ λεπτυντικὰ καὶ οὐρητικὰ καὶ καθαρτικὰ καὶ ὀλιγότροφα. τῶν μέντοι χλωρῶν κακοχύλων ὄντων καὶ ἰσχνοφοτέρων. πολὺ μᾶλλον φυσωδέστερα καὶ ἐπιπολαστικώτερα ἐστὶ τὰ ξηρά. τὰ δὲ ἁπαλὰ καὶ πλήρη καὶ λελευκασμένα γαλακτώδη ὄντα, εὐχυλότερά ἐστι. τῶν δὲ ξηρῶν τὰ θάσια καὶ κύπρια ἁπαλὰ ὄντα, εὐεκκριτώτερα ἐστί. τὰ δὲ ποντικὰ κάρυα κεφαλαλγῆ. ἧττον δ' ἐπιπολαστικὰ τῶν βασιλικῶν. Μνησίθεος δ' ὁ ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, τῶν εὐβοϊκῶν φησὶ καρύων ἢ καστάνων ἀμφοτέρως γὰρ καλεῖται. δύσπεπτος μὲν ἡ κατεργασία τῇ κοιλίᾳ. καὶ φυσώδης ἡ πέψις γίνεται. παχύνει δὲ τὰς ἕξεις ἐάν τις αὐτῶν κρατήσῃ. Τὰ δὲ ἀμύγδαλα, καὶ τὰ ἡρακλεωτικὰ καὶ τὰ περσικὰ κάρυα καὶ τἄλλα τὰ τοιαῦτα, χείρω ἐστὶ τούτων. χρὴ δὲ μὴ δεῖν ὅλως τῆς τοιαύτης ἰδέας ἄπυρον ἐσθίειν. ἔξω τῶν χλωρῶν ἀμυγδάλων. ἀλλὰ τὰ μὲν, ἕψειν. τὰ δὲ φρύγειν. τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐστὶ λιπαρὰ τῇ φύσει. καθάπερ αἱ ἀμυγδάλαι τε αἱ ξηραί. καὶ διὸς βάλανοι. τὰ δὲ, ξηρὰ καὶ στρυφνά. καθάπερ αἵ τε φηγοὶ καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον γένος. τῶν οὖν λιπαρῶν ἀφαιρεῖται τὸ λίπος ἡ πύρωσις. ἔστι γὰρ τοῦτο χείριστον. τὰ δὲ σκληρὰ καὶ στρυφνὰ πεπαίνεται ἐάν τις ὀλίγῳ καὶ μαλακῷ πυρὶ χρῆται. Ὁ δὲ Δίφιλος τὰ κάστανα καὶ σαρδιανὰς βαλάνους καλεῖ. εἶναι λέγων αὐτὰς καὶ πολυτρόφους καὶ εὐχύλους δυσοικονομήτους δὲ διὰ τὸ ἐπιμένειν τῷ στομάχῳ. τὰς δὲ φρυγείσας ἀτροφωτέρας μὲν γίνεσθαι εὐοικονομήτους δέ. τὰς δὲ ἑψομένας ἐμπνευματοῦν μὴ ἧττον τρέφειν δὲ τούτων μᾶλλον. Λόπιμον κάρυόν τε Εὐβοεῦσι. βάλανον δὲ μετεξέτεροι καλέσαντο. Νίκανδρός φησιν ὁ κολοφώνιος ἐν γεωργικοῖς. Ἀγέλοχος δὲ ἄμωτα καλεῖ τὰ κάστανα. ὅπου δὲ γίνεται τὰ κάρυα τὰ σινωπικὰ ταῦτα δένδρα ἐκάλουν ἄμωτα. Ἐρέβινθοι. Κρώβυλος χλωρὸν ἐρέβινθόν τιν' ἐκστάβιζον κενὸν ὅλος. τραγήματα δ' ἐστὶ πιθήκῳ τοῦτο δήπου δυστυχοῦς. Ὅμηρος. θρώσκουσιν κύαμοι μελανόχροες ἢ ἐρέβινθοι. Ξενοφάνης ὁ κολοφώνιος ἐν παρῳδίαις. Παρὰ πυρὶ χρὴ τοιαῦτα λέγειν χειμῶνος ἐν ὥρῃ Ἐν κλίνῃ μαλακῇ κατακείμενον ἔμπλεον ὄντα. Πίνοντα γλυκὺν οἶνον ὑποτρώγοντ' ἐρεβίνθους. τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν πόσα τοι ἔτη ἐστὶ φέριστε. πηλίκος ἦσθ' ὅθ' ὁ μῆδος ἀφίκετο. Σαπφώ. χρύσειοι ἐρέβινθοι ἐπ' αἰόνων ἐφύοντο. Θεόφραστος δ' ἐν φυτικοῖς. τῶν ἐρεβίνθων τινὰς καλεῖ κρείους, καὶ σόφιλος ὁ πατὴρ ὁ ταύτης πολὺ μέγιστός ἐστι. κρεῖος ἐρέβινθος. Φαινίας δ' ἐν τοῖς περὶ φυτῶν φησί. τραγήματος ἔχει χώραν ἁπαλὰ μὲν, ὦχρος. κύαμος. ἐρέβινθος. ξηρὰ δὴ ἑφθὰ καὶ φρυκτὰ σχεδὸν τὰ πλεῖστα. Ἄλεξις. ἐστὶν ἀνήρ μοι πτωχός. κἀγὼ γραῦς. καὶ θυγάτηρ. καὶ παῖς υἱός. καὶ ἥδ' ἡ χρηστή. Πέντ' οἱ πάντες. τούτων οἱ τρεῖς δειπνοῦμεν. δύο δ' αὐτοῖς συγκοινωνοῦμεν μάζης μικρᾶς. φθόγγους δ' ἀλύρους θρηνοῦμεν ἐπὰν μηδὲν ἔχωμεν. χρῶμα δ' ἀσίτων ἡμῶν ὄντων. γίνεται ὠχρόν. τὰ μέρη δ' ἡμῶν χἡ σύνταξις τοῦ βίου ἐστὶ κύαμος. θέρμος. λάχανον. γογγυλίς. ὦχρος. λάθυρος. φηγός. βολβός. τέττιξ. ἐρέβινθος. ἀχράς, τὸ, τεθειοπαγὲς μητρῷον ἐμοὶ μελέδημ' ἰσχάς. φρυγίας εὕρημα συκῆς. Φερεκράτης. Τακεροὺς ποιήσεις τοὺς ἐρεβίνθους εὐθέως. Πάλιν. τρώγων ἐρεβίνθους ἀποπνίγη πεφρυγμένους. Δίφιλος δέ φησιν, οἱ ἐρέβινθοι δύσπεπτοι ῥυπτικοί. οὐρητικοὶ καὶ πνευματικοί. Κατὰ δὲ Διοκλέα ζυμωτικοὶ τῆς σαρκός. κρείττους δ' οἱ λευκοὶ τῶν μελάνων. καὶ πυξοειδεῖς. καὶ οἱ μιλήσιοι τῶν λεγομένων κρείων. οἵ τε χλωροὶ τῶν ξηρῶν. καὶ οἱ βεβρεγμένοι τῶν ἀβρόχων. Ὅτι Ποσειδῶνος εὕρεμα οἱ ἐρέβινθοι.

Θέρμοι. μὴ ὥρασι μετὰ τῶν κακῶν ἵκοιθ' ὁ τοὺς θέρμους φαγών, Ἐν τῷ προθύρῳ τὰ λέμμαθ' ὅτι ἢ κατέλιπεν. Ἀλλ' οὐκ ἀπεπνίγη καταφαγών. μάλιστα δὲ Κλεαίνετος μὲν οὐκ ἐσθίουσι δὲ ὅτι Ὁ τραγικὸς αὐτούς. οὐδενός γε πώποτε Ἀπέβαλλεν ὀσπρίου λέπος. Οὕτως ἐκεῖνός ἐστιν εὐχερὴς ἀνήρ. Λυκόφρων δ' ὁ χαλκιδεὺς ἐν σατυρικῷ δράματι ὅ ἐπὶ καταμωκήσει ἔγραψεν εἰς Μενέδημον τὸν φιλόσοφον ἀφ' οὗ ἡ τῶν ἐρετρικῶν ὠνομάσθη αἵρεσις, διασκώπτων τοῦ φιλοσόφου τὰ δεῖπνα, φησὶ καὶ δημόκειτος ἐπιχορεύσει δαψιλὴς Θέρμος πενήτων καὶ τρικλίνων συμπότης. Δίφιλος. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τεχνίον ἀθλιώτερον Τοῦ πορνοβοσκοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν πωλεῖν περιπατῶν βούλομαι Ῥόδα. ῥαφανίδας. θερμοκυάμους. στέμφυλα. Ἄλλως ἅπαντα μᾶλλον ἢ ταύτας τρέφειν. καὶ σημειοῦται φησὶ τὸ θερμοκυάμους, ἐπεὶ καὶ νῦν οὕτω λέγεται. Πολέμων δέ φησι τοὺς λακεδαιμονίους λυσιλαΐδας καλεῖν. Θεόφραστος δὲ ἱστορεῖ ἐν αἰ-

Ἐλᾶαι. ῥαφανῖδες. ῥαφανίδες. κῶνοι. ὀστρακίδες. ὠά. πῶς ἐλαία ἐξ ᾠοῦ. μολιονίδαι.

τίοις φυτικοῖς ὅτι θέρμος καὶ ὄροβος καὶ ἐρέβινθος μέγα οὐ ζωοῦται τῶν χεδροπῶν. διὰ τὴν δριμύτητα καὶ πικρότητα, ὁ δ᾽ ἐρέβινθος φησὶ μέγας γίνεται διαφθειρόμενος. γίνεσθαι δὲ λέγει κάμπας ἐν τοῖς ἐρεβίνθοις ὁ αὐτὸς ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς αὐτῆς πραγματείας. Δίφιλος δὲ ὁ σίφνιος τοὺς θέρμους φησὶν εἶναι σμηκτικοὺς καὶ πολυτρόφους, μάλιστα δὲ τοὺς ἐπὶ πλεῖον ἀπεγλυκασμένους. διὸ καὶ Ζήνων ὁ κιτιεὺς σκληρὸς ὢν καὶ πάνυ θυμωτικὸς πρὸς τοὺς γνωρίμους, ἐπὶ πλεῖον τοῦ οἴνου σπάσας ἡδὺς ἐγίνετο καὶ μείλιχος. πρὸς τοὺς πυνθανομένους οὖν τοῦ τρόπου τὴν διαφορὰν, ἔλεγε τὸ αὐτὸ τοῖς θέρμοις πάσχειν. καὶ γὰρ ἐκείνους πρὶν διαβραχῆναι, πικροτάτους εἶναι. ποτισθέντες δὲ γλυκεῖς καὶ προσηνεστάτους. Φάσηλοι. Λακεδαιμόνιοι ἐν τοῖς δείπνοις τοῖς καλουμένοις κοπίσι διδόασι τραγήματα σῦκα τὰ ξηρὰ καὶ κυάμους καὶ φασήλους χλωρούς, ἱστορεῖ Πολέμων. Ἐπίχαρμος· φασήλους φῶγε, θᾶσσον ἀλλ᾽ ὁ Διόνυσος φιλεῖ. Δημήτερος, ἢ σῦκον, ἢ φάσηλον, ἢ τοιοῦτό τι. Ἐλᾶαι. Εὔπολις· σηπίαι, δρυπεπεῖς τ᾽ ἐλᾶαι. ταύτας Ῥωμαῖοι δρύππας λέγουσι. Δίφιλος δέ φησιν ὁ σίφνιος τὰς ἐλάας ὀλιγοτρόφους εἶναι καὶ κεφαλαλγεῖς. τὰς δὲ μελαίνας, καὶ κακοστομαχωτέρας καὶ βαρύνειν τὴν κεφαλήν. τὰς δὲ κολυμβάδας καλουμένας εὐστομαχωτέρας εἶναι καὶ κοιλίας σταλτικάς. τὰς δὲ θλαστὰς μελαίνας, εὐστομαχωτέρας εἶναι. μνημονεύει τῶν θλαστῶν ἐλαιῶν Ἀριστοφάνης· θλαστὰς ποιεῖν ἐλάας. πάλιν· Οὐ ταὐτόν ἐστιν ἁλμάδες καὶ στέμφυλα. καὶ μετ᾽ ὀλίγα· θλαστὰς γὰρ εἶναι κρεῖσσον ἐστὶν ἁλμάδος. Ἀρχέστρατος ἐν τῇ γαστρονομίᾳ· Ῥικναὶ καὶ δρυπεπεῖς παρακείσθωσάν σοι ἐλᾶαι. Ὥς τε μαράθου τὸ λοιπὸν ἐπ᾽ ἀγαθῷ μεμνημένοι Πάντες ἀεὶ ἐμβάλλουσι μάραθον ἐς τὰς ἁλμάδας. φησὶν Ἕρμιππος. Φιλήμων φησὶ πιτυΐδες καλοῦνται αἱ φαῦλαι ἐλᾶαι. στεμφυλίδες δὲ αἱ μέλαιναι. Καλλίμαχος δὲ ἐν τῇ ἐκλογῇ ἐλαιῶν καταλέγει γεργέριμον, πιτυρίν τε. Ἔλεγον δὲ τὰς δρυπεπεῖς ἐλάας καὶ ἰσχάδας καὶ γεργερίμους ὥς φησι Δίδυμος. καὶ χοεῖς δὲ τοῦ φασὶν ἐλάας αὐτὸ καθ᾽ ἑαυτὸ ἔλεγον τὸ μόνον δρυπεπεῖς. Τηλεκλείδης· ξυγγενέσθαι διὰ χρόνου λιπαρεῖ τῷ μου δρυπεπεῖ. μάζαις καὶ διασκανδικίσαι. Ἀθηναῖοι δὲ τὰς τεθριμμένας ἐλαίας στέμφυλα ἐκάλουν. βρύτεα δὲ τὰ ὑφ᾽ ἡμῶν στέμφυλα τὰ ἐκπιέσματα τῆς σταφυλῆς. παρὰ δὲ τοὺς βότρυς γέγονεν ἡ φωνή. Ῥαφανῖδες. οὕτως κέκληνται διὰ τὸ ῥαδίως φαίνεσθαι. καὶ ἐκτεταμένως δὲ καὶ κατὰ συστολὴν λέγεται παρὰ ἀττικοῖς. Κρατῖνος· ταῖς ῥαφανῖσι δοκεῖ τοῖς δ᾽ ἄλλοις οὐ λαχάνοις. Εὔπολις· ῥαφανῖδες ἄπλυτοι. σηπίαι. ὅτι δὲ τὸ ἄπλυτον ἐπὶ τῶν ῥαφανίδων ἀκούειν δεῖ, οὐκ ἐπὶ τῶν σηπιῶν, δηλοῖ Ἀντιφάνης γράφων· νήττας, ἀχάνας, κάρυ᾽ ἐν φώγειν, ὠά, ἐγκρίδες, ῥαφανῖδας ἀπλύτους, γογγυλίδας, χόνδρον, μέλι. Δίδυμος δ᾽ οὕτως ἐκαλοῦντο ἄπλυτοι ῥαφανῖδες· ἃς καὶ θασίας ὠνόμαζον. Φερεκράτης· ῥαφανῖς τ᾽ ἄπλυτος ὑπάρχει· καὶ θερμὰ λουτρά· καὶ ταρίχη πνικτά· καὶ κάρυα· ὑποκοριστικῶς δ᾽ εἴρηκεν Πλάτων ἐν Ὑπερβόλῳ· φύλλον ἢ ῥαφανίδιον. Θεόφραστος δὲ ἐν τοῖς περὶ φυτῶν, γένη ῥαφανίδων φησὶν εἶναι πέντε· Κορινθίαν, Λειοθασίαν, Κλεωναίαν, Ἀμωραίαν, Βοιωτίαν. καλεῖσθαι δ᾽ ὑπό τινων τὴν λειοθασίαν θρακίαν. γλυκυτάτην δὲ εἶναι τὴν Βοιωτίαν, καὶ τῷ σχήματι στρογγύλην. ἁπλῶς δέ φησιν, ὧν ἐστι λεῖα τὰ φύλλα, γλυκύτεραί εἰσι. Καλλίας δ᾽ ἐπὶ ῥαφανῖδος εἴρηκε τὴν ῥάφανον, περὶ γοῦν τῆς ἀρχαιότητος τῆς κωμῳδίας διεξιών, φησὶν ἔτνος· πῦρ· γογγυλίδες· ῥάφανοι· δρυπεπεῖς· ἐλατῆρες.

Ὅτι δ᾽ οὕτω τὰς ῥαφανῖδας εἴρηκε, δῆλον Ἀριστοφάνης ποιεῖ, περὶ τῆς τοιαύτης ἀρχαιότητος ἐν Δαναΐσι γράφων καὶ αὐτὸς καὶ λέγων· ὁ χορὸς δ᾽ ὠρχεῖτ᾽ ἂν ἐναψάμενος δάπιδας καὶ στρωματόδεσμα, διαμασχαλίσας αὑτὸν σχελίσι καὶ φύσκαις καὶ ῥαφανῖσιν. εὐτελὲς δὲ σφόδρα ἔδεσμα ἡ ῥαφανίς. Ἄμφις· ὅστις ἀγοράζειν ὄψον ἐξὸν ἄπολλον ἰχθύων, ἀληθινῶν ῥαφανῖδας ἐπιθυμεῖ πρίασθαι, μαίνεται.

Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἰατρὸς ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν ὀστρακίδας καλεῖ τῶν κώνων τοὺς πυρῆνας. ἔτι δὲ κώνους. Διοκλῆς δ᾽ ὁ καρύστιος πίτυνα κάρυα. Ὁ δὲ μύνδιος Ἀλέξανδρος πιτυΐνους κώνους. Θεόφραστος δὲ τὸ μὲν δένδρον, πεύκην ὀνομάζει. τὸν δὲ καρπὸν, κῶνον. Ἱπποκράτης δὲ ἐν τῷ περὶ πτισάνης ὅ τὰ ἐκ τοῦ ἡμίσεος μὲν νοθεύεται. ὑπ᾽ ἐνίων δὲ καὶ ὅλον, κοκκάλους. οἱ πολλοὶ δὲ πυρῆνας. ὡς καὶ Ἡρόδοτος ὅταν περὶ τοῦ ποντικοῦ καρύου λέγῃ. φησὶ γάρ· πυρῆνα δ᾽ ἔχει ἐπὰν γένηται πέπον.

Δίφιλος δ᾽ ὁ σίφνιος φησίν· οἱ στρόβιλοι πολύτροφοι μέν εἰσι. λεαντικοὶ δὲ ἀρτηρίας. καὶ θώρακος καθαρτικοί. διὰ τὸ ἔχειν παρεμπεπλεγμένον τὸ ῥητινῶδες. Μνησίθεος δέ φησιν πιαίνειν αὐτοὺς τὸ σῶμα. καὶ πρὸς εὐπεψίαν ἀλύπους εἶναι. ὑπάρχειν δὲ καὶ οὐρητικούς. καὶ οὐκ ἐφεκτικοὺς κοιλίας. Ὠά. Ἀναξαγόρας ἐν τοῖς φυσικοῖς. τὸ καλούμενόν φησιν ὀρνίθων γάλα, τὸ ἐν τοῖς ᾠοῖς εἶναι λευκόν. Ἀριστοφάνης· Τίκτει πρῶτον ὑπηνέμιον ᾠὸν νύξ. Σαπφὼ δ᾽ αὐτὸ τρισυλλάβως καλεῖ· φασὶ δή ποτε Λήδαν ᾤεον εὑρεῖν καὶ πάλιν· ᾠέου πολὺ λευκότερον. Ὤεα δ᾽ ἔφη Ἐπίχαρμος· ὤεα χανὸς καὶ ἀλεκτορίδων πετεινῶν. Σιμωνίδης ἐν δευτέρῳ ἰάμβων· οἷόν τε χηνὸς ᾤεον Μαιανδρίου. διὰ τεσσάρων δὲ αὐτὰ προσηνέγκατο(?) Ἀναξανδρίδης, ὠάρια εἰπών. Καὶ Ἔφιππος· σταμνάριά τ᾽ οἴνου μικρὰ τοῦ φοινικικοῦ. ὠάρια. τοιαῦθ᾽ ἕτερα πολλὰ παίγνια. Ἄλεξις δὲ ἡμίβρωτά που ὠὰ λέγει. Ὠὰ δὲ οὐ μόνον ἀνεμιαῖα ἐκάλουν, ἀλλὰ καὶ ὑπηνέμια. Ἐκάλουν δὲ καὶ τὰ ὑπερῷα τῶν οἰκιῶν παρ᾽ ἡμῖν καλούμενα ὑπερῷα, ᾠά. φησὶ Κλέαρχος ἐν ἐρωτικοῖς. τὴν Ἑλένην φάσκων ἐν τοιούτοις οἰκήμασι τρεφομένην, δόξαν ἀπενέγκασθαι

παρὰ

Marginalia (left page): Diphilus · Zeno · Zenon pulcherrime se ipsum thermis assimilabat · Phaseli · Copides Coenae · Elaeae · Dryppas · Epicharm · Demetri · Eupolis · Diphilus · Aristoph · Archestra · Hermipp · Philemo · Callimachi · Secale · Callimach · Didymus · Teleclids · [illegible] · Cratinus · Antiphanes · Eupolis · Pherecrates · Plato · Theophras · Callias · Aristopha · Amphis · Mnesithe · Diocles · Alexander myndius · Hippocrates · Herodotus · Diphilus · Mnesithe · Anaxagoras · Aristophan · Sappho · Epicharmus · Sappho · Simonidis iambi · Anaxandrides · Ephippus · Alexis · Clearchus · Helena · Simonidis iambi

Contra Neoclé

Πρόπομα. μαλάχη. ἅλιμος. κολοκύνθη. σικύος. φιλοσόφων ζητήσεις χλευαζόμεναι. πρόπομα. μύκης.

παρὰ πολλοῖς ὡς ἐξ ᾠοῦ εἴη γεγεννημένη. οὐκ εὖ δὲ Νεοκλῆς ὁ κροτωνιάτης ἔφη ἀπὸ τῆς σελήνης πεσεῖν τὸ ᾠὸν, ἐξ οὗ τὴν Ἑλένην γεννηθῆναι. τὰς γὰρ σεληνίτιδας γυναῖκας ᾠοτοκεῖν καὶ τοὺς ἐκεῖ γεννωμένους πεντεκαιδεκαπλασίονας ἡμῶν εἶναι, ὡς Ἡρόδωρος ὁ ἡρακλεώτης ἱστορεῖ. Ἴβυκος δὲ ἐν πέμπτῳ μελῶν περὶ μολιονιδῶν φησί· τούς τε λευκίππους κούρους τέκνα μολιόνας κτάνεν, ἅλικας ἰσοκεφάλους ἑνιγυίους ἀμφοτέρους γεγαῶτας ἐν ὠέῳ ἀργυρέῳ. Ἔφιππος· ἴτρια, ζαχάρματα, πυραμοῦς, ἄμης, ᾠῶν ἑκατόμβη, πάντα ταῦτ᾽ ἐχαύνομεν. Ὠῶν δὲ ῥοφητῶν μνημονεύει Νικόμαχος· οὐ ῥᾴδιον γὰρ καταλιπόντος μοι τοῦ πατρὸς, οὕτω συνεστογγύλικα κἀξεκόκκισα Ἐν μησὶν ὀλίγοις ὥσπερ ᾠὸν τις ῥοφῶν. Χηνείων δ᾽ ᾠῶν ἔριφος. ὡχλαμνή γε καὶ μεγάλα. χὴν εἰ ἔστιν ὥς γέ μοι δοκεῖ. Οὗτος δὲ φησι ταῦτα τὴν Λήδαν τεκεῖν. Ἐπαίνετος δὲ καὶ Ἡρακλείδης ὁ συρακούσιος ἐν ὀψαρτυτικῷ τῶν ᾠῶν φησὶ πρωτεύειν τὰ τῶν ταῶν. μεθ᾽ ἃ εἶναι τὰ χήνεια ἀλωπέκεια. τρίτα κατατάττει τὰ ὀρνίθεια. Πρόπομα.

Τούτου φησὶ περιενεχθέντος ὁ τῶν δείπνων ταμίας Οὐλπιανὸς ἔφη ἐκεῖται παρά τινι τὸ πρόπομα οὕτω καλούμενον ὡς νῦν ἡμεῖς φαμὲν καὶ ζητούντων πάντων, αὐτὸς ἔφη ἐγὼ ἐρῶ. Φύλαρχος ὁ Ἀθηναῖος ἢ ναυκρατίτης ἐν οἷς ὁ λόγος ἐστὶν αὐτῷ περὶ Ζήλα τοῦ βιθυνῶν βασιλέως ὃς ἐπὶ ξενίᾳ καλέσας τοὺς τῶν Γαλατῶν ἡγεμόνας, ἐπιβουλεύσας αὐτοῖς καὶ αὐτὸς διεφθάρη, φησὶν οὕτως, εἰ μνήμης εὐτυχῶ. προπόματι πρὸ τοῦ δείπνου περιεφέρετο καθὼς εἰώθει τὸ πρότερον. καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Οὐλπιανὸς ᾔτει πιεῖν ἐν ψυκτῆρι ἀρέσκειν ἑαυτῷ φάσκων διὰ τὸ ἑτοίμως ἀπομνημονεῦσαι. ἦν δὲ τῶν ἐν τοῖς προπόμασι φησὶ παρασκευαζομένων· ἀλλά τε καὶ δὴ καὶ ταῦτα. Μαλάχαι. Ἡσίοδος· οὐδ᾽ ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ᾽ ὄνειαρ. Τοῦτο ἀττικῶς. ἐγὼ δέ φησιν ἐν πολλοῖς ἀντιγράφοις εὗρον, τοῦ Ἀντιφάνους τὸ μάκλος, διὰ τὸ ο γεγραμμένον· τρώγοντες μολόχης ῥίζαν. Καὶ Ἐπίχαρμος· πρᾳότερος ἔστω γε μολόχης. Φαινίας δὲ ἐν τοῖς φυτικοῖς φησί· τῆς ἡμέρου μαλάχης ὁ σπερματικὸς τύπος καλεῖται πλακοῦς. ἐμφερὴς ὢν αὐτῷ· τὸ μὲν γὰρ κτενῶδες ἀνάλογον καθάπερ ἡ τοῦ πλακοῦντος κρηπίς. κατὰ μέσον τοῦ πλακουντικοῦ ὄγκου τὸ κέντρον ὀμφαλικόν. καὶ περιληφθείσης τῆς κρηπῖδος ὅμοιον γίνεται τοῖς θαλαττίοις περιγεγραμμένοις ἐχίνοις. ὁ δὲ σίφνιος Δίφιλος ἱστορεῖ· ὡς ἡ μαλάχη ἐστὶν εὔχυλος. λεαντικὴ ἀρτηρίας. τὰς ἐπιπολαίους κατακρίνουσα δριμύτητας. ἐπὶ τὸ πλεῖόν τε εἶναι φησὶν αὐτὴν τοῖς τῶν νεφρῶν καὶ τῆς κύστεως ἐρεθισμοῖς. εὐέκκριτόν τε εἶναι μετρίως καὶ τρόφιμον. κρείττω δὲ τὴν ἀγρίαν τῆς κηπευομένης. Ἕρμιππος δὲ Καλλιμάχειος καὶ εἰς τὴν καλουμένην φησὶν ἅλιμον προσίζοντα ἄδιψον, ἐμβάλλεσθαι τὴν μαλάχην οὖσαν χρησιμωτάτην. Κολοκύνται. Εὐθύδημος Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ λαχάνων σικύαν Ἰνδικὴν καλεῖ τὴν κολοκύντην. διὰ τὸ κεκομίσθαι τὸ σπέρμα ἐκ τῆς Ἰνδικῆς. Μεγαλοπολῖται δ᾽ αὐτὴν σικυωνίαν ὀνομάζουσι. Θεόφραστος δὲ τῶν κολοκυντῶν φησὶ οὐκ εἶναι ἐν μὲν ἰδέας· ἀλλ᾽ εἶναι τὰς μὲν, βελτίους. τὰς δὲ, χείρους. Μηνόδωρος δὲ ὁ Ἐρασιστράτειος Ἱκεσίου φίλος τῶν κολοκυντῶν φησίν· ἡ μὲν, Ἰνδικὴ ἡ καὶ αὐτὴ καὶ σικύα. ἡ δὲ, κολοκύντη. καὶ ἡ μὲν Ἰνδικὴ κατὰ τὸ πλεῖστον ἕψεται. ἡ δὲ κολοκύντη καὶ ὀπτᾶται. ἄχρι δὲ τοῦ νῦν λέγεσθαι παρὰ κνιδίοις τὰς κολοκύντας ἰνδικάς. Ἑλλησπόντιοι δὲ σικύας μὲν τὰς μακρὰς καλοῦσι. κολοκύντας δὲ, τὰς περιφερεῖς. Διοκλῆς δὲ κολοκύντας μὲν καλλίστας γίνεσθαι περὶ Μαγνησίαν. προσέτι τε γογγύλην ὑπερμεγέθη γλυκεῖαν καὶ εὐστόμαχον. ἐν Ἀντιοχείᾳ δὲ σικυόν. ἐν δὲ Σμύρνῃ καὶ Γαλατείᾳ θρίδακα. πήγανον δ᾽ ἐν Μύροις.

Δίφιλος δέ φησι· ἡ δὲ κολοκύντη ὀλιγότροφός ἐστι καὶ εὔφθαρτος. καὶ ὑγραντικὴ τῆς ἕξεως. καὶ εὐέκκριτος. εὔχυλος. εὐστομαχωτέρα δέ ἐστιν ἡ δι᾽ ὕδατος καὶ ὄξους λαμβανομένη. εὐχυλοτέρα δὲ ἡ ἀρτυτή. λεπτυντικωτέρα δέ ἐστιν ἡ μετὰ νάπυος. εὐπεπτοτέρα δὲ καὶ εὐεκκριτωτέρα ἡ καθεφθος. Μνησίθεος δέ φησιν· ὅσα εὐφυῶς διάκειται πρὸς τὴν τοῦ πυρὸς κατεργασίαν ὅτι ὅ, τε σικυὸς καὶ ἡ κολοκύντη. καὶ μῆλα κυδώνια. καὶ στρούθεια καὶ εἴ τι τοιοῦτο, ταῦθ᾽ ὅταν προσενεχθῇ, πυρωθέντα, δίδωσι τῷ σώματι τροφὴν οὐ πολλὴν μὲν, ἄλυπον δὲ καὶ μᾶλλον ὑγρά. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα τῆς κοιλίας ἐφεκτικὰ πάντα. δεῖ δὲ αὐτὰ λαμβάνειν ἑφθὰ μᾶλλον. Ἀττικοὶ δὲ, μόνως καλοῦσιν αὐτὴν κολοκύντην. Ἕρμιππος· τὴν κεφαλὴν ὅσην ἔχει. ὅσην κολοκύντη. Φρύνιχος· ὑποκοριστικῶς· ἢ μαζίον τι μικρὸν ἢ κολοκύντιον.

Ἐπίχαρμος· ὑγιέστερόν τ᾽ ἦν ἔτι κολοκύντας πολύ. Ἐπικράτης ὁ κωμῳδιοποιός· τί Πλάτων καὶ Σπεύσιππος καὶ Μενέδημος πρὸς τίσι νῦν διατρίβουσι. ποία φροντίς. ποῖος δὲ λόγος διερευνᾶται παρὰ τοῖσι. τάδε μοι πινυτῶς εἴ τι κατειδὼς ἥκεις λέξον πρὸς γᾶς. ἀλλ᾽ οἶδα λέγειν περὶ τῶνδε σαφῶς. Παναθηναίοις γὰρ ἰδὼν ἀγέλην μειρακίων ἐν γυμνασίοις Ἀκαδημείας, ἤκουσα λόγων ἀφάτων ἀτόπων. περὶ γὰρ φύσεως ἀφοριζόμενοι, διεχώριζον ζῴων τε βίον δένδρων τε φύσιν λαχάνων τε γένη. κᾆτ᾽ ἐν τούτοις τὴν κολοκύντην ἐξήταζον τίνος ἐστὶ γένους. καὶ τί ποτ᾽ ἀφωρίσαντο καὶ τίνος γένους εἶναι τὸ φυτόν. δήλωσον εἰ κάτοισθά τι. Πρώτιστα μὲν πάντες ἀναυδεῖς τότ᾽ ἐπέστησαν. καὶ κύψαντες χρόνον οὐκ ὀλίγον διεφρόντιζον. κᾆτ᾽ ἐξαίφνης ἔτι κυπτόντων καὶ ζητούντων τῶν μειρακίων, λάχανόν τις ἔφη στρογγύλον εἶναι. ποίαν δ᾽ ἄλλος. δένδρον δ᾽ ἕτερος. ταῦτα δ᾽ ἀκούων ἰατρός τις Σικελᾶς ἀπὸ γᾶς, κατέπερδε τῶν αὐτῶν ὡς ληρούντων. ἦπου δεινῶς ὠργίσθησαν χλευάζεσθαι τ᾽ ἐβόησαν. τὸ γὰρ ἐν λέσχαις τοιαῖσδε τοιαῦτα ποιεῖν ἀπρεπές. οὐδ᾽ ἐμέλησε τοῖς μειρακίοις. ὁ Πλάτων δὲ παρὼν καὶ μάλα πράως οὐδὲν ὀρινθεὶς ἐπέταξ᾽ αὐτοῖς πάλ-

Marginalia (right page): Neocles · De Ouo helenae pulcherrimae · Herodor · Lunae habitatio · Ibycus · Moliomde ex ouo gemiti · Ephipp · Nicomach · Epenetus · Heraclides · Vlpianus · Phylarchus · Zelas bithynorum rex · Hesiodus · Hesiodi locus · Antiphanes · Malache uel moloche · Epicharm · Phenias · Diphilus · Hermipp callimachius · Euthydemus · Theophrastus · Menodorus · Diocles · Diphilus · Mnesithe · Phrynichus · Epicharmus · Epicrates comicus · Plato

λιναφορεῖζεσθαι τίνος ἐστὶ γένους οἱ διεδίδρουν.

Ἄλεξις ὁ χαρίεις πρόπομα ὅλον παρατίθησι τοῖς διακρίνειν δυναμένοις.

Ἔλαθον γενόμενος οὐ τὸ πρᾶγμ' ὃ βούλομαι. κατὰ χειρὸς ἐδόθη· τὴν τράπεζαν εἰσέφερον
ἐφ' ἧς ἐπέκειτ' οὐ τυρὸς οὐδ' ἐλαῶν γένη, οὐδὲ παρέχουσαι κνῖσαν ἡμῖν πλείονα
παροψίδες καὶ λῆρος. ἀλλὰ παρετέθη ὑπερήφανος ὄζουσα τῶν ὡρῶν λοπάς.
τὸ τοῦ πόλου τοῦ παντὸς ἡμισφαίριον ἅπαντ' ἐνῆν τὰ κεῖ γὰρ ἐν ταύτῃ καλά.
ἰχθῦς. ἔριφοι. διέτρεχε τούτων σκορπίος. ὑπέφαινεν ᾠῶν ἡμίτομα τὸν ἀστέρα.
ἐπεβάλομεν τὰς χεῖρας. ὁ μὲν, ἐμοὶ λαλῶν ἅμα καὶ διανεύων ἠσχολεῖτο· τὴν δ' ἀπὼν
ἐπ' ἐμὲ κατήντα. τὸ πέρας οὐκ ἀνῆχ' ἕως τὴν λοπάδ' ὀρύττων ἀπέδειξα κόσκινον.

μύκαι. ἀριστίας. μύκησι δ' ὀρέχθει τὸ λάινον πέδον. Πολίοχος. Μεμαγμένην
μικρὰν μελαγχρῆ μᾶζαν ἠχυρωμένην ἑκάτερος ἡμῶν εἶχε δὶς τῆς ἡμέρας.
καὶ σῦκα βαιὰ καὶ μύκης τις ἐνίοτ' αὖ ἐπῆλθε. καὶ κοχλίας γινομένου ψακαδίου
ἀνηγρεύετ' αὖ. καὶ λάχανα τῶν αὐτοχθόνων. θλαστή τ' ἐλαία. καὶ πιεῖν οἰνάριον
ἦν ἀμφίβολον. Ἀντιφάνης. τὸ δεῖπνόν ἐστι μᾶζα κεχαρακωμένη ἀχύροισι πρὸς εὐτέλειαν ἐξωπλισμένη. καὶ βολβὸς εἷς καὶ παροψίδες τινές σόγχος τις ἢ μύκης τις ἢ τοιαῦθ' ἃ δὴ δίδωσιν ἡμῖν ὁ τόπος ἄθλι' ἀθλίοις. τοιοῦτος ὁ βίος ἀπύρετος. φλέγμ' οὐκ ἔχων. οὐδεὶς κρέως παρόντος ἐσθίει θύμον. οὐδ' οἱ δοκοῦντες πυθαγορίζειν. καὶ προελθών. τίς γ' οἶδεν ἡμῶν τὸ μέλλον ὅ, τι παθεῖν γέ πρωθ' ἑκάστῳ τῶν φίλων ταχὺ δὴ λαβὼν ὄπτα μύκητας πρινίνους τουσδὶ δύο. ὅτι Κηφισόδωρος ὁ Ἰσοκράτους μαθητὴς ἐν τοῖς κατὰ Ἀριστοτέλους τέσσαρα δ' ἐστὶ ταῦτα βιβλία. ἐπιτιμᾷ τῷ φιλοσόφῳ ὡς οὐ ποιήσαντι λόγου ἄξιον τὸ παροιμίας ἀθροῖσαι Ἀντιφάνους ὅλον ποιήσαντος δρᾶμα τὸ ἐπιγραφόμενον. παροιμίαι. ἐξ οὗ καὶ παρατίθεται τάδε. ἐγὼ γὰρ αὐτῶν τῶν ὑμετέρων φάγοιμι, μύκητας ὠμοὺς αὖ φαγεῖν δοκῶ καὶ στρυφνὰ μῆλα κἄτι πνίγοι βρῶμά τι. φύονται δὲ οἱ μύκητες γηγενεῖς. καὶ εἰσὶν αὐτῶν ἐδώδιμοι ὀλίγοι. οἱ γὰρ πολλοὶ ἀποπνίγουσι. διὸ καὶ Ἐπίχαρμος παίζων ἔφη. δι' αἱ μύκαι ἀπεσκληκότες πνιξεῖσθε.

Νίκανδρος δὲ ἐν γεωργικοῖς καταλέγει καὶ τίνες αὐτῶν εἰσὶν οἱ θανάσιμοι. λέγων. ἐχθρὰ δ' ἐλαίης ῥοιῆς τε πρίνου τε δρυός τ' ἀποπήματα κεῖται. οἰδαλέα σύγκολλα βαρὺ πνίγοντα μυκήτων. φησὶ δὲ καὶ ὅτι συκῆς ὁπότε στέλεχος βαθὺ κόπρῳ κακκρύψας ὕδασι τέγγῃς ἀεινάουσι νοτίζων. φύονται πυθμέσιν ἀκήρειοι. ὧν σὺ μύκητα θρεπτικὰ μή τι χαμαιζήλης ἀπὸ ῥίζης προτάμοιο. τὰ δ' ἄλλα οὐκ ἦν ἀναγνῶναι. καὶ τὰ μύκητας ἀμανίτας τό τ' ἐφθίσεις. φησὶν ὁ αὐτὸς Νίκανδρος ἐν τῷ αὐτῷ. Ἔφιππος. ἵν' ὥσπερ οἱ μύκητες ἀποπνίξαιμί σε. Ἐπαρχίδης Εὐριπίδην φησὶ τὸν ποιητὴν ἐπιδημῆσαι τῇ Ἰκάρῳ. καὶ γυναικός τινος μετὰ τέκνων κατὰ τοὺς ἀγρούς, δύο μὲν ἀρρένων τελείων, μιᾶς δὲ παρθένου, φαγούσης θανασίμους μύκητας καὶ ἀποπνιγείσης μετὰ τῶν τέκνων ποιῆσαι τουτὶ τὸ ἐπίγραμμα. ὦ τὸν ἀγήραντον πόλον αἰθέρος ἥλιε τέμνων ἆρ' εἶδες τοιόνδ' ὄμματι πρόσθε πάθος. μητέρα παρθενικήν τε κόρην δισσούς τε συναίμους ἐν ταὐτῷ φέγγει μοιριδίῳ φθιμένους. Διοκλῆς ὁ Καρύστιος ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν φησίν. ἄγρια ἑψήματα τεῦτλον. μαλάχη. λάπαθον. ἀκαλήφη. ἀνδράφαξις. βολβοί. ὕδνα. μύκαι. σία. Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ ὁμοίων. φησὶν ἐν ὕδατι γίνεσθαι. σελίνῳ ἐλείῳ τὸ φύλλον ἐοικός. διὸ καὶ Πτολεμαῖος ὁ δεύτερος εὐεργέτης Αἰγύπτου βασιλεύσας, παρ' Ὁμήρῳ ἀξιοῖ γράφειν. ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ σίου ἠδὲ σελίνου. σία γὰρ μετὰ σελίνου φύεται ἀλλὰ μὴ ἴα. Δίφιλος φησὶ τοὺς μύκητας εἶναι εὐστομάχους. κοιλίας διαχωρητικούς. θρεπτικούς. δυσπέπτους δὲ καὶ φυσώδεις. τοιούτους δὲ εἶναι τοὺς ἐν Κέῳ τῆς νήσου. πολλοὶ μέντοι καὶ κτείνουσι. δοκοῦσι δὲ οἰκεῖοι εἶναι οἱ λεπτότατοι καὶ ἁπαλοί. καὶ εὔθρυπτοι. οἱ ἐπὶ πτελέαις καὶ πίτυσι γινόμενοι. ἀνοίκειοι δὲ οἱ μέλανες καὶ πελιδνοὶ καὶ σκληροὶ καὶ οἱ μετὰ τὸ ἑψηθῆναι καὶ τεθῆναι πηξόμενοι. οἵτινες λαμβανόμενοι κτείνουσι. βοηθοῦνται δὲ ἀπὸ ὑδρομέλιτος πόσεως. καὶ ὀξυμέλιτος νήρου καὶ ὄξους. μετὰ τὴν πόσιν ἢ ἐμεῖν. διὸ καὶ δεῖ μάλιστα σκευάζειν αὐτοὺς μετὰ ὄξους καὶ ὀξυμέλιτος. ἢ μέλιτος ἢ ἁλῶν. οὕτω γὰρ αὐτῶν τὸ πνιγῶδες ἀφαιρεῖται. Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ φυτῶν ἱστορίας γράφει. ὑπόγεια δὲ τὰ τοιαῦτά ἐστι καὶ ἐπίγεια. καθάπερ οὓς καλοῦσί τινες πέζικας ἅμα τοῖς μύκησι γινομένους ἄρριζοι γὰρ καὶ αὐτοὶ τυγχάνουσιν. ὁ δὲ μύκης ἔχει προσφύσεως ἀρχὴν τὸν καυλὸν εἰς μῆκος. καὶ ἀποτείνουσιν ἀπ' αὐτοῦ ῥίζαι. φησὶ δὲ καὶ ὅτι ἐν τῇ περὶ τὰς Ἡρακλέους στήλας θαλάσσῃ ὅταν πλείω ὕδατα γίνηται, μύκητες φύονται πρὸς τῇ θαλάσσῃ. οὓς καὶ ἀπολιθοῦσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου φησί. καὶ Φαινίας δὲ ἐν πρώτῳ περὶ φυτῶν. τὰ μὲν φύειν τὰ δέ, οὐδὲ φύειν τὴν αὔξησιν. οὐδὲ τῆς σπερματικῆς ἴχνος κορυφώσεως. οὐδὲ σπερματώσεως. οἷον μύκης. ὕδνον. πτέρις. ἕλιξ. ὁ αὐτός φησι πτέρις ἣν ἔνιοι βλάχνον καλοῦσι. Θεόφραστος ἐν φυτικοῖς. λειόφλοια. καθάπερ ὕδνον. μύκης. πέζις. γεράνειον. ὕδνα. γίνεται καὶ ταῦτα αὐτόματα ἀπὸ γῆς. μάλιστα περὶ τοὺς ἀμμώδεις τόπους λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Θεόφραστος τὸ ὕδνον ὃ καλοῦσί τινες γεράνειον καὶ εἴ τι ἄλλο ὑπόγειον. καὶ πάλιν ἡ τῶν ἐγγειοτόκων τούτων γέννησις ἅμα καὶ φύσις. οἷον τοῦ τε ὕδνου καὶ τοῦ φυομένου περὶ Κυρήνην ὃ καλοῦσι μίσυν. δοκεῖ δ' ἡδὺ σφόδρα τοῦτ' εἶναι. καὶ τὴν ὀσμὴν ἔχειν κρεώδη. καὶ τὸ ἐν τῇ Θρᾴκῃ δὲ γενόμενον ἴτον. περὶ δὲ τούτων ἴδιόν τι λέγεται. φασὶ γὰρ ὅταν ὕδατα μετοπωρινὰ καὶ βρον-

ταὶ γίνωνται σκληραί, τότε γίνεσθαι. καὶ μᾶλλον ὅταν αἱ βρονταί. ὡς ταύτης αἰτιωτέρας οὔσης. οὐ διετίζειν δέ. ἀλλ' ἐπέτειον εἶναι. τὴν δὲ χρείαν καὶ τὴν ἀκμὴν ἔχειν τοῦ ἦρος. οὐ μὴν ἀλλ' ἔνιοί γε ὡς σπερματικῆς οὔσης τῆς ἀρχῆς ὑπολαμβάνουσι. ἐν γοῦν τῷ αἰγιαλῷ τῶν Μιτυληναίων οὔ φασι πρότερον εἶναι πρὶν ἢ γενομένης ἐπομβρίας τὸ σπέρμα κατενεχθῆναι ἀπὸ Τιαρῶν. τοῦτο δ' ἐστὶ χωρίον ἐν ᾧ πολλὰ γίνεται. γίνεται δὲ ἔν τε τοῖς αἰγιαλοῖς μάλιστα. καὶ ὅπου χώρα ὕπαμμος. καὶ γὰρ αἰτίαι τοιαῦται. φύεται δὲ καὶ περὶ Λάμψακον ἐν τῇ Ἀκαρνίδι. καὶ ἐν Ἀλωπεκοννήσῳ. κἀν τῇ Ἠλείων. Λυγκεὺς ὁ Σάμιος φησίν, ἀκαλήφην ἡ θάλασσα ἀνίησιν. ἡ δὲ γῆ ὕδνα καὶ Μάτρων ὁ παρῳδὸς ἐν τῷ δείπνῳ. ὄστρεά τ' ἤνεγκεν. Θέτιδος Νηρηΐδος ὕδνα. Δίφιλος δὲ φύσει δύσπεπτα φησὶν εἶναι τὰ ὕδνα. εὔχυλα δὲ καὶ παραλεαντικά. προσέτι δὲ διαχωρητικά. καὶ ἔνια αὐτῶν ὅμοια τοῖς μύκησι πνιγώδη εἶναι. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς ἐν Ἑλλησπόντῳ φησὶ οὔτε ὕδνον γίνεσθαι. οὔτε γλαυκίσκον. οὔτε θύμον. διὸ Ναυσικλείδους δημίαν μήτε ἔαρ μήτε φίλας. ὑδνόφυλλον δέ, φησὶ Πάμφιλος ἐν γλώσσαις τὴν φυομένην τῶν ὕδνων ὑπεράνω πόαν. ἀφ' ἧς τὸ ὕδνον γινώσκεσθαι. ἀκαλήφη λέγεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς οὕτως καὶ τὸ βοτανῶδες καὶ κνησμῶν αἴτιον. Ἀριστοφάνης Φοινίσσαις. πρῶτον πάντων ἔφυσαν φῶαι. εἶθ' ἑξῆς τὰς κραναὰς ἀκαλήφας. Ἀσπάραγοι. οὗτοι καὶ ἕλειοι. καὶ ὄρειοι καλοῦνται. ὧν οἱ κάλλιστοι οὐ σπείρονται. πάντη ὄντες τῶν ἐν τοῖς θεραπευτικοῖς οἱ δὲ σπαρτοί, καὶ σφόδρα ὑπὲρ μεγέθους γίνονται. ἐν Λιβύῃ δέ φασιν ἐν Γαιτουλίᾳ γίνεσθαι πάχος μὲν κυπρίου καλάμου. μῆκος δὲ ποδῶν δώδεκα. ἐν δὲ τῇ ὀρεινῇ καὶ παρωκεανίτιδι. πάχος μὲν μεγάλων ναρθήκων. μῆκος δὲ περὶ τοὺς εἴκοσι πήχεις. Κρατῖνος δὲ διὰ τοῦ φ ἀσφάραγον ὀνομάζει. καὶ Θεόπομπος. κἄπειτ' ἰδὼν ἀσφάραγον ἐν θάμνῳ τινί. Ἀμειψίας. οὐ σχῖνος οὐδ' ἀσφάραγος οὐ δάφνης κλάδοι. Δίφιλος δέ φησιν ὡς ὁ τῆς κράμβης ἀσφάραγος λεγόμενος ἰδίως ὅρμενος, εὐστομαχώτερός ἐστι καὶ ἐκκριτικώτερος. ὄψεων δὲ βλαπτικός. ἔστι δὲ δριμὺς καὶ οὐρητικός. καὶ ἀδικεῖ νεφροὺς καὶ κύστιν. Ἀττικοὶ δ' εἰσὶν οἱ λέγοντες ὅρμενον τὸν ἀπὸ τῆς κράμβης ἐξηνθηκότα. Σοφοκλῆς Ἰχνευταῖς. καὶ ἐξορμενίζει. κοὐκ ἐπισχολάζεται βλάστη. παρὰ τὸ ἐξορμεῖν καὶ βλαστάνειν. Ἀντιφάνης δὲ διὰ τοῦ π φησὶν ἀσπάραγον. ἀσπάραγος ἠγλάιζεν ὦχρος ἐξωθεῖτό τις. Ἀριστοφῶν. καππάριν. βληχώ. θύμον. ἀσπάραγον. πίτταν. ῥάμνον. σφάκελον. τύμπανον. Κοχλίας. Φιλύλλιος. οὐκ εἰμὶ τέττιξ. οὐδὲ κοχλίας ὦ γύναι. καὶ πάλιν. μαινίδες σκόμβροι κοχλίαι κορακῖνοι. Ἡσίοδος δὲ τὸν κοχλίαν φερέοικον καλεῖ. καὶ Ἀναξίλας δὲ ἀπιστότερος εἶ τῶν κοχλιῶν πολλῷ πάνυ. οἳ περιφέρουσ' ὑπ' ἀπιστίας τὰς οἰκίας. Ἀχαιός. Ἤ τ' ὅσους δ' ἄλτην τρέφει κοχλίας κεράστας. προβάλλεται δέ, κἂν τοῖς συμποσίοις γρῖφον τάξιν ἔχον περὶ τῶν κοχλιῶν οὕτως. ὑλογενὴς ἀνάκανθος ἀναίματος ὑγροκέλευθος. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ περὶ ζώων φησίν. οἱ κοχλίαι φαίνονται κύοντες ἐν τῷ μετοπώρῳ καὶ τοῦ ἔαρος. μόνοι τε οὗτοι τῶν ὀστρακοδέρμων συνδυαζόμενοι ὤφθησαν. Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ φωλευόντων. οἱ κοχλίαι φησὶ φωλεύουσι μὲν καὶ τοῦ χειμῶνος. μᾶλλον δὲ τοῦ θέρους. διό, καὶ πλεῖστοι φαίνονται τοῖς μετοπωρινοῖς ὕδασιν. ἡ δὲ φωλεία τοῦ θέρους καὶ ἐν τῇ γῇ καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων. λέγονται δέ τινες τῶν κοχλιῶν καὶ σέσιλοι. Ἐπίχαρμος. τούτων ἁπάντων ἀκρίδας ἀνταλλάσσονται. κόγχον δὲ τὸν σέσιλον. ἄπαγ' ἐς τὸν φθόρον. Ἀπελλᾶς δὲ Λακεδαιμονίους φησὶ σέμελον τὸν κοχλίαν λέγειν. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν δευτέρῳ ἐτυμολογιῶν. τὸν κοχλιῶν φησὶ τινὰς καλεῖσθαι κωλυσιδείπνους. βολβοί. τούτων Ἡρακλῆς ἐσθίειν παραιτεῖται ἐν Ἀμαλθείᾳ Εὐβούλου λέγων. θερμότερον ἢ κραυρότερον ἢ μέσως ἔχον

τοῦτ' ἔσθ' ἑκάστῳ μεῖζον ἢ Τροίαν ἑλεῖν κἀγὼ γὰρ οὐ καυλοῖσιν οὐδὲ σιλφίῳ.
οὐδ' ἱεροσύλοις καὶ πικραῖς παροψίσι βολβοῖς τ' ἐμαυτὸν χορτάσων ἐλήλυθα.
ἃ δ' εἰς τ' ἐδωδὴν πρῶτα καὶ ῥώμης ἀκμὴν καὶ πρὸς ὑγίειαν πάντα ταῦτ' ἐδαινύμην.
κρέας βόειον ἑφθὸν ἀσόλοικον μέγα. ἀκροκώλιόν τε γενικόν. ὀπτὰ δελφάκια
λιπαστὰ τρία. Ἄλεξις ἐμφανίζων τὴν τῶν βολβῶν πρὸς τὰ ἀφροδίσια δύναμιν, φησί. πίννας. κάραβον.
βολβούς. κοχλίας. κήρυκας. ᾠά. ἀκροκώλια τοσαῦτα τούτων εἴ τις εὕροι φάρμακα
ἐρῶντ' ἑταίρας ἕτερα χρησιμώτερα. Ξέναρχος. φθίνει δόμος ἀστοῖσι δεσποτῶν κεχηνότος
τύχαις ἀλάστωρ τ' εἰς πέπαικε. καὶ Πελοπιδῶν ἄστυ τοῖς οἶκος. κοὔτε βυσαύχην θεᾷ
Δηοῖ σιπύοισι γηγενὴς βολβὸς φίλοισι ἐφθὸς βοηθῶν δυνατὸς εἰς ἐπαρκέσαι.
μάπτω δὲ πόντου κυανέαις δίναις τραφεὶς φλεβὸς τροπωτὴρ πουλύπους ἁλοὺς βροτῶν
πλεκταῖς ἀγκάλαις τῆς τροχηλάτου κόρης γίμπλησι λοπάδος στερνοσώματον κύτος.

Ἀρχέστρατος. βολβῶν καὶ καυλῶν χαίρειν λέγω ὀξυβάφοισι ταῖς τ' ἄλλαισι παροψίσι πάσαις.

Ἡρακλείδης ὁ Ταραντῖνος ἐν συμποσίῳ. βολβὸς καὶ κοχλίας. καὶ ᾠόν. καὶ τὰ ὅμοια. δοκεῖ σπέρματος εἶναι ποιητικά. οὐ διὰ τὸ ὁμοειδεῖς ἔχειν τὰς πρώτας φύσεις καὶ τὰς αὐτὰς δυνάμεις τῷ σπέρματι. Δίφιλος οἱ βολβοὶ δύσπεπτοι μέν εἰσι. πολύτροφοι δὲ καὶ εὐστόμαχοι. ἔτι δὲ σμηκτικοὶ καὶ ἀμβλυωπικοὶ ὄψεως. διεγερτικοί τ' ἀφροδισίων. ἡ δὲ παροιμία φησίν. οὐδέν σ' ὀνήσει βολβὸς ἂν μὴ νεῦρ' ἔχῃς. διαφέρουσι δ' ὄντως αὐτῶν πρὸς ἀφροδίσια οἱ βασιλικοὶ λεγόμενοι οἳ καὶ κρείττονες τῶν ἄλλων εἰσί. μεθ' οὓς οἱ πυρροί. οἱ δὲ λευκοὶ καὶ λιβυκοί, σκιλλώδεις. χείριστοι δὲ πάντων οἱ Αἰγύπτιοι. αἱ δὲ βολβῖναι καλούμεναι εὐχυλότεραι μέν εἰσι τῶν βολβῶν οὐ μὴν οὕτω εὐστόμαχοι. διὰ τὸ γλυκάζον ἔχειν πάχος τι. καί τοι κα-

Βολβοί. κίχλαι. ἐπικιχλίδες ὁμήρου. συκαλίδες. σπίνοι. ὀρνίθια. ἐγκέφαλος.

νάδες εἰσὶ διὰ τὴν πολλὴν σκληρότητα καὶ δυσκίνητοι. Μνημονεύει δὲ βολβίνης μάτρων ἐν παρῳδίαις. Σύγκους δ' οὐκ ἂν ἔγωγε μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω. Μυελόεν βλάστημα καρηκομόωντας ἀκάνθαις. Βολβίνας θ' αἳ Ζηνὸς ὀλυμπίου εἰσὶν ἀοιδοί. Ἃς ἐν χέρσῳ θρέψε Διὸς παῖς ἄσπετος ὄμβρος. Λευκοτέρας χιόνος ἰδεῖν, ἀμύλοισιν ὁμοίας. Τάων φυομένων ἠράσατο πότνια γαστήρ. Ὅτι νίκανδρος μεγαρίτας βολβοὺς ἐπαινεῖ. Θεόφραστος δὲ ἐν ζ' φυτῶν ἐνιαχοῦ φησὶν οὕτω γλυκεῖς εἶναι οἱ βολβοί, ὥστε καὶ ὠμοὺς ἐσθίεσθαι, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ ταυρικῇ χερρονήσῳ. Τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ φαινίας. Ἔστι δὲ καὶ γένος φησὶ βολβῶν θεόφραστος ἐριοφόρων· ὃ φύεται ἐν αἰγιαλοῖς· ἔχει δὲ τὸ ἔριον ὑπὸ τοὺς πρώτους χιτῶνας, ὥστε ἀνὰ μέσον εἶναι τοῦ ἐδωδίμου τοῦ ἐντὸς καὶ τοῦ ἔξω· ὑφαίνεται δ' ἐξ αὐτοῦ καὶ πόδεια καὶ ἄλλα ἱμάτια, ὡς καὶ φαινίας φησί. τὸ δὲ ἐν ἰνδοῖς τριχῶδές ἐστι. Περὶ δὲ τῆς τῶν βολβῶν σκευασίας φιλήμων φησί· τὸν βολβὸν εἰ βούλει σκόπει ὅσα δαπανήσας εὐδοκιμεῖ. τυρόν. μέλι. σήσαμον. ἔλαιον. κρόμμυον. ὄξος. σίλφιον. αὐτὸς δ' ἐφ' αὑτοῦ ἐστι πονηρὸς καὶ πικρός. Ἡρακλείδης δὲ ὁ ταραντῖνος τῶν συμποσίων περιγράφων τοὺς βολβούς, φησί· περιγράφειν δεῖ τὴν πολλὴν βρῶσιν καὶ μάλιστα τῶν ἐχόντων ὁλκιμόν τι καὶ γλίσχρον. οἷον, ᾠῶν. βολβῶν. ἀκροκωλίων. κοχλιῶν. καὶ τῶν ὁμοίων. ἐπιμένει γὰρ τῇ κοιλίᾳ πλείονας χρόνους καὶ ἐμπλεκόμενα παρακατέχει τὰ ὑγρά. Κίχλαι. καὶ τούτων ἦσαν καὶ ἄλλων ὀρνίθων ἀγέλαι ἐν τοῖς προπόμασι. Τηλεκλείδης. ὀπταὶ δὲ κίχλαι μετ' ἀμητίσκων εἰς τὴν φάρυγ' εἰσεπέτοντο. συρακούσιοι δὲ τὰς κίχλας κιχήλας λέγουσιν. Ἐπίχαρμος. τάς τ' ἐλαιοφυλλοφάγους κιχήλας. Μέμνηται τούτων καὶ ἀριστοφάνης ἐν νεφέλαις. Τρία δὲ εἶναι γένη κιχλῶν ἀριστοτέλης ἱστορεῖ. ὧν τὴν πρώτην καὶ μεγίστην κίσσῃ πάρισον, εἶναι. ἣν καὶ καλεῖσθαι ἰξοφάγον· ἐπειδὴ ἰξὸν ἐσθίει. τὴν δέ, τῷ κοσσύφῳ ἴσην, ἣν ὀνομάζεσθαι τριχάδα. τὴν δὲ τρίτην ἐλαχίστην τῶν προειρημένων οὖσαν, ἰλλάδα ὀνομάζεσθαι. οἱ δὲ τυλάδα λέγουσιν. ὡς ἀλέξανδρος ἱστορεῖ ὁ μύνδιος. ἣν καὶ συναγελαστικὴν εἶναι. καὶ νεοττεύειν ὡς καὶ τὰς χελιδόνας. Ὅτι τὸ εἰς ὅμηρον ἀναφερόμενον ἐπύλλιον ἐπιγραφόμενον δὲ ἐπικιχλίδες ἔτυχε ταύτης τῆς προσηγορίας. διὰ τὸ τὸν ὅμηρον ᾄδοντα αὐτὰ τοῖς παισὶ κίχλας δῶρον λαμβάνειν. ἱστορεῖ μέναιχμος ἐν τῷ περὶ τεχνιτῶν. Συκαλίδες. Ἀλέξανδρος ὁ μύνδιος ἱστορεῖ ἀπὸ τῶν αἰγιθαλῶν ὑφ' ὧν μὲν ἐλαιὸς καλεῖται. ὑπὸ δέ τινων πιρίας. συκαλὶς δ' ὅταν ἀκμάζῃ τὰ σῦκα. δύο δ' εἶναι γένη αὐτῶν. συκαλίδα καὶ μελαγκόρυφον. Ἐπίχαρμος. ἄλλας συκαλλίδας. καὶ πάλιν. ἦν δ' ἐρωδιοὶ μακροκαμπυλαύχενοι. τέτρακές τε σπερματολόγοι. κὠγλααὶ συκαλλίδες. ἁλίσκονται δ' αὗται τῷ τῶν σύκων καιρῷ. διὸ βέλτιον ὀνομάζοιτ' ἂν δι' ἑνὸς λ. διὰ δὲ τὸ μέτρον ἐπίχαρμος διὰ δύο λ εἴρηκεν. Σπῖνοι. Εὔβουλος. Ἀμφιδρομίων ὄντων ἐν οἷς νομίζεται Ὀπτᾶν τε τυροῦ χερρονησίτου τόμον. Ἕψειν τ' ἐλαίῳ ῥάφανον ἠγλαϊσμένην. πνίγειν τε παχέων ἀρνίων στηθύνια. Τίλλειν τε φάττας καὶ κίχλας ὁμοῦ σπίνοις. ὁμοῦ τε χναύειν μαινίσι σηπίδια. πλοῦν τε πολλὰς πλεκτάνας ἐπιστρεφῶς. πίνειν τε πολλὰς κύλικας εὐζωρεστέρους. Κόψιχοι. Νικόστρατος φιλέταιρος. Τί οὖν ἀγοράζω. φράζε γάρ μοι πολυτελῶς. Ἀλλὰ καθαρείως. δέσποτ', ἐὰν περιτύχῃς ἀγόρασον. Καὶ νηττί' ὁπόσα σὺ βούλει. καὶ κίχλας. καὶ κοψίχους. ὀρνίθιων τε τῶν ἀγρίων τούτων συχνά. χαίρειν. Ἀντιφάνης δὲ καὶ ψᾶρας ἐν τοῖς βρώμασι καταλέγει. μέλι. πέρδικες. φάτται. νῆτται. χῆνες. ψαρός. κίττα. κολοιός. κόψιχος. ὄρτυξ. ὄρνις θήλεια. Πάντων ἡμῶν λόγον ἀπαιτεῖς. καὶ οὐδ' ὁτιοῦν ἔξεστιν εἰπεῖν ἀνυπεύθυνον. Ὅτι τὸ, στρουθάριον παρ' ἄλλοις τε καὶ δὴ καὶ παρ' εὐβούλῳ, περδίκια λαβὲ τέτταρ' ἢ καὶ πέντε. δέσποτα φρεῖς. στρουθάρια θ' οἷ' εὐφραγεῖν. ἀκανθυλλίδας. βιττάκους. σπίνια. κορχήλας. τά τ' ἄλλ' ἅττ' ἂν ἐπιτύχῃς. Ἐγκέφαλοι χοίρειοι. τούτων ἡμᾶς ἐσθίειν οὐκ εἴων οἱ φιλόσοφοι. φάσκοντες τοὺς αὐτῶν μεταλαμβάνοντας ἴσον καὶ κυάμους τρώγειν. κεφαλάς τε οὐ τοκήων μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων βεβήλων. οὐδένα οὖν τῶν ἀρχαίων βεβρωκέναι, διὰ τὸ τὰς αἰσθήσεις ἁπάσας σχεδὸν ἐν αὐτῷ εἶναι. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ ἀθηναῖος οὐδ' ὀνομάζειν τινὰ τῶν παλαιῶν φησὶν ἐγκέφαλον. καὶ σοφοκλέα γοῦν ἐν τραχινίαις ποιήσαντα τὸν ἡρακλέα ῥιπτοῦντα τὸν λίχαν ἐς θάλασσαν, οὐκ ὀνομάσαι ἐγκέφαλον ἀλλὰ λευκὸν μυελὸν ἐκκλίνοντα τὸ μὴ ὀνομαζόμενον. κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει μέσου κρατὸς διασπαρέντος αἵματός θ' ὁμοῦ. Καίτοι τἆλλα διαρρήδην ὀνομάσαντα. καὶ εὐριπίδης δὲ τὴν ἑκάβην θρηνοῦσαν εἰσαγαγὼν τὸν ἀστυάνακτα ἀπὸ τῶν ἑλλήνων ῥιφθέντα, φησί.

Δύστηνε κρατὸς ὥς σ' ἔκειρεν ἀθλίως. Τύχη πατρῴα λοξίου πυργώματα.
Ὃν πόλλ' ἐκήπευσ' ἡ τεκοῦσα βόστρυχον. Φιλήμασίν τ' ἔδωκεν. ἔνθεν ἐκγελᾷ
Ὀστέων ῥαγέντων φόνος. ἵν' αἰσχρὰ μὴ λέγω. Ἔχει δὲ ἐπιστασίαν ἡ τῶν ποιημάτων τούτων ἐκδοχή.

καὶ γὰρ φιλοκλῆς τὸν ἐγκέφαλον φησίν· οὐδ' ἂν ἐγκεφάλου γεύσαιτο λίπος. Καὶ ἀριστοφάνης. Ἀπολέσαι μ' ἂν ἐγκεφάλου θρίω δύο. καὶ ἄλλοι. λευκὸν οὖν ἂν εἴη μυελὸν εἰρηκὼς σοφοκλῆς ποιητικῶς. εὐριπίδης τε τὸ τῆς προσόψεως εἰδεχθὲς καὶ αἰσχρὸν οὐχ αἱρούμενος ἐναργῶς ἐμφανίσαι, ἐδήλωσεν ὡς ἐβούλετο. Ὅτι δ' ἱερὸν ἐνόμιζον τὴν κεφαλήν, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ κατ' αὐτῆς ὀμνύειν. καὶ τοὺς γινομένους ὑπ' αὐτῆς πταρμοὺς προσκυνεῖν ὡς ἱερούς. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς συγκαταθέσεις βεβαιουμένας τῇ

Ἐγκέφαλος. ἔλαιον. Ἔλαιον. γάρος. ὄξος. Ὄξος. ἀρτύματα. κύμινον.

ταύτης ἐπινεύσει· ὡς καὶ ὁ ὁμηρικὸς Ζεύς φησιν. εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ ἐπινεύσομαι.

Ὅτι εἰς τὸ πρόπομα καὶ ταῦτα ἐνέβαλλον. τὸ πέπερι. φύλλης. σμύρνα. κύπειρον. μύρον αἰγύπτιον. Ἀντιφάνης. ἂν μὲν ἄρα πέπερί τις φέρῃ πριάμενος, στρεβλοῦν γράφουσι τοῦτον ὡς κατάσκοπον. πάλιν. νῦν δεῖ περιιόντα πέπερι καὶ καρπὸν βλίτου ζητεῖν. Εὔβουλος. κόκκον λαβοῦσα κνίδιον ἢ τοῦ πεπέριδος τρίψασ' ὁμοῦ σμύρνῃ διαπάττει τὴν ὁδόν. Ὠφελίων. Λιβυκὸν πέπερι θυμίαμα. καὶ βιβλίον πλάτωνος ἐμβρόντητον. Νίκανδρος θηριακοῖς. Ἢ καὶ λεπτοθρίοιο πολὺ χλοάφυλλα κονίζης. Πολλάκι δὴ πέπερι κόψας νέον ἢ ἀπὸ μήδων Κάρδαμον. Θεόφραστος ἐν φυτῶν ἱστορίᾳ. τὸ πέπερι καρπὸς μέν ἐστι. δίττον δὴ αὐτοῦ τὸ γένος. τὸ μέν, στρογγύλον ὥσπερ ὀρόβου κέλυφος. ὑπέρυθρον. τὸ δέ, πρόμηκες μέλαν. σπερμάτια μηκωνικὰ ἔχον. ἰσχυρότερον δὲ πολὺ τοῦτο θατέρου. θερμαντικὰ δὲ ἄμφω. διὸ καὶ πρὸς τὸ κώνειον βοηθεῖ ταῦτα. ἐν δὲ τῷ περὶ πνιγμοῦ γράφει. ἡ δὲ τούτων ἀνάκτησις ὄξους ἐγχύσει καὶ πεπέριδος. ἢ κνίδης καρπῷ τριφθείσης. τοῦτο δ' ἡμᾶς τηρῆσαι δεῖ ὅτι οὐδέτερον ὄνομα οὐδέν ἐστι παρὰ τοῖς ἕλλησιν εἰς ι λῆγον. εἰ μὴ μόνον τὸ μέλι. τὸ γὰρ πέπερι καὶ κόμμι καὶ κοῖφι ξενικά. Ἔλαιον. Σαμιακοῦ ἐλαίου μνημονεύει ἀντιφάνης ἢ ἄλεξις. οὑτοσὶ δέ σοι τοῦ λευκοτάτου πάντων ἐλαίου σαμιακοῦ ἐστι μετρητής. καρικοῦ δὲ ὠφελίων. Ἐλαίῳ καρικῷ ἀλείφετο. Ἀμύντας ἐν σταθμοῖς περσικοῖς φησί. φέρει τὰ ὄρη τερέμινθον καὶ σχῖνον. καὶ κάρυα τὰ περσικά. ἀφ' ὧν ποιοῦσι τῷ βασιλεῖ ἔλαιον πολύ. Κτησίας δὲ ἐν καρμανίᾳ φησὶ γίνεσθαι ἔλαιον ἀκάνθινον ᾧ χρῆσθαι βασιλέα. ὃς καὶ καταλέγων ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν ἀσίαν φόρων τρίτῳ βιβλίῳ πάντα τὰ τῷ βασιλεῖ παρασκευαζόμενα ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὔτε πεπέρεως μέμνηται, οὔτε ὄξους ὃ μόνον ἄριστόν ἐστι τῶν ἡδυσμάτων. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ δείνων ἐν τῇ περσικῇ πραγματείᾳ. ὅς γε φησὶ καὶ ἅλας ἀμμωνιακοὺς ἀπ' αἰγύπτου ἀναπέμπεσθαι βασιλεῖ. καὶ ὕδωρ ἐκ τοῦ νείλου. Ἐλαίου δὲ τοῦ ὠμοτριβοῦς καλουμένου μέμνηται θεόφραστος ἐν τῷ περὶ ὀδμῶν. φάσκων αὐτὸ γίνεσθαι ἐκ τῶν φαύλων ἐλαιῶν. καὶ ἐξ ἀμυγδαλῶν. τοῦ δὲ ἐν θουρίοις γινομένου ἐλαίου ὡς διαφόρου μνημονεύει ἄμφις. ἐν θουρίοις τοὔλαιον, ἐν γέλᾳ φακῆ. Γάρος. Κρατῖνος. Ὁ τάλαρος ὑμῶν διάπλεως ἔσται γάρου. Φερεκράτης. Τριπτολέμῳ τοῦ ταριχηροῦ γάρου. Πλάτων. Ἐν σαπρῷ γάρῳ βάπτοντες ἀποπνίξουσί με. Ὅτι δ' ἀρσενικόν ἐστι τοὔνομα, αἰσχύλος δηλοῖ, εἰπών. καὶ τὸν ἰχθύων γάρον. Ὄξος. τοῦτο μόνον ἀττικοὶ τῶν ἡδυσμάτων εἶδος καλοῦσι. κάλλιστον δ' ὄξος εἶναι φησὶ χρύσιππος ὁ φιλόσοφος, τό, τε αἰγύπτιον καὶ τὸ κνίδιον. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν πλούτῳ φησί. ὄξει διέμενος σφηττίῳ. Δίδυμος δ' ἐξηγούμενος τὸ ἰαμβεῖον, φησίν. ἴσως διότι οἱ σφήττιοι ὀξεῖς. μνημονεύει δέ που καὶ τῶν ἐκ κλεωνῶν ὄξους ὡς διαφόρου. ἐν δὲ κλεωναῖς ὀξύτιδές εἰσι. Καὶ δίφιλος. Δειπνεῖ τε κατεδὺς πῶς δοκεῖς λακωνικῶς. Ὄξους δὲ κοτύλην. πάξ. τί πάξ. ὀξὺς μέτρον Χωρεῖ τοσοῦτο τῶν κλεωναίων. Φιλωνίδης. Τὰ κατὰ χύσματ' αὐτοῖσιν ὄξος οὐκ ἔχει. Ὁ δὲ ταραντῖνος ἡρακλείδης ἐν τῷ συμποσίῳ φησί. τὸ ὄξος τινὰ τῶν ἐκτὸς συνιστάνει. παραπλησίως δὲ καὶ τὰ ἐν κοιλίᾳ. τὰ ἐν τῷ ὄγκῳ διαλύει. διὰ τὸ δηλονότι διαφόρους ἐν ἡμῖν μίγνυσθαι χυμούς. Ἐθαυμάζετο δὲ καὶ τὸ δεκελεικὸν ὄξος. ἄλεξις. Τέτταρας κοτύλας Ἀναγκάσας μεμεστὰς αὐτοῦ σπάσαι. Ὄξους δεκελεικοῦ, διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης ἄγεις. Λεκτέον δὲ ὀξὺ γὰρ διὰ τοῦ υ. καὶ τὸ δεχόμενον αὐτὸ ἀγγεῖον ὀξύβαφον. Ἐπεὶ καὶ λυσίας ἐν τῷ κατὰ θεοπόμπου αἰκίας εἴρηκεν. Ἐγὼ δ' ὀξύμελι πίνω. οὗτος οὖν ἐβούλετο καὶ ὀξυρόδινον. Ὅτι ἀρτύματα εὕρηται παρὰ σοφοκλεῖ. καὶ βορᾶς ἀρτύματα. καὶ παρ' αἰσχύλῳ. διαβρέχεις τἀρτύματα. καὶ θεόπομπος δέ φησι. Πολλοὶ μὲν ἀρτύματος μέδιμνοι. πολλοὶ δὲ σάκκοι καὶ θύλακοι βιβλίων. καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων τῶν χρησίμων πρὸς τὸν βίον. τὸ δὲ ῥῆμα κεῖται παρὰ σοφοκλεῖ. ἐγὼ μάγειρος ἀρτύσω σοφῶς. Κρατῖνος. γλαύκῳ οὐ πρὸς παντός ἐστιν ἀρτῦσαι καλῶς. Εὔπολις. Ὄψῳ πονηρῷ πολυτελῶς ἠρτυμένῳ. Ὅτι ἀρτύματα ταῦτα καταλέγει που ἀντιφάνης. Ἀσταφίδος. ἁλῶν. σιραίου. σιλφίου. τυροῦ. θύμου. σησάμου. νίτρου. κυμίνου. ὀριγάνου. βοτανίων. ὄξους. ἐλαῶν εἰς ἀβυρτάκην. χλόης. καππάριδος. ᾠῶν. ταρίχων. καρδάμων. θρίων. ὀποῦ. Ὅτι οἴδασιν οἱ παλαιοὶ τὸ αἰθιοπικὸν καλούμενον κύμινον. ὅτι εἴρηται ἀρσενικῶς ὁ θύμος. καὶ ὁ ὀρίγανος. Ἀναξανδρίδης. ἀσφάραγον σχῖνόν τε τέμνων καὶ ὀρίγανον. ὃς δὴ σεμνύνει τὸ τάριχον ὁμοῦ μαλθακῷ κοριάννῳ. Ἴων. Αὐτὰρ ὅ γ' ἐμμαπέως τὸν ὀρίγανον ἐν χερὶ κεύθει. θηλυκῶς δὲ πλάτων ἢ κάνθαρος. ἢ ἐξ ἀρκαδίας οὕτω δριμυτάτην ὀρίγανον. Οὐδετέρως ἐπίχαρμος καὶ ἀμειψίας. Τὸν δὲ θύμον, ἀρσενικῶς νίκανδρος ἐν μελισσουργικοῖς. Ὅτι τοὺς πέπονας κρατῖνος μὲν σικυοὺς σπερματίας κέκληκεν ἐν ὀδυσσεῦσι.

Πώποτ' εἶδές μοι τὸν ἄνδρα ποῦ λαβόντα φίλον — Ἐν πάρῳ σικυὸν μέγιστον σπερματίαν ὠνούμενον.
Πλάτων λαΐῳ. Οὐχ ὁρᾷς — Ὁ δ' ὁ μελέαγρος γλαύκωνος ὢν μεγάλου γένους
Κόκκυξ ἠλίθιος περιέχεται. — Σικυοῦ πέπονος εὐνουχίου κνήμας ἔχων.

Ἀναξίλας. Τὰ δὲ σφυρὰ ὤιδει μᾶλλον ἢ σικυὸς πέπων. Θεόπομπος. μαλακωτέρα πέπονος σικυοῦ μοι γέγονε. Φαινίας. βρωτὰ μὲν ἁπαλὰ τῷ περικαρπίῳ σικυὸς καὶ πέπων αὐτοῦ τοῦ σπέρματος. πεπτόμενον δὲ τὸ περικάρπιον μόνον. κολοκύντη δὲ ὠμὴ μέν, ἄβρωτος. ἑφθὴ δὲ καὶ ὀπτὴ βρωτή.

Διοκλῆς δ' ὁ Καρύστιος ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν φησίν· ἑφθὰ ἄγρια· *ἐν οἷς θρίδακα. ταύτης κρατίστην, τὴν μέλαιναν. κάρδαμον. ἀνδριακὸν σίναπι. κρόμυον. τούτου εἶδος ἀσκαλώνιον καὶ γήτειον. σκόροδον. φύσιγγες. σικυός. πέπων. μήκων. καὶ μετ' ὀλίγα. ὁ πέπων δ' ἐστὶν εὐκαρδιώτερος καὶ εὐπεπτότερος. ἑφθὸς δ' ὁ σικυὸς ἁπαλὸς ἄλυπος οὐρητικός. ὁ δὲ πέπων ἑψηθεὶς ἐν μελικράτῳ, διαχωρητικώτερος. Σπεύσιππος δ' ἐν τοῖς ὁμοίοις. τὸν πέπονα καλεῖ σικύαν. Διοκλῆς δὲ πέπονα ὀνομάσας, οὐκέτι καλεῖ σικύαν. καὶ ὁ Σπεύσιππος δὲ σικύαν εἰπών, πέπονα οὐκ ὀνομάζει. Δίφιλος δέ φησιν ὁ πέπων εὐχυλότερός ἐστι καὶ ἐπικρατητικός. κακοχυλότερος δὲ, ὀλιγότροφος δὲ καὶ εὔφθαρτος. καὶ εὐεκκριτώτερος. θρίδαξ. ταύτην Ἀττικοὶ θριδακίνην καλοῦσιν. Ἐπίχαρμος· θρίδακος ἀγρολελεμμένας τὸν καυλόν. θριδακινίδας δ' εἴρηκε Στράττις. γρασοκονειδῆς αἱ κατ' εὐφύλλους ἀνὰ κήπους πεντήκοντα ποδῶν ἴχνεσι βαίνουσαί τ' ἐφαπτόμεναι ποδῶν σατυριδίων μακροκέρκων χοροὺς ἑλίσσουσαι παρ' ὠκίμων πέταλα καὶ θριδακινίδων εὐόσμων τε σελίνων. Θεόφραστος δέ φησι· τῆς θριδακίνης ἡ λευκὴ γλυκυτέρα καὶ ἁπαλωτέρα. γένη δ' αὐτῆς τρία· τὸ πλατύκαυλον. καὶ στρογγυλόκαυλον. καὶ τέταρτον τὸ λακωνικόν. αὕτη δ' ἔχει τὸ μὲν φύλλον σκολυμῶδες. ὀρθὴ δὲ καὶ εὐαυξὴς ἀπαράβλαστός ἐστιν ἐκ τοῦ καυλοῦ. τῶν δὲ πλατέων οὕτω τινὲς γίνονται πλατύκαυλοι, ὥστ' ἐνίους χρῆσθαι καὶ θύραις κηπευτικαῖς. τῶν δὲ καυλῶν φησι κολουσθέντων, ἡδίους τοὺς παραβλαστεῖς εἶναι. Νίκανδρος δὲ ὁ Κολοφώνιος ἐν δευτέρῳ γλωσσῶν. βρένθιν λέγεσθαι φησὶ παρὰ Κυπρίοις θρίδακα. οὗ ὁ Ἄδωνις καταφυγὼν ὑπὸ τοῦ κάπρου διεφθάρη. Ἄμφις τε ἐν Ἰαλέμῳ φησί. ἐν ταῖς θριδακίναις ταῖς κακῶς ἀπολουμέναις. ἃς εἰ φάγοι τις ἐντὸς ἑξήκοντ' ἐτῶν

ὁπότε γυναικὸς λαμβάνοι κοινωνίαν / στρέφοιτ' ἂν ὅλην τὴν νύκτα μηδὲ ἓν πλέον
ὧν βούλεται δρῶν ἀντὶ τῆς ὑπουργίας / τῇ χειρὶ τρίβων τὴν ἀναγκαίαν τύχην.

Καὶ Καλλίμαχος δέ φησιν. ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τὸν Ἄδωνιν ἐν θριδακίνῃ κρύψειεν ἀλληγορούντων τῶν ποιητῶν ὅτι ἀσθενεῖς εἰσι πρὸς ἀφροδίσια οἱ συνεχῶς χρώμενοι θρίδαξι. καὶ Εὔβουλος δ' ἐν Ἀστύτοις φησί·

μὴ παρατίθει μοι θριδακίνας ὦ γύναι / ἐπὶ τὴν τράπεζαν. ἢ σεαυτὴν αἰτιῶ.
ἐν τῷ λαχάνῳ τούτῳ γὰρ ὡς ὁ λόγος ποτὲ / τὸν Ἄδωνιν ἀποθανόντα προὔθηκε Κύπρις.
ὥστ' ἐστὶ νεκύων βρῶμα.

Κρατῖνος δέ φησι. Φάωνος ἐρασθεῖσαν τὴν Ἀφροδίτην ἐν καλαῖς θριδακίναις αὐτὸν ἀποκρύψαι. Μαρσύας δ' ὁ νεώτερος, ἐν χλόῃ κειθῶν. Ἱππώνακτα δὲ τετρακίνην τὴν θρίδακα καλεῖν. Πάμφιλος ἐν γλώσσαις. Κλείταρχος δὲ Φρύγας οὕτω καλεῖν. Ἴβυκος δ' ὁ Πυθαγόρειος τὴν ἐκ γενέσεως θρίδακα πλατύφυλλον τετανιῶδη καυλόν. ὑπὸ μὲν τῶν Πυθαγορείων λέγεσθαι εὐνοῦχον. ὑπὸ δὲ τῶν γυναικῶν ἀστύτιδα. διουρητικοὺς γὰρ παρασκευάζει καὶ ἐκλύτους πρὸς τὰ ἀφροδίσια. ἔστι δὲ κρατίστη ἐσθίεσθαι. Δίφιλος δέ φησιν ὡς ὁ τῆς θρίδακος καυλός, πολύτροφός ἐστι καὶ δυσέκκριτος μᾶλλον τῶν φύλλων. ταῦτα δὲ πνευστικώτερά ἐστι καὶ τροφιμώτερα καὶ εὐεκκριτώτερα. κοινῶς μέντοι ἡ θρίδαξ εὐστόμαχος ψυκτική. εὐκοίλιος. ὑπνωτική. εὔχυλος. ἐφεκτική τῆς πρὸς τὰ ἀφροδίσια ὁρμῆς. ἡ δὲ τρυφερωτέρα θρίδαξ, εὐστομαχωτέρα καὶ μᾶλλον ὕπνον ποιοῦσα. ἡ δὲ σκληροτέρα καὶ ψαθυρὰ ἧττον ἐστὶ καὶ εὐστόμαχος. καὶ εὐκοίλιος. ὕπνον τε ποιεῖ. ἡ δὲ μέλαινα θρίδαξ ψύχει μᾶλλον. εὐκοίλιός τε ἐστί. καὶ αἱ μὲν θεριναὶ εὐχυλότεραι. καὶ τροφιμώτεραι. αἱ δὲ φθινοπωριναὶ ἄτροφοι καὶ ἀχυλότεραι. ὁ δὲ καυλὸς τῆς θρίδακος ἄδιψος εἶναι δοκεῖ. θρίδαξ δ' ἑψομένη ὁμοίως τῷ ἀπὸ κράμβης ἀσπαράγῳ ἐν λοπάδι ὡς Γλαυκίας ἱστορεῖ, κρείττων τῶν ἄλλων ἑψητῶν λαχάνων. ἐν ἄλλοις δὲ Θεόφραστος ἐπίσπορα φησὶ καλεῖσθαι. τεύτλιον. θριδακίνην. εὔζωμον. νᾶπυ. λάπαθον. κορίαννον. ἄνηθον. κάρδαμον. Δίφιλος δὲ κοινῶς φησιν εἶναι πάντα τὰ λάχανα ἄτροφα καὶ λεπτυντικὰ. καὶ κακόχυλα. ἔτι τε ἐπιπολαστικὰ καὶ δυσοικονόμητα. θερινῶν δὲ λαχάνων Ἐπίχαρμος μέμνηται. κίναρα.

Ταύτα Σοφοκλῆς ἐν Κολχίσι κυνάραν καλεῖ. ἐν δὲ Φοίνικι. κύναρος ἄκανθα πάντα πληθύει γύην. Ἑκαταῖος δ' ὁ Μιλήσιος ἐν Ἀσίας περιηγήσει εἰ γνήσιον τοῦ συγγραφέως τὸ βιβλίον, Καλλίμαχος γὰρ αὐτὸ ἀναγράφει νησιώτου. ὅστις δ' οὖν ὁ ποιήσας, λέγει οὕτω· περὶ τὴν Ὑρκανίην θάλασσαν καλεομένην οὔρεα ὑψηλὰ καὶ δασέα ὕλῃσι. ἐπὶ δὲ τοῖσιν οὔρεσιν ἄκανθα κυνάρη. καὶ ἑξῆς. Παρθῶν πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χοράσμιοι οἰκοῦσι γῆν ἔχοντες καὶ πεδία καὶ οὔρεα. ἐν δὲ τοῖσιν οὔρεσι, δένδρεα ἔνι ἄγρια. ἄκανθα κυνάρα. ἰτέα. μυρίκη. καὶ περὶ τὸν Ἰνδὸν δέ φησι ποταμὸν, γίνεσθαι τὴν κυνάραν. καὶ Σκύλαξ δὲ ἢ Πολέμων, εἶναι δὲ τὴν γῆν ὑδρηλήν. κρήνῃσι καὶ ὀχετοῖσιν. ἐν δὲ τοῖς οὔρεσι πέφυκε κυνάρα καὶ βοτάνη ἄλλη. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. ἐντεῦθεν δὲ ὄρος παρατείνει τοῦ ποταμοῦ καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν. ὑψηλόν τε καὶ δασὺ ἀγρίῃ ὕλῃ καὶ ἀκάνθῃ κυνάρᾳ. Δίδυμος δ' ὁ γραμματικὸς ἐξηγούμενος παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τὸ κύναρος ἄκανθα, μή ποτε φησὶ τὴν κυνόσβατον λέγει, διὰ τὸ ἀκανθῶδες καὶ τραχὺ εἶναι τὸ φυτόν. καὶ γὰρ ἡ Πυθία, ξυλίνην κύνα αὐτὸ εἶπεν. καὶ ὁ Λοκρὸς χρησμὸν λαβὼν ἐκεῖ πόλιν οἰκίζειν, ὅπου ἂν ὑπὸ ξυλίνης κυνὸς δηχθῇ, καταμυχθεὶς τὴν κνήμην ὑπὸ κυνοσβάτου, ἔκτισε τὴν πόλιν. ἔστι δὲ ὁ κυνόσβατος μεταξὺ θάμνου καὶ δένδρου ὥς φησι Θεόφραστος. καὶ τὸν καρπὸν ἔχει ἐρυθρὸν παραπλήσιον τῇ ῥοιᾷ. ἔχει δὲ καὶ τὸ φύλλον ἀγνῶδες. Φανίας δ' ἐν πέμπτῳ περὶ φυτῶν, κάκτον σικελικήν τινα καλεῖ ἀκανθῶδες φυ-

τόν. ὡς καὶ Θεόφραστος ἐν ἕκτῳ περὶ φυτῶν. ἡ δὲ κάκτος καλουμένη περὶ Σικελίαν μόνον ἐν τῇ Ἑλλάδι δ' οὐκ ἔστι. ἀφίησι δ' εὐθὺς πρὸς τῆς ῥίζης καυλοὺς ἐπιγείους. τὸ δὲ φύλλον ἔχει πλατὺ καὶ ἀκανθῶδες. καυλοὺς δὲ τοὺς καλουμένους κάκτους. ἐδώδιμοι δ' εἰσὶ περιλεπόμενοι. καὶ μικρὸν ὑπόπικροι καὶ ἀποθησαυρίζουσιν αὐτοὺς ἐν ἅλμῃ. ἕτερον δὲ καυλὸν ὀρθὸν ἀφίησιν ὃν καλοῦσι πτέρνικα. καὶ τοῦτον ἐδώδιμον. τὸ δὲ περικάρπιον ἀφαιρεθέντων τῶν παππωδῶν, ἐμφερὲς τῷ τοῦ φοίνικος ἐγκεφάλῳ. ἐδώδιμον καὶ τοῦτο. καλοῦσι δ' αὐτὸ ἀσκάληρον. τίς δὲ τούτοις οὐχὶ πειθόμενος θαρρῶν ἂν εἴποι τὴν κάκτον εἶναι ταύτην τὴν ὑπὸ Ῥωμαίων μὲν καλουμένην καρδοῦον οὐ μακρὰν ὄντων τῆς Σικελίας, περιφανῶς δ' ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κινάραν ὀνομαζομένην. ἀλλαγῇ γὰρ δύο γραμμάτων κάρδος καὶ κάκτος ταὐτὸν ἂν εἴη.

Σαφῶς δ' ἡμᾶς διδάσκει καὶ Ἐπίχαρμος μετὰ τῶν ἐδωδίμων λαχάνων. καὶ τὴν κάκτον καταλέγων οὕτως· μήκων. μάραθοι. τραχέες τε κάκτοι. τοῖς ἄλλοις μὲν φαγεῖν ἐν τοῖ λαχάνοις ἐς* τὸ πιὸν αἴ κά τις ἐκ τρίψας καλῶς παρατιθῆ, ἀδύς ἐστιν. αὐτὸς δ' ἐπ' αὐτοῦ χαιρέτω. καὶ πάλιν. θρίδακας. ἐλάταν χῖνον. ῥαφανίδας. κάκτους. καὶ πάλιν, ὁ δέ τις ἀγρόθεν ἔοικε μάραθα καὶ κάκτος φέρειν. ἴφυον. λάπαθον. ὀτόστυλλον. σκόλιον. σερίδα. δράκτυλον. πτέριν. κάκτον. ὀνόπορδον. καὶ Φιλητᾶς ὁμοίως. γηρύσαιτο δὲ νεβρὸς ἀπὸ ψυχὴν ὀλέσασα ὀξείης κάκτου τύμμα φυλαξαμένη. ἀλλὰ μὴν καὶ κινάραν ὠνόμασε παραπλησίως ἡμῖν Σώπατρος ὁ παρῳδὸς. γεγονὼς τοῖς χρόνοις κατ' Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου ἐπιβιοὺς δὲ καὶ ἕως τοῦ δευτέρου τῆς Αἰγύπτου βασιλέως ὡς αὐτὸς ἐμφανίζει ἔν τινι τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ. Πτολεμαῖος δ' ὁ Εὐεργέτης βασιλεὺς Αἰγύπτου εἷς ὢν τῶν Ἀριστάρχου τοῦ γραμματικοῦ μαθητῶν, ἐν δευτέρῳ ὑπομνημάτων γράφει οὕτως, περὶ Βερενίκην τῆς Λιβύης Λήθων ποταμός ἐν ᾧ γίνεται ἰχθὺς λάβραξ καὶ χρύσοφρυς καὶ ἐγχέλεων πλῆθος καὶ τῶν καλουμένων βασιλικῶν. αἳ τῶν τε ἐκ Μακεδονίας καὶ τῆς Κωπαΐδος λίμνης τὸ μέγεθος εἰσὶν ἡμιόλιαι. πᾶν τε τὸ ῥεῖθρον αὐτοῦ ἰχθύων ποικίλων ἐστὶ πλῆρες. πολλῆς δ' ἐν τοῖς τόποις κινάρας φυομένης, οἵ τε συνακολουθοῦντες ἡμῖν στρατιῶται πάντες δρεπόμενοι συνεχρῶντο, καὶ ἡμῖν προσέφερον ψιλοῦντες τῶν ἀκανθῶν. οἶδε δὲ καὶ Κίναρον καλουμένην νῆσον ἧς μνημονεύει Σῆμος. Ἐγκέφαλος φοίνικος. Θεόφραστος περὶ φοίνικος τοῦ φυτοῦ εἰπών, ἐπιφέρει. ἡ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν καρπῶν φυτεία τοιαύτη τίς. ἡ δ' ἄλλη ἀπ' αὐτοῦ ὅταν ἀφέλωσι τὸ ἄνω ἐν ᾧ ἐστιν ὁ ἐγκέφαλος. καὶ Ξενοφῶν ἐν δευτέρῳ ἀναβάσεως, γράφει τάδε. ἐνταῦθα καὶ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ φοίνικος πρῶτον ἔφαγον οἱ στρατιῶται. καὶ οἱ πολλοὶ ἐθαύμαζον τό, τε εἶδος, καὶ τὴν ἰδιότητα τῆς ἡδονῆς. ἦν δὲ σφόδρα καὶ τοῦτο κεφαλαλγές. ὁ δὲ φοῖνιξ ὅταν ἐξαιρεθῇ ὁ ἐγκέφαλος, ὅλος ἐξαυαίνεται. Νίκανδρος γεωργικῷ. σὺν καὶ φοίνικος παραφυάδας ἐκκόπτοντες ἐγκέφαλον φορέουσι. νέοις ἀσπαστὸν ἔδεσμα. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος ἱστορεῖ. οἱ τῶν φοινίκων ἐγκέφαλοι πλήσμιοι καὶ πολύτροφοι. ἔτι δὲ βαρεῖς καὶ δυσοικονόμητοι. διψώδεις τε καὶ στατικοὶ κοιλίας. ἡμεῖς δέ φησιν οὗτος, ἑταῖρε Τιμόκρατες δόξομεν ἐγκέφαλον ἔχειν μέχρι τοῦ τέλους εἰ καταπαύσομεν ἐνταῦθα καὶ τήνδε τὴν συναγωγήν.

ΚΙΒΩΡΙΑ ΚΟΛΟΚΑΣΙΑ.

ἘΚ ΤΟΥ͂ ΤΡΙΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Καλλίμαχος ὁ γραμματικὸς τὸ μέγα βιβλίον ἴσον ἔλεγεν εἶναι τῷ μεγάλῳ κακῷ. κιβώρια. Νίκανδρος ἐν γεωργικοῖς. σπείρας κύαμον αἰγύπτιον. ὄφρα θερείας ἄνθεα μὲν στεφάνους ἀνύῃς. τὰ δὲ πεπτηῶτα ἀκμαίου καρποῖο κιβώρια δαινυμένοισιν ἐς χέρας ἠϊθέοισι πάλαι ποθέουσιν ὀρέξῃς. ῥίζας δ' ἐν θοίνῃσιν ἀφεψήσας προτίθημι. ῥίζας, λέγει Νίκανδρος τὰ ὑπ' Ἀλεξανδρέων κολοκάσια καλούμενα ὡς ὁ αὐτός. κυάμους λέψας κολοκάσιον ἐντμήξας τε. ἔστι δ' ἐν Σικυῶνι κολοκασίας Ἀθηνᾶς ἱερόν. ἔστι δὲ καὶ κιβώριον εἶδος ποτηρίου. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ φυτῶν οὕτω γράφει. ὁ κύαμος ἐν Αἰγύπτῳ φύεται μὲν ἐν ἕλεσι καὶ λίμναις. καυλὸς δ' αὐτοῦ μῆκος μὲν ὁ μακρότατος εἰς τέσσαρας πήχεις. πάχος δὲ δακτυλιαῖος. ὅμοιος καλάμῳ μακρῷ ἀγονάτῳ. διαφύσεις δ' ἔνδοθεν ἔχει δι' ὅλου διειλημμένας ὁμοίας τοῖς κηρίοις. ἐπὶ τούτῳ δ' ἡ κωδία καὶ τὸ ἄνθος διπλάσιον ἢ μήκωνος χρῶμα δ' ὅμοιον ῥόδῳ κατακορές. παραφύεται δὲ φύλλα μεγάλα. ἡ δὲ ῥίζα παχυτέρα καλάμου τοῦ παχυτάτου. καὶ διαφύσεις ὁμοίας ἔχουσα τῷ καυλῷ. ἐσθίουσι δ' αὐτὴν καὶ ἑφθὴν καὶ ὠμὴν καὶ ὀπτήν. καὶ οἱ περὶ τὰ ἕλη τούτῳ σίτῳ χρῶνται. γίνεται δὲ καὶ ἐν Συρίᾳ κατὰ Κιλικίαν ἀλλ' οὐκ ἐκπέπτουσιν αἱ χῶραι. καὶ περὶ Τορώνην τῆς Χαλκιδικῆς ἐν λίμνῃ τινὶ μετρίᾳ τῷ μεγέθει. καὶ αὕτη πέπτει. καὶ τελεοκαρπεῖ. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος φησίν. ἡ τοῦ κυάμου τοῦ αἰγυπτίου ῥίζα ἥτις λέγεται κολοκάσιον, εὐστόμαχός τε ἐστὶ καὶ τρόφιμος. δυσέκκριτος δὲ διὰ τὸ παραστύφειν. κρεῖττον δ' ἐστὶ τὸ ἥκιστα ἐριῶδες. οἱ δὲ γινόμενοι φησὶ κύαμοι ἐκ τῶν κιβωρίων, χλωροὶ μὲν εἰσι. δυσπε-

κ 38 Θειλάτου ὑδάτων καὶ φυτῶν ὄλεθρος διὰ φειδωλίαν τῶν κεκτημένων.

ποι· ὀλιγότροφοι· διαχωρητικοὶ· πνευματικώτατοι ξηρανθέντες δὲ, ἧττον πνευματοῦσι. γίνεται δὲ οὗτος ἐκ τῶν κιβωρίων καὶ ἄνθος στεφανωτικόν· καλοῦσι δ' αἰγύπτιοι μὲν αὐτὸ λωτόν. Ναυκρατῖται δὲ οἱ ἐμοὶ λέγει οὗτος ὁ ἀθήναιος, μελίλωτον· ἀφ' οὗ καὶ μελιλώτινοι στέφανοι. γαίευ ὠώδεις καὶ καύσωνος ὥρᾳ ψυκτικώτατοι. Φύλαρχος δέ φησιν, οὐδέποτε πρότερον ἐν οὐδενὶ τόπῳ κυάμων αἰγυπτίων οὔτε σπαρέντων, οὔτ' εὐθὺ ἐπισπειρέντος τις πικρομέλων· εἰ μὴ κατὰ αἴγυπτον, ἐπὶ δὲ τοῦ βασιλέως ἀλεξάνδρου, τοῦ πύρρου παρὰ τὸν θύραμιν ποταμὸν τῆς ἐν ἠπείρῳ θεσπρωτίας ἕλει τινὶ συνέβη φυῆναι. δύο μὲν οὖν ἤνεγκέ πως ἔτη καρπὸν ἐκτενῶς· καὶ ηὔξησε. τοῦ δ' ἀλεξάνδρου φυλακὴν ἐπιστήσαντος καὶ κωλύοντος οὐχ ὅτι λαμβάνειν τὸν βουλόμενον, ἀλλὰ μηδὲ προσέρχεσθαι πρὸς τὸν τόπον, ἀνεξηράνθη τὸ ἕλος. καὶ τὸ λοιπὸν οὐχ ὅτι τὸν προειρημένον ἤνεγκε καρπόν. ἀλλ' οὐδὲ ὕδωρ εἴποτε ἔχε, φαίνεται. τὸ παραπλήσιον ἐγένετο καὶ ἐν αἰδηψῷ. χωρὶς γὰρ τῶν ἄλλων ὑδάτων, ναμάτιόν τι ἐφάνη ψυχρὸν ὕδωρ προϊέμενον οὐ πόρρω τῆς θαλάσσης. τοῦτο πίνοντες οἱ ἀρρωστοῦντες τὰ μέγιστα ὠφελοῦντο. διὸ πολλοὶ παρεγίνοντο καὶ μακρόθεν. τῷ ὕδατι χρησόμενοι. οἱ οὖν τοῦ βασιλέως ἀντιγόνου στρατηγοὶ βουλόμενοι οἰκονομικώτεροι εἶναι, διάφορόν τι ἔταξαν διδόναι τοῖς πίνουσι. καὶ ἐκ τούτου ἀπεξηράνθη τὸ νᾶμα. καὶ ἐν τρωάδι δὲ ἐξουσίαν εἶχον οἱ βουλόμενοι τὸν πρὸ τοῦ χρόνου τὸν τραγασαῖον ἅλα λαμβάνειν. λυσιμάχου δὲ τέλος ἐπιβαλόντος, ἠφανίσθη. θαυμάσαντος δὲ καὶ ἀφέντος τὸν τόπον ἀτελῆ, πάλιν ηὐξήθη. σικυός. παροιμία. σικυὸν τρώγουσα γύναι τὴν χλαῖναν ὕφαινε. Μάτρων ἐν παρῳδίαις.

Καὶ σικυὸν εἶδον. γαίης ἐρικυδέος υἱόν.
κείμενον ἐν λαχάνοις. ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο τραπέζας.

καὶ λάχης. ὡς δ' ὅτ' ἀέξηται σικυὸς δροσερῷ ἐνὶ χώρῳ. ἀττικοὶ μὲν οὖν ἀεὶ τετρασυλλάβως. ἀλκαῖος δὲ δίχα φησὶ τῶν σικύων. ἀπὸ εὐθείας τῆς σίκυς. ὡς στάχυς στάχυος. φρύνιχος δ' ἐν τραγῳδίαις φησὶ σικύδιον ὑποκοριστικῶς.

Μέχρι τοῦδε τὰ τῆς ἐπιτομῆς. ἐντεῦθεν αὐτὸς ὁ ἀθηναῖος.

Loton
Melilotos
Phylarch'
Thyramis fl.
Alexãder
Thesprotis
οὐχ ὅτι
Edepsus
Antigon'
Tragasæus sal
Lysimach'
σικυὸν τρώγουσα γύναι τὴν χλαῖναν ὕφαινε
Matro
Laches
Alcæus
Phreynichus

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

ΣΙΚΥΟΙ. ΣΥΚΑ.

A πλέων ῥαφανῖδας σικύους πέπονας. σικύδιον δ' ὑποκοριστικῶς εἴρηκε Φρύνιχος ἐν Σατύροις. Θεόφραστος δέ φησι σικύων τρία εἶναι γένη· λακωνικόν, σκυταλίαν, βοιώτιον. καὶ τούτων τὸν μὲν λακωνικὸν ὑδρευόμενον βελτίω γίνεσθαι, τοὺς δ' ἄλλους ἀνύδρους. γίνονται δέ φησι καὶ εὐχυλότεροι οἱ σικυοὶ ἐὰν τὸ σπέρμα ἐν γάλακτι βρεχθὲν σπαρῇ, ἢ ἐν μελικράτῳ. ἱστορεῖ δὲ ταῦτα ἐν Φυτικοῖς αἰτίοις. θᾶττον αὔξεσθαι καὶ ἐν ὕδατι, καὶ ἐν γάλακτι πρότερον ἢ εἰς τὴν γῆν κατατεθῆναι, βραχῆ. Εὐθύδημος δ' ἐν τῷ περὶ λαχάνων εἶδος σικύων εἶναι τοὺς προσαγορευομένους δρακοντίας. ὠνομάσθαι δὲ σικυούς φησι Δημήτριος Ἰξίων ἐν πρώτῃ Ἐτυμολογουμένων, ἀπὸ τοῦ σεύεσθαι, καὶ κινεῖν· ὁρμητικὸν γὰρ ὑπάρχειν. Ἡρακλείδης δ' ὁ Ταραντῖνος ἐν τῷ Συμποσίῳ ἡδύγαιον καλεῖ τὸν σικυόν. Δίφιλος δέ φησιν ὁ Καρύστιος τὸν σικυὸν ἐν πρώτοις λαμβανόμενον ἐνοχλεῖν· φθείρεσθαι γὰρ ἄνω καθάπερ τὴν ῥάφανον· τελευταῖον δὲ λαμβανόμενον ἀλυπότερον εἶναι, καὶ εὐπεπτότερον. ἑφθὸν δὲ καὶ διουρητικὸν μετρίως ὑπάρχειν. Δίφιλος δέ φησιν ὁ σικυὸς ψυκτικὸς ὑπάρχων δυσοικονόμητός ἐστι καὶ δυσυποβίβαστος, ἔτι δὲ φρικοποιός, καὶ γεννητικὸς χολῆς, ἀφροδισίων τε ἐφεκτικός. αὔξονται δὲ ἐν τοῖς κήποις οἱ σικυοὶ κατὰ τὰς πανσελήνους καὶ φανερὰν ἴσχουσι τὴν ἐπίδοσιν καθάπερ καὶ οἱ θαλάττιοι ἐχῖνοι. ἡ συκῆ. οὐδεὶς γάρ τῶν περὶ σύκων λόγων παραχωρήσαι με κἂν ἀποκρέμασθαι δέῃ· φιλόσυκος γάρ εἰμι δαιμονίως. λέξω τά μοι προσπίπτοντα. ἡ συκῆ ἄνδρες φίλοι ἡγεμὼν τοῦ καθαρείου βίου τοῖς ἀνθρώποις ἐγένετο. δῆλον δὲ ἐστὶν ἐκ τοῦ καλεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἱερὰν συκῆν τὸν τόπον, ἐν ᾧ πρῶτον εὑρέθη· τὸν δ' ἀπ' αὐτῆς καρπὸν ἡγητηρίαν, διὰ τὸ πρῶτον εὑρεθῆναι τῆς ἡμέρου τροφῆς. Τῶν δὲ σύκων ἐστὶ γένη πλείονα· Ἀττικὸν μέν, οὗ μνημο-
B νεύει Ἀντιφάνης ἐν Ὁμωνύμοις. ἐπαινῶν δὲ τὴν χώραν τὴν Ἀττικὴν τάδε λέγει. -Οἷα δ' ἡ χώρα φέρει διαφέροντα πάσης Ἱππόνικε τῆς οἰκουμένης. Τὸ μέλι, τοὺς ἄρτους, τὰ σῦκα. σῦκα μὲν νὴ τὸν Δία πάνυ φέρει.-

Ἴστρος δ' ἐν τοῖς Ἀττικοῖς οὐδ' ἐξάγεσθαί φησι τῆς Ἀττικῆς τὰς ἀπ' αὐτῶν γινομένας ἰσχάδας, ἵνα μόνοι ἀπολαύοιεν οἱ κατοικοῦντες. Καὶ ἐπεὶ πολλοὶ ἐνεφάνιζον διακλέπτοντες, οἱ τούτους μηνύοντες τοῖς δικασταῖς, ἐκλήθησαν τότε πρῶτον συκοφάνται. Ἄλεξις δ' ἐν Ποιητῇ φησιν·

Ὁ συκοφάντης οὐ δικαίως τοὔνομα
Ἐν τοῖσι μοχθηροῖσίν ἐστι κείμενον.
Ἔδει γὰρ ὅστις χρηστὸς ἦν, ἡδύς τ' ἀνήρ,
Τὰ σῦκα προστιθέντα δηλοῦν τὸν τρόπον.
Νυνὶ δὲ πρὸς μοχθηρὸν ἡδὺ προστεθὲν
Ἀπορεῖν πεποίηκε, διὰ τί τοῦθ' οὕτως ἔχει.

Φιλόμνηστος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ Σμινθείων φησίν. Ἐπεὶ καὶ ὁ συκοφάντης ἐντεῦθεν προσηγορεύθη, διὰ τὸ εἶναι τότε τὰ ἐπιζήμια, καὶ τὰς εἰσφορὰς, σῦκα, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, ἀφ' ὧν τὰ κοινὰ διῴκουν· καὶ τοὺς ταῦτα πράττοντας, καὶ ἐκφαίνοντας ἐκάλουν, ὡς ἔοικε, συκοφάντας, αἱρούμενοι τοὺς ἀξιοποτάτους τῶν πολιτῶν. Λακωνικοῦ δὲ σύκου μνημονεύει ἐν Γεωργοῖς Ἀριστοφάνης, τάδε λέγων.

Συκᾶς φυτεύω πάντα πλὴν Λακωνικῆς. Τοῦτο γὰρ τὸ σῦκον ἐχθρόν ἐστι καὶ τυραννικόν. Οὐ γὰρ ἦν ἂν μικρὸν εἰ μὴ μισόδημον ἦν σφόδρα.

Μικρὸν δὲ αὐτὸ εἶπε, διὰ τὸ μὴ μέγα εἶναι φυτόν. Ἄλεξις δ' ἐν Ὀλυνθίῳ φρυγίων σύκων μνημονεύων φησί. τό, τε θειοφαγὲς, μυζώτον ἐμοὶ μελέδημ' ἰσχάδας Φρυγίας εὕρεμα συκῆς. Τῶν δὲ καλουμένων φιβαλέων σύκων πολλοὶ μὲν μέμνηνται τῶν κωμῳδοποιῶν.

Ἀτὰρ καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλλοις. Ὦ δαιμόνιε, πύρεττε μηδὲν φροντίσας.
C Καὶ τῶν φιβαλέων τρώγε σύκων τοῦ θέρους. Κἀμπιμπλάμενος καθεῦδε τὰς μεσημβρίας,
Κᾆτα σφακέλιζε, καὶ πέπρησο, καὶ βόα.

Τηλεκλείδης δ' ἐν Ἀμφικτύοσι, ὦ καλοὶ, καὶ φιβάλεοι. καὶ τὰς μυρρίνας δὲ φιβαλέας λέγουσιν ὡς Ἀντιφάνης ἐν Κηροῖ. -Πρῶτ' ἴσα δέ. Τῶν μυρρινῶν σοι τὴν ῥάπιζαν βούλομαι. Διαμασῶ μ' ὅταν τι βουλεύειν δέῃ. Τασδὶ φιβάλεως πάνυ καλὰς στεφανώτιδας. Χελιδονίων δὲ σύκων μνημονεύει Ἐπιγένης ἐν Βακχείᾳ. Εἶτ' ἔρχεται χελιδονίων μετ' ὀλίγον σκληρῶν ἀθρόος πινακίσκος. Ἀνδροτίων δ', ἢ Φίλιππος, ἢ Ἡγήμων ἐν τῷ Γεωργικῷ, γένη σύκων τάδε ἀναγράφει οὕτως. ἐν μὲν οὖν τῷ πεδίῳ φυτεύειν χρὴ χελιδονέων, ἐρινεῶν, λευκερινεῶν, φιβαλέων. ὀπωροβασιλίδας δὲ πανταχοῦ. ἔχει γάρ τι χρήσιμον ἕκαστον τὸ γένος. ἔτι δὲ τὸ πλεῖστον αἱ κόλουροι, καὶ φορμύνιοι, καὶ δίφοροι, καὶ μεγαρικαί, καὶ λακωνικαὶ συμφέρουσιν, ἐὰν ἔχωσιν ὕδωρ. Τῶν δὲ ἐν Ῥόδῳ γινομένων σύκων, μνημονεύει Λυγκεὺς ἐν ἐπιστολαῖς, σύγκρισιν ποιούμενος τῶν Ἀθήνησι γινομένων καλλίστων πρὸς τὰ Ῥοδιακά. γράφει δὲ οὕτως. Τὰ δὲ ἐρινεὰ τοῖς Λακωνικοῖς ὥστε συνημμένα σύκοις δοκεῖν ἐρίζειν. καὶ ταῦτ' οὐκ ἀποδείπνου καθάπερ ἐκεῖ διεσφραγισμένης ἤδη διὰ τὴν πλησμονὴν τῆς γεύσεως, ἀλλ' ἀθίκτου τῆς ἐπιθυμίας οὔσης πρὸ δείπνου παρατέθεικα. Τῶν δ' ἐν τῇ καλῇ Ῥώμῃ καλλιστρουθίων καλουμένων σύκων, εἰ ὁ Λυγκεὺς ἐγεύσατο ὥσπερ ἐγώ, ὀξυωπέστερος ἂν ἐγεγόνει παρὰ πολὺ τοῦ ὁμωνύμου. τοσαύτην ὑπεροχὴν ἔχει ταῦτα τὰ σῦκα πρὸς τὰ ἐν τῇ πάσῃ οἰκουμένῃ γινόμενα. Ἐπαινεῖται δὲ καὶ ἄλλα σύκων γένη κατὰ τὴν Ῥώμην γινομένων, τά τε καλούμενα Χῖα, καὶ τὰ Λιβιανά, ἔτι δὲ καὶ τὰ Χαλκιδικὰ ὀνομαζόμενα, καὶ τὰ Ἀφρικανά. ὡς καὶ Ἡρόδοτος ὁ Λύκιος μαρτυρεῖ ἐν τῷ

περὶ σύκων συγγράμματι. Παρμένων ὁ Βυζάντιος ἐν τοῖς ἰάμβοις τὰ ἀπὸ Καύνων τῆς Αἰολικῆς πόλεως ὡς διάφορα ἐπαινῶν φησίν. Ἦλθον μακρὴν θάλασσαν οὐκ ἄγων σῦκα Καύνια φόρτον.

Ὅτι δὲ καὶ τὰ ἀπὸ Καύνου τῆς Καρίας ἐπαινεῖται, κοινόν. Τραλλιανῶν δὲ σύκων οὕτως καλουμένων μνημονεύει Ἡρακλέων ὁ Ἐφέσιος, καὶ Νίκανδρος ὁ Θυατειρηνὸς παρατιθέμενοι Ἀπολλοδώρου τοῦ Καρυστίου ἐκ δράματος προικιζομένης ἱματιοπωλίδος τάδε, Πλὴν τὸ δ᾽ οἰνάριον πάνυ Ἦν ὀξὺ καὶ πονηρόν, ὥστ᾽ ἠσχυνόμην. Τὰ λοιπὰ μὲν γὰρ Τραλλιανὰ χωρία Συκᾶς φέρει. τοῦ μὲν δὲ καὶ τὰς ἀμπέλους. Τῶν δ᾽ ἐν Πάρῳ τῇ νήσῳ, (διάφορα γὰρ κἀνταῦθα γίνεται σῦκα τὰ καλούμενα παρὰ τοῖς Παρίοις αἱμώνια ταὐτὰ ὄντα τοῖς Λυδίοις καλουμένοις, ἅτινα διὰ τὸ ἐρυθρῶδες, καὶ τῆς προσηγορίας ταύτης ἔτυχε) Ἀρχίλοχος μνημονεύει λέγων οὕτως. Ἔα Πάρον καὶ σῦκα κεῖνα καὶ θαλάσσιον βίον. Τὰ δὲ σῦκα ταῦτα τοσαύτην ἔχει παραλλαγὴν πρὸς τὰ πολλαχοῦ γινόμενα, ὡς τὸ τοῦ ἀγρίου συὸς κρέας πρὸς τὰ ἄλλα τὰ μὴ τῶν ἀγρίων χοίρων κρέα. Λευκερινεὸς δέ τι εἶδός ἐστι συκῆς καὶ ἴσως αὕτη ἐστὶν ἡ τὰ λευκὰ σῦκα φέρουσα. Μνημονεύει δ᾽ αὐτῆς Ἱππῶναξ ἐν ἰάμβοις οὕτως. Τὰς λευκερινεὼς δὲ χοιρὶς ἰσχάδας. Τῶν δ᾽ ἐρινῶν σύκων Εὐριπίδης ἐν Σκίρωνι ἢ προσπηγνῦσαι κράδαις ἐρίναις. Καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Σφιγγί, Ἀλλ᾽ οὐχ ὅμοια τ᾽ ἐρίνοις οὐδαμῶς. Σοφοκλῆς δ᾽ ἐν Ἑλένης γάμῳ τροπικῶς τῷ τοῦ δένδρου ὀνόματι τὸν καρπὸν ἐκάλεσεν εἰπών. Πέπων δ᾽ ἐρινὸς ἀχρεῖος ὢν Ἐς βρῶσιν, ἄλλους ἐξερινάζεις λόγῳ. Πέπων δ᾽ ἐρινὸς εἴρηκεν, ἀντὶ τοῦ πέπον ἐρινόν. Καὶ Ἄλεξις ἐν Λέβητι. -Καὶ τί δεῖ
Λέγειν ἔθ᾽ ἡμᾶς τοὺς τὰ σῦκ᾽ ἑκάστοτε Ἐν τοῖς ταλάροις πωλοῦντας. οἳ κάτωθε μὲν
Τὰ σκληρὰ καὶ μοχθηρὰ τῶν σύκων ἀεὶ Τιθέασιν. ἐπιπολῆς δὲ πέπονα καὶ καλά.
Εἶθ᾽ ὁ μὲν ἔδωκεν ὡς τοιαῦτ᾽ ὠνούμενος Τιμήν. ὁ δ᾽ ἐγκάψας τὸ κόμμ᾽ ἐς τὴν γνάθον,
Ἐρίν᾽ ἀπέδοτο, σῦκα πωλεῖν ὀμνύων. Τὸ δένδρον ἡ ἀγρία συκῆ, ἐξ ἧς τὰ ἐρινά, ἐρινὸς κατὰ τὸ ἄρρεν λέγεται. Στράττις Φοινίσσαις, Ἐρινὸν οἶδα τὸν αὐτῆς πλησίον. Νενόηκας. εἶτα. Καὶ Ὅμηρος Τῷ δ᾽ ἐν ἐρινεός ἐστι μέγας φύλλοισι τεθηλώς. Ἀμερίας δ᾽ ἐρινάδας καλεῖσθαι τοὺς ὀλύνθους. Ἑρμῶναξ δ᾽ ἐν Γλώτταις κρητικαῖς σύκων γένη ἀναγράφει, ἀμάδεα, καὶ νικύλεα. Φιλήμων δ᾽ ἐν Ἀττικαῖς λέξεσι καλεῖσθαί φησί τινα σῦκα βασίλεια, ἀφ᾽ ὧν καλεῖσθαι καὶ τὰς βασιλίδας ἰσχάδας προσιστορῶν, ὅτι κολύθρα καλεῖται τὰ πέπονα σῦκα. Σέλευκος δ᾽ ἐν ταῖς Γλώσσαις καὶ γλυκυσίδην τινὰ καλεῖσθαί φησι σῦκον τὴν μορφὴν μάλιστα ἐοικυῖαν. φυλάττεσθαι δὲ τὰς γυναῖκας ἐσθίειν, διὰ τὸ ποιεῖν ματαϊσμούς. ὡς καὶ Πλάτων ὁ κωμῳδοποιός φησιν ἐν Κλεοφῶντι. Τὰ δὲ χειμερινὰ σῦκα, Πάμφιλος καλεῖσθαί φησι κυδωναῖα παρὰ Ἀχαιῶν, ταῦτα λέγων Ἀριστοφάνην εἰρηκέναι ἐν Λακωνικαῖς γλώσσαις. Κορακέων δὲ σύκων εἶδος Ἕρμιππος ἐν Στρατιώταις παραδίδωσι διὰ τούτων Φιβαλέων μάλιστ᾽, ἢ τῶν κορακέων. Θεόφραστος δ᾽ ἐν δευτέρῳ φυτῶν ἱστορίας, σύκων φησὶ γένος τοιοῦτόν τι εἶναι, δι᾽ ἡ χαρίτιος ἀφράτειος καλουμένη. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ περὶ τὴν φοινίκην φησὶν Ἴδην γίνεσθαι συκῆν θαμνώδη, φύλλον ὅμοιον ἔχουσαν τῷ τῆς φιλύρας. φέρειν δὲ σῦκα ἐρυθρὰ ἡλίκα ἐλαία τὸ μέγεθος στρογγυλώτερα, εἶναι δὲ τὴν γεῦσιν μεσπιλώδη. Περὶ δὲ τῆς ἐν Κρήτῃ καλουμένης κυπρίας συκῆς, ὁ αὐτὸς Θεόφραστος ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς φυτικῆς ἱστορίας τάδε γράφει. ἡ ἐν Κρήτῃ καλουμένη κυπρία συκῆ, φέρει τὸν καρπὸν ἐκ τοῦ στελέχους, καὶ τῶν παχυτάτων ἀκρεμόνων. βλαστὸν δέ τινα ἀφίησι μικρὸν ἄφυλλον. ὥσπερ ῥίζιον πρὸς ᾧ ὁ καρπός. τὸ δὲ στέλεχος μέγα, καὶ παρόμοιον τῇ λεύκῃ. φύλλον δὲ τῇ πτελέᾳ. πεπαίνει δὲ τέτταρας καρπούς, ὅσαι περ αὐτοῦ καὶ αἱ βλαστήσεις. ἡ δὲ γλυκύτης, προσεμφερὴς τῷ σύκῳ καὶ ἔσωθεν τοῖς ἐρίνοις. μέγεθος δέ, ἡλίκον κοκκύμηλον. Τῶν δὲ προδρόμων καλουμένων σύκων αὐτὸς Θεόφραστος ἐν τρίτῃ φυτικῶν αἰτίων οὕτως. Τῇ συκῇ ὅταν ἀὴρ ἐπιγένηται μαλακός, καὶ ὑγρός, καὶ θερμὸς ἐξεκαλέσατο τὴν βλάστησιν, ὅθεν καὶ οἱ πρόδρομοι. Καὶ προελθών, τάδε λέγει. πάλιν δὲ τοὺς προδρόμους, αἱ μὲν φέρουσιν ἥ τε λακωνική, καὶ ἡ λευκομφάλιος, καὶ ἕτεραι πλείους, αἱ δ᾽ οὐ φέρουσι. Σέλευκος δ᾽ ἐν Γλώσσαις πρωτέρικόν φησι καλεῖσθαι γένος τι συκῆς, ἥτις φέρει πρώϊον τὸν καρπόν.

Διαφόρου δὲ συκῆς μνημονεύει καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ἐκκλησιαζούσαις. Ὑμᾶς δέ γ᾽ ὡς θρία λαβεῖν τῆς διαφόρου συκῆς. Καὶ Ἀντιφάνης ἐν Σκληρίαις. ἔστι γὰρ παρ᾽ αὐτὴν τὴν διάφορον συκῆν κήπω. Ὁ Θεόπομπος δ᾽ ἐν τῇ πεντηκοστῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν, κατὰ τὴν Φιλίππου φησὶν ἀρχὴν περὶ τὴν Βισαλτίαν Ἀμφίπολιν, καὶ Γρηστωνίαν τῆς Μακεδονίας, ἔαρος μέσου ὄντος, τὰς μὲν συκᾶς σῦκα, τὰς δ᾽ ἀμπέλους βότρυς, τὰς δ᾽ ἐλαίας ἐν ᾧ χρόνῳ βρύειν εἰκὸς ἦν αὐτὰς ἐλαίας ἐνεγκεῖν, καὶ εὐτυχῆσαι πάντα Φίλιππον. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τῶν φυτῶν ὁ Θεόφραστος καὶ τὸ ἐρινεὸν εἶναί φησι δίφορον. οἱ δὲ καὶ τρίφορον, ὥσπερ ἐν Κέῳ. λέγει δὲ καὶ τὴν συκῆν ἐὰν ἐν σκίλλῃ φυτευθῇ, θᾶττον παραγίνεσθαι, καὶ ὑπὸ σκωλήκων μὴ διαφθείρεσθαι, καὶ πάντα δὲ τὰ ἐν σκίλλῃ φυτευόμενα, καὶ θᾶττον αὐξάνεσθαι, καὶ εὐβλαστῆ γίνεσθαι. Πάλιν δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν αἰτιῶν, ἡ ἰνδική φησι συκῆ καλουμένη θαυ-

μαστὴ οὖσα

μαστὴ οὖσα τῷ μεγέθει, μικρὸν ἔχει τὸν καρπόν, καὶ ὀλίγον, ὡς ἂν εἰς τὴν βλάστην ἐξαναλίσκουσα ἅπασαν τὴν τροφήν. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τῆς φυσικῆς ἱστορίας ὁ φιλόσοφος φησίν. Ἔστι καὶ ἄλλο γένος συκῆς ἔν τε τῇ Ἑλλάδι, καὶ περὶ Κιλικίαν, καὶ Κύπρον, ὀλυνθοφόρον, ὃ τὸ μὲν σῦκον ἔμπροσθεν φέρει τοῦ φύλλου. τὸν δὲ ὄλυνθον ὄπισθεν. αἱ δὲ ὅλως ἐκ τοῦ ἔνου βλαστοῦ, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ νέου. πρῶτον δὲ τῶν σύκων, πέπονά τε καὶ γλυκὺν ἔχει, καὶ οὐχ ὥσπερ τὸν παρ᾽ ἡμῖν. γίνεται δὲ καὶ μείζων οὗτος πολὺ τῶν σύκων. ἡ δ᾽ ὥρα μετὰ τὴν βλάστησιν οὐ πολύ. Οἶδε δὲ καὶ ἄλλα σύκων ὀνόματα λεγόμενα βασίλεια. συκοβασίλεια. κιρροκοιλάδια, καὶ ὑλάδια. σαρκελάφεια. λαπύεια. πικερίδια. δρακόντια. λευκόφια. μελανόφια. κριόεια. μυλαικά. ἀσκαλώνια. Περὶ δὲ τῆς προσηγορίας τῶν σύκων λέγων Τρύφων, ἐν δευτέρῳ φυτῶν ἱστορίας, Δωρίωνά φησιν ἐν γεωργικῷ ἱστορεῖν Συκέαν ἕνα τινὰ τῶν Τιτάνων διωκόμενον ὑπὸ Διὸς τὴν μητέρα γῆν ὑποδέξασθαι, καὶ ἀνεῖναι τὸ φυτὸν εἰς διατριβὴν τῷ παιδί, ἀφ᾽ οὗ καὶ Συκέαν πόλιν εἶναι ἐν Κιλικίᾳ. Φερένικος δ᾽ ὁ ἐποποιός, Ἡρακλεώτης δὲ γένος ἀπὸ Συκῆς τῆς Ὀξύλου θυγατρὸς προσαγορευθῆναι. Ὄξυλον γὰρ τὸν Ὀρείου Ἁμαδρυάδι τῇ ἀδελφῇ μιγέντα μετ᾽ ἄλλων γεννῆσαι, Καρύαν, Βάλανον. Κράνειον. Ὀρέαν. Αἴγειρον. Πτελέαν. Ἄμπελον. Συκῆν. καὶ ταύτας Ἁμαδρυάδας νύμφας καλεῖσθαι. καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν πολλὰ τῶν δένδρων προσαγορεύεσθαι. ὅθεν καὶ τὸν Ἱππώνακτα φάναι -Συκῆν μέλαιναν. ἀμπέλου κασιγνήτην.

Σωσίβιος δ᾽ ὁ Λάκων ἀποδεικνὺς εὕρημα Διονύσου τὴν συκῆν, διὰ τοῦτό φησι καὶ Λακεδαιμονίους συκίτην Διόνυσον τιμᾶν. Νάξιοι δέ, ὡς Ἀνδρίσκος ἔτι δ᾽ Ἀγλαοσθένης ἱστοροῦσι μειλίχιον καλεῖσθαι τὸν Διόνυσον, διὰ τὴν τοῦ συκίνου καρποῦ παράδοσιν. διὸ καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ παρὰ τοῖς Ναξίοις, τὸ μὲν τοῦ Βακχέως Διονύσου καλουμένου, εἶναι ἀμπέλινον. τὸ δὲ τοῦ Μειλιχίου, σύκινον. τὰ γὰρ σῦκα μείλιχα καλεῖσθαι. Ὅτι δὲ πάντων τῶν καλουμένων ξυλίνων καρπῶν, ὠφελιμώτερά ἐστι τοῖς ἀνθρώποις τὰ σῦκα, ἱκανῶς Ἡρόδοτος ὁ Λύκιος, διὰ πολλῶν ἀποδείκνυσιν, ἐν τῷ περὶ σύκων συγγράμματι. εὐτραφῆ τε λέγων γίνεσθαι τὰ νεογνὰ τῶν παιδίων ἐν τῷ χυλῷ τῶν σύκων εἰ διατρέφοιτο. Φερεκράτης, ἢ ὁ πεποιηκὼς τοὺς Πέρσας φησίν. Ἢν δ᾽ ἡμῶν σῦκόν τις ἴδῃ διὰ χρόνου νέον ποτέ, Τῷ φαλμῷ περιμάττομέν γε ὑπὲρ τῶν παιδίων. ὡς καὶ ἰάματος οὐ τοῦ τυχόντος τῶν σύκων ὑπαρχόντων.

Ὁ δὲ θαυμασιώτατος καὶ μελίγηρυς Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν, καὶ μέγα ἀγαθόν φησιν εἶναι τὰ σῦκα οὑτωσὶ λέγων. Βασιλεῦ. σὺ δ᾽ ἐπ᾽ ἄνδρας τοιούτους παρασκευάζῃ στρατεύεσθαι, οἳ σκυτίνας μὲν ἀναξυρίδας, σκυτίνην δὲ τὴν ἄλλην ἐσθῆτα φορέουσι. σιτέονται οὐχ ὅσα ἐθέλουσιν, ἀλλ᾽ ὅσα ἔχουσι. χώρην ἔχοντες τρηχέην. πρὸς δὲ οὐκ οἴνῳ χρέονται, ἀλλ᾽ ὑδροποτέουσιν. οὐ σῦκα ἔχουσι τρώγειν, οὐκ ἄλλο οὐδὲν ἀγαθόν. Πολύβιος δ᾽ ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, Φίλιππόν φησιν ὁ Περσέως πατήρ, ὅτε τὴν Ἀσίαν κατέτρεχεν, ἀπορῶν τροφῶν, τοῖς στρατιώταις παρὰ Μαγνήτων ἐπεὶ σῖτον οὐκ εἶχεν, σῦκα ἔλαβε. διὸ καὶ Μυοῦντος κυριεύσας τοῖς Μάγνησιν ἐχαρίσατο τὸ χωρίον ἀντὶ τῶν σύκων. Καὶ Ἀνάνιος δ᾽ ὁ ἰαμβοποιὸς ἔφη,

Εἴ τις καθείρξει χρυσὸν ἐν δόμοις πολλὸν Καὶ σῦκα βαιὰ καὶ δύ᾽ ἢ τρεῖς ἀνθρώπους,
Γνοίη χ᾽ ὅσῳ τὰ σῦκα τοῦ χρυσοῦ κρέσσω, Τοσαῦτα τοῦ μάγνου συκολογήσαντος,

Δάφνος ὁ ἰατρὸς ἔφη. Φιλότιμος ἐν τῷ τρίτῳ περὶ τροφῆς, τὰ ἁπαλά φησι σῦκα, διαφορὰς μὲν ἔχει πλείους πρὸς ἄλληλα καὶ τοῖς γένεσι, καὶ τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς ἕκαστα γίγνεται καὶ ταῖς δυνάμεσιν. οὐ μὴν ἀλλὰ καθόλου εἰπεῖν τά, τε ὑγρὰ τὰ πεπεμμένα, καὶ μάλιστα αὐτῶν διαλύεται ταχέως, καὶ κατεργάζεται μᾶλλον τῆς ἄλλης ὀπώρας καὶ τὴν λοιπὴν τροφὴν οὐ κωλύει κατεργάζεσθαι. δυνάμεις δ᾽ ἔχει τῶν ὑγρῶν κολλώδεις τε, καὶ γλυκείας. ὑπονιτρώδεις τε, καὶ τὴν διαχώρησιν ἀθρουστέραν, καὶ διακεχυμένην. καὶ θᾶττον καὶ λίαν ἄλυπον παρασκευάζει. χυλὸν δ᾽ ἁλυκόν. δριμύτητα ἔχοντα ἀναλίσκουσι μεθ᾽ ἁλῶν ἐπιπινόμενα. διαλύεται μὲν οὖν ταχέως. διότι πολλῶν, καὶ μεγάλων ὄγκων εἰσενεχθέντων, μετὰ μικρὸν χρόνον λαγαροὶ γινόμεθα. καθ᾽ ὑπερβολήν. ἀλλ᾽ ὡσαύτως δ᾽ ἦν τοῦτο συμβαίνειν διαμενόντων, καὶ μὴ ταχὺ διαλυομένων τῶν σύκων. κατεργάζεται δὲ μᾶλλον τῆς ἄλλης. οὐ μόνον ὅτι πολλαπλάσιον λαμβάνοντες αὐτὴν τῆς λοιπῆς ὀπώρας ἀλύπως διάγομεν, ἀλλ᾽ οὐ δὲ τὴν εἰωθυῖαν τροφὴν ἴσην λαμβάνοντες, τούτων προσενεχθέντων, οὐδὲν ἐνοχλούμεθα. δῆλον οὖν ὡς ἐκρατοῦμεν ἀμφοτέρων ταῦτά τε πέττεται μᾶλλον, καὶ τὴν λοιπὴν οὐ κωλύει κατεργάζεσθαι τροφήν. τὰς δὲ δυνάμεις ἔχει τὰς λεγομένας. τὴν μὲν κολλώδη τε, καὶ τὴν ἁλυκὴν ἐκ τοῦ κολλᾶν τε, καὶ ῥύπτειν τὰς χεῖρας. τὴν δέ, γλυκεῖαν ἐν τῷ στόματι γινομένην ὁρῶμεν. τὴν δὲ διαχώρησιν ἄνευ στρόφων τε, καὶ ταραχῆς καὶ πλείω, καὶ θᾶττον, καὶ μαλακωτέραν ὅτι παρασκευάζει, λόγου προσδεῖν οὐδὲν νομίζομεν. ἀλλοιοῦται δ᾽ οὐ λίαν οὐ διὰ τὸ δυσέπεπτον αὐτῶν, ἀλλ᾽ ὅτι καταπινόμενά τε ταχέως οὐ λεάναντες. καὶ τὴν διέξοδον διότι ταχεῖαν ποιεῖται. χυμὸν δ᾽ ἁλυκὸν ἀναλίσκουσι, διότι τὸ μὲν νιτρῶδες ἀπολέχει τὰ σῦκα ἔχοντα. ἁλυκώτερον δὲ ποιήσει ἢ δριμὺν ἐκ τῶν ἐπιγινομένων. οἱ μὲν γὰρ ἅλες τὸν ἁλυκόν. τὸ δ᾽ ὄξος καὶ τὸ θύμον τὸν δριμὺν αὐξάνουσιν.

Contra Nicandrū thyatirenū

Ἡρακλείδης δ' ὁ Ταραντῖνος ἐν τῷ συμποσίῳ ζητεῖ, πότερον ἐπιλαμβάνειν δεῖ μετὰ τὴν τῶν σύκων προσφορὰν θερμὸν ὕδωρ, ἢ ψυχρόν. καὶ τοὺς μὲν λέγοντας θερμὸν, δεῖν ἐπιλαμβάνειν προορῶντας τὸ τοιοῦτο παρακελεύεσθαι. διό τι καὶ τὰς χεῖρας ταχέως τὸ θερμὸν ῥύπτει. διὸ πιθανὸν εἶναι καὶ ἐν κοιλίᾳ συντόμως αὐτὰ τῷ θερμῷ διαλύεσθαι. καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτὸς δὲ σύκων τὸ θερμὸν διαλύει τὴν συνέχειαν αὐτῶν. καὶ εἰς λεπτομερεῖς τόπους ἄγει. τὸ δὲ ψυχρὸν συνίστησιν. οἱ δὲ ψυχρὸν λέγοντες, προσφέρεσθαι, ἢ τοῦ ψυχροῦ φασὶ πόματος λῆψις, τὰ ἐπὶ τοῦ στομάχου καθήμενα τῷ βάρει καταφέρει. τὰ γὰρ σῦκα οὐκ ἀστείως διατίθησι τὸν στόμαχον καυσώδη, καὶ ἀτονώτερον αὐτὸν ποιοῦντα. διόπερ τινὲς καὶ τὸν ἄκρατον συνεχῶς προσφέρονται. μετὰ δὲ ταῦτα ἐδωδίμως καὶ τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ προωθεῖ. δεῖ δὲ πλείονι, καὶ ἀθρουστέρῳ χρῆσθαι τῷ πόματι μετὰ τὴν τῶν σύκων προσφορὰν. ἕνεκα τοῦ μὴ ὑπομένειν αὐτὰ ἐν κοιλίᾳ. φέρεσθαι δὲ εἰς τὰ κάτω μέρη τῶν ἐντέρων. ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι μὴ δεῖ σῦκα προσφέρεσθαι μεσημβρίας. νοσῶδες γὰρ εἶναι τότε, ὡς καὶ Φερεκράτης ἐν Κραπατάλλοις εἴρηκεν.

Ἀριστοφάνης δ' ἐν Προαγῶνι, Κάμνοντα δ' αὐτὸν τοῦ θέρους ἰδών ποτε
Ἔδρων γ' ἵνα κάμνοι σῦκα τῆς μεσημβρίας. Καὶ Εὔβουλος ἐν Σφιγγοκαρίωνι.
Νὴ τὸν Δί' ἠσθένουν γὰρ ὦ βέλτιστε σύ. Φαγὼν πρῴην σῦκα τῆς μεσημβρίας. Νικοφῶν δ' ἐν Σειρῆσιν.
Ἐὰν δέ γ' ἡμῶν σῦκά τις μεσημβρίας Τρώγων καθεύδῃ χλωρά, πυρετὸς εὐθέως
Ἥκει τρέχων οὐκ ἄξιος τριωβόλου Κἆθ' οὗτος ἐπιπεσὼν ἐμεῖν ποιεῖ χολήν.

Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιός φησι, τῶν σύκων εἶναι τὰ μὲν ἁπαλὰ ὀλιγότροφα, καὶ κακόχυλα, εὐέκκριτα δὲ, καὶ ἐπιπολαστικὰ, καὶ εὐοικονομικώτερα δὲ τῶν ξηρῶν, τὰ δὲ πρὸς τῷ χειμῶνι γινόμενα, βίᾳ πεπαινόμενα, χείρονα τυγχάνει. τὰ δ' ἐν τῇ ἀκμῇ τῶν ὡρῶν κρείττονα, ὡς ἂν κατὰ φύσιν πεπαινόμενα, τὰ δὲ πολὺν ὀπὸν ἔχοντα, καὶ τὰ σπανόσπερμα δ' εὐστομαχώτερα μὲν, βαρύτερα δὲ, τὰ δὲ φαλλιανὰ, ἀνάλογα τοῖς ῥοδίοις. τὰ δὲ χία καὶ τἄλλα πάντα τούτων εἶναι κακοχυλώτερα. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν φησιν. ὅσα δὲ ὠμὰ προσφέρεται τῶν τοιούτων, οἷον ἄπιοι καὶ σῦκα. καὶ μῆλα δελφικὰ, καὶ τὰ τοιαῦτα, δεῖ φυλάττειν τὸν καιρὸν, ὥστε τοὺς χυλοὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς μήτε ἀπέπτους, μήτε σαπροὺς, μήτε κατεξηραμμένους λίαν ὑπὸ τῆς ὥρας ἔχειν. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου εὐφώνους φησὶ γίνεσθαι τοὺς μὴ σῦκα ἐσθίοντας.

Ἡγησιάνακτα γοῦν τὸν Ἀλεξανδρέα τὸν τὰς ἱστορίας γράψαντα κατ' ἀρχὰς ὄντα πένητα, καὶ τραγῳδὸν φησὶ γενέσθαι, καὶ ὑποκριτικὸν, καὶ εὔηχον ὀκτωκαίδεκα ἔτη σύκων μὴ γευσάμενον. Καὶ παροιμίας δὲ οἶδα περὶ σύκων λεγομένας τοιάσδε. Σῦκον μετ' ἰχθύν. ὄσπριον μετὰ κρέα. Σῦκα φιλορνίθεσι φυτεύειν οὐκ ἐθέλουσι. Μῆλα ταῦτα Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, μῆλα δελφικὰ καλεῖ. Δίφιλος δέ φησι τῶν μήλων τὰ χλωρὰ καὶ μηδέ πω πέπονα, κακόχυμα εἶναι, καὶ κακοστόμαχα. ἐπιπολαστικά τε, καὶ χολῆς γεννητικὰ, νοσοποιά τε, καὶ φρίκης παραίτια. Τῶν δὲ πεπόνων εὐχυλότερα μὲν εἶναι τὰ γλυκέα, καὶ εὐεκκριτώτερα διὰ τὸ στύψιν μὴ ἔχειν. κακοχυμότερα δὲ εἶναι τὰ ὀξέα, καὶ στατικώτερα. τὰ δὲ τῆς γλυκύτητος ὑφειμένα, προσλαμβάνοντα δ' εὐστομεῖν, διὰ τὴν ποσὴν στύψιν εὐστομαχώτερα. Τὰ δὲ καλούμενα ὀρβικᾶτα μετὰ στύψεως ἡδείας ἔχοντα, καὶ γλυκύτητα εὐστόμαχα εἶναι. Τὰ δὲ σητάνια λεγόμενα προσέτι δὲ πλατάνια, εὔχυλα μὲν, καὶ εὐέκκριτα. οὐκ εὐστόμαχα δέ. Τὰ δὲ μορδιανὰ καλούμενα γίνεται μὲν μάλιστα ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Μορδίῳ λεγομένῃ ἀναλογεῖ τε τοῖς ὀρβικάτοις. Τὰ δὲ κυδώνια ὧν ἔνια καὶ στρούθια λέγεται κοινῶς, ἁπάντων ἐστὶ τῶν μήλων εὐστομαχώτερα. καὶ μάλιστα τὰ πέπονα.

Γλαυκίδης δέ φησιν, ἄριστα τῶν ἀκροδρύων εἶναι μῆλα κυδώνια. φαυλία στρούθια. Φιλότιμος δ' ἐν τῷ τρίτῳ καὶ δεκάτῳ περὶ τροφῆς τὰ μῆλά φησι, τὰ μὲν ἐαρινὰ, δυσπεπτότερα πολὺ τῶν ἀπίων. καὶ τὰ ὠμὰ τῶν ὠμῶν, καὶ τὰ πέπονα τῶν πεπόνων. τὰς δὲ δυνάμεις ἔχει τῶν ὑγρῶν, τὰ μὲν ὀξέα, καὶ μή πω πέπονα στρυφνοτέρας, καὶ πάσας ὀξείας, χυμόν τε ἀναλίσκουσιν εἰς τὸ σῶμα τὸν καλούμενον ξυστικόν. καθόλου τε τὰ μῆλα τῶν ἀπίων δυσπεπτότερα εἶναι. διό τι τὰ μὲν ἐλάττω φαγόντες ἧττον. τὰς δὲ πλείους προσαράμενοι μᾶλλον πέττομεν. ξυστικὸς δὲ γίνεται χυμὸς ἐξ αὐτῶν, ὁ λεγόμενος ὑπὸ Πραξαγόρου. διότι τὰ μὴ κατεργαζόμενα, παχυτέρους ἔχει τοὺς χυμούς. ἀπεδείχθη δὲ καθόλου τὰ μῆλα δυσκατεργαστότερα τῶν ἀπίων. καὶ ὅτι τὰ στρυφνὰ μᾶλλον ἔτι παχυτέρους παρασκευάζειν εἴωθεν αὐτούς. τὰ δὲ χειμερινὰ τῶν μήλων, τὰ μὲν κυδώνια, στρυφνοτέρους. τὰ δὲ στρούθια τοὺς χυμοὺς ἐλάττους ἀναλίσκουσι, καὶ στρυφνοτέρους ἧττον. πέττεσθαί τε μᾶλλον δύναται. Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς τὰ κυδώνια μῆλα τὰ στρούθιά φησι καλεῖσθαι ἀγνοῶν. Γλαυκίδης γὰρ ἱστορεῖ ἄριστα λέγων τῶν ἀκροδρύων εἶναι μῆλα κυδώνια. φαυλία στρούθια. κυδωνίων δὲ μήλων, μνημονεύει Στησίχορος ἐν Ἑλένῃ. οὕτως πολλὰ μὲν κυδώνια μᾶλα ποτερρίπτουν ποτὶ δίφρον ἄνακτι. πολλὰ δὲ μύρσινα φύλλα καὶ ῥοδίνους, ἴων τε κορωνίδας οὔλας. Καὶ Ἀλκμὰν, ἔτι δὲ Κάνθαρος ἐν Τηρεῖ, κυδωνίοις μήλοισιν εἰς τὰ πτήθια. Καὶ Φιλήμων δ' ἐν Ἀγροίκῳ τὰ κυδώνια μῆλα στρούθια καλεῖ.

Φύλαρχος δ' ἐν

Heraclids / Pherecratē / Aristoph. / Eubulus / Nicophō / Diphilus / Mnasithe? / Demetrius / Hegesianax / Mnesithe? / Apollonia que & Mordiū / Glaucidē / Philotim? / Praxagoras / Nicander thyatiren / Glaucidē / Stesichorus / Alcmā / Cantharus / Philemō

Democritus cōtra iubā

Φύλαρχος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν, τὰ κυδώνιά φησι μῆλα τῇ εὐωδίᾳ καὶ τὰς τῶν θανασίμων φαρμάκων δυνάμεις ἀπαμβλύνειν. τὸ γοῦν φαριακὸν φάρμακον ἐμβληθέν φησιν εἰς ἐρίσκον ἔτι εὐωδοῦντα ἀπὸ τῆς τῶν μήλων τούτων συνθέσεως, ἐξίτηλον γενέσθαι μὴ τηρῆσαν τὴν ἰδίαν δύναμιν. κεραμεῖον γοῦν, καὶ οὐδὲν πιὼν τοῖς εἰς τοῦτο ἐνεσβεσθεῖσιν ἀπαθεῖς αὐτοὺς διατηρῆσαι. ἐπιγνωσθῆναι δὲ τοῦτο ὕστερον ἐξ ἀνακρίσεως τοῦ τὸ φάρμακον πωλήσαντος. καὶ ἐπιγνόντος τὸ γενόμενον ἐκ τῆς τῶν μήλων συνθέσεως. Ἕρμων δ' ἐν Κρητικαῖς γλώσσαις κοδύμαλα καλεῖσθαί φησι τὰ κυδώνια μῆλα. Πολέμων δ' ἐν πέμπτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον, ἄνθους γένος τὸ κοδύμαλον εἶναί τινας ἱστορεῖν.

Ἀλκμὰν δὲ τὸ στρούθιον μῆλον. ὅταν λέγῃ, μεῖον, ἢ κοδύμαλον. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ Σωσίβιος τὸ κυδώνιον μῆλον ἀκούουσιν. ὅτι δὲ διαφέρει τὸ κυδώνιον μῆλον τοῦ στρουθείου, σαφῶς εἴρηκεν ὁ Θεόφραστος ἐν β'. τῆς ἱστορίας. διάφορα δὲ μῆλα γίνεται ἐν Σιδοῦντι. κώμη δ' ἐστὶν αὕτη Κορίνθου, ὡς Εὐφορίων, ἢ Ἀρχύτας ἐν Γεραίῳ φησίν. Ὥριον οἷά τε μῆλον ὃ δ' ἀργιλλώδεσιν ὄχθαις. Πορφύρεον ἐλαχείῃ ἐνὶ τρέφεται Σιδόεντι. Μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Νίκανδρος. ἐν Ἑτεροιουμένοις οὕτως. αὐτίκ' ὅ γ' ἢ Σιδόεντος ἢ ἐκ Πλείσου ἀπὸ κήπων μῆλα ταμὼν χνοάοντα τύπους νωμήσατο κόλπου. ὅτι δ' ἡ Σιδοῦς τῆς Κορίνθου ἐστὶ κώμη, Ῥιανὸς εἴρηκεν ἐν πρώτῃ Ἡρακλείας. καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν ε'. περὶ νεῶν καταλόγου. Ἀντίγονος δ' ὁ Καρύστιος ἐν Ἀντιπάτρῳ φησίν. Ἢ χίμοι ὡραίων πολὺ φίλτερος ἢ ἀκρομήλων. Πορφυρέων ἔφυεν τάπερ αὔξεται ἠνεμόεσσα. φαυλίων δὲ μήλων, μνημονεύει Τηλεκλείδης ἐν Ἀμφικτύοσιν οὕτως. ὦ τὰ μὲν κομψοί. τὰ δὲ φαυλότεροι φαυλίων μήλων. Καὶ Θεόπομπος ἐν Θησεῖ. Ἀνδροτίων δ' ἐν τῷ Γεωργικῷ τὰς δὲ μηλίας φησὶ φαυλίας καὶ στρουθίας. οὐ γὰρ ἀπορρεῖ τὸ μῆλον ἀπὸ τοῦ μίσχου τῶν στρουθίων. τὰς δὲ ἠρινὰς, ἢ λακωνικὰς, ἢ σιδουντίας ἠχροωλίας. Ἐγὼ δ' ἄνδρες φίλοι πάντων μάλιστα τεθαύμακα τὰ ἐν Ῥώμῃ πιπρασκόμενα μῆλα τὰ ματτιανὰ καλούμενα. ἅπερ κομίζεσθαι λέγεται ἀπό τινος κώμης ἱδρυμένης ἐπὶ τῶν πρὸς Ἀκυληΐᾳ Ἄλπεων. τούτων δ' οὐ πολὺ ἀπολείπεται τὰ ἐν Γάγγροις πόλει Παφλαγονικῇ. ὅτι δὲ καὶ τῶν μήλων εὑρετὴς ἐστὶ Διόνυσος μαρτυρεῖ Θεόκριτος ὁ Συρακούσιος, οὑτωσί πως λέγων.

Μᾶλα μὲν ἐν κόλποισι Διωνύσοιο φυλάσσων Κρατὶ δ' ἔχων λεύκαν, Ἡρακλέος ἱερὸν ἔρνος.

Νεοπτόλεμος δ' ὁ Παριανὸς ἐν τῇ Διονυσιάδι καὶ αὐτὸς ἱστορεῖ, ὡς ὑπὸ Διονύσου εὑρεθέντων τῶν μήλων καθάπερ καὶ τῶν ἄλλων ἀκροδρύων. Ἐπιμηλὶς δὲ καλεῖταί φησι Πάμφιλος τῶν ἀπίων τι γένος. ἑσπερίδων δὲ μήλων οὕτως καλεῖσθαί τινά φησι Τιμαχίδας ἐν τῷ τετάρτῳ ἐπῶν. καὶ ἐν Λακεδαίμονι παρατίθεσθαι τοῖς θεοῖς φησι Πάμφιλος ταῦτα. εὔοσμα δὲ εἶναι καὶ ἄβρωτα, καλεῖσθαι δ' ἑσπερίδων μῆλα. Ἀριστοκράτης γοῦν ἐν τετάρτῳ Λακωνικῶν, ἔτι δὲ μῆλα καὶ τὰς λεγομένας ἑσπερίδας. Περσικὰ Θεόφραστος ἐν δευτέρῳ περὶ φυτῶν ἱστορίας λέγων, περὶ ὧν ὁ καρπὸς οὐ φανερὸς, γράφει καὶ τάδε. ἐπεὶ τῶν γε μειζόνων φανερὰ πάντων ἡ ἀρχή. καθάπερ ἀμυγδαλῆς καὶ καρύου καὶ τῶν ἄλλων ὅσα τοιαῦτα, πλὴν τοῦ περσικοῦ. τούτου δ' ἥκιστα. καὶ πάλιν ῥόας. ἀπίου θηλείας. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος ἐν τῷ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι, καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι, φησὶ τάδε. περσικὰ λεγόμενα μῆλα. ὑπό τινων δὲ περσικὰ κοκκύμηλα, μέσως ἐστὶν εὔχυλα. θρεπτικώτερα δὲ τῶν μήλων. Φιλότιμος δ' ἐν τῷ τρίτῳ καὶ δεκάτῳ περὶ τροφῆς. τὸ περσικόν φησι λιπαρώτερον καὶ κεγχρῶδες εἶναι. χαυνότερον δ' ὑπάρχειν. καὶ πιεζόμενον, πλεῖστον ἔλαιον ἀνιέναι. Ἀριστοφάνης δ' ὁ γραμματικὸς ἐν Λακωνικαῖς γλώσσαις, τὰ κοκκύμηλά φησι τοὺς Λάκωνας, καλεῖν ὀξύμαλα περσικά. ἅτινα ἄδηλα. Κίτριον. περὶ τούτου πολλὴ ζήτησις ἐγένετο τοῖς δειπνοσοφισταῖς, εἴ τις ἐστὶν αὐτοῦ μνήμη παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Μυρτίλος μὲν γὰρ ἔφασκεν, ὥσπερ εἰς αἶγας ἡμᾶς ἀγρίας ἀποπέμπων τοὺς ζητοῦντας, Ἡγήσανδρον τὸν Δελφὸν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ μνημονεύειν τῆς λέξεως, τανῦν οὐ μεμνῆσθαι. πρὸς ὃν ἀντιλέγων ὁ Πλούταρχος, ἀλλὰ μὴν ἔγωγέ φασι διορίζομαι μηδόλως τὸν Ἡγήσανδρον τοῦτ' εἰρηκέναι. διὰ αὐτὸ τοῦτ' ἐξαναγνοὺς αὐτοῦ πάντα τὰ ὑπομνήματα. ἐπεὶ καὶ ἄλλος τις τῶν ἑταίρων τοῦτ' ἔχειν οὕτω διεβεβαιοῦτο. ὁρμώμενος ἔκ τινων σχολικῶν ὑπομνημάτων ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου. ὥστε ὥρα σοι φίλε Μυρτίλε ἄλλον ζητεῖν μάρτυρα. Αἰμιλιανὸς δὲ ἔλεγεν Ἰόβαν τὸν Μαυρουσίων βασιλέα ἄνδρα πολυμαθέστατον ἐν τοῖς περὶ Λιβύης συγγράμμασι μνημονεύοντα τοῦ κιτρίου, καλεῖσθαι φάσκειν αὐτὸ παρὰ τοῖς Λίβυσι μῆλον ἑσπερικόν. ἀφ' ὧν καὶ Ἡρακλέα κομίσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ χρύσεα διὰ τὴν ἰδέαν λεγόμενα μῆλα. ὅτι ἐς τοὺς Διὸς καὶ Ἥρας λεγομένους γάμους ἀνῆκεν ἡ γῆ, Ἀσκληπιάδης εἴρηκεν ἐν ἑξηκοστῷ Αἰγυπτιακῶν. πρὸς τούτοις ἀποβλέψας ὁ Δημόκριτος ἔφη εἰ μέν τι τούτων Ἰόβας ἱστορεῖ, χαιρέτω Λιβυκαῖσι βίβλοις. ἔτι τε τοῖς Ἄννωνος πλάναις. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν ὄνομα οὔ φημι κεῖσθαι τοῦ κιτρίου παρὰ τοῖς παλαιοῖς τοῦτο, τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπὸ τοῦ Ἐρεσίου Θεοφράστου οὕτως λεγόμενον ἐν ταῖς περὶ φυτῶν ἱστορίαις ἀναγκάζει με ἐπὶ τῶν κιτρίων ἀκούειν τὰ σημαινόμενα. φησὶ γοῦν ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς περὶ φυτῶν ἱστορίας οὕτως. ἡ δὲ μηδία χώρα, καὶ ἡ περσὶς ἄλλα ἔχει πλείω καὶ τὸ μῆλον τὸ περσικὸν, ἢ μηδικὸν καλούμενον. ἔχει δὲ τὸ

Phylarchus / Hermo / Polemo / Alcmā / Codymalū / Apollodorus / Sosibius / Theophrastus / Euphoriō / Archytas / Nicander in heteroeume / lege Suida in dictioē Nicander & nota p' nut. / Ariani heraclea nota / Apollodorus / Antigonus / Teleclides / Theopō? / Androtionis georgico / Theocritus / Pamphilus / Timachidas / Pamphilus / Aristocratē / Theophrastus / Diphilus / Philotimus / Aristophanis grāmatici Laconice lingue / Myrtilus / Hegesander / Plutarchus / Hemilianus / Iuba / Asclepiades / Democritus / Anō / Theophrastus

Sidus / Mattiū / Agleia / Gangra / Malorū uetor dionysius theocrit nota / Hesperidū ma / De Citro / Malū ph uel med

Jubæ regis laus

ΜΗΛΑ.

δένδρον τοῦτο, φύλλον μὲν ὅμοιον, καὶ σχεδὸν ἴσον τῷ τῆς δάφνης, ἀνδράχνης, καὶ καρύας. ἀκάνθας δ' ἔχει οἵας ἄπιος, ἢ ὀξυάκανθος, λείας δὲ, καὶ ὀξείας σφόδρα, καὶ ἰσχυράς. τὸ δὲ μῆλον οὐκ ἐσθίεται μέν. εὔοσμον δὲ πάνυ, καὶ αὐτὸ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ δένδρου. κἂν εἰς ἱμάτια τεθῇ τὸ μῆλον, ἄκοπα διατηρεῖ. χρήσιμον δὲ ἐπειδὰν καὶ τύχῃ τις πεπωκὼς θανάσιμον φάρμακον. δοθὲν γὰρ ἐν οἴνῳ, διακόπτει τὴν κοιλίαν, καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον. καὶ πρὸς στόματος εὐωδίαν. ἐὰν γάρ τις ἑψήσῃ ἐν ζωμῷ, ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ τὸ ἔσω τοῦ μήλου ἐκπιέσῃ τε εἰς τὸ στόμα, καὶ καταρροφήσῃ, ποιεῖ τὴν ὀσμὴν ἡδεῖαν. σπείρεται δὲ τοῦτο τοῦ ἦρος εἰς πρασιὰς ἐξαιρεθὲν τὸ σπέρμα διειργασμένον ἐπιμελῶς. εἶτ' ἄρδεται διὰ τετάρτης, ἢ πέμπτης ἡμέρας. ὅταν δὲ ἁδρὸν ᾖ, διαφυτεύεται πάλιν τοῦ ἔαρος εἰς χωρίον μαλακὸν, καὶ ἔφυδρον, καὶ οὐ λίαν λεπτόν. φέρει δὲ τὰ μῆλα πᾶσαν ὥραν. τὰ μὲν γὰρ ἀφῄρηται, τὰ δ' ἀνθεῖ, τὰ δ' ἐκπέπτει. τῶν δ' ἀνθῶν ὅσα ἔχει καθάπερ ἠλακάτην ἐκ μέσου ἀνέχουσαν, ταῦτά ἐστι γόνιμα, ὅσα δὲ μὴ, ἄγονα. κἀν τῷ πρώτῳ δὲ τῆς αὐτῆς πραγματείας τὰ περὶ τῆς ἠλακάτης, καὶ τῶν γονίμων εἴρηκεν. ἐκ τούτων ἐπισκοπούμενος ὦ ἑταῖροι ὧν φησιν ὁ Θεόφραστος περὶ χρόας, περὶ ὀδμῆς, περὶ φύλλων, τὸ κίτρον εἶναι λέγεσθαι πεπίστευκα. καὶ μηδεὶς ὑμῶν θαυμαζέτω εἴ φησι, μὴ ἐσθίεσθαι αὐτό. ὁπότε γε καὶ μέχρι τῶν κατὰ τοὺς πάππους ἡμῶν χρόνους οὐδεὶς ἤσθιεν. ἀλλ' ὥς τι μέγα κειμήλιον ἀπετίθεντο ἐν ταῖς κιβωτοῖς μετὰ τῶν ἱματίων. Ὅτι δ' οὕτως ἐκ τῆς ἄνω χώρας ἐκείνης κατῆλθεν εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ φυτὸν τοῦτο, ἐστὶν εὑρεῖν λεγόμενον καὶ παρὰ τοῖς τῆς κωμῳδίας ποιηταῖς, οἳ καὶ περὶ μεγέθους αὐτῶν τι λέγοντες τῶν κιτρείων μνημονεύειν φαίνονται. ἀντιφάνης μὲν, ἐν Βοιωτίῳ.

Καὶ περὶ μὲν ὄψου γ' ἠλίθιον τὸ καὶ λέγειν	Ὥσπερ πρὸς ἀπλήστους. ἀλλὰ ταυτὶ λάμβανε
Παρθένε τὰ μῆλα καλά γε. καλὰ δῆτ' ὦ θεοί.	Νεωστὶ γὰρ τὸ σπέρμα τοῦτ' ἀφιγμένον
Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐστὶ παρὰ τοῦ βασιλέως	Παρ' ἑσπερίδων ὤμην γε νὴ τὴν φωσφόρον,
Φασὶν τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι τρία	Μόνον. ἐστὶν ὀλίγον τὸ καλὸν, ἐστὶ πανταχοῦ, καὶ τίμιον.

Ἔριφος δ' ἐν Μελιβοίᾳ, αὐτὰ ταῦτα τὰ ἰαμβεῖα προθεὶς ὡς ἴδια τὰ τοῦ ἀντιφάνους, ἐπιφέρει.

Παρ' ἑσπερίδων ὤμην γε νὴ τὴν ἄρτεμιν.	Φασὶ τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι τρία
Μόν. ἐστὶν ὀλίγον τὸ καλὸν, ἐστὶ πανταχοῦ	Καὶ τίμιον. τούτων μὲν ὀβολὸν οὐ πολὺ
Τίθημι, λογοῦμαι γάρ. αὗται δὲ ῥοαί	Ὡς εὐγενεῖς. τὴν γὰρ ἀφροδίτην ἐν κύπρῳ
Δένδρον φυτεῦσαι τοῦτο φασὶν ἐν μόνον	Βόρβειε πολυτίμη τε καὶ τὰ τρεῖς μόνας;

Καὶ τάσδε κομίσεις. οὐ γὰρ εἶχον πλείονας. Τούτοις εἴ τις ἀντιλέξειν ἔχει, ὅτι μὴ τὸ νῦν κίτριον λεγόμενον σημαίνεται, σαφέστερα μαρτύρια παρατιθέσθω. καὶ τοι καὶ φαινίας τὸ ἐρέσιος ἔννοιαν ἡμῖν διδόντος μήποτε ἀπὸ τῆς κέδρου τὸ κεδρίον ὠνόμασται. καὶ γ' ἐπὶ τὴν κέδρον φησὶν ἐν πέμπτῳ περὶ φυτῶν ἀκάνθας ἔχειν περὶ τὰ φύλλα. ὅτι δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ περὶ τὸ κιτρεῖον ἐστὶ, παντὶ δῆλον. ὅτι δὲ καὶ προσλαμβανόμενον τὸ κίτριον πάσης τροφῆς ξηρᾶς τε, καὶ ὑγρᾶς ἀντιφάρμακόν ἐστι παντὸς δηλητηρίου, οἶδα μαθὼν παρὰ πολίτου ἐμοῦ πιστευθέντος τὴν τῆς αἰγύπτου ἀρχήν. οὗτος κατεδίκασέν τινας γενέσθαι θηρίων βορὰν κακούργους εὑρεθέντας, καὶ ἔδει αὐτοὺς ἅπασι τοῖς ζώοις παραβληθῆναι. εἰσιοῦσι δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ τοῖς λῃσταῖς εἰς τιμωρίαν ἀποδεδειγμένον θέατρον κατὰ τὴν ὁδὸν καπηλίς τις κατ' ἔλεον ἔδωκεν, οὗ μετὰ χεῖρας εἶχεν ἐσθίουσα κιτρείου, καὶ λαβόντες ἔφαγον, καὶ μετ' οὐ πολὺ παραβληθέντες πελωρίοις, καὶ ἀγριωτάτοις ζώοις, ταῖς ἀσπίσι δηχθέντες, οὐδὲν ἔπαθον. ἀπορίᾳ δὲ κατέσχε τὸν ἄρχοντα. καὶ τὸ τελευταῖον ἀνακρίνων τὸν αὐτοὺς φυλάττοντα στρατιώτην, εἴ τι ἔφαγον, ἢ ἔπιον, ὡς ἔμαθεν κατὰ τὸ αὐτὸ ἐξ ἀκεραίου τὸ κίτρον δεδομένον, τῇ ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν, τῷ μὲν πάλιν ἐκέλευσε δοθῆναι κιτρείου, τῷ δ' οὔ. καὶ ὁ μὲν φαγὼν δηχθεὶς, οὐδὲν ἔπαθεν. ὁ δὲ, παραυτίκα πληγεὶς ἀπέθανε. δοκιμασθέντος οὖν διὰ πολλῶν τοῦ τοιούτου, εὑρέθη τὸ κιτρεῖον ἀντιφάρμακον παντὸς δηλητηρίου φαρμάκου. ἐὰν δέ τις ἐν μέλιτι ἀττικῷ ὅλον τὸ κιτρεῖον ὡς ἔχει φύσεως συνεψήσῃ μετὰ τοῦ σπέρματος, διαλύεται μὲν ἐν τῷ μέλιτι, καὶ ὁ ἀπ' αὐτοῦ λαμβάνων ἕωθεν δύο ἢ τρεῖς δακτύλους, οὐδὲν ὅτι οὖν ὑπὸ φαρμάκου πείσεται. Εἴ τις τούτοις ἀπιστεῖ, μαθέτω καὶ παρὰ Θεοπόμπου τοῦ χίου. ἀνδρὸς φιλαλήθους καὶ πολλὰ χρήματα καταναλώσαντος εἰς τὴν περὶ τῆς ἱστορίας ἐξέτασιν ἀκριβῆ. φησὶ γὰρ οὗτος ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ κλεάρχου διηγούμενος τοῦ ἡρακλεώτου τῶν ἐν τῷ πόντῳ τυράννου, ὡς βιαίως ἀνῄρει πολλούς. καὶ ὡς τοῖς πλείστοις ἐδίδου κώνειον πιεῖν. ἐπειδὴ οὖν φησι πάντες ἔγνωσαν τὴν τοῦ φαρμάκου ταύτην φιλοτησίαν, οὐ προῄεσαν τῶν οἰκιῶν, πρὶν φαγεῖν πήγανον. τοῦτο γὰρ τοὺς προφαγόντας μηδὲν πάσχειν πίνοντας τὸ ἀκόνιτον, ὃ κληθῆναί φησι, διὰ τὸ φύεσθαι ἐν τόπῳ ἀκόναις καλουμένῳ ὄντι περὶ τὴν ἡράκλειαν. Ταῦτ' εἰπόντος τοῦ Δημοκρίτου θαυμάσαντες οἱ πολλοὶ τὴν τοῦ κιτρείου δύναμιν, ἀπήσθιον, ὡς μὴ πρότερον φαγόντες, ἢ πιόντες τι. Πάμφιλος δ' ἐν ταῖς γλώσσαις ῥωμαίους φησὶ αὐτὸ κίτρον καλεῖν. Ἑξῆς δὲ τοῖς προειρημένοις κατ' ἰδίαν ἐπεισενεχθέντων ἡμῖν πολλῶν ὀστρέων, καὶ τῶν ἄλλων ὀστρακοδέρμων, σχεδὸν τὰ πλεῖστα αὐτῶν μνήμης ἠξιωμένα παρ' Ἐπιχάρμῳ ἐν ἥβας γάμῳ εὑρίσκω διὰ τούτων. Ἄγε δὲ παντοδαπὰ κογχύλια. Λεπάδας. ἀσπέδους στραβήλους. κικιβάλους. τηθυνάκια.

βαλάνους.

ὈΣΤΡΕΑ.

βαλάνους. πορφύρας. ὄστρεα συμμεμυκότα. τὰ διελεῖν μέν ἐστι χαλεπὰ, καταφαγεῖν δ' εὐμαρέα. μύας. ἀναρίτας τε. καρύκας τε. καὶ σκιφύδρια. τὰ γλυκέα μὲν ἐντὶ ἐπιθεῖν, ἐν πᾶσι δὲ μὲν δ' ὀξέα. τούς τε μακρογογγύλους σωλῆνας, ἡ μέλαινά τε. κόγχος ἅπερ κογχοθηρᾷ παισὶν ἐστὶ ὠνία. θάτεραι δ' αἳ κόγχοι αἱ ἀμαθίτιδες τε κανοδῦνομοί τε κηνγόνοι. τὰς ἀνδροφυκτίδας πάντες ἄνθρωποι καλέοντι. Ἄμμες δὲ λευκὰς τοὶ θεοί. ἐν δὲ μούσαις γράφεται. Ἀντὶ τοῦ κόγχος ἀνὰ τέλλινη καλέομες. ἔστιν δ' ἄδιστον κρέας. τὴν τελλίναν λεγομένην ἴσως δηλοῖ. ἣν ῥωμαῖοι μύτλον ὀνομάζουσι. μνημονεύων δ' αὐτῆς ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ περὶ τῆς ἀχνυμένης σκυτάλης συγγράμματι, ὁμοίας φησὶν εἶναι τὰς λεπάδας ταῖς καλουμέναις τελλίναις. καλλίας δ' ὁ μιτυληναῖος ἐν τῷ περὶ τῆς παρ' ἀλκαίῳ λεπάδος, παρὰ τῷ ἀλκαίῳ φησὶν εἶναι ᾠδὴν, ἧς ἡ ἀρχή. πέτρας καὶ πολιᾶς θαλάσσης τέκνον. ἧς ἐπὶ τέλει γεγράφθαι. ἐκ λεπάδων χαύνοις φρένας ἀθαλασσία λεπάς. ὁ δ' ἀριστοφάνης γράφει ἀντὶ τοῦ λεπάς, χέλυς. καί φησιν οὐκ εὖ δικαίαρχον ἐκδεξάμενον λέγειν τὰς λεπάδας. τὰ παιδάρια δὲ ἡνίκ' ἂν εἰς τὸ στόμα λάβωσιν αὐλεῖν ἐν ταύταις καὶ παίζειν καθάπερ καὶ παρ' ἡμῖν τὰ σπερμολόγα τῶν παιδαρίων ταῖς καλουμέναις τελλίναις. ὡς καὶ Σώπατρός φησιν ὁ φλυακογράφος. ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι εὐβουλοθεομβρότῳ. ἀλλ' ἴσχε, τελλίνης γὰρ ἐξαίφνης μέ τις. Ἀκοὰς μελῳδὸς ἦχος εἰς ἐμὰς ἔβη. Παλ δ' ὁ Ἐπίχαρμος ἐν πύρρᾳ καὶ προμαθεῖ φησι κἂν τὰς ἐλλιμόων τὸν ἄνδρι τ' ἀνθάσσαι δὴ καὶ λεπάς ὄστι. Παρὰ Σώφρονι δ' οἱ κόγχοι μελανίδες λέγονται. μελανίδες γάρ τοι ἡ κυβώω τι ἐμὶν ἐκ τοῦ μικροῦ λιμένος. ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἁλιευτικῷ τὸν ἀγροιώταν χηράμβας ὀνομάζει. καὶ Ἀρχίλοχος δὲ τῆς χηράμβος μέμνηται. τοῦ δ' ἀναρίτου Ἴβυκος. καλεῖται δ' ὁ ἀναρίτης, καὶ ἀνάρτας κογχῶδες δὲ ὂν τὸ ὄστρεον, προσέχεται ταῖς πέτραις ὥσπερ αἱ λεπάδες. Ἡρώνδας δ' ἐν συνεργαζομέναις. προσφὺς ὅκως τις χοιράδων ἀναρίτης. Αἰσχύλος δ' ἐν πρωτεῖ. σις ἀνήρει τὰς νήσους ἀναρριτοτρόφους εἴρηκεν. Ὅμηρος δὲ τῶν τηθέων μέμνηται. Διοκλῆς δ' ὁ καρύστιος ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς, κράτιστά φησιν εἶναι τῶν κογχυλίων πρὸς διαχώρησιν, καὶ οὔρησιν. μύας. ὄστρεα. κτένας. χήμας. ἀρχίππος δ' ἐν ἰχθύσι λεπάσιν. ἐχίνοις ἐσχάραις. βελόνας τε. τοῖς κτένεσί τε. ῥωμαλεώτερα δὲ τῶν κογχυλίων φησὶν εἶναι ὁ διοκλῆς, κόγχας. πορφύρας. κήρυκας. Περὶ δὲ τῶν κηρύκων ὁ ἀρχίππος τάδε λέγει. κῆρυξ θαλάσσης τρόφιμος, υἱὸς πορφύρας. σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ ὁμοίων παραπλήσια εἶναι κήρυκας. πορφύρας. στραβήλους. κόγχους.

Τῶν στραβήλων μνημονεύει καὶ σοφοκλῆς ἐν καμικοῖς οὕτως ἁλίας στραβήλου τῆσδε τέκνον, εἴ τινα δυναίμεθ' εὑρεῖν. ἔτι ὁ σπεύσιππος ἑξῆς πάλιν ἰδίᾳ καταριθμεῖται. κόγχους. κτένας. μῦς. πίννας. σωλῆνας. καὶ ἐν ἄλλῳ μέρει ὄστρεα. λεπάδας. ἀραιρῶς δὲ καμπυλίωνί φησιν. τὰ κομψὰ δήπου ταῦτα νωγαλεύματα. Κόγχαι τε, καὶ σωλῆνες, αἵ τε καμπύλαι Καρίδες ἐξήλλοντο δελφίνων δίκην. Σώφρων δ' ἐν μίμοις. τίνες δ' ἐντί ποκα φίλα τὸ δέ τοι μακραὶ κόγχαι σωληνέ θην τοῦ τί γα γλυκύκρεων κογχύλιον χηρᾶν γυναικῶν λίχνευμα. Τῶν δὲ πιννῶν μνημονεύει κρατῖνος ἐν ἀρχιλόχοις. ἡ μὲν σηπίαισι, καὶ ὀστρέοισιν ὁμοία. φιλύλλιος δ' ἢ φρύνιχος. ἢ ἀριστοφάνης ἐν πόλεσι πολυπόδιον. σηπιδάριον. καράβου ἀστακόν. ὄστρεα. χήμας. Λεπάδας. σωλῆνας. μῦς. πίννας. κτένας ἐκ μιτυλήνης. Αἶρε τ' ἀνθρακίδας. τρίγλην. σαργός. κεστρεύς. πέρκη. κορακῖνος. Ἀγίας δὲ καὶ Δερκύλος ἐν ἀργολικοῖς, τοὺς στραβήλους, ἀστραβήλους ὀνομάζουσι μνημονεύοντες αὐτῶν ὡς ἐπιτηδείων ὄντων εἰς τὸ σαλπίζειν. Τὰς δὲ κόγχας ἔστιν εὑρεῖν λεγομένας καὶ θηλυκῶς, καὶ ἀρσενικῶς. ἀριστοφάνης ἐν βαβυλωνίοις. Ἀνέχασκον εἷς ἕκαστος ἐμφορεῖσται. Ὁ πτωμέναις κόγχαισιν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων. Τηλεκλείδης δ' ἐν ἡσιόδοις. κόγχη φησὶν διελεῖν. καὶ σώφρων γυναικείοις αἶγα μάν. κόγχαι ὥσπερ ἀπὸ ἑνὸς κελεύματος. Κεχάναντι ἅμμιν πᾶσαι. τὸ, δὲ κρέας ἑκάστας ἐξέχει. ἀρσενικῶς δ' Αἰσχύλος ἐν ποντίῳ γλαύκῳ. κόγχοι, μύες, κ' ὄστρεα. ἀριστώνυμος Θησεῖ, κόγχος ἐν βάπτων ἄλλων ὁμοίως. παραπλησίως δ' εἴρηκε καὶ Φρύνιχος σατύροις. Ἱκέσιος δὲ ὁ ἐρασιστράτειος τῶν χημῶν φησι τὰς μὲν τραχείας λέγεσθαι, τὰς δὲ βασιλικάς. καὶ τὰς μὲν τραχείας καὶ κακοχύλους εἶναι ὀλιγοτρόφους. εὐεκκρίτους. χρῆσθαι δὲ αὐταῖς καὶ δελέασι τοὺς πορφυρευομένους. Τῶν δὲ λείων κατὰ τὰ μεγέθη, καὶ τὰς διαφορὰς εἶναι κρατίστας. Ἡγήσανδρος δ' ἐν ὑπομνήμασι, τὰς τραχείας φησὶ κόγχας, ὑπὸ μὲν μακεδόνων κωρύκους καλεῖσθαι, ὑπὸ δὲ ἀθηναίων κρίους. τὰς δὲ λεπάδας ὁ ἱκέσιος τῶν προειρημένων εὐεκκρίτους μᾶλλον εἶναι. τὰ δ' ὄστρεα, ἀτροφώτερά τε τούτων, καὶ πλήσμια, εὐεκκριτώτερά τε τούτων. οἱ δὲ κτένες, τροφιμώτεροι μέν εἰσι. κακοχυλότεροι δὲ, καὶ δυσεκκριτώτεροι. Τῶν δὲ μυῶν, οἱ μὲν ἐφέσιοι, καὶ οἱ τούτοις ὅμοιοι τῇ εὐχυλίᾳ, τῶν μὲν κτενῶν βελτίονες, τῶν δὲ χημῶν λειπόμενοι, οὐρητικώτεροι δὲ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τὴν κοιλίαν, φερόμενοι. εἰσὶ δ' αὐτῶν ἔνιοι καὶ σκιλλώδεις, κακόχυλοί τε, καὶ πρὸς τὴν γεῦσιν ἀπειθεῖς. οἱ δ' ἐλάσσονες τούτων, καὶ δασεῖς ἔξωθεν, οὐρητικώτεροι μέν εἰσι, καὶ εὐχυλότεροι τῶν σκιλλωδῶν, ἀτροφώτεροι δὲ διά, τε τὸ μέγεθος, καὶ τῷ γένει ὄντες τοιοῦτοι. Οἱ δὲ τῶν κηρύκων τράχηλοι, εὐστόμαχοί τέ εἰσι, καὶ ἀτροφώτεροι μυῶν τε, καὶ χημῶν, καὶ κτενῶν. τοῖς δ' ἀσθενῆ τὸν στόμαχον ἔχουσι, καὶ μὴ ῥᾳδίως ἀποδιδοῦσι τὴν τροφὴν εἰς τὸ ἀπὸ τῆς κοιλίας, χρήσιμοι, δύσφθαρτοί τε ὄντες. τὰ δ' ὁμολογουμένως εὔπεπτα, κατὰ τοὐναντίον ἀλλότρια τῆς διαθέσεως ταύτης ἐστὶν εὐχερῶς διαφθειρόμενα διὰ τὸ ἁπαλά

λα, καὶ εὐδιάλυτα ἐστί. ὅθεν αἱ μήκωνες αὐτῶν πρὸς μὲν τὰς τῶν στομάχων ἀτονίας οὐκ εὐθετοῦσι, πρὸς δὲ τὴν τῆς κοιλίας ἀσθένειαν, χρήσιμος. τροφιμώτεραι δὲ τούτων εἰσί, καὶ ἀπολαυστικώτεραι αἱ τῆς πορφύρας μήκωνες, πλὴν σκιλλωδέστεραι ὑπάρχουσι, καὶ τὸ ὅλον τὸ κογχύλιον τοιοῦτόν ἐστιν. ἴδιον δὲ καὶ ταύταις καὶ τοῖς σωλῆσι παρέπεται τοῖς ἑψομέναις παχὺ ποιεῖν τὸν ζωμόν. ἑψόμενοι δὲ τὸ καθ᾽ ἑαυτοὺς καὶ οἱ τράχηλοι τῶν πορφυρῶν, εὐθετοῦσι πρὸς τὰς τῶν στομάχων διαθέσεις. μνημονεύει δ᾽ αὐτῶν Ποσείδιππος ἐν Λοκρίσιν οὕτως· ὥρα περαίνειν ἔγχελυς. κάραβος. κόγχας. ἐχίνους προσφάτους. μηκώνια. πίννας. τραχήλους. μύας. αἱ βάλανοι δ᾽ εἰ μείζονες εὐέκκριτοι. καὶ εὔστομοι. τὰ δὲ ὠτάρια (γίνεται δὲ ταῦτα κἂν τῇ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν λεγομένῃ Φάρῳ νήσῳ) τροφιμώτερα τῶν προειρημένων ἁπάντων. οὐκ εὐέκκριτα δέ. Ἀντίγονος δ᾽ ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ λέξεως, τὸ ὄστρεον τοῦτο ὑπὸ Αἰολέων καλεῖσθαι τῆς Ἀφροδίτης. αἱ δὲ φωλάδες πολυτροφώτεραι. βρωμώδεις δέ. τὰ δὲ τήθη παραπλήσια τοῖς προειρημένοις, καὶ πολυτροφώτερα. Γίνεται δέ τινα καὶ ἄγρια λεγόμενα ὄστρεα. πολύτροφα δ᾽ ἐστί, καὶ βρωμώδη προσπίπτει εὐτελῆ κατὰ τὴν γεῦσιν. Ἀριστοτέλης δ᾽ ἐν τῷ περὶ ζῴων. ὄστρεά φησι, πίννη. ὄστρεον. μῦς. κτείς. σωλήν. κόγχη. λεπάς. τῆθος, βάλανος. πορευτικὰ δὲ κῆρυξ. πορφύρα. ἡδυπορφύρα. ἐχῖνος, στράβηλος. ἔστι δ᾽ ὁ μὲν κτείς, τραχυόστρακος. ῥαβδωτός. τὸ δὲ τῆθος, ἀρράβδωτον. λειόστρακον. ἡ δὲ πίννη λεπτόστομον. τὸ δὲ ὄστρεον παχύστομον. μονόθυρον δὲ καὶ λειόστρακον. λεπὰς δὲ δίθυρον. καὶ λειόστρακον. συμφυὲς δὲ μῦς. μονοφυὲς δέ, καὶ λειόστρακον, σωλὴν καὶ βάλανος. κοινὸν δ᾽ ἐξ ἀμφοῖν κόγχη. τὸ δ᾽ ἐντὸς τῆς πίννης Ἐπαίνετος ἐν ὀψαρτυτικῷ καλεῖσθαί φησι μήκωνα. ἐν δὲ πέμπτῳ ζῴων ἱστορίας ὁ Ἀριστοτέλης γίνονταί φησιν αἱ μὲν πορφύραι περὶ τὸ ἔαρ. οἱ δὲ κήρυκες λήγοντος τοῦ χειμῶνος. ὅλως δέ φησι τὰ ὀστρακόδερμα ἐν τῷ ἔαρι φαίνεται ἔχοντα τὰ καλούμενα ᾠά. καὶ ἐν τῷ μετοπώρῳ δὲ πλὴν τῶν ἐχίνων τῶν ἐδωδίμων. οὗτοι δὲ μάλιστα μὲν ἐν ταύταις ταῖς ὥραις ἀεί τε ἰσχύουσι, καὶ τὸ πλέον ἐν ταῖς πανσελήνοις, καὶ ταῖς ἀλεειναῖς ἡμέραις, πλὴν τῶν ἐν τῷ εὐρίπῳ τῶν Πυρραίων. ἐκεῖνοι δ᾽ ἀμείνους τοῦ χειμῶνος καί εἰσι μικροί. πλήρεις δὲ ᾠῶν. κύοντες δὲ φαίνονται καὶ οἱ κοχλίαι πάντες ὁμοίως τὴν αὐτὴν ὥραν. προελθὼν δὲ πάλιν φησὶν ὁ φιλόσοφος. αἱ μὲν οὖν πορφύραι, τοῦ ἔαρος συναθροιζόμεναι εἰς τὸ αὐτὸ ποιοῦσι τὴν καλουμένην μελικήραν. ἀλλ᾽ οὐχ οὕτω γλαφυρόν, ὥσπερ ἂν εἰ ἐκ λεπύρων ἐρεβίνθων λευκῶν πολλὰ συμπαγείη. ἔχει δὲ ἀνεωργμένον οὐδὲν τούτων. οὐ δὲ γίνονται ἐκ τούτων αἱ πορφύραι, ἀλλὰ φύονται αὗται. καὶ τἄλλα ὀστρακόδερμα ἐξ ἰλύος, καὶ σήψεως. τοῦτο δὲ συμβαίνει ὥσπερ ἀποκάθαρμα, καὶ ταύταις, καὶ τοῖς κήρυξιν. κηριάζουσι γὰρ καὶ οὗτοι. ἀφιᾶσι δ᾽ ἀρχόμεναι κηριάζειν γλισχρότητα μυξώδη. ἐξ ὧν τὰ λεπυρώδη συνίσταται. ταῦτα μὲν οὖν ἅπαντα διαχεῖται. ἀφίησι δ᾽ ἰχῶρας εἰς τὴν γῆν. καὶ ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ γίνεται ἐν τῇ γῇ, συστάντα πορφύρια μικρὰ ἃ ἔχουσαι ἁλίσκονται αἱ πορφύραι. ἐὰν δὲ πρὶν ἐκτεκεῖν ἁλῶσιν, ἐνίοτε ἐν τοῖς φορμίσιν. εἰς δὲ ταὐτὸ συνιοῦσαι, ἐκτίκτουσι, καὶ γίνεται οἱονεὶ βότρυς. Ἔστι δὲ τῶν πορφυρῶν γένη πλείονα. καὶ ἔνιαι μὲν μεγάλαι, οἷ αἱ περὶ τὸ Σίγειον, καὶ τὸ Λεκτόν. αἱ δὲ μικραί, οἷ ἐν τῷ εὐρίπῳ, καὶ ἄνθος αἱ μὲν πλεῖσται μέλαν ἔχουσιν, ἔνιαι δ᾽ ἐρυθρὸν μικρόν. γίνονται δ᾽ ἔνιαι τῶν μεγάλων καὶ μναῖαι. ἐν δὲ τοῖς αἰγιαλοῖς, καὶ περὶ τὰς ἀκτὰς τὸ μὲν μέγεθος, εἰσὶ μικραί, τὸ δὲ ἄνθος ἐρυθρὸν ἔχουσιν. ἔτι δ᾽ ἐν μὲν ταῖς προσβόρροις, μέλαιναι, ἐν δὲ τοῖς νοτίοις, ἐρυθραὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ἀπολλόδωρος δ᾽ ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ Σώφρονος, προσθεὶς τὸ λιχνότερα τᾶν πορφυρᾶν, ὅτι παροιμία ἐστί, καὶ λέγει, ὡς μέν τινες ἀπὸ τοῦ βάμματος, οὗ γὰρ ἂν προσψαύσῃ ἕλκει ἐφ᾽ ἑαυτὸ καὶ τοῖς προσπαρατεθεμένοις ἐμποιεῖ χρώματος αὐγήν. ἄλλοι δ᾽ ἀπὸ τοῦ ζῴου. Ἁλίσκονται δέ φησιν ὁ Ἀριστοτέλης τοῦ ἔαρος. ὑπὸ κύνα δ᾽ οὐχ ἁλίσκονται. οὐ γὰρ νέμονται, ἀλλὰ κρύπτουσιν ἑαυτάς, καὶ φωλεύουσι. τὸ δὲ ἄνθος ἔχουσιν ἀνὰ μέσον τῆς μήκωνος, καὶ τοῦ τραχήλου. Ἔχει δὲ καὶ αὕτη καὶ ὁ κῆρυξ τὰ ἐπικαλύμματα κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ τὰ ἄλλα τὰ στρομβώδη ἐκ γενετῆς πάντα. νέμονται δ᾽ ἐξείροντα τὴν καλουμένην γλῶτταν ὑπὸ τὸ κάλυμμα. τὸ δὲ μέγεθος τῆς γλώσσης ἔχει ἡ πορφύρα μεῖζον δακτύλου ᾧ νέμεται καὶ διατρυπᾷ, καὶ τὰ κογχύλια, καὶ τὸ ἑαυτῆς ὄστρακον. μακρόβια δ᾽ ἐστί, καὶ ἡ πορφύρα, καὶ ὁ κῆρυξ, καὶ ζῇ περὶ ἔτη ἕξ. φανερὰ δὲ ἡ αὔξησις ἐκ τῆς ἐν τῷ ὀστράκῳ ἕλικος. Αἱ δὲ κόγχαι, καὶ χῆμαι, καὶ σωλῆνες, καὶ κτένες, ἐν τοῖς ἀμμώδεσι λαμβάνουσι τὴν σύστασιν. Αἱ δὲ πίνναι ὀρθαὶ φύονται ἐκ τοῦ βυσσοῦ. ἔχουσί τε ἐν αὑταῖς τὸν πιννοφύλακα, αἱ μὲν καρίδιον, αἱ δὲ καρκίνιον, οὗ στερόμεναι, θᾶττον διαφθείρονται. τοῦτο δὲ Πάμφιλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων συμπεφυκέναι φησὶν αὐταῖς. Χρύσιππος δ᾽ ὁ Σολεὺς ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τοῦ καλοῦ, καὶ τῆς ἡδονῆς, ἡ πίννη φησί, καὶ ὁ πιννοτήρης συνεργὰ ἀλλήλοις κατ᾽ ἰδίαν οὐ δυνάμενα συμμένειν, ἡ μὲν οὖν πίννη, ὄστρεόν ἐστιν, ὁ δὲ πιννοτήρης, καρκῖνος μικρός. καὶ ἡ πίννη διαστήσασα τὸ ὄστρακον, ἡσυχάζει τηροῦσα τὰ ἐπεισιόντα ἰχθύδια. ὁ δὲ πιννοτήρης παρεστὼς ὅταν εἰσέλθῃ τι, δάκνει αὐτὴν ὥσπερ σημαίνων, ἡ δὲ δηχθεῖσα συμμύει. καὶ οὕτως τὸ ἀποληφθὲν ἔνδον κατεσθίουσι κοινῇ. φασὶ δέ τινες καὶ συγγεννᾶσθαι αὐτὰ αὐτοῖς, καὶ ὡς ἂν ἐξ ἑνὸς σπέρματος γίνεσθαι. Πάλιν δ᾽ ὁ Ἀριστοτέλης φησί. πάντα τὰ ὀστρακώδη γίνεται καὶ ἐν τῇ ἰλύϊ. ἐν μὲν τῇ βορβορώδει τὰ ὄστρεα, ἐν δὲ τῇ ἀμμώδει κόγχαι, καὶ τὰ εἰρημένα. περὶ δὲ τὰς σήραγγας τῶν πετρῶν τήθεα, καὶ βάλανοι. καὶ τὰ ἐπιπολάζοντα. οἷον λεπάδες, καὶ νηρῖται. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον γίνεται τοῖς ὀστρακοδέρμοις καὶ τὰ μὴ ἔχοντα ὄστρακον. καθάπερ

καθάπερ αἵ τε κνίδαι, καὶ οἱ σπόγγοι ἐν ταῖς σήραγξι τῶν πετρῶν. Ἔστι δὲ τῶν κνιδῶν δύο γένη. αἱ μὲν γὰρ ἐν τοῖς κοίλοις, οὐκ ἀπολύονται τῶν πετρῶν, αἱ δ᾽ ἐν τοῖς λείοις, καὶ πλαταμώδεσιν ἀπολυόμεναι μεταχωροῦσι. τὰς δὲ κνίδας ὁ Εὔπολις ἐν Αὐτολύκῳ ἀκαλήφας ὀνομάζει. ἔτι τε Ἀριστοφάνης ἐν Φοινίσσαις οὕτως. ἔχε τὸ πρῶτον πάντων ἴφυα φῦναι. εἶθ᾽ ἑξῆς τὰς κραναὰς ἀκαλήφας. καὶ ἐν Σφηξί. Φερεκράτης δ᾽ ἐν Αὐτομόλοις. καὶ ἀκαλήφαις τὸν ἴσον χρόνον ἐστεφανῶσθαι. Δίφιλος δ᾽ ὁ Σίφνιος ἰατρός, ἡ δὲ ἀκαλήφη φησίν ἐστιν εὐκοίλιος. οὐρητική. εὐστόμαχος. κνησμὸν δὲ ποιεῖ τοῖς συνάγουσιν, ἐπειδὰν μὴ προαλείψωνται. οὕτως γὰρ αἰτιᾶται τοὺς θηρεύοντας αὐτήν. ὑφ᾽ ὧν κατὰ παραφθορὰν νῦν ἀκαλήφη ὀνομάζεται. τάχα δὲ ἴσως διὰ ταύτην καὶ ἡ βοτάνη. κατ᾽ εὐφημισμὸν γὰρ τῆς ἀντιφράσεως ὠνόμασται. οὐ γὰρ πραεῖά ἐστι, καὶ ἁπαλὴ τῇ ἁφῇ. τραχεῖα δέ, καὶ ἀηδής. τῆς μέντοι θαλασσίας ἀκαλήφης μνημονεύει καὶ Φιλιππίδης ἐν Ἀμφιαράῳ οὕτως. ὀστρεῖ᾽ ἀκαλήφας, λεπάδας παρέθηκέ μοι. τὸ δ᾽ ἐν Λυσιστράτῃ Ἀριστοφάνους πέπαικται. Ἀλλ᾽ ὦ τηθῶν ἀνδρειοτάτη, καὶ μητριδίων ἀκαληφῶν. ἐπεὶ τήθεα τὰ ὄστρεα. μέμικται γὰρ κωμῳδικῶς πρὸς τὴν τηθήν, καὶ μητέρα. καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὀστρέων ὁ Δίφιλος τάδε φησί. χημῶν δὲ τῶν παχειῶν αἱ μικραί, καὶ λεπτὴν ἔχουσαι τὴν σάρκα, ὄστρεα λέγονται. καὶ εὐστόμαχοί εἰσι καὶ εὐέκκριτοι. αἱ δὲ παχεῖαι, βασιλικαὶ δὲ πρός τινων καλούμεναι, πελωριαί τε λεγόμεναι, τρόφιμοι. δυσέκκριτοι. εὔχυλοι εὐστόμαχοι. καὶ μάλιστα αἱ μείζους. Τελλῖναι γίνονται μὲν ἐν Κανώβῳ πολλαί, καὶ περὶ τὴν τοῦ Νείλου ἀνάβασιν πληθύουσιν. ὧν λεπτότεραι μέν εἰσιν αἱ βασιλικαὶ διαχωρητικαί τε, καὶ κοῦφαι, ἔτι δὲ καὶ τρόφιμοι, αἱ δὲ ποτάμιαι γλυκύτεραι. οἱ δὲ μύες μέσως εἰσὶ τρόφιμοι, διαχωρητικοί. οὐρητικοί. κράτιστοι δὲ οἱ Ἐφέσιοι. καὶ τούτων οἱ φθινοπωρινοί. αἱ δὲ μύες, καὶ τῶν μυῶν οὖσαι μικρότεραι γλυκεῖαί τε, καὶ εὔχυλοί εἰσι. προσέτι τε καὶ τρόφιμοι. οἱ δὲ σωλῆνες μὲν πρός τινων καλούμενοι, πρός τινων δὲ καὶ αὐλοί, καὶ δόνακες, καὶ ὄνυχες πολύχυλοι, καὶ κακόχυλοι. κολλώδεις. καὶ οἱ μὲν ἄρρενες αὐτῶν, ῥαβδωτοί εἰσι, καὶ οὐρανοχρώματοι. εἰσὶ δὲ τοῖς λιθῶσι, καὶ ἄλλοις δυσουροῦσιν εὔθετοι. οἱ δὲ θήλεις μονοχρώματοί τε εἰσί, καὶ γλυκύτεροι. λαμβάνονται δὲ ἑφθοί, καὶ τηγανιστοί. κρείττονες δ᾽ εἰσὶν οἱ μέχρι τοῦ χανεῖν ἐπ᾽ ἀνθράκων ὀπτώμενοι. σωληνισταὶ δ᾽ ἐκαλοῦντο οἱ συνάγοντες τὰ ὄστρεα ταῦτα, ὡς ἱστορεῖ Φανίας ὁ Ἐρέσιος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ τυράννων ἀναίρεσις ἐκ τιμωρίας γράφων οὕτως. Φιλόξενος ὁ καλούμενος σωληνιστής, ἐκ δημαγωγοῦ τύραννος ἀνεφάνη. ζῶν τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἁλιευόμενος, καὶ σωληνοθήρας ὤν, ἀφορμῆς δὲ λαβόμενος καὶ ἐμπορευσάμενος, βίον ἐκτήσατο. Τῶν δὲ κτενῶν, ἁπαλώτεροι μέν εἰσιν οἱ λευκοί. ἄβρωμοι γάρ, καὶ εὐκοίλιοι. τῶν δὲ μελαίνων καὶ πυρρῶν οἱ μείζονες, καὶ ἐνσάρκιοι εὔστομοι. κοινῶς δὲ πάντες εὐστόμαχοι εὔπεπτοι. εὐκοίλιοι. λαμβανόμενοι μετὰ κυμίνου, καὶ πεπέρεως. μνημονεύει δ᾽ αὐτῶν, καὶ Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσιν. λεπάσιν. ἐχίνοις. ἐσχάραις βελόναις τε τοῖς κτένεσίν τε. αἱ δὲ βάλανοι καλούμεναι ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς δρυΐνας ὁμοιότητος διαφέρουσι παρὰ τοὺς τόπους. αἱ μὲν γὰρ αἰγύπτιαι γλυκεῖαι. ἁπαλαί. εὔστομοι θρεπτικαί. πολύχυλοι. οὐρητικαί. εὐκοίλιοι. αἱ δὲ ἄλλαι ἁλυκώτεραι. τὰ δὲ ὠτία δύσπεπτα. τρόφιμα δὲ μᾶλλον τηγανιζόμενα. αἱ δὲ φωλάδες εὔστομοι, βρωμώδεις δέ, καὶ κακόχυλοι. ἐχῖνοι δὲ ἁπαλοὶ μέν, εὔχυλοι. βρωμώδεις. πλήσμιοι. εὔφθαρτοι. μετὰ δὲ ὀξυμέλιτος λαμβανόμενοι, καὶ σελίνου καὶ ἡδυόσμου εὐστόμαχοι, γλυκεῖς τε, καὶ εὔχυλοι. προσηνέστεροι δ᾽ αὐτῶν οἱ ἐρυθροί, καὶ οἱ μήλινοι. καὶ οἱ παχύτατοι. καὶ οἱ ἐν τῷ ξύεσθαι γαλακτῶδες ἀνιέντες. οἱ δὲ περὶ τὴν Κεφαλληνίαν γινόμενοι καὶ περὶ τὴν Ἰκαρίαν, καὶ τὸν Ἀδρίαν, τινὲς αὐτῶν καὶ ὑπόπικροί εἰσιν. οἱ δ᾽ ἐπὶ τοῦ σκοπέλου τῆς Σικελίας, κοιλίας λυτικοί. Ἀριστοτέλης δέ φησι τῶν ἐχίνων πλείω γένη εἶναι. ἓν μὲν τὸ ἐσθιόμενον, ἐν ᾧ τὰ καλούμενά ἐστιν ᾠά. ἄλλα δὲ δύο. τό τε τῶν σπατάγγων, καὶ τὸ τῶν καλουμένων βρυσσῶν. μνημονεύει τῶν σπατάγγων καὶ Σώφρων, καὶ Ἀριστοφάνης ἐν ὁλκάσιν οὕτως. διαρραίπτονται μεστύλλονται διαλείχονταί με τὸν κάπρο σπατάγγην. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Ἥβας γάμῳ περὶ τῶν ἐχίνων φησί. καρκῖνοί θ᾽ ἵκοντι ἐχῖνοί τε τοὶ καθ᾽ ἁλμυρὰν ἅλα. νεῖν μὲν οὐκ ἴσαντι πεζᾷ δ᾽ ἐμπορεύονται μόνοι. Δημήτριος δ᾽ ὁ Σκήψιος ἐν ἕκτῳ καὶ εἰκοστῷ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου Λάκωνά φησί τινα κληθέντα ἐπὶ θοίνην παρατεθέντων ἐπὶ τὴν τράπεζαν θαλαττίων ἐχίνων ἐπιλαβέσθαι ἑνὸς οὐκ εἰδότα τὴν χρῆσιν τοῦ ἐδέσματος. ἀλλ᾽ οὐδὲ προσέχοντα τοῖς συνδειπνοῦσι πῶς ἀναλίσκουσιν, ἐνθέντα δὲ εἰς τὸ στόμα σὺν τῷ κελύφει βρύκειν τοῖς ὀδοῦσι τὸν ἐχῖνον. δυσχρηστούμενον οὖν τῇ βρώσει, καὶ οὐ συνιέντα τὴν αἰτίαν τῆς τραχύτητος εἰπεῖν. ὦ φάγημα μιαρόν. οὔτε μὴ νῦν σε ἀφέω μαλακισθείς, οὔτ᾽ αὖτις ἔτι λάβοιμι. ὅτι δὲ οἱ ἐχῖνοι λέγω δὲ καὶ τοὺς χερσαίους, καὶ τοὺς θαλαττίους, καὶ ἑαυτῶν εἰσι φυλακτικοὶ πρὸς τοὺς θηρῶντας προβαλλόμενοι τὰς ἀκάνθας, ὥσπερ τι χαράκωμα, Ἴων ὁ Χῖος μαρτυρεῖ ἐν Φοίνικι καινῇ λέγων οὕτως. Ἀλλ᾽ ἔν τε χέρσῳ τὰς λέοντος ᾔνεσα. Ἢ τὰς ἐχίνου μᾶλλον οἰζυρὰς τέχνας. Ὃς εὖτ᾽ ἂν ἄλλων κρεισσόνων ὁρμὴν μάθῃ. Στρόβιλος ἀμφ᾽ ἄκανθαν ἑλίξας δέμας. Κεῖται δακεῖν τε καὶ θιγεῖν ἀμήχανος. Τῶν δὲ λεπάδων φησὶν ὁ Δίφιλος. τινὲς μέν εἰσι μικραί, τινὲς δὲ καὶ ὀστρέοις ἐοίκασι. εἰσὶ δὲ σκληραί, καὶ ὀλιγόχυλοι. καὶ οὐκ ἄγαν δριμεῖαι. εὔστομοι δέ, καὶ εὐκατέργαστοι. ἑφθαὶ δὲ ποσῶς εὔστομοι, αἱ δὲ πίνναι οὐρητικαί. τρόφιμοι. δύσπεπτοι. δυσανάδοτοι. ἐοίκασι δ᾽ αὐταῖς καὶ οἱ κήρυκες. ὧν οἱ μὲν τράχηλοι, εὐστόμαχοι. δυσκατέργαστοι δέ. διὸ τοῖς ἀσθενοῦσι τὸν στόμαχον οἰκεῖον. δυσέκκριτοί τε καὶ μέσως τρόφιμοι. τούτων δὲ αἱ μήκωνες λεγόμεναι πρὸς τοῖς πυθμέσιν, ἁπαλαί.

ΟΣΤΡΕΑ.

ἄφθαρτοι. διὸ τοῖς τὴν γαστέρα ἀσθενοῦσιν οἰκεῖαι. αἱ δὲ πορφύραι μεταξὺ πίννης εἰσὶ, καὶ τοῦ κήρυκος· ὧν οἱ μὲν τράχηλοι πολύχυλοι, εὔστομοι. τὸ δὲ λοιπὸν αὐτῶν, ἁλυκὸν, καὶ γλυκὺ, καὶ εὐανάδοτον, εἰς ἐπίκρασίν τε ἐπιτήδειον. Τὰ δὲ ὄστρεα, γεννᾶται μὲν καὶ ἐν ποταμοῖς, καὶ ἐν λίμναις, καὶ ἐν θαλάσσῃ. κράτιστα δὲ τὰ θαλάττια, ὅταν λίμνη, ἢ ποταμὸς παράκειται. γίνεται γὰρ εὔχυλα, καὶ μείζονα, καὶ γλυκύτερα. τὰ δὲ πρὸς ᾐόσι, καὶ πέτραις ἰλύος, καὶ ὕδατος ἀμιγῆ, μικρὰ, σκληρὰ, δηκτικά. τὰ δὲ ἐαρινὰ ὄστρεα, καὶ τὰ κατὰ τὴν τοῦ θέρους ἀρχὴν κρείσσονα. πλήρη θαλασσίζοντα μετὰ γλυκύτητος εὐστόμαχα. εὐέκκριτα. τὰ δὲ συνεψόμενα μαλάχῃ, ἢ λαπάθῳ, ἢ ἰχθύσιν, ἢ καθ᾽ αὑτὰ, τρόφιμα, καὶ εὐκοίλια. Μνησίθεος δ᾽ ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν φησιν ὄστρεα καὶ κόγχαι, καὶ μύες, καὶ τὰ ὅμοια τούτων, τὴν σάρκα δυσκατέργαστά ἐστι διὰ τὴν ὑγρότητα τὴν ἐν αὐτοῖς ἁλυκήν. διόπερ ὠμὰ μὲν ἐσθιόμενα, κοιλίας ἐστὶν ὑπακτικὰ διὰ τὴν ἁλυκότητα. τὰ δὲ ἑψόμενα ἀφίησιν ἤτοι πᾶσαν, ἢ τὴν πλείστην ἅλμην εἰς τὴν συνεψοῦσαν αὐτὴν ὑγρότητα. διόπερ αἱ μὲν ὑγρότητες, ἐν αἷς ἂν ἑψηθῇ τι τῶν ὀστρέων, ταρακτικαὶ, καὶ ὑπακτικαὶ κοιλίας εἰσίν. αἱ δὲ σάρκες τῶν ἑψημένων ὀστρέων ψόφους ποιοῦσιν ἐστερημέναι τῶν ὑγρῶν. τὰ δὲ ὀπτὰ τῶν ὀστρέων ἐάν τις αὐτὰ καλῶς ὀπτήσῃ, ἀλυποτάτην ἔχει διάθεσιν. πεπύρωται γάρ. διὸ οὐχ ὁμοίως τοῖς ὠμοῖς ἐστὶ δύσπεπτα καὶ τὰς ὑγρότητας ἐν αὐτοῖς ἔχει κατεξηραμμένας. διόπερ ἔκλυτος ἡ κοιλία γίνεται. τροφήν τε δίδωσιν ὑγράν τε, καὶ δύσπεπτον ἅπαν ὄστρεον. καὶ πρὸς τὰς οὐρήσεις ἐστὶν οὐκ εὔοδα. ἀκαλῆφαι δὲ, καὶ ἐχῖνοι ὠὰ, καὶ τὰ τοιαῦτα τροφὴν μὲν δίδωσιν ὑγρὰν καὶ μικράν. τῆς δὲ κοιλίας ἐστὶ λυτικὰ, καὶ οὐρήσεως κινητικά. Νίκανδρος δ᾽ ὁ Κολοφώνιος ἐν γεωργικοῖς τάδε τῶν ὀστρέων καταλέγει.

Ἠὲ καὶ ὀστρεία τόσσα βυθοὺς ἅτε βόσκεται ἅλμης
Νήριται, στρόμβοι τε, πελωριάδες τε, μύες τε
Γλίσχραι τ᾽ ἀλλὰ σωλῆνές τε, καὶ αὐτῆς φωλεὰ πίννης.

Καὶ Ἀρχέστρατος δ᾽ ἐν γαστρονομίᾳ φησί.

Τοὺς μῦς Αἶνος ἔχει μεγάλους, ὄστρεια δ᾽ Ἄβυδος,
Τὰς ἄρκτους, Πάριον. τοὺς δὲ κτένας, ἡ Μιτυλήνη.
Πλείστους δ᾽ Ἀμβρακία παρέχει, καὶ ἄπλατα μετ᾽ αὐτῶν.
Μεσσήνη δὲ, πελωριάδας στενοπορθμίδι κόγχας.
Κἀν Ἐφέσῳ λήψῃ τὰς χήμας, οὔτι πονηράς.
Τήθεα, Καλχηδών. τοὺς κήρυκας δ᾽ ἐπιτρίψαι
Ὁ Ζεὺς, τούς τε θαλασσογενεῖς, καὶ τοὺς ἀγοραίους.
Πλὴν ἑνὸς αὐτῶν. κεῖνος δέ μοι ἐστὶν ἑταῖρος.
Λέσβον ἐριστάφυλον ναίων, Ἀγάθων δὲ καλεῖται.
Καὶ Φιλύλλιος δ᾽ ἢ ὅς τις ἐστὶν ὁ ποιήσας τὰς Πόλεις,

φησὶ χήμας, λεπάδας, σωλῆνας, μῦς, πίννας, κτένας ἐκ Μηθύμνης. Ὄστρεια δὲ μόνως οὕτως ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Κρατῖνος Ἀρχιλόχοις. πίννῃσι καὶ ὀστρείοισιν ὁμοῖαι. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμοις. ὄστρεια συμπεφυκότα. ὄστρεον δὲ ὡς ὄρνεον. Πλάτων ἐν Φαίδρῳ, ὀστρέου τρόπον φησὶ δεδεσμευμένοι. καὶ ἐν τῷ Τιμαίῳ τὸ τῶν ὀστρέων γένος συμπάντων. ἐν δὲ τῷ τῆς Πολιτείας δεκάτῳ ὄστρεα εἶπε συμπεφυκέναι ὄστρεά τε καὶ φυκία. αἱ δὲ πελωρίδες ὠνομάσθησαν παρὰ τὸ πέλωρον. μείζων γάρ ἐστι χήμης, καὶ παρηλλαγμένον. Ἀριστοτέλης δέ φησι καὶ ἐν ἄμμῳ αὐτὰς γίνεσθαι. τῶν δὲ χημῶν μνημονεύει Ἴων ὁ Χῖος ἐν Ἐπιδημίαις. καὶ ἴσως οὕτως ὠνόμασται τὰ κογχύλια παρὰ τὸ κεχηνέναι. περὶ δὲ τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν γινομένων ὀστρέων, οὐ γὰρ ἄκαιρον καὶ τούτων μνησθῆναι διὰ τὴν τῶν μαργαριτῶν χρῆσιν, Θεόφραστος μὲν ἐν τῷ περὶ λίθων γράφει οὕτως. τῶν θαυμαζομένων δὲ λίθων, ἐστὶ καὶ ὁ μαργαρίτης καλούμενος. διαφανὴς μὲν τῇ φύσει. ποιοῦσι δ᾽ ἐξ αὐτοῦ τοὺς πολυτελεῖς ὅρμους. γίνεται δὲ ἐν ὀστρέῳ τινὶ παραπλησίῳ ταῖς πίνναις. πλὴν ἐλάττονι. μέγεθος δὲ ἡλίκον ἰχθύος ὀφθαλμὸς εὐμεγέθης. Ἀνδροσθένης δ᾽ ἐν τῷ τῆς Ἰνδικῆς παράπλῳ γράφει οὕτως. τῶν δὲ στρόμβων, καὶ χοιρίων, καὶ τῶν λοιπῶν κογχυλίων αἱ ποικιλίαι ἴδιαι, καὶ πολὺ διάφοροι τῶν παρ᾽ ἡμῖν. γίνονται δὲ πορφύραι τε, καὶ ὀστρέων πολὺ πλῆθος τῶν λοιπῶν. ἓν δὲ ἴδιον ὃ καλοῦσιν ἐκεῖνοι βέρβερι, ἐξ οὗ ἡ μαργαρίτις λίθος γίνεται. αὕτη δ᾽ ἐστὶ πολυτελὴς κατὰ τὴν Ἀσίαν, καὶ πωλεῖται περὶ Πέρσας τε, καὶ τοὺς ἄνω τόπους πρὸς χρυσίον. ἔστι δ᾽ ἡ μὲν τοῦ ὀστρέου ὄψις παραπλησία τῷ κτενί. οὐ διέγλυπται δέ. ἀλλὰ λεῖον τὸ ὄστρακον ἔχει, καὶ δασύ. οὐδὲ ὦτα ἔχει δύο ὥσπερ ὁ κτεὶς, ἀλλ᾽ ἕν. ἡ δὲ λίθος γίνεται ἐν τῇ σαρκὶ τοῦ ὀστρέου, ὥσπερ ἐν τοῖς σιείοις ἡ χάλαζα. καὶ ἔστιν ἡ μὲν χρυσοειδὴς σφόδρα. ὥστε μὴ ῥαδίως διαγνῶναι ὅταν παρατεθῇ παρὰ τὸ χρυσίον, ἡ δὲ ἀργυροειδής. ἡ δὲ τελέως λευκὴ, ὁμοία τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν ἰχθύων. Χάρης δ᾽ ὁ Μιτυληναῖος ἐν ἑβδόμῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν φησι. θηρεύεται δὲ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν θάλασσαν. ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀρμενίαν, καὶ Περσικὴν, καὶ Σουσιανὴν, καὶ Βαβυλωνίαν παρόμοιον ὀστρέῳ. τὸ δ᾽ ἐστὶν ἁδρὸν καὶ πρόμηκες ἔχον ἐν αὐτῷ σάρκα, καὶ μεγάλην, καὶ λευκὴν εὐώδη σφόδρα. ἐξ ὧν ἐξαιροῦντες ὀστᾶ λευκὰ προσαγορεύουσι μὲν μαργαρίτην. κατασκευάζουσι δ᾽ ἐξ αὐτῶν ὁρμίσκους τε, καὶ ψέλλια περὶ τὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας. περὶ ἃ σπουδάζουσιν οἱ Πέρσαι, καὶ Μῆδοι, καὶ πάντες Ἀσιανοί. πολὺ μᾶλλον τῶν ἐκ χρυσίου γεγενημένων. Ἰσίδωρος δ᾽ ὁ Χαρακηνὸς ἐν τῷ τῆς Παρθίας περιηγητικῷ, κατὰ τὸ Περσικὸν πέλαγος νῆσόν φησιν εἶναί τινα, ἔνθα πλείστην μαργαρίτιν εὑρίσκεσθαι. διόπερ σχεδίας καλαμίνας πέριξ εἶναι τῆς νήσου. ἐξ ὧν καθαλλομένους εἰς τὴν θάλασσαν ἐπ᾽ ὀργυιὰς εἴκοσιν ἀναφέρειν διπλοῦς κόγχους. φασὶ δ᾽ ὅταν βρονταὶ συνεχεῖς ὦσι, καὶ ὄμβρων ἐκχύσεις. τότε μᾶλλον τὴν πίνναν κύειν, καὶ πλείστην γίγνεσθαι μαργαρίτιν, καὶ εὐμεγέθη. τοῦ δὲ χειμῶνος εἰς τὰς ἐμβυθίους θαλάσσας δύειν εἰώθασιν αἱ πίνναι. θέρους δὲ τὰς μὲν νύκτας κεχήνασι διανηχόμεναι, ἡμέρας δὲ μύουσιν. ὅσαι δ᾽ ἂν πέτραις ἢ σπιλάσι προσφυῶσι, ῥιζοβολοῦσι. κἀνταῦθα

ΕΦΘΟΠΩΛΙΟΝ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΣ.

συνοῦσαι, τὴν μαργαρίτιν γεννῶσι. ζωογονοῦνται δὲ, καὶ τρέφονται διὰ τοῦ προσπεφυκότος τῇ σαρκὶ μέρους. τοῦτο δὲ συμπέφυκε τῷ τοῦ κόγχου στόματι χηλὰς ἔχον, καὶ νομὴν εἰσφέρον. ὃ δή ἐστιν ἐοικὸς καρκίνῳ μικρῷ καλούμενον πιννοφύλαξ. διήκει δὲ ἐκ τούτου ἡ σὰρξ μέχρι μέσου τοῦ κόγχου οἱονεὶ ῥίζα. παρ᾽ ἣν ἡ μαργαρίτις γεννωμένη αὔξεται διὰ τοῦ στερεοῦ τῆς κόγχης, καὶ τρέφεται ὅσον ἂν ᾖ προσπεφυκυῖα χρόνον. ἐπειδὰν δὲ παρὰ τὴν ἔκφυσιν ὑποδυομένη ἡ σὰρξ, καὶ μαλακῶς ἐντέμνουσα χωρίσῃ τὴν μαργαρίτιν ἀπὸ τοῦ κόγχου, ἀμπέχουσα μὲν οὐκέτι τρέφει, λειοτέραν δ᾽ αὐτὴν, καὶ διαυγεστέραν ποιεῖ, καὶ καθαρωτέραν. ἡ μὲν οὖν ἐμβύθιος πίννα διαυγεστάτην ποιεῖ, καὶ καθαρωτέραν, καὶ μεγάλην γεννᾷ μαργαρίτιν, ἡ δὲ ἐπιπολάζουσα, καὶ ἀναφερὴς, διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀκτινοβολεῖσθαι δύσχρους, καὶ ἥσσων. κινδυνεύουσι δ᾽ οἱ θηρῶντες τοὺς μαργαρίτας, ὅταν εἰς κεχηνότα κόγχον κατ᾽ εὐθὺ ἐκτείνωσι τὴν χεῖρα. μύει γὰρ τότε, καὶ πολλάκις οἱ δάκτυλοι αὐτῶν ἀποπρίονται. ἔνιοι δὲ καὶ παραχρῆμα ἀποθνήσκουσιν. ὅσοι δ᾽ ἂν ἐκ πλαγίου ὑποθέντες τὴν χεῖρα τύχωσι, ῥαδίως τοὺς κόγχους ἀπὸ τοῦ λίθου ἀποσπῶσιν. Μαράγδων δὲ μνημονεύει Μένανδρος ἐν Πλοκίῳ. μαράγδου εἶναι ταῦτ᾽ ἔδει, καὶ σάρδια. αὐτὴ δὲ τοὺς λεκτέον. παρὰ γὰρ τὸ μαρμαίρειν ὠνόμασται τῷ διαυγὲς ὑπάρχειν. Μετὰ ταῦτα περιηνέχθησαν πίνακες ἔχοντες τῶν ἐξ ὕδατος κρεῶν πολλά. πόδας καὶ κεφαλὰς, καὶ ὠτία, καὶ σιαγόνας. ἔτι δὲ καὶ χορδὰς, καὶ κοιλίας, καὶ γλώσσας ὥσπερ ἔθος ἐστὶν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν λεγομένοις ἑφθοπωλίοις. εἴρηται γὰρ οὖ Λαμπανὲ, καὶ τὸ ἑφθοπώλιον παρὰ Ποσειδίππῳ ἐν Παιδίῳ. καὶ πάλιν ζητούντων τοὺς ὀνομάσαντάς τι τούτων, ὁ μέν τις ἔλεγε, τῶν ἐδωδίμων κοιλιῶν μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσι. Φύσω σ᾽ ἀδεκατεύτους κοιλίας πωλεῖν. Καὶ ἑξῆς. Τί μ᾽ ὦ ᾽γαθ᾽ οὐ πλύνειν ἐᾷς τὰς κοιλίας, Πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελᾷς. Καὶ πάλιν. Ἐγὼ δέ γ᾽ ἤνυστρον βοὸς, καὶ κοιλίαν ὑείαν Καταβροχθίσας, κᾆτ᾽ ἐκπιὼν τὸν ζωμὸν ἀναπόνιπτος Λαρυγγιῶ τοὺς ῥήτορας, καὶ Νικίαν ταράξω. Καὶ πάλιν. Ἡ δ᾽ ὀβριμοπάτρα γ᾽ ἑφθὸν ἐκ ζωμοῦ κρέας. Καὶ χόλικος ἠνύστρου τε, καὶ γαστρὸς τόμον. Σιαγόνος δὲ Κρατῖνος Πλούτοις περὶ σιαγόνος βοείας μαχόμενος. καὶ Σοφοκλῆς Ἀμύκῳ. σιαγόνας τε δὴ μαλθακοὺς τίθησι. Πλάτων δ᾽ ἐν Τιμαίῳ γράφει. καὶ τὰς σιαγόνας ἄκρας αὐτοῖς συνέδησεν ὑπὸ τὴν φύσιν τοῦ προσώπου. καὶ Ξενοφῶν ἐν τῷ περὶ ἱππικῆς. σιαγόνα μικρὰν συνεσταλμένην. οἱ δὲ σιαγόνια, διὰ τοῦ ι στοιχείου ἐκφέροντες κατ᾽ ἀναλογίαν λέγουσιν ἀπὸ τοῦ ὑός. χορδῶν τε μέμνηται Ἐπίχαρμος, ἃς ὀρύας ὀνομάζει ἐπιγράψας τι καὶ τῶν δραμάτων Ὀρύαν. Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις. ἐκ μοῦ χορδὴν τοῖς φροντισταῖς παραθέντων. Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ. Ὡς λεπτὸς ἡ δ᾽ ὃς ἔσθ᾽ ὁ τῆς χορδῆς τόμος. Καὶ Εὔπολις ἐν Αἰξίν. Ἄλεξις δ᾽ ἐν Λευκαδίᾳ, ἢ Δραπέταις, χορδαρίου τόμος ἥκων, καὶ περὶ κομματίων Ἀντιφάνης ἐν Γάμοις. ἐκτεμὼν χορδῆς μέσαιον ποδῶν τε, καὶ ὠτίων ἔτι δὲ ῥύγχους. Ἄλεξις δ᾽ ἐν Κρατείᾳ, ἢ Φαρμακοπώλῃ. τὸ δὲ μαρτύριον ὀλίγον ὕστερον ἐκθήσομαι πολλὰ ἔχον τῶν ζητουμένων ὀνομάτων. Θεόφιλος Παγκρατιαστῇ. ἑφθῶν μὲν χεδὸν Τρεῖς μνᾶς λέγ᾽ ἄλλο. ῥύγχιον κωλῆν. πόδας Τέτταρας ὑείους, Ἡράκλεις, βοὸς δὲ τρεῖς. Ἀναξίλας Μαγείροις. Τῶν Αἰσχύλου πολὺ μᾶλλον εἶναί μοι δοκεῖ Ἰχθῦ δίοπτα. Τί σὺ λέγεις ἰχθύδια. Συνάπτιον μέλλεις νοσηλεύειν ὅσον. Ἀκροκώλι᾽ ἑψεῖν ἐστὶ ῥύγχη, πόδας. Ἀναξίλας δ᾽ ἐν Κίρκῃ. δεινὸν μὲν, ὦ τᾶν, ἔχειν ῥύγχος ὦ φίλε Κινησία. καὶ ἐν [illegible]. Ῥύγχος φορῶν ὕειον ᾐσθόμην τότε. Ῥύγχια δ᾽ ὠνόμασε καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν Σατύρῳ. Ἀξιόνικος δ᾽ ἐν Χαλκιδικῷ φησί. ζωμοποιῶ θερμὸν ἰχθύων ἐπανακαλέττων ἡμίβρωτα λείψανα συντιθείς. δίοινται αὐτῶν ἐντεράλλικα σιλφίῳ σφονδύλων ἀλλᾶντα τέμνω. παραφέρω χορδῆς τόμον ῥύγχος εἰς ὄξος πιέζω. ὥστε πάντας ὁμολογεῖν τῶν γάμων κρείττω γεγονέναι τὴν ἕωλον ἡμέραν. Ἀριστοφάνης ἐν Προαγῶνι. ἐγευσάμην χορδῆς ὁ δύστηνος τέκνον. Πῶς εἰσίδω ῥύγχος περικεκαυμένον. Φερεκράτης Λήροις. Ὡς οὐχ ἅτου τὶ ῥύγχος ἀτεχνῶς ἔσθ᾽ ὑός. Καὶ τόπος δέ τις οὕτω καλεῖται. ῥύγχος περὶ Στράτον τῆς Αἰτωλίας. ὥς φησι Πολύβιος ἐν ἕκτῃ ἱστοριῶν. Στησίχορός τέ φησιν ἐν Συοθήραις. κρύψε δὲ ῥύγχος ἄκρον γᾶς ὑπένερθεν. ὅτι δὲ κυρίως λέγεται ῥύγχος, ἐπὶ τῶν συῶν προείρηται. ὅτι δὲ καὶ ἐπ᾽ ἄλλων ζώων, Ἄρχιππος Ἀμφιτρύωνι δευτέρῳ κατὰ παιδιὰν εἴρηκε καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου οὕτως. καὶ ταῦτ᾽ ἔχων τὸ ῥύγχος οὑτωσὶ μακρόν. καὶ Ἄραρος Ἀδώνιδι. ὁ γὰρ θεὸς τὸ ῥύγχος ὡς ἡμᾶς στρέφει. Ἀκροκωλίων δὲ μέμνηται Ἀριστοφάνης Αἰολοσίκωνι, καὶ μὴν ἔδει γ᾽ ἀκροκώλια δέ σοι τέτταρα, ἥψησα τακερά. καὶ ἐν Γηρυτάδῃ. ἀκροκώλια, ἄρτοι, κάραβοι. Ἀντιφάνης Κορινθίᾳ. ἔπειτα καὶ ἀκροκώλιον ὕειον Ἀφροδίτῃ. γελοῖον. ἀγνοεῖς. ἐν τῇ Κύπρῳ δ᾽ οὕτω φιληδεῖ ταῖς ὑσὶν ὦ δέσποτα, ὥστε σκατοφαγεῖν ἀπεῖρξε τὸ ζῶον, τοὺς δὲ βοῦς ἠνάγκασεν. ὅτι δὲ ὄντως Ἀφροδίτῃ ὗς θύεται, μαρτυρεῖ Καλλίμαχος, ἢ Ζηνόδοτος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι γράφων ὧδε. Ἀργεῖοι Ἀφροδίτῃ ὗς θύουσι, καὶ ἡ ἑορτὴ καλεῖται Ὑστήρια. Φερεκράτης δ᾽ ἐν Μεταλλεῦσι. Σχελίδες δ᾽ ὁλόκνημοι πλησίον τακερώταται Ἐπὶ πινακίσκοις καὶ δίεφθ᾽ ἀκροκώλια. Ἄλεξις Κυβευταῖς. ἑστηκότων Σχεδὸν, τί δ᾽ ἡμῶν ἐξ ἀκροκωλίου τινός. Κἂν παννυχίδι ἡ βρίθοισιν ἡμιόπτα μέν. Τὰ κρέα δ᾽ ἐστὶ τὸ περὶ κομμάτια πολυτελῆ. ὁ γόγγρος ἑφθὸς τὰ δ᾽ ἀκροκώλ᾽ οὐδέπω. Τῶν δ᾽ ἑφθῶν ποδῶν, μνημονεύει Φερεκράτης ἐν Δουλοδιδασκάλῳ. ὡς παρασκευάζεται δεῖπνον πῶς αὖ εἴπαθ᾽ ἡμῖν. καὶ δῆτα ὑπάρχει τέμαχος ἐγχέλειον ὑμῖν, τευθίς. ἄρνειον κρέας. φύσκης τόμος. ποὺς ἑφθὸς, ἧπαρ, πλευρόν. ὀρνίθια πλῆθ᾽

θει πολλά. τυρὸς ἐν μέλιτι. μερὶς κρεῶν. ἀντιφάνης παρασίτῳ. χορίων. Σκέλη καὶ πυρὰ ἀστεῖον γυνὴ τὴν ἑστίαν. Ἄρεσον. ἐφθὸς τυρὸς ἐπιδόσει πολύς. ἐκφαντίδης δ' ἐν σατύροις. πόδας τε εἰ δέοι πριάμενον καταφαγεῖν ἐφθοὺς ὑός. γλώσσης δὲ μέμνηται ἀριστοφάνης ἐν ταγηνισταῖς διὰ τούτων. ἅλις ἀφύης μοι. παρατέταμαι γὰρ τὰ λιπαρὰ κάπτων. ἀλλὰ φέρετ' ἀπὸ βάσιν ἢ παίτιον. ἢ καπριδίου νέου κόλλοπά τινα. εἰ δὲ μὴ πλευρὸν ἢ γλῶτταν, ἢ σπλῆνα, ἢ νῆστιν, ἢ δέλφακος ὀρίνης. ἢ τρία φέρετε ἀλῦρο μετὰ κολλάβων χλιαρῶν τοσούτων λεχθέντων καὶ περὶ τούτων, οὐδὲ τῶν ἰατρῶν οἱ παρόντες ἀσύμβολοι μετειλήφασιν. ἔφη γὰρ ὁ διονυσιοκλῆς. μνησίθεος ὁ ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, κεφαλὴ καὶ πόδες ὑῶν οὐ πολὺ τὸ τρόφιμον, καὶ λιπαρὸν ἐν αὐτοῖς ἔχουσι. καὶ ὁ λεωνίδης δὲ ἡμῶν ἐν τετάρτῳ ἀτθίδος ἀφείδαντά φησι βασιλεύοντα ἀθηνῶν, θυμοίτης ὁ νεώτερος ἀδελφός, νόθος ὢν ἀποκτείνας, αὐτὸς ἐβασίλευσεν. ἐφ' οὗ μέλανθος μεσσήνιος ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος, ἐπήρετο τὴν πυθίαν ὅπου κατοικήσει. ἡ δὲ ἔφη, ἔνθα ἂν ξενίοις πρῶτον τιμηθῇ οἱ πόδες αὐτῷ, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῷ δείπνῳ παραθέντων. καὶ τοῦτ' ἐγένετο αὐτῷ ἐν ἐλευσῖνι. τῶν ἱερέων γάρ τι πάτριον τινὰ ἑορτὴν ἐπιτελουσῶν, καὶ πάντα τὰ κρέα καταναλωκυιῶν, τῶν δὲ ποδῶν, καὶ τῆς κεφαλῆς ὑπολοίπων ὄντων ταῦτα τῷ μελάνθῳ ἀπέστειλαν.

μὴ ζητεῖ ἑξῆς ἐπεισηνέχθη μητροπόλεις ὡς ἀληθῶς οὖσαι καὶ μήτηρ τῶν ἱπποκράτους υἱῶν, οὓς εἰς ὑωδίαν κωμῳδουμένους οἶδα. εἰς ἣν ἀποβλέψας ὁ οὐλπιανός, ἄγε δὴ ἔφη ἄνδρες φίλοι παρὰ τίνι κεῖται ἡ μήτρα. ἱκανῶς γὰρ γεγαστρίσμεθα, καὶ καιρός ἤδη ἐστὶ καὶ λέγειν ἡμᾶς. τοῖς δὲ κυνικοῖς τούτοις παρακελεύομαι σιωπᾶν κεχορτασμένοις ἀφειδῶς. πλὴν εἰ μὴ καὶ τῶν σιαγόνων καὶ τῶν κεφαλῶν κατατρῶξαι βούλονται, καὶ τὰ ὀστᾶ ὧν οὐδεὶς φθόνος αὐτοῖς ἀπολαύειν ὡς κυσί. κύνες γάρ εἰσι, καὶ εὔχονται καλεῖσθαι. νόμος δὲ λείψανα ἐκβάλλειν κυσὶν ἐν κεράσαις ὁ εὐριπίδης ἔφη. πάντα γὰρ ἐσθίειν, καὶ πίνειν θέλουσιν οὗτοι νοῦν οὐ λαμβάνοντες. ὅτι περ ὁ θεῖος πλάτων ἔφη ἐν πρωταγόρᾳ. τὸ περὶ ποιήσεως διαλέγεσθαι ὁμοιότατον εἶναι τοῖς συμποσίοις τοῖς τῶν φαύλων, καὶ ἀγοραίων ἀνθρώπων. καὶ γὰρ οὗτοι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἀλλήλοις δι' αὐτῶν συνεῖναι ἐν τῷ πότῳ. μηδὲ διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς, καὶ λόγων τῶν ἑαυτῶν ὑπὸ ἀπαιδευσίας, τιμίας ποιοῦσι τὰς αὐλητρίδας πολλοῦ μισθούμενοι ἀλλοτρίαν φωνὴν τὴν τῶν αὐλῶν, καὶ διὰ τῆς ἐκείνων φωνῆς ἀλλήλοις ξυνεῖσιν. ὅπου δὲ καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ ξυμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσιν, οὐκ ἂν ἴδοις αὐλητρίδας. οὔτε ὀρχηστρίδας, οὔτε ψαλτρίας, ἀλλ' αὐτοὺς ἑαυτοῖς ἱκανοὺς ὄντας ξυνεῖναι ἄνευ τῶν λήρων τε καὶ παιδιῶν τούτων. διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς λέγοντάς τε, καὶ ἀκούοντας ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως κἂν πάνυ πολὺν οἶνον πίωσι. τοῦτο δ' ὑμεῖς, ποιεῖτε ὦ κυνοῦλκε, πίνοντες, μᾶλλον δὲ ἐκπίνοντες αὐλητρίδων, καὶ ὀρχηστρίδων δίκην, ἐμποδίζετε τὴν διὰ τῶν λόγων ἡδονήν, ζῶντες κατὰ τὸν αὐτὸν πλάτωνα (ὡς ἐν τῷ φιλήβῳ φησὶν) οὐκ ἀνθρώπου βίον, ἀλλά τινος πλεύμονος. ἢ τῶν ὅσα θαλάττια μετ' ὀστρέων, ἐμψύχων ἐστὶ σωμάτων. καὶ ὁ κυνοῦλκος ὀργισθείς, γάστρων ἔφη, καὶ κοιλιόδαιμον ἄνθρωπε, οὐδὲν ἄλλο σὺ οἶδας οὐ λόγους διεξοδικοὺς εἰπεῖν, οὐχ ἱστορίας μνησθῆναι, οὐ τῆς ἐν λόγοις χάριτος ἀπάρξασθαί ποτε, ἀλλὰ τὸν χρόνον ἅπαντα τὸ ταῦτα κατεξίδης ζητῶν, κεῖται, οὐ κεῖται. εἴρηται, οὐκ εἴρηται. ἐξονυχίζεις τε πάντα, τὰ προσπίπτοντα τοῖς συνδιαλεγομένοις τὰς ἀκάνθας, συνάγων ὡς αἱ ἰχνοπέδας, καὶ ἀνὰ φρυγέτων ὄνων ἀεὶ διατρίβων, ἀνθέων τῶν ἡδίστων μηδὲν συναθροίζων. ἢ οὐ σὺ εἶ, ὁ καὶ τὴν ὑπὸ ῥωμαίων καλουμένην στρῆναν, κατά τινα πατρίαν παράδοσιν λεγομένην, καὶ διδομένην τοῖς φίλοις, ἐπινομίδα καλῶν. καὶ εἰ μὲν τὴν πλάτωνος ζηλώσας, μαθεῖν βουλόμεθα, εἰ δὲ παρά τινι οὕτως εὑρὼν λεγομένην, ἐμφάνιζε τὸν εἰπόντα. ἐγὼ γὰρ οἶδα ἐπινομίδα καλουμένην καὶ μέρος τι τῆς τέχνης. ὡς ἀπολλώνιος ἐν τεχνικῷ παρατέθειται. οὐ σὺ εἶ, ὁ καὶ τὸν κακόν, καὶ οὐδέπω ἐν χρείᾳ γενόμενον φαινόλην. εἴρηται γὰρ ὦ βέλτιστε καὶ ὁ φαινόλης, εἰπών. παῖ λευκέ, δός μοι τὸν ἄχρηστον φαινόλην. εἰς βαλανεῖον δέ ποτε πορευόμενος, οὐκ ἔφης πρὸς τὸν πυνθανόμενον, ποῖ δή, ἀπολούμενος ἦν δ' ἐγὼ ἐπείγομαι. κἀκείνης σοι τῆς ἡμέρας ὁ καλὸς κανυσινὸς ὑπὸ λωποδυτῶν ἀπεσπάσθη. ὡς γέλωτα πάμπολυν ἐν τῷ βαλανείῳ γενέσθαι, ἀχρήστου ζητουμένου φαινόλου. ἄλλο τε δὲ ὦ ἑταῖροι φιλτάτοι. πρὸς γὰρ ὑμᾶς εἰρήσεται τἀληθῆ. προσέπταισεν λίθῳ, καὶ τὴν μνήμην ἔλυσε. θεραπευθεὶς οὖν προῄει καὶ πρὸς τοὺς πυνθανομένους τί τοῦτο οὐλπιανέ ὑπώπιον ἔλεγε. κἀγὼ ξυνῆν γὰρ αὐτῷ, τότε τὸν γέλωτα φέρειν οὐ δυνάμενος, παρά τινι τῶν φίλων ἰατρῷ ὑπαλειψάμενος τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς παχεῖ φαρμάκῳ, πρὸς τοὺς πυνθανομένους, τί δὲ σύ, πρόσκομμα ἔφασκον, τῆς δι' αὐτῆς ταύτης σοφίας. καὶ ἕτερός ἐστι ζηλωτὴς πομπηιανὸς ὁ φιλαδελφεύς, ἄνθρωπος οὐκ ἀπειρουργός, ὀνοματοθήρας δὲ καὶ αὐτός. οὗτος πρὸς τὸν οἰκέτην διαλεγόμενος, μεγάλῃ τῇ φωνῇ καλέσας τοὔνομα, στρομβιχίδη ἔφη. κόμιζέ μοι ἐπὶ τὸ γυμνάσιον τὰς βλαύτας, τὰς ἀφορήτους, καὶ τὴν ἐφεστρίδα τὴν ἄχρηστον. ἐγὼ γὰρ ὑποδησάμενος τὸν πώγωνα προσαγορεύσω τοὺς ἑταίρους. ὄπτας γὰρ ἔστι μοι λάριχος. κόμιζε δὲ τοῦ ἐλαίου τὴν λήκυθον, πρότερον γὰρ συντετρίψομεν, ἔπειθ' οὕτως ἀπολούμεθα. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος σοφιστής, φεβρουαρίῳ μηνὶ ὡς ῥωμαῖοι λέγουσι. τὸν δὲ μῆνα τοῦτον κληθῆναί φησιν ὁ μαυρούσιος ἰόβας, ἀπὸ τῶν καταχθονίων φόβων κατ' ἀναίρεσιν τῶν δειμάτων, ἐν ᾧ τοῦ χειμῶνός ἐστι τὸ ἀκμαιότατον, καὶ ἔθος τότε τοῖς κατοιχομένοις τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, πολλαῖς ἡμέραις πρός τινα τῶν φίλων. οὐκ εἶδές με ἔφη πολλῶν ἡμερῶν διὰ τὰ καύματα. τῆς δὲ τῶν παναθηναίων ἑορτῆς ἐπιτελουμένης, δίιε, καὶ τὰ δικαστήρια οὐ συνάγεται, ἔφη, γενέθλιός ἐστι τῆς ἀλεκτόρος ἀθηνᾶς, καὶ ἄδηλος ἡ τρίτη ἡμέρα. ἐκάλεσε δέ ποτε καὶ τὸν ἐκ δελφῶν ἐπανελθόντα ἡμῶν ἑταῖρον οὐδέν, αὐτῷ χρήσαντος τοῦ θεοῦ, ἄχρηστον. λέξιν δέ ποτε λόγων δημοσίᾳ ποιούμενος, καὶ ἐγκώμιον διεξερχόμενος τῆς βασιλευούσης πόλεως ἔφη. θαυμαστὴ δὲ ἡ ῥωμαίων ἀρχὴ ἡ ἀνυπόστατος. τοιοῦτοί τινές εἰσιν ὦ ἑταῖροι οἱ οὐλπιάνειοι σοφισταί. οἱ καὶ τὸ μελίκριον καλούμενον ὑπὸ ῥωμαίων, τὸ εἰς θερμοῦ ὕδατος κατεργασίαν κατασκευαζόμενον, ἱπνολέβητα ὀνομάζοντες πολλῶν ὀνομάτων ποιηταί, καὶ πολλοῖς παρασάγγαις ὑπερδραμόντες τὸν σικελιώτην διονύσιον. ὃς τὴν μὲν παρθένον ἐκάλει μένανδρον, ὅτι μένει τὸν ἄνδρα. καὶ τὸν στῦλον μενεκράτην, ὅτι μένει, καὶ κρατεῖ. βαλλάντιον δὲ τὸ ἀκόντιον. ὅτι ἐναντίον βάλλεται. καὶ τὰς τῶν μυῶν διεκδύσεις, μυστήρια ἐκάλει, ὅτι τοὺς μῦς τηρεῖ. ἄθανις δ' ἐν πρώτῳ σικελικῶν, τὸν αὐτόν φησι, διονύσιον, καὶ τὴν βοῦν γαρόταν καλεῖν. καὶ τὸν χοῖρον ἴακχον. τοιοῦτος ἦν καὶ ἀλέξαρχος, ὁ κασάνδρου τοῦ μακεδονίας βασιλεύσαντος ἀδελφός. ὁ τὴν οὐρανόπολιν καλουμένην κτίσας. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ ἡρακλείδης ὁ λέμβος ἐν τῇ τριακοστῇ ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν λέγων οὕτως, ἀλέξαρχος, ὁ τὴν οὐρανόπολιν κτίσας, διαλέκτους ἰδίας εἰσήνεγκεν. ὀρθοβόαν μὲν, τὸν ἀλεκτρυόνα καλέων, καὶ βροτοκέρην τὸν κουρέα, καὶ τὴν δραχμὴν, ἀργυρίδα, τὴν δὲ χοίνικα, ἡμεροτροφίδα, καὶ τὸν κήρυκα, ἀπύτην, καὶ τοῖς κασανδρέων δὲ ἄρχουσι, τοιαῦτά ποτε ἐπέστειλεν ἀλέξαρχος ὁ μαρμῶν. πρόμοισι γαθεῖν, τοὺς ἡλιοκρεῖς οἰῶν, οἶδα λιποῦσα θεωτῶν βρίτων κρατῆρας μορσίμῳ τύχᾳ κεκυρωμένας θεοῦ ὥραις χυτλώσαντες αὐτούς, καὶ φύλακας ὀριγενεῖς. τί δὲ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δηλοῖ, νομίζω ἐγὼ μηδὲ τὸν πύθιον διαγνῶναι. κατὰ γὰρ τὸν ἀντιφάνους κλεοφάνη, τὸ δὲ τυραννεῖν ἐστιν ἤ τι ποτὲ τὸ σπουδαῖον, ἀκολουθεῖν, ὅρις, ἐν τῷ λυκείῳ μετὰ σοφιστῶν, ἢ διαλέπτων ἀσίτων συκίνων λέγοντα. ὅτι.

Τὸ πρᾶγμα τοῦτ', οὐκ ἔστιν εἴπερ γίνεται.	Οὐδ' ἔστι γάρ πω γινόμενον ὃ γίνεται.
Οὔτ' εἰ πρότερον ἦν ἔστιν ὃ νῦν γίνεται.	Ἔστι γὰρ οὐκ ὂν οὐδενί. ὃ δὲ μὴ γέγονέ πω
Οὐκ ἔστιν ὥσπερ γέγονε. ὃ δὲ μὴ γέγονέ πω,	Ἐκ τοῦ γὰρ εἶναι γέγονεν. εἰ δ' οὐκ ἦν ὅθεν
Πῶς ἐγένετ' ἐξ οὐκ ὄντος, οὐχ οἷόν τε γάρ	Εἰ δ' αὐτόθεν ποι γέγονε, οὐκ ἔσται πάλιν.
Κἄπειτα πῶς τις εἴποθεν γενήσεται	Τὸ οὐκ ὂν εἰς οὐκ ὄν. γὰρ οὐ δυνήσεται.
Ταῦτ' ἤτ' ἔστιν, οὐδ' ἂν ἀπόλλων μάθοι.	

Οἶδε δ' ὅτι καὶ σιμωνίδης που ὁ ποιητὴς ἀρίσταρχον εἶπε τὸν δία. καὶ αἰσχύλος, τὸν ᾅδην ἀγησίλαον. νίκανδρος δὲ ὁ κολοφώνιος, ἰοχέαιραν τὴν ἀσπίδα τὸ ζῷον. διὰ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ὁ θαυμάσιος πλάτων ἐν τῷ πολιτικῷ εἰπών, ξηροβατικά τινα ζῷα καὶ ἀδροβατικά. ἀλλὰ ξηροτροφικόν τε, καὶ ὑγροτροφικόν, καὶ ξηρονομικὸν ἐπὶ ζώων χερσαίων, καὶ ἐνύγρων, καὶ ἐνυδρίων, ἐπιλέγει. ὥσπερ παρακελευόμενος τοῖς τοῖς ὀνόματα ποιοῖς φυλάττεσθαι τὴν καινότητα. γράφων καὶ κατὰ λέξιν τάδε. κἂν διαφυλάξῃς τὸ μὴ σπουδάζειν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι πλουσιώτερος, καὶ εἰς γῆρας ἀναφανήσῃ φρονήσεως. οἶδε δὲ καὶ ἡρώδην τὸν ἀττικὸν ῥήτορα ὀνομάζοντα, τροχοπέδην, τὸ διαβαλλόμενον ξύλον διὰ τῶν τροχῶν, ὅτε κατάντεις τόπους ὀχούμενος ἐπορεύετο. καίτοι σιμαρίστου ἐν τοῖς συνωνύμοις, ἐποχλέα τὸ ξύλον τοῦτο ἐπονομάσαντος. καὶ σοφοκλῆς δέ που ὁ ποιητὴς τὸν φύλακα, μοχλόν που ὠνόμασεν ἐν τούτοις. Θάρσει μέγας σοι τοῦ δ' ἔσω φόβου μοχλός. Κἂν ἄλλοις δὲ τὴν ἄγκυραν ἰσχάδα κέκληκεν, διὰ τὸ κατέχειν τὴν ναῦν. Ναῦται δ' ἐμηρύσαντο νηὸς ἰσχάδα. Καὶ δημάδης δὲ ὁ ῥήτωρ ἔλεγε τὴν μὲν αἴγιναν εἶναι λήμην τοῦ πειραιῶς. τὴν δὲ σάμον, ἀπόρρωγα τῆς πόλεως. ἔαρ δὲ τοῦ δήμου, τοὺς ἐφήβους, τὸ δὲ τεῖχος, ἐσθῆτα τῆς πόλεως. τὸν δὲ σαλπικτήν, κοινὸν ἀθηναίων ἀλέκτορα. ὁ δ' ὀνοματοθήρας οὗτος σοφιστής, ἀκάθαρτον ἔφη γυναῖκα, ἧς ἐπεσχημένα ἦν τὰ γυναικεῖα. πόθεν δέ σοι ὦ οὐλπιανὲ καὶ κεχορτασμένοι εἰπεῖν, ἐπῆλθε δέον, τῷ κορεσθῆναι χρήσασθαι. πρὸς ταῦτα ὁ οὐλπιανός πως ἡδέως γελάσας, ἀλλὰ μὴ βαΰζε εἶπεν ὦ ἑταῖρε, μηδὲ ἀγριαίνε τὴν κυνικὴν προβαλλόμενος λύσσαν τῶν ὑπὸ κυνὸς οὐσῶν ἡμερῶν, δέον ἀνασαίνειν μᾶλλον, καὶ προσσαίνειν τοῖς συνδείπνοις, μὴ καί τινα κυνοφόντιν ἑορτὴν ποιησώμεθα ἀντὶ τῆς παρ' ἀργείοις ἐπιτελουμένης. χορτασθῆναι εἴρηται ὦ δαιμόνιε ἀνδρῶν, παρὰ μὲν κρατίνῳ ἐν ὀδυσσεῦσιν οὕτως. Ἧσθε πανημέριοι χορταζόμενοι γάλα λευκόν, Καὶ μένανδρος δ' ἐν τροφωνίῳ ἔφη χορτασθείς, ἀριστοφάνης δ' ἐν γηρυτάδῃ. Θεράπευε, καὶ χόρταζε τῶν μονῳδιῶν; Σοφοκλῆς τε ἐν τυροῖ. Οἱ τοῖσι πανχόρτοισιν ἐξενίζομεν. Εὔβουλος δ' ἐν δόλωνι. Ἐγὼ κεχόρτασμαι μὲν ἄνδρες οὐ κακῶς, Ἀλλ' εἰμὶ πλήρης, ὥστε καὶ μόλις πάνυ. Ὑπεδησάμην ἅπαντα ἀνδρῶν, τὰς ἐμβάδας. Σώφιλος δ' ἐν φυλάρχῳ. Γαστρισμὸς ἔσται δαψιλής. τὰ προοίμι' ὁρῶ χορτασθήσομαι Νὴ τὸν διόνυσον ἄνδρες ἤδη στρηνιῶ. Καὶ ἄμφις ἐν οὐρανῷ εἰς τὴν ἑσπέραν χορταζόμενα πᾶσιν ἀγαθοῖς. ταῦτα μὲν οὖν ὦ κυνοῦλκε εἰπεῖν προχείρως ἔχω σοι τανῦν, αὔριον δὲ ἢ ἔνσον, ἢ τὴν γὰρ εἰς τρίτην ἡσίοδος εἴρηκεν οὕτως, πληκτίσει χορτάσω, ἐάνπερ, μὴ εἴπῃς ὁ κοιλιοδαίμων παρὰ τίνι κεῖται, σιωπήσαντος δ' ἐκείνου, ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦτο αὐτός σοι ὦ κύον ἐρῶ, ὅτι εὔπολις τοὺς κόλακας ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι οὕτω κέκληκεν, τὸ δὲ μαρτύριον ἀναβαλοῦμαι, ἔστ' ἂν ἀποδῶσι τὰς πληγάς. καθ' ἑκάστων οὖν ἐπὶ τοῖς πεπαιγμένοις ἁπάντων, ἀλλὰ μὴν ἔφη ὁ οὐλπιανός, καὶ τὸν περὶ τῆς μήτρας λόγον ἀποδώσω, ἄλεξις γὰρ ἐν τῷ ποντικῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι, καλλιμέδοντα τὸν ἐρύθρα, καὶ

ραβον δὲ ἐπικαλούμενον κωμῳδῶν. ἦν δ' οὗτος εἷς τῶν κατὰ Δημοσθένην τὸν ῥήτορα πολιτευομένων φησίν. Ὑπὲρ πατρίδος μὲν πᾶς τις ἀποθνήσκειν θέλει, Ὑπὲρ δὲ μήτρας Καλλιμέδων ὁ κάραβος. Ἑφθῆς ἴσως πρὸς ἰταλῶν ἀποθανεῖν. ἦν δὲ ὁ Καλλιμέδων, καὶ ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ διαβόητος. μνημονεύει τῆς μήτρας καὶ Ἀντιφάνης ἐν Φιλομήτορι, οὕτως. Ἐνμήξον ἐὰν ἦ τὸ ξύλον βλάστην ἔχει, Μητρόπολις ἐστίν, οὐχὶ πατρόπολις. Μήτραν τινὲς πωλοῦσιν ἥδιστον κρέας. Μήτρας ὁ Χῖος ἐστὶ τῷ δήμῳ φίλος. Εὔφρων δ' ἐν Παραδιδομένῃ, Οὐ μὲν διδάσκαλος δὲ μήτραν σκευάσας, Παρέθηκε Καλλιμέδοντι κάθεφθον ἅμα, Ἐποίησε πηδᾶν, ὅθεν ἐκλήθη κάραβος. Διώξιππος δ' ἐν Ἀντιπορνοβοσκῷ, οἵων δ' ἐπιθυμεῖ βρωμάτων ὡς μουσικῶν, ἥνυστρα μήτρας χόλικας, ἐν δὲ Ἱστοριογράφῳ, τὴν στοὰν διεξέπαιον ἀμφιλαφῆς μήτρας δύο κρεμαμένας; Δεῖξας ἐκεῖνον πέμπε, φής, ἐὰν ἴδῃς. Εὔβουλος δ' ἐν Δευκαλίωνι; Ἡ πότνια, νῆστις, πλεύμονες, μήτρα. ὁ Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος, ὁ Θεοφράστου γνώριμος. καὶ τὴν σὺν ὄψῳ χρῆσιν αὐτῆς δῆλον. ἀναγράφων γοῦν τὸ Πτολεμαίου συμπόσιόν φησιν οὕτως, μήτρας τινὸς περιφερομένης ἐν ὄξει, καὶ ὀπῷ. τοῦ δὲ ὀποῦ μέμνηται Ἀντιφάνης ἐν Δυσέρωσι περὶ Κυρήνης, τὸν λόγον ποιούμενος, ἐκεῖ δ' ἐκπλέω Ὅθεν διεσπάσθημεν ἐρρῶσθαι λέγων, Ἅπασιν ἵπποις σιλφίῳ συνωρίσι, Καυλῷ, κέλησι, μασποῖς, πυρετοῖς, ὀποῖς. τῆς δὲ διαφορᾶς τῆς περὶ τὴν ἐκτομίδα, μνημονεύει Ἵππαρχος, ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν Ἰλιάδα συνθεὶς ἐν τούτοις. Ἀλλά ποτ' οὐ μ' εὐφραίνει μήτρης καλὰ πρόσωπα Ἐκβολάδος δέλφαξ ἐν κλιβάνῳ ἡδέα ὄζων. Σώπατρος δ' ἐν μὲν Ἱπποδάμῳ φησίν, Ἀμμοία μάζα καλλίκαρπος ἐκβολάς, Δίεφθα, λευκανθεῖσα, τυροῦται δέμας. ἐν δὲ Φυσιολόγῳ, Μήτρας ὑείας ἐξαφεψηθεὶς τόμος. Τὴν δεξιὰν μὲν ἐν τὸ ὀξάλμην ἔχων. ἐν δὲ Σίλφαις, Μήτρας ὑείας ἑφθὸν ὡς φάγῃς τόμον Δριμεῖαν ὦθον πηγανῖτιν εἰς χολήν. οἱ μέντοι ἀρχαῖοι πάντες πρὸ τοῦ δειπνεῖν, οὐ παρέφερον οὔτε μήτρας, οὔτε θρίδακας, οὔτ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ὥσπερ νῦν γίνεται. Ἀρχέστρατος γοῦν ὁ ὀψοδαίδαλος, μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ τὰς προπόσεις, καὶ τοῖς μύροις χρῆσθαί φησιν.

Ἀεὶ δὲ στεφάνοισι κάρα παρὰ δαῖτα πύκαζου
Παντοδαποῖς, οἷς ἂν γαίας πέδον ὄλβιον ἀνθεῖ,
Καὶ στακτοῖσι μύροις ἀγαθοῖς χαίτην θεράπευε,
Καὶ σμύρναν, λίβανόν τε πυρὸς, μαλακὴν ἐπὶ τέφραν.
Βάλλε πανημέριος συρίης εὐώδεα καρπόν.
Ἐμπίνοντι δέ σοι, φερέτω τοιόνδε τράγημα,
Γαστέρα, καὶ μήτραν ἑφθὴν ὑὸς ἐν τε κυμίνῳ,
Ἔν τ' ὄξει δριμεῖ, καὶ σιλφίῳ ἐμβεβαῶσαν,
Ὀρνίθων τ' εἰ ὀπτῶν ἁπαλὸν γένος ὧν ἂν ὑπάρχῃ
Ὥρη, τῶν δὲ Συρακοσίων τούτων ἀμέλησον.
Οἳ πίνουσι μόνον, βατράχων τρόπον οὐδὲν ἔδοντες, (κε,
Ἀλλὰ σὺ μὴ πείθου κείνοις, ἃ δ' ἐγὼ λέγω ἔσθε
Βρωτά, τὰ δ' ἄλλα γ' ἐκεῖνα τραγήματα πάντα πέφυ
Πτωχείας παράδειγμα κακῆς, ἑφθοί, ἐρέβινθοι,
Καὶ κύαμοι, καὶ μῆλα, καὶ ἰσχάδες, ἀλλὰ πλακοῦντα
Αἴνει Ἀθήνησι γεγενημένον, εἰ δὲ μὴ αὖ που
Αὐτὸν ἔχῃς ἑτέρωθι, μέλι ζήτησον ἀπελθὼν
Ἀττικόν, ὡς τοῦτ' ἐστὶν ὃ ποιεῖ κεῖνον ὑβριστήν,
Οὕτω τοι δεῖ ζῆν τὸν ἐλεύθερον, ἢ κατὰ τῆς γῆς
Καὶ κατὰ τοῦ βαράθρου, καὶ ταρτάρου ἐς τὸν ὄλεθρον
Ἥκειν, καὶ κατορωρύχθαι σταδίους ἀναρίθμους.

Λυγκεὺς δὲ διαγράφων τὸ Λαμίας, τῆς αὐλητρίδος δεῖπνον, ὅτε ὑπεδέχετο Δημήτριον τὸν Πολιορκητήν, εὐθέως τοὺς εἰσελθόντας ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἐσθίοντας, ποιεῖ ἰχθῦς παντοίους, καὶ κρέα. ὁμοίως καὶ τὸ Ἀντιγόνου, τοῦ βασιλέως δεῖπνον διατιθεὶς ἐπιτελοῦντος Ἀφροδίσια, καὶ τὸ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ἰχθῦς πρῶτον παρατίθησι, καὶ κρέα. θαυμάζειν δ' ἔστιν ἄξιον, τοῦ, τὰς καλὰς ὑποθήκας παραδιδόντος ἡμῖν Ἀρχεστράτου, ὃς Ἐπικούρῳ τῷ σοφῷ τῆς ἡδονῆς καθηγεμὼν γενόμενος, κατὰ τὸν Ἀσκραῖον ποιητήν, γνωμικῶς καὶ ἡμῖν συμβουλεύει, τισὶ μὲν μὴ πείθεσθαι, αὐτῷ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν, καὶ ἐσθίειν παρακελεύεται τά, καὶ τά, οὐδὲν ἀποδέων τοῦ, παρὰ Δαμοξένῳ τῷ κωμῳδοποιῷ μαγείρου, ὃς ἐν Συντρόφοις φησίν.

Ἐπικούρου δ' ἐμὲ
Ὁρᾷς μαθητὴν ὄντα τοῦ σοφοῦ, παρ' ᾧ
Ἐν δύ' ἔτεσι, καὶ μησὶν οὐχ ὅλοις δέκα
Τάλαντ' ἐγώ σοι κατεπύκνωσα τέτταρα
Τοῦτο δὲ τί ἐστιν, εἰπέ μοι, καθήγεσαι
Μάγειρος ἦν, κἀκεῖνος οὐκ ᾔδει θεοί
Ποῖος μάγειρος, ἡ φύσις πάσης τέχνης
Ἀρχέγονον ἐστίν, ὦ ἀλιτήρια.
Οὐκ ἔστιν οὐθέν, τοῦ πονεῖν σοφώτερον,
Ἦν τ' εὐχερὲς τὸ πρᾶγμα, τοῦ λόγου τριβὴν
Ἔχοντα τούτου, πολλὰ γὰρ συμβάλλεται,
Διόπερ μάγειρον ὅταν ἴδῃς ἀγράμματον,
Μὴ Δημόκριτόν τε πάντα διανεγνωκότα,
Μᾶλλον δὲ κατέχοντα καταγέλα σὺ γ' ὡς κενοῦ,
Καὶ τὸν Ἐπικούρου κανόνα μαθόντα σαφές,
Ὡς ἐκ διατριβῆς, τοῦτο δεῖ γὰρ εἰδέναι,
Τίν' ἔχει διαφοράν, πρῶτος ὦ βέλτιστε σὺ
Γλαυκίσκος ἐν χειμῶνι, καὶ θέρει, πάλιν
Ποῖος ἐπὶ δύσιν πλειάδος συνειδέναι,
Ἰχθὺς ὑπὸ τροπὰς ἐστὶ χρησιμώτατος,
Αἱ μεταβολαὶ γάρ, αἵ τε κινήσεις κακὸν
Ἡλίκαν ἐν ἀνθρώποισιν ἀλλοιώματα
Ἐν ταῖς τροπαῖς ποιοῦσι μανθάνεις, τὸ δέ,
Ληφθὲν καθ' ὥραν ἀποδίδωσι τὴν χάριν.
Τίς παρακολουθεῖ ταῦτα; τοιγαροῦν
Στρόφοι, καὶ πνευμάτια γινόμενα τὸν κεκλημένον
Ἀσχημονεῖν ποιοῦσι, παρὰ δ' ἐμοὶ τρέφει,
Τὸ προσφερόμενον βρῶμα, καὶ λεπτύνεται,
Ὀρθῶς τε διαπνεῖ τοιγαροῦν εἰς τοὺς πόρους.
Ὁ χυμός, ὁ καλῶς πανταχοῦ συνίσταται.
Χυμὸς λέγεις, Δημόκριτος οὐδὲν πρᾶγμα τὰ

Γινόμενα ποιεῖ τὸν φαγόντ' ἀθρίτικόν,
Καὶ τῆς ἰατρικῆς τι μετέχειν μοι δοκεῖς,
Καὶ πᾶς ὁ φύσεως ἐντός, ἡ δ' ἀπειρία,
Τῶν νῦν μαγείρων κατανόει, πρὸς τῶν θεῶν,
Οἵαν τιν' ὀσμὴν ὅταν ἴδῃς, ἐξ ἰχθύων,
Ὑπεναντίων αὐτοῖσι ποιούντων μίαν.
Καὶ ζωμὸν ὑποτρίβοντας εἰς ταύτην λαβὼν
Ἕκαστον αὐτῶν κατὰ μέρος προσαπαρδέτω,
Ὥσμοι κέχρηνται, τί γὰρ ἂν εὖ γένοιτό τι,
Τῆς ἰδιότητος πρὸς ἑτέραν μεμιγμένης,
Καὶ συμπλεκομένας οὐχὶ συμφώνους ἁφάς,
Τὸ ταῦτα διορᾶν, ἐστὶν εὐψύχου τέχνης,
Οὐ τὸ διανίζειν λοπάδας, οὐδ' ὄζειν καπνοῦ.
Ἐγὼ γὰρ εἰς τὸ πτανεῖον οὐκ εἰσέρχομαι,
Ἀλλά γε θεωρῶ πλησίον καθήμενος,
Ποιοῦσι δ' ἕτεροι, σοὶ δὲ λέγω τὰς αἰτίας,
Καὶ τἀποβαῖνον ὀξύ, τὸ περὶ κομμίαφες
Ἁρμονικὸς ὁ μάγειρος, ἐπίτεινον τὸ πῦρ,
Μαλιζέτω τοῖς τάχεσι πρώτην λοπάς
Ζεῖ, τοὺς ἐφεξῆς οὐχὶ συμφώνως νοεῖς
Τὸν τύπον ἄπολλον, καὶ τί φαίνεται τέχνη,
Εἶτ' οὐθὲν εἰκῇ παρατίθεμαι τοῖς συμπόταις,
Βρῶμ' ἀλλὰ μίξας πάντα κατὰ συμφωνίαν.
Πῶς ἐστὶν αὐτοῖς; ἃ διὰ τεττάρων ἔχει
Κοινωνίαν διὰ πέντε, διὰ πασῶν πάλιν,
Ταῦτα προσάγω πρὸς αὐτὰ τὰ διαστήματα,
Καὶ ταῖς ἐπιφοραῖς εὐθὺς οἰκείως πλέκω,
Ἐνίοτε δ' ἀφεστὼς παρακελεύομαι, πόθεν
Ἅπτει, τί τούτων μιγνύειν μέλλεις, ὅρα
Διάφωνον ἕλκεις, οὐχ ὑπερβήσῃ σοφόν,
Ἐπίκουρος οὕτω κατεπύκνου τὴν ἡδονήν.
Ἐμασᾶτ' ἐπιμελῶς εἶδε τἀγαθὸν μόνος
Ἐκεῖνος οἷον ἐστίν, οἱ δ' ἐν τῇ στοᾷ
Ζητοῦσι συνεχῶς, οἷον ἔσθ' οὐκ εἰδότες.
Οὐκοῦν ὅ τ' οὐκ ἔχουσιν, ἀγνοοῦσι,
Οὐδ' ἂν ἑτέρῳ δοίησαν, οὔπωσοι δοκεῖ;
Ἀφῶμεν οὖν τὰ λοιπά, δηλαδὴ πάλαι.

Καὶ Πλάτων δ' ἐν Συνεξαπατῶντι δυσχεραίνοντα ποιήσας, μειρακίου πατέρα ὡς διαφθαρέντος κατὰ τὴν δίαιταν ὑπὸ τοῦ παιδαγωγοῦ φησιν,

Ἀπολώλεκάς μου τὸ μειράκιον παραλαβὼν
Ἀνάθαρτε, καὶ πέπεικας ἐλθεῖν εἰς βίον
Ἀλλότριον αὐτοῦ, καὶ πότους ἑωθινοὺς
Πίνει διὰ σέ, πρότερον οὐκ εἰθισμένον.
Εἶτα μεμάθηκε δέσποτα, ζῆν, ἐγκαλεῖς,
Ζῆν δ' ἐστὶ τὸ τοιοῦτον, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί.
Ὁ γοῦν Ἐπίκουρος φησὶν εἶναι, τἀγαθόν,
Τὴν ἡδονὴν δήπουθεν, οὐκ ἔστιν δ' ἔχειν
Ταύτην ἑτέρωθεν, ἐκ δὲ τοῦ ζῆν δὴ καλῶς,
Ὦ σωσία πάντη τυχὸν δώσεις ἐμοί.
Ἑώρακας σὺ φιλόσοφον, εἰπέ μοι τινὰ
Μεθύοντα, ἐπὶ τούτοις οἷς λέγεις κηλούμενον,
Ἅπαντας, οἱ γοῦν τὰς ὀφρῦς ἐπηρκότες,
Καὶ τὸν φρόνιμον ζητοῦντες ἐν τοῖς περιπάτοις,
Καὶ τοὺς διακριβοῦς, ὥσπερ ἀποδεδρακότα,
Οὕτως ἐπὰν γλαυκίσκος αὐτοῖς παρατεθῇ,
Ἴσασιν οὗ δεῖ πρῶτον ἅψασθαι τόπου,
Καὶ τὴν κεφαλὴν ζητοῦσιν ὡς περὶ πράγματος,
Ὥστ' ἐκπεπλῆχθαι πάντας,

Καὶ παρ' Ἀντιφάνει δ' ἐν Στρατιώτῃ τυχὸν παραινέσεις εἰσφέρων, ἄνθρωπος τοιοῦτός ἐστιν, ὅς φησιν.

Ὅστις ἄνθρωπος δὲ φὺς
Ἀσφαλές τι κτῆμ' ὑπάρχειν τῷ βίῳ λογίζεται
Πλεῖστον ἡμάρτηκεν, ἢ γὰρ εἰσφορά τις ἥρπακε,
Τἄνδοθεν πάντ' ἢ δίκη τις περιπεσὼν ἀπώλετο,
Ἢ στρατηγήσας προσῶφλεν, ἢ χορηγὸς αἱρεθεὶς
Ἱμάτια καὶ χρυσᾶ παρασχὼν τῷ χορῷ ῥάκη φορεῖ,
Ἢ τριηραρχῶν ἀπήγξατ', ἢ πλέων ἥλωκέ ποι,
Ἢ βαδίζων, ἢ καθεύδων κατακέκοπθ' ὑπ' οἰκετῶν,
Οὐ βέβαιον οὐδέν ἐστι, πλὴν ὅσ' ἂν καθ' ἡμέραν,
Εἰς ἑαυτὸν ἡδέως τις εἰσαναλίσκων τύχοι,
Οὐδὲ ταῦτα σφόδρα τι, καὶ γὰρ τὴν τράπεζαν ἁρπά-
Κειμένην ἄν τις προσελθών, ἀλλ' ὅταν τὴν ἔνθεσιν
Ἐντὸς ἤδη τῶν ὀδόντων τυγχάνῃς κατεσπακώς, (σαι
Τοῦτ' ἐν ἀσφαλεῖ νόμιζε τῶν ὑπαρχόντων μόνον;

Τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ ἐν Ὑδρίᾳ. εἰς ταῦτ' οὖν τις ἀποβλέπων ἄνδρες φίλοι, εἰκότως ἂν ἐπαινέσειεν τὸν καλὸν Χρύσιππον, κατιδόντα ἀκριβῶς τὴν Ἐπικούρου φύσιν, καὶ εἰπόντα, μητρόπολιν εἶναι τῆς φιλοσοφίας αὐτοῦ, τὴν Ἀρχεστράτου γαστρολογίαν, ἣν πάντες οἱ τῶν φιλοσόφων γαστρίμαργοι, θεογονίαν τινὰ αὐτῶν εἶναι λέγουσι τὴν καλὴν ταύτην ἐποποιίαν, πρὸς οὓς καὶ Θεόγνητος ἐν Φάσματι, ἢ Φιλαργύρῳ φησὶν ἐκ τούτων.

Ἄνθρωπ' ἀπολεῖς με, τῶν δ' ἐκ τῆς ποικίλης
Στοᾶς λογαρίων ἀναπεπλησμένος νοσεῖς,
Ἐρᾷς ἀλλότριον ἔσθ' ὁ πλοῦτος ἀνθρώπῳ πάχνης
Σοφία δ' ἴδιον κρύσταλλος, οὐδεὶς πώποτε
Ταύτην λαβὼν, ἀπώλεσ' ὦ τάλας ἐγώ.
Οἵῳ μ' ὁ δαίμων φιλοσόφῳ συνῴκισεν,
Ἐπαρίστερ' ἔμαθες ὦ πόνηρε γράμματα,
Ἀντέστροφέν σου τὸν βίον τὰ βιβλία;
Πεφιλοσόφηκας γῇ τε, κοὐρανῷ λαλῶν,
Οἷς οὐθέν ἐστιν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων.

Ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ διαλεγομένου, παῖδες ἐπεισῆλθον φέροντες ἐπὶ δίσκων καράβους μείζονας Καλλιμέδοντος τοῦ ῥήτορος, ὃς διὰ τὸ φιλεῖν τῷ βρώματι κάραβος ἐπεκλήθη. Ἄλεξις μὲν οὖν αὐτὸν ἐν Δορκίδι, ἢ Ποππυζούσῃ, φιλίχθυν εἶναι κοινῶς παραδίδωσι, καθάπερ καὶ ἄλλοι τῶν κωμῳδοποιῶν, λέγων οὕτως.

Τοῖς ἰχθυοπώλαις ἐστὶν ἐψηφισμένον,
Ὥς φασι, χαλκῆν Καλλιμέδοντος εἰκόνα
Στῆσαι Παναθηναίοισιν ἐν τοῖς ἰχθύσιν,
Ἔχουσαν ὀπτὸν κάραβον ἐν τῇ δεξιᾷ;
Ὡς αὐτὸν ὄντ' αὐτοῖσι τῆς τέχνης μόνον
Σωτῆρα, τοὺς ἄλλους δὲ πάντας, ζημίαν.

Περισπούδαστος δὲ ἦν πολλοῖς ἡ τοῦ καράβου βρῶσις, ὡς ἔστι δεῖξαι διὰ πολλῶν τῆς κωμῳδίας με-

ρῶν. ἀρκέσει δὲ τὰ νῦν Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις, οὕτως λέγων,

Ἰχθῦς πριῶνται, ἢ σηπίον,
Ἢ τῶν πλατειῶν καρίδων, ἢ πουλύπουν,
Ἢ νῆστιν, ὀπτὴν ἢ γαλεὸν, ἢ τευθίδας,
Μὰ τὴν Δί' οὐδὲ τοῦ δὲ βάτις, οὐδὲ φήμ' ἐγώ;
Οὐδὲ χόλειον, οὐδὲ πνιγεὺς, οὐδ' ἧπαρ κάπρου,
Οὐδὲ σχαδόνες, οὐδ' ὑβριαῖον δέλφακος,
Οὐδ' ἐγχέλειον, οὐδὲ κάραβον μέγαν,
Γυναιξὶ κοπιώσαις ἐπικουρήσατε.

Πλατείας δὲ καρίδας ἂν εἴη λέγων τοὺς ἀστακοὺς καλουμένους, ὧν μνημονεύει Φυλλύλλιος ἐν Πόλεσι, καὶ Ἀρχέστρατος γὰρ ἐν τῷ διαβοήτῳ ποιήματι, οὐδ' ὅλως που κάραβον ὀνομάζων, ἀστακὸν προσαγορεύει, ὥσπερ καὶ ἐν τούτοις,

Ἀλλὰ παρεὶς λῆρον πολὺν, ἀστακὸν ὠνοῦ,
Τὸν τὰς χεῖρας ἔχοντα μακρὰς, ἄλλως τε βαρείας,
Τοὺς δὲ πόδας μικροὺς, βραδέως δ' ἐπὶ γαῖαν ὁρούει.
Εἰσὶ δὲ πλεῖστοι μὲν πάντων ἀρετῇ τε κράτιστοι ἐν Λιπάραις, πολλοὺς δὲ καὶ Ἑλλήσποντος ἀθροίζει.

καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ, τὸν προειρημένον ἀστακὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρχεστράτου δηλοῖ, ὅτι κάραβός ἐστι, λέγων οὕτως, ἐντὶ δ' ἀστακοὶ, κολύβδαιναί τ' ἔχουσαι πόδια μικρὰ, τὰς χεῖρας δὲ μακρὰς, κάραβος δὲ τοὔνυμα. Ἴδιον δ' ἐστὶ γένος καράβων τε, καὶ ἀστακῶν ἄλλο, ἔτι δὲ καρίδων. τὸν δ' ἀστακὸν οἱ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ ο, ὀστακὸν λέγουσι, καθάπερ καὶ ὀσταφίδας. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Γᾷ, καὶ Θαλάσσᾳ φησὶ, κάστακοὶ γαμψώνυχοι. Σπεύσιππος δὲ ἐν β΄. ὁμοίων, παραπλήσιά φησιν εἶναι τῶν μαλακοστράκων, κάραβον, ἀστακὸν, νύμφην, ἄρκτον, καρκίνον, πάγουρον. Διοκλῆς δ' ὁ Καρύστιός φησι, καρίδες, καρκίνοι, κάραβοι, ἀστακοὶ, εὔστομα, καὶ διουρητικά. κολύβδαιναν δ' εἴρηκεν Ἐπίχαρμος ἐν τοῖς προεκκειμένοις, ὡς μὲν Νίκανδρός φησι, τὸ θαλάττιον αἰδοῖον, ὡς δ' Ἡρακλείδης ἐν Ὀψαρτυτικῷ, τὴν καρίδα. Ἀριστοτέλης δ' ἐν ε΄ ζῴων μορίων, τῶν μαλακοστράκων ὀχεύονται φησὶ, κάραβοι, ἀστακοὶ, καρίδες, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥσπερ καὶ τὰ ὀπισθουρητικὰ τῶν τετραπόδων. ὀχεύονται δὲ τοῦ ἔαρος ἀρχομένου πρὸς τῇ γῇ, ἤδη γὰρ ὦπται ἡ ὀχεία πάντων τῶν τοιούτων. ἐνιαχοῦ δὲ, ὅταν τὰ σῦκα ἄρχηται πεπαίνεσθαι. γίνονται δ' οἱ μὲν κάραβοι ἐν τοῖς τραχέσι, καὶ πετρώδεσιν, οἱ δ' ἀστακοὶ ἐν τοῖς λείοις, ἐν δὲ τοῖς πηλώδεσιν οὐδέτεροι. διὸ καὶ ἐν Ἑλλησπόντῳ μὲν, καὶ περὶ Θάσον, ἀστακοὶ γίνονται, περὶ δὲ τὸ Σίγειον, καὶ τὸν Ἄθω, κάραβοι. εἰσὶ δ' οἱ κάραβοι μακρόβιοι πάντες. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν φωλευόντων, τοὺς ἀστακοὺς, καὶ καράβους, καὶ καρίδας ἐκδύεσθαί φησι τὸ γῆρας. περὶ δὲ τῶν καρίδων, ὅτι καὶ πολλαὶ ἦν καρίδες περὶ Χρύσην τὴν νῆσον, Ἔφορος ἐν τῇ πρώτῃ ἱστορεῖ, κτίσαι φάσκων αὐτὴν τοὺς διασωθέντας ἐκ τοῦ ἐπὶ Δευκαλίωνος γενομένου κατακλυσμοῦ, μετὰ Μάκαρος, καὶ μέχρι νῦν τὸν τόπον καλεῖσθαι Καρίδας. ὁ δὲ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος παραινεῖ τάδε,

Ἢν δέ ποτ' εἰς Ἴασον Καρῶν πόλιν εἰσαφίκηαι,
Καρίδ' εὖ μεγέθει λήψῃ, σπανίαι δὲ πρίασθαι.
Ἐν δὲ Μακεδονίᾳ τε, καὶ Ἀμβρακίᾳ, μάλα πολλαί.

Ἐκτεταμένως δ' εἴρηκε καρῖδα, Ἄραρως μὲν ἐν Καμπυλίωνι,

Αἵ τε καμπύλαι Καρίδες ἐξάλλονθ' ὡς δελφίνων δίκην, Εἰς χοινόπλεκτον ἄγγος.

Καὶ Εὔβουλος ἐν Ὀρθάννῃ. Καρῖδα καθῆκα κάτω, κἀνέσπασ' αὖθις. Ἀναξανδρίδης Λυκούργῳ, Καὶ συμπαίζει καριδαρίοις μετὰ περδικίων, καὶ θεττιλίων, Καὶ ψιτταλίοις μετὰ κωβιδαρίων, καὶ σκινδαρείοις μετὰ κωβιλίων. Ὁ δ' αὐτὸς κἀν Πανδάρῳ φησίν. Οὐκ ἐπικεκυφὼς ὀρθὸς ὦ βέλτιστ' ἔσῃ, Αὕτη δὲ καρὶς διὰ τὸ σῶμα καμπύλη Ἀγκυρά τ' ἐστὶν αὐτίκα τοῦ σώματος; Ἐν δὲ Κορκίῳ, Ἐρυθρότερον καρῖδος ὀπτῶν σ' ἀποφανῶ. Εὔβουλος, Θηβαῖς, καρῖδά τε τῶν κυφῶν. Καὶ ἐν Καλλιμάχῳ, Κυρταὶ δ' ὁμοῦ καρῖδες ἐν ξηρῷ πέδῳ, Καὶ ἐν Ἰαλέμῳ, Ὀρχοῦντο δ' ὡς καρῖδες ἀνθράκων ἐπὶ, Γνώσῃ κυρταί. Συνεσταλμένως δ' εἴρηκεν Εὔπολις ἐν Αἰξὶν οὕτως, Πλὴν ἅπαξ ποτ' ἐν Φαίακος ἔφαγον καρίδας. Καὶ ἐν Δήμοις, ἔχων τὸ πρόσωπον καρίδος μασθλητίνης. Ὠνομάσθησαν δὲ καρίδες ἀπὸ τοῦ κάρα, τὸ πλεῖστον γὰρ μέρος τοῦ σώματος ἡ κεφαλὴ ἀπηνέγκατο. καρίδας δὲ βραχέως οἱ Ἀττικοὶ ἀναλόγως, παρὰ γὰρ τὸ κάρη γέγονε διὰ τὸ μείζονι κεχρῆσθαι κεφαλῇ, ὡς ἐστὶ παρὰ τὸ γραφὴ, γραφίς, καὶ βολὴ, βολίς, οὕτω καὶ παρὰ τὸ κάρη, καρίς. ταθείσης δὲ τῆς παραληγούσης, ἐτάθη καὶ τὸ τέλος, καὶ ὁμοίως λέγεται τῷ ψηφῖς, κρηπίς, καὶ τευθίς. περὶ δὲ τῶν ὀστρακοδέρμων τούτων, Δίφιλος μὲν ὁ Σίφνιος, οὕτως γράφει, τῶν δ' ὀστρακοδέρμων καρὶς, ἀστακὸς, κάραβος, καρκῖνος, λέων, τοῦ αὐτοῦ γένους ὄντα διαφέρουσι. μείζων δ' ἐστὶν ὁ λέων τοῦ ἀστακοῦ, οἱ δὲ κάραβοι καὶ γραψαῖοι λέγονται, τῶν καρκίνων δ' εἰσὶν σαρκωδέστεροι. ὁ δὲ καρκῖνος, βαρὺς, καὶ δύσπεπτος. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, κάραβοί φησι, καὶ καρκῖνοι, καὶ καρίδες, καὶ τὰ ὅμοια, δύσπεπτα μὲν ταῦτα, τῶν δὲ ἄλλων ἰχθύων εὐπεπτότερα πολλῷ. πρέπει δ' αὐτοῖς ὀπτᾶσθαι μᾶλλον, ἢ ἕψεσθαι. κουρίδας δὲ, τὰς καρίδας εἴρηκε Σώφρων ἐν Γυναικείοις, οὕτως; ἴδε καλᾶν κουρίδων, ἴδε καμμάρων, ἴδε φίλα θᾶσαι μάν, ὡς ἐρυθραί τ' ἐντὶ καὶ λεῖαι φριχῶσαι. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Γᾷ, καὶ Θαλάσσᾳ, κουρίδες τε φοίνικαι, ἐν δὲ Λόγῳ, καὶ Λογίνᾳ διὰ τούτων εἴρηκεν, ἀφύας τε, κουρίδας τε καμπύλας. Σιμωνίδης δὲ Θυννοῖσι τευθίς, κωβίοισι κουρίδες.

Ἑξῆς εἰσκομισθέντα γηνιστὰ ἤπατα περιειλημμένα τῷ καλουμένῳ ἐπιπλόῳ, ὃν Φιλέταιρος ἐν Τηρεῖ, ἐπίπλοιον εἴρηκεν. εἰς ἅπαν ἀποβλέψας ὁ Κύνουλκος, λέγει ἡμῖν, ἔφη, ὦ σοφὲ Οὐλπιανὲ εἴπου κεῖται οὕτως τὸ ἧπαρ ἐντετυλιγμένον, καὶ ὅρα ἂν πρότερον δείξῃς σὺ παρὰ τίνι, ὁ ἐπίπλους εἴρηται ἐπὶ τοῦ λίπους, καὶ τοῦ ὑμένος. ἀντικορυσσομένων οὖν τούτων ὁ

Carides. Astaci
Ostaco attici uocant astaco sicuti ostaphidas astaphidas
Iasos caria urbs
Carides unde dictæ

των ὁ Μυρτίλος ἔφη, ὁ μὲν ἐπίπλους παρ' Ἐπιχάρμῳ ἐν Βάκχαις, καὶ τοῦ ἀρνὸς ἐπικάμψας ἐπίπλοῳ, καὶ ἐν Θεαροῖς, ὀσφύος τε πίει, καὶ ἐπίπλου, καὶ ὁ Χῖος δὲ Ἴων ἐν ταῖς Ἐπιδημίαις ἔφη τὸ ἐπικάμψας, ἀπέχθει φίλη κεφαλὴ ἐλλιπανὲς τὸ ἐπίπλουν, ἵν' ἤδη ποτὲ αὐτῷ ἐντυλιχθὲς κατακαυθῇς, καὶ πάντας ἡμᾶς ζητήσεων ἀπαλλάξῃς, τό τε μαρτύριον τοῦ οὕτως διεσκευασμένου ἥπατος δίκαιος εἶ ἀπομνημονεῦσαι, προσεφημένου σοι πάλαι ὅτε περὶ τῶν ὠτίων, καὶ ποδῶν ἐζητοῦμεν. Ἄλεξις ἐν Κρατείᾳ, ἢ Φαρμακοπώλῃ εἴρηκε, πᾶσα δ' ἡ ἐκλογὴ χρησίμη ἔσται εἰς πολλὰ, ἐπεὶ τὰ νῦν διὰ μνήμης οὐ κρατεῖς, αὐτὸς ἐγὼ διεξελεύσομαι. φησὶ δ' οὕτως ὁ κωμικός.

Πρῶτον μὲν ὄστρεα τοῦ κρεῶ τινὶ ἰδὼν,
Γόνον τι φυκίοισιν ἠμφιεσμένον,
Ἔλαβον, ἐχίνους τε.
Ἔστι γὰρ προοίμιον δείπνου χαριέντως ταῦτα πεπρυτανευμένου,
Τοῦτ' δ' ἀπολυθεὶς κειμένων ἰχθυδίων
Μικρῶν τρεμόντων τῷ δέει, τί πείσεται,
Θαῤῥεῖν κελεύσας ἕνεκ' ἐμοῦ ταὐτοῦ δὲ σὺ,
Φήσας ἀδικήσειν ἐπριάμην γλαῦκον μέγαν,
Ἔπειτα νάρκην ἔλαβον ἐνθυμούμενος,
Ὅτι δὴ γυναικὸς ἐπιφερούσης δακτύλους,
Ἁπαλοὺς ὑπ' ἀκάνθης μηδὲ ἐν τούτων παθεῖν,
Ἐπὶ τὸ τάγηνον φυκίδας ψήττας τινὰς,
Καρῖδα, φυκὴν, κωβιὸν, πέρκην, σπάρον;
Ἐποίησα τ' αὐτὸν ποικιλώτερον ταῷ,
Κρεάδια, ποδάρια, ῥύγχη τινὰ, ὠτάρια,
Ὕειον ἧπάρ τ' ἐγκεκαλυμμένον,
Αἰσχύνεται γὰρ πελιδνὸν τῷ χρώματι,
Τούτοις μάγειρος οὐ πρόσεισ', οὐκ ὄψεται;
Οἰμώξεται γὰρ νὴ Δί', ἀλλ' ἐγὼ σαφῶς,
Ταῦτ' οἰκονομήσω, καὶ γλαφυρῶς, καὶ ποικίλως
Οὕτω, ποιῶ γὰρ τοὔψον αὐτὸς, ὥστε τοὺς
Δειπνοῦντας εἰς τὰ λοιπὰ διεμβάλλειν ποιῶ,
Ἐνίοτε τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τῆς ἡδονῆς,
Τὰς σκευασίας, πάντων δὲ καὶ τὰς σκευάσεις,
Τούτων ἕτοιμός εἰμι δεικνύειν λέγειν,
Προῖκα προσδιδάσκειν, ἂν θέλῃ τις μανθάνειν,

Ὅτι δὲ ἔθος ἦν ἐπίπλῳ περικαλύπτεσθαι τὰ ἥπατα, Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς ἐν Ὑπομνήμασί φησι, Μετάνειραν τὴν ἑταίραν, ὡς ἐν τοῖς κεκαλυμμένοις ἥπασιν αὐτῇ πυθμένιον ἔλαβεν, καὶ ὡς περιμέλουσα τὸ στέαρ ἴδεν, ἀνέκραγεν ἀπόλωλα, πέπλων μ' ὤλεσαν περιπτυχαί, μή ποτε δὲ καὶ Κρώβυλος ὁ κωμῳδοποιὸς αἰσχυνόμενον εἶπεν τὸ τοιοῦτο ἧπαρ, ὥσπερ καὶ Ἄλεξις ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ, λέγων οὕτως, Καὶ πλεκτάνην σιφραὶ σφόδρα, ἐν τούτοις τε φοῦ Αἰσχυνόμενον ἧπαρ, καὶ πρίσμας καταφαγὼ. Ἥπατιον δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς, καὶ Ἀλκαῖος ἐν Παλαίστρᾳ, εὐλόγως τ' ἐν Δευκαλίωνι, δασυντέον δὲ λέγοντας τὸ ἧπαρ, καὶ ἡ συναλοιφή ἐστι παρ' Ἀρχιλόχῳ διὰ δασέος, φησί γε, χολὴν γὰρ οὐκ ἔχεις ἐφ' ἥπατι. ἔστι δὲ καὶ ἰχθύς τις ἥπατος καλούμενος, ὅν φησιν αὐτὸς Εὔβουλος ἐν Λάκωσιν, οὐκ ἔχειν χολὴν, οὐκ φήμι χολὴν ἔχειν, ὡς δ' ἡ πατώ μοι διελέγου. ἐγὼ δέ γ' εἰμὶ τῶν μελαμπύγων ἔτι. Ἡγήσανδρος δ' ἐν Ὑπομνήμασιν ἐν ταῖς κεφαλαῖς φησι τοῦ ἥπατου δύο λίθους ἔχειν, τῇ μὲν αὐγῇ, καὶ τῷ χρώματι παραπλησίους τοῖς ὀστρείοις, τῷ δὲ σχήματι ῥομβοειδεῖς. ταγηνιστῶν δ' ἰχθύων μνημονεύει καὶ Ἄλεξις ἐν Δημητρίῳ, καθάπερ καὶ ἐν τῷ προκειμένῳ δράματι Εὔβουλος Ὀρθάννῃ. Γᾶσα δ' εὔμορφος γυνὴ, Ἐρεῖος ἀπαλά τ' ἠγάσωντε συζῶσα. Τριβαλλομπάνος θρεπταμερακύλλια, Ὅ μὴ τευθὶς, καὶ φαληρὶς ἡ κόρη, Στεγαῖς χοῖρσιν ἀρνείοισι συμμεμιγμένη, Ἢ δὲ χορδὴ πῶλος, ὡς ὑπὸ ζυγοῦ, Γῆ πῖς δ' ἐγείρει φύλακας ἡφαίστου κύνας, Θερμὴ παροξύνουσα πνοὴ τηγάνου, Ὀσμὴ δὲ πρὸς μυκτῆρας ἠρεθισμένη ἄσσει, μεμαγμένη δὲ δημιζοσκόρη, Κοίλη φάραγγος δακτύλου τύπασμα τε Σύρει τεινεργεῖ ἐμβολὰς, μεμυγμένη δείπνου πρόδρομον ἄριστον, ἔσθιον δὲ καὶ ταγηνιστὰς σηπίας. Φιλέταιρος, ἢ Νικόστρατος ἐν Ἀντύλλῳ φησὶν, ὑπὸ τ' αὖθις σηπίαν ἀπὸ τηγάνου τολμήσαιμι φαγεῖν μόνος. Ἡγήμων δ' ἐν Φιλίνῃ, καὶ γόνον ἐκ ταγήνου ἐσθίοντας ποιεῖ ἐν τούτοις. Μάλα ταχέως αὐτὸν πρίω πούλυπον, Καὶ δός κατὰ φαγεῖν κἀπὸ τηγάνου γόνον. Ἐπὶ τούτοις οὐκ ἀχθεὶς ὁ Οὐλπιανὸς ἀνιαθεὶς δὲ, ἀποβλέψας, ὡς ἡμᾶς, καὶ τὰ δι' Ὀρθάννης Εὐβούλου ἰαμβεῖα, εἰπὼν, Ὡς εὖ νεναυάγηκεν ἐπὶ τοῦ τηγάνου, Ὁ θεοῖσιν ἐχθρὸς Μυρτίλος. ὅτι γὰρ οὐδὲν τοῦτ' πριάμενός ποτε ἔφαγεν, εὖ οἶδα τοῦτ', ἐν ᾧ δοικεῖ τοῦτ' αὐτοῦ εἰπόντος μοι ποτὲ τὰ ἐκ Πορνοβοσκοῦ Εὐβούλου ἰαμβεῖα τάδε, Τρέφει με Θετταλός τις ἀνὴρ βαρὺς, Γλισχρός, φιλάργυρος δὲ καὶ λιτήριος; Ὀψοφάγος, ὀψωνῶν δὲ μέχρι τριωβόλου, Ἐπεὶ δὲ πεπαιδευμένος ἦν ὁ νεανίσκος, καὶ οὐχὶ περὶ τῷ Μυρτίλῳ γε, ἀλλὰ περὶ ἄλλῳ τινὶ, ὡς ἐπυνθανόμην αὐτοῦ, πῶς εἰς τὸν Μυρτίλον νέον ἔπεσεν, ἔφη μοι τὰ ἐκ Νεοττίδος Ἀντιφάνους τάδε, Γὼς ὢν μετ' ἀδελφῆς, εἰς Ἀθήνας ἐνθάδε Ἀφικόμην ἀχθεὶς ὑπό τινος ἐμπόρου, Σύρος τὸ γένος ὤν, περιτυχὼν δ' ἡμῖν ὁδὶ, Κηρυττόμενος ὀβολοστάτης ὠνήσατο, Ἄνθρωπος αὐτὸ περιβλης εἰς πονηρίαν Τοιοῦτος, οἷος μηδὲν εἰς τὴν οἰκίαν, Μηδ' ὧν ὁ Πυθαγόρας ἐκεῖνος ἤσθιεν, Ὁ Σισμακηρείτης εἰς φορὰν ἔξω θύμου. Ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ τοιαῦτά τινα παίζοντος ὁ Κύνουλκος ἀνέκραγεν, ἄρτου δεῖ, καὶ οὐ τοῦ Μεσσαπίων βασιλέως, λέγω τοῦ ἐν Ἰαπυγίᾳ, περὶ οὗ καὶ σύγγραμμά ἐστι Πολέμωνι, μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Θουκυδίδης ἐν ἑβδόμῃ, καὶ Δημήτριος ὁ κωμῳδοποιὸς, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Σικελίᾳ, διὰ τούτων, κἀκεῖθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνέμῳ νότῳ, Διεβάλομεν τὸ πέλαγος εἰς Μεσσαπίους, Ἄρτος δ' ἀναλαβὼν ὑποδέχεται ἡμᾶς καλῶς, Ξένος χαρίεις ἐκεῖ μέγας, καὶ λαμπρὸς ἦν, οὐ τούτου δὲ τοῦ ἄρτου ὁ νῦν καιρὸς ἦν, ἀλλὰ τῶν εὑρημένων ὑπὸ τῆς Σιτοῦς καλουμένης Δήμητρος, καὶ Σιμαλίδος, οὕτως γὰρ ἡ θεὸς παρὰ Συρακουσίοις τιμᾶται, ὡς αὐτὸς Πολέμων ἱστορεῖ, ἐν τῷ περὶ τοῦ Μωρύχου, ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον ἐν Σκώλῳ φησὶ τῷ Βοιωτικῷ Μεγαλάρτου, καὶ Μεγαλομάζου ἀγάλματα ἱδρύσθαι. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἄρτοι εἰσεκομίζοντο, καὶ πλῆθος ἐπ' αὐτοῖς

Ceres Sito
Simalis ceres

παντοδαπῶν βρωμάτων ἀποβλέψας, εἰς αὐτὰ ἔφη, τοῖς ἄρτοις ὅσας ἵστασι παγίδας οἱ ταλαίπωροι βροτοί. φησὶν ἄλεξις ἐν τῇ εἰς τὸ φρέαρ, ἡμεῖς δ' οὔπω μὲν τι καὶ περὶ ἄρτων, προφθάσας δ' αὐτὸν ὁ ποντιανὸς ἔφη. τρύφων ὁ ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς φυτικοῖς ἐπιγραφομένοις, ἄρτων ἐκτίθεται γένη. εἰσὶ καὶ τῶν μεμνημαι, ζυμίτην, ἄζυμον, σεμιδαλίτην, χονδρίτην, συγκομιστὸν, ὃν εὐκοιλιώτερον εἶναί φησι, καὶ διαχωρητικώτερον τοῦ καθαροῦ, τὸν ἐξ ὀλυρῶν, τὸν ἐκ τιφῶν, τὸν ἐκ μελινῶν. γίνεται μὲν φησὶν ὁ χονδρίτης ἐκ τῶν ζειῶν, ἐκ γὰρ κριθῆς χόνδρον μὴ γίνεσθαι, παρὰ δὲ τὰς ὀπτήσεις ὀνομάζεσθαι ἰπνίτην, οὗ μνημονεύειν τιμοκλέα ἐν ψευδολησταῖς, οὕτως; καταμαθὼν δὲ κειμένην θερμὴν σκάφην, θερμῶν ἰπνιτῶν ἐσθίον. ἐσχαρίτην τούτου μνημονεύει ἀντίδοτος ἐν πρωτοχόρῳ. λαβόντα θερμοὺς ἐσχαρίτας, πῶς γὰρ οὔ; τούτους ἀναλίποντα βάπτειν εἰς γλυκύν. καὶ κρώβυλος ἐν ἀπαγχομένῳ. καὶ σκάφην λαβὼν τινα τῶν ἐσχαριτῶν τῶν καθαρῶν. λυγκεὺς δ' ὁ σάμιος ἐν τῇ πρὸς διαγόραν ἐπιστολῇ συγκρίνων τὰ ἀθήνησι γινόμενα τῶν ἐδωδίμων πρὸς τὰ ἐν ῥόδῳ, φησὶν, ἔτι δὲ συμνωμένων παρ' ἐκείνοις τῶν ἀγοραίων ἄρτων, ἀρχομένου μὲν τοῦ δείπνου, καὶ μεσοῦντος, οὐδὲν λειπομένους ἐπιφθόνουσιν, ἀπειρηκότων δὲ, καὶ πεπληρωμένων ἡδίστην ἐπεισάγουσι διατριβὴν τὸν διάχριστον ἐσχαρίτην καλούμενον, ὃς τοῦτο κέκραται τοῖς μελίγμασι, καὶ τῇ μαλακότητι, καὶ τοιαύτην ἐνθρυπτόμενος ἔχει πρὸς τὸν γλυκὺν συναυλιασμὸν προσβιαζόμενος, θαυμαστόν τι συντελεῖ, καθάπερ ἀνανήφειν πολλάκις γίνεσθαι τοὺς μεθύοντας, τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ἀναπεινῆν γίνεται τοὺς ἐσθίοντας. ταβαρίτην σώπατρος ἐν κνιδίᾳ, ταβαρίτης δ' ἄρτος ἦν πλησίγναθος ἀχαιίνας, τοῦτον τὸν ἄρτον μνημονεύει σῆμος ἐν ὀγδόῳ δηλιάδος, λέγων, ταῖς θεσμοφόροις γίνεσθαι. εἰσὶ δὲ ἄρτοι μεγάλοι, καὶ ἑορτὴ καλεῖται μεγαλάρτια, ἐπιλεγόντων τῶν φερόντων ἀχαιίνην. στέατος ἔμπλεον τράγον. κριβανίτην. τούτου μνημονεύει ἀριστοφάνης ἐν γήρᾳ, ποιεῖ δὲ λέγουσαν ἀρτόπωλιν διηρπασμένων αὐτῆς τῶν ἄρτων ὑπὸ τῶν ἐν γήρᾳ ἀποβαλόντων. τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα θερμοὺς ὦ τέκνον, ἀλλ' ἢ παραφρονεῖς κριβανίτας πάνυ λευκοὺς ὦ τέκνον. ἐγκρυφίαι. τούτου μνημονεύει νικόστρατος ἐν ἱεροφάντῃ, καὶ ὁ ὀψοδαίδαλος ἀρχέστρατος, οὗ κατὰ καιρὸν τὸ μαρτύριον παραθήσομαι. δίπυρον. εὔβουλος ἐν γανυμήδει, διπύρους τε θερμούς. οἱ δίπυροι δ' εἰσὶν τίνες. ἄρτοι τρυφῶντες. ἀλκαῖος γανυμήδει. λάγανον, τοῦτο ἐλαφρόν ἐστι, καὶ ἄτροφον, καὶ μᾶλλον αὐτοῦ ἐστιν ἡ ἀπανθρακὶς καλουμένη. μνημονεύει δὲ τοῦ μὲν ἀριστοφάνης ἐν ἐκκλησιαζούσαις, φάσκων λάγανα πέττεται. τῆς δ' ἀπανθρακίδος διοκλῆς ὁ καρύστιος ἐν πρώτῃ ὑγιεινῶν, οὑτωσὶ λέγων, ἡ δ' ἀπανθρακίς ἐστι τῶν λαγάνων ἁπαλωτέρα. ἔοικε δὲ καὶ οὗτος ἐπ' ἀνθράκων γίνεσθαι, ὥσπερ καὶ ὁ παρ' ἀττικοῖς ἐγκρυφίας. ὃν καὶ ἀλεξανδρεῖς τῷ κρόνῳ ἀφιδρύοντες προστιθέασιν ἐσθίειν, τῷ βουλομένῳ ἐν τῷ τοῦ κρόνου ἱερῷ. ἐπίχαρμος δὲ ἐν ἥβης γάμῳ καὶ μούσαις. ἔστι δὲ τὸ δρᾶμα διασκευὴ τοῦ προκειμένου, ἄρτων ἐκτίθεται γένη, κριβανίτην, ὅμορον, σταιτίτην, ἐγκρίδα, ἀλειφατίτην, ἡμιάρτιον, ὧν καὶ σώφρων ἐν γυναικείοις μίμοις μνημονεύει, λέγων οὕτως, δεῖπνον ταῖς θείαις κριβανίτας, καὶ ὁ μόρος, καὶ ἡ μιαρτίον ἐκ ... αται. δεῖται δ' ἀνδρῶν φίλοι, ὅτι ἀττικοὶ μὲν διὰ τοῦ ρ. στοιχείου λέγουσι, καὶ κρίβανον, καὶ κριβανίτην. ἡρόδοτος δ' ἐν δευτέρᾳ τῶν ἱστοριῶν ἔφη, κλιβάνῳ διαφανεῖ. καὶ ὁ σώφρων δὲ ἔφη, τίς σταιτίτας, ἢ κλιβανίτας, ἢ μιαρτία πέσσει. ὁ δ' αὐτὸς μνημονεύει καὶ πλακίτου τινὸς ἄρτου ἐν γυναικείοις. τὰς νύκτας μεταιτίαν τὸν ἄρτον πλακίταν. καὶ τυρῶντος δ' ἄρτου μνημονεύει ὁ σώφρων ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ πενθερᾷ, οὕτως, συμβουλεύω τ' ἐν φαγεῖν ἄρτον γ' ἄρτι τυρῶντα τοῖς παιδίοισιν. νίκανδρος δ' ὁ κολοφώνιος ἐν ταῖς γλώσσαις τὸν ἄζυμον ἄρτον καλεῖ δάρατον. πλάτων δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν νυκτὶ μακρᾷ τοὺς μεγάλους ἄρτους, καὶ εὐπαρούς, κιλλικίους ὀνομάζει διὰ τούτων. καὶ τοὺς ἄρτους ἢν κε πριάμενος μὴ τῶν καθαρυλλῶν, ἀλλὰ μεγάλους κιλλικίους. ἐν δὲ τῷ μενελάῳ ἐπιγραφομένῳ, ἀγελαίους τινὰς ἄρτους καλεῖ. αὐτοπύρου δ' ἄρτου μέμνηται ἄλεξις ἐν κυπρίῳ. τὸν δ' αὐτόπυρον ἄρτον ἀρτίως φαγών. φερεκράτης δ' ἐν ποαστρίαις, αὐτοπυρίτας αὐτοὺς καλῶν, φησὶν, αὐτοπυρίτῃ σίτ' ἄρτοις, καὶ λιπῶσι στεμφύλοις. ὀρινδου δ' ἄρτου μέμνηται σοφοκλῆς ἐν τριπτολέμῳ, ἔστι τοῦτο ἐξ ὀρύζης γινομένου, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐν αἰθιοπίᾳ γιγνομένου σπέρματος, ὅ ἐστιν ὅμοιον σησάμῳ. κολλάβους δ' ἄρτους ἀριστοφάνης ἐν ταγηνισταῖς, λαμβάνεται τε κόλλαβον ἕκαστος, καὶ πάλιν, ἢ δελφακος ὀπωρινῆς, ἢ ζίαιναι φέρετε δεῦρο μετὰ κολλάβων χλιαρῶν, γίνονται δ' οἱ ἄρτοι οὗτοι ἐκ νέου πυροῦ, ὡς φιλύλλιος ἐν αὐγῇ παρίστησιν, αὐτὸς φέρων, πάρειμι πυρῶν ἐκ γόνης ξιμήνων, γαλακτοχρῶτας κολλάβους θερμούς. μακωνίδων δ' ἄρτων, μνημονεύει ἀλκμὰν ἐν τῷ πέμπτῳ καιδεκάτῳ, οὕτως, κλίναι μὲν ἑπτὰ, καὶ τόσαι τράπεσδαι μακωνίδων ἄρτων ἐπιστέφοισαι λίνῳ τε, σασάμῳ τε, κἢν πελίχναις πέδεσι, χρυσοκόλλα. ἐστὶ βρωμάτιον διὰ μέλιτος, καὶ λίνου. τῶν δὲ κολλύρας καλουμένου ἄρτου ἀριστοφάνης ἐν εἰρήνῃ, καὶ κολλύραν μεγάλην, καὶ κόνδυλον ὅλον ἐπ' αὐτῇ, καὶ ἐν ὁλκάσι, καὶ κολλύραν τοῖς ἥρωσι, διὰ τῶν μαραθῶνι τοὐπαιον. ὁ δὲ ὀβελίας ἄρτος κέκληται, ἤτοι ὅτι ὀβολοῦ ἐπιπράσκετο, ὡς ἐν τῇ ἀλεξανδρείᾳ, ἢ ὅτι ἐν ὀβελίσκοις ὠπτᾶτο. ἀριστοφάνης γεωργοῖς, εἶτ' ἄρτον ὀπτῶν τυγχάνει τις ὀβελίαν. φερεκράτης ἐπιλησμονι, ὀβελίαν σποδῇ, ἄρτον δὲ μή τι μαΐν. ἐκαλοῦντο δὲ καὶ ὀβελιαφόροι οἱ ἐν ταῖς πομπαῖς παραφέροντες αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ὤμων. σωκράτης ἐν ἑκτῷ ἐπικλήσεως τὸν ὀβελίαν φησὶν ἄρτον, διόνυσον εὑρεῖν ἐν ταῖς στρατιαῖς. τούτους ἄρτους ὁ προσαγορευόμενος λεκιθίτας ὥς φησιν εὐκράτης. πανὸς ἄρτος, μεταξὺ ποιεῖ καὶ τὴν πλησμονὴν πενίαν καὶ

καὶ πάνια τὰ πλήσματα. βλαῖσος ἐν μεσοτρίβᾳ. καὶ ἀρχίλοχος ἐν τηλέφῳ. ῥίνθων τε ἐν ἀμφιτρύωνι. καὶ ῥωμαῖοι δὲ πᾶνα, τὸν ἄρτον καλοῦσι. νάστος ἄρτος ζυμίτης καλεῖται μέγας, ὥς φησι πολέμαρχος, καὶ ἀρτεμίδωρος, ἡρακλέων δὲ, πλακοῦντος εἶδος, νικόστρατος δ' ἐν κλίνῃ, νάστος τὸ μέγεθος τηλικοῦτος δέσποτα λευκός, τὸ γὰρ πάχος ὑπερέκυπτε τοῦ κανοῦ, ὀσμὴ δὲ τὴν πίβλην ἐπεὶ περιῃρέθη, ἐβάδιζ' ἄνω, καὶ μέλιτι μεμιγμένη ἀτμίς τις εἰς τὰς ῥῖνας, ἔτι γὰρ θερμὸς ἦν. κυηστὸς ἄρτος ποιὸς παρὰ ἴωσιν, ἀρτεμίδωρος ὁ ἐφέσιός φησιν ἐν ἰωνικοῖς ὑπομνήμασι. θρόνος ἄρτου ὄνομα. νεάνθης ὁ κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ ἑλληνικῶν γραφων οὕτως, ὁ δὲ κόσμος τὸν μὲν ἄρτου τὸν καλούμενον θρόνον λαμβάνει, καὶ κρέας, καὶ τῷ πρεσβυτάτῳ νέμουσι. βάκχυλος δ' ἐστὶν ἄρτος σποδίτης παρ' ἠλείοις καλούμενος, ὡς νίκανδρος ἐν δευτέρῳ γλωσσῶν ἱστορεῖ. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ δίφιλος ἐν διαμαρτανούσῃ οὕτως, ἄρτους σποδίτας χρυσείρητας περιφέρει. ἄρτου δ' εἶδός ἐστι καὶ ὁ ἀποπυρίας καλούμενος, ἐπ' ἀνθράκων δ' ὀπτᾶται, καλεῖται δ' οὗτος ὑπό τινος ζυμίτης. κρατῖνος μαλθακοῖς, πρῶτον ἀποπυρίαν ἔχω ζυμίτα μᾶλλον πλέους κνέφαλον. ἀρχέστρατος δ' ἐν τῇ γαστρονομίᾳ περὶ ἀλφίτων, καὶ ἄρτων οὕτως ἐκτίθεται,

Πρῶτα μὲν οὖν δώρων μεμνήσομαι ἠυκόμοιο, Δήμητρος φίλε μόσχε, σὺ δ' ἐν φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Ἔστι γὰρ τὰ κράτιστα λαβεῖν βέλτιστά τε πάντων, Εὐκάρπου κριθῆς καθαρῶς ἠσκημένα πάντα.
Ἐν λέσβῳ κλεινῆς ἐρέσου περὶ κύμασι μαστῷ Λευκότερ' αἰθερίας χιόνος θεοὶ εἴπερ ἔδουσιν
Ἄλφιτ' ἐκεῖθεν ἰὼν ὁ ἑρμῆς αὐτὸς ἀγοράζει. Ἔστι δὲ κἂν θήβαις ταῖς ἑπταπύλοις ἐπιεικῆ,
Καὶ θάσῳ, ἔν τ' ἄλλαις πόλεσιν τισὶν, ἀλλὰ γίγαρ- Φαίνονται πρὸς ἐκείνας ἀφεὶς τὰ δ' ἐστὶ σαφῶς δόξῃ.
Στρογγυλοδίνητος δὲ τεξιμμένος εὖ κατὰ χεῖρα. (τα Κόλλιξ θετταλικός σοι ὑπαρχέτω, ὃν καλέουσι,
Κεῖνοι κριμνατίαν, οἱ δ' ἄλλοι χόνδριον ἄρτον, Εἶτα τὸν ἐν τεγέαις σεμιδάλεος υἱὸν ἐπαινῶ,
Ἐγκρυφίαν, τὸν δ' εἰς ἀγορὰν ποιούμενον ἄρτον, Αἱ κλειναὶ παρέχουσι βροτοῖς κάλλιστον ἀθῆναι,
Ἐν δὲ φερεσταφύλοις ἐρυθραῖς ἐκ κλιβάνου ἐλθὼν Λευκὸς ἁβραῖς θάλλων ὥραις τέρψει παρὰ δεῖπνον.

Ταῦτ' εἰπὼν ὁ τένθης ἀρχέστρατος, καὶ τὸν τῶν ἄρτων ποιητὴν ἔχειν συμβουλεύει φοίνικα, ἢ λυδὸν, ἠγνόει γὰρ τοὺς ἀπὸ τῆς καππαδοκίας ἀρτοποιοὺς ἀρίστους ὄντας, λέγει δ' οὕτως, Ἔστω δή σοι ἀνὴρ φοίνιξ, ἢ λυδὸς ἐν οἴκῳ, Ὅστις ἐπιστήμων νόου ἔσται σοι ὁ κατ' ἦμαρ, Παντοίας ἰδέας τεύχων, ὡς ἂν σὺ κελεύῃς.

Τῶν δὲ ἀττικῶν ἄρτων ὡς διαφόρων μνημονεύει καὶ ἀντιφάνης ἐν ὀμφάλῃ οὕτως,

Πῶς γὰρ ἄν τις εὐγενὴς γεγὼς Δῦναί τ' ἂν ἐξέλθοι ποτὲ τῆς δ' ἐκ τῆς στέγης,
Ὁρῶν μὲν ἄρτους, τοὺς δὲ λευκοσωμάτους, Ἰπνὸν κατεμπίπλοντας ἐν πυκναῖς διεξόδοις.
Ὁρῶν δὲ μορφὴν κριβάνοις ἠλλαγμένους, Μίμημα χειρὸς ἀττικῆς, οὓς δὴ γονεῖς θεαρίων ἔδειξεν.

Οὗτός ἐστι θεαρίων ὁ ἀρτοποιὸς, οὗ μνημονεύει πλάτων ἐν γοργίᾳ συγκαταλέγων αὐτῷ, καὶ μίθαικον, οὕτως γράφων, οἵτινες ἀγαθοὶ γεγόνασιν, ἢ εἰσὶ σωμάτων θεραπευταί. ἔλεγές μοι πάνυ σπουδάζων θεαρίωνα τὸν ἀρτοκόπον, καὶ μίθαικον, ὁ τὴν ὀψοποιίαν συγγεγραφὼς τὴν σικελικὴν, καὶ σάραμβον τὸν κάπηλον, ὅτι οὗτοι θαυμάσιοι γεγόνασι σωμάτων θεραπευταὶ, ὁ μὲν ἄρτους θαυμαστοὺς παρασκευάζων, ὁ δὲ ὄψον, ὁ δὲ οἶνον. ἀριστοφάνης ἐν γηρυτάδῃ, καὶ αἰολοσίκωνι, διὰ τούτων, ἥκω θεαρίων, ὃς ἀρτοπώλιον λιπὼν, ἵν' ἐστὶ κριβάνων ἑδώλια. κυπρίων δὲ ἄρτων μνημονεύει εὔβουλος ὡς διαφόρων ἐν ὀρθάνῃ [illegible] ἱππεῦσαι κυπρίους ἄρτους, μαγνῆτις δὲ λίθος ὡς ἕλκει τοὺς πεινῶντας. τῶν δὲ κολλικίων ἄρτων, οἱ αὐτοὶ δ' εἰσὶ τοῖς κολλάβοις, ἔφιππος ἐν ἀρτέμιδι μνημονεύει οὕτως, παρ' ἀλεξάνδρου [illegible] ἀριστοφάνης δ' ἐν ἀχαρνεῦσι. ὦ χαῖρε κολλικοφάγε βοιωτίδιον. [illegible] ὑμεῖς δ' οὐκ ἀλφίτοισι χαίρομεν [illegible] χρυσίππος [illegible] ἀρτοποιικῷ [illegible] ἄρτος καππαδόκιος [illegible]

ὡς ἄρτον, ταῦτ' ἐκθεμένου τὰ εἰς τὰ ἀρχεῖα δόγματα, τοῦ Ῥωμαίων μεγαλοσοφιστοῦ, ὁ Κύνουλκος ἔφη, διὰ μὲν τὴν σοφίαν, οὐκέτ' ὀκτακοσίους ἔχει μαθητὰς ὁ θαυμάσιος Βλεψίας, καὶ πλοῦτον ἀπηνέγκατο τοσοῦτον ἐκ τῆς καλῆς ταύτης σοφίας ὑπὲρ Γοργίαν, καὶ Πρωταγόραν· ὅθεν ὀκνῶ μὰ τὰς θεὰς εἰπεῖν πότερον αὐτὸς οὐ βλέπει, ἢ οἱ τοὺς μαθητὰς αὐτῷ παραδιδόντες, πάντες οὐκ ἔχουσιν ὀφθαλμὸν, ὡς μόλις διὰ τὸ πλῆθος ὁρᾶν, μακαρίους τ' ἂν αὐτοὺς, μᾶλλον δὲ μακαρίτας εἶναι φημὶ, τοιαύτας λέξεις τῶν διδασκάλων ποιμένων, πρὸς ὃν ὁ Μάγνος φιλοσώματος ὢν, καὶ τὸν γραμματικὸν μᾶλλον ὑπερεπαινῶν, διὰ τὴν ἐκτένειαν ἔφη, ἐστοι ἀνιπτόποδες χαμαιευνάδες ἀβρίσκοι κατὰ τὸν κωμικὸν Εὔβουλον, ἀσόσιοι λαρυγγες ἀλλοτρίων κτεάνων παρασίτοι, οὐχ ὁ προπάτωρ ὑμῶν Διογένης πλακοῦντά ποτε ἐσθίων ἐν δείπνῳ, λάβρως πρὸς τὸν πυνθανόμενον ἔλεγεν, ἄρτον, ἐσθίειν καλῶς πεποιημένον. ὑμεῖς δ' ὦ λοπαδάγχαι κατὰ τὸν αὐτὸν ποιητὴν Εὔβουλον, λευκῶν ὑπογαστριδίων ἑτέροις οὐ παραχωροῦντες φθέγγεσθε, τὰς ἡσυχίας οὐκ ἄγετε, ἕως ἄν τις ὑμῖν, ὡς κυνιδίοις ἄρτον, ἢ ὀστέων προσρίψῃ. πόθεν ὑμῖν εἰδέναι ὅτι καὶ κύβοι οὐχ οὓς ἀεὶ μεταχειρίζεσθε, ἄρτοι εἰσὶ τετράγωνοι ἡδυσμένοι ἀνήθῳ, καὶ τυρῷ, καὶ ἐλαίῳ, ὥς φησιν Ἡρακλείδης ἐν ὀψαρτυτικῷ. παρέλιπε δὲ μᾶλλον ὁ Βλεψίας, ὥσπερ καὶ τὸν θάργηλον, ὅν τινες καλοῦσι θαλύσιον. Κράτης δ' ἐν δευτέρᾳ Ἀττικῆς διαλέκτου, θάργηλον καλεῖσθαι τὸν ἐκ τῆς συγκομιδῆς πρῶτον γινόμενον ἄρτον, καὶ τὴν σαμίτην. οὐχ ἑώρακε δὲ, οὐδὲ τὸν ναστὸν καλούμενον ὃς τοῖς ἀρρηφόροις γίνεται. ἔστι δὲ καὶ ὁ πυραμοῦς ἄρτος, διὰ σησαμίων πεπεμμένος, καὶ τάχα ὁ αὐτὸς τῷ σησαμίτῃ ὤν. μνημονεύει δὲ πάντων τούτων Τρύφων ἐν πρώτῳ φυτικῶν, καθάπερ καὶ τῶν θιαγόνων ὀνομαζομένων, οὗτοι δ' εἰσὶν ἄρτοι θεοῖς πεπεμμένοι ἐν Αἰτωλίᾳ. δράμικες δὲ, καὶ ἄραξις παρ' Ἀθαμᾶσιν ἄρτοι τινὲς οὕτω καὶ δηλοῦνται. καὶ οἱ γλωσσογράφοι δὲ ἄρτων ὀνόματα καταλέγουσι. Σέλευκος μὲν δράμιν ὑπὸ Μακεδόνων οὕτω καλούμενον, δάρατον ὑπὸ Θεσσαλῶν. ἐν ταὐτῷ δέ φησιν ἄρτον εἶναι λεκιθίτην, δρικίταν τε καλεῖσθαι τὸν ἐξ ἐρέγμιος, καὶ ἀσήστου πυροῦ γινόμενον, καὶ χονδρώδους. Ἀμερίας δὲ καλεῖ ξηροπυρίταν τὸν αὐτόπυρον ἄρτον. ὁμοίως δὲ καὶ Τιμαχίδας. Νίκανδρος δὲ θιαγόνας φησὶν ἄρτους ὑπ' Αἰτωλῶν καλεῖσθαι, τοὺς τοῖς θεοῖς γινομένους. Αἰγύπτιοι δὲ τὸν ὑπόξινον τὰ ἄρτον κυλλᾶστιν καλοῦσι, μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἀριστοφάνης ἐν Δαναΐσι, καὶ τὴν κυλλᾶστιν φθεῖρον, καὶ τὸν πέπονα, μνημονεύουσιν αὐτοῦ καὶ Ἑκαταῖος, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ Φανόδημος, ἐν ἑβδόμῃ Ἀτθίδος. ὁ δὲ Θυατειρηνὸς Νίκανδρος, τὸν ἐκ τῆς κριθῆς ἄρτον γινόμενον ὑπὸ Αἰγυπτίων, κυλλᾶστιν φησὶ καλεῖσθαι. τοὺς δὲ ῥυπαροὺς ἄρτους φαιοὺς ὠνόμασεν Ἄλεξις ἐν Κυπρίῳ οὕτως. Ἔπειτα πῶς ἦλθον μόλις γ' ὀπτωμένους, Κατέλαβον, δεξ' ὅλοι ἅπαρ ποσοῦς φθρεῖς, Ἐκκαίδεκ' οἴσω δεῦρο, λευκοὺς μὲν ὀκτώ; τῶν δὲ φαιῶν τοὺς ἴσους. βλῆμα δέ φησι καλεῖσθαι τὸν ἐν τεθρυμμένον ἄρτον, καὶ θερμὸν Σίλλαβος, Φιλήμων δ' ἐν πρώτῳ παντοδαπῶν χρηστηρίων, πυρνὸν φησὶ καλεῖσθαι τὸν ἐκ πυρῶν ἀσήστων γινόμενον ἄρτον, καὶ πάντα ἐν ἑαυτῷ ἔχοντα. βλωμιαίους τε ἄρτους ὀνομάζεσθαι λέγει, τοὺς ἔχοντας ἐντομὰς, οὓς Ῥωμαῖοι κοδράτους λέγουσι. βρωτίμην τε καλεῖσθαι τὸν πιτυρίτην ἄρτον, ὃν εὔκονον, ἢ τεύκονον ὀνομάζουσιν Ἀμερίας, καὶ Τιμαχίδας. Φιλήτας δ' ἐν τοῖς Ἀτάκτοις, ἀπολέα καλεῖσθαί τινα ἄρτον, ὃν ὑπὸ τῶν συνέργων μόνον κατακλίνεσθαι. καὶ μάζας δ' ἔστιν εὑρεῖν ἀναγεγραμμένας παρά τε τῷ Τρύφωνι, καὶ παρ' ἄλλοις πλείοσιν. παρ' Ἀθηναίοις μὲν φύστην τὴν μὴ ἄγαν τετριμμένην, ἔτι δὲ καρδαμάλην, καὶ θρίγκας, καὶ τολύπας, καὶ ἀχίλλειον, καὶ ἴσως αὕτη ἐστὶν ἡ ἐξ ἀχιλλείων κριθῶν γινομένη θριδακίνας τε, καὶ οἰνοῦτταν, καὶ μελιττοῦταν, καὶ κρῖνον καλούμενον, καὶ σχῆμα τι ἐστὶν ὀρχήσεως παρ' Ἀπολλοφάνει ἐν Δαλίδι. αἱ δὲ παρ' Ἀλκμᾶνι θριδακίσκαι λεγόμεναι, αἱ αὐταί εἰσι ταῖς Ἀττικαῖς θριδακίναις. λέγει δὲ οὕτως ὁ Ἀλκμὰν, θριδακίσκας τε, καὶ κριβανωτάς. Σωσίβιος δ' ἐν τρίτῳ τῶν Ἀλκμᾶνος, κριβάνας φησὶ λέγεσθαι πλακοῦντάς τινας τῷ σχήματι μαστοειδεῖς. ὑγίεια δὲ καλεῖται ἡ διδομένη ἐν ταῖς θυσίαις μᾶζα, ἵνα ἀπογεύσωνται. καὶ Ἡσίοδος δὲ μᾶζαν τινὰ ἀμολγαίαν καλεῖ, μᾶζα τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμενάων, τὴν ποιμενικὴν λέγων, καὶ ἀκμαίαν. ἀμολγὸς γάρ ἐστι τὸ ἀκμαιότατον, παραιτητέον δὲ καταλέγειν. οὐ δὲ γὰρ οὕτως εὐτυχῶς μνήμης ἔχω, ἃ δεξέθετο πόπανα, καὶ πέμματα. Ἀριστομένης ὁ Ἀθηναῖος ἐν τρίτῳ τῶν πρὸς τὰς ἱερουργίας, ἔγνω μὲν δὲ, καὶ ἡμεῖς τὸν ἄνδρα μᾶλλον νεώτεροι, πρεσβύτερον, ὑποκριτὴς δὲ ἦν ἀρχαίας κωμῳδίας ἀπελεύθερος τοῦ μουσικωτάτου βασιλέως Ἀδριανοῦ, καλούμενος ὑπ' αὐτοῦ Ἀττικοπέρδιξ. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, ὁ δ' ἀπελεύθερος παρὰ τίνι κεῖται. ἐπόντος δέ τινος καὶ δρᾶμα ἐπιγράφεσθαι, καὶ ἐπισιωπῶντος πάλιν ἔφη, τίνι δὲ διαφέρει δοῦλος ἐλευθέρου, ταῦτα μὲν οὖν ἔδοξε κατὰ τὸ παρὸν ἀναβαλέσθαι. καὶ ὁ Γαληνὸς μελλόντων ἡμῶν ἐφάπτεσθαι τῶν ἄρτων, οὐ πρότερον ἔφη, δειπνήσομεν, ἕως ἂν καὶ παρ' ἡμῶν ἀκούσητε, ὅσα εἰρήκασι περὶ ἄρτων, ἢ πεμμάτων, ἔτι τε ἀλφίτων Ἀσκληπιαδῶν παῖδες. Δίφιλος μὲν ὁ Σίφνιος ἐν τῷ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι, καὶ τοῖς ὑγιαίνουσιν, ἄρτοι φησὶν, οἱ ἐκ πυρῶν, κριθίνων εἰσὶ πολυτροφώτεροι, καὶ εὐοικονομητότεροι, καὶ τὸ ὅλον κρείττονες, εἶθ' οἱ σεμιδαλῖται, μεθ' οὓς οἱ ἀλευρῖται, εἶθ' οἱ συγκομιστοὶ, ἐξ ἀσήπτων ἀλεύρων γινόμενοι, οὗτοι γὰρ πολυτροφώτεροι εἶναι δοκοῦσι. Φιλιστίων δ' ὁ Λοκρὸς τοὺς χονδρίτας τοὺς σεμιδαλίτας πρὸς ἰσχύν φησι μᾶλλον πεφυκέναι, μεθ' οὓς τοὺς χονδρίτας τίθησιν, εἶτα τοὺς ἀλευρίτας. οἱ δὲ ἐκ γύρεως ἄρτοι γινόμενοι, κακοχυλότεροί τε εἰσὶ, καὶ ὀλιγοτροφώτεροί τε, καὶ εὐχυλότεροι, ἔτι δὲ πνευματικοὶ, καὶ εὐανάδοτοι. οἱ δὲ ἐψυγμένοι πλήσμιοι, δυσοικονόμητοι. οἱ δὲ τελείως παλαιοὶ, καὶ κατεψυγμένοι, ἀτροφώτεροι, στατικοί τε κοιλίας, καὶ κακόχυλοι. ὁ δ' ἐγκρυφίας,

φίας, ἄρτος βαρὺς, δυσοικονόμητός τε διὰ τὸ ἀνωμάλως ὀπτᾶσθαι. ὁ δὲ ἰπνίτης καλούμενος, καὶ καμινίτης δύσπεπτος, ὁ δ' ἐσχαρίτης, καὶ ὁ ἀπὸ τηγάνου διὰ τὴν τοῦ ἐλαίου ἐπίμιξιν, εὐεκκριτώτερος, διὰ δὲ τὸ κνισὸν, κακοστομαχώτεροι γοῦν. ὁ δὲ κλιβανίτης πάσαις ταῖς ἀρεταῖς διαφέρει, εὔχυλος γάρ, καὶ εὐστόμαχος, καὶ εὔπεπτος, καὶ πρὸς ἀνάδοσιν ῥᾷστος, οὔτε γὰρ ἱστάνει κοιλίαν, οὔτε παρατείνει. Ἀνδρέας δὲ ὁ ἰατρὸς ἄρτους τινάς φησιν ἐν Συρίᾳ γίνεσθαι ἐκ συνηγμένων, ὧν τοὺς φαγόντας ψιλοῦσθαι. Μνησίθεος φησι, τὸν ἄρτον τῆς μάζης εὐπεπτότερον εἶναι, καὶ τοὺς ἐκ τῆς σίφης μᾶλλον ἱκανῶς φέρειν, πέπτεσθαι γὰρ αὐτοὺς, καὶ οὐ μετὰ πολλοῦ πόνου. τὸν δ' ἐκ τῶν ζειῶν ἄρτον, ἄδην φασὶν ἐσθιόμενον βαρὺν εἶναι, καὶ δύσπεπτον, διὸ οὐχ ὑγιαίνειν τοὺς αὐτὸν ἐσθίοντας. εἰδέναι δὲ ὑμᾶς δεῖ, ὅτι τὰ μὴ πυρωθέντα, ἢ ζυμωθέντα σιτία, φύσας, καὶ βάρη, καὶ στρόφους, καὶ κεφαλαλγίαν ποιεῖ. Μετὰ τοσαύτας διαλέξεις ἔδοξεν ἤδη ποτὲ καὶ δειπνεῖν, καὶ περιενεχθέντος τοῦ καλουμένου ὡραίου, ὁ Λεωνίδης ἔφη. Εὐθύδημος ὁ Ἀθηναῖος ἄνδρες φίλοι ἐν τῷ περὶ ταρίχων, Ἡσίοδόν φησι, περὶ πάντων τῶν ταριχευομένων τάδ' εἰρηκέναι, Ἄμφακες μὲν πρῶτον στόμα, καὶ κερταῖαν, καὶ θίνην, Γναθμῶν ἠνδέξαντο δυσείμονες ἰχθυβολῆες, Οἷς ὁ ταριπόλεως, ἀδὲ βέσπορος, οἱ πυθόγαστροι Τμήσοντες τετράγωνα τὰ χηβία τεκταίνονται Ναὶ μὴν, οὐκ ἀδαὲς θνητοῖς γένος ὀξυρύγχου, Ὃν καὶ ὅλοι καὶ τμητὸν ἀλεστοχεῖς ἐκόμισαν. Θυννῶν δ' ὡραίων Βυζάντιον ἔπλετο μήτηρ, καὶ σκόμβρων βυθίων τε, καὶ εὐχέρτου λιβάττεω, καὶ πάριον κολίων κυδρὴ τροφὸς ἔσκε πόλις χθών. Ἰόνιον δ' ἀνακύμα φυγὼν γαδείρα θεν ἄξει. βρέττιος, ἢ καμπανὸς, ἢ ἐξ ἀγαθοῖο τάραντος, Ὀρκυνοῖο τρίγωνα τάτ' ἐν στάμνοισι τεθέντα, ἀμφάλλαξ δείπνοισιν ὀπηδεῖ. ταῦτα ἔπη ἐμοὶ μὲν δοκεῖ τινὸς μαγείρου εἶναι μᾶλλον, ἢ τοῦ μουσικωτάτου Ἡσιόδου. πόθεν γὰρ εἰδέναι δύναται πάριον, ἢ Βυζάντιον, ἔτι δὲ τάραντα, καὶ βρεττίους, καὶ καμπανοὺς, πολλοῖς ἔτεσιν τούτων πρεσβύτερος ὤν. δοκεῖ οὖν μοι αὐτοῦ τοῦ Εὐθυδήμου εἶναι τὰ ποιήματα. καὶ ὁ Διονυσοκλῆς ἔφη, ὅπου μὲν ἔστι τὰ ποιήματα ὦ ἀγαθὲ Λεωνίδη. ὑμῶν ἐστι κρίνειν τῶν δοκιμωτάτων γραμματικῶν, ἀλλ' ἐπεὶ περὶ ταρίχων ἐστὶν ὁ λόγος, περὶ ὧν οἶδα καὶ παροιμίαν μνήμης ἠξιωμένης ὑπὸ τοῦ Σολέως Κλεάρχου, Σαπρὸς τάριχος τὴν ὀρίγανον φιλεῖ. Ἔρχομαι κἀγὼ λέξων τι περὶ αὐτοῦ τὰ τῆς τέχνης. Διοκλῆς μὲν ὁ Καρύστιος ἐν τοῖς ὑγιεινοῖς ἐπιγραφομένοις, τῶν ταρίχων φησὶ τῶν ἀπιμέλων κράτιστα εἶναι τὰ ὡραῖα, τῶν δὲ πιόνων, τὰ θύννια. Ἱκέσιος δ' ἱστορεῖ οὐκ εἶναι εὐεκκρίτους κοιλίας, οὔτε πηλαμύδας, οὔτε τὰ ὡραῖα. τὰ δὲ νεώτερα τῶν θυννίων τὴν ἀναλογίαν ἔχειν τοῖς κυβίοις, μεγάλην τε εἶναι διαφορὰν πρὸς πάντα ὡραῖα λεγόμενα, ὁμοίως δὲ λέγει καὶ τῶν Βυζαντίων ὡραίων πρὸς τὰ ἀφ' ἑτέρων τόπων λαμβανόμενα, καὶ οὐ μόνον τῶν θυννίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἁλισκομένων ἐν Βυζαντίῳ, τούτους προσέθηκεν ὁ Ἐφέσιος Δάφνος. Ἀρχέστρατος μὲν ὁ περιπλεύσας τὴν οἰκουμένην τῆς γαστρὸς ἕνεκα, καὶ τῶν ὑπὸ γαστέρα φησί. Καὶ σικελοῦ θύννου τέμαχος τμηθὲν, ὅτ' ἐν βίκοισι ταριχεύεσθαι ἔμελλον, Σαπέρδῃ δ' ἐνέπω κλαίειν μακρὰ ποντικῷ ὄψῳ, Καὶ τοῖς κεῖνον ἐπαινοῦσιν, παῦροι γὰρ ἴσασιν Ἀνθρώπων ὅτι φαῦλον ἔφυ καὶ ἀκιδνὸν ἔδεσμα, Ἀλλὰ τριταῖον ἔχειν σκόμβρων πρὶν ἐς ἁλμυρὸν ὕδωρ ἐλθεῖν Ἀμφορέως ἐν τῷ νεὸν ἡμιτάριχον, Ἂν δ' ἀφίκῃ κλεινοῦ Βυζαντίου εἰς πόλιν ἁγνὴν Ὡραίου φάγε μοι τέμαχος, πάλιν ἐστὶ γὰρ ἐσθλὸν, Καὶ μαλακόν. Παρέλιπεν ὁ τένθης Ἀρχέστρατος συγκαταλέξας ἡμῖν, καὶ τὸ περὶ Κράτητι τῷ κωμῳδοποιῷ ἐν Σαμίοις, λεγόμενον ἐλεφάντινον τάριχος, περὶ οὗ φησὶν, σκυτίνη ποτ' ἐν χύτρᾳ τάριχος ἐλεφάντινον ἧψε ποντιὰς χελώνη πυκινοῖσι κύμασι καρηνοῖς ποδαπέμοί τε, καὶ τανύπτεροι λύκοι ὕσει μαχεῖν ἄνδρες οὐρανοῦ κατὰ τύματα. παῖ ἐκεῖνον ἄγχε κεῖνον, εἰκαίῳ τις ἡμέρᾳ, ὅτι δὲ διαβόητον ἦν τὸ τοῦ Κράτητος ἐλεφάντινον τάριχος, μαρτυρεῖ Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις διὰ τούτου, ἢ μέγα τι βρῶμα ἐστὶν ἢ ξυνῳδοποιὸς μουσική, Ἢν Κράτητι τάριχος ἐλεφάντινον λαμπρὸν ἐνόμιζεν ἀπόνως παραβεβλημένον, Ἄλλα τε τοιαῦθ' ἕτερα μυρία κιχλίζειν. ὠμοτάριχον δέ τινα κέκληκεν Ἄλεξις ἐν Ἀπεγλαυκωμένῳ, ὁ δ' αὐτὸς ποιητὴς ἐν Πονήρᾳ περὶ σκευασίας ταρίχων, μάγειρόν τινα παράγει λέγοντα τάδε,

Ὅμως λογίσασθαι πρὸς ἐμαυτὸν βούλομαι, Καθεζόμενος ἐνταῦθα τὴν ὀψωνίαν,
Ὅ μοῦ τε συντάξαι τί πρῶτον οἰστέον Ἢ δεύτερον τε πῶς ἕκαστόν ἐστί μοι
Τάριχος ἐστὶ πρῶτον, ὡραῖον τοδὶ Ὀβολοῦ μόνου τοῦτ' ἐστὶ, πλυτέον εὖ μάλα
Εἶτ' εἰς λοπάδιον ὑποπάσας ἡδύσματα, Ἐνθεὶς τὸ τέμαχος, λευκὸν οἶνον ἐπιχέας,
Ἐπισκεδάσας τοὔλαιον, εἶθ' ἕψων ποτὲ Μυελὸν ἀφεῖλον ἐπιγανώσας σιλφίῳ.
Ἐν δὲ τῷ Ἀπεγλαυκωμένῳ, σύμβολά τις ἀπαιτόμε Παρ' ἐμοῦ δ' ἐὰν μὴ καθ' ἓν ἕκαστον, πάντα δῶ,
Χαλκοῦ μέρος δωδέκατον οὐκ ἂν ἀπολάβοις (νός φησι, Δίκαιος ὁ λόγος, ἄβακιον ψῆφον λέγω,
Ἐστ' ὠμοτάριχος πέντε χαλκῶν, λέγ' ἕτερον, Μῦς ἑπτὰ χαλκῶν, οὐδὲν ἀσεβεῖς, οὐδέπω
Λέγω, τῶν ἐχίνων ὀβολὸς, ἁγνεύεις. ἔτι, Ἄρ' ἦν μετὰ ταῦθ' ἡ ῥάφανος, ἣν ἐβόα χρηστὴν
Ἐστὶν οὐ γοῦν, ἔδωκα ταύτης δύ' ὀβολοὺς, Τί γὰρ ἐβοῶμεν, τὸ κύβιον τριωβόλου,
Ὀνεῖν* κεχειρῶν γε οὐκ ἔπραξα τ' οὐδὲ ἕν, Οὐκ οἶσθα γ' ὦ μάγειρε τὴν ἀγορὰν; ὅτι
Κατεδηδόκασιν τὰ λάχανα τρωξαλλίδες, Διὰ τοῦτο τάριχος τέθνηκας διπλασίου.
Ὁ ταριχοπώλης ἐστὶν ἐλθὼν πυνθάνου; Γόγγρος δὲ καὶ ὀβολῶν, οὐχὶ πολλοῦ λέγ' ἕτερον,
Τὸν ὀπτὸν ἰχθὺν ἐπριάμην δραχμῆς, παπαῖ, Ὥσπερ πυρετὸς ἀνῆκεν, εἶτ' ἐπιτέλει,

προσθεὶς τὸν οἶνον, ὃν μεθυόντων προσέλαβον. Ὑμῶν χάος φῇς δὲ κ' ἐβολῶν ὁ χοῦς. Ἱκέσιος δ' ἐν δευτέρῳ περὶ ὕλης πηλαμύδας, κύβια εἶναί φησι μεγάλα. κυβίων δὲ μνημονεύει Ποσείδιππος ἐν Μεταφερομένῳ. Εὐθύδημος ἐν τῷ περὶ ταρίχων τὸ δελκανὸν φησὶν, ἰχθὺν ὀνομάζεσθαι ἀπὸ Δέλκωνος τοῦ ποταμοῦ, ἀφ' οὗ περ καὶ ἁλίσκεσθαι, καὶ ταριχευόμενον εὐστομαχώτατον εἶναι. Δωριεὺς δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων, τὸν λεπινὸν λεβιανὸν ὀνομάζων φησὶ, λέγειν τινὰς, ὡς αὐτός ἐστι τῷ δελκανῷ, τόν τε κορακῖνον ὑπὸ πολλῶν λέγεσθαι σαπέρδην, καὶ εἶναι κράτιστον τὸν ἐκ τῆς Μαιώτιδος λίμνης. θαυμαστούς τε εἶναι λέγει, καὶ τοὺς περὶ Ἄβδηρα ἁλισκομένους κεστρεῖς, μεθ' οὓς, τοὺς περὶ Σινώπην, καὶ ταριχευομένους εὐστομάχους ὑπάρχειν, τοὺς δὲ προσαγορευομένους φησὶ μύλλους, ὑπὸ μέν τινων καλεῖσθαι γνωτίδια, ὑπὸ δέ τινων πλατιστακοὺς, ὄντας τοὺς αὐτοὺς, καθάπερ καὶ τὴν χελλαρίην, καὶ γὰρ τοῦτον ἕνα ὄντα ἰχθὺν πολλῶν ὀνομασιῶν τετυχηκέναι, καλεῖσθαι γὰρ καὶ βάκχον, καὶ ὀνίσκον, καὶ χελλαρίην, οἱ μὲν οὖν μείζονες αὐτῶν, ὀνομάζονται πλατίστακοι, οἱ δὲ μέσην ἔχοντες ἡλικίαν μύλλοι, οἱ δὲ ἐλάσσοι τοῖς μεγέθεσιν ἀγνωτίδια. μνημονεύει δὲ τῶν μύλλων καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσι, σκόμβροι, κολίαι, λέβιοι, μύλλοι, σαπέρδαι, θυννίδες. ἐπὶ τούτοις σιωπήσαντος τοῦ Διονυσοκλέους, ὁ γραμματικὸς, ἔφη ὕδρος, ἀλλὰ μὴν καὶ Ἀντιφάνης ὁ ποιητὴς, ἐν Δευκαλίωνι ταρίχων τῶνδε μέμνηται, τάριχος ἀνταχαῖον εἴ τις βούλεται, Ἢ Γαδειρικὸν, Βυζαντίας δὲ θυννίδος Ὁ σμαδισι χαιρέτω. καὶ ἐν Παρασίτῳ, τάριχος ἀνταχαῖον ἐν μέσῳ πίονα ὁλοσχερῆ θερμόν. Νικόστρατός τε, ἢ Φιλέταιρος ἐν Ἀντύλλῳ. Βυζάντιον τέμαχος ἐπιβακχευσάτω Γαδειρικόν θ' ὑπογάστριον παρέστω, καὶ προσελθών, Ἀλλ' ἐμπορίαν παρ' ἀέρος ὦ γῆ, καὶ θεοί Ταριχοπώλου πάνυ καλοῦ τε, κἀγαθοῦ, Τί λιτὸν μέγιστον ἄξιον δραχμαῖν δυοῖν Ὀβολοῖν, ὃν οὐκ ἂν καταφάγοιμεν ἡμέραν ζηνῶν, Ἢ δὴ κατεσθίοντες, οὐ δώδεκά γ' ὑπὲρ Μέγεθος γάρ ἐστιν. ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλπιανὸς ἀποβλέψας εἰς τὸν Πλούταρχον ἔφη, μή ποτ' οὖν τις ἐν τούτοις ὦ ἑταῖρος τῆς παρ' ὑμῖν τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι κατέλεξε Μενδησίους, ὧν οὐδ' ἂν μαινόμενος κύων γεύσαιτο ἄν ποτε, ἢ τὸν καλῶν ἡμινήρων, ἢ τὸν ταριχηρῶν σιλούρων. καὶ ὁ Πλούταρχος, ὁ μὲν ἡμίνηρος ἔφη, τί διαφέρει τοῦ προκατειλεγμένου ἡμιταρίχου, ὁ καλὸς ὑμῶν Ἀρχέστρατος μέμνηται. ἀλλ' ὅμως ὀνομάζει ἡμίνηρον ὁ Πάφιος Σώπατρος ἐν Μυστάκι, οὕτως, Ἔδεξα γ' ἀνταχαῖον, ὃν ζέφ' μέγας Ἴστρος, σκύθαισιν ἡμίνηρον ἢ σθενήν, καὶ τὸν Μενδήσιον οὕτως ὁ αὐτὸς καταλέγει, Μενδήσιός θ' ὡραῖος ἀκρόπαστος οὐ, Ξανθαῖσιν ὀπτὸς κέφαλος ἀκτῖσιν πυρός. ταῦτα δὲ τὰ βρώματα, ὅτι πολλῷ ἡδίω ἐστὶ, τῶν παρὰ σοὶ ὑδατοδέστων κοττάνων, καὶ λεπιδίων πειραθέντες ἴσασι. λέγε οὖν ἡμῖν καὶ σὺ, εἰ καὶ ἀρσενικῶς ὁ τάριχος λέγεται παρ' Ἀττικοῖς, τὸ δὲ Ἐπιχάρμῳ οἴδαμεν, ὃν ζητοῦντα προφάσεις ὁ Μυρτίλος ἔφη, Κρατῖνος μὲν ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ, ἐν Σαργανίσιν, ἄξω ταρίχους Ποντικούς. Πλάτων δ' ἐν Κεκακωμένῳ, Ὅσθ' ἅττ' ἔχω, ταῦτ' ἐστὶ, ταρίχους ἀπολέσω. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν, Οὐκ αἰσχυνοῦμαι τὸν τάριχον τουτονί, Πλύνων ἅπασιν ὅσα σαπρὰ δ' αὐτῷ κακῶς. Κράτης Θηρίοις, Καὶ τὸν ῥαφάνων ἕψειν χρὴ, ἰχθῦς τ' ὀπτᾶν, τούς τε ταρίχους ἡμῶν δ' ἀπὸ χεῖρας ἔχεσθαι. ἰδίως δ' ἐσχημάτισε παρ' Ἑρμίππῳ ἐν Ἀρτοπώλισι, καὶ τάριχος πίονα, νεκρὸς τάριχος, ἐσπραι Αἰγύπτιος. ὑποκοριστικῶς δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ἑρμῇ, Ἀγόρασόν τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ταρίχιον. καὶ Κηφισόδωρος ἐν Ὑΐ, Κρεάδιόν τι φαῦλον, ἢ ταρίχιον. Φερεκράτης ἐν Αὐτομόλοις, ἡ γυνὴ δ' ἡμῶν ἑκάστῳ λέκιθον ἕψουσα, φακῆν Ἀναμένει, καὶ σμικρὸν ὀπτῶσ' ὀρφανὸν ταρίχιον. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἀρσενικῶς εἴρηκεν, ὁ τάριχος. Ἡρόδοτος δ' ἐν ἐνάτῃ οὕτως, οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντο, καὶ ἤσπαιρον. καὶ αἱ παροιμίαι δὲ κατὰ τὸ ἄρρεν λέγουσι, Τάριχος ὀπτὸς εὐθὺς ἂν ἴδῃ τὸ πῦρ. Σαπρὸς τάριχος τὴν ὀρίγανον φιλεῖ. Οὐκ ἂν πάθοι τάριχος ὢν περ ἄξιος. Ἀττικοὶ δὲ οὐδετέρως λέγουσι, καὶ γίνεται ἡ γενικὴ τοῦ ταρίχους. Χιωνίδης Πτωχοῖς, Ἔφαγον ἂν φάγοι τ' ἂν καὶ ταρίχους ὦ θεοὶ, καὶ ἐπὶ δοτικῆς, ἐπὶ τῷ ταρίχει τῷδε τοίνυν κοπτέον. ἡ δὲ δοτικὴ, ταρίχει, ὡς ξίφει. Μένανδρος ζέπτωσιν. Ἐπίπασον οὖν τὸ τάριχος ἅλας, ἂν οὕτω τύχῃ. ὅτι δὲ ἀρσενικόν ἐστιν, ἡ γενικὴ ἐπεξεῖ τὸ, σ. τοσαύτην δ' Ἀθηναῖοι σπουδὴν ἐποιοῦντο περὶ τὸ τάριχος, ὡς καὶ πολίτας ἀναγράψαι τοὺς Χαιρεφίλου τοῦ ταριχοπώλου υἱοὺς, ὥς φησιν Ἄλεξις ἐν Ἐπιδαύρῳ οὕτως, Τοὺς Χαιρεφίλου δ' υἱεῖς Ἀθηναίους, ὅτι Εἰσήγαγε τάριχος, οὓς καὶ Τιμοκλῆς Ἰδὼν δύο τῶν ἵππων, δύο σκόμβρους ἔφη. Ἐν τοῖς Σατύροις εἶναι. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Ὑπερείδης ὁ ῥήτωρ. Εὐθυνοῦ δὲ τοῦ ταριχοπώλου μέμνηται Ἀντιφάνης ἐν Κορίδι οὕτως, Ἐλθών τε πρὸς τὸν τεμαχοπώλην περίμενε, Παροῦ φέρειν εἴωθα, κἂν οὕτω τύχῃ Εὔθυνος ἀπολογίζων αὐτόθι, Χρηστόν τι περιμένον, κέλευσον μὴ τεμεῖν. Φειδίππου δὲ καὶ τινος ταριχοπώλης, Ἄλεξις δ' ἐν Ἱππίσκῳ, κἂν Σωρακοῖς. Φείδιππος ἕτερός τις ταριχηγὸς ξένος. Ἐσθιόντων δ' ἡμῶν τὰ τάριχος, καὶ πολλῶν ὁρμὴν ἐχόντων ἐπὶ τὸ πίνειν ὁ Δάφνος ἔφη, ἀνατείνας τὼ χεῖρε. Ἡρακλείδης ὁ Ταραντῖνος ἄνδρες φίλοι, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Συμποσίῳ φησὶ, ληπτέον σύμμετρον τροφὴν πρὸς τὸ πίνειν, καὶ μάλιστα τὰς ἐθισμένας προπαρατίθεσθαι περιφοράς. ἐκ διαστήματος γὰρ εἰς φερομένας ἐναλλάττειν τὰ ἀπὸ τοῦ οἴνου προσαναθίζοντα τῷ στομάχῳ, καὶ δηγμῶν αἴτια καθιστάμενα. οἴονται δέ τινες τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ κακοστόμαχα, λέγω δὴ λαχάνων, καὶ ταρίχων γένη, δηκτικόν τι κεκτημένα. ἐσθίειν δὲ τὰ κολλώδη, καὶ ἐπιστύφοντα βρώματα, ἀγνοοῦντες, ὅτι πολλὰ τῶν τὰς ἐκκρίσεις ποιούντων εὐστόμαχα καθέστηκεν, ἐν οἷς ἐστι καὶ τὸ σίσαρον καλούμενον, οὗ μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Ἀγρωστίνῳ, ἐν Γῇ καὶ Θαλάσσῃ, καὶ Διοκλῆς ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν,

ἐπ. γρ. φησὶ νήσοις

ἀσπάραγος, τεῦτλον τὸ λευκόν, τὸ γὰρ μέλαν καθεκτικόν ἐστιν ἐκκρίσεως, κόγχαι, σωλῆνες, μύες θαλάττιοι, χῆμαι, κτένες, τάριχος τέλειος, καὶ μὴ βρομώδης, καὶ ἰχθύων εὐχύλων γένος, προπαρατίθεσθαι δ' ἐστὶν ὠφέλιμον, τὴν λεγομένην φυλλίδα, καὶ τευτλίον, ἔτι δὲ τάριχος, εἰς τὰς ὁρμὰς εἰς ταῦτα μὴ ὁμοίως τῶν πολυτρόφων ἀπολαύειν, τὰς δὲ ἀθρόους ἐν ἀρχῇ πόσεις ἐκκλιτέον. δύσκλυτον γὰρ εἰς πλείονα τῶν ὑγρῶν προσφοράν. Μακεδόνες δ' ὥς φησιν Ἔφιππος ὁ Ὀλύνθιος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου, καὶ Ἡφαιστίωνος ταφῆς, οὐκ ἠπίσταντο πίνειν εὐτάκτως, ἀλλ' εὐθέως ἐχρῶντο μεγάλαις προπόσεσιν, ὥστε μεθύειν, ἔτι παρακειμένων τῶν πρώτων τραπεζῶν, καὶ μὴ δύνασθαι τῶν σιτίων ἀπολαύειν. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος φησὶ, τὰ ταρίχη τὰ ἐκ τῶν θαλασσίων, καὶ λιμναίων, καὶ ποταμίων γινόμενα ἐστὶν ὀλιγότροφα, ὀλιγόχυλα, καυσώδη, εὐκοίλια, ἐρεθιστικὰ ὀρέξεως. κράτιστα δὲ τῶν μὲν ἀπιόνων κύβια, καὶ ὡραῖα, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια γένη. τῶν δὲ πιόνων τὰ θυννεῖα, καὶ κορδύλη, τὰ δὲ παλαιὰ, κρείσσονα, καὶ δριμύτερα, καὶ μάλιστα τὰ Βυζάντια. τὸ δὲ θυννίον φησι, γίνεται ἐκ τῆς μείζονος πηλαμύδος, ὧν τὸ μικρὸν ἀναλογεῖ τῷ κυβίῳ, ἐξ οὗ γένους ἐστὶ καὶ τὸ ὡραῖον. ἡ δὲ σάρδα προσέοικεν τῷ κολίᾳ, μεγέθει. ὁ δὲ σκόμβρος, κούφως, καὶ ταχέως ἀποχωρῶν τοῦ στομάχου. ὁ κολίας δὲ κολλωδέστερος, δηκτικώτερος, καὶ κακοχυλότερος. τρόφιμος. κρείσσων δὲ ὁ Ἀμυκλανός. καὶ Ἱσπανὸς ὁ Σεξιτανὸς λεγόμενος, λεπτότερος γὰρ, καὶ γλυκύτερος. Στράβων δ' ἐν τρίτῳ γεωγραφικῶν πρὸς ταῖς Ἡρακλέους φησὶν, ἥσοις καὶ τὰ Καρχηδόνα τὴν καινὴν πόλιν εἶναι, Σεξιτανίαν, ἐξ ἧς καὶ τὰ ταρίχη ἐπωνύμως λέγεσθαι, καὶ ἄλλην Σκομβροαρίαν, ἀπὸ τῶν ἁλισκομένων σκόμβρων, ἐξ ὧν τὸ ἄριστον σκευάζεσθαι γάρον. οἱ δὲ λεγόμενοι μελανδρύαι, ὧν καὶ Ἐπίχαρμος μνημονεύει ἐν αὐτομόλῳ ὀδυσσεῖ οὕτως, ποτὶ φέριμον τὸ τέμαχος ἦν ὑπομελανδρυῶδες. μελάνδρυς δὲ τῶν μεγίστων θύννων εἶδος ἐστὶν, ὡς Πάμφιλος ἐν τῷ περὶ ὀνομάτων, παρίστησι, καὶ ἔστι τὰ τεμάχη αὐτοῦ λιπαρώτερα. τὸ δὲ ὠμοτάριχον φησὶν ὁ Δίφιλος, κῆτημα τινὲς λέγουσι, καὶ ἔστι βαρὺ, καὶ γλοιῶδες, προσέτι δὲ, καὶ δύσπεπτον. ὁ δὲ ποτάμιος κορακῖνος, ὃν πλάτην τινὲς καλοῦσιν, οἱ ἀπὸ τοῦ Νείλου, ὃν οἱ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἰδίως, ἡμίνηρον ὀνομάζουσιν, ὑπόπιμελος μέν ἐστι, καὶ ἥκιστα κακόχυλος. σαρκώδης, τρόφιμος, εὔπεπτος, εὐανάδοτος, κατὰ πάντα τοῦ μύλλου κρείσσων. τὰ μέντοι τῶν ἰχθύων, καὶ τῶν ταρίχων ᾠὰ πάντα, δύσπεπτα, δύσφθαρτα, μᾶλλον δὲ τὰ τῶν λιπαρωτέρων, καὶ μειζόνων, σκληρότερα γὰρ μένει, καὶ ἀδιαίρετα. γίνεται δὲ εὔστομα μετὰ ἄλλων σβεσθέντα, καὶ ἐποπτηθέντα. πάντας δὲ χρὴ τοὺς ταρίχους πλύνειν, ἄχρις ἂν τὸ ὕδωρ ἄοσμον, καὶ γλυκὺ γένηται. ὁ δ' ἐκ θαλάττης ἑψόμενος τάριχος γλυκύτερος γίνεται. θερμοί τε οἱ τάριχοι ἡδίονές εἰσιν. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, οἱ ἁλυκοί φησι, καὶ γλυκεῖς χυμοὶ πάντες ὑπάγουσι τὰς κοιλίας, οἱ δ' ὀξεῖς, καὶ δριμεῖς λύουσι τὴν οὔρησιν, οἱ δὲ πικροὶ μᾶλλον μέν εἰσιν οὐρητικοὶ, λύουσι δ' αὐτῶν ἔνιοι καὶ τὰς κοιλίας, οἱ δὲ στρυφνοὶ τὰς ἐκκρίσεις. Ξενοφῶν δὲ ὁ μουσικώτατος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἱέρωνι, ἢ Τυραννικῷ διαβάλλων τὰ τοιαῦτα βρώματά φησι, τί γὰρ ἔφη ὁ Ἱέρων τὰ πολλὰ ταῦτα μηχανήματα κατανενόηκάς τε, ἃ παρατίθεται τοῖς τυράννοις ὀξέα, καὶ δριμέα, καὶ στρυφνὰ, καὶ τὰ τούτων ἀδελφά. πάνυ μὲν οὖν ἔφη ὁ Σιμωνίδης, καὶ πάνυ γέ μοι δοκοῦντα παρὰ φύσιν εἶναι ταῦτα ἀνθρώποις, ἄλλο τι οἴει ἔφη ὁ Ἱέρων, ταῦτα ἐδέσματα εἶναι, ἢ μαλακῆς, καὶ ἀσθενούσης ψυχῆς ἐπιθυμήματα, ἐπεὶ οἵ γε ἡδέως ἔσθοντες, καὶ σύ που οἶσθα, ὅτι οὐδὲν προσδέονται τούτων τῶν σοφισμάτων. Ἐπὶ τούτοις λεχθεῖσιν, ὁ Κύνουλκος πιεῖν ᾔτησε δικόκταν. δεῖν λέγων ἁλμυροὺς λόγους, γλυκέσιν ἀποκλύζεσθαι νάμασιν, πρὸς ὃς ὁ Οὐλπιανὸς, σχετλιάσας, καὶ τύψας τῇ χειρὶ, τὸ προσκεφάλαιον ἔφη, μέχρι πότε βαρβαρίζοντες οὐ παύεσθε, ἢ ἕως ἂν καταλιπὼν τὸ συμπόσιον, οἴχωμαι φέρειν τοιούτους λόγους οὐ δυνάμενος, καὶ ὃς ἐν Ῥώμῃ τῇ βασιλευούσῃ διατρίβων τανῦν ὦ λῶστε, ἐπιχωρίῳ κέχρημαι κατὰ τὴν συνήθειαν φωνῇ. καὶ γὰρ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ποιηταῖς, καὶ συγγραφεῦσι τοῖς σφόδρα ἑλληνίζουσιν ἔστιν εὑρεῖν, καὶ περσικὰ ὀνόματα κείμενα διὰ τὴν τῆς χρήσεως συνήθειαν, ὡς τοὺς παρασάγγας, καὶ τοὺς ἀστάρους, καὶ τὴν σχοῖνον, ἢ τὸν σχοῖνον. μέτρον δ' ἐστὶ τοῦτο ὁδοῦ μέχρι νῦν, οὕτω παρὰ πολλοῖς καλούμενον. Μακεδονίζοντάς τε οἶδα πολλοὺς τῶν Ἀττικῶν διὰ τὴν ἐπιμιξίαν, βέλτιον δ' ἦν μοι αἷμα ταύρειον πιεῖν. ὁ Θεμιστοκλέους δὲ θάνατος αἱρετώτερος, ἢ εἰς σὲ ἐμπεσεῖν. οὐ γὰρ ἂν εἴποιμι ταύρειον ὕδωρ πιεῖν, ὅπερ σὺ οὐκ οἶσθα, τί ἐστιν, οὐ δὲ γὰρ ἐπίστασαι, ὅτι καὶ παρὰ τοῖς ἀρίστοις τῶν ποιητῶν, καὶ συγγραφέων εἴρηταί τινα, καὶ φαῦλα. Κηφισόδωρος γοῦν ὁ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος μαθητὴς, ἐν τῷ τρίτῳ τῶν πρὸς Ἀριστοτέλην λέγει, ὅτι εὕροι τις ἂν ὑπὸ τῶν ἄλλων ποιητῶν, ἢ καὶ σοφιστῶν, ἓν, ἢ δύο γοῦν πονηρῶς εἰρημένα, οἷα παρὰ μὲν Ἀρχιλόχῳ τὸ, πάντ' ἀνδρ' ἀποσκολύπτειν, Θεοδώρῳ δὲ τὸ, κελεύειν μὲν πλέον ἔχειν, ἐπαινεῖν δὲ τὸ ἴσον, Εὐριπίδῃ τε τὸ, τὴν γλῶτταν ὀμωμοκέναι φάναι, καὶ Σοφοκλεῖ τὸ, ἐν Αἰθίοψιν εἰρημένον. τοιαῦτα τοῖσι πρὸς χάριν τε κοὐ βίᾳ λέγω, σὺ δ' αὐτὸς ὥσπερ οἱ σοφοὶ, τὰ μὲν Δίκαι' ἐπαίνει, τοῦ δὲ κερδαίνειν ἔχου, καὶ ἀλλαχοῦ δ' ὁ αὐτὸς ἔφη, μηδὲν εἶναι σὺν κέρδει κακὸν, Ὁμήρῳ δὲ τὸ, τὴν Ἥραν ἐπιβουλεῦσαι τῷ Διὶ, καὶ τὸν Ἄρη μοιχεύειν, ἐφ' οἷς πάντες κατηγοροῦσιν αὐτοῦ. εἰ οὖν κἀγώ τι ἥμαρτον ὦ κάλλιστε ὀνομάτων, καὶ ῥημάτων θηρευτὰ, μὴ χαλέπαινε. κατὰ γὰρ τὸν Μελήσιον Τιμόθεον τὸν ποιητὴν οὐκ ἀείδω τὰ παλαιὰ, καινὰ γὰρ ἅμα κρείσσω, νέος ὁ Ζεὺς βασιλεύει. τὸ παλαιὸν δ' ἦν Κρόνος ἄρχων. ἀπίτω Μοῦσα παλαιά. Ἀντιφάνης τ' ἐν Ἀλκήστιδι ἔφη, ἐπεὶ τὸ καινουργεῖν φέρει.

οὕτως ἐκεῖνος ὑπὲρ γινώσκων, ὅτι ἓν καινὸν εὕρημα, κἂν τολμηρὸν ᾖ, πολλῶν παλαιῶν ἐστὶ χρησιμώτερον. ὅτι δὲ καὶ οἱ ἀρχαῖοι οἴδασι τὸ οὕτω λεγόμενον ὕδωρ, ἵνα μὴ πάλιν ἀγανακτήσῃς, διηκόνταμου λέγοντος, λέξω. κατὰ γὰρ τὸν Φερεκράτους Ψευδηρακλέα εἴποι τις ἄν, τῶν πάνυ δὴ κνισοδεξίων. ἐγὼ δ' ἂν αὐτ' εἴποιμι, μὴ πολυπραγμόνει, ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι πρόσεχε τὸν νοῦν κἀκροῶ. ἀλλὰ μὴ φθονήσῃς, ἔφη ὁ Οὐλπιανός, δέομαι, μηδὲ τοῦ ταυρείου ὕδατος, ὁ ποῖόν ἐστι δηλῶσαι. τῶν γὰρ τοιούτων φωνῶν ἐπιδιψῶ. καὶ ὁ Κύνουλκος, ἀλλὰ προπίνω σοι ἔφη φιλοτησίαν. διψᾷς γὰρ λόγων. παρ' Ἀλέξιδος λαβὼν ἐκ πιθακνιζούσης ὕδατος ἀπέφθου κύαθον, ἂν δ' ὠμὸν πίῃ βαρύ, καὶ κοπώδες. τὸ δὲ ταύρειον ὕδωρ ὠνόμασεν ὦ φίλε Σοφοκλῆς ἐν Ἰνάχῳ ἀπὸ τοῦ περὶ Τροιζῆνα ποταμοῦ Ταύρου, παρ' ᾧ καὶ κρήνη τις Ὑόεσσα καλεῖται. ἐπίσταντο δ' οἱ παλαιοὶ καὶ τὸ πάνυ ψυχρὸν ὕδωρ ἐν ταῖς προπόσεσιν. ἀλλ' οὐκ ἐρῶ, ἐὰν μὴ καὶ σύ με διδάξῃς, εἰ ἔπινον θερμὸν ὕδωρ ἐν ταῖς εὐωχίαις οἱ ἀρχαῖοι. εἰ γὰρ οἱ κρατῆρες ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος τῆς ὀνομασίας ἔτυχον, οὗτοι τε κραθέντες παρ' ἐκεῖνο πλήρεις, οὐ ζέον τὸ ποτὸν παρεῖχον λεβήτων τρόπον ὑποκαιόμενοι. ὅτι γὰρ ὕδασι θερμὸν ὕδωρ, Εὔπολις μὲν ἐν Δήμοις παρίστησι, τὸ χαλκίον θερμαινέθ' ἡμῖν, καὶ θύη τινά πέττειν κελεύει, ἵνα σπλάγχνοισι συγγενώμεθα. Ἀντιφάνης δ' ἐν Ὀμφάλῃ, ἐν χύτρᾳ δέ μοι ὅπως ὕδωρ ἕψων, τὰ μηδὲν ὄψομαι, οὐ γὰρ κακὸν ἔχω, μὴ δέξωμ', ἐὰν δ' ἄρα στρέφῃ με περὶ τὴν γαστέρα, ἢ τὸν ὀμφαλόν, παρὰ Φορτάτου δακτύλιος ἔστι μοι δραχμῆς. ἐν δ' Ἀλειπτρίᾳ φέρεται τὸ δρᾶμα, καὶ ὡς Ἀλέξιδος. ἐὰν δὲ τοὖρ γαστρεῖον ποιῆτε περιβόητον, κατασκεδῶ 'νὶ τὴν φίλην δήμητρα; τὴν μεγίστην, ἀρύταιναν ὑμῶν ἐκ μέσου βάψασα τοῦ λέβητος ζέοντος ὕδατος, εἰ δὲ μὴ δὲ ποθ' ὕδωρ πίοιμ' ἐλευθέριον. Πλάτων δ' ἐν πρώτῳ Πολιτείας, ἐπιθυμία ἐν τῇ ψυχῇ εἴη, οἷ δίψα ἐστίν. δίψα ἄρα γε θερμοῦ ποτοῦ, ἢ ψυχροῦ ὀλίγου, ἢ καὶ ἐν ὀλίγῳ ποιοῦ τινος πώματος, ἢ ἐὰν μέντοι θερμότης τῷ δίψει προσῇ, τὴν τοῦ ψυχροῦ ἐπιθυμίαν προσπαρέχοι ἄν, ἐὰν δὲ ψυχρότης, τὴν τοῦ θερμοῦ, ἐὰν δὲ διὰ πλήθους παρουσίαν πολλὴ δίψα, ἢ ὅτι τὴν τοῦ πολλοῦ παρέξεται, ἐὰν δὲ ὀλίγη, τὴν τοῦ ὀλίγου. αὐτὸ δὲ τὸ διψῆν, οὐ μή ποτε ἄλλου γένηται ἐπιθυμία, ἢ οὗπερ πέφυκεν αὐτοῦ πόματος, καὶ αὖ τοῦ πεινῆν βρώματος. Σῆμος δὲ ὁ Δήλιος ἐν δευτέρῳ Νησιάδος ἐν Κιμώλῳ τῇ νήσῳ φησί, ψυχεῖα κατεσκευάσθαι θέρους ὀρυκτά, ἔνθα χλιαροῦ ὕδατος πλήρη κεράμια καταθέντες ὕδατος, κομίζονται χιόνος οὐδὲν διάφορα. τὸ δὲ χλιαρὸν ὕδωρ Ἀθηναῖοι, μετάκερας καλοῦσιν, ὡς Σώφιλος ἐν Ἀνδροκλεῖ. Ἄλεξις δ' ἐν Λοκροῖς. αἱ δὲ παῖδες παρέχειν. ἡ μὲν τὸ θερμόν, ἡ δ' ἑτέρα μετάκερας. καὶ Φιλήμων ἐν Κορινθίᾳ, Ἄμφις δ' ἐν Βαλανείῳ, ἀντιβόησεν, ὕδωρ ἐνεγκεῖν θερμόν, ἄλλος μετάκερας. μέλλοντος δὲ τοῦ Κυνικοῦ τούτοις ἐπισωρεύειν τινά, ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, οἴδασιν ὦ φίλτατοι ἀνδρῶν οἱ ἀρχαῖοι, καὶ τὴν τοῦ πάνυ ψυχροῦ πόσιν. Ἄλεξις γοῦν ἐν Παρασίτῳ φησί, καὶ γὰρ βούλομαι ὕδατός σε γεῦσαι, πρᾶγμα δ' ἐστί μοι μέγα, φρέατος ἔνδον ψυχρότερον Ἀραρότος. ὀνομάζει δὲ καὶ Ἕρμιππος ἐν Κέρκωψι, φρεατιαῖον ὕδωρ οὕτως, ὅτι δὲ καὶ χιόνα ἔπινον, ἐν Μανδραγοριζομένῃ ἔφη Ἄλεξις.

Εἶτ' οὐ περίεργόν ἐστιν ἄνθρωπος φυτόν Ὑπεναντιωτάτοις τε πλείστοις χρώμενον;
Ἐρῶμεν ἀλλοτρίων, παρορῶμεν συγγενεῖς Ἔχοντες, οὐδὲν εὐποροῦμεν τοῖς πλέοσ'
Ἐράνους φέροντες, οὐ φέρομεν ἀλλ' ἢ κακῶς, Ἀκτῆς τροφῆς δέ, τῆς καθ' ἡμέραν πάλιν
Γλιχόμεθα τὴν μᾶζαν, ἵνα λευκὴ παρῇ, Ζωμὸν δὲ ταύτῃ μέλανα μηχανώμεθα.
Τὸ καλὸν δὲ χρῶμα τῷ δευσοποιῷ χρώζομεν, Καὶ χιόνα μὲν πίνειν παρασκευάζομεν,
Τὸ δ' ὄψον ἐὰν μὴ θερμὸν ᾖ, διασύρομεν, Καὶ τὸν μὲν ὀξὺν οἶνον ἐκπυτίζομεν,
Ἐπὶ τοῖς ἀβυρτάκαισι δ' ἐκβακχεύομεν, Οὐκοῦν τὸ πολλοῖς τῶν σοφῶν εἰρημένον,
Τὸ μὴ γενέσθαι μὲν κράτιστόν ἐστ' ἀεί, Ἐπὰν γένηται δ' ὡς τάχιστ' ἔχειν τέλος.

Δεξικράτης δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ὑφ' ἑαυτῶν πλανώμενοί φησιν, εἰ δὲ μεθύω καὶ χιόνα πίνω, καὶ μύρον ὧδ' σώματος κράτιστον Αἴγυπτος ποιεῖ. Εὐθυκλῆς δ' ἐν Ἀσώτοις ἢ Ἐπιστολῇ. πρῶτος μὲν εἶδεν εἰ χιὼν ἐστ' ὠνία, πρῶτον δ' ἐκεῖνον χελιδόνα δεῖ πάντως φαγεῖν. οἶδεν δὲ καὶ ὁ καλὸς Ξενοφῶν ἐν Ἀπομνημονεύμασι, τὴν διὰ χιόνος πόσιν. Χάρης δ' ὁ Μιτυληναῖος ἐν ταῖς περὶ Ἀλέξανδρον ἱστορίαις, καὶ ὅπως δεῖ χιόνα διαφυλάσσεσθαι, εἴρηκεν, διηγούμενος περὶ τῆς πολιορκίας τῆς ἐν Ἰνδοῖς πόλεως, Πέτρας ὀρύξαι, φάσκων, τὸν Ἀλέξανδρον ὀρύγματα τριάκοντα συχνά, ἃ πληρώσαντα χιόνος, παρεμβαλεῖν δρυὸς κλάδους, οὕτω γὰρ παραμένειν πλείω χρόνον τὴν χιόνα. ὅτι δὲ καὶ τὸν οἶνον ἔψυχον ὑπὲρ τοῦ ψυχρότερον αὐτὸν πίνειν, Στράτις φησὶν ἐν Ψυχασταῖς, οἶνον γὰρ πιεῖν οὐκ ἂν εἷς δέξαιτο θερμόν, ἀλλὰ πολὺ τοὐναντίον ψυχόμενον ἐν τῷ φρέατι, χιόνι μεμιγμένον. καὶ ὁ Λύσιππος ἐν Βάκχαις, Ἑρμῶν τί ἐστι, πῶς ἔχομεν, τί δ' ἄλλο γ' ἢ ὁ πατὴρ ἄνωθεν ἐς τὸ φρέαρ μὴ δοκεῖ, ὥσπερ τὸν οἶνον τοῦ θέρους κεκαθικέναι. Δίφιλος δ' ἐν Μνηματίῳ φησί, ψύξον τὸν οἶνον Δωρίων. Πρωταγορίδης δ' ἐν δευτέρῳ τῶν Κωμικῶν ἱστοριῶν τὸν Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως κατὰ τὸν ποταμὸν διηγούμενος πλοῦν, λέγει τι καὶ περὶ ἐπιτεχνήσεως ψυχρῶν ὑδάτων ἐν τούτοις, τὴν γὰρ ἡμέραν ἀνηλιάζοντες αὐτὸ τῆς νυκτός, ἀπηθοῦντες τὸ παχύτατον, τὸ λοιπὸν ἐξαιθεριάζουσιν ἐν ὑδρείαις κεραμέαις ἐπὶ τῶν μετεωροτάτων μερῶν τῆς οἰκήσεως, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς δύο παῖδες ὕδατι τὰ τεύχη καταρραίνουσιν, ὄρ-

θρου δὲ

θρου δὲ καθαιροῦντες, καὶ τὴν ὑπόσταθμον πάλιν ὑποσπῶντες, λεπτόν τε ποιοῦντες αὐτό, καὶ πρὸς ὑγίειαν ἄριστον, ἐν ἀχύροις τιθέασι τὰς ὑδρείας, εἶθ' οὕτως χρῶνται, χιόνος οὐδ' ἥντιν' οὖν χρείαν ἔχοντες. λακκαίου δὲ ὕδατος μνημονεύει Ἀνάξιλας ἐν Αὐλητῇ, οὕτως, ὕδατός τε λακκαίου παρ' ἐμοῦ τοῦτ' ἴσθι γενοῦ ὑπάρχειν, καὶ πάλιν, ἴσως τὸ λακκαῖον γε ὕδωρ ἀπόλωλεν. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Γελῷος, καὶ τοῦ λάκκου αὐτοῦ, ὥσπερ ἡμεῖς λέγομεν, μνημονεύει ἐν Ἀπολειπούσῃ, οὕτως, Ἀγωνιῶσά τε τοῦ λάκκου κάδον, λύσασα καὶ τὸν τοῦ φρέατος εὐτρεπεῖς τὰς ἱμονιὰς πεποίηκας. τούτων ὁ Μυρτίλος ἀκούσας ἔφη, ἐγὼ δ' ὦ φιλοτάριχος ὦ ἑταῖροι, χιόνος πιεῖν βούλομαι κατὰ Σιμωνίδην. καὶ ὁ Οὐλπιανός, κεῖται μὲν ὁ φιλοτάριχος ἔφη παρ' Ἀντιφάνει ἐν Ὀμφάλῃ οὕτως, οὐ φιλοτάριχος οὐδαμῶς εἰμ' ὦ κόρη. Ἄλεξις δ' ἐν Γυναικοστρατίᾳ, καὶ ζωμοτάριχόν τινα κέκληκεν ἐν τούτοις, ὁ δὲ Κίλιξ, ὁ δ' Ἱπποκλῆς ὁ ζωμοτάριχος ὑποκριτής. τὸ δὲ κατὰ Σιμωνίδην, τί ἐστιν, οὐκ οἶδα, οὐ γὰρ μέλει σοι, ἔφη ὁ Μυρτίλος ἱστορίας ὦ γάστρων. κνισολοῖχος γάρ τις εἶ κατὰ τὸν Σάμιον ποιητὴν Ἄσιον τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον καὶ κνισοκόλαξ. Καλλίστρατος ἐν ἑβδόμῳ συμμίκτων φησίν, ὡς ἑστιώμενος παρά τισι Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς κρατεροῦ καύματος ὥραν, καὶ τῶν οἰνοχόων τοῖς ἄλλοις σμιγόντων εἰς τὸ ποτὸν χιόνος, αὐτῷ δὲ οὔ, ἀπεσχεδίασε τόδε τὸ ἐπίγραμμα. Τήν ῥά ποτ' Οὐλύμποιο περὶ πλευρὰς ἐκάλυψεν ὠκὺς ἀπὸ Θρήκης ὀρνύμενος Βορέης. Ἀνδρῶν δ' ἀχλαίνων ἔδακε φρένας, αὐτὰρ ἐκάμφθη ζωὴ Πιερίην γῆν ἐπιεσσαμένη. Ἔν τις ἐμοὶ γ' αὐτῆς χείτω μέρος, οὐ γὰρ ἔοικε θερμὴν βαστάζειν ἀνδρὶ φίλῳ πρόποσιν. πόντος οὖν αὐτοῦ πάλιν, ἐζήτει ὁ Οὐλπιανός, ποῦ κεῖται ὁ κνισολοῖχος, καὶ τίνα ἐστί, τὰ τοῦ Ἀσίου ἔπη, τὰ περὶ τοῦ κνισοκόλακος. τὰ μὲν οὖν τοῦ Ἀσίου ἔφη ὁ Μυρτίλος ἔπη ταῦτά ἐστι, Χωλὸς στιγματίης πολυγήραος, ἶσος ἀλήτῃ. Ἦλθεν ὁ κνισοκόλαξ, εὖτε Μέλης ἐγάμει, Ἄκλητος ζωμοῦ κεχρημένος, ἐν δὲ μέσοισιν Ἥρως εἱστήκει βορβόρου ἐξαναδύς. ὁ δὲ κνισολοῖχος ἔστι παρὰ μὲν Σωφίλῳ ἐν Φυλάρχῳ οὕτως, ὀψοφάγος εἶ καὶ κνισολοῖχος. ἐν δὲ τοῖς ἐπιγραφομένοις Συντρέχουσι, κνισολοιχίαν εἴρηκεν ἐν τούτοις. ὁ πορνοβοσκὸς γὰρ μετὰ κνισολοιχίας χορδὴν τινα αἱματίτιν αὐτῷ σκευάσαι ἐκέλευσε ταυτηνὶ ἐμέ. τοῦ κνισολοίχου δὲ καὶ Ἀντιφάνης μνημονεύει ἐν Βομβυλίῳ, ὅτι δὲ ἔπινον καὶ γλυκὺν οἶνον μεταξὺ ἐσθίοντες. Ἄλεξις φησὶν ἐν Δρωπίδῃ. εἰσῆλθεν ἡ ἑταίρα φέρουσα τὸν γλυκὺν ἐν ἀργυρῷ ποτηρίῳ πενταδράχμῳ τινί, ἀστειοτάτῳ τὴν ὄψιν οὔτε τρυβλίῳ οὔτε φιάλῃ. μετεῖχε δ' ἀμφοῖν τοῖν ῥυθμοῖν. ἑξῆς ἐπεισηνέχθη πλακοῦς ἐκ γάλακτος, ἰτρίων τε, καὶ μέλιτος, ὃν Ῥωμαῖοι λίβον καλοῦσι. καὶ ὁ Κύνουλκος ἔφη, ἐμπίπλασο Οὐλπιανὲ τε βροδιλάψου παξίου, ὃς παρ' οὐδενὶ τῶν παλαιῶν, μὰ τὴν Δήμητρα, γέγραπται· πλὴν εἰ μὴ ἄρα παρὰ τοῖς τὰ Φοινικικὰ συγγεγραφόσι, Σουνιάθωνι, καὶ Μώχῳ τοῖς σοῖς πολίταις. καὶ ὁ Οὐλπιανός, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἔφη ὦ κυνόμυια μελιπήκτων ἅλις, ἡδέως δ' ἂν χόνδρου φάγοιμι τῶν ὀστρακίδων, ἢ τῶν κοκκάλων, ἀφθόνως ἔχοντος, καὶ κομισθέντες δέ τε, ἔφη, μυστιλεύου, οὐ γὰρ ἂν εἴποι μεμύστρον. παρ' οὐδενὶ δὲ τῶν πρὸ ἡμῶν εἰρημένον, ἐπιλήσομαι εἰ ἔφη, ὦ θαυμάσιε Αἰμιλιανός, οὐ σὺ μέντοι τὸν Κολοφώνιον Νίκανδρον ἀεὶ τεθαύμακας τὸν ἐποποιὸν ὡς φιλαρχαῖον, καὶ πολυμαθῆ, καὶ ὡς τὸ ποτήριον ὀνομάσαντα παρ' ἔθου; οὗτος τοίνυν αὐτὸς ἐν τῷ προτέρῳ τῶν Γεωργικῶν ἐμφανίζων τὴν τοῦ χόνδρου χρῆσιν, καὶ μύστρον ὠνόμασε διὰ τούτων.

Ἄλλ' ὁπότ' ἢ ἐρίφοιο νεοσφαγέος κέκεν ἀρνός, Ἢ αὐτοῦ ὄρνιθος ἐφοπλίζεσθαι ἐδωδήν,
Χίδρα μὲν ἐκτρίψειας ὑποστρώσας δ' ἐν κοίλοις Ἄγγεσιν, εὐώδη δὲ μυγῆ ἅμα φύρσον ἐλαίῳ,
Ζωμὸν δὲ βρομέοντα κατ' αὐτλὰς πνῖγε δὲ πῶμα Ἀμφιβαλών, φωκτὸν γὰρ ἀνοιδαίνει βαρὺ κείμενον.
Ἠρέμα δ' ἐν χλιαρὸν κοίλοις ἐκδαίνεο μύστροις.

Διὰ τοῦτ' ὦ θαυμασιώτατε ὑπογράφει ὁ Νίκανδρος τὴν χρείαν τοῦ τε χόνδρου, καὶ τῆς ἐπιπισμένης κριθῆς, ἐπιχεῖν κελεύων ἀρνὸς ἢ ἐρίφου ζωμόν, ἢ ὄρνιθος. τὰ μὲν οὖν χίδρα φησίν, ἐκτρίψομεν ἐν θυείᾳ, μίξας δ' ἔλαιον αὖθις ἀναφύρασον ἢ νὴ ἀεὶ ἕψηται. τὸν ἐκ τῆς χειᾶς δὲ σκεύης ἀναβρομοῦντα ζωμόν, πυκνότερον τῇ ζωμηρύσει καταμιγνύε, μηδ' ἕτερον ἐπιχέων, ἀλλ' αὐτὸν ἀπ' αὐτοῦ ἀρυόμενος, πρὸς τὸ μηδὲν ὑπερζέσαι τοῦ πιμελεστέρου. διὸ καί φησι, κατάπνιγε τὸ ὑπερζέον ἐπιθεὶς πῶμα, τὸ κριμνὸν οὔπω φωκτὸν γινόμενον διοιδεῖ, τελευταῖον δὲ πρᾴως χλιαρὸν γινόμενον, κοίλοις προσφέρου τοῖς μύστροις. ἀλλὰ μὴν καὶ Ἱππόλοχος ὁ Μακεδὼν ἐν τῇ πρὸς Λυγκέα ἐπιστολῇ, δι' ἧς ἐμφανίζει Μακεδονικόν τι δεῖπνον, πολυτελείᾳ τὰ πάντα πανταχοῦ γινόμενα, ὑπερβαλόν, μνημονεύει ὡς ἑκάστῳ τῶν δειπνούντων δοθέντων μύστρων χρυσῶν. ἐπεὶ δὲ φιλάρχαιος εἶ θέλεις, καὶ οὐδὲν φὴς φθέγξασθαι, ὃ μὴ τῆς Ἀττικῆς ἐστι φωνῆς, ὦ φίλτατε, τί ἐστιν, ὃ λέγει Νικοφῶν ὁ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητὴς ἐν τοῖς Χειρογάστορσιν, ἐγὼ γὰρ καὶ τοῦτον εὑρίσκω μνημονεύοντα τῶν μύστρων, ὅταν λέγῃ, μεμβραδοπώλαις, ἀκραδοπώλαις, ἰσχαδοπώλαις, διφθεροπώλαις, ἀλφιτοπώλαις, μυστριοπώλαις, βιβλιοπώλαις, κοσκινοπώλαις, ἐγνιδοπώλαις, σπερματοπώλαις. τίνες γὰρ ἂν εἶεν οἱ μυστριοπῶλαι ἢ οἱ τὰ μύστρα πωλοῦντες. μαθὼν οὖν ἐκ τούτων ὦ καλέμου, στρατηγικὲ τὴν τοῦ μύστρου χρῆσιν, ἐμφοροῦ τοῦ χόνδρου, ἵνα μὴ λέγῃς, ἀκήκοα εἶμι, καὶ ὀλιγοδρανέω. τεθαύμακα δὲ καὶ πῶς οὐκ ἐζήτησας ὁ δὲ χόνδρος πόθεν Μεγαρόθεν, ἢ Θετταλικός, ὅθεν καὶ Μυρτίλος ἐστίν. καὶ ὁ Οὐλπιανός, παύομαι, ἔφη, ἐσθίων ἄν με διδάξῃς, παρὰ τίσιν εἴρηνται οὗτοι οἱ χόνδροι. καὶ ὁ Αἰμιλιανὸς ἔφη, ἀλλ' οὐ φθονήσω σοι, ὁρῶν γὰρ

λαμπροτάτην δείπνου παρασκευήν, βούλομαί σε δίκην ἀλεκτρυόνος ἐμφορηθέντα τοῦ χόνδρου κηρύξασθαι, καὶ διδάσκειν ἡμᾶς περὶ ὧν μέλλομεν ἐδεσμάτων μεταλαμβάνειν, καὶ ὃς δυσχεράνας ἔφη, πόθεν σοι αἰτῶ, μὴ γὰρ ἀναπαύσασθαί ἐστι ζητοῦντα ἀεί, τί πρὸς τοὺς ὀψιμαθεῖς τούτους σοφιστάς. ἀλλὰ μὴν ἔφη, καὶ περὶ τούτου σοι τὸν λόγον ὁ Αἰμιλιανὸς ἀποδώσω, λέξω δὲ πρῶτον περὶ τοῦ χόνδρου Ἀντιφάνης, παρατιθέμενος ἐξ Ἀντείας τάδε, Ἐν ταῖς συνουσίαισι δὲ τί ποτ' ἐστὶ φίλτατε. Ἐν ταῖς δ' ἐστὶ μὲν χόνδρος ἀγαθὸς μεγαρικός, Οὐ Θετταλικὸν τὸν χρηστὸν εἶναι, φασὶ δὲ Τῆς φοίνικος σεμίδαλις ἐκ πολλῆς σφόδρα ἐξηντλημένη, τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο δρᾶμα φέρεται καὶ ὡς Ἀλέξιδος ἐν ὀλίγοις σφόδρα διαλλάττον. ἐν δὲ Πονήρᾳ πάλιν ὁ Ἄλεξις, Καὶ χόνδρος οὐδέν ἐστι Θετταλικὸς πολύς. χόνδρου δὲ εἴρηκε τὸ ῥόφημα Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσιν οὕτως, Ἢ χόνδρον ἕψων, Εἶτα μῦν ἐμβαλὼν ἐδίδου ῥοφεῖν αὖ. Καὶ σεμιδάλεως δὲ μέμνηται, καὶ εἰ μὴ τὰ μαρτύρια κρατῶ, Στράτις ἐν Ἀνθρωπορέστῃ, καὶ Ἄλεξις ἐν Ἰσοστασίῳ. τὴν γενικὴν δὲ σεμιδάλιδος εἴρηκεν ὁ Στράτις ἐν τῷ αὐτῷ δράματι, οὕτως, Τῶν δὲ διδύμων ἐκ γόνων σεμιδάλιδος. τὰ δὲ ἐδέσματα ὠνόμασεν Ἀντιφάνης ἐν Διδύμοις οὑτωσί, Ἀπέλαυσα πολλῶν, καὶ καλῶν ἐδεσμάτων. Γιών τε προπόσεις τρεῖς ἴσως, ἢ τέτταρας, Ἐστηνίων πως κατὰ βεβρωκὼς στία, Ἴσως ἐλεφάντων τεττάρων. Ἐχέτω τέλος ἤδη ἡ βίβλος ἐνθάδε τοῖς λόγοις τοῖς περὶ τῶν ἐδεσμάτων ἔχουσα τὴν καταστροφήν. ἀρχὴν γὰρ τοῦ δείπνου ἀπὸ τῶν ἑξῆς ποιησόμεθα. οὐ πρότερόν γε ὦ Ἀθήναιε πρὶν ἡμῖν διελθεῖν, καὶ τὸ τοῦ Ἱππολόχου τὸ Μακεδονικὸν συμπόσιον. ἀλλ' εἰ τοῦτό σοι φίλον ὦ Τιμόκρατες, οὕτω παρασκευαζόμεθα.

ἈΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ἱππόλοχος ὁ Μακεδὼν ἑταῖρε Τιμόκρατες, τοῖς χρόνοις μὲν γέγονε κατὰ Λυγκέα, καὶ Δοῦριν τοὺς Σαμίους, Θεοφράστου δὲ τοῦ Ἐρεσίου μαθητής, συνθήκας δ' εἶχε ταύτας πρὸς τὸν Λυγκέα, ὡς ἐκ τῶν αὐτοῦ ἐστι μαθεῖν ἐπιστολῶν, πάντως αὐτῷ δηλοῦν εἴ τινι συμπεριενεχθείη δείπνῳ πολυτελεῖ, τὰ ὅμοια κἀκείνου ἀντιπροπίνοντος αὐτῷ. ἑκατέρων οὖν σῴζονται δειπνητικαί τινες ἐπιστολαί. Λυγκέως μὲν τὸ Λαμίας τῆς Ἀττικῆς αὐλητρίδος ἐμφανίζοντος, δεῖπνον Ἀθήνησι γινόμενον Δημητρίῳ τῷ βασιλεῖ, ἐπίκλην δὲ Πολιορκητῇ. ἐρωμένη δ' ἦν ἡ Λάμια τοῦ Δημητρίου. τοῦ δ' Ἱππολόχου τοὺς Καράνου τοῦ Μακεδόνος ἐμφανίζοντος γάμους. καὶ ἄλλαις δὲ περιετύχομεν τοῦ Λυγκέως ἐπιστολαῖς, πρὸς τὸν αὐτὸν γεγραμμέναις Ἱππόλοχον, δηλούσαις τό τε Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως δεῖπνον, Ἀφροδίσια ἐπιτελοῦντος Ἀθήνησι, καὶ τὸ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως. δώσομεν δέ σοι ἡμεῖς καὶ αὐτὰς τὰς ἐπιστολάς. ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ Ἱππολόχου σπανίως εὑρίσκεται, ἐπιδραμοῦμαί σοι τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα διακριβῶς εὐφρανῶν. καὶ ψυχαγωγίας ἐν Μακεδονίᾳ, ὡς ἔφην τοῦ Καράνου γάμους ἑστιῶντος, οἱ μὲν συγκεκλημένοι ἄνδρες ἦσαν εἴκοσιν, ὡς καὶ κατακλιθεῖσιν εὐθέως ἐδόθησαν φιάλαι ἀργυραῖ ἑκάστῳ μία δωρεά. προεστεφανώκει δὲ καὶ ἕκαστον, πρὶν εἰσελθεῖν στλεγγίδι χρυσῇ, πέντε χρυσῶν ἑκάστη δ' ἦν τὸ τίμημα. ἐπεὶ δ' ἐξέπινον τὰς φιάλας, ἐν χαλκῷ πίνακι τῶν Κορινθίων κατασκευασμάτων ἄρτος ἑκάστῳ ἰσοπλατὴς ἐδόθη, ὄρνεις τε, καὶ νῆσσαι, προσέτι δὲ καὶ φάτται, καὶ χήν, καὶ τοιαύτη τις ἄλλη ἀφθονία σεσωρευμένη, καὶ ἕκαστος λαβὼν σὺν αὐτῷ πίνακι, τοῖς κατόπιν διεδίδου παισίν, ἄλλα δὲ ἐδώδιμα περιεφέρετο πολλὰ, καὶ ποικίλα. καὶ μετὰ ταῦτα ἀργυροῦς πίναξ ἕτερος ἐφ' ᾧ πάλιν ἄρτος μέγας, καὶ χῆνες, καὶ λαγωοί, καὶ ἔριφοι, καὶ ἕτεροι ἄρτοι πεποιημένοι, καὶ περιστεραί, καὶ τρυγόνες, πέρδικές τε, καὶ ὅσον ἄλλο πτηνῶν πλῆθος ἦν. ἐπεδώκαμεν οὖν φησί, καὶ ταῦτα τοῖς δούλοις, καὶ ὡς ἅδην εἴχομεν βρώσεως, ἐχερνιψάμεθα, καὶ στέφανοι εἰσηνέχθησαν πολλοὶ παντοδαπῶν ἀνθέων, ἐπὶ πᾶσι τε χρυσαῖ στλεγγίδες ὁλκὴν ἴσαι τῷ πρώτῳ στεφάνῳ. ἐπὶ δὲ τούτοις εἰπὼν Ἱππόλοχος, ὡς Πρωτέας ἀπόγονος ἐκείνου Πρωτέου Λανίκης υἱοῦ, ἥτις ἐγεγόνει τροφὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως, ἐπὶ πλεῖστον ἦν πολυπότης, καὶ ὡς ὁ πάππος αὐτοῦ Πρωτέας ὁ συνιόμενος Ἀλεξάνδρῳ. καὶ ὅτι πᾶσι προὔπιεν, ἑξῆς γράφει καὶ ταῦτα. ἤδη δὲ ἡμῶν ἡδέως ἀπηλλοτριωμένων τοῦ σωφρονεῖν, ἐπεισβάλλουσιν αὐλητρίδες, καὶ μουσουργοί, καὶ σαμβυκίστριαί τινες Ῥόδιαι. ἐμοὶ μὲν γυμναὶ δοκῶ, πλὴν ἔλεγόν τινες ἔχειν χιτῶνας, ἀπαρξάμεναί τε ἀπῆλθον, καὶ ἐπεισῆλθον ἄλλαι φέρουσαι ληκύθους μύρου ἑκάστη δύο, συνδεδεμένας ἱμάντι χρυσῷ, τὴν μὲν ἀργυρᾶν, τὴν δὲ χρυσῆν κοτυλιαίας καὶ ἑκάστῳ προσέδωκαν, ἔπειτ' εἰσφέρεται πλοῦτος ἀντὶ δείπνου, πίναξ ἀργυροῦς ἐπὶ πάχος οὐκ ὀλίγον περίχρυσος, ὅσος ὥστε δέξασθαι μέγεθος χοίρου τινὸς ὀπτοῦ, καὶ σφόδρα μεγάλου, ὃς ὕπτιος ἐπέκειτο, τὴν γαστέρα δεικνὺς ἄνω πλήρη οὖσαν πολλῶν ἀγαθῶν. ἦσαν γὰρ ἐν αὐτῷ συνωπτημέναι κίχλαι, καὶ μῆτραι, καὶ συκαλλίδων πλῆθος ἄπειρον, καὶ ᾠῶν ἐπικεχυμέναι λέκιθοι, καὶ ὄστρεα, καὶ κτένες, καὶ ἑκάστῳ πεπυρωμένα αὐτοῖς πίναξιν ἐδόθη. μετὰ δὲ ταῦτα πίνοντες ἐλάβομεν, ἕκαστος ἔριφον ζέοντα ἐφ' ἑτέρῳ πάλιν πίνακι τοιούτῳ μύστροις χρυσοῖς. ὁρῶν οὖν τὴν δυσχωρίαν ὁ Κάρανος, κελεύει σπυρίδας ἡμῖν, καὶ ἀρτοφόρα διὰ ἱμάντων ἐλεφαντίνων πεπλεγμέ-

να δοθῆναι, ἐφ' οἷς ἡσθέντες ἀνεκροταλίσαμεν τὸν νυμφίον, ὡς καὶ τῶν δοθέντων ἡμῖν ἀνασεσωσμένων. ἔπειτα στέφανον πάλιν, καὶ διλήκυθον μύρου χρυσοῦν, καὶ ἀργυροῦν ἰσοσταθμοῖς τοῖς προτέροις. ἡσυχίας δὲ γενομένης, ἐπεισβάλλουσιν ἡμῖν οἱ καὶ τοῖς Χύτροις τοῖς Ἀθήνησι λιτουργήσαντες, μεθ' οὓς εἰσῆλθον ἰθύφαλλοι, καὶ σκληροπαῖκται, καὶ τινὲς καὶ θαυματουργοὶ γυναῖκες εἰς ξίφη κυβιστῶσαι, καὶ πῦρ ἐκ τοῦ στόματος ἐκριπίζουσαι γυμναί. ἐπεὶ δὲ καὶ τούτων ἀπηλλάγημεν, ἐκλαμβάνει πάλιν ἡμᾶς θερμότης, καὶ ζωρότερος πότος οἴνων ὄντων ἡμῖν Θασίων, καὶ Μενδαίων, καὶ Λεσβίων, χρυσίδων πάνυ μεγάλων ἑκάστῳ προσενεχθεισῶν, καὶ μετὰ τὸν πότον, ὑελοῦς πίναξ δίπηχύς που τὴν διάμετρον, ἐν θήκῃ κατακείμενος ἀργυρᾷ, πλήρης ἰχθύων ὀπτῶν πάντα γένη συνηθροισμένων, ἅπασί τε προσεδόθη, καὶ ἀργυροῦν ἀρτοφόρον ἄρτων Καππαδοκίων, ὧν τὰ μὲν ἐφάγομεν, τὰ δὲ τοῖς θεράπουσιν ἀποδεδώκαμεν, καὶ νιψάμενοι τὰς χεῖρας ἐστεφανούμεθα, καὶ πάλιν στλεγγίδας ἐλάβομεν χρυσᾶς, διπλασίους τῶν πρότερον, καὶ ἄλλο διλήκυθον μύρου. ἡσυχίας δὲ γενομένης, ὑπεραλλόμενος τῆς κλίνης ὁ Πρωτέας, αἰτεῖ σκύφον χοαῖον, καὶ πληρώσας οἴνου Θασίου, ὀλίγον τε ἐπιρράνας ὕδατος ἐξέπιεν. Ἐπειπὼν ὁ πλεῖστα πίνων, πλεῖστα κ' εὐφρανθήσεται. καὶ ὁ Κάρανος ἔφη, ἐπεὶ πρῶτος ἔπιες, ἔχε πρῶτος καὶ τὸν σκύφον, δῶρον, τοῦτο δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσοι ἂν πίωσιν, ἔσται γέρας, ἐφ' οἷς λεχθεῖσιν οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέστησαν ἁρπάζοντες, καὶ ἄλλος ἄλλον φθάνοντες. εἷς δὲ τῶν συνδειπνούντων ἡμῖν ἄθλιος οὐ δυνάμενος πιεῖν, ἀνακαθίσας ἔκλαιεν ἄσκυφος γενόμενος, καὶ ὁ Κάρανος αὐτῷ χαρίζεται κενὸν τὸ ἔκπωμα. ἐπὶ τούτοις χορὸς εἰσῆλθεν ἀνθρώπων ἑκατόν, ἐμμελῶς ᾀδόντων γαμικὸν ὕμνον, μεθ' οὓς ὀρχηστρίδες διεσκευασμέναι τρόπον Νηρηΐδων, αἱ δὲ Νυμφῶν. τοῦ ποτοῦ δὲ προϊόντος, καὶ τῆς ὥρας ὑποσκιαζούσης ἀναπεταννύουσι τὸν οἶκον, ἐν ᾧ κύκλῳ ὀθόναις διείληπτο πάντα λευκαῖς, καὶ ἀναπετασθεισῶν δᾷδες ἐφάνησαν λάθρα κατὰ μηχανάς, σχασθέντων τῶν φραγμάτων, καὶ Ἔρωτες, καὶ Ἄρτεμιδες, καὶ Πᾶνες, καὶ Ἑρμαῖ, καὶ τοιαῦτα πολλὰ εἴδωλα, ἀργυροῖς δᾳδουχοῦντα λαμπτῆρσι. θαυμαζόντων δ' ἡμῶν τὴν τεχνιτείαν, ἐρυμάνθιοι τῷ ὄντι σύαγροι κατὰ πινάκων τετραγώνων, χρυσομίτρων, σιβύναις ἀργυραῖς διαπεπορπημένοι περιεφέροντο ἑκάστῳ. καὶ τὸ θαυμάσιον, ὅτι παρειμένοι, καὶ καρηβαροῦντες ὑπὸ τῆς μέθης, ὁπότε τι τῶν ἀγομένων θεασαίμεθα, πάντες ἐξενήφομεν ὀρθοί, τὸ δὴ λεγόμενον ἀνιστάμενοι. ἐνέσαττον οὖν οἱ παῖδες εἰς τὰς εὐτυχεῖς σπυρίδας, ἕως ἐσάλπισε τὸ εἰωθός, τοῦ τελευταίου δείπνου σημεῖον, οὕτω γὰρ τὸ Μακεδονικὸν οἶδας ἔθος, ἐν ταῖς πολυανθρώποις εὐωχίαις γινόμενον. καὶ ὁ Κάρανος ἄρξας τοῦ μικροῖς ἐκπώμασι, περισοβεῖν ἐκέλευε τοῖς παισίν, ἐπίνομεν οὖν εὐμαρῶς, ὥσπερ ἀντίδοτον ἐκ τῆς προτέρας ἀκρατοποσίας λαμβάνοντες. ἐν τούτῳ δὲ ὁ γελωτοποιὸς εἰσῆλθε Μανδρογένης, ἐκείνου Στράτωνος τοῦ Ἀττικοῦ, ὡς φασίν, ἀπόγονος, καὶ πολλοὺς κατέρρηξεν ἡμῶν γέλωτας, καὶ μετὰ ταῦτα ὠρχεῖτο μετὰ τῆς γυναικός, ἔτη ἤδη οὔσης ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα, καὶ τελευταῖαι ἐπεισῆλθον ἐπιδόρπιαι τράπεζαι. τραγήματά τε ἐν πλεκτοῖς ἐλεφαντίνοις ἐπεδόθη πᾶσι, καὶ πλακοῦντες ἑκάστων γένη Κρητικῶν, καὶ τῶν σῶν ἑταῖρε Λυγκεῦ Σαμιακῶν, καὶ Ἀττικῶν, αὐταῖς ταῖς ἰδίαις τῶν πεμμάτων θήκαις. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαναστάντες ἀπηλλαττόμεθα νήφοντες, νὴ τοὺς θεούς, διὰ τὸν φόβον τοῦ πλούτου, ὃν ἐλάβομεν. σὺ δὲ μόνον ἐν Ἀθήναις μένων εὐδαιμονίζεις, τὰς Θεοφράστου θέσεις ἀκούων, θύμα, καὶ εὔζωμα, καὶ τοὺς καλοὺς ἐσθίων στρεπτούς, Λήναια, καὶ Χύτρους θεωρῶν, ἡμεῖς δὲ ἐκ τοῦ Καρανοῦ δείπνου πλοῦτον ἀντὶ μερίδων εὐωχηθέντες, νῦν ζητοῦμεν, οἱ μὲν οἰκίας, οἱ δὲ ἀγρούς, οἱ δὲ ἀνδράποδα ὠνήσασθαι. εἰς ταῦτα ὦ ἑταῖρε Τιμόκρατες ἀποβλέπων, τίνι συγκρῖναι ἔχεις τῶν Ἑλληνικῶν δείπνων, τὸ προκείμενον τοῦτο συμπόσιον. ὁπότε καὶ Ἀντιφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Οἰνομάῳ, ἢ Πέλοπι διαπαίζων ἔφη, τί δ' ἂν Ἕλληνες μικροτράπεζοι φυλλοτρῶγες δράσειαν, ὅπου τέτταρα λάψει κρέα μικρὰ ὀβολοῦ, παρὰ δ' ἡμετέροις προγόνοισιν ὅλους βοῦς ὤπτων, ἐλάφους, ἄρνας, τὸ τελευταῖον δ' ὁ μάγειρος ὅλον τέρας ὀπτήσας μεγάλῳ βασιλεῖ, θερμὴν παρέθηκε κάμηλον. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀχαρνεῦσι, καὶ αὐτὸς τῶν βαρβάρων ἐμφανίζων, τὴν μεγαλειότητά φησιν,

Εἶτ' ἐξένιζε, παρετίθει θ' ἡμῖν ὅλους Ἐκ κριβάνου βοῦς, καὶ τίς εἶδε πώποτε
Βοῦς κριβανίτας τῶν ἀλαζονευμάτων; Καὶ ναὶ μὰ Δί' ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου
Παρέθηκεν ἡμῖν, ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ.

Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Πρωτεσιλάῳ, διασύρων τὸ τῶν Ἰφικράτους γάμων συμπόσιον, ὅτε ἤγετο τὴν Κότυος τοῦ Θρᾳκῶν βασιλέως θυγατέρα φησί,

Κἂν ταῦτα ποιῇς, ὥσπερ φράζω, λαμπροῖς Δείπνοις δέξει θ' ὑμᾶς. οὐδὲν ὁμοίως
Τοῖς Ἰφικράτους τοῖς ἐν Θρᾴκῃ. καίτοι Φασὶ φιλοκάλως αὐτὰ γενέσθαι.
Κατὰ τὴν ἀγορὰν μὲν ὑπεστρῶσθαι Στρώματα μὲν ἁλουργῆ, μέχρι τῆς ἄρκτου,
Δειπνεῖν δ' ἄνδρας βουτυροφάγους Αὐχμηροκόμας μυριοπληθεῖς,
Τοὺς δὲ λέβητας χαλκοῦς εἶναι μείζους λάκκων δωδεκακλίνων,
Αὐτὸν δὲ Κότυν περιεζῶσθαι, ζωμόν τε φέρειν ἐν χοὶ χρυσῇ,
Καὶ γευόμενον τῶν κρατήρων, πρότερον μεθύειν τῶν πινόντων,
Αὐλεῖν δ' αὐτοῖς Ἀντιγενίδαν, Ἀργᾶν δ' ᾄδειν, καὶ κιθαρίζειν
Κηφισόδοτον τὸν Ἀχαρνῆθεν, μέλπειν δ' ᾠδαῖς ποτὲ μὲν Σπάρτην

τὴν ἀργυρόχρυσον, ὥστε καὶ αὖ Θήβας τὰς ἑπταπύλους μεταβάλλειν, φερνάς τε λαβεῖν δύο μὲν ξανθῶν ἵππων ἀγέλας, χρυσοῦ τε σάκος, φιάλην τε λεπαστήν; χιόνος τε πρόχουν, κέγχρων τε χύτραν βολβῶν τε σιρὸν δωδεκάπηχυν, καὶ πολυπόδων ἑκατόμβην, ταῦτα μὲν οὕτως φασὶ ποιῆσαι; Κότυν ἐν Θρᾴκῃ γάμον Ἰφικράτει, τούτου δ' ἔσται πολὺ σεμνότερον, καὶ λαμπρότερον παρὰ δεσποσύνοις τοῖς ἡμετέροις. τί γὰρ ἐκλείπει δόμος ἡμέτερος ποίων ἀγαθῶν, οὐ σμύρνης, καὶ συρίας ὀδμαί, λιβάνου τε πνοαί. τερενόχρωτες μαζῶν ὄψεις ἄρτων ἀμύλων πολυπολείων, χολίκων, δήμου φυσκῶν, ζωμοῦ, τεύτλων, θρίων, λεκίθου, σκορόδων, ἀφύης, σκόμβρων, ἐνθρυμματίδων, πτισάνης, ἀθάρης, κυάμων, λαθύρων, ὤχρων, δολίχων, μέλιτος, τυροῦ, χορίων, πυρῶν, καρύων, χόνδρου, κάραβοι ὀπτοί, τευθίδες ὀπταί, κεστρεὺς ἑφθός, σηπίαι ἑφθαί, μύραινα ἑφθή, κωβιοὶ ἑφθοί, θυννίδες ὀπταί, φυκίδες ἑφθαί, βάτραχοι, πέρκαι, συνόδοντες, ὄνοι, βατίδες, ψῆτται, γαλεός, κόκκυξ, θρίσσαι, νάρκαι, ῥίνης τεμάχη, χελιδόνες, βότρυες, σῦκα, πλακοῦντες, μῆλα, κράνεια, ῥοαί, ἕρπυλλοι, ἀχράδες, κνῆκος, ἐλάαι, στέμφυλα, ἀμητες, πράσα, γήτεια, κρόμμυα, φύσκη, βολβοί, καυλοί, σίλφιον, ὄξος, μάραθον, φακῆ, τέττιγες ὀπτοί, κάρδαμα, σήσαμα, κήρυκες, ἅλες, πίνναι, λεπάδες, μύες, ὄστρεα, κτένες, ὄρκυνες, καὶ πρὸς τούτοις, ὀρνιθαρίων ἀφάτων πλῆθος, νηττῶν, φαττῶν, χῆνες, στρουθοί, κίχλαι, κόρυδοι, κίτται, κύκνοι, πελεκᾶν, κίγκλοι, γέρανος, τουτῳὶ τοῦ χάσκοντος διατειναμένη διὰ τοῦ πρωκτοῦ, καὶ τῶν πλευρῶν διακόψει τὸ μετώπιον. οἶνος δέ σοι λευκός; γλυκύς, αὐθιγενής, ἡδὺς καπνίας. Λυγκεὺς δ' ἐν Κενταύρῳ, διαπαίζων τὰ ἀττικὰ δεῖπνά φησι,

Lynceus

μάγειρ', ὁ θύων ἐστὶν ὁ δειπνίζων τ' ἐμὲ
Ῥόδιος, ἐγὼ δ' ὁ κεκλημένος Περίνθιος;
οὐδέτερος ἡμῶν ἥδεται τοῖς ἀττικοῖς
δείπνοις, ἀηδία γάρ ἐστιν ἀττική,
ὥσπερ ξενική. παρέθηκε, πίνακα γὰρ μέγαν
ἔχοντα μικροὺς πέντε πινακίσκους, ἐν ᾧ
τούτων ὁ μὲν ἔχει σκόροδον, ὁ δ' ἐχίνους δύο;
ὁ δὲ θρυμματίδα γλυκεῖαν, ὁ δὲ κόγχας δέκα,
ὁ δ' ἀντακαίου μικρόν, ἐν ὅσῳ δ' ἐσθίω
ἕτερος ἐκεῖν', ἐν ὅσῳ δ' ἐκεῖνος, τοῦτ' ἐγὼ
ἠφάνισα. βούλομαι δ' ἐγὼ βέλτιστε συνκαμεῖν,
καὶ τοῦτο γ' ἀδύνατα βούλομαι;
οὔτε στόματα γάρ, οὔτε χεῖλη πέντ' ἔχω.
ὄψιν μὲν ἔχει τὰ τοιαῦτα ποικίλην,
ἀλλ' οὐθέν ἐστι τοῦτο πρὸς τὴν γαστέρα,
κατέπλησα γὰρ τὸ χεῖλος, οὐκ ἐνέπλησα δέ.
τί οὖν ἔχεις ὄστρεια πολλά; πίνακά μοι
τούτων παραθήσεις, αὐτὸν ἐφ' ἑαυτοῦ μέγαν.
ἔχεις ἐχίνους. ἕτερος ἔσται σοι πίναξ.
αὐτὸς γὰρ αὐτὸν ἐπριάμην ὀκτὼ ὀβολῶν.
ὀψάριον αὐτὸ τοῦτο παραθήσεις μόνον,
ἵνα ταὐτὰ πάντες μὴ τὸ μὲν ἐγώ, τὸ δ' ἕτερος.

Dromeas *Hegesandr* *Diphilus*

Δρομέας δ' ὁ παράσιτος, ἐρωτήσαντός τινος αὐτόν, ὥς φησιν ὁ Δελφὸς Ἡγήσανδρος, πότερον ἐν ἄστει γίνεται βελτίω δεῖπνα, ἢ ἐν Χαλκίδι. τὸ προοίμιον εἶπε τῶν ἐν Χαλκίδι δείπνων χαριέστερον εἶναι τῆς ἐν ἄστει παρασκευῆς, τὸ πλῆθος τῶν ὀστρέων, καὶ τὴν ποικιλίαν προοίμιον εἰπὼν δείπνου. Δίφιλος δ' ἐν Ἀπολειπούσῃ μάγειρον τινὰ παράγων, ποιεῖ τάδε λέγοντα,

πόσοι τὸ πλῆθος εἰσὶν οἱ κεκλημένοι
εἰς τοὺς γάμους βέλτιστε, καὶ πότερ' ἀττικοί.
ἅπαντες, ἢ κἀκ τοῦ ἐμπορίου τινές, τί δὲ
τοῦτ' ἐστὶ πρὸς σὲ τὸν μάγειρον τῆς τέχνης.
ἡγεμονία τίς ἐστιν αὐτῆς ὦ πάτερ,
τὸ τῶν ἐδομένων τὰ στόματα προειδέναι;
οἷον Ῥοδίους κέκληκας, εἰσιοῦσι δὸς
εὐθὺς ἀπὸ θερμοῦ τὴν μεγάλην αὐτοῖς σπάσαι,
ἀποζέσας σίλουρον, ἢ λεβίαν, ἐφ' ᾧ
χαρῇ πολὺ μᾶλλον, ἢ μυρίνην προσεγχέας.
ἀστεῖον ὁ σιλουρισμός, ἂν Βυζαντίους,
ἀψινθίῳ σφοδρῷ δεῦσον ὅσ' ἂν παρατιθῇς,
κάθαλα ποίησαι πάντα, καὶ ἐσκοροδισμένα,
διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τῶν παρ' αὐτοῖς ἰχθύων,
ἅπαντες βλιχανώδεις εἰσί, καὶ μεστοὶ λάπης,
Μένανδρος δ' ἐν Τροφωνίῳ.

Menandr

ξένου τὸ δεῖπνόν ἐστιν ὑποδοχῆς τινος.
ποδαποῦ; διαφέρει τῷ μαγείρῳ, τοῦτο γ' οὔ
οἷον τὰ μὲν νησιωτικὰ ταυτί, ξενύδρια
ἐν προσφάτοις ἰχθυδίοις τεθραμμένα,
καὶ παντοδαποῖς τοῖς ἁλμίοις μὲν οὐ πάνυ
ἁλίσκεται, ἀλλ' οὕτως παρέργως ἅπτεται
τὰς δ' ἀρτύσεις, καὶ τὰ κεκαρυκευμένα
μᾶλλον προσεδέξατ' εἴ τις ἔρχεται
Ἀρκαδικὸς τοὐναντίον
ἀθάλαττος, ἐν τοῖς λοπαδίοις ἁλίσκεται. Ἰωνικὸς πλούτῳ ὑποστάσεις ποιῶν, κάνδαυλον ὑποβινητιῶντα βρώματα,

Aristop *Halmades oliue, Colymbades*

ἐχρῶντο γὰρ οἱ παλαιοί, καὶ τοῖς εἰς ἀνασόμωσιν βρώμασιν, ὥσπερ ταῖς ἁλμάσιν ἐλάαις, ἃς κολυμβάδας καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν Γήρᾳ φησίν, ὦ πρεσβῦτα πότερα φιλεῖς τὰς δρυπεπεῖς ἑταίρας, ἢ τὰς ὑποπαρθένους ἁλμάδας, ὡς ἐλάας στιφράς. Φιλήμων δ' ἐν Μετιόντι, ἢ Ζωμίῳ, ἰχθύς τις σοὶ ἐφαίνετ' ἑφθός, μικρὸς ἦν. ἀκήκοας. ἅλμη πελαγική, καὶ παχεῖα ὑπερβολή, κοὐχὶ λοπάδος προσῶζεν οὐδ' ἡδυσμάτων, ἐβόων ἅπαντες, ὡς ἀγαθὴν ἅλμην ποιεῖς. ἐσθίουσι δὲ καὶ τέττιγας, καὶ κέρκωπας ἀνασομώσεως χάριν. Ἀριστοφάνης Ἀναγύρῳ, πρὸς θεῶν ἐρᾷς τέττιγα φαγεῖν καὶ κερκώπην θηρευσαμένη καλάμῳ λεπτῷ. ἔστι δ' ἡ κερκώπη ζῷον ὅμοιον τέττιγι, καὶ τιγονίῳ, ὡς Σπεύσιππος παρίστησιν ἐν τετάρτῳ ὁμοίων. μνημονεύει αὐτῶν Ἐπίλυκος ἐν Κωραλίσκῳ. Ἄλεξις ἐν Θρασωνί φησι. σοῦ δ' ἐγὼ οὔπω ποτ' εἶδον οὔτε κερκώπην γύναι, οὐ κίτταν, οὐκ ἀηδόν', οὐ τρυγόν', οὐ τέττιγα. Νικόστρατος δ' ἐν Ἅβρᾳ,

Philemo *Aristoph* *Speusipp* *Epilycus* *Alexis* *Nicostratos*

πίναξ ὁ πρῶτος τῶν μεγάλων ἥξει ταχὺ ἔχων ἐχῖνον ὠμοτάριχον, κάππαριν θρυμματίδα, τέμαχος, βολβὸν ἐν ὑποτρίμματι, ὅτι δ' ἤσθιον διὰ τὴν ἀνασόμωσιν, καὶ τὰς διόξους, καὶ νάπυος γογγυλίδας, σαφῶς παρίστησι Νίκανδρος ἐν δευτέρῳ γεωργικῶν, λέγων οὕτως,

Nicander in georgicis

γογγυλίδος δισσὴ γὰρ ἰδ' ἐκ ῥαφάνοιο γενέθλη,
μακρή τε στιφρή τε φαίνεται ἐν πρασιῇσι,
καὶ τὰς μὲν καύκωσον ἀποβλώσας βορέῃσι
γροσφιλέας χειμῶνι, καὶ οἰκουρεῖσιν ἀεργοῖς,
θερμοῖς δ' ἰκμανθεῖσαι ἀναζώουσ' ὑδάτεσσι,
τμῆγε δὲ γογγυλίδος ῥίζας, καὶ ἀκαρφέα φλοιόν,
ἠκα καταθηράμενος λεπτουργέας, ἠελίῳ δὲ
αὐήνας ἐπὶ τυτθόν, ὅτ' ἐν ζεστῷ ἀποβάπτων
ὕδατι δρυμμέν, πολέας ἐμβάπτισον ἅλμῃ,
ἄλλοτε δ' αὖ λευκὸν γλεῦκος συστάμνισον ὄξει,
ἴσον ἴσῳ, τὰς δ' αὖτ' ἐπιστύψας ἁλικρύψαις,
πολλάκι δ' ἀσταφίδος προχέας τριπτῆρι λεῖαις,
σπέρμα τά τ' ἐν δάκνοντα σινήπυος ἐν δ' ἐνὶ ζεῦξ
ὄξεος ἰκμάζουσα, καὶ ὠμοτέρην ἐπὶ κόρσην.
ἥρειον ἁλμαίην ἄμυσαι κεχρηόσι δαίτης.

Diphilus *Sosippus*

Δίφιλος, δ' ἢ Σώσιππος ἐν Ἀπολειπούσῃ,

ἔστιν δ' ὄξος ὀξύ σοι,
ὑπολαμβάνω παιδάριον ὁπὸν εἰλήφαμεν,
ἔπειτα τούτοις πάντα πίεσω, καὶ πυκνά,
ἢ φυλάς, ἢ δριμὰ προσαισθήσεται,
τῶν πρεσβυτέρων γ' ἐστὶ ταῦτα τῶν ἡδυσμάτων,
ἀνασομεῖ τάχιστα τ' αἰσθητήρια,
τὸ τευκρωκαρῶδες, καὶ κατημβλυωμένον
ἐσκέδασε, κἀπήγειρεν ἡδέως φαγεῖν

Alexis

Ἄλεξις δ' ἐν Ταραντίνοις ἐν τοῖς συμποσίοις φησὶ τοὺς ἀττικοὺς καὶ ὀρχεῖσθαι ὑποπίοντας,

τοῦτο γάρ νῦν ἐστί σοι
ἐν ταῖς Ἀθήναις, ταῖς καλαῖς ἐπιχώριον,
ἅπαντες ὀρχοῦντ' εὐθέως ἂν οἴνου μόνον
ὀσμὴν ἴδωσιν, συμφορὰν λέγεις, ἄρ' ἂν
φαίνης ἄν, εἰς συμπόσιον εἰσελθὼν ἄφνω,
καὶ τοῖς μὲν ἀγενείοις ἴσως ἔπεστί τις
χάρις, ἀλλ' ἐπὰν δὴ τὸν γόντα Θεόδοτον,
ἢ τὸν παραμασύντην ἰδὼν τὸν ἀνόσιον,
κανικιζόμενον τὰ λευκά, τὸν ἄβαλλον θ' ἅμα
ἥδιον ἀναπῆξαι μ' ἂν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ξύλου λαβών.

Antiphans *Heraclitus* *Theodectians* *Euripides* *Eriphus* *Alexis* *Matro* *Xenocls* *Amylos*

μήποτε δὲ καὶ Ἀντιφάνης ἐν Καρσί, κατὰ τὸ ἀττικὸν ἔθος τῆς ὀρχήσεως, κωμῳδεῖ τινὰ τῶν σοφῶν, ὡς παρὰ δεῖπνον ὀρχούμενον λέγων οὕτως, οὐχ ὁρᾷς ὀρχούμενον ταῖς χερσὶ τὸν βάκηλον; οὐδ' αἰσχύνεται, ὁ τὸν Ἡρακλείτου πᾶσιν ἐξηγούμενος, ὁ τὴν Θεοδέκτου μόνος ἀνευρηκὼς τέχνην, ὁ τὰ κεφάλαια συγγράφων Εὐριπίδῃ. τούτοις οὐδ' ἀναρμόστως ἄν τις ἐπενέγκαι τὰ Ἐρίφῳ τῷ κωμικῷ ἐν Αἰόλῳ εἰρημένα τάδε, λόγος γάρ ἐστ' ἀρχαῖος οὐ κακῶς ἔχων; οἶνον λέγουσι τοὺς γέροντας ὦ πάτερ, πείθειν χορεύειν οὐ θέλοντας. Ἄλεξις δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἰσοστάσιον φησίν, ἀπὸ συμβολῶν ἔπινον ὀρχεῖσθαι μόνον βλέποντες, ἄλλο δ' οὐδὲν ὄψων ὀνόματα, καὶ σιτίων ἔχοντες ὄψον, κάραβος, καὶ κωβιός, καὶ σεμίδαλις. Ἀττικὸν δὲ δεῖπνον οὐκ ἀχαρίστως διαγράφει Μάτρων ὁ παρῳδός, ὅπερ διὰ τὸ σπάνιον οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι ὑμῖν ἄνδρες φίλοι, ὁ Πλούταρχος ἔφη ἀπομνημονεῦσαι,

δεῖπνα μοι ἔννεπε Μοῦσα πολύτροφα, καὶ μάλα πολλά,
ἃ Ξενοκλῆς ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις δείπνισεν ἡμᾶς,
ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λιμός,
οὗ δὴ καλλίστους ἄρτους ἴδον, ἠδὲ μεγίστους,
λευκοτέρους χιόνος, ἔσθειν δ' ἀμύλοισιν ὁμοίους.
τῶν καὶ Βορέης ἠράσατο πεπτομενάων,
αὐτὸς δὲ Ξενοκλῆς ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν,
στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, σχεδόθεν δέ οἱ ἦν παράσιτος

Cherepho

Χαιρεφῶν, πεινῶντι λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς,
νήστης, ἀλλοτρίων εὖ εἰδὼς δειπνοσυνάων,
τῷ δὲ μάγειροι μὲν φόρεον πλήσαντες τραπέζας,
οἷς ἐπιτετράφαται μέγας οὐρανὸς ὀπτανιάων.
ἠμὲν ἐπισπεῦσαι δείπνου χρόνον, ἠδ' ἀναμεῖναι,
ἔνθ' ἄλλοι πάντες λαχάνοις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλον,
ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἀλλ' ἤσθιον ἔδεστα πάντα,
βολβούς, ἀσπάραγόν τε, καὶ ὄστρεα μυελόεντα,
ὠμοτάριχον ἐὼν χαίρειν φοινίκεον ὄψον.
αὐτὰρ ἐχίνους ῥίψα καρηκομόωντας ἀκάνθαις,
οἱ δὲ κυλινδόμενοι καναχὴν ἔχον ἐν ποσὶ παίδων
ἐν καθαρῷ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἠιόνος κλύζεσκε.
πολλὰς δ' ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκον ἀκάνθας,
ἠδὲ Φαληρικὴ ἦλθ' ἀφύη Τρίτωνος ἑταίρη,
ἄντα παρειάων ἀμφ' ἄμβροτα κρήδεμνα,
τοὺς δ' ὁ κύκλωψ φίλει, καὶ ἐν οὔρεσιν ἐξεπεφύκει,
πίννας ἦλθε φέρων, καὶ ἀμύλα ἠχήεντα,
ἃς καταφυγόθριχος πέτρης λευκὸν τρέφει ὕδωρ,
ψῆττά τε χονδροφυής, καὶ τρίγλη μιλτοπάρῃος.
τὴν γ' ἐγὼ ἐν πρώτοις ἐπέχον κρατερώνυχα χεῖρα,
οὐδ' ἐφθὴν τρώσας ἵνα εἴασε Φοῖβος Ἀπόλλων,
ὣς δ' ἴδον Στρατοκλῆ κρατερὸν μήστωρα φόβοιο,

Stratocls *Thetis sepia*

τρίγλης ἱπποδάμοιο κακῆς μετὰ χερσὶν ἔχοντα,
ἂψ δ' ἐλόμην χάρμην, λιμὸν δ' ἄπληστον ἄμυξα.
ἦλθε δὲ Νηρῆος θυγάτηρ Θέτις ἀργυρόπεζα,
σηπίη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
ἡ μόνη ἰχθὺς ἐοῦσα τὸ λευκὸν καὶ μέλαν οἶδε,
καὶ πιτυὸν εἶδον λίμνης ἐρικυδέα γόγγρον,
κείμενον ἐν λοπάδεσσ', ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο τραπέζας,
τῷ δὲ μετ' ἴχνια βαῖνε θεὰ λευκώλενος ἰχθύς

Enchelys nympha iouis amica

ἔγχελυς, ἣ Διὶ εὔχετ' ἐν ἀγκοίνῃσι μιγῆναι
ἐν κοίτῳ, ὅθεν ἐγχελέων γένος ἀγροτεράων
παμμεγέθης, ἣν οὐδὲ δύ' ἀνέρες ἀθλητῆρες,
οἷοι ἀέξασιν ἄναξ τε, καὶ Ἀντήνωρ ἐγένοντο,
ῥηϊδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν.
τριπίθαμοι γε ταί γε, καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
εὖρος, ἀτὰρ μῆκος γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
πολλὰ δ' ἄναντα κάταντα κατὰ στίχας ἦλθ' ὁ μάγειρος,
σείων ὀψοφόρους πίνακας κατὰ δεξιὸν ὦμον,
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι χύτραι ἕποντο,

Αὐτὰρ ἐπ' εὔβοιαν λοπάδες τόσσαι ἐστιχόωντο.
Ὀρφώς τ' αἰθεσίχρως, καὶ ὁ δημοτικὸς μελάνουρος,
Οἷ' ἦν δ' αὖ θύννου κεφαλὴ θαλαμηϊάδαο.
Αἰρομένων, τὸ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισι.
Τρηχεῖ' ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος, οὔ τοι ἔγωγε
Ὀπταῖος δ' εἰσῆλθε πλώειος ἰσώτα κεστρεὺς,
Κυανόχρως δ' ἀμίας ὃν τρὶς μέγας, ὅστε θαλάσσης
Καρίδες, θ' αἳ Ζηνὸς ὀλυμπίου εἰσὶν ἀοιδοί,
Χρύσοφρυς, ὃς κάλλιστος ἐν ἄλλοις ἔσκετ' ἰχθῦς,
Ἐν μακάρων δείπνοις τοῖς δαιτυμόνες χέρ' ἐφέντες,
Τῶν δ' ἄρ' ἔλοψ. κρείων δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Γεύσασθ' ἱμείρων, τὸ δέ γ' ἀμβροσίημοι ἔδοξεν
Μύραιναν δ' ἐπέθηκε φέρων τὸ κάλυμμα τραπέζης,
Εἰς λέχος ἥν ποτ' ἔβαινε δρακοντία δὴ μεγαθύμῳ,
Ὧν βούγλωσσος ἔναιεν ἐν ἅλμῃ μορμυρούσῃ,
Καὶ πέρκας καταβοσκομένας, θυάδας θ' ὑδατίνας,
Μορμύρος αὖ τὰ δ' ἔην μεγάλη σπαρός, ἧς ὁ μάγειρος,
Τῶν ἐλεγῶν δαίνυσθ' ἐμοὶ δέ γε θηλυτεράων
Κεῖτο δέ τις βοτάνης, ἧς οὐδεὶς ἥπτετο δείπνῳ
Ἔξω δ' κάστυφος ἦλθε μόνος, γεύσασθ' ἔδιμος,
Κωλῆν δ' εἰσεῖδον πῶς ἔτρεμεν, ἐν δὲ σίναπυ
Γευσάμενος δ' ἔκλαιον ὅτ' ἄθειον, οὐκέτι ταῦτα
Νηλὴς δ' οὐχ ὑπέμεινε, βιάζετο γὰρ ἐχέεσπι,
Παῖς δέ τις ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δύο καὶ δέκα νήσσας,
Θῆκε φέρων, ἵν' Ἀθηναίων κατέκειντο φάλαγγες,
Ὄρνιθας γνῶναι, καὶ ἐναίσιμα στίζεσθαι.
Ὄφρα οἱ αὖ δ' ἰόντι πάλιν ποτιδόρπιον εἴη,
Ἀττικῷ ἐν κεράμῳ πέπτων τρεῖς καὶ δέκα μῆνας.
Χεῖρας νιψαμένοισιν ἀπ' ὠκεανοῖο ῥοάων.
Ἄλλος δ' αὖ στεφάνους ἐπιδέξια πᾶσιν ἔδωκεν,
Κρατὴρ δὲ βρομίου ἐκεράννυτο, πίνετο δ' οἶνος
Δεύτεραι αὖτε τράπεζαι ἐφωπλίζοντο γέμουσαι.
Ῥοιαί τε, σταφυλαί τε θεοῦ βρομίοιο τιθῆναι
Τῶν δ' ἐγὼ ὀλοιὸς ἧπτον, ἀπλῶς μεστὸς δ' ἀνεκείμην,
Δήμυφος παῖ δ' ὀπτὸν ἐπεισελθόντα πλακοῦντα.
Οὐ δ' εἴ μοι δέκα μὲν χεῖρες, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
Πόρναι δ' εἰσῆλθον, πόρναι δύο θαυματοποιοί,

Ἶρις δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα τευθὶς
Ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν ἔπι τ' ἰχθύσιν ἀθανάτοισιν,
Νόσφιν ἀφεστήκει κεχολωμένη οὕνεκα τευχέων.
Ῥίνη τὴν φιλέουσι περισσῶς τέκτονες ἄνδρες,
Ἧς σαρκὸς δυνάμαι γλυκερώτερον, ἀλλ' οἴδαθ'.
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δυώδεκα σαργοὶ ἕποντο
Πάσης βένθεα δῖα Ποσειδάωνος ὑποδμῶς,
Αἳ δὴ ἰδεῖν κυφαὶ μὲν ἔσαν, χρησταὶ δὲ πάσασθαι.
Κάραβος, ἀσκὸς αὖτε λιλαίετο θωρήσσεσθαι
Ἐν στόμασιν ἔθεσαν, καὶ ἀπήγαγον ἄλλυδις ἄλλον;
Οὐ πλήρης περ ἐὼν κρατερὸς παλάμῃ ἐπορέξῃ,
Εἰ δ' ἦν δαίονται μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Ζώνην δ' ἣν φορέεσκεν ἀγαλλομένη περὶ δειρὴν
Σάνδαλα δ' αὖ παρέθηκαν ἀεὶ γεννῆ ἀθανάτων
Κίχλας δ' ἐξείης ἠδ' ἄγρας ὑψιπετήεις,
Ἐν δ' ἀναμὶξ σάργοι τε, καὶ ἵππουροι, γλάνιές τε,
Σίζοντας παρέθηκε φέρων, κνίσωσι δὲ δῶμα,
Εἶναι βρῶμα τ' ἔδοξεν, ἐπεὶ δ' ὁρμαίνον ἐπ' ἄλλα,
Ἐν καθαρῷ, ὅθι περ λοπάδων διεφαίνετο χῶρος,
Οὐ μὴν οὐδ' ἄρ' ἀθίκτος ἔην, πόθεον δὲ καὶ ἄλλοι
Κεῖτ' ἄγχι γλυκὺ πλείονα, χρυσὸς ὢν ἀπυρήνων.
Ὄψομαι, ἀλλά με τυρῶδει, καὶ μάζη ὀφρυηρῇ,
Δάμναμεν ζωμός τε μέλας ἀκροκώλιά θ' ἑφθά.
Λίμνης δ' ἐξ ἱερῆς μάλα πίονας, ἃς ὁ μάγειρος
Χοιροφόων δ' ἐνόησεν ἅμα πρόσσω, καὶ ὀπίσσω,
Ἤσθιε δ' ὥστε λέων παλάμῃ δ' ἔχετο σκέλος αὐτοῦ,
Χόνδρος δ' ἡδυπρόσωπος, ὃν Ἥφαιστος κάμεν ἕψων
Αὐτὰρ ἐπεὶ δόρποιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἕντο,
Ὥριος παῖς ἦλθε φέρων μύρον ἠρινὸν ἡδύ,
Οἱ ῥόδον ἀμφεπλέκοντο, δια διχασσομενοῦντες,
Λέσβιος, οὗ δὴ πλεῖστον ἀνὴρ ὑπὲρ ἄνδρα πεπώκει.
Ἐν δ' αὖ τοῖσιν ἐπῆν, ἄπιοι καὶ πίονα μῆλα,
Γρόσφαρος ἣν δ' ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ὡς δ' ἴδον ξανθὸν γλυκερὸν μέγαν ἔγκυκλον ἄνδρες,
Πῶς ἂν ἔπειτα πλακοῦντος ἐγὼ θείου ἀπεχοίμην,
Γαστὴρ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη.
Ἃς Στρατοκλῆς ἤλαυνε ποδώκεας ὄρνιθας ὥς.

Stratocles
Alexis

Ἄλεξις δ' ἐν Συντρέχουσιν ἐπισκώπτων τὰ Ἀττικὰ δεῖπνά φησιν, Ἐγώ γε δύο λαβεῖν μαγείρους βούλομαι, οὓς ἂν σοφωτάτους δυνώμ' ἐν τῇ πόλει, μέλλοντα δειπνίζειν γὰρ ἄνδρα Θετταλόν, οὐκ ἀττικηρῶς, οὐδ' ἀπηκριβωμένως λιμῷ παρελθεῖν, ἀλλὰ δεῖ καθ' ἓν ἕκαστον αὐτοῖς παρατιθέντα μεγαλείως. Εὐτράπεζοι δ' εἰσὶν οὕτως οἱ Θετταλοί, καθὰ καὶ Ἔριφός φησιν ἐν Πελταστῇ οὕτως, Τὰ δ' οὐ Κόρινθος οὔτε Λαῒς ὦ Σύρε, οὐδ' εὐτραπέζων Θετταλῶν ξενῶν τροφαί, ὧν οὐκ ἄμοιρος ἡ δὲ χεὶρ ἐγίνετο. Ὁ δὲ τοὺς εἰς Χιωνίδην ἀναφερομένους, Πτωχοὺς ποιήσας τοὺς Ἀθηναίους φησίν, ὅταν τοῖς Διοσκούροις ἐν πρυτανείῳ ἄριστον προτιθῶνται, ἐπὶ τῶν τραπεζῶν τιθέναι τυρὸν, καὶ φύστην, δρυπεπεῖς τ' ἐλάας, καὶ πράσα ὑπόμνησιν ποιουμένους τῆς ἀρχαίας ἀγωγῆς. Σόλων δὲ τοῖς ἐν πρυτανείῳ σιτουμένοις μᾶζαν παρέχειν κελεύει, ἄρτον δὲ ταῖς ἑορταῖς προσπαρατιθέναι, μιμούμενος τὸν Ὅμηρον. καὶ γὰρ ἐκεῖνος τοὺς ἀριστεῖς συνάγων πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, φύρετο δ' ἄλφιτά φησιν. ἐν Ἀθήναις δὲ ἱστοροῦσιν οὐ πάνυ ἀρχαίων δυοῖν γενομένων δείπνων ἐν Λυκείῳ τε, καὶ Ἀκαδημίᾳ, τοῦ μὲν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν εἰσενέγκαντος ὀψοποιοῦ λοπάδα, πρὸς ἑτέραν τινὰ χρείαν τὸν κέραμον κατάξαι πάντας τοὺς ἱεροποιούς, ὡς μακρόθεν οὐκ ἀστείας παρεισδύσεως γενομένης, δέοντος ἀπέχεσθαι τούτων μακρόθεν. τὸν δ' ἐν τῷ Λυκείῳ κρέας ταριχηρὸν εἰς τάριχος διασκευάσαντα, μαστιγωθῆναι ὡς παρασοφιζόμενον πονηρῶς. Πλάτων δ' ἐν δευτέρῳ Πολιτείας, οὕτως ἑστιᾷ τοὺς αὐτοῦ νεοπολίτας, γράφων, ἄνευ ὄψου ἔφη, ὡς ἔοικας, ποιεῖς τοὺς ἄνδρας ἑστιωμένους. ἀληθῆ ἦν δ' ἐγὼ, λέγεις, ἐπελαθόμην, ὅτι καὶ ὄψον ἕξουσιν, ἅλας τε δηλονότι, καὶ ἐλαίας, καὶ τυρὸν, καὶ βολβοὺς, καὶ λάχανά γε, οἷα δὴ ἐν ἀγροῖς, ἑψήματά τε ἑψήσουσι,

Thessali in conuiuijs sumptuosi
Eriphos
Solō
Homer.
Atheniensium parsimonia
Plato

καὶ τραγήματά που παραθήσομεν αὐτοῖς, σύκων τε, καὶ ἐρεβίνθων, καὶ κυάμων, καὶ μύρτα, καὶ φηγοὺς σποδιοῦσι πρὸς τὸ πῦρ, μετρίως ὑποπίνοντες, καὶ οὕτως διάγοντες τὸν βίον τοῖς ἐκγόνοις παραδώσουσιν. ἑξῆς δὲ λεκτέον καὶ περὶ τῶν Λακωνικῶν συμποσίων. Ἡρόδοτος μὲν οὖν ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν, περὶ τῆς Μαρδονίου παρασκευῆς λέγων, καὶ μνημονεύσας Λακωνικῶν συμποσίων φησί, Ξέρξης φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν παρασκευὴν κατέλιπε τὴν αὐτοῦ. Παυσανίαν οὖν ἰδόντα τὴν τοῦ Μαρδονίου παρασκευὴν χρυσῷ, καὶ ἀργύρῳ, καὶ παραπετάσμασι ποικίλοις κατεσκευασμένην, κελεῦσαι τοὺς ἀρτοποιοὺς, καὶ ὀψοποιοὺς κατὰ ταὐτὰ, καθὼς Μαρδονίῳ δεῖπνον παρασκευάσαι. ποιησάντων δὲ τούτων τὰ κελευσθέντα, τὸν Παυσανίαν ἰδόντα κλίνας χρυσᾶς, καὶ ἀργυρᾶς ἐστρωμένας, καὶ τραπέζας ἀργυρᾶς, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπῆ δείπνου, ἐκπλαγέντα, καὶ τὰ προκείμενα, κελεῦσαι ἐπὶ γέλωτι τοῖς ἑαυτοῦ διακόνοις παρασκευάσαι Λακωνικὸν δεῖπνον, καὶ παρασκευασθέντος, γελάσας ὁ Παυσανίας, μεταπεμψάμενος τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγοὺς, καὶ ἐλθόντων, ἐπιδείξας ἑκατέρου τοῦ δείπνου τὴν παρασκευὴν, εἶπεν, ἄνδρες Ἕλληνες, συνήγαγον ὑμᾶς βουλόμενος ἐπιδεῖξαι τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην, ὃς τοιαύτην δίαιταν ἔχων ἦλθεν ὡς ἡμᾶς οὕτω ταλαίπωρον ἔχοντας. φασὶ δέ τινες, καὶ ἄνδρα Συβαρίτην ἐπιδημήσαντα τῇ Σπάρτῃ, καὶ συνεστιαθέντα ἐν τοῖς φιδιτίοις εἰπεῖν, εἰκότως ἀνδρειότατοι ἁπάντων εἰσὶ Λακεδαιμόνιοι. ἕλοιτο γάρ τις εὖ φρονῶν μυριάκις ἀποθανεῖν, ἢ οὕτως εὐτελοῦς διαίτης μεταλαβεῖν. Πολέμων δ' ἐν τῷ παρὰ Ξενοφῶντι Κανάθρῳ, τοῦ παρὰ Λάκωσι καλουμένου δείπνου κοπίδος, μνημονεύοντα Κρατῖνον ἐν Πλούτοις λέγειν, Ἆρ' ἀληθῶς τοῖς ξένοισιν ἐστὶν, ὡς λέγουσ' ἐκεῖ, πᾶσι τοῖς ἐλθοῦσιν ἐν τῇ κοπίδι θοινᾶσθαι καλῶς, ἐν δὲ ταῖς λέσχαισι φῦσκαι προσπεπατταλευμέναι κατακρέμμανται τοῖσι πρεσβύταισιν ἀποδάκνειν ὀδάξ. καὶ Εὔπολις ἐν Εἵλωσι, καὶ γένοιτο τοῖς δεσσαμένοις κόπις. Δεῖπνον δ' ἐστὶν ἰδίως ἔχον ἡ κοπίς, καθάπερ καὶ τὸ καλούμενον αἶκλον. ἐπὴν δὲ κοπίζωσι, πρῶτον μὲν δὴ σκηνὰς ποιοῦνται παρὰ τὸν θεὸν, ἐν δὲ ταύταις στιβάδας ἐξ ὕλης. ἐπὶ δὲ τούτων δάπιδας ὑποστρωννύουσιν, ἐφ' αἷς τοὺς κατακλιθέντας εὐωχοῦσιν, οὐ μόνον τοὺς ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς ἀφικνουμένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπιδημήσαντας τῶν ξένων. θύουσι δ' ἐν ταῖς κοπίσιν αἶγας, ἄλλο δ' οὐδὲν ἱερεῖον, καὶ τῶν κρεῶν διδόασι μοίρας πᾶσι, καὶ τὸν καλούμενον φυσίκιλλον, ὅς ἐστιν ἀρτίσκος ἐγκρίδι παραπλήσιος, γογγυλώτερος δὲ τὴν ἰδέαν. διδόασι τῶν συνιόντων ἑκάστῳ τυρὸν χλωρὸν, καὶ γαστρὸς, καὶ φύσκης τόμον, καὶ τραγήματα, σῦκά τε ξηρὰ, καὶ κυάμους, καὶ φασήλους χλωρούς. κοπίζει δὲ καὶ τῶν ἄλλων Σπαρτιατῶν ὁ βουλόμενος. ἐν δὲ τῇ πόλει κοπίδας ἄγουσι καὶ τοῖς Τιθηνιδίοις καλουμένοις ὑπὲρ τῶν παίδων. κομίζουσι γὰρ αἱ τίτθαι τὰ ἄρρενα παιδία κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ἀγρὸν, καὶ πρὸς τὴν Κορυθαλλίαν καλουμένην Ἄρτεμιν, ἧς τὸ ἱερὸν παρὰ τὴν καλουμένην Τίασσον ἐστὶν ἐν τοῖς πρὸς τὴν Κλήταν μέρεσι, τὰς κοπίδας παραπλησίως ταῖς λελεγμέναις ἐπιτελοῦσι. θύουσι δὲ καὶ τοὺς γαλαθηνοὺς ὀρθαγορίσκους, καὶ παρατιθέασιν ἐν τῇ θοίνῃ τοὺς ἰπνίτας ἄρτους. τὸ δὲ αἶκλον καλούμενον ὑπὸ μὲν τῶν ἄλλων Δωριέων καλεῖται δεῖπνον. Ἐπίχαρμος γοῦν ἐν Ἐλπίδι φησίν, ἐκάλεσε γάρ τοί τις ἐπ' αἶκλον ἑκὼν, τὺ δὲ ἑκὼν ᾤχεο τρέχων. τὰ αὐτὰ εἴρηκεν καὶ ἐν Περιάλλῳ. ἐν δὲ τῇ Λακεδαίμονι τοῖς εἰσιοῦσιν εἰς τὸ φιδίτιον μετὰ δεῖπνον, τὸ καλούμενον αἶκλον, εἰσφέρουσιν ἄρτους ἐν ἀρριχίδι, καὶ κρέας ἑκάστῳ, καὶ τῷ νέμοντι τὰς μοίρας ἀκολουθῶν ὁ διάκονος, κηρύττει τὸ αἶκλον, προστιθεὶς τοῦ πέμψαντος τὴν ὀνομασίαν. ταῦτα μὲν ὁ Πολέμων· πρὸς ὃν ἀντιλέγων Δίδυμος ὁ γραμματικός (καλεῖ δὲ τοῦτον Δημήτριος ὁ Τροιζήνιος βιβλιολάθαν, διὰ τὸ πλῆθος ὧν ἐκδέδωκε συγγραμμάτων, ἔστι γὰρ τρισχίλια πρὸς τοῖς πεντακοσίοις) φησὶ τάδε, Πολυκράτης ἐν τοῖς Λακωνικοῖς ἱστορεῖ, ὅτι τὴν μὲν τῶν Ὑακινθίων θυσίαν οἱ Λάκωνες ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας συντελοῦσι, καὶ διὰ τὸ πένθος τὸ γενόμενον περὶ τὸν Ὑάκινθον, οὔτε στεφανοῦνται ἐπὶ τοῖς δείπνοις, οὔτε ἄρτον εἰσφέρουσιν, ἀλλὰ πέμματα, καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα διδόασι, καὶ τὸν εἰς τὸν θεὸν παιᾶνα οὐκ ᾄδουσιν, οὐδ' ἄλλο τι τοιοῦτον εἰσάγουσιν, οὐδέν, καθάπερ ἐν ταῖς ἄλλαις θυσίαις, ποιοῦσιν, ἀλλὰ μετ' εὐταξίας πολλῆς δειπνήσαντες ἀπέρχονται. τῇ δὲ μέσῃ τῶν τριῶν ἡμερῶν γίνεται θέα ποικίλη, καὶ πανήγυρις ἀξιόλογος, καὶ μεγάλη. παῖδές τε γὰρ κιθαρίζουσιν, ἐν χιτῶσιν ἀνεζωσμένοι, καὶ πρὸς αὐλὸν ᾄδοντες, πάσας ἅμα τῷ πλήκτρῳ τὰς χορδὰς ἐπιτρέχοντες, ἐν ῥυθμῷ μὲν ἀναπαίστῳ, μετ' ὀξέος δὲ τόνου τὸν θεὸν ᾄδουσιν. ἄλλοι δ' ἀφ' ἵππων κεκοσμημένων, τὸ θέατρον διεξέρχονται, χοροί τε νεανίσκων παμπληθεῖς εἰσέρχονται, καὶ τῶν ἐπιχωρίων τινὰ ποιημάτων ᾄδουσιν. ὀρχησταί τε ἐν τούτοις ἀναμεμιγμένοι, τὴν κίνησιν ἀρχαϊκὴν ὑπὸ τὸν αὐλὸν, καὶ τὴν ᾠδὴν ποιοῦνται. τῶν δὲ παρθένων αἱ μὲν ἐπὶ κανάθρων καμαρωτῶν ξυλίνων ἁρμάτων φέρονται, πολυτελῶς κατεσκευασμένων, αἱ δ' ἐφ' ἁμίλλαις ἁρμάτων ἐζευγμένων πομπεύουσιν. ἅπασα δ' ἐν κινήσει, καὶ χαρᾷ τῆς θεωρίας ἡ πόλις καθέστηκεν. ἱερεῖά τε παμπληθῆ θύουσι τὴν ἡμέραν ταύτην, καὶ δειπνίζουσιν οἱ πολῖται πάντας τοὺς γνωρίμους καὶ τοὺς δούλους τοὺς ἰδίους. οὐδεὶς δ' ἀπολείπει τὴν θυσίαν, ἀλλὰ κενοῦσθαι συμβαίνει τὴν πόλιν πρὸς τὴν θέαν. τῆς δὲ κοπίδος μνημονεύει καὶ Ἀριστοφάνης, ἢ Φιλύλλιος ἐν ταῖς Πόλεσιν. Ἐπίλυκός τε ἐν Κωραλίσκῳ λέγων οὕτως, ποττ' ἂν κοπίδ' οἰῶ σπεῦμαι ἐν Ἀμυκλαῖον, παρ' Ἀπέλλωνι βάρακες πολλοὶ κἄρτοι καὶ δω- δάμοσοι μάλα ἁδεῖς. διαρρήδην λέγων μάζας ἐν ταῖς κοπίσι παρατίθεσθαι. τοῦτο γὰρ αἱ βάρακες δηλοῦ

Herodotus
Mardoni.
Xerxes
Phiditia Lacedæmoniorũ
Polemo
Xenopho.
Copis cœna
Eupolis
Aeclō
Physicillus
Corythallia diana
Tiassos
Epicharm.
Epicharm.
Polemo
Didym.
Demetri.
Polycrate
Didymus grãmaticus cognom. bibliolathas multitudine librorũ cõpositorũ qui fuerũt tres mille & [quingenti]
Aristophanes
Phillylius
Epilycus

Contra polemoné

σιν. οὐχὶ τὸ λύπας, ὥς φησι Λυκόφρων, ἢ τὰ προσφυράματα τῶν μαζῶν, ὡς Ἐρατοσθένης, καὶ ἄρτους δὲ, καὶ ζωμόν τινα καλῶς ἡδυσμένον περιττῶς. τίς δέ ἐστιν ἡ κοπὶς, σαφῶς ἐκτίθεται Μόλπις ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ γράφων οὕτως, ποιοῦσι δὲ καὶ τὰς καλουμένας κοπίδας. ἔστι δ' ἡ κοπὶς δεῖπνον, μᾶζα, ἄρτος, κρέας, λάχανον ὠμὸν, ζωμὸς, σῦκον, τράγημα, θέρμος. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὀρθαγορίσκοι. ἐπεὶ πρὸς τὸν ὄρθρον πιπράσκονται, ὥσπερ Σαῖος ἱστορεῖ ἐν τῇ Λακωνικῇ πολιτείᾳ, καὶ Διοσκουρίδης ἐν δευτέρῳ πολιτείας, καὶ Ἀριστοκλῆς ἐν τῷ προτέρῳ, καὶ οὗτος τῆς Λακώνων πολιτείας. ἔτι φησὶν ὁ Πολέμων, καὶ τὸ δεῖπνον τὸ παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἄικλον προσαγορεύεσθαι, παραπλησίως ἁπάντων Δωριέων, οὕτως αὐτὸ καλούντων, Ἀλκμὰν μὲν γάρ οὕτω φησὶ, κἤπειται μύλαι δρυφῆς κἠπὶ ταῖς συνακλείαις, οὕτω τὰ συνδείπνια καλῶν. καὶ πάλιν ἄικλον Ἀλκμάων ἁρμόξατο. ἄικλον δ' οὐ λέγουσιν οἱ Λάκωνες τὴν μετὰ τὸ δεῖπνον μοῖραν, ἀλλ' οὐδὲ τὰ διδόμενα τοῖς φειδιτίοις μετὰ τὸ δεῖπνον, ἄρτος γάρ ἐστι, καὶ κρέας, ἀλλ' ἐπαίκλα μὲν λέγεται ταῦτα, ὄντα, οἱ ἐπιχορηγήματα τοῦ συντεταγμένου τοῖς φειδιτίοις ἀίκλου, παρὰ γὰρ τὸ ἄικλον οἶμαι τὴν φωνὴν πεποιῆσθαι. καὶ ἔστιν ἡ παρασκευὴ τῶν λεγομένων ἐπαίκλων οὐχ ἁπλῆ, καθάπερ ὁ Πολέμων ὑπείληφεν, ἀλλὰ διττή, ἣν μὲν γὰρ τοῖς παισὶ παρέχουσι, πάνυ τις εὔκολός ἐστι, καὶ εὐτελής, ἄλφιτα γάρ ἐστιν ἐλαίῳ δεδευμένα, ἅ φησι Νικοκλῆς ὁ Λάκων, κατατρώγειν αὐτοὺς μετὰ τὸ δεῖπνον ἐν φύλλοις δάφνης. παρὸ καὶ καμματίδας μὲν προσαγορεύεσθαι τὰ φύλλα, αὐτὰ δὲ τὰ ψαιστὰ κάμματα. ὅτι δὲ ἔθος ἦν τοῖς πάλαι, φύλλα δάφνης ζαγματίζεσθαι. Καλλίας, ἢ Διοκλῆς ἐν τοῖς Κύκλωψιν φησὶν οὕτως, φύλλα σὺ δείπνων καταλύσεις, ἢ δὲ καθάπερ σχημάτων, ἣν δὲ εἰς τὰ τῶν ἀνδρῶν φειδίτια κομίζουσιν, σπουδάζεται ἐκ τινῶν ζώων, ὡρισμένων παραχορηγούντων αὐτὰ τοῖς φειδιτίοις ἐνίοτε τῶν εὐπορούντων, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ πλειόνων. ὁ δὲ Μόλπις, καὶ ματτύην φησὶ προσαγορεύεσθαι τὰ ἐπαίκλα. περὶ δὲ τῶν ἐπαίκλων Περσεὺς ἐν τῇ Λακωνικῇ πολιτείᾳ οὑτωσὶ γράφει, καὶ εὐθὺς τοὺς μὲν εὐπόρους ζημιοῖ εἰς ἐπαίκλα, ταῦτα δ' ἐστὶ μετὰ δεῖπνον τραγήματα, τοῖς δ' ἀπόροις ἐπιτάττει κάλαμον, ἢ στιβάδα, ἢ φύλλα δάφνης φέρειν, ὅπως ἔχωσι τὰ ἐπαίκλα κατεσθίειν μετὰ δεῖπνον. γίνεται γὰρ ἄλφιτα ἐλαίῳ ἐρραμμένα, τὸ δ' ὅλον ὥσπερ πολίτευμά τι γίνεται δὴ συνίσταται μικρόν. καὶ γὰρ ὃν τίνα δεῖ πρῶτον κατακεῖσθαι, ἢ δεύτερον, ἢ ἐπὶ τοῦ σκιμποδίου καθῆσθαι πάντα, τοιαῦτα ποιοῦσιν εἰς ἐπαίκλα. τὰ ὅμοια ἱστορεῖ καὶ Διοσκουρίδης. περὶ δὲ τῶν καμματίδων, καὶ τῶν καμμάτων, Νικοκλῆς οὕτως γράφει, διακούσας δὲ πάντων ὁ ἔφορος ἢ τοι ἀπέλυσεν, ἢ κατεδίκασεν, ὁ δὲ νικήσας ἐζημίωσεν ἐλαφρῶς ἤτοι κάμμασιν, ἢ καμματίσιν. ἔστι δὲ τὰ μὲν κάμματα ψαιστὰ, αἱ δὲ καμματίδες, αἷς κάπτουσιν τὰ ψαιστά. περὶ δὲ τοῦ τῶν φειδιτίων δείπνου, Δικαίαρχος τάδε ἱστορεῖ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Τριπολιτικῷ, τὸ δεῖπνον, πρῶτον μὲν ἑκάστῳ χωρὶς παρατιθέμενον, καὶ πρὸς ἕτερον κοινωνίαν οὐδεμίαν ἔχον, εἶτα μάζαν μὲν ὅσην ἂν ἕκαστος ἡ βουλόμενος, καὶ πιεῖν. πάλιν ὅταν ἡ θυμὸς ἑκάστῳ καθ' ὃν παρακείμενός ἐστι, ὄψον δὲ ταυτὸν ἀεί ποτε πᾶσιν ἐστὶν ὕειον κρέας ἑφθὸν, ἐνίοτε δέ τι μόνον πλὴν ὄψου τι μικρὸν, ἔχον σταθμὸν ὡς τέταρτον μάλιστα, καὶ παρὰ γὰρ ἕτερον οὐδὲν, πλὴν ὅγε ἀπὸ τούτων ζωμὸς, ἱκανὸς ὢν παρὰ πᾶν τὸ δεῖπνον ἅπαντας αὐτοὺς παραπέμπειν, κἂν ἄρα ἐλάας, ἢ τυρὸς, ἢ σῦκον. ἀλλὰ κἄν τι λάβωσιν ἐπιδόσιμον ἰχθὺν, ἢ λαγὼν, ἢ φάτταν, ἢ τι τοιοῦτον, εἶτ' ὀξέως ἤδη δεδειπνηκόσιν, ὕστερα περιφέρεται ταῦτα τὰ ἐπαίκλα καλούμενα. συμφέρει δ' ἕκαστος εἰς τὸ φειδίτιον, ἀλφίτων μὲν ὡς τρία μάλιστα ἡμιμέδιμνα ἀττικά, οἴνου δὲ χόας ἕνδεκά τινας, ἢ δώδεκα, παρὰ δὲ ταῦτα τυροῦ σταθμόν τινα, καὶ σύκων, ἔτι δὲ εἰς ὀψωνίαν, περὶ δέκα τινὰς Αἰγιναίους ὀβολούς. Σφαῖρος δ' ἐν τρίτῳ Λακωνικῆς πολιτείας γράφει, φέρουσι δὲ καὶ ἐπαίκλα αὐτοῖς οἱ φειδίται, καὶ τῶν μὲν ἀγρευομένων ὑφ' αὐτῶν ἐνίοτε οἱ πολλοὶ, οὐ μὴν ἀλλ' οἵ γε πλούσιοι καὶ ἄρτον, καὶ ὧν ἂν ὥρα ἐκ τῶν ἀγρῶν, ὅσον εἰς αὐτὴν τὴν συνουσίαν νομίζοντες, καὶ τὰ πλείονα τῶν ἱκανῶν παρασκευάζειν, περιττὸν εἶναι, μὴ μέλλοντά γε προσφέρεσθαι. Μόλπις δέ φησι, μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον εἰώθασι ἀεί τι παρά τινος κομίζεσθαι, ἐνίοτε δὲ καὶ παρὰ πλειόνων, παρ' αὐτοῖς κατ' οἶκον ἠρτυμένα ματτύην, ὃ καλοῦσιν ἐπάικλον. τῶν δὲ κομιζομένων οὐδεὶς οὐθὲν ἀγοράσας εἴωθε φέρειν, οὔτε γὰρ ἡδονῆς, οὐδ' ἀκρασίας γαστρὸς οὕνεκεν κομίζουσιν, ἀλλὰ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς ἀπόδειξιν τῆς κατὰ τὴν θήραν ποιούμενοι. πολλοὶ δὲ καὶ ποίμνια αὐτῶν τρέφοντες, ἀφθόνως μεταδιδόασι τῶν ἐκγόνων. ἔστι δ' ἡ ματτύη, φάτται, χῆνες, τρυγόνες, κίχλαι, κόσσυφοι, λαγὼ, ἄρνες, ἔριφοι, οἱ δὲ μάγειροι σημαίνουσι τοὺς ἀεί τι κομίζοντας εἰς μέσον, ἵνα πάντες ἴδωσι τὴν τῆς θήρας φιλοπονίαν, καὶ τὴν εἰς αὐτοὺς ἐκτένειαν. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου, τὴν τῶν Καρνείων φησὶν ἑορτὴν παρὰ Λακεδαιμονίοις, μίμημα εἶναι στρατιωτικῆς ἀγωγῆς. τόπους γὰρ εἶναι ἐννέα μὲν τῷ ἀριθμῷ, σκιάδες δὲ οὗτοι καλοῦνται, σκηναῖς ἔχοντες παραπλήσιόν τι, καὶ ἐννέα καθ' ἕκαστον ἄνδρες δειπνοῦσι, πάντα τε ἀπὸ προστάγματος κηρύσσεται, ἔχει τε ἑκάστη σκιὰ, φρατρίας τρεῖς, καὶ γίνεται ἡ τῶν Καρνείων ἑορτὴ ἐπὶ ἡμέρας ἐννέα, τὴν δὲ τῆς διαίτης τῆς τοιαύτης σκληρότητα. ὕστερον καταλύσαντες οἱ Λάκωνες, ἐξώκειλαν εἰς τρυφήν. Φύλαρχος γοῦν ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν τάδε γράφει περὶ αὐτῶν. Λακεδαιμόνιοι, εἰς μὲν τὰ φειδίτια οὐκ ἤρχοντο κατὰ τὸ πάτριον ἔθος, ὅτε δὲ καὶ παραγένοιντο μικρὰ συμπεριενεχθεῖσιν, ὁμοῦ χαίρειν παρεσκευάζετο. καὶ πάλιν αὐτοῖς στρωμναί τε τοῖς με-

Lycophro, Eratosthens, Molpis, Saeus, Dioscurids, Aristocls, Polemó, Alcman, Polemó, Nicocls, Callias, Diocls, Molpis, Perseus, Dioscurids, Nicocls, Dicearch), Spherus, Molpis, Demetri), Phlarch)

γέθεσιν, οὕτως ἐξησκημέναι πολυτελῶς, καὶ τῇ ποικιλίᾳ διαφόρως, ὥστε τῶν ξένων ἐνίους τῶν παραληφθέντων ὀκνεῖν τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ὑποβάλλειν. οἱ δὲ πρότερον ἐπὶ τοῦ κλιντηρίου ψιλοῦ διακαρτεροῦντες τῆς κλίνης παρ' ὅλην τὴν συνουσίαν, ὅτε τὸν ἀγκῶνα ἅπαξ ὑπερείσειαν. εἰς δὲ τὴν προειρημένην τρυφὴν, ἦλθον ποτηρίων τε ἐκθέσεις πολλῶν καὶ βρωμάτων παντοδαπῶν πεποιημένων παραθέσεις, ἔτι δὲ μύρων ἐξηλλαγμένων, ὡς δ' αὔτως οἴνων, καὶ τραγημάτων. καὶ τούτων ἦρξαν οἱ μικρὸν πρὸ Κλεομένους βασιλεύσαντες, Ἀρεὺς καὶ Ἀκρότατος αὐλικὴν ἐξουσίαν ζηλώσαντες, οὓς τοσοῦτον ὑπερῆραν τινες τῶν ἰδιωτῶν, τῶν ἐν Σπάρτῃ γενομένων κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, τῇ πολιτείᾳ τῇ καθ' αὑτοὺς, ὥστε δοκεῖν τὸν Ἀρέα, καὶ τὸν Ἀκρότατον εὐτελείᾳ πάντας ὑπερβεβληκέναι τοὺς ἀφελεστάτους τῶν πρότερον. Κλεομένης δὲ πολὺ διενέγκας τῷ τε συνιδεῖν πράγματα, καί τοι νέος ὢν, καὶ κατὰ τὴν δίαιταν ἀφελέστατος γέγονεν. ἤδη γὰρ τηλικούτων πραγμάτων ἡγούμενος, ἔμφασιν τοῖς παραλαμβανομένοις πρὸς τὴν θυσίαν ἐποίει, διότι τὰ παρὰ ἐκείνοις τῶν παρ' αὐτὸν οὐδὲν καταδεέστερα εἴη παρασκευαζόμενα. πολλῶν δὲ πρεσβειῶν παραγινομένων πρὸς αὐτὸν, οὐδέποτε ἐνωρίτερον τοῦ καταθισμένου συνῆγε καιροῦ, πεντάκλινόν τε διεστρώννυτο, οὐδέποτε πλεῖον. ὅτε δὲ μὴ παρείη πρεσβεία, τρίκλινον, καὶ πρόσταγμα οὐκ ἐγίνετο διεδεκάτου, τίς εἴσεται, καὶ κατακληθήσεται πρῶτος. ἀλλ' ὁ πρεσβύτατος ἡγεῖτο ἐπὶ τὰς κλίνας, εἰ μή τιν' αὐτὸς προσκαλέσαιτο. κατελαμβάνετο δὲ ἐπὶ πολὺ μετ' ἀδελφοῦ κατακείμενος, ἢ μετά τινος τῶν ἡλικιωτῶν. ἐπί τε τῷ τρίποδι ψυκτὴρ χαλκοῦς ἐπέκειτο καὶ κάδος, καὶ σκαφίον ἀργυροῦν δύο κοτύλας χωροῦν, καὶ κύαθος ἡ δ' ἐπίχυσις χαλκῆ. πιεῖν δὲ οὐ προσεφέρετο εἰ μή τις αἰτήσει. ἐνεδίδοτο δὲ κύαθος εἷς πρὸ τοῦ δείπνου. τὸ δὲ πολὺ πρῶτον καὶ ὅτε προσνεύσειεν ἐκεῖνος, οὕτως ᾔτουν καὶ οἱ λοιποί. τὰ δὲ παρατιθέμενα ἐπὶ μὲν τραπεζίου ἦν τοῦ τυχόντος; τὰ δὲ λοιπὰ ὥστε μὴ ὑπεραίρειν, μήτε λείπειν, ἀλλ' ἱκανὰ ἅπασι γίνεσθαι, καὶ μὴ προσδεῖσθαι τοὺς παρόντας. οὔτε γὰρ οὕτως ᾤετο δεῖν, ὥσπερ ἐν τοῖς φειδιτίοις δέχεσθαι ζωμῷ, καὶ κρεαδίοις ἀφελῶς. οὔτε πάλιν οὕτως ὑπερτείνειν, ὡς εἰς τὸ μηδὲν δαπανᾶν, ὑπερβάλλοντα τὸ σύμμετρον τῆς διαίτης, τὸ μὲν γὰρ ἀνελεύθερον ἐνόμιζε, τὸ δ' ὑπερήφανον. ὁ δ' οἶνος ἦν μικρῷ βελτίων, ὅτε παρείησάν τινες, ἐπεὶ δὲ δεδειπνήσειαν, ἐσιώπων πάντες. ὁ δὲ παῖς ἐφεστήκει κεκραμένον ἔχων τὸ ποτὸν, καὶ τῷ αἰτοῦντι προσέφερε. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον οὐ πλεῖον ἐδίδοτο δύο κυάθων, καὶ γὰρ προσνεύσαντι προσεφέρετο. ἀκρόαμα δὲ οὐθὲν οὐδέποτε παρεπορεύετο, διετέλει δ' αὐτὸς προσομιλῶν πρὸς ἕκαστον, καὶ πάντας ἐκκαλούμενος εἰς τὸ τὰ μὲν ἀκούειν τὰ δὲ λέγειν αὐτοὺς, ὥστε τεθηρευμένους ἀποτρέχειν ἅπαντας. διακωμῳδῶν δ' Ἀντιφάνης τὰ λακωνικὰ δεῖπνα, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Ἄρχων, φησὶν οὕτως, Ἐν Λακεδαίμονι γέγονας; ἐκείνων τῶν νόμων μεθεκτέον Ἐστὶν, βάδιζ' ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὰ φειδίτια, Ἀπόλαυε τοῦ ζωμοῦ, φόρει τοὺς βύστακας, Μὴ καταφρόνει, μηδ' ἕτερ' ἐπιζήτει καλὰ, Ἐν τοῖς δ' ἐκείνων ἔθεσιν ἴσθ' ἀρχαϊκός. Περὶ δὲ τῶν Κρητικῶν συσσιτίων, Δωσιάδας ἱστορῶν ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Κρητικῶν γράφει οὕτως, οἱ δὲ Λύκτιοι συνάγουσι μὲν τὰ κοινὰ συσσίτια οὕτως, ἕκαστος τῶν γινομένων καρπῶν ἀναφέρει τὴν δεκάτην εἰς τὴν ἑταιρείαν, καὶ τὰς τῆς πόλεως προσόδους, ἃς διανέμουσιν οἱ προεστηκότες τῆς πόλεως εἰς τοὺς ἑκάστων οἴκους, τῶν δὲ δούλων ἕκαστος αἰγιναῖον φέρει στατῆρα κατὰ κεφαλήν. διῄρηνται δ' οἱ πολῖται πάντες καθ' ἑταιρείας. τήν τε ἐπιμέλειαν ἔχει τῶν συσσιτίων γυνὴ, τρεῖς, ἢ τέτταρας τῶν δημοτικῶν προσειληφυῖα πρὸς τὰς ὑπηρεσίας. ἑκάστῳ δ' αὐτῶν ἀκολουθοῦσι δύο θεράποντες ξυλοφόροι, καλοῦσι δ' αὐτοὺς καλοφόρους. εἰσὶ δὲ πανταχοῦ κατὰ τὴν Κρήτην οἶκοι δύο τοῖς συσσιτίοις, ὧν τὸν μὲν καλοῦσιν ἀνδρεῖον, τὸν δ' ἄλλον ἐν ᾧ τοὺς ξένους κοιμίζουσι, κοιμητήριον προσαγορεύουσι. κατὰ δὲ τὸν συσσιτικὸν οἶκον πρῶται μὲν κεῖνται δύο τράπεζαι ξενικαὶ καλούμεναι, αἷς προσκαθίζουσι τῶν ξένων οἱ παρόντες, ἑξῆς δ' εἰσὶν αἱ τῶν ἄλλων. παρατίθεται δὲ τῶν παρόντων ἴσον μέρος ἑκάστῳ, τοῖς δὲ νεωτέροις ἥμισυ δίδοται κρέως, τῶν δ' ἄλλων οὐθενὸς ἅπτονται. εἶτα ποτήριον ἐν ἑκάστῃ τραπέζῃ παρατίθεται κεκραμένον ὑδαροῦς, τοῦτο κοινῇ πάντες πίνουσιν οἱ κατὰ τὴν κοινὴν τράπεζαν, καὶ δειπνήσασιν, ἄλλο παρατίθεται, τοῖς δὲ παισὶ κοινὸς κέκραται κρατὴρ, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις, ἐὰν βούλωνται πλεῖον πιεῖν, ἐξουσία δέδοται. ἀπὸ δὲ τῆς τραπέζης τὰ βέλτιστα τῶν παρακειμένων ἡ προεστηκυῖα τῆς συσσιτίας γυνὴ φανερῶς ἀφαιροῦσα παρατίθησι τοῖς κατὰ τὸν πόλεμον, ἢ κατὰ σύνεσιν δεδοξασμένοις. ἀπὸ δὲ τοῦ δείπνου πρῶτον μὲν εἰώθασι βουλεύεσθαι περὶ τῶν κοινῶν. εἶτα μετὰ ταῦτα μέμνηνται τῶν κατὰ πόλεμον πράξεων, καὶ τοὺς γενομένους ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐπαινοῦσι, προτρεπόμενοι τοὺς νέους εἰς ἀνδραγαθίαν. Πύργιων δ' ἐν τρίτῳ Κρητικῶν νομίμων, ἐν τοῖς συσσιτίοις φησὶν, οἱ Κρῆτες καθήμενοι συσσιτοῦσι, καὶ ὅτι ἀβαμβάκευτα τοῖς ὀρφανοῖς παρατίθεται, καὶ ὅτι οἱ νεώτατοι αὐτῶν ἐφεστῶσι διακονοῦντες, καὶ ὅτι μετ' εὐφημίας σπείσαντες τοῖς θεοῖς, μερίζουσι τῶν παρατιθεμένων ἅπασιν, ἀπονέμουσι δὲ καὶ τοῖς υἱοῖς κατὰ τὸν θᾶκον τὸν τοῦ πατρὸς ἐφιζάνουσιν, ἐξ ἡμισείας τῶν τοῖς ἀνδράσι παρατιθεμένων, τοὺς δ' ὀρφανοὺς ἰσομερεῖς εἶναι. παρατίθεσθαι δ' αὐτοῖς ἀβαμβάκευτα τῇ κράσει καθ' ἕκαστα τῶν νενομισμένων. ἦσαν δὲ καὶ ξενικοὶ θᾶκοι, καὶ τράπεζα τρίτη δεξιᾶς εἰσιόντων εἰς τὰ ἀνδρεῖα, ἣν ξενίου τε Διὸς ξενίαν τε προσηγόρευον. Ἡρόδοτος δὲ συγκρίνων τὰ τῶν Ἑλλήνων συμπόσια πρὸς τὰ παρὰ Πέρσαις, φησὶν, ἡμέρην δὲ Πέρσαι ἁπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, τῇ ἕκαστος ἐγένετο, ἐν ταύτῃ δὲ

Cleomens, Areus, Acrotatus, Pentaclinó, Triclinó, Antiphans, Dosiades, Cretesium syssitia, Coemiterium, Pyrgió, ἀβαμβάκευτα, Herodotus

πλέω δαῖτα τῶν ἄλλων δικαιεῦσι προτίθεσθαι, ἐν τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν βοῦν, καὶ ὄνον, καὶ ἵππον, καὶ κάμηλον προτιθέαται, ὅλους ὀπτοὺς ἐν καμίνοις. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων προτίθενται, σιτίοισί τε ὀλίγοισι χρέονται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖσι, καὶ οὐκ ἁλέσι. καὶ διὰ τοῦτο φασὶ Πέρσαι, τοὺς Ἕλληνας σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι, ὅτι σφίσιν ἀπὸ δείπνου παραφορέεται οὐδὲν λόγου ἄξιον, εἰ δέ τι παραφέροιτο ἐσθίοντας ἂν οὐ παύεσθαι. οἴνῳ δὲ κάρτα προσκέαται, καί σφιν οὐκ ἐμέσαι ἔξεστιν, οὐκ οὐρῆσαι ἀντίον ἄλλου. ταῦτα μὲν οὕτω φυλάσσεται. μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιότατα τῶν πρηγμάτων. τὸ δ' ἂν ἅδῃ σφίσι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στέγαρχος ἐν τοῦ, ἂν ἐόντες βουλεύωνται, καὶ ἢν μὲν ἅδῃ, καὶ νήφουσι, χρέονται αὐτῷ. εἰ δὲ μὴ μετιᾶσι τὰ δ' ἂν νήφοντες προβουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι. περὶ δὲ τῆς τρυφῆς τῶν ἐν Πέρσαις βασιλέων Ξενοφῶν ἐν Ἀγησιλάῳ οὕτω γράφει. τῷ μὲν γὰρ Πέρσῃ πᾶσαν γῆν περιέρχονται, μαστεύοντες τί ἂν ἡδέως πίοι. μυρίοι δὲ τεχνῶνται, τί ἂν ἡδέως φάγοι; ὅπως γε μὴν καταδάρθοι, οὐδ' ἂν εἴποι τίς, ὅσα πραγματεύονται. Ἀγησίλαος δὲ διὰ τὸ φιλόπονος εἶναι, πᾶν μὲν διὰ τὸ παρὸν ἡδέως ἔπινε, πᾶν δὲ τὸ συντυχὸν ἡδέως ἤσθιεν. εἰς δὲ τὸ ἀσμένως κοιμηθῆναι πᾶς τόπος ἱκανὸς ἦν αὐτῷ. ἐν δὲ τῷ Ἱέρωνι ἐπιγραφομένῳ λέγων περὶ τῶν τοῖς τυράννοις παρασκευαζομένων, καὶ τῶν τοῖς ἰδιώταις εἰς τροφάς, φησὶν οὕτως, καὶ οἶδά γε ἔφη ὦ Σιμωνίδη, ὅτι ταύτῃ κρίνουσιν οἱ πλεῖστοι, ἥδιον ἡμᾶς καὶ πίνειν, καὶ ἐσθίειν τῶν ἰδιωτῶν, ὅτι δοκοῦσι καὶ αὐτοὶ, ἥδιον ἂν δειπνῆσαι τὸ ἡμῖν παρατιθέμενον δεῖπνον, ἢ τὸ τούτοις. τὸ γὰρ τὰ εἰωθότα ὑπερβάλλειν, τοῦτο παρέχει τὰς ἡδονάς, διὸ καὶ πάντες ἄνθρωποι ἡδέως προσδέχονται τὰς ἑορτάς, πλὴν οὐχ οἱ τύραννοι, ἔκπλεω γὰρ αὐτοῖς ἀεὶ παρεσκευασμέναι, οὐδεμίαν ἐν ταῖς ἑορταῖς ἐπίδοσιν ἔχουσιν αὐτῶν αἱ τράπεζαι, ὥστε ταύτῃ πρῶτον τῇ εὐφροσύνῃ τῆς ἐλπίδος μειονεκτοῦσι τῶν ἰδιωτῶν. ἔπειτα ἔφη, ἐκεῖνο εὖ οἶδα, ὅτι καὶ σὺ ἔμπειρος εἶ, ὅτι ὅσῳ ἄν τισι πλέω τὰ παραθῆται τὰ περιττὰ τῶν ἱκανῶν, τοσούτῳ καὶ θᾶσσον μᾶλλον κόρος ἐμπίπτει τῆς ἐδωδῆς. ὥστε καὶ τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς μειονεκτεῖ ὁ παρατιθέμενος πολλὰ τῶν μετρίως διαιτωμένων. ἀλλὰ ναὶ μὰ Δία ἔφη ὁ Σιμωνίδης, ὅσον ἂν χρόνον ἡ ψυχὴ προσίηται τοῦτο, πολὺ μᾶλλον ἥδονται οἱ ταῖς πολυτελεστέραις παρασκευαῖς τρεφόμενοι, τῶν τὰ εὐτελέστατα παρατιθεμένων. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ πρὸς Κάσανδρον περὶ βασιλείας εἰ γνήσιον τὸ σύγγραμμα, πολλοὶ γὰρ αὐτό φασιν εἶναι Σωσιβίου, εἰς ὃν Καλλίμαχος ὁ ποιητὴς ἐπινίκιον ἐλεγειακὸν ἐποίησε, τοὺς Περσῶν βασιλεῖς φησὶ διὰ τρυφὴν προκηρύττειν, τοῖς ἐφευρίσκουσί τινα καινὴν ἡδονὴν ἀργυρίου πλῆθος. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ καὶ πέμπτῃ τῶν ἱστοριῶν, τὸν Παφλαγόνων φησὶ βασιλέα Θῦν, ἑκατὸν πάντα παρατίθεσθαι δειπνοῦντα ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἀπὸ βοῶν ἀρξάμενον, καὶ ἀναχθέντα αἰχμάλωτον ὡς βασιλέα, καὶ ἐν φυλακῇ ὄντα, πάλιν τὰ αὐτὰ παρατίθεσθαι ζῶντα λαμπρῶς, διὸ καὶ ἀκούσαντα Ἀρταξέρξην εἰπεῖν, ὅτι οὕτως αὐτῷ δοκοίη ζῆν, ὡς ταχέως ἀπολούμενος. ὁ δ' αὐτὸς Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ καὶ ὀγδόῃ τῶν Φιλιππικῶν, ὅταν φησὶ, βασιλεὺς εἴς τινας ἀφίκηται τῶν ἀρχομένων, εἰς τὸ δεῖπνον αὐτοῦ δαπανᾶσθαι εἴκοσι τάλαντα, ποτὲ δὲ καὶ τριάκοντα, οἱ δὲ καὶ πολὺ πλέω δαπανῶσιν. ἑκάσταις γὰρ τῶν πόλεων κατὰ τὸ μέγεθος, ὥσπερ ὁ φόρος, καὶ τὸ δεῖπνον ἐκ παλαιοῦ τεταγμένον ἐστίν. Ἡρακλείδης δ' ὁ Κυμαῖος ὁ τὰ Περσικὰ συγγράψας, ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιγραφομένων παρασκευαστικῶν, καὶ οἱ θεραπεύοντές φησι, τοὺς Περσῶν βασιλεῖς δειπνοῦντας, ἅπαντες λελουμένοι διακονοῦσιν ἐσθῆτας καλὰς ἔχοντες, καὶ διατρίβουσι σχεδὸν τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας περὶ τὸ δεῖπνον. τῶν δὲ τοῦ βασιλέως συνδείπνων, οἱ μὲν ἔξω δειπνοῦσιν, οὓς καὶ ὁρᾶν ἔξεστι παντὶ τῷ βουλομένῳ, οἱ δὲ ἔσω μετὰ βασιλέως, καὶ οὗτοι δὲ οὐ συνδειπνοῦσιν αὐτῷ, ἀλλ' ἔστιν οἰκήματα δύο κατ' ἀντικρὺς ἀλλήλων, ἐν ᾧ ὁ βασιλεὺς τὸ ἄριστον ποιεῖται, καὶ ἐν ᾧ οἱ σύνδειπνοι. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκείνους ὁρᾷ διὰ τοῦ παρακαλύμματος τοῦ ἐπὶ τῇ θύρᾳ, ἐκεῖνοι δ' αὐτὸν οὐχ ὁρῶσιν. ἐνίοτε μέντοι ἐπειδὰν ἑορτὴ ᾖ, ἐν ἑνὶ οἰκήματι ἅπαντες δειπνοῦσιν, ἐν ᾧ ὁ καὶ βασιλεὺς ἐν τῷ μεγάλῳ οἴκῳ. ὅταν δὲ βασιλεὺς πότον ποιῆται, ποιεῖται δὲ πολλάκις, συμπόται αὐτῷ εἰσίν, ὡς μάλιστα δώδεκα. καὶ ὅταν δειπνήσωσιν, ὅ, τε βασιλεὺς αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν, καὶ οἱ σύνδειπνοι, καλεῖ τοὺς συμπότας τούτους τις τῶν εὐνούχων, καὶ ὅταν συνέλθωσι, συμπίνουσι μετ' αὐτοῦ, οὐ τὸν αὐτὸν οἶνον κἀκεῖνοι. καὶ οἱ μὲν χαμαὶ καθήμενοι, ὁ δ' ἐπὶ κλίνης χρυσόποδος κατακείμενος, καὶ ὑπερμεθυσθέντες ἀπέρχονται. τὰ δὲ πλεῖστα ὁ βασιλεὺς μόνος ἀριστᾷ καὶ δειπνεῖ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτῷ συνδειπνεῖ, καὶ τῶν υἱῶν ἔνιοι, καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον ᾄδουσί τε, καὶ ψάλλουσιν αἱ παλλακαὶ αὐτῷ, καὶ μία μὲν ἐξάρχει, αἱ δὲ ἄλλαι ἀθρόως ᾄδουσι. τὸ δὲ δεῖπνόν φησι, τὸ βασιλέως καλούμενον, ἀκούσαντι μὲν δόξει μεγαλοπρεπὲς εἶναι, ἐξεταζόμενον δὲ φανεῖται οἰκονομικῶς, καὶ ἀκριβῶς συντεταγμένον; καὶ τοῖς ἄλλοις Πέρσαις τοῖς ἐν δυναστείᾳ οὖσι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ἔστι μὲν γὰρ τῷ βασιλεῖ χίλια ἱερεῖα τῆς ἡμέρας κατακοπτόμενα, τούτων δ' εἰσὶ καὶ ἵπποι, καὶ κάμηλοι, καὶ βόες, καὶ ὄνοι, καὶ ἔλαφοι, καὶ τὰ πλεῖστα πρόβατα, πολλοὶ δὲ καὶ ὄρνιθες ἀναλίσκονται, οἵ τε στρουθοὶ οἱ Ἀράβιοι, ἔστι δὲ τὸ ζῶον μέγα, καὶ χῆνες, καὶ ἀλεκτρυόνες, καὶ μέτρια μὲν αὐτῶν παρατίθεται ἑκάστῳ τῶν συνδείπνων τοῦ βασιλέως, καὶ ἀποφέρεται ἕκαστος αὐτῶν, ὅτι ἂν καταλίπηται ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ.

ἀρίστῳ. τὰ δὲ πλεῖστα τούτων τῶν ἱερείων, καὶ τῶν σιτίων, οὓς τρέφει βασιλεὺς, τῶν τε δορυφόρων, καὶ τῶν πελταστῶν τούτοις ἐκφέρεται εἰς τὴν αὐλὴν, οὗ ἰδεῖν ἅπαντα, μερίδας ποιήσαντες τῶν κρεῶν, καὶ τῶν ἄρτων ἴσας διαιροῦνται, ὥσπερ δὲ οἱ μισθοφόροι ἐν τῇ Ἑλλάδι μισθὸν ἀργύριον λαμβάνουσιν, οὗτοι τὰ σιτία παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς ὑπόλογον λαμβάνουσιν, οὕτω δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Πέρσαις, τοῖς ἐν δυναστείᾳ οὖσιν, ἀθρόα πάντα τὰ σιτία ἐπὶ τὴν τράπεζαν παρατίθεται. ἐπειδὰν δὲ οἱ σύνδειπνοι δειπνήσωσι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης παραληπομένων, καταλείπεται δὲ τὰ πλεῖστα κρέα, καὶ ἄρτοι ὁ τῆς τραπέζης ἐπιμελούμενος δίδωσιν ἑκάστῳ τῶν οἰκετῶν, καὶ ταῦτα λαβὼν τὴν καθ' ἡμέραν ἔχει τροφήν. παρὰ γὰρ τὸν βασιλέα φοιτῶσιν οἱ ἐντιμότατοι τῶν συνδείπνων, ἐπὶ τὸ ἄριστον μόνον διὰ τὸ παραιτεῖσθαι, ἵνα μὴ δὶς πορεύωνται. ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τοὺς συνδείπνους ὑποδέχωνται. Ἡρόδοτος δέ φησιν ἐν τῇ ἑβδόμῃ, ὡς οἱ ὑποδεχόμενοι Ἑλλήνων τὸν βασιλέα, καὶ δειπνίζοντες Ξέρξην, ἐς πᾶν κακὸν ἀφίκοντο οὕτως, ὥστε ἐκ τῶν οἴκων ἀνάστατοι ἐγίνοντο, ὅκου Θασίοισιν ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ πολίων, τῶν σφετέρων δεξαμένοις τὴν Ξέρξεω στρατιὴν, καὶ δειπνίσασι, τετρακόσια τάλαντα ἀργυρίου Ἀντίπατρος τῶν ἀστῶν ἀνὴρ ἐδαπάνησε, καὶ γὰρ ἐκπώματα ἀργυρᾶ, καὶ χρυσᾶ, καὶ κρατῆρας παρετίθεντο, καὶ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖπνον. εἰ δὲ Ξέρξης δὶς ἐσιτεῦτο μεταλαμβάνων καὶ ἄριστον, ἀνάστατοι ἂν ἐγεγόνεσαν αἱ πόλεις. καὶ ἐν τῇ ἐνάτῃ δὲ τῶν ἱστοριῶν φησι, βασιλήιον δεῖπνον βασιλεὺς προτίθεται, τοῦτο δὲ παρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο ὁ βασιλεύς. οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ περσιστὶ μὲν τυκτά, ἑλληνιστὶ δὲ τέλειον, τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μόνον, καὶ Πέρσαις δωρέεται. ὁ δὲ μέγας Ἀλέξανδρος δειπνῶν ἑκάστοτε μετὰ τῶν φίλων ὡς ἱστορεῖ Ἔφιππος ὁ Ὀλύνθιος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου, καὶ Ἡφαιστίωνος μεταλλαγῆς, ἀνήλισκε τῆς ἡμέρας μνᾶς ἑκατὸν, δειπνούντων ἴσως ἑξήκοντα, ἢ ἑβδομήκοντα φίλων. ὁ δὲ Περσῶν βασιλεὺς, ὥς φησι Κτησίας, καὶ Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς, ἐδείπνει μετὰ ἀνδρῶν μυρίων πεντακισχιλίων, καὶ ἀνηλίσκετο εἰς τὸ δεῖπνον τάλαντα τετρακόσια, γίνεται δὲ ταῦτα Ἰταλικοῦ νομίσματος ἐν μυριάσι διακοσίαις τεσσαράκοντα, αὗται δὲ εἰς μυρίους πεντακισχιλίους μεριζόμεναι, ἑκάστῳ ἀνδρὶ γίνονται ἀνὰ ἑκατὸν ἑξήκοντα Ἰταλικοῦ νομίσματος. ὥστ' εἰς ἴσον καθίστασθαι τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀναλώματι. ἑκατὸν γὰρ μνᾶς ἀνήλισκεν ὡς Ἔφιππος ἱστόρησεν. Μένανδρος δ' ἐν Μέθῃ τοῦ μεγίστου δείπνου δαπάνημα τάλαντον τίθησι, λέγων οὕτως,

Εἶθ' ὅμοια πράττομεν, καὶ θύομεν, | Ὅπου γε τοῖς θεοῖς μὲν ἠγορασμένον,
Δραχμῶν ἄγω πρόβατον ἀγαπητὸν δώδεκα, | Αὐλητρίδας δὲ, καὶ μύρον, καὶ ψαλτρίας,
Ταύτας θάσιον, ἐγχέλεις, τυρὸν, μέλι, | Μικροῦ τάλαντον γίνεται τὸ κατὰ λόγον,
Ὡς γὰρ ὑπερβολῆς τινος ἀναλώματος | Τάλαντον ὠνόμασε. Καὶ ἐν Δυσκόλῳ δέ φησιν οὕτως,
Ὡς θύουσι δὲ οἱ τοιχωρύχοι | Κοίτας φέροντες, σταμνί' οὐχὶ τῶν θεῶν
Ἕνεκ' ἀλλ' ἑαυτῶν ὁ λιβανωτὸς εὐσεβὲς | Καὶ τὸ πόπανον τοῦτ' ἔλαβεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ πῦρ
Ἅπαν ἐπιτεθέν. οἱ δὲ τὴν ὀσφὺν ἄκραν | Καὶ τὴν χολὴν ἔτ' ἐς τὰ βρώματα τοῖς θεοῖς,
Ἐπιθέντες αὐτοὶ τἄλλα καταπίνουσι. | Φιλόξενος δ' ὁ Κυθήριος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δείπνῳ,

εἴπερ τούτου καὶ ὁ κωμῳδοποιὸς Πλάτων ἐν τῷ Φάωνι ἐμνήσθη, καὶ μὴ τοῦ Λευκαδίου Φιλοξένου, τοιαύτην ἐκτίθεται παρασκευὴν δείπνου.

Εἰς δ' ἔφερον διπλόοι παῖδες λιπαρῶπα τράπεζαν, ἄμμι δ' ἑτέραν δ' ἕτεροι, ἄλλοι δ' ἑτέραν μέχρις οὗ πλήρωσαν οἶκον, ταὶ δὲ πρὸς ὑψιλύχνους ἔστιλβον αὐγάς, ἀστεφάνοις λαχάνοις παροψίσι τε ὀξυβάφων πλήρεις, σύν τε χλιδῶσαι παντοδαποῖς τέχνας εὑρήμασι πρὸς βιοτὰν ψυχᾶς, δελεασματίοισι παρέφερον ἐν κανέοισι μάζας χιονοχρόας, ἄλλοι δ' ἐπεὶ πρῶτα παρῆλθον οὐ κάκκαβος ὦ φιλότας ἀλλὰ λοπάς, ἧς τὸ μέγιστον πάντη ἔπεθεν λιπαρόν τ' ἐς ἐγχέλεάς τινες ἄριστον, γογγροιτοιωνητεμων πλήρεις θεοτερπὲς ἐπ' αὐτῷ δ' ἄλλο παρῆλθε τόσον βαστονεην ἰσόκυκλος, μικρὰ δὲ κακκάβι' ἔχοντα τὸ μὲν γαλεοῦ τι ναρκίον ἄλλου παρῆς ἕτερον. πίων ἀπὸ τευθιάδε, καὶ σηπίου πολυποδίων ἁπαλοπλεκέων θερμὸς μετὰ ταῦτα παρῆλθεν ἰσοτράπεζος ὅλος μυηστῆς συνόδων πυρὸς, ἔπειτα βαθμοὺς ἀτμίζων, ἐπὶ τῷ δ' ἐπίπυσαι τευθίδες ὦ φίλαι, καὶ ξανθαὶ μελικαρίδες αἱ κοῦφαι παρῆλθον, θρυμματίδες δ' ἐπὶ ταύταις εὐπέταλοι, χλωραί τε ἡδυφαρυγγίδες, πυριῶντε στεγναὶ βῦσται μέγαθος κακκάβου γλυκὺ ὄξιος ὀμφαλὸς θοινάς, καλεῖται παρά γε μὲν κἀπὶ σταφυοιδε· ἴσα Δαναμαθοὺς ὑπερμέγεθος τίθεμος θυγμοῦ μόλεν ὀπτὸν ἐκεῖθεν θερμὸν, ὅθεν γλυφίς τέμενον εὐθὺς ἐπ' αὐταῖς τὰς ὑπογαστρίδας διανεκέος ἐπάμυνε πέμψαντε μελοικοστὶν μάλακον κεχαροίμεθα, ἀλλ' οὐθὲν ἐλλείπομεν θοιναπαρέης, ὅ τε παλάξαι διὰ τέ ἐπικρατέως. ἔσω γέ τι κοῦ, καὶ λέγοι τις πάντα παρῶ ἐτοίμως ὕμμιν, παρέπαστε δὲ θερμὸν σπλάγχνον. ἔπειτα δ' ἐνῆσις ἐλάφοιο οἰκετικᾶς, καὶ νῶτος ἔλαψε, καὶ ὀσφῦς, καὶ μυνείγματα θερμά, καὶ κεφάλαιον ὅλον διάπτυχες ἑφθὸν, ἀπὸ περιενθηνὸς ἀλεκτροζόφου, πνικτὰς ἐρίφου παρέθηκε, εἶτα δίεφθα κρόκῳ, λαχωλίδας τε μετ' αὐτῶν λευκοφοινοχρόας, ῥύγχη, καὶ κεφαλαί, ἄποδος τε χυμὰ, ματίον τε σιφωμονον· ἑφθά τ' ἔπειτα κρέα, ὀπτὰ ἀλλ' ἐρίφων τε, καὶ ἀρνῶν ἀβυπέρκομα καρὸς χορδή· γλυκὺς τα μεξερίφαρνογέης ἀνδ φιλέοντι θεοὶ τοὺ

τῷ φιλέταιρ᾽ ἔθοις, καὶ λαγῷ᾽ ἅτ᾽ ἔπειτ᾽ ἀλεκτρυόνων τε νεοσσοί, τῶν ἡλίκων, φάσσων τε χύδαν. ἤδη δὲ παρέβαλλον θερμὰ πολλά, καὶ μαλακοπτυχέων ἄρτων, ὁμοσύζυγα δέ, ξανθόν τ᾽ ἐπεισῆλθε μέλι, καὶ γάλα σύμπακτον, τὸ καὶ τυρονάπας τις, ἡ μὲν ἔφασκεν ἁπαλόν κἠγὼν ἐφάμαν, ὅτε δ᾽ ἤδη βρωτύος, ἠδὲ ποτᾶτος ἐς κόρον ἑταῖροι ἤσμεν, τῆνα μὲν ἐξαπαίρεον δμῶες. ἔπειτα δὲ παῖδες νίπτρ᾽ ἔδωσαν κατὰ χερός. A

Σωκράτης δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τρίτῳ ἐμφυλίου πολέμου, τὸ Κλεοπάτρας ἀναγράφων συμπόσιον, τῆς τελευταίας Αἰγύπτου βασιλευσάσης, γημαμένης δ᾽ Ἀντωνίῳ τῷ Ῥωμαίων στρατηγῷ ἐν Κιλικίᾳ, φησὶν οὕτως, ἀπαντήσασα τῷ Ἀντωνίῳ ἡ Κλεοπάτρα ἐν Κιλικίᾳ παρεσκεύασεν αὐτῷ βασιλικὸν συμπόσιον, ἐν ᾧ πάντα χρύσεα, καὶ λιθοκόλλητα περιττῶς ἐξειργασμένα ταῖς τέχναις. ἦσαν δέ φησι, καὶ οἱ τοῖχοι ἁλουργέσι, καὶ διαχρύσοις ἐμπεπετασμένοι ὕφεσι, καὶ δώδεκα τρίκλινα διαστρώσασα ἐκάλεσε τὸν Ἀντώνιον, μεθ᾽ ὧν ἐβούλετο. ἡ Κλεοπάτρα, τοῦ δὲ τῇ πολυτελείᾳ τῆς ὄψεως ἐκπλαγέντος, ὑπομειδιάσασα, ταῦτ᾽ ἔφη πάντα δωρεῖσθαι αὐτῷ, καὶ εἰς αὔριον παρεκάλει συνδειπνῆσαι, πάλιν ἥκοντα μετὰ τῶν φίλων, καὶ τῶν ἡγεμόνων, ὅτε καὶ πολλῷ κρεῖττον διακοσμήσασα τὸ συμπόσιον, ἐποίησε φανῆναι τὰ πρῶτα μικρά, καὶ πάλιν καὶ ταῦτα ἐδωρήσατο. τῶν δ᾽ ἡγεμόνων ἐφ᾽ ἧς ἕκαστος κατέκειτο κλίνης, καὶ τὰ κυλίκια καθὼς ταῖς στρωμναῖς ἐμεμέριστο ἑκάστῳ φέρειν ἐπέτρεψε, καὶ κατὰ τὴν ἄφοδον, τοῖς μὲν ἐν ἀξιώμασι φορεῖα σὺν τοῖς κομίζουσι, τοῖς πλείοσι δὲ καταργύροις σκευαῖς κεκοσμημένους ἵππους, πᾶσι δὲ λαμπτηροφόρους παῖδας Αἰθίοπας παρέστησε. τῇ δὲ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν ταλαντιαίους εἰς ῥόδα μισθοὺς δέδωκε, καὶ κατεστρώθη ἐπὶ τῇ χιαβάθῃ τὰ ἐδάφη ἐμπεπετασμένων δικτύων τοῖς ἕλιξιν. ἱστορεῖ δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀντώνιον ἐν Ἀθήναις μετὰ ταῦτα διατρίψαντα, περίοπτον ὑπὲρ τὸ θέατρον κατασκευάσαντα σκηνήν, χλωρᾷ πεπυκασμένην ὕλῃ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν βακχικῶν ἄντρων γίνεται, ταύτης τύμπανα, καὶ νεβρίδας, καὶ παντοδαπὰ ἄλλα ἀθύρματα Διονυσιακά, ἐξαρτήσαντα μετὰ τῶν φίλων, ἐξ ἑωθινοῦ κατακλινόμενον μεθύσκεσθαι, λειτουργούντων αὐτῷ τῶν ἐξ Ἰταλίας μεταπεμφθέντων ἀκροαμάτων, συνηθροισμένων ἐπὶ τὴν θέαν τῶν Πανελλήνων. μετέβαινε δ᾽ ἐνίοτέ φησι, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν ἀπὸ τῶν τεγῶν λαμπάσι δᾳδουχουμένης πάσης τῆς Ἀθηναίων πόλεως, καὶ ἐκτότε ἐκέλευσεν ἑαυτὸν Διόνυσον ἀνακηρύττεσθαι κατὰ τὰς πόλεις ἁπάσας. καὶ Γάιος δὲ ὁ αὐτοκράτωρ, ὁ Καλιγόλα προσαγορευθεὶς διὰ τὸ ἐν στρατοπέδῳ γεννηθῆναι, οὐ μόνον ὠνομάζετο νέος Διόνυσος, ἀλλὰ καὶ τὴν Διονυσιακὴν τε πᾶσαν ἐνδύων στολὴν προῄει, καὶ οὕτως ἐσκευασμένος ἐδίκαζεν. B

Εἰς ταῦτά ἐστιν ἀποβλέποντα τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς, ἀγαπᾶν τὴν Ἑλληνικὴν πενίαν λαμβάνοντα πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ τὰ παρὰ Θηβαίοις δεῖπνα. περὶ ὧν Κλείταρχος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν διηγούμενος, καὶ ὅτι πᾶς αὐτῶν πλοῦτος εὑρέθη μετὰ τὴν ὑπ᾽ Ἀλεξάνδρου τῆς πόλεως κατασκαφὴν ἐν ταλάντοις τετρακοσίοις, τετταράκοντά φησιν, ὅτι τε μικρόψυχοι ἦσαν, καὶ τὰ περὶ τὴν τροφὴν λίχνοι, παρασκευάζοντες ἐν τοῖς δείπνοις, θρῖα, καὶ ἑψητούς, καὶ ἀφύας, καὶ ἐγκαρσιλόχους, καὶ ἀλλᾶντας, καὶ σχελίδας, καὶ ἔτνος, οἷς Μαρδόνιον εἱστίασε μετὰ τῶν ἄλλων πεντήκοντα Περσῶν Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος, ὅν φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐνάτῃ, μεγάλως πλούτῳ παρεσκευάσθαι. ἡγοῦμαι δ᾽ ὅτι οὐκ ἂν περιεγένοντο, οὐδ᾽ ἂν ἐδέησε τοῖς Ἕλλησι περὶ Πλαταιὰς παρατάττεσθαι, ἀπολωλόσιν ἤδη ὑπὸ τῶν τοιούτων τροφῶν. Ἀρκαδικὸν δὲ δεῖπνον διαγράφων Ἑκαταῖος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Γενεαλογιῶν, μάζας φησὶν εἶναι καὶ ὕεια κρέα. Ἁρμόδιος δὲ ὁ Λεπρεάτης ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ Φιγάλειαν νομίμων, ὁ καταστάθεις φησί, παρὰ Φιγαλεῦσι σίταρχος ἔφερε τῆς ἡμέρας οἴνου τρεῖς χόας, καὶ ἀλφίτων μέδιμνον, καὶ τυροῦ πεντάμνουν, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς τὴν ἄρτυσιν τῶν ἱερείων ἁρμόττοντα. ἡ δὲ πόλις παρεῖχεν ἑκατέρῳ τῶν χορῶν τρία πρόβατα, καὶ μάγειρον ὑδριαφόρον τε, καὶ τραπέζας, καὶ βάθρα πρὸς τὴν καθέδραν, καὶ τὴν τοιαύτην ἅπασαν παρασκευήν, πλὴν τῶν περὶ τὸν μάγειρον σκευῶν, ὁ χορηγός. τὸ δὲ δεῖπνον ἦν τοιοῦτον, τυρός, καὶ φυστή, μᾶζα νόμου χάριν ἐπὶ χαλκῶν κανῶν, τῶν παρά τισι καλουμένων μαζονόμων, ἀπὸ τῆς χρείας εἰληφότων τὴν ἐπωνυμίαν. ὁμοῦ δὲ τῇ μάζῃ, καὶ τῷ τυρῷ σπλάγχνον, καὶ ἅλες προφαγεῖν. καθαγισάντων δὲ ταῦτα ἐν κεραμέῳ κοτταβίδι πιεῖν ἑκάστῳ μικρόν. καὶ ὁ προσφέρων εἶπεν εὐδειπνίας. εἶτα δ᾽ εἰς τὸ κοινὸν ζωμός, καὶ περίκομμα, πρόσχορα δ᾽ ἑκάστῳ δύο κρέα. ἐνόμιζον δ᾽ ἐν ἅπασι τοῖς δείπνοις, μάλιστα δὲ τοῖς λεγομένοις μάζωσι. τοῦτο γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἡ Διονυσιακὴ σύνοδος ἔχει τοὔνομα, τοῖς ἐσθίουσι τῶν νέων, ἀνδρικώτερον ζωμόν τ᾽ ἐγχεῖν πλείω, καὶ μάζας, καὶ ἄρτους παραβαλεῖν, γενναῖος γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐκρίνετο, καὶ ἀνδρώδης ὑπάρχειν, θαυμαστὸν γὰρ ἦν, καὶ περιβόητον παρ᾽ αὐτοῖς ἡ πολυφαγία. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον σπονδὰς ἐποιοῦντο οὐκ ἀπονιψάμενοι τὰς χεῖρας, ἀλλ᾽ ἀποματτόμενοι τοῖς ψωμοῖς, καὶ τὴν ἀπομαγδαλίαν ἕκαστος ἀπέφερε, τοῦτο ποιοῦντες ἕνεκα τῶν ἐν ταῖς ἀμφόδοις γινομένων νυκτερινῶν φόβων, ἀπὸ δὲ τῶν σπονδῶν παιὰν ᾄδεται. ὅταν δὲ τοῖς ἥρωσι θύωσι βουθυσία μεγάλη γίνεται, καὶ ἑστιῶνται πάντες μετὰ τῶν δούλων. οἱ δὲ παῖδες ἐν ταῖς ἑστιάσεσι μετὰ τῶν πατέρων, ἐπὶ λίθων καθήμενοι, γυμνοὶ συνδειπνοῦσιν. Θεόπομπος δ᾽ ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ τετταρακοστῇ τῶν Φιλιππικῶν, οἱ Ἀρκάδες, φησίν, ἐν ταῖς ἑστιάσεσιν ὑποδέχονται τοὺς δεσπότας, καὶ τοὺς δούλους, καὶ μίαν πᾶσι τράπεζαν παρασκευάζουσι,

καὶ τὰ σιτία

[Marginalia: Socrates rhodius. Cleopatra. Antonius. Cleopatrę magnificẽtissimum conuiuiũ. Antonius dionysiũ se uocari iussit. Calligula imperator unde sic dictus & quod uocatus est nouus dionysius. Clitarch⁹. Mardoni⁹. Autamn⁹. Phrynō. Herodot⁹. Hecateus. Harmodi⁹. Theopōpus.]

καὶ τὰ σιτία πᾶσιν, εἰς τὸ μέσον παρατιθέασι, καὶ κρατῆρα τὸν αὐτὸν πᾶσι κερνῶσι. A Παρὰ δὲ Ναυκρατίταις, ὥς φησιν Ἑρμείας ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν περὶ τοῦ Γρυνείου Ἀπόλλωνος, ἐν τῷ πρυτανείῳ δειπνοῦσι γενεθλίοις Ἑστίας πρυτανίτιδος, καὶ Διονυσίοις, ἔτι δὲ τῇ τοῦ Κωμαίου Ἀπόλλωνος πανηγύρει, εἰσιόντες πάντες ἐν στολαῖς λευκαῖς, ἃς μέχρι καὶ νῦν καλοῦσι πρυτανικὰς ἐσθῆτας, καὶ κατακλιθέντες ἐπανίστανται εἰς γόνατα τοῦ ἱεροκήρυκος, τὰς πατρίους εὐχὰς καταλέγοντος συσπένδοντες. μετὰ δὲ ταῦτα κατακλιθέντες λαμβάνουσιν, ἕκαστος οἴνου κοτύλας δύο, πλὴν τῶν ἱερέων, τοῦ τε Πυθίου Ἀπόλλωνος, καὶ τοῦ Διονύσου, τούτων γὰρ ἑκατέρῳ διπλοῦς ὁ οἶνος μετὰ καὶ τῶν ἄλλων μερίδων δίδονται, ἔπειτα ἑκάστῳ παρατίθεται ἄρτος καθαρὸς εἰς πλάτος πεποιημένος, ἐφ᾽ ᾧ ἐπίκειται ἄρτος ἕτερος, ὃν κριβανίτην καλοῦσι, καὶ κρέας ὕειον, καὶ λεκάριον πτισάνης, ἢ λαχάνου τοῦ κατὰ καιρὸν γινομένου, ᾠά τε δύο, καὶ τυροῦ τροφαλίς, σῦκά τε ξηρά, καὶ πλακοῦς, καὶ στέφανος. καὶ ὃς ἂν ἔξω τι τούτων ἱεροποιὸς παρασκευάσῃ ὑπὸ τῶν τιμούχων ζημιοῦται. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῖς σιτουμένοις ἐν πρυτανείῳ ἔξωθεν προσεισφέρειν τι βρώσιμον ἔξεστι. μόνα δὲ ταῦτα καταναλίσκουσι, τὰ ὑπολειπόμενα τοῖς οἰκέταις μεταδιδόντες. ταῖς δ᾽ ἄλλαις ἡμέραις πάσαις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἔξεστι τῶν σιτουμένων τῷ βουλομένῳ ἀνελθόντι, εἰς τὸ πρυτανεῖον δειπνεῖν, οἴκοθεν παρασκευάσαντα αὑτῷ λάχανόν τι, ἢ τῶν ὀσπρίων, καὶ τάριχος, ἢ ἰχθύς, κρέως δὲ χοιρείου βραχύτατον, καὶ τούτων μεταλαμβάνων κοτύλην οἴνου. γυναικὶ δὲ οὐκ ἔξεστιν εἰσιέναι εἰς τὸ πρυτανεῖον, ἢ μόνῃ τῇ αὐλητρίδι. οὐκ εἰσφέρεται δὲ οὐδὲ ἀμὶς εἰς τὸ πρυτανεῖον. ἐὰν δέ τις Ναυκρατιτῶν γάμους ἑστιᾷ, ὡς ἐν τῷ γαμικῷ νόμῳ γέγραπται, ἀπείρηται ᾠά, καὶ μελίπηκτα διδόναι. τίς δὲ ἡ τούτων αἰτία, Οὐλπιανὸς ἡμᾶς διδάσκειν δίκαιος. B Λυγκεὺς δ᾽ ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς προκρίνων τὰ Αἰγυπτιακὰ δεῖπνα τῶν Περσικῶν, Αἰγυπτίων ἐπιστρατευσάντων φησὶν ἐπὶ Ὦχον τὸν Περσῶν βασιλέα, καὶ νικηθέντων, ἐπεὶ ἐγένετο αἰχμάλωτος ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεύς, ὁ Ὦχος αὐτὸν φιλανθρώπως ἄγων ἐκάλεσε καὶ ἐπὶ δεῖπνον. τῆς οὖν παρασκευῆς γενομένης λαμπρᾶς, ὁ Αἰγύπτιος κατεγέλα ὡς εὐτελῶς τοῦ Πέρσου διαιτωμένου. εἰ δὲ θέλεις, ἔφη, εἰδέναι ὦ βασιλεῦ, πῶς δεῖ σιτεῖσθαι τοὺς εὐδαίμονας βασιλέας, ἐπίτρεψον τοῖς ἐμοῖς ποτὲ γενομένοις μαγείροις παρασκευάσαι σοι Αἰγύπτιον δεῖπνον, καὶ κελεύσαντος ἐπεὶ παρεσκευάσθη, ἡσθεὶς ὁ Ὦχος τῷ δείπνῳ, κακὸν κακῶς σε ἔφη, ὦ Αἰγύπτιε ἀπολέσειαν οἱ θεοί, ὅστις δεῖπνα τοιαῦτα καταλιπών, ἐπεθύμησας θοίνης εὐτελεστέρας. τίνα δ᾽ ἦν τὰ Αἰγύπτια δεῖπνα Πρωταγορίδης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Δαφνικῶν ἀγώνων διδάσκει ἡμᾶς, λέγων οὕτως, τρίτη δ᾽ ἐστὶν ἰδέα δείπνων Αἰγυπτιακή, τραπεζῶν μὲν οὐ παρατιθεμένων, πινάκων δὲ περιφερομένων. Παρὰ δὲ Γαλάταις φησὶ Φύλαρχος ἐν τῇ ἕκτῃ, ἐν ταῖς τραπέζαις ἄρτους πολλοὺς κατακεκλασμένους παρατίθεσθαι χύδην, καὶ κρέατα ἐκ τῶν λεβήτων, ὧν οὐδεὶς γεύεται, εἰ μὴ πρότερον θεάσηται τὸν βασιλέα, εἰ ἥψατο τῶν παρακειμένων. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ ὁ αὐτὸς Φύλαρχος Ἀριάμνην, φησί, τὸν Γαλάτην πλουσιώτατον ὄντα, ἐπαγγείλασθαι ἑστιάσαι Γαλάτας πάντας ἐνιαυτόν, καὶ τοῦτο συντελέσαι ποιήσαντα οὕτως, κατὰ τόπους τῆς χώρας τὰς ἐπικαιροτάτους τῶν ὁδῶν διέλαβε σταθμοῖς, ἐπί τε τούτοις ἐκ χαράκων, καὶ τῶν καλάμων τῶν τε οἰσύων ἐπέβαλλε σκηνὰς χωρούσας ἀνὰ τετρακοσίους ἄνδρας, καὶ πλείους, ἐπικαθὼς ἂν ἐκποιῶσιν οἱ τόποι, τότε ἀπὸ τῶν πόλεων δέξασθαι, καὶ τῶν κωμῶν μέλλον ἐπιρρεῖν πλῆθος. ἐνταῦθα δὲ λέβητας ἐπέστησε κρεῶν παντοδαπῶν μεγάλους, οὓς πρὸ ἐνιαυτοῦ, καὶ πρὸ τοῦ μέλλειν μεταπεμψάμενος τεχνίτας ἐκ πόλεων ἐχαλκεύετο. θύματα δὲ καταβάλλεσθαι ταύρων, καὶ συῶν, καὶ προβάτων τε, καὶ λοιπῶν κτηνῶν ἑκάστης ἡμέρας πολλά, πίθους τε οἴνου παρασκευάσασθαι, καὶ πλῆθος ἀλφίτων πεφυραμένων, καὶ οὐ μόνον, φησίν, οἱ παραγινόμενοι τῶν Γαλατῶν ἀπὸ τῶν κωμῶν, καὶ τῶν πόλεων ἀπήλαυον, ἀλλὰ καὶ οἱ παριόντες ξένοι ὑπὸ τῶν ἐφεστηκότων παίδων οὐκ ἠφίεντο, ἕως ἂν μεταλάβωσι τῶν παρασκευασθέντων. C Θρᾳκίων δὲ δείπνων μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν ἕκτῃ Ἀναβάσεως, τὸ παρὰ Σεύθῃ διαγράφων συμπόσιον ἐν τούτοις, ἐπειδὴ δὲ εἰσῆλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον πάντες, τὸ δὲ δεῖπνον ἦν καθημένοις κύκλῳ, ἔπειτα δὲ τρίποδες εἰσηνέχθησαν πᾶσιν. οὗτοι δὲ ὅσον εἴκοσι κρεῶν μεστοὶ νενεμημένων, καὶ ἄρτοι ζυμῖται μεγάλοι προσπεπερονημένοι ἦσαν πρὸς τοῖς κρέασι, μάλιστα δὲ τράπεζαι κατὰ τοὺς ξένους ἀεὶ ἐτίθεντο. νόμος γὰρ ἦν, καὶ πρῶτος τοῦτ᾽ ἐποίει Σεύθης, ἀνελόμενος τοὺς παρ᾽ αὐτῷ κειμένους ἄρτους διέκλα κατὰ μικρά, καὶ διερρίπτει οἷς αὐτῷ ἐδόκει, καὶ τὰ κρέα ὡσαύτως, ὅσον μόνον γεύσασθαι ἑαυτῷ καταλιπών, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐποίουν, καθ᾽ οὓς καὶ αἱ τράπεζαι ἔκειντο. Ἀρκὰς δέ τις Ἀρύστας ὄνομα φαγεῖν δεινός, τὸ μὲν διαρριπτεῖν εἴα χαίρειν, λαβὼν δ᾽ εἰς τὴν χεῖρα ὅσον τριχοίνικον ἄρτον, καὶ κρέα θέμενος ἐπὶ τὰ γόνατα ἐδείπνει, κέρατα δὲ οἴνου περιέφερον, καὶ πάντες ἐδέχοντο. ὁ δὲ Ἀρύστας, ἐπεὶ παρ᾽ αὐτὸν φέρων τὸ κέρας ὁ οἰνοχόος ἦν, εἶπεν, ἰδὼν τὸν Ξενοφῶντα οὐκέτι δειπνοῦντα, ἐκείνῳ ἔφη, δός, σχολάζει γὰρ ἤδη, ἐγὼ δ᾽ οὔπω, ἐνταῦθα μὲν δὴ γέλως ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ προὐχώρει ὁ πότος, εἰσῆλθεν ἀνὴρ Θρᾷξ, ἵππον ἔχων λευκόν, καὶ λαβὼν κέρας μεστόν, προπίνω σοι ὦ Σεύθη, ἔφη, καὶ τὸν ἵππον δωροῦμαι, ἐφ᾽ οὗ καὶ διώκων, ὃν ἂν ἐθέλῃς, αἱρήσεις, καὶ ἀποχωρῶν οὐ μὴ δείσῃς τὸν πολέμιον. ἄλλος παῖδα εἰσαγαγὼν οὕτως ἐδωρήσατο προπίνων, καὶ ἄλλος ἱμάτια τῇ γυναικί, καὶ Τιμασίων προπίνων φιάλην τε ἀρ-

[Marginalia: Hermias. Lynceus. Ochus. Protagoridēs. Phylarchus. Phylarch⁹. Ariamnes. Xenophō. Seuthes. Tripodes. Arystas. Timasiō.]

γυρεῖ, καὶ κοπίδα, ἀξίαν δέκα μνῶν. Γνήσιππος δέ τις Ἀθηναῖος ἀναστὰς εἶπεν, ὅτι ἀρχαῖος εἴη νόμος κάλλιστος, τοὺς μὲν ἔχοντας διδόναι τῷ βασιλεῖ τιμῆς ἕνεκα, τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι, διδόναι τὸν βασιλέα. Ξενοφῶν δὲ ἀνέστη θαρσαλέως, καὶ δεξάμενος τὸ κέρας εἶπεν, ἐγώ σοι ὦ Σεύθη δίδωμι ἐμαυτόν, καὶ τοὺς ἐμοὺς τούτους ἑταίρους φίλους εἶναι πιστούς, καὶ οὐδένα ἄκοντα, καὶ νῦν πάρεισιν οὐδὲν προσαιτοῦντες, ἀλλὰ καὶ πονεῖν ὑπὲρ σοῦ, καὶ προκινδυνεύειν βουλόμενοι. καὶ ὁ Σεύθης ἀναστὰς συνέπιε, καὶ συγκατεσκεδάσατο μετ' αὐτοῦ τὸ κέρας, μετὰ δὲ ταῦτα εἰσῆλθον κέρασί τε οἵοις σημαίνουσιν αὐλοῦντες, καὶ σάλπιγξιν ὠμοβοΐαις, ῥυθμούς τε, καὶ οἱονεὶ μαγάδην σαλπίζοντες. Ποσειδώνιος δὲ ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς ἐν ταῖς ἱστορίαις, ἃς συνέθηκεν οὐκ ἀλλοτρίως, ἧς προῄρητο, φιλοσοφίας, πολλὰ παρὰ πολλοῖς ἔθιμα, καὶ νόμιμα ἀναγράφων, Κελτοί, φησί, τὰς τροφὰς προτίθενται, χόρτον ὑποβάλλοντες, καὶ ἐπὶ τραπεζῶν ξυλίνων, μικρὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπηρμένων, ἡ τροφὴ δ' ἐστὶ ἄρτοι μὲν ὀλίγοι, κρέα δὲ πολλὰ ἐν ὕδατι, καὶ ὀπτὰ ἐπ' ἀνθράκων, ἢ ὀβελίσκων. προσφέρονται δὲ ταῦτα καθαρίως μέν, λεοντωδῶς δέ, ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις αἴροντες ὅλα μέλη, καὶ ἀποδάκνοντες. ἐὰν δὲ ᾖ τι δυσαπόσπαστον, μαχαιρίῳ μικρῷ παρατέμνοντες, ὃ τοῖς κολεοῖς ἐν ἰδίᾳ θήκῃ παράκειται. προσφέρονται δὲ καὶ ἰχθῦς, οἵ τε παρὰ τοὺς ποταμοὺς οἰκοῦντες, καὶ παρὰ τὴν ἐντός, καὶ τὴν ἔξω θάλασσαν, καὶ τούτους δὲ ὀπτοὺς μετὰ ἁλῶν, καὶ ὄξους, καὶ κυμίνου, τοῦτο δὲ καὶ εἰς τὸ ποτὸν ἐμβάλλουσιν. ἐλαίῳ δὲ οὐ χρῶνται διὰ σπάνιν, καὶ διὰ τὸ ἀσυνήθες ἀηδὲς αὐτοῖς φαίνεται. ὅταν δὲ πλείονες συνδειπνῶσιν, κάθηνται μὲν ἐν κύκλῳ, μέσος δὲ ὁ κράτιστος, ὡς ἂν κορυφαῖος χοροῦ διαφέρων τῶν ἄλλων, ἢ κατὰ τὴν πολεμικὴν εὐχέρειαν, ἢ κατὰ τὸ γένος, ἢ κατὰ πλοῦτον. ὁ δ' ὑποδεχόμενος παρ' αὐτόν, ἐφεξῆς δ' ἑκατέρωθε κατ' ἀξίαν, ἧς ἔχουσιν ὑπεροχῆς. καὶ οἱ μὲν τοὺς θυρεοὺς ὁπλοφοροῦντες ἐκ τῶν ὀπίσω παρεστᾶσιν, οἱ δὲ δορυφόροι κατὰ τὴν ἀντικρὺ καθήμενοι κύκλῳ, καθάπερ οἱ δεσπόται συνευωχοῦνται. τὸ δὲ ποτὸν οἱ διακονοῦντες ἐν ἀγγείοις περιφέρουσιν, ἐοικόσι μὲν ἀμβίκοις, ἢ κεραμέοις, ἢ ἀργυροῖς. καὶ γὰρ τοὺς πίνακας, ἐφ' ὧν τὰς τροφὰς προτίθενται, τοιούτους ἔχουσιν, οἱ δὲ χαλκοῦς, οἱ δὲ κανᾶ ξύλινα, καὶ πλεκτά. τὸ δὲ πινόμενόν ἐστι, παρὰ μὲν τοῖς πλουτοῦσιν οἶνος ἐξ Ἰταλίας, καὶ τῆς Μασσαλιητῶν χώρας παρακομιζόμενος, ἄκρατος δ' οὗτος, ἐνίοτε δὲ ὀλίγον ὕδωρ παραμίγνυται, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς καθ' αὑτὸ καλεῖται δόρκημα, ἀπορροφοῦσι δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποτηρίου κατὰ μικρόν, οὐ πλεῖον κυάθου, πυκνότερον δὲ τοῦτο ποιοῦσι, περιφέρει δὲ ὁ παῖς ἐπὶ τὰ δεξιά, καὶ τὰ λαιά. οὕτως διακονοῦνται, καὶ τοὺς θεοὺς προσκυνοῦσιν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στρεφόμενοι. ἔτι ὁ Ποσειδώνιος διηγούμενος καὶ τὸν Λουερνίου τοῦ Βιτύτου πατρὸς πλοῦτον, τοῦ ὑπὸ Ῥωμαίων καθαιρεθέντος, φησί, δημαγωγοῦντα αὐτὸν τοὺς ὄχλους, ἐν ἅρματι φέρεσθαι διὰ τῶν πεδίων, καὶ σπείρειν χρυσόν, καὶ ἄργυρον ταῖς ἀκολουθούσαις τῶν Κελτῶν μυριάσι, φράγματι ποιεῖν δωδεκαστάδιον τετράγωνον, ἐν ᾧ πληροῦν ληνοὺς πολυτελοῦς πόματος, παρασκευάζειν τε τοσοῦτο βρωμάτων πλῆθος, ὥστε ἐφ' ἡμέρας πλείονας ἐξεῖναι τοῖς βουλομένοις, εἰσερχομένοις τῶν παρασκευασθέντων ἀπολαύειν, ἀδιαλείπτως διακονουμένους. ἀφορίσαντος δ' αὐτοῦ προθεσμίαν ποτὲ τῆς θοίνης, ἀφυστερήσαντά τινα τῶν βαρβάρων ποιητὴν ἀφικέσθαι, καὶ συναντήσαντα μετὰ ᾠδῆς ὑμνεῖν αὐτοῦ τὴν ὑπεροχήν, ἑαυτὸν δ' ὑποθρηνεῖν, ὅτι ὑστέρηκε, τὸν δὲ τερφθέντα θυλάκιον αἰτῆσαι χρυσίου, καὶ ῥῖψαι αὐτῷ παρατρέχοντι. ἀνελόμενον δ' ἐκεῖνον πάλιν ὑμνεῖν λέγοντα, διότι τὰ ἴχνη τῆς γῆς, ἐφ' ἧς ἁρματηλατεῖ, χρυσὸν καὶ εὐεργεσίας ἀνθρώποις φέρει. ταῦτα μὲν οὖν ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ ἱστόρησεν. ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ περὶ Παρθυαίων διηγούμενός φησιν, ὁ δὲ καλούμενος φίλος τραπέζης μὲν οὐ κοινωνεῖ, χαμαὶ δ' ὑποκαθήμενος, ἐφ' ὑψηλῆς κλίνης κατακειμένῳ τῷ βασιλεῖ, τὸ παραβληθὲν ὑπ' αὐτοῦ κυνιστὶ σιτεῖται, καὶ πολλάκις διὰ τὴν τυχοῦσαν αἰτίαν ἀποσπασθεὶς τοῦ χαμαιπετοῦς δείπνου, ῥάβδοις, καὶ ἱμᾶσιν ἀστραγαλωτοῖς μαστιγοῦται, καὶ γενόμενος αἱμόφυρτος, τὸν τιμωρησάμενον, ὡς εὐεργέτην ἐπὶ τὸ ἔδαφος πρηνὴς προσπεσὼν προσκυνεῖ. ἐν δὲ τῇ ἑκκαιδεκάτῃ περὶ Σελεύκου διηγούμενος τοῦ βασιλέως, ὡς εἰς Μηδίαν ἀνελθών, καὶ πολεμῶν Ἀρσάκει ᾐχμαλωτίσθη ὑπὸ τοῦ βαρβάρου, καὶ ὡς πολὺν χρόνον παρὰ τῷ Ἀρσάκει διέτριψεν, ἀγόμενος βασιλικῶς, γράφει καὶ ταῦτα, παρὰ Πάρθοις ἐν τοῖς δείπνοις ὁ βασιλεύς, τήν τε κλίνην, ἐφ' ἧς μόνος κατέκειτο, μετεωροτέραν τῶν ἄλλων, καὶ κεχωρισμένην εἶχε, καὶ τὴν τράπεζαν μόνῳ, καθάπερ ἥρῳ, πλήρη βαρβαρικῶν θοινημάτων παρακειμένων. ἱστορῶν δὲ καὶ περὶ Ἡρακλέωνος τοῦ Βεροιαίου, ὃς ὑπὸ τοῦ Γρυποῦ καλουμένου Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως προαχθείς, μικροῦ δεῖν τῆς βασιλείας ἐξέβαλε τὸν εὐεργέτην, γράφει ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν τάδε, ἐποιεῖτό τε τῶν στρατιωτῶν τὰς κατακλίσεις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐν ὑπαίθρῳ ἀνὰ χιλίους δειπνίζων, τὸ δὲ δεῖπνον ἦν ἄρτος μέγας, καὶ κρέας, τὸ δὲ ποτόν, κεκραμένος οἶνος, οἷος δή ποτε ὕδατι ψυχρῷ, διηκόνουν δὲ ἄνδρες μαχαιροφόροι, καὶ σιωπὴ ἦν εὔτακτος. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, ἐν τῇ Ῥωμαίων, φησί, πόλει, ὅταν εὐωχῶνται ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἱερῷ, δειπνίζοντος τοῦ κατὰ καιρὸν θριαμβεύοντος, καὶ ἡ παρασκευὴ τῆς εὐωχίας Ἡρακλεωτική ἐστι, διοινοχοεῖται μὲν γὰρ οἰνόμελι, τὰ δὲ βρώματα ἄρτοι μεγάλοι, καὶ καπνιστὰ ἑφθὰ κρέα, καὶ τῶν προσφάτων καθιερωθέντων ὀπτὰ δαψιλῆ. παρὰ δὲ Τυρρηνοῖς δὶς τῆς ἡμέρας τράπεζαι πολυτε-

λεῖς παρασκε-

λεῖς παρασκευάζονται, ἀνθιναί τε στρωμναί, καὶ ἐκπώματα ἀργυρᾶ παντοδαπά, καὶ δούλων πλῆθος εὐπρεπῶν παρέστηκεν, ἐσθήσεσι πολυτελέσι κεκοσμημένων. Τίμαιος δ' ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν, καὶ τὰς θεραπαίνας, φησί, παρ' αὐτοῖς μέχρις οὗ ἂν αὐξηθῶσι γυμνὰς διακονεῖσθαι. Μεγασθένης δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἰνδικῶν, τοῖς Ἰνδοῖς, φησίν, ἐν τῷ δείπνῳ παρατίθεσθαι ἑκάστῳ τράπεζαν, ταύτην δ' εἶναι ὁμοίαν ταῖς ἐγγυθήκαις, καὶ ἐπιτίθεσθαι ἐπ' αὐτῇ τρυβλίον χρυσοῦν, εἰς ὃ ἐμβάλλειν αὐτούς, πρῶτον μὲν τὴν ὄρυζαν ἑφθήν, ὡς ἄν τις ἑψήσειε χόνδρον, ἔπειτα ὄψα πολλὰ κεχειρουργημένα ταῖς Ἰνδικαῖς σκευασίαις. Γερμανοὶ δέ, ὡς ἱστορεῖ Ποσειδώνιος ἐν τῇ τριακοστῇ, ἄριστον προσφέρονται κρέα μεληδὸν ὠπτημένα, καὶ ἐπιπίνουσι γάλα, καὶ τὸν οἶνον ἄκρατον. Καμπανῶν δέ τινες παρὰ τὰ συμπόσια μονομαχοῦσι. Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς εἷς τῶν ἀπὸ τοῦ περιπάτου φιλοσόφων ἐν τῇ δεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν ἱστοριῶν, Ῥωμαίους, ἱστορεῖ, παρὰ τὸ δεῖπνον συμβάλλειν μονομαχίας, γράφων οὕτως, τὰς τῶν μονομάχων θέας οὐ μόνον ἐν πανηγύρεσι, καὶ θεάτροις ἐποιοῦντο Ῥωμαῖοι, παρὰ Τυρρηνῶν παραλαβόντες τὸ ἔθος, ἀλλὰ κἂν ταῖς ἑστιάσεσιν. ἐκάλουν γοῦν τινες πολλάκις ἐπὶ δεῖπνον τοὺς φίλους ἐπί τε ἄλλοις, καὶ ὅπως ἂν δύο, ἢ τρία ζεύγη ἴδοιεν μονομάχων, ὅτε καὶ κορεσθέντες δείπνου, καὶ μέθης, εἰσεκάλουν τοὺς μονομάχους, καὶ ὁ μὲν ἅμα ἐσφάττετο, αὐτοὶ δ' ἐκρότουν ἐπὶ τούτῳ ἡδόμενοι. ἤδη δέ τις καὶ ταῖς διαθήκαις ἐνέγραψε γυναῖκας εὐπρεπεστάτας μονομαχῆσαι, ἃς ἐκέκτητο. ἕτερος δὲ παῖδας ἀνήβους ἐρωμένους ἑαυτοῦ, ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἠνέσχετο ὁ δῆμος τὴν παρανομίαν ταύτην, ἀλλ' ἄκυρον τὴν διαθήκην ἐποίησεν. Ἐρατοσθένης δ' ἐν πρώτῳ Ὀλυμπιονικῶν, τοὺς Τυρρηνούς, φησι, πρὸς αὐλὸν πυκτεύειν. Ποσειδώνιος δ' ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Κελτοί, φησίν, ἐνίοτε παρὰ τὸ δεῖπνον μονομαχοῦσιν, ἐν γὰρ τοῖς ὅπλοις ἀγερθέντες σκιαμαχοῦσι, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀκροχειρίζονται, ποτὲ δὲ καὶ μέχρι τραύματος προΐασιν, καὶ ἐκ τούτου ἐρεθισθέντες, ἐὰν μὴ ἐπισχῶσιν οἱ παρόντες, καὶ ἕως ἀναιρέσεως ἔρχονται. τὸ δὲ παλαιόν, φησίν, ὅτι παρατεθέντων κωλήνων τὸ μηρίον ὁ κράτιστος ἐλάμβανεν, εἰ δέ τις ἕτερος ἀντιποιήσαιτο, συνίσταντο μονομαχήσοντες μέχρι θανάτου, ἄλλοι δ' ἐν θεάτρῳ λαβόντες ἀργύριον, ἢ χρυσίον, οἱ δὲ οἴνου κεραμίων ἀριθμόν τινα, καὶ πιστωσάμενοι τὴν δόσιν, καὶ τοῖς ἀναγκαίοις φίλοις διαδωρησάμενοι, ὕπτιοι ἐκταθέντες ἐπὶ θυρεῶν κεῖνται, παραστὰς δέ τις ξίφει τὸν λαιμὸν ἀποκόπτει. Εὐφορίων δ' ὁ Χαλκιδεὺς ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν οὕτω γράφει, παρὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις προτίθεσθαι πέντε μνᾶς τοῖς ὑπομένειν βουλομένοις τὴν κεφαλὴν ἀποκοπῆναι πελέκει, ὥστε τοὺς κληρονόμους κομίσασθαι τὸ ἆθλον, καὶ πολλάκις ἀπογραφομένους πλείους δικαιολογεῖσθαι, καθ' ὃ δικαιότατός ἐστιν ἕκαστος αὐτὸς ἀποτυμπανισθῆναι. Ἕρμιππος δ' ἐν πρώτῳ περὶ νομοθετῶν, τῶν μονομαχούντων εὑρετὰς ἀποφαίνει Μαντινεῖς, Δημώνακτος ἑνὸς τῶν πολιτῶν συμβουλεύσαντος, καὶ ζηλωτὰς τούτου γενέσθαι Κυρηναίους. Ἔφορος δ' ἐν ἕκτῃ ἱστοριῶν, ἤσκουν φησί τὰ πολεμικὰ οἱ Μαντινεῖς καὶ Ἀρκάδες, τήν τε στολὴν τὴν πολεμικήν, καὶ τὴν ὅπλισιν τὴν ἀρχαίαν, ὡς εὑρόντων ἐκείνων, ἔτι καὶ νῦν Μαντινικὴν ἀποκαλοῦσι. πρὸς δὲ τούτοις καὶ ὁπλομαχίας μαθήσεις ἐν Μαντινείᾳ πρῶτον εὑρέθησαν Δημέου τὸ τέχνημα καταδείξαντος. ὅτι δὲ ἀρχαῖον ἦν τὸ περὶ τοὺς μονομάχους, Ἀριστοφάνης εἴρηκεν ἐν Φοινίσσαις οὕτως,

Ἐδοιδίπου δὲ παῖδε διπτύχω κόρω
Ἄρης κατέσκηψέ τε μονομάχου πάλης, ἀγῶνα νῦν ἑστᾶσιν.

ἔοικεν δὲ πεποιῆσθαι τὸ ὄνομα οὐκ ἐκ τοῦ μάχη, ἀλλ' ἐκ τοῦ ῥήματος τοῦ μάχεσθαι μᾶλλον συγκεῖσθαι. ὁπότε γὰρ τὸ μάχη συντίθεμενον, τὸ τέλος ἴσως τρέπει, ὡς ἐν τῷ σύμμαχος, πρωτόμαχος, ἐπίμαχος, φιλόμαχον γένος ἐκ Περσέως παρὰ Πινδάρῳ, τηνικαῦτα προπαροξύνεται, ὁπότε δὲ παροξύνεται, τὸ μάχεσθαι ῥῆμα περιέχει, ὡς ἐν τῷ πυγμάχος, ναυμάχος, αὐτόν σε πυγμάχε πρῶτον παρὰ Στησιχόρῳ, ὁπλομάχος, τειχομάχος, πυργομάχος. ὁ δὲ κωμῳδοποιὸς Ποσείδιππος ἐν Πορνοβοσκῷ φησιν.

Ὁ μὴ πεπλευκὼς οὐδὲν ἑώρακεν κακόν,
Τῶν μονομαχούντων ἐσμὲν ἀθλιώτεροι.

Ὅτι δὲ καὶ οἱ ἔνδοξοι, καὶ οἱ ἡγεμόνες ἐμονομάχουν, καὶ ἐκ προκλήσεως τοῦτ' ἐποίουν, ἐν ἄλλοις εἰρήκαμεν. Δίυλλος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν φησιν, ὡς Κάσσανδρος ἐκ Βοιωτίας ἐπανιών, καὶ θάψας τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσαν ἐν Αἰγαῖς, καὶ μετ' αὐτῶν τὴν Κύνναν τὴν Εὐρυδίκης μητέρα, καὶ τοῖς ἄλλοις τιμήσας οἷς προσήκει, καὶ μονομαχίας ἀγῶνα ἔθηκεν, εἰς ὃν κατέβησαν τέτταρες τῶν στρατιωτῶν. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν τῷ δωδεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου παρὰ Ἀντιόχῳ φησί, τῷ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ προσαγορευθέντι ἐν τῷ δείπνῳ, πρὸς ὅπλα ὠρχοῦντο, οὐ μόνον οἱ βασιλέως φίλοι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεύς. ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς Ἡγησιάνακτα τὸν Ἀλεξανδρέα ἀπὸ Τρωάδος, τὸν τὰς ἱστορίας γράψαντα, ἡ τῆς ὀρχήσεως τάξις ἐγένετο, ἀναστὰς εἶπεν, πότερον ὦ βασιλεῦ κακῶς ὀρχούμενον ἐμὲ θεάσασθαι βούλει, ἢ καλῶς ἀπαγγέλλοντός μου ἴδια ποιήματα θέλεις ἀκροᾶσθαι; κελευσθεὶς οὖν λέγειν οὕτως, ἥσε τὸν βασιλέα, ὥστ' ἐράνου τε ἀξιωθῆναι, καὶ τῶν φίλων εἷς γενέσθαι. Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ τῶν ἱστοριῶν ἑπτακαιδεκάτῃ, Πολυσπέρχοντά φησιν, εἰ μεθυσθείη, καίτοι πρεσβύτερον ὄντα, ὀρχεῖσθαι, οὐδενὸς Μακεδόνων ὄντα δεύτερον, οὔτε κατὰ τὴν στρατηγίαν, οὔτε κατὰ τὴν ἀξίωσιν, καὶ ἐνδυόμενον αὐτὸν κροκωτόν, καὶ ὑποδούμενον Σικυώνια διατελεῖν ὀρχούμενον. Ἀγαθαρχίδης δ' ὁ Κνίδιος ἐν ὀγδόῃ Ἀσιατικῶν ἱστορεῖ, ὡς οἱ ἑστιῶντες Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τῶν φίλων, τὸ μέλλον παρατίθεσθαι τῶν τραγημάτων περιεχρύσουν, ὅτε δὲ θέλοιεν ἀναλίσκειν, περιελόν-

τες τὸν χρυσὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐξέβαλον, ἵνα τῆς μὲν πολυτελείας, οἱ φίλοι θεαταὶ γένωνται, οἱ δ' οἰκέται κύριοι, ἐπιλελησμένοι δ' ἦσαν οὗτοι, ὡς καὶ Δοῦρις ἱστορεῖ, ὅτι καὶ Φίλιππος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατὴρ ποτήριον χρυσοῦν, ὁλκὴν ἄγον πεντήκοντα δραχμὰς κεκτημένος, ἀεὶ ἐλάμβανε κοιμώμενος ἀεί, καὶ πρὸς κεφαλὴν αὑτοῦ κατετίθετο. Σέλευκος δὲ Θρᾳκῶν φησί, τινὰς ἐν τοῖς συμποσίοις ἀγχόνην παίζειν, βρόχον ἀρτήσαντας ἔκ τινος ὕψους στρογγύλον, πρὸς ὃν κατὰ κάθετον προστίθεσθαι λίθον εὐπερίτρεπτον τοῖς ἐπιβαίνουσι, διαλαγχάνειν οὖν αὐτούς, καὶ τὸν λαχόντα δρεπάνιον ἐπιβαίνειν τῷ λίθῳ, καὶ τὸν τράχηλον εἰς τὸν βρόχον ἐντιθέναι, παρερχόμενον δὲ ἄλλον ἐγκλίνειν τὸν λίθον, καὶ ὁ κρεμάμενος ἐπιτρέχοντος τοῦ λίθου, ἐὰν μὴ ταχὺ φθάσας ἀποτέμῃ τῷ δρεπάνῳ, τέθνηκε, καὶ οἱ ἄλλοι γελῶσι, παιδιὰν ἔχοντες τὸν ἐκείνου θάνατον. ταῦτα εἰπεῖν, ἔχουσιν ἄνδρες φίλοι, καὶ συμπόται τῶν Ἑλλήνων πολὺ πρῶτοι περὶ ἀρχαίων συμποσίων ἐπιστάμενος. ἀκριβῶς δ' ὁ σοφὸς Πλάτων ἐν τῷ πρώτῳ νόμων περὶ συμποσίων δικαιοῦται, λέγων οὕτως, καὶ οὔτ' ἂν ἐπ' ἀγρῶν ἴδοις, οὔτ' ἐν ἄστεσιν ὧν Σπαρτιάταις μέλει συμπόσια, οὐδ' ὁπόσα τούτοις ξυνεπόμενα πάσας ἡδονὰς κινεῖ κατὰ δύναμιν, οὐδ' ἔστιν ὅστις ἂν ἀπάντων βακχεύοντί τινι μετὰ μέθης, οὐκ ἂν τὴν μεγίστην δίκην εὐθὺς ἐπιθείη, καὶ οὔτ' ἂν Διονύσια πρόφασιν ἔχον ἂν αὐτὸν λύσαιτο, ὥσπερ ἐν ἁμάξαις ἴδον παρ' ὑμῖν ἐγώ. καὶ ἐν Τάραντι δὲ παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἀποίκοις πᾶσαν τὴν πόλιν ἐθεασάμην, περὶ τὰ Διονύσια μεθύουσαν, ἐν Λακεδαίμονι οὐκ ἔστ' οὐδὲν τοιοῦτον. καὶ ὁ Κύνουλκος, μᾶλλον ὤφελον, ἔφη, τὴν Θρᾴκιον ταύτην παίξας παιδιὰν διεφθάρθαι, ἢ τῇδε παρ' ὑμᾶς ὥσπερ νηστείαν ἄγοντας, καὶ περιμένοντας τὸν ἀνατέλλοντα ἀστέρον, οὔ φασι, μὴ φανέντος, οἱ τὴν χρηστὴν ταύτην φιλοσοφίαν εὑρόντες, νόμιμον εἶναι μηδενὸς γεύεσθαι. ἐγὼ δ' ὁ τάλας κατὰ τὸν κωμῳδοποιὸν Δίφιλον, κεστρεὺς ἂν εἴην ἕνεκα νηστείας ἄκρας. ἐπιλάθεσθε δὲ καὶ ὑμεῖς τῶν τοῦ ποιητοῦ καλῶν, ὅς ἔφη,

Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἑλέσθαι.

Καὶ ὁ καλὸς δ' Ἀριστοφάνης ἐν Κωκάλῳ ἔφη,

Ἀλλ' ἔστιν ὦ πρέσβυ κομιδῆ μεσημβρία, Ἣν ἤδη καὶ τοὺς νεωτέρους δειπνεῖν χρεών.

Ἐμοί τε πολλῷ ἦν ἄμεινον κατὰ τὸ Παρμενίσκου τῶν κυνικῶν συμπόσιον δειπνεῖν, ἢ ἐνθάδε πάντα, ὥσπερ τοὺς πυρέσσοντας περιφερόμενα ὁρᾶν. γελασάντων δὲ ἡμῶν, ἔφη τις, ἀλλ' ὦ λῷστε ἀνδρῶν μὴ φθονήσῃς ἡμῖν, τὸ Παρμενίσκειον ἐκεῖνο διελθεῖν συμπόσιον, καὶ ὃς μετέωρον αὑτὸν παραναστήσας ἔφη,

Ὄμνυμι δ' ὑμῖν ἄνδρες αὐτὸν τὸν θεόν, Ἐξ οὗ τὸ μεθύειν πᾶσιν ὑμῖν γίνεται, Ἦ μὴν ἑλέσθαι, κρεῖττον ἂν ζῶν τὸν βίον, Ἢ τὴν Σελεύκου τοῦ βασιλέως ὑπεροχὴν Ῥοφεῖν, φακῆν ἔσθ' ἡδὺ μὴ δεδοικότα, Μαλακῶς καθεύδειν ἄθλιον δεδοικότα.

Ἀλλ' ὅγε Παρμενίσκος οὕτως ὑπῆρξατο, Παρμενίσκος Μόλπιδι χαίρειν. πλεονάζων ἐν ταῖς προσφωνήσεσι πρὸς σὲ περὶ τῶν ἐπιφανῶν κλήσεων, ἀγωνιῶ μήποτε εἰς πληθώραν ἐμπεσὼν μεμψιμοιρήσῃς, διὸ καὶ μεταδοῦναί σοι βούλομαι τοῦ παρὰ Κέβητι τῷ Κυζικηνῷ δείπνου, προπιὼν δ' ὑστάτου τὴν ὥραν ἐπάναγε ἐπὶ τὴν εἰκάσιν. Διονυσίων γὰρ ὄντων Ἀθήνησι, παρελήφθην πρὸς αὐτόν, κατέλαβον δὲ κυνικοὺς μὲν ἀνακειμένους ἕξ, σὺν δὲ Κύνουλκον Καρνεῖον τὸν Μεγαρικόν, τοῦ δείπνου δὲ χρονίζοντος, λόγος ἐγένετο, ποῖον τῶν ὑδάτων ἥδιστόν ἐστιν, καὶ τῶν μὲν ἐγκωμιαζόντων, τὸ ἀπὸ τῆς Λέρνης, ἄλλων δέ, τὸ ἀπὸ τῆς Πειρήνης, ὁ Καρνεῖος κατὰ Φιλόξενον εἶπε, τὸ κατὰ χειρῶν, καὶ τῆς τραπέζης παρατεθείσης, [illegible] φακῆν, [illegible] εἶτα πάλιν φακοὶ προσηνέχθησαν ὄξει βεβρεγμένοι. καὶ ὁ Δίξεφις ἀράμενος ἔφη,

Ζεῦ μὴ λάθοι σε τῶνδ' ὃς αἴτιος φακῶν.

Κἄλλος ἐξῆς ἀνεβόησε,

Φακὸς δαίμων, καὶ φακῆ τύχη λάβοι.

Ἐμοὶ δὲ κατὰ τὸν κωμικὸν Δίφιλον, φησὶ δ' οὗτος ἐν [illegible],

Τὸ δειπνάριον ἀστεῖον, γλαφυρὸν ἐν σφόδρα, Φακῆς [illegible] τρύβλιον μέσον μέγα. [illegible] οὐκ ἀηδὲς [illegible] φέρων. Εἰς δ' [illegible] μέγας Ὑπὸ τὴν δυσμὴν οὗτος [illegible] Ὃν πολλὰ ταῖς κίχλαις ἤδη λέγειν.

Γέλωτος οὖν ἐπιγενομένου [illegible] μάλιστα καὶ ἡ κυνάμυια [illegible] Νικίου [illegible] οὐκ [illegible] ἀπὸ τῶν ἀρχαίων ποιητῶν [illegible] Ὁμήρου [illegible] Ἀντισθένους [illegible] Εὐξίθεος ὁ Πυθαγορικός, ὥς φησι Κλέαρχος ὁ Περιπατητικὸς ἐν δευτέρῳ βίων, ἔλεγεν ἐνδεδέσθαι τῷ σώματι καὶ τῷ δεῦρο βίῳ τὰς ἁπάντων ψυχὰς τιμωρίας χάριν, καὶ διείπασθαι τὸν θεὸν ὡς εἰ μὴ μενοῦσιν ἐπὶ τούτοις ἕως ἂν ἑκὼν αὐτοὺς λύσῃ, πλέοσι καὶ μείζοσιν ἐμπεσοῦνται τότε λύμαις. διὸ πάντας εὐλαβουμένους τὴν τῶν κυρίων ἀνάτασιν φοβεῖσθαι τοῦ ζῆν ἑκόντας ἐκβῆναι, μόνον τε τὸν ἐν τῷ γήρᾳ θάνατον ἀσπασίως προσίεσθαι, πεπεισμένους τὴν ἀπόλυσιν τῆς ψυχῆς μετὰ τῆς τῶν κυρίων γίγνεσθαι γνώμης. τούτοις τοῖς δόγμασιν ἡμεῖς πειθόμεθα. ὑμῖν δὲ φθόνος οὐδεὶς [illegible] τὰ ἄλλα [illegible] Θεόπομπος οὖν ἐν πέμπτῳ

πέμπτῳ Φιλιππικῶν φησί, τὸ γὰρ ἐσθίειν πολλὰ καὶ κρέα φαγεῖν, τοὺς μὲν λογισμοὺς ἐξαιρεῖ, καὶ τὰς ψυχὰς ποιεῖται βραδυτέρας· ὀργῆς δὲ καὶ σκληρότητος καὶ πολλῆς σκαιότητος ἐμπίπλησι. καὶ ὁ θαυμάσιος δὲ Ξενοφῶν φησίν, ὡς ἡδὺ μὲν μάζαν καὶ κάρδαμα φαγεῖν πεινῶντι, ἡδὺ δὲ ὕδωρ ἀρυσάμενον ἐκ ποταμοῦ διψῶντα πιεῖν, Σωκράτης δὲ καὶ πολλάκις κατελαμβάνετο διαπεριπατῶν ἑσπέρας βαθείας πρὸ τῆς οἰκίας. καὶ πρὸς τοὺς πυνθανομένους τί τηνικάδε, ἔλεγεν ὄψον συνάγειν πρὸς τὸ δεῖπνον. ἡμῖν δὲ αὐτάρκης μερὶς ἣν ἂν παρ' ὑμῶν λάβωμεν. καὶ οὐ χαλεπαίνομεν ὡς ἔλαττον φερόμενοι. καθάπερ ὁ παρὰ Ἀντικλείδῃ Ἡρακλῆς. φησὶ γὰρ οὗτος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν νόστων, μετὰ τὸ συντελέσαι τοὺς ἄθλους Ἡρακλέα, Εὐρυσθέως θυσίαν τινὰ ἐπιτελοῦντος συμπαρακληθέντα, καὶ τῶν τοῦ Εὐρυσθέως τὰς μερίδας ἑκάστῳ παρατιθέντων, τῷ δ' Ἡρακλεῖ ταπεινοτέραν παραθέντων, ὁ Ἡρακλῆς ἀτιμάζεσθαι ὑπολαβών, ἀπέκτεινε τρεῖς τῶν παίδων, Περιμήδην, Εὐρύβιον, Εὐρύπυλον. οὐ τοιοῦτοι δὲ οὖν τὸν θυμὸν ἡμεῖς, εἰ καὶ πάντα Ἡρακλέους ζηλωταί. στωϊκὸν γὰρ ἡ φακῆ ἐστιν. Ἀρχάγαθός τε ἔφη τὸ γεγραφέναι ῥοφοῦντα Ὀρέστην τὸν νόσου πεπαυμένον φησὶ Σώφιλος ὁ κωμῳδοποιός. στωϊκὸν δὲ δόγμα ἐστὶν ὅτι πάντα εὖ ποιήσει ὁ σοφός, καὶ φακῆν φρονίμως ἀρτύσει. διὸ καὶ Τίμων ὁ Φλιάσιος ἔφη, καὶ Ζηνώνειόν γε φακῆν ἕψειν· ὃς μὴ φρονίμως μεμάθηκεν, ὡς οὐκ ἄλλως δυναμένης ἑψηθῆναι φακῆς, εἰ μὴ κατὰ τὴν Ζηνώνειον ὑφήγησιν. ὅς ἔφη, εἰς δὲ φακῆν ἔμβαλλε δυωδέκατον κορίαννον. καὶ Κράτης δ' ὁ Θηβαῖος ἔλεγε, μὴ πρὸ φακῆς λοπάδ' αὔξων εἰς στάσιν ἄμμε βάλῃς. Χρύσιππός τε ἐν τῷ περὶ τοῦ καλοῦ γνώμας τινὰς ἡμῖν ἐκφέρων, φησί. μήποτ' ἐλαίαν ἔσθ' [illegible] ἔχων χειμῶνος ὥρᾳ, βολβοφακῆν βαβαὶ βαβαί. βολβοφακῆ δ' οἷον ἀμβροσία ψύχους κρυόεντος. ὁ χαρίεις τε Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ ἔφη,

Πτισάνην διδάσκεις αὑτὸν ἕψειν ἢ φακῆν.

καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ,

Ὅστις φακῆν ἥδιστον ὄψων λοιδορεῖς.

Ἐπίχαρμος δ' ἐν Διονύσοις, χύτρα δὲ φακέας ἧψεν. Ἀντιφάνης δ' ὁμοίαις, σὺ δὲ γίνεθ' ἡ φακῆν ἕψειν μ' ἐδίδαξας τῶν ἐπιχωρίων τινάς. Οἶδα δὲ καὶ τὴν Ὀδυσσέως τοῦ φρονιμωτάτου καὶ συνετωτάτου ἀδελφὴν Φακῆν καλουμένην. ἣν ἄλλοι τινὲς Καλλιστὼ ὀνομάζουσιν, ὡς ἱστορεῖ Μνασέας ἐν τρίτῳ Εὐρωπιακῶν φησὶ Λυσίμαχος ἐν τρίτῳ νόστων. ἐπὶ τούτοις γελάσαντες πάνυ ἔκλαμπρον τοῦ Πλουτάρχου, οὐκ ἀνέκαστ' ἴσχυον παρορᾶσθαι τὴν περὶ τῆς φακῆς πολυμαθίαν, ἀλλ' ὑμεῖς γε ἔφη οἱ ἀπὸ τῆς καλῆς Ἀλεξανδρείας ὦ Πλούταρχε σύντροφοί ἐστε τῷ φακίνῳ βρώματι, καὶ πᾶσα ὑμῶν ἡ πόλις πλήρης ἐστὶ φακίνων. ὧν καὶ Σώπατρος ὁ φάκιος παρῳδὸς μέμνηται ἐν δράματι Βακχίδι λέγων οὕτως.

Οὐκ ἂν δυναίμην εἰσορῶν χαλκήλατον Μέγαν κολοσσόν, φάκινον ἄρτον ἐσθίειν.

ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι κατὰ τὸν σὸν Εὐριπίδην γραμματικώτατε, πλὴν δυοῖν μόνον, Δήμητρος ἀκτῆς πώματός θ' ὑδρηχόου.

Ἅπερ πάρεστι, καὶ πέφυχ' ἡμᾶς τρέφειν. Ὧν οὐκ ἀπαρκεῖ πλησμονὴ, τρυφῇ τοι Ἄλλων ἐδεστῶν μηχανὰς θηρεύομεν.

κἀν ἄλλοις δέ φησιν ὁ σκηνικὸς οὗτος φιλόσοφος. ἀρκεῖ μετρία βιοτά μοι σώφρονος τραπέζης. τὸ δ' ἄκαιρον ἅπαν ὑπερβάλλον τε μὴ προσοίμαν. καὶ ὁ Σωκράτης δ' ἔλεγε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρειν καθ' ὅσον οἱ μὲν ζῶσιν ἵν' ἐσθίωσιν, αὐτὸς δὲ ἐσθίοι ἵνα ζῇ. Διογένης τε πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας αὐτῷ ἀποτριβομένῳ ἔλεγεν, εἴθ' ἠδυνάμην καὶ τὴν γαστέρα τρίψας τῆς πείνης καὶ τῆς ἐνδείας παύσασθαι. ὁ δ' Εὐριπίδης ἐν Ἱκέτισι περὶ τοῦ Καπανέως φησί,

Καπανεὺς ὅδ' ἐστίν, ᾧ βίος μὲν ἦν πολύς, Ἥκιστα δ' ὄλβῳ γαῦρος ἦν, φρόνημα δὲ Οὐδέν τι μεῖζον εἶχεν ἢ πένης ἀνήρ. Ψέγων τραπέζαις ὅστις ἐξογκοῖτ' ἄγαν Τἀρκοῦντ' ἐπαινῶν. οὐ γὰρ ἐν γαστρὸς βορᾷ Τὸ χρηστὸν εἶναι, μέτρια δ' ἐξαρκεῖν ἔφη.

Οὐκ ἦν γὰρ τοιοῦτος ὁ Καπανεὺς οἷον ὁ καλὸς Χρύσιππος διαγράφει ἐν τῷ περὶ τῶν μὴ δι' αὐτὰ αἱρετῶν λέγων ὧδε, ἔνιοι τοσοῦτόν τινες ἐκπίπτουσι πρὸς τὸ ἀργύριον, ὥστε ἱστορεῖσθαι πρὸς τῇ τελευτῇ, τινὰ μὲν καταπίοντα οὐκ ὀλίγους χρυσοῦς ἀποθανεῖν, τὸν δὲ ἕτερον ῥαψάμενον εἴς τινα χιτῶνα καὶ ἐνδύντα αὐτὸν ἐπισκῆψαι τοῖς οἰκείοις θάψαι οὕτως, μήτε καύσαντας μήτε θεραπεύσαντας. οὗτοι γὰρ καὶ οἱ τοιοῦτοι μονονουχὶ βοῶντες ἀποθνήσκουσιν.

Ὦ χρυσὲ δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς. Ὡς οὔτε μήτηρ ἡδονὰς τοιάσδ' ἔχει. Οὐ παῖδες ἐν δόμοισιν, οὐ φίλος πατήρ. Οἵας σὺ χοἰ σὲ δώμασιν κεκτημένοι. Εἰ δ' ἡ Κύπρις τοιοῦτον ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ, Οὐ θαῦμ' ἔρωτας μυρίους αὐτὴν ἔχειν.

Τοιαύτη τις ἦν ἡ φιλοχρηματία παρὰ τοῖς τότε. περὶ ἧς Ἀνάχαρσις πυνθανομένου τινὸς πρὸς τί οἱ Ἕλληνες χρῶνται τῷ ἀργυρίῳ, εἶπεν πρὸς τὸ ἀριθμεῖν. Διογένης δ' ἐν τῇ ἑαυτοῦ πολιτείᾳ νόμισμα εἶναι νομοθετεῖ ἀστραγάλους. καλῶς δὲ καὶ ταῦτα ὁ Εὐριπίδης εἴρηκε,

Μὴ πλοῦτον εἴπῃς· οὐχὶ θαυμάζω θεόν, Ὃν χὠ κάκιστος ῥᾳδίως ἐκτήσατο.

Χρύσιππος δ' ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῆς εἰς τὴν περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν πραγματείας, νεανίσκον φησί τινα ἐκ τῆς Ἰωνίας σφόδρα πλούσιον ἐπιδημῆσαι ταῖς Ἀθήναις πορφυρίδα ἠμφιεσμένον ἔχουσαν χρυσᾶ κράσπεδα. πυνθανομένου δέ τινος αὐτοῦ ποδαπός ἐστιν, ἀποκρίνασθαι, ὅτι πλούσιος. μήποτε τοῦ αὐτοῦ μνημονεύει καὶ Ἄλεξις ἐν Θηβαίοις λέγων οὕτως.

Ἔστιν δὲ ποδαπὸς τὸ γένος οὗτος; πλούσιος. Τούτους δὲ πάντες φασὶν εὐγενεστάτους. Πένητας οὐδεὶς δ' εὐπατρίδας οὐδὲ εἷς ὁρᾷ.

ταῦτ' εἰπὼν ὁ Κύνουλκος ἐπεὶ μὴ ἐκροταλίσθη θυμωθείς, ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτοι ἔφη ὦ συμποσίαρχε ὑπὸ λογοδιαρροίας ἐνοχλούμενοι μὴ πεινῶσιν ἢ τὰ περὶ τῆς φακῆς λεχθέντα χλευάζουσιν, ἐν νῷ ἔχοντες τὰ εἰρημένα Φερεκράτει ἐν Κοριαννοῖ,

Φέρε δὴ κατακλινῶ. σὺ δὲ τράπεζαν φέρε, Καὶ κύλικα κἀντραγεῖν ἵν' ἥδιον πίω. Ἰδοὺ κύλιξ σοι καὶ τράπεζα καὶ φακοί. Μή μοι φακοὺς μὰ τὸν

δεῖ οὖν γ' ἥδυσμα·
Ἦν γάρ φάγῃ τίς τοῦ στόματος ὄζει καλόν.

Ἐπεὶ οὖν δὴ ὑμεῖς φυλάττονται οἱ σοφοὶ οὗτοι τοὺς φακοὺς, ἀλλ' ἡμῖν γε δοίησαν δοθῆναι ἄρτον, μεθ' ὧν μηδὲν τῶν πολυτελῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν πολυθρύλητον ἔχεις φακῆν ἢ τὸν καλούμενον κόγχον. γελασάντων δὲ πάντων καὶ μάλιστα ἐπὶ τῷ κόγχῳ μάλιστα ἀπαιδευτοί εἰσι ἔφη ἄνδρες δαιτυμόνες, οὐκ ἀναγινώσκοντες βιβλία. ἃ μόνα παιδεύει τούς γε ἐπιθυμοῦντας τῶν καλῶν, λέγω δὲ τὰ Τίμωνος τοῦ Πυρρωνίου τῶν σίλλων. οὗτος γάρ ἐστιν ὃς καὶ τοῦ κόγχου μνημονεύει ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν σίλλων λέγων οὕτως.

Οὔτε μοι ἐκ Τηΐη μᾶζ' ἀρεσκεῖ οὔτε κάρυκη
Ἡ Λυδῶν, λιτὴ δὲ καὶ αὐσταλέη σὺν κόγχῳ
Ἑλλήνων ἡ πᾶσα περὶ ἀτροφίης ἐφυγοῖζύς.

διαφόρων γ' οὐσῶν καὶ τῶν ἐκ Τηΐων μαζῶν, ὡς καὶ τῶν δὲ ἐρετρίας ὡς Σώπατρος ἐν Βακχίδος μνηστῆρσι. φησὶ γάρ

Ἐρέτριαν ὡρμήθημεν εἰς λευκάλφιτον.

καὶ τῶν Λυδίων καρυκκῶν, προκρίνει ἀμφοτέρων ὁ Τίμων τὸν κόγχον. πρὸς ταῦτα ὁ καλὸς ἡμῶν ἐπιστάτωρ Λαρήνσιος καὶ αὐτὸς ἔφη. ὦ ἄνδρες κύνες οἱ κατὰ τὴν Στράττιδος τοῦ κωμῳδοποιοῦ Ἰοκάστην ἥτις ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Φοινίσσαις φησί

Παραινέσαι σφῷν τι βούλομαι σοφόν.
Ὅταν φακῆν ἕψητε μὴ 'πιχεῖν μύρον.

καὶ ὁ Σώπατρος δὲ οὕτω νῦν μέμνηται ἐν Νεκυίᾳ μνημονεύει οὕτως.

Ἰθακος Ὀδυσσεὺς δ' ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον
Παρέστι θάρσει θυμέ.

Κλέαρχος δὲ ὁ ἀπὸ τοῦ περιπάτου ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν, ὡς παροιμίαν ἀναγράφει τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον. ἧς μέμνηται καὶ ὁ ἐμὸς προπάτωρ Οὐάρρων, ὁ Μενίππειος ἐπικαλούμενος. καὶ οἱ πολλοὶ τῶν γραμματικῶν τῶν Ῥωμαϊκῶν, οὐχ ὁ μελήσαντες πολλοῖς Ἑλληνικοῖς ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσιν, οὐκ ἴσασιν ὅθεν ἔλαβεν ὁ Οὐάρρων τὸ ἰαμβεῖον. σὺ δέ μοι δοκεῖς ὦ Κύνουλκε τούτῳ τι χαίρειν τῷ ὀνόματι, οὐ λέγων ὃ ἐκ γενετῆς σε ἡ μήτηρ κέκληκεν κατὰ τὸν σὸν Τίμωνα εἶναί μοι καλός τε μέγας τε οὐκ ἐπιστάμενος ὅτι κόγχος παρ' ὁποτέρῳ μνήμης τετύχηκεν Ἐπιχάρμῳ ἐν τῇ Ἑορτᾷ καὶ νάσοις. Ἀντιφάνει τε τῷ κωμικῷ. ὃς ὑποκοριστικώτερον αὐτὸν ὠνόμασεν ἐν Γάμῳ οὕτως.

Κογχίον τε μικρὸν ἀλλάντος τε προστετμημένον.

Ἑξῆς ἀφ' ὧν ἀπολύσας τὸν λόγον ὁ μάγνος, ὁ μὲν πάντα ἄριστος ἔφη Λαρήνσιος ὀξέως καὶ καλῶς ἀπήντησεν τῷ γάστριδι κυνὶ περὶ τοῦ κόγχου. ἐγὼ δὲ κατὰ τοὺς τοῦ παμφίλου Σωπάτρου Γαλάτας παρ' οἷς ἔθος ἐστὶν ἡνίκ' ἂν προτέρημά τι ἐν τοῖς πολέμοις λάβωσι θύειν τοῖς θεοῖς.

Τοὺς αἰχμαλώτους, Γαλάτας μιμούμενος. | Κἀγὼ, κατακαύσειν ηὐξάμην τοῖς δαίμοσι
Διαλεκτικοὺς τρεῖς τῶν παρεγγεγραμμένων | Καὶ μὴν φιλοσοφεῖν φιλολογεῖν τ' ἀκηκοὼς
Ὑμᾶς ἐπιμελῶς καρτερεῖν θ' αἱρουμένους | Τὴν πεῖραν ὑγιῆ λήψομαι τῶν δογμάτων
Πρῶτος. τὸν καπνίζων εἴτ' ἐὰν ὀπτωμένων | Εἴδω τιν' ὑμῶν συσπάσαντα τὸ σκέλος
Ζηνωνικῷ παραδοθήσεθ' οὗτος κυρίῳ. | Ἐπ' ἐξαγωγῇ τὴν φρόνησιν ἀγνοῶν

Μετὰ παρρησίας γὰρ ἐρῶ πρὸς αὐτοὺς, εἰ αὐτάρκειαν ἀσπάζῃ φιλόσοφε τί οὐ τοὺς Πυθαγορικοὺς ἐκείνους ζηλοῖς περὶ ὧν φησὶν Ἀντιφάνης μὲν ἐν Μνήμασι τάδε.

Τῶν Πυθαγορικῶν δὲ τυχὸν ἄθλιοί τινες
Ἐν τῇ χαράδρᾳ τρώγοντ' ἄλιμμα καὶ κακὰ τοιαῦτα συλλέγοντες.

Κἂν τῷ Κυρίῳ Κωρύκῳ δ' ἐπιγραφομένῳ φησί.

Πρῶτον μὲν ὥσπερ Πυθαγορίζων ἐσθίει.
Ἔμψυχον οὐδέν. τῆς δὲ πλείστης τοῦ ὀβολοῦ
Μάζης μελαγχρῆ μερίδα λαμβάνων λέπει,

Ἄλεξις δ' ἐν Ταραντίνοις.

Οἱ Πυθαγορίζοντες γὰρ, ὡς ἀκούομεν
Οὔτ' ὄψον ἐσθίουσιν οὔτ' ἄλλ' οὐδὲ ἓν
Ἔμψυχον. οἶνον τ' οὐχὶ πίνουσι μόνοι.

Ἐπιχαρίδης μὲν τοὺς κύνας κατεσθίει. τῶν Πυθαγορείων εἷς ἀποκτείνας γ' οὐ νοῦ οὐκ ἔτι γὰρ ἔστ' ἔμψυχον. προελθὼν δὲ φησί.

Πυθαγορισμοὶ καὶ λόγοι. | Λεπτοί. διεσμιλευμέναι τε φροντίδες
Τρέφουσ' ἐκείνους ταδὶ καθ' ἡμέραν τάδε | Ἄρτος καθαρὸς εἷς ἑκατέρῳ. ποτήριον,
Ὕδατος τοσαῦτα ταῦτα δεσμωτηρίου | Λέγεις δίαιταν πάντες οὗτοι γ' οἱ σοφοὶ
Δίαιταν καὶ τοιαῦτα κακοπαθοῦσί που. | Τρυφῶσιν ἕτεροι πρὸς ἑτέρους ἆρ' οἶσθ' ὅτι
Μελανιππίδης ἑταῖρος ἐστὶ καὶ Φάων. | Καὶ Φυρόμαχος καὶ Φανὸς. οἳ δι' ἡμερῶν

Δειπνοῦσι πέμπτης ἀλφίτων κοτύλην μίαν. καὶ ἐν Πυθαγοριζούσῃ.

Ἡ δ' ἑστίασις, ἰσχάδες καὶ στέμφυλα
Καὶ τυρὸς ἔσται. ταῦτα γ' θύειν νόμος
Τοῖς Πυθαγορείοις. νὴ Δί' ἱερεῖον μὲν οὖν
Ὁ ποιοῦν κάλλιστον ὦ βέλτιστ' ἔχει.

Καὶ μετ' ὀλίγα.

Ἔδει δ' ὑπομεῖναι μικρὸν, ἀσιτίαν. ῥύπον
Ῥῖγος. σιωπήν. στυγνότητ'. ἀλουσίαν

Τούτων δ' ὑμεῖς ὦ φιλόσοφοι οὐδὲν ἀσκεῖτε. ἀλλὰ καὶ τὸ πάντων χαλεπώτερον λαλεῖτε περὶ ὧν οὐκ οἴδατε. καὶ ὡς κοσμίως ἐσθίοντες ποιεῖτε τὴν ἔνθεσιν κατὰ τὸν ἥδιστον Ἀντιφάνην. οὗτος γὰρ ἐν Ἀπαντῶσι, λέγει κοσμίως ποιῶν τὴν ἔνθεσιν.

Μικρὰν μὲν ἐκ τοῦ πρόσθεν. μεστὴν δ' ἐν βάθει
Τὴν χεῖρα καθάπερ αἱ γυναῖκες καταφάγετε πάμπολλα καὶ τάχιστα.

ἐξὸν κατὰ τὸν αὐτὸν ποιητὴν, ἐν Θαμβυκίωνι λέγοντα δραχμῆς ὠνήσασθαι τὰς προσφόρους ἡμῖν βολβὰς. σκόροδα. τυρόν. κρόμμυα. κάππαριν. πάντα ταῦτ' ἐστὶ δραχμῆς. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Πυθαγορισταῖς.

Τί πρὸς θεῶν οἰόμεσθα τοὺς πάλαι ποτὲ | Πυθαγοριστὰς γενομένους ὄντως ῥυπᾶν
Ἑκόντας, ἢ φορεῖν τρίβωνας ἡδέως, | Οὐκ ἔστι τούτων οὐδὲν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
Ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔχοντες οὐδὲ ἓν, | Τῆς εὐτελείας πρόφασιν εὑρόντες καλὴν
Ὅρους ἔπηξαν τοῖς πένησι χρησίμους; | Ἐπεὶ παράθες αὐτοῖς ἰχθὺς, ἢ κρέας,
Κἂν μὴ κατεσθίωσι καὶ τοὺς δακτύλους, | Ἐθέλω κρέμασθαι δεκάκις.

Οὐκ ἄκαιρον δ' ἐστὶ μνημονεῦσαι καὶ τῶν εἰς ὑμᾶς ποιηθέντων ἐπιγραμμάτων, ὅπερ παρέθετο ὁ φίλος Ἡγήσανδρος ἐν ἕκτῳ ὑπομνημάτων,

Ὀφρυανασπασίδαι ῥινοσκηπτοπωγωνιοι. Σακκογενειοτροφοι, καὶ λοπαδαρπαγίδαι Εἱματανωπερίβαλλοι ἀνηλιποκαιβλεπέλαιοι, νυκτιλαθραιοφάγοι, νυκτιπάται περίλαγνοι, μειρακιεξαπάται, καὶ συλλαβοπευσιλαβηταί; δοξοματαιόσοφοι, ζητάρετησιάδαι.

Ἀρχέστρατός τε ὁ γλωρὸς ἐν τῇ γαστρολογίᾳ, ἣν μόνην ὑμεῖς ῥαψῳδίαν οἱ σοφοὶ ἀσπάζεσθε, μόνον ὑμεῖς πυθαγορίζοντες τὸ σιωπᾶν. δι' ἀκαθείαν λόγων ὑμεῖς ποιοῦντες, ἔτι τε τοῦ σφοδρίου τοῦ κυνικοῦ τέχνην ἐρωτικὴν, καὶ τὰς Πρωταγορίδου ἀκροάσεις ἐρωτικὰς, Περσαίου τε τοῦ καλοῦ φιλοσόφου συμποτικοὺς διαλόγους, συντεθέντας ἐκ τῶν Στίλπωνος, καὶ Ζήνωνος ἀπομνημονευμάτων, ἐν οἷς ζητεῖ ὅπως ἂν μὴ κατακοιμηθῶσιν οἱ συμπόται, καὶ πῶς ταῖς ἐπιχύσεσι χρηστέον, πηνίκα τε εἰσακτέον τοὺς ὡραίους, καὶ τὰς ὡραίας εἰς τὸ συμπόσιον, καὶ πότε αὐτοὺς προσδεκτέον ὡραιζομένους, καὶ πότε παραπεμπτέον ὡς ὑπερορῶντας, καὶ περὶ προσοψημάτων, καὶ περὶ ἄρτων, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὅσα τε περιεργότερον περὶ φιλημάτων εἴρηκεν ὁ Σωφρονίσκου φιλόσοφος, ὃς περὶ ταῦτα τὴν διάνοιαν ἀεὶ στρέφων, πιστευθεὶς ὥς φησιν Ἕρμιππος ὑπ' Ἀντιγόνου τὸν Ἀκροκόρινθον, κωθωνιζόμενος ἐξέπεσε καὶ αὐτῆς τῆς Κορίνθου καταστρατηγηθεὶς ὑπὸ Σικυωνίου Ἀράτου, ὁ πρότερον ἐν τοῖς διαλόγοις πρὸς Ζήνωνα διαμιλλώμενος, ὡς ὁ σοφὸς πάντως ἂν εἴη, καὶ στρατηγὸς ἀγαθὸς, μόνον ὑμεῖς διὰ τῶν ἔργων διαβεβαιωσάμενος ὁ καλὸς τοῦ Ζήνωνος οἰκέτης, χαριέντως γὰρ ἔφη Βίων ὁ Βορυσθενίτης θεασάμενος αὐτοῦ χαλκῆν εἰκόνα, ἐφ' ἧς ἐπιγέγραπτο, Περσαῖον Ζήνωνος κιτιέα, πεπλανῆσθαι εἶπε τὸν ἐπιγράψαντα. δεῖν γὰρ οὕτως ἔχειν Περσαῖον Ζήνωνος οἰκετιέα, ἦν γὰρ οὗτος οἰκέτης γεγονὼς τοῦ Ζήνωνος, ὡς Νικίας ὁ Νικαεὺς ἱστορεῖ ἐν τῇ περὶ τῶν φιλοσόφων ἱστορίᾳ, καὶ Σωτίων ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν ταῖς διαδοχαῖς. δύο δὲ συγγράμμασι τοῦ Περσαίου ἀπηντήκαμεν τῆς σοφῆς ταύτης πραγματείας, τοιοῦτον ἔχουσι τὸ ἐπίγραμμα, συμποτικῶν διαλόγων. Κτησίβιος δ' ὁ Χαλκιδεὺς ὁ Μενεδήμου γνώριμος, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τοῖς βίοις, ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος τί περιγέγονεν ἐκ φιλοσοφίας αὐτῷ, ἔφη. ἀσυμβόλως δειπνεῖν, διὸ καὶ ὁ Τίμων πού πρὸς αὐτὸν ἔφη.

Δειπνομανὲς νεκροῦ ὄμματ' ἔχων κραδίην δ' ἀκύλιστον.

Ἦν δ' εὔστοχος ὁ Κτησίβιος, καὶ χαρίεις περὶ τὸ γελοῖον, διὸ καὶ πάντες αὐτὸν ἐπὶ τὰ συμπόσια παρεκάλουν οὐχ ὥσπερ σὺ Κυνικέ, ὁ μηδέποτε ταῖς χάρισιν, ἀλλ' οὐδὲ ταῖς μούσαις θύσας. φυγοῦσα γ' ἐῶσι, καὶ τοὺς σοὶ παραπλησίους ἡ ἀρετὴ, ἡ δονῇ παρακάθηται ὥς φησι Μνασάλκης ὁ Σικυώνιος ἐν ἐπιγράμμασιν.

Ἁ δ' ἐγὼ ἁ τλάμων ἀρετὰ παρὰ τῇδε κάθημαι | Ἡδονῇ αἰσχίστως κειραμένη πλοκάμους,
Θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβολημένα εἴπερ ἅπασιν, | Ἁ κακόφρων τέρψις κρείσσων ἐμοῦ κέκριται.
Βάτων δ' ὁ κωμικὸς ἐν ἀνδροφόνῳ φησὶ, | Τῶν φιλοσόφων τοὺς σώφρονας ἐν ταυθοῖ καλῶ,
Τοὺς ἀγαθὸν αὑτοῖς οὐ διδόντας οὐδὲ ἕν, | Τοὺς τὴν φρόνιμον ζητοῦντας ἐν τοῖς περιπάτοις,
Καὶ ταῖς διατριβαῖς ὥσπερ ἀποδεδρακότα, | Ἄνθρωπ' ἀλάστωρ διατί συμβολὰς ἔχων
Νήφεις, τί τηλικοῦτον ἀδικεῖς τοὺς θεοὺς; | Τί τἀργύριον ἄνθρωπε τιμιώτερον
Σαυτοῦ τέθεικας, ἢ πέφυκε τῇ φύσει, | Ἄλυσιτελὴς εἶ τῇ πόλει πίνων ὕδωρ.
Τὸν γὰρ γεωργὸν, καὶ τὸν ἔμπορον κακοῖς, | Ἐγὼ δὲ τοὺς προσιόντας μεθύων, καλὰς ποῶ,
Ἔπειθ' ἕωθεν περιάγεις τὴν λήκυθον | Καταμανθάνων τοὔλαιον, ὥστε περιφέρειν,
Ὡρολόγιον δόξει τις οὐχὶ λήκυθον. |

Ἀρχέστρατος δὲ ὦ Κύνουλκε ὃν ἀντὶ τοῦ Ὁμήρου προσκυνεῖς διὰ τὴν γαστέρα, ἧς οὐ λαμυρώτερον οὐδὲν ὁ Τίμων σου περὶ τοῦ κυνὸς τοῦ θαλαττίου ἱστορῶν, γράφει καὶ ταῦτα.

Ἀλλ' οὐ πολλοὶ ἴσασι βροτῶν, τόδε θεῖον ἔδεσμα, | Οὐδ' ἐσθίειν ἐθέλουσ' ὅσσοι κέπφου τελέθουσι
Ψυχὴν κέκτηνται θνητῶν, εἰσὶν δ' ἀπόπληκτοι, | Ὡς ἀνθρωποφάγου τοῦ θηρίου ὄντος, ἅπας δὲ
Ἰχθὺς σάρκα φιλεῖ βροτέην ἄνπερ περικύρσῃ, | Ὥστε πρέπει καθαρῶς ὁπόσοι τάδε μωρολογοῦσι,
Τοῖς λαχάνοις προσιέναι, καὶ πρὸς Διόδωρον ἰόντας | Τὸν σοφὸν, ἐγκρατέως μετ' ἐκείνου πυθαγορίζειν.

Ἦν δ' ὁ Διόδωρος οὗτος τὸ μὲν γένος Ἀσπένδιος, πυθαγορικὸς δὲ δόξας εἶναι ὑμῶν τῶν κυνικῶν τρόπον ἔζη, κομῶν, καὶ ῥυπῶν, καὶ ἀνυποδητῶν, ὅθεν καὶ πυθαγορικὸν τὸ τῆς κόμης ἔδοξαν εἶναί τινες ἀπὸ τοῦ Διοδώρου προαχθέν, ὥς φησιν Ἕρμιππος. Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν, περὶ αὐτοῦ γράφει οὕτως, Διοδώρου τοῦ τὸ γένος Ἀσπενδίου τὴν ἐξηλλαγμένην εἰσαγαγόντος κατασκευὴν, καὶ τοῖς πυθαγορείοις πεπλησιακέναι προσποιηθέντος, πρὸς ὃν ἐπιστέλλων ὁ Στρατόνικος ἐκέλευσε τὸν ἀπαίροντα τῷ ἐρωτᾶν ἀπαγγέλλειν τῷ περὶ θηροπέπλου μανίας ὕβρεώς τε πλέα, στάσιμον στοὰν ἔχει τὸ Πυθαγόρου πλῆθος. Σωσικράτης δ' ἐν τρίτῳ φιλοσόφων διαδοχῆς, βαθεῖ πώγωνι χρήσασθαι τὸν Διόδωρον ἱστορεῖ, καὶ τρίβωνα ἀναλαβεῖν κόμην τε φορῆσαι, καὶ κατά τινα τῦφον τὴν ἐπιτήδευσιν ταύτην προσαγαγόντα, τῶν πρὸ αὐτοῦ Πυθαγορικῶν, λαμπρᾷ τε ἐσθῆτι ἀμφιεννυμένων, καὶ λουτροῖς, καὶ ἀλείμμασι, κουρᾷ τε τῇ συνήθει χρωμένων. εἰ δ' ὑμεῖς ὄντως ὦ φιλόσοφοι τὴν αὐτάρκειαν ἀσπάζεσθε, καὶ τὰ τῶν δείπνων εὐτελῆ, τί ἐνταῦθα παραγίνεσθε μὴ δὲ κληθέντες, ἢ ὡς εἰς ἀσώτιον μαγειρικὰ σκεύη καταλέγειν μαθησόμενοι, ἢ ὡς τὸν Ἀθηνογένους κεφαλίωνα ἀποστοματιοῦντες. κατὰ γὰρ τὸν Σοφοκλέους Κηδαλίωνα ἐστὲ μαστιγίαι, κέντρωνες, ἀλλοτριοφάγοι. ὅτι δ' ὑμεῖς οἱ φιλόσοφοι περὶ τὰ δεῖπνα ἀεὶ τὴν νοῦν ἔχετε, δέον ὑμᾶς ἐπιφαίνειν τί αἰτοῦσι,

Handwritten marginalia, left page: Silli libri timonis pyrrhonij; Sopater; Stratis; Sopater; φακῇ; τῷ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον; Clearch⁹; Varro menippius cognominatus; Contra gramaticos latinos q̃ no legerunt poetas grecos & historicos; Epicharm; Epicharm; Antiphans; Antiphans; Antiphans; Alexis; Pythagorici a vino abstinebant; Epicharides; Epicharids; Epicharids; Antiphans; Aristoph

Handwritten marginalia, right page: Hegesander; Archestratus; Perseus; Sphodrias; Protagorids; Stilpo; Zeno; Socrates; Hermipp⁹; Antigonus; Aratus; Perseus; Bio borysthenites; Nicias niceus; Sotio; Ctesibius; Menedem⁹; Antigonus carystius; Mnasalces; Bato comicus; Archestratus; Timo; Diodorus; Pythagorici comam alebant; Hermipp; Timeus; Stratonicus; Sosicrates; Asotius; Athenogens; Cephalio

ἢ ἐπιθῇ τι τῶν κωμικῶν βρωμάτων, οὔτε γὰρ χαριτογλωττεῖν ὑμᾶς θέμις, δῆλον δ' ὧν καὶ Ἄλεξις ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Λίνῳ ἱστορεῖ, ὑποτίθεται δὲ τὸν Ἡρακλέα παρὰ τῷ Λίνῳ παιδευόμενον, καὶ κελευσθέντα ἀπὸ βιβλίων πολλῶν παρακειμένων λαβόντα ἐντυχεῖν, ἐκεῖνος δ' ὀψαρτυτικὸν λαβὼν βιβλίον ἐν χεροῖν, περισπουδάστως ἐκράτει. λέγει δὲ οὕτως ὁ Λίνος, Βιβλίον

ἐντεῦθεν ὅ τι βούλει, προσελθὼν γὰρ λαβέ, ἔπειτ' ἀναγνώσει πάνυ γε διασκοπῶν
ἀπὸ τῶν ἐπιγραμμάτων ἀτρέμα τε, καὶ σχολῇ. Ὀρφεὺς ἔνεστιν, Ἡσίοδος, τραγῳδία,
Χοιρίλος, Ὅμηρος, Ἐπίχαρμος, συγγράμματα παντοδαπά. δηλώσεις γὰρ οὕτω τὴν φύσιν
ἐπὶ τί μάλισθ' ὥρμησε. τουτὶ λαμβάνω, δεῖξον τί ἐστι πρῶτον. ὀψαρτυσία
ὥς φησι τοὐπίγραμμα. φιλόσοφός τις εἶ, εὔδηλον ὃς παρεὶς τοσαῦτα γράμματα
Σίμου τέχνην ἔλαβες. ὁ Σῖμος δ' ἐστὶ τίς μάλ' εὐφυὴς ἄνθρωπος ἐπὶ τραγῳδίαν
ὥρμηκε νῦν. καὶ τῶν μὲν ὑποκριτῶν πολὺ κράτιστός ἐστιν ὀψοποιὸς ὡς δοκεῖ
τοῖς χρωμένοις. τῶν δ' ὀψοποιῶν ὑποκριτής βούλιμός ἐσθ' ἄνθρωπος. ὅ, τι βούλει λέγε.
πεινῶ γὰρ εὖ τοῦτ' ἴσθι.

Ταῦτα τοῦ Μάγνου ἑξῆς καταδραμόντος ἀποβλέψας ὁ Κύνουλκος εἰς τὸν παρόντα τῶν φιλοσόφων, ἔφη. Εἶδες τὴν Θυσίαν Ἄλμην, οἷ' ἄττα βαύζει; ὡς δὲ καὶ ταχέως ἀπτίσατο καὶ παραχρῆμα. Οὐ μέντοι παρακωφὸν ὁ τυφλὸς ἔοικε λαλῆσαι. ὡς ὁ Κρατῖνος ἐν τοῖς Ἀρχιλόχοις ἔφη. ἐπιλανθανόμενος γὰρ ἐνδοῖς ποιεῖται διηγήσεις τῶν καλῶν ἰάμβων αὐτοῦ τοὺς ἐπιλέξας ὑπὸ τῆς ἐμφύτου γαστριμαργίας καὶ ἡδυλογίας κολαρους ἀναγινώσκει καὶ μέλη παραυλα καὶ ἀκρότητα κύμβαλα, καὶ μετὰ τὰς καλὰς ταύτας ἀμουσολογίας περιέρχεται, τὰς οἰκίας ἐξετάζων ὅπου δεῖπνα λαμπρὰ παρασκευάζεται, ὑπὲρ τὸν Ἀθηναῖον Χαιρεφῶντα ἐκεῖνον. περὶ οὗ φησιν Ἄλεξις ἐν Φυγάδι.

ἀεὶ γ' ὁ Χαιρεφῶν τιν' εὑρίσκει τέχνην καὶ νῦν πορίζεταί γε δεῖπν' ἀσύμβολα,
ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ κέραμος μισθώσιμος ὁ τοῖς μαγείροις, εὐθέως ἐξ ἑωθινοῦ
ἕστηκεν ἐλθὼν κἂν ἴδῃ μισθούμενον εἰς ἑστίασιν, τοῦ μαγείρου πυθόμενος,
τὸν ἑστιῶντα, τῆς θύρας χασμωμένης ἂν ἐπιλάβηται, πρῶτος εἰσελήλυθεν.

Οὐκ ὀκνεῖ δ' ἀνὴρ οὗτος καθάπερ καὶ ὁ καλὸς Μάγνος καὶ ὑπερορίους ἀποδημίας ποιεῖσθαι τῆς γαστρὸς χάριν, ὡς αὐτὸς Ἄλεξις εἴρηκεν ἐν Συναποθνήσκουσιν. Ἐπὶ δεῖπνον εἰς Κόρινθον ἐλθὼν Χαιρεφῶν ἄκλητος. ἤδη γὰρ πέτεται διαπόντιος. οὕτω τἀλλότρια δειπνεῖν ἐστι γλυκύ. Καὶ Θεόπομπος δ' ἐν Ὀδυσσεῖ ἔφη. Εὐριπίδου τ' ἄριστον οὐ κακῶς ἔχον τἀλλότρια δειπνεῖν τὸν καλῶς εὐδαίμονα. Γελασάντων οὖν πάντων ἐπὶ τούτοις, ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, πόθεν δὲ καὶ ἡδυλογία τοῖς ἡδονικοῖς τούτοις ἁμαρτολόγοις. πρὸς ὃν ὁ Κύνουλκος. ἀλλ' ὦ χοιρίον εὐάρτητον Φρύνιχος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ Ἐφιάλτῃ μνημονεύει τοῦ ἡδυλόγου διὰ τούτων. Ἔστι δ' αὐτούς γε φυλάττεσθαι πάνυ νῦν, χαλεπώτατον ἔργον. Ἔχουσι γάρ τι κέντρον ἐν τοῖς δακτύλοις Μισάνθρωπον ἄνθος ἥβης. εἶθ' ἡδυλογοῦσιν ἅπασιν Ἀεὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν περιιόντες ἐπὶ τοῖς βάθροις ὅταν ὦσιν Ἐκεῖ τούτοις οἷς ἡδυλογοῦσι, μεγάλας ἀμυχὰς Καταμύξαντες καὶ συγκρύψαντες ἅπαντα γελῶσι. Τὸ δὲ χαριτογλωττεῖν Αἰσχύλος εἴρηκεν ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ. Γνώσει τάδ' ὡς ἔτυμά γ' οὐδὲ γ' μάτην Χαριτογλωττεῖν ἔνι μοι. Πάλιν τε εἰπόντος τοῦ Οὐλπιανοῦ τίνα δ' ἐστὶν ἄσωτοι φίλοι τὰ μαγειρικὰ σκεύη, τούτων γὰρ μνημονεύουσιν ἐν τοῖς ἀρχαικοῖς δείπνοις μνήμης ἠξιωμένων. καὶ τὸ ἄσωτον ποῦ κεῖται. ἀσώτους μὲν γὰρ οἶδα διαβοήτους. σὰ μὲν οὐ μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Κνιδίᾳ. Διόδωρος οὑπίτριπτος ἐν ἔτεσιν δύο Σφαῖραν ἀπέδειξε τὴν πατρῴαν οὐσίαν Οὕτως ἰταμῶς ἅπαντα κατεμασήσατο. Ἐν δὲ Φαίδρῳ φησίν Σχολῇ γ' ἂν τὸν ἥλιον σχολῇ λέγεις Ἐπιχαρίδης ὁ μικρὸς ἐν πέντ' ἡμέραις Σφαῖραν ἐποίησεν τὴν πατρῴαν οὐσίαν Οὕτως συνεστρόγγυλεν ἰταμῶς καὶ ταχύ. Καὶ Κτήσιππος δ' ὁ Χαβρίου υἱὸς εἰς τοσοῦτον ἦλθεν ἀσωτίας, ὡς καὶ τοῦ μνήματος τοῦ πατρὸς εἰς ὃ Ἀθηναῖοι χιλίας ἀνήλωσαν δραχμὰς τοὺς λίθους πωλῆσαι εἰς τὰς ἡδυπαθείας. Δίφιλος γοῦν ἐν τοῖς Ἐναγίζουσι φησίν,

Εἰ μὴ συνήθης Φαιδίμῳ τ' ἐτύγχανεν ὁ Χαβρίου Κτήσιππος, εἰσηγησάμην
Νόμον τιν' οὐκ ἄχρηστον ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. ὥστ' ἐπιτελεσθῆναι ποτ' αὐτῷ τοῦ πατρὸς
Τὸ μνῆμα κατ' ἐνιαυτὸν ἐκ λίθου ἁμαξιαῖον καὶ σφόδρ' εὐτελὲς λέγω.
Τιμοκλῆς δ' ἐν Δημοσατύροις φησίν. οὐδ' ὁ Χαβρίου Κτήσιππος ἔτι τρὶς κείρεται
Ἐν ταῖς γυναιξὶν λαμπρὸς οὐκ ἐν ἀνδράσιν. Καὶ Μένανδρος δ' ἐν Ὀργῇ περὶ αὐτοῦ τάδε λέγει
Καί τοι νέος ποτ' ἐγενόμην κἀγὼ γύναι. ἀλλ' οὐκ ἐλούμην πεντάκις τῆς ἡμέρας
Τότ' ἀλλὰ νῦν, οὐδὲ χλανίδ' εἶχον ἀλλὰ νῦν. οὐδὲ μύρον εἶχον ἀλλὰ νῦν καὶ βάψομαι
Καὶ παρατιλοῦμαι νὴ Δία, καὶ γενήσομαι Κτήσιππος οὐκ ἄνθρωπος ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ
Κᾆθ' ὡς ἐκεῖνος κατέδομαι καὶ τοὺς λίθους ἁπαξάπαντας. οὐ γὰρ οὖν τὴν γῆν μόνην.

Τάχ' οὖν διὰ τὴν πολλὴν ταύτην ἀσωτίαν, καὶ κιναιδείαν τοὔνομα αὐτοῦ παρέλιπε Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ ἀτελειῶν. χρὴ δὲ τοὺς πατρῷα κατεδηδοκότας κατὰ τὸν Μενάνδρου Ναύκληρον οὕτως κολάζεσθαι. φη-

Ὦ φιλτάτη γῆ μῆτερ, ὡς σεμνὸν σφόδρ' εἶ τοῖς νοῦν ἔχουσι κτῆμα πολλοῦ τ' ἄξιον

(σὶν,

Ὡς δῆτ' ἐχρῆν, εἴ τις πατρῴαν παραλαβὼν γῆν καταφάγοι, πλεῖν τοῦτον ἤδη διὰ τέλους.
Καὶ μὴ δ' ἐπιβαίνειν γῆς, ἵν' οὕτως ᾔσθετο οἷον παραλαβὼν ἀγαθὸν οὐκ ἐφείσατο.

Πυθοδήλου δέ τινος ἀσώτου μνημονεύει Ἀξιόνικος ἐν Τυρρηνῷ οὕτως.

Ὁ Πυθόδηλος οὗτος ὁ Ἰσοβαλλίων. προσέρχεται ἐπικαλούμενος ἀσωτότατος
Μεθύουσά τ' ἐξόπισθεν ἡ σοφωτάτη ἀποτυμπανισκὰς κατὰ πόδας πορεύεται.
Πολυεύκτου δ' Ἀναξανδρίδης ἐν Τηρεῖ κωμῳδῶν. Ὄρνις κεκλήσῃ φησί. διατί πρὸς τῆς ἑστίας
πότερον κατέφαγες τὴν πατρῴαν οὐσίαν. ὥσπερ Πολύευκτος ὁ καλός; οὐ δῆτ' ἀλλ' ὅτι
ἄρρην ὑπὸ θηλειῶν κατεκόπης.

Θεόπομπος δ' ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν, ἀφ' ἧς τινὲς τὸ τελευταῖον μέρος χωρίσαντες ἐν ᾧ ἐστι τὰ περὶ τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν, Εὔβουλόν φησι τὸν δημαγωγὸν ἄσωτον γενέσθαι. τῇ λέξει δὲ ταύτῃ ἐχρήσατο. καὶ τοσοῦτον ἀσωτίᾳ καὶ πλεονεξίᾳ διενήνοχε τοῦ δήμου τοῦ Ταραντίνων, ὅσον ὁ μὲν περὶ τὰς ἑστιάσεις εἶχε μόνον ἀκρατῶς, ὁ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τὰς προσόδους καταμισθοφορῶν διατετέλεκε. Καλλίστρατος δέ φησιν ὁ Καλλικράτους δημαγωγὸς καὶ αὐτὸς, πρὸς μὲν τὰς ἡδονὰς ἦν ἀκρατής. τῶν δὲ πολιτικῶν πραγμάτων ἦν ἐπιμελής. περὶ δὲ τῶν Ταραντίνων ἱστορῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ πεντακοστῇ τῶν ἱστοριῶν γράφει οὕτως. ἡ πόλις ἡ τῶν Ταραντίνων σχεδὸν καθ' ἕκαστον μῆνα βουθυτεῖ, καὶ δημοσίᾳ ἑστιάσεις ποιεῖται. τὸ δὲ τῶν ἰδιωτῶν πλῆθος ἀεὶ περὶ συνουσίας καὶ πότους ἐστί. λέγουσι δὲ καί τινα τοιοῦτον λόγον οἱ Ταραντῖνοι, τοὺς μὲν ἄλλους ἀνθρώπους διὰ τὸ φιλοπονεῖσθαι καὶ περὶ τὰς ἐργασίας διατρίβειν παρασκευάζεσθαι ζῆν. αὐτοὺς δὲ διὰ τὰς συνουσίας, καὶ τὰς ἡδονὰς οὐ μέλλειν ἀλλ' ἤδη βιῶναι. περὶ δὲ τῆς ἀσωτίας καὶ τοῦ βίου Φιλίππου καὶ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν ὁ Θεόπομπος, τάδε γράφει. Φίλιππος ἐπεὶ ἐγκρατὴς πολλῶν ἐγένετο χρημάτων, οὐκ ἀνάλωσεν αὐτὰ ταχέως, ἀλλ' ἐξέβαλε καὶ ἔρριψε. πάντων ἀνθρώπων κάκιστος ὢν οἰκονόμος. οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ αὐτόν. ἁπλῶς γὰρ οὐδεὶς αὐτῶν ἠπίστατο ζῆν ὀρθῶς οὐδὲ σωφρόνως οἰκεῖν οἰκίαν. τοῦ δ' αὐτὸς αἴτιος ἦν ἄπληστος καὶ πολυτελὴς ὤν. προχείρως ἅπαντα ποιῶν, καὶ κτώμενος καὶ διδούς. στρατιώτης γὰρ ὢν καὶ λογίζεσθαι τὰ προσιόντα καὶ τἀναλισκόμενα δι' ἀσχολίαν οὐκ ἠδύνατο. ἔπειτα δ' οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ ἐκ πολλῶν τόπων ἦσαν συνερρυηκότες. οἱ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς τῆς χώρας, οἱ δ' ἐκ Θετταλίας, οἱ δ' ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, οὐκ ἀριστίνδην ἐξειλεγμένοι. ἀλλ' εἴ τις ἦν ἐν τοῖς Ἕλλησιν, ἢ τοῖς βαρβάροις λάσταυρος ἢ βδελυρὸς, ἢ θρασὺς τὸν τρόπον, οὗτοι σχεδὸν ἅπαντες εἰς Μακεδονίαν ἀθροισθέντες ἑταῖροι Φιλίππου προσηγορεύοντο. εἰ δὲ μὴ καὶ τοιοῦτός τις ἐληλύθει, ὑπὸ τοῦ βίου καὶ τῆς διαίτης τῆς Μακεδονικῆς, ταχέως ἐκείνοις ὅμοιος ἐγίνετο. τὰ μὲν γὰρ οἱ πόλεμοι καὶ αἱ στρατεῖαι, καὶ αἱ πολυτέλειαι, θρασεῖς αὐτοὺς εἶναι προετρέποντο. καὶ ζῆν μὴ κοσμίως, ἀλλ' ἀσώτως καὶ τοῖς λῃσταῖς παραπλησίως. Δοῦρις δ' ἐν ἑβδόμῃ Μακεδονικῶν περὶ Πασικύπρου λέγων τοῦ ἐν Κύπρῳ βασιλέως ὅτι ἄσωτος ἦν γράφει καὶ τάδε. Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν Τύρου πολιορκίαν Πνυταγόραν ἀποστέλλων, ἄλλας τε δωρεὰς ἔδωκε, καὶ χωρίον ὃ ἠτήσατο. πρότερον δὲ τοῦτο Πασίκυπρος ὁ βασιλεύων, ἀπέδοτο δι' ἀσωτίαν πεντήκοντα ταλάντων Πυμάτῳ τῷ Κιτιεῖ, ἅμα τὸ χωρίον καὶ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν. καὶ λαβὼν τὰ χρήματα κατεγήρασεν ἐν Ἀμαθοῦντι. τοιοῦτος ἐγένετο καὶ Αἰθίοψ ὁ Κορίνθιος ὥς φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος, οὗ μνημονεύει Ἀρχίλοχος. ὑπὸ φιληδονίας γὰρ καὶ ἀκρασίας, καὶ οὗτος μετ' Ἀρχίου πλέων εἰς Σικελίαν, ὅτ' ἔμελλε κτίζειν Συρακούσας, τῷ ἑαυτοῦ συσσίτῳ μελιτοῦττης ἀπέδοτο τὸν κλῆρον, ὃν ἐν Συρακούσαις λαχὼν ἔμελλεν ἕξειν. εἰς τοσοῦτον δ' ἀσωτίας ἐληλύθει καὶ Δημήτριος ὁ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἀπόγονος ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, ὥστε Ἀρισταγόραν μὲν ἔχειν τὴν Κορινθίαν ἐρωμένην. ζῆν δὲ πολυτελῶς. ἀνακαλεσαμένων δ' αὐτὸν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν καὶ κελευόντων βέλτιον ζῆν, ἀλλὰ καὶ νῦν ἔφη ἐλευθερίως ζῶ. καὶ γὰρ ἑταίραν ἔχω τὴν καλλίστην καὶ ἀδικῶ οὐδένα. καὶ πίνω Χῖον οἶνον καὶ τἄλλα ἀρκούντως παρασκευάζομαι. τῶν ἰδίων μου προσόδων εἰς ταῦτα ἐκποιουσῶν. οὐ καθάπερ ὑμῶν ἔνιοι δεκαζόμενος ζῶ καὶ μοιχεύων. καὶ τῶν τὰ τοιαῦτα πραττόντων καὶ ἐπ' ὀνόματος τινὰς κατέλεξε. ταῦτα δ' ἀκούσας Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς θεσμοθέτην αὐτὸν κατέστησεν. τοῖς δὲ Παναθηναίοις ὕπαρχος ὢν ἴκριον ἔστησε πρὸς τοῖς Ἑρμαῖς Ἀρισταγόρᾳ μετεωρότερον τῶν Ἑρμῶν. Ἐλευσινίοις τε μυστηρίων ὄντων ἔθηκεν αὐτῇ θρόνον παρὰ τὸ ἀνάκτορον, οἰμώξεσθαι φήσας τοὺς κωλύσοντας. ὅτι δὲ τοὺς ἀσώτους καὶ τοὺς μὴ ἔκ τινος περιουσίας ζῶντας τὸ παλαιὸν ἐκάλουν τε οἱ Ἀρεοπαγῖται καὶ ἐκόλαζον, ἱστόρησαν Φανόδημος καὶ Φιλόχορος. ἄλλοι τε πλείους. Μενέδημον γοῦν καὶ Ἀσκληπιάδην τοὺς φιλοσόφους νέους ὄντας καὶ πενομένους, μεταπεμψάμενοι ἠρώτησαν. πῶς ὅλας τὰς ἡμέρας τοῖς φιλοσόφοις συσχολάζοντες κεκτημένοι δὲ μηδὲν, εὐεκτοῦσιν οὕτω τοῖς σώμασι, καὶ οἱ ἐκέλευσαν μεταπεμφθῆναί τινα τῶν μυλωθρῶν. ἐλθόντος δὲ ἐκείνου, καὶ εἰπόντος ὅτι νυκτὸς ἑκάστης κατιόντες εἰς τὸν μυλῶνα καὶ ἀλοῦντες δύο δραχμὰς ἀμφότεροι λαμβάνουσι, θαυμάσαντες οἱ Ἀρεοπαγῖται, διακοσίαις δραχμαῖς ἐτίμησαν αὐτούς. καὶ Δημόκριτον δ' Ἀβδηρῖται δημοσίᾳ κρίνοντες ὡς κατεφθαρκότα τὰ πατρῷα, ἐπεὶ ἀνέγνω αὐτοῖς τὸν Μέγαν διάκοσμον καὶ τὰ περὶ τῶν ἐν ᾅδου, εἰπὼν εἰς ταῦτα ἀνηλωκέναι, ἀφείθη. οἱ δὲ μὴ οὕτως ἄσωτοι κατὰ τὸν Ἄμφιν. Πίνουσ' ἑκάστης ἡμέρας δι' ἡμέρας. Διασειόμενοι τοὺς κροτάφους ὑπὸ τοῦ ἀκράτου. Καὶ κατὰ τὸν Δίφιλον κεφαλὰς ἔχου-

τες φεῖς ὥσπερ ἀρτεμίσιον, πολέμιοι τῆς οὐσίας ὑπάρχοντες, ὡς Σάτυρος ἐν τοῖς περὶ χαρακτήρων εἴρηκε. καταξέχοντες τὸν ἀγρόν· διαρπάζοντες τὴν οἰκίαν. λαφυροπωλοῦντες τὰ ὑπάρχοντα. σκοποῦντες οὐ τί δεδαπάνηται, ἀλλὰ τί δαπανηθήσεται, οὐδὲ τί περιέσται, ἀλλὰ τί οὐ περιέσται. ἐν τῇ νεότητι τὰ τοῦ γήρως ἐφόδια προκαταναλίσκοντες. χαίροντες τῇ ἑταίρᾳ, οὐ τοῖς ἑταίροις. καὶ τῷ οἴνῳ, οὐ τοῖς συμπόταις. Ἀγαθαρχίδης δ' ὁ Κνίδιος ἐν τῇ ὀγδόῃ πρὸς τῇ εἰκοστῇ τῶν Εὐρωπιακῶν, Γνώσιππόν φησιν ἄσωτον γινόμενον ἐν τῇ Σπάρτῃ, ἐκώλυον οἱ ἔφοροι συναναστρέφειν τοῖς νέοις. παρὰ δὲ Ῥωμαίοις μνημονεύεται, ὥς φησι Ποσειδώνιος ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ πεντηκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Ἀπίκιόν τινα, ἐπ' ἀσωτίᾳ πάντας ἀνθρώπους ὑπερηκοντικέναι. οὗτος δ' ἐστὶν Ἀπίκιος ὁ καὶ τῆς φυγῆς αἴτιος γενόμενος Ῥουτιλίῳ τῷ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν ἐκδεδωκότι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ. περὶ δὲ Ἀπικίου τοῦ καὶ αὐτοῦ ἐπὶ ἀσωτίᾳ διαβοήτου ἐν τοῖς πρώτοις εἰρήκαμεν. Διογένης δ' ὁ Βαβυλώνιος ἐν τοῖς περὶ εὐγενείας, τὸν Φωκίωνος υἱόν φησι Φῶκον, οὐκ ἔστιν ὃς οὐκ ἐμίσει Ἀθηναίων· καὶ ὁπότε ἀπαντήσειέ τις αὐτῷ, ἔλεγεν· ὦ καταισχύνας τὸ γένος. πάντα γὰρ ἀνήλωσε τὰ πατρῷα εἰς ἀσωτίαν. καὶ μετὰ ταῦτα ἐκολάκευε τὸν ἐπὶ τῆς Μουνυχίας, ἐφ' ᾧ πάλιν ὑπὸ πάντων ἐπερραπίζετο. ἐπιδόσεων δέ ποτε γινομένων, παρελθὼν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔφη· ἐπιδίδωμι κἀγώ. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὁμοθυμαδὸν ἀνεβόησαν εἰς ἀκολασίαν. ἦν δ' ὁ Φῶκος καὶ φιλοπότης. νικήσαντος γοῦν αὐτοῦ ἵπποις Παναθηναίοις, ὡς ὁ πατὴρ εἱστία τοὺς ἑταίρους, συνελθόντων εἰς τὸ δεῖπνον, λαμπρὰ μὲν ἦν ἡ παρασκευή, καὶ τοῖς εἰσιοῦσι προσεφέροντο ποδονιπτῆρες οἴνου δι' ἀρωμάτων. οὓς ἰδὼν ὁ πατὴρ καλέσας τὸν Φῶκον, οὐ παύσεις ἔφη τὸν ἑταῖρον διαφθείροντά σου τὴν νίκην. οἶδα δὲ καὶ ἄλλους ἀσώτους πολλούς, περὶ ὧν ὑμῖν καταλείπω ζητεῖν, πλὴν Καλλίου τοῦ Ἱππονίκου· ὃν καὶ οἱ τῶν παίδων ᾄδουσι παιδαγωγοί. περὶ δὲ τῶν ἄλλων ὧν φθάσω προβεβληκώς, ἔτι λέγειν ἔχετε, ἀναπεπταμένας ἔχω τῶν ὤτων τὰς πύλας. ὥστε λέγετε· ἐπιζητῶ γάρ. καὶ Μάγνος εἴρηκε τὸ ἐπιθεῖν καὶ τὸ ἐπιφαγεῖν. καὶ Αἰμιλιανὸς ἔφη· τὸ μὲν ἄσωτον ἔχεις παρὰ Στράττιδι ἐν Χρυσίππῳ λέγοντι οὕτως. Εἰ μηδὲ χέσαι γ' αὐτῷ σχολὴ γενήσεται. Μὴ δ' εἰς ἄσωτον στραφῆναι. μηδέ γ' ἂν αὐτῷ ξυναντᾷ τις λαλῆσαι μηδενί. A B

Μαγειρικὰ δὲ σκεύη καταριθμεῖται Ἀνάξιππος ἐν Κιθαρῳδῷ οὕτως.

Ζωμήρυσιν φέροις ὀβελίσκους δώδεκα
Κρεάγραν. θυίαν. τυροκνῆστιν παιδικὴν
Στελεόν. σκαφίδας τρεῖς. δρεΐδα κοπίδας τέτταρας
Οὐ μὴ πρότερον νοήσεις θεοῖσιν ἐχθρέ. σὺ
Τὸ λεβήτιον κἀκ τοῦ χύτρου πάλιν ὑστερεῖς
Καὶ τὴν κύβηλον τὴν ἀπωνιστηρίαν

Τὴν χύτραν δ' Ἀριστοφάνης ἐν Σκηναῖς καταλαμβανούσαις, κακκάβην εἴρηκεν οὕτως. τὴν κακκάβην τε καρύσου διδάσκαλον. κἀνδάτα λοῦσιν. κἄγειν ἐκεῖθεν κακκάβην. Ἀντιφάνης δ' ἐν Φιλοθηβαίῳ.

Πάντ' ἐστὶν ἡμῖν. ἥ τε γὰρ συνώνυμος
Τῆς ἔνδον οὔσης ἔγχελυς Βοιωτίας
Μιχθεῖσα κοίλοις ἐν βυθοῖσι κακκάβης.
Χλιαίνετ' αἴρεθ' ἕψεται παφλάζεται.

Βατάνιον δ' εἴρηκεν Ἀντιφάνης ἐν Εὐθυδίκῳ.

Ἔπειτα πολύπους τετμημένος
Ἐν βατανίοισιν ἑφθός.

Ἄλεξις ἐν Ἀσκληπιοκλείδῃ.

Οὕτως δ' ὀψοποιεῖν εὐφυῶς
Περὶ Σικελίαν αὐτὸς ἔμαθον, ὥστε τοὺς
Δειπνοῦντας εἰς βατάνια γ' ἐκβαλεῖν ποιῶ
Ἐνίοτε τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

Πατάνιον δὲ διὰ τοῦ π. Ἀντιφάνης ἐν στέμφ.

Πατάνια. σεῦτλον. σίλφιον. χύτρας. λύχνους.
Κορίαννα. κρόμμυον. ἅλας. ἔλαιον. τρύβλιον.

Φιλέταιρος Οἰνοπίωνι.

Ὁ μάγειρος οὗτος πατανίων.

Ἐν δὲ Παρασίτῳ Ἀντιφάνης καὶ τάδε εἴρηκεν.

Ἄλλος ἐπὶ τούτῳ μέγας
Ἥξει τις ἰσοτράπεζος εὐγενὴς πάνυ
Λέγεις Καρύστου θρέμμα γηγενὴς ζέων.
Εἶτ' οὐκ ἂν εἴποις ὕπαγε, κάκκαβον λέγω.
Σὺ δ' ἴσως ἂν εἴποις λοπάδ'. ἐμοὶ δὲ τοὔνομα
Οἴει διαφέρειν εἴτε κάκκαβόν τινες
Χαίροντες ὀνομάζουσιν, εἴτε σίττυβον.
Πλὴν ὅτι λέγεις, ἄγγειον οἶδα.

Εὔβουλος δ' ἐν Ἴωνι καὶ βατάνια καὶ πατάνια λέγει ἐν τούτοις.

Τρύβλια δὲ καὶ βατάνια καὶ κακκάβια
Καὶ λοπάδια καὶ πατάνια. πυκνὰ ταρφέα
Κοὐδ' ἂν λέγων λέξαιμι.

Ἡδυσμάτων δὲ κατάλογον Ἄλεξις ἐποιήσατο ἐν Λέβητι οὕτως.

Καὶ μὴ προφάσεις ἐνταῦθά μοι. μὴ δ' οὐκ ἔχω
Ἀλλά γε λέγ' οὐ δεῖ. λήψομαι. τί πάντ' ἐρῶ·
Ὀρθῶς. τὸ πρῶτον μὲν λαβὲ ἐλθὼν σήσαμα
Ἀλλ' ἔστιν ἔνδον ἀσταφίδα κεκομμένην.
Μάραθον ἄνηθον νᾶπυ. καυλόν. σίλφιον.
Κορίαννον. αὖον. ῥοῦν. κύμινον. σίραιον.
Σέσελι πήγανον. πράσον.

Ἐν δὲ Παννυχίδι ἢ Ἐρίθοις, μάγειρον δὲ ποιεῖ λέγοντα

Κύκλῳ δεήσει περιτρέχειν με καὶ βοᾶν
Ἄγου δέομαι. δεῖπνον αἰτήσεις μέσου
Ἤδη παρελθών. οὐκ ἔχων δὲ τυγχάνω
Οὐκ ὄξος. οὐκ ἄνηθον. οὐκ ὀρίγανον.
Οὐ θεῖον. οὐκ ἔλαιον. οὐκ ἀμυγδαλάς.
Οὐ σκόροδον. οὐ σίραιον. οὐχὶ γήτειον.
Οὐ βολβόν. οὐ πῦρ. οὐ κύμινον. οὐχ ἅλας.
Οὐκ ᾠόν. οὐ ξύλον. οὐ σκάφην. οὐ τήγανον.
Οὐχ ἱμονιάν. οὐ λάκκον εἶδον. οὐ φρέαρ.
Οὐ στάμνος ἐστί. διακονῶ δ' ἕστηκ' ἐγώ.
Ἔχων μάχαιραν προσέτι περιεζωσμένος.
Καὶ πονηρὰ   Τῆς ὀριγάνου
Γρώτιον ὑποτιθεὶς εἰς λοπάδα νεανικήν,
Τὸ τρῖμμ' ἐπὶ πολὺ εὐρύθμως διημμένον
Ὀξεῖ σιραίῳ χρωματίσας καὶ σιλφίῳ
Πυκνῷ πατάξας.

Ἐπιθεῖν εἴρηκε Τηλεκλεί-

A δης Πρυτάνεσιν οὕτως. τυρὸν ἐπιθίοντα. ἐπιφαγεῖν δ' Εὔπολις Ταξιάρχοις. ἐπιφαγεῖν μηδὲν ἀλλ' ἢ κρόμμυον βλέποντα καὶ τρεῖς ἀλμάδας. καὶ Ἀριστοφάνης Πλούτῳ.

Πρὸ τοῦ δ' ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαν τ' ἐπιτήδειον.

Τῶν δὲ μαγείρων διάφοροί τινες ἦσαν οἱ καλούμενοι τραπεζοποιοί. εἰς ὃ δὲ οὗτοι παρελαμβάνοντο, σαφῶς παρίστησιν Ἀντιφάνης ἐν Μετοίκῳ.

Προσέλαβον ἐλθὼν τουτονὶ τραπεζοποιόν. ὃς πλυνεῖ σκεύη. λύχνους ἑτοιμάσει. σπονδὰς ποιήσει. τἄλλ' ὅσα τούτῳ προσήκει.

ζητητέον δ' εἰ καὶ ὁ τραπεζοκόμος ὁ αὐτός ἐστι τῷ τραπεζοποιῷ. Ἰόβας γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς ὁμοιότησι τὸν αὐτὸν εἶναί φησι τραπεζοκόμον, καὶ τὸν ὑπὸ Ῥωμαίων καλούμενον στρούκτορα παρατιθέμενος ἐκ δράματος Ἀλεξάνδρου. ᾧ ἐπιγραφή, Πότος.

Εἰς αὔριόν με δεῖ λαβεῖν αὐλητρίδα
Τραπεζοποιὸν δημιουργὸν λήψομαι
Ἐπὶ τοῦτ' ἀπέστειλ' ἐξ ἀγροῦ μ' ὁ δεσπότης.

Ἐκάλουν δὲ τραπεζοποιὸν τὸν τραπεζῶν ἐπιμελητήν, καὶ τῆς ἄλλης εὐκοσμίας. Φιλήμων Παρεισιόντι.

Περὶ τὸ πλεῖον οὐ γίνεθ' ἡ σκεπτωρία. Τραπεζοποιός ἐστιν ἐπὶ τοῦ διακονεῖν.

Ἔλεγον δὲ καὶ ἐπιτραπεζώματα τὰ ἐπιτιθέμενα τῇ τραπέζῃ βρώματα. Πλάτων Μενελάῳ.

Ὡς ὀλίγα λοιπὰ τῶν ἐπιτραπεζωμάτων.

Ἐκάλουν δὲ καὶ ἀγοραστὴν τὸν τὰ ὄψα ὠνούμενον. νῦν δ' ὀψωνάτορα, ὡς Ξενοφῶν ἐν δευτέρῳ Ἀπομνημονευμάτων οὑτωσὶ λέγων. διάκονον δ' ἂν καὶ ἀγοραστὴν τὸν τοιοῦτον θέλοιμεν προῖκα λαβεῖν. παρὰ δὲ Μενάνδρῳ ἐστὶ κοινότερον ἐν Φανίᾳ. φειδωλὸς ἦν καὶ μέτριος ἀγοραστής. ὀψώνην δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς διὰ τούτων. ὡς ὀψώνης διατρίβειν ἡμῶν τὸ ἄριστον ἔοικε. παροψωνεῖν δ' ἔφη Κρατῖνος ἐν Κλεοβουλίναις οὕτως.

Παραγοράζειν δ' Ἄλεξις ἐν Δρωπίδῃ. Ἐλεάτροι δὲ καλοῦνται, ὥς φησι Πάμφιλος, οἱ τὴν βασιλικὴν καλοῦντες τράπεζαν παρὰ τὸ ἐλεόν. Ἀρτεμίδωρος δ' αὐτοὺς δειπνοκλήτορας ὀνομάζει. ἐκάλουν δέ φησι καὶ τοὺς προγεύστας ἐλεάτρους. ὅτι προήσθιον τῶν βασιλέων πρὸς ἀσφάλειαν. νῦν δὲ ὁ ἐλεάτρος ἐπιστάτης γέγονε τῆς ὅλης διακονίας. ἦν δ' ἐπιφανὴς καὶ ἔντιμος ἡ χρεία. Χάρης γοῦν ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν, Πτολεμαῖόν φησι τὸν Σωτῆρα ἐλεάτρον ἀποδειχθῆναι Ἀλεξάνδρου. μήποτε δὲ καὶ οὓς νῦν καλοῦσιν οἱ Ῥωμαῖοι προγεύστην, τούτους οἱ Ἕλληνες προτένθας ὠνόμαζον, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν προτέραις Νεφέλαις διὰ τούτων. B

Πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ
Ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ' ἀλλ' ἔνῃ τε καὶ νέᾳ
Ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι παθεῖν
Ἵν' ὡς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο.
Διὰ τοῦτο προὐτένθευσαν ἡμέρᾳ μιᾷ.

Μνημονεύει αὐτῶν καὶ Φερεκράτης ἐν Ἀγρίοις.

Μὴ θαυμάσῃς
Τῶν γὰρ προτενθῶν ἐσμὲν ἀλλ' οὐκ οἶσθα σύ.

Καὶ Φιλύλλιος ἐν Ἡρακλεῖ.

Βούλεσθε δῆτ' ἐγὼ φράσω τίς εἰμ' ἐγώ
Ἡ τῶν προτενθῶν δορπία καλουμένη.

Εὑρίσκω δὲ καὶ ψήφισμα ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος Ἀθήνησι γενόμενον, ἐν ᾧ ὥσπερ τι σύστημα οἱ προτένθαι εἰσὶ καθάπερ καὶ οἱ παράσιτοι ὀνομαζόμενοι. ἔχον οὕτως. Φῶκος εἶπεν. ὅπως ἂν ἡ βουλὴ ἄγῃ τὰ Ἀπατούρια μετὰ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων, κατὰ τὰ πάτρια, ἐψηφίσθαι τῇ βουλῇ ἀφεῖσθαι τοὺς βουλευτὰς τὰς ἡμέρας ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι βουλαὶ ἀφεῖνται, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς οἱ προτένθαι ἄγουσι πέντε ἡμέρας. ὅτι δ' εἶχον οἱ ἀρχαῖοι καὶ τοὺς προγεύστας καλουμένους, Ξενοφῶν ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἱέρωνι ἢ Τυραννικῷ, φησὶν ὁ τύραννος οὔτε σιτίοις καὶ ποτοῖς πιστεύων διάγει. ἀλλὰ καὶ τούτων ἀντὶ τοῦ ἀπάρχεσθαι θεοῖς τοῖς διακονοῦσι πρῶτον κελεύουσιν ἀπογεύεσθαι, διὰ τὸ ἀπιστεῖν μὴ ἐν τούτοις κακόν τι φάγωσιν ἢ πίωσιν. Ἀναξίλας δ' ἐν Καλυψοῖ φησίν.

Προγεύσεταί σοι πρῶτον ἡ γραῦς τοῦ ποτοῦ.

Τοὺς δὲ τὰ πέμματα προσέτι τε τοὺς πλακουντᾶς, οἱ πρότερον δημιουργοὺς ἐκάλουν. Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ, καταμεμφόμενος τοὺς μαγείρους, ὡς ἐπιχειροῦντας καὶ οἷς μὴ δεῖ φησίν, C

Μάγειρ' ἀηδής μοι δοκεῖς εἶναι σφόδρα.
Πόσας τραπέζας μέλλομεν ποιεῖν τρίτον
Ἤδη μ' ἐρωτᾷς. χοιρίδιον ἓν θύομεν.
Ὀκτὼ ποίησον τὰς τραπέζας. δύο μίαν
Τί σοι διαφέρει τοῦτο παράθες σὺ μίαν.
Οὐκ ἔστι κανδύλους ποιεῖν. οὐδ' οἷα σὺ
Εἴωθας εἰς ταὐτὸν καρυκκεύειν. μέλι
Σεμίδαλιν. ᾠά. πάντα γὰρ τἀναντία
Νῦν ἐστιν, ὁ μάγειρος γὰρ ἐν πιχῇ τοῦ ποιεῖ
Πλακοῦντας ὀπτᾷ. χόνδρον ἕψει. καὶ φέρει
Μετὰ τὸ τάριχος. εἶτα θρῖον καὶ βότρυς.
Ἡ δημιουργὸς δ' ἀντιπαρατεταγμένη,
Κρέα δ' ἰόπτα καὶ κίχλας. καὶ τραγήματα.
Ἔπειθ' ὁ δειπνῶν μὲν τραγηματίζεται.
Μυρισάμενος δὲ καὶ στεφανωσάμενος πάλιν
Δειπνεῖ τὰ μελίπηκτα ταῖς κίχλαις.

Ὅτι δὲ ἐκεχώριστο τὰ τῆς ὑπουργίας, πεμμάτων μὲν προνοούντων τῶν δημιουργῶν. ὀψαρτυτικῆς δὲ τῶν μαγείρων, Ἀντιφάνης διεσάφησεν ἐν Χρυσίδι οὕτως.

Τέτταρες δ' αὐλητρίδες
Ἔχουσι μισθὸν καὶ μάγειροι δώδεκα.
Καὶ δημιουργοὶ μέλιτος αἰτοῦσι σκάφας.

Μένανδρος Δημιουργῷ.

Τί τοῦτο παιδίον διακονικῶς γὰρ νὴ Δία
Προελήλυθας, ναί. πλάττομεν γὰρ πλάσματα
Τὴν νύκτα τ' ἠγρυπνήκαμεν καὶ νῦν ἔτι
Ἀφίντα πάμπολλ' ἐστὶν ἡμῖν.

Πεμμάτων δὲ πρῶτόν φησι μνημονεῦσαι Πανύασιν, Σέλευκος ἐν οἷς περὶ τῆς παρ' Αἰγυπτίοις ἀνθρωποθυσίας διηγεῖται. πολλὰ μὲν ἐπιθεῖναι λέγων πέμματα. πολλὰς δὲ νοσσάδας ὄρνεις. προτέρου Στησιχόρου ἢ Ἰβύκου ἐν τοῖς Ἄθλοις ἐπιγραφομένοις εἰρηκότος. Φέρετε τῇ παρθένῳ δῶρα σασαμίδας.

χόνδρον τε καὶ ἐγκρίδας. Ἄλλα τε πέμματα καὶ μέλι χλωρόν. Ὅτι δὲ τὸ ποίημα τοῦτο Στησιχόρου ἐστὶν ἱκανώτατος μάρτυς Σιμωνίδης ὁ ποιητής. ὃς περὶ τοῦ Μελεάγρου τὸν λόγον ποιούμενος φησίν.

Ὃς δουρὶ πάντας νίκασε νέους   Δινάεντα βαλὼν Ἄναυρον ὕπερ
Πολυβότρυος ἐξ Ἰωλκοῦ   Οὕτω γὰρ Ὅμηρος ἠδὲ Στασίχορος ἄεισε λαοῖς.

Ὁ γὰρ Στησίχορος οὕτως εἴρηκεν ἐν τῷ προκειμένῳ ἄσματι τοῖς ἄθλοις. Θρώσκων μὲν γὰρ Ἀμφιάραος. Ἄκοντι δὲ νίκασε Μελέαγρος. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ καὶ περὶ Δηλίων ἃ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος εἴρηκεν, ὅτι μαγείρων καὶ τραπεζοποιῶν παρεῖχον χρείας τοῖς παραγινομένοις πρὸς τὰς ἱερουργίας, καὶ ὅτι ἦν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν πράξεων ὀνόματα. Μάγαδις καὶ Γογγύλος, ἐπειδὴ τὰς μάζας φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς θοίναις δι' ἡμέρας τρίβοντες παρεῖχον, ὥσπερ ἐν γυναιξὶ γογγύλας μεμιγμένας. καλοῦνται δὲ καὶ μέχρι νῦν τινὲς αὐτῶν χοίραχοι καὶ ἀμνοί. καὶ ἀρτυσίλαοι. καὶ σήσαμοι. καὶ ἀρτυσίτραγοι. καὶ νεωκόροι. καὶ ἰχθυβόλοι. τῶν δὲ γυναικῶν κυμιναίθαι. κοινῇ δὲ πάντες ἐλεοδύται. διὰ τὸ τοῖς ἐλεοῖς ὑποδύεσθαι διακονοῦντες ἐν ταῖς θοίναις. ἐλεὸς δ' ἐστὶν ἡ μαγειρικὴ τράπεζα. Ὅμηρος.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ὤπτησε καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔθηκε.

Ὁ δὲ ἦν καὶ Πολυκράτων ὁ Κρίθωνος Ῥηναιεὺς δίκην γραφόμενος οὐ Δηλίους αὐτοὺς ὀνομάζει. ἀλλὰ τὸ κοινὸν τῶν ἐλεοδυτῶν ἐπεκτήσατο. καὶ ὁ τῶν Ἀμφικτυόνων δὲ νόμος κελεύει ὕδωρ παρέχειν ἐλεοδύτας τοὺς τραπεζοποιοὺς καὶ τοὺς τοιούτους διακόνους σημαίνων. Κρίτων δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Φιλοπράγμονι παρασίτους τοῦ θεοῦ καλεῖ τοὺς Δηλίους, διὰ τούτων.

Φοινικικοῦ μεγάλου κύριον βαλλαντίου   Ναύκληρον ἐν τῷ λιμένι ποιήσας ἄπλουν
Καὶ Φορμίωνι ναῦς ἀναγκάσας δύο   Εἰς Δῆλον ἐλθεῖν ἤθελησεν ἐκ Πειραιῶς
Πάντων ἀκούων διότι παρασίτῳ τόπος   Οὗτος. τρία μόνον ἀγαθὰ κεκτῆσθαι δοκεῖ.
Εὔοψον ἀγοράν. παντοδαπὸν οἰκοῦντ' ὄχλον   Αὐτοὺς παρασίτους τοῦ θεοῦ τοὺς Δηλίους.

Ἀχαιὸς δ' ὁ Ἐρετριεὺς ἐν Ἀλκμαίωνι τῷ σατυρικῷ καρυκκοποιοὺς καλεῖ τοὺς Δελφοὺς διὰ τούτων.

Καρυκκοποιοὺς προσβλέπων βδελύττομαι,

Παρόσον τὰ ἱερεῖα περιτέμνοντες, δῆλον ὡς ἐμαγείρευον αὐτὰ καὶ ἐκαρύκευον. εἰς ταῦτα δὲ ἀποβλέπων καὶ Ἀριστοφάνης ἔφη.

Ἀλλ' ὦ Δελφῶν πλείστας ἀκονῶν Φοῖβε μαχαίρας   Καὶ προδιδάσκων τοὺς σοὺς προπόλους.

Κἀν τοῖς ἑξῆς δ' ὁ Ἀχαιός φησιν. Ῥᾷς, τίς ὑποκεκρυμμένος μένει σαραβάκων κοπίδων συνώνυμε. Ἐπισκώπτουσι γὰρ οἱ σατυρικοὶ τοὺς Δελφοὺς ὡς περὶ τὰς θυσίας καὶ τὰς θοίνας διατρίβοντας. Σῆμος δ' ἐν τετάρτῳ Δηλιάδος Δελφοῖς φησι παραγινομένοις εἰς Δῆλον, παρεῖχον Δήλιοι ἅλας καὶ ὄξος. καὶ ἔλαιον καὶ ξύλα. καὶ στρώματα. Ἀριστοτέλης δ' ἢ Θεόφραστος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περὶ Μαγνήτων λέγων τῶν ἐπὶ τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ ὅτι Δελφῶν εἰσιν ἄποικοι τοσαύτας ἐπιπλοῦντας αὐτοὺς ποιεῖ χρείας τοῖς παραγινομένοις τῶν ξένων λέγων οὕτως. Μάγνητες οἱ ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ ποταμῷ κατοικοῦντες ἱεροὶ τοῦ θεοῦ Δελφῶν ἄποικοι παρέχουσι τοῖς ἐπιδημοῦσι, στέγην. ἅλας. ἔλαιον. ὄξος. ἐπίλυχνον. κλίνας. στρώματα. τραπέζας. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν ἑκκαιδεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου, ἐν τῇ Λακωνικῇ φησιν, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς καλουμένης Ὑακινθίδος. ἱδρῦσθαι ἥρωας Δαίτωνα καὶ Κεράωνα, ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς φιδιτίοις ποιούντων τε τὰς μάζας, καὶ κεραννύντων τὸν οἶνον διακόνων. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ κἀν τῷ τετάρτῳ καὶ εἰκοστῷ τῆς αὐτῆς πραγματείας, Δαίταν ἥρωα τιμώμενον παρὰ τοῖς Τρωσὶν οὗ μνημονεύειν Μίμνερμον. κἀν Κύπρῳ δέ φησι τιμᾶσθαι Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς Δία Εἰλαπιναστήν τε καὶ Σπλαγχνοτόμον. πολλῶν δὲ τοιούτων λεγομένων ἐκ τῶν γειτόνων τις ἐξηκούσθη ὑδραύλεως ἦχος πάνυ τις ἡδὺς καὶ τερπνός. ὡς πάντας ἡμᾶς ἐπιστραφῆναι θελχθέντας ὑπὸ τῆς ἐμμελείας. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἀποβλέψας πρὸς τὸν μουσικὸν Ἀλκείδην, ἀκούεις ἔφη μουσικώτατε ἀνδρῶν τῆς καλῆς ταύτης συμφωνίας ἥτις ἡμᾶς ἐπέστρεψε πάντας κατακηληθέντας ὑπὸ τῆς μουσικῆς καὶ οὐχ ὡς παρ' ὑμῖν τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι πολὺς ὁ μόναυλος, ἀλγηδόνα μᾶλλον τοῖς ἀκούουσι παρέχων. ἤ τινα τέρψιν μουσικήν. καὶ ὁ Ἀλκείδης ἔφη. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ὄργανον τοῦτο ἡ ὕδραυλις εἴτε τῶν ἐντατῶν αὐτὸ θέλεις, εἴτε τῶν ἐμπνευστῶν, Ἀλεξανδρέως ἐστὶν ἡμεδαποῦ εὕρημα κουρέως τὴν τέχνην. Κτησίβιος δ' αὐτῷ τοὔνομα. ἱστορεῖ δὲ τοῦτο Ἀριστοκλῆς ἐν τῷ περὶ χορῶν οὑτωσίπως λέγων. ζητεῖται πότερα τῶν ἐμπνευστῶν ἐστιν ὀργάνων ἡ ὕδραυλις, ἢ τῶν ἐντατῶν. Ἀριστόξενος μὲν οὖν τοῦτο οὐκ οἶδε. λέγεται δὲ Πλάτωνα μικράν τινα ἔννοιαν δοῦναι τοῦ κατασκευάσματος. νυκτερινὸν ποιήσαντα ὡρολόγιον ἐοικὸς τῷ ὑδραυλικῷ. οἷον κλεψύδραν μεγάλην λίαν. καὶ τὸ ὑδραυλικὸν δὲ ὄργανον δοκεῖ κλεψύδρας εἶναι. ἐντατὸν οὖν καὶ καθαπτὸν οὐκ ἂν νομισθείη. ἐμπνευστὸν δ' ἂν ἴσως ῥηθείη διὰ τὸ ἐμπνεῖσθαι τὸ ὄργανον ὑπὸ τοῦ ὕδατος. κατεστραμμένοι γάρ εἰσιν οἱ αὐλοὶ εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ ἀρασσομένου τοῦ ὕδατος ὑπό τινος νεανίσκου. ἔτι δὲ διικνουμένων ἀξινῶν διὰ τοῦ ὀργάνου ἐμπνέονται οἱ αὐλοί. καὶ ἦχον ἀποτελοῦσι προσηνῆ. ἔοικε δὲ τὸ ὄργανον βωμῷ στρογγύλῳ. καὶ φασὶ τοῦτο εὑρῆσθαι ὑπὸ Κτησιβίου κουρέως ἐνταῦθα οἰκοῦντος ἐν τῇ Ἀσπενδίᾳ. ἐπὶ τοῦ δευτέρου Εὐεργέτου διαπρέψαι τέ φασι μεγάλως. τοῦτον οὖν καὶ τὴν αὐτοῦ διδάξαι γυναῖκα Θαΐδα. Τρύφων δ' ἐν τρίτῳ περὶ ὀνομασιῶν. ἔστι δὲ τὸ σύγγραμμα περὶ αὐλῶν καὶ ὀργάνων. συγγράψαι φησὶ περὶ τῆς ὑδραύλεως Κτησίβιον τὸν μηχανικόν. ἐγὼ δ' οὐκ οἶδα εἰ περὶ τὸ ὄνομα σφάλλεται. ὁ μέντοι Ἀριστόξενος προκρίνει τὰ ἐντατὰ καὶ καθαπτὰ τῶν ὀργά-

νων τῶν

Mimnermus · nota contra eos qui dicunt esse scribendu Mimermus nixi aucto ritate Suide

A νων τῶν ἐμπνευστῶν, ῥᾴδια εἶναι φάσκων τὰ ἐμπνευστά. πολλοὺς γὰρ μὴ διδαχθέντας, αὐλεῖν τε καὶ συρίζειν ὥσπερ τοὺς ποιμένας. καὶ τοσαῦτα μὲν ἔχω σοι ἐγὼ λέγειν περὶ τοῦ ὑδραυλικοῦ ὀργάνου Οὐλπιανέ. γιγγραίνοισι γὰρ οἱ Φοίνικες ὥς φησιν ὁ Ξενοφῶν ἐχρῶντο αὐλοῖς σπιθαμιαίοις τὸ μέγεθος. ὀξὺ καὶ γοερὸν φθεγγομένοις. τούτοις δὲ καὶ οἱ Κᾶρες χρῶνται ἐν τοῖς θρήνοις. εἰ μὴ ἄρα καὶ ἡ Καρία Φοινίκη ἐκαλεῖτο. ὡς παρὰ Κορίννῃ καὶ Βακχυλίδῃ ἐστὶν εὑρεῖν. ὀνομάζονται δὲ οἱ αὐλοί, γίγγροι ὑπὸ τῶν Φοινίκων, ἀπὸ τῶν περὶ Ἄδωνιν θρήνων. τὸν γὰρ Ἄδωνιν γίγγραν καλεῖτε ὑμεῖς οἱ Φοίνικες. ὡς ἱστορεῖ Δημοκλείδης. μνημονεύει τῶν γίγγρων αὐλῶν Ἀντιφάνης ἐν Ἰατρῷ. καὶ Μένανδρος ἐν Καρίνῃ. Ἄμφις τε ἐν Διθυράμβῳ λέγων οὕτως.

Ἐγὼ δὲ τὸν γίγγραν γε τὸν σοφώτατον.   Τίς δ' ἔσθ' ὁ γίγγρας; καινὸν ἐξεύρημά τι
Ἡμέτερον. ὃ θεάτρῳ μὲν οὐδέπω ποτὲ   Δεῖχθ', Ἀθήνησιν δὲ κατακεχρημένον
Ἐν συμποσίοις ἥδιστον. διὰ τί δ' οὐκ ἄγεις   Εἰς τὸν ὄχλον αὐτό; διότι φυλὴν περιμένω
Σφόδρα φιλονεικοῦσαν λαχεῖν τιν'· οἶδα γὰρ   Ὅτι πάντ' ἀναφυσιῶσι κρότοις.
Καὶ Ἀξιόνικος ἐν Φιλευριπίδῃ.   Οὕτω γὰρ ἐπὶ τοῖς μέλεσι τοῖς Εὐριπίδου
Ἄμφω νοσοῦσιν. ὥστε τἄλλ' αὐτοῖς δοκεῖν   Εἶναι μέλη γιγγραντὰ καὶ κακὸν μέγα.

Πόσῳ δὲ κρεῖττόν ἐστιν ὦ Οὐλπιανὲ σοφώτατε τὸ ὑδραυλικὸν τοῦτο ὄργανον τοῦ καλουμένου νάβλα. ὅν φησι Σώπατρος ὁ παρῳδὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Πύλαι, Φοινίκων εἶναι καὶ τοῦτον εὕρημα. λέγει δ' οὕτως.

Οὔτε τῆς Σιδωνίου νάβλα   λαρυγγόφωνος ἐκκεχόρδωται τύπος.

Καὶ ἐν Μυστακοῦ δὲ θητείῳ φησίν.

Νάβλας ἐν ἄρθροις γραμμάτων, οὐκ εὐμελὴς   Ὁ λωτὸς ἐν πλευραῖσιν ἄψυχος παγεὶς
Ἔμπνουν ἀείσει μοῦσαν ἐγρέτου δέ τις   Τὸν ἡδονῆς μελῳδὸν εὐάζων χορόν,

Φιλήμων ἐν Μοιχῷ.

B Ἔδει παρεῖναι παρμένων αὐλητρίδ' ἢ   Νάβλαν τιν'. ὁ δὲ νάβλας τί ἐστιν   Οὐκ οἶδας ἐμβρόντητε σύ. μὰ Δί'
οὔ τί φής   Οὐκ οἶσθα νάβλαν. οὐδὲν νῦν οἶσθ' ἀγαθόν   Σύ γ' οὐδὲ σαμβυκίστριαν.

Καὶ τὸ τρίγωνον δὲ καλούμενον ὄργανον, Ἰόβας ἐν τετάρτῳ θεατρικῆς ἱστορίας. Σύρων εὕρημα φησὶν εἶναι. ὡς καὶ τὴν καλουμένην λυροφοίνικα σαμβύκην. τοῦτο δὲ τὸ ὄργανον Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν πρώτῳ, ὥρων εὕρημα εἶναι λέγει Ἰβύκου τοῦ Ῥηγίνου ποιητοῦ, ὡς καὶ Ἀνακρέοντος τὸ βάρβιτον. ἐπεὶ δὲ ἡμῶν τῶν Ἀλεξανδρέων καταχέχεις ὡς ἀμούσων, καὶ τὸν μόναυλον συνεχῶς ὀνομάζεις ἐπιχωριάζοντα παρ' ἡμῖν, ἄκουε καὶ περὶ αὐτοῦ ἃ νῦν ἔχω σοι λέξειν ἐν προχείρῳ. Ἰόβας μὲν γὰρ ἐν τῷ προειρημένῳ συγγράμματι, Αἰγυπτίους φησὶ λέγειν τὸν μόναυλον Ὀσίριδος εἶναι εὕρημα καθάπερ καὶ τὸν καλούμενον φώτιγγα πλαγίαυλον. οὗ καὶ αὐτοῦ παρεχήσομαι μνημονεύοντα ἐλλόγιμον ἄνδρα. ἐπιχωριάζει γὰρ καὶ ὁ φῶτιγξ αὐλὸς παρ' ἡμῖν. τοῦ δὲ μοναύλου μνημονεύει Σοφοκλῆς ἐν Θαμύρᾳ οὕτως.

Οἴχωκε γὰρ κροτητὰ πηκτίδων μέλη   Λύρα μόναυλος ἤ τε χειμώνων πλέως
Ναὸς στέρημα κωμώσης.   Ἀραρὼς δ' ἐν Πανὸς γοναῖς,
Ἁρπάσας μόναυλον εὐθὺς πῶς δοκεῖς   Κοῦφος ἀνήλλετο.
Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Θησαυρῷ.   Ἀναλαβὼν μόναυλον ηὔλουν τὸν ὑμέναιον.
Καὶ ἐν Φιαληφόρῳ.   Τὸν μόναυλον ποῖ τέτροφας οὗτος σύρε.
Ποῖον μόναυλον τὸν κάλαμον.   Σώπατρος Βακχίδι. Καὶ τὸν μόναυλον μέλος ἤχησε.

Πρωταγορίδης δ' ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐπὶ Δάφνῃ πανηγύρεων φησίν. παντὸς δὲ ὀργάνου κατάματον ἥπτετο κροτάλων ἀπὸ φανοῦ πανδούρου. τῷ τε ἡδεῖ μοναύλῳ τὰς ἡδίστας ἁρμονίας ἀνεμινύριζε. Ποσειδώνιος δ' ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλόσοφος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν διηγούμενος περὶ τοῦ

C Ἀπαμέων πρὸς Λαρισαίους πολέμου γράφει τάδε. παραζωνίδια καὶ λογχάρια ἀνειληφότες ἰῷ καὶ ῥύπῳ κεκρυμμένα. πέτασα δ' ἐπιτεθειμένοι καὶ προσκόπια, σκιὰν μὲν ποιοῦντα, καταπνεῖσθαι δ' οὐ κωλύοντα τοὺς τραχήλους, ὄνους ἐφελκόμενοι γέμοντας οἴνου καὶ βρωμάτων παντοδαπῶν. οἷς παρέκειτο φωτίγγια καὶ μοναύλια, κώμων οὐ πολέμων ὄργανα. Οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι Ἀμερίας ὁ Μακεδὼν ἐν ταῖς γλώσσαις, τιτύρινον φησὶ καλεῖσθαι τὸν μόναυλον. ἴδε ἀπέχεις καλὲ Οὐλπιανέ. καὶ τὸν τῆς φώτιγγος μνημονεύοντα. ὅτι δὲ ὁ μόναυλος ἦν ὁ νῦν καλούμενος καλαμαύλης, σαφῶς παρίστησιν Ἡδύλος ἐν τοῖς ἐπιγράμμασιν οὑτωσὶ λέγων.

Τοῦτο Θέων ὁ μόναυλος ὑπ' ἠρίον ὁ γλυκὺς οἰκεῖ   Αὐλητὴς μίμων κὴν θυμέλῃσι χάρις
Τυφλὸς ὑπαὶ γήρως εἶχε, καὶ Σκίρπαλον υἱὸν   Νήπιόν τ' ἐκάλει. Σκίρπαλον εὐπαλάμου
Ἀείδειν αὐτοῦ τὰ γενέθλια. τοῦτο γὰρ εἶχε   Γαμμάρπου* ἥδυμα σημαίνων
Ηὔλει δ' ἢ Γλαύκης μεμεθυσμένα παίγνια μουσέων   Ἢ τὸν ἐν ἀκρήτοις Βάτταλον ἡδυπότην.
Ἢ καὶ Κώταλον. ἢ καὶ Πάκαλον. ἀλλὰ Θέωνα   Τὸν καλαμαυλήτην εἴπατε χαῖρε Θέων.

Ὥσπερ οὖν τοὺς τῷ καλάμῳ αὐλοῦντας, καλαμαύλας λέγουσι νῦν, οὕτως καὶ ῥαπαύλας ὥς φησιν Ἀμερίας ὁ Μακεδὼν ἐν ταῖς γλώσσαις, τοὺς τῇ καλάμῃ αὐλοῦντας. γινώσκειν δὲ βούλομαί σε ἀνδρῶν λῷστε Οὐλπιανέ, ὅτι Ἀλεξανδρέων μουσικώτεροι ἄλλοι γενέσθαι οὐχ ἱστόρηνται. καὶ οὐ λέγω τὴν κιθαρῳδίαν μόνην, ἧς καὶ ὁ εὐτελέστατος παρ' ἡμῖν ἰδιώτης, προσέτι τε καὶ ἀναλφάβητος, οὕτως ἐστὶ συνήθης, ὡς τάχιστα ἐλέγχειν τὰ περὶ τὰς κρούσεις ἁμαρτήματα γινόμενα. ἀλλὰ καὶ περὶ αὐλοὺς εἰσὶ μουσικώτατοι, οὐ μόνον τοὺς παρθενίους καλουμένους καὶ παιδικούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνδρείους. οὓς τινὲς καλοῦσι τελείους τε καὶ ὑπερτελείους. καὶ τοὺς κι-

Contra Platone

ἀριστηείους δὲ καὶ τοὺς δακτυλικούς. τοὺς δ' ἐλύμους αὐλούς, ὧν μνημονεύει Σοφοκλῆς ἐν Νιόβῃ τε κἀν Τυμπανισταῖς, οὐκ ἄλλους τινὰς εἶναι ἀκούομεν ἢ τοὺς Φρυγίους. ὧν καὶ αὐτῶν ἐμπείρως ἔχουσιν Ἀλεξανδρεῖς. οἴδασι δὲ καὶ τοὺς διόπους, ἔτι τε μουσοκόπους, καὶ τοὺς καλουμένους ὑποτρήτους. τῶν δ' ἐλύμων αὐλῶν μνημονεύει καὶ Καλλίας ἐν Πεδήταις. Ἰόβας δὲ τούτους Φρυγῶν εἶναι εὕρημα. ὀνομάζεσθαι δὲ καὶ σκυταλίας κατ' ἐμφέρειαν τοῦ πάχους. χρῆσθαι δ' αὐτοῖς καὶ Κυπρίους φησὶ Κρατῖνος ὁ νεώτερος ἐν Θηραμένῃ. οἴδαμεν δὲ καὶ τοὺς ἡμιόπους καλουμένους, περὶ ὧν φησιν Ἀνακρέων· Τίς ἐρασμίην τρέψας θυμὸν ἐς ἥβην τερένων ἡμιόπων ὑπ' αὐλῶν ὀρχεῖται. Εἰσὶ δ' οἱ αὐλοὶ οὗτοι ἐλάσσονες τῶν τελείων. Αἰσχύλος γοῦν κατὰ μέθας σπουδάζοντας ἐσήγαγε. Ξενοφῶν δὲ καί τινας ἰδιώτας συνανέμιξεν. πολλῷ γίνεται κάλλιον Ὅμηρος ἐποίησε καὶ διάφορα παρατιθέμενος συμπόσια. πάλιν γὰρ ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς ὁρᾶται μᾶλλον. ἔστι γὰρ αὐτῷ τὸ μὲν τῶν μνηστήρων, οἷον ἂν γένοιτο νεανίσκων μέθαις καὶ ἔρωσιν ἀνακειμένων. τὸ δὲ τῶν Φαιάκων εὐσταθέστερον μὲν τούτων, φιλήδονον δέ. τούτοις δ' ἀντέθηκε τὰ μὲν τὰ στρατιᾶς, τὰ δὲ πολιτικώτερον τελούμενα σωφρόνως. καὶ πάλιν αὖ διεῖλε, τὰ μὲν δημοθοινίαν ἔχοντα, τὰ δ' οἰκείων σύνοδον. Ἐπίκουρος δὲ συμπόσιον φιλοσόφων μόνον πεποίηται. ἐδίδαξε δ' Ὅμηρος καὶ οὓς οὐ δεῖ καλεῖν, ἀλλ' αὐτομάτους ἰέναι δεῖ, ἑνὸς τῶν ἀναγκαίων δεικνὺς τὴν τῶν ὁμοίων παρουσίαν. Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος. Δῆλον γὰρ ὡς οὔτε ἀδελφὸν οὔτε γονέας οὔτε γυναῖκα κλητέον, οὔτ' εἴ τις ἰσότιμος τινὰς τούτοις ἄγοι. καὶ γὰρ ἂν ψυχρὸν εἴη καὶ ἄφιλον. καίτοι τινὲς στίχον προσέγραψαν τὴν αἰτίαν προστιθέντες. ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο. ὥσπερ δέον εἰπεῖν δι' ἣν ἀδελφὸς αὐτόματος ἂν ἥκοι πρὸς δεῖπνον, πιθανῆς τῆς αἰτίας ἀποδιδομένης. πότερον γάρ φησιν ὡς οὐκ ᾔδει τὸν ἀδελφὸν ἑστιῶντα. καὶ πῶς οὐ γελοῖον, ὃ πάντη περιφανὴς ἦν βουθυσίᾳ καὶ πᾶσι γνώριμος. πῶς δ' ἂν ἦλθεν εἰ μὴ ᾔδει. ἢ νὴ Δία περιαπτόμενον φησὶν αὐτόν. εἰδὼς συνεγνωμόνει τῷ μὴ κεκληκέναι, καὶ συμπεριφερόμενος ἦλθεν αὐτόματος. ὥσπερ ὁ φήσας ἄκλητον ἥκειν, ἵνα μὴ προφάσεις ὑποβλέπωσιν ἀλλήλους ὁ μὲν αἰδούμενος, ὁ δὲ μεμφόμενος. ἀλλὰ γελοῖον ἦν ἐπιλαθέσθαι τὸν Ἀγαμέμνονα τοῦ ἀδελφοῦ. καὶ ταῦτα δι' ἐκεῖνον οὐ μόνον εἰς τὸ παρὸν θύοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν πόλεμον ἀναδεδεγμένον καὶ κεκληκότα τοὺς μήτε γένει προσήκοντας, μήτε πατρίδι προσῳκειωμένους. Ἀθηνοκλῆς δ' ὁ Κυζικηνὸς μᾶλλον Ἀριστάρχου κατακούων τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν, εὐπαιδευτότερον ἡμῖν φησι τὸν Ὅμηρον καταλιπεῖν ὡς τῆς ἀνάγκης ὁ Μενέλεως οἰκειοτέρως ἔχειν. Δημήτριος δ' ὁ Φαληρεὺς ἐπαιτιώτερον τὴν τοῦ στίχου παράληψιν ἐπειπὼν καὶ τῆς ποιήσεως ἀλλότριον, τὸ ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὡς ἐπονεῖτο, μικρολογίαν ἐμβάλλει τοῖς ἤθεσιν. οἶμαι γάρ φησιν ἕκαστον τῶν χαριέντων ἀνθρώπων, ἔχειν καὶ οἰκεῖον καὶ φίλον. πρὸς ὃν ἂν ἔλθοι θυσίας οὔσης τὸν καλοῦντα μὴ περιμένων. Πλάτων δ' ἐν τῷ Συμποσίῳ περὶ τῶν αὐτῶν λέγει οὕτως. ἵνα καὶ τὴν παροιμίαν φησὶ διαφθείρωμεν μεταβάλλοντες. ὡς ἄρα καὶ ἀγαθῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν αὐτόματοι ἀγαθοί. Ὅμηρος μὲν γὰρ κινδυνεύει, οὐ μόνον διαφθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς αὐτήν. ποιήσας γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα ἀγαθὸν τὰ πολέμια, τὸν Μενέλαον δὲ μαλακὸν αἰχμητήν, θυσίαν ποιουμένου τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἄκλητον ἐποίησεν ἐλθόντα τὸν χείρονα ἐπὶ τὴν τοῦ ἀμείνονος δαῖτα. Βακχυλίδης δὲ περὶ τοῦ Κήυκος οἴκου φησίν· Ἔστη δ' ἐπὶ λάινον οὐδόν. Τοὶ δὲ θοίνας ἔντυνον ὧδέ τ' ἔφα· Αὐτόματοι δ' ἀγαθῶν δαῖτας εὐόχθους, ἐπέρχονται δίκαιοι φῶτες. Αἱ δὲ παροιμίαι. ἡ μέν φησιν· Αὐτόματοι δ' ἀγαθοὶ ἀγαθῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν. Ἡ δέ, αὐτόματοι ἀγαθοὶ δειλῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν. Οὐδ' ὄντως γοῦν Πλάτων τὸν Μενέλεων ἐνόμισεν εἶναι δειλόν, ὃν ἀρηΐφιλον Ὅμηρος λέγει, καὶ μόνον ὑπὲρ Πατρόκλου ἀριστεύσαντα, καὶ τῷ Ἕκτορι πρὸ πάντων πρόθυμον μονομαχεῖν, καίπερ ὄντα τῇ ῥώμῃ καταδεέστερον. ἐφ' οὗ μόνου τῶν στρατευσαμένων εἴρηκεν· Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθώς. εἰ δὲ ὁ ἐχθρὸς βλασφημῶν αὐτὸν εἴρηκε μαλθακὸν αἰχμητήν, καὶ διὰ τοῦτο Πλάτων τῷ ὄντι μαλθακὸν αὐτὸν ὑπολαμβάνει, οὐκ ἂν φθάνοι καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τιθεὶς ἐν τοῖς φαύλοις, ἐν αὐτὸς φησὶν εἶναι ἀγαθόν, εἴπερ εἰς αὐτὸν εἴρηται τοῦτο τὸ ἔπος· Οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο. Οὐ γὰρ εἴ τι λέγεται παρ' Ὁμήρῳ, τοῦθ' Ὅμηρος λέγει. πῶς γὰρ ἂν εἴη μαλθακὸς Μενέλαος, ὁ τὸν Ἕκτορα μόνος ἀπείρξας τοῦ Πατρόκλου καὶ Εὔφορβον ἀποκτείνας τε καὶ σκυλεύσας ἐν μέσοις τοῖς Τρωσί. τὸ δὲ μὴ δεῖν τὸν στίχον ὃν ᾐτιᾶτο τελέως κατανοῆσαι, ἄτοπον. διὸ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος λέγεται. τοῖς γὰρ ἀνδρειοτάτοις Ὅμηρος εἴωθεν ἐπιφωνεῖν, καλούντων τῶν παλαιῶν τὸν πόλεμον βοήν. πάντα δ' ὡς ἀκριβὴς Ὅμηρος καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο οὐ παρέλιπε, τὸ δεῖν θεραπεύσαντα τὸ σωμάτιον καὶ λουσάμενον ἰέναι πρὸς τὸ δεῖπνον. ἐπὶ γοῦν τοῦ Ὀδυσσέως εἶπε πρὸ τῆς ἐπὶ Φαίαξι θοίνης· Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν. Ἐπὶ δὲ τὸν περὶ Τηλέμαχον· Ἔς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο. Ἀπρεπὲς γὰρ ἦν φησιν Ἀριστοτέλης ἥκειν εἰς τὸ συμπόσιον σὺν ἱδρῶτι πολλῷ καὶ κονιορτῷ. δεῖ γὰρ τὸν χαρίεντα μήτε ῥυπᾶν μήτε αὐχμεῖν, μήτε βορβόρῳ χαίρειν καθ' Ἡράκλειτον. δεῖ δὲ καὶ τὸν πρῶτον εἰς ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἐρχόμενον ἐπὶ δεῖπνον, μὴ γαστρισόμενον εὐθὺς ἐπὶ τὸ συμπόσιον χωρεῖν. ἀλλά τι δοῦναι πρότερον τῷ φιλοθεάμονι καὶ κατανοῆσαι τὴν οἰκίαν. οὐδὲ γὰρ τοῦτο παρέλιπεν ὁ ποιητής.

Αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον θεῖον δόμον. οἱ δὲ ἰδόντες — Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης — Δῶμα καθ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.

Καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Σφηξὶ ποιεῖ τὸν ἄγριον γέροντα καὶ φιλοδικαστὴν καταρυθμιζόμενον εἰς βίον ἥμερον ὑπὸ τοῦ παιδός. Παῦ' ἀλλὰ δευρὶ κατακλινεὶς προσμάνθανε Ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός.

Διδάξας

οὐκ ἂν φθάνοι

Contra Aristarchu

Διδάξας τε αὐτὸν ὡς δεῖ κατακλίνεσθαι φησίν· Ἔπειτ' ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων, ὀροφὴν θέασαι, κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον. Καὶ πρὸ τοῦ θοινᾶσθαι δὲ ἃ δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς διδάσκει πάλιν Ὅμηρος, ἀπαρχὰς τῶν βρωμάτων νέμειν τοῖς θεοῖς. οἱ γοῦν περὶ τὸν Ὀδυσσέα καίπερ ὄντες ἐν τῷ τοῦ Κύκλωπος σπηλαίῳ· Ἔνθα δὲ πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν. Καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς καίπερ ἐπειγομένων τῶν πρέσβεων ὡς ἐν μέσαις νυξὶν ἡκόντων, ὅμως· Θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει Πάτροκλον ὃν ἑταῖρον. ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς. Καὶ σπονδὰς ποιεῖται γε τοὺς δαιτυμόνας· Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο. Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν. Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τε, ἅπερ καὶ Πλάτων φυλάσσει κατὰ τὸ συμπόσιον. μετὰ γὰρ τὸ δειπνῆσαι σπονδάς τέ φησι ποιῆσαι καὶ τὸν θεὸν παιωνίσαντας τοῖς νομιζομένοις χρῆσθαι. παραπλησίως δὲ καὶ Ξενοφῶν. παρὰ δ' Ἐπικούρῳ, οὐ σπονδή, οὐκ ἀπαρχὴ θεοῖς. ἀλλ' ὥσπερ Σιμωνίδης ἔφη περὶ τῆς ἀκόσμου γυναικός· Ἄθυτα δ' ἱερὰ πολλάκις κατεσθίει. Τὴν γὰρ σύμμετρον κρᾶσιν τοῦ οἴνου ὑπὸ Ἀμφικτύονος βασιλεύσαντος διδαχθῆναι φασὶν Ἀθηναίους. καὶ διὰ τοῦτο ἱερὸν Διονύσου ὀρθοῦ ἱδρύσασθαι. τότε γὰρ ὀρθὸς ἐστὶ τῷ ὄντι καὶ οὐ σφαλερὸς ὅταν συμμέτρως καὶ κεκραμένως πίνηται.
Οἶνος γὰρ ἀνώγει Ἠλεὸς ὅστ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι, Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν, Καί τι ἔπος προέηκεν ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον. Τὸν γοῦν οἶνον Ὅμηρος οὐχ ἠλεὸν ὥσπερ ἠλίθιον καλεῖ καὶ ματαιοποιόν. οὐδὲ κελεύει σκυθρωπὸν εἶναι, μήτε ᾄδοντα μήτε γελῶντα, μήτ' εὐρύθμως ὑπό τε καὶ πρὸς ὄρχησιν ἑπόμενον. οὐχ οὕτως ἀγροῖκος. οὐδ' ἐπαρίστερός ἐστιν. ἀλλ' ᾔδει τούτων ἑκάστου καὶ ποσότητος καὶ ποιότητος διαφοράν. ὅθεν οὐκ εἶπεν ὡς ἄρα τὸν πολύφρονα ὁ οἶνος ποιεῖ ᾆσαι, ἀλλὰ μάλ' ἀεῖσαι, τουτέστιν ἀμέτρως καὶ τὸ πλεῖον ὥσπερ προσοχλεῖν. οὐ δ' ἔτι γελάσαι μὰ Δί' οὐδ' ὀρχήσασθαι. κοινὸν δ' ἐπ' ἀμφοτέρων λαβὼν τὸ ἁπαλόν, τὴν ἀνάνδρον εἰς τοῦτο πρόπτωσιν ἐπισημαίνει. καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν. παρὰ δὲ τῷ Πλάτωνι τούτων οὐδὲν ἔμμετρον. ἀλλὰ πίνουσι μὲν τοσοῦτον ὥστε μὴ δὲ τοῖς ἰδίοις ποσὶν ἵστασθαι. ὅρα γὰρ ἐπιόντα κῶμον Ἀλκιβιάδην ὡς ἀσχημονεῖ. οἱ δ' ἄλλοι τὸν ὀκτακότυλον ψυκτῆρα πίνουσι, προφάσεως λαβόμενοι ἐπείπερ αὐτοὺς προείλκυσεν Ἀλκιβιάδης. οὐχ ὥσπερ οἱ παρ' Ὁμήρῳ· αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός. τοῦτ' ἐστιν ἃ μὲν καθάπαξ περιγράπτεον. οἷς δὲ συμμέτρως χρηστέον ὥσπερ ἀναθήμασι τισὶ μικρὸν προσαποβλέψαντας καθάπερ Ὅμηρος εἴρηκε· Μολπή τ' ὀρχηστύς τε, τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός. τὸ δ' ὅλον τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα νενευκὸς τοῖς μνηστῆρσι καὶ τοῖς Φαίαξιν οἰκεῖον. ἀλλ' οὐχὶ Νέστορι οὐδὲ Μενελάῳ. οὐ γὰρ ἐν τῇ γαμοποιίᾳ μὴ οὐ συνιέντες οἱ περὶ Ἀρίσταρχον, (ὅτι συνεχοῦς οὔσης τῆς ἑστιάσεως καὶ τῶν ἀκμαίων ἡμερῶν παρεληλυθυιῶν, ἐν αἷς παρείληπτο μὲν ἠγαμημένη πρὸς τὸν νυμφίον, πέρας δ' εἶχεν ὁ τοῦ Μεγαπένθους γάμος, αὐτοὶ δὲ μονάζοντες διῃτῶντο, ὅ τε Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη) μὴ συνιέντες, ἀλλ' ἐξαπατηθέντες ὑπὸ τοῦ πρώτου ἔπους. τὸν δ' εὗρον δαινῦντα γάμον πολλοῖσιν ἔτῃσιν, προσσυνῆψαν τοιούτους τινὰς στίχους· Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφὲς μέγα δῶμα Γείτονες ἠδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο Τερπόμενοι. μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς Φορμίζων. δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους. Μετενεγκόντες ἐκ τῆς Ὁπλοποιίας σὺν αὐτῷ γε τῷ περὶ τὴν λέξιν ἁμαρτήματι. οὐ γὰρ ἐξάρχοντες οἱ κυβιστητῆρες. ἀλλ' ἐξάρχοντος τοῦ ᾠδοῦ πάντως ὠρχοῦντο. τὸ γὰρ ἐξάρχειν τῆς φόρμιγγος ἴδιον. διόπερ ὁ μὲν Ἡσίοδος φησὶν ἐν τῇ Ἀσπίδι· θεαὶ δ' ἐξῆρχον ἀοιδῆς Μοῦσαι Πιερίδες. καὶ ὁ Ἀρχίλοχος· αὐτὸς ἐξάρχων πρὸς αὐλὸν Λέσβιον παιήονα. καλεῖ δὲ Στησίχορος μὲν τὴν Μοῦσαν ἀρχεσίμολπον. Πίνδαρος δ' ἀγησίχορα τὰ προοίμια. Διόδωρος δ' ὁ Ἀριστοφάνειος ὅλον τὸν γάμον περιέγραψε, τὸ παίζων πρώτας ἡμέρας εἶναι καὶ τὸν λόγον αὐτῶν. ἔτι δὲ καὶ τὸ εἴδωλον τῆς συμποσίας οὐκ ἐπιλογιζόμενος. ἔπειτα κελεύει γράφειν· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε καθ' αὐτοὺς ἐν τῷ δασεῖ γράμματι σολοικίζειν ἀναγκάζων. τὸ μὲν γὰρ κατ' αὐτούς, κατὰ σφᾶς ἐστιν αὐτούς. τὸ δὲ λέγειν ἑαυτοὺς σόλοικον. ἀλλ' ὅπερ εἶπον ἡ τῶν ἀκροαμάτων εἰς τὸ σῶφρον τοῦτο συμπόσιον εἰσαγωγή, παρέγγραφός ἐστιν ἐκ τοῦ Κρητικοῦ χοροῦ μετενηνεγμένη. περὶ οὗ φησὶν ἐν Ὁπλοποιΐᾳ· Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς ἀμφιγυήεις, Τῷ ἴκελον οἷόν ποτ' ἐνὶ Κνωσῷ εὐρείῃ Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ. Ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι Ὀρχεῦντ' ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι. Τούτοις γὰρ ἐπιβάλλει· Πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος Τερπόμενος. δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους. Τοῖς μὲν οὖν Κρησὶν ἥ τε ὄρχησις ἐπιχώριος καὶ τὸ κυβιστᾶν. διὸ φησὶ πρὸς τὸν Κρῆτα Μηριόνην· Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερές, εἴ σ' ἔβαλόν περ. Ὅθεν καὶ Κρητικὰ καλοῦσι τὰ ὑπορχήματα. κρῆταν μὲν καλέουσι τρόπον, τὸ δ' ὄργανον Μολοσσόν. οἱ δὲ λεγόμενοι λακωνισταὶ φησὶν ὁ Τίμαιος ἐν τετραγώνοις χοροῖς ᾖδον. καθόλου δὲ διάφορος ἦν ἡ μουσικὴ παρὰ τοῖς Ἕλλησι. τῶν μὲν Ἀθηναίων τοὺς Διονυσιακοὺς χοροὺς καὶ τοὺς κυκλίους προτιμώντων, Συρακουσίων δὲ τοὺς ἰαμβιστάς. ἄλλων δ' ἄλλο τι. ὁ δ' Ἀρίσταρχος οὐ μόνον (εἰς τὸ τοῦ Μενελάου συμπόσιον ἐμβαλὼν οὓς οὐ προσῆκε στίχους) καὶ τῶν Λακώνων παιδείας ἀλλότριον ἐποίησε καὶ τῆς τοῦ βασιλέως σωφροσύνης, ἀλλὰ καὶ τοῦ Κρητικοῦ χοροῦ τὸν ᾠδὸν ἐξεῖλεν ἐπιτεμὼν τὰ ποιήματα τὸν τρόπον τοῦτον. Πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος Τερπόμενος. δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους. Ὥστ' ἀνίατον γίνεσθαι παντάπασι τὸ ἐξάρχοντες, μηκέτι δυναμένης τῆς ἐπὶ τὸν ᾠδὸν ἀναφορᾶς σώζεσθαι. διότι δὲ

A οὐ πιθανὸν ἀκρόαμα περὶ τῷ Μενελάῳ τυγχάνειν. δῆλον ἐκ τῆς διομιλίας ὅλον τὸ συμπόσιον περαίνεσθαι τῶν πρὸς ἀλλήλους. ὄνομα δὲ μηδὲν εἰρῆσθαι τοῦ ᾠδοῦ μηδ' ᾠδὴν ἣν ᾖδε, μηδὲ προσέχειν τοὺς περὶ τὸν Τηλέμαχον αὐτῷ. καθάπερ δ' ἐν σιωπῇ τινι καὶ ἠρεμίᾳ κατανοεῖν μᾶλλον τὸν οἶκον. καίτοι γε πῶς οὐκ ἀπίθανον τοὺς τῶν φρονιμωτάτων υἱέας Ὀδυσσέως καὶ Νέστορος ἐπαιρεστέρους εἰσάγεσθαι, ὥστε τρόπον ἀγροίκων τινῶν μὴ προσέχειν τοῖς παρεσκευασμένοις ἀκροάμασιν. ὁ γοῦν Ὀδυσσεὺς προσέχει τοῖς τῶν Φαιάκων ᾀσματοποιοῖς· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ. καίπερ ἔχων πολλὰ τὰ περιέλκοντα καὶ δυνάμενος εἰπεῖν· κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἤπερ ἀοιδαί. πῶς οὖν οὐκ ἂν ἀβέλτερος εἴη ὁ Τηλέμαχος ᾠδοῦ παρόντος καὶ κυβιστητῆρος προσκύπτων πρὸς τὸν Πεισίστρατον καὶ τῶν σκευῶν διατιθέμενος. ἀλλ' Ὅμηρος ὥσπερ ἀγαθὸς ζωγράφος, πάντα ὅμοιον τῷ παιδὶ τὸν Τηλέμαχον παρείσηκε. πεποίηκεν γοῦν ἀμφοτέρας, τὴν μὲν τῷ Ἀλκινόῳ, τὴν δὲ τῷ Μενελάῳ διὰ δακρύων γνωριζομένους. ἐν δὲ τῷ Ἐπικούρου συμποσίῳ κολάκων ἐστὶν ἄγυρις ἀλλήλους ἐπαινούντων. τὸ δὲ Πλάτωνος πλῆρές ἐστι μυκτηριστῶν ἀλλήλους τωθαζόντων. τὸν γὰρ περὶ Ἀλκιβιάδου λόγον σιωπῶ. παρὰ δὲ Ὁμήρῳ κεκρότηται τὰ σώφρονα συμπόσια. καὶ ποτὲ μὲν ἐπήνεσέ τις φήσας πρὸς τὸν Μενέλαον, ὡς οὕτω λέγειν· ἄντα σέθεν, νῶϊ θεοῦ ὡς τερπόμεθ' αὐδῇ. ὁ δ' ἐπελάβετό τινος τῶν οὐκ ὀρθῶς λεγομένων ἢ γιγνομένων. καὶ νῦν εἴ πού ἐστι πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος. ὁ δὲ πάλιν· Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων κατὰ μεταφορὰν ἰξίων φησί. τὸν δ' ἥμισυν καὶ τὸν ἐλάσσονα, ταχέως ὁ μέγας καταπίνει. εἰσὶ δ' οἱ αὐλοὶ τοῖς παιδικοῖς καλουμένοις διὰ οὐκ οὖσιν ἐναγωνίοις πρὸς τὰς εὐωχίας χρῶνται. διὸ καὶ τέρενας αὐτοὺς κέκληκεν ὁ Ἀνακρέων. οἶδε δὲ καὶ ἄλλα γένη αὐλῶν. φρυγικῶν τε καὶ λυσιῳδῶν. καὶ κιθαριστηρίων. ὧν μνημονεύουσιν Εὐφορίων τε ἐν τοῖς εὑρήμασι καὶ Εὐφράνωρ ὁ Πυθαγορικὸς ἐν τῷ περὶ αὐλῶν. B ὁ δὲ καλάμινος αὐλὸς τιτύρινος καλεῖται παρὰ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ Δωριεῦσιν, ὡς Ἀρτεμίδωρος ἱστορεῖ ὁ Ἀριστοφάνειος ἐν δευτέρῳ περὶ Δωρίδος. ὁ δὲ μάγαδις καλούμενος αὐλὸς ὁ καὶ παλαιομάγαδις ὀνομαζόμενος ἐν ταὐτῷ, ὀξὺν καὶ βαρὺν φθόγγον ἐπιδείκνυται, ὡς Ἀλεξανδρίδης ἐν ὁπλομάχῳ φησί· μάγαδιν λαλήσω μικρὸν ἅμα σοι καὶ μέγαν. οἱ δὲ καλούμενοι λώτινοι αὐλοί, οὗτοι εἰσὶν οἱ ὑπὸ Ἀλεξανδρέων καλούμενοι φώτιγγες. κατασκευάζονται δὲ ἐκ τοῦ καλουμένου λωτοῦ. ξύλον δ' ἐστὶ τοῦτο γινόμενον ἐν Λιβύῃ. Θηβαίων δ' εὕρημά φησιν εἶναι Ἰόβας τὸν ἐκ νεβροῦ κώλων κατασκευαζόμενον αὐλόν. ὁ δὲ Τρύφων φησὶ καὶ τοὺς καλουμένους ἐλεφαντίνους αὐλοὺς παρὰ Φοίνιξιν ἀνατρηθῆναι. οἶδε δὲ ὅτι καὶ μάγαδις ὄργανόν ἐστιν ἐντατόν, καθάπερ καὶ κιθάρα, λύρα, βάρβιτον. Εὐφορίων δὲ ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων, οἱ νῦν φησι καλούμενοι ναβλισταὶ καὶ πανδουρισταὶ καὶ σαμβυκισταί, καινῷ μὲν οὐδενὶ χρῶνται ὀργάνῳ. τὸν γὰρ βάρωμον καὶ βάρβιτον, ὧν Σαπφὼ καὶ Ἀνακρέων μνημονεύουσι, καὶ τὴν μάγαδιν καὶ τὰ τρίγωνα καὶ τὰς σαμβύκας ἀρχαῖα εἶναι. ἐν γοῦν Μιτυλήνῃ μίαν τῶν Μουσῶν πεποιῆσθαι ὑπὸ Λεσβοθέμιδος ἔχουσαν σαμβύκην. Ἀριστόξενος δ' ἔκφυλα ὄργανα καλεῖ φοίνικας καὶ πηκτίδας καὶ μαγαδίδας, σαμβύκας τε καὶ τρίγωνα καὶ κλεψιάμβους καὶ σκινδαψοὺς καὶ τὸ ἐννεάχορδον καλούμενον. Πλάτων δ' ἐν τρίτῳ Πολιτείας φησίν· οὐκ ἄρα ἦν δ' ἐγὼ πολυχορδίας γε οὐδὲ παναρμονίου ἡμῖν δεήσει ἐν ταῖς ᾠδαῖς τε καὶ μέλεσιν. οὔ μοι ἔφη φαίνεται. τριγώνων ἄρα καὶ πηκτίδων καὶ πάντων ὀργάνων, ὅσα πολύχορδα καὶ παναρμόνια. ἔστι δ' ὁ σκινδαψὸς τετράχορδον ὄργανον ὡς ὁ παρῳδὸς φησὶ Μάτρων ἐν τούτοις· οὐδ' ὑπὸ πασσαλόφιν κρέμασαν ὅθι περ τετάνυστο σκινδαψὸς τετράχορδος ἀνηλακάτοιο γυναικός. C μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Θεόπομπος ὁ Κολοφώνιος ἐποποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἁρματίῳ· σκινδαψὸν λυρόεντα μέγαν χείρεσσι τινάσσων, ὀξύινον προμάλοιο τετυγμένον αἰζήεντος. καὶ Ἀναξίλας ἐν λυροποιῷ· ἐγὼ δὲ βαρβίτους τριχόρδους πηκτίδας κιθάρας λύρας σκινδαψοὺς ἐξηρτυόμην. Σώπατρος δ' ὁ παρῳδὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Μύσται, δίχορδον εἶναι φησὶ τὴν πηκτίδα, λέγων οὕτως· πηκτὶς δὲ μούσῃ γαυριῶσα βαρβάρῳ δίχορδος εἰς τὴν χεῖρα πῶς καθίσταται. τῶν δὲ παριαμβίδων Ἐπίχαρμος ἐν Περιάλλῳ μνημονεύει οὕτως· Σεμέλα δὲ χορεύει, καὶ ὑπαυλίσδειν σοφὸς κιθάρα παριαμβίδας· ἁ δ' ἐγγαθεῖ πυκινῶν κρεγμῶν ἀκροαζομένα. τὸ δὲ ψαλτήριον, ὥς φησιν Ἰόβας, Ἀλέξανδρος ὁ Κυθήριος συνεπλήρωσε χορδαῖς, καὶ ἐγγηράσας τῇ Ἐφεσίων πόλει ὡς σοφώτατον τῆς ἑαυτοῦ τέχνης τοῦτο τὸ εὕρημα ἀνέθηκεν ἐν Ἀρτέμιδος. μνημονεύει δ' ὁ Ἰόβας καὶ τοῦ λυροφοίνικος καὶ τοῦ ἐπιγονίου. ὃ νῦν εἰς ψαλτήριον ὄρθιον μετασχηματισθέν, διασώζει τὴν τοῦ χρησαμένου προσηγορίαν. ἦν δ' ὁ Ἐπίγονος φύσει μὲν Ἀμβρακιώτης, δημοποίητος δὲ Σικυώνιος. μουσικώτατος δ' ὤν, κατὰ χεῖρα δίχα πλήκτρου ἔψαλλεν. πάντων οὖν τούτων τῶν προειρημένων ὀργάνων καὶ αὐλῶν ἐμπείρως ἔχουσι καὶ τεχνικῶς Ἀλεξανδρεῖς. ἐν οἷς ἂν με θέλῃς ἀποπειραθῆναι ἐπιδείξομαί σοι ἐγὼ αὐτὸς πολλῶν ἄλλων μουσικωτέρων μου ἐν τῇ πατρίδι ὑπαρχόντων. Ἀλέξανδρος γὰρ ὁ πολίτης μου, οὕτως δ' οὐ πρὸ πολλοῦ τετελεύτηκε, δημοσίᾳ ἐπιδεξάμενος ἐν τῷ τριγώνῳ ἐπικαλουμένῳ ὀργάνῳ, οὕτως ἐποίησε πάντας Ῥωμαίους μουσομανεῖν, ὡς τοὺς πολλοὺς καὶ ἀπομνημονεύειν αὐτοῦ τὰ κρούσματα. μνημονεύει δὲ τῶν τριγώνων καὶ Σοφοκλῆς ἐν μὲν Μυσοῖς οὕτως· πολὺς δὲ Φρὺξ τρίγωνος ἀντισπαστά τε Λυδῆς ἐφυμνεῖ πηκτίδος συγχορδία. καὶ ἐν Θαμύρᾳ. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαιταλεῦσι καὶ Θεόπομπος ἐν Πηνελόπῃ. Εὔπολις δ' ἐν Βάπταις φησίν· ὃς καλῶς μὲν τυμπανίζει, καὶ διαψάλλει τριγώνοις. τῶν δὲ καλουμένων πανδούρων, Εὐφορίων μὲν ὡς προείρηται καὶ Πρωταγορίδης ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐν Δάφνῃ πανηγύρεων. Πυθαγόρας δὲ ὁ γεγραφὼς

Vlyxes · Nestor · Telemach · Pisistrat · Alcino · Menela · Epicuri · Plato · Alcibiads · Anacreo · Euphor · Euphranor · Artemidor · Alexandrides · Iuba · Trypho · Euphorio · Sappho · Anacreo · Lesbothemis · Aristoxen · Plato · Mathron · Theopomp · Anaxilas · Sopater · Epicharm · Iuba · Alexander cytherius · Iuba · Epigon · Alexandr · Sophocls · Sophocles · Theopomp · Eupolis · Pandorus · Euphorio · Protagorides · Pythagoras auctor q scripsit de mari rubro

κεκρότηται · Tityrinus calamus · Magadis · Lotine Tibie · Lotus arbor libyca · Panduriste · Pectis · Salterii · Eupolis in Baptis

A περὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τοὺς Τρωγλοδύτας φησὶ κατασκευάζειν τὴν πανδοῦραν ἐκ τῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ φυομένης δάφνης. Τυρρηνῶν δ' ἐστὶν εὕρημα, κέρατά τε καὶ σάλπιγγες. Μητρόδωρος δ' ὁ Χῖος ἐν Τρωικοῖς σύριγγα μέν φησι Μαρσύαν καὶ αὐλὸν ἐν Κελαιναῖς, τῶν πρότερον ἑνὶ καλάμῳ συριζόντων. Εὐφορίων δ' ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ περὶ μελοποιῶν τὴν μονοκάλαμον σύριγγα Ἑρμῆν εὑρεῖν. τινὰς δ' ἱστορεῖν Σεύθην καὶ Ῥωνάκην τοὺς Μαιδούς. τὴν δὲ πολυκάλαμον Σιληνόν. Μαρσύαν δὲ τὴν κηρόδετον. ταῦτα ἔχεις παρ' ἡμῶν τῶν Ἀλεξανδρέων, Οὐλπιανὲ ὀνοματοθῆρα, τῶν περὶ τοὺς μοναύλους ἐσπουδακότων. οὐ γὰρ οἶδας ἱστοροῦντα Μενεκλέα τὸν Βαρκαῖον συγγραφέα, ἔτι τε Ἄνδρωνα ἐν τοῖς Χρονικοῖς τὸν Ἀλεξανδρέα, ὅτι Ἀλεξανδρεῖς εἰσὶν οἱ παιδεύσαντες πάντας τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς βαρβάρους, ἐκλειπούσης ἤδη τῆς ἐγκυκλίου παιδείας, διὰ τὰς γινομένας συνεχεῖς κινήσεις ἐν τοῖς κατὰ τοὺς Ἀλεξάνδρου διαδόχους χρόνοις. ἐγένετο οὖν ἀνανέωσις πάλιν παιδείας ἁπάσης κατὰ τὸν ἕβδομον βασιλεύσαντα Αἰγύπτου Πτολεμαῖον, τὸν κυρίως ὑπὸ τῶν Ἀλεξανδρέων καλούμενον Κακεργέτην. οὗτος γὰρ πολλοὺς τῶν Ἀλεξανδρέων ἀποσφάξας, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ φυγαδεύσας τῶν κατὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐφηβησάντων, ἐποίησε πλήρεις τάς τε νήσους καὶ πόλεις ἀνδρῶν γραμματικῶν, φιλοσόφων, γεωμετρῶν, μουσικῶν, ζωγράφων, παιδοτριβῶν τε καὶ ἰατρῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν τεχνιτῶν. οἳ διὰ τὸ πένεσθαι διδάσκοντες ἃ ἠπίσταντο, πολλοὺς κατεσκεύασαν ἄνδρας ἐλλογίμους. ἔμελε δὲ τοῖς πάλαι πᾶσιν Ἕλλησι μουσικῆς. διόπερ καὶ ἡ αὐλητικὴ περισπούδαστος ἦν. Χαμαιλέων γοῦν ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Προτρεπτικῷ, Λακεδαιμονίους φησὶ καὶ Θηβαίους πάντας αὐλεῖν μανθάνειν, Ἡρακλεώτας τε τοὺς ἐν τῷ Πόντῳ καθ' ἑαυτὸν ἔτι, Ἀθηναίων B τε τοὺς ἐπιφανεστάτους, Καλλίαν τε τὸν Ἱππονίκου καὶ Κριτίαν τὸν Καλλαίσχρου. Δοῦρις δ' ἐν τῷ περὶ Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους, Ἀλκιβιάδην φησὶ μαθεῖν τὴν αὐλητικήν, οὐ παρὰ τοῦ τυχόντος, ἀλλὰ Προνόμου τοῦ μεγίστην ἐσχηκότος δόξαν. Ἀριστόξενος δὲ καὶ Ἐπαμινώνδαν τὸν Θηβαῖον αὐλεῖν μαθεῖν παρὰ Ὀλυμπιοδώρῳ καὶ Ὀρθαγόρᾳ. καὶ τῶν Πυθαγορικῶν δὲ πολλοὶ τὴν αὐλητικὴν ἤσκησαν, ὡς Εὐφράνωρ καὶ σύγγραμμα περὶ αὐλῶν κατέλιπεν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀρχύτας. ἐμφανίζει δὲ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Δαιταλεῦσι τὴν περὶ τὸ πρᾶγμα σπουδὴν ὅταν λέγῃ· ὅστις αὐλοῖς καὶ λύραις κατατέτριμμαι χρώμενος, εἶτά με σκάπτειν κελεύεις. Φρύνιχος ἐν Ἐφιάλτῃ· οὐ τουτονὶ μέν τοι σὺ κιθαρίζειν ποτὲ αὐλεῖν τ' ἐδίδαξας. καὶ τὴν Ἀθηνᾶν δέ φησιν Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις ἐπαυλῆσαι τοῖς Διοσκούροις τὸν ἐνόπλιον. Ἴων δ' ἐν Φοίνικι ἢ Καινεῖ ἀλέκτορα τὸν αὐλὸν καλεῖ ἐν τούτοις· ἔπη δ' αὐλὸς ἀλέκτωρ Λύδιον ὕμνον ἀχέων. ἐν δὲ Φρουροῖς τὸν ἀλεκτρυόνα Ἰδαῖον εἴρηκε σύριγγα διὰ τούτων· προθεῖ δέ τοι σύριγξ Ἰδαῖος ἀλέκτωρ. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ Φοίνικι ὁ αὐτὸς Ἴων φησίν· ἔκτυπον ἄπων βαρὺν αὐλὸν τρέχοντι ῥυθμῷ, οὕτω λέγων τὸν Φρύγιον. βαρὺς γὰρ οὗτος παρὸ καὶ τὰς κέρας αὐτῷ προσάπτουσιν, ἀναλογοῦν τῷ τῶν σαλπίγγων κώδωνι. ἐν τούτοις τέλος ἐχέτω καὶ ἥδε ἡ βίβλος, ἑταῖρε Τιμόκρατες, ἱκανὸν εἰληφυῖα μῆκος.

ΠΑΛΛΑΙΟΙ ΣΗΝΔΕΙΠ.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

C Ἀλλ' ἐπεὶ πολὺς οὗτος λόγος συμποσίων προδιήντληται, ὦ Τιμόκρατες, ἐν τοῖς πρὸ τούτων, παραλείπομεν δὲ αὐτῶν τὰ χρησιμώτατα καὶ οὐ βαροῦντα τὴν ψυχήν, ὠφελοῦντα δὲ κατὰ πανδαισίαν ἅπερ ὁ θεῖος Ὅμηρος παρεισήγαγε, μνημονεύσω καὶ τὰ περὶ τούτων λεχθέντα ὑπὸ τοῦ πάντα ἀρίστου Μασουρίου. ἡμεῖς γὰρ κατὰ τὸν καλὸν Ἀγάθωνα· τὸ μὲν πάρεργον ἔργον ὡς ποιούμεθα, τὸ δ' ἔργον ὡς πάρεργον ἐκπονούμεθα. φησὶ δὴ ὅτι ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ Μενελάου τὸν λόγον ποιούμενος· τὸν δ' εὗρον δαινῦντα γάμον πολλοῖσιν ἔτῃσιν υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ. ὡς νενόμισται ἄγειν συμπόσια περὶ τοὺς γάμους, τῶν τε γαμηλίων θεῶν ἕνεκα καὶ τῆς οἱονεὶ μαρτυρίας. τὸ δὲ πρὸς τοὺς ξένους συμπόσιον ὁ τῆς Λυκίας βασιλεὺς διδάσκει δι' ὧν δεῖ τὸν Βελλεροφόντην μεγαλοπρεπῶς δεξάμενος· ἐννῆμαρ ξείνισσε καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσε. δοκεῖ γὰρ ἔχειν πρὸς φιλίαν τι ὁ οἶνος ἑλκυστικόν, παραθερμαίνων τὴν ψυχὴν καὶ διαχέων. διόπερ οὐδὲ πρότερον ἠρώτων οἵτινες εἶεν, ἀλλ' ὕστερον, ὡς τὴν ξενίαν αὐτὴν τιμῶντες, ἀλλ' οὐ τοὺς ἐν μέρει καὶ καθ' ἕκαστον ἡμῶν. τῶν δὲ νῦν δείπνων προνοοῦντες οἱ νομοθέται τά τε φυλετικὰ δεῖπνα καὶ τὰ δημοτικὰ προσέταξαν, ἔτι δὲ τοὺς θιάσους καὶ τὰ φρατρικὰ καὶ πάλιν ὀργεωνικὰ λεγόμενα. πολλῶν γοῦν εἰσὶ φιλοσόφων ἐν ἄστει σύνοδοι, τῶν μὲν Διογενιστῶν, τῶν δὲ Ἀντιπατριστῶν λεγομένων, τῶν δὲ Παναιτιαστῶν. κατέλιπε δὲ καὶ Θεόφραστος εἰς τὴν τοιαύτην σύνοδον χρήματα. μὰ Δί' οὐχ ἵνα ἀκολασταίνωσι συνιόντες, ἀλλ' ἵνα τὰ κατὰ τὸ συμπόσιον λόγου σωφρόνως καὶ πεπαιδευμένως διεξάγωσι. συνεδείπνουν δ' ὁσημέραι οἱ περὶ πρυτανεῖον σώφρονα καὶ σωτήρια τῶν πόλεων σύνδειπνα. πρὸς γοῦν τοιοῦτον συμπόσιόν φησιν ὁ Δημοσθένης ἀπαγγελθῆναι τὴν Ἐλατείας κατάληψιν. ἑσπέρα μὲν γὰρ ἦκε δ' ἀγγέλλων τις ὡς τοὺς πρυτάνεις ὡς Ἐλάτεια κατείληπται. καὶ τοῖς φιλοσόφοις δὲ ἐπιμελὲς ἦν συνάγουσι τοὺς νέους μετ' αὐτῶν, πρός τινα τεταγμένον νόμον εὐωχεῖσθαι. τοῦ γοῦν Ξενοκράτους ἐν Ἀκαδημίᾳ καὶ πάλιν Ἀριστοτέ-

Pandura vulgo pandero · Metrodorus · Marsyas · Euphorio · Seuthes · Rhonaces · Silenus · Marsyas · Menecles · Andro · Ptolemeus euergetes · Chameleo · Callias · Hipponicus · Critias · Callaeschrus · Duris · Alcibiades · Aristophans xenos · Epaminundas · Olympiodorus · Orthagoras · Euphranor · Archytas · Aristophans · Phrynichus · Epicharmus · Ion · Io · Io · Masurius · Agathon · Bellerophon · Theophrastus · Demosthens · Xenocrates · Encyclia disciplina · Elatea · ἀλέκτ… αὐλ

λους, συμποτικοί τινες ἦσαν νόμοι. τὰ δ' ἐν Σπάρτῃ φιδίτια καὶ παρὰ τοῖς Κρησὶν ἀνδρεῖα μετὰ πάσης ἐπιμελείας αἱ πόλεις συνῆγον. διὸ καί τις οὐ κακῶς ἔφη· Οὐ χρὴ συμποσίοισι φίλους ἀπέχεσθαι ἑταίρους δηρόν· ἀνάμνησις δὲ πέλει χαριεστάτη αὕτη. Ἀντίπατρος δ' ὁ φιλόσοφος συμπόσιόν ποτε συνάγων, συνέταξε τοῖς ἐρχομένοις ὡς περὶ σοφισμάτων ἐροῦσιν. Ἀρκεσίλαον δέ φασιν εἰς συμπόσιον παρακληθέντα καὶ συγκατακλιθέντα ἐπὶ τῶν βορῶς ἐσθιόντων, αὐτὸν δὲ μηδενὸς ἀπολαῦσαι δυνάμενον, ἐπεί τις αὐτῷ τῶν παρόντων προὔτεινε φάναι· Εὖ σοι γένοιτο Τηλέφῳ δ' ἁγὼ νοῶ. ἔτυχε δ' ὁ κωμῳδοφαγῶν Τήλεφος καλούμενος. ὁ δὲ Ζήνων ἐπεί τις τῶν παρόντων ὀψοφάγων ἀπέσυρεν ἅμα τῷ παρατεθῆναι τὸ ἐπάνω τοῦ ἰχθύος, στρέψας καὶ αὐτὸς τὸν ἰχθὺν ἀπέσυρεν ἐπιλέγων· Ἰνὼ δὲ τἀπὶ θάτερ' ἐξειργάζετο. Σωκράτης δ' ἰδών τινα ἀμέτρως τῇ ἐποψήσει χρώμενον, ὦ παρόντες ἔφη, τίς ὑμῶν τῷ μὲν ἄρτῳ ὡς ὄψῳ χρῆται, τῷ δ' ὄψῳ ὡς ἄρτῳ; ἡμεῖς δὲ νῦν περὶ τῶν ὁμηρικῶν συμποσίων λέξομεν. ἀφορίζει γὰρ αὐτῶν ὁ ποιητὴς χρόνους, πρόσωπα, αἰτίας. ὅπερ δ' ὀρθῶς ἀπεμάξατο ὁ Ξενοφῶν καὶ Πλάτων, οἳ κατ' ἀρχὰς τῶν συγγραμμάτων ἐκτίθενται τὴν αἰτίαν τοῦ συμποσίου, καὶ τίνες οἱ παρόντες. Ἐπίκουρος δὲ οὐ τόπον, οὐ χρόνον ἀφορίζει, οὐ προλέγει οὐδέν. δεῖ οὖν μαντεύσασθαι πῶς ποτ' ἄνθρωπος ἐξαπίνης ἔχων κύλικα προβάλλει ζητήματα, καθάπερ ἐν διατριβῇ λέγων. Ἀριστοτέλης ἄλουτον καὶ κονιορτοῦ ἥκειν πλήρη τινὰ ἐπὶ τὸ συμπόσιον φησίν. ἔπειθ' ὁ μὲν Ὅμηρος ἐκδιδάσκει τίνας κλητέον, ἀποφαίνων ὡς τοὺς ἀρίστους τε καὶ ἐντίμους χρὴ καλεῖν. κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν. οὐχ ὃν τρόπον Ἡσίοδος· οὗτος γὰρ ἀξιοῖ καὶ τοὺς γείτονας μάλιστα καλεῖν· Τοὺς δὲ μάλιστα καλεῖν ὅστις σέθεν ἐγγύθι ναίει. τοῦτο γὰρ ὡς ἀληθῶς βοιωτικῆς ἐστιν ἀναισθησίας συμπόσιον, καὶ τῇ μισανθρωποτάτῃ τῶν παροιμιῶν ἁρμόττον· Τῆλε φίλοι ναίοντες, οὐκ εἰσὶν φίλοι. πῶς γὰρ οὐκ ἄλογον τόπῳ τὴν φιλίαν καὶ οὐ τρόπῳ κρίνεσθαι; τοιγαροῦν παρ' Ὁμήρῳ μετὰ τὸ πιεῖν Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν. παρὰ δὲ τοῖς οὐ τὰ σώφρονα συμπόσια συνάγουσι· Τοῖς δ' ὁ κόλαξ πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῶκον. ἔτι δὲ ὁ μὲν Ὅμηρος ἡλικίαις εἰσάγει διαφόρους καὶ ταῖς προαιρέσεσι τοὺς κεκλημένους, Νέστορα καὶ Αἴαντα καὶ Ὀδυσσέα· τὸ μὲν καθόλου σύμπαντας τῆς ἀρετῆς ἀντεχομένους, ἤδη δὲ διαφόροις ὁδοῖς ὡρμηκότας ἐπ' αὐτήν. ὁ δ' Ἐπίκουρος ἅπαντας εἰσήγαγεν προφήτας ἀτόμων, καὶ ταῦτ' ἔχων παραδείγματα, τήν τε τοῦ ποιητοῦ τῶν συμποσίων ποικιλίαν καὶ τὴν Πλάτωνός τε καὶ Ξενοφῶντος χάριν. ὧν ὁ μὲν Πλάτων τὸν μὲν Ἐρυξίμαχον, ἰατρόν, τὸν δὲ Ἀριστοφάνη, ποιητήν, ἄλλον δ' ἀπ' ἄλλης προαιρέσεως ἐσπουδακότων. οὔτε γὰρ κόλακα πρέπον ἐστὶν εἶναι, οὔτε μυκτηριστήν. πάλιν Ἐπίκουρος ἐν τῷ συμποσίῳ ζητεῖ περὶ δυσπεψίας, ὥστ' οἰωνίσασθαι· εἶθ' ἑξῆς περὶ πυρετῶν. τὴν μὲν γὰρ ἐπιτρέχουσαν τῇ λέξει ἀρρυθμίαν τί δεῖ καὶ λέγειν; Πλάτων δὲ τὸν μὲν ἀπὸ τῆς λυγγὸς ὀχλούμενον καὶ θεραπευόμενον ἀνακογχυλιασμοῖς ὕδατος, ἐν δὲ ταῖς ὑποθήκαις τῶν καρφῶν ἵνα τὴν ῥῖνα κινήσας πτάρῃ, παρίημι. κωμῳδεῖν γὰρ ἤθελε καὶ διασύρειν. χλευάζει τε τὰ ἰσόκωλα τὰ Ἀγάθωνος καὶ τὰ ἀντίθετα. καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην δὲ παράγει λέγοντα ὅτι παιδεραστεῖ. ἀλλ' ὅμως τοιαῦτα γράφοντες, τὸν Ὅμηρον ἐκβάλλουσι τῶν πόλεων. ἀλλ' οὔτε ἐκ θύμβρας ἔφη Δημοχάρης λόγχη οὔτ' ἐκ τοιούτων λόγων ἀνὴρ ἀγαθὸς γίνεται. οὐ μόνον δ' Ἀλκιβιάδην διασύρει, ἀλλὰ καὶ Χαρμίδην καὶ Εὐθύδημον καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν νέων. τοῦτο δὲ κωμῳδοῦντός ἐστι τὴν Ἀθηναίων πόλιν, τὸ τῆς Ἑλλάδος μουσεῖον. ἣν ὁ μὲν Πίνδαρος Ἑλλάδος Ἑλλάδα, ὁ δὲ Πύθιος ἑστίαν καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. διότι τοίνυν κατέψευσται τῶν νεανίσκων πάρεστι σκοπεῖν ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος. τὸν μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδην φησὶν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ διαλόγῳ παρακμάσαντα, τότε πρῶτον ἄρξασθαι Σωκράτει λαλεῖν, ὅτε πάντες αὐτὸν κατέλιπον οἱ τοῦ σώματος ἐπιθυμηταί. λέγει γὰρ ταῦτα κατ' ἀρχὰς τοῦ διαλόγου. τὰ δ' ἐν τῷ Χαρμίδῃ ἐναντιώματα ἐξ αὐτοῦ τοῦ διαλόγου ὁ βουλόμενος εἴσεται. ποιεῖ δ' αὐτὸν ἀσυμφώνως ποτὲ μὲν σκοτοδινιῶντα καὶ μεθυσκόμενον τῷ τοῦ παιδὸς ἔρωτι, καὶ γινόμενον ἔξεδρον, καὶ καθάπερ νεβρὸν ὑποπεπτωκότα λέοντος ἀλκῇ, ἅμα δὲ καταφρονεῖν φησὶ τῆς ὥρας αὐτοῦ. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ Ξενοφῶντος συμπόσιον καίπερ ἐπαινούμενον, οὐκ ἐλάττους ἔχει τούτων ἐπιλήψεις. Καλλίας μὲν γὰρ συνάγει τὸ συμπόσιον ἐπειδήπερ τὰ παιδικὰ αὐτοῦ Αὐτόλυκος Παναθήναια παγκράτιον ἐστεφανώθη. καὶ εὐθὺς οἱ κατακλιθέντες τῷ παιδὶ προσέχουσι τὸν νοῦν, καὶ ταῦτα τοῦ πατρὸς παρακαθημένου. ὥσπερ γὰρ ὅταν φέγγος ἐν νυκτὶ παρῇ, πάντων προσάγεται τὰ ὄμματα, οὕτω καὶ τὸ Αὐτολύκου κάλλος πάντων εἷλκε τὰς ὄψεις ἐφ' ἑαυτό. ἔπειτα τῶν παρόντων οὐδεὶς ἦν ὃς οὐκ ἔπασχέ τι τὴν ψυχὴν ὑπ' ἐκείνου. οἱ μέν γε σιωπηλότεροι ἐγίνοντο, οἱ δὲ καὶ ἐσχημάτιζόν πως. ἀλλ' οὐχ Ὅμηρος τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἐπιχειρήσει. καὶ περὶ τῆς Ἑλένης παρούσης, περὶ τοῦ κάλλους τις τῶν ἐναντίων αὐτῇ τοιαῦτ' εἶπεν ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐκνικώμενος· Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν. αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν. εἶτα φησὶν Ἀλλὰ καὶ ὣς τοίη περ ἐοῦσ' ἐν νηυσὶ νεέσθω.

τάδε μειράκια τὰ ὡς τὸν Μενέλαον παραγενόμενα, ὁ Νέστορος υἱὸς καὶ ὁ Τηλέμαχος, ἐν οἴνῳ ὄντες καὶ ἐν γαμικῷ συμποσίῳ διατρίβοντες, καὶ τῆς Ἑλένης παρακαθημένης, ὡς πρέπον ἐστὶν ἡσυχίαν ἄγοντες πρὸς τὸ περιβόητον ἐκκεκωφωμένοι κάλλος. ὁ δὲ Σωκράτης τίνος χάριν τῶν αὐλητρίδων ἀνεχόμενος καὶ τοῦ

ὀρχουμένου

ὀρχουμένου παιδὸς καὶ κιθαρίζοντος, ἔτι δὲ καὶ τῆς κυβιστώσης γυναικὸς ἀπρεπῶς, τὸ μύρον ἀπείπατο; οὐ γὰρ ἂν αὐτοῦ ἀγελαστὶ ἠνέσχετο κατὰ νοῦν ἔχων ταῦτα τὰ ἔπη· Τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις, ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν. καὶ μὴν ἀσύμφωνα καὶ τὰ μετὰ ταῦτα τῇ αὐστηρότητι. ὁ γὰρ δὴ Κριτόβουλος μειράκιον ἀστεῖον γέροντα καὶ διδάσκαλον αὐτοῦ τὸν Σωκράτη σκώπτει, πολὺ τῶν Σειληνῶν αἴσχιον λέγων εἶναι. ὁ δὲ αὐτῷ διαμορφοσκοπεῖται καὶ κριτὰς ἑλόμενος τόν τε παῖδα καὶ τὴν ὀρχηστρίδα, προτίθησι νικητήρια φιλήματα τῶν κριτῶν. τίς οὖν τῶν νέων ἐντυχὼν τούτοις οὐκ ἐπιτριβήσεται μᾶλλον ἤπερ εἰς ἀρετὴν προαχθείη; παρὰ δ' Ὁμήρῳ ἐν τῷ τοῦ Μενελάου συμποσίῳ προβάλλουσιν ἀλλήλοις ὥσπερ ἐν διατριβῇ ζητήματα καὶ πολιτικῶς ὁμιλοῦντες τέρπουσιν ἀλλήλους καὶ ἡμᾶς. ὁ γοῦν Μενέλαος παραγενομένων ἐκ τοῦ λουτρῶνος τῶν περὶ τὸν Τηλέμαχον καὶ τῶν περὶ τὴν ἐδωδὴν παρατεθέντων παρακαλεῖ μεταλαμβάνειν λέγων τάδε· Σίτου δ' ἅπτεσθον καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ' οἵτινές ἐστον. ἔπειτα προσεπιδίδωσι τῶν παρακειμένων αὐτῷ φιλανθρωπευόμενος· Ὣς φάτο καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν ὄπτ' ἐν χερσὶν ἑλών, τά ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ. φαγόντες δ' ἐκεῖνοι μετὰ σιωπῆς ὡς πρέπει νέοις ἀλλήλοις ὁμιλοῦσιν ἠρέμα προσκύψαντες, οὐ περὶ ἐδεσμάτων φασίν, οὐδὲ περὶ θεραπαινῶν τοῦ κεκληκότος ὑφ' ὧν ἐλούσαντο, περὶ δὲ τῶν κτημάτων τοῦ ὑποδεξαμένου· Ζηνός που τοιαῦτα δόμοις ἔνι κτήματα κεῖται. βέλτιον γὰρ οὕτως φησὶν ὁ Σέλευκος γράφεσθαι. Ἀρίσταρχος δὲ οὐκ ὀρθῶς γράφει· Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή. οὐ γὰρ τῆς οἰκίας τὸ κάλλος μόνον ἀποθαυμάζουσι· πῶς γὰρ ἤλεκτρον καὶ ἄργυρος καὶ ἐλέφας ἐν τοῖς τοίχοις ἦν; ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τοῦ οἴκου εἰρήκασιν ὡς ἐστὶ δώματα ἠχήεντα. τοιαῦτα γὰρ δὴ τὰ ὑψόροφα καὶ μεγάλα. περὶ δὲ τῶν σκευῶν τό· Χρυσοῦ τ' ἠλέκτρου τε καὶ ἀργύρου ἠδ' ἐλέφαντος. οἷς εἰκότως ἐπιφέρεται· Ζηνός που τοιαῦτα δόμοις ἔνι κτήματα κεῖται. ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά, σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα. οὐκ ἔστιν δ' ἀκόλουθον τῷ Ζηνός που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή, ἐπιφέρειν ὅσσα τάδ' ἄσπετα πολλά, σόλοικον ὂν τῷ ἀσυνήθει τῆς ἀναγνώσεως. ἔτι τοίνυν οὐδ' ἡ αὐλὴ ἁρμόττει ἐπὶ τοῦ οἴκου. ὁ γὰρ διαπνεόμενος τόπος αὐλὴ λέγεται· καὶ διαυλωνίζειν φαμὲν τὸ δεχόμενον ἐξ ἑκατέρου πνεῦμα χωρίον. ἔτι δὲ αὐλὸς μὲν τὸ ὄργανον ᾧ διέρχεται τὸ πνεῦμα· καὶ πᾶν τὸ διατεταμένον εἰς εὐθύτητα σχῆμα αὐλὸν καλοῦμεν, ὥσπερ τὸ στάδιον καὶ τὸν κρουνὸν τοῦ αἵματος· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθε· καὶ τὴν περικεφαλαίαν ὅταν ἐκ τοῦ μέσου πρὸς ὀρθὸν ἀνατείνῃ αὐλῶπιν. λέγονται δ' Ἀθήνησι καὶ ἱεροί τινες αὐλῶνες ὧν μέμνηται Φιλόχορος ἐν τῇ ἐνάτῃ. καλοῦσι δ' ἀρσενικῶς τοὺς αὐλῶνας, ὥσπερ Θουκυδίδης ἐν τῇ τετάρτῃ, καὶ πάντες οἱ καταλογάδην συγγραφεῖς. οἱ δὲ ποιηταὶ θηλυκῶς. Καρκῖνος μὲν Ἀχιλλεῖ· Βαθεῖαν εἰς αὐλῶνα περίδρομον στρατοῦ. καὶ Σοφοκλῆς Σκύθαις· Κρημνούς τε καὶ σήραγγας ἠδ' ἐπακτίας αὐλῶνας. ἐκδεκτέον οὖν καὶ τὸ παρ' Ἐρατοσθένει ἐν τῷ Ἑρμῇ θηλυκῶς εἰρῆσθαι· Βαθὺς διαφύεται αὐλών, ἀντὶ τοῦ βαθεῖα· καθάπερ λέγεται θῆλυς ἐέρση. πᾶν οὖν τὸ τοιοῦτον αὐλή τε καὶ αὐλὼν λέγεται. νῦν δὲ τὰ βασίλεια λέγουσιν αὐλάς, ὥσπερ Μένανδρος· αὐλὰς θεραπεύειν καὶ σατράπας. καὶ Δίφιλος· Αὐλὰς θεραπεύειν ἐστὶν ὡς ἐμοὶ δοκεῖ ἢ φυγάδος ἢ πεινῶντος ἢ μαστιγίου. ἤτοι διὰ τὸ μεγάλους ἔχειν τοὺς πρὸ τῶν οἴκων ὑπαιθρίους τόπους, ἢ τῷ παραυλίζεσθαι καὶ παρακοιμᾶσθαι τοὺς δορυφόρους τοῖς βασιλείοις. Ὅμηρος δὲ τὴν αὐλὴν ἀεὶ τάττει ἐπὶ τῶν ὑπαίθρων τόπων, ἔνθα ἦν ὁ τοῦ Ἑρκείου Διὸς βωμός. ὁ μέν τοι γε Πηλεὺς καταλαμβάνεται Αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι. ὁ δὲ Πρίαμος Αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον. καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς προστάττει τοῖς περὶ τὸν Φήμιον· Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων εὖ ναιεταόντων ἐκ φόνου εἰς αὐλήν. ὅτι δὲ ὁμοῦ τόν τε οἶκον καὶ τὰ κτήματα ἐπῄνεσεν ὁ Τηλέμαχος, ἐμφανίζει ὁ Μενέλαος· Τέκνα φίλ' ἤτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι. ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν. ἀλλὰ γὰρ ἐπαινετέον ἐπὶ τὸ συμπόσιον ἐν ᾧ Ὅμηρος ἐπιδεξίως ἀφορμὴν εὗρε λόγων, ὥστε κτῆσιν συγκρῖναι φίλου. οὐ γὰρ ὡς πρόβλημα προτείνει, ἀλλ' ἐπιχαρίτως παρενείρας ὁ Μενέλαος, ἐπειδὴ ἤκουσε τῶν ἐπαίνων, τὸ μὲν εἶναι πλούσιος, οὐκ ἀρνεῖται, καίτοι διὰ τὸ περὶ Ἑλένην τὸν φθόνον· πολλὰ γάρ φησι παθὼν ἔχειν αὐτόν. οὐ μέντοι ἀξιοῖ ἑαυτὸν θεοῖς συγκρίνειν· ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν. ἐνδειξάμενος δὲ φιλάδελφον ἦθος καὶ μετ' ἀνάγκης φήσας ζῆν τε καὶ πλουτεῖν, ἀντιπαρέθηκε τὸν τῆς φιλίας λόγον· ὡς ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, οἳ τότ' ὄλοντο Τροίῃ ἐν εὐρείῃ ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο. τίς ἂν οὖν τῶν ἐκγόνων ἐκείνων τῶν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου τεθνηκότων οὐκ ἂν ἀνταξίαν δόξειεν τὴν ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ πατρὸς λύπην τῇ τοῦ πατρὸς εὐχαρίστῳ μνήμῃ διορθουμένην; ὅπως δὲ μὴ δόξῃ κοινὸς εἶναι πρὸς πάντας, τοὺς παραπλησίως αὐτῷ τὴν εὔνοιαν ἐνδεδειγμένους ἐπήνεγκεν· Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ ὡς ἑνός, ὅστε μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδήν. ἵνα δὲ μὴ φαίνηται μηδενὸς τῶν ἐκείνου παραμελῶν, ἐμνήσθη κατ' ὄνομα· ὀδύρονταί νύ που αὐτόν Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια.

Τηλέμαχος δ' ὃν ἔλειπε νέον γαλαθηνὸν ἐνὶ οἴκῳ. τοῦ δὲ δακρύσαντος πρὸς τὴν μνήμην, ὁ μὲν ἐφίστησι. κἀν τοσούτῳ τῆς ἑλένης ἐπεισελθούσης κἀκείνης ἐκ τῆς ὁμοιότητος τεκμηραμένης, πάνυ γὰρ αἱ γυναῖκες διὰ τὸ παρατηρεῖσθαι τὴν ἀλλήλων σωφροσύνην, δειναὶ τὰς ὁμοιότητας τῶν παίδων πρὸς τοὺς γονέας ἐλέγξαι, παρεμβάλλοντός τινα λόγον, καὶ τοῦ πεισιστράτου χρὴ γὰρ καὶ τοῦτον μὴ παρεῖναι δορυφορήματος τρόπον. καὶ διαλεχθέντος εὐσχημόνως περὶ τῆς αἰδοῦς τοῦ τηλεμάχου, πάλιν ἐπιβάλλει ὁ μενέλαος περὶ τῆς τοῦ ὀδυσσέως φιλίας, ὅτι μετὰ μόνου καταγηράσαι μάλιστ' ἂν ἤθελε μετ' ἐκείνου. κατὰ δὲ τὸ εἰκὸς, οἱ μὲν δακρύουσιν. ἡ δ' ἑλένη διὸς οὖσα θυγάτηρ καὶ παρὰ τῶν ἐν αἰγύπτῳ σοφῶν μεμαθηκυῖα πολλοὺς λόγους εἰς τὸν οἶνον ἐμβάλλει πάνακες τῷ ὄντι φάρμακον. καὶ ἄρχεται διηγεῖσθαι τὰ περὶ τοῦ ὀδυσσέως μεταξὺ ταλασιουργίας ἁπτομένη, οὐ δι' ἀρέσκειαν τοῦτο πράττουσα, ἀλλ' οἴκοθεν ἔχουσα τὴν τοιαύτην αἵρεσιν. ἡ γοῦν ἀφροδίτῃ ἐρχομένη πρὸς αὐτὴν μετὰ τὴν μονομαχίαν εἰκάζεται.

Γρηΐ δέ μιν ἐϊκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν Εἰροκόμῳ. ἥ οἱ λακεδαίμονι ναιεταούσῃ
Ἤσκειν εἴρια καλά. Ἐμφανίζεται δ' αὐτῆς οὐ παρέργως τὸ φίλεργον κἀν τούτοις.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀδρήστη κλισίην εὔτυκτον ἔθηκε. Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο
Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε τόν οἱ ἔδωκεν Ἀλκάνδρη πολύβου δάμαρ.
Τὸν ῥά οἱ ἀμφίπολος φυλὼ παρέθηκε φέρουσα Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον. αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἠλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα. Ἔοικε δὲ καὶ αὐτὴ τὴν ἑαυτῆς φιλοτεχνίαν συνορᾷ.

Τῷ γοῦν τηλεμάχῳ πέπλον τινὰ δωρουμένη, φησί. Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ τέκνον φίλε τοῦτο δίδωμι
Μνῆμ' ἑλένης χειρῶν. πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην Σῇ δ' ἀλόχῳ φορέειν. Αὕτη δ' ἡ φιλεργία τὴν σωφροσύνην αὐτῆς καταμηνύει. οὐ χλιδῶσα γὰρ οὐδὲ θρυπτομένη διὰ τὸ κάλλος εἰσάγεται. εὑρίσκεται γοῦν περὶ ἱστὸν ὑφαίνουσα καὶ ποικίλλουσα.

Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ, ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε Δίπλακα μαρμαρέην. πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' ἄρηος παλαμάων.

Διδάσκει δ' ἡμᾶς ὅμηρος ὅτι δεῖ καὶ τοὺς κεκλημένους ἐφ' ἑστίασιν παρακαλεῖν ἀπανίστασθαι τοὺς κεκληκότας. ὁ μὲν τηλέμαχος τὸν μενέλαον. Ἀλλ' ἄγετ' εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας. ὄφρα καὶ ἤδη Ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες. Ἡ δὲ προσποιουμένη μέντορ εἶναι ἀθηνᾶ πρὸς τὸν νέστορα. Ἀλλ' ἄγε τάμνετε μὲν γλώσσας. κεράασθε δὲ οἶνον. Ὄφρα ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι Σπείσαντες κοίτοιο μεδώμεθα. τοῖο γὰρ ὥρη. Ἐν δὲ ταῖς τῶν θεῶν ἑορταῖς, οὐδ' ὅσιον εἶναι δοκεῖ πλείω χρόνον παραμένειν. γνωμικῶς γοῦν φησὶ παρὰ τῷ ὁμήρῳ ἡ ἀθηνᾶ. Ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον οὐδὲ ἔοικε Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν. ἀλλὰ νέεσθαι. Καὶ νῦν δὴ νόμος ἐκ θυσιῶν τινῶν πρὸ ἡλίου δύνοντος ἀπιέναι. Καὶ παρ' αἰγυπτίοις δὲ τὸ παλαιὸν σωφρονικῶς διεξήγετο τὸ τῶν συμποσίων γένος. καθάπερ εἴρηκεν ἀπολλώνιος ὁ περὶ τούτων γεγραφώς. καθήμενοι μὲν γὰρ ἐδείπνουν τροφῇ τῇ λιτοτάτῃ καὶ ὑγιεινοτάτῃ χρώμενοι καὶ οἴνῳ τοσούτῳ ὅσος ἱκανὸς ἂν γένοιτο πρὸς εὐθυμίαν. ἣν ὁ πίνδαρος αἰτεῖται παρὰ τοῦ διός. Τί δ' ἔρδων φίλος σοί τε καρτεροβρόντα κρονίδα. φίλος δὲ μοίσαις εὐθυμίᾳ τε μέλων εἴην. τοῦτ' αἰτ' μαίσι. τὸ δὲ πλάτωνος συμπόσιον, οὐ συνέδριόν ἐστιν, οὐ βουλευτήριον, οὐ λέσχη φιλοσόφων. σωκράτης γὰρ οὐδὲ τοῦ συμποσίου ἀποστῆναι θέλει. καίτοι ἐρυξιμάχου καὶ φαίδρου, καὶ ἄλλων τινῶν ἀποστάντων. ἀλλ' ἐγρήγορε μετ' ἀγάθωνος καὶ ἀριστοφάνους. καὶ πίνει ἐξ ἀργυροῦ φρέατος. καλῶς γάρ τις τὰ μεγάλα ποτήρια οὕτως ὠνόμασε. πίνει τ' ἐκ τῆς φιάλης ἐπιδέξια. φησὶ δὲ καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς μὲν δύο νυστάζειν. καταδαρθεῖν δὲ πρότερον τὸν ἀριστοφάνη, ἤδη δὲ ἡμέρας ὑποφαινούσης τὸν ἀγάθωνα. καὶ τὸν σωκράτην κατακοιμήσαντα ἐκείνους, ἀναστάντα ἀπιέναι εἰς τὸ λύκειον. ἐξὸν φησὶν ὁ ἡρόδικος εἰς τοὺς ὁμήρου λαιστρυγόνας, Ἔνθα κ' ἄϋπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθούς. Πᾶσα δὲ συμποσίου συναγωγὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν αἰτίαν εἰς θεὸν ἀνέφερε. καὶ στεφάνοις ἐχρῶντο τοῖς οἰκείοις τῶν θεῶν, καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς. καὶ δοῦλος οὐδεὶς ἦν ὁ διακονήσων. ἀλλ' οἱ νέοι τῶν ἐλευθέρων ᾠνοχόουν, ὡς ὁ τοῦ μενελάου υἱὸς καίτοι νυμφίος ὑπάρχων καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις. παρὰ δὲ τῇ καλῇ σαπφοῖ καὶ ὁ ἑρμῆς οἰνοχοεῖ καὶ οἱ δειπνήσαντες ἀπελύοντο φωτὸς ὄντος. ἐν ἐνίοις δὲ καὶ τῶν περσικῶν συμποσίων ἐγίνοντο γνῶμαι καὶ βουλαί. καθάπερ ἐν τῷ τοῦ ἀγαμέμνονος κατὰ τὴν στρατείαν. τὸ δὲ τοῦ ἀλκινόου συμπόσιον πρὸς ὃ ἀποτέταται τοῦ ὀδυσσέως ὁ λόγος, Οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα, Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ. Ξένου ὑποδοχὴν ἔχει, ὄντων καὶ αὐτῶν τῶν φαιάκων τρυφερῶν. ὅπερ συμβάλλων τις πρὸς τὰ τῶν φιλοσόφων συμπόσια κοσμιώτερον ἂν εὕροι. καίτοι τοῦτο περιέχον καὶ ἱλαρότητα καὶ παιδιὰν εὐσχήμονα. μετὰ γὰρ τὸν ἀγῶνα τὸν γυμνικὸν ᾄδει ὁ ᾠδὸς ἀμφ' ἄρεως φιλότητα μῦθόν τινα χλεύῃ κεκραμένον. καίτοι εἰς τὴν μνηστηροφονίαν ὑποθηκῶν ὑποτιθεμένων τῷ ὀδυσσεῖ, ὡς τοῦ ἡφαίστου καὶ τοῦ κυλλοποδίωνος τὸν ἀνδρειότατον ἄρη καταγωνισαμένου. ἐκαθέζοντο δὲ καὶ δειπνοῦντες οἱ τότε πολλαχοῦ γοῦν ὁ ὅμηρος φησίν. Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε. Ὁ γὰρ θρόνος αὐτὸ μόνον ἐλευθέριός ἐστι καθέδρα σὺν ὑποποδίῳ. ὅπερ θρῆνυν καλοῦντες, ἐντεῦθεν αὐτὸν ὠνόμασαν θρόνον τοῦ θρήσασθαι χάριν, ὅπερ ἐστὶ τοῦ καθέζεσθαι τάσσουσιν, ὡς φιλήτας. θρήσασθαι πλατάνῳ γαίῃ ὑπό.

Telemach⁹ · Helena · Pisistratus · Homerus · Apolloni⁹ · Pindarus · Plato · Eryximach⁹ · Phedrus · Agathō · Aristophanes · Herodicus · Sappho · Agamenō · Alcinous · θρῆνος · θρῆνυν · Philetas

ὑπό. ὁ δὲ κλισμὸς περιττοτέρως κεκόσμηται ἀνακλίσει. τούτων δ' εὐτελέστερος ἦν ὁ δίφρος. τῷ γοῦν ὀδυσσεῖ ἐπαίτῃ εἶναι δοκοῦντι, δίφρον ἀεικέλιον φησὶ καταθεὶς ὀλίγην τε τράπεζαν. οἱ δὲ κρατῆρες αὐτοῖς ὥσπερ ἔχει καὶ τοὔνομα κεκραμένοι παρεστήκεσαν. ἐξ ὧν οἱ κοῦροι διακονούμενοι, τοῖς μὲν ἐντιμοτάτοις ἀεὶ πλήρεις παρεῖχον τὸ ποτήριον. τοῖς δ' ἄλλοις ἐξ ἴσου διένεμον. ὁ γοῦν ἀγαμέμνων πρὸς τὸν ἰδομενέα φησί. Σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ Ἕστηχ' ὥσπερ ἐμοὶ πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγει. Προέπινον δ' ἀλλήλοις οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς. τοῦτο γὰρ προεκπιεῖν ἐστιν ἀλλὰ μεστὸν τὸν σκύφον. Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας δείδεκτ' ἀχιλῆα. Ὁσάκις δὲ καὶ τροφὰς ἐλάμβανον προειρήκαμεν ἤδη. ὅτι δὴ τρεῖς ἦσαν. διὰ τὸ αὐτὸ, ποτὲ μὲν ἄριστον. ποτὲ δὲ δεῖπνον ὀνομάζεσθαι. γελοῖοι γάρ εἰσιν οἱ φάσκοντες ὅτι καὶ τέσσαρας ἐλάμβανον. ἐπειδὴ ὁ ποιητὴς ἔφη. σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας οὐ νοοῦντες ὅτι λέγει τὸν δειλινὸν διατρίψας χρόνον. ὅμως δὲ οὐδεὶς δείξει παρὰ τῷ ποιητῇ τρίς τινα λαμβάνοντα τροφάς. ἁμαρτάνουσι δὲ οἱ ἐφεξῆς τιθέντες τοὺς στίχους. Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα Εἴδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων. Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας. Εἰ γὰρ εἴδατα παρέθηκεν ἡ ταμίη, δῆλον ὡς κρεάτων λείψανα τυγχάνοντα, τὸν δαιτρὸν οὐκ ἔδει παρεισφέρειν. διόπερ τὸ δίστιχον ἀπαρκεῖ. Ἀπαλλαγέντων δὲ τῶν δειπνούντων αἱ τράπεζαι ἐβαστάζοντο, ὥσπερ παρὰ τοῖς μνηστῆρσι καὶ τοῖς φαίαξιν. ἐφ' ὧν καὶ λέγει. Ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός. Δῆλον ὡς τὰ ἀγγεῖα. καὶ γὰρ τῶν ὅπλων τὰ σκεπαστικὰ θώρακες καὶ κνημῖδες καὶ τὰ τούτοις ἐμφερῆ λέγοιτ' ἂν ἔντη. καθάπερ ἄγγεια τῶν τοῦ σώματος μερῶν ὄντα. τῶν δὲ ἡρωϊκῶν οἴκων τοὺς μείζονας ὅμηρος μέγαρα καλεῖ καὶ δώματα καὶ κλισίας. οἱ δὲ νῦν, ξενῶνας καὶ ἀνδρῶνας νομίζουσι. τί οὖν ὀνομάσαιμεν ἄνδρες φίλοι τὸ συμπόσιον ὅπερ ἀντίοχος ὁ ἐπιφανὴς μὲν κληθεὶς, ἐπιμανὴς δ' ἐκ τῶν πράξεων ὀνομασθεὶς, βασιλεὺς δ' ἦν οὗτος τῶν συριακῶν τῶν ἀπὸ σελεύκου εἷς, περὶ οὗ φησι πολύβιος τάδε. ὡς ἀποδιδράσκων ἐκ τῆς αὐλῆς ἐνίοτε τοὺς θεραπεύοντας ὅπου τύχοι τῆς πόλεως αὐτῶν ἐφαίνετο δεύτερος καὶ τρίτος. μάλιστα δὲ πρὸς τοῖς ἀργυροκοπείοις εὑρίσκετο καὶ χρυσοχοείοις εὑρησιλογῶν καὶ φιλοτεχνῶν πρὸς τοὺς τορευτὰς καὶ τοὺς ἄλλους τεχνίτας. ἔπειτα καὶ μετὰ δημοτῶν ἀνθρώπων συγκαταβαίνων ὡμίλει ᾧ τύχοι. καὶ μετὰ τῶν παρεπιδημούντων συνέπινε τῶν εὐτελεστάτων. ὅτε δὲ τῶν νεωτέρων αἴσθοιτό τινας συνευωχουμένους οὐδεμίαν ἔμφασιν ποιήσας, παρῆν ἐπικωμάζων μετὰ κερατίου καὶ συμφωνίας. ὥστε τοὺς πολλοὺς διὰ τὸ παράδοξον ἀφισταμένους φεύγειν. πολλάκις δὲ καὶ τὴν βασιλικὴν ἀποθέμενος ἐσθῆτα τήβενναν ἀναλαβὼν περιῄει κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀρχαιρεσιάζων. καὶ τοὺς μὲν δεξιούμενος. τοὺς δὲ καὶ περιπτύσσων παρεκάλει φέρειν αὐτῷ τὴν ψῆφον ποτὲ μὲν ὡς ἀγορανόμος γένηται. ποτὲ δὲ καὶ ὡς δήμαρχος. τυχὼν δὲ τῆς ἀρχῆς καὶ καθίσας ἐπὶ τὸν ἐλεφάντινον δίφρον κατὰ τὸ παρὰ ῥωμαίοις ἔθος, διήκουε τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν γινομένων συναλλαγμάτων καὶ διέκρινε μετὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ προθυμίας. ἐξ ὧν εἰς ἀπορίαν ἦγε τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐπιεικεῖς. οἱ μὲν γὰρ ἀφελῆ τινα αὐτὸν εἶναι ὑπελάμβανον. οἱ δὲ μαινόμενον. καὶ γὰρ περὶ τὰς δωρεὰς ἦν παραπλήσιος. ἐδίδου γὰρ τοῖς μὲν ἀστραγάλους δορκαδείους. τοῖς δὲ φοινικοβαλάνους, ἄλλοις δὲ χρυσίον. καὶ ἐξ ἀπαντήσεως δέ τισι τυγχάνων οὓς μὴ ἑωράκει ποτὲ ἐδίδου δωρεὰς ἀπροσδοκήτους. ἐν δὲ ταῖς πρὸς τὰς πόλεις θυσίαις καὶ ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς τιμαῖς πάντας ὑπερέβαλλε τοὺς βεβασιλευκότας. τοῦτο δ' ἄν τις τεκμήραιτο ἔκ τε τοῦ παρ' ἀθηναίοις ὀλυμπιείου. καὶ τῶν περὶ τὸν ἐν δήλῳ βωμὸν ἀνδριάντων. ἐλοῦτο δὲ κἀν τοῖς δημοσίοις βαλανείοις. ὅτε δημοτῶν ἦν τὰ βαλανεῖα πεπληρωμένα κεραμίων εἰσφερομένων αὐτῷ μύρων τῶν πολυτελεστάτων. ὅτε καί τινος εἰπόντος μακάριοι ἐστὲ ὑμεῖς οἱ βασιλεῖς, οἱ καὶ τούτοις χρώμενοι, καὶ ὄζοντες ἡδύ, καὶ μηδὲν τὸν ἄνθρωπον προσειπὼν ὅπου κεῖνος τῇ ἐξῆς ἐλούετο, ἐπεισελθὼν ἐποίησεν αὐτοῦ καταχυθῆναι τῆς κεφαλῆς μέγιστον κεράμιον πολυτελεστάτου μύρου τῆς στακτῆς καλουμένης. ὡς πάντας ἀναστάντας κυλίεσθαι λουομένους τῷ μύρῳ. καὶ διὰ τὴν γλισχρότητα καταπίπτοντας γέλωτα παρέχειν καθάπερ καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος βασιλεὺς ἀκούσας τοὺς ἐν τῇ μακεδονίᾳ συντετελεσμένους ἀγῶνας ὑπὸ αἰμιλίου παύλου τοῦ ῥωμαίων στρατηγοῦ, βουλόμενος τῇ μεγαλοδωρίᾳ δωρεᾷ ὑπεράραι τὸν παῦλον, ἐξέπεμψε πρέσβεις καὶ θεωροὺς εἰς τὰς πόλεις καταγγελοῦντας τοὺς ἐσομένους ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ δάφνης. ὡς πολλὴν γενέσθαι τῶν ἑλλήνων σπουδὴν εἰς τὴν ὡς αὐτὸν ἄφιξιν. ἀρχὴν δ' ἐποιήσατο τῆς πανηγύρεως τὴν πομπείαν οὕτως ἐπιτελεσθεῖσαν. καθηγοῦντό τινες ῥωμαϊκὸν ἔχοντες καθοπλισμὸν ἐν θώραξιν ἁλυσιδωτοῖς ἄνδρες ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις πεντακισχίλιοι. μεθ' οὓς μυσοὶ πεντακισχίλιοι συνεχεῖς ἦσαν. κίλικες δ' εἰς τὸν τῶν εὐζώνων τρόπον καθωπλισμένοι τρισχίλιοι χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους ἐπὶ δὲ τούτοις, θρᾷκες τρισχίλιοι. καὶ γαλάται πεντακισχίλιοι. ἄλλοι δὲ ἀργυράσπιδες οἷς ἐπηκολούθει μονομάχων ζεύγη διακόσια τεσσαράκοντα. τούτων κατόπιν ἦσαν ἱππεῖς νισαῖοι μὲν χίλιοι. πολιτικοὶ δὲ τρισχίλιοι. ὧν οἱ μὲν πλείους ἦσαν χρυσοφάλαροι καὶ χρυσοστέφανοι. οἱ δ' ἄλλοι ἀργυροφάλαροι. μετὰ δὲ τούτους ἦσαν οἱ λεγόμενοι ἑταῖροι ἱππεῖς. οὗτοι δὲ ἦσαν εἰς χιλίους πάντες χρυσοφάλαροι. τούτοις συνεχὲς ἦν τὸ τῶν φίλων σύνταγμα. ἴσον καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὸν κόσμον. ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπίλεκτοι χίλιοι. τελευταία δ' ἦν ἡ κατάφρακτος ἵππος οἰκείως τῇ προσηγορίᾳ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐσκεπασμένων τοῖς ὅπλοις. ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ

Agamemnō · Idomeneus · Homeri locus · Hom · Antioch⁹ · Seleucus · Polybius · Aemilius paulus · Cataphractus equus

χίλιοι καὶ πεντακόσιοι· πάντες δ' οἱ προειρημένοι εἶχον πορφυρᾶς ἐφαπτίδας, πολλοὶ δὲ καὶ διαχρύσους καὶ ζωωτάς. ἑξίππια μὲν ἦν ἑκατόν. τέθριππα δὲ τεσσαράκοντα. ἔπειτα ἐλεφάντων ἅρμα καὶ συνωρίς. καθ' ἕνα δὲ εἵποντο ἐλέφαντες διεσκευασμένοι τριάκοντα καὶ ἕξ. τὴν δ' ἄλλην πομπὴν λέγειν ἐστὶ δυσδιήγητον ὡς ἐν κεφαλαίῳ δὲ λεκτέον. ἔφηβοι μὲν γὰρ ἐπόμπευσαν εἰς ὀκτακοσίους, χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους. βόες δ' εὐτραφεῖς περὶ χιλίους. θεωρίαι δὲ βραχὺ λείπουσαι τριακοσίων· ἐλεφάντων δὲ ὀδόντες ὀκτακόσιοι. τὸ δὲ τῶν ἀγαλμάτων πλῆθος, οὐ δυνατὸν ἐξηγήσασθαι. πάντων γὰρ τῶν παρ' ἀνθρώποις λεγομένων ἢ νομιζομένων θεῶν ἢ δαιμόνων, προσέτι δὲ ἡρώων εἴδωλα διήγετο. τὰ μὲν κεχρυσωμένα. τὰ δ' ἠμφιεσμένα στολαῖς διαχρύσοις. καὶ πᾶσι τούτοις οἱ προσήκοντες μῦθοι κατὰ τὰς παραδεδομένας ἱστορίας ἐν διασκευαῖς πολυτελέσι παρέκειντο. εἵπετο δ' αὐτοῖς καὶ Νυκτὸς εἴδωλον. καὶ Ἡμέρας. Γῆς τε καὶ Οὐρανοῦ καὶ Ἠοῦς καὶ Μεσημβρίας, τὸ δὲ τῶν χρυσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος οὕτως ἄν τις ὑπονοήσειεν ὅσον ἦν. ἑνὸς γὰρ τῶν φίλων Διονυσίου τοῦ ἐπιστολογράφου χίλιοι παῖδες ἐπόμπευσαν, ἀργυρώματα ἔχοντες ὧν οὐδὲν ἔλαττον ὁλκὴν εἶχε δραχμῶν χιλίων. βασιλικοὶ δὲ παῖδες παρῆλθον ἑξακόσιοι χρυσώματα ἔχοντες. ἔπειτα γυναῖκες ἐκ χρυσῶν καλπίδων μύροις ἔρραινον εἰς διακοσίας. ταύταις δ' ἑξῆς ἐπόμπευον ἐν χρυσόποσι μὲν φορείοις, ὀγδοήκοντα γυναῖκες. ἀργυρόποσι δὲ πεντακόσιαι καθήμεναι πολυτελῶς διεσκευασμέναι. καὶ τῆς μὲν πομπῆς τὰ ἐπιφανέστατα ταῦτα ἦν. ἐπιτελεσθέντων δὲ τῶν ἀγώνων καὶ μονομαχιῶν καὶ κυνηγεσίων κατὰ τριάκονθ' ἡμέρας ἐν αἷς τὰς θέας συνετέλει, πέντε μὲν τὰς πρώτας ἐν τῷ γυμνασίῳ πάντες ἐκ χρυσῶν ὁλκείων ἠλείφοντο κροκίνῳ μύρῳ. ἦν δὲ ταῦτα πεντεκαίδεκα. καὶ κινναμωμίνου τὰ ἴσα καὶ ναρδίνου. παραπλησίως δὲ καὶ ταῖς ἑξῆς εἰσεφέρετο τήλινον. ἀμαράκινον. ἴρινον. πάντα διαφέροντα ταῖς εὐωδίαις. ἔστρωτο δὲ εἰς εὐωχίαν, ποτὲ μὲν χίλια τρίκλινα. ποτὲ δὲ χίλια πεντακόσια μετὰ τῆς πολυτελεστάτης διασκευῆς. ὁ δὲ χειρισμὸς ἐγίνετο τῶν πραγμάτων δι' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. ἵππον γὰρ ἔχων εὐτελῆ παρέτρεχε παρὰ τὴν πομπήν· τοὺς μὲν προάγειν κελεύων. τοὺς δὲ ἐπέχειν. κατὰ δὲ τοὺς πότους αὐτὸς ἐπὶ τὰς εἰσόδους ἐφιστάμενος, οὓς μὲν εἰσῆγεν. οὓς δ' ἀνέκλινε. καὶ τοὺς διακόνους δὲ τοὺς τὰς παραθέσεις φέροντας αὐτὸς εἰσῆγεν. καὶ περιπορευόμενος οὗ μὲν προσεκάθιζεν. οὗ δὲ προσανέπιπτε. καὶ ποτὲ μὲν ἀποθέμενος μεταξὺ τὸν ψωμὸν ποτὲ δὲ τὸ ποτήριον ἀνεπήδα. καὶ μετανίστατο. καὶ περιῄει τὸν πότον προπόσεις λαμβάνων ὀρθὸς ἄλλοτε παρ' ἄλλοις. ἅμα δὲ καὶ τοῖς ἀκροάμασι προσπαίζων. προιούσης δ' ἐπὶ πολὺ τῆς συνουσίας καὶ πολλῶν ἤδη κεχωρισμένων ὑπὸ τῶν μίμων ὁ βασιλεὺς εἰσεφέρετο ὅλος κεκαλυμμένος. καὶ εἰς τὴν γῆν ἐτίθετο. ὡς εἷς ὢν δῆτα τῶν μίμων. καὶ τῆς συμφωνίας προκαλουμένης, ἀναπηδήσας ὠρχεῖτο. καὶ ὑπεκρίνετο μετὰ τῶν γελωτοποιῶν ὥστε πάντας αἰσχυνομένους φεύγειν. ταῦτα δὲ πάντα συνετελέσθη. ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐνοσφίσατο παρασπονδήσας τὸν Φιλομήτορα βασιλέα παιδίσκον ὄντα. τὰ δὲ καὶ τῶν φίλων συμβαλλομένων. ἱεροσύληκε δὲ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἱερῶν.

Θαυμασάντων δὲ τῶν δαιτυμόνων τήν τε τοῦ βασιλέως διάνοιαν ὡς οὐκ ἐπιφανὴς, ἀλλ' ὄντως ἐπιμανὴς ὑπῆρχε, προσέθηκεν ὁ Μασούριος περὶ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γεγενημένης ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου καὶ βασιλέως πομπῆς, Καλλίξενον τὸν Ῥόδιον ἱστοροῦντα ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ Ἀλεξανδρείας ὅς φησι· πρὸ δὲ τοῦ ἄρξασθαι, τὴν κατασκευασθεῖσαν σκηνὴν ἐν τῷ τῆς ἄκρας περιβόλῳ χωρὶς τῆς τῶν στρατιωτῶν καὶ τεχνιτῶν καὶ παρεπιδήμων ὑποδοχῆς ἐξηγήσομαι. καλὴ γὰρ εἰς ὑπερβολὴν ἀξία τε ἀκοῆς ἐγενήθη. τὸ μὲν οὖν μέγεθος αὐτῆς ἑκατὸν τριάκοντα κλίνας ἐπιδεχόμενον κύκλῳ. διασκευὴν δ' ἔχει τοιαύτην. κίονες διεστάθησαν ξύλινοι, πέντε μὲν κατὰ πλευρὰν ἑκάστην τοῦ μήκους πεντήκοντα πήχεις πρὸς ὕψος. ἐνὶ δὲ ἐλάττους κατὰ πλάτος. ἐφ' ὧν ἐπιστύλιον καθηρμόσθη τετράγωνον ὑπερεῖδον τὴν σύμπασαν τοῦ συμποσίου στέγην. αὕτη δ' ἐνεπετάσθη κατὰ μέσον οὐρανίσκῳ κοκκινοβαφεῖ περιλεύκῳ. καθ' ἑκάτερον δὲ μέρος εἶχε δοκοὺς μεσολεύκους ἐν πετάσμασι πυργωτοῖς κατειλημμένας. ἐν αἷς φατνώματα γραπτὰ κατὰ μέσον ἐτέτακτο. τῶν δὲ κιόνων οἱ μὲν τέσσαρες ὡμοίωντο φοίνιξιν. οἱ δ' ἀνὰ μέσον θύρσων εἶχον φαντασίαν. τούτων δ' ἐκτὸς περίστυλος ἐπεποίητο σύριγξ ταῖς τρισὶ πλευραῖς καμαρωτὴν ἔχουσα στέγην. ἐν ᾗ τὴν τῶν κατακειμένων ἀκολουθίαν ἑστάναι συνέβαινεν. ἧς τὸ μὲν ἐντὸς αὐλαίαις περιεῖχε φοινικίναις. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνὰ μέσον χώρων, δοραὶ θηρίων παράδοξοι καὶ τῇ ποικιλίᾳ καὶ τοῖς μεγέθεσιν ἐκρέμαντο. τὸ δὲ περιέχον αὐτὴν ὕπαιθρον μυρρίναις τε καὶ δάφναις καὶ ἄλλοις ἐπιτηδείοις ἔρνεσιν ἐγεγόνει συνηρεφές. τὸ δ' ἔδαφος πᾶν, ἄνθεσι κατεπέπαστο παντοίοις. ἡ γὰρ Αἴγυπτος καὶ διὰ τὴν τοῦ περιέχοντος ἀέρος εὐκρασίαν, καὶ διὰ τοὺς κηπεύοντας, τὰ σπανίως καθ' ὥραν ἐνεστηκυῖαν ἐν ἑτέροις φυόμενα τόποις ἄφθονα γεννᾷ καὶ διαπαντός. καὶ οὔτε ῥόδον, οὔτε λευκόιον οὔτ' ἄλλο ῥαδίως ἄνθος ἐκλιπεῖν οὐθὲν οὐδέποτ' εἴωθε. διὸ δὴ καὶ κατὰ μέσον χειμῶνα τῆς ὑποδοχῆς τότε γεννηθείσης, παράδοξος ἡ φαντασία τότε τοῖς ξένοις κατέστη. τὰ γὰρ εἰς μίαν εὑρεθῆναι στεφάνωσιν οὐκ ἂν δυνηθέντα ἐν ἄλλῃ πόλει ῥαδίως, ταῦτα καὶ τῷ πλήθει τῶν κατακειμένων ἐχορηγεῖτο εἰς τοὺς στεφάνους ἀφθόνως. καὶ εἰς τὸ τῆς σκηνῆς ἔδαφος κατεπέπαστο χύδην. θείου τινὸς ὡς ἀληθῶς ἀποτελοῦντα λειμῶνος πρόσοψιν. διέκειτο δὲ ἐπὶ μὲν τῶν τῆς σκηνῆς παραστάδων ζῷα μαρμάρινα τῶν πρώτων τεχνιτῶν, ἑκατόν. ἐν δὲ ταῖς ἀνὰ μέσον χώραις πίνακες τῶν Σικυωνικῶν ζωγράφων. ἐναλλὰξ δ' ἐπίλεκτοι εἰκασίαι παντοῖαι καὶ χιτῶνες χρυσοϋφεῖς. ἐφαπτίδες τε κάλλισται. τινὲς μὲν εἰκόνας ἔχουσαι τῶν βασιλέων ἐνυφασμένας. αἱ δὲ μυθικὰς διαθέσεις. ὑπεράνω δὲ τούτων θυρεοὶ περιέκειντο ἐναλλὰξ ἀργυροῖ τε καὶ χρυσοῖ. ἐν δὲ ταῖς ἐπάνω τούτων χώραις οὔσαις ὀκταπήχεσιν ἄντρα κατεσκεύαστο. κατὰ μὲν τὸ μῆκος τῆς σκηνῆς ἓξ ἑκατέρας πλευρᾶς. κατὰ πλάτος δὲ τέτταρα. συμπόσιά τε ἀντία ἀλλήλων αὐτοῖς τραγικῶν τε καὶ κωμικῶν. καὶ σατυρικῶν ζῴων ἀληθινὸν ἐχόντων ἱματισμόν. οἷς παρέκειτο καὶ ποτήρια χρυσᾶ. κατὰ μέσον δὲ τῶν ἄντρων νύμφαι ἐλείφθησαν ἐν αἷς ἔκειντο Δελφικοὶ χρυσοῖ τρίποδες. ὑποστήματα ἔχοντες. κατὰ δὲ τὸν ὑψηλότατον τόπον τῆς ὀροφῆς ἀετοὶ κατὰ πρόσωπον ἦσαν ἀλλήλων χρυσοῖ. πεντεκαιδεκαπήχεις τὸ μέγεθος. ἔκειντο δὲ καὶ κλῖναι χρυσαῖ σφιγγόποδες ἐν ταῖς δυσὶ πλευραῖς, ἑκατόν. ἡ γὰρ κατὰ πρόσωπον ὄψις ἀφεῖται ἀναπεπταμένη. ταύταις δ' ἀμφίταποι ἁλουργεῖς ὑπέστρωντο τῆς πρώτης ἐρέας. καὶ περιστρώματα ποικίλα διαπρεπῆ ταῖς τέχναις ἐπῆν. ψιλαὶ δὲ περσικαὶ τὴν ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν χώραν ἐκάλυπτον. ἀκριβῆ τὴν εὐγραμμίαν τῶν ἐνυφασμένων ἔχουσαι ζῳδίων. παρετέθησαν δὲ καὶ τρίποδες τοῖς κατακειμένοις χρυσοῖ, διακόσιοι τὸν ἀριθμόν. ὥστ' εἶναι δύο κατὰ κλίνην ἐπ' ἀργυρῶν διέδρων. ἐκ δὲ τῶν ὄπισθεν πρὸς τὴν ἀπόνιψιν ἑκατὸν ἀργυραῖ λεκάναι καὶ καταχύσεις ἴσαι παρέκειντο. ἐπεπήγει δὲ τοῦ συμποσίου καταντικρὺ καὶ ἑτέρα κλίνη πρὸς τὴν τῶν κυλικίων καὶ ποτηρίων, τῶν τε λοιπῶν τῶν πρὸς τὴν χρῆσιν ἀνηκόντων καὶ κατασκευασμάτων ἔκθεσιν. ἃ δὴ πάντα χρυσᾶ τε ἦν καὶ διάλιθα θαυμαστὰ ταῖς τέχναις. τούτων δὲ τὴν μὲν κατὰ μέρος κατασκευὴν καὶ τὰ γένη μακρὸν ἐπεφαίνετό μοι δηλοῦν. τὸ δὲ τοῦ σταθμοῦ πλῆθος, εἰς μύρια τάλαντα ἀργυρίου τὴν σύμπασαν εἶχε κατασκευήν. ἐπεὶ δὲ τῆς σκηνῆς τὴν κατασκευὴν διεληλύθαμεν, ποιησόμεθα καὶ τῆς πομπῆς ἐξήγησιν. ἤγετο γὰρ διὰ τοῦ κατὰ τὴν πόλιν σταδίου. πρώτη δ' ἐβάδιζεν ἑωσφόρου. καὶ γὰρ ἀρχὴν εἶχεν ἡ πομπὴ, καθ' ὃν ὁ προειρημένος ἀστὴρ φαίνεται χρόνον. ἔπειθ' ἡ τοῖς τῶν βασιλέων γονεῦσι κατωνομασμένη. μετὰ δὲ ταύτας αἱ τῶν θεῶν ἁπάντων οἰκείαν ἔχουσαι τῆς περὶ ἑκάστων αὐτῶν ἱστορίας διασκευήν. τὴν δὲ τελευταίαν ἑσπέρου συνέβαινεν εἶναι τῆς ὥρας εἰς τοῦτο συναγούσης τὸν καιρόν. τὰ δὲ κατὰ μέρος αὐτῶν εἴ τις εἰδέναι βούλεται, τὰς τῶν πεντετηρίδων γραφὰς λαμβάνων ἐπισκοπείτω. τῆς δὲ Διονυσιακῆς πομπῆς, πρῶτοι μὲν προῄεσαν οἱ τὸν ὄχλον ἀνείργοντες Σειληνοὶ πορφυρᾶς χλανίδας, οἱ δὲ φοινικίδας ἠμφιεσμένοι. τούτοις δ' ἐπηκολούθουν σάτυροι καθ' ἕκαστον τοῦ σταδίου μέρος εἴκοσι λαμπάδας φέροντες κισσίνας διαχρύσους. μεθ' οὓς νῖκαι χρυσᾶς ἔχουσαι πτέρυγας. ἔφερον δ' αὗται θυμιατήρια ἑξαπήχη κισσίνοις καὶ χρυσοῖς κλωσὶ διακεκοσμημένα. ζωωτοὺς ἐνδεδυκυῖαι χιτῶνας αὗται δὲ πολὺν κόσμον χρυσοῦν περικείμεναι. μετὰ δὲ ταύτας εἵπετο βωμὸς ἑξάπηχυς διπλοῦς κισσίνῃ φυλλάδι διαχρύσῳ πεπυκασμένος, ἔχων ἀμπέλινον χρυσοῦν στέφανον μεσολεύκοις μίτραις κατειλημμένον. ἐπηκολούθουν δ' αὐτῷ παῖδες ἐν χιτῶσι πορφυροῖς λιβανωτὸν καὶ σμύρναν, ἔτι δὲ κρόκον ἐπὶ χρυσῶν μαζονόμων φέροντες ἑκατὸν εἴκοσι. μεθ' οὓς σάτυροι τεσσαράκοντα ἐστεφανωμένοι, κισσίνοις χρυσοῖς στεφάνοις, τὰ δὲ σώματα οἱ μὲν ἐκέχριντο ὀστρείῳ. τινὲς δὲ μίλτῳ καὶ χρώμασιν ἑτέροις. ἔφερον δὲ καὶ οὗτοι στέφανον χρυσοῦν ἐξ ἀμπέλου καὶ χρυσοῦ εἰργασμένον. μεθ' οὓς Σειληνοὶ δύο ἐν πορφυραῖς χλαμύσι καὶ κρηπῖσι λευκαῖς. εἶχε δ' αὐτῶν, ὁ μὲν, πέτασον καὶ κηρύκειον χρυσοῦν. ὁ δὲ, σάλπιγγα. μέσος δὲ τούτων ἐβάδιζεν ἀνὴρ μείζων τετράπηχυς ἐν τραγικῇ διαθέσει καὶ προσώπῳ φέρων χρυσοῦν Ἀμαλθείας κέρας. ὃς προσηγορεύετο ἐνιαυτός. ᾧ γυνὴ περικαλλεστάτη κατὰ τὸ μέγεθος εἵπετο. πολλῷ χρυσῷ καὶ διαπρεπεῖ κεκοσμημένη. φέρουσα τῇ μὲν μιᾷ τῶν χειρῶν στέφανον περσαίας. τῇ δ' ἑτέρᾳ ῥάβδον φοίνικος. ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη πεντετηρίς. ταύτῃ δ' ἐπηκολούθουν ὧραι τέσσαρες διεσκευασμέναι. καὶ δύο κισσινα ἐκ χρυσοῦ ἑξαπήχη καὶ βωμὸς ἀνὰ μέσον τούτων τετράγωνος χρυσοῦς. καὶ πάλιν σάτυροι στεφάνους ἔχοντες κισσίνους χρυσοῦς φοινικίδας περιβεβλημένοι. ἔφερον δ' οἱ μὲν οἰνοχόην χρυσῆν. οἱ δὲ καρχήσιον. μεθ' οὓς ἐπορεύετο Φιλίσκος ὁ ποιητής. ἱερεὺς ὢν Διονύσου. καὶ πάντες οἱ περὶ τὸν Διόνυσον τεχνῖται. τούτων δ' ἐφεξῆς ἐφέροντο Δελφικοὶ τρίποδες ἆθλα τοῖς τῶν ἀθλητῶν χορηγοῖς. ὁ μὲν παιδικὸς ἐννέα πηχῶν τὸ ὕψος. ὁ δὲ πηχῶν δώδεκα ὁ τῶν ἀνδρῶν. μετὰ τούτους τετράκυκλος πηχῶν τεσσαρεσκαίδεκα. ὀκτὼ δὲ τὸ πλάτος ἤγετο ὑπὸ ἀνδρῶν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατόν. ἐπὶ δὲ ταύτης ἐπῆν ἄγαλμα Διονύσου δεκάπηχυ. σπένδον ἐκ καρχησίου χρυσοῦ χιτῶνα πορφυροῦν ἔχον διάπεζον. καὶ ἐπ' αὐτοῦ κροκωτὸν διαφανῆ. περιεβέβλητο δὲ ἱμάτιον πορφυροῦν χρυσοποίκιλον. προέκειτο δὲ αὐτοῦ κρατὴρ Λακωνικὸς χρυσοῦς μετρητῶν δεκαπέντε. καὶ τρίπους χρυσοῦς ἐφ' οὗ θυμιατήριον χρυσοῦν καὶ φιάλαι δύο χρυσαῖ κασσίας μεσταὶ καὶ κρόκου. περιέκειτο δ' αὐτῷ καὶ σκιὰς ἐκ κισσοῦ καὶ ἀμπέλου καὶ τῆς λοιπῆς ὀπώρας κεκοσμημένη. προσήρτηντο δὲ καὶ στέφανοι καὶ ταινίαι καὶ θύρσοι καὶ τύμπανα. καὶ μίτραι. πρόσωπά τε σατυρικὰ καὶ κωμικὰ καὶ τραγικά. τῇ δὲ τετρακύκλῳ ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι. καὶ πέρσης τελεταὶ καὶ θίασοι παντοδαποὶ καὶ τὰ λίκνα φέρουσαι. μετὰ δὲ ταύτας Μακέται αἱ καλούμεναι Μιμαλλόνες. καὶ Βασσάραι. καὶ Λυδαὶ κατακεχυμέναι τὰς τρίχας καὶ ἐστεφανωμέναι. τινὲς μὲν ὄφεσιν αἱ δὲ σμίλαξι καὶ ἀμπέλῳ καὶ κισσῷ. κατεῖχον δὲ ταῖς χερσὶν, αἱ μὲν ἐγχειρίδια. αἱ δὲ ὄφεις. μετὰ δὲ ταύτας ἤγετο τετράκυκλος πηχῶν ὀκτὼ πλάτος ὑπὸ ἀνδρῶν ἑξήκοντα. ἐφ' ἧς ἄγαλμα Νύσης ὀκτάπηχυ καθήμενον ἐνδεδυκὸς μὲν θάψινον χιτῶνα χρυσοποίκιλον. ἱμάτιον δὲ ἠμφιε-

Ptolemei philadelphi pompa

Callixen

Victorie alas aureas habentes

Philiscus poeta

Mimallones bal... & Lydæ coron... te serpentibus & eos manibus gestantes no... pro Valerio Fl... co

το λακωνικόν. ἀνίστατο δὲ τοῦτο μηχανικῶς, οὐδενὸς τὰς χεῖρας προσάγοντος. καὶ σπείσασα ἐκ χρυσῆς φιάλης γάλα, πάλιν ἐκάθητο. εἶχε δὲ ἐν τῇ ἀριστερᾷ θύρσον ἐστεμμένον μίτραις. αὕτη δὲ ἐστεφάνωτο κισσίνῳ χρυσῷ καὶ βότρυσι διαλίθοις πολυτελέσιν. εἶχε δὲ σκιάδα, καὶ ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς τετρακύκλου κατεπεπήγεσαν λαμπάδες διάχρυσοι τέτταρες. ἑξῆς εἵλκετο ἄλλη τετράκυκλος μῆκος πηχῶν εἰκοσιτεσσάρων, πλάτος πεντεκαίδεκα, πλήρης σταφυλῆς. ἐπάτουν δὲ ἑξήκοντα σάτυροι πρὸς αὐλὸν ᾄδοντες μέλος ἐπιλήνιον. ἐφειστήκει δ᾽ αὐτοῖς Σιληνός. καὶ δι᾽ ὅλης τῆς ὁδοῦ τὸ γλεῦκος ἔρρει. ἑξῆς ἐφέρετο τετράκυκλος μῆκος πηχῶν εἰκοσιπέντε, πλάτος τεσσαρεσκαίδεκα. ἤγετο δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν ἑξακοσίων. ἐφ᾽ ἧς ἦν ἀσκὸς τρισχιλίους ἔχων μετρητὰς ἐκ παρδαλῶν δερμάτων ἐρραμμένος. ἔρρει δὲ καὶ οὗτος κατὰ μικρὸν ἀνιέμενος κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν. ἠκολούθουν δ᾽ αὐτῷ σάτυροι καὶ σιληνοὶ ἑκατὸν εἴκοσι ἐστεφανωμένοι. φέροντες οἱ μὲν οἰνοχόας, οἱ δὲ φιάλας, οἱ δὲ θηρικλείους μεγάλας πάντα χρυσᾶ. ἐχομένως ἤγετο κρατὴρ ἀργυροῦς ἑξακοσίους χωρῶν μετρητὰς ἐπὶ τετρακύκλου ἑλκόμενος ὑπὸ ἀνδρῶν ἑξακοσίων. εἶχε δὲ καὶ ὑπὸ τὰ χείλη καὶ τὰ ὦτα καὶ ὑπὸ τὴν βάσιν ζῷα τετορευμένα. καὶ διὰ μέσου ἐστεφάνωτο χρυσῷ διαλίθῳ. ἑξῆς ἐπεφέρετο κυλίκια ἀργυρᾶ δωδεκαπήχη δύο, ὕψος πηχῶν ἕξ. ταῦτα δ᾽ εἶχεν ἄνω τε ἀκρωτήρια καὶ ἐν ταῖς γάστραις κύκλῳ καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν ζῷα ἡμιπήχη καὶ πηχυαῖα πλήθει πολλά. καὶ λουτῆρες μεγάλοι δέκα. καὶ κρατῆρες ἑκκαίδεκα. ὧν οἱ μείζους ἐχώρουν μετρητὰς τριάκοντα. οἱ δ᾽ ἐλάχιστοι πέντε. εἶτα λέβητες ἕξ. βανωτοὶ εἴκοσι τέσσαρες ἐπ᾽ ἐγγυθήκαις πέντε καὶ ληνοὶ ἀργυραῖ δύο. ἐφ᾽ ὧν ἦσαν βῖκοι εἰκοσιτέσσαρες. τράπεζά τε ὁλάργυρος δωδεκάπηχυς. καὶ ἄλλαι ἑξαπήχεις τριάκοντα. πρὸς δὲ τούτοις, τρίποδες τέσσαρες. ὧν εἷς μὲν εἶχε τὴν περίμετρον πηχῶν ἑκκαίδεκα κατάργυρος ὢν ὅλος. οἱ δὲ τρεῖς ἐλάττονες ὄντες διάλιθοι κατὰ μέσον ὑπῆρχον. μετὰ δὲ τούτους ἐφέροντο Δελφικοὶ τρίποδες ἀργυροῖ ὀγδοήκοντα τὸν ἀριθμόν, ἐλάττους τῶν προειρημένων. ὧν αἱ γωνίαι τετράμετροι. ὑδρίαι εἴκοσι καὶ ἕξ. ἀμφορεῖς Παναθηναϊκοὶ δεκαέξ. ψυκτῆρες ἑκατὸν ἑξήκοντα. τούτων ὁ μέγιστος ἦν μετρητῶν ἕξ. ὁ δὲ ἐλάχιστος δύο. ταῦτα μὲν οὖν ἦν ἅπαντα ἀργυρᾶ. ἐχόμενα δὲ τούτων ἐπόμπευον οἱ τὰ χρυσώματα φέροντες κρατῆρας Λακωνικοὺς τέτταρας ἔχοντας στεφάνους ἀμπελίνους. τετραμέτρητοι ἕτεροι Κορινθιουργεῖς δύο. οὗτοι δ᾽ εἶχον ἄνωθεν καθήμενα περιφανῆ τετορευμένα ζῷα καὶ ἐν τῷ τραχήλῳ καὶ ἐν ταῖς γάστραις πρόστυπα ἐπιμελῶς πεποιημένα. ἐχώρει δ᾽ ἕκαστος μετρητὰς ὀκτώ, ἐπ᾽ ἐγγυθήκαις καὶ ληνός. ἐν ᾗ ἦσαν βῖκοι δέκα. ὀλκεῖα δύο ἑκάτερον χωροῦν μετρητὰς πέντε. κώθωνες διμέτρητοι δύο. ψυκτῆρες εἴκοσι δύο. ὧν ὁ μέγιστος ἐχώρει μετρητὰς τριάκοντα. ὁ δὲ ἐλάχιστος, ἐχώρει μετρητήν. ἐπόμπευσαν δὲ τρίποδες χρυσοῖ μεγάλοι τέτταρες. καὶ χρυσωματοθήκη χρυσῆ διάλιθος πηχῶν δέκα. ὕψος ἔχουσα βασμοὺς ἕξ. ἐν οἷς καὶ ζῷα τετραπάλαιστα ἐπιμελῶς πεποιημένα πολλὰ τὸν ἀριθμόν. καὶ κυλίκια δύο καὶ ὑάλινα διάχρυσα δύο. ἐγγυθῆκαι χρυσαῖ τετραπήχεις δύο. ἄλλαι ἐλάττους τρεῖς. ὑδρίαι δέκα. βωμὸς τρίπηχυς. μαζονόμια εἴκοσι πέντε. μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπορεύοντο παῖδες χίλιοι καὶ ἑξακόσιοι. ἐνδεδυκότες χιτῶνας λευκούς. ἐστεφανωμένοι οἱ μὲν κισσῷ. οἱ δὲ πιτυΐνῳ. διακόσιοι δὲ καὶ πεντήκοντα, χόας εἶχον χρυσοῦς. τετρακόσιοι δὲ ἀργυροῦς. ἕτεροι δὲ τριακόσιοι καὶ εἴκοσι ψυκτήρια ἔφερον χρυσᾶ. οἱ δὲ ἀργυρᾶ. μεθ᾽ οὓς ἄλλοι παῖδες ἔφερον κεράμια πρὸς τὴν τοῦ γλυκισμοῦ χρείαν. ὧν εἴκοσι μὲν ἦν χρυσᾶ. πεντήκοντα δὲ ἀργυρᾶ. τριακόσια δὲ κεκηρογραφημένα χρώμασι παντοίοις. καὶ κερασθέντων ἐν ταῖς ὑδρίαις καὶ πίθοις πάντες κοσμίως ἐγλυκάνθησαν οἱ ἐν τῷ σταδίῳ. ἑξῆς τούτοις καταλέγει τετραπήχεις τραπέζας. ἐφ᾽ ὧν πολλὰ θέας ἄξια πολυτελῶς κατεσκευασμένα περιήγετο θεάματα. ἐν οἷς καὶ ὁ τῆς Σεμέλης θάλαμος. ἐν ᾧ ἔχουσί τινες χιτῶνας διαχρύσους καὶ λιθοκολλήτους τῶν πολυτιμήτων. οὐκ ἄξιον δ᾽ ἦν παραλιπεῖν τήνδε τὴν τετράκυκλον μῆκος οὖσαν πηχῶν εἰκοσιδύο. πλάτος δεκατεσσάρων ὑπὸ ἀνδρῶν ἑλκομένην πεντακοσίων. ἐφ᾽ ἧς ἄντρον ἦν βαθὺ καθ᾽ ὑπερβολήν, κισσῷ καὶ μίλτῳ. ἐκ τούτου περιστεραὶ καὶ φάσσαι καὶ τρυγόνες καθ᾽ ὅλην ἐξίπταντο τὴν ὁδόν. λημνίσκοις τοὺς πόδας δεδεμέναι πρὸς τὸ ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν θεωμένων ἁρπάζεσθαι. ἀνέβλυζον δὲ ἐξ αὐτοῦ καὶ κρουνοὶ δύο. ὁ μὲν γάλακτος. ὁ δὲ οἴνου. πᾶσαι δ᾽ αἱ περὶ αὐτὸν νύμφαι στεφάνους εἶχον χρυσοῦς. ὁ δὲ Ἑρμῆς καὶ κηρύκειον χρυσοῦν. ἐσθῆτας δὲ πολυτελεῖς. ἐπὶ δὲ ἄλλης τετρακύκλου ἣ περιεῖχε τὴν ἐξ Ἰνδῶν κάθοδον Διονύσου, Διόνυσος ἦν δωδεκάπηχυς ἐπ᾽ ἐλέφαντος κατακείμενος, ἠμφιεσμένος πορφυρίδα καὶ στέφανον κισσοῦ καὶ ἀμπέλου χρυσοῦν ἔχων, εἶχεν ἐν ταῖς χερσὶ θυρσόλογχον χρυσοῦν. ὑποδέδετο δὲ ἐμβάδας χρυσοβαφεῖς. προεκάθητο δ᾽ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ τραχήλῳ τοῦ ἐλέφαντος σατυρίσκος πεντάπηχυς ἐστεφανωμένος πίτυος στεφάνῳ χρυσῷ. τῇ δεξιᾷ χειρὶ αἰγείῳ κέρατι χρυσῷ σημαίνων. ὁ δὲ ἐλέφας σκευὴν εἶχε χρυσῆν καὶ περὶ τῷ τραχήλῳ, κίσσινον χρυσοῦν στέφανον. ἠκολούθουν δὲ τούτῳ παιδίσκαι πεντακόσιαι κεκοσμημέναι χιτῶσι πορφυροῖς χρυσῷ διεζωσμέναι. ἐστεφάνωντο δὲ αἱ μὲν ἡγούμεναι ἑκατὸν εἴκοσι, πανοπλίας, οἱ μὲν ἀργυρᾶς, οἱ δὲ χαλκᾶς ἔχοντες. Μετὰ δὲ τούτους ἐπορεύοντο ὄνων ἶλαι πέντε. ἐφ᾽ ὧν ἦσαν σιληνοὶ καὶ σάτυροι ἐστεφανωμένοι. τῶν δὲ ὄνων, οἱ μὲν χρυσᾶς, οἱ δὲ ἀργυρᾶς προμετωπίδας καὶ σκευασίας εἶχον. μετὰ δὲ τούτους ἐλεφάντων ἅρματα ἀφείθη εἰκοσιτέσσαρα. καὶ συνωρίδες τράγων ἑξήκοντα. κώλων* δεκαδύο. ὀρύγων ἑπτὰ καὶ βουβάλων δεκαπέντε. στρουθῶν συνωρίδες ὀκτώ. ὀνελάφων ἑπτά. καὶ συνωρίδες τέσσαρες ὄνων ἀγρίων ἅρματα τέσσαρα. ἐπὶ δὲ πάντων τούτων ἀνα-

A βεβήκει παιδάρια χιτῶνας ἔχοντα ἡνιοχικοὺς καὶ πετάσους. παραβεβήκει δὲ παιδισκάρια διεσκευασμένα πελταρίοις καὶ θυρσολόγχοις κεκοσμημένα ἱματίοις καὶ χρυσίοις. ἐστεφάνωτο δὲ τὰ μὲν ἡνιοχοῦντα παιδάρια πίτυϊ, τὰ δὲ παιδισκάρια κισσῷ. ἐπῆσαν δὲ συνωρίδες καμήλων ἐξ ἑκατέρου μέρους τρεῖς. αἷς ἐπηκολούθουν ἀπῆναι ὑφ᾽ ἡμιόνων ἀγόμεναι. αὗται δ᾽ εἶχον σκηνὰς βαρβαρικάς. ἐφ᾽ ὧν ἐκάθηντο γυναῖκες Ἰνδαὶ καὶ ἕτεραι κεκοσμημέναι ὡς αἰχμάλωτοι. κάμηλοι δ᾽ αἱ μὲν ἔφερον λιβανωτοῦ μνᾶς τριακοσίας. κρόκου καὶ κασίας καὶ κινναμώμου καὶ ἴρεως καὶ τῶν λοιπῶν ἀρωμάτων διακοσίας. ἐχόμενοι τούτων ἦσαν Αἰθίοπες δωροφόροι. ὧν οἱ μὲν ἔφερον ὀδόντας ἑξακοσίους. ἕτεροι δὲ ἐβένου κορμοὺς δισχιλίους. ἄλλοι χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου κρατῆρας ἑξήκοντα. καὶ ψήγματα χρυσίου. μεθ᾽ οὓς ἐπόμπευσαν κυνηγοὶ δύο ἔχοντες σιβύνας ἐπιχρύσους. ἤγοντο δὲ καὶ κύνες δισχίλιοι τετρακόσιοι. οἱ μὲν Ἰνδοί. οἱ λοιποὶ δὲ Ὑρκανοί. καὶ Μολοσσοὶ καὶ ἑτέρων γενῶν. ἑξῆς ἄνδρες ἑκατὸν πεντήκοντα φέροντες δένδρα ἐξ ὧν ἀνήρτητο θηρία παντοδαπὰ καὶ ὄρνεα. εἶτ᾽ ἐφέροντο ἐν ἀγγείοις ψιττακοὶ πλήθει πολλοί. εἰπὼν δὲ καὶ ἄλλα πλεῖστα καὶ καταλέξας ζώων ἀγέλας, ἐπιφέρει πρόβατα Αἰθιοπικὰ ἑκατὸν τριάκοντα. Ἀράβια τριακόσια. Εὐβοϊκὰ εἴκοσι. κωλόλευκοι βόες Ἰνδικοὶ εἴκοσι ἕξ. Αἰθιοπικοὶ ὀκτώ. ἄρκτος μὲν λευκὴ μεγάλη μία. παρδάλεις δεκατέσσαρες. πάνθηροι δεκαέξ. λυγκία τέσσαρα. ἄρκηλοι τρεῖς. καμηλοπάρδαλις μία. ῥινόκερως Αἰθιοπικὸς εἷς. ἑξῆς ἐπὶ τετρακύκλου Διόνυσος περὶ τὸν τῆς Ῥέας βωμὸν καταπεφευγώς, ὅτε ὑπὸ Ἥρας ἐδιώκετο, στέφανον ἔχων χρυσοῦν, Πριάπου αὐτῷ παρεστῶτος ἐστεφανωμένου χρυσῷ κισσίνῳ. τὸ δὲ τῆς Ἥρας ἄγαλμα στεφάνην εἶχε χρυσῆν. Ἀλεξάνδρου δὲ καὶ Πτολεμαίου ἀγάλματα ἐστεφανωμένα στεφάνοις κισσίνοις ἐκ χρυσοῦ. B τὸ δὲ τῆς Ἀρετῆς ἄγαλμα τὸ παρεστὸς τῷ Πτολεμαίῳ στέφανον εἶχεν ἐλαίας χρυσοῦν. καὶ Πρίαπος δ᾽ αὐτοῖς συμπαρῆν ἔχων στέφανον κισσὸν ἐκ χρυσοῦ. Κόρινθος δὲ πόλις παρεστῶσα τῷ Πτολεμαίῳ, ἐστεφάνωτο διαδήματι χρυσῷ. παρέκειντο δὲ πᾶσι τούτοις κυλικεῖον μεστὸν χρυσωμάτων. κρατήρ τε χρυσοῦς μετρητῶν πέντε. τῇ δὲ τετρακύκλῳ ταύτῃ ἠκολούθουν γυναῖκες ἔχουσαι ἱμάτια πολυτελῆ, καὶ κόσμον. προσηγορεύοντο δὲ πόλεις, αἵ τε ἀπ᾽ Ἰωνίας καὶ λοιπαὶ Ἑλληνίδες, ὅσαι τὴν Ἀσίαν καὶ τὰς νήσους κατοικοῦσαι, ὑπὸ τοὺς Πέρσας ἐτάχθησαν. ἐφόρουν δὲ πᾶσαι, στεφάνους χρυσοῦς. ἐφέρετο καὶ ἐπ᾽ ἄλλῳ τετρακύκλῳ θύρσος ἐνενηκοντάπηχυς χρυσοῦς. καὶ λόγχη ἀργυρᾶ ἑξηκοντάπηχυς. καὶ ἐν ἄλλῃ φαλλὸς χρυσοῦς πηχῶν ἑκατὸν εἴκοσι διαγεγραμμένος καὶ διαδεδεμένος στέμμασι διαχρύσοις, ἔχων ἐπ᾽ ἄκρου ἀστέρα χρυσοῦν. οὗ ἦν ἡ περίμετρος πηχῶν ἕξ. πολλῶν οὖν καὶ ποικίλων εἰρημένων ἐν ταῖς πομπαῖς ταύταις μόνα ἐξελεξάμεθα ἐν οἷς ἦν χρυσὸς καὶ ἄργυρος. καὶ γὰρ διαθέσεις πολλαὶ ἀκοῆς ἦσαν ἄξιαι. καὶ θηρίων πλήθη καὶ ἵππων καὶ λέοντες παμμεγέθεις εἴκοσι καὶ τέσσαρες. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι τετράκυκλοι οὐ μόνον εἰκόνας βασιλέων φέρουσαι, ἀλλὰ καὶ θεῶν πολλαί. μεθ᾽ ἃς χορὸς ἐπόμπευσεν ἀνδρῶν ἑξακοσίων. ἐν οἷς κιθαρισταὶ συνεφώνουν τριακόσιοι ἐπιχρύσους ἔχοντες ὅλας κιθάρας καὶ στεφάνους χρυσοῦς. μεθ᾽ οὓς ταῦροι διῆλθον δισχίλιοι ὁμοιόχρωμοι χρυσόκερῳ προμετωπίδας χρυσᾶς καὶ ἀνὰ μέσον στεφάνους, ὅρμους τε καὶ αἰγίδας πρὸ τῶν στηθῶν ἔχοντες. ἦν δ᾽ ἅπαντα ταῦτα χρυσᾶ. καὶ μετὰ ταῦτα Διὸς ἤγετο πομπή, καὶ ἄλλων παμπόλλων θεῶν. καὶ ἐπὶ πᾶσιν Ἀλεξάνδρου. ὃς ἐφ᾽ ἅρματος ἐλεφάντων ἀληθινῶν ἐφέρετο χρυσοῦς, Νίκην καὶ Ἀθηνᾶν ἐξ ἑκατέρου μέρους ἔχων. ἐπόμπευσαν δὲ καὶ θρόνοι πολλοὶ ἐξ ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ κατεσκευασμένοι. ὧν ἐφ᾽ ἑνὸς ἔκειτο στεφάνη χρυσῆ. ἐπ᾽ ἄλλου δὴ κέρας χρυσοῦν. C ἐπ᾽ ἄλλου δὲ ἦν στέφανος χρυσοῦς. καὶ ἐπ᾽ ἄλλου δὲ κέρας ὁλόχρυσον. ἐπὶ δὲ τὸν Πτολεμαίου τοῦ Σωτῆρος θρόνον στέφανος ἐπέκειτο ἐκ μυρίων κατεσκευασμένος χρυσῶν. ἐπόμπευσε δὲ καὶ θυμιατήρια χρυσᾶ τριακόσια καὶ πεντήκοντα. καὶ βωμοὶ δὲ ἐπίχρυσοι ἐστεφανωμένοι χρυσοῖς στεφάνοις. ὧν ἐνὶ παρεπεπήγεσαν δᾷδες χρυσαῖ δεκαπήχεις τέσσαρες. ἐπόμπευσαν δὲ καὶ ἐσχάραι ἐπίχρυσοι δώδεκα. ὧν ἡ μὲν δωδεκάπηχυς τῇ περιμέτρῳ. τεσσαρακοντάπηχυς ὕψει. ἡ δὲ πηχῶν δεκαπέντε. ἐπόμπευσαν δὲ καὶ Δελφικοὶ τρίποδες χρυσοῖ ἐννέα ἐκ πηχῶν τεσσάρων. ἄλλοι ὀκτώ, πηχῶν ἕξ. ἄλλος πηχῶν τριάκοντα. ἐφ᾽ οὗ ἦν ζῷα χρυσᾶ πενταπήχη. καὶ στέφανος κύκλῳ χρυσοῦς ἀμπέλινος. παρῆλθον δὲ καὶ φοίνικες ἐπίχρυσοι ὀκταπήχεις ἑπτά. καὶ κηρύκειον ἐπίχρυσον πηχῶν τεσσαράκοντα πέντε. καὶ κεραυνὸς ἐπίχρυσος πηχῶν τεσσαράκοντα. ναός τε ἐπίχρυσος, οὗ ἡ περίμετρος πηχῶν τεσσαράκοντα. δίκερας πρὸς τούτοις ὀκτάπηχυ. πολὺ δὲ καὶ ζώων πλῆθος ἐπιχρύσων συνεπόμπευεν. ὧν ἦν τὰ πολλὰ δωδεκαπήχη. καὶ θηρία ὑπεράγοντα τοῖς μεγέθεσι. καὶ ἀετοὶ πηχῶν εἴκοσι. στέφανοί τε χρυσοῖ ἐπόμπευσαν, τρισχίλιοι διακόσιοι. ἕτερός τε μυστικὸς χρυσοῦς λίθοις πολυτελέσι κεκοσμημένος ὀγδοηκοντάπηχυς. οὗτος δὲ περιετίθετο τῷ τοῦ Βερενικείου θυρώματι. αἰγίς τε ὁμοίως χρυσῆ. ἐπόμπευσαν δὲ καὶ στεφάναι χρυσαῖ πάνυ πολλαὶ ἃς ἔφερον παιδίσκαι πολυτελῶς κεκοσμημέναι. ὧν μία δίπηχυς εἰς ὕψος, τὴν δὲ περίμετρον ἔχουσα ἑκκαίδεκα πηχῶν. ἐπόμπευσε δὲ καὶ θώραξ χρυσοῦς πηχῶν δώδεκα. καὶ ἕτερος ἀργυροῦς πηχῶν ὀκτωκαίδεκα. ἔχων ἐφ᾽ ἑαυτὸν κεραυνοὺς χρυσοῦς δεκαπήχεις δύο. καὶ στέφανον δρυὸς διάλιθον. ἀσπίδες χρυσαῖ εἴκοσι. πανοπλίαι χρυσαῖ ἑξήκοντα τέσσαρες. κνημῖδες χρυσαῖ τριπήχεις δύο. λεκάναι χρυσαῖ δυοκαίδεκα. φιάλαι πολλαὶ πάνυ τὸν ἀριθμόν. οἰνοχόαι τριάκοντα ἕξ. ἀλείπτρα μεγάλα δέκα. ὑδρίαι δώδεκα. μαζονόμια πεντήκοντα. τράπεζαι διάφοροι. κυλίκια χρυσωμάτων πέντε. κέρας ὁλόχρυσον πηχῶν τριάκον-

Thericlij

μαζονομίαι

lemnisci

Asini
Salem (?)
Satyri
elephantorũ currus
Capri
Oryges
Bubali
Passeres libyci
Cerui
Onagri

Cameli
Mulæ
Dentes elephãtor.
Ebenus
Ramẽta auri
Indici
Hyrcani
Molossi
Canes
Vasa alba
Camelopardalis
Psittaci
Aethiopicæ
Arabicæ
Euboicæ
Oues
Indici
Aethiopici
boues
Pardales
Pantheri
Lynces
Rhinoceros aethiopicus

Ptolemeus soter

ταῦτα δὲ τὰ χρυσώματα ἐκ τοῦ ἵν τῶν ἐν τῇ τοῦ διονύσου πομπῇ διενεχθέντων. εἶτ' ἀργυρωμάτων ἅμαξαι τετρακόσιαι· καὶ χρυσωμάτων εἴκοσι· ἀρωμάτων δὲ ὀκτακόσιαι. ἐπὶ δὲ πᾶσιν ἐπόμπευσαν αἱ δυνάμεις αἱ ἱππικαὶ καὶ πεζικαὶ πᾶσαι καθωπλισμέναι θαυμασίως. πεζοὶ μὲν ἐς πέντε μυριάδας καὶ ἑπτακισχιλίους καὶ ἑξακοσίους· ἱππεῖς δὲ δισμύριοι τρισχίλιοι διακόσιοι. πάντες δ' οὗτοι ἐπόμπευσαν τὴν ἁρμόζουσαν ἑκάστῳ ἠμφιεσμένοι στολήν· καὶ τὰς προσηκούσας ἔχοντες πανοπλίας. ἐκτὸς δ' ὧν πάντες οὗτοι εἶχον πανοπλιῶν, καὶ ἄλλαι πλεῖσται ἦσαν ἀποκείμεναι· ὧν οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν ἀναγράψαι ῥᾴδιον. κατέλεξε δ' αὐτὸν ὁ καλλίξενος. ἐστεφανώθησαν δ' ἐν τῷ ἀγῶνι καὶ στεφάνοις χρυσοῖς εἴκοσι. πτολεμαῖος δὲ ὁ πρῶτος καὶ βερενίκη εἰκόσι τρισὶν ἐφ' ἁρμάτων χρυσῶν καὶ τεμένεσιν ἐν δωδώνῃ. καὶ ἐγένετο δαπάνημα τοῦ νομίσματος, τάλαντα δισχίλια διακόσια τριάκοντα ἐννέα μναῖ πεντήκοντα· καὶ ταῦτ' ἠριθμήθη πάντα παρὰ τοῖς οἰκονόμοις διὰ τὴν τῶν στεφανούντων προθυμίαν πρὸ τοῦ τὰς θέας παρελθεῖν. ὁ δὲ φιλάδελφος πτολεμαῖος υἱὸς αὐτῶν εἰκόσι χρυσαῖς· δυσὶ μὲν ἐφ' ἁρμάτων χρυσῶν. τῶν δὲ κιόνων ἑξαπήχει μιᾷ. πενταπήχεσι πέντε. τετραπήχεσιν ἕξ. ποία οὖν ἀνδρὸς λαιτυμὸς τὴν βασιλείαν οὕτως γέγονε πολύχρυσος. οὐ γὰρ τὰ ἐκ περσῶν καὶ βαβυλῶνος λαβοῦσα μέταλλα ἢ χρήματα ἐργασαμένη, ἢ πακτωλὸν ἔχουσα χρυσοῦν ψῆγμα καταφέροντα. μόνος γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ χρυσορρόας καλούμενος νεῖλος μετὰ τροφῶν ἀφθόνων καὶ χρυσὸν ἀκίβδηλον καταφέρει ἀκινδύνως γεωργούμενον. ὡς πᾶσιν ἐξαρκεῖν ἀνθρώποις δι' ἣν ἔτι πολέμου πεμπόμενον εἰς πᾶσαν γῆν. διόπερ αὐτὸν καὶ ὁ βυζάντιος ποιητὴς παρμένων ἐπικαλούμενος, αἰγύπτιε ζεῦ φησὶ νεῖλε. πολλῶν δὲ ὁ φιλάδελφος βασιλέων πλούτῳ διέφερε· καὶ περὶ πάντα ἐσπουδάκει τὰ κατασκευάσματα φιλοτίμως· ὥστε καὶ πλοίων πλήθει πάντας ὑπερέβαλλεν. τὰ γοῦν μέγιστα ἦν τῶν πλοίων παρ' αὐτῷ· τριακοντήρεις δύο. εἰκοσήρης μία. τέσσαρες δὲ, τρισκαιδεκήρεις. δωδεκήρεις δύο. ἑνδεκήρεις, δεκατέσσαρες. ἐννήρεις, τριάκοντα. ἑπτήρεις, τριάκοντα ἑπτά. ἑξήρεις, πέντε. πεντήρεις, ἑπτακαίδεκα. τὰ δ' ἀπὸ τετρήρους μέχρι τριημιολίας διπλάσια τούτων. τὰ δ' εἰς τὰς νήσους πεμπόμενα καὶ τὰς ἄλλας πόλεις ὧν ἦρχε καὶ τὴν λιβύην, πλείονα ἦν τῶν τετρακισχιλίων. περὶ δὲ βιβλίων πλήθους καὶ βιβλιοθηκῶν συναγωγῆς καὶ τῆς εἰς τὸ μουσεῖον κατασκευῆς τί δεῖ καὶ λέγειν. πᾶσι τούτων ὄντων κατὰ μνήμην. ἐπεὶ δὲ περὶ νεῶν κατασκευῆς, εἰρήκαμεν, φέρ' εἴπωμεν· ἀκοῆς γὰρ ἐστὶν ἄξια καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ φιλοπάτορος βασιλέως κατεσκευασμένα σκάφη. περὶ ὧν ὁ αὐτὸς καλλίξενος ἱστορεῖ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ἀλεξανδρείας οὑτωσὶ λέγων. τὴν τεσσαρακοντήρη, ναῦν κατεσκεύασεν ὁ φιλοπάτωρ τὸ μῆκος ἔχουσαν διακοσίων ὀγδοήκοντα πηχῶν. ὀκτὼ δὲ καὶ τριάκοντα, ἀπὸ παρόδου ἐπὶ πάροδον. ὕψος δὲ ἕως ἀκροστολίου, τεσσαράκοντα ὀκτὼ πηχῶν. ἀπὸ δὲ τῶν πρυμνητικῶν ἀφλάστων ἐπὶ τὸ τῇ θαλάσσῃ μέρος αὐτῆς τρεῖς πρὸς τοῖς πεντήκοντα πήχεις. πηδάλια δ' εἶχε τέτταρα, τριάκοντα πηχῶν. κώπας δὲ θρανιτικὰς ὀκτὼ καὶ τριάκοντα πηχῶν τὰς μεγίστας αἳ διὰ τὸ μόλυβδον ἔχειν ἐν τοῖς ἐγχειριδίοις καὶ γεγονέναι λίαν ἔσω βαρεῖαι κατὰ τὴν ζύγωσιν εὐήρεις ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς χρείας. δίπρῳρος δ' ἐγεγόνει καὶ δίπρυμνος. καὶ ἔμβολα εἶχεν ἑπτά· τούτων ἓν μὲν ἡγούμενον τὰ δ' ὑποστέλλοντα. τινὰ δὲ κατὰ τὰς ἐπωτίδας. ὑποζώματα δὲ ἐλάμβανε δώδεκα. ἑξακοσίων δ' ἦν ἕκαστον πηχῶν. εὔρυθμος δ' ἦν καθ' ὑπερβολήν, θαυμαστὸς δ' ἦν καὶ ὁ ἄλλος κόσμος τῆς νεώς. ζῷα μὲν γὰρ εἶχεν οὐκ ἐλάττω δώδεκα πηχῶν κατὰ πρύμναν τε καὶ πρῷραν· καὶ πᾶς τόπος αὐτῆς κηρογραφίᾳ κατεπεποίκιλτο. τὸ δὲ ἐγκώπιον ἅπαν μέχρι τῆς τρόπεως κισσίνην φυλλάδα καὶ θύρσους εἶχε πέριξ. πολὺς δ' ἦν καὶ ὁ τῶν ὅπλων κόσμος. ἀνεπλήρου δὲ τὰ προσδεόμενα τῆς νεὼς μέρη. γενομένης δὲ ἀναπείρας ἐδέξατο ἐρέτας πλείους τῶν τετρακισχιλίων. εἰς δὲ τὰς ὑπηρεσίας τετρακοσίους. εἰς δὲ τὸ κατάστρωμα, ἐπιβάτας τρισχιλίους ἀποδέοντας ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. καὶ χωρὶς ὑπὸ τὰ ζύγια πλῆθος ἀνθρώπων ἕτερον ἐπισιτισμούς τε οὐκ ὀλίγον. καθειλκύσθη δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ ἐσχαρίου τινὸς ὅ φασι παγῆναι πεντήκοντα πλοίων πεντηρικῶν ξυλείᾳ. ὑπὸ δὲ ὄχλου μετὰ βοῆς καὶ σαλπίγγων κατήγετο. ὕστερον δὲ τῶν ἀπὸ φοινίκης τις ἐπενόησε τὴν καθολκὴν, τάφρον ὑπονοησάμενος ἴσην τῇ νηῒ κατὰ μῆκος, ἣν πλησίον τοῦ λιμένος ὤρυξε. ταύτῃ δὲ τοὺς θεμελίους κατῳκοδόμησε λίθῳ στερεῷ πρὸς πέντε πήχεις τὸ βάθος. καὶ διὰ τούτων φάλαγγας ἐπικαρσίας κατὰ πλάτος τῆς ταφρείας, συνεχεῖς τετράπηχυν εἰς βάθος τόπον ἀπολιπούσας. καὶ ποιήσας εἴσρουν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἐνέπλησεν αὐτῆς πάντα τὸν ὀρυχθέντα τόπον εἰς ὃν ῥᾳδίως ἀπὸ τῶν τυχόντων ἀνδρῶν εἰσήγαγε τὴν ναῦν, τὸ ἀνοιχθὲν κατ' ἀρχὰς ἐμφράξας. μετεξήντλησε πάλιν τὴν θάλασσαν ὀργάνοις. τούτου δὲ γενομένου, ἑδράσθη ἀσφαλῶς τὸ πλοῖον ἐπὶ τῶν προειρημένων φαλάγγων. κατεσκεύασε δὲ ὁ φιλοπάτωρ καὶ ποτάμιον πλοῖον, τὴν θαλαμηγὸν καλουμένην. τὸ μῆκος ἔχουσαν ἡμισταδίου. τὸ δ' εὖρος ᾗ πλατύτερον τριάκοντα πηχῶν. τὸ δὲ ὕψος σὺν τῷ τῆς σκηνῆς ἀναστήματι μικρὸν ἀπέλει τεσσαράκοντα πηχῶν. τὸ δὲ σχῆμα αὐτῆς, οὔτε ταῖς μακραῖς ναυσὶν, οὔτε ταῖς στρογγύλαις ἐοικός. ἀλλὰ παρηλλαγμένον τε καὶ πρὸς τὴν χρείαν τοῦ ποταμοῦ τὸ βάθος. κάτωθεν μὲν γὰρ ἁλιτενὴς καὶ πλατεῖα. τῷ δ' ὄγκῳ μετέωρος. τὰ δ' ἐπὶ τῶν ἄκρων αὐτῆς μέρη καὶ μάλιστα τὰ κατὰ πρῷραν παρέτεινεν ἐφ' ἱκανὸν τῆς ἀνακλάσεως εὐγράμμου φαινομένης. δίπρῳρος δὲ ἐγεγόνει καὶ δίπρυμνος. καὶ πρὸς ὕψος ἀνέτεινε διὰ τὸ μετέωρον αἴρεσθαι πολλάκις ἐν τῷ ποταμῷ τὸ κῦμα. κατεσκεύαστο δ' αὐτῆς κατὰ μὲν μέσον τὸ κύτος τὰ συμ-

Chrysorrhoas nilus

Parmeno

Nilus iuppiter vocatur a parmenone poeta

Philopator

Callixenus

Thalamegus philopatoris ptolemei

πόσια καὶ οἱ κοιτῶνες· καὶ τὰ λοιπὰ τὰ πρὸς τὴν διαγωγὴν χρηστήρια. πέριξ δὲ τῆς νεὼς περίπατος κατὰ τρεῖς πλευρὰς ἐγεγόνεισαν διπλοῖ· ὧν ἡ μὲν περίμετρος ἦν πέντε πλέθρων οὐκ ἐλάττων. ἡ δὲ διάθεσις τοῦ μὲν καταγαίου περιστύλῳ παραπλήσιος. τοῦ δ' ὑπερῴου κρυπτῇ φραγμοῖς καὶ θυρίσι περιεχομένη πάντοθεν. πρώτη δ' εἰσιόντι κατὰ πρύμναν ἐτέτακτο πρόσοψις ἐξ ἐναντίου μὲν ἀναπεπταμένη. κύκλῳ δὲ περίπτερος. ἧς ἐν τῷ κατ' ἀντικρὺ τῆς πρῴρας μέρει, προπύλαιον κατεσκεύαστο δι' ἐλέφαντος καὶ τῆς πολυτελεστάτης ὕλης γεγονός. τοῦτο δὲ διελθοῦσιν ὡς ἂν εἰ προσκήνιον ἐπεποίητο τῇ διαθέσει κατάστεγον ὄν. ᾧ πάλιν ὁμοίως κατὰ μὲν τὴν μέσην πλευρὰν πρὸς τὰ ἕτερα παρέκειτο ὄπισθεν καὶ τετράθυρος ἔφερεν εἰς αὐτὴν πυλών. ἐξ ἀριστερῶν δὲ καὶ δεξιῶν θυρίδες ὑπέκειντο εὐαγίαν παρέχουσαι. συνῆπτο δὲ τούτοις ὁ μέγιστος οἶκος. περίπτερος δ' ἦν εἰκοσικλίνας ἐπιδεχόμενος. κατεσκεύαστο δ' αὐτοῦ τὰ μὲν πλεῖστα ἀπὸ κέδρου σχιστῆς· καὶ κυπαρίσσου μιλησίας. αἱ δὲ τῆς περιστάσεως θύραι τὸν ἀριθμὸν εἴκοσι οὖσαι, θυΐναις κατεκεκόλλωντο σανίσιν, ἐλεφαντίνους ἔχουσαι τοὺς κόσμους. ἡ δ' ἐνήλωσις ἡ κατὰ πρόσωπον αὐτῶν καὶ τὰ ῥόπτρα ἐξ ἐρυθροῦ γεγονότα χαλκοῦ τὴν χρύσωσιν ἐκ πυρὸς εἰλήφασιν. τῶν δὲ κιόνων τὰ μὲν σώματα ἦν κυπαρίσσινα. αἱ δὲ κεφαλαὶ κορινθιουργεῖς ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ διακεκοσμημέναι. τὸ δὲ ἐπιστύλιον ἐκ χρυσοῦ τὸ ὅλον. ἐφ' οὗ διάζωσμα ἐφήρμοστο περιφανῆ, ζῴδια ἔχον ἐλεφάντινα μείζω πηχυαίων. τῇ μὲν τέχνῃ μέτρια. τῇ χορηγίᾳ δ' ἀξιοθαύμαστα. ἐπέκειτο δὲ καὶ στέγη καλὴ τῷ συμποσίῳ τετράγωνος κυπαρισσίνη. γλυπτοὶ δ' αὐτῆς ἦσαν οἱ κόσμοι· χρυσῆν ἔχοντες τὴν ἐπιφάνειαν. παρέκειτο δὲ τῷ συμποσίῳ τούτῳ καὶ κοιτὼν ἑπτάκλινος, ᾧ συνῆπτο στενὴ σύριγξ κατὰ πλάτος τοῦ κύτους χωρίζουσα τὴν γυναικωνῖτιν. ἐν δὲ ταύτῃ συμπόσιον ἐννεάκλινον ἦν παραπλήσιον τῇ πολυτελείᾳ τῷ μεγάλῳ. καὶ κοιτὼν πεντάκλινος. καὶ τὰ μὲν ἄχρι τῆς πρώτης στέγης κατεσκευασμένα τοιαῦτ' ἦν. ἀναβάντων δὲ τὰς παρακειμένας πλησίον τῷ προειρημένῳ κοιτῶνι κλίμακας, οἶκος ἦν ἄλλος πεντάκλινος ὀρόφωμα ῥομβωτὸν ἔχων· καὶ πλησίον αὐτοῦ ναὸς ἀφροδίτης θολοειδής· ἐν ᾧ μαρμάρινον ἄγαλμα τῆς θεοῦ. κατεναντίον δὲ τούτου, ἄλλο συμπόσιον πολυτελὲς περίπτερον. οἱ γὰρ κίονες αὐτοῦ ἐκ λίθων ἰνδικῶν συνέκειντο. παρὰ καὶ τούτῳ τῷ συμποσίῳ κοιτῶνες ἀκόλουθον τὴν κατασκευὴν τοῖς προδεδηλωμένοις ἔχοντες. προάγοντι δὲ ἐπὶ τὴν πρῷραν οἶκος ὑπέκειτο βακχικὸς τρισκαιδεκάκλινος περίπτερος ἐπίχρυσον ἔχων τὸ γεῖσον ἕως τοῦ περιτρέχοντος ἐπιστυλίου. στέγη δὲ τῆς τοῦ θεοῦ διαθέσεως οἰκεία. ἐν δὲ τούτῳ κατὰ μὲν τὴν δεξιὰν πλευρὰν, ἄντρον κατεσκεύαστο. οὗ χρῶμα μὲν ἦν ἔχον τὴν πετροποιΐαν ἐκ λίθων ἀληθινῶν, καὶ χρυσοῦ δεδημιουργημένον· ἵδρυντο δ' ἐν αὐτῷ τῆς τῶν βασιλέων συγγενείας ἀγάλματα εἰκονικὰ λίθου λυχνέως. ἐπιτερπὲς δ' ἱκανῶς καὶ ἄλλο συμπόσιον ἦν ἐπὶ τῇ τοῦ μεγίστου οἴκου στέγῃ κείμενον, σκηνῆς ἔχον τάξιν ὥστε τῇ μὲν οὐκ ἐπῆν· διατοναῖα δὲ τοξοειδῆ διά ποσοῦ τινὸς ἐνετέτακτο διαστήματος· ἐφ' ὧν αὐλαῖαι κατὰ τὸν ἀνάπλουν ἁλουργεῖς ἐνεπετάννυντο. μετὰ δὲ τὸν αἴθριον ἐξεδέχετο τὴν ἐπάνω τῆς ὑποκειμένης προστάσεως τάξιν κατέχον ᾧ κλίμαξ τε ἑλικτὴ φέρουσα πρὸς τὸν κρυπτὸν περίπατον. παρέκειτο καὶ συμπόσιον ἐννεάκλινον τῇ διαθέσει τῆς κατασκευῆς αἰγύπτιον. οἱ γὰρ γεγονότες αὐτόθι κίονες, ἀνήγοντο στρογγύλοι διαλλάττοντες τοῖς σπονδύλοις. τοῦ μὲν μέλανος. τοῦ δὲ λευκοῦ παράλληλα τιθεμένων. εἰσὶ δ' αὐτῶν καὶ αἱ κεφαλαὶ τῷ σχήματι περιφερεῖς. ὧν ἡ μὲν ὅλη περιγραφὴ παραπλησία ῥόδοις ἐπὶ μικρὸν ἀναπεπταμένοις ἐστίν. περὶ δὲ τὸν προσαγορευόμενον κάλαθον, οὐχ ἕλικες καθάπερ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν καὶ φύλλα τραχέα περίκειται. λωτῶν δὲ ποταμίων κάλυκες καὶ φοινίκων ἀρτιβλάστων καρπός. ἔστι δ' ὅτε καὶ πλειόνων ἄλλων ἀνθέων γέγλυπται γένη. τὸ δ' ὑπὸ τὴν ῥίζαν, ὃ δὴ τῷ συνάπτοντι πρὸς τὴν κεφαλὴν ἐπίκειται σπονδύλῳ, κιβωρίων ἄνθεσι καὶ φύλλοις ὡσανεὶ καταπεπλεγμένοις ὁμοίαν ἔχει τὴν διάθεσιν. τοὺς μὲν οὖν κίονας οὕτως αἰγύπτιοι κατασκευάζουσι. καὶ τοὺς τοίχους δὲ λευκαῖς καὶ μελαίναις διαποικίλλουσι πλινθίσιν. ἐνίοτε δὲ καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς ἀλαβαστίτιδος προσαγορευομένης πέτρας. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα κατὰ μέσον τῆς νεὼς τὸ κύτος ἐν κοίλῃ· καὶ κατὰ πᾶν αὐτῆς μέρος οἰκήματα ἦν. ὁ δὲ ἱστὸς ἦν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα πηχῶν. βύσσινον ἔχων ἱστίον ἁλουργεῖ παρασείρῳ κεκοσμημένον. πᾶς δὲ ὁ τοῦ βασιλέως τοῦ φιλαδέλφου πλοῦτος φυλαχθεὶς κατελύθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου πτολεμαίου, τοῦ καὶ τὸν γαβινιακὸν συστησάμενον πόλεμον. οὐκ ἀνδρὸς γενομένου ἀλλ' αὐλητοῦ καὶ μάγου. περὶ δὲ τῆς ὑπὸ ἱέρωνος τοῦ συρακουσίου κατασκευασθείσης νεὼς ἧς καὶ ἀρχιμήδης ἦν ὁ γεωμέτρης ἐπόπτης οὐκ ἄξιον εἶναι κρίνω σιωπῆσαι. σύγγραμμα ἐκδόντος μοσχίωνός τινος ᾧ οὐ παρέργως ἐνέτυχον ὑπογύως. γράφει οὖν ὁ μοσχίων οὕτως. διοκλείδης μὲν ὁ ἀβδηρίτης θαυμάζεται ἐπὶ τῇ πρὸς τὴν ῥοδίων πόλιν ὑπὸ δημητρίου προσαχθείσῃ τοῖς τείχεσιν ἑλεπόλει. τίμαιος δ' ἐπὶ τῇ πυρᾷ τῇ κατασκευασθείσῃ διονυσίῳ τῷ σικελίας τυράννῳ, καὶ ἱερώνυμος ἐν τῇ κατασκευῇ τῆς ἁρμαμάξης, ᾗ συνέβαινε κατακοσμηθῆναι τὸ ἀλεξάνδρου σῶμα. πολύκλειτος δ' ἐπὶ τῷ λυχνίῳ τῷ κατασκευασθέντι τῷ πέρσῃ. ἱέρων δὲ ὁ συρακουσίων βασιλεὺς ὁ πάντα ῥωμαίοις φίλος, ἐσπουδάκει μὲν καὶ περὶ ἱερῶν καὶ γυμνασίων κατασκευάς. ἦν δὲ καὶ περὶ ναυπηγίας φιλότιμος πλοῖα σιτηγὰ κατασκευαζόμενος ὧν ἑνὸς τῆς κατασκευῆς μνησθήσομαι. εἰς ὕλην μὲν ξύλων ἐκ τῆς αἴτνης παρεσκεύασε, ἑξήκοντα τετρηρικῶν σκαφῶν πλῆθος ἐξεργάσασθαι δυναμένην. ὡς δὲ ταῦτα ἡτοιμάσατο γόμφους τε καὶ ἐγκοίλια καὶ σταμίνας. καὶ τὴν εἰς τὴν ἄλλην ὕλην χρείαν, τὴν μὲν ἐξ ἰ-

Cupressus milesi[a]

Lychnites lapis

Albastites petra

Gabiniacu[m] bellu[m]

Hieronis nauis

Archimedes

Moschio

Dioclides

Demetrius

Timeus

Hieronymus

Alexander

Polycletus

Hiero

ταλίας. εἰς δὲ σχοινία, λευκαίαν μὲν ἐξ ἰβηρίας· κάνναβιν δὲ καὶ πίτταν ἐκ τοῦ ῥοδανοῦ ποταμοῦ. καὶ τἄλλα πάντα τὰ χρειώδη πολλαχόθεν. συνήγαγε δὲ καὶ ναυπηγοὺς καὶ τοὺς ἄλλους τεχνίτας. καὶ καταστήσας ἐκ πάντων ἀρχίαν τὸν κορίνθιον ἀρχιτέκτονα, παρεκάλεσε προθύμως ἐπιλαβέσθαι τῆς κατασκευῆς. προσκαρτερῶν καὶ αὐτὸς τὰς ἡμέρας. τὸ μὲν οὖν ἥμισυ τοῦ παντὸς τῆς νεὼς, ἐν μησὶν ἓξ εἰργάσατο. καὶ ταῖς ἐκ μολίβδου ποιηθείσαις κεραμίσιν ἀεὶ καθ' ὃ ναυπηγηθείη μέρος περιελαμβάνετο. ὡς ἂν τριακοσίων ὄντων τῶν τὴν ὕλην ἐργαζομένων τεχνιτῶν, χωρὶς τῶν ὑπηρετούντων. τοῦτο μὲν οὖν τὸ μέρος εἰς τὴν θάλασσαν καθέλκειν προσετέτακτο τὴν λοιπὴν κατασκευὴν ἐκεῖ λαμβάνον. ὡς δὲ περὶ τὸν καθελκυσμὸν αὐτοῦ τὸν εἰς τὴν θάλασσαν, πολλὴ ζήτησις ἦν, ἀρχιμήδης ὁ μηχανικὸς μόνος αὐτὸ κατήγαγε δι' ὀλίγων σωμάτων. κατασκευάσας γὰρ ἕλικα, τὸ τηλικοῦτον σκάφος εἰς τὴν θάλασσαν κατήγαγε. πρῶτος δ' ἀρχιμήδης εὗρε τὴν τῆς ἕλικος κατασκευήν. ὡς δὲ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς νεὼς ἐν ἄλλοις ἓξ μησὶ κατεσκευάσθη, καὶ τοῖς χαλκοῖς ἥλοις πᾶσα περιελήφθη. ὧν οἱ πολλοὶ δεκάμναιοι ἦσαν, οἱ δ' ἄλλοι τούτων ἡμιόλιοι. διὰ τρυπάνων δ' ἦσαν οὗτοι ἡρμοσμένοι τοὺς σταμίνας συνέχοντες. μολυβδίναις δὲ κεραμίσιν ἀπεστεγνοῦντο πρὸς τὸ ξύλον, ὑποτιθεμένων ὀθονίων μετὰ πίττης. ὡς οὖν τὴν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν ἐξειργάσατο, τὴν ἐντὸς διασκευὴν ἐξεπόνει. ἦν δὲ ἡ ναῦς τῇ μὲν κατασκευῇ, εἰκόσορος, τριπάροδος δέ. τὴν μὲν κατωτάτω ἔχων ἐπὶ τὸν γόμον. ἐφ' ἣν διὰ κλιμάκων πυκνῶν ἡ κατάβασις ἐγίνετο. ἡ δ' ἑτέρα τοῖς εἰς τὰς διαίτας βουλομένοις εἰσιέναι μεμηχάνητο. μεθ' ἣν ἡ τελευταία τοῖς ἐν τοῖς ὅπλοις τεταγμένοις. ἦσαν δὲ τῆς μέσης παρόδου παρ' ἑκάτερον τῶν τοίχων δίαιται τετράκλινοι τοῖς ἀνδράσι τριάκοντα τὸ πλῆθος. ἡ δὲ ναυκληρικὴ δίαιτα, κλινῶν μὲν ἦν πεντεκαίδεκα. θαλάμους δὲ τρεῖς εἶχε τρικλίνους. ὧν ἦν τὸ κατὰ τὴν πρύμναν ὀπτανεῖον. ταῦτα δὲ πάντα δάπεδον εἶχεν ἐν ἀβακίσκοις συγκείμενον ἐκ παντοίων λίθων. ἐν οἷς ἦν κατεσκευασμένος πᾶς ὁ περὶ τὴν ἰλιάδα μῦθος θαυμασίως. ταῖς τε κατασκευαῖς καὶ ταῖς ὀροφαῖς καὶ θυρώμασι δὲ πάντα ἦν ταῦτα πεποιημένα. κατὰ δὲ τὴν ἀνωτάτω πάροδον, γυμνάσιον ἦν καὶ περίπατοι σύμμετρον ἔχοντες τὴν κατασκευὴν τῷ τοῦ πλοίου μεγέθει. ἐν οἷς κῆποι παντοῖοι θαυμασίως ἦσαν περιβάλλοντες ταῖς φυτείαις διὰ κεραμίδων ἢ μολυβδινῶν. ἔτι δὲ σκηναὶ κιττοῦ λευκοῦ καὶ ἀμπέλων. αἱ ῥίζαι τὴν τροφὴν ἐν πίθοις εἶχον γῆς πεπληρωμένοις τὴν αὐτὴν ἄρδευσιν λαμβάνουσαι, καθάπερ καὶ οἱ κῆποι. αὗται δὲ αἱ σκηναὶ συνεσκίαζον τοὺς περιπάτους. ἑξῆς δὲ τούτων ἀφροδίσιον κατεσκεύαστο τρίκλινον δάπεδον ἔχον ἐκ λίθων ἀχατῶν τε καὶ ἄλλων χαριεστάτων ὅσοι κατὰ τὴν νῆσον ἦσαν. τοὺς τοίχους δ' εἶχε καὶ τὴν ὀροφὴν κυπαρίττου. τὰς δὲ θύρας ἐλέφαντος καὶ θύου γραφαῖς καὶ ἀγάλμασιν, ἔτι δὲ ποτηρίων κατασκευαῖς ὑπερβαλλόντως κατεσκεύαστο. τούτου δ' ἐφεξῆς, σχολαστήριον ὑπῆρχε πεντάκλινον ἐκ πύξου τοὺς τοίχους καὶ τὰ θυρώματα κατεσκευασμένον βιβλιοθήκην ἔχον ἐν αὐτῷ. κατὰ δὲ τὴν ὀροφὴν πόλον ἐκ τοῦ κατὰ τὴν ἀχραδινὴν ἀπομεμιμημένον ἡλιοτροπίου. ἦν δὲ καὶ βαλανεῖον τρίκλινον πυρίας χαλκᾶς ἔχον τρεῖς. καὶ λουτῆρα πέντε μετρητὰς δεχόμενον ποικίλον τοῦ ταυρομενίτου λίθου. κατεσκεύαστο δὲ καὶ οἰκήματα πλείω τοῖς ἐπιβάταις καὶ τοῖς τὰς ἀντλίας φυλάττουσι. χωρὶς δὲ τούτων, ἱππῶνες ἦσαν ἑκατέρου τῶν τοίχων δέκα. κατὰ δὲ τούτους, ἡ τροφὴ τοῖς ἵπποις ἔκειτο καὶ τῶν ἀναβατῶν καὶ τῶν παίδων τὰ σκεύη. ἦν δὲ καὶ ὑδροθήκη κατὰ τὴν πρῷραν κλειστὴ δισχιλίους μετρητὰς δεχομένη ἐκ σανίδων καὶ πίττης καὶ ὀθονίων κατεσκευασμένη. παρὰ δὲ ταύτην κατεσκεύαστο διὰ μολιβδώματος καὶ σανίδων κλειστὸν ἰχθυοτροφεῖον. τοῦτο δ' ἦν πλῆρες θαλάττης ἐν ᾧ πολλοὶ ἰχθύες ἐνετρέφοντο. ὑπῆρχον δὲ καὶ τῶν τοίχων ἑκατέρωθεν τρόποι προεωσμένοι διάστημα σύμμετρον ἔχοντες. ἐφ' ὧν κατεσκευασμέναι ἦσαν ξυλοθῆκαι καὶ κρίβανοι καὶ ὀπτανεῖα καὶ μύλοι καὶ πλείους ἕτεραι διακονίαι. ἄτλαντές τε περιέτρεχον τὴν ναῦν ἐκτὸς ἑξαπήχεις. οἳ τοὺς ὄγκους ὑπειλήφεισαν τοὺς ἀνωτάτω καὶ τὸ τρίγλυφον. πάντες ἐν διαστήματι βεβῶτες. ἡ δὲ ναῦς πᾶσα οἰκείαις γραφαῖς ἐπεπόνητο. πύργοι τε ἦσαν ἐν αὐτῇ ὀκτὼ σύμμετροι τὸ μέγεθος τοῖς τῆς νεὼς ὄγκοις. δύο μὲν κατὰ πρύμναν, οἱ δ' ἴσοι κατὰ πρῷραν. οἱ λοιποὶ δὲ κατὰ μέσην ναῦν. τούτων δὲ ἑκάστῳ παρεδέδεντο κεραῖαι δύο. ἐφ' ὧν κατεσκεύαστο φατνώματα. δι' ὧν ἠφίεντο λίθοι πρὸς τοὺς ὑποπλέοντας τῶν πολεμίων. εἰς δὲ τῶν πύργων ἕκαστον ἀνέβαινον τέτταρες μὲν καθωπλισμένοι νεανίσκοι. δύο δὲ τοξόται. πᾶν δὲ τὸ ἐντὸς τῶν πύργων, λίθων καὶ βελῶν πλῆρες ἦν. τεῖχος δὲ ἐπάλξεις ἔχον καὶ καταστρώματα διὰ νεὼς ἐπὶ κιλλιβάντων κατεσκεύαστο. ἐφ' οὗ λιθοβόλος ἐφειστήκει. τριτάλαντον λίθον ἀπ' αὐτοῦ ἀφιεὶς καὶ δωδεκάπηχυ βέλος. τοῦτο δὲ τὸ μηχάνημα κατεσκεύασεν ἀρχιμήδης. ἑκάτερον δὲ τῶν βελῶν ἔβαλλεν ἐπὶ στάδιον. μετὰ δὲ ταῦτα παραρτήματα ἐκ τρόπων παχέων συγκείμενα διὰ ἁλύσεων χαλκῶν κρεμάμενα. τριῶν τε ἱστῶν ὑπαρχόντων ἐξ ἑκάστου κεραῖαι λιθοφόροι ἐξήρτηντο δύο. ἐξ ὧν ἅρπαγές τε καὶ πλίνθοι μολίβδου πρὸς τοὺς ἐπιτιθεμένους ἠφίεντο. ἦν δὲ καὶ χάραξ κύκλῳ τῆς νεὼς σιδηροῦ πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας ἀναβαίνειν. κόρακές τε σιδηροῖ κύκλῳ τῆς νεὼς. οἳ δι' ὀργάνων ἀφιέμενοι, τὰ τῶν ἐναντίων ἐκράτουν σκάφη. καὶ παρέβαλλον εἰς πληγήν. ἑκατέρῳ δὲ τῶν τοίχων, ἑξήκοντα νεανίσκοι πανοπλίας ἔχοντες ἐφειστήκεσαν. καὶ τούτοις ἴσοι περί τε τοὺς ἱστοὺς καὶ τὰς λιθοφόρους κεραίας. ἦσαν δὲ καὶ κατὰ τοὺς ἱστοὺς ἐν τοῖς καρχησίοις οὖσι χαλκοῖς. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ πρώτου, τρεῖς ἄνδρες. εἶθ' ἑξῆς καθ' ἕνα λειπόμενοι. τούτοις δ' ἐν πλεκτοῖς γυργάθοις διὰ τροχιλίων εἰς τὰ θω-

ράκια λίθοι

Rhodanus fl. · Archias · Archimedes · Tauromenites lapis · Archimedes

ράκια λίθοι παρεβάλλοντο καὶ βέλη διὰ τῶν παίδων. ἄγκυραι δὲ ἦσαν ξύλιναι μὲν τέτταρες. σιδηραῖ δ' ὀκτώ. τῶν δὲ ἱστῶν, ὁ μὲν δεύτερος καὶ τρίτος εὑρέθησαν. δυσχερῶς δὲ ὁ πρῶτος εὑρέθη τοῖς ὄρεσι τῆς βρεττανίας ὑπὸ συβώτου ἀνδρός. κατήγαγε δ' αὐτὸν ἐπὶ θάλατταν φιλέας ὁ ταυρομενίτης μηχανικός. ἡ δὲ ἀντλία καίπερ βάθος ὑπερβάλλον ἔχουσα δι' ἑνὸς ἀνδρὸς ἐξηντλεῖτο διὰ κοχλίου ἀρχιμήδους εὑρόντος. ὄνομα δ' ἦν τῇ νηῒ συρακουσία. ὅτε δ' αὐτὴν ἐξέπεμπεν ἱέρων, ἀλεξάνδρειαν αὐτὴν μετωνόμασεν. ἐφόλκια δ' ἦσαν αὐτῇ τὸ μὲν πρῶτον κέρκουρος. τρισχίλια τάλαντα δέχεσθαι δυνάμενος. πᾶς δ' ἦν οὗτος ἐπίκωπος. μεθ' ὃν χίλια πεντακόσια βαστάζουσαι ἁλιάδες τε καὶ σκάφαι πλείους. ὄχλος δ' ἦν οὐκ ἐλάττων μετὰ τοὺς προειρημένους ἄλλοι γε ἑξακόσιοι, παρὰ τὴν πρῷραν ἐπιτηροῦντες τὰ παραγγελλόμενα. τῶν δὲ κατὰ ναῦν ἀδικημάτων δικαστήριον καθειστήκει. ναύκληρος. κυβερνήτης καὶ πρωρεὺς οἵπερ ἐδίκαζον κατὰ τοὺς συρακουσίων νόμους. σίτου δὲ ἐνεβάλλοντο εἰς τὴν ναῦν μυριάδας ἕξ. ταρίχων δὲ σικελικῶν κεράμια μύρια. ἐρίων τάλαντα δισμύρια. καὶ ἕτερα δὲ φορτία δισμύρια. χωρὶς δὲ τούτων ὁ ἐπισιτισμὸς ἦν τῶν ἐπιπλεόντων, ὁ δ' ἱέρων ἐπεὶ πάντας τοὺς λιμένας ἤκουε τοὺς μὲν ὡς δυνατοί εἰσι τὴν ναῦν δέχεσθαι. τοὺς δὲ καὶ ἐπικινδύνους ὑπάρχειν, διέγνω δῶρον αὐτὴν ἀποστεῖλαι πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ εἰς ἀλεξάνδρειαν. καὶ γὰρ ἦν σπάνις σίτου κατὰ τὴν αἴγυπτον. καὶ οὕτως ἐποίησε. καὶ ἡ ναῦς κατήχθη εἰς τὴν ἀλεξάνδρειαν, ἔνθα καὶ ἐνεωλκήθη. ὁ δ' ἱέρων καὶ ἀρχίμηλον τὸν τῶν ἐπιγραμμάτων ποιητὴν γράψαντα εἰς τὴν ναῦν ἐπίγραμμα. χιλίοις πυρῶν μεδίμνοις οὓς καὶ παρέπεμψεν ἰδίοις δαπανήμασιν εἰς τὸν πειραιᾶ ἐτίμησεν. ἔχει δ' οὕτως τὸ ἐπίγραμμα.

Τίς τόδε σέλμα πέλωρον ἐπὶ χθονὸς εἵσατο; ποῖος
Κοίρανος ἀκαμάτοις πείσμασιν ἤγαγε;
Πῶς δὲ κατὰ δρυόχων ἐπάγη σανίς; ἢ τίνι γόμφοι
Τμηθέντες πελέκει τοῦτ' ἔκαμον τὸ κύτος;
Ἢ κορυφαῖς αἴτνας παρισούμενον ἢ τινὶ νάσων,
Ἃς αἰγαῖον ὕδωρ κυκλάδας ἐνδέχεται.
Τοίχοις ἀμφοτέρωθεν ἰσοπλατές. ἦ ῥα γίγαντες
Τοῦτο πρὸς οὐρανίους ἔξεσαν ἀτραπιτούς.
Ἄστρων γὰρ ψαύει καρχήσια. καὶ τριελίκτους
Θώρακας μεγάλων ἐντὸς ἔχει νεφέων.
Πείσμασιν ἀγκύρας ἀπερείδεται οἷσιν ἄβυδος
Ξέρξης καὶ σηστοῦ δισσὸν ἔδησε πόρον.
Μανύει στιβαρᾶς κατ' ἐπωμίδος ἀρτιχάρακτον
Γράμμα τίς ἐκ χέρσου τάνδ' ἐκύλισε τρόπιν.
Φασὶ γὰρ ὡς ἱέρων ἱεροκλέος ἑλλάδι πάσῃ
Καὶ νάσοις καρπὸν πίονα δωροφόρον.
Σικελίας σκαπτοῦχος ὁ δωρικός. ἀλλὰ πόσειδον
Σῶζε κατὰ γλαυκῶν σέλμα τόδε ῥοθίων.

Παρέλιπον δ' ἑκὼν ἐγὼ τὴν ἀντιγόνου ἱερὰν τριήρη. ἣ ἐνίκησε τοὺς πτολεμαίου στρατηγοὺς περὶ λεύκολλαν τῆς κώας. ἐπειδὴ καὶ τῷ ἀπόλλωνι αὐτὴν ἀνέθηκεν. ἥτις οὐδὲ τὸ τρίτον. τάχα δὲ οὐδὲ τὸ τέταρτον εἶχε τῆς συρακουσίας ἢ ἀλεξανδρίδος ταύτης νεώς. τοσαῦτ' οὖν καὶ περὶ τοῦ τῶν νεῶν καταλόγου οὐκ ἀπὸ βοιωτῶν ἀρξάμενοι κατελέξαμεν, ἀλλ' ἀπὸ πανηγυρικῶν πομπῶν. καὶ ἐπεὶ τὸν καλὸν οὐλπιανὸν οἶδα πάλιν προσβαλοῦντα ἡμῖν. τίς αὕτη ἡ παρὰ τῷ καλλιξένῳ ἐγγυθήκη. φαμὲν αὐτῷ ὅτι καὶ λόγος τίς εἰς λυσίαν ἀναφέρεται τὸν ῥήτορα περὶ ἐγγυθήκης ἐπιγραφόμενος. οὗ ἡ ἀρχή. εἰ μὲν δίκαιον ἔλεγεν ἢ μέτριον ἄνδρες δικασταὶ λυσιμένης. ἐν ᾧ προελθών φησιν, οὐκ ἂν ἐσπούδαζον περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθήκης δικαιολογεῖσθαι. ἣ οὐκ ἔστιν ἀξία τριάκοντα δραχμῶν. ὅτι δὲ χαλκῆ ἦν ἡ ἐγγυθήκη ἑξῆς φησί. περιστὰν δὲ ἐπισκευάσαι αὐτὴν βουλόμενος ἐξέδωκα εἰς τὶ χαλκεῖον. ἔστι γὰρ συνθετὴ καὶ σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βοκεφάλια. ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό. ὁ γ' αὐτὸς τεχνίτης, πολλὰ σκεύη ταυτὰ καὶ ὅμοια ἐργάζεται. ἐν τούτοις ὁ λυσίας εἰπὼν ὅτι καὶ χαλκῆ ἦν ἡ ἐγγυθήκη, σαφῶς παρίστησιν, ὡς καὶ ὁ καλλίξενος εἴρηκε λεβήτων αὐτὰς ὑποθήματα εἶναι. οὕτως γ' καὶ πολέμων ὁ περιηγητὴς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς ἀδαῖον καὶ ἀντίγονον ἐξηγούμενος διάθεσιν ἐν φλιοῦντι κατὰ τὴν πολεμάρχειον στοὰν γεγραμμένην ὑπὸ σίλλακος τοῦ ῥηγίνου οὗ μνημονεύουσιν ἐπίχαρμος, καὶ σιμωνίδης. λέγων οὕτως. ἐγγυθήκη. καὶ ἐπ' αὐτῆς κύπελλον. ἡγήσανδρος δὲ ὁ δελφὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ὑπομνήματι ἀνδριάντων καὶ ἀγαλμάτων, γλαύκου φησὶ τοῦ χίου τὸ ἐν δελφοῖς ὑπόστημα, διὰ ἐγγυθήκην τινὰ σιδηρᾶν ἀνάθημα ἀλυάττου. οὗ ὁ ἡρόδοτος μνημονεύει ὑποκρητηρίδιον αὐτὸ καλῶν. καὶ ἡγήσανδρος ταῦτα λέγει. εἴδομεν δ' αὐτὸ καὶ ἡμεῖς ἀνακείμενον ἐν δελφοῖς ὡς ἀληθῶς θέας ἄξιον διὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἐντετορευμένα ζωδάρια. καὶ ἄλλα τινὰ ζωΰφια. καὶ φυτάρια. ἡ δ' ὑπ' ἀλεξανδρέων καλουμένη ἀποθήκη, τρίπους ἐστί. κατὰ μέσον κοίλη δέχεσθαι δυναμένη ἐντιθέμενον κεράμιον. ἔχουσι δὲ ταύτην οἱ μὲν πένητες, ξυλίνην. οἱ δὲ πλούσιοι χαλκῆν ἢ ἀργυρᾶν. εἰπόντες δὲ ὑπὲρ τῆς ἐγγυθήκης, ἑξῆς πάλιν μνησθησόμεθα φιλολεπτῶν βασιλέων. ὁ γ' τῷ προειρημένῳ ἀντιόχῳ ὁμώνυμος βασιλεὺς δημητρίου δ' υἱὸς ὥς ἱστορεῖ ποσειδώνιος, ὑποδοχὰς ποιούμενος καθ' ἡμέραν ὀχλικὰς χωρὶς τῶν ἀναλισκομένων, σωρεύματα ἑκάστῳ ἀποφέρειν ἐδίδου τῶν ἑστιατόρων ὁλομερῆ κρέα χερσαίων τε καὶ πτηνῶν καὶ θαλαττίων ζώων ἀδιαίρετα ἐσκευασμένα. ἅμαξαν πληρῶσαι δυνάμενα. καὶ μετὰ ταῦτα μελιπήκτων καὶ στεφάνων ἐκ σμύρνης καὶ λιβανωτοῦ σὺν ἀνδρομήκεσι λημνίσκων πλήμασι χρυσοῖς πλήθη. καὶ ἄλλος δ' ἀντίοχος βασιλεὺς ἐπιτελῶν τοὺς ἐν δάφνῃ ἀγῶνας, ἐποιήσατο καὶ αὐτὸς ὑποδοχὰς λαμπρὰς ὡς αὐτός φησι ποσειδώνιος. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, ἀναδόσεις ἐποιήσατο κατ' ἄνδρα ὁλομελῶν βρωμάτων. με-

Phileas tauromenites lap. · Archimedes · Cercuros nauis · Hieronis munificentia erga Archimelum poeta · Archimelus · Antigonus · Ptolemæus · Leucolla Coa · Callixenus · Lysias · ἐγγυθήκη · Polemo · Adæus · Antigonus · Sillax rheginus · Epicharmus · Simonides · Hegesander · Glaucus · Alyattes · Herodotus · Hegesander · Antiochus · Demetrius · Posidonius · Antiochus · Posidonius · Lemnisci · Daphne

τα δὲ καὶ ζώντων, χηνῶν, λαγωῶν καὶ δορκάδων, ἀνεδίδοντο δὲ καὶ χρυσοῖ στέφανοι τοῖς δειπνοῦσι καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος καὶ θεραπόντων καὶ ἵππων καὶ καμήλων. καὶ ἔδει ἀναβάντα ἐπὶ τὴν κάμηλον πιεῖν ἕκαστον καὶ λαβεῖν τὴν κάμηλον καὶ τὸν παρεστῶτα παῖδα. καὶ οἱ κατὰ τὴν Συρίαν δὲ πάντες, φησί, διὰ τὴν τῆς χώρας εὐβοσίαν, ἀπὸ τῆς περὶ τἀναγκαῖα κακοπαθείας συνόδους ἔνεμον πλείους, ἵνα εὐωχοῖντο συνεχῶς, τοῖς μὲν γυμνασίοις ὡς βαλανείοις χρώμενοι, ἀλειφόμενοι δὲ ἐλαίῳ πολυτελεῖ καὶ μύροις, τοῖς δὲ γραμματείοις (οὕτως γὰρ ἐκάλουν τὰ κοινὰ τῶν συνδείπνων) ὡς οἰκητηρίοις ἐνδιαιτώμενοι, καὶ τὸ πλεῖον μέρος τῆς ἡμέρας γαστριζόμενοι ἐν αὐτοῖς οἴνοις καὶ βρώμασιν, ὥστε προσαποφέρειν πολλά, καὶ καταυλούμενοι πρὸς χελιδόνος πολυκρότου ψόφους, ὥστε τὰς πόλεις ὅλας τοῖς τοιούτοις κελάδοις συνηχεῖσθαι. ἐπαινῶ δέ γε, ὦ ἄνδρες φίλοι, τὸ γενόμενον παρ' Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ τῆς Συρίας συμπόσιον. ὁ δ' Ἀλέξανδρος οὗτος ὢν Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς υἱὸς ὑποβληθεὶς διὸ εἶχον μῖσος πάντες ἄνθρωποι εἰς Δημήτριον, περὶ οὗ ἱστόρησεν ὁ ἑταῖρος ἡμῶν Ἀθήναιος ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ βασιλευσάντων. τὸ οὖν συμπόσιον ἐγένετο τοιόνδε τι. Διογένης ὁ Ἐπικούρειος ἕξιν ἔχων ἱκανὴν ἐν οἷς μετεχειρίζετο λόγοις, τὸ μὲν γένος ἦν ἐκ Σελευκείας τῆς ἐν Βαβυλῶνι, ἀποδοχῆς δ' ἐτύγχανε παρὰ τοῦ βασιλέως, καίτοι τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς λόγοις χαίροντι. ἐπολυώρει οὖν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος καίπερ ὄντα τῷ βίῳ φαῦλον, ἔτι δὲ βλάσφημον καὶ βάσκανον, οὐκ ἀπεχόμενόν τε τοῦ γελοίου, μηδὲ τῶν βασιλέων ἀπεχόμενον. καὶ αἰτησαμένῳ αὐτῷ φιλοσοφίας ἀλλοτρίαν αἴτησιν, ὅπως πορφυροῦν τε χιτωνίσκον φορῇ καὶ χρυσοῦν στέφανον ἔχοντα πρόσωπον Ἀρετῆς κατὰ μέσον, ἧς ἱερεὺς ἠξίου προσαγορεύεσθαι, συνεχώρησε καὶ τὸν στέφανον προσχαρισάμενος. ἅπερ ὁ Διογένης ἐρασθεὶς τινὸς λυσιῳδοῦ γυναικὸς ἐχαρίσατο αὐτῇ. ἀκούσας δ' ὁ Ἀλέξανδρος καὶ συναγαγὼν φιλοσόφων καὶ ἐπισήμων ἀνδρῶν συμπόσιον, ἐκάλεσε καὶ τὸν Διογένη. καὶ παραγενόμενον ἠξίου κατακλίνεσθαι ἔχοντα τὸν στέφανον καὶ τὴν ἐσθῆτα. ἄκαιρον δ' εἶναι εἰπόντος, νεύσας εἰσαγαγεῖν ἐκέλευσε τὰ ἀκούσματα, ἐν οἷς καὶ ἡ λυσιῳδὸς εἰσῆλθεν ἐστεφανωμένη τὸν τῆς Ἀρετῆς στέφανον, ἐνδεδυκυῖα καὶ τὴν πορφυρᾶν ἐσθῆτα. γέλωτος οὖν πολλοῦ καταρραγέντος, ἔμενεν ὁ φιλόσοφος καὶ τὴν λυσιῳδὸν ἐπαινῶν οὐκ ἐπαύσατο. τοῦτον τὸν Διογένη ὁ μεταλαβὼν τὴν βασιλείαν Ἀντίοχος, οὐκ ἐνεγκὼν αὐτοῦ τὴν κακολογίαν, ἀποσφαγῆναι ἐκέλευσεν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος προσηνὴς ἦν ἐν πᾶσι καὶ φιλόλογος ἐν ταῖς ὁμιλίαις. καὶ οὐχ ὅμοιος Ἀθηνίωνι τῷ περιπατητικῷ φιλοσόφῳ, τῷ καὶ διατριβῆς προστάντι φιλοσόφων Ἀθήνῃσί τε καὶ ἐν Μεσσήνῃ, ἔτι δὲ καὶ ἐν Λαρίσῃ τῆς Θετταλίας, καὶ μετὰ ταῦτα τῆς Ἀθηναίων πόλεως τυραννήσαντι. περὶ οὗ καθ' ἕκαστον ἱστορεῖ Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεύς, ἅπερ εἰ καὶ μακρότερά ἐστιν, ἐκθήσομαι, ἵν' ἐπιμελῶς πάντας ἐξετάζωμεν τοὺς φάσκοντας εἶναι φιλοσόφους, καὶ μὴ τοῖς τριβωνίοις καὶ τοῖς ἀκάρτοις πώγωσι πιστεύωμεν. κατὰ γὰρ τὸν Ἀγάθωνα·

Εἰ μὲν φράσω τἀληθές, οὐχί σ' εὐφρανῶ.
Εἰ δ' εὐφρανῶ τί σ', οὐχὶ τἀληθὲς φράσω.

Ἀλλὰ φίλη φασὶν ἡ ἀλήθεια, ἐκθήσομαι τὰ περὶ τὸν ἄνδρα ὡς ἐγένετο. ἐν τῇ Ἐρυμνέως τοῦ περιπατητικοῦ σχολῇ διέτριβέ τις Ἀθηνίων προσκαρτερῶν τοῖς λόγοις, ὅστις Αἰγυπτίαν ὠνησάμενος θεράπαιναν ἐπεπλέκετο αὐτῇ. ταύτης οὖν εἴτ' ἐξ αὐτοῦ τεκούσης, εἴτ' ἐξ ἄλλου τινός, ὁ ὁμώνυμος Ἀθηνίωνι τῷ δεσπότῃ παρετρέφετο. γράμματα δὲ μαθὼν καὶ πρεσβύτην γενόμενον τὸν δεσπότην μετὰ τῆς μητρὸς ἐχειραγώγει, καὶ ἀποθανόντα κληρονομήσας παρέγγραφος Ἀθηναίων πολίτης ἐγένετο. γήμας τε παιδισκάριον εὔμορφον, μετὰ τούτου πρὸς τὸ σοφιστεύειν ὥρμησε, μειράκια σχολαστικὰ θηρεύων. καὶ σοφιστεύσας ἐν Μεσσήνῃ κἀν Λαρίσῃ τῇ Θετταλικῇ καὶ πολλὰ ἐργασάμενος χρήματα ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πρεσβευτὴς ὅτε εἰς Μιθριδάτην τὰ πράγματα μετέρρει, ὑποδραμὼν τὸν βασιλέα, τῶν φίλων εἷς ἐγένετο, μεγίστης τυχὼν προαγωγῆς. διόπερ μετεώριζε τοὺς Ἀθηναίους δι' ἐπιστολῶν ὡς τὰ μέγιστα παρὰ τῷ Καππαδόκῃ δυνάμενος, ὥστε μὴ μόνον τῶν ἐπιφερομένων ὀφλημάτων ἀπολυθέντας ἐν ὁμονοίᾳ ζῆν, ἀλλὰ καὶ τὴν δημοκρατίαν ἀνακτησαμένους καὶ δωρεῶν μεγάλων τυχεῖν ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ. ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι διεκόμπουν, τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν καταλελύσθαι πεπιστευκότες. ἤδη οὖν τῆς Ἀσίας μεταβεβλημένης, ὁ Ἀθηνίων ἐπανῆκεν εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ὑπὸ χειμῶνος ἐνοχληθεὶς εἰς τὴν Καρυστίαν κατηνέχθη. τοῦτο μαθόντες οἱ Κεκροπίδαι ἔπεμψαν ἐπὶ τὴν ἀνακομιδὴν αὐτοῦ ναῦς μακράς, καὶ φορεῖον ἀργυρόπουν. ἀλλ' εἰσῄει ἤδη, καὶ σχεδὸν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν ἐκδοχὴν αὐτοῦ ἐξεκέχυτο. συνέτρεχον δὲ πολλοὶ καὶ ἄλλοι θεαταὶ τὸ παράδοξον τῆς τύχης θαυμάζοντες, εἰ ὁ παρέγγραφος Ἀθηνίων εἰς Ἀθήνας ἐπ' ἀργυρόποδος κατακομίζεται φορείου καὶ πορφυρῶν στρωμάτων, ὁ μηδέποτε ἐπὶ τοῦ τρίβωνος ἑωρακὼς πορφύραν πρότερον, οὐδενὸς οὐδὲ Ῥωμαίων ἐν τοσαύτῃ φαντασίᾳ καταχλιδῶντος τῆς Ἀττικῆς. συνέτρεχον οὖν πρὸς τὴν θέαν ταύτην ἄνδρες, γυναῖκες, παῖδες, τὰ κάλλιστα προσδοκῶντες παρὰ Μιθριδάτου, ὁπότε Ἀθηνίων ὁ πένης καὶ τὰς ἐρανικὰς ποιησάμενος ἀκροάσεις διὰ τὸν βασιλέα σιλιπαρεσῶν διὰ τῆς χώρας καὶ πόλεως πομπεύει. συνήντησαν δ' αὐτῷ καὶ οἱ περὶ τὸν Διόνυσον τεχνῖται, τὸν ἄγγελον τοῦ νέου Διονύσου καλοῦντες ἐπὶ τὴν κοινὴν ἑστίαν καὶ τὰς περὶ ταύτην εὐχάς τε καὶ σπονδάς. ὁ δὲ πρότερον ἐκ μισθωτῆς οἰκίας ἐξιὼν εἰς τὴν Διευσινίαν, τοῦ τε πλουτοῦντος ἀνδρὸς ταῖς ἐκ Δήλου προσόδοις, εἰσενήχθη κεκοσμημένην στρωμναῖς τε καὶ γραφαῖς καὶ ἀνδριᾶσι καὶ ἀργυρωμάτων ἐκθέσει, ἀφ' ἧς ἐξῄει χλαμύδα λαμπρὰν ἐκσύρων καὶ περικείμενος δακτύλιον χρυσίου ἐγγεγλυμμένην ἔχοντα τὴν Μιθριδάτου εἰκόνα. προεπόμπευον δ' αὐτοῦ καὶ ἐφείποντο θεράποντες πολλοί. ἐν δὲ τῷ τεμένει τῶν τεχνιτῶν θυσίαι τε ἐπετελοῦντο ἐπὶ τῇ Ἀθηνίωνος παρουσίᾳ, καὶ μετὰ κήρυκος προαναφωνήσεως σπονδαί. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ πολλοὶ μὲν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθόντες ἀνέμενον αὐτοῦ τὴν πρόοδον. πλήρης δ' ἦν καὶ ὁ Κεραμεικὸς ἀστῶν καὶ ξένων, καὶ αὐτόκλητος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ὄχλων συνδρομή. ὁ δὲ μόλις προῆλθε δορυφορούμενος ὑπὸ τῶν εὐδοκιμεῖν παρὰ τῷ δήμῳ θελόντων, ἑκάστου σπεύδοντος κἂν προσάψασθαι τῆς ἐσθῆτος. ἀναβὰς οὖν ἐπὶ τὸ βῆμα τὸ πρὸ τῆς Ἀττάλου στοᾶς ᾠκοδομημένον τοῖς Ῥωμαίων στρατηγοῖς, στὰς ἐπὶ τούτου καὶ περιβλέψας κυκλόθεν τὸ πλῆθος, ἔπειτα ἀναβλέψας, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔφη, τὰ πράγματά με βιάζεται καὶ τὸ τῆς πατρίδος συμφέρον ἀπαγγέλλειν ἃ οἶδα. τὸ δὲ μέγεθος τῶν μελλόντων λέγεσθαι διὰ τὸ παράδοξον τῆς περιστάσεως ἐμποδίζει με. ἀθρόως δ' ἐπιβοησάντων αὐτῷ τῶν περιεστώτων θαρρεῖν καὶ λέγειν, Λέγω τοίνυν, ἔφη, τὰ μηδέποτε ἐλπισθέντα μηδὲ ἐν ὀνείρῳ φαντασθέντα. βασιλεὺς Μιθριδάτης κρατεῖ μὲν Βιθυνίας καὶ τῆς ἄνω Καππαδοκίας, κρατεῖ δὲ τῆς συνεχοῦς Ἀσίας ἁπάσης ἄχρι Παμφυλίας καὶ Κιλικίας. καὶ βασιλεῖς μὲν αὐτῷ Ἀρμενίων καὶ Περσῶν δορυφοροῦσι, δυνάσται δὲ τῶν περὶ τὴν Μαιῶτιν καὶ τὸν ὅλον Πόντον κατῳκισμένων ἐθνῶν ἐν περιμέτρῳ τρισμυρίων σταδίων. Ῥωμαίων δὲ στρατηγὸς μὲν Παμφυλίας Κόιντος Ὄππιος παραδοθεὶς ἀκολουθεῖ δέσμιος, Μάνιος δὲ Ἀκύλλιος ὁ ὑπατευκώς, ὁ τὸν ἀπὸ Σικελίας καταγαγὼν θρίαμβον, συνδέτην ἔχων ἁλύσει μακρᾷ Βαστέρνην πεντάπηχυν, πεζὸς ὑπὸ ἱππέως ἕλκεται. τῶν δ' ἄλλων Ῥωμαίων οἱ μὲν θεῶν ἀγάλμασι προσπεπτώκασιν, οἱ δὲ λοιποὶ μεταμφιεσάμενοι τετράγωνα ἱμάτια τὰς ἐξ ἀρχῆς πατρίδας πάλιν ὀνομάζουσι. πᾶσα δὲ πόλις ταῖς ὑπὲρ ἄνθρωπον τιμαῖς ὑπαντῶσα καταλεῖται τὸν θεὸν βασιλέα. χρησμοὶ δὲ πάντοθεν τὸ κράτος τῆς οἰκουμένης θεσπιῳδοῦσι. διὸ καὶ πρὸς τὴν Θρᾴκην καὶ τὴν Μακεδονίαν μεγάλα πέμπεται στρατόπεδα, καὶ τὰ τῆς Εὐρώπης ἅπαντα μέρη ἀθρόα εἰς αὐτὸν μεταβέβληται. πάρεισι γὰρ πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, οὐ μόνον ἐκ τῶν Ἰταλικῶν ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ Καρχηδονίων, συμμαχεῖν ἀξιοῦντες ἐπὶ τὴν τῆς Ῥώμης ἀναίρεσιν. μικρὸν δ' ἐπισχὼν ἐπὶ τούτοις, καὶ ἐάσας τοὺς πολλοὺς συλλαλῆσαι περὶ τῶν παραδόξως προηγγελμένων, τρίψας τὸ μέτωπον, Τί οὖν, εἶπε, συμβουλεύω; μὴ ἀνέχεσθαι τῆς ἀναρχίας, ἣν ἡ Ῥωμαίων σύγκλητος ἐπισχεθῆναι πεποίηκεν, ἕως αὐτὴ δοκιμάσῃ περὶ τοῦ πῶς ὑμᾶς πολιτεύεσθαι δεῖ. καὶ μὴ περιίδωμεν τὰ ἱερὰ κεκλεισμένα, αὐχμῶντα δὲ τὰ γυμνάσια, τὸ θέατρον ἀνεκκλησίαστον, ἄφωνα δὲ τὰ δικαστήρια, καὶ τὴν θεῶν χρησμοῖς καθωσιωμένην Πύκνα ἀφῃρημένην τοῦ δήμου. μὴ περιίδωμεν δέ, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἱερὰν τοῦ Ἰάκχου φωνὴν κατασεσιγασμένην, καὶ τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τοῖν θεοῖν κεκλεισμένον, καὶ τῶν φιλοσόφων τὰς διατριβὰς ἀφώνους. πολλῶν οὖν καὶ ἄλλων τοιούτων λεχθέντων ὑπὸ τοῦ οἰκότριβος, συλλαλήσαντες αὐτοῖς οἱ ὄχλοι καὶ συνδραμόντες εἰς τὸ θέατρον, εἵλοντο τὸν Ἀθηνίωνα στρατηγὸν ἐπὶ τῶν ὅπλων. καὶ παρελθὼν ὁ περιπατητικὸς εἰς τὴν ὀρχήστραν ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ, εὐχαρίστησέ τε τοῖς Ἀθηναίοις καὶ ἔφη· διότι νῦν ὑμεῖς ἑαυτῶν στρατηγεῖτε, προέστηκα δ' ἐγώ· κἂν συνεπισχύσητε, τοσοῦτον δυνήσομαι, ὅσον κοινῇ πάντες ὑμεῖς. ταῦτ' εἰπών, συγκατέστησεν ἑαυτῷ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας, ὧν ἠβούλετο ὑποβαλὼν τὰ ὀνόματα. καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τύραννον αὑτὸν ἀναδείξας, δόγματα περὶ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ τί ἠβούλετο αὐτοῖς ἡ φιλοσοφία ἣν ὁ καλὸς Πυθαγόρας εἰσηγήσατο, καθάπερ ἱστόρησε Θεόπομπος ἐν ὀγδόῃ Φιλιππικῶν, ἀλλ' Ἕρμιππος ὁ Καλλιμάχειος, εὐθέως καὶ οὗτος τοὺς μὴ εὖ φρονοῦντας τῶν πολιτῶν παρὰ τὰ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου δόγματα, ὡς ἀληθῆ εἶναι τὴν παροιμίαν τὴν λέγουσαν μὴ παιδὶ μάχαιραν, ἐκποδὼν εὐθὺς ἐποιήσατο. φύλακας δ' ἐπὶ τὰς πύλας κατέστησεν, ὡς νύκτωρ πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων εὐλαβουμένους τὸ μέλλον διὰ τῶν τειχῶν αὑτοὺς καθιμήσαντας φεύγειν. καὶ ὁ Ἀθηνίων ἱππέας ἐπαποστείλας, οὓς μὲν ἐφόνευσεν, οὓς δὲ καὶ δεδεμένους κατήγαγεν, δορυφόρους ἔχων πολλοὺς τῶν φρακτικῶν καλουμένων. συνάγων δὲ καὶ ἐκκλησίας πολλάκις τὰ Ῥωμαίων φρονεῖν προσεποιεῖτο. καὶ πολλοῖς αἰτίας ἐπιφέρων ὡς διαπεμπομένοις πρὸς τοὺς φυγάδας καὶ νεωτερίζουσιν, ἐφόνευεν αὐτούς. καὶ τὰς πύλας τετράκοντα καταστήσας ἐφ' ἑκάστης, οὔτ' εἰσιέναι τὸν βουλόμενον οὔτ' ἐξιέναι εἴα. ἀνελάμβανε δὲ καὶ τὰς οὐσίας πολλῶν, καὶ τοσαῦτα χρήματα συνήθροισεν, ὡς καὶ φρέατα πληρῶσαι πλείονα. ἐξαπέστειλε δὲ καὶ ἐπὶ τὴν χώραν ὥσπερ ὁ λειδόκους τῶν ἀποχωρούντων, οἵτινες αὐτοὺς ἀνῆγον ὡς αὐτόν, καὶ ἀκρίτως ἀπώλλυε προσβασανίσας καὶ στρεβλώσας. πολλοῖς δὲ καὶ προδοσίας δίκας ἐπῆγεν, ὡς τοῖς φυγάσι περὶ καθόδου συνεργοῦσιν· ὧν οἱ μὲν διὰ τὸν φόβον πρὸ τῆς κρίσεως ἔφευγον, οἱ δ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις κατεδικάζοντο, αὐτοῦ καὶ ψήφους φέροντος. ἐνειργάσατο δ' ἐν τῇ πόλει καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων ἔνδειαν, κριθίδια καὶ πυροὺς ὀλίγους διαμετρῶν. ἐξέπεμπε δὲ καὶ ἐπὶ τῆς χώρας ὁπλίτας τοὺς θηρεύσοντας, εἴ τις τῶν ἀνακεχωρηκότων ἐντὸς εἴη τῶν ὅρων, ἢ τῶν Ἀθηναίων τις εἰς ὑπερόριον ἀποδημεῖ. καὶ τὸν ληφθέντα ἀπετυμπάνιζον. ἐνίους καὶ προκατανάλισκε ταῖς βασάνοις, ἐκήρυξέ τε δεῖν ὄντος ἡλίου πάντας οἰκουρεῖν, καὶ μετὰ λυχνοφόρου μηδένα φοιτᾶν. καὶ οὐ μόνον τὰ τῶν πολιτῶν διήρπαζεν, ἀλλ' ἤδη καὶ τὰ τῶν ξένων ἐκτείνας τὰς χεῖρας, καὶ ἐπὶ τὰ εἰς Δῆλον τοῦ θεοῦ χρήματα. ἐκπέμψας γοῦν εἰς τὴν νῆσον Ἀπελλικῶντα τὸν Τήιον, πολίτην δὲ Ἀθηναίων γενόμενον, ποικιλώτατόν τινα καὶ ἀψίκορον ζήσαντα βίον. ὁτὲ μὲν γὰρ ἐφιλοσόφει, καὶ τὰ περιπατητικὰ καὶ τὴν Ἀριστοτέλους βιβλιοθήκην καὶ ἄλλας συνηγόραζε συχνάς. ἦν γὰρ πο-

Contra Platoné
Contra Antisthené
Contra Xenophoté

λυχνιμαῖος. τά τ' ἐκ τοῦ μητρῴου τῶν παλαιῶν αὐτόγραφα ψηφίσματα ὑφαιρούμενος ἐκτᾶτο. καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων εἴ τι παλαιὸν εἴη καὶ ἀπόθετον. ἐφ' οἷς φωραθεὶς ἐν ταῖς Ἀθήναις ἐκινδύνευσεν ἂν, εἰ μὴ ἔφυγεν, καὶ μετ' οὐ πολὺ πάλιν κατῆλθε θεραπεύσας πολλούς. καὶ συναπογράφεται τῷ Ἀθηνίωνι ὡς ἂν ἀπὸ τῆς αὐτῆς δὴ αἱρέσεως ὄντι. Ἀθηνίων δ' ἐπιλαβόμενος τῶν δογμάτων τῶν τοῦ Περιπάτου χοίνικα κριθῶν εἰς τέσσαρας ἡμέρας διεμέτρει τοῖς ἀνοήτοις Ἀθηναίοις ἀλεκτορίδων τροφὴν καὶ οὐκ ἀνθρώπων αὐτοῖς διδούς. Ἀπελλικῶν δὲ μετὰ δυνάμεως ὁρμήσας εἰς Δῆλον, καὶ πανηγυρικῶς μᾶλλον ἢ στρατιωτικῶς ἀναστρεφόμενος, καὶ προφυλακὴν ἀμελεστέραν πρὸς τὴν Δῆλον ποιούμενος, μάλιστα δὲ τὰ ὄπισθεν τῆς νήσου ἐάσας ἀφύλακτα, καὶ οὐδὲ χάρακα βαλλόμενος, ἐκοιμᾶτο. τοῦτο δὲ ἐπιγνοὺς ὁ Ὀρόβιος στρατηγὸς Ῥωμαίων καὶ φυλάσσων τὴν Δῆλον, φυλάξας ἀσέληνον νύκτα καὶ ἐκβιβάσας τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας κοιμωμένοις καὶ μεθύουσιν ἐπιπεσὼν, κατέκοψε τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς μεθ' αὐτῶν συστρατευομένους ὡς βοσκήματα ἑξακοσίους τὸν ἀριθμόν. ἐζώγρησε δὲ καὶ περὶ τετρακοσίους. καὶ ὁ καλὸς στρατηγὸς Ἀπελλικῶν ἔλαθε φυγὼν ἐκ Δήλου. πολλοὺς δὲ καὶ συμφυγόντας κατιδὼν ὁ Ὀρόβιος εἰς ἐπαύλεις συγκατέφλεξεν αὐταῖς οἰκίαις. καὶ πάντα αὐτῶν τὰ πολιορκητικὰ ὄργανα σὺν τῇ ἑλεπόλει ἣν εἰς Δῆλον ἐλθὼν κατεσκευάκει. στήσας οὖν τρόπαιον ἐπὶ τῶν τόπων ὁ Ὀρόβιος καὶ βωμὸν, ἐπέγραψε.

Τοὺς δὲ θανόντας ἔχει ξείνους τάφος, οἳ περὶ Δῆλον μαρνάμενοι, ψυχὰς ὤλεσαν ἐν πελάγει.
Τὴν ἱερὰν ὅτε νῆσον Ἀθηναῖοι κεράιζον κοινὸν ἄρη βασιλεῖ Καππαδόκων θέμενοι.

Καὶ Ταρσοῦ δὲ Ἐπικούρειος φιλόσοφος ἐτυράννησε, Λυσίας ὄνομα. ὃς ὑπὸ τῆς πατρίδος στεφανηφόρος αἱρεθεὶς τουτέστιν ἱερεὺς Ἡρακλέους, οὐκ ἀπετίθετο τὴν ἀρχήν. ἀλλ' ἐξ ἱματίου τύραννος ἦν. πορφυροῦν μὲν μεσόλευκον χιτῶνα ἐνδεδυκώς. χλαμύδα δὲ ἐφεστρίδα περιβεβλημένος πολυτελῆ καὶ ὑποδούμενος λευκὰς Λακωνικάς, στέφανον δάφνης χρυσῆς ἐστεμμένος. καὶ διανέμων τὰ τῶν πλουσίων τοῖς πένησι πολλοὺς φονεύων τῶν οὐ διδόντων. τοιοῦτοι εἰσὶν οἱ ἀπὸ φιλοσοφίας στρατηγοί. περὶ ὧν Δημοχάρης ἢ Κράτης ἔλεγεν ὥσπερ ἐκ θύμβρας οὐδεὶς ἂν δύναιτο κατασκευάσαι λόγχην, οὐδ' ἐκ Σωκράτους στρατιώτην ἄμεμπτον. ὁ γὰρ Πλάτων φησὶ τρεῖς στρατείας στρατεύσασθαι Σωκράτην. τὴν μὲν εἰς Ποτίδαιαν. τὴν δὲ εἰς Ἀμφίπολιν. τὴν δὲ εἰς Βοιωτούς. ὅτε καὶ συνέβη τὴν ἐπὶ Δηλίῳ μάχην γενέσθαι μηδενὸς δὲ τοῦθ' ἱστορηκότος αὐτὸς καὶ ἀριστείων φησὶν αὐτὸν τετυχηκέναι πάντων Ἀθηναίων φυγόντων. πολλῶν δὲ καὶ ἀπολλυμένων. πάντα δὲ ταῦτα ἐψευδολόγηται. ἡ μὲν γὰρ ἐπὶ Ἀμφίπολιν στρατεία γέγονεν ἐπὶ Ἀλκαίου ἄρχοντος, Κλέωνος ἡγουμένου μετ' ἐπιλέκτων ἀνδρῶν ὡς φησὶ Θουκυδίδης. τούτων γὰρ τῶν ἐπιλέκτων, ἀνάγκη εἶναι καὶ Σωκράτην. ᾧ πλὴν τρίβωνος καὶ βακτηρίας οὐδὲν ἦν. τίς οὖν εἶπεν ἱστοριογράφος ἢ ποιητής. ἢ ποῦ Θουκυδίδης τὸν Σωκράτην παρενέχρωσε τὸν Πλάτωνος στρατιώτην. τί γὰρ ἀσπίδι ξώθημα καὶ βακτηρίᾳ. πότε δὲ καὶ εἰς Ποτίδαιαν ἐστρατεύσατο ὡς ἐν τῷ Χαρμίδῃ εἴρηκεν ὁ Πλάτων. φάσκων αὐτὸν καὶ τῶν ἀριστείων τότε Ἀλκιβιάδῃ παραχωρῆσαι. τοῦτο οὔτε Θουκυδίδου, ἀλλ' οὐδ' Ἰσοκράτους εἰρηκότος ἐν τῷ περὶ τοῦ ζεύγους. ποίας δὲ καὶ μάχης γενομένης ἔλαβε τὰ ἀριστεῖα Σωκράτης. καὶ τί πράξας ἐπιφανὲς καὶ διάσημον καθόλου μάχης μηδεμιᾶς συμπεσούσης ὡς ἱστορεῖ Θουκυδίδης. οὐκ ἀρκεσθεὶς δὲ ταύτῃ τῇ τερατολογίᾳ ὁ Πλάτων ἐπάγει καὶ τὴν ἐπὶ Δηλίῳ γενομένην, μᾶλλον δὲ πεπλασμένην ἀνδραγαθίαν. εἰ γὰρ καὶ εἰς Δήλιον εἴρηκε Σωκράτης. ὡς ἱστορεῖ Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος ἐν τοῖς πρὸς τὸν Φιλοσωκράτην ἅμα τοῖς πολλοῖς ἀσχημόνως ἂν ἔφυγε Παγώνδου δύο τέλη περιπέμψαντος τῶν ἱππέων ἐκ τοῦ ἀφανοῦς περὶ τὸν λόφον. τότε γὰρ οἱ μὲν πρὸς τὸ Δήλιον τῶν Ἀθηναίων ἔφυγον. οἱ δ' ἐπὶ θάλατταν. ἄλλοι δὲ ἐπὶ Ὠρωπόν. οἱ δὲ Πάρνηθα τὸ ὄρος. Βοιωτοὶ δ' ἐφεπόμενοι ἔκτεινον, καὶ μάλιστα οἱ ἱππεῖς. ὅτι ἑαυτῶν καὶ Λοκρῶν. τοιούτου οὖν κυδοιμοῦ καὶ φόβου καταλαβόντος τοὺς Ἀθηναίους, μόνος Σωκράτης βρενθυόμενος καὶ τὼ ὀφθαλμὼ παραβάλλων, εἱστήκει ἀνασέλλων τὸ Βοιωτῶν καὶ Λοκρῶν ἱππικόν. καὶ ταύτης τῆς ἀνδρείας αὐτοῦ, οὐ Θουκυδίδης μέμνηται. οὐκ ἄλλος οὐδεὶς ποιητής, πῶς δὲ καὶ τῶν ἀριστείων Ἀλκιβιάδῃ παρεχώρει τῷ μηδ' ὅλως κεκοινωνηκότι ταύτης τῆς στρατείας. ἐν δὲ τῷ Κρίτωνι, ὁ τῇ Μνημοσύνῃ φίλος Πλάτων. οὐδὲ ποιήσασθαί ποτε ἀποδημίαν τὸν Σωκράτην ἔξω τῆς εἰς Ἰσθμὸν πορείας εἴρηκε. καὶ Ἀντισθένης δ' ὁ Σωκρατικὸς περὶ τῶν ἀριστείων, τὰ αὐτὰ τῷ Πλάτωνι ἱστορεῖ. οὐκ ἔστιν δ' ἔτυμος ὁ λόγος οὗτος. χαρίζεται γὰρ καὶ ὁ κύων οὗτος πολλὰ τῷ Σωκράτει. ὅθεν οὐδ' ἑτέρῳ αὐτῶν δεῖ πιστεύειν σκοπὸν ἔχοντας Θουκυδίδην. ὁ γ' Ἀντισθένης καὶ προσεπάγει τῇ ψευδογραφίᾳ λέγων οὕτω. ἡμεῖς δὲ ἀκούομεν καὶ τὴν πρὸς Βοιωτοὺς τὰ ἀριστεῖά σε λαβεῖν. εὐφήμει ὦ ξένε, Ἀλκιβιάδου τὸ γέρας οὐκ ἐμόν. σοῦ γε δόντος ὡς ἡμεῖς ἀκούομεν. ὁ δὲ Πλάτωνος Σωκράτης εἰς Ποτίδαιαν λέγει παρεῖναι καὶ τῶν ἀριστείων Ἀλκιβιάδῃ παρακεχωρηκέναι. πρότερον δὲ κατὰ πάντας τοὺς ἱστορικοὺς τῆς ἐπὶ Δήλιον στρατείας ἡ περὶ Ποτίδαιαν ἧς Φορμίων ἐστρατήγει. πάντ' οὖν ψεύδονται οἱ φιλόσοφοι. καὶ πολλὰ παρὰ τοὺς χρόνους γράφοντες οὐκ αἰσθάνονται. καθάπερ οὐδ' ὁ καλὸς Ξενοφῶν, ὃς ἐν τῷ Συμποσίῳ ὑποτίθεται Καλλίαν τὸν Ἱππονίκου, Αὐτολύκου τοῦ Λύκωνος ἐρῶντα. καὶ νενικηκότος αὐτοῦ παγκράτιον ἑστίασιν ποιούμενον. καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις δαιτυμόσι

Metroó · Orobius · Lysias · Thymbra · Democharés · Crates · Platonis mendaciú · Alceus · Thucydidés · Cleó · Alcibiades · Plato uanus & monstra loques · Thucydid. · Isocrates · Socratis pugna ad delium ficta · Herodicus · Oropus · Pagondas · Parnes mons · Plato · Plato immemor & obliuiosus & sibi ipsi cótraria loquens · Antisthenés · Delíu · Potidea · Phormió · Phormió · Xenophó · Cótra Xenoph. · Callias · Hipponicus · Autolycus · Lycó

παρόντα τὸν ἴσως μηδὲ γεννηθέντα. ἢ περὶ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ὑπάρχοντα. ἔστι δὲ οὗτος ὁ καιρὸς καθ' ὃν Ἀριστίων ἄρχων ἦν. ἐπὶ τούτου γὰρ Εὔπολις τὸν Αὐτόλυκον διδάξας διὰ Δημοστράτου χλευάζει τὴν νίκην τοῦ Αὐτολύκου. πάλιν ὁ Ξενοφῶν ποιεῖ τὸν Σωκράτην λέγοντα ἐν τῷ Συμποσίῳ ταυτί. καίτοι Παυσανίας γε ὁ Ἀγάθωνος τοῦ ποιητοῦ ἐραστὴς ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῶν ἀκρασίᾳ συγκαλινδουμένων εἴρηκεν. ὡς καὶ στράτευμα ἀλκιμώτατον ἂν γένοιτο ἐκ παιδικῶν καὶ ἐραστῶν. τούτους γὰρ ἂν ἔφη οἴεσθαι μάλιστα ἂν αἰδεῖσθαι ἀλλήλους ἀπολιπεῖν. θαυμαστὰ λέγων. εἴ γε οἱ ψόγου γε ἀφροντιστεῖν καὶ ἀναισχυντεῖν πρὸς ἀλλήλους ἐθιζόμενοι, οὗτοι μάλιστα αἰσχύνονται αἰσχρόν τι ποιεῖν. ὅτι μὲν οὖν τούτων οὐδὲν εἴρηκε Παυσανίας, ἔξεστι μαθεῖν ἐκ τοῦ Πλάτωνος Συμποσίου. Παυσανίου γὰρ οὐκ οἶδα σύγγραμμα. οὐδ' εἰσῆκται παρ' ἄλλῳ λαλῶν οὗτος περὶ χρήσεως ἐραστῶν καὶ παιδικῶν. ἢ παρὰ Πλάτωνι. πλὴν εἴτε κατέψευσται τοῦτο Ξενοφῶν. εἴ τ' ἄλλως γεγραμμένῳ τῷ Πλάτωνος ἐνέτυχε Συμποσίῳ, παρείσθω. τὸ δὲ κατὰ τοὺς χρόνους ἀσόχημα λεκτέον. Ἀριστίων ἐφ' οὗ τὸ Συμπόσιον ὑπόκειται ἀνηγμένον, πρὸ τεσσάρων ἐτῶν Εὐφήμου πρότερος ἦρξεν. καθ' ὃν Πλάτων τὰ Ἀγάθωνος νικητήρια γέγραφεν. ἐν οἷς Παυσανίας τὰ περὶ τῶν ἐρωτικῶν διεξέρχεται. θαυμαστὸν οὖν καὶ τερατῶδες εἰ τὰ μήπω ῥηθέντα, μετὰ δὲ τέτταρα ἔτη ἐπιχειρηθέντα. ὅλως δὲ λῆρός ἐστι τῷ Πλάτωνι τὸ Συμπόσιον. ὅτε γὰρ Ἀγάθων ἐνίκα, Πλάτων ἦν δεκατεσσάρων ἐτῶν. ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ ἄρχοντος Εὐφήμου στεφανοῦται Ληναίοις. Πλάτων δὲ γεννᾶται ἐπὶ Ἀπολλοδώρου τοῦ μετ' Εὐθύδημον ἄρξαντος. δύο δὲ καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη, μετήλλαξεν ἐπὶ Θεοφίλου τοῦ μετὰ Καλλίμαχον. ὅς ἐστιν ὀγδοηκοστὸς καὶ δεύτερος. ἀπὸ δὲ Ἀπολλοδώρου καὶ τῆς Πλάτωνος γενέσεως, τεσσαρεσκαιδέκατος ἐστὶν ἄρχων, Εὔφημος. ἐφ' οὗ τὰ ἐπινίκια Ἀγάθωνος ἑστιῶνται. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πλάτων δηλοῖ τὴν συνουσίαν ταύτην πρὸ πολλοῦ γεγονέναι. ὥστε κἀμὲ παραγενέσθαι. ἐγὼ γὰρ ἔφη ὅθεν δὴ ἐγὼ ὦ Γλαύκων. οὐκ οἶδ' ὅτι πολλῶν ἐτῶν Ἀγάθων οὐκ ἐπιδεδήμηκε. καὶ προελθών φησιν. ἀλλ' εἰπέ μοι πότ' ἐγένετο ἡ συνουσία αὕτη. κἀγὼ εἶπον, ὅτι παίδων ἔτι ὄντων ἡμῶν ὅτε τῇ τραγῳδίᾳ ἐνίκησεν ὁ Ἀγάθων. ὅτι δὲ πολλὰ ὁ Πλάτων παρὰ τοὺς χρόνους ἁμαρτάνει. δῆλόν ἐστιν ἐκ πολλῶν. κατὰ γὰρ τὸν εἰπόντα ποιητὴν, ὅττι κεν ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἔλθῃ, τοῦτο μὴ διακρίνας γράφει. οὐ γὰρ ἀγράφως τι ἔλεγεν, ἀλλὰ πάνυ ἐσκεμμένως. ὡς ἐν τῷ Γοργίᾳ γράφων φησίν. ἄθλιος ἄρα οὗτος ὁ Ἀρχέλαος ἐστὶ κατὰ τὸν σὸν λόγον. εἴπερ γε ὦ φίλε ἄδικος. εἶτα ἐντὸς εἰπὼν ὡς κατέχοντος τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν Ἀρχελάου, προβὰς γράφει τάδε. καὶ Περικλέα τοῦτον νεωστὶ τετελευτηκότα. εἰ δὲ νεωστὶ τετελεύτηκε Περικλῆς, Ἀρχέλαος οὔπω κύριος ἐστὶ τῆς ἀρχῆς. εἰ δ' οὗτος βασιλεύει, πρὸ πολλοῦ πάνυ χρόνου ἀπέθανε Περικλῆς. Περδίκκας τοίνυν πρὸ Ἀρχελάου βασιλεύει. ὡς μὲν ὁ Ἀκάνθιος φησὶ Νικομήδης ἔτη μα'. Θεόπομπος δὲ φησὶ λε'. Ἀναξιμένης μ'. Ἱερώνυμος κη'. Μαρσύας δὲ καὶ Φιλόχορος κγ'. τούτων οὖν διαφόρως ἱστορουμένων, λάβωμεν τὸν ἐλάχιστον ἀριθμὸν τὰ κγ' ἔτη. Περικλῆς δ' ἀποθνήσκει κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. ἄρχοντος Ἐπαμείνονος. ἐφ' οὗ τελευτᾷ Περδίκκας. καὶ τὴν βασιλείαν Ἀρχέλαος διαδέχεται. πῶς οὖν νεωστὶ κατὰ Πλάτωνα τελευτᾷ Περικλῆς. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ Γοργίᾳ, ὁ Πλάτων τὸν Σωκράτη ποιεῖ λέγοντα, καὶ πέρυσι βουλεύειν λαχὼν, ἐπειδὴ ἡ φυλὴ ἐπρυτάνευε. καὶ ἔδει με ἐπιψηφίζειν, γέλωτα παρεῖχον καὶ οὐκ ἠδυνάμην ἐπιψηφίσαι. τοῦτο οὐ Σωκράτης οὐ μᾶλλον κατὰ ἀνδραγαθίαν. οὐ γὰρ ἠβούλετο λύειν δημοκρατίας νόμους. παρίστησι δὲ τοῦτο σαφῶς ὁ Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Ἑλληνικῶν ἐκτιθεὶς οὕτως. τῶν δὲ πρυτάνεων τινῶν οὐ φασκόντων προθήσειν τὴν διαψήφισιν παρὰ τοὺς νόμους, αὖθις Καλλίξενος ἀναβὰς κατηγορεῖ αὐτῶν. οἱ δ' ἐβόων καλεῖν τοὺς οὐ φάσκοντας. οἱ δὲ πρυτάνεις φοβηθέντες, ὡμολόγουν ἅπαντες προθήσειν πλὴν Σωκράτους τοῦ Σωφρονίσκου. οὗτος δὲ οὐκ ἔφη. ἀλλὰ κατὰ τοὺς νόμους πάντα ποιήσειν. οὗτος ἐστὶν ὁ διαψηφισμὸς ὁ γενόμενος κατὰ τῶν περὶ Ἐρασινίδην στρατηγῶν. ὅτι τοὺς ἐν Ἀργινούσαις ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ἀπολλυμένους οὐκ ἀνείλοντο. ἐγένετο δὲ ἡ ναυμαχία ἐπὶ ἄρχοντος Καλλίου τῆς Περικλέους τελευτῆς ὕστερον ἔτεσιν εἴκοσι καὶ τέτταρσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ διαλόγῳ μετὰ τὴν Ἱππονίκου τελευτὴν γενομένῳ παρειληφότος ἤδη τὴν οὐσίαν Καλλίου, τοῦ Πρωταγόρου παραγεγονότος τὸ δεύτερον οὐ πολλαῖς πρότερον ἡμέραις. ὁ δ' Ἱππόνικος ἐπὶ μὲν Εὐθυδήμου ἄρχοντος στρατηγῶν παρατέτακται μετὰ Νικίου πρὸς Ταναγραίους. καὶ τοὺς παραβοηθοῦντας Βοιωτῶν καὶ τῇ μάχῃ νενίκηκε. τέθνηκε δὲ πρὸ τῆς ἐπ' Ἀλκαίου διδασκαλίας τῶν Εὐπόλιδος κολάκων οὐ πολλῷ χρόνῳ κατὰ τὸ εἰκός. πρόσφατον γάρ τινα τοῦ Καλλίου τὴν παράληψιν τῆς οὐσίας ἐμφαίνει τὸ δρᾶμα. ἐν οὖν τούτῳ τῷ δράματι Εὔπολις τὸν Πρωταγόραν ὡς ἐπιδημοῦντα εἰσάγει. Ἀμειψίας δ' ἐν τῷ Κόννῳ δύο πρότερον ἔτεσιν διδαχθέντι, οὐ καταριθμεῖ αὐτὸν ἐν τῷ τῶν φροντιστῶν χορῷ. δῆλον οὖν ὡς μεταξὺ τούτων τῶν χρόνων παραγέγονεν. ὁ δὲ Πλάτων καὶ τὸν Ἠλεῖον Ἱππίαν συμπαρόντα ποιεῖ ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ μετά τινων ἰδίων πολιτῶν. οὓς οὐκ εἰκὸς ἐν Ἀθήναις ἀσφαλῶς διατρίβειν, πρὸ τοῦ τὰς ἐνιαυσίας ἐπὶ Ἰσάρχου Ἐλαφηβολιῶνος συντελεσθῆναι σπονδάς. ὁ δὲ τὸν διάλογον ὑφίσταται γινόμενον περὶ τοὺς καιροὺς τούτους καθ' οὓς προσφάτως ἐγεγόνεσαν. λέγει γοῦν, εἰσὶ γὰρ ἐν ἄνθρωποι ἄγριοι οἵους πέρυσι Φερεκράτης ὁ ποιητὴς ἐδίδαξεν ἐπὶ Ληναίῳ. ἐδιδάχθησαν δὲ οἱ ἄ-

Aristió · Eupolis · Autolycus · Demostratus · Pausanias · Agathó · Aristió · Euphemus · Euphem⁹ · Apollodor⁹ · Euthydem⁹ · Theophilus · Callimachus · Archela⁹ · Pericles · Perdiccas · Nicomedés acanthi⁹ · Theopompus · Anaximenes · Hieronymus · Marsyas · Philochorus · Epaminó · Plato · Xenophó in historijs grecis · Callixenus · Erasinides · Plato · Callias · Hipponicus · Euthydemus · Nicias · Alceus · Eupolis · Protagoras · Amipsias · Hippias · Isarchus · Pherecrató

Cótra Xenophótem · Platonis symposiú mera deliraméta · Multa méti[tur] plato cótra r[a]tioné tempo[rum] · Pericls [...] tempo[re] obyt · Arginus[as] · Tanagre · Didasca[lia]

A γρίοι ἐπ' ἀριστίωνος ἄρχοντος. ἀφ' οὗ ἐστιν ἄρχων ἀστύφιλος πέμπτος ὢν ἀπὸ ἰσάρχου καθ' ὃν αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο. ἴσαρχος γάρ. εἶτ' ἀμεινίας μεθ' ὃν ἀλκαῖος. εἶτ' ἀριστίων. εἶτ' ἀστύφιλος. παρὰ τὴν ἱστορίαν οὖν ὁ πλάτων ἐν τῷ διαλόγῳ φησὶ τὰς ἀθηναίους παράγει πολεμίους ὄντας τοὺς περὶ τὴν ἱστιαίαν μὴ τῆς ἐκεχειρίας αὐτῆς μενούσης. Καὶ ἄλλοις δὲ ὁ πλάτων φησὶ χαιρεφῶντα ἐρωτῆσαι τὴν πυθίαν, εἴ τις εἴη σωκράτους σοφώτερος. καὶ τὴν ἀνελεῖν, μηδένα. κἀν τούτοις δὲ μὴ ξυμφωνῶν ξενοφῶντι φησί, χαιρεφῶντος γάρ ποτε ἐπερωτήσαντος ἐν δελφοῖς περὶ ἐμοῦ, ἀνεῖλεν ὁ ἀπόλλων παρόντων, μηδένα εἶναι ἀνθρώπων ἐμοῦ μήτε δικαιότερον. μήτε σωφρονέστερον. πῶς οὖν εὔλογον ἢ πιθανὸν σωκράτη τὸν ὁμολογοῦντα μηδὲν ἐπίστασθαι, σοφώτατον ἁπάντων ὑπὸ τοῦ πάντα ἐπισταμένου θεοῦ ἀναρρηθῆναι. εἰ γὰρ τοῦτ' ἐστι σοφία τὸ μηδὲν εἰδέναι, τὸ πάντα εἰδέναι φαυλότης ἂν εἴη. τίς δ' ἦν χρεία τῷ χαιρεφῶντι παρενοχλεῖν τὸν θεὸν περὶ σωκράτους πυνθανόμενον. αὐτὸς γὰρ ἦν ἀξιόπιστος περὶ αὐτοῦ λέγων ὡς οὐκ ἔστι σοφός. βλὰξ γάρ τις ἦν τοιαῦτ' ἐρωτῶν τὸν θεὸν ὡς ἂν εἰ καὶ τοιαῦτά τινα. τῶν ἀττικῶν ἐρίων ἀλλ' ἔστι μαλακώτερα ἢ τῶν ἐν βάκτροις καὶ μήδων εἰσί τινες δυνατώτεροι. ἢ εἰ σωκράτους ἐστί τις σιμότερος. τοὺς γὰρ τὰ τοιαῦτα πυνθανομένους εὐστόχως ἐπιρραπίζει ὁ θεός. ὡς καὶ τὸν πυθόμενον ἤτοι αἴσωπος ἐστὶν ὁ λογοποιὸς ἢ ἄλλος τις. πῶς ἂν πλουτήσαιμι δῖος καὶ λητοῦς υἱέ, χλευάζων ἀπεκρίνατο. εἰ τὸ μέσον κτήσαιο κορίνθου καὶ σικυῶνος. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὧν ὁ πλάτων εἴρηκε περὶ σωκράτους τῶν κωμικῶν τις, εἴρηκεν. οὐδ' ὅτι, μαίας φαιναρέτης υἱὸς ἦν. οὐδ' ὅτι ξανθίππη χαλεπὴ ἦν γυνή. ἥτις καὶ νιπτῆρας αὐτοῦ κατέχει τῆς κεφαλῆς. οὐδ' ὡς ἀλκιβιάδης συνεκοιμήθη ὑπὸ τὴν αὐτὴν γενόμενος χλαῖναν καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῦτο ἐκκωμῳδηθῆναι ὑπὸ ἀριστοφάνους B τοῦ καὶ ἐν συμποσίῳ κατὰ πλάτωνα, οὐ γὰρ ἂν ἐσίγησε τοῦτ' ἀριστοφάνης ὡς τοὺς νέους διαφθείροντος. ἀσπασία μέντοι ἡ σοφὴ τοῦ σωκράτους διδάσκαλος τῶν ῥητορικῶν λόγων ἐν τοῖς φερομένοις ὡς αὐτῆς ἔπεσιν, ἅπερ ἡρόδικος ὁ κρατήτειος παρέθετο, φησὶν οὕτως.

Σώκρατες οὐκ ἔλαθές με πόθῳ δηχθεὶς φρένα τὴν σὴν
Παιδὸς δεινομάχης καὶ κλεινίου. ἀλλ' ὑπάκουσον
Εἰ βούλει τεχθεῖν σοι παιδικά. μὴ δ' ἀπιθήσης
Ἀγγέλῳ. ἀλλὰ πιθοῦ. καί σοι πολὺ βέλτιον ἔσται.
Κἀγὼ ὅπως ἤκουσα χαρᾶς ὑπὸ σῶμα λιπαίνω.
Ἱδρῶτι βλεφάρων δὲ γόος πίπτει οὐκ ἀθελήτως.
Στέλλου πλησάμενος θυμὸν μούσης κατόχοιο.
Ἣ τόνδ' αἱρήσεις ὠδῶν δεῖν οἷσι πόθοισιν
Ἀμφοῖν γὰρ φιλίας ἥδ' ἀρχή. τῷδε καθέξεις
Αὐτὸν προσβάλλων ἀκοαῖς ὀπτήρια θυμοῦ.

Κυνηγεῖ οὖν ὁ καλὸς σωκράτης ἐρωτοδιδάσκαλον ἔχων τὴν μιλησίαν. ἀλλ' οὐκ αὐτὸς θηρεύεται ὡς ὁ πλάτων ἔφη λινοστατούμενος ὑπὸ ἀλκιβιάδου. καὶ μὴν οὐ διαλείπει γε δακρύων ὡς ἂν οἶμαι δυσημερῶν. ἰδοῦσα γοῦν αὐτὸν ἐν οἵῳ ἦν καταστήματι ἀσπασία φησίν.

Τίπτε δεδάκρυσαι φίλε σώκρατες. ἦ σ' ἀνακινεῖ
Στέρνοις ἐνναίων σκηπτὸς πόθος ὄμμασι θραυσθεὶς
Παιδὸς ἀνικήτου. τὸν ἐγώ τε θασσόν σοι ὑπέστην
Ποιῆσαι

Ὅτι δὲ ὄντως ἤρα τοῦ ἀλκιβιάδου, δῆλον ποιεῖ πλάτων ἐν τῷ πρωταγόρᾳ. καίτοι μικρὸν ἀπολείποντος τῶν τετταράκοντα ἐτῶν. λέγει δ' οὕτως. πόθεν ὦ σώκρατες φαίνει. ἢ δῆλα δὴ ἀπὸ κυνηγεσίου τοῦ περὶ τὴν ἀλκιβιάδου ὥραν. καὶ μήν μοι καὶ πρώην ἰδόντι καλὸς ἐφαίνετο ὁ ἀνὴρ ἔτι. ἀνὴρ μέντοι ὦ σώκρατες ὥς γε ἐν ἡμῖν αὐτοῖς εἰρῆσθαι καὶ πώγωνος ἤδη ὑποπιμπλάμενος. εἶτα τί δὴ τοῦτο. σὺ μέντοι ὁ μήρου ἐπαινέτης εἶ. ὃς ἔφη χαριεστάτην ἥβην εἶναι τοῦ ὑπηνήτου. ἣν νῦν ἀλκιβιάδης αὐτὸς ἔχει. Πεφύκασι δ' οἱ πλεῖστοι τῶν φιλοσόφων, τῶν κωμικῶν κακήγοροι μᾶλλον εἶναι. ἐπεὶ καὶ αἰσχίνης ὁ σωκρατικὸς ἐν μὲν τῷ τηλαύγει κριτόβουλον τὸν κρίτωνος ἐπ' ἀμαθίᾳ καὶ ῥυπαρότητι βίου κωμῳδεῖ. τὸν δὲ τηλαύγην αὐτὸν ἱματίου μὲν φορήσεως καθ' ἡμέραν ἡμιωβόλιον κναφεῖ τελοῦντα μισθόν. κῳδίῳ δὲ ἐζωσμένον καὶ τὰ ὑποδήματα σπαρτίοις ἐνημμένον σαπροῖς. C καὶ τελέσαντα τὸν ῥήτορα οὐ μετρίως διαγελᾷ. ἐν δὲ τῇ ἀσπασίᾳ ἱππόνικον μὲν τὸν καλλίου καὶ ἄλεμον προσαγορεύει τὰς δὲ ἐκ τῆς ἰωνίας γυναῖκας συλλήβδην μοιχάδας καὶ κερδαλέας. ὁ δὲ καλλίας αὐτοῦ περιέχει τὴν τοῦ καλλίου πρὸς τὸν πατέρα διαφορὰν καὶ τὴν προδίκου καὶ ἀναξαγόρου τῶν σοφιστῶν διαμώκησιν. λέγει γοῦν ὡς ὁ μὲν πρόδικος θηραμένην μαθητὴν ἀπετέλεσεν. ὁ δ' ἕτερος φιλόξενον τὸν ἐρυξίδος καὶ ἀριφράδην τὸν ἀδελφὸν ἀριγνώτου τοῦ κιθαρῳδοῦ, θέλων ἀπὸ τῆς τῶν δηλωθέντων μοχθηρίας καὶ περὶ τὰ φαῦλα λιχνείας, ἐμφανίσαι, τὴν τῶν παιδευσάντων διδασκαλίαν. ἐν δὲ τῷ ἀξιόχῳ πικρῶς ἀλκιβιάδου καταρρέχει ὡς οἰνόφλυγος καὶ περὶ τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας σπουδάζοντος. ἀντισθένης δ' ἐν θατέρῳ τῶν κύρων κακολογῶν ἀλκιβιάδην, καὶ παράνομον εἶναι λέγων καὶ εἰς γυναῖκας καὶ εἰς τὴν ἄλλην δίαιταν. συνεῖναι γάρ φησιν αὐτὸν καὶ μητρὶ καὶ θυγατρὶ καὶ ἀδελφῇ ὡς πέρσας. ὁ δὲ πολιτικὸς αὐτοῦ διάλογος ἁπάντων καταδρομὴν περιέχει τῶν ἀθήνησι δημαγωγῶν. ὁ δ' ἀρχέλαος γοργίου τοῦ ῥήτορος. ἡ δ' ἀσπασία τῶν περικλέους υἱῶν ξανθίππου καὶ παράλου διαβολήν. τοῦτον γὰρ τὸν μὲν ἀρχεστράτου φησὶν εἶναι συμβιωτὴν τοῦ παραπλήσια ταῖς περὶ τῶν μικρῶν οἰκημάτων ἐργαζομένου. τὸν δ' εὐφήμου συνήθη καὶ γνώριμον, τοῦ φορτικὰ σκώπτοντος καὶ ψυχρὰ τοὺς συναντῶντας. καὶ πλάτωνα δὲ μετονομάσας σάθωνα ἀκύρως καὶ φορτικῶς τὸν ταύτην ἔχοντα τὴν ἐπιγραφὴν διάλογον ἐξέδωκε κατ' αὐτοῦ. τούτοις γὰρ τοῖς ἀνδράσιν, οὐδεὶς ἀγαθὸς σύμβουλος εἶναι δοκεῖ. οὐ στρατηγὸς οὐ μίμος οὐ

σοφιστὴς

Handwritten marginal notes: Aristio · Astyphilus · Isarchus · Aminias · Alcęus · Aristio · Plato · Cherepho · Socrates · Xenopho · Xanthippe · Alcibiades · Aristopha. · Aspasia · Herodicus · Aspasia ob amorem · Alcibiades · Plato · Aeschines socratic. · Critobulus · Crito · Telauges · Aeschines · Hipponic. · Callias · Coalemos · Prodic. · Anaxagoras · Theramenes · Philoxenus eryxidis · Ariphrades · Arignotus · Alcibiades · Antisthenes · Archelaus · Gorgias · Archestratus · Xanthipp. / Paralus — Periclis f. · Euphemus
Namq esse oraculu de Socratis sapientia testimoniu phibuisse · Socrates obstetricis filius · Aspasia socratis magistra in rhetoricis · Socrates plorat ob amorem alcibiadis · Philoxenus eryxidis · Alcibiades ebrius libidinosus

A σοφιστὴς ἀξιόλογος. οὐ ποιητὴς ὠφέλιμος. οὐ δῆμος εὐλόγιστος. ἀλλὰ σωκράτης ὁ μετὰ τῶν ἀσπασίας αὐλητρίδων ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων συνδιατρίβων καὶ πίστωνι τῷ θωρακοποιῷ διαλεγόμενος καὶ θεοδότην διδάσκων τὴν ἑταίραν ὡς δεῖ τοὺς ἐραστὰς ἀπολαύειν, ὡς ξενοφῶν παρίστησιν ἐν δευτέρῳ ἀπομνημονευμάτων. τοιαῦτα γὰρ ποιεῖ αὐτὸν παραγγέλματα τῇ θεοδότῃ λέγοντα. ἃ οὔτε νικὼ ἡ σαμία. ἢ καλλιστράτη ἡ λεσβία. ἢ φιλαινὶς ἡ λευκαδία. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἀθηναῖος πυθόνικος συνεωράκασι πρὸς τῶν θελγήτρα. οὗτοι γοῦν περὶ ταῦτα κατέλιπον τὰ περὶ αὐτῶν. ἐπιλείπει δ' ἄν με πᾶς χρόνος εἰ ἐκτίθεσθαι βουληθείην τὰς σεμνὰς τῶν φιλοσόφων μέμψεις. κατὰ γὰρ αὐτὸν δὴ τὸν πλάτωνα ἐπιρρεῖ δή ὄχλος μοι τοιούτων γοργόνων καὶ πηγάσων καὶ ἄλλων ἀμηχάνων πλήθει τε καὶ ἀτοπίᾳ τερατολογιῶν τινῶν φύσεως. διόπερ κατασιωπήσομαι. Τοσαῦτα τοῦ μασσουρίου εἰπόντος καὶ ὑπὸ πάντων θαυμασθέντος ἐπὶ σοφίᾳ, ὁ οὐλπιανὸς σιωπῆς γενομένης ἔφη. δοκεῖτέ μοι ἄνδρες δαιτυμόνες, σφοδροῖς κατηντλῆσθαι λόγοις παρὰ προσδοκίαν βεβαπτίσθαι τε τῷ ἀκράτῳ.

Ἀνὴρ γὰρ ἕλκων οἶνον ὡς ὕδωρ ἵππος
Σκυθιστὶ φωνεῖ, οὐδὲ κόππα γινώσκων
Κεῖται δ' ἄναυδος ἐν πίθῳ κολυμβήσας.
Κάθυπνος ὡς μήκωνα φαρμάκων πίνων

φησὶν ὁ βυζάντιος παρμένων. ἢ ἀπολελίθωσθε ὑπὸ τῶν προειρημένων γοργόνων. περὶ ὧν ὡς ὄντως γεγόνασί τινα ζῷα ἀπολιθῶσιν ὡς ἀνθρώποις αἴτια, ἱστορεῖ ἀλέξανδρος ὁ μύνδιος ἐν δευτέρῳ κτηνῶν ἱστορίας οὕτως. τὴν γοργόνα τὸ ζῷον καλοῦσιν οἱ ἐν λιβύῃ νομάδες. ὅπου καὶ γίνεται κάτω βλέπον. ἔστι δὲ ὡς οἱ μὲν πλεῖστοι λέγουσιν ἐκ τῆς δορᾶς σημειούμενοι προβάτῳ ἀγρίῳ ὅμοιον. ὡς δ' ἔνιοι φασί, μόσχῳ. ἔχειν δὲ B λέγουσιν αὐτὸ τοιαύτην ἀναπνοήν, ὥστε πάντα τὸν ἐντυγχάνοντα τῷ ζῴῳ διαφθείρειν. φορεῖν δὲ χαίτην ἀπὸ τοῦ μετώπου καθημένην ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς. ἣν ὁπόταν μόγις διασεισαμένη διὰ τὴν βαρύτητα ἐμβλέψῃ, κτείνει τὸν ὑπ' αὐτῆς θεωρηθέντα. οὐ τῷ πνεύματι ἀλλὰ τῇ γινομένῃ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων φύσεως φορᾷ καὶ νεκρὸν ποιεῖ. ἐγνώσθη δὲ οὕτως. τῶν μετὰ μαρίου τινὲς ἐπὶ ἰουγούρθαν στρατευσαμένων, ἰδόντες τὴν γοργόνα δόξαντές τε διὰ τὸ κάτω νενευκέναι βραδέως τε κινεῖσθαι ἄγριον εἶναι πρόβατον, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸ ὡς κατεργασόμενοι οἷς εἶχον ξίφεσι. τὸ δὲ πτοηθὲν διασεισάμενόν τε τὴν τοῖς ὄμμασιν ἐπικειμένην χαίτην παραχρῆμα ἐποίησε τοὺς ὁρμήσαντας ἐπ' αὐτό, νεκρούς. πάλιν δὲ καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ ποιησάντων ἑτέρων καὶ νεκρῶν γενηθέντων ἀεὶ τῶν προσφερομένων ἀπολλυμένων, ἱστορήσαντές τινες παρὰ τῶν ἐπιχωρίων τὴν τοῦ ζῴου φύσιν, μακρόθεν ἐνεδρεύσαντες αὐτὸ ἱππεῖς τινες νομάδες μαρίου κελεύσαντος κατηκόντισαν. ἧκόν τε φέροντες πρὸς τὸν στρατηγὸν τὸ θηρίον. ὅτι μὲν οὖν ὡς ἦν ἄρα τοιοῦτο, ἡ δορὰ ἥ, τε μαρίου στρατεία μηνύει. ἐκεῖνο μέντοι τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ἱστοριογράφου οὐκέτι πιστόν, ὡς Εἰσί τινες κατὰ τὴν λιβύην ὀπισθονόμοι καλούμενοι βοῦς. διὰ τὸ μὴ ἔμπροσθεν αὐτοὺς προβαινομένους νέμεσθαι. ἀλλ' εἰς τοὐπίσω ὑποχωροῦντας τοῦτο ποιεῖν. εἶναι γὰρ αὐτοῖς ἐμπόδιον πρὸς τὴν τοῦ κατὰ φύσιν νομὴν τὰ κέρατα οὐκ ἄνω ἀνακεκυφότα καθάπερ τὰ τῶν λοιπῶν ζῴων. ἀλλὰ κάτω νενευκότα καὶ ἐπισκοτοῦντα τοῖς ὄμμασι. τοῦτο γὰρ ἄπιστόν ἐστιν οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιμαρτυροῦντος ἱστορικοῦ. ταῦτα τοῦ οὐλπιανοῦ εἰπόντος, ἐπιμαρτυρῶν ὁ λαρήνσιος, καὶ συγκατατιθέμενος τῷ λόγῳ ἔφη. τὸν μάριον τῶν ζῴων τούτων δορὰς εἰς τὴν ῥώμην ἀναπεπομφέναι ἃς μηδένα εἰκάσαι δεδυνῆσθαι τίνος εἰσὶ διὰ τὸ παράδοξον τῆς ὄψεως. ἀνατεθεῖσθαι δὲ τὰς δορὰς ταύτας ἐν τῷ τοῦ ἡρακλέους ἱερῷ. ἐν ᾧ οἱ τοὺς θριάμβους κατάγοντες στρατηγοὶ ἑστιῶσι τοὺς πολίτας καθάπερ πολλοὶ τῶν ἡμεδαπῶν C ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς εἰρήκασιν. Ὑμεῖς οὖν ὦ γραμματικοὶ κατὰ τὸν βαβυλώνιον ἡρόδικον μηδὲν τῶν τοιούτων ἱστοροῦντες.

Φεύγετ' ἀρισταρχεῖοι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάττης. Ἑλλάδα τῆς ξουθῆς δειλότεροι κεμάδος
Γωνιοβόμβυκες μονοσύλλαβοι οἷσι μέμηλε Τὸ σφὶν καὶ σφῶϊν καὶ τὸ μὶν ἠδὲ
τὸ νίν Τοῦθ' ὑμῖν εἴη δυσπέμφελοι. ἡροδίκῳ δὲ Ἑλλὰς ἀεὶ μίμνοι
καὶ θεόπαις βαβυλών. κατὰ γὰρ τὸν κωμῳδοποιὸν ἀναξανδρί-
δην ἡδονὴν ἔχει, Ὅταν τις εὕρῃ καινὸν ἐνθύμημά τι
Δηλοῦν ἅπασιν. οἱ δ' ἑαυτοῖσι σοφοὶ Πρῶτον
μὲν οὐκ ἔχουσι τῆς τέχνης κριτήν. Εἶτα
φθονοῦσι. χρὴ γὰρ εἰς ὄχλον
φέρειν Ἅπανθ' ὅτ' ἂν
τις καινότητ' ἔχειν
δοκῇ ἐπὶ
τούτοις
τοῖς λόγοις
ἀναχωροῦντες οἱ
πολλοὶ λεληθότως,
διέλυσαν τὴν συνουσίαν.

Handwritten marginal notes: Aspasia · Pisto · Theodote · Xenopho · Meretrices Nico Callistrate Philenis Pythonic. · Parmeno byzanti. · Alexander myndius · Gorgo animal · Marius · Jugurtha · Herodicus · Contra grammaticos · Anaxandrides

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ἐπειδὴ ἀπαιτεῖς συνεχῶς ἀπαντῶν ἑταῖρε Τιμόκρατες τὰ παρὰ τοῖς δειπνοσοφισταῖς λεγόμενα, καινά τινα νομίζων ἡμᾶς εὑρίσκειν, ὑπομνήσομέν σε τὰ παρ' Ἀντιφάνει λεγόμενα ἐν Ποιήσει τόνδε τὸν τρόπον.

Μακάριόν ἐστιν ἡ τραγῳδία
ποίημα κατὰ πάντ', εἴ γε πρῶτον οἱ λόγοι
ὑπὸ τῶν θεατῶν εἰσιν ἐγνωρισμένοι,
πρὶν καί τιν' εἰπεῖν· ὡς ὑπομνῆσαι μόνον
δεῖ τὸν ποιητήν. Οἰδίπουν γὰρ ἄν γε φῶ,
τὰ δ' ἄλλα πάντ' ἴσασιν· ὁ πατὴρ Λάϊος·
μήτηρ Ἰοκάστη· θυγατέρες, παῖδες τίνες·
τί πείσεθ' οὗτος, τί πεποίηκεν. ἂν πάλιν
εἴπῃ τις Ἀλκμαίωνα, καὶ τὰ παιδία
πάντ' εὐθὺς εἴρηκεν, ὅτι μανεὶς ἀπέκτονε
τὴν μητέρ'· ἀγανακτῶν δ' Ἄδραστος εὐθέως
ἥξει τί πείσεθ'· ὅταν μηδὲν δύνωντ' εἰπεῖν ἔτι
κομιδῇ δ' ἀπειρήκωσιν ἐν τοῖς δράμασιν
αἴρουσιν ὥσπερ δάκτυλον τὴν μηχανήν
καὶ τοῖς θεωμένοισιν ἀποχρώντως ἔχει.
ἡμῖν δὲ ταῦτ' οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ πάντα δεῖ
εὑρεῖν ὀνόματα καινὰ κἄπειτα τὰ διῳκημένα
πρότερον τὰ νῦν παρόντα, τὴν καταστροφήν, τὴν εἰσβολήν.
ἂν ἕν τι τούτων παραλίπῃ,
Χρέμης τις ἢ Φείδων τις ἐκσυρίττεται.
Πηλεῖ δὲ ταῦτ' ἔξεστι καὶ Τεύκρῳ ποιεῖν.
Δίφιλος δ' ἐν Ἐλαιωνηφοροῦσιν·
ὦ τὴν Δ' ἐποπτεύουσα καὶ κεκτημένη
Βραυρῶνος ἱεροῦ θεοφιλέστατον τόπον
Λητοῦς Διός τε τοξόδαμνε παρθένε
ὡς οἱ τραγῳδοί φασιν, οἷς ἐξουσία
ἔστι λέγειν ἅπαντα καὶ ποιεῖν μόνοις.

Τιμοκλῆς δ' ὁ κωμῳδοποιὸς κατὰ πολλὰ χρήσιμον εἶναι λέγων τῷ βίῳ τὴν τραγῳδίαν φησὶν ἐν Διονυσιαζούσαις·

ὦ τάν, ἄκουσον ἤν τί σοι μέλλω λέγειν.
ἄνθρωπός ἐστι ζῷον ἐπίπονον φύσει,
καὶ πολλὰ λυπηρὸ ὁ βίος ἐν ἑαυτῷ φέρει.
παραψυχὰς οὖν φροντίδων ἀνεύρατο
ταύτας. ὁ γὰρ νοῦς τῶν ἰδίων λήθην λαβὼν
πρὸς ἀλλοτρίῳ τε ψυχαγωγηθεὶς πάθει
μεθ' ἡδονῆς ἀπῆλθε παιδευθεὶς ἅμα.
τοὺς γὰρ τραγῳδοὺς πρῶτον εἰ βούλει σκόπει,
ὡς ὠφελοῦσι πάντας. ὁ μὲν γὰρ ὢν πένης
πτωχότερον αὑτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον
γενόμενον ἤδη τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει.
ὁ νοσῶν δὲ μανικῶς Ἀλκμαίων' ἐσκέψατο.
ὀφθαλμιᾷ τις· εἰσὶ Φινεΐδαι τυφλόν.
τέθνηκέ τῳ παῖς· ἡ Νιόβη κεκούφικε.
χωλός τίς ἐστι· τὸν Φιλοκτήτην ὁρᾷ.
γέρων τις ἀτυχεῖ, κατέμαθε τὸν Οἰνέα.
ἅπαντα γὰρ τὰ μείζον' ἢ πέπονθέ τις
ἀτυχήματ' ἄλλοις γεγονότ' ἐννοούμενος
τὰς αὑτὸς αὑτοῦ συμφορὰς ῥᾷον φέρει.

Καὶ ἡμεῖς οὖν ὦ Τιμόκρατες ἀποδίδομέν σοι τὰ τῶν δειπνοσοφιστῶν λείψανα. καὶ οὐ δίδομεν ὡς ὁ Καθωνίδης φησὶ ῥήτωρ Δημοσθένην χλευάζων ὃς Φιλίππου Ἀθηναίοις Ἀλόννησον διδόντος συνεβούλευε μὴ λαμβάνειν εἰ διδῶσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδιδῶσιν. ὅπερ Ἀντιφάνης ἐν Νεοττίδι παιδιὰν θέμενος διέπαιξε τόνδε τὸν τρόπον.

ὁ δεσπότης δὲ πάντα τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς
ἀπέλαβεν ὥσπερ ἔλαβεν. ἠγάπησεν ἂν
τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης.

Ἄλεξις δ' ἐν Στρατιώτῃ· ἀπέλαβες τουτί. β. τί δ' ἔστι; τί; ὃ παρ' ὑμῶν ἐγὼ

παιδάριον ἔλαβον ἀποφέρων ἥκω πάλιν.
πῶς οὐκ ἀρέσκει σοι τρέφειν; οὐκ ἔστι γὰρ
ἡμέτερον. οὐδ' ἡμέτερον. ἀλλ' ἐδώκατε
ὑμεῖς ἐμοὶ τοῦτ'. οὐ δεδώκαμεν. τί δέ;
ἀποδεδώκαμεν. τὸ μὴ προσῆκον ἐμοὶ λαβεῖν.

καὶ ἐν Ἀδελφοῖς·

ἐγὼ δέδωκα γάρ τι ταύταις ἐπί μοι
οὐκ, ἀλλ' ἀποδέδωκας ἐνέχυρόν που λαβών.

Ἀναξίλας δ' ἐν Ἀνδρείᾳ.

καὶ τὰς παλαίστρας σοι μὰ τὴν γῆν μὴ σύ γε δῷς.
ἀλλ' ἀπόδος. καὶ δὴ φέρουσ' ἐξέρχομαι.

Τιμοκλῆς δ' ἐν Ἥρωσι.

οὐκοῦν κέλευε νῦν τὰ πάντων μᾶλλον ἢ
τὰ προσόντα φράζειν. πάνυ γε. δράσω τοῦτό σοι.
καὶ πρῶτα μέν σοι παύσεται Δημοσθένης
ὀργιζόμενος. ὁ ποῖος; ὁ Βριάρεως
ὁ τοὺς καταπέλτας τάς τε λόγχας ἐσθίων
μισῶν λόγους ἄνθρωπος, οὐδὲ πώποτε
ἀντίθετον εἰπὼν οὐδέν, ἀλλ' Ἄρη βλέπων.

Κατὰ τοὺς οὖν προειρημένους ποιητὰς καὶ αὐτοὶ τὰ ἑπόμενα τοῖς προειρημένοις ἀποδιδόντες καὶ οὐ διδόντες τὰ ἀκόλουθα λέξομεν. ἐπεισῆλθον γὰρ ἡμῖν παῖδες πλῆθος ὅσον ἰχθύων φέροντες θαλασσίων λιμναίων τε ἐπὶ πινάκων ἀργυρῶν, ὡς θαυμάσαι μετὰ τοῦ πλούτου καὶ τὴν πολυτέλειαν. μονονουχὶ γὰρ καὶ τὰς Νηρηίδας ὠψωνήκει. καί τις τῶν παρασίτων καὶ κολάκων ἔφη τὸν Ποσειδῶ πέμπειν τῷ Νεπτουνίῳ ἡμῶν τοὺς ἰχθῦς. οὐ διὰ τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἴσον ἴσῳ τὸν ἰχθῦ πωλούντων. ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐξ Ἀντίου κεκομίσθαι. ἑτέρους δ' ἐκ Ταρακίνων, καὶ τῶν καταντικρὺ νήσων Ποντίων. ἄλλους δ' ἐκ Πύργων. πόλις δ' αὕτη Τυρρηνική. οἱ γὰρ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἰχθυοπῶλαι οὐκ ὀλίγον ἀποδέουσι τῶν κατὰ τὴν Ἀττικήν ποτε κωμῳδηθέντων. περὶ ὧν Ἀντιφάνης μὲν ἐν Νεανίσκοις φησίν.

ἐγὼ τέως μὲν ᾤμην τὰς Γοργόνας
εἶναί τι λογοποίημα. πρὸς ἀγορὰν δ' ὅταν
ἔλθω, πιστεύω· εὐθὺς ἐμβλέπων γὰρ αὖ
τοῖς ἰχθυοπώλαις, λίθινος εὐθὺς γίνομαι.
ὥστ' ἐξ ἀνάγκης ἔστ' ἀποστραφέντι μοι
λαλεῖν πρὸς αὐτούς. ἐὰν ἴδω γὰρ ἡλίκον
ἰχθὺν ὅσου τιμῶσι, πήγνυμαι σαφῶς.

Ἄμφις δ' ἐν Πλάνῳ.

πρὸς τοὺς στρατηγοὺς ῥᾷόν ἐστι μυρίαις
μοίραις προσελθόντ' ἀξιωθῆναι λόγου
λαβεῖν τ' ἀπόκρισιν ἂν ἐπερωτᾷ τις ἢ
πρὸς τοὺς καταράτους ἰχθυοπώλας ἐν ἀγορᾷ.
οὓς ἂν ἐπερωτήσῃ τις ἢ λαβών τι τῶν
παρακειμένων ἔκυψεν ὥσπερ Τήλεφος,
πρῶτον σιωπῇ. καὶ δικαίως τοῦτό γε.
ἅπαντες ἀνδροφόνοι γάρ εἰσιν ἑνὶ λόγῳ.
ὥσει προσέχων δ' οὐδὲν οὐδ' ἀκηκοὼς
ἔκρουσε πουλύπουν τιν'. ὁ δ' ἐπρήαθη κάτ' οὐ λαβὼν
ὅλα τὰ ῥήματ' ἀλλὰ συλλαβὴν ἀφελών, τάρων
ὀβολῶν γένοιτ' ἄν. ἡ δὲ κέστρ' ὀκτ' ὀβολῶν
τοιαῦτ' ἀκοῦσαι δεῖ τὸν ὀψωνοῦντά τι.

Ἄλεξις ἐν Ἀπεγλαυκωμένῳ.

τοὺς μὲν στρατηγοὺς τὰς ὀφρῦς ἐπὰν ἴδω
ἀνεσπακότας, δεινὸν μὲν ἡγοῦμαι ποιεῖν.
οὐ πάνυ τι θαυμάζω δὲ προτετιμημένους
ὑπὸ τῆς πόλεως μεῖζον τῶν ἄλλων φρονεῖν.
τοὺς δ' ἰχθυοπώλας τοὺς κάκιστ' ἀπολουμένους
ἐπὰν ἴδω κάτω βλέποντας, τὰς δ' ὀφρῦς
ἔχοντας ἐπάνω τῆς κορυφῆς ἀποπνίγομαι.
ἐὰν δ' ἐρωτήσῃς πόσου τοὺς κεστρέας
πωλεῖς, δύ' ὄντας, δέκ' ὀβολῶν φησί. βαρύ.
ὀκτὼ λάβοις ἄν; εἴπερ ὠνῇ τὸν ἕτερον.
ὦ τᾶν, λάβε καὶ μὴ παῖζε. τοὺς οὐ δεῖ παράξεις.
ταῦτ' οὐχὶ πικρότερ' ἐστὶν αὐτῆς τῆς χολῆς.

Δίφιλος Πολυπράγμονι.

ᾤμην ἐγὼ τοὺς ἰχθυοπώλας τὸ πρότερον
εἶναι πονηροὺς τοὺς Ἀθήνησι μόνους.
τὸ δ' ὡς ἔοικε τὸ γένος ὥσπερ θηρίον
ἐπίβουλόν ἐστι τῇ φύσει καὶ πανταχοῦ.
ἐνταῦθα γοῦν ἔστιν τις ὑπερηκοντικώς
κόμην τρέφων μὲν πρῶτον ἱερὰν τοῦ θεοῦ.
ὥς φησιν. οὐ διὰ τοῦτό γ' ἀλλ' ἐστιγμένος,
πρὸ τοῦ μετώπου παραπέτασμ' αὐτὴν ἔχει.
οὗτος ἀποκρίνετ' ἂν ἐρωτήσῃς· πόσου
ὁ λάβραξ, δέκ' ὀβολῶν. οὐχὶ προσθεὶς ποταπῶν.
ἔπειτα τἀργύριον αὐτῷ καταβάλῃς,
ἔπραξεν Αἰγιναῖον. ἂν δ' αὖ τὸν δέῃ
κέρματ' ἀποδοῦναι προσαπέδωκεν Ἀττικά.
κατ' ἀμφότερα δὲ τὴν καταλλαγὴν ἔχει.

Ξέναρχος Πορφύρᾳ.

οἱ δὲ ποιηταί φησι λῆρός εἰσιν· οὐδὲν ἐν
καινὸν γὰρ εὑρίσκουσιν ἀλλὰ μεταφέρει
ἕκαστος αὐτῶν ταῦτ' ἄνω τε καὶ κάτω.
τῶν δ' ἰχθυοπωλῶν φιλοσοφώτερον γένος
οὐκ ἔστιν οὐδὲν οὐδὲ μᾶλλον ἀνόσιον.
ἐπεὶ γὰρ αὐτοῖς οὐκέτ' ἔστ' ἐξουσία
ῥαίνειν, ἀπείρηται δὲ τοῦτο τῷ νόμῳ
εἷς τις θεοῖσιν ἐχθρὸς ἄνθρωπος πάνυ
ξηραινομένους εἰσεῖδε τοὺς ἰχθῦς μάχην
ἐποίησεν αὐτοῖς ἐξεπίτηδες εὖ πάνυ.
ἦσαν δὲ πληγαί. καιρίαν δ' εἰληφέναι
δόξας καταπίπτει καὶ λιποψυχεῖν δοκῶν.
ἔκειτο νεκρὸς δῖα μετὰ τῶν ἰχθύων.
βοᾷ τις ὕδωρ. ὁ δ' εὐθὺς ἐξαίρας πρόχουν
τῶν ὁ μετέχων τις, τοῦ μὲν ἀκαρῆ παντελῶς
κατέχεε, κατὰ δὲ τῶν ἰχθύων ἅπαξ ἐπάνω.
εἴποις τ' ἂν αὐτοὺς ἀρτίως ἡλωκέναι.

Ὅτι δὲ καὶ νεκροὺς πωλοῦσι τοὺς ἰχθῦς καὶ σεσηπότας, ἐπισημαίνεται ὁ Ἀντιφάνης ἐν Μοιχοῖς διὰ τούτων.

οὐκ ἔστιν οὐδὲν θηρίον τῶν ἰχθύων
ἀτυχέστερον. τῷ γὰρ μὴ ἀποχρῆν ἀποθανεῖν
αὐτοῖς ἁλοῦσιν, εἶτα κατεδηδεσμένοις
εὐθὺς ταφῆναι, παραδοθέντες ἄθλιοι
τοῖς ἰχθυοπώλαις τοῖς κακῶς ἀπολουμένοις,
σήπονθ' ἕωλοι κείμενοι δύ' ἡμέρας
ἢ τρεῖς. μόλις δ' ἤδη γ' ἄν ποτ' ὠνητὴν τυφλὸν
λαβοῦσιν, ἔδωκαν τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν.
τούτῳ κομίσας ὁ δ' ἐξέβαλεν οἴκαδε
τὴν πεῖραν ἐν τῇ ῥινὶ τῆς ὀσμῆς λαβών.

ἐν δὲ Φιλοθηβαίῳ φησίν.

οὐ δεινόν ἐστι προσφάτους μὲν ἂν τύχῃ
πωλῶν τις ἰχθῦς συνάγοντα τὰς ὀφρῦς.
τοῦτον σκυθρωπάζοντα θ' ἡμῖν προσλαλεῖν.
ἐὰν σαπροὺς δέ, κομιδῇ παίζειν καὶ γελᾶν.
τοὐναντίον γὰρ πᾶν ἔδει τούτους ποιεῖν.
τὸν μὲν γελᾶν, τὸν δ' ἕτερον οἰμώζειν μακρά.

Ὅτι δὲ καὶ παμπόλλου πιπράσκουσιν, Ἄλεξις ἐν Πυλαίαις φησίν.

Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, ἀλλ' ἐγώ τε θαυμάσας
τοὺς ἰχθυοπώλας, πῶς ποτ' οὐχὶ πλούσιοι
ἅπαντές εἰσι λαμβάνοντες βασιλικοὺς
φόρους. μονονουχὶ δεκατεύουσι γὰρ
τὰς οὐσίας ἐν ταῖς πόλεσι καθήμενοι.
ὅλας δ' ἀφαιροῦνται καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

κἂν τῷ Λέβητι δέ φησιν ὁ αὐτὸς ποιητής.

οὐ γέγονε κρείττων νομοθέτης τοῦ πλουσίου
Ἀριστονίκου· τίθησι γὰρ νυνὶ νόμον
τῶν ἰχθυοπωλῶν ὅστις ἂν πωλῶν γέ τιν'
ἰχθὺν ὑποτιμήσας ἀποδῶτ' ἐλάττονος
ἧς εἶπε τιμῆς, εἰς τὸ δεσμωτήριον
εὐθὺς ἀπάγεσθαι τοῦτον, ἵνα δεδοικότες
τῆς ἀξίας ἀγαπῶσιν, ἢ τῆς ἑσπέρας
σαπροὺς ἅπαντες ἀποφέρωσιν οἴκαδε.
κἂν ταῦτα καὶ γραῦς καὶ γέρων καὶ παιδίον
πεμφθεὶς ἅπαντες ἀγοράσουσι κατὰ τρόπον.

καὶ προελθὼν δέ φησιν

οὐ γέγονε μετὰ Σόλωνα κρείττων οὐδὲ εἷς
Ἀριστονίκου νομοθέτης. τὰ τἄλλα γὰρ

νενομοθέτηκε. πολλὰ καὶ παντοῖα δὲ
ναί τε καινὸν εἰσφέρει νόμον τινὰ
χρυσοῦ. τὸ μὴ πωλεῖν ἔτι καθημένους
τοὺς ἰχθυοπώλας διατελοῦς δ' ἑστηκότας.
εἶτ' εἰς νέωτα φησὶ γράψειν κρεμαμένους
καὶ θᾶττον ἀποπέμψουσι τοὺς ὠνουμένους
ἀπὸ μηχανῆς πωλοῦντες ὥσπερ οἱ θεοί.

Antypha.

Ἐμφανίζει δ' αὐτῶν καὶ τὸ σκαιὸν ἦθος καὶ μισάνθρωπον Ἀντιφάνης ἐν Μισοπονήρῳ πρὸς τοὺς ἐν τῷ βίῳ κακίστους τὴν σύγκρισιν αὐτῶν ποιούμενος διὰ τούτων.

εἶτ' οὐ σοφοὶ δῆτ' εἰσὶν οἱ Σκύθαι σφόδρα.
οἳ γενομένοισιν εὐθέως τοῖς παιδίοις
διδόασιν ἵππων καὶ βοῶν γάλα.
οὐχὶ μὰ Δία τίτθας εἰσάγουσι βασκάνους.
καὶ παιδαγωγοὺς αὖθις, ὧν μείζω τί* μαίας νὴ Δί'.
αὗται διϋπερβάλλουσι μετά γε νὴ Δία
τὰς μεζαπαιπῶντας τούς τ' ἀγυρτῶντας πολὺ
γένος μιαρώτατον. τοῦτ' ἐστὶν εἰ μὴ νὴ Δία
τοὺς ἰχθυοπώλας τίς γε βούλεται λέγειν.
μετά γε τοὺς τραπεζίτας ἔθνος.
τούτου γ' ἄλλο ἐστὶν ἐξωλέστερον

Dyphilus

Οὐκ ἀπιθάνως δὲ καὶ Δίφιλος ἐν Ἐμπορίῳ περὶ τοῦ παμπόλλου πιπράσκεσθαι τοὺς ἰχθῦς λέγει ὧδε.

οὐ πώποτ' ἰχθῦς οἶδα τιμιωτέρους.
ἰδὼν Πόσειδον εἰ δεκάτην αὐτῶν ἐλάμβανες
ἀπὸ τῆς τιμῆς ἑκάστης ἡμέρας, πολὺ
τῶν θεῶν ἂν ἦσθα πλουσιώτερος.
ὅμως δὲ τούτων εἴ με προσγελάσειέ τις,
ἐδίδουν στενάξας ὁπόσον αἰτήσειέ με.
γόγγρον μὲν ὥσπερ ὁ Πρίαμος τὸν Ἕκτορα,
ὅσον εἵλκυσε, τοσοῦτον καταθεὶς ἐπριάμην.

Priamus Hector Alexis

Ἄλεξις δ' ἐν Ἑλληνίδι.

ἀεὶ δὲ καὶ ζῶντ' ἐστὶ καὶ τεθνηκότα
ἐν τῇ θαλάττῃ πολέμι' ἡμῖν θηρία.
ἐὰν ἀνατραπῇ γὰρ πλοῖον, εἶθ' ὡς γίνεται
ληφθέντων τις καταπεπτωκὼς εὐθέως.
αὐτοί γ' ἐπὰν ληφθῶσιν ὑπὸ τῶν ἁλιέων
τεθνεῶτες ἐπιτρίβουσι τοὺς ὠνουμένους.
τῆς οὐσίας γὰρ εἰσὶν ἡμῶν ὤνιοι.
ὁ πριάμενός τε πτωχὸς εὐθὺς ἀποτρέχει.

Hermen Archipp

Ἐξ ὀνόματος δ' ἰχθυοπώλου μνημονεύει Ἑρμαίου Αἰγυπτίου Ἄρχιππος ἐν ἰχθύσιν οὕτως.

Αἰγύπτιος μιαρώτατος τῶν ἰχθύων
κάπηλος Ἕρμαιος ἐστὶν ὃς βίᾳ δέρων
ῥίνας γαλεούς τε πωλεῖ καὶ λάβρακας
ἐντέρων ὡς λέγουσιν ἡμῖν.

Micio Alexis Anaxadrides

Ἄλεξις δ' ἐν Ἐπικλήρῳ Μικίωνος ἰχθυοπώλου τινὸς μνημονεύει. Εἰκότως οὖν καὶ οἱ ἁλιεῖς ἐπὶ τῇ τέχνῃ μέγα φρονοῦσι μᾶλλον ἢ οἱ ἄριστοι τῶν στρατηγῶν. παράγει γοῦν τινα τούτων Ἀναξανδρίδης ἐν Ὀδυσσεῖ περὶ τῆς ἁλιευτικῆς τέχνης τάδε λέγοντα.

Τῶν ζωγράφων μὲν ἡ καλὴ χειρουργία
ἐν τοῖς πίναξι κρεμαμένη θαυμάζεται.
αὕτη δὲ σεμνῶς ἐκ λοπάδος ἁρπάζεται
ἀπὸ τοῦ ταγήνου τ' εὐθέως ἀφανίζεται.
Ἠθισμὸς ἐστὶ δακτύλων τοιούτων ἢ πνιγμὸς
ἐὰν ταχὺ μὴ δύνηται καταπιεῖν ἄλλους μόνον.
ἡ γὰρ τὰς συνουσίας ποιεῖ
εὔοψος ἀγορά. τίς δὲ συνδειπνεῖ βροτῶν
φρυκτοὺς καταλαβὼν ἢ κορακίνους ὠνίους.
ἢ μαινίδ'. ὡραῖον δὲ μειρακύλλιον.
ποίαις ἐπῳδαῖς ἢ λόγοις ἁλίσκεται
τίσιν. φράσον γάρ· ἐὰν τις ἀφέλῃ τὴν τέχνην
τῶν ἁλιέων. ἥδε γὰρ δαμάζεται
ἑφθοῖς προσώποις ἰχθύων χειρουμένη.
ἄγουσ' ὑπ' αὐτὰ τὰ σώματ' ἀρίστου πύλας
ἀσύμβολον κλίνειν τ' ἀναγκάζει φύσιν.

Alexis

Πρὸς δὲ τοὺς πολυτελῶς ὀψωνοῦντας, τάδε φησὶν Ἄλεξις ἐν Ἐπικλήρῳ. Ὃς ἂν ἀγοράζῃ πτωχὸς ὢν ὄψον πολὺ, ἀπορούμενός τε τἄλλα πρὸς τοῦτ' εὐπορεῖ

τῆς νυκτὸς οὗτος τοὺς ἀπαντῶντας ποιεῖ
γυμνοὺς ἅπαντας. εἶτ' ἐπάν τις ἐκδυθῇ
τηρεῖν ἕωθεν εὐθὺς ἐν τοῖς ἰχθύσιν.
ὃν δ' ἂν ἴδῃ πρῶτον πένητα καὶ νέον
παρὰ Μικίωνος ἐγχέλυς ὠνούμενον
ἀπάγειν λαβόμενον εἰς τὸ δεσμωτήριον.

Dyphilus

Δίφιλος δ' ἐν Ἐμπόρῳ καὶ νόμον εἶναί φησι παρὰ Κορινθίοις ἵνα·

τοιοῦτο νόμιμόν ἐστι βέλτιστ' ἐνθάδε.
Κορινθίοις ἵν' ἐάν τιν' ὀψωνοῦντ' ἀεὶ
λαμπρῶς ὁρῶμεν, τοῦτον ἀνακρίνειν πόθεν
ζῇ καὶ τί ποιῶν. κἂν μὲν οὐσίαν ἔχῃ
ἧς αἱ πρόσοδοι λύουσι τἀναλώματα,
ἐᾶν ἀπολαύειν ἤδη τοῦτον τὸν βίον.
ἐὰν δ' ὑπὲρ τὴν οὐσίαν δαπανῶν τύχῃ,
ἀπεῖπον αὐτῷ τοῦτο μὴ ποιεῖν ἔτι.
ὃς δ' ἂν δὲ μὴ πείθηται, τ' ἐπιβάλλον ζημίαν.
ἐὰν δὲ μηδὲ ἓν ἔχων ζῇ πολυτελῶς
τῷ δημίῳ παρέδωκαν αὐτὸν Ἡράκλεις.
οὐκ ἐνδέχεται γὰρ ζῆν ἄνευ κακοῦ τινος
τοῦτον συνιεῖς. ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει
ἢ λωποδυτεῖν τὰς νύκτας, ἢ τοιχωρυχεῖν
ἢ τῶν ποιούντων ταῦτα κοινωνεῖν τισιν
ἢ συκοφαντεῖν κατ' ἀγοράν, ἢ μαρτυρεῖν
ψευδῆ. τοιοῦτον ἐκκαθαίρομεν γένος.
ὀρθῶς γε νὴ Δί'. ἀλλὰ δὴ τί τοῦτ' ἐμοί.
ὁρῶμεν ὀψωνοῦνθ' ἑκάστης ἡμέρας
οὐχὶ μετρίως βέλτιστ', ἀλλ' ὑπερηφάνως.
οὐκ ἔστιν ἰχθυηρὸν ὑπὸ σοῦ μεταλαβεῖν.
συνῆκας ἡμῶν εἰς τὰ λάχανα τὴν πόλιν
περὶ τῶν σελίνων μαχόμεθ' ὥσπερ Ἰσθμίοις
λαχώς τις εἰσελήλυθ' εὐθύς. ἥρπακας
πέρδιξ δ' ἢ κίχλην καὶ νὴ Δί' οὐκ ἔτι
ἔστιν δι' ὑμᾶς οὐδὲ πετομένην ἰδεῖν,

Sophilus Lynceus

τὸν ξενικὸν οἶνον ἐπιτετίμηκας πολύ. Τὸ δὲ ἔθος τοῦτο καὶ Ἀθήνησιν εἶναι ἀξιοῖ Σώφιλος ἐν Ἀνδροκλεῖ. ὀψονόμους ἀξιῶν αἱρεῖσθαι ὑπὸ τῆς βουλῆς δύ' ἢ καὶ τρεῖς. Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος καὶ τέχνην ὀψωνητικὴν συνέγραψε πρός τινα δυσώνην. διδάσκων αὐτὸν τίνα δεῖ λέγοντα πρὸς τοὺς ἀνδροφόνους ἰχθυοπώλας λυσιτελῶς, ἔτι δὲ ἀλύπως ὠνεῖσθαι ἃ βούλεται. Ἐκ τούτων πάλιν τῶν λεχθέντων τὰς σκαύθας ἀναλεξάμενος Οὐλπιανός, εἰ ἔχομεν ἔφη λέξαι ἀργυροῖς σκεύεσιν ἐν τοῖς δείπνοις χρωμένους τοὺς ἀρχαίους. καὶ εἰ ὁ πίναξ ἑλληνικὸν ὄνομα. Ὁμήρου γὰρ εἰπόντος ἐν Ὀδυσσείᾳ. Τοῖσι δ' αὖ πίνακας κρειῶν παρέθηκε συβώτης, Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος νεώτερόν φησιν εἶναι τὸ τῶν πινάκων παρατιθέναι τὰ ὄψα. ἀγνοῶν ὅτι καὶ ἐν ἄλλοις εἴρηκεν ὁ ποιητής. Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας. Ζητῶ δὲ καὶ εἰ δούλων πλῆθος τινὲς ἐκέκτηντο ὥσπερ καὶ οἱ νῦν, καὶ εἰ τὸ τήγανον εἴρηται. καὶ μὴ μόνως τάγηνον. καὶ μὴ πάντα πίνωμεν ἢ καὶ ἐσθίωμεν ὥσπερ οἱ διὰ τὴν γαστέρα παράσιτοι ὀνομαζόμενοι ἢ κόλακες. Πρὸς ὃν Αἰμιλιανὸς ἀπεκρίνατο. πίνακα μὲν ἔχεις τὸ σκεῦος ὠνομασμένον καὶ παρὰ Μεταγένει τῷ κωμικῷ ἐν Θουριοπέρσαις. τήγανον δὲ ὦ βέλτιστε εἴρηκεν ἐν Μεταλλεῦσι Φερεκράτης οὕτως. Ἀπὸ τηγάνου τ' ἔφασκεν ἀφύας φαγεῖν. Καὶ ἐν Πέρσαις ὁ αὐτός. Ἐπὶ τηγάνοις καθίσαντα ὑφάπτειν τοῦ φλέως. Φιλωνίδης δ' ἐν Κοθόρνοις ὑποδέχεσθαι καὶ βατίσιν καὶ τηγάνοις. καὶ πάλιν ὀσφραινομένην τῶν τηγάνων. Εὔβουλος δὲ ἐν Ὀρθάννῃ.

Homerus
Aristophanes byzantius
Metagenes Comicus
Pherecrates
Philonides
Eubulus
Eubulus

ῥῖνας δ' ἔγειρε φύλακας Ἡφαίστου κύων
θερμὴ παροξύνουσα τηγάνου πνοή. Καὶ πάλιν
πᾶσα δ' εὔμορφος γυνὴ
ἐρῶσα φοιτᾷ τηγάνῳ τε συμφυσᾷ. Καὶ ἐν Τιτᾶσι
προσγελῶσά τε
λοπὰς παφλάζει βαρβάρῳ λαλήματι.
πηδῶσι δ' ἰχθῦς ἐν μέσοισι τηγάνοις.
Τοῦ δὲ ῥήματος μέμνηται Φρύνιχος ἐν Τραγῳδοῖς.
ἡδὺ δ' ἀποτηγανίζειν ἄνευ συμβόλων.

Phrynichus Pherecrates Hegesander Anacreon

Καὶ Φερεκράτης ἐν Μυρμηκανθρώποις φησίν. σὺ δ' ἀποτηγανίζεις. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς Συρακουσίους φησὶ τὴν μὲν λοπάδα τήγανον καλεῖν. τὸ δὲ τήγανον ξηροτήγανον. διὸ καὶ Πολλωνείδαν φασὶν ἐν τινι ποιήματι. Τηγάνῳ δ' ἥψησεν ἐν ὀλυμπείοις κολύμβῳ τὴν λοπάδα τήγανον προσαγορεύων. χωρὶς δὲ τοῦ τ στοιχείου Ἴωνες ἤγανον λέγουσιν. ὡς Ἀνακρέων. χεῖρά τ' ἐν ἠγάνῳ βαλεῖν. Εἰς ἐπίστασιν δέ με ἄγει καλὲ Οὐλπιανὲ, περὶ τῆς τῶν ἀργυρωμάτων χρήσεως τὸ ὑπὸ Ἀλέξιδος ἐν Φυγάδι εἰρημένον. Ἴδου γάρ ἐστιν ὁ κέραμος μισθώσιμος ὁ τοῖς μαγείροις. μέχρι γὰρ τῶν Μακεδονικῶν χρόνων κεραμέοις σκεύεσιν οἱ δειπνοῦντες διηκονοῦντο ὥς φησιν ὁ ἐμὸς Ἰόβας. μεταβαλλόντων δ' ἐπὶ τὸ πολυτελέστερον Ῥωμαίων τὴν δίαιταν κατὰ μίμησιν ἐκδιαιτηθεῖσα Κλεοπάτρα τὴν Αἰγύπτου καταλύσασα βασιλείαν, τοὔνομα οὐ δυναμένη ἀλλάξαι ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν ἀπεκάλει κέραμον αὐτό. κεράματ' ἀπεδίδου τὰ ἀποφόρητα τοῖς δειπνοῦσι καὶ τοῦτ' ἦν τὸ πολυτελέστατον. εἰς τε τὸν Ῥωσικὸν εὐανθέστατον ὄντα κέραμον πέντε μνᾶς ἡμερησίας ἀνήλισκεν ἡ Κλεοπάτρα. Πτολεμαῖος δ' ὁ βασιλεὺς ἐν ὀγδόῳ ὑπομνημάτων περὶ Μασσανάσσου τὸν λόγον ποιούμενος τοῦ Λιβύων βασιλέως φησὶ τάδε. δεῖπνα Ῥωμαικῶς ἦν κατεσκευασμένα κεράμῳ παντὶ χορηγούμενα ἀργυρῷ. τὰς δὲ τῶν δευτέρων τραπέζας ἐκόσμει τοῖς Ἰταλικοῖς ἐθισμοῖς. τὰ δὲ κανίσκια ἦν ἅπαντα χρυσᾶ γεγονότα πρὸς τὰ πλεκόμενα τοῖς σχοίνοις. διακόνοις τε ἐχρῆτο ἑλληνικοῖς. Ἀριστοφάνης δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ὅν φησιν Ἡλιόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ Ἀκροπόλεως Ναυκρατίτην εἶναι γένος, ἐν τῷ Πλούτῳ τῷ δράματι κατὰ τὴν τοῦ ὁμωνύμου θεοῦ ἐπιφάνειαν τοὺς ἰχθυηροὺς φησὶ πίνακας ἀργυροῦς ἀναφανῆναι καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ἅπαντα λέγων ὧδε.

Τήγανο / ἤγανον
Alexis
Juba rex
Cleopatra
Ptolemei commentarij
Massinissa
Aristophanes Comicus nacratites genere
Heliodorus

ὀξὶς δὲ πᾶσα καὶ λοπάδιον καὶ χύτρα
χαλκῆ γέγονε. τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σαπροὺς
τοὺς ἰχθυηροὺς ἀργυροῦς πάρεσθ' ὁρᾶν.
ὁ δ' ἰπνὸς γέγον' ἐξαπίνης ἐλεφάντινος.

Plato

Πλάτων δ' ἐν Πρέσβεσι.

κατέλαβον Ἐπικράτη τε καὶ Φορμίσιον
παρὰ τοῦ βασιλέως πλεῖστα δωροδοκήματα
ὀξύβαφα χρυσᾶ καὶ πινακίσκους ἀργυροῦς.

Sophro in mimis muliebribus
Philippides

Σώφρων δ' ἐν γυναικείοις μίμοις φησί. Τῶν δὲ χαλκωμάτων καὶ τῶν ἀργυρωμάτων ἐμάρμαιρε δοκία. Φιλιππίδης δ' ἐν ἀργυρίου ἀφανισμῷ ὡς φορτικοῦ μέμνηται τοῦ τοιούτου καὶ σπανίου. ζηλουμένου δὲ ὑπό τινων νεοπλούτων μετοίκων.

ἀλλ' ἔλεός μ' ἐμπέπτωκέ τις μοι τῶν ὅλων.
ὅταν ἀπορουμένους μὲν ἀνθρώπους ἴδω
ἐλευθέρους. μαστιγίας δ' ἐπ' ἀργυροῦ
πίνακος ἄγοντας μνᾶν, τάριχος ἐνίοτε
δυοῖν ὀβολοῖν ἔχοντας ἢ τετρωβόλου
καὶ κάππαριν χαλκῶν τεττάρων ἐν τρυβλίῳ
ἄγοντι πεντήκοντα δραχμὰς ἀργυρῷ.
πρότερον δὲ φιάλην ἦν ἀνακειμένην ἰδεῖν.
ἐρωτᾶς. ἀμέλει τοῦτο μὲν καὶ νῦν ἔτι.
ἂν γὰρ ἀναθῇ τις, εὐθὺς ἕτερος ἥρπασεν.

Alexis

Ἄλεξις δ' ἐν Ἱππίσκῳ νεανίσκον παράγων ὁρῶντα καὶ ἐπιδεικνύμενον τὸν πλοῦτον τῇ ἐρωμένῃ, ταῦτα ποιεῖ (λέγοντα

τοῖς παισὶ τ' εἶπα. δύο γὰρ ἦγον οἴκοθεν
τὰ κπώματ' εἰς τὸ φανερὸν ἐκνενιζόμενα
θεῖναι. κύαθος δ' ἦν ἀργυροῦς τὰ κπώματα
ἢ γε δύο δραχμάς. κυμβίον δὲ τέτταρας
ἴσως ἑτέρας. ψυκτηρίδιον δὲ κ' ὀβολοὺς
Φιλιππίδου λεπτότερον. ἀλλὰ ταῦθ' ὅλως
πρὸς ἀλαζονείαν οὐ κακῶς νενοημένα.
ἦν. οἶδα δὲ κἀγὼ τινὰ πολίτην ἡμέτερον

πτωχαλαζόνα ὃς δραχμὰς ἔχων | τὰ πάντ᾽ ἀργυρώματ᾽ ἐβόα καλῶν τὸν οἰκέτην
ἕνα ὄντα καὶ μόνον ὀνόμασι δὲ χρώμενον | ταμμακοσίοις· παῖ στρομβιχίδη μὴ τῶν χειμερινῶν
ἀργυρωμάτων. ἡ μὴν παραθῇς, ἀλλὰ τῶν θερινῶν.

Τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παρὰ Νικοστράτῳ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Βασιλεῖς· ἀλαζὼν δ᾽ ἐστὶ στρατιώτης περὶ οὗ λέγει·

Λοιπὴ τρὶς ὀξίς ἐστι καὶ ψυκτήριον | τῆς εὐπαρύφου λεπτότερον.

Ἐξήλαυνον γὰρ τινὲς τὸν ἄργυρον καὶ τότε εἰς ὑμένος ἰδέαν. καὶ Ἀντιφάνης δὲ καὶ ἐν Λημνίαις φησί·

Παρετέθη τρίπους | Γλαυκῶπα χρυσὸν ὦ πολυτίμητοι θεοί,
ἔχων ἐν ἀργυρῷ τετειχλυῶ μέλι | Καὶ Σώπατρος δ᾽ ὁ παρῳδὸς ἐν Ὀρέστῃ.
Σαπρὸν σίλουρον ἀργυροῦς πίναξ ἔχων. | Ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Φακῆ φησιν.
Ἀλλ᾽ ἀμφιλείπνοις ὀξὶ δ᾽ ἀργυρᾶ ἔχει | Δρακοντομίμοις, ὀργάνων τορεύμασιν.
Οἵαν ποτ᾽ ἔσχε καὶ Θίβρων ὁ Ταντάλου | Μαλακὸν ταλαντιαῖξ ἐκ ταλαντωθεὶς ἀνήρ

Θεόπομπος δ᾽ ὁ Χῖος ἐν ταῖς πρὸς Ἀλέξανδρον συμβουλαῖς περὶ Θεοκρίτου τοῦ πολίτου τὸν λόγον ποιούμενος φησίν· ἐξ ἀργυρωμάτων δὲ καὶ χρυσῶν πίνει. καὶ τοῖς σκεύεσι χρῆται τοῖς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἑτέροις τοιούτοις, ὁ πρότερον οὐχ ὅπως ἐξ ἀργυρωμάτων οὐκ ἔχων πίνειν. ἀλλ᾽ οὐδὲ χαλκῶν. ἀλλ᾽ ἐκ κεραμίων. καὶ τούτων ἐνίοτε κολοβῶν. Δίφιλος δ᾽ ἐν Ζωγράφῳ.

Ἄρειστον ἐπιχώρευσεν ἐκ λελεγμένων, | Εἴτε νέον ἢ ποθεινὸν ὀστρέων γένη
παντοδαπὰ λοπάδων παρατεταγμένη φάλαγξ. | Ὅ πῶν ἐπῆγε σωρὸς ἀπὸ τοῦ τηγάνου
τριμμάτια τούτοις ἐν θυΐαις ἀργυραῖς | Φιλήμων Ἰατρῷ, καὶ γυλίαν τὴν ἀργυρωμάτων
Μένανδρος ἑαυτὸν τιμωρουμένῳ | Λουτρὸν θεράπαιναν ἀργυρώματα. Καὶ ἐν Ὑμνίδι,
Ἀλλὰ τἀργυρώματ᾽ ἢ κωλαβεῖν βουλόμενος.

Λυσίας δ᾽ ἐν τῷ περὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, ἀργυρώματά τε ἢ χρυσώματα ἔπιεν διδόναι. οἱ δ᾽ ἑλληνίζοντες λέγειν δεῖν φασιν ἀργυροῦν κόσμον καὶ χρυσοῦν κόσμον. τοσαῦτα εἰπόντος τοῦ Αἰμιλιανοῦ ὁ Ποντιανὸς ἔφη, Σπάνιος γὰρ ὄντως ἦν τὸ παλαιὸν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὁ μὲν χρυσὸς καὶ πάνυ. ὁ δὲ ἄργυρος ὀλίγος ἦν ὁ ἐν τοῖς μετάλλοις. διὸ καὶ Φίλιππον τὸν τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀλεξάνδρου πατέρα φησὶ Δοῦρις ὁ Σάμιος, φιάλιον χρυσοῦν κεκτημένον, ἀεὶ τοῦτ᾽ ἔχειν κείμενον ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον. καὶ τὴν Ἀτρέως δὲ χρυσῆν ἄρνα περὶ ἧς γεγόνασιν ἡλίου τε ἐκλείψεις καὶ βασιλέων μεταβολαί, ἔτι τε τῆς τραγῳδίας ἡ πολλή, φιάλην ἀργυρᾶν φησὶ γεγονέναι Ἡρόδωρος ὁ Ἡρακλεώτης ἔχουσαν ἐν μέσῳ ἄρνα χρυσῆν. Ἀναξιμένης δ᾽ ὁ Λαμψακηνὸς ἐν ταῖς πρώταις ἐπιγραφομέναις ἱστορίαις τὸν Ἐριφύλης ὅρμον διαβόητον γενέσθαι διὰ τὸ σπάνιον εἶναι τότε χρυσίον παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ γὰρ ἀργυροῦν ποτήριον ἦν ἰδεῖν τότε παράδοξον. μετὰ δὲ τὴν Δελφῶν ὑπὸ Φωκέων κατάληψιν, πάντα τὰ τοιαῦτα δαψίλειαν εἴληφεν. ἐκ ποτηρίων δὲ χαλκῶν ἔπινον οἱ σφόδρα δοκοῦντες πλουτεῖν. καὶ τὰς θήκας τούτων ὀνόμαζον χαλκοθήκας. Ἡρόδοτός τε φησὶ τοὺς Αἰγυπτίων ἱερεῖς χαλκοῖς ποτηρίοις πίνειν. τοῖς τε βασιλεῦσιν αὐτῶν θύουσί ποτε κοινῇ, οὐχ εὑρεθῆναί φησι δοθῆναι φιάλας ἀργυρᾶς. Ψαμμήτιχον γὰρ νεώτερον ὄντα τῶν ἄλλων βασιλέων, χαλκῇ φιάλῃ σπεῖσαι τῶν ἄλλων ἀργυραῖς σπενδόντων. συληθέντος γὰρ τοῦ Πυθικοῦ ἱεροῦ ὑπὸ τῶν Φωκικῶν τυράννων, ἐπέλαμψε τοῖς Ἕλλησιν ὁ χρυσός. εἰσεκώμασε δὲ καὶ ὁ ἄργυρος. Ὕστερον δὲ τοῦ μεγίστου Ἀλεξάνδρου τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας θησαυροὺς ἀνελομένου ὄντως ἀνέτειλεν ὁ κατὰ Πίνδαρον εὐρυσθενὴς πλοῦτος. καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς δὲ ἀναθήματα τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ ὑπὸ πρώτου Γύγου τοῦ Λυδῶν βασιλέως ἀνετέθη. καὶ πρὸ τῆς τούτου βασιλείας ἀνάργυρος ἔτι δὲ ἄχρυσος ἦν ὁ Πύθιος ὡς Φανίας τέ φησιν ὁ Ἐρέσιος καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τῶν Φιλιππικῶν. ἱστοροῦσι γὰρ οὗτοι κοσμηθῆναι τὸ Πυθικὸν ἱερὸν ὑπό τε τοῦ Γύγου καὶ τοῦ μετὰ τοῦτον Κροίσου. μεθ᾽ οὓς ὑπό τε Γέλωνος καὶ Ἱέρωνος τῶν Σικελιωτῶν. τοῦ μὲν τρίποδα καὶ νίκην χρυσοῦ πεποιημένα ἀναθέντος καθ᾽ οὓς χρόνους Ξέρξης ἐπεστράτευε τῇ Ἑλλάδι. τοῦ δὲ Ἱέρωνος τὰ ὅμοια. λέγει δ᾽ οὕτως ὁ Θεόπομπος. ἦν γὰρ τὸ παλαιὸν τὸ ἱερὸν κεκοσμημένον χαλκοῖς ἀναθήμασιν οὐκ ἀνδριάσιν, ἀλλὰ λέβησι καὶ τρίποσι χαλκοῦ πεποιημένοις. Λακεδαιμόνιοι χρυσῶσαι βουλόμενοι τὸ πρόσωπον τοῦ ἐν Ἀμύκλαις Ἀπόλλωνος καὶ οὐχ εὑρίσκοντες ἐν τῇ Ἑλλάδι χρυσίον, πέμψαντες εἰς θεοῦ ἐπηρώτων τὸν θεὸν παρ᾽ οὗ χρυσίον πρίαιντο. ὁ δ᾽ αὐτοῖς ἀνεῖλε παρὰ Κροίσου τοῦ Λυδοῦ πορευθέντας ὠνεῖσθαι παρ᾽ ἐκείνου. καὶ οἱ πορευθέντες παρὰ Κροίσου ὠνήσαντο. Ἱέρων δ᾽ ὁ Συρακούσιος βουλόμενος ἀναθεῖναι τῷ θεῷ τὸν τρίποδα καὶ τὴν νίκην ἐξ ἀπέφθου χρυσοῦ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπορῶν χρυσίου ὕστερον ἔπεμψε τοὺς ἀναζητήσοντας εἰς τὴν Ἑλλάδα. οἵτινες μόλις ποτὲ εἰς Κόρινθον ἀφικόμενοι, καὶ ἐξιχνεύσαντες εὗρον παρὰ Ἀρχιτέλει τῷ Κορινθίῳ. ὃς πολλῷ χρόνῳ συνωνούμενος κατὰ μικρὸν θησαυροὺς εἶχεν οὐκ ὀλίγους. ἀπέδοτο γ᾽ οὖν τοῖς παρὰ τοῦ Ἱέρωνος ὅσον ἠβούλοντο. καὶ μετὰ ταῦτα πληρώσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα ὅσον ἠδύνατο χωρῆσαι ἐπέδωκεν αὐτοῖς. ἀνθ᾽ ὧν Ἱέρων πλοῖον σίτου καὶ ἄλλα πολλὰ δῶρα ἔπεμψεν ἐκ Σικελίας. ἱστορεῖ τὰ αὐτὰ καὶ Φανίας, ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ τυράννων, ὡς χαλκῶν ὄντων τῶν παλαιῶν ἀναθημάτων. καὶ τριπόδων καὶ λεβήτων καὶ ἐγχειριδίων, ὧν ἐφ᾽ ἑνὸς καὶ ἐπιγεγράφθαι φησίν.

Θηεῦσαί μ᾽ ἐτεὸν γὰρ ἐν Ἰλίου εὐρέϊ πύργῳ | Ἦν ὅτε καλλικόμῳ μαρνάμεθ᾽ ἀμφ᾽ Ἑλένῃ.

Auri raritas apud antiquos
Philippus sub cervicali noctu habebat phialā aureā
Agna aurea Atrei
Eriphyles monile cur habitum fuit in tanto pretio
Auri copia

Nicostrat. Antiphanes Sopater Thibro Tantalus Theopomp. Diphilus Philemo Menander Menander Lysias Philipp. Alexandr Duris Herodor. Anaximenes Eriphyle Herodot Psammetichus Alexander Pindarus Gyges Phanias Theopomp. Croesus Gelo Hiero Xerxes Architeles Hiero Phanias

Α Καί μ᾽ ἀπ᾽ Ἀντηνορίδης ἐφόρει κρειῶν ἑλικάων. | Νῦν δέ με Λητοΐδου ζάθεον ἔχει δάπεδον.

Ἐπὶ δὲ τρίποδος ὃς ἦν εἷς τῶν ἐπὶ Πατρόκλῳ ἄθλων τεθέντων.

Χάλκεός εἰμι τρίπους Πυθοῖ δ᾽ ἀνάκειμαι ἄγαλμα. | Καί μ᾽ ἐπὶ Πατρόκλῳ θῆκεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
Τυδείδης δ᾽ ἀνέθηκε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης. | Νικήσας ἵπποισι παρὰ πλατὺν Ἑλλήσποντον.

Ἔφορος δὲ ἢ Δημόφιλος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν τῇ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ λέγων φησίν. Ὀνόμαρχος δὲ καὶ Φάϋλλος καὶ Φάλαικος, οὐ μόνον ἅπαντα τὰ τοῦ θεοῦ ἐξεκόμισαν, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον αἱ γυναῖκες αὐτῶν τόν τε τῆς Ἐριφύλης κόσμον ἔλαβον. ὃν Ἀλκμαίων εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκε κελεύσαντος τοῦ θεοῦ. καὶ τὸν τῆς Ἑλένης ὅρμον Μενελάου ἀναθέντος. ἑκατέρῳ γὰρ ὁ θεὸς ἔχρησεν. Ἀλκμαίωνι μὲν πυνθανομένῳ πῶς ἂν τῆς μανίας ἀπαλλαγείη, τιμῆεν μ᾽ αἰτεῖς δῶρον μανίαν ἀποπαῦσαι.

Καὶ σὺ φέρειν τιμῆεν ἐμοὶ γέρας ᾧ ποτε μήτηρ | Ἀμφιάραον ἔκρυψ᾽ ὑπὸ γῆν αὐτοῖσι σὺν ἵπποις.
Μενελάῳ δὲ πῶς ἂν τὸν Ἀλέξανδρον τιμωρήσαιτο. | Παῖ χρυσοῦν φέρε κόσμον ἑλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο
Δειρῆς. ὅν ποτε Κύπρις ἔδωχ᾽ Ἑλένῃ μέγα χάρμα. | Ὥς σοι Ἀλέξανδρος τίσιν ἐχθίστην ἀποδώσῃ.

Συνέβη δὲ ταῖς γυναιξὶν ἔριν ἐμπεσεῖν περὶ τοῦ κόσμου τούτου ποτέρα πότερον λήψεται. καὶ διακληρωμένων. ἡ μὲν σκυθρωπὴ οὖσα κατὰ τὸν βίον καὶ σεμνότητος πλήρης, τὸν Ἐριφύλης ὅρμον. ἡ δὲ ὥρᾳ διαφέρουσα καὶ μάχλος οὖσα, τὸν τῆς Ἑλένης. καὶ αὕτη μὲν ἐρασθεῖσα νεανίσκου τινὸς Ἠπειρώτου συνεξεδήμησεν. ἡ δὲ τῷ ἀνδρὶ θάνατον ἐβούλευσεν. Πλάτων δὲ ὁ θεῖος καὶ Λυκοῦργος ὁ Λάκων, οὐδ᾽ εἴων ἐνεπιδημεῖν ταῖς ἰδίαις πολιτείαις οὔτε τῶν ἄλλων πολυτελῶν οὐδέν. ἀλλ᾽ οὐδὲ τὸν ἄργυρον οὐδὲ τὸν χρυσὸν τῶν μεταλλευομένων Β τὸν σίδηρον καὶ τὸν χαλκὸν ἀρκεῖσθαι νομίζοντες. ἐκεῖνα δ᾽ ἐκβάλλοντες ὡς λυμαινόμενα, τὰς ὑγιαινούσας τῶν πόλεων. Ζήνων δὲ ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς, πάντα τὰ ἄλλα πλὴν τοῦ νομίμως αὐτοῖς καὶ καλῶς χρῆσθαι νομίσας ἀδιάφορα τὴν μὲν αἵρεσιν αὐτῶν καὶ φυγὴν ἀπειπών, τὴν χρῆσιν δὲ τῶν λιτῶν καὶ περιττῶν προηγουμένως ποιεῖσθαι προστάσσων, ὅπως ἀδεῆ καὶ ἀθαύμαστον πρὸς τἆλλα τὴν διάθεσιν τῆς ψυχῆς ἔχοντες οἱ ἄνθρωποι, ὅσα μήτε καλά ἐστι μήτε αἰσχρά. τοῖς μὲν κατὰ φύσιν ὡς ἐπὶ πολὺ χρῶνται. τῶν δ᾽ ἐναντίων μηδὲν ὅλως δεδοικότες λόγῳ καὶ μὴ φόβῳ τούτων ἀπέχωνται. οὐδὲν γὰρ ἡ φύσις ἐκβέβληκεν ἐκ τοῦ κόσμου τῶν εἰρημένων. ἀλλ᾽ ἐποίησεν ὑπογείους αὐτῶν φλέβας, πολύπονον καὶ χαλεπὴν ἐχούσας ἐργασίαν. ὅπως οἱ περὶ ταῦτα σπουδάζοντες ὀδυνώμενοι μετίωσι τὴν κτῆσιν. ἀλλ᾽ οὐχ οἱ μεταλλεύοντες μόνοι, ἀλλὰ καὶ οἱ τὰ μεταλλευθέντα συναγείροντες, μυρίοις μόχθοις θηρεύωσι τὴν περίβλεπτον ταύτην πολυκτησίαν. δείγματος μὲν οὖν χάριν ἐπεὶ παρ᾽ ἐπιπόλαιον αὐτῶν ἐστι τὸ γένος εἴ γ᾽ ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς οἰκουμένης καὶ ποταμοὶ τὰ τυχόντα ψήγματα χρυσοῦ καταφέρει. καὶ ταῦτα γυναῖκες καὶ ἄνδρες ἀσθενεῖς τὰ σώματα σὺν ταῖς ἄμμοις ὑποψύχοντες διιστᾶσι καὶ πλύναντες ἄγουσιν ἐπὶ τὴν χώνην ὡς παρὰ τοῖς Ἐλουητίοις φησὶν ὁ ἐμὸς Ποσειδώνιος καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν Κελτῶν. καὶ τά τε πάλαι μὲν Ῥίπαια καλούμενα ὄρη εἶθ᾽ ὕστερον Ὄλβια προσαγορευθέντα, νῦν δὲ Ἄλπια, ἔστι δὲ τῆς Γαλατίας, αὐτομάτως ὕλης ἐμπρησθείσης ἀργύρῳ διερρύη. τὸ μέντοι γε πολὺ τούτου βαθείαις καὶ κακοπαθέσι μεταλλείαις εὑρίσκεται κατὰ τὸν Φαληρέα Δημήτριον. ἐλπιζούσης τῆς πλεονεξίας ἀνάξειν ἐκ τῶν μυχῶν τῆς γῆς αὐτὸν τὸν Πλούτωνα. χαριεντιζόμενος γοῦν φησιν, ὅτι πολλάκις καταναλώσαντες τὰ φανερὰ τῶν ἀδήλων ἕνεκα, ἃ μὲν ἔμελλον οὐκ ἔλαβον. ἃ δ᾽ εἶχον ἀπέβαλον ὥσπερ αἰνίγματος φόρον ἀτυχοῦντες. Λακεδαιμόνιοι δ᾽ ὑπὸ τῶν ἐθῶν κωλυόμενοι εἰσφέρειν εἰς τὴν Σπάρτην ὡς ὁ αὐτὸς ἱστορεῖ Ποσειδώνιος καὶ κτᾶσθαι ἄργυρον καὶ χρυσόν, ἐκτῶντο μὲν οὐδὲν ἧττον παρακατετίθεντο δὲ τοῖς ὁμόροις Ἀρκάσιν. εἶτα πολεμίους αὐτοὺς ἔσχον ἀντὶ φίλων. ὅπως ἀνυπεύθυνον τὸ ἄπιστον διὰ τὴν ἔχθραν γένηται. τῷ μὲν οὖν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνι τὸν πρότερον ἐν τῇ Λακεδαίμονι χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἱστοροῦσιν ἀνατεθῆναι. δημοσίᾳ δὲ εἰς τὴν πόλιν Λύσανδρον εἰσαγαγόντα πολλῶν κακῶν αἴτιον γενέσθαι. Γύλιππον γ᾽ οὖν τὸν Συρακουσίους ἐλευθερώσαντα ἀποθανεῖν ἀποκαρτερήσαντα λόγος καταγνωσθέντα ὑπὸ τῶν ἐφόρων νοσφισάμενον ἐκ τοῦ Λυσανδρείου χρήματος. τοῦ δὲ ἀνατεθειμένου θεῷ καὶ συγκεχωρημένου δήμῳ καθάπερ κοσμήματος καὶ κτήματος οὐ ῥᾴδιον ἦν τὸν θνητὸν ὀλίγωρον γενέσθαι. Τῶν δὲ Γαλατῶν οἱ Κορδιστοὶ καλούμενοι, χρυσὸν μὲν οὐκ εἰσάγουσιν εἰς τὴν αὐτῶν χώραν. ληιζόμενοι δὲ τὴν ἀλλοτρίαν καὶ ἀδικοῦντες οὐ παραλείπουσι. τὸ δ᾽ ἔθνος αὐτῶν ἐστι μὲν λείψανον τῶν μετὰ Βρέννου στρατευσαμένων ἐπὶ τὸ Δελφικὸν μαντεῖον Γαλατῶν. Βαθανάτιος δέ τις ἡγεμὼν αὐτοὺς διῴκισεν ἐπὶ τοὺς περὶ τὸν Ἴστρον τόπους ἀφ᾽ ἧς καὶ τὴν ὁδὸν δι᾽ ἧς ἐνόστησαν Βαθανάτους ἔτι καὶ νῦν προσαγορεύουσιν. ἀφωσίωνται δὲ οὗτοι τὸν χρυσόν. καὶ οὐκ εἰσφέρουσιν εἰς τὰς πατρίδας, δι᾽ ὃν πολλὰ καὶ δεινὰ ἔπαθον. ἀργύρῳ δὲ χρῶνται καὶ τούτου χάριν πολλὰ καὶ δεινὰ ποιοῦσι. καίτοι γ᾽ ἐχρῆν οὐχὶ τὸ γένος τοῦ συληθέντος. ἀλλὰ τὴν ἱεροσυλήσασαν ἀσέβειαν ἐξορίσαι. εἰ δὲ μὴ δὲ τὸν ἄργυρον εἰσέφερον εἰς τὴν χώραν περὶ τὸν χαλκὸν ἂν καὶ σίδηρον ἐπλημμέλουν. καὶ εἰ μὴ δὲ τοῦτ᾽ ἦν παρ᾽ αὐτοῖς, περὶ τῶν βρωτῶν καὶ ποτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀναγκαίων, ὁπλομανοῦντες ἂν διετέλουν. Τοσαῦτα καὶ τοῦ Ποντιανοῦ εἰπόντος ἐφιλοτιμήσαντο γὰρ οἱ πολλοὶ τὰς τοῦ Οὐλπιανοῦ ἀπολύσασθαι προτάσεις. ὧν τὰς ὑπολειπομένας διελόμενοι ὁ μὲν Πλούταρχος ἔφη. Τὸ δὲ τοῦ παρασίτου ὄνομα, πάλαι μὲν ἦν σεμνὸν καὶ ἱερόν. Πολέμων γοῦν ὁ εἴτε Σάμιος, ἢ Σικυώνιος, εἴτ᾽ Ἀθηναῖος ὀνομαζόμενος χαίρει. ὡς ὁ Μοψάτης Ἡρα-

Patrocl. Achills Diomeds Ephorus Demophilus Onomarch Phayllus Phalecus Alcmeō Eriphyle Plato Lycurgus Zeno Posidonius Demetrius phalereus Posidonius Lysander Gylippus Brennus Bathanatius

Tripodes aerei
Eriphyles monile
Helenes monile
Riphei montes Olbii Alpes
Cordistae galli
Bathanatia
Parasiti nome

Contra Carystium pergamenum

A κλείδης λέγει, καταριθμούμενος αὐτὴν καὶ ἀπ' ἄλλων πόλεων, ἐπικαλεῖτο δὲ καὶ στηλοκόπας, ὡς Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος εἴρηκε γράψας περὶ παρασίτων, φησὶν οὕτως· τὸ τοῦ παρασίτου ὄνομα νῦν μὲν ἄδοξόν ἐστι. παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις, εὑρίσκομεν τὸν παράσιτον ἱερόν τι χρῆμα, καὶ τῷ συνθοίνῳ παρόμοιον. ἐν Κυνοσάργει μὲν οὖν ἐν τῷ Ἡρακλείῳ στήλη τίς ἐστιν, ἐν ᾗ ψήφισμα μὲν Ἀλκιβιάδου. γραμματεὺς δὲ Στέφανος Θουκυδίδου. λέγεται δ' ἐν αὐτῷ περὶ τῆς προσηγορίας οὕτως. τὰ δὲ ἐπιμήνια θυέτω ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν παρασίτων. οἱ δὲ παράσιτοι ἔστων ἐκ τῶν νόθων καὶ τῶν τούτων παίδων εἰς τὸ δικαστήριον. ἐν δὲ τοῖς κύρβεσι τοῖς περὶ τῶν Δηλιαστῶν, οὕτως γέγραπται· καὶ τὼ κήρυκε ἐκ τοῦ γένους τῶν κηρύκων τοῦ τῆς μυστηριώτιδος. τούτους δὲ παρασιτεῖν ἐν τῷ Δηλίῳ ἐνιαυτόν. ἐν δὲ Παλληνίδι τοῖς ἀναθήμασιν ἐπιγέγραπται τάδε. ἄρχοντες καὶ παράσιτοι ἀνέθεσαν, οἱ ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος στεφανωθέντες χρυσῷ στεφάνῳ. ἐπὶ Φυλῆς ἱερείας παράσιτοι ὁ Λυκοστράτου Γαργήττιος, Περικλῆς Περικλείτου Πιτθεύς. Χαρῖνος Δημοχάρους Γαργήττιος. καὶ ἐν τοῖς τοῦ βασιλέως δὲ νόμοις γέγραπται θύειν τῷ Ἀπόλλωνι τοὺς Ἀχαρνέων παρασίτους. Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς εἷς δ' οὗτος τῶν Ἀριστοτέλους ἐστὶ μαθητῶν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν βίων τάδε γράφει. ἔτι δὲ παράσιτον νῦν μὲν τὸν ἕτοιμον. τότε δὲ τὸν εἰς τὸ συμβιοῦν κατειλεγμένον. ἐν γοῦν τοῖς παλαιοῖς νόμοις αἱ πλεῖσται τῶν πόλεων, ἔτι δὲ καὶ τήμερον ταῖς ἐντιμοτάταις ἀρχαῖς συγκαταλέγουσι παρασίτους. Κλείδημος δ' ἐν τῇ Ἀτθίδι φησί. καὶ παράσιτοι δ' ᾑρέθησαν τῷ Ἡρακλεῖ. καὶ Θεμίσων δ' ἐν Παλληνίδι. ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν βασιλέα τὸν ἀεὶ βασιλεύοντα. καὶ τοὺς παρασίτους οὓς ἂν ἐκ τῶν δήμων προαιρῶνται καὶ τοὺς γέροντας καὶ τὰς γυναῖκας τὰς πρωτοπόσεις. ἔχεις δὲ κἀκ τούτων Πολέμων οὐλπιανὲ ζητεῖν τίνες αἱ πρωτοπόσεις γυναῖκες. ἀλλὰ μὴν περὶ γὰρ τῶν παρασίτων ὁ λόγος καὶ ἐν τῷ Ἀνακείῳ ἐπί τινος στήλης γέγραπται. B τοῖν δὲ βοοῖν τοῖν ἡγεμόνοιν τοῖν ἐξαιρουμένοιν, τὸ μὲν τρίτον μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα. τὰ δὲ δύο μέρη τὸ μὲν ἕτερον τῷ ἱερεῖ. τὸ δὲ, τοῖς παρασίτοις. Κράτης δ' ἐν δευτέρῳ Ἀττικῆς διαλέκτου φησί. καὶ ὁ παράσιτος νῦν ἐπ' ἀδόξου μὲν κεῖται πράγματος. πρότερον δ' ἐκαλοῦντο παράσιτοι οἱ ἐπὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ σίτου ἐκλογὴν αἱρούμενοι. καὶ ἦν ἀρχεῖόν τι παρασίτων. διὸ καὶ ἐν τῷ τοῦ βασιλέως νόμῳ γέγραπται ταυτί. ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν βασιλεύοντα τῶν τε ἀρχόντων ὅπως ἂν καθιστῶνται καὶ τοὺς παρασίτους ἐκ τῶν δήμων αἱρῶνται κατὰ τὰ γεγραμμένα. τοὺς δὲ παρασίτους ἐκ τῆς βουκολίας ἐκλέγειν ἐκ τοῦ μέρους τοῦ ἑαυτῶν ἕκαστον ἑκτέα κριθῶν. δαίνυσθαι τοὺς ὄντας Ἀθηναίους ἐν τῷ ἱερῷ κατὰ τὰ πάτρια. τὸν δ' ἑκτέα παρέχειν εἰς τὰ ἀρχεῖα τῷ Ἀπόλλωνι τοὺς Ἀχαρνέων παρασίτους ἀπὸ τῶν ἐκλογῆς τῶν κριθῶν. ὅτι δὲ καὶ ἀρχεῖον ἦν αὐτῶν, ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ τάδε γέγραπται. εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ νεὼ τοῦ ἀρχείου καὶ τοῦ παρασιτίου καὶ τῆς οἰκίας τῆς ἱερᾶς διδόναι τὸ ἀργύριον ὁπόσου ἂν οἱ τῶν ἱερέων ἐπισκευασταὶ μισθώσωσιν.

Ἐκ τούτου δῆλόν ἐστιν ὅτι ἐν ᾧ τὰς ἀπαρχὰς ἐτίθεσαν τοῦ ἱεροῦ σίτου οἱ παράσιτοι, τοῦτο παρασίτιον προσηγορεύετο. ταῦτα ἱστορεῖ καὶ Φιλόχορος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Τετραπόλει μνημονεύων τῶν καταλεγομένων τῷ Ἡρακλεῖ παρασίτων. καὶ Διόδωρος ὁ Σινωπεὺς κωμῳδοποιὸς ἐν Ἐπικλήρῳ. οὗ τὸ μαρτύριον ὀλίγον ὕστερον παραθήσομαι. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Μεθωναίων πολιτείᾳ, παράσιτοι φησὶ τοῖς μὲν ἄρχουσι δύο καθ' ἕκαστον ἦσαν τοῖς δὲ πολεμάρχοις εἷς. τεταγμένα δ' ἐλάμβανον παρ' ἄλλων τέ τινων καὶ τῶν ἁλιέων ὄψον. τὸν δὲ νῦν λεγόμενον παράσιτον Κάρυστος ὁ Περγαμηνὸς ἐν τῷ περὶ διδασκαλιῶν εὑρεθῆναι φησὶν ὑπὸ πρώτου Ἀλέξιδος ἐκλαθόμενος ὅτι Ἐπίχαρμος ἐν Ἐλπίδι ἢ Πλούτῳ παρὰ πότον αὐτὸν εἰσήγαγεν οὑτωσὶ λέγων. Ἀλλ' ἄλλος ὁ δ' ἔστηχ' ὅδε τοῦδε κατὰ πόδας τὸν ῥαδινῶς λαψῇ τυ καὶ τοίνυν γαθηνδώνον ἀεὶ σῖτον ἀλλ' ἔμπας ὅδε ἄμυστιν ὥσπερ κύλικα πίνει τὸν* βίον. δ' αὐτὸν ποιεῖ τὸν παράσιτον λέγοντα τοιάδε πρὸς τὸν πυνθανόμενον. C

Συνδειπνέων τῷ λῶντι, καλέσαι δεῖ μόνον
Καὶ τῷ γαμηλιῶντι τῷ γα κωυ δεῖ δεῖν* καλεῖν
Τηνεῖ δὲ χαρίεις τ' εἰμί. καὶ ποιέω πολὺν
Γέλωτα καὶ τὸν ἑστιῶντ' ἐπαινέω.
Καὶ κατισάντιον* λῆ τήνω λέγει
Τήνῳ κυδάζομαί τε κἀπ' ὧν ἠχθόμαν
Πίπτει τὰ πολλὰ καταφαγὼν πόλλ' ἐμπιὼν
Ἄπειμι. λύχνον δ' οὐχ ὁ παῖς μοι συμφέρει
Ἕρπω δ' ὀλισθράζων τε καὶ κατὰ σκότος.
Ἐρῆμον αἴκα δ' ἐντύχω τοῖς περιπόλοις
Τοῦτ' ὡς ἀγαθὸν ἐπιλέγω τοῖς θεοῖς ὅτι
Οὐ λῶντι παίειν ἀλλὰ μαστιγοῦντί με
Ἐπεὶ δέ κα* ἵκωμ' οἴκαδ' εἰς καταφθορὰς
Ἄστρωτος εὕδω, καὶ τὰ μὲν πρᾶτ' οὐ καρῶ
Ἆς καμῶν* ἄκρατος οἶνος ἀμφέπῃ φρένας.

Καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα ἐπιλέγει, ὁ τοῦ Ἐπιχάρμου παράσιτος. ὁ δὲ παρὰ τῷ Διφίλῳ τάδε φησίν.

Ὅταν με καλέσῃ πλούσιος δεῖπνον ποιῶν
Οὐ κατανοῶ τὰ τρίγλυφ' οὐδὲ τὰς στέγας
Οὐ δὲ δοκιμάζω τοὺς Κορινθίους κάδους.
Ἀτενὲς δὲ τηρῶ τοῦ μαγείρου τὸν καπνόν
Κἂν μὲν σφοδρὸς φερόμενος εἰς ὀρθὸν ἴῃ,
Γέγηθα καὶ χαίρω τι καὶ πτερύσσομαι
Ἐὰν δὲ πλάγιος καὶ λεπτὸς εὐθέως νοῶ
Ὅτι τοῦτό μοι τὸ δεῖπνον. ἀλλ' οὐδ' αἷμ' ἔχει.

πρῶτος δ' Ὅμηρος ὥς τινες φασὶν εἰσήγαγε παράσιτον τὸν Ποδῆν εἶναι λέγων φίλον εἰλαπιναστὴν τοῦ Ἕκτορος.

Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Ποδῆς υἱὸς Ἠετίωνος
Ἀφνειός τ' ἀγαθός τε μάλιστα δέ μιν τίεν Ἕκτωρ,
Δήμου ἐπεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής.

Τὸν γὰρ ἐν εἰλαπίνῃ φίλον εἴρηκεν τὸν ἐν τῷ δείπνῳ.

Heraclid. Stelocopas. Herodicus. Alcibiad. Stephanus. Thucydid. Pythodor. Lycostrat. Pericls. Periclitus. Pytheus. Charinus. Democharis. Clearchus. Aristotels. Clidemus. Themiso. Crates. Philochor. Diodorus comicus. Aristotels. Carystius pergamenus. Alexis. Epicharm. Diphilus. Homer. Podes Eetio Hector. Cyrbes. πρωτοπόσεις γυναῖκες. collectione. primitias & decimas & collegebant. ἀρχεῖον. παρασίτιον

A διὸ καὶ ποιεῖ αὐτὸν ὑπὸ Μενελάου τιτρωσκόμενον κατὰ τὴν γαστέρα. φησὶ δ' ὁ Σκήψιος Δημήτριος ὡς καὶ Πάνδαρον διὰ τὸ ἐπιωρκηκέναι κατὰ τῆς γλώττης τιτρώσκει. δι' αὐτὸ ἁμαρτιάτης ἄνθρωπος τὴν αὐτάρκειαν ἐζηλωκώς. οἱ δ' ἀρχαῖοι ποιηταὶ τοὺς παρασίτους κόλακας ἐκάλουν, ἀφ' ὧν καὶ Εὔπολις τῷ δράματι τὴν ἐπιγραφὴν ἐποιήσατο τὸν χορὸν τῶν κολάκων ποιήσας τάδε λέγοντα. ἀλλὰ δίαιταν ἣν ἔχουσιν οἱ κόλακες πρὸς ὑμᾶς λέξομεν. ἀλλ' ἀκούσαθ' ὡς ἐσμὲν ἅπαντες κομψοὶ ἄνδρες. τοῖσι πρῶτα μὲν παῖς ἀκόλουθός ἐστιν ἀλλότριος τὰ πολλά. μικρὸν δέ τι* κἀμὸν αὐτοῦ. ἱματίω δέ μοι δύ' ἐστὸν χαρίεντε τούτοιν μεταλαμβάνων ἀεὶ θάτερον, ἐξελαύνω εἰς ἀγοράν. ἐκεῖ δ' ἐπειδὰν κατίδω τιν' ἄνδρ' ἠλίθιον πλουτοῦντα δ' εὐθὺς περὶ τοῦτόν εἰμι. κἄν τι τύχῃ λέγων ὁ πλουταξ, πάνυ τοῦτ' ἐπαινῶ καὶ καταπλήττομαι δοκῶν τοῖσι λόγοισι χαίρειν. εἶτ' ἐπὶ δεῖπνον ἐρχόμεθ' ἄλλυδις ἄλλος. ἡμῶν μᾶζαν ἐπ' ἀλλόφυλον οὗ δεῖ χαρίεντα πολλὰ τὸν κόλακ' εὐθὺς λέγειν ἢ φορεῖται θύραζε. οἶδα δ' Ἀκέστορα αὐτὸ τὸν στιγματίαν παθόντα σκῶμμα γὰρ εἶπας ἔλεγεν εἶτ' αὐτὸν ὁ παῖς θύραζ' ἀγαγὼν ἔχοντα κλοιὸν παρέδωκεν Οἰνεῖ.

Τοῦ δὲ ὀνόματος τοῦ παρασίτου μνημονεύει Ἀραρώς. ἐν μοναίῳ διὰ τούτων. Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἶ παράσιτος φίλτατε. Ὁ δ' Ἰσχόμαχος ὁ διατρέφων σε τυγχάνει. πολὺ δ' ἐστὶ τὸ ὄνομα παρὰ τοῖς νεωτέροις. τὸ δὲ ῥῆμα παρὰ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ ἐν Λάχητι. φησὶ γὰρ καὶ ἡμῖν τὰ μειράκια παρασιτεῖ. παρασίτων δ' εἶναί φησι γένη δύο Ἄλεξις ἐν Κυβερνήτῃ διὰ τούτων.

Δύ' ἐστὶ ναυσίνικε παρασίτων γένη.
Ἓν μὲν τὸ κοινὸν καὶ κεκωμῳδημένον.
Οἱ μέλανες ἡμεῖς. θάτερον ζητῶ γένος.
Σατράπαις παρασίτους καὶ στρατηγοὺς ἐπιφανεῖς
B Σεμνοπαράσιτον ἐκ μέσου καλούμενον
Ὑποκρινόμενον. εὖ τοῖς βίοις ὀφρῦς ἔχοντά γε
Χιλιοταλάντους ἀνακυλιοῦντ' οὐσίας,
Νοεῖς τὸ γένος καὶ τὸ πρᾶγμα καὶ μάλα
Τούτου δ' ἑκατέρου τῶν γενῶν, ὁ μὲν τύπος
Τῆς ἐργασίας εἷς ἐστι κολακείας ἀγών.
Ὥσπερ ἐπὶ τῶν βίων δὲ τοὺς μὲν ἡ τύχη
Ἡμῶν μεγάλοις προσένειμε. τοὺς δ' ἐλάττοσιν
Εἶθ' οἱ μὲν εὐποροῦμεν. οἱ δ' ἀλύομεν.
Ἆρά γε διδάσκω ναυσίνικ' ἢ οὐκ ἀστόχως.
Ἀλλ' αὖ σ' ἐπαινῶ μᾶλλον αἰτήσεις μέ τι

Χαρακτηρίζει δ' ἔχ' ἀρρύθμως τὸν παράσιτον ὁ ποιητής ἐστι Τιμοκλῆς ἐν Δρακοντίῳ οὕτως.

Ἔπειτ' ἐγὼ παράσιτον ἐπιτρέψω τινὶ
Κακῶς λέγειν. ἥκιστα. οὐδὲν ἔστι γὰρ
Ἐν τοῖς τοιούτοις χρησιμώτερον γένος.
Εἰ δ' ἐστι φιλέταιρον ἔν τι τῶν καλῶν
Ἀνὴρ παράσιτος τοῦτο ποιεῖ διὰ τέλους.
Ἐρᾷς συνεραστὴς ἀπροφάσιστος γίνεται.
Πράσσεις τι, πράξει συμπαρὼν ὅ, τι ἂν δέῃ.
Δίκαια ταῦτα τῷ τρέφοντι νομικῶς.
Ἐπαινέτης θαυμαστὸς οἷος τῶν φίλων.
Χαίρουσι δείπνων ἡδοναῖς ἀσυμβόλοις.
Τίς δ' οὐχὶ θνητῶν. ἢ τίς ἥρως, ἢ θεὸς
Ἀποδοκιμάζει τὴν τοιαύτην διατριβήν.
Ἵνα δὲ μὴ πολλὰ μακρολογῶ δι' ἡμέρας
Τεκμήριόν τι παμμέγεθες. οἶμαί γ' ἐρεῖν,
Ὁ τῶν παρασίτων ὡς τετίμηται βίος.
Γέρα γὰρ αὐτοῖς ταυτὰ τοῖς τὰ ὀλύμπια
Νικῶσι δίδοται χρηστότητος εἵνεκα
Σίτησις. οὗ γὰρ μὴ τίθενται συμβολαί,
Πρυτανεῖα ταῦτα πάντα προσαγορεύεται.

Καὶ Ἀντιφάνης δὲ ἐν Διδύμοις φησίν.

Ὁρᾷ γὰρ παράσιτός ἐστιν ἂν ὀρθῶς σκοπῇς
Κοινωνὸς ἀμφοῖν τῆς τύχης καὶ τοῦ βίου.
Οὐδεὶς παράσιτος εὔχετ' ἀτυχεῖν τοὺς φίλους.
Τοὐναντίον δὲ πάντας εὐτυχεῖν ἀεί.
Ἔστι πολυτελὴς τῷ βίῳ τις οὐ φθονεῖ,
C Μετέχειν δὲ τούτου εὔχετ' αὐτῷ συμπαρών.
Κἄστιν φίλος γενναῖος ἀσφαλής θ' ἅμα.
Οὐ μάχιμος. οὐ πάροξυς. οὐχὶ βάσκανος.
Ὀργὴν ἀνασχεῖν ἀγαθός. ἂν σκώπτῃς, γελᾷ.
Ἐρωτικὸς γελοῖος. ἱλαρὸς τῷ τρόπῳ.
Πάλιν στρατιώτης. ἀγαθὸς εἰς ὑπερβολὴν
Ἂν ᾖ τὸ σιτάρχημα δεῖπνον εὐπρεπές.

Καὶ Ἀριστοφῶν δὲ ἐν Ἰατρῷ φησί.

Βούλομαι δ' αὐτῷ προειπεῖν, οἷός εἰμι τοὺς τρόπους
Ἄν τις ἑστιᾷ πάρειμι πρῶτος. ὥστ' ἤδη πάλαι
Ζωμὸς καλοῦμαι. δεῖ τιν' ἄρασθαι μέσον
Τῶν παροινούντων. παλαιστὴν νόμισον αὐταργεῖον
μ' ὁρᾷν. Προσβαίνειν πρὸς οἰκίαν δεῖ, κριὸς ἀναβῆναί τε πρὸς κλιμάκιον. Καπανεύς.
Ὑπομένειν πληγὰς ἄκμων καὶ κονδύλους.
Πλάττειν δὲ Τελαμών, τοὺς καλοὺς πειρᾶν καπνός.

Κἂν Πυθαγοριστῇ δέ φησιν.

Πρὸς μὲν τὸ πεινῆν ἐσθίειν τε μηδὲ ἓν
Νόμιζ' ὁρᾶν Τιθύμαλλον, ἢ Φιλιππίδην
Ὕδωρ δὲ πίνειν, βάτραχος ἀπολαῦσαι θύμων
Λαχάνων τε, κάμπη πρὸς τὸ μὴ λοῦσθαι ῥύπος
Ὑπαίθριος χειμῶνα διάγειν κόψιχος.
Πνῖγος ὑπομεῖναι καὶ μεσημβρίας λαλεῖν
Τέττιξ ἐλαίῳ, μήτε χρῆσθαι μήθ' ὁρᾶν,
Κονιορτός. ἀνυπόδητος ὄρθρου περιπατεῖν,
Γέρανος καθεύδειν μηδὲ μικρὸν νυκτερίς.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Προγόνοις. τὸν τρόπον μὲν οἶσθά μου,

Ὅτι τῦφος οὐκ ἔνεστιν. ἀλλὰ τοῖς φίλοις
Τοιοῦτος εἰμὶ δή τις τύπτεσθαι μύδρος
Τύπτειν κεραυνὸς ἐκτυφλοῦν τιν' ἀστραπή
Φέρειν τιν' αἴρειν ἄνεμος ἀποπνῖξαι βρόχος.
Θύρας μοχλεύειν. σεισμὸς εἰσπηδᾶν ἀκρίς
Δειπνεῖν ἄκλητος μυῖα. μὴ ἐξελθεῖν φρέαρ.
Ἄγχειν. φονεύειν. μαρτυρεῖν. ὅσ' ἂν μόνον
Τύχῃ τις εἰπὼν ταῦτ' ἀπροσκέπτως ποιεῖν
Ἅπαντα καὶ καλοῦσί μ' οἱ νεώτεροι

Menelaus. Demetrius scepsius. Pandarus. Eupolis. Parasiti q. Araros. Ischomachus. Plato. Alexis. Nausinicus. Timocls. Antiphanes. Aristopho. Tithymallus. Philippides. Antiphanes.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

διὰ ταῦτα πάντα σκηπτόν. ἀλλ᾽ οὐδὲν μέλει
τῶν σκωμμάτων μοι· τῶν φίλων γὰρ ὢν φίλος,
ἔργοισι χρηστὸς οὐ λόγοις ἔφυν μόνον.
Δίφιλος δ᾽ ἐν Παρασίτῳ, μελλόντων γίνεσθαι γάμων, A
τὸν παράσιτον ποιεῖ λέγοντα τάδε.
ἀγνοεῖς ἐν ταῖς ἀραῖς
ὅτι ἐστὶν εἴ τις μὴ φράσῃ ἢ ὀρθῶς ὁδόν,
ἢ πῦρ ἐναύσῃ, ἢ διαφθείρῃ ὕδωρ, μέλλοντα δειπνεῖν
ἤ γε κωλύσῃ τινά. Εὔβουλος δὲ ἐν Οἰδίποδι, ὁ πρῶτος εὑρὼν τἀλλότρια δειπνεῖν ἀνὴρ
δημοτικὸς ἦν τις, ὡς ἔοικε, τοὺς τρόπους.
ὅστις δ᾽ ἐπὶ δεῖπνον ἢ φίλον τιν᾽ ἢ ξένον
καλέσας ἔπειτα συμβολὰς ἐπράξατο,
φυγὰς γένοιτο μηδὲν οἴκοθεν λαβών.

Διόδωρος δὲ ὁ Σινωπεὺς ἐν Ἐπικλήρῳ περὶ τοῦ παρασιτεῖν καὶ αὐτὸς οὐκ ἀγλαφύρως τάδε φησίν·

βούλομαι δεῖξαι σαφῶς
ὡς σεμνόν ἐστι τοῦτο καὶ νενομισμένον,
καὶ τῶν θεῶν εὕρημα. τὰς δ᾽ ἄλλας τέχνας οὐδεὶς
θεῶν κατέδειξεν, ἀλλ᾽ ἄνδρες σοφοί.
τὸ γὰρ παρασιτεῖν εὗρεν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος,
ὁ τῶν θεῶν μέγιστος ὁμολογουμένως.
οὗτος γὰρ εἰς τὰς οἰκίας εἰσέρχεται,
οὐχὶ διακρίνας τὴν πενιχρὰν ἢ πλουσίαν.
οὗ δ᾽ ἂν καλῶς ἐστρωμένην κλίνην ἴδῃ
παρακειμένην τε τράπεζαν, πάνθ᾽ ἃ δεῖ
ἔχουσαν, ἤδη κατακλιθεὶς κοσμίως,
ἀριστίσας ἑαυτὸν ἐντραγὼν ἐμπιών,
ἀπέρχετ᾽ οἴκαδ᾽ οὐ καταβαλὼν συμβολάς.
κἀγὼ ποιῶ νῦν τοῦτ᾽. ἐπὰν κλίνας ἴδω
ἐστρωμένας, καὶ τὰς τραπέζας εὐτρεπεῖς,
καὶ τὴν θύραν ἀνεῳγμένην, εἰσέρχομ᾽ ἐνθάδε
ἤδη σιωπῇ· καὶ ποιήσας εὐσταλῆ
ἐμαυτὸν ὥστε μὴ ἐνοχλεῖν τὸν συμπότην,
πάντων ἀπολαύσας τῶν παρατεθέντων, πιὼν
ἀπέρχομ᾽ οἴκαδ᾽ ὥσπερ ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος. B
ὅτι δ᾽ ἦν τὸ πρᾶγμα ἔνδοξον ἀεὶ καὶ καλόν, ἐκεῖθεν ἂν γνοίη τις ἔτι σαφέστερον.
τὸν Ἡρακλέα τιμῶσα λαμπρῶς ἡ πόλις,
ἐν ἅπασι τοῖς δήμοισι θυσίας ποιουμένη
εἰς τὰς θυσίας ταύτας, παρασίτους τῷ θεῷ
οὐπώποτ᾽ ἀπεκλήρωσεν, οὐδὲ παρέλαβεν
εἰς ταῦτα τοὺς τυχόντας, ἀλλὰ κατέλεγεν
ἐκ τῶν πολιτῶν δώδεκ᾽ ἄνδρας ἐπιμελῶς
ἐκλεξαμένη τοὺς ἐκ δυναστῶν γεγονότας,
ἔχοντας θυσίας, καλῶς βεβιωκότας.
εἶθ᾽ ὕστερον τὸν Ἡρακλέα μιμούμενοι
τῶν εὐπόρων τινὲς παρασίτους ἑλόμενοι
τρέφειν παρεκάλουν, οὐχὶ τοὺς χαριεστάτους
ἐκλεγόμενοι, τοὺς δὲ κολακεύειν δυναμένους,
καὶ πάντ᾽ ἐπαινεῖν. οἷς ἐπειδὴ προσερύγοι
ῥαφανῖδα καὶ σαπρὸν σίλουρον καταφαγών,
ἴα καὶ ῥόδ᾽ ἔφασαν αὐτὸν ἠριστηκέναι.
ἐπειδὰν δ᾽ ἀποπάρδῃ μετά τινος κατακείμενος,
τούτῳ προσάγων τὴν ῥῖνα δεῖ ταυτῷ φράσαι
πόθεν τὸ θυμίαμα τοῦτο λαμβάνεις.
διὰ τοὺς τοιούτους τοὺς ἀσελγῶς χρωμένους
τὸ τίμιον καὶ τὸ καλὸν αἰσχρόν ἐστι νῦν.

Καὶ Ἀξιόνικος δ᾽ ἐν Χαλκιδικῷ φησίν·

ὅτε τοῦ παρασιτεῖν πρῶτον ἠράσθην μετὰ
Φιλοξένου τῆς Πτερνοκοπίδος νέος ἔτ᾽ ὤν,
πληγὰς ὑπομένων κονδύλων καὶ ξυλίων
ὅσων τε τὸ μέγεθος τοσαύτας, ὥστε με
ἐνίοτε τοὐλάχιστον ὀκτὼ τραύματα
ἔχειν, ἐλυσιτέλει γὰρ ἧττον· εἰμὶ γὰρ
τῆς ἡδονῆς· ἔπειτα καὶ τρόπον τινὰ
τὸ πρᾶγμά μοι λυσιτελὲς εἶναι νενόμικα.
οἷον φιλερείς τις ἐστὶ καὶ μάχεταί τί μοι
μετεβαλόμην. πρὸς τοῦτον ὅστ᾽ εἴρηκέ με
κακῶς, ὁμολογῶν εὐθέως οὐ βλάπτομαι.
πονηρὸς ὤν τε χρηστὸς εἶναι, φησί τις
ἐγκωμιάζων· τοῦτον ἀπέλαβον χάριν.
Γλαύκου βεβρωκὼς τέμαχος ἑφθὸν τήμερον,
ἄνειον ἔωλον τοῦτ᾽ ἔχων οὐκ ἄχθομαι. C
τοιοῦτος ὁ τρόπος ἐστὶν ἡ φύσις τέ μου.

Ἀντίδοτος δ᾽ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πρωτοχόρῳ παράγει τινὰ παραπλήσιον τοῖς ἐν τῷ Κλαυδίῳ νῦν σοφιστεύουσιν, ὧν οὐδὲ μεμνῆσθαι καλόν, τοιαῦτα περὶ παρασιτικῆς τέχνης λέγοντα.

κατὰ τὴν στάσιν δὴ στάντες ἀκροᾶσθέ μου
πρὶν ἐγγραφῆναι καὶ λαβεῖν τὸ χλαμύδιον
περὶ τοῦ παρασιτεῖν εἴ τις ἐμπέσοι λόγος.
τὸ τεχνίον ἀεὶ τοῦτό μοι καταπινέτω.
καὶ παιδομαθὴς πρὸς αὐτὴν τὴν διάνοιαν ἦν.

Παράσιτοι δ᾽ ἔσω ὀνομαστοὶ ἐγένοντο. Τιθύμαλλος μὲν οὗ μνημονεύει καὶ Ἄλεξις ἐν Μιλησίᾳ καὶ ἐν Ὀδυσσεῖ ὑφαίνοντι. ἐν δὲ Ὁμοίοις φησίν·

ὁ δὲ σὸς πένης ἔσω γλυκεῖα. τοῦτο δὲ
δέδειχ᾽ ὁ θάνατος τὸ γένος ὥς φησιν μόνον.
ὁ γοῦν Τιθύμαλλος ἀθάνατος περιέρχεται.

Δρόμων δ᾽ ἐν Ψαλτρίᾳ·

ὑπερῃσχυνόμην
μέλλων ἀσύμβολος πάλιν δειπνεῖν. πάνυ
αἰσχρόν. ἀμέλει τὸν Τιθύμαλλον γοῦν ἀεὶ
ἐρυθρότερον κόκκου περιπατοῦντ᾽ ἔσθ᾽ ὁρᾶν.
οὕτως ἐρυθριᾷ συμβολὰς ὁ καταπιθείς.

Τιμοκλῆς Κενταύρῳ ἢ Δεξαμενῷ·

Τιθύμαλλον αὐτὸν καὶ παράσιτον ἀποκαλῶν.

ἐν δὲ Καυνίοις·

ἤδη προσκυνήσεται. τί μέλλετ᾽, ἀπόδοτε.
ὦ τᾶν. ὁ γὰρ Τιθύμαλλος οὕτως ἀνεβίω
κομιδῆ τεθνηκὼς τῶν ἀνοκτὼ τοῦ βολοῦ
θέρμους μαλάξας· οὐκ ἀποκαρτερήσει γὰρ
ἐκεῖνος, ἀλλ᾽ ἐκαρτέρησεν, ὦ φίλτατε.
πίνων ἐν ἐπιστολαῖς.
οἴμοι κακοδαίμων ὡς ἐρῶ μὰ τοὺς θεοὺς
Τιθύμαλλος οὐδέπω ποτ᾽ ἠράσθη φαγεῖν.
οὕτω σφόδρ᾽ οὐδὲ κόρμος ἱμάτιον λαβεῖν.
οὐ νᾶλος ἀλφίτου Κόρυδος ἀσύμβολος

κινεῖν

A κινεῖν ὀδόντας.

Ἀντιφάνης Τυρρηνῷ·

καὶ γὰρ ᾐτεῖτο προῖκα τοῖς φίλοις ὑπηρετεῖν
λέγεις ἐσθίειν τὸν Τιθύμαλλον πλούσιον.
εὖ πράξεται γὰρ μαθὼν ἐκ τοῦ σοῦ λόγου
παρ᾽ οἷς ἐδείπνει προῖκα, συλλέξειν συχνήν.

Ἦν δὲ καὶ ὁ Κόρυδος τῶν δ᾽ ὀνόματος παρασίτων. μνημονεύει δ᾽ αὐτοῦ Τιμοκλῆς ἐν Ἐπιχαιρεκάκῳ οὕτως·

ἀγορὰν ἰδεῖν εὔοψον, εὐποροῦντι μὲν
ἥδιστον. αὖ δ᾽ ἀχρήστῳ τις ἀθλιώτατον.
ὁ γοῦν Κόρυδος ἄκληρος ὡς ἐμοὶ δοκεῖ
γενόμενος ὠψώνει παρ᾽ αὐτὸν οἴκαδε.
ἦν δὲ τὸ πάθος γελοῖον οἶμαι. τέτταρας
χαλκοῦς ἔχων ἄνθρωπος ἐγχέλεις ὁρῶν, θύννεια, νάρκας, καράβους. ἡ μωδία.
καὶ ταῦτα πάντα μὲν περιελθὼν ἤρετο
ὁπόσου, πυθόμενος δ᾽ ἀποτρέχει εἰς τὰς μεμβράδας.

Ἄλεξις Δημητρίῳ ἢ Φιλεταίρῳ·

ἀλλ᾽ αἰσχύνομαι
τὸν Κόρυδον, εἰ δόξω συναριστᾶν τισιν
οὕτω προχείρως, οὐκ ἀπαρνοῦμαι δ᾽ ὅμως.
οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνος, ἐὰν καλῇ τις.

ἐν δὲ Πύθῃ·

ὁ Κόρυδος οὗτος ὁ τὰ γελοῖ᾽ εἰθισμένος
λέγειν Βλεπαῖος εἶναι βούλεται· νοῦν γ᾽ ἔχων.
πλουτεῖν γὰρ ὁ Βλεπαῖος.

Κρατῖνος δ᾽ ὁ νεώτερος ἐν Τιτᾶσι·

Κόρυδον τὸν χαλκότυπον πεφύλαξο,
ἣν μὴ συνομιλεῖς, αὐτὸν μηδὲν καταλείψειν,
μηδ᾽ ὅλον κοινῇ μετὰ τούτου πώποτε δαίσῃ τοῦ κορύδου προλείπουσι.
ἔχει γὰρ χεῖρα κραταιάν, χαλκῆν, ἀκάματον. πολὺ κρείττω τοῦ πυρὸς αὐτοῦ.

B Ὅτι δὲ γελοῖα ἔλεγεν ὁ Κόρυδος καὶ ἐπὶ τούτοις γελᾶσθαι ἤθελεν, ὁ αὐτὸς Ἄλεξις ἐν Ποιηταῖς φησί·

πάνυ τοι βούλομαι
οὕτως γελᾶσθαι καὶ γελοῖ᾽ ἀεὶ λέγειν
μετὰ τὸν Κόρυδον μάλιστ᾽ Ἀθηναίων πολύ.

Ἀναγράφει δὲ αὐτοῦ τὰ ἀπομνημονεύματα Λυγκεὺς ὁ Σάμιος, Εὐκράτην αὐτὸν καλεῖσθαι κυρίως φάσκων. γράφει δ᾽ οὕτως· Εὐκράτης ὁ Κόρυδος πίνων παρά τινι σαπρᾶς οὔσης τῆς οἰκίας, ἐνταῦθα φησὶ δειπνεῖν δεῖ ὑποστήσαντα τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ὥσπερ αἱ Καρυάτιδες. Φιλόξενος δ᾽ ἡ Πτερνοκόπις ἐμπεσόντος λόγου ὅτι αἱ κίχλαι τίμιαι εἰσί, καὶ τοῦ Κορύδου παρόντος, ὃς ἐδόκει πεπορνεῦσθαι, ἀλλ᾽ ἐγὼ ἔφη μνημονεύω, ὅτε ὁ Κόρυδος ὀβολοῦ ἦν. ἦν δὲ καὶ ὁ Φιλόξενος τῶν παρασίτων, ὡς Ἀξιόνικος ἐν τῷ Χαλκιδικῷ· πρόκειται δὲ τὸ μαρτύριον. μνημονεύει δ᾽ αὐτοῦ καὶ Μένανδρος ἐν Κεκρυφάλῳ, αὐτὸ μόνον αὐτὸν Πτερνοκοπίδα καλῶν. μνημονεύει δ᾽ αὐτοῦ καὶ Μάχων ὁ κωμῳδιοποιός, ὁ Κορίνθιος μὲν ἢ Σικυώνιος γενόμενος, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ τῇ ἐμῇ καταβιοὺς καὶ διδάσκαλος γενόμενος τῶν κατὰ κωμῳδίαν μερῶν Ἀριστοφάνους τοῦ γραμματικοῦ· ὃς καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ. καὶ ἐπιγέγραπται αὐτοῦ τῷ μνήματι·

τῷ κωμῳδογράφῳ, κούφη κόνι, τὸν φιλάοιδον
κισσὸν ὑπὲρ τύμβου ζῶντι Μάχωνι φέροις.
οὐ γὰρ ἔχεις κηφῆνα παλίμπλυτον, ἀλλ᾽ ἄρα τέχνης
ἄξιον ἀρχαίης λείψανον ἀμφιέσαι.
τοῦτο δ᾽ ὁ πρέσβυς ἐρεῖ· Κέκροπος πόλι, καὶ παρὰ Νείλῳ ἔστιν ὅτ᾽ ἐν Μούσαις δριμὺ πέφυκε θύμον.

ἐν τούτοις δηλοῖ σαφῶς ὅτι Ἀλεξανδρεὺς ἦν γένος. ὁ δ᾽ οὖν Μάχων τοῦ Κορύδου μνημονεύει ἐν τούτοις·

τὸν Κόρυδον ἠρώτησεν Εὐκράτης ποτὲ
τῶν συμπαρόντων πῶς κέχρητ᾽ αὐτῷ ποτὲ
Πτολεμαῖος. οὐκ οἶδ᾽ εἶπεν οὐδέπω σαφῶς.
πέπωκε μὲν γὰρ ὥσπερ ἰατρός μ᾽ ἔφη,
ἀλλ᾽ οὐ φαγεῖν δέ σιτί᾽ οὐδὲ δέδωκέ πω. C

Λυγκεὺς δ᾽ ἐν δευτέρῳ περὶ Μενάνδρου τῶν γελοίοις φησὶ δόξαν εἰληφότας Εὐκλείδης ὁ Σμικρίνου καὶ Φιλόξενος ἡ Πτερνοκόπις· ὧν ὁ μὲν Εὐκλείδης ἀποφθεγγόμενος ἐπάξια βιβλίου καὶ μνήμης ἐν τοῖς ἄλλοις ἦν ἀηδὴς καὶ ψυχρός· ὁ δὲ Φιλόξενος οὐδὲν τοῦ κεφαλαίου περιττὸν λέγων ὅτι λαλήσειν, ἢ πικρανθείη πρός τινα τῶν συνόντων καὶ διηγήσαιτο πᾶν ἐπαφροδισίας καὶ χάριτος ἦν μεστόν. καίτοι γε συνέβη τὸν μὲν Εὐκλείδην κατὰ τὸν βίον, τὸν δὲ Φιλόξενον ὑπὸ πάντων φιλεῖσθαι καὶ τιμᾶσθαι. Μοσχίωνος δέ τινος παρασίτου μνημονεύων Ἄλεξις ἐν Τροφωνίῳ, Παραμασήτην αὐτὸν ἐν τούτοις καλεῖ· εἶθ᾽ ὁ Μοσχίων ὁ Παραμασήτης ἐν βροτοῖς αἰδούμενος. ἐν δὲ τῷ Παγκρατιαστῇ Ἄλεξις τε χιλιάπους καταλέγων φησίν·

πρῶτον μὲν ἦν οἱ Καλλιμέδων ὁ Κάραβος,
ἔπειτα Κόρυδος, Κωβιῶν, Κυρηβίων, ὁ Σκόμβρος, ἡ Σεμίδαλις. Ἡράκλεις, φίλε.
ἀγοράσματ᾽ οὐ συμπόσιον εἴρηκας γύναι.

Κυρηβίων δ᾽ ἐπεκαλεῖτο Ἐπικράτης ὁ Αἰσχίνου τοῦ ῥήτορος κηδεστής, ὥς φησι Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. τῶν δὲ τοιούτων ἐπιθέτων ἃ ἐπὶ χλεύῃ Ἀθηναῖοι παίζοντες ἔλεγον, μνημονεύει Ἀναξανδρίδης ἐν Ὀδυσσεῖ οὕτως·

ὑμεῖς γὰρ ἀλλήλους ἀεὶ χλευάζετε.
οἶδ᾽ ἀκριβῶς. ἂν μὲν γὰρ ᾖ τις εὐπρεπής,
ἱερὸν γάμον καλεῖτ᾽. ἐὰν δὲ μικρὸν παντελῶς
ἀνθρώπιον, σταλαγμόν. λαμπρός τις
ἐξελήλυθ᾽, ὀλολυγμὸς οὗτός ἐστι. λιπαρὸς
περιπατεῖ Δημοκλῆς, ζωμὸς
κατωνόμασται. χαίρει τις αὐχμῶν ἢ ῥυπῶν,
κονιορτὸς ἀναπέφηνεν. ὄπισθεν ἀκολουθεῖ κόλαξ,
τήλεμβρος ἐπικέκληται. τὰ πόλλ᾽ ἄδειπνος περιπατεῖ,
κεστρῖνός ἐστι νῆστις. εἰς τοὺς καλοὺς δ᾽ ἄν τις
βλέπῃ,
κενός. θεοφοροποιὸς ὑφέλετ᾽ ἄρνα παίζων, ἀστὺς ἐκλήθη. ἐὰν δὲ κριόν, Φρίξος. ἐὰν δὲ κῴδια,

εἰον Ἰάσων. Χαιρεφῶντος δὲ τοῦ παρασίτου μέμνηται μὲν κἀν τοῖς πρὸ τούτων, ἀτὰρ δὴ καὶ Μένανδρος αὐτοῦ μνημονεύει ἐν Κεκρυφάλῳ. κἀν τῇ Ὀργῇ δέ φησι.

Διαφθερεῖ Χαιρεφῶντα. οὐδέ που,
Ἄνθρωπος ὅστις ἐστὶν ὃς κληθείς ποτε
Εἰς ἑστίασιν δωδεκάποδος ὄρθριος
Πρὸς τὴν σελήνην ἔτρεχε τὴν σκιὰν ἰδὼν
Ὡς ὑστερίζων καὶ παρῆν ἅμ' ἡμέρᾳ.
Ἐν δὲ Μέθῃ.
Ἐμὲ γὰρ διέριψεν ὁ κομψότατος
Ἀνδρῶν Χαιρεφῶν ἱερὸν γάμον
Φάσκων ποιήσειν δευτέραν μετ' εἰκάδα
Καθ' αὑτὸν ἵνα τῇ τετράδι
Δειπνῇ παρ' ἑτέροις τὰ τῆς θεοῦ γὰρ πανταχῶς
Ἔχειν καλῶς. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀνδρογύνῳ ἢ Κρητί. Τιμοκλῆς δ' ἐν Ἐπιστολαῖς καὶ ὡς Δημοτίωνι τῷ ἀσώτῳ παρασιτοῦντος αὐτοῦ μνημονεύει. ὁ Δημοτίων δὲ παραμένειν αὐτῷ δοκῶν
Τἀργύριον οὐκ ἐφείδετ' ἀλλὰ παρέτρεφε
Τὸν βουλόμενον. ὁ Χαιρεφῶν μὲν παντελῶς
Οἴκαδε βαδίζειν ᾤετ' ὢ ταλαίπατος.
Καὶ μὴν ἔτι τοῦτ' ἔστιν ἄξιον μόνον
Τὸν παραμασήτην λαμβάνει δίκρουν ξύλον. οὔτ' εὔρυθμος γάρ ἐστιν οὔτ' ἀχρήματος.
Ἀντιφάνης δ' ἐν Σκύθῃ.
Ἐπὶ κῶμον εἰ δοκεῖ ἴωμεν ὥσπερ ἔχομεν.
Οὕτω καὶ δᾷδα καὶ στεφάνους λαβόντες Χαιρεφῶν
Οὕτως μεμάθηκ' ἐγκωμιάζειν ἄδειπνος.
Τιμόθεος Κυναρίῳ. πειρώμεθ' ἀρχεδόντες τὸ δεῖπνον ἀπιέναι.
Εἰς ἐπίκλινον δ' ἐστὶν ὡς ἔφραζέ μοι.
Ἐὰν μὴ παρὰ Βυσός που γένηται Χαιρεφῶν.
Ἀπολλόδωρος δὲ Καρύστιος ἐν Ἱερείᾳ,
Καινόν γε φασὶ Χαιρεφῶντ' ἐν τοῖς γάμοις
Ὡς τὸν ὀφείλαι ἄκλητον εἰς δεδυκέναι
Σπυρίδα. λαβὼν γὰρ καὶ στέφανον ὡς ἦν σκότος
Φάσκων παρὰ τῆς νύμφης ὁ τὰς ὄρνεις φέρων
Ἧκειν δεδειπνηκὼς ἔοικεν εἰς πισῶν.
Ἐν δὲ Σφαττομένῃ
Καλῶ δ' ἄξειν νίκην τ' ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς.
Καλῶ δὲ Χαιρεφῶντα. κἂν γὰρ μὴ καλῶ
Ἄκλητος ἥξει.
Μάχων δ' ὁ κωμικὸς φησίν.
Ὁ δ' οὖν μακρὰν ἐλθόντος ἐπὶ δεῖπνόν ποτε
Τοῦ Χαιρεφῶντος εἰς γάμους ἐξ ἄστεος
Εἰπεῖν λέγουσι τὸν ποιητὴν Δίφιλον
Εἰς τὰς ἑαυτοῦ Χαιρεφῶν σιαγόνας,
Ἔγκοψον ἥλους ἑκατέρᾳ γε τέτταρας
Ἵνα μὴ παρασείων καὶ μακρὰν ἑκάστοτε
Ὁδὸν βαδίζων, τὰς γνάθους διαστρέφῃς. Καὶ πάλιν
Ὁ Χαιρεφῶν, κρέα δ' ὀψωνῶν ποτε
Καὶ τοῦ μαγείρου φασὶν ὀστώδες σφόδρα
Αὐτῷ τι προσκόπτοντος ἀπὸ τύχης κρέας
Εἶπε μάγειρος μὴ προσίστα τοῦτό μοι
Τοσοῦτο δ' εἶπεν. ἀλλὰ μήν ἐστι γλυκύ.
Καὶ μὴν τὸ πρὸς ὀστοῦν φασὶ κρέας εἶναι γλυκύ
Ὁ Χαιρεφῶν δὲ καὶ μάλιστ' ὦ βέλτιστ' ἔφη
Γλυκὺ μὲν, προσιστάμενον δὲ λυπεῖ πανταχῆ.

Τοῦ Χαιρεφῶντος καὶ σύγγραμμα ἀναγράφει Καλλίμαχος. ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν πινάκων γράφων οὕτως. δεῖπνα ὅσοι ἔγραψαν Χαιρεφῶν Κυρηβίων. εἶθ' ἑξῆς τὴν ἀρχὴν ὑπέθηκεν. ἐπειδή μοι πολλάκις ἐπέστειλας. στίχων τε´. καὶ ὁ Κυρηβίων δ' ὅτι παράσιτος προείρηται. καὶ Ἀρχεφῶντος δὲ τοῦ παρασίτου μνημονεύων ὁ Μάχων φησί.

Κληθεὶς ἐπὶ δεῖπνον ὁ παράσιτος Ἀρχεφῶν
Ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως ἡνίκα
Κατέπλευσεν εἰς Αἴγυπτον ἐκ τῆς Ἀττικῆς
Ὄψου τιφαίου παρατεθέντος ποικίλου
Ἐπὶ τῆς τραπέζης καράβων τ' ἀληθινῶν
Ἐπὶ πᾶσι λοπάδος τ' εἰσενεχθείσης ἀδρᾶς.
Ἐν ᾗ τε μαχάσιοι τρεῖς ἐνῆσαν κώβιοι.
Οὓς κατεπλάγησαν πάντες οἱ κεκλημένοι.
Τῶν μὲν σκάρων ἀπέλαυε τῶν φιγλῶν θ' ἅμα
Καὶ φυκίδων. ἐπὶ πλεῖον Ἀρχεφῶν πάνυ
Ἄνθρωπος ὑπὸ τῶν μαινίδων καὶ μεμβράδων.
Φαληρικῆς ἀφύης τε διασεσαγμένος.
Τῶν κωβιῶν δ' ἀπέσχετ' ἐγκρατέστατα.
Πάνυ δὴ παραδόξου γενομένου τοῦ πράγματος
Καὶ τοῦ βασιλέως πυθομένου τ' Ἀλκήνορος
Μὴ παρεώρακεν Ἀρχεφῶν τοὺς κωβιούς.
Ὁ κυστὸς εἶπε πάνυ μὲν οὖν τοὐναντίον
Πτολεμαῖ' ἑώρακε πρῶτος ἀλλ' οὐχ ἅπτεται.
Τοὖψον δὲ σέβεται τοῦτο καὶ δέδοικέ πως.
Οὐ δ' ἔστιν αὐτῷ πάτριον ὄντ' ἀσύμβολον
Ἰχθὺν ἔχοντ' ἄψηφον ἀδικεῖν οὐδαμά.
Ἄλεξις δ' ἐν Παροίνῳ Στράτιον τὸν παράσιτον εἰσάγει δυσχεραίνοντα τῷ τρέφοντι καὶ λέγοντα τάδε.
Ἐμοὶ παρασιτεῖν κρεῖττον ἦν τῷ Πηγάσῳ
Ἢ τοῖς Βορεάδαις. ἢ εἴ τι θᾶττον τούτων τρέχει
Ἢ Δημέᾳ Λάχητος Ἐτεοβουτάδῃ
Πέτεται γὰρ οὐχὶ βαδίζει τὰς ὁδούς.
Καί μ' εἶθ' ὁ λάγνα
Στράτιε φιλεῖς δήπου με μᾶλλον τοῦ πατρός.
Ὁ μὲν γὰρ οὐ τρέφει με. σὺ δὲ λαμπρῶς τρέφεις.
Εὔχῃ τ' ἀεὶ μέζω ἅπασι τοῖς θεοῖς.
Ἂν γὰρ πάθῃς τι πῶς ἐγὼ βιώσομαι.
Ἀξιόνικος δ' ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Τυρρηνικῷ Γρυλλίωνος τοῦ παρασίτου ἐν τούτοις μνημονεύει.
Οἶνος οὐκ ἔνεστιν νῷν
Αὐτοῖς πρὸς ἑταίρους πρόφασιν ἐπὶ κῶμόν τινας
Ὅπερ ποιεῖν εἴωθε Γρυλλίων ἀεί. Ἀριστόδημος δ' ἐν δευτέρῳ γελοίων ἀπομνημονευμάτων, παρασίτους ἀναγράφει Ἀντιόχου μὲν τοῦ βασιλέως Σώπατρον. Δη-

μητρίου

μητρίου δὲ τοῦ πολιορκητοῦ Εὐαγόραν τὸν κυρτόν. Σελεύκου δὲ Φορμίωνα. Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν τοῖς ἀποφθέγμασιν. Σιλανός φησιν ὁ Ἀθηναῖος Γρυλλίωνος παρασιτοῦντος, ἐρωτηθεὶς, τίς ἐστιν οὗτος Μενάνδρου ἔφησεν ἀξιάγναθος. Χαιρεφῶν δ' ἔφησεν ὁ παράσιτος εἰς γάμον ἄκλητος εἰσελθὼν καὶ κατακλιθεὶς ἔσχατος καὶ τῶν γυναικονόμων ἀριθμούντων τοὺς κεκλημένους καὶ κελευόντων αὐτὸν ἀποτρέχειν ὡς παρὰ τὸν νόμον ἐπὶ τοῖς τριάκοντα ἐπόντος, ἀριθμεῖτε δὴ ἔφη πάλιν ἀπ' ἐμοῦ ἀρξάμενοι. ὅτι δ' ἦν ἔθος τοὺς γυναικονόμους ἐφορᾶν τὰ συμπόσια καὶ ἐξετάζειν τῶν κεκλημένων τὸν ἀριθμὸν εἰ ὁ κατὰ νόμον ἐστὶ Τιμοκλῆς ἐν Φιλοδικαστῇ φησὶν οὕτως.

Ἄνοιγέ τ' ἤδη τὰς θύρας ἵνα πρὸς τὸ φῶς
Ὦμεν καταφανεῖς μᾶλλον ἐφοδεύων ἐὰν
Βούληθ' ὁ γυναικονόμος λαβεῖν ἀριθμὸν
Κατὰ τὸν νόμον
Τὸν καινὸν ὅπερ εἴωθε δρᾶν
Τῶν ἑστιωμένων. ἔδει δὲ τοὔμπαλιν
Τὰς τῶν ἀδείπνων ἐξετάζειν οἰκίας.
Μένανδρος δ' ἐν Κεκρυφάλῳ.
Παρὰ τοῖς γυναικονόμοις δὲ τοὺς ἐν τοῖς γάμοις
Διακονοῦντας ἀπογεγράφθαι πυθόμενος
Πάντας μαγείρους κατὰ νόμον καινόν τινα
Ἵνα πυνθάνωνται τοὺς κεκλημένους ἐὰν
Πλείους τις ὧν ἔξεστιν ἑστιῶν τύχῃ
Ἐλθών. καὶ Φιλόχορος δ' ἐν ἑβδόμῃ Ἀτθίδος. οἱ γυναικονόμοι φησὶ μετὰ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν ἐσκόπουν τὰς ἐν ταῖς οἰκίαις συνόδους ἔν τε τοῖς γάμοις καὶ ταῖς ἄλλαις θυσίαις. τοῦ δὲ Κορύδου ἀποφθέγματα τάδε ἀναγράφει ὁ Λυγκεύς. Κορύδῳ συμπινούσης τινὸς ἑταίρας ἧς ὄνομα ἦν Γνώμη, καὶ τοῦ οἰναρίου ἐπιλιπόντος, εἰσφέρειν ἐκέλευσεν ἑκάτερον δύο ὀβολούς. γνώμην δὲ συμβάλλεσθαι ὅτι δοκεῖ τῷ δήμῳ. Πολυκτόρος δὲ τοῦ κιθαρῳδοῦ φακῆν ῥοφοῦντος καὶ λίθον μασησαμένου, ὦ ταλαίπωρε ἔφη καὶ ἡ φακῆ σε βάλλει. μή ποτε τούτου καὶ Μάχων μνημονεύει. φησὶ γάρ
Κακός τις ὡς ἔοικε κιθαρῳδὸς σφόδρα.
Μέλλων οἰκοδομεῖν τὴν οἰκίαν φίλον
Αὐτοῦ λίθους ᾔτησεν. ἀποίσω δ' ἐγὼ
Αὐτῶν πολὺ πλείους φησὶν ἐκ τῆς δείξεως.

Λέγοντος δέ τινος τῷ Κορύδῳ, ὡς τῆς αὐτοῦ γυναικὸς ἐνίοτε καὶ τράχηλον καὶ τοὺς τιτθοὺς καὶ τὸν ὀμφαλὸν φιλεῖ, πονηρὸν ἔφη τοῦτ' ἤδη. καὶ γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ τῆς Ὀμφάλης ἐπὶ τὴν Ἥβην μεταβέβηκε. Φυρομάχου δ' ἐμβαψαμένου εἰς φακῆν καὶ τὸ τρύβλιον ἀνατρέψαντος ζημιωθῆναι αὐτὸν ἔφη δίκαιον. ὅτι οὐκ ἐπιστάμενος δειπνεῖν ἀπεγράψατο. παρὰ Πτολεμαίῳ δὲ ματτύης περιφερομένης καὶ κατ' ἐκεῖνον ἀεὶ λειπούσης, Πτολεμαῖε ἔφη, πότερον ἐγὼ μεθύω. ἢ δοκεῖ μοι ταῦτα περιφέρεσθαι. Χαιρεφῶντος δὲ τοῦ παρασίτου φήσαντος οὐ δύνασθαι τὸν οἶνον φέρειν, οὐδὲ γὰρ τὸ εἰς τὸν οἶνον ἔφη. τοῦ γὰρ Χαιρεφῶντος γυμνοῦ ἔν τινι δείπνῳ διαστάντος, Χαιρεφῶν εἶπεν. ὥσπερ τὰς ληκύθους ὁρῶσι μέχρι πόσου μεστὸς εἶ. καθ' ὃν δὲ καιρὸν Δημοσθένης παρ' Ἁρπάλου τὴν κύλικα εἰλήφει, οὗτος ἔφη τοὺς ἄλλους ἀκρατοκώθωνας καλῶν, αὐτὸς τὴν μεγάλην ἔσπακεν. εἰωθότος δ' αὐτοῦ ῥυπαροὺς ἄρτους ἐπὶ τὰ δεῖπνα φέρεσθαι, ἐνεγκαμένου ποτέ τι μελαντέρους. οὐκ ἄρτους ἔφη αὐτὸν ἐνηνοχέναι, ἀλλὰ τῶν ἄρτων σκιάς. Φιλόξενος δὲ ὁ παράσιτος ὁ Πτερνοκόπης δ' ἐπίκλην παρὰ Πύθωνι ἀριστῶν, παρακειμένων ἐλαῶν. καὶ μετὰ μικρὸν προσενεχθείσης λοπάδος ἰχθύων, πατάξας τὸ τρύβλιον ἔφη μάστιξον δ' ἐλάας. ἐν δείπνῳ δὲ τοῦ καλέσαντος αὐτὸν μέλανας ἄρτους παρατιθέντος. μὴ πολλοὺς εἶπε παρατίθει. μὴ σκότος ποιήσῃς. τὸν ὑπὸ τῆς γραὸς τρεφόμενον παράσιτον Πανσίμαχος ἔλεγε τοὐναντίον πάσχειν τῇ γραΐ συνόντα. αὐτὸν γὰρ ἐν γαστρὶ λαμβάνειν ἀεί. περὶ τούτου καὶ Μάχων γράφει οὕτως.

Τὸν ὑβριστὴν Μοσχίωνα λεγόμενον
Ἰδόντα φασὶν ἐν Λυκείῳ μετά τινων
Παράσιτον ὑπὸ γραὸς τρεφόμενον πλουσίας
Ὁ δεῖνα παράδοξόν γε ποιεῖ πρᾶγμ' ὅτι
Ἡ γραῦς ποιεῖ σ' ἐν γαστρὶ λαμβάνειν ἀεί.
Ὁ δ' αὐτὸς
Παράσιτον ἀκούσας ὑπὸ γραίας τρεφόμενον
Συγγινόμενόν τε αὐτῇ ἑκάστης ἡμέρας,
Νῦν πάντα φησὶ γίνετ' ἡ μὲν οὐ κύει.
Ἐν γαστρὶ δ' οὗτος λαμβάνει καθ' ἡμέραν.

Πτολεμαῖος δ' ὁ τοῦ Ἀγησάρχου Μεγαλοπολίτης γένος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ τὸν Φιλοπάτορα ἱστοριῶν, συμπότας φησὶ τῷ βασιλεῖ συνάγεσθαι ἐξ ἁπάσης τῆς πόλεως οὓς προσαγορεύεσθαι γελοιαστάς. Ποσειδώνιος δ' ὁ Ἀπαμεὺς ἐν τῇ εἰκοστῇ καὶ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν Κελτοί φησι περιάγονται μεθ' ἑαυτῶν πολεμοῦντες συμβιωτὰς οὓς καλοῦσι παρασίτους. οὗτοι δὲ ἐγκώμια αὐτῶν καὶ πρὸς ἀθρόους λέγουσιν ἀνθρώπους συνεστῶτας καὶ πρὸς ἕκαστον τῶν κατὰ μέρος ἐκείνων ἀκροωμένων. τὰ δὲ ἀκούσματα αὐτῶν εἰσὶν οἱ καλούμενοι Βάρδοι. ποιηταὶ δὲ οὗτοι τυγχάνουσι μετ' ᾠδῆς ἐπαίνους λέγοντες. ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, Ἀπολλώνιόν τινα ἀναγράφει παράσιτον γενόμενον Ἀντιόχου τοῦ Γρυποῦ ἐπικαλουμένου τοῦ τῆς Συρίας βασιλέως. Ἀριστόδημος δ' ἱστορεῖ Βίθυν τὸν Λυσιμάχου τοῦ βασιλέως παράσιτον, ἐπεὶ αὐτοῦ εἰς τὸ ἱμάτιον ὁ Λυσίμαχος ἐνέβαλε ξύλινον σκορπίον ἐκταραχθέντα ἀναπηδῆσαι. εἶτα γνόντα τὸ γεγενημένον. κἀγώ σε φησὶν ἐκφοβήσω βασιλεῦ. δός μοι τάλαντον. ἦν δ' ὁ Λυσίμαχος μικρολογώτατος. Ἀγαθαρχίδης δ' ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν Εὐρω-

πικῶν, ἀριστομάχου τοῦ ἀργείων τυράννου παράσιτον γενέσθαι φησὶν ἀθηνόκριτον τὸν παγκρατιαστὴν. κοινῇ δὲ περὶ παρασίτων εἰρήκασι. τιμοκλῆς μὲν ἐν πύκτῃ ἐπισιτίους καλῶν αὐτοὺς ἐν τοῖσδε. εὑρέσεις τε τῶν ἐπισιτίων τούτων τινὰς οἳ δειπνοῦσιν ἐς φυσώμενοι τἀλλότρια ἑαυτοὺς ἀντὶ κωρύκων λέγειν παρέχοντες ἀθληταῖσι. φερεκράτης γραυσί.

Σὺ δ' οὐδὲ θᾶσσον σμικυθίων ἐπισιτιεῖ.
Τίς οὗτος ὑμῖν ἐπισίτιος πανταχοῦ.
Ἀπὸ λαρυγγιστὴν ἐπὶ μισθῷ ξένον.

Ἐπίσιτοι γὰρ καλοῦνται οἱ ἐπὶ τροφαῖς ὑπουργοῦντες. πλάτων ἐν τετάρτῳ πολιτείας. καὶ ταῦτα ἐπίσιτοι, καὶ οὐδὲ μισθὸν πρὸς τοῖς σιτίοις ὥσπερ οἱ ἄλλοι λαβόντες. ἀριστοφάνης πελαργοῖς.

Ἦν γὰρ ἐν ἀνδρὰ ἄδικον συνδικάκης ἀντιμαρτυροῦσι δώδεκα τοῖς ἑτέροις ἐπίσιτοι.

εὔβουλος δ' ἐν δευκαλίωνι. ἐθέλει δ' ἄνευ μισθοῦ παρ' αὐτοῖς καταμένειν ἐπισιτίοις. δίφιλος δ' ἐν συνωρίδι. ἑταίρας δ' ὄνομα ἡ συνωρίς. εὐριπίδου μνησθεὶς. κύβος δέ τις οὕτως καλεῖται εὐριπίδης, παίζων καὶ πρὸς τὸ τοῦ ποιητοῦ ὄνομα ἅμα καὶ περὶ παρασίτων τάδε λέγει.

Ἀεὶ σὺ ἀπαλλάττεις ἐπὶ τὸ ὕπτιον τοῦ κύβου
Ἄξιος εἶ. δραχμὴν ὑπόθες κεῖται.
Πῶς ἂν βάλοι
μ' εὐριπίδην οὐκ ἄν ποτε. Εὐριπίδης
Γυναῖκα σώσει. οὐχ ὁρᾷς
Ἐν ταῖς τραγῳδίαις
Ἵν' αὐτὰς ὡς στυγεῖ.
Τοὺς δὲ παρασίτους ἠγάπα λέγει γέ τοι.
Ἀνὴρ γὰρ ὅστις εὖ βίον κεκτημένος,
Μὴ τοὐλάχιστον τρεῖς ἀσυμβόλους τρέφει, ὄλοιτο.
νόστου μή ποτ' ἐς πάτραν μόλοι.
Πόθεν ἐστὶ ταῦτα πρὸς θεῶν. τί δέ σοι μέλει.
Οὐ γὰρ τὸ δρᾶμα. τὸν δὲ νοῦν σκοπούμεθα.

Ἐν δὲ τῇ διασκευῇ αὐτοῦ τοῦ δράματος περὶ ὀργιζομένου παρασίτου λέγων φησίν.

Ὀργίζεται παράσιτος ὢν ὀργίζεται.
Οὐκ ἀλλ' ἀλείψας τὴν τράπεζαν τῇ χολῇ.
Ὥσπερ τὰ παιδί' αὐτὸν ἀπογαλακτιεῖ.
Καὶ ἑξῆς, τό τε φάγοις παρασίτου ὀρχῶς
Διασεσύρηκε. τὴν τέχνην οὐκ οἶδ' ὅτι.

Μετὰ γοῦν κιθαρῳδὸν ὁ παράσιτος κρίνεται κἀν τῷ ἐπιγραφομένῳ δὲ παρασίτῳ δράματι φησίν.

Οὐ δεῖ παρασιτεῖν ὄντα δυσάρεστον σφόδρα. μένανδρος δ' ἐν τῇ ὀργῇ περὶ φίλου λέγων οὐχ ὑπακούοντος γάμων δείπνῳ φησὶν τοῦθ' ἑταῖρος ὄντως ἐστὶν, οὐκ ἐρωτᾷ πηνίκα δεῖπνόν ἐστιν ὥσπερ ἕτεροι. καὶ τί δειπνεῖν κωλύει τοὺς παρόντας. εἶτα δεῖπνον ἕτερον εἰς τρίτην βλέπει. εἶτα περιδειπνον πάλιν. καὶ ἄλεξις ἐν ὀρέστῃ. νικόστρατός τε ἐν πλούτῳ. μένανδρός τε ἐν μέθῃ καὶ νομοθέτῃ. φιλωνίδης τε ἐν κοθόρνοις οὕτως. ἐγὼ δ' ἀπόσιτος ὤν, τοιαῦτ' οὐκ ἀνέχομαι. Τῷ δὲ παράσιτος ὅμοιά ἐστιν ὀνόματα. ἐπίσιτος περὶ οὗ προείρηται καὶ οἰκόσιτος. καὶ ὀλιγόσιτος. μνημονεύει δὲ τοῦ μὲν οἰκοσίτου ἀναξανδρίδης ἐν κωνηγέταις. υἱὸς γὰρ οἰκόσιτος ἡδὺ γίνεται. Καλεῖται δὲ οἰκόσιτος ὁ μὴ μισθοῦ, ἀλλὰ προῖκα τῇ πόλει ὑπηρετῶν. ἀντιφάνης σκύθῃ. ταχὺ γὰρ γίνεται καὶ ἐκκλησιαστὴς οἰκόσιτος. μένανδρος δακτυλίῳ. οἰκόσιτον νυμφίον οὐδὲν δεόμενον Προικὸς εὑρήκαμεν. καὶ ἐν κιθαριστῇ. οὐκ οἰκοσίτους ἀκροατὰς λαμβάνεις. ἐπισιτίου δὲ κράτης τόλμαις. ποιμαίνει δ' ἐπισίτιον. εἶτ' ὧν δ' ἐν μετὰ βύξου, δέξετ' ἐπὶ μισθωτοῖς. ἰδίως δ' ἐν συναριστώσαις ἔφη. ἄστειον τὸ μὴ συνάγειν γυναῖκας μὴ δὲ δειπνίζειν ὄχλον. ἀλλ' οἰκοσίτους τοὺς γάμους πεποιηκέναι. σιτοκούρου δ' ἄλεξις μνημονεύει ἐν παννυχίδι. ἢ βρίθοις ἔσῃ περὶ πάντων σιτόκουρος. μένανδρος δὲ τὸν ἄχρηστον καὶ μάτην τρεφόμενον σιτόκουρον εἴρηκεν ἐν θρασυλέοντι οὕτως. ὀκνηρὸς πάντα μέλλων σιτόκουρος ἄθλιος ἄχρηστος, ἐς γῆν ὁμολογῶν παραφέρεσθαι καὶ ἐν πωλουμένοις, Γάλας ἐστήκας ἔτι πρὸς ταῖς θύραις τὸ φορτίον Θείς. σιτόκουρον ἄθλιον εἰς τὴν οἰκίαν εἰλήφαμεν. αὐτόσιτον δ' εἴρηκε κρώβυλος ἐν ἀπαγχομένῳ παράσιτον αὐτὸν γοῦν τρέφων Τὰ πλεῖστα συνερανιστὴς εἶ τῷ δεσπότῃ. Κακοσίτου δὲ μέμνηται εὔβουλος ἐν γανυμήδει. ὕπνος αὐτὸν ὄντα κακόσιτον τρέφει. ὀλιγοσίτου δὲ μέμνηται φρύνιχος ἐν μονοτρόπῳ. Ὁ δ' ὀλιγόσιτος ἡρακλῆς ἐκεῖ τί δρᾷ. Καὶ φερεκράτης ἢ στράττις ἐν ἀγαθοῖς. Ὡς ὀλιγόσιτος ἦσθ' ἄρ' ἃς κατεσθίεις τῆς ἡμέρας Μακρὰς τελέους σιτία.

Τοσαῦτα τοῦ πλουτάρχου εἰπόντος περὶ παρασίτων, διαδεξάμενος τὸν λόγον ὁ δημόκριτος, ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτὸς ἔφη τὸ ποικίλον ἄτε ξύλον. παρὰ ξύλῳ (ὡς ὁ θηβαῖος εἴρηκεν ποιητὴς) περὶ κολάκων ἐρῶ, τί. πράττει γὰρ πάντων ὁ κόλαξ ἄριστα ὁ καλῶς εἶπεν μένανδρος. οὐ μακρὰν δ' ἐστὶν ὁ κόλαξ τοῦ τῶν παρασίτων ὀνόματος. κλείσοφον γοῦν τὸν ἀπὸ πάντων κόλακα, φιλίππου τοῦ τῶν μακεδόνων βασιλέως ἀναγραφόμενον, ἀθηναῖος δ' ἦν γένος ὥς φησι σάτυρος ὁ περιπατητικὸς ἐν τῷ φιλίππου βίῳ, λυγκεὺς ὁ σάμιος ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν παράσιτον ὀνομάζει λέγων οὕτως. κλείσοφος ὁ φιλίππου παράσιτος ἐπιτιμῶντος αὐτῷ τοῦ φιλίππου διότι ἀεὶ αἰτεῖ ἔφησεν ἐπιλανθάνομαι. τοῦ δὲ φιλίππου δόντος αὐτῷ ἵππον τραυματίαν ἀπέδοτο. καὶ μετὰ χρόνον ἐπερωτηθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως ποῦ ἐστιν, ἐκ τοῦ τραύματος ἔφη κείνου πέπρακται. σκώπτοντος δ' αὐτὸν τοῦ φιλίππου καὶ εὐημεροῦντος, εἶτα οὐκ ἐγώ σε ἔφη θρέψω. καὶ ὁ δελφὸς δὲ ἡγήσανδρος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περὶ τοῦ κλεισόφου τάδε ἱστορεῖ. φιλίππου τοῦ βασιλέως εἰπόντος, διότι γράμματα

αὐτῷ ἐκομίσθη παρὰ κότυος τοῦ βασιλέως, κλείσοφος παρὼν ἔφη. εὖ γε νὴ τοὺς θεούς, τοῦ δὲ φιλίππου εἰπόντος. τί δὲ σοὶ δῆλον περὶ ὧν γέγραπται. νὴ τὸν δία τὸν μέγιστον εἶπεν ἄκρως γέ μοι ἐπετίμησας. σάτυρος δ' ἐν τῷ φιλίππου βίῳ ὅτε φησὶ φίλιππος τὸν ὀφθαλμὸν ἐξεκόπη συμπροῆλθεν αὐτῷ καὶ ὁ κλείσοφος τελαμωνιαθεὶς τὸν αὐτὸν ὀφθαλμὸν καὶ πάλιν ὅτε τὸ σκέλος ἐπηρώθη σκάζων συνεξώδευε τῷ βασιλεῖ. καὶ εἴποτε δριμὺ προσφέροιτο τῶν ἐδεσμάτων, ὁ φίλιππος, αὐτὸς συνέστρεφε τὴν ὄψιν ὡς συνδακνόμενος. ἐν δὲ τῇ ἀράβων χώρᾳ, οὐχ ὡς ἐν κολακείᾳ τοῦ τιμίου, ἀλλὰ κατὰ τινόμιμον βασιλέως παθόντος τι τῶν μελῶν συνυποκρίνεσθαι τὸ ὅμοιον πάθος. ἐπεὶ καὶ γελοῖον νομίζουσιν ἀποθανόντι μὲν αὐτῷ σπουδάζειν συγκατορύττεσθαι. πηρωθέντι δὲ μὴ χαρίζεσθαι τὴν ἴσην δόξαν τοῦ πάθους. νικόλαος δ' ὁ δαμασκηνὸς εἷς δ' ἦν τῶν ἐκ τοῦ περιπάτου, ἐν τῇ πολυβίβλῳ ἱστορίᾳ. ἑκατὸν γὰρ καὶ τεσσαράκοντα εἰσὶ πρὸς ταῖς τέσσαρσι, τῇ ἑκκαιδεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ φησὶν ἀδιάτομον τὸν τῶν σωτιανῶν βασιλέα. ἔθνος δὲ τοῦτο κελτικὸν ἑξακοσίους ἔχειν λογάδας περὶ αὐτὸν. οὓς καλεῖσθαι ὑπὸ γαλατῶν τῇ πατρίῳ γλώττῃ σιλοδούρους. τοῦτο δ' ἐστὶν ἑλληνιστὶ εὐχωλιμαῖοι. τούτους δ' οἱ βασιλεῖς ἔχουσι συζῶντας καὶ συναποθνήσκοντας. ταύτην ἐκείνων εὐχὴν ποιουμένων. ἀνθ' ἧς συνδυναστεύουσί τε αὐτῷ τήν αὐτὴν ἐσθῆτα καὶ δίαιταν ἔχοντες. καὶ συναποθνήσκουσι κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην. εἴτ' ἐν νόσῳ τελευτήσει ὁ βασιλεὺς εἴτε πολέμῳ εἴτε ἄλλως πῶς καὶ οὐδεὶς εἰπεῖν ἔχει τινὰ ἀποδειλιάσαντα τούτων τὸν θάνατον ὅταν ἥκῃ βασιλεῖ ἡ διεκλαύσαι. φίλιππον δέ φησι θεόπομπος ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, θρασυδαῖον τὸν θετταλὸν καταστῆσαι τῶν ὁμοεθνῶν τύραννον. μικρὸν μὲν ὄντα τὴν γνώμην. κόλακα δὲ μέγιστον. ἀλλ' οὐκ ἀρκαδίων ὁ ἀχαιὸς κόλαξ ἦν. περὶ οὗ ὁ αὐτὸς ἱστορεῖ θεόπομπος, καὶ δοῦρις ἐν πέμπτῳ μακεδονικῶν οὗτος δὲ ὁ ἀρκαδίων μισῶν τὸν φίλιππον ἑκούσιον ἐκ τῆς πατρίδος φυγὴν ἔφυγεν. ἦν δὲ εὐφυέστατος καὶ πλείους ἀποφάσεις αὐτοῦ μνημονεύονται. ἔτυχε δ' οὖν ποτε ἐν δελφοῖς ἐπιδημοῦντος φιλίππου παρεῖναι καὶ τὸν ἀρκαδίωνα. ὃν θεασάμενος ὁ μακεδὼν καὶ προσκαλεσάμενος, μέχρι τίνος φεύξῃ φησὶν ἀρκαδίων. καὶ ὃς ἔστ' ἂν τοὺς ἀφίκωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι φίλιππον. φύλαρχος δ' ἐν τῇ πρώτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, γελάσαντα τὸν φίλιππον ἐπὶ τούτῳ ἐκκαλέσαι τε ἐπὶ δεῖπνον τὸν ἀρκαδίωνα. καὶ οὕτω τὴν ἔχθραν διαλύσασθαι, περὶ δὲ νικησίου τοῦ ἀλεξάνδρου κόλακος, ἡγήσανδρος τάδ' ἱστορεῖ. ἀλεξάνδρου δάκνεσθαι φήσαντος ὑπὸ μυιῶν καὶ προθύμως αὐτὰς ἀποσοβοῦντος, τῶν κολάκων τις νικησίας παρὼν ἤπου τῶν ἄλλων μυιῶν εἶπεν αὗται πολὺ κρατήσουσι τοῦ σοῦ, γευσάμεναι αἵματος. ὁ δ' αὐτός φησι καὶ χειρίσοφον τὸν διονυσίου κόλακα ἰδόντα διονύσιον γελῶντα μετά τινων γνωρίμων. ἀπεῖχεν δ' ἀπ' αὐτῶν πλείω τόπον, ὡς μὴ συνακούειν. ἐπεὶ ὁ διονύσιος ἠρώτησεν αὐτὸν διὰ τίνα αἰτίαν οὐ συνακούων τῶν λεγομένων γελᾷ. ὑμῖν μὲν φησὶ πιστεύω διότι τὸ ῥηθὲν γελοῖόν ἐστιν. πλείστους δ' εἶχεν καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ διονύσιος τοὺς κολακεύοντας. οὓς καὶ προσηγόρευον οἱ πολλοὶ διονυσιοκόλακας. οὗτοι δὲ προσεποιοῦντο μήτε ὀξὺ ὁρᾶν παρὰ τὸ δεῖπνον. ἐπεὶ ὁ διονύσιος οὐκ ἦν ὀξυωπής, ἔψαυόν τε τῶν παρακειμένων ὡς οὐχ ὁρῶντες ἕως ὁ διονύσιος τὰς χεῖρας πρὸς τὰ λεκάρια προσῆγεν. ἀποπτύοντος δὲ τοῦ διονυσίου πολλάκις, παρεῖχον τὰ πρόσωπα καταπτύεσθαι. καὶ ἀπολείχοντες τὸν σίαλον. ἔτι δὲ τὸν ἔμετον αὐτοῦ μέλιτος ἔλεγον εἶναι γλυκύτερον. τίμαιος δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν δημοκλέα φησὶ τὸν διονυσίου τοῦ νεωτέρου κόλακα, ἔθους ὄντος κατὰ σικελίαν θυσίας ποιεῖσθαι κατὰ τὰς οἰκίας ταῖς νύμφαις, καὶ περὶ τὰ ἀγάλματα παννυχίζειν μεθυσκομένους, ὀρχεῖσθαί τε περὶ τὰς θεάς, ὁ δημοκλῆς ἐάσας τὰς νύμφας καὶ εἰπὼν οὐδὲν προσέχειν ἀψύχοις θεοῖς, ἐλθὼν ὠρχεῖτο πρὸς τὸν διονύσιον. ἔπειτα πρεσβεύσας ποτὲ μεθ' ἑτέρων ὡς τὸν διονύσιον καὶ πάντων κομιζομένων ἐπὶ τριήρους κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν ἄλλων, ὅτι στασιάζει κατὰ τὴν ἀποδημίαν. καὶ βλάπτει τοῦ διονυσίου τὰς κοινὰς πράξεις. καὶ σφόδρα τοῦ διονυσίου ὀργισθέντος ἔφησε τὴν διαφορὰν γενέσθαι αὐτῷ πρὸς τοὺς συμπρέσβεις, ὅτι μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκεῖνοι μὲν τὸν φρυνίχου καὶ στησιχόρου. ἔτι δὲ πινδάρου παιᾶνα τῶν αὐτῶν τινὲς ἀνειληφότες ᾖδον. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν βουλομένων τοὺς αὐτοῦ διονυσίου πεποιημένους διεπέραινεν. καὶ τούτου σαφῆ τὸν ἔλεγχον παρέξειν ἐπηγγείλατο. τοὺς μὲν γὰρ αὐτοῦ κατηγόρους οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν ᾀσμάτων κατέχειν. αὐτὸς δ' ἕτοιμος εἶναι πάντας ἐφεξῆς ᾄδειν. λήξαντος δὲ τῆς ὀργῆς, τοῦ διονυσίου πάλιν ὁ δημοκλῆς ἔφη χαρίσαιο δ' ἄν μοι τί διονύσιε κελεύσας τινὶ τῶν ἐπισταμένων διδάξαι με τὸν πεποιημένον εἰς τὸν ἀσκληπιὸν παιᾶνα. ἀκούω γάρ σε πεπραγματεῦσθαι περὶ τοῦτον. παρακεκλημένων δέ ποτε τῶν φίλων ὑπὸ τοῦ διονυσίου, ἐπὶ τὸ δεῖπνον εἰσιὼν ὁ διονύσιος εἰς τὸν οἶκον, γράμματα ἡμῖν ἄνδρες φίλοι ἐπέμφθη παρὰ τῶν ἡγεμόνων τῶν εἰς νέαν πόλιν ἀποσταλέντων. καὶ ὁ δημοκλῆς ὑπολαβὼν ἔφη. εὖ γε νὴ τοὺς θεοὺς ἐποίησαν ἔφη διονύσιε. κἀκεῖνος προσβλέψας αὐτῷ τῷ δ' οἶδας ἔφη σύ πότερα κατὰ γνώμην ἐστὶν, ἢ τοὐναντίον ἃ γεγράφασιν εὖ γε νὴ τοὺς θεοὺς ἐπιτετίμηκας ἔφη διονύσιε. καὶ σάτυρον δέ τινα ἀναγράφει ὁ τίμαιος κόλακα ἀμφοτέρων τῶν διονυσίων. ἡγήσανδρος δ' ἱστορεῖ καὶ ἱέρωνα τὸν τύραννον ἀμβλύτερον κατὰ τὰς ὄψεις γενέσθαι καὶ τοὺς συνδειπνοῦντας τῶν φίλων ἔχειν ἐπίτηδες διαμαρτάνοντας τῶν ἐδεσμάτων. ἵν' ἐπ' αὐτὴν χειραγωγῶνται καὶ ὅδηγῆ τῶν

Διονύσιο κόλακες nota pro
ausonio pro Διονυσίου

A ἄλλων ὀξυδορκέστερος εἶναι. εὐκλείδην δέ φησιν ἡγήσανδρος τὸν σκῦτλον ἐπικαλούμενον, παράσιτος δ' ἦν καὶ οὗτος, παρατεθέντος τινὸς αὐτῷ πλείους σόγκους ἐν λέπτῳ, ὁ καπανεὺς ἔφη. ὑπὸ τοῦ εὐριπίδου εἰσαγόμενος ἐν ταῖς ἱκέτισιν, ὑποβραστεῖος ἦν. μισῶν τραπέζας ὅστις ἐξογκοῖ τ' ἄγαν. οἱ δὲ δημαγωγοῦντες φησὶν ἀθήνησι κατὰ τὸν χρεμωνίδειον πόλεμον κολακεύοντες τοὺς ἀθηναίους. τὰ ἄλλα μὲν ἔφασκον πάντα εἶναι κοινὰ τῶν ἑλλήνων. τὴν δ' ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἀνθρώπους φέρουσαν ὁδὸν ἀθηναίους εἰδέναι μόνους. σάτυρος δ' ἐν τοῖς βίοις, ἀνάξαρχον φησὶ τὸν εὐδαιμονικὸν φιλόσοφον, ἕνα τῶν ἀλεξάνδρου γενέσθαι κολάκων καὶ συνοδεύοντα τῷ βασιλεῖ, ἐπεὶ ἐγένετό ποτε βροντὴ καὶ ἐξαίσιος ὡς πάντας πτῆξαι, εἰπεῖν μή τι σὺ τοιοῦτον ἐποίησας ἀλέξανδρε ὁ τοῦ διός, τὸν δὲ γελάσαντα εἰπεῖν. οὐ γὰρ φοβερὸς βούλομαι εἶναι καθάπερ σύ με διδάσκεις, ὁ τὰς τῶν σατραπῶν καὶ βασιλέων κελεύων μεταδειπνοῦντι προσφέρεσθαι κεφαλάς. ἀριστόβουλος δέ φησιν ὁ κασσανδρεὺς, διώξιππον τὸν ἀθηναῖον παγκρατιαστὴν, τρωθέντος ποτὲ τοῦ ἀλεξάνδρου καὶ αἵματος ῥέοντος, εἰπεῖν.

Ἰχὼρ οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν. Ἐπικράτης δ' ὁ ἀθηναῖος πρὸς βασιλέα πρεσβεύσας ὥς φησιν ἡγήσανδρος καὶ πολλὰ δῶρα παρ' ἐκείνου λαβὼν, οὐκ ᾐσχύνετο κολακεύων οὕτως φανερῶς καὶ τολμηρῶς τὸν βασιλέα, ὡς καὶ εἰπεῖν δεῖν κατ' ἐνιαυτὸν οὐκ ἐννέα ἄρχοντας, ἀλλ' ἐννέα πρέσβεις, αἱρεῖσθαι. πρὸς βασιλέα, θαυμάζω δ' ἔγωγε τῶν ἀθηναίων, πῶς τοῦτον μὲν ἀθῷον εἴασαν. δημάδην δὲ δέκα ταλάντοις ἐζημίωσαν, ὅτι θεὸν εἰσηγήσατο ἀλέξανδρον καὶ διαγόραν δ' ἀπέκτειναν ὅτι πρεσβεύων ὡς βασιλέα. προσεκύνησεν αὐτόν. τίμων ὁ φλιάσιος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν σίλλων, ἀρίστωνα φησὶ τὸν χῖον. ζήνωνος δὲ τοῦ κιτιέως γνώριμον, κόλακα γενέσθαι περσαίου τοῦ φιλοσόφου ὅτι ἦν ἑταῖρος ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως. φύλαρχος δ' ἐν ἕκτῳ ἱστοριῶν, νικησίαν φησὶ τὸν ἀλεξάνδρου κόλακα, θεασάμενον τὸν βασιλέα σπαραττόμενον ὑφ' οὗ εἰλήφει φαρμάκου εἰπεῖν, ὦ βασιλεῦ τί δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς ὅτε καὶ ὑμεῖς οἱ θεοὶ τοιαῦτα πάσχετε. καὶ τὸν ἀλέξανδρον μόλις ἀναβλέψαντα ποῖοι θεοὶ φάναι φοβοῦμαι μὴ τοῖς θεοῖσιν ἐχθροί. ἐν δὲ τῇ ὀγδόῃ καὶ εἰκοστῇ, ὁ αὐτὸς φύλαρχος ἀντιγόνου τοῦ κληθέντος ἐπιτρόπου τοὺς λακεδαιμονίους ἑλόντος. κόλακα γενέσθαι ἀπολλοφάνη τὸν εἰπόντα τὴν ἀντιγόνου τύχην ἀλεξανδρίζειν. εὔφαντος δ' ἐν τετάρτῃ ἱστοριῶν πτολεμαίου φησὶ τοῦ τρίτου βασιλεύσαντος αἰγύπτου κόλακα γενέσθαι καλλικράτην. ὃς οὕτω δεινὸς ἦν ὡς μὴ μόνον ὀδυσσέως εἰκόνα ἐν τῇ σφραγῖδι περιφέρειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς τέκνοις ὀνόματα θέσθαι, τηλέγονον καὶ ἀντίκλειαν. πολύβιος δ' ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, φιλίππου τοῦ καταλυθέντος ὑπὸ ῥωμαίων κόλακα γενέσθαι. ἡρακλείδην τὸν ταραντῖνον. τὸν καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ πᾶσαν ἀνατρέψαντα. ἐν δὲ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, ἀγαθοκλέους τοῦ οἰνάνθης υἱοῦ, ἑταίρου δὲ τοῦ φιλοπάτορος βασιλέως φίλωνα. ἱερωνύμου δὲ τοῦ συρακουσίων τυράννου θράσωνα τὸν κάρχαρον ἐπικαλούμενον. βάτων ὁ σινωπεὺς ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ τῆς τοῦ ἱερωνύμου τυραννίδος προσφέρεσθαι φάσκων αὐτὸν ἑκάστοτε πολλὴν ἄκρατον. τοῦτον δ' ἐποίησεν ἀναιρεθῆναι ὑπὸ τοῦ ἱερωνύμου ἕτερος κόλαξ σῶσις ὄνομα. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν ἱερώνυμον ἀνέπεισε διαδήματα λαβεῖν καὶ τὴν πορφύραν. καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν διασκευὴν ἣν ἐφόρει διονύσιος ὁ τύραννος. ἀγαθαρχίδης δ' ἐν τῇ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, ἀρίστιππος φησὶν ὁ σπαρτιάτης ἄνθρωπος οὐ μετρίως φαῦλος οὔτε δοκῶν χρηστὸς εἶναι. πιθανὸν δ' ἔχων ἐν κολακείᾳ λόγον, καὶ θεραπεῦσαι τοὺς εὐπόρους μέχρι τῆς τύχης δεινός. τοιοῦτος ἦν καὶ ἡρακλείδης ὁ μαρωνίτης ὁ σεύθου τοῦ θρακῶν βασιλέως κόλαξ. οὗ μνημονεύει ξενοφῶν ἐν ἑβδόμῃ ἀναβάσεως. θεόπομπος δ' ἐν ὀκτωκαιδεκάτῃ ἱστοριῶν περὶ νικοστράτου ἀργείου λέγων, ὡς ἐκολάκευσε τὸν περσῶν βασιλέα, γράφει καὶ ταῦτα. νικόστρατον δὲ τὸν ἀργεῖον, πῶς οὐ χρὴ φαῦλον νομίζειν. ὃς προστάτης γενόμενος τῆς ἀργείων πόλεως, καὶ παραλαβὼν καὶ γένος καὶ χρήματα, καὶ πολλὴν οὐσίαν παρὰ τῶν προγόνων, ἅπαντας ὑπερεβάλετο τῇ κολακείᾳ καὶ ταῖς θεραπείαις. οὐ μόνον τοὺς τότε στρατείας μετασχόντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἔμπροσθεν γενομένους. πρῶτον μὲν γὰρ οὕτως ἠγάπησε τὴν παρὰ τοῦ βαρβάρου τιμὴν, ὥστε βουλόμενος ἀρέσκειν καὶ πιστεύεσθαι μᾶλλον, ἀνεκόμισε πρὸς βασιλέα τὸν υἱόν. ὃ τῶν ἄλλων οὐδεὶς πώποτε φανήσεται ποιήσας. ἔπειτα καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὁπότε μέλλοι δειπνεῖν, τράπεζαν παρετίθει χωρὶς ὀνομάζων τῷ δαίμονι τοῦ βασιλέως, ἐμπλήσας σίτου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων. ἀκούων μὲν τοῦτο ποιεῖν καὶ τῶν περσῶν τοὺς περὶ τὰς θύρας διατρίβοντας. οἰόμενος δὲ διὰ τῆς θεραπείας ταύτης χρηματιεῖσθαι μᾶλλον παρὰ τοῦ βασιλέως. ἦν γὰρ αἰσχροκερδὴς καὶ χρημάτων ὡς οὐκ οἶδ' εἴ τις ἕτερος ἥττων. ἀττάλου δὲ τοῦ βασιλέως ἐγένετο κόλαξ. καὶ διδάσκαλος λυσίμαχος. ὃν καλλίμαχος μὲν, θεοδώρειον ἀναγράφει. ἕρμιππος δ' ἐν τοῖς θεοφράστου μαθηταῖς καταλέγει. οὗτος δ' ὁ ἀνὴρ καὶ περὶ τῆς ἀττάλου παιδείας συγγέγραφε βίβλους πᾶσαν κολακείαν ἐμφαινούσας. πολύβιος δ' ἐν ὀγδόῃ ἱστοριῶν, καύαρος φησὶν ὁ γαλάτης ὢν τἆλλα ἀγαθὸς ὑπὸ σωστράτου τοῦ κόλακος διεστρέφετο. ὃς ἦν χαλκηδόνιος γένος. λικινίου δὲ κράσσου τοῦ ἐπὶ πάρθους στρατεύσαντος, κόλακα φησὶ γενέσθαι νικόλαος ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν, ἀνδρόμαχον τὸν καρρηνόν. ᾧ τὸν κράσσον πάντα ἀνακοινούμενον. προδοθῆναι πάρθοις ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀπολέσθαι. οὐκ ἀτιμώρητος δ' ὑπὸ τοῦ δαιμονίου παρείθη ὁ ἀνδρόμαχος. μισθὸν γὰρ λαβὼν τῆς πράξεως τὸ τυραννεῖν καρρῶν τῆς πατρίδος, διὰ

Euclides scutl(us) adulat. — Hegesan(der) — Sonchi — Capane(us) — Euripid(es) — Chremonideu(m) bellu(m) — Satyrus — Alexandr(os) — Anaxarchus adulat. — Aristobulus — Dioxipp(us) — Demades decem talentis mul(c)tatus quod Alexandrum in deos reputasset — Epicrates — Hegesander — Demades — Euagoras — Aristo — Zeno citie(us) — Timo phliasius in tertio sillo(rum) — Perseus — Antigon(us) — Nicesias adul. — Phylarch(us) — Apollophanes adul. — Alexandr(os) — Callicrates ad. — Phylarch(us) — Antigonus — Proclides ad. — epitrop(us) — Philo adul. — Euphantus — Thrason adul. — Polybius — Sosis adulat. — Philippus — Heresippus adul. — Proclides — Herachdes ad. — Polybius — Nicostratus adul. — Agathocles — Philopator — Philo — Hierony(mus) — Lysimachus ad. que Callimachus uocat theodorium — Cato sino(pensis) — Sostratus ad. — Agatharch(ides) — Andromach(us) adulator — Seuthes — Carpi — Xenophō — Theopompus — Attalus — Simachus — Callimachus — Hermippus — Theophrastus — Polybius — Cauarus — Licinius Crassus — Nicolaus — Andromachus

A δος, διὰ τὴν ὠμότητα καὶ βίαν ὑπὸ τῶν καρρηνῶν πανοικίᾳ ἐνεπρήσθη. ποσειδώνιος δ' ὁ ἀπαμεὺς ὕστερον δὲ ῥόδιος, χρηματίσας, ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν, ἱέρακα φησὶ τὸν ἀντιοχέα πρότερον λυσιῳδοῖς ὑπαυλοῦντα, ὕστερον γενέσθαι κόλακα δεινὸν πτολεμαίου τοῦ ἑβδόμου βασιλέως τοῦ καὶ εὐεργέτου κληθέντος. καὶ τὰ μέγιστα δυνηθέντα παρ' αὐτῷ καθάπερ καὶ παρὰ τῷ φιλομήτορι ὕστερον ὑπ' αὐτοῦ διαφθαρῆναι. μιθριδάτου δ' ἀναγράφει κόλακα σωσίπατρον ἄνθρωπον γόητα νικόλαος ὁ περιπατητικός. θεόπομπος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἑλληνικῶν. σισύφου φησὶ τοῦ φαρσαλίου κόλακα καὶ ὑπηρέτην γενέσθαι ἀθήναιον τὸν ἐρετριέα. διαβόητος δὲ ἐγένετο ἐπὶ κολακείᾳ καὶ ὁ τῶν ἀθηναίων δῆμος. δημοχάρης γοῦν ὁ δημοσθένους τοῦ ῥήτορος ἀνεψιός. ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν διηγούμενος περὶ ὧν ἐποιοῦντο οἱ ἀθηναῖοι κολακειῶν, πρός τε τὸν πολιορκητὴν δημήτριον. καὶ ὅτι τοῦτ' οὐκ ἦν ἐκείνῳ βουλομένῳ γράφει οὕτως. ἐλύπει μὲν καὶ τούτων ἔνια αὐτὸν ὡς ἔοικεν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄλλα γε παντελῶς αἰσχρὰ καὶ ταπεινά. λεαίνης μὲν καὶ λαμίας ἀφροδίτης ἱερά. καὶ βουρίχου. καὶ ἀδειμάντου καὶ ὀξυθέμιδος. τῶν κολάκων αὐτοῦ. καὶ βωμοὶ καὶ ἡρῷα καὶ σπονδαὶ τούτων ἑκάστῳ καὶ παιᾶνες ᾔδοντο. ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν δημήτριον θαυμάζειν ἐπὶ τοῖς γινομένοις. καὶ λέγειν ὅτι οὐδεὶς ἐπ' ἐμοῦ ἀθηναίων γέγονε μέγας καὶ ἁδρὸς τὴν ψυχήν. καὶ θηβαῖοι δὲ κολακεύοντες τὸν δημήτριον ὥς φησι πολέμων ἐν τῷ περὶ τῆς ποικίλης στοᾶς τῆς ἐν σικυῶνι ἱδρύσαντο ναὸν ἀφροδίτης λαμίας. ἐρωμένη δ' ἦν αὕτη τοῦ δημητρίου καθάπερ καὶ ἡ λέαινα, τί οὖν παράδοξον οἱ ἀθηναῖοι τῶν κολάκων κόλακες ἐποίησαν. οἱ εἰς αὐτὸν τὸν δημήτριον παιᾶνας καὶ προσόδια ᾄδοντες. φησὶ γοῦν ὁ δημοχάρης ἐν τῇ πρώτῃ καὶ εἰκοστῇ γράφων. ἐπανελθόντα δὲ τὸν δημήτριον ἀπὸ τῆς λευκάδος καὶ κερκύρας εἰς τὰς ἀθήνας. οἱ ἀθηναῖοι ἐδέχοντο, οὐ μόνον θυμιῶντες καὶ στεφανοῦντες καὶ οἰνοχοοῦντες, ἀλλὰ καὶ προσόδια καὶ χοροὶ καὶ ἰθύφαλλοι μετ' ὀρχήσεως καὶ ᾠδῆς ἀπήντων αὐτῷ καὶ ἐφιστάμενοι κατὰ τοὺς ὄχλους ᾖδον ὀρχούμενοι καὶ ἐπᾴδοντες ὡς εἴη μόνος θεὸς ἀληθινός. οἱ δ' ἄλλοι καθεύδουσιν. ἢ ἀποδημοῦσιν ἢ οὐκ εἰσίν. γεγονὼς δ' εἴη ἐκ ποσειδῶνος καὶ ἀφροδίτης. τῷ δὲ κάλλει διάφορος. καὶ τῇ πρὸς πάντας φιλανθρωπίᾳ κοινός. δεόμενοι δ' αὐτοῦ ἱκέτευον φησὶ καὶ προσηύχοντο. ὁ μὲν οὖν δημοχάρης τοσαῦτα εἴρηκε περὶ τῆς ἀθηναίων κολακείας. δοῦρις δ' ὁ σάμιος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν καὶ αὐτὸν τὸν ἰθύφαλλον ὡς οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν καὶ φίλτατοι τῇ πόλει πάρεισιν ἐνταῦθα. * δημήτριος ἅμα πάρεστιν ὁ καιρός. χ' ἡ μὲν τὰ σεμνὰ τῆς κόρης μυστήρια ἔρχεθ' ἵνα ποιήσῃ. ὁ δ' ἱλαρὸς ὥσπερ τὸν θεὸν δεῖ καὶ καλῶς γελῶν πάρεστι σεμνὸς ὅθι φαίνονθ' οἱ φίλοι πάντες κύκλῳ. ἐν μέσοισι δ' αὐτὸς ὅμοιος ὥσπερ οἱ φίλοι μὲν ἀστέρες. ἥλιος δ' ἐκεῖνος. ὦ τοῦ κρατίστου παῖ ποσειδῶνος θεοῦ χαῖρε κἀφροδίτης. ἄλλοι μὲν ἢ μακρὰν γὰρ ἀπέχουσιν θεοὶ ἢ οὐκ ἔχουσιν ὦτα. ἢ οὐκ εἰσὶν, ἢ οὐ προσέχουσιν ἡμῖν οὐδὲ ἕν. σὲ δὲ παρόνθ' ὁρῶμεν. οὐ ξύλινον. οὐδὲ λίθινον. ἀλλ' ἀληθινόν. εὐχόμεσθα δή σοι πρῶτον μὲν εἰρήνην ποίησον φίλτατε. κύριος γὰρ εἶ σύ. τὴν δ' οὐχὶ θηβῶν ἀλλ' ὅλης τῆς ἑλλάδος σφίγγα περιπατοῦσαν αἰτωλὸς ὅστις ἐπὶ πέτρας καθήμενος. ὥσπερ ἡ παλαιὰ τὰ σώμαθ' ἡμῶν πάντ' ἀναρπάσας φέρει. κοὐκ ἔχω μάχεσθαι. αἰτωλικὸν γὰρ ἁρπάσαι τὰ τῶν πέλας. νῦν δὲ καὶ τὰ πόρρω μάλιστα μὲν δὴ κόλασον αὐτός. εἰ δὲ μὴ οἰδίπουν τιν' εὑρὲ τὴν σφίγγα ταύτην ὅστις ἢ κατακρημνιεῖ ἢ σπίλον ποιήσει. ταῦτ' ᾖδον οἱ μαραθωνομάχοι. οὐ δημοσίᾳ μόνον ἀλλὰ καὶ κατ' οἰκίαν. οἱ τὸν προσκυνήσαντα τὸν περσῶν βασιλέα ἀποκτείναντες. οἱ τὰς ἀναριθμήτους μυριάδας τῶν βαρβάρων φονεύσαντες. ἄλεξις γοῦν ἐν φαρμακοπώλῃ ἢ κρατεύᾳ προπίνοντά τινα εἰσαγαγὼν ἐν τῶν συμποτῶν καὶ λέγοντα ποιεῖ τάδε.

C Παῖ τὴν μεγάλην δὸς ὑποχέας — Φιλίας κυάθους τῶν παρόντων τέτταρας
Τοὺς τρεῖς δ' ἐρῶντας προσαποδώσεις ὕστερον — Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως νίκης καλῶς
Καὶ τοῦ νεανίσκου κύαθον δημητρίου. — Φέρε τὸν τρίτον φίλας ἀφροδίτας. χαίρετ' ἄνδρες
συμπόται ὅσην ἀγαθῶν τὴν κύλικα μεστὴν πίομαι

Τοιοῦτοι τότ' ἐγένοντο οἱ ἀθηναῖοι κολακείας θηρίου χαλεπωτάτου λύσσαν ἐμβαλούσης αὐτῶν τῇ πόλει. ἣν ὁ μὲν πύθιος ἑστίαν τῆς ἑλλάδος ἀνεκήρυξε. πρυτανεῖον δὲ ἑλλάδος ὁ δυσμενέστατος θεόπομπος ὁ φήσας ἐν ἄλλοις πλήρεις εἶναι τὰς ἀθήνας διονυσοκολάκων καὶ ναυτῶν. καὶ λωποδυτῶν ἔτι δὲ ψευδομαρτύρων καὶ συκοφαντῶν. καὶ ψευδοκλητήρων. οὓς ἐγὼ πείθομαι ὡς ἐπομβρίαν. ἤ τι δεινὸν ἐκ θεοῦ τὴν προειρημένην πᾶσιν εἰσαγαγέσθαι κολακείαν. περὶ ἧς καλῶς ὁ διογένης ἔλεγε πολὺ κρεῖττον εἶναι ἐς κόρακας ἀπελθεῖν ἢ ἐς κόλακας. οἳ ζῶντας ἔτι τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν κατεσθίουσι. φησὶ γοῦν καὶ ἀναξίλας.

Ἔνιοι κόλακές εἰσι τῶν ἐχόντων οὐσίας — Σκώληκες. εἰς οὖν ἄκακον ἀνθρώπου τρόπον
Εἰσδὺς ἕκαστος ἐσθίει καθήμενος. — Ἕως ἂν ὥσπερ πυρὸν ἀποδείξῃ κενόν.
Ἔπειθ' ὁ μὲν λέμμ' ἐστίν. ὁ δ' ἕτερον δάκνει. — Πλάτων τ' ἐν φαίδρῳ φησὶ κόλακι δεινῷ θηρίῳ καὶ

βλάβῃ μεγάλῃ, ὅμως ἐπέμιξεν ἡ φύσις ἡδονήν τινα οὐκ ἄμουσον. θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ κολακείας φησὶν, ὡς μύρτις μύστης ὁ ἀργεῖος κλεώνυμον τὸν χορευτὴν ἅμα καὶ κόλακα προσκαθίζοντα πολλάκις αὐτῷ, καὶ τοῖς συνδικάζουσι βουλόμενον δὲ καὶ μετὰ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐνδόξων ὁρᾶσθαι, λαβόμενος τοῦ ὠτὸς καὶ ἕλκων αὐτὸν ἐκ τοῦ συνεδρίου, πολλῶν παρόντων εἶπεν. οὐ χορεύσει ἐνθάδε οὐδ' ἡμῶν ἀκούσει. δίφιλος δ' ἐν γάμῳ φησίν.

Posidonius apamensis post rhodius uocatus — Hierax — Hierax adulator — Ptoleme(us) euergetes — Lysiodi — Philometor — Sosipater — Sosipater adul. — Mithridates — Nicolaus — Athenaeus adul. — Theopompus — Atheniensis populus adul. — Sisyphus — Demochares — Demosthenes — Demetrius poliorcetes — Polemo — Leena Venus — Lamia — Lamia uenus — Leena — Burichus adul. — Demochares — Adimantus adul. — Duris Samius — Oxythemis adul. — Alexis — Contra Athenienses — Diogenes — Diogenes pulcherrime contra athenienses — Anaxilas — Plato — Theophrastus — Myrtes — Cleonymus — Diphilus

A ὁ γὰρ κόλαξ στρατηγὸν καὶ δυνάστην καὶ φίλους καὶ τὰς πόλεις ἀνατρέπει λόγῳ κακούργῳ μικρὸν ἡδύνας χρόνον. νῦν δὲ καὶ καχεξία τις ὑποδέδυκε τοὺς ὄχλους· αἱ κρίσεις θ' ἡμῶν νοσοῦσι καὶ τὸ πρὸς χάριν πολύ. διὸ καὶ Θετταλοὶ καλῶς ποιήσαντες κατέσκαψαν τὴν καλουμένην πόλιν Κολακείαν, ἣν Μηλιεῖς ἐνέμοντο, ὥς φησι Θεόπομπος ἐν τῇ τριακοστῇ. κόλακας δ' εἶναί φησι Φύλαρχος καὶ τοὺς ἐν Λήμνῳ κατοικοῦντας Ἀθηναίων ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν. χάριν γὰρ ἀποδιδόντας τοῖς Σελεύκου καὶ Ἀντιόχου ἀπογόνοις, ἐπεὶ αὐτοὺς ὁ Σέλευκος πικρῶς ἐπιστατουμένους ὑπὸ Λυσιμάχου οὐ μόνον ἐξείλετο, ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις αὐτοῖς ἀπέδωκεν ἀμφοτέρας, οἱ Λημνόθεν Ἀθηναῖοι οὐ μόνον ναοὺς κατεσκεύασαν τοῦ Σελεύκου, ἀλλὰ καὶ τοῦ υἱοῦ Ἀντιόχου· καὶ τὸν ἐπιχεόμενον κύαθον ἐν ταῖς συνουσίαις, Σελεύκου Σωτῆρος καλοῦσι. ταύτην δὲ τὴν κολακείαν τινὲς ἐκτρεπόμενοι τοὔνομα ἀρέσκειαν προσαγορεύουσιν, ὡς καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν Σαμίᾳ· τὸ γὰρ κολακεύειν νῦν ἀρέσκειαν ὄνομ' ἔχει. οὐκ ἐπίστανται δὲ οἱ τὴν κολακείαν μεταχειριζόμενοι ὡς ἔστιν αὕτη ἡ τέχνη ὀλιγοχρόνιος. Ἄλεξις γοῦν φησὶν ἐν Ψευδομένῳ·

κόλακος δὲ βίος, μικρὸν χρόνον ἀνθεῖ. οὐδεὶς γὰρ χαίρει πολιοκροτάφῳ παρασίτῳ.

Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἐρωτικῶν· κόλαξ μὲν οὐδείς φησι διαρκεῖ πρὸς φιλίαν· καταναλίσκει γὰρ ὁ χρόνος τὸ τῆς προσποιήματος αὐτῶν ψεῦδος. ὁ δ' ἐραστής, κόλαξ ἐστὶ φιλίας δι' ὥραν ἢ κάλλος. τῶν δὲ Δημητρίου τοῦ βασιλέως κολάκων οἱ περὶ Ἀδείμαντον τὸν Λαμψακηνὸν ναὸν κατασκευασάμενοι, καὶ ἀγάλματα ἱδρυσάμενοι Θρίῃσιν ὠνόμαζον Φίλας Ἀφροδίτης· καὶ τὸν τόπον Φιλαῖον ἐκάλεσαν ἀπὸ τῆς Δημητρίου μητρὸς Φίλας, ὥς φησι Διονύσιος ὁ τοῦ Τρύφωνος ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ ὀνομάτων. Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς ἐν
B τῷ ἐπιγραφομένῳ Γεργιθίῳ καὶ πόθεν ἡ ἀρχὴ τοῦ ὀνόματος τῶν κολάκων παρῆλθε διηγεῖται. καὶ αὐτὸν Γεργίθιον ὑποτιθέμενος ἀφ' οὗ τὸ βιβλίον ἔχει τὴν ἐπιγραφὴν ἕνα γεγονότα τῶν Ἀλεξάνδρου κολάκων. διηγεῖται δὲ οὕτως· τὴν κολακείαν ταπεινὰ ποιεῖν τὰ ἤθη τῶν κολάκων καταφρονητικῶν ὄντων τῶν περὶ αὐτούς. σημεῖον δὲ τὸ πᾶν ὑπομένειν εἰδότας οἷα τολμῶσι. τὰ δὲ τῶν κολακευομένων ἐμφυσωμένων τῇ κολακείᾳ χαύνους καὶ κενοὺς ποιοῦντα πάντων ἐν ὑπεροχῇ παρ' αὐτοῖς ὑπολαμβάνεσθαι κατασκευάζεσθαι. ἑξῆς τε διηγούμενος περί τινος μειρακίου Παφίου μὲν τὸ γένος, βασιλέως δὲ τὴν τύχην, ἐπεί φησι τὸ μειράκιον οὐ λέγων αὐτοῦ τοὔνομα, κατέκειτο δι' ὑπερβάλλουσαν τρυφὴν ἐπὶ ἀργυρόποδος κλίνης ὑπεστρωμένης σαρδιανῇ ψιλοτάπιδι τῶν πάνυ πολυτελῶν. ἐπεβέβλητο δ' αὐτῷ πορφυροῦν ἀμφίταπον ἀμοργίνῳ καλύμματι περιειλημμένον. προσκεφάλαια δ' εἶχε τρία μὲν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ βύσσινα παραλουργῆ, δι' ὧν ἠμύνετο τὸ καῦμα. δύο δ' ὑπὸ τοῖς ποσὶν ὑσγινοβαφῆ τῶν Δωρικῶν καλουμένων· ἐφ' ὧν κατέκειτο λευκῇ χλαμύδι. παραδεδεγμένοι δ' εἰσὶ πάντες οἱ κατὰ τὴν Κύπρον μόναρχοι τὸ τῶν εὐγενῶν κολάκων γένος ὡς χρήσιμον· πάνυ γὰρ τὸ κτῆμα τυραννικόν ἐστι καὶ τούτων ὥσπερ Ἀρεοπαγιτῶν τινῶν, οὔτε τὸ πλῆθος, οὔτε τὰς ὄψεις ἔξω τῶν ἐπιφανεστάτων οἶδεν οὐδείς. διῃρημένων δὲ δίχα κατὰ συγγένειαν τῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι κολάκων ἀφ' ὧν εἰσὶν οἱ κατὰ τὴν ἄλλην Κύπρον κόλακες. τοὺς μὲν Γεργίνους, τοὺς δὲ Προμαλαγγέας προσαγορεύουσιν. ὧν οἱ μὲν Γεργῖνοι συναναμιγνύμενοι τοῖς κατὰ τὴν πόλιν, ἔν τε τοῖς ἐργαστηρίοις καὶ ταῖς ἀγοραῖς, ὠτακουστοῦσι, κατασκόπων ἔχοντες τάξιν. ὅ τι δ' ἂν ἀκούσωσιν, ἀναφέρουσιν ἑκάστης ἡμέρας πρὸς τοὺς καλουμένους ἄνακτας. οἱ δὲ Προμαλαγγεῖς ζητοῦσιν ἅτε τῶν ὑπὸ Γεργίνων προσαγγελθέντων, οὕτως ἔντεχνος καὶ πιθανὴ πρὸς ἅπαντας ἡ ἔντευξις, ὥστ' ἔμοιγε δοκεῖν καθάπερ καὶ αὐτοί φασι παρ' ἐκείνων εἰς τοὺς ἔξω τόπους διαδίδοσθαι τὸ σπέρμα τῶν ἐλλογίμων κολάκων. καὶ γὰρ οὐχ οἱ μετρίως ἐπὶ τῷ πράγματι σεμνύνονται. διὰ τὸ τετιμῆσθαι παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν. ἀλλὰ καὶ λέγου-
C σιν ὅτι τῶν Γεργίνων τις ἀπόγονος ὢν τῶν Τρώων ἐκείνων, οὓς Τεῦκρος ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων κατακτησάμενος, εἰς Κύπρον ἔχων ἀπῴκισεν, οὗτος διὰ τῆς παραλίας μετ' ὀλίγον στείλας ἐπὶ τῆς Αἰολίδος κατὰ πύστιν ἅμα καὶ οἰκισμὸν τῆς τῶν προγόνων χώρας πόλιν οἰκίσειε περὶ τὴν Τρωικὴν Ἴδην συμπαραλαβὼν τινὰς τῶν Μυσῶν. ἣ πάλαι μὲν ἀπὸ τοῦ γένους Γέργινα, νῦν δὲ Γέργιθα κέκληται. τούτου γὰρ ὡς ἔοικε τοῦ στόλου τινὲς ἀποσπασθέντες ἐν τῇ Κυμαίᾳ κατέσχον ἐκ Κύπρου τὸ γένος ὄντες, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῆς Θετταλικῆς Τρίκκης, καθάπερ τινὲς εἰρήκασιν. ὧν ἰσχυρίζεσθαι τὴν ἄγνοιαν οὐδ' ἂν ὁ Ἀσκληπιάδης ἔτι γε, νομίζω δεδόσθαι. γεγόνασι δὲ παρ' ἡμῖν καὶ ἐπὶ Γλοῦν καρὸς καὶ γυναῖκες ὑπὸ τὰς ἀνάσσας, αἱ προσαγορευθεῖσαι κολακίδες. ἀφ' ὧν ὑπολιπεῖς τινὲς εἰς τὸ πέραν ἀφικόμεναι μετάπεμπτοι πρός τε τὰς Ἀρταβάζου καὶ τὰς Μέντορος γυναῖκας, κλιμακίδες μετωνομάσθησαν ἀπὸ τοιαύτης πράξεως· ταῖς μεταπεμψαμέναις ἀρεσκευόμεναι, κλίμακα κατεσκεύαζον ἐξ ἑαυτῶν οὕτως, ὥστε ἐπὶ τοῖς νώτοις αὐτῶν τὴν ἀνάβασιν γίγνεσθαι καὶ τὴν κατάβασιν ταῖς ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν ὀχουμέναις· εἰς τοσοῦτο τρυφῆς ἵνα μὴ ἀθλιότητος εἴπω προηγάγοντο τεχνώμεναι τὰς ἀφρονεστάτας. τοιγαροῦν αὗται μὲν ἐκ τῶν λίαν μαλακῶν ὑπὸ τῆς τέχνης μεταβιβασθεῖσαι, σκληρῶς ἐβίωσαν ἐπὶ γήρως. αἱ δὲ τῶν παρ' ἡμῖν ταῦτα διαδεξαμένων ἐκπεσοῦσαι τῆς ἐξουσίας, κατῆραν εἰς Μακεδονίαν, καὶ τὰς τῶν ἐκεῖ κυρίας τε καὶ βασιλίδας ὃν τρόπον ταῖς ὁμιλίαις διέθεσαν οὐδὲ λέγειν καλόν. πλὴν ὅτι μαγευόμεναι καὶ μαγεύουσαι ταυροπόλοι καὶ τρίοδοι τινὲς αὗται πρὸς ἀλήθειαν ἐγένοντο. πλήρεις πάντων ἀποκαθαρμάτων. τοσούτων ἔοικε καὶ τοιούτων ἡ κολακεία κακῶν αἰτία γίνεσθαι, τοῖς διὰ τὸ κολακεύεσθαι προσδεξαμένοις αὐτήν. προελθὼν δὲ πάλιν ὁ

κλέαρχος

Colacea urbs Melienses · Theopomp. · Phylarch. · Lemnij adul. · Seleucus · Antigon. · Anaxandri. · Alexis · Clearch. · Demetri. · Phile ueneris templum · Adimant. · Phila · Phileo · Dionysi. · Gergithius adula · Clearch. · Amorgino coopimentu · Gergini · Promalanges · Teucer · Gergina urbs · Gergitha · Tricca thessalica · Glutus · Artabaz. · Mentor · Colacides · Climacides

A Κλέαρχος καὶ τάδε φησίν· ἀλλ' ἤδη τῇ τούτων χρείᾳ μέμψαιτ' ἄν τις τὸ μειράκιον ὥσπερ εἶπον. οἱ μὲν γὰρ παῖδες μικρὸν ἄπωθεν τῆς κλίνης ἐν χιτωνίσκοις ἕστασαν. τριῶν δ' ὄντων ἀνδρῶν δι' οὓς νῦν ὁ πᾶς λόγος ἐνέστηκε, καὶ τούτων ὄντων ἐπωνύμων παρ' ἡμῖν· ὁ μὲν εἷς ἐπὶ τῆς κλίνης πρὸς ποδῶν καθῆστο τοὺς τοῦ μειρακίου πόδας ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ γόνασι λεπτῷ λινδίῳ συνημφιακώς. ὃ δὲ ἔτριβε δήπου καὶ μὴ λέγοντος οὐκ ἄδηλον. καλεῖται δ' οὗτος ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων παράβυστος. διὰ τὸ καὶ τῶν μὴ παραδεχομένων ὅμως τεχνικώτατα κολακεύων παρεμπίπτειν εἰς τὰς ὁμιλίας. ἅτερος δ' ἦν ἐπί τινος δίφρου κειμένου παρ' αὐτὴν τὴν κλίνην, καὶ τοῦ νεανίσκου τὴν χεῖρα παρεικότος ἐκκρεμάμενος ταύτῃ καὶ προσαπτόμενος κατέψηχέ τε καὶ τῶν δακτύλων ἕκαστον ἐν μέρει διαλαμβάνων. εἷλκέ τε καὶ ἐξέτεινεν. ὥστε τὸν πρῶτον αὐτὸν ἐπονομάσαντα σικύαν εὐστόχως εἰρηκέναι δοκεῖν. ὁ δὲ τρίτος ὁ θὴρ ὁ γενναιότατος, ὥσπερ ἦν τῆς ὑπηρεσίας πρωταγωνιστὴς προσεστηκὼς αὐτῷ κατὰ κεφαλήν, μετεῖχε τῶν βυσσίνων προσκεφαλαίων ἀποκεκλιμένος εἰς αὐτὰ πάνυ φιλικῶς. καὶ τῇ μὲν ἀριστερᾷ τὸ τοῦ μειρακίου τριχωμάτιον ἐπικοσμῶν· τῇ δεξιᾷ δὲ φωκαικὸν ψῆγμά τι διακινῶν ὡς αἰωρῶν ἡδέως ἦν. ἀλλ' οὐκ ἀποσοβῶν. διὸ μοι δοκεῖ ἂν αὐτῷ δαίμων τις ἐλευθέριος νεμεσήσας ἐφεῖναι τῷ μειρακίῳ μυῖαν, οὐκ ἄλλην ἢ κείνην ὡς καὶ τὴν Ἀθηνᾶν φησὶν Ὅμηρος ἐνεῖναι τῷ Μενελάῳ τὸ θάρσος, οὕτως ἦν ἐρρωμένη καὶ ἄφοβος τὴν ψυχήν. δηχθέντος δὲ τοῦ μειρακίου, τηλικοῦτον ἀνέκραγεν ἄνθρωπος ὑπὲρ ἐκείνου, καὶ οὕτως ἠγανάκτησεν ὥστε διὰ τὴν πρὸς μίαν ἔχθραν, ἀπελάσαι ἐκ τῆς οἰκίας ἁπάσας. ὅθεν καὶ φανερὸς ἐγένετο πρὸς τούτῳ τεταχὼς αὐτόν. ἀλλ' οὐ Λεύκων τοιοῦτος ἦν ὁ Ποντικὸς τύραννος· ἐπεὶ συχνοὺς τῶν φίλων ᾔδει σεσυλημένους ὑπὸ τῶν περὶ ἑαυτὸν κολάκων, συ-
B νιδὼν ἄνθρωπον διαβάλλοντά τινα τῶν λοιπῶν φίλων, ἀπέκτεινα ἄν σε εἶπε νὴ τοὺς θεοὺς εἰ μὴ πονηρῶν ἀνδρῶν ἡ τυραννὶς ἐδεῖτο. Ἀντιφάνης δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Στρατιώτῃ τὰ ὅμοια λέγει περὶ τῆς τῶν ἐν Κύπρῳ βασιλέων τρυφῆς. ποιεῖ δέ τινα ἀναπυνθανόμενον στρατιώτου τάδε·

Ἐν δὴ Κύπρῳ φής εἰπέ μοι διήγετε — Πολὺν χρόνον τὸν πάνθ' ἕως ἦν ὁ πόλεμος.
Ἐν τίνι τόπῳ μάλιστα λέγε γάρ. ἐν Πάφῳ, — Οὗ πρᾶγμα τρυφερὸν διαφερόντως ἦν ἰδεῖν
Ἄλλως τ' ἄπιστον. ποῖον ἐρριπίζετο — Ὑπὸ τῶν περιστερῶν ὑπ' ἄλλου δ' οὐδενὸς
Δειπνῶν ὁ βασιλεύς, πῶς ἐάσας τἄμ' ἐγὼ — Ἐρήσομαί σε ἕτερον πῶς ἠλείφετο
Ἐκ τῆς Συρίας ἧκόν τι τοιούτῳ μύρῳ — Καρποῦ συχνοῦ γ' ὅν φασι τὰς περιστερὰς
Τρώγειν. διὰ τὴν ὀσμὴν δὲ τούτου πετόμεναι — Παρῆσαν. διαί τ' ἦσαν ἐπικαθίζειν
Ἐπὶ τὴν κεφαλήν. παῖδες δὲ παρακαθήμενοι — Ἐσόβουν. ἐπαίρουσαι δὲ μικρόν, οὐ πολὺ
Τοῦ μήτ' ἐκεῖσε μήτε δεῦρο παντελῶς — Οὕτως ἀνερρίπιζον. ὥστε σύμμετρον
Αὐτῷ τὸ πνεῦμα μὴ περίσκληρον ποιεῖν. — Εἰκὼν ἂν ὁ τοῦ προειρημένου μειρακίου κόλαξ μαλα-

κόλαξ ὥς φησιν ὁ Κλέαρχος. πρὸς γὰρ τῷ τοιούτῳ κολακεύειν καὶ τὸ σχῆμα τῶν κολακευομένων ἐπακολουθοῦν ἀποπλάττεται παραγκωνίζων καὶ παραγκαλῶν ἑαυτὸν τοῖς τριβωνίοις. ὅθεν αὐτόν, οἱ μὲν παραγκωνιστήν. οἱ δὲ σχηματοθήκην καλοῦσι. κατ' ἀλήθειαν γὰρ ὁ κόλαξ ἔοικεν εἶναι τῷ Πρωτεῖ ὁ αὐτός. γίγνεται γοῦν παντοδαπὸς οὐ μόνον κατὰ τὴν μορφήν. ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς λόγους οὕτω ποικιλόφρων τίς ἐστιν. Ἀνδροκύδης δ' ὁ ἰατρὸς ἔλεγε τὴν κολακείαν ἔχειν τὴν ἐπωνυμίαν ἀπὸ τοῦ προσκολλᾶσθαι ταῖς ὁμιλίαις. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ διὰ τὴν εὐχέρειαν ὅτι πάντα ὑποδύεται ὡς δή τις ὑποστατικὸς νωταγωγῶν τῷ τῆς ψυχῆς ἤθει. καὶ οὐ βαρυνόμενος οὐδενὶ τῶν αἰσχρῶν. οὐκ ἂν διαμάρτοι δέ τις τὸν τοῦ μειρακίου τούτου τοῦ
C Κυπρίου βίον ὑγρὸν ὀνομάζων. οὐ πολλοὺς καὶ διδασκάλους φησὶν εἶναι Ἀθήνησιν Ἄλεξις ἐν Πυραύνῳ λέγων οὕτως·

Πεῖραν ἐπιθυμῶν θατέρου βίου λαβεῖν. — Ὃν πάντες εἰώθασιν ὀνομάζειν ὑγρόν.
Τρεῖς ἐν Κεραμεικῷ περιπατήσας ἡμέρας — Διδασκάλους ἐξεῦρον οὐ λέγω βίου.
Ἴσως τριάκοντ' ἀφ' ἑνὸς ἐργαστηρίου. — Καὶ Κρωβύλος ἐν Ἀπολιπούσῃ πάλιν — Ἡ τοῦ βίου
Ὑγρότης με τέθαφε τοῦ σοῦ τὴν ἀσωτίαν. — Ὑγρότητα γὰρ νῦν προσαγορεύουσί τινες.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Λημνίαις, τέχνην τινὰ εἶναι ὑποτίθεται τὴν κολακείαν ἐν οἷς λέγει ἐν ταῖς Λημνίαις·

Εἶτ' ἔστιν ἢ γένοιτ' ἂν ἡδίων τέχνη — Ἢ πρόσοδος ἄλλη τοῦ κολακεύειν εὐφυῶς
Ὁ ζωγράφος πονεῖ τι καὶ πικραίνεται. — Ὁ γεωργὸς ἐν ὅσοις ἐστὶ κινδύνοις πάλιν
Πρόσεστι πᾶσιν ἐπιμέλεια καὶ πόνος. — Ἡμῖν δὲ μετὰ γέλωτος ὁ βίος καὶ τρυφῆς.
Οὗ γὰρ τὸ μέγιστον ἔργον ἐστὶ παιδιά, — Ἁδρὸν γελάσαι σκῶψαί τιν' ἐκπιεῖν πολύν
Οὐχ ἡδύ γ' ἐμοὶ μὲν μετὰ τὸ πλουτεῖν δεύτερον. — Κεχαρακτήρικε δὲ ὡς ἐνὶ μάλιστα ἐπιμελῶς τὸν κό-

λακα Μένανδρος ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι ὡς καὶ τὸν παράσιτον Δίφιλος ἐν Τελεσίᾳ. Ἄλεξις δ' ἐν Καταψευδομένῳ λέγοντά τινα κόλακα τοιαῦτα παρεισάγων φησίν·

Εὐδαίμων ἐγὼ μὰ τὸν Δία — Τὸν Ὀλύμπιον καὶ τὴν Ἀθηνᾶν. οὐχ ὅτι
Ἐν τοῖς γάμοισιν ἄνδρας εὐωχήσομαι. — Ἀλλ' ὅτι διαρραγήσομ' ἂν θεὸς θέλῃ
Τούτου δέ μοι γένοιτο τοῦ θανάτου τυχεῖν. — Δοκεῖ δέ μοι οὗτος ἀνὴρ φίλοι ὁ καλὸς γάστρις, οὐκ

ἂν ὀκνηκέναι εἰπεῖν καὶ τὰ ἐξ Ὀμφάλης Ἴωνος τοῦ τραγῳδιοποιοῦ. ἐναυσίαν γὰρ δεῖ με τὴν ἑορτὴν λέγειν εἶναι καθημερινήν. Ἱππίας δ' ὁ Ἐρυθραῖος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ τῆς πατρίδος ἱστοριῶν διηγούμενος ὡς

Clearchus · Homerus · Menelaus · Leucō ponticus tyrannus · Antiphanes comicus · Clearchus · Androcydes medicus de quo plinius · Alexis · κολακεία una dicta · Crobylus · ὑγρὸν βίον · Antiphanes · Menander · Diphilus · Alexis · Ion · Hippias erythreus

Leucō ponticus tyrannus
Androcydes medicus de quo plinius

A ἡ Κνώπου βασιλεία ὑπὸ τῶν ἐκείνου κολάκων κατελύθη φησὶ καὶ ταῦτα. Κνώπῳ μαντευομένῳ περὶ σωτηρίας, ὁ θεὸς ἔχρησε θύειν Ἑρμῇ δολίῳ. καὶ μετὰ ταῦτα ὁρμήσαντος αὐτοῦ εἰς Δελφοὺς, οἱ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καταλῦσαι βουλόμενοι ἵν᾽ ὀλιγαρχίαν καταστήσωνται. ἦσαν δ᾽ οὗτοι, Ὀρτύγης καὶ Ἶρος καὶ Ἔχαρος. οἳ ἐκαλοῦντο διὰ τὸ περὶ τὰς θεραπείας εἶναι τῶν ἐπιφανῶν πρόσηνες καὶ κόλακες. συμπλέοντες οὖν τῷ Κνώπῳ ὡς ἤδη πόρρω τῆς γῆς ἦσαν, δήσαντες τὸν Κνῶπον ἔρριψαν εἰς τὸ πέλαγος. καὶ καταχθέντες εἰς Χίον καὶ δύναμιν παρὰ τῶν ἐκεῖ τυράννων λαβόντες Ἀμφίκλου καὶ Πολυτέκνου, νυκτὸς κατέπλευσαν εἰς τὰς Ἐρυθράς. κατὰ τὸν αὐτὸν καὶ τὸ τοῦ Κνώπου σῶμα ἐξεβράσθη ταῖς Ἐρυθραῖς κατὰ τὴν ἀκτὴν ἣ νῦν Λεόποδον καλεῖται. τῆς δὲ γυναικὸς τοῦ Κνώπου Κλεονίκης περὶ τὴν τοῦ σώματος κηδείαν γινομένης, ἦν δὲ ἑορτὴ καὶ πανήγυρις ἀγομένη Ἀρτέμιδι σοφίᾳ, ἐξαίφνης ἀκούεται σάλπιγγος βοὴ καὶ καταληφθέντος τοῦ ἄστεος ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ὀρτύγην, πολλοὶ μὲν ἀναιροῦνται τῶν τοῦ Κνώπου φίλων. καὶ ἡ Κλεονίκη μαθοῦσα, φεύγει εἰς Κολοφῶνα. οἱ δὲ περὶ τὸν Ὀρτύγην τύραννοι, ἔχοντες τὴν ἐκ Χίου δύναμιν, τοὺς ἐνισταμένους αὐτῶν τοῖς πράγμασι διέφθειρον. καὶ τοὺς νόμους καταλύσαντες, αὐτοὶ διεῖπον τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἐντὸς τείχους οὐδένα δεχόμενοι τῶν δημοτῶν. ἔξω δὲ πρὸ τῶν πυλῶν δικαστήριον κατασκευάσαντες, τὰς κρίσεις ἐποιοῦντο. ἁλουργῆ μὲν ἀμπεχόμενοι περιβόλαια καὶ χιτῶνας ἐνδεδυκότες περιπορφύρους. ὑπεδέδεντο δὲ καὶ πολυσχιδῆ σανδάλια τοῦ θέρους. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐν γυναικείοις ὑποδήμασι διετέλουν περιπατοῦντες. κόμας τε ἔτρεφον καὶ πλοκαμῖδας ἔχειν ἤσκουν διειλημμένοι τὰς κεφαλὰς διαδήμασι μηλίνοις, καὶ πορφυροῖς. εἶχον δὲ καὶ κόσμον ὁλόχρυσον, ὁμοίως ταῖς γυναιξίν, ἠνάγκαζόν B τε τῶν πολιτῶν τοὺς μὲν διφροφορεῖν τοὺς δὲ ῥαβδουχεῖν. τοὺς δὲ, τὰς ὁδοὺς ἀνακαθαίρειν. καὶ τῶν μὲν τοὺς υἱεῖς εἰς τὰς κοινὰς συνουσίας μετεπέμποντο. τοῖς δὲ τὰς ἰδίας γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας ἄγειν παρήγγελλον, τοὺς δ᾽ ἀπειθοῦντας ταῖς ἐσχάταις τιμωρίαις περιέβαλλον. εἰ δέ τις τῶν ἐκ τῆς ἑταιρείας αὐτῶν ἀποθάνοι, συνάγοντες τοὺς πολίτας μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων, ἠνάγκαζον θρηνεῖν τοὺς ἀποθανόντας. καὶ στερνοτυπεῖσθαι μετὰ βίας. καὶ βοᾶν ὀξὺ καὶ μέγα ταῖς φωναῖς ἐφεστηκότος μαστιγοφόρου τοῦ ταῦτα ποιεῖν ἀναγκάζοντος. ἕως Ἱππότης ὁ Κνώπου ἀδελφὸς μετὰ δυνάμεως ἐπελθὼν ταῖς Ἐρυθραῖς ἑορτῆς οὔσης τῶν Ἐρυθραίων προσβοηθούντων ἐπῆλθε τοῖς τυράννοις, καὶ πολλοὺς αἰκισάμενος τῶν περὶ αὐτοὺς, Ὀρτύγην μὲν φεύγοντα συνεκόπτησε καὶ τοὺς μετὰ τούτου. τὰς δὲ γυναῖκας αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα δεινῶς αἰκισάμενος τὴν πατρίδα ἠλευθέρωσεν. ἐκ τούτων οὖν ἀπάντων ἔστι συνιδεῖν ἄνδρες φίλοι, ὅσων κακῶν αἰτία γίνεται κολακεία τῷ βίῳ. καὶ Θεόπομπος δ᾽ ἐν τῇ ἐνακαιδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν φησὶν Ἀγαθοκλέα δοῦλον γενόμενον. καὶ τῶν ἐκ Θετταλίας πενεστῶν Φίλιππος μέγα παρ᾽ αὐτῷ δυνάμενον διὰ τὴν κολακείαν. καὶ ὅτι ἐν τοῖς συμποσίοις συνὼν αὐτῷ, ὠρχεῖτο καὶ γέλωτα παρεσκεύαζεν, ἀπέστειλε διαφθεροῦντα Περραιβοὺς καὶ τῶν ἐκεῖ πραγμάτων ἐπιμελησόμενον. τοιούτους δ᾽ εἶχεν ἀεὶ περὶ αὐτὸν ἀνθρώπους ὁ Μακεδών. οἷς διὰ φιλοποσίαν καὶ βωμολοχίαν πλείω χρόνον ὡς τὰ πολλὰ συνδιέτριβε καὶ συνήδρευε περὶ τῶν μεγίστων βουλόμενος. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ τάδε Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς ὡς τοῖς Ἀθήνησιν εἰς τὸ Διομέων Ἡράκλειον ἀθροιζομένοις τὰ γέλοια λέξουσιν, ἀπέστειλεν ἱκανὸν κερμάτιον, καὶ προσέταξέ τισιν ἀναγράφοντας τὰ λεγόμενα ὑπ᾽ αὐτῶν ἀποστέλλειν πρὸς αὐτόν. Θεόπομπος δ᾽ ἐν ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ ἱστοριῶν τοὺς Θετταλοὺς φησὶν εἰδὼς ὁ Φίλιππος ἀκολάστους ὄντας, καὶ περὶ τὸν βίον ἀσελγεῖς, συνουσίας αὐτῶν κατεσκεύαζε. καὶ πάντα τρόπον ἀρέσκειν αὐτοῖς ἐπειρᾶτο. καὶ γὰρ ὀρχούμενος καὶ κωμάζων καὶ πᾶσαν ἀκολασίαν ὑπομένων. ἦν δὲ καὶ φύσει βωμολόχος. καὶ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν μεθυσκόμενος, καὶ χαίρων τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς πρὸς ταῦτα συντείνουσι καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῖς εὐφυέσι καλουμένοις καὶ τὰ γέλοια λέγουσι καὶ ποιοῦσι καὶ πλείους τῶν Θετταλῶν τῶν αὐτῷ πλησιασάντων ἥρει μᾶλλον ἐν ταῖς συνουσίαις ἢ ταῖς δωρεαῖς, τὰ παραπλήσια ἐποίει καὶ ὁ Σικελιώτης Διονύσιος ὡς Εὔβουλος ὁ κωμῳδοποιὸς παρεισήγαγεν ἐν τῷ τυράννου ὁμωνύμῳ δράματι.

Ἀλλ᾽ ἐστὶ τοῖς σεμνοῖσιν αὐθαδέστερος | Καὶ τοῖς κόλαξι πᾶσι τοῖς σκώπτουσί τε
Αὑτὸν ἀόργητος. ἡγεῖται δὲ | Τούτους μόνους ἐλευθέρους κἂν δοῦλος ᾖ.

Ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐσίας εἰς μέθας καὶ κύβους καὶ τὴν τοιαύτην ἀκολασίαν, οὐ μόνον ὁ Διονύσιος ἀνελάμβανεν, ἀλλὰ καὶ ὁ Φίλιππος. ἱστορεῖ δὲ περὶ ἑκατέρων Θεόπομπος ἐν μὲν τῇ ἐνάτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ γράφων οὕτως. Φίλιππος τοὺς μὲν κοσμίους τὰ ἤθη καὶ τοὺς τῶν ἰδίων ἐπιμελουμένους ἀπεδοκίμαζε. τοὺς δὲ πολυτελεῖς καὶ ζῶντας ἐν κύβοις καὶ πότοις ἐπαινῶν ἐτίμα. τοιγαροῦν οὐ μόνον αὐτοὺς τοιαῦτα ἔχειν παρεσκεύαζεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης ἀδικίας καὶ βδελυρίας ἀθλητὰς ἐποίησεν. τί γὰρ τῶν αἰσχρῶν ἢ δεινῶν αὐτοῖς οὐ προσῆν ἢ τί τῶν καλῶν καὶ σπουδαίων οὐκ ἀπῆν. οὐχ οἱ μὲν ξυρούμενοι καὶ λεαινόμενοι διετέλουν ἄνδρες ὄντες. οἱ δ᾽ ἀλλήλοις ἐτόλμων ἐπανίστασθαι πώγωνας ἔχουσι καὶ περιῆγον τοὺς μὲν δύο καὶ τρεῖς ἑταιρευομένους. αὐτοὶ δὲ τὰς αὐτὰς ἐκείνοις χρήσεις ἑτέροις παρεῖχον. ὅθεν δικαίως ἄν τις αὐτοὺς οὐχ ἑταίρους, ἀλλ᾽ ἑταίρας ὑπέλαβεν. οὐδὲ στρατιώτας. ἀλλὰ χαμαιτύπας προσηγόρευσεν. ἀνδροφόνοι γὰρ τὴν φύσιν ὄντες, ἀνδρόπορνοι τὸν τρόπον ἦσαν. πρὸς δὲ τούτοις, ἀντὶ μὲν τοῦ νήφειν, τὸ μεθύειν ἠγάπων. ἀντὶ δὲ τοῦ κοσμίως ζῆν, ἁρπάζειν καὶ φονεύειν ἐζήτουν. καὶ τὸ μὲν ἀληθεύειν καὶ

[Margin notes: Dolius mercurius — Cnopus — Ortyges — Irus — Echarus — Amphiclus — Polytecnus — Cnopus tyrannus in mare precipitatus — Cleonice — Leopodo — Stophea Diana — Hippotes — Penestę — Theopompus — Agathocles — Philippus — Hegesander — Philippus adulatoribus amicissimus — Theopompus — Thessali corruptissime — Dionysius — Eubulus comicus — Theopompus — contra philippum — Philippus]

A ταῖς ὁμολογίαις ἐμμένειν, οὐκ οἰκεῖον αὑτῶν ἐνόμιζον. τὸ δ᾽ ἐπιορκεῖν καὶ φενακίζειν ἐν τῷ σεμνοτάτῳ ὑπελάμβανον. καὶ τῶν μὲν ὑπαρχόντων ἠμέλουν. τῶν δὲ ἀπόντων ἐπεθύμουν. καὶ ταῦτα μέρος τι τῆς Εὐρώπης ἔχοντες. οἶμαι γὰρ τοὺς ἑταίρους οὐ πλείονας ὄντας κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ὀκτακοσίων, οὐκ ἐλάττω καρπίζεσθαι γῆν, ἢ μυρίους τῶν Ἑλλήνων τοὺς τὴν ἀρίστην καὶ πλείστην χώραν κεκτημένους. καὶ περὶ Διονυσίου δὲ τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς ταῖς εἴκοσι, Διονύσιος ὁ Σικελίας τύραννος τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐσίας εἰς μέθας καὶ κύβους καὶ τὴν τοιαύτην ἀκολασίαν, ἐβούλετο γὰρ ἅπαντας εἶναι διεφθαρμένους καὶ φαύλους. οὓς καὶ εὖ περιεῖπε. καὶ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς φιλόγελως ἦν ὡς ἱστορεῖ Φύλαρχος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν. ἐν δὲ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ γράφει οὕτως. ὥσπερ ἑώρα Δημήτριος τοὺς κολακεύοντας αὐτὸν ἐν τοῖς συμποσίοις καὶ ἐπιχεομένους Δημητρίου μὲν μόνου βασιλέως. Πτολεμαίου δὲ μόνου ναυάρχου. Λυσιμάχου δὲ γαζοφύλακος. Σελεύκου δ᾽ ἐλεφαντάρχου καὶ ταῦτα οὕτως οὐ τὸ τυχὸν συνῆγε μῖσος. Ἡρόδοτος δέ φησιν Ἄμασιν Αἰγυπτίων βασιλέα παιγνιήμονα ἐόντα σκώπτειν τοὺς συμπότας. καὶ ὅτε ἰδιώτης φησὶν ἦν φιλοπότης ὑπῆρχε καὶ φιλοσκώμμων. καὶ οὐ κατεσπουδασμένος ἀνήρ. Νικόλαος δ᾽ ἐν τῇ ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Σύλλαν φησὶ τὸν Ῥωμαίων στρατηγὸν οὕτω χαίρειν μίμοις καὶ γελωτοποιοῖς φιλόγελων γενόμενον, ὡς καὶ πολλὰ γῆς μέτρα αὐτοῖς χαρίζεσθαι τῆς δημοσίας. ἐμφανίζουσι δ᾽ αὐτοῦ τὸ περὶ ταῦτα ἱλαρὸν αἱ ὑπ᾽ αὐτοῦ γραφεῖσαι σατυρικαὶ κωμῳδίαι τῇ πατρῴῳ φωνῇ. Τιρυνθίους δέ φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ κωμῳδίας φιλογέλως B ὄντας ἀχρείους δὲ πρὸς τὰ σπουδαιότερα τῶν πραγμάτων καταφυγεῖν ἐπὶ τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον ἀπαλλαγῆναι βουλομένους τοῦ πάθους καὶ τὸν θεὸν ἀνελεῖν αὐτοῖς. ἢν θύοντες τῷ Ποσειδῶνι ταῦρον ἀγελαστὶ τοῦτον ἐμβάλωσιν εἰς τὴν θάλατταν παύσεσθαι. οἱ δὲ δεδιότες μὴ διαμάρτωσι τοῦ λογίου τοὺς παῖδας ἐκώλυσαν παρεῖναι τῇ θυσίᾳ. μαθὼν οὖν εἷς καὶ συγκαταμιχθεὶς ἐπειδὴ ἐβόων, ἀπελαύνοντες αὐτόν. τί δῆτ᾽ ἔφη δεδοίκατε μὴ τὸ σφάγιον ὑμῶν ἀνατρέψω. γελασάντων δὲ, ἔμαθον ἔργῳ τὸν θεὸν δείξαντα ὡς ἄρα τὸ πολυχρόνιον ἔθος ἀμήχανόν ἐστι θεραπευθῆναι. Σωσικράτης δ᾽ ἐν πρώτῳ Κρητικῶν, ἴδιόν τι φησὶ περὶ τοὺς Φαιστίους ὑπάρχειν. δοκοῦσι γὰρ ἀσκεῖν ἐκ παιδαρίων, εὐθὺς τὸ γέλοια λέγειν. διὸ καὶ συμβέβηκεν αὐτοὺς ἀποφθέγγεσθαι πολλάκις εὐκαίρως διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς συνήθειαν. ὥστε πάντας τοὺς κατὰ Κρήτην τούτοις ἀνατιθέναι τὸ γέλοιον. τῇ δ᾽ ἀλαζονείᾳ μετὰ τὴν κολακείαν χώραν δίδωσιν Ἀλεξανδρίδης ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Φαρμακομάντει λέγων οὕτως. ὅτι εἰμὶ ἀλαζὼν τοῦτ᾽ ἐπιτιμᾷς ἀλλὰ τί καὶ γὰρ αὕτη τὰς τέχνας πάσας πολὺ μετὰ τὴν κολακείαν ἥδε μὲν γὰρ διαφέρει. Ψωμοκόλακος δὲ μνημονεύει Ἀντιφάνης ἐν Γερυτάδῃ οὕτως. Ἔθυρός τε καλοῦ καὶ κόλαξ καὶ σαννυρίων ποτ᾽ φθείρεσθ᾽ ἐπίτριπτοι ψωμοκόλακες. Φιλήμων Ἀνανεουμένῃ. Ψωμοκόλαξ δ᾽ ἐσθ᾽ οὗτος. Φιλιππίδης δ᾽ ἐν Ἀνανεώσει. Ψωμοκολακεύων καὶ παρεισιὼν ἀεί. κυρίως δ᾽ ὁ κόλαξ ἀπὸ τούτου κεῖται. κόλον γὰρ ἡ τροφὴ ὅθεν καὶ ὁ βουκόλος. καὶ ὁ δύσκολος. ὅς ἐστι δυσάρεστος. καὶ σικχὸς κοιλία τε ἡ τὴν τροφὴν δεχομένη. Ψωμοκόλαφον δ᾽ εἴρηκε Δίφιλος ἐν Θησεῖ οὕτως. σὲ μὲν καλοῦσι ψωμοκόλαφον δραπέτην. τοσαῦτα τοῦ Δημοκρίτου εἰπόντος καὶ πιεῖν αἰτήσαντος, ἐν τῷ σαμβείᾳ βομβυλίῳ, ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη καὶ τίς ὁ σαμβείας οὗτος καὶ μέλλοντος ἀπο[illegible]λογίας πολλὰς διεξιέναι παρεφάνη πλῆθος οἰκετῶν τὰ πρὸς τὴν ἐδωδὴν εἰσκομίζοντες. περὶ ὧν πάλιν ὁ Δημόκριτος κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔφη. Ἀεί ποτε ἐγὼ ἄνδρες φίλοι τεθαύμακα τὸ τῶν δούλων γένος ὡς ἐστιν ἐγκρατὲς τοσαύταις ἐγκαλινδούμενον λιχνείαις. ταύτας γὰρ ὑπερορῶσιν, οὐ μόνον διὰ φόβον, ἀλλὰ καὶ κατὰ διδασκαλίαν οὐ τὴν ἐν Δουλοδιδασκάλῳ Φερεκράτους. ἀλλ᾽ ἐθισθέντες, οὐχ ὡς ἀπειρημένου τοῦ τοιούτου καθάπερ ἐν Κῷ τῇ νήσῳ, ὅταν τῇ Ἥρᾳ θύωσι. φησὶ γὰρ Μακαρεὺς ἐν τῇ τρίτῃ Κῳακῶν. ὅτι ὁπόταν τῇ Ἥρᾳ θύωσιν οἱ Κῷοι, οὔτε εἴσεισιν εἰς τὸ ἱερὸν δοῦλος, οὔτε γεύεταί τινος τῶν παρεσκευασμένων καὶ Ἀντιφάνης δ᾽ ἐν Δυσπράτῳ φησίν. ὁρᾷ τε κείμενα ἄμητας ἢ μελιτοῦς. ὀρνίθιά τε ὧν οὐδὲ λειφθέντων θέμις δούλῳ φαγεῖν ὡς φασὶν αἱ γυναῖκες. Ἐπικράτης δ᾽ ἐν Δυσπράτῳ ἀγανακτοῦντα ποιεῖ τινὰ τῶν οἰκετῶν καὶ λέγοντα

Τί γὰρ ἔχθιον ἢ παῖ παῖ καλεῖσθαι παρὰ πότον. | Καὶ ταῦτ᾽ ἀγενείῳ μειρακυλλίῳ τινὶ
Τὴν ἀμίδα φέρειν ὁρᾷν τε κείμενα | Ἄμητας. ἡμιβρώτας, ὀρνίθιά τε.
Ὧν οὐδὲ λειφθέντων θέμις, δούλῳ φαγεῖν | Ὥς φασιν αἱ γυναῖκες. ὁ δὲ [illegible]
Γάστριν. καλοῦσι καὶ λάμυρον ὃς ἂν φάγῃ | Ἡμῶν τι τούτων

Ἐκ τῆς παραθέσεως τῶν ἰαμβείων, δῆλός ἐστιν ὁ Ἐπικράτης τὰ τοῦ Ἀντιφάνους μετενεγκών. Διευχίδας δ᾽ ἐν τοῖς Μεγαρικοῖς τὰς καλουμένας φησὶν Ἀραιάς. μεταξὺ δὲ τῆς Κνίδου καὶ τῆς Σύμης εἰσὶ γενομένης διαφορᾶς τοῖς συνεξορμήσασι τῷ Τριόπα μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον, καὶ τῶν μὲν εἰς τὸ Δωμάτιον ἀναχωρησάντων, οἱ μὲν μετὰ Φόρβαντος μείναντες εἰς Ἰηλυσὸν ἦλθον. οἱ δὲ μετὰ Περιέργου τὴν Καμειρίδα κατέσχον. τότε λέγεται καταράσασθαι τὸν Περίεργον τῷ Φόρβαντι. καὶ διὰ τοῦτο τὰς νήσους Ἀραιὰς κληθῆναι. ναυαγήσας δὲ ὁ Φόρβας, καὶ Παρθενία ἡ τοῦ Φόρβαντος καὶ τοῦ Περιέργου ἀδελφὴ διενήξατο εἰς Ἰηλυσὸν περὶ τὸν καλούμενον τόπον Σχεδίαν. καὶ αὐτοῖς περιτυχὼν Θάμνευς ὃς ἐτύγχανε κατὰ τὴν Σχεδίαν κυνηγετῶν, ἦγεν ὡς ξενίσων εἰς οἶκον, καὶ τὸν οἰκέτην ἀπέστειλεν ἀπαγγελοῦντα τῇ γυναικὶ τὰ ἐπιτήδεια

[Margin notes: Theopompus — Dionysius — Demetrius — De risus amatoribus — Philarchus — Philarchus — Demetrius ri.a. — Ptolemeus — Lysimachus — Seleucus — Sylla risus — Herodotus — Amasis — Satyricę comedię a sylla compositę — Nicolaus — Sylla — Theophrastus — Tirynthij — Sosicrates — Phestij — Alexandrides comicus — De insolentib. — Antiphanes — ψωμοκόλαξ — Sannyrio — κόλαξ unde — Philemon — Philippides — κόλον — Diphilus — ψωμοκόλαφος — Pherecrates — Macareus — Coi — Antiphanes — Epicrates — De servis — Dieuchidas — Arge insulę — Epicrates — Cnida — Antiphanes — Syme — Triopas — Jalysus — Phorbas — Camirus — Periergos — Arge unde dictę — Parthenia — Thamneus — Schedia]

Arge insulę nota a plinio

παρασκευάζειν ὡς ἄγοντος αὐτοῦ ξένους. ἐλθὼν δ' εἰς οἶκον, ὡς οὐδὲν εὗρε παρεσκευασμένον, αὐτὸς ἐπιβαλὼν τὸν σῖτον ἐπὶ τὸν ἀλετῶνα καὶ τἆλλα τἀκόλουθα, ἔπειτα ἀλέσας ἐξένισεν αὐτοὺς. καὶ ὁ Φόρβας οὕτως ἐπὶ τῷ ξενισμῷ ἥσθη, ὡς καὶ τὸν βίον τελευτῶν ἐπέσκηψε τοῖς φίλοις δι' ἐλευθέρων τοὺς ἐναγισμοὺς ἐπιτελεῖν αὐτῷ. καὶ τὸ ἔθος διαμένει ἐν τῇ θυσίᾳ τοῦ Φόρβαντος· ἐλεύθεροι γάρ εἰσιν οἱ διακονοῦντες. δούλῳ δὲ προσελθεῖν οὐκ ἔστιν ὅσιον. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ τί ἐστι τῶν ὑπὸ τοῦ Οὐλπιανοῦ προβεβλημένων, καὶ τὸ περὶ τοὺς οἰκέτας, φέρ' εἴπω μέν τι καὶ ἡμεῖς ἀναπεμπασάμενοι περὶ αὐτῶν, ἐξ ὧν πάλαι τυγχάνομεν ἀνεγνωκότες. Φερεκράτης μὲν γὰρ ἐν Ἀγρίοις φησίν· οὐ γὰρ ἦν τότ' οὔτε Μάνης οὔτε Σάκις οὐδενὶ

δοῦλος, ἀλλ' αὐτὰς ἔδει μοχθεῖν ἅπαντα ταὐτῇ οἰκίᾳ. Εἶτα πρὸς τούτοισιν ἤλουν ὄρθριαι τὰ σιτία,
ὥστε τὴν κώμην ὑπηχεῖν θιγανουσῶν τὰς μύλας. Καὶ Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Ἀγχίσῃ φησίν·
Οὐκ ἔστι δούλων ὦγαθὲ οὐδαμοῦ πόλις. Τύχη δὲ πάντα μεταφέρει τὰ σώματα.
Πολλοὶ δὲ νῦν μέν εἰσιν οὐκ ἐλεύθεροι, Εἰς ταὔριον δὲ Σουνιεῖς, εἶτ' εἰς τρίτην,
Ἀγορᾷ κέχρηνται. τὸν γὰρ οἴακα στρέφει Δαίμων ἑκάστῳ.

Ποσειδώνιος δέ φησιν ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς ἐν τῇ τῶν ἱστοριῶν ἑνδεκάτῃ, πολλούς τινας ἑαυτῶν οὐ δυναμένους προΐστασθαι διὰ τὸ τῆς διανοίας ἀσθενὲς, ἐπιδοῦναι ἑαυτοὺς εἰς τὴν τῶν συνετωτέρων ὑπηρεσίαν, ὅπως παρ' ἐκείνων τυγχάνοντες τῆς εἰς τὰ ἀναγκαῖα ἐπιμελείας, αὐτοὶ πάλιν ἀποδιδῶσιν ἐκείνοις δι' αὐτῶν ἅπερ ἂν ὦσιν ὑπηρετεῖν δυνατοί. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ, Μαριανδυνοὶ μὲν Ἡρακλεώταις ὑπετάγησαν διὰ τέλους, ὑποσχόμενοι θητεύσειν παρέχουσιν αὐτοῖς τὰ δέοντα, προσδιαστειλάμενοι μηδενὸς αὐτῶν ἔσεσθαι πρᾶσιν ἔξω τῆς Ἡρακλεωτῶν χώρας, ἀλλ' ἐν αὐτῇ μόνον τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ. τάχ' οὖν διὰ τοῦτο καὶ Εὐφορίων ὁ ἐποποιὸς τοὺς Μαριανδυνοὺς δωροφόρους κέκληκε· δωροφόροι καλέοιντο ὑποφρίσσοντες ἄνακτας. λέγει δὲ καὶ Καλλίστρατος ὁ Ἀριστοφάνειος ὅτι τοὺς Μαριανδυνοὺς ὠνόμαζον μὲν δωροφόρους, ἀφαιροῦντες τὸ πικρὸν τῆς ἀπὸ τῶν οἰκετῶν προσηγορίας. καθάπερ Σπαρτιᾶται μὲν ἐποίησαν ἐπὶ τῶν εἱλώτων, Θετταλοὶ δ' ἐπὶ τῶν πενεστῶν, Κρῆτες δ' ἐπὶ τῶν κλαρωτῶν. καλοῦσι δὲ οἱ Κρῆτες τοὺς μὲν κατὰ πόλιν οἰκέτας, χρυσωνήτους· ἀμφαμιώτας δὲ, τοὺς κατ' ἀγρὸν ἐγχωρίους μὲν ὄντας, δουλωθέντας δὲ κατὰ πόλεμον· διὰ τὸ κληρωθῆναι δὲ, κλαρώτας. Ἔφορος δ' ἐν τρίτῃ ἱστοριῶν, κλαρώτας φησὶ Κρῆτες καλοῦσι τοὺς δούλους ἀπὸ τοῦ γενομένου περὶ αὐτῶν κλήρου. τούτοις δ' εἰσὶ νενομισμέναι τινὲς ἑορταὶ ἐν Κυδωνίᾳ· ἐν αἷς οὐκ εἰσίασιν εἰς τὴν πόλιν ἐλεύθεροι· ἀλλ' οἱ δοῦλοι πάντων κρατοῦσι, καὶ κύριοι μαστιγοῦν εἰσι τοὺς ἐλευθέρους. Σωσικράτης δ' ἐν δευτέρῳ Κρητικῶν, τὴν μὲν κοινήν φησι δουλείαν οἱ Κρῆτες καλοῦσι μνοίαν· τὴν δὲ ἰδίαν ἀφαμιώτας· τοὺς δὲ περιοίκους ὑπηκόους. τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ καὶ Δωσιάδας ἐν τετάρτῳ Κρητικῶν. Θετταλῶν δὲ λεγόντων πενέστας τοὺς μὴ γένει δούλους, διὰ πόλεμον δ' ἑαλωκότας, Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἀποχρησάμενος τῇ φωνῇ φησί· δεσπότου πενέστου ῥυσαὶ βουλευτήρια. Φιλοκράτης δ' ἐν δευτέρῳ Θετταλικῶν, εἰ γνήσια τὰ συγγράμματα, καλεῖσθαί φησι τοὺς πενέστας καὶ Θετταλοικέτας. Ἀρχέμαχος δ' ἐν τῇ τρίτῃ Εὐβοϊκῶν, Βοιωτῶν φησι τῶν τὴν Ἀρναίαν κατοικησάντων, οἱ μὴ ἀπάραντες εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἀλλ' ἐμφιλοχωρήσαντες, παρέδωκαν ἑαυτοὺς τοῖς Θετταλοῖς δουλεύειν καθ' ὁμολογίας· ἐφ' ᾧ οὔτε ἐξάξουσιν αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας, οὔτε ἀποκτενοῦσιν. αὐτοὶ δὲ τὴν χώραν αὐτοῖς ἐργαζόμενοι, τὰς συντάξεις ἀποδώσουσιν. οὗτοι οὖν οἱ κατὰ τὰς ὁμολογίας καταμείναντες, καὶ παραδόντες ἑαυτοὺς, ἐκλήθησαν τότε μενέσται, νῦν δὲ πενέσται. καὶ πολλοὶ τῶν κυρίων ἑαυτῶν εἰσιν εὐπορώτεροι. καὶ Εὐριπίδης δ' ἐν Φρίξῳ, λάτρεις αὐτοὺς ὀνομάζει διὰ τούτων· λάτρις πενέστης ἀμὸς ἀρχαίων δόμων. Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν, οὐκ ἦν φησὶ πάτριον τοῖς Ἕλλησιν ὑπὸ ἀργυρωνήτων τὸ παλαιὸν διακονεῖσθαι, γράφων οὕτως· καθόλου δὲ ᾐτιῶντο τὸν Ἀριστοτέλη διημαρτηκέναι τῶν Λοκρικῶν ἐθῶν. οὐδὲ γὰρ κεκτῆσθαι νόμον εἶναι τοῖς Λοκροῖς, ὁμοίως δὲ οὐδὲ Φωκεῦσιν, οὔτε θεραπαίνας οὔτε οἰκέτας, πλὴν ἐγγὺς τῶν χρόνων. ἀλλὰ πρώτῃ τῇ Φιλομήλου γυναικὶ τοῦ καταλαβόντος Δελφοὺς, δύο θεραπαίνας ἀκολουθῆσαι. παραπλησίως δὲ καὶ Μνάσωνα τὸν τοῦ Ἀριστοτέλους ἑταῖρον χιλίους οἰκέτας κτησάμενον διαβληθῆναι παρὰ τοῖς Φωκεῦσιν, ὡς τοσούτους τῶν πολιτῶν τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν ἀφῃρημένον. εἰθίσθαι γὰρ ἐν ταῖς οἰκειακαῖς διακονεῖν τοὺς νεωτέρους τοῖς πρεσβυτέροις. Πλάτων δ' ἐν ἕκτῳ νόμων φησί· τὰ τῶν οἰκετῶν χαλεπὰ πάντῃ. σχεδὸν γὰρ πάντων Ἑλλήνων ἡ Λακεδαιμονίων εἱλωτεία πλείστην ἀπορίαν παράσχοι τ' ἂν καὶ ἔριν, τοῖς μὲν ὡς εὖ, τοῖς δ' οὐκ εὖ γεγονυῖά ἐστιν. ἐλάττω δὲ ἥ τε Ἡρακλεωτῶν δουλεία, τῆς τῶν Μαριανδυνῶν καταδουλώσεως ἔριν ἂν ἔχοι τό τε Θετταλῶν δ' αὖ πενεστικὸν ἔθνος. εἰς ἃ καὶ πάντας ἀποβλέψαντας ἡμᾶς, τί χρὴ ποιεῖν περὶ κτήσεως οἰκετῶν; οὐ γὰρ ὑγιὲς οὐδὲν ψυχῆς δούλης. οὐδὲ γε οὐδὲν ὑγιὲς πιστεύειν αὐτοῖς τὸν νοῦν κεκτημένον. ὁ δὲ σοφώτατος τῶν ποιητῶν φησὶν, Ἥμισυ γάρ τε νόου ἀπαμείρεται εὐρύοπα Ζεὺς. Ἀνδρῶν οὓς ἂν δὴ κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσι. χαλεπὸν οὖν τὸ κτῆμα ἔργῳ πολλάκις ἐπιδέδεικται. περί τε τὰς Μεσσηνίων συχνὰς ἀποστάσεις, καὶ περὶ τὰς τῶν ἐκ μιᾶς φωνῆς πολλοὺς οἰκέτας κτωμένων πόλεις, ὅσα κακὰ συμβαίνει. καὶ ἔτι τὰ τῶν λεγομένων περὶ δούλων περὶ τὴν Ἰταλίαν παντοδαπῶν κλοπῶν ἔργα καὶ παθήματα. πρὸς ἅ, τις ἅπαντα βλέψας, διαπορήσειε, τί χρὴ δρᾶν περὶ ἁπάντων τῶν τοιούτων. δύο δὴ λείπεσθον μηχαναὶ μὴ πατριώτας ἀλλήλων εἶναι τοὺς μέλλοντας δου-

λεύσειν, ἀσυμφώνους τε ὅτι μάλιστα εἰς δύναμιν. τρέφειν δ' αὐτοὺς ὀρθῶς μὴ μόνον ἐκείνων ἕνεκα, πλέον δ' ἑαυτῶν προτιμῶντας. ὑβρίζειν τε ἥκιστα εἰς αὐτοὺς, κολάζειν δὲ ἐν δίκῃ δούλους δεῖ. καὶ μὴ νουθετοῦντας ὡς ἐλευθέρους θρύπτεσθαι ποιεῖν. τὴν δὲ οἰκέτου πρόσρησιν χρὴ σχεδὸν ἐπίταξιν πᾶσαν γίγνεσθαι, καὶ μὴ προσπαίζοντας μηδαμῇ μηδαμῶς οἰκέταις, μήτ' οὖν θηλείαις μήτε ἄρρεσιν. ἃ δὴ πρὸς δούλους φιλοῦσι πολλοὶ σφόδρα ἀνοήτως θρύπτοντες, χαλεπώτερον ἀπεργάζεσθαι τὸν βίον ἐκείνοις τε ἄρχεσθαι καὶ ἑαυτοῖς ἄρχειν. πρώτους δ' ἐγὼ τῶν Ἑλλήνων οἶδα ἀργυρωνήτοις δούλοις χρησαμένους Χίους, ὡς ἱστορεῖ Θεόπομπος ἐν τῇ ἑβδόμῃ καὶ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν. Χῖοι πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων μετὰ Θετταλοὺς καὶ Λακεδαιμονίους ἐχρήσαντο δούλοις. τὴν μέντοι κτῆσιν αὐτῶν οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκείνοις. Λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ καὶ Θετταλοὶ φανήσονται κατεσκευασμένοι τὴν δουλείαν ἐκ τῶν Ἑλλήνων τῶν οἰκούντων πρότερον τὴν χώραν ἣν ἐκεῖνοι νῦν ἔχουσιν, Ἀχαιῶν. Θετταλοὶ δὲ Περραιβῶν καὶ Μαγνήτων. καὶ προσηγόρευσαν τοὺς καταδουλωθέντας οἱ μὲν εἵλωτας, οἱ δὲ πενέστας. Χῖοι δὲ βαρβάρους κέκτηνται τοὺς οἰκέτας, καὶ τιμὴν αὐτῶν καταβάλλοντες. ὁ μὲν οὖν Θεόπομπος ταῦθ' ἱστόρησεν. ἐγὼ δὲ τοῖς Χίοις ἡγοῦμαι διὰ τοῦτο νεμεσῆσαι τὸ δαιμόνιον. χρόνοις γὰρ ὕστερον ἐξεπολεμήθησαν διὰ δούλους. Νυμφόδωρος γοῦν ὁ Συρακούσιος, ἐν τῷ τῆς Ἀσίας παράπλῳ, τάδ' ἱστορεῖ περὶ αὐτῶν. τῶν Χίων οἱ δοῦλοι ἀποδιδράσκουσιν αὐτοὺς, καὶ εἰς τὰ ὄρη ὁρμώμενοι τὰς ἀγροικίας ἑαυτῶν κακοποιοῦσι, πολλοὶ συναθροισθέντες. ἡ γὰρ νῆσός ἐστι τραχεῖα καὶ κατάδενδρος. μικρὸν δὲ πρὸ ἡμῶν οἰκέτην τινὰ ὃν μυθολογοῦσιν αὐτοὶ οἱ Χῖοι, ἀποδράντα ἐν τοῖς ὄρεσι τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι. ἀνδρεῖον δέ τινα ὄντα καὶ τὰ πολέμια τῇ ψυχῇ τῶν δραπετῶν ἀφηγεῖσθαι ὡς ἂν βασιλέα στρατεύματος. καὶ πολλάκις τῶν Χίων ἐπιστρατευσάντων ἐπ' αὐτὸν καὶ οὐδὲν ἀνύσαι δυναμένων, ἐπεὶ αὐτοὺς ἑώρα μάτην ἀπολλυμένους ὁ Δρίμακος, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ δραπέτῃ, λέγει πρὸς αὐτοὺς τάδε. ὑμῖν ὦ Χῖοί τε καὶ κύριοι τὸ μὲν γινόμενον πρᾶγμα παρὰ τῶν οἰκετῶν οὐδέποτε μὴ παύσηται. πῶς γὰρ ὅ ποτε κατὰ χρησμὸν γίνεται θεοῦ δόντος; ἀλλ' ἐὰν ἐμοὶ πεισθῆσθε καὶ ἐᾶτε ἡμᾶς ἡσυχίαν ἄγειν, ἐγὼ ὑμῖν ἔσομαι πολλῶν ἀγαθῶν ἀρχηγός. σπεισαμένων οὖν τῶν Χίων πρὸς αὐτὸν καὶ ἀνοχὰς ποιησαμένων χρόνον τινὰ, κατασκευάζεται μέτρα καὶ σταθμὰ καὶ σφραγῖδα ἰδίαν. καὶ δείξας τοῖς Χίοις ἔφη· διότι λήψομαι ὅταν παρά τινος ὑμῶν λαμβάνω τούτοις τοῖς μέτροις καὶ σταθμοῖς. καὶ λαβὼν τὰ ἱκανὰ, ταύτῃ τῇ σφραγῖδι τὰ ταμιεῖα σφραγισάμενος καταλείψω. τοὺς δ' ἀποδιδράσκοντας ὑμῶν δούλους, ἀνακρίνας τὴν αἰτίαν, ἐὰν μέν μοι δοκῶσιν ἀνήκεστόν τι παθόντες ἀποδεδρακέναι, ἕξω μετ' ἐμαυτοῦ. ἐὰν δὲ μηδὲν λέγωσι δίκαιον, ἀποπέμψω πρὸς τοὺς δεσπότας. ὁρῶντες οὖν οἱ λοιποὶ οἰκέται τοὺς Χίους ἡδέως τὸ πρᾶγμα προσδεξαμένους, πολλῷ ἔλαττον ἀπεδίδρασκον, φοβούμενοι τὴν ἐκείνου κρίσιν. καὶ ὄντες δὲ μετ' αὐτοῦ δραπέται, πολὺ μᾶλλον ἐφοβοῦντο ἐκεῖνον ἢ τοὺς ἰδίους αὐτῶν δεσπότας. καὶ πάντ' αὐτῷ τὰ δέοντα ἐποίουν πειθαρχοῦντες ὡς ἂν στρατηγῷ. ἐτιμωρεῖτο γὰρ τοὺς ἀτακτοῦντας. καὶ οὐθενὶ ἐπέτρεπε συλᾶν ἀγρὸν, οὐδὲ ἄλλο ἀδικεῖν οὐδὲ ἓν, ἄνευ τῆς αὐτοῦ γνώμης. ἐλάμβανε δὲ ταῖς ἑορταῖς ἐπιπορευόμενος ἐκ τῶν ἀγρῶν οἶνον καὶ ἱερεῖα τὰ καλῶς ἔχοντα, ὅσα δ' ἂν αὐτοῖς δώησαν οἱ κύριοι, καὶ εἴ τινας αἴσθοιτο ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ ἢ ἐνέδρας κατασκευάζοντας, ἐτιμωρεῖτο. ἐπεὶ δ' ἐκήρυξε γὰρ ἡ πόλις χρήματα δώσειν πολλὰ τῷ αὐτὸν λαβόντι, ἢ τὴν κεφαλὴν κομίσαντι, οὗτος ὁ Δρίμακος πρεσβύτερος γενόμενος, καλέσας τὸν ἐρώμενον τὸν ἑαυτοῦ εἴς τινα τόπον λέγει αὐτῷ· ὅτι ἐγώ σε πάντων ἀνθρώπων ἠγάπησα μάλιστα, καὶ σύ μοι εἶ καὶ παῖς καὶ υἱὸς, καὶ τὰ ἄλλα πάντα. ἐμοὶ μὲν οὖν χρόνος ἱκανὸς βεβίωται. σὺ δὲ νέος εἶ καὶ ἀκμὴν ἔχεις τοῦ ζῆν. τί οὖν ἐστιν; ἄνδρα σε δεῖ γενέσθαι καλὸν κἀγαθόν. ἐπεὶ γὰρ ἡ πόλις τῶν Χίων δίδωσι τῷ ἐμὲ ἀποκτείναντι χρήματα πολλὰ καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνεῖται, δεῖ σε ἀφελόντα μου τὴν κεφαλὴν, εἰς Χίον ἀπενεγκεῖν. καὶ λαβόντα παρὰ τῆς πόλεως τὰ χρήματα, εὐδαιμονεῖν. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ νεανίσκου πείθει αὐτὸν τοῦτο ποιῆσαι. καὶ ὃς ἀφελόμενος αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν, λαμβάνει παρὰ τῶν Χίων τὰ ἐπικηρυχθέντα χρήματα, καὶ θάψας τὸ σῶμα τοῦ δραπέτου, εἰς τὴν ἰδίαν ἐχώρησεν. καὶ οἱ Χῖοι πάλιν ὑπὸ τῶν οἰκετῶν ἀδικούμενοι καὶ διαρπαζόμενοι, μνησθέντες τῆς τοῦ τετελευτηκότος ἐπιεικείας, ἡρῷον ἱδρύσαντο κατὰ τὴν χώραν. καὶ ἐπωνόμασαν, ἥρωος εὐμενοῦς. καὶ αὐτῷ ἔτι καὶ νῦν οἱ δραπέται ἀποφέρουσιν ἀπαρχὰς πάντων ὧν ἀφέλωνται. φασὶ δὲ καὶ καθ' ὕπνους ἐπιφαινόμενον πολλοῖς τῶν Χίων προσημαίνειν οἰκετῶν ἐπιβουλάς. καὶ οἷς ἂν ἐπιφανῇ, οὗτοι θύουσιν αὐτῷ ἐλθόντες ἐπὶ τὸν τόπον οὗ τὸ ἡρῷόν ἐστιν αὐτοῦ. ὁ μὲν οὖν Νυμφόδωρος ταῦτα ἱστόρησεν. ἐν πολλοῖς δὲ ἀντιγράφοις ἐξ ὀνόματος αὐτὸν καλούμενον οὐχ εὗρον. οὐδένα δὲ ὑμῶν ἀγνοεῖν οἴομαι, οὐδὲ ὁ καλὸς Ἡρόδοτος ἱστόρησε περὶ Πανιωνίου τοῦ Χίου, καὶ ὧν ἐκεῖνος ἔπαθεν δικαίως, ἐλευθέρων παίδων ἐκτομὰς ποιησάμενος καὶ τούτους ἀποδόμενος. Νικόλαος δ' ὁ περιπατητικὸς καὶ Ποσειδώνιος ὁ στωϊκὸς ἐν ταῖς ἱστορίαις ἑκάτερος τοὺς Χίους φησὶν ἐξανδραποδισθέντας ὑπὸ Μιθριδάτου τοῦ Καππαδόκου παραδοθῆναι τοῖς ἰδίοις δούλοις δεδεμένους, ἵν' εἰς τὴν Κόλχων γῆν κατοικισθῶσιν. οὕτως αὐτοῖς ἀληθῶς τὸ δαιμόνιον ἐμήνισε, πρώτοις χρησαμένοις ὠνητοῖς ἀνδραπόδοις, τῶν πολλῶν αὐτουργῶν ὄντων κατὰ τὰς διακονίας. μή ποτ' οὖν διὰ ταῦτα καὶ ἡ παροιμία· Χῖος δεσπότην ὠνήσατο. ἣ κέχρηται Εὔπολις ἐν Φίλοις. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ τῆς τῶν δούλων προνοοῦντες τύχης, ἐνομοθέτησαν καὶ ὑπὲρ δούλων γραφὰς ὕβρεως εἶναι. Ὑπερείδης γοῦν ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Μαντιθέου αἰκίας φησὶν ἔθεσαν, οὐ μόνον

ὑπὲρ τῶν ἐλευθέρων, ἀλλὰ καὶ ἐάν τις εἰς δούλου σῶμα ὑβρίσῃ γραφὰς εἶναι κατὰ τοῦ ὑβρίσαντος. τὰ ὅμοια εἴρηκε καὶ λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ λυκόφρονος πρώτῳ. καὶ δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ μειδίου. μάλακος δ' ἐν τοῖς σιφνίων ὥροις ἱστορεῖ ὡς τὴν ἔφεσον δοῦλοι τῶν σαμίων ᾤκησαν χίλιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες. οἳ καὶ τὸ πρῶτον ἀποστάντες εἰς τὸ ἐν τῇ νήσῳ ὄρος κακὰ πολλὰ ἐποίουν τοὺς σαμίους. ἔτει δὲ ἕκτῳ μετὰ ταῦτα ἐκ μαντείας οἱ σάμιοι ἐσπείσαντο τοῖς οἰκέταις ἐπὶ συνθήκαις. καὶ ἀθῷοι ἐξελθόντες τῆς νήσου, ἐκπλεύσαντες κατέσχον τὴν ἔφεσον. καὶ οἱ ἐφέσιοι ἐκ τούτων ἐγένοντο. διαφέρειν δέ φησι χρύσιππος δοῦλον οἰκέτου γράφων ἐν δευτέρῳ περὶ ὁμονοίας. διὰ τὸ τοὺς ἀπελευθέρους μὲν, δούλους ἔτι εἶναι. οἰκέτας δὲ τοὺς μὴ τῆς κτήσεως ἀφειμένους. ὁ γὰρ οἰκέτης φησὶ δοῦλός ἐστι κτήσει κατατεταγμένος. καλοῦνται δ' οἱ δοῦλοι. ὡς μὲν κλείταρχός φησιν ἐν ταῖς γλώσσαις ἄζοι καὶ θεράποντες καὶ ἀκόλουθοι. καὶ διάκονοι. καὶ ὑπηρέται. ἔτι δὲ παλμονοὺς καὶ λάτρις. ἀμερίας δὲ ἑρκίτας φησὶ καλεῖσθαι τοὺς κατὰ τοὺς ἀγροὺς οἰκέτας. ἕρμων δὲ ἐν κρητικαῖς γλώσσαις μνώτας τοὺς εὐγενεῖς οἰκέτας. σέλευκος δ' ἄζους τὰς θεραπαίνας. καὶ τοὺς θεράποντας. ἀποφράσιν δὲ, τὴν δούλην καὶ βολίζην. σύνδρομα δὲ, τὸν δουλέκδουλον. ἀμφίπολον δὲ, τὴν περὶ τὴν δέσποιναν θεράπαιναν. πρόπολον δὲ, τὴν προπορευομένην. πρόξενος δ' ἐν δευτέρῳ λακωνικῆς πολιτείας, ἐπικαλεῖσθαί φησι χαλκίδας παρὰ λακεδαιμονίοις τὰς θεραπαίνας. ἴων δ' ὁ χῖος ἐν λαέρτῃ τὸν οἰκέτην ἐπὶ δούλου τέθεικεν εἰπών. οἴμοι δόμων οἰκέτα κλεῖσον ὑπόπτερος μή τις ἔλθῃ βροτῶν. ἀχαιὸς δ' ἐν ὀμφάλῃ περὶ τοῦ σατύρου λέγων φησὶν ὡς εὔδουλος ὡς εὔοικος ἦν ἰδίως λέγων ὡς χρηστὸς ἐς τοὺς δούλους ἐστὶ καὶ τοὺς οἰκέτας. ὅτι δὲ οἰκέτης ἐστὶν ὁ κατὰ τὴν οἰκίαν διατρίβων κἂν ἐλεύθερος ᾖ, κοινόν.

Οἱ δὲ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιηταὶ περὶ τοῦ ἀρχαίου βίου διαλεγόμενοι, ὅτι οὐκ ἦν τότε δούλων χρεία, τοιάδε ἐκτίθενται. κρατῖνος μὲν ἐν πλούτοις. οἷς δὴ βασιλεὺς κρόνος ἦν τὸ παλαιὸν ὅτε τοῖς ἄρτοις ἠστραγάλιζον. μᾶζαι δ' ἐν ταῖσι παλαίστραις. αἰγιναῖαι κατεβέβληντο. δρυπεπεῖς βώλοις τε κομῶσαι. κράτης δ' ἐν θηρίοις. ἔπειτα δοῦλον οὐδὲ εἷς κεκτήσεται οὐδὲ δούλην. ἀλλ' αὐτὸς αὑτῷ δῆτ' ἀνὴρ γέρων διακονήσει. οὐ δῆτα. ὁ δ' λοιπόρου, τὰ δ' ταῦτα πάντ' ἐγὼ ποιήσω. τί δῆτα τοῦτ' αὖ τοῖς πλέον πρόσεισιν αὔθ' ἕκαστον τῶν σκευαρίων ὅταν καλῇ τις. παρατίθου. τράπεζα αὐτὴ παρασκεύαζε σαυτήν. μάττε θυλακίσκε. ἔγχει κύαθε. ποῦ 'σθ' ἡ κύλιξ, διάνιζ' ἰοῦσα σαυτήν. ἀνάβαινε μᾶζα. τὴν χύτραν χρῆν ἐξερᾶν τὰ τεῦτλα. ἰχθὺ βάδιζε. ἀλλ' οὐδέπω 'πὶ θάτερ' ὀπτός εἰμι. οὔκουν μεταστρέψας σεαυτὸν ἁλὶ πάσ' εἰσαλείφων. ἑξῆς δὲ μετὰ ταῦτα ὁ τὸν ἐναντίον τούτῳ παραλαμβάνων λόγον, φησίν

Ἀλλ' ἀντίθες τὸ δ' ἐγὼ γὰρ αὖ τὰ πάμπαλιν
Τὰ θερμὰ λουτρὰ πρῶτον ἄξω τοῖς ἐμοῖς
Ἐπὶ τῆς θαλάττης. ὥσθ' ἑκάστῳ ῥεύσεται
Εἰς τὴν πύελον. ἐρεῖ δὲ θὔδωρ ἀνέχετε.
Ἔπειτ' ἀλάβαστρος εὐθέως ἥξει μύρου
Αὐτόματος ὁ σπόγγος τε καὶ τὰ σάνδαλα.
Βέλτιον δὲ τούτων τηλεκλείδης ἀμφικτύοσι.
Λέξω τοίνυν βίον ἐξ ἀρχῆς ὃν ἐγὼ θνητοῖσι παρεῖχον
Εἰρήνη μὲν πρῶτον ἁπάντων ἦν, ὥσπερ ὕδωρ κατὰ χειρός.
Ἡ γῆ δ' ἔφερ' οὐ δέος οὐδὲ νόσους. ἀλλ' αὐτόματ' ἦν τὰ δέοντα
Οἴνῳ γὰρ ἅπασ' ἔρρει χαράδρα. μᾶζαι δ' ἄρτοις ἐμάχοντο
Περὶ τοῖς στόμασι τῶν ἀνθρώπων ἱκετεύουσαι καταπίνειν
Εἴ τι φιλοῖεν τὰς λευκοτάτας. οἱ δ' ἰχθύες οἴκαδ' ἰόντες
Ἐξοπτῶντες σφᾶς αὐτοὺς ἂν παρέκειντ' ἐπὶ ταῖσι τραπέζαις
Ζωμοῦ δ' ἔρρει παρὰ τὰς κλίνας ποταμός. κρέα θερμὰ κυλίνδων.
Ὑποτριμματίων δ' ὀχετοὶ τούτων τοῖς βουλομένοισι παρῆσαν
Ὥστ' ἀφθονία τὴν ἔνθεσιν ἢ ναρὸν ἁπαλὴν καταπίνειν
Λεκανίσι καὶ σιδ' ἀλάπαυστα παρῆν ἡ δυσματίοις κατάπαστα.
Ὀπταὶ δὲ κίχλαι μετ' ἀμητίσκων, εἰς τὸν φάρυγγ' εἰσεπέτοντο.
Τῶν δὲ πλακούντων ὠστιζομένων περὶ τὴν γνάθον ἦν ἀλαλητός.
Μήτρας δὲ τόμοις καὶ χναυματίοις οἱ παῖδες ἂν ἠστραγάλιζον.
Οἱ δ' ἄνθρωποι πίονες ἦσαν τότε καὶ μέγα χρῆμα γιγάντων.

Πρὸς τῆς δήμητρος ὑμῖν ὦ ἑταῖροι, εἰ ταῦτα οὕτως ἐγίνετο, χρεία τις ἡμῖν ἦν οἰκετῶν. ἀλλὰ γὰρ αὐτουργοὺς εἶναι ἐθίζοντες ἡμᾶς οἱ ἀρχαῖοι διὰ τῶν ποιημάτων ἐπαίδευον εὐωχοῦντες λόγοις. ἐγὼ δ' ἐπειδὴ ὥσπερ λαμπάδιον κατασείσαντος τοῦ θαυμασιωτάτου κρατίνου τὰ προκείμενα ἔπη καὶ ὡς οἱ μετ' αὐτὸν γενόμενοι μεμνησάμενοι ἐπεξειργάσαντο, ἐχρησάμην τῇ τάξει τῶν δραμάτων ὡς ἐδιδάχθη. καὶ εἰ μὴ ἐνοχλῶ τι ὑμῖν τῶν γὰρ κωμικῶν φροντὶς οὐδὲ ἡ σμικροτάτη, ἀπομνημονεύσω κατὰ τὴν τάξιν καὶ τὰ τοῖς ἄλλοις εἰρημένα ποιηταῖς. ὧν εἷς ἐστιν ὁ ἀττικώτατος φερεκράτης. ὃς ἐν μὲν τοῖς μεταλλεῦσι φησίν

Πλούτῳ δ' ἐκεῖν' ἦν πάντα συμπεφυρμένα.
Ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς πάντα τρόπον εἰργασμένα.
Ποταμοὶ μὲν ἀθάρης. καὶ μέλανος ζωμοῦ πλέοι
Διὰ τῶν στενωπῶν τονθολυγοῦντες ἔρρεον
Αὐταῖσι μυστίλαισι καὶ ναστῶν τρυφή.
Ὥστ' εὐμαρῆ. ἤγ' ἦν αὐτόματ' εἰς τὴν ἔνθεσιν
Χωρεῖν λιπαρὰν κατὰ τοῦ λάρυγγος τοῖς νεκροῖς.
Φύσκαι δὲ καὶ ζέοντες ἀλλάντων τόμοι

Lycurgus
Lycophro
Demosth.
Midias
Malacus
Clitarch
Chrysipp
Amerias
Hermo
Seleucus
Proxenus
Ion
Acheus
Cratinus
Crates
Teleclides
Pherecrates

A
Παρὰ τοῖς ποταμοῖς σίζοντες ἐκέχυντ' ἀντ' ὀστρά-
Καὶ μὴν παρῆν τε μάχη μὲν ἐξωπτημένα
Καταχυσματίοισι παντοδαποῖσιν εὐζεστῇ. (κων.
Σκελίδες δ' ὁλόκνιμοι πλησίον τακερώταται
Ἐπὶ πινακίσκοις. καὶ διεφθ' ἀκροκώλια
Ἥδιστον ἀτμίζοντα. καὶ χόλικες βοός.
Καὶ πλευρὰ δελφάκει ἐπεξανθισμένα.
Χναυρότατα παρέκει τ' ἐπ' ἀμύλοις καθήμενα.
Παρῆν δὲ χόνδρος γάλακτι κατανενιμμένος
Ἐν καταχύτλοις λεκάναισι καὶ πύον τομή,
Οἱ μῶς ἀπολεῖς μ' ἐνταῦθα διατρίβουσ' ἔτι
Παρὸν κολυμβᾶν ὡς ἔχει τ' εἰς τὸν τάρταρον.
Τί δῆτα λέξεις τἀπίλοιπ' ἦν περ πύθῃ. ὀπταὶ κίχλαι γὰρ ἀνάβραστ' ἠρτυμέναι
Περὶ τὸ στόμ' ἐπέτοντ' ἀντιβολοῦσαι καταπιεῖν
Ὑπὸ μυρρίναισι κἀνεμώναις κεχυμέναι.
Τὰ δὲ μῆλ' ἐκρέματο τὰ καλὰ τῶν καλῶν
Ἰδεῖν ὑπὲρ κεφαλῆς ἐξ οὐδενὸς πεφυκότα.
Κόραι δ' ἐν ἀμπεχόναισι τριχύφοις ἀρτίως
Ἡβυλλιῶσαι καὶ τὰ ῥόδα κεκαρμέναι
Πλήρεις κύλικας οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου
Ἤντλουν διὰ χώνης τοῖσι βουλομένοις πιεῖν.
Καὶ τῶν δ' ἕκαστος ἐφάγοι τις ἢ πίοι, διπλάσι' ἐγένετ' εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πάλιν
Καὶ τοῖς πέρσαις δέ φησι.
Τίς δ' ἔθ' ἡμῖν τῶν ἀρότρων ἢ ζυγοποιῶν ἔτι χρεία.
Ἢ δρεπανουργῶν ἢ χαλκοτύπων. ἢ σπέρματος ἢ χα- (ρακισμοῦ.
Αὐτόματοι γὰρ διὰ τῶν τριόδων ποταμοὶ λιπαροῖς ἐπὶ πᾶσι
Ζωμοῦ μέλανος. καὶ ἀχιλλείοις μάζαις κοχυδοῦντες.
Ἐπιβλὺξ ἀπὸ τῶν πηγῶν τῶν τοῦ πλούτου ῥεύσονται σφῶν ἀρύτεσθαι:
Ὁ ζεὺς δ' ὕων οἴνῳ ἰκναπνίᾳ καὶ τοῦ κεράμου βαλανεύσει.

B
Ἀπὸ τῶν δὲ τεγῶν ὀχετοὶ βοτρύων μετ' ἀμυτίσκων καὶ ναστίσκων πολυτύρων ὀχετεύσονται θερμοὶ σὺν ἔτνει. καὶ λειριοπολφανεμώναις
Τὰ δένδρη τ' αὐτοῖς ὄρεσι χορδαῖς ὀπταῖς ἐριφείοις φυλλορροήσει.
Καὶ τευθιδίοις ἁπαλοῖς κίχλαις τ' ἀναβράστοις.

Τί δεῖ πρὸς τούτοις ἔτι παρατίθεσθαι τὰ ἐκ ταγηνιστῶν τοῦ χαρίεντος ἀριστοφάνους πάντες γὰρ τῆς κατ' ἀχαρνέας αὐτοῦ πλήρεις ἐστέ. τῶν δὲ μεταγένους ἐκ θουριοπερσῶν μνημονεύσας, καταπαύσω τὸν λόγον. μακρὰ χαίρειν εἰπών. τοῖς νικοφῶντος σειρῆσιν ἐν αἷς τάδε γέγραπται. νιφέτω μὲν ἀλφίτοισι. ψακαζέτω δὲ ἄρτοισιν. ὑέτω δ' ἔτνει. ζωμὸς διὰ τῶν ὁδῶν κυλινδείτω. κρέα πλακοῦς ἑαυτὸν ἐσθίειν κελευέτω. ἀλλ' ὅ γε μεταγένης τάδε φησίν.

Ὁ μὲν ποταμὸς ὁ κρᾶθις ἡμῖν καταφέρει
Μάζας μεγίστας αὐτομάτως μεμαγμένας
Ὁ δ' ἕτερος γε ὁ σύβαρις καλούμενος
Ποταμός, ὠθεῖ κῦμα ναστῶν καὶ κρεῶν.
Ἑφθῶν τε βατίδων εἰλυομένων αὐτόθεν
Τὰ δὲ μικρὰ ταυτὶ ποτάμι' ἐν μὲν ἐντεῦθεν ῥέει
Τευθίσιν ὀπταῖς καὶ φάγροις καὶ καράβοις. ἐν τευθενὶ δ' ἀλλᾶσι καὶ περικόμμασι.
* Τηδὶ δ' ἀφύαισι τῆδε δ' αὖ ταγηνίαις
Τεμάχη τ' ἄνωθεν αὐτόματα πεπνιγμένα
Εἰς τὸ στόμ' ἔρρει. τάδε παρ' αὐτὼ τὼ πόδε,
Ἄμυλοι δὲ περινάουσιν ἡμῖν ἐν κύκλῳ.

Οἶδα δ' ὅτι καὶ οἱ θουριοπέρσαι. καὶ τὸ τοῦ νικοφῶντος δρᾶμα ἀδίδακτά ἐστι. διόπερ καὶ τελευταίων αὐτῶν ἐμνήσθην. ταῦτα τοῦ δημοκρίτου σαφῶς καὶ τορῶς διεξελθόντος, ἐπῄνουν μὲν οἱ δαιταλεῖς. ὁ δὲ κυνοῦλκος ἔφη. ἄνδρες σύνδειπνοι. σφόδρα μελιμώττοντα, οὐκ ἀηδῶς ὁ δημόκριτος εἱστίασε ποταμοὺς διαπεράσμενος ἀμβροσίας καὶ νέκταρος. ὑφ' ὧν ἀρδευθεὶς τὴν ψυχὴν πάνυ πιναλέος γεγένημαι λόγοις αὐτὸ μόνον καταβροχθίσας. ὥστε ἤδη παυσάμενοι ποτὲ τῆς τοσαύτης ἀπεραντολογίας, καὶ κατὰ τὸν παιανιέα ῥήτορα τοιούτων τινῶν μεταλάβωμεν ἃ μήτ' ἰσχὺν ἐντίθησι μήτ' ἀποθνήσκειν ἐᾷ. ἐν κενῇ γὰρ γαστρὶ τῶν καλῶν ἔρως. οὐκ ἔστι. πεινῶσι γὰρ ἡ κύπρις πικρά. ἀχαιός φησιν ἐν αἴθωνι σατυρικῷ παρ' οὗ ὁ σοφὸς εὐριπίδης λαβὼν ἔφη. Ἐν πλησμονῇ τοι κύπρις. ἐν πεινῶντι δ' οὔ.

C
Πρὸς ὃν ὁ οὐλπιανὸς ἀεί ποτε διαπολεμῶν ἔφη. πλήρης μὲν λαχάνων ἀγορά. πλήρης δὲ καὶ ἄρτων. σὺ δὲ ὦ κύων ἀεὶ λιμώττεις. καὶ οὐκ ἐᾷς ἡμᾶς λόγων καλῶν καὶ ἀφθόνων μεταλαμβάνειν μᾶλλον δὲ σιτεῖσθαι. τροφὴ γὰρ ψυχῆς, λόγοι καλοί. καὶ ἅμα στραφεὶς πρὸς τὸν οἰκέτην, λεῦκε ἔφη. κἂν ἐκφατνίσματά τινα ἄρτων ἔχῃς δὸς τοῖς κυσίν. καὶ ὁ κυνοῦλκος. εἰς μὲν εἰς ἀκροάσεις λόγων ἔφη παρεκλήμην, ἠπιστάμην ἥκειν ἀγορᾶς πληθυούσης. οὕτως γάρ τις τῶν σοφῶν τὴν τῶν δείξεων ὥραν ἐκάλει. καὶ αὐτὸν οἱ πολλοὶ διὰ τοῦτο πληθαγόραν ὠνόμαζον. εἰ δὲ λουσάμενοι λογάρια δειπνοῦμεν μικρὰς τίθημι συμβολάς, ἀκροώμενος κατὰ τὸν μένανδρον. διὸ παραχωρῶ σοι ὦ γάστρων τῆς τοιαύτης ἐμφορεῖσθαι σιτήσεως. πεινῶντι γὰρ ἀνδρὶ μᾶζα τιμιωτέρα χρυσοῦ τε κἀλέφαντος. κατὰ τὸν τοῦ ἐρετριέως ἀχαιοῦ κύκνον. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων, οἷός τ' ἦν ἀπανίστασθαι. ἐπιστραφεὶς δὲ καὶ θεασάμενος πλῆθος ἰχθύων καὶ ἄλλων παντοδαπῶν ὄψων παρασκευὴν εἰσκυκλουμένην, τύψας τῇ χειρὶ τὸ προσκεφάλαιον, ἀνέκραγεν. Τέτλαθι δὴ πινίη, καὶ ἀνάσχου ὁμωρολογούντων. Ὄψων γὰρ πλῆθός σε δαμᾷ καὶ λιμὸς ἀτηρός. ἐγὼ γοῦν ἤδη ὑπὸ τῆς ἐνδείας οὐδὲ θυράμβους φθέγγομαι κατὰ τὸν σωκράτην. ἀλλ' ἤδη καὶ ἔπη. λιμώδης γὰρ ὄντως ἡ ῥαψῳδία. κατὰ γὰρ ἀμειψίαν ὃς ἐν σφενδόνῃ ἔφη περὶ σοῦ μαντευσάμενος ὦ λαρήνσιε. Κοὐδεὶς σοί τις τῶν πλουσίων μὰ τὸν ἥφαιστον προσόμοιος καλλιβάπτιζος. καὶ βουλόμενος λιπαρὸν ζωμὸν καταπίνειν:

Ὁρῶ τι θαῦμ' ἄπιστον ἰχθύων γένη
Περὶ τὴν ἄκραν παίζοντα. κωβιοὺς. σπάρους. ψήττας. ἐρυθίνους. κεστρέας. πέρκας. ὄνους.
Θύννους. κεστρέας. μελανούρους. σηπίας.

Pherecrates
Aristophanes Salsus
Metagenes
Crathis fl.
Sybaris fl.
Acheus
Euripides
Menander
Acheus
Amipsias

Polybius contra timeũ
Ister timeũ irridet epitimeũ uocans pro timeo

αὐλωπίας· φίλλας· ἐλεδώνας· σκορπίους. φησὶν Ἡνίοχος ἐν Πολυπράγμονι. δεῖ οὖν κἀμὲ κατὰ τὸν κωμικὸν Μεταγένην ἐπειπόντα· εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ δείπνου τετλάναι σιωπήσαντα. ταῦτα δ' αὐτοῦ ὁ Μασούριος ἔφη. ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπολείπεταί τινα περὶ τοῦ ἀμφὶ τοὺς οἰκέτας λόγου, συμβαλοῦμαί τι καὶ αὐτὸς μέλος εἰς ἔρωτα τῷ σοφῷ καὶ φιλτάτῳ Δημοκρίτῳ. Φίλιππος ὁ Θεαγγελεὺς ἐν τῷ περὶ Καρῶν καὶ Λελέγων συγγράμματι καταλέξας τοὺς Λακεδαιμονίων εἵλωτας καὶ τοὺς Θετταλικοὺς πενέστας, καὶ Κᾶρας φησὶ τοῖς Λέλεξιν ὡς οἰκέταις χρήσασθαι πάλαι τε καὶ νῦν. Φύλαρχος δ' ἐν ἕκτῃ ἱστοριῶν καὶ Βυζαντίους φησὶν οὕτω Βιθυνῶν δεσπόσαι ὡς Λακεδαιμονίους τῶν εἱλώτων. περὶ δὲ τῶν παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐπευνάκτων καλουμένων, δοῦλοι δ' εἰσὶ καὶ οὗτοι, σαφῶς ἐκτίθεται Θεόπομπος διὰ τῆς δευτέρας καὶ τριακοστῆς τῶν ἱστοριῶν λέγων οὕτως· ἀποθανόντων πολλῶν Λακεδαιμονίων ἐν τῷ πρὸς Μεσσηνίους πολέμῳ οἱ περιλειφθέντες εὐλαβηθέντες μὴ καταφανεῖς γένωνται τοῖς ἐχθροῖς ἐρημωθέντες, ἀνεβίβασαν τῶν εἱλώτων ἐφ' ἑκάστην στιβάδα τῶν τετελευτηκότων τινάς. οὓς καὶ πολίτας ὕστερον ποιήσαντες προσηγόρευσαν ἐπευνάκτους, ὅτι κατετάχθησαν ἀντὶ τῶν τετελευτηκότων εἰς τὰς στιβάδας. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ κἀν τῇ τριακοστῇ καὶ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν παρὰ Σικυωνίοις κατωνακοφόρους καλεῖσθαι δούλους τινὰς παραπλησίους ὄντας τοῖς ἐπευνάκτοις. τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ καὶ Μέναιχμος ἐν τοῖς Σικυωνικοῖς, κατωνακοφόρους καλεῖσθαι δούλους τινὰς παραπλησίους ὄντας τοῖς ἐπευνάκτοις. ἔτι Θεόπομπος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Φιλιππικῶν· Ἀρκάδας φησὶ κεκτῆσθαι προσπελατῶν ὥσπερ εἱλώτων τριάκοντα μυριάδας. οἱ δὲ μόθακες καλούμενοι παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐλεύθεροι μέν εἰσιν, οὐ μὴν Λακεδαιμόνιοι. λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Φύλαρχος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν οὕτως· εἰσὶ δ' οἱ μόθακες σύντροφοι τῶν Λακεδαιμονίων. ἕκαστος γὰρ τῶν πολιτικῶν παίδων, ὡς ἂν καὶ τὰ ἴδια ἐκποιῶσιν, οἱ μὲν ἕνα, οἱ δὲ δύο, τινὲς δὲ πλείους ποιοῦνται συντρόφους αὐτῶν. εἰσὶν οὖν οἱ μόθακες ἐλεύθεροι μέν, οὐ μὴν Λακεδαιμόνιοι, μετέχουσι δὲ τῆς παιδείας πάσης. τούτων ἕνα φασὶ γενέσθαι καὶ Λύσανδρον τὸν καταναυμαχήσαντα τοὺς Ἀθηναίους, πολίτην γενόμενον δι' ἀνδραγαθίαν. Μύρων δ' ὁ Πριηνεὺς ἐν δευτέρῳ Μεσσηνιακῶν, πολλάκις φησὶν ἠλευθέρωσαν Λακεδαιμόνιοι δούλους. καὶ οὓς μὲν ἀφέτας ἐκάλεσαν, οὓς δὲ ἀδεσπότους, οὓς δὲ ἐρυκτῆρας, δεσποσιοναύτας δ' ἄλλους, οὓς εἰς τοὺς στόλους κατέτασσον· ἄλλους δὲ νεοδαμώδεις, ἑτέρους ὄντας τῶν εἱλώτων. Θεόπομπος δ' ἐν ἑβδόμῳ Ἑλληνικῶν περὶ τῶν εἱλώτων λέγων ὅτι καὶ ἐλεάται καλοῦνται, γράφει οὕτως· τὸ δὲ τῶν εἱλώτων ἔθνος παντάπασιν ὠμῶς διάκειται καὶ πικρῶς. εἰσὶ γὰρ οὗτοι καταδεδουλωμένοι πολὺν ἤδη χρόνον ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν, οἱ μὲν αὐτῶν ἐκ Μεσσήνης ὄντες, οἱ δ' ἐλεάται κατοικοῦντες πρότερον τὸ καλούμενον Ἕλος τῆς Λακωνικῆς. Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης ἐκλαθόμενος ἑαυτοῦ, ἐλέγχει δ' αὐτὸν εἰς τοῦτο Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης διὰ τῆς δωδεκάτης τῶν ἱστοριῶν, οὐκ εἶναι ἔφη σύνηθες τοῖς Ἕλλησι δούλους κτᾶσθαι, αὐτὸς εἰπὼν ὁ Ἐπιτίμαιος· οὕτως δ' αὐτὸν καλεῖ Ἴστρος ὁ Καλλιμάχειος ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἀντιγραφαῖς· εἰπὼν γὰρ ὅτι Μνάσων ὁ Φωκεὺς πλείους ἐκέκτητο δούλους τῶν χιλίων, κἀν τῇ τρίτῃ δὲ τῶν ἱστοριῶν ὁ Ἐπιτίμαιος ἔφη. οὕτως εὐδαιμονῆσαι τὴν Κορινθίων πόλιν ὡς κτήσασθαι δούλων μυριάδας ἓξ καὶ τεσσαράκοντα. δι' ἃς ἡγοῦμαι καὶ τὴν Πυθίαν αὐτοὺς κεκληκέναι χοινικομέτρας. Κτησικλῆς δ' ἐν τρίτῃ Χρονικῶν κατὰ δεκάτην πρὸς ταῖς ἑκατόν φησιν ὀλυμπιάδα Ἀθήνησιν ἐξετασμὸν γενέσθαι ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως τῶν κατοικούντων τὴν Ἀττικήν, καὶ εὑρεθῆναι Ἀθηναίους μὲν δισμυρίους πρὸς τοῖς χιλίοις, μετοίκους δὲ μυρίους, οἰκετῶν δὲ μυριάδας τεσσαράκοντα. Νικίας δ' ὁ Νικηράτου, ὡς ὁ καλὸς ἔφη Ξενοφῶν ἐν τῷ περὶ πόρων, χιλίους ἔχων οἰκέτας ἐμίσθωσεν αὐτοὺς εἰς τὰ ἀργυρεῖα Σωσίᾳ τῷ Θρᾳκὶ ἐφ' ᾧ ὀβολὸν ἕκαστον τελεῖν τῆς ἡμέρας. Ἀριστοτέλης δ' ἐν Αἰγινητῶν πολιτείᾳ καὶ παρὰ τούτοις φησὶ γενέσθαι ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα μυριάδας δούλων. Ἀγαθαρχίδης δ' ὁ Κνίδιος ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν Εὐρωπιακῶν, Δαρδανεῖς φησὶ δούλους κεκτῆσθαι τὸν μὲν χιλίους, τὸν δὲ καὶ πλείους. τούτων δ' ἕκαστον ἐν μὲν εἰρήνῃ γεωργεῖν, ἐν πολέμῳ δὲ λοχίζεσθαι, ἡγεμόνα νέμοντας τὸν ἴδιον δεσπότην. πρὸς ταῦτα ἀπαντήσας ὁ Λαρήνσιος ἔφη· ἀλλὰ Ῥωμαίων ἕκαστος (οἶδας δ' ἀκριβῶς ταῦτα, ὦ καλὲ Μασούριε) πλείστους ὅσους κεκτημένος οἰκέτας· καὶ γὰρ μυρίους καὶ δισμυρίους καὶ ἔτι πλείους δὲ πάμπολλοι κέκτηνται, οὐκ ἐπὶ προσόδοις δέ, ὥσπερ ὁ τῶν Ἑλλήνων ζάπλουτος Νικίας, ἀλλ' οἱ πλείους τῶν Ῥωμαίων συμπροϊόντας ἔχουσι τοὺς πλείστους. καὶ αἱ πολλαὶ δὲ Ἀττικαὶ μυριάδες τῶν οἰκετῶν δεδεμέναι εἰργάζοντο τὰ μέταλλα. Ποσειδώνιος γοῦν, οὗ συνεχῶς μέμνησαι, ὁ φιλόσοφος, καὶ ἀποστάντας φησὶν αὐτοὺς καταφονεῦσαι μὲν τοὺς ἐπὶ τῶν μετάλλων φύλακας, καταλαβέσθαι δὲ τὴν ἐπὶ Σουνίῳ ἀκρόπολιν, καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον πορθῆσαι τὴν Ἀττικήν. οὗτος δ' ἦν ὁ καιρὸς ὅτε καὶ ἐν Σικελίᾳ ἡ δευτέρα τῶν δούλων ἐπανάστασις ἐγένετο. πολλαὶ δὲ αὗται ἐγένοντο, καὶ ἀπώλοντο οἰκετῶν ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν μυριάδας. σύγγραμμά τε ἐκδέδωκε περὶ τῶν δουλικῶν πολέμων Καικίλιος ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ Καλῆς ἀκτῆς. καὶ Σπάρτακος δὲ ὁ μονομάχος ἐκ Καπύης πόλεως Ἰταλικῆς ἀποδρὰς κατὰ τὰ Μιθριδατικά, πολὺ πλῆθος ἀποστήσας οἰκετῶν, ἦν δὲ καὶ αὐτὸς οἰκέτης Θρᾷξ γένος, κατέδραμε πᾶσαν Ἰταλίαν χρόνον οὐκ ὀλίγον, πολλῶν δούλων καθ' ἑκάστην ἡμέραν συρρεόντων ὡς αὐτόν. καὶ εἰ μὴ ἀπέθανεν ἐν τῇ πρὸς Λικίννιον Κράσσον παρατάξει, οὐ τὸν τυχόντα ἂν ἱδρῶτα τοῖς ἡμε-

δαποῖς

Henochus
Metagenes
Philipp(us) theangeleus
Phylarchus
Theopõpus
Theopomp(us)
Menechm(us)
Theopõpus
Phylarch(us)
Lysander
Theopõp(us)
Timeus
Polybius
Ister
Mnaso
Ctesicles
Demetri(us)
Nicias
Nicerat(us)
Xenophõ
Sosias
Aristotel(es)
Agatharch(ides)
Nicias
Posidoni(us)
Cecilius
Spartacus
Crassus Licinius

Leleges
Catanaco phori
Mothaces
ἀφέτας
ἀδεσπότους
ἐρυκτῆρας
δεσποσιοναύτας
νεοδαμώδεις
Ilotes Lacedemoniũ q(ui)
Helos
ζάπλουτος
Secunda ser(vorum) rebellio in attica

δαποῖς παρεσχήκει, ὡς ὁ κατὰ τὴν Σικελίαν Εὔνους. σώφρονες δ' ἦσαν καὶ πάντα ἄριστοι οἱ ἀρχαῖοι Ῥωμαῖοι. Σκιπίων γοῦν ὁ Ἀφρικανὸς ἐπίκλην ἐκπεμπόμενος ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἐπὶ τὸ καταστήσασθαι τὰς κατὰ τὴν οἰκουμένην βασιλείας, ἵνα τοῖς προσήκουσιν ἐγχειρισθῶσιν, πέντε μόνους ἐπήγετο οἰκέτας, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος καὶ Ποσειδώνιος. καὶ ἑνὸς ἀποθανόντος κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν, ἐπέστειλε τοῖς οἰκείοις ἄλλον ἀντ' ἐκείνου πριαμένους πέμψαι αὐτῷ. Ἰούλιος δὲ Καῖσαρ ὁ πρῶτος πάντων ἀνθρώπων περαιωθεὶς ἐπὶ τὰς Βρεττανίδας νήσους μετὰ χιλίων σκαφῶν, τρεῖς οἰκέτας τοὺς πάντας συνεπήγετο, ὡς Κόττας ἱστορεῖ ὁ τότε ὑποστρατηγῶν αὐτῷ ἐν τῷ περὶ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγγράμματι, ὃ τῇ πατρίῳ ἡμῶν γέγραπται φωνῇ. ἀλλ' οὐ Σμινδυρίδης ὁ Συβαρίτης, ὦ Ἕλληνες, ὃς ἐπὶ τὸν Ἀγαρίστης τῆς Κλεισθένους θυγατρὸς ἐξορμῶν γάμον ὑπὸ χλιδῆς καὶ τρυφῆς χιλίους συνεπήγετο οἰκέτας, ἁλιεῖς καὶ ὀρνιθευτὰς καὶ μαγείρους. οὗτος δ' ὁ ἀνὴρ καὶ ἐνδείξασθαι βουλόμενος ὡς εὐδαιμόνως ἔζη, ὡς ἱστορεῖ Χαμαιλέων ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς (τὸ δ' αὐτὸ βιβλίον καὶ ὡς Θεοφράστου φέρεται), οὐκ ἔφη τὸν ἥλιον ἐτῶν εἴκοσιν οὔτ' ἀνατέλλοντα οὔτε δυόμενον ἑωρακέναι. καὶ τοῦτ' ἦν αὐτῷ μέγα καὶ θαυμαστὸν πρὸς εὐδαιμονίαν. οὗτος ὡς ἔοικε πρωῒ μὲν ἐκάθευδεν, ὀψὲ δ' ἠγείρετο, καθ' ἀμφότερα δυστυχῶν. ὁ δὲ Ποντικὸς Ἑστιαῖος καλῶς ἐκαυχᾶτο μήτε ἀνατέλλοντα μήτε καταδυόμενον ποτὲ τὸν ἥλιον ἑωρακέναι, διὰ τὸ παιδείᾳ πάντα τὸν καιρὸν προσέχειν, ὡς ὁ Νικαεὺς Νικίας ἱστορεῖ ἐν ταῖς Διαδοχαῖς. τί οὖν; οὐκ εἶχε καὶ Σκιπίων καὶ ὁ Καῖσαρ οἰκέτας; εἶχον. ἀλλ' ἐφύλασσον τοὺς πατρίους νόμους καὶ κεκολασμένως ἔζων, τηροῦντες τὰ τῆς πολιτείας ἔθη. συνετῶν γάρ ἐστιν ἀνδρῶν ἐμμένειν τοῖς παλαιοῖς ζηλώμασιν, δι' ὧν στρατευόμενοι κατεστρέφοντο τοὺς ἄλλους, καὶ λαμβάνοντες ἅμα τοῖς δοριαλώτοις εἴ τι χρήσιμον καὶ καλὸν ὑπῆρχε παρ' ἐκείνοις εἰς μίμησιν. ὅπερ ἐν τοῖς πάλαι χρόνοις ἐποίουν οἱ Ῥωμαῖοι, διαφυλάττοντες ἅμα καὶ τὰ πάτρια μετῆγον παρὰ τῶν χειρωθέντων εἴ τι λείψανον καλῆς ἀσκήσεως εὕρισκον, τὰ ἄχρηστα ἐκείνοις ἐῶντες, ὅπως μηδ' εἰς ἀνάκτησιν ὧν ἀπέβαλον ἐλθεῖν ποτε δυνηθῶσιν. παρὰ γοῦν τῶν Ἑλλήνων μηχανὰς καὶ ὄργανα πολιορκητικὰ μαθόντες, τούτοις αὐτοὺς κατεναυμάχησαν. ἔλαβον δὲ καὶ παρὰ τῶν Τυρρηνῶν τὴν μάχην φαλαγγηδὸν ἐπιόντων. καὶ παρὰ Σαυνιτῶν δὲ ἔμαθον θυρεοῦ χρῆσιν. παρὰ δὲ Ἰβήρων γαίσων. καὶ ἄλλα δὲ παρ' ἄλλων μαθόντες ἄμεινον ἐξειργάσαντο. μιμησάμενοί τε κατὰ πάντα τὴν Λακεδαιμονίων πολιτείαν, διετήρησαν αὐτὴν μᾶλλον ἢ ἐκεῖνοι. νῦν δὲ τὴν ἐκλογὴν τῶν χρησίμων ποιούμενοι παρὰ τῶν ἐναντίων συναποφέρονται καὶ τὰ μοχθηρὰ ζηλώματα. πάτριος μὲν γὰρ ἦν αὐτοῖς, ὥς φησιν ὁ Ποσειδώνιος, καρτερία καὶ λιτὴ δίαιτα, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὑπὸ τὴν κτῆσιν ἀφελὴς καὶ ἀπερίεργος χρῆσις. ἔτι δὲ εὐσέβεια θαυμαστὴ περὶ τὸ δαιμόνιον, δικαιοσύνη δὲ καὶ πολλὴ τοῦ πλημμελεῖν εὐλάβεια πρὸς πάντας ἀνθρώπους μετὰ τῆς κατὰ γεωργίαν ἀσκήσεως. τοῦτο δ' ἔστιν ἐκ τῶν πατρίων θυσιῶν, ὧν ἐπιτελοῦμεν ἰδεῖν. ὁδούς τε γὰρ πορευόμεθα τεταγμένας καὶ ὡρισμένας, καὶ τεταγμένως φέρομεν, καὶ λέγομεν ἐν ταῖς εὐχαῖς, καὶ δρῶμεν ἐν ταῖς ἱερουργίαις ἀφελῆ ταῦτα καὶ λιτά. καὶ οὐδὲν πλέον τῶν κατὰ φύσιν οὔτε ἠμφιεσμένοι καὶ περὶ τὰ σώματα ἔχοντες, οὔτε ἀποφερόμενοι. ἐσθῆτάς τε ἔχομεν καὶ ὑποδέσεις εὐτελεῖς, πίλους τε ταῖς κεφαλαῖς περικείμεθα προβατίων δερμάτων δασεῖς, κεράμεα δὲ καὶ χαλκᾶ τὰ διακονήματα κομίζομεν, καὶ ἐν τούτοις βρωτὰ καὶ ποτὰ πάντων ἀπειρογότατα, ἄτοπον ἡγούμενοι τοῖς μὲν θεοῖς πέμπειν κατὰ τὰ πάτρια, αὑτοῖς δὲ χορηγεῖν κατὰ τὰ ἐπείσακτα. καίτοι γε τὰ μὲν εἰς ἡμᾶς δαπανώμενα τῇ χρείᾳ μετρεῖται, τὰ δ' εἰς τοὺς θεούς, ἀπαρχαί τινές εἰσι. Μούκιος γοῦν Σκαιόλας, τρίτος ἐν Ῥώμῃ τὸν Φάννιον ἐτήρει νόμον, καὶ αὐτὸς καὶ Αἴλιος Τουβέρων καὶ Ῥουτίλιος Ῥοῦφος ὁ τὴν πάτριον ἱστορίαν γεγραφώς. ἐκέλευε δ' ὁ νόμος τριῶν μὲν πλείονας τῶν ἔξω τῆς οἰκίας μὴ ὑποδέχεσθαι, κατ' ἀγορὰς δὲ πέντε. τοῦτο δὲ τρὶς τοῦ μηνὸς ἐγίνετο. ὀψωνεῖν δὲ πλείονος τῶν δυοῖν δραχμῶν καὶ ἡμίσους οὐκ ἐπέτρεπε. κρέως δὲ καπνιστοῦ δεκαπέντε τάλαντα δαπανᾶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν ἐπεχώρει, καὶ ὅσα γῆ φέρει λάχανα καὶ ὀσπρίων ἑψήματα. σμικρᾶς δὲ πάνυ τῆς δαπάνης ὑπαρχούσης, διὰ τὸ τοὺς παρανομοῦντας καὶ ἀφειδῶς ἀναλίσκοντας ἀνατετιμηκέναι τὰ ὤνια, πρὸς τὸ ἐλευθεριώτερον νομίμως προήρχοντο. ὁ μὲν γὰρ Τουβέρων παρὰ τῶν ἐν τοῖς ἰδίοις ἀγροῖς ὄρνιθας ὠνεῖτο δραχμιαίους. ὁ δὲ Ῥουτίλιος παρὰ τῶν ἁλιευόντων αὐτοῦ δούλων τριώβολον τὴν μνᾶν τοῦ ὄψου, καὶ μάλιστα τοῦ θουριανοῦ καλουμένου. μόριον δέ ἐστι τοῦτο θαλαττίου κυνὸς οὕτω καλούμενον. ὁ δὲ Μούκιος παρὰ τῶν ἐγχρησιμευομένων ὑπ' αὐτοῦ, πρὸς τὸν αὐτὸν τύπον ἐποιεῖτο τὴν διατίμησιν. ἐκ τοσούτων οὖν μυριάδων ἀνθρώπων οὗτοι μόνοι τὸν νόμον εὐόρκως ἐτήρουν, καὶ δῶρον οὐδὲ τὸ μικρότατον ἐδέχοντο. οὗτοι δ' ἄλλοις ἐδίδοσαν καὶ φίλοις τοῖς ἀπὸ παιδείας ὁρμωμένοις μεγάλα. καὶ γὰρ ἀντείχοντο τῶν ἐκ τῆς στοᾶς δογμάτων. τῆς δὲ πολυτελείας τῆς νῦν ἀκμαζούσης πρῶτος ἡγεμὼν ἐγένετο Λούκουλλος ὁ καταναυμαχήσας Μιθριδάτην, ὡς Νικόλαος ὁ περιπατητικὸς ἱστορεῖ. ἀφικόμενος γὰρ εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ τὴν ἧτταν τὴν Μιθριδάτου, ἔτι τε τὴν Τιγράνου τοῦ Ἀρμενίου, καὶ θριαμβεύσας, λόγον τε ἀποδοὺς τῶν τοῦ πολέμου πράξεων, ὤκειλε μὲν εἰς πολυτελῆ δίαιταν ἐκ τῆς παλαιᾶς σωφροσύνης. καὶ πρῶτος τρυφῆς ἐξηγητὴς Ῥωμαίοις ἐγένετο, καρπωσάμενος δυοῖν βασιλέων τῶν προειρημένων πλοῦτον. Κάτων δὲ ἐκεῖνος, ὡς Πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, ἐδυσχέραινε καὶ ἐκεκράγει, ὅτι τινὲς τὰς ξενικὰς τρυφὰς εἰσήγαγον εἰς τὴν Ῥώμην, τριακοσίων μὲν δραχμῶν κεράμιον ταρίχων Ποντικῶν ὠνησάμενοι, καὶ μειράκια δ' εὔμορφα ὑπερβαλλούσης ἀγρῶν τιμῆς. πρότερον δὲ οὕτως ὀλιγοδεεῖς ἦσαν οἱ τὴν Ἰταλίαν κατοικοῦντες, ὥστε καὶ καθ' ἡμᾶς ἔτι, φησὶν ὁ Ποσειδώνιος, οἱ σφόδρα εὐκαιρούμενοι τοῖς βίοις ἦγον τοὺς υἱοὺς ὕδωρ μὲν ὡς τὸ πολὺ πίνον-

Scipio africanus
Polybius
Posidonius
Cotta
Smindyrides
Agaristore
Clisthenes
Chameleõ
Theophrastus
Ae
Hestieus
Nicias nicēsis
Posidoni(us)
Mutius Sceuola
Phanius
Naotus Cecilius
Tubero
Rutilius
Ruffus
Lucullus
Mithridates
Nicolaus
Tigranes
Cato
Polybius
Posidonius

Julius cesar p(ri)mus in britannia trãsijt
De Hestieo pulchru(m)
Pilus capitis

τας, ἐσθίοντας δ' ὅ, τι ἂν τύχῃ. καὶ πολλάκις φησὶν ὁ πατὴρ ἢ μήτηρ υἱὸν ἐρωτᾷ, πότερον ἀπίους ἢ κάρυα βούλεται δειπνῆσαι. καὶ τούτων τι φαγὼν ἠρκεῖτο καὶ ἐκοιμᾶτο. νῦν δὲ ὡς ὁ Θεόπομπος ἱστορεῖ, ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Φιλιππικῶν, οὐδείς ἐστι καὶ τῶν μετρίως εὐπορουμένων, ὅστις οὐ πολυτελῆ τράπεζαν παρατίθεται, μαγείρους δὲ καὶ θεραπείαν ἄλλην πολλὴν κέκτηται, καὶ πλείω δαπανᾷ τὰ καθ' ἡμέραν ἢ πρότερον ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ταῖς θυσίαις ἀνήλισκον. ἐπεὶ δὲ εἰς ἱκανὸν μῆκος προῆκται τὰ τῶν ἀπομνημονευθέντων, αὐτοῦ καταπαύσωμεν τὸν λόγον.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

ΦΑΓΗΣΙΑ. ΚΑΙ ΛΑΓΗΝΟΦΟΡΙΑ.

Ἐπιτελουμένης δὲ ἤδη τῆς τοῦ δείπνου τῶν Φαγησίων ἑορτῆς συντελεῖσθαι νομίσαντες οἱ κυνικοὶ πάντων μᾶλλον ηὐφραίνοντο. καὶ Κύνουλκος ἔφη ἕως ἡμεῖς δειπνοῦμεν ὦ Οὐλπιανέ, λόγοις γὰρ ἑστιᾷ, προβάλλω σοι ζητεῖν τίνι εἴρηται Φαγησία ἑορτὴ καὶ Φαγησιπόσια. καὶ ὃς ἀπορηθείς, ἐπισχεῖν τε κελεύσας τοὺς παῖδας τὴν περιφοράν, καίτοι ἤδη οὔσης ἑσπέρας, ὃ συμπεριφέρομαι ὦ σοφώτατε, ὥστε λέξειν σοι καιρὸς ἵνα μᾶλλον καὶ δειπνήσῃς ἥδιον καὶ ὃ σε χάριν ὁμολογήσας μαθών, λέξω. ὁμολογήσαντος δὲ ἔφη. Κλέαρχος Ἀριστοτέλους μαθητὴς Σολεὺς δὲ τὸ γένος ἐν τῷ προτέρῳ Περὶ γρίφων. κρατῶ γὰρ καὶ τῆς λέξεως διὰ τὸ σφόδρα μοι εἶναι προσφιλῆ, οὑτωσί πως εἴρηκε. Φαγησία. οἱ δὲ Φαγησιπόσια προσαγορεύουσι τὴν ἑορτήν. ἐξέλιπε δὲ αὕτη καθάπερ ἡ τῶν ῥαψῳδῶν ἣν ἦγον, κατὰ τὴν τῶν Διονυσίων ἐν ᾗ παριόντες ἕκαστοι τῷ θεῷ δὴ τιμὴν ἀπετέλουν τὴν ῥαψῳδίαν. ταῦτ' εἶπεν ὁ Κλέαρχος. ἐὰν δ' ἐπιζητῇς ὦ ἑταῖρε, καὶ τὸ βιβλίον κεκτημένος οὐ φθονήσω σοι. ἀφ' οὗ πολλὰ ἐκμαθὼν εὐπορήσεις προβλημάτων. καὶ γὰρ Καλλίαν ἱστορεῖ τὸν Ἀθηναῖον συνθεῖναι γραμματικὴν τραγῳδίαν, ἀφ' ἧς ποιῆσαι τὰ μέλη καὶ τὴν διάθεσιν Εὐριπίδην ἐν Μηδείᾳ καὶ Σοφοκλέα τὸν Οἰδίπουν. θαυμαστοῦ δὲ πάντων τὸ εὐπαίδευτον τοῦ Κυνούλκου, ὁ Πλούταρχος κατὰ τὸ ὅμοιον ἔφη καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ ἐμῇ Λαγυνοφορία ἑορτή τις ἄγεται περὶ ἧς ἱστορεῖ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ συγγράμματι Ἀρσινόη. λέγει δὲ οὕτως. τοῦ Πτολεμαίου κτίζοντος ἑορτῶν καὶ θυσιῶν παντοδαπῶν γένη καὶ μάλιστα περὶ τὸν Διόνυσον, ἠρώτησεν Ἀρσινόη τὸν φέροντα τοὺς θαλλούς, τίνα νῦν ἡμέραν ἄγει καὶ τίς ἐστιν ἑορτή. τοῦ δὲ εἰπόντος καλεῖται μὲν Λαγυνοφορία, καὶ τὰ κομισθέντα αὐτοῖς οἱ δειπνοῦσι κατακλιθέντες ἐπὶ στιβάδων καὶ ἐξ ἰδίας ἕκαστος λαγύνου παρ' αὑτῶν φέροντες πίνουσιν. ὡς δ' οὗτος ἀπεχώρησεν, ἐμβλέψασα πρὸς ἡμᾶς, συνοίκιά γε ἔφη ταῦτα ῥυπαρά. ἀνάγκη γὰρ τὴν σύνοδον γίνεσθαι παμμιγοῦς ὄχλου θοίνην ἕωλον καὶ οὐδαμῶς εὐπρεπῆ παρατιθεμένων. εἰ δὲ τὸ γένος τῆς ἑορτῆς ἤρεσκεν, οὐκ ἂν ἐκοπίασε δήπου τὰ αὐτὰ ταῦτα παρασκευάζουσα ἡ βασίλεια, καθάπερ ἐν τοῖς Χουσίν. εὐωχοῦνται μὲν γὰρ κατ' ἰδίαν, παρέχει δὲ ταῦτα ὁ καλέσας ἐπὶ τὴν ἑστίασιν.

B

τῶν δὲ παρόντων γραμματικῶν τις ἀποβλέψας εἰς τὴν τοῦ δείπνου παρασκευὴν ἔφη, εἶτα πῶς δειπνήσομεν τοσαῦτα δεῖπνα; ἴσως διὰ νυκτὸς ὡς ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης ἐν Αἰολοσίκωνι εἶπεν οὕτως λέγων οἰνεῖ δι' ὅλης νυκτὸς ὡς καὶ τὸ Ὁμηρικὸν ἔχει· κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων, τὸ μέγεθος αὐτοῦ ἐμφανίζων. πρὸς ὃν ὁ ἰατρὸς ἔφη Δάφνος, ὠφελιμώτερά ἐστι φίλτατε τῷ παντὶ σώματι τὰ νυκτερινὰ δεῖπνα. τὸ γὰρ σελήνης ἄστρον πρὸς τὰς τῆς τροφῆς ἁρμόττει πέψεις σηπτικὸν ὑπάρχον. κατὰ σῆψιν δὲ ἡ πέψις, ὅθεν ἐστὶ τά τε νύκτωρ θυόμενα τῶν ἱερείων, καὶ τῶν ξύλων τὰ πρὸς τὸ σελήνιον κοπτόμενα, καὶ τῶν καρπῶν γε οἱ πλεῖστοι πρὸς τὸ σελήνιον πεπαίνονται. πολλῶν δὲ ὄντων καὶ διαφόρων τῶν παρεσκευασμένων καὶ ἀεὶ παρασκευαζομένων ἰχθύων, μεγέθει τε καὶ ποικιλίᾳ ὁ Μυρτίλος ἔφη εἰκότως ἄνδρες φίλοι πάντων τῶν προσοψημάτων ὄψων καλουμένων ἐξενίκησεν ὁ ἰχθὺς διὰ τὴν ἐξαίρετον ἐδωδὴν μόνος οὕτως καλεῖσθαι διὰ τὸ ἐπιμανῶς ἐσχηκέναι πρὸς ταύτην τὴν ἐδωδήν. λέγομεν γοῦν ὀψοφάγους, οὐ τοὺς βόεια ἐσθίοντας οἷος ἦν Ἡρακλῆς ὃς τοῖς βοείοις κρέασιν ἐπήσθιε σῦκα χλωρά, ἢ τὸν φιλόσυκον, οἷος ἦν Πλάτων ὁ φιλόσοφος ὡς ἱστορεῖ Φανόκριτος ἐν τῷ περὶ Εὐδόξου. ἱστορεῖ δ' ὅτι καὶ Ἀρκεσίλαος φιλόβοτρυς ἦν. ἀλλὰ τοὺς περὶ τὴν ἰχθυοπωλίαν ἀναστρεφομένους. φιλόμηλοι δ' ἦσαν Φίλιππός τε ὁ Μακεδὼν καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος, ὡς Δωρόθεος φησὶν ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν. Χάρης δ' ὁ Μιτυληναῖος ἱστορεῖ, ὡς κάλλιστα μῆλα εὑρὼν ὁ Ἀλέξανδρος περὶ τὴν Βαβυλωνίαν χώραν, τούτων τε πληρώσας τὰ σκάφη, μηλομαχίαν ἀπὸ τῶν νεῶν ἐποιήσατο, ὡς τὴν θέαν ἡδίστην γενέσθαι. οὐκ ἀγνοῶ δ' ὅτι ὄψον κυρίως καλεῖται πᾶν τὸ πυρὶ κατασκευαζόμενον εἰς ἐδωδήν. ἤτοι γὰρ ἑψόν ἐστιν ἢ παρὰ τὸ ὀπτᾶσθαι ὠνόμασται. πολλῶν γοῦν ὄντων τῶν ἰχθύων οὓς κατὰ τὰς ἑκάστας ὥρας ἐνδαινύμεθα ὦ θαυμασιώτατε Τιμόκρατες. κατὰ γὰρ τὸν Σοφοκλέα. Χορὸς δ' ἀναύδων ἰχθύων ἐπερρόθει σαίνοντες οὐραίοισιν οὐ τὴν κεκτημένην ἀλλὰ τὰς λοπάδας καὶ κατὰ τὰς Ἀχαιοῦ ἢ Μοίρας, πολὺς γὰρ ὅμιλος ποντίου κύκλου σοβῶν ἐνάλιος θεωρίᾳ χραίνοντος οὐραίοισιν εὐλίαν ἁλός. ἀπομνημονεύσω δέ σοι ἃ περὶ ἑκάστου ἔλεξαν οἱ δειπνοσοφισταί. πάντες γὰρ συνεφόρησαν εἰς αὐτοὺς τὰς ἐκ βιβλίων συμβολάς, ὧν τὰ ὀνόματα διὰ τὸ πλῆθος παραλείψω. ὅς τις ἀγοράζων ὄψον ἐξὸν ἀπολαύειν ἰχθύων ἀληθινῶν ῥαφανῖδας ἐπιθυμεῖ πρίασθαι, μαίνεται φησὶν Ἄμφις ἐν Λευκάδι. ἵνα δὲ εὐμνημόνευτά σοι γένηται τὰ λεχθέντα κατὰ στοιχεῖον τάξω τὰ ὀνόματα. καὶ γὰρ Σοφοκλέους ἀ-

A

πόντος ἐν Αἴαντι μαστιγοφόρῳ τοὺς ἰχθῦς ἐλλοὺς ἔφηκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν. ἐζήτησέ τις, εἰ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ τις τῷ ὀνόματι κέχρηται. πρὸς ὃν ὁ Ζωΐλος ἔφη· ἐγὼ δὲ οὐκ ὢν ὀψοφαγίστατος, οὕτω γὰρ Ξενοφῶν ὠνόμασεν ἐν Ἀπομνημονεύμασι γράφων οὕτως· ὀψοφαγίστατός τε καὶ βλακίστατός ἐστιν, οἶδα ὅτι τὴν Τιτανομαχίαν ποιήσας, εἴτ' Εὔμηλός ἐστιν ὁ Κορίνθιος ἢ Ἀρκτῖνος, ἢ ὅστις δήποτε χαίρει ὀνομαζόμενος, ἐν τῷ δευτέρῳ οὕτως εἴρηκεν. Ἐν δ' αὐτῇ πλωτοὶ χρυσώπιδες ἰχθύες ἐλλοί. Νήχοντες παίζουσι δι' ὕδατος ἀμβροσίοιο. Ἔχαιρε δὲ Σοφοκλῆς τῷ ἐπικῷ κύκλῳ, ὡς καὶ ὅλα δράματα ποιῆσαι κατακολουθῶν τῇ ἐν τούτῳ μυθοποιΐᾳ. παρατεθεισῶν δέ ποτε ἀμιῶν ἔφη τις, ταύτας Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ τὰ μὲν βράγχια ἔχειν καλυπτὰ, εἶναι δὲ καρχαρόδοντας, καὶ τῶν συναγελαζομένων καὶ σαρκοφάγων. χολήν τε ἔχειν ἰσομήκη τῷ ἐντέρῳ καὶ σπλῆνα ὁμοίως. λέγεται δὲ ὡς θηρευθεῖσαι προσανάλλονται, καὶ ἀποδράσουσι τὴν ὁρμιὰν ἐκφεύγουσιν. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσι λέγων οὕτως· ὅτε δ' ἦλθες ἀμίας παχείας. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Σειρῆσι· πρωΐ μέν γ' ἀτενὲς ἀπ' ἀοῦς ἀφύας ἀποπυρίζομες στρογγύλας, καὶ δελφακίνας ὀπτὰ κρέα καὶ πολύπους, καὶ γλυκύν γ' ἐπ' ὧν ἐπίομες οἶνον. οἴμοι τάλας ἔδειμα με καλοῦσα κατίσκα λέγει φοῦ, τῶν κακῶν ὃ καὶ παρὰ βίγλας τε καὶ * πάχνα κἀμίαι δύο διατεταγμέναι μέσαι· φᾶσαι τε τοσαῦται παρῆν σκορπίοι τε. Ἀριστοτέλης δὲ παρετυμολογῶν αὐτῶν τοὔνομα φησὶν ὀνομάζεσθαι παρὰ τὸ ἅμα ἰέναι ταῖς παραπλησίαις. ἔστι γὰρ συναγελαστική. Ἱκέσιος δ' ἐν τοῖς περὶ ὕλης, εὐχύλους μὲν αὐτὰς εἶναι καὶ ἁπαλάς. πρὸς δὲ τὰς ἐκκρίσεις μέσας, ἧσσον δὲ τροφίμους. ὁ δὲ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος ἐν τῇ Γαστρολογίᾳ, οὕτως γὰρ ἐπιγράφεσθαι φησὶ Λυκόφρων ἐν τοῖς περὶ

B

κωμῳδίας, ὡς τὴν Κλεοστράτου τοῦ Τενεδίου γαστρολογίαν, περὶ τῆς ἀμίας φησὶν οὕτως.

Τὴν δ' ἀμίαν φθινοπώρου ὅταν πλειὰς καταδύνῃ
Πάντα τρόπον σκεύαζε. τί σοι τάδε μυθολογεύω;
Οὐ γὰρ μή σε διαφθείρῃς οὐδ' ἂν ἐπιθυμῇς,
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ τοῦτο δαήμεναι ὦ φίλε Μόσχε
Ὅν τινα χρή σε τρόπον κείνην διαθεῖναι ἄριστα
Ἐν συκῆς φύλλοις, καὶ ὀριγάνῳ οὐ μάλα πολλῇ,
Μὴ τυρὸν μὴ λῆρον ἁπλῶς δ' οὕτως θεραπεύσας
Ἐν συκῆς φύλλοις σχοίνῳ κατάδησον ἄνωθεν,
Εἶθ' ὑπὸ θερμὴν ὦσον ἔσω σποδὸν ἐν φρεσὶ καιρὸν
Γινώσκων ὅτ' ἐστ' ὀπτὴ καὶ μὴ κατακαύσῃς.
Ἔστω δ' αὐτῆς σοι Βυζαντίου ἐξ ἐρατεινοῦ
Εἴπερ ἔχειν ἀγαθὴν ἐθέλεις καὶ ἐγγὺς ἀλώπου,
Τοῦδε τόπου κεδνὴν λήψῃ τηλοῦ δὲ θαλάσσης,
Ἑλλησποντιάδος χείρων κἂν κεῖνον ἀμείψῃς
Αἰγαίου πελάγους ἅλιον πόρον, οὐκ ἔθ' ὁμοία
Γίνεται ἀλλὰ καταισχύνει τὸν πρόσθεν ἔπαινον.

Οὗτος ὁ Ἀρχέστρατος ὑπὸ φιληδονίας γῆν πᾶσαν καὶ θάλασσαν περιῆλθεν ἀκριβῶς ἐμοὶ δοκεῖ τὰ πρὸς γαστέρα ἐπιμελῶς ἐξετάσαι βουληθείς, καὶ ὥσπερ οἱ τὰς περιηγήσεις καὶ τοὺς περίπλους ποιησάμενοι μετ' ἀκριβείας ἐθέλει πάντα ἐκτίθεσθαι ὅπου ἐστὶν ἕκαστον κάλλιστον βρωτόν τε ποτόν τε. τοῦτο γὰρ αὐτὸς ἐν τῷ προοιμίῳ ἐπαγγέλλεται τῶν καλῶν τούτων ὑποθηκῶν ὧν πρὸς τοὺς ἑταίρους ποιεῖται Μόσχον τε καὶ Κλέανδρον ὥσπερ ὑποτιθέμενος αὐτοῖς κατὰ τὴν Πυθίαν ζητεῖν

Ἵππον Θεσσαλικὴν Λακεδαιμονίαν τε γυναῖκα
Ἄνδρας δ' οἳ πίνουσιν ὕδωρ καλῆς Ἀρεθούσης.

Χρύσιππος δ' αὐτὸν ὁ ὄντως φιλόσοφος καὶ κατὰ πάντα ἀνὴρ, ἀρχηγὸν Ἐπικούρῳ φησὶ γενέσθαι καὶ τοῖς τὰ τούτου ἐπισταμένοις τῆς πάντα διαλυμηναμένης ἡδονῆς. καὶ γὰρ οὐκ ἐγκαλυπτόμενος ὁ Ἐπίκουρος λέγει ἀλλὰ μεγάλῃ τῇ φωνῇ, οὐ γὰρ ἔγωγε δύναμαι νοῆσαι τἀγαθὸν ἀφελὼν μὲν τὰς διὰ χυλῶν, ἀφελὼν δὲ τὰς δι' ἀφροδισίων ἡδονάς. οἴεται γὰρ οὗτος ὁ σοφὸς καὶ τὸν τῶν ἀσώτων βίον ἀνεπίληπτον εἶναι, εἴπερ αὐτῷ προσγένοιτο τὸ ἀδεὲς καὶ ἵλεων. διὸ καὶ οἱ τῆς κωμῳδίας ποιηταὶ καταφέροντές που τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ἀκρασίας Ἐπικούρους καὶ βοηθοὺς βοῶσιν. Πλάτων μὲν ἐν Συνεξαπατῶντι

C

δυσχεραίνοντα ποιήσας πατέρα τῷ τοῦ υἱοῦ παιδαγωγῷ καὶ λέγοντα.

Ἀπολώλεκας τὸ μειράκιόν μου παραλαβὼν
Ἀκάθαρτε καὶ πέπεικας ἐλθεῖν εἰς βίον
Ἀλλότριον αὐτοῦ. καὶ ποτοὺς ἑωθινούς,
Πίνει διὰ σὲ νῦν πρότερον οὐκ εἰθισμένος.
Εἰ τἀμὰ μεμάθηκε δέσποτα ζῆν, ἐγκαλεῖς
Ζῆν δ' ἐστὶ τὸ τοιοῦθ' ὥς λέγουσιν οἱ σοφοί
Ὁ γοῦν Ἐπίκουρός φησιν εἶναι τἀγαθὸν
Τὴν ἡδονὴν δήπουθεν οὐκ ἔστιν δ' ἔχειν
Ταύτην ἑτέρωθεν ἐκ δὲ τοῦ ζῆν παγκάλως.
Εὖ, σῶς ἅπαντας. ἢ τυχὸν δώσεις ἐμοί.
Ἑώρακας εἶπε φιλόσοφον εἰπέ μοι τινὰ
Μεθύοντ' ἢ τούτοις οἷς λέγεις κηλούμενον;
Ἅπαντας οἱ γοῦν τὰς ὀφρῦς ἐπηρκότες.
Καὶ τὸν φρόνιμον ζητοῦντες ἐν τοῖς περιπάτοις
Καὶ ταῖς διατριβαῖς ὥσπερ ἀποδεδρακότα,
Οὕτως ἐπὰν γλαυκίσκος αὐτοῖς παρατεθῇ
Ἴσασιν οὐ δεῖ πρῶτον ἅψασθαι τόπου
Καὶ τὴν κεφαλὴν ζητοῦσιν ὡς περὶ πράγματος
Ὥστ' ἐκπεπλῆχθαι πάντας
Καὶ ἐν τῷ Ἀνδροφόνῳ δὲ ἐπιγραφομένῳ ὁ αὐτὸς Πλά-
των διαπαίξας τινὰ τῶν ἐπιεικῶν φιλοσόφων ἐπιφέρει
Ἐξὸν γυναῖκ' ἔχοντα κατακεῖσθαι καλὴν
Καὶ Λεσβίου χυτρίδε λαμβάνειν δύο
Ὁ φρόνιμός ἐστι τοῦτο τἀγαθόν
Ἐπίκουρος ἔλεγε ταῦθ' ἃ νῦν ἐγὼ λέγω
Εἰ τοῦτον ἔζων πάντες ὃν ἐγὼ βίον
Οὔτ' ἄτοπος ἦν ἂν οὔτε μοιχὸς οὐδὲ εἷς
Ἡγήσιππος δ' ἐν Φιλεταίροις
Ἐπίκουρος ὁ σοφὸς ἀξιώσαντός τινος
Εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν ὅ, τι ποτ' ἐστὶ τἀγαθὸν
Ὃ διὰ τέλους ζητοῦσιν εἰπεῖν ἡδονήν

εὖ γ' ὦ κράτιστ' ἄνθρωπε καὶ σοφώτατε τοῦ γὰρ μασᾶσθαι κρεῖττον οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἕν
ἀγαθὸν πρὸς ἐστιν ἡδονή γὰρ τἀγαθόν.

Ἀσπάζονται δὲ οὐ μόνον οἱ ἐπικούρειοι τὴν ἡδονὴν ἀλλὰ καὶ οἱ κυρηναϊκοὶ καὶ μνησιστράτειοι δὲ καλούμενοι, καὶ γὰρ οὗτοι ζῆν μὲν ἡδέως χαίρουσιν ὥς φησι ποσειδώνιος. οὐ μακρὰν δὲ τούτων αὐτὸν καὶ ἀπέλιπε σπεύσιππος ὁ πλάτωνος ἀκουστὴς καὶ συγγενής, διονύσιος γοῦν ὁ τύραννος ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολαῖς καὶ τὰ τῆς φιληδονίας αὐτοῦ διεξερχόμενος ἔτι τε τῆς φιλαργυρίας ὀνειδίζεταί τε παρὰ πολλῶν αὐτὸν διελέγχων, ὀνειδίζει καὶ τὸν λασθενείας τῆς ἀρκαδικῆς ἑταίρας ἔρωτα ἐπὶ πᾶσίν τε λέγει τάδε. σὺ δέ τινα φιλαργυρίαν ὀνειδίζεις αὐτὸς μηδὲν ἐκλελοιπὼς αἰσχροκερδείας. τί γὰρ οὐ πεποίηκας οὐχ ὑπὲρ ὧν ἐνδείας ὦφλεν αὐτὸς ἑκτικῶς, ἔρανον συνάγειν ἐπιχειρεῖς. περὶ δὲ τοῦ ἐπικούρου τίμων ἐν τρίτῳ σίλλων φησί.

γαστρὶ χαριζόμενος τῆς οὐ λαμυρώτερον οὐδέν

ταύτης γὰρ ἕνεκεν ὁ ἀνὴρ καὶ τῆς ἄλλης τῆς κατὰ σάρκα ἡδονῆς ἐκολάκευε καὶ ἰδομενέα καὶ μητρόδωρον καὶ αὐτὸς δέ που ὁ μητρόδωρος, οὐκ ἀποκρυπτόμενος τὰς καλὰς ταύτας θέσεις φησί. περὶ γαστέρα γὰρ ὦ φυσιολόγε τιμόκρατες περὶ γαστέρα ὁ κατὰ φύσιν βαδίζων λόγος τὴν ἅπασαν ἔχει σπουδήν. ἐπίκουρος γὰρ ἦν ὁ τούτων διδάσκαλος καὶ βοῶν ἔλεγεν. ἀρχὴ καὶ ῥίζα παντὸς ἀγαθοῦ ἡ τῆς γαστρὸς ἡδονή, καὶ τὰ σοφὰ καὶ τὰ περιττὰ εἰς ταύτην ἔχει τὴν ἀναφοράν. καὶ ἐν τῷ περὶ τέλους δέ φησιν οὕτω πως. οὐ γὰρ ἔγωγε δύναμαι νοῆσαι τἀγαθὸν ἀφαιρῶν μὲν τὰς διὰ χυλῶν ἡδονὰς ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀφροδισίων, ἀφαιρῶν δὲ τὰς διὰ μορφῆς κατ' ὄψιν ἡδείας κινήσεις καὶ προελθών φησι λέγειν· τιμητέον τὸ καλὸν καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ τοιουτότροπα ἐὰν ἡδονὴν μὴ παρασκευάζῃ χαίρειν ἐατέον. πρότερος δὲ τοῦ ἐπικούρου σοφοκλῆς ὁ τραγῳδιοποιὸς ἐν ἀντιγόνῃ περὶ τῆς ἡδονῆς τοιαῦτ' εἴρηκεν. τὰς γὰρ ἡδονὰς

ὅταν προδῶσιν ἄνδρες οὐ τίθημ' ἐγὼ ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν
πλουτεῖ τε γὰρ κατ' οἶκον εἰ βουλοίμεθα καὶ ζῆ τύραννον σχῆμ' ἔχων· ἐὰν δ' ἀπῇ
τούτων τὸ χαίρειν τἄλλα λέγω καπνοῦ σκιᾶς πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν
φιλέταιρος κυναγίδι. τί δὴ γὰρ ὄντα θνητὸν ἱκετεύω σε δεῖν
πλὴν ἡδέως ζῆν τὸν βίον καθ' ἡμέραν ἐάν ἔχῃ τις ὁπόθεν ἀλλὰ δεῖ σκοπεῖν
τοῦτ' αὐτὸ τἀνθρώπει' ὁρῶν τὰ πράγματα εἰς αὔριον δὲ φροντίζειν* ἔπι
ἔσται περίεργόν ἐστιν ἀποκεῖσθαι πάνυ ἕωλον οὐδὲν ἀργύρειον
καὶ ἐν οἰνοπίωνι δὲ ὁ αὐτός φησι θνητῶν δ' ὅσοι,
ζῶσιν κακῶς ἔχοντες ἄφθονον βίον ἐγὼ μὲν αὐτοὺς ἀθλίους εἶναι λέγω
οὐ γὰρ θανών γε δήπου ἐγχέλυν φάγοις οὐδ' ἐν νεκροῖσι πέπτεται γαμήλιος
ἀπολλόδωρος δ' ὁ καρύστιος ἐν γραμματιδοποιῷ ὦ πάντες ἄνθρωποι τί τὸ ζῆν ἡδέως
παρέντες ἐπιμελεῖσθε τοῦ κακῶς ποιεῖν πολεμοῦντες ἀλλήλους πότερα πρὸς τῶν θεῶν
ἐπιστατεῖ τις τοῦ βίου νυνὶ τύχη ἄγροικος ἡμῶν οὔτε παιδείαν ὅλως
εἰδυῖα τί τὸ κακὸν ἢ τί ποτ' ἢ τἀγαθόν ἔσαγ' οὖσα παντελῶς εἰκῆ τε πως
ἡμᾶς κυλινδοῦσ' ἐν τινὶ αἰεὶ τύχῃ τρόπον οἶμαί γ' ἔτι γὰρ μᾶλλον ἂν προσέλθοι
ἔμελλεν ἀληθῶς οὖσα λυπουμένους ὁρᾶν αὑτοὺς ὑφ' αὑτῶν καὶ καταπίπτοντας νεκρούς.
ἐξὸν ἱλαροὺς παίζοντας ὑποπεπωκότας αὐλουμένους ὧδ' ἴ λέγειν. ὦ γλυκυτάτη
ἔλεγχ' ἄγροικον οὖσαν ἡμῶν τὴν τύχην καὶ προελθών
οὐ γάρ ἐστι τὸ ζῆν ἐστὶ τὸ καλούμενον θεῶν ἀληθῶς βίον ἔσω δ' ἡδίονα
τὰ πράγματ' ἐν ταῖς πόλεσιν ἦν αἰεὶ ἦν ταυνῦ εἰ μεταβαλόντες τὸν βίον διήγομεν
πίνειν ἀθηναίους ἅπαντας καὶ τοὺς μέχρι ἐτῶν τριάκοντ' ἐξιέναι τοὺς δ' ἱππέας
ἐπὶ κῶμον εἰς κόρινθον ἡμέρας δέκα στεφάνους ἔχοντας καὶ μύρον πρὸ ἡμέρας
τοὺς τὴν ῥάφανον πωλοῦντας ἕψειν μεγαρέων εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπιέναι τοὺς συμμάχους
κεραννύναι τὸν οἶνον εὐβοέας τοῦτ' ἦν τρυφή καὶ βίος ἀληθῶς ἀλλ' ἀπαιδεύτῳ τύχῃ
δουλεύομεν.

Φιλήδονον δὲ οἱ ποιηταὶ καὶ τὸν ἀρχαῖον φασὶ γενέσθαι τάνταλον. ὁ γοῦν τὴν τῶν ἀτρειδῶν ποιήσας κάθοδον ἀφικόμενον αὐτὸν λέγει πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ συνδιατρίβοντα ἐξουσίας τυχεῖν, παρὰ τοῦ διὸς αἰτήσασθαι ὅτου ἐπιθυμεῖ. τὸν δὲ πρὸς τὰς ἀπολαύσεις ἀπλήστως διακείμενον, ὑπὲρ αὐτῶν τε τούτων μνείαν ποιήσασθαι, καὶ τοῦ ζῆν τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς θεοῖς, ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντα τὸν δία, τὴν μὲν εὐχὴν ἀποτελέσαι διὰ τὴν ὑπόσχεσιν, ὅπως δὲ μηδὲν ἀπολαύῃ τῶν παρακειμένων ἀλλὰ διατελῇ ταραττόμενος, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἐξήρτησεν αὐτῷ πέτρον, δι' ὧν οὐ δύναται τῶν παρακειμένων τυχεῖν οὐδενός. καὶ τῶν στωϊκῶν δέ τινες συνεφήψαντο ταύτης τῆς ἡδονῆς, ἐρατοσθένης γοῦν ὁ κυρηναῖος μαθητὴς γενόμενος ἀρίστωνος τοῦ χίου, ὃς ἦν εἷς τῶν ἀπὸ τῆς στοᾶς, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἀρίστωνι παρεμφαίνει τὸν διδάσκαλον ὡς ὕστερον ὁρμήσαντα εἰς τρυφὴν λέγων ὧδε. ἤδη δέ ποτε καὶ τοῦτον πεφώρακα, τὸν τῆς ἡδονῆς καὶ ἀρετῆς μεσότοιχον διορύττοντα καὶ ἀναφαινόμενον παρὰ τῇ ἡδονῇ. καὶ ἀφανὴς δὲ γνώριμος δὲ ἦν καὶ οὗτος τοῦ ἀρίστωνος, ἐν τῷ ἀρίστωνι καὶ αὐτὸς οὕτως ἐπιγράψας τὸ σύγγραμμα, ἐμφανίζει τὴν τοῦ διδασκάλου φιληδονίαν. περὶ δὲ διονυσίου τοῦ ἡρακλεώτου τί δεῖ καὶ λέγειν ὃς ἄντικρυς ἀπο-

δὺς τὸν

δὺς τὸν τῆς ἀρετῆς χιτῶνα, ἀνθινὰ μεταμφιασάμενος καὶ μεταθέμενος καλούμενος ἔχαιρε καίτοι γηραιὸς ἀποστὰς τῶν τῆς στοᾶς λόγων καὶ ἐπὶ τὸν ἐπίκουρον μεταπηδήσας. περὶ οὗ οὐκ ἀχαρίτως ὁ τίμων ἔφη.

ἡνίκ' ἐχρῆν δύεσθαι νῦν ἄρχεται ἡδύνεσθαι ὥρη ἐρᾶν, ὥρη δὲ γαμεῖν, ὥρη δὲ πεπαῦσθαι.

ἀπολλόδωρος ὁ ἀθηναῖος ἐν τῷ τρίτῳ περὶ σώφρονος τῶν εἰς τοὺς ἀνδρείους μίμους προθεὶς τὸ κατὰ πυγοτέραν τὰ ἀλφησταὶ φησὶν ἰχθύς τινες οἱ ἀλφησταὶ τὸ μὲν ὅλον κιρροειδεῖς πορφυρίζοντες δὲ κατά τινα μέρη. φασὶ δὲ αὐτοὺς ἁλίσκεσθαι συνδύο. καὶ φαίνεσθαι τὸν ἕτερον ἐπὶ τοῦ ἑτέρου κατ' οὐρὰν ἑπόμενον. ἀπὸ τοῦ οὖν κατὰ τὴν πυγὴν θατέρου τὸν ἕτερον ἀκολουθεῖν, τῶν ἀρχαίων τινές, τοὺς ἀκρατεῖς καὶ καταφθορεῖς οὕτω καλοῦσιν. ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων μονάκανθον εἶναι καὶ κιρρὸν τὸν ἀλφηστικόν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ νουμήνιος ὁ ἡρακλεώτης ἐν ἁλιευτικῷ οὕτως.

φυκίδας ἀλφηστήν τε καὶ ἐν χροιῇσιν ἐρυθρόν σκορπίον. καὶ ἐπίχαρμος ἐν ἥβας γάμῳ
μύδε ἀλφησταί τε κορακῖνοι κιρροειδέες μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ μύθαικος ἐν ὀψαρτυτικῷ.

αἰθίας. καλλιχθὺς τούτου μέμνηται ἐπίχαρμος ἐν ἥβας γάμῳ καὶ σκιαθίας χρόμιος τ' ἐν τῷ ἦρι κάπρον ἄνεμον ἰχθύων πάντων ἄριστος αἰθίας δὲ χείματι. λέγει δὲ ἀνάνιος οὕτως. ἔαρι μὲν χρόμιος ἄριστος αἰθίας δὲ χειμῶνι. τῶν καλῶν δ' ἄριστον καρὶς ἐκ συκέας φύλλου. ἡδὺ δ' ἐσθίειν χειμερίης φθινοπωρισμῷ κρέας. δέλφακος δ' ὅταν τραπῶσι καὶ πατέωσιν ἐσθίειν, καὶ κυνῶν αὕτη τόθ' ὥρη καὶ λαγῶν καὶ ἀλωπέκων οἷος αὖ τὸ εὖ ὅταν θέρος τε ἦ καὶ ἠχέται βαβράζωσιν εἶτα δ' ἐστὶν ἐκ θαλάσσης θύννος οὐ κακὸν βρῶμα ἀλλὰ πᾶσιν ἰχθύεσσιν ἐμπρεπὴς ἐν μυττωτῷ. βοῦς δὲ πιανθεὶς δοκέω μὲν καὶ μεσέων νυκτῶν ἡδὺς κἠμέρης. τῶν τοῦ ἀνανίου πλεόνων ἐμνημόνευσα, νομίζων καὶ τούτων ὑποθήκας τοῖς λάγνοις ταύτας ἐκτεθῆσθαι. ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ τῶν ζώων ἠθῶν ὅπου ἂν αἰθίας ᾖ φησὶν οὐκ ἔστι θηρίον. ᾧ σημείῳ χρώμενοι οἱ σπογγεῖς κατακολυμβῶσι καλοῦντες αὐτὸν ἱερὸν ἰχθύν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ, καὶ δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων. τὸν δ' αἰθίαν τινὲς καὶ καλλιχθὺν καλοῦσιν, ἔτι δὲ καλλιώνυμον καὶ ἔλλοπα. ἱκέσιος δ' ἐν τοῖς περὶ ὕλης ὑπὸ μὲν τινῶν λύκον ὑπὸ δ' ἄλλων καλλιώνυμον εἶναι δὲ αὐτὸν χρυσοειδῆ καὶ εὔχυλον καὶ εὐέκκριτον οὐκ εὐστόμαχον δέ. ἀριστοτέλης δὲ καὶ καρχαρόδοντα εἶναι τὸν καλλιχθὺν σαρκοφάγον τε καὶ συναγελαζόμενον. ἐπίχαρμος δ' ἐν μούσαις, τὸν μὲν ἔλλοπα καταριθμεῖται τὸν δὲ καλλιχθὺν ἢ καλλιώνυμον ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα σεσίγηκεν. λέγει δὲ περὶ τοῦ ἔλλοπος οὕτως. τόν τε πολυτίματον ἔλλοπα. ὁ δὲ αὐτός, χαλκὸς ὤνιος ἕνα μόνον* κἀκεῖνον ὁ ζεὺς ἔλαβεν *κηκελήσας. κατθέμεν αὐτῷ τε ἐκαίτη δάμαρτι θατέρῳ. δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων διαφέρειν φησὶν αἰθίαν καὶ καλλιχθὺν ἔτι τε καλλιώνυμον καὶ ἔλλοπας. τί δ' ἐστὶν ὁ καλούμενος ἱερὸς ἰχθύς, ὁ μὲν τὴν τελχινιακὴν ἱστορίαν συνθείς, εἴτ' ἐπιμενίδης ἐστὶν ὁ κρὴς ἢ τηλεκλείδης εἴτ' ἄλλος τις, ἱεροὺς φησὶν εἶναι ἰχθύας δελφῖνας καὶ πομπίλους. ἔστι δ' ὁ πομπίλος ζῷον ἐρωτικὸν ὡς ἂν καὶ αὐτὸς γεγονὼς ἐκ τοῦ οὐρανίου αἵματος ἅμα τῇ ἀφροδίτῃ. νίκανδρος δ' ἐν δευτέρῳ οἰταικῶν φησίν

πομπίλος ὃς ναύτῃσιν ἀδημονέουσι κελεύθους μηνύσαι φιλέρωσι καὶ ἀφθόγγῳ περ ἀμείνων.

ἀλέξανδρος δ' ὁ αἰτωλὸς ἐν κρικαιεῖ ἐγκίσιον τὸ ποιημάτιον, γηθαλέῳ ἄκρῳ ἐπὶ πομπίλος αἰοχεύει. καὶ τὰ κάτω κατόπισθε θεοῖς ὑπὸ πομπίλος ἰχθύς. παγκράτης δ' ὁ ἀρκὰς ἐν τοῖς θαλασσίοις ἔργοις ἐπιγραφομένοις, προειπών πομπίλος ὃν καλέουσιν ἁλιπλόοι ἱερὸν ἰχθύν, διηγεῖται ὡς οὐ μόνον τῷ ποσειδῶνι ὁ πομπίλος ἐστὶ διὰ τιμῆς, ἀλλ' ὅτι καὶ τοῖς τὴν σαμοθράκην κατέχουσι θεοῖς. ἁλιέα γοῦν τινα πρεσβύτην τῷ ἰχθύϊ τούτῳ κόλασιν ὑποσχεῖν ἔτι τοῦ χρυσοῦ γένους κατ' ἀνθρώπους ὄντος. ὄνομα δὲ ἦν αὐτῷ ἐπωπεύς, καὶ ἐξ ἰκάρου ἦν τῆς νήσου. καὶ ἁλιεύων ποτὲ ἅμα τῷ υἱῷ ἁλιεύοντα, καὶ οὐκ εὐτυχήσαντα ἄλλων ἰχθύων ἐν τῇ ἄγρᾳ ἢ πομπίλων, οὐκ ἀποσχέσθαι τῆς τούτων ἐδωδῆς, ἀλλὰ πάντας μετὰ τοῦ υἱοῦ καταθοινηθῆναι καὶ μετ' οὐ πολὺ δίκας ἐκτίσαι τῆς δυσσεβείας, κῆτος γὰρ ἐπελθὸν τῇ νηὶ τὸν ἐπωπέα ἐν ὄψει τοῦ παιδὸς καταπιεῖν. ἱστορεῖ δ' ὁ παγκράτης ὡς καὶ πολέμιός ἐστιν ὁ πομπίλος τῷ δελφῖνι, καὶ ὅτι οὐδ' οὗτος ἀτιμώρητος ἐκφεύγει πομπίλον φαγών· ἀχρεῖος γὰρ γίνεται, καὶ σφαδάζων ἐπειδὰν φάγῃ, καὶ ἐπὶ τοὺς αἰγιαλοὺς ἐκκυμανθείς, βορὰ γίνεται αἰθυίαις τε καὶ λάροις. ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ταῖς κητείαις παρεδρευόντων ἀνδρῶν παρανομεῖται. μνημονεύει τῶν πομπίλων καὶ τιμαχίδας ὁ ῥόδιος ἐν τῷ ἐνάτῳ τοῦ δείπνου κωβιοί τ' ἐνάλιοι καὶ πομπίλοι ἱεροὶ ἰχθῦς.

κορίννα τε ἢ ὁ πεποιηκὼς τὸ εἰς αὐτὴν ἀναφερόμενον ποιημάτιον πομπίλε ναύτῃσιν πέμπων πλόον εὔπλοον ἰχθύς πομπεύσαις πρύμνηθεν ἐμὴν ἀδεῖαν ἑταίραν. ἀπολλώνιος δὲ ὁ ῥόδιος ἢ ναυκρατίτης ἐν ναυκράτεως κτίσει, τὸν πομπίλον φησὶν ἄνθρωπον πρότερον ὄντα μεταβαλεῖν εἰς ἰχθὺν διά τινα ἀπόλλωνος ἔρωτα. τὴν γὰρ σαμίων πόλιν παραρρεῖν ποταμὸν ἴμβρασον.

τῷ ἔρα ποτ' ὠκυρόην νύμφην περικαλλέα κούρην χησιὰς εὐπατέρεια τέκεν φιλότητι μιγεῖσα. ὠκυρόην ἦ κάλλος ἀπείριτον ὤπασαν ὧραι.

ταύτης οὖν ἐρασθέντα ἀπόλλωνα ἐπιχειρῆσαι ἁρπάσαι. διαπεραιωθεῖσαν δ' εἰς μίλητον κατά τινα ἀρτέμιδος ἑορτήν, καὶ μέλλουσαν ἁρπάζεσθαι εὐλαβηθεῖσαν, πομπίλον τινὰ θαλασσουργὸν ἄνθρωπον καθικετεῦσαι ὄντα πατρῷον φίλον, ὅπως αὐτὴν εἰς τὴν πατρίδα διασώσῃ λέγουσα τάδε.

πατρὸς ἐμοῖο φίλον συμφράδμονα θυμὸν ἔξων πομπίλε δυσκελάδου διδαὼς

θαλάσσια πόντου σώζειν. καὶ τὸν, εἰς τὴν ἀκτὴν διαγαγόντα αὐτὴν διαπορθμεῦσαι. ἐπιφανέντα δὲ τὸν Ἀπόλλωνα τήν τε κόρην ἁρπάσαι καὶ τὴν ναῦν ἀπολιθώσαντα τὸν πομπίλον εἰς τὸν ὁμώνυμον ἰχθὺν μεταμορφῶσαι, ποιῆσαί τε τὸν πομπίλον ὠκυάλων νηῶν ἀλινόνα δοῦλον. A

Θεόκριτος δὲ ὁ Συρακούσιος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Βερενίκῃ τὸν λεῦκον ὀνομαζόμενον ἰχθὺν, ἱερὸν καλεῖ διὰ τούτων·

Καί τις ἀνὴρ αἰτεῖται ἐπ' ἀγρεσιώνη τε καὶ ὄλβον
ἐξ ἁλὸς ᾧ ζωή, τὰ δὲ δίκτυα κείνῳ ἄροτρα,
σφάζων ἀκρονύχους ταύτῃ θεῷ ἱερὸν ἰχθὺν
ὃν λεῦκον καλέουσιν, ὃ γὰρ θ' ἱερώτατος ἄλλων·
καί κε λίνα στήσαιτο καὶ ἐξερύσαιτο θαλάσσης
ἔμπλεα.

Διονύσιος δὲ ὁ ἐπικαλούμενος Ἴαμβος ἐν τῷ περὶ διαλέκτων γράφει οὕτως· ἀκηκόαμεν γοῦν ἁλιέως Βρεττίου τὸν ἱερὸν ἰχθὺν καὶ ἄλλων πολλῶν ἁλιέων καλούντων τὸν πομπίλον. ἔστι δὲ πελάγιος καὶ παρὰ τὰς ναῦς πυκνὰ φαίνεται, ἐοικὼς πηλαμίδι, ποικίλος. τὸν δ' οὖν ἰχθὺν ὥς παρὰ τῷ ποιητῇ

Ἕλκει ἀκτῇ ἔπι προβλῆτι καθήμενος ἱερὸν ἰχθὺν,

εἰ μὴ ἄλλος τίς ἐστιν οὕτω καλούμενος ἱερὸς ἰχθύς. Καλλίμαχος δὲ ἐν Γαλατείᾳ τὸν χρύσοφρυν ἢ μᾶλλον χρύσοφρυν ἐν ὀφρύσιν ἱερὸν ἰχθὺν

Ἢ πέρκας ὅσα τ' ἄλλα φέρει βυθὸς ἄσπετος ἅλμης.

Ἐν δὲ τοῖς ἐπιγράμμασιν ὁ αὐτὸς ποιητής φησιν, ἱερὸς δέ τις ἱερὸς ἰχθύς. ἄλλοι δὲ ἀκούουσιν ἱερὸν ἰχθὺν τὸν ἄφετον, ὡς καὶ ἱερὸν βοῦν τὸν ἄφετον. οἱ δὲ τὸν μέγαν, ὡς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο. τινὲς δὲ τὸν ἐχόμενον πρὸς τὴν γῆν. Κλείταρχος δὲ ἐν ἑβδόμῃ γλωσσῶν οἱ ναυτικοί φησι πομπίλον ἱερὸν ἰχθὺν προσαγορεύουσι, διὰ τὸ ἐκ πελάγους προπέμπειν τὰς ναῦς ἕως εἰς λιμένα. διὸ καὶ πομπίλον καλεῖσθαι χρύσοφρυν ὄντα. καὶ Ἐρατοσθένης δέ φησιν ἐν Ἑρμῇ

Ἄγρης μοῖραν ἔλειπον ἔτι ζώοντας ἰούλους
Ἢ ἐγκνειήτην σφίγλην ἢ πορκίδα κίχλην
Ἢ δρομίην χρύσειον ἐν ὀφρύσιν ἱερὸν ἰχθὺν. B

Ἐκ ταύτης ἡμῶν τῆς ὀψολογίας ὁ καλὸς Οὐλπιανὸς ζητείτω κατὰ τί Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς καλαῖς ὑποθήκαις περὶ τῶν ἐν Βοσπόρῳ ταρίχων εἶπεν Βοσπόρου ἐκπλεύσαντα τὰ λευκότατ' ἄλλα προσίστω.

Μηδὲν ἐκεῖ στερεᾶς σαρκὸς Μαιώτιδι λίμνῃ
Ἰχθύος αὐξηθέντος ὃν ἐν μέτρῳ οὐ θέμις εἰπεῖν.

τίς οὗτος ἐστὶν ὃν φησὶν οὐ θέμις τ' ἢ ἐμμέτρως εἰπεῖν. Ἀφύαι. καὶ ἑνικῶς δὲ ἀφύην λέγουσιν. Ἀριστώνυμος Ἡλιοριγοῦντι. ὥστ' οὔτ' ἀφύην νῦν ἔσθ' ἁπλῶς. τῆς δ' ἀφύης ἐστὶ γένη πλείω. καὶ ἡ μὲν ἀφρῖτις λεγομένη οὐ γίνεται ἀπὸ γόνου ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐπιπολάζοντος τῇ θαλάσσῃ ἀφροῦ, ὅταν ὄμβρων γενομένων πολλῶν σύστασις γένηται. ἑτέρα δ' ἐστὶν ἀφύη κωβῖτις λεγομένη. γίνεται δ' αὕτη ἐκ τῶν μικρῶν καὶ φαύλων τῶν ἐν τῇ ἄμμῳ διαγινομένων κωβιδίων, καὶ ἐξ αὐτῆς δὲ ταύτης τῆς ἀφύης ἀπογεννῶνται ἕτεραι, αἵτινες ἐγκρασίχολοι καλοῦνται. γίνεται καὶ ἄλλη ἀφύη ὁ γόνος τῶν μαινίδων, καὶ ἄλλη δὲ ἐκ τῆς μεμβράδος, καὶ ἔτι ἐκ τῶν μικρῶν κεστρέων τῶν ἐκ τῆς ἄμμου καὶ τῆς ἰλύος γινομένων, πάντων δὲ τούτων ἡ ἀφρῖτις ἀρίστη. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων κωβῖτιν τινὰ ἑψητὸν λέγει καὶ τὸν ἐξ ἀθερίνης ἰχθυδίου δὲ ὄνομα ἀθερίνη, εἶναι δέ φησι καὶ τριγλῖτιν ἀφύην. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ ἐν μεμβράσι καὶ καμμάροις τὰς ἀφύας καταριθμεῖται διαστέλλων τὸν λεγόμενον γόνον. Ἱκέσιος δέ φησι τῆς ἀφύης, ἡ μὲν λευκὴ καὶ λίαν λεπτὴ καὶ ἀφρώδης ἣν καλοῦσιν ἔνιοι καὶ κωβῖτιν, ἡ δὲ ῥυπαρωτέρα ταύτης καὶ ἁδροτέρα. διαφέρει δὲ ἡ καθαρὰ καὶ λεπτή. Ἀρχέστρατος δὲ ὁ ὀψοδαίδαλός φησι τὴν ἀφύην μίνθον πᾶσαν πλὴν τὴν ἐν Ἀθήναις·

Τὸν γόνον ἐξαυδῶ τὸν ἀφρὸν, καλέουσιν Ἴωνες,
Καὶ λάβε πρόσφατον αὐτὸν ἐν εὐκόλποισι Φαλήρου,
Ἁγνῶσι ληφθέν θ' ἱεροῖς, κἂν τῇ περικλύστῳ
Ἔστι Ῥόδῳ γενναῖος ἐπὰν ἐπιχώριος ἔλθῃ.
Ἂν δέ τι γ' ἱμείρῃς αὐτοῦ γεύσασθαι, ὁμοῦ χρὴ
Κνίδας ὀψωνεῖν τὰς ἀμφικόμους ἀκαλήφας
Εἰς ταυτόν. μίξας δ' αὐτὰς ἐνθῆ τηγάνου ὄπτα
Εὐώδη ψήσας ἄνθη λαχάνων ἐν ἐλαίῳ. C

Κλέαρχος δὲ ὁ περιπατητικὸς ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν τῆς ἀφύης φησὶ διὰ τὸ μικροῦ δεῖσθαι πυρὸς ἐν τοῖς τηγάνοις οἱ περὶ Ἀρχέστρατον ἐπιβάλλοντες κελεύουσιν ἐπὶ θερμὸν τήγανον σίζουσαν ἀφαιρεῖν ἅμα δ' ἢ σίζει καὶ σίζει καθάπερ τοὔλαιον εὐθὺς. διὸ λέγεται ἴδε πῦρ ἀφύη. Χρύσιππος δὲ ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ περὶ τῶν δι' αὐτὰ αἱρετῶν τὴν ἀφύην φησὶ τὴν ἐν Ἀθήναις, διὰ μὲν τὴν δαψίλειαν ὑπερορῶσι καὶ πτωχικὸν εἶναι φασὶν ὄψον. ἐν ἑτέραις δὲ πόλεσιν ὑπερθαυμάζουσι πολὺ χείρω γινομένην. εἶθ' οἱ μὲν φησὶν ἐνταῦθα τοὺς Ἀδριατικοὺς ὄρνιθας τρέφειν σπουδάζουσιν, ἀχρειοτέρους ὄντας ὅτι τῶν παρ' ἡμῖν πολὺ ἐλάττους εἰσίν. ἐκεῖνοι δὲ τἀναντία μεταπέμπονται τοὺς ἐνθάδε. ἐπὶ τοῦ ἑνικοῦ Ἕρμιππος δημόταις· τὸ ἑνικὸν, νῦν δὲ οὐδὲ ἀφύην κινεῖν δοκεῖς. Καλλίας Κύκλωψιν· πρὸ τῆς ἀφύης τῆς κνίσης. Ἀριστώνυμος Ἡλιοριγοῦντι, ὡς τοῦτ' ἀφύη μὲν ἐστιν ἁπλῶς. ἀφύδια δὲ Ἀριστοφάνης ταγηνισταῖς μηδὲ τὰ μικρὰ τὰ Φαληρικὰ τὰ δ' ἀφύδια. Λυγκεὺς δὲ ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ ἐπαινῶν τὰς Ῥοδιακὰς ἀφύας καὶ ἀντιτιθεὶς πολλὰ τῶν Ἀθήνησι γινομένων πρὸς τὰ ἐν τῇ Ῥόδῳ φησὶν ταῖς μὲν Φαληρικαῖς ἀφύαις τὰς ἀνικήτους καλουμένας ἀφύας. τῷ δὲ γλαυκίσκῳ τὸν ἔλλοπα καὶ τὸν ὀρφὸν ἀντιπαρατιθεὶς πρὸς δὲ τὰς Ἐλευσινιακὰς ψήττας καὶ σκόμβρους καὶ εἴ τις ἄλλος παρ' αὐτοῖς ἰχθὺς ἐπάνω τῇ δόξῃ τοῦ Κέκροπος γέγονεν ἀντιγεννῆσαι τὸν ἀλώπεκα καλούμενον. ὁ δὲ τὴν ἡδυπάθειαν γράψας παρακελεύεται τῷ μὴ δυναμένῳ τιμῆς κατεργάσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν ἀδικίᾳ κτήσασθαι τὴν ὀψοφαγίαν. Ἀρχέστρατον λέγει τὸν τεύθην ὁ Λυγκεύς. ὃς ἐν τῷ πολυθρυλλήτῳ ποιήματι περὶ τοῦ γαλεοῦ λέγει οὕτως.

Ἐν δὲ

Contra Aristophanē by Zantiū

Ἐν δὲ Ῥόδῳ γαλεὸν τὸν ἀλώπεκα, κἂν ἀποθνήσκειν
Μέλλῃς, ἂν μή σοι πωλεῖν θέλῃ, ἅρπασον αὐτὴν
Ὃν καλέουσι Συρακούσιοι κύνα πίονα, κᾆτα
Ὕστερον ἤδη πάσχ' ὅτι σοι πεπρωμένον ἐστίν. A

Ἄχαρνος. Καλλίας Κύκλωψιν. κίθαρις, ὀπτός τε βατὶς θύννου τε κεφάλαιον, δ' ἐγχελύα, κάραβοι, ἀνθίδες, ἄχαρνος. οὕτως βατὶς βάτραχος βάτος. τῆς μὲν οὖν βατίδος καὶ τοῦ βατράχου μνημονεύει Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ ζώων καταριθμῶν αὐτὰ ἐν τοῖς σελάχεσιν. Εὔπολις ἐν Κόλαξιν φησὶν παρὰ τῷδε Καλλίᾳ πολλὴ θυμηδία ἵνα πάρα μὲν κάραβοι, καὶ βατίδες, καὶ λαγῷ, καὶ γυναῖκες εἰλίποδες, καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ. ἦν δὲ νάρκαι, βατίδες, ἦν δὲ ζύγαιναι, πρίστιες, καμῆτε. βάτοι. ῥῖναι τε τραχυδέρμονες. ἐν δὲ Μεγαρίσι τὰς πλευρὰς οἷόν περ βατίς. τὰν δ' ὄπισθιαν ἔχειθ' ἀτενὲς οἷόν περ βάτος. τὰν δὲ κεφαλὰν ὀστέων οἷόν περ ἔλαφος οὐ βατίς τὰν δὲ λαπάραν σκορπίος ποῦς ἐπιθαλάττιος. τεοῦ Σαννυρίων δ' ἐν Γέλωτι ὦ βατίδες ὦ γλαυκῶν κάρα. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων, σελάχη φησὶν εἶναι, βάτον, ζυγαῖνα. βοῦν. λάμιαν. ἀετόν. νάρκην. βάτραχον καὶ πάντα τὰ γαλεοειδῆ. Σώφρων δ' ἐν μίμοις ἀνδρείοις βότιν καλεῖ τινα ἰχθὺν ἐν τούτοις. κέστραι βότιν κάπτουσαι καὶ μή ποτε βοτάνην τινὰ λέγει. περὶ δὲ τοῦ βατράχου συμβουλεύει ὁ σοφώτατος Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς γνώμαις τάδε.

Βάτραχον ἔνθ' ἂν ἴδῃς ὀψώνει καὶ γαστέριον αὐτοῦ σκεύασον. περὶ δὲ τῆς βατίδος

Καὶ βατίδ' ἑφθὴν ἔσθιε μοι χειμῶνος ἐν ὥρῃ
Καὶ ταύτῃ τυρὸν καὶ σίλφιον ἅπτα τε σάρκα
Μὴ πίειραν ἔχει πόντου τέκνα τῷδε τρόπῳ χρὴ
Σκευάζειν ἤδη σοὶ ἐγὼ τάδε δεύτερον αὐδῶ.

Ἔφιππος δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Φιλύρᾳ δράματι ἑταίρας δὲ ὄνομα ἡ Φιλύρα, B

Πότερον ἐγὼ τὴν βατίδα τεμάχη κατατεμὼν
Ἕψω τίφης ἢ Σικελικῶς ὀπτὴν ποιήσω Σικελικῶς.

Βῶκες. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ζωϊκῷ ἢ περὶ ἰχθύων νωτόγραπτα φησὶν λέγεται βῶς σκολιόγραπτα δὲ κολίας. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ ἔτι δὲ ποτ' ἰούτοισι βῶκες σμαρίδες ἀφύαι. κάμμαροι. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ βόηκας αὐτοὺς καλεῖ ἐν τούτοις. Ἢ λευκὴν σινόδοντα βόηκάς τε τρίγλας τε. Σπεύσιππος δὲ καὶ οἱ ἄλλοι Ἀττικοὶ βόακας. Ἀριστοφάνης σκηναῖς καταλαμβανούσαις. ἀλλ' ἔχουσα γαστέρα μεστὴν βοάκων ἀπεβάδιζον οἴκαδε. ὠνομάσθη δὲ παρὰ τὴν βοὴν διὸ καὶ Ἑρμοῦ ἱερὸν εἶναι λόγος τὸν ἰχθὺν ὡς τὸν κίθαριν Ἀπόλλωνος. Φερεκράτης δὲ ἐν Μυρμηκανθρώποις, εἰπὼν ἄλλον φωνὴν οὐκ ἔχειν ἰχθὺν φασὶ τὸ παράπαν ἐπιφέρει νὴ τὼ θεὼ οὐκ ἔστιν ἄλλος ἰχθὺς οὐδεὶς ἢ βόαξ. Ἀριστοφάνης δ' ὁ Βυζάντιος κακῶς φησὶν ἡμᾶς λέγειν τὸν ἰχθὺν βῶκα δέον βόωπα ἐπεὶ μικρὸς ὑπάρχων μεγάλους ὦπας ἔχει. εἴη ἂν οὖν ὁ βόωψ βοὸς ὀφθαλμοὺς ἔχων, πρὸς ὃν λεκτέον εἰ ἀναλογικῶς ὀνομάζομεν διὰ τί καρκῖνον φαμὲν οὐ κορκῖνον ὠνομάσθη γὰρ ἀπὸ τοῦ τὰς κέρας κινεῖν. τί δ' οὐχὶ καὶ σείουρον λέγομεν ἀλλὰ σίλουρον. ὠνόμασται γὰρ καὶ οὗτος ἀπὸ τοῦ σείειν συνεχῶς τὴν οὐράν. Βεμβράδες. Φρύνιχος Τραγῳδοῖς ὦ χρυσοκέφαλοι βεμβράδες θαλάσσιαι. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ βεμβραδόνας αὐτὰς καλεῖ βεμβραδόνες δέ τε κίχλαι καὶ λαγοὶ δράκοντες ἄλκιμοι, καὶ Σώφρων ἐν ἀνδρείοις βεμβραδόνι ῥαφεία. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ ἢ βαιὴ κεῖθι κείνη ζωὴ ἐπ' ἀγρώσσοιο τάδε σκέψαιο δέλεαρ. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων φησὶ βεμβράδα ἀποκεφαλίσας ἐὰν ἡ ἁδροτέρα καὶ ἀποπλύνας ἁλὶ λεπτῷ καὶ ὕδατι, ἕψει τὸν αὐτὸν τρόπον τῇ τριγλίδι γίνεται δέ φησιν ἐκ μόνης τῆς βεμβράδος σκευασία τις ἡ προσαγορευομένη βεμβραφύη. ὧν μνημονεύει Ἀριστώνυμος ἐν Ἡλίῳ ῥιγοῦντι. ὁ γέ τοι Σικελὸς ταῖς μεμβραφύαις προσέοικεν ὁ καρκινοβάτης. Ἀττικοὶ δ' ὅμως βεμβράδας λέγουσιν. Ἀριστομένης γόησι.

Βεμβράδες φερῶν ὀβολοῦ. Ἀριστώνυμος Ἡλίῳ ῥιγοῦντι. C

Οὔτ' ἀφύη νῦν ἐστιν ἔτι σαφῶς
Οὔτ' αὖ βεμβρὰς κακοδαίμων.

Ἀριστοφάνης γήρᾳ ταῖς πολιόχρωσι βεμβράσι τεθραμμένη. Πλάτων πρέσβεσιν Ἡρακλῆς τῶν βεμβράδων. ἐν δὲ ταῖς Εὐπόλιδος αἰξὶν ἐστιν εὑρεῖν καὶ διὰ τοῦ μ γραφόμενον. αἰγὶ φανῆς δ' ἐν Κνοιθιδελέᾳ

Τρόπον τε κηρύττουσιν ἐν τοῖς ἰχθύσιν
Κήρυγμα οὖ καὶ νῦν τις ἐκ βεβραγκι μέγα μέλιτος γλυκυτέρας βεμβράδας φάσκων ἔχειν
Εἰ τοῦτο τοιοῦτ' ἐστὶν οὐδὲν κωλύει
Τοὺς μελιτοπώλας αὖ λέγειν βοᾶν ὅτι
Πωλοῦσι τὸ μέλι σαπρότερον τῶν βεμβράδων.

Ἄλεξις δ' ἐν χορηγίδι διὰ τοῦ μ εἴρηκεν·

Ὅς τοῖς τεταδισταῖς μὲν παρέθηκεν ἐσθίων
Γραῦν λέβητα καὶ μεμβράδας καὶ σέμφυλα.

Ἐν δὲ Πρωτοχόρῳ

Ἐπιπονώτερον μὰ τὸν Διόνυσον οὐκ ἔλῃ φ' ἐγὼ.
Ἀφ' οὗ παρεστὼς μεμβράδας μοι κρεῖττον ἦν
Ἔχειν μὲ καὶ Ἀττικιστὶ δυνάμενον λαλεῖν.

Ὀνησιφόρον ἦν ἐκεῖνο. Βελόνος. τούτου μέμνηται Σώφρων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἁλιεύς. ἢ ἀγριώταν βελόναν θυλαμόνι. ἔστι δὲ κωθιῶν τὴν ἰδέαν παραπλήσιος. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ βαιόνας τινὰς ἰχθῦς καλεῖ ἐν τούτοις ἄγε δὲ τρίγλας τε κυφὰς κᾆχαρίστους βαιόνας καὶ παρ' Ἀττικοῖς δὲ παροιμία ἐστὶν μήμοι βαιὼν κακὸς ἰχθύς. Βούγλωσσος. ὁ Πυθαγορικὸς ἐν ἐγκρατείᾳ Ἀρχέστρατος φησὶν Εἶτα λαβεῖν ψῆτταν μεγάλην καὶ τὴν ὑπότρηχυν βούγλωσσον ταύτην θέρα καὶ Χαλκίδα κεδνήν. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρις ἐνῆς. τῶν δὲ βουγλώσσων διαλλάττοντές εἰσιν οἱ κυνόγλωσσοι. περὶ ὧν καὶ αὐτῶν Ἐπίχαρμος φησίν. αἰλίαι πλῶτές τε κυνόγλωσσοί τε. ἔνην δὲ καὶ σκιαθίδες. Ἀττικοὶ δὲ ψῆτταν αὐτὴν καλοῦσιν. Γόγγροι. τούτους Ἱκέσιος σκληροτέρους τῶν γαλαίων εἶναί φησι καὶ ἀραιοσαρ-

.|. emendo coracinus ut infra -|.|
ubi de ipso agit coracino · f · 113 ·

κωτέρους τε καὶ ἀφορητοτέρους· εὐχαρίᾳ τε πολὺ λειπομένους· εὐστομάχους δὲ εἶναι. νίκανδρος δὲ ὁ ἐποποιὸς ἐν τρίτῳ γλωσσῶν καλεῖσθαί φησιν αὐτοὺς καὶ γρύλλους. εὔδοξος δὲ ἐν ἕκτῳ γῆς περιόδου γόγγρους δέ φησι πολλοὺς ἀνδραχθεῖς ἐν σικυῶνι ἁλίσκεσθαι· ὧν ἐνίους εἶναι καὶ ἁμαξιαίους. φιλήμων δὲ ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς καὶ αὐτὸς μνημονεύων τῶν ἐν σικυῶνι διαφόρων γόγγρων ποιεῖ τινὰ μάγειρον ἐπὶ τῇ τέχνῃ τῇ ἑαυτοῦ σεμνυνόμενον καὶ λέγοντα ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ στρατιώτῃ τάδε.

Ὡς ἵμερός μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ
Λέξαι μολόντι τοὔψον ὡς ἐσκεύασα.
Νὴ τὴν ἀθηνᾶν ἡδύ γ' ἐστ' εὐημερεῖν
Ἐν ἅπασιν· ἰχθὺς ἁπαλὸς οἷος γέγονέ μοι
Οἷον παρετίθει, κοὐ πεφαρμακευμένον
Τυροῖσιν οὐδ' ἄνωθεν ἐξηνθισμένον
Ἀλλ' οἷος ἦν ζῶν καὶ ὀπτὸς τοιοῦτος ἦν
Οὕτως ἁπαλὸν ἔδωκα καὶ πρᾶον τὸ πῦρ
Τὸν ὀπτὸν ἰχθὺν οὐδὲ πιστευθήσομαι
Ὅμοιον ἐγένετ' ὄρνις ὅταν ἁρπάσῃ
Τοῦ καταπιεῖν μεῖζόν τι περιτρέχει κύκλῳ
Τηροῦσα τοῦτο καταπιεῖν· περὶ δ' ἐσπουδάκαν
Ἕτεραι διώκουσι ταύτην ταὐτὸν ἦν
Τὴν ἡδονὴν ὁ πρῶτος αὐτῶν καταμαθὼν
Τῆς λοπάδος ἀνεπήδησε κἄφευγεν κύκλῳ
Τὴν λοπάδ' ἔχων· ἄλλοι δ' ἐδίωκον κατὰ πόδας,
Ἐξῆν ὀλολύζειν οἱ μὲν ἥρπασάν τι γάρ
Οἱ δ' οὐδὲν οἱ δὲ πάντα καί τι παρέλαβον
Ἰχθῦς ποταμίους ἐσθίοντας, βόρβορον
Εἰ δὲ λαβὼν ἄρτι σκάρον ἢ 'κ τῆς ἀττικῆς
Γλαυκίσκον ὦ ζεῦ σῶτερ, ἢ ξ' ἄργους κάπρον
Ἢ 'κ τῆς σικυῶνος τῆς φίλης ὃν τοῖς θεοῖς
Φέρει ὁ ποσειδῶν γόγγρον εἰς τὸν οὐρανὸν
Ἅπαντες οἱ φαγόντες ἐγένοντ' ἂν θεοί
Ἀθανασίαν εὕρηκα· τοὺς ἤδη νεκροὺς
Ὅταν ὀσφρανθῶσιν ποιῶ ζῆν πάλιν.

Ταῦτα νὴ τὴν ἀθηνᾶν ἐστὶ μενεκράτης αὐτὸς ὁ συρακούσιος ἐφθέγξατο ὁ ζεὺς ἐπικαλούμενος ὃς ἐφρόνει μέγα ὡς μόνος αἴτιος τοῦ ζῆν τοῖς ἀνθρώποις γινόμενος διὰ τῆς αὐτοῦ ἰατρικῆς. τοὺς οὖν θεραπευομένους ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἱερὰς καλουμένας νόσους συγγράφεσθαι ἠνάγκαζεν ὅτι ὑπακούσονται αὐτῷ δοῦλοι περισωθέντες καὶ ἠκολούθουν ὁ μέν τις ἡρακλέους σκευὴν ἔχων καὶ καλούμενος ἡρακλῆς. νικόστρατος δ' ἦν οὗτος ὁ ἀργεῖος ἱερὰν νόσον θεραπευθείς. μνημονεύει δ' αὐτῶν ἔφιππος ἐν πελταστῇ λέγων· ὁ δ' ὁ μενεκράτης μὲν ἔφασκεν εἶναι ὁ θεὸς νικόστρατος δ' ὁ ἀργεῖος ἕτερος ἡρακλῆς, ἄλλος δέ τις ὡς ἑρμῆς χλαμύδ' ἔχων κηρύκειον πρὸς δὲ τούτοις πτερά. ὡς ὁ ζελείτης νικαγόρας ὁ καὶ τῆς πατρίδος τυραννήσας, ὡς ἱστορεῖ βάτων ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν ἐφέσῳ τυράννων. ἡγήσανδρος δέ φησιν ὅτι καὶ ἀστυκρέοντα θεραπευθέντα ὑπ' αὐτοῦ ἀπόλλωνα ἐκάλεσε, καὶ ἄλλος δ' αὐτῷ τῶν περισωθέντων ἀσκληπιοῦ στολὴν ἀναλαβὼν συμπεριεφθείρετο. αὐτὸς δ' ὁ ζεὺς πορφύραν ἠμφιεσμένος καὶ στέφανον χρυσοῦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχων, καὶ σκῆπτρον κρατῶν κρηπῖδάς τε ὑποδεδεμένος, περιῄει μετὰ τοῦ θείου χοροῦ καὶ ἐπιστέλλων φιλίππῳ τῷ βασιλεῖ οὕτως ἔγραφεν· μενεκράτης ζεὺς φιλίππῳ χαίρειν. σὺ μὲν μακεδονίας βασιλεύεις. ἐγὼ δὲ ἰατρικῆς· καὶ σὺ μὲν ὑγιαίνοντας δύνασαι ὅταν βουληθῇς ἀπολλύναι· ἐγὼ δὲ τοὺς νοσοῦντας σώζειν καὶ τοὺς εὐρώστους ἀνόσους οἱ ἐμοὶ πείθονται παρέχειν μέχρι γήρως ζῶντας. τοιγαροῦν σὲ μὲν μακεδόνες δορυφοροῦσιν ἐμὲ δὲ καὶ οἱ μέλλοντες ἔσεσθαι. ζεὺς γὰρ ἐγὼ αὐτοῖς βίον παρέχω. πρὸς ὃν μελαγχολῶντα ἐπέστειλεν ὁ φίλιππος· μενεκράτει ὑγιαίνειν. παραπλησίως δὲ ἐπέστειλε καὶ ἀρχιδάμῳ τῷ λακεδαιμονίων βασιλεῖ καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοις ἔγραφεν οὐκ ἀπεχόμενος τοῦ διός. καλέσας δέ ποτε αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ὁ φίλιππος μετὰ τῶν ἰδίων θεῶν, συγκατέκλινε πάντας ἐπὶ τῆς μέσης κλίνης ὑψηλοτάτης καὶ μεγαλοπρεπέστατα ἱεροπρεπέστατα κεκοσμημένης καὶ τράπεζαν παραθεὶς ἐφ' ἧς βωμὸς ἔκειτο, καὶ τῶν ἀπὸ γῆς πάντων καρπῶν ἀπαρχαί, καὶ ὁπότε τοῖς ἄλλοις παρεφέρετο τὰ ἐδώδιμα, τοῖς ἀμφὶ μενεκράτει ἐθυμίων καὶ ἔσπενδον οἱ παῖδες, καὶ τέλος ὁ καινὸς ζεὺς μετὰ τῶν ὑπηκόων γελώμενος, φεύγων ἔφυγεν ἐκ τοῦ συμποσίου ὡς ἡγήσανδρος ἱστορεῖ. μνημονεύει δὲ τοῦ μενεκράτους καὶ ἄλεξις ἐν μίνῳ. καὶ θεμίσων δὲ ὁ κύπριος τὰ ἀντιόχου τοῦ βασιλέως παιδικά, ὥς φησι πύθερμος ὁ ἐφέσιος ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν ἱστοριῶν οὐ μόνον ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἀνεκηρύττετο θεμίσων μακεδὼν ἀντιόχου βασιλέως ἡρακλῆς, ἀλλ' ἔθυον δὲ αὐτῷ πάντες οἱ ἐγχώριοι ἐπιλέγοντες ἡρακλεῖ θεμίσωνι, καὶ παρῆν αὐτὸς ὁπότε τις τῶν ἐνδόξων θύοι καὶ ἀνέκειτο στρωμνὴν καθ' αὐτὸν ἔχων ἠμφιεσμένος λεοντῆν. ἐφόρει δὲ καὶ τόξα σκυθικὰ καὶ ῥόπαλον ἐκράτει. ὁ δ' οὖν μενεκράτης τοιοῦτος ὢν ὁ ποῖος εἴρηται οὐδὲν παραπλήσιον ποτὲ ἐξωγκώσατο οἷον ὁ προειρημένος μάγειρος, ἀθανασίαν εὕρηκα τοὺς ἤδη νεκροὺς ὅταν ὀσφρανθῶσιν ποιῶ ζῆν πάλιν. ἀλαζονικὸν δ' ἐστὶ πᾶν τὸ τῶν μαγείρων φῦλον ὡς καὶ ἡγήσανδρος ἐν δελφοῖς παρίστασι. παράγει δὲ μάγειρον λέγοντα

Βέλτιστε πολλοῖς πολλὰ περὶ μαγειρικῆς
Εἰρημέν' ἐστὶν ἢ λέγων φαίνου τί μοι
Καινὸν παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν ἢ μὴ κόπτε με
Οὐκ. ἀλλὰ τὸ πέρας τῆς μαγειρικῆς εὗρε
Εὕρημα μόνον εἰδέναι τῶν νομιζομένων ἐμέ
Οὐ γὰρ παρέργως ἔμαθον ἐν ἔτεσι δυεῖν
Ἔχων περίζωμ' ἀλλ' ἅπαντα τὸν βίον
Ζητῶν κατὰ μέρη τὴν τέχνην ἐξήτασα.
Εἴδη λαχάνων ὅσ' ἐστὶ βεμβράδων τρόπος
Φακῆς γένη παντοδαπά· τὸ πέρας σοι λέγω
Ὅταν ἐν περιδείπνῳ τυγχάνω διακονῶν
Ἐπὰν τάχιστ' ἔλθωσιν ἐκ τῆς ἐκφορᾶς

τὰ βά-

Margin (manuscript): Nicander in tertio ling. — Eudoxus — Philemo — Menecrates — Nicostratus — Ephippus — Nicostrati — Nicagoras — Batto — Hegesandr — Astyreo — Philippus — Archidam — Hegesa — Alexis — Themiso — Antioch — Pytherm — Hegesander — Medicus insolentissimus — Menecratis epistola ad philippum & philippi ad menecratē — Rem ridiculā philippi regis nota

Τὰ βάπτ' ἔχοντες τοὐπίθημα τῆς χύτρας
Ἀφελὼν, ἐποίησα τοὺς δακρύοντας γελᾶν.
Τοιοῦτος ἔνδοθέν τις ἐν τῷ σώματι
Διέδραμε γαργαλισμὸς ὡς ὄντων γάμων
Φακῆν παρατιθεὶς εἰπέ μοι καὶ βεμβράδας
Τὰ πάρεργά μου ταῦτ' ἐστὶν ἐὰν δὲ δὴ λάβω
Τὰ δέοντα καὶ τοὐπτάνιον ἁρμόσω μ' ἅπαξ
Ὅπερ ἐπὶ τῶν ἔμπροσθε σειρήνων ποτέ
Ἐγένετο καὶ νῦν ταὐτὸ τοῦτ' ὄψει πάλιν
Ὑπὸ τῆς ὀδμῆς γὰρ οὐδεὶς δυνήσεται
Ἁπλῶς διελθεῖν τὸν στενωπὸν τουτονί
Ὁ δὲ παριὼν πᾶς εὐθέως πρὸς τὴν θύραν
Ἕστηξεν ἀχανὴς προσπεπατταλευμένος
Ἄφωνος ἄχρις ἂν αὐτὸν τῶν φίλων
Βεβυσμένος τὴν ῥῖν' ἕτερός τις προσδραμὼν
Ἀποσπάσῃ. μέγας εἶ τεχνίτης ἀγνοεῖς πρὸς ὃν λαλεῖς
Πολλοὺς ἐγὼ σφόδρ' οἶδα τῶν καθημένων
Οἳ καταβεβρώκασ' ἕνεκ' ἐμοῦ τὰς οὐσίας

Πρὸς τῶν θεῶν τί διαφέρει οὗτος ὑμῖν δοκεῖ τῶν παρὰ πινδάρῳ κηληδόνων αἳ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ταῖς σειρῆσι τοὺς ἀκροωμένους ἐποίουν ἐπιλανθανομένους τῶν τροφῶν διὰ τὴν ἡδονήν, ἀφαναίνεσθαι. νικόμαχος δ' ἐν εἰλειθυίᾳ καὶ αὐτὸς παράγει τινὰ μάγειρον ὑπερβάλλοντα τοὺς περὶ τὸν διόνυσον τεχνίτας. λέγει δ' οὖν οὗτος πρὸς τὸν μισθωσάμενον

Ὑποδεικνύεις μὲν ἦθος ἀστεῖον πάνυ
Καὶ πρᾶον· ὀλίγωρον δὲ πεποίηκας. τί· πῶς·
Ἐν τῇ τέχνῃ τίνες ἐσμὲν οὐκ ἐξητακὼς
Ἢ πρότερον ἐπύθου τῶν ἀκριβῶς εἰδότων
Οὕτω τ' ἐμισθώσω με. μάλιστ' ἐγὼ μὲν οὐκ
Ὤμην. ἴσως ὅσον διαφέρει διακόνου
Μάγειρος οὐκ οἶδ' εἴσομαι δὲ γ' ἂν λέγῃς
Τὸ γὰρ παραλαβόντ' ὄψον, ἠγορασμένον
Πότερον ἀρτῦσαι σκευάσαντα μουσικῶς
Διακόνου 'στὶ τοῦ τυχόντος ἡράκλεις
Ὁ μάγειρος ἐσθ' ὁ τέλειος ἑτέρα διάθεσις
Πολλὰς τέχνας λάβοις ἂν ἐνδόξους πάνυ
Ὧν τὸν μαθεῖν βουλόμενον ὀρθῶς οὐκ ἔνι
Ταύτας προσελθεῖν εὐθὺς ἀλλ' ἔμπροσθε δεῖ
Ζωγραφίας ἧφθαι ταὐτὰ καὶ μαγειρικῆς
Πρότερον μαθεῖν δεῖ τῆς τέχνης ἑτέρας τέχνας
Ὧν εἰδέναι σοι κρεῖττον ἦν μοι πρὶν λαβεῖν
Ἀστρολογικὴν ἰατρικὴν γεωμετρικὴν
Τῶν ἰχθύων γὰρ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς τέχνας
Ἐντεῦθεν εἴσῃ παρακολουθήσεις χρόνοις
Ποτ' ἄωρος ἐσθ' ἕκαστος ἢ ποθ' ὥριμος
Τῶν ἡδονῶν γὰρ μεγάλα τὰ διαστήματα.
Ἐνίοτε κρείττων γίνεται θύννου βόαξ
Ἔστω γεωμετρικῇ δὲ καὶ σοὶ πράγματι.
Τοὐπτάνιον ἡμεῖς, σφαῖραν εἶναι τιθέμεθα
Τοῦτο διελέσθαι καὶ τόπον λαβόν θ' ἕνα
Μερίσαι κατ' εἶδος τῆς τέχνης ἐπιδέξια
Ἐκεῖθεν ἐν ταῦθ' ἐστὶ μετενηνεγμένα
Οὕτως πέπεισμαι καὶ τὰ λοιπὰ μὴ λάλει
Περὶ τῆς ἰατρικῆς δέ, τῶν γὰρ βρωμάτων
Πνευματικὰ καὶ δύσπεπτα καὶ τιμωρίαν
Ἔχοντ' ἔνεστιν, οὐ τροφὴν δειπνῶν δὲ πᾶς
Τ' ἀλλότρια γίνετ' ὀξύχειρ, κοὐκ ἐγκρατής.
Τοῖς δὴ τοιούτοις βρώμασι τὰ φάρμακα
Ἔνεστ' ἐκεῖθεν μεταφορὰ δ' ἐστὶν τέχνης
Ἢ δὴ τὸ μετὰ νοῦ καὶ τὸ συμμέτρως ἐμὸν
Παρὰ τὰ κλίματα ὡς ἕκαστα ποῦ τεθήσεται
Ἀριθμῷ τὸ πλῆθος εἰδέναι μαγειρικῆς;
Οὐθεὶς ἕτερός σοι πρὸς ἐμὲ καὶ γραφήσεται
Μικρὰ διακούσω ἐν μέρει καὶ μοῦ λέγε
Σὺ μηθὲν ἐνόχλει μήτε σαυτὸν μήτε με
Ἀπραγμόνως δὲ διαγενοῦ τὴν ἡμέραν.

Ὁ δὲ παρὰ τῷ νεωτέρῳ φιλήμονι μάγειρος διδασκαλικός τις εἶναι θέλει τοιαῦτά τινα λαλῶν.

Ἔασον οὕτως ἔχειν τὸ πῦρ μόνον
Ποιεῖτε τοῖς ὀπτοῖς μήτ' ἀνειμένον
Τὸ γὰρ τοιοῦτ' οὐκ ὀπτὸν ἀλλ' ἑφθὸν ποιεῖ
Μήτ' ὀξὺ κατακαίει γὰρ ὅσ' ἂν ἔξω λάβῃ
Τοῦτο πάλιν εἰς τὴν σάρκα δ' οὐκ ἐνδύεται
Μάγειρος ἐστὶν οὐκ ἐὰν ζωμήρυσιν
Ἔχων τις ἔλθῃ καὶ μάχαιραν πρός τινα.
Οὐδ' ἄν τις εἰς τὰς λοπάδας ἰχθῦς ἐμβάλῃ,
Ἀλλ' ἔστι τις φρόνησις ἐν τῷ πράγματι.

Ὁ δὲ παρὰ διφίλῳ ἐν τῷ ζωγράφῳ, καὶ πρὸς οὓς ἐκ μισθοῦν αὐτὸν δεῖ, διδάσκει, λέγων οὕτως,

Οὐ μὴ παραλάβωσ' οὐ θάμ' οὐ δράκων ἐγὼ
Ἐπ' ἔργον οὐ μὴ διατελῇς τὴν ἡμέραν
Τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς πολλοῖς χύδην.
Οὐδ' ἂν βαδίζω πρότερον ἐὰν μὴ δοκιμάσω
Τίς ἐσθ' ὁ θύων ἢ πόθεν συνίσταται
Τὸ δεῖπνον ἢ κέκληκεν ἀνθρώπους τινάς
Ἔστιν θ' ἁπάντων τῶν γενῶν μοι διαγραφὴ
Εἰς ποῖα μισθοῦ ἢ φυλάττεσθαί με δεῖ
Οἷον τὸ κατὰ τοὐμπόριον εἰ βούλει γένος.
Ναύκληρος ἀποθύει τις εὐχήν, ἀποβαλὼν
Τὸν ἱστὸν ἢ πηδάλιόν τι συντρίψας νεώς,
Ἢ φορτί' ἐξέρριψ' ὑπέραντλος γενόμενος
Ἀφῆκα τὸν τοιοῦτον, οὐθὲν ἡδέως
Ποιεῖ γὰρ οὗτος· ἀλλ' ὅσον νόμου χάριν
Ὁ μὲν δὲ ταῖς σπονδαῖσι διαλογίζεται
Τοῖς συμπλέουσιν ὁπόσον ἐπιβάλλει μέρος
Τιθεὶς τὰ θ' αὑτοῦ σπλάγχν' ἕκαστος ἐσθίει
Ἄλλ' ἕτερος εἰσπέπλευκεν ἐκ βυζαντίου
Τριταῖος ἀπαθὴς εὐπορηκὼς περιχαρὴς
Εἰς δὲ κ' ἐπὶ τῇ μνᾷ γεγονέναι καὶ δώδεκα
Λαβὼν τὰ ναῦλα καὶ δάνει' ἐρυγγάνων
Ἀφροδίσι' ἄγων καὶ ἄλλοτε μαστροποῖς ποιῶν
Ὑπὸ τοῦτον ὑπέμυξ' εὐθὺς ἐκβεβηκότι
Τὴν δεξιὰν ἐνέβαλον ἐμνήσθην διὸς
Σωτῆρος ἐμπέπηγα τῷ διακονεῖν
Τοιοῦτος ὁ τρόπος· μειράκιον ἐρῶν πάλιν τὰ πατρῷα

Margin (manuscript): Pindarus — Nicomachus — Philemo — Diphilus

βρύκει καὶ σπαθᾷ. πορεύομαι. A
Ἀπὸ συμβολῶν συνάγοντα νὴ Δί' ἑτέρα που
ἐνέβαλον εἰς τὸν κέραμον ἐν εὑρημένα
τὰ κρέα τε δ' ἀποθλίβοντα καὶ κεκραγότα
ὀψάριον ἀγοραῖον ποιεῖν τις βούλεται
ἐᾷ βοᾶν. πληγὰς γὰρ ἐστὶ προλαμβάνειν
ἐλθόντα καὶ τὴν νύχθ' ὅλην διακονεῖν
τὸ μισθάριον γὰρ αὖ ἀπαιτῆς ἀμέλει μοι
ἔνεγκε πρῶτον φησὶν ὄξος ἡ φακῆ
οὐκ εἶχε πάλιν ἤτησας, οἰμώξεις μακρά
πρῶτος μαγείρων φησὶν ἑτέρα μυεία
τοιαῦτα καταλέξαι μ' αὖ οὐ δέον ὅπῳ
πορνεῖον ἐστὶν πολυτελῶς ἀσώνια
ἄγουσ' ἑταίρα μεθ' ἑταίρων πορνῶν χύδην.
σαυτὸν ἀρτάξης τόν τε κόλπον ἀποσφέξων.

Καὶ παρ' Ἀρχεδίκῳ δὲ ἐν Θησαυρῷ ἄλλος σοφιστὴς μαγειρίσκος τάδε λέγει.
Γρώντων μὲν ὠμῶν κειμένων
τῶν ἰχθύων πάρεισιν οἱ κεκλημένοι δίδου
κατὰ χειρὸς τοῦτον ἀχήσει λαβὼν
τὰς λοπάδας ἐπιθεὶς εὐθὺ τὸ πῦρ τοὺς ἄνθρακας
ἔρραν ἐλαίῳ πάντα καὶ ποιῶ φλόγα
ἐν ᾧ τὸ λάχανον αὐτὰ τῶν παροψίδων
τὸν ἄνδρα δριμύτητες εὐφραίνουσί μου
ἑφθὸν τὸν ἰχθὺν ἀποδιδόντ' ἔχοντα τοὺς
χυμοὺς ἐν αὐτῷ τήν τε τῆς ἅλμης ἀκμὴν
εἰς ἣν ἀνεμβάψαιτο πᾶς ἐλεύθερος
ἐλαδίου κοτύλης τε παραναλωμένης
σέσωκέ μου φίλτρα πεντήκοντ' ἴσως

Φιλοστέφανος δ' ἐν Δηλίῳ καὶ ὀνόματα ἐνδόξων μαγείρων ἐν τούτοις καταλέγει.
εἰδώς σε πάντων διαφέροντα τῇ τέχνῃ
τὸν τ' ὀξύτητι μετὰ Θίμβρωνα Δαίδαλε
τὸν ἐξ Ἀθηνῶν τὸν καλούμενον πέρας
δοὺς μισθὸν ὃν ἤτησας ἥκω* δεῦρ' ἀγαγόν σε. B

Σωτάδης δὲ οὐχ ὁ τῶν ἰωνικῶν ἀσμάτων ποιητὴς ὁ Μαρωνίτης ἀλλ' ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας ποιεῖ καὶ αὐτὸς ἐν Ἐγκλειομέναις οὕτω γὰρ ἐπιγράφει τὸ δρᾶμα τοιάδε μάγειρον λέγοντα.
καρίδας ἔλαβον πρῶτον ἀπετηγάνισα
ταύτας ἁπάσας γαλεὸς ἑάλω ἦν μέγας, ὤπτησα τὰ
μέσα, τὴν δὲ λοιπὴν γρυμέαν
ἕψω ποιήσας τρίμμα συκάμινον
γλαύκου φέρω κεφάλαια παμμεγέθη δύο.
ἐν λοπάδι μεγάλῃ ταῦτα λιτῶς προσαγαγὼν
χλόῃ κύμινον ἅλας ὕδωρ ἔλαιον
λάβρακα μετὰ ταῦτ' ἐπριάμην καλὸν σφόδρα
ἔσται δι' ἅλμης λιπαρὸς ἑφθὸς ἐν χλόῃ.
ἀποδοὺς ὃς ἐστιν ἀποβελισθὲν ὀπτανᾷ
τρίγλας καλὰς ἠγόρασα καὶ κίχλας καλάς, ἔρριψα ταύτας εὐθὺ τὸν ἄνθρακ' ὡς ἔχει
ἅλμῃ τε λιπαρᾷ παρατίθημ' ὀρίγανον
ταύταις προσέλαβον σηπίας καὶ τευθίδας
ἀστεῖον ὤφθη τευθὶς ἐνθυλευμένη
καὶ πτερύγια ἁπλῶς σηπίας ὠπτημένα
τρίμμα πρὸν ὠκείωσα τούτοις ἀνθινόν
παντοδαπὸν ἐλλεπὸν δὲ μετὰ ταῦτ' ἐστὶν
ὀξυλίπαρον τούτοις ἔδωκα χυμὸν
γόγγρον μετὰ τούτοις ἐπριάμην παχὺν σφόδρα
κατέπνιξ' ἐν ἅλμῃ τῷ τρίτῳ εὐανθεστέρᾳ
κωβίδι' ἄττα καὶ πετραῖα δή τινα
ἰχθύδια τούτων ἀποκνίσας τὰ κρανία
ἐμόλυν' ἀλεύρῳ τοιούτῳ τινὶ
πέμπω τε ταῖς καρίσι τὴν αὐτὴν ὁδόν
ἀμίαν τε χήραν θεῖον καλὸν σφόδρα
θερίσει ταύτην ἅλις ἐλαδίῳ δίεις
σπαργανώσας περιπάσας ὀρίγανον
ἐνέκρυψ' ὥσπερ δαλὸν εἰς πολλὴν τέφραν
ἀφύαν θ' ἅμ' αὐτῇ παρέλαβον Φαληρικήν
εἰς κύαθος ἐν ταῦθ' ὕδατος ἐπιχυθεὶς πολύ.
τεμὼν δὲ λεπτὴν τῆς χλόης καὶ πλείονα
καὶ ἤδη κότυλος λήκυθος καταστρέφω
τί λοιπὸν οὐδὲν ἄλλο τοῦτ' ἔσθ' ἡ τέχνη
οὐκ ἐξ ἀπογραφῆς οὐδὲ δι' ὑπομνημάτων.
καὶ μαγείρων μὲν ἅλις. C

Περὶ δὲ τοῦ γόγγρου λεκτέον ἀρχέστρατος μὲν γὰρ ἐν τῇ γαστρονομίᾳ καὶ ὁ πόθεν ἥκιστον μέρος αὐτοῦ δεῖ συνωνεῖσθαι διηγεῖται οὕτως.
Γόγγρου μὲν γὰρ ἔχεις κεφαλὴν φίλος ἐν Σικυῶνι
πίονος ἰσχυροῦ μεγάλου καὶ πάντα τὰ κοῖλα.
εἶτα χρόνον πολὺν ἕψε χλόην περίπασσον ἐν ἅλ-
ἑξῆς τε περὶ τῶν κατ' Ἰταλίαν τόπων διεξιὼν πά-
λινὁ καλὸς οὗτος περιηγητής φησιν. (μη.
καὶ γόγγρος σπουδαῖος ἁλίσκεται, ὥστε τοσοῦτον
τῶν ἄλλων πάντων ὄψων κρατεῖ οὗτος, ὅσον περ
θύννος ὁ πότατος τῶν φαυλοτάτων κορακίνων.
Ἄλεξις ἐν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας.
γόγγρου δ' ὅμου μέλη σωρευτὰ πιμελῆς
ὑπερέχοντα. Ἀρχέδικος δ' ἐν Θησαυρῷ παράγει τινὰ μάγειρον λέγοντα περὶ ὧν ὠψώνηκεν αὐτός.
δραχμῶν τελῶν γλαυκίσκον
γόγγρου κεφαλὴν καὶ τὰ πρῶτα τεμμάχια
δραχμῶν πάλιν πέντ' ὦ ταλαιπώρου βίου
δραχμῆς σφονδύλους ἀλλὰ νὴ τὸν ἥλιον
κἀμοὶ σφόνδυλον ἕτερον εἴποθεν λαβεῖν
ἦν καὶ πρίασθαι δυνατὸν ὃν ἔχω τρόπον αὖ,
πρὶν εἰσενεγκεῖν ταῦτα δεῦρ' ἀπηγξάμην,
οὐδεὶς δὲ δεδιακόνηκεν ἐπιπονώτερον
ἅμα μὲν πρίασθαι πολλὰ καὶ πολλοῦ σφόδρα
ἅμα δ' εἶτα χρηστὸν ἀγοράσαι μ' ἀπωλλύμην
κατέδοντ' ἐκεῖνοι τρόπον πρὸς ἐμαυτὸν λέγω
διαπτυπιοῦσιν οἶνον δὲ τοιοῦτον χαμαί. οἴμοι.

Γαλεός, ἱκέσιος ἐν τοῖς περὶ ὕλης, τῶν γαλεῶν βελτίονας εἶναι καὶ ἁπαλωτέρους τοὺς ἀστερίας καλουμένους. Ἀριστοτέλης δὲ εἴδη αὐτῶν φησιν εἶναι πλείω. ἀκανθίαν. λεῖον. ποικίλον. σκύμνον. ἀλωπ-

[Handwritten margin notes: Archedicus; Philostephanus; Sotades comicus; Sotades iom[...] poeta maro[...] & Sota[des] comicus; Conger; Archestrat; Alexis; Archedicus; Hicesius; διαπτυπιοῦσιν ἀπὸ τοῦ πτύζω; Galeus; πτύζω. πτύ. longa]

A κίαν, μίαν ἔχειν φησὶν λοφιὰν πρὸς τῷ οὐραίῳ, τὴν δὲ ἐπὶ τῆς ῥάχεως οὐδαμῶς. ὁ δ' Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζώων καὶ κεντρίνην φησὶ τινὰ γαλεὸν εἶναι καὶ νωτιδανόν. Ἐπαίνετος δ' ἐν ὀψαρτυτικῷ ἐπινωτίδα καλεῖ. χείρονα δ' εἶναι τὴν κεντρίνην καὶ δυσώδη. γνωρίζεσθαι δ' ἐκ τοῦ πρὸς τῇ πρώτῃ λοφιᾷ ἔχειν κέντρον, τῶν ὁμοειδῶν οὐκ ἐχόντων, οὔτε δὲ στέαρ οὔτε πιμελὴν ἔχειν τοὺς ἰχθῦς τούτους διὰ τὸ χονδρώδεις εἶναι. ἰδίως δὲ ὁ ἀκανθίας τὴν καρδίαν ἔχειν πεντάγωνον. τίκτει δ' ὁ γαλεὸς τὰ πλεῖστα ᾠὰ καὶ εἰσδέχεται τὰ γεννηθέντα εἰς τὸ στόμα καὶ πάλιν ἀφίησι. μάλιστα δ' ὁ ποικίλος καὶ ὁ ἀλωπεκίας. οἱ δὲ λοιποὶ οὐκ ἔτι διὰ τὴν τραχύτητα. Ἀρχέστρατος δ' ὁ τὸν Σαρδαναπάλου ζήσας βίον περὶ τοῦ ἐν Ῥόδῳ γαλεοῦ λέγων τὸν αὐτὸν εἶναι ἡγεῖται τῷ παρὰ Ῥωμαίοις μετὰ αὐλῶν καὶ στεφάνων εἰς τὰ δεῖπνα περιφερομένῳ ἐστεφανωμένων καὶ τῶν φερόντων αὐτόν. καλούμενον δὲ ἀκκιπένσερα. ἀλλ' οὗτος μὲν μικρός ἐστι καὶ μακροευ- τερός ἐστι καὶ τῷ σχήματι τριγώνου ἐκείνων μᾶλλον. τούτων δὲ ὁ εὐτελέστατος καὶ μικρότατος οὐχ ἧττον Ἀττικῶν χιλίων πιπράσκεται. Ἀπίων δ' ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀπικίου τρυφῆς τὸν ἔλοπα καλούμενον τοῦτον φησὶν εἶναι τὸν ἀκκιπένσερα. ἀλλ' ὅ γε Ἀρχέστρατος περὶ τοῦ Ῥοδιακοῦ γαλεοῦ λέγων τοῖς ἑταίροις πατρικῶς πῶς συμβουλεύων φησίν.
ἐν δὲ Ῥόδῳ γαλεὸν τὸν ἀλώπεκα κἂν ἀποθνήσκειν
μέλλῃς ἂν μή σοι πωλεῖν θέλῃ ἅρπασον αὐτὸν
ὃν καλέουσι Συρακόσιοι κύνα πίονα καὶ τὰ
ὕστερον ἤδη πάσχ' ὅ τι σοι πεπρωμένον ἐστί.

Τούτων τῶν ἐπῶν μνησθεὶς καὶ Λυγκεὺς ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ φησὶ καὶ δικαίως παρακελεύεσθαι τὸν ποιητὴν τῷ μὴ δυναμένῳ τιμὴν ἀριθμῆσαι, ἀδικίᾳ κτήσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν. καὶ γὰρ τὸν Θησέα φησὶ γενόμενον καλὸν ὑπολαμβάνω τοῦ Τληπολέμου τὸν ἰχθὺν τοῦτον αὐτῷ παραχωροῦντος παρεσχηκέναι. B Τιμοκλῆς δ' ἐν Δακτύλῳ φησὶ γαλεοὺς καὶ βατίδας ὅσα τε τῶν γενῶν ἐν ὀξυλιπάρῳ τρίμματι σκευάζεται. Γλαῦκος. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ. σκορπίοι τε ποικίλοι σαῦροί τε γλαῦκοι πίονες. Νουμήνιος ἐν ἁλιευτικῷ. συκῆν ἢ καλλίχθυν ἢ χρόμιν ἄλλοτε δ' ὀρφόν. ἢ γλαῦκον πτοοῦντα κατὰ μνία σιγαλόεντα. Ἀρχέστρατος. ἀλλά μοι ὀψῷ. γλαύκου κεφαλὴν ἐν Ὀλύνθῳ καὶ Μεγάροις σεμνοῖς γὰρ ἁλίσκεται ἐν τενάγεσσι. καὶ Ἀντιφάνης δ' ἐν Προβατεῖ φησίν.
Βοιωτία μὲν ἔγχελυς. μῦς Ποντικοί
θύννοι Μεγαρικοί, μαινίδες Καρύστιαι
φάγροι δ' Ἐρετρικοὶ σκῦροι δὲ κάραβοι.
ὁ δ' αὐτὸς ἐν Φιλώτιδι καὶ ταῦτα λέγει.
οὐκοῦν τὸ μὲν γλαυκίδιον ὥσπερ ἄλλοτε
ἕψειν ἐν ἅλμῃ, τόδε γε λαβράκιον
ὀπτᾶν ὅλον τὸν γαλεὸν ἐν ἀρτύματι
*ζέσαι τὸ δ' ἐγχέλειον ἅλας ὀρίγανον
ὕδωρ ὁ γόγγρος ταὐτὸν ἡ βατὶς χλόην.
πρόσεστι θύννου τέμαχος ὀπτήσεις κρέας
ἐρίφιον ὀπτὸν θάτερον τἀναντία
ὁ πάλιν σεσάχθω νῆστις
Εὔβουλος Καμπυλίωνι
τὴν τ' εὐπρόσωπον λοπάδα τήνδε τοῦ
θαλαττίου γλαύκου φέρουσαν εὐγενέστερον
λάβρακα θ' ἑφθὸν ἅλμῃ μίαν.
Ἀναξανδρίδης Νηρεῖ.
ὁ πρῶτος εὑρὼν πολυτελὲς τιμὴν μέγα
γλαύκου πρόσωπον τό τ' ἀκύμονος δέμας θύννου, τά τ' ἄλλα βρώματ' ὀξυγρᾶς ἁλός. Νηρεὺς κατοικεῖ τόνδε πάντα τὸν τόπον. Ἄμφις ἐν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. γλαῦκοι δ' ὅλοι ῥάχιστα κρανίων μερὶς σαρκός. καὶ ἐν Φιλεταίρῳ ἔχειν καθαρίως ἐγχελύδιόν τι καὶ γλαυκιδίου κεφάλαια καὶ λαβρακίου τεμάχια. Ἀντιφάνης ἐν Κύκλωπι ὑποβρακοντίζων τὴν τέχνην Ἀρχέστρατον φησὶν ἔστω δ' ἡμῖν κεστρεὺς ὑμήττιος, νάρκη πνικτὴ πέρκη σχιστὴ, τευθὶς σακτὴ, συνόδων ὀπτὸς, γλαύκου προτομή. γόγγρου κεφαλή. βα- C τράχου γαστὴρ, θύννου λαγόνες, βατίδος νῶτον, κεστρέως ὀσφύς, ψήττας κίχος, μαινὶς καρίς, τρίγλη, φυκὶς. τῶν τοιούτων μηδὲν ἀπέστω. Ναυσικράτης Ναυκλήροις.
δύο μὲν φησὶν ἁπαλοὶ καὶ καλοὶ τοῖς ναυτίλοισι πολ-
ἣ δὴ φανεῖτος πελαγίοις ἐν ἀγκάλαις
ὃν καὶ τὰ θνητῶν φασὶν ἀγγέλλειν πάθη (λάκις
γλαῦκον λέγεις, ἔγνωκας.

Τὸν δὲ γλαῦκον τὸν θαλάττιον δαίμονα, Θεόλυτος μὲν ὁ Μηθυμναῖος ἐν τοῖς Βακχικοῖς ἔπεσιν, ἐρασθέντα φησὶν Ἀριάδνης ὅτ' ἐν Δίᾳ τῇ νήσῳ ὑπὸ Διονύσου ἡρπάσθη καὶ βιαζόμενον ὑπὸ Διονύσου ἀμπελίνῳ δεσμῷ ἐνδεθῆναι καὶ δεηθέντα ἀφεθῆναι εἰπόντα. Ἀνθηδὼν νῦν τις ἐστὶν εὐθὺ περιρρήσι θαλάσσης Ἀντίον Εὐβοίης, σχεδὸν Εὐρίποιο ῥοάων. ἔνθεν ἐγὼ γένος εἰμί. πατὴρ δέ με γείνατο Κωπεύς. Προμαθίδας δ' ὁ Ἡρακλεώτης ἐν ἡμιάμβοις Πολύβου τοῦ Ἑρμοῦ καὶ Εὐβοίας τῆς Λαρύμνου γενεαλογεῖ τὸν γλαῦκον. Μνασέας δὲ ἐν γ' τῶν Εὐρωπιακῶν Ἀνθηδόνος καὶ Ἀλκυόνας αὐτὸν γενεαλογεῖ ναυτικὸν δὲ αὐτὸν καὶ κολυμβητὴν ἀγαθὸν γενόμενον Πόντιον καλεῖσθαι, ἁρπάσαντα δὲ Σύμην τὴν Ἰηλίμου καὶ Δωτίδος θυγατέρα ἀποπλεῦσαι εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν ἐγγὺς τῆς Καρίας νῆσον ἔρημον κατοικήσαντα ἀπὸ τῆς γυναικὸς Σύμην αὐτὴν προσαγορεῦσαι. Εὐάνθης δ' ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ εἰς τὸν γλαῦκον ὕμνῳ Ποσειδῶνος αὐτὸν υἱὸν εἶναι καὶ Ναΐδος νύμφης, μιγῆναί τε Ἀριάδνῃ ἐν Δίᾳ τῇ νήσῳ, ἐρασθέντα ὅτε ὑπὸ Θησέως κατελείφθη. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Δηλίων πολιτείᾳ, ἐν Δήλῳ κατοικήσαντα μετὰ τῶν νηρηίδων τοῖς θεοῖς μαντεύεσθαι. Πόσις δ' ὁ Μάγνης ἐν τρίτῳ Ἀμαζονίδος, τῆς Ἀργοῦς φησὶ δημιουργὸν γενέσθαι τὸν γλαῦκον, καὶ κυβερνῶντα αὐτὴν ὅτε Ἰάσων μετὰ τῶν Τυρρηνῶν ἐμάχετο μόνον ἄτρωτον γενέσθαι ἐν

[Handwritten margin notes: .i. sola; Aristotels; Epænetus; Centrines; Notidanos; Acanthias; Archestrat; Sardanapalus; Accipenser romanus; Appio; Apicius; ellops .i. accipenser; Lynceus; Theseus; Tlepolemus; Glaucus; Epicharmus; Chromis; Numenius; Archestratus; Antiphanes; Antiphanes; Enchelys; Mures pontici; Thymni; Menides; Phagri; Carabi; Anaxandrides; Amphis; Philetærus; Antiphanes; Nausicrates; Theolytus; Glaucus de marinus; Ariadne; Dionysius; Promathidas; Polybus; Eubœa; Larymnus; Mnaseas; Anthedon; Alcyone; Syme; Ielimus; Dotis; Euanthes; Aristotels; Pontius glaucus unde sic dictus; Possis magnis; Argus nauis fabricator glaucus; Iason]

A τῇ ναυμαχίᾳ, κατὰ δὲ Διὸς βούλησιν ἐν τῷ τῆς θαλάττης βυθῷ φανῆναι, καὶ οὕτως γενέσθαι θαλάττιον δαίμονα ὑπὸ μόνου τοῦ Ἰάσωνος θεωρηθῆναι. Νικάνωρ δὲ ὁ Κυρηναῖος ἐν μετονομασίαις τὸν Μελικέρτην φησὶ Γλαῦκον μετονομασθῆναι. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἁλιεῖ, ὡς ὅτι γευσάμενος βοτάνης κατεποντώθη τὴν ἡλίῳ φαέθοντι

Ἐν μακάρων νήσοισι τιθηφύεῖ εἴαρι ποίην — Ἥλιος δ' ἵπποισι θυμήρεα δόρπον ὀπάζει
Ὕλην ναιετάουσιν ἵνα δρόμον ἐκτελέσωσιν — Ἄψυχοι, καὶ μή τιν' ἕλοι μεσσηγὺς ἀνίη.

Αἰσχρίων δ' ὁ Σάμιος ἐν τινι τῶν ἰάμβων Ὕδνης φησὶ τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ θυγατρὸς τὸν θαλάσσιον Γλαῦκον ἐρασθῆναι. ἰδίως δὲ καὶ περὶ τῆς βοτάνης λέγει, ἣν φαγὼν ἀθάνατος ἐγένετο, καὶ θεῶν ἄγρωστιν εὗρες ἣν Κρόνος κατέσπειρεν. Νίκανδρος δ' ἐν τρίτῳ Εὐρωπίας Νηρέως ἐρώμενον τὸν Γλαῦκον ἱστορεῖ γενέσθαι. ὁ δ' αὐτὸς Νίκανδρος ἐν πρώτῳ Αἰτωλικῶν τὴν μαντικήν φησιν Ἀπόλλωνα ὑπὸ Γλαύκου διδαχθῆναι. θηρῶντα δὲ περὶ τὴν Ὀρείην, ὄρος δὲ τοῦθ' ὑπάρχειν ὑψηλὸν ἐν Αἰτωλίᾳ, λαγὼν θηρᾶσαι ὃν λειποθυμοῦντα ὑπὸ τῆς διώξεως ἀπαγαγεῖν ὑπὸ κρήνῃ τινὶ καὶ τῇ παρακειμένῃ πόᾳ ἤδη ἀποψυχόμενον ἀπομάσσειν, ἀναζωπυρήσαντος δὲ τοῦ λαγὼ τῇ βοτάνῃ ἐπιγνόντα τῆς βοτάνης δύναμιν ἀπογεύσασθαι καὶ ἔνθεον γενόμενον ἐπιγενομένου χειμῶνος κατὰ Διὸς βούλησιν εἰς τὴν θάλασσαν αὑτὸν ἐκρῖψαι. Ἡδύλος δ' ὁ Σάμιος ἢ Ἀθηναῖος Μελικέρτου φησὶν ἐρασθέντα τὸν Γλαῦκον ἑαυτὸν ῥῖψαι εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡδύλη δὲ τοῦ ποιητοῦ τούτου μήτηρ, Μοσχίνης δὲ θυγάτηρ τῆς Ἀττικῆς ἰάμβων ποιητρίας ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Σκύλλῃ, ἱστορεῖ τὸν Γλαῦκον ἐρασθέντα Σκύλλης ἐλθεῖν αὐτῆς εἰς τὸν ἄντρον

B Ἢ κόγχου δώρημα φέροντ' Ἐρυθραίης ἀπὸ πέτρης — Ἢ τοὺς ἀλκυόνων παῖδας ἔτ' ἀπτερύγους
Τῇ νύμφῃ δυσπειθεῖ ἀθύρματα. δάκρυ δ' ἐκείνου — Καὶ Σειρὴν γείτων παρθένος οἰκτίσατο,
Ἀκτὴν γὰρ κείνην ἀπενήχετο καὶ τὰ συνεγγὺς — Αἴτνης.

Γναφεύς. Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τὸν ἐκ τῆς ἑψήσεως τοῦ γναφέως ὑγρόν φησι πάντα ῥύπον καθαίρειν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Ἐπαίνετος ἐν ὀψαρτυτικῷ.

Ἔγχελυς. Τῶν θαλασσίων ἐγχέλεων μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων μνημονεύων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Κωπαΐδος τὰς Κωπαΐδας ἐπαινεῖ, γίνονται δ' αὗται ὑπερμεγέθεις. φησὶ γοῦν Ἀγαθαρχίδης ἐν ἕκτῃ Εὐρωπιακῶν, τὰς ὑπερφυεῖς τῶν Κωπαΐδων ἐγχέλεων, ἱερείων τρόπον στεφανοῦντας καὶ κατευχομένους, οὐλάς τε ἐπιβάλλοντας θύειν τοῖς θεοῖς τοὺς Βοιωτούς, καὶ πρὸς τὸν ξένον τὸν διαποροῦντα τὸ τοῦ γένους παράδοξον καὶ πυνθανόμενον ἓν μόνον εἰδέναι φῆσαι τὸν Βοιωτὸν φάσκειν τε ὅτι δεῖ τηρεῖν τὰ προγονικὰ νόμιμα καὶ ὅτι μὴ καθήκει τοῖς ἄλλοις ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογίζεσθαι. οὐ χρὴ θαυμάζειν εἰ ἱερείων τρόπον ἐγχέλεις θύονται, ὁπότε καὶ Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ λέξεως τοὺς ἁλιέας λέγει θυσίαν ἐπιτελοῦντας τῷ Ποσειδῶνι, ὑπὸ τὴν τῶν θύννων ὥραν ὅταν εὐαγρήσωσι, θύειν τῷ θεῷ τὸν ἁλόντα θύννον, καὶ τὴν θυσίαν ταύτην καλεῖσθαι θυνναῖον. καὶ τάριχοι δὲ παρὰ Φασηλίταις ἀποθύονται. Ἡρόπυθος γοῦν ἐν Ὅροις Κολοφωνίων περὶ τῆς κτίσεως ἱστορῶν τῆς Φασηλίδος, φησὶν ὅτι Λάκιος ὁ τὴν ἀποικίαν στείλας μισθὸν ἔδωκε τοῦ τόπου Κυλάβρᾳ ποιμένι νέμοντι πρόβατα ταρίχους, ἐκείνου τοῦτ' αἰτήσαντος. προθέντος γὰρ αὐτῷ τοῦ Λακίου λαβεῖν τοῦ χωρίου ἢ ἄλφιτα ἢ ἄλιτα ἢ ταρίχους, εἵλετο ὁ Κυλάβρας τοὺς ταρίχους, καὶ διὰ τοῦτο οἱ Φασηλῖται ἀνὰ πᾶν ἔτος τῷ Κυλάβρᾳ ἔτι καὶ νῦν τάριχον θύουσιν. Φιλοστέφανος δ' ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεων οὕτως γράφει. Λάκιον τὸν Ἀργεῖον τῶν σὺν Μόψῳ ἀφικομένων, ὅν τινες μὲν Λίνδιον εἶναι λέγουσιν ἀδελφὸν δὲ Ἀντιφήμου τοῦ Γέλαν οἰκίσαντος, εἰς τὴν Φασηλίδα ὑπὸ Μόψου μετ' ἀνδρῶν πεμφθέντα κατά τινα λόγον Μαντοῦς τῆς Μόψου μητρός, ὅτε

C αἱ πρύμναι τῶν ἰδίων νηῶν συνέβαλον καὶ συνεθραύσθησαν κατὰ Χελιδονίας τῶν μετὰ τοῦ Λακίου διὰ τὸ ὑστερῆσαι αὐτῶν νυκτὸς προσβαλόντων, ἀγοράσαι δ' αὐτὸν τὴν γῆν λέγεται οὗ ἡ πόλις νῦν ἐστὶ καθὰ ἡ Μαντὼ προεῖπε παρὰ Κυλάβρα τινὸς δόντα τάριχον, τοῦτον γὰρ ἑλέσθαι λαβεῖν αὐτὸν ἀφ' ὧν ἦγον. ὅθεν καὶ κατ' ἐνιαυτὸν τοὺς Φασηλίτας τῷ Κυλάβρᾳ θύειν τάριχον τιμῶντας ὡς ἥρωα. περὶ δὲ τῶν ἐγχέλεων Ἱκέσιός φησιν ἐν τοῖς περὶ ὕλης, ὡς αἱ ἐγχέλεις εὐχυλότεραι πάντων εἰσὶν ἰχθύων, καὶ ὅτι εὐστομαχίᾳ διαφέρουσι τῶν πλείστων, πλήσμιαι γάρ εἰσι καὶ πολύτροφοι. ἐν δὲ τοῖς ταρίχεσι τὰς Μακεδονικὰς ἐγχέλεις κατατάττει. Ἀριστοτέλης δὲ χαίρειν φησὶ τὰς ἐγχέλεις καθαρωτάτῳ ὕδατι, ὅθεν τοὺς ἐγχελυοτρόφους καθαρὸν αὐταῖς ἐπιχεῖν, πνίγεσθαι γὰρ ἐν τῷ θολερῷ. διὸ καὶ οἱ θηρεύοντες θολοῦσι τὸ ὕδωρ ἵνα ἀποπνίγωνται. λεπτὰ γὰρ ἔχουσι τὰ βράγχια καὶ αὐτίκα ὑπὸ τοῦ θολοῦ τοὺς πόρους ἐπιπωματίζονται. ὅθεν κἀν τοῖς χειμῶσιν ὑπὸ τῶν πνευμάτων ταραττομένου τοῦ ὕδατος ἀποπνίγονται. ὀχεύονται δὲ συμπεπλεγμέναι κατ' ἀφιᾶσι γλοιῶδες ἐξ αὐτῶν, ὃ γενόμενον ἐν τῇ ἰλύϊ ζωογονεῖται. λέγουσι δὲ οἱ ἐγχελυοτρόφοι, καὶ ὡς νυκτὸς νέμονται, ἡμέρας δ' ἐν τῇ ἰλύϊ ἀκινητίζουσι, σήψεως γενομένης καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν καλουμένων τῆς γῆς ἐντέρων λέγεται. διὸ καὶ Ὅμηρον τῆς τῶν ἰχθύων φύσεως χωρίζοντα τάδε εἰπεῖν. Τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες οἳ κατὰ δίνας. Ἐπικούρειος δέ τις ἐπιδημητὴς τῶν συνδειπνούντων ἡμῖν ἐγχέλυος παρατεθείσης, πάρεστιν ἔφη τῶν δείπνων Ἑλένη, ἐγὼ οὖν Πάρις ἔσομαι. καὶ πρίν γε μή πω τινὸς ἐκτετακότος ἐπ' αὐτὴν ἐπιβαλὼν ἐψίλωσε τὸ πλευρὸν ἄχρι εἰς ἄκανθαν. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος πλακοῦντός ποτε θερμοῦ παρατεθέντος καὶ πάντων ἀπεχομένων ἐπιφωνήσας. Τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε

A προπετῶς ἐπιβαλὼν καὶ καταπιὼν φλεγόμενος ἐξέφερε, καὶ ὁ Κύνουλκος ἔφη ἀποφέρεται ἐκ τῆς βροχῆς παρὰ τάξεως ὁ λάρος. καὶ περὶ τῆς ἐγχέλυος δὲ Ἀρχέστρατος οὕτως ἱστορεῖ.

Ἐγχέλυν αἰνῶ μὲν πᾶσαν, πολὺ δ' ἐστὶ κρατίστη — Τῆς Ῥηγίου ἀντίπερας πορθμοῦ ληφθεῖσα θαλάσσης
Ἔνθα σὺ τῶν ἄλλων πάντων Μεσσήνιε θνητῶν — Βρῶμα τιθεὶς τοιόνδε διὰ στόματος πλεονεκτεῖς
Οὐ μὴν ἀλλὰ κλέος γ' ἀρετῆς μέγα κάρτα φέρουσι — Κωπαΐαι καὶ Στρυμόνιαι, μεγάλαι τε γάρ εἰσι
Καὶ τὸ πάχος θαυμασταί. ὅμως δ' οἶμαι βασιλεύει — Πάντων τῶν περὶ δαῖτα καὶ ἡδονῇ ἡγεμονεύει
Ἔγχελυς ἣ φύσει ἐστὶν ἀπύρηνος μόνος ἰχθύς.

Ὁμήρου δὲ εἰπόντος, Τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες, ἀκολούθως ἐποίησε καὶ Ἀρχίλοχος, πολλὰς δὲ τυφλὰς ἐγχέλυας ἐδέξω. οἱ δ' Ἀττικοὶ καθώς Τρύφων φησὶ τὰς ἑνικὰς χρήσεις ἐπιστάμενοι διὰ τοῦ υ τὰς πληθυντικὰς οὐκέτι ἀκολούθως ἐπιφέρουσιν. ὁ γοῦν Ἀριστοφάνης ἐν μὲν Ἀχαρνεῦσι, σκέψασθε φησὶ παῖδες τὴν κρατίστην ἔγχελυν. καὶ ἐν Λημνίαις, ἔγχελυν Βοιωτίαν, τὴν δ' εὐθεῖαν ἐν Δαιταλεῦσι, καὶ λεῖος ὥσπερ ἔγχελυς. καὶ Κρατῖνος ἐν Πλούτοις, θύννος, ὀρφώς, γλαῦκος, ἔγχελυς, κύων. τὰς μέντοι πληθυντικὰς οὐκέτι ὁμοίως τῷ ποιητῇ. Ἀριστοφάνης Ἱππεῦσιν, ὥσπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπονθας. καὶ δευτέραις Νεφέλαις, τὰς εἰκοὺς τῶν ἐγχέλεων τὰς ἐμὰς μιμούμενοι. ἐν Σφηξὶ δὲ ἡ δοτική, οὐ χαίρω δὲ βατίσιν οὐδ' ἐγχέλεσιν. Στράττις δ' ἐν Ποταμοῖς, ἔφυ ἐγχέλεων ἀνεψιός. Σιμωνίδης δ' ἐν ἰάμβοις, ὥσπερ ἔγχελυς κατὰ γλοιοῦ. καὶ τὴν αἰτιατικὴν, ἐρωδιὸς γὰρ ἔγχελυν Μαιανδρίην τριόρχου εὑρὼν ἐσθίοντ' ἀφείλετο. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τοῖς περὶ ζώων διὰ τοῦ ι ἐγχέλεις εἴρηκεν. ὅταν δ' Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσι λέγῃ ὥσπερ γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηρώμενοι πέπον-

B θας. ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστῇ, λαμβάνουσιν οὐδὲ ἕν. ἐὰν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν
Αἱροῦσι· καὶ σὺ λαμβάνεις ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς. σαφῶς δηλοῖ ὅτι ἡ ἔγχελυς ἐκ τῆς ἰλύος λαμβάνεται. ὅθεν καὶ τοὔνομα εἰς ὗς ἐπεραιώθη. καὶ ὁ ποιητὴς οὖν θέλων δηλῶσαι τὸ εἰς βάθος τοῦ ποταμοῦ καιόμενον οὕτως ἔφη, τείροντ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες. ἰδιαίτερον δὲ καὶ κατ' ἐξαίρετον ἐγχέλυες, ἵνα καὶ τὸ βάθος τοῦ κεκαυμένου ὕδατος δηλώσῃ. Ἀντιφάνης δ' ἐν Λύκωνι κωμῳδῶν τοὺς Αἰγυπτίους φησίν

Καὶ τἄλλα δεινοὺς φασὶ τοὺς Αἰγυπτίους — Εἶναι τὸ νομίσαι τ' ἰσόθεον τὴν ἔγχελυν
Πολὺ τῶν θεῶν γὰρ ἐστὶ τιμιωτέρα — Τῶν μὲν γὰρ εὐξαμένοισιν ἔσθ' ἡμῖν τυχεῖν
Τούτων δὲ δραχμὰς τοὐλάχιστον δώδεκα — Ἢ πλέον ἀναλώσασιν ὀσφρανθῆναι μόνον,
Οὕτως ἔσθ' ἅγιον παντελῶς τὸ θηρίον.

Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Πόλεσι πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους ἀποτεινόμενος τὸν λόγον φησίν

Οὐκ ἂν δυναίμην συμμαχεῖν ὑμῖν ἐγώ, — Οὔθ' οἱ τρόποι γὰρ ὁμονοοῦσ' οὔθ' οἱ νόμοι
Ἡμῶν ἀπ' ἀλλήλων γε διέχουσιν πολύ — Βοῦν προσκυνεῖς, ἐγὼ δὲ θύω τοῖς θεοῖς,
Τὴν ἔγχελυν μέγιστον ἡγεῖ δαίμονα — Ἡμεῖς δὲ τῶν ὄψων μέγιστον παρὰ πολύ
Οὐκ ἐσθίεις ὕει', ἐγὼ δέ γ' ἥδομαι — Μάλιστα τούτοις. κύνα σέβεις, τύπτω δ' ἐγὼ
Τοὔψον κατεσθίουσαν ἡνίκ' ἂν λάβω. — Τοὺς ἱερέας ἐνθάδε μὲν ὁλοκλήρους νόμος
Εἶναι, παρ' ὑμῖν δ' ὡς ἔοικεν ἀπηργμένους. — Σὺ μὲν τὸν αἴλουρον κακὸν ἔχοντ' ἢν ἴδῃς
Κλαίεις, ἐγὼ δ' ἥδιστ' ἀποκτείνας δέρω — Δύναται παρ' ὑμῖν μυγαλῆ, παρ' ἐμοὶ δέ γ' οὔ.

Τιμοκλῆς δ' ἐν Αἰγυπτίοις. — Πῶς ἂν μὲν οὖν σώσειεν ἶβις ἢ κύων
Ὅπου γὰρ εἰς θεοὺς τοὺς ὁμολογουμένους — Θεοὺς ἀσεβοῦντες οὐ διδόασιν εὐθέως
Δίκην, τίν' αἰλούρου βωμὸς ἐπιτρίψειεν ἄν.

Ὅτι δ' ἤσθιον τὰς ἐγχέλεις καὶ μετὰ τεύτλων ἐντυ-

C λίξαντες, πολὺ μὲν ἐστὶ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κωμικοῖς. καὶ Εὔβουλος δέ φησιν ἐν Ἠχοῖ.

Νύμφα ἀπειρόγαμος τεύτλῳ περὶ σῶμα καλυπτὰ — Λευκόχρως πάρεσται ἔγχελυς, ὢ μεγάλοι μεγά-
λοι φῶς ἐναργές. καὶ ἐν Ἴωνι καὶ μετὰ ταῦτα θύννων μεγαλόπλουτ' ἄττα σὺ πλευρὰ ὑπογάστρι' ὀπτῶν, αἵ τε λιμνοσώματοι Βοιώτιαι παρῆσαν ἐγχέλεις θεαὶ τεύτλ' ἀμπεχόμεναι. καὶ ἐν Μηδείᾳ, παρθένου Βοιωτίας Κωπαΐδος, ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεάν. ὅτι δὲ καὶ αἱ Στρυμόνιαι ἐγχέλεις διονόμαστοι ἦσαν φησὶν ἐν Θαμύρᾳ Ἀντιφάνης. Καὶ σοῦ γ' ἐπώνυμός τις ἐν φήμαις βροτῶν — Θρῄκης κατάρρων ποταμὸς ὠνομασμένος — Στρυμὼν μεγίστας ἐγχέλεις κεκτημένος. καὶ περὶ τὸν Εὐκλέα δὲ ποταμὸν οὖ μνημονεύει Ἀντίμαχος ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Δέλτοις οὕτως. Ἐλθὼν Εὐκλείας πηγὰς ἐπὶ δινήεντος. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν ἑκκαιδεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου ἐγχέλεις φησὶ διαφόρους γίνεσθαι. Ἔλλοψ. προείρηται μὲν τινὰ περὶ αὐτοῦ. ἀλλὰ καὶ Ἀρχέστρατος φησὶ τάδε περὶ αὐτοῦ. Τὸν δ' ἔλοπ' ἔσθε μάλιστα Συρακούσαις ἐνὶ κλειναῖς

Τόν γε κρατιστεύοντ'· οὗτος γὰρ ἀεὶ ἐστὶν ἐκεῖθεν — Τὴν ἀρχὴν γεγονὼς καὶ ἢ ἐκ νήσους
Ἢ περὶ τὴν ἄλλην που ἁλῷ γῆν, ἢ περὶ Κρήτην — Λεπτὸς καὶ στερεὸς καὶ κυματοπλὴξ ἀφικνεῖται.

Ἐρυθρῖνος. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων, καὶ Σπεύσιππος παραπλήσια φησὶν εἶναι φάγρον ἐρυθρῖνον ἥπατον. τὰ παραπλήσια εἴρηκε καὶ Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων. Κυρηναῖοι δὲ δύκην τὸν ἐρυθρῖνον καλοῦσιν, ὡς Κλείταρχος φησὶν ἐν Γλώσσαις. Ἐγκρασίχολοι. καὶ τούτων μέμνηται Ἀριστοτέλης ὡς μικρῶν ἰχθυδίων, ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν. Δωρίων δὲ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τῶν ἐγκρασιχόλων ἐν τοῖς ἑψητοῖς μέμνηται εἰπὼν οὕτως. ἑψητοὺς εἶναι μὲν δεῖ ἐγκρασιχόλους, ἢ ἴωπας, ἢ ἀθερίνας, ἢ κωβιούς, ἢ τριγλίδας μι-

Melicerta glaucus — Nicanor cyrenaeus — Aetolus alexander — Aeschrio samius — De glauco — Hydna — Agrostys — Scyllus — Nicandri europia — Nireus — Hedylogus — Glaucus uaticinandi arte apollinem docuit — Trias monę ętolię — Hedyle poetria — Enchelis magna — Moschine poetria — Copais lacus — Scylle — Dorion — Phaselis — Epicharm — Agatharchides — Antigonus carystius — Nela ab anti phemo cōdi — Heropyth — Lacius — Cylabras — De Anguilis — Philostepha — Mopsus — Antiphemus — Manto — Mopsus — Hicesius — Anguillæ — Aristotels — Homer

Archestratus — Homer — Archilochus — Trypho — Regulā nota gramatice — Aristophans — Aristoph — Aristoph — Cratinus — Aristoph — Aristophans in secundis nephelis — Aristophans — Strattis — Simonides — Aristotels — Aristophans — Antiphanes — Anaxandrids — Timocls — Eubulus — Eubulus — Eubulus — Antiphans — Antimach — Strymonie enchelyes — Euclees fl — Demetri — Antimachi deltoe — Archestra — Bellops — Aristot — Speusipp — Erythrinus — Phagrus — Hepatus — Clitarch — Clitarchi linguæ — Aristote — Dorio — Dyces — Encrasichol — Iopes — Atherine — Cobij — Triglides

κρὰς, σηπίδιά τε, καὶ τευθίδια, καὶ καρκίνια. ἑψητός ἐστι τῶν λεπτῶν ἰχθυδίων. ἀριστοφάνης ἐν ἀναγύρῳ· οὐχ ἑψητῶν λοπάς ἐστιν. ἄρχιππος ἰχθύσι· καὶ τὴν μὲν ἀφύην κατέπιον κἂν ἑψητὸς ἐντυχών. εὔπολις αἰξίν· ὦ χάριτες αἳ σοὶ μέλλουσιν ἑψητοί. εὔβουλος ἐν προσουσίᾳ ἢ κύκνῳ· Ἀγαπῶν τε κἂν ἑψητὸν ἐν τεύτλοις ἔχω. Διὰ σθενικάς τῆς ἑψόμενον ἡμόδας. Ἤδη. ἄλεξις ἐν ἀπεγλαυκωμένῳ· καὶ γὰρ ἑψητῶν τινὲς παρῆσαν ἢ μὴν δαιδαλέοι πως· τὰ γὰρ καλὰ πάντα δαιδάλου καλοῦσιν ἔργα. καὶ πάλιν· τῶν ἔσω καρκίνων πεῖραν οὐχὶ λαμβάνεις, οὐδὲ φιχιδίων οὐδ' οἱ ἑψητῶν τινῶν. πληθυντικῶς δὲ λέγουσιν ἑψητοὺς κατὰ τὸ πλεῖστον. ἀριστοφάνης δράμασιν ἢ νιόβῳ· οὐδὲν μὰ δί' ὁρῶ λοπάδας ἑψητῶν. μένανδρος περινθίᾳ· τὸ παιδίον δ' εἰσῆλθον ἑψητοὺς φέρον. ἑνικῶς ἢ νικόστρατος ἐν ἡσιόδῳ· βεμβρὰς δ' ἀφύην ἑψητόν. ποσείδιππος· ἀποκληομένη ἑψητὸν ἀγοράζειν τινά. ἐν δὲ τῇ ἐμῇ ναυκράτει ἑψητοὺς καλοῦσιν ἰχθύδια ἀπολειπόμενα ἐν ταῖς διώρυξιν ὅταν ὁ νεῖλος ἀποπαύηται τῆς πληρώσεως. Ἥπατος ἢ λεβίας. διοκλῆς τοῦτον φησὶ τῶν πετραίων εἶναι. σπεύσιππος δ' ὅμοιον φάγρῳ τὸν ἥπατον. ἔστι δὲ μονήρης ὥς φησιν ἀριστοτέλης· σαρκοφάγος τε καὶ καρχαρόδους, τὴν χροιὰν μὲν μέλας, ὀφθαλμοὺς δὲ μείζονας ἢ καθ' αὑτὸν ἔχων, καρδίαν τρίγωνον λευκήν. ἀρχέστρατος δ' ὁ τῶν δείπνων λοχαγὸς φησὶ καὶ λεβίαν λαβεῖν ἔσχατον ἥπατον ἐν περικλύσῳ δήλῳ καὶ τήνῳ. Ἠλακατῆνες. μνησίμαχος ἱπποτρόφῳ· σκόμβρος, θύννος, κωβιός, ἠλακατῆνες. εἰσὶ δὲ κητώδεις ἐπιτήδειοι εἰς ταριχείαν. μένανδρος κόλακι φησί· κωβιὸς ἠλακατῆνος καὶ κυνὸς οὐραῖον. μνασέας δ' ὁ πατρεὺς φησὶν ἰχθύος δὲ γίνεται καὶ ἡσυχίας τῆς ἀδελφῆς γαλήνη, καὶ μύραινα, καὶ ἠλακατῆνες. Θύννος. τοῦτον φησὶν ἀριστοτέλης ἐκπλέειν εἰς τὸν πόντον ἐχόμενον τῆς γῆς ἐν τῷ δεξιῷ ὀφθαλμῷ βλέπειν, τῷ γὰρ εὐωνύμῳ ἀμβλυωπεῖν. ἔχει δὲ ὑπὸ τὰ πτερύγια τὸν λεγόμενον οἶστρον. χαίρει δὲ ἀλέᾳ· διὸ καὶ πρὸς τὴν ἄμμον πρόσεισι. γίνεται δὲ ἐδώδιμος ὅταν τοῦ οἴστρου παύσηται. μίγνυται δὲ μετὰ τὴν φωλίαν ὥς φασι θεόφραστος. καὶ ἕως μὲν ἂν ἔχῃ μικρὰ τὰ κύματα, δυσάλωτος· ὅταν δὲ μείζω γένηται, διὰ τὸν οἶστρον ἁλίσκεται. φωλεύει δὲ ὁ θύννος καὶ ἔστι πολυκύματος ὤν. ἀρχέστρατος δέ φησιν·

Ἀμφὶ δὲ τὴν ἱερὰν τε καὶ εὐρύχορον σάμον ὄψει
Θύννον ἁλισκόμενον σπουδῇ μέγαν, ὃν καλέουσιν
Ὄρκυνον, ἄλλοι δ' αὖ κῆτος, τούτου δὲ θεοῖς χρὴ
Ὀψωνεῖν, ἃ πρέπει ταχέως, καὶ μὴ περὶ τιμῆς
Ἔστι δὲ γενναῖος βυζαντίῳ ἔν τε καρύστῳ
Ἐν σικελῶν τε κλυτῇ νήσῳ. κέφαλοι * δὲ τ' ἀμείνους
Πολλῷ τῶνδε τρέφει θύννους καὶ τὴν λαρὶς ἀκτή.
Ἂν δὲ ποτ' ἰταλίας ἱερᾶς ἱππώνιον ἔλθῃς
* Ἕρπε τ' ἀγύδετος στεφάνης, πολὺ δὴ πολὺ πάντ'
Ἐν ταῦτ' εἰσὶν ἄριστοι, ἔχουσι δὲ τέρματα νίκης.
Οἱ δ' ἐνθάδε τῶνδε τόπων πεπλανημένοι εἰσὶν ἐκεῖθεν
Πολλὰ πεπράσαντες πελάγη βρυχίου διὰ πόντου.

Ὅτ' αὐτοὺς ἡμεῖς θηρεύομεν ὄντας ὥρους. ὠνομάσθη δὲ θύννος ἀπὸ τοῦ θύειν τε καὶ ὁρμᾶν· ὁρμητικὸς γὰρ ὁ ἰχθὺς διὰ τὸ ἔχειν κατά τινα ὥραν οἶστρον ἐν τῇ κεφαλῇ. ὑφ' οὗ φησὶν ὁ ἀριστοτέλης αὐτὸν ἐξελαύνεσθαι γράφων οὕτως· οἱ δὲ θύννοι καὶ οἱ ξιφίαι οἰστρῶσι περὶ κυνὸς ἐπιτολήν, ἔχουσι γὰρ ἀμφότεροι ὅμοιον μὲν σκορπίῳ, μέγεθος δὲ ἡλίκον ἀράχνης, τοῦτο δὲ ποιεῖ αὐτοὺς ἐξάλλεσθαι, οὐκ ἔλαττον τοῦ δελφῖνος· καὶ τοῖς πλοίοις πολλάκις ἐμπίπτουσι. καὶ θεοδωρίδας δέ φησι θύννοι τε διοιστρήσουσι γαδείρων δρόμον. πολύβιος δ' ὁ μεγαλοπολίτης ἐν τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ τῆς ἐν ἰβηρίᾳ λυσιτανίας χώρας διαλεγόμενος φησὶν ὅτι βάλανοι εἰσὶ κατὰ βάθος ἐν τῇ αὐτόθι θαλάττῃ πεφυτευμέναι, ὧν τὸν καρπὸν σιτουμένους τοὺς θύννους πιαίνεσθαι. διόπερ οὐκ ἂν ἁμάρτοι τις λέγων ὗς εἶναι θαλαττίους τοὺς θύννους· εἰσὶ γὰρ οἱ θύννοι οἷ ὕες ἀπὸ τῶν βαλάνων αὐξανόμενοι. ἐπαινεῖται δὲ τοῦ ἰχθύος τούτου τὰ ὑπογάστρια ὡς καὶ εὔβουλος φησὶν ἐν ἴωνι· μετὰ ταῦτα θύννων μεγαλόπλουτ' ἐνθάδε σοὶ πλεῖ Ὑπογάστριόπτων. ἀριστοφάνης λημνίαις· οὐκ ἐγχέλυν βοιωτίαν οὐ γλαῦκον οὐχὶ θύννου ὑπογάστριον. στράττις ἀταλάντῃ· ὑπογάστριον θύννου τε καὶ ἀκροκώλιον δελφακος ὑόν. ἐν δὲ μακεδόσιν ὑπογάστρια θ' ἡδέα θύννων. γρῖφος μελιβοίᾳ· ταῦτα γὰρ οἱ πένητες οὐκ ἔχοντες ἀγοράσαι ὑπογάστριον θυννίδος, οὐδὲ κρανίον λάβρακος, οὐδὲ γόγγρου οὐδὲ σηπίας, Ἃς οὐδὲ μάκαρας περιφορᾶν οἶμαι θεούς. Ὅταν δὲ καὶ θεόπομπος ἐν καλλαίσχρῳ λέγῃ ἰχθύων δὲ δὴ ὑπογάστριον ὦ δαίματερ, παρατηρητέον ὅτι ἐνθάδε ἰχθύων ὑπογάστριον λέγουσι, σπανίως δὲ ἐνθάδε χοίρων καὶ τῶν ἄλλων ζώων. ἄδηλον δὲ ἐνθάδε τίνων ἔταξε τὸ ὑπογάστριον ἀντιφάνης ἐν τῷ ποντικῷ ὅταν λέγῃ· ὅστις ὀψωνεῖ κ' ἴσως * τούτοις μεγαλείως ταῖς καμοῖς ἀπολουμέναις

Ὑπογάστρι' ἐλθὼν ὅσα ποσειδῶν ἀπολέσει
Τάττειν τε γυναικῶς παρασκευάζεται
Γλαυκὰ μετ' αὐτῶν. ἄλεξις δὲ ἐν ὀρτεῖ ὑφαίνοντι, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ θύννου ἐπαινῶν φησίν,
Καὶ τοὺς ἁλιέας εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλῶ,
Ἀπελευθέρων ὀψάρια θηρεύουσί μοι
Τευχίδια καὶ σηπίδια καὶ φυκίδας τινὰς
Οὗτος πρότερον κεφαλὴν ἐλάμβανεν θύννου
Ἐνόμιζον ἐγχέλεια καὶ θύννους ἔχειν

Ἐπῄνουν δὲ τῶν θύννων καὶ τὰς κλεῖδας καλουμένας ὡς ἀριστοφῶν ἐν πειρίθῳ· Καὶ μὴν διέφθαρταί γε τοὔψον παντελῶς. Κλεῖδες μὲν ὀπταὶ δύο παρεσκευασμέναι, Αἷς τὰς θύρας κλείουσι θύννου μὲν ὅσῳ Σεμνὴν τὸ βρῶμα καὶ τρίτη λακωνική. ἀντίγονος δ' ὁ καρύστιος ἐν τῷ περὶ λέξεως τῷ ποσειδῶνι φησὶ θύννον θύεσθαι καθάπερ προείπαμεν. ἡρακλέων δ' ὁ ἐφέσιος τὸν ὄρκυνον φησὶ λέγειν τοὺς ἀττικούς. σώστρατος δὲ ἐν δευτέρῳ περὶ ζώων, τὴν

Handwritten margin notes (left): sapidia, seuthidia, Carcinia, Hepseti, Dedali opera uocantur pulchra omnia, Hepatus, Lebias, Elacatenes, Galene, Thymnus, Oestrus, Orcynus, Cetos, Thymni byzantij & carystij, Hipponiu, Thymnus unde dictus, Thymni glande uescuntur in lusitania unde porci marini appellantur, Thydes thunni laudantur plinij, Thymnus sacrificatur neptuno, Horcynus.
Aristoph, Archipp, Eupolis, Eubulus, Alexis, Alexis, Aristoph., Menander, Nicostrat, Posidipp, Diocl, Speusipp, Aristotels, Archestrat, Mnesimach, Menandr, Mnaseas, Aristotels, Theophrast, Archestrat, Aristotels, Theodoridas, Polybius, Eubulus, Aristoph, Strattis, Griphus, Theopompus, Antiphans, Alexis, Aristophó, Antigonus carystius, Heracleo, Sostratus.

Handwritten below the text: Ἰνικαῦτα πτέρ(υγια) τά πτερύγια οἷον σκω... οἶστρον deest ex Arist. l. 8. c. 19

πηλαμίδα θυννίδα καλεῖσθαι λέγει, νομίζω δὲ γινομένην θύννον, ἔτι δὲ μείζονα ὄρκυνον ὑπερβαλλόντως δὲ αὐξανόμενον γίνεσθαι κῆτος. μνημονεύει δὲ τοῦ θύννου καὶ αἰσχύλος λέγων· σφύρας δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν λέγω Μύδρους ὃς ἀστενακτὶ θύννος ὡς ἤνεγκ' ἄναυδος. καὶ ἀλλαχοῦ· οὗτος καὶ ὄμμα παρεκβαλὼν θύννου δίκην. ὡς τοῦ θύννου τῷ σκαιῷ ὀφθαλμῷ οὐ βλέποντος, ὡς ἀριστοτέλης εἴρηκεν.

Ἁλιεῦσι καὶ θάλασσα καὶ βορβορώδης ἣ τρέφει θύννον μέγαν. καὶ παρὰ σώφρονι ὁ θυννοθήρας ἐστίν. οὓς ἔνιοι θύννους καλοῦσιν, ἀθηναῖοι δὲ θυννίδας. Θυννίς. τοῦ ἄρρενος ταύτην φησὶ διαφέρειν ὁ ἀριστοτέλης τῷ ἔχειν ὑπὸ τῇ γαστρὶ πτερύγιον ὃ καλεῖται ἀθέρα. ἐν δὲ τῷ περὶ ζώων διΐστας αὐτὴν τοῦ θύννου φησὶν τοῦ θέρους τίκτειν περὶ τὸν ἑκατομβαιῶνα θυλακοειδὲς ἐν ᾧ πολλὰ γίνεσθαι μικρὰ ὠά. καὶ σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ ὁμοίων διΐστησιν αὐτὰς τῶν θύννων, καὶ ἐπίχαρμος ἐν μούσαις. κρατῖνος δ' ἐν πλούτοις φησίν· ἐγὼ γὰρ εἰμὶ θυννὶς ἢ μελανδρύς ἢ καὶ θύννος ὀρφὼς γλαῦκος ἔγχελυς κύων. ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων ἀγελαῖον καὶ ἐκτοπιστικὸν εἶναι τὴν θυννίδα. ἀρχέστρατος δ' ὁ κίμμιξ, φησίν·

Καὶ θύννης οὐραῖον ἔχειν ἣν θυννίδα φωνῶ
Τὴν μεγάλην ἧς μητρόπολις βυζάντιον ἐστιν
Εἶτα τεμὼν αὐτὴν ὀρθῶς ὀπτῆσον ἅπασαν
Ἁλσὶ μόνον λεπτοῖσι πάσας καὶ ἐλαίῳ ἀλείψας,
Θερμά τ' ἔχειν τεμάχη βάπτων δριμεῖαν ἐς ἅλμην
Καὶ ξηρὰ ἐθέλεις ἐσθίειν γενναῖα πέλονται
Ἀθανάτοισι θεοῖσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοῖαι
Ἂν δ' ὄξει ῥαίνας παραθῇς ἀπόλωλεν ἐκείνη.

Καὶ ἀντιφάνης δ' ἐν παιδεραστῇ· τῆς τε βελτίστης μεσαῖον θυννάδος βυζαντίας τέμαχος ἐν τεύτλου λακεσοῖς κρύπτεται στεγάσμασι. τῆς θυννίδος τὸ οὐραῖον ἐπαινεῖ καὶ ἀντιφάνης ἐν κουρίδι οὕτως· ὁ μὲν ἀπὸ

Θαλάττιον μὲν οὗτος οὐδὲν ἐσθίει
Πλὴν τῶν πρὸς γῆν γόγγρον τιν' ἢ νάρκην τινὰ (ζεφόμενος
Ἢ θυννίδος τὰ πρὸς τῇ ποίᾳ τὰ κάτωθεν λέγω
Τούτους φάγοις ἂν τοὺς γὰρ ἄλλους νενόμικα
Ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς τὸ δ' ἵνα ἐσθίεις
Τουτὶ κακὸν ὦ τᾶν * πλοῖα κωπαΐδας λέγεις
Ἀγρίως γε παρὰ λίμνην τε γεωργῶν τις χάνω
Τὰ δ' ἐγχέλια γράφομαι λειποταξίου

Κωμῳδεῖ γὰρ οὐκ ἦν οὐδαμοῦ. τούτων τῶν ἰαμβείων ἔνια ἔστιν εὑρεῖν καὶ ἐν ἀκεστρίᾳ καὶ ἐν ἀγροίκῳ ἢ βουταλίωνι. ἱππῶναξ δὲ ὡς λυσανίας ἐν τῷ περὶ ἰαμβοποιῶν παρατίθεται φησὶν ὁ μὲν γὰρ αὐτῶν ἡσυχῇ τε

Θύννάν τε καὶ μυττωτὸν ἡμέρας πάσας
Δαινύμενος ὥσπερ λαμψακηνὸς εὐνοῦχος (καὶ ἐυδην
Κατέφαγε δὴ τὸν κλῆρον ὥστε χρὴ σκάπτειν
Πέτρας τ' ὀρείας σῦκα μέτρια τρώγων
Καὶ κρίθινον κόλλικα δούλιον χόρτον.

Μνημονεύει δὲ τῶν θυννίδων καὶ στράττις ἐν καλλιππίδῃ. Ἵππουροι. ἀριστοτέλης ἐν δευτέρῳ ζῴων τοὺς ἱππούρους φησὶν ὠὰ τίκτειν καὶ ταῦτα ἐξ ἐλαχίστων μέγιστα γίνεσθαι ὡς καὶ τὰ τῆς μυραίνης. τίκτειν δὲ ἔαρος. δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων κορύφαιναν καλεῖσθαι φησὶ τὸν ἵππουρον. ἱκέσιος δ' ἱππούρους αὐτοὺς προσαγορεύει. μνημονεύει δὲ αὐτῶν ἐπίχαρμος ἐν ἥβας γάμῳ· κὀξύρυγχοι ἐγχέλεις ἵππουροί τε καὶ χρυσόφρυες. νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ τὴν φύσιν τοῦ ἰχθύος διηγούμενος συνεχὲς φησὶν αὐτὸν ἐξάλλεσθαι· διὸ καὶ ἀρνευτὴν ὀνομάζεσθαι. λέγει δὲ οὕτω περὶ αὐτοῦ· ἠέ, μέγαν συνόδοντα ἢ ἀρνευτὴν, ἵππουρον. ἀρχέστρατος δέ φησιν· Ἵππουρος δὲ καρύστιος ἐστὶν ἄριστος, Ἄλλως τ' ἔστ' ὄψον σφόδρα χωρίον ἐστὶ κάρυστος. ἐπαίνετος δ' ἐν ὀψαρτυτικοῖς κορύφαιναν αὐτόν φησιν ὀνομάζεσθαι. Ἵππος. μή ποτε τούτους ἱππίδια καλεῖ ἐπίχαρμος ὅταν λέγῃ· κοράκινον δὲ κορακοειδεῖς πίονες ἱππίδια λεία ψύχει, παλακουείδες. νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ·

Ἢ σκάρον ἢ κῶθον τροφίην ἢ αἰολίδα λείην· χαιώνας πιαίρας ἐγχελυάς τε καὶ ἐνεχίην πίτυνον.
Ἢ μύας ἵππους ἠὲ γλαυκὴν κορυδηλίν.

μνημονεύει αὐτῶν ἀντιφάνης ὁ κολοφώνιος ἐν τῇ θηβαΐδι λέγων οὕτως, ἢ ὕκην ἢ ἵππον ἢ ὃν κέχλην καλέουσιν. Ἰουλίδες. περὶ τούτων δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων φησὶν ἰουλίδας ἕψειν μὲν ἐν ἅλμῃ, ὀπτᾶν δὲ ἐνθάδε τηγάνου. νουμήνιος δέ·

Κεῖνο δὲ δὴ σκέπτοιο τόκον καὶ ἰουλίδα μάργον
Πολλὸν ἀποφωτῶντα καὶ ἰοβόρον σκολόπενδρον.

Ἴουλος δ' αὐτὸς ὀνομάζει τὰ ἔντερα τῆς γῆς διὰ τοῦτο.
Καὶ δὴ σύ γε μνήσαιο δελέατος ὅττι παρ' ἀκραῖ
Δῆες αἰγιαλοῖο γεώλοφα σοὶ μὲν ἴουλοι
Κέκληνται μέλανες γαιηφάγοι ἔντερα γαίης
Ἠὲ καὶ ἔρπηλας δολιχόποδας ὁππότε πίζαι
Ἀμμώδης κλύζονται ἐπ' ἄκρῃ κύματος ἄγνη
Ἔνθεν ὀρύξασθαι θέμεναί τ' εἰς ἄγγος ἀολλεῖς.

Κίχλαι, καὶ κόσσυφοι. διὰ τοῦ κ ἀττικοὶ κίχλην λέγουσι· καὶ ὁ λόγος οὕτως ἔχει. τὰ γὰρ εἰς λα λήγοντα θηλυκά, πρὸ τοῦ λ ἕτερον λ ἔχει· σκύλλα σκίλλα κόλλα. βδέλλα, ἅμιλλα, ἅμαλλα. τὰ δὲ εἰς λη οὐκ ἔτι. ὁμίχλη. φύτλη. γενέθλη. αἴγλη. τρώγλη, ὁμοίως δὲ καὶ τρίγλη. κρατῖνος· τρίγλη δ' εἰ μὲν ἐδηδόκοι ἢ τένθου τινὸς ἀνδρός. διοκλῆς δ' ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν· οἱ δὲ πετραῖοι φησὶ καλούμενοι μαλακόσαρκοι, κόσσυφοι κίχλαι πέρκαι κωβιοὶ. φυκίδες. ἀλφηστικός. νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ· γλαύκου, ἢ ὀρφῶ αἴαλον γένος, ἠὲ μελάγχρων, Κόσσυφον ἢ κίχλας ἁλιειδέας. ἐπίχαρμος δ' ἐν ἥβας γάμῳ· βαμβραδόνες τε κίχλαι τε καὶ λογοὶ, δράκοντες τ' ἄλκιμοι. ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ ζωικῶν, καὶ τὰ μὲν μελανόστικτα, ὥσπερ κίχλη. παγκράτης δὲ ὁ ἀρκὰς ἐν ἔργοις θαλαττίοις τὴν κίχλην πολλοῖς ὀνόμασι φησὶ καλεῖσθαι. Οἷς ἤδη κίχλην ἐνώδεα τὴν καλαμῖδος σαυρὸν κικλήσκουσι καὶ αἰολίην * ὀρφισκοπώτατον κεφαλῇ. νίκανδρος δ' ἐν τετάρτῳ ἑτεροιουμένων φησὶν ἢ σκάρον ἢ κίχλην πολυώνυμον. κάπρος, καὶ κρέμυς. ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων φησὶ ταῦτα αἰο-

Handwritten margin notes (right): Pelamis, Thynnis, Thymnus, Horcynus, Cetos, Thymnotheras, Thymnis, De Thynnis, Hippuri, Coryphena, Hippus, Julides, Juli, Cichle, Regula nos, Cossyphi, Petrei, Perce, Cobij, Phycides, Alphisticus, Capros, Cremys.
Aeschyl, Aristote, Sophro, Aristot, Speusipp, Epicharm, Aristoteles, Archestratus, Antiphans, Antiphanes, Hipponax, Lysanias, Strattis, Dorio, Hicesius, Epicharmus, Numenij halieutico, Epænetus, Numenius, Antiphanis colophonij thebais, Dorio, Numenius, Numenius, Cratinus, Diocles, Numenij, Epicharm, Aristotels, Pancrates, Nicandri Heteroeumena, Aristotels.

A δοντα καὶ λεῖα ὡς ῥαφὶς καὶ τὰ μὲν λιθοκέφαλα ὡς χρέμυς, τὰ δὲ σκληρότατα. τραχύδερμα ὡς κάπρος, καὶ τὰ μὲν δίραβδα ὥσπερ σισερῖνος, τὰ δὲ πολύραβδα καὶ ἐρυθρόγραμμα ὡς σάλπη. τοῦ δὲ κάπρου μνημονεύει καὶ δωρίων καὶ ἐπαίνετος. ἀρχέστρατος δέ φησιν·

Αὐτὰρ ἐς ἀμβρακίαν ἐλθὼν εὐδαίμονα χώραν
Τὸν κάπρον γ' ἂν ἐσίδῃς ὠνοῦ καὶ μὴ καταλείπε
Κἂν ἰσόχρυσος ἔῃ, μή σοι νέμεσις καταπνεύσῃ,
Δεινὴ ἀπ' ἀθανάτων, τὸ γάρ ἐστι νέκταρος ἄνθος,
Τοῦτον δὴ θέμις ἐστὶ φαγεῖν θνητοῖσιν ἅπασιν,
Οὐδ' ἐσιδεῖν ἔστοισιν ὅσοι μὴ πλεκτὸν ὕφασμα
Σχοίνου ἐλειοτρόφου κοίλου χείρεσσιν ἔχοντες
Εἰώθασι δονεῖν ψήφους αἴθωνι λογισμῷ
Ἄρθρων μηλείων ἐσθῆτ' γ' ἂν δωρήματα βάλλων.

Κίθαρος. ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων, ἢ περὶ ἰχθύων, ὁ κίθαρος φησὶ καρχαρόδους μονήρης. φυκοφάγος τὴν γλῶτταν ἀπολελυμένος, καρδίαν λευκὴν ἔχων καὶ πλατεῖαν. φερεκράτης δουλοδιδασκάλῳ, κίθαρος γενέσθαι κἀγοράζειν κίθαρος ὤν. ὡς ἀγαθὸν γὰρ ὁ κίθαρος καὶ πρὸς ἀπόλλωνος πάνυ ἐκεῖνο θράττει μ' ὅτι λέγουσιν ὦ 'γαθὲ ἔνεστιν ἐν κιθάρῳ τι κακόν. ἐπίχαρμος ἥβας γάμῳ· ἦν δ' ὑαινίδες βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρος ἐνῆς. ὅτι δὲ διὰ τὸ ὄνομα ἱερὸς εἶναι νενόμισται τοῦ ἀπόλλωνος, εἴρηκεν ἀπολλόδωρος. καλλίας δὲ ἢ διοκλῆς ἐν κύκλωψι· κίθαρος ὀπτὸς καὶ βατὶς θύννου τε κεφάλαιον τοδί. ὁ δὲ ἀρχέστρατος ἐν τῇ ἡδυπαθείᾳ κίθαρον δὲ κελεύω

Ἐὰν μὲν λευκὸς ἔῃ στερεός τε πεφύκῃ
Ἕψειν εἰς ἅλμην καθαρὰν καὶ φύλλα καθέντα
Ἂν δ' ᾖ πυῤῥὸς ἰδεῖν καὶ μὴ λίαν μέγας, ὀπτᾶν
Ὀρθῇ κεντήσαντα δέμας νεοθηγεῖ μαχαίρᾳ
Καὶ πολλῷ τυρῷ καὶ ἐλαίῳ σῶμ' ἄλειφε,
Χαίρει γὰρ δαπανῶντας ὁρῶν, ἔστιν δ' ἀκόλαστος.

B Κορδύλος. τοῦτον ἀριστοτέλης φησὶν ἀμφίβιον εἶναι καὶ τελευτᾶν ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀναθέντα. νουμήνιος δὲ ἐν ἁλιευτικῷ κούρυλον αὐτὸν καλεῖ. τοῖσιν ἄρμενα πάντα παρασπλίσσαιο δὲ μύρα κούρυλον ἢ πετρῆνα ἢ ἐναλίγκιον ὄπιλλαν. μέμνηται δὲ καὶ κορδυλίδος ἐν τούτοις· ἢ μύας ἢ ἵππους ἢ γλαυκὴν κορύδυλον. Κάμμαροι. ἐπίχαρμος ἐν ἥβας γάμῳ· ἔτι δ' ἐσθ' τούτοις βῶκες, σμαρίδες, ἀφύαι, κάμμαροι. καὶ σώφρων δ' ἐν γυναικείοις μίμοις αὐτῶν μέμνηται. ἔστι δὲ καρίδων γένος καὶ ὑπὸ ῥωμαίων οὕτως καλοῦνται. Καρχαρίαι. νουμήνιος ὁ ἡρακλεώτης ἐν τῷ ἁλιευτικῷ φησίν· ἄλλοτε καρχαρίην. ὅτε δὲ ῥόθιον ψαμαθῶδε. σώφρων θυννοθήρᾳ· δὲ γαστὴρ ὑμέων καρχαρίας ὅκκα τινὸς δέηται. νίκανδρος ὁ κολοφώνιος ἐν ταῖς γλώσσαις τὸν καρχαρίαν καλεῖσθαι φησὶ καὶ λαμίαν καὶ σκύλλαν. Κεστρεῖς. ἱκέσιος φησί· τῶν δὲ καλουμένων λευκίσκων πλεονά ἐστιν εἴδη. λέγονται γὰρ οἱ μὲν κέφαλοι, οἱ δὲ κεστρεῖς, ἄλλοι δὲ χελῶνες, οἱ δὲ μύξινοι. ἄριστοι δ' εἰσὶν οἱ κέφαλοι καὶ πρὸς τὴν γεῦσιν καὶ πρὸς τὴν εὐχυλίαν. δεύτεροι δ' εἰσὶ τούτων οἱ λεγόμενοι κεστρεῖς, ἥσσονες δ' οἱ μύξινοι, καταδεέστεροι δὲ πάντων οἱ χελῶνες οἱ λεγόμενοι βάκχοι. εὔχυλοι δ' εἰσὶ σφόδρα καὶ οὐ πολύτροφοι καὶ εὔκριτοι. δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τῶν κεστρέων τὸν μὲν θαλάττιον ἐκτίθεται τὸν δὲ ποτάμιον οὐ δοκιμάζει. εἴδη δὲ τοῦ θαλαττίου κέφαλον καὶ νῆστιν. τὸν δὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ κεστρέως ἐχῖνον σφόνδυλον ὀνομάζει. διαφέρειν τε φησὶ κεφάλου κεφαλῖνον ὃν καὶ βλεψίαν καλεῖσθαι. ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ περὶ ζώων μορίων· ἄρχονται μέν φησι κύειν τῶν κεστρέων οἱ μὲν χελῶνες ποσειδεῶνος μηνός, καὶ ὁ σάργος, καὶ ὁ μύξος καλούμενος καὶ ὁ κέφαλος. κύουσι δὲ τριάκοντα ἡμέρας. ἔνιοι δὲ τῶν κεστρέων οὐ γίνονται ἐκ συνδυασμοῦ ἀλλὰ φύονται ἐκ τῆς ἰλύος καὶ τῆς ἄμμου. ἐν δὲ ἄλλοις φησὶν ἀριστοτέλης ὁ κεστρεὺς καρχαρόδους ὢν οὐκ ἀλληλοφαγεῖ, ἅτε δὴ οὐδ' ὅλως σαρκοφαγῶν. ἔστι δὲ ὁ μέν τις κέφαλος ὁ δὲ χελὼν ὁ δὲ φέραιος. καὶ ὁ μὲν χελὼν πρὸς τῇ γῇ νέμεται ὁ δὲ φέραιος οὔ. καὶ τροφῇ χρῆται ὁ μὲν φέραιος τῇ ἀπ' αὐτοῦ γινομένῃ μύξῃ, ὁ δὲ χελὼν ἄμμῳ καὶ C ἰλύϊ. λέγεται δὲ καὶ ὅτι τὸν γόνον τῶν κεστρέων οὐδὲν τῶν θηρίων κατεσθίει, ἐπεὶ οἱ κεστρεῖς οὐδένα τῶν ἰχθύων. εὐθύδημος δὲ ὁ ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ταρίχων, εἴδη κεστρέων εἶναι σφηνέα καὶ δακτυλέα. καὶ κεφάλους μὲν λέγεσθαι διὰ τὸ βαρυτέραν τὴν κεφαλὴν ἔχειν. σφηνέας δὲ ὅτι λαγαροὶ καὶ τετράγωνοι. τὰ δὲ τῶν διδακτυλαίων τὸ πλάτος ἔχει ἔλασσον τῶν δυεῖν δακτύλων. θαυμαστοὶ δ' εἰσὶ τῶν κεστρέων οἱ περὶ ἄβδηρα ἁλισκόμενοι ὡς καὶ ἀρχέστρατος εἴρηκε. δεύτεροι δὲ οἱ ἐκ σινώπης. καλοῦνται δὲ οἱ κεστρεῖς ὑπό τινων πλῶτες. ὥς φησι πολέμων ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ ποταμῶν καὶ ἐπίχαρμος δ' ἐν μούσαις οὕτως αὐτοὺς ὀνομάζει· αἰόλιαι πλῶτες κυνόγλωσσοί τε ἐνῆν δὲ σκιαθίδες. ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ ζώων ἠθῶν καὶ βίων φησὶν ὅτι ζῶσιν οἱ κεστρεῖς κἂν ἀφαιρεθῶσι τὰς κέρκους. ἀποθίεται δὲ ὁ μὲν κεστρεὺς ὑπὸ λάβρακος, ὁ δὲ γόγγρος ὑπὸ μυραίνης. ἡ δὲ λεγομένη παροιμία κεστρεὺς νηστεύει, ἐπὶ τῶν δικαιοπραγούντων ἀκούεται. ἐπειδὴ οὐ σαρκοφαγεῖ ὁ κεστρεύς. ἀναξίλας ἐν μονοτρόπῳ, μάτωνα τὸν σοφιστὴν ἐπὶ γαστριμαργίᾳ διαβάλλων φησὶ τοῦ κεστρέως κατεδήδοκε τὸ κρανίον ἀναρπάσας μάτων, ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι. ὁ δὲ καλὸς ἀρχέστρατός φησιν·

Κεστρέα δ' αἰγίνης ἐξ ἀμφιρύτης ἀγόραζε,
Ἀνδράσι τ' ἀστείοισιν ὁμιλήσεις.

διοκλῆς θαλάττῃ· ἅλλεται δ' ὑφ' ἡδονῆς κεστρεύς. ὅτι δὲ εἶδος κεστρέων οἱ νήστεις, ἀρχίππος ἡρακλεῖ γαμοῦντί φησι· νήστεις κεστρέας, κεφάλους. ἀντιφάνης λάμπωνι· κεστρεῖς ἔχων ἄλλας στρατιώτας τυγχάνεις νήστεις. ἄλεξις φρυγί· ἐγὼ δὲ κεστρεὺς νῆστις οἴκαδ' ἀποτρέχω. ἀμφείας ἀγροικιζουσιν· ἐγὼ δὲ ἰδὼν πειράσομαι εἰς τὴν ἀγορὰν ἔργον λαβεῖν. ἧττον γ' ἂν ἐγὼ νῆστις καθάπερ κεστρεὺς ἀκολουθήσεις ἐμοί. εὔφρων· αἰσχραμίδας δὲ κεστρεύς ἐστι νῆστις περιπατεῖ. φιλήμων συναποθνήσκουσιν, ἠγόρα-

σα νῆστιν

ἄλσοι
κεστρεὺς νηστεύει

Seserinus, Salpe, Dorio, Epaenetus, Archestrat, Citharus, Aristotels, Pherecrats, Hyaenides, Epicharm, Citharus apollini sacer, Buglossi, Apollodor, Cyclops, Callias, Cordylus, Diocles, Curylus, Archestrat, Piren, Aristotels, Herpilla, Numenius, Mnas, Epicharm, Hippus, Sophronis, Corydelus, mulieres mimi, Cammari, Numeni, Carides, Sophro, Carcharie, Nicandri, Lamie, Ingue, Scylle, Hicesius, Cestreus, Dorio, Leucisconum species, Cephali, Aristotels, Cestrei, Chelone, Euthydem, Myxini, Bacchi, Archestrat, Echinus in capite cestrei, Sphondylus, Polemo, Sargus, Myxus, Epicharm, Cephalus, Aristot, Chelo, Anaxilas, Phereus, Mato, Sphenеus unde, Dactyleus unde, Arches, Cephali unde, Diocls, Abdera, Archipp, Sinope, Antiphans, Plotes alias Cestrei, Sciathides, Alexis, Cestreus devoratur a labrace, Gongrus devoratur a myraena, Nestis, Euphro, Philemo

A σα νῆστιν κεστρέ' ἐπὶ τὸν οὐ μέγαν. ἀριστοφάνης γηρυτάδῃ· ἀφ' οὗ δὲ κεστρέων ἀποικία ὡς μὲν γὰρ ἔστι νήστεις γιγνώσκεται. ἀναξανδρίδης ὀδυσσεῖ· τὰ πολλὰ δ' ἐντὸς περιπατεῖ κεστρῖνος ἐστὶ νῆστις. εὔβουλος ναυσικάᾳ· ὃς νῦν τετάρτην ἡμέραν σαρκίζεται νῆστιν πονηροῦ κεστρέως τρίβων βίον. [illegible] τῷ καλῷ τούτῳ ὄψῳ τῶν κυνικῶν τις ἑσπέριος ἐλθών, ἔφη· [illegible] φίλοι μὴ καὶ ἡμεῖς νηστείαν ἄγομεν θεσμοφορίων τὴν μέσην δίκην κεστρέων νηστεύομεν. ὡς γὰρ ὁ δίφιλός φησιν ἐν λημνίαις·

Οὐδ' [illegible] κεστρεὺς ἂν εἴην [illegible] νηστίας ἄκρως.

Ὑπολαβὼν δὲ μυρτίλος [illegible] ἔφη· [illegible] τί νῆστις μόνος τῶν ἰχθύων ὁ κεστρεὺς καλεῖται, καὶ ὁ οὐλπιανὸς ἔφη· ὅτι οὐδὲν δέλεαρ προσίεται οὔτε σαρκί, οὔτ' ἄλλῳ τινὶ ἐμψύχῳ ὡς ἀριστοτέλης ἱστορεῖ φάσκων ὅτι καὶ νῆστις ὢν φαῦλός ἐστι, καὶ ὅτι ἐὰν φοβηθῇ, κρύπτει τὴν κεφαλὴν ὡς τὸ πᾶν σῶμα κρύπτων. πλάτων τε ἐν ἑορταῖς φησὶν [illegible] φέρων μοι κεστρέα.

Ἰχθῦς ἀσίνους καὶ τοὺς πονηρούς [illegible]. Σὺ δέ μοι εἰπὲ ὦ θετταλὸν παλαίσμα μυρτίλε, διὰ τί οἱ ἰχθύες ὑπὸ τῶν ποιητῶν ἔλλοπες καλοῦνται, καὶ ὅς· ἤτοι διὰ τὸ ἄφωνοι εἶναι [illegible]

B [illegible] ἐπίχαρμον [illegible] πυθαγορικοὶ [illegible] ἀριστοτέλης [illegible] σπεύσιππος [illegible] κορακῖνοι. νουμήνιος [illegible] ἐπίχαρμος [illegible] αἰόλιαι [illegible] εὐθύδημος [illegible] ἡρακλείδης [illegible] φιλώτιμος [illegible] παρμένων [illegible] ἀριστοφάνης [illegible] φερεκράτης [illegible] ἄμφις [illegible]

C ἀριστοτέλης [illegible] κωβιοί [illegible] δωρίων [illegible] ἱκέσιος [illegible] νουμήνιος [illegible] διοκλῆς [illegible] νίκανδρος [illegible] ἐπίχαρμος [illegible] σώφρων [illegible] ἀπολλόδωρος [illegible] κόκκυγες. ἐπίχαρμος [illegible] ἀντιφάνης [illegible] δωρίων [illegible] νουμήνιος [illegible]

Aristophans, Anaxandrides, Eubulus, Diphilus, Cur nestis vocetur cestreus soli, Aristot, Plato, Ellopes unde dicatur pisces, ἰλλέσθαι, Cur pythagorici a piscibus abstinent, Aristot, Speusipp, Alopes, Numeni, Coracinus, Epicharm, Aeolie, Epicharm, Euthydem, Coracini alias Saperda, Heraclid, Philotimus, Platistaticus, Parmeno, Coracini nili fl. & unde dicti coracini, Aristophans, Pherecrates, Platacis, Amphis, Cyprianus, Aristotels, Lepidotus, Dorio, Coby, Hicesius, Cothi, Numenius, Scarus, Diocles, Tropha, Nicander in linguis, Doea, Sophron, Cothonia, Apollodorus de Sophroe, Cotho, Epicharmus, Coby fluviatiles, Antiphanes, Coccyges, Dorio, Epicharm, Dorio, Numenius

κόκκυγ' ἢ ὀλίγας τριμφηγίδας, ἄλλοτε σαῦρον.

κύων. καρχαρίας. περὶ τούτου φησὶν ἀρχέστρατος ὁ τῶν ὀψοφάγων ἡσίοδος, ἢ θέογνις. ἦν δὲ καὶ ὁ θέογνις περὶ ἡδυπάθειαν ὡς αὐτὸς περὶ αὐτοῦ φησι διὰ τούτων.

τῆμος δ' ἠέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἵππους
ἄρτι παραγγέλλοι μέσατον ἦμαρ ἔχων.
δεῖπνα δὴ λύοιμεν ὅσον τινὰ θυμὸς ἀνώγει
παντοίων ἀγαθῶν γαστρὶ χαριζόμενοι.
χέρνιβα δ' αἶψα θύραζε φέροι, στεφανώματα δ' εἴσω
εὐειδὴς ῥαδινῆς χερσὶ λάκαινα κόρη,

οὐδὲ τὸ παιδεραστεῖν ἀπαναίνεται ὁ σοφὸς οὗτος, λέγει γοῦν, εἴτ' ἔκοσα καλὴν μὲν ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν,

ἆθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸς ἄνθος ἔχων
σοί τ' ἔκ καὶ ἐμοὶ σοφίης πέρι δηριόωσι
γνοίης χ' ὅσσον ὄνων κρείσσονες ἡμίονοι.

ὁ δ' οὖν ἀρχέστρατος ἐν ταῖς καλαῖς ταύταις ὑποθήκαις παραινεῖ

ἐν δὲ τορωναίων ἄστυ τῆς καρχαρίας χρὴ
τοῦ κυνὸς ὠνεῖσθαι ὑπογάστρια κοῖλα κάτωθεν
εἶτα κυμίνῳ αὐτὰ πάσας ἁλὶ μὴ συχνῷ ὄπτα
ἄλλο δ' ἐπεισι φίλη κεφαλὴ μηδὲν προσενέγκῃς
εἰ μὴ γλαυκὸν ἔλαιον· ἐπεὶ δ' ὀπτὰ γένηται,
ἤδη φέρ' ἠμμάτιον δὲ φορεῖν κ' ἐκεῖνα μετ' αὐτοῦ
ὅσσα δ' ἂν ἐν λοπάδος κοίλοις πληρώμασιν ἐμβῇς
μὴ θ' ὕδατος πηγὴν μήτ' οἴνινον ὄξος
συμμίξῃς, ἀλλ' αὐτὸ μόνον καταχεῦον ἔλαιον
αὐχμηρόν τε κύμινον ὁμοῦ δ' εὐώδεα φύλλα
ἕψε δ' ἐπ' ἀνθρακιῆς φλόγα τοῦ μὴ προσενεῖ-
καὶ κίνει πυκνῶς μὴ προσκαυθέντα λάθῃσι,
ἀλλ' οὐ πολλοὶ ἴσασι βροτῶν τόδε θεῖον ἔδεσμα (κῶν
οὐδ' ἔσθειν ἐθέλουσιν ὅσοι κούφαν γε λεβῶδη
ψυχὴν κέκτηνται θνητῶν δ' εἰσὶν ἀπόπληκτοι
ὡς ἀνθρωποφάγου τοῦ θηρίου ὄντος ἅπας δὲ
ἰχθὺς σάρκα φιλεῖ βροτέαν ἄν που περικύρσῃ.

τούτου τοῦ ἰχθύος μόριος ἐστὶ καὶ ὁ ὑπὸ ῥωμαίων καλούμενος θυρσίων ἥδιστος ὢν καὶ εὐφθορώτατος.

λάβρακες. οὗτοι ὥς ἀριστοτέλης ἱστορεῖ μονήρεις εἰσὶ καὶ σαρκοφάγοι. γλῶτταν δ' ἔχουσιν ὀστώδη καὶ προσπεφυκυῖαν καρδίαν τρίγωνον. ἐν δὲ πέμπτῳ ζώων μορίων τίκτειν αὐτοὺς καθάπερ τοὺς κεστρεῖς καὶ χρυσόφρυας, μάλιστα οὗ ἂν ποταμοὶ ῥέωσι. τίκτουσι δὲ χειμῶνος καὶ τίκτουσι δίς. ἱκέσιος δέ φησιν ὅτι οἱ λάβρακες εὔχυλοί εἰσι καὶ οὐ πολύτροφοι. πρὸς δὲ τὴν ἔκκρισιν ἥττονες, εὐστομίᾳ δὲ πρῶτοι κρίνονται. ὠνομάσθη δ' ὁ ἰχθὺς παρὰ τὴν λαβρότητα. λέγεται δὲ ὅτι καὶ συνέσει τῶν ἄλλων ἰχθύων διαφέρει, ἐπινοητικὸς ὢν τοῦ διασώζειν ἑαυτόν. διὸ καὶ ὁ κωμῳδοποιὸς ἀριστοφάνης φησί· λάβραξ ὁ πάντων ἰχθύων σοφώτατος, ἀλκαῖος δ' ὁ μελοποιὸς μετέωρον φησὶν αὐτὸν νήχεσθαι. ὁ δὲ σοφὸς ἀρχέστρατος·

λάμβανε δ' ἐκ γαίσωνος ὅταν μέλλητον ἵκηαι
κεστρέα τὸν κέφαλον, καὶ τὸν θεόπαιδα λάβρακα.
εἰσὶ γὰρ ἐνθάδ' ἄριστοι ὁ γὰρ τόπος ἐστὶ τοιοῦτος.
πιότεροι δ' ἕτεροι πολλοὶ καλυδῶνι κλεινῇ,
ἀμβρακίᾳ τ' ἐνὶ πλουτοφόρῳ βόλβῃ τ' ἐνὶ λίμνῃ
ἀλλ' οὐκ εὐώδη γαστρὸς κέκτηνται ἀλοιφήν,
οὐδ' οὕτω δριμεῖαν· ἐκεῖνοι δ' εἰσὶν ἑταῖροι
τὴν ἀρετὴν θαυμαστοί, ὅλους δ' αὐτοὺς ἀλεπίστους
ὄπτησαι μαλακῶς χρηστῶς προσέμιξε δ' ἅλμης
μηδὲ προσελθέτω σοι πρὸς τοὖψον τοῦτο ποιοῦντι
μήτε συρακόσιος μηδεὶς μήτ' ἰταλιώτης,
οὐ γὰρ ἐπίστανται χρηστοὺς σκευάζειν ἰχθῦς,
ἀλλὰ διαφθείρουσι κακῶς τυροῦντες ἅπαντα
ὄξει τε ῥαίνοντες ὑγρῷ καὶ σιλφίου ἅλμῃ.
τῶν δὲ πετραίων ἰχθυδίων τῶν φρισκαταράκτων
πάντων εἰσὶν ἄριστοι ἐπισταμένως διαθεῖναι
καὶ πολλὰς ἰδέας κομψῶς παρὰ δαιτὶ διδόασιν
ὀψαρίων τεύχειν γλίσχρων ἡδυσματολήρων.

καὶ ἀριστοφάνης ἐν ἱππεῦσι μνημονεύει ὡς διαφόρων γινομένων τῶν περὶ τὴν μίλητον λαβράκων, ὅταν οὕτως λέγει· ἀλλ' οὐ λάβρακας καταφαγὼν μιλησίους κλονήσεις. ἐν δὲ λημνίαις οὐ κρανίον λάβρακος οὐχὶ κάραβον γεύεσθαι, ὡς διαφόρου ὄντος τοῦ τῶν λαβράκων ἐγκεφάλου, καθάπερ καὶ τῶν γλαύκων. καὶ εὔβουλος δ' ἐν τίτθαις φησὶ μὴ πολυτελῶς ἀλλὰ καθαρείως ὅτι * ἐν ἀκηνοσίαις ἔτυχε σηπίδια ἢ τευθίδια πλεκτάνια τὰ μακρὰ πολύποδος νῆστιν τινὰ μύζαν χορδὰς ἔπειτα λάβρακος κρανίον εὐμέγεθες. ὁ δὲ γαίσων οὗ ἀρχέστρατος μνημονεύει ἡ γαισωνίς λίμνη ἐστὶ μεταξὺ πριήνης καὶ μιλήτου ἡνωμένη τῇ θαλάττῃ ὡς νεάνθης ὁ κυζικηνὸς ἱστορεῖ ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἑλληνικῶν. ἔφορος δ' ἐν τῇ πέμπτῃ ποταμὸν εἶναι φησὶ τὸν γαίσωνα περὶ πριήνην ὃν εἰσρεῖν εἰς λίμνην. ἀρχίππος ἐν ἰχθύσι μνημονεύων τῶν λαβράκων φησί, αἰγύπτιος μιαρώτατος τῶν ἰχθύων κάπηλος ἑρμαῖος ὃς βία δέρων ῥίνας γαλεούς τε πωλεῖ καὶ τοὺς λάβρακας ἐν τορδίων. λάτος. τοῦτον κατὰ τὴν ἰταλίαν κράτιστον εἶναι φησὶν ἀρχέστρατος λέγων οὕτως·

τὸν δὲ λάτον τὸν κλεινὸν ἐν ἰταλίῃ πολυδένδρῳ.
ὁ σκυλλαῖος ἔχει πορθμὸς θαυμαστὸν ἔδεσμα.

οἱ δ' ἐν τῷ νείλῳ ποταμῷ γινόμενοι λάτοι τὸ μέγεθος εὑρίσκονται καὶ ὑπὲρ διακοσίας λίτρας ἔχοντες. ὁ δ' ἰχθὺς οὗτος λευκότατος ὢν καὶ ἥδιστός ἐστι πάντα τρόπον σκευαζόμενος παραπλήσιος ὢν τῷ κατὰ τὸν ἴστρον γινομένῳ γλάνιδι. φέρει δ' ὁ νεῖλος καὶ ἄλλα γένη πολλὰ ἰχθύων καὶ πάντα ἥδιστα, μάλιστα δὲ τὰ τῶν κορακίνων· πολλὰ γὰρ καὶ τούτων γένη. φέρει δὲ καὶ τοὺς μαιώτας, καλουμένους ὧν μνημονεύει ἀρχίππος ἐν ἰχθύσι διὰ τούτων τοὺς μαιώτας, καὶ σαπέρδας, καὶ γλάνιδας. εἰσὶ δὲ πολλοὶ περὶ τὸν πόντον φέροντες τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς μαιώτιδος. νειλῷοι δέ εἰσιν ἰχθύες, ὅσα γε μνημονεύειν δύναμαι πολυετῆ τὴν ἀποδημίαν ἔχων. νάρκη μέν, ἡ δίστη, χοῖρος, σιμός, φάγρος, ὀξύρυγχος, ἀλλάβης, σίλουρος, συνοδοντίς, ἐλεωτρίς, ἔγχελυς, θρίσσα, ἄβραμις, τυφλῆ, λεπιδωτός, φῦσα, κεστρεύς, εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι οὐκ ὀλίγοι.

λειόβατος

:: puto legendu alabes · i · ἀλάβης
et strabone · 17 · & plinio
quinto · ca · 9

λειόβατος. οὗτος καλεῖται καὶ ῥίνη. ἐστὶ δὲ λευκόσαρκος, ὡς ἐπαίνετος ἐν ὀψαρτυτικῷ. πλάτων σοφισταῖς· κἂν ἢ γαλεὸς καὶ λειόβατος κἂν ἔγχελυς. μύραιναι. θεόφραστος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διαιτωμένων ἔγχελυν φησὶ καὶ μύραιναν πολὺν χρόνον δύνασθαι ἔξω τοῦ ὑγροῦ ζῆν, διὰ τὸ μικρὰ ἔχειν βράγχια, καὶ ὀλίγον δέχεσθαι τὸ ὑγρόν. τροφίμους δ' αὐτὰς εἶναι φησὶν ὁ ἱκέσιος οὐχ ἧττον τῶν ἐγχέλεων ἀλλὰ καὶ τῶν γόγγρων. ἀριστοτέλης δὲ ἐν δευτέρῳ ζώων ἐκ μικροῦ φησιν αὐτὴν ταχεῖαν τὴν αὔξησιν λαμβάνειν καὶ εἶναι καρχαρόδουν. τίκτειν τε πᾶσαν ὥραν μικρὰ ᾠά. ἐπίχαρμος δ' ἐν μούσαις χωρὶς τοῦ σ μυραίνας αὐτὰς καλεῖ οὕτω λέγων. οὔτε γόγγρων τι παχέων οὔτε μύραινα νάπης. ὁμοίως δὲ καὶ σώφρων. πλάτων δ' ἢ κάνθαρος ἐν τῇ συμμαχίᾳ σὺν τῷ σ· βάτις τε καὶ σμύραινα πρόσεστιν. δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τὴν ποταμίαν φησὶ μύραιναν ἔχειν μίαν ἄκανθαν μόνην ὁμοίαν τῷ ὀνίσκῳ τῷ καλουμένῳ γαλλαρίᾳ. ἀνδρέας δ' ἐν τῷ περὶ δακετῶν τῶν μυραινῶν φησὶ δακούσας ἀναιρεῖν τὰς ἐξ ἔχεως. εἶναι δ' αὐτὰς ἥττονας καὶ περιφερεῖς ποικίλας. νίκανδρος δ' ἐν θηριακῷ μυραίνης δ' ἔκπαγλον ἐπὶ μογεροὺς ἁλιῆας

πολλάκις ἐκβρύξασα κατεπρήνιξεν ἐπάκτρων
εἰς ἅλα φυσηθώτας * ἐχέτλιον ἐξαναδῦσα
εἰ ἔτυμον κείνην γε σὺν οὐλοβόροις ἐχίεσσι
θόρνυσθαι προλιποῦσαν ἁλὸς νομὸν ἢ πέροισιν.

ἀνδρέας δ' ἐν τῷ περὶ τῶν φαύλως πεπιστευμένων ψεῦδος φησὶν εἶναι τὸ μύραιναν ἔχει μίγνυσθαι προερχομένην ἐπὶ τὸ τεναγῶδες. οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τενάγους ἔχεις νέμεσθαι φιλαμμοδῶτας λιμώδεσιν ἐρημίαις. σώστρατος δ' ἐν τοῖς περὶ ζώων (ἔστι δὲ ταῦτα δύο βιβλία) συγκατατίθεται τῇ μίξει. μύρος. ὁ δὲ μῦρος ὥς φησιν ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζώων διαφέρει τῆς μυραίνης. ἡ μὲν γὰρ ποικίλον καὶ ἀσθενέστερον. ὁ δὲ μῦρος λεόχρως καὶ ἰσχυρὸς καὶ τὸ χρῶμα ὅμοιον ἔχει ἴυγγι, ὀδόντας τε ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν. δωρίων δὲ τὸν μῦρον φησὶ τὰς διὰ σαρκὸς ἀκάνθας οὐκ ἔχειν, ἀλλ' ὅλον εἶναι χρήσιμον καὶ ἁπαλὸν ὑπερβολῇ. εἶναι δὲ αὐτῶν γένη δύο· εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν μέλανες οἱ δ' ὑποπυρρίζοντες, κρείσσονες δέ εἰσιν οἱ μελανίζοντες. ἀρχέστρατος δὲ ὁ ἡδονικὸς φιλόσοφος φησὶν

ἰταλίας δὲ μεταξὺ κατὰ στενοκύμονα πορθμὸν
ἡ πλωτὴ μύραινα καλουμένη ἄν ποτε ληφθῇ,
ὠνοῦ· τοῦτο γάρ ἐστιν ἐκεῖ θαυμαστὸν ἔδεσμα.

Μαινίδες. ταύτας δέ φησιν ἱκέσιος εὐχυλοτέρας εἶναι τῶν κωβιῶν, λείπεσθαι δ' εὐστομίᾳ καὶ τῇ πρὸς τὴν ἔκκρισιν τῆς κοιλίας συνεργείᾳ. σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ ὁμοίων, ὅμοια φησὶν εἶναι τῇ μαινίδι βόακα καὶ σμαρίδας. ὧν μνημονεύει καὶ ἐπίχαρμος ἐν γᾷ καὶ θαλάσσᾳ οὕτως ὀκχωρεῖ βῶκας πολλοὺς καὶ σμαρίδας. ἐπαίνετος δ' ἐν ὀψαρτυτικῷ φησὶ σμαρίδας ἃς ἔνιοι καλοῦσι κυνὸς εὐνάς. ἀντιφάνης δ' ἐν ἀγροίκῳ ἢ βουταλίωνι ἑκάτης βρώματα καλεῖ τὰς μαινίδας διὰ τὴν βραχύτητα λέγων οὕτως

τοὺς γὰρ μεγάλους τούτους ἅπαντας νενόμικα
ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς. τί φῂς ὦ φίλτατε
ἀνθρωποφάγους πῶς ἔστ' ἄνθρωπος φάγοι
δηλονότι ταῦτα δ' ἐστὶν ἑκάτης βρώματα
ἅ φησιν οὗτος μαινίδας καὶ τριγλίδας

καλοῦνται δέ τινες καὶ λευκομαινίδες, ἃς ἔνιοι βόκας ὀνομάζουσι. πολύοχος κηρυκιθαστῆ.

ὅπως σε πείσῃ μηδεὶς πρὸς τῶν θεῶν
τοὺς βόκας ἄν ποτ' ἔλθῃ λευκομαινίδας
καλεῖν.

μελάνουρος. περὶ τούτου φησὶ νουμήνιος ἐν ἁλιευτικῷ· σκορπίον ἢ πέρκας ἠὲ θηγῇ τὴν μελάνουρον. ἱκέσιος δ' αὐτὸν σάργῳ φησὶ παραπλήσιον εἶναι, καταδεέστερον δὲ τῇ εὐχυλίᾳ καὶ τῇ εὐστομίᾳ. μικρῶς δὲ παραστύφειν καὶ εἶναι τρόφιμον. μνημονεύει δ' αὐτοῦ ἐπίχαρμος ἐν ἥβας γάμῳ. ἦν δὲ σαργῖνοι μελάνουροί τε. ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν γράφει οὕτως· ὀρροπυγοστικτοὶ δὲ τῶν ἰχθύων μελάνουρος καὶ σάργος. πολύγραμμοί τε καὶ μελανόγραμμοι. μελανδρῦνος. ὅμοιον εἶναι τῷ μελανούρῳ φησί. σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ ὁμοίων τὸν καλούμενον ψύρον, ὃν νουμήνιος καλεῖ ψόρον οὕτως· ἢ ψόρον ἢ σάλπας ἢ αἰγιαλῆα δράκοντα.

μορμύρος. τροφιμώτατος ὥς φησιν ἱκέσιος. ἐπίχαρμος δ' ἐν ἥβας γάμῳ μύρμας αὐτοὺς ὀνομάζει, εἰ μὴ διάφοροι τὴν φύσιν εἰσί. γράφει δ' οὕτως· χελιδόνες τε μύρμαι θ' ὑοί τε κοιλίαν μείζονες ἐντί.

λυγκεὺς δ' ὁ σάμιος ἐν τῇ ὀψωνητικῇ τέχνῃ ἣν προσπεφώνησε τινὶ τῶν ἑταίρων δύσωνι ἢ ζήνωνι φησίν, οὐκ ἄχρηστον δὲ πρὸς τοὺς ἀτενίζοντας καὶ μὴ συγκαθιέντας τῇ τιμῇ καὶ τὸ κακῶς λέγειν παρεστηκότας τοὺς ἰχθύας, ἐπαγόμενον ἀρχέστρατον τὸν γράψαντα τὴν ἡδυπάθειαν τῶν ἄλλων τινὰ ποιητῶν καὶ λέγοντα τὸ μέτρον· μόρμυλος αἰγιαλεὺς κακὸς ἰχθὺς οὐδέ ποτ' ἐσθλός, καί, τὴν ἀμίαν ὠνοῦ φθινοπώρου, νῦν δ' ἐστὶν ἔαρ. κεστρέα τὸν θαυμαστὸν ὅταν χειμὼν ἀφίκηται, νῦν δ' ἐστὶ θέρος. καὶ πολλὰ τῶν τοιούτων. ἀποσοβήσεις γὰρ πολλοὺς τῶν ὠνουμένων καὶ προσεστηκότων, ἐξ ὧν δὲ ποιῶν ἀναγκάσεις τὸν σοὶ δοκοῦν λαβεῖν αὐτόν. νάρκη. πλάτων ἢ κάνθαρος ἐν συμμαχίᾳ· νάρκη γὰρ ἐφθὴ βρῶμα χαρίεν γίνεται. ὁ δὲ φιλόσοφος πλάτων ἐν μένωνι φησὶ τῇ θαλαττίᾳ νάρκῃ, καὶ γὰρ αὕτη τὸν πλησιάζοντα ναρκᾶν ποιεῖ ἡ δὲ κλῆσις αὐτῆς καὶ παρ' ὁμήρῳ νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ. μένανδρος δ' ἐν φανῷ διὰ τοῦ α ἔφη. ὑπελήλυθε δέ μου νάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα μηδενὸς τῶν παλαιῶν οὕτω κεχρημένου. ἱκέσιος δέ φησιν, ἀτροφωτέραν καὶ ἀχυλωτέραν αὐτὴν εἶναι, ἔχειν τε χονδρῶδές τι διακεχυμένον εὐστόμαχον ποιοῦν. θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ φωλευόντων διὰ τὸ ψῦχος φησὶ τὴν νάρκην κατὰ γῆς δύεσθαι. ἐν δὲ τῷ

περὶ τῶν δακέτων καὶ βλητικῶν διαπίμπασθαι φησὶ τὴν νάρκην τὴν ἀπ' αὐτῆς δύναμιν καὶ διὰ τῶν ξύλων καὶ διὰ τῶν τριοδόντων ποιοῦσαν ναρκᾶν τοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντας. εἴρηκε δὲ τὴν αἰτίαν Κλέαρχος ὁ Σολεὺς ἐν τῷ περὶ νάρκης. ἅπερ μακρότερα ὄντα ἐπιλέλησμαι, ὑμᾶς δ' ἐπὶ τὸ σύγγραμμα ἀναπέμπω. ἔστι δ' ἡ νάρκη ὥς φησιν Ἀριστοτέλης τῶν σελαχωδῶν καὶ τῶν σκυμνοτοκούντων. θηρεύει δ' εἰς τροφὴν ἑαυτῆς τὰ ἰχθύδια προσαπτομένη καὶ ναρκᾶν καὶ ἀκινητίζειν ποιοῦσα. Δίφιλος δ' ὁ Λαοδικεὺς ἐν τῷ περὶ τῶν Νικάνδρου θηριακῶν μὴ πᾶν τὸ ζῷον φησὶ ναρκᾶν ἐμποιεῖν, μέρος δέ τι αὐτῆς, διὰ πείρας πολλῆς φάσκων ἐληλυθέναι. ὁ δ' Ἀρχέστρατός φησι

Καὶ νάρκην ἑφθὴν ἐν ἐλαίῳ ἠδὲ καὶ οἴνῳ
Καὶ χλόῃ εὐώδει καὶ βαιῷ ξύσματι τυροῦ.

Ἄλεξις ἐν Γαλατείᾳ.

Νάρκην μὲν οὕτω ὥς φασιν ἐνθυλευμένην
Ὀπτᾶν ὅλην.

ἐν δὲ Δημητρίῳ.

Ἔπειτα νάρκην ἔλαβον ἐνθυμούμενος
Ὅτι δεῖ γυναικὸς ἐπιφερούσης δακτύλους
Ἁπαλοὺς ὑπ' ἀκάνθης μηδὲ ἓν τούτους παθεῖν.

Ξιφίας. τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶν ἔχειν τοῦ ῥύγχους τὸ μὲν ὑποκάτω μικρόν, τὸ δὲ καθ' ὑπέρθεν ὀστῶδες, μέγα. ἴσον τῷ ὅλῳ αὐτοῦ μεγέθει. τοῦτο δὲ καλεῖσθαι ξίφος. ὀδόντας δὲ οὐκ ἔχειν τὸν ἰχθύν. Ἀρχέστρατος δέ φησιν. Ἀλλὰ λαβὲ ξιφίου τέμαχος βυζάντιον ἐλθὼν Οὐραίου τ' αὐτὸν τὸν σφόνδυλον. ἔστι δὲ κεδνὸς Κἂν πορθμῷ πρὸς ἄκραισι Πλωριάδος προχοαῖσι. τίς οὕτω τακτικὸς ἀκριβὴς ἢ τίς οὕτω κριτὴς ὄψων ὡς ὁ ἐκ Γέλας, μᾶλλον δὲ Καταγέλας οὗτος ποιητής, ὃς ἀκριβῶς οὕτως διὰ λιχνείαν, καὶ τὸν πορθμὸν διέπλευσε καὶ τῶν μερῶν ἑκάστου τῶν ἰχθύων τὰς ποιότητας, καὶ τοὺς χυλοὺς διὰ τὴν λιχνείαν ἐξήτασεν ὥς τινα πραγματείαν βιωφελῆ καταβαλλόμενος.

Ὀρφώς. καλεῖται δὲ καὶ ὀρφὸς ὡς Πάμφιλος. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ ζῴων ταχεῖαν λέγων γίνεσθαι τοῖς ἰχθύσι τὴν αὔξησιν, καὶ ὀρφώς φησιν ἐκ μικροῦ γίνεται μέγας ταχέως. ἔστι δὲ καὶ σαρκοφάγος καὶ καρχαρόδους. ἔτι δὲ καὶ μονήρης. ἴδιον δ' ἐν αὐτῷ ἐστὶ τὸ τοὺς θορικοὺς πόρους μὴ εὑρίσκεσθαι. καὶ τὸ δύνασθαι πολὺν χρόνον ζῆν μετὰ τὴν ἀνατομήν. ἔστι δὲ καὶ τῶν φωλευόντων ἐν ταῖς χειμεριωτάταις ἡμέραις, χαίρει τε πρόσγειος μᾶλλον ὢν ἢ πελάγιος. ζῇ δ' οὐ πλέον δύο ἐτῶν. μνημονεύων δ' αὐτοῦ Νουμήνιός φησι. Τοῖσιν εὐμαρέως θαλάμης ἄπο μακρὸν ἀείροις Σκορπίον ἢ ὀρφὸν περιφρικέα. τῶν γὰρ ἐπ' ἄκρης. καὶ πάλιν. Γλαύκους ἢ ὀρφῶν ἔναλον γένος ἢ μελάγχρουν Κόσσυφον. Δωρίων δὲ τὸν νέον φησὶν ὀρφὸν ὑπ' ἐνίων καλεῖσθαι ὀρφακίνην. Ἄρχιππος δ' ἐν Ἰχθύσιν. Ἱερεὺς γὰρ ἦλθ' αὐτοῖσιν ὀρφὼς τοῦ θεοῦ. Κρατῖνος δ' ἐν Ὀδυσσεῦσιν. Τέμαχος ὀρφῶ χλιαρόν. Πλάτων Κλεοφῶντι. Σὲ γὰρ γραῦν συγκατῴκισε σαπρὰν Ὀρφῶσι σελαχίοις τε καὶ φάγροις βοράν. Ἀριστοφάνης Σφηξίν. Ἢν μὲν ὠνῆταί τις ὀρφώς, μεμβράδας δὲ μὴ θέλῃ. Τὴν μέντοι ἑνικὴν εὐθεῖαν ὀξυτόνως προφέρονται Ἀττικοί. Ἄρχιππος Ἰχθύσιν ὡς πρόκειται. τὴν δὲ γενικὴν Κρατῖνος Ὀδυσσεῦσιν. Τέμαχος ὀρφῶ χλιαρόν.

Ὄρκυνος. Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τοὺς ὀρκύνους ἐκ τῆς περὶ Ἡρακλέους στήλας θαλάσσης περαιουμένους ἐς τὴν καθ' ἡμᾶς ἔρχεσθαι θάλασσαν, διὸ καὶ πλείστους ἁλίσκεσθαι ἐν τῷ Ἰβηρικῷ καὶ Τυρρηνικῷ πελάγει. κἀντεῦθεν κατὰ τὴν ἄλλην θάλασσαν διασκίδνασθαι. Ἱκέσιος δὲ τοὺς μὲν ἐν Γαδείροις ἁλισκομένους πιμελεστέρους εἶναι. μετὰ δὲ τούτους τοὺς ἐν Σικελίᾳ. τοὺς δὲ πόρρω Ἡρακλείων στηλῶν ἀλιπεῖς διὰ τὸ πλείονα τόπον ἐκνενῆχθαι. ἐν Γαδείροις μὲν οὖν τὰ κλειδία καθ' αὑτὰ ταριχεύεται, ὡς καὶ τῶν ἀντακαίων αἱ γνάθοι, καὶ οὐρανίσκοι. καὶ οἱ λεγόμενοι μελάνδρυαι δὲ αὐτῶν ταριχεύονται. Ἱκέσιος δέ φησι τὰ ὑπογάστρια αὐτῶν λιπαρὰ ὑπάρχοντα τῇ εὐστομίᾳ πολὺ διαλλάσσειν τῶν ἄλλων μερῶν. τὰ δὲ κλειδία μέρη εὐστομώτερα εἶναι τούτων.

Ὄνος καὶ ὀνίσκος. φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν ἔχειν στόμα ἀνερρωγὸς ὁμοίως τοῖς γαλεοῖς καὶ οὐ συναγελαστικός, καὶ μόνος οὗτος ἰχθύων τὴν καρδίαν ἐν τῇ κοιλίᾳ ἔχει. καὶ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ λίθους ἐμφερεῖς μύλαις. φωλεύει τε μόνος ἐν ταῖς ὑπὸ κύνα θερμοτάταις ἡμέραις. τῶν ἄλλων ταῖς χειμεριωτάταις φωλευόντων. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ. Μεγαλοχάσμονάς τε χάννας ποικιλογάστορας ὄνους. διαφέρει δὲ ὄνος ὀνίσκου ὥς φησι Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων γράφων οὕτως, ὄνος ὃν καλέουσί τινες γάδον. γαλλερίδας ὃν καλέουσί τινες ὀνίσκον τε καὶ μάξεινον. Εὐθύδημος δὲ ἐν τῷ περὶ ταρίχων. οἱ μὲν βάκχον φησὶ καλοῦσιν, οἱ δὲ γελαρίην. οἱ δὲ ὀνίσκον. Ἀρχέστρατος δέ φησι

Τὸν δ' ὄνον *ἀονίδων ὃν καλλιχθὺν καλέουσιν
Ἐκ τρέφει εὐμεγέθης ἀμφὴν δὲ τρέφει τινὰ σάρκα
Καλῶς οὐκ ἡδεῖαν ἐμοί γε ἀλλὰ
Δαίνουσαν· χαίρει γὰρ ὁ μὲν τούτοις ὁ δ' ἐκείνοις.

Πολύπους. οὕτως φασὶν οἱ Ἀττικοὶ ὡς καὶ Ὅμηρος
Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο.

Ἀνάλογον παρὰ τὸ πούς γέγονεν. τὴν δὲ αἰτιατικὴν πολύπουν φασὶν ὡς καὶ Ἀλκίνουν καὶ Οἰδίπουν. καὶ τρίπουν δὲ λέβητα Αἰσχύλον εἰρηκέναι ἐν Ἀθάμαντι. ἀπὸ ἁπλοῦ τοῦ πούς ὡς ὁ νοῦς. τὸ δὲ πώλυπον λέγειν αἰολικόν. Ἀττικοὶ γὰρ πολύπουν λέγουσιν. Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ. Ταῦθ' ἑκόντα πολύπους καὶ σηπίας, καὶ πάλιν τὸν πολύπουν μοι ἔθηκε. πάλιν πηγαὶ λέγονται πολύπου πιλουμένου. Ἀλκαῖος Ἀδελφαῖς μοιχευομέναις. ἠλίθιον εἶναι νοῦν τε πολύποδος ἔχειν. Ἀμειψίας Κατεσθίοντι. Δεῖ μὲν ὡς ἔοικε πολλῶν πολυπόδων. Πλάτων Παιδί. ὥσπερ τοὺς πολύποδας πρῶτιστα σέ. Ἀλκαῖος ἔ-

δω δ' ἔμ-

δω δ' ἐμαυτὸν ὡς πολύπους. οἱ δὲ πολύποδα προφέρονται ἀνάλογον τῷ πούς ποδὸς ποδὶ πόδα. Εὔπολις Δήμοις. Ἀνὴρ πολίτης πουλύπους ἐς τοὺς τρόπους. Διοκλῆς δὲ ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν. τὰ δὲ μαλάκια φησὶ πρὸς ἡδονὴν καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια. μάλιστα δὲ οἱ πολύποδες. ἱστορεῖ δ' Ἀριστοτέλης τὸν πολύποδα ἔχειν πόδας ὀκτώ, ὧν τοὺς μὲν ἄνω δύο καὶ κάτω ἐλαχίστους. τοὺς δὲ ἐν μέσῳ μεγίστους. ἔχειν δὲ καὶ κοτυληδόνας δύο, αἷς τὴν τροφὴν προσάγεσθαι. τοὺς δ' ὀφθαλμούς, ἐπάνω τῶν δύο ποδῶν. τὸ δὲ στόμα καὶ τοὺς ὀδόντας, ἐν μέσοις τοῖς ποσίν, ἀναπτυχθεὶς δὲ ἐγκέφαλον ἔχει διμερῆ. ἔχει δὲ καὶ τὸν λεγόμενον θολὸν οὐ μέλανα καθάπερ σηπία. ἀλλ' ὑπέρυθρον ἐν τῷ λεγομένῳ μήκωνι. ὁ δὲ μήκων κεῖται ἐπάνω τῆς κοιλίας. οἱονεὶ κύστις. σπλάγχνον δὲ οὐκ ἔχειν ἀνάλογον. τροφῇ δὲ χρῆται. ἔστιν δὲ ὅτε καὶ τοῖς τῶν κογχυλίων σαρκιδίοις, τὰ ὄστρακα ἐκτὸς τῶν θαλαμῶν ῥιπτῶν. ὅθεν διαγινώσκουσιν οἱ θηρεύοντες. ὀχεύει δὲ συμπλεκόμενος καὶ πολὺν χρόνον πλησιάζει διὰ τὸ ἄναιμος εἶναι. τίκτει δὲ διὰ τοῦ λεγομένου φυσητῆρος, ὅς ἐστι πόρος τῷ σώματι, καὶ τίκτει ᾠὰ βοτρυδόν. λέγουσι δὲ καὶ ὡς ἐν ἀπορήσῃ τροφῆς ὅτε αὑτὸν κατεσθίει. ὧν εἷς ἐστὶ καὶ ὁ κωμῳδοποιὸς Φερεκράτης. οὗτος γὰρ ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις φησὶν Ἀγρίοις. ἐνθρύσκοισι καὶ βρακάνοις καὶ στροβύλοις ζῆν. ὁπόταν δ' ἤδη πεινῶσι σφόδρα ὥσπερ εἰ τοὺς πολύποδας νύκτωρ περιτρώγειν ἐν τῶν τοὺς δακτύλους. καὶ Δίφιλος ἐν Ἐμπόρῳ, Πολύπους ἔχων ἁπάσας ὁλομερεῖς τὰς πλεκτάνας. Οὐ περιβεβρωκὼς ἑαυτόν ἐστι φίλτατε. τοῦτο δ' ἐστὶ ψεῦδος. ὑπὸ γὰρ τῶν γόγγρων διωκόμενος τοὺς πόδας ἀδικεῖται. λέγεται δὲ ὡς ἄν τις ταῖς θαλάμαις αὐτοῦ ἅλας ὑποσπείρῃ εὐθέως ἐξέρχεται. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι φεύγων διὰ τὸν φόβον, μεταβάλλει τὰς χρόας, καὶ ἐξομοιοῦται τοῖς τόποις ἐν οἷς κεύθεται. ὡς καὶ ὁ Μεγαρεὺς Θέογνις φησίν. ἐν ταῖς ἐλεγείαις. Πολύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου. ὃς ποτὶ πέτρῃ Τῇ προσομιλήσῃ τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη. Ὁμοίως ἱστορεῖ. καὶ Κλέαρχος ἐν δευτέρῳ περὶ παροιμιῶν παρατιθέμενος τάδε τὰ ἔπη. οὐ δηλῶν ὅτου ἐστί. Πουλύποδός μοι τέκνον ἔχων νόον ἀμφίλοχ' ἥρως Τοῖσιν ἐφαρμόζων ὧν καὶ δῆμον ἵκηαι. Περὶ δὲ Τροιζῆνα τὸ παλαιὸν φησὶν ὁ αὐτὸς Κλέαρχος οὔτε τὸν ἱερὸν καλούμενον πουλύπουν, οὔτε τὸν κωπηλάτην πουλύπουν νόμιμον ἦν θηρεύειν. ἀλλ' ἀπεῖπον τούτων τε καὶ τῆς θαλαττίας χελώνης μὴ ἅπτεσθαι. ὁ δὲ πολύπους ἐστὶ συντηκτικὸς καὶ λίαν ἀνόητος. πρὸς γὰρ τὴν χεῖρα τῶν διωκόντων βαδίζει, καὶ διωκόμενος, ἔστιν ὅτε οὐχ ὑποχωρεῖ. συντήκονται δὲ αὐτῶν αἱ θήλειαι μετὰ τὸν τόκον καὶ παρίενται. διὸ καὶ ῥᾳδίως ἁλίσκονται. ἑωράθησαν δέ ποτε καὶ ἐπὶ τὸ ξηρὸν ἐξιόντες, μάλιστα δὲ πρὸς τὰ τραχέα τῶν χωρίων. φεύγουσι γὰρ τὰ λεῖα, καὶ χαίρουσι δὲ τῶν φυτῶν καὶ ταῖς ἐλαίαις, καὶ πολλάκις εὑρίσκονται ταῖς πλεκτάναις περιειληφότες τὸ στέλεχος. ἐφωράθησαν δὲ καὶ συκέαις προσπεφυκυίαις τῇ θαλάττῃ προσπλεκόμενοι καὶ τῶν σύκων ἐσθίοντες ὥς φησι Κλέαρχος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν τῷ ὑγρῷ. ἔστι δὲ δεῖγμα τοῦ ἥδεσθαι αὐτοὺς τῇ ἐλαίᾳ καὶ τοῦτο, ἐάν τις κλάδον τοῦ φυτοῦ τούτου καθιῇ εἰς τὴν θάλασσαν, καθ' ἣν εἰσὶ πολύποδες καὶ μικρὸν ἐπίσχῃ, ἀπονητὶ ἀνέλκει τῷ κλάδῳ περιπλεκομένους ὅσους ἐθέλει. ἔχουσι δὲ τὰ μὲν ἄλλα μέρη ἰσχυρότατα. τὸν δὲ τράχηλον ἀσθενῆ. λέγεται δὲ αὐτῶν τὸν ἄρρενα ἔχειν αἰδοιῶδές τι ἐν μιᾷ τῶν πλεκτανῶν ἐν ᾗ αἱ δύο μεγάλαι κοτυληδόνες εἰσίν. εἶναι δὲ τοῦτο νευρῶδες μέχρις εἰς μέσην τὴν πλεκτάνην ἅπαν προσπεφυκός. ἐν δὲ πέμπτῳ ζῴων φησὶν Ἀριστοτέλης πολύπους ὀχεύει τοῦ χειμῶνος καὶ τίκτει τῷ ἔαρι, φωλεύει δὲ περὶ δύο μῆνας. ἔστι δὲ πολύγονον τὸ ζῷον. διαφέρει δὲ ὁ ἄρρην τῆς θηλείας, τῷ τε τὴν κεφαλὴν ἔχειν προμηκεστέραν, καὶ τῷ τὸ καλούμενον ὑπὸ τῶν ἁλιέων αἰδοῖον ἔχειν ἐν τῇ πλεκτάνῃ. ἐπῳάζει δὲ ὅταν τέκῃ, διὸ καὶ χείριστοί εἰσι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον. ἀποτίκτει δὲ ὁ μὲν πολύπους, ἢ εἰς θαλάμας, ἢ εἰς κεράμιον, ἤ τι ἄλλο τοιοῦτον κοῖλον καὶ μεθ' ἡμέρας πεντήκοντα ἐκ τῶν ᾠῶν πολυπόδια ἐξέρπει ὥσπερ τὰ φαλάγγια πολλά. ὁ δὲ θῆλυς πολύπους, ὅτε μὲν ἐπὶ τῷ σώματι προσκάθηται τῆς θαλάσσης, τὴν πλεκτάνην ἐπέχων. Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ τῶν μεταβαλλόντων τὰς χρόας τὸν πολύποδα φησὶ τοῖς πετρώδεσι* μάλιστα μόνοις συνεξομοιοῦσθαι. τοῦτο ποιοῦνται φόβῳ καὶ φυλακῆς χάριν. ἐν δὲ τῷ περὶ τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διατελούντων ζῴων οὐ δέχεσθαι φησὶ τοὺς πολύποδας τὴν θάλατταν. ἐν δὲ τῷ περὶ τῶν κατὰ τόπους διαφορῶν, ὁ Θεόφραστος πολύποδας οὐ γίνεσθαι φησὶ περὶ Ἑλλήσποντον, ψυχρὰ γὰρ ἡ θάλασσα αὕτη καὶ ἧττον ἁλμυρά, ταῦτα δ' ἀμφότερα πολέμια πολύποδι. ὁ δὲ ναυτίλος καλούμενος φησὶν Ἀριστοτέλης πολύπους μὲν οὐκ ἔστιν. ἐμφερὴς δὲ κατὰ πλεκτάνας. ἔχει δὲ τὸν νῶτον ὀστρακόδερμον. ἀναδύει δὲ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἐφ' ἑαυτὸν ἔχων τὸ ὄστρακον. ἵνα μὴ τὴν θάλατταν ἕλκῃ. ἐπαναστραφεὶς δὲ ἐπιπλεῖ ἄνω ποιήσας δύο τῶν πλεκτανῶν, αἳ μεταξὺ αὐτῶν λεπτὸν ὑμένα ἔχουσι διαπεφυκότα ὡς καὶ τῶν ὀρνίθων οἱ πόδες. ὁρῶνται μεταξὺ τῶν δακτύλων δερμάτιον ὑμένα ἔχοντες, ἄλλας δὲ δύο πλεκτάνας καθίησιν εἰς τὴν θάλασσαν ἀντὶ πηδαλίων. ὅταν δέ τι προσιὸν ἴδῃ, δείσας συστέλλει τοὺς πόδας καὶ πληρώσας αὑτὸν τῆς θαλάσσης κατὰ βυθοῦ ὡς τάχος χωρεῖ. ἐν δὲ τῷ περὶ ζωϊκῶν καὶ ἰχθύων, πολύπους φησί τις ὁ μὲν τευθίχρως ὁ δὲ ναυτίλος. ἐπὶ τὸν ναυτίλον τοῦτον φέρεταί τι Καλλιμάχου τοῦ Κυρηναίου ἐπίγραμμα οὕτως ἔχον.

ἢ πελαγίων

Κόγχος ἐγὼ ζεφυρῖτι παλαίτερος, ἀλλὰ σὺ νῦν με | Κύπρι σεληναίης, ἄνθεμα πρῶτον ἔχεις
Ναυτίλον ὃς πελάγεσσιν ἐπέπλεον, εἰ μὲν ἀῆται | Τείνας, οἰκείων λαῖφος ἀπὸ προτόνων·
Εἰ δὲ γαληναίη λιπαρὴ θεὸς, οὖλος ἐρέσσων | Ποσσὶν, ἵν' ὥσπερ καὶ τοὔνομα συμφέρεται
Ἔς τ' ἔπεσον παρὰ θῖνας Ἰουλίδας, ὄφρα γένωμαι | Σοὶ τὸ περίσκεπτον παίγνιον Ἀρσινόης.
Μηδέ μοι ἐν θαλάμῃσιν ἔθ' ὡς πάρος, εἰμὶ γὰρ ἄπνους | Τίκτει τ' αἰνοτέρης ὠεὸν ἀλκυόνης
Κλεινίου ἀλλὰ θυγατρὶ δίδου χάριν· οἶδε γὰρ ἐσθλὰ | Ῥέζειν καὶ Σμύρνης ἐστὶν ἀπ' Αἰολίδος.

Ἔγραψε δὲ καὶ Ποσείδιππος εἰς τὴν ἐν τῷ Ζεφυρίῳ τιμωμένην ταύτην Ἀφροδίτην τόδε τὸ ἐπίγραμμα·

Τοῦτο καὶ ἐν ποταμῷ καὶ ἐπὶ χθονὶ τῆς Φιλαδέλφου | Κύπριδος ἱλάσκεσθ' ἱερὸν Ἀρσινόης.
Ἣν ἀνακοιρανέουσαν ἐπὶ Ζεφυρίτιδος ἀκτῆς | Πρῶτος ὁ ναύαρχος θήκατο Καλλικράτης
Ἡ δὲ καὶ εὐπλοΐην δώσει, καὶ χείματι μέσσῳ | Τὸ πλατὺ λισσομένοις ἐκλιπανεῖ πέλαγος.

Τοῦ πολύποδος μνημονεύει καὶ ὁ τραγικὸς Ἴων ἐν Φοίνικι λέγων· Καὶ τὸν πετραῖον πλεκτάναισιν ἀναίμοσι Στυγῶ μεταλλακτῆρα πουλύπουν χροός. Εἴδη δ' ἐστὶ πολυπόδων, ἐλεδώνη, πολυποδίνη, βολβοτίνη, ὄσμυλος ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ καὶ Σπεύσιππος. Ἐν δὲ τῷ περὶ ζωϊκῶν Ἀριστοτέλης μαλάκιά φησιν εἶναι πολύποδας, ὀσμύλην, ἐλεδώνην, σηπίαν, τευθίδα. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ· πώλυποί τε σηπίαι τε καὶ ποταναὶ τευθίδες, χαλυσώδεις βολβίτιες, γραῖαί τ' ἐριθακώδεες. Ἀρχέστρατος δέ φησι· πώλυποι ἔν τε Θάσῳ καὶ Καρίᾳ εἰσὶν ἄριστοι. Καὶ Κόρκυρα τρέφει πολλοὺς μεγάλους τε τὸ πλῆθος. Δωριεῖς δ' αὐτὸν διὰ τοῦ ω καλοῦσι πώλυπον ὡς Ἐπίχαρμος. Καὶ Σιμωνίδης δ' ἔφη· πώλυπον διζήμενος. Ἀττικοὶ δὲ πολύπουν. Ἔστι δὲ τῶν σελαχωδῶν τὰ χονδρώδη δ' οὕτω λέγεται, πολύποδες, γαλεοί τε καὶ κύνες. Μαλάκια δὲ καλεῖται τὰ τευθώδη. Σελάχια δὲ τὰ τῶν ὀστρέων φῦλα. Πάγουροι. Τούτων μέμνηται Τιμοκλῆς ἢ Ξέναρχος ἐν Πορφύρᾳ οὕτως· Εὐδαλίδης ὢν ἄκρος, σοφίαν ἐν παγούροις μὲν θεοῖς ἐχθροῖσι καὶ ἰχθυδίοις εὕρηκα παντοδαπὰς τέχνας. Γέροντα βουγλωττίον τὸ μὴ ταχέως πάνυ συναρπάσομαι καλὸν γὰρ ἂν εἴη. Πηλαμύς. Φρύνιχος ἐν Μούσαις μνημονεύει. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων· αἱ πηλαμύδες φησὶ καὶ οἱ θύννοι τίκτουσιν ἐν τῷ Πόντῳ, ἄλλοθι δ' οὔ. Μνημονεύει αὐτῶν καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν·

Ἔνθ' ἡ πάροικος πηλαμὺς χειμάζεται | Πάροικος Ἑλλήσποντις ὡραία θέρους
Τῷ Βοσπορίτῃ· τῇδε γὰρ θαμίζεται.

Πέρκαι. Τούτων μέμνηται Διοκλῆς καὶ Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ ὁμοίων, παραπλήσια εἶναι λέγων πέρκην, χάνναν, φυκίδα. Ἐπίχαρμος δέ φησι· κωμαρίδας τε καὶ κύνας, κεστρᾶς τε πέρκας τ' αἰόλας. Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ· ἄλλοτε δ' αὖ πέρκας ὅτε δὲ στροφάδας παρὰ πέτρῃ. Φυκίδας ἀλφηστήν τε καὶ ἐν χροιῇσιν ἐρυθρὸν Σκορπίον. Πέρκη. Καὶ ταύτης Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ μέμνηται. Καὶ Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ τῶν ὁμοίων καὶ Νουμήνιος, ὧν τὰ μαρτύρια πρόκειται. Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν ἀκανθοστεφῆ φησιν εἶναι καὶ ποικιλόχροα, φυκίδα. Τῶν δὲ γραμμοποικίλων· πλαγίαις τε ταῖς ῥάβδοις κεχρημένων πέρκη. Καὶ παροιμία δ' ἐστίν· ἕπεται πέρκη μελανούρῳ. Ῥαφίδες. Καὶ τούτων μέμνηται Ἐπίχαρμος λέγων· κὠξύρυγχοι ῥαφίδες, ἵππουροί τε. Δωριέων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων βελόνην φησὶν ἣν καλοῦσι ῥαφίδα. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων βελόνην αὐτὴν καλεῖ. Ἐν δὲ τῷ περὶ ζωϊκῶν ἢ ἰχθύων ῥαφίδα αὐτὴν ὀνομάσας ἀνόδουν φησὶν αὐτὴν εἶναι. Καὶ Σπεύσιππος αὐτὴν βελόνην καλεῖ. Ῥίνη. Δωριέων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων ἐν Σμύρνῃ φησὶ τὰς ῥίνας διαφόρους γίνεσθαι καὶ πάντα δὲ τὰ σελαχώδη τὸν Σμυρναϊκὸν κόλπον ἔχειν διαφέροντα. Ἀρχέστρατος δέ φησι· Καὶ σελάχη μέντοι καὶ ἡ Μίλητος ἄριστα Ἐκτρέφει· ἀλλά γε χρὴ ῥίνης λόγον ἢ πλατυνώτου Λειοβάτου ποιεῖσθαι· ὅμως κροκόδειλον ἄοπτον Δαισαίμην ἀπ' ἴπνου τερπνὸν παίδεσσιν Ἰώνων. Σκάρος. Τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶ καρχαρόδοντα εἶναι καὶ μονήρη καὶ σαρκοφάγον. Ἔχειν τε στόμα μικρὸν καὶ γλῶτταν οὐ λίαν προσπεφυκυῖαν, καρδίαν τρίγωνον, παράλευκον, τρίβολον ἔχειν τε χολὴν καὶ σπλῆνα μέλανα. Τῶν δὲ βραγχίων τὸ μὲν διπλοῦν τὸ δὲ ἁπλοῦν. Μόνος δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἰχθύων μηρυκάζει, χαίρει δὲ τῇ τῶν φυκίων τροφῇ, διὸ καὶ τούτοις θηρεύεται. Ἀκμάζει δὲ θέρους. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ φησίν· ἁλιεύομεν σπάρους καὶ σκάρους, τῶν οὐδὲ τὸ σκῶρ θέμιτον ἐκβαλεῖν θεοῖς. Σέλευκος δ' ὁ Ταρσεὺς ἐν τῷ Ἁλιευτικῷ, μόνον φησὶ τῶν ἰχθύων τὸν σκάρον καθεύδειν, ὅθεν οὐδὲ νύκτωρ ποτὲ ἁλῶναι. Τοῦτο δ' ἴσως διὰ φόβον αὐτῷ συμβαίνει.

Ἀρχέστρατος δ' ἐν τῇ Γαστρονομίᾳ· | Καὶ σκάρον ἐξ Ἐφέσου ζήτει, χειμῶνι δὲ τρίγλαν
Ἔσθι' ἐν ἀψαφαρῇ ληφθεῖσαν Τειχιοέσσῃ | Μιλήτου κώμῃ Καρῶν πέλας ἀγκυλοκώλων.
Κἀν ἄλλῳ δὲ μέρει φησὶ, καὶ σκάρον ἐν παράλῳ Καρχηδόνι τὸν μέγαν ὄπτα
Γλαυκὸν δὲ χρυσὸν δὲ καὶ ἐν Βυζαντίῳ ὄψει | Καὶ μέγεθος κυκλίᾳ ἴσον ἀσπίδι νῶτα φοροῦντα
Τοῦτον ὅλον θεράπευε τρόπον τοιόνδε λαβὼν νῦν | Ἡνίκ' ἂν εὖ τυρῷ τε καὶ ἐλαίῳ πάντα πυκασθῇ
Κρείβανον ἐς θερμὸν κρέμασον κἄπειτα κατόπτα | Πάσσειν δ' ἁλσὶ κυμινοτρίβοις καὶ γλαυκῷ ἐλαίῳ
Ἐκ χειρὸς καταχρουνίζων θεοδέγμονα πηγήν. | Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς δύο γένη φησὶν εἶναι σκάρων καὶ καλεῖσθαι τὸν μὲν ὀνίαν τὸν δὲ αἰόλον. Σπάρος. Τοῦτον Ἱκέσιος εὐχυλότερον μὲν εἶναι μαινίδος, καὶ

ἄλλων

ἄλλων δὲ πλειόνων τροφιμώτερον. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ· αὐτὸς ὁ Ποτιδᾶν ἄγει γαύλοις ἐν Φοινικικοῖς, εἰ καὶ κάλλιστος* ἄδητα τήγανος ἀγῶμεν σπάρους καὶ σκάρους, τῶν οὐδὲ τὸ σκῶρ θέμιτον ἐκβαλεῖν θεοῖς. Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ· Ἢ σπάρον ἢ νάρκας ἀγεληΐδας. Μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δωριέων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων. Σκορπίος. Διοκλῆς ἐν πρώτῳ τῶν πρὸς Πλείσταρχον ὑγιεινῶν, τῶν μὲν πετραίων φησὶν ἰχθύων ξηροτέρας εἶναι τὰς σάρκας· σκορπίους, κόκκυγας, ψήττας, σαργούς, τραχούρους, τὰς δὲ τρίγλας, ἧττον τούτων ξηροσάρκους· οἱ γὰρ πετραῖοι μελανοσαρκότεροί εἰσιν. Ἱκέσιος δέ φησι τῶν σκορπίων ὁ μέν ἐστι πελάγιος, ὁ δὲ τεναγώδης· καὶ ὁ μὲν πελάγιος, πυρρός· ὁ δ' ἕτερος μελανίζων, διαφέρει δὲ τῇ γεύσει, καὶ τῷ τροφίμῳ ὁ πελάγιος. Εἰσὶ δὲ οἱ σκορπίοι σμηκτικοί, εὐέκκριτοι, πολύχυλοι, πολύτροφοι, χονδρώδεις γάρ εἰσι. Τίκτει δ' ὁ σκορπίος δὶς ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζώων. Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ· Φυκίδας ἀλφηστήν τε καὶ ἐν χροιῇσιν ἐρυθρὸν Σκορπίον ἢ πέρκαισι καὶ θηητὴν μελάνουρον. Ὅτι δὲ καὶ πληκτικός ἐστιν, Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων ζωϊκῶν. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Μούσαις ποικίλον εἶναί φησι τὸν σκορπίον· σκορπίοι τε ποικίλοι γλαυκοί τε σαῦροι πίονες. Μονήρης δέ ἐστι καὶ φυκοφάγος. Ἐν δὲ πέμπτῳ ζώων ὁ Ἀριστοτέλης σκορπίους καὶ σκορπίδας ἐν διαφόροις τόποις ὀνομάζει, ἄδηλον δὲ εἰ τοὺς αὐτοὺς λέγει. Ὅτι καὶ σκόρπαιναν καὶ σκορπίους πολλάκις ἡμεῖς ἐφάγομεν, καὶ ὅτι διάφοροι καὶ οἱ χυμοὶ, καὶ αἱ χρόαι εἰσὶν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ. Ὁ δ' ὀψηρτυτὴς Ἀρχέστρατος ἐν τοῖς χρυσοῖς ἔπεσι λέγει· Ἐν δὲ Θάσῳ τὸν σκορπίον ὠνοῦ, ἐὰν ᾖ μὴ μείων πυγόνος, μεγάλου δ' ἀπὸ χεῖρας ἴσχε. Σκόμβρος. Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ. Ἱκέσιος φησὶ τοὺς σκόμβρους ἐλαχίστους μὲν εἶναι κατὰ τὸ μέγεθος, τροφίμους δὲ τῶν κολιῶν καὶ εὐχυλοτέρους, οὐ μὴν εὐεκκριτοτέρους. Μνημονεύει αὐτῶν οὕτως καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ· καὶ χελιδόνες τε μύρμαιοί τε κολίαι μείζονες ἐν τῷ καὶ σκόμβρων ἀτὰρ τῶν θυννίδων γε μείονος. Σαργοί. Οὗτοι ὥς φησιν Ἱκέσιος, εὐτροφοῦσι μᾶλλον καὶ τῶν μελανούρων εἰσὶ τροφιμώτεροι. Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ πανοῦργον εἶναι φησὶ περὶ τὰς θήρας τὸν σαργόν. Κόσσυφον ἢ κίχλας ἁλιερδέας ἄλλοτε δ' ἄλλῃ Σαργὸν ἐπιπλώοντα λινοπληγέστατον ἰχθύν. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ περὶ ζώων μορίων, τίκτειν αὐτὸν φησὶ δὶς, ἔαρος, εἶτα μετοπώρου. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ· αἰδὲ λῆς σαργοί τε χαλκίδες τε καὶ τοιποώποι. Ὡς διαφέρους δὲ τοὺς σαργίνους ἐν τοῖς δὲ καταλέγει. Ἦν δὲ σαργῖνοι μελάνουροί τε, καὶ φίλταται ταινίαι, λεπταὶ μὲν ἀδεῖαι δέ. Ὁμοίως δὲ καὶ Δωριέων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων φησί· σαργίνους διὰ τὸ αὐτοὺς καλῶν καὶ χαλκίδας. Ὁ δὲ σοφὸς Ἀρχέστρατος φησίν·

Ἡνίκα δ' ἂν δύνοντος ἐν οὐρανῷ Ὠρίωνος | Μήτηρ οἰνοφόρου βότρυος χαίτην ἀποβάλλῃ
Τῆμος ἔχειν ὀπτὸν σαργὸν τυρῷ κατάπαστον | Εὐμεγέθη θερμὸν δριμεῖ δεδευγμένον ὄξει
Σκληρὸς γὰρ φύσει ἐστὶν ἅπαντα δέ μοι θεράπευε | Τὸν στερεὸν τοιῷδε τρόπῳ μεμνημένος ἰχθύν
Τὸν δ' ἀγαθὸν μαλακόν τε φύσει καὶ πίονα σάρκα | Ἁλσὶ μόνον λεπτοῖσι πάσας καὶ ἐλαίῳ ἀλείψας
Τὴν ἀρετὴν γὰρ ἔχει τῆς τέρψιος αὐτὸς ἐν αὐτῷ.

Σάλπη. Ἐπίχαρμος Ἥβας γάμῳ· αὔονες φάγροι τε λάβρακές τε πίονες, σκατοφάγοι σάλπαι βδελυχραὶ ἀδεῖαι δ' ἐν τῷ θέρει. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων ἅπαξ τίκτειν φησὶν αὐτὴν τοῦ μετοπώρου. Ἔστι δὲ πολύγραμμος, καὶ ἐρυθρόγραμμος. Ἔστι δὲ καρχαρόδους καὶ μονήρης. Λέγεσθαι δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἁλιέων φησὶν ὡς καὶ κολοκύντῃ θηρεύεται χαίρουσα τῷ βρώματι.

Ἀρχέστρατος δέ φησιν· | Σάλπην δὲ κακὸν μὲν ἔγωγε
Ἰχθὺν εἰς αἰεὶ κρίνω, βρωτὴ δὲ μάλιστα | Ἐστὶ θεριζομένου σίτου· λαβὲ δ' ἐν Μιτυλήνῃ

Αὐτήν. Παγκράτης δ' ἐν ἔργοις θαλασσίοις· σάλπαι τ' ἰσομήκεες ἰχθῦς. Ἅς τε βόας πόρκης ἀλίζωνοι καλέουσιν οὕνεκα γαστέρι φῦκος ἀεὶ ἀλέγοντες ὀδοῦσιν. Ἔστι δὲ ποικίλος ὁ ἰχθὺς ὅθεν καὶ τὸν Λοκρὸν ἢ Κολοφώνιον Μνασέαν συνταξάμενον τὰ ἐπιγραφόμενα παίγνια, διὰ τὸ ποικίλον τῆς συναγωγῆς, σάλπην οἱ συνήθεις προσηγόρευον. Νυμφόδωρος δὲ ὁ Συρακούσιος ἐν τῷ τῆς Ἀσίας περίπλῳ Λεσβίαν φησὶ γενέσθαι σάλπην τὴν τὰ παίγνια συνθεῖσαν. Ἄλκιμος δ' ἐν τοῖς Σικελικοῖς ἐν Μεσσήνῃ φησὶ τῇ κατὰ τὴν νῆσον Βότρυν γενέσθαι εὑρετὴν τῶν παραπλησίων παιγνίων τοῖς προσαγορευομένοις σάλπης. Ἄρχιππος ἀρσενικῶς εἶπεν ὁ σάλπης· κῆρυξ μὲν ἦ βόαξ· σάλπης δ' ἐσάλπιγξ' ἑπτὰ ὀβολοὺς μισθὸν φέρων. Γίνεται δ' ὅμοιος ἰχθὺς ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ ὁ προσαγορευόμενος στρωματεύς, ῥάβδους ἔχων δι' ὅλου τοῦ σώματος τεταμένας χρυσιζούσας, ὡς ἱστορεῖ Φίλων ἐν τῷ Μεταλλικῷ.

Συνόδοντες καὶ συναγρίς, καὶ τούτων Ἐπίχαρμος μέμνηται· συναγρίδας μαζούς τε συνόδοντας τ' ἐρυθροποικίλους. Νουμήνιος Ἁλιευτικῷ διὰ τοῦ υ λέγων φησὶν ἢ λευκὴν συνόδοντα βόηκάς τε τρίχωνέ τε καὶ πάλιν· Τοῖσι κεθαρήσσειε φαγεῖν λελιημένος ἰχθὺν Ἢ ἐ μέγαν συνόδοντα ἢ ἀφνευτὴν ἵππουρον. Συνόδοντα δὲ αὐτὸν λέγει διὰ τοῦ ω ὁ Δωριέων. Ἔτι δὲ Ἀρχέστρατος ἐν τούτοις·

Αὐτὰρ συνόδοντα μὲν ὃν ζητεῖ παχὺν εἶναι | Ἐκ πορθμοῖο λαβεῖν πειρῶ καὶ τοῦτον ἑταῖρε
Ταῦτα δὲ πάντα κύρῳ φράζων, καὶ πρὸς σὲ κλέαινε | Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀρχεστράτῃ τις δ' ἐγχέλυον ἂν φάγοι ἢ κρανίον Σινόδοντος. Σαῦρος. Τούτου μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Λεύκῃ· μάγειρος δ' ἐστὶν ὁ λέγων.

Contra Speusippu

ἐπίστασαι τὸν σαῦρον ὡς δεῖ σκευάσαι; — ἀλλ' αὖ διδάσκεις. ἐξελὼν τὰ βράγχια
γλῶσσαν περικόψας τὰς ἀκάνθας τὰς κύκλῳ — παράσχισον χρηστῶς διαπτύξας θ' ὅλον,
τῷ σιλφίῳ μάστιξον εὖ γε καὶ καλῶς — τυρῷ τε σάξον ἁλσί τ' ἠδ' ὀριγάνῳ.

A Ἔφιππος δ' ἐν Κύδωνι πολλῶν καὶ ἄλλων ἰχθύων κατάλογον ποιούμενος καὶ τοῦ σαύρου μνημονεύει διὰ τούτων, θύννου τεμάχη, γλανίδος, γαλεοῦ, ῥίνης, γόγγρου κεφαλῆς, πέρκης, σαυρός, φυκίς, φυκίς, βρίγκος, τρίγλη, κόκκυξ, φάγρος, μύλος, λεβίας, σπάρος, αἰολίας, θρίττα, χελιδών, καρίς, τευθίς, ψῆττα, δρακαινίς, πολυπόδιον, σηπία, ὀρφώς, κωβιός, ἀφύαι, βελόναι, κεστρεῖς. Μνησίμαχος δ' ἐν Ἱπποτρόφῳ, καρχαρίας, νάρκη, βάτραχος, πέρκη, σαυρός, τριχίας, συκίς, βρίγκος, τρίγλη, κόκκυξ. Σκεπινός. τούτου μνημονεύων Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων καλεῖσθαί φησιν αὐτὸν ἀτταγεινόν. Σκίαινα. Ἐπίχαρμος Ἥβας γάμῳ, αἰολίαι πλωτές τε κυνόγλωσσοί τε ἐν ἁλιάδες σκιαθίδες. Νουμήνιος δὲ σκιάδεα αὐτὴν καλεῖ ἐν τούτοις· τοῖσι καὶ θηρήτειρα λαβὼν λελιμμένος ἰχθῦ ἢ ἐ μέγαν συνόδοντα ἢ ἀρνευτὴν ἵππουρον, ἢ ἐ φάγρον λοφιὴν ὅτε διαγρόμενον σκιαδῆα. Συαγρίδες. τούτων μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ καὶ ἐν Γῇ καὶ θαλάσσᾳ. Σφύραιναι. ταύτας φησὶν Ἱκέσιος τροφιμωτέρας εἶναι τῶν γόγγρων, ἀπειθεῖς δὲ τὴν γεῦσιν καὶ ἀσόμους· εὐχυλία δὲ μέσως. ὁ δὲ Δωρίων σφύραιναν φησὶν ἣν καλοῦσι κέστραν. Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Μούσαις, κέστραν ὀνομάσας οὐκέτι σφυραίνας ὀνομάζει, ὡς ταὐτὸν οὔσας. χαλκίδας τε καὶ κωίας κέστρας τε πέρκας τ' αἰόλας, καὶ Σώφρων ἐν Ἀνδρείοις κέστραι βότιν κάπτουσαι. Σπεύσιππος δὲ ἐν δευτέρῳ ὁμοίων ὡς παραπλήσια ἐκτίθεται κέστραν, βελόνην, σαυρίδα. καὶ οἱ Ἀττικοὶ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν σφύραιναν καλοῦσι κέστραν, σπανίως δὲ τῷ τῆς σφυραίνης ὀνόματι ἐχρήσαντο. Στράττις γοῦν ἐν Μακεδόσιν ἐρομένου τινὸς Ἀττικοῦ ὡς ἀγνοοῦντος τὸ ὄνομα καὶ λέγοντος, ἡ σφύραινα δ' ἐστὶ τίς; φησὶν ὁ ἕτερος, κέστραν μὲν ὔμμες ὦ 'ττικοὶ κικλήσκετε. Ἀντιφάνης ἐν Εὐθυδίκῳ, πάνυ συχνὴ σφύραινα, κέστραν ἀττικιστὶ δεῖ λέγειν. Νικοφῶν δ' ἐν Πανδώρᾳ, κέστραι καὶ λάβρακες. Ἐπίχαρμος Ἥβας γάμῳ, κέστρας τε πέρκας τ' αἰόλας. Σηπία. Ἀριστοφάνης Δαναΐσιν, καὶ ταῦτ' ἔχοντα σηπίας καὶ πουλύπους. ὡς Ἀττικὰς ἡ παραλήγουσα παροξύνεται, ὡς Φιλήμων ἱστορεῖ, ὁμοίως καὶ ταῦτα παιδία ταμία, οἰκία. τὴν σηπίαν δὲ Ἀριστοτέλης φησὶ πόδας ἔχειν ὀκτώ, ὧν τοὺς ὑποκάτω δύο μεγίστους, προβοσκίδας δύο, καὶ μεταξὺ αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ στόμα. ἔχει δὲ καὶ ὀδόντας, δύο, τὸν μὲν ἄνω τὸν δὲ κάτω, καὶ τὸ λεγόμενον ὄστρακον ἐν τῷ νώτῳ. ἐν δὲ τῇ μύτιδι ὁ θολός ἐστιν. αὕτη δὲ κεῖται παρ' αὐτὸ τὸ στόμα κύστεως τρόπον ἐπέχουσα. ἔστι δὲ ἡ κοιλία πλακώδης καὶ λεία, ὁμοία τοῖς τῶν βοῶν ἠνύστροις. τρέφονται δὲ μικραὶ σηπίαι τοῖς λεπτοῖς ἰχθυδίοις ἀνατείνουσαι τὰς προβοσκίδας ὥσπερ ὁρμιάς, καὶ ταύταις θηρεύουσι. λέγεται δὲ ὡς ὅταν ὁ χειμὼν γίνηται τῶν πετριδίων ὥσπερ ἀγκύραις ταῖς προβοσκίσι λαμβανόμεναι ὁρμοῦσι. διωκομένη τε ἡ σηπία τὸν θολὸν ἀφίησι καὶ ἐν αὐτῷ κρύπτεται, ἐμφήνασα φεύγειν εἰς τοὔμπροσθεν. λέγεται δὲ ὡς καὶ θηρευθείσης τῆς θηλείας τριόδοντι, οἱ ἄρρενες ἐπαρήγουσιν ἀνθέλκοντες αὐτήν. ἂν δὲ οἱ ἄρρενες ἁλῶσιν, αἱ θήλειαι φεύγουσιν. οὐ διετίζει δ' ἡ σηπία καθάπερ οὐδ' ὁ πολύπους. ἐν δὲ πέμπτῳ ζῴων. αἱ σηπίαι φησὶ καὶ αἱ τευθίδες νέουσιν ἅμα καὶ συνεπόμεναι τὰ στόματα καὶ τὰς πλεκτάνας ἐφαρμόττουσαι κατ' ἀντικρὺ ἀλλήλαις· ἐφαρμόττουσι δὲ καὶ τὸν μυκτῆρα. τῶν τε μαλακίων τίκτουσι πρῶται τοῦ ἔαρος αἱ σηπίαι, καὶ οὐ κύουσι πᾶσαν ὥραν· καὶ κύσκονται πεντεκαίδεκα ἡμέραις. ὅταν δὲ τέκωσι τὰ ᾠά, ὁ ἄρρην παρακολουθῶν καταφυσᾷ καὶ στιφρὰ, βαδίζουσι δὲ κατὰ ζυγά. καὶ ἔστιν ὁ ἄρρην τῆς θηλείας ποικιλώτερός τε καὶ μελάντερος τὸ νῶτον. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ φησί· πώλυπές τε σηπίαι τε καὶ ποταναὶ τευθίδες. ἔστι δὲ σημειωτέον πρὸς Σπεύσιππον λέγοντα εἶναι ὅμοια σηπίαν καὶ τευθίδα. Ἱππώνακτος δ' ἐν τοῖς ἰάμβοις εἰπόντος σηπίης ὑπόσφαγμα, οἱ ἐξηγησάμενοι ἀπέδωκαν τὸ τῆς σηπίας μέλαν. ἔστι δὲ τὸ ὑπόσφαγμα ὡς Ἐρασίστρατος φησὶν ἐν ὀψαρτυτικῷ ὑπότριμμα. γράφει δ' οὕτως· ὑπόσφαγμα δ' εἶναι κρέασιν ἑφθοῖς ἐκ τοῦ αἵματος τεταραγμένοις μέλιτι, τυρῷ, ἁλί, κυμίνῳ, σιλφίῳ, * ἐξ ἑφθοῖς καὶ Γλαῦκος δ' ὁ Λοκρὸς ἐν ὀψαρτυτικῷ οὕτως γράφει· ὑπόσφαγμα δ' αἷμα ἑφθὸν καὶ σίλφιον, καὶ ἕψημα ἢ μέλι καὶ ὄξος καὶ γάλα καὶ τυρὸς καὶ φύλλα εὐώδη τετμημένα. ὁ δὲ πολυμαθέστατος Ἀρχέστρατος φησί· σηπίαι Ἀβδήροις τε Μαρωνείᾳ τ' ἐνὶ μέσσῃ. Ἀριστοφάνης Θεσμοφοριαζούσαις· ἰχθὺς ἐώνηταί τις ἢ σηπίδιον; καὶ ἐν Δαναΐσιν· ὀσμύλια καὶ μαινίδια καὶ σηπίδια. Θεόπομπος Ἀφροδίτῃ· ἀλλ' ἐν τάχει τὴν σηπίαν τὴν διαλαβοῦσαν καὶ τοδὶ τὸ πολυπόδιον.

Περὶ δὲ ἑψήσεως σηπιδίων Ἄλεξις ἐν Πονήρᾳ παράγει μάγειρον τάδε λέγοντα· σηπίαι πόσου δρα-

τρεῖς· τῶν δὲ τὰς μὲν πλεκτάνας — καὶ τὰ πτερύγια συντεμὼν ἑφθὰ ποιῶ. (χμῆς μιᾶς,
τὸ δ' ἄλλο σῶμα κατατεμὼν πολλοὺς κύβους — σμήσας τε λεπτοῖς ἁλσὶ δειπνούντων ἅμα
ἐπὶ τὸ τάγηνον σίζον ἐπεισῶν φέρω.

Τρίγλη. κίχλη. διὰ τοῦ η· τὰ γὰρ εἰς λα λήγοντα θηλυκὰ ἕτερον αἰτεῖ λάβδα. σκύλλα, Τελέσιλλα. ὅσα δὲ ἐπιπλοκὴν ἔχει τοῦ γ εἰς η λήγει. τρώγλη, αἴγλη, ζεύγλη. τὴν δὲ τρίγλην φησὶν Ἀριστοτέλης τρὶς τίκτειν τοῦ ἔτους ἐν πέμπτῳ ζῴων τεκμαίρεσθαι λέγων τοὺς ἁλιεῖς ἐκ τοῦ γόνου τρὶς φαινομένου περί τινας τόπους. μήποτε οὖν ἐντεῦθεν ἐστὶ καὶ τὸ τῆς ὀνομασίας, ὡς ἀμίαι ὅτι οὐ κατὰ μίαν φέρονται, ἀλλ' ἀγεληδόν. σκάρος δὲ ἀπὸ τοῦ σκαίρειν καὶ σπαρίς. ἀ-

φύαι δ'

Marginalia (left page): Ephippus; Mnesimachus; Dorio; Epicharm; Numeni; Hicesius; Dorio; Epicharm; Sophro; Speusipp; Strattis; Antiphanes; Nicopho; Epicharm; Aristoph; Philemo; Aristotels; Epicharm; Speusipp; Hipponax; Erasistra; Glaucus locrus; Archestrat; Aristoph; Aristopha; Theopomp; Alexis; Arist; Dracenus; Polypodio; Scepinus; Attagenus; Sciena; Sciadeus; Syagrides; Sphyrene; Cestra; Cestra; Belone; Saurus; Sepia; Ὄστρακον; Ὑποσφαγμα; ὑπόσφαγμα; Trigla; Cichla; Amia unde dicta; Scarus unde; Scarus

A φύαι δ' ὡς ἀεὶ ἀφυεῖς οὖσαι τουτέστι δυσφυεῖς. Θύννος. θύννος ὁ ὁρμητικὸς κατὰ τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτολὴν διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ τῆς κεφαλῆς οἴστρου ἐξελαύνεσθαι. ἔστι δὲ καρχαρόδους συναγελαστική, παντόσικτος. ἔστι δὲ σαρκοφάγος· τὸ δὲ τρίτον τελοῦσα ἄγονός ἐστι. γίνεται γάρ τινα σκωλήκια αὐτῇ ἐν τῇ ὑστέρᾳ ἃ τὸν γόνον τὸν γινόμενον κατεσθίει. ἀπὸ δὲ τοῦ συμβεβηκότος Ἐπίχαρμος ὀνομάζει αὐτὰς κυφὰς ἐν Ἥβας γάμῳ διὰ τούτων· ἄγε δὴ τρίγλας τε κυφὰς καχαρίστους βαιόνας. Σώφρων δ' ἐν τοῖς Ἀνδρείοις τριγόλας τινὰς ἐν τούτοις ἐπονομάζει· τριγόλα ὀμφαλοτόμῳ καὶ τριγόλαν τὸν εὐδεῖον. ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ παιδικὰ ποιφύξις φησὶ τρίγλας μὲν πίονας, τριγόλαν δ' ὀπισθίαν. κἂν τοῖς γυναικείοις δ' ἔφη· τρίγλαν γενεᾶτιν. Διοκλῆς δ' ἐν τοῖς πρὸς Πλείσταρχον, σκληρόσαρκον εἶναί φησι τὴν τρίγλαν. Σπεύσιππος δ' ἐμφερῆ φησιν εἶναι κόκκυγα, χελιδόνα, τρίγλαν, ὅθεν Τύφων φησὶν ἐν τοῖς περὶ ζῴων τὴν τριγόλαν πίονας οἴεσθαι κόκκυγα εἶναι διά τε τὸ ἐμφερὲς καὶ τὴν τῶν ὀπισθίων ξηρότητα. ἰδὼ σεσημείωται ὁ Σώφρων λέγων τρίγλας γηπίονας, τριγόλαν δ' ὀπισθίαν. Πλάτων δ' ἐν Φάωνί φησι· τρίγλην δ' οὐκ ἐθέλεις εὐ-ρῶν ἐπήρανος εἶναι. Ἀρτέμιδος γὰρ ἔφυ καὶ στύματα μισεῖ. τῇ δὲ Ἑκάτῃ ἀποδίδοται ἡ τρίγλη διὰ τὴν τῆς ὀνομασίας κοινότητα. τριοδῖτις γὰρ καὶ τρίγληνος καὶ ταῖς τριακάσι δὲ αὐτῇ τὰ δεῖπνα φέρουσι. κατὰ τὸ παραπλήσιον δ' οἰκειοῦσιν Ἀπόλλωνι μὲν κίθαρον, Ἑρμῇ δὲ βόακα, Διονύσῳ δὲ κιττόν, καὶ Ἀφροδίτῃ φαλαρίδα, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ὄρνισι κατὰ συνέμφασιν τοῦ φαλλοῦ· καὶ τὴν νῆτταν δὲ καλουμένην, Ποσειδῶνι τινὲς οἰκειοῦσι, καὶ τὸν θαλάττιον γόνον, ὃν ἡμεῖς μὲν ἀφύην, ἄλλοι δὲ ἀφρύην ὀνομάζουσιν· οἱ δὲ ἀφρὸν προσφιλέστατον δ' εἶναι καὶ τοῦτον Ἀφροδίτῃ διὰ τὸ καὶ αὐτὴν ἐξ ἀφροῦ γεννηθῆναι.

B Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τοῖς περὶ θεῶν, τῇ Ἑκάτῃ φησὶ θύεσθαι τρίγλην διὰ τὴν τοῦ ὀνόματος οἰκειότητα· τρίμορφος γὰρ ἡ θεός. Μελάνθιος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν Ἐλευσῖνι μυστηρίων καὶ τρίγλην καὶ μαινίδα ὅτι καὶ θαλάττιος ἡ Ἑκάτη. Ἡγήσανδρος δὲ ὁ Δελφὸς τρίγλην παραφέρεσθαι ἐν τοῖς Ἀρτεμισίοις διὰ τὸ δοκεῖν τοὺς θαλαττίους λαγὼς θανασίμους ὄντας θηρεύειν ἐπιμελῶς καὶ καταναλίσκειν· διόπερ ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀνθρώπων τοῦτο ποιοῦσα τῇ κυνηγετικῇ θεῷ ἡ κυνηγέτις ἀνάκειται. γενεᾶτιν δ' ἔφη τὴν τρίγλην Σώφρων, ἐπεὶ αἱ τὸ γένειον ἔχουσαι ἡδίονές εἰσι μᾶλλον τῶν ἄλλων. Ἀθήνησι δὲ καὶ τόπος τις Τρίγλα καλεῖται, καὶ αὐτόθι ἐστὶν ἀνάθημα τῇ Ἑκάτῃ Τριγλανθίνῃ. διὸ καὶ Χαρικλείδης ἐν Ἁλύσει φησί· δέσποιν' Ἑκάτη τριοδῖτι, τρίμορφε, τριπρόσωπε, τρίγλαις κηλευμένη. ἐὰν δ' ἐν ὑποπνιγῇ τρίγλη ζῶσα ἐν οἴνῳ καὶ τοῦτ' ἀνὴρ πίῃ, ἀφροδισιάζειν οὐ δυνήσεται, ὡς Τερψικλῆς ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ ἀφροδισίων· κἂν γυνὴ δὲ πίῃ τοῦ αὐτοῦ οἴνου οὐ κύσκεται· ὁμοίως δὲ οὐδὲ ὄρνις. ὁ δὲ πολυΐστωρ Ἀρχέστρατος ἐπαινέσας τὰς κατὰ Τειχιοῦντα τῆς Μιλησίας τρίγλας, ἑξῆς φησί· κἂν Θάσῳ ὀψώνει τρίγλην κοὐ χείρονα λήψῃ ταύτης· ἐν δ' Ἐρυθραῖς ἀγαθὴ θηρεύεται αἰγιαλῖτις. Κρατῖνος δ' ἐν Τροφωνίῳ φησίν· οὐδ' Αἰξωνίδα ἐρυθρόχρων ἐσθίειν ἔτι τρίγλην οὐδὲ τρυγόνος οὐ* δεινοῦ φω μελανούρου. Ναυσικράτης δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐπαινεῖ τὰς Αἰξωνικὰς τρίγλας ἐν Ναυκλήροις λέγων οὕτως· μετ' αὐτῶν δ' εἰσὶν ἐκπρεπεῖς φύσιν

Αἰξανθόχρωτες ἃς κλύδων Αἰξωνικὸς — πασῶν ἀρίστας ἐν τόποις παιδεύεται
αἷς καὶ θεὰν τιμῶσι φωσφόρον κόρην — δεῖπνων ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι

τρίγλας λέγεις. Ταινίαι. καὶ τούτων Ἐπίχαρμος μέμνηται· καὶ τεφύνται ταινίαι λεπταὶ μὲν ἀδεῖαι δὲ καὶ ὀλίγου πυρός. Μίθαικος δ' ἐν ὀψαρτυτικῷ ταινίαν φησὶν ἐκκοιλίξας τὴν κεφαλὴν ἀποταμὼν ἀποπλύνας καὶ ταμὼν τεμάχεα κατάχει τυρὸν καὶ ἔλαιον. πλεῖσται δὲ γίνονται καὶ κάλλισται κατὰ τὸν πρὸς τῇ Ἀλεξανδρείᾳ Κάνωπον καὶ ἐν Σελευκείᾳ τῇ πρὸς Ἀντιοχείᾳ.

C ὅταν δ' Εὔπολις ἐν Προσπαλτίοις λέγῃ· μήτηρ τίς αὐτῷ, Θρᾷττα ταινιόπωλις, τὴν ἐσθῆτα τῶν ὑφασμάτων λέγει καὶ τῶν ζωνῶν αἷς αἱ γυναῖκες περιδέονται. Τράχουροι. τούτων ὡς ξηροτέρων μέμνηται Διοκλῆς. Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ φησὶν ἀκονίας κιγκάλους τε καὶ ἀλλόπιην τράχουρον.

Ταυλωπίας. περὶ τούτου Ἀρχέστρατος ἱστορεῖ, — καὶ νεαροῦ μεγάλου ταυλωπία ἐν θέρει ὠνοῦ
κρανίον ὅταν Φαέθων πυμάτην ἁψῖδα διφρεύῃ — καὶ παράθες θερμὸν ταχέως, καὶ ζίμμα μετ' αὐτοῦ
ὀπτᾶ δ' ἀμφ' ὀβελίσκον ἑλὼν ὑπογάστριον αὐτοῦ.

Τευθίς. Ἀριστοτέλης εἶναί φησι καὶ ταύτην τῶν συναγελαζομένων· ἔχειν τε πλεῖστα τῆς σηπίας, τὸν τῶν ποδῶν ἀριθμόν, τὰς προβοσκίδας. τῶν δὲ ταύτης ποδῶν οἱ μὲν κάτω μικροί εἰσι, οἱ δ' ἄνω μείζους, καὶ τῶν προβοσκίδων ἡ δεξιὰ παχυτέρα. καὶ τὸ ὅλον σωμάτιον τρυφερὸν καὶ ὑπομηκέστερον. ἔχει δὲ καὶ θολὸν ἐν τῇ κύστει οὐ μέλανα ἀλλ' ὠχρὸν καὶ τὸ ὄστρακον μικρὸν λίαν καὶ χονδρῶδες. Τεῦθος. ὁ δὲ τεῦθος μόνῳ τούτῳ διαφέρει τῷ μεγέθει. γίνεται δὲ καὶ τριῶν σπιθαμῶν. τὸ δὲ χρῶμα ἐστὶν ὑπέρυθρος, καὶ τῶν ὀδόντων τὸν μὲν κάτω, ἐλάττονα ἔχει, τὸν δὲ ἄνω μείζονα. ἄμφω δὲ μέλανας καὶ ὁμοίους ῥύγχει ἱέρακος. ἀναπτυχθεὶς δὲ κοιλίαν ἔχει ὁμοίαν ταῖς ὑείαις. ἐν δὲ πέμπτῳ ζῴων, βραχύβια φησὶν εἶναι τὸν τεῦθον καὶ τὴν σηπίαν. Ἀρχέστρατος δ' ὁ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν διὰ γαστριμαργίαν περιελθὼν καὶ περιδύσας φησί· τευθίδες ἐν Δίῳ τῷ Πιερικῷ παρὰ χεῦμα Βαφύρα καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ παμπληθέας ὄψει. Ἄλεξις δ' ἐν Ἐρετρικῷ τάδε ποιεῖ λέγοντα μάγειρον·

τευθίδες, σῆπαι, βατίς, δῆμος ἀφύαι. — κρέα δ' ἐν πεῖ διάλλα. τὰς μὲν τευθίδας
τὰ πτερύγια αὐτῶν συντεμὼν στεάτιον μικρὸν παραμίξας περιπάσας — ἡδύσμασι λεπτοῖς χλω-

Marginalia (right page): Epicharm; Sophro; Sophro; Sophro; Diocles; Clitarch; Sclerosarchos trigla; Speusippus; Sophro; Plato in phaone; Aristoph; Apollodor; Melanthi; Hegesand; Sophro; Chariclids; Terpsicls; Archestrat; Cratinus; Nausicrates comicus; Epicharm; Mythec; Eupolis; Diocls; Numeni; Archest; Aristot; Archest; Alexis; Aphyæ unde; Thymnus unde; Cyphas trigla; Trigolæ; Similes: Coccyx, chelido, Trigla; Trigla sacra hecate; Hecate conuiuia quo dic; Citharos; Boax; Cyttos; Phalaris; Genus uel Aphya uel Aphrya; Aphros; Lepores marini; Trigla locus athenis; Triglanthina diana; Contra uenerea remedia; Tænia; Canopus; Seleucia apud antiochiam; Trachurus; Aconia; Cincalus; Taulopias; Teuthis; Theuthus; Theuthus & sepia parum uitæ; Spine; Batis; Demus

Callimachi epigramata

ρῆς ὢν θάλασσα. Καὶ πίμμα δέ τι τευθίδα ὀνομάζειν Ἰατροκλέα ἐν ἀρτοποιικῷ φησὶ Πάμφιλος. Ὗς δ' Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ, ἐν δ' ὑαινίδες βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρος ἐνῆς. λέγει δὲ ὕνας καὶ ὕας διὰ τούτων· χαλκιδέας τε ὕες τε ἱέρακές τε χὠ πίων κύων. εἰ μὴ ἄρα οὗτοι οἱ αὐτοί εἰσι τῷ κάπρῳ. Νουμήνιος δ' ἐν τῷ ἁλιευτικῷ ἀντικρὺς ὑαινάς τινας καταριθμεῖται ἐν τούτοις· καὶ βαιρίδα προφανέουσαν ὑαινάς τε φρίξαι τε. καὶ Διονύσιος ἐν ὀψαρτυτικῷ τῆς ὑαίνης μνημονεύει. Ἀρχέστρατος δ' ὁ ὀψοδαίδαλος·

Ἐν δ' Αἴνῳ καὶ τῷ Πόντῳ τὴν ὗν ἀγόραζε,
Ἥν καλέουσι τινὲς θνητῶν ψαμμῖτιν ὀρυκτήν,
Τούτου τὴν κεφαλὴν ἕψει μηδὲν προσενεγκών
Ἡδυσμ' ἀλλ' ἐς μόνον ὕδωρ ἐνθεὶς καὶ θαμὰ κινῶν,
Ὕσσωπον παραθεὶς τρίψας κἂν ἄλλο τι χρήζῃς
Δριμὺ δ' εἰς ὄξος καταβάπτε ἐκεῖ κἀπείγου
Οὕτως ὡς πνίγεσθαι ἀπὸ σπουδῆς καταπίνων
Τὴν λοφιὰν δ' ὄπτα αὐτῆς καὶ τἄλλα τὰ πλεῖστα.

Μήποτ' οὖν καὶ ὁ Νουμήνιος ἐν τῷ ἁλιευτικῷ τὴν ὗν ψαμμαθίδος καλεῖ ἐπὰν λέγῃ· Ἄλλοτε καρχαρίην ὅτε δ' ὄρθιον ψαμαθίδα. Ὕκαι. τὴν ὕκην Καλλίμαχος ἐν ἐπιγράμμασιν ἱερὸν ἰχθὺν καλεῖ διὰ τούτων· Θεὸς δέ οἱ ἱερὸς ὕκης. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ· ἢ σπάρον ἢ ὕκας ἀγκλίδας ἢ ἐπὶ φάγρον πέφνε κάλῳ δόμενον. Τίμαιος δ' ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν περὶ τοῦ Σικελικοῦ πολιχνίου λέγων δὲ τῶν Ὑκκάρων διαλεγόμενος προσαγορευθῆναί φησι τὸ πολίχνιον διὰ τὸ τοὺς πρώτους τῶν ἀνθρώπων ἐλθόντας ἐπὶ τὸν τόπον, ἰχθῦς εὑρεῖν τοὺς καλουμένους ὕκας, καὶ τούτους ἐγκύους, δι' οὓς οἰωνισαμένους, Ὕκαρον ὀνομάσαι τὸ χωρίον. Ζηνόδοτος δέ φησι Κυρηναίους τὴν ὕκην καλεῖν ἐρυθῖνον. Ἕρμιππος δ' ὁ Σμυρναῖος ἐν τοῖς περὶ Ἱππώνακτος ὕκην ἀκούει τὴν ἰουλίδα. εἶναι δ' αὐτὴν δυσθήρατον διὸ καὶ Φιλητᾶς φάναι οὐδ' ὕκη ἰχθὺς ἔσχατος ἐξέφυγεν. Φάγρος. Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ ὁμοίων παραπλήσιά φησιν εἶναι φάγρον ἐρυθῖνον ἥπατον. ἐμνημόνευσε δ' αὐτοῦ καὶ Νουμήνιος ἐν τοῖς προκειμένοις. Ἀριστοτέλης δὲ σαρκοφάγον εἶναί φησιν αὐτὸν καὶ μονήρη, καρδίαν τε ἔχειν τρίγωνον. ἀκμάζειν τε ἔαρος. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ φησίν· λόνες φάγροι τε καὶ λάβρακες. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Μεταγένης ἐν Θουριοπέρσαις. Ἀμειψίας δ' ἐν Κόννῳ ὀρφοῖς σελαχίοις τε καὶ φάγροις ἔσῃ βορά. Ἱκέσιος δέ φησι φάγροι καὶ χρόμις καὶ ἀνθίας καὶ ἀκαρνᾶνες καὶ ὀρφοὶ καὶ συνόδοντες καὶ συναγρίδες τῷ μὲν γένει παραπλήσιοι πάρεισι. γλυκεῖς τε γὰρ καὶ παρασύφοντες καὶ τρόφιμοι κατὰ λόγον δὲ καὶ δυσέκκριτοι. τροφιμώτεροι δ' αὐτῶν οἱ σαρκώδεις καὶ γεωδέστεροι. ἐλάττονά τε πιμελὴν ἔχοντες. Ἀρχέστρατος δέ φησι σειρίου ἀνατέλλοντος δεῖν τὸν φάγρον ἐσθίειν Δήλῳ τ' Ἐρετρίᾳ τε κατ' εὐλιμένους ἁλὸς οἴκους. τὴν κεφαλὴν δ' αὐτοῦ μόνον ὠνοῦ. μνημονεύει τοῦ φάγρου καὶ Στράτις ἐν Λιμνομέδᾳ. πολλοὺς δὴ μεγάλους τε φάγρους ἐγκύψας, καὶ ἐν Φιλοκτήτῃ καὶ τ' εἰς ἀγορὰν ἐλθόντες ἀθρόους ὀψωνοῦσι μεγάλους τε φάγρους καὶ κωπαΐδων ἁπαλῶν τεμάχη στρογγυλοπλεύρων. ἔστι δὲ καὶ γένος λίθου φάγρος ἡ γὰρ ἀκόνη κατὰ Κρῆτας φάγρος ὥς φησι Σιμμίας. Χάνναι. Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ μεγαλοχάσμονάς τε χάννας σκίπρας πελογάστρονας ὄνους. Νουμήνιος ἐν ἁλιευτικῷ· χάννους τε πελίας τε καὶ ἐν νυχίην πίτινον. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ ζωϊκῶν ποικιλέρυθρον μέλαιναν αὐτὴν ὀνομάζει καὶ ποικιλόγραμμον διὰ τὸ μελαίναις γραμμαῖς πεποικίλθαι. Χρόμις. καὶ τούτου μνημονεύει Ἐπίχαρμος λέγων καὶ σκιφίας χρόμιάς θ' ὃς ἐν τῷ ἦρι κατὰ τὸν Ἀνάνιον ἰχθύων πάντων ἄριστος. Νουμήνιος δ' ἐν ἁλιευτικῷ· Ὕκην ἠὲ καλλιχθὺν ἠὲ χρόμιν ἄλλοτε δ' ὀρφόν. Καὶ Ἀρχέστρατος· Τὸν χρόμιν ἐν Πέλλῃ λήψῃ μέγαν ἔστι δὲ πίων Ἂν θέρος, ἢ καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ. Χρύσοφρυς. Ἀρχίππος ἐν ἰχθύσιν· ἱερεὺς Ἀφροδίτης χρύσοφρυς Κυθηρίας. τοὺς δ' ἰχθῦς τούτους φησὶν Ἱκέσιος, καὶ τῇ γλυκύτητι καὶ τῇ ἄλλῃ εὐστομίᾳ πάντων εἶναι ἀρίστους. εἰσὶ δὲ καὶ τροφιμώτατοι. τίκτουσι δὲ ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ὁμοίως ἐν τοῖς κεστρεῦσιν οὗ ἂν ποταμοὶ ῥέωσιν. μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ἐπίχαρμος, ἐν Μούσαις. καὶ Δωρίων ἐν τῷ περὶ ἰχθύων. Εὔπολις δ' ἐν Κόλαξι· φησὶν δραχμῶν ἑκατὸν ἰχθῦς ἐωνημένος μόνον ὀκτὼ λάβρακας. χρύσοφρυς δώδεκα. ὁ δὲ σοφὸς Ἀρχέστρατος ἐν ταῖς ὑποθήκαις λέγει·

Χρύσοφρυν ἐξ Ἐφέσου τὸν πίονα μὴ παράλειπε
Ὃν κεῖνοι καλέουσιν ἰωνίσκον λαβὲ δ' αὐτὸν
Θρέμμα Σελινοῦντος σεμνοῦ, πλῦνον δ' ἐνὶ ὀρθῶς
Εἶθ' ὅλον ὀπτήσας παράθες κἂν ᾖ δεκάπηχυς.

Χαλκίδες, καὶ τὰ ὅμοια θρίσσαι. θριχίδες ἐρίτιμοι. Ἱκέσιός φησιν αἱ λεγόμεναι χαλκίδες καὶ οἱ φάγοι καὶ αἱ ῥαφίδες καὶ θρίσσαι, ἀχυρώδεις καὶ ἀλιπεῖς, καὶ ἄχυλοι. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ χαλκίδες ὕες τε ἱέρακές τε χὠ πίων κύων. Δωρίων δὲ χαλκιδικὰς αὐτὰς ὀνομάζει. Νουμήνιος δέ φησι σὺ δ' ἂν καὶ χαλκίδι κεῖνην Αὔτως ἂν πέτραιο καὶ ὀλίγην μαινίδα. διαφορὰ δὲ τῆς χαλκίδος ἡ χαλκὶς οὗ μνημονεύει Ἡρακλείδης ἐν ὀψαρτυτικῷ καὶ Εὐθύδημος ἐν τῷ περὶ ταρίχων λέγων αὐτὰς γίνεσθαι ἐν τῇ Κυζικηνῶν χώρᾳ περιφερεῖς τε εἶναι καὶ κυκλοειδεῖς. θρισσῶν δὲ μέμνηται Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ ζώων καὶ ἰχθύων ἐν τούτοις· μόνιμα θρίσσα, ἐγκρασίχολος. μεμβράς, κορακῖνος. ἐρυθῖνος. τριχίς. θριχῶν δὲ Εὔπολις ἐν Κόλαξιν· Ἐκεῖνος ἦν φειδωλὸς ὃς πρὸ τοῦ βίου Πρὸ τοῦ πολέμου μὲν θριχίδας ἐψώνησ' ἅπαξ Ὅτε τὰν Σάμῳ δ' ἦν ἡμιωβολίου κρέα. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσι. αἱ θριχίδες εἰ γένοιντο ἑκατὸν τοῦ βολοῦ. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων καὶ τῆς ποταμίας μέμνηται θρίσσης καὶ τὴν θριχίδα θρίσσαν ὀνομάζει. Νικοχάρης Λημνίαις. τριχίδας δὲ καὶ τὰς τριμμάδας τὰς θυννίδας, ἔλεγον· πλείστων δ' ἔρωτι ἁλιευ-

A μένος ποτ' αὐτὸν εἶδον ἀνδράχνην μετὰ τριμμάδων κἄπειτ' ἀφῆκα ὅτι ἦν βραχύ. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων, ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ ζωϊκῶν τριχίδα τὸν λεγόμενον ὅτι ἥδεται ὀρχήσει καὶ ᾠδῇ καὶ ἀκούσας ἀναπηδᾷ ἐκ τῆς θαλάσσης. τῶν δ' ἐριτίμων μέμνηται Δωρίων λέγων κατὰ τὸ αὐτὸ ποιεῖν, τὰς χαλκίσιν καλεῖς δὲ εἶναι τὰς ἐν ἀποτρίμματι. Ἐπαίνετος δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων φησί, γαλῆν σμυρνίδα ἣν ἔνιοι καλοῦσι κυνὸς εὐνάν, χαλκίδας ἃς καλοῦσι καὶ σαρδίνους ἐριτίμους. ἱέρακα χελιδόνα. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων ἱστορίας σαρδίνους αὐτὰς καλεῖ. Καλλίμαχος δ' ἐν ἐθνικαῖς ὀνομασίαις γράφει οὕτως· ἐγκρασίχολος, ἐρίτιμος, χαλκηδόνιοι. τριχίδια, χαλκίς, ἴκταρ ἀθερίνη. ἐν ἄλλῳ δὲ μέρει καταλέγων ἰχθύων ὀνομασίας φησίν· ὄζαινα, ὀσμύλιον, θούριοι ἴωπες ἐρίτιμοι, Ἀθηναῖοι. τῶν δὲ ἰώπων μνημονεύει Νίκανδρος ἐν Βοιωτικῷ·

Ὡς δ' ὁ τ' ἀμφ' ἀγέλῃσιν εὐγενέεσσιν ἰώπων
Ἢ φάγροι ἢ σκῶπες ἀρείονες ἠὲ καὶ ὀρφώς.

Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ὁλκάσιν· ὦ κακόδαιμον ὅστις ἐν ἅλμῃ πρῶτον τριχίδων ἀπεβάφθη. τοὺς γὰρ εἰς τὸ ἀπανθρακίζειν ἐπιτηδείους ἰχθῦς εἰς ἅλμην ἀπέβαπτον, ἣν καὶ θασίαν ἐκάλουν ἅλμην. ὡς καὶ ἐν Σφηξὶν ὁ αὐτός φησι ποιητής, καὶ γὰρ πρότερον δὶς ἀνθρακίδων ἅλμην πιών. ἐπεὶ δ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου ἐσμέν, προδιειλέγμεθά τε περὶ θρισσῶν, φέρε εἴπωμεν τίνες εἰσὶν αἱ παρ' Ἀρχίππῳ ἐν ἰχθύσι τῷ δράματι θρᾶτται. κατὰ τὰς συγγραφὰς γὰρ τῶν ἰχθύων καὶ Ἀθηναίων ταυτὶ πεποίηκεν, ἀποδοῦναι δ' ὅσα ἔχομεν ἀλλήλων ἡμᾶς μὲν τὰς θρᾴττας καὶ Ἀθερίνην τὴν αὐλητρίδα καὶ Σηπίαν τὴν Θύρσου καὶ τοὺς Τριγλίας, καὶ Εὐκλείδην τὸν ἄρξαντα, καὶ Ἀναγυρόθεν τοὺς Κορακίωνας, Καὶ Κωβιοῦ τοῦ Σαλαμινίου τόκον Καὶ Βάτραχον τὸν πάρεδρον τὸν B ἐξ Ὠρεοῦ. ἐν τούτοις αὖ τις ζητήσειε ποίας θρᾴττας παρὰ τοῖς ἰχθύσιν εἶναι συμβέβηκεν ἃς ἀποδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις συντίθενται. ἐπεὶ οὖν ἰδίᾳ μοι συγγέγραπταί τι περὶ τούτου αὐτὰ τὰ καιριώτατα νῦν λέξω. ἰχθύδιον οὖν ἐστιν ἀληθῶς ἡ θρᾶττα θαλάττιον. καὶ μνημονεύει αὐτοῦ Μνησίμαχος ἐν Ἱπποτρόφῳ. ποιητὴς δ' ἐστὶν οὗτος τῆς μέσης κωμῳδίας, λέγει δ' οὕτως· μύλλος, λεβίας, σπάρος, αἰολίας, θρᾶττα. χελιδών, καρίς, τευθίς, Δωρόθεος δ' ὁ Ἀσκαλωνίτης ἐν τῷ ὀγδόῳ πρὸς τοῖς ἑκατὸν τῆς λέξεως συναγωγῆς θρίτταν γράφει, ἤτοι ἡμαρτημένῳ περιτυχὼν τῷ δράματι ἢ διὰ τὸ ἀληθὲς τοῦ ὀνόματος αὐτὸς διορθώσας ἐξήνεγκεν. ὅλως δ' οὐδ' ἔστιν τὸ τῆς θρᾴττης ὄνομα παρ' οὐδενὶ τῶν Ἀττικῶν. ὅτι δὲ θρᾶτταν ἔλεγον τὸ θαλάττιον ἰχθύδιον καὶ Ἀναξανδρίδης παρίστησιν ἐν Λυκούργῳ. λέγων οὕτως· καὶ συμπαίζειν κορακινιδίοις μετὰ περκιδίων καὶ θραττιδίων. καὶ Ἀντιφάνης ἐν Τυρρηνῷ·

Δήμου δ' Ἁλαιεύς ἐστιν ἐν γὰρ τοῦτό μοι Τὸ λοιπόν ἐστι καὶ κακῶς ἀκούσομαι
Τί δῆτα τοῦτο θρᾶτταν ἢ ψῆτταν τινὰ ἢ Μύραιναν ἢ κακόν τι μοι δώσει μέγα Θαλάττιον.

Ψῆτται. ταύτας Διοκλῆς ἐν τοῖς ὑγροτέροις καταριθμεῖται. Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ ὁμοίων παραπλήσιά φησιν εἶναι ψῆτταν, βούγλωσσον, ταινίαν. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων γράφει· ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἰχθυδίων οἱ πλεῖστοι ἅπαξ τίκτουσιν, οἷ οἱ χυτοί, οἱ τῷ δικτύῳ περιεχόμενοι. Χρόμις, ψῆττα, θύννος, πηλαμύς, κεστρεῖς, χαλκίδες, καὶ τοιαῦτα. ἐν δὲ τῷ περὶ ζωϊκῶν σελάχη φησί, βοῦς. τρυγών, νάρκη, βατίς. βάτραχος. βούγλωττα, ψῆττα, μῦς, Δωρίων δὲ ἐν τῷ περὶ ἰχθύων γράφει· τῶν δὲ πλατέων βούγλωττον, ψῆτταν, ἔσχαρον, ὃν καλοῦσι καὶ κόριν. βουγλώσσους δ' ὀνομάζει καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ οἱ αἰνίδες τε βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρος. Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν ἐπιστολαῖς, τὰς καλλίστας γίνεσθαι φησὶ ψῆττας περὶ Ἐλευσῖνα τῆς Ἀττικῆς. Ἀρχέστρατος δέ φησιν Εἶτα λαβεῖν ψῆτταν μεγάλην καὶ τὴν ὑπότρηχυν Βούγλωσσον πρὸς Χαλκίδι κεδνήν. C Ῥωμαῖοι δὲ καλοῦσι τὴν ψῆτταν ῥόμβον. καὶ ἔστι τὸ ὄνομα ἑλληνικόν. Ναυσικράτης ἐν Ναυκλήροις προειπὼν δὲ περὶ γλαύκου τοῦ ἰχθύος, ἐπι-

Αἱ ξανθοχρῶτας ἃς κλύδων ὁ ξωνικός. Γασῶν ἀρίστας ἐν τόποις παιδεύεται (φορβὰς)
λὶς καὶ θεαὶ τιμῶσι φωσφόρον κόρην Δείπνων ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι.
Τρίγλαι λέξεις. γαλακτοχρῶτα Σικελὸς ὃν πήγνυσ' ὄχλος Γόμβος.

Ἐπεὶ πεπληρωκότες τὴν περὶ ἰχθύων γενομένων τοῖς δειπνοσοφισταῖς ἀδολεσχίαν ὦ Τιμόκρατες, αὐτοῦ τὸν λόγον καταπαύσαντες, εἰ μή τι καὶ ἄλλων σοι δεῖ βρωμάτων παραθήσομαί σοι καὶ ἃ Εὔβουλος εἴρηκεν ἐν Λάκωσιν, ἢ Λήδᾳ· πρὸς τούτοις δὲ παρέσται σοι θύννου τέ-
μαχος, κρέα δελφακίων, χορδαί τ' ἐρίφων, ἧπάρ τε κάπρου, κριοῦ
τ' ὄρχεις, χολικές τε βοός, κρανία τε ἀρνῶν νῆστίς τ' ἐρίφου,
γαστήρ τε λαγώ, φύσκη, χορδή, πνεύμων, ἄλλας τε.
ἐμφορηθεὶς δὲ καὶ τούτων ἔασον ἡμᾶς καὶ
τοῦ σωματίου ἐπιμέλειαν ποιήσα-
σθαι ἵνα εὐωχηθῇς τὰ
μετὰ ταῦτα εὐ-
λόγως σι-
τεῖ-
σθαι.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Τὴν κατὰ Λυσιτανίαν χώραν, δ' ἐστὶν αὕτη τῆς Ἰβηρίας ἣν νῦν Ῥωμαῖοι Ἱσπανίαν ὀνομάζουσι, διηγούμενος εὐδαιμονίαν Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης, ἀνδρῶν ἄριστε Τιμόκρατες, ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν φησὶν, ὡς αὐτόθι διὰ τὴν τοῦ ἀέρος εὐκρασίαν, καὶ τὰ ζῷα πολύγονα καὶ ἄνθρωποι, καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ καρποὶ οὐδέποτε φθείρονται. ῥόδα μὲν γὰρ αὐτόθι καὶ λευκόια, καὶ ἀσπάραγοι καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις οὐ πλεῖον διαλείπει μηνῶν τριῶν. τὸ δὲ θαλάττιον ὄψον, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος καὶ κατὰ τὴν χρηστότητα, καὶ κατὰ τὸ κάλλος μεγάλην ἔχει διαφορὰν, πρὸς τὸ γινόμενον ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ. καὶ ὁ μὲν τῶν κριθῶν σίκλος, μέδιμνός ἐστι, δραχμῆς. ὁ δὲ τῶν πυρῶν ἐννέα ὀβολῶν Ἀλεξανδρινῶν. τοῦ δ' οἴνου δραχμῆς ὁ μετρητής, καὶ ἔριφος ὁ μέτριος ὀβολοῦ καὶ λαγώς. τῶν δ' ἀρνῶν τριώβολον καὶ τετράβολον ἡ τιμή. ὗς δὲ πίων, ἑκατὸν μνᾶς ἄγων, πέντε δραχμῶν καὶ πρόβατον δυεῖν. τάλαντον δὲ σύκων, τριῶν ὀβολῶν. μόσχος δραχμῶν πέντε καὶ βοῦς ζύγιμος δέκα. τὰ δὲ τῶν ἀγρίων ζώων κρέα σχεδὸν οὐδὲ κατηξιοῦτο τιμῆς. ἀλλ' ἐν ἐπιδόσει καὶ χάριτι τὴν ἀλλαγὴν ποιοῦνται τούτων. ἡμῖν δὲ ὁ καλὸς Λαρήνσιος, τὴν Ῥώμην Λυσιτανίαν ἑκάστοτε παρέχων, ἐμπίπλησι παντοίων ἀγαθῶν ὁσημέραι τῷ ἤθει καὶ μεγαλόφρονος φιλοτιμούμενος, οὐδὲν φερομένοις οἴκοθεν, ἢ λογάρια. πολλῶν δὲ λεχθέντων ἐπὶ τοῖς ἰχθύσι λόγων, δῆλος μὲν ἦν ἀχθόμενος ὁ Κύνουλκος. καὶ ὁ καλὸς Δημόκριτος αὐτὸν προφθάσας ἔφη, ἀλλὰ μὴν ἄνδρες ἰχθύες κατὰ τὸν ἀρχίπαστον παραλείπετε. δεῖ γὰρ καὶ ἡμᾶς μικρὰ προσφωνῆσαι τούς τε ὀρυκτοὺς ἰχθύας καλουμένους οἳ ἐν Ἡρακλείᾳ γίγνονται, καὶ περὶ τὴν τοῦ πόντου τὴν Μιλησίων ἀποικίαν ἱστοροῦντος περὶ αὐτοῦ Θεοφράστου. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος φιλόσοφος, καὶ περὶ τῶν πηγνυμένων διὰ χειμῶνα τῷ κρυστάλλῳ, ἱστόρησεν, οἳ οὐ πρότερον αἰσθάνονται οὐδὲ κινοῦνται πρὶν ἂν εἰς τὰς λοπάδας ἐμβληθέντες ἕψωνται. ἴδιον δὲ παρὰ τούτους συμβαίνει τὸ περὶ τῶν ἐν Παφλαγονίᾳ ὀρυκτοὺς καλουμένους ἰχθῦς γινόμενον. ὀρύττεσθαι γὰρ κατὰ βάθος πλέον ἐς τοὺς τόπους οὔτε ποταμῶν ἐπιχύσεις ἔχοντας, οὔτε θερμῶν ναμάτων, καὶ εὑρίσκεσθαι ἐν αὐτοῖς ἰχθῦς ζῶντας. Μνασέας δὲ ὁ Παταρεὺς ἐν τῷ περίπλῳ τοὺς ἐν τῷ Κλείτορι ποταμῷ φησὶν ἰχθῦς φθέγγεσθαι, καίτοι μόνους εἰρηκότος Ἀριστοτέλους φθέγγεσθαι σκάρον καὶ τὸν ποτάμιον χοῖρον. Φιλοστέφανος δὲ ὁ Κυρηναῖος μὲν γένος, Καλλιμάχου δὲ γνώριμος, ἐν τῷ περὶ τῶν παραδόξων ποταμῶν ἐν Ἀόρνῳ φησὶ τῷ ποταμῷ διὰ Φενεοῦ ῥέοντι, ἰχθῦς εἶναι φθεγγομένους, ὁμοίως κίχλαις, καλεῖσθαι δ' αὐτοὺς ποικιλίας. Νυμφόδωρος δὲ ὁ Συρακούσιος ἐν τοῖς περίπλοις ἐν τῷ Ἐλώρῳ ποταμῷ λάβρακας εἶναί φησι, καὶ ἐγχέλυς μεγάλας, οὕτω πιθασοὺς ὡς ἐκ τῶν χειρῶν δέχεσθαι τῶν προσφερόντων ἄρτους. ἐγὼ δὲ ἐν τῇ κατὰ Χαλκίδα Ἀρεθούσῃ τεθέαμαι, ἴσως δὲ καὶ ὑμῶν οἱ πλεῖστοι κεστρεῖς χειροήθεις, καὶ ἐγχέλεις ἐνώτια ἐχούσας ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ. λαμβανούσας τε καὶ λαμβάνοντας παρὰ τῶν προσφερόντων τροφὰς, τά τε ἀπὸ τῶν ἱερείων σπλάγχνα, καὶ τυροὺς χλωρούς. Σῆμος δ' ἐν ἕκτῳ Δηλιάδος Ἀθηναίοις φησὶ θυομένοις ἐν Δήλῳ τὴν χέρνιβα βάψας ὁ παῖς προσήνεγκε, καὶ ἐν τῇ φιάλῃ μετὰ τοῦ ὕδατος ἰχθῦς κατέχεαν, εἶπεν οὖν αὐτοῖς τοὺς τῶν Δηλίων μάντεις ὡς κυριεύσουσι τῆς θαλάττης. Πολύβιος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, μετὰ τὴν Πυρήνην φησὶν ἕως τοῦ Νάρβωνος ποταμοῦ πεδίον εἶναι, δι' οὗ φέρεσθαι ποταμοὺς Ἰλλέβερνιν καὶ Ῥόσκυνον ῥέοντας παρὰ πόλεις ὁμωνύμους κατοικουμένας ὑπὸ Κελτῶν. ἐν οὖν τῷ πεδίῳ τούτῳ εἶναι τοὺς λεγομένους ἰχθῦς ὀρυκτούς. εἶναί τε τὸ πεδίον λεπτόγειον καὶ πολλὴν ἄγρωστιν ἔχον πεφυκυῖαν. ὑπὸ δὲ ταύτην διάμμου τῆς γῆς οὔσης ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς πήχεις, ὑποῤῥεῖν τὸ πλαζόμενον ὑπὸ τῶν ποταμῶν ὕδωρ. μεθ' οὗ ἰχθύες κατὰ τὰς παρεκχύσεις ὑποτρέχοντες ὑπὸ τὴν γῆν, χάριν τῆς τροφῆς (φιλοῦσι γὰρ τῇ τῆς ἀγρώστεως ῥίζῃ) πεποιήκασι πᾶν τὸ πεδίον πλῆρες ἰχθύων ὑπογείων. οὓς ἀνορύττοντες λαμβάνουσιν. ἐν Ἰνδοῖς δέ φησι Θεόφραστος τοὺς ἰχθῦς ἐκ τῶν ποταμῶν εἰς τὴν γῆν ἐξιόντας καὶ πηδῶντας πάλιν ἐς τὸ ὕδωρ ἀπιέναι καθάπερ τοὺς βατράχους ὁμοίους ὄντας τὴν ἰδέαν τοῖς μαξίνοις καλουμένοις ἰχθύσιν. οὐκ ἔλαθε δέ με οὐδὲ Κλέαρχος ὁ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου ὃς εἴρηκε καὶ περὶ τοῦ ἐξωκοίτου καλουμένου ἰχθύος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ τῶν ἐνύδρων. εἴρηκε γὰρ κρατεῖν δ' οἶμαι καὶ τὴν λέξιν οὕτως ἐχούσης. ἐξώκοιτος ἰχθῦς, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν ἄδωνιν, τοὔνομα μὲν εἴληφε, διὰ τὸ πολλάκις τὰς ἀναπαύσεις ἔξω τοῦ ὑγροῦ ποιεῖσθαι. ἔστι δὲ ὑπόπυρος καὶ ἀπὸ τῶν βραγχίων ἑκατέρωθεν τοῦ σώματος μέχρι τῆς κέρκου, μίαν ἔχει διηνεκῆ λευκὴν ῥάβδον. ἔστι δὲ στρογγύλος ἀλλ' οὐ πλατὺς ὤν, κατὰ τὸ μέγεθος ἴσος ἐστὶ τοῖς παραιγιαλίταις κεστρινίσκοις. οὗτοι δ' εἰσὶν ὀκταδάκτυλοι μάλιστα τὸ μῆκος. τὸ δὲ σύνολον ὁμοιότατός ἐστι τῷ καλουμένῳ τράγῳ ἰχθυδίῳ. πλὴν τοῦ ὑπὸ τὸν στόμαχον μέλανος, ὃ καλοῦσι τοῦ τράγου πώγωνα. ἔστι δὲ ὁ ἐξώκοιτος τῶν πετραίων, καὶ βιοτεύει περὶ τοὺς πετρώδεις τόπους. καὶ ὅταν ᾖ γαλήνη συνεξορούσας τῷ κύματι, κεῖται ἐπὶ τῶν πετριδίων πολὺν χρόνον ἀναπαυόμενος ἐν τῷ ξηρῷ. καὶ μεταστρέφει μὲν ἑαυτὸν πρὸς τὸν ἥλιον. ὅταν δ' ἱκανῶς αὐτῷ τὰ πρὸς τὴν ἀνάπαυσιν ἔχῃ, προσκυλιν-

Polybius — Hispanie huius felicitate attende & presertim betice — Oryeti pisces in heraclia — Ito milesioru coloniam ponto — Theophrast — Oryeti pisces in paphlagonia — Mnaseas — Clitor fluuius — Aristotels — Pisces uocales — Philosteph — Scaphros — Callimac — Porcus fluuiatilis — Aornos fl. — Nymphodorus — Pheneos urbs — Semus — Poecilie — Clorus fl. — Polybius — Arethusa ad Chalcide — Pyrene mons — Narbo fl. — Illebernis fl. & oppidu — Rhoscynos fl. & oppidu — Oryeti pisces — Theophr — Maximi pisces — Clearch — Exocoetus piscis — Adonis — Cestrinisci — Caper piscis — Indicoru fluuioru pisces

A δεῖται τῷ ὑγρῷ. μέχρις οὗ ἂν πάλιν ὑπολαβὸν αὐτὸ τὸ κῦμα κατενέγκῃ μετὰ τῆς ἀναῤῥοίας εἰς τὴν θάλασσαν. ὅταν δ' ἐγρηγορὼς ἐν τῷ ξηρῷ τύχῃ, φυλάττεται τῶν ὀρνίθων τοὺς παρευδιστὰς καλουμένους, ὧν ἐστι κήρυλος, τροχίλος, καὶ ὁ τῇ κρεκὶ προσεμφερὴς ἐλώριος. οὗτοι γὰρ ἐν ταῖς εὐδίαις παρὰ τὸ ξηρὸν νεμόμενοι, πολλάκις αὐτῷ περιπίπτουσιν, οὓς ὅταν προΐδηται, φεύγει πηδῶν καὶ ἀσπαίρων ἕως ἂν εἰς τὸ ὕδωρ ἀποκυμβιστήσῃ. ἔτι ὁ αὐτὸς Κλέαρχος καὶ ταῦτά φησι σαφέστερον τοῦ Κυρηναίου Φιλοστεφάνου οὗ πρότερον ἐμνήσθην, ἐπεί τινες τῶν ἰχθύων οὐκ ἔχοντες βρόγχον φθέγγονται, τοιοῦτοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ Κλειτορίας ἐν τῷ Λάδωνι καλουμένῳ ποταμῷ, φθέγγονται γὰρ καὶ πολὺν ἦχον ἀποτελοῦσι. Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ τετάρτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν ἱστοριῶν, περὶ Ἀπάμειαν φησὶ τὴν Φρυγιακὴν κατὰ τὰ Μιθριδατικὰ σεισμῶν γενομένων ἀναφανῆναι περὶ τὴν χώραν αὐτῶν λίμνας τε αἳ πρότερον οὐκ οὖσαι καὶ ποταμοὶ καὶ ἄλλαι πηγαὶ ὑπὸ τῆς κινήσεως ἀνοιχθεῖσαι. πολλαὶ δὲ καὶ ἠφανίσθησαν. τοσοῦτόν τε ἄλλο ἀνέβλυσεν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ πικρόν τε καὶ γλαυκὸν ὕδωρ, πλεῖστον ὅσον ἀπεχούσης τῶν τόπων τῆς θαλάσσης, ὥστε ὀστρέων πληρωθῆναι τὸν πλησίον τόπον ἅπαντα καὶ ἰχθύων ὅσα τρέφει ἡ θάλασσα. οἶδα δὲ καὶ πολλαχοῦ ὕσαντα τὸν θεὸν ἰχθύσι. Φαινίας γοῦν ἐν δευτέρῳ Πρυτάνεων Ἐρεσίων ἐν Χεῤῥονήσῳ φησὶν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὕσαι τὸν θεὸν ἰχθύας καὶ Φύλαρχος δ' ἐν τετάρτῃ ἑωρακέναι τινὰς πολλαχοῦ τὸν θεὸν ὕσαντα ἰχθύσι. πολλάκις δὲ καὶ πυροῖς τοῦ αὐτοῦ συμβαίνοντος καὶ ἐπὶ βατράχων. Ἡρακλείδης γοῦν ὁ Λέμβος ἐν τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν περὶ τὴν Παιονίαν καὶ Δαρδανίαν, βατράχους φησὶν ὕσαι τὸν θεὸν, καὶ τοσοῦτον αὐτῶν ἐγένετο τὸ πλῆθος, ὡς τὰς οἰκίας καὶ τὰς ὁδοὺς πλήρεις
B εἶναι, τὰς μὲν οὖν πρώτας ἡμέρας κτείνοντες τούτους καὶ συγκλείοντες τὰς οἰκίας, διεκαρτέρουν. ὡς δ' οὐδὲν ἤνυον, ἀλλὰ τά τε σκεύη ἐπληροῦντο, καὶ μετὰ τῶν ἐδεσμάτων εὑρίσκοντο συνεψόμενοι καὶ συνοπτώμενοι οἱ βάτραχοι καὶ πρὸς τούτοις οὐδὲ τοῖς ὕδασιν ἦν χρῆσθαι, οὔτε τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς γῆς θεῖναι σεσωρευμένων αὐτῶν, ἐνοχλούμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς τῶν τετελευτηκότων ὀδμῆς ἔφυγον τὴν χώραν. οἶδα δὲ καὶ Ποσειδώνιον τὸν ἀπὸ τῆς στοᾶς εἰπόντα περὶ πλήθους ἰχθύων τάδε, ὅτε Τρύφων ὁ Ἀπαμεὺς ὁ τὴν τῶν Σύρων βασιλείαν ἁρπάσας ἐπολεμεῖτο ὑπὸ Σαρπηδόνος τοῦ Δημητρίου στρατηγοῦ περὶ Πτολεμαΐδα πόλιν, καὶ ὡς ὁ Σαρπηδὼν ληφθεὶς, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν μεσόγαιαν, μετὰ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν. οἱ δὲ τοῦ Τρύφωνος ὥδευον κατὰ τὸ πλησίον νικήσαντες τῇ μάχῃ, ἐξαίφνης πελάγιον κῦμα ἐξαρθὲν μετέωρον εἰς ὕψος ἐξαίσιον ἐπῆλθε τῇ γῇ, καὶ πάντας αὐτοὺς ἐπέκλυσεν, διέφθειρέ τε ὑποβρυχίους ἰχθύων τε πολὺν σωρὸν ἀναχωροῦν τὸ κῦμα μετὰ τῶν νεκρῶν κατέλιπε. καὶ οἱ περὶ τὸν Σαρπηδόνα ἀκούσαντες τὴν συμφορὰν, ἐπελθόντες, τοῖς μὲν τῶν πολεμίων σώμασιν ἐφήσθησαν. ἰχθύων τε ἀφθονίαν ἀπηνέγκαντο, καὶ ἔθυσαν Ποσειδῶνι τροπαίῳ πρὸς τοῖς προαστείοις τῆς πόλεως. οὐ κατασιωπήσομαι δὲ οὐδὲ τοὺς ἐν Λυκίᾳ ἰχθυομάντεις ἄνδρας περὶ ὧν ἱστορεῖ Πολύχαρμος ἐν δευτέρῳ Λυκιακῶν γράφων οὕτως. ὅταν γὰρ διέλθωσι πρὸς τὴν θάλασσαν, οὗ τὸ ἄλσος ἐστὶ, πρὸς τῷ αἰγιαλῷ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐν ᾧ ἐστιν ἡ δίνα ἐπὶ τῆς ἀμάθου, παραγίνονται ἔχοντες οἱ μαντευόμενοι ὀβελίσκους δύο ξυλίνους ἔχοντας ἐφ' ἑκατέρῳ σάρκας ὀπτὰς ἀριθμῷ δέκα, καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς κάθηται πρὸς τῷ ἄλσει σιωπῇ. ὁ δὲ μαντευόμενος ἐμβάλλει τοὺς ὀβελίσκους εἰς τὴν δίναν καὶ ἀποθεωρεῖ τὸ γινόμενον. μετὰ δὲ τὴν ἐμβολὴν τῶν ὀβελίσκων πληροῦται θαλάσσης ἡ δίνα. καὶ παραγίνεται ἰχθύων πλῆθος τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον ὥστε πλήττεσθαι τὸ ὁρατὸν τοῦ πράγματος. τῷ δὲ μεγέθει, ὥστε καὶ εὐλαβηθῆναι. ὅταν δὲ ἀπαγγείλῃ τὰ εἴδη τῶν ἰχθύων, ὁ προφήτης οὕτως τὸν
C χρησμὸν λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ὁ μαντευόμενος περὶ ὧν ηὔξατο, φαίνονται δὲ ὀρφοὶ γλαυκοὶ ἐνίοτε δὲ φάλαιναι ἢ πρίστεις. πολλοὶ δὲ καὶ ἀόρατοι ἰχθῦς καὶ ξένοι τῇ ὄψει. Ἀρτεμίδωρος δ' ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν γεωγραφουμένων λέγεσθαί φησιν ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων πηγὴν ἀναδίδοσθαι γλυκέος ὕδατος, ὅθεν συμβαίνει δίνας γίνεσθαι, γίνεσθαι δὲ καὶ ἰχθύας ἐν τῷ δινάζοντι τόπῳ μεγάλους τούτοις δὲ οἱ θυσιάζοντες ἐμβάλλουσιν ἀπαρχὰς τῶν θυσιαζομένων ἐπὶ ξυλίνων ὀβελίσκων, ἀναπείροντες κρέα ἑφθὰ καὶ ὀπτὰ καὶ μάζας καὶ ἄρτους, ὀνομάζεται δὲ ὁ λιμὴν καὶ ὁ τόπος οὗτος Δῖνος. οἶδα δὲ καὶ Φύλαρχον εἰρηκότα που περὶ μεγάλων ἰχθύων καὶ τῶν συμπεμφθέντων αὐτοῖς σύκων χλωρῶν. ὅτι αἰνιττόμενος Πάτροκλος ὁ Πτολεμαίου στρατηγὸς Ἀντιγόνῳ τῷ βασιλεῖ ἔπεμψεν, ὡς Δαρείῳ Σκύθαι ἐπερχομένῳ αὐτῶν τῇ χώρᾳ. ἔπεμψαν γὰρ οὗτοι μὲν ὥς φησιν Ἡρόδοτος ὄρνιν, καὶ οἰστὸν, καὶ βάτραχον. ἀλλ' ὅγε Πάτροκλος, ὡς διὰ τῆς τρίτης τῶν ἱστοριῶν φησιν ὁ Φύλαρχος πεμφθέντων τῶν προειρημένων σύκων καὶ ἰχθύων, ἐτύγχανε δὲ κωθωνιζόμενος ὁ βασιλεὺς καὶ ὡς πάντες διηποροῦντο ἐπὶ τοῖς δώροις, ὁ Ἀντίγονος γελάσας πρὸς τοὺς φίλους ἔφη, γινώσκειν τί βούλεται τὰ ξένια. ἢ γὰρ θαλαττοκρατεῖν ἡμᾶς φησι Πάτροκλος ἢ τῶν σύκων τρώγειν. οὐ λανθάνει δέ με καὶ ὅτι κοινῶς πάντες οἱ ἰχθύες καμασῆνες ὑπὸ Ἐμπεδοκλέους ἐλέχθησαν τοῦ φυσικοῦ οὕτως. πῶς καὶ δένδρεα μακρὰ καὶ εἰνάλιοι καμασῆνες. καὶ ὅτι ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας ἔπη, εἴτε Κύπριός τίς ἐστιν ἢ Στάσινος ἢ ὅστις δή ποτε χαίρει ὀνομαζόμενος, τὴν Νέμεσιν ποιεῖ διωκομένην ὑπὸ Διὸς καὶ εἰς ἰχθὺν μεταμορφουμένην διὰ τούτων.

τοὺς δὲ μετὰ τριτάτην Ἑλένην τέκε θαῦμα βροτοῖσι, τήν ποτε καλλίκομος Νέμεσις φιλότητι μιγεῖσα „
Ζηνὶ θεῶν βασιλῆι τέκεν κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης φεῦγε γὰρ οὐδ' ἔθελεν μιχθήμεναι ἐν φιλότητι „

Clearch — Philoste — Nicola damas — Mithrid — Phenias — Phylarch — Heraclides — Posidonius — Trypho — Sarpedo — Demetrius — Polycharmus — Artemidorus — Phylarch — Patroclus — Ptolemeus — Antigonus — Herodotus — Phylarch — Empedocl — Dareus

Adonis piscis uocalis in mare — Pareudiste aues — Cerylus — Trochilus — Crex — Clorius — Clitor urbs — Lado fl. — Apamena phryg — Piscium pluuia — Frumenti pluuia — Ranaru — Ptolemais — Ichthyomantes — Orphi — Glauci — Phalene — Pristis — Dinus lac & loc — Camasenes — Cyprioru ... — Nemesis

πατρὶ Διὶ Κρονίωνι. ἐτείρετο γὰρ φρένας αἰδοῖ
καὶ νεμέσει· κατὰ γῆν δὲ καὶ ἀτρύγετον μέλαν ὕδωρ
φεῦγε. Ζεὺς δ' ἐδίωκε λαβεῖν δ' ἐλιλαίετο θυμῷ,
ἄλλοτε μὲν κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
ἰχθύι εἰδομένην πόντον πολὺν ἐξορόθυνεν,
ἄλλοτ' ἀν' ὠκεανὸν ποταμὸν καὶ πείρατα γαίης
ἄλλοτ' ἀν' ἤπειρον πολυβώλακα· γίνετο δ' αἰεὶ
θηρί' ὅσ' ἤπειρος αἰνὰ τρέφει ὄφρα φύγοι νιν.

A

Οἶδε δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν ἀπόπυριν καλουμένην περὶ τὴν κάμβην λίμνην, περὶ ἧς ἡγήσανδρος ἐν τοῖς ὑπομνήμασί φησιν οὕτως. ἀπολλωνίαν τὴν χαλκιδικὴν δύο ποταμοὶ ῥέουσιν ἀμμίτης καὶ ὀλυνθιακός. ἐμβάλλουσι δὲ ἀμφότεροι εἰς τὴν βολύκην λίμνην. ἐπὶ δὲ τοῦ ὀλυνθιακοῦ μνημεῖόν ἐστιν ὀλύνθου τοῦ ἡρακλέους καὶ βολύκης υἱοῦ. κατὰ δὲ τὸν ἀνθεστηριῶνα, καὶ ἐλαφηβολιῶνα, λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι διότι πέμπει ἡ βολύκη τὴν ἀπόπυριν ὀλύνθῳ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἀπέραντον πλῆθος ἰχθύων, ὥστε τοὺς περιοικοῦντας ἅπαντας ἱκανὸν εἰς τὴν ἑαυτῶν χρείαν συντίθεσθαι τάριχος. θαυμαστὸν δέ ἐστι τὸ μὴ παραλλάττειν τὸ τοῦ ὀλύνθου μνημεῖον. πρότερον μὲν οὖν φασι τοὺς κατὰ τὴν ἀπολλωνίαν ἐλαφηβολιῶνος τὰ νόμιμα συντελεῖν τοῖς τελευτήσασι, νῦν δὲ ἀνθεστηριῶνος. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν μόνοις τούτοις τοῖς μησὶ τοὺς ἰχθῦς τὴν ἀνάβασιν ποιεῖσθαι, ἐν οἷς τοὺς τετελευτηκότας εἰώθασι τιμᾶν. καὶ ταῦτα μὲν ταύτῃ. ἄνδρες ἰχθύες, ὑμεῖς γὰρ πάντα συναθροίσαντες βορὰν ἡμᾶς τοῖς ἰχθύσι παραβεβλήκατε, καὶ οὐκ ἐκείνους ἡμῖν, τοσαῦτα εἰπόντες ἃ οὐδὲ ἰχθύας ὁ μεγαρικὸς φιλόσοφος. οὐδ' ἰχθύων, ὄνομα δὲ καὶ τοῦτο κύριον οὗ μνημονεύει τηλεκλείδης ἐν ἀμφικτύοσι, δι' ὑμᾶς δὲ καὶ τῷ παιδὶ παρακελεύσομαι κατὰ τοὺς φερεκράτους μυρμηκανθρώπους. μηδέποτε ἰχθὺν ὦ δευκαλίων μηδ' ἂν αἰτῶ παραθῇς μοι. καὶ γὰρ ἐν δήλῳ φησὶ σῆμος ὁ δήλιος ἐν λουτρῷ δηλιάδος ὅταν θύωσι τῇ βριζοῖ, αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐν ὕπνῳ μάντις, βρίζειν δὲ οἱ ἀρχαῖοι λέγουσι τὸ καθεύδειν. Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν. ταύτῃ οὖν ὅταν θύωσιν αἱ δηλιάδες

B

προσφέρουσιν αὐτῇ σκάφας πάντων πλήρεις ἀγαθῶν πλὴν ἰχθύων, διὰ τὸ εὔχεσθαι ταύτῃ περί τε πάντων καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πλοίων σωτηρίας. χρύσιππος δ' ἄνδρες φίλοι ὁ τῆς στοᾶς ἡγεμὼν κατὰ πολλὰ θαυμάζων, ἔτι μᾶλλον ἐπαινῶ τὸν πολυθρύλλητον ἐπὶ τῇ ὀψολογίᾳ ἀρχέστρατον ἀεί ποτε μετὰ φιλαινίδος κατατάττοντα, εἰς ἣν ἀναφέρεται τὸ περὶ ἀφροδισίων ἀκόλαστον σύγγραμμα, ὅπερ φασὶ ποιῆσαι αἰσχρίων ὁ σάμιος ἰαμβοποιὸς, πολυκράτη τῷ σοφιστῇ ἐπὶ διαβολῇ τῆς ἀνθρώπου σωφρονεστάτης γενομένης. ἔχει δὲ οὕτως τὰ ἰαμβεῖα.

Ἐγὼ φιλαινὶς ἡ 'πίβωτος ἀνθρώποις
ἐνταῦθα γήρᾳ τῷ μακρῷ κεκοίμημαι.
μή μ' ὦ μάταιε ναῦτα τὴν ἄκραν κάμπτων
χλεύην τε ποιοῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην.
οὐ γὰρ μὰ τὸν ζῆν' οὐ μὰ τοὺς κάτω κούρους
οὐκ ἦν ἐς ἄνδρας μάχλος οὐδὲ δημώδης.
πολυκράτης δὲ τὴν γονὴν ἀθηναῖος
λόγων τι παιπάλημα καὶ κακὴ γλῶσσα
ἔγραψεν ἅσσ' ἔγραψ'· ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδα.

Ἀλλ' οὖν γε ὁ θαυμασιώτατος χρύσιππος ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς φησι, καὶ βιβλία τά τε φιλαινίδος, καὶ τὴν τοῦ ἀρχεστράτου γαστρονομίαν καὶ δυνάμεις ἐρωτικάς, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς θεραπαίνας ἐμπείρους τοιῶνδε κινήσεών τε καὶ σχημάτων καὶ περὶ τὴν τούτων μελέτην γινομένας, καὶ πάλιν. ἐκμανθάνειν τ' αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα καὶ κτᾶσθαι τὰ περὶ τούτων γεγραμμένα φιλαινίδι καὶ ἀρχεστράτῳ καὶ τοῖς τὰ ὅμοια γράψασι. κἀν τῷ ἑβδόμῳ δέ φησι καθάπερ γὰρ οὐκ ἐκμανθάνειν τὰ φιλαινίδος καὶ τὴν ἀρχεστράτου γαστρονομίαν ἔστιν ὡς φέροντά τι πρὸς τὸ ζῆν ἄμεινον. ὑμεῖς δὲ πολλάκις τοῦ ἀρχεστράτου τούτου μνημονεύσαντες ἀκολασίας ἐπληρώσατε τὸ συμπόσιον. τί γὰρ τῶν ἐπιτρῖψαι δυναμένων παρέλιπεν ὁ καλὸς οὗτος ἐποποιὸς καὶ μόνος ζηλώσας τὸν σαρδαναπάλου τοῦ ἀνακυνδαράξεω βίον. ὃν ἀνοητότερον εἶναι κατὰ τὴν προσηγορίαν τοῦ πατρὸς ἀριστοτέλης ἔφη. ἐφ' οὗ τοῦ τάφου ἐπιγεγράφθαι φησὶ χρύσιππος τάδε.

C

Εὖ εἰδὼς ὅτι θνητὸς ἔφυς σὸν θυμὸν ἄεξε
τερπόμενος θαλίῃσι θανόντι τοι οὔτις ὄνησις,
καὶ γὰρ ἐγὼ σποδός εἰμι νίνου μεγάλης βασιλεύσας
κεῖν' ἔχω ὅσσ' ἔφαγον καὶ ἐφύβρισα καὶ σὺν ἔρωτι
τέρπν' ἔπαθον, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια πάντα λέλειπται.
ἥδε σοφὴ βιότοιο παραίνεσις οὐδέ ποτ' αὐτῆς
λήσομαι, ἐκτήσθω δ' ὁ θέλων τὸν ἀπείρονα χρυσόν.

Καὶ τὸ τῶν φαιάκων δὲ ὁ ποιητὴς ἔφη. αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε χοροί τε
εἵματά τ' ἐξημοιβὰ λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναί.

Καὶ ἄλλος δέ τις φησὶ τῷ σαρδαναπάλῳ παραπλήσιος ὑποτιθέμενος καὶ οὗτος τοῖς μὴ σωφρονοῦσι τοιάδε.

Πᾶσι δὲ θνητοῖς βούλομαι παραινέσαι
τοὐφήμερον ζῆν ἡδέως. ὁ γὰρ θανὼν
τὸ μηδέν ἐστι καὶ σκιὰ κατὰ χθονός.
μικροῦ δὲ βίοτον ζῶντ' ἐπαυρέσθαι χρεών.

Καὶ ἄμφις δὲ ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν ἰαλέμῳ φησίν.

Ὅστις δὲ θνητὸς γενόμενος μὴ τῷ βίῳ
ζητεῖ τι τερπνὸν προσφέρειν τὰ δ' ἄλλ' ἐᾷ,
μάταιός ἐστιν ὥς γ' ἐμοὶ καὶ τοῖς σοφοῖς
κεἰ ταῖς ἅπασιν ἐκ θεῶν τε δυστυχής.

Καὶ ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ δὲ γυναικοκρατίᾳ τὰ ὅμοια λέγει. πῖνε καὶ παῖζε. θνητὸς ὁ βίος. ὀλίγος οὑπὶ γῆς χρόνος. θάνατος δ' ὁ θάνατός ἐστιν ἅπαξ αὖτις ἀρθῇ. καὶ βακχίδας δέ τις τὸν αὐτὸν σαρδαναπάλῳ ζήσας βίον, ἀποθανὼν ἐπὶ τοῦ τάφου ἐπιγεγραμμένον ἔχει.

Πῖον φαγὼν καὶ πάντα τῇ ψυχῇ δοὺς
κάτω γ' ἔστηκ' ἀντὶ βακχίδα λίθος. ἄλε-

Combe palus
Apollonia chalcidis
Amites fl.
Olynthiacus fl.
Bolyce palus
Hegesandr[us]
Olynth[us] f[ilius] Herculis
Bolye
Ichthyas
Ichthyō
Teleclidē
Brizo
βρίζειν
Pherecrates
Semus
Chrysipp[us]
Philenis
Aeschrio
Polycrates
Chrysipp[us]
Philenis
Archestrat[us]
Sardanap[alus]
Anacyndaraxes
Sardanapali epitaphiū
Aristotels
Homer[us]
Amphis
Bacchidas

ξις δ' ἐν ἀσωτοδιδασκάλῳ φησὶν ὡς σωτίων ὁ ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ τῶν τίμωνος σίλλων, ἐγὼ γὰρ

A

οὐκ ἀπήντησα τῷ δράματι πλείονα τῆς μέσης καλουμένης κωμῳδίας ἀναγνοὺς δράματα τῶν ὀκτακοσίων καὶ τούτων ἐκλογὰς ποιησάμενος οὐ περιέτυχον τῷ ἀσωτοδιδασκάλῳ. ἀλλ' οὐδ' ἀναγραφῆς ἀξιωθέντι συνοῖδα. οὔτε γὰρ καλλίμαχος οὔτε ἀριστοφάνης αὐτὸ ἀνέγραψαν, ἀλλ' οὐδὲ οἱ τὰς ἐν περγάμῳ ἀναγραφὰς ποιησάμενοι. ὁ δὲ σωτίων φησὶν ἐν τῷ δράματι ξανθίαν τινὰ οἰκέτην πεποιῆσθαι προτρεπόμενον ἐπὶ ἡδυπάθειαν ὁμοδούλους ἑαυτοῦ καὶ λέγοντα.

Τί ταῦτα ληρεῖς φληναφῶν ἄνω κάτω
λύκειον ἀκαδημίαν, ᾠδεῖον, πύλας,
λήρους σοφιστῶν οὐδὲ ἓν τούτων καλὸν
πίνωμεν ἐκπίνωμεν * σικῶν
χαίρωμεν ἕως ἔνεστι τὴν ψυχὴν τρέφειν
τύρβαζε * μανὴν γαστρὸς οὐδὲν ἥδιον
αὕτη πατήρ σοι καὶ πάλιν μήτηρ μόνη.
ἀρεταὶ δὲ πρεσβεῖαί τε καὶ στρατηγίαι
κόμποι κενοὶ ψοφοῦσιν ἀντ' ὀνειράτων
ψύξει σε δαίμων τῷ πεπρωμένῳ χρόνῳ
ἕξεις δ' ὅσ' ἂν φάγῃς τε καὶ πίῃς μόνα
σποδὸς δὲ τἆλλα. περικλέης κόδροι κίμων.

Κρεῖττον δ' ἂν εἶχε φησὶν ὁ χρύσιππος, εἰ μετελήφθη τὰ ἐπὶ τοῦ σαρδαναπάλου οὕτως

Εὖ εἰδὼς ὅτι θνητὸς ἔφυς, σὸν θυμὸν ἄεξε.
τερπόμενος μύθοισι φαγόντι σοι οὔτις ὄνησις.
καὶ γὰρ ἐγὼ ῥάκος εἰμι φαγὼν ὡς πλεῖστα καὶ ἡσθείς
ταῦτ' ἔχω ὅσσ' ἔμαθον καὶ ἐφρόντισα, καὶ μετὰ τούτων
ἐσθλ' ἔπαθον. τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἡδέα πάντα λέλειπται.

Γαγκάλως δὲ καὶ ὁ τίμων ἔφη, πάντων μὲν πρώτιστα κακῶν ἐπιθυμίη ἐστί. κλέαρχος δὲ ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν καὶ διδάσκαλον τὸν ἀρχεστράτου

B

γενέσθαι φησὶ τερψίωνα ὃν καὶ πρῶτον γαστρολογίαν γράψαντα διακελεύεσθαι τοῖς μαθηταῖς τίνων ἀφεκτέον. ἀποσχεδιάσαι τε τὸν τερψίωνα καὶ περὶ τῆς χελώνης ἢ φαγεῖν ἢ μὴ φαγεῖν ἄλλοι δ' οὕτως λέγουσιν.

Ἢ δεῖ χελώνης κρέα φαγεῖν ἢ μὴ φαγεῖν.

Πόθεν δ' ὑμῖν ὦ σοφώτατοι ἐπῆλθε καὶ ὁ ὀψολόγος δωρίων ὡς καὶ συγγραφεύς τις γενόμενος ὃν ἐγὼ κρουματοποιὸν οἶδα ὀνομαζόμενον καὶ φίλιχθυν συγγραφέα δὲ οὔ. ὡς μὲν τὸν κρουματοποιοῦ μνημονεύει μάχων ὁ κωμῳδοποιὸς οὕτως.

Ὁ κρουματοποιὸς δωρίων ποτ' εἰς μύλων,
ἐλθὼν καταλύσιν οὐδαμοῦ μισθώσιμον
δυνάμενος εὑρεῖν ἐν τεμένει καθίσας τινὶ
ὃ πρὸ τῶν πυλῶν ἦν κατὰ τύχην ἱδρυμένον.
ἰδών τ' ἐπιθύοντα τὸν νεωκόρον
πρὸς τῆς ἀθηνᾶς καὶ θεῶν. τίνος φράσον
ἔστιν ὁ νεώς, βέλτιστε φησὶν οὑτοσί
ὁ δ' εἶπεν αὐτῷ ζηνοποσειδῶνος ξένε.
ὁ δωρίων δὲ πῶς ἂν οὖν ἐνταῦθ' ἔφη
δυναίμην καταγώγιον ἐξευρεῖν τις οὗ.
καὶ τοὺς θεοὺς φάσκουσιν οἰκεῖν σὺν δύο.

Λυγκεὺς δ' ὁ σάμιος ὁ θεοφράστου μὲν μαθητὴς δούριδος δὲ ἀδελφὸς τοῦ τὰς ἱστορίας γράψαντος καὶ τυραννήσαντος τῆς πατρίδος ἐν τοῖς ἀποφθέγμασι, δωρίωνι τῷ αὐλητῇ φάσκοντός τινος ἀγαθὸν ἰχθὺν εἶναι βατίδα, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἔφη ἑφθὸν τρίβωνα ἐσθίοι. ἐπαινοῦντος δ' ἄλλου τὰ τῶν θύννων ὑπογάστρια, καὶ μάλα ἔφη, δεῖ μέντοι γε οὕτως ἐσθίειν αὐτὰ ὥσπερ ἐγὼ ἐσθίω, εἰπόντος δὲ πῶς. ὁ δὲ, πῶς. ἡδέως ἔφη. τοὺς δὲ καράβους ἔφη τρία ἔχειν, διατριβὴν καὶ εὐωχίαν καὶ θεωρίαν. ἐν κύπρῳ δὲ παρὰ νικοκρέοντι δειπνῶν ἐπῄνεσε ποτήριόν τι καὶ ὁ νικοκρέων ἔφη ὃ ἂν βούλῃ ὁ αὐτὸς τεχνίτης ποιήσει σοι ἕτερον. σοί γε ἔφη ἐμοὶ δὲ τοῦτο δός. οὐκ ἀνοήτως τοῦτο φήσας ὁ αὐλητής λόγος γὰρ παλαιὸς ὡς ὅτι.

Ἀνδράσι μὲν αὐλητῆρσι θεοὶ νόον οὐκ ἐνέφυσαν,
ἀλλ' ἅμα τῷ φυσᾶν χὡ νόος ἐκπέταται.

Ἡγήσανδρος δ' ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τάδε φησὶ περὶ αὐτοῦ. δωρίων ὁ ὀψοφάγος, τοῦ παιδὸς οὐκ ἀγοράσαντος ἰχθῦς μαστιγῶν αὐτὸν, ἐκέλευε τῶν ἀρίστων ἰχθύ-

C

ων ὀνόματα λέγειν, τοῦ δὲ παιδὸς, ὀρφὸν καὶ γλαυκίσκον, καὶ γόγγρον, καὶ τοιούτους ἑτέρους καταριθμοῦντος, ἰχθύων σέ φησιν ἐκέλευον ὀνόματα λέγειν οὐ θεῶν. ὁ αὐτὸς δωρίων καταγελῶν τοῦ ἐν τῷ τιμοθέου ναυτίλῳ χειμῶνος, ἔφασκεν ἐν κακκάβᾳ ζεούσῃ μείζονα ἑωρακέναι χειμῶνα. ἀριστόδημος δ' ἐν δευτέρῳ γελοίων ἀπομνημονευμάτων φησὶ, δωρίωνος τοῦ κρουματοποιοῦ κυλλόποδος ὄντος ἀπολέσαντος ἐν συμποσίῳ τοῦ χωλοῦ ποδὸς τὸ βλαυτίον, καὶ ὃς οὐδὲν ἔφη πλέον καταράσομαι τῷ κλέψαντι, ἢ ἁρμόσαι αὐτῷ τὸ σανδάλιον. ὅτι δ' ἦν ὁ δωρίων οὗτος ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ διαβόητος, φανερὸν ἐξ ὧν λέγει μνησίμαχος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν φιλίππῳ δράματι. οὐκ ἀλλὰ καὶ τὴν νύκτα δωρίων ἔνδον ἐστὶ παρ' ἡμῖν λοπαδοφυσήτης. οἶδε δὲ καὶ ὁ ἑρμιονεὺς λάσος ἔπαιξε περὶ ἰχθύων, ἅπερ χαμαιλέων ἀνέγραψεν ὁ ἡρακλεώτης ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ τοῦ λάσου συγγράμματι. λέγων ὧδε. τὸν λάσον φησὶ τὸν ὠμὸν ἰχθὺν ὀπτὸν εἶναι φάσκειν. θαυμαζόντων δὲ πολλῶν ἐπιχειρεῖν λέγειν ὡς ὅ ἐστιν ἀκοῦσαι τοῦτ' ἐστὶν ἀκουστὸν, καὶ ὅ ἐστι νοῆσαι, τοῦτο ἐστὶ νοητὸν ὡσαύτως οὖν καὶ ὅ ἐστιν ἰδεῖν τοῦτ' εἶναι ὀπτόν. ὥστ' ἐπειδὴ τὸν ἰχθὺν ἦν ἰδεῖν, ὀπτὸν αὐτὸν εἶναι. καὶ παίζων δέ ποτε ἰχθὺν παρά τινων ἁλιέων ὑφείλετο καὶ λαβὼν ἔδωκέ τινι τῶν παρεστώτων. ὀρκίζοντος δὲ ὤμοσεν μήτ' αὐτὸς ἔχειν τὸν ἰχθὺν, μήτε ἄλλῳ συνειδέναι λαβόντι, διὰ τὸ λαβεῖν μὲν αὐτὸν, ἔχειν δὲ ἕτερον, ὃν ἐδίδαξεν ἀπομόσαι πάλιν, ὅτι οὔτ' αὐτὸς ἔλαβεν, οὔτ' ἄλλον ἔχοντ' οἶδεν. ἔλαβε μὲν γὰρ ὁ λάσος, εἶχεν δὲ αὐτός. τοιαῦτα δὲ καὶ ἐπίχαρμος παίζει ὥσπερ ἐν λόγῳ καὶ λογίνᾳ.

Ὁ ζεύς μ' ἐκάλεσε πέλοπί γ' ἔρανον ἱστιῶν.
ἦ παμπόνηρον ὄψον ὦ τᾶν ὁ γέρανος.
ἀλλ' οὔτι γέρανον. ἀλλ' ἔρανόν τι λέγω.
ἀλλ' ἔρανόν τι λέγω. ἄλεξις δ' ἐν δημητρίῳ

Alexis
Sotiō alexandrinus de silli[s] timonis
Callim.
Aristop
Plures q[ua]m octingentas comoedias legi[t] athenaeus ex med[ia] comoedijs
Chrysipp[us]
A Chrysippo pulcherrime inuersu[m] Sa[r]danapali epitap[hium]
Timō
Clear[chus]
Terpsiō
Doriō
Machō comicus
Lynceus
Theophrastus
Duris
Nicocreō
Hegesander
Doriō
Doriō
Aristodemus
Blautio
Mnesimach[us] comicus
Chameleo
Lasus hermioneus
Epicharm[us]
Alexis

Φαῦλλον τινὰ κωμῳδεῖ ὡς φίλιχθυν ἐν τούτοις·

Πρότερον μὲν εἰ πνεύσειεν βορρᾶς ἢ νότος
Ἐν τῇ θαλάττῃ λαμπρὸς ἰχθὺς οὐκ ἦν
Οὐδενὶ φαγεῖν· νῦν δὲ πρὸς τοῖς πνεύμασι
Τούτοις Φαῦλλος προσγέγονε χειμὼν τρίτος.
Ἐπὰν γ' ἐκνεφίας καταιγίσας τύχῃ,
Ἐς τὴν ἀγορὰν τοὔψον πριάμενος οἴχεται
Φέρων ἅπαν τὸ ληφθὲν ὥστε γίγνεται
Ἐν τοῖς λαχάνοις τὸ λοιπὸν ἡμῖν ἡ μάχη.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀλιευομένῃ φιληδοῦντάς τινας καταλέγων ἰχθύσι φησί·

Τῆς σηπιάδος πρῶτον Ἡράκλεις ἄναξ
Ἅπαντα τεθολώκασιν· οὐ βαλεῖς πάλιν
Εἰς τὴν θάλατταν καὶ πλυνεῖς μὴ φῶσί σε
Δωριὰς ἀλλ' οὐδὲ σηπίας εἰληφέναι.
Τὸν κάραβον δὲ τόνδε πρὸς τὰς μαινίδας
Ἀπόδος· παχύς γε νὴ Δί' ὦ Ζεῦ, τίς ποτε
Ὦ Καλλιμέδων σὺ κατέδει τ' ἄρτι τῶν φίλων
Οὐδεὶς ὃς ἂν μὴ κατατιθῇ τὰς συμβολάς.
Ὑμᾶς δ' ἔταξα δεῦρο πρὸς τὰ δεξιά
Τρίγλας ἔδεσμα τοῦ καλοῦ Καλλισθένους
Κατεσθίει γοῦν ἐπὶ μιᾷ τὴν οὐσίαν,
Καὶ τὸν Σινώπης γόγγρον ἤδη παχυτέρας
Ἔχοντ' ἀκάνθας πρῶτον εἴ τις λήψεται,
Πρῶτος προσελθὼν Σμιγόλας γὰρ οὐ πάνυ
Τούτων ἐδεστής, ἀλλὰ κίθαρος οὑτοσί
Ὃν ἂν ἴδῃ τὰς χεῖρας οὐκ ἀφέξεται.
Καὶ μὴν ἀληθῶς τοῖς κιθαρῳδοῖς ὡς σφόδρα
Ἅπασιν οὗτος ἐπιπεφυκὼς λανθάνει.
Ἀνδρωπάρεισον κωβιὸν πωλῶν τ' ἔτι
Πρὸς Πυθιονίκην τὴν καλὴν πέμψαι με δεῖ
Ἀδρὸς γάρ ἐστιν, ἀλλ' ὅμως οὐ κύσεται.
Ἐπὶ τὸ τάριχός ἐστιν ὡρμηκυῖα γοῦν
Ἀφύας δὲ λεπτὰς τάσδε καὶ τὴν τρυγόνα
Χωρὶς θεάσοιεν εὑρέθη κἀντιρρόπους.

Πιθανώτατα ἐπὶ τούτοις ὁ Ἀντιφάνης καὶ τὸν Σμιγόλαν κεκωμῴδηκεν ὡς ἐσπουδακότα περὶ κιθαρῳδοὺς καὶ κιθαριστὰς ὡραίους, φησὶ γὰρ ὁ ῥήτωρ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου λόγῳ περὶ αὐτοῦ τάδε· Σμιγόλας ἐστὶ Ναυκράτους Ἀθηναῖος Κολυττεύς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κἀγαθὸς καὶ οὐδαμῇ ἄν τις αὐτὸν μέμψαιτο· περὶ δὲ τὸ πρᾶγμα τοῦτο δαιμονίως ἐσπουδακὼς καὶ ἀεί τινας εἰωθὼς ἔχειν περὶ αὐτὸν κιθαρῳδοὺς ἢ κιθαριστάς. ταυτὶ δὲ λέγω οὐ φορτικοῦ ἕνεκα, ἀλλ' ἵνα γνωρίσητε αὐτὸν ὅστις ἐστίν. καὶ Τιμοκλῆς δ' ἐν Σαπφοῖ φησιν·

Ὁ Σμιγόλας οὐ προσιέναι σοι φαίνεται
Ἀνθοῦσι τοῖς νέοισιν ἠρεθισμένος;

Ἄλεξις δ' ἐν Ἀγωνίδι ἢ Ἱππίσκῳ·

Ὦ μῆτερ ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι
Τὸν Μισγόλαν· οὐ γὰρ κιθαρῳδός εἰμ' ἐγώ.

Πυθιονίκην δέ φησι φιληδεῖν ταρίχῳ ἐπεὶ ἐραστὰς εἶχε τοὺς Χαιρεφίλου τοῦ ταριχοπώλου υἱοὺς ὡς Νικοκλῆς ἐν Ἀκαρίοις φησίν· Ἄνυτος ὁ παχὺς πρὸς Πυθιονίκην ὅταν ἐλθὼν φάγῃ τι· καλεῖ γὰρ αὐτὸν ὥς φασιν ὁπόταν Χαιρεφίλου τοὺς δύο σκόμβρους ξενίσῃ μεγάλους ἡδομένη. καὶ πάλιν·

Ἡ Πυθιονίκη δ' ἀσμένως σε δέξεται
Καὶ σοῦ κατέδεται τυχὸν ἴσως ἃ νῦν ἔχεις
Λαβὼν παρ' ἡμῶν δῶρ'· ἄπληστός ἐστι γάρ.
Ὅμως δὲ δοῦναί σοι κέλευσον *σαργανίας
Αὐτὴν ταρίχους· εὐπόρως γὰρ τυγχάνει
Ἔχουσα καὶ σώεστιν ἀπὸ *δ' εἰς δυεῖν
Καὶ ταῦτ' ἀνάλκισι καὶ πλατυρρύγχοις τισί

Πρὸ τούτων δ' ἦν ἐραστὴς αὐτῆς Κωβιός τις ὄνομα. Περὶ δὲ Καλλιμέδοντος τοῦ Καράβου ὅτι καὶ φίλιχθυς ἦν καὶ διάστροφος τοὺς ὀφθαλμοὺς Τιμοκλῆς ἐν Πολυπράγμονι· εἶθ' ὁ Καλλιμέδων ἄφνω

Ὁ Κάραβος προσῆλθεν· ἐμβλέπων δέ μοι
Ὡς δ' οὖν ἐδόκει πρὸς ἕτερον ἄνθρωπόν τινα
Ἐλάλει· συνεὶς δ' ἐγὼ δ' οὐδὲν εἰκότως ἐγὼ
Ὧν ἔλεγεν ἐπένευον διακενῆς.
Τῷ δ' ἄρα βλέπουσι χωρὶς καὶ δοκοῦσιν αἱ κόραι.

Ἄλεξις δ' ἐν Κρατείᾳ ἢ Φαρμακοπώλῃ.

Τῷ Καλλιμέδοντι γὰρ θεραπεύω τὰς κόρας
Ἤδη τετάρτην ἡμέραν ἦσαν κόραι
Θυγατέρες αὐτῷ τὰς μὲν οὖν τῶν ὀμμάτων
Ἃς οὐδὲ Μελάμπους ὃς μόνος τὰς Προιτίδας
Ἔπαυσε μαινομένας καταστήσειεν ἄν.

Ὁμοίως αὐτὸν σκώπτει κἀν τοῖς ἐπιγραφομένοις σωφίχοισι· εἰς δὲ ὀψοφαγίαν ἐν μὲν Φαίδωνι ἢ Φαιδρίᾳ οὕτως·

Ἀγορανομήσεις ἂν θεοὶ θέλωσι σύ,
Ἵνα Καλλιμέδοντ' εἰς τοὔψον εἰ φιλεῖς ἐμέ
Παύσῃς καταιγίζοντα δι' ὅλης ἡμέρας.
Ἔργον τυράννων οὐκ ἀγορανόμων λέγεις
Μάχιμος γὰρ ἀνὴρ χρήσιμος δὲ τῇ πόλει.

Τὰ αὐτὰ ἰαμβεῖα φέρεται κἀν τῇ ἐπιγραφομένῃ εἰς τὸ Φρέαρ. ἐν δὲ Μανδραγοριζομένῃ.

Εἴ τινας μᾶλλον φιλῶ Ξένους ἑτέρους ὑμῶν γενοίμην ἔγχελυς Ἵνα Καλλιμέδων ὁ Κάραβος πρίαιτό με.

Ἐν δὲ Κρατείᾳ καὶ Καλλιμέδοντα μετ' Ὀρφέως ὁ Κάραβος. Ἀντιφάνης δ' ἐν Γοργύθῳ·

Ἤπου τἀποστείλῃ ἀφ' ὧν προειλόμην
Ἢ Καλλιμέδων Γλαύκου πρίοιτ' ἂν κρανίον

Εὔβουλος δ' ἐν Ἀνασῳζομένοις·

Ἕτεροι δὲ θεοῖσι συμπεπλεγμένοι
Μετὰ Καράβου συνεῖσιν ὃς μόνος βροτῶν
Δύναται καταπιεῖν ἐκ ζεόντων λοπαδίων
Ἀθρόους τεμαχίτας ὥστ' ἐνεῖναι μηδέν.

Θεόφιλος δ' ἐν Ἰατρῷ ἅμα σκώπτων αὐτὸν καὶ τὸν ἐν λόγοις ψυχρόν·

Παῖς δὲ φιλοτίμως πατρὸς αὐτὸν νεανίσκον ἐγχέλυον παρατέθηκε τῷ παιδὶ πυ-

θίς ἐν

θὶς ἐν χρυσῇ, πατρίδιον πῶς ἔχεις πρὸς κάραβον; ψυχρός ἐστιν ἄπαγε φησί· ῥητόρων οὐ γεύομαι. Φιλήμονος δὲ μετρίον τι εἰπόντος·

Ἀργεῖος δὲ παρατεθέντος καράβου
Ὡς εἶδεν αὐτὸν χαῖρε πάππα φίλτατε
Εἶπας, τί ἐποίει; τὸν πατέρα κατήσθιεν.

Ἡρόδικος δ' ὁ Κρατήτειος ἐν τοῖς συμμίκτοις ὑπομνήμασι τοῦ Καλλιμέδοντος υἱὸν ἐπιλέξαι ὄντα τὸν Ἀργεῖον. γεγόνασι δὲ καὶ οἵδε ὀψοφάγοι. Ἀνταγόρας μὲν ὁ ποιητὴς οὐκ ἐᾷ τὸν παῖδα ἀλεῖψαι τὸν ἰχθὺν, ἀλλὰ λοῦσαι ὥς φησιν Ἡγήσανδρος. ἐν δὲ στρατοπέδῳ ἕψοντί φησιν αὐτῷ γόγγρων λοπάδα καὶ περιεζωσμένῳ, Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς παραστάς, ἆρά γε εἶπεν Ἀνταγόρα τὸν Ὅμηρον οἴει τὰς τοῦ Ἀγαμέμνονος πράξεις ἀναγράψαι γόγγρους ἕψοντα, κἀκεῖνον οὐ φαύλως εἰπεῖν, σὺ δὲ οἴει φησὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τὰς πράξεις ἐκείνας ἐργάσασθαι πολυπραγμονοῦντα τίς ἐν τῷ στρατοπέδῳ γόγγρους ἕψοι. ὄρνιν δ' ἕψων ποτὲ ὁ Ἀνταγόρας, οὐκ ἔφη βαδιεῖσθαι εἰς τὸ βαλανεῖον, εὐλαβούμενος μή ποτε οἱ παῖδες τὸν ζωμὸν ἐκροφήσωσι. Φιλοκύδους δ' εἰπόντος, ὅτι ἡ μήτηρ τηρήσει, ἐγὼ οὖν εἶπε τῇ μητρὶ ὀρνίθιον ζωμὸν πιστεύσω. καὶ Ἀνδροκύδης δ' ὁ Κυζικηνὸς ζωγράφος φίλιχθυς ὢν ὡς ἱστορεῖ Πολέμων ἐπὶ τοσοῦτον ἦλθεν ἡδυπαθείας ὡς καὶ τοὺς περὶ τὴν Σκύλλαν ἰχθῦς κατὰ σπουδὴν γράψαι. περὶ δὲ Φιλοξένου τοῦ Κυθηρίου διθυραμβοποιοῦ Μάχων ὁ κωμῳδιοποιὸς τάδε γράφει·

Ὑπερβολῇ λέγουσι τὸν Φιλόξενον
Τῶν διθυράμβων τὸν ποιητὴν γενέσθαι
Ὀψοφάγον· εἶτα πολύποδα πηχῶν δυεῖν
Ἐν ταῖς Συρακούσαις ποτ' αὐτὸν ἀγοράσαι
Καὶ σκευάσαντα καταφαγεῖν ὅλον σχεδὸν
Πλὴν τῆς κεφαλῆς· ἁλόντα δ' ὑπὸ δυσπεψίας
Κακῶς σφόδρ' ἔχειν· εἶτ' ἰατροῦ τινος
Πρὸς αὐτὸν εἰσελθόντος ὡς φαύλως πάνυ
Ὁρῶν αὐτὸν φερόμενον εἶπεν εἴ τί σοι
Ἀνοικονόμητόν ἐστι, διατίθου ταχύ
Φιλόξεν' ἀποθανῇ γὰρ ὥρας ἑβδόμης.
Κἀκεῖνος εἶπε τέλος ἔχει τὰ πάντα μοι
Ἰατρέ φησι καὶ διῴκηται πάλαι.
Τοὺς διθυράμβους σὺν θεοῖς καταλιμπάνω
Ἠνδρωμένους καὶ πάντας ἐστεφανωμένους
Οὓς ἀνατίθημι ταῖς ἐμαυτοῦ συντρόφοις
Μούσαις, Ἀφροδίτην καὶ Διόνυσον ἐπιτρόπους
Ταῦθ' αἱ διαθῆκαι διασαφοῦσιν. ἀλλ' ἐπεὶ
Ὁ Τιμοθέου Χάρων σχολάζειν μ' οὐκ ἐᾷ
Οὐκ τῆς Νιόβης, χωρεῖν δὲ πορθμὸν ἀναβοᾷ
Καλεῖ δὲ μοῖρα νύχιος ἧς κλύειν χρεών
Ἵν' ἔχων ἀποτρέχω πάντα τἀμαυτοῦ κάτω
Τοῦ πολύποδός μοι τὸ κατάλοιπον ἀπόδοτε.

Κἀν ἄλλῳ δὲ μέρει φησί·

Φιλόξενός ποθ' ὡς λέγουσ' ὁ Κυθήριος
Εὔξατο τριῶν ἔχειν τὸν λάρυγγα πηχῶν
Ὅπως καταπίνῃ φησὶν ὅ τι πλεῖστον χρόνον,
Καὶ πάνθ' ἅμα μοι τὰ βρώμαθ' ἡδονὴν ποιῇ.

Καὶ Διογένης δὲ ὁ κύων ὠμὸν πολύποδα καταφαγὼν ἐπιθεμένης αὐτῷ τῆς γαστρὸς ἀπέθανε. περὶ δὲ τοῦ Φιλοξένου καὶ ὁ παρῳδὸς Σώπατρος λέγων φησί·

Διοσσαῖς γὰρ ἐν μέσαισιν ἰχθύων φοραῖς
Ἕστηκε τὴν Αἴτνης ἐς μέσον λεύσσων σκοπόν.

Καὶ Ὑπερείδης δ' ὁ ῥήτωρ ὀψοφάγος ἦν ὥς φησι Τιμοκλῆς ὁ κωμικὸς ἐν Δήλῳ, διηγούμενος τοὺς παρὰ Ἁρπάλου δωροδοκήσαντας. γράφει δὲ οὕτως·

Δημοσθένης τάλαντα πεντήκοντ' ἔχει,
Μακάριος εἴπερ μεταδίδωσι μηδενί
Καὶ Μοιροκλῆς εἴληφε χρυσίον πολύ
Ἀνόητος ὁ διδοὺς εὐτυχὴς δ' ὁ λαμβάνων
Εἴληφε καὶ Δήμων τι καὶ Καλλισθένης
Πένητες ἦσαν ὥστε συγγνώμην ἔχω
Ὅ τ' ἐν λόγοισι δεινὸς Ὑπερείδης ἔχει.
Τοὺς ἰχθυοπώλας οὗτος ἡμῶν πλουτιεῖ.
Ὀψοφάγος γὰρ ὥστε τοὺς λάρους εἶναι Σύρους.

Καὶ ἐν Ἰκαρίοις δὲ ὁ αὐτὸς ποιητής φησιν·

Τόν τ' ἰχθυόρρουν ποταμὸν Ὑπερείδην περᾷ.
Σοναῖς πίαις φωναῖσιν ἔμφρονος λόγου
Κόμποις παφλάζων ἠπίοις πυκνώμασι
Προσαπανδύσας ἔχει
Μισθωτὸς ἄρδει πεδία τοῦ δεδωκότος.

Φιλέταιρος δ' ἐν Ἀσκληπιῷ τὸν Ὑπερείδην πρὸς τῷ ὀψοφαγεῖν καὶ κυβεύειν αὐτόν φησι. καθάπερ καὶ Καλλίαν τὸν ῥήτορα Ἀξιόνικος ἐν Φιλευριπίδῃ·

Ἄλλον δ' ἰχθὺν μεγέθει πίσυνόν τινα τοῖσδε τόποις ἥκει κομίσας Γλαῦκός τις ἐν πόντῳ γαλεὸς σῖτον ὀψοφάγων καὶ λίχνων ἀνδρῶν ἀγάπημα. φέρω κατ' ὤμων τινὰ τῷ δ' ἐν ἔπω τὴν σκευασίαν. πότερον χλωρῷ τρίμματι βρέξας ἢ τῆς ἀγρίας ἅλμης λιάσμασι σῶμα λιπάνας πυρὶ παμφλέκτῳ παραδώσω ἔφα τις. ὡς ἅλμῃ θερμῇ ἐστὶν φαγεῖν γ' ἐφθὸν ἀνὴρ Μοσχίων φίλαυλος βοᾷ δ' Ὀρεινὸς ἴδιον ὦ Καλαίδη σὺ μὲν ἀμφὶ σῦκα κἀμφὶ ταρίχης ἀγάλλῃ· τοῦ δ' ἐν ἅλμῃ παρεόντος οὐ γεύῃ χαρίεντος ὄψου τὰ μὲν σῦκα ὡς ἂν συκοφάντην λοιδορῶν τὰ δὲ ταρίχη μή ποτε καὶ ὡς αἰσχροποιοῦντος.

Καὶ ὁ Ἕρμιππος δέ φησιν ἐν τρίτῳ περὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν ἑωθινὸν τὸν Ὑπερείδην ποιεῖσθαι νῦν τοὺς περιπάτους ἐν τοῖς ἰχθύσιν. Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης, καὶ Ἀριστοτέλη τὸν φιλόσοφον ὀψοφάγον φησὶ γεγονέναι, καὶ Μάτρων δ' ὁ σοφιστὴς ὀψοφάγος ἦν, δηλοῖ δὲ τοῦτο Ἀντιφάνης ἐν Κιθαρῳδῷ οὗ ἡ ἀρχή· Οὐ ψεῦδος οὐδέν φησιν ὀφθαλμὸν ὤρυξέ τις ὥσπερ ἰχθύος Μάτρων προσελθών. Ἀναξίλας δ' ἐν Μονοτρόπῳ τοῦ κεστρέως κατεδήδοκε τὸ κρανίον. Ἀναρπάσας Μάτρων ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι. Ὑπερβολὴ γαστριμαργίας τὸ καὶ ἁρπάζειν ἐσθίοντα, καὶ ταῦτα κρανίον κεστρέως. εἰ

A μὴ ἄρα οἱ περὶ αὐτὰ δεινοὶ ἴσασιν ἐν ὅτῳ χρήσιμον ἐν κεστρέως κρανίῳ ὃ πάρεστι τῆς ἀρχεστράτου λιχνείας ἐμφανίσαι ἡμῖν. ἀντιφάνης δ' ἐν πλουσίοις κατάλογον ποιεῖται ὀψοφάγων ἐν τούτοις·

Εὔθυνος δ' ἔχων σανδάλιον καὶ σφραγίδα καὶ μεμυρισμένος
ἐλογίζετο τῶν πραγμάτων οὐκ οἶδ' ὅτι. Φοινικίδης δὲ ταυρέας θ' ὁ φίλτατος
ἄνδρες παλαιοὶ ὀψοφάγοι τοῖσί τινες οἷοι καταβροχθίζειν ἐν ἀγορᾷ τὰ τεμάχη
ὁρῶντες ἐξεθνήσκον ἐπὶ τῷ πράγματι ἔφερόν τε δεινῶς τὴν ἀσιτίαν πάνυ
κύκλους δὲ συναγείροντες ἔλεγον τάδε· ὡς οὐ βιωτόν ἐστιν οὐδ' ἀνασχετόν.
τῆς μὲν θαλάττης ἀντιποιεῖσθαί τινας ὑμῶν ἀναλίσκειν τε πολλὰ χρήματα
ὄψου δὲ μηδὲν εἰς πλεῖν μηδὲ γρῦ τί οὖν ὄφελος τῶν νησιαρχῶν ἐστι δεῖ
νόμῳ κατακλεῖσαι τοῦτο παραπομπὴν ποιεῖν τῶν ἰχθύων νῦν δὲ μάτρων συνήρπακε
τοὺς ἁλιέας καὶ διογείτων νὴ δία πάντας ἀναπέπεικεν ὡς αὐτὸν φέρειν
κοὐ δημοτικόν γε τοῦτο δρᾷ τοιαῦτα φλῶν
γάμοι δ' ἐκεῖνοι καὶ πότοι νεανικοὶ ἦσαν. εὐφάνης δ' ἐν μούσαις·
Φοινικίδης δ' ὡς εἶδεν ἐν πλήθει νέων μεστὴν ζέουσαν λοπάδα νηρέων τέκνων
ἐπέσχε τ' ὀργῇ χεῖρας ἠρεθισμένας τίς φησιν εἶναι δεινὸς ἐκ κοινοῦ φαγεῖν
τίς ἐκ μέσου τὰ θερμὰ δεινὸς ἁρπάσαι ποῦ κόρυδος ἢ φυρόμαχος ἢ κάιλου βία
ἴτω πρὸς ἡμᾶς καὶ τάχ' οὐδὲν μεταλάβοι.

τῆς αὐτῆς ἰδέας καὶ μελάνθιος ἦν ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητής· ἔγραψε δὲ ἐλεγεῖα. κωμῳδοῦσι δ' αὐτὸν ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ λεύκων ἐν φράτερσιν, ἀριστοφάνης B ἐν εἰρήνῃ, φερεκράτης ἐν πετάλῃ. ἐν δὲ τοῖς ἰχθύσιν ἄρχιππος τῷ δράματι ὡς ὀψοφάγον δήσας παραδίδωσι τοῖς ἰχθύσιν ἀντιβρωθησόμενον. ἀλλὰ μὴν καὶ ἀρίστιππος ὁ σωκρατικὸς ὀψοφάγος ἦν, ὅς τις καὶ ὑπὸ πλάτωνός ποτε ὀνειδιζόμενος ἐπὶ τῇ ὀψοφαγίᾳ ὥς φησι σωτίων καὶ ἡγήσανδρος γράφει δὲ οὕτως ὁ δελφός· ἀρίστιππος πλάτωνος ἐπιτιμήσαντος αὐτῷ διότι πολλοὺς ἰχθῦς ἠγόρασε δυοῖν ὀβολοῖν ἔφησεν ἐωνῆσθαι. τοῦ δὲ πλάτωνος εἰπόντος ὅτι καὶ αὐτὸς ἂν ἠγόρασε τοσούτου, ὁρᾷς οὖν εἶπεν ὦ πλάτων ὅτι οὐκ ἐγὼ ὀψοφάγος, ἀλλὰ σὺ φιλάργυρος. ἀντιφάνης δ' ἐν αὐλητρίδι ἢ διδύμαις φοινικίδην τινὰ ἐπ' ὀψοφαγίᾳ κωμῳδῶν φησιν, ὁ μενέλαως ἐπολέμησεν ἔτη δέκα τοῖς τρωσὶ διὰ γυναῖκα τὴν ὄψιν καλήν. φοινικίδης δὲ ταυρέᾳ δι' ἔγχελυν. δημοσθένης δὲ ὁ ῥήτωρ φιλοκράτην, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ προδοτικοῦ χρυσίου πόρνας καὶ ἰχθῦς ἠγόραζεν, εἰς ἀσέλγειαν καὶ ὀψοφαγίαν λοιδορεῖ. διοκλῆς δὲ ὁ ὀψοφάγος ὥς φησιν ἡγήσανδρος πυθομένου τινὸς αὐτοῦ, πότερος χρηστότερος ἰχθὺς γόγγρος ἢ λάβραξ, ὁ μὲν ἑφθὸς ἔφη, ὁ δὲ ὀπτός. ὀψοφάγος δ' ἦν καὶ λεοντεὺς ὁ ἀργεῖος τραγῳδὸς ἀθηνίωνος μὲν μαθητής, οἰκέτας δὲ γενόμενος ἰόβα τοῦ μαυρουσίων βασιλέως ὥς φησιν ἀμάραντος ἐν τοῖς περὶ σκηνῆς γεγράφθαι φάσκων εἰς αὐτὸν τόδε τὸ ἐπίγραμμα τὸν ἰόβαν ὅτε κακῶς τὴν ὑψιπύλην ὑπεκρίνατο.

Μή μ' ἐσίδῃς λεοντῆος τραγικοῦ κιναρηφάγον ἦχος Χοάσαν ὑψιπύλης ἐς κακὸν ἦτορ ὁρᾷ.
Ἤμην γάρ ποτ' ἐγὼ βάκχῳ φίλος· οὐδέ τινων δὴ Γῆρυν χρυσοβόλοις οὔασιν ἠγάσατο.*
Νῦν δέ με χυτρόποδες κέραμοι καὶ τήγανα ξηρὰ Χώρησαν φωνῆς γαστρὶ χαριζόμενοι.

φόρυσκον δέ φησιν ἡγήσανδρος τὸν ἰχθυοφάγον οὐ δυνηθέντα ὅσον ἤθελεν ἀφελεῖν τοῦ ἰχθύος, ἀλλ' ἀκολουθήσαντος αὐτῷ πλείονος εἰπεῖν· τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτὸ πρέμν' ἀπόλλυται καὶ ὅλον τὸν ἰχθὺν ἀναλῶσαι. βίων δὲ προαρπάσαντός τινος τὰ ἐπάνω τοῦ ἰχθύος στρέψας καὶ αὐτὸς καὶ δαψιλῶς φαγών, ἐπεῖπεν· ἰνὼ δὲ τὰ πὶ θάτερ' ἐξειργάζετο. θεόκριτος δ' ὁ χῖος τελευτησάσης τῆς γυναικὸς διοκλεῖ τῷ ὀψοφάγῳ ἐπειδὴ ποιῶν αὐτῇ τὸ περίδειπνον πάλιν ὠψοφάγει κλαίων ἅμα, παῦσαι φησὶ κλαίων ὦ πόνηρε· οὐδὲν γὰρ πλέον ὀψοφαγῶν ποιήσεις. τοῦ δ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἀγρὸν καταβεβρωκότος εἰς ὀψοφαγίαν, ἐπειδὴ θερμόν ποτε καταβροχθίσας ἰχθὺν ἔφησε τὸν οὐρανὸν κατακεκαῦσθαι, λοιπὸν ἔφησεν ἐστὶν ὁ θεόκριτός σοι καὶ τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν καὶ ἔσῃ τρία τὰ μέγιστα ἠφανικώς· γῆν καὶ θάλασσαν καὶ οὐρανόν. κλέαρχος δ' ἐν τοῖς περὶ βίων φιλίχθυν τινὰ ἀναγράφων φησὶν οὕτως· τέχων ὁ παλαιὸς αὐλητὰς, χάρμου τοῦ αὐλητοῦ τελευτήσαντος ἦν δὲ φίλιχθυς, ἀποτηγανίσας ἐπὶ τοῦ μνήματος ἐνήγιζεν αὐτῷ. καὶ ἄλεξις δ' ὁ ποιητὴς ἦν ὀψοφάγος ὥς ὁ σάμιός φησι λυγκεὺς καὶ σκωπτόμενος ὑπό τινων σπερμολόγων εἰς ὀψοφαγίαν, ἐρομένων τε ἐκείνων τί ἂν ἥδιστα φάγοι ὁ ἄλεξις σπερμολόγους ἔφη πεφρυγμένους. νόθιππον δὲ τὸν τραγῳδιοποιὸν ἕρμιππος ἐν ταῖς μοίραις φησίν, εἰ δ' ἦν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων τὸ νῦν τοιόνδε μάχεσθαι καὶ βατὶς αὐτῶν ἡγεῖτ' ὀπτὴ μεγάλη καὶ πλευρὸν ὕειον, τοὺς μὲν ἄρ' ἄλλους οἰκουρεῖν χρῆν πέμπειν δὲ νόθιππον ἑκόντα, εἷς γὰρ μόνος ὢν κατεβρόχθισεν ἂν τὴν πελοπόννησον ἅπασαν. ὅτι δὲ οὗτος ἦν ὁ ποιητής, σαφῶς παρίστησι τηλεκλείδης ἐν ἡσιόδοις. μυννίσκος ὁ τραγικὸς ὑποκριτὴς κωμῳδεῖται ὑπὸ πλάτωνος ἐν σύρφακι ὡς ὀψοφάγος οὕτως,

ὁ δ' ἐμὸς ἀναγυράσιος ὀρφὼς ἐστί σοι
ταῦθ' ὡς φίλος μυννίσκος ἔσθι' ὁ χαλκιδεύς, καλῶς λέγεις.

καὶ λάμπωνα δὲ τὸν μάντιν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις κωμῳδοῦσι· καλλίας πεδήταις· καὶ λύσιππος βάκχαις· κρατῖνος δ' ἐν δραπέτισιν εἰπὼν περὶ

Archestrat(us), Antiphanes, Euphanes, Melanthius, Leuco, Aristoph., Pherecra(tes), Archippus, Aristippus, Plato, Sotion, Hegesander, Antiphanes, Phoenicides, Demosth., Philocrates, Diocles, Hegesander, Leonteus tragicus, Atheneo, Juba, Amarantus, Bion, Theocritus, Diocles, Clearchus, Charmus, Alexis, Lynceus, Nothippus tragicus, Hermippus, Teleclides, Mynniscus, Plato, Lampo vates, Callias, Lysippus, Cratinus

A αὐτοῦ λάμπωνα τὸν οὐ βροτῶν ψῆφος δύναται φλεγυρὰ δείπνου φίλων ἀπείργειν, ἐπιφέρει· νῦν δ' αὖτις βρυγγάνει. βρύκει γάρ· ἅπαν τὸ παρὸν τρίγλῃ δ' ἐκὼν μάχοιτο. ἡδύλος δ' ἐν ἐπιγράμμασιν ὀψοφάγους καταλέγων φαίδωνός μέν τινος ἐν τούτοις μέμνηται φαίδων δὲ φυκία αἰνεῖ καὶ Χοιδὸς ὁ ψάλτης. ἔστι γὰρ ὀψοφάγος. ἄγιδος δ' ἐν τούτοις·

Ἑφθὸς ὁ καλλίχθυς νῦν ἔμβαλε τὴν βαλανάγραν. Ἔλθῃ μὴ πρωτεὺς ἆγις ὁ τῶν λοπάδων.
Γίνεθ' ὕδωρ καὶ πῦρ καὶ ὃ βούλεται ἀλλ' ἀπόκλειε Ἥξει γὰρ τοιαῦτα μεταπλασθεὶς τυχὸν ὡς ζεὺς
Χρυσορόης ἐπὶ τὴν δ' ἀκρισίου λοπάδα. Καὶ γυναῖκα δέ τινα κλειὼ τοῖς ὁμοίοις σκώπτων φησίν·
Ὀψοφαγεῖ κλειὼ καταμυομένη δὲ θελήσῃ σ' ἔθεμεν ἢ δραχμῆς ἐστιν ὁ γόγγρος ἅπας
Θεσμὸν ὃν ἢ ζώνην ἢ ἐνώτιον ἤ τι τοιοῦτον Εὔσημον τὸ δ' ὁρᾶν μὴ μόνον οὐ λέγομεν
Ἡμετέρη σὺ μέλισσα λιθὰ μεθ' ἅπαντα πάλαιπυ Οὐ γοργοὺς γόγγροι δ' οἱ μέλεοι λοπάδι

ἀριστόδημος δ' ἐν τοῖς γελοίοις ἀπομνημονεύμασιν εὐφραίορά φησι τὸν ὀψοφάγον ἀκούσαντα ὅτι ἄλλος ἰχθυοφάγος ἀπέθανε θερμὸν ἰχθύος τέμαχος καταπιὼν ἀναφωνῆσαι ἱερόσυλος ὁ βαίκτος. κίνδων ὁ ὀψοφάγος, καὶ δημύλος ὀψοφάγος δὲ καὶ οὗτος, γλαύκου παρατεθέντος, ἄλλου δ' οὐδενός, ὁ μὲν τὸν ὀφθαλμὸν κατελάβετο, καὶ ὁ δημύλος ἐπὶ τὸν ἐκείνου ὀφθαλμὸν ἐπιβαλὼν, ἐβιάζετο φωνῶν ἄφες καὶ ἀφήσω. ἐν δείπνῳ δέ ποτε καλῆς λοπάδος ὄψου παρατεθείσης, ὁ δημύλος οὐκ ἔχων ὅπως αὐτὴν μόνος καταφάγοι, ἐνέπτυσεν εἰς αὐτήν. ζήνων δ' ὁ κιτιεὺς ὁ τῆς στοᾶς κτίστης πρὸς τὸν ὀψοφάγον ᾧ συνέζη B ἐπὶ πλείονα χρόνον καθά φησιν ἀντίγονος ὁ καρύστιος ἐν τῷ ζήνωνος βίῳ, μεγάλου τινὸς κατὰ τύχην ἰχθύος παρατεθέντος, ἄλλου δ' οὐδενὸς παρεσκευασμένου, λαβὼν ὅλον ὁ ζήνων ἀπὸ τοῦ πίνακος οἷος ἦν κατεσθίειν. τοῦ δ' ἐμβλέψαντος αὐτῷ, τί οὖν ἔφη τοὺς συζῶντάς σοι οἴει πάσχειν εἰ σὺ μίαν ἡμέραν μὴ δεδύνησαι ἐνεγκεῖν ὀψοφαγίαν. ἴστρος δέ φησι χοιρίλον τὸν ποιητὴν παρ' ἀρχελάου τέσσαρας μνᾶς ἐφ' ἡμέρα λαμβάνοντα ταύτας καταναλίσκειν εἰς ὀψοφαγίαν γενόμενον ὀψοφάγον. οὐκ ἀγνοῶ δὲ καὶ τοὺς ἰχθυοφάγους παῖδας, ὧν κλέαρχος μνημονεύει ἐν τῷ περὶ θινῶν· φάσκων ψαμμήτιχον τὸν αἰγυπτίων βασιλέα παῖδας θρέψαι ἰχθυοφάγους τὰς πηγὰς τοῦ νείλου βουλόμενον εὑρεῖν καὶ ἄλλους δὲ ἀδίψους ἀσκῆσαι τοὺς ἐρευνησομένους τὰς ἐν λιβύῃ ψάμμους· ὧν ὀλίγοι, διεσώθησαν. οἶδα δὲ καὶ τοὺς περὶ μόσυνον τῆς θρᾴκης βοῦς οἳ ἰχθῦς ἐσθίουσι παραβαλλομένους αὐτοῖς εἰς τὰς φάτνας. φοινικίδης δὲ τοὺς ἰχθῦς παρατεθεὶς τοῖς τὰς συμβολὰς δεδωκόσι τὴν μὲν θάλασσαν ἔλεγε κοινὴν εἶναι τοὺς δ' ἐν αὐτῇ ἰχθῦς τῶν ὠνησαμένων. εἴρηται δὲ καὶ ὁ ὀψοφάγος ὡς ἑτέροι καὶ τὸ ὀψοφαγεῖν ἀριστοφάνης ἐν νεφέλαις δευτέραις ὀψοφαγεῖν οὐδὲ κιχλίζειν. κηφισόδωρος ἦν δ' ὀψοφάγος οὐ δ' ἀδολέσχης. μάχων ἐπιστολῇ.

Ὀψοφάγος εἰμὶ τοῦτο δ' ἐστὶ τῆς τέχνης Θεμέλιος ἡμῖν προσαπεπονθέναι τι δεῖ
τὸν μὴ τὰ παρατεθέντα λυμαινόμενον Πεφροντικῶς αὐτὸ γὰρ οὐκ ἔσται κακὸς
Ἔπειτ' ἐπὰν ἢ καθαρὰ τἀσθητήρια Οὐκ ἂν διαμάρτοις ἕψε καί γε οὐ πυκνά
Ἅλας οὐκ ἔχει προσαίνετ' ἐπιδεῖταί τινος Πάλιν τὲ γεῦ συμμετρίαν ὡς ἁρμόσῃ
Ὥσπερ λύραν ἐπιτείναι γ' ὡς ἡδὺς εἶ Εἶθ' ὁπόταν ἤδη πάντα συμφωνεῖν δοκῇ
Εἴσαγε διὰ πασῶν νικολαΐδας μυκωνίας. Πρὸς τούτοις τοῖς ὀψοφάγοις ἄνδρες ἑταῖροι οἶδα καὶ

τὸν παρ' ἠλείοις τιμώμενον ὀψοφάγον ἀπόλλωνα. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ πολέμων ἐν τῇ πρὸς ἄτταλον ἐπιστολῇ. οἶδα δὲ καὶ τὴν ἐπὶ σαπίδι γραφὴν ἀνακειμένην ἐν τῷ τῆς ἀλφειώσας ἀρτέμιδος ἱερῷ. κλεάνθους C δ' ἐστὶ τοῦ κορινθίου· ἐν ᾗ ποσειδῶν πεποίηται θύννον τῷ διὶ προσφέρων ὠδίνοντι ὡς ἱστορεῖ δημήτριος ἐν ὀγδόῃ τοῦ τρωϊκοῦ διακόσμου. καὶ τοσαῦτα μὲν ἔφη ὁ δημόκριτος καὶ αὐτὸς ὑμῖν προσοψωνήσας οὐκ ὀψοφαγήσων παρῆλθον διὰ τὸν πάντα ἄριστον οὐλπιανόν, ὃς διὰ τὰ σύρων πάτρια, καὶ ἡμᾶς τῶν ἰχθύων ἀπεστέρησεν ἕτερ' ἐξ ἑτέρων παρεισφέρων. καί τοι γε ἀντίπατρος ὁ ταρσεὺς ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς ἐν τετάρτῳ περὶ δεισιδαιμονίας λέγεσθαί φησι πρός τινων ὅτι γάτις ἡ τῶν σύρων βασίλισσα οὕτως ἦν ὀψοφάγος, ὥστε κηρύξαι ἄτεργάτιδος μηδένα ἰχθὺν ἐσθίειν. ὑπ' ἀγνοίας δὲ τοὺς πολλοὺς αὐτὴν μὲν ἀτεργάτιν ὀνομάζειν ἰχθύων δὲ ἀπέχεσθαι. μνασέας δὲ ἐν δευτέρῳ περὶ ἀσίας φησὶν οὕτως· ἐμοὶ μὲν ἡ ἀτεργάτις δοκεῖ χαλεπὴ βασίλισσα γεγονέναι καὶ τῶν λαῶν σκληρῶς ἐπιστατηκέναι, ὥστε καὶ ἀπαγορεῦσαι αὐτοῖς ἰχθὺν μὴ ἐσθίειν ἀλλὰ πρὸς αὐτὴν ἀναφέρειν διὰ τὸ ἀρέσαι αὐτῇ τὸ βρῶμα, καὶ διὰ τόδε νόμιμόν ἐστι διαμένειν ἐπὰν εὔξωνται τῇ θεῷ, ἰχθῦς ἀργυροῦς ἢ χρυσοῦς ἀνατιθέναι. τοὺς δὲ ἱερεῖς πᾶσαν ἡμέραν τῇ θεῷ ἀληθινοὺς ἰχθῦς ἐπὶ τὴν τράπεζαν ὀψοποιησαμένους παρατιθέναι ἑφθούς τε ὁμοίως καὶ ὀπτούς. οὓς δὴ αὐτοὶ καταναλίσκουσιν οἱ τῆς θεοῦ ἱερεῖς. καὶ μικρὸν προσελθὼν, πάλιν φησίν· ἡ δέ γε ἀτεργάτις ὥσπερ ξάνθος λέγει ὁ λυδὸς, ὑπὸ μόψου τοῦ λυδοῦ ἁλοῦσα κατεποντίσθη μετὰ ἰχθύος τοῦ υἱοῦ ἐν τῇ περὶ ἀσκάλωνα λίμνῃ διὰ τὴν ὕβριν καὶ ὑπὸ τῶν ἰχθύων κατεβρώθη. τάχα δὲ καὶ ὑμεῖς ἄνδρες φίλοι ἑκόντες παρελίπετε ὥς ἱερόν τινα ἰχθὺν τὸν παρ' ἐφίππῳ τῷ κωμῳδιοποιῷ· ὅν φησι τῷ γηρυόνῃ σκευάζεσθαι ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι διὰ τούτων (λέγων.

Τούτῳ δ' ὁπόταν νάσσται χώρας ἰχθὺν τιν' ἑλῶσιν
Οὐχ ἡμέριον, τῆς περικλύστου δ' ἀλίας κρήτης μείζω

Hedylus, Phedo, Agis, Hedylus, Clio, Hedylus, Aristodemus, Euphraeor, Demylus, Zeno, Antigonus carystius, Ister, Choerilus, Archelaus, Clearchus, Psametichus, Phoenicides, Aristophanes en nephelis secundis, Cephisodorus, Macho, Polemo, Cleanthes, Demetrius, Democritus, Antipater tarsensis, Gatis, Mnaseas, Xanthus lydius, Mopsus lydus, Ephippus comicus; Demylus in lopada appositam spuit ut solus eam comederet; Zenonis pulchrum; Psametichus nili fontes invenire voluit; Mosyno; Apollo opsophagos; Vlpianus; Gatis regina; De Atergati; Ascalonis palus

A μεγέθει, λοπάς ἐστ' αὐτῷ δυνατὴ τούτους χωρεῖν ἑκατὸν καὶ περιοίκους
εἶναι ταύτῃ Σίλους, Λυκίους, Μυγδονιώτας
Κραναούς, Παφίους, τούτους δ' ὕλην κόπτειν ὁπόταν βασιλεὺς ἕψῃ τὸν μέγαν ἰχθῦν
καὶ προσάγοντας καθ' ὅσον πόλεως ἕστηκεν ὅρος. τοὺς δ' ὑποκαίειν.
λίμνην δ' εἰσάγειν ὕδατος μεστὴν εἰς τὴν ἅλμην τοὺς δ' ἅλας αὐτῷ.
ζεύγη προσάγειν μικρῶν ὀκτὼ συνεχῶς ἑκατόν.
περιπλεῖν δ' αὖ τρὶς ἀμμωσιναίω πέντε κέλητας.
γονταισκάλμους περιαγγέλλειν τε κοὐχ ὑποκαίειν.

Λυκείων πρυτάνεις ψυχρὰν τουτὶ παύου φυσῶν. μακεδὼν ἄρχων σβεννυκέλπονε μὴ προσηλύσῃς. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι τὰ αὐτὰ ταῦτα εἴρηκεν ὁ Ἔφιππος κἀν Πελταστῇ τῷ δράματι ἐν ᾧ καὶ ταῦτα ἐκείνοις ὑποτέτακται. Τοιαῦθ' ὑθλῶν δειπνεῖ καὶ ζῇ θαυμαζόμενος μετὰ μειρακίων οὐ γινώσκων ψήφων ἀριθμούς, σεμνός, σεμνῶς χλανίδ' ἕλκων, εἰς τίνα δὲ ταῦτ' ἀποτεινόμενος ὁ Ἔφιππος εἴρηκεν ὥρα σοι ζητεῖν καλὲ Οὐλπιανὲ καὶ διδάσκειν ἡμᾶς. καὶ τῶν εἰρημένων τούτων ἐπίσημον ψελλόν τε καὶ δυσεύρετον ἐπιναλίπλαξε καὶ σαφῶς ἐκμάνθανε. Σχολὴ δὲ πλείων ἢ θέλω πάρεστί μοι κατὰ τὸν Αἰσχύλου Προμηθέα. καὶ ὁ Κύνουλκος ἀνεβόησε, καὶ τίν' ἂν τῶν μεγάλων οὗτος οὐκ ἰχθύων ἀλλὰ ζητήσεων ἐπινοῶν λάβοι, ὃς τὰς ἀκάνθας ἀεὶ ἐκλέγει ἐλαχιστῶν τε καὶ ἀθερινῶν καὶ ἔτι τούτων ἀτυχεστέρων ἰχθυδίων, τὰ μεγάλα τεμάχη παραπεμπόμενος. καθάπερ γὰρ ἐν ταῖς γεννικαῖς εὐωχίαις B φησὶν ἐν Ἰξίονι Εὔβουλος

ἀμύλων παρόντων ἐσθίουσ' ἑκάστοτε
ἄνηθα καὶ σέλινα καὶ φλυαρίας
καὶ κάρδαμ' ἐσκευασμένα οὕτω μοι δοκεῖ.

Καὶ ὁ λεβητοχάρων Οὐλπιανὸς κατὰ τὸν ἐμὸν μεγαλοπολίτην Κερκιδᾶν μηδὲν μὲν ἐσθίειν τῶν εὐόδμων προσηκόντων, τηρεῖν δὲ τοὺς ἐσθίοντας εἰ παρεῖδον ἢ ἄκανθαν ἢ τῶν τραγανῶν τι, ἢ χονδρῶδες τῶν παρατιθεμένων. ἀεὶ δ' ἐπὶ νοῦν βαλλόμενος τὰ τοῦ καλοῦ καὶ λαμπροῦ Αἰσχύλου, ὃς τὰς αὑτοῦ τραγῳδίας τεμάχη εἶναι ἔλεγε τῶν Ὁμήρου μεγάλων δείπνων. φιλόσοφος δὲ ἦν τῶν πάνυ ὁ Αἰσχύλος, ὃς καὶ ἡττηθεὶς ἀδίκως ποτέ, ὡς Θεόφραστος ἢ Χαμαιλέων ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς εἴρηκεν, ἔφη χρόνῳ τὰς τραγῳδίας ἀνατιθέναι, εἰδὼς ὅτι κομιεῖται τὴν προσήκουσαν τιμήν. ὀρθῶς δὲ καὶ εἰδέναι δύναται ἅπερ εἶπε Στρατόνικος ὁ κιθαριστὴς εἰς Πρόπιν τὸν Ῥόδιον κιθαρῳδόν. Κλέαρχος γὰρ ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν φησιν ὡς ὁ Στρατόνικος θεασάμενος τὸν Πρόπιν ὄντα τῷ μὲν μεγέθει μέγαν, τῇ δὲ τέχνῃ κακὸν καὶ ἐλάττονα τοῦ σώματος, ἐπερωτώντων τινῶν αὐτὸν ποῖός τις ἐστιν, εἶπεν, οὐδεὶς κακὸς μέγας ἰχθύς, αἰνισσόμενος ὅτι πρῶτον μὲν οὐδείς ἐστιν, εἶθ' ὅτι κακός, καὶ πρὸς τούτοις μέγας μέν, ἰχθὺς δὲ διὰ τὴν ἀφωνίαν. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ γελοίου λεχθῆναι μέν φησι τὴν παροιμίαν ὑπὸ τοῦ Στρατονίκου ἀλλ' εἰς Σιμύλαν τὸν ὑποκριτήν, διελόντος τὴν παροιμίαν, μέγας οὐδεὶς σαπρὸς ἰχθύς. Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ναξίων πολιτείᾳ περὶ τῆς παροιμίας οὕτως γράφει. τῶν παρὰ Ναξίοις εὐπόρων, οἱ μὲν πολλοὶ τὸ ἄστυ ᾤκουν, οἱ δὲ ἄλλοι διεσπαρμένοι κατὰ κώμας. ἐν οὖν δή τινι τῶν κωμῶν ᾗ ὄνομα ἦν Ληστάδαι Τελεσταγόρας ᾤκει, πλούσιός τε σφόδρα καὶ εὐδοκιμῶν, καὶ τιμώμενος παρὰ τῷ δήμῳ τοῖς τ' ἄλλοις ἅπασι καὶ τοῖς καθ' ἡμέραν πεμπομένοις. καὶ ὅτε καταβαίνοντες ἐκ τῆς πόλεως δυσωνοῖντό τι τῶν πωλουμένων, ἔθος ἦν τοῖς πωλοῦσι λέγειν ὅτι μᾶλλον ἂν προέλοιντο Τελεσταγόρᾳ δοῦναι, ἢ τοσούτου ἀποδόσθαι. νεανίσκοι οὖν τινες ὠνούμενοι μέγαν ἰχθὺν εἰπόντος τοῦ ἁλιέως τὰ αὐτὰ λυπηθέντες τῷ πολλάκις ἀκούειν, ὑποπιόντες ἐκώμασαν πρὸς αὐτόν. δεξαμένου δὲ τοῦ Τελεσταγόρου C φιλοφρόνως αὐτοὺς οἱ νεανίσκοι αὐτόν τε ὕβρισαν καὶ δύο θυγατέρας αὐτοῦ ἐπιγάμους, ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες οἱ Νάξιοι, καὶ τὰ ὅπλα ἀναλαβόντες ἐπῆλθον τοῖς νεανίσκοις, καὶ μεγίστη τότε στάσις ἐγένετο προστατοῦντος τῶν Ναξίων Λυγδάμιδος, ὃς ἀπὸ ταύτης τῆς στρατηγίας τύραννος ἀνεφάνη τῆς πατρίδος. οὐκ ἄκαιρον δὲ εἶναι νομίζω εἰπεῖν, ἔτι καὶ αὐτὸς ἐπειδήπερ ἐμνήσθην τοῦ κιθαριστοῦ Στρατονίκου λέξαι τι περὶ τῆς εὐστοχίας αὐτοῦ τῶν ἀποκρίσεων. διδάσκων γὰρ κιθαριστὰς ἐπειδὴ ἐν τῷ διδασκαλείῳ εἶχεν ἐννέα μὲν εἰκόνας τῶν Μουσῶν, τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος μίαν, μαθητὰς δὲ δύο, πυνθανομένου τινὸς πόσους ἔχοι μαθητάς, ἔφη σὺν τοῖς θεοῖς δώδεκα. εἰς Μύλασα δὲ ἐπιδημήσας, καὶ κατιδὼν ναοὺς μὲν πολλοὺς ἀνθρώπους δὲ ὀλίγους, στὰς ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ ἔφη ἀκούετε ναοί. Μάχων δὲ αὐτοῦ ἀναγράφει τάδε ἀπομνημονεύματα. Στρατόνικος ἀποδημήσας εἰς Πέλλαν ποτὲ ὡς παρὰ πλειόνων ἔμπροσθεν τοῦτ' ἀκηκοὼς ὡς σπληνικοὺς εἴωθεν ἡ πόλις ποιεῖν, ἐν τῷ βαλανείῳ καταμαθὼν ἔξω πλείονας γυμναζομένους τῶν μειρακίων παρὰ τὸ πῦρ κομψῶς τό τε χρῶμα καὶ τὸ σῶμα ἑστηκότας διαμαρτάνειν ἔφασκε τοὺς εἰρηκότας αὐτῷ, καταμαθὼν δ' ὡς εἰσιὼν ὀξέα πάλιν τῆς κοιλίας τὸν σπλῆν ἔχοντα διπλασίονα, καθήμενος φησὶν ἐνθάδ' οὗτος φαίνεται τὰ ἱμάτια τῶν εἰσιόντων λαμβάνων τηρεῖν ἅμα καὶ τὰς σπλῆνας εὐθέως ἵνα μηδὲ εἷς πιεσθῇ τοῖς ἔνδον ἢ στενοχωρίᾳ. ψάλτης κακὸς Στρατόνικος ἑστιῶν ποτε ἐπεδείκνυτ' αὐτῷ τὴν τέχνην παρὰ τὸν πότον, οὔσης δὲ λαμπρᾶς καὶ φιλοτίμου τῆς δοχῆς ψαλλόμενος Στρατόνικος οὐκ ἔχων ὅτῳ διαλέξεθ' ἑτέρῳ συγκατέβαλε τὸ ποτήριον. ᾔτησε μεῖζον καὶ κυάθους πολλοὺς λαβὼν τῷ ἡλίῳ τὴν κύλικα δείξας συντόμως πιὼν καθεύδει ταῦτ' ἐπιτρέψας τῇ τύχῃ. ἐπὶ κῶμον ἐλθόντων δὲ

A τῶν δὲ τῷ ψάλτῃ τινῶν ἑτέρων κατὰ τύχην ὡς ἔοικε τινῶν γνωρίμων ἔξοινος ὁ Στρατόνικος ἐγένετ' εὐθέως. προσπυνθανομένων δ' ὅτι πολὺ πίνων ἀεὶ οἶνον ἐμεθύσθη, συντόμως ἀπεκρίνατο ὁ γὰρ ἐπίβουλος καὶ ἐναγὴς ψάλτης ἔφη ὡς βοῦν ἐπὶ φάτνῃ δειπνίσας, ἀπέκτονεν. Στρατόνικος εἰς Ἄβδηρ' ἀποδημήσας ποτὲ ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τὸν τιθέμενον αὐτόθι, ὁρῶν ἕκαστον τῶν πολιτῶν κατ' ἰδίαν κεκτημένον κήρυκα κηρύττοντά τε ἕκαστον αὐτῶν ὅτε θέλοι νουμηνίαν, σχεδόν τε τοὺς κήρυκας ἐν τῷ χωρίῳ ὄντας πολὺ πλείους κατὰ λόγον τῶν δημοτῶν, ἐπ' ἄκρων ἐβάδιζε τῶν ὀνύχων ἐν τῇ πόλει σχεδὸν δεδορκὼς ἀτενὲς εἰς τὴν γῆν κάτω, πυνθανομένων δὲ τῶν ξένων αὐτοῦ, τίνος τὸ πάθος τὸ γεγονὸς ἐξαπίνης περὶ τοὺς πόδας, τοῦτ' εἶπε τοῖς ὅλοις μὲν ἔρρωμαι ξένοι καὶ τῶν κολάκων πολὺ μᾶλλον ἐπὶ δεῖπνον τρέχω, ἀγωνιῶ δὲ καὶ δέδοικα παντελῶς μή ποτ' ἐπιβὰς κήρυκι τὸν πόδα ἀναπαρῶ.

Αὐλεῖν ἐπὶ τοῖς ἱεροῖσιν αὐλητοῦ κακοῦ μέλλοντος ὁ Στρατόνικος εὐφημεῖν με χρὴ σπείσαντες εὐξώμεθα φησὶ τοῖς θεοῖς. Κλέων ἦν κιθαρῳδὸς ὃς ἐκαλεῖτο Βοῦς, δεινῶς ἀπᾴδων τῇ λύρᾳ τε οὐ χρώμενος. τούτου διακούσας ὁ Στρατόνικος εἶφ' ὅτι ὄνος λύρας ἐλέγετο νῦν δὲ βοῦς λύρας. Στρατόνικος ὁ κιθαρῳδὸς ὡς Βηρισάδην ἔπλευσεν εἰς τὸν Πόντον ὄντα βασιλέα πολλοῦ χρόνου δ' ἤδη γεγονότος ἀποτρέχειν ἐβούλετο Στρατόνικος εἰς τὴν Ἑλλάδα. ὡς δ' αὐτὸν ὡς ἔοικεν οὐ προσίετο. τοῦτ' ἀποκριθῆναί φησι τῷ Βηρισάδῃ. σὺ γὰρ διανοεῖ φησὶν αὐτοῦ καταμένειν. ἐν τῇ Κορίνθῳ παρεπιδήμησέ ποτε Στρατόνικος ὁ κιθαρῳδὸς εἶτα γρᾴδιον ἐνέβλεπεν αὐτῷ οὐκ ἀφίστατ' οὐδαμοῦ, κᾆθ' ὁ Στρατόνικος πρὸς θεῶν μῆτερ φράσον τί ἔσθ' ὃ βούλει, καὶ τί μ' ἐμβλέπεις ἀεί. διηπόρησέ φησιν εἰ μήτηρ σε δέκα μῆνας εἶχε καὶ ἐκράB τει τῆς κοιλίας. πόλις δ' ἔχουσ' ἡμέραν ἀλγεῖ μίαν. ἡ Νικοθέου τοῦ εἰσιοῦσα βιοθέα γυνὴ μετὰ παιδίσκης ἄβρας εἰς τὸν ποταμόν, ἀπεψόφησε. κατὰ τῶν Σικυωνίων ἀμυγδαλῆν ἐπιβᾶσα συνέτειβεν τύχης. Στρατόνικος εἶπεν οὐχ ὅμοιος ὁ ψόφος ἀπὸ νύκτα τῆς φωνῆς δὲ ταύτης οὕνεκα ἐν τῷ πελάγει διέλυσε τὴν παρρησίαν. ἐπιδεικνυμένου ποθ' ὡς ἔοικεν ἐν Ἐφέσῳ ἀφυοῦς κιθαρῳδοῦ τὸν μαθητὴν τοῖς φίλοις παρὼν τύχην ὁ Στρατόνικος τοῦτ' ἔφη ὡς αὐτὸς αὐτ' οὐκ ἰθαλλοῦσκιβα. Κλέαρχος δὲ ἐν δευτέρῳ περὶ φιλίας, Στρατόνικός φησιν ὁ κιθαριστὴς ἀναπαύεσθαι μέλλων ἐκέλευεν ἀεὶ τὸν παῖδα προσφέρειν αὐτῷ πιεῖν. οὐχ ὅτι διψῶ φησιν, ἀλλ' ἵνα μὴ διψήσω. ἐν δὲ Βυζαντίῳ κιθαρῳδοῦ τὸ μὲν προοίμιον ᾄσαντος εὖ, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ἀποτυγχάνοντος, ἀναστὰς ἐκήρυξεν ὃς ἂν καταμηνύσῃ τὸν τὸ προοίμιον ᾄσαντα κιθαρῳδόν, λήψεται χιλίας δραχμάς. ἐρωτηθεὶς δ' ὑπό τινος, τίνες εἰσὶν οἱ μοχθηρότατοι τῶν ἐν Παμφυλίᾳ, Φασηλίτας μὲν ἔφησε μοχθηροτάτους εἶναι, Σιδήτας δὲ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ. πάλιν δ' ἐπερωτηθεὶς ὥς φησιν Ἡγήσανδρος πότερα Βοιωτοὶ βαρβαρώτεροι τυγχάνουσιν ὄντες ἢ Θετταλοί, Ἠλείους ἔφησεν. ἀναστήσας δέ ποτε καὶ τρόπαιον ἐν τῇ διατριβῇ, ἐπέγραψε κατὰ τῶν κακῶς κιθαριζόντων. ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπό τινος τίνα τῶν πλοίων ἀσφαλέστατά ἐστι, τὰ μακρὰ ἢ τὰ στρογγύλα, τὰ νενεωλκημένα εἶπεν. ἐν Ῥόδῳ δ' ἐπίδειξιν ποιούμενος ὡς οὐδεὶς ἐπεσημήνατο, καταλιπὼν τὸ θέατρον ἐξῆλθεν εἰπών. ὅπου τὸ ἀδάπανον οὐ ποιεῖτε, πῶς ἐγὼ ἐλπίζω παρ' ὑμῶν ἔρανον λήψεσθαι. γυμνικοὺς δ' ἀγῶνας ἔφη διατιθέτωσαν Ἠλεῖοι, Κορίνθιοι δὲ θυννικούς. Ἀθηναῖοι δὲ σκηνικούς. εἰ δέ τις τούτων πλημμελοίη, μαστιγώσεις ὥς φησι Χαρικλῆς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ἀστικοῦ ἀγῶνος. Πτολεμαίου δὲ τοῦ βασιλέως περὶ κιθαριστικῆς πρὸς αὐτὸν διαλεγομένου φιλονεικότερον, ἕτερόν ἐστιν εἶπεν ὦ βασιλεῦ σκῆπτρον, ἕτερον δὲ πλῆκτρον ὥς φησι Καπίτων ὁ ἐποποιὸς ἐν τετάρτῳ τῶν πρὸς C Φιλόπαππον ὑπομνημάτων. παρακληθεὶς δὲ ἀκοῦσαί ποτε κιθαρῳδοῦ μετὰ τὴν ἀκρόασιν ἔφη. τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατήρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε. καί τινος εἰπόντος τὸ ποῖον, ἔφη κακῶς μὲν κιθαρίζειν ἔδωκεν, ᾄδειν δὲ καλῶς ἀνένευσεν. δοκοῦ δέ ποτε καταπεσούσης καὶ ἀποκτεινάσης ἕνα τῶν πονηρῶν. ἄνδρες ἔφη δοκῶ εἰσὶ θεοί, εἰ δὲ μή εἰσι, δοκοί εἰσι. ἀναγράφει δὲ καὶ τάδε μετὰ τὰ προειρημένα τοῦ Στρατονίκου ἀπομνημονευμάτων οὕτως. Στρατόνικος πρὸς τὸν Χρυσογόνου πατέρα λέγοντα ὅτι πάντα αὐτῷ ὑπάρχει οἰκεῖα, αὐτὸς μὲν γὰρ ἐργολάβος εἴη, τῶν δ' υἱῶν ὁ μὲν διδάξει, ὁ δὲ αὐλήσει, προσδεῖ γε ἔφη ὁ Στρατόνικος ἔτι ἑνός, ὅτι τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν περινοστεῖ ἀλλ' οὐκ ἐν μιᾷ πόλει διαμένει. παρὰ τῶν Μουσῶν ἔφη εἰληφέναι τέλος τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας παρ' ὧν πράττεσθαι μισθὸν ἀμουσίας. τὸν Φάωνα δὲ ἔφη αὐλεῖν οὐχ ἁρμονίαν ἀλλὰ τὸν Κάδμον. προσποιουμένου δὲ εἶναι Φάωνος αὐλητικοῦ καὶ ἔχειν φάσκοντος Μεγαροῖ χορόν, ληρεῖς ἔφη, ἐκεῖ μὲν γὰρ οὐκ ἔχεις ἀλλ' ἔχει. μάλιστα δὲ θαυμάζειν ἔφη τὴν τοῦ σοφιστοῦ Σατύρου μητέρα, ὅτι ὃν οὐδεμία πόλις ἐνεγκεῖν δύναται δέκα ἡμέρας, ἐκείνη δέκα μῆνας ἤνεγκε. πυνθανόμενος δὲ ἐν Ἰλίῳ ἐπιδημεῖν αὐτὸν ἐν τοῖς Ἰλιείοις, ἀεὶ ἔφησεν Ἴλιῳ κακά. Μιννάκου δὲ αὐτῷ περὶ μουσικῆς διαμφισβητοῦντος οὐ προσέχειν αὐτῷ ἔφη ὅτι ἀνώτερον τοῦ σφυροῦ λέγει. τὸν δὲ φαῦλον ἰατρὸν ἀπανθημερίζειν ἔφη ποιεῖν εἰς ᾅδου τοὺς θεραπευομένους. ἀπαντήσας δέ τινι τῶν γνωρίμων, ὡς ἴδεν ἐσπογγισμένα τὰ ὑποδήματα καλῶς συνηχθέσθη ὡς πράττοντι κακῶς νομίζων, οὐκ ἂν οὕτως ἐσπογγίσθαι καλῶς εἰ μὴ αὐτὸς ἐσπόγγισεν. ἐν Τειχιοῦντι δὲ τῆς Μιλήτου μιγάδων οἰκούντων, ὡς ἑώρα πάντας τοὺς τάφους ξενικοὺς ὄντας, ἀπίωμεν ἔφη

A ποῦ, ἐν ταύτῃ γὰρ οἱ ξένοι ἐοίκασιν ἀποθνήσκειν τῶν ἀστῶν οὐδείς. Ζήθου δὲ τοῦ κιθαριστοῦ διεξιόντος περὶ μουσικῆς, μόνῳ δή, οὐκ ἔφη προσήκειν περὶ μουσικῆς λαλεῖν, ὅς γε τὸ ἀμουσότατον τῶν ὀνομάτων εἵλου, ἐκ σεαυτὸν ἀντ᾽ Ἀμφίονος Ζῆθον καλεῖς. Μακεδόνα δέ τινα κιθαρίζειν διδάσκων, ἐκπικρανθεὶς ἐπὶ τῷ μηδὲν αὐτὸν ποιεῖν τῶν δεόντων, εἰς Μακεδονίαν ἔφη. πρὸς βαλανείῳ ψυχρῷ καὶ φαύλῳ κεκοσμημένον ἰδὼν ἡρῷον λαμπρῶς, ὡς ἐξῆλθε λελουμένος κακῶς, οὐ θαυμάζω ἔφη ὅτι πολλοὶ ἀνάκεινται πίνακες. ἕκαστον γὰρ τῶν λουομένων ὡς σωθέντα ἀνατιθέναι. ἐν Αἴνῳ δὲ ἔφη τοὺς μὲν ὀκτὼ μῆνας εἶναι ψῦχος, τοὺς δὲ τέτταρας χειμῶνα. τοὺς Ποντικοὺς ἐκ τοῦ πολλοῦ ἥκειν πόντου ὥσπερ ἐκ τοῦ ὀλέθρου. τοὺς δὲ Ῥοδίους ἐκάλει λευκοὺς Κυρηναίους καὶ μνηστήρων πόλιν. τὴν δ᾽ Ἡράκλειαν ἀνδροκόρινθον, καὶ τὸ Βυζάντιον μασχάλην τῆς Ἑλλάδος, τοὺς δὲ Λευκαδίους ἑώλους Κορινθίους, τοὺς δ᾽ Ἀμβρακιώτας Μεμβρακιώτας. ἐκ τῆς δ᾽ Ἡρακλείας ὡς ἐξῄει τὰς πύλας καὶ περιεσκόπει, ἐρομένου τινὸς τί περισκοπεῖς, αἰσχύνεσθαι ἔφη μὴ ὀφθῇ, ὥσπερ ἐκ πορνείου ἐξιών. ἰδὼν δ᾽ ἐν τῷ κύφωνι δεδεμένους δύο, ὡς μικροπολιτικόν ἔφη τὸ μὴ δύνασθαι συμπληρῶσαι. πρὸς δὲ ἁρμονικόν τινα κηπουρὸν ὄντα πρότερον ἀμφισβητοῦντ᾽ αὐτῷ περὶ ἁρμονίας ἔφη, ἄλλοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην. ἐν Μαρωνείᾳ δὲ συμπίνων τισὶν ἔφη γνῶναι κατὰ τίνα τόπον ἐστὶ τῆς πόλεως, ἐὰν κατακαλύψαντες ἄγωσιν, εἶτα ὡς ἦγον καὶ ἠρώτων, κατὰ τὸ καπηλεῖον ἔφη, ὅτι καπηλεῖα ἐδόκει εἶναι ἡ Μαρώνεια. Τηλεφάνῃ ἐπεὶ ἀνεφύσα ἤρχετο παρακατακείμενος, ἔφη ὡς οἱ ἐρυγγάνοντες. τοῦ δὲ βαλανέως ἐν Καρδίᾳ ῥύμμα γῆν μοχθηρὰν καὶ ὕδωρ ἁλμυρὸν παρέχοντος, πολιορκεῖσθαι ἔφη κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν.

B νικήσας δ᾽ ἐν Σικυῶνι τοὺς ἀνταγωνιστάς, ἀνέθηκεν εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον τρόπαιον, ἐπιγράψας Στρατόνικος ἀπὸ τῶν κακῶς κιθαριζόντων. ᾄσαντος δέ τινος, ἤρετο τὸ μέλος, εἰπόντος δὲ ὅτι Καρκίνου, πολύ γε μᾶλλον ἔφη ἢ ἀνθρώπου. ἐν Μαρωνείᾳ δὲ ἔφη οὐ γίνεσθαι ἔαρ, ἀλλὰ ἀλέαν. ἐν Φασήλιδι δὲ πρὸς τὸν παῖδα διαμφισβητοῦντος τοῦ βαλανέως περὶ τοῦ ἀργυρίου, ἦν γὰρ νόμος πλείονος λούειν τοὺς ξένους, ὦ μιαρὲ ἔφη παῖ, παρὰ χαλκοῦν με μικροῦ Φασηλίτην ἐποίησας. πρὸς δὲ τὸν ἐπαινοῦντα ἵνα λάβῃ τι, αὐτὸς ἔφη μείζων εἶναι πτωχός. ἐν μικρᾷ δὲ πόλει διδάσκων ἔφη αὕτη οὐ πόλις, ἀλλὰ μόλις. ἐν Πέλλῃ δὲ πρὸς φρέαρ ἐπελθὼν ἠρώτησεν, εἰ πότιμόν ἐστιν. εἰπόντων δὲ τῶν ἱμώντων, ἡμεῖς γε τοῦτο πίνομεν, οὐκ ἄρ᾽ ἔφη πότιμόν ἐστιν. ἐτύγχανον δὲ οἱ ἄνθρωποι χλωροὶ ὄντες. ἐπακούσας δὲ τῆς Ὠδῖνος τῆς Τιμοθέου, εἰ δ᾽ ἐργολάβον ἔφη ἔτικτε καὶ μὴ θεόν, ποίας ἂν ἠφίει φωνάς. Πολυΐδου δὲ σεμνυνομένου ὡς ἐνίκησε Τιμόθεον ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Φιλωτᾶς, θαυμάζειν ἔφη εἰ ἀγνοεῖς ὅτι αὐτὸς μὲν ψηφίσματα ποιεῖ, Τιμόθεος δὲ νόμους. πρὸς Ἄρειον δὲ τὸν ψάλτην ὀχλοῦντά τι αὐτῷ, ψάλλ᾽ ἐς κόρακας ἔφη. ἐν Σικυῶνι δὲ πρὸς κακοδέψην γενόμενον ἐπεὶ ἐλοιδόρει τί αὐτῷ, κακόδαιμον, κακόδαιμον ἔφη. τοὺς δὲ Ῥοδίους αὐτὸς Στρατόνικος σπαταλῶντας καὶ θερμοπότας θεωρῶν ἔφη αὐτοὺς λευκοὺς εἶναι Κυρηναίους, καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ῥόδον ἐκάλει μνηστήρων πόλιν, χρώματι μὲν εἰς ἀσωτίαν διαλλάττειν ἐκείνων ἡγούμενος αὐτούς, ὁμοιότητι δ᾽ εἰς καταφορὰν ἡδονῆς, τὴν πόλιν μνηστήρων εἴκαζεν. ζηλωτὴς δὲ τῶν εὐτραπέλων λόγων τούτων ἐγένετο ὁ Στρατόνικος Σιμωνίδου τοῦ ποιητοῦ, ὥς φησιν Ἔφορος ἐν δευτέρῳ περὶ εὑρημάτων, φάσκων καὶ Φιλόξενον τὸν Κυθήριον περὶ τὰ ὅμοια ἐσπουδακέναι. Φανίας δὲ ὁ περιπατητικὸς ἐν δευτέρῳ περὶ ποιητῶν, Στρατόνικος φησὶν ὁ Ἀθηναῖος δοκεῖ τὴν πολυχορδίαν εἰς τὴν ψιλὴν κιθάρισιν πρῶτος εἰσενεγκεῖν καὶ πρῶτος μαθητὰς τῶν ἁρμονικῶν ἔλαβε καὶ διάγραμμα συνεστήσατο. ἦν δὲ καὶ ἐν τῷ γελοίῳ οὐκ ἀπίθανος. φησὶ δὲ καὶ τελευτῆσαι αὐτὸν διὰ τὴν ἐν τῷ γελοίῳ παρρησίαν ὑπὸ Νικοκλέους τοῦ Κυπρίων βασιλέως, φάρμακον πιόντα διὰ τὸ σκώπτειν αὐτοῦ τοὺς υἱούς.

C τοῦ δ᾽ Ἀριστοτέλους τεθαύμακα, ὃν πολυθρύλλητον πεποιήκασιν οἱ σοφοὶ οὗτοι, καλέ μου Δημόκριτε, καὶ ἐν τῶν λόγων αὐτοῦ πρεσβεύεις, ὡς καὶ τῶν ἄλλων φιλοσόφων τε καὶ ῥητόρων τῆς ἀκριβείας, πότε μαθών, ἢ παρὰ τίνος ἀνελθόντος ἐκ τοῦ βυθοῦ Πρωτέως ἢ Νηρέως τί ποιοῦσιν οἱ ἰχθύες ἢ πῶς κοιμῶνται ἢ πῶς διαιτῶνται. τοιαῦτα γὰρ συνέγραψεν, ὡς εἶναι κατὰ τὸν κωμῳδοποιὸν θαύματα μωροῖς. φησὶ γὰρ ὅτι κήρυκες μὲν καὶ πάντα τὰ ὀστρακόδερμα ἀνόχευτόν ἐστι τὸ γένος, καὶ ὅτι ἡ πορφύρα καὶ ὁ κῆρυξ μακρόβια. ζῆν γὰρ τὴν πορφύραν ἔτη ἓξ πόθεν αὐτῷ εἰδέναι; καὶ ὅτι ἐπὶ πλεῖστον χρόνον ἐν ὀχείᾳ γίνεται ἔχιδνα, καὶ ὅτι μέγιστόν ἐστιν ἡ φάττα, δεύτερον δὲ ἡ οἰνάς, ἐλάχιστον δὲ ἡ τρυγών. πόθεν δ᾽ ὅτι ὁ μὲν ἄρρην ἵππος ζῇ ἔτη τριάκοντα πέντε, ἡ δὲ θήλεια πλείω τῶν τεσσαράκοντα, βιῶσαι φήσας τινὰ καὶ ἑβδομήκοντα πέντε. ἱστορεῖ δὲ ὅτι καὶ ἐκ τῆς τῶν φθειρῶν ὀχείας αἱ κόνιδες γεννῶνται, καὶ ὅτι ἐκ τοῦ σκώληκος μεταβάλλοντος γίνεται κάμπη, ἐξ ἧς βομβύλιος, ἀφ᾽ οὗ ὁ νεκύδαλος ὀνομαζόμενος. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς μελίσσας βιοῦν φησι μέχρι ἐτῶν ἕξ, τινὰς δὲ καὶ ἑπτά, οὐκ ὦφθαι δέ φησιν οὔτε μέλισσαν οὔτε κηφῆνα ὀχεύοντας, ὅθεν οὐκ ἔστι διιδεῖν πότερα αὐτῶν ἄρρενα ἢ θήλεια. πόθεν δὲ ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἥσσονές εἰσι μελισσῶν; αἱ μὲν γὰρ τὴν ἰσότητα τοῦ βίου τηροῦσιν οὐ μεταβαλλόμεναι, ἀλλ᾽ ἀγείρουσι καὶ ἀδιαδέκτως ποιοῦσιν, οἱ δ᾽ αὐτοὶ ἥσσονες μελισσῶν καὶ πλήρεις οἰήσεως ὡς ἐκεῖναι μέλιτος, πόθεν διετήρησεν; ἐν δὲ τῷ περὶ μακροβιότητός φησιν, ὅτι ὤφθη ποτέ τις μῦς ἔτη ἓξ ἢ ἑπτὰ ζήσασα. τίς ἡ τούτου ἀπόδειξις; τοῦ δ᾽ ἰδεῖν ἐκ κέρατος ἐλάφου κισσὸν ἀναφύντα. γλαῦκες δέ φησι καὶ κόρακες ἡμέ-

Marginal notes (manuscript): Zethus; Amphio; Aenus urbs. & de ea pulcherrimum; Rhodij; Heraclia; ByZantium; Maronia; Telephanes; Carcinus; Maronea; Phaselis; Pella; Timotheus; Polyidus; Philotas; Areus; Simonides; facetus fuit; Phanias; Phanias peripateticus de poetis scripsit; Philoxenus cytherius; Ephorus; Nicocles; Nicocles Strato[nicum] interemit ob audaciam in ridiculis; Proteus; Nereus; Ceryces; Purpura; Echidna; Phatta; Oenas; Trygo; Equi, eque — uita; Comides; Campe; Bombylius; Necydalus; Api[um] uita; Musce uita; ex cornu cerui hedera nata

A ρας ἀδυνατοῦσι βλέπειν, διὸ νύκτωρ τὴν τροφὴν ἑαυτοῖς θηρεύουσιν, καὶ οὐ πᾶσαν νύκτα, ἀλλὰ τὴν ἀκρέσπερον. καὶ τὰς ἰδέας δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οὐκ ἐμφερεῖς εἶναι· τοῖς μὲν γὰρ γλαυκάς, τοῖς δὲ μέλαινας, τοῖς δὲ χαροπούς. ἀνθρώποις δ᾽ ὅτι παντοῖος ὀφθαλμός. ἤθους τε διαφορὰς εἶναι περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς λέγει. τοὺς μὲν γὰρ αἰγωποὺς τῶν ἀνθρώπων πρὸς ὀξύτητα μὲν ὄψεως εὖ πεφυκέναι, τὰ δ᾽ ἤθη βελτίστους εἶναι. καὶ τῶν ἄλλων τοὺς μὲν ἐκτὸς ἔχειν τοὺς ὀφθαλμούς, τοὺς δὲ ἐντός, τοὺς δὲ μέσως. καὶ τοὺς μὲν ὀξυωπεστάτους εἶναι, τοὺς δὲ ἐκτὸς κακοηθεστάτους, οἱ δὲ μέσως φησὶν ἔχοντες ἐπιεικεῖς. εἶναι δέ τινας καὶ σκαρδαμυκτικούς, καὶ τοὺς μὲν ἀσταθεῖς εἶναι, ἀβεβαίους δ᾽ εἶναι τοὺς ἀτενεῖς, τοὺς δὲ μέσους βελτίστων ἠθῶν. μόνον τε ἄνθρωπον τῶν ζῴων τὴν καρδίαν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μέρεσι, τὰ δ᾽ ἄλλα ζῷα ἐν τῷ μέσῳ. καὶ τοὺς ἄρρενας τῶν θηλειῶν πλείονας ὀδόντας ἔχειν. τετηρῆσθαί φησι τοῦτο καὶ ἐπὶ προβάτου καὶ ἐπὶ συὸς καὶ ἐπὶ αἰγός. τῶν δὲ ἰχθύων οὐδένα γεννᾶσθαι ὄρχεις ἔχοντα, μαστοὺς δὲ οὔτ᾽ ἰχθὺν ἔχειν οὔτε ὄρνιθας. δελφῖνα δὲ μόνον οὐκ ἔχειν χολήν. ἔνιοι δέ φησιν ἐπὶ μὲν τῷ ἥπατι οὐκ ἔχουσι χολὴν ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἐντέροις, ὡς ἔλλοψ, καὶ συναγρίς, καὶ σμύραινα, καὶ ξιφίας καὶ χελιδών. ἡ δὲ ἀμία παρ᾽ ὅλον τὸ ἔντερον παρατεταμένην ἔχει τὴν χολήν. ἱέραξ δὲ καὶ ἴκτινος πρὸς τῷ ἥπατι, καὶ τοῖς ἐντέροις. ὁ δὲ αἰγοκέφαλος πρὸς τῷ ἥπατι καὶ τῇ κοιλίᾳ. περιστερὰ δὲ καὶ ὄρτυξ καὶ χελιδὼν οἱ μὲν πρὸς τοῖς ἐντέροις, οἱ δὲ πρὸς τῇ κοιλίᾳ. τὰ δὲ μαλακόδερμά φησι καὶ τὰ ὀστρακόδερμα, καὶ τὰ σελαχώδη καὶ τὰ ἔντομα πλείονα χρόνον ὀχεύειν. δελφῖνα δὲ καὶ τινὰς τῶν ἰχθύων παρακατακλινομένους ὀχεύειν. καὶ εἶναι τῶν μὲν δελφίνων βραδεῖαν τὴν μίξιν, τῶν δὲ ἰχθύων ταχεῖαν. ἔτι ὁ λέων φησὶ στερέμνια ἔχει τὰ ὀστᾶ, καὶ κοπτομένων αὐτῶν ὥσπερ ἐκ τῶν λίθων πῦρ ἐκλάμπειν. δελφὶς δὲ ὀστᾶ μὲν ἔχει καὶ οὐκ ἀκάνθας, τὰ δὲ σελάχη καὶ χόνδρον καὶ ἀκάνθας. τῶν δ᾽ ἰχθύων τὰ μὲν εἶναι χερσαῖα, τὰ δὲ ἔνυδρα, τὰ δὲ πυριγενῆ. εἶναι δέ τινα καὶ ἐφήμερα καλούμενα, ἃ μίαν μόνην ἡμέραν ζῇ. τὰ δὲ ἀμφίβια εἶναι, ὡς τὸν ποτάμιον ἵππον καὶ κροκόδειλον καὶ ἔνυδριν. πάντα τε τὰ ζῷα δύο ἡγεμόνας ἔχειν πόδας, καρκίνον δὲ τέσσαρας. ὅσα δ᾽ ἔναιμά ἐστι φησὶ τῶν ζῴων, ἢ ἄποδά ἐστιν, ἢ δίποδα, ἢ τετράποδα. ὅσα δὲ τῶν τεττάρων πλείονας ἔχει πόδας, ἄναιμά ἐστι. διὸ καὶ πάντα τὰ κινούμενα τέτταρσι σημείοις κινεῖται· ἄνθρωπος δὲ δύο ποσὶ καὶ χερσὶ δύο, ὄρνις δὲ δύο ποσὶ καὶ δύο πτέρυξιν, ἔγχελυς καὶ γόγγρος δύο πτερυγίοις καὶ δύο καμπαῖς. ἔτι τῶν ζῴων τὰ μὲν ἔχει χεῖρας ὡς ἄνθρωπος, τὰ δὲ δοκεῖ ὡς πίθηκος. οὐδὲν γὰρ τῶν ἀλόγων ζῴων δίδωσι καὶ λαμβάνει, πρὸς ἅπερ αἱ χεῖρες ὄργανα δέδονται. πάλιν τῶν ζῴων τὰ μὲν ἔναρθρα ὡς ἄνθρωπος, ὄνος, βοῦς, τὰ δὲ ἄναρθρά ἐστιν, οἷον ὄφεις, ὄστρεα, πνεύμονες. πολλά τε τῶν ζῴων οὐ κατὰ πᾶσαν ὥραν φαίνεται, οἷον τὰ φωλεύοντα, καὶ ὅσα δὲ μὴ φωλεύει οὐκ ἀεὶ φαίνεται, οἷον χελιδόνες, καὶ πελαργοί. πολλὰ δὲ ἔχων ἔτι λέγειν περὶ ὧν ἐληρησεν ὁ φαρμακοπώλης, παύομαι, καίτοι εἰδὼς καὶ Ἐπίκουρον τὸν φιλαληθέστατον ταῦτ᾽ εἰπόντα περὶ αὐτοῦ, ἐν τῇ περὶ ἐπιτηδευμάτων ἐπιστολῇ, ὅτι καταφαγὼν τὰ πατρῷα ἐπὶ στρατείαν ὥρμησε, καὶ ὅτι ἐν ταύτῃ κακῶς πράττων ἐπὶ τὸ φαρμακοπωλεῖν ἦλθεν, εἶτα ἀναπεπταμένου τοῦ Πλάτωνος περιπάτου φησὶ παραβαλὼν ἑαυτὸν παρενέθησε τοῖς λόγοις οὐκ ὢν ἀφυής, καὶ κατὰ μικρὸν εἰς τὴν θεωρουμένην ἐξῆλθεν ἕξιν. οἶδα δὲ ὅτι ταῦτα μόνος Ἐπίκουρος εἴρηκε κατ᾽ αὐτοῦ, οὔτε δ᾽ Εὐβουλίδης, ἀλλ᾽ οὐδὲ Κηφισόδωρος τοιοῦτόν τι ἐτόλμησεν εἰπεῖν κατὰ τοῦ Σταγειρίτου, καίτοι καὶ συγγράμματα ἐκδόντες κατὰ τἀνδρός.

C ἐν δὲ τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ ὁ Ἐπίκουρος, καὶ Πρωταγόραν φησὶ τὸν σοφιστὴν ἐκ φορμοφόρου καὶ ξυλοφόρου, πρῶτον μὲν γενέσθαι γραφέα Δημοκρίτου. θαυμασθέντα δ᾽ ὑπ᾽ ἐκείνου ἐπὶ ξύλων τινὶ ἰδίᾳ συνθέσει ἀπὸ ταύτης τῆς ἀρχῆς ἀναληφθῆναι ὑπ᾽ αὐτοῦ καὶ διδάσκειν ἐν κώμῃ τινὶ γράμματα, ἀφ᾽ ὧν ἐπὶ τὸ σοφιστεύειν ὁρμῆσαι. κἀγὼ δέ, ἄνδρες συνδαιταλεῖς, ἀπὸ τῶν πολλῶν τούτων λόγων τὴν ὁρμὴν ἔχω ἐπὶ τὸ ἤδη γαστρίζεσθαι. τοὺς μαγείρους διὰ τὴν πολλὴν τῶν λόγων ἐξίασιν ἵνα μὴ ψυχρὰ παρατιθῶσιν. οὐδεὶς γὰρ ἂν φάγοι ψυχρῶν ὁ Καύνουλκος ἔφη κατὰ τὸν Ἀλέξιδος τοῦ κωμῳδοποιοῦ Μίλκωνα. ἐγώ φησιν ἐὰν μὴ παραθῶσι θερμὰ τἀγαθὸν Πλάτωνα πανταχοῦ φῂς ἀγαθὸν εἶναι μανθάνεις; τὸ δ᾽ ἡδὺ πάντως ἡδὺ κἀνθάδε. οὐκ ἀχαρίστως δὲ καὶ Σφαῖρον τὸν συσχολάσαντα μὲν Χρυσίππῳ παρὰ Κλεάνθει, μεταπεμφθέντα δὲ γενόμενον εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου, κηρίνων ποτὲ ἐν τῷ δείπνῳ παρατεθεισῶν ὀρνίθων ἐκτείναντα τὰς χεῖρας ἐπισχεθῆναι ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὡς ψεύδει συγκατατιθέμενον. τὸν δ᾽ εὐστόχως ἀποφήνασθαι εἰπόντα οὐ τούτῳ συγκατατίθεσθαι ὅτι εἰσὶν ὄρνεις, ἀλλ᾽ ὅτι εὔλογόν ἐστι ταύτας ὄρνεις εἶναι. διαφέρειν δὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν τοῦ εὐλόγου· τὴν μὲν γὰρ ἀδιάψευστον εἶναι, τὸ δ᾽ εὔλογον ἄλλως ἀποβαίνειν. καὶ ἡμῖν οὖν κατὰ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν καὶ τῶν κηρίνων παρενεχθήτω, ἵνα κἂν κατὰ τὴν ὄψιν πλανᾶσθαι δυνώμεθα, ἵνα μὴ πάντα λαλῶμεν. καὶ μελλόντων ἤδη δειπνεῖν ἐπισχεῖν ἐκέλευσεν ὁ Δάφνος, ἐπειπὼν τὸ ἐκ Μαμμακύθου ἢ Αὔρων Μεταγένους ἰαμβεῖον, ὥσπερ ἐπειδὰν δειπνῶμεν, ποῦ τότε πλεῖστα λαλοῦμεν ἅπαντες. κἀγώ φημι ἐνδεῶς εἰρῆσθαι τὸν περὶ ἰχθύων λόγον πολλὰ εἰρηκότων καὶ ἀσκληπιαδῶν, παίδων Φιλοτίμου λέγω ἐν τοῖς περὶ τροφῆς, καὶ Μνησιθέου τοῦ Ἀθηναίου. ἔτι δὲ Διφίλου τοῦ Σιφνίου. οὗτος γὰρ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσί φησιν, ὅτι τῶν θαλασσίων ἰχθύων οἱ μὲν πετραῖοι

Marginal notes (manuscript): Epicurus contra Aristotelem; Cubulides; Cephisodorus; Epicurus Cotra Protagoram; Noctue; Corui; Solus homo in sinistra parte cor habet; Delphis; Ellops; Synagris; Smyrena; Xiphias; Chelido; Amia; Hierax; Ictinus; Aegocephalus; Coturnix; Hirundo; Malacoderma; Ostracoderma; Selachode; Entyma; Delphin; Leo; Selache; Ephemeri pisces; Hyppopotamus; Crocodilus; Enydrus; Cancer; Pneumones; Epicurus; Cubulides; Cephisodorus; Epicurus; Protagoras; Democritus; Alexis comicus; Milco; Chrysippus; Cleanthes; Epicuri male dicta in Aristotelem; Cubulides & Cephisodori libri contra Aristotelem; Epicurus cotra Protagoram; Phantasia apprehensiua & rationale differunt; Metagenes; Philotimus; Mnesitheus; Diphilus

εἰσὶν εὔφθαρτοι, εὔχυλοι, σμηκτικοί, κοῦφοι, ὀλιγότροφοι. οἱ δὲ πελάγιοι δυσφθαρτότεροι, πολύτροφοι, δυσοικονόμητοι, καὶ τῶν πετραίων ὁ φυκὴν, καὶ ἡ φυκὶς, ἁπαλώτατα ἰχθύδια ὄντα, ἄβρομα καὶ εὔφθαρτά ἐστιν. ἡ δὲ πέρκη τούτοις προσεοικυῖα κατὰ τόπους ὀλίγον διαλλάττει. οἱ δὲ κωβιοὶ ἀναλογοῦσι τῇ πέρκῃ, ὧν οἱ μικροὶ καὶ οἱ λευκοὶ ἁπαλοί εἰσιν, ἄβρομοι, εὔχυλοι, εὔπεπτοι. οἱ δὲ χλωροὶ, καλοῦνται δὲ καυλῖναι, ξηροί εἰσι καὶ ἀλιπεῖς. αἱ δὲ χάνναι, ἁπαλόσαρκοι, σκληρότεραι δὲ τῆς πέρκης. ὁ δὲ σκάρος ἁπαλόσαρκος, ψαθυρὸς, γλυκὺς, κοῦφος, εὔπεπτος, εὐανάδοτος, εὐκοίλιος, τούτων δὲ ὁ πρόσφατος ὕποπτος, ἐπειδὴ τοὺς θαλαττίους λαγὼς θηρεύοντες σιτοῦνται, διὸ καὶ τὰ ἐντὸς χολέρας ποιητικὰ ἔχει. ἡ δὲ καλουμένη κηρὶς, ἁπαλόσαρκος, εὐκοίλιος, εὐστόμαχος, ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς παχυντικὸς καὶ σμηκτικός. ὀρφὸς ἢ ὀρφὼς εὔχυλος, πολύχυλος, γλίσχρος, δύσφθαρτος, πολύτροφος, οὐρητικός. τὰ δὲ πρὸς τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, γλίσχρα, εὔπεπτα. τὰ δὲ σαρκώδη, δύσπεπτα, βαρύτερα. ἁπαλώτερον δὲ τὸ οὐραῖον, φλέγματος δ᾽ ἐστὶ δραστικὸς ὁ ἰχθὺς καὶ δύσπεπτος. αἱ δὲ σφύραιναι τῶν γόγγρων εἰσὶ τροφιμώτεραι, ἡ δὲ λιμναία ἔγχελυς, τῆς θαλασσίας ἐστὶν ἀστομωτέρα, καὶ πολυτροφωτέρα. τῷ δὲ μελανούρῳ ἀναλογεῖ ὁ χρύσοφρυς. σκορπίοι δὲ οἱ πελάγιοι καὶ κιρροὶ τροφιμώτεροι τῶν τεναγωδῶν τῶν ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς τῶν μεγάλων. σαργὸς δὲ, δριμὺς, ἁπαλόσαρκος, ἄβρομος, εὐστόμαχος, οὐρητικός. οὐκ ἄπεπτος, τράγισκος δὲ, δύσπεπτος. τρίγλη, εὐστόμαχος, παραστύφουσα, σκληρόσαρκος, δύσφθαρτος ἐφεκτικὴ κοιλίας καὶ μάλιστα ἡ ἐξ ἀνθράκων. ἡ δὲ ἀπὸ τηγάνου, βαρεῖα καὶ δύσπεπτος. κοινῶς δὲ πᾶσαι αἵματος ἐκκριτικαί. συνόδους καὶ χάραξ τοῦ μὲν αὐτοῦ γένους εἰσὶ, διαφέρει δὲ ὁ χάραξ. φάγρος γίνεται μὲν καὶ ποτάμιος καλλίων δέ ἐστιν ὁ θαλάττιος. καπρίσκος καλεῖται μὲν καὶ μῦς. βρομώδης δ᾽ ἐστὶ καὶ σκληρός. κιθαρὸς δ᾽ ἐστὶ δυσπεπτότερος. δέρμα δὲ ἔχει εὔστομον. ῥαφὶς ἢ βελόνη, καλεῖταί γε καὶ ἀβλεννὴς, δύσπεπτος, ὑγρός, εὔχυλος. θρίσσα καὶ τὰ ὁμογενῆ χαλκὶς καὶ θρίπμος, εὐανάδοτος. κεστρεὺς δὲ γίνεται μὲν καὶ θαλάσσιος καὶ ὁ λιμναῖος καὶ ποτάμιος, οὗτος δέ φησι καλεῖται καὶ ὀξύρυγχος. κορακῖνος δ᾽ ὁ ἐκ τοῦ Νείλου, ἧττον δὲ ὁ μέλας τοῦ λευκοῦ, καὶ ὁ ἑφθὸς τοῦ ὀπτοῦ, οὗτος γὰρ καὶ εὐστόμαχος καὶ εὐκοίλιος. σάλπη σκληρὰ, ἄστομος. κρείσσων δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἡ ἐν τῷ φθινοπώρῳ γινομένη. ὑγρόν τι γὰρ καὶ λευκὸν ἔτι δὲ καὶ ἄβρομον ἀνίησιν. ὁ γρύλλος ὅμοιος μέν ἐστιν ἐγχέλει, ἄστομος δέ. ὁ δὲ ἱέραξ, σκληροσαρκότερος μὲν, κόκκυγος. τοῖς δ᾽ ἄλλοις ὅμοιος. καὶ ὁ κόραξ ἱέρακος σκληρότερος. οὐρανοσκόπος δὲ καὶ ὁ ἁγνὸς καλούμενος, ἢ καὶ καλλιώνυμος, βαρεῖς. βὼξ δὲ ἑφθὸς, εὔπεπτος. εὐκατάποτος. ὑγρὸν ἀνιεὶς εὐκοίλιος ὁ δ᾽ ἀπ᾽ ἀνθράκων, γλυκύτερος καὶ ἁπαλώτερος. βάκχος, εὔχυλος ἄπεπτος. βρομώδης. ψῆτται, βούγλωσσος εὔτροφοι καὶ ἡδεῖαι. τούτοις ἀναλογεῖ καὶ ὁ ῥόμβος. γλαυκίσκοι. κέφαλοι. κεστρεῖς, μύξινοι, κολῶνες ὅμοιοί εἰσι κατὰ τὴν προσφοράν. τοῦ δὲ κεφάλου καταδεέστερός ἐστιν ὁ κεστρεὺς, ἥσσων δὲ ὁ μύξινος, τελευταῖος ὁ κόλων. θυννὶς δὲ καὶ θύννος βαρεῖς καὶ πολύτροφοι. ὁ δὲ καλούμενος ἀκαρνὰν, γλυκύς ἐστι καὶ παραστύφων, τρόφιμος δὲ καὶ εὐέκκριτος. ἡ δὲ ἀφύη, βαρεῖά ἐστι καὶ δύσπεπτος, ὧν ἡ λευκὴ καλεῖται κωβῖτις. καὶ ὁ ἑψητὸς δὲ τὸ μικρὸν ἰχθύδιον τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστί. τῶν δὲ σελαχίων ὁ μὲν βοῦς, κρεώδης ὁ δὲ γαλεὸς κρείσσων ὁ ἀστερίας λεγόμενος. ὁ δὲ ἀλωπεκίας ὅμοιός ἐστι τῇ γεύσει, τῷ χερσαίῳ ζώῳ διὸ καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε, καὶ ἡ βατὶς δὲ εὔστομος. ἡ δὲ ἀστερίας βατὶς ἁπαλωτέρα καὶ εὔχυλος ὁ δὲ λειόβατος δυσκοιλιώτερος καὶ βρομώδης ἡ δὲ νάρκη δύσπεπτος οὖσα, τὰ μὲν κατὰ τὴν κεφαλὴν ἁπαλά τε καὶ εὐστόμαχα ἔχει. ἔτι δὲ εὔπεπτα. τὰ δ᾽ ἄλλα οὔ. κρείττονες δέ εἰσιν αἱ μικραὶ καὶ μάλιστα αἱ λιτῶς ἑψόμεναι. ἡ δὲ ῥίνη καὶ αὐτὴ τῶν σελαχίων οὖσα εὔπεπτός ἐστι καὶ κούφη. ἡ δὲ μείζων καὶ τροφιμωτέρα. κοινῶς δὲ πάντα τὰ σελάχια, φυσώδη ἐστὶ, καὶ κρεώδη καὶ δυσκατέργαστα. πλεοναζόμενά τε τὰς ὄψεις ἀμβλυώσει. ἡ δὲ σηπία καὶ ἑψομένη μὲν ἁπαλὴ καὶ εὔστομος καὶ εὔπεπτος, ἔτι δὲ εὐκοίλιος. ὁ δ᾽ ἀπ᾽ αὐτῆς χυλὸς λεπτυντικός ἐστιν αἵματος, καὶ κινητικὸς τῆς δι᾽ αἱμορροΐδων ἐκκρίσεως. τευθὶς δὲ εὐπεπτοτέρα ἐστὶ καὶ οὐκ εὔστομος. ὁ δὲ πολύπους συνεργεῖ μὲν ἀφροδισίοις. σκληρὸς δέ ἐστι καὶ δύσπεπτος. ὁ δὲ μείζων, τροφιμώτερος. παρευγραίνει δὲ καὶ κοιλίαν ἑψόμενος ἐπὶ πλεῖον, καὶ τὸν στόμαχον ἵστησιν. ἐμφανίζει δὲ καὶ Ἄλεξις ἐν Παμφίλῃ τοῦ πολύποδος τὸ χρήσιμον λέγων ὧδε.

Ἐρῶν τε δ᾽ ἐκτήσω τί μᾶλλον συμφέρει | Ὧν νῦν φορῶν πάρειμι κήρυκας, κτένας,
Βολβοὺς μέγαν τε πολύπουν ἰχθῦς θ᾽ ἁδρούς.

Ἡ δὲ πηλαμὺς, πολύτροφος μέν ἐστι καὶ βαρεῖα. οὐρητικὴ δὲ καὶ δύσπεπτος ταριχευθεῖσα δὲ καλλιβίῳ ὁμοίως εὐκοίλιος καὶ λεπτυντική, ἡ δὲ μείζων, συνοδοντὶς καλεῖται. ἀναλογεῖ μέν τοι ὁ χελιδονίας τῇ παλαμίδι, σκληρότερός ἐστιν. ἡ δὲ χελιδὼν ἢ τῷ πολύποδι ἔοικυῖα, ἔχει τὸ ἀφ᾽ αὐτῆς ὑγρὸν, εὔχροιαν ποιοῦν, καὶ κινοῦν αἷμα. ὁ δὲ ὄρκυνος βορβορώδης καὶ ὁ μείζων προσέοικε τῷ χελιδονίᾳ κατὰ τὴν σκληρότητα. τὰ δὲ ὑπογάστρια αὐτοῦ καὶ ἡ κλεὶς εὔστομα καὶ ἁπαλά. οἱ δὲ κάστοι λεγόμενοι, ταριχευθέντες εἰσὶ μέσοι. ξανθίας δ᾽ ἔτι πεσὼν, βρομώδης ἐστὶ καὶ ἁπαλώτερός ἐστι τοῦ ὀρκύνου. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Δίφιλος εἴρηκεν. ὁ δὲ Ἀθηναῖος Μνησίθεος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν, τῶν μειζόνων φησὶν ἰχθύων γένος ὑφ᾽ ὧν μὲν καλεῖσθαι, τμητὸν ὑπ᾽ ἄλλων δὲ, πελάγιον. οἷον χρύσοφρυς καὶ γλαύκους καὶ φάγρους εἰσὶ δὲ καὶ δυσκατέργαστοι. κατεργασθέντες δὲ πολλαπλασίαν τροφὴν παρέχουσι. τὸ δὲ τῶν λεπτῶν γένος, οἷον θύννων, σκόμβρων, θυννίδων, γόγγρων, καὶ τῶν τοιούτων, συμβαίνει τούτοις

καὶ

Petrei pisces
Phycen
Phycis
Perca
Cobij
Caulinæ
Channæ
Scarus
Ceris
Orphus
Sphyrenæ
Enchelys palustris & marina
Melanurus
Chrysophrys
Scorpij
Sparus
Trigle
Synodus
Charax
Phagrus
Capriscus
Mus
Citharus
Rhaphis uel
Belone uel
Ablennes
Thrissa
Chalcis
Cretimus
Cestreus palus. & mari. & fluui.
Oxyrinchus
Coracinus
Salpe
Gryllus
Hierax
Coccyx
Corax
Vranoscopos
Agnus
Callionymus
Box
Bacchus
Psetta
Buglossus
Rhombus
Glaucifcus
Cephali
Cestrei
Myxini
Colones
Thymnis
Thymnus
Acarna
Aphya
Cobitis
Hepsetus
Alexis
Mnesithe
Selachia
Bos
Galeos
Asterias
Alopecias
Batis
Asteriabatis
Liobatus
Narce
Rhine
Sepia
Teuthis
Polypus
Pelamis
Callibios
Synodontis
Chelidonias
Chelido
Orcyn
Coste
Xanthias

καὶ ἀγελαίοις εἶναι, τὰ μὲν οὖν μήτε καθ᾽ αὑτὰ φαινόμενα, μήτ᾽ ἐν ταῖς ἀγέλαις ἐκφερόμενα, μᾶλλόν ἐστιν εὔπεπτα. οἷον γόγγροι καὶ καρχαρίαι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὰ δὲ ἀγελαῖα γένη τῶν ἰχθύων τὸν τύπον τὴν μὲν ἐλαώδην ἀλείαν ἔχει, πίονα γάρ ἐστι, βαρεῖαν δὲ καὶ δυσκατέργαστον διὸ καὶ ταριχεύεσθαι δοκεῖ μάλιστα. καὶ ἔστι τῶν ταριχηρῶν βέλτιστα γένη ταῦτα. χρήσιμοι δ᾽ εἰσὶν ὀπτοί. τήκεται γὰρ τὸ πιμελῶδες αὐτῶν. τὰ δὲ καλούμενα λεῖα τὸ μὲν ὅλον ἐστὶν, ὅσα τραχεῖαν ἔχει τὴν ἐπίφυσιν τοῦ δέρματος, οὐ λεπίσιν ἀλλ᾽ οἷον ἔχουσιν αἱ βατίδες καὶ ῥῖναι. ταῦτα δὲ πάντα ἐστὶ μὲν εὔθρυπτα. οὐκ εὐώδη δὲ, καὶ τροφὰς ἐμποιεῖ τοῖς σώμασιν ὑγρὰς, ὑπάγει δὲ καὶ τὰς κοιλίας μάλιστα πάντων τῶν ἑψομένων ἰχθύων. τὰ δὲ ὀπτώμενα χείρονα. τὸ δὲ τῶν μαλακίων γένος, οἷα πολυπόδων τε καὶ σηπιῶν καὶ τῶν τοιούτων, τὴν μὲν σάρκα δύσπεπτον ἔχει. διὸ καὶ πρὸς ἀφροδισιασμοὺς ἁρμόττουσιν. αὐτοί μὲν γάρ εἰσι πνευματώδεις, ὁ δὲ τῶν ἀφροδισιασμῶν καιρὸς πνευματώδους προσδεῖται διαθέσεως. βελτίω δὲ ταῦτα γίνεται ἑψηθέντα. τὰς γὰρ ὑγρότητας ἔχει πονηράς. ἰδεῖν γοῦν ἐστιν οἵας ἀφίησι πλυνόμενα. ταύτας οὖν ἡ ἕψησις ἐκκαλεῖται τῆς σαρκός. μαλακῆς γὰρ τῆς πυρώσεως καὶ μεθ᾽ ὑγροῦ διδομένης, οἱονεὶ πλύσις τις αὐτῶν γίνεται. τὰ δ᾽ ὀπτώμενα καταξηραίνει τὰς ὑγρότητας. ἔτι δὲ καὶ τῆς σαρκὸς αὐτῶν φύσει σκληρᾶς οὔσης, κατὰ λόγον οὕτως ἔχει γίγνεσθαι αὐτά. ἀφύαι δὲ καὶ μεμβράδες καὶ τριχίδες καὶ τἄλλα ὅσων συγκατεσθίομεν τὰς ἀκάνθας, ταῦτα πάντα τὴν πέψιν φυσώδη ποιεῖ. τὴν δὲ τροφὴν δίδωσιν ὑγράν. τῆς οὖν πέψεως οὐχ ὁμαλιζούσης ἀλλὰ τῶν μὲν σαρκῶν ἄγαν ταχὺ πεττομένων, τῆς δὲ ἀκάνθης σχολῇ διαλυομένης, καὶ ἐν ἅμα αἱ ἀφύαι καθ᾽ αὑτὰς ἀκανθώδεις, ἐμποδισμὸς αὐτῶν ἑκατέρου γίνεται, περὶ τὴν κατεργασίαν, εἶτα φῦσαι μὲν ἀπὸ τῆς πέψεως, ὑγρασίαι δὲ ἀπὸ τῆς τροφῆς συμβαίνουσι. βελτίω δ᾽ ἐστὶν ἑψόμενα τῆς δὲ κοιλίας ἐστὶν ἀνωμάλως ὑπακτικά. τὰ δὲ καλούμενα πετραῖα, κωβιοὶ, καὶ σκορπίοι, καὶ ψῆτται, καὶ τὰ ὅμοια, τοῖς τε σώμασιν ἡμῶν ξηράν τε δίδωσι τροφὴν, εὔογκα δέ ἐστι καὶ τρόφιμα, καὶ πέπτεται ταχέως, καὶ οὐκ ἐγκαταλείπει περιττώματα πολλὰ, πνευμάτων τε οὐκ ἔστι περιποιητικά. γίνεται δ᾽ εὐπεπτότερον ἅπαν ὄψον ταῖς σκευασίαις ἁπλῶς ἀρτυθέντα. τὰ δὲ πέψαι καὶ τῇ ἡδονῇ ἁπλῶς σκευασθέντα. τούτοις δ᾽ ὅμοιόν ἐστι γένος τὸ καλούμενον μαλακόσαρκον, κίχλαι καὶ κόσσυφοι καὶ τὰ ὅμοια. ἔστι δὲ ὑγρότερα μὲν ταῦτα ἐκείνων πρὸς δὲ τὰς ἀναλήψεις, ἀπόλαυσιν ἔχει πλείω, τῆς μὲν κοιλίας καὶ τῆς οὐρήσεως ὑπακτικώτερα ταῦτ᾽ ἐστὶν ἐκείνων διὰ τὸ καὶ τὰς σάρκας ὑγροτέρας καὶ πλείους ἔχειν τῶν προειρημένων. χρὴ δὲ ἐὰν μὲν τὴν κοιλίαν βούληταί τις ὑπάγειν, ἑψόντα διδόναι μετρίως. διεξηρύσης ὀπτηθέντα γίνεται τρόφιμα. πρὸς δὲ τὰς οὐρήσεις ἀμφοτέρως σκευασθέντα χρήσιμα. οἱ δὲ τόποι τῆς θαλάσσης ὅπου ποταμοὶ καὶ λίμναι συμβάλλουσιν, ἔτι δὲ πελάγη μεγάλα καὶ κόλποι θαλάττης εἰσὶν, ἐνταῦθα μὲν πάντες οἱ ἰχθύες εἰσὶν ὑγρότεροι καὶ μᾶλλον πίονες ὑπάρχουσι, καὶ ἐσθίεσθαι μέν εἰσιν ἡδίους πρὸς δὲ τὴν πέψιν καὶ τροφὴν γίνονται χείρους. ἐν δὲ τοῖς αἰγιαλοῖς τοῖς κειμένοις πρὸς τὰ πελάγη καὶ λίαν ἀνακεπταμένοις, σκληροὶ καὶ λεπτοὶ καὶ κυματοπληγεῖς εἰσιν οἱ πλείους. περὶ δὲ τοὺς ἀγχιβαθεῖς ἐν οἷς μὴ λίαν ἐγκεῖται μεγάλα πνεύματα, πρὸς δὲ τούτοις, ἔπου καὶ πόλει συνεγγύς εἰσιν, ἐνταῦθα δ᾽ ἔστι τὰ πλεῖστα γένη τῶν ἰχθύων ὁμαλῶς ἄριστα καὶ πρὸς ἡδονὴν καὶ πρὸς εὐπεψίαν. καὶ πρὸς τὴν τροφὴν τοῦ σώματος. δύσπεπτοι δὲ καὶ βαρύτατοι τῶν θαλασσίων εἰσὶν οἱ μεταβαίνοντες ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς ποταμοὺς καὶ λίμνας οἷ κεστρεῖς, καὶ συλλήβδην τῶν ἰχθύων, ὅσοι δύνανται βιοτεύειν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ὕδασι. τῶν δὲ τελέως ἐν τοῖς ποταμοῖς καὶ λίμναις βιοτευόντων, ἀμείνους εἰσὶν οἱ ποτάμιοι. σηπεδὲς γὰρ ὕδατος τὸ λιμναῖόν ἐστι. καὶ τῶν ποταμίων δὲ αὐτῶν βέλτιστοί εἰσιν οἱ ἐν τοῖς ὀξυτάτοις τῶν ποταμῶν ὄντες οἷτε πυροῦντες. οὗτοι γὰρ οὐ γίνονται ἂν μὴ ποταμὸς ὀξὺς ᾖ, καὶ ψυχρὸς, διαφέρουσι δὲ τῶν ποταμίων ἰχθύων εὐπεψίᾳ. ταῦτα καὶ παρ᾽ ἡμῖν ἔχετε ἄνδρες φίλοι ὀψωνησάντων κατὰ δύναμιν τὴν ἑαυτῶν ὑγιεινῶς, κατὰ γὰρ τὴν Ἀντιφάνους παραίνεσιν

Ἐγὼ περὶ τὴν ὀψωνίαν μὲν οὐ πάνυ | Τί ἐσπούδακ᾽ οὐδ᾽ αὖ συνέτεμον λίαν πάνυ
Ὡς αὖτις ἄλλως ἐξανεχθεῖσιν | Ὅπου τε διαλάβοι κρέα πάλιν ἑλληνικῶς

Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ οὕτως εἰμὶ φίλιχθυς ὡς ὁ παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ ἐν Βουταλίωνι ὁ, τοῦ δράματος τῶν ἀγροίκων ἐστὶν ἐνὸς διασκευή. φησὶ γάρ

Καὶ μὴν ἑστιάσω τήμερον ὑμᾶς ἐγὼ | Σὺ δ᾽ ἀγοράσεις ἡμῖν λαβὼν * πισὲ
Ἀργύριον, ἄλλως γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι | Χρηστῶς ἀγοράζειν φράζε δὴ φιλούμενον
Ὄψῳ τινὶ χαίρεις πᾶσι καθ᾽ ἕκαστον λέγω, | Ἰχθῦν τιν᾽ ἡδέως φάγοις ἄν, εἰς ἀγρὸν
Ἦλθε φέρων | ποτ᾽ ἰχθυοπώλης μαινίδας καὶ τριγλίδας | καὶ νὴ Δί᾽ ἤρεσεν
Σφόδρ᾽ ἡμῖν ἅπασιν, εἶτα καὶ νῦν εἰπέ μοι | Τούτων φάγοις ἂν κἄν τις ἄλλος μικρὸς ᾖ
Τοὺς γὰρ μεγάλους τούτους ἅπαντας νομίζω | Ἀνθρωποφάγους πῶς ἀνθρωποφάγοι δῆλον ὅτι

Ταῦτα δ᾽ ἐστὶν ἑλονῆς βρώματα, μαινίδες καὶ τριγλίδες. ἐν δὲ τῷ Ἀγροίκῳ Ἑκάτης βρώματα ἔφη τὰς μαινίδας ἢ καὶ τὰς τριγλίδας. ἐκφαυλίζων δὲ καὶ Φίλιππος τοὺς μικροὺς τῶν ἰχθύων, ἐν Φιλυγαπία βουλ. δράματι

Εἰς τὴν ἀγορὰν καταγοράσαι μοι φράζε τί. ἀρα φησὶν
Ἰχθῦς φρονοῦντας ὦ πάτερ μή μοι βρέφη | Οὐκ οἶσθ᾽ ὅ, τι τἀργύρειον ἔστ᾽ εἰς ἄργυρον

Gongri
Carcharie
Darta
Polypi
Sepie
Aphye
Membrades
Trichides
Petree
Cobij
Scorpij
Psette
Cichle
Cossyphi
Cestrei
Antiphanes
Antiphanes
Antiph
Hecates esce
Menides
Triglides

ἥδιστος δ' ἐστὶ καὶ ὁ παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ ἐν τοῖς Ὀβελιαφόροις νεανίσκος κατασμικρύνων ἅπαντα τὰ περὶ τὴν ὀψωνίαν καὶ λέγων ὧδε, Ἀλλ' ἀγόρασον εὐτελῶς· ἅπαντα γὰρ ἱκανόν ἐστι· φράζε δήποτε μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρείως ὅτι ἂν, ὁσίας ἕνεκ' ἀρκεῖ τευθίδια σηπίδια

Κἂν κάραβός τις ληφθῇ, λαβεῖν εἰς ἀρκέσει / Ἢ δύ' γ' αὐτοῦ τὴν τράπεζαν ἐγχελίδια,
Θήβηθεν οἷοτ' ἔρχεται, ἐκ τούτου λάβε / Ἀλεκτρυόνιον, φάττιον, περδίκιον.
Τοιαῦτα δασύποδας ἐάν τις ἐπέλθῃ φέρε / Ὢς μικρολόγος εἶ σὺ λέγει λίαν πολυτελής
Πάντων κρέας ἡμῖν ἐστιν πότερ' ἔπεμψέ τις / Οὐκ, ἀλλ' εὐθὺς ἐν ἡ γυνή

Τὸ μόσχιον τὸ τῆς κορώνης αὔριον δειπνήσομεν. ὁ δὲ παρὰ Μνησιμάχῳ ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι δύσκολος φιλάργυρος ὢν σφόδρα πρὸς τὸν ἀσωτευόμενον νεανίσκον φησίν

Ἀλλ' ἀεί με βολῶς ἐπιτάττε μοι μὴ πολλ' ἄγαν / Μὴ δ' ἀγριαλίαν, μηδ' ἐπηργυρωμένα.
Μέτρια δὲ τῷ θείῳ σαυτοῦ πῶς ἔτι / Μετριώτερ', ὦ δαιμόνιε, πῶς; σύντεμνε, καὶ
Ἐπιτάττε με τοὺς μὲν ἰχθῦς μοι κάλει / Ἰχθύδιον ἥδιον ἀπολοῦμαι πολύ.

ἐπεὶ δὲ κατὰ θεὸν ἐν τοῖς προκειμένοις, φίλτατε Οὐλπιανέ, ἢ ὑμεῖς γραμματικῶν παῖδες εἴπατέ μοι τίνι ἐννοίᾳ ὁ Ἔφιππος ἐν τοῖς προειρημένοις ἔφη τὸ μόσχιον τὸ τῆς κορώνης αὔριον δειπνήσομεν. ἐγὼ γὰρ οἴομαι ἱστορίαν τινὰ εἶναι καὶ ποθῶ μαθεῖν. καὶ ὁ Πλούταρχος ἔφη ῥοδιακὴν εἶναι λεγομένην ἱστορίαν ἣν αὐτὸς τοῦ παρόντος ἀποσοματίζειν οὐ δύνασθαι, τῷ πάνυ πρὸ πολλοῦ ἐντετυχηκέναι τῷ ταῦτα περιέχοντι βιβλίῳ. οἶδα δὲ Φοίνικα τὸν Κολοφώνιον ἰαμβοποιὸν μνημονεύοντα τινῶν ἀνδρῶν ὡς ἀγειρόντων τῇ κορώνῃ καὶ λεγόντων ταῦτα,

B

Ἐσθλοί, κορώνῃ χεῖρα πρόσδοτε κριθέων / Ἢ ἄρτον, ἢ ἡμαιθον, ἢ ὅ, τι τις χρῄζει
Τῇ παιδὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἢ λέκος πυρῶν,
Δότ', ὦ 'γαθοί, τῶν ἕκαστος ἐν χερσὶν ἔχει / Κορώνῃ καὶ ἅλα· λήψεται χόνδρον·
Φιλεῖ γὰρ αὕτη πάγχυ ταῦτα δαίνυσθαι. / Ὁ νῦν ἅλας δούς, αὖθι κήριον δώσει.
Ὦ παῖ, θύρην ἄγκλινε· Πλοῦτος ἤκουσε, / Καὶ τῇ κορώνῃ παρθένος φέρει σῦκα.
Θεοί, γένοιτο πάντ' ἄμεμπτος ἡ κούρη / Κἀφνειὸν ἄνδρα κὠνομαστὸν ἐξεύροι.
Καὶ τῷ γέροντι πατρὶ κοῦρον εἰς χεῖρας / Καὶ μητρὶ κούρην εἰς τὰ γούνα καταθείη
Θάλος. φέρειν γυναῖκα τοῖς κασιγνήτοις / Ἐγὼ δ' ὅκου πόδες φέρουσιν ὀφθαλμούς
Ἀμείβομαι μούσῃσι πρὸς θύρας ᾄδων / Καὶ δόντι καὶ μὴ δόντι πλείονα τῶν γε. καὶ ἐπὶ τέλει δὲ
Ἀλλ' ὦ 'γαθοί, ἐπορέξαθ' ὧν μυχὸς πλουτεῖ / Δὸς ὦναξ, καὶ σὺ πολλά μοι νύμφη (τοῦ ἰάμβου φησίν
Νόμος κορώνῃ χεῖρα δοῦναι ἐπαιτούσῃ. τοιαῦτ' ἀείδω, δός τι καὶ καταχρήσει.

Κορωνισταὶ δὲ ἐκαλοῦντο οἱ τῇ κορώνῃ ἀγείροντες ὥς φησι Πάμφιλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων, καὶ τὰ ᾀδόμενα δὲ ὑπ' αὐτῶν κορωνίσματα καλεῖται, ὡς ἱστορεῖ Ἁγνοκλῆς ὁ Ῥόδιος ἐν Κορωνισταῖς. καὶ χελιδονίζειν δὲ καλεῖται παρὰ Ῥοδίοις ἀγερμός τις ἄλλος, περὶ οὗ Θέογνίς φησιν ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ θυσιῶν γράφων οὕτως. εἶδος δέ τι τοῦ ἀγείρειν χελιδονίζειν Ῥόδιοι καλοῦσιν, ὃ γίνεται τῷ Βοηδρομιῶνι μηνί. χελιδονίζειν δὲ λέγεται διὰ τὸ εἰωθὸς ἐπιφωνεῖσθαι, ἦλθ' ἦλθε χελιδὼν καλὰς ὥρας ἄγουσα καὶ καλοὺς ἐνιαυτούς. ἐπὶ γαστέρα λευκὰ κἀπὶ νῶτα μέλαινα.

Παλάθαν οὐ προκυκλεῖς ἐκ πίονος οἴκου
Οἴνου τε δέπαστρον τυροῦ τε κάνυστρον καὶ πυρῶν. χελιδὼν καὶ λεκιθίταν οὐκ ἀπωθεῖται. πότερ' ἀπίωμες ἢ λαβώμεθα; εἰ μέν τι δώσεις, εἰ δὲ μή, οὐκ ἐάσομεν.
Ἢ τὰν θύραν φέρωμες ἢ τὸ ὑπέρθυρον / Ἢ τὰν γυναῖκα τὰν ἔσω καθημέναν
Μικρὰ μέν ἐστι, ῥᾳδίως μιν οἴσομεν / Ἂν δὴ φέρῃς τι, μέγα δή τι καὶ φέροις
Ἄνοιγ' ἄνοιγε τὰν θύραν χελιδόνι, / Οὐ γὰρ γέροντές ἐσμεν, ἀλλὰ παιδία.

C

Τὸν δὲ ἀγερμὸν τοῦτον κατέδειξε πρῶτος Κλεόβουλος ὁ Λίνδιος ἐν Λίνδῳ χρείας γενομένης συλλογῆς χρημάτων. ἐπεὶ δὲ Ῥοδιακῶν ἱστοριῶν ἐμνήσθημεν, ἰχθυολογήσων καὶ αὐτὸς ὑμῖν ἄρχομαι ὑμῖν ἀπὸ τῆς καλῆς Ῥόδου, ἣν εὔιχθυν εἶναί φησιν ὁ ἥδιστος Λυγκεύς. Ἐργίας οὖν ὁ Ῥόδιος ἐν τοῖς περὶ πατρίδος, προειπών τινα περὶ τῶν κατοικησάντων τὴν νῆσον Φοινίκων, φησὶν ὡς οἱ περὶ Φάλανθον ἐν τῇ Ἰαλυσῷ πόλιν ἔχοντες ἰσχυροτάτην τὴν Ἀχαΐαν καλουμένην, καὶ δαψιλῶς ἐγκρατεῖς ὄντες, χρόνον πολὺν ἀντεῖχον Ἰφίκλῳ. ἦν γὰρ αὐτοῖς καὶ τοῦτο ἐν χρησμῷ τινι λεγόμενον, ἕξειν τὴν χώραν ἕως κόρακες λευκοὶ γένωνται, καὶ ἐν τοῖς κρατῆρσιν ἰχθύες φανῶσιν. ἐλπίζοντες οὖν τοῦτ' οὐδέποτε ἔσεσθαι, καὶ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ῥαθυμότερον εἶχον. ὁ δ' Ἴφικλος πυθόμενος παρά τινος τὰ τῶν Φοινίκων λόγια, καὶ ἐνεδρεύσας τὸν Φαλάνθου πιστόν τινα πορευόμενον ἐφ' ὕδωρ, ᾧ ὄνομα ἦν Λάρκας, καὶ πίστεις πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, θηρεύσας ἰχθύδια ἐκ τῆς κρήνης καὶ ἐμβαλὼν εἰς ὑδρεῖον, ἔδωκε τῷ Λάρκᾳ καὶ ἐκέλευσε φέροντα τὸ ὕδωρ τοῦτο ἐγχέαι εἰς τὸν κρατῆρα, ὅθεν τῷ Φαλάνθῳ ᾠνοχοεῖτο. καὶ ὁ μὲν ἐποίησε ταῦτα, ὁ δὲ Ἴφικλος κόρακας θηρεύσας καὶ ἀλείψας γύψῳ, ἀφῆκεν. Φάλανθος δ' ἰδὼν τοὺς κόρακας ἐπορεύετο, καὶ αὐτοῦ τὸν κρατῆρα, ὡς δὲ καὶ τοὺς ἰχθῦς ἴδεν, ὑπέλαβε τὴν χώραν οὐκέτι αὐτῶν εἶναι, καὶ ἐπικηρυκεύσατο πρὸς τὸν Ἴφικλον ὑπόσπονδος ὑπεξελθεῖν ἀξιῶν μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ. συγκατατιθεμένου δὲ τοῦ Ἰφίκλου, ἐπιτεχνᾶται ὁ Φάλανθος τοιόνδε τι. καταβαλὼν ἱερεῖα καὶ τὰς κοιλίας ἐκκαθάρας, ἐν

ταύταις ἐπειρᾶτο ἐξάγειν χρυσίον καὶ ἀργύριον. αἰσθόμενος δὲ ὁ Ἴφικλος διεκώλυσε. προσφέροντός τε

A

τοῦ Φαλάνθου τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσεν ἐάσειν ἐξάγεσθαι ὅτι κατὰ γαστρὸς αἴρονται, ἀντισοφίζεται πλοῖα αὐτοῖς δίδους ἵνα ἀποκομισθῶσι, παρελόμενος τὰ πηδάλια καὶ τὰς κώπας καὶ τὰ ἱστία, ὀμόσαι φήσας πλοῖα παρέξειν, ἄλλο δὲ οὐδέν. ἐν ἀπορίᾳ δὲ οἱ Φοίνικες ἐχόμενοι πολλὰ μὲν τῶν χρημάτων κατώρυξαν, ἐπισημαινόμενοι τοὺς τόπους ἵνα ὕστερόν ποτε ἀνέλωνται ἀφικόμενοι, πολλὰ δὲ τῷ Ἰφίκλῳ κατέλιπον. ἀπαλλαγέντων οὖν τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐκ τῆς χώρας τῶν Φοινίκων, κατέσχον τὰ πράγματα οἱ Ἕλληνες. τὰ δ' αὐτὰ ἱστορήκε καὶ Πολύζηλος ἐν τοῖς Ῥοδιακοῖς, τὰ περὶ ἰχθύων φησί, καὶ τῶν κοράκων μόνοι ᾔδεσαν Φάκας, καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Δορκία. αὕτη δ' ἐρασθεῖσα τοῦ Ἰφίκλου καὶ συνθεμένη περὶ γάμου διὰ τῆς τροφοῦ, ἔπεισε τὸν φέροντα τὸ ὕδωρ ἰχθῦς ἀναγκεῖν καὶ ἐμβαλεῖν εἰς τὸν κρατῆρα. καὶ αὕτη δὲ τοὺς κόρακας λευκάνασα ἀφῆκεν. Κρεώφυλος δ' ἐν τοῖς Ἐφεσίων ὅροις, οἱ τὴν Ἔφεσόν φησι κτίζοντες καὶ πολλὰ ταλαιπωρηθέντες ἀπορίᾳ τόπου, τὸ τελευταῖον πέμψαντες εἰς θεοῦ, ἠρώτων ὅπου τὴν πόλιν ποιῶνται. ὁ δὲ αὐτοῖς ἔχρησεν ἐνταῦθα οἰκίζειν πόλιν, ᾗ ἄν τινα ἰχθὺς δείξῃ, καὶ ὗς ἄγριος ὑφηγήσηται. λέγεται οὖν ὅπου νῦν ἡ κρήνη ἐστὶν Ὑπέλαιος καλουμένη καὶ ὁ ἱερὸς λιμὴν ἁλιέας ἀριστοποιεῖσθαι, καὶ τῶν ἰχθύων τινὰ ἀποθορόντα σὺν ἀνθρακιᾷ εἰσπεσεῖν εἰς φορυτὸν καὶ ἀχθῆναι ὑπ' αὐτοῦ λόχμην ἐν ᾗ ἐτύγχανε σῦς ἄγριος ὤν, ὃς ὑπὸ τοῦ πυρὸς θορυβηθεὶς ἐπέδραμε τοῦ ὄρους ἐπὶ πολύ, ὃ δὴ καλεῖται Τρηχεῖα, καὶ πίπτει ἀκοντισθεὶς ὅπου καὶ νῦν ἐστιν ὁ τῆς Ἀθηνᾶς ναός. καὶ διαβάντες οἱ Ἐφέσιοι ἐκ τῆς νήσου ἔτη εἴκοσι οἰκήσαντες, τῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ κτίζουσι Τρηχεῖαν καὶ τὰ ἐπὶ Κορησσόν, καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος ἐπὶ τῇ ἀγορᾷ ἱδρύσαντο, Ἀπόλλωνός τε τοῦ Πυθίου ἐπὶ τῷ λιμένι. τοιούτων ἔτι πολλῶν λεγομένων, τότε ἐξακουστὸς ἐγένετο κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν αὐλῶν βόμβος καὶ κυμβάλων ἦχος, ἔτι τε τυμπάνων κτύπος μετὰ ᾠδῆς ἅμα γινόμενος. ἔτυχεν δὲ οὖσα ἑορτή, τὰ Παρίλια μὲν πάλαι καλούμενα, νῦν δὲ Ῥωμαῖα τῇ τῆς πόλεως Τύχῃ ναοῦ καθιδρυμένου ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου καὶ μουσικωτάτου βασιλέως Ἀδριανοῦ. ἐκείνην τὴν ἡμέραν κατ' ἐνιαυτὸν ἐπίσημον ἄγουσι πάντες ἑορτὴν οἱ Ῥώμην κατοικοῦντες, καὶ οἱ ἐνεπιδημοῦντες τῇ πόλει. ὁ οὖν Οὐλπιανὸς ἄνδρες ἔφη τί τοῦτο; Εἰλαπίν' ἠὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστί. καί τινος εἰπόντος ὅτι βαλλίζουσιν οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἅπαντες τῇ θεῷ, γελῶστε ὁ Οὐλπιανὸς γελάσας ἔφη, καὶ τίς Ἑλλήνων τοῦτο βαλλισμὸν ἐκάλεσεν, δέον εἰρηκέναι κωμάζουσιν οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἅπαντες ἢ χορεύουσιν, ἤ τι ἄλλο τῶν εἰρημένων. σὺ δὲ ἡμῖν ἐκ γῆς Σιβούρας ὄνομα πριάμενος, ἀπώλεσας τὸν οἶνον ἐπιχέας ὕδωρ. καὶ Μυρτίλος ἔφη, ἀλλὰ μὴν καὶ Ἑλληνικώτερον ἀποδείξω σοι τὸ ὄνομα, ὦ φίλε, ἐπεί τι μᾶς. πάντας γὰρ ἐπιστομίζειν πειρώμενος οὐδενὸς μὲν ἀμαθίαν κατέγνως, σαυτὸν δ' ἀποφαίνεις κενώτερον λεβηρίδος. Ἐπίχαρμος ὦ θαυμασιώτατε ἐν τοῖς Θεαροῖς μέμνηται τοῦ βαλλισμοῦ, καὶ οὐ μακρὰ ἐστι τῆς Σικελίας ἡ Ἰταλία. ἐν οὖν τῷ δράματι οἱ θεωροὶ καθορῶντες τὰ ἐν Πυθοῖ ἀναθήματα καὶ περὶ ἑκάστου λέγοντές φασι καὶ τάδε. λέβητες χάλκεοι κρατῆρες ὀδελοί τοις * γάμαι ὑποδέλοις καὶ λωτεμβαλλίζοντες ὅσον χρῆμα εἴη. καὶ Σώφρων δ' ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Νυμφοπόνῳ φησίν· κἤπειτα λαβὼν προσεῖχε τοὶ δ' ἐβάλλιζον, καὶ πάλιν βαλλίζοντες τὸν θάλαμον σκάτους ἐνέπλησαν. ἀλλὰ μὴν καὶ Ἄλεξις ἐν Κουρίδι φησί· καὶ γὰρ ἐπικώμων ἀνθρώπων ὁρῶ

Πλῆθος προσιὸν ὡς τῶν καλῶν τε κἀγαθῶν / Ἐνθάδε συνόντων· μὴ γένοιτο μοι μόνῳ
Νύκτωρ ἀπαντῆσαι καλῶς πεπραγόσιν / Ὑμῖν περὶ τὸν βαλλισμόν· οὐ γὰρ ἄν ποτε

C

Θοἰμάτιον ἀπενέγκαιμι μὴ φύσας πτερά. οἶδα δὲ καὶ ἀλλαχόθι τοὔνομα, καὶ ἀναπεμπασάμενος ἐξοίσω. σὺ δὲ ἡμῖν δίκαιος εἶ λέγειν ὁ καὶ τῶν Ὁμηρικῶν μεμνημένος τούτων, τίς δαίς, τίς δὲ ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο; τίπτε δέ σε χρεών; εἰλαπίν' ἠὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν· τίνι διαφέρει ἀλλήλων. ἐπεὶ δὲ σιγᾷς, ἐγὼ ἐρῶ. κατὰ γὰρ τὸν Συρακούσιον ποιητὴν τὰ πρὸ τοῦ δύο ἄνδρες ἔλεγον, εἷς ἐγὼν ἀπόχρεω. τὰς θυσίας καὶ τὰς λαμπροτέρας παρασκευὰς ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ εἰλαπίνας, καὶ τοὺς τούτων μετέχοντας εἰλαπιναστάς. ἔρανοι δέ εἰσιν αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰσαγωγαὶ ἀπὸ τοῦ συνερᾶν καὶ συμφέρειν ἕκαστον. καλεῖται δ' ὁ αὐτὸς καὶ ἔρανος καὶ θίασος, καὶ συνιόντες ἐρανισταὶ καὶ συνθιασῶται. καλεῖται δὲ καὶ ὁ τῷ Διονύσῳ παρεπόμενος ὄχλος θίασος, ὡς Εὐριπίδης φησίν· ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν. τοὺς μὲν οὖν θιάσους ἀπὸ τοῦ θεοῦ προσηγόρευον. καὶ γὰρ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς οἱ Λάκωνες σιούς φασι. τὰς δ' εἰλαπίνας ἀπὸ τῆς ἐν αὐταῖς παρασκευῆς γινομένης καὶ δαπάνης. λαφύττειν γὰρ καὶ λαπάζειν τὸ ἐκκενοῦν καὶ ἀναλίσκειν. ὅθεν καὶ ἐπὶ τοῦ πορθεῖν τὸ ἀλαπάζειν οἱ ποιηταὶ τάττουσι, καὶ τὰ διαρπαζόμενα κατὰ τὴν λάφυξιν λάφυρα. τὰς δὲ τοιαύτας εὐωχίας Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης εἰλαπίνας ἀπὸ τοῦ λελαπάχθαι. λάπτειν δὲ τὴν τροφὴν ἐκπίπτειν καὶ κενούμενον λαγαρὸν γίγνεσθαι. ὅθεν ἀπὸ μὲν τοῦ λαγαροῦ ἡ λαγών, ὥσπερ καὶ λάγανον, ἀπὸ δὲ τοῦ λαπάττειν λαπάρα. λαφύττειν δέ ἐστι τὸ δαψιλῶς, καὶ αὐτὸ πολὺ λαπάττειν καὶ ἐκκενοῦν. τὸ δὲ δαπανᾶν ἀπὸ τοῦ δάπτειν λέγεται. καὶ ἀπὸ δὲ τοῦ δαψιλοῦς ἔχεται, διόπερ ἐπὶ τῶν ἀπλήστως καὶ θηριωδῶς ἐσθιόντων τὸ δάψαι καὶ δαρδάψαι Ὅμηρος· τὸν δ' ἄρα κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν. τὰς δ' εὐωχίας ἐκάλουν οὐκ ἀπὸ τῆς ὀχῆς, ἥ ἐστι τροφή, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κατὰ ταῦτα εὖ ἔχειν, εἰς ἃς δὴ συνιόντες, οἱ τὸ θεῖον τιμῶντες καὶ εἰς εὐφροσύνην καὶ ἄνεσιν αὐτοὺς μεθιέντες, τὸ

Moschio corones
Mnesima
Ephipp'
ἀποσωματίζειν
Phoenix poeta
Pamphilus
Chelidonizin
Hagnocles
Theognis
Cleobulus
Lindius
Lynceus
Ergias
Ialysus
Phalanth'
Iphiclus
de Phalantho historia

Polyzelus
Dercia phalanthi f.
Creophylus
De Ephesi fundatione
Hypeleos fo[ns]
Sacer portus
Trachia mons
Corissus
Palilia uel Parilia festa
Adrianus
Epicharmus
Sophron
Alexis
Euripides
Aeschylus
Euripides
Homerus

μὲν ποτὸν μέθυ. τὸν δὲ τοῦτο δωρησάμενον θεὸν, μεθυμναῖον, καὶ λυαῖον, καὶ εὔιον καὶ ἰήιον προσηγόρευον. ὥσπερ καὶ τὸν μὴ σκυθρωπὸν καὶ σύννουν ἱλαρόν. διὸ καὶ τὸ δαιμόνιον ἵλεων ἀξιοῦσι γίνεσθαι ἐπιφωνοῦντες ἰὴ ἰή. ὅθεν καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ τοῦτ' ἔπραττον, ἱερὸν ὠνόμαζον. ὅτι δὲ τὸν αὐτὸν ἵλεων καὶ ἱλαρὸν ἔλεγον, δηλοῖ Ἔφιππος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Ἐμπολή. περὶ ἑταίρας δέ τινος λέγει.

Ἔπειτ' ἀγεισιόντ' ἐὰν λυπούμενος τύχῃ τις ἡμῶν ἐκολάκευσεν ἡδέως,
Ἐφίλησεν οὐχὶ συμπιέσασα τὸ στόμα Ὥσπερ πολέμιος ἀλλὰ τοῖσι στρουθίοις
Χασκοῦσα ὁμοίως ἦσε παρεμυθήσατο. Ἐποίησε θ' ἱλαρὸν εὐθέως, ἀφεῖλε πᾶν
Αὐτοῦ τὸ λυποῦν κἀπέδειξεν ἵλεων.

Οἱ δ' ἀρχαῖοι καὶ τοὺς θεοὺς ἀνθρωποειδεῖς ὑποστησάμενοι καὶ τὰ περὶ τὰς ἑορτὰς διέταξαν. ὁρῶντες γὰρ ὡς τῆς μὲν ἐπὶ τὰς ἀπολαύσεις ὁρμῆς οὐχ οἷόν τε, τοὺς ἀνθρώπους ἀποστῆσαι, χρήσιμον δὲ καὶ συμφέρον τοῖς τοιούτοις εὐτάκτως καὶ κοσμίως ἐθίζειν χρῆσθαι, χρόνον ἀφορίσαντες καὶ τοῖς θεοῖς προθύσαντες οὕτω μεθῆκαν αὐτοὺς εἰς ἄνεσιν, ἵν' ἕκαστος ἡγούμενος ἥκειν τοὺς θεοὺς ἐπὶ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς σπονδὰς μετ' αἰδοῦς τὴν συνουσίαν ποιῆται. Ὅμηρος γοῦν φησιν· ἦλθε δ' Ἀθήνη ἱρῶν ἀντιόωσα. καὶ ὁ Ποσειδῶν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης. καὶ ὁ Ζεύς· χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο. κἂν ἄνθρωπος δέ του παρῇ πρεσβύτερος, καὶ τῇ προαιρέσει σπουδαῖος, αἰδοῦνται λέγειν τι τῶν ἀσχημόνων ἢ καὶ πράττειν. ὡς καὶ Ἐπίχαρμός που φησίν, ἀλλὰ σιγὴν ἀγαθὸν καὶ παρεόντι κρέσσονες. ὑπολαμβάνοντες οὖν τοὺς θεοὺς πλησίον αὐτῶν εἶναι, τὰς ἑορτὰς κοσμίως καὶ σωφρόνως διῆγον. ὅθεν οὔτε κατακλίνεσθαι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἔθος, ἀλλὰ δαίνυνθ' ἑζόμενοι. οὐδ' εἰς μέθην πίνειν ἀλλ' ἐπεὶ σπείσαντ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός, ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος. οἱ δὲ νῦν προσποιούμενοι θεοῖς θύειν, καὶ συγκαλοῦντες ἐπὶ τὴν θυσίαν τοὺς φίλους καὶ τοὺς οἰκειοτάτους, καταρῶνται μὲν τοῖς τέκνοις, λοιδοροῦνται δὲ ταῖς γυναιξί, κλαυμυρίζουσι τοὺς οἰκέτας. ἀπειλοῦσι τοῖς πολλοῖς μονονουχὶ τὸ Ὁμήρου λέγοντες. νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα. ἐπὶ νοῦν οὐ λαμβάνοντες τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ τὸν χείρωνα πεποιηκότος εἴτε Φερεκράτης ἐστὶν εἴτε Νικόμαχος ὁ ῥυθμικὸς ἢ ὅστις δή ποτε.

Μηδὲ σύ γ' ἄνδρα φίλον καλέσας ἐπὶ δαῖτα θάλειαν Ἄχθου ὁρῶν παρεόντα, κακὸς γὰρ ἀνὴρ τόδε ῥέζει Ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τέρπου φρένα, τέρπε τ' ἐκεῖνον.

Νῦν δὲ τούτων μὲν οὐδ' ὅλως μέμνηνται. τὰ δ' ἑξῆς αὐτῶν ἐκμανθάνουσιν ἅπερ πάντως ἐκ τῶν εἰς Ἡσίοδον ἀναφερομένων μεγάλων ἠοίων καὶ μεγάλων ἔργων παρῴδηται.

Ἡμῶν δ' ἤν τινα τίς καλέσῃ θύων ἐπὶ δεῖπνον Ἀχθόμεθ' ἢν ἔλθῃ καὶ ὑποβλεπόμεσθα παρόντα
Χὤττι τάχιστα θύρας ἐξελθεῖν βουλόμεθ' αὐτόν. Εἶτα γνούς πως τοῦθ' ὑποδεῖται κᾆτά τις εἶπε
Τῶν ξυμπινόντων. ἤδη σύ τι, οὐχ ὑπολύσει, Αὐτὸν ὁ δ' ἄχθεται αὐτὸς ὁ θύων
Τῷ κατακωλύοντι καὶ εὐθὺς ἔλεξ' ἐλεγεῖα Μηδέποτ' ἄκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
Μήθ' εὕδοντ' ἐπέγειρε Σιμωνίδη οὐ γὰρ ἐπ' οἴνοις Τοιαῦτ' λέγομεν δειπνίζοντες φίλον ἄνδρα

Ἔτι δὲ καὶ ταῦτα προστίθεμεν μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυσπέμφελον εἶναι ἐκ κοινοῦ πλείστη τε χάρις δαπάνη τ' ὀλιγίστη. καὶ θύοντες μὲν τοῖς θεοῖς ὀλίγιστα εἰς τὰς θυσίας καὶ τὰ τυχόντα δαπανῶμεν, ὥσπερ ὁ καλὸς Μένανδρος ἐν τῇ Μέθῃ παρείσηκεν.

Εἶτ' οὐχ ἅπαντα πράττομεν καὶ θύομεν Ὅπου γε τοῖς θεοῖς μὲν ἠγορασμένον
Δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν δέκα, Αὐλητρίδας δὲ καὶ μύρον καὶ ψαλτρίας
Μενδαῖον, Θάσιον, ἐγχέλεις, τυρόν, μέλι, Μικροῦ τάλαντον γίνεταί τε κατὰ λόγον
Δραχμῶν μὲν ἀγαθὸν ἄξιον λαβεῖν δέκα Ἡμᾶς ἐὰν καλλιερηθῇ τοῖς θεοῖς
Τούτων δὲ πρὸς ταῦτ' ἀντανελεῖν τὴν ζημίαν Πῶς οὐχὶ τὸ κακὸν τῶν ἱερῶν διπλάζεται
Ἐγὼ μὲν οὖν ὤν γε θεὸς οὐκ εἴασα Τὴν ὀσφὺν ἂν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπιθεῖναί ποτε
Εἰ μὴ καθήγιζέ τις ἅμα καὶ τὴν ἔγχελυν Ἵνα Καλλιμέδων ἀπέθανεν εἷς τῶν συγγενῶν.

Ὀνομάζουσι δ' οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐπιδόσιμα τινὰ δεῖπνα ἅπερ Ἀλεξανδρεῖς λέγουσιν ἐξ ἐπιδομάτων. Ἄλεξις γοῦν ἐν τῷ εἰς τὸ φρέαρ φησί.

Νῦν τ' ἐμοὶ ὁ δεσπότης Προὔπεμψεν οἴνου κεράμιον
Τῶν ἔνδοθεν κομιοῦντι κεῖθεν μανθάνω Ἐπιδόσιμον παρὰ τἄλλα τοῦτ' ἔσται φιλῶ
Αἰθιοπικὴν γραῦν.

Καὶ Κρώβυλος ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ. Λάχης ἐγὼ δὲ πρὸς σὲ πρόσαγε ποι Ὅπου μετ' ὦ τᾶς ὡς φιλουμένην παρῇ Τἀπιδόσιμ' ἢ μὲν ἐστὶν ἧς ἐχθὲς πιὼν κυάθους ἑκατὸν ἐβιάσω σὺ δώδεκα. Οἴδασι δὲ οἱ ἀρχαῖοι καὶ τὰ νῦν καλούμενα ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνα. ἐμφανίζει δὲ Φερεκράτης περὶ τούτων ἐν Ἐπιλήσμονι ἢ Θαλάσσῃ οὕτως. Συσκευασάμενος δεῖπνον ἐν σπυριδίῳ. Ἐβάδιζεν ὡς πρὸς Ὠφέλην. τοῦτο δὲ σαφῶς δηλοῖ τὸ ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνον ὅταν τις αὐτὸς αὑτῷ σκευάσας δεῖπνον καὶ συνθεὶς εἰς σπυρίδα παρά τινα δειπνήσων ἴῃ. σύνδειπνον εἴρηκεν ἐπὶ συμποσίου Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Μικίνου φόνῳ φησὶ γὰρ ἐκεῖνον ἐπὶ τὸ σύνδειπνον κεκλημένον, καὶ Πλάτων δέ φησι τοῖς τὸ σύνδειπνον ποιησαμένοις καὶ Ἀριστοφάνης Γηρυτάδῃ ἐν τοῖς συν-

A δείπνοις ἐπαινῶν Αἰσχύλον. διόπερ τινὲς καὶ τὸ Σοφοκλέους δρᾶμα κατὰ τὸ οὐδέτερον ἐπιγράφουσιν ἀξιοῦσι σύνδειπνον. καλοῦσι δέ τινα καὶ συναγώγιμα δεῖπνα, ὡς Ἄλεξις ἐν Φιλοκάλῳ, ἢ Νύμφαις.

Κατάκεισο κἀκείνας κάλει Συναγώγιμον ποιῶμεν. ἀλλ' εὖ οἶδ' ὅτι
Κυμινοπρίστης ὁ τρόπος ἐστί σου πάλαι,

Καὶ Ἔφιππος ἐν Γηρυόνῃ. καὶ συναγώγιμον συμπόσιον ἐπικληροῦσιν. ἔλεγον δὲ συνάγειν καὶ τὸ μεθ' ἀλλήλων πίνειν καὶ συναγώγιον τὸ συμπόσιον. Μένανδρος ἐν τῷ Τροφωνίῳ

Καὶ νῦν περὶ τούτων συνάγουσι κατὰ μόνας Εἶθ' ἑξῆς ἔφη
Ἐπλήρωσέν τε τὸ συναγώγιον,

Μή ποτε δὲ τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἀπὸ συμβολῶν καλούμενον. τίνες δ' εἰσὶν αἱ συμβολαί, αὐτὸς Ἄλεξις ἐν Μανδραγοριζομένῃ σημαίνει διὰ τούτων.

Ἥξω φέρουσα συμβολὰς τοίνυν ἅμα. Πῶς συμβολὰς τὰς ταινίας οἱ Χαλκιδεῖς
Καὶ τοὺς ἀλαβάστους συμβολὰς καλοῦσι γραῦ.

Ἀργεῖοι δ' ὡς ἐν τοῖς ὑπομνήμασί φησιν Ἡγήσανδρος, γράφει δ' οὕτως τὴν συμβολὴν τὴν εἰς τὰ συμπόσια ὑπὸ τῶν πινόντων εἰσφερομένην Ἀργεῖοι χῶν καλοῦσι. τὴν δὲ μερίδα αἶσαν. οὐκ ἀνάρμοστον δὲ καὶ τούτου τοῦ συγγράμματος τέλος εἰληφότος ἑταῖρε Τιμόκρατες αὐτοῦ καταπαῦσαι τὸν λόγον μὴ καὶ ἡμᾶς τις οἰηθῇ κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα ἰχθῦς ποτε γεγονέναι. φησὶ γοῦν ὁ φυσικὸς ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ γενόμην κοῦρός τε κόρος τε θάμνος τ' οἰωνός τε, καὶ ἐξ ἁλὸς ἔμπυρος ἰχθύς.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

B ΤΑΚΕΡΟΝ. ΝΑΠΥ.

Δόρπου δ' ἐξ αὖθις μνησώμεθα χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ χευάντων. μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται ἐμοί τε καὶ σοὶ ὦ Τιμόκρατες. περιενεχθέντων γὰρ κωλήνων, καί τινος εἰπόντος εἰ τακεραί εἰσιν, παρ' ᾧ τινι κεῖται καὶ τὸ τακερὸν, ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη καὶ σίναπι δέ τις εἴρηκε τὸ νᾶπυ ὁρῶ γὰρ ἐν παροψίσι περιφερόμενον μετὰ τῶν κωλήνων οἶδα γὰρ καὶ οὕτως λεγόμενον κωλεὸν ἀρσενικῶς. Ἐπίχαρμος γοῦν ἐν Μεγαρίδι φησὶν ὄρεια τυρίδιον. κωλεοί. σφόνδυλοι. τῶν δὲ βρωμάτων οὐδὲ ἕν. καὶ ἐν Κύκλωπι. χορδαί τε ἁδὺ ναὶ μὰ Δία χὡ κωλεός. μάθετε δὲ καὶ τοῦτο παρ' ἐμοῦ ὦ σοφώτατοι. ὅτι νῦν ὁ Ἐπίχαρμος καὶ χορδὴν ὠνόμασεν ἀεί ποτε ὀρύαν καλῶν. καὶ ἄλλας δὲ ἡδυσμένους ὁρῶ ἐν ἄλλαις παροψίσιν ἀνηλωτῶν δ' ἁλῶν πλήρεις οἱ κοινοὶ παρ' οἷς κατὰ τὸν Ἀντιφάνην λέγει δ' ἐν Κωρύκῳ τίς ἄλλος κύων τῶν θαλαττίων δ' ἀεὶ Ὄψων ἔνεχ' ὁ μὲν διὰ τέλους τοῦτο ἅλα ἐπὶ δὲ τούτοις πίνομεν οἰνάριον εἶδος νὴ Δί' οἰκίας πόσει δὴ Δῖος τοῖς παροῦσι σύμφορον Ἀπαξάπασιν ὀξυβάφῳ ποτηρίῳ. Ὁρῶ δὲ καὶ μετ' ὄξους ἀναμεμιγμένον γάρον, Οἶδα δὲ ὅτι νῦν τινες ποντικῶν ἴδια καθ' αὑτὸ σκευάζονται ὀξύγαρον. πρὸς ταῦτα ἀπαντήσας ὁ Ζωΐλος, ἔφη. Ἀριστοφάνης ὁ οὗτος ἐν Λημνίαις τὸ τακερὸν ἔταξεν ἐπὶ τοῦ τρυφεροῦ λέγων, οὕτως. Λῆμνος κυάμους τρέφουσα τακεροὺς καὶ καλούς. καὶ Φερεκράτης Κραπατάλοις. τακεροὺς ποιῆσαι τοὺς ἐρεβίνθους αὐτόθι. σίναπι δ' ὠνόμασε Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος ἐν μὲν Θηριακοῖς, οὕτως. ἢ μὴν καὶ σικύων χαλκήρεα ἢ σίναπι. ἐν δὲ τοῖς Γεωργικοῖς. σπέρματά τ' ἐνδέκνυνται σινήπιος. καὶ πάλιν κάρδαμον ἀγρινόν τε μελάμφυλλόν τε σίνηπι. Κράτης δ' ἐν τοῖς περὶ τῆς Ἀττικῆς λέξεως Ἀριστοφάνην παρεισάγει λέγοντα Καὶ βλέπει σίναπι καὶ τὰ πρόσωπ' ἀνέσπασε.

C καθά φησι Σέλευκος ἐν τοῖς περὶ ἑλληνισμοῦ. ἔστι δ' ὁ στίχος ἐξ Ἱππέων καὶ ἔχει οὕτως κἄβλεψε νᾶπυ. οὐδεὶς δ' Ἀττικῶν σίναπι ἔφη ἔχει δὲ ἑκάτερον λόγον νᾶπυ μὲν γὰρ, ὅτι νάφυ. ὅτι ἐστέρηται φύσεως ἀφυὲς γὰρ καὶ μικρὸν ὥσπερ καὶ ἡ ἀφύη. σίναπι δὲ ὅτι σίνεται τοὺς ὦπας ἐν τῇ ὀδμῇ ὡς καὶ τὸ κρόμμυον, ὅτι τὰς κόρας μύομεν. Ξέναρχος δὲ ὁ κωμῳδοποιός, ἐν Σκύθαις ἔφη τουτὶ τὸ κακὸν οὐκ ἔστ' ἔτι κακὸν τὸ θυγάτριον τέμου Σεσινάπικεν διὰ τῆς ξένης. ἁλῶν δὲ καὶ ὄξους μέμνηται ὁ καλὸς Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς περὶ Ἀθηνέλου τοῦ Φαγικοῦ λέγων καὶ πῶς ἐγὼ ἀθήλου φάγοιμ' ἂν ῥῆμα εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ λευκοὺς ἅλας. ἡμεῖς μὲν οὖν σοι ταῦτα καλὲ ἄνθρωπε ζητοῦντι συνεισεπορίσαμεν. σὺ δ' ἡμῖν ἀποκρίνασθαι δίκαιος εἶ. παρά τινι ἐπὶ τοῦ ἀγγείου ἡ παροψὶς κεῖται. τὸ μὲν γὰρ ὄψου παρασκευάσματος ποικίλου καὶ ἔθους τινὸς τοιούτου Πλάτωνα οἶδα εἰρηκότα ἐν Ἑορταῖς οὕτως. ὁπόθεν ἔσοιτο μάζα καὶ παροψίδες. ἐν δὲ Εὐρώπῃ πάλιν ἐπὶ παροψήματος διὰ πλειόνων εἴρηκεν ἐν οἷς ἐστὶ καὶ τάδε

Γυνὴ καθεύδουσ' ἐστὶν ἀργὸν μανθάνω Ἐγρηγορυῖαι δ' εἰσὶν αἱ παροψίδες
Αὗται μόνον κρείττους πολὺ χρῆμ' εἰς ἡδονήν Ἣν τοι λαβεῖν οὐ γὰρ τινὸς παροψίδος
Εἰσ' ἀντιβολῶσι. κἂν τοῖς ἑξῆς. Δίφιλον ὥσπερ ἐπὶ παροψήματος λέγων τῶν παροψίδων. ἐν δὲ Φάωσι.
Τὰ δ' ἀλλόφρια ἐσθ' ὅμοια ταῖς παροψίσι, Βραχὺ γὰρ τέρψαντ' ἐξαναλοῦται ταχύ.
Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ Πάσαις γυναιξὶν ἐξ ἑνὸς γε τοῦ τρόπου,
Ὥσπερ παροψὶς μοιχὸς ἐσκευασμένος.

Σιωπῶντος οὖν τοῦ Οὐλπιανοῦ. ἀλλ' ἐγώ φησιν ὁ Λεωνίδης εἰπεῖν εἰμι δίκαιος πολλὰ ἤδη σιωπήσας πολλοῖς δ' ἀντιλέγειν οὐκ ἔπεστιν ἐθέλει καὶ πρὸς μὲν τούτοις ἀρκεῖ λόγος εἷς ὁ παλαιὸς Εἰ μὲν τοιαῦτα δοκοῦντά πως ἐμοὶ τάδε. Τοὺς ξυνετοὺς δ' αὖ-

δίκαιος τ' ἀποκρίνασθαι

Contra Didymū

τις πείσει τάχιστα λέγων δή. οἶδα περὶ καὶ Κράτης ἐν Διδασκαλίαις. ἐπὶ δὲ τῶν σκευῶν, οὕτως εἴρηκεν ὁ φιλότης μυρτίλε προείρηκα γάρ σου τὸν λόγον. Αἰσχ. Ἀριστοφάνης Βοιωτίῳ A

Καλέσασά τε παρατίθησιν ἐν παροψίδι. Καὶ Ἄλεξις ἐν Ἡσιόνῃ· ὡς ἴδε τὴν τράπεζαν αὐτοὺς δύο

φέροντας ἔσω ποικίλων παροψίδων κόσμου βρύουσαν, οὐκ ἔτ᾽ εἰς ἐμὲ βλέπων,

Καὶ ὁ τὰ εἰς Μάγνητα ἀναφερόμενα ποιήσας ἐν Διονύσῳ πρώτῳ.

Καὶ ταῦτα μέν μοι τῶν καλῶν παροψίδων. Ἀχαιὸς δ᾽ ἐν Αἴθωνι σατυρικῷ·

Κεκορματίσθω δ᾽ ἄλλα μοι παροψίδων. Κάταφθα καὶ κνισηρὰ παραφλογίσματα.

Σωτάδης δ᾽ ὁ κωμικὸς Παραλυτρουμένῳ, παροψὶς εἶναι φαίνομαι τῷ Κρωβύλῳ,

τοῦτον μασᾶται παρακατατεθῆ δέ μοι. Ἀμφιβόλως δ᾽ εἴρηται τὸ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν πρώτῳ Παιδείας. φησὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος. Προσῆγεν αὐτῷ παροψίδας καὶ παντοδαπὰ ἐμβάμματα καὶ βρώματα. καὶ παρὰ τῷ τὸν Χείρωνα δὲ πεποιηκότι τὸν εἰς Φερεκράτην ἀναφερόμενον, τῶν ἡδυσμάτων ἡ παροψὶς κεῖται. καὶ οὐχ ὡς Δίδυμος ἐν τῷ περὶ παρεφθορυίας λέξεως ἐπὶ τοῦ ἀγγείου.

φησὶ γὰρ νὴ τὸν Δί᾽ ὥσπερ αἱ παροψίδες τὴν αἰτίαν ἔχουσ᾽ ἀπὸ τῶν ἡδυσμάτων

οὓς ὁ καλέσας ἀξιοῖ τοῦ μηδενός. Νικοφῶν Σειρῆσιν, ἄλλος μαχέσθω περὶ ἕδρας παροψίδι.

Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ. Πάσαις γυναιξὶν ἐξ ἑνός γε τοῦ τρόπου

ὥσπερ παροψὶς μοιχὸς ἐσκευασμένος. Πλάτων Ἑορταῖς· ὁπόθεν ἔσοιτο μᾶζα καὶ παροψίδες.

Περὶ βολβῶν δ᾽ ἀρτύσεως καὶ σκευασίας τὸν λόγον ποιεῖται οἱ δ᾽ Ἀττικοί, ὦ συρατικὲ οὐλπιανὲ καὶ ἔμβαμμα λέγουσιν, ὡς Θεόπομπος ἐν Εἰρήνῃ. ὁ μὲν γὰρ ἄρτος ἡδύ, τὸ δὲ φαινακίζειν προσὸν B

ἔμβαμμα τοῖς ἄρτοις πονηρὸν γίνεται. Καὶ κωλῆνα δὲ λέγουσι καὶ κωλῆν. Εὔπολις Αὐτολύκῳ

Σκέλη δὲ καὶ κωλῆνες εὐθὺ τοῦ ῥόθου. Εὐριπίδης Σκείρωνι, οὐδὲ κωλῆνες νεκρῶν. ἀπὸ δὲ τοῦ κωλέα συνῃρημένον ἐστὶν ὡς συκέα συκῆ, λεοντέα λεοντῆ, κωλέα κωλῆ. Ἀριστοφάνης Πλούτῳ δευτέρῳ

Οἴμοι δὲ κωλῆς ἣν ἐγὼ κατήσθιον. Ἐν Δαιταλεῦσι. καὶ δελφακίων ἁπαλῶν κωλαῖ καὶ χναυμάτια περιφθόεντα. Ἐν δὲ Πελαργοῖς κεφαλὰς τ᾽ ἀρνῶν κωλᾶς ἐρίφων. Πλάτων Γρυφίῳ. ἰχθῦς, κωλᾶς, φύσκας. Ἀμειψίας Κόννῳ. δίδοται μάλιστ᾽ ἱδρωσιῶ. κωλῆ τὸ πλευρὸν ἡμίκραιρ᾽ ἀριστερά. Ξενοφῶν Κυνηγετικῷ κωλῆ σαρκώδη. λαγόνας ὑγράς. καὶ Ξενοφάνης δ᾽ ὁ Κολοφώνιος ἐν τοῖς ἐλεγείοις φησίν. πέμψας γὰρ κωλῆν ἐρίφου σκέλος ἤρα οπιον

Ταύρου λαρινοῦ πῖμον ἀνδρὶ λαχεῖν, τοῦ κλέος Ἑλλάδα πᾶσαν ἀφίξεται οὐδ᾽ ἀπολήξει

ἔστ᾽ ἂν ἀοιδάων ᾖ γένος Ἑλλαδικόν. Ἑξῆς δὲ τούτων πολλῶν καὶ παντοδαπῶν ἐπιφερομένων, ἡμεῖς ἐπισημανούμεθα τὰ μνήμης ἄξια. καὶ γὰρ ὀρνίθων πλῆθος ἦν ἀεὶ καὶ χηνῶν, ἔτι δὲ τῶν νεοσσῶν ὀρνίθων, οὓς ἴπωνος τινὲς καλοῦσι, καὶ χοίρων καὶ τῶν περισπουδάστων φασιανικῶν ὀρνίθων. περὶ λαχάνων οὖν πρότερον ἐκθέμενος σοι καὶ περὶ τῶν ἄλλων μετὰ ταῦτα διηγήσομαι. Γογγυλίδες. ταύτας Ἀπολλᾶς ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων ὑπὸ Λακεδαιμονίων γαστέρας φησὶ καλεῖσθαι. Νίκανδρος δ᾽ ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς Γλώσσαις παρὰ Βοιωτοῖς γαστέρας ὀνομάζεσθαι τὰς κράμβας. τὰς δὲ γογγυλίδας ζεκελτίδας. Ἀμερίας δὲ καὶ Τιμαχίδας τὰς κολοκύντας ζακελτίδας καλεῖσθαι. Σπεύσιππος δ᾽ ἐν δευτέρῳ ὁμοίων ῥαφανίς φησι, γογγυλίς, ῥάφυς, ἀνάρρινον, ὅμοια. τὴν δὲ ῥάφυν Γλαῦκος ἐν τῷ ὀψαρτυτικῷ διὰ τοῦ π ψιλῶς καλεῖ ῥάπυν. τούτοις δ᾽ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ὅμοιον εἰ μὴ ἡ νῦν προσαγορευομένη βουνιάς. Θεόφραστος μὲν βουνιάδα οὐκ ὀνομάζει, ἄρρενα δὲ καλεῖ τινα γογγυλίδα, καὶ ἴσως αὕτη ἐστὶν ἡ βουνιάς. Νίκανδρος δ᾽ ἐν τοῖς Γεωργικοῖς τῆς βουνιάδος μνημονεύει C

Γογγυλίδας σπείροις ἢ κυλίνδρῳ γῆς ἐφ᾽ ἁλωὸς ὄφρα νέοισι πλατάνοισι χαμηλότεραι θαλέθωσι

βουνιάδ᾽ ἀλλ᾽ εἴσω ῥαφανοῖς εἴσω λαθαρῷ καὶ Γογγυλίδες δισσὴ γὰρ ῥαφανοῖο γενέθλη

μακρή τε φαίνεται ἐν τραστῆσι. Κηφισιακῶν δὲ γογγυλίδων μνημονεύει Κράτης ἐν Ἥρωσιν. οὕτως κηφισιακαῖσι γογγυλίσιν ὅμοια πάνυ. Θεόφραστος δὲ γογγυλίδων φησὶν εἶναι γένη δύο· ἄρρενα καὶ θήλυ γίνεσθαι δ᾽ ἄμφω ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος. Ποσειδώνιος δ᾽ ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἐν τῇ εἰκοστῇ ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν περὶ τὴν Δαλματίαν φησὶ γίνεσθαι γογγυλίδας ἀκηπεύτους καὶ ἀγρίους σταφυλίνους. Δίφιλος δ᾽ ὁ Σίφνιος ἰατρός. ἡ γογγυλίς φησι λεπτυντική ἐστι καὶ δριμεῖα καὶ δύσπεπτος. ἔτι δὲ πνευματωτική. κρείττων δὲ ἡ βουνιὰς καθέστηκε, γλυκυτέρα γάρ ἐστι καὶ πεπτικωτέρα. πρὸς τῷ εὐστόμαχος εἶναι καὶ τρόφιμος. ἡ δὲ ὀπτωμένη φησὶ γογγυλὶς μᾶλλον πέπτεται, ἐὐπεπτοτέρα δὲ λεπτύνει. ταύτης μνημονεύει Εὔβουλος ἐν Ἀγκυλίωνι οὕτως. Ὃ πτίσμον γογγυλίδα ταυτηνὶ φέρω, Καὶ Ἄλεξις ἐν Θεοφορήτῳ

Λαλῶ Πτολεμαίῳ γογγυλίδος ὀπτῶν τόμους. Ἡ δὲ ταριχευομένη γογγυλὶς λεπτυντικωτέρα ἐστὶ τῆς ἑφθῆς, καὶ μάλιστα ἡ διὰ νάπυος γινομένη, ὥς φησιν ὁ Δίφιλος. Κράμβη. Εὔδημος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ λαχάνων κράμβης φησὶν εἶναι γένη τρία· τῆς τε καλουμένης ἁλμυρίδος, καὶ λειοφύλλου, καὶ σελινουσίας. τῇ δ᾽ ἡδονῇ πρώτην κεκρίσθαι τὴν ἁλμυρίδα. φύεται δ᾽ ἐν Ἐρετρίᾳ καὶ Κύμῃ, καὶ Ῥόδῳ, ἔτι δὲ Κνίδῳ, καὶ Ἐφέσῳ, ἡ δὲ λειόφυλλος ἀνὰ πᾶσαν φησὶ χώραν γίνεται. ἡ δὲ σελινουσία τὴν ὀνομασίαν ἔχει διὰ τὴν οὐλότητα. ἐμφερὴς γάρ ἐστι σελίνῳ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην πυκνώσιν. Θεόφραστος δὲ οὕτως γράφει. τῆς

δὲ ῥαφάνου λέγω δὲ τὴν κράμβην ἡ μέν ἐστιν οὐλόφυλλος, ἡ δ᾽ ἀγρία. Δίφιλος δ᾽ ὁ Σίφνιός φησι κράμβη δὲ A καλλίστη γίνεται καὶ γλυκεῖα ἐν Κύμῃ, ἐν δὲ Ἀλεξανδρείᾳ πικρά. τὸ δ᾽ ἐκ Ῥόδου φερόμενον σπέρμα εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐπὶ ἐνιαυτὸν γλυκεῖαν ποιεῖ τὴν κράμβην, μεθ᾽ ὃν χρόνον πάλιν ἐπιχωριάζει. Νίκανδρος δ᾽ ἐν Γεωργικοῖς λείη μὲν κράμβη ὁτὲ δ᾽ ἀγριὰς ἐμπίπτουσα

Σπειρομένη πολύφυλλος ἐν εὐβώσαι πρασιῇσιν Ἢ οὔλη καὶ τύρειος ὁ θαμνίτης πετάλοισι

Ἢ καὶ ἐπιφοινίσσουσα καὶ ἀμυργῆσιν ὁμοία Βατραχίη τε Κύμη τε καὶ ὁ χρόος ἣ μὲν ἔοικε

Γέλμασιν οἷσι πέδιλα παλιμβολα καιρύουσιν Ἣν μάστιν λαχάνοισι παλαιογόνοι ἐνέπουσιν.

Μήποτε δὲ ὁ Νίκανδρος μάντιν κέκληκε τὴν κράμβην ἱδραδοῦσαν. ἐπεὶ καὶ παρ᾽ Ἱππώνακτι ἐν τοῖς ἰάμβοις ἐστί τι λεγόμενον τοιοῦτον. Ὁ δ᾽ ἐξολισθὼν ἱκέτευε τὴν κράμβην Τὴν ἑπτάφυλλον ᾗ θύεσκε Πανδώρῃ Ταργηλίοισιν ἔγχυτον πρὸ φαρμάκου. Καὶ Ἀνάνιος δέ φησιν ἐν πολλῶν ἀνθρώπων ἐγὼ φιλέω μάλιστα. ναὶ μὰ τὴν κράμβην. καὶ Τηλεκλείδης Πρυτάνεσι ναὶ μὰ τὰς κράμβας ἔφη. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Γᾷ καὶ Θαλάσσᾳ ναὶ μὰ τὰν κράμβαν. Εὔπολις Βάπταις. ναὶ μὰ τὴν κράμβην. ἐδόκει δὲ Ἰωνικὸς εἶναι ὁ ὅρκος, καὶ οὐ παράδοξον εἰ κατὰ τῆς κράμβης τινὲς ὤμνυον, ὁπότε καὶ Ζήνων ὁ Κιτιεὺς ὁ τῆς Στοᾶς κτίστωρ, μιμούμενος τὸν κατὰ τῆς κυνὸς ὅρκον Σωκράτους καὶ αὐτὸς ὤμνυε τὴν κάππαριν ὡς Ἔμποδός φησιν ἐν Ἀπομνημονεύμασιν. Ἀθήνησι δὲ καὶ ταῖς τετοκυίαις κράμβη παρεσκευάζετο ὥς τι ἀντιφάρμακον εἰς τροφήν. Ἔφιππος γοῦν ἐν Γηρυόνῃ φησίν Ἔπειτα πῶς

Οὐ στέφανος οὐδ᾽ εἷς ἐστι πρόσθε τῶν θυρῶν Οὐ κνῖσα κρούει ῥινὸς ἀποβροχὰς ἄκρας

Ἀμφιδρομίων ὄντων, ἐν οἷς νομίζεται B Ὀπτᾶν τε τυροῦ χερρονησίτου τόμους,

Ἕψειν τ᾽ ἐλαίῳ ῥάφανον ἠγλαϊσμένην Πνίγειν τε παχέων ἀρνίων στηθύνια,

Τίλλειν τε φάττας καὶ κίχλας ὁμοῦ σπίνοις Κοινῇ τε χναύειν τευθίσιν σηπίδια

Πιλεῖν τε πολλὰς πλεκτάνας ἐπιστρόφως, Πίνειν τε πολλὰς κύλικας εὐζωρεστέρας.

Ἀντιφάνης δ᾽ ἐν Παρασίτῳ. ὡς εὐτελοῦς βρώματος τῆς κράμβης μέμνηται ἐν τούτοις

Οἷα δ᾽ ἐστὶν οἶσθα γύναι σκόροδα. τυρός. πλακοῦντες, πράγματ᾽ ἐλευθερίου

Τάριχος οὐδ᾽ ἡδύσμασιν Ἀρνεῖα κατακεπασμένον δὲ θερμανματίς

Τεταραγμένη καὶ λοπάδες ἀνθρώπων φθοραί Καὶ μὴν ῥαφάνους γ᾽ ἕψουσι λιπαρὰς ὦ θεοί

Ἔτνος θαυμάζουσι πίσινον. Δίφιλος δ᾽ ἐν Ἀπληστῷ,

Ἦν καὶ φερόμενον αὐτὸ μετὰ πάντα τἀγαθὰ Ῥάφανος λιπαρὰ σπλαγχνίδια πολλὰ σαρκίδια

Ἀπαλώτατ᾽ οὐδὲν μὰ Δία τοῖς ἐμοῖς Καὶ τοῖς ὅμοια πράγματα οὐδὲ ταῖς

Θλασταῖς ἐλάαις. Ἀλκαῖος Παλαίστρᾳ ἤδη δ᾽ ἧψε χύτραν ῥαφάνων. Πολύζηλος δ᾽ ἐν Μουσῶν γοναῖς, κράμβας αὐτὰς ὀνομάζων φησί, ὑψιπέταλοί τε κράμβαι συχναί. Σεῦτλα. τούτων φησὶν ὁ Θεόφραστος εὐχυλότερον εἶναι τὸ λευκὸν τοῦ μέλανος καὶ ὀλιγοσπερμότερον καὶ καλεῖσθαι σικελικόν. ἡ δὲ σευτλὶς ἑτέρα φησὶ τοῦ τεύτλου ἐστί, διὸ καὶ Δίφιλος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Ἥρωϊ δράματι ἐπιτιμᾷ τινὶ ὡς κακῶς λέγοντι καὶ τὰ τεῦτλα τοιαύτας καλῶν. Εὔδημος δ᾽ ἐν τῷ περὶ λαχάνων τέσσαρα γένη φησὶν εἶναι τεύτλων, πασόν, καυλωτόν, λευκόν, πάνδημον, τοῦτο δ᾽ εἶναι τῇ χρόᾳ φαιόν. Δίφιλος δ᾽ ὁ Σίφνιος τὸ σευτλίον φησὶν εὐχυλότερον εἶναι τῆς κράμβης, καὶ θρεπτικώτερον μετρίως. ἑψητὸν δὲ καὶ λαμβανόμενον μετὰ νάπυος λεπτυντικώτερον εἶναι, ἑλμίνθων φθαρτικόν. εὐκοιλιώτερον δὲ τὸ λευκὸν τὸ δὲ μέλαν οὐρητικώτερον. ὑπάρχειν δὲ αὐτῶν καὶ τὰς ῥίζας εὐστομωτέρας καὶ πολυτροφωτέρας. Σταφυλῖνος. οὗτος δριμύς ἐστι φησὶν ὁ Δίφιλος, ἱκανῶς δὲ θρεπτικὸς καὶ εὐστόμαχος μέσως, διαχωρητικός τε καὶ πνευματώδης. δύσπεπτος. οὐρητικός. ἱκανῶς διεγερτικὸς πρὸς ἀφροδίσια διὸ καὶ ὑπό τινων φίλτρον καλεῖται. Νουμήνιος δ᾽ ἐν τῷ Ἁλιευτικῷ φησί C

Φύλλων δ᾽ ὅσσα περ ἄκρα τ᾽ ἐρρίζωται ἀρούραις Χείματος ἠδ᾽ ὁπόταν πολυανθεμον εἰαρ ἵκηται

Αὐχμηρὴν σκόλυμόν τε καὶ ἀγριάδα σταφυλῖνον Ῥάφιν τ᾽ ἔμπεδον καὶ καυλίδα τἀγροιώτιν.

Νίκανδρος δ᾽ ἐν δευτέρῳ Γεωργικῶν φησιν. Ἐν δέ τι καὶ μαράθου καυλὸς βαθὺς ἠδέ τι ῥίζαι

Πετρίου σὺν δ᾽ αὐτὸς ἐπ᾽ αὐχμηρὴν σταφυλῖνος Σμυρνεῖον, σόγκος τε κυνόγλωσσός τε σέρις τε

Σὺν καὶ ἄρου δριμεῖα καταψήχοιο πέτηλα Ἡ δ᾽ ὅπερ ὄρνιθος καλέεται γάλα. μνημονεύει τοῦ σταφυλίνου καὶ Θεόφραστος. Φανίας δ᾽ ἐν πέμπτῳ περὶ φυτῶν γράφει οὕτως. κατὰ δὲ τὴν αὐτὴν τοῦ σπέρματος φύσιν ὁ καλούμενος σὴψ καὶ τὸ τοῦ σταφυλίνου σπέρμα καὶ ἐν τῷ πρώτῳ δέ φησι πιστεύσῃ τὴν τῶν σπερμάτων ἀπείληφε φύσιν, ἄνισον, μάραθον, σταφυλῖνος, καυκαλίς, κώνειον, κόριον, σκιάς, ἣν ἔνιοι μυηφόνον, ἐπεὶ δὲ ἄρου ἐμνημόνευσεν ὁ Νίκανδρος. προσαποδοτέον ὅτι καὶ Φανίας ἐν τῷ προειρημένῳ βιβλίῳ, γράφει οὕτως. δρακόντιον ὃ ἔνιοι ἄρον ἀρωνία. τὸν δὲ σταφυλῖνον Διοκλῆς ἐν πρώτῳ ὑγιεινῶν ἀσταφύλινον καλεῖ. τὸ δὲ κάρπον καλούμενον, μέγας δ᾽ ἐστὶ καὶ εὐαξὴς σταφυλῖνος, εὐχυλότερόν ἐστι τοῦ σταφυλίνου, καὶ μᾶλλον θερμαντικώτερον, οὐρητικώτερον, εὐστόμαχον, εὐοικονόμητον, ὡς ὁ Δίφιλος ἱστορεῖ.

Κεφαλωτόν. τοῦτο καὶ πράσιον καλεῖσθαι φησὶν ὁ αὐτὸς Δίφιλος καὶ εὐχυλότερον εἶναι τοῦ καρπου, εἶναι δὲ καὶ αὐτὸ μέσως λεπτυντικόν θρεπτικόν τε καὶ πνευματῶδες. Ἐπαίνετος δ᾽ ἐν ὀψαρτυτικῷ τὰ κα-

Seps

φάλωτα καλεῖσθαί φησι γηθυλλίδας. ταύτης δὲ τὸ ὄνομα μνήμης εὑρίσκω τετυχηκὸς παρὰ μὲν Εὐβούλῳ ἐν πρενοβοσκῷ οὕτως· Οὐκ ἂν δυναίμην ἐμφαγεῖν ἄρτον τινά. Παρὰ γναθαινίῳ γὰρ ἄρτι κατέφαγον *ἕψουσαν αὐτὴν καταλαβὼν γηθυλλίδας. Οἱ δὲ τὸ γήθυον καλούμενον ταὐτό φασιν εἶναι· οὗ μνημονεύει Φρύνιχος ἐν Κρόνῳ. ὅπερ ἐξηγούμενος δρᾶμα Δίδυμος, ὅμοιά φησιν εἶναι τὰ γήθυα τοῖς λεγομένοις ἀμπελοπράσοις. τὰ δ' αὐτὰ καὶ ἐπιθυλλίδας λέγεσθαι. Μνημονεύει τῶν γηθυλλίδων καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Φιλοκτήτῃ οὕτως· ἐν δὲ σκόροδα δύο καὶ γηθυλλίδας δύο. Ἀριστοφάνης Αἰολοσίκωνι δευτέρῳ· τῶν δὲ γηθύων ῥίζας ἐχούσας σκοροδομίμητον φύσιν. Πολέμων δ' ὁ περιηγητὴς ἐν τῷ περὶ Σαμοθρᾴκης καὶ κτίσεώς φησι τῆς γηθυλλίδος τὴν Λητὼ γράφων οὕτως· Διατέτακται παρὰ Δελφοῖς τῇ θυσίᾳ τῶν Θεοξενίων, ὃς ἂν κομίσῃ γηθυλλίδα μεγίστην τῇ Λητοῖ, λαμβάνειν μοῖραν ἀπὸ τῆς τραπέζης. ἑώρακά τε καὶ αὐτὸς οὐκ ἐλάττω γηθυλλίδα γογγυλίδος, καὶ τῆς στρογγύλης ῥαφανίδος. ἱστοροῦσι δὲ τὴν Λητὼ κύουσαν τὸν Ἀπόλλωνα κιττῆσαι γηθυλλίδος· διὸ δὴ τῆς τιμῆς τετυχηκέναι ταύτης. Κολοκύνται. Χειμῶνος δὲ ὥρᾳ περὶ κολοκυντῶν ἡμῖν παρακομισθεισῶν, πάντες ἐθαύμαζον νεαρὰς εἶναι νομίζοντες, καὶ ὑπομιμνησκόμεθα ὧν ἐν Ὥραις ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης εἶπεν ἐπαινῶν τὰς καλὰς Ἀθήνας ἐν τούτοις·

Ὄψει δὲ χειμῶνος μέσου σικύους, βότρυς, ὀπώραν, στεφάνους ἴων, κονιορτὸν ἐκτυφλοῦντα. ὁ δ' αὐτὸς ἀνὴρ πωλεῖ κίχλας, ἀπίους, ἀηδόνας, ἐλάας, πυόν, χόρια, χελιδόνας, τέττιγας, ἐμβρύα, ὑρισσοὺς δ' ἴδοις ἂν νιφομένους σύκων ὁμοῦ τε μύρτων, ἔπειτα κολοκύντας ὁμοῦ ταῖς γογγυλίσιν ἀροῦσιν, ὥστ' οὐκ ἔτ' οὐδεὶς οἶδ' ὁπηνίκ' ἐστὶν τοῦ ἐνιαυτοῦ. μέγιστον ἀγαθὸν εἴπερ ἐστὶ δι' ἐνιαυτοῦ, ὅτου τις ἐπιθυμεῖ λαβεῖν. κακὸν μὲν οὖν μέγιστον· εἰ μὴ γὰρ ἦν, οὐκ ἂν ἐπεθύμουν, οὐδ' ἂν ἐδαπανῶντο. ἐγὼ δὲ τοῦτο ὀλίγον χρόνον φήσας ἀφελόμην ἂν αὐτῶν γε ταῖς ἄλλαις πόλεσι δρῶν ταῦτα πλὴν Ἀθηναίων. τούτοις ὑπάρχει ταῦτ' ἐπειδὴ τοὺς θεοὺς σέβουσιν. ἀπέλαυσαν ἄρα σέβοντες ὑμᾶς ὡς σὺ φῄς. τί ἦ; Αἴγυπτον αὐτῶν τὴν πόλιν πεποίηκας ἀντ' Ἀθηνῶν. ἐθαυμάζομεν οὖν τὰς κολοκύντας μηνὶ Ἰανουαρίῳ ὡς ἐσθίοντες. χλωραί τε γὰρ ἦσαν καὶ τὸ ἴδιον ἀπεδίδοσαν τοῦ χυμοῦ. ἐτύγχανον δὲ οὖσαι τῶν συντεθειμένων ὑπὸ τῶν τὰ τοιαῦτα μαγγανεύειν εἰδότων ὀψαρτυτῶν. ἐζήτει οὖν ὁ Λαρήνσιος εἰ καὶ τὴν χρῆσιν ταύτης ἠπίσταντο οἱ ἀρχαῖοι. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη· Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν γεωργικῶν μνημονεύει ταύτης τῆς χρήσεως, σικύας ὀνομάζων τὰς κολοκύντας, οὕτως γὰρ ἐκαλοῦντο ὡς πρότερον εἰρήκαμεν. λέγει δ' οὕτως·

Αὐτὰς δὲ σικύας τμητὰς ἀνὰ λώμασι πείρας, | Ἠέρι δὲ ξήραινον ἐπηχρεμάσαιο δὲ καπνῷ,
Χείμασιν ὄφρ' ἂν δμῶες ἄλις περὶ χανδέα χύτρον | Γλήσαντες ῥοφέουσιν ἀδρηγίδες ἔνθά τε μέτρια
Ὄσπρια παντοδαπὸν ἐπιχεύησιν ἀλετρίς. | Τῇ δ' ἐνὶ καὶ σικύης ὅρμους βάλον ἐκπλύναντες. ἐν δὲ μύκην
σέρας τε πάλαι λαχάνοισι πλακείσας | Αὐλοτόροις καυλοῖς τε μιγήμεναι εὐφαρεί ζη.

Ὄρνεις. ἐπεὶ δὲ καὶ ὄρνεις ἐπῆσαν ταῖς κολοκύνταις καὶ ἄλλοις κνιστοῖς λαχάνοις, οὕτω δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Δηλίᾳ· Τὰ συκοπέτα λάχανα κνιστὰ ἢ στέμφυλα, ὁ Μυρτίλος ἔφη· ἀλλὰ μὴν καὶ ὄρνιθας καὶ ὀρνίθια νῦν μόνως ἡ συνήθεια καλεῖ τὰς θηλείας, ὧν ὁρῶ παραφερομένων πλῆθος. καὶ Χρύσιππος δ' ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς γράφει οὕτως· καθάπερ τινὲς τὰς λευκὰς ὄρνιθας τῶν μελανῶν ἡδίους εἶναι μᾶλλον, ἀλεκτρυόνας δὲ καὶ ἀλεκτορίδας τοὺς ἄρρενας. τῶν ἀρχαίων δὲ τὸ ὄρνις καὶ ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς λεγόντων ἐπ' ἄλλων ὀρνέων, οὐ περὶ τούτου τοῦ ἰδικοῦ, περὶ οὗ φησιν ἡ συνήθεια ὄρνιθας ὠνήσασθαι. Ὅμηρος μὲν οὖν φησιν· Ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο. Καὶ ἄλλοχόθι θηλυκῶς· ὄρνιθι λιγυρῇ. καί· Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι Μάστακ' ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ. Μένανδρος δ' ἐν Ἐπικλήρῳ πρώτῃ, σαφῶς τὸ ἔθος τῆς συνηθείας φησὶν ἐμφανίζων οὕτως· ἀλεκτρυών τις ἐκεκράγει μέγα. οὐ σοβήσει τ' ἔξω, φησί, τὰς ὄρνιθας ἀφ' ἡμῶν; καὶ πάλιν· Αὕτη ποτ' ἐξεσόβησε τὰς ὄρνεις μόλις. Ὀρνίθια δ' εἴρηκε Κρατῖνος ἐν Νεμέσει οὕτως· τἄλλα πάντ' ὀρνίθια. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀρσενικοῦ οὐ μόνον ὄρνιθα, ἀλλὰ καὶ ὄρνιν. ὁ αὐτὸς Κρατῖνος ἐν τῷ αὐτῷ δράματι· ὄρνιθα φοινικόπτερον. καὶ πάλιν· ὄρνιθα τοίνυν δεῖσε γίνεσθαι μέγαν. καὶ Σοφοκλῆς Ἀντηνορίδαις· ὄρνιθα καὶ κήρυκα καὶ διάκονον. Αἰσχύλος Καβείροις· Ὄρνιθα δ' οὐ ποιῶ σε τῆς ἐμῆς ὁδοῦ. Ξενοφῶν δ' ἐν δευτέρῳ Παιδείας· τὸ μὲν τοὺς ὄρνιθας ἐπ' ἰσχυροτάτῳ χειμῶνι. Μένανδρος Διδύμαις· ὄρνεις φέρων ἐλήλυθα, καὶ ἑξῆς ὄρνιθας ἀποστέλλει φησίν. ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ὄρνεις λέγουσιν, πρόκειται τὸ Μενάνδρειον μαρτύριον. ἀλλὰ καὶ Ἀλκμάν πού φησι· λῦσαν δ' ἄπρακτα νεάνιδες ὥστ' ὄρνεις ἱέρακος ὑπερπταμένω. καὶ Εὔπολις ἐν Δήμοις· οὐ δεινὸν ἦν κρείους μὲν γενναῖα τέκνα Ὄρνεις θ' ὁμοίως τοὺς νεοττοὺς τῷ πατρί.

Τὸν δ' ἀλεκτρυόνα ἐκ τῶν ἐναντίων οἱ ἀρχαῖοι καὶ θηλυκῶς εἰρήκασι. Κρατῖνος Νεμέσει.
Λήδα σὸν ἔργον δεῖ σ' ὅπως εὐσχημόνως | Ἀλεκτρυόνος μηδὲν διοίσεις τοὺς τρόπους,
Ἐπὶ τῷδ' ἐπωάζουσαν ὡς ἂν ἐκλέψῃς καλὸν | Ἦ μὴν τί καὶ θαυμαστὸν ἐκ τοῦδ' ὄρνεον.
Στράττις Ψυχασταῖς. | Αἱ δ' ἀλεκτρυόνες ἅπασαι καὶ τὰ χοιρίδια
Τέθνηκε καὶ τὰ μικρὰ ὀρνίθια. Ἀναξανδρίδης Τηρεῖ. | Ὀχευομένους δὲ τοὺς κάπρους
Καὶ τὰς ἀλεκτρυόνας θεωροῦσιν ἄσμενοι. ἐπεὶ δὲ τοῦ κωμικοῦ τούτου ἐμνήσθην, καὶ οἶδα τὸ δρᾶμα τὸν

Τηρέα αὐτ

A Τηρέα αὐτοῦ μὴ κεκριμένον ἐν τοῖς πρώτοις, ἐκθήσομαι ὑμῖν ἄνδρες φίλοι ἃ εἴρηκε περὶ αὐτοῦ Χαμαιλέων ὁ Ἡρακλεώτης ἐν ἕκτῳ περὶ κωμῳδίας, γράφων ὧδε· Ἀναξανδρίδης διδάσκων ποτὲ διθύραμβον Ἀθήνησιν, εἰσῆλθεν ἐφ' ἵππου καὶ ἀπήγγειλέ τι τῶν ἐκ τοῦ ᾄσματος. ἦν δὲ τὴν ὄψιν καλὸς καὶ μέγας, καὶ κόμην ἔτρεφε, καὶ ἐφόρει ἁλουργίδα καὶ κράσπεδα χρυσᾶ. πικρὸς δ' ὢν τὸ ἦθος ἐποίει τι τοιοῦτον περὶ τὰς κωμῳδίας· ὅτε γὰρ μὴ νικῴη, λαμβάνων ἐδίδου κὰν εἰς τὸν λιβανωτὸν κατατέμνειν, καὶ οὐ μετεσκεύαζεν ὥσπερ οἱ πολλοί. καὶ πολλὰ ἔχοντα κομψῶς τῶν δραμάτων ἠφάνιζε δυσκολαίνων τοῖς θεαταῖς διὰ τὸ γῆρας. λέγεται δ' εἶναι τὸ γένος Ῥόδιος ἐκ Καμείρου. θαυμάζω οὖν πῶς καὶ ὁ Τηρεὺς περιεσώθη μὴ τυχὼν νίκης καὶ ἄλλα δράματα τῶν ὁμοίων τοῦ αὐτοῦ. καὶ Θεόπομπος δ' ἐν Εἰρήνῃ ἐπὶ τῆς θηλείας ἔταξε τὴν ἀλεκτρυόνα λέγων οὕτως· ἄχθομαι δ' ἀπολωλεκὼς

Ἀλεκτρυόνα τίκτουσαν ᾠὰ πάγκαλα. | Καὶ Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσι.
Ὠὸν μέγιστον τέτοκεν ὡς ἀλεκτρυών. Καὶ πάλιν | Πολλαὶ τῶν ἀλεκτρυόνων
Ὑπηνέμια βίᾳ τίκτουσιν ᾠὰ πολλάκις. | Ἐν δὲ Νεφέλαις διδάσκων τὸν πρεσβύτην περὶ ὀνόματος διαφορᾶς φησι, νῦν δὲ πῶς με χρὴ καλεῖν; | Ἀλεκτρύαιναν. τὸν δ' ἕτερον ἀλέκτορα.

Λέγεται δὲ καὶ ἀλεκτορὶς καὶ ἀλέκτωρ. Σιμωνίδης· ἱμερόφων' ἀλέκτωρ ἔφη. Κρατῖνος Ὥραις· ὥσπερ ὁ Περσικὸς ὥραν πᾶσαν καναχῶν ὀλόφωνος ἀλέκτωρ. εἴρηται δ' οὕτως ἐπειδὴ καὶ ἐκ τοῦ λέκτρου ἡμᾶς διεγείρει. οἱ δὲ Δωριεῖς λέγοντες ὄρνιξ τὴν γενικὴν διὰ τοῦ χ λέγουσιν ὄρνιχος. Ἀλκμὰν δὲ διὰ τοῦ σ τὴν εὐθεῖαν ἐκφέρει· ἁλιπόρφυρος ἔαρος ὄρνις. καὶ τὴν γενικὴν δ' οἶδεν ὄρνιχος ὁμοίως· πάντων.

B Δέλφαξ. Ἐπίχαρμος τὴν ἄρρενα χοῖρον οὕτως καλεῖ ἐν Ὀδυσσεῖ αὐτομόλῳ· δέλφακά τε τῶν γειτόνων Τοῖς Ἐλευσινίοις φυλάσσων δαιμονίως ἀπώλεσας. Οὐχ ἑκὼν καὶ ταῦτα δή με συμβολατεύειν ἔφη Τοῖς Ἀχαιοῖσιν προδιδόμειν τ' ὤμνυέ με τὸν δέλφακα. καὶ Ἀναξίλας δ' ἐν Κίρκῃ καὶ ἀρσενικῶς εἴρηκε τὴν δέλφακα, καὶ ἐπὶ τοῦ τελείου τέθεικε τοὔνομα εἰπών· τοὺς μὲν ὀρεινόμους ὑμῶν ποιήσει δέλφακας ἀλιβάτους, τοὺς δὲ πάνθηρας, ἄλλους ἀγριωπὰς λύκους λέοντας. ἐπὶ δὲ τῶν θηλειῶν τοὔνομα τάττει Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς· ἢ δελφάκιον ὀπωρινὸν ἠτριαῖον. καὶ ἐν Ἀχαρνεῦσι· Νέα γάρ ἐστιν ἀλλὰ δελφακουμένα Ἕξει μεγάλαν τε καὶ παχεῖαν κἠρυθράν. Ἀλλ' αἴ κα τραφῇ, λευσεῖ δὴ χοῖρος καλά. Καὶ Εὔπολις ἐν Χρυσῷ γένει. Καὶ Ἱππῶναξ δὲ ἔφη· ὡς ἐφεστίη δέλφαξ. κυρίως δ' αἱ θήλειαι οὕτω λεχθεῖεν ἄν, αἱ δελφύας ἔχουσαι, ὥσπερ δὲ αἱ μῆτραι καλοῦνται, καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἐντεῦθεν ἐτυμολογοῦνται. ἐπὶ δὲ τῆς ἡλικίας τοῦ ζῴου Κρατῖνός φησιν ἐν Ἀρχιλόχοις· ἤδη δέλφακες, χοῖροι δὲ τοῖσιν ἄλλοις. Ἀριστοφάνης δ' ὁ γραμματικὸς ἐν τῷ περὶ ἡλικιῶν φησι· τῶν δὲ συῶν τὰ μὲν ἤδη συμπεπηγότα δέλφακες, τὰ δ' ἁπαλὰ καὶ ἔνικμα, χοῖροι. ἔνθεν τὸ Ὁμηρικὸν σαφὲς γίνεται· τάτε δμώεσσι πάρεστι Χοίρε'· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσι. Πλάτων δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Ποιητῇ, ἀρσενικῶς ἔφη· τὸν δέλφακ' ἀπάγε σιγῇ. ἦν δὲ καὶ παλαιὸς νόμος, ὥς φησιν Ἀνδροτίων, τῆς ἐπιγονῆς ἕνεκα τῶν θρεμμάτων μὴ σφάττειν πρόβατον ἄποκον ἢ ἄτοκον, διὸ τὰ ἤδη τέλεια ἤσθιον, ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσι. καὶ νῦν δὲ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς ἱέρειαν οὐ θύειν ἀμνάδα, οὐδὲ τυροῦ γεύεσθαι. καὶ κατὰ χρόνον δέ τινα ἐκλιπόντων τῶν βοῶν, φησὶν ὁ Φιλόχορος, νομοθετηθῆναι διὰ τὴν σπάνιν ἀπέχεσθαι αὐτοὺς τῶν ζῴων, συνάγειν βουλομένους καὶ πληθῦσαι τῷ μὴ καταθύεσθαι. χοῖρον δὲ Ἴωνες καλοῦσι τὴν θήλειαν, ὡς Ἱππῶναξ ἐν σπονδῇ τε καὶ σπλάγχνοισιν ἀγρίας χοίρου. καὶ Σοφοκλῆς ἐπὶ Ταιναρίοις· γυναικώδη φύλαξαι χοῖρος ὥς τε δεσμίων. Πτολεμαῖος δ' ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐν τῷ ἐνάτῳ τῶν ὑπομνημάτων.

C Εἰς Ἄσσον φησὶν ἐπιδημήσαντί μοι οἱ Ἄσσιοι παρέστησαν χοῖρον ὕειον ἔχοντα τὸ μὲν ὕψος δύο καὶ ἡμίσους πήχεων, ὅλον δ' ἄρτιον πρὸς τὸ μῆκος, τῇ χροιᾷ χιόνινον. ἔφασάν τε τὸν βασιλέα Εὐμενῆ τὰ τοιαῦτα ἐπιμελῶς ὠνεῖσθαι παρ' αὐτῶν, διδόντα τοῦ ἑνὸς δραχμὰς τετρακισχιλίας.

Αἰσχύλος δέ φησιν· ἐγὼ δὲ χοῖρον καὶ μάλ' εὐθηλούμενον τόνδ' ἐν νοθαίῳ κριβάνῳ θήσω· τί γὰρ Ὄψον γένοιτ' ἂν ἀνδρὶ τοῦδε βέλτιον; Καὶ πάλιν·
Λευκὸς τί δ' οὐχὶ καὶ καλῶς ἠφευμένος ὁ χοῖρος; ἕψου μηδὲ λυπηθῇς πυρί.
Καὶ ἔτι· Θύσας δὲ χοῖρον τόνδε τῆς αὐτῆς ὑός, | Ἣ πολλά γ' ἐν δόμοισιν εἴργασται κακά,
Δονοῦσα καὶ τρέπουσα τύρβ' ἄνω κάτω. ταῦτα δὲ παρέθετο Χαμαιλέων ἐν τῷ περὶ Αἰσχύλου. περὶ δὲ ὑῶν ὅτι ἱερόν ἐστι τὸ ζῷον παρὰ Κρησίν, Ἀγαθοκλῆς ὁ Βαβυλώνιος ἐν πρώτῳ περὶ Κυζίκου φησὶν οὕτως· μυθεύουσιν ἐν Κρήτῃ γενέσθαι τὴν Διὸς τέκνωσιν ἐπὶ τῆς Δίκτης, ἐν ᾗ καὶ ἀπόρρητος γίνεται θυσία. λέγεται γὰρ ὡς ἄρα Διὶ θηλὴν ὑπέσχεν ὗς, καὶ τῷ σφετέρῳ γρυσμῷ περιοιχνεῦσα τὸν κνυζηθμὸν τοῦ βρέφους ἀνεπάϊστον τοῖς παριοῦσιν ἐτίθει. διὸ πάντες τὸ ζῷον τοῦτο περίσεπτον ἡγοῦνται, καὶ οὐκ ἄν φησι τῶν κρεῶν δαίσαιντο. Πραίσιοι δὲ καὶ ἱερὰ ῥέζουσιν ὑΐ, καὶ αὕτη προτελὴς αὐτοῖς ἡ θυσία νενόμισται. τὰ παραπλήσια ἱστορεῖ καὶ Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ τῶν τελετῶν. Πεταλίδων συῶν μνημονεύει Ἀχαιὸς ὁ Ἐρετριεὺς ἐν Αἴθωνι σατυρικῷ λέγων οὕτως· πεταλίδων δέ τοι συῶν μορφαῖς ταῖσδε. πεταλίδας δ' αὐτὰς εἴρηκε μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν μόσχων. ἔτι οἱ πέταλοι λέγονται ἀπὸ τῶν κεράτων, ὅταν αὐτὰ ἐκπέταλα ἔχωσι. παραπλησίως δὲ τῷ Ἀχαιῷ καὶ Ἐρατοσθένης ἐν Ἀντερινύϊ τοὺς σύας λαρινοὺς προσηγόρευσε, μεταγαγὼν καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν λαρινῶν βοῶν. οἳ οὕτως ἐκλήθησαν, ἢ ἀπὸ τοῦ λαρινεύεσθαι, ὅπερ ἐστὶ σιτίζεσθαι, Σώφρων· βόες δὲ λαρινεύονται, ἢ ἀπό τινος κώμης Ἠπειρωτικῆς Λαρίνης, ἢ ἀπὸ τοῦ βουκ

Larinus

A λωῶτος αὐτὰς, λαρῖνος δ' οὗτος ἐκαλεῖτο, εἰσαχθέντος δὲ ἡμῖν ποτε καὶ δέλφακος, οὗ τὸ μὲν ἥμισυ κραμβαλέον ἦν ἐπιμελῶς πεποιημένον, τὸ δέ τι ἥμισυ ὡς ἂν ἐξ ὕδατος ἑψημένον τακερῶς, καὶ πάντων θαυμαζόντων τοῦ μαγείρου τὴν σοφίαν, μέγα φρονῶν ἐκεῖνος ἐπὶ τῇ τέχνῃ ἔφη· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν σφαγὴν ἔχει τις ὑμῶν ἐπιδεῖξαι ὅπου ἐγένετο, ἢ πῶς ἡ γαστὴρ αὐτοῦ πεπλήρωται παντοίων ἀγαθῶν. καὶ γὰρ κίχλας ἐν ἑαυτῷ ἔχει, καὶ ἄλλα ὀρνίθια, ὑπογάστριά τε καὶ μόρια χοίρων καὶ μήτρας τόμους καὶ τῶν ᾠῶν τὰ χρυσᾶ, ἔτι δὲ ὀρνίθων γαστέρας αὐταῖς μήτραις καὶ καλῶν ζωμῶν πλέας, καὶ τὰ ἐκ σαρκῶν εἰς λεπτὰ κατακνιζόμενα, καὶ μετὰ πεπέρεως συμπλαττόμενα. ἰσίκια γὰρ ὀνομάζειν αἰδοῦμαι τὸν Οὐλπιανόν, καίπερ αὐτὸν εἰδὼς ἡδέως αὐτοῖς χρώμενον, πλὴν ὁ ἐμός γε συγγραφεὺς Πάξαμος τῶν ἰσικίων μέμνηται, καὶ οὔ μοι φροντὶς Ἀττικῶν χρήσεων. ὑμεῖς οὖν ἐπιδείξατε πῶς τε ὁ χοῖρος ἐσφάγη καὶ πῶς ἐξ ἡμισείας μέν ἐστιν ὀπτὸς, ἑφθὸς δὲ κατὰ θάτερα. ἔτ' οὖν ἡμῶν ἀναζητούντων, ὁ μάγειρος ἔφη, ἀλλ' εἰ νομίζετε ἐμὲ ἔλαττον πεπαιδεῦσθαι τῶν ἀρχαίων ἐκείνων μαγείρων, περὶ ὧν οἱ κωμῳδιοποιοὶ λέγουσι, Ποσείδιππος μὲν ἐν Χορευούσαις, μάγειρος δ' ἐστὶν ὁ λέγων πρὸς τοὺς μαθητὰς τάδε·

Paxamus

Posidippus

Μαθητὰ Λεύκων οἵ τε συνδιάκονοι
Ὑμεῖς ἅπας γάρ ἐστιν οἰκεῖος τόπος
Ὑπὲρ τέχνης ἄλλειν τι τῶν ἡδυσμάτων
Πάντως κράτιστόν ἐστιν ἐν μαγειρικῇ
Ἀλαζονεία· τὸ καθόλου δὲ τῶν τεχνῶν
Ὄψις δ' ἔχοντι τὸν ἡγούμενον
Ξεναγὸς οὗτος ὅς τις ἂν θώρακ' ἔχῃ
Φολιδωτὸν ἢ δράκοντα σεσιδηρωμένον
Ἔφην Βριάρεως, ἂν τύχῃ δ' ἐστὶ λαγώς
Ὁ μάγειρος ἐὰν ὑποδιακόνους ἔχων
B Πρὸς τὸν ἰδιώτην καὶ μαθητὰς εἰσίῃ
Κυμινοπρίστας πάντας λιμοὺς καλῶν
Ἔπτηξ' ἕκαστος εὐθὺς ἐὰν δ' ἀληθινὸν
Σαυτὸν παραβάλλῃς καὶ προσεκδαρεὶς ἄπει
Ὅπερ ἔν' ὑπεθέμην τῷ κενῷ χώραν δίδου
Καὶ τὰ στόμα γίνωσκε τῶν κεκλημένων,
Ὥσπερ γὰρ εἰς τἀμπόρια τῆς τέχνης πέρας
Τοῦτ' ἐστὶν αὔθυπρος δράμῃς πρὸς τὸ στόμα
Διακονοῦμεν νῦν γάμους· τὸ θῦμα βοῦς
Ὁ διδοὺς ἐπιφανής· ἐπιφανὴς ὁ λαμβάνων
Τούτων γυναῖκες ἱέρειαι τῇ θεᾷ
Θεοί· κορύβαντες· αὐλοί· παννυχίδες· ἀλαστοφή
Ἱππόδρομος, οὗτος ἐστί σοι μαγειρικῆς
Μέμνησο καὶ σὺ τουτί· καὶ περὶ ἑτέρου δὲ μαγείρου
ὄνομα δ' ἐστὶ Σεύθης ὁ αὐτός φησι ποιητὴς οὕτως
Ἰδιώτης μέγας

Briareus

κυμινοπρί στης

Posidippus
Seuthes

Αὖθις ὁ Σεύθης οἶδα βέλτιον θ' ὅτι
Ἀγαθοῦ στρατηγοῦ διαφέρειν οὐδὲν δοκεῖ,
Οἱ πολέμιοι πάρεισιν ὁ βαθὺς τῇ φύσει
Στρατηγὸς ἕστηκεν καὶ τὸ πρᾶγμ' ἐδέξατο
Πολέμιός ἐστι πᾶς ὁ συμπίνων ὄχλος
Πίνει γὰρ ἀθρόως οὗτος εἰσελήλυθεν
Ἐκπίνε καὶ δέχ' ἡμέραν προσηλπικώς
Τὸ δεῖπνον ὁρμῆς μεστὸς ἐκλελυμένος
Τηρῶν ποτ' ἐπὶ τὰς χεῖρας οἴσει τις νόει
Ὅλου τοιούτου ῥακείαν ἠθροισμένην.

Euphro

Ὁ δ' ἐν τοῖς Εὔφρονος Συνεφήβοις μάγειρος, ἀκούσατε οἷα παραινεῖ·

Ὅταν ἐρανισταῖς καρίων διακονῇς
Οὐκ ἔστι παίζειν οὐδ' ἃ μεμάθηκας ποιεῖν
Ἐχθὲς κεκινδύνευκας· οὐδεὶς εἶχέ σοι.
Κωβιὸς ὅλως γὰρ ἢ παρ' ἄλλ' ἔσαν κενοί
Ἐγκέφαλος ἠλλοίωτο· δεῖ δέ, καρίων
Ὅταν μὲν ἔλθῃς εἰς τοιοῦτον συρφετὸν
Δρόμωνα καὶ Κέρδωνα, καὶ Σωτηρίδην
Μισθὸν διδόντας ὅσον αἰτήσαις ἄπει· ὡς
Εἶναι δίκαιον ἔδει νῦν βαδίζομεν
Εἰς τοὺς γάμους ἀνδροφόνον ἂν τοῦτ' αἰσθάνῃ
Ἐμὸς εἶ μαθητὴς καὶ μάγειρος οὐ κακός
C Ὁ καιρὸς εὐκτὸς, ὠφελοῦ φιλάργυρος
Ὁ γέρων ὁ μισθὸς μικρὸς εἴσω λήψομαι
Νῦν μὴ κατεσθίοντα καὶ τοὺς ἄνθρακας
Ἀπόλωλας εἴσω πάραγε καὶ γὰρ αὐτὸς οὑτοσί
Προσέρχεθ' ὁ γέρων ὡς δὲ καὶ γλίσχρον βλέπει
Μέγας δ' ἐστὶ σοφιστὴς καὶ οὐδὲν τῶν ἰατρῶν εἰς ἀλαζονείαν.

Sosipater

Καὶ ὁ παρὰ Σωσιπάτρῳ μάγειρος ἐν Καταψευδομένῳ λέγων ὧδε·

Οὐ παντελῶς εὐκαταφρόνητος ἡ τέχνη
Ἐὰν κατανοήσῃς ἐστὶν ἡμῶν Δίμυλε,
Ἀλλὰ πέπαυται τὸ πρᾶγμα καὶ πάντες σχεδὸν
Εἶναι μάγειροί φασιν οὐθὲν εἰδότες
Ὑπὸ τῶν τοιούτων δ' ἡ τέχνη λυμαίνεται,
Ἐπεὶ μάγειρον ἐὰν λάβῃς ἀληθινὸν
Ἐκ παιδὸς ὀρθῶς εἰς τὸ πρᾶγμ' εἰσηγμένον.
Καὶ τὰς δυνάμεις κατέχοντα καὶ τὰ μαθήματα
Ἅπαντ' ἐφεξῆς εἰδόθ' ἕτερόν σοι τυχὸν
Φανήσεται τὸ πρᾶγμα. τρεῖς ἡμεῖς ἔς μὲν
Ἔτι λοιποὶ Βοιδίων καὶ Χαριάδης
Ἐγώ τε, τοῖς λοιποῖς δὲ προσαπόρδου τί φῄς
Ἐγώ· τὸ διδασκαλεῖον ἡμεῖς σώζομεν
Τὸ Σικώνος· οὗτος τῆς τέχνης ἀρχηγὸς ἦν
Ἐδίδασκεν ἡμᾶς πρῶτον ἀστρολογεῖν,
Ἔπειτα μετὰ ταῦτ' εὐθὺς ἀρχιτεκτονεῖν
Περὶ φύσεως κατεῖχε πάντας τοὺς λόγους
Ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἔλεγε τὰ στρατηγικά
Πρὸ τῆς τέχνης ἔσπευδε ταῦθ' ἡμᾶς μαθεῖν,
Ἆρα σὺ κόπτειν οἷός εἰμι φίλτατε
Οὐκ ἀλλ' ἐν ὅσῳ προσέρχετ' ἐξ ἀγορᾶς ὁ παῖς
Μικρὰ διακινήσω σε περὶ τοῦ πράγματος
Ἵνα τοῦ λαλεῖν λάβωμεν ἄκαιρον χρόνον
Ἄπολλον ἐργώδης. ἄκουσον ὦ 'γαθὲ
Δεῖ τὸν μάγειρον εἰδέναι πρώτιστα μὲν
Περὶ τῶν μετεώρων τάς τε τῶν ἄστρων δύσεις

Καὶ

A Καὶ τὰς ἐπιτολὰς καὶ τὸν ἥλιον ὅτε
Ἐπὶ τὴν μακράν τε καὶ βραχεῖαν ἡμέραν (τάξεως
Ἐπάνεισι κἂν ποίοισιν ἐστὶ ζῳδίοις
Τὰ γὰρ ὄψα φασὶ πάντα καὶ τὰ βρώματα ἐν τῇ περιφορᾷ τῆς ὅλης συν-
Ἑτέραν ἐν αὐτοῖς λαμβάνειν τὴν ἡδονὴν
Ὁ μὲν οὖν κατέχων τὰ τοιαῦτα τὴν ὥραν ἰδὼν
Τούτων ἑκάστοις ὡς προσήκει χρήσεται
Ὁ δ' ἀγνοῶν ταῦτ' εἰκότως τυντλάζεται.
Πάλιν τὸ περὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἴσως
Ἐθαύμασας τί τῇ τέχνῃ συμβάλλεται
Ἐγώ γ' ἐθαύμασ' ἀλλ' ὅμως ἐγὼ φράσω
Τοὐπτάνιον ὀρθῶς καταβαλέσθαι καὶ τὸ φῶς
Λαμβάνειν ὅσον δεῖ καὶ τὸ πνεῦμ' ἰδεῖν πόθεν
Ἐστὶν, μεγάλην χρείαν τιν' εἰς τὸ πρᾶγμ' ἔχει
Ὁ καπνὸς φερόμενος δεῦρο κἀκεῖ διαφορὰν
Εἴωθε τοῖς ἕψουσιν ἐμποιεῖν τινα
Τοιοῦτον ἔτι σοι δίειμι τὰ στρατηγικά
Ἔχειν γε τὸν μάγειρον ἡ τάξις
Σοφὸν μὲν ἁπανταχοῦ ἐστι κἂν πάσῃ τέχνῃ
Ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς δ' ὥσπερ ἡγεῖται σχεδὸν
Τὸ γὰρ παραθεῖναι κἀφελεῖν τεταγμένως
Ἕκαστα καὶ τὸν καιρὸν ἐπὶ τούτοις ἰδεῖν
Πότε δεῖ πυκνότερον ἐπαγαγεῖν καὶ πότε βάδην
Καὶ πῶς ἔχουσι πρὸς τὸ δεῖπνον καὶ πότε
Εὔκαιρον αὐτῶν ἐστι τῶν ὄψων τὰ μὲν
Θερμὰ παραθεῖναι τὰ δ' ἐπανέντα τὰ δὲ μέσως·
Τὰ δ' ὅλως ἀποψύξαντα ταῦτα πάντα
Δὴ ἐν τοῖς στρατηγικοῖσιν ἐξετάζεται
Μαθήμασιν τίς δή τι παρέδειξας ἐμοί
Τὰ δέοντ' ἀπελθὼν αὐτὸς ἡσυχίαν ἄγε.

Alexis

Καὶ ὁ παρὰ τῷ Ἀλέξιδι δὲ ἐν Μιλησίοις μάγειρος, οὐ μακρὰν τούτου ἐστὶ λέγων τοιάδε·

B Οὐκ ἴστε τοὺς πλείστους τῶν τεχνῶν ὅτι
Οὐκ ἀρχιτέκτων κύριος τῆς ἡδονῆς
Μόνος καθέστηκεν ἀλλὰ καὶ τῶν χρωμένων
Συμβάλλεταί τις ἂν καλῶς χρῶνται μερίς
Οἷόν τι δεῖ γὰρ κἀμὲ τὸ ξένον μαθεῖν
Τὸν ὀψοποιὸν σκευάσαι χρηστῶς μόνον
Δεῖ δ' ἕτερον ἄλλο δ' οὐδέν ἂν μὲν οὖν τύχῃ
Ὁ ταῦτα μέλλων ἐσθίειν τε καὶ κρίνειν
Εἰς καιρὸν ἐλθὼν, ὠφέλησε τὴν τέχνην
Ἂν δ' ὑστερίζῃ τῆς τεταγμένης ἀκμῆς
Ὥστ' ἢ προσοπτήσαντα χλιαίνειν πάλιν
Ἢ μὴ προσοπτήσαντα συντελεῖν ταχὺ,
Ἀπεστέρησε τῆς τέχνης τὴν ἡδονὴν
Εἰς τοὺς σοφιστὰς τὸν μάγειρον ἐγγράφω
Ἐστὶ καθ' ὑμᾶς κάετε δέ μοι τὸ πῦρ
Ἤδη πυκνοὶ δ' ἄττουσιν ἡφαίστου κύνες
Κούφως πρὸς αἴθραν δι' ὅ τ' ἵεσθαι θ' ἅμα
Καὶ τὴν τελευτὴν τοῦ βίου συνῆψέ τις
Μόνοις ἀνάγκης δεσμὸς οὐχ ὁρώμενος

Euphro

Εὔφρων δὲ οὗ καὶ πρὸ βραχέως ἐμνήσθην ἄνδρες δικασταὶ, δικαστὰς γὰρ ὑμᾶς οὐκ ὀκνήσαιμ' ἂν καλεῖν ἀναμένων τὴν ἡμετέραν τῶν αἰσθητηρίων κρίσιν, ἐν τοῖς Ἀδελφοῖς τῷ δράματι ποιήσας τινὰ μάγειρον πολυμαθῆ καὶ εὐπαίδευτον μνημονεύοντά τε τῶν πρὸ αὐτοῦ τεχνιτῶν καὶ τίνα ἕκαστος εἶχεν ἰδίαν ἀρετὴν, καὶ ἐν τίνι ἐπλεονέκτει, ὅμως οὐδενὸς ἐμνήσθη τοιούτων, ὧν ἐγὼ ὑμῖν πολλάκις τυγχάνω παρασκευάζων. λέγει δ' οὖν οὕτως·

Πολλῶν μαθητῶν γενομένων ἐμοὶ Λύκε
Διὰ τὸ νοεῖν ἀεί τι καὶ ψυχὴν ἔχειν
Ἄπει γεγονὼς μάγειρος ἐκ τῆς οἰκίας
Ἐν οὐχ ὅλοις δέκα μησὶ πολὺ νεώτατος
Ἀγὶς ῥόδιος ὤπτηκεν ἰχθὺν μόνος
Ἄκρως· Νηρεὺς δ' ὁ Χῖος γόγγρον ἥψε τοῖς θεοῖς
Θρῖον τὸ λευκὸν ὁ ξανθίνων Χαριάδης
Ζωμὸς μέλας ἐγένετο πρώτῳ Λαμπρίᾳ
Ἀλλᾶντας Ἀφθόνητος· Εὔθυνος φακῆν
Ἀπὸ συμβολῶν συνάγουσιν ἀρίστων πόρους
Οὗτοι μετ' ἐκείνους τοὺς σοφιστὰς τοὺς πάλαι
Γεγόνασιν ἡμῶν ἑπτὰ δεύτεροι σοφοί
C Ἐγὼ δ' ὁρῶν τὰ πολλὰ προκατειλημμένα
Εὗρον τὸ κλέπτειν πρῶτον ὥστε μηδένα
Μισεῖν με διὰ τὸ τοῦ προκατειλημμένον
Ἴδιον ἐφεύρηκάς τι καὶ τοῦτ' ἐστὶ σόν
Πέμπτην ἔθυον ἡμέραν οἱ Τήνιοι.
Πολιοὶ γέροντες πλοῦν πολὺν πεπλευκότες
Λεπτὸν ἔριφον καὶ μικρὸν οὐκ ἦν ἐκφορὰ
Τότε λευκοκρέων οὐδὲ τῷ διδασκάλῳ
Ἑτέρους ποιήσασθαι δύ' ἐρίφους ἠνάγκασας
Τὸ γὰρ ἧπαρ αὐτῶν πολλάκις κοπτούμενον
Καθεὶς κάτω τὴν χεῖρα τὴν μίαν λαθὼν
Ἔρριψας εἰς τὸν λάκκον ἰταμῶς τὸν νεφρὸν
Πολὺν ἐποίησας θόρυβον· οὐκ εἶχε νεφρὸν
Ἔλεγον ἔκυπτον οἱ παρόντες ἀποβολὴ
Ἔθυσαν ἕτερον τοῦ δὲ δευτέρου πάνυ
Τὴν καρδίαν εἶδόν σε καταπίνοντ' ἐγὼ
Πάλαι μέγας εἶ γίνωσκε τοῦ γὰρ μὴ χανεῖν
Λύκον διὰ κενῆς σὺ μόνος εὕρηκας τέχνην.
Χορδὰς ὀβελίσκους ἡμέρας ζητουμένους
Δύ' ἰχθῦς ὠμοὺς εἰς τὸ πῦρ ἀποσβέσας,
Καὶ πρὸς τὸ δίχορδον ἐτερέτιζες. ἠσθόμην
Ἐκεῖνο δρᾶμα τοῦτο δ' ἐστὶ παίγνιον. μή τις οὖν τούτων τῶν δευτέρων ἑπτὰ σοφῶν ὀνομασθέντων τοιοῦτόν τι ἐπενόησε, περὶ τοῦ χοίρου, πῶς καὶ τὰ ἐντὸς πεπλήρωται, καὶ τὸ μὲν ὀπταλέον ἐστὶν αὐτοῦ, τὸ δὲ ἑφθὸν, αὐτὸς δέ ἐστιν ἄσφακτος. δεομένων οὖν ἡμῶν καὶ δὴ λιπαρούντων δεικνύναι τὴν σοφίαν, οὐκ ἐρῶ φησι τῆτες μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι κινδυνεύσαντας, καὶ προσέτι τοὺς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντας. ἔδοξεν οὖν πᾶσιν διὰ τὸν τηλικόνδε ὅρκον μὴ βιάζεσθαι τὸν ἄνθρωπον. ἐπ' ἄλλο δέ τι τῶν παραφερομένων χεῖρας ἐπιβάλλειν. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη· μὰ τοὺς ἐν Ἀρτεμισίῳ κινδυνεύσαντας, οὐδεὶς ὑμῶν γεύσεται πρὶν λεχθῆναι ποῦ κεῖται τὸ παραφέρειν τὰ γεύματα. ἐγὼ οἶδα μόνος. καὶ ὁ Μάγνος ἔφη· Ἀριστοφάνης ἐν Προαγῶνι·
Τί οὐκ ἐκέλευσας παραφέρειν τὰ ποτήρια.

μὰ τοὺς ἐν μαραθῶνι

Aristophanes

Per eos q in marathone & per eos q in salamine pugnarunt.

Per eos q in artemisio pichtati sunt.

Sophro. Plato. Alexis. Eupolis. Ephippus. Antiphanes. Phillylius. (hand-written marginalia: παραφόρων, χεύματα)

Σώφρων δ' ἐν γυναικείοις κατὰ κοινότερον κέχρηται λέγων· περίφορε* κοίλαν μεσόν. τὸν σκύφον καὶ Πλάτων δ' ἐν Λάκωσιν ἔφη· παῖδες περιφορείτω. Ἄλεξις Παμφίλῃ· Παρέθηκε τὴν τράπεζαν εἶτα παραφέρων Ἀγαθῶν ἅμαξαν. πολλὰ δὲ τῶν χευμάτων ἃ σαυτῷ προὔπιες ὥροσσι λέγειν Οὐλπιανέ. ἔτι γὰρ χεῦσαι ἔχομεν ἐν Εὐπόλιδι ἐν Αἰξί· τοδὶ νῦν χεῦσαι λαβὼν καὶ ὁ ἐλπανός. Ἔφιππος ἔφη ἐν Πελτασῇ· ἐν θ' οἴνων ἵππων τε στάσεις καὶ χεύματα οἴνων. Ἀντιφάνης δ' ἐν Διδύμοις οἰνοχυτεῖ πολλὰ πατεῖ ἐν τοῖς στεφάνοις. ἐπὶ τούτοις ὁ μάγειρος ἔφη· λέξω τοίνυν κἀγὼ οὐκ ἀρχαίαν ἐπίνοιαν ἀλλ' εὕρεσιν ἐμὴν ἵνα μὴ ὁ αὐλητὴς πληγὰς λάβῃ. ὁ γὰρ Εὔβουλος ἐν Λάκωσιν ἢ Λήδᾳ ἔφη· ἠκούσαμεν καὶ δεῦρο νὴ τὴν Ἑστίαν Οἴκοι ποθ' ὡς ἂν ὁ μάγειρος ἐξαμαρτάνοι τύπτεσθαι ὥς φησιν ὁ αὐλητὴς παρ' ἡμῖν. Φιλύλλιός τε ὁ ποιήσας τὰς Πόλεις φησίν· Οὐκ ἂν τύχῃ μάγειρος ἀδικήσας τὸν αὐλητὴν λαβεῖν πληγάς. περὶ ἡμιόπτου καὶ ἡμιέφθου καὶ ἀσφακτου γεμιστοῦ χοίρου. ὁ μὲν χοῖρος ἐσφάγη ὑπὸ τὸν ὦμον σφαγὴν βραχεῖαν καὶ ἐπέλειξεν. ἔπειτα ἀπορρυέντος τοῦ πολλοῦ αἵματος πάντα τὰ ἐντοσθίδια μετὰ τῆς ἀφαιρέσεως (εἴρηται γὰρ καὶ ἡ ἐξαίρεσις ὦ στωμυλήθραι δαιταλεῖς) διακλύσας ἐπιμελῶς οἴνῳ πολλάκις, κρέμασα ἐκ ποδῶν. εἶτα πάλιν οἴνῳ διέβρεξα καὶ προσεψήσας μετὰ πολλοῦ πεπέρεως τὰ προειρημένα χναυμάτια ἔχουσα διὰ τοῦ στόματος πολλὸν ἐπιχέας ζωμὸν εὖ πάνυ πεποιημένον· καὶ μετὰ ταῦτα προμετώπησα τοῦ χοίρου τὴν ἡμίσειαν ὡς ὁρᾶτε ἀλφίτοις πολλοῖς κριθίνοις ἀναδεύσας αὐτὰ οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ ἔπειτ' ἐνέθηκα κριβάνῳ ὑποθείς, τράπεζαν χαλκῆν ἐστὶ θάλπουσά τε τῷ πυρὶ ὡς μήτε κατακαῦσαι μήτ' ὠμὸν ἀφελεῖν, καὶ τῆς φορινῆς ἤδη γενομένης κραμβαλέας, ἤκασα καὶ τἄλλο μέρος ἡψῆσθαι ἀποβαλὼν τ' αὐτοῦ τὰ ἄλφιτα οὕτω φέρων ὑμῖν παρέθηκα. τὴν δ' ἐξαίρεσιν ὦ καλέ μου Οὐλπιανὲ Διονύσιος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τοῖς ὁμωνύμοις τῷ δράματι οὕτως εἴρηκε ποιήσας τινὰ μάγειρον πρὸς τοὺς μαθητὰς διαλεγόμενον·

Dionysius comicus (hand-written marginalia: ἐξαίρεσις)

Ἄγε δὴ Δρόμων νυνὶ εἴ τι κομψὸν ἢ σοφὸν
Ἢ γλαφυρὸν οἶσθα τῶν σεαυτοῦ πραγμάτων
Φανερὸν ποίησον δεῦρο τῷ διδασκάλῳ.
Νῦν τὴν ἀπόδειξιν τῆς τέχνης αἰτοῦ' ἐγώ.
Εἰς πολεμίαν ἄγω σε θαρρῶν κατάφαγε.
Ἀριθμῷ διδόασι τὰ κρέα καὶ τηροῦσί σε.
Τὰ κρέα ποιήσας τακερά, καὶ ζέσας σφόδρα
Τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὡς λέγω σοι σύγχεον.
Ἰχθὺς ἁδρὸς πάρεστι· τοῦτός ἐστι σός.
Κἂν τέμαχος ἐκκλίνῃς τι, καὶ τοῦτ' ἔστι σόν
Ἕως ἂν ἔνδον ὦμεν· ὅταν δ' ἔξω, γ' ἐμόν.
Ἐξαιρέσεις καὶ τἄλλα τἀκόλουθ' ὅσα,
Οὐδ' ἀριθμὸν οὔτ' ἔλεγχον ἐφ' ἑαυτῶν ἔχει,
Γρικόμματος δὲ τάξιν ἢ θέσιν φέρει.
Εἰς αὔριόν σε κἀμὲ ταῦτ' εὐφρανεῖ τε.
Λαφυροπώλῃ πάντα ταῦτα μεταδίδου
Τὴν πάροδον ἵν' ἔχῃς τῶν θυρῶν εὐνουστέραν.
Τί δεῖ λέγειν με πολλὰ πρὸς συνειδότα;
Ἐμὸς εἶ μαθητής, σὸς δ' ἐγὼ διδάσκαλος.
Μέμνησο τῶνδε καὶ βάδιζε δεῦρ' ἅμα.

Plato. Coroebus.

Πάντων οὖν ἡμῶν ἐπαινεσάντων τὸν μάγειρον ἐπί τε τῷ ἑτοίμῳ τῶν λεγομένων, καὶ τῇ τῆς τέχνης ἐμπειρίᾳ, ὁ καλὸς ἡμῶν ἑστιάτωρ Λαρήνσιος καὶ πόσῳ κάλλιον ἔφη τὰ τοιαῦτα ἐκμανθάνειν τοὺς μαγείρους, ἢ ἅπερ παρά τινι τῶν πολιτῶν ἡμῶν· ὃς ὑπὸ πλούτου καὶ τρυφῆς τοὺς τοῦ θαυμασιωτάτου Πλάτωνος διαλόγους ἠνάγκαζεν ἐκμανθάνοντας τοὺς μαγείρους, φέροντάς τε τὰς λοπάδας ἅμα λέγειν· εἷς, δύο, τρεῖς· ὁ δὲ δὴ τέταρτος ἡμῖν ὦ φίλε Τίμαιε ποῦ, τῶν χθὲς μὲν δαιτυμόνων τανῦν δ' ἑστιατόρων; ἔπειτ' ἄλλος ἀπεκρίνατο· ἀσθένειά τις αὐτῷ ξυνέπεσεν ὦ Σώκρατες. διεξήρχοντό τε τοῦ διαλόγου τὰ πολλὰ τὸν τρόπον τοῦτον ὡς ἄχθεσθαι μὲν τοὺς εὐωχουμένους, ὑβρίζεσθαι δὲ τὸν πάνσοφον ἐκεῖνον ἄνθρωπον ὁσημέραι καὶ διὰ τοῦτο πολλοὺς τῶν καθαρίων ἐξόμνυσθαι τὰς παρ' ἐκείνῳ ἑστιάσεις. οἱ δὲ ἡμέτεροι οὗτοι, ἅμα ἴσως ταῦτα ἐκμανθάνοντες οὐκ ὀλίγην ἡμῖν θυμηδίαν παρέχουσι. καὶ ὁ παῖς ἐπὶ τῇ μαγειρικῇ σοφίᾳ ἐπαινεθείς, τί τοιοῦτον εὑρήκασιν ἔφη, ἢ εἰρήκασιν οἱ πρὸ ἐμοῦ ἢ ἐπιμετρίους ἐμαυτὸν ἐγὼ οὐ μεγαλαυχούμενος ἐπ' ἐμαυτῷ, καίτοι καὶ ὁ πρῶτος τῶν τὸν Ὀλυμπιάσιν ἀγῶνα ἀναδησαμένων Κόροιβος ὁ Ἠλεῖος, μάγειρος ἦν, καὶ οὐχ οὕτως ὤγκυλλετο ἐπὶ τῇ τέχνῃ ὡς ὁ παρὰ τῷ Στράτωνι μάγειρος ἐν τῷ Φοινικίδῃ. τοιαῦτα λέγει ὁ μεμισθωμένος.

Strato

Σφίγγ' ἄρρεν' οὐ μάγειρον εἰς τὴν οἰκίαν
Εἴληφ' ἁπλῶς γὰρ οὐδὲν μὰ τοὺς θεοὺς
Ὧν ἂν λέγῃ συνίημι· καινὰ ῥήματα,
Πεπορισμένος πάρεστιν. ὡς εἰσῆλθε γάρ
Εὐθύς μ' ἐπηρώτησε προσβλέψας μέγα
Πόσους κέκληκας μέροπας ἐπὶ δεῖπνον, λέγε.
Ἐγὼ κέκληκα μέροπας ἐπὶ δεῖπνον; χολᾷς.
Τοὺς δὲ μέροπας τούτους με γιγνώσκειν δοκεῖς;
Οὐδεὶς παρέσται· δεῦρο γ' ὦ νὴ τὸν Δία.
Ἔστι κατάλοιπον μέροπας ἐπὶ δεῖπνον καλεῖν.
Οὐδ' ἄρα παρέσται δαιτυμών, οὐδεὶς ὅλως
Οὐκ οἴομαί γε δαιτυμών· ἐλογιζόμην
Ἦλθε Φιλῖνος, Μοσχίων, Νικήρατος,
Ὁ δεῖν' ὁ δεῖνα καὶ τοὔνομ' ἀνελογιζόμην
Οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς οὐδὲ εἷς μοι δαιτυμών
Οὐδεὶς παρέσται φημί, τί λέγεις οὐδὲ εἷς;
Σφόδρ' ἀγανακτήσας ὥσπερ ἠδικημένος.
Εἰ μὴ κέκληκα δαιτυμόνα, σκαιὸν πάνυ
Οὐ δ' ἄρα θύεις ἐρυσίχθον'; οὐκ ἔφην ἐγώ.
Βοῦν δ' εὐρυμέτωπον; οὐ θύω βοῦν ἄθλιε.
Μῆλα θυσιάζεις ἄρα; μὰ Δί' ἐγὼ μὲν οὔ,
Οὐδέτερον αὐτῶν· προβάτιον δ'. οὐκοῦν ἔφη
Τὰ μῆλα πρόβατ'. οὐ μανθάνω
Τούτων οὐδὲν οὐδὲ βούλομαι

Ἀγροικό-

Homerus. Philetas.

Ἀγροικότερος εἶ μ' ὥσθ' ἁπλῶς μοι διαλέγου.
Ὅμηρον οὐκ οἶδας λέγοντα καὶ μάλα
Ἔξεστιν ὃ βούλει τῷ μαγείρῳ αὐτῷ λέγειν
Ἀλλὰ τί πρὸς ἡμᾶς δεῦρο πρὸς τῆς Ἑστίας
Κατ' ἐκεῖνον ἤδη πρόσεχε καὶ τὰ λοιπά μοι
Ὁ μηδικῶς γὰρ διανοεῖ μ' ἀπολλύναι.
Οὕτω λαλεῖν εἴωθα· μὴ οὕτω λάλει
Οὕτως παρ' ἐμοί γ' ὤν. ἀλλὰ διὰ τὰς τέτταρας
Δραχμὰς ἃς ἀποβαλῶ φησὶ τὴν προαίρεσιν.
Τὰς οὐλοχύτας φέρε δεῦρο, δεῦρο δ' ἔστι τί
Κριθάς· τί οὖν ἀπόπληκτε περιπλοκὰς λέγεις;
Πηγός· πάρεστι πηγὸς οὐχὶ λευκὸς εἶ.
Ἐρεῖς σαφέστερον θ' ὃ βούλει μοι λέγειν.
Ἀτάσθαλος γ' εἶ πρέσβυ. φησὶν ἅλας φέρε
Τοῦτ' ἐστὶ πηγός. ἀλλὰ δεῖξον χέρνιβα
Παρῆν. ἔθυεν ἔλεγεν ἄλλα ῥήματα
Τοιαῦθ' ἅμα τὴν γὰρ οὐδεὶς ἤκουσεν ἄν.
Μίστυλλα, μοίρας, δίπτυχ', ὀβελούς· ὥστε με
Τῶν τοῦ Φιλήτα λαμβάνοντα βιβλίων
Σκοπεῖν ἕκαστα τί δύναται τῶν ῥημάτων
Πλὴν ἱκέτευον γ' αὐτὸν ἤδη μεταβαλεῖν
Ἀνθρωπίνως λαλεῖν τε, τὸν δ' οὐκ ἂν ταχὺ
Ἔπεισεν ἡ Πειθὼ μὰ τὴν γῆν οἶδ' ὅτι.

Oeneus. Peleus. Alexis. (hand-written marginalia: πρὸς γόνυ κνήμης ἔγγιον)

Γρίφ[illegible]ον δ' ἐστὶν ὡς ἀληθῶς τὸ πολὺ τῶν μαγείρων γένος περί τε τὰς ἱστορίας καὶ τὰ ὀνόματα λέγουσι γοῦν αὐτῶν οἱ λογιώτατοι γόνυ κνήμης ἔγγιον καὶ περιῆλθον Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην. ἐπιτιμῶντές τέ τινι φασὶν μὴ δεῖν τὸν Οἰνέα Πηλέα ποιεῖν. ἐγὼ δὲ ἕνα τῶν ἀρχαίων μαγείρων τεθαύμακα πεῖραν τῆς τέχνης ἧς εἰσηγήσατο ἀπολαύσας. παράγει δὲ αὐτὸν Ἄλεξις ἐν Λέβητι λέγοντα τάδε. Ἡψέ μοι δοκεῖ.

Πνικτὸν τὸ ὅλον δελφάκιον ἡδύ γε
Ἔπειτα προσκέκαυκε μηδὲν φροντίσῃς
Ἰάσιμον γὰρ τὸ πάθος ἐστὶ τῷ τρόπῳ.
Ὄξος λαβὼν ὡς εἰς λεκάνην τοῦτ' ἔγχεας
Τυχὸν ξυνιεῖς εἶτα θερμὴν τὴν χύτραν
Εἰς τοὖξος ἐνθεὶς διάπυρος γὰρ οὖσ' ἔτι
Ἕλξει δι' αὐτῆς νοτίδα καὶ ζυμουμένη
Ὥσπερ κίσηρις λήψεται διεξόδους
Σομφὰς δι' ὧν τὴν ὑγρασίαν ἐκδέξεται
Τὰ κρέα δ' ἔσται οὐκ ἀπεξηραμμένα
Ἔνικμα δ' ἀτρέμα καὶ δροσώδη τὴν χρόαν
Ἄπολλον ὡς ἰατρικῶς ὦ Γλαυκία
Ταυτὶ ποιήσω καὶ παρατίθει γ' αὐτὰ παῖ
Ὅταν παρατίθῃς μανθάνεις ἐψυγμένα
Ἀτμὶς γὰρ οὕτως οὐχὶ προσαπτήσεται
Ταῖς ῥισὶν ἀλλ' ἀνωμαλίσῃ καταφανῶν
Πολλῶν τ' ἀμείνων ὡς ἔοικας ἦσθ' ἄρα
Λογογράφος ἢ μάγειρος. ὁ λέγεις οὐ λέγεις τέχνην δ'

Diphilus. Theopompus Chius. Agesilaus. Epigenes comicus.

ὀνειδίζεις. καὶ μαγείρων μὲν ἅλις ἄνδρες δαιταλεῖς μὴ καί τις αὐτῶν τὰ ἐκ Δυσκόλου Μενάνδρου βρενθυόμενος λαρυγγίσῃ τάδε· οὐδ' εἰς μάγειρον ἀδικήσας ἀθῷος διέφυγεν. Ἱεροπρεπής πως ἐστὶν ἡμῶν ἡ τέχνη. ἐγὼ δ' ὑμῖν κατὰ τὸν ἥδιστον Δίφιλον παρατίθημι ὁλοσχερῆ· Ἄρνες μέσον συμπηκτὸν ἐντεθυλωμένον. Χοιρίδια περιφόρινα κρομβώσας ὅλα. Δούρειον ἐπέταω χῆνα τῷ φυσήματι. Χλῶ. περιενεχθέντων δὲ τούτων καὶ ἄλλων χηνῶν περιττῶς ἐσκευασμένων, ἔφη τις· οἱ χῆνες σιτευτοί· καὶ ὁ Οὐλπιανός, ὁ δὲ σιτευτὸς χὴν παρά τινι; πρὸς ὃν ὁ Πλούταρχος, Θεόπομπος μὲν ἔφη ὁ Χῖος ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς κἂν τῇ τρισκαιδεκάτῃ δὲ τῶν Φιλιππικῶν Ἀγησιλάῳ τῷ Λάκωνι εἰς Αἴγυπτον ἀφικομένῳ πέμψαι τοὺς Αἰγυπτίους, χῆνας καὶ μόσχους σιτευτούς. καὶ Ἐπιγένης δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Βακχείᾳ φησίν· ἀλλ' εἴ τις ὥσπερ χῆν' ἔτρεφέ μοι λαβὼν σιτευτόν. καὶ Ἀρχέστρατος ἐν τῷ πολυθρυλήτῳ ποιήματι ὡς καὶ σιτευτοῦ χηνὸς ὁμοῦ σκευάζειν νεοττὸν ὀπτὸν ἁπλῶς καὶ τόνδε. σὺ δὲ ἡμῖν ὦ Οὐλπιανὲ δίκαιος εἶ λέγειν ὁ πολλὰ πάντων πάντας ἀπαιτῶν, ποῦ μνήμης ἠξίωται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰ πολυτελῆ ταῦτα τῶν χηνῶν ἥπατα. ὅτι γὰρ χηνοβοσκοὺς οἴδασι, μάρτυς Κρατῖνος ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ λέγων· χηνοβοσκοὶ βουκόλοι. Ὅμηρος δὲ καὶ θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς εἴρηκεν· ἀετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων καί· Ὡς ὅδε χῆν' ἥρπαξ' ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ, καί· Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν ἐξ ὕδατος. χηνείων δὲ ἡπάτων περισπούδαστα δὲ ταῦτα κατὰ τὴν Ῥώμην, μνημονεύει Εὔπολις ἐν Στεφανοπώλισι λέγων οὕτως· Εἰ μὴ σὺ χηνὸς ἧπαρ ἢ ψυχὴν ἔχεις.

Iecur anseris. Cratinus. Homerus. Eupolis.

Crobylus. Hemicraea. Creocaccabo. Aristoph. Anticlides. Aristoph. me. Anabrasta carnes. Philippides. Orchis siue Nephri. Gnathena.

Ἦσαν δὲ καὶ ἡ μίκραιρα πολλαὶ δελφακίων. μνημονεύει δ' αὐτῶν Κρωβύλος ἐν Ψευδυποβολιμαίῳ· Εἰσῆλθον ἡ μίκραιρα τακερὰ δέλφακος. Ταύτης μὰ τὸ δ' οὐχὶ κατέλιπον γ' ἐγὼ Οὐδέν. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ καλούμενος κρεοκάκκαβος. κρέα δ' ἐστὶ ταῦτα συγκεκομμένα μεθ' αἵματος καὶ λίπους ἐν ζωμῷ γεγλυκισμένῳ. λέγειν δὲ οὕτως Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικὸς Ἀχαιοὺς ὁ Μυρτίλος ἔφη. Ἀντικλείδης δ' ἐν ἑβδομηκοστῷ ὀγδόῳ Νόστων. ἐν δείπνῳ φησὶ μελλόντων Χίων ὑπ' Ἐρυθραίων ἐξ ἐπιβουλῆς ἀναιρεῖσθαι μαθόντα τις τὸ μέλλον γίνεσθαι ἔφη· ὦ Χῖοι πολλὴ γὰρ Ἐρυθραίους ἔχει ὕβρις. φεύγετε δειπνήσαντες ὑὸς κρέα μηδὲ μένετε βοῦν. ἀναβραστῶν δὲ κρεῶν μνημονεύει Ἀριστομένης Γόησιν οὕτως, καὶ ὄρχεις ἤσθιον οὓς καὶ νεφροὺς ἐκάλουν. Φιλιππίδης ἐν τῇ Ἀνανεώσει, Γναθαίνης τῆς ἑταίρας τὸ γαστρίμαργον ἐμφανίζων λέγει· ἔπειτ' ἐπὶ τούτοις πᾶσιν ἦκ' ὄρχεις φέρων

Πολλούς· τὰ μὲν οὖν ἄλλα γυναῖκες τ' ἀλλ' ἠκκίζετο,
Ἡ δ' ἀνδροφόνος Γνάθαινα γελάσασα
Καλοί γε φησὶν οἱ νεφροὶ νὴ τὴν φίλην
Δήμητρα καὶ δύ' ἁρπάσασα κατέπιεν
Ὥς θ' ὑπτίους
Ὑπὸ τοῦ γέλωτος καταπεσεῖν.

Εἰπόντος δὲ καὶ ἄλλου ἥδιστα γεγονέναι, καὶ τὸν μετ' ὀξυλιπάρου ἀλεκτρυόνα, ὁ φιλεπιτιμητὴς Οὐλπιανὸς κατακείμενος μόνος, ὀλίγα δ' ἐσθίων καὶ τηρῶν τοὺς λέγοντας ἔφη, ὀξυλίπαρον δὲ τί ἐστι πλὴν

εἰ μὴ καὶ κόππανα ἡμᾶς καὶ λέπιδιν, τὰ παιδιά μου νόμιμα βρώματα ὀνομάζειν μέλλετε. καὶ ὁ τιμοκλῆς ἔφη ὁ κωμικὸς ἐν δακτυλίῳ μέμνηται τοῦ ὀξυλιπάρου λέγων οὕτως. γαλεοὺς καὶ βατίδας ὅσα τε τῶν γενῶν ἐν ὀξυλιπάρῳ δεῖ τρίμματι σκευάζεται. ἀκρολιπάρους δέ τινας ἀνθρώπους κέκληκεν ἄλεξις ἐν πονήρᾳ οὕτως. Ἀκρολίπαροι τὸ δ' ἄλλο σῶμ' ὑπόξυλον. παρατεθέντος δέ ποτε καὶ ἰχθύος μεγάλου ἐν ὀξάλμῃ, καὶ εἰπόντος τινὸς ἥδιστον εἶναι ὀψάριον, τὸν ἐν ὀξάλμῃ παρατιθέμενον, συναγαγὼν τὰς ὀφρῦς ὁ τὰς ἀκάνθας ἀγείρων οὐλπιανός, ποῦ κεῖται ἔφη ὀξάλμη. ὀψάριον γὰρ παρ' οὐδενὶ τῶν ζώντων λεγόμενον οἶδα, οἱ μὲν οὖν πολλοὶ μακρὰν χαίρειν εἰπόντες αὐτῷ ἐδείπνουν. τοῦ κυνούλκου τὰ δ' αὐρῶν μεταγένους ἀναφωνήσαντος. ἀλλ' ὦ γαθὲ δειπνῶμεν κἄπειτά με πάντ' ἐπερώτα. ὅτι ἂν βούλῃ νῦν γὰρ πεινῶν δεινῶς πως εἰμ' ἐπιλήσμων. καὶ ὁ μυρτίλος ἡδέως πως συναπογραφόμενος αὐτῷ, ἵνα μηδεὶς μεταλαμβάνῃ, ἀλλὰ πάντα λαλῇ, ἔφη κρατῖνος ἐν ὀδυσσεῦσιν εἴρηκε τὴν ὀξάλμην διὰ τούτων.

Ἀνθ' ὧν πάντας ἑλὼν ὑμᾶς ἐρίηρας ἑταίρους Φρύξας ἑψήσας κἀπανθρακίσας ὀπτήσας
Εἰς ἅλμην τε καὶ ὀξάλμην, κᾆτα σκοροδάλμην Χλιαρὸν ἐμβάπτων, ὃς ἂν ὀπτότατός μοι ἁπάντων
Ὑμῶν φαίνηται κατατρώξομαι ὦ στρατιῶται.

Καὶ ἀριστοφάνης σφηξίν. ἀποφυσήσας εἰς ὀξάλμην ἔμβαλε θερμόν. ὀψάριον δὲ τῶν μὲν ζώντων ἡμεῖς λέγομεν. ἀτὰρ καὶ πλάτων ἐπὶ τοῦ ἰχθύος ἐν πεισάνδρῳ

Ἤδη φαγών τι τῶν ποθ' ὃ διαγίνεται Ὀψάριον ἔχομες καὶ πρόσεστι τοῦτό σοι. (μων θησαυρῷ
Ἐγὼ δὲ πέρυσι κάραβον φαγών. φερεκράτης αὐτομόλοις. τοὐψάριον τουτὶ παρέθηκέ τις ἡμῖν. φιλή
Οὐκ ἔστ' ἀληθὲς παραλογίσασθ' οὐδ' ἔχειν Ὀψάρια χρηστά. μένανδρος καρχηδονίῳ.
Ἐπιθυμήσας τῷ βορέᾳ ἴδιον ὀψάριον οὐδὲν Ἔλαβον ἑψήσων φακῆν.

Καὶ ἐν ἐφεσίῳ ἐπ' ἀρίστῳ λαβὼν ὀψάριον. εἶτ' ἐπεφόρει τῶν ἰχθυοπωλῶν τίς. τετάρων δραχμῶν ἐπώλει κωβιός. ἀναξίλας ὑακίνθῳ πορνοβοσκῷ. Ἐγὼ δ' ἰὼν ὀψάριον ὑμῖν ἀγοράσω καὶ μετ' ὀλίγα
Σκευάζε παῖ τοὐψάριον ὑμῖν. τὸ δὲ ἐν ἀναγύρῳ ἀριστοφάνους εἰ μὴ παραμύθημ' ὀψαρίοις ἑκάστοτε
Ἀντὶ τοῦ προσοψήμασιν ἀκούομεν. καὶ γὰρ ἄλεξις ἐν παννυχίδι περιθεὶς μαγείρῳ τὸν λόγον φησί
Θερμοτέροις χαίρεις ἀεὶ

Τοῖς ὀψαρίοις, ἢ τὸ μέσον ἢ κατωτέρω, Κατωτέρω τί λέγεις δέσποτα πῶς οὑτοσὶ
Ἄνθρωπος, οὐκ ἐπίστασαι ζῆν ψυχρά σοι Ἅπαντα παραθῶ, μηδαμῶς. ζέοντα δέ,
Ἄπολλον οὐκοῦν τὸ μέσον ἔσται δηλαδή Τοῦθ' ἕτερος οὐδεὶς τῶν ὁμοτέχνων μου ποιεῖ,
Οὐκ οἶομ' οὐδ' ἀλλ' οὐδὲν ὧν σὺ νῦν ποιεῖς Ἐγὼ δ' ὁρῶ τοῖσιν γὰρ ἑστιωμένοις
Τὸν καιρὸν ἀποδίδωμι τῆς συγκράσεως Σὺ πρὸς θεῶν ἔθυσας ἓν ἔριφον
Μὴ κόπτε μ' ἀλλὰ τὰ κρέα παῖδες παράγετε Παῖδες ὀπτανεῖόν ἐστιν, ἔστι καὶ κάπνην ἔχειν
Δῆλον ὅτι μή μοι δῆλον ἀλλ' ἔχει κάπνην Ἔχειν κακὸν εἰ τύφουσ' ἀπολεῖ μ' οὑτωσί γε.

Ταῦτά σοι παρ' ἡμῶν τῶν ζώντων ὦ ὀλβιογάστωρ οὐλπιανὲ ἐπιμνημονεύσαι καὶ σὺ γὰρ ὡς ἔοικε μετ' ἐμοῦ κατὰ τὸν ἄλεξιν οὐδενὸς ἐμψύχου μεταλαμβάνεις ὅς φησιν ἐν ἀτθίδι τάδε.

Ὁ πρῶτος εἰπὼν ὅτι σοφιστὴς οὐδὲν εἷς Ἔμψυχον οὐδὲν ἐσθίει σοφός τις ἦν
Ἐγὼ γὰρ ἥκω νῦν ἀγοράσας οὐδὲν Ἔμψυχον ἰχθῦς, ἐπριάμην τεθνηκότας
Μεγάλους, κρέα δ' ἀρνὸς ἐσθίειν πίονος Οὐ ζῶντος, οὐχ οἷόν τε γὰρ τί ἄλλο. ναί.
Ἀπαίτιον ὀπτὸν προσέλαβον, τούτων ἐὰν Δείξῃ τίς ἢ φωνὴν τιν' ἢ ψυχὴν ἔχον,
Ἀδικεῖν προσομολογῶ καὶ παραβαίνειν τὸν νόμον.

Ἐπὶ τούτοις οὖν ἔασον ἡμᾶς δειπνεῖν, ἰδοὺ γὰρ ἕως πρὸς σὲ διαλέγομαι, καὶ οἱ φασιανικοὶ παρεπεπλεύκασιν ὑπερβάλλοντες ἡμᾶς διὰ τὴν ἄκαιρόν σου γλωσσαργίαν. ἀλλ' ἢν ἐμοὶ εἴπῃς ἔφη ὁ οὐλπιανὸς διδάσκαλε μυρτίλε ὀλβιογάστωρ σοὶ πόθεν καὶ εἰ φασιανικῶν τις ὀρνίθων μέμνηται τῶν παλαιῶν, ἐγώ σοι ἥκει μάλ' οὐχ ἑλλήσποντον πλεύσας ἀλλ' εἰς τὴν ἀγορὰν πορευθείς, ὠνήσομαι φασιανικὸν ὃν συγκατέδομαί σοι. καὶ ὁ μυρτίλος ἐπὶ ταύταις ἔφη ταῖς συνθήκαις λέγω. τοῦ μὲν ὀλβιογάστορος ἄμφις μέμνηται ἐν γυναικομανίᾳ οὑτωσὶ λέγων. βδελύρατε κνισολοιχὲ οὐκ ἐσθ' ὅπως οὐκ ὀλβιογάστωρ εἶ σύ. φασιανικοῦ δὲ ὄρνιθος ὁ ἥδιστος ἀριστοφάνης ἐν δράματι ὄρνισιν. ἀττικοὶ δέ εἰσι δύο πρεσβῦται οἳ ὑπὸ ἀπραγμοσύνης πόλιν ζητοῦντες ἐν ᾗ κατοικήσουσι τὴν ἀπράγμονα, καὶ αὐτοῖς ἀρέσκει ὁ βίος ὁ μετ' ὀρνίθων, ἀγρίου τινὸς ὄψιν δείσαντες ἑαυτοὺς παραμυθούμενοι λέγουσι τά τ' ἄλλα καὶ τάδε.

Ὁ δὲ δὴ τίς ἐστιν ὄρνις οὐκ ἐρεῖς Ἐπικεχοδὼς ἔγωγε φασιανικός.

καὶ τὸ ἐν νεφέλαις δὲ ἐπὶ τῶν ὀρνίθων ἔγωγε ἀκούω καὶ οὐκ ἐπὶ ἵππων ὡς πολλοί.

Τοὺς φασιανοὺς οὓς τρέφει λεωγόρας καὶ ἵππους τρέφειν

καὶ ὄρνεις φασιανούς κωμῳδεῖται γὰρ ὁ λεωγόρας ὡς γαστρίμαργος ὑπὸ πλάτωνος ἐν περιαλγεῖ. μνησίμαχος δ' ἐν φιλίππῳ. εἷς δὲ καὶ οὗτός ἐστι τῶν τῆς μέσης κωμῳδίας ποιητῶν φησὶ καὶ τὸ λεγόμενον σπανιώτερον πάρεστιν ὀρνίθων γάλα καὶ φασιανὸς ἀποτετιλμένος καλῶς. θεόφραστος δὲ ὁ ἐρέσιος ἀριστοτέλους μαθητὴς ἐν τρίτῃ περὶ ζώων μνημονεύων αὐτῶν οὑτωσί πως λέγει. ἔστι δὲ καὶ τοῖς ὄρνισι τοιαύτη διαφορά. τὰ μὲν γὰρ βραχέα καὶ μὴ πτητικὰ καὶ βαρέα, πρὸ ἀτταγήν. πέρδιξ. ἀλεκτρυών, φασιανός. εὐθὺς βαδιστικὰ καὶ δασέα, καὶ ἀριστοτέλης ἐν ζ΄ ζώων ἱστορίας γράφει τάδε. εἰσὶ δὲ τῶν ὀρνίθων οἱ μὲν κονιστικοί, οἱ δὲ λοῦνται, οἱ δὲ οὔτε κονιστικοί, οὔτε λοῦνται. ὅσοι δὲ μὴ πτητικοί, ἀλλ' ἐπίγειοι, κονιστικοί. οἷον ἀλεκτορίς. πέρδιξ, ἀτταγήν,

A B C

Cottana Lepidis Oxyliparo Alexis Acrolipari Oxalme Timocles comicus Alexis Metagenes Cratinus Aristoph Plato Pherecrates Menander Anaxilas Aristoph Alexis ὀψάριον Phasianica auis Amphis Aristoph dulcissi Aristoph Leogoras Plato Mnesima comicus Theophra Aristotels Attagen Perdix Alectryo Phasianus

ταγήν, φασιανὸς κορυδαλός. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ ὁμοίων. φασιανὸν δ' ἔστι κεκλῆσθαι αὐτόν, καὶ ἐν φασιανικόν. ἀγαθαρχίδης δ' ὁ κνίδιος ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν εὐρωπιακῶν περὶ τοῦ φάσιδος ποταμοῦ τὸν λόγον ποιούμενος γράφει καὶ ταῦτα. πλῆθος δ' ὀρνίθων τῶν καλουμένων φασιανῶν φοιτᾷ τροφῆς χάριν πρὸς τὰς ἐμβολὰς τῶν στομάτων. καλλίξενος δ' ὁ ῥόδιος ἐν τετάρτῃ περὶ ἀλεξανδρείας ἀναγράφων τὴν γενομένην πομπὴν ὑπὸ πτολεμαίου τοῦ φιλαδέλφου καλουμένου βασιλέως ὡς μέγα θαῦμα περὶ τῶν ὀρνίθων τούτων οὕτως γράφει. εἶτα ἐφέροντο ἐν ἀγγείοις ψιττακοὶ καὶ ταὼς, καὶ μελεαγρίδες, καὶ φασιανοί, καὶ ὄρνιθες αἰθιοπικοὶ πλήθει πολλοί. ἀρτεμίδωρος δ' ὁ ἀριστοφάνειος ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις ὀψαρτυτικαῖς γλώσσαις, καὶ πάμφιλος ὁ ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων καὶ γλωσσῶν, ἐπαινοῦντες παρατίθενται λέγοντες ἐν τῷ ὀψαρτυτικῷ ὅτι ὁ φασιανὸς ὄρνις τατύρας καλεῖται. πτολεμαῖος δ' ὁ εὐεργέτης ἐν δευτέρῳ ὑπομνημάτων τέταρον φησὶν ὀνομάζεσθαι τὸν φασιανὸν ὄρνιν. τοσαῦτά σοι περὶ τῶν φασιανικῶν ὀρνίθων ἔχω λέγειν. [illegible] προσφερομένους εἶδον. [illegible] πολέμων [illegible] τὸ μόνον καὶ [illegible]. Ἀτταγᾶς. ἀριστοφάνης ἐν πελαργοῖς. ἀτταγᾶς ἥδιστον ἑψεῖν ἐν ἐπινικίοις κρέας. ἀλέξανδρος δ' ὁ μύνδιος φησὶν ὅτι μικρῷ μείζων ἐστὶ πέρδικος, ὅλος κατάγραφος τὰ περὶ τὸν νῶτον, κεραμεοῦς τὴν χρόαν, ὑποπυρρίζων μᾶλλον. θηρεύεται δ' ὑπὸ τῶν κυνηγῶν διὰ τὸ βάρος καὶ τὴν τῶν πτερῶν βραχύτητα. ἔστι δὲ κονιστικός, πολύτεκνός τε, καὶ σπερμολόγος. σωκράτης δ' ἐν τῷ περὶ ὅρων, καὶ πυρὸς καὶ λίθων, ἐκ τῆς λυδίας [illegible] ὄρτυγος φωνὴν ἀφιᾶσιν [illegible] ἱππῶναξ [illegible] ἀριστοφάνης [illegible]

Πορφυρίων. [illegible] πολέμων [illegible] πορφυρίωνα [illegible] ἀριστοτέλης [illegible] ἀλέξανδρος δ' ὁ μύνδιος [illegible] πορφυρὶς. καλλίμαχος [illegible] ἀριστοφάνης [illegible] ἴβυκος [illegible] πέρδικες [illegible] ἀριστοφάνης [illegible] ἀρχίλοχος [illegible] σοφοκλῆς [illegible] φερεκράτης [illegible] φρύνιχος [illegible] νικοφῶν [illegible] ἐπίχαρμος [illegible] ἀριστοτέλης [illegible] καλλίμαχος [illegible] ἀριστοτέλης [illegible]

A B C

Speusipp Corydalus Agathar chids Phasianus Phasianicus Callixenus Artemidorus Aethiopicae aues Pamphilus Tatyras Epaenetus Ptolemeus euergetes in secundo commetariorum Polemo Attagen Ister Aristophans Alexander myndius Socrates Hipponax Aristophans Regula nota Aristoph Porphyrio Polemo Aristotels Alexander myndius Callimach Porphyris Aristoph Ibycus Ibycus Lathyporphyras Aristophans Perdices Archilochus Sophocls Pherecrates Phrynichus Nicopho Epicharmus Aristotels Callimach Aristotels

τοὺς ἀγρίους ἐπειδὰν δὲ κρατηθῇ τις, ὑπὸ τοῦ δευτέρου, οὗτος λάθρα ὀχεύεται ὑπὸ τοῦ κρατιστεύσαντος. γίνεται δὲ τοῦτο κατά τινα ὥραν τοῦ ἔτους, ὡς καὶ ὁ μύνδιός φησιν Ἀλέξανδρος. νεοττεύουσι δὲ ἐπὶ γῆς οἱ ἄρρενες καὶ αἱ θήλειαι διελόμενοι ἕκαστοι οἶκον. τῶν δὲ θηρευόντων πέρδικα ὠθεῖται ὁ τῶν ἀγρίων ἡγεμὼν μαχησόμενος. ἁλόντος δὲ τούτου, ἕτερος ἔρχεται μαχούμενος. καὶ ὅταν μὲν ἄρρην ᾖ ὁ θηρεύων, τοῦτο ποιεῖ. ὅταν δὲ θήλεια ᾖ ἡ θηρεύουσα, ᾄδει ἕως ἂν ἀπατηθῇ ὁ ἡγεμὼν αὐτῆς καὶ οἱ ἄλλοι ἀθροισθέντες ἀποδιώκουσιν ἀπὸ τῆς θηλείας. ὅτι ἐκείνῃ, ἀλλ' οὐχ ἑαυτοῖς προσέχει. ὅθεν πολλάκις διὰ τοῦτο σιγῇ προσέρχεται, ὅπως μὴ ἄλλος ἀκούσας τῆς φωνῆς, ἔλθῃ μαχούμενος αὐτῷ. ἐνίοτε ἡ θήλεια τὸν ἄρρενα προσιόντα καταισιγάζει. πολλάκις τε ἐπῳάζουσα ἐξίσταται, ὅταν προσερχόμενος ἐπαισθάνηται τὸν ἄρρενα τῇ θηρευούσῃ, ὑπομένει τε ὀχευθῆναι, ἵνα αὐτὸν ἀποσπάσῃ τῆς θηρευούσης. ἐπὶ τοσοῦτον δ' ἐπτόηνται περὶ τὴν ὀχείαν οἱ πέρδικες καὶ οἱ ὄρτυγες, ὡς εἰς τοὺς θηρεύοντας ἐμπίπτειν καὶ καθίζοντας ἐπὶ τῶν κεράμων. φασὶ δὲ καὶ τοὺς ἀγομένους θηλείας πέρδικας ἐπὶ θήραν, ὁπόταν ἴδωσιν ἢ ὀσφρανθῶσι τῶν ἀρρένων, κατ' ἄνεμον στάντων ἢ περιπτομένων ἐγκύους γίγνεσθαι. τινὲς δὲ καὶ παραυτίκα τίκτειν. πέτονταί τε περὶ τὸν τῆς ὀχείας καιρόν, χάσκοντες καὶ τὴν γλῶσσαν ἔξω ἔχοντες οἵ τε θήλεις καὶ οἱ ἄρρενες. Κλέαρχος δ' ἐν τῷ περὶ τοῦ πανικοῦ, οἱ στρουθοί φησι καὶ οἱ πέρδικες ἔτι δὲ οἱ ἀλεκτρυόνες καὶ οἱ ὄρτυγες προΐενται τὴν γονὴν οὐ μόνον ἰδόντες τὰς θηλείας, ἀλλὰ κἂν ἀκούσωσιν αὐτῶν τὴν φωνήν. τούτου δὲ αἴτιον ἡ τῇ ψυχῇ γινομένη φαντασία περὶ τῶν πλησιασμῶν. φανερώτατον δὲ γίνεται περὶ τὰς ὀχείας ὅταν ἐξ ἐναντίας αὐτοῖς θῇς κάτοπτρον. προσθέοντες γὰρ διὰ τὴν ἔμφασιν ἁλίσκονταί τε καὶ προΐενται τὸν θορόν. πλὴν τῶν ἀλεκτρυόνων. τούτους δὲ ἡ τῆς ἐμφάσεως αἴσθησις εἰς μάχην προάγεται μόνον. ταῦτα μὲν ὁ Κλέαρχος. καλοῦνται δὲ οἱ πέρδικες ὑπ' ἐνίων κακκάβαι ὡς καὶ ὑπὸ Ἀλκμᾶνος λέγοντος οὕτως. ἔπη γε δὲ καὶ μέλος Ἀλκμὰν εὗρε γεγλωσσάμενον κακκαβίδων ὄνομα συνθέμενος. σαφῶς ἐμφανίζων ὅτι παρὰ τῶν περδίκων ᾄδειν ἐμάνθανε. διὸ καὶ Χαμαιλέων ὁ ποντικὸς ἔφη τὴν εὕρεσιν τῆς μουσικῆς τοῖς ἀρχαίοις ἐπινοηθῆναι ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς ἐρημίαις ᾀδόντων ὀρνίθων. ὧν κατὰ μίμησιν, λαβεῖν στάσιν τὴν μουσικήν. οὐ πάντες δ' οἱ πέρδικες φησὶ κακκαβίζουσιν. Θεόφραστος γοῦν ἐν τῷ περὶ ἑτεροφωνίας τῶν ὁμογενῶν, οἱ Ἀθήνησι φησὶν ἐπὶ τάδε πέρδικες τοῦ Κορυδαλλοῦ πρὸς τὸ ἄστυ κακκαβίζουσιν. οἱ δ' ἐπέκεινα τιττυβίζουσιν. Βάσιλις δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Ἰνδικῶν, οἱ μικροί φησιν ἄνδρες οἱ τοῖς γεράνοις διαπολεμοῦντες περδίξιν ὀχήματι χρῶνται. Μενεκλῆς δ' ἐν πρώτῃ τῆς συναγωγῆς, οἱ Πυγμαῖοί φησι τοῖς πέρδιξι καὶ τοῖς γεράνοις πολεμοῦσι. τῶν δὲ περδίκων ἐστὶν ἕτερον γένος ἐν Ἰταλίᾳ ἀμαυρὸν τῇ πτερώσει καὶ μικρότερον τῇ ἕξει, τὸ ῥύγχος οὐχὶ κινναβάρινον ἔχον. οἱ δὲ περὶ τὴν Κίρραν πέρδικες, ἄβρωτον ἔχουσι τὸ κρέας διὰ τὰς νομάς. οἱ δὲ περὶ τὴν Βοιωτίαν ἢ οὐ διαβαίνουσιν εἰς τὴν Ἀττικήν, ἢ διαβαίνοντες τῇ φωνῇ διάδηλοι γίνονται καθάπερ προειρήκαμεν. τοὺς δὲ περὶ Παφλαγονίαν γιγνομένους πέρδικας φησὶ Θεόφραστος δύο ἔχειν καρδίας. οἱ δὲ ἐν Σκιάθῳ τῇ νήσῳ κοχλίας ἐσθίουσι. τίκτουσι δὲ ἐνίοτε καὶ πεντεκαίδεκα καὶ ἑκκαίδεκα. πέτονται δὲ ἐπὶ βραχύ ὥς φησι Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ ἀναβάσεως γράφων οὕτως. τὰς δὲ ὠτίδας ἄν τις ταχὺ ἀνιστῇ, ἔστι λαμβάνειν. πέτονται γὰρ βραχὺ ὥσπερ οἱ πέρδικες καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. τὰ δὲ κρέα αὐτῶν ἡδέα ἐστίν. ἀληθῆ λέγειν φησὶ τὸν Ξενοφῶντα ὁ Πλούταρχος περὶ τῶν ὠτίδων. φέρεσθαι γὰρ πάμπολλα τὰ ζῷα ταῦτα εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀπὸ τῆς παρακειμένης Λιβύης τῆς θήρας αὐτῶν τοιαύτης γινομένης. μιμητικὸν δέ ἐστι τὸ ζῷον τοῦτο ὁ ὦτος μάλιστα ὧν ἂν ἴδῃ ποιοῦντα ἄνθρωπον. ποιεῖ γοῦν ταῦτα ὅσα ἂν ἴδῃ τοὺς κυνηγέτας πράττοντας. οἱ δὲ στάντες αὐτῶν κατὰ ἀντικρύ, ὑπαλείφονται φαρμάκῳ τοὺς ὀφθαλμοὺς παρασκευάσαντες ἄλλα φάρμακα κολλητικὰ ὀφθαλμῶν καὶ βλεφάρων ἄπωθεν οὐ πόρρω ἑαυτῶν ἐν λεκανίσκαις βραχείαις τιθέασιν. οἱ οὖν ὦτοι θεωρούμενοι τοὺς ἀλειφομένους, τὸ αὐτὸ καὶ αὐτοὶ ποιοῦσιν ἐκ τῶν λεκανίδων λαμβάνοντες καὶ ταχέως ἁλίσκονται. γράφει δὲ περὶ αὐτῶν Ἀριστοτέλης οὕτως. ὅτι ἔστι μὲν τῶν ἐκτοπιζόντων καὶ σχιδανοπόδων, καὶ τριδακτύλων. μέγεθος ἀλεκτρυόνος μεγάλου, χρῶμα ὄρτυγος, κεφαλὴ προμήκης, ῥύγχος ὀξύ, τράχηλος λεπτός, ὀφθαλμοὶ μεγάλοι, γλῶσσα ὀστώδης, πρόλοβον δ' οὐκ ἔχει. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ μύνδιος καὶ προσαγορεύεσθαί φησιν αὐτὴν λαγωδίαν. φασὶ δ' αὐτὸν καὶ τὴν τροφὴν ἀναμαρυκᾶσθαι ἥδεσθαί τε ἵππῳ. ἐὰν γοῦν τις δορὰν ἵππων περιβάλοιτο, θηρεύσει ὅσους ἂν θέλῃ, προσίασι γάρ. ἐν ἄλλοις δὲ πάλιν φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ὦτος ἐστὶ μὲν παρόμοιος τῇ γλαυκὶ οὐκ ἔστι δὲ νυκτερινός. ἔχει τε παρὰ τὰ ὦτα πτερύγια διό καὶ ὦτος καλεῖται. μέγεθος περιστερᾶς μιμητὴς ἀνθρώπων ἀντορχούμενος γοῦν ἁλίσκεται. ἀνθρωποειδὴς δ' ἐστὶ τὴν μορφὴν καὶ πάντων μιμητὴς ὅσα ἄνθρωπος ποιεῖ. διόπερ καὶ τοὺς ἐξαπατωμένους ῥᾳδίως ἐκ τοῦ τυχόντος οἱ κωμικοὶ ὤτους καλοῦσιν. ἐν γοῦν τῇ θήρᾳ αὐτῶν ὁ ἐπιτηδειότατος ὀρχεῖται κατὰ πρόσωπον αὐτῶν καὶ τὰ ζῷα βλέποντα εἰς τὸν ὀρχούμενον νευροσπαστεῖται. ἄλλος δέ τις ὄπισθεν στὰς καὶ λαθὼν συλλαμβάνει τῇ περὶ τὴν μίμησιν ἡδονῇ κατεχομένους. τὸ δ' αὐτὸ ποιεῖν λέγουσι καὶ τοὺς σκῶπας, καὶ γὰρ τούτους ὀρχήσει λόγος ἁλίσκεσθαι. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ὅμηρος. γένος τε ὀρχήσεως ἀπ' αὐτῶν καλεῖται σκώψ. λαβὸν τοὔνομα ἀπὸ τῆς περὶ τὸ ζῷον ἐν τῇ κινήσει ποικιλίας. χαίρουσι δὲ οἱ σκῶπες καὶ ὁμοιότητι καὶ ἀπ' αὐτῶν ἡμεῖς σκώπτειν καλοῦμεν τὸ συνεικάζειν καὶ καταστοχάζεσθαι τοὺς σκωπτομένους διὰ τὸ τὴν ἐκείνων ἐπιτηδεύειν προαίρεσιν. πάντα

Alexander myndius — Clearchus — Caccabe — Alcmá — Musicę inuetio — Chameleó — Tittybizare — Theophras — Basilis — Pygmei — Menecls — Cirrhe pdices — Sciathus ins. — Theophrastus — Xenophó — Otides — Plutarch — Nota modu q capiu̅tur otides aues .9. item capiuntur & simię — Aristotels — Alexander — Aristotel — Oti — Scopes — Homerus — Scoptin grece .i. irridere unde dicatur

.·. aristo. li. 9. ca. 12. hoc etiam tradit sed no de otide sed de oto

σιν. πάντα δὲ τὰ τῶν ζῴων εὔγλωττα καὶ διηρθρωμένα ἐστὶ τὴν φωνήν, καὶ μιμεῖται τοὺς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν ἄλλων ὀρνίθων ἤχους ὥσπερ ψιττακὸς καὶ κίττα. ὁ δὲ σκὼψ ὥς φησιν Ἀλέξανδρος ὁ μύνδιος μικρότερός ἐστι γλαυκὸς καὶ ἐπὶ μολυβδοφανεῖ τῷ χρώματι ὑπόλευκα στίγματα ἔχει. δύο τε ἀπὸ τῶν ὀφρύων παρ' ἑκάτερον κρόταφον ἀναφέρει πτερά. Καλλίμαχος δέ φησι δύο γένη εἶναι σκωπῶν καὶ τοὺς μὲν φθέγγεσθαι, τοὺς δὲ οὔ. διὸ καὶ καλεῖσθαι τοὺς μὲν σκῶπας αὐτῶν τοὺς δ' ἀεισκῶπας. εἰσὶ δὲ γλαυκοί. ὁ μύνδιος δὲ Ἀλέξανδρος φησὶ τοὺς παρ' Ὁμήρῳ χωρὶς τοῦ σ κῶπας εἶναι. καὶ Ἀριστοτέλη οὕτως αὐτοὺς ὠνομακέναι. φαίνεσθαί τε τούτους ἀεὶ καὶ μὴ ἐσθίεσθαι. τοὺς δ' ἐν τῷ φθινοπώρῳ φαινομένους δύο ἡμέραις ἢ μιᾷ, τούτους εἶναι ἐδωδίμους. διαφέρουσι δὲ τῶν ἀεισκώπων τῷ τάχει. καὶ εἰσὶ παραπλήσιοι τρυγόνι καὶ φάττῃ. καὶ Σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ ὁμοίων χωρὶς τοῦ σ, κῶπας αὐτοὺς ὀνομάζει. Ἐπίχαρμος κῶπας ἔποπας γλαυκάς. καὶ Μητρόδωρος δ' ἐν τῷ περὶ συνηθείας, ἀντορχουμένους φησὶν ἁλίσκεσθαι τοὺς κῶπας. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ περὶ περδίκων λόγῳ, ἐμνήσθημεν ὅτι εἰσὶν ὀχευτικώτατοι, προσιστορείσθω ὅτι καὶ ἀλεκτρυὼν ἀφροδισιαστικὸν τὸ ὄρνεον. Ἀριστοτέλης γοῦν φησὶν ὅτι τῶν ἀνατιθεμένων ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀλεκτρυόνων, τὸν ἀνατεθέντα οἱ προσιόντες ὀχεύουσι μέχρις ἂν ἄλλος ἀνατεθῇ. εἰ δὲ μὴ ἀνατεθῇ, μάχονται πρὸς ἀλλήλους καὶ ὁ ἡττήσας τὸν ἡττηθέντα διὰ παντὸς ὀχεύει. ἱστορεῖται δὲ ὅτι καὶ ἀλεκτρυὼν εἰσιὼν διά τινος θύρας, ἐπικλίνει τὸν λόφον καὶ ὅτι τῆς ὀχείας ἑτέρῳ δίχα μάχης οὐ παραχωρεῖ. ὁ δὲ Θεόφραστος τοὺς ἀγρίους φησὶν ὀχευτικωτέρους εἶναι τῶν ἡμέρων. λέγει δὲ καὶ τοὺς ἄρρενας εὐθὺς ἐξ εὐνῆς ἐθέλειν πλησιάζειν. τὰς δὲ θηλείας προβαινούσης μᾶλλον τῆς ἡμέρας. καὶ οἱ στρουθοὶ δέ εἰσιν ὀχευτικοί, διὸ καὶ Τερψικλῆς ἐμφαγόντας φασὶ στρουθῶν, ἐπικαταφόρους πρὸς ἀφροδίσια γίνεσθαι. μή ποτε οὖν καὶ ἡ Σαπφὼ ἀπὸ τῆς ἱστορίας τὴν Ἀφροδίτην ἐπ' αὐτῶν φησιν ὀχεῖσθαι. καὶ γὰρ ὀχευτικὸν τὸ ζῷον καὶ πολύγονον. τίκτει γοῦν ὁ στρουθὸς ὥς φησιν Ἀριστοτέλης καὶ μέχρι ὀκτώ. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ μύνδιος δύο γένη φησὶν εἶναι τῶν στρουθῶν, τὸ μὲν ἥμερον, τὸ δὲ ἄγριον. τὰς δὲ θηλείας αὐτῶν, ἀσθενεστέρας τά τ' ἄλλα εἶναι καὶ τὸ ῥύγχος, κερατοειδὲς μᾶλλον τὴν χρόαν. τὸ δὲ πρόσωπον οὔτε λίαν λευκὸν ἐχούσας, οὔτε μέλαν. Ἀριστοτέλης δέ φησι τοὺς ἄρρενας τῷ χειμῶνι ἀφανίζεσθαι διαμένειν δὲ τὰς θηλείας, τεκμαιρόμενος ἐκ τῆς χρόας τὴν πιθανότητα, ἀλλάττεσθαι γὰρ ὡς τῶν κοσσύφων καὶ φαλαρίδων ἀπολευκαινομένων κατὰ καιρούς. Ἠλεῖοι δὲ καλοῦσι τοὺς στρουθοὺς δειρίτας. ὡς Νίκανδρός φησιν ὁ κολοφώνιος ἐν τρίτῳ γλωσσῶν. ¶ Ὄρτυγες. καθόλου τῶν εἰς υξ λεγόντων ὀνομάτων ἐζήτηται. τί δή ποτε αὐτῷ οὐ χρῶνται τῷ γενικῆς συμφώνῳ τῆς τελευταίας συλλαβῆς τυπωτικῷ λέγω δὲ ὄνυξ καὶ ὄρτυξ. τὰ δὲ εἰς ξ ἀρσενικὰ ἁπλᾶ δισύλλαβα ὅταν τῷ υ παρεδρεύηται, ἔχει δὲ τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἀρχὸν ἕν τι τῶν ἀμεταβόλων ἢ δι' ὧν ἡ πρώτη συζυγία τῶν βαρυτόνων λέγεται διὰ τοῦ κ τῆς γενικῆς κλίνεται. κήρυκος, πέλυκος, ἔρυκος, βέβρυκος, ὅσα δὲ μὴ τοῦτον ἔχει τὸν χαρακτῆρα διὰ τοῦ γ ὄρτυγος. κόκκυγος. σημειῶδες δὲ τὸ ὄνυχος, καθόλου τε τῇ πληθυντικῇ εὐθείᾳ, ἑπομένη ἡ ἑνικὴ γενικὴ χρῆται τῷ αὐτῷ συμφώνῳ τῆς τελευταίας τυπωτικῷ κἂν ἄλλου συμφώνου λέγεται ὁμοίως. Ἀριστοτέλης δέ φησιν ὁ ὄρτυξ ἐστὶ μὲν τῶν ἐκτοπιζόντων καὶ σχιδανοπόδων νεοττιὰν δὲ οὐ ποιεῖ ἀλλὰ κονίστραν καὶ ταύτην σκεπάζει φρυγάνοις διὰ τοὺς ἱέρακας ἐν ᾗ ἐπῳάζει. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ μύνδιος ἐν δευτέρῳ περὶ ζῴων ὁ θῆλυς φησὶν ὄρτυξ λεπτοτράχηλός ἐστι τοῦ ἄρρενος οὐκ ἔχων τὰ ὑπὸ τῷ γενείῳ μέλανα. ἀνατμηθεὶς δέ, πρόλοβον οὐχ ὁρᾶται μέγαν ἔχων, καρδίαν δὲ ἔχειν μεγάλην. καὶ ταύτην τρίλοβον. ἔχει δὲ καὶ τὸ ἧπαρ καὶ τὴν χολὴν ἐν τοῖς ἐντέροις κεκολλημένην, σπλῆνα μικρόν. καὶ δυσθεώρητον. ὄρχεις δὲ ὑπὸ τῷ ἥπατι ὡς ἀλεκτρυόνος. περὶ δὲ τῆς γενέσεως αὐτῶν Φανόδημος ἐν δευτέρῳ Ἀτθίδος φησίν, ὡς κατεῖδεν Εὐρυσίχθων, Δῆλον τὴν νῆσον τὴν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων καλουμένην Ὀρτυγίαν παρὰ τὰς ἀγέλας τῶν ζῴων τούτων φερομένας, ἐκ τοῦ πελάγους, ἱζάνειν εἰς τὴν νῆσον διὰ τὸ εὔορμον εἶναι. Εὔδοξος δ' ὁ κνίδιος ἐν πρώτῳ γῆς περιόδου τοὺς φοίνικας λέγει, θύειν τῷ Ἡρακλεῖ ὄρτυγας διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα τὸν Ἀστερίας καὶ Διὸς πορευόμενον εἰς Λιβύην, ἀναιρεθῆναι μὲν ὑπὸ Τυφῶνος Ἰολάου δ' αὐτῷ προσενέγκαντος ὄρτυγα καὶ προσαγαγόντος ὀσφρανθέντα ἀναβιῶναι. ἔχαιρε γάρ φησι καὶ περιὼν τῷ ζῴῳ τούτῳ. ὑποκοριστικῶς δὲ Εὔπολις ἐν πόλεσιν αὐτοὺς κέκληκεν ὀρτύγια. λέγων οὕτως. Ὄρτυγας θρέψας σύ τινας ἤδη πώποτε. Ἔγωγε μικρὰ γ' ὀρτύγια. κᾆτ' εἶτα, τί; Ἀντιφάνης δ' ἐν ἀγροίκῳ ὀρτύγιον εἴρηκεν οὕτως. ὡς δὴ σύ τι ποιεῖν δυνάμενος ὀρτυγίου ψυχὴν ἔχων. Πρατίνας δ' ἐν δυμαίναις ἢ καρυάτισιν, ἁδύφωνον ἰδίως καλεῖ τὸν ὄρτυγα πλὴν εἰ μή τι παρὰ τοῖς Φλιασίοις ἢ τοῖς Λάκωσι φωνάεντες ὡς καὶ οἱ πέρδικες. καὶ ἡ σάλπιγξ ἀπὸ τούτου ἂν εἴη φησὶν ὁ Δίδυμος ὠνομασμένη. σχεδὸν γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνέων ἀπὸ τῆς φωνῆς ἔχει τὴν ὀνομασίαν. ἡ δὲ ὀρτυγομήτρα καλουμένη ἧς μνημονεύει Κράτης ἐν χείρωσι λέγων ἰθακησία ὀρτυγομήτρα. λέγει δὲ περὶ αὐτῆς ὁ μύνδιος Ἀλέξανδρος ὅτι ἐστὶ τὸ μέγεθος ἡλίκη τρυγών. σκέλη δὲ μακρά. δυσθαλὴς καὶ δειλή. περὶ δὲ τῆς τῶν ὀρτύγων θήρας, ἰδίως ἱστορεῖ Κλέαρχος ὁ σολεὺς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ τῶν ἐν τῇ Πλάτωνος πολιτείᾳ μαθηματικῶν εἰρημένων, γράφων οὕτως. οἱ ὄρτυγες περὶ τὸν τῆς ὀχείας καιρὸν ἐάν κάτοπτρον ἐξ ἐναντίας τις αὐτῶν καὶ πρὸ τούτου βρόχον θῇ. θέοντες πρὸς τὸν ἐμφαινόμενον, ἐν τῷ κατόπτρῳ ἐμπίπτουσιν εἰς τὸν βρόχον. καὶ περὶ τῶν κολοιῶν δὲ καλουμένων, τὰ ὅμοια ἱστορεῖ ἐν τούτοις. καὶ τοῖς κολοιοῖς δὲ

Alexander myndius — Callimachus — Aiscopes — Copes — Myndius alexander — Aristote — Speusipp — Epicharm — Aristotel — Alectryó — Galli in téplis sacrati — Theophr — Passeres — Terpsicls — Passeres curr ueneris uehi — Sappho — Aristote — Alexander myndius — Cossyphus — Phalaris — Aristoteles — Dirite — Nicander — Regula atte — Aristotels — Aristotels — Alexander — Ortyges — Phanodem — Delus ins. Ortygia — Eudoxus — Eurysichthó — Eudoxus — Eupolis — Antiphanes — Pratinas — Sialis — Didymus — Ortygometra — Crates — Clearchus — Coloeos

A διὰ τὴν φυσικὴν φιλοστοργίαν, καὶ γὰρ τοσοῦτον πανουργίᾳ διαφέρουσιν ὅμως ὅταν ἐλαίου κρατῆρα τεθῶσι πλήρης, οἱ στάντες αὐτῶν ἐπὶ τὸ χεῖλος καὶ καταβλέψαντες ἐπὶ τὸν ἐμφαινόμενον, καταρρίπτουσι. διὸ τῶν ἐλαιοβρόχων γινομένων ἡ τῶν πτερῶν αὐτοῖς συγκόλλησις αἰτία γίνεται τῆς ἁλώσεως. τὴν μέσην δὲ τοῦ ὀνόματος συλλαβὴν ἐκτείνουσιν ἀττικοί, ὡς δαιδάλεια κήρυκα. ὡς ὁ Ἰξίων φησὶν Δημήτριος ἐν τῷ περὶ τῆς ἀλεξανδρέων διαλέκτου. ἀριστοφάνης δ' ἐν εἰρήνῃ συνεσταλμένως ἔφη διὰ τὸ μέτρον, ὄρτυγες οἰκογενεῖς. τῶν δὲ καλουμένων χηνίων, μικρὸν δ' ἐστὶν ὀρτύγιον, μνημονεύει κλεομένης ἐν τῇ πρὸς ἀλέξανδρον ἐπιστολῇ, γράφων οὕτως· ἀθηρινίδας ταριχηρὰς μυρίας, τυλάλας πεντακισχιλίας, χηνία ταριχηρὰ μύρια. καὶ ἵππαρχος ἐν τῇ αἰγυπτίᾳ ἰλιάδι. Οὔ μοι αἰγυπτίων βίος ἤρεσεν ἀεὶ ἔχουσιν Χηνία τίλλοντες κακκαπάδια σιλέοντα. Οὐκ ἀπελείποντο δὲ ἡμῶν τοῦ συμποσίου πολλάκις οὐδὲ κύκνοι. περὶ ὧν φησιν ὁ ἀριστοτέλης· ὁ κύκνος ἄτεκνός ἐστι καὶ μάχιμος. ἀλληλοκτονεῖ γοῦν ὁ μάχιμος, μάχεται δὲ καὶ τῷ αἰετῷ αὐτὸς μάχης μὴ προαρξάμενος. εἰσὶ δ' ᾠδικοὶ καὶ μάλιστα περὶ τὰς τελευτάς. διαίρουσι δὲ καὶ τὸ πέλαγος ᾄδοντες. ἔστι δὲ τῶν στεγανοπόδων καὶ ποηφάγων. ὁ δὲ μύνδιός φησιν ἀλέξανδρος πολλοῖς τελευτῶσι παρακολουθήσας, οὐκ ἀκοῦσαι ᾀδόντων. ὁ δὲ τὰ κεφαλίωνος ἐπιγραφόμενα τρωϊκὰ συνθεὶς ἡγησιάναξ ὁ ἀλεξανδρεύς, καὶ τὸν ἀχιλλεῖ μονομαχήσαντα κύκνον φησὶ τραφῆναι ἐν λευκόφρυϊ πρὸς τοῦ ὁμωνύμου ὄρνιθος, βοῖος δ' ἐν ὀρνιθογονίᾳ ἢ βοιὼ ὥς φησι φιλόχορος ὑπὸ ἄρεως τὸν κύκνον ὀρνιθωθῆναι, καὶ παραγενόμενον ἐπὶ τὸν σύβαριν ποταμόν, πλησιάσαι γεράνῳ. λέγει δὲ καὶ ἐντίθεσθαι αὐτὸν τῇ νεοττιᾷ, πόαν τὴν λεγομένην λυταίαν. καὶ περὶ τῆς γεράνου δέ φησιν ὁ βοῖος, ὅτι ἦν τις παρὰ τοῖς πυ-

B γμαίοις γυνὴ διάσημος. αὕτη κατὰ θεὸν τιμωμένη πρὸς τῶν πολιτῶν, αὐτὴ τοὺς ὄντως θεοὺς ταπεινῶς ἦγεν, μάλιστα δὲ ἥραν τε καὶ ἄρτεμιν. ἀγανακτήσασα οὖν ἡ ἥρα εἰς ἀπρεπῆ ὄψιν τὴν ὄρνιν μετεμόρφωσε. πολέμιόν τε καὶ στυγητὴν κατέστησε τοῖς τιμήσασιν αὐτὴν πυγμαίοις. γενέσθαι δὲ λέγει ἐξ αὐτῆς καὶ νικοδάμαντος τὴν χερσαίαν χελώνην. καθόλου δὲ ὁ ποιήσας ταῦτα τὰ ἔπη πάντα τὰ ὄρνεα ἀνθρώπους ἱστορεῖ πρότερον γεγονέναι. Φάσσαι. ἀριστοτέλης φησὶ περιστερῶν μὲν εἶναι ἓν γένος εἴδη δὲ πέντε, γράφων οὕτως· περιστερά, οἰνάς, φάψ, φάσσα, τρυγών. ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ περὶ ζώων μορίων τὴν φάβα οὐκ ὀνομάζει, καίτοι αἰσχύλου ἐν πρωτεῖ, οὕτω μνημονεύοντος τοῦ ὄρνιθος. σιτουμένην δύστηνον ἀθλίαν φάβα Μέσακτα πλευρὰ πρὸς πτύοις πεπληγμένην. καὶ φιλοκτήτῃ δὲ κατὰ γενικὴν κλίσιν φαβῶν εἴρηκεν. ἡ μὲν οὖν οἰνάς φησιν ὁ ἀριστοτέλης μείζων ἐστὶ τῆς περιστερᾶς καὶ οἰνάδος. ἡ δὲ φάσσα ἀλέκτορος τὸ μέγεθος. χρῶμα δὲ σποδιόν. ἡ δὲ τρυγὼν πάντων ἐλάττων. χρῶμα δὲ τεφρόν. αὕτη δὲ θέρους φαίνεται, τὸν δὲ χειμῶνα φωλεύει. ἡ δὲ φὰψ καὶ ἡ περιστερὰ ἀεὶ φαίνονται, ἡ δ' οἰνὰς φθινοπώρῳ μόνῳ. πολυχρονιωτέρα δὲ εἶναι λέγεται τούτων ἡ φάσσα, καὶ γὰρ τριάκοντα καὶ τεσσαράκοντα ζῇ ἔτη, οὐκ ἀπολείπουσι δὲ ἕως θανάτου οὔτε οἱ ἄρρενες τὰς θηλείας, οὔτε αἱ θήλειαι τοὺς ἄρρενας, ἀλλὰ καὶ τελευτήσαντος χηρεύει ὁ ὑπολειπόμενος. τὸ δ' αὐτὸ ποιοῦσι καὶ κόρακες καὶ κορῶναι καὶ κολοιοί. ἐπῳάζει δ' ἐκ διαδοχῆς πᾶν τὸ περιστεροειδὲς γένος. καὶ γενομένων τῶν νεοττῶν ὁ ἄρρην ἐμπτύει ὡς μὴ βασκανθῶσι. τίκτει δὲ ᾠὰ δύο ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἄρρεν ποιεῖ τὸ δὲ δεύτερον θῆλυ. τίκτουσι δὲ πᾶσαν ὥραν τοῦ ἔτους. δύο δὴ καὶ δεκάκις τοῦ ἐνιαυτοῦ τίκτουσιν. ἐν αἰγύπτῳ δὲ δωδεκάκις. τεκοῦσα γὰρ τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ συλλαμβάνει. ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ φησὶν ὁ ἀριστοτέλης ὅτι περιστερὰ ἕτερον, πελειὰς δ' ἔλαττον, καὶ ὅτι ἡ πελειὰς τιθασὸν γίνεται. περιστερὰ δὲ καὶ μέλαν καὶ μικρόν, καὶ ἐρυθρὸν καὶ τραχύ. διὸ οὐδεὶς τρέφει. ἴδιον δὲ λέγει τῆς περιστερᾶς τὸ κυνεῖν αὐτὰς

C ὅταν μέλλωσιν ἀναβαίνειν ἢ οὐκ ἀνέχεσθαι τὰς θηλείας. ὁ δὲ πρεσβύτερος φησὶ καὶ προαναβαίνει μὴ κύσας. οἱ δὲ νεώτεροι ἀεὶ τοῦτο ποιήσαντες ὀχεύουσι, καὶ αἱ θήλειαι δ' ἀλλήλαις ἀναβαίνουσιν ὅταν ἄρρην μὴ παρῇ κύσασαι καὶ οὐδὲν προϊέμεναι εἰς ἀλλήλας τίκτουσιν ᾠὰ ἐξ ὧν οὐ γίνεται νεοττός. οἱ δὲ δωριεῖς τὴν πελειάδα ἀντὶ περιστερᾶς τιθέασιν ὡς σώφρων ἐν γυναικείοις. καλλίμαχος δ' ἐν τῷ περὶ ὀρνέων ὡς διαφόρους ἐκτίθεται φάσσαν, πυραλλίδα, περιστεράν, τρυγόνα. ὁ δὲ μύνδιος ἀλέξανδρος οὐ πίνειν φησὶ τὴν φάσσαν ἀνακύπτουσαν ὥσπερ τὴν τρυγόνα, καὶ τοῦ χειμῶνος μὴ φθέγγεσθαι, εἰ μὴ ἐνδίας γινομένης. λέγεται δὲ ὅτι ἡ οἰνὰς ἐὰν φαγοῦσα τὸ τῆς ἰξίας σπέρμα, ἐπί τινος ἀφοδεύσῃ δένδρου, ἰξίαν φύεσθαι. δαΐμαχος δ' ἐν τοῖς ἰνδικοῖς ἱστορεῖ περιστερὰς μηλίνας γίνεσθαι ἐν ἰνδοῖς. χάρων δ' ὁ λαμψακηνὸς ἐν τοῖς περσικοῖς περὶ μαρδονίου ἱστορῶν καὶ τοῦ διαφθαρέντος στρατοῦ περσικοῦ περὶ τὸν ἄθω, γράφει καὶ ταῦτα. καὶ λευκαὶ περιστεραὶ τότε πρῶτον εἰς ἕλληνας ἐφάνησαν πρότερον οὐ γιγνόμεναι. ὁ δ' ἀριστοτέλης φησὶν ὡς αἱ περιστεραὶ γιγνομένων τῶν νεοττῶν τῆς ἁλμυριζούσης γῆς διαμασησάμεναι, ἐμπτύουσιν αὐτοῖς διοιγνῦσαι τὸ στόμα διὰ τούτου παρασκευάζουσαι αὐτοὺς πρὸς τὴν τροφήν. τῆς δὲ σικελίας ἐν ἔρυκι καιρός τις ἐστὶν ὃν καλοῦσιν ἀναγώγια ἐν ᾧ φασι τὴν θεὸν εἰς λιβύην ἀνάγεσθαι. τότ' οὖν αἱ περὶ τὸν τόπον περιστεραὶ ἀφανεῖς γίνονται. ὡς δὴ τῇ θεῷ συναποδημοῦσαι, καὶ μεθ' ἡμέρας ἐννέα ἐν τοῖς λεγομένοις καταγωγίοις μιᾶς προσπετασθείσης ἐκ τοῦ πελάγους περιστερᾶς, καὶ εἰς τὸν νεὼν εἰσπτάσης, παραγίνονται καὶ αἱ λοιπαί. ὅσοι οὖν τότε περιουσίας εὖ ἥκουσι, τῶν περιοίκων, εὐωχοῦνται. οἱ δὲ λοιποὶ κροταλίζουσι μετὰ χαρᾶς. ὄζει δὲ πᾶς ὁ τόπος τότε βουτύρου, ᾧ δὴ τεκμηρίῳ χρῶνται τῆς θείας ἐπανόδου. αὐτοκράτης ἐν τοῖς ἀχαϊκοῖς καὶ τὸν δία ἱστορεῖ μεταβάλλειν τὴν μορφὴν ἐρασθέντα παρθένου φθίας ὄνομα ἐν αἰγίῳ. ἀττικοὶ δὲ

Ortyges quid habeat pen.
Ixio demet
Aristoph
Chenia
Cleomens
Hipparch
Cygni
Aristotels
Alexander
Hegesianax
Leucophrys
Cygnus
Achills
Sybaris fl.
Boeus
Lygea herba
Philochor
De gruibus fabula
Boeus
Nicodamas
Pygmei
Aristotels
Testudo terrestris
Omnes aues homines prius fuerut
Aeschy
Aeschy
Phassa
Aristot
Columbaru gnq. species
Peristera
Oenas
Phaps
Phassa
Trygo
Aristot
Oenas
Phassa
Trygo
Phaps
Peristera
Sophro
Callima
Alexander
Demach
Coraces
Corones
Coloei
Charo
Columbę in filios des punnt ne fascinetur nota pro theocrito.
Pelias aliud a pistera
Pyrallis
Mardoni
Ixia .i. glute
Aristotels
Eryx
Autocrates
Phthia amica iouis
Ioue virginis amore captum in columbá sese uertisse

ἁλμυριζούσης .i. salsu ginosę. ut in .9. aristotelis de historia animaliu theodor uertit. confirmat id & plini libro .10. capite .34. pullis inqt primo salsiore terram collectam gutture in ora in spuunt praeparantes tepestiuitate cibo

A ἀρσενικῶς περιστερὸν καλοῦσιν. ἄλεξις συντρέχουσιν. ὁ λευκὸς ἀφροδίτης εἰμὶ γὰρ περιστερός. ὁ δὲ διόνυσος οἶδε τὸ μεθύσαι μόνον. ἂν δὲ νέον ἢ παλαιὸν οὐ πεφρόντικεν. ἐν δὲ ῥοδίῳ ἢ ποππυζούσῃ, θηλυκῶς εἴρηκε, καὶ ὅτι αἱ σικελικαὶ διάφοροί εἰσι. περιστερὰς ἔνδον τρέφων τῶν σικελικῶν τούτων πάνυ κομψάς. φερεκράτης ἐν γραυσί φησιν. ἀπόπεμψον ἀγγέλλοντα τὸν περιστερόν. ἐν δὲ πετάλῃ.

Ἀλλ' ὦ περιστέριον ὅμοιον καλλιθέᾳ, πέτου κὴ μέσσον δὲ μὲς κύθηρα καὶ κύπρον.

νίκανδρος δ' ἐν δευτέρῳ γεωργικῶν τῶν σικελικῶν μνημονεύων πελειάδων φησί,

Καί τε σύ γε θρέψαιο δρακοντιάδας διψώσας   Ἡ σικελὰς μεγάροιο πελειάδας οὐδὲ φιλαρσαί
Οὐδὲ φιλοστράκεοι νωμήσιμοι, ὀξὺ νίπτονται.

Νῆτται. τούτων ὥς φησιν ἀλέξανδρος ὁ μύνδιος ὁ ἄρρην μείζων καὶ ποικιλώτερος. τὸ δὲ λεγόμενον γλαυκίον διὰ τὴν τῶν ὀμμάτων χρόαν, μικρῷ ἔλαττόν ἐστι νήττης. τῶν δὲ βοσκάδων καλουμένων, ὁ μὲν ἄρρην κατάγραφος νήττης. ἔχουσι δὲ οἱ ἄρρενες σιμά τε καὶ ἐλάττονα τῇ συμμετρίᾳ τὰ ῥύγχη. ἡ δὲ μικρὰ κολυμβὶς πάντων ἐλαχίστη τῶν ἐνύδρων ῥυπαρομέλανα τὴν χροιὰν καὶ τὸ ῥύγχος ὀξὺ ἔχει, σκέπτονται τὰ ὄμματα, τὰ δὲ πολλὰ καταδύεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο γένος βοσκάδων μείζων μὲν νήττης ἔλαττον δὲ χηναλώπεκος, αἱ δὲ λεγόμεναι φασκάδες, μικρῷ μείζονες οὖσαι τῶν μικρῶν κολυμβίδων τὰ λοιπὰ νήτταις εἰσὶ παραπλήσιαι. ἡ δὲ λεγομένη οὐρία οὐ πολὺ λείπεται νήττης τῷ χρώματι δὲ ῥυπαροκέραμός ἐστι. τὸ δὲ ῥύγχος μακρόν τε καὶ στενὸν ἔχει. ἡ δὲ φαλαρὶς καὶ αὐτὴ στενὸν ἔχουσα τὸ ῥύγχος, στρογγυλοτέρα τὴν ὄψιν οὖσα ἐντεφρος τὴν γαστέρα καὶ τὸν νῶτον. τῆς δὲ νήττης καὶ κολυμβάδος (ἀφ' ὧν καὶ τὸ νήχεσθαι καὶ κολυμβᾶν εἴρηται), μνημονεύει μετὰ καὶ ἄλλων λιμναίων πολ-

B λῶν ἀριστοφάνης ἐν ἀχαρνεῦσι διὰ τούτων, νήττας κολοιοὺς ἀπάλας, φαλερίδας τροχίλους, κολυμβάδας. μνημονεύει αὐτῶν καὶ καλλίμαχος ἐν τῷ περὶ ὀρνέων. παρῆσαν δὲ πολλάκις ἡμῖν καὶ οἱ καλούμενοι παρεστάται. ὧν μνημονεύει ἐπαίνετος ἐν ὀψαρτυτικῷ. καὶ σίμαρος ἐν τρίτῳ συνωνύμων καὶ τετάρτῳ. ἐπεὶ δ' οἱ ὄρχεις οὕτω καλούμενοι συγκεκνισμένων δέ τινων κρεῶν ζωμῷ καὶ παραφερομένων, ἐπεί τις εἶφη τῶν πνικτῶν κρεαδίων δός, ὁ τῶν ὀνομάτων δαίδαλος οὐλπιανὸς αὐτὸς ἐγώ φησιν ἀποπνιγήσομαι εἰ μὴ εἴπῃς ὅπου καὶ σὺ εὗρες τὰ τοιαῦτα κρεάδια, οὐ μὴ γὰρ ὀνομάσω πρὶν μαθεῖν. ὁ δὲ στράττις εἶπεν ἔφη ἐν μακεδόσιν ἢ κινησίᾳ. πνικτόν τι τοίνυν ἔσωσοι συχνόν, τοιοῦτον καὶ εὔβουλος καταχολλωμένῳ. καὶ πνικτὰ σικελικά. παντανιῶν. σορεύματα ἀριστοφάνης εἴρηκεν ἐν σφηξὶν ἐν λοπάδι τὸ πεπνιγμένον. κρατῖνος δ' ἐν δηλιάσι. τῷ δ' ὑποτρίψας τί μέρος πνῖξον καθαρύλλως. ἀντιφάνης δ' ἐν ἀγροίκῳ καὶ πρῶτα μὲν

Αἴρω ποθεινὴν μᾶζαν ἣν φερέσβιος   Δημήτηρ βροτοῖσι χάρμα δωρεῖται φίλον
Ἔπειτα πνικτὰ τακερὰ μηκάδων μέλη   Χλόῃ κατημπίσχοντα σάρκα νεογενῆ
Τί λέγεις ῥαψῳδίαν παραινῶ σοφοκλέους.

Γαλαθηνῶν δὲ χοίρων ποτὲ παρενεχθέντων καὶ περὶ τούτων ἐζήτησαν οἱ δαιταλεῖς εἰ τὸ ὄνομα εἴρηται. καί τις ἔφη. φερεκράτης δουλοδιδασκάλῳ. γαλαθηνὰ δ' ἔλεπτον οὐ τέλεια. ἐν δὲ αὐτομόλοις. οὐ γαλαθηνὸν ἆρ' ἦν θύειν μέλλεις. ἀλκαῖος παλαίστρᾳ. ὁ δ' ἀεὶ αὐτός ἐστιν ἔτι γρίξομαι. ὥνησοι λέγω πλέον τι γαλαθηνοῦ ὑός. ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ πρώτῃ φησὶν ὅτι ἐν βαβυλῶνι ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ βωμοῦ οὐκ ἔξεστι θύειν ὅτι μὴ γαλαθηνὰ μοῦνα. ἀντιφάνης φιλεταίρῳ. κομψός τε μικρὸς κρωμακίσκος. οὗτος γαλαθηνὸς. ἡνίοχος πολυεύκτῳ. Ὁ βοῦς χαλκοῦς ἦν ἀνέφθος δὲ καὶ πάλαι. Ὁ δ' ἴσως γαλαθηνὸν τέτοκε τὸν χοῖρον λαβών. καὶ ἀνακρέων δέ φησιν, οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα γαλαθηνὸν ὅς τ' ἐν ὕλῃ κεροέσσης ἀπολειφθεὶς ἀπὸ μητρὸς ἐπτοήθη. κράτης γείτοσι, νῦν μὲν γ' ὑμῖν παι-

C δικῶν δαίσομαι ὥσπερ ἀρνῶν ἔτι γαλαθηνῶν τε καὶ χοίρων. σιμωνίδης δ' ἐπὶ τοῦ περσέως τὴν δανάην ποιεῖ λέγουσαν ὦ τέκος οἷον ἔχω πόνον σὺ δ' αὖτε εἰς γαλαθηνῷ ἤτορι κνώσσεις. καὶ ἐν ἄλλοις ἐπ' ἀρχεμόρου εἴρηκεν ἰοστεφάνου γλυκεῖαν ἐδάκρυσαν ψυχὰν ἀποπνέοντα γαλαθηνὸν τέκος. κλέαρχος δ' ἐν τοῖς περὶ βίων εἰς τοῦτο φησὶν ὠμότητος φάλαριν τὸν τύραννον ἐλάσαι, ὡς γαλαθηνὰ θοινᾶσθαι βρέφη. θῆσθαι δ' ἐστὶ τὸ θηλάζειν τὸ γάλα. ἕκτορ γὰρ θνητός τε γυναῖκά τε, θήσατο μαζόν. διὰ τὸ ἐντίθεσθαι τὰς θηλάς. νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνούς. περιενεχθεισῶν δέ ποτε καὶ δορκάδων, ὁ ἐλεατικὸς παλαμήδης ὀνοματολόγος ἔφη οὐκ ἄχαρι κρέας τὸ τῶν δορκάδων, πρὸς ὃν ὁ μυρτίλος ἔφη. μόνως δορκάδες λέγονται, δόρκωνες δὲ οὔ. ξενοφῶν ἀναβάσεως πρώτῳ. ἐνῆσαν δὲ καὶ ὠτίδες καὶ δορκάδες.

Ταώς, ὅτι σπάνιος οὗτος ὁ ὄρνις, δηλοῖ ἀντιφάνης ἐν στρατιώτῃ ἢ τύχωνι, λέγων οὕτως. τῶν ταῶν μὲν ὡς ἅπαξ ἕνα ζεῦγος ἤγαγεν μόνον. σπάνιον ὂν τὸ χρῆμα. πλείους δ' εἰσὶ νῦν τῶν ὀρτύγων. καὶ εὔβουλος ἐν φοίνικι. καὶ γὰρ ὁ ταὼς διὰ τὸ σπάνιον θαυμάζεται. ὁ ταὼς φησὶν ἀριστοτέλης σχιδανόπους ἐστὶ καὶ ποιολόγος. τίκτει δὲ ἅπαξ τοῦ ἔτους ᾠὰ δώδεκα. καὶ τίκτει τριετὴς γενόμενος, ἐν οἷς χρόνοις καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν πτερῶν λαμβάνει. ἐπῳάζει δὲ πρὸς ἡμέρας τριάκοντα. ταῦτα δὲ οὐκ εἰσάπαξ ἀλλὰ παρ' ἡμέρας δύο. αἱ δὲ πρωτότοκοι ὀκτώ. τίκτει δὲ καὶ ὑπηνέμια ὡς αἱ ἀλεκτορίς. οὐ πλείω δὲ τῶν δύο. ἐκλέπει δὲ καὶ ἐπῳάζει καθάπερ ἡ ἀλεκτορίς. εὔπολις δ' ἐν ἀστρατεύτοις φησὶ περὶ αὐτοῦ οὕτως. μή ποτε θρέψω ταὼ περσεφόνη τοιόνδε ταῶν ὃς τοὺς εὕδοντας ἐγείρει. ἀντιφῶντι δὲ τῷ ῥήτορι λόγος μὲν γέγραπται ἔχων ἐπίγραμμα περὶ ταῶν καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ οὐδεμία μνεία τοῦ ὀνόματος γίνεται. ὄρνεις δὲ ποικίλους πολλάκις ἐν αὐτῷ ὀνομάζει φάσκων τούτους τρέφειν δῆμον τὸν πυριλάμπους, καὶ

Alexis
Alexis
Pherecrates
Nicander
Alexandr mynd
Aristoph
Callimach
Epaenetus
Simarus
Strattis
Eubulus
Cratinus
Antiphans
Sophocls
Pherecrates
Alceus
Herodotus
Antiphans
Heniochus
Anacreon
Crates
Simonides
Clearchus
Phalaris
Antiphans
Eubulus
Aristotels
Eupolis
Antipho

Peristeros
Poppyzusa
Nettę
Glaucio
Boscades
Colymbis
Chenalopex
Phascades
Vria
Phalaris
νήχεσθαι
κολυμβᾶν
Παστάδαι
θῆσθαι
Dorcades
Pauo .i. ta
Pauones

πολλοὺς παραγίνεσθαι κατὰ πόθον τῆς τῶν ὀρνίθων θέας ἔκ τε Λακεδαίμονος καὶ Θετταλίας, καὶ σπουδὴν ποιεῖσθαι τῶν ᾠῶν μεταλαβεῖν. περὶ δὲ τῆς ἰδέας αὐτῶν λέγων γράφει· εἴ τις ἐθέλοι καταβαλεῖν εἰς πόλιν τοὺς ὄρνιθας, οἰχήσονται ἀναπτάμενοι. ἐὰν δὲ τῶν πτερύγων ἀποτέμῃ τὸ κάλλος, ἀφαιρήσεται. τὰ πτερὰ γὰρ αὐτῶν τὸ κάλλος ἐστὶν, ἀλλ᾽ οὐ τὸ σῶμα. ὅτι δὲ καὶ περισπούδαστος ἦν αὐτῶν ἡ θέα, ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ πάλιν φησίν· ἀλλὰ τὰς μὲν νουμηνίας ὁ βουλόμενος εἰσῄει. τὰς δὲ ἄλλας ἡμέρας εἴ τις ἔλθοι βουλόμενος θεάσασθαι, οὐκ ἔστιν ὅτις ἔτυχεν, καὶ ταῦτα οὐκ ἐχθὲς οὐδὲ πρώην, ἀλλ᾽ ἔτι πλέον ἢ τριάκοντα ἐστίν. ταῶς δὲ λέγουσιν Ἀθηναῖοι, ὥς φησι Τρύφων, τὴν τελευταίαν συλλαβὴν περισπῶντες καὶ δασύνοντες. καὶ ἀναγινώσκουσι μὲν οὕτως παρ᾽ Εὐπόλιδι, ἐν Ἀστρατεύτοις, πρόκειται δὲ τὸ μαρτύριον· καὶ ἐν Ὄρνισιν Ἀριστοφάνης. Τηρεὺς γὰρ εἶ σύ; πότερον ὄρνις ἢ ταῶς; καὶ πάλιν· ὄρνις δῆτα τί ποτ᾽ ἐστὶν οὐδή που ταῶς; λέγουσι δὲ καὶ τὴν δοτικὴν ταῶνι ὡς ἐν αὐτῷ Ἀριστοφάνης. ἀμήχανον δὲ παρ᾽ Ἀττικοῖς καὶ Ἴωσιν ἐν τοῖς ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὀνόμασι τὴν τελευτῶσαν συλλαβὴν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην δασύνεσθαι. πάντως γὰρ εἶναι ψιλὴν αὐτὴν παρακολούθηκεν· δεῖ νεώς, Τυνδαρέως, Μενέλεως, λειπόνεως, εὔνεως, Νείλεως, πρᾶος, υἱός, κῖος, χῖος, δῖος, χρεῖος, πλεῖος, λεῖος, λαιός, βαιός, φαιός, πηός, γόος, θοός, ῥόος, ζωός. φίλαρχος γὰρ οὖσα καὶ ἡγεμονικὴ τὴν φύσιν ἡ δασύτης τοῖς τελευταίοις μέρεσι τῶν ὀνομάτων ἥκιστα μέρος ἐγκαθείργνυται. ὠνόμασται δὲ ταῶς ἀπὸ τῆς τάσεως τῶν πτερῶν. Σέλευκος δ᾽ ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ Ἑλληνισμοῦ, ταῶς παραλόγως δὲ οἱ Ἀττικοὶ καὶ δασύνουσι καὶ περισπῶσι. τοῖς δὲ πρώτοις τῶν φωνηέντων κατὰ τὰς ἁπλᾶς τῶν ὀνομάτων ἐκφορὰς συνεκφέρεσθαι ἐθέλει, καὶ ἐν ταυθοῖ πράττουσι καὶ τάχιον ἐκθέουσι, δι᾽ ἐπιστολῆς ἐστι τῶν λέξεων, τεκμαιρόμενοι ἴσως Ἀθηναῖοι καὶ διὰ τῆς τάξεως τὴν ἐνοῦσαν τῇ προσῳδίᾳ φύσιν, οὐκ ἐπὶ τῶν φωνηέντων τιθέασιν, ὥσπερ τὰς ἄλλας. πρὸ δὲ τούτων τάσσουσιν. οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦ η στοιχείου τυπώσασθαι τοὺς παλαιοὺς τὴν δασεῖαν. διόπερ καὶ Ῥωμαῖοι πρὸ πάντων τῶν δασυνομένων ὀνομάτων τὸ η προγράφουσι, τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς διασημαίνοντες. εἰ δὲ τοιαύτη ἡ δασύτης, μήποτε ἀλόγως κατὰ τὴν τελευτῶσαν συλλαβὴν ὁ ταῶς πρὸς τῶν Ἀττικῶν προσανεῖται. πολλῶν οὖν καὶ ἄλλων ἐν τῷ συμποσίῳ περὶ ἑκάστου τῶν εἰσκομιζομένων ῥηθέντων, ἀλλὰ κἀγώ φησιν ὁ Λαρήνσιος κατὰ τὸν πάντα ἄριστον Οὐλπιανὸν προτείνω τι καὶ αὐτὸς ὑμῖν. ζητήσεις γὰρ σιτούμεθα, τὸν τέτρακα τί νομίζετε. καί τινος εἰπόντος εἶδος ὀρνέου, ἔθος δὲ καὶ γραμματικῶν παισὶ περὶ πάντων προβαλλομένων λέγειν, εἶδος φυτοῦ, εἶδος ὀρνέου, εἶδος λίθου, ὁ Λαρήνσιος ἔφη καὶ αὐτὸς ἀνδρῶν λῷστε ὅτι χαρίεις Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Ὄρνισι μνημονεύει ἐν τούτοις οἶδε, πορφυρίωνι καὶ πελεκᾶνι καὶ πελεκίνῳ καὶ φλέξιδι, καὶ τέτρακι, καὶ ταῶνι. ζητῶ δ᾽ ἐγὼ παρ᾽ ὑμῶν μαθεῖν εἰ καὶ παρ᾽ ἄλλῳ τινὶ αὐτοῦ τις γίνεται μνήμη. Ἀλέξανδρος γὰρ ὁ Μύνδιος ἐν δευτέρῳ περὶ πτηνῶν ζώων οὐ τοῦ ὄρνιθος τοῦ μεγάλου μνημονεύει, ἀλλά τινος τῶν σμικροτάτων. λέγει γὰρ οὕτως· τέτραξ τὸ μέγεθος ἴσος σπερμολόγῳ, τὸ χρῶμα κεραμεοῦς, ῥυπαραῖς στιγμαῖς καὶ μεγάλαις γραμμαῖς ποικίλος, καρποφάγος, ὅταν ᾠοτοκῇ δέ, τετράζει τῇ φωνῇ. καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ· λαμβάνοντι γὰρ ὄρτυγας στρουθούς τε καὶ κορυδαλλὰς φοινικονέμονας τέτραγας, σπερματολόγους τε καὶ ἀγλαὰς συκαλίδας. καὶ ἐν ἄλλοις δέ φησιν· ἦν δ᾽ ἐρωδιοί τε πολλοὶ μακρὸν καμπυλαύχενες τέτραγές τε καὶ σπερματολόγοι. ἐπεὶ δὲ ὑμεῖς οὐδὲν ἔχετε, σιωπᾶτε γάρ, ἐγὼ καὶ τὸ ὄρνεον ὑμῖν ἐπιδείξω. ἐπιτροπεύων γὰρ ἐν Μυσίᾳ τοῦ κυρίου αὐτοκράτορος, καὶ προϊστάμενος τῶν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης πραγμάτων, τεθέαμαι ἐπὶ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ τοὔρνεον, καὶ μαθὼν οὕτω καλούμενον παρὰ τοῖς Μυσοῖς καὶ Παίοσιν, ὑπεμνήσθην ἐκ τῶν ὑπ᾽ Ἀριστοφάνους εἰρημένων τὸν ὄρνιθα. νομίζων δὲ καὶ παρὰ τῷ πολυμαθεστάτῳ Ἀριστοτέλει μνήμης ἠξιῶσθαι τὸ ζῷον ἐν τῇ πολυταλάντῳ πραγματείᾳ, ὀκτακόσια γὰρ εἰληφέναι τάλαντα παρ᾽ Ἀλεξάνδρου τὸν Σταγειρίτην λόγος ἔχει εἰς τὴν περὶ τῶν ζώων ἱστορίαν, ὡς οὐδὲν εὗρον περὶ αὐτοῦ λεγόμενον, ἔχαιρον ἔχων ἐγγυώτατον μάρτυρα τὸν χαρίεντα Ἀριστοφάνη. ἅμα δὲ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, εἰσῆλθέ τις φέρων ἐν τῷ ταλάρῳ τὸν τέτρακα. ἦν δὲ τὸ μὲν μέγεθος ὑπὲρ ἀλεκτρυόνα τὸν μέγιστον, τὸ δὲ εἶδος πορφυρίωνι παραπλήσιος, καὶ ἀπὸ τῶν ὤτων ἑκατέρωθεν εἶχε κρεμάμενα ὥσπερ οἱ ἀλεκτρυόνες τὰ κάλλαια, βαρεῖα δ᾽ ἦν ἡ φωνή. θαυμασάντων οὖν ἡμῶν τὸ εὐανθὲς τοῦ ὄρνιθος, μετ᾽ οὐ πολὺ καὶ ἐσκευασμένος παρηνέχθη, καὶ τὰ κρέα αὐτοῦ ἦν παραπλήσια τῆς μεγάλης στρουθοῦ, ἣν καὶ αὐτὴν πολλάκις κατεδαισάμεθα.

ψύαι. ὁ τὴν τῶν Ἀτρειδῶν κάθοδον πεποιηκὼς ἐν τῷ τρίτῳ φησίν·

Ἶσον δ᾽ Ἑρμιονεὺς ποσὶ καρπαλίμοισι μεταστῶν
ψύας ἔγχει νύξε.

Σιμάριστος δ᾽ ἐν τρίτῳ συνωνύμων οὕτως γράφει· ὀσφύος αἱ ἐκ πλαγίων σάρκες ἐπανεστηκυῖαι ψύαι. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν κοιλώματα λέγουσι κύβους, γαλλίας. Κλέαρχος δ᾽ ἐν δευτέρῳ περὶ σκελετῶν οὕτως φησί· σάρκες μυώδεις καθ᾽ ἑκάτερον μέρος, ἃς οἱ μὲν ψύας, οἱ δὲ ἀλώπεκας, οἱ δὲ νευρομήτρας καλοῦσι. μνημονεύει δὲ τῶν ψυῶν καὶ Ἱπποκράτης ὁ ἱερώτατος. ὠνομάσθησαν δ᾽ οὕτως διὰ τὸ ῥᾳδίως ἀποψᾶσθαι, δ᾽ ἥτις ἐστὶ ἐπιψαύουσα σὰρξ καὶ ἐπιπολῆς τοῖς ὀστέοις ὑπάρχουσα. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Εὔφρων ὁ κωμικὸς ἐν Θεωροῖς·

λοβός τις ἐστὶ καὶ ψύαι καλούμεναι
ταύτας ἐπιτεμὼν πρὶν θεωρῆσαι μαθών.

οὖθαρ. Τηλεκλείδης στερροῖς·

ὡς οὖσα θῆλυς εἰκότως οὖθαρ φορῶ.

Ἡρόδοτος δ᾽ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν φησί· σπανίως δέ ἐστιν εὑρεῖν τὸ οὖθαρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων λε-

γόμενον. ὑπογάστριον δὲ μόνον, ὡς ἐπὶ τῶν ἰχθύων λέγεται. Στράττις Ἀταλάντῃ· ὑπογάστριον δὲ θύννου τι καὶ ἀκροκώλιον. Θεόπομπος Καλλαίσχρῳ· ἰχθύων δὲ δὴ ὑπογαστρίῳ διάμαρτεν. ἐν δὲ Σειρῆσιν ὑπήτρια καλεῖ τὰ ὑπογάστρια λέγων οὕτως· θύννων τε λευκῶν Σικελικῶν ὑπήτρια.

λαγώς. περὶ τούτου ὁ μὲν Ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος οὕτως φησί·

τοῦ δὲ λαγὼ πολλοί τε τρόποι πολλαί τε θέσεις
σκευασίας εἰσί. κεῖνος δ᾽ οὖν ἐστιν ἄριστος
ἂν πεινῶσι μεταξὺ φέρῃς κρέας ὀπτὸν ἑκάστῳ
θερμὸν ἁπλῶς ἁλὶ πάσσων ἀφαρπάζων ὀβελίσκου
μικρὸν ἐνωμότερον· μὴ λυπείτω δὲ σ᾽ ὁρῶντα
ἰχῶρα στάζοντα κρεῶν, ἀλλ᾽ ἔσθιε λάβρως.
αἱ δ᾽ ἄλλαι περίεργοι ἐμοί γ᾽ εἰσὶν διὰ παντὸς
σκευασίαι, γλυκῶν καταχύσματα καὶ κατάτυρα καὶ
κατέλαια λίαν ὥσπερ γαλῇ ὀψοποιοῦντες.

Ναυκράτης δ᾽ ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Περσίδι σπανίως φησὶν ἐστὶν εὑρεῖν δασύποδα περὶ τὴν Ἀττικὴν λέγων ὧδε·

ἐν τῇ γὰρ Ἀττικῇ τίς εἶδε πώποτε
λέοντας ἢ τοιοῦτον ἕτερον θηρίον
οὗ δασύπουν δ᾽ εὑρεῖν ἐστιν οὐχὶ ῥᾴδιον.

Ἀλκαῖος δ᾽ ἐν Καλλιστοῖ καὶ ὡς πολλῶν ὄντων ἐμφανίζει διὰ τούτων· κοινὸν εἶναί τι λεπτὸν ἵνα τοὺς δασύποδας οὓς ἐὰν λάβωμεν ἁλσὶ διαπάττειν ἔχῃς. Τρύφων δ᾽ ἔφησι τὸν λαγὼν ἐπ᾽ αἰτιατικῆς ἐν Δαναίσιν Ἀριστοφάνης ὀξυτόνως καὶ μετὰ τοῦ ν λέγει· λύσας ἴσως ἂν τὸν λαγὼν συναρπάσειεν ἡμῶν. καὶ ἐν Δαιταλεῦσιν· ἀπόλωλα, τίλλων τὸν λαγὼν ὀφθήσομαι. Ξενοφῶν δ᾽ ἐν Κυνηγετικῷ χωρὶς τοῦ ν λαγὼ καὶ περισπωμένως, ἐπεὶ τὸ καθ᾽ ἡμᾶς ἐστι λαγός. ὥσπερ δὲ ναὸν λεγόντων ἡμῶν ἐκεῖνοί φασι νεὼν καὶ λαὸν λεών, οὕτω λαγὸν ὀνομαζόντων, ἐκεῖνοι λαγὼν ἐροῦσι. τῇ δὲ τὸν λαγὸν ἐνικῇ αἰτιατικῇ ἀκόλουθός ἐστιν ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀμύκλῳ σατυρικῷ πληθυντικὴ ὀνομαστική·

γέρανοι, χελῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

τῇ δὲ λαγὼν ἡ διὰ τοῦ ω παραπλησίας προσαγορευομένη λαγὼ παρ᾽ Εὐπόλιδι ἐν Κόλαξιν· ἵνα μὴ παρὰ σατίδες καὶ λαγὼ καὶ γυναῖκες εἰλίποδες. εἰσὶ δ᾽ οἱ καὶ τοῦτ᾽ ἀλόγως κατὰ τὴν τελευτῶσαν συλλαβὴν περισπωμένως προφέρονται. δεῖ δὲ ὀξυτονεῖν τὴν λέξιν. ἐπειδὴ τὰ εἰς ος λήγοντα τῶν ὀνομάτων ὀξύτονα ἐστὶ κἂν μεταληφθῇ εἰς τὸ ω παρ᾽ Ἀττικοῖς, ναός, καλός, καλώς. οὕτως δ᾽ ἐχρήσατο τῷ ὀνόματι καὶ Ἐπίχαρμος καὶ Ἡρόδοτος καὶ ὁ τοὺς Εἵλωτας ποιήσας. ἔστι δ᾽ ἐστὶ τὸ μὲν ἰακὸν λαγὸς λαγὸν ταράξας πείθει τὸν θαλάσσιον. τὸ δὲ λαγὼς Ἀττικόν. λέγουσι δὲ καὶ Ἀττικοὶ λαγὸς ὡς Σοφοκλῆς· γέρανοι κορῶναι, γλαῦκες ἴκτινοι λαγοί. τὸ μέντοι [illegible] λαγῷον εἰ μὲν ἐστὶν ἰωνικὸν πλεονάζεται τὸ ω· εἰ δ᾽ Ἀττικὸν τὸ ο. λαγῷα δὲ λέγεται κρέα. Ἡγήσανδρος δ᾽ ὁ Δελφὸς ἐν ὑπομνήμασι κατὰ τὴν Ἀντιγόνου τοῦ Γονατᾶ φησὶ βασιλείαν τοσοῦτον πλῆθος γενέσθαι λαγῶν ἐν Ἀστυπαλαίᾳ ὡς τοὺς Ἀστυπαλαιεῖς περὶ αὐτῶν μαντεύσασθαι, καὶ τὴν Πυθίαν εἰπεῖν κύνας τρέφειν καὶ κυνηγετεῖν, ἁλῶναί τε ἐν ἐνιαυτῷ πλείους τῶν ἑξακισχιλίων. ἐγένετο δὲ τοῦτο τὸ πλῆθος Ἀναφαίου τινὸς ἐμβαλόντος δύο λαγωοὺς εἰς τὴν νῆσον ὡς καὶ πρότερον Ἀστυπαλαιέως τινὸς ἀφέντος δύο πέρδικας εἰς τὴν Ἀνάφην, τοσοῦτον πλῆθος ἐγένετο περδίκων ἐν τῇ Ἀνάφῃ ὡς κινδυνεῦσαι ἀναστάτους γενέσθαι τοὺς κατοικοῦντας. κατ᾽ ἀρχὰς δὲ ἡ μὲν Ἀστυπάλαια οὐκ εἶχε λαγώς, ἀλλὰ πέρδικας. πολύγονον δέ ἐστι τὸ ζῷον ὁ λαγὼς ὡς Ξενοφῶν εἴρηκεν ἐν τῷ Κυνηγετικῷ, καὶ Ἡρόδοτος δ᾽ οὕτως φησί· τοῦτο μὲν ὅτι ὁ λαγὼς ὑπὸ πάντων θηρεύεται καὶ θηρίου καὶ ὄρνιθος καὶ ἀνθρώπου, οὕτω δή τι πολύγονόν ἐστιν· ἐπικυΐσκεται τε μόνον πάντων θηρίων· καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν τέκνων ἐν τῇ γαστρί, τὸ δὲ ψιλόν, τὸ δὲ ἄρτι ἐν τῇσι μήτρῃσι πλάσσεται, τὸ δ᾽ ἐπαναιρεῖται. Πολύβιος δ᾽ ἐν τῷ ιβ΄ τῶν ἱστορικῶν γίνεσθαί φησι παρόμοιον τῷ λαγῷ ζῷον τὸν κούνικλον καλούμενον γράφων οὕτως· ὁ δὲ κούνικλος καλούμενος πόρρωθεν μὲν ὁρώμενος εἶναι δοκεῖ λαγὼς μικρός, ὅταν δ᾽ εἰς τὰς χεῖρας λάβῃ τις, μεγάλην ἔχει διαφορὰν καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ κατὰ βρῶσιν. γίνεται δὲ τὸ πλεῖον κατὰ γῆς. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Ποσειδώνιος ὁ φιλόσοφος ἐν τῇ ἱστορίᾳ, καὶ ἡμεῖς εἴδομεν πολλοὺς αὐτῶν κατὰ τὸν ἀπὸ Δικαιαρχείας πλοῦν ἐπὶ Νέαν πόλιν. νῆσος γάρ ἐστιν οὐ μακρὰν τῆς γῆς κατὰ τὰ τελευταῖα μέρη τῆς Δικαιαρχείας ὑπ᾽ ὀλίγων μὲν κατοικουμένη, πολλοὺς δὲ ἔχουσα τοὺς κουνίκλους. τούτους καλοῦσι δέ τινες καὶ χελιδονίας λαγωούς. μνημονεύει δ᾽ αὐτῶν Δίφιλος ἢ Καλλιάδης ἐν Ἀγνοίᾳ οὕτως· τί ἐστι; ποδαπὸς οὗτος; χελιδόνιος ὁ δασύπους, γλαυκία δ᾽ ἡ μέμαρκυς. Θεόπομπος δ᾽ ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ τὴν Βισαλτίαν φησὶ λαγωοὺς γίνεσθαι δύο ἥπατα ἔχοντας. συὸς δὲ ἀγρίου ἐπεισενεχθέντος ὃς κατ᾽ οὐδὲν ἦν ἐλάττων τοῦ καλοῦ γραφομένου Καλυδωνίου, προβάλλω τις ἔφη ζητεῖν φροντιστὰ καὶ λογιστὰ Οὐλπιανέ, τίς ἱστόρηκε τὸν Καλυδώνιον σῦν θήλειάν τε γεγονέναι καὶ λευκὴν τὴν χρόαν. ὁ δὲ σφόδρα φροντίσας, καὶ τὸ προβληθὲν ἀποδιοπομπησάμενος, ἀλλ᾽ ὑμεῖς γε ἔφη, ἄνδρες γάστρωνες, εἰ μὴ κόρον ἤδη ἔχετε τοσοῦτον ἐμπλησθέντες, περιβάλλειν μοι δοκεῖτε πάντας τοὺς ἐπὶ πολυφαγίᾳ διαβοήτους γενομένους· καὶ τίνες εἰσὶν οὗτοι ζητεῖτε, προφέρεσθαι δίκαιον ἐστὶν ὑμᾶς. σὺν τῷ σ σῦς ἑτοιμότερον παρὰ τὸ σεύεσθαι γῆ καὶ ὁρμητικῶς ἔχειν τὸ ζῷον εἴρηται. περισπᾶται δὲ καὶ τὸ λέγειν χωρὶς τοῦ κατ᾽ ἀρχὰς σ ὗς. οἱ δὲ συνῃρῆσθαι οἰονεὶ θῦν τὸν εἰς θυσίαν εὔθετον ὄντα. ἐν δὲ ἐδόκει ἀποκρίνεσθαί μοι τίς μνημονεύει κατὰ τὸ σύνθετον ὁμοίως ἡμῖν συάγρου ἐπὶ τοῦ συὸς τοῦ ἀγρίου. Σοφοκλῆς μὲν γὰρ ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς, ἐπὶ κυνὸς ἔταξε τοὔνομα ἀπὸ τοῦ σῦς ἀγρεύειν λέγων, σὺ δ᾽ ὦ Σύαγρε Πηλιωτικὸν τρέφος. παρ᾽ Ἡροδότῳ δὲ ὄνομα κύριον Σύαγρος Λάκων γένος ὁ πρὸς Γέλωνα τὸν Συρακούσιον πρεσβεύσας περὶ τῆς πρὸς

τοὺς μήλιους συμμαχίας ἐν τῇ ἑβδόμῃ καὶ αἰτωλῶν δὲ οἶδα στρατηγὸν σύαγρον οὗ μνημονεύει φύλαρχος ἐν τετάρτῃ ἱστοριῶν. καὶ ὁ δημόκριτος ἔφη, ἀεί ποτε σὺ ὦ οὐλπιανὲ οὐδενὸς μεταλαμβάνειν εἴωθας τῶν παρασκευαζομένων πρὶν μαθεῖν εἰ ἡ χρῆσις μὴ εἴη τῶν ὀνομάτων παλαιά. κινδυνεύει οὖν ποτε διὰ ταύτας τὰς φροντίδας ὥσπερ ὁ κῷος φιλητᾶς ζητῶν τὸν καλούμενον ψευδολόγον τῶν λόγων, ὁμοίως ἐκείνῳ διαλυθῆναι, ἰσχνὸς γὰρ πάνυ τὸ σῶμα διὰ τὰς ζητήσεις γενόμενος, ἀπέθανεν ὡς τὸ πρὸ τοῦ μνημείου αὐτοῦ ἐπίγραμμα δηλοῖ. Ξεῖνε φιλητᾶς εἰμί. λόγων ὁ ψευδόμενός με ὤλεσε καὶ νυκτῶν φροντίδες ἑσπέριοι. ἵν' οὖν μὴ καὶ σὺ ζητῶν τὸν σύαγρον ἀφανισθῇς μάθε ὅτι ἀντιφάνης μὲν ἐν ἁρπαζομένῃ οὕτως ὀνομάζει. ἐπανάξω σύαγρον εἰς τὴν οἰκίαν. Διονύσιος δὲ ὁ τύραννος ἐν ἀδώνιδι. σύαγρον ἐκ βάλλον εὔθηρον κλύων. τῆς νυκτὸς αὐτῆς καὶ λέοντα καὶ λύκον. νυμφῶν ὑπὸ ἄλσεα τὸν αὐτόστεγον. ᾧ ταλαίπαρχας ἀκροθινιάζομαι.

Λυγκεὺς δ' ὁ σάμιος ἐν τῇ πρὸς ἀπολλόδωρον ἐπιστολῇ γράφει οὕτως ἵνα τὰ μὲν αἴγεια τοῖς παισί, τὰ δὲ συάγρια μετὰ τῶν φίλων αὐτὸς ἔχῃς, καὶ ἱππόλοχος δὲ ὁ μακεδὼν οὗ ἐμνημονεύσαμεν ἐν τῇ πρὸς τὸν προειρημένον λυγκέα ἐπιστολῇ ἐμνήσθη συάγρων πολλῶν. ἐπεὶ δὲ σὺ καὶ τὸν προσελθόντα σοι ἀπὸ προσώπου ποίησαι περὶ τῆς χρόας τοῦ καλυδωνίου συὸς εἴ τις αὐτὸν ἱστορεῖ λευκὸν τὴν χρόαν γεγονότα, εὕρομεν ἡμεῖς τὸν εἰπόντα, τὸ δὲ μαρτύριον ἀνίχνευσον σύ. πάλαι γὰρ τυγχάνω ἀνεγνωκὼς τοὺς κλεομένους τοῦ ῥηγίνου διθυράμβους. ὧν ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ μελεάγρῳ τοῦτο ἱστόρηται. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι οἱ περὶ τὴν σικελίαν κατοικοῦντες ἀχέδωρον καλοῦσι τὸν σύαγρον. αἰσχύλος γοῦν ἐν φορκίσι παρεικάζων τὸν περσέα τῷ ἀγρίῳ τούτῳ συΐ φησιν. Ἔδυ δ' ἐς ἄντρον ἀχέδωρος ὥς. καὶ σκίρας δὲ ἐστὶν οὗτος τῆς ἰταλικῆς καλουμένης κωμῳδίας ποιητὴς γένος ταραντῖνος. ἐν μελεάγρῳ δέ φησιν ἔνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ νέμειν βοτὰ οὔτ' ἀχέδωρος νεμόμενος καρπεύεται. ὅτι δὲ αἰσχύλος διατρίψας ἐν σικελίᾳ πολλαῖς κέχρηται φωναῖς σικελικαῖς, οὐδὲν θαυμαστόν. περὶ δὲ φορβῶν τε καὶ θρῖφοι πολλάκις ποικίλως ἐσκευασμένοι, ἄλλοι δὲ καὶ πολλοῦ τοῦ ὀποῦ ἔχοντες. οἵτινες οὐ τὴν τυχοῦσαν ἡδονὴν παρεῖχον ἡμῖν. καὶ γὰρ τὸ τῆς αἰγὸς κρέας τροφιμώτατόν ἐστι. κλειτόμαχος γοῦν ὁ καρχηδόνιος οὐδενὸς δεύτερος τῶν ἀπὸ τῆς νέας ἀκαδημίας κατὰ τὴν θεωρίαν ὤν, θηβαῖόν τινα ἀθλητὴν ὑπερβαλεῖν ἰσχύϊ φησὶ τοὺς καθ' ἑαυτὸν κρέασιν αἰγείοις χρώμενον. εὔτονοι γὰρ καὶ γλίσχροι χυμοὶ καὶ πολλὼ χρόνον ὑπομένειν ἐν τοῖς ὄγκοις δυνάμενοι. ἐσκώπτετο δὲ ὁ ἀθλητὴς διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἱδρώτων δυσωδίαν. τὰ δ' ὕεια καὶ ἄρνεια κρέα, ἀδιαπόνητα ταῖς ἕξεσιν ὑπάρχοντα ῥᾷστα φθείρεται διὰ τὴν πιμελήν. τὰ δὲ παρὰ τοῖς κωμῳδοποιοῖς λεγόμενα δεῖπνα, ἡδίστην ἀκοὴν παρέχει τοῖς ὠσὶ μᾶλλον ἢ τῇ φάρυγγι ὥσπερ τὰ παρὰ ἀντιφάνει μὲν ἐν ἀκεστρίᾳ. κρέα δέ τινος ἥδιστ' ἂν ἐσθίοι φησὶ τινός. Εἰς εὐτέλειαν τῶν προβάτων μὲν δὶς ἐν. Μήτ' ἔρια μήτε τυρὸς ἀρνὸς φίλτατε. Τῶν δ' αἰγείων κατὰ ταῦτα ἃ μὴ τυροποιεῖ θρῖφον. διὰ τὴν ἐπικαρπίαν γὰρ τῶν αἰδρῶν ταῦτ' ἐσθίων τὰ φαυλότατ' ἀνέχομαι. Ἐν δὲ κύκλωπι φησὶ τῶν χερσαίων δ' ὑμῖν ἥξει παρ' ἐμοῦ ταυτὶ βοῦς ἀγελαῖος τράγος ὑλιβάτας. αἲξ οὐρανία, κριὸς τομίας, κάπρος ἐκτομίας, ὗς οὐ τομίας, δέλφαξ. δασύπους. θρῖφοι. τυρὸς χλωρός, τυρὸς ξηρός, τυρὸς κοπτός, τυρὸς ξυστός, τυρὸς τμητός, τυρὸς πηκτός, μνησίμαχος δ' ἐν ἱπποτρόφῳ τοιαῦτα παρασκευάζει βαῖν' ἐκ θαλάμων κυπαρισσοτρόφων ἔξω. μάνη, στεῖχ' εἰς ἀγορὰν πρὸς τοὺς ἑρμᾶς οὗ προσφοιτῶσ' οἱ φύλαρχοι. τούς τε μαθητὰς τοὺς ὡραίους, οὓς ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους μελετᾷ φίδων καὶ καταβαίνειν δι' ὧν φράζω τούτοις εἶναι· ἄγγελλ' ὅτι ψυχρὸν τὸ ὄψον τὸ ποτὸν θερμὸν ξηρὸν, φύραμ' ἄρτου ξηροί. σπλάγχνα ὀπτᾶται χαύνως. ἥρπασται κρέας ἐξ ἅλμης ἐξῄρηται τόμος ἀλλᾶντος τόμος ἠνύστρου. χορδῆς ἔτερος φύσκης ἕτερος. διαλεμμοῦ μεθ' ὑπὸ τῶν ἔνδον κρατὴρ ἐξερροίβδη τ' οἴνου. πρόποσις χωρεῖ. λείπεται σκόρδαξ ἀκολασταίνει νέος μειρακίου. πάντες δὲ ἔνδον τὰ κάτωθεν ἄνω, μέμνησ' ἃ λέγω, πρόσεχ' οἷς φράζω, χάσκεις αὐτός, βλέψον δεῦρ' εἴπως αὐτὰ φράζεις αὐτὶ ἃ δρῶσι. πάλιν ἐξ ἀρχῆς. ἧκεν ἤδη, καὶ μὴ μέλλειν. τῷ τε μαγείρῳ μή τι λυμαίνεσθ' ὡς τῶν ὄψων ἐφθῶν ὄντων, ὀπτῶν ὄντων, ψυχρῶν ὄντων, καθ' ἕκαστα λέγων, βολβὸς ἐλαία σκόροδον καυλὸς κολοκύντα ἔτνος θεῖον φυλλὰς, θύννου τεμάχη, γλάνιδος. γαλεοῦ. ῥίνης γόγγρου φυξίνος ὅλος κεράκινος ὅλος μεμβράς. σκόμβρος. θυννὶς κωβιός. ἠλακατῆνος κυνὸς οὐραῖον τῶν καρχαρείων νάρκη. βάτραχος. πέρκη. σαυρός. τριχίας. φυκίς. βρίγχος. τρίγλη κόκκυξ. τρυγὼν, σμύραινα φάγρος. μυλλός. λεβίας. σπάρος. σκάρος. αἰολίας. θράττα. χελιδὼν καρίς. τευθίς. ψῆττα. δρακαινίς. πολυπόδιον. σηπία. ὀρφώς. κάραβος. ἐσχάρος. ἀφύαι. βελόναι. κεστρεύς. σκορπίος. ἔγχελυς. ἄρνα. κρέα. τἄλλα τὸ πλῆθος ἀμύθητον χηνὸς, χοίρου, βοὸς, ἀρνὸς, οἰὸς, κάπρου, αἰγὸς, ἀλεκτρυόνος, νήττης, κίττης, πέρδικος, ἀλωπεκίου. καὶ μετὰ δεῖπνον θαυμαστὸν ὅσ' ἐστ' ἀγαθῶν πλήθη. πᾶς δὲ κατ' οἶκον μάττει. πέττει. τίλλει. κόπτει. τέμνει. εὔει. χαίρει. παίζει. πηδᾷ. δειπνεῖ. πίνει. σκιρτᾷ. λορδοῖ. κεντεῖ. βινεῖ. σεμναὶ δ' αὐλῶν ἄγαν αἱ φωναὶ μολπᾷ. κλαγγᾷ. θράττει. νεῖται. πνεῖται. κούραι κασίας ἀπ' ἀγᾶς ἁγίας ἁλίας. συρίας. ὀσμὴ σεμνὴ μυκτῆρα δονεῖ λιβάνου μακροῦ. σμύρνης. καλάμου, στύρακος. καὶ βακχαρίδος. κινδυμαθοῦ. μίνθου τοιάδε δόμους ὁ μέγαν κατέχει πάντων ἀγαθῶν ἀφάμενος. Ἐπὶ τούτοις λεγομένοις παρενέχθη ἡ ῥοδωνιτία καλουμένη λοπὰς περὶ ἧς ἐξεστράτευσεν ὁ σοφὸς ἐκεῖνος μάγειρος πρὶν καὶ ἐπι-

A δεῖξαι ὅτι φησί. διεχλεύαζέ τε τοὺς πάνυ μαγείρους γενομένους ὧν καὶ μνημονεύων ἔοικέ τι τοιοῦτον ἐξευρεῖν ὁ παρὰ ἀνθίππῳ τῷ κωμικῷ μάγειρος ἐν τῷ ἐγκαλυπτομένῳ τοιάδε ἠγόρευτο. σόφων ἀκαρνὰν καὶ ῥόδιος δαμόξενος

Ἐγένοντ' ἑαυτῶν συμμαθηταὶ τῆς τέχνης
οὗτοι τὰ μὲν παλαιὰ καὶ θρυλλούμενα
καὶ τὴν θύαν ἠφάνισαν ἐκ τοῦ μέσου
τυρὸν κορίαννον οἷς ὁ κρόνος ἀρτύμασιν
τὸν τοῖς παντοπώλαις χρώμενον.
πῦρ τ' ὀξὺ πολλάκις φυσώμενον
οὐχί τε πρῶτον δάκρυα καὶ πταρμὸν πολὺν
τῶν τ' ἐσθιόντων ἀνεῳγέναι τοὺς πόρους.
παρὰ τὴν φύσιν γὰρ τὸ ποτὸν ἦν μάλ' εἰκότως
ἐμὸς γενόμενος ὦ πάτερ διδάσκαλος
σπεύδων ἐμαυτοῦ καινὰ τῆς τέχνης ποιῶ
τὸν ὄρθρον ἐν ταῖς χερσὶν ὄψει βιβλία
οὐδὲν χονδρεύουσι διαφέρω τὰ σπονδεῖα
οὐ ταὐτὰ προστάττω πᾶσιν ἀεὶ βρώματα
B ἔτερ' ἐστὶ τοῖς ἐρῶσι καὶ τοῖς φιλοσόφοις
ἔχον τὴν πατρῴαν οὐσίαν κατεσθίει
καὶ τῶν πετραίων ἰχθύων τῶν ποικίλων
ὁ γὰρ τοιοῦτος ἐστὶν οὐ δειπνητικός
τῷ φιλοσόφῳ παρέθηκα κωλέαν πόδας
ἐστὶν, τελώνῃ γλαῦκον ἔγχελυν σπάρον ὅταν
καὶ τὸ περίδειπνον τοῦ βίου λαμπρὸν ποιῶ.
νωθρότατα πολλῷ δ' ἐστὶν ἢ τὰ τῶν νέων
χυλοὺς ἔχουσι δριμύτητος τὴν φύσιν
ἰδὼν τὸ πρόσωπον γνώσομ' εἰ ζητεῖ φαγεῖν

Ἐδίδασκε δ' αὐτοὺς σικελιώτης λάβδακος
ἀρτύματ' ἐξήλειψαν ἐκ τῶν βιβλίων
οἷον λέγω κύμινον ὄξος σίλφιον
ἔχραν τὸ πάντα φίλων τὸ εἶναι θ' ὑπέλαβον
αὐτοὶ δ' ἔλαιον καὶ λοπάδα καινὴν πάτερ
ἐποίουν ἀπὸ τούτου πᾶν τὸ δεῖπνον εὐπρεπὲς
ὑπὸ τῆς τραπέζης καὶ σίαλον ἀπήγαγον
ὁ μὲν οὖν ῥόδιος πιὼν ἅλμην ἀπέθανε
ὁ σόφων δὲ πᾶσαν τὴν ἰωνίαν ἔχει
καὐτὸς φιλόσοφα καταλιπεῖν συγγράμματα
ἐμὲ κατακόψεις οὐχ ὃ θύειν μέλλομεν
ἔχοντα καὶ ζητοῦντα κατὰ τὴν τέχνην
γεῦσαι δ' ἐὰν βούλησθε τῶν εὑρημένων
τὰ τεταγμέν' εὐθὺς ἐστί μοι πρὸς τὸν βίον,
καὶ τοῖς τελώναις, μειράκιον ἐρωμένην
τούτῳ παρέθηκα σηπίας καὶ τευθίδας
ἐν βαμματίοις γλαφυροῖσι κεχορημένα,
πρὸς τῷ φιλεῖν δὲ τὴν διάνοιαν ἔστ' ἔχων.
ἀλληφάγον τὸ ζῷον εἰς ὑπερβολὴν
ἐπὰν ἦν δ' ὁ δ' ὕστερος ἀρτύω φακῆν
τὰ τῶν γερόντων στόματα διαφορὰν ἔχει
παρατίθημι σίναπι τούτοις καὶ ποιῶ
ἵνα διεγείρας πνεύματι τὸν ἀέρα
ἕκαστος ὑμῶν καὶ ὁ παρὰ διονύσῳ δὲ ἐν θεσμοφόρῳ

μάγειρος ἄνδρες δαιταλεῖς οὐ χεῖρον γὰρ καὶ τούτου μνησθῆναι τί φησί

σφόδραμοι καὶ χάρις ἀεὶ μία νὴ τοὺς θεούς
πολὺ δεῖ γὰρ ἀεὶ πρότερον οἷς μέλλει ποιεῖν
ἐὰν μὲν γὰρ ἔν τις οὔτ' ἐπιβλέψῃ μόνον
τρόπον παραθεῖναι δέ ποτ' ἢ πῶς σκευάσαι
οὐκ ἔστι μάγειρος ὀψοποιὸς δ' ἔστ' ἴσως.
στρατηγὸς πᾶς καλεῖ θ' ὃς ἂν λάβῃ
ἀναστραφῆναι καὶ διαβλέψαι τί που
οὕτως ἐφ' ἡμῖν σκευάσαι μὲν ἢ τεμεῖν
C ὁ τυχὼν δύναιτ' ἂν ὀψοποιὸς, οὐ μόνον
συνιδεῖν τόπον ὥραν τὸν καλοῦντα τὴν πόλιν
πάντα μὴ λύπει σχεδὸν ἀεὶ γὰρ οὐκ ἀεὶ δὲ τὴν
τὴν ἡδονὴν ἀρχέστρατος γέγραφέν τε καὶ δοξάζεται
τὰ πολλὰ δ' ἠγνόηκεν κοὐδὲν λέγει
τῶν βιαίων ἐσθ' ἕνεκα τὰ γεγραμμένα
εἴπω ἀρτίως ὅρον γὰρ οὐκ ἔσχηκεν οὐ
ἐὰν δ' αὖ μὲν σὺ χρήσῃ τῇ τέχνῃ τῆς τέχνης
ἄνθρωπε μέγας γὰρ εἶ τουτονὶ δ' οὖν ἀρτίως
πολλῶν τε δείπνων ἐπιλαθέσθαι
παραθῶ τε δεῖπνον ὅλον αὔρας ἀττικῆς
ἀπονίας εἰ μὴ ποιήσω νυστάσαι παρὸν δεῖ.
βέλτιστε πολλοῖς περὶ μαγειρικῆς εἰρημένα
ἢ δρῶν τι φαίνου καινὸν παρὰ τὸ ἔμπροσθεν

ταυτὶ προειπὼν τὸν μάγειρον εἰδέναι
τὸ δεῖπνον εὐχερὲν ποιεῖν
τοὖψον ποιῆσαι κατὰ τρόπον πῶς δεῖ τινα
μὴ προίδῃ τε τοῦτο μὴ δὲ φροντίσῃ
οὐ ταὐτὸ δ' ἐστὶ τοῦτο πολὺ διήλλαχεν,
δύναμιν ὁ μέν τοι δυνάμενος κἂν πράγμασιν
στρατηγός ἐστιν ἡγεμὼν δὲ θάτερον
ἥδυσμα θ' ἑψῆσαί τε καὶ φυσᾶν τὸ πῦρ
ἐστὶν ὁ τοιοῦτος ὁ δὲ μάγειρος ἄλλο τι,
δειπνοῦντα, πότε δεῖ καὶ τίν' ἰχθὺν ἀγοράσαι
τούτων ἀρχὴν ἔχει θ' ὁμοίαν οὐ δ' ἴσην
παράτισιν οὕτως ὡς λέγων τί χρήσιμον
μὴ πάντ' ἄκουε μὴ δὲ πάντα μάνθανε
οὐ δ' ἔστιν εἰπεῖν περὶ μαγειρικῆς ἐπεί.
ὁ καιρὸς αὐτὴ δ' ἑαυτῆς ἐστὶ δεσπότις.
δὲ καιρὸν ἀπολέσῃς παραπόλωλεν ἡ τέχνη
ἔφης ἔχοντα πεῖραν ἧκεν πολυτελῶν
σημεῖα πάντων ποιήσω θεῖον ἂν δείξω μόνον
ἐξαντλίας ἥκοντι καὶ γέμοντι φορτικῶν μοι βρωμάτων
πρὸς ταῦθ' ἅμ' ἐμελιανὸς ἔφη,
ἔστι κατὰ τὸν ἡγησίππου ἀδελφούς. σὺ οὖν
ἢ μὴ κόπτε με καὶ δεῖξον ὃ φέρεις καὶ λέγε

τί ἐστιν. καὶ ὃς καταφρονεῖς ὅτι μάγειρος εἰμὶ ἴσως ὅσον ἀπὸ ταύτης τῆς τέχνης εἰργασμένου κατὰ τὸν κωμικὸν δημήτριον ὃς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἀρεοπαγίτῃ ταῦτ' εἴρηκεν.

ὅσον ἀπὸ ταύτης τῆς τέχνης εἰργασμένου
κἀπονιζομένη τυραννὶς αὐτή ἐσθ' ἡ τέχνη

οὐδεὶς ὑποκριτὴς ἐσθ' ὅλως εἰργασμένος
ἀβυρτακοποιὸς παρὰ σελεύκῳ γενόμενος

παρ' Ἀγαθοκλεῖ δὲ πρῶτος εἰσήνεγκ' ἐγὼ — τῷ Σικελιώτῃ τυραννικὴν φακῆν. A
τὸ μέγιστον οὐκ εἴρηκα· καὶ Λαχάρους τινὸς — ὅτ' ἦν ὁ λιμὸς ἑστιῶντος τοὺς φίλους
ἀνάληψιν ἐποίησ' Ἀθηνᾶν Λαχάρης — οὐδὲν ἐνοχλοῦσαν, δ' ἐνοχλοῦντα νῦν ἐγώ.

Ὁ δ' Οὐλπιανὸς ἔφη, εἰ μὴ δείξῃς ὅ τι φθέγγῃ. καὶ ὃς μόλις ἔφη· ῥοδωνίαν καλῶ μὲν τὴν λοπάδα ταύτην. ἐγὼ ἐσκευάσθαι δὲ οὕτως, ἵνα καὶ ἥδυσμα στεφανωτικὸν μὴ μόνον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λαβὼν ἔχῃς, ἀλλὰ καὶ ἔνδον σεαυτοῦ, καὶ πανδαισίᾳ τὸ σωμάτιον πᾶν ἑστιάσῃς. ῥόδα τὰ εὐοσμότατα ἐν ἴγδει τρίψας, ἐπέμβαλον ἐγκεφάλους ὀρνίθων τε καὶ χοίρων ἑφθοὺς σφόδρα ἐξινιασθέντας καὶ τῶν ᾠῶν τὰ χρυσᾶ. μεθ' ἃ ἔλαιον, γάρος, πέπερι, οἶνον, καὶ ταῦτα διατρίψας ἐπιμελῶς ἐνέβαλον εἰς λοπάδα καινὴν ἁπαλὸν καὶ συνεχὲς διδοὺς τὸ πῦρ. καὶ ἅμα λέγων ἀναπετάσας τὴν λοπάδα τοσαύτην εὐωδίαν παρέσχεν τῷ συμποσίῳ ὡς ἀληθῶς τινὰ τῶν παρόντων εἰπεῖν· τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή. τοσαύτη διεχύθη ἀπὸ τῶν ῥόδων εὐωδία. μετὰ ταῦτά τε περιενεχθέντων ὀρνίθων τε ὀπτῶν φακῆς τε καὶ πισῶν αὐταῖς χύτραις, ἔτι δὲ τῶν τοιούτων περὶ ὧν Φαινίας ὁ Ἐρέσιος ἐν τοῖς περὶ φυτῶν τάδε γράφει· πᾶσα γὰρ χεδροπώδης ἥμερος φύσις ἐν σπέρμασιν ἡ μὲν ἑψήσεως ἕνεκα σπείρεται, οἷον ὁ κύαμος, πισός, ἐτνηρὸν τὸ ἐκ τούτων ἕψημα γίνεται. τὰ δὲ πάλιν αὖθις λεκυθώδη, καθάπερ ἄρακος. τὸ δὲ φακῆς, οἷ ἔφακη φακός. τὸ δὲ χόρτου ἕνεκα τῶν τετραπόδων ζῴων, οἷον ὄροβος μὲν ἀροτήρων βοῶν, ἀφάκη δὲ προβάτων. πισοῦ δὲ τοῦ ὀσπρίου μνημονεύει καὶ Εὔπολις ἐν Χρυσῷ γένει. Ἡλιόδωρος δ' ὁ περιηγητὴς ἐν πρώτῳ περὶ ἀκροπόλεως, τῆς τῶν πυρῶν φησιν ἑψήσεως ἐπινοηθείσης, οἱ μὲν παλαιοὶ πύανον, οἱ δὲ νῦν ὀλόπυρον προσαγορεύουσιν. τούτων ἔτι πολλῶν λεγομένων, ὁ Δημόκριτος B ἔφη, ἀλλὰ καὶ ἣν τῆς φακῆς ἐάσατε ἡμᾶς μεταλαβεῖν ἢ αὐτῆς γε τῆς χύτρας, μὴ καὶ λίθοις τις ὑμῶν βεβλήσεται, κατὰ τὸν Θάσιον Ἡγήμονα. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, τίς δ' αὕτη ἡ λιθίνη ἢ βαλλητύς; Ἐλευσῖνι γὰρ τῇ ἐμῇ οἶδα τινὰ πανήγυριν ἀγομένην καλουμένην Βαλλητύν, περὶ ἧς οὐκ ἄν τις εἴποιμι εἰ μὴ παρ' ἑκάστου μισθὸν λαβών. ἀλλ' ἔγωγε φησὶν ὁ Δημόκριτος, οὐκ ὢν Λαβάργυρος ὡρολογεῖ τις κατὰ τὸν Τίμωνος Πρόδειπνον, λέξω τὰ περὶ τοῦ Ἡγήμονος. Χαμαιλέων ὁ Ποντικὸς ἐν ἕκτῳ περὶ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας· Ἡγήμων φησὶν ὁ Θάσιος ὁ τὰς παρῳδίας γράψας, Φακῆ ἐπεκαλεῖτο, καὶ ἐποίησεν ἔν τινι τῶν παρῳδιῶν·

ταῦτά μοι ὁρμαίνοντι παρίστατο Παλλὰς Ἀθηνᾶ, χρυσῆν ῥάβδον ἔχουσα, καὶ ἤλασεν εἶπέ τε μῦθον. Δεινὰ παθοῦσα Φακῆ βδελυρή, χώρει ἐς τὸν ἀγῶνα. Καὶ τότ' ἐγὼ θάρσησα.

εἰσῆλθε δέ ποτε καὶ εἰς τὸ θέατρον διδάσκων κωμῳδίαν, λίθων ἔχων πλῆρες τὸ ἱμάτιον. οὓς βάλλων εἰς τὴν ὀρχήστραν διαπορεῖν ἐποίησε τοὺς θεατάς, καὶ ὀλίγον διαλιπὼν εἶπε· Λίθοι μὲν οἵδε· βαλλέτω δ' εἴ τις θέλει. Φακῆ δὲ ἐν θέρει καὶ ἐν χειμῶνι ἀγαθόν. εὐδοκίμει δὲ ὁ ἀνὴρ μάλιστα ἐν ταῖς παρῳδίαις, καὶ περιβόητος ἦν λέγων τὰ ἔπη πανούργως γὰρ ὑποκριτικῶς. καὶ διὰ ταῦτα σφόδρα τοὺς Ἀθηναίους ἐκήλησεν, ὡς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πλεῖστα αὐτοὺς γελάσαι, καίτοι ἀγγελθέντων αὐτοῖς ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν γενομένων περὶ Σικελίαν ἀτυχημάτων, οὐδεὶς ἀπέστη, καίτοι σχεδὸν πᾶσι τῶν οἰκείων ἀπολωλότων. ἔκλαιον οὖν ἐγκαλυψάμενοι, οὐκ ἀνέστησαν δὲ ἵνα μὴ γένωνται διαφανεῖς τοῖς ἀπὸ τῶν ἄλλων πόλεων θεωροῦσιν ἀχθόμενοι τῇ συμφορᾷ. διέμειναν δ' ἀκροώμενοι, καίτοι καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἡγήμονος ὡς ἤκουσεν σιωπᾶν διεγνωκότος. καθ' ὃν δὲ χρόνον θαλασσοκρατοῦντες Ἀθηναῖοι ἀνῆγον εἰς ἄστυ τὰς νησιωτικὰς δίκας, γραψάμενός τις καὶ τὸν Ἡγήμονα δίκην, ἤγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας. ὁ δὲ παραγενόμενος καὶ συναγαγὼν τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίτας προσῆλθεν μετ' αὐτῶν Ἀλκιβιάδῃ βοηθεῖν ἀξιῶν. ὁ δὲ θαρρεῖν παρακελευσάμενος, εἰπών C τε πᾶσιν ἕπεσθαι, ἧκεν εἰς τὸ Μητρῷον ὅπου τῶν δικῶν ἦσαν αἱ γραφαί, καὶ βρέξας τὸν δάκτυλον ἐκ τοῦ στόματος διήλειψε τὴν δίκην τοῦ Ἡγήμονος. ἀγανακτοῦντες δὲ ὅ τε γραμματεὺς καὶ ὁ ἄρχων τὴν ἡσυχίαν ἦγον δι' Ἀλκιβιάδην, φυγόντος δι' εὐλάβειαν καὶ τοῦ τὴν δίκην γραψαμένου. αὕτη παρ' ἡμῶν, Οὐλπιανέ, ἡ βαλλητύς. σὺ δ' ὅταν βουληθῇς ὁρᾶς περὶ τῆς Ἐλευσῖνι, καὶ ὁ Οὐλπιανός, ἀλλά με ἀνέμνησας, καλὲ Δημόκριτε, μνησθεὶς χύτρας, ποθοῦντα μαθεῖν πολλάκις τίς ἡ Τηλεμάχου χύτρα καὶ τίς ὁ Τηλέμαχος. συνετύγχανε, καὶ τότε ἀσπασάμενος ἡδέως πάνυ, ἔπειτα χρηστόν μοι σύ φησι τὰς χύτρας ἐν αἷς συνῆψας τοὺς κυάμους. καὶ ταῦτά τε εἴρηται, καὶ παριόντα Φίλιππον πάνυ τὸν χαριέφιλον πόρρωθεν ἀπιδὼν τῷ παχεῖ ἐπέπτυσεν, εἶτ' ἐκέλευσεν πέμπειν σαργάνας. ὅτι δὲ καὶ τὸν δῆμον Ἀχαρνεὺς ὁ Τηλέμαχος, ὁ αὐτὸς ποιητής φησιν ἐν Διονύσῳ οὕτως·

Ὁ δ' Ἀχαρνικὸς Τηλέμαχος ἔτι δημηγορεῖ — Οὗτος δ' ἔοικε τοῖς νεωνήτοις Σύροις
Πῶς ἢ τί πράττων; βούλομαι γὰρ εἰδέναι — Θανάτῃ γὰρ καλὴν χύτραν φορεῖ. ἐν Ἰκαρίοις Σατύ-
ροις φησὶν ὥστ' ἔχειν οὐδὲν ὁ — παρ' ἡμῖν νυκτὸς δ' ἀθλίως πρῶτα μὲν σκλη-
ρῶς καθεύδω, εἶτα θοἰμάτιον ὁ λέων παντελῶς — Ἔπηξεν ἡμᾶς εἶθ' ὁ λιμὸς ἤπτετο

Ἐφόρτο πρὸς Δίωνα τὸν Διάπυρον, ἀλλὰ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνος οὐδὲν εἶχε. πρὸς δὲ τὸν χρηστὸν δραμὼν Τηλέμαχον Ἀχαρνέα, σωρόν τε κυάμων καταλαβὼν ἀφαρπάσας τούτων ἀνέτρωγον. ὁ δ' ὄνος ἡμᾶς ὡς ὁρᾷ ὁ Κηφισόδωρος περὶ τὸ βῆμ' ἐπέρδετο. ἐκ τούτων δῆλόν ἐστιν ὅτι Τηλέμαχος κυάμων χύτρας ἀεὶ σκευαζόμενος ἦγε πανόψιαν πρὸς τὴν ἑορτήν. ἔτνους δὲ κυαμίνου μνημονεύει Ἡνίοχος ὁ κωμικὸς ἐν Τροχίλῳ λέγων οὕτως·

Πρὸς

Marginal notes (left page, handwritten): Agathocls · Lachars · Phanias · Eupolis · Heliodorus · Hegemo · Timo · Chameleo · Cyamus · Pisos · Aracus · Orobos · Aphace · Pyanon · Holopyro · Balletys · Hegemo thasius cognominatus phace · Metroo locus qs athenis · Telemachi Olla · ἐπέπτυσε · Telemach · Dio · Heniochi comicus

A Πρὸς ἐμαυτὸν ἐνθυμούμενος νὴ τοὺς θεοὺς — ὅσῳ διαφορεῖ σῦκα καρδάμων· σὺ δὲ
οὐδὲ Παύσωνι φὺς τὸ δεῖνα προσλελακκέναι — καὶ πρᾶγμ' ἐρωτᾷ με δυστράπελον πάνυ
ἔχων δὲ πολλὰς φροντίδων δυσεξόδους — λέγ' αὐτὸ· καὶ γὰρ οὐκ ἀγέλοιον ἐστ' ἴσως
ἔτνος κυάμινος διότι τὴν μὲν γαστέρα — φυσᾷ, τὸ δὲ πῦρ οὐχ· ἀρεῖον δὶς γινώσκεται. Τὸ πρᾶγμα τοῦ Παύσωνος.
ὡς δ' ἄκροτε — περὶ τοὺς κυάμους ἔσθ' οὗτος ὁ σοφιστὴς τέλος.

Τοιούτων οὖν πολλάκις λεγομένων, ὕδωρ ἐφόρει κατὰ χειρῶν. καὶ πάλιν ὁ Οὐλπιανὸς ἐζήτει, εἰ τὸ χερνίβιον εἴρηται, καθάπερ ἡμεῖς λέγομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ. καί τις αὐτῷ ἀπήντησεν λέγων τὸ ἐν Ἰλιάδι· Ἦ ῥα καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὤτρυν' ὁ γεραιὸς χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦαι ἀκήρατον· ἡ δὲ παρέστη χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχοόν θ' ἅμα χερσὶν ἔχουσα. Ἀττικοὶ δὲ χερνίβιον λέγουσιν, ὡς Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀλκιβιάδου λέγων οὕτως· τοῖς χερνιβίοις καὶ θυμιατηρίοις. Χειρόνιπτρον· ἀνὴρ δ' ὅταν τις ἀγαθὸς ᾖ καὶ χρήσιμος, πολίτης νικᾷ, τε χρηστὸς ὢν οὐκ ἔστι χειρόνιπτρον. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Θεωροῖς εἴρηκε χειρόνιβα διὰ τούτων· κιθάραι, τρίποδες, ἅρματα, τράπεζαι χαλκεῖαι, χειρόνιβα, λοιβάσιες, λέβητες χάλκιοι. ἡ πλείων δὲ χρῆσις κατὰ χειρὸς ὕδωρ εἴωθε λέγειν, ὡς Εὔπολις ἐν Χρυσῷ γένει, καὶ Ἀμειψίας Σφενδόνῃ, Ἀλκαῖός τε ἐν Ἱερῷ γάμῳ. πλεῖστον δ' ὅσοι ἔστιν. Φιλύλλιος δὲ ἐν Αὔγῃ κατὰ χειρῶν εἴρηκεν οὕτως· Καὶ δὴ δεδειπνήκασιν αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ φορεῖν ὥρα 'στὶν ἤδη τὰς τραπέζας, εἶτα παρακορῆσαι. εἶτα κατὰ χειρῶν ἐγχέαι καὶ μύρον τι δοῦναι. Μένανδρος Ὑδρίᾳ· Οἱ δὲ κατὰ χειρῶν λαβόντες περιμένουσι φίλτατοι. Ἀριστοφάνης δ' ὁ γραμματικὸς ἐν τοῖς πρὸς τοὺς Καλλιμάχου πίνακας, χλευάζει τοὺς οὐκ εἰδότας τὴν διαφορὰν τοῦ τε κατὰ χειρὸς καὶ τοῦ ἀπονίψασθαι. παρὰ γὰρ τοῖς παλαιοῖς τὸ μὲν πρὸ ἀρίστου B καὶ δείπνου λέγεσθαι κατὰ χειρός, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἀπονίψασθαι. ἔοικε δ' ὁ γραμματικὸς τοῦτο πεφυλαχέναι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. ἐπεί τοι Ὅμηρος πῇ μέν φησι νίψασθαι, πῇ δὲ ξεστὴν ἐπετάνυσσε τράπεζαν πηδέ. Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν. Σῖτον δ' ἀμφίπολοι παρενήνεον ἐν κανέοισιν. καὶ Σώφρων ἐν Γυναικείοις· τάλαινα καικκά κατὰ χειρὸς δοῦσα ἀπόδος πόθ' ἡμῖν τὴν τράπεζαν. τὸ μέντοι τοῖς τραγικοῖς καὶ τοῖς κωμικοῖς παροξυτόνως ἀνέγνωσται. χέρνιβα παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἡρακλεῖ· εἰς χέρνιβ' ὡς βάψειεν Ἀλκμήνης γόνος. ἀλλὰ καὶ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Αἰξίν· αὐτοῦ τὴν χέρνιβα παύσεις. ἔστι δὲ ὕδωρ εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν ἐκ τοῦ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ' οὗ τὴν θυσίαν ἐπετέλουν, καὶ τούτῳ περιρραίνοντες τοὺς παρόντας ἥγνιζον. χρὴ μέντοι προπαροξυτόνως προφέρεσθαι. τὰ γὰρ τοιάδε ῥηματικὰ σύνθετα εἰς ψ λήγοντα γεγονότα ἀπὸ τοῦ παρακειμένου, διὰ δύο μμ λεγόμενον, τὴν παραλήγουσαν τοῦ παρακειμένου φυλάσσοντα ἔχει βαρυνόμενα· λέλειμμαι αἰγίλιψ. τέτριμμαι οἰκότριψ. κέκλαμμαι βοόκλεψ. παρὰ Σοφοκλεῖ ὁ μῦς κατώβλεψ. παρ' Ἀρχελάῳ τῷ Χερρονησίτῃ ἐν τοῖς Ἰδιοφυέσιν. ἐν δὲ ταῖς πλαγίαις τὰ τοιαῦτα ἐπὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς φυλάττει τὴν τάσιν. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἥρωσι χερνίβιον εἴρηκεν. ἐχρῶντο δὲ εἰς τὰς χεῖρας ἀποπλύνοντες αὐτὰς καὶ σμήματι ἀπορρύψεως χάριν, ὡς παρίστησιν Ἀντιφάνης ἐν Κορύκῳ· Ἐν ὅσῳ δ' ἀκροῶμαί σου κέλευσόν τινα φέρειν ἀπονίψασθαι. δεῦρό τις δότω ὕδωρ καὶ σμῆγμα. ὅτι δὲ καὶ εὐώδεσι τὰς χεῖρας κατέχριον, τὰς ἀπὸ μαγδαλιᾶς τιμὰς ἀτιμάσαντες, ἃς Λακεδαιμόνιοι ἐκάλουν κυνάδας, ὡς φησι Πολέμων ἐν τῇ περὶ ὀνομάτων ἀδόξων ἐπιστολῇ. περὶ δὲ τοῦ εὐώδεσι χρίεσθαι τὰς χεῖρας, Ἐπιγένης ἢ Ἀντιφάνης φησὶν ἐν Ἀργυρίου ἀφανισμῷ οὕτως· Καὶ τότε περιπατήσεις κἀπονίψει κατὰ τρόπον. Τὰς χεῖρας εὐώδη λαβὼν τὴν γῆν. καὶ Φιλόξενος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Δείπνῳ φησίν· ἔπειτα δὲ παῖδες νίπτρ' ἔδοσαν κατὰ χειρῶν σμήγμασιν ἰρινομίκτοις χλιαροθαλπὲς ὕδωρ ἐπιχέοντες, τόσον ὅσον ἔχρῃζεν ἕκαστος, ἐκτρίμματά τε λαμπρὰ σινδονυφῆ δίδοσαν, C χρίματά τ' ἀμβροσιόδμα, καὶ στεφάνους ἰοθαλέας. Δρόμων δ' ἐν Ψαλτρίᾳ· Ἐπεὶ δὲ θᾶττον ἠριστήκοτες ἦμεν, περιεῖλε τὰς τραπέζας, νίμμα τ' ἐπέχει τις· ἀπενιζόμεθα τοὺς στεφάνους· πάλιν δὲ σπορίνους λαβόντες ἐστεφανούμεθα. ἐκάλουν δ' ἀπόνιπτρον τὸ ἀπόνιμμα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. Ἀριστοφάνης· Ὥσπερ ἀπόνιπτρον ἐγχέοντες ἑσπέρας. ἴσως δὲ καὶ τὴν λεκάνην οὕτως ἔλεγον, ἐν ᾧ τρόπῳ καὶ χειρόνιπτρον. ἰδίως δὲ καλεῖται παρὰ Ἀθηναίοις ἀπόνιμμα, ἐπὶ τῶν εἰς τιμὴν τοῖς νεκροῖς γινομένων, καὶ ἐπὶ τῶν τοὺς ἐναγεῖς καθαιρόντων. ὡς καὶ Κλείδημος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐξηγητικῷ. προθεὶς γὰρ περὶ ἐναγισμῶν γράφει τάδε· Ὀρύξαι βόθυνον πρὸς ἑσπέραν τοῦ σήματος. Ἔπειτα παρὰ τὸν βόθυνον πρὸς ἑσπέραν βλέπων ὕδωρ κατάχει λέγων τάδε· Ὑμῖν ἀπόνιμμα οἷς χρὴ καὶ οἷς θέμις. Ἔπειτ' αὖθις μύρον κατάχει. παρέθετο ταῦτα καὶ Δωρόθεος φάσκων καὶ ἐν τοῖς τῶν Εὐπατριδῶν πατρίοις τάδε γεγράφθαι περὶ τῆς τῶν ἱκετῶν καθάρσεως· ἔπειτα ἀπονιψάμενος αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ σπλαγχνεύοντες, ὕδωρ λαβὼν κάθαιρε, ἀπόνιζε τὸ αἷμα τοῦ καθαιρομένου, καὶ μετὰ τὸ ἀπόνιμμα ἀνακινήσας εἰς ταὐτὸ ἔγχει. χειρόμακτρον δὲ καλεῖται ᾧ τὰς χεῖρας ἀπεμάττοντο ὠμολίνῳ. ὅπερ ἐν τοῖς προκειμένοις Φιλόξενος ὁ Κυθήριος ὠνόμασεν ἔκτριμμα. Ἀριστοφάνης Ταγηνισταῖς· Φέρε παῖ ταχέως κατὰ χειρὸς ὕδωρ. παράπεμπε τὸ χειρόμακτρον. σημειωτέον δ' ὅτι καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι κατὰ χειρὸς ἔλεγον, οὐχ ὡς Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικός φησιν ὅτι πρὶν φαγεῖν οἱ Ἀττικοὶ κατὰ χειρὸς ἔλεγον, μετὰ δὲ τὸ δειπνῆσαι τὸ νίψασθαι. Σοφοκλῆς Οἰνομάῳ· σκυθιστὶ χειρόμακτρον ἐκκεκαρμένος. καὶ Ἡρόδοτος ἐν δευτέρᾳ. Ξενοφῶν δ' ἐν πρώτῳ Παιδείας γράφει· ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθὺς ἀποκαθαίρει τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, ὡς πάνυ ἀχθόμενος ὅτι πλέα σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο. Πολέμων δ' ἐν ἕκτῳ τῶν πρὸς Ἀντίγονον καὶ Ἀδαῖον περὶ τῆς διαφορᾶς λέγει τοῦ κατὰ χειρὸς πρὸς τὸ νίψασθαι. Δημόνικος δ' ἐν Ἀχελωΐῳ τὸ

Marginal notes (right page, handwritten): Contra Aristophané grammaticú · χέρνιβον · Homer · Lysias · Alcibiades · Epicharm · Eupolis · Amipsias · Alceus · Phillylius · Menander · Aristophans · Homerus · Sophro · Euripids · Eupolis · Sophocls · Archelaus · Aristophans · Antiphans · Polemo · Epigenes · Antiphans · Philoxenus · Clidem · Dorotheus · Philoxen · cytherii · Aristopha · Aristop. grá · Sopho · Herodotus · Xenophó · Polemo · Antigonus · Adeus · Demonicus · chironiptru · κατὰ χερὸς ἀπονίψασθαι · Regula no · Magdalia · Smegma · Cynades · ἀπόνιπτρ · ἀπόνιμμα · λεκάνη · χειρόμακτρον · ὠμόλινον · ἔκτριμμα · κατὰ χερὸς νίψασθαι

πρὸ τοῦ δείπνου κατὰ χειρὸς φησὶ διὰ τοῦτ᾽ ἐσπουδάκει Λεύκασος, ὡς ἂν ἐσθίων ἅμα τὸ ὀξύπεινον ἀφαιρῇ καὶ βοιώτιον. τὸ γοῦν κατὰ χειρὸς περιγράφει πως, ὅτι μετὰ δεῖπνον αὐτῷ ἐξῆν γίνεται λαβεῖν.

Ὠμολίνου δὲ μέμνηται Κρατῖνος ἐν Ἀρχιλόχοις· ὠμολίνοις κόμη βρύουσ᾽ ἀτιμίας πλέως. Σαπφὼ δ᾽ ὅταν λέγῃ ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν μελῶν πρὸς τὴν Ἀφροδίτην· χειρόμακτρα δὲ καγγόνων πορφυρᾶ, καὶ ταῦτα μὲν ἀτιμάσεις ἔπεμψα* πυφωκέας δῶρα τίμια. καγγόνων, κόσμον λέγει κεφαλῆς τὰ χειρόμακτρα, ὡς καὶ Ἑκαταῖος δηλοῖ ἢ ὁ γεγραφὼς τὰς περιηγήσεις ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐπιγραφομένῃ· γυναῖκες δ᾽ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἔχουσι χειρόμακτρα. Ἡρόδοτος δ᾽ ἐν τῇ δευτέρᾳ φησί· μετὰ δὲ ταῦτα ἔλεγον ἐξ ἐκείνου τὸν βασιλέα ζωὸν καταβῆναι κάτω ἐς τὸν οἱ Ἕλληνες ᾅδην νομίζουσι, κἀκεῖ συγκυβεύειν τῇ Δήμητρι, καὶ τὰ μὲν νικᾶν αὐτήν, τὰ δὲ ἑσσᾶσθαι ὑπ᾽ αὐτῆς· καὶ μὴν πάλιν ἀνακομίσασθαι παρ᾽ αὐτῆς δῶρον ἔχοντα χειρόμακτρον χρύσεον. τὸν δὲ τῷ χερνίβῳ ῥάναντα παῖδα διδόντα κατὰ χειρὸς Ἡρακλεῖ ὕδωρ, ὃν ἀπέκτεινεν ὁ Ἡρακλῆς κονδύλῳ, Ἑλλάνικος μὲν ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἀρχίαν φησὶ καλεῖσθαι, δι᾽ ὃν καὶ ἐξεχώρησε Καλυδῶνος· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τῆς Φορωνίδος Χερίαν αὐτὸν ὀνομάζει. Ἡρόδωρος δ᾽ ἐν ἑπτακαιδεκάτῃ τοῦ καθ᾽ Ἡρακλέα λόγου Οἰνόμαον. καὶ Κύαθον δὲ τὸν Πύλητος μὲν υἱόν, ἀδελφὸν δὲ Ἀντιμάχου, ἀπέκτεινεν ἄκων Ἡρακλῆς οἰνοχοοῦντα αὐτῷ, ὡς Νίκανδρος ἱστορεῖ ἐν δευτέρῳ Οἰταικῶν, ᾧ καὶ ἀνεῖσθαι φησὶ τέμενος ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐν Προσχίῳ, ὃ μέχρι νῦν προσαγορεύεσθαι Οἰνοχόου. ἡμεῖς δ᾽ ἐνταῦθα καταπαύσαντες τὸν λόγον, ἀρχὴν ποιησόμεθα τῶν ἑξῆς ἀπὸ τῆς τοῦ Ἡρακλέους ἀδηφαγίας.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Ἀλλ᾽ ὥσπερ δείπνου γλαφυροῦ ποικίλην εὐωχίαν τὸν ποιητὴν δεῖ παρέχειν τοῖς θεαταῖς τὸ σοφὸν, ἵνα πίῃ τις τοῦτο λαβὼν καὶ φαγὼν ὥσπερ πιὼν, καὶ σκευασία μὴ μία ᾖ τῆς μουσικῆς, Ἀστυδάμας ὁ τραγικὸς ἐν Ἡρακλεῖ σατυρικῷ, ἑταῖρέ φησι Τιμόκρατες. φέρε εἴπωμεν ἐνταῦθα τοῖς προειρημένοις τὰ ἀκόλουθα, ὅτι ἦν καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἀδηφάγος. ἀποφαίνονται δὲ τοῦτο σχεδὸν πάντες ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς. Ἐπίχαρμος μὲν ἐν Βουσίριδι λέγων·

πρῶτον μὲν αἴκ᾽ ἔσθοντ᾽ ἴδῃς νιν ἀποθάνοις·
βρέμει μὲν ὁ φάρυγξ ἔνδοθ᾽, ἀραβεῖ δ᾽ ἁ γνάθος,
ψοφεῖ δ᾽ ὁ γόμφιος, τέτριγ᾽ ὁ κυνόδων,
σίζει δὲ ταῖς ῥίνεσσι, κινεῖ δ᾽ οὔατα.

Ἴων δ᾽ ἐν Ὀμφάλῃ ἐμφανίσας αὐτοῦ τὴν ἀδηφαγίαν ἐπιφέρει· ὑπὸ δὲ τῆς εὐφημίας κατέπινε καὶ τὰ κᾶλα καὶ τοὺς ἄνθρακας. Πίνδαρος δὲ τοῦτ᾽ εἴληφεν εἰπὼν οὕτως· διὰ βοῶν θερμὰ εἰς ἀνθρακιὰν στέψαν, πυριπνόων τε σώματα· καὶ τότ᾽ ἐγὼ σαρκῶν τ᾽ ἐνοπὰν, ἠδ᾽ ὀστέων στεναγμὸν βαρὺν ἦν ἰδόντα διακρῖναι· πολλὸς ἐν καιρῷ χρόνος. τοιοῦτον οὖν αὐτὸν ὑποστησάμενοι ταῖς ἀδηφαγίαις, καὶ τῶν ὀρνέων ἀποδεδώκασιν αὐτῷ τὸν λάρον τὸν προσαγορευόμενον βουφάγον. εἰσάγεται δὲ ὁ Ἡρακλῆς καὶ Λεπρεῖ τῆς πολυφαγίας ἐρίζων, ἐκεῖνον προκαλεσαμένου, καὶ νενίκηκε. Ζηνόδοτος δ᾽ ἐν δευτέρῳ ἐπιτομῶν Καυκώνου φησὶ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Ἀστυδαμείας τῆς Φόρβαντος γενέσθαι τὸν Λεπρέα, ὃν τὸν Ἡρακλέα κελεῦσαι δεθῆναι ὅτε Αὐγέαν τὸν μισθὸν ἀπῄτει. Ἡρακλῆς δ᾽ ἐκτελέσας τοὺς ἄθλους ἔρχεται εἰς Καύκωνας, καὶ δεηθείσης Ἀστυδαμείας, διαλύεται πρὸς τὸν Λεπρέα. καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Λεπρεὺς Ἡρακλεῖ ἐρίζει δίσκῳ καὶ ὕδατος ἀντλήσει, καὶ ὅς τις ἀναλώσει θᾶττον ταῦρον· καὶ λείπεται πάντα. εἶτα θωρηχθεὶς προκαλεῖται Ἡρακλέα, καὶ θνήσκει ἐν τῇ μάχῃ. Μάτρις δὲ ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἐγκωμίῳ καὶ εἰς πολυποσίαν φησὶ τὸν Ἡρακλέα προκληθῆναι ὑπὸ τοῦ Λεπρέως, καὶ πάλιν νικηθῆναι. τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ ὁ Χῖος ῥήτωρ Καύκαλος ὁ Θεοπόμπου τοῦ ἱστοριογράφου ἀδελφὸς ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἐγκωμίῳ. καὶ τὸν Ὀδυσσέα δὲ Ὅμηρος πολυφάγον καὶ λαίμαργον παραδίδωσιν ὅταν λέγῃ·

ἀλλ᾽ ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ.
οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
ἔπλετο, ἥ τ᾽ ἐκέλευσεν ἕο μνήσασθαι ἀνάγκῃ
καὶ μάλα τειρόμενον καὶ ἐμπλησθῆναι ἀνώγει.

ὑπερβάλλουσα γὰρ ἐν τούτοις φαίνεται αὐτοῦ λαιμαργία, μετὰ τοῦ μηδὲ ἐνδέοντα τὰ περὶ τῆς γαστρὸς γνωμολογεῖν. ἐχρῆν γὰρ εἰ καὶ ἐλίμωττε διακαρτερεῖν, ἢ μετριάζειν τὰ περὶ τὴν τροφήν. τὸ δὲ τελευταῖον καὶ τὴν τελεωτάτην αὐτοῦ παρίστησι λαιμαργίαν καὶ γαστριμαργίαν·

ὣς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν, ἡ δὲ μάλ᾽ αἰεὶ
ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων
ληθάνει ὅσσ᾽ ἔπαθον, καὶ ἐμπλησθῆναι ἀνώγει.

ταῦτα γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνος ὁ Σαρδανάπαλος εἰπεῖν ποτ᾽ ἂν ἐτόλμησε. γέρων δὲ ὢν ἤσθιεν ἁρπαλέως κρέα τ᾽ ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ. Θεαγένης δ᾽ ὁ Θάσιος ἀθλητὴς ταῦρον μόνος κατέφαγεν, ὡς Ποσείδιππός φησιν ἐν ἐπιγράμμασιν·

καί πρὶν σιωθεσίης ἔφαγόν ποτε Μηόνιον βοῦν,
πάτρη γὰρ βρώμην οὐκ ἂν ἐπεῖχε Θάσος.
*Θ᾽ ὅ γε νειάσσαι φαγὼν ἔτ᾽ ἐπῄτεον, εἵνεκεν οὕτω
χάλκεος ἕστηκα χεῖρα προϊσχόμενος.

Μίλων δ᾽ ὁ Κροτωνιάτης, ὥς φησιν ὁ Ἱεραπολίτης Θεόδωρος ἐν τοῖς περὶ ἀγώνων, ἤσθιε μνᾶς κρεῶν εἴκοσι καὶ τοσούτους ἄρτους, οἴνου τε τρεῖς χόας ἔπινεν. ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ ταῦρον ἀναθέμενος τοῖς ὤμοις τετραετῆ, καὶ τοῦτον περιενέγκας τὸ στάδιον, μετὰ ταῦτα δαισάμενος μόνος αὐτὸν κατέφαγεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Τίτορμός τε ὁ Αἰτωλὸς διηγωνίσατο αὐτῷ βοῦν, ὡς ἱστορεῖ ὁ Αἰτωλὸς Ἀλέξανδρος. Φύλαρχος δέ φησιν ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν τὸν Μίλωνα ταῦρον καταφαγεῖν κατακλιθέντα πρὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διός· διὸ καὶ ποιῆσαι εἰς αὐτὸν Δωριέα τὸν ποιητὴν τάδε.

τοῖος

Omolino · Chiromactra · Quo pacto uocatus est puer ille ab hercule eo dyle occisus cum illi manibus aquam minis traret · Hercules helluo · Arcus Buphagus · Caucones · Lepreus ab hercule in certamine occisus · Ilykes uorax · Theagenes athleta taurum solus deuorauit

Cratinus · Sappho · Cultus · Herodotus · Hellanicus · Archias · Cherias · Herodorus · Cnomus · Cyathus · Pyles · Antimach · Nicandri · Oetaica · Astydamas tragicus · Epicharmus · Ion tragicus · Pindarus · Larus · Zenodotus · Lepreus · Cauconus · Astydamia · Phorbas · Augeas · Matris · Caucalus · Theopompus · Homerus · Theagenes · Posidippus · Milo · Theodorus · Titormus · Alexander aetolus · Phylarchus · Dorieus

τοῖος ἔην Μίλων, ὅτ᾽ ἀπὸ χθονὸς ἤρατο βρῖθος,
τετραετῆ δαμάλην ἐν Διὸς εἰλαπίναις,
ὤμοις δὲ κτῆνος τὸ πελώριον ὡς νέον ἀρνα
ἤνεγκεν δι᾽ ὅλης κοῦφα πανηγύρεως.
καὶ θάμβος μέν· ἀτὰρ τοῦδε πλέον ἤνυσε θαῦμα
πρόσθεν Πισαίου, ξεῖνε, θυηπολίου.
ὃν γὰρ ἐπόμπευσεν βοῦν ἄζυγον, εἰς κρέα τόνδε
κόψας, πάντα κατ᾽ οὖν μοῦνος ἐδαίσατό νιν.

Ἀστυδάμας δ᾽ ὁ Μιλήσιος τρὶς Ὀλύμπια νικήσας κατὰ τὸ ἑξῆς παγκράτιον, κληθείς ποτε ἐπὶ δεῖπνον ὑπὸ Ἀριοβαρζάνου τοῦ Πέρσου καὶ ἀφικόμενος, ὑπέσχετο φαγεῖν πάντα τὰ πᾶσι παρασκευασθέντα, καὶ κατέφαγε. τοῦ Πέρσου δ᾽ αὐτὸν ἀξιώσαντος, ὡς ὁ Θεόδωρος ἱστορεῖ, ἄξιόν τι ποιῆσαι τῆς κατὰ τὴν ἰσχὺν, φακὸν τῆς κλίνης περιχαλκὸν ὄντα κλάσας ἐξέτεινε μαλάξας. τελευτήσαντος δ᾽ αὐτοῦ καὶ κατακαυθέντος, οὐκ ἐχώρησε μία ὑδρεία τὰ ὀστᾶ, μόλις δὲ δύο· καὶ τὰ τοῖς ἐννέα ἀνδράσι παρεσκευασμένα παρὰ τῷ Ἀριοβαρζάνῃ εἰς τὸ δεῖπνον μόνον καταφαγεῖν. καὶ οὐδὲν παράδοξον τούτους τοὺς ἄνδρας ἀδηφάγους γενέσθαι. πάντες γὰρ οἱ ἀθλοῦντες μετὰ τῶν γυμνασμάτων καὶ ἐσθίειν πολλὰ διδάσκονται. διὸ καὶ Εὐριπίδης ἐν τῷ πρώτῳ Αὐτολύκῳ λέγει·

Κακῶν γὰρ ὄντων μυρίων καθ᾽ Ἑλλάδα
οὐδὲν κάκιόν ἐστιν ἀθλητῶν γένους.
οἳ πρῶτα μὲν ζῆν οὔτε μανθάνουσιν εὖ
οὔτ᾽ ἂν δύναιντο, πῶς γὰρ ὅστις ἐστ᾽ ἀνὴρ
γνάθου τε δοῦλος νηδύος θ᾽ ἡσσημένος
κτήσαιτ᾽ ἂν ὄλβον εἰς ὑπερβολὴν πατρός;
οὐδ᾽ αὖ πένεσθαι κἀξυπηρετεῖν τύχαις
οἷοί τ᾽· ἔθη γὰρ οὐκ ἐθισθέντες καλὰ
σκληρῶς διαλλάσσουσιν εἰς τἀμήχανα.
λαμπροὶ δ᾽ ἐν ἥβῃ καὶ πόλεως ἀγάλματα
φοιτῶσ᾽· ὅταν δὲ προσπέσῃ γῆρας πικρὸν,
τρίβωνες ἐκβαλόντες οἴχονται κρόκας.
ἐμεμψάμην δὲ καὶ τὸν Ἑλλήνων νόμον,
οἳ τῶνδ᾽ ἕκατι σύλλογον ποιούμενοι
τιμῶσ᾽ ἀχρείους ἡδονὰς δαιτὸς χάριν.
τί γὰρ παλαίσας εὖ, τί δ᾽ ὠκύπους ἀνὴρ
ἢ δίσκον ἄρας, ἢ γνάθον παίσας καλῶς,
πόλει πατρῴᾳ στέφανον ἤρκεσεν λαβών;
πότερα μαχοῦνται πολεμίοισιν ἐν χεροῖν
δίσκους ἔχοντες, ἢ δι᾽ ἀσπίδων χεροῖν
θείνοντες ἐκβαλοῦσι πολεμίους πάτρας;
οὐδεὶς σιδήρου ταῦτα μωραίνει πέλας
στάς. ἄνδρας οὖν ἐχρῆν σοφούς τε κἀγαθοὺς
φύλλοις στέφεσθαι, χὤστις ἡγεῖται πόλει
κάλλιστα σώφρων καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ,
ὅστις γε μύθοις ἔργ᾽ ἀπαλλάσσει κακὰ
μάχας τ᾽ ἀφαιρῶν καὶ στάσεις· τοιαῦτα γὰρ
πόλει τε πάσῃ πᾶσί θ᾽ Ἕλλησιν καλά.

Ταῦτ᾽ εἴληφεν ὁ Εὐριπίδης ἐκ τῶν τοῦ Κολοφωνίου ἐλεγείων Ξενοφάνους οὕτως εἰρηκότος·

Ἀλλ᾽ εἰ μὲν ταχυτῆτι ποδῶν νίκην τις ἄροιτο
ἢ πενταθλεύων, ἔνθα Διὸς τέμενος
πὰρ Πίσαο* ῥοῇς ἐν Ὀλυμπίῃ, εἴτε παλαίων,
ἢ καὶ πυκτοσύνην ἀλγινόεσσαν ἔχων,
εἴτε τι δεινὸν ἄεθλον ὃ παγκράτιον καλέουσιν,
ἀστοῖσι κ᾽ εἴη κυδρότερος πρὸς ἄκρα,
καί κε προεδρίην φανερὴν ἐν ἀγῶσιν ἄροιτο,
καί κε σιτεῖη δημοσίων κτεάνων
ἐκ πόλεως, καὶ δῶρον ὅ οἱ κειμήλιον εἴη,
εἴτε καὶ ἵπποισιν, ταῦτά γ᾽ ἅπαντα λάχοι,
οὐκ ἐὼν ἄξιος ὥσπερ ἐγώ. ῥώμης γὰρ ἀμείνων
ἀνδρῶν ἠδ᾽ ἵππων ἡμετέρη σοφίη.
ἀλλ᾽ εἰκῇ μάλα τοῦτο νομίζεται, οὐδὲ δίκαιον
προκρίνειν ῥώμην τῆς ἀγαθῆς σοφίης.
οὔτε γὰρ εἰ πύκτης ἀγαθὸς λαοῖσιν ἔτ᾽ εἴη,
οὔτ᾽ εἰ πενταθλεῖν οὔτε παλαισμοσύνην,
οὐδὲ μὲν εἰ ταχυτῆτι ποδῶν, τόπερ ἐστὶ πρότιμον
ῥώμης ὅσσ᾽ ἀνδρῶν ἔργ᾽ ἐν ἀγῶνι πέλει,
τοὔνεκεν ἂν δὴ μᾶλλον ἐν εὐνομίῃ πόλις εἴη.
σμικρὸν δ᾽ ἄν τι πόλει χάρμα γένοιτ᾽ ἐπὶ τῷ,
εἴ τις ἀεθλεύων νικῷ Πίσαο παρ᾽ ὄχθας.
οὐ γὰρ πιαίνει ταῦτα μυχοὺς πόλεως.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὁ Ξενοφάνης κατὰ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπαγωνίζεται, διαβάλλων ὡς ἄχρηστον καὶ ἀλυσιτελὲς τὸ τῆς ἀθλήσεως εἶδος. καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ ὁ Ἐρετριεὺς περὶ τῆς εὐεξίας τῶν ἀθλητῶν διηγούμενος φησίν·

γυμνοὶ γὰρ ὤθουν φαιδίμους βραχίονας
ἥβῃ σφριγῶντες ἐμπορεύονται, νέᾳ
στίλβοντες ἄνθει καρτερὰς ἐπωμίδας·
ἅδην δ᾽ ἐλαίου στέρνα καὶ ποδῶν κύτος
χρίουσιν ὡς ἔχοντες οἴκοθεν τρυφήν.

Ἡρακλεῖτος δ᾽ ἐν τῷ Ξενίζοντι Ἑλένην φησί τινα γυναῖκα πλεῖστα βεβρωκέναι. Ποσείδιππος δὲ ἐν ἐπιγράμμασι Φυλόμαχον, εἰς ὃν καὶ τάδε ἐπιγράφει·

Φυλόμαχον τὸν πάντα φαγεῖν βορὸν, οἷα κορώνην
παννυχικὴν, αὕτη *ῥωγὰς ἔχει κάπετος,
χλαίνης εὐλύχνει πελλινίδος· ἀλλὰ σὺ τούτου
καὶ χρέα ἐς τήνῳ ἀττικὲ καὶ στεφάνου
εἰπόντες οἱ πρόκυον συνεκώμασεν, ἦλθε δ᾽ ἅμα αὖ
βλέψας ἐκ πλίνθων ὧδε ἐπισκηνίων,
ὃ ζιγλ διαφθείρας μονολήκυθος, ἐκ γὰρ ἀγώνων (ῥα
τῶν τότε ληναικὴν ἦλθε ἀπὸ καλλιόπην.

Ἀμάραντος δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ σκηνῆς Ἡρόδωρόν φησι τὸν Μεγαρέα σαλπικτὴν γενέσθαι, τὸ μὲν μέγεθος πηχῶν τριῶν καὶ ἡμίσους, εἶναι δὲ καὶ τὰς πλευρὰς ἰσχυρόν· ἐσθίειν δὲ ἄρτων μὲν χοίνικας ἕξ, κρεῶν δὲ λίτρας εἴκοσιν οἵων ἂν εὑρίσκοι, πίνειν δὲ χόας δύο, καὶ σαλπίζειν ἅμα σάλπιγξι δυσί. κοιμᾶσθαι δὲ ἔθος ἔχειν ἐπὶ λεοντῆς μόνης. ἐσήμαινε δὲ σαλπίζων μέγιστον. Ἄργος γοῦν πολιορκοῦντος Δημητρίου τοῦ Ἀντιγόνου, καὶ οὐ δυναμένων τῶν στρατιωτῶν τὴν ἑλέπολιν προσαγαγεῖν τοῖς τείχεσι διὰ τὸ βάρος, ταῖς δύο σάλπιγξι σημαίνων, ὑπὸ τῆς ἁδρότητος τοῦ ἤχου τοὺς στρατιώτας ἠνάγκασε προθυμηθέντας προσαγαγεῖν τὴν μηχανήν. ἐνίκησε δὲ τὴν περίοδον δεκάκις, καὶ ἐδείπνει καθήμενος, ὡς ἱστορεῖ Νέστωρ

Astydamas milesius · Ariobarzanes · Theodorus φακόν · Euripides · Xenophanes colophonius elegus poeta · Achilleus eretriensis · Herangetus · Posidippus · Helena · Phylomachus · Helena quaedam muliere uorax · Amarantus · Herodorus megarensis · Demetrius · Antigonus · ἑλέπολιν · Nestor

ἐν τοῖς Θρακικοῖς ὑπομνήμασι. καὶ γυνὴ δὲ ἐσάλπισεν Ἀγλαῒς ἡ Μεγακλέους ἐν τῇ πρώτῃ ἀχθείσῃ μεγάλῃ πομπῇ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸ πομπικὸν, περίθετον ἔχουσα καὶ λόφον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὡς δηλοῖ Ποσείδιππος ἐν ἐπιγράμμασιν. ἤσθιε δὲ καὶ αὕτη λίτρας μὲν κρεῶν δώδεκα, ἄρτων δὲ χοίνικας τέσσαρας, καὶ ἔπινεν οἴνου χοᾶ. Λιτυέρσης δὲ ὁ νόθος μὲν υἱὸς Μίδου, Κελαινῶν δὲ τῶν ἐν Φρυγίᾳ βασιλεὺς, ἄγριος ἰδέσθαι καὶ ἀνήμερος, αὐτὸς ἀδηφάγος δεινῶς. λέγει δὲ περὶ αὐτοῦ Σωσίθεος ὁ τραγῳδοποιὸς ἐν δράματι Δάφνιδι ἢ Λιτυέρσῃ·

Ἔσθει μὲν ἄρτους τρεῖς ὅλους κανθηλίους
Τρὶς τῆς βραχείας ἡμέρας· πίνει δ' ἕνα (δρόσα ὅπως.
Καλὸν μετρητὴν τόνδε καρποφόρον πίθον.
Τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παρὰ Φερεκράτει ἢ Στράττιδι ἐν ἀγαθοῖς. περὶ οὗ φησιν
Ἐγὼ κατεσθίω μόλις τῆς ἡμέρας
Πέντ' ἡμιμέδιμν' ἐὰν βιάζωμαι μόλις
Πῶς ὀλιγόσιτος ἦσθ' ἄρ' ὃς κατεσθίεις
Τῆς ἡμέρας μακρᾶς φάκους σιτία.

Ξάνθος δ' ἐν τοῖς Λυδιακοῖς Κάμβλητά φησι τὸν βασιλεύσαντα Λυδῶν πολυφάγον γενέσθαι καὶ πολυπότην, ἔτι δὲ γαστρίμαργον. τοῦτον οὖν ποτε νυκτὸς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν· ἔπειτα πρωῒ εὑρόντα τὴν χεῖρα τῆς γυναικὸς ἐνοῦσαν ἐν τῷ στόματι, ἑαυτὸν ἀποσφάξαι, περιβοήτου τῆς πράξεως γενομένης. περὶ δὲ Θύος τοῦ Παφλαγόνων βασιλέως, ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν πολυφάγος, προειρήκαμεν παραθέμενοι Θεόπομπον ἱστοροῦντα ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ τριακοστῇ. Ἀρχίλοχος δὲ ἐν τετραμέτροις Χαρίλαν εἰς τὰ ὅμοια διαβέβληκεν, ὡς οἱ κωμῳδοποιοὶ Κλεώνυμον καὶ Πείσανδρον. περὶ δὲ Χαιρίππου φησὶ Φοινικίδης ἐν Φυλάρχῳ·
Τρίτον δὲ πρὸς τούτοισι τὸν σοφώτατον
Χαίριππον, οὐ δοκεῖς ὥσπερ οἶδας ἐσθίει
Μέχρις ἂν διαλάβῃ τις ἢ λάθῃ διαρραγείς
Τοιοῦτ' ἔχει ταμεῖον ὥσπερ οἱ κίαι.

Νικόλαος δ' ὁ περιπατητικὸς ἐν τῇ τρίτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν ἱστοριῶν Μιθριδάτην φησὶ τὸν Ποντικὸν βασιλέα προθέντα ἀγῶνα πολυφαγίας καὶ πολυποσίας, ἦν δὲ τὸ ἆθλον τάλαντον ἀργυρίου, ἀμφότερα νικῆσαι. τοῦ μέντοι ἄθλου ἐκστῆναι τῷ μετ' αὐτὸν κριθέντι Καλαμόδρυι τῷ Κυζικηνῷ ἀθλητῇ. καὶ Τιμοκρέων δ' ὁ Ῥόδιος ποιητὴς καὶ ἀθλητὴς πένταθλος ἀδηφάγει καὶ ἔπινεν, ὡς τὸ ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐπίγραμμα δηλοῖ·
Πολλὰ πιὼν καὶ πολλὰ φαγὼν καὶ πολλὰ κάκ' εἰπὼν
Ἀνθρώπους, κεῖμαι Τιμοκρέων Ῥόδιος.

Θρασύμαχος δ' ὁ Μακεδόνιος ἔν τινι τῶν προοιμίων τὸν Τιμοκρέοντά φησιν ὡς μέγαν βασιλέα ἀφικόμενον καὶ ξενιζόμενον παρ' αὐτῷ, πολλὰ ἐμφορεῖσθαι. πυθομένου δὲ τοῦ βασιλέως ὅ,τι ἀπὸ τούτων ἐργάζοιτο, εἶπε Περσῶν ἀναριθμήτους συγκόψειν. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ πολλοὺς καθ' ἕνα νικήσας, μετὰ τοῦτο ἐχειρονόμησε. πυνθανομένου δὲ τὴν πρόφασιν, ἀπολείπεσθαι ἔφη τοσαύτας εἰ προσίοι τις πληγάς. Κλέαρχος δ' ἐν πέμπτῳ βίων Κανθίβαριν φησὶ τὸν Πέρσην ὁπότε κοπιάσειε τὰς σιαγόνας ἐσθίων, κεχηνότι καθάπερ εἰς ἄψυχον ἀγγεῖον ἐσαντλεῖν τὴν τροφὴν τοὺς οἰκέτας. Ἑλλάνικος δὲ ἐν πρώτῳ Δευκαλιωνείας Ἐρυσίχθονά φησι τὸν Μυρμιδόνος ὅτι ἦν ἄπληστος βορᾶς Αἴθωνα κληθῆναι. Πολέμων δ' ἐν ἕκτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον τοὺς Σικελιώτας φησὶν ἀδηφαγίας ἱερὸν ἔχειν καὶ Σιτοῦς Δήμητρος ἄγαλμα, οὗ πλησίον ἱδρύσθαι καὶ Ἱμαλίδος, καθάπερ ἐν Δελφοῖς Ἑρμούχου. ἐν δὲ Σκώλῳ τῷ Βοιωτικῷ Μεγαλάρτου καὶ Μεγαλομάζου. καὶ Ἀλκμὰν δὲ ὁ ποιητὴς ἑαυτὸν ἀδηφάγον εἶναι παραδίδωσιν ἐν τῷ τρίτῳ διὰ τούτων· καὶ ποκά τοι δώσω τρίποδος κύτος ᾧ κ' ἔνι λέα ἀγείρῃς· ἀλλ' ἔτι νῦν γ' ἄπειρος, τάχα δὲ πλέος ἔτνεος, οἷον ὁ παμφάγος Ἀλκμὰν ἠράσθη χλιαρὸν πεδὰ τὰς τροπάς. οὔτι γὰρ οὔτε τυμμένον ἔσθει, ἀλλὰ τὰ κοινὰ γὰρ ὥσπερ ὁ δᾶμος ζατεύει. κἀν τῷ ε' ἐμφανίζει αὐτὸν ἀδηφάγον λέγων οὕτως· ὥρας δ' ἔσηκε τρεῖς, θέρος καὶ χεῖμα κὠπώραν τρίταν καὶ τέταρτον τὸ κρόνηρ, ἀλλ' εἰ μὲν ἔσθει, ἐνδεῖαν οὐκ ἔστι.

Ἀναξίλας δ' ὁ κωμικὸς περὶ Κτησίου τινὸς διαλεγόμενος ἐν Χρυσοχόῳ δράματί φησιν·
Ἤδη σχεδὸν τοι πάντα σοι πλὴν Κτησίου
Δεῖπνον γὰρ οὗτος, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί,
Ἀρχὴν τελευτὴν δ' οὐκ ἐπίσταται μόνος
Κἂν πλούσιος διαρραγήτω χ' ἅτερος
Δειπνιῶντις οὐ μὴ Κτησίας μόνος
Τί γάρ σε κωλύει; Δεῖπνου γ' οὗτος ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί
Ἀρχὴν τελευτὴν δ' ἔμαθεν οὐδεπώποτε
Κἂν χάρισι δὲ κρανίον τινὰ συγκαταλέγει οὕτως αὐτῷ.
Οὐκ ἐτὸς ἐρωτῶσι προσιόντες τινὲς
Οὕτως ὁ κρανιὸς Κτησίου κατεσθίει
Ἔλαττον ἢ δειπνοῦσιν ἀμφότεροι συχνά.
Φιλέταιρος δ' ἐν Ἀταλάντῃ·
Κἂν δεῖ τροχάζω στάδια πλείω Σωτάδου
Τὸν Ταυρέαν δὲ τοῖς πόνοις ὑπερβαλῶ
Τὸν Κτησίαν τε τῷ φαγεῖν ὑπερδραμῶ.
Ἀνάξιππος Κεραυνῷ·
Ὁρῶ γὰρ ἐκ παλαίστρας τῶν φίλων
Προσιόντα μοι Δάμιππον ἔξωθεν λέγεις ὃν πέτεινον
Ἔξωθεν οἱ δὲ φίλοι καλοῦσί σοι
Νῦν δ' ἀνδρείαν κεραυνὸν εἰκότως,
Ἀβάτους γὰρ τὰς τραπέζας οἴομαι
Αὐτὸν κατασκήπτοντα γ' αὐτῇ τῇ γνάθῳ.

ἐν τούτοις ἐδήλωσεν ὁ κωμικὸς διότι καὶ τὸ δρᾶμα Κεραυνὸν ἀπ' αὐτοῦ ἐπιγέγραφε. Θεόφιλος δ' ἐν Ἐπιδαυρίῳ Ἀρεσίλαόν τις Μαντινεὺς λοχαγὸς ἦν ἀνδρῶν ἁπάντων πλεῖστα δυνάμενος φαγεῖν. ἐν δὲ Παγκρατιαστῇ παράγων τὸν ἀθλητὴν ὡς πολλὰ ἐσθίοντα φησίν· ἑφθῶν μὲν σχεδὸν τρεῖς μνᾶς. λέγ' ἄλλο. ῥύγχιον
Κωλῆν. πόδας τέτταρας ὑείους, Ἡράκλεις
Βοὸς δὲ τρεῖς, ὄρνιθ', Ἄπολλον. λέγ' ἕτερον.
Σύκων δύο μνᾶς. ἔπιες ἐν δὲ πόσον
Ἀκράτου δώδεκα κοτύλας, Ἀπολλόδωρε καὶ Σαβάζιε.

Καὶ ἔθνη δὲ ὅλα εἰς πολυφαγίαν ἐκωμῳδεῖτο, ὡς τὸ Βοιωτῶν. Εὔβουλος γοῦν ἐν Ἀντιόπῃ φησί· πονεῖν μὲν ἄμμες καὶ φαγεῖν μὲν ἀνδρικοὶ καὶ καρτερῆσαι, τοὺς δ' Ἀθηναίους λέγειν.

καὶ

Handwritten marginal notes (left page): Aglais; Megaclés; Posidipp⁹; Lityersas; Midas; Sositheus tragicus; Xanthus; Cambles; Thys; Theopōpus; Archilochus; Cherilas; Cleonymus; Pisander; Cherippus; Phoenicides; Nicolaus; Mithridates; Calamodrys; Timocreo; Thrasymachus; Timocreo; Clearchus; Cantibaris; Hellanicus; Erysichtho; Myrmido; Aetho; Polemo; Timeus; Alcmá; Anaxilas comicus; Ctesias; Phileterus; Sotades; Anaxippus; Damippus; Theophilus; Atrestidas; Eubulus.
Lityersas mide f. nota pro theocrito. — Timocreotis epitaphiū attende. — Erysichthō Aethō. — Addephagias i. voracitatis templū. — Sito Ceres. — Himalis. — Hermochus. — Scolos .V. — Megalartus Megalomaz⁹. — Alcmā poeta uorax. — Boetij uoraces.

Καὶ μικρὰ φαγέμεν· τοὶ δὲ Θηβαῖοι μέγα
Καὶ ἐν Εὐρώπῃ· κτίζε Βοιωτῶν πόλιν
Ἀνδρῶν ἀρίστων ἐσθίειν δι' ἡμέρας
Καὶ ἐν Ἴωνι. Οὕτω σφόδρ' ἐστὶ τοὺς τρόπους Βοιώτιος,
Ὡς οὐδὲ δείπνων ὡς λέγουσ' ἐμπίπλαται. ἐν δὲ Κέρκωπι. μετὰ ταῦτα Θήβας ἦλθον, οὗ τὴν νύχθ' ὅλην
Τήν θ' ἡμέραν δειπνοῦσι καὶ κόπρον γ' ἔχει
Ἐπὶ ταῖσι θύραις ἕκαστος, οὗ πλήρει βροτῶν
Οὐκ ἔστι μεῖζον ἀγαθὸν ὡς χεζητιῶν
Μακρὰν βαδίζων πολλὰ δ' ἐσθίων ἀνὴρ
Δάκνει τὰ χείλη παγγέλοιος ἐστὶν ἰδεῖν
Ἐν δὲ τοῖς Μυσοῖς. πρὸς τὸν Ἡρακλέα ποιεῖ τινὰ λέγοντα
Σὺ μὲν τὸ Θήβης ὡς λέξεις πέδον λιπὼν
Ἀνδρῶν ἀρίστων ἐσθίειν δι' ἡμέρας
Ὅλας τραχήλους καὶ τοὺς κοπρῶνας πλησίον.
Δίφιλος δὲ ἐν Βοιωτίῳ, δίος ἐσθίειν πρὸ ἡμέρας ἀρξάμενος ἢ πάλιν πρὸς ἡμέραν. Μνησίμαχος Βουσίριδι. εἰμὶ γὰρ Βοιώτιος
Ὀλίγα μὲν λαλῶν ταῦτα, πολλὰ δ' ἐσθίων. Ἄλεξις Τροφωνίῳ·

Νῦν δ' ἵνα μὴ παντελῶς Βοιώτιοι φαίνησθ' εἶναι τοῖς διασύρειν ὑμᾶς εἰθισμένοις, ὡς ἀκίνητοι νῷν εἶναι βοᾶν καὶ πίνειν μόνον καὶ δειπνεῖν ἐπιστάμενοι δι' ὅλης τέλος τὴν νύχθ' ὅλην, γυμνοῦσθ' ἑαυτοὺς θᾶττον ἅπαντες. Ἀχαιὸς δ' ἐν Ἄθλοις· Πότερα θεωρεῖς εἴτ' ἀγωνιστὰς λέγεις; Πόλλ' ἐσθίουσιν ὡς ἐπασκούντων τρόπος. Ποδαποὶ γάρ εἰσιν οἱ ξένοι; Βοιώτιοι. ἐκ τούτων εἰκός ἐστι καὶ Ἐρατοσθένη ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς Πρέτελλον φῆσαι ἐρωτηθέντα τί αὐτῷ δοκοῦσιν εἶναι Βοιωτοί, εἰπεῖν, τί δ' ἄλλο ἢ τοιαῦτα ἐλάλουν οἷα ἂν καὶ τὰ ἀγγεῖα φωνὴν λαβόντα, πόσον ἕκαστος χωρεῖ. Πολύβιος δ' ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τῇ εἰκοστῇ φησὶ τῶν ἱστοριῶν, ὡς Βοιωτοὶ μεγίστην δόξαν λαβόντες μετὰ τὰ Λευκτρικὰ καὶ κατὰ μικρὸν ἀνέπεσον ταῖς ψυχαῖς καὶ ὁρμήσαντες ἐπ' εὐωχίας καὶ μέθας σύνθεντο καὶ κοινώνεια τοῖς φίλοις. πολλοὶ δὲ τῶν ἐχόντων γενεὰς ἀπεμέριζον τοῖς συσσιτίοις τὸ πλέον μέρος τῆς οὐσίας, ὥστε πολλοὺς εἶναι Βοιωτῶν οἷς ὑπῆρχε δεῖπνα τοῦ μηνὸς πλείω τῶν εἰς τὸν μῆνα διατεταγμένων ἡμερῶν. διόπερ Μεγαρεῖς μισήσαντες αὐτῶν τὴν τοιαύτην κατάστασιν ἀπένευσαν εἰς τοὺς Ἀχαιούς. καὶ Φαρσάλιοι δὲ κωμῳδοῦνται ὡς πολυφάγοι. Μνησίμαχος γοῦν ἐν Φιλίππῳ φησί· Τῶν Φαρσαλίων ἥκει τις, ἵνα τὰς τραπέζας καταφάγοι; Οὐδεὶς πάρεστιν. οὐ γὰρ ὀπτῶντες ἄρα που ὀπτὴν κατεσθίουσι πόλιν Ἀχαϊκήν. ὅτι δὲ καὶ πάντες Θετταλοὶ ὡς πολυφάγοι διεβάλλοντο, Κράτης φησὶν ἐν Λαμίᾳ· Ἐπεὶ τριπήχη Θετταλικῶς τετμημένα. τοῦτο δ' εἶπεν ὡς τῶν Θετταλῶν μεγάλα κρέα τεμνόντων. Φιλέταιρος δ' ἐν Λαμπαδηφόροις· καὶ χειροβαρεῖς σαρκὸς ὑείας Θετταλότμητον κρέας. ἔλεγον δὲ καὶ Θετταλικὴν ἔνθεσιν τὴν μεγάλην. Ἕρμιππος Μοίραις· Ὁ Ζεὺς δὲ τοῦτ' οὐδὲν ἐνθυμούμενος μύρων ξυνέπλαττε τὴν Θετταλικὴν ἔνθεσιν. Ταῦτα δὲ καπανικὰ εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς· Τί πρὸς τὰ Λυδῶν δεῖπνα καὶ τὰ Θετταλῶν; Καὶ τὰ Θετταλικῶν μὲν πολὺ καπανικώτερα. οἷον τὰ ἁμαξιαῖα. Θετταλοὶ γὰρ τὰς ἀπήνας καπάνας ἔλεγον. Ξέναρχος Σκύθαις· Ἐπεὶ δὲ καπάνας ἔφερον εἰς Ὀλυμπίαν. Τί λέξεις; καπάνας δὲ Θετταλοὶ πάντες καλοῦσι τὰς ἀπήνας. μανθάνω. Αἰγυπτίους δ' Ἑκαταῖος ἀρτοφάγους φησὶν εἶναι κυλλήστις ἐσθίοντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς πόμα καταλεαίνοντας. διὰ ταῦτα καὶ Ἄλεξις ἐν τῷ περὶ αὐταρκείας ἔφη μετρίᾳ τροφῇ κεχρῆσθαι τόν τε Βόκχοριν καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Νεόχαβιν. καὶ Πυθαγόρας δ' ὁ Σάμιος μετρίᾳ τροφῇ ἐχρῆτο, ὡς ἱστορεῖ Λύκων ὁ Ἰασεὺς ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου. οὐκ ἀπείχετο δὲ ἐμψύχων, ὡς Ἀριστόξενος εἴρηκεν. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ ἀριθμητικὸς καὶ θῦσαι φησὶν αὐτὸν ἑκατόμβην ἐπὶ τῷ εὑρηκέναι ὅτι τριγώνου ὀρθογωνίου ἡ τὴν ὀρθὴν γωνίαν ὑποτείνουσα ἴσον δύναται ταῖς περιεχούσαις.
Ἡνίκα Πυθαγόρης τὸ περικλεὲς εὕρατο γράμμα,
Κλεινὸς ἐφ' ᾧ κλεινὴν ἤγαγε βουθυσίην.

Ἦν δὲ καὶ ὀλιγοπότης ὁ Πυθαγόρας καὶ εὐτελέστατα διεβίου, ὡς καὶ πολλάκις μέλιτι μόνῳ ἀρκεῖσθαι. τὰ παραπλήσια δ' ἱστορεῖται καὶ περὶ Ἀριστείδου καὶ Ἐπαμινώνδου καὶ Φωκίωνος καὶ Φορμίωνος τῶν στρατηγῶν. Μάνιος δὲ Κούριος ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπὶ γογγυλίσι διεβίω πάντα τὸν χρόνον· καὶ Σαβίνων αὐτῷ πολὺ χρυσίον προσπεμψάντων, οὐκ ἔφη δεῖσθαι χρυσίου, ἕως ἂν τοιαῦτα δειπνῇ. ἱστορεῖ δὲ ταῦτα Μεγακλῆς ἐν τῷ περὶ τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν. τῶν δείπνων δὲ πολλοὶ τὰ μέτρια ἀσπάζονται, ὡς Ἄλεξις ἐν Φιλούσῃ παραδίδωσιν·
Ἀλλ' ἔγωγε τοῦ τὰ δέον τ' ἔχειν
Τὰ περιττὰ μισῶ. τοῖς ὑπερβάλλουσι γὰρ
Τέρψις μὲν οὐκ ἔνεστι, πολυτέλεια δέ.
Ἐν δὲ Ψευδομένῳ· τὰ περιττὰ μισῶ τοῖς ὑπερβάλλουσι γὰρ
Δαπάνη πρόσεστιν, ἡδονὴ δ' οὐδ' ἥτις οὖν.
Ἐν δὲ Συντρόφοις·
Ὡς ἡδὺ πᾶν τὸ μέτριον· οὔθ' ὑπέργεμων
Ἀπέρχομαι νῦν οὔτε κενὸς, ἀλλ' ἡδέως
Ἐμαυτοῦ.

Μνησίθεος γάρ φησι δεῖν φεύγειν ἁπάντων τὰς ὑπερβολὰς ἀεί. Ἀρίστων δ' ὁ φιλόσοφος ἐν δευτέρῳ Ἐρωτικῶν Ὁμοίων Πολέμωνα φησὶ τὸν Ἀκαδημαϊκὸν παραινεῖν τοῖς ἐπὶ δεῖπνον πορευομένοις φροντίζειν ὅπως ἡδὺ τὸ ποτὸν ποιῶνται μὴ μόνον εἰς τὸ παρὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν αὔριον. Τιμόθεος δ' ὁ Κόνωνος ἐκ τῶν πολυτελῶν καὶ στρατηγικῶν δείπνων παραληφθεὶς ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος εἰς τὸ ἐν Ἀκαδημίᾳ συμπόσιον καὶ ἑστιαθεὶς ἀφελῶς ἔφη καὶ μουσικῶς, ὡς οἱ παρὰ Πλάτωνι δειπνοῦντες καὶ τῇ ὑστεραίᾳ καλῶς γίνονται. Ἡγήσανδρος δ' ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν ἔφη ὡς καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ὁ Τιμόθεος ἀπαντήσας τῷ Πλάτωνι εἶπεν· ὑμεῖς ὦ Πλάτων εὖ δειπνεῖτε μᾶλλον εἰς τὴν ὑστεραίαν ἢ τὴν παροῦσαν ἡμέραν. Πύρρων δ' ὁ Ἠλεῖος τῶν γνωρίμων τινὸς αὐτὸν ὑποδεξαμένου πολυτελῶς δὲ, ὡς αὐτὸς ἱστορεῖ, εἰς τὸ λοιπὸν εἶπεν οὐχ ἥξω πρὸς σὲ ἂν οὕτως ὑποδέχῃ, ἵνα μήτε ἐγώ σε ἀηδῶς ὁρῶ καταδαπανώμενον οὐκ ἀναγκαίως, μήτε σὺ θλιβόμενος κακοπαθῇς. μᾶλλον γὰρ ἡμᾶς τῇ μεθ' ἑαυτῶν συνουσίᾳ προσῆκον ἐστὶν εὐφραίνειν ἢ τῷ πλήθει τῶν παρατιθεμένων, ὧν οἱ διακονοῦντες τὰ πλεῖστα. Ἀντίγονος δ' ὁ Καρύστιος ἐν τῷ Μενεδήμου βίῳ, τὴν διά

Handwritten marginal notes (right page): Contra Aristoxenū; Eubulus; Eubulus; Diphilus; Mnesimachus; Alexis; Acheus; Eratosthenes; Pretellus; Polybius; Mnesimachus; Crates; Phileterus; Hermipp⁹; Aristophanes; Xenarch⁹; Hecateus; Alexis; Bocchoris; Neochabis; Pythagoras; Lyco iasensis; Aristoxen⁹; Apollodorus; Aristides; Epaminundas; Phocio; Phormio; Manius Curius; Megacls; Alexis; Mnesitheus; Aristo; Polemo; Timotheos; Cono; Plato; Hegesander; Pyrrho; Antigonus carystius; Menedemus.
De boetijs pulchre pretellus. — Pharsalij uoraces. — Thessali cue helluons. — Hermipp⁹. — καπάνας. — Lydi hellu... nes. — Hecatobe sacrificauit pyth. ob inuētionē trianguli. — Pythagoras parsimonia mira in uictu. — Gongylid.

τάξιν διηγούμενος τοῦ παρὰ τῷ φιλοσόφῳ συμποσίου, φησὶν ὅτι ἠρίστα μὲν δεύτερος ἢ τρίτος καθ᾽ ἑαυτόν. καὶ ἔδει καὶ τοὺς λοιποὺς παρεῖναι δεδειπνηκότας. ἦν γὰρ τὸ τοῦ Μενεδήμου τοιοῦτον ἄριστον. μετὰ δὲ ταῦτα εἰσεκάλουν τοὺς παραγινομένους. ὧν ὡς ἔοικεν ὅτε προτερήσειαν ἔνιοι τῆς ὥρας, ἀνακάμπτοντες παρὰ τὰς θύρας ἀνεπυνθάνοντο τῶν ἐξιόντων παίδων τί τὸ παρακείμενον εἴη. καὶ πῶς ἔχοι τῆς τοῦ χρόνου συμμετρίας τὸ ἄριστον. ὅτε μὲν οὖν ἀκούσειαν λάχανον ἢ τάριχος, ἀνεχώρουν. ὅτε δὲ ὅτι κρεάδιον, εἰσῄεσαν εἰς τὸν ἐπὶ τοῦτο παρεσκευασμένον οἶκον, ἦν δὲ τοῦ μὲν θέρους ἡτοιμασμένη ψίαθος ἐφ᾽ ἑκάστης κλίνης. τοῦ δὲ χειμῶνος κώδιον· προσκεφάλαιον δὲ αὐτῶν φέρειν ἕκαστον ἔδει. τὸ δὲ περιαγόμενον ποτήριον οὐ μεῖζον ἢ κοτυλιαίου. τράγημα μὲν θέρμος ἢ κύαμος συνεχῶς. ποτὲ δὲ καὶ τῶν ὡραίων εἰσεφέρετό τι. τοῦ μὲν θέρους ἡ ῥοιά. τοῦ δὲ ἔαρος ὦχροι. κατὰ δὲ τὴν χειμερινὴν ὥραν ἰσχάδες. μαρτυρεῖ δὲ καὶ τούτοις Λυκόφρων ὁ Χαλκιδεὺς γράψας σατύροις Μενέδημον ἐν οἷς φησιν ὁ Σειληνὸς πρὸς τοὺς σατύρους.

Παῖδες κρατίστου παιδὸς ἐξωλέστατοι
Ἐγὼ μὲν ὑμῖν ὡς ὡς ὁρᾶτε στηνιῶ
Δεῖπνον γὰρ οὔτ᾽ ἐν Καρίᾳ μὰ τοὺς θεοὺς
Οὔτ᾽ ἐν Ῥόδῳ τοιοῦτον οὔτ᾽ ἐν Λυδίᾳ.
Κατέχω δεδειπνηκώς, Ἄπολλον ὡς καλόν
Καὶ προελθών, ἀλλὰ κυλίκιον ὑδαρὲς
Ὁ παῖς περιῆγε τοῦ πενταβόλου ἀτρέμα
Παρεξεστηκός θ᾽ ἀλιτήριος
Καὶ δημόνικος ἐπεχόρευε δαψιλὴς
Θέρμος πενήτων καὶ τρικλίνου συμπότης.

Ἑξῆς δέ φησιν ὅτι ζητήσεις ἦσαν παρὰ πότον· τράγημα γὰρ ὁ σωφρονιστὴς πᾶσιν ἐν μέσῳ λόγος. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι πολλάκις συνόντας αὐτοὺς τὸ πλεῖον ὁ ὄρνις κατελάμβανε τὴν ἕω καλῶν. τοῖσι δὲ οὐδέπω κόρος. Ἀρκεσίλαος δὲ ἑστιῶν τινας καὶ ἐλλιπόντων τῶν ἄρτων, νεύσαντος τοῦ παιδὸς ὡς οὐκ ἔτ᾽ εἰσίν, ἀνακαγχάσας καὶ τὼ χεῖρε συγκροτήσας, οἷόν τι ἔφη τὸ συμπόσιον ἡμῶν ἐστιν ἄνδρες φίλοι· ἄρτους ἐπιλελήσμεθα ἀγοράσαι. τρέχε δή παῖ. καὶ ταῦτ᾽ ἔλεγεν αὐτὸς γελῶν, καὶ τῶν παρόντων ἀθρόους ἐξεχύθη γέλως, καὶ διαγωγὴ πλείων ἐνέπεσε καὶ διατριβὴ ὥστε ἥδυσμα γενέσθαι τῷ συμποσίῳ τὴν τῶν ἄρτων ἔνδειαν. ἄλλοτε δὲ ὁ Ἀρκεσίλαος Ἀπελλῇ τῷ γνωρίμῳ προσέταξεν ἠθυλίσαι τὸν οἶνον, ἐπειδὴ δὲ διὰ τὴν ἀπειρίαν ἐκεῖνος τὰ μὲν ἐτάραττεν τὰ δὲ ἐξέχει, καὶ πολὺ θολώτερος ἐφαίνετο ὁ οἶνος, ὑπομειδιάσας ἔφη· ἐγὼ δὲ ἠθυλίσαι προσέταξα ἀνθρώπῳ μηδὲν ἑωρακότι ἀγαθὸν ὥσπερ οὐδ᾽ ἐγώ. ἀνάστηθι οὖν σὺ Ἀρίδικες, σὺ δὲ ἀπελθὼν τὰ ἐκ τὰ ξύπα ταῦτα δ᾽ οὕτως εὔφραινε καὶ ἐξιλαροῦ τοὺς παρόντας, ὡς εὐθυμίας πληροῦσθαι. οἱ δὲ νῦν συναγαγόντες τὰ δεῖπνα καὶ μάλιστα οἱ ἀπὸ τῆς καλῆς Ἀλεξανδρείας, βοῶσι, κεκράγασι, βλασφημοῦσι τὸν οἰνοχόον, τὸν διάκονον, τὸν μάγειρον, κλαίουσι δ᾽ οἱ παῖδες τυπτόμενοι κονδύλοις ἄλλος ἄλλοθεν, καὶ οὐχ ὅπως οἱ κεκλημένοι μετὰ πάσης ἀηδίας δειπνοῦσιν, ἀλλὰ κἂν τύχῃ θυσία τις οὖσα, παρακαλυψάμενος ὁ θεὸς οἰχήσεται καταλιπὼν οὐ μόνον τὸν οἶκον, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ἅπασαν. γελοῖον γάρ ἐστιν αὐτὸν εὐφημίαν κηρύξαντα καταρᾶσθαι τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς τέκνοις. καὶ τοῖς δειπνοῦσι δ᾽ ἂν εἴποι ὁ τοιοῦτος·

Νῦν δ᾽ ἔρχεσθ᾽ ἐπὶ δεῖπνον ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα. Τῷ γὰρ τοιούτῳ ὁ οἶκος Ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει Ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων. Τούτων λεχθέντων ἔφη τις τῶν παρόντων παραιτητέον ἐστὶ τοῦ τ᾽ ἀποβλέποντάς τι τὸ γαστρίζεσθαι. Εὐτελὲς γὰρ δεῖπνον οὐ ποιεῖ παροινίαν, ὡς Ἄμφις φησὶν ἐν Παννυχίδι. ὕβρεις καὶ προπηλακισμοὺς ὡς Ἄλεξις ἐν Ὀδυσσεῖ ὑφαίνοντι μαρτυρεῖ διὰ τούτων· Φιλεῖ γὰρ ἡ μακρὰ συνουσία Καὶ τὰ συμπόσια τὰ πολλὰ καὶ καθ᾽ ἡμέραν Ποιεῖν σκῶψιν· ἡ σκῶψις δὲ λυπεῖ πλέον ἢ τέρπει πολύ. Τοῦ κακῶς λέγειν γὰρ ἀρχὴ γίνεται· ἂν δ᾽ εἴπῃς ἅπαξ, Εὐθὺς ἀντήκουσας ἤδη. λοιδορεῖσθαι λείπεται, Εἶτα τύπτεσθαι δέδεικται καὶ παροινεῖν ταῦτα γὰρ Κατὰ φύσιν πέφυκεν οὕτως, καὶ τί μάντεως ἔδει.

Καὶ Μνησίμαχος δὲ ἐν Φιλίππῳ διὰ τὸ ὑπερβάλλοντα κόρον ἐν τοῖς δείπνοις παράγει τι συμπόσιον πολέμου προσκευὴν ἐπαγγελλόμενον καὶ ὡς ἀληθῶς κατὰ τὸν χαριέστατον Ξενοφῶντα πολέμου ἐργαστήριον. λέγει δ᾽ οὕτως·

Ἆρ᾽ οἶσθ᾽ ὅτι ἡ πρὸς ἄνδρας ἐστί σοι μαχητέον
Οἳ τὰ ξίφη δειπνοῦμεν ἠκονημένα
Ὄψον δὲ δᾷδας ἡμμένας καταπίνομεν
Ἐντεῦθεν εὐθὺς ἐπιφέρει τραγήματα
Ἡμῖν ὁ παῖς μετὰ δεῖπνον ἀκίδας Κρητικάς
Ὥσπερ ἐρεβίνθους δορατίων τε λείψανα
Κατεαγότ᾽ ἀσπίδας δὲ προσκεφάλαια
Καὶ θώρακας ἔχομεν, πρὸς ποδῶν δὲ σφενδόνας
Καὶ τόξα καταπέλτας δ᾽ ἐστεφανώμεθα. καὶ Κολοφώνιος δὲ Φοῖνιξ φησίν·

Οἴνου κάδοι μάχαιρα καὶ κύλιξ αἰχμή
Κόμη δὲ τόξα, δῄιοι δὲ κρητῆρες
Ἵπποι δ᾽ ἄκρητος καὶ ἀλαλὴ μύρον κεῖται.

Ἐν δὲ τῷ Παρασίτῳ Ἄλεξις περὶ πολυφάγου τινὸς διαλεγόμενος φησίν·

Καλοῦσι δ᾽ αὐτὸν πάντες οἱ νεώτεροι
Παράσιτον ὑποκόρισμα· τῷ δ᾽ οὐδὲν μέλει.
Δειπνεῖ δ᾽ ἄφωνος Τήλεφος νεύων μόνος
Τοὺς ἐπερωτῶντάς τι· ὥστε πολλάκις
Αὐτὸν κεκληκὼς τὰ Σαμοθρᾴκι᾽ εὔχεται
Λῆξαι πνέοντα καὶ γαληνίσαι ποτέ.
Χειμὼν ὁ χειμὼν ὁ μειρακίσκος ἐστὶ τοῖς φίλοις.

Δίφιλος δ᾽ ἐν Ἡρακλεῖ περί τινος τῶν ὁμοίων διαλεγόμενος·

Ἐμὲ μὲν οὐχ ὁρᾷς πεπωκότα
Ἤδη τὰ κραιπαλῶντα καὶ θυμούμενον
Τὸν δ᾽ εἶδεν ἄσθμ᾽ ἀσίωνος μεῖζον
Ἤδη σχεδὸν δώδεκα τὸν ἠριστηκότα.

Διὸ καλῶς ἔλεγεν ὁ Βορυσθενίτης Βίων οὐ δεῖν ἀπὸ τῆς τραπέζης τὰς ἡδονὰς πορίζεσθαι ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς φρονήσεως. ὁ δ᾽ Εὐριπίδης φησί· Φαύλῃ διαίτῃ προσβαλὼν ἥδιον στόμα ὡς τῆς ἀπὸ τῶν προσφορῶν τέρ-

ψεως πλεῖ τὸ στόμα μᾶλλον γινομένης. Αἰσχύλος τ᾽ ἐν Φινεῖ·

Καὶ ψευδόδειπνα πολλὰ μαργώσης γνάθου
Ἐρρυσίαζον στόματος ἐν πρώτῃ χαρᾷ.

Ἐνθουσιάζει δ᾽ ὁ Εὐριπίδης τὴν εὐτέλειαν λέγων·

Βίος δὲ πορφυροῦς θαλάσσιος
Οὐκ ἐν τραπέζῃ, ἀλλ᾽ ἐπάκτιος φάτνα
Ὑγρὰ δὲ μήτηρ οὐ πεδοστιβὴς τροφός
Θάλασσα τήνδ᾽ ἀροῦμεν ἐκ ταύτης βίος
Βρόχοισι καὶ πέδαισιν οἴκαδ᾽ ἔρχεται.

Μέγα γὰρ ἀνθρώποις κακὸν ἡ γαστὴρ περὶ ἧς φησιν Ἄλεξις ἐν Συναποθνήσκουσι·

Μάθοις τ᾽ ἂν οἷον κακὸν ἀνθρώποις
Ἔχει γαστὴρ διδάσκει θ᾽ οἷ᾽ ἀναγκάζει θ᾽ ὅσα
Εἴ τις ἀφέλοι τοῦτ᾽ ἀφ᾽ ἡμῶν τὸ μέρος ἀπὸ τοῦ σώματος,
Οὔ τ᾽ ἂν ἀδικοῖτ᾽ οὐδὲν οὐδεὶς οὔθ᾽ ὑβρίζοιτ᾽ ἂν ἑκών.
Νῦν δὲ διὰ ταύτην ἅπαντα γίνεται τὰ δυσχερῆ. Δίφιλος δ᾽ ἐν Παρασίτῳ·
Εὖ γ᾽ ὦ κατὰ χρυσοῦς εἶπε πόλλ᾽ Εὐριπίδης
Νικᾷ δὲ χρεία μ᾽ ἡ ταλαίπωρός τέ μου
Γαστὴρ ταλαιπωρότερον οὐδέν ἐστι γάρ.
Τῆς γαστρὸς εἰς ἣν πρῶτον πάντ᾽ ἂν ἐμβάλοις
Ἀλλ᾽ οὐχ ἕτερον ἀγγεῖον· ἐν πήρᾳ φέροις
Ἄρτους ἂν ἀλλ᾽ οὐ ζωμὸν ἢ διαφθερεῖς
Εἰς σπυρίδα μάζας ἐμβαλεῖς ἀλλ᾽ οὐ φακῆν
Οἰνάριον εἰς λάγυνον ἀλλ᾽ οὐ κάραβον
Εἰς τὴν θεοῖς ἐχθρὰν δὲ ταύτην εἰσφέρει
Τὰ πάνθ᾽ ἑαυτοῖς μηδὲν ὁμολογούμενα.
Κοὐ προστίθημι τἄλλα διότι πανταχοῦ
Διὰ τὴν τάλαιναν πάντα ταῦτα γίνεται.

Καὶ Κράτης δ᾽ ὁ κυνικός, ὥς φησι Σωσικράτης ἐν ταῖς Διαδοχαῖς, ἐπέρραπισε Δημήτριον τὸν Φαληρέα σὺν τῇ πήρᾳ τῶν ἄρτων καὶ λάγυνον πέμψαντα οἴνου. εἴθε γὰρ ἔφη τὰς κρήνας καὶ ἄρτους ἦν φέρειν. Στίλπων δ᾽ οὐ κατεπλάγη τὴν ἐγκράτειαν καταφαγὼν σκόροδα καὶ κατακοιμηθεὶς ἐν τῷ τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν ἱερῷ. ἀπείρητο δὲ τῷ τούτων τι φαγόντι μὴ δ᾽ εἰσιέναι. ἐπιστάσης δὲ αὐτῷ τῆς θεοῦ κατὰ τοὺς ὕπνους καὶ εἰπούσης ὅτι φιλόσοφος ὢν ὦ Στίλπων παραβαίνεις τὰ νόμιμα, καὶ τὸν δοκεῖν ἀποκρίνασθαι κατὰ τοὺς ὕπνους· σὺ δέ μοι παρέχε ἐσθίειν καὶ σκορόδοις οὐ χρήσομαι. ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη· ἐπεὶ δεδείπναμεν εἴρηκεν Ἄλεξις ἐν Κουρίδι· ἐπεὶ πάλαι δεδείπναμεν. Εὔβουλος Προκείδι· ἡμεῖς δ᾽ οὐδέπω δεδείπναμεν. καὶ πάλιν· ὃν χρὴ δεδειπνάναι ἡμᾶς παρέσται πάλαι. καὶ Ἀντιφάνης ἐν Λεωνίδῃ· ἀλλὰ πρὶν δεδειπνάναι ἡμᾶς παρέσται. καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Προάγωνι·

Ὥρα βαδίζειν μοὐστὶν ἐπὶ τὸν δεσπότην
Ἤδη γὰρ αὐτοὺς οἴομαι δεδειπνάναι.

Καὶ ἐν Δαναΐσιν· Ἤδη παροινεῖς ἐμὲ πρὶν δεδειπνάναι. Καὶ Πλάτων Σοφισταῖς καὶ Ἐπικράτης ὁ Ἀμβρακιώτης μέσης δ᾽ ἐστὶ κωμῳδίας ποιητής, ἐν Ἀμαζόσιν· Ἐν δεδειπνάναι γὰρ ἄνδρες εὐκαίρως πάνυ Δοκοῦσί μοι. καὶ ἠρίσταμεν δ᾽ εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς·

Ὑποπεπτώκαμεν ὦ ἄνδρες καὶ καλῶς ἠρίσταμεν

Καὶ Ἕρμιππος ἐν Στρατιώταις· Ἀριστάναι καὶ παριστάναι τουτί. Θεόπομπος Καλλαίσχρῳ· Ἠρίσταμεν δεῖ γὰρ συντεμεῖν τὸν λόγον. Καταριστᾶν δ᾽ εἴρηκεν ἐν τῷ Πολιτικῷ Ἀντιφῶν οὕτως· ὅταν τὰ πράγματα τὰ ἑαυτοῦ ἢ τὰ τῶν φίλων. Κατηρίστηκεν παραδεδειπνημένος παῖδες πάλαι. Τοῖς δ᾽ οὖν θεοῖς κατὰ τὸν Πλάτωνικὸς ἐν Φιλήβῳ φησὶν εὐχόμενοι κεραννύωμεν εἴτε Διόνυσος εἴθ᾽ Ἥφαιστος εἴθ᾽ ὅστις θεῶν ταύτην τὴν τιμὴν εἴληχεν τῆς συγκράσεως. καθάπερ γὰρ ἡμῖν οἰνοχόοις τισὶ παρεστᾶσι κρῆναι καὶ μέλιτος μὲν ἂν ἀπεικάζοι τις τὴν τῆς ἡδονῆς, τὴν δὲ τῆς φρονήσεως νηφαντικὴν καὶ ἄοινον αὐστηροῦ τινος καὶ ὑγιεινοῦ ὕδατος ἃς προθυμητέον ὡς κάλλιστα συμμιγνύναι. ὥρα οὖν πίνειν ἡμῖν ἐστὶ καὶ τῶν παίδων τις ἐκ τοῦ κυλικείου τῶν ποτηρίων παραφερέτω. ὁρῶ γὰρ πλῆθος καλῶν καὶ ποικίλων ἐκπωμάτων. δοθέντος οὖν ποτηρίου μεγάλου ἔφη· ἀλλ᾽ ἀκρατέστερόν μοι ὦ παῖ τῷ κυάθῳ πληρῶν ἔγχει εἰς τὴν κύλικα μὴ κατὰ τὸν κωμῳδοποιὸν Ἀντιφάνην ὃς ἐν Διδύμοις φησί·

Ποτήριόν μοι τὸ μέγα προσφέρει λαβών
Ἐπιχεάμην ἄκρατον, ἐγχέας (παιδίον)
Κυάθους θεῶν τε καὶ θεαινῶν μυρίους
Εἶτ᾽ ἐπὶ τούτοις πᾶσι τῆς σεμνῆς θεᾶς
Καὶ τοῦ γλυκυτάτου βασιλέως διμοιρίαν.

Ἐμοὶ οὖν ὦ παῖ ζωρότερον κέραιρε· οὔπω γὰρ λέγομεν περὶ ἀριθμοῦ κυάθων. δείξω δὲ ὅτι καὶ ὁ κύαθος εἴρηται καὶ τὸ ἀκρατέστερον καὶ περὶ οἰνοχόων. πρότερον δέ μοι λέγεται περὶ τοῦ ζωρότερον. Ἀντιφάνης Μελανίωνι· ἐγὼ νὴ τὸν ἐκεῖνον μετὰ νίπτρ᾽ εἴδε τῆς ὑγιείας πίνειν ζωροτέρῳ χρώμενον οἰνοχόῳ. Ἐν δὲ Λάμπωνι ὁ δεῖν ἰάπυξ κέρασον εὐζωρέστερον. Ἔφιππος ἐν Ἐφήβοις φιάλην ἑκατέρᾳ ἔδωκεν κεράσας ζωρότερον. ὁ μεικώς. τινὲς δὲ καὶ τὸ παρ᾽ Ὁμήρῳ ζωρότερον δὲ κέραιρε οὐκ ἄκρατον σημαίνειν φασὶν ἀλλὰ θερμὸν ἀπὸ τοῦ ζωτικοῦ καὶ τῆς ζέσεως· ἑταίρων παρόντων νέον ἐξ ὑπαρχῆς κεράννυσθαι κρατῆρα ἄτοπον, ἄλλοι δὲ τὸ ἀκρατέστερον ὥσπερ τὸ δεξιτερὸν ἀντὶ τοῦ δεξιόν. τινὲς ἐπεὶ οἱ ἐνιαυτοὶ ὧροι λέγονται καὶ τὰ ζῷα ὅτι μέγεθος ἢ πλῆθος σημαίνει, ζωρὸν τὸν πολυετῆ λέγεσθαι. Δίφιλος δὲ ἐν Παιδεραστῇ φησίν· Ἔγχεον σὺ δὴ πιεῖν Εὐζωρότερον γ᾽ ἐνὴ δύο παῖδες· τὸ γὰρ ὑδαρὲς ἅπαν τοῦτ᾽ ἐστὶ τῇ ψυχῇ κακόν. Θεόφραστος δ᾽ ἐν τῷ περὶ μέθης ζωρότερον φησὶν εἶναι τὸ κεκραμένον παρατιθέμενος Ἐμπεδοκλέους τάδε·

Αἶψα δὲ θνητὰ φύοντο τὰ πρὶν μάθον ἀθάνατ᾽ εἶναι
Ζωρά τε τὰ πρὶν ἄκρητα διαλλάξαντα κελεύθους.

Κύαθον δ᾽ ἐπὶ τοῦ ἀντλητῆρος Πλάτων εἴρηκεν ἐν Φάωνι οὕτως·

τῷ στόματι τὸν κύαθον ὡς δ' εἰληφότες. καὶ ἐν πρέσβεσι A
κυάθους ὅσους ἐκλέπτετ' ἑκάστοτε. Ἄρχιππος ἰχθύσιν· κύαθον ἐπριάμην παρὰ Διονυσίου.

τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐν Εἰρήνῃ Ἀριστοφάνους ὑπωπιασμέναι. τὰ γοῦν ὑπώπια κυάθοις προσβαλλόμενα ἀμαυροῦται. μνημονεύει κυάθου καὶ Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Παιδείας καὶ Κρατῖνος. ἔτι δὲ Ἀριστοφάνης πολλαχοῦ καὶ Εὔβουλος ἐν Ὀρθάννῃ. Φερεκράτης δ' ἐν Λήροις ἀργυροῦν κύαθον ὠνόμασε. Τίμων δ' ἐν δευτέρῳ σίλλων ἀρυστῆρας ἀπὸ τοῦ ἀρύσασθαι ὀνομάσας. καλοῦνται δὲ καὶ ἀρυστῆρες καὶ ἀρύστιχοι. Σιμωνίδης.

ἔδωκεν οὐδεὶς οὐδ' ἀρυστῆρα τρυγός. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Σφηξίν·
ἐπῶ γὰρ εἶχον τοὺς ἀρυστίχους

Φρύνιχος Ποαστρίαις. κύλιχ' ἀρύστιχον. ἔνθεν καὶ ἡ ἀρύταινα. ἔλεγον δὲ καὶ ἔφηβον τοιοῦτον σκεῦος ὡς Ζηνοφάνης ἐν τῷ Συγγενικῷ. Πολύβιος δ' ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν καὶ ποταμόν τινα ἀναγράφει κύαθον καλούμενον περὶ Ἀρσινόην πόλιν Αἰτωλίας. τῷ δὲ ἀκρατέστερον Ὑπερείδης κέχρηται ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους γράφων οὕτως. εἰ μέν τις ἀκρατέστερον ἔπιεν ἐλύπησεν. τούτῳ ὅμοιόν ἐστι τὸ ἀκαιρέστερον καὶ τὸ ἐν Ἡλιάσιν Αἰσχύλου. ἀφθονέστερα λίβα. καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Πύρρᾳ εὐωνέστερον ἔφη. καὶ ἐν τῷ κατὰ Δημάδου δὲ Ὑπερείδης, ἔρηκε ῥᾳδιεστέραν τὴν πόλιν. τῷ δὲ κεραννύειν κέχρηται Πλάτων μὲν ἐν Φιλήβῳ· τοῖς δὲ θεοῖς ὦ Πρώταρχε εὐχόμενοι κεραννύωμεν, καὶ Ἀλκαῖος ἐν Ἱερῷ γάμῳ. κεραννύουσί τε ἀφανίζουσί τε. Ὑπερείδης Δηλιακῷ. καὶ τὸν κρατῆρα τὸν Πανιώνιον κοινῇ οἱ Ἕλληνες κεραννύουσιν. ᾠνοχόουν τε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ εὐγενέστατοι παῖδες ὡς ὁ τοῦ Μενελάου υἱός. ᾠνοχόει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο. καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητὴς ἐν παισὶν ᾠνοχόησε. Θεόφραστος γοῦν ἐν τῷ περὶ μέθης φησί. πυνθάνομαι δ' ἔγωγε καὶ Εὐριπίδην τὸν ποιητὴν οἰνοχοεῖν Ἀθήνησι B τοῖς ὀρχησταῖς καλουμένοις. ὠρχοῦντο δ' οὗτοι περὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος νεὼν τοῦ Δηλίου τῶν πρώτων ὄντες Ἀθηναίων καὶ κατεδύοντο ἱμάτια τῶν Θηραικῶν. ὁ δὲ Ἀπόλλων οὗτός ἐστιν, ᾧ τὰ Θαργήλια ἄγουσι, καὶ διασώζεται Φλυῆσιν ἐν τῷ δαφνηφορείῳ γραφὴ περὶ τούτων, τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Ἱερώνυμος ὁ Ῥόδιος Ἀριστοτέλους ὢν μαθητὴς καὶ οὗτος ἐν τῷ περὶ μέθης. Σαπφώ τε ἡ καλὴ πανταχοῦ Λάριχον τὸν ἀδελφὸν ἐπαινεῖ ὡς οἰνοχοοῦντα ἐν τῷ πρυτανείῳ τοῖς Μιτυληναίοις. καὶ παρὰ Ῥωμαίοις δὲ οἱ εὐγενέστατοι τῶν παίδων τὴν λειτουργίαν ταύτην ἐκτελοῦσιν, ἐν ταῖς δημοτελέσι τῶν θυσιῶν πάντα τοὺς Αἰολεῖς μιμούμενοι, ὡς καὶ κατὰ τοὺς τόνους τῆς φωνῆς. τοσαύτη δ' ἦν ἡ τῶν παλαιοτέρων τρυφὴ περὶ τὰς πολυτελείας, ὥστε μὴ μόνον οἰνοχόους ἔχειν ἀλλὰ καὶ οἰνόπτας. ἀρχὴ γοῦν ἐστιν οἱ οἰνόπται παρὰ Ἀθηναίοις, ὡς μνημονεύει ἐν ταῖς πόλεσιν Εὔπολις ἐν τούτοις

οὓς δ' οὐκ ἂν εἵλεσθ' οὐδ' ἂν οἰνόπτας πρὸ τοῦ νυνὶ στρατηγοὺς λύσομεν. ὦ πόλις πόλις
ὡς εὐτυχὴς εἶ μᾶλλον ἢ καλῶς φρονεῖς. οἱ δ' οἰνόπται ἐστὶ ἐφορῶσι τὰ ἐν τοῖς δείπνοις εἰ κατ'

ἴσον πίνουσιν οἱ συνόντες. καὶ ἦν ἡ ἀρχὴ εὐτελὴς ὡς ὁ ῥήτωρ φησὶ Φιλῖνος ἐν τῇ Κροκωνιδῶν διαδικασίᾳ. καὶ ὅτι τρεῖς ἦσαν οἱ οἰνόπται, οἵτινες καὶ παρεῖχον τοῖς δειπνοῦσι λύχνους καὶ θρυαλλίδας, ἐκάλουν δέ τινες τούτους καὶ ὀφθαλμούς. παρὰ δὲ Ἐφεσίοις οἱ οἰνοχοοῦντες ἠΐθεοι τῇ τοῦ Ποσειδῶνος ἑορτῇ ταῦροι ἐκαλοῦντο, ὡς Ἀμερίας φησίν. Ἑλλησπόντιοι δὲ ἐπεγχύτην ὀνομάζουσι τὸν οἰνοχόον, καὶ τὴν κρεονομίαν κρεωδαισίαν. ὥς φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος ἐν ἕκτῳ καὶ εἰκοστῷ τοῦ Τρωικοῦ διακόσμου. τοῖς δὲ θεοῖς οἰνοχοοῦσάν τινες ἱστοροῦσι τὴν Ἁρμονίαν ὡς Καπίτων ἱστορεῖ ὁ ἐποποιός, Ἀλεξανδρεὺς δὲ γένος ἐν δευτέρῳ ἐρωτικῶν. Ἀλκαῖος δὲ καὶ τὸν Ἑρμῆν εἰσάγει αὐτῶν οἰνοχόον, ὡς καὶ Σαπφὼ λέγουσα. κῆ δ' ἀμβροσίας μὲν κρατὴρ C ἐκέκρατο, Ἑρμᾶς δ' ἑλὼν ὄλπιν θεοῖς οἰνοχόησε. οἱ δὲ παλαιοὶ τοὺς πρὸς ταῖς ὑπηρεσίαις ταύταις κήρυκας ἐκάλουν. Ὅμηρος

κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ φέρον θεῶν ὅρκια πιστὰ ἄρνε δύω καὶ οἶνον εὔφρονα καρπὸν ἀρούρης
ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν κῆρυξ Ἰδαῖος ἠδὲ χρύσεια κύπελλα. καὶ πάλιν
αὐτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον κρητῆρι δὲ οἶνον
μίσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν. Κλείδημος δὲ τοὺς μαγείρους κήρυκας φησὶ καλεῖ-

σθαι. καὶ τὴν Ἥβην δέ τινες ἀνέπλασαν οἰνοχοοῦσαν αὐτοῖς. ἴσως διὰ τὸ ἡβητήρια καλεῖσθαι τὰ συμπόσια. Κλεινοῦς δὲ τῆς οἰνοχόου Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως ἐπίκλην δὲ Φιλαδέλφου, μνημονεύει Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ἀγησάρχου ἐν τῇ τρίτῃ τῶν περὶ Φιλοπάτορα ἱστοριῶν, καὶ ἀνδριάντας αὐτῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἱστάναι φησὶ κατὰ τὰ πολλὰ μέρη τῆς πόλεως μονοχίτωνας ῥυτὸν κρατοῦντας ἐν ταῖς χερσίν. ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις ἐκπιὼν τὸ ποτήριον ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη. τὴν δ' ἐγὼ μεστὴν ἅπασαν ἐπονομάσας προπίομαι συγγενέσι πίστωμα φιλίας. πρὸς ὃν ἔτι πίνοντα τῶν παρόντων τις προσέθηκε τὰ λειπόμενα ἰαμβεῖα

ριῶν ὄντα λοιπὸν πνίγομαι γὰρ ἀλλ' ἐπιρρόφει. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἐκπιὼν ἔφη, ταῦτα μὲν Κλέαρχος ἐν κιθαρῳδῷ. ἐγὼ δὲ κατὰ τοὺς Ἄμφιδος ἐρίθους παρακελεύομαι.

ὁ παῖς σοβείτω τοῖς ποτηρίοις συχνούς. καὶ πίμπλα σὺ μὲν ἐμοί, σοὶ δ' ἐγὼ δώσω πιεῖν
ἀμυγδαλῆ μὲν παιζέτω παρ' ἀμυγδαλῆν. ταῦτα δὲ ἔφη Ξενοχάρης ἐν Διδύμοις. αἰτούντων δὲ

τῶν μὲν πλέον οἴνου, τῶν δὲ ἴσον ἴσῳ φασκόντων κιρνᾶσθαι καὶ εἰπόντος τινὸς Ἄρχιππον εἰρηκέναι, ἐν δευτέρῳ Ἀμφιτρύωνι τίς ἐκέρασε σφῷν ὦ κακόδαιμον ἴσον ἴσῳ καὶ Κρατῖνον ἐν Πυτίνῃ τὸν δ' ἴσον ἴσῳ φέ-

ρον τ' ἐγὼ

Archippus
Aristopha.
Xenophõ
Cratinus
Aristoph
Eubulus
Pherecrates
Timõ
Simonidẽ
Aristoph.
Phrynich.
Zenophanes
Polybius
Hypides
Aeschylus
Epicharm.
Hypides
Plato
Alceus
Hypides
Homerus
Euripides
Theophrast
Euripids
Hieronym
Aristotels
Sappho
Larichos
Eupolis
Philinus
rhetor
Amerias
Demetri.
Harmonia
Capito
Alceus
Sappho
Homer.
Homer
Clidemus
Hebe
Cline
Ptolemeus philadel.
Ptolemeus
Agesarch.
clearchus
Amphis
Xenochares
Archipp.
Cratinus

Romani in cunctis eoli imitatores

A ρον τ' ἐγὼ δ' ἐκτήκομαι, ἔδοξε πᾶσι λέγειν περὶ τῶν κράσεων τῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. καί τινος εἰπόντος ὅτι Μένανδρος ἐν Ἥρωι ἔφη

καί τοι πολύ γ' ἔσθ' ἥδιον οὐ γὰρ ἄν ποτε ἔπινον τρεῖς ὕδατος οἴνου δ' ἐν μόνον

Ἄλεξις δ' ἐν Τιτθῇ ἔτι σωφρονικώτερον κιρνᾶσθαι παρακελεύεται

ἰδοὺ πάρεστιν οἶνος οὐκοῦν ἐγχέω κρείττονα πολὺ βέλτιον ἓν καὶ τέτταρας
ὑδαρὸν λέγεις ὅμως δὲ ταύτην ἐκπιὼν λέγε τι καὶ διατριβήν γε τῷ ποτῷ ποιῶμεν. καὶ Διο-

κλῆς ἐν Μελίσσαις πῶς δὲ καὶ κεκραμένον πίνειν τὸν οἶνον δεῖ; μετὰ τέτταρα καὶ δύο. ἡ δ' οὕτω κρᾶσις αὕτη παρὰ τὸ ἔθος οὖσα ἐπέμνησε τάχα καὶ τὴν θρυλουμένην παροιμίαν ἢ πέντε πίνειν ἢ τρία ἢ μὴ τέτταρα. ἢ γὰρ δύο πρὸς πέντε πίνειν φησὶ δεῖν ἢ ἓν πρὸς τρεῖς. περὶ δὲ ταύτης τῆς κράσεως Ἴων ὁ ποιητὴς ἐν τῷ περὶ Χίου φησὶν ὅτι εὑρὼν ὁ μάντις Παλαμήδης ἐμαντεύσατο πλοῦν ἔσεσθαι τοῖς Ἕλλησι πίνουσι τρεῖς πρὸς ἕνα κυάθους. οἱ δ' ἐπιτεταμένως χρώμενοι τῷ ποτῷ δύο οἴνου ἔπινον πρὸς πέντε ὕδατος. Νικοχάρης γοῦν ἐν Ἀμυμώνῃ πρὸς τοὔνομα παίζων ἔφη. Οἰνόμαος οὗτος χαῖρε πέντε καὶ δύο κἀγώ τε καὶ συμπόται γενοίμεθα. τὰ παραπλήσια εἴρηκε καὶ ἐν Λημνίαις. Ἀμειψίας δ' ἐν Ἀποκοτταβίζουσιν. ἐγὼ δὲ Διόνυσος πᾶσιν ἡμῖν εἰμὶ πέντε καὶ δύο. Εὔπολις Αἰξί.

Διόνυσε χαῖρε μή τι πέντε καὶ δύο. Ἕρμιππος Θεοῖς
ἔπειθ' ὅταν πινώμεθ' ἢ διψώμεθα, εὐχόμεθα πρὸς τοῦθ' ὁ οἶνος ὦ καιρας* γένου
οὐκ ἀστοῦ καὶ πηλοῦ γὰρ φέρω παίζων ἅμα καὖθις γίγνεται [illegible] πέντε καὶ δύο

B Παρὰ δὲ Ἀνακρέοντι εἷς οἴνου πρὸς δύ' ὕδατος· ἄγε δὴ φέρ' ἡμῖν ὦ παῖ κελέβην ὅκως ἄμυστιν προπίω, τὰ μὲν δέκ' ἐγχέας ὕδατος τὰ πέντε δ' οἴνου κυάθους, ὡς ἀνυβριστὶ ἀνὰ δηὖτε βασσαρήσω. καὶ προελθὼν τὴν ἀκρατοποσίαν σκυθικὴν καλεῖ πόσιν. ἄγε δηὖτε μηκέθ' οὕτω πατάγῳ τε κἀλαλητῷ σκυθικὴν πόσιν παρ' οἴνῳ μελετῶμεν, ἀλλὰ καλοῖς ὑποπίνοντες ἐν ὕμνοις. καὶ Λακεδαιμόνιοι δ' ὥς φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ Κλεομένην τὸν βασιλέα Σκύθαις ὁμιλήσαντα καὶ ἀκρατοπότην γενόμενον ἐκ τῆς μέθης φησὶ μανῆναι. καὶ αὐτοὶ δ' οἱ Λάκωνες ὅταν βούλωνται ἀκρατέστερον πίνειν ἐπισκυθίσαι λέγουσι. Χαμαιλέων γοῦν ὁ Ἡρακλεώτης, ἐν τῷ περὶ μέθης περὶ τούτων οὕτως γράφει. ἐπεὶ καὶ Κλεομένην τὸν Σπαρτιάτην φασὶν οἱ Λάκωνες μανῆναι, διὰ τὸ Σκύθαις ὁμιλήσαντα μαθεῖν ἀκρατοποτεῖν. ὅθεν ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, ἐπισκύθισον λέγουσιν. Ἀχαιὸς δ' ἐν Αἴθωνι σατυρικῷ τοὺς σατύρους ποιεῖ δυσχεραίνοντας ἐπὶ τῷ ὑδαρῆ πίνειν καὶ λέγοντας

μῶν Ἀχελῷος ἦν κεκραμένος πολύς ἀλλ' οὐ δὲ λῆξαι τοῦδε τῷ γένει θέμις
καλῶς μὲν εὖ ἄγειν σκυθιστὶ πιεῖν.

Ἦσαν δὲ τῶν ἀκράτων ἐπιχύσεις ὥς φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ μέθης οὐ παλαιαὶ ἀλλ' ἦν ἀπ' ἀρχῆς τὸ μὲν σπένδειν ἀποδεδομένον τοῖς θεοῖς, ὁ δὲ κότταβος τοῖς ἐρωμένοις. ἐχρῶντο γὰρ ἐπιμελῶς τῷ κοτταβίζειν, ὄντος τοῦ παιγνίου Σικελικοῦ καθάπερ καὶ ὁ Ἀνακρέων ὁ Τήιος πεποίηκε Σικελικὸν κότταβον ἀγκύλῃ δαΐζων. διὸ καὶ τὰ σκόλια καλούμενα μέλη τῶν ἀρχαίων ποιητῶν, πλήρη ἐστί. λέγω δ' οἷ καὶ Πίνδαρος πεποίηκε χαρίτας τε ἀφροδισίων ἐρώτων ὄφρα σὺν Χειμάρῳ μεθύων Ἀγάθωνί τε καλῷ κότταβον. τοῖς δὲ τετελευτηκόσι τῶν φίλων ἀπένεμον τὰ πίπτοντα τῆς τροφῆς ἀπὸ τῶν τραπεζῶν διὸ καὶ Εὐριπίδης περὶ τῆς Σθενεβοίας φησὶν ἐπειδὴ νομίζει τὸν Βελλεροφόντην τεθνάναι.

πεσὸν δέ νιν λέληθεν οὐδὲν ἐκ χερὸς ἀλλ' εὐθὺς αὐδᾷ τῷ Κορι-

C θίῳ* παρῄνει μὴ μεθύσκεσθαι μὴ δὲ κωμάζειν ἵν' ἔφη μὴ γνωσθῇς οἷος ὢν τυγχάνεις ἀλλ' οὐχ οἷος προσποιῇ. κάτοπτρον γὰρ εἴδους χαλκός ἐστ' οἶνος δὲ νοῦ. διὸ καὶ καλῶς οἱ παροιμιαζόμενοι λέγουσι τὸν οἶνον οὐκ ἔχειν πηδάλια. Ξενοφῶν γοῦν ὁ Γρύλλου παρὰ Διονυσίῳ ποτὲ τῷ Σικελιώτῃ πίνειν ἀναγκάζοντος τοῦ οἰνοχόου προσαγορεύσας ὀνομαστὶ τὸν τύραννον τί δὲ ἔφη ὦ Διονύσιε οὐχὶ καὶ ὁ ὀψοποιὸς ἀγαθὸς ὢν καὶ ποικίλος, ἀναγκάζει ἡμᾶς εὐωχουμένους ἐσθίειν καὶ μὴ βουλομένους, ἀλλὰ κοσμίως ἡμῖν παρατίθησι τὴν τράπεζαν σιγῶν. καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἐν δράματι σατυρικῷ φησὶν ὡς ἄρα τὸ πρὸς βίαν πίνειν

ἴσον κακὸν πέφυκε τῷ διψῆν βίᾳ. ὅθεν εἴρηται καὶ τὸ
οἶνος ἀνώγει γέροντα καὶ οὐκ ἐθέλοντα χορεύειν (ἔφη.

Σθένελός τε ὁ ποιητὴς οὐ κακῶς εἴρηκεν οἶνος καὶ φρονέοντας ἐς ἀφροσύνας ἀναβάλλει. ὁ δὲ Φωκυλίδης

χρὴ δ' ἐν συμποσίῳ κυλίκων περινισσομενάων ἡδέα κωτίλλοντα καθήμενον οἰνοποτάζειν

Ἔτι δὲ καὶ νῦν ἔστι παραμένει παρ' ἐνίοις τῶν Ἑλλήνων. ἐπεὶ δὲ τρυφᾶν ἤρξαντο καὶ χλιδῶσι, κατερρύησαν ἀπὸ τῶν δίφρων ἐπὶ τὰς κλίνας καὶ λαβόντες σύμμαχον τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ῥᾳστώνην ἀνειμένως ἤδη καὶ ἀτάκτως ἐχρῶντο τῇ μέθῃ χορηγούσης οἶμαι τῆς παρασκευῆς εἰς τὰς ἡδονάς. διὸ

καὶ Ἡσίοδος ἐν ταῖς Ἠοίαις εἶπεν. οἷα Διώνυσος δῶκ' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἄχθος
ὅς τις ἄδην πίνει οἶνος δέ οἱ ἔπλετο μάργος σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέει, γλῶσσάν τε νόον τε
δεσμοῖς ἀφράστοισι φιλεῖ δέ ἑ μαλθακὸς ὕπνος. καὶ Θέογνις δέ φησιν
ἥκω δ' ὡς οἶνος χαριέστατος ἀνδρὶ πεπόσθαι οὔτε τι νήφων εἰμ' οὔτε λίαν μεθύων
ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσιος μέτρον, οὐκ ἔτ' ἐκεῖνος τῆς αὐτῆς γνώμης καρτερὸς οὐδὲ νόου.
μυθεῖται δὲ πάλαμνα τὰ νήφουσιν γίνετ' αἰσχρὰ αἰδεῖται δ' ἔρδων οὐδὲν, ὅταν μεθύῃ

Menander
Alexis
Diocls
Jo
Palameds
Nicochares
Oenomaus
Amipsias
Eupolis
Hermippus
Anacreõ
Herodotus
Cleomens
Chameleõ
Cleomens
Acheo
Theophrasto
Cottabus
Anacreõ
Pindarus
Euripides
Sententia pulcherrima
Xenophõ
Sophocl
Phocylids
Sthenelus
Hesiodus eoeae
Theognis

ΑΘΗΝ. ΔΕΙΠΝΟΣΟΦ.

170 Ὑδροποτεῖν. οἶνος μεθύσκων. Ἀλκαῖος φίλοινος.

τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων τε καὶ ἵππος· ἀλλὰ σὺ ταῦτα
Γινώσκων μὴ πῖν' οἴνου ὑπὲρ βολάδην.
ρεῖν μεθύειν δ' ἄρξῃ γ' ἀπανίστασο· μή σε βιάσθω
Γαστὴρ ὥστε κακὸν λάτριν ἐφημέριον.

Ἀνάχαρσίς τε ὁ σοφὸς ἐπιδεικνύμενος τὴν τῆς ἀμπέλου δύναμιν τῷ τῶν Σκυθῶν βασιλεῖ, καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς δεικνὺς ἔλεγεν, ὡς εἰ μὴ καθ' ἕκαστον ἔτος ἔτεμνον οἱ Ἕλληνες τὴν ἄμπελον, ἤδη κἂν ἐν Σκύθαις ἦν. οὐ καλῶς δὲ οἱ πλάττοντες καὶ γράφοντες τὸν Διόνυσον, ἔτι τε οἱ ἄγοντες ἐπὶ τῆς ἁμάξης διὰ μέσης τῆς ἀγορᾶς οἰνωμένον. ἐπιδείκνυνται γὰρ τοῖς θεαταῖς ὅτι καὶ τοῦ θεοῦ κρείττων ἐστὶν ὁ οἶνος. καίτοι γ' οὐδ' ἂν ἄνθρωπος σπουδαῖος τοῦτ' ἂν ὑπομείνειεν. εἰ δ' ὅτι κατέδειξεν ἡμῖν τὸν οἶνον, διὰ τοῦτο ποιοῦσιν αὐτὸν οὕτως διακείμενον, δῆλον ὅτι καὶ τὴν Δήμητρα θερίζουσαν ἢ ἐσθίουσαν ποιήσουσιν. ἐπεὶ καὶ τὸν Αἰσχύλον ἐγὼ φαίην ἂν τοῦτο διαμαρτάνειν. πρῶτος γὰρ ἐκεῖνος καὶ οὐχ ὡς ἔνιοί φασιν Εὐριπίδης παρήγαγε τὴν τῶν μεθυόντων ὄψιν ἐς τραγῳδίαν. ἐν γὰρ τοῖς Καβείροις εἰσάγει τοὺς περὶ τὸν Ἰάσονα μεθύοντας, ἃ δ' αὐτὸς ὁ τραγῳδοποιὸς ἐποίει, ταῦτα τοῖς ἥρωσι περιέθηκε. μεθύων γοῦν ἔγραφε τὰς τραγῳδίας. διὸ καὶ Σοφοκλῆς αὐτῷ μεμφόμενος ἔλεγεν ὅτι ὦ Αἰσχύλε εἰ καὶ τὰ δέοντα ποιεῖς, ἀλλ' οὖν οὐκ εἰδώς γε ποιεῖς, ὡς ἱστορεῖ Χαμαιλέων ἐν τῷ περὶ Αἰσχύλου. ἀγνοοῦσί γε οἱ λέγοντες πρῶτον Ἐπίχαρμον ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀγαγεῖν μεθύοντα, μεθ' ὃν Κράτητα ἐν Γείτοσι. καὶ Ἀλκαῖος δὲ ὁ μελοποιὸς καὶ Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιός, μεθύοντες ἔγραφον τὰ ποιήματα. πολλοί τε καὶ ἄλλοι μεθυσκόμενοι, λαμπρότερον ἐν τῷ πολέμῳ ἠγωνίσαντο. παρὰ δὲ Λοκροῖς τοῖς Ἐπιζεφυρίοις εἴ τις ἄκρατον ἔπιε μὴ προστάξαντος ἰατροῦ θεραπείας ἕνεκα, θάνατος ἦν ἡ ζημία, Ζαλεύκου τὸν νόμον θέντος. παρὰ δὲ Μασσαλιώταις ἄλλος νόμος τὰς γυναῖκας ὑδροποτεῖν. ἐν δὲ Μιλήτῳ ἔτι καὶ νῦν φησὶ Θεόφραστος τοῦτ' εἶναι νόμιμον. παρὰ δὲ Ῥωμαίοις οὔτε οἰκέτης οἶνον ἔπινεν, οὔτε γυνὴ ἐλευθέρα, οὔτε τῶν ἐλευθέρων οἱ ἔφηβοι μέχρι τριάκοντα ἐτῶν. ἄτοπος δὲ ὁ Ἀνακρέων ὁ πᾶσαν αὑτοῦ τὴν ποίησιν ἐξαρτήσας μέθης. τῇ γὰρ μαλακίᾳ καὶ τῇ τρυφῇ ἐπιδοὺς ἑαυτὸν ἐν τοῖς ποιήμασι διαβέβληται, οὐκ εἰδότων τῶν πολλῶν ὅτι νήφων ἐν τῷ γράφειν καὶ ἀγαθὸς ὢν προσποιεῖται μεθύειν οὐκ οὔσης ἀνάγκης. οἱ δὲ ἀγνοοῦντες τὴν τοῦ οἴνου δύναμιν, τὸν Διόνυσον φάσκουσι μανιῶν εἶναι αἴτιον τοῖς ἀνθρώποις, βλασφημοῦντες οὐ μετρίως. ὅθεν ὁ Μελανιππίδης ἔφη· πάντες δ' ἀπεστύγεον ὕδωρ τὸ πρὶν ἐόντες ἀΐδριες οἴνου. τάχα δὴ τάχα τοὶ μὲν οὖν ἀπωλλύοντο, τοὶ δὲ παράπληκτον χέον ὀμφάν. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ μέθης φησὶν εἰ ὁ οἶνος μετρίως ἀφεψηθείη πινόμενος, ἧττον μεθύσκει. τὴν γὰρ δύναμιν ἀφεψηθέντος αὐτοῦ ἀσθενεστέραν γίγνεσθαι. μεθύσκονταί τε φησὶν οἱ γεραίτεροι τάχιστα δι' ὀλιγότητα καὶ ἀσθένειαν τοῦ περὶ αὐτοὺς ἐνυπάρχοντος θερμοῦ. τῷ γὰρ ἐκ τοῦ οἴνου προσγινομένῳ κρατοῦνται ῥᾳδίως. μεθύσκονται δὲ καὶ τοῖς ἀλόγοις ζῴοις ὕες μὲν, σταφυλῆς στεμφύλων χορτασθέντες καὶ τὸ τῶν κοράκων καὶ τῶν κυνῶν γένος τὴν οἰνοῦτταν καλουμένην φαγόντα βοτάνην. πίθηκος δὲ καὶ ἐλέφας πιόντες οἶνον. διὸ καὶ τὰς θήρας ποιοῦνται τῶν πιθήκων καὶ τῶν κοράκων μεθυσθέντων, τῶν μὲν οἴνῳ, τῶν δὲ τῇ οἰνούττῃ. τὸ δ' ἐνδελεχῶς μεθύειν φησὶ Κρωβύλος ἐν Ἀπολειπούσῃ τίν' ἡδονὴν ἔχει

Ἀποστεροῦντα ζῶνθ' ἑαυτὸν τοῦ σωφρονεῖν
Ὃ μέγιστον ἡμῶν ἀγαθὸν ἔσχεν ἡ φύσις.
Καὶ Ἄλεξις δ' ἐν τῇ τοῦ Φρυγίου διασκευῇ φησίν
Εἰ τοῦ μεθύσκεσθαι πρότερον τὸ κραιπαλᾶν
Παρεγένεθ' ἡμῖν, οὐδ' ἂν εἷς οἶνόν ποτε
Προσίετο πλεῖον τοῦ μετρίου· νυνὶ δὲ τὴν
Τιμωρίαν οὐ προσδοκῶντες τῆς μέθης
Ἥξειν προχείρως τοὺς ἀκράτους πίνομεν.

Τὸν δὲ Σαμαγόρειον οἶνον καλούμενόν φησιν Ἀριστοτέλης ἀπὸ τριῶν κοτυλῶν κεκραθεισῶν μεθύσκειν ὑπὲρ τεσσαράκοντα ἄνδρας. ταῦτ' εἰπὼν ὁ Δημόκριτος καὶ πιὼν ἔφη· τούτοις εἴ τις ἀντιλέγειν ἔχοι παρίτω, ἀκούσεται γὰρ κατὰ τὸν Εὔηνον· Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἔστιν, ἐμοὶ δὲ τάδε. ἐγὼ δ' ἐπεὶ παρεξέβην περὶ τῶν ἀρχαίων κράσεων διαλεγόμενος, ἐπαναλήψομαι τὸν λόγον, τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀλκαίου τοῦ μελοποιοῦ λεχθέντα ἐπὶ νοῦν βαλλόμενος. φησὶ γάρ που οὗτος· Ἔγχεε κέρναις ἕνα καὶ δύο. ἐν τούτοις γάρ τινες οὐ τὴν κρᾶσιν οἴονται λέγειν αὐτόν, ἀλλὰ σωφρονικὸν ὄντα καθ' ἕνα κύαθον ἄκρατον πίνειν καὶ πάλιν κατὰ δύο. τοῦτο δὲ ὁ Ποντικὸς Χαμαιλέων ἐνδέδεικται, τῆς Ἀλκαίου φιλοινίας ἀπείρως ἔχων. κατὰ γὰρ πᾶσαν ὥραν καὶ πᾶσαν περίστασιν πίνων ὁ ποιητὴς οὗτος εὑρίσκεται. χειμῶνος μὲν ἐν τούτοις· ὕει μὲν ὁ Ζεύς, ἐν δ' ὀράνῳ μέγας χειμών, πεπάγασι δ' ὑδάτων ῥοαί, κάββαλλε τὸν χειμῶνα ἐπὶ μὲν τιθεὶς πῦρ, ἐν δὲ κιρναὶς οἶνον ἀφειδέως μελιχρόν, αὐτὰρ ἀμφὶ κόρσᾳ μαλθακὸν ἀμφὶ γνόφαλλον. θέρους δέ· τέγγε πλεύμονας οἴνῳ, τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται, ἁ δ' ὥρα χαλεπά, πάντα δὲ δίψαις ὑπὸ καύματος. τοῦ δ' ἔαρος· ἦρος ἀνθεμόεντος ἐπάϊον ἐρχομένοιο. καὶ προελθὼν· ἐν δὲ κέρνα τὸν τῷ μελιαδέος ὅττι τάχιστα κρατῆρα. ἐν δὲ τοῖς συμπτώμασιν· οὐ χρὴ κακοῖσιν θῦμον ἐπιτρέπειν. προκόψομεν γὰρ οὐδὲν ἀσάμενοι, ὦ Βυκχί· φάρμακον δ' ἄριστον οἶνον ἐνεικαμένοις μεθύσθαι. ἐν δὲ ταῖς εὐφροσύναις· Νῦν χρὴ μεθύσκειν καί τινα πρὸς βίαν πονεῖν, ἐπειδὴ κάτθανε Μυρσίλος. καὶ καθόλου δὲ συμβουλεύων φησίν· μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρον ἀμπέλω. πῶς οὖν ἔμελλεν ὁ ἐπὶ τοσοῦτον φιλοπότης νηφάλιος εἶναι καὶ καθ' ἕνα καὶ δύο κυάθους πίνειν; αὐτὸ γοῦν τὸ ποιημάτιον φησὶ Σέλευκος ἀντιμαρτυρεῖ τοῖς οὕτως ἐκδεχομένοις. φησὶ γάρ· πίνωμεν, τί τὸν λύχνον σβέννυμεν; δάκτυλος ἀμέρα. κὰδ δ' ἀάειρε κυλίχναις μεγάλαις αἶ τὰ ποικίλα. οἶνος γὰρ Σεμέλας καὶ Διὸς υἱὸς λαθικαδέα ἀνθρώποισιν ἔδωκεν.

ΒΙΒΛ. Ι'.

Οἴνου κρᾶσις. Ὅσα Πλάτων περὶ οἴνου. Οἶνος ἠλφιτωμένος. Λακεδαιμονίων προπόσεις. 171

ἔγχεε κέρναις ἕνα καὶ δύο πλέαις κὰκ κεφαλᾶς· δ' ἀτέρα τὰν ἑτέραν κύλιξ ὠθείτω. ἕνα πρὸς δύο ὕδατος πρὸς τρεῖς ἀκράτου. λέγει δὲ οὗτος. πεπωκέναι δοκεῖ τὸν κατὰ δύο καὶ τρεῖς ἀκράτου. Φερεκράτης δ' ἐν Κοριαννοῖ δύο ὕδατος πρὸς τέτταρας οἴνου λέγων ὧδε·

Ἀπόθες ὦ γλυκυκυλαρήν ἐνέχεέν σοι
Παντάπασι μὲν οὖν ὕδωρ τι εἰργάσω.
Πῶς ὦ κατάρατε ἐνέχεας δύο ὕδατος
Ὦ μάμμη· τί δ' οἴνου τέτταρας. ἔρρ' ἐς κόρακας βατράχεις
Οἰνοχοεῖν σε δεῖ. Ἔφιππος δ' ἐν Κίρκῃ. τρεῖς πρὸς τέτταρας οἴνου πίοις ἂν ἀσφαλέστερον
Πολλῷ ὑδαρῆ. μὰ τὴν γῆν ἀλλὰ τρία καὶ τέτταρα
Οὕτως ἄκρατον εἶτ' ἐμοὶ πίῃ τί φής.
Ἴσον ἴσῳ δὲ Τιμοκλῆς ἐν Κονισάλῳ
Πατάξω τ' ἴσον ἴσῳ ποτηρίοις
Μεγάλοις ἅπασιν τὴν ἀλήθειαν φράσαι.
Καὶ Ἄλεξις ἐν Δορκίδι ἢ Ποππυζούσῃ
Τῆς φιλοτησίας ἐγώ
Μεστὰς προπίνω ἴσον ἴσῳ κεκραμένας
Καὶ Ξέναρχος ἢ Τιμοκλῆς ἐν Πορφύρᾳ
Μὰ τὸν Διόνυσον σὺ κἀπίεις ἴσον ἴσῳ
Σώφιλος δ' ἐν Ἐγχειριδίῳ· συνεχὴς ἄκρατος ἐδίδοτο ἴσον ἴσῳ πάλιν
Τὴν μείζον' ἥτουν. Ἄλεξις Τοκιστῇ ἢ Καταψευδομένῳ.
Μὴ παντελῶς αὐτῷ δίδου ὑδαρῆ· κατανοεῖς ἴσον ἴσῳ μικροῦ καλῶς
Ἡδύ γε τὸ πῶμα. ποταμὸς ὁ Βρόμιος
Τρυφῇ Θάσιος· ὅμοιον καὶ δίκαιον τοὺς ξένους
Πίνειν ξενικόν, τοὺς δ' ἐνδεεῖς ἐπιχώριον
Ἐν δὲ Ὑποβολιμαίῳ· ἀπνευστὶ ἐκπιὼν ὡς αὖτις ἡδύς
Ἴσῳ κεκραμένον. Μένανδρος Ἀδελφοῖς
Ὀκτώ τις ὑποχεῖν ἀνεβόα καὶ δώδεκα (σον
Κυάθους ἕως κατέσεισε φιλοτιμούμενος
Κατασείειν δ' ἔλεγον ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς πότοις ὑποπιπτόντων, τὴν μεταφορὰν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν τοὺς καρποὺς κατασειόντων. Ἄλεξις δ' ἐν Ἀποκηρυττομένῳ·
Οὐ συμποσίαρχος ἦν γὰρ ἀλλὰ δήμιος
Ὁ Χαιρέας κυάθους προπίνων εἴκοσιν ἴσον ἴσῳ πάλιν
Διόδωρος δ' ὁ Σινωπεὺς ἐν Αὐλητρίδι ἐπὰν κυάθους πίνῃ τις ὢ κείτων δέκα (τὴν μείζον' ἥτουν.
Εἰ παρ' ἕκαστον ἐνδελεχῶς τὸ ποτήριον
Πίνειν τὸ λοιπὸν τοὺς λογισμοὺς ὀξεῖς
Ταῦτα σκόπει πρὸς σαυτόν

Οὐκ ἀγλαφύρως δὲ Λύσανδρος ὁ Σπαρτιάτης, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος ἐν Ὑπομνήμασι, τὸν οἶνον ὑδαρῆ πωλούντων τῶν καπήλων ἐν τῷ στρατοπέδῳ κεκραμένον ἐκέλευσεν αὐτὸν πωλεῖν, ἵνα τὸν ἀκρατέστερον ὠνῶνται. τὸ παραπλήσιον καὶ Ἄλεξις εἴρηκεν ἐν Αἰσώπῳ οὕτως·

Κομψόν γε τοῦτ' ἔστι παρ' ὑμῖν ὦ Σόλων ἐν ταῖς Ἀθήναις δεξιῶς θ' εὑρημένον,
Τὸ ποτὸν ἐν τοῖς συμποσίοις ἵν' οὐ πίνετε
Ἄκρατον οὐ γὰρ ῥᾴδιον πωλοῦσι γάρ
Ἐν ταῖς ἁμάξαις εὐθέως κεκραμένον
Οὐχ ἵνα τι κερδαίνωσι τῶν δ' ὠνουμένων
Προνοούμενοι τοῦ τὰς κεφαλὰς ὑγιεῖς ἔχειν
Ἐκ κραιπάλης. τοῦτ' ἔσθ' ὁρᾷς Ἑλληνικὸς
Πότος μετρίοισι χρώμενος ποτηρίοις
Λαλεῖν τι καὶ ληρεῖν πρὸς αὐτοὺς ἡδέως
Τὸ μὲν γὰρ ἕτερον λουτρόν ἐστιν οὐ πότος
Ψυκτῆρι πίνειν καὶ κάδοις θάνατος μὲν οὖν.

Πίνειν δὲ εἰς μέθην φησὶν ἐν ἕκτῃ Νόμων Πλάτων οὐδὲ ἄλλοθί που πρέπει πλὴν ἐν ταῖς τοῦ τὸν οἶνον δόντος θεοῦ ἑορταῖς, οὐδ' ἀσφαλές. οὔτ' οὖν περὶ γάμους ἐσπουδακότα, ἐν οἷς ἔμφρονα εἶναι μάλιστα πρέπει νύμφον καὶ νυμφίον μεταβολὴν βίου οὐ μικρὰν μεταλλάττοντας. ἅμα δὲ καὶ τὸ γινόμενον ὅπως ὅτι μάλιστα ἐξ ἐμφρόνων ἀεὶ γίγνεται. σχεδὸν γὰρ ἄδηλον ὁποία νὺξ ἢ φῶς αὐτὸ γεννήσει. κἀν τῷ πρώτῳ δὲ τῶν Νόμων φησί· μέθης δὲ αὐτῆς ὥσπερ Λυδοὶ χρῶνται καὶ Πέρσαι, Καρχηδόνιοι καὶ Κελτοὶ καὶ Ἴβηρες καὶ Θρᾷκες καὶ τὰ τοιαῦτα γένη, καθάπερ ὑμεῖς ὦ Λακεδαιμόνιοι τὸ παράπαν ἀπέχεσθε. Σκύθαι δὲ καὶ Θρᾷκες ἀκρατοποσίᾳ παντάπασι χρώμενοι, γυναῖκές τε καὶ πάντες αὐτοί, καὶ κατὰ τῶν ἱματίων καταχεόμενοι καλὸν καὶ εὔδαιμον ἐπιτήδευμα ἐπιτηδεύειν νενομίκασι. Πέρσαι δὲ καὶ σφόδρα μὲν χρῶνται καὶ ταῖς ἄλλαις τρυφαῖς ἃς ὑμεῖς ἀποβάλλετε, ἐν τάξει δὲ μᾶλλον τούτων. ἔπινον οἱ πολλοὶ καὶ ἄλφιτα ἐπιβάλλοντες τῷ οἴνῳ, ὡς ὁ Δελφὸς Ἡγήσανδρός φησιν. Ἐπίνικος γοῦν Μνησιπτολέμου ἀνάγνωσιν ποιησαμένου τῶν ἱστοριῶν ἐν αἷς ἐγέγραπτο ὡς Σέλευκος ἀπηλφίτωσε, γράψας δρᾶμα Μνησιπτόλεμον καὶ κωμῳδῶν αὐτὸν καὶ περὶ τῆς πόσεως, ταῖς ἐκείνου χρώμενος φωναῖς, ἐποίησε λέγοντα

Ἐπαλφίτου πίνοντα τοῦ θέρους ποτὲ
Ἰδὼν Σέλευκον ἡδέως τὸν βασιλέα
Ἔγραψα καὶ παρέδειξα τοῖς πολλοῖς ὅτι
Κἂν τὸ τυχὸν ᾖ πραγμάτιον ἢ σφόδρ' εὐτελὲς
Σεμνὸν δύναται τοῦθ' ἡ δύναμις ἢ μὴ ποεῖν.
Περόντα Θάσιον τόν τε γῆς ἀπ' Ἀτθίδος
Ἑσμὸν μελίσσης τῆς ἀκροχόλου γλυκὺ
Συγκυρκανήσας ἐν σκύφῳ χυτῆς λίθου,
Δήμητρος ἀκτῇ πᾶν κεφυράσας ὑγρὸν
Κατησίμωσε πῶμα καύματος λύσιν.

Ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ καὶ Θήρασι ταῖς νήσοις ἐπιτάττοντα λέκυθον ἀπ' ἀλφίτου πίνειν καὶ λέγεσθαι ταύτην τὴν πόσιν καλλίονα τῆς ἐξ ἀλφίτων. προπόσεις δὲ τὰς γινομένας ἐν τοῖς συμποσίοις, Λακεδαιμονίοις οὐκ ἦν ἔθος ποιεῖν, οὐδὲ φιλοτησίας διὰ τούτων πρὸς ἀλλήλους ποιεῖσθαι, δηλοῖ δὲ ταῦτα Κριτίας ἐν τοῖς ἐλεγείοις.

Καὶ τόδ' ἔθος Σπάρτῃ μελέτημά τε κείμενόν ἐστι
Πίνειν τὴν αὐτὴν οἰνοφόρον κύλικα
Μὴ δ' ἀποδωρεῖσθαι προπόσεις ὀνομαστὶ λέγοντα
Μὴ δ' ἐπὶ δεξιτερὰν χεῖρα κυκλοῦν θιάσου.

A

Ἄγγεα λυδὴ χεὶρ εὗρ' ἀσιατογενὴς καί

καὶ προπόσεις ὀρέγειν ἐπιδέξια καὶ προκαλεῖσθαι — ἐξονομακλήδην ᾧ προπιεῖν ἐθέλει

εἶτ' ἀπὸ τοιούτων πόσεων γλώσσας τε λύουσι — εἰς αἰσχροὺς μύθους, σῶμά τ' ἀμαυρότερον,

τεύχουσιν. πρὸς δ' ὄμμ' ἀχλὺς ἀμβλωπὸς ἐφίζει — λῆσις δ' ἐκτήκει μνημοσύνην πραπίδων.

νοῦς δὲ παρέσφαλται. δμῶες δ' ἀκόλαστον ἔχουσιν — ἦθος. ἐπεισπίπτει δ' οἰκοφθόρος δαπάνη.

οἱ λακεδαιμονίων δὲ κόροι πίνουσι τοσοῦτον — ὥστε φρέν' εἰς ἱλαρὰν ἀσπίδα πάντ' ἀπάγειν

εἴς τε φιλοφροσύνην γλῶτταν μέτριόν τε γέλωτα — τοιαύτη δὲ πόσις σώματί τ' ὠφέλιμος

γνώμῃ τε κτήσει τε καλῶς εἰς ἔργ' ἀφροδίτης — πρός θ' ὕπνον ἥρμοσται τὸν καμάτων λιμένα.

πρὸς τὴν τερπνοτάτην τε θεῶν θνητοῖς ὑγίειαν — καὶ τὴν εὐσεβίης γείτονα σωφροσύνην. Ἑξῆς δὲ πάλιν φησίν

αἱ γὰρ ὑπὲρ τὸ μέτρον κυλίκων προπόσεις, παραχρῆμα — τέρψασαι λυποῦσ' εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον

ἡ λακεδαιμονίων δὲ δίαιθ' ὁμαλῶς διάκειται — ἔσθειν καὶ πίνειν σύμμετρα πρὸς τὸ φρονεῖν.

καὶ τὸ πονεῖν εἶναι δυνατοὺς οὐκ ἔστ' ἀπότακτον — ἡμέρα οἰνῶσαι σῶμ' ἀμέτροισι ποτοῖς.

Φίλοινος δέ ἐστιν ὁ πρὸς οἶνον ἕτοιμος. φιλοπότης δὲ ὁ πρὸς πότους. φιλοκωθωνιστὴς δὲ ὁ μέχρι μέθης. πλεῖστον δὲ ἔπιε τῶν μὲν ἡρώων νέστωρ ὁ τριγέρων, φανερῶς γὰρ αὐτὸς προσέκειτο τῶν ἄλλων μᾶλλον τῷ οἴνῳ, καὶ τοῦ ἀγαμέμνονος αὐτοῦ, ὃν ὡς πολυπότην ἐπιπλήσσει ὁ ἀχιλλεύς. ὁ δὲ νέστωρ καὶ τῆς μεγίστης μάχης ἐνεστηκυίας, οὐκ ἀπέχεται τοῦ πίνειν. φησὶ γοῦν ὅμηρος· νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης. καὶ μόνου δὲ τούτου τῶν ἡρώων τὸ ποτήριον ἡρμήνευκεν ὡς τὴν ἀχιλλέως ἀσπίδα. ἐστρατεύετο γὰρ μετ' αὐτοῦ καθάπερ καὶ μετὰ τῆς ἀσπίδος ἐκείνης, ἧς φησιν ὁ ἕκτωρ καὶ μέχρις οὐρανοῦ ἥκειν τὸ κλέος. οὐκ ἂν ἁμάρτοι δέ τις καὶ τὸ ποτήριον αὐτοῦ λέγων φιάλην ἄρεως κατὰ τὸν ἀντιφάνους καινέα, ἐν ᾧ λέγεται οὕτως. εἶτ' ἤδη δὸς φιάλην ἄρεως κατὰ τιμόθεον ξυστόν τε βέλος. ἀλλὰ μὴν καὶ διὰ τὴν φιλοποσίαν ὁ νέστωρ λαμβάνει δῶρον καὶ παρ' ἀχιλλέως φιάλην ἐν τῷ ἐπὶ πατρόκλῳ ἐπιτελουμένῳ ἀγῶνι. οὐχ ὅτι καὶ οὐχὶ τῷ νικηθέντι ἔδωκεν δέ πως ὁ ἀχιλλεύς. τοῖς γὰρ φιλοπόταις οὐ παρέπεται τὸ νικᾶν διὰ τὸ ῥᾳθυμεῖν, ἢ ὅτι διὰ δίψαν μάλιστα λείπονται οἱ πύκται, διὰ τὸ βαρεῖσθαι τὰς χεῖρας ἀνατείνοντες. ὁ δὲ εὔμηλος λαμβάνει θώρακα δραμὼν ἆθλον ἐπισφαλῶς καὶ ἀμοχθεὶ ἀσφαλείας ὅπλον. τῆς δὲ δίψης οὐδέν ἐστι πολυποθητότερον. διόπερ καὶ τὸ ἄργος πολυδίψιον ὁ ποιητὴς ἔφη πολυπόθητον διὰ τοῦ χρόνου. ἡ δίψος γὰρ πᾶσιν ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν ἐμποιεῖ τὴν περὶ τῆς ἀπολαύσεως. διὸ καὶ ὁ σοφοκλῆς φησί. Διψῶντι γάρ τοι πάντα προσφέρων σοφὰ. Οὐκ ἂν πλέον τέρψειας ἢ πιεῖν διδούς.

B

Καὶ ἀρχίλοχος. μάχης δὲ τῆς σῆς ὥστε διψέων πιεῖν ὡς ἐρέω. καὶ τῶν τραγικῶν δέ τις ἔφη· ἴσχειν κελεύω χεῖρα διψῶσαν φόνου. καὶ ἀνακρέων· φίλη γὰρ εἶ ξένοις, ἔασον δέ με διψῶντα πιεῖν. καὶ ξενοφῶν δ' ἐν τῷ ζ' τῆς παιδείας ποιεῖ τὸν κῦρον τάδε λέγοντα· ἐγὼ ὑμῖν διψῶ χαρίσασθαι. πλάτων δ' ἐν τῇ πολιτείᾳ· ὅταν οἶμαι δημοκρατουμένη πόλις ἐλευθερίας διψήσασα, κακῶν οἰνοχόων προστατούντων τύχῃ, καὶ πορρωτέρω τοῦ δέοντος ἀκράτου μεθυσθῇ. ἔπινε δὲ καὶ πρωτέας ὁ μακεδὼν πλεῖστον ὥς φησιν ἔφιππος ἐν τῷ περὶ τῆς ἀλεξάνδρου καὶ ἡφαιστίωνος ταφῆς. καὶ εὔρωστος τῷ σώματι διῆγε, καίτοι τῷ πίνειν ἐγγεγυμνασμένος ὤν. ἀλέξανδρος γοῦν αἰτήσας ποτὲ ποτήριον δίχουν καὶ πιὼν προὔπινε τῷ πρωτέᾳ. καὶ ὃς λαβὼν καὶ πολλὰ ὑμνήσας τὸν βασιλέα, ἔπιεν ὡς ὑπὸ πάντων κροταλισθῆναι. καὶ μετ' ὀλίγον τὸ αὐτὸ ποτήριον αἰτήσας ὁ πρωτέας καὶ πάλιν πιὼν προὔπιε τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ ἀλέξανδρος λαβὼν ἔσπασε μὲν γενναίως, οὐ μὴν ἐπήνεγκεν, ἀλλ' ἐπέκλινεν εὐθὺ τὸ προσκεφάλαιον ἀφεὶς τῶν χειρῶν τὸ ποτήριον. καὶ ἐκ τούτου νοσήσας ἀπέθανε, τοῦ διονύσου φησὶ μηνίσαντος αὐτῷ, διότι τὴν πατρίδα αὐτοῦ τὰς θήβας ἐπολιόρκησε. ἔπινε δὲ ὁ ἀλέξανδρος πλεῖστον, ὡς καὶ ἀπὸ τῆς μέθης συνεχῶς κοιμᾶσθαι δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας. δηλοῦται δὲ τοῦτο ἐν ταῖς ἐφημερίσιν αὐτοῦ, ἃς ἀνέγραψαν εὐμένης τε ὁ καρδιανὸς καὶ διόδοτος ὁ ἐρυθραῖος. μένανδρος δ' ἐν κόλακί φησι· κοτύλας χωροῦν δέκα ἐν καππαδοκίᾳ κόνδυλον χρυσοῦν στρουθία τρὶς ἔπιον μεστόν γε. ἀλεξάνδρου πλέον πέπωκας τοῦ βασιλέως. οὐκ ἔλαττον οὐ μὰ τὴν ἀθηνᾶν. μέγα γε. νικοβούλη δὲ ἢ ὁ ἀναθεὶς ταύτῃ τὰ συγγράμματά φησιν ὅτι παρὰ μηδείῳ τῷ θετταλῷ δειπνῶν ἀλέξανδρος εἴκοσιν οὖσιν ἐν τῷ συμποσίῳ πᾶσι προὔπιε παρὰ πάντων τὰ ἴσα λαμβάνων, καὶ ἀναστὰς τοῦ συμποσίου μετ' οὐ πολὺ ἀνεπαύετο. καλλισθένης δὲ ὁ σοφιστὴς ὡς λυγκεὺς ὁ σάμιός φησιν, ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι καὶ ἀριστόβουλος καὶ χάρης ἐν ταῖς ἱστορίαις ἐν τῷ συμποσίῳ τοῦ ἀλεξάνδρου τῆς τοῦ ἀκράτου κύλικος εἰς αὐτὸν ἐλθούσης ὡς διωθεῖτο εἰπόντος τινὸς αὐτῷ, διατί οὐ πίνεις. δαρεῖος δὲ ὁ τοὺς μάγους ἀνελὼν ἐπιγεγραμμένον εἶχεν ἐπὶ τοῦ μνήματος. ἠδυνάμην καὶ οἶνον πίνειν πολὺν καὶ τοῦτον φέρειν καλῶς. κτησίας δὲ παρ' ἰνδοῖς φησιν οὐκ εἶναι τῷ βασιλεῖ μεθυσθῆναι. παρὰ δὲ πέρσαις τῷ βασιλεῖ ἐφίεται μεθύσκεσθαι μιᾷ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ θύουσι τῷ μίθρῃ. γράφει δὲ οὕτως περὶ τούτου δοῦρις ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν. ἐν μόνῃ τῶν ἑορτῶν τῶν ἀγομένων ὑπὸ περσῶν τῷ μίθρῃ, βασιλεὺς μεθύσκεται καὶ τὸ περσικὸν ὀρχεῖται. τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς κατὰ τὴν ἀσίαν, ἀλλὰ πάντες ἀπέχονται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς ὀρχήσεως. πέρσαι γὰρ ὥσπερ ἱππεύειν οὕτω καὶ ὀρχεῖσθαι μανθάνουσι καὶ νομίζουσι τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης κίνησιν, ἐμμελῆ τινὰ λαμβάνειν γυμνασίαν τῆς τοῦ σώματος ῥώμης. εἰς τοσοῦτον δ' ἀλέξαν-

C

Critias
φίλοινος
φιλοπότης
φιλοκωθωνιστής
Nestor
Hom
Antipha
Timoth
Eumelus
Polydipsium Argos
Sophocles
Archiloch
Anacreo
Xenopho
Plato
Proteas
Ephippus
Alexander
Alexandri magni mores
Alexandri ebrietas
Eumenes
Diodotus
Menander
Nicobule
Medeus
Alexand.
Callisth.
Lynceus
Aristobu
Chares
Darius
Ctesias
Duris
Mithreos

A

δρος ἐμέθυεν ὥς φησι κάρυστος ὁ περγαμηνὸς ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν, ὡς καὶ ἐπὶ ὄνων ἁρμάτων κωμάζειν. ἐποίουν δὲ τοῦτό φησι καὶ οἱ τῶν περσῶν βασιλεῖς. μήποτ' οὖν διὰ τοῦτο οὐδὲ πρὸς τὰ ἀφροδίσια εἶχεν ὁρμήν. ἐξυδροῦσθαι γάρ φησιν ὁ ἀριστοτέλης ἐν τοῖς προβλήμασι φυσικοῖς τῶν τοιούτων τὴν γονήν. ἱερώνυμός τε ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς, θεόφραστόν φησι λέγειν, ὅτι ἀλέξανδρος οὐκ εὖ διέκειτο πρὸς ἀφροδίσια. ὀλυμπιάδος γοῦν καὶ παρακλινάσης αὐτῷ καλλιξείναν τὴν θετταλὴν ἑταίραν περικαλλεστάτην οὖσαν, συνειδότος τοῦτο καὶ τοῦ φιλίππου, εὐλαβοῦντο γὰρ μὴ γύννις εἴη, πολλάκις ᾔτει αὐτὴ τὸν ἀλέξανδρον συγγενέσθαι. καὶ φίλιππος ὁ τοῦ ἀλεξάνδρου πατὴρ φιλοπότης ἦν ὡς ἱστορεῖ θεόπομπος ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν. κἀν ἄλλῳ δὲ μέρει τῆς ἱστορίας, γράφει φίλιππος ἦν τὰ μὲν φύσει μανικὸς καὶ προπετὴς ἐπὶ τῶν κινδύνων τὰ δὲ διὰ μέθην. ἦν γὰρ πολυπότης καὶ πολλάκις μεθύων ἐξεβοήθει. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ καὶ πεντηκοστῇ περὶ τῶν ἐν χαιρωνείᾳ γενομένων εἰπών, καὶ ὡς ἐπὶ δεῖπνον ἐκάλεσε τοὺς παραγενομένους τῶν ἀθηναίων πρέσβεις φησίν. ὁ δὲ φίλιππος ἀποχωρησάντων ἐκείνων εὐθέως μετεπέμπετο τινὰς τῶν ἑταίρων. καλεῖν δ' ἐκέλευε τὰς αὐλητρίδας, καὶ ἀριστόνικον τὸν κιθαρῳδὸν καὶ δωρίωνα τὸν αὐλητὴν καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς εἰθισμένους αὐτῷ συμπίνειν. περιήγετο γὰρ πανταχοῦ τοὺς τοιούτους ὁ φίλιππος καὶ κατεσκευασμένος ἦν ὄργανα πολλὰ συμποσίου καὶ συνουσίας. ὢν γὰρ φιλοπότης καὶ τὸν τρόπον ἀκόλαστος καὶ βωμολόχος, εἶχε περὶ αὐτὸν συχνοὺς καὶ τῶν περὶ τὴν μουσικὴν ὄντων καὶ τῶν τὰ γελοῖα λεγόντων. πιὼν δὲ τὴν νύκτα πᾶσαν καὶ μεθυσθεὶς πολύ, καὶ παύσας, ἀφεὶς ἅπαντας τοὺς ἄλλους ἀπαλλάττεσθαι, ἤδη πρὸς ἡμέραν ἐκώμαζεν ὡς τοὺς πρέσβεις τοὺς τῶν ἀθηναίων. κάρυστος δὲ ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν ὅτε φησὶ μεθύειν προῄρητο φίλιππος τοῦτ' ἔλεγε. χρὴ πίνειν ἀντίπατρος γὰρ ἱκανός ἐστι νήφων. κυβεύοντος δέ ποτε αὐτοῦ καί τινος ἀγγέλλοντος, ὡς ἀντίπατρος πάρεστι διαπορήσας ὦσεν ἐπὶ τὴν κλίνην τὸν ἄβακα. φιλοπότας δὲ καὶ μεθύσους καταλέγει θεόπομπος διονύσιον τὸν νεώτερον σικελίας τύραννον ὃν καὶ τὰς ὄψεις ὑπὸ τοῦ οἴνου διαφθαρῆναι. ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ συρακουσίων πολιτείᾳ καὶ συνεχῶς φησιν αὐτὸν ἔσθ' ὅτε ἐπὶ ἡμέρας ἐνενήκοντα μεθύειν. διὸ καὶ ἀμβλυωπότερον γενέσθαι τὰς ὄψεις. θεόφραστος δὲ ἔφησε καὶ τοὺς ἑταίρους αὐτοῦ τοὺς κολακεύοντας τὴν τυραννίδα, προσποιεῖσθαι μὴ βλέπειν καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διονυσίου χειραγωγεῖσθαι καὶ μήτε τὰ παρατιθέμενα τῶν ἐδεσμάτων μήτε τὰς κύλικας ὁρᾶν· διὸ κληθῆναι διονυσοκόλακας. ἔπινε δὲ πλεῖστον καὶ νυσαῖος ὁ τυραννήσας συρακουσίων καὶ ἀπολλοκράτης. διονυσίου δὲ τοῦ προτέρου οὗτοι υἱοί, ὡς ὁ θεόπομπος ἱστορεῖ ἐν τῇ τετταρακοστῇ καὶ τῇ ἑξῆς τῶν ἱστοριῶν. γράφει δ' οὕτως περὶ τοῦ νυσαίου. νυσαῖος ὁ τυραννήσας ὕστερον συρακουσίων, ὥσπερ ἐπὶ θανάτῳ συνειλημμένος καὶ προειδὼς ὅτι μῆνας ὀλίγους ἔμελλε βιώσεσθαι, γαστριζόμενος καὶ μεθύων διῆγεν. ἐν δὲ τῇ τριακοστῇ ἐνάτῃ φησὶν ἀπολλοκράτης ὁ διονυσίου τοῦ τυράννου υἱὸς ἀκόλαστος ἦν καὶ φιλοπότης, καὶ τῶν κολακευόντων τινὲς αὐτὸν παρεσκεύαζον ὡς ἔνι μάλιστα ἀλλοτριώτατα πρὸς τὸν πατέρα διακεῖσθαι. καὶ ἱππαρῖνον δὲ τὸν τοῦ διονυσίου φησὶν ὑπὸ μέθης τυραννοῦντα ἀποσφαγῆναι. περὶ δὲ τοῦ νυσαίου καὶ τάδε γράφει. νυσαῖος ὁ διονυσίου τοῦ προτέρου υἱὸς κύριος τῶν ἐν συρακούσαις γενόμενος πραγμάτων κατεσκευάσατο τέθριππον, καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν ποικίλην ἀνέβαλεν. ἔτι δὲ καὶ τὴν ὀψοφαγίαν, καὶ τὴν οἰνοφλυγίαν καὶ τὴν τῶν παίδων καὶ τὴν γυναικῶν ὕβριν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὅσα συντελεῖν τούτοις πέφυκε καὶ δίαιταν διῆγεν οὕτως. ἐν δὲ τῇ τεσσαρακοστῇ πέμπτῃ ὁ αὐτὸς περὶ τιμολάου λέγων τοῦ θηβαίου φησίν. οὐκ ὀλίγων γὰρ ἤδη γενομένων ἀσελγῶν περὶ τὸν βίον τὸν καθ' ἡμέραν καὶ τοὺς πότους, οὐδένα νομίζω τῶν ἐν ταῖς πολιτείαις ὄντων οὔτ' ἀκρατέστερον οὔτε λιχνότερον, οὔτε δοῦλον γεγονέναι μᾶλλον τῶν ἡδονῶν εἰ μὴ ὥσπερ εἶπον τιμόλαον. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ περὶ χαριδήμου τοῦ ὠρείτου διηγούμενος, ὃν ἀθηναῖοι πολίτην ἐποιήσαντο φησί. τήν τε γὰρ δίαιταν ἑώρα τὴν καθ' ἡμέραν ἀσελγῆ καὶ τοιαύτην ποιούμενος, ὥστε πίνειν καὶ μεθύειν ἀεὶ καὶ γυναῖκας ἐλευθέρας ἐτόλμα διαφθείρειν. καὶ εἰς τοσοῦτον προῆλθεν ἀκρασίας ὥστε μειράκιόν τι παρὰ τῆς βουλῆς τῆς τῶν ὀλυνθίων αἰτεῖν ἐπεχείρησεν, ὃ τὴν μὲν ὄψιν ἦν εὐειδὲς καὶ χαρίεν, ἐτύγχανε δὲ μετὰ δέρδου τοῦ μακεδόνος αἰχμάλωτον γεγενημένον. ἔπινε δὲ πλεῖστον καὶ ἀρκαδίων, ἄδηλον δ' εἰ ὁ φιλίππῳ διεχθρεύσας ὡς τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ ὅπερ ἀνέγραψε πολέμων ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ πόλεις ἐπιγραμμάτων

τοῦ πολυκώθωνος τοῦτ' ἠρίον ἀρκαδίωνος — ἄστεος ὤρθωσαν τᾷδε παρ' ἀτραπιτῷ

υἱῆες δόρκων καὶ χαρμύλος· ἔσβη δ' ὠνήρ — ἄνθρωπ' ἐκ χανδῆς ζωροποτῶν κύλικος.

Ἐρασίξενον δέ τινα πεπωκέναι πλεῖστόν φησι τὸ ἐπ' αὐτῷ ἐπίγραμμα.

Τὸν βαθὺν οἰνοπότην ἐρασίξενον ἡ δὶς ἐφεξῆς — ἀκρήτου φανερῶς ᾤχετ' ἔχουσα κύλιξ.

Ἔπινε δὲ πλεῖστον καὶ ἀλκέτας ὁ μακεδὼν ὥς φησιν ἄριστος ὁ σαλαμίνιος καὶ διότιμος ὁ ἀθηναῖος. οὗτος δὲ καὶ χώνη ἐπεκαλεῖτο· ἐντιθέμενος τῷ στόματι χώνην ἀπαύστως ἔπινε χεόμενον οἶνον, ὅθεν καὶ χώνη ἐπεκλήθη ὥς φησι πολέμων. κλεομένης δὲ ὁ λακεδαιμόνιος, ὅτι καὶ ἀκρατοπότης ἦν εἴρηται πρότερον, ὅτι δὲ διὰ μέθην ἑαυτὸν καὶ μαχαίρᾳ κατέτεμεν, ἡρόδοτος ἱστόρησε. καὶ ἀλκαῖος δὲ ὁ ποιητὴς φιλοπότης ὡς προεῖπον. βάτων δ' ὁ σινωπεὺς ἐν τοῖς περὶ ἴωνος τοῦ ποιητοῦ φιλοπότην φησὶ γενέσθαι καὶ ἐρωτικώτατον τὸν ἴωνα· καὶ αὐτὸς δὲ ἐν τοῖς ἐλεγείοις, ἐρᾶν μὲν ὁμολογεῖ χρυσίλλης τῆς κορινθίας. πλέον

B

C

Carystius pergamens
Aristotels
Hieronym
Theophrastus
Callixena
Alexander
Philippus
Theopomp
Aristonicus
Dorio
Carystius
Philippus
Antipater
Theopomp
Dionysius
Dionysius oculis captus
Theophrastus
Nysęus
Apollocrates
Theopomp
Apollocrates
Hipparinus
Theopomp
Theopomp
Timolaus
Charidemus
Derdus
Arcadio
Philippus
Polemo
Erasixenus
Alcetas
Aristus
Diotimus
Polemo
Cleomens
Herodotus
Alceus ebrius
Alceus
Bato
Ion
Chrysille Corinthia
Telesilla

δὲ θυγατριδοῦς καὶ Περικλέα τὸν Ὀλύμπιον ἔρωτα φησὶ Τηλεκλείδης ἐν Ἡσιόδοις. Ξέναρχος δὲ ὁ Ῥόδιος διὰ τὴν πολυποσίαν Μετρητὴς ἐπεκαλεῖτο. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ Εὐφορίων ὁ ἐποποιὸς ἐν Χιλιάσι. Χάρης δὲ ὁ Μιτυληναῖος ἐν ταῖς περὶ Ἀλέξανδρον ἱστορίαις περὶ Καλάνου εἰπὼν τοῦ Ἰνδοῦ φιλοσόφου, ὅτι ῥίψας ἑαυτὸν εἰς πυρὰν ἐνημμένην ἀπέθανε, φησὶν ὅτι καὶ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ διέθηκεν Ἀλέξανδρος γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ μουσικὸν ἐγκωμίων. ἔθηκε δὲ φησὶ καὶ διὰ τὴν φιλοινίαν τῶν Ἰνδῶν, καὶ ἀκρατοποσίας ἀγῶνα· καὶ ἦν ἆθλον τῷ μὲν πρώτῳ τάλαντον, τῷ δὲ δευτέρῳ τριάκοντα μναῖ, καὶ τῷ γ΄ δέκα. τῶν οὖν πιόντων τὸν οἶνον παραχρῆμα μὲν ἐτελεύτησαν ὑπὸ τοῦ ψύχους τριάκοντα καὶ πέντε. μικρὸν δὲ διαλιπόντες ἐν ταῖς σκηναῖς ἕξ. ὁ δὲ πλεῖστον πιὼν καὶ νικήσας ἔπιε μὲν ἀκράτου χόας τέσσαρας, ἐκαλεῖτο δὲ Πρόμαχος. Τίμαιος δὲ φησὶν ὡς Διονύσιος ὁ τύραννος τῇ τῶν Χοῶν ἑορτῇ τῷ πρώτῳ ἐκπιόντι χόα, ἆθλον ἔθηκε στέφανον χρυσοῦν. καὶ ὅτι πρῶτος ἐξέπιε Ξενοκράτης ὁ φιλόσοφος καὶ λαβὼν τὸν χρυσοῦν στέφανον καὶ ἀναλύων τῷ Ἑρμῇ τῷ ἱδρυμένῳ ἐπὶ τῆς αὐλῆς ἐπέθηκεν, ᾧπερ εἰώθει καὶ τοὺς ἀνθινοὺς ἑκάστοτε ἐπιτιθέναι στεφάνους ἑσπέρας ἀπαλλαττόμενος ὡς αὐτόν. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐθαυμάσθη. τὴν δὲ τῶν Χοῶν ἑορτὴν τὴν Ἀθήνησιν ἐπιτελουμένην Φανόδημος φησὶ Δημοφῶντα τὸν βασιλέα βουλόμενον ὑποδέξασθαι παραγενόμενον τὸν Ὀρέστην Ἀθήναζε, πρὸς δὲ τὰ ἱερὰ οὐ θέλων αὐτὸν προσιέναι, οὐδὲ ὁμόσπονδον γενέσθαι, μήπω δικασθέντα, ἐκέλευσε συγκλεισθῆναί τε τὰ ἱερὰ καὶ χόα οἴνου ἑκάστῳ παρατεθῆναι, τῷ πρώτῳ ἐκπιόντι εἰπὼν ἆθλον δοθήσεσθαι πλακοῦντα, παρήγγειλέ τε καὶ τοῦ πότου παυσαμένους τοὺς μὲν στεφάνους οἷς ἐστεφανοῦντο πρὸς τὰ ἱερὰ μὴ τιθέναι, διὰ τὸ ὁμορόφους γενέσθαι τῷ Ὀρέστῃ· περὶ δὲ τὸν χόα τὸν ἑαυτοῦ ἕκαστον περιθεῖναι, καὶ τῇ ἱερείᾳ ἀποφέρειν τοὺς στεφάνους πρὸς τὸ ἐν Λίμναις τέμενος. ἔπειτα θύειν ἐν τῷ ἱερῷ τὰ ἐπίλοιπα. καὶ ἔκτοτε τὴν ἑορτὴν κληθῆναι Χόας. τῇ δὲ ἑορτῇ τῶν Χοῶν ἔθος ἐστὶν Ἀθήνησι πέμπεσθαι δῶρά τε καὶ τοὺς μισθοὺς τοῖς σοφισταῖς, οἵπερ καὶ αὐτοὶ συνεκάλουν ἐπὶ ξένια τοὺς γνωρίμους, ὥς φησιν Εὐβουλίδης ὁ διαλεκτικὸς ἐν δράματι Κωμασταῖς οὕτως·

Σοφιστιᾷς κάκιστε καὶ χοῶν δέῃ
τῶν μισθοδώρων, οὐκ ἀλέγων ἐν τρυφῇ.

Ἀντίγονος δὲ ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ τοῦ Διονυσίου βίου τοῦ Ἡρακλεώτου τοῦ ἐπικληθέντος Μεταθεμένου, φησὶ τὸν Διονύσιον τοῖς οἰκέταις συνεορτάζοντα, ἐν τῇ τῶν Χοῶν ἑορτῇ, καὶ μὴ δυνάμενον διὰ γῆρας χρῆσθαι ᾗ παρειλήφεσαν ἑταίρᾳ, ὑποστρέψαντα εἰπεῖν πρὸς τοὺς συνδειπνοῦντας·

Οὐ δύναμαι τανύσαι· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.

ἦν δὲ ὁ Διονύσιος ἔτι ἐκ νέου, ὥς φησι Νικίας ὁ Νικαεὺς ἐν ταῖς Διαδοχαῖς, πρὸς τὰ ἀφροδίσια ἐκμανὴς καὶ πρὸς τὰς δημοσίας εἰσῄει παιδίσκας ἀδιαφόρως. καί ποτε πορευόμενος μετά τινων γνωρίμων ὡς ἐγένετο κατὰ τὸ παιδισκεῖον εἰς ὃ τῇ προτεραίᾳ παρεληλυθὼς ὤφειλε χαλκοῦς, ἔχων τότε κατὰ τύχην, ἐκτείνας τὴν χεῖρα πάντων ὁρώντων ἀπεδίδου. Ἀνάχαρσις δὲ ὁ Σκύθης παρὰ Περιάνδρῳ, τεθέντος ἄθλου περὶ τοῦ πίνειν, ᾔτησε τὸ νικητήριον πρῶτος μεθυσθεὶς τῶν συμπαρόντων· ὡς ὄντος τέλους τούτου καὶ τοῦ ἐν τῷ πότῳ νίκης ὥσπερ καὶ τῆς ἐν τῷ τρέχειν. Λακύδης δὲ καὶ Τίμων οἱ φιλόσοφοι κληθέντες πρός τινα τῶν γνωρίμων ἐπὶ δύο ἡμέρας καὶ βουλόμενοι συμπεριφέρεσθαι τοῖς παροῦσιν, ἔπινον προθυμότερον. τῇ μὲν οὖν πρώτῃ τῶν ἡμερῶν ὁ Λακύδης ἀπῄει πρότερος ἐπιπολάσαντος αὐτῷ τοῦ ποτοῦ· καὶ ὁ Τίμων ὁρῶν αὐτὸν ἀπιόντα ἔφη, ἠράμεθα μέγα κῦδος· ἐπέφνομεν Ἕκτορα δῖον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ προπιόντος τοῦ Τίμωνος διὰ τὸ μὴ δυνηθῆναι ἐκπιεῖν τὴν προποθεῖσαν αὐτῷ κύλικα, Λακύδης ἰδὼν αὐτὸν ἐπανάγοντα εἶπε· δύστηνοι δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσι. Μυκερῖνον δὲ τὸν Αἰγύπτιον Ἡρόδοτος ἱστορεῖ διὰ τῆς δευτέρας, ἀκούσαντα παρὰ τῶν μάντεων διότι ὀλιγοχρόνιός ἐστι, λύχνα ποιησάμενον πολλὰ ὁπότε γένοιτο νὺξ πίνειν καὶ εὐπαθεῖν, οὔτε ἡμέρας, οὔτε νυκτὸς ἀνιέντα καὶ εἰς τὰ ἕλεα δὲ καὶ τὰ ἄλση νεμόμενον ἔτι τε ὅπου πύθοιτο ἡβητήρια εἶναι μεθύσκεσθαι. καὶ Ἄμασιν δὲ τῶν αὐτῶν Αἰγυπτίων βασιλέα Ἡρόδοτος πολλά τι πεπωκέναι φησί. Ἑρμείας δὲ ὁ Μηθυμναῖος ἐν τρίτῃ Σικελικῶν φιλοπότην φησὶ γενέσθαι Νικοτέλη τὸν Κορίνθιον. Φαινίας δὲ ὁ Ἐρέσιος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Τυράννων ἀναίρεσις ἐκ τιμωρίας, Σκόπαν φησὶ τὸν Κρέοντος μὲν υἱόν, Σκόπα δὲ τοῦ παλαιοῦ υἱδοῦν φιλοποτοῦντα διατελέσαι, καὶ τὴν ἐπάνοδον τὴν ἀπὸ τῶν συμποσίων ποιεῖσθαι ἐπὶ θρόνου καθήμενον, καὶ ὑπὸ τεσσάρων βασταζόμενον οὕτως οἴκαδε ἀπιέναι. Φύλαρχος δὲ ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν Ἀντίοχον φησὶ τὸν βασιλέα φίλοινον γενόμενον, μεθύσκεσθαί τε καὶ κοιμᾶσθαι ἐπὶ πλεῖον, εἶθ' ἑσπέρας πάλιν ἀφυπνιζόμενον ἐπιπίνειν. ἐχρημάτιζέ γε φησὶν νήφων μὲν σπανίως τελέως. μεθύων δὲ τὰ πολλά. διὸ περὶ αὐτὸν δύο ἦσαν οἱ διοικοῦντες τὴν βασιλείαν. Ἀριστὸς καὶ Θεμίσων Κύπριοι μὲν γένος καὶ ἀδελφοὶ ἐρώμενοι δὲ ἀμφότεροι τοῦ Ἀντιόχου. πολυπότης δὲ ἦν καὶ Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς ὁ κληθεὶς Ἐπιφανὴς ὁ ὁμηρεύσας παρὰ Ῥωμαίοις, ὃν ἱστορεῖ Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὑπομνημάτων κἀν τῷ πέμπτῳ φάσκων αὐτὸν εἰς τοὺς Ἰνδικοὺς κώμους καὶ μέθας τραπέντα, πολλὰ ἀναλίσκειν, καὶ τὰ περιλειπόμενα δὲ τῶν χρημάτων μεθ' ἡμέραν κωμάζων ὅτε μὲν ἐξέχει, ἄλλοτε δὲ ἐν ταῖς δημοσίαις ὁδοῖς ἱστάμενος λέγειν· τίνι ἡ τύχη δίδωσι, λαβέτω, καὶ ῥίψας τὸ ἀργύριον ᾤχετο. πολλάκις δὲ καὶ πλεκτὸν στέφανον ῥόδων ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ χρυσοϋφῆ τήβενναν φορῶν, μόνος ἐρέμβετο λίθους ὑπὸ μάλης ἔχων οἷς ἔβαλλε τῶν ἰδίων τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ. ἐλοῦτό τε καὶ εἰς τοὺς κοινοὺς λουτρῶνας μύροις ἀλειφόμενος ὅτε καί ποτε συνιδών τις αὐτὸν ἰδιώτης ἔφη, μακάριος εἶ ὦ

Pericls / Teleclids / Xenarchus / Euphorio / Chars / Calanus / Alexander / Promach9 / Timeus / Dionysius / Xenocrats / Phanodem9 / Demophó / Orestes / Cubulides / Antigon9 carysti9 / Nicias / Anacharsis / Periander / Lacydes / Timó / Mycerin9 / Herodot9 / Amasis / Herodot9 / Hermias / Nicotels / Phaenias / Scopas / Creó / Phylarch9 / Antioch9 / Aristus / Themisó

Festú χόων

τήβενναν

Antiochus Epiphanis
Ptolemeus euergetes in primo commẽtarioꝛũ

A βασιλεῦ· πολυτελὲς ὄζεις, καὶ ὃς ἡσθεὶς ἐγώ σε φησὶν ὑπερκόρον τούτου ποιήσω, καὶ κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὑβρίσκην ὑπὲρ δύο χόας ἔχουσαν παχέος μύρου καταχυθῆναι ἐκέλευσεν, ὡς καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀγοραιοτέρων εἰς τὸ ἐκχυθὲν συγκυλισθῆναι. ὀλίσθου τε γενομένου αὐτός τε ὁ Ἀντίοχος ἔπεσε καγχάζων, καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν λουομένων τὸ αὐτὸ ἔπαθον. Πολύβιος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν καλεῖ αὐτὸν Ἐπιμανῆ καὶ οὐκ Ἐπιφανῆ διὰ τὰς πράξεις. οὐ μόνον γὰρ μετὰ δημοτῶν ἀνθρώπων κατέβαινεν εἰς ὁμιλίας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν παρεπιδημούντων ξένων, καὶ τῶν εὐτελεστάτων συνέπινεν. εἰ δὲ καὶ τῶν νεωτέρων φησὶ συναίσθοιτό τινας εὐωχουμένους ὅπου δήποτε, παρῆν μετὰ κεραμίου καὶ συμφωνίας ὥστε τοὺς πολλοὺς διὰ τὸ παράδοξον ἀνισταμένους φεύγειν, πολλάκις δὲ καὶ τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα ἀποβαλὼν, τήβενναν ἀναλαβὼν περιῄει τὴν ἀγοράν. ἐν δὲ τῇ τριακοστῇ πρώτῃ ὁ αὐτὸς Πολύβιος φησὶ συντελοῦντα αὐτὸν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ ἀγῶνας, συγκαλέσαι πάντας Ἕλληνας καὶ τῶν βουλομένων τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὴν θέαν. καὶ πλείστων παραγινομένων ἐν τοῖς γυμνασίοις, πάντας ἐκ χρυσῶν ὁλκείων ἤλειφε κροκίνῳ μύρῳ καὶ κινναμωμίνῳ καὶ ναρδίνῳ καὶ ἀμαρακίνῳ καὶ κρινίνῳ. καὶ συγκαλῶν αὐτοὺς εἰς εὐωχίαν, ποτὲ μὲν χίλια τρίκλινα ποτὲ δὲ χίλια πεντακόσια συνεπλήρου μετὰ πολυτελεστάτης παρασκευῆς, καὶ ὁ χειρισμὸς τῆς διακονίας δι' αὐτοῦ ἐγίνετο. κατὰ γὰρ τὰς εἰσόδους ὑφιστάμενος, οὓς μὲν εἰσῆγεν οὓς δὲ ἀνέκλινεν. καὶ τοὺς διακόνους δὲ τοὺς τὰς παραθέσεις φέροντας, αὐτὸς εἰσῆγεν καὶ περιπορευόμενος οὗ μὲν προσεκάθιζεν οὗ δὲ προσανέπιπτε, καὶ ποτὲ μὲν ἀποθέμενος μεταξὺ τὸν ψωμόν. ποτὲ δὲ τὸ ποτήριον, ἀνεπήδα καὶ μετανίστατο καὶ περιῄει τὸν πότον. προπόσεις λαμβάνων ὀρθὸς ἄλλοτε παρ' ἄλλοις. ἅμα δὲ τοῖς ἀκροάμασι προσπαίζων, B καὶ ὑπὸ τῶν μίμων εἰσεφέρετο ὅλος συγκεκαλυμμένος, καὶ ἐτίθετο εἰς τὴν γῆν ὡς εἷς ὢν τῶν μίμων, καὶ τῆς συμφωνίας προσκαλουμένης ὁ βασιλεὺς ἀναπηδήσας, ὠρχεῖτο καὶ προσέπαιζε τοῖς μίμοις, ὥστε πάντας αἰσχύνεσθαι. τοιαῦτα ἀπεργάζεται τοὺς ταλαιπώρους ἡ πρὸς τῇ μέθῃ ἀπαιδευσία. φιλοπότης δ' ἦν καὶ ὁ ὁμώνυμος αὐτῷ Ἀντίοχος ἐν Μηδείᾳ πρὸς Ἀρσάκην πολεμήσας ὡς ἱστορεῖ Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεὺς ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν. ἀναιρεθέντος γοῦν αὐτοῦ τὸν Ἀρσάκην θάπτοντα αὐτὸν λέγειν, ἔσφηλέ σε Ἀντίοχε θάρσος καὶ μέθη, ἤλπιζες γὰρ ἐν μεγάλοις ποτηρίοις τὴν βασιλείαν ἐκπιεῖν. Ἀντίοχος δὲ ὁ Μέγας ἐπικαλούμενος, ὃν Ῥωμαῖοι καθεῖλον ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος ἐν τῇ εἰκοστῇ, παρελθὼν εἰς Χαλκίδα τῆς Εὐβοίας συνετέλει γάμους πεντήκοντα μὲν ἔτη γεγονὼς, καὶ δύο τὰ μέγιστα τῶν ἔργων ἀνειληφὼς, τήν τε τῶν Ἑλλήνων ἐλευθέρωσιν ὡς αὐτὸς ἐπηγγέλλετο καὶ τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον. ἐρασθεὶς γοῦν παρθένου Χαλκιδικῆς κατὰ τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν ἐφιλοτιμήσατο γῆμαι. οἰνοπότης ὢν καὶ μέθαις χαίρων, ἦν δ' αὕτη Κλεοπτολέμου μὲν θυγάτηρ, ἑνὸς τῶν ἐπιφανῶν, κάλλει δὲ πάσας ὑπερβάλλουσα καὶ τοὺς γάμους συντελῶν ἐν τῇ Χαλκίδι, αὐτόθι διέτριψε τὸν χειμῶνα, τῶν ἐνεστώτων οὐδ' ἥντινα ποιούμενος πρόνοιαν. ἔθετο δὲ καὶ τῇ παιδὶ ὄνομα Εὔβοιαν. ἡττηθεὶς οὖν τῷ πολέμῳ ἔφυγεν εἰς Ἔφεσον μετὰ τῆς νεογάμου. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ὁ Πολύβιος ἱστορεῖ Ἄγρωνα τὸν Ἰλλυριῶν βασιλέα ἡσθέντα μέγα ἐπὶ τῷ νενικηκέναι τοὺς Αἰτωλοὺς πολυπότην ὄντα καὶ εἰς μέθας καὶ εὐωχίας τραπέντα, πλευρίτιδι ληφθέντα ἀποθανεῖν. ἐν δὲ τῇ εἰκοστῇ ἐνάτῃ ὁ αὐτὸς Γένθιόν φησι τὸν τῶν Ἰλλυριῶν βασιλέα διὰ τὴν πολυποσίαν πολλὰ ποιεῖν ἀσελγῆ κατὰ τὸν βίον, νύκτωρ τε ἀεὶ καὶ μεθ' ἡμέραν μεθύοντα, ἀποκτείναντα δὲ καὶ Πλεύρατον τὸν ἀδελφὸν, γαμεῖν μέλλοντα τὴν Μενουνίου θυγατέρα, αὐτὸν γῆμαι τὴν παῖδα καὶ ὠμῶς χρῆσθαι τοῖς ἀρχομένοις. καὶ Δημήτριον δὲ φησὶ τὸν ἐκ τῆς Ῥώμης τὴν ὁμηρείαν διαφυγόντα ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τριακοστῇ, βασιλεύσαντα Σύρων πολυπότην ὄντα, τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας μεθύσκεσθαι. C Ὀροφέρνην τε ὀλίγον χρόνον Καππαδοκίας βασιλεύσαντα καὶ παριδόντα τὰς πατρίους ἀγωγάς φησιν ἐν τῇ τριακοστῇ δευτέρᾳ εἰσαγαγεῖν τὴν Ἰακὴν καὶ τεχνιτικὴν ἀσωτίαν. διόπερ ὁ θειότατος Πλάτων καλῶς νομοθετεῖ ἐν τῷ δευτέρῳ τοὺς παῖδας μέχρι τῶν ὀκτωκαίδεκα τὸ παράπαν οἴνου μὴ γεύεσθαι. οὐ γὰρ χρὴ πῦρ ὀχετεύειν. οἴνου δὲ μετρίου γεύεσθαι μέχρι τριάκοντα ἐτῶν. μέθης δὲ καὶ πολυοινίας τὸ παράπαν τὸν νέον ἀπέχεσθαι. τετταράκοντα δὲ ἐπιβαίνοντα ἐτῶν ἐν τοῖς συσσιτίοις εὐωχηθέντα καλεῖν τούς τε ἄλλους θεοὺς καὶ δὴ Διόνυσον παρακαλεῖν εἰς τὴν τῶν πρεσβυτῶν τελετὴν ἅμα καὶ παιδιάν. ἣν τοῖς ἀνθρώποις ἐπίκουρον τῆς τοῦ γήρως αὐστηρότητος ἐδωρήσατο τὸν οἶνον φάρμακον, ὥστε ἀνηβᾶν ἡμᾶς καὶ δυσθυμίας λήθην γίγνεσθαι. καὶ ἑξῆς δέ φησι λόγος καὶ φήμη ὑπορρεῖ ὡς ὁ θεὸς οὗτος ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς Ἥρας διεφορήθη τῆς ψυχῆς τὴν γνώμην. διὸ τάς τε Βακχείας καὶ τὴν μανικὴν πᾶσαν ἐμβάλλει χορείαν τιμωρούμενος, ὅθεν καὶ τὸν οἶνον ἐπὶ τοῦτ' αὐτὸ δεδώρηται. Φάλαικος δ' ἐν τοῖς ἐπιγράμμασι, γυναῖκά τινα ἀναγράφει πολυπότην Κλεὼ ὄνομα·

Χρυσωτὸν κροκόεντα περιζώσασα χιτῶνα τόνδε Διονύσῳ δῶρον ἔδωκε Κλεὼ
Οὕνεκα συμποσίοισι μετέπρεπεν, ἴσα δὲ πίνειν, οὔτις οἱ ἀνθρώπων ἤρισεν, οὐδ' ἄμα πω.

Ὅτι δὲ φίλοινον τὸ τῶν γυναικῶν γένος κοινόν· οὐκ ἀχαρίστως δὲ καὶ ὁ Ξέναρχος ἐν τῷ Πεντάθλῳ γυναῖκά τινα εἰσάγει φρικτότατον ὅρκον ὀμνύουσαν τόνδε· ἐμοὶ γένοιτο σοῦ ζώσης τέκνον ἐλεύθερον πιούσαν οἶνον ἀποθανεῖν. παρὰ Ῥωμαίοις δὲ ὥς φησι Πολύβιος ἐν τῇ ἕκτῃ ἀπείρηται γυναιξὶ πίνειν οἶνον, τὸν δὲ καλούμενον πάσσον πίνουσιν. τοῦτο δὲ ποιεῖται μὲν ἐκ τῆς ἀσταφίδος, καὶ ἔστι παραπλήσιος πινόμενος τῷ αἰ-

Polybius / τήβενναν / Polybius / Antiochus / Arsaces / Posidonius apamesis / Antiochus magnus / Polybius / Cleoptolemus / Euboea / Polybius / Agró / Polybius / Genthió / Pleuratus / Menunius / Demetrius / Polybius / Orophernes / Plato / Phalecus epigramatariu / Cleo / Xenarchus / Polybius / Passú / αἰγόκερως

γοσθενεῖ τῷ γλυκεῖ καὶ τῷ κρητικῷ· διὸ πρὸς τὸ κατεπεῖγον τοῦ δίψους χρῶνται αὐτῷ. λαθεῖν δ' ἐστὶν ἀδύνατον τὴν γυναῖκα πιοῦσαν οἶνον. πρῶτον μὲν γὰρ οὐδ' ἔχει οἴνου κυρείαν ἡ γυνή. πρὸς δὲ τούτοις φιλεῖν δεῖ τοὺς συγγενεῖς τοὺς ἑαυτῆς, καὶ τοὺς τοῦ ἀνδρὸς ἕως ἐξανεψιῶν, καὶ τοῦτο ποιεῖν καθ' ἡμέραν ὁπόταν ἴδῃ πρῶτον. λοιπὸν ἀδήλου τῆς ἐντυχίας οὔσης τίσιν ἀπαντήσει, φυλάττεται. τὸ γὰρ πρᾶγμα κἂν γεύσηται μόνον οὐ προσδεῖ διαβολῆς. Ἄλκιμος δ' ὁ Σικελιώτης ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ τῶν βίβλων Ἰταλικῇ, πάσας φησὶν ἐν Ἰταλίᾳ γυναῖκας μὴ πίνειν οἶνον ἀπὸ ταύτης αἰτίας. Ἡρακλῆς περὶ τὴν Κροτωνιᾶτιν γενόμενος, ἐπεὶ πρός τινα οἰκίαν οὖσαν παρὰ τὴν ὁδὸν, διψῶν ἀφίκετο, προσελθὼν ᾔτει πιεῖν. ἐν τούτῳ δ' ἔτυχε δ' ἡ γυνὴ τοῦ τὴν οἰκίαν κεκτημένου πίθον οἴνου λαθραίως ὑποίξασα· καὶ πρὸς μὲν τὸν ἄνδρα δεινὸν ἔφη ποιήσειν αὐτὸν, εἰ ξένου χάριν τὸν πίθον τοῦτον ἀνοίξει· ὕδωρ δ' ἐκέλευσεν αὐτὸν προσενεγκεῖν. Ἡρακλῆς δ' ἐπὶ θύραις ἑστὼς, καὶ ἀκούσας ταῦτα, τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς σφόδρα ἐπῄνεσεν, ὃν ἐκέλευσεν αὐτὸν παρελθόντα εἴσω, σκοπεῖν τὸν πίθον, καὶ ὃς εἰσελθὼν, λίθινον εὗρε τὸν πίθον γεγονότα. τοῦτο δὲ τὸ σημεῖον ἔτι καὶ νῦν ἐστὶν ἐν ταῖς ἐπιχωρίαις γυναιξὶν πάσαις, ἐν αἰσχρῷ κεῖσθαι τὸ πίνειν οἶνον διὰ τὴν προκειμένην αἰτίαν. οἷαι δ' εἰσὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι μεθύουσαι αἱ γυναῖκες, παραδίδωσιν Ἀντιφάνης μὲν ἐν τῇ Ἀκοντιζομένῃ οὕτω·

γείτων ἐστί τις
κάπηλος. οὗτος εὐθὺς ὅταν ἐλθὼν ποτὲ
διψῶσα, μόνος οἶδεν ὥς γέ μοι κεράννυται
οὔθ' ὑδαρὲς οὔτ' ἄκρατον οἶδα δ' ἐγώ ποτε
πιοῦσα. καὶ ἐν Μυστίδι γυναῖκες δ' εἰσὶν αἱ διαλεγόμεναι· βούλει καὶ σὺ φιλτάτη
πιεῖν; καλῶς ἔχοιμι τοιγαροῦν φέρε
μέχρι γ' ἂν τριῶν φασὶ τιμᾶν τοὺς θεούς. Ἄλεξις δ' Ὀρχηστρίδι·
γυναιξὶ δ' ἀρκεῖ πάντ' ἐὰν οἶνος παρῇ
πίνειν διαρκής. ἀλλὰ μὴν νὴ τὼ θεὼ
ἔσται γ' ὅσον ἂν βουλώμεθ' ἔσται καὶ μάλα
ἡδύς γ' ὀδόντας οὐκ ἔχων ἤδη σαπρός
λέγω γέρων γε δαιμονίως ἀσπάζομαι
γραῦν σφίγγα πρὸς ἐμέ γ' ὡς αἰνίγματα λέγω. καὶ

τὰ λοιπά. ἐν δὲ Δὶς πενθοῦντι Ζώπυρος φησὶ καὶ Ζωπυρα οἰνηρὸν ἀγγεῖον. Ἀντιφάνης Βάκχαις·

ἔπειτα δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστι, κακοδαίμων σφόδρα
ὅστις γαμεῖ γυναῖκα πλὴν ἐν τοῖς Σκύθαις.
ἐκεῖ μόνον γὰρ οὔτι φύετ' ἄμπελος.
Ξέναρχος Πεντάθλῳ. ὅρκον δ' ἐγὼ γυναικὸς εἰς οἶνον γράφω.

Πλάτων Φάωνι διηγούμενος ὅσα διὰ τὸν οἶνον συμβαίνει γυναιξί φησιν·

Εἶα γυναῖκες ὡς ὑμῖν πάλαι
οἶνον γενέσθαι τὴν ἄνοιαν εὔχομαι.
ὑμῖν γὰρ οὐδὲν κατὰ τὴν παροιμίαν
ἐν τῷ καπήλῳ νοῦς ἐνεῖναί μοι δοκεῖ.
εἰ γὰρ Φάωνα δεῖ θ' ἰδεῖν προτέλεια δεῖ
ὑμᾶς ποιῆσαι πολλὰ πρότερον τοιαδί.
πρῶτα μὲν ἐμοὶ γὰρ κουροτρόφῳ προθύεται
πλακοῦς ἐνόρχης ἄμυλος ἐγκύμων κίχλαι.
ἐκκαίδεκ' ὁλόκληροι μέλιτι διαμεμιγμέναι
λαγῷα δώδεκ' ἐπὶ σελήνῃ, τἆλλα δὲ
ἤδη ταῦτ' εὐτελέστατ' ἄκουε δή
βολβῶν μὲν ὀρθάνῃ τρεῖς ἡμίεκτα.
κονισάλῳ δὲ καὶ παραστάταιν δυοῖν
μύρτων πινακίσκος χειρὶ παρατετιλμένων.
λύχνων γὰρ ὀσμὰς οὐ φιλοῦσι δαίμονες.
γύργαθος τετάρτης κυσί τε καὶ κυνηγέταις
Δορδίωνι δραχμή, κύβδασοι τριώβολον
ἥρῳ κέλητι δέρμα καὶ θυλήματα
ταῦτ' ἐστὶ τἀναλώματ'· εἰ μὲν οὖν τάδε
προσοίσετ' εἰσέλθοιτ' ἄν, εἰ δὲ μή, μάτην
ἔξεστιν ὑμῖν διὰ κενῆς κινητιᾶν.

Ἀξιόνικος δ' ἐν Φιλίνῃ φησί· γυναικὶ δὲ πίστευε μὴ πίνειν ὕδωρ. καὶ ὅλα δὲ ἔθνη περὶ μέθας διαφέροντα μνήμης ἠξίωται. Βαίτων γοῦν ὁ Ἀλεξάνδρου βηματιστὴς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Σταθμοὶ τῆς Ἀλεξάνδρου πορείας, καὶ Ἀμύντας ἐν τοῖς Σταθμοῖς τὸ τῶν Ταπύρων ἔθνος φησὶν οὕτω φίλοινον εἶναι, ὡς καὶ ἀλείμματι ἄλλῳ μηδενὶ χρῆσθαι ἢ τῷ οἴνῳ. τὰ δ' αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Κτησίας ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων. οὗτος δὲ καὶ δικαιοτάτους αὐτοὺς λέγει εἶναι. Ἁρμόδιος δὲ ὁ Λεπρεάτης, ἐν τῷ περὶ τῶν παρὰ Φιγαλεῦσι νομίμων, φιλοπότας φησὶ γενέσθαι Φιγαλεῖς Μεσσηνίοις ἀστυγείτονας ὄντας, ἐν τοῖς καπηλείοις οἰκεῖν ἐκμισθώσαντας τοὺς ἑαυτῶν θαλάμους μετὰ τῶν γυναικῶν τοῖς ξένοις. πολεμίας σάλπιγγος οὐδ' ἐν ὕπνοις ὑπομένοντες ἀκοῦσαι. διὸ καὶ πολεμουμένων ποτὲ αὐτῶν, καὶ οὐ προσκαρτερούντων τοῖς τείχεσι Λεωνίδης ὁ στρατηγὸς ἐκέλευσε τὰ καπηλεῖα ἐπὶ τῶν τειχῶν σκηνοπηγεῖν καὶ μόλις ποτὲ ἐπαύσαντο λειποτακτοῦντες, ὥς φησι Δάμων ἐν τῷ περὶ Βυζαντίου. Μένανδρος δ' ἐν Ἀρρηφόρῳ ἢ Αὐλητρίδι, πάντας μεθύσους τοὺς ἐμπόρους ποιεῖ τὸ Βυζάντιον·

ὅλην ἐπίνομεν τὴν νύκτα διὰ σὲ
καὶ σφόδρ' ἄκρατόν μοι δοκῶ
ἀνίσταμαι γοῦν τέτταρας κεφαλὰς ἔχων.

κωμῳδοῦνται δὲ ὡς μέθυσοι Ἀργεῖοι μὲν καὶ Τιρύνθιοι ὑπὸ Ἐφίππου ἐν Βουσίριδι. ποιεῖ δὲ τὸν Ἡρακλέα λέγοντα·

οὐκ οἶσθά μ' ὄντα πρὸς θεῶν Τιρύνθιον
Ἀργεῖον, οἳ μεθύοντες ἀεὶ τὰς μάχας
πάσας μάχονται. τοιγαροῦν φεύγουσ' ἀεί.

Μιλησίους δ' Εὔβουλος ἐν Κατακολλωμένῳ ὑβριστὰς εἶναί φησι μεθυσθέντας. Πολέμων δὲ ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ πόλεις ἐπιγραμμάτων περὶ Ἠλείων παρατίθεται τόδε τὸ ἐπίγραμμα· Ἦλις καὶ μεθύει καὶ ψεύδεται, οἷος ἑκάστου οἶκος, τοιάδε καὶ ξυνάπασα πόλις. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ περὶ Χαλκιδέων ἱστορῶν τῶν ἐν Θρᾴκῃ φησίν· ἐτύγχανον γὰρ τῶν μὲν βελτίστων ἐπιτηδευμάτων ὑπερορῶντες, ἐπὶ δὲ τοὺς πότους καὶ ῥᾳθυμίαν

A μίαν καὶ πολλὴν ἀκολασίαν ὡρμηκότες ἐπιεικῶς. τούτου δ' εἰσὶ πάντες οἱ Θρᾷκες πολυπόται· διὸ καὶ Καλλίμαχος ἔφη· καὶ γὰρ ὁ Θρηϊκίην μὲν ἀπέστυγε χανδὸν ἄμυστιν οἰνοποτεῖν, ὀλίγῳ δ' ἥδετο κισσυβίῳ. ἐν δὲ τῇ πεντηκοστῇ ὁ Θεόπομπος περὶ Μηθυμναίων τάδε λέγει· καὶ τὰ μὲν ἐπιτήδεια προσφερομένους πολυτελῶς, μετὰ τοῦ κατακεῖσθαι καὶ πίνειν· ἔργον δ' οὐδὲν ἄξιον τῶν ἀναλωμάτων ποιοῦντας. ἔπαυσεν οὖν αὐτοὺς τούτων Κλεομένης ὁ τύραννος, ὁ καὶ τὰς μαστροποὺς τὰς εἰθισμένας προαγωγεύειν τὰς ἐλευθέρας γυναῖκας τρεῖς ἢ τέτταρας τὰς ἐπιφανεστάτας πορευομένας, ἐνδήσας εἰς σάκκους καταποντίσαι τισὶ προστάξας. καὶ Ἕρμιππος δὲ ἐν τοῖς περὶ τῶν ἑπτὰ σοφῶν Περίανδρόν φησιν αὐτὸ ποιῆσαι. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τῶν Φιλιππικῶν, Ἰλλυριοί φησι δειπνοῦσι καθήμενοι καὶ πίνουσι. ἄγουσι δὲ καὶ τὰς γυναῖκας εἰς τὰς συνουσίας, καὶ καλὸν αὐταῖς προπίνειν οἷς ἂν τύχωσι τῶν παρόντων. ἐκ δὲ τῶν συμποσίων αὗται τοὺς ἄνδρας ἀπάγουσι· καὶ κακόβιοι δὲ πάντες εἰσὶ, καὶ ζώννυνται τὰς κοιλίας ζώναις πλατείαις ὅταν πίνωσι· καὶ τοῦτο μὲν πρῶτον μετρίως ποιοῦσιν. ἐπειδὰν δὲ σφοδρότερον πίνωσι, μᾶλλον ἀεὶ συνάγουσι τὴν ζώνην. Ἀρδιαῖοι δέ φησι κέκτηνται προσπελατῶν ὥσπερ εἱλώτων τριάκοντα μυριάδας. καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν μεθύουσι καὶ ποιοῦνται συνουσίας, καὶ διάκεινται πρὸς ἐδωδὴν καὶ πόσιν ἀκρατέστερον. διὸ καὶ Κελτοὶ πολεμοῦντες αὐτοῖς, καὶ εἰδότες αὐτῶν τὴν ἀκρασίαν, παρήγγειλαν ἅπασι τοῖς στρατιώταις δεῖπνον ὡς λαμπρότατον παρασκευάσαντας κατὰ σκηνὴν, ἐμβαλεῖν εἰς τὰ σιτία πόαν τινὰ φαρμακώδη δυναμένην διακόπτειν τὰς κοιλίας καὶ διακαθαίρειν. γενομένου δὲ τούτου οἱ μὲν αὐτῶν καταληφθέντες ἀπώλοντο. οἱ δὲ καὶ εἰς τοὺς ποταμοὺς ἔρριψαν ἀκράτορες τῶν
B γαστέρων γενόμενοι. τοιαῦτα καὶ πολλὰ ἑξῆς καταλέξαντος τοῦ Δημοκρίτου, ὁ Ποντιανὸς ἔφη· πάντων τούτων αἴτιον τῶν δεινῶν μητρόπολιν τὸν οἶνον. δι' ὃν καὶ τὰς μέθας καὶ τὰς μανίας, ἔτι δὲ καὶ τὰς παροινίας γίνεσθαι. οὓς ἐκ παθῶς μεταλαμβάνοντας, οὓς κακῶς τὸν ὁ Χαλκοῦς ἐπικαλούμενος Διονύσιος ἐν τοῖς ἐλεγείοις κυλίκων ἐρέτας ἔφη· κἄν τινες οἶνον ἄγοντες ἐν εἰρεσίᾳ Διονύσου συμποσίου ναῦται καὶ κυλίκων ἐρέται. περὶ τοῦ δὲ τὸ γ' φίλον οὐκ ἀπόλωλε. Ἄλεξις δ' ἐν Κουρίδι περί τινος πλέον πίνοντος διαλεγόμενος φησίν· ὁ μὲν ἐμὸς υἱὸς οἷον ὑμεῖς ἀρτίως εἴδετε τοιοῦτος γέγονεν οἰνοπίων τίς ἢ μάρων τίς ἢ κάπηλος ἢ τιμοκλῆς. μεθύειν τ' οὐδὲν ἕτερον. ὁ δ' ἕτερος τί ἂν τύχοιμι ὀνομάσας; βῶλος, ἄροτρον, γηγενής, ἄνθρωπος. χαλεπὸν τὸ δεῖν ἄνδρας δὲ φίλοι τὸ μεθύειν, καὶ καλῶς πρὸς τοὺς οὕτως βλάπτοντας τὸν οἶνον ὁ αὐτὸς Ἄλεξις ἐν Ὀπώρᾳ. ἑταίρας δὲ ὄνομα τὸ δρᾶμ' ἔχει φησὶν· οἶνον πολὺν οὐ κεκραμένον πίνεις μεστὸς ὢν κοὐκ ἐξεμεῖς. κἀν Δακτυλίῳ·

εἶτ' οὐχ ἁπάντων ἐστὶ τὸ μεθύειν κακὸν
μέγιστον ἀνθρώποισι καὶ βλαβερώτατον.

καὶ ἐπὶ τόπῳ δ' ἔφη· πολλοὺς γὰρ οἶνος πόλλ' ἁμαρτάνειν ποιεῖ. Κρωβύλος τ' ἐν Ἀπολειπούσῃ·

τὸ γὰρ ἐνδελεχῶς μεθύειν τίν' ἡδονὴν ἔχει
ἀποστερῶν τε ζῶν ἑαυτὸν τοῦ φρονεῖν
ὃ μέγιστον ἡμῶν ἀγαθὸν ἔχει ἡ φύσις.

Οὐ χρὴ οὖν μεθύειν καὶ γὰρ δημοκρατουμένη πόλις φησὶν ὁ Πλάτων ἐν ὀγδόῃ Πολιτείας, ἐλευθερίας διψήσασα τῶν κακῶν οἰνοχόων προστατούντων τύχῃ καὶ πορρωτέρω τοῦ δέοντος ἀκράτου αὐτῆς μεθυσθῇ τοὺς ἄρχοντας, δὴ ἂν μὴ πάνυ πρᾶοι ὦσι καὶ πολλὴν παρέχωσι τὴν ἐλευθερίαν, κολάζει αἰτιωμένη, ὡς μιαρούς τε καὶ ὀλιγαρχικούς. τοὺς δὲ κατηκόους τῶν ἀρχόντων προπηλακίζει. ἐν δὲ τῷ νόμων ἕκτῳ φησὶν τὴν πόλιν εἶναι δίκην κεκραμένην κρατῆρος, οὗ μαινόμενος μὲν ὁ οἶνος ἐγκεχυμένος ζεῖ, κολαζόμενος δὲ ὑπὸ νήφοντος ἑτέρου θεοῦ καλὴν κοινωνίαν λαβὼν, ἀγαθὸν πόμα καὶ μέτριον ἀπεργάζεται. τὸ γὰρ παροινεῖν ἐκ τοῦ μεθύειν γίνεται. διὸ καὶ Ἀντιφάνης ἐν Ἀρχεστράτῃ φησὶν· οὔτε γὰρ νήφοντα δεῖ

C οὐδαμοῦ πατέρα παροινεῖν, οὐθ' ὅταν πίνειν δέῃ
νοῦν ἔχειν. ὅστις δὲ μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ
μικροῦ τι ποιηθεὶς ἀθλίῳ νομίσματι,
εἰς ἄφοδον ἐλθὼν ὅμοιον πᾶσιν αὐτὸν ὄψεται
ἐὰν σκοπῇ τὰ τῶν ἰατρῶν τοῦ βίου τεκμήρια
τὰς φλέβας ὁ ποιφέρονται τὰς ἄνω καὶ τὰς κάτω
δι' ὧν ὁ θνητὸς πᾶς κυβερνᾶται βίος.

ἐν δὲ Αἰόλῳ διαβάλλων ὅσα δεινὰ πράττουσιν οἱ πλέον πίνοντες φησί·

Μακαρεὺς ἐρῶν τις τῶν ὁμοσπόρων μιᾶς
πληγεὶς, τέως μὲν ἐπεκράτει τῆς συμφορᾶς.
καθεῖχέ θ' αὑτὸν εἶτα παραλαβών ποτε
οἶνον στρατηγὸν ὃς μόνος θνητοῖς ἄγει
τὴν τόλμαν, εἰς τὸ πρόσθεν τῆς εὐβουλίας,
νύκτωρ ἀναστὰς ἔτυχεν ὧν ἐβούλετο.

Καλῶς οὖν ἄρα καὶ Ἀριστοφάνης ἀφροδίτης γάλα τὸν οἶνον ἔφη εἰπών· ἡδύς τε πίνειν οἶνος ἀφροδίτης γάλα. ὃν πολλοὶ σπῶντες ἔνιοι παρανόμων ἀφροδισίων ὄρεξιν λαμβάνουσιν. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς καὶ ὀξοίνους τινὰς κέκληκε λέγων οὕτως· Κομηῶν καὶ Ῥοδοφῶν τῶν ἐν Ῥόδῳ πολιτευσαμένων ὄντες, ἦσαν ἔξοινοι. καὶ ὁ Κομηῶν εἰς κυβευτὴν σκώπτων τὸν Ῥοδοφῶντα ἔλεγεν· ὦ γέρον ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι κυβευταί. Ῥοδοφῶν τε ἔλεγεν τὴν τε πρὸς τὰς γυναῖκας σπουδὴν καὶ τὴν ἀκρασίαν ὠνείδιζεν, οὐδεμιᾶς ἀπεχόμενος λοιδορίας. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ ἑνδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν περὶ ἄλλου Ῥοδίου διαλεγόμενος φησί· τοῦ Ἡγησιλόχου τὰ μὲν ἀχρείου γεγονότος ὑπὸ οἰνοφλυγίας καὶ κύβων, καὶ παντάπασιν οὐκ ἔχοντος ἰδίωμα παρὰ τοῖς Ῥοδίοις, ἀλλὰ διαβεβλημένου διὰ τὴν ἀσωτίαν τὴν τοῦ βίου, καὶ παρὰ τοῖς ἑταίροις καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις πολίταις, εἶθ' ἑξῆς λέγων περὶ τῆς ὀλιγαρχίας ἣν κατεστήσατο μετὰ τῶν φίλων, ἐπιφέρει· καὶ πολλὰς μὲν γυναῖκας εὐγενεῖς, καὶ τῶν πρώτων ἀνθρώπων ᾔσχυναν, οὐκ ὀλίγους δὲ παῖδας καὶ νεανίσκους διέφθειραν. εἰς τοῦτο δὲ προέβησαν ἀσελγείας, ὥστε καὶ κυβεύειν ἠξίωσαν πρὸς ἀλλήλους περὶ τῶν γυναικῶν τῶν ἐλευθέρων, καὶ διωμολογοῦντο τοὺς ἐλάττω τοῖς ἀστραγάλοις βάλ-

λοντας ἥν τινα χρὴ τῶν πολιτίδων τῷ νικῶντι εἰς συνουσίαν ἀγαγεῖν, οὐδεμίαν ὑπεξαιρούμενοι πρόφασιν, ἀλλ' ὅπως ἂν ἕκαστος ἦν δυνατὸς πείθων ἢ βιαζόμενος, οὕτω προστάττοντες ἄγειν, καὶ ταύτην τὴν κυβείαν ἔπαιζον καὶ τῶν ἄλλων ῥοδίων τινές. ἐπιφανέστατα δὲ καὶ πλειστάκις αὐτὸς ὁ Ἡγησίλοχος ὁ προστατεῖν τῆς πόλεως ἀξιῶν. Αἴθιξ δὲ ὁ Λίνδιος συγγενὴς δὲ εἶναι φάσκων Κλεοβούλου τοῦ σοφοῦ, ὥς φησι Φιλόδημος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ Σμινθίων, πρεσβύτερος καὶ εὐδαίμων ἄνθρωπος, εὐφυής τε περὶ ποίησιν ὢν πάντα τὸν βίον ἐδιονυσίαζεν, ἐσθῆτα Διονυσιακὴν φορῶν καὶ πολλοὺς τρέφων συμμάχους. διῆγέ τε κῶμον ἀεὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ. καὶ πρῶτος εὗρε τὴν διὰ τῶν συνθέτων ὀνομάτων ποίησιν, ᾗ Ἀσωπόδωρος ὁ Φλιάσιος ὕστερον ἐχρήσατο ἐν τοῖς καταλογάδην ἰάμβοις. οὗτος δὲ καὶ κωμῳδίας ἐποίει καὶ ἄλλα πολλὰ ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ τῶν ποιημάτων, ἃ ἐξῆρχε τοῖς μεθ' ἑαυτοῦ φαλλοφοροῦσι. τούτων ἀκούσας ὁ Οὐλπιανός· ὁ δὲ πάροινος ἔφη καλέμου πόνπαι παρὰ τίνι κεῖται. καὶ ὃς ἔφη· ἀχρελὲς μ' ἀνθρώπων κατὰ τὸν καλὸν Ἀγάθωνα, καὶ σὺ καὶ ὁ νέος τρόπος ἐν οὐ πρέποντι τοῖς λόγοισι χρώμενος. ἐπεὶ δὲ πάντων ἡμᾶς εὐθύνας σοι διδόναι κέκειται, Ἀντιφάνης ἐν Λυδῷ εἴρηκεν κόλαξ ἄνθρωπος πάροινος. σὺ δὲ παροινῶν καὶ μεθύων οὐδέ πω κόρον ἔχεις. οὐ δὲ εὐθὺ νοῦν λαμβάνεις ὅτι ὑπὸ μέθης ἀπέθανεν Εὐμένης ὁ Περγαμηνὸς ὁ Φ τοῦ Περγάμου βασιλεύσαντος ἀδελφιδοῦς, ὡς ἱστορεῖ Κτησικλῆς ἐν τρίτῳ χρόνων, ἀλλ' οὐ Περσεὺς ὁ ὑπὸ Ῥωμαίων καθαιρεθείς· κατ' οὐδὲν γὰρ τὸν πατέρα Φίλιππον ἐμιμήσατο, οὔτε γὰρ περὶ γυναῖκας ἐσπουδάκει, οὔτε φίλοινος ἦν, ἀλλὰ καὶ οὐ μόνον αὐτὸς μέτριον ἔπινε δειπνῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ συνόντες αὐτῷ φίλοι, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ. σὺ δὲ ὦ Οὐλπιανὲ ἀρρυθμοπότης εἶ κατὰ τὸν Φλιάσιον Τίμωνα. οὕτως γὰρ ἐκεῖνος ὠνόμασε τοὺς πολὺ σπῶντας οἶνον ἄκρατον ἐν τῷ δευτέρῳ

Ἢ ἐβαρυνθουπλῆγα τὸ μώτερον ἢ Λυκόοργος | Ὃς ῥαδινοὺς ἀρρυθμοπότας ἐπέκοπτε (τῶν σίλλων·
Ἐκ δὲ ῥυτὰ ῥίπασκεν ἀπληστοίνους τ' ἀρυταίνας

οὐ ποτικὸς δὲ ὠνόμασε δὲ ποτικὸν Ἀλκαῖος Γανυμήδει οὕτως. ὅτι δὲ τὸ μεθύειν καὶ τὰς ὄψεις ἡμῶν πλανᾷ, σαφῶς ἔδειξεν Ἀνάχαρσις δι' ὧν εἴρηκε δηλώσας ὅτι ψευδεῖς δόξαι τοῖς μεθύουσι γίγνονται. συμπότης γάρ τις ἰδὼν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα ἐν τῷ συμποσίῳ ἔφη· ὦ Ἀνάχαρσι γυναῖκα γεγάμηκας αἰσχράν. καὶ ὃς ἔφη· πάνυ γε κἀμοὶ δοκεῖ. ἀλλά μοι ἔγχεον ὦ παῖ ποτήριον ἀκρατέστερον ὅπως αὐτὴν καλὴν ποιήσω. μετὰ ταῦτα ὁ Οὐλπιανὸς προπίων τινὶ τῶν ἑταίρων ἔφη· ἀλλὰ κατὰ τὸν Ἀντιφάνην ὦ φιλότης, ὃς ἐν Ἀγροίκοις φησὶν, ὅλην καταμύσας ἔκπιε. μέγα τὸ φορτίον. οὐχ ὅς τις αὐτῆς ἐστιν ἐμπείρως ἔχων. πῖθι ὦ ἑταῖρε καὶ μὴ μεστὰς ἀεὶ ἕλκωμεν, ὁ αὐτός φησιν Ἀντιφάνης ἐν τῷ Τραυματίᾳ, ἀλλὰ καὶ λογισμὸς εἰς μέσον παταξάτω τις, καί τι καὶ μελίσκιον τρόφιμον παρελθέτω τις. ἡ αὐτὴ λέγων ἐστὶ μεταβολὴ παντὸς ἔργα πλὴν ἑνός. παράδιδου δὲ ἑξῆς ἐμοὶ οἶνον ἀρκεσίγυιον ὡς ἔφασκεν Εὐριπίδης. Εὐριπίδης γὰρ τοῦτ' ἔφασκεν. ἀλλά τις Φιλόξενος δήπουθεν, οὐθὲν διαφέρει ὦ τάν. ἐλέγχεις μ' ἕνεκα συλλαβῆς μιᾶς. καὶ ὃς τὸ δὲ πῖθι τίς εἴρηκεν. ἀπισκοτώδης φίλτατε ἔφη ὁ Οὐλπιανός, σπάσας οἴνου τοσοῦτο, τὸν Κρατῖνον ἔχεις ἐν Ὀδυσσεῦσι· τῆ νῦν τόδε πῖθι λαβὼν ἤδη καὶ τοὔνομά μ' εὐθὺς ἐρώτα.

Σὺ δ' ἀλλὰ πῖθι. τοῦτο μέν σοι πείσομαι, | Καί τι ἐπαγωγόν ἐστι τὸ σχῆμά πως (καὶ Ἀντιφάνης ἐν Μύστιδι.
Τῆς κύλικος ἄξιόν τε τοῦ κλέους, | Τοῦ τῆς ἑορτῆς οὐ μεμνήμεθ' ἄρτι γάρ
Ἐξ ὀξυβαφίων κεραμέων ἐπίνομεν | Τούτῳ δὲ τέκνον πόλλ' ἀγαθὰ οἱ θεοὶ
Τῷ δημιουργῷ δοῖεν, ὃς ἐποίησέ σε | Τῆς συμμετρίας καὶ τῆς ἀσφαλείας οὕνεκα.

Καὶ Δίφιλος ἐν Βαλανείῳ· ἔγχεον μεστὴν τὴν θνητὴν περικάλυπτε, τῷ θεῷ πῖθι. ταῦτα γὰρ ἡμῶν Διὸς ἑταιρείου πατρός. Ἀμειψίας Φείδωνι· λαβὼν ταράξας πῖθι τὸν θαλάσσιον. Μένανδρος Αὐλητρίσι· βάλλ' ἐς κόρακας· ἤδη πώποτ' ἔπιες ὦ Σωσίλα; πῖσι νῦν πῖθι. μαίνει γὰρ κακῶς. πόμαι δὲ αὐτὸ τὸ υ λεκτέον ἐκτείνοντας δὲ τὸ ι. οὕτω γὰρ ἔχει καὶ τὸ Ὁμηρικὸν πόμεν ἐκ Βοτάνης. καὶ Ἀριστοφάνης Ἱππεῦσι· κοὔποτ' ἐκ ταὐτοῦ ποτηρίου καὶ ἐν ἄλλοις· πικρότατον οἶνον τὴν μορὴν πίῃ. τάχα ὡς ἀπὸ τοῦ πίνομαι. ἐνίοτε δὲ καὶ συστέλλουσι τὸ ι ὡς Πλάτων ἐν τοῖς ἀφ' ἱερῶν· Οὐδ' ὅστις αὐτῆς ἐκπίεται τὰ χρήματα. καὶ ἐν Σύρφακι· καὶ πιέτω ὕδωρ πολύ. πῖε δὲ δισυλλάβως Μένανδρος ἐν Ἐγχειριδίῳ· πιεῖν ἀναγκάσω πρὸς ἰσόσυλον πρῶτα καὶ τὴν πῖε καὶ πῖνε πῖνε. καὶ σὺ οὖν ὦ ἑταῖρε κατὰ τὸν Ἄλεξιν, ὃς ἐν Διδύμοις φησί· τούτῳ πρόπιθι ἵνα καὶ αὐτὸς ἄλλῳ, καὶ γίνηται ἡ παρ' Ἀνακρέοντι καλουμένη ἐπίστιος. φησὶ γὰρ ὁ μελοποιός· μηδ' ὥστε κῦμα πόντιον λάλαζε τῇ πολυκρότῃ σὺν Γαστροδώρῃ καταχύδην πίνουσα τὴν ἐπίστιον. τοῦτο δὲ ἡμεῖς ἀνίσωνα φαμέν. σὺ δὲ πῖνε μὴ φοβηθῇς σώσεις δὲ τὸν πίσω μελάνων καταπεσεῖσθαι. τοῦτο γὰρ παθεῖν οὐ δύνανται οἱ τὸν κατὰ Σιμωνίδην πίνοντες οἶνον ἀμύντορα δυσφροσυνάων. ἄλλως φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ μέθης εἰς τὰ νῶτα καταπίπτουσιν οἱ τὸν κρίθινον πεπωκότες, ὃν πῖνον καλοῦσι, λέγων οὕτως· πλὴν ἴδιόν τι συμβαίνει περὶ τὰς τῶν κριθῶν τὸ καλούμενον πῖνον. ὑπὸ μὲν γὰρ τῶν λοιπῶν τε καὶ μεθυστικῶν οἱ μεθυσθέντες εὐθὺ πάντα τὰ μέρη πίπτουσι, καὶ γὰρ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ καὶ πρηνεῖς καὶ ὕπτιοι. μόνοι δὲ οἱ τῷ πίνῳ μεθυσθέντες εἰς τοὐπίσω καὶ ὕπτιοι κλίνονται. τὸν δὲ κρίθινον οἶνον, καὶ βρῦτον τινὲς καλοῦσιν, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Τριπτολέμῳ· βρῦτον δὲ τὸν χερσαῖον οὐ δύειν. καὶ Ἀρχίλοχος· ὥσπερ αὐλῷ βρῦτον ἢ Θρᾷξ ἀνὴρ ἢ Φρὺξ ἔβρυζε. κύβδ' ἦν πονουμένη. μνη-

Antheas
Cleobulus
Philodemus
Asopodorus
comicus
Agatho
Antiphanes
Ctesicles
Perseus
Philipp'
Polybius
Timo
Alceus
Anacharsis
Antiphanes
Antiphanes
Euripides
Philoxenus
Cratinus
Antiphanes
Diphilus
Amipsias
Menandr
Homerus
Aristoph
Plato
Plato
Menandr
Alexis
Anacreo
Simonides
Aristoteles
Sophocles
Archilochus

ἀρρυθμοπότης
πίομαι
ἐπίστιος
ἀνίσωνα

μονεύει τοῦ πόματος Αἰσχύλος ἐν Λυκούργῳ· Κἀκ τῶνδ' ἔπινε βρῦτον ἰσχναίνων χρόνῳ καὶ σεμνοκόμπει τοῦτ' ἐν ἀνδρείᾳ στέγῃ. Ἑλλάνικος δ' ἐν Κτίσεσι καὶ ἐκ ῥιζῶν φησὶ κατασκευάζεσθαι τὸ βρῦτον γράφων ὧδε· πίνουσι δὲ βρῦτον ἐκ τῶν ῥιζῶν καθάπερ οἱ Θρᾷκες ἐκ τῶν κριθῶν. Ἑκαταῖος δὲ ἐν δευτέρῳ περιηγήσεως εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων ὡς ἀρτοφάγοι εἰσὶν ἐπιφέρει· τὰς κριθὰς ἐς τὸ πόμα καταλέουσιν. ἐν δὲ τῇ τῆς Εὐρώπης περιόδῳ Παίονάς φησι πίνειν βρῦτον ἀπὸ τῶν κριθῶν καὶ παραβίην ἀπὸ κέγχρου καὶ κονύζης. ἀλείφονται δέ φησιν ἐλαίῳ ἀπὸ γάλακτος. καὶ ταῦτα μὲν ταύτῃ. τῷ δ' ἡμετέρῳ χρόνῳ οἶνος φίλος ὢν θυρσοφόρος, μέγα πρεσβεύων Διόνυσος φησὶν Ἴων ὁ Χῖος ἐν τοῖς ἐλεγείοις, αὕτη γὰρ πρόφασις παντοδαπῶν λογίων

Αἵ τε πανελλήνων ἀγοραὶ θάλιαί τε ἀνάκτων | Ἐξ οὗ βοτρυόεσσ' οἰνὰς ὑποχθόνιον
Πτόρθον ἀνασχομένη θαλερῷ ἐπήξατο πήχει | Αἰθέρος ὀφθαλμῶν δ' ἐξέθορον πυκινοὶ
Παῖδες φωνήεντες ὅταν πέσῃ ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ | Πρὶν δὲ σιωπῶσι. παυσάμενοι δὲ βοῆς
Νέκταρ ἀμέλγονται μόνον ὄλβιον ἀνθρώποισι | Ξυνὸν τοῦ χαίρειν φάρμακον αὐτοφυές
Τοῦ θαλίαι φίλα τέκνα φιλοφροσύναι τε χοροί τε | Τῶν ἀγαθῶν βασιλεὺς οἶνος ἔδειξε φύσιν.
Τοῦ σὺ πάτερ Διόνυσε φιλοστεφάνοισιν ἀρέσκων | Ἀνδράσιν εὐθύμων συμποσίων πρύτανι
Χαῖρε· δίδου δ' αἰῶνα καλῶν ἐπιήρανε ἔργων | Πίνειν καὶ παίζειν καὶ τὰ δίκαια φρονεῖν.
Ἄμφις δ' ἐν Φιλαδέλφοις ἐπαινῶν. | Τὸν τῶν πολυποτῶν ἦπερ ὑμῶν τῶν μόνον
Ἐν τῷ μετώπῳ νοῦν ἔχειν εἰωθότων | Ἡ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦ συντετάχθαι διὰ τέλους
Φρόνησις οὖσα διὰ τὸ λεπτῶς καὶ πυκνῶς | Πάντ' ἐξετάζειν δέδιεν εὐθὺ τὰ πράγματα
Ὁρμᾶν προχείρως, ἡ δὲ διὰ τὸ μὴ σαφῶς | Τί ποτ' ἀφ' ἑκάστου πράγματος συμβήσεται
Διαλελογίσθαι δρᾷ τι καὶ νεανικόν. | Καὶ θερμόν.

Μέλλοντος δέ τι τούτοις προστιθέναι τοῦ Οὐλπιανοῦ ὁ Αἰμιλιανὸς ἔφη.

Ὥρα ἡμῖν ἄνδρες φίλοι ζητεῖν τι καὶ περὶ γρίφων, ἵνα κἂν βραχὺ διαστῶμεν ἀπὸ τῶν ποτηρίων, οὐ κατὰ τὴν Καλλίου τοῦ Ἀθηναίου ἐπιγραφομένην γραμματικὴν τραγῳδίαν. ἀλλ' ἡμεῖς ζητήσωμεν πρότερον μὲν τίς ὅρος τοῦ γρίφου. τίνα δὲ Κλεοβουλίνη ἡ Λινδία προὔβαλεν ἐν τοῖς αἰνίγμασιν. ἱκανῶς γὰρ εἴρηκε περὶ αὐτῶν ὁ ἡμέτερος ἑταῖρος Διότιμος ὁ Ὀλυμπηνός. ἀλλὰ πῶς οἱ κωμῳδοποιοὶ αὐτῶν μέμνηνται καὶ τίνα κόλασιν ὑπέμενον οἱ μὴ λύσαντες. καὶ ὁ Λαρήνσιος ἔφη· ὁ μὲν Σολεὺς Κλέαρχος οὕτως ὁρίζεται· γρῖφος πρόβλημά ἐστι παιστικόν, προστακτικὸν τοῦ διὰ ζητήσεως εὑρεῖν τῇ διανοίᾳ τὸ προβληθὲν τιμῆς ἢ ἐπιζημίου χάριν εἰρημένον. ἐν δὲ τῷ περὶ γρίφων ὁ αὐτὸς Κλέαρχος φησὶν ἑπτὰ εἴδη εἶναι γρίφων. ἐν γράμματι μὲν ἐστὶν· ἐροῦμεν ἀπὸ τοῦ ἄλφα ὡς ὄνομά τι ἰχθύος ἢ φυτοῦ. ὁμοίως δὲ κἂν ἔχειν τι κελεύῃ τῶν γραμμάτων ἢ μὴ ἔχειν, καθάπερ οἱ ἄσιγμοι καλούμενοι τῶν γρίφων. ὅθεν καὶ Πίνδαρος πρὸς τὸ σ ἐποίησεν ᾠδὴν, οἱονεὶ γρίφου τινὸς ἐν μελοποιΐᾳ προβληθέντος. ἐν συλλαβῇ δὲ λέγονται γρῖφοι, οἷον ἐροῦμεν ἔμμετρον ὅ,τι δήποτε οὗ ἡγεῖται βα, οἷον βασιλεὺς, ἢ ὧν ἔχει τελευταίαν τὸ ναξ, ὡς Καλλιάναξ, ἢ ὧν λέοντα καθηγεῖσθαι, οἷον Λεωνίδης, ἢ ἔμπαλιν τελικὸν εἶναι, οἷον Θρασυλέων. ἐν ὀνόματι δὲ ἐροῦμεν ὀνόματα ἁπλᾶ ἢ σύνθετα δισύλλαβα, οὗ μορφή τις ἐμφαίνεται τραγικὴ ἢ πάλιν ταπεινὴ, ἢ ἄθεα ὀνόματα, οἷον Κλεώνυμος, ἢ θεοφόρα, οἷον Διονύσιος, καὶ τούτων εἴτε ἐξ ἑνὸς θεοῦ ἢ πλεόνων, οἷον Ἑρμαφρόδιτος, ἢ ἀπὸ Διὸς ἄρχεσθαι, Διοκλῆς, ἢ Ἑρμοῦ, Ἑρμόδωρος, ἢ λέγειν εἰ τύχοι εἰς νικος. οἱ δὲ μὴ εἰπόντες οἷς προσετάττετο ἔπινον τὸ ποτήριον. καὶ ὁ μὲν Κλέαρχος οὕτως ὡρίσατο, τί δὲ ἐστι τοῦτο τὸ ποτήριον καλέμου Οὐλπιανὲ ζήτει. περὶ δὲ τῶν γρίφων Ἀντιφάνης μὲν ἐν Κνοιθίδι ἢ Γάστρωνι φησίν.

Ἐγὼ πρότερον μὲν τοὺς κελεύοντας λέγειν | Γρίφους παρὰ πότον ᾤμην ληρεῖν σαφῶς
Λέγοντας οὐδὲν ὅ,τι ποτέ τις προστάττεται | Εἰπεῖν ἐφεξῆς ὅ,τι φέρων τις μὴ φέρει
Ἐγέλων νομίζων λῆρον οὐκ ἂν γινόμενον | Οὐδέποτε γ' οἶμαι πρᾶγμα παντελῶς λέγειν
Ἐνέδρας δ' ἕνεκα· νυνὶ δὲ τοῦτ' ἔγνωχ' ὅτι | Ἀληθὲς ἦν· φέρομεν γὰρ ἔρανόν τινα
Ἄνθρωποι δέκ' οὐ φέρει δὲ τούτων τὴν φορὰν | Οὐδὲ εἷς· σαφῶς ἔσω ὅτι φέρων τις μὴ φέρει
Τοῦτ' ἔστιν, εἰ δὲ ὁ γρῖφος ἐνταῦθα ῥέπων | Καὶ τοῦτο μὲν δὴ κἄστι συγγνώμην ἔχον.
Ἀλλ' οἱ λογοσοφιοῦσιν ἐν τῷ πράγματι | Οἵ τ' ἀργύριον μὴ κατατιθέντες ὡς σφόδρα
Φίλιππος ἄρ' ἦν εὐτυχής γε νὴ Δία.
Ἐν δὲ Ἀφροδισίῳ· πότερον ὅταν μέλλω λέγειν σοι τὴν χύτραν λέγω
Ἢ τροχηρυμασίτευκτον κοιλοσώματον κύτος | Πλαστὸν ἐκ γαίας ἐν ἄλλῃ μητρὸς ὀπτηθὲν στέγῃ
Νεογενοῦς ποίμνης δ' ἐν αὐτῇ πνικτὰ γαλακτοθρέμμονα
Ταχυβροχῶτα δικτύουσαν Ἡρακλῆς | Ἀποκτενεῖς ἄρα με μὴ γνωρίμως
Καὶ πάνυ φράσεις κρεῶν χύτραν σὺ λέγεις. | Ξουθῆς μελίσσης νάμασίν τε συμμιγῆς μηκάδων
Αἰγῶν ἀπορρῶν θρόμβον ἐγκαθήμενον | Εἰς πλατὺ στέγαστρον ἁγνῆς παρθένου Δηοῦς κόρης
Λεπτοσυνθέτους τρυφῶντα μυρίοις καλύμμασιν,
Ἢ σαφῶς πλακοῦντα φράζω σοι πλακοῦντα βούλομαι

Aeschylus
Hellanicus
Hecataeus
βρῦτον
παραβίη
Dionysius chius elegus
Amphis
Callias athemensis
Cleobuline
Diotimus
Clearchus
Clearchus
Pindarus
Griphorum species
Clearchus
Antiphanes

βρομιάδος δ᾽ ἱδρῶτα πηγῆς. οἶνον εἰπὲ συντεμών λιβάδα δὲ φαιανθεῖσαν ὡδὴ πρᾶλιπον ὕδωρ φάθι.
κασιόπου δ᾽ αὔραν δι᾽ αἴθρας. σμύρναν εἰπέ μοι μακρὰ μὴ δὲ τοιοῦτον ἄλλο μηδὲν μὴ δὲ τοὔμπαλιν
λέγων ὅτι δοκεῖ τοῦτ᾽ ἔργον εἶναι μεῖζον ὥς φασί τινες
αὐτὸ μὲν μηδὲν παρ᾽ αὑτοῦ δ᾽ ἄλλα συγχέειν πυκνά.

καὶ ἄλεξις δ᾽ ἐν ὕπνῳ. τοιούτους γρίφους προβάλλει. οὐ θνητὸς οὐδ᾽ ἀθάνατος ἀλλ᾽ ἔχων τινὰ
σύγκρασιν ὥστε μήτ᾽ ἐν ἀνθρώπου μέρει μήτ᾽ ἐν θεοῦ ζῆν, ἀλλὰ φύεσθαι τ᾽ ἀεὶ
παίζειν συχαίρεις ὦ γύναι μ᾽ αἰνίγμασι καὶ μὴν ἁπλᾶ γε καὶ σαφῆ λέγω μαθεῖν.
τίς οὖν τοσαύτην παῖς ἔχων ἔσται φύσιν ὕπνος βροτείων ὦ κόρη παυστὴρ πόνων

εὔβουλος δ᾽ ἐν σφιγγοκαρίωνι τοιούτους γρίφους προβάλλει αὐτὸς καὶ ἐπιλύων αὐτούς
ἔστι λαλῶν ἄγλωσσος ὁ μώνυμος ἄρρενι θῆλυς οἰκείων ἀνέμων ταμίας δασὺς ἄλλοτε λεῖος.
ἀξύνετα ξυνετοῖσι λέγων. νόμον ἐκ νόμου ἕλκων ἓν δ᾽ ἐστὶν καὶ πολλὰ καὶ ἂν τρώσῃ τις ἄτρωτος.
τί ἐστι τοῦτ᾽; ἀπορεῖς; καλλίστρατος πρωκτὸς μὲν οὖν οὗτος σὺ δὴ ληρεῖς ἔχων
οὗτος γὰρ αὐτὸς ἐστὶν ἄγλωττος λάλος ἓν ὄνομα πολλοῖς τρωτὸς ἄτρωτος δασύς
λεῖος τί βούλει πνευμάτων πολλῶν φύλαξ. ἀπελεβόφθαλμος μὴ πρόστομος ἀμφικέφαλος
αἰχμητὴς παίδων ἀγόνων γόνον ἐξαφανίζων ἰχνεύμων αἰγύπτιος
τῶν γὰρ κροκοδείλων οὗτος ᾠὰ λαμβάνων πρὶν θηριοῦσθαι τὴν γονὴν καταγνύσιν
ἔπειτ᾽ ἀφανίζει. διότι δὲ ἀμφίστομος κεντεῖ κάτωθεν τοῖς δὲ χείλεσι δάκνει
οἶδ᾽ ἐγὼ ὡς νέος ὢν ἐστὶν βαρὺς ἂν δὲ γέρων ᾖ ἄπτερος ὢν κούφως πέταται καὶ γῆν ἀφανίζει
πάππος ἀπ᾽ ἀκάνθης οὗτος γὰρ νέος μὲν ὢν ἕστηκεν ἐν τῷ σπέρματ᾽ ὅταν δ᾽ ἀποβάλῃ
τοῦτο πέτεται κοῦφος ὢν δήπουθεν ὑπὸ τῶν παιδίων φυσώμενος
ἔστιν ἄγαλμα βεβηκὸς ἄνω τὰ κάτω δὲ κεχηνὸς εἰς πόδας ἐκ κεφαλῆς τετρημένον ὀξὺ διαμπερές
ἀνθρώπους τίκτειν κατὰ τὴν πυγὴν ἐν ἑκάστου ὧν οἱ μὲν μοῖραν ἔλαχον βίου οἱ δὲ πλανῶνται
αὐτὸ δ᾽ ἕκαστος ἔχων αὐτὸν καλέουσι φυλάττειν. ταῦτα δ᾽ ὅτι κληρωτικὸν σημαίνει, ὑμεῖς διακρίνατε ἵνα μὴ πάντα παρὰ τοῦ εὐβούλου λαμβάνωμεν. ἀντιφάνης δ᾽ ἐν τῷ προβλήματι φησὶν

ἰχθὺν ἀμφίβληστρον ἀνὴρ πολλοῖς ἐπιβάλλων οἰηθεὶς μεγάλην δαπάνῃ μίαν εἵλκυσε πέρκην
καὶ ταύτην ψευσθεὶς ἄλλην κεστρεῖς ἴσον αὐτὴν ἦγεν βουλομένῳ δ᾽ ἕπεται πέρκη μελανούρῳ
κεστρεὺς ἀνὴρ μελάνουρος οὐκ οἶδ᾽ ὅ, τι λέγεις οὐδὲν λέγεις. ἀλλ᾽ ἐγὼ σαφῶς φράσω
ἔστι τις ὃς τὰ μὲν ὄντα διδοὺς οὐκ οἶδε δεδωκὼς οἷσι δέδωκ᾽ οὐδ᾽ αὐτὸς ἔχων ὧν οὐδὲν ἐδεῖτο.
διδοὺς τις οὐκ ἔδωκεν οὐδ᾽ ἔχων ἔχει οὐκ οἶδε τούτων οὐδὲν οὐκ οὖν ταῦτα καὶ
ὁ γρῖφος ἔλεγεν ὅσα γὰρ οἶσθ᾽ οὐκ οἶσθα νῦν οὐδ᾽ ὅσα δέδωκας οὐδ᾽ ὅσ᾽ ἀντ᾽ αὐτῶν ἔχεις
τοιοῦτο τοῦτ᾽ ἦν τοιγαροῦν κἀγώ τινα εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς βούλομαι γρῖφον. λέγε.
γίννη καὶ ζίγλη φωνὰς ἰχθὺ δ᾽ ἔχουσαι πόλλ᾽ ἐλάλουν περὶ ὧν δὲ προσαῖς* τ᾽ ᾤοντο λέγειν (τι
οὐκ ἐλάλουν οὐδὲν γὰρ ἐμάνθανον ὥστε πρὸς ὃν μὲν
ἦν αὐταῖς ὁ λόγος πρὸς δ᾽ αὐτὰς πολλὰ λαλούσας
αὐτὰς ἀμφοτέρας ἤδη μήτηρ ἐπιτρέψαι ἐν δὲ σαπφοῖ ὁ ἀντιφάνης αὐτὴν τὴν ποιήτριαν προβάλλουσαν ποιεῖ γρίφους τόνδε τὸν τρόπον ἀπολυομένου τινὸς οὕτως ἡ μὲν γὰρ φησὶν

ἔστι φύσις θήλεια βρέφη σῴζουσ᾽ ὑπὸ κόλποις αὐτοῖς ταῦτα δ᾽ ἄφωνα βοὴν ἵστησι γεγωνὸν
καὶ διαπόντιον οἶδμα καὶ ἠπείρου διὰ πάσης οἷς ἐθέλει θνητῶν τοῖς δ᾽ οὐ παροῦσιν ἀκούειν
ἔξεστι κωφὴν δ᾽ ἀκοῆς αἴσθησιν ἔχουσιν. ταῦτά τις ἐπιλυόμενος φησὶν
ἡ μὲν φύσις γὰρ ἣν λέγεις ἐστὶ πόλις βρέφη δ᾽ ἐν αὐτῇ διατρέφει τοὺς ῥήτορας
οὗτοι κεκραγότες δὲ τὰ διαπόντια τἀκ τῆς ἀσίας καὶ τἀπὸ θρᾴκης λήμματα
ἕλκουσι δεῦρο νεμομένων δὲ πλησίον αὐτῶν κάθηται λοιδορουμένων τ᾽ ἀεὶ
ὁ δῆμος οὐδὲν οὔτ᾽ ἀκούων οὔθ᾽ ὁρῶν πῶς γὰρ γένοιτ᾽ ἂν ὦ πάτερ
ῥήτωρ ἄφωνος ἢν μὴ ἁλῷ τρὶς παρανόμων καὶ μὴν ἀκριβῶς ᾤμην
ἐγνωκέναι τὸ ῥηθὲν ἀλλὰ δὴ λέγε. ἔπειτα ποιεῖ τὴν σαπφὼ διαλυομένην τὸν γρῖφον οὕτως θήλεια μὲν οὖν ἐστὶ φύσις ἐπιστολή.
βρέφη δ᾽ ἐν αὐτῇ περιφέρει τὰ γράμματα ἄφωνα δ᾽ ὄντα τοῖς πόρρω λαλεῖ
οἷς βούλεθ᾽ ἕτερος δ᾽ ἂν τύχῃ τις πλησίον ἑστὼς ἀναγινώσκοντος οὐκ ἀκούσεται. δίφιλος δ᾽ ἐν θησεῖ τρεῖς ποτε κόρας σαμίας φησὶν ἀδωνίοισι γριφεύειν παρὰ πότον προβαλεῖν δ᾽ αὐταῖς τὸν γρῖφον τί πάντων ἰσχυρότατον,
καὶ τὴν μὲν εἰπεῖν ὅτι σίδηρος καὶ φέρειν
τούτου λόγου τὴν ἀπόδειξιν διότι τούτῳ πάντ᾽ ὀρύσσουσί τε καὶ τέμνουσι καὶ
χρῶνται εἰς ἅπαντά γ᾽ εὐδοκιμοῦσαν δὲ τὴν δευτέραν
φάσκειν τε τὸν χαλκέα πολὺ κρείττω φέρειν
ἰσχὺν ἐπεὶ τοῦτον κατεργαζόμενον καὶ τὸν σίδηρον τὸν σφοδρὸν κάμπτειν

κάμπτειν μαλάσσειν ὅ, τι ἂν χρήζῃ ποιεῖν τὴν δὲ τρίτην ἀποφῆναι πέος
ἰσχυρότατον πάντων διδάσκειν δ᾽ ὅτι καὶ τὸν χαλκέα στένοντα πυγίζουσι τούτῳ. ἀχαιὸς δὲ ὁ ἐρετριεὺς γλαφυρὸς ὢν ποιητὴς περὶ τὴν σύνθεσιν ἔσθ᾽ ὅτε καὶ μελαίνει τὴν φράσιν καὶ πολλὰ αἰνιγματωδῶς ἐκφέρει ὥσπερ ἐν ἴριδι σατυρικῇ λέγει γάρ. λιθάργυρος δ᾽ ὄλπη παρῃωρεῖτο χρίσματος πλέα κτλ. τὴν σπαρτιάτην γραπτὸν ἔφη κύρβιν ἀντὶ τοῦ σπαρτιάτιν σκυτάλην. ὅτι δὲ λευκῷ ἱμάντι περιειλοῦντες τὴν σκυτάλην οἱ λάκωνες, ἔγραφον ἃ ἐβούλοντο, εἴρηκεν ἱκανῶς ἀπολλώνιος ὁ ῥόδιος ἐν τῷ περὶ ἀρχιλόχου, καὶ στησίχορος δ᾽ ἐν ἑλένῃ λιθαργύρεον ποδανιπτῆρα ἔφη. ἴων δὲ ἐν φοίνικι ἢ καινεῖ δρυὸς ἱδρῶτα εἴρηκε τὸν ἰξὸν ἐν τούτοις. δρυὸς μὲν ἱδρὼς καὶ ταμνομήκης ῥάβδος ἥ τ᾽ αἰγυπτία βόσκει λίνυλης χλαῖναι θηραγρὸς πέδη. θεοδέκτην δὲ τὸν φασηλίτην φησὶν ἕρμιππος ἐν τοῖς περὶ τῶν ἰσοκράτους μαθητῶν, ἱκανώτατον γεγονέναι ἀνευρεῖν τὸν προβληθέντα γρῖφον, καὶ αὐτὸν προβαλεῖν ἑτέροις ἐπιδεξίως. οἷον τὸν περὶ τῆς σκιᾶς. ἔφη γὰρ εἶναι τινὰ φύσιν ἣ περὶ τὴν γένεσιν καὶ φθίσιν ἐστὶ μεγίστη περὶ δὲ τὴν ἀκμὴν ἐλαχίστη. λέγει δ᾽ οὕτως.

τῆς φύσεως ὅσα γαῖα φέρει τροφὸς οὐδ᾽ ὅσα πόντος οὔτε βροτοῖσιν ἔχει γυίων αὔξησιν ὁμοίαν
ἀλλ᾽ ἐν μὲν γενέσει πρωτοσπόρῳ ἐστὶ μεγίστη. ἐν δὲ μέσαις ἀκμαῖς μικρά. γήρᾳ δὲ πρὸς αὐτῷ
μορφῇ καὶ μεγέθει μείζων πάλιν ἐστὶν ἁπάντων κἀν τῷ οἰδίποδι δὲ τῇ τραγῳδίᾳ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν εἴρηκεν αἰνιττόμενος. εἰσὶ κασίγνηται διτταί ὧν ἡ μία τίκτει τὴν ἑτέραν αὐτὴ δὲ τεκοῦσα πάλιν γ᾽ ὑπὸ ταύτης τεκνοῦται. τοιοῦτόν τι καὶ καλλισθένης ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς φησὶν ὡς ἀρκάδων πολιορκούντων κρῶμνον, πολίχνιον δ᾽ ἐστὶν ἱδρυμένον πλησίον μεγάλης πόλεως ἱππόδαμος ὁ λάκων, εἷς ὢν τῶν πολιορκουμένων διεκελεύετο τῷ παρὰ λακεδαιμονίων πρὸς αὐτοὺς ἥκοντι κήρυκι δηλῶν ἐν αἰνιγμῷ τὴν περὶ αὐτοὺς κατάστασιν ἀπαγγέλλειν τῇ μητρὶ λύεσθαι τὸ γύναιον δὲ χ᾽ ἡμερῶν τὸ ἐν ἀπολλωνίῳ δεδεμένον ὡς οὐκ ἔτι λύσιμον ἐσόμενον ἐάν τι παρέλθωσι, καὶ διὰ ταύτης τῆς γνώμης ἐμήνυε σαφῶς τὸ μήνυμα. αὕτη γὰρ ἐστὶν ἐν τῷ ἀπολλωνίῳ παρὰ τὸν τοῦ ἀπόλλωνος θρόνον διὰ γραφῆς ἀπομεμιμημένος λιμὸς ἔχων γυναικὸς μορφὴν φανερὸν οὖν ἐγένετο πᾶσιν ὅτι δέκα ἡμέρας ἔτι καρτερῆσαι δύνανται οἱ πολιορκούμενοι διὰ τὸν λιμόν. συνέντες οὖν οἱ λάκωνες τὸ λεχθὲν ἐβοήθησαν κατὰ κράτος τοῖς ἐν τῇ κρώμνῃ. πολλοὶ δὲ γρίφων καὶ τοιοῦτοί τινες εἰσὶν οἷ ἄνδρ᾽ εἶδον πυρὶ χαλκὸν ἐπ᾽ ἀνέρι κολλήσαντα οὕτω συγκόλλως ὥστε σύναιμα ποιεῖν τοῦτο δὲ σημαίνει σικύας προσβολήν. καὶ τὸ πανάρκους δὲ ἐστὶ τοιοῦτον, ὥς φησι κλέαρχος ἐν τῷ περὶ γρίφων ὅτι βάλοι ξύλῳ τε καὶ οὐ ξύλῳ καθημένην ὄρνιθα καὶ οὐκ ὄρνιθα ἀνήρ τε καὶ οὐκ ἀνὴρ λίθῳ καὶ οὐ λίθῳ. τούτων γὰρ ἐστὶ τὸ μὲν, νάρθηξ τὸ δὲ νυκτερὶς τὸ δὲ εὐνοῦχος τὸ δὲ κίσσηρις. καὶ πλάτων δ᾽ ἐν πέμπτῳ νόμων μνημονεύει τοὺς τῶν τε χρυσίων φιλοσόφους τοῖς ἐν τοῖς ἑστιάσεσιν ἔφη ἐπαμφοτερίζουσιν ἐοικέναι καὶ τῷ τῶν παίδων αἰνίγματι τῷ περὶ τοῦ εὐνούχου τῆς βολῆς περὶ τῆς νυκτερίδος ᾧ καὶ ἀφ᾽ οὗ αὐτὸν αἰνίττονται βαλεῖν καὶ τὰ πυθαγόρου δὲ αἰνίγματα τοιαῦτά ἐστιν ὥς φησι δημήτριος ὁ βυζάντιος ἐν τετάρτῳ περὶ ποιητῶν καρδίαν μὴ ἐσθίειν ἀντὶ τοῦ ἀλυπίαν ἀσκεῖν. πῦρ μαχαίρᾳ μὴ σκαλεύειν. ἀντὶ τοῦ τεθυμωμένον ἄνδρα μὴ ἐρεθίζειν. πῦρ γὰρ ὁ θυμός. ἡ δὲ ἔρις μάχαιρα. ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν ἀντὶ τοῦ πᾶσαν πλεονεξίαν φεύγειν καὶ στυγεῖν. ζητεῖν δὲ τὸ ἴσον. λεωφόρους ὁδοὺς μὴ στείχειν ἀντὶ τοῦ γνώμῃ πολλῶν μὴ ἀκολουθεῖν. εἰκῇ γὰρ ἕκαστος ὅ, τι ἂν δόξῃ ἀποκρίνεται. τὴν δ᾽ εὐθεῖαν ἄγειν ἡγεμόνι χρώμενον τῷ νῷ. μὴ καθῆσθαι ἐπὶ χοίνικα ἀντὶ τοῦ μὴ σκοπεῖν τὰ ἐφ᾽ ἡμέραν, ἀλλὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἀεὶ προσδέχεσθαι. ὅρια γὰρ καὶ πέρας ζωῆς ὁ θάνατος. τοῦτον οὖν οὐκ ἐᾷ μετὰ λύπης καὶ φροντίδος προσίεσθαι. τῷ δὲ θεοδέκτῃ παραπλησίως ἔπαιζε γρίφους καὶ δρομέας ὁ κῷος ὥς φησι κλέαρχος καὶ ἀριστώνυμος ὁ ψιλοκιθαριστὴς ἔτι τε κλέων ὁ μίμαυλος ἐπικαλούμενος ὅσπερ καὶ τῶν ἰταλικῶν μίμων ἄριστος γέγονεν αὐτοπρόσωπος ὑποκριτής. καὶ γὰρ νυμφοδώρου περιῆν ἐν τῷ μνημονευομένῳ μίμῳ. τούτου δὲ καὶ ἰσχόμαχος ὁ κῆρυξ ἐγένετο ζηλωτής ὃς ἐν τοῖς κύκλοις ἐποιεῖτο τὰς μιμήσεις. ὡς δ᾽ εὐδοκίμει, μεταβὰς ἐν τοῖς θαύμασιν ὑπεκρίνετο μίμους. τοιοῦτοι δ᾽ ἦσαν οὓς ἐποίουν γρίφους. οἷ. ἀγροίκου τινὸς ὑπὸ πληθέντος καὶ κακῶς ἔχοντος, ὡς ἠρώτα αὐτὸν ὁ ἰατρὸς, μὴ εἰς ἔμετον ἐλέπνησεν, οὐκ ἔφη γε εἰπεῖν ἀλλ᾽ εἰς τὴν κοιλίαν. καὶ πτωχῆς τινὸς τὴν γαστέρα πονούσης, ἐπεὶ ὁ ἰατρὸς ἐπυνθάνετο μὴ ἐν γαστρὶ ἔχῃ πῶς γε εἶπεν τριταία μὴ βεβρωκυῖα. τῶν δ᾽ ἀεισωνύμων δ᾽ ἦν εὐτρύφων λόγων καὶ σωσιφάνης ὁ ποιητὴς εἰς κηφισοκλέα τὸν ὑποκριτὴν ἔπιν λοιδορῶν αὐτὸν ὡς εὐρύστομον, ἐνέβαλλ᾽ ἄν σοι φησὶν εἰς τὰ ἰσχία λίθον εἰ μὴ καταρρεῖν ἔμελλον τοὺς περιεστηκότας. ἀρχαιότατος δ᾽ ἐστὶ λογικὸς γρῖφος καὶ τῆς τοῦ γριφεύειν φύσεως οἰκειότατος. τί πάντες οὐκ ἐπιστάμενοι διδάσκομεν, καὶ τί ταὐτὸν οὐδαμοῦ καὶ πανταχοῦ καὶ πρὸς τούτοις τί ταὐτὸν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς καὶ ἐν θαλάττῃ. τοῦτο δ᾽ ἐστὶν ὁμωνυμία καὶ γὰρ ἄρκτος καὶ ὄφις καὶ ἀετὸς καὶ κύων ἐστὶν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν γῇ καὶ ἐν θαλάττῃ. τὸ δὲ χρόνον σημαίνει ἅμα γὰρ παρὰ πᾶσιν ὁ αὐτὸς καὶ οὐδαμοῦ. διὰ τὸ μὴ ἐν ἑνὶ τόπῳ τὴν φύσιν ἔχειν. τὸ δὲ πρότερον ἐστὶ ψυχὰς ἔχειν. τοῦτο γὰρ οὐδεὶς ἡμῶν ἐπιστάμενος διδάσκει τὸν πλησίον. ὁ δὲ ἀθηναῖος καλλίας ἐζητοῦμεν γὰρ ἔτι πρότερον περὶ αὐτοῦ μικρὸν ἔμπροσθεν γενόμενος τοῖς χρόνοις στράττιδος. ἐποίησε τὴν καλουμένην γραμματικὴν τραγῳδίαν οὕτω διατάξας πρόλογος μὲν αὐτῆς ἐστὶν ἐκ

τῶν στοιχείων ὃν χρὴ λέγειν ἐκ τῶν στοιχείων διαιροῦντα κατὰ τὰς παύσεις γραφὰς καὶ τὴν τελευτὴν καταστροφικῶς ποιουμένους εἰς τὸ ἄλφα· βῆτα γάμμα δέλτα ἦτα θῆτα θεοῦ γὰρ εἶ· ἰῶτα κάππα λάμβδα μῦ νῦ ξῦ τὸ οὖ πῖ ῥῶ σίγμα ταῦ ὖ φῖ χῖ τε τῷ ψεῖ εἰς τὸ ὦ. ὁ χορὸς δὲ γυναικῶν ἐκ τῶν συνδύο πεποιημένος αὐτῷ ἐστιν ἔμμετρος ἅμα καὶ μεμελοποιημένος τόνδε τὸν τρόπον. βῆτα ἄλφα βα· βῆτα εἶ βε· βῆτα ἦτα βη· βῆτα ἰῶτα βι· βῆτα οὖ βο· βῆτα ὖ βυ· βῆτα ὦ βω· καὶ πάλιν ἐν ἀντιστρόφῳ τοῦ μέλους καὶ τοῦ μέτρου γάμμα ἄλφα γάμμα εἶ γάμμα ἦτα γάμμα ἰῶτα γάμμα οὖ γάμμα ὖ γάμμα ὦ, καὶ ἐπὶ τῶν συλλαβῶν ὁμοίως ἕκαστος τό τε μέτρον καὶ τὸ μέλος ἐν ἀντιστρόφοις ἔχουσι πᾶσαι ταὐτόν. ὥστε τὸν Εὐριπίδην μὴ μόνον ὑπονοεῖσθαι τὴν Μήδειαν ἐντεῦθεν πεποιηκέναι πᾶσαν, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλος αὐτὸ μετενηνοχότα φανερὸν εἶναι. τὸν δὲ Σοφοκλέα διελεῖν φασὶν ἀποτολμῆσαι τὸ ποίημα τῷ μέτρῳ τοῦτ' ἀκούσαντα καὶ ποιῆσαι ἐν τῷ Οἰδίποδι οὕτως· ἐγὼ οὔτ' ἐμαυτὸν οὔτε σ' ἀλγυνῶ, ταῦτ' ἐλεγχθείς. διόπερ οἱ λοιποὶ τὰς ἀντιστρόφους ἀπὸ τούτου παρεδέχοντο πάντες ὡς ἔοικεν ἐν ταῖς τραγῳδίαις. καὶ μετὰ τὸν χορὸν εἰσάγει πάλιν ἐκ τῶν φωνηέντων ῥῆσιν οὕτως· ἣν δεῖ κατὰ τὰς παραγραφὰς ὁμοίως τοῖς πρόσθεν λέγοντα διαιρεῖν, ἵν' ἡ τοῦ ποιήσαντος ὑπόκρισις σώζηται κατὰ τὴν δύναμιν· ἄλφα μόνον ὦ γυναῖκες, εἶτα δεύτερον μόνον λέγειν χρὴ καὶ τρίτον μόνον γ' ἐρεῖς· εἶτ' ἄρα φήσω τὸ τέταρτον ταῦ μόνον· ἰῶτα πέμπτον· οὖ τ' ἕκτον· ὖ μόνον λέγε. λοίσθιον δὲ φωνῶ σοι τὸ ὦ τῶν ἑπτὰ φωνῶν ἑπτὰ δ' ἐν μέτροις μόνον. καὶ τοῦτο λέξασα εἰς τὰ δὶς αὐτὴ λαλεῖ. δεδήλωκε δὲ καὶ διὰ τῶν ἰαμβείων γράμμα πρῶτος οὗτος ἀκολαστότερον μὲν κατὰ τὴν διάνοιαν, πεφρασμένον δὲ τὸν τρόπον τοῦτον·

κύω γὰρ ὦ γυναῖκες ἀλλ' αἰδοῖ φίλη | ἐν γράμμασι σφῷν τοὔνομ' ἐξερῶ βρέφους
ὀρθὴ μακρὰ γραμμή 'στιν ἐκ ταύτης μέσης | μικρὰ παρεστῶσ' ἑκατέρωθεν ὑπτία
ἔπειτα κύκλος πόδας ἔχων βραχεῖς δύο

ὅθεν ὕστερον ὡς ὑπονοήσειέ τις Μαιάνδριος μὲν ὁ συγγραφεὺς μικρὸν διὰ τῆς ἑρμηνείας τῇ μιμήσει παρεγκλίνας, συνέγραψεν ἐν τῷ παραγγέλματι φορτικώτερον τοῦ ἐνθένδε. Εὐριπίδης δὲ τὴν ἐν τῷ Θησεῖ τὴν ἀγράμματον ἔοικε ποιῆσαι ῥῆσιν. βοτὴρ δ' ἐστὶν ἀγράμματος αὐτόθι δηλῶν τοὔνομα τοῦ Θησέως ἐπιγεγραμμένον οὕτως·

ἐγὼ πέφυκα γραμμάτων μὲν οὐκ ἴδρις
μορφὰς δὲ λέξω καὶ σαφῆ τεκμήρια.
κύκλος τις ὡς τόρνοισιν ἐκμετρούμενος   Θ
οὗτος δ' ἔχει σημεῖον ἐν μέσῳ σαφές.
τὸ δεύτερον δὲ πρῶτα μὲν γραμμαὶ δύο,   Η
ταύτας διείργει δ' ἐν μέσαις ἄλλη μία.
τρίτον δὲ βόστρυχός τις ὡς ἑλιγμένος   Σ
τὸ δ' αὖ τέταρτον ἣ μὲν εἰς ὀρθὸν μία
λοξαὶ δ' ἐπ' αὐτῆς τρεῖς κατεστηριγμέναι   Ε
εἰσίν. τὸ πέμπτον δ' οὐκ ἐν εὐμαρεῖ φράσαι.
γραμμαὶ γάρ εἰσιν ἐκ διεστώτων δύο   Υ
αὗται δὲ συντρέχουσιν εἰς μίαν βάσιν
τὸ λοίσθιον δὲ τῷ τρίτῳ προσεμφερές   Σ

Τὸ δ' αὐτὸ πεποίηκε καὶ Ἀγάθων ὁ τραγῳδοποιὸς ἐν τῷ Τηλέφῳ· ἀγράμματος γάρ τις κἀνταῦθα δηλοῖ τὴν τοῦ Θησέως ἐπιγραφὴν οὕτως·

γραφῆς ὁ πρῶτος ἦν μεσόμφαλος κύκλος | ὀρθοί τε κανόνες ἐζυγωμένοι δύο
Σκυθικῷ τε τόξῳ τρίτον ἦν προσεμφερές. | ἔπειτα τριόδους πλάγιος ἦν προσκείμενος
ἐφ' ἑνός τε κανόνος ἦσαν ἐζυγωμένοι δύο | ὅπερ δὲ τρίτον ἦν καὶ τελευταῖον πάλιν.

Καὶ Θεοδέκτης δ' ὁ Φασηλίτης ἄγροικόν τινα ἀγράμματον παράγει, καὶ τοῦτον τὸ τοῦ Θησέως ὄνομα διασημαίνοντα·

γραφῆς ὁ πρῶτος ἦν μαλακόφθαλμος κύκλῳ | ἔπειτα δύο οἱ κανόνες ἰσόμετροι πάνυ,
τούτους δὲ πλάγιος διὰ μέσου συνδεῖ κανών | τρίτον δ' ἑλικτῷ βοστρύχῳ προσεμφερές
ἔπειτα τριόδους πλάγιος ὥς γ' ἐφαίνετο | πέμπτον δ' ἄνωθεν ἰσόμετροι ῥάβδοι δύο
αὗται δὲ συντείνουσιν εἰς βάσιν μίαν | ἕκτον δ' ὅπερ καὶ πρόσθεν ὁ βόστρυχος.

Καὶ Σοφοκλῆς δὲ τούτῳ παραπλήσιον ἐποίησεν ἐν Ἀμφιαράῳ σατυρικῷ τὰ γράμματα παράγων ὀρχούμενον. Νεοπτόλεμος δ' ὁ Παριανὸς ἐν τῷ περὶ ἐπιγραμμάτων ἐν Χαλκηδόνι φησὶν ἐπὶ τοῦ Θρασυμάχου τοῦ σοφιστοῦ μνήματος ἐπιγεγράφθαι τόδε τὸ ἐπίγραμμα·

τοὔνομα θῆτα ῥῶ ἄλφα σὰν ὖ μῦ ἄλφα χῖ οὖ σάν. | πατρὶς Χαλκηδών· ἡ δὲ τέχνη σοφίη.

Τὸ δὲ Καστορίωνος τοῦ Σολέως, ὡς ὁ Κλέαρχός φησιν, εἰς τὸν Πᾶνα ποίημα τοιοῦτόν ἐστι. τῶν ποδῶν ἕκαστος ὅλοις ὀνόμασι περιειλημμένος πάντας ὁμοίως ἡγεμονικοὺς καὶ ἀκολουθητικοὺς ἔχει τοὺς πόδας· σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις δυσχείμερον ναίονθ' ἕδος θηρονόμε Πὰν χθὼν Ἀρκάδων κλήσω γραφῇ τῇδ' ἐν σοφῇ πάγκλειτ' ἔπη συνθεὶς ἄναξ δύσγνωστα μὴ σοφοῖς κλύειν μουσοπόλε θὴρ κηροχύτων μείλιγμ' ἱεὶς καὶ

Euripids; Sophocls; Euripids; Figura harum litterarum; Agathó tragicus; Figura supra dictarum littera[rum] alio modo descripta; Theodectes; Sophocls; Neoptolem[us]; Castorio; Clearchus

εἰς. Καὶ τὰ λοιπὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. τούτων δ' ἕκαστον τῶν ποδῶν ὡς ἂν τῇ τάξει θῇς, τὸ αὐτὸ μέτρον ἀποδώσει οὕτως· σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις· σὲ τὸν βόλοις δυσχείμερον· καὶ ὅτι τῶν ποδῶν ἕκαστός ἐστι δεκαγράμματος. ἔστι δὲ καὶ μὴ τοῦτον τὸν τρόπον ἀλλ' ἑτέρως ποιῆσαι, ὥστε πλείω πρὸς τὴν χρῆσιν ἐκ τοῦ εἶδος ἔχειν οὕτω λέγοντας· μέτρον φράσον μοι τῶν ποδῶν. λαβὼν μέτρον μοι τῶν ποδῶν, μέτρον φράσον· οὐ βούλομαι γὰρ τῶν ποδῶν μέτρον λαβεῖν. Πίνδαρος δὲ πρὸς τὴν ἀσιγμοποιηθεῖσαν ᾠδήν, ὡς ὁ αὐτός φησι Κλέαρχος, οἱονεὶ γρίφου τινὸς ἐν μελοποιίᾳ προβληθέντος, ὡς πολλῶν τούτων προσκρουόντων διὰ τὸ δύνασθαι ἀπέχεσθαι τοῦ σίγμα καὶ διὰ τὸ μὴ δοκιμάζειν ἐποίησε· πρὶν μὲν εἷρπε σχοινοτένειά τ' ἀοιδὰ καὶ τὸ σὰν κίβδηλον ἀνθρώποις. ταῦτα σημειώσαιτ' ἄν τις πρὸς τοὺς νοθεύοντας Λάσου τοῦ Ἑρμιονέως τὴν ἄσιγμον ᾠδήν, ἥτις ἐπιγράφεται Κένταυροι. καὶ ὁ εἰς τὴν Δήμητρα δὲ τὴν ἐν Ἑρμιόνῃ ποιηθεὶς τῷ Λάσῳ ὕμνος ἄσιγμός ἐστιν, ὥς φησιν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τρίτῳ περὶ μουσικῆς, οὗ ἐστιν ἀρχή· Δήματρα μέλπω Κόραν τε Κλυμενοίο ἄλοχον. ἔστιν εὐπορῆσαι δὲ καὶ ἄλλων γρίφων.

ἐν φανερῷ γενόμαν, πάτρα δέ μοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
ἀμφὶς ἔχει, μήτηρ δ' ἐστὶν ἀριθμοῖο παῖς.

φανερὰ οὖν λέγει τὴν Δῆλον, ἥτις ὑπὸ θαλάσσης περιέχεται. μήτηρ δ' ἡ Λητώ, ἥτις Κοίου ἐστὶ θυγάτηρ. Μακεδόνες δὲ τὸν ἀριθμὸν κοῖον προσαγορεύουσι. καὶ ἐπὶ τῆς πτισάνης κριθῆς ἀφλοίου χυλὸν ὀργάσας πίε. πεποίηται δὲ τῆς πτισάνης τοὔνομα ἀπὸ τοῦ πτίσσειν καὶ αὔειν, καὶ ἐπὶ τοῦ κοχλίου. φέρεται δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς Τεύκρου ὁρισμοῖς.

ζῷον ἄπουν ἀνάκανθον ἀνόστεον ὀστρακόνωτον,
ὄμματά τ' εἰς κύπτοντα προμήκεα κεἰς κύπτοντα.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Αὐτοῦ ἐρῶντι, φησὶ· τροφαλίδα σελινοσάρκου μαινάδος τυρὸν λέγω. Ἀναξανδρίδης δὲ αἰσχρῶς· ἀρτίως διηρτάμηκεν καὶ τὰ μὲν διηνεκῆ σώματος μέρη δοκιμάζεται ἐν πυρικτύποισι γᾶς. Τιμόθεος ἔφη ποτ' ἀνδρῶν τὴν χύτραν εἶναι λέγων. Τιμοκλῆς δ' ἐν Ἥρωσιν ὡς δ' ἦν ἑρμη-

βίου τιθήνη, πολεμία λιμοῦ, φύλαξ | φιλίας, ἰατρὸς ἐκλύτου βουλιμίας. (νειν
τράπεζα. περιβρίτως νὴ τὸν οὐρανόν | ἐξὸν φράσαι τράπεζαν συντόμως.

Πλάτων δ' ἐν τῷ Ἀδώνιδι χρησμὸν δοθῆναι λέγων Κινύρᾳ περὶ Ἀδώνιδος φησίν·

ὦ Κινύρα βασιλεῦ Κυπρίων ἀνδρῶν δασυπρώκτων | παῖς σοι κάλλιστος μὲν ἔφυ θαυμαστότατός σοι
πάντων ἀνθρώπων, δύο δ' αὐτὸν δαίμον' ἔχητον. | ἡ μὲν ἐλαυνομένη λαθρίοις ὁρμαῖς, ὁ δ' ἐλαύνων.

Λέγει δ' Ἀφροδίτην καὶ Διόνυσον· ἀμφότεροι γὰρ ἤρων τοῦ Ἀδώνιδος. καὶ τὸ τῆς Σφιγγὸς δ' αἴνιγμα Ἀσκληπιάδης ἐν τοῖς Τραγῳδουμένοις τοιοῦτον εἶναί φησι·

ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον, οὗ μία φωνή, | καὶ τρίπον· ἀλλάσσει δὲ φύσιν μόνον ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
ἑρπετὰ γίνονται καὶ ἀν' αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον. | ἀλλ' ὁπόταν πλείστοισιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ,
ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ. | Γριφώδη δ' ἐστὶ καὶ Σιμωνίδου ταῦτα πεποιημένα,

ὥς φησι Χαμαιλέων ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ περὶ Σιμωνίδου·

μιξονόμου τε πατὴρ ἐρίφου καὶ σχέτλιος ἰχθὺς
πλησίον ἠρείσαντο καρήατα· παῖδα δὲ νυκτὸς
δεξάμενοι βλεφάροισι Διωνύσοιο ἄνακτος
βουφόνον οὐκ ἐθέλουσι τιθηνεῖσθαι θεράποντα.

φασὶ δ' οἱ μὲν ἐπί τινος τῶν ἀρχαίων ἀναθημάτων ἐν Χαλκίδι τοῦτ' ἐπιγεγράφθαι. πεποιῆσθαι δ' ἐν αὐτῷ τράγον καὶ δελφῖνα, περὶ ὧν εἶναι τὸν λόγον τοῦτον. οἱ δὲ εἰς ἐπιτόνιον ψαλτήριον δελφῖνα καὶ τράγον εἰργασμένον εἰρῆσθαι, καὶ εἶναι τὸν βουφόνον καὶ τὸν Διονύσου θεράποντα τὸν διθύραμβον. οἱ δέ φασιν ἐν Ἰουλίδι τὸν Διονύσῳ θυόμενον βοῦν ὑπό τινος τῶν νεανίσκων παίεσθαι πελέκει. πλησίον δὲ τῆς ἑορτῆς οὔσης εἰς χαλκεῖον δοθῆναι τὸν πέλεκυν. τὸν οὖν Σιμωνίδην ἔτι νέον ὄντα βαδίσαι πρὸς τὸν χαλκέα κομιούμενον αὐτόν. ἰδόντα δὲ καὶ τὸν τεχνίτην κοιμώμενον καὶ τὸν ἀσκὸν καὶ τὸν καρκίνον εἰκῆ κείμενον καὶ ἐπ' ἀλλήλοις ἔχοντα τὰ ἔμπροσθεν, οὕτως ἐλθόντα εἰπεῖν πρὸς τοὺς συνήθεις τὸ προειρημένον πρόβλημα. τὸν μὲν γὰρ τοῦ ἐρίφου πατέρα τὸν ἀσκὸν εἶναι, σχέτλιον δὲ ἰχθὺν τὸν καρκίνον, νυκτὸς δὲ παῖδα τὸν ὕπνον, βουφόνον δὲ καὶ Διονύσου θεράποντα τὸν πέλεκυν. πεποίηκε δὲ καὶ ἕτερον ἐπίγραμμα ὁ Σιμωνίδης, ὃ παρέχει τοῖς ἀπείροις τῆς ἱστορίας ἀπορίαν.

φημὶ τὸν οὐκ ἐθέλοντα φέρειν τέττιγος ἄεθλον | τῷ Πανοπηϊάδῃ δώσειν μέγα δεῖπνον Ἐπειῷ.

λέγεται δὲ ἐν τῇ Καρθαίᾳ διατρίβοντα αὐτὸν διδάσκειν τοὺς χορούς· εἶναι δὲ τὸ χορηγεῖον ἄνω πρὸς ἀπόλλωνος ἱερῷ μακρὰν τῆς θαλάσσης. ὑδρεύεσθαι οὖν καὶ τοὺς ἄλλους καὶ τοὺς περὶ τὸν Σιμωνίδην κάτωθεν, ἔνθα ἦν ἡ κρήνη. ἀνακομίζοντος δ' αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ὄνου, ὃν ἐκάλουν Ἐπειόν, διὰ τὸ μυθολογεῖσθαι τοῦτο δρᾶν ἐκεῖνον, καὶ ἀναγεγράφθαι ἐν τῷ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερῷ τὸν Τρωϊκὸν μῦθον, ἐν ᾧ ὁ Ἐπειὸς ὑδροφορεῖ τοῖς Ἀτρείδαις, ὡς καὶ Στησίχορός φησιν· ᾤκτειρε γὰρ αὐτὸν ὕδωρ αἰεὶ φορέοντα Διὸς κούρα βασιλεῦσιν. ὑπαρχόντων οὖν τούτων τετάχθαι φασὶ τῷ μὴ παραγινομένῳ τῶν χορευτῶν εἰς τὴν ὡρισμένην ὥραν παρέχειν τῷ ὄνῳ χοίνικα κριθῶν. τοῦτο οὖν καὶ τῷ ποιητῇ λέγεσθαι, καὶ εἶναι τὸν μὲν οὐ φέροντα τοῦτο τέττιγος ἄεθλον τὸν οὐκ ἐθέλοντα ᾄδειν, Πανοπηϊάδην δὲ τὸν ὄνον, μέγα δεῖπνον τὴν χοίνικα τῶν κριθῶν. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ Θεόγνιδος τοῦ ποιητοῦ·

ἤδη γάρ με κέκληκε θαλάσσιος οἴκαδε νεκρός,
τεθνηκὼς ζωῷ φθεγγόμενος στόματι.

σημαίνει γὰρ κόχλον. τοιοῦτον δ' ἐστὶ καὶ τὸ ῥήματα λέγειν ἀνθρώπων ὀνόμασιν ὅμοια· οἷον· λαβὼν Ἀριστόνικον ἐν μάχῃ κράτος. καὶ τὸ περιφερόμενον.

Pindarus; Lasus hermioneus; Heraclides ponticus; Coei f.; Latona; κοῖος ἡ ἀριθ. μακεδόνων διαλέκτῳ; Teucer; Antiphanes; Anaxandrides; Timotheus; Timoclẽ; Plato; Cinyras; Cinyrae regis; Adonis; Adonis a uenere & baccho amatus; sphingis enigma; Simonids; Chameleó; Buphonus; Dithyrambus; Simonides; Carthea; Stesichor[us]; Epeus aquam dis ferebat ... ta pro theocr...; Panopei f.; Epeus; Theognidis enigma

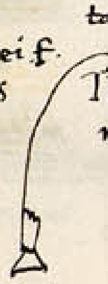

γεύντ' ἄνδρες δέκα ναυσὶ κατέδραμον ἐς ἕνα χῶρον | ἐν δὲ λίθοις ἐμάχοντο, λίθον δ' οὐκ ἦν ἀνελέσθαι
δίψη δ' ἐξώλλυντο· ὕδωρ δ' ὑπερεῖχε γενείου. Τίνα δὲ κόλασιν ὑπέμενον Ἀθήνησιν οἱ μὴ λύσαντες τὸν

A προτεθέντα γρῖφον, ἅλμην ἔπινον φιάλην κεκρασμένην, ὡς καὶ ὁ Κλέαρχος προεῖπεν ἐν τῷ ὅρῳ. κἀν τῷ πρώτῳ δὲ περὶ παροιμιῶν γράφει οὕτως· τῶν γρίφων ἡ ζήτησις οὐκ ἀλλοτρία φιλοσοφίας ἐστί. καὶ οἱ παλαιοὶ τὴν τῆς σοφίας ἀπόδειξιν ἐν τούτοις ἐποιοῦντο. προέβαλλον γὰρ παρὰ τοὺς πότους, οὐχ ὥσπερ οἱ νῦν ἐρωτῶντες ἀλλήλους τίς τῶν ἀφροδισιαστικῶν συνδυασμῶν ἡδίων, ἢ ποῖος ἰχθὺς ἥδιστος, ἢ τίς ἀκμαιότατος, ἔτι δὲ τίς μετ' ἀρκτοῦρον ἢ μετὰ πλειάδα, ἢ τίς μετὰ κύνα μάλιστα βρωτός. καὶ ἐπὶ τούτοις ἆθλα μὲν τοῖς νικῶσι φιλήματα μίσους ἄξια τοῖς ἐλευθέραν αἴσθησιν ἔχουσι, ζημίαν δὲ τοῖς ἡττηθεῖσι τάττουσιν ἄκρατον πιεῖν, ὃ ἥδιον τῆς ὑγιείας πίνουσι. κομιδῇ γάρ ἐστι ταῦτά γε τινὸς τῆς Φιλαινίδος καὶ τοῖς Ἀρχεστράτου συγγράμμασιν ἐνῳκηκότος, ἔτι δὲ τὰς καλουμένας γαστρολογίας ἐσπουδακότος· ἀλλὰ μᾶλλον τὰς τοιαύτας. τῷ πρώτῳ ἔπος ἰαμβεῖον εἰπόντι αὖ τεθέντος ἑτέρου ποιητοῦ τινὸς εἰπεῖν αὐτὴν ἐπιγνώμην, ἔτι δὲ λέγειν ἕκαστον ἰαμβεῖον. πρός τε τούτοις ἕκαστον εἰπεῖν ὅσον ἂν προσταχθῇ ἔμμετρον καὶ ὅσα ἀπὸ τῆς τῶν γραμμάτων καὶ συλλαβῶν ἔχεται θεωρίας. ὁμοίως δὲ τοῖς εἰρημένοις ἡγεμόνος ἑκάστου λέγειν ὄνομα, τῶν ἐπὶ Τροίαν ἢ τῶν Τρώων. καὶ πόλεως ὄνομα τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ λέγειν ἀπὸ τοῦ δοθέντος γράμματος. τὸν δ' ἐχόμενον τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ καὶ τοὺς λοιποὺς ἐναλλάξ, εἴτε Ἑλληνίδος εἴτε βαρβάρου τάξεις, τίς ὡς γε τὴν παιδείαν οἰκειότητος. ἐφ' οἷς ἆθλον ἐτίθεσαν στέφανον καὶ εὐφημίαν, οἷς μάλιστα γλυκαίνεται τὸ φιλεῖν ἀλλήλους. ταῦτα μὲν οὖν Κλέαρχος εἴρηκε. καὶ ἃ προσβάλλειν δεῖ. τοιαῦτά τινα εἶναι ἡγοῦμαι· στίχον εἰπεῖν Ὁμηρικὸν ἀπὸ τοῦ ἄλφα ἀρχόμενον καὶ εἰς τὸ αὐτὸ στοιχεῖον καταλήγοντα.

B
Ἀτρείδη δ' ἴσαμεν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. | Ἀλλ' ἄγε νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Ἀσπίδας εὐκύκλους λαισήϊά τε πτερόεντα | Καὶ πάλιν ὁμοίως ἰαμβεῖα
Ἀγαθὸς ἀνὴρ λέγοιτ' ἂν ὁ φέρων τἀγαθά. | Ἀγαθὸς ἂν εἴη καὶ ὁ φέρων καλῶς κακά.
Ὁμηρικοὶ ἀπὸ τοῦ ε ἐπὶ τὸ ε | Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε.
Ἐν πόλει ἡμετέρῃ ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε | Ὁμοίως καὶ ἰαμβεῖα· ἐνδυκαταφρόνητος ἐστι πενία δέ-
Ἐπὶ τοῖς παροῦσι τὸν βίον διαπλέκε | Ὁμήρου ἀπὸ η ἐπὶ τὸ η (κυλε
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη | Ἡ δ' ἐν γούνασι πῖπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη Ἴαμβοι
Ἡ τῶν φίλων σοι πίστις ἔστω κεκραμένη | Ἀπὸ τοῦ ι ἐπὶ τὸ ι Ὁμήρου
Ἰλίου ἐξαπολοίατ' ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι, | Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι
Ἀπὸ τοῦ σ εἰς τὸ σ | Συμπάντων Δαναῶν, οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς
Σοφὸς ἐστιν ὁ φέρων τὰ παρὰ τύχης καλῶς | Ἀπὸ τοῦ ω εἰς τὸ ω
Ὡς δ' ὅτ' ἀπ' Οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἴσω. | Ὀρθουμένην πρὸς ἅπαντα τὴν ψυχὴν ἔχω.

Προβάλλειν δὲ δεῖ καὶ στίχους ἀσήμους ὅτι· πάντ' ἐθέλω δόμεναι καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
Καὶ πάλιν στίχους Ὁμηρικοὺς ἀπὸ τῆς πρώτης συλλαβῆς καὶ τῆς ἐσχάτης δηλοῦντας ὄνομα· οἷον
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δύο καὶ δέκα νῆας | Φυλείδης ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεύς
Ἰητὴρ δ' ἀγαθὸς Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων | Εἰσὶ καὶ ἄλλοι στίχοι Ὁμηρικοὶ δηλοῦντες σκευῶν ὀνόματα ἀπὸ τῆς πρώτης καὶ ἐσχάτης συλλαβῆς
Οἷον ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός. | Ὅλμος.

C
Μυθεῖται κατὰ μοῖραν ἅπερ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλος
Μύλος. Λυγρὸς ἐὼν μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρῃ,
Λύρη. ἄλλοι στίχοι δηλοῦντες ἀπὸ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τῶν ἐδωδίμων τι.
Ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος. | Ἄρτος.
Μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο μηδὲ μετάλλα. | Μῆλα. ἐπεὶ δὲ ἱκανὴν παράβασιν πεποιήμεθα περὶ τῶν γρίφων, λεκτέον ἤδη καὶ τίνα κόλασιν ὑπέμενον οἱ μὴ λύσαντες τὸν προτεθέντα γρῖφον. ἔπινον οὗτοι ἅλμην παραμισγομένην τῷ αὐτῶν ποτῷ, καὶ ἔδει προσενέγκασθαι τὸ ποτήριον ἀπνευστὶ ὡς Ἀντιφάνης δηλοῖ ἐν Γανυμήδει διὰ τούτων | Οἴμοι περιπλοκάς.

Λίαν ἐρωτᾷς· ἀλλ' ἐγὼ σαφῶς φράσω | Τῆς ἁρπαγῆς τοῦ παιδὸς εἰ ξυνοισθά τι
Ταχέως λέγειν χρὴ πρὶν κρεμᾶσθαι. Πότερά μοι | Γρῖφον προβάλλεις ἐστὶν εἰπεῖν δέσποτα
Τῆς ἁρπαγῆς τοῦ παιδὸς εἰ ξυνοισθά τι | Δύναται τοῦθ' ἕξω τις δότω
Ἱμάντα ταχέως δή· οὐκ ἔγνων ἴσως | Ἔπειτα τοῦτο ζημίοις μεμαθηκώς.
Ἅλμης δ' ἐχρῆν σε περιφέρειν ποτήριον | Οἶδ' οὖν ὅπως γε δεῖ σε τοῦτ' ἐκπιεῖν ἐγώ (στί.
Κομιδῇ γε πῶς ἐγχειρον ἀποφέροντά σοι. | Οὐκ ἀλλ' ὀπίσω τὼ χεῖρε στρέψαντα δεῖ, ἕλκειν ἀπνευ-

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν γρίφων εἰπόντων τῶν δειπνοσοφιστῶν, ἐπειδὴ καὶ ἡμᾶς ἑσπέρα καταλαμβάνει, ἀνεπεμπαζομένου τὰ εἰρημένα, τὸν περὶ τῶν ἐκπωμάτων λόγον εἰς αὔριον ἀναβαλώμεθα, κατὰ τὸν Μεταγένους Φιλοθύτην κατ' ἐπεισόδιον μεταβαλῶ τὸν λόγον ὡς ἂν καιναῖς παροψίσι καὶ πολλαῖς εὐωχήσω τὸ θέατρον, περὶ τῶν ἐκπωμάτων τὸν λόγον ἑξῆς ποιούμενος.

A

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΕΚΠΩΜΑΤΩΝ.

ΑΓΕ δή τις ἀρχὴ τῶν λόγων γενήσεται κατὰ τὸν κωμῳδοποιὸν Κηφισόδωρον, ἑταῖρε Τιμόκρατες. συναχθέντων γὰρ ἡμῶν καθ' ὥραν μετὰ σπουδῆς, διὰ τὰ ἐκπώματα ὁ Οὐλπιανὸς ἔτι καθημένων ἁπάντων πρὶν καί τινα λεχθῆναι ἔφη. παρὰ μὲν τῷ Ἀδράστῳ ἄνδρες φίλοι καθίσαντες οἱ ἄριστοι δειπνοῦσιν. ὁ δὲ Πολύειδος ἱδρὰ θύων ἐν ὁδῷ, παραφερόμενον τὸν πρῶτον κατέχειν καὶ κατακλίνας ἐν τῇ ποτὶ θαλλίαν τε καὶ κατακλάσας ἀπὸ τραπέζης παρέθηκε τῶν τυθέντων. καὶ τῷ Αὐτολύκῳ ἐλθόντι Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον, ἡ τροφὸς καθημένῳ· δῆλον ὅτι οὕτως γὰρ ἐδείπνουν οἱ τότε. τὸν Ὀδυσσέα φησὶν ὁ ποιητὴς παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς, τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε παυομένῳ δόρποιο. ἐνέθηκεν ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ οὐχὶ παρὰ τοῖς γόνασιν ἔστησεν. ἡμεῖς οὖν μὴ διατρίβωμεν, ἀλλ' ἤδη κατακλινώμεθα, ἵν' ἡμῖν ὁ Πλούταρχος περὶ ὧν ἐπαγγέλλεται ποτηρίων ἀποδοὺς τὸν λόγον καὶ τὰς κύλικας πλήρεις ἅπασι προπίῃ. ποτήρια δὲ πρῶτον οἶδα ὀνομάσαντα τὸν Ἀμόργιον ποιητὴν Σιμωνίδην ἐν ἰάμβοις οὕτως· ἀπὸ δ' ἔπιζαν ἑλεῖν ποτήρια. καὶ ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα δὲ ποιήσας φησί· νέκυς δὲ χαμαιστρώτους ἐπὶ τείνας εὐρείης στιβάδος προέθηκ' αὐτοῖσι θάλειαν, τὰ ποτήρια στεφάνους τ' ἐπὶ κρᾶσιν ἔθηκεν. ἅπερ ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς πόσεως· ὡς τὸ ἔκπωμα. οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ ὑδροποτεῖν καὶ οἰνοποτεῖν λέγουσιν. Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσι·

B
Γαμφηλαῖσι δράκοντα κοάλεμον αἱματοπώτην. | Κἀν τῷ αὐτῷ δέ φησι· πολλῷ γ' ὁ Βάκις διεχρῆτο τῷ ποτηρίῳ. | Καὶ Φερεκράτης ἐν Τυραννίδι· Κρείττων μ' ἐστὶ χιλίων ποτηρίων. Ὁ δὲ Ἀνακρέων ἔφη· οἰνοπότης δὲ πεποίημαι. ἔστι δὲ τὸ ῥῆμα καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ· οἰνοποτάζων γὰρ εἴρηκε. καὶ Σαπφὼ δ' ἐν τῷ δευτέρῳ ἔφη· πολλὰ δ' ἀνάριθμα ποτήρια καλαίφις. καὶ Ἀλκαῖος· ἐκ δὲ ποτηρίων πώνης δινομένη παρείσδων. τιμᾶται δὲ καὶ ἐν Ἀχαΐᾳ Δημήτηρ ποτηριοφόρος, κατὰ τὴν Αἰθέων χώραν, ὡς Αὐτοκράτης ἱστορεῖ ἐν δευτέρῳ Ἀχαϊκῶν. ἄξιον δὲ εἶναι νομίζω ζητῆσαι ὑμᾶς πρὸ τοῦ καταλόγου τῶν ποτηρίων, ὧν πλῆρές ἐστι τὸ κυλικεῖον τοδί. εἴρηται γὰρ οὕτως ἡ τῶν ποτηρίων σκευοθήκη παρὰ Ἀριστοφάνει μὲν ἐν Γεωργοῖς· Ὥσπερ κυλικείου τοὐθόνιον προπέπταται. Ἔστι καὶ παρὰ Ἀλεξανδρίδῃ ἐν Μελιλώτῳ. Εὔβουλος δ' ἐν Λήδᾳ· ὥσπερ σπονδὴν διδούς | Ἐν τῷ κυλικείῳ συντέτριφε τὰ ποτήρια. Κἀν Ψαλτρίᾳ δέ φησι· τὰ κυλικεῖα δ' ἐξεύρεν ἡμῖν. ἐν δὲ Σεμέλῃ ἢ Διονύσῳ·
Ἑρμῆς ὁ Μαίας λίθινος ὢν προσεύγμασιν | Ἐν τῷ κυλικείῳ λαμπρὸν ἐκτετριμμένον.
Κρατῖνος δ' ὁ νεώτερος ἐν Χείρωνι· Πολλοστῷ δ' ἔτει ἐκ τῶν πολεμίων οἴκαδε, ἥκω συγγενεῖς καὶ φράτερας καὶ δημότας | Εὑρὼν μόλις ἐς τὸ κυλικεῖον ἐγράφην. | Ζεὺς ἔστι μοι ἑρκεῖος, ἔστι φράτριος, τὰ τέλη τελῶ. ἄξιον δ' ἐστὶ ζητῆσαι εἰ οἱ ἀρχαῖοι μεγάλοις ἔπινον ποτηρίοις. Δικαίαρχος μὲν γὰρ ὁ Μεσσήνιος ὁ Ἀριστοτέλους μαθητής, ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου μικροῖς φησιν αὐτοὺς ἐκπώμασι κεχρῆσθαι, καὶ ὑδαρέστερον πεπωκέναι. Χαμαιλέων δὲ ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ περὶ μέθης, ἔγε τῆς φωνῆς μνημονεύω, φησίν· εἰ δὲ οἱ ταῖς ἐξουσίαις χρώμενοι, καὶ τῷ πλουτεῖν προτιμῶσι τὴν μέθην ταύτην, οὐδὲν θαυμαστόν.

C οὐκ ἔχοντες γὰρ ἑτέραν ἡδονὴν ταύτης καλλίω οὐδὲ μᾶλλον εὐχερῆ καταφεύγουσιν εἰκότως ἐπὶ τὸν οἶνον. ὅθεν καὶ τὰ μεγάλα τῶν ἐκπωμάτων ἐπιχώρια γέγονε τοῖς δυνάσταις. οὐδὲ γὰρ παλαιὸν οὐδὲ τοῦτό γ' ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλὰ νεωστὶ εὑρέθη πεμφθὲν ἐκ τῶν βαρβάρων. ἐκεῖνοι γὰρ ἀπεστερημένοι τῆς παιδείας ὁρμῶσιν ἐπὶ τὸν πολὺν οἶνον, καὶ πορίζονται τροφὰς περιέργους καὶ παντοίας. ἐν δὲ τοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα τόποις οὔτε γραφαῖς οὔτ' ἐπὶ τῶν πρότερον εὑρήσομεν ποτήριον εὐμεγέθες εἰργασμένον πλὴν τῶν ἐπὶ τοῖς ἡρωϊκοῖς. τὸ γὰρ ῥυτὸν ὀνομαζόμενον μόνοις τοῖς ἥρωσιν ἀπεδίδοσαν. ὃ καὶ δόξει τισὶν ἔχειν ἀπορίαν, εἰ μή τις ἄρα φήσειεν διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς ἐπιφανείας τῶν δαιμόνων καταδειχθῆναι τοῦτο. χαλεποὺς γὰρ καὶ πλήκτας τοὺς ἥρωας νομίζουσι, καὶ μᾶλλον νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν. ὅπως οὖν μὴ διὰ τὸν τρόπον ἀλλὰ διὰ τὴν μέθην φαίνωνται τοιοῦτοι, δημιουργοῦσιν αὐτοὺς πίνοντας ἐκ πώμασι μεγάλοις. καί μοι δοκοῦσι λέγειν οὐ κακῶς τὸ μέγα ποτήριον φρέαρ ἀργυροῦν εἶναι. ἐν τούτοις ἀγνοεῖν ἔοικεν ὁ Χαμαιλέων, ὅτι οὐκ ἔστι μικρὸν τὸ παρ' Ὁμήρῳ διδόμενον τῷ Κύκλωπι ὑπ' Ὀδυσσέως κισσύβιον· οὐ γὰρ ἂν τρεῖς πιὼν οὕτως κατηνέχθη ὑπὸ μέθης τηλικοῦτος ὤν. ἦν οὖν καὶ τότε μεγάλα ποτήρια, εἰ μὴ αἰτιᾶταί τις τὴν δύναμιν τοῦ οἴνου, ἣν αὐτὸς Ὅμηρος ἐξηγήσατο, ἢ τὸ ἀήθες τῆς πόσεως τοῦ Κύκλωπος, ἐπεὶ τὰ πολλὰ ἐγαλακτοπότει. ἢ τάχα καὶ βαρβαρικὸν ἦν τὸ ποτήριον, εἴπερ μέγα ἦν ἐκ τῆς Κικόνων ἐληλυμένον λείας. τί οὖν ἔχομεν λέγειν περὶ τοῦ Νέστορος ποτηρίου, ὃ μόλις ἂν νέος βαστάσαι ἴσχυσεν· Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρε· περὶ οὗ καὶ αὐτοῦ διδάξει τι ἡμᾶς ὁ Πλούταρχος ἔφη. κατὰ τὸν Φλιάσιον ποιητὴν Πρατίναν οὐ γᾶν αὐλακισμέναν ἀρῶν, ἀλλὰ σκύφον μαστεύων, κυλικηγορήσων ἔρχομαι. οὐ τῶν κυλικραίων εἷς ὑπάρχων· οὓς χλευάζων Ἕρμιππος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τοῖς ἰάμβοις φησὶν ἐς τὸ κυλικραίων

Ποτήρια. Παλαιῶν τὰ ἐκπώματα, μικρά. Κυλικρᾶνες. Κύλικες, κάδμου μνῆμα. Ξενοφάνους συμποτικὰ καὶ ἀνακρέοντος καὶ ἴωνος. Τί τὸ ζῆν κατ' ἄλεξιν καὶ τρόποι πόσεων διάφοροι.

A

βαδίζων ἀπ' ἀνώπεδον ἀφικόμην. εἶδον οὖν τὴν ἡράκλειαν καὶ μάλ' ὡραίαν πόλιν. ἡρακλεῶται δ' εἰσὶν οὗτοι οἱ περὶ τὴν οἴτην κατοικοῦντες ὥς φησι νίκανδρος ὁ θυατειρηνὸς ὀνομασθῆναι φάσκων αὐτοὺς ἀπό τινος κύλικος γένος λυδοῦ ἐκ τῶν ἡρακλεῖ συστρατευσαμένων. μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ σκυθῖνος ὁ τήιος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ ἱστορίῃ λέγων οὕτως· ἡρακλῆς λαβὼν εὔρυτον καὶ τὸν υἱὸν ἔκτεινε φόρους πρήσσοντας παρ' εὐβοέων κυλικρᾶνας, ἐξεπόρθησε ληιζομένους καὶ πόλιν ἐδείματο ἡράκλειαν τὴν τραχινίαν καλεομένην. πολέμων δ' ἐν τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς ἀδαῖον καὶ ἀντίγονον φησὶν οὕτως· τῆς δὲ ἡρακλείας τῆς ὑπὸ τὴν οἴτην καὶ τραχῖνα τῶν οἰκητόρων μεθ' ἡρακλέους τινὲς ἀφικόμενοι ἐκ λυδίας κυλικρᾶνες οἱ δ' ἀθαμᾶνες· ἀφ' ὧν οἱ τόποι διαμένουσιν. οἷς οὐδὲ τῆς πολιτείας μεταδόντες οἱ ἡρακλεῶται συνοίκους ἀλλοφύλους ὑπολαβόντες. κυλικρᾶνες δὲ λέγονται ὅτι τοὺς ὤμους κεχαραγμένοι κύλικας ἦσαν. οἶδα δὲ καὶ ἑλλάνικον ἐν ἐθνῶν ὀνομασίαις λέγοντα ὅτι λιβύων τῶν νομάδων τινὲς οὐδὲν ἄλλο κέκτηνται ἢ κύλικα καὶ μάχαιραν καὶ ὑδρίαν, καὶ ὅτι οἰκίας ἔχουσιν ἐξ ἀνθερίκου πεποιημένας μικρὰς ὅσον σκιᾶς ἕνεκα ἃς καὶ περιφέρουσιν ὅπου ἂν πορεύωνται. πολλοῖς δὲ καὶ ἐν ἰλλυριοῖς τόπος διαβόητός ἐστιν ὁ καλούμενος κύλικες. παρ' ᾧ ἐστι τὸ κάδμου καὶ ἁρμονίας μνημεῖον ὡς ἱστορεῖ φύλαρχος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν. καὶ πολέμων δ' ἐν τῷ περὶ τοῦ μορύχου ἐν συρακούσαις φησὶν ἐπ' ἄκρᾳ τῇ νήσῳ πρὸς τὸ τῆς ὀλυμπίας ἱερῷ, ἐκτὸς τοῦ τείχους, ἐσχάραν τινὰ εἶναι, ἀφ' ἧς φησὶ τὴν κύλικα ναυστολοῦσιν ἀναπλέοντες μέχρι τοῦ γενέσθαι τὴν ἐπὶ τοῦ νεὼ τῆς ἀθηνᾶς ἄφαντον ἀσπίδα, καὶ οὕτως ἀφιᾶσιν ἐς τὴν θάλασσαν κεραμέαν κύλικα καθέντες εἰς αὐτὴν ἄνθη καὶ κηρία καὶ λιβανωτὸν ἄτμητον καὶ ἄλλα ἄττα μετὰ τούτων ἀρώματα. ὁρῶν οὖν ὑμῶν καὶ αὐτὸς τὸ συμπόσιον κατὰ τὸν κολοφώνιον ξενοφάνη πλῆρες ὂν πάσης θυμηδίας, B

Νῦν γὰρ δὴ ζάπεδον καθαρὸν καὶ χεῖρες ἁπάντων — Καὶ κύλικες πλεκτοὺς δ' ἀμφιτιθεῖ στεφάνους
Ἄλλος δ' εὐῶδες μύρον ἐν φιάλῃ παρατείνει. — Κρατὴρ δ' ἕστηκεν μεστὸς εὐφροσύνης
Ἄλλος δ' οἶνος ἕτοιμος ὃς οὔποτέ φησι προδώσειν. — Μείλιχος ἐν κεράμοις ἄνθεος ὀσδόμενος
Ἐν δὲ μέσοις ἁγνὴν ὀδμὴν λιβανωτὸς ἵησι — Ψυχρὸν δ' ἐστὶν ὕδωρ καὶ γλυκὺ καὶ καθαρὸν
Πάρκεινται δ' ἄρτοι ξανθοὶ γεραρή τε τράπεζα — Τυροῦ καὶ μέλιτος πίονος ἀχθομένη
Βωμὸς δ' ἄνθεσιν ἀντὸ μέσον πάντη πεπύκασται — Μολπὴ δ' ἀμφὶς ἔχει δώματα καὶ θαλίη
Χρὴ δὲ πρῶτον μὲν θεὸν ὑμνεῖν εὔφρονας ἄνδρας — Εὐφήμοις μύθοις καὶ καθαροῖσι λόγοις
Σπείσαντάς τε καὶ εὐξαμένους τὰ δίκαια δύνασθαι — Πρήσσειν. ταῦτα γὰρ ὦν ἐστὶ προχειρότερον
Οὐχ ὕβρεις πίνειν δ' ὁπόσον κεν ἔχων ἀφίκοιο — Οἴκαδ' ἄνευ προπόλου μὴ πάνυ γηραλέος
Ἀνδρῶν δ' αἰνεῖν τοῦτον ὃς ἐσθλὰ πιὼν ἀναφαίνει — Ὥς ἡ μνημοσύνη καὶ τὸν ὃς ἀμφ' ἀρετῆς
Οὔτι μάχας διέπειν τιτήνων οὐδὲ γιγάντων — Οὐδέ τε κενταύρων ἢ στάσιας προτέρων
*Σφενδόνας τοῖς οὐδὲν χρηστὸν ἔνεστι — Θεῶν προμηθείην αἰὲν ἔχειν ἀγαθὴν

Καὶ ὁ χαρίεις δ' ἀνακρέων φησίν.
Οὐ φίλος ὃς κρητῆρι παρὰ πλέῳ οἰνοποτάζων
Νείκεα καὶ πόλεμον δακρυόεντα λέγει.
Ἀλλ' ὅστις μουσέων τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ἀφροδίτης
Συμμίσγων ἐρατῆς μνήσκεται εὐφροσύνης.

Καὶ ἴων δ' ὁ χῖος φησίν
Χαιρέτω ἡμέτερος βασιλεὺς σωτήρ τε πατήρ τε — Ἡμῖν δὲ κρητῆρ' οἰνοχόοι θεράποντες
Κιρνάντων προχύταισιν ἐν ἀργυρέαις. ὁ δὲ χρυσὸς — Οἶνον ἔχων χειρῶν νιζέτω εἰς ἔδαφος C
Σπένδοντες δ' ἁγνῶς ἡρακλεῖ τ' ἀλκμήνῃ τε — Προκλεῖ περσείδαις τ' ἐκ διὸς ἀρχόμενοι,
Πίνωμεν. παίζωμεν. ἴτω διὰ νυκτὸς ἀοιδή — Ὀρχείσθω τις. ἑκὼν δ' ἄρχε φιλοφροσύνης
Ὅντινα δ' εὐειδὴς μίμνει θήλεια πάρευνος — Κεῖνος τῶν ἄλλων κυδρότερον πίεται.

Ἐποιοῦντο δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ καλούμενοι σοφοὶ συμποτικὰς ὁμιλίας. παραμυθεῖται γὰρ ὁ οἶνος καὶ τὴν τοῦ γήρως δυσθυμίαν φησὶν ὁ θεόφραστος ἐν τῷ περὶ μέθης. διὸ συνιστῆ ἡμῶν ἐπὶ τὰς διονυσιακὰς ταύτας λαλιὰς οὐδεὶς εὐλόγως φθονήσαι νοῦν ἔχων κατὰ τοὺς ἀλέξιδος ταραντίνους, οἳ τῶν πέλας οὐδὲν ἀδικοῦμεν, οὐδ' οἶσθ' ὅτι

Τὸ καλούμενον ζῆν τοῦτο διατριβῆς χάριν — Ὄνομ' ἐστὶν ὑποκόρισμα τῆς ἀνθρωπίνης
Μοίρας, ἐγὼ γὰρ εἰ μὲν εὖ τις ἢ κακῶς — Φήσειέ με κρίνειν οὐκ ἔχοιμ' ἂν τι φράσαι.
Ἔγνωκα γοῦν οὕτως ἐπισκοπούμενος — Εἶναι μανιώδη πάντα τ' ἀνθρώπων ὅλως
Ἀποδημίας δὲ τυγχάνειν ἡμᾶς ἀεί, — Τοὺς ζῶντας ὥσπερ εἰς πανήγυρίν τινα
Ἀφειμένους ἐκ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ σκότους — Εἰς τὴν διατριβὴν εἰς τὸ φῶς τε τοῦθ' ὃ δὴ
Ὁρῶμεν. ὃς δ' ἂν πλεῖστα γελάσῃ καὶ πίῃ — Καὶ τῆς ἀφροδίτης ἀντιλάβηται τὸν χρόνον
Τοῦτον ὃν ἀφεῖται καὶ τύχῃ γ' ἐράνου τινός, — Πανηγυρίσας ἥδιστ' ἀπῆλθεν οἴκαδε,

Καὶ κατὰ τὴν καλὴν οὖν σαπφώ· ἐλθὲ κύπρι χρυσέαισιν ἐν κυλίκεσσιν ἁβροῖς συμμεμιγμένον θαλίαισι νέκταρ οἰνοχοοῦσα τούτοισι τοῖς ἑταίροις, ἐμοῖς γε καὶ σοῖς. πρὸς οὓς λεκτέον ὅτι τρόποι εἰσὶ πόσεων κατὰ πόλεις ἴδιοι ὡς κριτίας παρίστησιν ἐν τῇ λακεδαιμονίων πολιτείᾳ διὰ τούτων· ὁ μὲν χῖος καὶ

Heraclea urbs
Oeta mons
Cylicrenas
Trachinia heraclea
Cylicrani
Antherix
Cylices locus
Nicander
Lysus
Scythini
Eurytus
Polemo
Adaeus
Antigon
Hellanicus
Cadmus
Harmonia
Phylarch
Polemo
Xenophanes
Anacreo
Theophrastus
Alexis
Homines aduitam ex nihilo tanquam ad panegyrim uenisse
Sappho
Critias

Κεράμια καὶ ῥοδιακὴ χυτρίδες. καὶ διάφοροι μανίαι. Διονυσιάζοντες. καὶ διατί νύμφαι τροφοὶ διονύσου. Πολλῶν κτῆσις ἐκπωμάτων.

A

θάσιος ἐκ μεγάλων κυλίκων ἐπιδέξια, ὁ δ' ἀττικὸς ἐκ μικρῶν ἐπιδέξια, ὁ δὲ θετταλικὸς ἐκπώματα προπίνει ὅτῳ ἂν βούλωνται μεγάλα. λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν παρ' αὐτῷ ἕκαστος πίνει, ὁ δὲ παῖς οἰνοχοεῖ ὅσον ἂν ἀποπίῃ. τοῦ δ' ἐπιδέξια πίνειν μνημονεύει καὶ ἀναξανδρίδης ἐν ἀγροίκοις οὕτως· τίνα δὴ παρεσκευασμένοι πίνειν τρόπον

Ἐστὲ νυνί; λέγετε τίνα τρόπον πίνειν — Ἡμεῖς; τοιοῦτον δ' ἂν καὶ σοὶ δοκῇ
Βούλεσθε δήπου τὸν ἐπιδέξια πάτερ λέγειν — Ἐπὶ τῷ πίνοντι, τὸν ἐπιδέξια
Λέγειν; ἄπολλον ὥσπερεὶ τεθνηκότι.

Παραιτητέον δ' ἡμῖν τὰ κεράμεα ποτήρια, καὶ γὰρ κτησίας παρὰ πέρσαις φησὶν ὃν ἂν βασιλεὺς ἀτιμάσῃ, κεραμέοις χρῆται. χοιρίλος δὲ ὁ ἐποποιός φησιν·

Χερσὶν ὄλβον ἔχω κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἐαγὸς — Ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγιον, οἷά τε πολλὰ
Πνεῦμα διωνύσοιο πρὸς ὕβρεος ἔκβαλ' ἀάκτος.

ἐγὼ δὲ οἶδα ὅτι ἥδιστα πολλάκις ἐστὶ τὰ κεραμεᾶ ἐκπώματα, ὡς καὶ τὰ παρ' ἡμῖν ἐκ τῆς κόπτου καταγόμενα. μετὰ γὰρ ἀρωμάτων συμφυραθείσης τῆς γῆς ὀπτᾶται. καὶ ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ μέθης αἱ ῥοδιακαί φησι προσαγορευόμεναι χυτρίδες, διά τε τὴν ἡδονὴν εἰς τὰς μέθας παρεισφέρονται, καὶ διὰ τὸ θερμαινομένας τὸν οἶνον ἧττον ποιεῖν μεθύσκειν. σμύρνης γὰρ καὶ σχίνου καὶ τῶν τοιούτων εἰς τὸν οἶνον ἐμβληθέντα ἕψονται. καὶ παραχεόντων εἰς τὸν οἶνον, ἧττον μεθύσκουσιν. κἀν ἄλλῳ δὲ μέρει φησὶν αἱ ῥοδιακαὶ χυτρίδες, γίνονται σμύρνης χοίνικα. ἀνθοῦς. κρόκου. βαλσάμου. ἀμώμου. κινναμώμου, συνεψηθέντων· ἀφ' ὧν τὸ πινόμενον τῷ οἴνῳ παραχυθὲν, οὕτω μέθας ἵστησιν, ὥστε καὶ τῶν ἀφροδισίων παραλύειν τὰ πνεύματα πέττον. οὐ δεῖ οὖν ἡμᾶς ἐκ μανίας πίνειν ἀποβλέποντας εἰς τὸ πλῆθος τῶν καλῶν τούτων καὶ παντοδαπῶν κατὰ τὰς τέχνας ἐκπωμάτων. τὴν δὲ μανίαν τοὺς πολλούς, φησὶν ὁ χρύσιππος ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῇ περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν πραγματείᾳ τοῖς πλείστοις προσάπτεσθαι. καλεῖσθαι δὲ τὴν μὲν γυναικομανίαν, τὴν δὲ ὀρτυγομανίαν· τινὲς δὲ καὶ δοξομανεῖς καλοῦσι τοὺς φιλοδόξους καθάπερ τοὺς φιλογύνους γυναικομανεῖς, καὶ τοὺς φιλόρνιθας ὀρνιθομανεῖς, τὸ αὐτὸ σημαινόντων τῶν ὀνομάτων τούτων, ὥστε καὶ τὰ λοιπὰ μὴ ἀλλοτρίως καλεῖσθαι τὸν τρόπον τοῦτον, καὶ γὰρ ὁ φίλοψος καὶ ὁ ὀψοφάγος οἷον ὀψομανής ἐστιν καὶ ὁ φίλοινος οἰνομανὴς καὶ ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ὁμοίων, οὐκ ἀλλοτρίως τῆς μανίας κειμένης ἐν αὐτοῖς ὡς ἁμαρτάνουσι μανικῶς καὶ τῆς ἀληθείας ἐπὶ πλεῖον ἀπαρτώμενοι. ἡμεῖς οὖν ὡς καὶ παρ' ἀθηναίοις ἐγίνετο, ἅμα ἀκροώμενοι τῶν γελωτοποιῶν τούτων καὶ μίμων, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων τεχνιτῶν ὑποπίνωμεν. λέγει δὲ περὶ τούτων ὁ φιλόχορος οὑτωσί· ἀθηναῖοι τοῖς διονυσιακοῖς ἀγῶσι, τὸ μὲν πρῶτον ἠριστηκότες καὶ πεπωκότες ἐβάδιζον ἐπὶ τὴν θέαν, καὶ ἐστεφανωμένοι ἐθεώρουν. παρὰ δὲ τὸν ἀγῶνα πάντα οἶνος αὐτοῖς ᾠνοχοεῖτο, καὶ τραγήματα παρεφέρετο, καὶ τοῖς χοροῖς εἰσιοῦσιν ἐνέχεον πίνειν καὶ διηγωνισμένοις ὅτ' ἐξεπορεύοντο ἐνέχεον πάλιν. μαρτυρεῖν δὲ τούτοις καὶ φερεκράτη τὸν κωμικὸν ὅτι μέχρι τῆς καθ' ἑαυτὸν ἡλικίας οὐκ ἀσίτους εἶναι τοὺς θεωροῦντας. φανόδημος δὲ πρὸς τῷ ἱερῷ φησὶ τοῦ ἐν λίμναις διονύσου, τὸ γλεῦκος φέροντας τοὺς ἀθηναίους ἐκ τῶν πίθων τῷ θεῷ κιρνάναι. εἶθ' αὐτοῖς προσφέρεσθαι ὅθεν καὶ λιμναῖον κληθῆναι τὸν διόνυσον, ὅτι μιχθὲν τὸ γλεῦκος τῷ ὕδατι, τότε πρῶτον ἐπόθη κεκραμένον. διόπερ ὀνομασθῆναι τὰς πηγὰς νύμφας καὶ τιθήνας τοῦ διονύσου ὅτι τὸν οἶνον αὐξάνει τὸ ὕδωρ κιρνάμενον. ἡσθέντες οὖν τῇ κράσει ἐν ᾠδαῖς ἔμελπον τὸν διόνυσον χορεύοντες καὶ ἀνακαλοῦντες εὐανθῆ καὶ διθύραμβον καὶ βακχευτὰν καὶ βρόμιον. καὶ θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ μέθης φησίν, ὅτι τοῦ διονύσου τροφοὶ αἱ νύμφαι κατ' ἀλήθειαν, αἱ γὰρ ἄμπελοι πλεῖστον ὑγρὸν χέουσι τεμνόμεναι καὶ κατὰ φύσιν δακρύουσι. C διόπερ καὶ εὐριπίδης ἐκ τῶν τοῦ ἡλίου ἵππων φησὶν εἶναι βακχίου φιλανθέος αἴθοπα πεπαίνοντα ὀρχάτους ὀπωρινοὺς ἐξ οὗ βροτοὶ καλοῦσιν οἶνον αἴθοπα. καὶ ὀδυσσεὺς ὤπασε μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν, Ἓν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος δ' ἀνὰ εἴκοσι μέτρα Χεῦ', ὀδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει. Τιμόθεος δ' ἐν κύκλωπι· ἔχευε δ' ἓν μὲν δέπας κίσσινον μελαίνας σταγόνος ἀμβρότας ἀφρῷ βρυάζον. εἴκοσι δὲ μέτρ' ἐνέχευεν. ἔμισγε δ' αἷμα βακχίου νεορρύτοισι δακρύοισι νυμφᾶν. οἶδα δέ τινας ἄνδρας θαυμαστοὺς καὶ μέγα φρονήσαντας οὐχ οὕτως ἐπὶ πλούτῳ, ὡς ἐπὶ τῷ κεκτῆσθαι πολλὰ ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, ὧν εἷς ἐστι καὶ πυθέας ὁ ἀρκὰς ἐκ φιγαλίας. ὃς καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ὤκνησεν ἐπιθέσθαι τοῖς οἰκείοις ἐπιγράψαι αὐτοῦ τῷ μνήματι τάδε·

Πυθέα μνῆμα τόδ' ἐστ' ἀγαθοῦ καὶ σώφρονος ἀνδρὸς — Ὃς κυλίκων ἔσχεν πλῆθος ἀπειρέσιον
Ἀργυρέων χρυσοῦ τε καὶ ἠλέκτροιο φαεινοῦ — Τῶν προτέρων πάντων πλείονα πασάμενος

Τοῦτο δ' ἱστορεῖ ἁρμόδιος ὁ λεπρεάτης, ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ φιγαλίαν νομίμων. ξενοφῶν δ' ἐν ὀγδόῳ παιδείας περὶ περσῶν λέγων, γράφει καὶ ταῦτα. καὶ μὴν ἐκπώματα ἢν μὲν ὡς πλεῖστα ἔχωσι, τούτῳ καλλωπίζονται. ἢν δ' ἐξ ἀδίκων φανερῶς ᾖ μεμηχανημένα, οὐδὲν αἰσχύνονται. πολὺ γὰρ ηὔξηται ἐν αὐτοῖς ἡ ἀδικία τε καὶ αἰσχροκέρδεια. ὁ δὲ οἰδίπους δι' ἐκπώματα τοῖς υἱοῖς κατηράσατο. ὡς ὁ τὴν κυκλικὴν θηβαΐδα πεποιηκώς φησιν ὅτι αὐτῷ παρέθηκαν ἐκπώματα ἃ ἀπηγορεύκει λέγων οὕτως·

Αὐτὰρ ὁ διογενὴς ἥρως ξανθὸς πολυνείκης — Πρῶτα μὲν οἰδιπόδῃ καλὴν παρέθηκε τράπεζαν
Ἀργυρέην κάδμοιο θεόφρονος, αὐτὰρ ἔπειτα — Χρύσεον ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἡδέος οἴνου.

Anaxandrides
Ctesias
Choerilus
De figlinis uasis
Aristoteles
Smyrna uin... & schino cod... tum
Chrysippus
Philochorus
De sumptuum ... gnificentia qu... in festis dion... siacis atheni... faciebat. not... pro politim...
Pherecrates
Phanodemus
Theophr.
Limne
Limnaeus dictu... dionysius un...
Euripi.
Homer
Timotheus
αἴθοπα οἶνο... unde
Pytheas
Harmodius
Xenopho
Cur oedipus filijs mala imprecatus
Cyclicae theba... dos auctor

Αὐτὰρ ὅ γ' ὡς φράσθη παρακείμενα πατρὸς ἑοῖο | Τιμήεντα γέρα, μέγα οἱ κακὸν ἔμπεσε θυμῷ,
Αἶψα δὲ παισὶν ἑοῖσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἐπαρὰς | Ἀργαλέας ἠρᾶτο· θεὸν δ' οὐ λάνθαν' ἐριννύν.
Ὡς οὔ οἱ πατρῴαν ἐν φιλότητι δάσαιντο | Ἀμφοτέροισι δ' αἰεὶ πόλεμοί τε μάχαι τε.

Καικίλιος δ' ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ καλῆς ἀκτῆς ἐν τῷ περὶ ἱστορίας, Ἀγαθοκλέα φησὶ τὸν τύραννον ἐκπώματα χρυσᾶ ἐπιδεικνύντα τοῖς ἑταίροις, φάσκειν ἐξ ὧν ἐκεράμευσε κατεσκευακέναι ταῦτα. ὁ δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τοῖς Λαρισσαίοις Ἀκρίσιος, καὶ αὐτὸς ἐκπώματα ὅσα πλεῖστα εἶχεν ὡς φησὶν ὁ τραγικός
Πολὺν δ' ἀγῶνα πάξενον κηρύσσεται | Χαλκηλάτους λέβητας ἐκτιθεὶς φέρειν
Καὶ κοῖλα χρυσόκολλα καὶ πανάργυρα | Ἐκπώματ' εἰς ἀριθμὸν ἑξήκοντα δίς.

Ποσειδώνιος δ' ἐν τῇ εἰκοστῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν, Λυσίμαχόν φησι τὸν Βαβυλώνιον καλέσαντα ἐπὶ δεῖπνον Ἵμερον τὸν τυραννήσαντα, οὐ μόνον Βαβυλωνίων ἀλλὰ καὶ Σελευκέων μετὰ τριακοσίων, μετὰ τὸ τὰς τραπέζας ἀρθῆναι τετράμναιον ἑκάστῳ τῶν τριακοσίων ἔκπωμα δοῦναι ἀργυροῦν καὶ σπονδοποιησάμενον, προπιεῖν ἅμα πᾶσι καὶ ἀποφέρεσθαι ἔδωκεν τὰ ποτήρια. Ἀντικλείδης ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ ἑκκαιδεκάτῳ νόστων περὶ Γρᾶ διηγούμενος τοῦ τὴν ἀποικίαν εἰς Λέσβον στείλαντος, σὺν ἄλλοις βασιλεῦσι καὶ ὅτι χρησμὸς ἦν αὐτοῖς δηλώσας καταθεῖναι διαπλέοντας τῷ Ποσειδῶνι εἰς τὸ πέλαγος παρθένον, γράφει καὶ ταῦτα. μυθολογοῦσι δὲ περὶ τῶν ἐν Μηθύμνῃ τινές, περὶ τῆς ἀφεθείσης εἰς τὴν θάλασσαν παρθένου. καί φασιν ἐρασθέντα αὐτῆς τῶν ἡγεμόνων τινὰ ᾧ ἦν τοὔνομα Ἔναλος, ἐκκολυμβῆσαι, βουλόμενον διασῶσαι τὴν παιδίσκην. τότε μὲν οὖν ὑπὸ κύματος αὐτοὺς ἀμφοτέρους κρυφθέντας ἀφανεῖς γενέσθαι. χρόνῳ δ' ὕστερον ἤδη τῆς Μηθύμνης οἰκουμένης παραγενέσθαι τὸν Ἔναλον καὶ διηγεῖσθαι τὸν τρόπον, καὶ ὅτι ἡ μὲν παρθένος παρὰ ταῖς Νηρηΐσι διέζη βίον. αὐτὸς δὲ τὰς τοῦ Ποσειδῶνος ἔβοσκεν ἵππους καί ποτε καὶ κύματος ἐπιφερομένου, συγκολυμβήσαντα αὐτὸν ἐκβῆναι ἔχοντα κύπελλον στρογγύλον μικρὸν πάνυ παλαιὸν ὥστε συντεθλασμένον σφόδρα ἔχον κύκλῳ τὰ γράμματα ἄραγε ἐνθεὶς χρυσοῦ. διὸς σωτῆρος χρυσοῦ δὲ οὕτω θαυμασίου, ὡς τὸν παρ' αὐτοῖς αὐτῷ παραβαλλόμενον, οὐδὲν διάφορον εἶναι χαλκοῦ οὐκ ἄλλου μὲν οὖν, τοιοῦτον εἴδομεν ποτήριον γραμματικὸν ἀνακείμενον ἐν Καπύῃ τῆς Καμπανίας τῇ Ἀρτέμιδι ἀργυροῦν ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν κατεσκευασμένον καὶ ἐντετυπωμένον ἔχοντα ἔπη χρυσοῖς γράμμασιν ὡς τὸ Νέστορος ὄν. Ἀχαιὸς δ' ὁ τραγικὸς ἐν Ὀμφάλῃ καὶ αὐτὸς περὶ γραμματικοῦ ποτηρίου ποιεῖ τοὺς σατύρους τάδε λέγοντας.

Ὁ δὲ σκύφος με τοῦ θεοῦ καλεῖ πάλαι | Τὸ γράμμα φαῖνον δέλτ' ἰῶτα καὶ τρίτον
Ο. ν. τὸ υ πάρεστι. κοὐκ ἀπουσίαν | Ἐκ τοῦ πέκεινα σὰν τό τε ο κηρύσσετον

Ἐν τούτοις λείπει τὸ υ στοιχεῖον. ἐπεὶ πάντες οἱ ἀρχαῖοι τῷ ου ἀπεχρῶντο οὐ μόνον ἐφ' ἧς νῦν τάττεται δυνάμεως ἀλλὰ καὶ ὅτε τὴν δίφθογγον διασημαίνει διὰ τοῦ ου μόνον γράφουσι. παραπλησίως δὲ καὶ τὸ υ γράφουσιν ὅταν καὶ καθ' αὐτὸ μόνον ἐκφωνῆται καὶ ὅταν συζευγνυμένου τοῦ ἰῶτα. κἀν τοῖς προκειμένοις οὖν οἱ σάτυροι τοῦ Διονύσου τὴν τελευταίαν συλλαβὴν διὰ τοῦ ο μόνου ὡς βραχέως ἐγκεχαραγμένου ἐδήλωσαν ὅτι συνυπακούεσθαι δεῖ καὶ τὸ υ ἵνα ᾖ Διονύσου. τὸ δὲ σὰν ἀντὶ τοῦ σ Δωρικῶς εἰρήκασιν. οἱ γὰρ μουσικοὶ καθάπερ πολλάκις Ἀριστόξενος φησὶν τὸ σίγμα λέγειν παρῃτοῦντο διὰ τὸ σκληρόστομον εἶναι καὶ ἀνεπιτήδειον αὐλῷ. τὸ δὲ ρῶ διὰ τὸ εὔκολον πολλάκις παραλαμβάνουσι, καὶ τοὺς ἵππους τοὺς τὸ σ ἐγκεχαραγμένον ἔχοντας, σαμφόρας καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις | Οὔτ' αὐτὸς οὐδ' ὁ ζύγιος οὐδ' ὁ σαμφόρας. Καὶ Πίνδαρος δέ φησι πρὶν μὲν ἕρπε σχοινοτένειά τ' ἀοιδὰ καὶ τὸ σὰν κίβδηλον ἀπὸ στομάτων. μνημονεύει δὲ τοῦ γραμματικοῦ ἐκπώματος ὡς οὕτως καλουμένου Εὔβουλος ἐν Νεοττίδι οὕτως· μιαρώτατον γραμματικὸν ἔκπωμα εἶτ' ἄρ' ὡς ὅμοιον οὑμὸς υἱὸς ᾤχετ' ἔχων φιάλιον τῷ δὲ πολλὰ γίνεται ὅμοια. Γυάλα. Φιλίτας ἐν Ἀτάκτοις· Μεγαρέας οὕτω φησὶ καλεῖν τὰ ποτήρια γυάλας. Παρθένιος δ' ὁ τοῦ Διονυσίου ἐν πρώτῳ περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων ζητουμένων φησί. γυάλας ποτηρίου εἶδος, ὡς Μαρσύας γράφει ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἡρακλέους οὕτως. ὅταν εἰσίῃ ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν συναντᾶν οἴνου πλήρη γυάλαν ἔχοντά τινα. τὸν δὲ λαβόντα σπένδειν. Δεῖνος καὶ τοῦτο ποτηρίου ὄνομα. Διονύσιος ὁ Σινωπεὺς ἐν Σῳζούσῃ καταλέγων ὀνόματα ποτηρίων μνημονεύει καὶ τούτου λέγων οὕτως

Ὅσα δ' ἐστὶν εἴδη Θηρικλείων τῶν καλῶν | Γυάλαι δικότυλοι τρικότυλοι δεῖνος μέγας
Χωρῶν μετρητὴν κυμβίον σκύφοι ῥυτά | Ποτήρι' ἡ γραῦς ἄλλο δ' οὐδὲ ἓν βλέπει.

Κλεάνθης δ' ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ περὶ μεταλήψεως ἀπὸ τῶν κατασκευασάντων φησὶν ὀνομασθῆναι τήν τε Θηρίκλειον κύλικα καὶ τὴν Δεινιάδα. Σέλευκος δ' εἶπών ἐκπώματος εἶναι γένος τὸν δεῖνον, παρατίθεται Στράττιδος ἐκ Μηδείας. οἶσθ' ὦ προσέοικεν ὦ Κρέων τὸ βρέγμα σου

Ἔγωγε. δεινῳ περικάτω τετμημένῳ. | Ἀρχέδικος δὲ ἐν Διαμαρτάνοντι παράγων οἰκέτην τινὰ περὶ ἑταιρίδων διαλεγόμενον φησί, | Νικοστράτην τιν' ἤγαγον πρώην σφόδρα,
Γρυπὴν σκοτοδινίαν ἐπικαλουμένην, ὅτι | Δεῖνον ποτ' ἦρεν ἀργυροῦν ἐν τῷ σκότῳ.

Δεῖνον καὶ δεινὸν ὦ θεοί. ἔστι καὶ γένος ὀρχήσεως ὡς Ἀπολλοφάνης ἐν Δαυλίδι παρίστησιν οὑτωσί, Δεῖνος τις δεινὸς καὶ καλαθίσκος οὑτοσί. Τελέσιλλα δὲ ἡ Ἀργεία καὶ τὴν ἅλω καλεῖ δεῖνον. Κυρηναῖοι

δὲ τὸν ποδανιπτῆρα δεῖνον ὀνομάζουσιν ὡς Φιλίτας φησὶν ἐν Ἀττικοῖς. Δέπαστρα. Σιληνὸς καὶ Κλείταρχος ἐν γλώσσαις παρὰ Κλειτορίοις τὰ ποτήρια καλεῖσθαι. Ἀντίμαχος δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν πέμπτῳ Θηβαΐδος φησίν.

Πάντα μάλ' ὅσσ' Ἄδραστος ἐποιχομένοις ἐκέλευσεν | Ῥέξεμεν· ἐν μὲν ὕδωρ ἐν δ' ἀσκηθὲς μέλι χεῦε
Ἀργυρέῳ κρητῆρι περιφραδέως κερόωντες. | Νώμησαν δὲ δέπαστρα θοῶς βασιλεῦσιν Ἀχαιῶν
Ἐν χερὸς ἑστιῶσι καὶ ἐς λοιβὴν χέον εἶθαρ | Χρυσείῃ προχόῳ. Καὶ πάλιν.
Ἄλλος δὲ κρητῆρα πανάργυρον ἠδὲ δέπαστρα | Οἰσόντων χρύσεια τά τ' ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι.
Κεῖται. κἀν τοῖς ἑξῆς δὲ φησὶ | Καὶ χρύσεια δέπαστρα καὶ ἀσκηθὲς κελέβειον
Ἔμπλειον μέλιτος τό ῥά οἱ προφερέστερον εἴη. | Δακτυλωτὸν ἔκπωμα οὕτως καλούμενον παρ' Ἴωνι ἐν Ἀγαμέμνονι.
Οἴσει δὲ δῶρον ἄξιον δράματος | Ἔκπωμα δακτυλωτὸν ἄχραντον πυρί.
Πελίου μέγ' ἆθλον Κάστορος δ' ἔργον ποδῶν. | Ἐπιγένης μὲν οὖν ἀκούει τὸ ἄμφωτον ποτήριον εἰς

ὃ οἷόν τε τοὺς δακτύλους διαιρεῖν ἑκατέρωθεν. ἄλλοι δὲ τὸ ἐν κύκλῳ τύπους ἔχον οἷον δακτύλους. ἢ τὸ ἔχον ἐξοχὰς οἷα τὰ Σιδόνια ποτήρια ἢ τὸ λεῖον. ἄχραντον δὲ πυρὶ παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν ἄπυρον κατέθηκε λέβητα, τὸν ἐπιτήδειον εἰς ψυχρῶν ὑδάτων ὑποδοχήν, ἢ τὸν πρὸς ψυχροποσίαν εὔθετον. τινὲς δὲ τὸ κέρας. περὶ δὲ τὴν Μολοττίδα οἱ βόες ἱστοροῦνται ὑπερφυῆ τὰ κέρατα ἔχειν περὶ ὧν τῆς κατασκευῆς Θεόπομπος ἱστορεῖ. ἐξ ὧν πιθανὸν καὶ αὐτὸν ἐσχηκέναι. πλησίον δὲ τῆς Μολοσσίας ἡ Ἰωλκὸς ἐν ᾗ ὁ ἐπὶ Πελία ἀγὼν ἐτέθη. βέλτιον δὲ λέγειν φησὶν ὁ Δίδυμος ἐν ᾧ τοῦ δράματος ἐξηγητικῷ, ὅτι παρήκουσεν Ὁμήρου λέγοντος· πέμπτῳ δ' ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκεν. ἔδοξε γὰρ ἔκπωμα εἶναι ἔστι δὲ χαλκεῖον ἐκπέταλον λεβητῶδες, ἐπιτηδείως ἔχον πρὸς ὑδάτων ψυχρῶν ὑποδοχάς. δακτυλωτὸν δ' οἷ κύκλῳ τὴν φιάλην κοιλότητα ἔχουσαν ἔνδοθεν οἷ δακτύλων ἢ ἐμπεριείληπται τοῖς τῶν πινόντων δακτύλοις. τινὲς δὲ ἀπύρωτον φιάλην τὸ κέρας. οὐ γὰρ γίνεται διὰ πυρός. λέγοι δ' ἂν ἴσως κατὰ μεταφορὰν ἔκπωμα τὴν φιάλην. Φιλήμων δ' ἐν τοῖς Ἀττικοῖς ὀνόμασιν ἢ γλώτταις προθεὶς κάλπις φησὶ δακτυλωτὸν ἔκπωμα καὶ τὸ ἄμφωτον εἰς ὃ ἔστιν οἷόν τε τοὺς δακτύλους ἑκατέρωθεν διαιρεῖν. οἱ δὲ τὸ ἔχον κύκλῳ δακτυλοειδεῖς τύπους τινάς. Ἐλέφας. οὕτως ἐκαλεῖτο ποτήριόν τι ὡς Δαμόξενός φησιν ἐν αὑτῷ πενθοῦντι

Εἰ δ' οὐχ ἱκανόν σοι τὸν ἐλέφαντ' ἥκειν φέρων | Ὁ παῖς. τί δ' ἐστὶ τοῦτο πρὸς θεῶν ἐρυθρόν (ἡδέως
Δίκρουνον ἡλίκον τι τρεῖς χωροῦν χόας. | Ἄλκωνος ἔργον. προὔπιεν δέ μοι ποτὲ Ἐν Κυψέλοις

Μνημονεύει τοῦ ποτηρίου τούτου καὶ Ἐπίνικος ἐν Ὑποβαλλομέναις οὗ τὸ μαρτύριον παρέξομαι ἐν ᾧ περὶ τοῦ ῥυτοῦ λόγῳ. Ἔφηβος. τὸ καλούμενον ποτήριον ἐμβασικοίταν οὕτως φησὶ καλεῖσθαι Φιλήμων ὁ Ἀθηναῖος ἐν ᾧ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων ἢ γλωσσῶν. Στέφανος δ' ὁ κωμικὸς ἐν Φιλολάκωνι φησίν

Τούτῳ προέπιεν ὁ βασιλεὺς κώμην τινά. | Καινόν. τί νῦν τοῦτο γέγονε νῦν ποτήριον
Κώμη μὲν οὖν τίς ἐστι περὶ τὴν Θουρίαν | Εἰς τὰς δ' ὁ Δᾶκος ὅλος ἀπηνέχθη ἐγώ
Καὶ τοὺς ἐφήβους σῶσαι τοὺς δίχρεις. | Ἡδυποτίδες. ταύτας φησὶν ὁ Σάμιος Λυγκεὺς ῥοδίους ἀντιδημιουργήσασθαι πρὸς τὰς Ἀθήνησι Θηρικλείους. Ἀθηναίων μὲν αὐτὰς τοῖς πλουσίοις διὰ τὰ βάρη χαλκευσαμένων τὸν ῥυθμὸν τοῦτον, Ῥοδίων δὲ διὰ τὴν ἐλαφρότητα τῶν ποτηρίων, καὶ τοῖς πένησι τοῦ καλλωπισμοῦ τούτου μεταδιδόντων. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ Ἐπιγένης ἐν Ἡρωΐνῃ διὰ τούτων· ψυκτήρια κύαθον. κυμβία. ῥυτὰ τέτταρα ἡδυποτίδας δέκ' ἠθμὸν ἀργυροῦν. Σῆμος δ' ἐν πέμπτῃ Δηλιάδος ἀνακεῖσθαί φησιν ἐν Δήλῳ χρυσῆν ἡδυποτίδα Ἐχενίκης ἐπιχωρίας γυναικὸς ἧς μνημονεύει καὶ ἐν τῇ ὀγδόῃ. Κρατῖνος δ' ὁ νεώτερός φησί, παρ' Ἀρχεφῶντος ἡδυποτίδας δώδεκα. Ἡράκλειον. Πείσανδρος ἐν Ἡρακλείας τὸ δέπας ἐν ᾧ διέπλευσεν ὁ Ἡρακλῆς τὸν Ὠκεανὸν εἶναι μέν φησιν Ἡλίου, λαβεῖν δ' αὐτὸν παρ' Ὠκεανοῦ Ἡρακλέα. μήποτε δ' ἐπεὶ μεγάλοις ἔχαιρε ποτηρίοις ὁ ἥρως, διὰ τὸ μέγεθος παίζοντες οἱ ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς πλεῖν αὐτὸν ἐν ποτηρίῳ ἐμυθολόγησαν. Πανύασις δ' ἐν πρώτῳ Ἡρακλείας παρὰ Νηρέως φησὶ τὴν τοῦ Ἡλίου φιάλην κομίσασθαι τὸν Ἡρακλέα καὶ διαπλεῦσαι εἰς Ἐρύθειαν. ὅτι δ' εἷς ἦν ὁ Ἡρακλῆς τῶν πλεῖστον πινόντων, προείπομεν. ὅτι δὲ καὶ ὁ ἥλιος ἐπὶ ποτηρίου διεκομίζετο ἐπὶ τὴν δύσιν, Στησίχορος μὲν οὕτως φησίν. Ἅλιος δ' Ὑπεριονίδας δέπας ἐσκατέβαινε χρύσεον

Ὄφρα δι' ὠκεανοῖο περάσας | Ἀφίκοιθ' ἱερᾶς ποτὶ βένθεα νυκτὸς ἐρεμνᾶς
Ποτὶ ματέρα κουριδίαν τ' ἄλοχον | Παῖδάς τε φίλους. ὁ δ' ἐς ἄλσος ἔβα
Δάφναισι κατάσκιον | Ποσσὶ παῖς Διός. καὶ Ἀντίμαχος οὑτωσὶ λέγει. τότε δὴ Ἐρύθεια ἐν δέπαι

Ἠέλιον πέμπεσκεν ἀγακλυμένη Ἐρύθεια. καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἡλιάσιν. ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖς ἴσου πατρὸς Ἡφαιστοτευχὲς δέπας ἐν τῷ, διαβάλλων πολὺν οἶδμα τόσον τὰ φέρει δρόμου πόρον. οὐ δ' εἰς μελανίππου προφυγὼν ἱερᾶς νυκτὸς ἀμολγόν. Μίμνερμος δ' ἐν Νάννοι ἐν εὐνῇ φησὶ χρυσῇ κατεσκευασμένῃ πρὸς τὴν χρείαν ταύτην. ὑπὸ Ἡφαίστου τὸν ἥλιον καθεύδοντα περαιοῦσθαι, πρὸς τὰς ἀνατολάς, αἰνισσόμενος τὸ κοῖλον τοῦ ποτηρίου. λέγει δ' οὕτως

Ἠέλιος μὲν γὰρ ἔλαχεν πόνον ἤματα πάντα | Οὐδέ ποτ' ἄμπαυσις γίνεται οὐδεμία.
Ἵπποισίν τε καὶ αὐτῷ ἐπεὶ ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς | Ὠκεανὸν προλιποῦσ' οὐρανὸν εἰσαναβῇ.
Τὸν μὲν γὰρ διὰ κῦμα φέρει πολυήρατος εὐνὴ | Κοίλη Ἡφαίστου χερσὶν ἐληλαμένη.

Antimachi Thebais; Calaacte; Cecilius; Agathocles; Sophocles; Posidonius; Lysimachus; Himerus; Anticlides; Gras; Enallus; Fabula; Acheus; Nota de ο; σὰν ἀντὶ τοῦ σίγμα; samphoras; Aristoxen; Aristopha; Pindarus; Eubulus; Gyala; Philetas; Parthenius; Dinus; Hericlea poc.; Dionysius; Marsyas; Hericlea; Dinias; Dionysius; Cleanthes; Seleucus; Strattis; Dinus genus saltationis; Telesilla; Apollophanes; Philetas; Silenus; Clitarchus; Antimachus; Depastra; Adrastus; Antimachus; Antimachus; Dactyloto; Ion; Epigenes; Circa molos a boues magnis cornib.; Theopompus; Pelias; Iolcus; Didymus; Homer; Ceras; Philemo; Elephas; Elephas; Damoxenus; Alcon; Alcō artifex; Epinicus; Ephebus; Philemo; Embasicoeta; Stephanus; Hedypotid; Lynceus; Epigenes; Psycteria; Cymbia; Rhyta; Semus; Hedypotid; Echenice; Cratinus iunior; Ethmus; Heracleo; Pesander; Panyasis in p°; Heracleo; Sol in uase fertur ad occasum; Nereus; Stesichorus; Antimach; Aeschylus; Melampippus; Mimnermus

Percipitur ex hac traditioe athenei de ο littera, locus insignis in ausonio

Mimnermus κομίζεσθαι accepisse

Theochrestus
Pherecydes
Ethanio
Hemitomus
Thericlius
Pamphilus
Alexis
Terminthus
Theophrastus
Thericles
Aristophon
Theopompus
Cleanthes
Thericleum vasarum de dicta
Pamphilus
Antiphanes
Eubulus
Araros
Eubulus
Alexis
Timeus
Polyxenus
Nicodemus
Adeus
Carchesii
Callixenus
Alexis
Menander
Dioxippus
Archesium

Polemo
Neoptolemus
Apollodorus
Aristophanes
Theophilus
Isthmus
Cadus
Pamphilus
Simmias
Anacreon
Epigenes
Pixodarus
Hedylus
Sosicles
Clitarchus
Herodotus
Philemon
Antelides
Cadiscus
Strato comicus
Cantharus
Amipsias
Alexis
Eubulus
Eubulus
Eubulus
Arerias
Xenarchus
Epigenes
Sosicrates
Phrynichus
Chærestratus
Nicostratus
Menander
Callicles
Euphranor
Antigonus
Polemo

A τὰς φλόγας. ὅτι δὲ καὶ ἀπὸ Κανθάρου κεραμέως ὠνομάσθη τὸ ἔκπωμα, φησὶ Φιλέταιρος·

Πηλοῦς· ὁ πηλὸς δ' ἐστὶν ὄνομα κεραμέως. Ξηροῦ λυχνοποιοῦ Κανθάρου πενιχροῦ πάνυ ἀλλ' οὐ τυχόντος. νὴ Δί'. ὅτι δὲ καὶ γυναικεῖον κοσμάριόν ἐστι κάνθαρος, Ἀντιφάνης εἴρηκεν ἐν Βοιωτίᾳ.

Καρχήσιον. Καλλίξεινος ὁ Ῥόδιος ἐν τοῖς περὶ Ἀλεξανδρείας φησὶν ὅτι ποτήριόν ἐστιν ἐπίμηκες συνηγμένον εἰς μέσον ἐπιεικῶς, ὦτα ἔχον μέχρι τοῦ πυθμένος καθήκοντα. ἔστι δ' ἱκανῶς ἐπίμηκες τὸ ποτήριον τὸ καρχήσιον, καὶ τάχα διὰ τὸ ἀνατετάσθαι οὕτως ὠνόμασται. ἀρχαιότατον δ' ἐστὶ ποτήριον τὸ καρχήσιον, εἴγε ὁ Ζεὺς ὁμιλήσας Ἀλκμήνῃ ἔδωκε δῶρον αὐτὸ τῆς μίξεως, ὡς Φερεκύδης ἐν τῇ δευτέρᾳ ἱστορεῖ καὶ Ἡρόδωρος ὁ Ἡρακλεώτης. Ἀσκληπιάδης δ' ὁ Μυρλεανὸς κεκλῆσθαί φησιν ἀπό τινος τῶν ἐν τῇ νηὶ κατασκευασμάτων. τοῦ γὰρ ἱστοῦ τὸ μὲν κατωτάτω πτέρνα καλεῖται, ἣ ἐμπίπτει εἰς τὴν ληνόν, τὸ δ' οἷον εἰς μέσον τράχηλος, τὸ δὲ πρὸς τῷ τέλει καρχήσιον. ἔχει δὲ τοῦτο κεραίας ἄνω συννευούσας ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη, καὶ ἐπίκειται τὸ λεγόμενον αὐτῷ θωράκιον τετράγωνον πάντῃ πλὴν τῆς βάσεως καὶ τῆς κορυφῆς· αὗται δὲ προὔχουσιν μικρὸν ἐπ' εὐθείας ἐξωτέρω. ἐπὶ δὲ τοῦ θωρακίου εἰς ὕψος ἀνήκουσα καὶ ὀξεῖα γιγνομένη ἐστὶν ἡ λεγομένη ἠλακάτη. μνημονεύει δὲ τῶν καρχησίων καὶ Σαπφώ· κῆνοι δ' ἄρα πάντες καρχήσι' ἦχον καὶ ἔλειβον. ἀράσαντο δὲ πάμπαν ἐσλὰ τῷ γαμβρῷ. Σοφοκλῆς δὲ Τυροῖ· προστῆναι μέσην τράπεζαν ἀμφὶ σιτία τε καὶ καρχήσια, πρὸς τὴν τράπεζαν φάσκων προσεληλυθέναι τοὺς δράκοντας καὶ γενέσθαι περὶ τὰ σιτία καὶ τὰ καρχήσια. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς ἀρχαίοις ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κεκραμένα τιθέναι ποτήρια, καθὰ καὶ Ὅμηρος ποιεῖ. ὠνομάσθη δὲ τὸ καρχήσιον διὰ τὸ τραχύσματα ἔχειν κεγχροειδῆ, καὶ εἴρηται κατὰ ἐναλλαγὴν τοῦ ε πρὸς τὸ α ἀντὶ τοῦ κερχήσιον. διὸ καὶ Ὅμηρος τοὺς ἀποδίψους κεχρυμμένους καρχαλέους

B εἶπεν. Χάρων δ' ὁ Λαμψακηνὸς ἐν τοῖς Ὥροις παρὰ Λακεδαιμονίοις φησὶν ἔτι καὶ εἰς αὐτὸν δείκνυσθαι τὸ δέπας τὸ δοθὲν Ἀλκμήνῃ ὑπὸ Διὸς ὅτε Ἀμφιτρύωνι εἰκάσθη. Κάλπιον. ποτηρίου τι γένος Ἐρυθραίου, ὥς φησι Πάμφιλος. δοκεῖ δέ μοι τοῦτ' εἶναι τὸ σκάφιον. Κελέβη. τούτου τοῦ ἐκπώματος Ἀνακρέων μνημονεύει· ἄγε δὴ φέρ' ἡμὶν ὦ παῖ κελέβην, ὅπως ἄμυστιν προπίω, τὰ μὲν δέκ' ἐγχέας ὕδατος, τὰ πέντε δ' οἴνου κυάθους. ἄδηλον δὲ ποῖον εἶδός ἐστι ποτηρίου, ἢ πᾶν ποτήριον κελέβη καλεῖται ἀπὸ τοῦ χέειν εἰς αὐτὸ τὴν λοιβὴν ἢ τὸ λείβειν. τοῦτο δ' ἐπὶ τοῦ ὑγροῦ συνήθως ἔταττον, ἀφ' οὗ λέγεται καὶ ὁ λέβης. Σιληνὸς δὲ καὶ Κλείταρχος τοὺς Αἰολεῖς φασὶν οὕτω καλεῖν τὸ ποτήριον. Πάμφιλος δὲ τὸ ποτήριον θερμοποτίδα καλουμένην τὴν κελέβην εἶναι. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν ταῖς Γλώσσαις ποιμενικὸν ἀγγεῖον μελιτηρὸν τὴν κελέβην εἶναι. καὶ γὰρ Ἀντίμαχος ὁ Κολοφώνιος ἐν τῷ πέμπτῳ Θηβαΐδος φησί·

Κήρυκας ἀθανάτοισι φέρειν μέλανος οἴνοιο
Ἀσκὸν ἐνιπλείοντα κελέβειόν θ' ὅττι φέριστον
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροις κεῖται μέλιτος πιπλῆθος.

καὶ πάλιν· αὐτὰρ ἀμφίθετον κελέβειον ἑλόντες, ἔμπλειον μέλιτος, τό ῥά οἱ προφερέστερον ἦεν. ἀλλαχοῦ δέ φησι· καὶ χρύσεια δέπαστρα καὶ ἀσκηθὲς κελέβειον ἔμπλειον μέλιτος, τό ῥά οἱ προφερέστερον εἴη. σαφῶς γὰρ νῦν κελέβειον ἀντὶ ἀγγείου τινὸς τέθεικε, προειπὼν ποτήρια δέπαστρα. Θεόκριτος δ' ὁ Συρακούσιος ἐν ταῖς Φαρμακευτρίαις φησί· Στέψον τὰν κελέβαν φοινικέῳ οἰὸς ἀώτῳ. καὶ Εὐφορίων· ἢ ἐ πόθεν ποταμῶν κελέβῃ ἀποήφυσας ὕδωρ. Ἀνακρέων· ᾠνοχόει δ' ἀμφίπολος μελιχρὸν οἶνον τρικύαθον κελέβην ἔχουσα. Διονύσιος δ' ὁ Λεπτὸς ἐξηγούμενος Θεοδωρίδου τὸ εἰς τοὺς Ἔρωτας μέλος, τὴν κελέβην φησὶ τίθεσθαι ἐπὶ ὀρθοῦ ποτηρίου, οἷον προυσιάδος καὶ θηρικλείου.

Κέρας. τοὺς πρώτους λέγεται τοῖς κέρασι τῶν βοῶν πίνειν. δῆλον δ' ἐκ τοῦ καὶ μέχρι νῦν λέγεσθαι, ὅταν

C συμμίσγωσι τῷ οἴνῳ τὸ ὕδωρ, κεράσαι φάσκοντες, καὶ τὸ ἀγγεῖον δὲ ἐν ᾧ κιρνᾶται ὁ οἶνος κρατήρ, ἀπὸ τοῦ συγκιρνᾶσθαι ἐν αὐτῷ τὸ ὕδωρ, ἀπὸ τοῦ κέρατος οἷον κερατήρ, ἀπὸ τοῦ εἰς τὸ κέρας ἐγχεῖσθαι τὸ πόμα. διαμένει δὲ καὶ ἔτι νῦν ἡ τῶν κεράτων κατασκευή. καλοῦσι γοῦν ἔνιοι ταῦτα ῥυτά. καὶ τῶν ποιητῶν δὲ πολλοὶ παράγουσι πίνοντας τοὺς ἀρχαίους κέρασι. Πίνδαρος μὲν ἐπὶ τῶν Κενταύρων λέγων· ὁδάμαν* δ' ἐπεὶ Φῆρες δάεν ῥιπὰν μελιαδέος οἴνου, ἐσσυμένως ἀπὸ μὲν λευκὸν γάλα χερσὶ τραπεζᾶν ὤθεον, αὐτόματοι δ' ἐξ ἀργυρέων κεράτων πίνοντες ἐπλάζοντο. Ξενοφῶν δ' ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῆς Ἀναβάσεως διηγούμενος τὸ παρὰ τῷ Θρᾳκὶ Σεύθῃ συμπόσιον γράφει οὕτως· ἐπεὶ δὲ Ξενοφῶν σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ εἰσῆλθε πρὸς τὸν Σεύθην, ἠσπάζοντο μὲν πρῶτον ἀλλήλους καὶ κατὰ τὸν Θρᾴκιον νόμον κέρατα οἴνου προὔτεινον. ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ περὶ Παφλαγόνων διηγούμενός φησι· κατακείμενοι δ' ἐν στιβάσιν ἐδείπνουν καὶ ἔπινον κερατίνοις ποτηρίοις. Αἰσχύλος δ' ἐν Περραιβοῖς τοὺς Περραιβοὺς παρίστησιν ἀντὶ ποτηρίων τοῖς κέρασι χρωμένους διὰ τοῦ· ἀργυρηλάτοις κέρασι χρυσᾶ στόμια προσβεβλημένοις. καὶ Σοφοκλῆς Πανδώρᾳ·

Καὶ πλῆρες ἐκπιόντι χρύσεον κέρας
Τρίψει γέμοντα μαλθακῆς ὑπ' ὠλένης.

Ἕρμιππος Μοίραις·

Οἶσθα νῦν ὅ μοι ποίησον; τήνδε νῦν μή μοι δίδου.
Ἐκ δὲ τοῦ κέρατος αὖ μοι δός. πιεῖν ἅπαξ μόνον.

Λυκοῦργος δ' ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Δημάδου Φίλιππόν φησι τὸν βασιλέα προπίνειν κέρατι τούτοις οἷς ἐφιλοφρονεῖτο. τοὺς δὲ Παιόνων βασιλέας φησὶ Θεόπομπος ἐν δευτέρᾳ Φιλιππικῶν, τῶν βοῶν τῶν παρ' αὐτοῖς γινομένων μεγάλα κέρατα φυόντων ὡς χωρεῖν τρεῖς καὶ τέτταρας χόας, ἐκπώματα ποιεῖν ἐξ αὐτῶν, τὰ χείλη περιαργυροῦντας καὶ χρυσοῦντας. Φιλόξενος δ' ὁ Κυθήριος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Δείπνῳ φησίν· ἔπινε δὲ νεκτάρεον πόμα ἐν χρυσέαις προτ-

Marginalia:
Philetærus. Cantharus poculū a cantharo artifice. Antiphanes. Cantharus ornamentū muliebre. Callixenus. Alcmena. Carchesiū. Asclepiades. πλωόν. Pterna. Trachelus. Carchesiū. Thoraciū. Elacate. ptes mali. Sappho. Sophocles. Homerus. καρχαλέους. Homer. Charon. Calpiū. Scaphiū. Amphitryo. Celeba. theocr. Pamphilus. Lebes. Anacreō. Thermopotis. Silenus. Clitarch. Pamphilus. Nicander. Antimach. Antimach. Theocritus. Cornu. Euphorio. κεράσαι unde dictum sit. Dionysius leptus. Pindar. Rhyta uasa uocari que ex cornu … fa ctafunt unde illud martialis cū sint cru ra tibi & c. Xenopho. Xenophō. Aeschylus. Sophocles. Hermippus. Lycurgus. Philippus. Theopomp. Philoxenus cytheri.

A μαῖς τε ἄλλων κεράτων. ἔβρεχον δὲ κατὰ μικρόν. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ ἀργυρᾶ ποιοῦντες κέρατα ἔπινον ἐξ αὐτῶν. ἔστιν οὖν τοῦτο εὑρεῖν ἐν τοῖς δημιοπράτοις ἀναγεγραμμένον οὕτως· ἐκ στήλης ἀνακειμένης ἐν ἀκροπόλει, ἣ τὰ ἀναθήματα περιέχει· κέρας ἔκπωμα ἀργυροῦν καὶ περισκελές. πρόσεστι κέρνος ἀγγεῖον κεραμεοῦν ἔχον ἐν αὐτῷ πολλοὺς κοτυλισμοὺς κεκολλημένους, ἐν οἷς φασὶ μήκωνες λευκοὶ πυροὶ κριθαὶ πισοὶ λάθυροι ὦχροι φακοί. ὁ δὲ βαστάσας αὐτὸ οἷον λικνοφορήσας τούτων γεύεται, ὡς ἱστορεῖ Ἀμμώνιος ἐν τρίτῃ περὶ βωμῶν καὶ θυσιῶν. κισσύβιον. τὸ μόνωτον ποτήριον Φιλήμων. Νεοπτόλεμος δ' ὁ Παριανὸς ἐν τρίτῳ Γλωσσῶν τὸ κίσπινον ποτήριον σημαίνειν παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀνδρομέδᾳ· πᾶς δὲ ποιμένων ἔρρει λεώς,

Ὁ μὲν γάλακτος κίσπινον φέρων σκύφος
Πόνων ἀναψυκτῆρ', ὁ δ' ἀμπέλων γάνος.

τὸ γὰρ κισσύβιον φησὶ λέγεται ἐπὶ συνόλου ἀγροικικῆς, ἔνθα προσήκει μάλιστα τὸ ξύλινον ποτήριον. Κλείταρχος δέ φησιν Αἰολεῖς τὸν σκύφον κισσύβιον καλεῖν. Μαρσύας δὲ κύπελλον καὶ τὸ ξύλινον ποτήριον. Εὔμολπος δὲ γένος ποτηρίου ἴσως φησὶ κατ' ἀρχὰς ἐκ κισσίνου κατασκευασθὲν ξύλου. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν τῷ πρώτῳ Αἰτωλικῶν γράφει· ἐν τῇ ἱεροποιίῃ τοῦ Διδυμαίου Διὸς κισσοῦ σπονδοποιοῦνται πετάλοισιν, ὅθεν τὰ ἀρχαῖα ἐκπώματα κισσύβια φωνέεται. Ὅμηρος· κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο. Ἀσκληπιάδης δ' ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Νεστορίδος, σκύφει φησὶ καὶ κισσυβίῳ τῶν μὲν ἐν ἄστει καὶ μετρίων οὐδεὶς ἐχρῆτο, συβῶται δὲ καὶ νομεῖς καὶ οἱ ἐν ἀγρῷ. Πολύφημος μὲν τῷ κισσυβίῳ, θατέρῳ δὲ Εὔμαιος. Καλλίμαχος δ' ἔοικε διαμαρτάνειν ἐν τῇ συγχύσει τῶν ὀνομάτων, λέγων ἐπὶ τοῦ Ἰκίου ξένου τοῦ παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ Πόλλιδι συνεστιαθέντος αὐτῷ·

B Καὶ γὰρ ὁ Θρηικίην μὲν ἀπέστυγε χανδὸν ἄμυστιν
Ζωροποτεῖν, ὀλίγῳ δ' ἥδετο κισσυβίῳ.
Τῷ μὲν ἐγὼ τόδ' ἔλεξα, περιστείχοντος ἀλείσου
Τὸ τρίτον.

ὁ γὰρ λέγων ἄλεισον τὸ αὐτὸ καὶ κισσύβιον τὴν ἀκριβῆ θέσιν τῶν ὀνομάτων οὐ διαφυλάττει. εἰκάσειε δ' ἄν τις τὸ κισσύβιον τὸ πρῶτον ἐργασθῆναι ὑπὸ ποιμένων ἐκ κισσίνου ξύλου. ἄλλοι δὲ ἐτυμολογοῦσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ χεῖσθαι, ὃ δ' ἐστὶ χωρεῖν· οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται. καὶ ἡ τοῦ ὄφεως κατάδυσις χειὴ ἡ καταδεχομένη τὸ ζῷον, καὶ κήθιον τὸ κήτιον τὸ χωροῦν τοὺς ἀστραγάλους. Διονύσιος δ' ὁ Σάμιος ἐν τοῖς περὶ τοῦ Κύκλου τὸ Ὁμηρικὸν κισσύβιον κυμβίον ἔφη, γράφων οὕτως· καὶ αὐτὸν Ὀδυσσεὺς ὁρῶν ταῦτα ποιοῦντα πληρώσας τοῦ οἴνου κυμβίον δίδωσι πιεῖν. Κιβώριον. Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς Εὐφορίωνά φησι τὸν ποιητὴν παρὰ Πρυτάνιδι δειπνοῦντα πεποιῆσθαι πολυτελῶς· τοῦ δὲ κώθωνος εὖ μάλα προβεβηκότος λαβὼν ἓν τῶν κιβωρίων ὡς ἐξοινῶν καὶ μεθύων ἐνούρησε. Δίδυμος δέ φησι ποτηρίου εἶδος εἶναι, καὶ τάχα ἂν εἴη τὰ λεγόμενα σκυφία, διὰ τὸ κάτωθεν εἰς στενὸν συνῆχθαι ὡς τὰ Αἰγύπτια κιβώρια. Κόνδυ. ποτήριον Ἀσιατικόν. Μένανδρος κοτύλας χωροῦν δέκα. καὶ ἐν Καππαδοκίᾳ κόνδυ χρυσοῦν στρουθίον. Ἵππαρχος Ἀνασῳζομένοις·

Προσέχεις τι τούτῳ τῷ στρατιώτῃ; τί δὲ δή;
Ἀργύριον οὗτος οὐδὲ μόθων εὖ οἶδ' ἐγώ,
Ἀλλ' ἢ δαπίδιον ἐν ἀγαπητὸν ποικίλον
Πέρσας ἔχων καὶ γρῦπας ἐξώλεις τινὰς
Τῶν Περσικῶν, εἰς κόρακας ὦ μαστιγία,
Καὶ κόνδυ καὶ ψυκτῆρα καὶ κυμβίον.

Νικόμαχος δ' ἐν πρώτῳ περὶ ἑορτῶν Αἰγυπτίων φησί· τὸ δὲ κόνδυ ἐστὶ μὲν Περσικόν, τὴν δὲ ἀρχὴν ἦν Ἑρμίππου ἀστρολογικὸς ὡς ὁ κόσμος ἐξ οὗ τῶν θεῶν τὰ θαύματα καὶ τὰ καρπώσιμα γίνεσθαι ἐπὶ γῆς· διὸ ἐκ τούτου σπένδεσθαι. Παγκράτης δ' ἐν πρώτῳ Βοκχορηΐδος·

Αὐτὰρ ὅ γε σπείσας ἐκ κόνδυος ἀργυφέοιο
Νέκταρ ἐπ' ἀλλοδαπὴν οἶμον ἔβαινε πόδεσσι.

C Κονώνειος. Ἴστρος ὁ Καλλιμάχειος ἐν πρώτῳ Πτολεμαΐδος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ πόλεως γράφων οὕτως· κυλικῶν Κονωνείων ζεῦγος καὶ Θηρικλείων χρυσοκλύστων ζεῦγος. Κότυλος. τὰ μόνωτα ποτήρια κότυλοι, ὧν καὶ Ἀλκαῖος μνημονεύει. Διόδωρος δ' ἐν τῷ πρὸς Λυκόφρονα παρὰ Σικυωνίοις ἐπιπολάζειν φησὶ τὸ ἔκπωμα, εἶναι δὲ αὐτὸ λουτηρίῳ ἐοικὸς βαθεῖ· ἔχει δὲ καὶ οὖς ἐνιαχῇ. μνημονεύει δὲ αὐτοῦ καὶ Ἴων ὁ Χῖος, κότυλον οἴνου πλέον λέγων. Ἕρμιππος δ' ἐν Θεοῖς· τόν τε κότυλον πρῶτον ἤνεγκεν ἐχυρὸν τῶν γειτόνων. καὶ Πλάτων ἐν Διὶ κακουμένῳ· τὸν κότυλον φέρει φησί. καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις. Εὔβουλος δὲ ἐν Ὀδυσσεῖ ἢ Πανόπταις· ὁ δ' ἱερεὺς εὐήγορος ἐν μέσοις αὐτοῖσιν ἑστὼς τὴν καλὴν σκευὴν ἔχων οἶνον ἐξέσπενδε κοτύλῃ. Πάμφιλος δὲ ποτηρίου φησὶν εἶναι γένος. ἴδιον δ' εἶναι Διονύσου. Πολέμων δ' ἐν τῷ περὶ τοῦ Δίου κωδίου φησί· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν τελετὴν ποιεῖ καὶ αἱρεῖται ἐκ τῆς θαλάμης, καὶ νέμει ὅσοι ἄνω τὸ κέρνος περιενηνοχότες. τοῦτο δ' ἐστὶν ἀγγεῖον κεραμεοῦν, ἔχον ἐν αὐτῷ πολλοὺς κοτυλίσκους κεκολλημένους. ἔνι δ' ἐν αὐτοῖς ὅρμινοι, μήκωνες, λευκοί, πυροί, κριθαί, πισοί, λάθυροι, ὦχροι, φακοί, κύαμοι, ζειαί, βρόμος, παλάθιον, μέλι, ἔλαιον, οἶνος, γάλα, οἶον ἔριον ἄπλυτον. ὁ δὲ τοῦτο βαστάσας οἷον λικνοφορήσας τούτων γεύεται. Κοτύλη. Ἀριστοφάνης Κωκάλῳ· ἄλλαι δ' ὑποπρεσβύτεραι γρᾶες Θασίου μέλανος μεστὸν κεραμευομέναις κοτύλαις μεγάλαις ἐγχοῦν ἐς σφέτερον δέμας οὐδὲν ἄκοσμον, ἔρωτι βιαζόμεναι μέλανος οἴνου ἀκράτου. Σιληνὸς καὶ Κλείταρχος ἔτι τε Ζηνόδοτος· πάντῃ δ' ἀμφὶ νέκυν κοτυλήρυτον ἔρρεεν αἷμα. καὶ πολλὰ μεταξὺ πέλει κοτύλης καὶ χείλεος ἄκρου. Σιμάριστος δὲ τὸ λευκὸν ποτήριον οὕτως καλεῖσθαι. Διόδωρος δὲ τὸν παρὰ τῷ ποιητῇ κότυλον κοτύλην ὠνομακέναι τὸν ποιητὴν πύργον καὶ κοτύλην, ἣν κύλικα μὲν οὐκ ἀ-

Marginalia:
Ammonius. Philemō. Neoptolemus parianus. Euripides. Cissio. Clitarchus. Cissybiū. Marsyas. Cypello. Eumolpus. Nicander etolicis. Homerus. Didymeus iuppiter. Asclepiades. Polyphemus. Alisus. Polis. Callimachus. Cissybiū. Dionysius Samius. Vlyxes. Cymbiū. Hegesander. Ciboriū. Euphorio. Scyphiū. Didymus. Ciboria ęgyptia. Menander. Hipparch. Condy. Nicomachus. Hermippus. Pancrates. Conoñios. Ister. Cotylus. Alcęus. Diodorus. Ion. Hermippus. Plato. Aristoph. Eubulus. Pamphilus. Cotyle. Polemō. Aristopha. Silenus. Clitarch. Zenodotus. Simaristus. Diodorus. πολλὰ μεταξὺ πέλει κοτύλης καὶ χείλεος ἄκρου.

γαι, οὐ γὰρ ἔχειν ὦτα. παραπλήσιον δ' ὑπάρχειν λουτηρίῳ βαθεῖ. ποτηρίου δὲ εἶδος εἶναι. δύνασθαι δὲ καὶ τὸν παρὰ τοῖς αἰτωλοῖς καὶ τισι τῶν ἰώνων λεγόμενον κότυλον ὃν ὅμοιον ὄντα τῷ προειρημένῳ ἓν οὖς ἔχειν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ κράτης ἐν παιδιαῖς καὶ ἕρμιππος ἐν θεοῖς. ἀθηναῖοι δὲ μέτρον τι καλοῦσι κοτύλην. θουκυδίδης ἔδοσαν μὲν αὐτῶν ἑκάστῳ ἐπὶ ὀκτὼ μῆνας κοτύλην ὕδατος καὶ δύο κοτύλας σίτου. ἀριστοφάνης προαγῶνι. ὁ δ' ἀλφίτων πριάμενος τρεῖς χοίνικας κοτύλης δεούσας εἴκοσι ἀπολογίζεται. ἀπολλόδωρος δὲ ποτηρίου τι γένος ὑψηλὸν καὶ ἔγκοιλον. πᾶν δὲ τὸ κοῖλον κοτύλην φησὶν ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ ὡς καὶ τὸ τῶν χειρῶν κοῖλον, ὅθεν καὶ κοτυλήρυτον αἷμα τὸ ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἀρυσθῆναι δυνάμενον. καὶ ἐγκοτύλη δέ τις παιδιὰ καλεῖται ἐν ᾗ κοιλάναντες τὰς χεῖρας δέχονται τὰ γόνατα τῶν νενικηκότων οἱ νενικημένοι. καὶ βαστάζουσιν αὐτούς. διόδωρος δὲ ἐν ἰταλικαῖς γλώσσαις καὶ ἡράκλειτος ὥς φησι πάμφιλος τὴν κοτύλην καλεῖσθαι καὶ ἡμίναν παρατιθέμενος ἐπιχάρμου· καὶ πιεῖν ὕδωρ διπλάσιον χλιαρὸν ἡμίνας δύο. καὶ σώφρονος· κάτσεισον τέκνον τὰν ἡμίναν. κοτυλίσκην δ' εἴρηκε φερεκράτης ἐν κοριαννοῖ· τὴν κοτυλίσκην μηδαμῶς. ἀριστοφάνης ἐν ἀχαρνεῦσι· κοτυλίσκιον τὸ χεῖλος ἀποκεκομμένον. κοτύλη δὲ καλεῖται καὶ ἡ τοῦ ἰσχίου κοιλότης. καὶ αἱ τοῦ πολύποδος ἐν ταῖς πλεκτάναις ἐπιφύσεις παρατύπως κοτυληδόνες. καὶ τὰ κύμβαλα δ' αἰσχύλος ἐν ἠδωνοῖς κοτύλας εἴρηκεν. ὁ δὲ χαλκοδέτοις κοτύλαις ὀτοβεῖ. μαρσύας δέ φησι τὸ ἐν τῷ ἰσχίῳ ὀστοῦν καλεῖσθαι ἄλεισον καὶ κύλικα. κοτυλίσκος δὲ καλεῖται ὁ ἱερὸς τοῦ διονύσου κρατηρίσκος καὶ οἷς χρῶνται οἱ μύσται, ὡς νίκανδρος φησὶν ὁ θυατειρηνὸς παρατιθέμενος τὸ ἐκ νεφελῶν ἀριστοφάνους· μηδὲ στέφω κοτυλίσκον. σιμμίας δὲ ἀποδίδωσι τὴν κοτύλην ἄλεισον. κοτταβίς. ἁρμόδιος ὁ λεπρεάτης ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ φιγαλίαν νομίμων, διεξιὼν περὶ τῶν ἐπιχωρίων δείπνων γράφει καὶ ταῦτα. καθαγισάντων ταῦτα ἐν κεραμέᾳ κοτταβίδι πιεῖν ἑκάστῳ μικρὸν, καὶ ὁ προσφέρων ἀνέπινεν δεῖπνιας. ἡγήσανδρος δ' ὁ δελφὸς ἐν ὑπομνήμασιν ὧν ἀρχὴ ἐν τῇ ἀρίστῃ πολιτείᾳ, φησὶν ὁ καλούμενος κότταβος παρῆλθεν εἰς τὰ συμπόσια, τῶν περὶ σικελίαν ὥς φησι δικαίαρχος, πρώτων εἰσαγαγόντων. τοσαύτη δ' ἐγένετο σπουδὴ περὶ τὸ ἐπιτήδευμα, ὥστε εἰς τὰ συμπόσια παρεισφέρειν ἆθλα κοττάβια καλούμενα. εἶτα κύλικες αἱ πρὸς τὸ πρᾶγμα χρήσιμαι μάλιστα εἶναι δοκοῦσαι κατεσκευάζοντο, καλούμεναι κοτταβίδες. πρὸς δὲ τούτοις οἶκοι κατεσκευάζοντο κυκλοτερεῖς ἵνα πάντες εἰς τὸ μέσον τοῦ κοττάβου τεθέντος ἐξ ἀποστήματος ἴσου καὶ τόπων ὁμοίων ἀγωνίζοιντο περὶ τῆς νίκης. οὐ γὰρ μόνον ἐφιλοτιμοῦντο βάλλειν ἐπὶ τὸν σκοπὸν, ἀλλὰ καὶ καλῶς ἕκαστα αὐτῶν. ἔδει γὰρ εἰς τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα ἐρείσαντα καὶ τῇ δεξιᾷ κυκλώσαντα, ὑγρῶς ἀφεῖναι τὴν λάταγα. οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὸ ἐκπῖπτον ἐκ τῆς κύλικος ὑγρὸν ὥστε ἔνιοι μεῖζον ἐφρόνουν ἐπὶ τὸ καλῶς κοτταβίζειν τῶν ἐπὶ τῷ ἀκοντίζειν μέγα φρονούντων. κρατάνιον. μήποτε τὸ νῦν καλούμενον κρανίον ἔκπωμα οὕτως ὠνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι. πολέμων οὖν ἢ ὅστις ἐστὶν ὁ ποιήσας τὸ ἐπιγραφόμενον ἑλλαδικὸν περὶ τοῦ ἐν ὀλυμπίᾳ λέγων μεταποντίνων ναοῦ γράφει καὶ ταῦτα. ναὸς μεταποντίνων ἐν ᾧ φιάλαι ἀργυραῖ ἑκατὸν τριάκοντα δύο. οἰνοχόαι ἀργυραῖ δύο. ἀποθυσάνιον ἀργυροῦν. φιάλαι τρεῖς ἐπίχρυσοι. ναὸς βυζαντίων ἐν ᾧ τρίτων κυπαρίσσινος ἔχων κρατάνιον ἀργυροῦν. σειρὴν ἀργυρᾶ. καρχήσια δύο ἀργυρᾶ. κύλιξ ἀργυρᾶ. οἰνοχόη χρυσῆ. κέρατα δύο. ἐν δὲ τῷ ναῷ τῆς ἥρας τῷ παλαιῷ φιάλαι ἀργυραῖ τριάκοντα. κρατάνια ἀργυρᾶ δύο. χύτρος ἀργυροῦς. ἀποθυσάνιον χρυσοῦν. κρατὴρ χρυσοῦς κυρηναίων ἀνάθημα. βατιακὸν ἀργυροῦν. κρουνεῖα. ἐπιγένης μνηματίῳ, κρατῆρες, κάδοι. ὁλκεῖα. κρουνεῖα δ' ἔστι γὰρ κρουνεῖαι. κυαθὶς κοτυλῶδες ἀγγεῖον. σώφρων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ μίμῳ γυναῖκες αἳ τὰν θεὸν φαντὶ ἐξελᾶν· τὸ κατώρυκται δὲ ἐν κυαθίδι τρικτὴ ἀλεξιφαρμάκων. κύλιξ. φερεκράτης δουλοδιδασκάλῳ· νυνὶ δὲ ἀπόνιζε τὴν κύλικα δὸς ἐμπιεῖν ἔγχυτα ἐπιθεὶς τὸν ἠθμόν. ταῦτα δ' ἐστὶ κεράμεα ποτήρια καὶ λέγεται ἀπὸ τοῦ κυλίεσθαι τῷ τροχῷ ἀφ' ὧν καλεῖται τὸ κυλικηγορεῖν, ὅταν ἐπὶ τῇ κύλικι τις ἀγορεύῃ. ἀθηναῖοι δὲ καὶ τὴν ἰατρικὴν πυξίδα καλοῦσι κυλιχνίδα διὰ τὸ τόρνῳ κεκυλίσθαι. ἐγένοντο δὲ ἐπίσημοι κύλικες αἵ τε ἀργεῖαι καὶ αἱ ἀττικαί, καὶ τῶν μὲν ἀττικῶν μνημονεύει πίνδαρος ἐν τοῖσδε· ὦ θρασύβουλ' ἐρατᾶν ὄχημ' ἀοιδᾶν τοῦτο πέμπω μεταδόρπιον. ἐν ξυνῷ κεν εἴη συμπόταισί τε γλυκερὸν καὶ διονύσοιο καρπῷ καὶ κυλίκεσσιν ἀθηναίαισι κέντρον. αἱ δὲ ἀργεῖαι δοκοῦσι καὶ τὸν τύπον ἔχειν διάφορον πρὸς τὰς ἀττικάς. ῥοξαὶ γοῦν ἦσαν τὸ χεῖλος ὡς σιμωνίδης φησὶν ὁ ἀμόργιος. αὐτὴ δὲ ῥοξίχειλος ἡ εἰς ὀξὺ ἀνηγμένη. οἷοί εἰσιν οἱ ἄμβικες καλούμενοι. τὸ γὰρ ῥοξὸν ἐπὶ τούτου τάττουσι, καθότι ὅμηρος ἐπὶ τοῦ θερσίτου. φοξὸς ἔην κεφαλὴν καὶ ἔστιν οἷον φαοξὸς ὁ πρὸς τὰ φάη ὀξὺς ὁρώμενος. διάφοροι δὲ κύλικες γίνονται καὶ ἐν τῇ τοῦ συνάρχου ἡμῶν ἀθηναίου ναυκράτει. εἰσὶ γὰρ φιαλώδεις μὲν οὐ κατὰ τόρνον ἀλλ' ὥσπερ δακτύλῳ πεποιημέναι. καὶ ἔχουσιν ὦτα τέσσαρα πυθμένα πλάτος ἐκτεταμένον. πολλοὶ δ' ἐν τῇ ναυκράτει κεραμεῖς ἀφ' ὧν καὶ ἡ πλησίον τῶν κεραμείων πύλη κεραμικὴ καλεῖται. καὶ βάπτονται εἰς τὸ δοκεῖν εἶναι ἀργυραῖ. ἐπαινοῦνται δὲ καὶ αἱ χῖαι κύλικες ὡς μνημονεύει ἕρμιππος ἐν στρατιώταις· χία δὲ κύλιξ ὑψοῦ κρέμαται περὶ πασσαλόφιν. γλαύκων δ' ἐν ταῖς γλώσσαις, κυπρίους φησὶ τὴν κοτύλην κύλικα καλεῖν. ἱππῶναξ δ' ἐν συνωνύμοις οὕτω γράφει· ἄλεισον. ποτήριον. κύπελλον. ἀμφωτίς.

ἀμφωτίς. σκύφος. κύλιξ. κώθων. καρχήσιον. φιάλη. ἀχαιὸς δὲ ὁ ἐρετριεὺς ἐν ἀλκμαίωνι ἀντὶ τοῦ κύλικας παρατύπως, κυλιχνίδας εἴρηκε διὰ τούτων. ἀλλ' ὡς τάχιστα δεῦρο μόνον φερέτω κοινόν τε χρὴ κρατῆρα καὶ κυλιχνίδας. καὶ ἀλκαῖος· πίνωμεν· τί τὸν λύχνον ἀμμένομεν; δάκτυλος ἁμέρα. κὰδ δ' ἄερρε κυλίχναις μεγάλαις αἶ ταὶ ποικίλαις. οἶνον γὰρ σεμέλας καὶ διὸς λαθικηδέα ἀνθρώποισιν ἔδωκεν. ἔγχεαι κέρνα· ἐν ἃ καὶ πλείους. καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ λάταγες ποτέονται κυλιχνᾶν ἀπὸ τηΐαν. ὡς διαφόρων γινομένων καὶ ἐν τέῳ κυλίκων. φερεκράτης κοριαννοῖ·

Ἐκ τοῦ βαλανείου γὰρ διεφθορὼς ἔρχομαι
Ξηρὰν ἔχουσαν τὴν φάρυγα, δότω πιεῖν
Γλισχρόν τέ μου τὸ σίαλον. νὴ τὼ θεώ
Εἰ λάβω κυρίσοι τὴν κυλίσκην μηδαμῶς
Μικρά γε. κινεῖται γὰρ εὐθὺς μοι χολή
Ἐξ οὗ περ ἔπιον ἐκ τοιαύτης φάρμακον.

Ὅτι δὲ μεγάλοις ποτηρίοις αἱ γυναῖκες ἐχρῶντο, αὐτὸς εἴρηκε φερεκράτης ἐν τυραννίδι·

Εἶτα κεραμεύσαντα τοῖς ἀνδράσι ποτήρια
Πλατέα τοίχους οὐκ ἔχοντ' ἀλλ' αὐτὸ τοὔδαφος μόνον
Κοὐχὶ δωροῦντ' οὐδὲ κόγχην ἐμφερῆ γευστηρίοις
Φασὶ δ' αὐταῖσι βαθείας κύλικας ὥσπερ ὁλκάδας
Οἰναγωγοὺς περιφερεῖς, λεπτὰς μέσας γαστροειδεῖς
Οὐκ ἀβούλως ἀλλὰ πόρρωθεν κατεσκευασμέναι
Αὖθ' ὅπως ἀνεκλογίστως πλεῖστος οἶνος ἐκποθῇ
Εἶθ' ὅταν τὸν οἶνον αὐταῖς αἰτιῶ μεθ' ἐκπιεῖν,
Λοιδοροῦσαι κώμνυουσι μὴ κπιεῖν ἀλλ' ἢ μίαν
Ἡ δὲ κρείττων ἦν μετ' οὐδὲν χιλίων ποτηρίων

Κυμβία. τὰ κοῖλα ποτήρια καὶ μικρὰ σιμάριστος. δωρόθεος δὲ γένος ποτηρίων βαθέων τὰ κυμβία καὶ ὀρθὸν πυθμένα μὴ ἐχόντων μηδὲ ὦτα. πτολεμαῖος δὲ ὁ τοῦ ἀριστονίκου τὰ κῦφα. νίκανδρος δ' ὁ θυατειρηνὸς τὸ χωρὶς ὤτων ποτήριον ὠνομακέναι θεόπομπον ἐν μήδῳ. φιλήμων φάσματι. ἐπεὶ δὲ ἡ ῥοδὴ κυμβίον ἀκράτου κατασέσεικεν ὑμῶν ἄνω. διονύσιος δ' ὁ σάμιος ἐν ἕκτῳ περὶ τοῦ κύκλου τὸ αὐτὸ οἴεται εἶναι κισσύβιον καὶ κυμβίον. φησὶ γὰρ ὡς ὀδυσσεὺς πληρώσας κυμβίον ἀκράτου ὤρεξε τῷ κύκλωπι. οὐκ ἔστι δὲ μικρὸν τὸ διδόμενον αὐτῷ κισσύβιον παρ' ὁμήρῳ. οὐ γὰρ ἂν τρὶς πιὼν μέγιστος ὢν τὸ σῶμα, ταχέως ἂν ὑπὸ τῆς μέθης κατηνέχθη. τοῦ κυμβίου μνημονεύει καὶ δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ μειδίου ἀκολουθεῖν αὐτῷ φάσκων ῥυτὰ καὶ κυμβία καὶ ἐν τῷ κατὰ εὐέργους καὶ μνησιβούλου. φησὶ δὲ δίδυμος ὁ γραμματικὸς, ἐπίμηκες εἶναι τὸ ποτήριον καὶ στενὸν τῷ σχήματι παρόμοιον πλοίῳ. καὶ ἀναξανδρίδης ἐν ἀγροίκοις·

Μεγάλ' ἴσως ποτήρια. προπινόμενα καὶ μετ' ἀκράτου
Κυμβί' ἐκάρωσεν ὑμᾶς. ἀνακεχαίτικεν μὲν οὖν
Ἄλεξις ἱππεῖ. τά τε κυμβί' ἦν
Πρόσωπ' ἔχοντα χρυσᾶ παρθένον νὴ τὸν δία
Ἦν γὰρ ὦ τάλαιν' ἔγωγε κακῶν.

ἐρατοσθένης δ' ἐν τῇ πρὸς ἀγήτορα τὸν λάκωνα ἐπιστολῇ, ὡς κυαθῶδες ἀγγεῖον τὸ κυμβίον παραδίδωσι, γράφων οὕτως. θαυμάζουσι δὲ οἱ αὐτοὶ καὶ πῶς κύαθον μὴ κεκτημένος, ἀλλὰ κυμβίον μόνον φιάλην προσεκέκτητο. δοκεῖ δή μοι τὸ μὲν τῆς τῶν ἀνθρώπων χρείας ἕνεκα, τὸ δὲ τῆς τῶν θεῶν τιμῆς εἰς τὴν κτῆσιν παρειληφέναι. κυάθῳ μὲν οὖν οὐδὲν ἐχρῶντο τότε, οὐδὲ κοτύλῃ. κρατῆρα γὰρ ἵστασαν τοῖς θεοῖς οὐκ ἀργυροῦν, οὐδὲ λιθοκόλλητον, ἀλλὰ τῆς κωλιάδος γῆς. τοῦτον δ' ὁσάκις ἐπιπληρώσαιεν ἀποσπείσαντες τοῖς θεοῖς ἐκ τῆς φιάλης, ᾠνοχόουν ἐφεξῆς, τὸν νεοκρᾶτα βάπτοντες τῷ κυμβίῳ, καθὰ καὶ νῦν παρ' ἡμῖν ποιοῦσιν ἐν τοῖς φιδιτίοις. εἰ δέ ποτε πλεῖον πιεῖν βουληθεῖεν προσπαρετίθεσαν τοὺς καλουμένους κοτύλους, κάλλιστα καὶ εὐποτώτατα τῶν ἐκπωμάτων. ἦσαν δὲ καὶ οὗτοι τῆς αὐτῆς κεραμείας. ὅταν δ' ἔφιππος ἐν ἐφήβοις λέγῃ· οὐ κύλικ' ἐπὶ τὰ δεῖπνα χαιρήμων φέρει. οὐ κυμβίοισι πεπολέμηκ' εὐριπίδης, οὐ τὸν τραγικὸν λέγει ποιητὴν ἀλλά τινα ὁμώνυμον αὐτῷ ἤτοι φίλοινόν τινα ἢ αἰτίαν ἔχοντα οὐ χρηστήν. ὥς φησιν ἀντίοχος ὁ ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ κωμῳδουμένων ποιητῶν. τὸ γὰρ ἐπάγεσθαι κατὰ τὰς ἑστιάσεις κυμβία, καὶ δοκεῖν τούτοις διαμάχεσθαι, εἰς ἑκάτερα τείνει. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ ἀναξανδρίδης ἐν νηρηΐσιν·

Δὸς δὴ τὸν χοῦν αὐτῷ συγγνώμη καὶ τὸ κυμβίον φέρων
Εὐριπίδης τις σήμερον γενήσεται
Καὶ ἔφιππος ἐν ὁμοίοις ἢ ἐν ὀβελιαφόροις
Διονυσίου δὲ δράματ' ἐκμαθεῖν δέοι
Καὶ δημοφῶντος ἅτ' ἐποίησεν εἰς κοτύλην
Ῥήσεις τε κατὰ τὸ δεῖπνον θεωρός μοι λέγοι
Ληθῖ τοι κύσαιμι τὴν ἐξῆς θύραν

Κυμβία τε παρέχοι μεστὰ εὐριπίδης. ὅτι δὲ καὶ πλοῖον ἡ κύμβη σοφοκλῆς ἐν ἀνδρομέδᾳ φησίν· ἵπποισιν ἢ κύμβαισι ναυστολεῖς χθόνα. κύμβα ποτήριον. ἀπολλόδωρος παφίοις. κύπελλον. τοῦτο πότερον ἐστὶ ταὐτὸν τῷ ἀλείσῳ καὶ τῷ δέπαϊ ἢ ὀνόματι διαλλάσσει·

Τοὺς μὲν ἄρα χρυσείοισι κυπέλλοις υἷες ἀχαιῶν
Δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν,

ἢ διάφορος ἦν ὁ τύπος καὶ οὐχ ὥσπερ τὸ δέπας καὶ τὸ ἄλεισον ἀμφικύπελλον οὕτω δὲ καὶ τοῦτο. κῦφον δὲ μόνον ἀπὸ γὰρ τῆς κυφότητος τὸ κύπελλον, ἢ ὅτι παραπλήσιον ἦν ταῖς πέλλαις συνηγμένον μᾶλλον εἰς τὴν κυφότητα ἢ ἀμφικύπελλα οἷον ἀμφίκυρτα ἀπὸ τῶν ὤμων διὰ τὸ τοιαῦτα εἶναι τῇ κατασκευῇ. φησὶ γὰρ καὶ ὁ ποιητὴς χρύσειον ἄμφωτον. ἀντίμαχος δ' ἐν πέμπτῳ θηβαΐδος

γᾶσιν δ' ἡγεμόνεσσιν ἐποιχόμενοι κήρυκες / χρύσεια καλὰ κύπελλα τετυγμένα νωμήσαντο.

Σιληνὸς δέ φησι κύπελλα ἐκπώματα σκύφοις ὅμοια, ὡς καὶ Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος· κύπελλα δ' οἰνοχόει μέγα συβώτης. Εὔμολπος δὲ ποτηρίου γένος ἀπὸ τοῦ κυφὸν εἶναι. Σιμάριστος δὲ τὸ δίωτον ποτήριον. Κυπρίους τὸ δὲ δίωτον καὶ τετράωτον κρητάς. Φιλίτας δὲ Συρακουσίους κύπελλα καλεῖν τὰ τῆς μάζης καὶ τῶν ἄρτων ἐπὶ τῆς τραπέζης καταλείμματα. Κύμβη. Φιλήμων ἐν ταῖς Ἀττικαῖς φωναῖς κύλικος εἶδος. Ἀπολλόδωρος δ' ἐν τῷ περὶ ἐτυμολογιῶν Παφίους τὸ ποτήριον καλεῖν κύμβαν. Κώθων. Λακωνικὸν ποτήριον, οὗ μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Κύρου παιδείας. Κριτίας δ' ἐν Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ γράφει οὕτως· χωρὶς δὲ τούτων τὰ σμικρότατα ἐς τὴν δίαιταν, ὑποδήματα ἄριστα Λακωνικά, ἱμάτια φορεῖν ἥδιστα καὶ χρησιμώτατα. κώθων Λακωνικὸν ἔκπωμα χρησιμώτατον εἰς στρατείαν καὶ εὐφορώτατον ἐν γυλίῳ· οὗ δὲ ἕνεκα στρατιωτικόν· πολλάκις ἀνάγκη ὕδωρ πίνειν οὐ καθαρόν. πρῶτον μὲν οὖν τὸ μὴ λίαν κατάδηλον εἶναι τὸ πόμα, εἶτα ἄμβωνας ὁ κώθων ἔχων ὑπολείπει τὸ οὐ καθαρὸν ἐν αὑτῷ. καὶ Πολέμων δὲ ἐν τῇ πρὸς Ἀδαῖον καὶ Ἀντίγονον, ὅτι κεραμέοις ἀγγείοις ἐχρῶντο οἱ Λακεδαιμόνιοι γράφει οὕτως· ἀλλὰ μὴν ὅτι ἀρχαικὸν ἦν τὸ τοιοῦτον δὲ τῆς ἀγωγῆς γένος, ὃ καὶ νῦν ὁρᾶται παρά τισι τῶν Ἑλλήνων, ἐν Ἄργει μὲν ἐν ταῖς δημοσίαις θοίναις, ἐν Λακεδαίμονι δὲ κατὰ τὰς ἑορτάς, ἔν τε τοῖς ἐπινικίοις καὶ τοῖς γάμοις τῶν παρθένων πίνουσιν ἐκ κεραμέων ποτηρίων· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις συμποσίοις καὶ φιδιτίοις ἐν πιθάκναις. μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ἀρχίλοχος ἐν ἐλεγείοις ὡς ποτηρίου οὕτως·

ἀλλ' ἄγε σὺν κώθωνι θοῆς διὰ σέλματα νηὸς / φοίτα καὶ κοίλων πώματ' ἄφελκε κάδων
ἄγρει δ' οἶνον ἐρυθρὸν ἀπὸ τρυγός, οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς / νήφειν ἐν φυλακῇ τῇδε δυνησόμεθα.

ὡς τῆς κύλικος λεγομένης κώθωνος. Ἀριστοφάνης Ἱππεῦσιν· εἰς τοὺς ἱππαγωγοὺς εἰσεπήδων ἀνδρικῶς πριάμενοι κώθωνας, οἱ δὲ σκόροδα καὶ κρόμμυα. Ἡνίοχος Γοργόσι· πιεῖν τις ἐγχείτω λαβὼν τυρρηνικὸν κυκλοτερῆ βραχύωτον παχύστομον κώθωνα. παῖ δὸς φάρυγγος. Θεόπομπος Στρατιώτισιν· ἐγὼ γὰρ κώθωνος ἐκ στρεψαύχενος πίοιμ' ἄν, τὸν τράχηλον ἀνακεκλασμένης. Ἄλεξις Βρίθοις· εἶτ' ἐν τετρακότυλον ἐπισόβει κώθωνά μοι. πλέον οἴκων κτῆμα. ἀπὸ δὲ τοῦ ποτηρίου τούτου καὶ ἀκρατοκώθωνας καλοῦσι τοὺς πλέον ἄκρατον σπῶντας, ὡς Ὑπερείδης ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους. Καλλίξεινος δ' ἐν τετάρτῳ περὶ Ἀλεξανδρείας ἀναγράφων τὴν τοῦ Φιλαδέλφου πομπὴν καὶ καταλέγων πολλὰ ἐκπώματα γράφει καὶ τάδε· κώθωνες διμετρητοὶ δύο. περὶ δὲ τοῦ κωθωνίζεσθαι καὶ ὅτι χρήσιμός ἐστι διὰ χρόνου ὁ κωθωνισμὸς Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἰατρὸς ἐν τῇ περὶ κωθωνισμοῦ ἐπιστολῇ φησιν οὕτως· συμβαίνει τοὺς μὲν πολὺν ἄκρατον ἐν ταῖς συνουσίαις πίνοντας μεγάλα βλάπτεσθαι καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν. τὸ μέντοι κωθωνίζεσθαι διὰ τινῶν ἡμερῶν δοκεῖ μοι ποιεῖν τινα καὶ τοῦ σώματος κάθαρσιν καὶ τῆς ψυχῆς ἄνεσιν. γίνονται γάρ τινες ἡμῖν ἐκ τῶν καθ' ἡμέραν συμποσίων ἐπιπόλαιοι δριμύτητες· ταύταις οὖν ἐστι τῶν μὲν πόρων οἰκειότατος ὁ διὰ τῆς οὐρήσεως, τῶν δὲ καθάρσεων ὁ διὰ τῶν κωθωνισμῶν πρέπει μάλιστα. κατανίζεται γὰρ τὸ σῶμα τοῖς οἴνοις. ὑγρὸν γὰρ καὶ θερμὸν ὁ οἶνος. τὸ δὲ ἀφ' ἡμῶν διηθούμενον οὖρόν ἐστι δριμύ· τὰ γοῦν ἱμάτια τούτῳ χρώμενοι ῥύμματι πλύνουσιν οἱ γναφεῖς. τρία δὲ παραφύλαττε ὅταν κωθωνίζῃ, μὴ πονηρὸν οἶνον πίνειν, μὴ δὲ ἄκρατον, μὴ δὲ τραγηματίζεσθαι ἐν τοῖς κωθωνισμοῖς. ὅταν δ' ἱκανῶς ἔχῃς ἤδη, μὴ κοιμῶ πρὶν ἂν ἐμέσῃς πλέον ἔλαττον. εἶτα ἐὰν ἐμέσῃς ἱκανῶς, ἀναπαύου μικρῶς περιχεάμενος. ἐὰν δὲ μὴ δυνηθῇς ἱκανῶς κενῶσαι σαυτόν, πλείονι χρῆσαι τῷ λουτρῷ καὶ εἰς τὴν πύελον κατακλίθητι σφόδρα εἰς θερμὸν ὕδωρ. Πολέμων δ' ἐν πέμπτῳ τῶν πρὸς Ἀδαῖον καὶ Ἀντίγονον φησὶ Διόνυσος τέλεος καθήμενος ἐπὶ πέτρας. ἐξ εὐωνύμων δὲ αὐτοῦ σάτυρος φαλακρὸς ἐν τῇ δεξιᾷ κώθωνα μόνωτον ῥαβδωτὸν κρατῶν. Λαβρωνία. ἐκπώματος περσικοῦ εἶδος, ἀπὸ τῆς ἐν τῷ πίνειν λαβρότητος ὠνομασμένον. πλατὺ δ' ἐστὶ τῇ κατασκευῇ καὶ μέγα. ἔχει δὲ καὶ ὦτα μεγάλα. Μένανδρος Ἁλιεῖ·

εὐπορουμένου δὲ μετρίως ἐκ κυλίκων χρυσίον
περσικαί στολαὶ δ' ἐκεῖναι πορφυραῖ τορεύματα / ἔνδον ἦσ' ἄνδρες ποτηρίδια τορεύματα
κἀκτυπωμάτων πρόσωπα τραγέλαφοι λαβρωνία

ἐν δὲ Φιλαδέλφοις· / ἤδη δ' ἐπίχυσις δάλιθοι λαβρώνιοι
πέρσαι δ' ἔχοντες μυοσόβας ἑστήκεσαν. Ἵππαρχος δ' ἐν Θαΐδι·
ὁ λαβρώνιος δ' ἐστὶν οὗτος ὄρνις Ἡράκλεις / ποτήριον χρυσοῦς διακοσίους ἄγον
ὦ περιβοήτου φιλτάτη λαβρωνίου.

Δίφιλος Πιθραύστῃ καὶ ἄλλα γένη καταλέγων ποτηρίων φησί·
τραγέλαφος, πρίστις, βατιάκη, λαβρώνιος. / ἀνδραπόδιον δὴ ταῦθ' ὁρᾷς ἤκιστά γε.
ἐκπωμάτων δ' ὀνόματα πρὸς τῆς Ἑστίας.
ὁ λαβρώνιος χρυσῶν δὲ παίδων εἴκοσι

Δίδυμος δὲ ὅμοιον εἶναί φησιν αὐτὸ βομβυλιῷ ἢ βατιακίῳ. Λάκαιναι. κυλίκων εἶδος οὕτως λεγόμενον ἢ ἀπὸ τοῦ κεράμου, ὡς Ἀττικὰ σκεύη, ἢ ἀπὸ τοῦ σχήματος ἐπιχωριάσαντος ἐκεῖ, ὥσπερ αἱ Θηρίκλειαι λέγονται. Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσι· Συβαρίτιδας τ' εὐωχίας καὶ Χῖον ἐκ Λακαινᾶν κυλίκων μέθυ ἡδέως

καὶ

Contra Didymu grammatici

καὶ φίλως. Λεπαστή. οἱ μὲν ὀξύνουσι τὴν τελευταίαν ὡς καλή, οἱ δὲ παροξύνουσιν ὡς μεγάλη. ἔστι δὲ τὸ ποτήριον ὠνομάσθη ἀπὸ τῶν εἰς τὰς μέθας καὶ τὰς ἀσωτίας πολλὰ ἀναλισκόντων, οὓς λαφύκτας καλοῦμεν. κύλικες δ' ἦσαν μεγάλαι. Ἀριστοφάνης Εἰρήνῃ· τί δῆτα νηπίοις οἴνου κύλικα λεπαστὴν ἀφ' ἧς ἔστι λάψαι, τουτέστιν ἀθρόως πιεῖν κατεναντίον τῷ λεγομένῳ βομβυλιῷ. φησὶ γάρ που ὁ αὐτός·

τὸ δ' αἷμα λαίλαπας τρύμην ὦναξ δέσποτα / οἷον ἀθροῦν μ' ἐξέπιες.

ἐν δὲ Γηρυτάδῃ· ἦν δὲ τὸ πρᾶγμ' ἑορτή. περιέφερε δ' ἐν κύκλῳ λεπαστὴν ἡμῖν ταχὺ προσφέρων παῖς. ἐνέχει τε σφόδρα κυανοβενθῆ. τὸ βάθος παρίστησιν ὁ κωμικὸς τοῦ ποτηρίου. Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀσκληπιῷ, τὴν δὴ γραῦν τὴν ἀσθενοῦσαν πάνυ πάλαι τὴν βρυτικὴν ῥιζίον τρίψας τι μικρὸν δελεάσας τε γεννητικῇ τὸ μέγεθος κοίλῃ λεπαστῇ τοῦτ' ἐποίησεν ἐκπιεῖν. Φιλύλλιος Αὔγῃ· πάντα γὰρ ἦν μετ' ἀνδρῶν μειρακίων πινόντων ὁμοῦ δ' ἄλλων γραϊδίων μεγάλαισιν οἴνου χαίροντα λεπασταῖς. Θεόπομπος Παμφίλῃ· ἀσπίδος λευκὴν πλευρὸν λεπαστὴν πάνυ πυκνὴν ἐκπιοῦσ' ἄκρατον ἀγαθοῦ δαίμονος τέττιξ κελαδεῖ. καὶ ἐν Μήδῳ·

ὅς ποτ' ἐκήλησεν Καλλίστρατος υἷας Ἀχαιῶν / κέρμα φίλον τι διδοὺς ὅτε συμμαχίαν ἐδέοντο.
οἷον δ' οὐ κήλησε δέμας λεπτὸν Ῥαδάμανθυν / Λύσανδρον κώθωνι πρὶν αὐτῷ δῶκε λεπαστήν.

Ἀμερίας δέ φησι τὴν οἰνοχόην λεπαστὴν καλεῖσθαι. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ Ἀπολλόδωρος γένος εἶναι κύλικος. Φερεκράτης Κραπατάλλοις· τῶν θεατῶν δ' ὅστις διψῇ, λεπαστὴν λαψάμενος μεστὴν ἐχαρύβδισε. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος φησὶ Δόλοπας οὕτω καλεῖν τὴν κύλικα. Λυκόφρων δ' ἐν τῷ ἐνάτῳ περὶ κωμῳδίας παραθέμενος τὰ Φερεκράτους καὶ αὐτὸς εἶναι φησὶ γένος κύλικος τὴν λεπαστήν. Μόσχος δ' ἐν ἐξηγήσει Ῥοδιακῶν λέξεων κεραμεοῦν ἀγγεῖόν φησιν αὐτὸ εἶναι ἐοικὸς ταῖς λεγομέναις πτωματίσιν, ἐκπεταλώτερον δέ. Ἀρτεμίδωρος δὲ ὁ Ἀριστοφάνειος ποτήριον [illegible]. Ἀπολλοφάνης δὲ Κρησίν·

καὶ λεπαστὰν ἁδύοινον εὐφραίνει δι' ἡμέρας. / Θεόπομπος Παμφίλῃ· λεπαστὴ μάλα συχνὴ
ἣν ἐκπιοῦσα ἄκρατον ἀγαθοῦ δαίμονος / πορίστατον βοῶσα τὴν κώμην ποιεῖ.

Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς κύλικά φησι μείζω, παρατιθέμενος τὰ Τηλεκλείδου ἐκ Πρυτάνεων· καὶ μελιχρὸν οἶνον ἕλκειν ἐξ ἡδυπνόου λεπαστῆς. Ἕρμιππος Μοίραις· ἐὰν ἐγὼ

πάθω τι τήνδε τὴν λεπαστὴν ἐκπιών, / τῷ Διονύσῳ πάντα τἀμαυτοῦ δίδωμι χρήματα.

Λοιβάσιον. κύλιξ, ὡς φησι Κλέαρχος καὶ Νίκανδρος ὁ Θυατειρηνός, ᾧ τὸ ἔλαιον ἐπισπένδουσι τοῖς ἱεροῖς. σπονδεῖον δὲ ᾧ τὸν οἶνον καλεῖσθαι, λέγων λοιβίδας καὶ τὰ σπονδεῖα ὑπὸ Ἀντιμάχου τοῦ Κολοφωνίου. Λέσβιον. ὅτι ποτηρίου εἶδος, Ἥδυλος παρίστησιν ἐν ἐπιγράμμασιν οὕτωσὶ λέγων·

ἡ διαπινομένη Καλλίστιον ἀνδράσι θαῦμα / κοὐ ψευδὴς νῆστις τρεῖς χόας ἐξέπιεν.
ἧς τόδε, οἱ Παφίην ζωρὸν μεθύουσα θυώδει, / κεῖται πορφυρέης Λέσβιον ἐξ ὑέλου.
ἣν σώζου πάντως ὡς καὶ πάντων ἀπ' ἐκείνης / σοί τε τοίχοι γλυκερῶν σκῦλα φέρωσι πόθων.

Λουτήριον. Ἐπιγένης Μνηματίῳ ἐν τῷ τῶν ποτηρίων καταλόγῳ φησὶ· κρατῆρες, κάδοι, ὁλκεῖα, κρουνεῖα, λουτήρια. ἀλλὰ τί καθ' ἕκαστα δεῖ λέγειν; ὄψει γὰρ αὐτός. Λυκιουργεῖς. φιάλαι τινὲς οὕτω καλοῦνται ἀπὸ Λύκωνος τοῦ κατασκευάσαντος, ὡς Κωνώνειοι αἱ ὑπὸ Κόνωνος ποιηθεῖσαι. μνημονεύει τοῦ Λύκωνος Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου καὶ ἐν τῷ πρὸς Τιμόθεον ὕβρεως λέγων οὕτως· φιάλας λυκιουργεῖς δύο. ἐν δὲ τῷ πρὸς Τιμόθεον γράφει· δίδωσιν ἀποθεῖναι τῷ Φορμίωνι μετὰ τῶν χρημάτων καὶ ἄλλας φιάλας λυκιουργεῖς δύο. Ἡρόδοτος δ' ἐν ἑβδόμῃ· προβόλους δύο λυκιουργέας ἡμιεργέας· ὅτι ἀκόντιά ἐστι πρὸς λύκων θήραν ἐπιτήδεια, ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα. ὅπερ ἐξηγούμενος Δίδυμος ὁ γραμματικὸς τὰς ὑπὸ Λυκίου φησὶ κατεσκευασμένας. ἦν δ' οὗτος τὸ γένος Βοιώτιος ἐξ Ἐλευθερῶν, υἱὸς Μύρωνος τοῦ ἀνδριαντοποιοῦ, ὡς Πολέμων φησὶν ἐν πρώτῳ Ἀκροπόλεως. ἀγνοεῖ δ' ὁ γραμματικὸς ὅτι τὸν τοιοῦτον σχηματισμὸν ἀπὸ κυρίων ὀνομάτων οὐκ ἄν τις εὕροι γινόμενον, ἀλλ' ἀπὸ πόλεων ἢ ἐθνῶν. Ἀριστοφάνης τε γὰρ ἐν Εἰρήνῃ φησὶ· τὸ δὲ πλοῖον ἔσται Ναξιουργὴς κάνθαρος. Κριτίας δ' ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ· κλίνη Μιλησιουργὴς καὶ τράπεζα Ῥηνιουργής. Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ ἑβδόμῃ φησὶ· προβόλους δύο λυκιουργέας. μήποτ' οὖν καὶ παρὰ Δημοσθένει γραπτέον Λυκιουργέας, ἵνα κέηται τὰ ἐν Λυκίᾳ εἰργασμένα. Μέλη. οὕτω καλεῖταί τινα ποτήρια, ὧν μνημονεύει Ἄλεξις ἐν Φρέατι λέγων οὕτως·

σὺ δὲ τὴν μέλην συνείσκε ταύτην λαβὼν / ἔνεγκ' ἐπὶ τὸ μνῆμ' ἐκείνην μανθάνεις καὶ κατάχεον.

Μετάνιπτρον. ἡ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπὴν ἀπονίψωνται μεταδιδομένη κύλιξ. Ἀντιφάνης Λαμπάδι· δαίμονος ἀγαθοῦ μετάνιπτρον ἐντραγεῖν· σπονδήκρους. Δίφιλος Σαπφοῖ·

Ἀρχίλοχε, δέξαι τήνδε τὴν μετανιπτρίδα / μεστὴν Διὸς σωτῆρος ἀγαθοῦ δαίμονος.

ἔνιοι δὲ τὴν μετὰ τὸ νίψασθαι πόσιν, ὡς Σέλευκος ἐν γλώσσαις. Καλλίας δ' ἐν Κύκλωψι· καὶ δέξαι τήνδε τὴν μετανιπτρίδα τῆς ὑγιείας. Φιλέταιρος Ἀσκληπιῷ· ἐνέσεισε μεστὴν ἴσον ἴσῳ μετανιπτρίδα μεγάλην, ὑπειπὼν τῆς Ὑγιείας τοὔνομα. Φιλόξενος δ' ὁ διθυραμβοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Δείπνῳ μετὰ τὸ ἀπονίψασθαι τὰς χεῖρας προπίνων τινί, φησί· σὺ δὲ τάνδε Βακχίου εὔδροσον πλήρη μετανιπτρίδα δέξαι· πραΰ τί τοι Βρόμιος γάνος τόδε δοὺς ἐπὶ τέρψιν ἅπαντας ἕλκει. Ἀντιφάνης Λαμπάδι· τράπεζα* φυσημένας ἀλλὰ μὴν δαίμονος / ἀγαθοῦ μετάνιπτρον. Νικόστρατος Ἀντερώσῃ·

Herodoti locus notandus

μετανιπτρίδα αὐτῷ τῆς ὑγιείας ἔγχεον. Μαστός.

Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος ὥς Πάμφιλός φησι, Παφίους τὸ ποτήριον οὕτως καλεῖν. Μαθαλλίδας. Βλαισὸς ἐν Σατούρνῳ φησὶν· ἔγχει ἡμῖν τῷ γλυκυτάτῳ. Πάμφιλος δέ φησι μήποτε ἐκπώματος ἐστὶν εἶδος ἢ μέτρον, ἐπεὶ κύαθος. Διόδωρος δὲ κύλικα. ἀκρολίθωσι. Μάνης ποτηρίου εἶδος. Νίκων κιθαρῳδῷ· καὶ πάνυ τις εὐκαίρως προπίνων φησὶ πατειώτα. Μάνην δ' ἔχει κεραμοῦν ἁδρὸν

Χωροῦντα κοτύλας πέντ' ἴσως· ἐδεξάμην. παρέθετο τὰ ἰαμβεῖα καὶ Δίδυμος καὶ Πάμφιλος. καλεῖται δὲ μάνης καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ κοττάβου ἐφεστηκὸς ἀφ' οὗ τὰς λάταγας ἐν παιδιᾷ ἔπεμπον, ὅπερ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Σαλμωνεῖ χαλκεῖον ἔφη κάρα λέγων οὕτως·

Τάδ' ἐστὶ κνισμὸς καὶ φιλημάτων ψόφος·
τῷ καλλικοτταβοῦντι νικητήρια
τίθημι καὶ βαλόντι χαλκεῖον κάρα.

Ἀντιφάνης Ἀφροδίτης γοναῖς· ἐγὼ ἐπιδείξω καθ' ὅσον ἂν τὸν κότταβον
ἀφῇς ἐπὶ τὴν πλάστιγγα, ποῖον ἂν τόδε
ὑποκείμενον ἄνω τὸ μικρὸν τὸ πινακίσκιον λέγεις.
τουτέστι πλάστιγξ. εἶτ' οὗτος ὁ κρατῶν γίνεται. πῶς δ' εἴσεταί τις; τοῦτ' ἐὰν τύχῃ μόνον
αὐτῆς, ἐπὶ τὴν μάνην πεσεῖται καὶ ψόφος ἔσται πάνυ πολὺς τῷ κοττάβῳ.

Πρόσεστι καὶ μάνης τις ὥσπερ οἰκέτης. Ἕρμιππος Μοίραις· ῥάβδον δ' ὄψει φησὶ τὴν κοτταβικὴν ἐν τοῖς ἀχύροις κυλινδουμένην, μάνης δ' οὐδὲν λατάγων ἀεὶ· τὴν δὲ τάλαιναν πλάστιγγ' ἂν ἴδοις παρὰ τὸν στροφέα τῆς κηπαίας ἐν τοῖσι κορήμασιν οὖσαν.

Νεστορίς. περὶ τῆς ἰδέας τοῦ Νέστορος ποτηρίου φησὶν ὁ ποιητής·

Πὰρ δὲ δέπας περικαλλὲς ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιός,
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· οὔατα δ' αὐτοῦ
Τέσσαρ' ἔσαν· δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
Χρύσειαι νεμέθοντο· δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.
Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης
Πλεῖον ἐόν· Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.

Ἐν τούτοις ζητεῖται πρῶτον μὲν τί ποτ' ἐστὶ τὸ χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἔπειτα τί τὸ οὔατα δ' αὐτοῦ τέσσαρ' ἔσαν· τὰ γὰρ ἄλλα ποτήρια φησὶν ὁ Μυρλεανὸς Ἀσκληπιάδης ἐν τῷ περὶ τῆς Νεστορίδος δύο ὦτα ἔχειν. πελειάδες δὲ πῶς ἄν τις ὑπόθοιτο νεμομένας περὶ ἕκαστον τῶν ὤτων. πῶς δὲ καὶ λέγει δύο πυθμένας εἶναι τοῦ ποτηρίου. ἰδίως δὲ καὶ τοῦτο λέγεται ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι μογοῦντες ἐβάσταζον τὸ ποτήριον, Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν. ταῦτα προθέμενος ὁ Ἀσκληπιάδης, ζητεῖ περὶ τῶν ἥλων πῶς πεπαρμένους αὐτοὺς δεῖ δέχεσθαι. οἱ μὲν οὖν λέγουσιν ἔξωθεν δεῖ ἐμπείρεσθαι τοὺς χρυσοῦς ἥλους τῷ ἀργυρῷ ἐκπώματι κατὰ τὴν ἐμπαιστικὴν τέχνην· ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως· ὣς φάτο χωόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον. ἐμφαίνεται γὰρ ὡς τῶν ἥλων ἐμπεπηγμένων, καθάπερ ἐπὶ τῶν ῥοπάλων καὶ ἐπὶ τοῦ ξίφους τοῦ Ἀγαμέμνονος· ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος· ἐν δέ οἱ ἧλοι Χρύσειοι πάμφαινον, ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν Ἀργύρεον. Ἀπελλῆς μὲν οὖν ὁ τορευτὴς ἐπιδεικνύς φησιν ἣ μὲν ἐν τισι Κορινθιακοῖς ἔργοις τὴν τῶν ἥλων θέσιν. ἐξοχὴ δ' ἦν ὀλίγη τοῖς λαπτῆρσιν ἐπηρμένη καὶ οἱονεὶ κεφαλίδας ἥλων ἀποτελοῦσα. πεπάρθαι δὲ λέγονται τοὺς ἥλους ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ οὐχ ὅτι ἔξωθεν πρόσκεινται καὶ πεπαρμένοι εἰσίν, ἀλλ' ὅτι ἐμπεπαρμένοις ἐοίκασιν, ἔξω τε ὀλίγον προύχουσι, μετέωροι τῆς ἄλλης ἐπιφανείας ὄντες. καὶ περὶ τῶν ὤτων οὕτως διορίζονται. ὅτι εἶχε μὲν δύο ὦτα, ὥσπερ καθότι καὶ τὰ ἄλλα ποτήρια· ἄλλα δὲ δύο κατὰ τὸ κύρτωμα μέσον ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν μικρὰ παρόμοια τοῖς Κορινθιακοῖς ὑδρείοις. ὁ δὲ Ἀπελλῆς ἐντέχνως ἄγαν ὑπέδειξε τὴν τῶν τεσσάρων ὤτων σχέσιν, ἔχουσαν ὧδε. ἐκ μιᾶς οἱονεὶ ῥίζης ἥτις τῷ πυθμένι προσκυρεῖ, καθ' ἑκάτερον τὸ οὖς διαχαλεῖς εἰσὶ ῥάβδοι· ἔπειτ' ἀμφοῖν οὐ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων διεστῶσαι διάστημα. αὗται μέχρι τοῦ χείλους διήκουσαι τοῦ ποτηρίου καὶ μικρὸν ἔτι μετεωριζόμεναι, κατὰ μὲν τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἀγγείου φυλάττουσι τὴν διάσχισιν, κατὰ δὲ τὸ ἀπολῆγον πρὸς τὴν τοῦ χείλους θέσιν, πάλιν συμφυεῖς. καὶ γίνεται τὸν τρόπον τοῦτον τέτταρα ὦτα. τοῦτο δὲ οὐκ ἐπὶ πάντων, ἀλλ' ἐπ' ἐνίων ποτηρίων τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς θεωρεῖται, μάλιστα δὲ τῶν λεγομένων σελευκίδων. τὸ δ' ἐπὶ τῶν δυοῖν πυθμένων ζητούμενον πῶς λέγεται, τὸ δύο δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν, διαλύουσιν οὕτως τινές. τῶν ποτηρίων τινὰ μὲν ἕνα πυθμένα ἔχει τὸν φυσικὸν καὶ συγκεχαλκευμένον τῷ ὅλῳ ποτηρίῳ, καθότι τὰ λεγόμενα κυμβία καὶ τὰς φιάλας, καὶ εἴ τι φιαλῶδές ἐστι τὴν ἰδέαν. τινὰ δὲ δύο ὥσπερ τὰ ᾠοσκύφια καὶ τὰ κανθάρια καὶ τὰς σελευκίδας καὶ καρχήσια καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. ἕνα μὲν γὰρ εἶναι πυθμένα τὸν κατὰ τὸ κύτος συγχαλκευόμενον ὅλῳ τῷ ἀγγείῳ. ἕτερον δὲ τὸν πρόσθετον, ἀπὸ ὀξέος ἀρχόμενον καταλήγοντα δ' εἰς πλατύτερον, ἐφ' οὗ ἵσταται τὸ ποτήριον. καὶ τὸ τοῦ Νέστορος οὖν δέπας φασὶν εἶναι τοιοῦτον. δύναται δὲ καὶ δύο πυθμένας ὑποτίθεσθαι, τὸν μὲν δι' οὗ τὸ ποτήριον φέρονται τὸν ὅλον οἶκον, καὶ κατὰ μείζονα κυκλοειδῆ περιγραφὴν ἔξαρσιν ἔχοντα τοῦ ὕψους σύμμετρον. τὸν δὲ καὶ ἐλάττω κύκλον συνεχόμενον ἐν κύκλῳ μείζονι, καθ' ὅσον συννεύειν συμβέβηκεν εἰς ὀξὺ τὸν φυσικὸν τοῦ ποτηρίου πυθμένα. ὥστε ὑπὸ δυοῖν πυθμένοιν φέρεσθαι τὸ ἔκπωμα. Διονύσιος δὲ ὁ Θρᾷξ ἐν Ῥόδῳ λέγεται τὴν Νεστορίδα κατασκευάσαι τῶν

σαι τῶν μαθητῶν αὐτῷ συναγαγόντων τὸν ἄργυρον. ὅπερ Προμαθίδας ὁ Ἡρακλεώτης ἐξηγούμενος τὴν κατὰ τὸν Διονύσιον διάταξιν φησὶ σκύφον εἶναι παρακειμένως ἔχοντα τὰ ὦτα καθάπερ αἱ δίπρωροι τῶν νεῶν· περὶ δὲ τὰ ὦτα τὰς περιστερὰς ὥσπερ δέ τινα ῥοπάλια δύο ὑποκεῖσθαι τῷ ποτηρίῳ πλάγια διὰ μήκους. ταῦτα δ' εἶναι τοὺς δύο πυθμένας. ὁ τοιοῦτο καὶ νῦν ἐστιν ἰδεῖν ἐν Καπύῃ πόλει τῆς Καμπανίας ἀνακείμενον τῇ Ἀρτέμιδι ποτήριον, ὅπερ λέγουσιν ἐκεῖνοι Νέστορος γεγονέναι. ἔστι δὲ ἀργυροῦν, χρυσοῖς γράμμασιν ἐντετυπωμένα ἔχον τὰ Ὁμηρικὰ ἔπη. ἐγὼ δέ φησιν ὁ Μυρλεανὸς τάδε λέγω. περὶ τοῦ ποτηρίου. οἱ παλαιοὶ καὶ τὰ περὶ τὴν ἡμέραν τροφὴν πρῶτοι διαταξάμενοι τοῖς ἀνθρώποις, πειθόμενοι τὸν κόσμον εἶναι σφαιροειδῆ, λαμβάνοντες ἔκ τε τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης σχήματος ἐναργεῖς καὶ τὰς φαντασίας, καὶ τὰ περὶ τὴν ἀΐδιον τροφὴν τῷ περιέχοντι κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ σχήματος ἀφομοιοῦν εἶναι δίκαιον ἐνόμιζον. διὸ τὴν τράπεζαν κυκλοειδῆ κατεσκευάσαντο καὶ τοὺς τρίποδας τοὺς τοῖς θεοῖς καθαγιζομένους φθοῖς κυκλοτερεῖς καὶ ἀστέρας ἔχοντας, οὓς καὶ καλοῦσι σελήνας. καὶ τὸν ἄρτον δὲ ἐκάλεσαν, ὅτι τῶν σχημάτων ὁ κύκλος ἀπήρτισται καὶ ἔστι τέλειος. καὶ τὸ ποτήριον οὖν τὸ δεχόμενον ὑγρὰν τροφὴν κυκλοτερὲς ἐποίησαν κατὰ μίμημα τοῦ κόσμου. τὸ δὲ τοῦ Νέστορος καὶ ἰδιαίτερόν ἐστιν. ἔχει γὰρ καὶ ἀστέρας οὓς ἥλοις ὁ ποιητὴς ἀπεικάζει, διὰ τὸ τοὺς ἀστέρας περιφερεῖς εἶναι τοῖς ἥλοις ὁμοίως. καὶ ὡς ἐμπεπηγέναι τῷ οὐρανῷ, καθὼς καὶ Ἄρατος φησὶν ἐπ' αὐτῶν· οὐρανῷ αἰὲν ἀρηρότα ἀγάλματα νυκτὸς ἰούσης. περιττῶς δὲ καὶ τοῦτ' ἔφρασεν ὁ ποιητὴς τοὺς χρυσοῦς ἥλους παραθεὶς τῇ τοῦ ἐκπώματος φύσει, τὴν τῶν ἀστέρων καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐκτυπῶν κατὰ τὴν ἰδίαν τῆς χρόας οὐσίαν. ὁ μὲν γὰρ οὐρανὸς ἀργύρῳ προσέοικεν, οἱ δὲ ἀστέρες χρυσῷ διὰ τὸ πυρῶδες. ὑποθέμενος οὖν κατηστερισμένον τὸ τοῦ Νέστορος ποτήριον, μεταβαίνει καὶ ἐπὶ τὰ κράτιστα τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, οἷς δὴ τεκμαίρονται τὰ περὶ τὴν ζωὴν ἄνθρωποι. λέγω δὲ τὰς πλειάδας. ὅταν γὰρ εἴπῃ· δύο δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον χρύσειαι νεμέθοντο, πελειάδας οὐ σημαίνει τὰς ὄρνιθας ὥς τινες ὑπονοοῦσι περιστερὰς εἶναι, ἁμαρτάνοντες. ἕτερον γάρ φησιν Ἀριστοτέλης εἶναι πελειάδα καὶ ἕτερον περιστεράν. πλειάδας δὲ ὁ ποιητὴς νῦν καλεῖ τὰς πλειάδας, πρὸς ἃς σπόρος τε καὶ ἄμητος καὶ τῶν καρπῶν ἀρχὴ γενέσεως καὶ συναίρεσις, καθά φησι καὶ Ἡσίοδος·

Πληιάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων
Ἄρχεσθ' ἀμητοῖο, ἀρότοιο δὲ δυσομενάων.

Καὶ Ἄρατος·

Αἱ μὲν ὁμῶς ὀλίγαι καὶ ἀφεγγέες, ἀλλ' ὀνομασταὶ
Ἦρι καὶ ἑσπέριαι, Ζεὺς δ' αἴτιος, εἱλίσσονται,
Ὅς σφισι καὶ θέρεος καὶ χείματος ἀρχομένοιο
Σημαίνειν ἐπένευσεν ἐπερχομένου τ' ἀρότοιο.

Τὰς οὖν τῆς τῶν καρπῶν γενέσεως καὶ τελειώσεως προσημαντικὰς πελειάδας, οἰκείως ἐντορνεύσει τῷ τοῦ σοφωτάτου Νέστορος ὁ ποιητὴς ποτηρίῳ· καὶ γὰρ τοῦτο τῆς ἑτέρας τροφῆς δεκτικὸν ἀγγεῖον. διὸ καὶ τῷ Διὶ τὴν ἀμβροσίαν τὰς πελειάδας φέρειν φησί·

Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πέλειαι
Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν.

Οὐ γὰρ τὰς πελειάδας τὰς ὄρνεις φέρειν τῷ Διὶ νομιστέον τὴν ἀμβροσίαν, ὡς πολλοὶ δοξάζουσιν· ἄσεμνον γάρ· ἀλλὰ τὰς πλειάδας. οἰκεῖον γὰρ τὰς προσημαινούσας τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει τὰς ὥρας, ταύτας καὶ τῷ Διὶ φέρειν τὴν ἀμβροσίαν. διόπερ ἀπὸ τῶν πτηνῶν αὐτὰς χωρίζει λέγων· τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πέλειαι. ὅτι δὲ τὰς πλειάδας τῶν ἐνδοξοτάτων καὶ ἀπλανῶν ἄστρων ὑπείληφε, δῆλον ἐκ τοῦ προτάττειν αὐτὰς κατὰ τὴν ἄλλων συναρίθμησιν·

Ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται,
Πληιάδας θ' Ὑάδας τε, τό τε σθένος Ὠρίωνος,
Ἄρκτον θ' ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν.

Ἐπλανήθησαν δ' οἱ πολλοὶ νομίζοντες τὰς πλειάδας ὄρνεις εἶναι, πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ ποιητικοῦ σχηματισμοῦ τοῦ κατὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ γράμματος· ἔπειτα δ' ὅτι τὸ τρήρωνες μόνον ἐδέξαντο εἶναι ἐπίθετον πελειάδων, ἐπεὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν εὐλαβὴς ἡ ὄρνις αὕτη. τρεῖν δ' ἐστὶ τὸ εὐλαβεῖσθαι. πιθανὸν δ' ἐστὶ τὸ ἐπίθετον καὶ ἐπὶ τῶν πλειάδων τιθέμενον· μυθεύονται γὰρ καὶ αὗται τὸν Ὠρίωνα φεύγειν, διωκομένης τῆς μητρὸς αὐτῶν Πληιόνης ὑπὸ τοῦ Ὠρίωνος. ἡ δὲ τοῦ ὀνόματος ἐκτροπή, καθ' ἣν αἱ πλειάδες λέγονται πέλειαι καὶ πελειάδες, παρὰ πολλοῖς ἐστι τῶν ποιητῶν. πρώτη δὲ Μοιρὼ ἡ Βυζαντία καλῶς ἐδέξατο τὸν νοῦν τῶν Ὁμήρου ποιημάτων ἐν τῇ Μνημοσύνῃ ἐπιγραφομένῃ, φάσκουσα τὴν ἀμβροσίαν τῷ Διὶ τὰς πλειάδας κομίζειν. Κράτης δὲ ὁ κριτικὸς σφετερισάμενος αὐτῆς τὴν δόξαν ὡς ἴδιον ἐκφέρει τὸν λόγον. καὶ Σιμωνίδης δὲ τὰς πλειάδας πελειάδας εἴρηκεν ἐν τούτοις· δίδωτι δ' εὖ τεὸς Ἑρμᾶς ἐναγώνιος Μαίας εὐπλοκάμοιο παῖς. ἔτικτε δ' Ἄτλας ἑπτὰ ἰοπλοκάμων φιλᾶν θυγατρῶν τὰν ἔξοχον εἶδος, αἳ καλέονται πελειάδες οὐράνιαι. σαφῶς γὰρ τὰς πλειάδας οὔσας Ἄτλαντος θυγατέρας πελειάδας καλεῖ· καθάπερ καὶ Πίνδαρος· ἔστι δ' ἐοικὸς ὀρειᾶν γε Πελειάδων μὴ τηλόθεν Ὠαρίωνα νεῖσθαι. σύνεγγυς γάρ ἐστιν ὁ Ὠρίων τῇ ἀστροθεσίᾳ τῶν πλειάδων· διὸ καὶ ὁ περὶ ταύτας μῦθος, ὅτι φεύγουσι μετὰ τῆς μητρὸς τῆς Πληιόνης τὸν Ὠρίωνα. ὀρείας δὲ λέγει τὰς πελειάδας ἐν ἴσῳ τῷ οὐρείας, κατὰ παράλειψιν τοῦ ὖ, ἐπειδὴ κεῖνται ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ ταύρου. Αἰσχύλος δὲ ἐκφανέστερον προσπαίζων τῷ ὀνόματι κατὰ τὴν ὁμοφωνίαν·

Αἱ δ' ἑπτ' Ἄτλαντος παῖδες ὠνομασμέναι
Πατρὸς μέγιστον ἆθλον οὐρανόστεγῆ
Κλαίεσκον, ἔνθα νυκτέρων φαντασμάτων
Ἔχουσι μορφὰς ἄπτεροι πελειάδες.

Homeri loca duo que uidendū quomodo exponantur ab interpretibus & eis uertantur latine

Error martialis

ἀπιθάνους γὰρ αὐτὰς εἴρηκεν διὰ τὴν πρὸς τὰς ὄρνεις ὁμωνυμίαν. ἡ δὲ Μοιρὼ καὶ αὐτὴ τὸν τρόπον τοῦτον φησί.

Ζεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ Κρήτῃ τρέφετο μέγας, οὐδ' ἄρα τίς νιν — Ἤιδει μακάρων· ὁ δ' ἀέξετο πᾶσι μέλεσσι.
Τὸν μὲν ἄρα τρήρωνες ὑπὸ ζαθέῳ τρέφον ἄντρῳ — Ἀμβροσίην φορέουσαι ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων.
Νέκταρ δ' ἐκ πέτρης μέγας αἰετὸς αἰὲν ἀφύσσων — Γαμφηλῇς φορέεσκε ποτὸν Διὶ μητιόεντι.
Τὸν καὶ νικήσας πατέρα Κρόνον εὐρύοπα Ζεύς, — Ἀθάνατον ποίησε καὶ οὐρανῷ ἐγκατένασσεν.
Ὣς δ' αὔτως τρήρωσι πελειάσιν ὤπασε τιμὴν — Αἳ δή τοι θέρεος καὶ χείματος ἄγγελοι εἰσίν.
Καὶ Σιμμίας δ' ἐν τῇ Γοργοῖ φησὶν — Αἰθέρος ὠκεῖαι πρόπολοι πίλναντο πέλειαι.

Λαμπροκλῆς δ' ὁ διθυραμβοποιὸς καὶ ῥητῶς αὐτὰς εἶπεν ὁμωνυμεῖν ταῖς περιστεραῖς, ἐν τούτοις. αἵτε ποταναῖς ὁμώνυμοι πελειάσιν αἰθέρι κεῖσθαι. καὶ ὁ τὴν εἰς Ἡσίοδον δὲ ἀναφερομένην ποιήσας Ἀστρονομίαν, ἀεὶ πελειάδας αὐτὰς λέγει. τὰς δὲ βροτοὶ καλέουσι πελειάδας. καὶ πάλιν χειμέριαι δύουσι πελειάδες. καὶ πάλιν τῆμος ἀποκρύπτουσι πελειάδες. οὐδὲν οὖν ἄπιστον καὶ Ὅμηρον τὰς πελειάδας κατὰ ποιητικὸν νόμον πελειάδας ὠνομακέναι. ἀποδεδειγμένου οὖν τοῦ ὅτι πελειάδες ἦσαν ἐντετορευμέναι τῷ ποτηρίῳ, καθ' ἕκαστον τῶν ὤτων δύο ὑποθετέον εἴτε βούλεταί τις ὀρνιθοφυεῖς κόρας εἴτ' αὖ καὶ ἀνθρωποειδεῖς, ἄστροις δὲ πεποικιλμένας. τὸ μέντοι ἀμφὶς ἕκαστον χρύσειαι νεμέθοντο, οὐχ ὡς πολλοὶ ἐν ἕκαστον ἀκουστέον. γενήσονται γὰρ οὕτως ὀκτὼ τὸν ἀριθμόν. ἀλλ' ἐπείπερ ἔσχισται μὲν ἑκάτερον τῶν ὤτων εἰς δύο σχίσεις, ταύτῃ δ' αὖ συνάφεια κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπόληξιν, ἕκαστον μὲν ἂν λέγοιτο καθὸ τέτταρες αἱ πᾶσαι σχίσεις τῶν ὤτων. ἑκάτερον δὲ καθὸ συμφυῆ πάλιν ἐπὶ τέλει γίνεται τῆς ἀναστάσεως αὐτῶν. ὅταν οὖν εἴποι δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον χρύσειαι νεμέθοντο δύο δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν καθ' ἑκατέραν τὴν σχίσιν τῶν ὤτων ἀκουσόμεθα μίαν πελειάδα, ἃς δοιὰς εἶπε καθὸ συμφυεῖς εἰσιν ἀλλήλαις καὶ συνεζευγμέναι. (b) τὸ γὰρ δοιοὶ καὶ αἱ δοιαὶ σημαίνει καὶ τὸ κατ' ἀριθμὸν εἶδος τὸ δύο, δοιοὺς δὲ τρίποδας δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα καὶ δύο θεράποντες. σημαίνει δὲ καὶ τὸ συμφυὲς καὶ τὸ συνεζευγμένον κατ' ἀριθμὸν ὡς ἐν τούτοις δοιοὺς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους — Ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας ὁ μὲν φυλίης ὁ δ' ἐλαίης (ἀμφὶς ἕκαστον)

Γενήσονται οὖν ἐπὶ τῶν ὤτων, τέσσαρες πελειάδες. ἔπειθ' ὅταν ἐπενέγκῃ τό, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμ —
Χρύσειαι νεμέθοντο δύο δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν — Ἀκουστέον οὐ πυθμένας δύο ἀλλ' οὐδὲ κατὰ διαίρεσιν ἀναγνωστέον ὡς ὁ Θρᾷξ Διονύσιος ἀλλὰ κατὰ σύνθετον ὑποπυθμένες. ὅπως ἐπὶ τῶν πελειάδων ἀκούωμεν, ὅτι τέσσαρες μὲν ἦσαν ἐπὶ τῶν ὤτων. δύο δ' ὑποπυθμένες τουτέστιν ὑπὸ τῷ πυθμένι, δι' ὑποπυθμένιοι. ὥστε διακρατεῖσθαι τὸ δέπας ὑπὸ δυεῖν πελειάδων ὑποκειμένων τῷ πυθμένι. ἓξ δὲ τὰς πάσας γενέσθαι πελειάδας. ἐπείπερ ὁρῶνται τοσαῦται. λέγονται δὲ ἑπτὰ καθότι καὶ Ἄρατος φησίν

Ἑπτάποροι δὴ ταίγε μετ' ἀνθρώποις καλέονται — Ἓξ οἴαι περ ἐοῦσαι ἐπόψιαι ὀφθαλμοῖσιν
Οὐ μέν πως ἀπόλωλεν ἀπευθὴς ἐκ Διὸς ἀστὴρ — Ἐξ οὗ καὶ γενεῆθεν ἀκούομεν ἀλλὰ μάλ' αὔτως,
Εἴρεται ἑπτὰ δ' ἐκεῖναι ἐπιρρήδην καλέονται — Ἓξ οἴαι περ ἐοῦσαι, ἐπόψιαι ὀφθαλμοῖσιν.

Τὸ ὁρώμενον οὖν ἐν τοῖς ἄστροις καὶ ἐν τῇ φαινομένῃ κατασκευῇ προσηκόντως ἐτόρευσεν. ταύτας μέντοι καὶ ἐπὶ τοῦ Διὸς σημαίνειν πείθονται τὸν ποιητὴν ὅταν λέγῃ

Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πέλειαι — Τρήρωνες αἵτ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν.
Ἀλλά τε καὶ τῶν αἰὲν ἀφαιρεῖται λὶς πέτρη. — Ἀλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι, ἀπὸ τῆς ὀξύτητος τῶν πλαγκτῶν πετρῶν καὶ τῆς λειότητος ἀφαιρεῖσθαι λέγων μίαν τῶν πελειάδων. ἄλλην δὲ πρὸς τοῦ Διὸς ἐνίεσθαι, χάριν τοῦ σώζειν τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ποιητικῶς αἰνιττόμενος, ὅτι τῶν πελειάδων (C) ἓξ ὁρωμένων, ὅμως ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν οὐκ ἀπόλλυται. λέγονται δὲ καὶ τῷ ἀριθμῷ καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἑπτά. πρὸς δὲ τοὺς λέγοντας οὐκ οἰκείως τῷ ποτηρίῳ ἐντετυπῶσθαι τὰς πελειάδας ξηρῶν τροφῶν οὔσας σημαντικάς, λεκτέον ὅτι τὸ δέπας ἀμφοτέρων τῶν τροφῶν ἐστι δεκτικόν. κυκεὼν γὰρ ἐν αὐτῷ γίνεται. τοῦτο δ' ἐστὶ πόσις ἐν τῷ κεράσματι τυρὸν ἔχουσα καὶ ἄλφιτον. ἄμφω δὲ ταῦτα κυκώμενα καὶ οὕτω πινόμενα λέγει ὁ ποιητής

Τοῖσι δὲ τεῦχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη
Ἥ σφῶϊν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν — Καλὴν κυανόπεζαν ἐΰξοον. αὐτὰρ ἐπ' αὐτῇ
Χάλκειον κάνεον. ἐπὶ δὲ κρόμυον ποτῷ ὄψον, — Ἠδὲ μέλι χλωρόν. παρὰ δ' ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν.
Πὰρ δὲ δέπας περικαλλὲς ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιὸς — Ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ εἰκυῖα θεῇσιν
Οἴνῳ Πραμνείῳ ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν — Κνήστι χαλκείῃ. ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε
Πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκειῶ — Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης
Πλεῖον ἐόν. Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.

Οὐκ ἀκουστέον ἐπὶ μόνου Μαχάονος καὶ Νέστορος ὡς δίονταί τινες. λέγοντες. ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης ἐπὶ τοῦ Μαχάονος τὸ μογέων δηλοῦσθαι νομίζοντες ἐπειδὴ τέτρωται. ὅτι δὲ καθ' Ὅμηρον ὁ Μαχάων οὐ τέτρωται ἐν ἄλλοις διειλέχθη. ἀγνοοῦσι δὲ ὅτι τὸ ἄλλος Ὅμηρος οὐκ ἐπὶ μόνων Μαχάονος καὶ Νέστορος ἔθηκεν. δύο γὰρ οὗτοι πίνουσιν. ἀλλ' εἶπεν ἂν ἕτερος. τοῦτο γὰρ ἐπὶ δύο τάσσεσθαι πέφυκεν καὶ ἐπὶ τούτων οἶσε τε δ' ἄρ' ἕτερον λευκὸν ἑτέρην δὲ μέλαιναν. ἔπειτα δὲ τὸ ὃς αὐτὶ προτακτικοῦ παραλαμβάνει τὸ προτακτικὸν ὁ. ἔνθα δὲ Σίσυφος ἔσκεν ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν. ἐλλείπει οὖν τὸ τις μόριον. τὸ γὰρ πλῆρές ἐστιν ἄλλος μέν τις μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης

Contra dionysiū thracensem. — Moero — Simmias — Lamprocl's dithyrābo poeos — Hesiodi opus de astronomia nostri — Hesiodus — δοιοὶ καὶ δοιαὶ qd signi ficet — Homerus — Dionysius thrax — Aratus — pleiadas sex esse — Homer) — Cur una ex pleiadib) numqm appareat — Cyceō poculū — Homerus

A τραπέζης πλεῖον ἐὸν Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν, ὡς παντὸς ἀνθρώπου μόλις ἂν ἀποκινήσοντος ἀπὸ τῆς τραπέζης τὸ ποτήριον. τοῦ δὲ Νέστορος, αὐτὸ ῥᾳδίως βαστάζοντος, δίχα πόνου καὶ κακοπαθείας. τὸ γὰρ ποτήριον ὑφίσταται μέγα καὶ κατὰ τὸ κύτος καὶ βαρὺ τὴν ὁλκὴν ὅπερ φιλοπότης ὢν ὁ Νέστωρ ἐκ τῆς συνεχοῦς συνηθείας ῥᾳδίως βαστάζειν ἔσθενε. Σωσίβιος δὲ ὁ λυτικὸς προθεὶς τὰ ἔπη

Ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης — Πλεῖον ἐὸν Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν

Γράφει κατὰ λέξιν. νῦν τὸ μὲν ἐπιτιμώμενόν ἐστι τῷ ποιητῇ ὅτι τοὺς μὲν λοιποὺς εἶπε μογοῦντας αἴρειν τὸ δέπας, τὸν δὲ Νέστορα μόνον ἀμογητί. ἄλογον δ' ἐδόκει Διομήδους καὶ Αἴαντος, ἔτι δ' Ἀχιλλέως παρόντων εἰσάγεσθαι τὸν Νέστορα γενναιότερον τῇ ἡλικίᾳ προβεβηκότα. τούτων τοίνυν οὕτως κατηγορουμένων τῇ ἀναστροφῇ χρησάμενοι ἀπολύομεν τὸν ποιητήν. ἀπὸ γὰρ τούτου τοῦ ἑξαμέτρου πλεῖον ἐὸν Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν ἀπὸ τοῦ μέσου ἐξελόντες τὸ γέρων τάξομεν τοῦ πρώτου στίχου πρὸς τὴν ἀρχὴν ὑπὸ τὸ ἄλλος μετὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς συνείρομεν, ἄλλος μὲν γέρων μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης πλεῖον ἐὸν ὁ δὲ Νέστωρ ἀπονητὶ ἄειρεν. νῦν οὖν οὕτω τεταγμένων, ὁ Νέστωρ φαίνεται τῶν μὲν λοιπῶν πρεσβυτέρων μόνος τὸ δέπας ἀμογητὶ ἀείρων. ταῦτα καὶ ὁ θαυμάσιος λυτικὸς Σωσίβιος ὃν οὐκ ἀχαρίτως διέπαιξε διὰ τὰς πολυθρυλλήτους ταύτας καὶ τὰς τοιαύτας λύσεις, Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος. λαμβάνοντος γὰρ αὐτοῦ σύνταξιν βασιλικήν, μεταπεμψάμενος τοὺς ταμίας, ἐκέλευσεν ἐὰν παραγένηται ὁ Σωσίβιος ἐπὶ τὴν ἀπαίτησιν τῆς συντάξεως λέγειν αὐτῷ ὅτι ἀπείληφε. καὶ μετ' οὐ πολὺ παραγενομένῳ καὶ αἰτοῦντι, εἰπόντες δεδωκέναι αὐτῷ τὰς ἡσυχίας ἦγον. ὁ δὲ τῷ βασιλεῖ προσελθὼν κατεμέμφετο
B τοὺς ταμίας. Πτολεμαῖος δὲ μεταπεμψάμενος αὐτοὺς καὶ ἥκειν κελεύσας μετὰ τῶν βιβλίων ἐν οἷς αἱ ἀναγραφαί εἰσι τῶν τὰς συντάξεις λαμβανόντων. λαβὼν ταύτας εἰς χεῖρας ὁ βασιλεὺς καὶ κατιδὼν ἔφη καὶ αὐτὸς εἰληφέναι αὐτόν οὕτως. ἦν ὀνόματα ἐγγεγραμμένα ταῦτα. Σωτῆρος, Σωσιγένους, Βίωνος, Ἀπόλλωνος, Δίωνος, εἰς ἃ ἀποβλέψας ὁ βασιλεὺς εἶπεν. ὦ θαυμάσιε λυτικέ. ἐὰν ἀφέλῃς τοῦ Σωτῆρος τὸ σω καὶ τοῦ Σωσιγένους τὸ σι καὶ τοῦ Βίωνος τὴν πρώτην συλλαβὴν βι καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ Ἀπόλλωνος, εὑρήσεις σαυτὸν ἀπειληφότα κατὰ τὰς σὰς ἐπινοίας, καὶ ταῦτα οὐχ ὑπ' ἄλλων ἀλλὰ τοῖς σαυτοῦ πτεροῖς κατὰ τὸν θαυμάσιον Αἰσχύλον ἁλίσκῃ ἀπροσδιονύσους λύσεις πραγματευόμενος. ὅλμος ποτήριον κερατίου τρόπον εἰργασμένον. Μενεσθένης ἐν τετάρτῳ πολιτικῶν γράφει οὕτως. ἀλβατάνη δὲ στρεπτὸν καὶ ὅλμον χρυσοῦν. ὁ δὲ ὅλμος ἐστὶ ποτήριον κερατίου τρόπον εἰργασμένον ὕψος ὡς πυγωνιαῖον. ὀξύβαφον. ἡ μὲν κοινὴ συνήθεια, οὕτως καλεῖ τὸ ὄξους δεκτικὸν σκεῦος. ἔστι δὲ ὄνομα ποτηρίου οὗ μνημονεύει Κρατῖνος μὲν ἐν Πυτίνῃ οὕτως.

Πῶς ἄν τις αὐτὸν ἀπὸ παύσειε τοῦ λίαν πότου — Ἐγᾦδα συντρίψω γὰρ αὐτοῦ τοὺς χόας
Καὶ τοὺς καδίσκους συγκεραυνώσω σποδῶν — Καὶ τἄλλα πάντ' ἀγγεῖα τὰ περὶ τὸν πότον
Κοὐδ' ὀξύβαφον οἰνηρὸν ἔτι κεκτήσεται.

Ὅτι δέ ἐστι τὸ ὀξύβαφον εἶδος κύλικος μικρᾶς κεραμέας σαφῶς παρίστησιν Ἀντιφάνης ἐν Μύστιδι διὰ τούτων. γραῦς ἐστι φίλοινος ἐπαινοῦσα κύλικα μεγάλην καὶ ἐξευτελίζουσα τὴν κύλικα ὡς βραχύ, εἰπόντος οὖν τινος πρὸς αὐτὴν ταῦτα μέν σοι πείσομαι, καὶ γὰρ ἐπαγωγὸν ὦ θεοὶ τὸ σχῆμά πως

Τῆς κύλικός ἐστιν ἄξιόν τε τοῦ κλέους — Τοῦ τῆς ἑορτῆς οὐ μὲν ἀρτίως γάρον
Ἐξ ὀξυβαφίων κεραμέων ἐπίνομεν — Τούτῳ δὲ τέκνον πολλὰ ἀγάθ' οἱ θεοὶ
Τῷ δημιουργῷ δοῖεν ὃς ἐποίησε τῆς — Συμμετρίας καὶ τῆς ἀσφαλείας οὕνεκα

C Κἂν τοῖς Βαβυλωνίοις οὖν τοῖς Ἀριστοφάνους ἀκουσόμεθα ποτήριον δ' ὀξύβαφον ὅταν ὁ Διόνυσος λέγῃ περὶ τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν ὡς αὐτὸν ἤτουν ἐπὶ τὴν δίκην ἀπελθόντα ὀξυβάφω δύο. οὐ γὰρ ἄλλο ἡγητέον εἶναι ἢ ὅτι ἐκπώματα ἤτουν. καὶ τὸ τοῖς ἀποκοτταβίζουσι δὲ ὀξύβαφον τιθέμενον εἰς ὃ τὰς λάταγας ἐγχέουσιν οὐκ ἄλλο τι ἂν εἴη ἢ ἐκπέταλον ποτήριον. μνημονεύει δὲ τοῦ ὀξυβάφου ὡς ποτηρίου καὶ Εὔβουλος ἐν Μυλωθρίδι καὶ πιεῖν χωρὶς μέτρῳ — Ὀξύβαφον εἰς τὸ κοινὸν ἐθ' ὑπώμυτο
Ὁ μὲν, οἶνος ὄξος αὐτὸν εἶναι γνήσιον — Τὸ δ' ὄξος οἶνον αὐτὸν μᾶλλον θατέρου.

Οἰνιστηρία. οἱ μέλλοντες ἀποκείρειν τὸν σκόλλυν φησὶ Πάμφιλος, εἰσφέρουσι τῷ Ἡρακλεῖ μέγα ποτήριον πληρώσαντες οἴνου ὃ καλοῦσιν οἰνιστηρίαν καὶ σπείσαντες τοῖς συνελθοῦσι, διδόασι πιεῖν. Ὄνυξ. Πάμφιλος ἐν Ἀττικαῖς λέξεσι τὸ ξύλινον ποτήριον ἀποδίδωσι. Παναθηναϊκόν. Ποσειδώνιος ὁ φιλόσοφος ἐν ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν ὡς οὕτω καλουμένων τινῶν ποτηρίων μέμνηται γράφων οὕτως. ἦσαν δὲ καὶ ὀνύχινοι σκύφοι καὶ συνθέσεις τούτων μέχρι δικοτύλων καὶ Παναθηναϊκὰ μέγιστα τὰ μὲν δίχοα τὰ δὲ καὶ μείζονα. Πρόαρον κρατὴρ ξύλινος εἰς ὃν τὸν οἶνον κιρνῶσιν οἱ Ἀττικοί. κόλλοις ἐν προαρίοις φησὶ Πάμφιλος. Πελίκαι. Καλλίστρατος ἐν ὑπομνήμασι Θρᾳττῶν Κρατίνου ἀποδίδωσι κύλικα. Κράτης δ' ἐν δευτέρῳ Ἀττικῆς διαλέκτου γράφει οὕτως. οἱ χόες πελίκαι καθάπερ εἴπομεν ὠνομάζοντο. ὁ δὲ τύπος ἦν τοῦ ἀγγείου πρότερον μὲν τοῖς Παναθηναϊκοῖς ἐοικώς, ἡνίκα ἐκαλεῖτο πελίκη. ὕστερον δὲ ἔσχεν οἰνοχόης σχῆμα οἷοί εἰσιν οἱ ἐν τῇ ἑορτῇ παρατιθέμενοι. ὁποίους δή ποτε ὄλπας ἐκάλουν χρώμενοι πρὸς τὴν τοῦ οἴνου ἔγχυσιν. καθάπερ Ἴων ὁ Χῖος ἐν Εὐρυτίδῃ φησὶν ἐκ ζαθέων πιθακνῶν ἀφύσσοντες ὄλπαις οἶνον ὑπέρφιαλον κελαρύζετε. νυνὶ δὲ

Sosibius — Diomedes — Aiax — Achilles — Nestor — Sosibius — Ptolemeus philadelphus — Aeschylus — Holmus — Cratinus — Oxybaphū — Antiphanēs — Aristophanēs — Eubulus — Pamphilus — Onyx — Pamphilus — Panathenaicū — Posidonius — Pamphilus — Proaro — Callistratus — Pellice — Crates — Ion chius

τὸ μὲν τοιοῦτον ἀγγεῖον καθιδρωμένον τινὰ τρόπον ἐν τῇ ἑορτῇ παρατίθεται μόνον. τὸ δὲ εἰς τὴν χρείαν πῖπτον μετεσχημάτισται ἀρυταίνῃ μάλιστα ἐοικός, ὃ δὴ καλοῦμεν χοᾶ. τὴν δὲ ὄλπην Κλείταρχος Κορινθίους μέν φησι καὶ Βυζαντίους καὶ Κυπρίους τὴν λήκυθον ἀποδιδόναι, Θεσσαλοὺς δὲ τὴν πρόχουν. Σέλευκος δὲ πελίχαν Βοιωτοὺς μὲν κύλικα, Εὐφρόνιος δ' ἐν ὑπομνήμασι τοὺς χοᾶς. Πέλλα. ἀγγεῖον σκυφοειδές, πυθμένα ἔχον πλατύτερον, εἰς ὃ ἤμελγον τὸ γάλα. Ὅμηρος· ὡς ὅτε μυῖαι σταθμῷ ἔνι βρομέωσι περιγλαγέας κατὰ πέλλας. τοῦτο δὲ Ἱππῶναξ λέγει πελλίδα· ἐκ πελλίδος πίνοντες· οὐ γὰρ ἦν αὐτοῖς κύλιξ, ὁ παῖς γὰρ ἐμπεσὼν κατήραξε. δῆλον οἶμαι ποιῶν ὅτι ποτήριον μὲν οὐκ ἦν, δι' ἀπορίαν δὲ κύλικος ἐχρῶντο τῇ πελλίδι. καὶ πάλιν· ἐκ δὲ τῆς πέλλης ἔπινον, ἄλλοτ' αὐτὸς ἄλλοτ' Ἀρήτη προὔπινεν. Φοῖνιξ δὲ ὁ Κολοφώνιος ἐν τοῖς ἰάμβοις ἐπὶ φιάλης τίθησι τὴν λέξιν λέγων οὕτως·

Θαλῆς γὰρ ὅστις ἀστέρων ὀνήϊστος
καὶ τῶν τότ' ὡς λέγουσι πολλὸν ἀνθρώπων
ἐὼν ἄριστος, ἔλαβε πελλίδα χρυσῆν.

(γαίῃ) καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ μέρει φησίν· ἐκ πελλίδος τὤργανον καὶ τῇ
κωλῆσι δακτύλοισι θ' ἡ τέρψις σπονδάλει(?)
τρέμων ὅκως τις ἐν βορηΐῳ νωδός.

Κλείταρχος δ' ἐν ταῖς γλώσσαις πελλητῆρα μὲν καλεῖν Θεσσαλοὺς καὶ Αἰολεῖς τὴν ἀμολγέα, πέλλαν δὲ τὸ ποτήριον. Φιλίτας δ' ἐν Ἀτάκτοις τὴν κύλικα Βοιωτούς. πεντάπλοα. μνημονεύει αὐτῆς Φιλόχορος ἐν δευτέρᾳ Ἀτθίδος. Ἀριστόδημος δ' ἐν τρίτῳ περὶ Πινδάρου, τοῖς Σκιρροῖς φησιν Ἀθήναζε ἀγῶνα ἐπιτελεῖσθαι τῶν ἐφήβων δρόμου· τρέχειν δ' αὐτοὺς ἔχοντας ἀμπέλου κλάδον κατάκαρπον τὸν καλούμενον ὦσχον. τρέχουσι δ' ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Διονύσου μέχρι τοῦ τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς ἱεροῦ, καὶ ὁ νικήσας λαμβάνει κύλικα τὴν λεγομένην πεντάπλοον, καὶ κωμάζει μετὰ χοροῦ. πεντάπλοα δ' ἡ κύλιξ καλεῖται καθόσον οἶνον ἔχει καὶ μέλι καὶ τυρὸν καὶ ἄλφιτον καὶ ἐλαίου βραχύ. πιτάκνον. ποτήριον ἐκ πετάλου. μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Δράμασι λέγων· πάντες δ' ἔνδον πιτακνοῦνται. πλημοχόη. σκεῦος κεραμεοῦν βεμβικῶδες ἑδραῖον ἡσυχῆ, ὃ κοτυλίσκον ἔνιοι προσαγορεύουσιν, ὥς φησι Πάμφιλος. χρῶνται δ' αὐτῷ Ἐλευσῖνι τῇ τελευταίᾳ τῶν μυστηρίων ἡμέρᾳ, ἣν καὶ ἀπ' αὐτοῦ προσαγορεύουσι πλημοχόας, ἐν ᾗ δύο πλημοχόας πληρώσαντες, τὴν μὲν πρὸς ἀνατολάς, τὴν δὲ πρὸς δύσιν ἀνιστάμενοι, ἀνατρέπουσί τε ἐπιλέγοντες ῥῆσιν μυστικήν. μνημονεύει δὲ αὐτῶν καὶ ὁ τὸν Πειρίθουν γράψας, εἴτε Κριτίας ἐστὶν ὁ τύραννος ἢ Εὐριπίδης, λέγων οὕτως· ἵνα πλημοχόας τάσδ' εἰς χθόνιον χάσμ' εὐφήμως προχέωμεν. πρίστις. ὅτι ποτηρίου εἶδος, προείρηται ἐν τῷ περὶ τοῦ βατιακίου λόγῳ. προχύτης. εἶδος ἐκπώματος, ὡς Σιμάριστος ἐν τετάρτῳ Συνωνύμων. Ἴων δ' ὁ Χῖος ἐν Ἐλεγείοις· ἡμῖν δὲ κρητῆρ' οἰνοχόοι θέραπες κιρνάντων προχύταισιν ἐν ἀργυρέοις. Φιλίτας δ' ἐν Ἀτάκτοις ἀγγεῖον ξύλινον, ἀφ' οὗ τοὺς ἀγροίκους πίνειν. μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ἀλέξανδρος ἐν Τίγονι(?). Ξενοφῶν δ' ἐν ὀγδόῳ Παιδείας προχοΐδας τινὰς λέγει κύλικας, γράφων ὧδε· ὁ δὲ λόγος ἐστὶν αὐτῷ περὶ Περσῶν· ἦν δὲ αὐτοῖς νόμιμον μὴ προχοΐδας εἰσφέρεσθαι εἰς τὰ συμπόσια, δῆλον ὅτι νομίζοντες τὸ μὴ ὑπερπίνειν ἧττον ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλειν. νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ εἰσφέρεσθαι ἔτι αὖ καταμένει, τοσοῦτον δὲ πίνουσιν ὥστε ἀντὶ τοῦ εἰσφέρειν αὐτοὶ ἐκφέρονται, ἐπειδὰν μηκέτι δύνωνται ὀρθούμενοι ἐξιέναι. προυσίας. ὅτι τὸ ποτήριον τοῦτο ὑψορθόν ἐστιν, προείρηται, καὶ ὅτι τὴν προσηγορίαν ἔχει ἀπὸ Προυσίου τοῦ Βιθυνίας βασιλεύσαντος καὶ ἐπὶ τρυφῇ καὶ μαλακίᾳ διαβοήτου γενομένου, ἱστορεῖ Νίκανδρος ὁ Καλχηδόνιος ἐν τετάρτῳ Προυσίου συμπτωμάτων. ῥέοντα. οὕτως ποτήριά τινα ἐκαλεῖτο. μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἀστυδάμας ἐν Ἑρμῇ λέγων οὕτως·

κρατῆρε μὲν πρώτιστον ἀργυρὼ δύο,
φιάλας δὲ πεντήκοντα, δέκα δὲ κυμβία,
ῥέοντα δώδεκ', ὧν τὰ μὲν δέκ' ἀργυρᾶ,
ἦν δύο δὲ χρυσᾶ, γρυψὶ τὸ δ' ἕτερον πήγασος.

ῥυσίς. φιάλη χρυσῆ. Θεόδωρος. Κρατῖνος ἐν Νόμοις· ῥυσίδι σπένδων. ῥοδιάς. Δίφιλος Αἱρησιτείχει· τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο Καλλίμαχος ἐπιγράφει Εὐνοῦχον. λέγει δὲ οὕτως· πιεῖν δὲ ἀδρότερον ἢ τῶν ῥοδιακῶν ἢ τῶν ῥυτῶν. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Διώξιππος ἐν Φιλαργύρῳ, καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ μέθης. Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ῥυτὸν ἔχει τὸ υ βραχὺ καὶ ὀξύνεται. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου ῥυτὰ καὶ κυμβία φησὶ καὶ φιάλας. Δίφιλος δ' ἐν Εὐνούχῳ ἢ Στρατιώτῃ· ἔστι δὲ τὸ δρᾶμα διασκευὴ τοῦ Αἱρησιτείχους· ἐπεὶ ὑποχεῖσθαι πλείονας πιεῖν γε ἁδρότερον ἢ τῶν ῥοδιακῶν ἢ τῶν ῥυτῶν. Ἐπίνικος δ' ἐν Ὑποβαλλομέναις·

καὶ τῶν ῥυτῶν τὰ μέγιστα τῶν ὄντων τρία
πίνειν δικήσει τὴν μέτρον πρὸς κλεψύδραν
κρουνιζόμενον ἀμφότερα δ' οἰωνίζομαι
ἔστι δ' ἐλέφας ἐλέφαντας παρέχει ῥυτόν
χωροῦντα δύο χόας ὃν οὐδ' ἂν ἐλέφας ἐκπίοι
ἐγὼ δὲ τοῦτο πέπωκα πολλάκις. οὐδὲν ἐλέφαντος ἡ διαφέρεις οὐδὲ σύ.
ἕτερον φιάλης τοῦτο τίς οὐ χωρεῖ· χόα.

περὶ δὲ τοῦ ῥυτοῦ λέγων φησὶν ὁ Βελλεροφόντης ἐστὶν ἀπὸ τοῦ Πηγάσου τὴν πύρπνοον χίμαιραν εἰσακοντίζων(?). δέξαι καὶ τοῦτο. ἐκαλεῖτο δὲ τὸ ῥυτὸν πρότερον κέρας. δοκεῖ δὲ σκευοποιηθῆναι ὑπὸ πρώτου τοῦ Φιλαδέλφου Πτολεμαίου βασιλέως φόρημα τι γενέσθαι τῶν Ἀρσινόης εἰκόνων. τῇ γὰρ εὐωνύμῳ χειρὶ τοιοῦτον φορεῖ δημιούργημα πάντων τῶν ὡραίων πλῆρες, ἐμφαινόντων τῶν δημιουργῶν ὡς καὶ τοῦ τῆς Ἀμαλθείας ἐστὶν ὀλβιώτερον τὸ κέρας τοῦτο. μνημο-

Pella · Pellis · Pelletes · Pentaploa · Oschus · Scirrhas minerua · Petachnum · Plemochoe · Pristis · Prochytes · Prochois · Prusias · Rheonta · Rhysis · Rhodias · Rhyton · Rhyto Ceras prius dicebatur & a quo primum factum

Seleucus · Euphronius · Homerus · Hipponax · Phoenix · Clitarchus · Philetas · Philochorus · Aristodemus · Aristophanes · Pamphilus · Critias · Euripides · Simaristus · Ion · Philetas · Alexander · Xenophon · Nicander calchedonius · Theodorus · Cratinus · Diphilus · Callimachus · Dioxippus · Aristoteles · Demosthenes · Diphilus · Epinicus · Philadelphus ptolemeus · Arsinoe

νεύει αὐτοῦ Θεοκλῆς ἐν Ἰθυφάλλοις οὕτως·

ἐθύσαμεν γὰρ σήμερον σωτήρια
πάντες οἱ τεχνῖται μεθ' ὧν πίνων τοδὶ κέρας
ὡς τὸν φίλτατον βασιλέα πάρειμι.

Διονύσιος δ' ὁ Σινωπεὺς ἐν Σωζούσῃ καταλέγων τινὰ ποτήρια καὶ τοῦ ῥυτοῦ ἐμνήσθη ὡς προεῖπον. Ἡδύλος δ' ἐν ἐπιγράμμασι περὶ τοῦ κατασκευασθέντος ὑπὸ Κτησιβίου τοῦ μηχανοποιοῦ ῥυτοῦ μνημονεύων φησί·

ζωροπόται καὶ τοῦτο φίλον Ζεφύρου κατὰ νηὸν
ὃς λιγὺ ἦχον σαλπίζει κρουνοῦ πρὸς ῥύσιν ἱεμένου,
καὶ πολέμου σύνθημα καὶ θαλίης νεῖλος ὁ κοῖος ἄναξ μύσταις φίλον ἱδρώτοις(?)
εὗρε μέλος θείων πάτριον ἐξ ὑδάτων.
ἀλλὰ Κτησιβίου σοφὸν εὕρημα τίετε τοῦτο
δεῦτε νέοι νηῷ τῷδε παρ' Ἀρσινόης.

Θεόφραστος δ' ἐν ἥρωσι μόνοις ἀποδίδοσθαι. Δωρόθεος δ' ὁ Σιδώνιός φησιν τὰ ῥυτὰ κέρασιν ὅμοια εἶναι, διατετρημένα δ' εἶναι, ἐξ ὧν κρουνιζόντων λεπτῶς κάτωθεν πίνουσιν, ὠνομάσθαι τε ἀπὸ τῆς ῥύσεως. σαννάκρα. Κράτης ἐν πέμπτῳ Ἀττικῆς διαλέκτου ἔκπωμά φησιν εἶναι οὕτως καλούμενον. ἔστι δὲ περσικόν. Φιλήμων δ' ἐν τῇ Χήρᾳ βατιακῶν μνησθεὶς καὶ τῇ γελοιότητι τοῦ ὀνόματος προσπαίξας, φησίν· σαννάκρα, ἱπποτραγέλαφοι, βατιάκια, σαννάκια. σελευκίς. ὅτι ἀπὸ Σελεύκου βασιλέως τὴν προσηγορίαν ἔσχε τὸ ἔκπωμα προείρηται, ἱστοροῦντος τοῦτο καὶ Ἀπολλοδώρου τοῦ Ἀθηναίου. Πολέμων δ' ἐν πρώτῳ τῶν πρὸς Ἀδαῖον ποτήριά φησι παραπλήσια· σελευκίς, ῥοδιάς, ἀντιγονίς. κάλλιον. κυλίκιον μικρὸν ᾧ σπένδουσιν Αἰολεῖς, ὡς Φιλίτας φησὶν ἐν Ἀτάκτοις. σκύφος. τούτου τινὲς τὴν γενικὴν σὺν τῷ σ προφέρονται, οὐ παντὸς οὐκ εὖ. ὅτε γὰρ ἀρσενικόν ἐστιν ὁ σκύφος ὡς λύχνος, ἄνευ τοῦ σ προοισόμεθα, ὅτε δὲ οὐδέτερον τὸ σκύφος, σὺν τῷ σ κλινοῦμεν ὡς τεῖχος τείχους. οἱ δ' Ἀττικοὶ τὴν εὐθεῖαν καὶ ἀρσενικῶς καὶ οὐδετέρως λέγουσιν. Ἡσίοδος δ' ἐν τῷ δευτέρῳ Μελαμποδίας σὺν τῷ π σκύπφον λέγει· τῷ δὲ Μάρης θοὸς ἄγγελος ἦλθε δι' οἴκου, πλήσας δ' ἀργύρεον σκύπφον φέρε, δῶκε δ' ἄνακτι. καὶ πάλιν· καὶ τότε μάντις μὲν δεσμὸν βοὸς αἴνυτο χερσίν,

Ἴφικλος δ' ἐπὶ νῶτ' ἐπεμαίετο· τῷ δ' ἐπόπισθεν
σκύπφον ἔχων ἑτέρῃ, ἑτέρῃ δὲ σκῆπτρον ἀείρας
ἔστειχεν Φύλακος καὶ ἐνὶ δμώεσσιν ἔειπεν.

ὁμοίως δὲ καὶ Ἀναξίμανδρος ἐν τῇ Ἡρωολογίᾳ λέγων ὧδε· Ἀμφιτρύων δὲ τὴν λείην δασάμενος τοῖς συμμάχοις καὶ τὸν σκύπφον ἔχων ὃν εἵλετο αὐτῷ. καὶ πάλιν· τὸν δὲ σκύπφον Τηλεβόῃ δίδωσι Ποσειδῶν παιδὶ τῷ ἑαυτοῦ, Τηλεβόης δὲ Πτερέλεῳ· τοῦτον ἑλὼν ἀπέπλωεν. ὁμοίως εἴρηκε καὶ Ἀνακρέων· ἐγὼ δ' ἔχων σκύπφον Ἐρξίωνι τῷ λευκολόφῳ μεστὸν ἐξέπινον, ἀντὶ τοῦ προέπινον. κυρίως γάρ ἐστι τοῦτο προπίνειν, τὸ ἑτέρῳ πρὸ ἑαυτοῦ δοῦναι πιεῖν. καὶ Ὀδυσσεὺς δὲ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ τῇ Ἀρήτῃ· ἡ δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον. καὶ ἐν Ἰλιάδι· πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας δείδεκτ' Ἀχιλῆα. πληροῦντες γὰρ προέπινον ἀλλήλοις μετὰ προσαγορεύσεως. Πανύασις τρίτῳ Ἡρακλείας φησίν· τοῦ κεράσας κρητῆρα μέγαν χρυσοῖο φαεινὸν σκύπφους αἰνύμενος θαμέας ποτὸν ἡδὺν ἔπινεν. Εὐριπίδης δ' ἐν Εὐρυσθεῖ ἀρσενικῶς ἔφη. Ἴων δ' ἐν Ὀμφάλῃ· οἶνος οὐκ ἔνι ἐν τῷ σκύφει. τῷ σκύφει ἰδίως ἀπὸ τοῦ σκύφος σχηματίσας οὐδετέρως ἔφη. ὁμοίως καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Κύκλωπι· φέρ' ἔγχεας ἐς τὸ σκύφος. καὶ Ἄλεξις ἐν Λευκαδίᾳ· οἴνου γεραιοῖς χείλεσι μέγα σκύφος. καὶ Ἐπιγένης ἐν Βακχείᾳ· τὸ σκύφος ἔχαιρον δεχόμενος. Φαίδιμός τε ἐν πρώτῳ Ἡρακλείας· δουράτεον σκύφος εὐρὺ μελιζώροιο ποτοῖο. καὶ παρ' Ὁμήρῳ δὲ Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος γράφει· πλησάμενος δ' ἄρα οἱ δῶκεν σκύφος ᾧ περ ἔπινεν. Ἀρίσταρχος δὲ· πλησάμενος δ' ἄρα οἱ δῶκεν κύφον ᾧ περ ἔπινεν. Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Νεστορίδος φησὶν ὅτι τῷ σκύφει καὶ τῷ κισσυβίῳ τῶν μὲν ἐν ἄστει καὶ μετρίων οὐδεὶς ἐχρῆτο, συβῶται δὲ καὶ νομεῖς καὶ οἱ ἐν ἀγρῷ, ὡς ὁ Εὔμαιος· πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινεν οἴνου ἐνιπλεῖον. καὶ Ἀλκμὰν δέ φησι· πολλάκι δ' ἐν κορυφαῖς ὀρέων ὅκα θεοῖσιν ἅδῃ πολύφανος ἑορτά, χρύσεον ἄγγος ἔχοισα μέγαν σκύφον, οἷά τε ποιμένες ἄνδρες ἔχουσι, χερσὶ λεόντεον ἐν γάλα θεῖσα τυρὸν ἐτύρησας μέγαν ἄτρυφον ἀργυφέον τε. Αἰσχύλος δ' ἐν Περραιβίσι φησίν· ποῦ μοι τὰ πολλὰ δῶρα κἀκροθίνια; ποῦ χρυσότευκτα κἀργυρᾶ σκυφώματα; Στησίχορος δὲ τὸ παρὰ Φόλῳ τῷ Κενταύρῳ ποτήριον σκύφιον δέπας καλεῖ ἐν ἴσῳ τῷ σκυφοειδές· λέγει δ' ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους· σκύφιον δὲ λαβὼν δέπας ἔμμετρον ὡς τριλάγυνον πῖεν ἐπισχόμενος, τό ῥά οἱ παρέθηκε Φόλος κεράσας. καὶ Ἄρχιππος δ' ἐν Ἀμφιτρύωνι οὐδετέρως εἴρηκε. λάγυνον δὲ μέτρου λέγουσιν εἶναι ὄνομα παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὡς χοὸς καὶ κοτύλης, χωρεῖν δ' αὐτὸ κοτύλας Ἀττικὰς δώδεκα, καὶ ἐν πατρίοις δέ φησι τοῦτ' εἶναι τὸ μέτρον τὴν λάγυνον. ἀρσενικῶς δὲ εἴρηκε τὸν λάγυνον Νικόστρατος μὲν ἐν Ἑκάτῃ· τῶν κατεσταμνισμένων ἡμῖν λαγύνων πηλίκοι. ἀρσενικῶς δὲ εἴρηκε τὸν λάγυνον καὶ ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Κλίνῃ· καὶ δυσχερὴς λάγυνος οὗτος πλησίον ὄξους. Δίφιλος ἐν Ἀνασῳζομένοις· λάγυνον ἔχω κενὸν ὦ γραῦ, θυλάκιον δὲ μεστόν. Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ γράφει· καθ' ὃν χρόνον ἐπεδήμησας ἐν Σάμῳ, Διαγόρα, πολλάκις οἶδά σε παραγινόμενον εἰς τοὺς παρ' ἐμοὶ πότους, ἐν οἷς λάγυνος κατ' ἄνδρα κείμενος οἰνοχοεῖτο πρὸς ἡδονὴν διδοὺς ἑκάστῳ ποτήριον. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῇ Θετταλῶν πολιτείᾳ θηλυκῶς λέγεσθαί φησιν ὑπὸ Θετταλῶν τὴν λάγυνον. καὶ Ῥιανὸς ὁ ἐποποιὸς ἐν ἐπιγράμμασιν·

ἥμισυ μὲν πίσσης κωνίτιδος, ἥμισυ δ' οἴνου,
Ἀρχῖνε, ἀφνειὸς ἡ δὲ λάγυνος ἔχει.
λεπτοτέρης δ' οὐκ οἶδ' ἐρίφου κρέας, πλὴν ὅγε πέμψας

Plauti locus

Theocles · Dionysius · Hedylus · Ctesibius · Theophrastus · Dorotheus · Crates · Philemon · Seleucus · Apollodorus · Polemo · Philetas · Hesiodi melampodia · Anaximander · Teleboes · Pterelas · Anacreon · Erxion · Vlyxes · Homerus · Arete · Homerus · Panyasis heraclea · Euripides · Epicharmus · Alexis · Epigenes · Phedimi heraclea · Aristodemus · Homerus · Aristophanes · Aristarchus · Asclepiades myrleanus · Eumeus · Alcman · Stesichorus · Pholus centaurus · Archippus · Nicostratus · Diphilus · Lynceus · Diagoras · Aristoteles · Rhianus

Samnacra · Seleucis · Antigonis · Callion · Cylicum · scyphus · scypphus · Plauti locus ex anaximandro · scyphos · cissybum · De Pholo centauro · Lagynos

αἰνεῖσθαι πάντων ἄξιος Ἱπποκράτης. Οὐδέ τρόπως δὲ Δίφιλος ἐν ἀδελφοῖς ἔρηκεν,
εἶτ' οἶδ' ὡς ἐχρυσοχόει κἀκεῖνο καὶ τῶν δυναμένων λαβώνιον ἔχων βαδίζειν εἰς τὰ κύμαθ' ὑπὸ μάλης καὶ σταμνία πωλεῖν μέχρις ἂν ὕπαρ ἐν βράχω. Εἷς λοιπὸς ἦν κόττιλος ἠδικημένος ὑπὸ οἰνοπώλου. τὴν δὲ ἐν χρυσίδι λαγύνοις Στησιχόρου ἔμμετρον ὡς φιαλάγυνον τὴν τῶν τριῶν γενῶν ἀμφιβολίαν ἔχει. Ἐρατοσθένης δέ φησι λέγεσθαι τὴν πιτάσον καὶ τὴν σάμνον ὑπό τινων. ὁ δὲ σκύφος ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς σκαφίδος καὶ τοῦτο δ' ἐστὶν ὁμοίως ξύλινον στρογγύλον, γάλα καὶ ὀρρὸν δεχόμενον ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ λέγεται· νέον δ' ὀρρῷ ἔναε πάντα Γαυλοί τε σκαφίδες τε τετυγμένα τοῖς ἐνάμελγεν. Εἰ μὴ σκύφος ἢ σκύθος τις διὰ τοὺς Σκύθας παρὰ τὸ τοῦ δέοντος μεθύσκεσθαι. Ἱερώνυμος δ' ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ περὶ μέθης καὶ τὸ μεθύσαι σκυθίσαι φησί, συγγενὲς γάρ ἐστι τῷ φ τὸ θ. ὕστερον δὲ κατὰ μίμησιν εἰργάσαντο κεραμέους τε καὶ ἀργυροῦς σκύφους. ὧν πρῶτοι μὲν ἐγένοντο καὶ κλέος ἔλαβον οἱ Βοιωτοὶ οἱ λεγόμενοι Ἡρακλεωτικοί, χρησαμένου διὰ τὰς στρατείας πρώτου Ἡρακλέους τῷ γένει. διὸ καὶ Ἡρακλεωτικοὶ πρός τινων καλοῦνται. ἔχουσι μέντοι πρὸς τοὺς ἄλλους διαφοράν· ἔπεστι γὰρ ἐπὶ τῶν ὤτων αὐτοῖς ὁ λεγόμενος Ἡράκλειος δεσμός. μνημονεύει δὲ τῶν Βοιωτικῶν σκύφων Βακχυλίδης ἐν τούτοις, ποιούμενος τὸν λόγον πρὸς τοὺς Διοσκούρους καλῶν αὐτοὺς ἐπὶ ξένια· οὐ βοῶν πάρεστι σώματ', οὔτε χρυσός, οὔτε πορφύρεοι τάπητες, ἀλλὰ θυμὸς εὐμενής, μοῦσά τε γλυκεῖα καὶ Βοιωτίοισιν ἐν σκύφοισιν οἶνος ἡδύς. διήνεγκαν δὲ μετὰ τοὺς Βοιωτίους οἱ Ῥοδιακοὶ λεγόμενοι, Δαμοκράτους δημιουργήσαντος. τρίτοι δ' εἰσὶν οἱ Συρακούσιοι. καλεῖται δ' ὁ σκύφος ὑπὸ Ἠπειρωτῶν, ὥς φησι Σέλευκος, λυρτός. ὑπὸ δὲ Μηθυμναίων, ὡς Παρμένων φησὶν ἐν τῷ περὶ διαλέκτου, σκύθος. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Δερκυλλίδας ὁ Λακεδαιμόνιος σκύφος, ὥς φησιν Ἔφορος ἐν τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ, λέγων οὕτως· Λακεδαιμόνιοι ἀντὶ Θίμβρωνος Δερκυλλίδαν ἔπεμψαν εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀκούοντες ὅτι πάντα πράττειν εἰώθασιν οἱ περὶ τὴν Ἀσίαν βάρβαροι μετὰ ἀπάτης καὶ δόλου. διόπερ Δερκυλλίδαν ἔπεμψαν, ἥκιστα νομίζοντες ἐξαπατηθήσεσθαι. ἦν γὰρ οὐδὲν ἐν τῷ τρόπῳ Λακωνικὸν οὐδ' ἁπλοῦν ἔχων, ἀλλὰ πολὺ τὸ πανοῦργον καὶ τὸ θηριῶδες. διὸ καὶ Σκύθον αὐτὸν οἱ Λακεδαιμόνιοι προσηγόρευον. ταβαίτας. Ἀμύντας ἐν τῷ πρώτῳ τῶν τῆς Ἀσίας σταθμῶν περὶ τοῦ ἀερομέλιτος καλουμένου διαλεγόμενος, γράφει οὕτως· σὺν τοῖς φύλλοις δρέποντες συντιθέασιν εἰς παλάθης Συριακῆς τρόπον πλάττοντες. οἱ δὲ σφαίρας ποιοῦντες, καὶ ἐπειδὰν μέλλωσι προσφέρεσθαι, ἀποκλάσαντες ἀπ' αὐτῶν ἐν τοῖς ξυλίνοις ποτηρίοις, οὓς καλοῦσι ταβαίτας, προβρέχουσι καὶ διηθήσαντες πίνουσι. καὶ ἔστιν ὅμοιον ὡς ἄν τις μέλι πίνοι διείς. ἔστι δὲ καὶ πολὺ ἥδιον. τραγέλαφος. οὕτω τινὰ καλεῖται ποτήρια. ὧν μνημονεύει Ἄλεξις μὲν ἐν Κονιάτῃ· κυμβία, φιάλαι, τραγέλαφοι, κύλικες. Εὔβουλος δ' ἐν Μετακωλωμένῳ· ἀλλ' εἰσὶ φιάλαι πέντε, τραγέλαφοι δύο. Μένανδρος δ' ἐν Ἁλιεῖ φησι· τραγέλαφοι, λαβρώνιοι ἀεὶ φαίνης χρυσίδι.

Σαπρολουτώ δ' ὡς λέγουσι νυμφίῳ κεκτημένῳ / Τάλαντα, παῖδας ἐπιτρόπους
ζεύγη, καμήλους, στρώματ', ἀργυρώματα / φιάλας, τριήρεις, τραγελάφους, καρχήσια, γαυλοὺς ὁλοχρύσους.

πλοῖα τοὺς κάδους μὲν οὖν καλοῦσι γαυλοὺς πάντες οἱ προγάστορες. τριήρεις. ὅτι καὶ τριήρεις εἶδος ἐκπώματος Ἐπίνικος ἐν Ὑποβαλλομέναις δεδήλωκε· προείρηται δὲ τὸ μαρτύριον. ὑστακὸν ποτήριον. τοιόν Ῥίνθων ἐν Ἡρακλεῖ· ἐν ὑστακῷ τε κάθαρον ἐλατῆρα καθαρῶν τ' ἄλλ' ἄρτων κἀλφίτων ἀπερρόφεις. φιάλη. Ὅμηρος μὲν ὅταν λέγῃ ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκε καὶ χρυσέην φιάλην καὶ δίπλακα, δηλόν, οὐ τὸ ποτήριον λέγει, ἀλλὰ χαλκεόν τι καὶ ἐκπέταλον λεβητῶδες, ἴσως δύο ὦτα ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Παρθένιος δ' ὁ τοῦ Διονυσίου ἀμφίθετον ἀκούει τὴν ἀπύθμενον φιάλην. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ κρατῆρος ῥησειδίου τὴν κατὰ τὸν πυθμένα μὴ δυναμένην τίθεσθαι καὶ ἐρείδεσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὸ στόμα. τινὲς δέ φασιν ὃν τρόπον ἀμφιφορεὺς λέγεται ὁ ἀμφοτέρωθεν κατὰ τὰ ὦτα δυνάμενος φέρεσθαι, οὕτω καὶ ἀμφίθετον φιάλην. Ἀρίσταρχος δὲ τὴν δυναμένην ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τίθεσθαι κατὰ τὸν πυθμένα καὶ κατὰ τὸ στόμα. Διονύσιος δ' ὁ Θρᾷξ τὴν στρογγύλην τὴν ἀμφιθέουσαν κυκλοτερεῖ τῷ σχήματι. Ἀσκληπιάδης δ' ὁ Μυρλεανὸς ἡ μὲν φιάλη φησὶ κατ' ἀντιστοιχίαν ἐστὶ πιάλη ἡ τὸ πιεῖν ἄλις ἔχουσα, μείζων γὰρ τοῦ ποτηρίου. ἡ δὲ ἀμφίθετος καὶ ἀπύρωτος, ἡ ψυχρήλατος ἢ ἐπὶ πῦρ οὐκ ἐπιτιθεμένη, καθότι καὶ λέβητα καλεῖ ὁ ποιητὴς τὸν μὲν ἐμπυριβήτην, τὸν δὲ ἀπύρωτον· Καὶ δὲ λέβητ' ἄπυρον βοὸς ἄξιον ἀνθεμόεντα. Τὸν δεχόμενον ἴσως ὕδωρ ψυχρόν. ὥστε καὶ τὴν φιάλην εἶναι χαλκίῳ προσεοικυῖαν ἐκπετάλῳ, δεχομένην ψυχρὸν ὕδωρ. τὴν δ' ἀμφίθετον πότερα δύο βάσεις ἔχειν δεῖ νομίζειν ἐξ ἑκατέρου μέρους ἢ τὸ μὲν ἀμφὶ σημαίνει τὸ περί, ἔστι δ' αὐτὸ περιθετόν, ὥστε λέγεσθαι τὴν περιθετὸν περιτιθεμένην, ἀμφίθετον ἐπεὶ τὸ ποιῆσαι θεῖναι πρὸς τῶν ἀρχαίων ἐλέγετο. δύναται δὲ καὶ ἡ ἐπὶ τὸν πυθμένα καὶ τὸ στόμα τιθεμένη. ἡ δὲ τοιαύτη θέσις τῶν φιαλῶν Ἰωνική ἐστι καὶ ἀρχαία. ἔτι γοῦν καὶ νῦν οὕτως Μασσαλιῶται τιθέασι τὰς φιάλας ἐπὶ πρόσωπον. Κρατίνου δ' ἐν Πυτίνῃ ἐν Δραπέτισι· δέχεσθε φιάλας τάσδε βαλανειομφάλους. Ἐρατοσθένης ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ περὶ κωμῳδίας τὴν λέξιν ἀγνοεῖν φησι Λυκόφρονα· τῶν γὰρ φιαλῶν οἱ ὀμφαλοὶ καὶ τῶν βαλανείων οἱ θόλοι παρόμοιοι. εἰς δὲ τὸ εἶδος οὐκ ἀρρύθμως παίζονται. Ἀπίων δὲ καὶ Ἡρόδωρος φησὶ φιάλαι ποιαὶ ὧν ὁ ὀμφαλὸς παραπλήσιος ἰσθμῷ. ὁ δὲ

Hyppocrat. Diphilus. Stesichorus. Eratosthe. Homerus. Hieronym. Bacchylides. Damocrates. Parmeno. Dercyllid. Ephorus. Thimbro. Amyntas. Alexis. Eubulus. Menander. Antiphanes. Rhinthó. Homer. Parthení. Apollodo. Aristarch. Dionysius. Asclepiads. Homerus. Cratinus. Eratosthenes. Lycophro. Apio. Herodorus.

Petasus. Stamnus. Gaulus. Scyphus unde. Herculeus nodus. Scyphi boety. Rhodiaci scyphi. Lyrtus. Scythus. Tabetas. Tragelaphus. Triremis. Hystiacu. Phiala.

Μυρλεανὸς Ἀσκληπιάδης, ἐν τοῖς περὶ Κρατίνου βαλανειόμφαλοί φησι λέγονται, ὅτι οἱ ὀμφαλοὶ αὐτῶν καὶ τῶν βαλανείων οἱ θόλοι ὅμοιοι εἰσίν. καὶ Δίδυμος δὲ τὰ αὐτὰ εἰπών, παρατίθεται Λυκόφρονος οὕτως ἔχοντα, ἀπὸ τῶν ὀμφαλῶν τῶν ἐν ταῖς γυναικείαις πυέλοις ὅθεν τοῖς σκαφίοις ἀρύουσι. Τίμαρχος δ' ἐν τετάρτῳ περὶ τοῦ Ἐρατοσθένους Ἑρμοῦ πεπαῖχθαί τις ἂν οἰηθείη φησὶ τὴν λέξιν διότι τὰ πλεῖστα τῶν Ἀθήνησι βαλανείων κυκλοειδῆ ταῖς κατασκευαῖς ὄντα τοὺς ἐξαγωγοὺς ἔχει κατὰ μέσον ἐφ' οὗ χαλκοῦς ὀμφαλὸς ἔπεστιν. Ἴων δ' ἐν Ὀμφάλῃ· εἶ τ' ἐκφορεῖτε παρθένοι κύπελλα καὶ μεσομφάλους. οὕτως δ' εἴρηκε τὰς βαλανειομφάλους ὧν Κρατῖνος μνημονεύει· δέχεσθε φιάλας τάσδε βαλανειομφάλους. καὶ Θεόπομπος ἐν Ἀλθαίᾳ ἔφη· λαβοῦσα πλήρη χρυσέαν μεσόμφαλον φιάλην. Τελέστης δ' ἄκρατον ὠνόμαζεν ὡς τοῦ Τελεσοῦ ἄκρατον τὴν φιάλην εἰρηκότος. Φερεκράτης ἢ ὁ πεποιηκὼς τοὺς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένους Πέρσας φησί·

Στεφάνους τε πᾶσι κὠμφαλωτὰς χρυσίδας. / Ἀθηναῖοι δὲ τὰς μὲν ἀργυρᾶς φιάλας, ἀργυρίδας λέγουσι. χρυσίδας δὲ τὰς χρυσᾶς. τῆς δὲ ἀργυρίδος φιάλης, Φερεκράτης μὲν ἐν Πέρσαις οὕτως μνημονεύει·

Οὗτος σὺ ποῖ τὴν ἀργυρίδα τὴν δὴ φέρεις; / Χρυσίδος δὲ Κρατῖνος ἐν Νόμοις· χρυσίδι σπένδων γέραφε τοῖς ὄφεσι πιεῖν διδοὺς. καὶ Ἕρμιππος ἐν Κέρκωψι·

Χρυσίδ' οἴνου πανσέληνον ἐκπιὼν ὑφέλκω / Καὶ ὄγκε ἐμβολιμαῖος
Ἐγὼ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως τέτταρα / Χυτρίδι' ἀκράτου τῆς τ' ἀδελφῆς προσλαβὼν
Τῆς τοῦ βασιλέως ταῦτ' ἐκπινοῦς ἐκπιὼν / Ὡς αὖτις ἡδὺς ἴσον ἴσῳ κεκραμμένον
Καὶ τῆς ὁμονοίας διατὶ νῦν μὴ κωμάσω / Ἄνευ λύχνου πρὸς τὸ τηλικοῦτον φῶς.

Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν ἱστοριῶν νόμον φησὶ θέσθαι Ἀργείους καὶ Αἰγινήτας, ἀττικὸν μηδὲν προσφέρειν πρὸς τὰς θυσίας μηδὲ κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωρίων τὸ λοιπὸν αὐτόθι εἶναι πίνειν. καὶ Μελέαγρος δ' ὁ Κυνικὸς ἐν τῷ Συμποσίῳ οὑτωσὶ γράφει· κἀν τοσούτῳ προύποσιν αὐτῷ βαρεῖαν δίδωκε χυτρίδα βαθεῖα δέκα. ψυγεὺς ἢ ψυκτήρ. Πλάτων Συμποσίῳ· ἀλλὰ φέρε παῖ φάναι τὸν ψυκτῆρα ἐκεῖνον, ἰδόντα αὐτὸν πλέον ἢ ὀκτὼ κοτύλας χωροῦντα. τοῦτον ἐμπλησάμενον πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐκπιεῖν, ἔπειτα τῷ Σωκράτει κελεύειν ἐγχεῖν παρακμικωδεῖν. ἐγχειροῦντος τοῦ ἀρχεβούλου εὐκαιρότατα προχέων ὁ παῖς τοῦ οἰναρίου ἀνέτρεψε τὸν ψυκτῆρα. Ἄλεξις ἐν Οἰκιζομένῳ φησί· τετρακότυλον ψυγέα. δι' ὀξίποπος φιλαργύρῳ. παρ' Ὀλυμπίχου δὲ θηρικλείους ἔλαβεν ἑξῆς τοὺς δύο ψυκτῆρας. Μένανδρος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Χαλκεῖα φησί· τοῦτο δὴ τὸ νῦν ἔθος, ἄκρατον ἐβόων τὴν μεγάλην ψυκτῆρα. τις προύπινεν αὐτοὺς ἀθλίους ἀπόλλυεν. Ἐπιγένης δ' ἐν Ἡρωΐνῃ καταλέγων πολλὰ ποτήρια καὶ τοῦ ψυγέως οὕτως μνημονεύει· τὴν θηρίκλειον δεῦρο καὶ τὰ Ῥοδιακὰ κόμισον λαβὼν τοὺς παῖδας εἰσοίσεις μόνος ψυκτῆρα, κύαθον, κυμβία. Στράτις Ψυχασταῖς· ὁ δέ τις ψυκτῆρα, ὁ δέ τις κύαθον χαλκοῦν κλέψας ἀγορῶν κεῖται. κοτύλι' δ' ἀνὰ χοίνικα μάττει. Ἄλεξις δ' ἐν Ἱππίσκῳ ψυκτηρίδιον καλεῖ διὰ τούτων· ἀπήντων τῷ ξένῳ εἰς τὴν καταλυσινησύνην ἄλλων ἀνὴρ τοῖς παισί τ' εἶπα / Δύο γὰρ ἦγον οἴκοθεν τ' ἐκπώματα
Δύ' ὀβολούς. φιλιππίδου λεπτότερον. Ἡρακλέων δ' ὁ Ἐφέσιος ὃν ἡμεῖς φησὶ ψυγέα καλοῦμεν, ψυκτηρίαν τινὲς ὀνομάζουσιν. τοὺς δ' Ἀττικοὺς καὶ κωμῳδεῖν τὸν ψυγέα ὡς ξενικὸν ὄνομα. Εὐφορίων ἐν Ἀποδιδόντι·

Ἐπὰν δὲ καλέσῃ ψυγέα τὴν ψυκτηρίαν, / Τὸ σευτλίον δὲ τεῦτλα φακέα τὴν φακῆν
Τί δεῖ ποιεῖν; εὖ γὰρ εἶπον ὥσπερ χρυσίον / Φωνῆς ἀπὸ ἴσον πυργόθε με κατὰ Μαγήν.

Ἀντιφάνης Ἱππεῦσι· πῶς οὖν διαιτώμεθα τὸ μὲν ἐφίππιον
Στρῶμ' ἐστὶν ἡμῖν ὁ δὲ καλὸς πῖλος καλός / Ψυκτὴρ τί βούλει; πάντ' ἀμαλθείας κέρας.

Ἐν δὲ τῇ Κάρνῃ σαφῶς δηλοῦται ὅτι τούτῳ ἐχρῶντο οἰνοχοοῦντες κυάθῳ, εἰπὼν γὰρ τρίποδα καὶ κάδδον παραθέμενος ψυκτῆρα τ' οἴνου μεθύσκεται, ἐν τοῖς ἑξῆς ποιεῖ αὐτὸν λέγοντα· πότος ἔσται σφοδρότερος. οὐκοῦν εἰ φράσαι τις οὐκ ἔτι ἔξεστι κυαθίζειν γ', ὧν δὲ κάδδον ἔξω καὶ τὸ ποτήριον λαβὼν ἀπόφερε τἄλλα πάντα. Διονύσιος δὲ ὁ τοῦ Τρύφωνος ἐν τῷ περὶ ὀνομάτων τὸν ψυγέα φησὶν ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι δῖνον. Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς καλεῖσθαί φησι ψυκτῆρας, καὶ τοὺς ἀλσώδεις καὶ συσκίους τόπους τοὺς τοῖς θεοῖς ἀνειμένους, ἐν οἷς ἐστιν ἀναψύξαι. Αἰσχύλος· νεανίσκοισι σταυροῖς ὑπηκόοισιν ἐν ψυκτηρίοις. Εὐριπίδης Φαέθοντι· ψυκτήρια δένδρεα φίλαισιν ὠλέναισι λέξεται. καὶ ὁ τὸν Αἰγίμιον δὲ ποιήσας, εἴθ' Ἡσίοδός ἐστιν ἢ Κέρκωψ ὁ Μιλήσιος, / Ἔνθα ποτ' ἔσται ἐμὸν ψυκτήριον ὄρχαμε λαῶν.

Ὠδός. οὕτως ἐκαλεῖτο ποτήριον φησὶ Σύφων ἐν τοῖς ὀνομαστικοῖς τὸ ἐπὶ τῷ σκολιῷ διδόμενον, ὡς Ἀντιφάνης παρίστησιν ἐν Διπλασίοις·

Τί οὖν ἐν ἔσται τοῖς θεαῖσιν οὐδὲ ἓν / Ἐὰν μὴ κεράσῃ τις. ἴσχε τὸν ὠδὸν λάμβανε
Ἔπειτα μηδὲν τῶν ἀπηρχαιωμένων / Τούτων περαίνῃς. τὸν Τελαμῶνα μηδὲ τὸν
Παιῶνα μηδ' Ἁρμόδιον.

ὠοσκύφια. περὶ τῆς ἰδέας τῶν ποτηρίων Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Νεστορίδος φησὶν ὅτι δύο πυθμένας ἔχει, ἕνα μὲν τὸν κατὰ τὸ κύτος αὐτῷ συγκεχαλκευμένον, ἕτερον δὲ τὸν προσθετὸν ἀπ' ὀξέος ἀρχόμενον καταλήγοντα δὲ εἰς πλατύτερον ἀφ' οὗ ἵσταται τὸ ποτήριον. ὠόν. Δείνων ἐν τρίτῳ Περσικῶν φησὶν οὕτως· ἔστι δὲ ποτίβαζις ἄρτος κρίθινος καὶ πύρινος ὀπτὸς καὶ κυπαρίσσου στέφανος, καὶ οἶνος κεκραμένος ἐν ὠῷ χρυσῷ οὗ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς πίνει.

Asclepiades. Didymus. Lycophro. Timarch. Io. Theopõp. Phexecrates. Pherecrates. Cratinus. Hermipp. Herodotus. Meleager. Plato. Alexis. Dioxippus. Menander. Epigenes. Stratis. Alexis. Heracleo. Euphorio. Antiphanes. Dionysius. Nicander. Aeschylus. Euripides. Hesiodus siue Cercops milesius Aegimiu condidit. Asclepiads. Dino.

Balaniophali phialæ. Argyrides. Chrysides. Psygeus. Psycter. Psycteridiũ. σευτλίον. τεῦτλα. Dinus. Δῖνον. Odos. Ooscyphiu. Oon.

A Τοσαῦτα εἰπὼν ὁ Πλούταρχος καὶ ὑπὸ πάντων κροταλισθεὶς, ᾔτησε φιάλην, ἀφ' ἧς σπείσας ταῖς Μούσαις καὶ τῇ τούτων μητρὶ Μνημοσύνῃ, προύπιε πᾶσι φιλοτησίαν. ἔπειτ' εἶπε· φιάλαν ὡς εἴ τις ἀφνειᾶς ἀπὸ χειρὸς ἑλὼν ἔνδον ἀμπέλου καχλάζοισαν δρόσῳ δωρήσεται, οὐ μόνον νεανίᾳ γαμβρῷ προπίνων, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς φιλτάτοις ἔδωκε τῷ παιδὶ περιενεγκεῖν ἐν κύκλῳ, κελεύσας τὸ κύκλῳ πίνειν τοῦτ' εἶναι λέγων παρατιθέμενος Μενάνδρου ἐκ Περινθίας, οὐδὲ μίαν ἡ γραῦς ὅλως κύλικα παρῆκεν, ἀλλὰ πίνει τὴν κύκλῳ. καὶ πάλιν ἐκ Θεοφορουμένης· Καὶ ταχὺ πάλιν τὸ πρῶτον περισοβεῖ ποτήριον αὖτις ἀκράτου, καὶ Εὐριπίδης δ' ἐν Κρήσσαις, τὰ δ' ἄλλα χαίρει κύλικος εὐθύνας κύκλῳ. εἰπόντος δὲ τοῦ γραμματικοῦ Λεωνίδου μεῖζον ποτήριον καὶ εἰπόντος κρατηρίζωμεν ἄνδρες φίλοι. οὕτω δὲ τοὺς πότους Δυσανίας φησὶν ὁ Κυρηναῖος Ἡρόδωρον εἰρηκέναι ἐν τούτοις. ἐπεὶ δὲ θύσαντες πρὸς δεῖπνον καὶ κρατῆρας καὶ εὐωχίας καὶ παιῶνας ἐτράποντο, καὶ ὁ τοὺς μίμους δὲ πεποιηκὼς, ὃν ἀεὶ διὰ χειρὸς ἔχειν Δοῦρίς φησι τὸν σοφὸν Πλάτωνα, λέγει που· κὴν κρατῆρι χαμεύσαντι τοῦ πεπώκειμεν. ἀλλὰ μὴ πρὸς θεῶν ὁ Ποντιανὸς ἔφη οὕτως ἐκ μεγάλων πίνετε ποτηρίων, τὸν ἥδιστον καὶ χαριέστατον Ξενοφῶντα πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες. ὅς ἐν τῷ συμποσίῳ φησίν· ὁ δ' αὖ Σωκράτης εἶπεν· ἀλλὰ πίνειν μὲν ὦ ἄνδρες καὶ ἐμοὶ πάνυ δοκεῖ· τῷ γὰρ ὄντι ὁ οἶνος ἄρδων τὰς ψυχὰς, τὰς μὲν λύπας ὥσπερ ὁ μανδραγόρας ἀνθρώποις κοιμίζει, τὰς δὲ φλόγας ἐγείρει. δοκεῖ μέντοι μοι καὶ τὰ τῶν ἀνδρῶν σώματα τὰ αὐτὰ πάσχειν ἅπερ καὶ τὰ τῶν ἐν γῇ φυομένων. καὶ γὰρ ἐκεῖνα, ὅταν μὲν ὁ θεὸς αὐτὰ ἄγαν ἀθρόως ποτίζῃ, οὐ δύναται ὀρθοῦσθαι οὐδὲ ταῖς αὔραις διαπνοῦσθαι. ὅταν δὲ ὅσῳ ἥδεται, τοσοῦτο πίνῃ, καὶ μάλα ὀρθά τε αὔξεται, καὶ B θάλλοντα ἀφικνεῖται εἰς τὴν καρπογονίαν. οὕτω δὴ καὶ ἡμεῖς ἢν μὲν ἀθρόον τὸ ποτὸν ἐγχεώμεθα, ταχὺ ἡμῶν καὶ τὰ σώματα καὶ αἱ γνῶμαι σφαλοῦνται, καὶ οὐδ' ἀναπνεῖν μή ὅτι λέγειν δυνησόμεθα. ἢν δὲ ἡμῖν οἱ παῖδες μικραῖς κύλιξι μικρὰ ἐπιψεκάζωσιν, ἵνα καὶ ἐγὼ Γοργιείοισι ῥήμασιν εἴπω, οὕτως οὐ βιαζόμενοι μεθύειν ὑπὸ τοῦ οἴνου, ἀλλ' ἀναπειθόμενοι πρὸς τὸ παιγνιωδέστερον ἀφιξόμεθα. εἰς ταῦτά τις ἀποβλέπων τὰ τοῦ καλοῦ Ξενοφῶντος, ἐπιγινώσκειν δυνήσεται ἣν εἶχε πρὸς αὐτὸν ὁ λαμπρότατος Πλάτων ζηλοτυπίαν, ἢ τάχα φιλονείκως εἶχον ἀρχῆθεν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ ἄνδρες οὗτοι, αἰσθόμενοι τῆς ἰδίας ἑκάτερος ἀρετῆς, καὶ ἴσως καὶ περὶ πρωτείων διεφέροντο. οὐ μόνον ἐξ ὧν περὶ Κύρου εἰρήκασι, τεκμαιρομένοις ἡμῖν, ἀλλὰ κἀκ τῶν αὐτῶν ὑποθέσεων. συμπόσια μὲν γὰρ γεγράφασιν ἀμφότεροι, καὶ ἐν αὐτοῖς ὁ μὲν τὰς αὐλητρίδας ἐκβάλλει, ὁ δὲ εἰσάγει. καὶ ὁ μὲν ὡς πρόκειται παραιτεῖται πίνειν μεγάλοις ποτηρίοις, ὁ δὲ τὸν Σωκράτην παράγει τῷ ψυκτῆρι πίνοντα μέχρι τῆς ἕω. κἀν τῷ περὶ ψυχῆς δὲ ὁ Πλάτων καταλεγόμενος ἕκαστον τῶν παρατυχόντων, οὐδὲ κατὰ μικρὸν τοῦ Ξενοφῶντος μέμνηται. καὶ περὶ τοῦ Κύρου οὖν ὁ μὲν λέγει ὡς ἐκ πρώτης ἡλικίας ἐπεπαίδευτο πάντα τὰ πάτρια. ὁ δὲ Πλάτων ὥσπερ ἐναντιούμενος ἐν γʹ τῶν Νόμων φησί, μαντεύομαι δὲ περὶ Κύρου τὰ μὲν ἄλλα στρατηγὸν αὐτὸν ἀγαθὸν εἶναι καὶ φιλόπονον. παιδείας δὲ ὀρθῆς οὐχ ἧφθαι τὸ παράπαν, οἰκονομίᾳ δ' οὐδ' ἡντινοῦν προσεσχηκέναι. ἔοικε δ' ἐκ νέου στρατεύεσθαι. παραδούς τε τοὺς παῖδας ταῖς γυναιξὶ τρέφειν. πάλιν ὁ μὲν Ξενοφῶν συναναβὰς Κύρῳ εἰς Πέρσας μετὰ τῶν μυρίων Ἑλλήνων, καὶ ἀκριβῶς εἰδὼς τὴν προδοσίαν τοῦ Θετταλοῦ Μένωνος, ὅτι αὐτὸς αἴτιος ἐγένετο τοῖς περὶ Κλέαρχον τῆς ἀπωλείας τῆς ὑπὸ Τισσαφέρνου γενομένης, καὶ οἷός τις ἦν τὸν τρόπον ὡς χαλεπὸς, ὡς ἀσελγὴς διηγησαμένου, ὁ καλὸς Πλάτων, μονονουχὶ εἰπὼν οὐκ ἔτυμος λόγος οὗτος, ἐγκώμια αὐτοῦ διεξέρχεται, ὁ τοὺς ἄλλους ἀπαξαπλῶς κακολογήσας, ἐν μὲν τῇ Πολιτείᾳ Ὅμηρον ἐκβάλλων, καὶ τὴν μιμητικὴν ποίησιν, αὐτὸς δὲ τοὺς διαλόγους μιμητικῶς γράψας, ὧν τῆς ἰδέας οὐδ' αὐτὸς εὑρετής ἐστι. πρὸ γὰρ αὐτοῦ τοῦθ' εὗρε τὸ εἶδος τῶν λόγων ὁ Τήϊος Ἀλεξαμενὸς, ὡς Νικίας ὁ Νικαεὺς ἱστορεῖ καὶ Σωτίων. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ περὶ ποιητῶν οὕτως γράφει· οὐκοῦν οὐδὲ ἐμμέτρους τοὺς καλουμένους Σώφρονος μίμους μὴ φῶμεν εἶναι λόγους καὶ μιμήσεις, ἢ τοὺς Ἀλεξαμενοῦ τοῦ Τηΐου τοὺς πρώτους γραφέντας τῶν Σωκρατικῶν διαλόγων. ἄντικρυς φάσκων ὁ πολυμαθέστατος Ἀριστοτέλης πρὸ Πλάτωνος, διαλόγους γεγραφέναι τὸν Ἀλεξαμενόν. διαβάλλει δὲ ὁ Πλάτων καὶ Θρασύμαχον τὸν Χαλκηδόνιον σοφιστὴν ὅμοιον εἶναι λέγων τῷ ὀνόματι, ἔτι δὲ Ἱππίαν καὶ Γοργίαν καὶ Παρμενίδην καὶ ἐν διαλόγῳ τῷ Πρωταγόρᾳ πολλοὺς, ὁ τοιαῦτα ἐν τῇ Πολιτείᾳ εἰπὼν, ὅταν οἶμαι δημοκρατουμένη πόλις ἐλευθερίας διψήσασα κακῶν οἰνοχόων τύχῃ, καὶ ἀκράτου αὐτῆς μεθυσθῇ. λέγεται δὲ καὶ ὡς ὁ Γοργίας αὐτὸς ἀναγνοὺς τὸν ὁμώνυμον αὐτῷ διάλογον, πρὸς τοὺς συνήθεις ἔφη ὡς καλῶς οἶδε Πλάτων ἰαμβίζειν. Ἕρμιππος δὲ ἐν τῷ περὶ Γοργίου ὡς ἐπεδήμησε φησὶ ταῖς Ἀθήναις ὁ Γοργίας μετὰ τὸ ποιήσασθαι τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἐν Δελφοῖς ἑαυτοῦ χρυσῆς εἰκόνος, εἰπόντος τοῦ Πλάτωνος ὅτε εἶδεν αὐτόν· ἥκει ἡμῖν ὁ καλός τε καὶ χρυσοῦς Γοργίας, ἔφη ὁ Γοργίας· ἦ καλόν γε αἱ Ἀθῆναι καὶ νέον τοῦτον Ἀρχίλοχον ἐνηνόχασιν. ἄλλοι δέ φασιν ὡς ἀναγνοὺς ὁ Γοργίας τὸν Πλάτωνος διάλογον πρὸς τοὺς παρόντας εἶπεν, ὅτι οὐδὲν τούτων, οὔτε εἶπεν οὔτε ἤκουσε παρὰ Πλάτωνος. ταὐτά φησι καὶ Φαίδωνα ἀναγνόντα τὸν περὶ ψυχῆς. διὸ καλῶς ὁ Τίμων περὶ αὐτοῦ ἔφη· ὡς ἀνέπλαττε Πλάτων πεπλασμένα θαύματα εἰδώς. Παρμενίδῃ μὲν γὰρ καὶ ἐλθεῖν εἰς λόγους τὸν τοῦ Πλάτωνος Σωκράτην μόλις ἡ ἡλικία συγχωρεῖ, οὐχ ὡς καὶ τοιούτους εἰπεῖν ἢ

Menander | Euripids | Leonides | Dysamas | Herodor? | Duris | Plato | Xenophó

Inimicicie inter platone & xenophotem ex multis coniecturis manifeste

Cyrus | Menó | Clearch? | Tissaphernes

Dialogorú inuentor qs

Alexamenes | Nicias | Aristoteles

Plato Calumniator

Sophró

Pulchre de platone gorgias

Plato | Thrasymachus | Hippias | Gorgias | Parmenides | Hermipp?

A ἀκοῦσαι λόγους. τὸ δὲ πάντων σχετλιώτατον, καὶ τὸ εἰπεῖν οὐδεμιᾶς κατεπειγούσης χρείας, ὅτι παιδικὰ γεγόνοι τοῦ Παρμενίδου Ζήνων ὁ πολίτης αὐτοῦ. ἀδύνατον δὲ καὶ Φαῖδρον οὐ μόνον κατὰ Σωκράτην εἶναι, ἥπου γε καὶ ἐρώμενον αὐτοῦ γεγονέναι. ἀλλὰ μὴν οὐ δύνανται Πάραλος καὶ Ξάνθιππος οἱ Περικλέους υἱοὶ τελευτήσαντες τῷ λοιμῷ, Πρωταγόρᾳ διαλέγεσθαι ὅτε τὸ δεύτερον ἐπεδήμησε ταῖς Ἀθήναις οἱ ἔτι πρότερον τελευτήσαντες. πολλὰ δ' ἔστι καὶ ἄλλα λέγειν περὶ αὐτοῦ καὶ δεικνύναι ὡς ἔπλαττε τοὺς διαλόγους. ὅτι δὲ καὶ δυσμενὴς ἦν πρὸς ἅπαντας, δῆλον καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ Ἴωνι ἐπιγραφομένων, ἐν ᾧ πρῶτον μὲν κακολογεῖ πάντας τοὺς ποιητὰς, ἔπειτα καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ δήμου προαγομένους, Φανοσθένην τὸν Ἄνδριον, καὶ Ἀπολλόδωρον τὸν Κυζικηνὸν, ἔτι δὲ τὸν Κλαζομένιον Ἡρακλείδην. ἐν δὲ τῷ Μένωνι καὶ τοὺς μεγίστους παρ' Ἀθηναίοις γενομένους, Ἀριστείδην καὶ Θεμιστοκλέα. Μένωνα δὲ ἐπαινεῖ τὸν τοὺς Ἕλληνας προδόντα. ἐν δὲ τῷ Εὐθυδήμῳ αὐτόν τε καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Διονυσόδωρον προπηλακίζων, καὶ καλῶν ὀψιμαθεῖς ἔτι τε ἐριστὰς ὀνομάζων, ὀνειδίζει αὐτοῖς καὶ τὴν ἐκ Χίου τῆς πατρίδος φυγὴν, ἀφ' ἧς ἐν Θουρίοις κατῴκησαν. ἐν δὲ τῷ περὶ ἀνδρείας Μελησίαν τὸν Θουκυδίδου τοῦ ἀντιπολιτευσαμένου Περικλεῖ, καὶ Λυσίμαχον τὸν Ἀριστείδου τοῦ δικαίου, τῆς τῶν πατέρων ἀρετῆς ἀναξίους εἶναι φάσκων. ἃ δὲ περὶ Ἀλκιβιάδου εἴρηκεν ἐν τῷ Συμποσίῳ, οὐδ' εἰς φῶς λέγεσθαι ἐστὶν ἄξιον, ἔν τε τῷ προτέρῳ τῶν εἰς αὐτὸν διαλόγων. ὁ γὰρ δεύτερος ὑπό τινων Ξενοφῶντος εἶναι λέγεται, ὡς καὶ ἡ Ἀλκυὼν Λέοντος τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ, ὥς φησι Νικίας ὁ Νικαεύς. τὰ μὲν οὖν κατὰ Ἀλκιβιάδην λεχθέντα σιωπῶ, ὅτι δὲ τὸν Ἀθηναίων δῆμον εἰκαῖον εἴρηκε κριτὴν, b ἔτι πρόκωπον. Λακεδαιμονίους δὲ ἐπαινῶν, ἐπαινεῖ καὶ τοὺς πάντων Ἑλλήνων ἐχθροὺς Πέρσας. καὶ τὸν ἀδελφὸν δὲ τοῦ Ἀλκιβιάδου Κλεινίαν, μαινόμενόν τε ἀποφαίνει καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἠλιθίους. Μειδίαν τε ὀρτυγοκόπον, καὶ τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον εὐπρόσωπον μὲν εἶναι, δεῖν δ' αὐτὸν ἀποδύσαντας θεωρεῖν. ὀφθήσεται γάρ φησιν περίβλεπτον ἀξίωμα περικείμενον κάλλους οὐκ ἀληθινοῦ. ἐν δὲ τῷ Κίμωνι, οὐδὲ τῆς Θεμιστοκλέους φείδεται κατηγορίας, οὐδὲ τῆς Ἀλκιβιάδου καὶ Μυρωνίδου, ἀλλ' οὐδ' αὐτοῦ τοῦ Κίμωνος. καὶ ὁ Κρίτων δ' αὐτοῦ Σοφοκλέους περιέχει καταδρομήν. ὁ δὲ Γοργίας οὐ μόνον ἀφ' οὗ τὸ ἐπίγραμμα, ἀλλὰ καὶ Ἀρχελάου τοῦ Μακεδονίας βασιλέως, ὃν οὐ μόνον ἐπονείδιστον γένος ἔχειν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἀπέκτεινε τὸν δεσπότην. οὗτος ἐστὶ Πλάτων ὃν Σπεύσιππός φησι φίλτατον ὄντα Ἀρχελάῳ Φιλίππῳ τῆς βασιλείας αἴτιον γενέσθαι. γράφει γοῦν Καρύστιος ὁ Περγαμηνὸς ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν οὕτως. Σπεύσιππος πυνθανόμενος Φίλιππον βλασφημεῖν περὶ Πλάτωνος εἰς ἐπιστολὴν ἔγραψέ τι τοιοῦτον, ὥσπερ ἀγνοοῦντας τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας Φίλιππος διὰ Πλάτωνος ἔσχεν. Εὐφραῖον γὰρ ἀπέστειλε τὸν Ὠρείτην πρὸς Περδίκκαν Πλάτων, ὃς ἔπεισεν ἀπομερίσαι τινὰ χώραν Φιλίππῳ. διατρέφων δ' ἐνταῦθα δύναμιν, ὡς ἀπέθανε Περδίκκας, ἐξ ἑτοίμου δυνάμεως ὑπαρχούσης, ἐπέπεσε τοῖς πράγμασι. τοῦτο δ' εἴπερ οὕτως ἀληθείας ἔχει, θεὸς ἂν εἰδείη. ὁ δὲ καλὸς αὐτοῦ Πρωταγόρας πρὸς τὸ καταδρομὴν ἔχειν πολλῶν ποιητῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν, ἐκθεατριζόμενον ἔχει καὶ τὸν Καλλίου βίον μᾶλλον τῶν Εὐπόλιδος Κολάκων. ἐν δὲ τῷ Μενεξένῳ οὐ μόνον Ἱππίας ὁ Ἠλεῖος χλευάζεται, ἀλλὰ καὶ ὁ Ῥαμνούσιος Ἀντιφῶν καὶ ὁ μουσικὸς Λάμπρος. ἐπιλείποι δ' ἄν με ἡ ἡμέρα, εἰ πάντας ἐθελήσαιμι ἐπελθεῖν τοὺς κακῶς ἀκούσαντας ὑπὸ τοῦ σοφοῦ. ἀλλὰ μὴν οὐδ' Ἀντισθένην ἐπαινῶ. καὶ γὰρ καὶ οὗτος πολλοὺς εἰπὼν κακῶς, οὐδ' αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος ἀπέσχετο. ἀλλὰ καλέσας αὐτὸν φορτικῶς Σάθωνα, τὸν ταύτην ἔχοντα τὴν ἐπιγραφὴν διάλογον ἐξέδωκεν. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς ἐν τοῖς ὑπομνήμασι, περὶ τῆς πρὸς πάντας τοῦ Πλάτωνος κακοηθείας C λέγων, γράφει καὶ ταῦτα. μετὰ τὴν Σωκράτους τελευτὴν, ἐπὶ πλεῖον τῶν συνήθων ἀθυμούντων ἔν τινι συνουσίᾳ, Πλάτων συμπαρὼν λαβὼν τὸ ποτήριον παρεκάλει μὴ ἀθυμεῖν αὐτοὺς, ὡς ἱκανὸς αὐτὸς εἴη ἡγεῖσθαι τῆς σχολῆς. καὶ προέπιεν Ἀπολλοδώρῳ. καὶ ὃς εἶπεν· ἥδιον ἂν παρὰ Σωκράτους τὴν τοῦ φαρμάκου κύλικα εἰλήφειν ἢ παρὰ σοῦ τὴν τοῦ οἴνου πρόποσιν. ἐδόκει γὰρ Πλάτων φθονερὸς εἶναι, καὶ κατὰ τὸ ἦθος οὐδαμῶς εὐδοκιμεῖν. καὶ γὰρ Ἀρίστιππον πρὸς Διονύσιον ἀποδημήσαντα ἔσκωπτεν, αὐτὸς τρὶς εἰς Σικελίαν ἐκπλεύσας, ἅπαξ μὲν τῶν ῥυάκων χάριν, ὅτε καὶ τῷ πρεσβυτέρῳ Διονυσίῳ συγγενόμενος ἐκινδύνευσε. δὶς δὲ πρὸς τὸν νεώτερον Διονύσιον. Αἰσχίνου τε πένητος ὄντος καὶ μαθητὴν ἕνα ἔχοντος Ξενοκράτην τοῦτον περιέσπασε, καὶ Φαίδωνι δὲ τὴν τῆς δουλείας ἐφιστὰς δίκην ἐφωράθη. καὶ τὸ καθόλου πᾶσι τοῖς Σωκράτους μαθηταῖς ἐπεφύκει μητρυιᾶς ἔχων διάθεσιν. διόπερ Σωκράτης οὐκ ἀηδῶς περὶ αὐτοῦ στοχαζόμενος ἐνύπνιον ἔφησεν ἑωρακέναι πλειόνων παρόντων. δοκεῖν γὰρ ἔφη τὸν Πλάτωνα κορώνην γενόμενον ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου ἀναπηδήσαντα, τὸ φαλακρόν μου κατασκαριφᾶν, καὶ κρώζειν περιβλέπουσαν. δοκῶ οὖν σε Πλάτων πολλὰ κατὰ τῆς ἐμῆς ψεύσεσθαι κεφαλῆς. ἦν δὲ ὁ Πλάτων πρὸς τῇ κακοηθείᾳ καὶ φιλόδοξος, ὅς γε ἔφησεν ἔσχατον τὸν τῆς δόξης χιτῶνα ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῷ ἀποδυόμεθα, ἐν διαθήκαις, ἐν κομιδαῖς, ἐν τάφοις; ὥς φησι Διοσκουρίδης ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι. καὶ τὸ πόλιν δὲ θελῆσαι κτίσαι, καὶ τὸ νομοθετῆσαι, τίς οὐ φήσει πάθος εἶναι φιλοδοξίας; δῆλον δέ ἐστιν ἐκ τῶν ἐν τῷ Τιμαίῳ λέγει· πέπονθά τι πάθος πρὸς τὴν πολιτείαν, ὥσπερ ἂν εἰ ζωγράφος ἐβούλετο τὰ ἑαυτοῦ ἔργα κινούμενα καὶ ἐνεργὰ ἰδεῖν, οὕτω κἀγὼ τοὺς πολίτας οὓς διαγράφω. περὶ δὲ τῶν ἐν τοῖς διαλόγοις

Antisthenes cotra plato

Plato cotra omnes

Parmenides | Zeno | Phedrus | Socrates | Paralus | Xanthipp? | Pericls | Protagoras | Apollodorus | Phanosthens | Heraclides | Menon | Aristides | Menó | Euthydemus | Dionysiodor? | Melesias | Thucydides | Pericls | Lysimachus | Aristides | Alcibiades | Leo | Nicias | Nicias | Midias | Themistocls | Alcibiades | Myronides | Cimo | Sophocls | Archelaus | Speusipp? | Philipp? | Carystius | Euphreus | Perdiccas | Eupolis | Hippias | Antiphó | Lamprus | Antisthens | Hegesander | Aristippus | Aeschines | Xenocrates | Phedó | Dioscurids

Platonis maledicentia in omns

Alcibiades secundus platonis dialogus anonimus xenophontis fe...

Ortygocop...

Antisthenem cavillum in platone ... satone ... cat

Socrates somnium de platoe

Theopompus contra platone

αὐτοῦ λελεγμένων, τί ἂν καὶ λέγοι τις, ἡ μὲν γὰρ ψυχὴ ἡ διαπλαττομένη ἀθάνατος ὑπ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν χωριζομένη τοῦ σώματος παρὰ πρώτῳ εἴρηται ὁμήρῳ. οὗτος γὰρ εἶπεν ὡς ἡ τοῦ πατρόκλου ψυχὴ ἀΐδος δὲ κατῆλθεν ὃν πότμον γοόωσα λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην. εἰ δ' οὖν καὶ πλάτωνος φήσει τις εἶναι τὸν λόγον, οὐχ ὁρῶ τίνα ἐσχήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ ὠφέλειαν. ἐὰν γὰρ καὶ συγχωρήσῃ τις μεθίστασθαι τὰς τῶν τετελευτηκότων ψυχὰς εἰς ἄλλας φύσεις, καὶ πρὸς τὸν μετεωρότερον ἀνέρχεσθαι τόπον, ἅτε κουφότητος μετεχούσας, τί πλέον ἡμῖν. ὧν γὰρ μήτε ἀνάμνησίς ἐστιν οὔποτε ἦμεν, μήτ' αἴσθησις εἰ καὶ ἦμεν, τίς χάρις ταύτης τῆς ἀθανασίας. οἱ δὲ συντεθέντες ὑπ' αὐτοῦ νόμοι, καὶ τούτων ἔτι πρότερον ἡ πολιτεία, τί πεποιήκασιν. καίτοι γε ἔδει καθάπερ τὸν λυκοῦργον τοὺς λακεδαιμονίους καὶ τὸν σόλωνα τοὺς ἀθηναίους, καὶ τὸν ζάλευκον τοὺς θουρίους, καὶ αὐτὸν εἴπερ ἦσαν χρήσιμοι, πεῖσαι τινὰς τῶν ἑλλήνων αὐτοῖς χρήσασθαι. νόμος γάρ ἐστιν ὥς φησιν ἀριστοτέλης λόγος ὡρισμένος καθ' ὁμολογίαν κοινὴν πόλεως μηνύων πῶς δεῖ πράττειν ἕκαστα. ὁ δὲ πλάτων πῶς οὐκ ἄτοπος, τριῶν ἀθηναίων γενομένων νομοθετῶν τῶν γε δὴ γνωριζομένων δράκοντος, καὶ αὐτοῦ τοῦ πλάτωνος καὶ σόλωνος, τῶν μὲν τοῖς νόμοις ἐμμένειν τοὺς πολίτας. τῶν δὲ τοῦ πλάτωνος καὶ προσκαταγελᾶν. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τῆς πολιτείας, εἰ καὶ πασῶν ἐστιν αὕτη βελτίων, μὴ πείθει δ' ἡμᾶς, τί πλέον. ἔοικεν οὖν ὁ πλάτων μὴ τοῖς οὖσιν ἀνθρώποις γράψαι τοὺς νόμους ἀλλὰ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ διαπλαττομένοις, ὥστε καὶ ζητεῖσθαι τοὺς χρησομένους. ἐχρῆν οὖν ἃ πείσει λέγειν, ταῦτα καὶ γράφειν καὶ μὴ ταυτὰ ποιεῖν τοῖς εὐχομένοις, ἀλλὰ τοῖς τῶν ἐνδεχομένων ἀντεχομένοις. χωρὶς γὰρ τούτων εἴ τις διεξίοι τοὺς τιμαίους αὐτοῦ καὶ τοὺς γοργίας, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ τοὺς τοιούτους διαλόγους ἐν οἷς καὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς μαθήμασι διεξέρχεται, καὶ περὶ τῶν κατὰ φύσιν καὶ περὶ πλειόνων ἄλλων, οὐδ' ὡς διὰ ταῦτα θαυμαστέος ἐστίν. ἔχει γάρ τις καὶ παρ' ἑτέρων ταῦτα λαβεῖν, ἢ βέλτιον λεχθέντα ἢ μὴ χεῖρον. καὶ γὰρ θεόπομπος ὁ χῖος ἐν τῷ κατὰ τῆς πλάτωνος διατριβῆς, τοὺς πολλούς φησιν τῶν διαλόγων αὐτοῦ ἀχρείους καὶ ψευδεῖς ἄν τις εὕροι. ἀλλοτρίους δὲ τοὺς πλείους ὄντας ἐκ τῶν ἀριστίππου διατριβῶν. ἐνίους δὲ καὶ τῶν ἀντισθένους. πολλοὺς δὲ κἀκ τῶν βρύσωνος τοῦ ἡρακλεώτου. ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν ἄνθρωπον ἅπερ ἐπαγγέλλεται καὶ ἡμεῖς ζητοῦμεν, ἐκ τῶν ἐκείνου λόγων ὅπερ οὐχ εὑρίσκομεν, ἀλλὰ συμπόσια μὲν καὶ λόγους περὶ ἔρωτος εἰρημένους καὶ μάλ' ἀπρεπεῖς οὓς καταφρονῶν τῶν ἀναγνωσομένων συνέθηκεν, ὥσπερ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τυραννικοί τινες καὶ διάβολοι γενόμενοι. εὐφραῖος μὲν γὰρ παρὰ περδίκκᾳ τῷ βασιλεῖ διατρίβων ἐν μακεδονίᾳ, οὐχ ἧττον αὐτοῦ ἐβασίλευε φαῦλος ὢν καὶ διάβολος ὃς οὕτω ψυχρῶς συνέταξε τὴν ἑταιρίαν τοῦ βασιλέως, ὥστε οὐκ ἐξῆν τοῦ συσσιτίου μετασχεῖν, εἰ μή τις ἐπίσταιτο τὸ γεωμετρεῖν ἢ τὸ φιλοσοφεῖν. ὅθεν φιλίππου τὴν ἀρχὴν παραλαβόντος, παρμενίων αὐτὸν ἐν ὠρεῷ λαβὼν ἀπέκτεινεν, ὥς φησι καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν. καὶ κάλλιππος δὲ ὁ ἀθηναῖος μαθητὴς καὶ αὐτὸς πλάτωνος ἑταῖρος δίωνος καὶ συμμαθητὴς γενόμενος, καὶ συναποδημήσας αὐτῷ εἰς συρακούσας, ὁρῶν ἤδη τὸν δίωνα ἐξιδιοποιούμενον τὴν μοναρχίαν, ἀποκτείνας αὐτὸν καὶ αὐτὸς τυραννεῖν ἐπιχειρήσας ἐπεσφάγη. εὐάγων δὲ λαμψακηνὸς ὥς φησιν εὐρύπυλος καὶ δικαιοκλῆς ὁ κνίδιος, ἐν εἰκοστῷ καὶ πρώτῳ διατριβῶν, ἔτι δὲ καὶ δημοχάρης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ σοφοκλέους πρὸς φίλωνα, δανείσας τῇ πατρίδι ἀργύριον ἐπὶ ἐνεχύρῳ τῇ ἀκροπόλει καὶ ἀποστερήσας, τυραννεῖν ἐβούλετο, ἕως συνδραμόντες ἐπ' αὐτὸν οἱ λαμψακηνοὶ καὶ τὰ χρήματα ἀποδιδόντες, ἐξέβαλον. τίμαιος δὲ ὁ κυζικηνὸς ὡς ὁ αὐτὸς δημοχάρης φησὶ χρήματα καὶ σῖτον ἐπιδοὺς τοῖς πολίταις, καὶ διὰ ταῦτα πιστευθεὶς εἶναι χρηστὸς παρὰ τοῖς κυζικηνοῖς, μικρὸν ἐπισχὼν χρόνον ἐπέθετο τῇ πολιτείᾳ δι' ἀριδαίου, κριθεὶς δὲ καὶ ἁλοὺς καὶ ἀδοξήσας, ἐν μὲν τῇ πόλει ἐπέμενε παλαιὸς καὶ γεγηρακώς, ἀτίμως δὲ καὶ ἀδόξως διαζῶν. τοιοῦτοι δ' εἰσὶ καὶ νῦν τῶν ἀκαδημαϊκῶν τινὲς ἀνοσίως καὶ ἀδόξως βιοῦντες, χρημάτων γὰρ ἐξ ἀσεβείας καὶ παρὰ φύσιν κυριεύσαντες διὰ γοητείαν νῦν εἰσι περίβλεπτοι ὥσπερ καὶ χαίρων ὁ πελληνεύς, ὃς οὐ μόνον πλάτωνι ἐσχόλακεν, ἀλλὰ καὶ ξενοκράτει, καὶ οὗτος οὖν τῆς πατρίδος πικρῶς τυραννήσας, οὐ μόνον τοὺς ἀρίστους τῶν πολιτῶν ἐξήλασεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς τούτων δούλοις τὰ χρήματα τῶν δεσποτῶν χαρισάμενος, καὶ τὰς ἐκείνων γυναῖκας συνῴκισε πρὸς γάμου κοινωνίαν, ταῦτ' ὠφεληθεὶς ἐκ τῆς καλῆς πολιτείας καὶ τῶν παρανόμων νόμων. διὸ καὶ ἔφιππος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν ναυάγῳ πλάτωνά τε αὐτὸν καὶ τῶν γνωρίμων τινὰς κεκωμῴδηκεν, ὡς καὶ ἐπ' ἀργυρίῳ συκοφαντοῦντας, ἐμφαίνων ὅτι καὶ πολυτελῶς ἠσκοῦντο. καὶ ὅτι τῆς εὐμορφίας τῶν καθ' ἡμᾶς ἀσώτων πλείονα πρόνοιαν ἐποιοῦντο. λέγει δὲ οὕτως.

Ἔπει καταστὰς εὔστοχος νεανίας
Τῶν ἐξ ἀκαδημίας τις ὑπὸ πλάτωνα καὶ
Βρυσωνοθρασυμαχειοληψικερμάτων
Πληγεὶς ἀνάγκῃ ληψιγομίσθῳ τέχνῃ
Συνών τις οὐκ ἄσκεπτα δυνάμενος λέγειν
Εὖ μὲν μαχαίρᾳ ξυστ' ἔχων τριχώματα
Εὖ δ' ὑποκαθεῖσαν ἄτομα πώγωνος βάθη
Εὖ δ' ἐν πεδίλῳ πόδα τιθεὶς ὑπὸ ξυρὸν
Κνήμης ἱματίων ἰσομέτροις ἑλίγμασιν,
Ὄγκῳ τε χλανίδος εὖ τεθωρακισμένος
Σχῆμ' ἀξιόχρεων ἐπικαθεὶς βακτηρίᾳ
Ἀλλότριον οὐκ οἰκεῖον ὡς ἐμοὶ δοκεῖ
Ἔλεξεν ἄνδρες τῆς ἀθηναίων χθονός.

Μέχρι τούτων καὶ ἡμῖν πεπεραιώσθω καὶ ἤδη ἡ συναγωγὴ φίλτατε τιμόκρατες. ἑξῆς δὲ ἐροῦμεν περὶ τῶν ἐπὶ τρυφῇ διαβοήτων γενομένων.

ἈΘΗ-

ἈΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

ἩΔΟΝΗ. ΚΑΘΗΔΟΝΗΣ.

A Ἄνθρωπος εἶναί μοι κυρηναῖος δοκεῖς, κατὰ τὴν ἀλέξιδος τινδαρέων ἑταῖρε τιμόκρατες. κἀκεῖ γὰρ αὖ τις, ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἦν καλῇ, γράφειν ὀκτωκαίδεκ' ἄλλοι καὶ δέκα ἅρματα, συνωρίδες τε πεντεκαίδεκα. τούτοις δὲ δεῖσθαι τὰ πιττοῦν δεῖ ἐμβαλεῖν, ὥστ' ἦν κράτιστον μηδὲ καλέσαι μηδένα. κἀμοὶ δ' ἦν κράτιστον σιωπᾶν, καὶ μὴ τοῖς τοσούτοις προειρημένοις ἕτερα προστιθέναι. ἀλλ' ἐπεὶ πάνυ λιπαρῶς ἡμᾶς ἀπαιτεῖς καὶ τὸν περὶ τρυφῆς διαβοήτων γενομένων λόγον, καὶ τῆς τούτων ἡδυπαθείας, ἡ γὰρ ἀπόλαυσις δήπου μετ' ἐπιθυμίας πρῶτον, ἔπειτα μεθ' ἡδονῆς. καίτοι σοφοκλῆς γε ὁ ποιητὴς τῶν ἀπολαυστικῶν γε εἷς ὤν, ἵνα μὴ κατηγορῇ τοῦ γήρως εἰς σωφροσύνην ἔθετο τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ, τὴν περὶ τὰς τῶν ἀφροδισίων ἀπολαύσεις, φήσας ἀσμένως ἀπηλλάχθαι αὐτῶν ὥσπερ τινὸς δεσπότου. ἐγὼ δέ φημι, καὶ τὴν τοῦ πάριδος κρίσιν ὑπὸ τῶν παλαιοτέρων πεποιῆσθαι ἡδονῆς πρὸς ἀρετὴν οὖσαν σύγκρισιν. προκριθείσης γοῦν τῆς ἀφροδίτης, αὕτη δέ ἐστιν ἡδονή, πάντα συνεταράχθη. καί μοι δοκεῖ καὶ ὁ καλὸς ἡμῶν ξενοφῶν τὸν περὶ τὸν ἡρακλέα καὶ τὴν ἀρετὴν μῦθον ἐντεῦθεν πεπλακέναι. κατὰ γὰρ τὸν ἐμπεδοκλέα

Οὐδέ τις ἦν κείνοισιν ἄρης θεὸς οὐδὲ κυδοιμός
Οὐδὲ ζεὺς βασιλεὺς οὐδὲ κρόνος οὐδὲ ποσειδῶν
Ἀλλὰ κύπρις βασίλεια
Τὴν οἵγ' εὐσεβέεσσιν ἀγάλμασιν ἱλάσκονται.
B Γραπτοῖς δὲ ζώοισι μύροισί τε δαιδαλεόδμοις,
Σμύρνης τ' ἀκρήτου θυσίαις λιβάνου τε θυώδους,
Ξανθῶν τε σπονδὰς μελίτων ῥίπτοντες ἐς οὖδας,

καὶ μένανδρος δ' ἐν κιθαριστῇ περί τινος μουσικευομένου φησί.

Φιλόμουσον εἶναι αὐτὸν πάνυ
Ἀκούσματ' εἰς τρυφήν τε παιδεύεσθ' ἀεί.

καίτοι τινές φασι κατὰ φύσιν εἶναι τὴν ἡδονήν, ἐκ τοῦ πάντα ζῷα δεδουλῶσθαι ταύτῃ. ὥσπερ οὐχὶ καὶ δειλίας καὶ φόβου, καὶ τῶν ἄλλων παθημάτων κοινῶς μὲν ἐν ἅπασιν ὄντων, παρὰ δὲ τοῖς λογισμῷ χρωμένοις ἀποδοκιμαζομένων. τὸ οὖν ἡδονὰς διώκειν προπετῶς λύπας ἐστὶ θηρεύειν. διόπερ ὅμηρος ἐπονείδιστον βουλόμενος ποιῆσαι τὴν ἡδονήν, καὶ τῶν θεῶν φησὶ τοὺς μεγίστους οὐδὲν ὑπὸ τῆς σφετέρας ὠφελεῖσθαι δυνάμεως, ἀλλὰ τὰ μέγιστα βλάπτεσθαι προσενεχθέντας ὑπ' αὐτῆς. ὅσα μὲν γὰρ ἀγρυπνῶν ὁ ζεὺς ἐφρόντισεν ὑπὲρ τῶν τρώων, ταῦτ' ἀπώλεσε μεθ' ἡμέραν ὑφ' ἡδονῆς κρατηθείς, καὶ ὁ ἄρης ἀλκιμώτατος ὢν ὑπὸ τοῦ ἀσθενεστάτου ἡφαίστου συνεποδίσθη καὶ ὦφλεν αἰσχύνην καὶ ζημίαν ἐκδοὺς ἑαυτὸν ἔρωσιν ἀλογίστοις. φησὶ γοῦν πρὸς τοὺς θεοὺς ὅτ' ἦλθον αὐτὸν θεασόμενοι δεδεμένον,

Οὐκ ἀρετᾷ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν,
Ὡς καὶ νῦν ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἷλεν ἄρηα
Ὠκύτατόν περ ἐόντα θεῶν οἳ ὄλυμπον ἔχουσι,
Χωλὸς ἐών, τέχνῃσι· τὸ καὶ ζωάγρι' ὀφέλλει.

οὐδεὶς δὲ λέγει τὸν ἀριστείδου βίον ἡδύν, ἀλλὰ τὸν σμινδυρίδου τοῦ συβαρίτου, καὶ τὸν σαρδαναπάλλου. καίτοι κατά γε τὴν δόξαν φησίν, ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς θεόφραστος οὐχ ὁμοίως λαμπρός ἐστιν ἀλλ' οὐκ ἐτρύφησεν ὡς ἐκεῖνοι. οὐδὲ τὸν ἀγησιλάου τοῦ λακεδαιμονίων βασιλέως, ἀλλὰ μᾶλλον εἰ ἔτυχε τὸν ἀνανίου οὕτως ἀδόξου κατὰ δόξαν ὄντος, οὐδὲ τὸν τῶν ἡμιθέων τῶν ἐπὶ τροίας ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τῶν νῦν καὶ τοῦτ' εἰκότως. ὁ μὲν γὰρ ἀκατάσκευος, καὶ καθάπερ ἀνεύρετος ἦν. οὔτ' ἐπιμιξίας οὔσης, οὔτε τῶν τεχνῶν διηκριβωμένων, ὁ δὲ πᾶσιν ἐξηρτυμένος πρὸς ῥᾳστώνην, καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας διαγωγάς. C πλάτων δὲ ἐν τῷ φιλήβῳ φησίν. ἡδονὴ μὲν γὰρ ἁπάντων ἀλαζονίστατον ὡς δὲ λόγος καὶ ἐν ταῖς ἡδοναῖς ταῖς περὶ τὰ ἀφροδίσια αἳ δὴ μέγισται δοκοῦσιν εἶναι, καὶ τὸ ἐπιορκεῖν συγγνώμην εἴληφε παρὰ θεῶν. ὥσπερ καθάπερ παίδων τῶν ἡδονῶν οὐδὲ τὸν λογισμὸν κεκτημένων ἐν δὲ τῷ ὀγδόῳ τῆς πολιτείας ὁ αὐτὸς πλάτων πρότερος ὑπέδειξε τὸ ὑπὸ τῶν ἐπικουρείων θρυλλούμενον. ὅτι τῶν μὲν ἐπιθυμιῶν, αἱ μέν εἰσι, φυσικαὶ μὲν, οὐκ ἀναγκαῖαι δὲ, αἱ δὲ οὔτε φυσικαὶ οὔτε ἀναγκαῖαι, γράφων οὕτως. ἆρ' οὖν ἡ τοῦ φαγεῖν μέχρις ὑγιείας καὶ εὐεξίας. καὶ τοῦ σίτου καὶ ὄψου ἀναγκαῖος ἂν εἴη ἡ μέν γέ που τοῦ σίτου κατ' ἀμφότερα ἀναγκαία, ἥ τε ὠφέλιμος ἥ τε παῦσαι πεινῶντας δυνατή. Ναί. Ἡ δὲ ὄψου εἴ πῃ τινὰ ὠφέλειαν πρὸς εὐεξίαν παρέχεται; Πάνυ μὲν οὖν. Τί δαὶ ἡ πέρα τούτων καὶ ἀλλοίων ἐδεσμάτων ἢ τοιούτων ἐπιθυμία δυνατὴ δὲ κολαζομένη ἐκ νέων πολλῶν ἀπαλλάττεσθαι, καὶ βλαβερὰ μὲν σώματι, βλαβερὰ δὲ ψυχῇ πρός τε φρόνησιν, καὶ πρὸς τὸ σωφρονεῖν, ἆρά γε ὀρθῶς καὶ ἀναγκαία ἂν καλοῖτο. ὀρθότατα μὲν οὖν. ἡρακλείδης δὲ ὁ ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς τάδε λέγει. οἱ τύραννοι καὶ οἱ βασιλεῖς τῶν ἀγαθῶν ὄντες κύριοι, καὶ πάντων εἰληφότες πεῖραν, τὴν ἡδονὴν προκρίνουσι μεγαλοψυχοτέρας ποιούσης τῆς ἡδονῆς τὰς τῶν ἀνθρώπων φύσεις, ἅπαντες γοῦν οἱ τὴν ἡδονὴν τιμῶντες καὶ τρυφᾶν προῃρημένοι, μεγαλόψυχοι καὶ μεγαλοπρεπεῖς εἰσὶν ὡς πέρσαι καὶ μῆδοι. μάλιστα γὰρ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων τὴν ἡδονὴν οὗτοι καὶ τὸ τρυφᾶν τιμῶσι. ἀνδρειότατοι καὶ μεγαλοψυχότεροι τῶν βαρβάρων ὄντες. ἔστι γὰρ τὸ μὲν ἥδεσθαι, καὶ τὸ τρυφᾶν ἐλευθέρων. ἀνίησι γὰρ τὰς ψυχὰς καὶ αὔξει. τὸ δὲ πονεῖν δούλων καὶ ταπεινῶν, διό τοι καὶ συστέλλονται οὗτοι καὶ τὰς φύσεις. καὶ ἡ ἀθηναίων πόλις ἕως ἐτρύφα, μεγίστη τε ἦν καὶ μεγαλοψυχοτάτους ἔτρεφεν ἄνδρας. ἁλουργῆ μὲν γὰρ ἠμπίσχοντο ἱμάτια. ποικίλους δ' ὑπέδυνον χιτῶνας. κορύμβους

Contra Platonis immortalitate animæ
Platonis leges ridiculæ & ludibrio habitæ
Contra dialogos platonis
Homer. Patroclus Plato Lycurg. Solo Zaleuc. Aristote Theopop. Aristipp. Antisthenes Bryso Euphrates Perdiccas Philipp. Parmenio Coryscus Callippus Dio Euago Eurypyl. Dicaeocles Demochares Timaeus Demochares Arideus Chero Xenocrates Ephipp.
Alexis Tyndareos Sophocles Xenopho Empedocls Menander Homer. Homer. Aristids Smindyrides Sardanapal. Theophrastus Plato Plato Heraclides pontic.

A δ' ἀναδούμενοι τῶν τριχῶν, τοὺς τέττιγας περὶ τὸ μέτωπον, καὶ τὰς κόμας ἐφόρουν. ὀκλαδίας τε αὐτοῖς δίφρους ἔφερον οἱ παῖδες ἵνα μὴ καθίζοιεν ὡς ἔτυχεν. καὶ οὗτοι ἦσαν οἱ τοιοῦτοι οἱ τὴν ἐν Μαραθῶνι νικήσαντες μάχην, καὶ μόνοι τὴν τῆς Ἀσίας ἁπάσης δύναμιν χειρωσάμενοι. καὶ οἱ φρονιμώτατοι δέ φησι, καὶ μεγίστην δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ ἔχοντες μέγιστον ἀγαθὸν τὴν ἡδονὴν εἶναι νομίζουσι. Σιμωνίδης μὲν οὑτωσὶ λέγων· τίς γὰρ ἁδονᾶς ἄτερ θνατῶν βίος ποθεινὸς ἢ ποία τυραννίς; τᾶς δ' ἄτερ οὐδὲ θεῶν ζηλωτὸς αἰών. Πίνδαρος παραινῶν Ἱέρωνι τῷ Συρακοσίων ἄρχοντι· μὴ δ' ἀμαύρου φησὶ τέρψιν ἐν βίῳ· πολύ τοι φέριστον ἀνδρὶ τερπνὸς αἰών. καὶ Ὅμηρος δὲ τὴν εὐφροσύνην καὶ τὸ εὐφραίνεσθαι τέλος φησὶν εἶναι χαριέστερον, ὅταν δαιτυμόνες μὲν ἀοιδοῦ ἀκουάζωνται, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι. τοὺς δὲ θεούς φησιν ῥεῖα ζώοντας. τὸ δὲ ῥεῖα ἐστὶν ἀπόνως. ὥσπερ ἐνδεικνύμενος ὅτι μέγιστόν ἐστι τῶν κακῶν ἡ περὶ τὸ ζῆν ταλαιπωρία, καὶ ὁ πόνος. διόπερ καὶ Μεγακλείδης ἐπιτιμᾷ τοῖς μεθ' Ὅμηρον καὶ Ἡσίοδον ποιηταῖς, ὅσοι περὶ Ἡρακλέους εἰρήκασιν, ὡς στρατοπέδων ἡγεῖτο, καὶ πόλεις ᾕρει. ὃς μεθ' ἡδονῆς πλείστης τὸν μετ' ἀνθρώπων βίον διετέλεσε. πλείστας μὲν γυναῖκας γήμας, ἐκ πλείστων δὲ λάθρα παρθένων παιδοποιησάμενος. εἴποι γὰρ ἄν τις πρὸς τοὺς οὐ ταῦτα παραδεχομένους, πόθεν ὦ οὗτοι τὴν περὶ τὰς ἐδωδὰς αὐτῷ σπουδὴν ἀνατίθετε, ἢ πόθεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸ τῆς λοιβασίας κύλικος μηδὲν ὑπολείπεσθαι, εἰ μὴ τὰ περὶ τὰς ἡδονὰς ἐδοκίμαζεν; ἢ διατί τὰ θερμὰ λουτρὰ τὰ φαινόμενα ἐκ τῆς γῆς πάντες Ἡρακλέους φασὶν εἶναι ἱερά; ἢ διὰ τί τὰς μαλακὰς στρωμνὰς Ἡρακλέους κοίτας εἰώθασι καλεῖν, εἰ κατεφρόνει τῶν ἡδέως ζώντων; τοῦτον οὖν φησιν οἱ νέοι ποιηταὶ κατασκευάζουσιν ἐν λῃστοῦ σχήματι μόνον περιπορευόμενον, ξύλον ἔχοντα καὶ λεοντῆν καὶ

B τόξα. καὶ ταῦτα πλάσαι πρῶτον Στησίχορον τὸν Ἱμεραῖον. καὶ Ξάνθος δ' ὁ μελοποιὸς πρεσβύτερος ὢν Στησιχόρου, ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Στησίχορος μαρτυρεῖ, ὥς φησιν ὁ Μεγακλείδης, οὐ ταύτην αὐτῷ περιτίθησι τὴν στολήν, ἀλλὰ τὴν ὁμηρικήν. πολλὰ δὲ τῶν Ξάνθου παραπεποίηκεν ὁ Στησίχορος, ὥσπερ καὶ τὴν Ὀρεστείαν καλουμένην. Ἀντισθένης δὲ τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν εἶναι φάσκων, προσέθηκε τὴν ἀμεταμέλητον. ὁ δὲ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ Ὀδυσσεὺς ἡγεμὼν δοκεῖ γεγενῆσθαι Ἐπικούρῳ τῆς πολυθρυλήτου ἡδονῆς, ὥσπερ φησίν·

οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι, ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ ἥμενοι ἑξείης. παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν. μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων οἰνοχόος παρέχῃσι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσι.
τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.

ὁ δὲ Μεγακλείδης φησὶ τὸν Ὀδυσσέα καθομιλοῦντα τοὺς καιροὺς ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν ὁμοήθης τοῖς Φαίαξιν εἶναι, τὸ ἁβροδίαιτον αὐτῶν ἀσπάζεσθαι προσπυθόμενον τοῦ Ἀλκίνου·

αἰεὶ δ' ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε χοροί τε
εἵματά τ' ἐξημοιβὰ λοετρά τε θερμὰ καὶ εὐναί.

μόνως γὰρ οὕτως ᾤετο ἂν ἐλπίζειν μὴ διαμαρτεῖν. τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παραινῶν Ἀμφιλόχῳ παιδί· ὦ τέκνον, ποντίου θηρὸς πετραίου χρωτὶ μάλιστα νόον προσφέρων, πάσαις πολίεσιν ὁμίλει· τῷ παρεόντι δ' ἐπαινήσαις ἑκὼν, ἄλλοτ' ἀλλοῖα φρόνει. ὁμοίως φησὶ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἰφιγενείᾳ· νόει πρὸς ἀνδρὶ σῶμα πουλύπους ὅπως πέτρᾳ τραπέσθαι γνησίου φρονήματος. καὶ ὁ Θέογνις· πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου. εἰσὶ δ' οἵ φασι ταύτης εἶναι τῆς γνώμης τὸν Ὅμηρον, προτάττοντα τοῦ σπουδαίου βίου πολλάκις τὸν καθ' ἡδονὴν λέγοντα·

οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο. Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
νέκταρ ἐῳνοχόει. τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι δειδέχατ' ἀλλήλους.

καὶ ὁ Μενέλαος δὲ παρ' αὐτῷ φησίν· οὐδέ κεν ἡμέας ἄλλο διέκρινεν φιλέοντέ τε τερπομένω τε, καὶ

C ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ. διόπερ καὶ Ὀδυσσεὺς τρυφὴν καὶ λαγνείαν τέλος τοῦ βίου παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ τίθεται. διαβόητοι δὲ ἐπὶ τρυφῇ ἐγένοντο, πρῶτοι πάντων ἀνθρώπων Πέρσαι, ὧν καὶ οἱ βασιλεῖς ἐχείμαζον μὲν ἐν Σούσοις. ἐθέριζον δὲ ἐν Ἐκβατάνοις. κληθῆναι δὲ τὰ Σοῦσά φησιν Ἀριστόβουλος καὶ Χάρης, διὰ τὴν ὡραιότητα τοῦ τόπου. σοῦσον γὰρ εἶναι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ τὸ κρίνον. ἐν Περσεπόλει δὲ διατρίβουσι τὸ φθινόπωρον, καὶ ἐν Βαβυλῶνι τὸ λοιπὸν τοῦ ἐνιαυτοῦ μέρος. καὶ οἱ Πάρθων δὲ βασιλεῖς ἐαρίζουσι μὲν ἐν Ῥάγαις. χειμάζουσι δὲ ἐν Βαβυλῶνι, τὸ λοιπὸν τοῦ ἐνιαυτοῦ. καὶ τὸ παράσημον δὲ ὃ ἐπετίθεντο τῇ κεφαλῇ οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς, οὐ δ' αὐτὸ ἠνεῖτο τὴν τῆς ἡδυπαθείας ἀπόλαυσιν. κατεσκευάζετο γὰρ ὥς φησι Δίνων, ἐκ σμύρνης, καὶ τοῦ καλουμένου λαβύζου. εὐώδης δ' ἐστὶν ἡ λάβυζος καὶ πολυτιμότερον τῆς σμύρνης. ὁπότε δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἅρματος κατίοι φησὶ βασιλεύς, οὔτε καθήλλετο ὀλίγου ὄντος ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ ὕψους, οὔτε διὰ χειρῶν ἐρειδόμενος, ἀλλ' ἀεὶ αὐτῷ χρυσοῦς δίφρος ἐτίθετο καὶ τούτῳ ἐπιβαίνων κατῄει. καὶ ὁ βασιλέως διφροφόρος εἰς τοῦτο εἵπετο. φυλάσσουσί τε αὐτὸν καὶ τριακόσιαι γυναῖκες, ὡς ἱστορεῖ ὁ Κυμαῖος Ἡρακλείδης ἐν πρώτῃ Περσικῶν. αὗται δὲ τὰς μὲν ἡμέρας κοιμῶνται, ἵνα νυκτὸς ἐγρηγορῶσι. τῆς δὲ νυκτὸς ᾄδουσαι καὶ ψάλλουσαι διατελοῦσι λύχνων καιομένων. χρῆται δὲ αὐταῖς καὶ πολλάκις ὁ βασιλεὺς διὰ τῆς τῶν μηλοφόρων αὐλῆς. ἦσαν δὲ οὗτοι τῶν δορυφόρων, καὶ τῷ γένει πάντες Πέρσαι, ἐπὶ τῶν στυράκων μῆλα χρυσᾶ ἔχοντες, χίλιοι τὸν ἀριθμὸν ἀριστίνδην ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν μυρίων Περσῶν τῶν ἀθανάτων καλουμένων. καὶ διῄει διὰ τῆς τούτων αὐλῆς πεζὸς ὑποτιθεμένων ψιλοταπίδων σαρδιανῶν ἐφ' ὧν οὐδεὶς ἄλλος ἐπέβαινεν ἢ βασιλεύς. ὅτε δὲ εἰς τὴν ἐσχάτην αὐλὴν ἔλθοι,

Handwritten margin notes: Cicadae aureae gestamen capitis apud athenienses · Sine voluptate insuavis hominum vita · Simonides · Pindarus · Hiero · Homerus · Megaclides · Homerus · Hesiodus · De Hercule qualis fuerit vita et moribus · Stesichorus · Xanthus · Megaclides · Antisthenes · Homerus · Megaclides · Amphilochus · Sophocles · Homerus · Homerus · Ulysses · Reges persarum apud Susis hiemabant, estatem vero ducebant · Susa unde dicta · Aristobulus · Chares · Dio · Heraclides · Immortales apud persas

A ἔλθοι, ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸ ἅρμα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐφ' ἵππου, πεζὸς δὲ οὐδέποτε ἑωράθη ἔξω τῶν βασιλείων. εἰ δ' ἐπὶ θήραν ἐξίοι, καὶ αἱ παλλακίδες αὐτῷ συνεξῄεσαν. ὁ δὲ θρόνος ἐφ' ᾧ ἐχρημάτιζε καθήμενος, χρυσοῦς ἦν ὃν περιειστήκεσαν τέσσαρες κιονίσκοι λιθοκόλλητοι χρυσοῖ, ἐφ' ὧν διετέτατο ἱμάτιον ποικίλον πορφυροῦν. Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τετάρτῳ Βίων προειπὼν περὶ τῆς Μήδων τρυφῆς, καὶ ὅτι διὰ ταύτης πολλοὺς εὐνουχίσαιεν τῶν περικτιόνων, ἐπιφέρει, καὶ τὴν παρὰ Μήδων γενέσθαι Πέρσαις μηλοφορίαν, μὴ μόνον ὧν ἔπαθον τιμωρίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν δορυφορούντων τρυφῆς εἰς ὅσον ἦλθον ἀνανδρίας ὑπόμνημα. δύναται γὰρ ὡς ἔοικεν ἡ παράκαιρος ἅμα καὶ μάταιος αὐτῶν περὶ τὸν βίον τρυφή, καὶ τοὺς ταῖς λόγχαις καθωπλισμένους ἀγύρτας ἀποφαίνειν. καὶ προελθὼν δὲ γράφει· τοῖς γοῦν ποιήσασι τι αὐτῷ ἡδὺ βρῶμα διδοὺς ἆθλα τοῦ ποιηθέντος οὐχ ἑτέροις ἡδύειν ταῦτα τιμαῖς παρετίθει, πολὺ δὲ μᾶλλον αὐτὸς ἀπολαύειν αὐτῶν νοῶν ἔχων. τοῦτο μὲν γάρ ἐστιν ὁ λεγόμενος οἶμαι καὶ Διὸς ἅμα καὶ βασιλέως ἐγκέφαλος. Χάρης δ' ὁ Μιτυληναῖος, ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστοριῶν. εἰς τοῦτό φησιν ἧκον τρυφῆς οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς, ὥστε ἔχεσθαι τῆς βασιλικῆς κλίνης ὑπὲρ κεφαλῆς οἴκημα πεντάκλινον, ἐν ᾧ χρυσίου πεντακισχίλια διὰ παντὸς ἔκειτο τάλαντα, καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο προσκεφάλαιον βασιλικόν, καὶ πρὸς ποδῶν ἕτερον οἴκημα τρίκλινον, οὗ τάλαντα τρισχίλια ἔκειτο ἀργυρίου καὶ προσηγορεύετο βασιλικὸν ὑποπόδιον. ἦν δὲ ἐν τῷ κοιτῶνι καὶ λιθοκόλλητος ἄμπελος χρυσῆ ὑπὲρ τῆς κλίνης. τὴν δὲ ἄμπελον ταύτην Ἀμύντας φησὶν ἐν τοῖς Σταθμοῖς, καὶ βότρυας ἔχειν ἐκ τῶν πολυτελεστάτων ψήφων συντεθειμένους. οὐ μακρὰν τε ταύτης ἀνακεῖσθαι κρατῆρα

B χρυσοῦν. Θεοδώρου τοῦ Σαμίου ποίημα. Ἀγαθοκλῆς δ' ἐν τρίτῳ περὶ Κυζίκου ἐν Πέρσαις φησὶν εἶναι, καὶ χρυσοῦν καλούμενον ὕδωρ, εἶναι δὲ τοῦτο λιβάδας ἑβδομήκοντα. καὶ μηδένα πίνειν ἀπ' αὐτοῦ ἢ μόνον βασιλέα, καὶ τὸν πρεσβύτατον αὐτοῦ τῶν παίδων. τῶν δ' ἄλλων ἐάν τις πίῃ, θάνατος ἡ ζημία. Ξενοφῶν δ' ἐν ὀγδόῳ Παιδείας, ἐχρῶντο φησὶν ἔτι τότε τῇ ἐκ Περσῶν παιδείᾳ, καὶ τῇ Μήδων στολῇ καὶ ἁβρότητι. νῦν δὲ τὴν μὲν ἐκ Περσῶν καρτερίαν περιορῶσιν ἀποσβεννυμένην, τὴν δὲ τῶν Μήδων μαλακίαν διασῴζονται. σαφηνίσαι δὲ βούλομαι, καὶ τὴν θρύψιν αὐτῶν. ἐκείνοις γὰρ πρῶτον μὲν οὐκέτι τὰς εὐνὰς μόνον ἀρκεῖ μαλακῶς ὑποστόρνυσθαι, ἀλλ' ἤδη, καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας ἐπὶ ταπίδων τιθέασιν, ὅπως μὴ ἀντερείδῃ τὸ δάπεδον, ἀλλ' ὑπείκωσιν αἱ τάπιδες, καὶ μὴν τὰ πεττόμενα ἐπὶ τράπεζαν, ὅσα τε πρότερον εὕρητο οὐδὲν αὐτῶν ἀφῄρηνται, ἄλλα τε καινὰ ἀεὶ ἐπιμηχανῶνται, καὶ ὄψα γε ὡσαύτως. καὶ γὰρ καινοποιητὰς ἀμφοτέρων τούτων κέκτηνται, ἀλλὰ μὴν καὶ τῷ χειμῶνι οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας αὐτοὺς ἀρκεῖ ἐσκεπάσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρῖδας δασείας, καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν. ἔν γε μὴν τῷ θέρει οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, οὔθ' αἱ τῶν δένδρων οὔθ' αἱ τῶν πετρῶν σκιαί, ἀλλ' ἐν ταύταις ἑτέρας σκιάδας ἄνθρωποι μηχανώμενοι, αὐτοῖς παρεστῶσιν. κἂν τοῖς ἑξῆς δέ φησι περὶ αὐτῶν οὑτωσί. νῦν δὲ στρώματα πλείω ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἵππων, ἢ ἐπὶ τῶν εὐνῶν. οὐ γὰρ τῆς ἱππείας οὕτως, ὡς τοῦ μαλακῶς καθῆσθαι ἐπιμέλονται. καὶ τοὺς θυρωροὺς δὲ καὶ τοὺς σιτοποιούς, καὶ οἰνοχόους, καὶ παρατιθέντας καὶ ἀναιροῦντας, καὶ κατακοιμίζοντας, καὶ ἀνιστάντας, καὶ τοὺς κοσμητάς, οἳ ὑποχρίουσί τε, καὶ ἐντρίβουσιν αὐτούς, καὶ τἄλλα ῥυθμίζουσιν.

Λυδοὶ δὲ εἰς τοσοῦτον ἦλθον τρυφῆς, ὡς καὶ πρῶτοι γυναῖκας εὐνουχίσαι, ὡς ἱστορεῖ Ξάνθος ὁ Λυδός, ἢ ὁ εἰς αὐτὸν τὰς ἀναφερομένας ἱστορίας συγγραφὼς Διονύσιος ὁ Σκυτοβραχίων, ὡς Ἀρτέμων φησὶν ὁ Κασανδρεὺς ἐν τῷ περὶ συναγωγῆς βιβλίων, ἀγνοῶν ὅτι Ἔφορος ὁ συγγραφεὺς μνημονεύει αὐτοῦ ὡς παλαιοτέρου

C ὄντος, καὶ Ἡροδότῳ τὰς ἀφορμὰς δεδωκότος. ὁ δ' οὖν Ξάνθος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Λυδιακῶν, Ἀδραμύτην φησὶ τὸν Λυδῶν βασιλέα, πρῶτον γυναῖκας εὐνουχίσαντα χρῆσθαι αὐταῖς ἀντὶ ἀνδρῶν εὐνούχων. Κλέαρχος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ περὶ Βίων, Λυδοί φησι διὰ τρυφήν, παραδείσους κατασκευασάμενοι, καὶ κηπαίους αὐτοὺς ποιήσαντες, ἐσκιατροφοῦντο. τρυφερώτερον ἡγησάμενοι τὸ μηδ' αὐτοῖς ὅλως ἐπιπίπτειν τὰς τοῦ ἡλίου αὐγάς, καὶ τέλος πόρρω προαγαγόντες ὕβρεως τὰς τῶν ἄλλων γυναῖκας καὶ παρθένους, εἰς τὸν τόπον τὸν διὰ τὴν πρᾶξιν Ἁγνεῶνα κληθέντα συνάγοντες ὕβριζον, καὶ τέλος τὰς ψυχὰς ἀποθηλυνθέντες ἠλλάξαντο τὸν τῶν γυναικῶν βίον. διόπερ καὶ γυναῖκα τύραννον ὁ βίος εὕρετο αὐτοῖς, μίαν τῶν ὑβρισθεισῶν Ὀμφάλην, ἥτις πρώτη κατῆρξε μὲν τῆς εἰς Λυδοὺς πρεπούσης τιμωρίας, τὸ γὰρ ὑπὸ γυναικὸς ἄρχεσθαι ὑβριζομένους σημεῖόν ἐστι βίας. οὖσα οὖν καὶ αὐτὴ ἀκόλαστος καὶ ἀμυνομένη τὰς γενομένας αὐτῇ πρότερον ὕβρεις, τοῖς ἐν τῇ πόλει δούλοις τὰς τῶν δεσποτῶν παρθένους ἐξέδωκεν, ἐν ᾧ τόπῳ πρὸς ἐκείνων ὑβρίσθη, εἰς τοῦτον οὖν συναθροίσασα μετ' ἀνάγκης συγκατέκλεισε τοῖς δούλοις τὰς δεσποίνας, ὅθεν οἱ Λυδοὶ τὸ πικρὸν τῆς πράξεως ὑποκοριζόμενοι τὸν τόπον καλοῦσι γυναικῶν ἀγῶνα, γλυκὺν ἀγῶνα. οὐ μόνον δὲ Λυδῶν γυναῖκες ἄφετοι οὖσαι, τοῖς ἐντυχοῦσιν, ἀλλὰ καὶ Λοκρῶν τῶν ἐπιζεφυρίων, ἔτι δὲ τῶν περὶ Κύπρον, καὶ πάντων ἁπλῶς τῶν ἑταιρισμῷ τὰς ἑαυτῶν κόρας ἀφοσιούντων, παλαιᾶς τινὸς ὕβρεως ἔοικεν εἶναι πρὸς ἀλήθειαν ὑπόμνημα, καὶ τιμωρία. πρὸς ἣν εἷς τῶν Λυδῶν εὐγενὴς ἀνὴρ ὁρμήσας, καὶ τῇ πρὸ αὐτοῦ Μίδου βασιλείᾳ βαρυνθείς, τοῦ μὲν Μίδου ὑπ' ἀνανδρείας καὶ τρυφῆς ἐν πορφύρᾳ κειμένου, καὶ ταῖς γυναιξὶν ἐν τοῖς ἱστοῖς συνταλασιουργοῦντος. Ὀμφάλης δὲ πάντας τοὺς συγκατα-

Handwritten margin notes: Clearchus · Chares · Alexander · Vitis aurea super lectum regis persarum · Amyntas · Theodorus Samius · Agathocles · Xenophon · χειρῖδας · δακτυλήθρας · Lydi voluptuosi · Xanthus Lydus · Dionysius · Artemon · Ephorus · Herodotus · Andramytes · Mulieres eunuchi factae · Clearchus · ἀγνεών · Omphale · Epizephyrii · Midas

κλιθέντας αὐτῇ ξενοκτονούσης, ἀμφοτέρους ἐκόλασε, τὸν μὲν ὑπὸ ἀπαιδευσίας κεκωφημένον τῶν ὤτων ἐξελκύσας, ὃς διὰ τὴν τοῦ φρονεῖν ἔνδειαν τοῦ πάντων ἀναισθητοτάτου ζῴου τὴν ἐπωνυμίαν ἔχει. πρῶτοι δὲ Λυδοὶ καὶ τὴν καρύκην ἐξεῦρον· περὶ ἧς τῆς σκευασίας οἱ τὰ ὀψαρτυτικὰ συνθέντες εἰρήκασιν. Γλαῦκός τε ὁ Λοκρὸς καὶ Μίθαικος καὶ Διονύσιος, Ἡρακλεῖδαί τε δύο γένος Συρακούσιοι, καὶ Ἄγις καὶ Ἐπαίνετος καὶ Διονύσιος ἔτι τε Ἡγήσιππος καὶ Ἐρασίστρατος καὶ Εὐθύδημος καὶ Κρίτων. πρὸς τούτοις δὲ Στέφανος, Ἀρχύτας, Ἀκέστιος, Ἀκεσίας, Διοκλῆς, Φιλιστίων, τοσούτους γὰρ οἶδα γράψαντας ὀψαρτυτικά. καὶ κάνδαυλον δέ τινα ἔλεγον οἱ Λυδοί, οὐχ ἓν ἀλλὰ τρεῖς, οὕτως ἐξησκημένοι πρὸς τὰς ἡδυπαθείας. γίνεσθαι δ' αὐτόν φησιν ὁ Ταραντῖνος Ἡγήσιππος ἐξ ἑφθοῦ κρέως, καὶ κνηστοῦ ἄρτου, καὶ Φρυγίου τυροῦ ἀνήθου τε καὶ ζωμοῦ πίονος. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἄλεξις ἐν Παννυχίδι ἢ Ἐρίθοις. μάγειρος δ' ἐστὶν ὁ προσδιαλεγόμενος·

Ἔτι δέ σοι παρέξομεν κάνδαυλόν τινα. — Παραθήσομεν κάνδαυλον οὐκ ἐδήδοκα
Ἀλλ' οὐδ' ἀκήκο' οὐδέποτε — Θαυμαστὸν ἐμὸν εὕρημα πάνυ πολὺν δ' ἐγὼ
Ἐὰν παραθῶ σοι προσκατέδει τοὺς δακτύλους — Σαυτῷ γε χαίρων. ὄρνιθα μὲν ποιήσομεν ἄνθρωπε ποιὰ
λευκὰ καὶ βλέπεις ἐπάν
Ἀπὸ τῶν κοινῶν ταρίχους ἰχθύων κρεῶν βατανίων αὐθέως
Δίπυρον παραθήσεις ᾠὸν ἐπιτετμημένον — πυὸν μέλιτος ὀξύβαφον ἀπὸ ταγήνου, τυρὸς
Τροφάλλια χλωρὰ κυθνίου παρατεμὼν — βοτρύδιόν τι χόρειον ἐν ποτηρίῳ
Γλυκὺ τὸ τοιοῦτον γὰρ ἀεί πως μέρος — ἐπιπαίζεται· κεφαλὴ δὲ λάπτυ γίνεται
Ἄνθρωπ' ἔπαιζε μόνον, ἀλλ' ἀπαλλάγηθι μου, — Κανδαύλας λέγων, καὶ χόρια καὶ βατάνια

πᾶσαν τὴν ἡδονήν. μνημονεύει τοῦ κανδαύλου καὶ Φιλήμων ἐν Παρεόντι οὕτως,

Τοὺς ἐν τῇ πόλει μάρτυρας ἔχω, ὅτι μόνος — Φύσκην ποιῶ κάνδαυλον ᾠὰ θεῖον ἐν στενῷ
Τί τοῦτον διαπτώμ' ἐγένετο ἢ ἁμάρτημα τι.

καὶ Νικόστρατος ἐν Μαγείρῳ, ὃς μέλανα πιεῖν ζωμὸν οὐκ ἴπισαν θεῖον δὲ καὶ κάνδαυλον, καὶ Μένανδρος Τροφωνίῳ· Ἰωνικὸς πλούταξ, ὑποστάσεις ποιῶν κάνδαυλον ὑποκινητικὰ τὰ βρώματα. καὶ εἰς τοὺς πολέμους δὲ ἐξιόντες οἱ Λυδοὶ παρατάττονται μετὰ συρίγγων καὶ αὐλῶν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος. καὶ Λακεδαιμόνιοι δὲ μετ' αὐλῶν ἐξορμῶσιν ἐπὶ τοὺς πολέμους, καθάπερ Κρῆτες μετὰ λύρας. Ἡρακλείδης δ' ὁ Κυμαῖος ὁ τὰ Περσικὰ συγγράψας, ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις παρασκευαστικοῖς εἰπών, ὡς ὁ ἐν τῇ λιβανοφόρῳ χώρᾳ βασιλεὺς αὐτόνομός τε ἐστὶν καὶ οὐδενὸς ὑπήκοος, γράφει καὶ ταῦτα· οὗτος δ' ὑπερβάλλει τῇ τρυφῇ καὶ ῥαθυμίᾳ, διατρίβει τε γὰρ ἀεὶ ἐν τοῖς βασιλείοις, ἐν τρυφῇ καὶ δαπάνῃ τὸν βίον διάγων. καὶ πράττει οὐδὲ ἓν πρᾶγμα οὐδὲ τοῖς πολλοῖς πλησιάζει. ἀλλὰ δικαστὰς αὐτὸς ἀποδεικνύει· καὶ ἐάν τις αὐτοὺς ἡγῆται μὴ δικαίως δεδικακέναι, ἔστι θυρὶς ἐν τῷ ὑψηλοτάτῳ τῶν βασιλείων, καὶ αὕτη ἁλύσει δέδεται. ὁ οὖν ἡγούμενος ἀδίκως δεδικάσθαι ἐπιλαμβάνεται τῆς ἁλύσεως καὶ ἕλκει τὴν θυρίδα· καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπειδὰν αἴσθηται, εἰσκαλεῖ καὶ αὐτὸς δικάζει. καὶ ἐὰν φαίνωνται οἱ δικασταὶ ἀδίκως δικάσαντες, ἀποθνήσκουσιν. ἐὰν δὲ δικαίως, ὁ κινήσας τὴν θυρίδα ἀπόλλυται. τὰ δ' ἀναλώματα λέγει τῆς ἡμέρας εἰς τὸν βασιλέα, καὶ τὰς περὶ αὐτὸν γυναῖκας καὶ φίλους γίνεσθαι τάλαντα πεντεκαίδεκα Βαβυλώνια. παρὰ δὲ Τυρρηνοῖς ἐκτόπως τρυφήσασιν ἱστορεῖ Τίμαιος ἐν τῇ πρώτῃ, ὅτι αἱ θεράπαιναι γυμναὶ τοῖς ἀνδράσι διακονοῦνται. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ μγ. τῶν ἱστοριῶν καὶ νόμον εἶναι φησὶ παρὰ τοῖς Τυρρηνοῖς κοινὰς ὑπάρχειν τὰς γυναῖκας, ταύτας δὲ ἐπιμελεῖσθαι σφόδρα τῶν σωμάτων, καὶ γυμνάζεσθαι πολλάκις καὶ μετ' αὐτῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸς ἑαυτάς, οὐ γὰρ αἰσχρὸν εἶναι αὐταῖς φαίνεσθαι γυμναῖς, δειπνεῖν δὲ αὐτὰς οὐ παρὰ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἑαυτῶν, ἀλλὰ παρ' οἷς ἂν τύχωσι τῶν παρόντων, καὶ προπίνουσιν οἷς ἂν βουληθῶσιν, εἶναι δὲ καὶ πιεῖν δεινάς, καὶ τὰς ὄψεις πάνυ καλάς. τρέφειν δὲ τοὺς Τυρρηνοὺς πάντα τὰ γινόμενα παιδία, οὐκ εἰδότας ὅτου πατρός ἐστιν ἕκαστον. ζῶσι δὲ καὶ οὗτοι τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς θρεψαμένοις, πότους τὰ πολλὰ ποιούμενοι καὶ πλησιάζοντες ταῖς γυναιξὶν ἁπάσαις. οὐδὲν δ' αἰσχρόν ἐστι Τυρρηνοῖς οὐ μόνον αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ τι ποιοῦντας, ἀλλ' οὐδὲ πάσχοντας φαίνεσθαι· ἐπιχώριον γὰρ καὶ τοῦτο παρ' αὐτοῖς ἐστι. καὶ τοσοῦτον δέουσιν αἰσχρὸν ὑπολαμβάνειν, ὥστε καὶ λέγουσιν ὅταν ὁ μὲν δεσπότης τῆς οἰκίας ἀφροδισιάζηται, ζητῇ δέ τις αὐτόν, ὅτι πάσχει τὸ καὶ τό, προσαγορεύοντες αἰσχρῶς τὸ πρᾶγμα. ἐπειδὰν δὲ συνουσιάζωσι καθ' ἑταιρίας ἢ κατὰ συγγενείας, ποιοῦσιν οὕτως· πρῶτον μὲν ὅταν παύσωνται πίνοντες, καὶ μέλλωσι καθεύδειν, εἰσάγουσι παρ' αὐτοὺς οἱ διάκονοι τῶν λύχνων ἐπικαιομένων, ὁτὲ μὲν ἑταίρας, ὁτὲ δὲ παῖδας πάνυ καλούς, ὁτὲ δὲ καὶ γυναῖκας. ὅταν δὲ τούτων ἀπολαύσωσιν, αὖθις αὖ νεανίσκους ἀκμάζοντας, οἳ πλησιάζουσιν αὐτοῖς ἐκείνοις. ἀφροδισιάζουσι δὲ καὶ ποιοῦνται τὰς συνουσίας ὁτὲ μὲν ὁρῶντες ἀλλήλους, ὡς δὲ τὰ πολλὰ καλύβας περιβάλλοντες περὶ τὰς κλίνας, αἳ πεπλεγμέναι εἰσὶν ἐκ ῥάβδων, ἐπιβέβληται δ' ἄνωθεν ἱμάτια. καὶ πλησιάζουσι μὲν σφόδρα καὶ ταῖς γυναιξί, πολὺ μέντοι γε χαίρουσι συνόντες τοῖς παισὶ καὶ τοῖς μειρακίοις. καὶ γὰρ γίνονται παρ' αὐτοῖς πάνυ καλοὶ τὰς ὄψεις, ἅτε τρυφερῶς διαιτώμενοι, καὶ λεαινόμενοι τὰ σώματα.

πάντες

πάντες δὲ οἱ πρὸς ἑσπέραν οἰκοῦντες βάρβαροι πιττοῦνται, καὶ ξυροῦνται τὰ σώματα. καὶ παρά γε τοῖς Τυρρηνοῖς ἐργαστήρια κατεσκεύασται πολλά, καὶ τεχνῖται τούτου τοῦ πράγματός εἰσιν, ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ κουρεῖς. παρ' οὓς ὅταν εἰσέλθωσι παρέχουσιν ἑαυτοὺς πάντα τρόπον, οὐθὲν αἰσχυνόμενοι τοὺς ὁρῶντας οὐδὲ τοὺς παριόντας. χρῶνται δὲ τούτῳ τῷ νόμῳ πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν τὴν Ἰταλίαν οἰκούντων, μαθόντες παρὰ Σαμνιτῶν, καὶ Μεσαπίων. ὑπὸ δὲ τῆς τρυφῆς οἱ Τυρρηνοί, ὡς Ἄλκιμος ἱστορεῖ, πρὸς αὐλὸν καὶ μάττουσι καὶ πυκτεύουσι καὶ μαστιγοῦσιν. διαβόητοι δὲ εἰσὶν ἐπὶ τρυφῇ, καὶ αἱ τῶν Σικελῶν τράπεζαι, οἵτινες καὶ τὴν παρ' αὐτοῖς θάλατταν λέγουσιν εἶναι γλυκεῖαν, χαίροντες τοῖς ἐξ αὐτῆς γινομένοις ἐδέσμασιν, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν πέμπτῳ βίων. περὶ δὲ Συβαριτῶν τί δεῖ καὶ λέγειν, παρ' οἷς πρώτοις εἰσήχθησαν εἰς τὰ βαλανεῖα λουτροχόοι καὶ παραχύται πεπεδημένοι, τοῦ μὴ θᾶττον ἰέναι, καὶ ὅπως μὴ σπεύδοντες κατακαίωσι τοὺς λουομένους. πρῶτοι δὲ Συβαρῖται καὶ τὰς ποιούσας ψόφον τέχνας οὐκ ἐῶσιν ἐπιδημεῖν τῇ πόλει, οἷον χαλκέων καὶ τεκτόνων καὶ τῶν ὁμοίων, ὅπως αὐτοῖς πανταχόθεν ἀθόρυβοι ὦσιν οἱ ὕπνοι, οὐκ ἐξῆν δ' οὐδ' ἀλεκτρυόνα ἐν τῇ πόλει τρέφεσθαι. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτῶν Τίμαιος, ὅτι ἀνὴρ Συβαρίτης εἰς ἀγρόν ποτε πορευόμενος ἔφη ἰδὼν τοὺς ἐργάτας σκάπτοντας, αὐτὸς ῥῆγμα λαβεῖν, πρὸς ὃν ἀποκρίνασθαί τινα τῶν ἀκουσάντων· αὐτὸς δὲ σοῦ διηγουμένου ἀκούων πεπονηκέναι τὴν πλευράν. ἐν Κρότωνι δὲ σκάπτοντί τινι τῶν ἀθλούντων κόνιν, ἐπιστάντες τινὲς Συβαριτῶν ἐθαύμαζον λέγοντες, εἰ τηλικαύτην ἔχοντες πόλιν, οἰκέτας μὴ κέκτηνται τοὺς σκάψοντας ἑαυτοῖς τὴν παλαίστραν. ἄλλος δὲ Συβαρίτης παραγενόμενος εἰς Λακεδαίμονα καὶ κληθεὶς εἰς φιδίτιον, ἐπὶ τῶν ξύλων κατακείμενος καὶ δειπνῶν μετ' αὐτῶν, πρότερον μὲν ἔφη καταπεπλῆχθαι τὴν τῶν Λακεδαιμονίων πυνθανόμενος ἀνδρείαν, νῦν δὲ θεασάμενος, νομίζειν μηδὲν τῶν ἄλλων αὐτοὺς διαφέρειν, καὶ γὰρ τὸν ἀνανδρότατον μᾶλλον ἂν ἑλέσθαι ἀποθανεῖν ἢ τοιοῦτον βίον ζῶντα καρτερεῖν. ἔθος δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ τοὺς παῖδας μέχρι τῆς τῶν ἐφήβων ἡλικίας, ἁλουργίδας τε φορεῖν καὶ πλοκαμῖδας ἀναδεδεμένους χρυσοφορεῖν. ἐπιχωριάζειν δὲ παρ' αὐτοῖς διὰ τὴν τρυφὴν ἀνθρωπάρια μικρά, καὶ τοὺς σκοπαίους ὥς φησιν ὁ Τίμων, τοὺς καλουμένους παρά τισι στίλπωνας, καὶ κυνάρια Μελιταῖα, ἅπερ αὐτοῖς καὶ ἕπεσθαι εἰς τὰ γυμνάσια, πρὸς οὓς καὶ τοὺς ὁμοίους τούτοις Μασανάσσης ὁ τῶν Μαυρουσίων βασιλεὺς ἀπεκρίνατο, ὥς φησι Πτολεμαῖος ἐν ὀγδόῳ ὑπομνημάτων, ζητοῦσι συνωνεῖσθαι πιθήκους, παρ' ὑμῖν ὦ οὗτοι αἱ γυναῖκες οὐ τίκτουσι παιδία; παιδίοις γὰρ ἔχαιρεν ὁ Μασανάσσης καὶ εἶχε παρ' αὐτῷ τρεφόμενα τῶν υἱῶν, πολλοὶ δὲ ἦσαν, τὰ τέκνα καὶ τῶν θυγατέρων ὁμοίως, καὶ πάντα ταῦτα αὐτὸς ἔτρεφε μέχρι τελῶν ἐτῶν. μετ' ἃ ἀπέπεμπε πρὸς τοὺς γεγεννηκότας παραγινομένων ἄλλων. τὰ δὲ αὐτὰ ἔφη, καὶ Εὔβουλος ὁ κωμικὸς ἐν Χάρισιν οὕτως·

Καὶ γὰρ πόσῳ κάλλιον ἱκετεύω τρέφειν — Ἄνθρωπον ἔστ' ἄνθρωπον ἂν ἔχῃ βίον
Ἢ χῆνα πλαταγίζοντα καὶ κεχηνότα — Ἢ στρουθὸν ἢ πίθηκον ἐπίβουλον κακόν.

Καὶ Ἀθηνόδωρος δὲ ἐν τῷ περὶ σπουδῆς καὶ παιδιᾶς Ἀρχύταν φησὶ τὸν Ταραντῖνον πολιτικὸν ἅμα καὶ φιλόσοφον γενόμενον, πλείστους οἰκέτας ἔχοντα, ἀεὶ τούτοις παρὰ τὴν δίαιταν ἀφιεμένοις εἰς τὸ συμπόσιον ἥδεσθαι, ἀλλ' οἱ Συβαρῖται ἔχαιρον τοῖς Μελιταίοις κυνιδίοις, καὶ ἀνθρώποις οὐκ ἀνθρώποις. ἐφόρουν δ' οἱ Συβαρῖται καὶ ἱμάτια Μιλησίων ἐρίων πεποιημένα· ἀφ' ὧν δὴ καὶ αἱ φιλίαι ταῖς πόλεσιν ἐγένοντο, ὡς ὁ Τίμαιος ἱστορεῖ. ἠγάπων γὰρ τῶν μὲν ἐξ Ἰταλίας Τυρρηνούς, τῶν δ' ἔξωθεν τοὺς Ἴωνας ὅτι τρυφῇ προσεῖχον. οἱ δ' ἱππεῖς τῶν Συβαριτῶν, ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους ὄντες, ἐπόμπευον ἔχοντες κροκωτοὺς ἐπὶ τοῖς θώραξι, καὶ τοῦ θέρους οἱ νεώτεροι αὐτῶν εἰς τὰ Νυμφῶν ἄντρα τῶν Λουσιάδων ἀποδημοῦντες διετέλουν μετὰ πάσης τρυφῆς. οἱ δ' εὔποροι αὐτῶν ὁπότε εἰς ἀγρὸν παραβάλλοιεν καίπερ ἐπὶ ζευγῶν πορευόμενοι τὴν ἡμερησίαν πορείαν ἐν τρισὶν ἡμέραις διήνυον. ἦσαν δέ τινες αὐτοῖς καὶ τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς φερουσῶν ὁδῶν κατάστεγοι. τοῖς δὲ πλείστοις αὐτῶν ὑπάρχουσιν οἰνῶνες ἐγγὺς τῆς θαλάσσης, εἰς οὓς δι' ὀχετῶν τῶν οἴνων ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀφειμένων, τὸν μὲν ἔξω τῆς χώρας πιπράσκεσθαι, τὸν δὲ εἰς τὴν πόλιν τοῖς πλοίοις διακομίζεσθαι. ποιοῦνται δὲ καὶ δημοσίᾳ πολλὰς καὶ πυκνὰς ἑστιάσεις, καὶ τοὺς λαμπρῶς φιλοτιμηθέντας χρυσοῖς στεφάνοις τιμῶσι, καὶ τούτους ἀνακηρύττουσιν ἐν ταῖς δημοσίαις θυσίαις, καὶ τοῖς ἀγῶσι προσκηρύττοντες οὐκ εὔνοιαν, ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ δεῖπνα χορηγίαν. ἐν οἷς στεφανοῦσθαι καὶ τῶν μαγείρων τοὺς ἄριστα τὰ παρατεθέντα διασκευάσαντας. παρὰ Συβαρίταις δ' εὑρέθησαν καὶ πύελοι ἐν αἷς κατακείμενοι ἐπυριῶντο. πρῶτοι δὲ καὶ ἀμίδας ἐξεῦρον ἃς εἰσέφερον εἰς τὰ συμπόσια. καταγελῶντες δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐκ τῶν πατρίδων, αὐτοὶ ἐσεμνύνοντο ἐπὶ τῷ γεγηρακέναι ἐπὶ ταῖς τῶν ποταμῶν γεφύραις. δοκεῖ δὲ μέγα τῆς εὐδαιμονίας αὐτῶν εἶναι, ὅτι ἐκ τῆς χώρας ἀλιμένου τῆς θαλάσσης παρηκούσης, καὶ τῶν καρπῶν σχεδὸν ἁπάντων ὑπὸ τῶν πολιτῶν καταναλισκομένων, ὅ, τε τῆς πόλεως τόπος καὶ ὁ παρὰ τοῦ θεοῦ χρησμὸς συμπαρεξώρμα πάντας ἐκτρυφῆσαι, καὶ ποιῆσαι ζῆσαι ὑπὲρ τὸ μέτρον ἐκλελυμένως. ἡ δὲ πόλις αὐτῶν ἐν κοίλῳ κειμένη, τοῦ μὲν θέρους, ἕωθέν τε καὶ πρὸς ἑσπέραν ψῦχος ὑπερβάλ-

 Συμβαριτῶν τρυφή. Ἵπποι ὀρχούμενοι πρὸς αὐλὸν ἐν παρατάξει. Συρακουσίων νόμος καὶ συβαριτῶν τρυφή. Συβαριτῶν ὄλεθρος.

λον ἔχει. τὸ δὲ μέσον τῆς ἡμέρας καῦμα ἀνύποιστον. ὥστε τοὺς πλείστους αὐτῶν ὑπειληφέναι πρὸς ὑγίειαν διαφέρειν τοὺς ποταμούς· ὅθεν καὶ ῥηθῆναι, ὅτι τὸν βουλόμενον ἐν συβάρει μὴ πρὸ μοίρας ἀποθανεῖν, οὔτε δυόμενον οὔτε ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ὁρᾶν δεῖ. ἔπεμψαν δέ ποτε καὶ εἰς θεοῦ τοὺς χρησομένους, ὧν ἦν ἰσάμυρις, πυνθανόμενοι μέχρι τινὸς εὐδαιμονήσουσιν. καὶ ἡ πυθία ἔφη.

εὐδαίμων σὺ ἔσῃ τιμῶν γένος αἰὲν ἐόντων,
εὖτ' ἂν δὴ πρότερον θνητὸν θεοῦ ἄνδρα σεβίσῃς,
τηνίκα σοι πόλεμός τε καὶ ἔμφυλος στάσις ἥξει.

τούτων ἀκούσαντες, ἔδοξαν λέγειν αὐτοῖς τὸν θεόν, ὡς οὐδέποτε παύσονται τρυφῶντες· οὐδέποτε γὰρ τιμήσειν ἄνθρωπον μᾶλλον θεοῦ. ἐγένετο δὲ αὐτοῖς τῆς τύχης ἡ μεταβολή, ἐπεί τις τῶν οἰκετῶν τινὰ μαστιγῶν, καὶ τοῦτον καταφυγόντα εἰς τὰ ἱερὰ πάλιν ἐμαστίγου. ὡς δὲ τὸ τελευταῖον κατέδραμεν ἐπὶ τὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μνήματα, ἀφῆκεν αἰδεσθείς. ἐξανηλώθησαν δὲ φιλοτιμούμενοι πρὸς ἑαυτοὺς τρυφαῖς. καὶ ἡ πόλις δὲ πρὸς ἁπάσας τὰς ἄλλας ἡμιλλᾶτο περὶ τρυφῆς. εἶτα μετ' οὐ πολὺ γινομένων αὐτοῖς σημείων πολλῶν καὶ ἀπωλείας, περὶ ἧς νῦν οὐκ ἔτ' ἐπείγει λέγειν, διεφθάρησαν. εἰς τηλικοῦτον δ' ἦσαν τρυφῆς ἐληλακότες, ὡς καὶ παρὰ τὰς εὐωχίας τοὺς ἵππους ἐθίσαι πρὸς αὐλὸν ὀρχεῖσθαι. τοῦτ' οὖν εἰδότες οἱ κροτωνιᾶται, ὅτε αὐτοῖς ἐπολέμουν, ὡς καὶ ἀριστοτέλης ἱστορεῖ διὰ τῆς πολιτείας αὐτῶν, ἐνέδοσαν τοῖς ἵπποις τὸ ὀρχηστικὸν μέλος. συμπαρῆσαν γὰρ αὐτοῖς καὶ αὐληταὶ ἐν στρατιωτικῇ σκευῇ, καὶ ἅμα αὐλούντων ἀκούοντες οἱ ἵπποι, οὐ μόνον ἐξωρχήσαντο, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀναβάτας ἔχοντες, ηὐτομόλησαν πρὸς τοὺς κροτωνιάτας. τὰ ὅμοια ἱστόρησε καὶ περὶ καρδιανῶν ὁ λαμψακηνὸς χάρων ἐν δευτέρῳ ὥρων γράφων οὕτως. βισάλται εἰς καρδίαν ἐστρατεύσαντο καὶ ἐνίκησαν. ἡγεμὼν δὲ τῶν βισαλτέων ἦν ὄναρις, οὗτος δὲ παῖς ὢν ἐν τῇ καρδίᾳ ἐπράθη, καί τινι καρδιηνῷ δουλεύσας, κουρεὺς ἐγένετο. καρδιηνοῖς δὲ λόγιον ἦν, ὡς βισάλται ἀπίξονται ἐπ' αὐτούς, καὶ πυκνὰ περὶ τούτου διελέγοντο ἐν τῷ κουρητείῳ ἱζάνοντες. καὶ ἀποδρὰς ἐκ τῆς καρδίης εἰς τὴν πατρίδα, τοὺς βισάλτας ἔστειλεν ἐπὶ τοὺς καρδιηνούς, ἀποδειχθεὶς ἡγεμὼν ὑπὸ τῶν βισαλτέων. οἱ δὲ καρδιηνοὶ πάντες τοὺς ἵππους ἐδίδαξαν ἐν τοῖς συμποσίοις ὀρχεῖσθαι ὑπὸ τῶν αὐλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν ἱστάμενοι, τοῖς προσθίοις ὠρχοῦντο ἐξεπιστάμενοι τὰ αὐλήματα. ταῦτα οὖν ἐπιστάμενος ὁ ὄναρις ἐκτήσατο ἐκ τῆς καρδίης αὐλητρίδα. καὶ ἀφικομένη ἡ αὐλητρὶς εἰς τοὺς βισάλτας ἐδίδαξε πολλοὺς αὐλητάς, μεθ' ὧν δή, καὶ στρατεύεται ἐπὶ τὴν καρδίην, καὶ ἐπειδὴ ἡ μάχη συνειστήκει, ἐκέλευσε αὐλεῖν τὰ αὐλήματα, ὅσα οἱ ἵπποι τῶν καρδιηνῶν ἐξεπιστέατο. καὶ ἐπεὶ ἤκουσαν οἱ ἵπποι τοῦ αὐλοῦ, ἔστησαν ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, καὶ πρὸς ὀρχησμὸν ἐτράποντο. τῶν δὲ καρδιηνῶν ἡ ἰσχὺς ἐν τῇ ἵππῳ ἦν, καὶ οὕτως ἐνικήθησαν. συβαριτῶν δέ τις εἰς κρότωνα ποτὲ διαπλεῦσαι βουληθεὶς ἐκ τῆς συβάρεως, ἰδιόστολον ἐναυλώσατο πλοῖον, ἐφ' ᾧ οὔτε ῥανισθήσεται, οὔτε ἐμβήσεται ἕτερος, καὶ ἐφ' ᾧ τὸν ἵππον ἀναλήψεται. τοῦ δὲ οὕτως συμφρονήσαντος ἐνεβίβασέ τε τὸν ἵππον, καὶ ὑποστορέσαι τῷ ζώῳ ἐκέλευσεν. ἔπειτα τινὸς τῶν προπεμπόντων ἐδεῖτο συμπλεῦσαι αὐτῷ, λέγων ὅτι προδιεστειλάμην τῷ πορθμεῖ, ἵνα παρὰ τὴν γῆν πλέῃ. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι μόλις ἄν σου ὑπήκουσα, εἰ παρὰ τὴν θάλασσαν ἔμελλες πεζεύειν, καὶ μὴ παρὰ τὴν γῆν πλεῖν. φύλαρχος δ' ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν εἰπὼν ὅτι παρὰ συρακουσίοις νόμος ἦν τὰς γυναῖκας μὴ κοσμεῖσθαι χρυσῷ, μηδ' ἀνθινὰ φορεῖν, μηδ' ἐσθῆτας ἔχειν πορφυρᾶς, ἐχούσας παρυφάς, ἐὰν μή τις αὐτῶν συγχωρῇ ἑταίρα εἶναι κοινή. καὶ ὅτι ἄλλος ἦν νόμος τὸν ἄνδρα μὴ καλλωπίζεσθαι, μηδ' ἐσθῆτι περιέργῳ χρῆσθαι καὶ διαλλαττούσῃ, ἐὰν μὴ ὁμολογῇ μοιχεύειν, ἢ κίναιδος εἶναι. καὶ τὴν ἐλευθέραν μὴ ἐκπορεύεσθαι ἡλίου δεδυκότος, ἐὰν μὴ μοιχευθησομένην. ἐκωλύετο δὲ καὶ ἡμέρας ἐξιέναι ἄνευ τῶν γυναικονόμων, ἀκολουθούσης αὐτῇ μιᾶς θεραπαινίδος. συβαρῖται φησὶν ἐξοκείλαντες εἰς τρυφήν, ἔγραψαν νόμον τὰς γυναῖκας εἰς τὰς ἑορτὰς καλεῖν, καὶ τοὺς εἰς τὰς θυσίας καλοῦντας πρὸ ἐνιαυτοῦ τὴν παρασκευὴν ποιεῖσθαι, ἵνα ἀξίως ποιούμενοι τοῦ χρόνου, τῶν θ' ἱματίων καὶ τοῦ λοιποῦ κόσμου, προάγωσιν οὕτως εἰς τὰς κλήσεις. εἰ δέ τις τῶν ὀψοποιῶν ἢ μαγείρων ἴδιον εὕροι βρῶμα, καὶ περιττόν, τὴν ἐξουσίαν μὴ εἶναι χρήσασθαι τούτῳ ἕτερον πρὸ ἐνιαυτοῦ, ἀλλ' αὐτῷ τῷ εὑρόντι τὸν χρόνον τοῦτον, ὅπως ὁ πρῶτος εὑρὼν καὶ τὴν ἐργασίαν ἔχῃ, πρὸς τὸ τοὺς ἄλλους φιλοπονοῦντας αὐτοὺς ὑπερβάλλεσθαι τοῖς τοιούτοις. ὡσαύτως δὲ μηδὲ τοὺς τὰς ἐγχέλεις πωλοῦντας τέλος ἀποτίνειν, μηδὲ τοὺς θηρεύοντας. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τοὺς τὴν πορφύραν τὴν θαλαττίαν βάπτοντας, καὶ τοὺς εἰσάγοντας, ἀτελεῖς ἐποίησαν. πάνυ οὖν ἐξοκείλαντες εἰς ὕβριν, τὸ τελευταῖον παρὰ κροτωνιατῶν τριάκοντα πρεσβευτῶν ἡκόντων ἅπαντας αὐτοὺς ἀπέκτειναν, καὶ πρὸ τοῦ τείχους τὰ σώματα ἐξέρριψαν, καὶ ὑπὸ θηρίων εἴασαν διαφθαρῆναι. αὕτη δ' αὐτοῖς καὶ τῶν κακῶν ἐγένετο ἀρχή, μηνίσαντος τοῦ δαιμονίου. ἔδοξαν γοῦν μετ' ὀλίγας ἡμέρας πάντες αὐτῶν οἱ ἄρχοντες τὴν αὐτὴν ἰδεῖν ὄψιν ἐν τῇ αὐτῇ νυκτί. τὴν γὰρ ἥραν ἰδόντες ἐλθοῦσαν εἰς μέσην τὴν ἀγοράν, καὶ ἐμοῦσαν χολήν. ἀνέβλυσε δὲ καὶ αἵματος πηγὴ ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῆς, καὶ οὐδὲ οὕτως ἔληξαν τῆς ὑπερηφανίας, ἕως πάντες ὑπὸ κροτωνιατῶν ἀπώλοντο. ἡρακλείδης δ' ὁ ποντικὸς ἐν τῷ περὶ δικαιοσύνης φησί. συβαρῖται τὴν τήλυος τυραννίδα καταλύσαντες, τοὺς μετασχόντας τῶν πραγμάτων ἀναιροῦντες, καὶ

τες, καὶ

κροτωνιατῶν τρυφή, καὶ ταραντίνων. Ἰαπύγων τρυφὴ καὶ ἀπώλεια. Μασσαλιωτῶν, σειριτῶν καὶ μιλησίων τρυφή.

τες, καὶ φονεύοντες ἐπὶ τῶν βωμῶν ἁπάντων, καὶ ἐπὶ τοῖς φόνοις τούτοις ἀπεστράφη μὲν τὸ τῆς ἥρας ἄγαλμα, τὸ δὲ ἔδαφος ἀνῆκε πηγὴν αἵματος, ὥστε τὸν σύνεγγυς ἅπαντα τόπον κατεχάλκευσαν θυρέσι βουλόμενοι στῆσαι τὴν τοῦ αἵματος ἀναφοράν, διόπερ ἀνάστατοι ἐγένοντο, καὶ διεφθάρησαν ἅπαντες, οἳ καὶ τῶν ὀλυμπίων τὸν πάνυ ἀγῶνα ἀμαυρῶσαι ἠθελήσαντες. καθ' ὃν γὰρ ἄγεται καιρὸν ἐπιτηρήσαντες, ἄθλων ὑπερβολῇ, ὡς αὐτοὺς καλεῖν ἐπεχείρουν τοὺς ἀθλητάς. καὶ κροτωνιᾶται δ' ὥς φησι τίμαιος, μετὰ τὸ ἐξελεῖν συβαρίτας, ἐξώκειλαν εἰς τρυφήν, ὥστε καὶ τὸν ἄρχοντα αὐτῶν περιϊέναι κατὰ τὴν πόλιν ἁλουργίδα ἠμφιεσμένον, καὶ ἐστεφανωμένον χρυσῷ στεφάνῳ, ὑποδεδεμένον λευκὰς κρηπῖδας. οἱ δὲ οὐ διὰ τρυφὴν φασὶ τοῦτο γεγονέναι, ἀλλὰ διὰ δημοκήδη τὸν ἰατρόν, ὃς τὸ μὲν γένος ἦν κροτωνιάτης. πολυκράτει δὲ τῷ σαμίων τυράννῳ συνών, καὶ μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ περσῶν, ἀνήχθη ὡς βασιλέα, ὀροίτου τὸν πολυκράτην ἀποκτείναντος. θεραπεύσας δ' ὁ δημοκήδης ἄτοσσαν τὴν δαρείου μὲν γυναῖκα, κύρου δὲ θυγατέρα τὸν μαστὸν ἀλγήσασαν, ᾔτησε ταύτην δωρεάν, καταπεμφθῆναι εἰς τὴν ἑλλάδα, ὡς ἐπανελευσόμενος, καὶ τυχὼν ἧκεν εἰς κρότωνα, βουλόμενός τε αὐτόθι καταμένειν, ἐπιλαβομένου τινὸς τῶν περσῶν καὶ λέγοντος, ὅτι βασιλέως εἴη δοῦλος, ἐκεῖνον μὲν ἀφείλοντο οἱ κροτωνιᾶται, ἐκδύσαντες δὲ τὴν στολὴν τοῦ πέρσου, ἐνέδυσαν τὸν ὑπηρέτην τοῦ πρυτανεύοντος. ἐξ οὗ δὴ περσικὴν στολὴν ἠμφιεσμένος περιέρχεται ταῖς ἑβδόμαις τοὺς βωμοὺς μετὰ τοῦ πρυτανέως, οὐ τρυφῆς χάριν οὐδ' ὕβρεως, ἀλλ' ἐπηρείας τῆς εἰς τοὺς πέρσας τοῦτο πράττοντες. ὕστερον δὲ καὶ οἱ κροτωνιᾶται φησὶν ὁ τίμαιος, ἐπεχείρησαν τὴν ὀλυμπικὴν πανήγυριν καταλῦσαι, τῷ αὐτῷ χρόνῳ προθέντες ἀργυρικὸν σφόδρα πλούσιον ἀγῶνα. οἱ δὲ συβαρίτας τοῦτο ποιῆσαι λέγουσιν. ταραντίνους δέ φησι κλέαρχος ἐν τετάρτῳ βίων ἀλκὴν καὶ δύναμιν κτησαμένους, εἰς τοσοῦτον τρυφῆς προελθεῖν, ὥστε τὸν ὅλον χρῶτα παραλεαίνεσθαι, καὶ τῆς ψιλώσεως ταύτης τοῖς λοιποῖς κατάρξαι. ἐφόρουν δέ φησι καὶ παρυφὴν διαφανῆ πάντες, οἷς νῦν ὁ τῶν γυναικῶν ἁβρύνεται βίος. ὕστερον δ' ὑπὸ τῆς τρυφῆς εἰς ὕβριν ποδηγηθέντες, ἀνάστατον μίαν πόλιν ἰαπύγων ἐποίησαν κάρβιναν, ἐξ ἧς παῖδας καὶ παρθένους, καὶ τὰς ἐν ἀκμῇ γυναῖκας ἀθροίσαντες εἰς τὰ τῶν καρβινατῶν ἱερά, σκηνοποιησάμενοι γυμνὰ πᾶσι τῆς ἡμέρας τὰ σώματα παρεῖχον θεωρεῖν, καὶ ὁ βουλόμενος καθάπερ εἰς ἀτυχῆ παραπηδῶν ἀγέλην, ἐθοινᾶτο ταῖς ἐπιθυμίαις τὴν τῶν ἀθροισθέντων ὥραν. πάντων μὲν ὁρώντων, μάλιστα δὲ ὧν ἥκιστα ἐκεῖνοι προσεδόκων θεῶν. οὕτω δὲ τὸ δαιμόνιον ἠγανάκτησεν, ὥστε ταραντίνων τοὺς ἐν κάρβινῃ παρανομήσαντας, ἐκεραύνωσε πάντας. καὶ μέχρι καὶ νῦν ἐν τάραντι ἑκάστη τῶν οἰκιῶν ὅσους ὑπεδέξαντο τῶν εἰς ἰαπυγίαν ἐκπεμφθέντων, τοσαύτας ἔχει στήλας πρὸ τῶν θυρῶν, ἐφ' αἷς καθ' ὃν ἀπώλοντο χρόνον, οὔτ' οἰκτίζονται τοὺς ἀποιχομένους, οὔτε τὰς νομίμους χέονται χοάς, ἀλλὰ θύουσι διὶ καταιβάτῃ. ἰαπύγων τε αὐτὸ γένος ἐκ κρήτης ὂν τῶν κατὰ γλαύκου ζήτησιν ἀφικομένων, καὶ κατοικησάντων, οἱ μετὰ τούτους λήθην λαβόντες τῆς κρητῶν περὶ τὸν βίον εὐκοσμίας, εἰς τοῦτο τρυφῆς εἶθ' ὕστερον ὕβρεως ἦλθον, ὥστε πρῶτοι τὸ πρόσωπον ἐντριψάμενοι, καὶ προκόμια, περίθετά τε λαβόντες, στολὰς μὲν ἀνθινὰς φορῆσαι. τὸ δὲ ἐργάσασθαι καὶ πονεῖν αἴσχιον νομίσαι, καὶ τοὺς μὲν πολλοὺς αὐτῶν καλλίονας τὰς οἰκίας ποιῆσαι τῶν ἱερῶν, τοὺς δὲ ἡγεμόνας τῶν ἰαπύγων ἐφυβρίζοντας τὸ θεῖον, πορθεῖν ἐκ τῶν ἱερῶν τὰ τῶν θεῶν ἀγάλματα, προειπόντας μεθίστασθαι τοῖς κρείττοσι. διόπερ ἐξ οὐρανοῦ βαλλόμενοι πυρὶ καὶ χαλκῷ, ταύτην διέδοσαν τὴν φήμην, ἐμφανῆ γὰρ ἦν μέχρι πόρρω κεχαλκευμένα τῶν ἐξ οὐρανοῦ βολῶν, καὶ πάντες οἱ ἀπ' ἐκείνων μέχρι τήμερον ἐν χρῷ κεκαρμένοι καὶ στολὴν πένθιμον ἀμπεχόμενοι, ζῶσι πάντων τῶν πρὶν ὑπαρξάντων ἀγαθῶν σπανίζοντες. ἴβηρες δὲ καίτοι ἐν τραγικαῖς στολαῖς, καὶ ποικίλαις προϊόντες, καὶ χιτῶσι ποδήρεσι χρώμενοι, οὐδὲν ἐμποδίζονται τῆς πρὸς τοὺς πολέμους ῥώμης. μασσαλιῶται δ' ἐθηλύνθησαν, οἱ τὸν αὐτὸν ἴβηρσι τῆς ἐσθῆτος φοροῦντες κόσμον. ἀσχημονοῦσι γοῦν διὰ τὴν ἐν ταῖς ψυχαῖς μαλακίαν, διὰ τρυφὴν γυναικοπαθοῦντες, ὅθεν καὶ παροιμία παρῆλθε. πλεύσειας εἰς μασσαλίαν. καὶ οἱ τὴν σῖριν δὲ κατοικοῦντες, ἣν πρῶτοι κατέσχον οἱ ἀπὸ τροίας ἐλθόντες, ὕστερον δ' ὑπὸ κολοφωνίων, ὥς φησι τίμαιος, καὶ ἀριστοτέλης εἰς τρυφὴν ἐξώκειλαν οὐχ ἧσσον συβαριτῶν, καὶ γὰρ ἰδίως παρ' αὐτοῖς ἐπιχωριάσαι φορεῖν ἀνθινοὺς χιτῶνας, οὓς ἐζώννυντο μίτραις πολυτελέσι, καὶ ἐκαλοῦντο διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν περιοίκων μιτροχίτωνες, ἐπεὶ ὅμηρος τοὺς ἀζώστους ἀμφοχίτωνας καλεῖ. καὶ ἀρχίλοχος δ' ὁ ποιητὴς ὑπερτεθαύμακε τὴν χώραν τῶν σιριτῶν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν. περὶ γοῦν τῆς θάσου λέγων, ὡς ἥσσονος φησίν.

οὐ γάρ τι καλὸς χῶρος οὐδ' ἐφίμερος
οὐδ' ἐρατὸς οἷος ἀμφὶ σίριος ῥοάς,

ὠνομάσθη δ' ἡ σῖρις ὡς μὲν τίμαιός φησι καὶ εὐριπίδης ἐν δεσμώτιδι μελανίππῃ, ἀπὸ γυναικός τινος σίριδος, ὡς δ' ἀρχίλοχος ἀπὸ ποταμοῦ. οὐκ ὀλίγον δὲ πρὸς τὴν τρυφήν, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ σύμπαντος τούτου κλίματος, καὶ τὸ πλῆθος ἐγένετο τῶν ἀνθρώπων. διὸ καὶ μεγάλη ἑλλὰς ἐκλήθη πᾶσα σχεδὸν ἡ κατὰ τὴν ἰταλίαν κατοίκησις. μιλήσιοι δ' ἕως μὲν οὐκ ἐτρύφων, ἐνίκων σκύθας ὥς φησιν ἔφορος, καὶ τάς τε ἐφ' ἑλλησπόντῳ πόλεις ἔκτισαν, καὶ τὸν εὔξεινον πόντον κατῴκησαν πόλεσι λαμπραῖς, καὶ πάντες ἐπὶ τὴν μίλητον ἔθεον. ὡς δ' ὑπήχθησαν ἡδονῇ καὶ τρυφῇ, κατερρύη τὸ τῆς πόλεως ἀνδρεῖον φησὶν ἀριστοτέλης. καὶ παροιμία τις ἐγεννήθη ἐπ' αὐτῶν.

πάλαι ποτ' ἦσαν ἄλκιμοι Μιλήσιοι. Ἡρακλείδης δ' ὁ Ποντικὸς ἐν δευτέρῳ περὶ δικαιοσύνης φησίν. ἡ Μιλησίων πόλις περιπέπτωκεν ἀτυχίαις διὰ τρυφὴν βίου, καὶ πολιτικὰς ἔχθρας. οἱ γὰρ τὸ ἐπιεικὲς οὐκ ἀγαπῶντες, ἐκ ῥιζῶν ἀνεῖλον τοὺς ἐχθρούς. στασιαζόντων γὰρ τῶν τὰς οὐσίας ἐχόντων, καὶ τῶν δημοτῶν, οὓς ἐκεῖνοι γέργιθας ἐκάλουν, πρῶτον μὲν κρατήσας ὁ δῆμος, καὶ τοὺς πλουσίους ἐκβαλών, καὶ συναγαγὼν τὰ τέκνα τῶν φυγόντων εἰς ἀλωνίας, βοῦς συναγαγόντες συνηλλοίησαν, καὶ παρανομωτάτῳ θανάτῳ διέφθειραν. τοιγάρτοι πάλιν οἱ πλούσιοι κρατήσαντες, ἅπαντας ὧν κύριοι κατέστησαν μετὰ τῶν τέκνων κατεπίττωσαν, ὧν καιομένων φασίν, ἄλλα τε πολλὰ γενέσθαι τέρατα, καὶ ἐλαίαν ἱερὰν αὐτομάτην ἀναφθῆναι. διόπερ ὁ θεὸς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπήλαυνεν αὐτοὺς τοῦ μαντείου, καὶ ἐπερωτώντων διὰ τίνα αἰτίαν ἀπελαύνονται, εἶπεν. καί μοι Γεργίθων τε φόνος μέλει ἀπτολεμίστων Πισσήρων τε μόρος καὶ δένδρεον ἀειθαλές. Κλέαρχος δ' ἐν τετάρτῳ ζηλώσαντάς φησι τοὺς Μιλησίους τὴν Κολοφωνίων τρυφήν, διαδοῦναι καὶ τοῖς πλησιοχώροις. ἔπειτ' ὀνειδιζομένους λέγειν ἑαυτοῖς, Οἴκοι τὰ Μιλήσια κἀπιχώρια καὶ μὴ ἐν τῷ μέσῳ. καὶ περὶ Σκυθῶν δ' ἑξῆς ὁ Κλέαρχος τάδε ἱστορεῖ. μόνον δὲ νόμοις κοινοῖς πρῶτον ἔθνος ἐχρήσατο τὸ Σκυθῶν, εἶτα πάλιν ἐγένοντο πάντων ἀθλιώτατοι βροτῶν διὰ τὴν ὕβριν. ἐτρύφησαν μὲν γάρ, ὡς οὐδένες ἕτεροι τῶν πάντων εὐροίας, καὶ πλούτου, καὶ τῆς λοιπῆς αὐτοὺς χορηγίας κατασχούσης. τοῦτο δῆλον ἐκ τῆς ἔτι καὶ νῦν ὑπολειφθείσης περὶ τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν ἐσθῆτός τε καὶ διαίτης. τρυφήσαντες δὲ καὶ μάλιστα δὴ καὶ πρῶτοι πάντων τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τὸ τρυφᾶν ὁρμήσαντες, εἰς τοῦτο προῆλθον ὕβρεως, ὥστε πάντων τῶν ἀνθρώπων εἰς οὓς ἀφίκοιντο ἠκρωτηρίαζον τὰς ῥῖνας, ἀφ' ὧν οἱ ἀπόγονοι μεταστάντες ἔτι καὶ νῦν ἀπὸ τοῦ πάθους ἔχουσι τὴν ἐπωνυμίαν. αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν τὰς Θρᾳκῶν τῶν πρὸς ἑσπέραν καὶ ἄρκτον περιοίκων γυναῖκας ἐποίκιλλον τὰ σώματα περόναις, γραφὴν ἐνεῖσαι. ὅθεν πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον αἱ ὑβρισθεῖσαι τῶν Θρᾳκῶν γυναῖκες ἰδίως ἐξηλείψαντο τὴν συμφορὰν προσαναγραψάμεναι τὰ λοιπὰ τοῦ χρωτός. ἵν' ὁ τῆς ὕβρεως καὶ τῆς αἰσχύνης ἐπ' αὐταῖς χαρακτήρ, εἰς ποικιλίαν καταριθμηθείς, κόσμου προσηγορίᾳ τοὔνειδος ἐξαλείψῃ. πάντων δὲ οὕτως ὑπερηφάνως προέστησαν, ὥστε οὐδενὸς ἀδακρυτὶ ἡ τῆς δουλείας ὑπουργία γινομένη διήγγειλεν εἰς τοὺς ἐπιγινομένους τὴν ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσιν οἵα τις ἦν. διὰ τὸ πλῆθος οὖν τῶν καταλαβουσῶν αὐτοὺς συμφορῶν, ἐπεὶ διὰ τὸ πένθος ἅμα τόν τε τῶν βίων ὄλβον, καὶ τὰς κόμας περιεσπάσθησαν παντὸς ἔθνους οἱ ἔξω, τὴν ἐφ' ὕβρει κουρὰν ἀποσκυθίσαι προσηγόρευσαν. τοὺς δὲ σύμπαντας Ἴωνας ἐπισκώπτων Καλλίας, ἢ Διοκλῆς ἐν Κύκλωψί φησιν. τί γὰρ ἡ τρυφερά, καὶ καλλιτράπεζος Ἰωνία εἴφ' ὅ, τι πράσσει. καὶ Ἀβυδηνοὶ Μιλησίων δ' εἰσὶν ἄποικοι, καὶ ἀνειμένοι τὴν δίαιτάν εἰσιν, καὶ κατεαγότες ὡς παρίστησιν Ἕρμιππος ἐν στρατιώταις. χαίρω διαπόντιον στράτευμά τι πραττόμενος,

τὰ μὲν πρὸς ὄψιν μαλακῶς ἔχειν ἀπὸ σώματος / κόμῃ τε νεανικῇ θρίγκει τε βραχιόνων

Ἄθου τὴν Ἄβυδον ὡς ἀνὴρ γίγνεται. καὶ Ἀριστοφάνης Τριφάλητι παρακωμῳδῶν πολλοὺς τῶν Ἰώνων.

Ἔπειθ' ὅσοι παρῆσαν ἐπίσημοι ξένοι / Ἐπηκολούθουν, κἀντιβόλουν προσκείμενοι
Ὅπως ἔχων τὴν παῖδα πωλήσεις Χίον / Ἕτερος δ' ὅπως ἐς Κλαζομενάς· ἕτερος δ' ὅπως
Εἰς Ἔφεσον· οἱ δ' εἰς Ἄβυδον. ἦν δ' ἐκεῖνα πάνθ' ὁδῷ.

Περὶ δὲ τῶν Ἀβυδηνῶν Ἀντιφῶν ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβιάδου λοιδορίας οὕτως, ἐπειδὴ ἐδοκιμάσθης ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων παραλαβὼν παρ' αὐτῶν τὰ σαυτοῦ χρήματα ᾤχου ἀποπλέων εἰς Ἄβυδον, οὔτε χρέος ἴδιον σαυτοῦ πραξόμενος οὐδέν, οὔτε προξενίας οὐδεμιᾶς ἕνεκεν, ἀλλὰ τῇ σαυτοῦ παρανομίᾳ, καὶ ἀκολασίᾳ τῆς γνώμης ὁμοίους ἔργων τρόπους μαθησόμενος παρὰ τῶν ἐν Ἀβύδῳ γυναικῶν, ὅπως ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ βίῳ σαυτοῦ ἔχῃς χρῆσθαι αὐτοῖς. ἀπώλοντο δὴ καὶ Μάγνητες οἱ πρὸς τῷ Μαιάνδρῳ διὰ τὸ πλέον ἀνεθῆναι, ὥς φησι Καλλῖνος ἐν τοῖς ἐλεγείοις, καὶ Ἀρχίλοχος. ἑάλωσαν γὰρ ὑπὸ Ἐφεσίων. καὶ περὶ αὐτῶν δὲ τῶν Ἐφεσίων Δημόκριτος Ἐφέσιος ἐν τῷ προτέρῳ περὶ τοῦ ἐν Ἐφέσῳ ναοῦ διηγούμενος περὶ τῆς χλιδῆς αὐτῶν, καὶ ὧν ἐφόρουν βαπτῶν ἱματίων, γράφει καὶ τάδε. τὰ δὲ τῶν Ἰώνων ἰοβαφῆ καὶ πορφυρᾶ, καὶ κρόκινα ῥόμβοις ὑφαντά. αἱ δὲ κεφαλαὶ κατ' ἴσα διειλημμέναι ζώοις, καὶ σαράπεις μήλινοι καὶ πορφυροῖ, καὶ λευκοί. οἱ δὲ ἁλουργεῖς, καὶ καλασίρεις κορινθιουργεῖς. εἰσὶ δὲ αἱ μὲν πορφυραῖ τούτων, αἱ δὲ ἰοβαφεῖς. αἱ δὲ ὑάκινθοι, λάβοι δ' ἄν τις καὶ φλογίνας, καὶ θαλασσοειδεῖς, ὑπάρχουσι δὲ καὶ περσικαὶ καλασίρεις αἵπερ εἰσὶ κάλλισται πασῶν, ἴδοι δ' ἄν τις φησὶ καὶ τὰς καλουμένας ἀκταίας, ὅπερ ἐστὶ καὶ πολυτελέστατον ἐν τοῖς περσικοῖς περιβλήμασι. ἔστι δὲ τοῦτο σπαθητὸν ἰσχύος καὶ κουφότητος χάριν κατάπαστον δὲ χρυσοῖς κέγχροις. οἱ δὲ κέγχροι, νῆμά τε πορφυροῦ, πάντες εἰς τὴν ἔσω μοῖραν ἅμμα τ' ἔχουσιν ἀνὰ μέσον. τούτοις πᾶσι χρῆσθαι φησὶ τοὺς Ἐφεσίους ἐπιδόντας εἰς τρυφήν. περὶ δὲ τῆς Σαμίων τρυφῆς, Δοῦρις ἱστορῶν παρατίθεται Ἀσίου ποιήματα ὅτι ἐφόρουν χλιδῶνας περὶ τοῖς βραχίοσι, καὶ τὴν ἑορτὴν ἄγοντες τῶν Ἡραίων, ἐβάδιζον κατεκτενισμένοι τὰς κόμας ἐπὶ τὸ μετάφρενον, καὶ τοὺς ὤμους. τὸ δὲ νόμιμον τοῦτο μαρτυρεῖσθαι, καὶ ὑπὸ παροιμίας τῆσδε. βαδίζειν Ἡραῖον ἐμπεπλεγμένον. ἔστι δὲ τὰ τοῦ Ἀσίου ἔπη οὕτως ἔχοντα

Οἱ δ' αὔτως φοίτεσκον ὅπως πλοκάμους κτενίσαιντο
Εἰς Ἥρας τέμενος πεπυκασμένοι εἵμασι καλοῖς,

Χιονέοισι

Χιονέοισι χιτῶσι πέδον χθονὸς εὐρέος εἶχον / Χρύσειαι δὲ κόρυμβαι ἐπ' αὐτῶν τέττιγες ὥς
Χαῖται *δ' ᾐωρεῦντ' ἀνέμῳ χρυσέοις ἐνὶ δεσμοῖς / Δαιδάλεοι δὲ χλιδῶνες ἄρ' ἀμφὶ βραχίοσι*
Νήσαντες ὑπασπίδιον πολεμιστήν.

Ἡρακλείδης δ' ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς Σαμίους φησὶ καθ' ὑπερβολὴν τρυφήσαντας διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους μικρολογίαν, ὥσπερ Συβαρίτας, τὴν πόλιν ἀπολέσαι. Κολοφώνιοι δ' ὥς φησι Φύλαρχος τὴν ἀρχὴν ὄντες σκληροὶ ἐν ταῖς ἀγωγαῖς, ἐπεὶ εἰς τρυφὴν ἐξώκειλαν πρὸς Λυδοὺς φιλίαν καὶ συμμαχίαν ποιησάμενοι προῄεσαν διησκημένοι τὰς κόμας χρυσῷ κόσμῳ, ὡς καὶ Ξενοφάνης φησὶν

Ἁβροσύνας δὲ μαθόντες ἀνωφελέας παρὰ Λυδῶν / Ὄφρα τυραννίης ἦσαν ἄνευ στυγερῆς
Ἤεσαν εἰς ἀγορὴν παναλουργέα φάρε' ἔχοντες / Οὐ μείους ἤπερ χίλιοι εἰς ἐπίπαν
Αὐχαλέοι χαίτῃσιν ἀγαλλόμενοι εὐπρεπέεσσιν / Ἀσκητοῖς ὀδμὴν χρίμασι δευόμενοι.

Οὕτω δ' ἐξελύθησαν διὰ τὴν ἄκαιρον μέθην, ὥστε τινὰς αὐτῶν οὔτε ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, οὔτε δυόμενον ἑωράκασιν. νόμον τε ἔθεντο, ὃς ἔτι τε ἐφ' ἡμῶν ἦν, τὰς αὐλητρίδας, καὶ τὰς ψαλτρίας καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα τῶν ἀκροαμάτων, τὰ μισθώματα λαμβάνειν ἀπὸ πρωῒ μέχρι μέσης ἡμέρας, καὶ μέχρι λύχνων ἀφῶν, ἀπὸ δὲ τούτου τὴν λοιπὴν νύκτα ἦσαν πρὸς τῇ μέθῃ. Θεόπομπος δ' ἐν πεντεκαιδεκάτῳ ἱστοριῶν, χιλίους φησὶν ἄνδρας αὐτῶν ἁλουργεῖς φοροῦντας στολὰς ἄστυ πολεῖν. ὅθεν καὶ βασιλεῦσι σπάνιον τότ' ἦν καὶ περισπούδαστον, ἰσοστάσιος γὰρ ἦν ἡ πορφύρα πρὸς ἄργυρον ἐξεταζομένη. τοιγαροῦν διὰ τὴν τοιαύτην ἀγωγήν, ἐν τυραννίδι καὶ στάσεσι γενόμενοι, αὐτῇ πατρίδι διεφθάρησαν. ταῦτα εἴρηκε περὶ αὐτῶν, καὶ Διογένης ὁ Βαβυλώνιος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν νόμων. κοινῶς δὲ περὶ πάντων τῶν Ἰώνων τρυφῆς Ἀντιφάνης ἐν Δωδώνῃ τάδε λέγει. πόθεν οἰκήτωρ ἢ τίς Ἰώνων τρυφεραμπεχόνων ἁβρὸς ἡδυπαθὴς ὄχλος ὥρμηται. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς καὶ δὴ καὶ τοὺς Ἴωνάς φησι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τρυφῆς, ἔτι καὶ νῦν ἡ χρυσῆ παροιμία διαμεμένηκε. καὶ τῶν παρωκεανιτῶν δέ τινάς φησι Θεόπομπος ἐν ὀγδόῃ Φιλιππικῶν ἁβροδιαίτους γενέσθαι. περὶ δὲ Βυζαντίων καὶ Χαλκηδονίων ὁ αὐτός φησι Θεόπομπος τάδε. ἦσαν δὲ οἱ Βυζάντιοι, καὶ διὰ τὸ δημοκρατεῖσθαι πολὺν ἤδη χρόνον, καὶ τὴν πόλιν ἐπ' ἐμπορίου κειμένην ἔχειν, καὶ τὸν δῆμον ἅπαντα περὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ τὸν λιμένα διατρίβειν, ἀκόλαστοι, καὶ συνουσιάζειν καὶ πίνειν εἰθισμένοι ἐπὶ τῶν καπηλείων. Χαλκηδόνιοι δὲ πρὶν μὲν μετασχεῖν αὐτοῖς τῆς πολιτείας, ἅπαντες ἐν ἐπιτηδεύμασι, καὶ βίῳ βελτίονι διετέλουν ὄντες, ἐπεὶ δὲ τῆς δημοκρατίας τῶν Βυζαντίων ἐγεύσαντο, διεφθάρησαν εἰς τρυφὴν καὶ τὸν καθ' ἡμέραν βίον ἐκ σωφρονεστάτων καὶ μετριωτάτων, φιλοπόται, καὶ πολυτελεῖς γενόμενοι. κἀν τῇ πρώτῃ δὲ πρὸς ταῖς εἴκοσι τῶν Φιλιππικῶν, τὸ τῶν Ὀμβρικῶν φησιν ἔθνος ἐστὶ δὲ πρὸς τὸν Ἀδρίαν ἐπιεικῶς εἶναι ἁβροδίαιτον. παραπλησίως τε βιοτεύειν τοῖς Λυδοῖς. χώραν τε ἔχειν ἀγαθήν, ὅθεν προελθεῖν εἰς εὐδαιμονίαν. περὶ δὲ Θετταλῶν λέγων ἐν τῇ τετάρτῃ φησὶν ὅτι ζῶσιν οἱ μὲν τὸν ταῖς ὀρχηστρίσι διατρίβοντες. οἱ δ' ἐν κύβοις, καὶ πότοις καὶ ταῖς τοιαύταις ἀκολασίαις διημερεύοντες. καὶ μᾶλλον σπουδάζουσιν ὅπως ὄψων παντοδαπῶν τὰς τραπέζας παραθήσονται πλήρεις, ἢ τὸν αὐτῶν βίον ὅπως παρασχήσονται κεκοσμημένον. Φαρσάλιοι δὲ πάντων φησὶν ἀνθρώπων εἰσὶν ἀργότατοι, καὶ πολυτελέστατοι, ὁμολογοῦνται δ' οἱ Θετταλοὶ ὡς καὶ Κριτίας φησὶ πάντων Ἑλλήνων πολυτελέστατοι γεγενῆσθαι περί τε τὴν δίαιταν, καὶ τὴν ἐσθῆτα ὅπερ αὐτοῖς αἴτιον ἐγένετο κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐπαγαγεῖν τοὺς Πέρσας, ζηλώσαντας τὴν τούτων τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν. περὶ δὲ Αἰτωλῶν, Πολύβιος μὲν ἐν τρισκαιδεκάτῃ ἱστοριῶν φησιν, ὡς διὰ τὴν τῶν πολέμων συνέχειαν, καὶ τὴν τῶν βίων πολυτέλειαν, κατάχρεοι ἐγένοντο. Ἀγαθαρχίδης δ' ἐν δωδεκάτῃ ἱστοριῶν. Αἰτωλοί φησι τοσούτῳ τῶν λοιπῶν ἑτοιμότερον ἔχουσι πρὸς θάνατον, ὅσῳ περ καὶ ζῆν πολυτελῶς, καὶ ἐκτενέστερον ζητοῦσι τῶν ἄλλων. διαβόητοι δ' εἰσὶ περὶ τρυφὴν Σικελιῶταί τε καὶ Συρακούσιοι, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης φησὶν ἐν Δαιταλεῦσιν. ἀλλ' οὐ γὰρ ἐμάθετε ταῦτα ἐμοῦ πέμποντος ἀλλὰ μᾶλλον πίνειν, ἔπειτ' ᾄδειν κακῶς Συρακοσίων τράπεζαν, Συβαρίτιδάς τ' εὐωχίας καὶ Χῖον ἐκ Λακαινᾶν. Πλάτων δ' ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς φησί. ταύτην δὴ τὴν διάνοιαν ἔχων, εἰς Ἰταλίαν τε καὶ Σικελίαν ἦλθον ὅτε πρῶτον ἀφικόμην, ἐλθόντα δέ με ὁ ταύτῃ βίος οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἤρεσε. δίς τε τῆς ἡμέρας ἐκπιμπλάμενον ζῆν καὶ μηδέποτε κοιμώμενον μόνον νύκτωρ, καὶ ὅσα τούτῳ ἐπιτηδεύματα συνέπεται τῷ βίῳ. ἐκ γὰρ τούτων τῶν ἐθῶν, οὔτ' ἂν φρόνιμος οὐδείς ποτε γενέσθαι τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ἀνθρώπων. ἐκ νέου ἐπιτηδεύων δύναιτο, σώφρων δὲ οὐδ' ἂν μελλήσαι ποτὲ γενέσθαι. κἀν τρίτῳ δὲ πολιτείας γράφει οὕτως. Συρακουσίαν δὲ ὦ φίλε τράπεζαν, καὶ Σικελικὴν ποικιλίαν ὄψου, ὡς ἔοικας οὐκ αἰνεῖς, ψέγεις δὲ καὶ Κορινθίαν κόρην φίλην εἶναι ἀνδράσι μέλλουσιν εὖ σώματος ἕξειν, καὶ Ἀττικῶν πεμμάτων, τὰς δοκούσας εἶναι εὐπαθείας. Ποσειδώνιος δὲ ἐν ἑκκαιδεκάτῃ ἱστοριῶν περὶ τῶν κατὰ τὴν Συρίαν πόλεων λέγων ὡς ἐτρύφων, γράφει καὶ ταῦτα. τῶν γοῦν ἐν ταῖς πόλεσιν ἀνθρώπων διὰ τὴν εὐβοσίαν τῆς χώρας, ἀπὸ τῆς περὶ τὰ ἀναγκαῖα κακοπαθείας, συνόδους νεμόντων πλείονας, ἐν αἷς εὐωχοῦντο συνεχῶς, τοῖς μὲν γυμνασίοις, ὡς βαλανείοις χρώμενοι, ἀλειφόμενοι δ' ἐλαίῳ πολυτελεῖ καὶ μύροις. τοῖς δὲ γραμματίοις οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰ κοινὰ τῶν συνδείπνων, ὡς ἐν οἰκητηρίοις διαιτώμενοι καὶ τὸ πλεῖον τῆς ἡμέρας γαστριζόμενοι ἐν αὐτοῖς οἴνοις καὶ βρώμασιν, ὥστε καὶ προσαποφέρειν πολ-

Τρυφὴ Ἀρυκανδίων. Ζακυνθίων. Καπυησίων. Κουρήτων. Κυμαίων τρυφή. καὶ Νινύου καὶ Σαρδαναπάλου. Σαρδανάπαλος.

λα, καὶ κατεαυλουμένους πρὸς χελωνίδος πολυκρότου ψόφον, ὥστε τὰς πόλεις ὅλας τοιούτοις κελάδοις συνηχεῖσθαι. Ἀγαθαρχίδης δ' ἐν τῇ τριακοστῇ πέμπτῃ τῶν ἱστοριῶν, Ἀρυκανδεῖς φησὶ Λυκίας ὁμόρους ὄντας, διὰ τὴν περὶ τὸν βίον ἀσωτίαν καὶ πολυτέλειαν καταχρέους γενομένους καὶ διὰ τὴν ἀργίαν καὶ φιληδονίαν ἀδυνατοῦντας ἀποδοῦναι τὰ δάνεια, προσκλῖναι ταῖς Μιθριδάτου ἐλπίσιν, ἆθλον ἕξειν νομίσαντας χρεῶν ἀποκοπάς. ἐν δὲ τῇ τριακοστῇ πρώτῃ Ζακυνθίους φησὶν ἀπείρους εἶναι πολέμων διὰ τὸ ἐν εὐπορίᾳ καὶ πλούτῳ τρυφῶντας ἐθίζεσθαι. Πολύβιος δ' ἐν τῇ ἑβδόμῃ Καπυησίους τοὺς ἐν Καμπανίᾳ διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς γῆς πλοῦτον περιβαλλομένους ἐξοκεῖλαι εἰς τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν, ὑπερβαλλομένους τὴν περὶ Κρότωνα καὶ Σύβαριν παραδεδομένην φήμην. οὐ δυνάμενοι οὖν φησὶ φέρειν τὴν παροῦσαν εὐδαιμονίαν, ἐκάλουν τὸν Ἀννίβαν. διόπερ ὑπὸ Ῥωμαίων ἀνήκεστα δεινὰ ἔπαθον. Πετηλῖνοι δὲ τηρήσαντες τὴν πρὸς Ῥωμαίους πίστιν, εἰς τοσοῦτον καρτερίας ἦλθον πολιορκούμενοι ὑπ' Ἀννίβα, ὥστε μετὰ τὸ πάντα μὲν τὰ κατὰ τὴν πόλιν δέρματα καταφαγεῖν, ἁπάντων δὲ τῶν κατὰ τὴν πόλιν δένδρων τοὺς φλοιούς, καὶ τοὺς ἁπαλοὺς πτόρθους ἀναλῶσαι, καὶ ἕνδεκα μῆνας ὑπομείναντες τὴν πολιορκίαν, οὐδενὸς βοηθοῦντος, τοὺς συνευδοκοῦντος Ῥωμαίων παρέδοσαν ἑαυτούς. τοὺς δὲ Κουρῆτας Φύλαρχος διὰ τῆς ἑνδεκάτης τῶν ἱστοριῶν Αἰσχύλον ἱστορεῖν διὰ τὴν τρυφὴν τυχεῖν τῆς προσηγορίας.

χλιδῶν τε πλόκαμος ὥστε παρθένοις ἁβραῖς· ὅθεν καλεῖν Κουρῆτα λαὸν ἤνεσαν.

Ἀγάθων δ' ἐν τῷ Θυέστῃ τοὺς τὴν Πρώνακτος θυγατέρα μνηστεύοντας τοῖς τε λοιποῖς πᾶσιν ἐξησκημένους ἐλθεῖν, καὶ κομῶντας τὰς κεφαλάς· ἐπεὶ δ' ἀπέτυχον τοῦ γάμου, κόμας ἐκειράμεθα φησὶ μάρτυρας τρυφῆς ἤπου ποθεινὸν χρῆμα παιζούσῃ φρενί· ἐπώνυμον γοῦν εὐθὺς ἔσχομεν κλέος Κουρῆτες εἶναι κουρίμου χάριν τριχός. Καὶ Κυμαῖοι δὲ οἱ ἐν Ἰταλίᾳ ὥς φησιν Ὑπέροχος, ἢ ὁ ποιήσας τὰ εἰς αὐτὸν ἀναφερόμενα Κυμαϊκά, διετέλεσαν χρυσοφοροῦντες, καὶ ἀνθιναῖς ἐσθῆσι χρώμενοι καὶ μετὰ γυναικῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐξιόντες ἐπὶ ζευγῶν ὀχούμενοι. περὶ μὲν οὖν τῶν ἐθνῶν καὶ πόλεων τρυφῆς τοσαῦτα μνημονεύω. περὶ δὲ τῶν κατ' ἄνδρα τάδε ἤκουσα. Κτησίας ἐν τρίτῃ Περσικῶν καὶ πάντας μέν φησι τοὺς βασιλεύσαντας τῆς Ἀσίας περὶ τρυφὴν σπουδάσαι, μάλιστα δὲ Νινύαν τὸν Νίνου καὶ Σεμιράμιδος υἱόν. καὶ οὗτος οὖν ἔνδον μένων καὶ τρυφῶν ὑπ' οὐδενὸς ἑωρᾶτο, εἰ μὴ ὑπὸ τῶν εὐνούχων καὶ τῶν ἰδίων γυναικῶν. τοιοῦτος δ' ἦν καὶ Σαρδανάπαλος, ὃν οἱ μὲν Ἀνακυνδαράξεω λέγουσιν υἱόν, οἱ δὲ Ἀναβαξάρου. ἐπεὶ δὴ οὖν Ἀρβάκης εἷς τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατηγῶν Μῆδος γένος διεπράξατο διά τινος τῶν εὐνούχων Σπαραμείζου θεάσασθαι Σαρδανάπαλον, καὶ μόλις αὐτῷ ἐπετράπη ἐκείνου ἐθελήσαντος, ὡς οὖν εἰσελθὼν εἶδεν αὐτὸν ὁ Μῆδος ἐψιμμυθιωμένον καὶ κεκοσμημένον γυναικιστί, καὶ μετὰ τῶν παλλακίδων ξαίνοντα πορφύραν, ἀναβάδην τε μετ' αὐτῶν καθήμενον, τὰς ὀφρῦς γυναικείαν δὲ στολὴν ἔχοντα, καὶ κατεξυρημένον τὸν πώγωνα, καὶ κατακεκισηρισμένον. ἦν δὲ καὶ γάλακτος λευκότερος, καὶ ὑπεγέγραπτο τοὺς ὀφθαλμούς, οἱ μὲν πολλοὶ ὧν ἐστι καὶ Δοῦρις ἱστοροῦσιν ὑπὸ τούτου ἀγανακτήσαντος εἰ τοιοῦτος αὐτῶν βασιλεύει, συγκεντηθέντα ἀποθανεῖν. Κτησίας δὲ λέγει εἰς πόλεμον αὐτὸν καταστῆναι, καὶ ἀθροίσαντα πολλὴν στρατιάν, καὶ καταλυθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀρβάκου τελευτῆσαι, ἑαυτὸν ἐμπρήσαντα ἐν τοῖς βασιλείοις, πυρὰν νήσαντα ὕψος τεττάρων πλέθρων, ἐφ' ἧς ἐπέθηκε χρυσᾶς κλίνας ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, καὶ ἴσας τραπέζας, καὶ ταύτας χρυσᾶς. ἐποίησε δὲ ἐν τῇ πυρᾷ, καὶ οἴκημα ἑκατόμπεδον ἐκ ξύλων, κἀν ταῦθα κλίνας ὑπεστόρεσε, καὶ κατεκλίθη ἐνταῦθα αὐτός τε μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ αἱ παλλακίδες ἐν ταῖς ἄλλαις κλίναις. τοὺς γὰρ τρεῖς υἱοὺς καὶ δύο θυγατέρας, ὁρῶν τὰ πράγματα κακούμενα, προεπεπόμφει εἰς Νῖνον πρὸς τὸν ἐκεῖ βασιλέα, δοὺς αὐτοῖς τρισχίλια χρυσίου τάλαντα. ἐπεστέγασε δὲ τὸ οἴκημα δοκοῖς μεγάλαις τε καὶ παχείαις, ἔπειτα ἐν κύκλῳ περιέθηκε πολλὰ ξύλα καὶ παχέα, ὥστε μὴ εἶναι ἔξοδον. ἐνταῦθα περιέθηκε μὲν χρυσίου μυριάδας χιλίας, ἀργυρίου δὲ μυρίας μυριάδας ταλάντων, καὶ ἱμάτια, καὶ πορφύρας, καὶ στολὰς παντοδαπάς. ἔπειτα ὑφάψαι ἐκέλευσε τὴν πυρὰν καὶ ἐκαίετο πεντεκαίδεκα ἡμέραις. οἱ δὲ ἐθαύμαζον ὁρῶντες τὸν καπνόν, καὶ ἐδόκουν αὐτὸν θυσίας ἐπιτελεῖν, ταῦτα δὲ μόνοι ᾔδεσαν οἱ εὐνοῦχοι. ὁ μὲν οὖν Σαρδανάπαλος ἐκτόπως ἡδυπαθήσας ὡς ἐνῆν γενναίως ἐτελεύτησε. Κλέαρχος δὲ περὶ τοῦ Περσῶν βασιλέως διηγούμενος ὅτι τοῖς αὐτῷ πορίσασιν ἡδύ τι βρῶμα ἆθλα ἐτίθει νοῶν οὐκ ἔχων· τοῦτο γάρ ἐστιν ὁ λεγόμενος οἶμαι Διὸς καὶ βασιλέως ἐγκέφαλος. ὅθεν ὁ πάντων εὐδαιμονέστατος Σαρδανάπαλος παρ' ὅλον τὸν βίον τιμήσας τὰς ἀπολαύσεις, καὶ τελευτήσας, δείκνυσιν ἐπὶ τῷ τοῦ μνήματος τύπῳ τοῖς δακτύλοις οἷον καταγέλωτος ἐστὶν ἄξια τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, οὐκ ἄξια ὄντα ψόφου δακτύλων, ὅν τι ποιεῖται * ποιούμενος δ' ἐν χορῷ ἡ περὶ τὰ λοιπὰ σπουδή, φαίνεται οὖν οὐκ ἄπρακτος γενόμενος Σαρδανάπαλος, καὶ γὰρ ἐπιγέγραπται αὐτοῦ τῷ μνήματι· Σαρδανάπαλος Ἀνακυνδαράξεω Ἀγχιάλην ἔδειμε καὶ Ταρσὸν μιῇ ἡμέρῃ, ἀλλὰ νῦν τέθνηκεν. Ἀμύντας δ' ἐν τρίτῳ σταθμῶν ἐν τῇ Νίνῳ φησὶν εἶναι χῶμα ὑψηλόν, ὅπερ κατασκάψαι Κῦρον ἐν τῇ πολιορκίᾳ ἀναχωννύντα τῇ πόλει. λέγεσθαι δὲ τὸ χῶμα τοῦτ' εἶναι Σαρδαναπάλου τοῦ βασιλεύσαντος Νίνου, ἐφ' οὗ καὶ ἐπιγράφεσθαι ἐν στήλῃ λιθίνῃ Χαλδαϊκοῖς γράμμασιν, ὃ μετενεγκεῖν Χοιρίλον ἔμμετρον ποιήσαντα, εἶναι δὲ

Arycandij. Agatharchides. Zacynthij. Mithridates. Agatharchides. Capuani. Polybius. Annibal. Petilini. Curetes. Phylarchus. Aeschylus. Agatho. Pronax. Cumei. Hypochus. Ctesias. Ninyas. Ninus. Semiramis. Sardanapalus. Anacyndaraxes. Anabraxares. Arbaces. Duris. Ctesias. Sardanapali mores memoranda. Clearchus. Anchiale & Tarsus a Sardanapalo conditae. Amyntas. Ninus urbs. Choerilus.

Τρυφὴ Σαγάριος. Ἀννάρου. Νίνου. Στράτωνος ἡδυπάθεια. Στράτωνος καὶ Νικοκλέους ἅμιλλος τρυφή.

τοῦτο· ἐγὼ δὲ ἐβασίλευσα, καὶ ἄχρι ἑώρων τοῦ ἡλίου φῶς, ἔπιον, ἔφαγον, ἠφροδισίασα, εἰδὼς τόν τε χρόνον ὄντα βραχὺν ὃν ζῶσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ τοῦτον πολλὰς ἔχοντα μεταβολὰς καὶ κακοπαθείας, καὶ ὧν ἂν καταλίπω ἀγαθῶν ἄλλοι ἕξουσι τὰς ἀπολαύσεις, διὸ κἀγὼ ἡμέραν οὐδεμίαν παρέλιπον τοῦτο ποιῶν. Κλείταρχος δ' ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον γήρᾳ τελευτῆσαί φησι Σαρδανάπαλον μετὰ τὴν ἀπόπτωσιν τῆς Σύρων ἀρχῆς. Ἀριστόβουλος δ' ἐν Ἀγχιάλῃ ἣν ἐδείματο φησὶ Σαρδανάπαλος, Ἀλέξανδρος ἀναβαίνων εἰς Πέρσας κατεστρατοπεδεύσατο, καὶ ἦν οὐ πόρρω τὸ τοῦ Σαρδαναπάλου μνημεῖον, ἐφ' οὗ ἑστάναι τύπον λίθινον συμβεβληκότα τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοὺς δακτύλους ὡς ἂν ἐπικροτοῦντα. ἐπιγεγράφθαι δὲ αὐτῷ Ἀσσυρίοις γράμμασι· Σαρδανάπαλος Ἀνακυνδαράξεω παῖς Ἀγχιάλην, καὶ Ταρσὸν ἔδειμεν ἡμέρῃ μιῇ. ἔσθιε, πῖνε, παῖζε. ὡς τἄλλα τούτου οὐκ ἄξια τοῦ ἀποκροτήματος ἔοικε λέγειν. οὐ μόνος δὲ ὁ Σαρδανάπαλος διετέθρυπτο, ἀλλὰ καὶ Ἀνδροκόττος ὁ Φρύξ· καὶ γὰρ οὗτος ἐνεδύσατο ἀνθινὴν ἐσθῆτα, καὶ γυναικὸς εὐπρεπέστερον ἐκοσμεῖτο, ὡς Μνασέας φησὶν ἐν τρίτῳ Εὐρώπης. Κλέαρχος δ' ἐν πέμπτῳ βίων Σαγάριν φησὶ τὸν Μαριανδυνὸν ὑπὸ τρυφῆς σιτεῖσθαι μὲν μέχρι γήρως ἐκ τοῦ τῆς τιτθῆς στόματος, ἵνα μὴ μασώμενος πονήσειε, οὐδέποτε δὲ τὴν χεῖρα κατωτέρω τοῦ ὀμφαλοῦ προσενηνέχθαι. διὸ καὶ Ἀριστοτέλης Ξενοκράτην τὸν Χαλκηδόνιον σκώπτων ὅτι οὐρῶν οὐ προσῆγε τὴν χεῖρα τῷ αἰδοίῳ, ἔλεγεν·

Χεῖρες μὲν ἁγναί, φρὴν δ' ἔχει μιάσματα.

Κτησίας δ' ἱστορεῖ Ἄνναρον τὸν βασιλέως ὕπαρχον καὶ τῆς Βαβυλωνίας δυναστεύσαντα, στολῇ χρῆσθαι γυναικείᾳ καὶ κόσμῳ. καὶ ὅτι βασιλέως δούλῳ ὄντι αὐτῷ εἰς τὸ δεῖπνον εἰσῄεσαν πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ψάλλουσαι, καὶ ᾄδουσαι γυναῖκες, ἔψαλλον δὲ αὗται καὶ ᾖδον ἐκείνου δειπνοῦντος. Φοῖνιξ δ' ὁ Κολοφώνιος ποιητὴς περὶ Νίνου λέγων ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἰάμβων, φησίν.

Ἀνὴρ Νῖνος τις ἐγένεθ' ὡς ἐγὼ κλύω
Ἀσσύριος ὅς τις εἶχε χρυσίου πόντον
καὶ τἄλλα πολλὸν πλέονα Κασπίης ψάμμου
ὃς οὐκ ἴδ' ἀστέρ' οὐδ' ἴζων * ἐδίζητο
οὐ παρὰ μάγοισι πῦρ ἱρὸν ἀνέστησε
ὥσπερ νόμος ῥάβδοισι τοῦ θεοῦ ψαύων.
οὐ μυθιήτης οὐ δικασπόλος κεῖνος
οὐ λεωλογεῖν ἐμάνθαν' οὐκ ἀμιθρῆσαι
ἀλλ' ἦν ἄριστος ἐσθίειν τε καὶ πίνειν
κἀρᾶν, τὰ δ' ἄλλα πάντα κατὰ πετρῶν ὤθει
ὡς δ' ἀπέθαν' ὡνὴρ πᾶσι κατέλιπεν ῥῆσιν
ὅκου Νῖνος νῦν ἐστι, καὶ τὸ σῆμ' ἴδε
ἄκουσον εἴτ' Ἀσσύριος εἴτε καὶ Μῆδος
εἶς ἢ Κόραξος ἢ 'πὸ τῶν ἄνω λιμνῶν
Ἰνδὸς κομήτης, οὐ γὰρ ἄλλα κηρύσσω,
ἐγὼ Νῖνος πάλαι ποτ' ἐγενόμην πνεῦμα
νῦν δ' οὐκέτ' οὐδέν, ἀλλὰ γῆ πεποίημαι
ἔχω δ' ὁκόσον ἔδαισα χ' ὡκόσ' ἤεισα
χ' ὡκόσ' ἠράσθην
τὰ δ' ὄλβι' ἡμέων δήϊοι συνελθόντες
φέρουσιν ὥσπερ ἔριφον ὠμὸν αἱ Βάκχαι
ἐγὼ δ' ἐς ᾅδην οὔτε χρυσὸν οὔθ' ἵππον
οὔτ' ἀργυρῆν ἅμαξαν ᾠχόμην ἕλκων
σποδὸς δὲ πολλὴ χὠ μιτρηφόρος κεῖμαι.

Θεόπομπος δ' ἐν πεντεκαιδεκάτῃ Φιλιππικῶν ἱστοριῶν Στράτωνά φησι τὸν Σιδώνιον βασιλέα ὑπερβάλλειν ἡδυπαθείᾳ καὶ τρυφῇ πάντας ἀνθρώπους. οἷα γὰρ τοὺς Φαίακας Ὅμηρος ποιεῖν μεμυθολόγηκεν ἑορτάζοντας καὶ πίνοντας, καὶ κιθαρῳδῶν καὶ ῥαψῳδῶν ἀκροωμένους, τοιαῦτα καὶ ὁ Στράτων διετέλει ποιῶν πολὺν χρόνον, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ἐκείνων παρακεκινήκει πρὸς τὰς ἡδονάς. ὥστε οἱ μὲν Φαίακες ὥς φησιν Ὅμηρος μετὰ τῶν οἰκείων γυναικῶν καὶ θυγατέρων ἐποιοῦντο τοὺς πότους. ὁ δὲ Στράτων μετ' αὐλητρίδων καὶ ψαλτριῶν καὶ κιθαριστριῶν κατεσκεύαζε τὰς συνουσίας, καὶ μετεπέμπετο πολλὰς μὲν ἑταίρας ἐκ Πελοποννήσου, πολλὰς δὲ μουσουργοὺς ἐξ Ἰωνίας, ἑτέρας δὲ παιδίσκας ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, τὰς μὲν ᾠδικάς, τὰς δὲ ὀρχηστρικάς, ὧν εἰώθει μετὰ τῶν φίλων ἀγῶνας τιθέναι, καὶ μεθ' ὧν συνουσιάζων διέτριβε, χαίρων μὲν καὶ τῷ βίῳ τῷ τοιούτῳ, καὶ δοῦλος ὢν φύσει τῶν ἡδονῶν, ἔτι δὲ μᾶλλον πρὸς τὸν Νικοκλέα φιλοτιμούμενος. ἐτύγχανον γὰρ ὑπερφιλοτίμως ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους, καὶ σπουδάζων ἑκάτερος αὐτὸς ἥδιον καὶ ῥᾳθυμότερον ποιεῖσθαι τὸν βίον. οἵ γε προῆλθον εἰς τοσαύτην ἅμιλλαν ὡς ἡμεῖς ἀκούομεν, ὥστε πυνθανόμενοι παρὰ τῶν ἀφικνουμένων τάς τε παρασκευὰς τῶν οἰκιῶν, καὶ τὰς πολυτελείας τῶν θυσιῶν τὰς παρ' ἑκατέρῳ γινομένας, ἐφιλονείκουν ὑπερβάλλεσθαι τοῖς τοιούτοις ἀλλήλους. ἐσπούδαζον δὲ δοκεῖν εὐδαίμονες εἶναι καὶ μακαριστοί. οὐ μὴν περί γε τὴν τοῦ βίου τελευτὴν διευτύχησαν, ἀλλ' ἀμφότεροι βιαίῳ θανάτῳ διεφθάρησαν. Ἀναξιμένης δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Βασιλέων μεταλλαγαί, περὶ τοῦ Στράτωνος τὰ αὐτὰ ἱστορήσας διαμιλλᾶσθαί φησιν αὐτὸν Νικοκλεῖ τῷ ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος βασιλεύσαντι ἐσπουδακότι περὶ τρυφὴν καὶ ἀσέλγειαν, ἀποθανεῖν τ' ἀμφοτέρους βιαίως. ἐν δὲ τῇ πρώτῃ τῶν Φιλιππικῶν Θεόπομπος περὶ Φιλίππου λέγων φησί, καὶ τριταῖος εἰς Ὀνόκαρσιν ἀφικνεῖται χωρίον τι τῆς Θρᾴκης, ἄλσος ἔχον πολὺ κατεσκευασμένον καλῶς, καὶ πρὸς τὸ διαιτηθῆναι κεχαρισμένον, ἄλλως τε καὶ τὴν θερινὴν ὥραν. ἦν γὰρ καὶ τῶν ὑπὸ Κότυος προκριθέντων, ὃς ἁπάντων τῶν βασιλέων τῶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ γεγενημένων μάλιστα πρὸς ἡδυπαθείας καὶ τρυφὰς ὥρμησεν, καὶ περιιὼν τὴν χώραν, ὅπου κατίδοι τόπους δένδρεσι συσκίους καὶ καταρρύτους ὕδασι, τούτους κατεσκεύασεν ἑστιατόρια, καὶ φοιτῶν εἰς ἑκάστους ὁπότε τύχοι, θυσίας τε τοῖς θεοῖς ἐποιεῖτο, καὶ συνῆν μετὰ τῶν ὑπάρχων εὐδαίμων καὶ μακαριστὸς ὤν, ἕως εἰς τὴν Ἀθηνᾶν βλασφημεῖν καὶ πλημμελεῖν ἐπεχείρησε. διηγεῖταί τε

Sardanapali sepulchrum & epitaphium. Clitarchus. Aristobulus. Sardanapali epitaphium. Androcotus. Mnaseas. Clearchus. De Sagari no. Sagaris. Aristoteles. Xenocrates. Ctesias. Annarus. Ninus. Theopompus. Homerus. Strato. Homerus. Nicocles. Anaximenes. Theopompus. Onocarsis pagus. Cotys.

Κότυος τρυφὴ καὶ Χαβρίου, καὶ Χάρητος. Πεισιστρατιδῶν, καὶ Πεισιστράτου, καὶ Περικλέους ἡδυπάθεια. Θεμιστοκλέους ἀκρασία, Ἀρτέμωνος τρυφή.

ἑξῆς ὁ συγγραφεὺς, ὅτι δεῖπνον κατεσκεύασεν ὁ Κότυς, ὡς γαμουμένης αὐτῷ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ θάλαμον κατασκευάσας ἀνέμενε μεθύων τὴν θεόν, ἤδη δ' ἔκφρων γενόμενος, ἔπεμπέ τινα τῶν δορυφόρων ὀψόμενον εἰ παραγέγονεν ἡ θεὸς εἰς τὸν θάλαμον· ἀφικνουμένου δ' ἐκείνου καὶ εἰπόντος μηδένα εἶναι ἐν τῷ θαλάμῳ, τοξεύσας τοῦτον ἀπέκτεινε, καὶ ἄλλον δεύτερον ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ἕως ὁ τρίτος συνεὶς παραγενόμενος ἔφη, πάλαι τὴν θεὸν ἀναμένειν. ὁ δὲ βασιλεὺς οὗτός ποτε καὶ ζηλοτυπήσας τὴν αὑτοῦ γυναῖκα ταῖς αὑτοῦ χερσὶν ἀνέτεμε τὴν ἄνθρωπον, ἀπὸ τῶν αἰδοίων ἀρξάμενος. ἐν δὲ τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν, περὶ Χαβρίου τοῦ Ἀθηναίου ἱστορῶν φησιν, οὐ δυνάμενος δὲ ζῆν ἐν τῇ πόλει, τὰ μὲν διὰ τὴν ἀσέλγειαν, καὶ διὰ τὴν πολυτέλειαν τὴν αὑτοῦ τὴν περὶ τὸν βίον, τὰ δὲ διὰ τοὺς Ἀθηναίους, ἅπασι γάρ εἰσι χαλεποί, διὸ καὶ εἵλοντο αὐτῶν οἱ ἔνδοξοι ἔξω τῆς πόλεως καταβιοῦν. Ἰφικράτης μὲν ἐν Θρᾴκῃ. Κόνων δ' ἐν Κύπρῳ, Τιμόθεος δ' ἐν Λέσβῳ, Χάρης δ' ἐν Σιγείῳ, καὶ αὐτὸς ὁ Χαβρίας ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ περὶ τοῦ Χάρητος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ φησιν, Χάρητός τε νωθροῦ ὄντος καὶ βραδέος, καίτοι γε, καὶ πρὸς τρυφὴν ἤδη ζῶντος· ὅς γε περιήγετο στρατευόμενος αὐλητρίδας, καὶ ψαλτρίας, καὶ πεζὰς ἑταίρας. καὶ τῶν χρημάτων τῶν εἰσφερομένων εἰς τὸν πόλεμον, τὰ μὲν εἰς ταύτην τὴν ὕβριν ἀνήλισκε, τὰ δ' αὐτοῦ κατέλιπεν Ἀθήνησι, τοῖς τε λέγουσι καὶ τὰ ψηφίσματα γράφουσι, καὶ τῶν ἰδιωτῶν τοῖς δικαζομένοις. ἐφ' οἷς ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων, οὐδεπώποτε ἠγανάκτησεν, ἀλλὰ διὰ ταῦτα καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἠγάπα τῶν πολιτῶν, καὶ δικαίως. καὶ γὰρ αὐτοὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἔζων, ὥστε τοὺς μὲν νέους ἐν τοῖς αὐλητριδίοις, καὶ παρὰ ταῖς ἑταίραις διατρίβειν, τοὺς δὲ μικρὸν ἐκείνων πρεσβυτέρους, ἔν τε τοῖς κύβοις καὶ ταῖς τοιαύταις ἀσωτίαις, τὸν δὲ δῆμον ἅπαντα πλείω καταναλίσκειν εἰς τὰς κοινὰς ἑστιάσεις καὶ κρεανομίας, ἢ περὶ τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν. ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ τοῦ Θεοπόμπου συγγράμματι, περὶ τῶν ἐκ Δελφῶν συληθέντων χρημάτων, Χάρητί φησι τῷ Ἀθηναίῳ διὰ Λυσάνδρου τάλαντα ἑξήκοντα, ἀφ' ὧν ἐδείπνισεν Ἀθηναίους ἐν τῇ ἀγορᾷ, θύσας τὰ ἐπινίκια τῆς γενομένης μάχης πρὸς τοὺς Φιλίππου ξένους, ὧν ἡγεῖτο μὲν Ἀδαῖος ὁ ἀλεκτρυὼν ἐπικαλούμενος. περὶ οὗ καὶ ὁ Ἡρακλείδης ὁ τῶν κωμῳδιῶν ποιητὴς μέμνηται οὕτως·

Ἀλεκτρυόνα τὸν τοῦ Φιλίππου παραλαβὼν / Ἀωρὶ κοκκύζοντα καὶ πλανώμενον
Κατέκοψεν· οὐ γὰρ εἶχεν οὐδέπω λόφον. / Ἕνα κατακόψας μάλα συχνοὺς ἐδείπνισε
Χάρης Ἀθηναίων τόθ' ὥσπερ γενναῖος ἦν. / Τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Δοῦρις. Ἰδομενεὺς δέ φησι καὶ

τοὺς Πεισιστρατίδας Ἱππίαν καὶ Ἵππαρχον εὑρεῖν θαλίας καὶ κώμους. διὸ καὶ ἵππων καὶ ἑτέρων πολλῶν ἐπιπολάσαι τὸ πλῆθος παρ' αὐτοῖς, ὅθεν βαρεῖαν αὐτῶν γενέσθαι τὴν ἀρχήν, καίτοι ὁ πατὴρ αὐτῶν Πεισίστρατος μετρίως ἐχρῆτο ταῖς ἡδοναῖς, ὥστ' οὐδ' ἐν τοῖς χωρίοις, οὐδ' ἐν τοῖς κήποις φύλακας ἐφίστατο, ὡς Θεόπομπος ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ εἰκοστῇ. ἀλλ' εἴα τὸν βουλόμενον εἰσιόντα ἀπολαύειν, καὶ λαμβάνειν ὧν δεηθείη. ὅπερ ὕστερον ἐποίησε καὶ Κίμων μιμησάμενος ἐκεῖνον. περὶ οὗ καὶ αὐτοῦ ἱστορῶν ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν ὁ Θεόπομπός φησι, Κίμων ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ τοῖς κήποις οὐδένα τοῦ καρποῦ καθίστα φύλακα, ὅπως οἱ βουλόμενοι τῶν πολιτῶν εἰσιόντες, ὀπωρίζωνται, καὶ λαμβάνωσιν εἴ τινος δέοιντο τῶν ἐν τοῖς χωρίοις. ἔπειτα τὴν οἰκίαν παρεῖχε κοινὴν ἅπασι, καὶ δεῖπνον ἀεὶ εὐτελὲς παρασκευάζεσθαι πολλοῖς ἀνθρώποις, καὶ τοὺς ἀπόρους προσιόντας τῶν Ἀθηναίων εἰσιόντας δειπνεῖν. ἐθεράπευε δὲ καὶ τοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν αὐτοῦ τι δεομένους. καὶ λέγουσιν ὡς περιήγετο μὲν νεανίσκους δύο ἢ τρεῖς ἔχοντας κέρματα, τούτοις δὲ διδόναι προσέταττεν, ὁπότε τις προσέλθοι αὐτοῦ δεόμενος, καί φασι μὲν αὐτὸν καὶ εἰς ταφὴν εἰσφέρειν, ποιεῖν δὲ καὶ τοῦτο πολλάκις. ὁπότε τῶν πολιτῶν τινὰ ἴδοι κακῶς ἠμφιεσμένον, κελεύειν αὐτὸν μεταμφιέννυσθαι τῶν νεανίσκων τινὰ τῶν συνακολουθούντων αὐτῷ. ἐκ δὴ τούτων ἁπάντων ηὐδοκίμει, καὶ πρῶτος ἦν τῶν πολιτῶν. ὁ δὲ Πεισίστρατος καὶ ἐν πολλοῖς βαρὺς ἐγένετο, ὅπου καὶ τὸ Ἀθήνησι τοῦ Διονύσου πρόσωπον ἐκείνου τινὲς φασὶν εἰκόνα. Περικλέα δὲ τὸν Ὀλύμπιον φησὶν Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς, ὡς ἀπήλλαξεν ἐκ τῆς οἰκίας τὴν γυναῖκα καὶ τὸν μεθ' ἡδονῆς βίον προείλετο, ᾤκει τε μετὰ Ἀσπασίας τῆς ἐκ Μεγάρων ἑταίρας, καὶ τὸ πολὺ μέρος τῆς οὐσίας εἰς ταύτην κατανάλωσε. Θεμιστοκλῆς δ' οὔπω Ἀθηναίων μεθυσκομένων οὐδ' ἑταίραις χρωμένων, ἐκφανῶς τέθριππον ζεύξας ἑταιρίδων, διὰ τοῦ Κεραμεικοῦ πληθύοντος ἑωθινὸς ἤλασεν. ἀμφιβόλως δ' αὐτὸ εἴρηκεν ὁ Ἰδομενεὺς, εἴτε ἑταίρας τέτταρας συνεζεύξεν ὡς ἵππους, εἴτε ἀνεβίβασεν αὐτὰς ἐπὶ τὸ τέθριππον. Πόσις δ' ἐν τρίτῳ Μαγνητικῶν, τὸν Θεμιστοκλέα φησὶν ἐν Μαγνησίᾳ τὴν στεφανηφόρον ἀρχὴν ἀναλαβόντα, θῦσαι Ἀθηνᾷ, καὶ τὴν ἑορτὴν Παναθήναια ὀνομάσαι, καὶ Διονύσῳ χοοπότῃ θυσιάσαντα καὶ τὴν χοῶν ἑορτὴν αὐτόθι καταδεῖξαι. Κλέαρχος δ' ἐν πρώτῳ περὶ φιλίας, τὸν Θεμιστοκλέα φησὶν ἐν Μαγνησίᾳ τρίκλινον οἰκοδομησάμενον περικαλλέστατον, ἀγαπᾶν ἔφησεν εἰ τοῦτον φίλων πληρώσειε. Χαμαιλέων δ' ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ Ἀνακρέοντος προθεὶς τό, ξανθῇ δ' Εὐρυπύλῃ μέλει ὁ περιφόρητος Ἀρτέμων, τὴν προσηγορίαν ταύτην λαβεῖν τὸν Ἀρτέμωνα διὰ τὸ τρυφερῶς βιοῦντα περιφέρεσθαι ἐπὶ κλίνης. καὶ γὰρ Ἀνακρέων αὐτὸν ἐκ πενίας εἰς τρυφὴν ὁρμῆσαι φησὶν ἐν τούτοις· πρὶν μὲν ἔχων βερβέριον καλύμματ' ἐσφηκωμένα, καὶ ξυλίνους ἀστραγάλους ἐν ὠσὶ καὶ ψιλὸν περὶ πλευρῇσι βοὸς νεόπλουτον

Ἀλκιβιάδης. Ἀλκιβιάδης καὶ τρυφή. Ἐξαλλαγὴ πατρίου στολῆς καὶ Παυσανίας ἐκδεδιῃτημένος καὶ Φάραξ.

εἴλυμα κακῆς ἀσπίδος, ἀρτοπώλισιν κἀθελοπόρνοισιν ὁμιλέων ὁ πονηρὸς Ἀρτέμων, κίβδηλον εὑρίσκων βίον, πολλὰ μὲν ἐν δουρὶ τιθεὶς αὐχένα, πολλὰ δ' ἐν τροχῷ, πολλὰ δ' ἐν νώτῳ σκυτίνῃ μάστιγι θωμιχθεὶς, κόμην πώγωνά τ' ἐκτετιλμένος, νῦν δ' ἐπιβαίνει* σατίνης, χρύσεα φορέων καθέρματα παῖς Κύκης, καὶ σκιαδίσκην ἐλεφαντίνην φορεῖ γυναιξὶν αὔτως. περὶ δὲ τοῦ καλοῦ Ἀλκιβιάδου Σάτυρος ἱστορῶν, λέγεται φησὶν ὅτι ἐν Ἰωνίᾳ μὲν ὢν Ἰώνων ἐφαίνετο τρυφερώτερος. ἐν Θήβαις δὲ σωμασκῶν καὶ γυμναζόμενος τῶν Θηβαίων αὐτῶν μᾶλλον βοιώτιος. ἐν Θετταλίᾳ δὲ ἱπποτροφῶν καὶ ἡνιοχῶν τῶν Ἀλευαδῶν ἱππικώτερος. ἐν Σπάρτῃ δὲ καρτερίαν καὶ ἀσφάλειαν ἐπιτηδεύων, ἐνίκα τοὺς Λάκωνας. ὑπερῆρε δὲ καὶ τὴν τῶν Θρᾳκῶν ἀκρατοποσίαν. τὴν δὲ τὴν δὲ αὑτοῦ γυναῖκα πειρῶν ὡς ἕτερος ἔπεμψεν αὐτῇ χιλίους δαρεικούς. κάλλιστος δὲ ὢν τὴν μορφὴν, κόμην τε ἔτρεφεν ἐπὶ πολὺ τῆς ἡλικίας, καὶ ὑποδήματα παρηλλαγμένα ἐφόρει, ἃ ἀπ' αὐτοῦ Ἀλκιβιάδες καλεῖται. ὅτε δὲ χορηγοίη, πομπεύων ἐν πορφυρίδι εἰσιὼν εἰς τὸ θέατρον ἐθαυμάζετο οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν γυναικῶν, διὸ καὶ Ἀντισθένης ὁ Σωκρατικὸς, ὡς ἂν αὐτὸς αὐτόπτης γεγονὼς τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἰσχυρὸν αὐτὸν καὶ ἀνδρώδη, καὶ ἀπαίδευτον καὶ τολμηρὸν καὶ ὡραῖον ἐφ' ἡλικίας γενέσθαι φησίν. εἰς δὲ τὰς ἀποδημίας ὁπότε στέλλοιτο, τέσσαρσι τῶν συμμαχίδων πόλεων ὥσπερ θεραπαίναις ἐχρῆτο. σκηνὴν μὲν γὰρ αὐτῷ περσικὴν ἐποίουν Ἐφέσιοι. τροφὴν δὲ τοῖς ἵπποις αὐτοῦ Χῖοι παρεῖχον. ἱερεῖα δὲ παρίστασαν εἰς τὰς θυσίας καὶ κρεονομίας Κυζικηνοί. Λέσβιοι δὲ οἶνον παρεῖχον καὶ τὰ ἄλλα τὰ πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν. ἀφικόμενος δ' Ἀθήνησιν ἐξ Ὀλυμπίας δύο πίνακας ἀνέθηκεν Ἀγλαοφῶντος γραφήν. ὧν ὁ μὲν εἶχεν Ὀλυμπιάδα καὶ Πυθιάδα στεφανούσας αὐτόν, ἐν δὲ θατέρῳ Νεμέα ἦν καθημένη, καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς Ἀλκιβιάδης καλλίων φαινόμενος τῶν γυναικείων προσώπων. καὶ στρατηγῶν δὲ ἔτι καλὸς εἶναι ἤθελεν. ἀσπίδα γοῦν εἶχεν ἐκ χρυσίου καὶ ἐλέφαντος πεποιημένην, ἐφ' ἧς ἦν ἐπίσημον Ἔρως κεραυνὸν ἠγκυλημένος. ἐπικωμάσας δέ ποτε ὡς Ἄνυτον ἐραστὴν ὄντα καὶ πλούσιον, συνεπικωμάζοντος αὐτῷ τῶν ἑταίρων ἑνὸς Θρασύλλου, τῶν πτωχῶν δ' οὗτος ἦν, προπιὼν τῷ Θρασύλλῳ τὰ ἡμίση τῶν ποτηρίων τῶν ἐπὶ τῷ κυλικείῳ προκειμένων, ἐκέλευσε τοὺς ἀκολούθους ἀποφέρειν πρὸς τὸν Θράσυλλον. εἶθ' οὕτω φιλοφρονησάμενος τὸν Ἄνυτον ἀπηλλάσσετο. ὁ δ' Ἄνυτος πάνυ ἐλευθερίως καὶ ἐρωτικῶς, λεγόντων τινῶν ὡς ἀγνώμονα εἴη πεποιηκὼς ὁ Ἀλκιβιάδης, οὐ μὰ Δί' ἔφη, ἀλλ' εὐγνώμονα, ἔχων ἐξουσίαν ἅπαντα λαβεῖν, τὰ ἡμίση κατέλιπεν. Λυσίας δὲ ὁ ῥήτωρ περὶ τῆς τρυφῆς αὐτοῦ λέγων φησίν· ἐκπλεύσαντες γὰρ κοινῇ Ἀξίοχος καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς Ἑλλήσποντον ἔγημαν ἐν Ἀβύδῳ δύο ὄντε, Μεδοντιάδα τὴν Ἀβυδηνὴν, καὶ ξυνῳκείτην. ἔπειτα αὐτοῖν γίνεται θυγάτηρ, ἣν οὐκ ἔφαντο δύνασθαι γνῶναι ὁποτέρου εἴη. ἐπεὶ δὲ ἦν ἀνδρὸς ὡραία, ξυνεκοιμῶντο καὶ ταύτῃ. καὶ εἰ μὲν χρῷτο καὶ ἔχοι Ἀλκιβιάδης, Ἀξιόχου ἔφασκεν εἶναι θυγατέρα, εἰ δὲ Ἀξίοχος, Ἀλκιβιάδου. κεκωμῴδηται δὲ καὶ ὑπὸ Εὐπόλιδος, ὡς καὶ ἀκόλαστος πρὸς γυναῖκας ἐν Κόλαξιν οὕτως· Ἀλκιβιάδης ἐκ τῶν γυναικῶν ἐξίτω

Τί ληρεῖς, οὐκ οἴκαδ' ἐλθὼν τὴν σεαυτοῦ γυμνάσεις / Δάμαρτα. καὶ Φερεκράτης δέ φησιν
Οὐκ ὢν ἀνὴρ γὰρ Ἀλκιβιάδης ὡς δοκεῖ / Ἀνὴρ ἁπασῶν τῶν γυναικῶν ἐστὶ νῦν.

Ἐν Σπάρτῃ δὲ ὢν ἔφθειρε τὴν Ἄγιδος τοῦ βασιλέως γυναῖκα Τίμαιαν. ἐπιπληττόντων δ' αὐτῷ τινῶν, οὐκ ἀκρασίας ἕνεκεν συνελθεῖν ἔφη, ἀλλ' ἵνα ὁ γενόμενος ἐξ αὐτοῦ βασιλεύσῃ τε τῆς Σπάρτης, καὶ μηκέτι λέγωνται οἱ βασιλεῖς ἀφ' Ἡρακλέους, ἀλλ' ἀπ' Ἀλκιβιάδου. στρατηγῶν δὲ συμπεριήγετο αὐτῷ, τήν τε Λαΐδος τῆς Κορινθίας μητέρα Τιμάνδραν, καὶ Θεοδότην τὴν Ἀττικὴν ἑταίραν. μετὰ δὲ τὴν φυγὴν, κυρίους Ἀθηναίους ποιήσας τοῦ Ἑλλησπόντου, καὶ πλείους τῶν πεντακισχιλίων Πελοποννησίους λαβὼν, ἀνέπεμψεν εἰς τὰς Ἀθήνας. κατιών τε μετὰ ταῦτα εἰς τὴν πατρίδα ἐστεφάνωσε τὰς Ἀττικὰς τριήρεις θαλλῷ, καὶ μίτραις, καὶ ταινίαις, καὶ ἀναψάμενος τὰς αἰχμαλώτους ναῦς ἠκρωτηριασμένας εἰς διακοσίας, ἱππαγωγούς τε ἄγων σκύλων, καὶ ὅπλων Λακωνικῶν, καὶ Πελοποννησιακῶν μεστὰς, εἰσέπλει. ἡ δὲ τριήρης ἐφ' ἧς αὐτὸς κατέπλει, μέχρι μὲν τῶν κλείθρων τοῦ Πειραιέως προσέτρεχεν ἁλουργοῖς ἱστίοις, ὡς δὲ ἐντὸς ἦν καὶ τὰς κώπας ἔλαβον οἱ ἐρέται, Χρυσόγονος μὲν ηὔλει τὸ τριηρικὸν, ἐνδεδυκὼς τὴν Πυθικὴν στολήν. Καλλιππίδης δὲ ὁ τραγῳδὸς ἐκέλευε, τὴν ἐπὶ τῆς σκηνῆς στολὴν ἠμφιεσμένος. διὸ καὶ χαριέντως εἶπέ τις. οὔτ' ἂν δύο Λυσάνδρους ὑπήνεγκεν ἡ Σπάρτη, οὔτ' ἂν δύ' Ἀλκιβιάδας Ἀθῆναι. ἐμιμεῖτο δὲ Ἀλκιβιάδης τὸν Παυσανίου μηδισμὸν, καὶ καθομιλῶν Φαρνάβαζον, τὴν περσικὴν ἔμαθε φωνὴν, καθάπερ καὶ Θεμιστοκλῆς. Δοῦρις δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Παυσανίας μὲν φησὶν ὁ τῶν Σπαρτιατῶν βασιλεὺς, καταθέμενος τὸν πάτριον τρίβωνα, τὴν περσικὴν ἐνεδύσατο στολήν. ὁ δὲ Σικελίας τύραννος Διονύσιος, ξυστίδα, καὶ χρυσοῦν στέφανον ἐπὶ περόνῃ μετελάμβανε τραγικόν. Ἀλέξανδρος δ' ὡς τῆς Ἀσίας ἐκυρίευσε, περσικαῖς ἐχρῆτο στολαῖς. Δημήτριος δὲ πάντας ὑπερέβαλε. τὴν μὲν γὰρ ὑπόδεσιν ἣν εἶχε, κατεσκεύαζεν ἐκ πολλοῦ δαπανήματος. ἦν γὰρ κατὰ μὲν τὸ σχῆμα τῆς ἐργασίας σχεδὸν ἐμβάτης, πίλημα λαμβάνων τῆς πολυτελεστάτης πορφύρας, τούτῳ δὲ χρυσοῦ πολλὴν ἐνύφαινον ποικιλίαν ὀπίσω καὶ ἔμπροσθεν ἐνιέντες οἱ τεχνῖται. αἱ δὲ χλαμύδες αὐτοῦ ἦσαν ὄρφνινον ἔχουσαι τὸ φέγγος τῆς χρόας. τὸ δὲ πᾶν ὁ πόλος ἐνύφαν

τὸ χρυσοῦς ἀστέρας ἔχον καὶ τὰ δώδεκα ζώδια, μίτρα δὲ χρυσόπαστος ἣν καυσίαν ἁλουργῆ οὖσαν ἔσφιγγεν αὐτῇ· τὸ νῶτον φέρουσαν τὰ τελευταῖα κατὰ βλήματα τῶν ὑφασμάτων. γινομένων δὲ τῶν δημητρείων ἀθήνησιν, ἐγράφετο αὐτῇ ἐπὶ τοῦ προσκηνίου αὐτῇ τῆς οἰκουμένης ὀχούμενος. νύμφις δὲ ὁ ἡρακλεώτης ἐν ἕκτῳ τῶν περὶ τῆς πατρίδος, παυσανίας φησὶν ὁ περὶ πλαταιὰς νικήσας μαρδόνιον τὰ τῆς σπάρτης ἐξελθὼν νόμιμα καὶ εἰς ὑπερηφανίαν ἐπιδούς, περὶ βυζάντιον διατρίβων χαλκοῦν τὸν ἀνακείμενον κρατῆρα τοῖς θεοῖς τοῖς ἐπὶ τοῦ στόματος ἱδρυμένοις, ὃν ἔτι καὶ νῦν εἶναι συμβαίνει, ἐτόλμησεν ἐπιγράψαι ὡς αὐτὸς ἀναθείη, τόδε τὸ ἐπίγραμμα, διὰ τὴν τρυφὴν καὶ ὑπερηφανίαν ἐπιλαθόμενος αὐτοῦ,

Μνᾶμ' ἀρετῆς ἀνέθηκε ποσειδάωνι ἄνακτι
Παυσανίας ἄρχων ἑλλάδος εὐρυχόρου
πόντου ἐπ' εὐξείνου, λακεδαιμόνιος γένος υἱὸς
Κλεομβρότου ἀρχαίας ἡρακλέος γενεᾶς.

ἐτρύφησε δὲ καὶ φάραξ ὁ λακεδαιμόνιος ὡς θεόπομπος ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἱστορεῖ, καὶ ταῖς ἡδοναῖς οὕτως ἀσελγῶς ἐχρήσατο, καὶ χύδην, ὥς τε πολὺ μᾶλλον διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην αὐτὸν ὑπολαμβάνεσθαι σικελιώτην ἢ διὰ τὴν πατρίδα σπαρτιάτην. ἐν δὲ τῇ πεντηκοστῇ δευτέρᾳ φησὶν ὡς ἀρχίδαμος ὁ λάκων ἀποστὰς τῆς πατρίου διαίτης συνηθίσθη ξενικῶς. διόπερ οὐκ ἠδύνατο τὸν οἴκοι βίον ὑπομένειν, ἀλλ' ἐσπούδαζεν αἰεὶ διὰ τὴν ἀκρασίαν ἔξω διατρίβειν, καὶ ταραντίνων πρεσβευσαμένων περὶ συμμαχίας, ἐσπούδασε συνεξελθεῖν αὐτοῖς βοηθός, κἀκεῖ γενόμενος καὶ ἐν τῷ πολέμῳ ἀποθανών, οὐδὲ ταφῆς κατηξιώθη, καίτοι ταραντίνων πολλὰ χρήματα ὑπισχνουμένων τοῖς πολεμίοις ὑπὲρ τοῦ ἀνελέσθαι τὸ σῶμα. φύλαρχος δ' ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν θρακῶν φησὶ τῶν καλουμένων κροβύζων βασιλέα γενέσθαι ἰσάνθην τρυφῇ πάντας τοὺς καθ' αὐτὸν ὑπερβαλλόμενον, ἦν δὲ καὶ πλούσιος καὶ καλός. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ ὁ αὐτὸς πτολεμαῖόν φησι τὸν δεύτερον αἰγύπτου βασιλεύσαντα, πάντων σεμνότατον γενόμενον τῶν δυναστῶν, καὶ παιδείας εἴ τινα καὶ ἄλλον καὶ αὐτὸν ἐπιμεληθέντα, οὕτως ἐξαπατηθῆναι τὴν διάνοιαν, καὶ διαφθαρῆναι ὑπὸ τῆς ἀκαίρου τρυφῆς, ὥς τε τὸν πάντα χρόνον ὑπολαβεῖν βιώσεσθαι, καὶ λέγειν ὅτι μόνος εὕροι τὴν ἀθανασίαν. κατατεινόμενον οὖν ὑπὸ ποδάγρας πλείους ἡμέρας, ὡς ποτ' οὖν ἐρράισε καὶ κατεῖδεν διά τινων ὑπολαμπάδων τοὺς αἰγυπτίους παρὰ τὸν ποταμὸν ἀριστοποιουμένους, καὶ τὰ τυχόντα προσφερομένους ἐπί τε τῆς ἄμμου χύδην ἐρριμμένους, εἶπεν, ὢ τάλας ἐγώ, τὸ μὴ ἕνα τούτων γενέσθαι. περὶ δὲ καλλίου καὶ τῶν τούτου κολάκων φθάνομεν καὶ πρότερον εἰπόντες, ἀλλ' ἐπεὶ καινῶς ἡρακλείδης ὁ ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς ἱστορεῖ περὶ αὐτῶν, ἄνωθεν ἀναλαβὼν διηγήσομαι. ὅτε τὸ πρῶτον εἰς εὔβοιαν ἐστράτευσαν οἱ πέρσαι, τότε ὥς φασιν ἐρετριεὺς ἀνὴρ διόμνηστος κύριος ἐγένετο τῶν περσικῶν χρημάτων. ἐτύγχανε γὰρ ἐν τῷ ἀγρῷ ἐκείνου σκηνῶν, καὶ τὰ χρήματα εἰς οἴκημά τι θέμενος τῆς οἰκίας. τελευτησάντων δὲ πάντων διέλαθεν ὁ διόμνηστος τὸ χρυσίον. ἐπεὶ δὲ πάλιν ὁ τῶν περσῶν βασιλεὺς ἀπέστειλεν εἰς τὴν ἐρέτριαν στράτευμα, προστάξας ἀνάστατον γενέσθαι ποιῆσαι τὴν πόλιν, εἰκότως ὑπεξετίθεντο ὅσοι χρημάτων ηὐπόρουν. οἱ οὖν καταλελειμμένοι τῆς διομνήστου οἰκίας παρ' ἱππονίκῳ τῷ καλλίου τῷ ἀμμωνεῖ ἐπικαλουμένῳ ὑπεξέθεντο τὰ χρήματα εἰς τὰς ἀθήνας. ὡς δὲ ἀνάστατοι ἐγένοντο ὑπὸ τῶν περσῶν ἅπαντες οἱ ἐρετριεῖς, κατέσχον οὗτοι τὰ χρήματα πολλὰ ὄντα, ὥς τε ἱππόνικος ὁ ἀπ' ἐκείνου γεγονὼς τοῦ τὴν παρακαταθήκην λαβόντος, ᾔτησεν ἀθηναίους ποτὲ ἐν ἀκροπόλει τόπον ἵν' οἰκοδομήσῃ τοῖς χρήμασιν ὅπου κείσεται, λέγων ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἐν ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ πολλὰ χρήματα εἶναι, καὶ ἔδοσαν ἀθηναῖοι, νουθετηθεὶς δ' ὑπὸ τῶν φίλων μετεγνώσθη. τούτων οὖν τῶν χρημάτων καλλίας κύριος γενόμενος, καὶ πρὸς ἡδονὴν βιώσας. τίνες γὰρ οὐ κόλακες, ἢ τί πλῆθος οὐχ ἑταίρων περὶ αὐτὸν ἦν, ποίας δὲ δαπάνας οὐχ ὑπερεώρα κεῖνος, ἀλλ' ὅμως τοσούτων αὐτὸν περιέστησεν ὁ ἡδονῇ βίος, ὥς τε μετὰ γραϊδίου βαρβάρου διατελεῖν ἠναγκάσθαι καὶ τῶν ἀναγκαίων καθ' ἡμέραν ἐνδεὴς γενόμενος, τὸν βίον ἐτελεύτησε. τὸν δὲ νικίου φησὶ τοῦ περγασῆθεν πλοῦτον ἢ τὸν ἰσχομάχου τίνες ἀπώλεσαν; οὐκ αὐτοκλῆς καὶ ἐπικλῆς οἱ μετ' ἀλλήλων ζῆν προελόμενοι, καὶ πάντ' ἐν ἐλάττονι ποιούμενοι τῆς ἡδονῆς, ἐπειδὴ πάντα κατηνάλωσαν, κώνειον πιόντες ἅμα τὸν βίον κατανάλωσαν. περὶ δὲ τῆς ἀλεξάνδρου τε τοῦ πάνυ τρυφῆς, ἔφιππος μὲν ὁ ὀλύνθιος ἐν τῷ περὶ τῆς ἡφαιστίωνος καὶ ἀλεξάνδρου τελευτῆς φησὶν ὅτι ἐν τῷ παραδείσῳ ἔκειτο αὐτῷ χρυσοῦς θρόνος, καὶ κλῖναι ἀργυρόποδες ἐφ' ὧν καθεζόμενος ἐχρημάτιζε μετὰ τῶν ἑταίρων. νικόβουλος δέ φησιν ὅτι παρὰ τὸ δεῖπνον πάντες οἱ ἀγωνισταὶ ἐσπούδαζον τέρπειν τὸν βασιλέα, καὶ ὅτι ἐν τῷ τελευταίῳ δείπνῳ αὐτὸς ὁ ἀλέξανδρος ἐπεισόδιόν τι μνημονεύσας ἐκ τῆς εὐριπίδου ἀνδρομέδας ἠγωνίσατο, καὶ τὸν ἄκρατον προθύμως προπίνων, καὶ τοὺς ἄλλους ἠνάγκαζεν. ἔφιππος δέ φησιν ὡς ἀλέξανδρος καὶ τὰς ἱερὰς ἐσθῆτας ἐφόρει ἐν τοῖς δείπνοις, ὅτε μὲν τὴν τοῦ ἄμμωνος πορφυρίδα, καὶ περισχιδεῖς καὶ κέρατα καθάπερ ὁ θεός, ὅτε δὲ καὶ τὴν τῆς ἀρτέμιδος ἣν καὶ ἐπὶ τοῦ ἅρματος ἐφόρει πολλάκις τὴν περσικὴν στολὴν ὑποφαίνων ἄνωθεν τῶν ὤμων τό τε τόξον, καὶ τὴν σιβύνην, ὅτε δὲ καὶ τὴν τοῦ ἑρμοῦ, τὰ μὲν ἄλλα σχεδὸν καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν χλαμύδα τε πορφυρᾶν καὶ χιτῶνα μεσόλευκον, καὶ τὴν καυσίαν ἔχουσαν τὸ διάδημα τὸ βασιλικόν. ἐν δὲ τῇ συνουσίᾳ τά τε πέδιλα, καὶ τὸν πέτασον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ, καὶ τὸ κηρύκειον ἐν τῇ χειρὶ πολλάκις δὲ καὶ λεοντῆν, καὶ ῥόπα-

Nymphis
Pausanias
Mardonius
Pausanias
Cleombrotus
Pharax
Theopompus
Theopompus
Archidamus
Phylarchus
Crobyzi thraces
Isanthes
Ptolemeus
Phylarchus
Callias
Heraclides
Diomnestus
Hipponicus
Callias
pergase
Nicias
Ischomachus
Antocles
Epicles
πάνυ
Alexander
Ephippus
Nicobule
Euripides
Ephippus
θυσίας

λον ὥσπερ ὁ ἡρακλῆς. τί οὖν θαυμαστὸν εἰ καὶ καθ' ἡμᾶς κόμμοδος ὁ αὐτοκράτωρ ἐπὶ τῶν ὀχημάτων παρακείμενον εἶχε τὸν ἡράκλειον ῥόπαλον ὑπεστρωμένως αὐτῶν λεοντῆς, καὶ ἡρακλῆς καλεῖσθαι ἤθελεν, ἀλεξάνδρου τοῦ ἀριστοτελικοῦ τοσούτοις αὐτὸν ἀφομοιοῦντος θεοῖς, ἀτὰρ καὶ τῇ ἀρτέμιδι. ἔρραινε δὲ ὁ ἀλέξανδρος καὶ μύρῳ σπουδαίῳ, καὶ οἴνῳ εὐώδει τὸ δάπεδον, ἐθυμιᾶτο δὲ αὐτῷ σμύρνα καὶ τὰ ἄλλα θυμιάματα, εὐφημία τε καὶ σιγὴ κατεῖχε πάντας ὑπὸ δέους τοὺς παρόντας, ἀφόρητος γὰρ ἦν καὶ φονικός, ἐδόκει γὰρ εἶναι μελαγχολικός. ἐν ἐκβατάνοις δὲ ποιήσας τῷ διονύσῳ θυσίαν καὶ πάντων δαψιλῶς ἐν τῇ θοίνῃ παρεσκευασμένων, καὶ σατραβάτης ὁ σατράπης τοὺς στρατιώτας εἱστίασε πάντας. ἀθροισθέντων δὲ πολλῶν ἐπὶ τὴν θέαν φησὶν ὁ ἔφιππος κηρύγματα ἐγίνετο ὑπερήφανα, καὶ τῆς περσικῆς ὑπεροψίας αὐθαδέστερα, ἄλλων γὰρ ἄλλο τι ἀνακηρυττόντων καὶ στεφανούντων τὸν ἀλέξανδρον εἷς τις τῶν ὁπλοφυλάκων ὑπὲρ πᾶσαν κολακείαν κεκοινωσμένος τῷ ἀλεξάνδρῳ ἐκέλευσε τὸν κήρυκα ἀνειπεῖν, ὅτι γόργος ὁ ὁπλοφύλαξ ἀλέξανδρον ἄμμωνος υἱὸν στεφανοῖ χρυσοῖς τρισχιλίοις, καὶ ὅταν ἀθήνας πολιορκῇ μυρίαις πανοπλίαις, καὶ τοῖς ἴσοις καταπέλταις καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις βέλεσιν εἰς τὸν πόλεμον ἱκανοῖς. χάρης δ' ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν περὶ ἀλέξανδρον ἱστοριῶν, ὅτε φησὶν εἷλε δαρεῖον γάμους συνετέλεσεν ἑαυτοῦ, καὶ τῶν ἄλλων φίλων ἐνενήκοντα καὶ δύο θαλάμους κατασκευασάμενος ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. ἦν δὲ ὁ οἶκος ἑκατοντάκλινος, ἐν ᾧ ἑκάστη ἦν κλίνη κεκοσμημένη στολῇ γαμικῇ εἴκοσι μνῶν ἀργυρῶν, ἡ δὲ αὐτοῦ χρυσόπους ἦν. συμπαρέλαβε δὲ εἰς τὸ συμπόσιον, καὶ τοὺς ἰδιοξένους ἅπαντας καὶ κατέκλινεν ἀντιπροσώπους ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις νυμφίοις, τήν τε λοιπὴν δύναμιν πεζήν τε καὶ ναυτικὴν καὶ τὰς πρεσβείας, καὶ τοὺς παρεπιδημοῦντας ἐν τῇ αὐλῇ. κατεσκεύαστο δὲ ὁ οἶκος πολυτελῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ἱματίοις τε καὶ ὀθονίοις πολυτελέσιν, ὑπὸ δὲ ταῦτα πορφυροῖς καὶ φοινικοῖς χρυσοϋφέσιν. τοῦ δὲ μένειν τὴν σκηνὴν ὑπέκειντο, κίονες εἰκοσαπήχεις περίχρυσοι καὶ διάλιθοι, καὶ περιάργυροι. περιεβέβληντο δ' ἐν τῷ περιβόλῳ πολυτελεῖς αὐλαῖαι ζωωτοὶ καὶ διάχρυσοι κανόνας ἔχουσαι περιχρύσους καὶ περιαργύρους. τῆς δὲ αὐλῆς ἦν τὸ περίμετρον στάδιοι τέσσαρες, ἐγίνετο δὲ τὰ δεῖπνα πρὸς σάλπιγγα, τότε μὲν ἐν τοῖς γάμοις, καὶ ἄλλως δ' αἰεὶ ὅτε τύχοι σπονδοποιούμενος, ὥς τε πᾶν εἰδέναι τὸ στρατόπεδον, ἐπὶ πέντε δὲ ἡμέρας ἐπετελέσθησαν οἱ γάμοι καὶ ἐλειτούργησαν πάνυ πολλοί, καὶ βαρβάρων, καὶ ἑλλήνων, καὶ οἱ ἀπὸ τῆς ἰνδικῆς. θαυματοποιοὶ δὲ ἦσαν διαπρέποντες, σκύμνος ταραντῖνος καὶ φιλιστίδης συρακούσιος, ἡράκλειτός τε ὁ μιτυληναῖος. μεθ' οὓς ἐπεδείξατο ῥαψῳδὸς ἄλεξις ταραντῖνος. παρῆλθον δὲ καὶ ψιλοκιθαρισταί, κρατῖνος μηθυμναῖος, ἀριστώνυμος ἀθηναῖος, ἀθηνόδωρος τήϊος. ἐκιθαρῴδησάν τε ἡράκλειτός τε ὁ ταραντῖνος, καὶ ἀριστοκράτης ὁ θηβαῖος. αὐλῳδοὶ δὲ παρῆλθον διονύσιος ὁ ἡρακλεώτης, ὑπέρβολος κυζικηνός. παρῆλθον δὲ καὶ αὐληταὶ οἳ πρῶτον τὸ πυθικὸν ηὔλησαν εἶθ' ἑξῆς μετὰ τῶν χορῶν. τιμόθεος, φρύνιχος, σκαφισίας, διόφαντος, ἔτι δὲ εὔιος ὁ χαλκιδεύς, καὶ ἔκτοτε οἱ πρότερον καλούμενοι διονυσοκόλακες, ἀλεξανδροκόλακες ἐκλήθησαν διὰ τὰς τῶν δώρων ὑπερβολάς, ἐφ' οἷς καὶ ἥσθη ὁ ἀλέξανδρος. ὑπεκρίθησαν δὲ τραγῳδοὶ μέν, θεσσαλὸς καὶ ἀθηνόδωρος καὶ ἀριστόκριτος. κωμῳδοὶ δὲ λύκων, καὶ φορμίων καὶ ἀρίστων. παρῆν δὲ καὶ φασιμῆλος ὁ ψάλτης. οἱ δὲ πεμφθέντες φησὶ στέφανοι ὑπὸ τῶν πρεσβευτῶν καὶ τῶν λοιπῶν ταλάντων ἦσαν μυρίων πεντακισχιλίων. πολύκλειτος δὲ ὁ λαρισαῖος ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν ἱστοριῶν καὶ ἐπὶ χρυσῆς κλίνης κοιμᾶσθαι φησὶ τὸν ἀλέξανδρον, καὶ αὐλητρίδας αὐτῷ καὶ αὐλητὰς αἰεὶ ἕπεσθαι, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ πίνειν ἄχρι τῆς ἕω. κλέαρχος δ' ἐν τοῖς περὶ βίων, περὶ δαρείου λέγων τοῦ καθαιρεθέντος ὑπὸ τοῦ ἀλεξάνδρου φησίν. ὁ περσῶν βασιλεὺς ἀθλοθετῶν τοῖς τὰς ἡδονὰς αὐτῷ πορίζουσιν, ὑπὸ πάντων τῶν ἡδέων ἡττωμένην ἀπέδειξε τὴν βασιλείαν, καὶ καταγωνιζόμενος ἑαυτὸν οὐκ ᾔσθετο πρότερον ἢ τὸ σκῆπτρον ἕτεροι λαβόντες ἀνεκηρύχθησαν. φύλαρχος δ' ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν καὶ ἀγαθαρχίδης ὁ κνίδιος ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ ἀσίας, καὶ τοὺς ἑταίρους φησὶ τοῦ ἀλεξάνδρου ὑπερβαλλούσῃ τρυφῇ χρήσασθαι. ὧν εἷς ὢν καὶ ἅγνων, χρυσοῦς ἥλους ἐν ταῖς κρηπῖσι, καὶ τοῖς ὑποδήμασιν ἐφόρει. κλεῖτος δὲ ὁ λευκὸς καλούμενος, ὅτε χρηματίζειν μέλλοι, ἐπὶ πορφυρῶν ἱματίων διαπεριπατῶν τοῖς ἐντυγχάνουσι διελέγετο. περδίκκᾳ δὲ καὶ κρατερῷ φιλογυμναστοῦσιν ἠκολούθουν διφθέραι σταδιαῖαι τοῖς μεγέθεσιν ὑφ' αἷς περιλαμβάνοντες τόπον ἐν ταῖς καταστρατοπεδείαις ἐγυμνάζοντο, ἠκολούθει δὲ αὐτοῖς καὶ ὑποζύγια πολλὰ τὴν κόνιν κομίζοντα πρὸς τὴν ἐν τῇ παλαίστρᾳ χρείαν. λεοννάτῳ δὲ καὶ μενελάῳ φιλοκυνήγοις οὖσιν, αὐλαῖαι σταδίων πέντε κατηκολούθουν αἷς περιστάντες τὰς θήρας ἐκυνήγουν. τὰς δὲ χρυσᾶς πλατάνους καὶ τὴν χρυσῆν ἄμπελον ὑφ' ἧς οἱ περσῶν βασιλεῖς ἐχρημάτιζον πολλάκις καθήμενοι σμαραγδίνους βότρυς ἐχούσας, καὶ τῶν ἰνδικῶν ἀνθράκων, ἄλλων τε παντοδαπῶν λίθων ὑπερβαλλόντων ταῖς πολυτελείαις, ἐλάττω φησὶν ὁ φύλαρχος φαίνεσθαι τῆς καθ' ἡμέραν ἑκάστοτε γινομένης παρ' ἀλεξάνδρῳ δαπάνης. ἦν γὰρ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ κλινῶν ἑκατόν. χρυσοῖ δὲ κίονες ὀκτὼ κατεῖχον αὐτήν. οἱ δὲ ὑπερτείνοντες οὐρανίσκοι διάχρυσοι ποικίλμασιν ἐκπεποιημένοι πολυτελέσιν ἐσκέπαζον τὸν ἄνω τόπον, καὶ πρῶτοι μὲν πέρσαι πεντακόσιοι μηλοφόροι περὶ αὐτὴν ἐντὸς εἱστήκεσαν πορφυραῖς καὶ μηλίναις ἐσθῆσιν ἐσχηματισμένοι, μετὰ δὲ τούτους τοξόται τὸν ἀριθμὸν χίλιοι, οἱ μὲν φλόγινα ἐνδεδυκότες οἱ δὲ ὑσγινοβαφῆ, πολλοὶ δὲ καὶ κυάνεα εἶχον περιβόλαια. προειστήκεσαν δὲ

Commodus impator
Athenæus commodi impatoris tépore
Melancholicus alexander
Satrabates
Ephippus
Gorgos
Chares
Darius
Scymnus prestigiator
Philistides
Heracletus
φιλοκιθερισταί
Alexis
Cratinus
Aristonymus
Athenodorus
Heraclitus
Aristocrates
Dionysius
Hyperbolus
Timotheus
Phrynichus
Scaphisias
Diophantus
Euios
Thessalus
Athenodorus
Aristocritus
Lycó
Phormió
Aristó
Phasimelus
Polycletus larisseus
Conis ad usu pales[trae] ferebat[ur] in itine[re]
Clearchus
Darius
Phylarchus
Agatharchides
Agnō
Clitus
Perdiccas
Craterus
Leonatus
Menelaus
Phylarchus

τούτων ἀργυράσπιδες Μακεδόνες πεντακόσιοι. κατὰ δὲ μέσην τὴν σκηνὴν χρυσοῦς ἐτίθετο δίφρος, ἐφ' οὗ καθήμενος ἐχρημάτιζεν ὁ Ἀλέξανδρος, τῶν σωματοφυλάκων πανταχόθεν ἐφεστηκότων, ἔξωθεν δὲ κύκλῳ τῆς σκηνῆς τὸ τῶν ἐλεφάντων ἄγημα διεσκευασμένον ἐφειστήκει, καὶ Μακεδόνες χίλιοι, Μακεδονικὰς στολὰς ἔχοντες, εἶτα μύριοι Πέρσαι, τό, τε τὴν πορφύραν ἔχον πλῆθος εἰς πεντακοσίους ἦν· οἷς Ἀλέξανδρος ἔδωκε φορεῖν τὴν στολὴν ταύτην, τοσούτων δὲ ὄντων καὶ τῶν φίλων, καὶ τῶν θεραπευόντων, οὐδεὶς ἐτόλμα προσπορεύεσθαι Ἀλεξάνδρῳ. τοιοῦτον ἐγεγόνει τὸ περὶ αὐτὸν ἀξίωμα, ἔγραψε δὲ καὶ τότε Ἀλέξανδρος ταῖς ἐν Ἰωνίᾳ πόλεσι καὶ πρώτοις Χίοις, ὅπως αὐτῷ πορφύραν ἀποστείλωσιν. ἤθελε γὰρ τοὺς ἑταίρους ἅπαντας ἀλουργὰς ἐνδῦσαι στολάς, ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ἐπιστολῆς Χίοις, παρὼν Θεόκριτος ὁ σοφός, νῦν ἐγνωκέναι ἔφη τὸ παρ' Ὁμήρῳ εἰρημένον· τὸν δ' ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή. Ἀντίοχον δὲ τὸν Γρυπὸν ἐπικαλούμενον βασιλέα φησὶ Ποσειδώνιος ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν· τὰς ἐπὶ Δάφνῃ πανηγύρεις ἐπιτελοῦντα ὑποδοχὰς λαμπρὰς ἐπιτελεῖν. ἐν αἷς τὸ μὲν πρῶτον ἀναδόσεις ἐγίγνοντο ὁλομελῶν βρωμάτων, εἶτ' ἤδη καὶ ζώντων χηνῶν καὶ λαγωῶν καὶ δορκάδων. ἀνεδίδοντο δέ φησι καὶ χρυσοῖ στέφανοι τοῖς δειπνοῦσι καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος καὶ θεραπόντων, καὶ ἵππων, καὶ καμήλων, ἔδει τε ἀναβάντα ἐπὶ τὴν κάμηλον ἕκαστον πιεῖν καὶ λαβεῖν τε τὴν κάμηλον καὶ τὰ ἐπὶ τὴν κάμηλον καὶ τὸν παρεστῶτα παῖδα. ἐν δὲ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ περὶ τοῦ ὁμωνύμου αὐτοῦ Ἀντιόχου λέγων τοῦ ἐπ' Ἀρσάκην εἰς Μηδίαν στρατεύσαντος φησίν, ὅτι ὑποδοχὰς ἐποιεῖτο καθ' ἡμέραν ὀχλικάς, ἐν αἷς χωρὶς τῶν ἀναλισκομένων καὶ ἐκφατνιζομένων σωρευμάτων, ἕκαστος ἀπέφερε τῶν ἑστιατόρων ὁλομελῆ κρέα χερσαίων τε καὶ πτηνῶν, καὶ θαλαττίων ζῴων ἀδιαίρετα ἐσκευασμένα ἅμαξαν πληρῶσαι δυνάμενα, καὶ μετὰ ταῦτα μελιπήκτων καὶ στεφάνων ἐκ σμύρνης καὶ λιβανωτοῦ ἀνδρομήκεσι λημνίσκων χρυσῶν πιλήμασι πλήθη. Κλέαρχος δὲ ὁ Ἀριστοτελικὸς ἐν τοῖς περὶ βίων Μιλήτου Πολυκράτη φησὶ τὸν Σάμιον τύραννον ὑπὸ τρυφῆς τὰ πανταχόθεν συνάγειν, κύνας μὲν ἐξ Ἠπείρου, αἶγας δὲ ἐκ Σκύρου, ἐκ δὲ Μιλήτου πρόβατα, ὗς δὲ ἐκ Σικελίας. Ἄλεξις δ' ἐν τρίτῳ Σαμίων ὤρων, ἐκ πολλῶν πόλεων φησὶ κοσμηθῆναι τὴν Σάμον ὑπὸ τοῦ Πολυκράτους, κύνας μὲν Μολοττικὰς καὶ Λακαίνας εἰσαγαγόντος, αἶγας δὲ ἐκ Σκύρου καὶ Νάξου, πρόβατα δὲ ἐκ Μιλήτου, καὶ τῆς Ἀττικῆς, μετεστέλλετο δέ φησι καὶ τεχνίτας ἐπὶ μισθοῖς μεγίστοις, πρὸ δὲ τοῦ τυραννῆσαι κατασκευασάμενος στρωμνὰς πολυτελεῖς, καὶ ποτήρια ἐπέτρεπε χρῆσθαι τοῖς ἢ γάμον ἢ μείζονας ὑποδοχὰς ποιουμένοις, ἐκ πάντων οὖν τούτων ἄξιον θαυμάζειν τὸν τύραννον ὅτι οὐδαμόθεν ἀναγέγραπται γυναῖκας ἢ παῖδας μεταπεμψάμενος, καίτοι περὶ τὰς τῶν ἀρρένων ὁμιλίας ἐπτοημένος. ὡς καὶ ἀντεραστὴν Ἀνακρέοντι τῷ ποιητῇ, ὅτε καὶ δι' ὀργὴν ἀπέκειρε τὸν ἐρώμενον. πρῶτος δὲ ὁ Πολυκράτης, καὶ ναῦς πήξας ἀπὸ τῆς πατρίδος Σαμίας ἐκάλεσε. Κλέαρχος δέ φησιν ὡς Πολυκράτης ὁ τῆς ἁβρᾶς Σάμου τύραννος διὰ τὴν περὶ τὸν βίον ἀκολασίαν ἀπώλετο ζηλώσας τὰ Λυδῶν μαλακὰ ἔθη. τῷ μὲν Σάρδεσιν Ἀγκῶνι γλυκεῖ προσαγορευομένῳ τὴν παρὰ τοῖς Σαμίοις λαύραν ἀντικατεσκεύασεν ἐν τῇ πόλει, καὶ τῶν Λυδῶν ἄνθεσι πάντας ἔπλησε τὰ διαβοηθέντα Σαμίων ἄνθη. τούτων δὲ ἡ μὲν Σαμίων λαύρα στενωπός τις ἦν γυναικῶν δημιουργῶν, καὶ τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ ἀκρασίαν πάντων βρωμάτων ὄντως ἐνέπλησε τὴν Ἑλλάδα. τὰ δὲ Σαμίων ἄνθη γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν κάλλη διάφορα. ἔτι δὲ τῆς συμπάσης πόλεως ἐν ἑορταῖς τε καὶ μέθαις. καὶ ταῦτα μὲν ὁ Κλέαρχος. οἶδα δὲ κἀγὼ παρὰ τοῖς ἐμοῖς Ἀλεξανδρεῦσι λαύραν τινὰ καλουμένην μέχρι καὶ νῦν Εὐδαιμόνων ἐν ᾗ πάντα τὰ πρὸς τρυφὴν ἐπωλεῖτο. Ἀλκισθένη δὲ τὸν Συβαρίτην φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ θαυμασίων, ὑπὸ τρυφῆς ἱμάτιον τοιοῦτον κατασκευάσαι τῇ πολυτελείᾳ ὡς προτίθεσθαι αὐτὸ ἐπὶ Λακινίου ἐν τῇ πανηγύρει τῆς Ἥρας εἰς ἣν συμπορεύονται πάντες Ἰταλιῶται, καὶ τῶν δεικνυμένων πάντων ἐκεῖνο θαυμάζεσθαι, οὗ φασι κυριεύσαντα Διονύσιον τὸν πρεσβύτερον, ἀποδόσθαι Καρχηδονίοις ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ταλάντων. ἱστορεῖ δὲ καὶ Πολέμων περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ τῶν ἐν Καρχηδόνι πέπλων. περὶ δὲ Σμινδυρίδου τοῦ Συβαρίτου καὶ τῆς τούτου τρυφῆς ἱστόρησεν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ ὡς ἀποπλέων ἐπὶ τὴν μνηστείαν τῆς Κλεισθένους τοῦ Σικυωνίου τυράννου θυγατρὸς Ἀγαρίστης φησὶν ἀπὸ μὲν Ἰταλίης Σμινδυρίδης ὁ Ἱπποκράτεος Συβαρίτης ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἷς ἀνὴρ ἀφίκετο, εἵποντο γοῦν αὐτῷ χίλιοι μάγειροι καὶ ὀρνιθευταί. ἱστορεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ Τίμαιος ἐν τῇ ἑβδόμῃ. περὶ δὲ τῆς Διονυσίου τοῦ νεωτέρου Σικελίας τυράννου τρυφῆς, Σάτυρος ὁ περιπατητικὸς ἱστορῶν ἐν τοῖς βίοις, πληροῦσθαι φησὶν παρ' αὐτῷ τριακοντακλίνους οἴκους ὑπὸ τῶν εὐωχουμένων καὶ Κλέαρχος δὲ ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν βίων γράφει οὕτως. Διονύσιος δὲ ὁ Διονυσίου ἁπάσης γενόμενος Σικελίας ἀλάστωρ εἰς τὴν Λοκρῶν πόλιν παρελθών, οὖσαν αὐτῷ μητρόπολιν, Δωρὶς γὰρ ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸ γένος ἦν Λοκρίς, στρώσας οἶκον τῶν ἐν τῇ πόλει τὸν μέγιστον ἑρπύλλοις καὶ ῥόδοις, μετεπέμπετο μὲν ἐν μέρει τὰς Λοκρῶν παρθένους, καὶ γυμνὸς μετὰ γυμνῶν οὐδὲν αἰσχύνης παρέλιπεν ἐπὶ τοῦ στρώματος κυλινδούμενος. τοιγαροῦν μετ' οὐ πολὺν χρόνον οἱ ὑβρισθέντες, γυναῖκα καὶ τέκνα ἐκείνου λαβόντες ὑποχείρια ἐπὶ τῆς ὁδοῦ στήσαντες, ἐνηκολάσταινον αὐτοῖς καὶ ἐπεὶ τῆς ὕβρεως πλήρεις ἐγένοντο, κεντοῦντες ὑπὸ τοὺς τῶν χειρῶν ὄνυχας βελόναις ἀνεῖλον αὐτάς, καὶ τελευτησάντων τὰ μὲν ὀστᾶ κατέκοψαν ἐν ὅλμοις. τὰ δὲ λοιπὰ κρέα νεμησάμενοι ἐπηράσαντο πάντες τοῖς μὴ γευσαμένοις αὐτῶν ὅθεν πρὸς τὴν ἀνό-

σιον ἀρὰν

σιον ἀρὰν κατήλεσαν αὐτῶν τὰς σάρκας ἵν' ἡ τροφὴ σιτοποιουμένων κατεδεσθῇ, τὰ δὲ λείψανα κατεπόντωσαν. αὐτὸς δὲ Διονύσιος τέλος μητραγυρτῶν καὶ τυμπανοφορούμενος, οἰκτρῶς τὸν βίον κατέστρεψεν. εὐλαβητέον οὖν τὴν καλουμένην τρυφὴν οὖσαν τῶν βίων ἀνατροπήν, ἁπάντων τε ὀλέθριον ἡγεῖσθαι τὴν ὕβριν. Διόδωρος δ' ὁ Σικελιώτης ἐν ταῖς περὶ βιβλιοθήκης. Ἀκραγαντίνους φησὶ κατασκευάσαι Γέλωνι κολυμβήθραν πολυτελῆ τὸ περίμετρον ἔχουσαν σταδίων ἑπτά βάθος δὲ πηχῶν εἴκοσιν, εἰς ἣν ἐπαγομένων ποταμῶν καὶ κρηναίων ὑδάτων ἰχθυοτροφεῖον εἶναι, καὶ πολλοὺς παρέχεσθαι ἰχθῦς εἰς τὴν τρυφὴν καὶ ἀπόλαυσιν τῷ Γέλωνι. καθίπτασθαι δὲ καὶ κύκνων πλῆθος εἰς αὐτήν, ὡς γίνεσθαι ἐπιτερπεστάτην τὴν θέαν. ὕστερον δὲ αὕτη διεφθάρη καταχωσθεῖσα. Δοῦρις δὲ ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν περὶ Ἀγαθοκλέα καὶ πλησίον Ἱππωνίου πόλεως, ἄλσος τι δείκνυσθαι κάλλει διάφορον, καὶ κατάρρυτον ὕδασιν. ἐν ᾧ καὶ τόπον τινὰ εἶναι καλούμενον Ἀμαλθείας κέρας, ὃ τὸν Γέλωνα κατασκευάσαι. Σιληνὸς δ' ὁ Καλατιανὸς ἐν τρίτῳ Σικελικῶν, περὶ Συρακούσας φησὶ κῆπον εἶναι πολυτελῶς κατεσκευασμένον, καλεῖσθαι δὲ Μῦθον ἐν ᾧ χρηματίζειν Ἱέρωνα τὸν βασιλέα. ἡ δὲ Πανορμῖτις τῆς Σικελίας πᾶσα κῆπος προσαγορεύεται διὰ τὸ πᾶσαν εἶναι πλήρη δένδρων ἡμέρων, ὥς φησι Καλλίας ἐν ὀγδόῃ τῶν ἱστοριῶν, περὶ Δαμοφίλου λέγων τοῦ Σικελιώτου, δι' ὃν ὁ δουλικὸς ἐκινήθη πόλεμος, ὅτι τρυφῆς ἦν οἰκεῖος, γράφει καὶ ταῦτα. τρυφῆς οὖν δοῦλος ἦν καὶ κακουργίας διὰ μὲν τῆς χώρας τετρακύκλους ἀπήνας περιαγόμενος, καὶ ἵππους καὶ θεράποντας ὡραίους καὶ παραδρομὴν ἀνάγωγον κολάκων τε καὶ παίδων στρατιωτικῶν, ὕστερον δὲ πανοικὶ ἐφυβρίστως κατέστρεψε τὸν βίον ὑπὸ τῶν οἰκετῶν περιυβρισθείς. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς ὥς φησι Δοῦρις ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, χιλίων καὶ διακοσίων ταλάντων κατ' ἐνιαυτὸν κύριος γενόμενος, καὶ ἀπὸ τούτων βραχέα δαπανῶν εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ τὴν τῆς πόλεως διοίκησιν, τὰ λοιπὰ πάντα διὰ τὴν ἔμφυτον ἀκρασίαν ἠφάνιζε, θοίνας καθ' ἑκάστην ἡμέραν λαμπρὰς ἐπιτελῶν καὶ πλῆθός τι συνδείπνων ἔχων, καὶ ταῖς μὲν δαπάναις ταῖς εἰς τὰ δεῖπνα τοὺς Μακεδόνας ὑπερέβαλε τῇ δὲ καθαριότητι Κυπρίους καὶ Φοίνικας, ῥάσματά τε μύρων ἔπιπτεν ἐπὶ τὴν γῆν, ἀνθινά τε πολλὰ τῶν ἐδαφῶν ἐν τοῖς ἀνδρῶσι κατεσκευάζετο διαπεποικιλμένα ὑπὸ δημιουργῶν, ἦσαν δὲ καὶ πρὸς γυναῖκας ὁμιλίαι σιωπώμεναι, καὶ νεανίσκων ἔρωτες νυκτερινοί καὶ ὁ τοῖς ἄλλοις τιθέμενος θεσμοὺς Δημήτριος, καὶ τοὺς βίους τάττων, ἀνομοθέτητον ἑαυτῷ τὸν βίον κατεσκεύαζεν. ἐπεμελεῖτο δὲ καὶ τῆς ὄψεως, τήν τε τρίχα τὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ξανθιζόμενος, καὶ παιδέρωτι τὸ πρόσωπον ὑπαλειφόμενος, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀλείμμασιν ἐγχρίων ἑαυτόν, ἐβούλετο γὰρ τὴν ὄψιν ἱλαρὸς καὶ τοῖς ἁπαντῶσιν ἡδὺς φαίνεσθαι. ἐν δὲ τῇ πομπῇ τῶν Διονυσίων, ἣν ἔπεμπεν ἄρχων γενόμενος, ᾖδεν ὁ χορὸς εἰς αὐτὸν ποιήματα * Σειρώνος τοῦ Σολέως, ἐν οἷς ἡλιόμορφος προσηγορεύετο, ἐξόχως δ' εὐγενέτας ἠπιόμοιρος ζαθέοις ἄρχων σε τιμαῖς γεραίρει. Κάρυστος δ' ὁ Περγαμηνὸς ἐν τρίτῳ ὑπομνημάτων. Δημήτριός φησιν ὁ Φαληρεὺς Ἱμεραίου τοῦ ἀδελφοῦ ἀναιρεθέντος ὑπ' Ἀντιπάτρου, αὐτὸς μετὰ Νικάνορος διέτριβεν αἰτίαν ἔχων ὡς τὰ ἐπιφάνεια τοῦ ἀδελφοῦ θύων. Κασσάνδρῳ δὲ γενόμενος φίλος μέγα ἴσχυσε καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἦν αὐτοῦ τὸ ἄριστον ὀξύβαφα παντοδαπὰς ἐλαίας ἔχοντα, καὶ τυρὸν νησιωτικόν. ὡς δ' ἐπλούτησε Μοσχίωνα τὸν ἄριστον τῶν τότε μαγείρων, καὶ δειπνοποιῶν ἐωνήσατο. καὶ τοσαῦτα ἦν τὰ παρασκευαζόμενα καθ' ἡμέραν, ὥς τε χαρισάμενον τῷ Μοσχίωνι τὰ λείψανα, Μοσχίων ἐν ἔτεσι δύο, τρεῖς συνοικίας ἐωνήσατο, παῖδάς τ' ἐλευθέρους ὕβριζεν, καὶ γυναῖκας τὰς τῶν ἐπιφανεστάτων ἐζηλοτύπουν δὲ πάντες οἱ παῖδες τὸν ἐρώμενον αὐτοῦ Θεόγνιν, καὶ τοσοῦτον ἦν τῷ Δημητρίῳ προσελθεῖν, ὥς τε μετ' ἄριστον αὐτοῦ περιπατήσαντος παρὰ τοὺς τρίποδας συνῆλθον εἰς τὸν τόπον παῖδες κάλλιστοι ταῖς ἑξῆς ἡμέραις ἵν' ὀφθεῖεν αὐτῷ. Νικόλαος δ' ὁ περιπατητικὸς ἐν τῇ δεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Λούκουλλον φησὶν ἀφικόμενον εἰς Ῥώμην, καὶ θριαμβεύσαντα λόγον τε ἀποδόντα τοῦ πρὸς Μιθριδάτην πολέμου, ἐξοκεῖλαι εἰς πολυτελῆ δίαιταν ἐκ τῆς παλαιᾶς σωφροσύνης τρυφῆς τε πρῶτον εἰς ἅπαν Ῥωμαίοις ἡγεμόνα γενέσθαι καρπωσάμενον δυεῖν βασιλέοιν πλοῦτον Μιθριδάτου καὶ Τιγράνου, διαβόητος δ' ἦν παρὰ Ῥωμαίοις καὶ Σίττιος ἐπὶ τρυφῇ καὶ μαλακίᾳ. ὥς φησι Ῥουτίλιος, περὶ γὰρ Ἀπικίου προειρήκαμεν. Παυσανίαν δὲ καὶ Λύσανδρον ἐπὶ τρυφῇ διαβοήτους γενέσθαι σχεδὸν πάντες ἱστοροῦσι. διόπερ καὶ Ἆγις περὶ Λυσάνδρου ἔφη ὅτι δεύτερον τοῦτον ἡ Σπάρτη φέρει Παυσανίαν. Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Ἑλληνικῶν, τἀναντία φησὶ περὶ τοῦ Λυσάνδρου ὅτι φιλόπονος ἦν θεραπεύειν δυνάμενος καὶ ἰδιώτας καὶ βασιλεῖς, σωφρονῶν, καὶ τῶν ἡδονῶν πασῶν κρείττων. γενόμενος γοῦν τῆς Ἑλλάδος σχεδὸν ἁπάσης κύριος ἐν οὐδεμιᾷ φανήσεται τῶν πόλεων, οὔτε πρὸς τὰς ἀφροδισίους ἡδονὰς ὁρμήσας οὔτε μέθαις καὶ πότοις ἀκαίροις χρησάμενος. οὕτω δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὰ τῆς τρυφῆς καὶ τῆς πολυτελείας ἠσκεῖτο, ὡς καὶ Παρράσιον τὸν ζωγράφον πορφύραν ἀμπέχεσθαι χρυσοῦν στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντα ὡς ἱστορεῖ Κλέαρχος ἐν τοῖς βίοις. οὗτος γὰρ παρὰ μέλος ὑπὲρ τὴν γραφικὴν τρυφήσας λόγῳ τῆς ἀρετῆς ἀντελαμβάνετο, καὶ ἐπέγραφε τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτελουμένοις ἔργοις.

Ἁβροδίαιτος ἀνὴρ ἀρετήν τε σέβων τάδ' ἔγραψε
Παρράσιος κλεινῆς πατρίδος ἐξ Ἐφέσου
Οὐδὲ πατρὸς λαθόμην Εὐήνορος ὅς γ' ἀνέφυσε
Γνήσιον Ἑλλήνων πρῶτα φέροντα τέχνης.

Ηὔχησε δ' ἀνεμεσήτως ἐν τούτοισι· καὶ ἄπιστα κλύουσι λέγω· (πέπηγεν
φημὶ γὰρ ἤδη τέχνης εὑρῆσθαι τέρματα τῆσδε σαφῆ χειρὸς ὑφ' ἡμετέρης. ἀνυπέρβλητος δὲ

Οὖρος· ἀμώμητον δ' οὐδὲν ἔγεντο βροτοῖς. ἀγωνιζόμενος δέ ποτε πρὸς καταδεέστερον ἐν Σάμῳ τὸν Αἴαντα καὶ ἡττηθεὶς, συναχθομένων αὐτῷ τῶν φίλων, ἔφη ὡς αὐτὸς μὲν ὀλίγον φροντίζοι, Αἴαντι δὲ συνάχθοιτο δεύτερον ἡττηθέντι. ἐφόρει δὲ ὑπὸ τρυφῆς πορφυρίδα καὶ στρόφιον λευκὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, σκίπωνί τε ἐστηρίζετο χρυσᾶς ἕλικας ἐμπεπαισμένῳ, χρυσοῖς τε ἀνασπαστοῖς ἐπέσφιγγε τῶν βλαυτῶν τοὺς ἀναγωγέας. ἀλλ' οὐδὲ τὰ κατὰ τὴν τέχνην ἀηδῶς ἐποιεῖτο, ἀλλὰ ῥᾳδίως, ὡς καὶ ᾄδειν γράφοντα, ὡς ἱστορεῖ Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ εὐδαιμονίας. τερατευόμενος δὲ ἔλεγεν ὅτε τὸν ἐν Λίνδῳ Ἡρακλέα ἔγραφεν, ὡς ὄναρ αὐτῷ ἐπιφαινόμενος ὁ θεὸς σχηματίζοι αὑτὸν πρὸς τὴν τῆς γραφῆς ἐπιτηδειότητα. ὅθεν καὶ ἐπέγραψε τῷ πίνακι·

οἷος δ' ἐννύχιος φαντάζετο πολλάκι φοιτῶν
Παρρασίῳ δι' ὕπνου, τοῖος ὅδ' ἐστὶν ὁρᾶν.

Καὶ φιλοσόφων δὲ αἱρέσεις ὅλαι τῆς περὶ τὴν τρυφὴν αἱρέσεως ἀντεποιήσαντο, καὶ ἥ γε Κυρηναϊκὴ καλουμένη ἀπὸ Ἀριστίππου τοῦ Σωκρατικοῦ τὴν ἀρχὴν λαβοῦσα· ὃς ἀποδεξάμενος τὴν ἡδυπάθειαν, ταύτην τέλος εἶναι ἔφη, καὶ ἐν αὐτῇ τὴν εὐδαιμονίαν βεβλῆσθαι, καὶ μονόχρονον αὐτὴν εἶναι, παραπλησίως τοῖς ἀσώτοις οὔτε τὴν μνήμην τῶν γεγονυιῶν ἀπολαύσεων πρὸς αὐτὸν ἡγούμενος, οὔτε τὴν ἐλπίδα τῶν ἐσομένων, ἀλλ' ἐνὶ μόνῳ τὸ ἀγαθὸν κρίνων τῷ παρόντι, τὸ δὲ ἀπολελαυκέναι καὶ ἀπολαύσειν οὐδὲν νομίζων πρὸς αὐτὸν, τὸ μὲν ὡς οὐκέτ' ὂν, τὸ δὲ οὔπω καὶ ἄδηλον· ὁποῖον καὶ οἱ τρυφῶντες πάσχουσι, τὸ παρὸν εὖ ποιεῖν ἀξιοῦντες. ὡμολόγησε δ' αὐτοῦ τῷ δόγματι καὶ ὁ βίος, ὃν ἐβίωσεν ἐν πάσῃ τρυφῇ καὶ πολυτελείᾳ μύρων καὶ ἐσθήτων καὶ γυναικῶν. Λαΐδα γοῦν ἀναφανδὸν εἶχε τὴν ἑταίραν, καὶ ταῖς Διονυσίου πολυτελείαις ἔχαιρε, καίτοι πολλάκις ἐνυβριζόμενος. Ἡγήσανδρος γοῦν φησιν ὡς καὶ ἀδόξου ποτὲ κλισίας παρ' αὐτῷ τυχὼν ἠνέσχετο. ἐρωτήσαντός τε τοῦ Διονυσίου τί φαίνεται ἡ κατάκλισις πρὸς τὴν χθὲς, ἔφησε, παραπλησίαν εἶναι. ἐκείνη τε γὰρ, ἔφησεν, ἀδοξεῖ τήμερον χωρισθεῖσα ἐμοῦ· χθὲς δὲ πασῶν ἦν ἐνδοξοτάτη δι' ἡμᾶς· αὕτη δὲ τήμερον καὶ ἔνδοξος γέγονε διὰ τὴν ἡμετέραν παρουσίαν· χθὲς δὲ ἠδόξει μὴ παρόντος ἐμοῦ. καὶ ἐν ἄλλοις δέ φησιν ὁ Ἡγήσανδρος· Ἀρίστιππος ῥαινόμενος μὲν ὑπὸ τῶν τοῦ Διονυσίου θεραπόντων, σκωπτόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἀνέχεσθαι ὑπ' Ἀντιφῶντος· εἰ δ' ἁλιευόμενος ἐτύγχανον, ἔφη, καταλιπὼν τὴν ἐργασίαν ἂν ἀπῆλθον; διέτριβε δ' ὁ Ἀρίστιππος τὰ πολλὰ ἐν Αἰγίνῃ τρυφῶν· διὸ καὶ ὁ Ξενοφῶν ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασί φησιν ὅτι πολλάκις ἐνουθέτει αὐτὸν ὁ Σωκράτης, καὶ τὴν ἠθοποιίαν πλάσας τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἡδονῆς εἰσῆγεν. ὁ δ' Ἀρίστιππος ὑπὲρ τῆς Λαΐδος ἔλεγεν, ἔχω καὶ οὐκ ἔχομαι· καὶ παρὰ Διονυσίῳ διηνέχθη ποτὲ περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν τριῶν γυναικῶν· καὶ μύροις ἐλοῦτο, καὶ ἔφασκεν ὅτι κἀν Βακχεύμασιν οὐδ' ἥ γε σώφρων διαφθαρήσεται. κωμῳδεῖ δὲ αὐτὸν Ἄλεξις ἐν Γαλατείᾳ ποιῶν τινὰ θεράποντα διηγούμενον περί τινος τῶν μαθητῶν τάδε· ὁ δεσπότης

οὑμὸς περὶ λόγους γάρ ποτε
διέτριψε μειρακίσκος ὢν καὶ φιλοσοφεῖν
ἐπέθετο. Κυρηναῖος ἦν
ὥς φησ' Ἀρίστιππός τις σοφιστὴς εὐφυὴς
μᾶλλον δὲ πρωτεύων ἁπάντων τότε
τῶν τ' ἀκολασίᾳ τε τῶν γεγονότων διαφέρων
τούτῳ τάλαντον δοὺς μαθητὴς γίνεται
ὁ δεσπότης, καὶ τὴν τέχνην μὲν οὐ πάνυ
ἐξέμαθε, τὴν δ' ἀρτηρίαν συνήρπασεν.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀντ(ε)ίᾳ περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων τρυφερότητος διαλεγόμενός φησι·

ὦ τᾶν, κατανοεῖς τίς ποτ' ἐστὶν οὑτοσὶ
ὁ γέρων; ἀπὸ τῆς μὲν ὄψεως, Ἑλληνικός·
λευκὴ χλανὶς, φαιὸς χιτωνίσκος καλὸς,
πιλίδιον ἁπαλὸν, εὔρυθμος βακτηρία,
βεβαία τράπεζα· τί μακρὰ δεῖ λέγειν; ὅλως
αὐτὴν ὁρᾶν γὰρ τὴν Ἀκαδημίαν δοκῶ.

Ἀριστόξενος δ' ὁ μουσικὸς ἐν τῷ Ἀρχύτα βίῳ ἀφικέσθαι φησὶ παρὰ Διονυσίου τοῦ νεωτέρου πρεσβευτὰς πρὸς τὴν Ταραντίνων πόλιν, ἐν οἷς εἶναι καὶ Πολύαρχον τὸν ἡδυπαθῆ ἐπικαλούμενον, ἄνδρα περὶ τὰς σωματικὰς ἡδονὰς ἐσπουδακότα, καὶ οὐ μόνον τῷ ἔργῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ λόγῳ. ὄντα δὲ γνώριμον τῷ Ἀρχύτᾳ καὶ φιλοσοφίας οὐ παντελῶς ἀλλότριον, ἀπαντᾶν εἰς τὰ τεμένη, καὶ συμπεριπατεῖν τοῖς περὶ τὸν Ἀρχύταν ἀκροώμενον τῶν λόγων. ἐμπεσούσης δέ ποτε ἀπορίας καὶ σκέψεως περί τε τῶν ἐπιθυμιῶν, καὶ τὸ σύνολον περὶ τῶν σωματικῶν ἡδονῶν, ἔφη ὁ Πολύαρχος· ἐμοὶ μὲν, ὦ ἄνδρες, πολλάκις ἤδη πέφηνεν ἐπισκοπουμένῳ, κομιδῇ τὸ τῆς ἀρετῆς τούτων κατασκεύασμα καὶ πολὺ τῆς φύσεως ἀφεστηκὸς εἶναι. ἡ γὰρ φύσις ὅταν φθέγγηται τὴν ἑαυτῆς φωνὴν, ἀκολουθεῖν κελεύει ταῖς ἡδοναῖς, καὶ τοῦτό φησιν εἶναι νοῦν ἔχοντος. τὸ δὲ ἀντιτείνειν καὶ καταδουλοῦσθαι τὰς ἐπιθυμίας, οὔτε εὔφρονος οὔτε εὐτυχοῦς, οὔτε ξυνιέντος εἶναι τίς ποτ' ἐστὶν ἡ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως σύστασις. τεκμήριον δ' ἰσχυρὸν εἶναι τὸ πάντας αὐτοὺς ὅταν ἐξουσίας ἐπιλάβωνται μέγεθος ἀξιόχρεων ἐχούσης, ἐπὶ τὰς σωματικὰς ἡδονὰς καταφέρεσθαι, καὶ τοῦτο νομίζειν τέλος εἶναι τῆς ἐξουσίας, τὰ δὲ ἄλλα πάντα σχεδὸν ἁπλῶς εἰπεῖν ἐν παρέργου τίθεσθαι χώρᾳ. προφέρειν δὲ ἔξεστι νῦν μὲν τοὺς Περσῶν βασιλεῖς, νῦν δὲ καὶ εἴ τις που τυραννίδος ἀξιολόγου κύριος ὢν τυγχάνει. πρότερον δὲ τούς τε Λυδῶν καὶ τοὺς Μήδων, καὶ ἔτι ἀνώτερον καὶ τοὺς Σύρων, οἷς οὐδὲν γένος ἡδονῆς ἀζήτητον γενέσθαι. ἀλλὰ καὶ δῶρα παρὰ τοῖς Πέρσαις προκεῖσθαι λέγεται τοῖς δυναμένοις ἐξευρίσκειν καινὴν ἡδονὴν, καὶ μάλα ὀρθῶς. ταχὺ γὰρ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἐμπίπλαται τῶν χρονιζουσῶν ἡδονῶν, κἂν ὦσι σφόδρα διηκριβωμέναι· ὥστε ἐπεὶ μεγάλην ἔχει δύναμιν ἡ καινότης πρὸς

τὸ μείζω

τὸ μείζω φανῆναι τὴν ἡδονὴν, οὐκ ὀλιγωρητέον αὐτῆς, ἀλλὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν αὐτῆς ποιητέον. διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν πολλὰ μὲν ἐξευρεθῆναι βρωμάτων, πολλὰ δὲ πεμμάτων, πολλὰ δὲ θυμιαμάτων καὶ μύρων, πολλὰ δὲ ἱματίων καὶ στρωμάτων, καὶ ποτηρίων δὴ καὶ τῶν ἄλλων σκευῶν. πάντα γὰρ δὴ ταῦτα συμβάλλεσθαι τινὰς ἡδονὰς, ὅταν ᾖ ἡ ὑποκειμένη ὕλη τῶν θαυμαζομένων ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· ὃ δὴ πεπονθέναι δοκεῖ ὅ τε χρυσὸς καὶ ἄργυρος καὶ τὰ πολλὰ τῶν εὐοφθάλμων τε καὶ σπανίων, ὅσα καὶ κατὰ τὰς ἀπεργαζομένας τέχνας διηκριβωμένα φαίνεται. εἰπὼν δὲ τούτοις ἑξῆς τὰ περὶ τῆς θεραπείας τῆς τοῦ Περσῶν βασιλέως, οἵους καὶ ὅσους ἔχει θεραπευτῆρας, καὶ περὶ τῆς τῶν ἀφροδισίων αὐτοῦ χρήσεως, καὶ τῆς περὶ τὸν χρῶτα αὐτοῦ ὀδμῆς, καὶ τῆς εὐμορφίας καὶ τῆς ὁμιλίας, καὶ περὶ τῶν θεωρημάτων καὶ τῶν ἀκροαμάτων, εὐδαιμονέστατον ἔφη κρίναι τῶν νῦν τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα. πλεῖσται γὰρ εἰσὶν αὐτῷ καὶ τελειόταται παρεσκευασμέναι ἡδοναί. δεύτερον δέ φησι τὸν ἡμέτερον τύραννον θείη τις ἂν, καίπερ πολὺ λειπόμενον. ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἥ τε Ἀσία ὅλη χορηγεῖ, τὸ δὲ Διονυσίου χορηγεῖον παντελῶς ἂν εὐτελές τι φανείη πρὸς ἐκεῖνο συγκρινόμενον. ὅτι μὲν οὖν περιμάχητός ἐστιν ὁ τοιοῦτος βίος, φανερὸν ἐκ τῶν συμβεβηκότων. Σύρους μὲν γὰρ Μῆδοι μετὰ τῶν μεγίστων κινδύνων ἀφείλαντο τὴν βασιλείαν, οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα ἢ τοῦ κυριεῦσαι τῆς Συρίων ἐξουσίας. Μήδους δὲ Πέρσαι διὰ τοιαύτην αἰτίαν, αὕτη δ' ἐστὶν ἡ τῶν σωματικῶν ἡδονῶν ἀπόλαυσις. οἱ δὲ νομοθέται ὁμαλίζειν βουληθέντες τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, καὶ μηδένα τῶν πολιτῶν τρυφᾷ ἀνακύψαι, πεποιήκασι τὸ τῶν ἀρετῶν εἶδος, καὶ ἔγραψαν νόμους περὶ συναλλαγμάτων καὶ τῶν ἄλλων καὶ ὅσα ἐδόκει πρὸς τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν ἀναγκαῖα εἶναι, καὶ δὴ καὶ περὶ ἐσθῆτος καὶ τῆς λοιπῆς διαίτης ὅπως ᾖ ὁμαλής. πολεμούντων οὖν τῶν νομοθετῶν τῷ τῆς πλεονεξίας γένει, πρῶτον μὲν ὁ περὶ τὴν δικαιοσύνην ἔπαινος ηὐξήθη, καί πού τις καὶ ποιητὴς ἐφθέγξατο δικαιοσύνας τὸ χρύσεον πρόσωπον, καὶ πάλιν τὸ χρύσεον ὄμμα τὸ τᾶς Δίκας. ἀπεθεώθη δὲ καὶ αὐτὸ τὸ τῆς Δίκης ὄνομα, ὥστε παρ' ἐνίοις καὶ βωμοὺς καὶ θυσίας γίνεσθαι Δίκης. μετὰ ταύτην δὲ καὶ σωφροσύνην καὶ ἐγκράτειαν ἐπεισεκώμασαν, καὶ πλεονεξίαν ἐκάλεσαν τὴν ἐν ἀπολαύσεσιν ὑπεροχήν· ὥστε τὸν πειθαρχοῦντα τοῖς νόμοις καὶ τῇ τῶν πολλῶν φήμῃ μετριάζειν περὶ τὰς σωματικὰς ἡδονάς. καὶ Δοῦρις δέ φησιν ἐν τῇ εἰκοστῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν, ὡς ἦν καὶ παλαιὸν τοῖς δυνάσταις ἐπιθυμία τῆς μέθης, διὸ ποιεῖν τὸν Ὅμηρον τὸν Ἀγαμέμνονα λοιδορούμενον τὸν Ἀχιλλέα καὶ λέγοντα οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων· καὶ τὸν θάνατον δὲ ἀποσημαίνων τοῦ βασιλέως φησὶν, ὡς ἀμφὶ κρατῆρα τραπέζας τε πληθούσας κείμεθα, δεικνύων καὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ παρ' αὐταῖς ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς μέθης γινόμενον. φιλήδονος δ' ἦν καὶ Σπεύσιππος ὁ Πλάτωνος συγγενὴς καὶ διάδοχος τῆς σχολῆς. Διονύσιος γοῦν ὁ τῆς Σικελίας τύραννος ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ κατὰ τῆς φιληδονίας αὐτοῦ εἰπὼν, καὶ φιλαργυρίαν αὐτῷ ὀνειδίζει, καὶ τῆς Λασθενείας τῆς Ἀρκαδικῆς ἔρωτα, ἥτις Πλάτωνος ἠκηκόει. οὐ μόνος δὲ Ἀρίστιππος καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ τὴν κατὰ κίνησιν ἡδονὴν ἠσπάζοντο, ἀλλὰ καὶ Ἐπίκουρος καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἵνα μὴ τοὺς καταιγισμοὺς λέγω, καὶ τὰ ἐπιφωνήματα ἅπερ πολλάκις προφέρεται ὁ Ἐπίκουρος, καὶ τοὺς γαργαλισμοὺς καὶ τὰ νύγματα, ἃ ἐν τῷ περὶ τέλους εἴρηκε, τούτων μνησθήσομαι. φησὶ γάρ· οὐ γὰρ ἔγωγε δύναμαι νοῆσαι τἀγαθὸν, ἀφαιρῶν μὲν τὰς διὰ χυλῶν ἡδονὰς, ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀφροδισίων, ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀκροαμάτων, ἀφαιρῶν δὲ καὶ τὰς διὰ μορφῆς κατ' ὄψιν ἡδείας κινήσεις. καὶ Μητρόδωρος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς φησίν· ὦ φυσιολόγε Τιμόκρατες, περὶ γαστέρα ὁ κατὰ φύσιν βαδίζων λόγος τὴν ἅπασαν ἔχει σπουδήν. καὶ ὁ Ἐπίκουρος δέ φησιν· ἀρχὴ καὶ ῥίζα παντὸς ἀγαθοῦ ἡ τῆς γαστρὸς ἡδονή· καὶ τὰ σοφὰ καὶ τὰ περισσὰ ἐπὶ ταύτην ἔχει τὴν ἀναφοράν. κἀν τῷ περὶ τέλους δὲ πάλιν φησί· τιμητέον τὸ καλὸν καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ τοιουτότροπα, ἐὰν ἡδονὴν παρασκευάζῃ· ἐὰν δὲ μὴ παρασκευάζῃ, χαίρειν ἐατέον. σαφῶς ὑπουργὸν ποιῶν ἐν τούτοις τὴν ἀρετὴν τῆς ἡδονῆς καὶ θεραπαίνης τάξιν ἐπέχουσαν. κἀν ἄλλοις δέ φησι· προσπτύω τῷ καλῷ καὶ τοῖς κενῶς αὐτὸ θαυμάζουσιν, ὅταν μηδεμίαν ἡδονὴν ποιῇ. καλῶς ἄρα ποιοῦντες Ῥωμαῖοι οἱ πάντα ἄριστοι, Ἀλκίον καὶ Φιλίσκον τοὺς Ἐπικουρείους ἐξέβαλον τῆς πόλεως, Λευκίου τοῦ Ποστουμίου ὑπατεύοντος, δι' ἃς εἰσηγοῦντο ἡδονάς. ὁμοίως δὲ καὶ Μεσσήνιοι κατὰ ψήφισμα ἐξέωσαν τοὺς Ἐπικουρείους. Ἀντίοχος δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ πάντας τοὺς φιλοσόφους τῆς αὐτοῦ βασιλείας, γράψας τάδε· Βασιλεὺς Ἀντίοχος Φανίᾳ. ἐγράψαμεν ὑμῖν καὶ πρότερον, ὅπως μηδεὶς ᾖ φιλόσοφος ἐν τῇ πόλει, μηδ' ἐν τῇ χώρᾳ. πυνθανόμεθα δὲ οὐκ ὀλίγους εἶναι, καὶ τοὺς νέους λυμαίνεσθαι, διὰ τὸ μηθὲν πεποιηκέναι ὑμᾶς ὧν ἐγράψαμεν περὶ τούτων. ὡς ἂν οὖν λάβῃς τὴν ἐπιστολὴν, σύνταξον κήρυγμα ποιήσασθαι, ὅπως οἱ μὲν φιλόσοφοι πάντες ἀπαλλάσσωνται ἐκ τῶν τόπων ἤδη· τῶν δὲ νεανίσκων ὅσοι ἐὰν ἁλίσκωνται πρὸς τούτοις γινόμενοι, διότι κρεμήσονται καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἐν αἰτίαις ἔσονται ταῖς μεγίσταις· καὶ μὴ ἄλλως γένηται. τῆς δὲ ἡδονῆς πρὸ Ἐπικούρου εἰσηγητὴς ἐγένετο Σοφοκλῆς ὁ ποιητὴς ἐν Ἀντιγόνῃ, ταῦτα εἰπὼν· τὰς γὰρ ἡδονὰς

ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ
ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.
πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα,
καὶ ζῆ τύραννον σχῆμ' ἔχων· ἐὰν δ' ἀπῇ
τούτων τὸ χαίρειν, τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς
οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν.

Καὶ Λύκων δ' ὁ περιπατητικὸς, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος, κατ' ἀρχὰς ἐπιδημήσας παιδείας ἕνεκα ταῖς Ἀθήναις, περὶ συμβολικοῦ κώθωνος, καὶ ὅσον ἑκάστη τῶν ἑταιρουσῶν ἐπράττετο μίσθωμα, ἀκριβῶς ἐπίστατο, ὕστερον δὲ καὶ τοῦ περιπάτου προστὰς, ἑστίαζε τοὺς φίλους ἀλαζονείᾳ, καὶ πολυτελείᾳ πολλῇ χρώμενος, χωρὶς γὰρ τῶν παραλαμβανομένων εἰς αὐτὰ ἀκροαμάτων, καὶ ἀργυρωμάτων καὶ στρωμνῶν, ἡ λοιπὴ παρασκευὴ, καὶ ἡ τῶν δείπνων περιεργία, καὶ ὁ τῶν τραπεζῶν καὶ μαγείρων ὄχλος τοσοῦτος ἦν, ὥστε καὶ πολλοὺς ὀρρωδεῖν καὶ βουλομένους προσιέναι πρὸς τὴν διατριβὴν ἀνακόπτεσθαι, καθάπερ εἰς πολίτευμα πονηρὸν, καὶ χορηγιῶν καὶ λειτουργιῶν πλῆρες εὐλαβουμένους προσάγειν. ἔδει γὰρ ἄρξαι τε τὴν νομιζομένην ἐν τῷ περιπάτῳ ἀρχὴν, αὕτη δ' ἦν ἐπὶ τῆς εὐκοσμίας τῶν ἐπιχειρούντων, ἐννέα ὀβολοὺς ὑποδέξασθαι μὴ μόνον αὐτοὺς τοὺς τὴν συμβολὴν εἰσενεγκόντας, ἀλλὰ καὶ οὓς παρακαλέσειεν ὁ Λύκων. ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐπιμελῶς συναντῶντας τῶν πρεσβυτέρων εἰς τὴν σχολὴν, ὥστε γίνεσθαι μηδὲ εἰς τὸν μυρισμὸν καὶ τοὺς στεφάνους ἱκανὸν τὸ ἐκλεγόμενον ἀργύριον, ἱεροποιῆσαί τε καὶ τῶν Μουσῶν ἐπιμελητὴν γενέσθαι. ἃ δὴ πάντα ἐφαίνετο λόγου μὲν ἀλλότρια καὶ φιλοσοφίας εἶναι, τρυφῆς δὲ καὶ περιστάσεως οἰκειότερα. καὶ γὰρ εἰ παρείεντό τινες τῶν μὴ δυναμένων εἰς ταῦτα ἀναλίσκειν ἀπὸ βραχείας καὶ τῆς τυχούσης ὁρμώμενοι χορηγίας, ὅ γε μισθὸς ἱκανῶς ἦν ἄτοπος, οὐ γὰρ ἵνα συρρυέντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῆς ἕως τῆς ὀρθρίου γινομένης τραπέζης ἀπολαύσωσιν, ἢ χάριν ἐξοινίας ἐποιήσαντο τὰς συνόδους ταύτας οἱ περὶ Πλάτωνα καὶ Σπεύσιππον. ἀλλ' ἵνα φαίνωνται καὶ τὸ θεῖον τιμῶντες, καὶ φυσικῶς ἀλλήλοις συμπεριφερόμενοι, καὶ τὸ πλεῖστον ἕνεκεν ἀνέσεως καὶ φιλολογίας. ἃ δὴ πάντα γέγονε δεύτερα παρ' αὐτοῖς ὕστερον, τῶν τε χλανίδων καὶ τῆς πολυτελείας τῆς εἰρημένης. οὐ γὰρ ἔγωγε τοὺς λοιποὺς ὑπεξαιροῦμαι. ὁ δὲ Λύκων ὑπ' ἀλαζονείας καὶ ἐν τῷ ἐπιφανεστάτῳ τῆς πόλεως τόπῳ, ἐν τῇ Κόνωνος οἰκίᾳ εἶχεν εἰκοσάκλινον οἶκον, ὃς ἦν ἐπιτήδειος αὐτῷ πρὸς τὰς ὑποδοχάς. ἦν δὲ ὁ Λύκων καὶ σφαιριστὴς ἀγαθὸς καὶ ἐπιδέξιος. περὶ δὲ Ἀναξάρχου Κλέαρχος ὁ Σολεὺς ἐν πέμπτῳ βίων οὕτω γράφει. τῷ εὐδαιμονικῷ καλουμένῳ Ἀναξάρχῳ διὰ τὴν τῶν χορηγησάντων ἄγνοιαν περιπεσούσης ἐξουσίας, γυμνὴ μὲν οἰνοχόει παιδίσκη πρόσηβος ἡ προκριθεῖσα διαφέρειν ὥρᾳ τῶν ἄλλων, ἀνασύρουσα πρὸς ἀλήθειαν τὴν τῶν οὕτως αὐτῇ χρωμένων ἀκρασίαν. ὁ δὲ σιτοποιὸς χειρίδας ἔχων, καὶ περὶ τῷ στόματι κημὸν ἔτριβε τὸ σταῖς, ἵνα μὴ δὴ ἱδρὼς ἐπιρρέῃ, μήτε τοῖς φυράμασιν ὁ τρίβων ἐμπνέοι. διὸ πρεπόντως ἄν τις εἴποι τῷ σοφῷ τούτῳ φιλοσόφῳ τὰ ἐκ τοῦ Ἀνάξιλα αὐροποιοῦ. ξανθοῖς τε μύροις χρῶτα λιπαίνων. χλανίδας δ' ἕλκων βλαύτας σύρων. βολβοὺς τρώγων. τυροὺς κάπτων. ᾠὰ κολάπτων. κήρυκας ἔχων. Χῖον πίνων καὶ πρὸς τούτοις ἐν σκυταρίοις ῥαπτοῖσι φορῶν Ἐφέσια γράμματα καλά. πόσῳ γ' οὖν τούτων βελτίων ὁ Γοργίας Λεοντῖνος, περὶ οὗ φησιν ὁ αὐτὸς Κλέαρχος ἐν τῷ ὀγδόῳ τῶν βίων, ὅτι διὰ τὸ σωφρόνως ζῆν σχεδὸν ὀγδοήκοντα ἔτη τῷ φρονεῖν συνεβίωσεν. καὶ ἐπεί τις αὐτὸν ἤρετο τίνι διαίτῃ χρώμενος οὕτως ἐμμελῶς καὶ μετ' αἰσθήσεως τοσοῦτον χρόνον ζήσειεν, οὐδὲν πώποτε εἶπεν ἡδονῆς ἕνεκε πράξας. Δημήτριος δὲ ὁ Βυζάντιος ἐν τῷ περὶ ποιημάτων, Γοργίας φησὶν ὁ Λεοντῖνος ἐρωτηθεὶς τί αὐτῷ γέγονεν αἴτιον τοῦ βιῶσαι πλείω τῶν ἑκατὸν ἐτῶν, ἔφη τὸ μηδὲν πώποτε ἑτέρου ἕνεκε πεποιηκέναι. Ὦχος δὲ πολλῷ χρόνῳ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν λοιπὴν περὶ τὸν βίον χορηγίαν διαρκῆ κτησάμενος, ὡς τελευτῶντος ἠρώτησεν ὁ πρεσβύτατος τῶν υἱῶν τί πράσσων τοσαῦτ' ἔτη διαφυλάξειε τὴν βασιλείαν ἵνα καὶ αὐτὸς τοῦτο μιμοῖτο, τὰ δίκαια πράττων εἶπεν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους καὶ θεούς. Καρύστιος δ' ὁ Περγαμηνὸς ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι, Κηφισόδωρός φησιν ὁ Θηβαῖος Πολύδωρον τὸν Τήιον ἰατρὸν ἀντιπάτρῳ συναπτεῖν σελοτάπιδα ἔχοντα κοινὴν καθάπερ τοὺς στρωματεῖς εὐτελῆ, ἐφ' ἧς κατακεῖσθαι, κώδιάς τε χαλκοῦς καὶ ποτήρια ὀλίγα, γεγονέναι γὰρ ὀλιγοδίαιτον καὶ τρυφῆς ἀλλότριον. Τιθωνὸν δὲ ἀπὸ τῆς ἕω μέχρι δυσμῶν κοιμώμενον μόλις ἐπιθυμία πρὸς ἑσπέραν ἐπήγειρεν ὅθεν ἠοῖ συγκοιμᾶσθαι λεχθείς, διὰ τὸ ταῖς ἐπιθυμίαις ἐμπεπλέχθαι ἐπὶ τῷ γήρᾳ καθείργεται κρεμαστὸς ὢν πρὸς ἀλήθειαν ἐκ τούτων. καὶ Μελάνθιος δὲ τὸν αὐτοῦ τράχηλον κατατείνων ἀπῆγχετο ἐκ τῶν ἀπολαύσεων κνισότερος ὢν τοῦ Ὀδυσσέως Μελανθίου. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι πᾶν τὸ σῶμα διεστράφησαν διὰ τὰς ἀκαίρους ἡδονάς. οἱ δὲ καὶ εἰς πάχος σώματος ἐπέδωκαν, ἄλλοι δὲ καὶ εἰς ἀναισθησίαν διὰ πολλὴν τρυφήν. Νύμφις γοῦν ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας. Διονύσιος φησὶν ὁ Κλεάρχου τοῦ πρώτου τυραννήσαντος ἐν Ἡρακλείᾳ υἱὸς, καὶ αὐτὸς τῆς πατρίδος τυραννήσας ὑπὸ τρυφῆς καὶ τῆς καθ' ἡμέραν ἀδηφαγίας ἔλαθεν ὑπερσαρκήσας ὥστε διὰ τὸ πάχος ἐν δυσπνοίᾳ αὐτὸν συνέχεσθαι καὶ πνιγμῷ. διὸ συνέταξαν οἱ ἰατροὶ κατασκευάσαι βελόνας λεπτὰς τῷ μήκει διαφερούσας, αἷς διὰ τῶν πλευρῶν, καὶ τῆς κοιλίας διωθεῖν ὅταν εἰς ὕπνον τύχῃ βαθύτερον ἐμπεσὼν, μέχρι μὲν οὖν τινος ἀπὸ τῆς πεπωρωμένης ἐκ τοῦ στέατος σαρκὸς οὐκ ἐνεποίει τὴν αἴσθησιν. εἰ δὲ πρὸς καθαρὸν τόπον ἡ βελόνη διελθοῦσα ἔθιγε, τότε διηγείρετο. τοὺς δὲ χρηματισμοὺς ἐποιεῖτο τοῖς βουλομένοις προτιθέμενος κιβωτὸν τοῦ σώματος, ἵνα τὰ μὲν λοιπὰ μέρη κρύπτῃ, τὸ δὲ πρόσωπον μόνον ὑπερέχον διαλέγοιτο τοῖς ἀπαντῶσι. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Μένανδρος ἥκιστά γ' ὢν λοίδορος ἐν τοῖς Ἁλιεῦσι τὸν μῦθον ὑποστησάμενος ὑπέρ τινων φυγάδων ἐξ Ἡρακλείας. παχὺς γὰρ ὗς ἔκειτ' ἐπὶ τὸ στόμα, καὶ πάλιν ἐτρύφησεν ὥστε μὴ πολὺν τρυφᾶν χρόνον. καὶ ἔτι· ἴδιον ἐπιθυμῶν μόνος μοι θάνατος οὗτος φαίνεται

Εὐθάνατος ἔχοντα πολλὰς χολάδας κεῖσθαι παχὺν

μόλις

Lyco · Antigon9 · Plato · Speusipp9 · Cono · Lyco · Anaxarch9 · Clearch9 · Anaxilas · Gorgias · Clearch9 · Demetri9 byzantij · Ochus · Carysti9 · Cephisodor9 · Polydor9 · Antipater · Tithonius · Melanthi9 · Nymphis · Dionysi9 · Clearch9 · Menadr

Gorgie tépa … testimo…

Μόλις λαλοῦντα καὶ τὸ πνεῦμ' ἔχοντ' ἄνω · Ἐσθίοντα καὶ λέγοντα, σήπομ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

Ἀπέθανε δὲ βιώσας ἔτη πέντε πρὸς τοῖς πεντήκοντα. ὧν ἐτυράννησε τρία καὶ τριάκοντα, ἁπάντων τῶν πρὸ αὐτοῦ τυράννων πρᾳότητι καὶ ἐπιεικείᾳ διενηνοχώς. τοιοῦτος ἐγεγόνει καὶ Πτολεμαῖος ὁ ἕβδομος Αἰγύπτου βασιλεύσας. ὁ αὑτὸν μὲν εὐεργέτην ἀνακηρύττων, ὑπὸ δὲ Ἀλεξανδρέων κακεργέτης ὀνομαζόμενος. Ποσειδώνιος οὖν ὁ στωϊκὸς συναποδημήσας Σκιπίωνι τῷ Ἀφρικανῷ κληθέντι εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ θεασάμενος αὐτὸν γράφει ἐν ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν οὕτως. διὰ δὲ τρυφὴν διέφθαρτο τὸ σῶμα ὑπὸ παχύτητος, καὶ γαστρὸς καὶ μεγέθους ἣν δυσπερίληπτον εἶναι συνέβαινεν, ἐφ' ἧς χιτωνίσκον ἐνδεδυκὼς ποδήρη μέχρι τῶν καρπῶν χειρίδας ἔχοντα, προῄει δέ ποτε πεζὸς εἰ μὴ διὰ Σκιπίωνα. ὅτι δὲ τρυφῆς οὐκ ἦν ἀλλότριος ὁ βασιλεὺς οὗτος αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ μαρτυρεῖ ἐν τῷ ὀγδόῳ τῶν ὑπομνημάτων διηγούμενος ὅπως τε ἱερεὺς ἐγένετο τοῦ ἐν Κυρήνῃ Ἀπόλλωνος καὶ ὅπως δεῖπνον παρεσκεύασε τοῖς πρὸ αὐτοῦ γενομένοις ἱερεῦσι γράφων οὕτως. Ἀρτεμίσια μεγίστη ἐν Κυρήνῃ ἑορτὴ, ἐν ᾗ ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος ἐνιαύσιος δὲ ἐστὶν δειπνίζει τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἱερευσαμένους, καὶ παρατίθησιν ἑκάστῳ τρύβλια. τοῦτο δέ ἐστι κεραμεοῦν ἄγγος ἐπιδεχόμενον ὡς εἴκοσιν ἀρτάβας, ἐν ᾧ πολλὰ μὲν τῶν ἀγριμαίων ἔγκειται πεπονημένα. πολλὰ δὲ σιτὰ καὶ τῶν ἡμέρων ὀρνίθων. ἔτι δὲ θαλαττίων ἰχθύων, ταρίχους τε ξενικοῦ πλείονα γένη. πολλάκις δέ τινες καὶ καθάριον ἀκολουθίσκον προσδιδόασιν. ἡμεῖς δὲ περιειλόμεθα τοιαῦτα φιάλας δ' ὁλαργύρους κατασκευάσαντες, τὸ τίμημα ἔχουσαν ἑκάστην ἧς προειρήκαμεν δαπάνης, ἵππον τε κατεσκευασμένον σὺν ἱπποκόμῳ καὶ φαλάροις διαχρύσοις ἐδώκαμεν. καὶ παρεκαλέσαμεν ἕκαστον ἐπὶ αὐτοῦ καθεσθέντα οἴκαδ' ἀπιέναι. ἐς πάχος δὲ ἐπεδεδώκει καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος, ὁ τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἀποκτείνας συμβασιλεύουσαν αὐτῷ. φησὶ γοῦν περὶ αὐτοῦ Ποσειδώνιος ἐν τῇ ἑβδόμῃ καὶ πεντηκοστῇ τῶν ἱστοριῶν οὕτως. ὁ δὲ τῆς Αἰγύπτου δυνάστης μισούμενος μὲν ὑπὸ τῶν ὄχλων, κολακευόμενος δὲ ὑπὸ τῶν περὶ αὐτὸν, ἐν πολλῇ δὲ τρυφῇ ζῶνου δὲ πατεῖν οἷός τε ἦν εἰ μὴ δυσὶν ἐπαπερειδόμενος ἐπορεύετο. εἰς δὲ τὰς ἐν τοῖς συμποσίοις ὀρχήσεις ἀπὸ μετεώρων κλινῶν καθαλλόμενος ἀνυπόδετος, συντονωτέρας αὐτὰς τῶν ἠσκηκότων ἐποιεῖτο. Ἀγαθαρχίδης δ' ἐν τῇ ἑκκαιδεκάτῃ Εὐρωπιακῶν Μάγαν φησὶ τὸν Κυρήνης βασιλεύσαντα ἔτη πεντήκοντα ἀπόλεμον γενόμενον καὶ τρυφῶντα κατάσαρκον γενέσθαι ἐκ τόπως τοῖς ὄγκοις κατὰ τὸν ἔσχατον καιρὸν καὶ ὑπὸ τοῦ πάχους ἀποπνιγῆναι δι' ἀργίαν σώματος καὶ τὸ προσφέρεσθαι πλῆθος τροφῆς. παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις ὁ αὐτὸς ἱστορεῖ διὰ τῆς ἑβδόμης καὶ εἰκοστῆς οὐ τῆς τυχούσης ἀδοξίας νομίζεσθαι, εἰ τὸ σχῆμα ἀνανδρότερον ἔχοι ἢ τὸν ὄγκον τοῦ σώματος προπετῆς ἐφαίνετο, γυμνῶν κατὰ δέκα ἡμέρας παριστ[α]μένων τοῖς ἐφόροις τῶν νέων. καθεώρων δὲ οἱ ἔφοροι καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ τὰ περὶ τὴν ἔνδυσιν καὶ τὴν στρωμνὴν τῶν νέων εἰκότως, καὶ γὰρ ὀψοποιοὶ ἦσαν παρὰ Λακεδαιμονίοις κρεοσκευασίας ἄλλου δ' οὐδενός. κἀν τῇ δ' ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ Ἀγαθαρχίδης ἔφη ὡς Λακεδαιμόνιοι Ναυκλείδην τὸν Πολυβιάδου παντελῶς ὑπερσαρκοῦντα τῷ σώματι καὶ παχὺν διὰ τρυφὴν γενόμενον, καταβιβάσαντες εἰς μέσην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ Λυσάνδρου πολλὰ ὀνειδίσαντος αὐτῷ κοινῷ ὡς τρυφῶντι, παρ' ὀλίγον ἐξέβαλον ἐκ τῆς πόλεως ἐπαπειλήσαντες τοῦτο ποιήσειν εἰ μὴ τὸν βίον ἐπανορθώσαιτο. ἀπόντος τοῦ Λυσάνδρου ὅτι καὶ Ἀγησίλαος ὅτε διέτριβε περὶ τὸν Ἑλλήσποντον πολεμῶν τοῖς βαρβάροις, ὁρῶν τοὺς Ἀσιαγενεῖς μὲν στολαῖς πολυτελῶς ἠσκημένους τοῖς σώμασι δ' οὕτως ἀχρείους ὄντας γυμνοὺς πάντας ἐκέλευσε τοὺς ἁλισκομένους ἐπὶ τὸν κήρυκα ἄγειν καὶ χωρὶς πωλεῖν τὸν τούτων ἱματισμὸν, ὅπως οἱ σύμμαχοι γιγνώσκοντες διότι πρὸς μὲν ἆθλα μεγάλα, πρὸς δ' ἄνδρας εὐτελεῖς ὁ ἀγὼν συνέστηκε, προθυμότερον ταῖς ψυχαῖς ὁρμῶσιν ἐπὶ τοὺς ἐναντίους. καὶ Πύθων δ' ὁ Βυζάντιος ῥήτωρ, ὥς Λέων ἱστορεῖ ὁ πολίτης αὐτοῦ, πάνυ ἦν παχὺς τὸ σῶμα. καὶ Βυζαντίοις ποτὲ στασιάζουσι πρὸς ἀλλήλους, τοῖς πολίταις παρακαλῶν εἰς φιλίαν ἔλεγεν, ὁρᾶτε μὲν ἄνδρες πολῖται οἷος ἐμοὶ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ γυναῖκα ἔχω πολλῷ ἐμοῦ παχυτέραν. ὅταν οὖν ὁμονοῶμεν, καὶ τὸ τυχὸν ἡμᾶς σκιμπόδιον δέχεται. ὅταν δὲ στασιάσωμεν οὐδὲ ἡ σύμπασα οἰκία. πόσῳ οὖν κάλλιόν ἐστιν ἀγαθὲ Τιμόκρατες πενόμενον εἶναι λεπτότερον, ὧν καταλέγει Ἕρμιππος ἐν Κέρκωψιν ἢ ὑπερπλουτοῦντα τῷ Ταναγραίῳ κήτει ἐοικέναι καθάπερ οἱ προειρημένοι ἄνδρες φησὶ δ' οὕτως ὁ Ἕρμιππος πρὸς τὸν Διόνυσον τὸν λόγον ποιούμενος.

Νῦν οἱ γὰρ πενόμενοι ἀνάπηρά σοι · Θύουσιν ἤδη βοΐδια λεωφορ[ί]λου · Λεπτότερα καὶ θουμαντίδος. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Γηρυτάδῃ λεπτοὺς τούσδε καταλέγει οὓς καὶ πρέσβεις ὑπὸ τῶν ποιητῶν φησὶ εἰς ᾅδου πέμπεσθαι πρὸς τοὺς ἐκεῖ ποιητὰς λέγων οὑτωσί.

Καὶ τίς νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας · Ἔτλη κατελθεῖν, ἕνα δ' ἀφ' ἑκάστης τέχνης
Εἱλόμεθα κοινῇ γενομένης ἐκκλησίας · Οὓς ἦμεν ὄντας ᾁδοφοίτας καὶ θαμά
Ἐκεῖσε φιλοχωροῦντας. εἰσὶ γάρ τινες · Ἄνδρες παρ' ὑμῖν ᾁδοφοῖται. νὴ Δία.
Μάλιστα δ' ὥσπερ θρακοφοῖται, πάντ' ἔχεις. · Καὶ τίνες ἂν εἶεν. Πρῶτα μὲν Σαννυρίων
Ἀπὸ τῶν τρυγῳδῶν, ἀπὸ δὲ τῶν τραγικῶν χορῶν, · Μέλητος, ἀπὸ δὲ τῶν κυκλικῶν Κινησίας. εἶθ' ἑξῆς φησὶν
Ὡς σφόδρ' ἐπὶ λεπτῶν ἐλπίδων ὠχεῖσθ' ἄρα · Τούτους γὰρ ἢν πολλῶν ξυνέλθῃ ξυλλαβὼν

Ptolemę9 euergetes ab egyptijs cacergetes · Posidoni9 · Scipio african9 · Artemisia fest · Posidoni9 · Agatharchides · Magas · Agatharchides · Agatharchids · Agesilaus · Pytho · Leon · Hermippus · Prestat paupe… & macilentum … q3 diuité & … gree balene … · Aristoph. · Tanagrea balen… · Sannyrio · Meletus · Cinesias

ὁ τῆς διαρροίας ποταμὸς ἐξοιχήσεται.

Γοργίας δὲ τοῦ Σαννυρίωνος σκυτίνην ἐπικουρίαν περὶ δὲ Μελήτου αὐτὸς ὁ Σαννυρίων ἐν Γέλωτι λέγει· Μέλητον τὸν ἀπὸ Ληναίου νεκρόν. ἦν δ' ὄντως μακρότατος καὶ λεπτότατος ὁ Κινησίας, εἰς ὃν καὶ ὅλον δρᾶμα γέγραφε Στράτις. Φθιώτην Ἀχιλλέα αὐτὸν καλῶν διὰ τὸ ἐν τῇ αὐτοῦ ποιήσει συνεχῶς τὸ Φθιῶτα λέγειν. παίζων οὖν εἰς τὴν ἰδέαν αὐτοῦ ἔφη Φθιῶτ' Ἀχιλλεῦ. ἄλλοι δ' αὐτὸν ὡς καὶ Ἀριστοφάνης πολλάκις εἰρήκασι φιλύρινον Κινησίαν διὰ τὸ φιλύρας τοῦ ξύλου λαμβάνοντα σανίδα συμπεριζώννυσθαι, ἵνα μὴ κάμπτηται διά τε τὸ μῆκος καὶ τὴν ἰσχνότητα. ὅτι δ' ἦν ὁ Κινησίας νοσώδης καὶ δεινὸς τἄλλα, Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Φανίου παρανόμων ἐπιγραφομένῳ λόγῳ εἴρηκε, φάσκων αὐτὸν ἀφέμενον τῆς τέχνης συκοφαντεῖν, καὶ ἀπὸ τούτου πλουτεῖν. ὅτι δ' ὁ ποιητής ἐστι καὶ οὐχ ἕτερος, σαφῶς αὐτὸς ὢν σημαίνεται ἐκ τοῦ καὶ ἐπὶ ἀθεότητι κωμῳδούμενον ἐμφανίζεσθαι, καὶ διὰ τοῦ λόγου τοιοῦτον δείκνυσθαι. λέγει δ' οὕτως ὁ ῥήτωρ. θαυμάζω δὲ εἰ μὴ βαρέως φέρεται ὅτι Κινησίας ἐστὶν ὁ τοιαῦτα περὶ θεοὺς ἐξαμαρτάνων, ἃ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν, τῶν κωμῳδοδιδασκάλων δ' ἀκούετε καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. οὐ μετὰ τούτου ποτὲ Ἀπολλοφάνης καὶ Μυσταλίδης καὶ Λυσίθεος συνειστιῶντο μίαν ἡμέραν ταξάμενοι τῶν ἀποφράδων, ἀντὶ νουμηνιαστῶν κακοδαιμονιστὰς σφίσιν αὐτοῖς τοὔνομα θέμενοι, πρέπον μὲν ταῖς αὐτῶν τύχαις, οὐ μὴν ὡς τοῦτο διαπραξόμενοι τὴν διάνοιαν ἔσχον, ἀλλ' ὡς καταγελῶντες τῶν θεῶν καὶ νόμων τῶν ἡμετέρων. ἐκείνων μὲν οὖν ἕκαστος ἀπώλετο ὥσπερ εἰκὸς τοὺς τοιούτους. τοῦτον δὲ ὑπὸ πλείστων γιγνωσκόμενον οἱ θεοὶ οὕτως διέθεσαν ὥστε τοὺς ἐχθροὺς αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνάναι, παράδειγμα τοῖς ἄλλοις, ἵν' εἰδῶσιν ὅτι τοῖς λίαν ὑβριστικῶς πρὸς τὰ θεῖα διακειμένοις, οὐκ εἰς τοὺς παῖδας ἀποτίθενται τὰς τιμωρίας, ἀλλ' αὐτοὺς κακῶς ἀπολλύουσι, μείζους καὶ χαλεπωτέρας τὰς συμφορὰς καὶ τὰς νόσους ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις προσβάλλοντες. τὸ μὲν γὰρ ἀποθανεῖν ἢ κάμνειν νομίμως, κοινὸν ἅπασιν ἡμῖν ἐστι, τὸ δ' οὕτως ἔχοντα τοσοῦτον χρόνον διατελεῖν, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι τὸν βίον, τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς τὰ τοιαῦτα ἅπερ οὗτος ἐξημαρτηκόσι. περὶ μὲν οὖν Κινησίου ταῦτα ὁ ῥήτωρ εἴρηκε. λεπτότερος δ' ἦν καὶ Φιλήτας ὁ Κῷος ποιητὴς ὡς καὶ διὰ τὴν τοῦ σώματος ἰσχνότητα σφαίρας ἐκ μολύβδου πεποιημένας ἔχειν περὶ τὼ πόδε, ὡς μὴ ὑπ' ἀνέμου ἀνατραπείη. Πολέμων δ' ὁ περιηγητὴς ἐν τῷ περὶ θαυμασίων, Ἀρχέστρατόν φησι τὸν μάντιν ἁλόντα ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ἐπὶ ζυγὸν ἀνακλιθέντα, ὀβολοῦ ὁλκὴν εὑρεθῆναι ἔχοντα, οὕτως ἦν ἰσχνός. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ ὡς καὶ Πανάρετος ἰατρῷ μὲν οὐδενὶ ὡμίλησεν, Ἀρκεσιλάου δὲ ἠκροᾶτο τοῦ φιλοσόφου, καὶ ὅτι συνεγένετο Πτολεμαίῳ τῷ Εὐεργέτῃ τάλαντα δώδεκα τὸν ἐνιαυτὸν λαμβάνων, ἦν δὲ ἰσχνότατος ἄνοσος διατελέσας. Μητρόδωρος δ' ὁ Σκήψιος ἐν δευτέρῳ περὶ ἀλειπτικῆς Ἱππώνακτα τὸν ποιητὴν, οὐ μόνον μικρὸν γενέσθαι τὸ σῶμα ἀλλὰ καὶ λεπτὸν, ἀκρόχειρον δ' οὕτως ὡς πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ κενὴν λήκυθον βάλλειν μέγιστόν τε διάστημα. τῶν ἐλαφρῶν σωμάτων διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὸν ἀέρα τέμνειν οὐκ ἐχόντων βίαιον τὴν φοράν. λεπτὸς δ' ἦν καὶ Φιλιππίδης καθ' οὗ λόγος ἐστὶν Ὑπερείδῃ τῷ ῥήτορι λέγων αὐτὸν ἕνα τῶν πολιτευομένων εἶναι. ἦν δ' εὐτελὴς τὸ σῶμα διὰ λεπτότητα ὡς ὁ Ὑπερείδης ἔφη. Ἄλεξις τ' ἐν Θεαπρωτοῖς φησιν·

Ἑρμῆ θεῶν πρόπεμπε καὶ Φιλιππίδου
κληροῦχε νυκτὸς ὄμμα τῆς μελαμπέπλου

καὶ Ἀριστοφῶν Πλάτωνι ἐν ἡμέραις αὐτὸν τρισὶν ἰσχνότερον ἀποφανῶ Φιλιππίδου.

οὕτως ἐν ἡμέραις ὀλίγαις νεκροὺς ποιεῖς
Μένανδρος δὲ Ὀργῇ
ὁ λιμὸς ὑμῶν τὸν καλὸν τοῦτον δοκῶν
Φιλιππίδου λεπτότερον ἀποδείξει νεκρόν

ὅτι δὲ καὶ πεφιλιππιδῶσθαι ἔλεγον τὸ λελεπτύνθαι, Ἄλεξις ἐν Μανδραγοριζομένῃ φησίν.

κακῶς ἔχει στρουθὶς ἀκαρὴς νὴ Δί' ἐπεφιλιππίδωσθαι μὴ σύ καινῶς μοι λάλει
ὅσωμου τέθνηκε τοῦ ταλαιπώρου ποθοῦ,
πολλῷ οὖν κάλλιόν ἐστι τοιοῦτόν τινα εἶναι τὴν ἰδέαν, ἢ ὡς φησὶν Ἀντιφάνης ἐν Αἰόλῳ.
τοῦτον οὖν δι' οἰνοφλυγίαν καὶ πάχος τοῦ σώματος
ἀσκὸν καλοῦσι πάντες οἱ ἐπιχώριοι.

Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς Δεινίαν φησὶ τὸν μυροπώλην διὰ τρυφὴν εἰς ἔρωτα ἐμπεσόντα, καὶ πολλὰ χρήματα ἀναλώσαντα, ὡς ἔξω τῶν ἐπιθυμιῶν ἐγένετο ὑπὸ λύπης ἐν ταραχθέντα ἐκτέμνειν αὐτοῦ τὰ αἰδοῖα. ταῦτα πάντα ποιούσης τῆς ἀκολάστου τρυφῆς. ἔθος δ' ἦν Ἀθήνησιν, καὶ τοὺς πόδας τῶν τρυφώντων ἐναλείφειν μύροις. ὡς Κηφισόδωρος μὲν Τροφωνίῳ φησὶν ἔπειτ' ἀλείφεσθαι τὸ σῶμά μοι πρίω μύρον

ἴρινον καὶ ῥόδινον ἄγαμαι Ξανθία
καὶ τοῖς ποσὶν χωρὶς πρίω μοι βάκκαριν.

Εὔβουλος δ' ἐν Στρογγυλίωνι ἐν θαλάμῳ μαλακῶς κατακείμενον ἐν δὲ κύκλῳ νιν παρθενικὰ τρυφερὰ χλανίδια μαλακὰ κατάθρυπτε τὸν πόδ' ἀμαρακίνοισι μύροισι τρίψουσι τὸν ἐμόν. ἐν δὲ Προκρίδι λέγει τίς πῶς δεῖ ἐπιμελεῖσθαι τοῦ τῆς Πρόκριδος κυνὸς, ὡς περὶ ἀνθρώπου τοῦ κυνὸς τὸν λόγον ποιούμενος,

οὐκοῦν ὑποστορεῖτε μαλακῶς τῷ κυνὶ
κάτω μὲν ὑποβαλεῖτε τῶν Μιλησίων
ἐρίων ἄνωθεν δ' ἐπιβαλεῖτε ξυστίδα,
Ἄπολλον εἶτα χόνδρον αὐτῷ δεύσετε
γάλακτι χηνὸς Ἡράκλεις. καὶ τοὺς πόδας
ἀλείψατ' αὐτοῦ τῷ μεγαλλείῳ μύρῳ

Ἀντιφάνης

Ἀντιφάνης δ' ἐν μὲν Ἀλκήστιδι ἐλαίῳ τινὰ ποιεῖ χριόμενον τοὺς πόδας. ἐν δὲ Μητραγύρτῃ φησὶ τὴν τε

παῖ καλάμματα
παρὰ τῆς θεοῦ λαβοῦσαν εἶτα τοὺς πόδας
ἐκέλευσεν ἀλείφειν πρῶτον ἐπὶ τὰ γόνατα,
ὡς ἔθιγεν ἡ παῖς τῶν ποδῶν δέξατο αὐτοῦ γ' ἔτι τε τὰ πνήσιον. κἀν Ζακυνθίῳ,
ἔτ' οὐ δικαίως εἰμὶ φιλογύνης ἐγώ
καὶ τὰς ἑταίρας ἥδιστα πάσας ἔχω,
τουτὶ γὰρ αὐτὸ πρῶτον ὅσοι ποιεῖς παθεῖν
μαλακαῖς καλαῖς τε χερσὶ θλιβῆναι πόδας
πῶς οὐχὶ σεμνόν ἐστι; κἀν Θορικίοις
λοῦται δ' ἀληθῶς ἀλλά τι ἐκ χρυσοκολλήτου κάλπιδος μύρῳ
Αἰγυπτίῳ μὲν τοὺς πόδας καὶ τὰς χέρας.
φοινικίῳ δὲ τὰς γνάθους καὶ τιτθία
Σισυμβρίῳ δὲ τὸν ἕτερον βραχίονα.
ἀμαρακίνῳ δὲ τὰς ὀφρῦς καὶ τὴν κόμην,
ἑρπυλλίνῳ δὲ τὸ γόνυ καὶ τὸν αὐχένα

Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Πρωτεσιλάῳ, μύρῳ δὲ παρὰ Περώνος οὗ τὸ ἀπέδοτο

Ἐχθὲς μελανώπου πολυτελοῦς ἐν Αἰγυπτίῳ συναλείφει τοὺς πόδας Καλλιστράτου καὶ τὸν ἐπὶ Θεμιστοκλέους δὲ βίον Τηλεκλείδης ἐν Πρυτάνεσιν ἁβρὸν ὄντα παραδίδωσι Κρατῖνος τ' ἐν Χείρωσι τὴν τρυφὴν ἐμφανίζων τὴν τῶν παλαιοτέρων, φησὶν ἁπαλὸν δὲ σισύμβριον ῥόδον ἢ κρίνον παρ' οὖς ἐθάκει παρὰ χερσὶ δὲ μῆλον ἔχων σκίπωνά τ' ἠγόραζον. Κλέαρχος δὲ ὁ Σολεὺς ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς διὰ τί φησὶ μετὰ χεῖρας ἄνθη καὶ μῆλα καὶ τὰ τοιαῦτα φέρομεν, πότερον ὅτι καὶ διὰ τῆς τούτων ἀγαπήσεως ἡ φύσις μηνύει τοὺς τῆς ὥρας ἔχοντας τὴν ἐπιθυμίαν διὰ τοῦτο οὖν οἱονεὶ δεῖγμα τῆς ὄψεως, τὰ ὡραῖα μετὰ χεῖρας ἔχουσιν, καὶ χαίρουσιν αὐτοῖς, ἢ δυοῖν χάριν ταῦτα περιφέρουσιν, ἀρχή τε γὰρ εὐτυχίας καὶ παράδειγμα τῆς βουλήσεως αὐτοῖς γίγνεται διὰ τούτων. αἰτηθεῖσι μὲν τῷ προσαγορευθῆναι λοῦσιν δὲ προϋπογράφειν ὅτι δεῖ καὶ αὐτοὺς μεταδιδόναι τῆς ὥρας. ἡ γὰρ τῶν ὡραίων ἀνθῶν καὶ καρπῶν αἴτησις, εἰς ἀντίδοσιν τῆς τοῦ σώματος ὥρας προκαλεῖται τοὺς λαβόντας, ἢ τὴν τούτων ὥραν παραψυχὴν καὶ παραμυθίαν τῆς ἐπὶ τῶν ἐρωμένων ὥρας ταῖς ἐπιθυμίαις χαίροντες ἔχουσιν αὐτοῖς ἐκκρούεται γὰρ ὑπὸ τῆς τούτων παρουσίας ὁ τῶν ἐρωμένων πόθος εἰ μὴ ἄρα τοῦ περὶ αὐτοὺς κόσμου χάριν καθάπερ ἄλλο τι τῶν πρὸς καλλωπισμὸν συντεινόντων ἔχουσί τε ταῦτα καὶ χαίρουσιν αὐτοῖς, οὐ γὰρ μόνον στεφανουμένων τοῖς ὡραίοις ἄνθεσιν, ἀλλὰ καὶ μετὰ χεῖρας ἐχόντων τὸ πᾶν εἶδος ἐπικοσμεῖται. τάχα δ' ἴσως διὰ τὸ φιλοκάλους εἶναι δηλοῖ δὲ τὸ τῶν καλῶν ἐρᾶν καὶ πρὸς τὰ ὡραῖα φιλικῶς ἔχειν. καλὸν γὰρ ὅτι * τὰς ὀπώρας, καὶ τὸ τῆς ὥρας ὄντως πρόσωπον ἔν τε καρποῖσι καὶ ἄνθεσι θεωρούμενον. ἢ πάντες οἱ ἐρῶντες οἷ ἐκτρυφῶντες ὑπὸ τοῦ πάθους καὶ ὡραϊζόμενοι τοῖς ὡραίοις ἁβρύνονται. φυσικὸν γὰρ δὴ καὶ τὸ τοὺς οἰομένους εἶναι καλοὺς καὶ ὡραίους ἀνθολογεῖν λέγονται. καὶ Σαπφώ φησιν ἴδεν ἀνθ' ἐαμέργουσαν παῖδ' ἄγαν ἀπαλάν. οὕτω δὲ ἐξήρτηντο τῶν ἡδυπαθειῶν οἱ τότε, ὡς καὶ Καλλιπύγου Ἀφροδίτης ἱερὸν ἱδρύσασθαι ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. ἀνδρὶ ἀγροίκῳ ἐγένοντο δύο καλαὶ θυγατέρες, αὗται φιλονεικήσασαί ποτε πρὸς ἑαυτὰς προελθοῦσαι ἐπὶ τὴν λεωφόρον, διεκρίνοντο ποτέρα εἴη καλλιπυγοτέρα, καί ποτε παριόντος νεανίσκου πατέρα πρεσβύτην ἔχοντος, ἐπέδειξαν ἑαυτὰς καὶ τούτῳ, καὶ ὃς θεασάμενος ἔκρινε τὴν πρεσβυτέραν, ἧς καὶ εἰς ἔρωτα ἐμπεσὼν, ἐλθὼν εἰς ἄστυ κλινήρης γίνεται, καὶ διηγεῖται τὰ γεγενημένα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ὄντι νεωτέρῳ, ὁ δὲ καὶ αὐτὸς ἐλθὼν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ θεασάμενος τὰς παῖδας ἐρᾷ καὶ αὐτὸς τῆς ἑτέρας. ὁ γοῦν πατὴρ ἐπεὶ παρακαλῶν αὐτοὺς ἐνδοξοτέρους λαβεῖν γάμους, οὐκ ἔπειθεν, ἄγει ἐκ τοῦ ἀγροῦ τὰς παῖδας αὐτοῖς πείσας ἐκείνων τὸν πατέρα καὶ ζευγνύει τοῖς υἱοῖς. αὗται οὖν ὑπὸ τῶν πολιτῶν καλλίπυγοι ἐκαλοῦντο ὡς καὶ ὁ Μεγαλοπολίτης Κερκιδᾶς ἐν τοῖς ἰάμβοις ἱστορεῖ λέγων Ἦν καλλιπύγων ζεῦγος ἐν Συρακούσαις, αὗται οὖν ἐπιλαβόμεναι οὐσίας λαμπρᾶς ἱδρύσαντο Ἀφροδίτης ἱερὸν καλέσασαι Καλλίπυγον τὴν θεὸν ὡς ἱστορεῖ καὶ Ἀρχέλαος ἐν τοῖς ἰάμβοις. ἐν μανίᾳ δὲ τρυφὴν ἡδίστην γενομένην οὐκ ἀηδῶς ὁ Ποντικὸς Ἡρακλείδης διηγεῖται ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς οὕτως γράφων. Ὁ Αἰξωνεὺς Θράσυλλος ὁ Πυθοδώρου διετέθη ποτὲ ὑπὸ μανίας τοιαύτης, ὡς πάντα τὰ πλοῖα τὰ εἰς Πειραιᾶ καταγόμενα ὑπολαμβάνειν ἑαυτοῦ εἶναι, καὶ ἀπεγράφετο αὐτὰ καὶ ἀπέστελλε καὶ διῴκει, καὶ καταπλέοντα ἀπεδέχετο μετὰ χαρᾶς τοσαύτης ὅσης περ ἂν τις εἴη τοσούτων χρημάτων κύριος ὤν, καὶ τῶν μὲν ἀπολομένων οὐδὲν ἐπεζήτει, τοῖς δὲ σωζομένοις ἔχαιρε, καὶ διῆγε μετὰ πλείστης ἡδονῆς. ἐπεὶ δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κρίτων, ἐκ Σικελίας ἐπιδημήσας, συλλαβὼν αὐτὸν παρέδωκεν ἰατρῷ καὶ τῆς μανίας ἐπαύσατο διηγεῖτο δὲ οὐδεπώποτε φάσκων κατὰ τὸν βίον ἡσθῆναι πλείονα. λύπην μὲν γὰρ οὐδ' ἡντινοῦν αὐτῷ παραγίνεσθαι τὸ δὲ τῶν ἡδονῶν πλῆθος ὑπερβάλλειν.

Ἀριθμὸς γαμετῶν. γαμεταὶ ζηλοτυποῦσαι παλλακίδας. ἥρωες πολυγύναιοι.

Ἀντιφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς ἑταῖρε Τιμόκρατες ὡς ἀνεγίνωσκέ τινα τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ τῶν ἑαυτοῦ κωμῳδιῶν, ὁ δὲ δῆλος ἦν οὐ πάνυ τι ἀποδεχόμενος, δεῖ γὰρ ἔφησεν ὦ βασιλεῦ τὸν ταῦτα ἀποδεχόμενον, ἀπὸ συμβολῶν τε πολλάκις δεδειπνηκέναι, καὶ περὶ ἑταίρας πλεονάκις καὶ εἰληφέναι καὶ δεδωκέναι πληγάς, ὥς φησι Λυκόφρων ὁ Χαλκιδεὺς ἐν τοῖς περὶ κωμῳδίας. ἡμεῖς οὖν τὸν περὶ ἐρωτικῶν λόγον ἐν τούτῳ μέλλοντες καταλέξειν. ἐγένοντο γὰρ καὶ περὶ γαμετῶν καὶ ἑταιρῶν πολλάκις λόγοι εἰδόσιν ἐπιτιθέμενοι τὴν ἱστορίαν, τῶν Μουσῶν τὴν Ἐρατὼ ἐπικαλεσάμενοι, εἰς μνήμην ἢ μὲν ἰέναι τὸν ἐρωτικὸν ἐκεῖνον κατάλογον, ἐντεῦθεν τὴν καταρχὴν ποιησόμεθα. εἰ δ' ἄγε νῦν Ἐρατὼ πάρ θ' ἵστασο καί μοι ἔνισπε, τίνες λόγοι περὶ αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος καὶ τῶν ἐρωτικῶν ἐλέχθησαν. καὶ γὰρ τὰς γαμετὰς ὁ καλὸς ἡμῶν ἑστιάτωρ ἐπαινῶν, Ἕρμιππον ἔφη ἐν τῷ περὶ νομοθετῶν ἱστορεῖν, ὅτι ἐν Λακεδαίμονι εἰς οἴκημά τι σκοτεινὸν πᾶσαι συνεκλείοντο αἱ κόραι συγκλειομένων καὶ τῶν ἀγάμων νεανίσκων, καὶ ἧς ἕκαστος ἐπιλάβοιτο, ταύτην ἀπῆγεν ἄπροικον. διὸ καὶ Λύσανδρον ἐζημίωσαν ὅτι καταλιπὼν τὴν προτέραν, ἑτέραν ἐβούλετο πολὺ καλλιστέραν ἀγαγέσθαι. Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τοῖς περὶ παροιμιῶν, ἐν Λακεδαίμονι φησὶ τοὺς ἀγάμους αἱ γυναῖκες ἐν ἑορτῇ τινι περὶ τὸν βωμὸν ἕλκουσαι ῥαπίζουσιν, ἵνα τὴν ἐκ τοῦ πράγματος ὕβριν φεύγοντες, φιλοστοργῶσί τε καὶ ἐν ὥρᾳ προσίωσι τοῖς γάμοις. ἐν δὲ Ἀθήναις πρῶτος Κέκροψ μίαν ἑνὶ ἔζευξεν, ἀνέδην τὸ πρότερον οὐσῶν τῶν συνόδων καὶ κοινογαμιῶν ὄντων, διὸ καὶ ἔδοξέ τισι διφυὴς νομισθῆναι, οὐκ εἰδότων τῶν πρότερον διὰ τὸ πλῆθος τὸν πατέρα. ἐκ τούτων οὖν τις ὁρμώμενος μέμψαιτ' ἂν τοὺς περὶ τὸν Σωκράτη δύο γαμετὰς γυναῖκας, Ξανθίππην καὶ τὴν Ἀριστείδου Μυρτώ, οὐ τοῦ δικαίου καλουμένου (οἱ χρόνοι γὰρ οὐ συγχωροῦσιν) ἀλλὰ τοῦ τρίτου ἀπ' ἐκείνου. εἰσὶ δὲ Καλλισθένης, Δημήτριος ὁ Φαληρεύς, Σάτυρος ὁ περιπατητικός, Ἀριστόξενος, οἷς τὸ ἐνδόσιμον Ἀριστοτέλης ἔδωκεν ἱστορῶν τοῦτο ἐν τῷ περὶ εὐγενείας, εἰ μὴ ἄρα συγκεχωρημένον κατὰ ψήφισμα τοῦτο ἐγένετο διὰ σπάνιν ἀνθρώπων, ὥστ' ἐξεῖναι καὶ δύο ἔχειν γυναῖκας τὸν βουλόμενον, ὅθεν καὶ τοὺς τῆς κωμῳδίας ποιητὰς ἀποσιωπῆσαι τοῦτο, πολλάκις τοῦ Σωκράτους μνημονεύοντας. παρέθετο δὲ περὶ τῶν γυναικῶν ψήφισμα Ἱερώνυμος ὁ Ῥόδιος, ὅπερ σοι διαπέμψομαι εὐπορήσας τοῦ βιβλίου. ἀντεῖπε δὲ τοῖς λέγουσι περὶ τῶν Σωκράτους γυναικῶν Παναίτιος ὁ Ῥόδιος. παρὰ δὲ Πέρσαις ἀνέχεται ἡ βασίλεια τοῦ πλήθους τῶν παλλακίδων, διὰ τὸ ὡς δεσπότην ἄρχειν τῆς γαμετῆς τὸν βασιλέα. ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ τὴν βασιλίδα ὥς φησι Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς ὑπὸ τῶν παλλακίδων θεραπεύεσθαι. προσκυνοῦσι γοῦν αὐτήν, καὶ ὁ Πρίαμος δὲ πολλαῖς χρῆται γυναιξί, καὶ ἡ Ἑκάβη οὐ δυσχεραίνει. λέγει γοῦν ὁ Πρίαμος ἐννεακαίδεκα μέν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες. παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησιν οὐκ ἀνέχεται ἡ τοῦ Φοίνικος μήτηρ τὴν τοῦ Ἀμύντορος παλλακίδα. Μήδεια δὲ καίπερ εἰδυῖα τὸ ἔθος ὅτι ἐστὶ βαρβαρικόν, οὐ φέρει οὐδὲ αὐτὴ τὸν Γλαύκης γάμον, ἤδη εἰς τὰ ἀμείνω καὶ Ἑλληνικὰ ἐκδεδιῃτημένη. καὶ ἡ Κλυταιμνήστρα δὲ περιπαθὴς γενομένη, τὴν Κασσάνδραν σὺν αὐτῷ Ἀγαμέμνονι ἀποκτείνει, ἣν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ κρείων ἐπηγάγετο ἐν ἔθει γενόμενος βαρβαρικῶν γάμων. θαυμάσαι δ' ἄν τις φησὶν Ἀριστοτέλης ὅτι οὐδαμοῦ τῆς Ἰλιάδος, Ὅμηρος ἐποίησε Μενελάῳ συγκοιμωμένην παλλακίδα, πᾶσι δοὺς γυναῖκας. κοιμῶνται γοῦν παρ' αὐτῷ καὶ οἱ γέροντες μετὰ γυναικῶν Νέστωρ καὶ Φοῖνιξ, οὐ γὰρ ἦσαν οὗτοι ἐκλελυμένοι τοῖς σώμασιν ἐν τοῖς τῆς νεότητος χρόνοις, ἢ διὰ μέθης ἢ δι' ἀφροδισίων, ἢ καὶ διὰ τὰς ἐν ταῖς ἀλληφαγίαις ἀπεψίας, ὥστε εἰκότως ἐρρῶντο τῷ γήρᾳ. ἔοικεν οὖν ὁ Σπαρτιάτης αἰδεῖσθαι γαμετὴν οὖσαν τὴν Ἑλένην, δι' ἣν καὶ τὴν στρατείαν ἤθροισε, διόπερ φυλάττεται τὴν πρὸς ἄλλην κοινωνίαν. ὁ δ' Ἀγαμέμνων ὡς πολυγύναιος ὑπὸ Θερσίτου λοιδορεῖται. πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι πολλαὶ δὲ γυναῖκες εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ πρωτίστῳ δίδομεν. ἀλλ' οὐκ εἰκὸς φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης εἰς χρῆσιν εἶναι τὸ πλῆθος τῶν γυναικῶν, ἀλλ' εἰς γέρας, ἐπεὶ οὐδὲ τὸν πολὺν οἶνον εἰς τὸ μεθύειν παρεσκευάζετο. ὁ δὲ Ἡρακλῆς πλείστας δόξας ἐσχηκέναι γυναῖκας, ἦν γὰρ φιλογύνης ἀνὰ μέρος αὐτὰς εἶχεν, ὡς ἂν στρατευόμενος καὶ κατὰ διάφορα γινόμενος χωρία, ἐξ ὧν καὶ τὸ τῶν τέκνων αὐτῷ πλῆθος ἐγένετο. ἐν ἑπτὰ μέντοι γε ἡμέραις πεντήκοντα διεπαρθένευσε Θεστίου κόρας ὡς Ἡρόδωρος ἱστορεῖ, πολυγύναιος δὲ ἐγένετο καὶ Αἰγεύς. πρώτην μὲν γὰρ ἔγημε τὴν Ὅπλητος θυγατέρα, μεθ' ἣν τὴν Χαλκώδοντος. μίαν. παραδοὺς δ' ἀμφοτέρας φίλοις, συνῆν πολλαῖς χωρὶς γάμων. ἔπειτα τὴν Πιτθέως ἔλαβεν Αἴθραν, μεθ' ἣν Μήδειαν. Θησεὺς δὲ Ἑλένην ἁρπάσας, ἑξῆς καὶ Ἀριάδνην ἥρπασε. Ἴστρος γοῦν ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῶν Ἀττικῶν, καταλέγων τὰς τοῦ Θησέως γενομένας γυναῖκας, φησὶ τὰς μὲν αὐτῶν ἐξ ἔρωτος γεγενῆσθαι, τὰς δ' ἐξ ἁρπαγῆς, ἄλλας δ' ἐκ νομίμων γάμων, ἐξ ἁρπαγῆς μὲν Ἑλένην, Ἀριάδνην, Ἱππολύτην καὶ τὰς Κερκύονος, καὶ Σίνιδος θυγατέρας. νομίμως δ' αὐτὸν γῆμαι Μελίβοιαν τὴν Αἴαντος μητέρα γυναῖκα. Ἡσίοδος δέ φησι καὶ Ἵππην καὶ Αἴγλην, δι' ἣν καὶ τοὺς πρὸς Ἀριάδνην ὅρκους παρέβη ὥς φησι Κέκρωψ. Φερεκύδης δὲ προστίθησι καὶ Φερίβοιαν.

Antiphanes recte ad Alexandrum
ex Apollonij Rhodij tertio
Cecrops duplicis naturae cur

Antiphanes, Lycophron, Erato, Hermippus, Lysander, Clearchus, Cecrops, Socrates, Xanthippe, Aristides, Myrto, Callisthenes, Demetrius, Satyrus, Aristoxenus, Aristoteles, Hieronymus rhodius, Panaetius, Dino, Priamus, Phoenix, Amyntor, Medea, Glauce, Clytemnestra, Cassandra, Agamemnon, Aristoteles, Homerus, Menelaus, Nestor, Phoenix, Agamemnon, Thersites, Aristoteles, Thestius, Herodorus, Aegeus, Oples, Chalcodon, Pittheus, Aethra, Medea, Theseus, Helena, Ariadne, Ister, Hippolyte, Cercyon, Sinis, Meliboea, Aiax, Hesiodus, Hippe, Aegle, Cecrops, Pherecydes, Pheroebia

Αἰγεὺς πολυγύναιος. καὶ Θησεὺς καὶ Φίλιππος. Εὐριπίδης φιλογύνης. καθ' ἑταιρῶν. καθ' ἑταιρῶν καὶ γαμετῶν.

ρίβοιαν. πρὸ δὲ τῆς Ἑλένης καὶ ἐκ Τροιζῆνος ἥρπασεν Ἀναξώ. μετὰ δὲ τὴν Ἱππολύτην Φαίδραν ἔσχεν. Φίλιππος δὲ ὁ Μακεδὼν, οὐκ ἐπήγετο μὲν εἰς τοὺς πολέμους γυναῖκας ὥσπερ Δαρεῖος ὁ ὑπ' Ἀλεξάνδρου καταλυθείς, ὃς περὶ τῶν ὅλων πολεμῶν τριακοσίας πεντήκοντα περιήγετο παλλακίδας, ὡς ἱστορεῖ Δικαίαρχος ἐν τρίτῳ περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου. ὁ δὲ Φίλιππος ἀεὶ κατὰ πόλεμον ἐγάμει. ἐν ἔτεσι γοῦν εἴκοσιν οἷς ἐβασίλευσεν, ὥς φησι Σάτυρος ἐν τῷ περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ, Αὐδάταν Ἰλλυρίδα γήμας ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα Κύνναν. ἔγημε δὲ καὶ Φίλαν ἀδελφὴν Δέρδα καὶ Μαχάτα. οἰκειώσασθαι δ' ἐθέλων καὶ τὸ τῶν Θετταλῶν ἔθνος, ἐπαιδοποιήσατο ἐκ δύο Θετταλίδων γυναικῶν, ὧν ἡ μὲν ἦν Φεραία Νικησίπολις, ἥτις αὐτῷ ἐγέννησε Θετταλονίκην. ἡ δὲ Λαρισσαία Φίλιννα, ἐξ ἧς Ἀρριδαῖον ἐτέκνωσε. προσεκτήσατο δὲ καὶ τὴν Μολοττῶν βασιλείαν γήμας Ὀλυμπιάδα, ἐξ ἧς ἔσχεν Ἀλέξανδρον καὶ Κλεοπάτραν, καὶ τὴν Θρᾴκην δὲ ὅτε εἷλεν ἧκε πρὸς αὐτὸν Κιθήλας ὁ τῶν Θρᾳκῶν βασιλεύς, ἄγων Μήδαν τὴν θυγατέρα καὶ δῶρα πολλά, γήμας δὲ καὶ ταύτην ἐπεισήγαγε τῇ Ὀλυμπιάδι, ἐπὶ πάσαις δ' ἔγημε Κλεοπάτραν ἐρασθεὶς τὴν Ἱπποστράτου μὲν ἀδελφὴν Ἀττάλου δὲ ἀδελφιδῆν, καὶ ταύτην ἐπεισάγων τῇ Ὀλυμπιάδι ἅπαντα τὸν βίον τὸν ἑαυτοῦ συνέχεεν. εὐθέως γὰρ ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις, ὁ μὲν Ἄτταλος νῦν μέντοι γνήσιοι ἔφη καὶ οὐ νόθοι βασιλεῖς γεννηθήσονται, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀκούσας ἔβαλεν ᾧ μετὰ χεῖρας εἶχε κύλικι τὸν Ἄτταλον, ἔπειτα κἀκεῖνος αὐτὸν τῷ ποτηρίῳ, καὶ μετὰ ταῦτα Ὀλυμπιὰς μὲν εἰς Μολοττοὺς ἔφυγεν, Ἀλέξανδρος δ' εἰς Ἰλλυριούς. καὶ ἡ Κλεοπάτρα δὲ ἐγέννησε τῷ Φιλίππῳ θυγατέρα τὴν κληθεῖσαν Εὐρώπην. φιλογύνης δ' ἦν καὶ Εὐριπίδης ὁ ποιητής. Ἱερώνυμος γοῦν ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι φησὶν οὕτως, εἰπόντος Σοφοκλεῖ τινὸς ὅτι μισογύνης ἐστὶν Εὐριπίδης, ἔν γε ταῖς τραγῳδίαις ἔφη ὁ Σοφοκλῆς ἐπεὶ ἔν γε τῇ κλίνῃ, αἱ δὲ γαμεταὶ ἡμῶν γυναῖκες οὐκ εἰσὶ τοιαῦται, οἵας καὶ Εὔβουλος φησὶν ἐν Στεφανοπώλισιν

Μὰ Δί' οὐχὶ περιπεπλασμέναι ψιμυθίοις
οὐδ' ὥσπερ ὑμεῖς συκαμίνῳ τὰς γνάθους κεχριμέναι
κἂν ἐξίητε τοῦ θέρους ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὑδρορρόαι
δύο ῥέουσι μέλανος ἐκ δὲ τῶν γνάθων
ἱδρὼς ἐπὶ τὸν τράχηλον ἄλοκα μιλτώδη ποιεῖ. ἐπὶ τῷ προσώπῳ δ' αἱ τρίχες φορούμεναι
εἴξασι πολιαῖς ἀνάπλεω ψιμυθίου. Ἀναξίλας δ' ἐν Νεοττίδι φησίν.

Ὅστις ἀνθρώπων ἑταίραν ἠγάπησε πώποτε
οὗ γένος τίς ἂν δύναιτο παρανομώτατον φράσαι.
τίς γὰρ ἢ δράκαιν' ἄμικτος ἢ Χίμαιρα πυρπνόος
ἢ Χάρυβδις ἢ τρίκρανος Σκύλλα ποντία κύων
Σφίγξ ὕδρα λέαιν' ἔχιδνα πτηνά θ' Ἁρπυιῶν γένη
εἰς ὑπερβολὴν ἀφῖκται τοῦ καταπτύστου γένους
οὐκ ἔνεστ'· αὗται δ' ἁπάντων ὑπερέχουσι τῶν κακῶν.
ἔστι δὲ σκοπεῖν ἀπ' ἀρχῆς πρῶτα μὲν τὴν Πλαγγόνα,
ἥτις ὥσπερ ἡ Χίμαιρα πυρπολεῖ τοὺς βαρβάρους
εἷς δὲ μόνος ἱππεύς τις αὐτῆς τὸν βίον παρείλετο
πάντα τὰ σκεύη γὰρ ἕλκων ᾤχετ' ἐκ τῆς οἰκίας
οἱ Σινώπῃ δ' αὖ συνόντες οὐχ ὕδρᾳ σύνεισι νῦν;
γραῦς μὲν αὕτη παραπέφυκε δ' ἡ Γνάθαινα πλησίον
ὥστε τὰ πολλὰ γ' εἰσὶ ταύτης. ἐστὶ διπλάσιον κακόν
ἡ δὲ Ναννὼ τί νῦν διαφέρειν Σκύλλης δοκεῖ.
οὐ δύ' ἀποπνίξασ' ἑταίρους τὸν τρίτον θηρεύεται
ἔτι λαβεῖν; ἀλλ' ἐξέπεσε πορθμὶς ἐλατίνῳ πλάτῃ
ἡ δὲ Φρύνη τὴν Χάρυβδιν οὐχὶ πόρρω που ποιεῖ
τόν τε ναύκληρον λαβοῦσα καταπέπωκ' αὐτῷ σκάφει
ἡ Θεανὼ δ' οὐχὶ Σειρήν ἐστιν ἀποτετιλμένη
βλέμμα καὶ φωνὴ γυναικός, τὰ σκέλη δὲ κοψίχου.
Σφίγγα Θηβαίαν δὲ πάσας ἔστι τὰς πόρνας καλεῖν
αἳ λαλοῦσ' ἁπλῶς μὲν οὐδὲν ἀλλ' αἰνίγμασι τισὶν
ὡς ἐρῶσι καὶ φιλοῦσι καὶ σύνεισιν ἡδέως.
εἶτα φησὶ παιδίσκη δίπους τετράπους μοι γένοιτο σκίμπους ἢ θρόνος
εἶτα δὲ τρίπους τις εἶτα παιδίσκη δίπους εἶθ' ὁ μὲν γνοὺς ταῦτ' ἀπῆλθεν εὐθὺς ὥσπερ γ' οὐδ' ἰδεῖν
δόξας ἐκείνην σῴζεται δ' ἄκων μόνος
οἱ δ' ἐρᾶσθαι προσδοκοῦντες εὐθύς εἰσιν ἠρμένοι
καὶ φέρονθ' ὑψοῦ πρὸς αἰθέρα συντεμόντι δ' οὐδὲ ἓν
ἔσθ' ἑταίρας, ὅσα περ ἐστὶ θηρί' ἐξωλέστερον.

Τοιαῦτα πολλὰ τοῦ Λαρηνσίου λέγοντος ὁ Λεωνίδης ψέγων τὸ τῆς γαμετῆς ὄνομα τὰ ἐκ τῶν Μαντέων Ἀλέξιδος προηνέγκατο ταυτὶ τῶν ἐπῶν ὦ δυστυχεῖς πεπρακότες

τὴν τοῦ βίου παρρησίαν, καὶ τὴν τρυφὴν
γυναιξὶ δοῦλοι ζῶμεν ἀντ' ἐλευθέρων
ἔπειτ' ἔχειν προῖκ' οὐχὶ τιμὴν φαμεν
πικράν γε καὶ μεστὴν γυναικείας χολῆς
ἡ τῶν γὰρ ἀνδρῶν ἐστι πρὸς κείνην μέλι
οἱ μέν γε συγγνώμην ἔχουσ' ἀδικούμενοι
αὗται δ' ἀδικοῦσαι καὶ προσεγκαλοῦσ' ἔτι,
ὧν οὐκ ἐχρῆν ἄρχουσιν ὧν δ' ἄρχειν ἐχρῆν
ἀμελοῦσιν, ἐπιορκοῦσιν. οὐδὲ ἓν κακὸν
ἔχουσι καὶ κάμνειν λέγουσιν ἑκάστοτε. Ξέναρχος δ' ἐν Ὕ-
εἶτ' εἰσὶν οἱ τέττιγες οὐκ εὐδαίμονες;
πνῳ φησίν

Anaxo, Phedra, Philippus, Darius, Alexander, Dicaearchus, Satyrus, Audata, Cynna, Phila, Derdas, Macatas, Nicesipolis, Thessalonice, Philinna, Aridaeus, Olympias, Alexander, Cleopatra, Cithelas, Meda, Cleopatra, Hippostratus, Attalus, Europe, Euripides, Hieronymus, Sophocles, Eubulus, Anaxilas, Gnathena, Nanno, Phryne, Theano, Alexis, Xenarchus

ἆρ' οὐ ταῖς γυναιξὶν οὐδ' ὁτιοῦν φωνῆς μέτα. Φιλέταιρος κορινθιαστῇ.
ὡς ἀκόλαστόν ἐστι καὶ μαλακὸν τὸ βλέμμ' ἔχει
Οὐκ ἐτὸς ἑταίρας ἱερόν ἐστι πανταχοῦ
Ἀλλ' οὐχὶ γαμετῆς οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἄμφις δ' ἐν Ἀθάμαντι.
Εἶτ' οὐ γυναικός ἐστιν εὐνοικώτερον
Γαμετῆς ἑταίρα; πολύ γε καὶ μάλ' εἰκότως
Ἡ μὲν νόμῳ γὰρ καταφρονοῦσ' ἔνδον μένει,
Ἡ δ' οἶδεν ὅτι ἢ τοῖς τρόποις ὠνητέος,
Ἄνθρωπός ἐστιν, ἢ πρὸς ἄλλον ἀπιτέον. Εὔβουλος δ' ἐν Χρυσίλλᾳ.
Κακῶς ἀπόλοιθ' ὅστις γυναῖκα δεύτερος
Ἔγημε. τὸν γὰρ πρῶτον οὐκ ἐρῶ κακῶς
Ὁ μὲν γὰρ ἦν ἄπειρος οἶμαι τοῦ κακοῦ
Ὁ δ' οἷον ἦν γυνὴ κακὸν πεπυσμένος, καὶ προελθών (φησίν
Ὦ Ζεῦ πολυτίμητ' εἶτ' ἐγώ ποτε κακῶς,
Ἐρῶ γυναῖκας; νὴ Δί' ἀπολοίμην ἄρα,
Πάντων ἄριστον κτημάτων. εἰ δ' ἐγένετο,
Κακὴ γυνὴ Μήδεια, Πηνελόπεια δ' ἦν
Μέγα πρᾶγμ'. ἐρεῖ τις ὡς Κλυταιμνήστρα κακή·
Ἄλκηστιν ἀντέθηκα χρηστήν, ἀλλ' ἴσως
Φαίδραν ἐρεῖ κακῶς τις, ἀλλὰ νὴ Δία
Χρηστή τις ἦν μέν τοι, τίς; οἴμοι δείλαιος
Ταχέως γέ μ' αἱ χρησταὶ γυναῖκες ἐπέλιπον
Τῶν δ' αὖ πονηρῶν ἔτι λέγειν πολλὰς ἔχω. Ἀριστοφῶν δ' ἐν Καλλωνίδῃ.
Κακὸς κακῶς γένοιθ' ὁ γήμας δεύτερον,
Θνητῶν, ὁ μὲν γὰρ πρῶτος οὐδὲν ἠδίκει,
Οὔπω γὰρ εἰδὼς οὗτος οἷον ἦν κακὸν,
Ἐλάμβανε γυναῖχ'. ὁ δ' ὕστερον λαβὼν,
Εἰς προὔπτον αὑτὸν εἰδὼς ἐνέβαλεν κακόν. Καὶ Ἀντιφάνης ἐν Φιλοπάτορι.
Γεγάμηκε δήπου. σὺ τί λέγεις; ἀληθινῶς
Γεγάμηκεν; ὃν ἐγὼ ζῶντα περιπατοῦντα κατέλιπον.
Μένανδρος δ' ἐν Ἀρρηφόρῳ, ἢ Αὐλητρίδι.
Οὐ γαμεῖς ἐὰν νοῦν ἔχῃς τοῦτον καταλιπὼν τὸν βίον
Γεγάμηκα γὰρ αὐτὸς, διὰ τοῦτό σοι παραινῶ μὴ γαμεῖν
Δεδογμένον τὸ πρᾶγμ'. ἀνερρίφθω κύβος
Πέραινε, σωθείης δέ. νῦν ἀληθινὸν
Εἰς πέλαγος αὑτὸν ἐμβαλεῖς γὰρ πραγμάτων
Οὐ Λιβυκὸν οὐδ' Αἰγαῖον, οὗ τῶν τριάκοντ' οὐκ ἀπόλλυται
Τρία πλοιάρια. γήμας δ' οὐδὲ εἷς σέσωσθ' ὅλως. Ἐν δὲ Ἐμπιπραμένῃ
Ἐξώλης ἀπόλοιθ' ὅστις ποτὲ
Πρῶτος ἦν ὁ γήμας, εἶθ' ὁ δεύτερος, εἶθ' ὁ τρίτος, εἶθ' ὁ τέταρτος, εἶθ' ὁ μεταγενής. Καρκῖνος δ' ὁ τραγικὸς ἐν Σεμέλῃ ἧς ἀρχὴ ὦ νύκτες φησί.
Ὦ Ζεῦ τί χρὴ γυναῖκας ἐξειπεῖν κακόν
Ἀρκοῦν ἂν εἴη κἂν γυναῖκ' εἴπῃς μόνον

Οὐκ αἰσθάνονται δὲ οὐδ' οἱ παρ' ἡλικίαν νέας ἀγόμενοι γυναῖκας εἰς προὔπτον κακὸν αὑτοὺς ἐμβάλλοντες, καίτοι τοῦ Μεγαρικοῦ ποιητοῦ παραινέσαντος αὐτοῖς

Οὔτοι σύμφορόν ἐστι γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι
Οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται ὡς ἄκατος
Οὐδ' ἄγκυραι ἔχουσιν, ἀπορρήξασα δὲ δεσμὰ
Πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχει λιμένα.
Καὶ Θεόφιλος δὲ ἐν Νεοπτολέμῳ ἔφη
Οὐ σύμφορόν νέα ἐστὶ πρεσβύτῃ γυνή
Ὥσπερ γὰρ ἄκατος οὐδὲ μικρὸν πείθεται
Ἑνὶ πηδαλίῳ, τὸ πεῖσμ' ἀπορρήξασα δὲ
Ἐκ νυκτὸς ἕτερον λιμέν' ἔχουσ' ἐξευρέθη.

οὐδὲ τοῦτο δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν οἴομαι ἄνδρες φίλοι, ὅτι καὶ οἱ μέγιστοι πόλεμοι διὰ γυναῖκας ἐγένοντο. ὁ Ἰλιακὸς δι' Ἑλένην. ὁ λοιμὸς διὰ Χρυσηΐδα, Ἀχιλλέως μῆνις διὰ Βρισηΐδα, καὶ ὁ ἱερὸς δὲ καλούμενος δι' ἑτέραν γαμετὴν φησὶ Δοῦρις ἐν δευτέρᾳ ἱστοριῶν Θηβαίαν γένος ὄνομα Θεανὼ ἁρπασθεῖσαν ὑπὸ Φωκέως τινὸς, δεκαετὴς δὲ καὶ οὗτος γενόμενος, τῷ δεκάτῳ ἔτει Φιλίππου συμμαχήσαντος τέλος ἔσχεν, τότε γὰρ εἷλον οἱ Θηβαῖοι τὴν Φωκίδα, καὶ ὁ Κρισαικὸς δὲ πόλεμος ὀνομαζόμενος ὥς φησι Καλλισθένης ἐν τῷ περὶ ἱεροῦ πολέμου, ὅτε Κιρραῖοι πρὸς Φωκεῖς ἐπολέμησαν, δεκαέτης ἦν ἁρπασάντων Κιρραίων τὴν Πελάγοντος τοῦ Φωκέως θυγατέρα Μεγιστώ, καὶ τὰς Ἀργείων θυγατέρας ἐπανιούσας ἐκ τοῦ Πυθικοῦ ἱεροῦ. δεκάτῳ δὲ ἔτει ἑάλω καὶ ἡ Κίρρα. ἀνάστατοι δὲ καὶ ὅλοι οἶκοι διὰ γυναῖκας. ὁ Φιλίππου τοῦ Ἀλεξάνδρου πατρὸς διὰ τὸν Κλεοπάτρας γάμον. ὁ Ἡρακλέους διὰ τὴν Ἰόλης ἐπιγαμίαν τῆς Εὐρύτου θυγατρός. ὁ Θησέως, διὰ τὴν Φαίδρας τῆς Μίνωος. ὁ Ἀθάμαντος, διὰ τὸν Θεμιστοῦς τῆς Ὑψέως. ὁ Ἰάσονος διὰ τὸν Γλαύκης τῆς Κρέοντος, ὁ Ἀγαμέμνονος, διὰ Κασσάνδραν, καὶ ἡ ἐπ' Αἴγυπτον δὲ Καμβύσου στρατεία ὥς φησι Κτησίας διὰ γυναῖκα ἐγένετο, ὁ γὰρ Καμβύσης πυνθανόμενος τὰς Αἰγυπτίας γυναῖκας ἐν ταῖς συνουσίαις διαφέρειν τῶν ἄλλων, ἔπεμψε πρὸς Ἄμασιν τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα, μίαν αἰτῶν πρὸς γάμον τῶν θυγατέρων, ὁ δὲ τῶν μὲν ἑαυτοῦ οὐκ ἔδωκεν ὑπονοήσας μὴ γυναικὸς ἕξειν αὐτὴν τιμὴν, ἀλλὰ παλλακίδος, ἔπεμψε δὲ τὴν Ἀπρίου θυγατέρα Νειτῆτιν, ὁ δὲ Ἀπρίας ἐκπεπτωκὼς τῆς Αἰγυπτίων βασιλείας, διὰ τὴν γενομένην ἧτταν πρὸς Κυρηναίους καὶ ἀνῄρητο ὑπὸ Ἀμάσιδος, ἡσθεὶς οὖν ὁ Καμβύσης τῇ Νειτήτιδι καὶ σφόδρα ἐρεθισθεὶς ἐκμανθάνει παρ' αὐτῆς τὰ πάντα, καὶ δεηθείσης ἐκδικῆσαι τὸν Ἀπρίου φόνον, πείθει πολεμῆσαι Αἰγυπτίοις. Δίνων δ' ἐν τοῖς Περσικοῖς καὶ Λυγκεὺς ὁ Ναυκρατίτης ἐν τρίτῃ Αἰγυπτιακῶν τὴν Νειτῆτιν Κύρῳ πεμφθῆναι φασὶν ὑπὸ Ἀμάσιδος, ἐξ ἧς γεννηθῆναι καὶ τὸν Καμβύσην. ὃν ἐκδικοῦντα τῇ μητρὶ ἐπ' Αἴγυπτον ποιήσασθαι στρατείαν. Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος καὶ πρῶ-

Philetęrus · Amphis · Eubulus · Eubulus · Medea · Penelopea · Clytemnest · Alcestis · Phedra · Aristophō · Antiphanis · Menander · Menander · Carcinus · Theophilus · Helena · Chryseis · Briseis · Theano · Duris · Philipp' · Callisthe · Pelagō · Megisto · Philipp' · Alexandr · Cleopatra · Iole · Herculs · Eurytus · Theseus · Phedra · Minos · Athamas · Themisto · Hypseus · Iason · Glauce · Iasō · Creo · Agamemno · Cassandra · Cambyses · Ctesias · Amasis · Aprias · Nenetis · Dinō · Lynceus · Duris

Carcinus tragicus · Crisaicū bellū · Aegyptię mulieres superant in coitu ceteras · Athamātis uxor themis to hypsei

τον γενέσθαι πόλεμον φησὶ δύο γυναικῶν, Ὀλυμπιάδος καὶ Εὐρυδίκης, ἐν ᾧ τὴν μὲν βακχικώτερον μετὰ τυμπάνων προελθεῖν, τὴν δ' Εὐρυδίκην Μακεδονικῶς καθωπλισμένην ἀσκηθεῖσαν τὰ πολεμικὰ, καὶ παρὰ Κυνάνῃ τῇ Ἰλλυρίδι. ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις ἔδοξε τοῖς παροῦσι τῶν φιλοσόφων περὶ τοῦ ἔρωτος τι αὐτοὺς εἰπεῖν, καὶ περὶ κάλλους, καὶ ἐλέχθησαν λόγοι φιλόσοφοι πάμπολλοι ἐν οἷς τινες καὶ ἐμνημόνευσαν τοῦ σκηνικοῦ φιλοσόφου Εὐριπίδου ᾀσμάτων ὧν ἦν καὶ τάδε· παίδευμα δ' ἔρως σοφίας ἀρετῆς πλεῖστον ὑπάρχειν καὶ προσομιλεῖν οὗτος ὁ δαίμων πάντων ἥδιστος ἔφυ θνητοῖς, καὶ γὰρ ἄλυπον τέρψιν τιν' ἔχων εἰς ἐλπίδ' ἄγει. τοῖς δ' ἀτελέστοις τῶν τῶνδε πόνων μήτε συνείην χωρίς τ' ἀγρίων ναίοιμι τρόπων. τὸ δ' ἐρᾶν προλέγω τοῖσι νέοισιν μή ποτε φεύγειν. χρῆσθαι δὲ ὀρθῶς, ὅταν ἔλθῃ. καὶ κατὰ τὸν Πίνδαρον δὲ ἄλλος τις ἔφη· εἴη καὶ ἐρᾶν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι κατὰ καιρόν. ἕτερος δέ τις προσέθηκε τῶν Εὐριπίδου τάδε.

Σὺ δ' ὦ τύραννε θεῶν τε κἀνθρώπων Ἔρως
Ἢ μὴ δίδασκε τὰ καλά.
Ἢ τοῖς ἐρῶσιν ὧν σὺ δημιουργὸς εἶ
Μοχθοῦσι μόχθους εὐτυχῶς συνεκπόνει
Καὶ ταῦτα μὲν δρῶν τίμιος θεοῖς ἔσῃ
Μὴ δρῶν δ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διδάσκεσθαι φιλεῖν
Ἀφαιρεθήσῃ χάριτας αἷς τιμῶσί σε.

Ποντιανὸς δὲ Ζήνων' ἔφη τὸν Κιτιέα ὑπολαμβάνειν τὸν ἔρωτα θεὸν εἶναι φιλίας καὶ ἐλευθερίας. ἔτι δὲ καὶ ὁμονοίας παρασκευαστικὸν, ἄλλου δ' οὐδενὸς. διὸ καὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ ἔφη τὸν ἔρωτα θεὸν εἶναι συνεργὸν ὑπάρχοντα πρὸς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν. ὅτι δὲ καὶ οἱ τούτου πρεσβύτεροι κατὰ φιλοσοφίαν σεμνόν τινα τὸν ἔρωτα καὶ παντὸς αἰσχροῦ κεχωρισμένον ᾔδεσαν, δῆλον ἐκ τοῦ κατὰ γυμνάσια αὐτὸν συνιδρῦσθαι Ἑρμῇ καὶ Ἡρακλεῖ, τῷ μὲν λόγου, τῷ δὲ ἀλκῆς προεστῶτι, ὧν ἑνωθέντων φιλία τε καὶ ὁμόνοια γεννῶνται. δι' ὧν ἡ καλλίστη ἐλευθερία τοῖς ταῦτα μετιοῦσιν αὔξεται. Ἀθηναῖοι δὲ τοσοῦτον ἀπέχοντο συνουσίας τινὸς διαλαβεῖν προεστάναι τὸν ἔρωτα, ὥστε τῆς Ἀκαδημίας ἐκδήλως τῇ Ἀθηνᾷ καθιερωμένης αὐτόθι τὸν ἔρωτα ἱδρυσάμενοι, συνθύουσιν αὐτῷ. Θεσπιεῖς τε τὰ Ἐρωτίδια τιμῶσιν, καθὰ Παναθήναια Ἀθηναῖοι, καὶ Ὀλύμπια Ἠλεῖοι, Ῥόδιοί τε τὰ Ἅλια, καὶ ἐν ταῖς δημοτελέσι δὲ σπονδαῖς, ὡς ἐπίπαν ὁ ἔρως τιμᾶται. Λακεδαιμόνιοι δὲ πρὸ τῶν παρατάξεων ἔρωτι προθύονται, ὡς ἐν τῇ τῶν παραταττομένων φιλίᾳ κειμένης τῆς σωτηρίας τε καὶ νίκης. καὶ Κρῆτες δ' ἐν ταῖς παρατάξεσι τοὺς καλλίστους τῶν πολιτῶν κοσμήσαντες, διὰ τούτων θύουσι τῷ ἔρωτι, ὡς Σωσικράτης ἱστορεῖ. ὁ δὲ παρὰ Θηβαίοις ἱερὸς λόχος καλούμενος συνέστηκεν ἐξ ἐραστῶν καὶ ἐρωμένων, τὴν τοῦ θεοῦ σεμνότητα ἐμφαίνων, ἀσπαζομένων θάνατον ἔνδοξον ἀντ' αἰσχροῦ καὶ ἐπονειδίστου βίου. Σάμιοι δὲ ὥς φησιν Ἐρξίας ἐν Κολοφωνιακοῖς γυμνάσιον ἀναθέντες τῷ ἔρωτι, τὴν διὰ τούτων ἀγομένην ἑορτὴν Ἐλευθέρια προσηγόρευσαν. δι' ὃν θεὸν Ἀθηναῖοι ἐλευθερίας ἔτυχον. καὶ οἱ Πεισιστρατίδαι ἐκπεσόντες ἐπεχείρησαν διαβάλλειν πρῶτον τὰς περὶ τὸν θεὸν τοῦτον πράξεις. τούτων λεχθέντων ὁ Πλούταρχος ἀπεμνημόνευσε τῶν ἐκ Φαίδρου Ἄλεξιδος.

Πορευομένῳ δ' ἐκ Πειραιῶς ὑπὸ τῶν κακῶν
Καὶ τῆς ἀπορίας φιλοσοφεῖν ἐπῆλθέ μοι
Καί μοι δοκοῦσιν ἀγνοεῖν οἱ ζωγράφοι
Τὸν ἔρωτα, συντομώτατόν γ' εἰπεῖν ὅσοι
Τοῦ δαίμονος τούτου ποιοῦσιν εἰκόνας.
Ἔστιν γὰρ οὔτε θῆλυς οὔτ' ἄρσην, πάλιν
Οὔτε θεὸς οὔτ' ἄνθρωπος οὔτ' ἀβέλτερος,
Οὔτ' αὖθις ἔμφρων, ἀλλὰ συνενηνεγμένος
Πανταχόθεν ἐνὶ τύπῳ πόλλ' εἴδη φέρων
Ἡ τόλμα μὲν γὰρ ἀνδρὸς, ἡ δὲ δειλία
Γυναικὸς, ἡ δ' ἄνοια μανίας, ὁ δὲ λόγος
Φρονοῦντος, ἡ σφοδρότης δὲ θηρὸς, ὁ δὲ πόνος
Ἀδάμαντος, ἡ φιλοτιμία δὲ δαίμονος.
Καὶ ταῦτ' ἐγὼ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ θεοὺς
Οὐκ οἶδ' ὅ τ' ἐστὶν, ἀλλ' ὅμως ἔχει γέ τι
Τοιοῦτον, ἐγγύς τ' εἰμὶ τοῦ ὀνόματος.
Εὔβουλος δὲ ἢ Ἄραρως ἐν Καμπυλίωνι.
Τίς ἦν ὁ γράψας πρῶτος ἀνθρώπων ἄρα
Ἢ κηροπλαστήσας ἔρωθ' ὑπόπτερον
Ὡς οὐδὲν ᾔδει πλὴν χελιδόνας γράφειν
Ἀλλ' ἦν ἄπειρος τῶν τρόπων τῶν τοῦ θεοῦ
Ἔστιν γὰρ οὔτε κοῦφος οὔτε ῥᾴδιος
Ἀπαλλαγῆναι τῷ φέροντι τὴν νόσον
Βαρὺς δὲ κομιδῇ. πῶς ἂν οὖν ἔχοι πτερὰ
Τοιοῦτο πρᾶγμα; λῆρος ἦν κἂν φήσει τις.
Ἄλεξις δ' ἐν Ἀποκοπτομένῳ. Λέγεται γὰρ λόγος
Ὑπὸ τῶν σοφιστῶν μὴ πέτεσθαι τὸν θεὸν
Τὸν ἔρωτα. τοὺς δ' ἐρῶντας. αἰτίαν δ' ἔχειν
Ἐκεῖνον ἄλλως. ἠγνοηκότας δὲ τοὺς
Γραφεῖς, ἔχοντα πτέρυγας αὐτὸν ζωγραφεῖν.

Θεόφραστος δ' ἐν τῷ ἐρωτικῷ, Χαιρήμονα φησὶ τὸν τραγικὸν λέγειν, ὡς τὸν οἶνον τῶν χρωμένων κεράννυσθαι, οὕτως καὶ τὸν ἔρωτα, ὃς μετριάζων μὲν ἐστὶν εὔχαρις, ἐπιτεινόμενος δὲ καὶ διαταράττων χαλεπώτατος. διόπερ ὁ ποιητὴς οὗτος, οὐ κακῶς αὐτοῦ τὰς δυνάμεις διαιρῶν φησὶ· δίδυμα γὰρ τόξα αὐτὸν ἐκτείνεσθαι χαρίτων, τὸ μὲν ἐπ' εὐαίωνι τύχᾳ, τὸ δ' ἐπὶ συγχύσει βιοτᾶς. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος ποιητὴς καὶ περὶ τῶν ἐρώντων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Τραυματίᾳ φησὶν οὕτως

Τίς οὐχὶ φύσει τοὺς ἐρῶντας ζῆν μόνους,
*Ἔδει πρῶτον μὲν στρατευτικωτάτους
Εἶναι πονεῖν τε δυναμένους τοῖς σώμασι
Μάλιστα προσεδρεύειν τ' ἀρίστους τῷ πόθῳ
Ποιητικοὺς, ἰταμοὺς, προθύμους, εὐπόρους,
Ἐν τοῖς ἀπόροις βλέποντας ἀθλιωτάτους. Θεόφιλος δ' ἐν τῷ Φιλαύλῳ ὅς φησι τοὺς ἐρῶντας οὐχὶ νοῦν ἔχειν.

Olympias · Eurydice · Cynane · Euripids · Pindarus · Euripids · Zeno · Academia minime sacra · Athenienses · Thespienses · Sosicrate · Lacedemonij · Cretenses · Erxias · Sosicrates · Samij · Alexis · De Amore pulcherrima alexidis · Eubulus · Arrhos · Alexis · Theophrastus · Cheremō tragicus · Theophilus

Ἦ πού τις ἐστὶ τοὺς τρόπους ἀβέλτερος.
Εἰ γὰρ ἀφέλοι τις τοῦ βίου τὰς ἡδονάς,
Καταλείπετ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν τεθνηκέναι.
Ἐγὼ μὲν οὖν καὐτὸς κιθαριστρίας ἐρῶ
Παιδὸς κόρης· οὐ νοῦν ἔχω πρὸς τῶν θεῶν,
Κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τέχνῃ σοφῆς
Ἣν ἰδεῖν ἥδιον ἐστὶν ἢ τὸ θεωρικὸν,
Ἔχουσιν ὑμῖν διανέμειν ἑκάστοτε.
Ἀριστοφῶν δ' ἐν Πυθαγοριστῇ.
Εἶτ' οὐ δικαίως ἐστ' ἀπεψηφισμένος
Ὑπὸ τῶν θεῶν τῶν δώδεκ' ἐκείνως ἔρως
Ἐτάραττε κἀκείνους τ' ἐμβάλλων στάσεις,
Ὅτ' ἦν μετ' αὐτῶν, ὡς δὲ λίαν ἦν θρασὺς,
Καὶ σοβαρὸς, ἀποκόψαντες αὐτοῦ τὰ πτερὰ,
Ἵνα μὴ πέτηται πρὸς τὸν οὐρανὸν πάλιν,
Δεῦρ' αὐτὸν ἐφυγάδευσαν ὡς ἡμᾶς κάτω.
Τὰς δὲ πτέρυγας ἃς εἶχε τῇ Νίκῃ φορεῖν,
Ἔδοσαν περιφανὲς σκῦλον ἀπὸ τῶν πολεμίων.
Περὶ δὲ τοῦ ἔρωτος Ἄμφις ἐν Διθυράμβῳ φησὶν
Τί φὴς σὺ ταυτὶ προσδοκᾷς πείσειν ἐμὲ
Ὡς ἔστ' ἐραστὴς ὅστις ὡραίου φίλος
Τρόπων ἐραστὴς ἐστὶ τὴν ὄψιν παρεὶς
Ἄφρων τ' ἀληθῶς. οὔτε τοῦτο πείθομαι
Οὔθ' ὡς πένης ἄνθρωπος ἐνοχλῶν πολλάκις
Τοῖς εὐποροῦσιν, οὐ λαβεῖν τι βούλεται.
Ἄλεξις Ἑλένῃ
Ὅστις τὰς ἀκμὰς τῶν γε σωμάτων ἐρᾷ
Τὸν ἄλλον οὐδὲ γινώσκει λόγον
Τῆς ἡδονῆς ἐστ' οὐχὶ τῶν φίλων φίλος
Ἀδικεῖ τε τὸν ἔρωτ' ἐμφανῶς θνητὸς θεὸν
Ἄπιστον αὐτὸν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ποιῶν.
Τούτων τῶν Ἀλέξιδος ἀπομνημονεύσας ὁ Μυρτίλος
καίτοι ἀποβλέψας εἰς τοὺς τὰ τῆς στοᾶς αἱρουμένους, τὰ Ἑρμείου τοῦ Κουριέως ἐκ τῶν ἰάμβων προειπὼν
B Ἀκούσατ' ὦ στωάκες ἔμποροι λήρου
Λόγων ὑποκριταὶ, οἳ μόνοι πάντα
Τὰν τοῖς πίναξι πρὶν τὸν σοφὸν δοῦναι
Αὐτοὶ καταρροφεῖτε κἆθ' ἁλίσκεσθε
Ἐναντία πράσσοντες οἷς φραζωδεῖτε
Παιδοπῖπαι ὄντες καὶ τοῦτο μόνον ἐζηλωκότες τὸν

ἀρχηγὸν ὑμῶν τῆς σοφίας Ζήνωνα τὸν Φοίνικα, ὃς οὐδέποτε γυναικὶ ἐχρήσατο. παιδικοῖς δ' ἀεί· ὡς Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ. θρυλλεῖτε γὰρ ὅτι δεῖ μὴ τῶν σωμάτων ἀλλὰ τῆς ψυχῆς ἐρᾶν. οἵ τινες μέχρι ὀκτὼ καὶ εἴκοσι ἐτῶν δεῖν λέγοντες συνέχειν τοὺς ἐρωμένους, καί μοι δοκεῖ Ἀρίστων ὁ Κεῖος ὁ περιπατητικὸς, οὐ κακῶς εἰρηκέναι ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῶν ἐρωτικῶν ὁμοίων, πρός τινα Ἀττικὸν μέγαν τινὰ κατὰ τὴν ἡλικίαν ἐπιδεικνύοντα ὡς καλὸν, Δῶρος ἦν ὄνομα τὴν πρὸς Δόλωνα μοι φησὶ δοκῶ παρ' Ὀδυσσέως ἀπάντησιν ἐπὶ σὲ μεταφέρειν. Ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός. Ἡγήσανδρος δ' ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τῶν ἡδυσμάτων φησὶν ἐρᾶν πάντας οὐ τῶν κρεῶν οὐδὲ τῶν ἰχθύων, ἀπογινομένων γοῦν τούτων οὐδεὶς ἡδέως ἔτι προσφέρεται τὸ κρέας οὐδὲ τὸν ἰχθῦν. οὐδὲ ἐπιθυμεῖ τῶν ὠμῶν καὶ τῶν ἀνηδύντων, καὶ γὰρ τὸ παλαιὸν παίδων ἤρων, ὡς καὶ Ἀριστοφῶν ἔφη ὅθεν καὶ καλεῖσθαι τοὺς ἐρωμένους συνέβη παιδικά. πρὸς ἀλήθειαν γὰρ καθάπερ φησὶ Κλέαρχος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐρωτικῶν Λυκοφρονίδην εἰρηκέναι φησὶν, οὔτε παιδὸς ἄρρενος οὔτε παρθένων τῶν χρυσοφόρων οὐδὲ γυναικῶν βαθυκόλπων καλὸν τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ κόσμιον πέφυκε. ἡ γὰρ αἰδὼς ἄνθος ἐπισπείρει, καὶ ὁ Ἀριστοτέλης δὲ ἔφη τοὺς ἐραστὰς εἰς οὐδὲν ἄλλο τοῦ σώματος τῶν ἐρωμένων ἀποβλέπειν ἢ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐν οἷς τὴν αἰδῶ κατοικεῖν. Σοφοκλῆς δέ που περὶ τοῦ κάλλους τοῦ Πέλοπος διαλεγομένην ποιήσας τὴν Ἱπποδά-(μειαν φησὶν

Τοιάνδ' ἐν ὄψει λύγγα θηρατηρίαν
Ἔρωτος ἀστραπὴν τὴν ὀμμάτων ἔχει
Ἧι θάλπεται μὲν αὐτὸς, ἐξοπτᾷ δ' ἐμὲ
Ἴσον μετρῶν ὀφθαλμὸν ὡς τέκτονος παρὰ
Στάθμην ἰόντος ὀρθοῦται κανών.

C Λικύμνιος δ' ὁ Χῖος τὸν Ὕπνον φήσας ἐρᾶν τοῦ Ἐνδυμίωνος οὐδὲ καθεύδοντος αὐτοῦ κατακαλύπτειν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὅπως διαπαντὸς ἀπολαύῃ τῆς τοῦ θεωρεῖν ἡδονῆς. λέγει δ' οὕτως, ὕπνος δὲ χαίρων ὀμμάτων αὐγαῖς ἀναπεπταμένοις ὄσσοις ἐκοίμιζε κοῦρον, καὶ ἡ Σαπφὼ δὲ πρὸς τὸν ὑπερβαλλόντως θαυμαζόμενον τὴν μορφὴν, καὶ καλὸν εἶναι νομιζόμενόν φησι στᾶθι κάντα φίλος καὶ τὰν ἐπ' ὄσσοις ἀμπέτασον χάριν. ὁ δ' Ἀνακρέων τί φησίν. ὦ παῖ παρθένιον βλέπων δίζημαί σε. σὺ δ' οὐκ ἀΐεις οὐκ εἰδὼς ὅτι τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἡνιοχεύεις. ὁ δὲ μεγαλοφωνότατος Πίνδαρος τὰς δὲ Θεοξένου φησὶν ἀκτῖνας ὄσσων μαρμαριζούσας δρακεὶς ὃς μὴ πόθῳ κυμαίνεται, ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδάρου κεχάλκευται μέλαιναν ψυχάν. ὁ δὲ τοῦ Κυθηρίου Φιλοξένου Κύκλωψ ἐρῶν τῆς Γαλατείας καὶ ἐπαινῶν αὐτῆς τὸ κάλλος, προμαντευόμενος τὴν τύφλωσιν πάντα μᾶλλον αὐτῆς ἐπαινεῖ ἢ τῶν ὀφθαλμῶν μνημονεύει λέγων ὧδε. ὦ καλλιπρόσωπε χρυσεοβόστρυχε Γαλάτεια χαριτόφωνε κάλλος ἐρώτων. τυφλὸς ἔπαινος καὶ κατ' οὐδὲν ὅμοιος τῷ Ἰβυκείῳ ἐκείνῳ. Εὐρύαλε γλαυκέων Χαρίτων θάλλος καλλικόμων μελέδημα. σὲ μὲν Κύπρις ἅ τ' ἀγανοβλέφαρος Πειθὼ ῥοδέοισιν ἐν ἄνθεσι θρέψαν. Φρύνιχός τε ἐπὶ τοῦ Τρωΐλου ἔφη λάμπειν ἐπὶ πορφυρέαις παρῇσι φῶς ἔρωτος. ὑμεῖς δὲ ξυρουμένους τὰ γένεια περιφέρετε τοὺς ἐρωμένους τοῦ ξυρᾶσθαι τὸν πώγωνα κατ' Ἀλέξανδρον εὑρημένου, ὥς φησιν ὑμῶν ὁ Χρύσιππος ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς. οὐκ ἀκαίρως δὲ ὡς ἐμαυτὸν πείθω μεμνήσομαι τῆς λέξεως, χαίρω γὰρ πάνυ τῷ ἀνδρὶ διά τε τὴν πολυμαθίαν, καὶ τὴν τοῦ ἤθους ἐπιείκειαν. λέγει δὲ οὕτως ὁ φιλόσοφος τὸ ξυρᾶσθαι τὸν πώγωνα κατ' Ἀλέξανδρον προῆκται τῶν πρώτων οὐ χρωμένων αὐτῷ, καὶ γὰρ Τιμόθεος ὁ αὐλητὴς πώγωνα μέγαν ἔχων ηὔλει. καὶ ἐν Ἀθήναις διατηροῦσιν οὐ σφόδρα ἀρχαῖον τὸν πρῶ-

A τον προσκειράμενον παρωνύμιον ἔχειν Κόρσην, διὸ καὶ Ἄλεξις ἔφη που.

Πιττούμενον ἢ ξυρούμενον ὁρᾷς
Τούτων ἔχει τι θάτερον
Ἢ γὰρ στρατεύειν ἐπινοεῖν μοι φαίνεται
Καὶ πάντα τῷ πώγωνι δρᾶν ἐναντία
Ἢ πλουσιακὸν τοῦτον προσαπτέον κακὸν
Τί γὰρ αἱ τρίχες λυποῦσιν ὑμᾶς πρὸς θεῶν
Δι' ἃς ἀνὴρ ἕκαστος ἡμῶν φαίνεται
Εἰ μή τι ταύταις ἀντιπράττεσθ' ὑπονοεῖς.

Διογένης δὲ ἰδών τινα οὕτως ἔχοντα τὸ γένειον, ἔφησεν μή τι ἔχεις ἐγκαλεῖν τῇ φύσει ὅτι ἄνδρα σε ἐποίησε, καὶ οὐ γυναῖκα. ἕτερον δέ τινα ἐπὶ ἵππου ἰδὼν παραπλησίως ἔχοντα καὶ μεμυρισμένον, καὶ τούτοις ἀκολούθως ἠμφιεσμένον, πρότερον μὲν ἔφησε ζητεῖν τί ἐστιν ὁ ἱππόπορνος νῦν δὲ εὑρηκέναι. ἐν Ῥόδῳ τε νόμου ὄντος μὴ ξυρᾶσθαι οὐδὲ ὁ ἐπιληψόμενος οὐδείς ἐστιν διὰ τὸ πάντας ξυρᾶσθαι. ἐν Βυζαντίῳ δὲ ζημίας ἐπικειμένης τῷ ἔχοντι κουρεῖ ξυρὸν, οὐδὲν ἧττον πάντες χρῶνται αὐτῷ. καὶ ταῦτα μὲν ὁ θαυμάσιος εἴρηκε Χρύσιππος. ὁ δὲ σοφὸς ἐκεῖνος Ζήνων, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος προμαντευόμενος ὑμῶν ὡς τὸ εἰκὸς περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς προσποιητοῦ ἐπιτηδεύσεως ἔφη, ὡς οἱ παρακούσαντες αὐτοῦ τῶν λόγων καὶ μὴ συνιέντες ἔσονται ῥυπαροὶ καὶ ἀνελεύθεροι καθάπερ οἱ τῆς Ἀριστίππου παρενεχθέντες αἱρέσεως, ἄσωτοι καὶ θρασεῖς, καὶ δὴ τοιοῦτοι ὑμῶν εἰσὶν οἱ πλεῖστοι συνεσπασμένοι καὶ κακοπινεῖς οὐ μόνον τοῖς ἤθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἕξει. βουλόμενοι γὰρ ἐνδύεσθαι αὐτὴν αὐτάρκειαν, καὶ τὴν εὐτέλειαν εὑρίσκεσθε ἐπὶ ταῖς τῆς φιλαργυρίας θύραις ῥυπαρῶς ζῶντες, καὶ τριβωνάρια περιβαλλόμενοι μικρὰ καὶ τῶν ἧχον ἐμπίπλανται ὦτα κατατύμματα καὶ κιναίδους καλοῦντες τοὺς ἢ μύρου προσβάλλοντας ἢ μικρῷ μαλακωB τέραν ἠμφιεσμένους ἐσθῆτα. οὐ δεῖ δὲ οὕτως ἐσταλμένους περὶ ἀργύριον ἐπτοῆσθαι, καὶ ἐρωμένους περιάγεσθαι ξυρωμένους τὴν ὑπήνην καὶ τὸν ὄρρον τοὺς ἀκολουθοῦντας ἐν τῷ Λυκείῳ μετὰ σοφιστῶν νὴ Δία λεπτῶν ἀσίτων σκυτίνων κατὰ τὸν Ἀντιφάνην. ἐπαινῶ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ κάλλος, καὶ γὰρ ἐν ταῖς εὐανδρίαις τοὺς καλλίστους ἐκκρίνουσι καὶ τούτους πρωτοφορεῖν ἐπιτρέπουσιν, ἐν Ἤλιδι δὲ καὶ κρίσις γίνεται κάλλους καὶ τῷ πρώτῳ τὰ τοῦ θεοῦ φέρειν τεύχη δίδοται, τῷ δὲ δευτέρῳ τὸν βοῦν ἄγειν. ὁ δὲ τρίτος τὰ ἐπιθύματα ἐπιτίθησιν. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Λέμβος ἱστορεῖ, ὅτι κατὰ τὴν Σπάρτην θαυμάζεται μάλλον ὁ κάλλιστος καὶ γυνὴ ἡ καλλίστη καλλίστας γεννώσης τῆς Σπάρτης τὰς γυναῖκας. διὸ καὶ φασὶ περὶ Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως, γυναικὸς αὐτῷ καλῆς φαινομένης ἑτέρας δὲ αἰσχρᾶς καὶ πλουσίας, ὡς ἀπέκλινεν ἐπὶ τὴν πλουσίαν, ζημιῶσαι τοὺς ἐφόρους αὐτὸν ἐπιλέγοντας ὅτι βασιλικοὺς ἀντὶ βασιλέων τοῖς Σπαρτιάταις γεννᾶν προαιρεῖται. Εὐριπίδης τε ἔφη. πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος καὶ οἱ παρ' Ὁμήρῳ δὲ δημογέροντες, θαυμάζοντες τῆς Ἑλένης τὸ κάλλος φασίν.

Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν
Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.

Ἐκπέπληκται γοῦν καὶ αὐτὸς ὁ Πρίαμος ἐπὶ τῷ κάλλει τῆς γυναικὸς καίτοι ἐν δεινοῖς ὑπάρχων. θαυμάζει γοῦν ἐπὶ κάλλει τὸν Ἀγαμέμνονα, τοιαῦτ' ἐκφωνῶν

Καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Οὐδ' οὕτω γεραρὸν, βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.

Καθίστων δὲ καὶ πολλοὶ τοὺς καλλίστους βασιλέας ὡς μέχρι νῦν οἱ ἀνθάξαντες καλούμενοι Αἰθίοπες, ὥς φησι Βίων ἐν Αἰθιοπικοῖς, ὡς ἔοικε γὰρ τὸ κάλλος βασιλείας οἰκεῖον ἐστί. θεαὶ περὶ κάλλους ἤρισαν πρὸς ἀλλήλας, καὶ διὰ κάλλος οἱ θεοὶ ἀνηρείψαντο Διῒ οἰνοχόον τὸν Γανυμήδη κάλλεος εἵνεκα οἷο ἵν' ἀθανάτοισι μετείη. Αἱ θεαὶ δὲ τίνας ἁρπάζουσιν οὐ τοὺς καλλίστους; οἷς καὶ συνεισιν, Ἠὼς μὲν Κεφάλῳ καὶ Κλείτῳ καὶ Τιθωνῷ. Δημήτηρ Ἰασίωνι. Ἀφροδίτη Ἀγχίσῃ καὶ Ἀδώνιδι. διὰ κάλλος δὲ καὶ ὁ μέγιστος τῶν θεῶν
C διὰ κεράμων χρυσὸς ἔρχεται, ταῦρος γίνεται, ἀετὸς πτεροῦται πολλάκις ὥσπερ καὶ ἐπὶ Αἰγίνῃ. Σωκράτης δ' ὁ φιλόσοφος ὁ τῶν πάντων καταφρονῶν, τοῦ Ἀλκιβιάδου κάλλους οὐχ ἥττων ἐστίν; ὡς καὶ ὁ σεμνότατος Ἀριστοτέλης τοῦ Φασηλίτου μαθητοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐχὶ καὶ τῶν ἀψύχων τὰ κάλλιστα προκείμενα ἐπαινοῦντες τῶν Σπαρτιατῶν τὸ ἔθος τὸ γυμνοῦν τὰς παρθένους τοῖς ξένοις. ἐν Χίῳ δὲ τῇ νήσῳ καὶ βαδίζειν ἥδιστόν ἐστιν ἐπὶ τὰ γυμνάσια καὶ τοὺς δρόμους καὶ ὁρᾶν προσπαλαίοντας τοὺς νέους ταῖς κόραις. καὶ ὁ Κάρκινος ταύτῃ καὶ ἡμᾶς σὺ λέγων οὐ ῥοδοδάκτυλος οὖσα κατὰ τὸν Καρκίνον ἀλλὰ βολίτινον ἔχων θάτερον σκέλος ἐκείνου τοῦ ὁμωνύμου σοι ποιητοῦ τὴν μνήμην φορῶν, ὃς ἐν τοῖς καπηλείοις καὶ τοῖς πανδοκείοις ἀεὶ διαιτᾶται. καίτοι Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος ἐν τῷ Ἀρεοπαγιτικῷ εἰρηκότος. ἐν καπηλείῳ δὲ φαγεῖν ἢ πιεῖν οὐδεὶς δ' ἂν οἰκέτης ἐτόλμησε, σεμνύνεσθαι γὰρ ἐμελέτων οὐ βωμολοχεύεσθαι. Ὑπερείδης δ' ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους εἰ γνήσιος ὁ λόγος, τοὺς Ἀρεοπαγίτας φησὶν ἀριστήσαντά τινα ἐν καπηλείῳ κωλῦσαι ἀνιέναι εἰς Ἄρειον πάγον. σὺ δὲ ὦ σοφιστὰ ἐν τοῖς καπηλείοις συναναφύρῃ, οὐ μετὰ ἑταίρων ἀλλὰ μετὰ ἑταιρῶν μαστροπευούσας περὶ σαυτὸν οὐκ ὀλίγας ἔχων, καὶ περιφέρων ἀεὶ τοιαυτὶ βιβλία Ἀριστοφάνους, καὶ Ἀπολλοδώρου, καὶ Ἀμμωνίου καὶ Ἀντιφάνους, ἔτι δὲ Γοργίου τοῦ Ἀθηναίου πάντων τούτων συγγεγραφότων περὶ τῶν Ἀθήνῃσιν ἑταιρίδων. ὢ τῆς καλῆς σου πολυμαθίας ὡς κατ' οὐδὲν ἐμιμήσω Θεόμανδρον τὸν Κυρηναῖον, ὅν φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ εὐδαιμονίας περιϊόντα ἐπαγγέλλεσθαι διδάσκειν εὐτυχίαν. ἐρωτοδιδάσκαλε οὐδὲν ἄρα διαφέρεις Ἀμάσιος τοῦ Ἠλείου ὃν Θεόφραστος ἐν τῷ ἐρωτικῷ περὶ τοὺς ἔρωτας δεινὸν γεγονέναι λέγει. οὐκ ἂν ἁμάρτοι δέ τις σε καὶ πορνογράφον καλῶν, ὡς

∴ ἑ. αὐτομολαι. ex

Aristotels exposit[ur]

In aquila uersus iuppi[ter] cu[m] egina
conen[it] ouidi[us] in .6. in igne uersus

ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδάρου
κεχάλκευται μέλαιναν
καρδίαν

Aristophó. Amphis. Alexis. Myrtilus. Herme[us]. iambic[us]. Zeno. Antigon[us]. Aristó. Hegesandre. Aristophó. Clearch[us]. Aristotels. Sophocls. Pelops. Hippodamea. Licymni[us]. Sappho. Anacreó. Pindarus. Theophanes. Philoxen[us]. Ibycus. Phrynichus. Troilus. Chrysipp[us]. Alexander. Timothe[us]. Chrysipp[us] laudatur. Alexis. Diogenes. Zeno. Antigon[us]. Aristipp[us]. Antiphanes. Heraclides lemb[us]. Euripidés. Homer[us]. Priamus. Agameno. Bió. Cephalus. Clitus. Tithon[us]. Jasió. Anchises. Adonis. Socrates. Alcibiadés. Aristotels phaselité discipulu[m] amauit. Carcinus poeta. Isocrates. Hyperides. Patrocls. Aristoph. Apollodor[us]. Ammoni[us]. Antiphanes. Gorgias. Theomandrus. Theophrastus. Amasis. Theophrast[us].

A ἀριστείδην καὶ παυσανίαν ἔτι τε νικοφάνη τοὺς ζωγράφους. μνημονεύει δὲ αὐτῶν ὡς ταῦτα καλῶς γραφόντων πολέμων ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν σικυῶνι πινάκων ὥ τῆς καλῆς πολυμαθίας ἄνδρες φίλοι τῆς γραμματικοῦ τοῦδε ὅρου δέ γ' ἀλύπτεται ἀλλ' ἀναφανδόν

τὰ εὐβούλου ἀεὶ ἐκκορκώπων λέγει. Κόρινθον ἦλθον ἡδέως ἐνταῦθά πως
λάχανόν τι τρώγων ὤκιμον διεφθάρην. Κἀνταῦθα κατελήρησα τὴν ἐξωμίδα.

Καλός γε ὁ τῶν κορινθίων σοφιστὴς ὁ τοῖς μαθηταῖς διηγούμενος ὅτι ὤκιμον ἑταίρας ὄνομα. καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ὧ ναυκὲς δράματα ἀπὸ ἑταιρῶν ἔχει τὰς ἐπιγραφάς. θάλαττα διοκλέους. φερεκράτους κοριαννώ, εὐνίκου ἢ φιλυλλίου ἄντεια, μενάνδρου δὲ θαῖς καὶ φάνιον ἀλέξιδος ὀπώρα. εὐβούλου κλεψύδρα. οὕτω δὲ ἐκλήθη αὕτη ἡ ἑταίρα ἐπειδὴ πρὸς κλεψύδραν συνουσίαζεν ἕως κενωθῇ, ὡς ἀσκληπιάδης εἴρηκεν ὁ τοῦ ἀρείου ἐν τῷ περὶ δημητρίου τοῦ φαληρέως συγγράμματι τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα φάσκων εἶναι μητίχην. ἔστι δὲ ἑταίρα ὥς ἀντιφάνης φησὶν ἐν ἀγροίκῳ τῷ τρέφοντι συμφορά

εὐφραίνεται γὰρ ἀγαθὸν ἔχων οἴκοι μέγα,
διὸ καὶ θρηνῶν τις αὐτὸν παράγεται ὑπὸ τιμοκλέους ἐν νεαίρᾳ. Ἀλλ' ἔγωγ' ὁ δυστυχὴς
φρύνης ἐραθεὶς ἡνίκ' ἔτι τὴν κάππαριν Συνέλεγεν οὔπω τ' εἶχεν ὅσαπερ νῦν ἔχει
πάμπολλ' ἀναλίσκων ἐφ' ἑκάστῳ τῆς θύρας, Ἀπεκλειόμην. Καὶ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ὀρεστοκλείδης αὐτὸς τιμοκλῆς φησὶν περὶ δὲ τὸν πανάθλιον
εὕδουσι γρᾶες ναννίον, πλαγγών, λύκα Γνάθαινα, φρυνή, πυθιονίκη, μυρρίνη,
χρυσίς, κοναλλίς, Ἱεροκλεια, λοπάδιον,

Τούτων τῶν ἑταιρῶν καὶ ἀμφις μνημονεύει ἐν κουρίδι λέγων.
τυφλὸς ὁ πλοῦτος εἶναί μοι δοκεῖ Ὅστις γε παρὰ ταύτην μὲν οὐκ εἰσέρχεται
παρὰ δὲ σινώπῃ καὶ λύκᾳ καὶ ναννίῳ Ἑτέραις τε τοιαύταισι παγίσι τοῦ βίου
ἔνδον κάθητ' ἀπόπληκτος οὐδ' ἐξέρχεται. Ἄλεξις δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι ἰσοστάσιον τὴν ἑταιρικὴν παρασκευὴν καὶ τὰς δι' ἐπιτεχνήσεως καλλωπίσεις τῶν ἑταιρῶν οὕτως ἐκτίθεται.
πρῶτα μὲν γὰρ πρὸς τὸ κέρδος καὶ τὸ συλᾶν τοὺς πέλας
πάντα τἆλλ' αὐταῖς πάρεργα γίγνεται· ῥάπτουσι δὲ πᾶσιν ἐπιβουλὰς ἐπειδὰν δ' εὐπορήσωσι ποτέ ἀνέλαβον καινὰς ἑταίρας πρωτοπείρους τῆς τέχνης
εὐθὺς ἀναπλάττουσι ταύτας ὥστε μήτε τοὺς τρόπους
μήτε τὰς ὄψεις ὁμοίως διατελεῖν οὔσας ἔτι. Τυγχάνει μικρά τις οὖσα, φελλὸς ἐν ταῖς καττύσιν
ἐγκεκάττυται. μακρά τις, διάβαθρον λεπτὸν φορεῖ,
τήν τε κεφαλὴν ἐπὶ τὸν ὦμον καταβαλοῦσ' ἐξέρχεται,
τοῦτο τοῦ μήκους ἀφεῖλεν. οὐκ ἔχει τις ἰσχία; Ὑπενέδυσ' ἐρραμμέν' αὐτὴν ὥστε τὴν εὐπυγίαν
ἀναβοᾶν τοὺς ἰδόντας. κοιλίαν ἔχει· στηθόδεσμα ταῦτα ἐστὶ τούτων ὧν ἔχουσ' οἱ κωμικοὶ ὀρθὰ προσθεῖσαι,
τοιαῦτα γοῦν αὐτῶν τῆς κοιλίας
ὥσπερεὶ κοντοῖσι τούτοις εἰς τὸ πρόσθ' ἀπήγαγον
τὰς ὀφρῦς πυρρὰς ἔχει τις ζωγραφοῦσιν ἀσβόλῳ.
συμβέβηκ' εἶναι μέλαιναν κατέπλασε ψιμμυθίῳ
λευκόχρως λίαν τίς ἐστι παιδέρωτ' ἐντρίβεται
καλὸν ἔχει τοῦ σώματός τι τοῦτο γυμνὸν δείκνυται
εὐφυεῖς ὀδόντας ἔσχεν, ἐξ ἀνάγκης δεῖ γελᾶν
ἵνα θεωρῶσ' οἱ παρόντες τὸ στόμ' ὡς κομψὸν φορεῖ
ἂν δὲ μὴ χαίρῃ γελῶσα διὰ τέλους τὴν ἡμέραν
ἔνδον ὥσπερ τοῖς μαγείροις ἃ παράκειθ' ἑκάστοτε
ἡνίκ' ἂν πωλῶσιν αἰγῶν κρανία, ξυλήφιον. Μυρρίνης ἔχουσα λεπτὸν ὀρθὸν ἐν τοῖς χείλεσιν,
ὥστε τῷ χρόνῳ σεσηρέναι ἄν τε βούλωντ' ἄν τε μή.

Ὁρᾷς διὰ τούτων σκευοποιοῦσι τῶν τεχνῶν. Διὸ συμβουλεύσαιμ' ἄν σοι θετταλὲ ὦ ποικιλόδιφρε τὰ ἐπὶ τῶν οἰκημάτων ἀσπάζεσθαι καὶ μὴ καταναλίσκειν εἰς οὐδὲν δέον τὰ τῶν υἱῶν κέρματα. ὄντως γὰρ ἀριστα χωλὸς οἰφᾷς τοῦ κρηπιδοποιοῦ πρὸς, οὐ πολλά σε σωφρονήσαντος καὶ διδάξαντος σκύτη βλέπειν ἢ οὐκ εἴλας κατὰ τὴν εὐβούλου παννυχίδα τὰς φιλολούς κερμάτων παλευτρίας
πώλους κύπριδος ἐξησκημένας Γυμνὰς ἐφεξῆς ἐπὶ κέρως τεταγμένας
ἐν λεπτονήτοις ὑμέσιν ἑστώσας οἵας Ἠριδανὸς ἁγνοῖς ὕδασι κηπεύει κόρας
παρ' ὧν βεβαίως ἀσφαλῶς ἔξεστί σοι Μικροῦ πρίασθαι κέρματος τὴν ἡδονήν.
καὶ ἐν ναννίῳ εὐβούλου τὸ δρᾶμα καὶ μὴ φιλιππίδου.
ὅστις λέχη γὰρ σκότια νυμφεύει λάθρα Πῶς οὐχὶ πάντων ἐστὶν ἀθλιώτατος.
ἐξὸν θεωρήσαντι πρὸς τὸν ἥλιον Γυμνὰς ἐφεξῆς ἐπὶ κέρως τεταγμένας
ἐν λεπτονήτοις ὑμέσιν ἑστώσας οἵας Ἠριδανὸς ἁγνοῖς ὕδασι κηπεύει κόρας
μικροῦ πρίασθαι κέρματος τὴν ἡδονὴν Καὶ μὴ λαθραίαν κύπριν αἰσχίστην πόθων

A πασῶν διώκειν ὕβρεως οὐ πόθου χάριν. Ἑλλάδος ἔγωγε τῆς ταλαιπώρου πέρι
στένω ἣ κυδίαν ναύαρχον ἐξεπέμψατο Ἐπιτιμᾷ δὲ καὶ ξέναρχος ἐν πεντάθλῳ τοῖς παραπλησίως σοι βιοῦσι καὶ ἐσπουδακόσι περὶ τὰς μεγαλομίσθους ἑταίρας· καὶ τὰς ἐλευθέρας τῶν γυναικῶν ταυτὶ λέγων. Δεινὰ κοὐκ ἀνασχετά
ἐν τῇ πόλει πράττουσιν οἱ νεώτεροι. Ὅπου γ' οὐσῶν μειρακίων μάλ' εὐπρεπῶν
ἐπὶ τοῖσι πορνείοισι μάλ' ἔξεσθ' ὁρᾶν Εἱληθερούσας στέρνα τ' ἠμφιεσμένας
γυμνὰς ἐφεξῆς τ' ἐπὶ κέρως τεταγμένας Ὧν ἔστιν ἐκλεξάμενον, ᾗ τις ἥδεται
λεπτῇ, παχείᾳ, στρογγύλῃ, μακρᾷ, ῥικνῇ, Νέᾳ, παλαιᾷ, μεσοκόπῳ, πεπαιτέρᾳ,
μὴ κλίμακ' ἀντηρισάμενον εἰσβῆναι λάθρα Μηδὲ δι' ὀπῆς κάτωθεν ἐκδῦναι στέγης
μηδ' ἐν ἀχύροισιν εἰσενεχθῆναι τέχναις Αὗται βιάζονται γὰρ εἰσέλκουσί τε
τοὺς μὲν γέροντας ὄντας ἐπικαλούμεναι Παππίδια. τοὺς δ' ἀπφάρια τοὺς νεωτέρους.
καὶ τῶν δ' ἑκάστην ἐστὶν ἀδεῶς εὐτελῶς Μεθ' ἡμέραν πρὸς ἑσπέραν πάντας τρόπους
ἃς δ' οὔτ' ἰδεῖν ἔστ' οὔθ' ὁρῶντ' ἰδεῖν σαφῶς Ἀεὶ δὲ τρεμαίνοντα καὶ φοβούμενον
δεδιότα ἐν τῇ χειρὶ τὴν ψυχὴν ἔχον Τὰ πῶς ποτ' ὦ δέσποινα ποντία κύπρις
βινεῖν δύνανται τῶν δρακοντείων νόμων. Ὁπόταν ἀναμνησθῶσι προσκυνούμενοι.

Καὶ φιλήμων δ' ἐν ἀδελφοῖς προσιστορῶν, ὅτι πρῶτος σόλων διὰ τὴν τῶν νέων ἀκμὴν, ἔστησεν ἐπὶ οἰκημάτων γύναια πριάμενος, καθὰ καὶ νίκανδρος ὁ κολοφώνιος ἱστορεῖ, ἐν τρίτῳ κολοφωνιακῶν φάσκων αὐτὸν καὶ πανδήμου ἀφροδίτης ἱερὸν πρῶτον ἱδρύσασθαι. ἀφ' ὧν ἠργυρίσαντο αἱ προστᾶσαι τῶν οἰκημάτων. ἀλλ' ὅ γε φιλήμων οὕτως φησί
σὺ δ' εἰς ἅπαντας εὗρες ἀνθρώπους σόλων Σὲ γὰρ λέγουσι τοῦτ' ἰδεῖν πρῶτον
δημοτικὸν ὦ ζεῦ πρᾶγμα καὶ σωτήριον Καί μοι λέγειν τοῦτ' ἐστὶν ἁρμοστὸν σόλων,
μεστὴν ὁρῶντα τὴν πόλιν νεωτέρων Τούτους τ' ἔχοντας τὴν ἀναγκαίαν φύσιν
ἁμαρτάνοντάς τ' εἰς ὃ μὴ προσῆκον ἦν Στῆσαι πριάμενόν τοι γυναῖκας κατὰ τόπους
κοινὰς ἅπασι καὶ κατεσκευασμένας Ἑστᾶσι γυμναὶ μὴ 'ξαπατηθῇς πάνθ' ὅρα
οὐκ εὖ σεαυτοῦ τυγχάνεις ἔχων. ἔχεις Πῶς ἡ θύρα ἔσται ἀνεῳγμένη
εἷς ὀβολός· εἰσπήδησον οὐκ ἔστ' οὐδὲ εἷς Ἀκκισμὸς οὐδὲ λῆρος οὐδ' ὑφήρπασεν
ἀλλ' εὐθὺς ὡς βούλει σὺ χὤν βούλει τρόπον Ἐξῆλθες οἰμώζειν λέγ' ἀλλοτρία τί σοι

Καὶ ἀσπασία δὲ ἡ σωκρατικὴ ἐνεπορεύετο πλήθη καλῶν γυναικῶν καὶ ἐπλήθυνεν ἀπὸ τῶν ταύτης ἑταιρίδων ἡ ἑλλὰς, ὡς καὶ ὁ χαρίεις ἀριστοφάνης παρασημαίνεται λέγων τὸν πελοποννησιακὸν πόλεμον ὅτι περικλῆς διὰ τὸν ἀσπασίας ἔρωτα, καὶ τὰς ἁρπασθείσας ἀπ' αὐτῆς θεραπαίνας ὑπὸ μεγαρέων, ἀνερρίπισε τὸ κατὰ μεγαρέων ψήφισμα τὸ δεινόν· πόρνην δὲ σιμαίθαν ἰόντες μεγάραδε.
νεανίαι κλέπτουσι μεθυσοκότταβοι Εἶθ' οἱ μεγαρῆς ὀδύναις πεφυσιγγωμένοι
ἀντεξέκλεψαν ἀσπασίας πόρνας δύο Κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου κατερράγη

Ἕλλησι πᾶσιν, ἐκ τριῶν λαικαστριῶν. τῶν οὖν μεγαλομίσθων ἑταιρῶν ἀποτρέπω σε γραμματικώτατε, διότι τὰς μὲν ἄλλας ἐστὶν αὐλούσας ἰδεῖν
αὐλητρίδας πάσας ἀπόλλωνος νόμον Ἐπικράτης φησὶν ἐν ἀντιλαΐδι ἐν ᾧ δράματι καὶ περὶ τῆς πολυθρυλλήτου λαΐδος τάδε λέγει.
C αὕτη δὲ λαῒς ἀργός ἐστι καὶ πότις Τὸ καθ' ἡμέραν ἐρῶσα πίνειν κἀσθίειν
μόνον, πεπονθέναι δὲ ταὐτά μοι δοκεῖ Τοῖς ἀετοῖς οὗτοι γ' ὅταν ὦσι νέοι
ἐκ τῶν ὀρῶν πρόβατ' ἐσθίουσι καὶ λαγὼς Μετέωρ' ἀναρπάζοντες ἀπὸ τῆς ἰσχύος
ὅταν δὲ γηράσκωσιν ἤδη τότε, Ἐπὶ τοὺς νεὼς ἵζουσι πεινῶντες κακῶς
κἄπειτα τοῦτ' εἶναι νομίζεται τέρας Καὶ λαῒς ὀρθῶς γοῦν νομίζοιτ' ἂν τέρας
αὕτη γὰρ ὁπότ' ἦν νεοττὸς καὶ νέα Ὑπὸ τῶν στατήρων ἦν ἀπηγριωμένη
εἶδες δ' ἂν αὐτῆς φαρνάβαζον θᾶττον ἂν Ἐπεὶ δὲ δόλιχον τοῖς ἔτεσιν ἤδη τρέχει
τάς ἁρμονίας τε διαχαλᾷ τοῦ σώματος Ἰδεῖν μὲν αὐτήν ῥᾷόν ἐστι καὶ πτύσαι
ἐξέρχεταί τε πανταχόσ' ἤδη πομένη Δέχεται δὲ καὶ στατῆρα καὶ τριώβολον
προσίεται δὲ καὶ γέροντα καὶ νέον Οὕτω δὲ τιθασὸς γέγον' ὥστ' ὦ φίλτατε
τἀργύριον ἐκ τῆς χειρὸς ἤδη λαμβάνει. Μνημονεύει δὲ τῆς λαΐδος καὶ ἀναξανδρίδης ἐν γεροντομανίᾳ καὶ ἄλλας ἑταίρας αὐτῇ συγκαταλέγει διὰ τούτων
τὴν ἐκ κορίνθου λαΐδ' οἶσθα, πῶς γὰρ οὔ Τὴν ἡμετέραν ἦν ἐκείνη τις φίλη
ἄντεια καὶ τοῦθ' ἡ μέτερον ἦν παίγνιον Νὴ τὸν δί' ἦν θ' ἡ τότε λαγίσκη ἦν δὲ τότε
καὶ θεολύτη μάλ' εὐπρόσωπος καὶ καλὴ Ὑπέφαιν' ἐσομένη δ' ὤκιμον λαμπρὸν πάνυ

Ταῦτά σοι παραινεῖν ἔχω ἑταῖρε μυρτίλε καὶ κατὰ τὴν φιλεταίρου κυνηγίδα.
γραῦσαι γέρων ὢν τοὺς τρόπους, οὐκ οἶσθ' ὅτι Οὐκ ἔστιν ἥδιον ἀποθανεῖν, βιοῦν θ' ἅμα

πάρα λέγουσιν ἀποθανεῖν Φορμίσιον. Ἦ ἥδιόν ἐστί σοι ὡς ἐν Μαραθωνίαις φησὶ Τιμοκλῆς
A * θεῶν τὸ μεταξὺ μεῖζον κρείσσων ἢ μεῖζον Χαμαιτύπης τὴν νύκτα κοιμᾶσθαι βαβαί
Ἡ σιφρέτης τὸ χρῶμα. πνεῦμα δαίμονες Τὸ μὴ σφόδρ' εἶναι παῖ δὲ ἔνιμα. δεῖν δ' ἔπι
Ἀγωνιάσαι καὶ ῥαπισθῆναι γε καὶ Πληγὰς λαβεῖν ἁπαλαῖσι χερσὶν ἡδύ γε.

Νὴ τὸν δία τὸν μέγιστον. ἔτι πολλὰ τοῦ κυνούλκου θέλοντος λέγειν, καὶ τοῦ μάγνου ἐπιρραπίσαι βουληθέντος αὐτὸν εἰς τιμὴν τοῦ μυρτίλου, φθάσας ὁ μυρτίλος διήγειρεν γὰρ τῷ σύρῳ, ἔφη. οὐχ ὧδ' αἱ μέγισται ἐλπίδες ὥς τε ἐχθρῶν συμμαχίας καλέσαι φησὶν ὁ Καλλίμαχος. οὐ γὰρ αὐτάρκεις ὑμεῖς ἀμύνασθαι ὦ κυνοῦλκε ὡς σκαιὸς εἶ καὶ ἄγροικος αἰσχροεπῶν ἐπὶ πλεῖστον ἐν τῷ στόματι τὴν γλῶτταν φορεῖς κατὰ τὴν Ἐφίππου Φιλύραν δοκεῖς γάρ μοι ἐκείνων εἷς εἶναι οὓς ἐδίδαξαν ἀριστερὰ γράμματα μοῦσαι ὥς τις ἔφη τῶν παρῳδῶν, ἐπεὶ γὰρ ὦ ἄνδρες φίλοι σύνοπτοι οὐ κατὰ τὰς Μεταγένους αὔρας ἢ τὸν Ἀρισταγόρου μαμμάκουθον ὑμῖν ὀρχηστρίδας εἶπον ἑταίρας ὡραίας πρότερον, νῦν δ' οὐχ ὑμῖν ἀγορεύω. ἀρτὶ χνοαζούσας αὐλητρίδας αἵ τε τάχιστα ἀνδρῶν φορτηγῶν ὑπὸ γούνατα μισθοῦ ἔλυσαν.

Ἀλλὰ περὶ τῶν ὄντως ἑταιρῶν τὸν λόγον πεποίημαι τῶν φιλίαν ἄδολον συντηρεῖν δυναμένων ἃς ὁ κυνοῦλκος τολμᾷ λοιδορεῖν. μόνας τε τῶν ἄλλων γυναικῶν τῷ τῆς φιλίας ὀνόματι προσηγορευμένας ἢ ἀπὸ παρ' Ἀθηναίοις καλουμένης ἑταίρας τῆς ἀφροδίτης περὶ ἧς φησὶν Ἀθηναῖος Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς περὶ θεῶν. οὕτως. ἑταίραν δὲ τὴν ἀφροδίτην τὴν τοὺς ἑταίρους καὶ τὰς ἑταίρας συνάγουσαν. τοῦτο δ' ἐστὶ φίλας, καλοῦσι γοῦν καὶ αἱ ἐλεύθεραι γυναῖκες ἔτι καὶ νῦν καὶ αἱ παρθένοι τὰς συνήθεις καὶ φίλας ἑταίρας ὡς ἡ Σαπφώ. τάδε νῦν ἑταίραις ταῖς ἐμαῖς τέρπνα καλῶς ἀείσω καὶ ἔτι Λατὼ καὶ
B Νιόβα μάλα μὲν φίλαι ἦσαν ἑταῖραι, καλοῦσι δὲ καὶ τὰς μισθαρνούσας ἑταίρας, καὶ τὸ ἐπὶ συνουσίαις μισθαρνεῖν ἑταιρεῖν, οὐκέτι πρὸς τὸ ἔτυμον ἀναφέροντες, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημονέστερον. καθὼ καὶ Μένανδρος ἐν παρακαταθήκῃ ἀπὸ τῶν ἑταιρῶν, τοὺς ἑταίρους διαστέλλων φησί

Πεποίηκατ' ἔργον οὐχ ἑταίρων ταῦτα δ' ὄντα γράμματα
Τὴν προσαγόρευσιν οὐ σφόδρ' εὔσημον ποιεῖ Περὶ δὲ τῶν ἑταιρῶν Εὔβουλος ἐν Ἐμπόλει τάδε φησίν
Ἔπειτα γελῶντα γ' ἐᾷ λυπούμενος Τύχη τις ὑμῶν ἐκολάκευσεν ἢ
Κατεφίλησ' οὐχὶ συμπιέσασα τὸ στόμα, Ὥσπερ πολέμιον, ἀλλὰ τοῖσι στρουθίοις
Χάσκουσ' ὁμοίως ᾖσ' ἐπαρεμυθήσατο Ἐποίησέ τ' ἱλαρὸν εὐθέως ἀφεῖλέ τε πᾶν

Αὐτοῦ τὸ λοιπὸν κἀπέλεξεν ἵλεων. Εὔβουλος δ' ἐν Καμπυλίωνι κοσμίαν ἑταίραν παράγων φησίν, ὡς δ' ἐδείπνει κοσμίως οὐχ ὥσπερ ἄλλαι τῶν πράσων ποιούμεναι
Τολύπας ἐσάττον τὰς γνάθους, καὶ τῶν κρεῶν Ἀπέβρυκον αἰσχρῶς ἀλλ' ἑκάστου μικρὸν
Ἀνεπίτευ' ὥσπερ παρθένος μιλησία Ἀντιφάνης ὕδρα. οὗτος δ' ὃν λέγω
Ἐκ γειτόνων αὐτῷ κατοικούσης τινὸς Ἰδὼν ἑταίρας εἰς ἔρωτ' ἀφίκετο
Ἀστῆς ἐρήμου δ' ἐπιτρόπου καὶ συγγενῶν Ἦθος τι χρυσοῦν πρὸς ἀρετὴν κεκτημένης
Ὄντως ἑταίρας αἱ μὲν ἄλλαι τοὔνομα Βλάπτουσι τοῖς τρόποισιν ὄντως ὂν καλόν.

Ἀναξίλας νεοττίδι. ἐὰν δέ τις μέτρια λέγουσα τοῖς δεομένοις τινῶν ὑπουργῇ πρὸς χάριν
Ἐκ τῆς ἑταιρείας, ἑταίρας τοὔνομα Προσηγορεύθη καὶ σὺ νῦν οὐχ ὡς λέγεις
Πόρνης ἑταίρας δ' εἰς ἔρωτα τυγχάνεις Ἐλήλυθὼς ἆρ' ὡς ἀληθῶς ἐστὶ γοῦν
C Ἁπλῆ τις. ἀστεῖα μὲν οὖν νὴ τὸν δία. Ὁ δ' ἡμέτερος φιλοσοφομειρακίσκος τοιοῦτος ὢν ἄλεξις ἢ Ἀντιφάνης ἐν ὕπνῳ παράγει.
Διὰ ταῦθ' ὁ πόρνος οὗτος οὐδὲ τῶν πράσων Ἐκάστοτ' ἐπιλέγην εἰ μεθ' ἡμῶν τήμερον δεῖν
Ἵνα μή τι λυπήσειε τὸν ἐραστὴν φιλῶν. Καλῶς δὲ περὶ τῶν τοιούτων Ἔφιππος ἐν Σαπφοῖ φησιν
Ὅταν γὰρ νέος ὢν ἀλλότριον εἰσελθὼν ὄψον ἐσθίειν μάθῃ
Ἀσύμβολόν τε χεῖρα προσβάλῃ βορᾷ Διδόναι νόμιζ' αὐτόν σοι τῆς νυκτὸς λόγον.

Τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου. περὶ δὲ τῶν ἑταιρῶν καὶ Φιλέταιρος ἐν Κυνηγίδι τάδε φησίν. Οὐκ ἑταίρας ἱερόν ἐστι πανταχοῦ, Ἀλλ' οὐχὶ γαμετῆς οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος. Οἶδα δὲ καὶ ἑορτὴν τὴν ἑταιρίδεια ἀγομένην ἐν Μαγνησίᾳ οὐ διὰ τὰς ἑταίρας ἀλλὰ δι' ἑτέραν αἰτίαν ἧς μνημονεύει Ἡγήσανδρος ἐν ὑπομνήμασι γράφων ὧδε. τὴν τῶν ἑταιρίδων ἑορτὴν συντελοῦσι Μάγνητες ἱστοροῦσι δὲ πρῶτον Ἰάσονα τὸν Αἴσονος συναγαγόντα τοὺς Ἀργοναύτας ἑταιρείῳ διῒ θῦσαι καὶ τὴν ἑορτὴν ἑταιρίδεια προσαγορεῦσαι. θύουσι δὲ καὶ οἱ Μακεδόνων βασιλεῖς τὰ ἑταιρίδεια. πόρνης δὲ ἀφροδίτης ἱερόν ἐστι παρὰ Ἀβυδηνοῖς ὥς φησι Πάμφιλος. κατεχομένης γὰρ τῆς πόλεως δουλείᾳ, τοὺς φρουροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ ποτὲ θύσαντας ὡς ἱστορεῖ Κλεάνθης ἐν τοῖς μυθικοῖς καὶ μεθυσθέντας, ἑταίρας πλείονας προσλαβεῖν, ὧν μίαν κατακοιμηθέντας αὐτοὺς ἰδοῦσαν ἀνελομένην τὰς κλεῖς καὶ τὸ τεῖχος ὑπερβᾶσαν ἀπαγγεῖλαι τοῖς Ἀβυδηνοῖς. τοὺς δ' αὐτίκα μεθ' ὅπλων ἀφικομένους, ἀνελεῖν μὲν τοὺς φύλακας. κρατήσαντας δὲ τῶν τειχῶν, καὶ γενομένους ἐγκρατεῖς, τῆς ἐλευθερίας χαριστήρια τῇ πόρνῃ ἀποδιδόντας ἀφροδίτης πόρνης ναὸν ἱδρύσασθαι. Ἄλεξις δ' ὁ σάμιος ἐν δευτέρῳ ὅρων σαμιακῶν τὴν ἐν σάμῳ

[Handwritten marginalia, left margin:] Pulchrũ cal[li]machi · Venus meretrix · Sappho cum [su]is amicis · Hetericha festa · Meretricis ue[neris] t. · Phormesiũ · Timocls · Callimach9 · Ephipp9 · Metagens · Aristagoras · Apollodorus · Sappho · Menader · Eubulus · Eubulus · Antiphans · Anaxilas · Alexis uel Antipha · Ephipp9 · Timarch9 · Philetęrus · Hegesan der · Jason · Aeson · Pamphily · Cleanths · Alexis

A ἐν σάμῳ ἀφροδίτην ἣν οἱ μὲν ἐν καλάμοις καλοῦσιν οἱ δὲ ἐν ἕλει, Ἀττικαῖς φησὶν ἑταῖραι ἱδρύσαντο αἱ συνακολουθήσασαι Περικλεῖ ὅτε ἐπολιόρκει τὴν σάμον ἐργασάμεναι ἱκανῶς ἀπὸ τῆς ὥρας. Εὐάλκης δὲ ἐν τοῖς ἐφεσιακοῖς, καὶ ἐν Ἐφέσῳ φησὶν ἱερὰ ἱδρύσασθαι ἑταίρᾳ ἀφροδίτῃ. Κλέαρχος δ' ἐν πρώτῳ. ἐρωτικῶν Γύγης φησὶν ὁ Λυδῶν βασιλεὺς οὐ μόνον τῆς ζώσης τὴν ἐρωμένην περιβόητος γέγονεν ἐγχειρίσας αὐτόν τε καὶ τὴν ἀρχὴν ἐκείνῃ πᾶσαν, ἀλλὰ καὶ τελευτησάσης, συναγαγὼν τοὺς ἐκ τῆς χώρας Λυδοὺς πάντας, ἔχωσε τὸ νῦν ἔτι καλούμενον τῆς ἑταίρας μνῆμα εἰς ὕψος αἴρας, ὥστε περιοδεύοντος αὐτοῦ τὴν ἐντὸς τοῦ Τμώλου χώραν, οὗ ἂν ἐπιστραφεὶς τύχοι καθορᾶν τὸ μνῆμα, καὶ πᾶσι τοῖς τὴν Λυδίαν οἰκοῦσιν ἐπίοπτον ἦν. Δημοσθένης δ' ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας λόγῳ εἰ γνήσιος ὃν Ἀπολλόδωρος εἴρηκε φησὶ τὰς μὲν ἑταίρας ἡδονῆς ἕνεκα ἔχομεν τὰς δὲ παλλακὰς τῆς καθ' ἡμέραν παλλακείας. τὰς δὲ γυναῖκας τοῦ παιδοποιεῖσθαι γνησίως καὶ τῶν ἔνδον φύλακα πιστὴν ἔχειν. καταλέξω δέ σοι κυνοῦλκε ἰωνικήν τινα ῥῆσιν ἐκτείνας κατὰ τὸν Αἰσχύλον περὶ ἑταιρῶν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς καλῆς Κορίνθου. ἐπειδή μοι τὴν αὐτόθι σοφιστείαν ὠνείδισας. νόμιμόν ἐστιν ἀρχαῖον ἐν Κορίνθῳ ὡς καὶ Χαμαιλέων ὁ Ἡρακλεώτης ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ Πινδάρου, ὅταν ἡ πόλις εὔχηται περὶ μεγάλων, τῇ ἀφροδίτῃ συμπαραλαμβάνεσθαι πρὸς τὴν ἱκετείαν τὰς ἑταίρας ὡς πλείστας καὶ ταύτας προσεύχεσθαι τῇ θεῷ καὶ ὕστερον ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς παρεῖναι, καὶ ὅτε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν στρατείαν ἦγεν ὁ Πέρσης, ὡς καὶ Θεόπομπος ἱστορεῖ καὶ Τίμαιος ἐν τῇ ἑβδόμῃ αἱ Κορίνθιαι ἑταῖραι ηὔξαντο ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας εἰς τὸν τῆς ἀφροδίτης ἐλθοῦσαι νεών. διὸ καὶ Σιμωνίδης ἀναθέντων τῶν Κορινθίων πίνακα τῇ θεῷ, τὸν ἔτι καὶ νῦν διαμένοντα καὶ τὰς ἑταίρας ἰδίᾳ γραψάντων τὰς τότε ποιησαμένας τὴν ἱκετείαν, καὶ ὕστερον παρούσας συνέθηκε τόδε τὸ ἐπίγραμμα.
B Αἵδ' ὑπὲρ Ἑλλήνων τε καὶ εὐθυμάχων πολιητᾶν Ἔσταθεν εὔχεσθαι Κύπριδι δαιμονίᾳ
Οὐ γὰρ τοξοφόροισιν ἐμήσατο δῖ' Ἀφροδίτα Πέρσαις Ἑλλάνων ἀκρόπολιν προδόμεν.

Καὶ οἱ ἰδιῶται δὲ κατεύχονται τῇ θεῷ τελεσθέντων περὶ ὧν ἂν ποιῶνται τὴν δέησιν, ἀπάξειν αὐτῇ καὶ τὰς ἑταίρας. ὑπάρχοντος οὖν τοῦ τοιούτου νομίμου περὶ τὴν θεόν, Ξενοφῶν ὁ Κορίνθιος ἐξιὼν εἰς Ὀλυμπίαν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα, καὶ αὐτὸς ἀπάξειν ἑταίρας εὔξατο τῇ θεῷ νικήσας. Πίνδαρός τε τὸ μὲν πρῶτον ἔγραψεν εἰς αὐτὸν ἐγκώμιον οὗ ἡ ἀρχὴ τρισολυμπιονίκαν ἐπαινέων οἶκον ὕστερον δὲ καὶ σκόλιον τὸ παρὰ τὴν θυσίαν ᾀσθὲν ἐν ᾧ τὴν ἀρχὴν εὐθέως πεποίηται πρὸς τὰς ἑταίρας, αἳ παραγενομένου τοῦ Ξενοφῶντος καὶ θύοντος τῇ ἀφροδίτῃ συνέθυσαν διόπερ ἔφη. ὦ Κύπρου δέσποινα τεὸν δεῦτε ἐς ἄλσος φορβάδων κορᾶν ἀγέλαν ἑκατόγγυιον Ξενοφῶν τελέαις ἐπήγαγεν εὐχωλαῖς ἰανθείς ἤρξατο δ' οὕτως τοῦ μέλους. πολύξεναι νεάνιδες ἀμφίπολοι πειθοῦς ἐν ἀφνειῷ Κορίνθῳ διά τε τὰς χλωρᾶς λιβάνου ξανθὰ δάκρυά τε ἡ μὲν πολλάκις ματέρα ἐρώτων οὐρανίαν ἱπτάμεναι νόημα πρὸς τὰν ἀφροδίταν ὑμῖν ἄνωθεν ἀπαγορίας ἔπορεν ὦ παῖδες ἐρατειναῖς εὐναῖς μαλθακᾶς ὥρας ἀπὸ καρπὸν δρέπεσθαι σὺν δ' ἀνάγκᾳ πᾶν καλόν. ἀρξάμενος θ' οὕτως ἑξῆς φησιν ἀλλὰ θαυμάζω τί με λέξαντι ὁμοῦ δεσπόται. τοιόνδε μελίφρονος ἀρχὰν εὑρόμενον σκολιοῦ ξυνάορον ξυναῖς γυναιξί. δῆλον γὰρ ὅτι πρὸς τὰς ἑταίρας διαλεγόμενος, ἠγωνία ποῖόν τι φανήσεται τοῖς Κορινθίοις τὸ πρᾶγμα. πιστεύων δὲ ὡς ἔοικεν αὐτὸς αὑτῷ πεποίηκεν εὐθέως ἐδιδάξαμεν χρυσὸν καθαρᾷ βασάνῳ, ὅτι δὲ καὶ ἀφροδίσια ἴδια ἄγουσιν αὐτόθι αἱ ἑταῖραι, Ἄλεξις ἐν φιλούσῃ φησίν.
Ἀφροδίσιά γε ταῖς ἑταίραις ἡ πόλις Ἑτέρα δὲ χωρίς ἐστι ταῖς ἐλευθέραις
Ταῖς ἡμέραις ταύταις δὲ κωμάζειν ἔθος Ἐστὶν νόμος τε ταῖς ἑταίραις ἐνθάδε Μεθ' ἡμῶν

Ἐν δὲ Λακεδαίμονι, ὥς φησι Πολέμων ὁ περιηγητὴς ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀναθημάτων εἰ
C κών ἐστι τῆς διαβοήτου ἑταίρας Κοττίνας ἥν φησι καὶ βοῦν ἀναθεῖναι χαλκῆν γράφων οὕτως. καὶ τὸ Κοττίνας δὲ τῆς ἑταίρας εἰκόνιον ἧς διὰ τὴν ἐπιφάνειαν οἴκημά τι λέγεται καὶ νῦν ἐγγυτάτω τῆς κολώνης ἵνα τὸ Διονύσιόν ἐστιν ἐπιφανὲς καὶ πολλοῖς ἐγνωσμένον τῶν ἐν τῇ πόλει, ἀνάθημα δ' αὐτῆς ἐστιν ὑπὲρ τὸ τῆς Χαλκιοίκου βοΐδιόν τι χαλκοῦν καὶ τὸ προειρημένον εἰκόνιον, Ἀλκιβιάδης δ' ὁ καλὸς ἐφ' οὗ τις τῶν κωμικῶν ἔφη, Ἀλκιβιάδην τὸν καλὸν ὦ γῆ καὶ θεοί Ὃν ἡ Λακεδαίμων μοιχὸν ἐπιθυμεῖ λαβεῖν, Ὑπὸ τῆς Ἄγιδος ἀγαπώμενος γυναικὸς ἐπὶ τὰς τῶν ἑταιρίδων θύρας ἐκώμαζεν ἀπολιπὼν τὰς Λακαίνας καὶ τὰς Ἀττικάς, Μεδοντίδος γοῦν τῆς Ἀβυδηνῆς ἐξ ἀκοῆς ἐρασθείς, ἔστερξε καὶ πλεύσας εἰς Ἑλλήσποντον, σὺν Ἀξιόχῳ, ὃς ἦν αὐτοῦ τῆς ὥρας ἐραστής, ὥς φησι Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατ' αὐτοῦ λόγῳ καὶ ταύτης ἐκοινώνησεν αὐτῷ, καὶ ἑτέρας δὲ δύο ἑταίρας ἐπήγετο ἀεὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, Δαμασάνδραν τῆς Λαΐδος τῆς νεωτέρας μητέρα, καὶ Θεοδότην ὑφ' ἧς καὶ ἀποθανὼν ἐκηδεύθη ἐν Μελίσσῃ κώμῃ τῆς Φρυγίας ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ Φαρναβάζου. εἴδομεν δὲ καὶ ἡμεῖς τὸ ἐν Μελίσσῃ τοῦ Ἀλκιβιάδου μνῆμα ἐκ Συνάδων εἰς Μητρόπολιν ἀφικνούμενοι ἐν ᾧ καὶ κατ' ἔτος θύεται βοῦς διακελευσαμένου ταῦτα τοῦ πάντα ἀρίστου Ἀδριανοῦ βασιλέως ὃς καὶ ἀνέστησεν ἐπὶ τῷ μνήματι παρίου λίθου εἰκόνα τὸν Ἀλκιβιάδην. οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν εἰ ἐξ ἀκοῆς τινὲς ἐράσθησαν τινῶν ὁπότε Χάρης ὁ Μιτυληναῖος ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν ἱστοριῶν τῶν περὶ Ἀλέξανδρον φησὶν ὀνείρατι θεασαμένους τινὰς οὓς μὴ πρότερον εἶδον ἐρασθῆναι αὐτῶν γράφει δὲ οὕτως. Ὑστάσπῃ νεώτερος ἦν ἀδελφός. Ζαριάδρης. ἄμφω καλοί. περὶ ὧν λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι ὅτι ἐξ Ἀφροδίτης καὶ Ἀδώνιδος. ἐγεννήθησαν. ἐκυρίευσε δὲ ὁ μὲν Ὑστάσπης Μηδίας καὶ τῆς ὑποκάτω χώ-

[Handwritten marginalia, right margin:] Venus in calamis siue in eliaticis · Timolus mōs · Chalcioecus · Melissa pagus phry[gi]e · Perícls · Eualcs · Clearch9 · Gyges · Demosthens · Aeschylus · Chamęleo · Pindarus · Theopompus · Timeus · Simonides · Xenophō · Pindarus · Xenophō · Alexis · Polemo · Cottina · Alcibiadś · Agis · Medontis · Axioch9 · Lysias · Damasandra mater Laidis iunioris · Theodote · Pharnabaz9 · Adrianus · Chares · Hystaspes iunior · Zariadres · Adonis

A βασ. ὁ δὲ Ζαριάδρης τῶν ὑπεράνω Κασπίων πυλῶν μέχρι τοῦ Τανάιδος. τῶν δὲ ἐπέκεινα τοῦ Τανάιδος Ὁμάρτῃ τῷ βασιλεῖ Μαραθῶν θυγάτηρ ἦν ὄνομα Ὀδάτις, περὶ ἧς ἐν ταῖς ἱστορίαις γέγραπται ὡς καὶ αὕτη κατὰ τὸν ὕπνον ἰδοῦσα τὸν Ζαριάδρην ἠράσθη, τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο κἀκείνῳ πάθος συνέπεσεν πρὸς αὐτήν. διετέλουν γοῦν ἀλλήλων ἐπιθυμοῦντες διὰ τὴν κατὰ τὸν ὕπνον φαντασίαν. ἦν δὲ ἡ Ὀδάτις καλλίστη τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν γυναικῶν, καὶ ὁ Ζαριάδρης δὲ ἦν καλός. πέμποντος οὖν τοῦ Ζαριάδρου πρὸς τὸν Ὁμάρτην, καὶ φιλοτιμουμένου γῆμαι τὴν ἄνθρωπον, οὐ συνετίθετο ὁ Ὁμάρτης διὰ τὸ εἶναι ἀρρένων παίδων ἔρημος. ἤθελε γὰρ αὐτὴν δοῦναι ἑνὶ τῶν περὶ αὐτὸν οἰκείων, καὶ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ὁ Ὁμάρτης συναγαγὼν τοὺς ἐκ τῆς βασιλείας δυνάστας καὶ φίλους καὶ συγγενεῖς, ἐποίει τοὺς γάμους οὐ προειπὼν ὅτῳ μέλλοι διδόναι τὴν θυγατέρα. ἀκμαζούσης οὖν τῆς μέθης εἰσκαλέσας τὴν Ὀδάτιν ὁ πατὴρ εἰς τὸ συμπόσιον, εἶπεν ἀκουόντων τῶν συνδείπνων· ἡμεῖς ὦ θύγατερ Ὀδάτι νῦν ποιούμεθα τοὺς σοὺς γάμους. περιβλέψασα οὖν καὶ θεωρήσασα πάντας λαβοῦσα χρυσῆν φιάλην καὶ πληρώσασα, δὸς ᾧ θέλεις γαμηθῆναι. τούτου γὰρ κεκλήσῃ γυνή. κἀκείνη περιβλέψασα πάντας, ἀπῄει δακρύουσα ποθοῦσα τὸν Ζαριάδρην ἰδεῖν, ἐπεστάλκει γὰρ αὐτῷ ὅτι μέλλουσιν οἱ γάμοι συντελεῖσθαι. ὁ δὲ στρατοπεδεύων ἐπὶ τοῦ Τανάιδος, καὶ διαλαθὼν τὴν στρατοπεδείαν διέβη μετὰ μόνου τοῦ ἁρματηλάτου, καὶ νυκτὸς ὁρμήσας ἐπὶ τοῦ ἅρματος διῆλθε διὰ τῆς πόλεως διώξας περὶ τοὺς ὀκτακοσίους σταδίους. πλησίον δὲ τῆς κώμης γενόμενος ἐν ᾗ τοὺς γάμους συνετέλουν καὶ καταλιπὼν ἔν τινι τόπῳ αὐτῷ ἅρματι τὸν ἁρματηλάτην προῆγεν ἐνδεδυκὼς στολὴν Σκυθικήν, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἰδὼν τὴν Ὀδάτιν ἑστηκυῖαν πρὸ τοῦ κυλικείου καὶ δακρύουσαν κερνῶσάν τε βραδέως τὴν φιάλην, B εἶπε πλησίον στὰς παρ' αὐτήν, ὦ Ὀδάτι πάρειμί σοι καθάπερ ἠξίωσας, ἐγὼ Ζαριάδρης. ἡ δὲ κατανοήσασα ξένον ἄνδρα καὶ καλὸν καὶ ὅμοιον τῷ κατὰ τὸν ὕπνον ἑωραμένῳ, περιχαρὴς γενομένη δίδωσιν αὐτῷ τὴν φιάλην· καὶ ὃς ἁρπάσας αὐτὴν ἀπήγαγεν ἐπὶ τὸ ἅρμα καὶ ἔφυγεν ἔχων τὴν Ὀδάτιν. οἱ δὲ παῖδες καὶ αἱ θεράπαιναι συνειδυῖαι τὸν ἔρωτα κατεσιώπησαν, καὶ κελεύοντος τοῦ πατρὸς καλεῖν, οὐκ ἔφησαν εἰδέναι ὅπου πεπόρευται. μνημονεύεται δὲ ὁ ἔρως οὗτος παρὰ τοῖς τὴν Ἀσίαν οἰκοῦσι βαρβάροις, καὶ περιττῶς ἐστι ζηλωτός· καὶ τὸν μῦθον τοῦτον ζωγραφοῦσιν ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ βασιλείοις, ἔτι δὲ ταῖς ἰδιωτικαῖς οἰκίαις· καὶ ταῖς ἑαυτῶν θυγατράσιν οἱ πολλοὶ τῶν δυναστῶν ὄνομα τίθενται Ὀδάτιν. Τὸ ὅμοιον ἱστορεῖ γενέσθαι καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Μασσαλιωτῶν πολιτείᾳ γράφων οὕτως· Φωκαεῖς οἱ ἐν Ἰωνίᾳ ἐμπορίᾳ χρώμενοι ἔκτισαν Μασσαλίαν. Εὔξενος δὲ ὁ Φωκαεὺς Νάνῳ τῷ βασιλεῖ (τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ ὄνομα) ἦν ξένος. οὗτος ὁ Νάνος ἐπιτελῶν γάμους τῆς θυγατρός, κατὰ τύχην παραγενόμενον τὸν Εὔξενον παρακέκληκεν ἐπὶ τὴν θοίνην. ὁ δὲ γάμος ἐγίνετο τόνδε τὸν τρόπον. ἔδει μετὰ τὸ δεῖπνον εἰσελθοῦσαν τὴν παῖδα, φιάλην κεκραμένην ᾧ βούλοιτο δοῦναι τῶν παρόντων μνηστήρων, ᾧ δὲ δοίη, τοῦτον εἶναι νυμφίον. ἡ δὲ παῖς εἰσελθοῦσα δίδωσιν εἴτε ἀπὸ τύχης, εἴτε καὶ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν τῷ Εὐξένῳ. ὄνομα δὲ ἦν τῇ παιδὶ Πέττα. τούτου δὲ συμπεσόντος καὶ τοῦ πατρὸς ἀξιοῦντος ὡς κατὰ θεὸν γενομένης τῆς δόσεως, ἔχειν αὐτήν, ἔλαβεν ὁ Εὔξενος γυναῖκα, καὶ συνῴκει μεταθέμενος τοὔνομα Ἀριστοξένην, καὶ ἔστι γένος ἐν Μασσαλίᾳ ἀπὸ τῆς ἀνθρώπου μέχρι νῦν Πρωτιάδαι καλούμενον. Πρῶτις γὰρ ἐγένετο υἱὸς Εὐξένου καὶ Ἀριστοξένης. Θεμιστοκλῆς τε ὥς φησιν Ἰδομενεὺς οὐχ ἅρμα ζευξάμενος ἑταιρῶν πληθούσης ἀγορᾶς εἰσήλασεν εἰς τὸ ἄστυ, ἦσαν δ' αὗται Λάμια καὶ Σκιώνη καὶ Σατύρα καὶ Νάννιον. οὐ καὶ αὐτὸς Θεμιστοκλῆς ἐξ ἑταίρας ἦν γεγενημένος ὄνομα Ἀβροτόνου, ὡς Ἀμφικράτης ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν συγγράμματι.

Ἀβρότονον Θρῇσσα γυνὴ γένος· ἀλλὰ τεκέσθαι
Τὸν μέγαν Ἕλλησίν φασι Θεμιστοκλέα.

C Νεάνθης δὲ ὁ Κυζικηνὸς ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τετάρτῃ τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριῶν Εὐτέρπης αὐτὸν υἱόν φησιν. Κῦρος δὲ ὁ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐπιστρατεύσας οὐχ ἑταίραν οὖσαν τὴν Φωκαΐδα τὴν σοφωτάτην καὶ καλλίστην γενομένην εἶχε συστρατευομένην, ἣν Ζηνοφάνης φησὶ πρότερον Μιλτὼ καλουμένην, Ἀσπασίαν μετονομασθῆναι. συνηκολούθει δὲ αὐτῷ καὶ ἡ Μιλησία παλλακίς. ὁ δὲ μέγας Ἀλέξανδρος οὐ Θαΐδα εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ τὴν Ἀττικὴν ἑταίραν, περὶ ἧς φησι Κλείταρχος ὡς αἰτίας γενομένης τοῦ ἐμπρησθῆναι τὰ ἐν Περσεπόλει βασίλεια. αὕτη δὲ ἡ Θαῒς καὶ μετὰ τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον, καὶ Πτολεμαίῳ ἐγαμήθη τῷ πρώτῳ βασιλεύσαντι Αἰγύπτου καὶ ἐγέννησεν αὐτῷ τέκνον Λεοντίσκον καὶ Λάγον, θυγατέρα δὲ Εἰρήνην, ἣν ἔγημεν Εὔνοστος ὁ Σόλων τῶν ἐν Κύπρῳ βασιλεύς. καὶ ὁ δεύτερος δὲ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς Φιλάδελφος δ' ἐπίκλην, ὡς ἱστορεῖ ὁ εὐεργέτης Πτολεμαῖος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ὑπομνημάτων πλείστας ἔσχεν ἐρωμένας Διδύμην μὲν μίαν τῶν ἐπιχωρίων γυναικῶν μάλ' εὐπρεπεστάτην τὴν ὄψιν καὶ Βιλιστίχην ἔτι δὲ Ἀγαθόκλειαν καὶ Στρατονίκην ἧς τὸ μέγα μνημεῖον ὑπάρχει ἐπὶ τῇ πρὸς Ἐλευσῖνι θαλάσσῃ καὶ Μυρτίον. καὶ ἄλλας δὲ πλείστας ἐπιρρεπέστερος ὢν πρὸς ἀφροδίσια. Πολύβιος δ' ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν, Κλεινοῦς φησι τῆς οἰνοχοούσης αὐτῷ εἰκόνας πολλὰς ἀνακεῖσθαι κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, μονοχίτωνας καὶ ῥυτὸν ἐχούσας ἐν ταῖς χερσίν, αἱ δὲ κάλλισται τῶν οἰκιῶν φησιν οὐ Μυρτίου καὶ Μνησίδος καὶ Ποθεινῆς προσαγορεύονται· καίτοι Μνῆσις μὲν ἦν αὐλητρὶς καὶ Ποθεινή, Μύρτιον δὲ μία τῶν ἀποδεδειγμένων καὶ κοινῶν δεικτηριάδων. τοῦ δὲ Φιλοπάτορος βασιλέως Πτολεμαίου οὐκ Ἀγαθόκλεια ἡ ἑταίρα ἐκράτει ἡ καὶ πᾶσαν ἀνατρέψασα τὴν βασιλείαν. Εὔμαχος δὲ ὁ Νεαπολίτης ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ Ἀννίβαν ἱστοριῶν, Ἱερώνυμόν φησι τὸν τυραννήσαντα Συρακουσίων ἀγαγέσθαι γυναῖκα τῶν ἐπ' οἰκήματος προεστηκυιῶν Πειθὼ ὄνομα, καὶ ἀποδεῖξαι βασιλίδα. Τιμόθεος δ'

ὁ στρατηγ

A ὁ στρατηγήσας Ἀθηναίων ἐπιφανῶς ἑταίρας ἦν υἱὸς Θρᾴττης τὸ γένος, σεμνῆς δ' ἄλλως τοὺς τρόπους. μεταβάλλουσι γὰρ αἱ τοιαῦται εἰς τὸ σῶφρον, τῶν ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένων εἰσὶ βελτίους. ὁ δὲ Τιμόθεος καὶ σκωπτόμενός ποτε ὅτι τοιαύτης εἴη μητρός, καὶ χάριν γε αὐτῇ φησὶν οἶδα ὅτι δι' αὐτὴν Κόνωνός εἰμι υἱός. Φιλέταιρον δὲ τὸν Περγάμου καὶ τῆς καινῆς ταύτης λεγομένης βασιλεύσαντα χώρας Βόας αὐλητρίδος ἑταίρας τὸ γένος ἀπὸ Παφλαγονίας υἱόν φησι γενέσθαι Καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν. Ἀριστοφῶν δὲ ὁ ῥήτωρ ὁ τὸν νόμον εἰσενεγκὼν ἐπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, ὃς ἂν μὴ ἐξ ἀστῆς γένηται νόθον εἶναι, αὐτὸς ἀπελέγχεται ὑπὸ Καλλιάδου τοῦ κωμικοῦ ἐκ Χορίδος τῆς ἑταίρας παιδοποιησάμενος ὡς αὐτὸς ἱστορεῖ Καρύστιος ἐν τρίτῳ ὑπομνημάτων. Δημήτριος δ' ὁ πολιορκητὴς οὐ δαιμονίως ἤρα Λαμίας τῆς αὐλητρίδος ἐξ ἧς ἔσχε καὶ θυγατέρα Φίλαν. τὴν δὲ Λάμιαν Πολέμων φησὶν ἐν τῷ περὶ τῆς ἐν Σικυῶνι ποικίλης στοᾶς θυγατέρα μὲν εἶναι Κλεάνορος Ἀθηναίου κατασκευάσαι δὲ Σικυωνίοις τὴν προκειμένην στοάν. ἤρα δὲ καὶ Λεαίνης καὶ αὐτῆς ἑταίρας Ἀττικῆς ὁ Δημήτριος καὶ ἄλλων δὲ πλειόνων. Μάχων δ' ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις χρείαις φησὶν οὕτως· Ὑπερβαλεῖ δὲ τῷ Λεαίνης σχήματι. Εὐφραινομένης οὖν παρά τε τῷ Δημητρίῳ εὐημερούσης φησὶ καὶ τὴν Λάμιαν τὸν βασιλέα εὐμελῶς κελητίσαι ὑπερεπαινεθῆναί τε, ἡ δὲ τότ' ἀπεκρίθη· Πρὸς ταῦτα καὶ Λέαιναν εἰ βούλει κράτει. Ἦν δὲ ἡ Λάμια σφόδρα εὔθικτος καὶ ἀστεία πρὸς τὰς ἀποκρίσεις, καθάπερ καὶ Γνάθαινα περὶ ἧς ἐροῦμεν. πάλιν δὲ περὶ τῆς Λαμίας ὁ Μάχων οὕτω γράφει· Δημήτριός ποθ' ὁ βασιλεὺς γένη μύρων Λαμίᾳ παρὰ πότον παντοδαπῶν ἐπεδείκνυτο. ἡ Λάμια δ' ἦν αὐλητρίς, ἣ σφόδρ' ἀδεῶς ἔχειν φασί. κνισθῆναί τε τὸν Δημήτριον· ἀποδοκιμαζούσης τὰ πάντα καὶ πάνυ κατεγ- B χλευαζούσης τῷ βασιλεῖ νάρδον τινὰ δίδωσιν ἐνεγκεῖν τῇ χειρὶ τὸ αἰδοῖον ἀποστρίψας, καὶ θιγὼν τοῖς δακτύλοις τουτί γε Λάμια φησὶν ὄσφρανθητι καὶ εἴσῃ παρὰ τἄλλα διαφορὰν ὅσην ἔχει. ἐκείνη δὲ γελάσασα ἀλλὰ τοῦτ' ἔφη τάλαν νομίζειν δοκεῖ μοι σαπρότατον πάντων πολύ. Δημήτριος δ' εἶπεν, ἀλλὰ μὴν νὴ τοὺς θεοὺς ἀπὸ βαλάνου τοῦτ' ἐστὶ λάμμα βασιλικῆς. Πτολεμαῖος δὲ ὁ τοῦ Ἀγησάρχου ἐν ταῖς περὶ τὸν Φιλοπάτορα ἱστορίαις, βασιλέων ἐρωμένας ἀναγράφων φησὶν Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος αὐξήσαντος Φίλινναν τὴν ὀρχηστρίδα ἐξ ἧς καὶ γεννῆσαι Ἀριδαῖον τὸν μετὰ Ἀλέξανδρον βασιλεύσαντα. Δημητρίου δὲ τοῦ πολιορκητοῦ, μετὰ τὰς προειρημένας Μανίαν. Ἀντιγόνου δὲ Δημὼ ἐξ ἧς Ἀλκυονέα γεννηθῆναι. Σελεύκου δὲ τοῦ νεωτέρου Μύσταν καὶ Νῦσαν. Ἡρακλείδης δὲ ὁ Λέμβος ἐν τῇ τρίτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν Δημὼ φησὶν ἐρωμένην γενέσθαι τοῦ Δημητρίου, ᾗ ἐπιμανῆναι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀντίγονον, καὶ ἀποκτεῖναι Ὀξυθέμιν ὡς καὶ πολλὰ συνεξαμαρτάνοντα τῷ Δημητρίῳ καὶ ὅτι ἀπέκτεινε τὰς τῆς Δημοῦς θεραπαίνας στρεβλῶν. περὶ δὲ τοῦ ἀρημένου τῆς Μανίας ὀνόματος ὁ Μάχων τάδε φησίν.

Ἴσως δ' ἂν ἀπορήσειέ τις εὐλόγως θ' ἅμα
Τῶν νῦν ἀκροατῶν ἥτις Ἀττικὴ γυνὴ
Προσηγορεύετ' ἢ 'νομάσθη Μανία.
Αἰσχρὸν δ' ὄνομα Φρυγιακὸν γυναῖκ' ἔχειν
Καὶ ταῦθ' ἑταίραν ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος
Ἢ τὴν Ἀθηναίων τί κωλῦσαι πόλιν
Ὑφ' ἧς ἅπαντες εἰσὶν ἐπηνωρθωμένοι
Τὸ μὲν οὖν ὑπάρχον εὐθέως ἐκ παιδίου
Αὐτῇ Μελίττ' ἦν ὄνομα· τῷ μὲν μεγέθει
Τῶν τότε γυναικῶν βραχύ τι καταδεεστέρα
Φωνῇ δ' ὁμιλίᾳ τε κεχορηγημένη
Πάνυ δ' εὐπρόσωπος οὖσα καὶ καταπληκτική
Πολλοὺς ἐραστὰς καὶ πολίτας καὶ ξένους
Ἔσχεν· ὅπου περὶ γυναικὸς τίς λόγος
Γένοιτο Μανίαν τὴν Μελίτταν ὡς καλὴν
Ἔφασκον εἶναι καὶ προσεξειργάζετο
C Αὐτὴ τὸ πλεῖον ἢ νῖκ' ἂν σκώψειε δὲ
Ῥημάτιον, εὐθὺ τοῦτο μανίαν ἀνεβόα
Αὐτὴ θ' ὅτ' ἐπαινοίη τιν' ἢ ψέγοι πάλιν
Ἐπ' ἀμφοτέρων προσεῖχε τὸ μανία τῶν λόγων.
Διὸ τῆς μανίας ἐπίρρημ' ἐκτενὲς δοκεῖ
Καλέσαι τις αὐτὴν τῶν ἐραστῶν μανίαν
Μᾶλλον τὸ πάρεργον ἐπεκράτησ' ἢ τοὔνομα
Δοκεῖ δὲ λιθιᾶν ὡς ἔοιχ' ἡ Μανία
Γνάθαινα τ' εἰς τὰ στρώμαθ' ὅτι προΐεται.
Ἐνομοθέτητο τοῦτ' ἀπὸ Διφίλου
Μετὰ ταῦτα δ' ἡ Γνάθαινα πρὸς τὴν Μανίαν
Ἐλοιδορεῖτο καὶ λέγει τί τοῦτο ποιεῖ
Εἰ δὲ λίθον εἶχες, ὑπολαβοῦσ' ἡ Μανία
Ἔδωκ' ἂν ἵν' ἔχῃς φησ' ἀποψᾶσθαι τάλαν.

Ὅτι δ' ἦν καὶ ἀστεία τις ἀποκρίνασθαι, τάδε περὶ αὐτῆς Μάχων ἀναγράφει.

Τῆς Μανίας ἤρα Λεοντίσκος ποτέ.
Ὁ παγκρατιαστὴς καὶ συνεῖχ' αὐτὴν μόνος
Γαμετῆς τρόπον γυναικός· ὑπὸ δ' Ἀντήνορος
Μοιχευομένην αἰσθανόμενος, αὐτὴν ὕστερον
Σφόδρ' ἠγανάκτησεν ἡ δὲ μηθέν φησί σοι
Ψυχὴ μελέτω μαθεῖν δ' αἰσθέσθαι θ' ἅμα
Ὀλυμπιονικῶν νυκτὸς ἀθλητῶν δυεῖν
Πληγὰς τί δύνανται ποτ' ἤθελον. αἰτουμένην
Λέγουσι τὴν πυγήν ποθ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως
Μανίαν Δημητρίου. Ἀνταξιῶσαι δωρεὰν κἀυτοῦ τινά
Δόντος δ' αὐτῇ στρέψασα, μετὰ μικρὸν λέγει
Ἀγαμέμνονος παῖ νῦν ἐκεῖν' ἔξεστί σοι
Παρόντι λεύσσειν ὧν πρόθυμος ἦσθ' ἀεί.
Εἶναι δοκῶν αὐτόμολος ἄνθρωπος ξένος
Καὶ παρεπιδημήσας Ἀθήνησίν ποτε,
Τὴν Μανίαν μετεπέμψαθ' ὅσον ᾔτησε δούς
Εἰς τόνδε Ἦν συμπαρειληφώς τινας
Ἐκ τῆς πόλεως τῶν ἐπιγελᾶν εἰθισμένων
Ἅπαντά τε τοι στρέφουσιν ἀεὶ πρὸς χάριν
Βουλόμενος εἶναι γλαφυρὸς ἀστεῖός θ' ἅμα

Tanais tanaidos
Homartes
Odatis
Fabula amorum odatidos & Zadriadre
Aristoteles
Euxenus
Nanus
Petta
Protiadæ
Aristoxene
Protis
Themistocles
Idomene
Lamia
Thais
Scione
Satyra
Nanniu
Soli cypri
Habrotonum
Philadelphi concubinæ
Neantes cyzicen
Didyme
Euterpe
Belistiche
Zenophanes
Agathoclea
Milto
Stratonice
Myrtiu
Cyrus
Clino
Aspasia
Mnesis
Thais
Clitarch
Ptolemæ
Leontiscus
Lagus
Irene
Eunostus
Philadelph
Euergetes ptolemæ
Polybius
Philopator
Agathoclea
Eumachus
Hieronymus
Pitho
Timotheus

Meretrices fi[...] res mutet pud[...] tiores sunt ali[...]
Timothe
Cono
Philetær
Boa
Carystius
Aristopho
Calliades
Choris
Demetrius rex
Carystius
Lamia
Phila
Polemo
Cleanor
Leæna
Demetri
de Lamia
Macho comicus
Gnathena
Lamia
Macho
Ptolemeus f.
Agesarch
Demo Antigoni amica
Philippus
Philinna
Aridæus
Alexander
Demo
Mania
Demetrius rex
Antigonus
Demo
Alcyone
Seleucus
Mysta
Nysa
Demetrius rex
Antigonus
Oxythemis
Macho
Leontiscus
Antenor

Τῆς μανίας ἄριστα παιζούσης σφόδρα
Αὐτὴν ἐπικροῦσαι βουλόμενος πρὸς τῶν θεῶν
Ἐν τοῖς ὄρεσι τάχιστα θηρίον τρέφειν
Μετὰ ταῦτα δ᾽ ὡς εἰσῆλθε πάλιν ἡ μανία
Αὐτὴν γεγονέναι προσβολῆς οὔσης ποτὲ
Ἀπέπεμψε ταύτην, διαλύσασα δ᾽ ἡ ἑταίρα
Οὐ γὰρ σὺ φεύγων ἀπέβαλες τὴν ἀσπίδα
Ἐν συμποσίῳ δ᾽ ὥς φασι παρὰ τῇ μανίᾳ
Καθὼς ἐπηρώτησε τὸ τότ᾽ αἰσωθελής
*Ἄνω μὲν οὖν γε φησὶν ὑπό τι γὰρ δέδοικά σε
Ἀνισταμένης τε πολλάκις εἰς δίκρουν ποδὶ
Μειράκιά τι δοκεῖ τῶν ἀγρίων ὑμῶν ποτὲ
Ἡ μανία αὐτόμολος ὦ βέλτιστ᾽ ἔφη
Τὸν αὐτόμολον ἔσκοπε ῥίψασ᾽ αὐτὸν τ᾽ ἔφη
Ὁ δὲ στρατιώτης ὑπό τι σκυθρωπάσας
Μηθὲν παρὰ τοῦτο φησὶ λυποῦ φίλτατε
Μὰ τὴν ἀφροδίτην ἀλλ᾽ οὖ, σοὶ χρήσας τότε.
Παρεδέξατ᾽ αὐτὴν τῶν πονηρῶν τις πάνυ
Ἐλθοῦσ᾽ ἅμα βαλεῖν ἡ κάτω γελάσασα δὲ
Μήμου προσπεσούσης τοῦ ἐκ πλοίου ἐκ σφαγῆς.

Καὶ ἄλλων δὲ ἑταιρῶν ἀπομνημονεύματα ὁ μάχων συνήγαγεν ὧν οὐκ ἄκαιρον ἐστὶ κατὰ τὸ ἑξῆς μνημονεῦσαι. γναθαίνης μὲν οὕτως

Παρὰ γναθαίνῃ δίφιλος πίνων ποτὲ
Τιμώμενος μάλιστα τῶν ἐρωμένων
Παρὼν ἔχων δύο χία, θάσια τέτταρα
Ὄψον μάγειρον τὰ μετὰ ταῦτ᾽ αὐλητρίδα,
Πέμψαντος αὐτῇ χιόνα σαπέρδην θ᾽ ἅμα
Φυλαττομένη τε πολὺ μάλιστα δίφιλον
Τὸ μὲν τάριχος εἶπε ταχέως τ᾽ ἀποφέρειν
Τὴν χιόνα δ᾽ εἰς τὸν ἄκρατον ἐνσεῖσαι λάθρα
Κύαθον προσενεγκεῖν διφίλῳ ποτήριον
Καὶ τὸ παράδοξον καταπλαγεὶς ὁ δίφιλος
Γνάθαιν᾽ ἔχεις τὸν λάκκον ὁμολογουμένως.
Εἰς αὐτὸν ἀεὶ τοὺς προλόγους ἐμβάλλομεν.
Μετὰ τῆς γναθαίνης ἀπὸ τύχης ἀνεπαύετο
Τὸν νῶτον ἔχων παντελῶς τάλα τάλαν
Κἀκεῖνος αὐτῆς συντόμως ἀπεκρίνατο
Παίζων μετά τινων ἡλικιωτῶν ἐνέπεσεν

Dexithea

Ἄνθρωπε φησὶν ἐξεδάρης ἀκόλαστος ὤν.
Γνάθαινα τοὖψον ἀποτιθείσης πάνυ σχεδὸν
Εἰ φησὶν ἤδει ἡ γνάθαινα τὸ τέως
Ἐπεὶ προέβη τοῖς ἔτεσιν ἡ γνάθαινα καὶ
Εἰς τὴν ἀγορὰν λέγουσιν αὐτὴν ἐξιέναι
Πωλεῖ θ᾽ ἕκαστον ἔτ᾽ ἰδοῦσα κατὰ τύχην
Τῇ θ᾽ ἡλικίᾳ σφόδρα νέον ὦ πρὸς τῶν θεῶν
Ὁ δὲ μειδιάσας, κύβδ᾽ ἔφη τριωβόλου

Stratocles

Ὄντα τ᾽ ἐν ἀθήναις καρικοῖς χρῆσθαι σταθμοῖς
Λοπάδας συνάλμας τε ξυναρτύειν δοκῶν
Ἐπεξωπτᾶν βουλομένοις τὸν ἑωθινὸν
Γνάθαινα δ᾽ αὐτῆς εἶπε πρὸς ἐραστήν τινα
Στρατοκλῆς ἐπ᾽ ἐρίφοις φησὶ χειμῶνας ποιεῖ.
Καὶ μέλανα λεπτὸν θ᾽ ὡς ἔοικεν ὑπερβολῇ
Ἔσκωπτεν εἰς ἄσωτον, ἀκαιρως δέ πως
Αὐτῇ συναντήσαντος ἐμβλέψασα τῇ
Δικαιοτέρου ἦν ὦ τέκνον νὴ τὼ θεώ.
Ἀναπαυόμενον μετὰ τῆς γναθαίνης, ἀξιοῦν
Αὐτὸ παρασχεῖν· τήνδε τοῦτ᾽ εἰπεῖν, τάλαν

Gnathemiu

*Τὰς ὗς τὸ νομίζω καιρὸς ἐστὶν ἐξάγειν.
Εἰς τὰς ἀθήνας παρεπιδημήσας ξένος
Κρονίοις ἀπιοῦσαν εἶδε τὴν γναθαίνιον
Τό τ᾽ εἶδος αὐτῆς τούς ῥυθμούς τε καταμαθὼν,
Τῆς νυκτὸς ἡ γνάθαινα δ᾽ εἰς τὴν πορφύραν
Ἔταξ᾽ ὁ δ᾽ ἄφνω κατειμένην πληγεὶς παπαῖ
Μνᾶς πραξαμένη δὲ πέντε τὰς σπονδὰς ποιοῦ
Βουλόμενον εἶναι τὸν σατράπην ἀπεδέξατο
Ἐπὶ δεῖπνον ὡς λέγουσι τοῖς ἀφροδισίοις
Ἀνῆθη δ᾽ ὑπ᾽ αὐτῆς ἔκ τινος ἀγαπώμενος
Μύρον στεφάνους στραγήματ᾽ ἔριφον ταινίας
Καὶ τῶν ἐραστῶν συριακοῦ τινος ξένου
Αἰσχυνομένη τὰ δῶρα μή τις καταμάθῃ
Μηδεὶς δίκην μετὰ ταῦτα κωμῳδουμένη
Πρὸς τοὺς σπανίζειν ὁμολογουμένους ἁλῶν
Τῷ παιδὶ τ᾽ ἐπέταξεν ἐγχέον θ᾽ ὅσον δέκα
Ὑπερηδέως δὲ τὴν κύλικα πιὼν ἄφνω
Νὴ τὴν ἀθηνᾶν καὶ θεοὺς ψυχρόν γ᾽ ἔφη
Ἡ δ᾽ εἶπε τῶν σῶν δραμάτων γὰρ ἐπιμελῶς
Μαστιγίας μώλωπας ὑψηλοὺς ἔχων,
Περιλαμβάνουσα δ᾽ αὐτὸν ὡς ἀνώμαλον
Ἄνερ πόθεν ἔχεις ταῦτ᾽ ἔφη τὰ φαύματα.
Ὅτι παῖς ποτ᾽ ὢν ἐνήλατ᾽ εἰς πυρὰν ποτὲ
Ναὶ τὴν φίλην δήμητρα· δικαίως τε γῆ
Παρὰ δεξιθέᾳ δειπνοῦσα τῇ ἑταίρᾳ ποτὲ
Τῆς δεξιθέας τῇ μητρὶ, νὴ τὴν ἄρτεμιν
Τῇ μητρὶ συνεδείπνουν ἂν οὐχὶ σοὶ γύναι.
Ἤδη τελέως ἦν ὁμολογουμένως σορὸς,
Καὶ τοὖψον ἐφορᾶν καὶ πολυπραγμονεῖν πόσου
Ἔστω τὰ κρεωπώλῃ τιν᾽ ἀστεῖον πάνυ
Μειράκιον ὁ καλὸς φησὶ πῶς ἵστης φράσον
Τίς δ᾽ ὁ ἐπιτρέψων ἔστι σοι φησὶ τάλαν
Στρατοκλῆς δ᾽ ἐρίφους προῖκ᾽ ἐδίδου τοῖς γνωρίμοις
Καὶ δίψαν ὑπολειπόμενοι δ᾽ εἰς τὴν αὔριον
Μακρὰς δὲ πράττειν εἰς τὰ λοιπὰ ξυμβολάς.
Στρατευόμενον ὁρῶσα περὶ τὰς συμβολὰς
Ἰδοῦσ᾽ ἔφηβον ἡ γνάθαιν᾽ ἰσχνὸν πάνυ
Καὶ λιπαρὸν ἔτι δὲ τῶν ἐφήβων βραχύτερον
Τοῦ μειρακίσκου καὶ τυραννικώτερον
Θυγατρὶ μετὰ ταύτης συμπορευομένη λέγει
Λέγουσι ποντικὸν τι μειρακύλλιον
Πρωῒ γενόμενον ὥς τε τὴν πυγὴν ἅπαξ
Ἔπειτα τὴν πυγήν με νῦν αἰτεῖς, ὅτε
Καὶ γναθαινίου λέγει τὸ θυγάτριδος αὐτῆς τάδε ἀναγρά-
Σατράπης πάνυ γέρων ἐνενήκοντ᾽ ἐτῶν (φει.
Μετὰ τῆς γναθαίνης ἐξ ἀφροδισίου τινός.
Ἐπυνθάνετο μίσθωμα πράσσετ᾽ ἢ πόσον
Καὶ τὰ δέρατ᾽ ἀποβλέψασα δραχμὰς χιλίας
Ζωγρεῖς γύναι φησὶν ἕνεκα τοῦ στρατιωτικοῦ
Καὶ στῶσον ἡμῖν ἔνδον. ἡ δ᾽ ἐπιδέξιον

Εἶπεν δὲ δὸς ὅσον ἐπιθυμεῖς πάτερ δίδου τ᾽
Εἰς νύκτ᾽ ἀποδώσεις τῷ θυγατρίῳ μου διπλοῦν.
Καταλελυκυίας τῆς γναθαινίου σχεδὸν
Τὸν ἀνδρόνικον ἡδέως αὐτῆς ἔχειν
Ἐξ οὗ γεγονὸς ἦν ἄρρεν αὐτῷ παιδίον
Μίσθωμα, λιπαρῶν δὲ καὶ προσκείμενος
Ἀνάγωγος ὢν δὴ καὶ βέβαιος παντελῶς
Κατεβόλαζε τῆς γναθαινίου λέγων
Ἐξῆς καθεσπάσαι δ᾽ ὑπ᾽ αὐτῆς πυντάκις,
Ἐκ τῆς κορίνθου προσφάτως ἀφιγμένος
Αὐτὸν μὲν ἀξιοῦντα μή τε τευχέναι
Ἐν τῷδε δ᾽ ἑτέρους ἐν ῥυφεῖ μαστιγίας.
Περιλαμβάνειν τ᾽ οὐκ ἐδόκει μαζὸν τάλαν
Διὰ τοῦθ᾽ ὑπέμεινα πολὺ λαβοῦσα χρυσίον.
Ἐλάχιστον αὐτοῦ περιλαβὼ τοῦ σώματος
Τὸν ἀνδρόνικον οὐ θελήσης παρὰ πόδα
Ὀργιζομένης δὲ διὰ τὸ μηδὲν λαμβάνειν
Ὑπερηφανῶς μοι τὴν θυγατέρα χρωμένην
Περίλαβε φησὶ καὶ φίλησον ἐθέλει
Τὸν μισθὸν ὠφέλημα τοῦ ἀπὸ τὰς σκέψας
Πανηγύρεως οὔσης ποθ᾽ ἡ γναθαίνιον
Ἔμπορον ἐραστὴν ἐντελῶς ἐπ᾽ ἀστράβης
Καὶ τρεῖς θεραπαίνας καὶ νέαν τιθήνην μίαν
Κακὸς παλαιστὴς ἐνέτυχεν τις τῶν ἀεὶ
Ὃς οὐ δυνάμενος τότε παρελθεῖν ῥαδίως
Ὀνηλάτ᾽ ἐμὴ θᾶττον ἐκστήσει ποτὲ
Σὺ δὲ τοῖς ὀναρίοις φησὶ καὶ ταῖς ἀστράβαις
Οὐδέποτε γὰρ τοῦτ᾽ ἐστί σοι πεπραγμένον.
Λαΐδα λέγουσι τὴν κορινθίαν ποτὲ
Πινακίδα καὶ γραφεῖον ἐξηρτημένον
Τί βουλόμενος ἔγραψας ἐν στρατιωτίᾳ
Τὴν τόλμαν αὐτῆς σὺ γοῦν οὖν τίς ἔφη δοκεῖς.
Τί δ᾽ αἰσχρὸν εἰ μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκεῖ.
Κορίνθιον τετράπηχυν καινὸν λαΐδιον
Ἔδοξ᾽ ἔχειν πέμψασα τὴν θεραπαινίδα
Ἀκριβῶς καὶ πέπειθ᾽ ὅτι*
Ἐν ταῖς ἀθήναις χαλκοτύπος σφόδρ᾽ εὐφυὴς
Οὐκ ἔτι θ᾽ ἑταιρεῖν ὑπομενούσης διὰ τὸ πῶς
Τὸν ἀποκειτήν· τότε δ᾽ ὄντος ἐν ἀποδημίᾳ
Οὐχ ὑπομένουσαν τὴν γναθαίνιον λαβεῖν
Πολὺ δὲ πανήσας ἔχειν αὐτὴν χρυσίον
Ἐν σκυτοτομίῳ τινὶ μετά τινων καθήμενος
Ἑτέρῳ τρόπῳ μὴ συγκεῖσθαι μηδενὶ
Μετὰ ταῦτ᾽ ἀκούσας ἀνδρόνικος τὸ γεγονὸς
Παρὰ τὸν πότον ταῦτ᾽ ἔλεγε τῇ γναθαινίῳ
Τούτου παρ᾽ αὐτῆς μηδέποτε τοῦ σχήματος.
Ἔπειτ᾽ ἐνειπεῖν φασὶ τὴν γναθαίνιον
Ἄνθρωπον ἄχρι τοῦ στόματος ἠσβολωμένον
*Ἐφιλοσόφησα θ᾽ ἵν᾽ ἄκρον ὡς μάλιστα καὶ
Ἔπειτα φασὶ τῆς γναθαινίου ποτὲ
Φιλεῖν καθάπερ ταῖς πρότερον ἡμέραις ἀεὶ
*Ἔπειθε πῶς οὐχ ὁρᾷς γνάθαιν᾽ ἔφη
Ἡ γραῦς δ᾽ ἀγανακτήσασα τάλαιν᾽ ἔφη τέκνον
*Ἡ δ᾽ εἶπε μῆτερ πῶς ἔφη μέλλω φιλεῖν
Τὸ κοινὸν ἄργος δωρεὰν θέλον τ᾽ ἔχειν.
Εἰς πειραιᾶ κατέβαινε πρὸς ξένον τινὰ
Τὰ πάντ᾽ ἔχουσ᾽ ὀνάρια μετ᾽ αὐτῆς τρία
Ἔπειτ᾽ ἐν αὐταῖς ἐστί τινος στενῆς ὁδοῦ
Ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐπιμελῶς ἡττημένων.
Ἀλλὰ στενοχωρῶν εἶπεν ὦ τρισάθλιε
Ἐκ τῆς ὁδοῦ τὰ γύναια ταυτὶ καταβαλῶ
Γναθαίνιον δ᾽ εἶπ᾽ ὦ τάλαν μὴ δῆτ᾽ ἄνερ

Lais

Ἑξῆς δὲ καὶ ταῦτ᾽ ἀναγράφει
Εὐριπίδην ἰδοῦσαν ἐν κήπῳ τινὶ

Euripides

Ἔχοντ᾽ ἀπόκειναι φησὶν ὦ ποιητά μοι
Ἔρρ᾽ αἰσχροποιὲ καταπλαγεὶς δ᾽ εὐριπίδης
Αἰσχροποιὸς ἡ δὲ γελάσασ᾽ ἀπεκρίθη

Glycerium

Ἡ γλυκέριον λαβοῦσα παρ᾽ ἐραστοῦ τινὸς
Ἔδωκεν εἰς γναφεῖον εἶτ᾽ ἐπεὶ τέλος
Τὸ μισθάριον ἔχουσαν ἐκέλευ᾽ ἀποφέρειν

Θοιμάτιον ὁ γναφεὺς δ᾽ εἶπεν ἂν γ᾽ ἐλαδίου τεταρτημορία μοι φησὶ προσενέγκῃς τρία
Κόμισαι. τὸ κωλύον γάρ ἐστι τοῦτό γε. ἡ δ᾽ ἀπήγγελε τάλαιναν εἶπεν κακὸν

Ἡ γλυκέριον μέλλει γὰρ ὥσπερ μαινίδας
Ὁ τοῦ σοφοκλέους δημοφῶν ἐρώμενος
Νέος ὢν ἔτ᾽ αὐτὸς εἶχεν ἐπικαλεῖσθαι δ᾽ αἶξ
Θαλλὸν παρεγενήθη τ᾽ εἰς τὴν ἀττικὴν
Ὑμήττιόν τε φορτιούμενος μέλι
Πυγὴν πάνυ καλὴν ἦν ποτ᾽ ἠξίου λαβεῖν
Φησὶ παρ᾽ ἐμοῦ λαβὼν φίλτατε
Καλλιστοῦς δὲ τῆς ὑὸς καλουμένης
Μητέρα κορώνη δ᾽ ἐπεκαλεῖτο τοὔνομα
Διαφέρον τι γὰρ ἔφησεν ἄλλο πλὴν
Ἵππην λέγουσι τὴν ἑταίραν θεόδοτον
Γενόμενον αὐτῇ δ᾽ ὀψὲ τῆς ὥρας ποτὲ
Πτολεμαῖον ἐώθει δὲ συμπίνειν ἀεὶ
Πτολεμαῖε δ᾽ ἐψὼ φησὶ πάππα σφόδρα
Κοτύλας ἔπειτ᾽ εἰς τὴν μεγάλην
Εἰς τὴν λεκάνην μὲν τοῦ δοκεῖς γάρ μοι πολὺ
Φρονεῖν ἔπειτα μοιχεύσας τὴν θεωνικήν
Ἀποτηγανίζειν φησί μοι τὸ λαΐδιον.

Sophocles

Τὴν αἶγα νικὼ πρεσβυτέραν οὖσαν ποτὲ

Demophon

Ὅτι τὸν μέγαν κατέφαγ᾽ ἐραστήν ποτε
Ὠνησάμενος μέλι χελιδονίας τ᾽ ἰσχάδας
Λέγεται δ᾽ ἐκείνῃ τὴν γυναῖκ᾽ εἰρηκέναι
Ὁ δημοφῶν ἡ δ᾽ εἶπε γελάσασ᾽ εὖ ἵνα σοφοκλεῖ δῷς

Aex. 1. cap meretrix

Callisto

Πρὸς τὴν ἑαυτῆς λοιδορουμένης ποτὲ
Διέλυεν ἡ γνάθαιν᾽ ἐρωτηθεῖσα δὲ τί

Corone

Ἀλλ᾽ ἡ κορώνη θ᾽ ἑτέρ᾽ ἐκείνῃ μέμφεται.

Hippe

Ἔχειν ἐραστὴν τὸν ἐστὶ τοῦ χόρτου ποτὲ
Εἰσῆλθεν ἐστὶ κώθωνα πρὸς τὸν βασιλέα

Theodote

Αὐτὸ, λέγει δ᾽ οὖν ὑστεροῦσα παρὰ πολὺ
Ἀλλ᾽ ἐγχεάτω μοί τις τέτταρας
*ἔπειθ᾽ ὁ βασιλεὺς λέγει
Ἵππη πάνυ χόρτον φησὶ κατὰ βεβρωκέναι

Phryne

Κἄπει τὰ αἰτήσασαν αὐτὸν μνᾶν μίαν

Moerichus

ὁ μοιχὸς μέγ' εἶπεν οὐ πρῴην δύο χρυσοῦς λαβοῦσα παρεγένου ξένῳ τινί;
Περίμενε τοίνυν καὶ σύ φησιν ἕως ἂν οὗ
βινητιάσω καὶ τοσοῦτον λήψομαι.
Νικὼ λέγουσι τὴν αἶγα πύθωνός τινος
Αὐτὴν ποτ' ἀπολιπόντος εὐαφῆν δὲ τὴν
Γνάθαιναν ἀναλαβόντος εἶτ' ἐς ὕστερον
Μεταπεμπομένου ποθ' ὡς ἔοικ' αὐτὴν λέγειν
Πρὸς τὸν μετιόντα παῖδα, νῦν πύθων ἔφη
Ἐπεί γε τῶν ὑῶν διάμεστος ἐγένετο αὐτῇ τὴν αἶγ' οἷός ἐστιν ἀνακάμπτειν πάλιν.

Μέχρι μὲν οὖν τούτων μνημονεύω τῶν ὑπὸ τοῦ Μάχωνος εἰρημένων. αἱ γὰρ καλαὶ ἡμῶν Ἀθῆναι τοσοῦτον πλῆθος ἤνεγκαν ἑταιρῶν, περὶ ὧν ἐπεξελεύσομαι ὅσον γε δύναμαι, ὅσον οὐχ ἄλλη εὐανδροῦσα πόλις οὐκ ἔσχεν. ἀνέγραψε γοῦν Ἀριστοφάνης μὲν ὁ Βυζάντιος ἑκατὸν καὶ τριακοντα πέντε. Ἀπολλόδωρος δὲ τούτων πλείους. ὁ Γοργίας δὲ πλείονας παραλειφθῆναι φάσκοντες ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους μετὰ ἑταιρῶν πλειόνων καὶ τάσδε. τὴν Παροίνιον ἐπικληθεῖσαν καὶ Λαμπυρίδα καὶ Εὐφροσύνην. αὕτη δὲ ἦν γναφέως θυγάτηρ. ἄγραφοι δ' εἰσὶν αὐτῷ Μεγίστη, Ἀγαλλὶς, Θαυμάριον, Θεόκλεια. αὕτη δ' ἐπεκαλεῖτο Κορώνη. Ληναιτόκυστος, Ἀστρά, Γνάθαινα καὶ ταύτης θυγατριδῆ Γναθαίνιον, καὶ Σιγή, καὶ Συνωρίς ἡ Λύχνος ἐπικαλουμένη, καὶ Εὔκλεια καὶ Γραμμεία καὶ Θρυαλλὶς ἔτι Χίμαιρα καὶ Λαμπάς. τῆς δὲ Γναθαίνης ἤρα δεινῶς ὡς καὶ πρότερον εἴρηται Δίφιλος ὁ κωμῳδοποιὸς ὡς καὶ Λυγκεὺς ὁ Σάμιος ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν ἱστορεῖ. ἐν ἀγῶνι οὖν ποτε αὐτὸν ἀσχημονήσαντα σφόδρα, ἀρθῆναι ἐκ τοῦ θεάτρου συνέβη, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐλθεῖν πρὸς τὴν Γνάθαιναν. κελεύοντος οὖν τοῦ Διφίλου ὑπονίψαι τοὺς πόδας αὐτοῦ τὴν Γνάθαιναν, ἡ δέ, τί γάρ εἶπεν οὐκ ἠρμένος ἥκεις; σφόδρα δ' ἦν εὔθικτος πρὸς τὰς ἀποκρίσεις ἡ Γνάθαινα. καὶ ἄλλαι δὲ ἑταῖραι μέγα ἐφρόνουν ἐφ' ἑαυταῖς, παιδείας ἀντεχόμεναι, καὶ τοῖς μαθήμασι χρόνον ἀπομερίζουσαι. διόπερ καὶ εὔθικτοι πρὸς τὰς ἀποκρίσεις ἦσαν. κατηγοροῦντος γοῦν ποτε Στίλπωνος Γλυκέρας παρὰ πότον ὡς διαφθειρούσης τοὺς νέους, ὥς φησι Σάτυρος ἐν τοῖς βίοις, ὑποτυχοῦσα ἡ Γλυκέρα, τὴν αὐτὴν ἔφη ἔχομεν αἰτίαν ὦ Στίλπων. σέ τε γὰρ λέγουσι διαφθείρειν τοὺς ἐντυγχάνοντάς σοι ἀνωφελῆ καὶ ἐριστικὰ σοφίσματα διδάσκοντα, ἐμέ τε ὡσαύτως. μηδὲν οὖν διαφέρειν ἐπιτριβομένοις καὶ κακῶς πάσχουσιν ἢ μετὰ φιλοσόφου ζῆν ἢ ἑταίρας. κατὰ γὰρ τὸν Ἀγάθωνα γυνὴ τὸ σῶμα δι' ἀργίαν ψυχῆς φρόνησιν ἐντὸς οὐκ ἀργὸν φορεῖ. Γναθαίνης δὲ πολλὰς ἀποκρίσεις ἀνέγραψεν ὁ Λυγκεύς. παρασίτου γάρ τινος ὑπὸ γραὸς τρεφομένου, καὶ τὸ σῶμα εὖ ἔχοντος, χαριέντως ἔφη ὦ νεανίσκε τὸ σωμάτιον διάκεισαι. τί οὖν οἴει εἰ μὴ ἐδευτεροκοίτουν, τῷ λιμῷ ἂν ἔφη ἀπέθανες. Παυσανίου δὲ τοῦ Λάκκου ὀρχουμένου, καὶ εἰς κάδον τινὰ ἐμπεσόντος, ὁ Λάκκος ἔφη εἰς τὸν κάδον ἐμπέπτωκεν. ἐπιδόντος δέ τινος οἶνον ἐν ψυκτηριδίῳ μικρὸν καὶ εἰπόντος ὅτι ἑκκαιδεκαέτης, μικρός γε ἔφη ὡς τοσούτων ἐτῶν. νεανίσκων δέ τινων παρὰ πότον ὑπὲρ αὐτῆς τυπτόντων ἑαυτούς, ἔφη πρὸς τὸν ἡττώμενον, θάρρει παιδίον. οὐ γὰρ στεφανίτης ὁ ἀγών ἐστιν ἀλλ' ἀργυρίτης. ὡς δ' ὁ τὴν μνᾶν τῇ θυγατρὶ δούς, αὐτῆς οὐδὲν ἔτι ἔφερεν, ἀλλ' ἐφοίτα μόνον. παιδίον ἔφη ὥσπερ πρὸς Ἱππόμαχον τὸν παιδοτρίβην μνᾶν δούς, οἴει ἀεὶ φοιτήσειν. Φρύνης δὲ πικρότερον εἰπούσης αὐτῇ εἰ δὲ λίθον ἔφη εἶχες ἀποψήσασθαι ἄν σοι ἔδωκα. ἐτύγχανε δὲ ἡ μὲν αἰτίαν ἔχουσα λιθιᾶν ἡ δὲ κοιλίαν προπετεστέραν ἔχειν. τῶν δὲ πινόντων παρ' αὐτῇ βαλλομένων εἰς βολβοφακῆν, καὶ τῆς παιδίσκης ἐν τῷ καθαίρειν εἰς τὸν κόλπον ἐμβαλλομένης τῶν φακῶν, ἡ Γνάθαινα ἔφη κολποφακῆν διανοεῖται ποιεῖν. Ἀνδρονίκου δὲ τοῦ τραγῳδοῦ ἀπ' ἀγῶνός τινος ἐν ᾧ τοὺς Ἐπιγόνους εὐημερήκει, πίνειν μέλλοντος παρ' αὐτῇ καὶ τοῦ παιδὸς κελεύοντος τὴν Γνάθαιναν προσανακαλῶσαι, ὀλόμενε παίδων ἔφη ποῖον εἴρηκας λόγον. πρὸς δὲ ἀδολέσχην τινὰ διηγούμενον ὅτι παραγέγονεν ἀφ' Ἑλλησπόντου, πῶς οὖν φησὶν εἰς τὴν πρώτην πόλιν οὐχ ἧκες τῶν ἐκεῖ. τοῦ δ' εἰπόντος εἰς ποίαν, εἰς Σίγειον εἶπεν. εἰσελθόντος δέ τινος ὡς αὐτὴν καὶ ἰδόντος ἐπί τινος ἀγγείου ᾠά, εἰπόντος τε ὠμὰ ταῦτα Γνάθαινα ἢ ἑφθά, ἔγχαλκα ἔφη παιδίον. Χαιρεφῶντος δὲ ἀκλήτου ἐπὶ δεῖπνον ἐλθόντος, προπιοῦσα ποτήριον αὐτῷ ἡ Γνάθαινα, λαβὲ ἔφησεν ὑπερήφανε, καὶ ὅς, ἐγὼ ὑπερήφανος, τίς δὲ μᾶλλον εἶπεν ἡ Γνάθαινα ὃς οὐδὲ καλούμενος ἔρχῃ. Νικὼ δὲ ἡ Αἲξ ἐπικαλουμένη φησὶν ὁ Λυγκεὺς παρασίτου τινὸς ἀπαντήσαντος λεπτοῦ ἐξ ἀρρωστίας, ὡς ἰσχνὸς ἔφη, τί γὰρ οἴομαι ἐν τρισὶν ἡμέραις καταβεβρωκέναι; ἤτοι τὴν λήκυθον ἔφη ἢ τὰ ὑποδήματα. Μετάνειρα ἡ ἑταίρα Δημοκλέους τοῦ παρασίτου Λαγυνίωνος ἐπίκλην, καταπεσόντος ἔν τινι κονιάματι καὶ τί σύ φησι σαυτὸν ἔδωκας οὐ ψῆφοι εἰσίν. διαπηδῶντος δ' αὐτοῦ εὐθὺ τὴν πλησίον κλίνην πρόσεχε φησὶ μὴ ἀνατραπῇς. ταῦτα ἱστορεῖ Ἡγήσανδρος. Ἀριστόδημος δ' ἐν δευτέρῳ γελοίων ἀπομνημονευμάτων Γνάθαιναν φησὶ δύο ἐμισθώσαντο στρατιώτης καὶ μαστιγίας, ἀγροικότερον οὖν τοῦ στρατιώτου λάκκον αὐτὴν εἰπόντος, πῶς ἔφησεν ἢ ὅτι δύο ποταμοὶ ἐμβάλλετέ μοι Λύκος καὶ Ἐλεύθερος. εὐθὺ δὲ τὴν θυγατέρα τῆς Γναθαίνης πτωχῶν ἐραστῶν κωμαζόντων καὶ ἀπειλούντων κατασκάψειν τὴν οἰκίαν, ἐνηνοχέναι γὰρ δικέλλας, ἀλλ' εἰ ταῦτ' εἴχετε ὑμεῖς εἶπεν ἡ Γνάθαινα, ἐνεχυράσαντες τὸ μίσθωμα ἂν ἀπεστείλατε. ἐμμελὴς δ' ἦν πάνυ ἡ Γνάθαινα καὶ οὐκ ἀνάστειος φθέγξασθαι, ἥτις καὶ νόμον συσσιτικὸν συνέγραψε καθ' ὃν δεῖ τοὺς ἐραστὰς ὡς αὐτὴν καὶ θυγατέρα εἰσιέναι κατὰ ζῆλον τῶν τὰ τοιαῦτα συνταξαμένων φιλοσόφων. ἀνέγραψε δ' αὐτὸν Καλλίμαχος ἐν τῷ τρίτῳ πίνακι τῶν νόμων καὶ ἀρχὴν αὐτοῦ τήνδε παρέθετο· ὅδε ὁ νόμος ἴσος ἐγράφη καὶ ὅμοιος στίχων τριακοσίων εἰκοσιτριῶν. Καλλίστιον δὲ τὴν εὐθὺ κληθεῖσαν Πτωχελένην μαστιγίας ἐμισθώσατο θέρους δὲ ὄντος ἐπεὶ γυμνὸς κατέκειτο τοὺς τύπους τῶν πληγῶν ἰδοῦσα πόθεν σ-

οι τάλαν

τοι τάλαν εἶπεν. καὶ ὅς, παιδὸς ὄντος μου ζωμὸς κατεχύθη. ἡ δὲ δηλαδὴ μόσχειος. Μενάνδρῳ τῷ ποιητῇ δυσημερήσαντι καὶ εἰσελθόντι εἰς τὴν οἰκίαν Γλυκέρα προσενέγκασα γάλα παρεκάλει ῥοφῆσαι, ὁ δὲ οὐ θέλω εἶπεν. ἦν γὰρ ἐφεστηκυῖα γραῦς αὐτῷ. ἡ δὲ ἀποφύσα καὶ τῷ κάτω χρῶ. Θαῒς ἐραστοῦ τινὸς αὐτῆς ἀλαζόνος παρὰ πολλῶν ποτήρια χρησαμένου, καὶ λέγοντος θέλειν ταῦτα συγκόψαι, ἄλλα δὲ κατασκευάσαι, ἀπολεῖς ἔφη ἑκάστου τὸ ἴδιον. Λεόντιον κατακειμένη μετ' ἐραστοῦ ἐπεισελθούσης εἰς τὸ συμπόσιον Γλυκέρας, καὶ τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς ταύτῃ μᾶλλον προσέχοντος κατάστυγνος ἦν. ὡς δ' ἐπιστρέψας ὁ γνώριμος αὐτὴν ἠρώτησε τί λυπεῖται, ἡ ὑστέρα με λυπεῖ ἔφη. πρὸς Λαΐδα τὴν Κορινθίαν ἐραστὴς ἀποσφράγισμα πέμψας ἐκέλευε παραγίνεσθαι. ἡ δ' οὐ δύναμαι εἶπε πηλός ἐστι. Θαῒς πρὸς γράσωνα πορευομένη ἐραστὴν ἐπεί τις αὐτὴν ἠρώτα ποῖ πορεύεται εἶπεν, αἰγεῖ συνοικήσουσα τῷ Πανδίονος. Φρύνη συνδειπνοῦσά ποτε γράσωνι ἄρασα φορίνην λάβε εἶπε καὶ κατάτραγε. πέμψαντος δέ τινος αὐτῇ τῶν γνωρίμων οἶνον χρηστὸν μὲν ὀλίγον δὲ καὶ λέγοντος ὅτι δεκαέτης ἐστίν, μικρὸς ὡς πολλῶν ἐτῶν ἔφη. ζητουμένου δὲ ἔν τινι συμποσίῳ διὰ τίνα αἰτίαν οἱ στέφανοι κρέμανται εἶπεν ὅτι ψυχαγωγοῦσι. μαστιγίου δέ τινος μειρακιευομένου πρὸς αὐτὴν καὶ φαμένου πολλαῖς συμπεπλέχθαι καθ' ὑπόκρισιν ἐσκυθρώπασεν. ἐπερωτήσαντος δὲ τὴν αἰτίαν ὀργίζομαί σοι εἶπεν, ὅτι πολλὰς ἔχεις. φιλάργυρος δέ τις ἐραστὴς ὑποκοριζόμενος αὐτὴν εἶπεν Ἀφροδίσιον εἶ Πραξιτέλους. ἡ δὲ σὺ δ' Ἔρως Φειδίου. ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν οἶδα τινάς, μνημονεύοντας αὐτῶν ἢ κατηγοροῦντας, ἢ ἀπολογουμένους μνησθήσομαι καὶ τούτων. Δημοσθένης μὲν γὰρ ἐν τῷ κατὰ Ἀνδροτίωνος Σινώπης μέμνηται καὶ Φανοστράτης, καὶ περὶ μὲν τῆς Σινώπης Ἡρόδικος ὁ Κρατήτειος ἐν ἕκτῳ κωμῳδουμένων φησὶν ὅτι Ἄβυδος ἐκαλεῖτο διὰ τὸ γραῦς εἶναι. μνημονεύει δ' αὐτῆς Ἀντιφάνης ἐν Ἀρκάδι καὶ ἐν Κηπουρῷ, ἐν Ἀκεστρίᾳ, ἐν Ἁλιευομένῃ, ἐν Νεοττίδι, καὶ Ἄλεξις ἐν Κλεοβουλίνῃ καὶ Καλλικράτης ἐν Μοσχίωνι. περὶ δὲ τῆς Φανοστράτης Ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιρίδων ὅτι Φθειροπύλη ἐπεκαλεῖτο ἐπειδὴ πρὸς αὐτῇ τῇ θύρᾳ ἑστῶσα ἐφθειρίζετο. Ὑπερίδης δὲ ἐν τῷ κατὰ Ἀρισταγόρας φησὶν καὶ πάλιν τὰς ἀφύας καλουμένας τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκάλεσαν. ἑταιρῶν ἐπωνυμία αἱ ἀφύαι περὶ ὧν ὁ προειρημένος Ἀπολλόδωρός φησιν, Σταγόνιον καὶ Ἄνθις ἀδελφαί. αὗται ἀφύαι ἐκαλοῦντο, ὅτι καὶ λευκαὶ καὶ λεπταὶ οὖσαι, τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους εἶχον. Ἀντιφάνης δ' ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν, Νικοστρατίδα φησὶν ἀφύαν κληθῆναι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. ὁ δ' αὐτὸς Ὑπερίδης ἐν τῷ κατὰ Μαντιθέου αἰτίας περὶ Γλυκέρας τάδε λέγει ἄγων Γλυκέραν τε τὴν Θαλασσίδος ζεῦγος ἔχων ἄδηλον αὐτῇ ἐστὶν ἢ παρ' Ἁρπάλῳ συνοικοῦσα. περὶ ἧς φησὶ Θεόπομπος ἐν τοῖς περὶ τῆς Χίας ἐπιστολῆς, ὅτι μετὰ τὸν τῆς Πυθιονίκης θάνατον, ὁ Ἅρπαλος μετεπέμψατο τὴν Γλυκέραν Ἀθήνηθεν ἣν καὶ ἐλθοῦσαν οἰκεῖν ἐν τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Ταρσῷ, καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ τοῦ πλήθους βασίλισσαν προσαγορευομένην ἀπειρῆσθαί τε εὐθὺ πᾶσι μὴ στεφανοῦν Ἅρπαλον ἐὰν μὴ καὶ Γλυκέραν στεφανώσῃ. ἐν Ῥωσσῷ δὲ καὶ εἰκόνα χαλκῆν αὐτῆς ἱστάναι τολμῆσαι παρ' αὐτὴν ἑαυτοῦ. τὰ ὅμοια δὲ εἴρηκε καὶ Κλείταρχος ἐν ταῖς περὶ Ἀλέξανδρον ἱστορίαις. ὁ δὲ γράψας τὸν Ἀγῆνα τὸ σατυρικὸν δραμάτιον, εἴτε Πύθων ἐστὶν ὁ Καταναῖος, ἢ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος φησί,

Καὶ μὴν ἀκούω μυριάδας τὸν Ἅρπαλον
Αὐτοῖσι τῶν Ἀγῆνος οὐκ ἐλάττονος
Σίτου παραπέμψαι καὶ πολίτην γεγονέναι
Γλυκέρας ὁ σῖτος οὗτος ἦν. ἔσται δ' ἴσως
Αὐτοῖς ὀλέθρου κοὐχ ἑταίρας ἀρραβών.

Λυσίας δ' ἐν τῷ πρὸς Λαΐδα, εἴγε γνήσιος ὁ λόγος, τούτων μνημονεύει. Φιλύρα γε τοι ἐπαύσατο πορνευομένη ἔτι νέα οὖσα. καὶ Σκιώνη καὶ Ἱππάφεσις καὶ Θεόκλεια καὶ Ψαμάθη καὶ Λαγίσκα καὶ Ἀνθεία. μήποτε δὲ δεῖ γράφειν ἀντὶ τῆς Ἀνθείας Ἀντείαν· οὐ γὰρ εὑρίσκομεν παρ' οὐδενὶ Ἀνθείαν ἀναγεγραμμένην ἑταίραν. ἀφ' ἧς δὲ Ἀντείας καὶ ὅλον δρᾶμα ἐπιγραφόμενον ὡς προεῖπον Εὐνίκου ἢ Φιλυλλίου Ἀντεια ἐστί. καὶ ὁ τὸν κατὰ Νεαίρας δὲ λόγον γράψας μνημονεύει αὐτῆς. ἐν δὲ τῷ κατὰ Φιλωνίδα βιαίων, ὁ Λυσίας εἰ γνήσιος ὁ λόγος καὶ Ναΐδος τῆς ἑταίρας μέμνηται καὶ ἐν τῷ πρὸς Μέδοντα ψευδομαρτυριῶν. ἐπώνυμον δέ ἐστι τοῦτο ἑταίρας. τὸ τῇ Κύρειον ἦν διὰ ὡς Ἀντιφάνης εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν Ἀντικύραν αὐτὴν φάσκων κληθῆναι ἤτοι ὅτι συνέπινε παρακινοῦσι καὶ μεμηνόσιν, ἢ ὅτι αὐτὴν ἀναλαβὼν ὁ ἰατρὸς Νικόστρατος καὶ ἀποθνήσκων κατέλιπεν αὐτῇ πολὺν ἐλλέβορον ἄλλο δὲ οὐδέν. καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λεωκράτους Εἰρηνίδος ἑταίρας μέμνηται ὡς ἑταιρούσης τῷ Λεωκράτει. Νικοῦς δὲ Ὑπερίδης μνημονεύει, ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους. αὕτη δὲ ὅτι Αἲξ ἐπεκαλεῖτο προείπομεν διὰ τὸ θαλλὸν τὸν κάπηλον ἐξαναλῶσαι. ὅτι δὲ θαλλῷ χαίρουσιν αἱ αἶγες διόπερ οὐδ' εἰς ἀκρόπολιν ἄγεσθαι τὸ ζῷον οὐδ' ὅλως Ἀθηνᾷ θύεσθαι, δι' ἑτέρων ἄλλος ἔσται λόγος. ἀλλ' ὅτι γε Σοφοκλῆς ἐν Ποιμέσιν ὅτι θαλλοφαγεῖ τὸ ζῷον (φησὶν οὕτως

Ἑωθινὸς γὰρ πρίν τιν' αὐλιτῶν ὁρᾶν
Θαλλὸν χιμαίρᾳ προσφέρων νεὸς πόδα
Εἶδον στρατὸν στείχοντα παράλιον ἄκραν

μνημονεύει τῆς Ναννίου καὶ Ἄλεξις ἐν Ταραντίνοις οὕτως. Νάννιον δὲ μαίνεται εὐθὺ τῷ Διονύσῳ κωμῳδῶν αὐτὴν ὡς μέθυσον. Μένανδρος δ' ἐν Ψευδηρακλεῖ φησὶν οὐκ ἐπεῖρα Νάννιον. Ἀντιφάνης δ' ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν Προσκήνιον φησὶν ἐπεκαλεῖτο ἡ Νάννιον, ὅτι πρόσωπόν τε ἀστεῖον εἶχε καὶ ἐχρῆτο χρυσίοις καὶ ἱματίοις πολυτελέσι ἐκδῦσα δὲ ἦν αἰσχροτάτη. ἦν δὲ Κορώνη τῆς Ναννίου θυγάτηρ ἐκ τῆς τήθης ἀναφέρουσα ἐκ τριπορνείας ὄνομα. καὶ Νεμεάδος δὲ τῆς αὐλητρίδος

Contra Pausaniam in corinthiacis
de sepulchro Laidis

ὑπερείδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ πατροκλέους. περὶ ἧς ἄξιον θαυμάζειν πῶς περιεῖδον ἀθηναῖοι οὕτω προσαγορευομένην τὴν πόρνην πανηγύρεως ἐνδοξοτάτης ὀνόματι κεχρημένην. κεκώλυτο γὰρ τὰ τοιαῦτα τίθεσθαι ὀνόματα οὐ μόνον ταῖς ἑταιρούσαις, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις δούλαις ὥς φησι πολέμων ἐν τοῖς περὶ ἀκροπόλεως. καὶ ὠκίμου δὲ τῆς ἐμῆς ὡς σὺ φῂς κυνοῦλκε καὶ ὑπερείδης μέμνηται ἐν τῷ κατὰ ἀρισταγόρας δευτέρῳ λέγων οὕτως, Ὥς τε λαῒς μὲν ἡ δοκοῦσα τῶν πώποτε διενηνοχέναι τὴν ὄψιν, καὶ ὤκιμον καὶ μετάνειρα. νικόστρατος δὲ ὁ τῆς μέσης κωμῳδίας ποιητὴς ἐν πανδρόσῳ οὕτωσι λέγων·

Ἔπειτα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ πρὸς ἀβρότην
ἐλθοῦσα πέμψαι στρώματ' αὐτὴν κέλευε φησὶ καὶ παρ' ὠκίμου χαλκώματα.

μένανδρος δ' ἐν κόλακι τάσδε καταλέγει ἑταίρας·

Χρυσίδα, κορώνην, ἀντίκυραν, ἰσχάδα
καὶ νάννιον ἔσχηκας ὡραίαν σφόδρα.

φιλέταιρος ἐν κυναγίδι·

Οὐχὶ κορκώπη μὲν ἤδη γέγονεν ἔτη τρισχίλια
Ἡ δὲ διοπείθους ἀειδὴς τέλεσις ἕτερα μυρία
Θεολύτην δ' οὐδεν οὐδεὶς ὅτε τὸ πρῶτον ἐγένετο
Οὐχὶ λαῒς μὲν τελευτῶσ' ἀπέθανε βινουμένη
καὶ γαλήνας καὶ κορώνας οὐ λέγω
περὶ δὲ ναΐδος σιωπῶ· γομφίους γὰρ οὐκ ἔχει.

Θεόφιλος φιλαύλῳ·

Τοῦ μή ποτ' αὐτὸν ἐμπεσεῖν εἰς λαΐδα
φορμόμονον ἢ μηκωνίδ' ἢ σισύμβριον
Ἢ σαράβαρον ἢ θάλλουσαν ἢ τούτων τινὰ
ὧν ἐμπλέκουσι τοῖς λίθοις αἱ μαστροποί
Ἢ νάννιον ἢ μαλθάκην.

Τοσαῦτ' εἰπὼν μετὰ τινὸς ῥοχλίας ὁ μυρτίλος μήτι γε οὖν ὑμεῖς οἱ φιλόσοφοι ἔφη, οἱ καὶ πρὸ τῶν ἡδονικῶν καλουμένων αὐτοὶ τὸν τῆς ἡδονῆς τοῖχον ὑποσκάπτοντες, ὥς που ὁ ἐρατοσθένης φησί. καίτοι μὲν τὰ καλὰ τῶν ἑταιρῶν ἀποφθέγματα πεπαύσθω μέχρι τούτων. ἐπ' ἄλλο δ' εἶδος μεταβήσομαι λόγων καὶ πρῶτον γε μνησθήσομαι τοῦ φιλαληθεστάτου ἐπικούρου. ὅς τις ἐγκυκλίου παιδείας ἀμύητος ὤν, ἐμακάριζε καὶ τοὺς ὁμοίως αὐτῷ ἐπὶ φιλοσοφίαν παρερχομένους. τοιαύτας φωνὰς προϊέμενος· μακαρίζω σε ὦ οὗτος ὅτι καθαρὸς πάσης αἰτίας ἐπὶ φιλοσοφίαν ὥρμησας. ὅθεν αὐτὸν καὶ ὁ τίμων φησὶν

Γραμμαδιδασκαλίδην ἀναγωγότατον ζωόντων

Οὗτος οὖν ἐπίκουρος οὐ λεόντιον εἶχεν ἐρωμένην τὴν ἐπὶ ἑταιρείᾳ διαβόητον γενομένην, ἡ δὲ οὐχ ὅτε φιλοσοφεῖν ἤρξατο ἐπαύσατο ἑταιροῦσα. πᾶσί τε τοῖς ἐπικουρείοις συνῆν ἐν τοῖς κήποις. ἐπικούρῳ δὲ καὶ ἀναφανδὸν ὥστ' ἐκεῖνον πολλὴν φροντίδα ποιούμενον αὐτῆς, τοῦτ' ἐμφανίζειν διὰ τῶν πρὸς ἕρμαρχον ἐπιστολῶν. λαΐδος τε τῆς ἐξ ὑκκάρων, πόλις δ' αὕτη σικελική, ἀφ' ἧς αἰχμάλωτος γενομένη ἧκεν εἰς κόρινθον ὡς ἱστορεῖ πολέμων ἐν τῷ ἕκτῳ τῶν πρὸς τίμαιον ἧς καὶ ἀρίστιππος ἤρα καὶ δημοσθένης ὁ ῥήτωρ. διογένης τε ὁ κύων. ἣ καὶ ἀφροδίτη ἡ ἐν κορίνθῳ ἡ μελαινὶς καλουμένη, νυκτὸς ἐπιφαινομένη ἐμήνυεν ἐραστῶν ἔφοδον πολυταλάντων. οὗ ὑπερείδης μνημονεύει ἐν τῷ κατὰ ἀρισταγόρας δευτέρῳ. ἀπελλῆς δὲ ὁ ζωγράφος ἔτι παρθένον οὖσαν τὴν λαΐδα θεασάμενος ἀπὸ τῆς πειρήνης ὑδροφοροῦσαν, καὶ θαυμάσας τὸ κάλλος, ἤγαγέ ποτε αὐτὴν εἰς φίλων συμπόσιον. χλευασάντων δ' αὐτὸν τῶν ἑταίρων ὅτι ἀντὶ ἑταίρας παρθένον εἰς τὸ συμπόσιον ἀγάγοι, μὴ θαυμάσητε εἶπεν· ἐγὼ γὰρ αὐτὴν εἰς μέλλουσαν ἀπόλαυσιν μετ' οὐ πολλὴν τριετίαν καλὴν δείξω. τὸ δ' αὐτὸ καὶ σωκράτης ἐμαντεύσατο περὶ θεοδότης τῆς ἀθηναίας ὥς φησι ξενοφῶν ἀπομνημονεύμασιν. ὅτι δὲ καλλίστη εἴη, καὶ στέρνα κρείττω λόγου παντὸς ἔχοι ἔλεγε. ἰτέον ἡμῖν ἔφη θεασομένοις τὴν γυναῖκα. οὐ γὰρ δὴ ἀκούσασιν ἔστι κρῖναι τὸ κάλλος. οὕτω δ' ἦν ἡ λαῒς καλὴ ὡς καὶ τοὺς ζωγράφους ἐρχομένους πρὸς αὐτὴν ἀπομιμεῖσθαι τῆς γυναικὸς τοὺς μαστοὺς καὶ τὰ στέρνα. διαζηλοτυπουμένη δὲ ἡ λαῒς ποτὲ φρύνῃ πολὺν ἐραστῶν εἶχεν ὅμιλον οὐ διακρίνουσα πλούσιον ἢ πένητα οὐδ' ὑβριστικῶς αὐτῇ χρωμένους. ἀρίστιππος δὲ κατὰ ἔτος συνδιημέρευεν αὐτῇ ἐν αἰγίνῃ τοῖς ποσειδωνίοις, καὶ ὀνειδιζόμενος ὑπὸ οἰκέτου ὅτι σὺ μὲν αὐτῇ τοσοῦτον ἀργύριον δίδως, ἡ δὲ προῖκα διογένει τῷ κυνὶ συγκυλίεται, ἀπεκρίνατο, ἐγὼ λαΐδι χορηγῶ πολλὰ ἵνα αὐτὸς αὐτῆς ἀπολαύω, οὐχ ἵνα μὴ ἄλλος. τοῦ δὲ διογένους εἰπόντος αὐτῷ, ὦ ἀρίστιππε κοινῇ συνοικεῖς πόρνῃ, ἢ κύνιζε οὖν ὡς ἐγὼ ἢ πέπαυσο. καὶ ὁ ἀρίστιππος ἆρα γε μή τι σοι ἄτοπον δοκεῖ εἶναι διογένες οἰκίαν οἰκεῖν ἐν ᾗ πρότερον ᾤκησαν ἄλλοι; οὐ γὰρ ἔφη. τί δὲ ναῦν ἐν ᾗ πολλοὶ πεπλεύκασιν; οὐδὲ τοῦτ' ἔφη. οὕτως οὖν οὐδὲ γυναικὶ συνεῖναι ἄτοπόν ἐστιν ᾗ πολλοὶ κέχρηνται. νυμφόδωρος δ' ὁ συρακούσιος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν σικελίᾳ θαυμαζομένων, ἐξ ὑκκάρου φησὶ σικελικοῦ φρουρίου εἶναι τὴν λαΐδα. στράττις δ' ἐν μακεδόσιν ἢ παυσανίᾳ, κορινθίαν αὐτὴν εἶναί φησι διὰ τούτων. εἰσὶ δ' ὅθεν αἱ παῖδες αὗται καὶ τίνος;

Νῦν μὲν ἥκουσι μεγαρόθεν, εἰσὶ δὲ κορίνθιαι· λαῒς μὲν ἡ μέγα κλέος

Τίμαιος δ' ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν ἐξ ὑκκάρων καθὰ καὶ πολέμων εἴρηκεν. ἀναιρεθῆναι φάσκων αὐτὴν ὑπό τινων γυναικῶν ἐν θετταλίᾳ ἐρασθεῖσαν τινὸς παυσανίου θετταλοῦ κατὰ φθόνον καὶ δυσζηλίαν ταῖς ξυλίναις χελώναις τυπτομένην ἐν ἀφροδίτης ἱερῷ. διὸ καὶ τὸ τέμενος κληθῆναι ἀνοσίας ἀφροδίτης. δείκνυσθαι δ' αὐτῆς τάφον παρὰ τῷ πηνειῷ ἔχοντα ὑδρίαν λιθίνην καὶ ἐπίγραμμα τόδε.

Τῆς δέ ποθ' ἡ μεγάλαυχος ἀνίκητός τε πρὸς ἀλκὴν
Ἑλλὰς ἐδουλώθη κάλλεος ἰσοθέου
Λαΐδος ἣν ἐτέκνωσεν ἔρως, θρέψεν δὲ κόρινθος
Κεῖται δ' ἐν κλεινοῖς θετταλικοῖς πεδίοις

Αὐτοσχεδιάζουσιν οὖν οἱ λέγοντες αὐτὴν ἐν κορίνθῳ τεθάφθαι πρὸς τῷ κρανείῳ. ἀριστοτέλης δὲ ὁ σταγειρίτης οὐκ ἐξ ἑρπυλλίδος τῆς ἑταίρας ἐπαιδοποιήσατο νικόμαχον,

νικόμαχον, καὶ συνῆν ταύτῃ μέχρι θανάτου, ὥς φησιν ἕρμιππος ἐν τῷ περὶ ἀριστοτέλους πρώτῳ, ἐπιμελείας φάσκων τῆς δεούσης τετυχηκέναι ἐν ταῖς τοῦ φιλοσόφου διαθήκαις. ὁ δὲ καλὸς ἡμῶν πλάτων οὐκ ἀρχεάνασσαν τὴν κολοφωνίαν ἑταίραν ἠγάπα, ὡς καὶ ᾆσαι εἰς αὐτὴν τάδε.

Ἀρχεάνασσαν ἔχω τὴν ἐκ κολοφῶνος ἑταίραν
Ἧς καὶ ἐπὶ ῥυτίδων πικρὸς ἔπεστιν ἔρως.
Ἆ δειλοὶ νεότητος ἀπαντήσαντες ἐκείνης
Πρωτοπόρου δι' ὅσης ἤλθετε πυρκαϊῆς.

Περικλῆς δὲ ὁ ὀλύμπιος ὥς φησι κλέαρχος ἐν πρώτῳ ἐρωτικῶν, οὐχ ἕνεκεν ἀσπασίας τῆς νεωτέρας ἀλλὰ τῆς σωκράτει τῷ σοφῷ συγγινομένης καίπερ τηλικοῦτον ἀξίωμα συνέσεως καὶ πολιτικῆς δυνάμεως κτησάμενος, οὐ συνετάραξε πᾶσαν ἑλλάδα. ἦν δ' οὗτος ἀνὴρ πρὸς ἀφροδίσια πάνυ καταφερής, ὅστις καὶ τῇ τοῦ υἱοῦ γυναικὶ συνῆν, ὡς στησίμβροτος ὁ θάσιος ἱστορεῖ, κατὰ τοὺς αὐτοὺς αὐτῷ χρόνους γενόμενος καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ περὶ θεμιστοκλέους καὶ θουκυδίδου καὶ περικλέους. ἀντισθένης δὲ ὁ σωκρατικὸς ἐρασθέντα φησὶν αὐτὸν ἀσπασίας, δὶς τῆς ἡμέρας εἰσιόντα καὶ ἐξιόντα ἀπ' αὐτῆς ἀσπάζεσθαι τὴν ἄνθρωπον καὶ φευγούσης ποτὲ αὐτῆς γραφὴν ἀσεβείας λέγων ὑπὲρ αὐτῆς, πλείονα ἐδάκρυσεν, ἢ ὅτε ὑπὲρ τοῦ βίου καὶ τῆς οὐσίας ἐκινδύνευσεν. καὶ κίμωνος δ' ἐλπινίκῃ τῇ ἀδελφῇ παρανόμως συνόντος, εἶθ' ὕστερον ἐκδοθείσης καλλίᾳ, καὶ φυγαδευθέντος μισθὸν ἔλαβε τῆς καθόδου αὐτοῦ ὁ περικλῆς τὸ τῇ ἐλπινίκῃ μιχθῆναι. πυθαίνετος δ' ἐν τρίτῳ περὶ αἰγίνης περίανδρόν φησιν ἐξ ἐπιδαύρου τὴν προκλέους θυγατέρα μέλισσαν ἰδόντα πελοποννησιακῶς ἠσθημένην, ἀναμπέχονος γὰρ καὶ μονοχίτων ἦν, καὶ ᾠνοχόει τοῖς ἐργαζομένοις, ἐρασθέντα γῆμαι. πύρρου δὲ τοῦ ἠπειρωτῶν βασιλέως ὃς ἦν τρίτος ἀπὸ πύρρου τοῦ ἐπὶ ἰταλίαν στρατεύσαντος ἐρωμένη ἦν τίγρις ἡ λευκαδία. ἣν ὀλυμπιὰς ἡ τοῦ νεανίσκου μήτηρ φαρμάκοις ἀπέκτεινε. καὶ οὐλπιανὸς ὥσπερ ἕρμαιόν τι ἔτι λαλοῦντος τοῦ μυρτίλου ἔφη. ἔχομεν ἀρσενικῶς εἰρημένον τὸν τίγριν φιλήμονα γὰρ οἶδα τοῦτ' εἰρηκότα νεαίρᾳ

Ὥσπερ σέλευκος δεῦρ' ἔπεμψε τὴν τίγριν
Ἣν εἴδομεν ἡμεῖς, τῷ σελεύκῳ πάλιν ἔδει
Τί ἡμᾶς παρ' ἡμῶν ἀντιπέμψαι θηρίον
Τρυγέρανον· οὐ γὰρ γίνεται τοῦτ' αὐτόθι.

Πρὸς ὃν ὁ μυρτίλος ἔφη. ἐπεί περ ἡ μὲν ἐμποδὼν ἐγένου κατάλογον γυναικῶν ποιουμένοις, οὐ κατὰ τὸν σωσικράτους τοῦ φαναγορείτου οἴους ἢ τὸν τῶν γυναικῶν κατάλογον νικαινέτου τοῦ σαμίου ἢ ἀβδηρίτου, μικρὸν ἀποσχὼν ἐπὶ τὴν παρὰ σοῦ τρέψομαι πύστιν, φοῖνιξ γεραιέ· μάθε οὖν ὅτι ἀρσενικῶς εἴρηκε τὸν τίγριν ἄλεξις ἐν πυραύνῳ οὕτως

Ἄνοιγ' ἄνοιγε τὴν θύραν ἐλάνθανεν
Πάλαι περιπατῶν ἀνδρίας ἀλλήθων ὄνος ποτάμιος ἵππος. τοῖχος. ὁ σελεύκου τίγρις.

ἔχων δὲ καὶ ἄλλα μαρτύρια ἀνατίθεμαι τὰ νῦν ἕως ἂν ἀπομνημονεύσω τὸν περὶ τῶν καλῶν γυναικῶν κατάλογον. κλέαρχος γὰρ περὶ ἐπαμινώνδου φησὶν οὕτως. ἐπαμινώνδας ὁ θηβαῖος, σεμνότερον μὲν τούτων, οὐκ εὐσχημόνως δὲ περὶ τὰς ὁμιλίας ἐσφάλλετο τὴν γνώμην. εἴ τις θεωροίη τὰ πραχθέντα αὐτῷ περὶ τὴν λάκωνος γυναῖκα. ὑπερείδης δὲ ὁ ῥήτωρ, ἐκ τῆς πατρῴας οἰκίας τὸν υἱὸν ἀποβαλὼν, γλαύκιππον, μυρρίνην τὴν πολυτελεστάτην ἑταίραν ἀνέλαβε. καὶ ταύτην μὲν ἐν ἄστει εἶχεν. ἐν πειραιεῖ δὲ ἀρισταγόραν. φίλαν δ' ἐν ἐλευσῖνι, ἣν πολλῶν ὠνησάμενος χρημάτων, εἶχεν ἐλευθερώσας. ὕστερον δὲ καὶ οἰκουρὸν αὐτὴν ἐποιήσατο ὡς ἰδομενεὺς ἱστορεῖ. ἐν δὲ τῷ ὑπὲρ φρύνης λόγῳ ὑπερείδης ὁμολογῶν ἐρᾶν τῆς γυναικὸς, καὶ οὐδέπω τοῦ ἔρωτος ἀπηλλαγμένος τὴν προειρημένην μυρρίνην εἰς τὴν οἰκίαν εἰσήγαγεν. ἦν δὲ ἡ φρύνη ἐκ θεσπιῶν. κρινομένη δὲ ὑπὸ εὐθίου τὴν ἐπὶ θανάτῳ, ἀπέφυγε. διόπερ ὀργισθεὶς ὁ εὔθιας οὐκ ἔτι εἶπεν ἄλλην δίκην ὥς φησιν ἕρμιππος. ὁ δὲ ὑπερείδης συναγορεύων τῇ φρύνῃ ὡς οὐδὲν ἤνυε λέγων, ἐπίδοξοί τε ἦσαν οἱ δικασταὶ καταψηφιούμενοι, παραγαγὼν αὐτὴν εἰς τοὐμφανὲς, καὶ περιῤῥήξας τοὺς χιτωνίσκους, γυμνά τε τὰ στέρνα ποιήσας, τοὺς ἐπιλογικοὺς οἴκτους ἐκ τῆς ὄψεως αὐτῆς ἐπεῤῥητόρευσε. δεισιδαιμονῆσαί τε ἐποίησεν τοὺς δικαστὰς τὴν ὑποφῆτιν καὶ ζάκορον ἀφροδίτης ἐλέῳ χρησάμενος μὴ ἀποκτεῖναι. καὶ ἀφεθείσης ἐγράφη μετὰ ταῦτα ψήφισμα, μηδένα οἰκτίζεσθαι τῶν λεγόντων ὑπέρ τινος μηδὲ βλεπόμενον τὸν κατηγορούμενον ἢ τὴν κατηγορουμένην κρίνεσθαι. ἦν δὲ ὄντως μᾶλλον ἡ φρύνη καλὴ ἐν τοῖς μὴ βλεπομένοις. διόπερ οὐδὲ ῥᾳδίως ἦν αὐτὴν ἰδεῖν γυμνήν. ἐχέσαρκον γὰρ χιτώνιον ἠμπείχετο καὶ τοῖς δημοσίοις οὐκ ἐχρῆτο βαλανείοις. τῇ δὲ τῶν ἐλευσινίων πανηγύρει καὶ τῇ τῶν ποσειδωνίων, ἐν ὄψει τῶν πανελλήνων πάντων ἀποτιθεμένη θοἰμάτια καὶ λύσασα τὰς κόμας ἐνέβαινε τῇ θαλάττῃ. καὶ ἀπ' αὐτῆς ἀπελλῆς τὴν ἀναδυομένην ἀπεγράψατο. καὶ πραξιτέλης δὲ ὁ ἀγαλματοποιὸς ἐρῶν αὐτῆς τὴν κνιδίαν ἀφροδίτην ἀπ' αὐτῆς ἐπλάσατο. καὶ ἐν τῇ τοῦ ἔρωτος βάσει τῇ ὑπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου ἐπέγραψε

Πραξιτέλης ὃν ἔπασχε διηκρίβωσεν ἔρωτα
Ἐξ ἰδίης ἕλκων ἀρχέτυπον κραδίης
Φρύνῃ μισθὸν ἐμεῖο διδοὺς ἐμέ· φίλτρα δὲ βάλλω
Οὐκέτ' ὀϊστεύων, ἀλλ' ἀτενιζόμενος

Ἐκλογήν τε αὐτῇ τῶν ἀγαλμάτων ἔδωκεν, εἴτε τὸν ἔρωτα θέλοι λαβεῖν, εἴτε τὸν ἐπὶ τριπόδων σάτυρον, ἡ δὲ ἑλομένη τὸν ἔρωτα ἀνέθηκεν αὐτὸν ἐν θεσπιαῖς. αὐτῆς δὲ τῆς φρύνης οἱ περικτίονες ἀνδριάντα ποιήσαντες ἀνέθηκαν ἐν δελφοῖς χρύσεον ἐπὶ κίονος πεντελικοῦ. κατεσκεύασε δὲ αὐτὸν πραξιτέλης. ὃν καὶ θεασάμενος κράτης ὁ κυνικός, ἔφη τῆς τῶν ἑλλήνων ἀκρασίας ἀνάθημα. ἕστηκε δὲ καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη μέση τῆς ἀρχιδάμου τοῦ λακεδαιμονίων βασιλέως καὶ τῆς φιλίππου τοῦ ἀμύντου ἔχουσα ἐπιγραφὴν

Donariū grecorū incōtinētię

A Φρύνη Ἐπικλέους Θεσπική, ὥς φησιν Ἀλκέτας ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν, δύο ἀναγράφει Φρύνας γεγονέναι, ὧν τὴν μὲν ἐπικαλεῖσθαι Κλαυσιγέλωτα, τὴν δὲ Σαπέρδιον. Ἡρόδικος δὲ ἐν ἕκτῳ κωμῳδουμένων τὴν παρὰ τοῖς ῥήτορσί φησιν ὀνομαζομένην Σεστὸν καλεῖσθαι διὰ τὸ ἀποσήθειν καὶ ἀποδύειν τοὺς συνόντας αὐτῇ, τὴν δὲ Θεσπικὴν ἑτέραν. ἐπλούτει δὲ σφόδρα ἡ Φρύνη καὶ ὑπισχνεῖτο τειχιεῖν τὰς Θήβας, ἐὰν ἐπιγράψωσι Θηβαῖοι, Ἀλέξανδρος μὲν κατέσκαψεν, ἀνέστησε δὲ Φρύνη ἡ ἑταίρα, ὡς ἱστορεῖ Καλλίστρατος ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν. εἴρηκε δὲ περὶ τοῦ πλούτου αὐτῆς Τιμοκλῆς ὁ κωμικὸς ἐν Νεαίρᾳ. πρόκειται τὸ μαρτύριον, καὶ Ἄμφις ἐν Κουρίδι. παρεστάτει δὲ τῇ Φρύνῃ Γρυλλίων εἷς ὢν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, ὡς καὶ Σάτυρος ὁ Ὀλύνθιος ὑποκριτὴς Παμφίλῃ. Ἀριστογείτων δ' ἐν τῷ κατὰ Φρύνης τὸ κύριον αὐτῆς φησιν εἶναι ὄνομα Μνησαρέτην. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι τὸν ἐπιγραφόμενον κατ' αὐτῆς Εὐθίου λόγον Διόδωρος ὁ περιηγητὴς Ἀναξιμένους φησὶν εἶναι. Ποσείδιππος δὲ ὁ κωμικὸς ἐν Ἐφεσίᾳ τάδε φησὶ περὶ αὐτῆς·

Φρύνη ποθ' ἡμῶν γέγονεν ἐπιφανεστάτη
πολὺ τῶν ἑταιρῶν. καὶ γὰρ εἰ νεωτέρα
τῶν τότε χρόνων εἶ, τόν γ' ἀγῶν' ἀκήκοας.
βλάπτειν δοκοῦσα τοὺς βίους μείζους βλάβας
τὴν Ἡλιαίαν εἷλε περὶ τοῦ σώματος,
διέσωσε τὴν ψυχήν.

Μόλις ἔστι δὲ ὅτι καὶ Δημάδης ὁ ῥήτωρ ἐξ αὐλητρίδος ἑταίρας ἐπαιδοποιήσατο Δημέαν, ὃν θρασυνόμενόν ποτε ἐπὶ τοῦ βήματος ἐπεστόμισεν Ὑπερείδης εἰπών, οὐ σιωπήσει μειράκιον μεῖζον τῆς μητρὸς ἔχον τὸ φύσημα. καὶ Βίων δ' ὁ Βορυσθενίτης φιλόσοφος ἑταίρας ἦν υἱὸς Ὀλυμπίας Λακαίνης, ὥς φησι Νικίας ὁ Νικαεὺς ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διαδοχαῖς. Σοφοκλῆς δ' ὁ τραγῳδιοποιὸς ἤδη γέρων ὢν ἠράσθη Θεωρίδος τῆς ἑταίρας. ἱκετεύων οὖν τὴν Ἀφροδίτην φησί· B

κλῦθί μευ εὐχομένου, κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
τὴν δὲ νέων μὲν ἀναίνεσθαι φιλότητα καὶ εὐνήν,
ἡ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσι,
ἰσχὺς ἀπήμβλυνται τῶν, νοῦς θεῖος δὲ μενοινᾷ.

ταῦτα μὲν οὖν ἐκ τῶν εἰς Ὅμηρον ἀναφερομένων. τῆς δὲ Θεωρίδος μνημονεύει λέγων ἔν τινι στασίμῳ οὕτως· φίλη γὰρ ἡ Θεωρίς. ἐπὶ δὲ δυσμαῖς ὢν τοῦ βίου, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος, Ἀρχίππην ἠγάπησε τὴν ἑταίραν καὶ τοῦ βίου κληρονόμον κατέλιπεν. ὅτι δὲ γηραιῷ ὄντι τῷ Σοφοκλεῖ συνῆν ἡ Ἀρχίππη, ὁ πρότερος αὐτῆς ἐραστὴς Σμικρίνης ἐρωτώμενος ὑπό τινος τί πράττει Ἀρχίππη, χαριέντως ἔφη· ὥσπερ αἱ γλαῦκες ἐπὶ τάφων κάθηται. ἀλλὰ μὴν καὶ Ἰσοκράτης ὁ τῶν ῥητόρων αἰδημονέστερος Μετάνειραν εἶχεν ἐρωμένην καὶ καλήν, ὡς Λυσίας ἱστορεῖ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς. Δημοσθένης δ' ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας τὴν Μετάνειραν τοῦ Λυσίου φησὶν ἐρωμένην εἶναι. ἤρα δὲ καὶ ὁ Λυσίας Λαΐδος τῆς ἑταίρας, ἧς ἔγραψεν ἐγκώμιον. Κέφαλος ὁ ῥήτωρ καθάπερ καὶ Ἀλκιδάμας ὁ Ἐλαΐτης ὁ Γοργίου μαθητὴς ἔγραψε καὶ αὐτὸς ἐγκώμιον Ναΐδος τῆς ἑταίρας. τὴν δὲ Ναΐδα ταύτην Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Φιλωνίδου γράφων ὧδε· ἔστιν οὖν γυνὴ ἑταίρα Ναῒς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριος ἐστίν. ὁ δ' ὑμέναιος ἐπιτήδειος ὁ Φιλωνίδης δ' ἐραστὴς φησί. μνημονεύει αὐτῆς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γηρυτάδῃ· μήποτε δὲ καὶ ἐν τῷ Πλούτῳ ἐν ᾧ λέγει· ἐρᾷ δὲ Λαῒς οὐ διὰ σὲ Φιλωνίδου; γραπτέον Ναῒς καὶ οὐ Λαΐς. Ἕρμιππος δ' ἐν τῷ περὶ Ἰσοκράτους, προβαίνοντά φησι τῇ ἡλικίᾳ τὸν Ἰσοκράτη ἀναλαβεῖν Λαγίσκαν ἑταίραν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐξ ἧς καὶ γενέσθαι αὐτῷ θυγάτριον. μνημονεύει δ' αὐτῆς Στράττις ἐν τούτοις·

καὶ τὴν Λαγίσκαν τὴν Ἰσοκράτους παλλακὴν
ἰδεῖν με συκάζουσαν εὐναίαν ἔτι,
τόν τ' αὐλοτρύπην αὐτόν.

Καὶ Λυσίας δ' ἐν τῷ κατὰ Λαΐδος, εἰ γνήσιος ὁ λόγος, μνημονεύει αὐτῆς καταλέγων καὶ ἄλλας ἑταίρας ἐν τούτοις· Φιλύρα γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη, καὶ Σκιώνη καὶ Ἱππάφεσις καὶ Θεόκλεια καὶ Ψαμάθη καὶ Λαγίσκα καὶ Ἄνθεια καὶ Ἀριστόκλεια. Δημοσθένην δὲ τὸν ῥήτορα καὶ τεκνοποιήσασθαι ἐξ ἑταίρας ἔχει λόγος. αὐτὸς γοῦν ἐν τῷ περὶ χρυσείου λόγῳ προαγήοχε τὰ τέκνα ἐπὶ τὸ δικαστήριον, ὡς δι' ἐκείνων ἔλεον ἕξων, χωρὶς τῆς μητρός. καίτοι ἔθος ἐχόντων τῶν κρινομένων τὰς γυναῖκας ἐπάγεσθαι, ἀλλ' αἰδοῖ τοῦτ' ἐποίησε φεύγων τὴν διαβολήν. ἀκόλαστος δ' ἦν ὁ ῥήτωρ περὶ τὰ ἀφροδίσια, ὥς φησιν Ἰδομενεύς. Ἀριστάρχου γοῦν τινος ἐρασθεὶς μειρακίου, καὶ δι' αὐτὸν παροινήσας εἰς Νικόδημον, ἐξέκοψεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. παραδέδοται δὲ καὶ περὶ ὄψα καὶ περὶ νέους καὶ περὶ γυναῖκας πολυτελής. τοιγαροῦν καὶ ὁ γραμματεὺς ποτ' αὐτὸς εἶπε, τί δ' ἄν τις περὶ Δημοσθένους λέγειν δύναιτο; τὰ γὰρ ἐν ἐνιαυτῷ μελετηθέντα ἐκείνῳ μία γυνὴ μιᾷ νυκτὶ συνέχεεν. ἀναλαβεῖν γοῦν καὶ εἰς τὴν οἰκίαν λέγεται τινὰ Κνωσίωνα μειρακίσκον, καίτοι γυναῖκα ἔχων, ὡς καὶ αὐτὴν ἀγανακτήσασαν συγκοιμᾶσθαι τῷ Κνωσίωνι. Μυρρίνην δὲ τὴν Σαμίαν ἑταίραν Δημήτριος εἶχεν ὁ βασιλεὺς ὁ τῆς διαδοχῆς τελευταῖος, καὶ ἔξω τοῦ διαδήματος κοινωνὸν εἶχε τῆς βασιλείας, ὥς φησι Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός. Πτολεμαῖός τε ὁ τὴν ἐν Ἐφέσῳ διέπων φρουράν, υἱὸς ὢν τοῦ Φιλαδέλφου βασιλέως, Εἰρήνην εἶχε τὴν ἑταίραν. ἥτις ὑπὸ Θρᾳκῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπιβουλευομένου τοῦ Πτολεμαίου καὶ καταφυγόντος εἰς τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερόν, συγκατέφυγε, καὶ ἀποκτεινάντων αὐτὸν ἐκείνων, ἡ Εἰρήνη ἐχομένη τῶν ῥόπτρων τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ, ἔρραινε τοῦ αἵματος τοῖς βωμοῖς, ἕως καὶ αὐτὴν κατέσφαξαν. Δανάην δὲ τὴν Λεοντίου τῆς Ἐπικουρείου θυγατέρα ἑταιριζομένην καὶ αὐτὴν Σώφρων εἶχεν ὁ ἐπὶ τῆς Ἐφέσου, δι' ἣν αὐτὸς ἐσώθη ἐπιβουλευόμενος C

A ὑπὸ Λαοδίκης, ἣ δὲ κατεκρημνίσθη, ὡς γράφει Φύλαρχος διὰ τῆς δωδεκάτης τάδε· ἡ πάρεδρος τῆς Λαοδίκης Δανάη, πιστευομένη ὑπ' αὐτῆς τὰ πάντα, Λεοντίου δὲ οὖσα τῆς μετ' Ἐπικούρου τοῦ φυσικοῦ σχολασάσης θυγάτηρ, Σώφρονος δὲ γεγονυῖα πρότερον ἐρωμένη, παρακολουθοῦσα διότι ἀποκτεῖναι βούλεται τὸν Σώφρονα ἡ Λαοδίκη, διανεύει τῷ Σώφρονι μηνύουσα τὴν ἐπιβουλήν. ὁ δὲ συλλαβὼν καὶ προσποιηθεὶς συγχωρεῖν περὶ ὧν λέγει, δύ' ἡμέρας παρῃτήσατο εἰς σκέψιν, καὶ συγχωρησάσης νυκτὸς ἔφυγεν εἰς Ἔφεσον. μαθοῦσα δὲ ἡ Λαοδίκη τὸ ποιηθὲν ὑπὸ τῆς Δανάης κατεκρήμνισε τὴν ἄνθρωπον, οὐδὲν τῶν προγεγενημένων φιλανθρώπων ἐπισυμβαλλομένη. τὴν δὲ Δανάην φασὶν ὡς ᾔσθετο τὸν ἐπηρτημένον αὐτῇ κίνδυνον, ἀνακρινομένην ὑπὸ τῆς Λαοδίκης, οὐδ' ἀποκρίσεως αὐτὴν ἀξιῶσαι. ἀπαγομένην δὲ ἐπὶ τὸν κρημνὸν εἰπεῖν ὡς δικαίως οἱ πολλοὶ καταφρονοῦσι τοῦ θείου, ὅτε ἐγὼ τὸν γενόμενόν μοι ἄνδρα σώσασα τοιαύτην χάριτα παρὰ τοῦ δαιμονίου λαμβάνω, Λαοδίκη δὲ τὸν ἴδιον ἀποκτείνασα τηλικαύτης τιμῆς ἀξιοῦται. ὁ δ' αὐτὸς Φύλαρχος καὶ περὶ Μύστας ἱστορεῖ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ οὕτως· Μύστα Σελεύκου τοῦ βασιλέως ἐρωμένη ἦν, ἥτις ὑπὸ Γαλατῶν Σελεύκου νικηθέντος καὶ μόλις ἐκ τῆς φυγῆς διασωθέντος, αὐτὴ μεταμφιασαμένη τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα, καὶ ἀναλαβοῦσα θεραπαινίδος τῆς τυχούσης, συλληφθεῖσα ἀνήχθη μετὰ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων, καὶ πραθεῖσα ὁμοίως ταῖς ἑαυτῆς θεραπαινίσιν ἦλθεν εἰς Ῥόδον. ἐκεῖ ἐκφήνασα ἑαυτὴν ἥτις ἦν, μετὰ σπουδῆς ὑπὸ τῶν Ῥοδίων τῷ Σελεύκῳ διεπέμφθη. Δημήτριος δὲ ὁ Φαληρεὺς Λαμπιτοῦς τῆς Σαμίας ἑταίρας ἐρασθείς, ἡδέως δὲ αὐτὴν καὶ Λαμπιτὼ προσηγόρευσε, ὥς φησι Δίυλλος· ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Χαριτοβλέφαρος. Νικαρέτη δὲ ἡ ἑταίρα ἐρωμένη ἦν Στεφάνου τοῦ ῥήτορος. Λυσίου δὲ τοῦ σοφιστοῦ Μετάνειρα. ἦσαν δὲ αὗται δοῦλαι Κασίου τοῦ Ἠλείου μετὰ καὶ ἄλλων ἑταιρῶν, Ἀντείας, Στρατόλας, B Ἀριστοκλείας, Φίλας, Ἰσθμιάδος, Νεαίρας. ἡ δὲ Νέαιρα ἦν Στρατοκλέους ἐρωμένη καὶ Ξενοκλείδου τοῦ ποιητοῦ καὶ Ἱππάρχου τοῦ ὑποκριτοῦ, καὶ Φρυνίωνος τοῦ Παιανιέως, ὃς ἦν Δήμωνος μὲν υἱός, Δημοχάρους δὲ ἀδελφιδοῦς. τὴν δὲ Νέαιραν εἶχον ἡμέραν παρ' ἡμέραν διαιτητῶν γενομένων φίλων Φρυνίων καὶ Στέφανος ὁ ῥήτωρ, ὃς καὶ τῆς Νεαίρας θυγατέρα Στρωβύλην, τὴν ὕστερον Φανὼ κληθεῖσαν, ὡς ἰδίαν θυγατέρα ἐξέδοτο Φράστορι τῷ Αἰγιαλεῖ, ὥς φησι Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας. ὃς καὶ περὶ Σινώπης τῆς ἑταίρας τάδε λέγει· Ἀρχίαν τὸν ἱεροφάντην ἐξελεγχθέντα ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὡς ἀσεβοῦντα καὶ θύοντα παρὰ τὰ πάτρια τὰς θυσίας ἐκολάσατε, καὶ ἄλλα κατηγορήθη αὐτοῦ καὶ ὅτι Σινώπῃ τῇ ἑταίρᾳ Ἁλώοις ἐπὶ τῆς ἐσχάρας τῆς ἐν τῇ αὐλῇ Ἐλευσῖνι προσαγούσης ἱερεῖον θύσειεν, νομίμου ὄντος ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἱερεῖα μὴ θύειν, οὐδ' ἐκείνου οὔσης τῆς θυσίας ἀλλὰ τῆς ἱερείας. διαβόητος δ' ἑταίρα γέγονε καὶ ἡ Μιλησία Πλαγγών, ἧς περικαλλεστάτης οὔσης ἠράσθη τις νεανίσκος Κολοφώνιος, Βακχίδα ἔχων ἐρωμένην τὴν Σαμίαν. λόγον οὖν προσενέγκαντος τοῦ νεανίσκου πρὸς αὐτήν, ἡ Πλαγγὼν ἀκούσασα τῆς Βακχίδος τὸ κάλλος, καὶ ἀποτρέψαι θέλουσα τὸν νεανίσκον τοῦ πρὸς αὐτὴν ἔρωτος, ὡς ἀδύνατον ἦν, ᾔτησε τῆς συνουσίας μισθὸν τὸν Βακχίδος ὅρμον διαβόητον ὄντα. ὁ δὲ σφοδρῶς ἐρῶν ἠξίωσε τὴν Βακχίδα μὴ περιιδεῖν αὐτὸν ἀπολλύμενον. καὶ ἡ Βακχὶς τὴν ὁρμὴν κατιδοῦσα τοῦ νεανίσκου ἔδωκε. Πλαγγών τε τὸ ἄζηλον συνιδοῦσα τῆς Βακχίδος, τὸν μὲν ἀπέπεμψεν ἐκείνῃ, τῷ δὲ ὡμίλησε, καὶ τοῦ λοιποῦ φίλαι ἐγένοντο, κοινῶς περιέπουσαι τὸν ἐραστήν· ἐφ' οἷς Ἴωνες ἀγασθέντες, ὥς φησι Μενέτωρ ἐν τῷ περὶ ἀναθημάτων, Πασιφίλαν ἐκάλεσαν τὴν Πλαγγόνα. μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ἀρχίλοχος περὶ αὐτῆς ἐν τούτοις·

συκῆ πετραίη πολλὰς βόσκουσα κορώνας,
εὐήθης ξένων δέκτρια Πασιφίλη.

Ὅτι δὲ καὶ Μένανδρος ὁ ποιητὴς ἤρα Γλυκέρας, κοινόν. ἐνεμεσήθη δέ· Φιλήμονος γὰρ ἑταίρας ἐρασθέντος καὶ χρηστὴν ὀνομάσαντος διὰ τῶν γραμμάτων, ἀντέγραψε Μένανδρος ὡς οὐδεμιᾶς οὔσης χρηστῆς. C Ἅρπαλος δὲ ὁ Μακεδὼν ὁ τῶν Ἀλεξάνδρου πολλὰ χρημάτων συλήσας, καὶ καταφυγὼν εἰς Ἀθήνας, ἐρασθεὶς Πυθιονίκης, πολλὰ εἰς αὐτὴν κατανάλωσεν ἑταίραν οὖσαν, καὶ ἀποθανούσῃ πολυτάλαντον μνημεῖον κατεσκεύασεν, ἐκφέρων τε αὐτὴν ἐπὶ τὰς ταφὰς ὥς φησι Ποσειδώνιος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν, τεχνιτῶν τῶν ἐπισημοτάτων χορῷ μεγάλῳ, καὶ παντοίοις ὀργάνοις καὶ συμφωνίαις παρέπεμπε τὸ σῶμα. Δικαίαρχος δ' ἐν τοῖς περὶ τῆς εἰς Τροφωνίου καταβάσεως φησί· ταυτὸ δὲ πάθοι τις ἂν ἐπὶ τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀφικνούμενος καὶ ταύτην ἀπ' Ἐλευσῖνος τὴν ἱερὰν ὁδὸν καλουμένην. καὶ γὰρ ἐνταῦθα καταστὰς οὗ ἂν ᾖ τὸ πρῶτον εἰς Ἀθήνας ἀφορώμενος νεὼς καὶ τὸ πόλισμα, ὄψεται παρὰ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ᾠκοδομημένον μνῆμα, οἷον οὐχ ἕτερον οὐδὲ συνεγγύς ἐστι τῷ μεγέθει. εἶτ' ἂν ἢ Κίμωνος ἢ τινὸς ἑτέρου τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν εἶναι μάλιστα μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως δημοσίᾳ κατεσκευασμένον, εἰ δὲ μή, δεδογμένον κατασκευάσασθαι. πάλιν δ' ὅταν ἐξετάσῃ Πυθιονίκης τῆς ἑταίρας, ἥν τινα χρὴ προσδοκίαν λαβεῖν αὐτόν. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστολῇ τὴν Ἁρπάλου διαβάλλων ἀκολασίαν, φησίν· ἐπίσκεψαι δὲ καὶ διάκουσον σαφῶς παρὰ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος, ὃν τρόπον Πυθιονίκην περιέστειλε τελευτήσασαν, ἣ Βακχίδος μὲν ἦν δούλη τῆς αὐλητρίδος, ἐκείνη δὲ Σινώπης τῆς Θρᾴττης τῆς ἐξ Αἰγίνης Ἀθήναζε μετενηνεγμένης τὴν πορνείαν, ὥστε γίνεσθαι μὴ μόνον τρίδουλον, ἀλλὰ καὶ τρίπορνον αὐτήν. ἀπὸ πλειόνων δὲ ταλάντων ἢ διακοσίων, δύο μνήματα κατεσκεύασεν αὐτῆς, ὃ καὶ πάντες ἐθαύμαζον, ὅτι τῶν μὲν ἐν Κιλικίᾳ τελευτησάντων ὑπὲρ τῆς σῆς βασιλείας, καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, οὐδέπω νῦν οὔτ' ἐκεῖνος οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν ἐπιστατῶν κεκόσμηκε τὸν τάφον. Πυθιονίκης δὲ

Phryne Epiclis f. Thespiensis. Phryne duę. Clausigelos. Saperdios. Mnesarete prius phryne. Smicrinis pul[...] Aristophans correctus in [...] loco. Meretrices Philyra, Scione, Hippaphesis, Theoclia, Psamathe, Lagisca, Anthea, Aristoclia.

Alcetas, Apollodor., Herodic., Sestus, Callistrat., Timocls, Amphis, Gyllio, Satyrus, Pamphile, Aristogito, Mnesarete, Euthius, Diodorus, Anaximenes, Posidipp., Demads, Demeas, Hypids, Bio, Olypia, Sophocls, Theoris, Stasimus, Hegesander, Archippe, Smicrins, Isocrates, Metanera, Demosthens, Lysias, Lagis, Cephals, Alcidamas, Gorgias, Nais, Lysias, Philonides, Archias, Aristophans, Aristophans, Hermipp., Lagisca, Stratis, Lysias, Demosthens, Idomeneus, Aristarch., Nicodem., Myrine, Demetrius rex, Cnosio, Ptolemaeus, Irene, Danae, Sophro.

Laodice, Phylarchus, Phylarchus, Mysta, Seleucus, Demetrius phal., Lampito, Diyllus, Nicarete, Stephanus, Lysias, Metanera, Casius, Helius, Antia, Stratola, Aristoclia, Phila, Isthmias, Negra, Stratoclids, Xenoclids, Hipparch., Phrynio, Demo, Demochars, Negra, Strobyle, Phano, Phastor, Demosthens, Sinope, Archias, Plango, Bacchis, Menetor, Pamphila, Archilochus, Menander, Harpalus, Pythionice, Posidonius, Dicearchus, Cimo, Theopop., Bacchis, Sinope.

Quã iuste multi deos contemnunt

τῆς ἑταίρας, φαίνεται τὸ μὲν Ἀθήνησι, τὸ δ' ἐν Βαβυλῶνι μνῆμα πολλοῦ ἤδη χρόνου ἐπιτετελεσμένον. ἣν γὰρ πάντες ᾔδεσαν κοινῆς δαπάνης κοινὴν τοῖς βουλομένοις γινομένην, ταύτης ἐτόλμησεν ὁ φίλος εἶναι σοῦ φάσκων ἱερὸν καὶ τέμενος ἱδρύσασθαι, καὶ προσαγορεῦσαι τὸν ναὸν καὶ τὸν βωμὸν Πυθιονίκης Ἀφροδίτης, ἅμα τήν τε παρὰ θεῶν τιμωρίας καταφρονῶν, καὶ τὰς σὰς τιμὰς προπηλακίζειν ἐπιχειρῶν. μνημονεύει τούτων καὶ Φιλήμων ἐν Βαβυλωνίῳ· Βασίλισσ' ἔσῃ Βαβυλῶνος, ἂν οὕτω τύχῃ, τὴν Πυθιονίκην οἶσθα καὶ τὸν Ἅρπαλον. μνημονεύει δ' αὐτῆς καὶ Ἄλεξις ἐν Λυκίσκῳ. μετὰ δὲ τὴν Πυθιονίκης τελευτὴν, ὁ Ἅρπαλος Γλυκέραν μετεπέμψατο, καὶ ταύτην ἑταίραν ὡς Θεόπομπος ἱστορεῖ, φάσκων ἀπειρηκέναι τὸν Ἅρπαλον μὴ στεφανοῦν ἑαυτὸν, ἐὰν μή τις στεφανώσει καὶ τὴν πόρνην. ἔστησέ τε εἰκόνα χαλκῆν τῆς Γλυκέρας ἐν Ταρσῷ τῆς Συρίας, οὗπερ καὶ σὲ καὶ αὑτὸν ἀνατιθέναι μέλλειν. παρέδωκέ τε αὐτῇ κατοικεῖν ἐν τοῖς βασιλείοις τοῖς ἐν Ταρσῷ, καὶ ὁρᾷ ὑπὸ τοῦ λαοῦ προσκυνουμένην καὶ βασίλισσαν προσαγορευομένην, καὶ ταῖς ἄλλαις δωρεαῖς τιμωμένην, αἷς πρέπον ἦν τὴν σὴν μητέρα καὶ τὴν σοὶ συνοικοῦσαν. συνεπιμαρτυρεῖ δὲ τούτοις καὶ ὁ τὸν Ἀγῆνα τὸ σατυρικὸν δραμάτιον γεγραφὼς, ὅπερ ἐδίδαξε Διονυσίων ὄντων ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπου τοῦ ποταμοῦ, εἴτε Πύθων ἦν ὁ Καταναῖος ἢ ὁ Βυζάντιος ἢ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεύς. ἐδιδάχθη δὲ τὸ δρᾶμα ἤδη φυγόντος τοῦ Ἁρπάλου ἐπὶ θάλατταν καὶ ἀποστάντος, καὶ τῆς μὲν Πυθιονίκης, ὡς τεθνηκυίας μέμνηται, τῆς δὲ Γλυκέρας ὡς οὔσης παρ' αὐτῷ, καὶ τοῖς Ἀθηναίοις αἰτίας γινομένης τῆς δωρεᾶς λαμβάνειν παρὰ Ἁρπάλου, λέγων ὧδε· ἔστι δ' ὅπου μὲν ὁ κάλαμος πέφυκεν ὁδὶ ἐφίπωμα* ὄρνον ἐξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε.

Πόρνης ὁ κλεινὸς ναὸς, ὃν δὴ Παλλίδης
Τεύξας κατέγνω διὰ τὸ πρᾶγμ' αὐτοῦ φυγήν.
Ἐνταῦθα δὲ τῶν βαρβάρων τινὲς μάγοι
Ὁρῶντες αὐτὸν παγκάκως διακείμενον
Ἔπεισαν ὡς ἀξιοῦσι τὴν ψυχὴν ἄνω
Τὴν Πυθιονίκης. Παλλίδην δὲ ἐνταῦθα ἐκάλεσε τὸν Ἅρπαλον ἐν τοῖς ἑξῆς τῷ κυρίῳ καλέσας αὐτὸν φησίν·
Ἐκμαθεῖν δέ σου ποθῶ ἄκραν ἀπ' οἴκων κεῖθι ἀτθίδα χθόνα
Τίν' ὅδε τύχαι καλοῦσιν ἢ πράττουσί τι
Ὅτε μὲν ἔφασκον δοῦλον ἐκτῆσθαι βίον
Ἱκανὸν ἐδείπνουν· νῦν δὲ τὸν χέδροπα μὲν
Καὶ τὸν μάραθον ἔσθουσι, πυροὺς δ' οὐ μάλα.
Καὶ μὴν ἀκούω μυριάδας τὸν Ἅρπαλον
Αὐτοῖσι τῶν Ἀγῆνος οὐκ ἐλάσσονας
Σίτου διαπέμψαι καὶ πολίτην γεγονέναι.
Γλυκέρας ὁ σῖτος οὗτος ἦν, ἔστιν δ' ἴσως
Αὐτοῖσιν ὀλέθρου κοὐχ ἑταίρας ἀρραβών.

Ἐνδόξους δὲ ἑταίρας καὶ ἐπὶ κάλλει διαφερούσας ἤνεγκε καὶ ἡ Ναύκρατις, Δωρίχαν τε, ἣν ἡ καλὴ Σαπφὼ ἐρωμένην γενομένην Χαράξου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, κατ' ἐμπορείαν εἰς τὴν Ναύκρατιν ἀπαίροντος, διὰ τῆς ποιήσεως διαβάλλει ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισαμένην. Ἡρόδοτος δ' αὐτὴν Ῥοδῶπιν καλεῖ, ἀγνοῶν ὅτι ἑτέρα τῆς Δωρίχης ἐστὶν αὕτη, ἡ καὶ τοὺς περιβοήτους ὀβελίσκους ἀναθεῖσα ἐν Δελφοῖς, ὧν μέμνηται Κρατῖνος διὰ τούτων. εἰς δὲ τὴν Δωρίχαν τόδ' ἐποίησε τὸ ἐπίγραμμα Ποσείδιππος, καίτοι ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ πολλάκις αὐτῆς μνημονεύσας. ἔστι δὲ τόδε.

Δωρίχα, ὀστέα μὲν σ' ἀπαλὰ κοσμήσατο δεσμῶν
Χαίτης, ἥ τε μύρων ἔμπνοος ἀμπεχόνη.
Ἧ ποτε τὸν χαρίεντα περιστέλλουσα Χάραξον
Σύγχρους ὀρθρινῶν ἥψαο κισσυβίων.
Σαπφῷαι δὲ μένουσι φίλης ἔτι καὶ μενέουσι
ᾨδῆς αἱ λευκαὶ φθεγγόμεναι σελίδες,
Οὔνομα σὸν μακαριστὸν ὃ Ναύκρατις ὧδε φυλάξει
Ἔστ' ἂν ἔῃ Νείλου ναῦς ἔφαλος πελάγη.

Καὶ Ἀρχεδίκη δ' ἦν ἐκ τῆς Ναυκράτεως καὶ αὐτὴ ἑταίρα καλή. φιλεῖ γάρ πως ἡ Ναύκρατις, ὡς ὁ Ἡρόδοτός φησιν, ἐπαφροδίτους ἔχειν τὰς ἑταίρας. καὶ ἡ ἐξ Ἐρέσου δὲ τῆς ἑτέρας Σαπφὼ τοῦ καλοῦ Φάωνος ἐρασθεῖσα, περιβόητος ἦν, ὥς φησι Νύμφις ἐν Περίπλῳ Ἀσίας. Νικαρέτη δὲ ἡ Μεγαρεὺς οὐκ ἀγεννὴς ἦν ἑταίρα, ἀλλὰ καὶ γονέων καὶ κατὰ παιδείαν ἐπέραστος ἦν· ἠκροᾶτο δὲ Στίλπωνος τοῦ φιλοσόφου. Βιλιστίχη δὲ ἡ Ἀργεία ἑταίρα καὶ αὐτὴ ἔνδοξος, τὸ γένος ἀπὸ τῶν Ἀτρειδῶν σῴζουσα, ὡς οἱ τὰ Ἀργολικὰ γράψαντες ἱστοροῦσιν. ἔνδοξος δὲ ἐστὶ καὶ Λέαινα ἡ ἑταίρα Ἁρμοδίου ἐρωμένη τοῦ τυραννοκτονήσαντος, ἥτις καὶ αἰκιζομένη ὑπὸ τῶν περὶ Ἱππίαν τὸν τύραννον, οὐδὲν ἐξειποῦσα ἐναπέθανε ταῖς βασάνοις. Στρατοκλῆς δ' ὁ ῥήτωρ ἐρωμένην εἶχε τὴν ἐπικληθεῖσαν Λήμην ἑταίραν, τὴν καλουμένην Παρόραμον, διὰ τὸ καὶ δύο δραχμῶν φοιτᾶν πρὸς τὸν βουλόμενον, ὥς φησι Γοργίας ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν. ἐπὶ τούτοις ὁ Μυρτίλος μέλλων σιωπᾶν, ἀλλὰ μικροῦ ἔφη ἄνδρες φίλοι ἐξελαθόμην ὑμῖν εἰπεῖν τήν τε Ἀντιμάχου Λυδήν, προσέτι δὲ καὶ τὴν ὁμώνυμον ταύτης ἑταίραν Λυδήν, ἣν ἠγάπα Λαμύνθιος ὁ Μιλήσιος. ἑκάτερος γὰρ τούτων τῶν ποιητῶν, ὥς φησι Κλέαρχος ἐν τοῖς Ἐρωτικοῖς, τῆς βαρβάρου Λυδῆς εἰς ἐπιθυμίαν καταστὰς, ἐποίησεν ὁ μὲν ἐν ἐλεγείοις, ὁ δ' ἐν μέλει τὸ καλούμενον ποίημα Λυδήν. παρέλιπον δὲ καὶ τὴν Μιμνέρμου αὐλητρίδα Ναννὼ καὶ τὴν Ἑρμησιάνακτος τοῦ Κολοφωνίου Λεόντιον. ἀπὸ γὰρ ταύτης ἐρωμένης αὐτῷ γενομένης ἔγραψεν ἐλεγειακὰ τρία βιβλία, ὧν ἐν τῷ τρίτῳ κατάλογον ποιεῖται ἐρωτικῶν, οὕτω πως λέγων.

Οἵην μὲν φίλος υἱὸς ἀνήγαγεν Οἰάγροιο
Ἀγριόπην Θρῇσσαν στειλάμενος κιθάρῃ
Ἀιδόθεν· ἔπλευσε δὲ κακὸν καὶ ἀπειθέα χῶρον
Ἔνθα Χάρων κοινὴν ἕλκεται εἰς ἄκατον
Ψυχὰς οἰχομένων, λίμνη δ' ἐπὶ μακρὸν ἀυτεῖ
Ῥεῦμα δι' ἐκ μεγάλων ῥυομένη δονάκων.
Ἀλλ' ἔτλη παρὰ κῦμα μονόζωνος κιθαρίζων
Ὀρφεὺς παντοίους δ' ἐξανέπεισε θεοὺς

Marginalia: Pythionice uen? · Philemo · Alexis · Theopop? · Satyricū drama agen · Pythō · Dorica · Sappho · Charax? · Herodot? · Cratinus · Posidipp? · Archedice · Herodot? · Sappho · Phaō · Nymphis · Nicarete · Stilpō · Bilistiche · Leena · Harmodii · Hippias · Stratoclē · Leme · Gorgias · Lydes duas fuisse · Lyde antimachi · Mimnermi tibicina nanno · Agriope uxor orphei · Lyde Antimachi · Lyde · LAmynthi ~~poeta~~ milesius · Mimnermus · Nanno · Hermesianax · Leontiū · Clearchi erotica

Mimnermus contra stolos

Κωκυτόν τ' ἀθέμιστον ἐπ' ὀφρύσι μειδήσαντα.
Ἠδὲ καὶ αἰνοτάτου βλέμμ' ὑπέμεινε κυνός.
Ἐν πυρὶ μὲν φωνὴν τεθοωμένου, ἐν πυρὶ δ' ὄμμα
Σκληρὸν τριστοίχοις δεῖμα φέρον κεφαλαῖς.
Ἔνθεν ἀοιδιάων μεγάλους ἀνέπεισεν ἄνακτας
Ἀγριόπην μαλακοῦ πνεῦμα λαβεῖν βιότου,
Οὐ μὴν οὐδ' υἱὸς Μήνης ἀγέραστον ἔθηκεν
Μουσαῖος Χαρίτων ἤρανος Ἀντιόπην
Ὅς τε πολυμνήστησιν Ἐλευσῖνος παρὰ πέζαν
Εὔοσμον κρυφίων ἐξεφόρει λογίων.
Ῥάριον ὀργίων ἀνέμῳ διαποιπνύουσα
Δήμητρα γνωστὴ δ' ἐστὶ καὶ εἰν Ἀΐδῃ.
Φημὶ δὲ καὶ Βοιωτὸν ἀποπρολιπόντα μέλαθρον
Ἡσίοδον πάσης ἤρανον ἱστορίης,
Ἀσκραῖον ἐσικέσθαι ἔχων Ἑλικωνίδα κώμην
Ἔνθεν ὅ γ' Ἠοίην μνώμενος Ἀσκραΐκην
Πόλλ' ἔπαθεν πάσας δὲ λόγων ἀνεγράψατο βίβλους
Ὕμνων ἐκ πρώτης παιδὸς ἀνερχόμενος
Αὐτὸς δ' οὗτος ἀοιδὸς ὃν ἐκ Διὸς αἶσα φυλάσσει
Ἥδιστον πάντων δαίμονα μουσοπόλων
Λεπτὴν γ' εἰς Ἰθάκην ἀνετείνετο θεῖος Ὅμηρος
ᾨδῆσιν πινυτῆς εἵνεκα Πηνελόπης.
Ἣν διὰ πολλὰ παθὼν ὀλίγην ἐσενάσσατο νῆσον
Πολλὸν ἀπ' εὐρείης λειπόμενος πατρίδος
Ἔκλαιεν δ' Ἰκάριόν τε γένος καὶ δῆμον Ἀμύκλου
Καὶ Σπάρτην ἰδίων ἁπτόμενος παθέων
Μίμνερμος δὲ τὸν ἡδὺν ὃς εὕρετο πολλὸν ἀνατλὰς
Ἦχον καὶ μαλακοῦ πνεῦμ' ἀπὸ πενταμέτρου
Καίετο μὲν Ναννοῦς, πολιῷ δ' ἐπὶ πολλάκι λωτῷ*
Κημωθεὶς κώμους* εἶχε σὺν Ἐξαμύῃ
Ἤχθει δ' Ἑρμόβιον τὸν ἀεὶ βαρὺν οὐδὲ Φερεκλῆν
Ἐχθρὸν μισήσας, οἷα δ' ἔπεμψεν ἔπη.
Λυδῆς δ' Ἀντίμαχος Χρυσηΐδος ἐκ μὲν ἔρωτος
Πληγεὶς Πακτωλοῦ ῥεῦμ' ἐπέβη ποταμοῦ
Δαρδάνην δὲ θανοῦσαν ὑπὸ ξηρὴν θέτο γαῖαν
Καλλίον' ἧζεν δ' ἔνθεν ἀποπρολιπὼν
Ἄκραν ἐς Κολοφῶνα· γόων δ' ἀνεπλήσατο βίβλους
Ἱρὰς ἐκ παντὸς παυσάμενος καμάτου.
Λέσβιος Ἀλκαῖος δὲ πόσους ἀνεδέξατο κώμους
Σαπφοῦς φορμίζων ἱμερόεντα πόθον
Γινώσκεις ὁ δ' ἀοιδὸς ἀηδόνος ἠράσαθ' ὕμνων
Τήϊον ἀλγύνων ἄνδρα πολυφραδίῃ.
Καὶ γὰρ τὴν ὁ μελιχρὸς ἐφωμίλησ' Ἀνακρείων
Στελλομένην πολλαῖς ἅμ' μείγα Λεσβιάσι
Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν προλιπὼν Σάμον, ἄλλοτε δ' αὐτὴν
Οἰνηρὴν δεύειν κεκλιμένην πατρίδα
Λέσβον ἐς εὔοινον· τὸ δὲ μυρίον εἰσιδε Λέκτον
Πολλάκις Αἰολικοῦ κύματος ἀντιπέρας.
Αὖθις δ' οἷα μέλισσα πολυπρίωνα κολώνην
Λείπουσ' ἐν τραγικαῖς ἤδε χοροστασίαις.
Βάκχον καὶ τὸν ἔρωτ' ἀείραιθ'* ἀρειδὸς
Ζηλῆς ἔπορεν Σοφοκλεῖ
Φημὶ δὲ κἀκεῖνον τὸν ἀεὶ πεφυλαγμένον ἄνδρα
Καὶ πάντων μῖσος κτώμενον ἐκ συνοχῶν
Πάσας ἀμφὶ γυναῖκας ὑπὸ σκολιοῖς τυπέντα
Τόξου νυκτερινὰς οὐκ ἀποθέσθ' ὀδύνας
Ἀλλὰ Μακηδονίης πάσας κατενίσατο λαύρας
Αἰγέων, μέθεπεν δ' Ἀρχέλεω ταμίην
Εἰσόκε τοι δαίμων εὗρε πιδῆ εὕρετο ὄλεθρον
Ἀμφὶ βίου ξυνγνῶν ἀντιάσαντι κυνῶν.
Ἄνδρα δὲ τὸν Κυθέρηθεν ἀνεθρέψαντο τιθῆναι
Βάκχου καὶ λωτοῦ πιστότατον ταμίην
Μοῦσαι παιδευθέντα Φιλόξενον, οἷα τιναχθεὶς
Ὀρτυγίη ταύτης ἦλθε διὰ πτόλεως
Γινώσκει καὶ οὐ σὺ μέγαν πόθον, ὃν Γαλατείης
Αὐτοῖς μηλείοις θῆκαθ' ὑπὸ προγόνοις
Οἶσθα δὲ καὶ τὸν ἀοιδὸν τὸν Εὐρύπυλος πολιῆται
Κῷοι χάλκειον θῆκαν ὑπὸ πλατάνῳ
Βιττίδα μολπάζοντα θοὴν πάντα φιλητᾶν
Ῥήματα καὶ πᾶσαν ῥυόμενον λαλιήν.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' ὁπόσοι σκληρὸν βίον ἐστήσαντο,
Ἀνθρώπων σκολιὴν μαιόμενοι σοφίην,
Οὓς αὐτὴ περὶ πικρὰ λόγοι ἐσφίγξατο μῆτις
Καὶ δεινὴ μύθων κῦδος ἔχουσ' ἀρετή
Οὐδ' οἵδε δεινὸν ἔρωτος ἀπεστρέψαντο κυδοιμὸν
Φαινόμενον. δεινὸν δ' ἦλθον ὑφ' ἡνίοχον
Οἵη μὲν Σάμιον μανίη κατέδησε Θεανοῦς
Πυθαγόρην, ἑλίκων κομψὰ γεωμετρίης
Εὑρόμενον καὶ κύκλον ὅσον περιβάλλεται αἰθὴρ
Βαιῇ ἐν σφαίρῃ πάντ' ἀποταισόμενον
Οἵῳ δ' ἐχλιήνεν* ἔξοχον ἐχρῶ εἶναι
Πολλῶν δ' ἀνθρώπων Σωκράτη ἐν σοφίῃ.
Κύπρις μηνίουσα πυρὸς μένει· ἐκ δὲ βαθείης
Ψυχῆς κουφοτέρας ἐξεπόνησ' ἀνίας
Οἴκι' ἐς Ἀσπασίης πωλεύμενος· οὐδέ τι τέκμαρ
Εὗρε λόγῳ πολλὰς εὑρόμενος διόδους
Ἄνδρα Κυρηναῖον δ' εἴσω πόθος ἔσπασεν Ἰσθμοῦ
Δεινὸν ὅτ' Ἀπιδανῆς Λαΐδος ἠράσατο
Ὀξὺς Ἀρίστιππος, πάσας δ' ἠνήσατο λέσχας
Φεύγων* οὐδαμινὸν ἐξεφόρησε βίον.

Ἐν τούτοις ὁ Ἑρμησιάναξ σφάλλεται συγχρονεῖν οἰόμενος Σαπφὼ καὶ Ἀνακρέοντα, τὸν μὲν κατὰ Κῦρον καὶ Πολυκράτην γενόμενον, τὴν δὲ κατ' Ἀλυάττην τὸν Κροίσου πατέρα. Χαμαιλέων δ' ἐν τῷ περὶ Σαπφοῦς καὶ λέγειν τινάς φησιν εἰς αὐτὴν πεποιῆσθαι ὑπὸ Ἀνακρέοντος τάδε. σφαῖρ' αἰρέμε πορφυρέῃ βάλλων χρυσοκόμης ἔρως νῆνι ποικίλος λαμβάνω. συμπαίζειν προκαλεῖται. ἡ δ' ἐστὶ γὰρ ἀπ' εὐκτίτου Λέσβου, τὴν μὲν ἐμὴν κόμην, λευκὴ γάρ, καταμέμφεται. πρὸς δ' ἄλλην τινὰ χάσκει. καὶ τὴν Σαπφὼ δὲ πρὸς αὐτὸν ταῦτά φησιν εἰπεῖν. κεῖνον ὦ χρυσόθρονε Μοῦσα ἔνισπες ὕμνον ἐκ τᾶς καλλιγύναικος ἐσθλᾶς ὁ Τήϊος χώρας ὃν ἄειδε τερπνῶς πρέσβυς ἀγαυός. ὅτι δὲ οὐκ ἔστι Σαπφοῦς τοῦτο τὸ ᾆσμα παντί που δῆλον. ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι παίζειν τὸν Ἑρμησιάνακτα περὶ τούτου τοῦ ἔρωτος. καὶ γὰρ Δίφιλος ὁ κωμῳδοποιὸς πεποίηκεν ἐν Σαπφοῖ δράματι Σαπφοῦς ἐραστὰς Ἀρχίλοχον

Marginalia: Agriope uxor orphei · Musæus · Antiope · Hesiodus · Coee hesiod · Homerus · Mimnermus · Nanno · Hermobi? · Pherecles · Antimach? · Lyde antimachi · Lyde antimachi · Alceus · Alceus Sapp? amore cap · Sappho · Anacreō · Sophocls · Philoxenus Cytheri? · Philetas Cous · Battis · Battis am ca philete · Theano · Pythagoras · Socrat · Aspasia · Aristipp? · Sappho · Anacreō · Cyrus · Polycrates · Alyattes · Croesus · Chamæleō · Sappho · Diphilus · Archiloch? · Sapph? amatores

Mimnerm?

χον καὶ ἱππώνακτα. ταῦτα ὑμῖν ὦ ἑταῖροι οὐκ ἀμνημόνως δοκῶ τὸν ἐρωτικὸν πεποιῆσθαι κατάλογον οὐκ ὢν οὕτως ἐρωτομανὴς ὡς διαβάλλων με εἴρηκεν ὁ κυνουλκός. ἀλλ' ἐρωτικὸς μὲν εἶναι ὁμολογῶ, ἐρωτομανὴς δ' οὔ. Τίς δ' ἐστ' ἀνάγκη δυστυχεῖν ἐν πλείοσιν / Ἐξὸν σιωπᾶν κἀν σκότῳ κρύπτειν τάδε. αἰσχύλος ἔφη ὁ ἀλεξανδρεὺς ἐν ἀμφιτρύωνι. οὗτος δ' ἐστὶν αἰσχύλος ὁ καὶ τὰ μεσσηνιακὰ ἔπη συνθεὶς ἀνὴρ εὐπαίδευτος. ὑπολαμβάνων οὖν μέγαν εἶναι δαίμονα καὶ δυνατώτατον τὸν ἔρωτα, προσέτι τε καὶ τὴν ἀφροδίτην τὴν χρυσῆν τὰ εὐριπίδου ἐπὶ νοῦν λαμβάνων λέγω·

Οὐχ ὁρᾷς ὅση θεός
Ἣν οὐδ' ἂν εἴποις οὐδὲ μετρήσειας ἂν
Ὅση πέφυκε καὶ ἐφ' ὅσον διέρχεται.
Αὕτη τρέφει σὲ κἀμὲ καὶ πάντας βροτούς.
Τεκμήριον δὲ μὴ λόγῳ μόνον μάθῃς
Ἔργῳ δὲ δείξω τὸ σθένος τὸ τῆς θεοῦ.
Ἐρᾷ μὲν ὄμβρου γαῖ' ὅτε ξηρὸν πέδον
Ἄκαρπον αὐχμῷ νοτίδος ἐνδεῶς ἔχει.
Ἐρᾷ δ' ὁ σεμνὸς οὐρανὸς πληρούμενος
Ὄμβρου πεσεῖν ἐς γαῖαν ἀφροδίτης ὕπο.
Ὅταν δὲ συμμιχθῆτον ἐς ταὐτὸν δύο
Φύουσιν ἡμῖν πάντα καὶ τρέφουσ' ἅμα
Δι' ὧν βρότειον ζῇ τε καὶ θάλλει γένος.

Καὶ ὁ σεμνότατος δ' αἰσχύλος ἐν ταῖς δαναΐσιν αὐτὴν παράγει τὴν ἀφροδίτην λέγουσαν·

Ἐρᾷ μὲν ἁγνὸς οὐρανὸς τρῶσαι χθόνα
Ἔρως δὲ γαῖαν λαμβάνει γάμου τυχεῖν.
Ὄμβρος δ' ἀπ' εὐνάοντος οὐρανοῦ πεσὼν
Ἔκυσε γαῖαν. ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς
Μήλων τε βοσκὰς καὶ βίον δημήτριον
Δενδρῶν δέ τις ὥρα ἐκ νοτίζοντος γάμου
Τέλειός ἐστι, τῶν δ' ἐγὼ παραίτιος.

Ἐν ἱππολύτῳ δ' εὐριπίδου πάλιν ἡ ἀφροδίτη φησίν·

Ὅσοι τε πόντου τερμόνων τ' ἀτλαντικῶν
Ναίουσιν εἴσω φῶς ὁρῶντες ἡλίου
Τοὺς μὲν σέβοντας τἀμὰ πρεσβεύω κράτη
Σφάλλω δ' ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα.

Νεανίσκῳ γὰρ τῷ πᾶσαν ἀρετὴν ἔχοντι, ἓν τοῦτο μόνον τὸ ἁμάρτημα προσὸν, ὅτι οὐκ ἐτίμα τὴν ἀφροδίτην, αἴτιον ἐγένετο τοῦ ὀλέθρου, καὶ οὔτε ἡ ἄρτεμις ἡ πάνυ αὐτὸν ἀγαπήσασα, οὔτε τῶν ἄλλων θεῶν τις ἢ δαιμόνων ἐβοήθησεν αὐτῷ κατὰ τὸν αὐτὸν οὖν ποιητήν·

Ὅστις ἔρωτα μὴ μόνον κρίνει θεόν,
Ἢ σκαιός ἐστιν ἢ καλῶν ἄπειρος ὢν
Οὐκ οἶδε τὸν μέγιστον ἀνθρώποις θεόν.

Ὃν ὁ σοφὸς ποτὲ ὑμνῶν ἀνακρέων πᾶσίν ἐστι διὰ στόματος. λέγει οὖν περὶ αὐτοῦ καὶ ὁ κράτιστος κριτίας τάδε·

Τὸν δὲ γυναικείων μελέων πλέξαντα ποτ' ᾠδὰς
Ἡδὺν ἀνακρείοντα τέως εἰς ἑλλάδ' ἀνῆγεν
Συμποσίων ἐρέθισμα γυναικῶν ἠπερόπευμα
Αὐλῶν ἀντίπαλον φιλοβάρβιτον. ἡδύν. ἄλυπον.
Οὔποτέ σου φιλότης γηράσεται οὐδὲ θανεῖται
Ἔστ' ἂν ὕδωρ οἴνῳ συμμιγνύμενον κυλίκεσσι
Παῖς διαπομπεύῃ προπόσεις ἐπὶ δεξιὸν ὦμον
Παννυχίδας θ' ἱερὰς θήλεις χοροὶ ἀμφιέπωσιν
Πλάστιγξ θ' ἡ χαλκοῦ θυγάτηρ ἐπ' ἄκροισι καθίζοι
Κοττάβου ὑψηλαῖς κορυφαῖς βρομίου ψακάδεσσιν.

Ἀρχύτας δὲ ὁ ἁρμονικὸς ὥς φησι χαμαιλέων. ἀλκμᾶνα γεγονέναι τῶν ἐρωτικῶν μελῶν ἡγεμόνα καὶ ἐκδοῦναι πρῶτον μέλος ἀκόλαστον ὄντα καὶ περὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὴν τοιαύτην μοῦσαν εἰς τὰς διατριβάς. διὸ καὶ λέγειν ἔν τινι τῶν μελῶν. ἔρως με δ' αὖτε κύπριδος ἕκατι γλυκὺς κατείβων καρδίαν ἰαίνει. λέγει δὲ καὶ ὡς τῆς μεγαλοστράτης συμμέτρως ἐρασθεὶς ποιητρίας μὲν οὔσης, δυναμένης δὲ καὶ διὰ τὴν ὁμιλίαν τοὺς ἐραστὰς προσελκύσασθαι. λέγει δ' οὕτως περὶ αὐτῆς· τοῦθ' ἁδεῖαν μουσᾶν ἔδειξε δῶρον μάκαιρα παρθένων ἁ ξανθὰ μεγαλοστράτα. καὶ στησίχορος δ' οὐ μετρίως ἐρωτικὸς γενόμενος, συνέστησε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τῶν ᾀσμάτων ἃ δὴ καὶ τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο παίδεια καὶ παιδικά. οὕτω δ' ἀγώνιος ἦν ἡ περὶ τὰ ἐρωτικὰ πραγματεία, καὶ οὐδεὶς ἡγεῖτο φορτικοὺς ἐρωτικοὺς, ὥστε καὶ αἰσχύλος μέγας ὢν ποιητὴς καὶ σοφοκλῆς ἦγον εἰς τὰ θέατρα διὰ τῶν τραγῳδιῶν τοὺς ἔρωτας. ὁ μὲν τὸν ἀχιλλέως πρὸς πάτροκλον. ὁ δ' ἐν τῇ νιόβῃ τὸν τῶν παίδων, διὸ καὶ παιδεραστίαν τινὲς καλοῦσι τὴν τραγῳδίαν, καὶ ἐδέχοντο τὰ τοιαῦτα ᾄσματα οἱ θεαταί. καὶ ὁ ῥήγινος δὲ ἴβυκος βοᾷ καὶ κέκραγεν· ἦρι μὲν αἵ τε κυδώνιαι μηλίδες ἀρδόμεναι ῥοᾶν ἐκ ποταμῶν ἵνα παρθένων κῆπος ἀκήρατος, αἵ τ' οἰνανθίδες αὐξόμεναι σκιεροῖσιν ὑφ' ἕρνεσιν οἰναρέοις θαλέθοισιν. ἐμοὶ δ' ἔρως οὐδεμίαν κατάκοιτος ὥραν. τε ὑπὸ στεροπᾶς φλέγων θρηΐκιος βορέας ἀΐσσων παρὰ κύπριδος ἀζαλέαις μανίαις ἐρεμνὸς ἀθαμβὴς ἐγκρατέως παιδόθεν φυλάσσει ἡμετέρας φρένας. καὶ πίνδαρος δ' οὐ μετρίως ὢν ἐρωτικός φησιν· εἴη καὶ ἐρᾶν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι κατὰ καιρόν. μὴ πρεσβυτέραν ἀριθμοῦ δίωκε θυμὲ πρᾶξιν. διόπερ καὶ ὁ τίμων ἐν τοῖς σίλλοις ἔφη· ὥρη ἐρᾶν, ὥρη δὲ γαμεῖν, ὥρη δὲ πεπαῦσθαι. καὶ μὴ ἀναμένειν ἐς τ' ἂν ἐκεῖνο τις φθέγξηται κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον φιλόσοφον· ἡνίκ' ἐχρῆν δύειν νῦν ἄρχεται ἡλιόκαυτος. μνησθεὶς δὲ καὶ τοῦ τενεδίου θεοξένου ὁ πίνδαρος ὃς ἦν αὐτοῦ ἐρώμενος, τί φησί. χρῆν μὲν κατὰ καιρὸν ἐρώτων δρέπεσθαι θυμὲ σὺν ἁλικίᾳ. τὰς δὲ θεοξένου ἀκτῖνας προσώπου μαρμαριζοίσας δρακεὶς ὃς μὴ πόθῳ κυμαίνεται, ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδάρου κεχάλκευται μέλαιναν καρδίαν ψυχρᾷ φλογί. πρὸς δ' ἀφροδίτας ἀτιμασθεὶς ἑλικοβλεφάρου, ἢ περὶ χρήμασι μοχθίζει βιαίως ἢ γυναικείῳ θράσει ψυχρὰν φορεῖται πᾶσαν ὁδὸν θεραπεύων. ἀλλ' ἐγὼ τᾶς ἕκατι κηρὸς ὡς δαχθεὶς ἕλᾳ ἱρᾶν μελισσᾶν τάκομαι. εὖτ' ἂν ἴδω παίδων νεόγυιον ἐς ἥβαν. ἐν δ' ἄρα καὶ τενέδῳ πειθώ τ' ἔναιε καὶ χάρις υἱὸν ἀγησίλα. ὅλως δὲ τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας τῶν ἐπὶ ταῖς θηλείαις προκρί-

Hipponax · Eroticos dicit ab ero... · Aeschylus alexadri · Euripids · Aeschylus · Euripids · Euripi · Critias · Anacreo · Archytas · Chameleo · Alcma · Alcmane nota · Megalostrate poetria · Stesichorus · Stesichoro · Aeschylus · Sophocls · Ibycus · Pindarus · Timo · Theoxenus tenedius a pindaro amatus

Pindarus de puero amato

ἐξ ἀδάμαντος ἢ σιδάρου / κεχάλκευται μέλαιναν καρδίαν

Polemo Contra neamthe

νουσι πολλοί. παρὰ γοῦν ταῖς ἄλλαις ταῖς εὐνομουμέναις πόλεσιν ἐπὶ τῆς ἑλλάδος σπουδασθῆναι τόδε τὸ ἔθος. κρῆτες γοῦν ὡς ἔφην καὶ οἱ ἐν εὐβοίᾳ χαλκιδεῖς περὶ τὰ παιδικὰ δαιμονίως ἐπτόηνται. ἐχεμένης γοῦν ἐν τοῖς κρητικοῖς οὐ τὸν δία φησὶν ἁρπάσαι τὸν γανυμήδην ἀλλὰ μίνωα. οἱ δὲ προειρημένοι χαλκιδεῖς παρ' αὐτοῖς φασιν ἁρπασθῆναι τὸν γανυμήδην ὑπὸ τοῦ διὸς καὶ τὸν τόπον δεικνύντες ἁρπάγιον καλοῦσιν, ἐν ᾧ καὶ μυρσίναι διάφοροι πεφύκασιν καὶ τὴν πρὸς ἀθηναίους δ' ἔχθραν διελύσατο μίνως καίπερ ἐπὶ θανάτῳ παιδὸς συστᾶσαν θησέως ἐρασθεὶς, καὶ τὴν θυγατέρα τούτῳ γυναῖκα ἔδωκε φαίδραν ὥς ζηνὶς ἢ ζῆνις φησὶν ὁ χῖος ἐν τῷ περὶ τῆς πατρίδος συγγράμματι. ἱερώνυμος δὲ ὁ περιπατητικὸς σπουδασθῆναί φησι γενέσθαι τοὺς τῶν παίδων ἔρωτας ὅτι πολλάκις ἡ τῶν νέων ἀκμὴ καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ἑταιρικὴ συμφρονήσασα πολλὰς τυραννίδας καθεῖλε. παιδικῶν γὰρ παρόντων ἐραστὴς πᾶν ὁτιοῦν ἕλοιτ' ἂν παθεῖν ἢ δειλοῦ δόξαν ἀπενέγκασθαι παρὰ τοῖς παιδικοῖς. ἔργῳ γοῦν τοῦτο ἔδειξεν ὁ συνταχθεὶς θήβησιν ὑπὸ ἐπαμινώνδου ἱερὸς λόχος. καὶ ὁ κατὰ τῶν πεισιστρατιδῶν θάνατος ὑπὸ ἁρμοδίου καὶ ἀριστογείτονος γενόμενος. περὶ σικελίαν δ' ἐν ἀκράγαντι ὁ χαρίτωνος καὶ μελανίππου. μελάνιππος δ' ἦν τὰ παιδικά ὥς φησιν ἡρακλείδης ὁ ποντικὸς ἐν τῷ περὶ ἐρωτικῶν. οὗτοι φανέντες ἐπιβουλεύοντες φαλάριδι καὶ βασανιζόμενοι ἀναγκαζόμενοί τε λέγειν τοὺς συνειδότας, οὐ μόνον οὐ κατεῖπον ἀλλὰ καὶ τὸν φάλαριν αὐτὸν εἰς ἔλεον τῶν βασάνων ἤγαγον, ὡς ἀπολῦσαι αὐτοὺς πολλὰ ἐπαινέσαντα. διὸ καὶ ὁ ἀπόλλων ἡσθεὶς ἐπὶ τούτων ἀναβολὴν τοῦ θανάτου τῷ φαλάριδι ἐχαρίσατο, τοῦτο ἐμφήνας τοῖς πυνθανομένοις τῆς πυθίας ὅπως αὐτῷ ἐπιθῶνται. ἔχρησέ τε καὶ περὶ τῶν ἀμφὶ τὸν χαρίτωνα προτάξας τοῦ ἑξαμέτρου τὸ πεντάμετρον καθάπερ ὕστερον καὶ διονύσιος ὁ ἀθηναῖος ἐποίησεν ὁ ἐπικληθεὶς χαλκοῦς ἐν τοῖς ἐλεγείοις. ἔστι δὲ ὁ χρησμὸς ὅδε· Εὐδαίμων χαρίτων καὶ μελάνιππος ἔφυ / Θείας ἁγητῆρες ἐφαμερίοις φιλότατος.

Διαβόητα δ' ἐστὶ καὶ τὰ ἐπὶ κρατίνῳ τῷ ἀθηναίῳ γενόμενα, ὃς μειράκιον εὔμορφον ἐπιμενίδου καθαίροντος τὴν ἀττικὴν ἀνθρωπείῳ αἵματι διά τινα μύση παλαιὰ ὡς ἱστορεῖ νεάνθης ὁ κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ περὶ τελετῶν, ἑκὼν αὑτὸν ἐπέδωκεν ὁ κρατῖνος ὑπὲρ τῆς θρεψαμένης. ᾧ καὶ ἐπαπέθανεν ὁ ἐραστὴς ἀριστόδημος, λύσιν τ' ἔλαβε τὸ δεινόν. διὰ τοὺς τοιούτους οὖν ἔρωτας οἱ τύραννοι, πολέμιοι γὰρ αὐτοῖς αὗται αἱ φιλίαι, τὸ παράπαν ἐκώλυον τοὺς παιδικοὺς ἔρωτας πανταχόθεν αὐτοὺς ἐκκόπτοντες. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ τὰς παλαίστρας ὥσπερ ἀντιτειχίσματα ταῖς ἰδίαις ἀκροπόλεσιν ἐνεπίμπρασάν τε καὶ κατέσκαψαν ὡς ἐποίησε πολυκράτης ὁ σαμίων τύραννος. παρὰ δὲ σπαρτιάταις ὡς ἅγνων φησὶν ὁ ἀκαδημαϊκὸς, πρὸ τῶν γάμων ταῖς παρθένοις ὡς παιδικοῖς νόμος ἐστὶν ὁμιλεῖν. καὶ γὰρ ὁ νομοθέτης σόλων ἔφη μηρῶν ἱμείρων καὶ γλυκεροῦ στόματος, αἰσχύλος τε καὶ σοφοκλῆς ἀναφανδὸν ἔφασαν ὁ μὲν μυρμιδόσι. Σέβας δὲ μηρῶν ἁγνὸν οὐκ ἐπῃδέσω Ὦ δυσχάριστε τῶν πυκνῶν φιλημάτων. ὁ δ' ἐν κολχίσι περὶ γανυμήδους τινὰ λόγον ποιούμενος μηροῖς ὑπαίθων τὴν διὸς τυραννίδα. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι τὰ περὶ κρατίνου καὶ ἀριστοδήμου πεπλάσθαι φησὶ πολέμων ὁ περιηγητὴς ἐν τοῖς πρὸς νεάνθην ἀντιγραφαῖς. ὑμεῖς τε ὦ κύνουλκε τὰς διηγήσεις ταύτας κἂν ψευδεῖς ὦσιν ἀληθεῖς εἶναι πιστεύετε, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ποιημάτων ἃ περὶ τοὺς παιδικούς ἐστιν ἔρωτας, ἡδέως μελετᾶτε. τοῦ παιδεραστεῖν παρὰ πρώτων κρητῶν εἰς τοὺς ἕλληνας παρελθόντος, ὡς ἱστορεῖ τίμαιος. ἄλλοι δέ φασι τῶν τοιούτων ἐρώτων κατάρξασθαι λάϊον ξενωθέντα παρὰ πέλοπι, καὶ ἐρασθέντα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ χρυσίππου. ὃν καὶ ἁρπάσαντα καὶ ἀναθέμενον εἰς ἅρμα εἰς θήβας φυγεῖν. πράξιλλα δ' ἡ σικυωνία ὑπὸ διός φησιν ἁρπασθῆναι τὸν χρύσιππον. καὶ κελτοὶ δὲ τῶν βαρβάρων καίτοι καλλίστας ἔχοντες γυναῖκας, παιδικοῖς μᾶλλον χαίρουσιν ὡς πολλάκις ἐνίους ἐπὶ ταῖς δοραῖς μετὰ δύο ἐρωμένων ἀναπαύεσθαι. πέρσας δὲ παρ' ἑλλήνων φησὶν ἡρόδοτος μαθεῖν τὸ παισὶ χρῆσθαι. φιλόπαις δ' ἦν ἐκμανῶς καὶ ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς. δικαίαρχος γοῦν ἐν τῷ περὶ τῆς ἐν ἰλίῳ θυσίας βαγώου τοῦ εὐνούχου οὕτως αὐτόν φησιν ἥττασθαι ὡς ἐν ὄψει θεάτρου ὅλου καταφιλεῖν αὐτὸν ἀνακλάσαντα, καὶ τῶν θεατῶν ἐπιφωνησάντων μετὰ κρότου οὐκ ἀπειθήσας πάλιν ἀνακλάσας ἐφίλησεν. καρύστιος δ' ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι χάρωνί φησι τῷ χαλκιδεῖ παῖς καλὸς ἦν καὶ εἶχεν εὖ πρὸς αὐτόν. ὡς δ' ἀλέξανδρος παρὰ κρατερῷ αὐτὸν ἐπῄνεσε γενομένου πότου ποτὲ, ὁ κρατερὸς ἐκέλευσε τὸν παῖδα καταφιλῆσαι τὸν ἀλέξανδρον, καὶ ὃς μηδαμῶς εἶπεν, οὐ γὰρ οὕτως ἐμὲ εὐφρανεῖς ὡς σὲ λυπήσει. ὥσπερ γὰρ ἦν ἐρωτικὸς ὁ βασιλεὺς οὗτος, οὕτως καὶ πρὸς τὸ καθῆκον ἐγκρατὴς καὶ πρὸς τὸ πρέπον. τὰς γοῦν αἰχμαλώτους λαβὼν τὰς δαρείου θυγατέρας, καὶ τὴν γυναῖκα κάλλει διαπρεπεστάτην οὖσαν, οὐ μόνον ἀπέσχετο, ἀλλ' οὐδ' ἐκείνας μαθεῖν ἐποίησεν ὅτι εἰσὶν αἰχμάλωτοι, ἀλλ' ὡς ἔτι δαρείου ἐν τῇ βασιλείᾳ ὄντος, πάντα αὐταῖς χορηγεῖσθαι ἐκέλευσε. διὸ καὶ δαρεῖος τοῦτο μαθὼν ηὔξατο τῷ ἡλίῳ τὰς χεῖρας ἀνατείνας ἢ αὐτὸν βασιλεύειν ἢ ἀλέξανδρον. ῥαδάμανθυν τὸν δίκαιον ἴβυκος ἐραστὴν φησὶ γενέσθαι τάλω. διότιμος δ' ἐν τῇ ἡρακλείᾳ εὐρυσθέα φησὶν ἡρακλέους γενέσθαι παιδικά. διόπερ καὶ τοὺς ἄθλους ὑπομεῖναι. ἀγαμέμνονά τε ἀργύννου ἐρασθῆναι λόγος, ἰδόντα ἐπὶ τῷ κηφισῷ νηχόμενον, ἐν ᾧ καὶ τελευτήσαντα αὐτὸν, συνεχῶς γὰρ ἐν τῷ ποταμῷ τούτῳ ἀπελούετο, θάψας αὐτὸν καὶ ἱερὸν αὐτόθι ἀφροδίτης ἀργυννίδος. ἀλκύμνιος δὲ ὁ χῖος ἐν διθυράμβοις ἀργύννου φησὶν ἐρώμενον ὑμέναιον γενέσθαι. ἀντιγόνου δὲ τοῦ βασιλέως ἐρώμενος ἦν ἀριστοκλῆς ὁ κιθαρῳδός. περὶ οὗ ἀντίγονος ὁ

Echemenes · De puerorum amoribus nota · Ganymedes · Minos ganymedem rapuit · Minos · Harpagium · Theseus · Phedra · Zenis · Zeneus · Hieronymus · Epaminundas · Harmodius · Aristogito · Chariton · Melanippus · Hellanicus · Dionysius atheniensis · Cratinus · Epimenides · Neanthes Cyzicenus · Aristodemus · Polycrates · Agno · Aeschylus · Sophocles · Solon · Polemo · Quis primus puerorum amorem inuenit · Timeus · Laius · Pelops · Chrysippus · Praxilla Sycyonia · Herodotus · Alexander · Bagoas eunuchus · Dicearchus · Bagoas · Carystius · De Alexandri abstinentia a filiabus & uxore Darij · Charo · Alexandrus · Craterus · Darius · Rhadamanthus · Ibycus · Talus · Diotimus in heraclea · Agamemno · Argynus · Cephissus f. · Argynnis uenus · Alcymnius dithyrambis · Hymeneus · Antigonus · Aristocles · Antigonus carystius

Proptij loci expositi

Σοφοκλῆς φιλομεῖραξ. Σοφοκλῆς ὑπὸ μειρακίου λωποδυτούμενος. Ἀναθήματα δωρηθέντα παιδικοῖς.

Καρύστιος ἐν τῷ Ζήνωνος βίῳ γράφει οὕτως· Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς ἐπεκώμαζε τῷ Ζήνωνι· καί ποτε καὶ μεθ' ἡμέραν ἐλθὼν ἔκ τινος πότου καὶ ἀναπηδήσας πρὸς τὸν Ζήνωνα, ἔπεισεν αὐτὸν συγκωμάσαι αὐτῷ πρὸς Ἀριστοκλέα τὸν κιθαρῳδόν, οὗ σφόδρα ἤρα ὁ βασιλεύς. Φιλομεῖραξ δὲ ἦν ὁ Σοφοκλῆς, ὡς Εὐριπίδης φιλογύνης. Ἴων γοῦν ὁ ποιητὴς ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Ἐπιδημίαις γράφει οὕτως· Σοφοκλεῖ τῷ ποιητῇ ἐν Χίῳ συνήντησα, ὅτε ἔπλει ἐς Λέσβον στρατηγός, ἀνδρὶ παιδιώδει παρ' οἶνον καὶ δεξιῷ. Ἑρμησίλεω δὲ ξένου οἱ ἐόντος καὶ προξένου Ἀθηναίων ἑστιῶντος αὐτόν, ἐπεὶ παρὰ τὸ πῦρ ἑστὼς ὁ τὸν οἶνον ἐγχέων παῖς ἐὼν δῆλος ἦν, εἶπέ τε· βούλει με ἡδέως πίνειν; φάντος δ' αὐτοῦ· βραδέως τοίνυν καὶ πρόσφερέ μοι καὶ ἀπόφερε τὴν κύλικα. ἔτι πολὺ μᾶλλον ἐρυθριάσαντος τοῦ παιδὸς εἶπε πρὸς τὸν συγκατακείμενον· ὡς καλῶς Φρύνιχος ἐποίησεν εἴπας, λάμπει δ' ἐπὶ πορφυρέαις παρῇσι φῶς ἔρωτος. καὶ πρὸς τόδε ἠμείφθη ὁ Ἐρετριεὺς ἢ Ἐρυθραῖος γραμμάτων ἐὼν διδάσκαλος· σοφὸς μὲν δὴ σύ γε εἶ, ὦ Σοφόκλεις, ἐν ποιήσει· ὅμως μέντοι γε οὐκ εὖ εἴρηκε Φρύνιχος πορφυρέας εἰπὼν τὰς γνάθους τοῦ καλοῦ. εἰ γὰρ ὁ ζωγράφος χρώματι πορφυρέῳ ἐναλείψειε τουδὶ τοῦ παιδὸς τὰς γνάθους, οὐκ ἂν ἔτι καλὸς φαίνοιτο. οὐ κάρτα δεῖ τὸ καλὸν τῷ μὴ καλῷ φαινομένῳ εἰκάζειν ἄν. γελάσας ἐπὶ τῷ Ἐρετριεῖ Σοφοκλῆς· οὐδέ σοι ἀρέσκει ἄρα, ὦ ξένε, τὸ Σιμωνίδειον κάρτα δοκέον τοῖς Ἕλλησιν εὖ εἰρῆσθαι, πορφυρέου ἀπὸ στόματος ἱεῖσα φωνὰν παρθένος. οὐδ' ὁ ποιητής, ἔφη, λέγων χρυσοκόμαν Ἀπόλλωνα· χρυσέας γὰρ εἰ ἐποίησεν ὁ ζωγράφος τὰς τοῦ θεοῦ κόμας, καὶ μὴ μελαίνας, χεῖρον ἂν ἦν τὸ ζωγράφημα. οὐδὲ ὁ φὰς ῥοδοδάκτυλον. εἰ γάρ τις εἰς ῥόδεον χρῶμα βάψειε τοὺς δακτύλους, πορφυροβάφους χεῖρας καὶ οὐ γυναικὸς καλῆς ποιήσειε. γελασάντων δὲ ὁ μὲν Ἐρετριεὺς ἐνωπήθη τῇ ἐπιρραπίσει, ὁ δὲ πάλιν τοῦ παιδὸς τῷ λόγῳ εἴχετο. εἴρετο γάρ μιν ἀπὸ τῆς κύλικος κάρφος τῷ μικρῷ δακτύλῳ ἀφαιρέοντα, εἰ καθορᾷ τὸ κάρφος. φάντος δὲ καθορᾶν, ἀπὸ τοίνυν φύσησον αὐτό, ἵνα μὴ πλύνοιτο ὁ δάκτυλός σου. προσαγαγόντος δ' αὐτοῦ τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν κύλικα, ἐγγυτέρω τὴν κύλικα τοῦ ἑαυτοῦ στόματος ἦγεν, ἵνα δὴ ἡ κεφαλὴ τῇ κεφαλῇ ἀσσοτέρω γένηται. ὡς δὲ ἦν οἱ κάρτα πλησίον, προσλαβὼν τῇ χειρὶ ἐφίλησεν. ἐπικροτησάντων δὲ πάντων σὺν γέλωτι καὶ βοῇ ὡς εὖ ὑπήγαγε τὸν παῖδα, μελετῶ, εἶπε, στρατηγεῖν, ὦ ἄνδρες, ἐπειδήπερ Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δ' οὐκ ἐπίστασθαι. ἆρ' οὖν οὐ κατ' ὀρθόν μοι πέπτωκε τὸ στρατήγημα; τοιαῦτα πολλὰ δεξιῶς ἔλεγέν τε καὶ ἔπρησσεν ὅτε πίνοι ἢ πράσσοι. τὰ μέντοι πολιτικὰ οὔτε σοφὸς οὔτε ῥεκτήριος ἦν, ἀλλ' ὡς ἄν τις εἷς τῶν χρηστῶν Ἀθηναίων. καὶ Ἱερώνυμος δ' ὁ Ῥόδιος ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν φησὶν ὅτι Σοφοκλῆς εὐπρεπῆ παῖδα ἔξω τοῦ τείχους ἀπήγαγε χρησόμενος αὐτῷ. ὁ μὲν οὖν παῖς τὸ ἴδιον ἱμάτιον ἐπὶ τῇ πόᾳ ὑπέστρωσεν, τὴν δὲ τοῦ Σοφοκλέους χλανίδα περιεβάλλοντο. μετ' οὖν τὴν ὁμιλίαν ὁ παῖς ἁρπάσας τὸ τοῦ Σοφοκλέους χλανίδιον ᾤχετο καταλιπὼν τῷ Σοφοκλεῖ τὸ ἑαυτοῦ παιδικὸν ἱμάτιον. διὰ δὲ εἰκὸς διαλαληθέντος τοῦ συμβεβηκότος, Εὐριπίδης πυθόμενος καὶ ἐπιτωθάζων τὸ γεγονός, καὶ αὐτός ποτε ἔφη τούτῳ κεχρῆσθαι τῷ παιδί, ἀλλὰ μηδὲν προσθεῖναι, τὸν δὲ Σοφοκλέα διὰ τὴν ἀκολασίαν καταφρονηθῆναι. καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἀκούσας ἐποίησεν εἰς αὐτὸν τοιοῦτον ἐπίγραμμα, χρησάμενος τῷ περὶ τοῦ ἡλίου καὶ Βορέου λόγῳ, καί τι πρὸς μοιχείαν αὐτοῦ παραινιττόμενος·

Ἥλιος ἦν, οὐ παῖς, Εὐριπίδη, ὅς με χλιαίνων γυμνὸν ἐποίησεν· σοὶ δὲ φιλοῦντ' ἑτέραν
Βορρᾶς ὡμίλησε. σὺ δ' οὐ σοφός, ὃς τὸν Ἔρωτα ἀλλοτρίαν σπείρων λωποδύτην ἀπάγεις.

Θεόπομπος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν συληθέντων ἐκ Δελφῶν χρημάτων Ἀσώπιχόν φησι τὸν Ἐπαμινώνδου ἐρώμενον τὸ Λευκτρικὸν τρόπαιον ἐντετυπωμένον ἔχειν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, καὶ θαυμαστῶς αὐτὸν κινδυνεύειν· ἀνακεῖσθαι δὲ τὴν ἀσπίδα ταύτην ἐν Δελφοῖς ἐν τῇ στοᾷ. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ συγγράμματι Θεόπομπος φιλογύναιον μὲν φησὶ γεγονέναι Φάυλλον τὸν Φωκέων τύραννον, φιλόπαιδα δὲ Ὀνόμαρχον· καὶ ἐκ τῶν τοῦ θεοῦ χαρίσασθαι τούτῳ εἰς Δελφοὺς παραγενομένῳ τὴν κόμην ὄντι καλῷ, συγγενόμενον, τὰ Συβαριτῶν ἀναθήματα, στλεγγίδια χρυσᾶ τέσσαρα. τῇ Δεινιάδου δὲ αὐλητρίδι Βρομιάδι Φάυλλος καρχήσιον ἀργυροῦν Φωκαέων καὶ ς νον χρυσοῦν κιττοῦ Πεπαρηθίων. αὐτὴ δέ φησι καὶ ἔμελλε τὰ Πύθια αὐλεῖν, εἰ μὴ ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐκωλύθη. τῷ δὲ Λυκόλᾳ τῷ τοῦ Τριχολέου υἱῷ Φυσκίδᾳ ὄντι καλῷ Ὀνόμαρχος ἔδωκε φησὶ στέφανον δάφνης Ἐφεσίων ἀνάθημα. οὗτος ὁ παῖς πρὸς Φίλιππον ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός, κἀκεῖ προαγωγευόμενος, οὐδὲν λαβὼν ἀπεστάλη. τῷ Ἐπιλύκου τοῦ Ἀμφιπολίτου υἱῷ ὄντι καλῷ Δαμίππῳ Πλεισθένους ἀνάθημα Ὀνόμαρχος ἔδωκε. Φαρσαλίᾳ τῇ Θετταλίδι ὀρχηστρίδι δάφνης στέφανον χρυσοῦν Φιλόμηλος ἔδωκε Λαμψακηνῶν ἀνάθημα. αὕτη ἡ Φαρσαλία ἐν Μεταποντίῳ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ μάντεων γενομένης φωνῆς ἐκ τῆς δάφνης τῆς χαλκῆς, ἣν ἔστησαν Μεταποντῖνοι κατὰ τὴν Ἀριστέα τοῦ Προκοννησίου ἐπιδημίαν, ὅτε ἔφησεν ἐξ Ὑπερβορέων παραγεγονέναι, ὡς τάχιστα ὤφθη εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβαλοῦσα, ἐμμανῶν γενομένων τῶν μάντεων διεσπάσθη ὑπ' αὐτῶν. καὶ τῶν ἀνθρώπων ὕστερον ἀναζητούντων τὴν αἰτίαν, εὑρέθη διὰ τὸν τοῦ θεοῦ στέφανον ἀνῃρημένη. ὁρᾶτε οὖν καὶ ὑμεῖς οἱ φιλόσοφοι οἱ παρὰ φύσιν τῇ Ἀφροδίτῃ χρώμενοι καὶ ἀσεβοῦντες εἰς τὴν θεόν, μὴ τὸν αὐτὸν διαφθαρῆτε τρόπον. τότε γὰρ καὶ οἱ παῖδές εἰσι καλοί, ὡς Γλυκέρα ἔφασκεν ἡ ἑταίρα, ὅσον ἐοίκασι γυναικὶ χρόνον, καθάπερ ἱστορεῖ Κλέαρχος. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ κατὰ φύσιν δοκεῖ πεποιηκέναι Κλεώνυμος ὁ Σπαρτιάτης, πρῶτος ἀνθρώπων εἰς ὁμηρείαν λαβὼν παρὰ

μεταποντίνων

Ἀγαλμάτων ἐρασταί. Καὶ ζῷα ἀνθρώπων ἐρασθέντα. Δελφίν, καὶ ἐλέφας παιδερασταί. Περσαῖος Κιτιεύς.

Μεταποντίνων γυναῖκας παρθένους τὰς ἐνδοξοτάτας καὶ καλλίστας διακοσίας, ὡς ἱστορεῖ Δοῦρις ὁ Σάμιος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν περὶ Ἀγαθοκλέα ἱστοριῶν. κἀγὼ δὲ κατὰ τὴν Ἐπικράτους Ἀντιλαΐδα ἐρωτικά μεμάθηκα ταῦτα παντελῶς, Σαπφοῦς μέλη, ἢ τοῦ Κλεομένους λαμυνθίου. ὑμεῖς δέ, ὦ φιλόσοφοι, κἂν ἐρασθέντες ποτὲ γυναικῶν ἐν ἐννοίᾳ λάβητε ὡς ἀδύνατόν ἐστι τοῦ τυχεῖν, μάθετε παύονται οἱ ἔρωτες, ὥς φησι Κλέαρχος. τῇ τε γὰρ περὶ τὴν Πυρλώνην χαλκῇ βοὶ βοῦς ἐπανέβη, καὶ γεγραμμένῃ κυνὶ καὶ περιστερᾷ καὶ χηνὶ τῇ μὲν κύων, τῇ δὲ περιστερά, τῇ δὲ χὴν προσῆλθον καὶ ἐπεπήδησαν. φανέντων δὲ πᾶσι τούτοις ἀδυνάτων ἀπέστησαν. καθάπερ Κλείσοφος ὁ Σηλυμβριανός· οὗτος γὰρ τοῦ ἐν Σάμῳ Παρίου ἀγάλματος ἐρασθεὶς κατέκλεισεν αὑτὸν ἐν τῷ ναῷ ὡς πλησιάσαι δυνησόμενος· καὶ ὡς ἠδυνάτει διὰ τὴν ψυχρότητα καὶ τὸ ἀντίτυπον τοῦ λίθου, τηνικαῦτα τῆς ἐπιθυμίας ἀπέστη, καὶ προβαλλόμενος τὸ σαρκίον ἐπλησίασε. τῆς πράξεως ταύτης μνημονεύει Ἄλεξις ὁ ποιητὴς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Γραφὴ λέγων ὧδε· γεγένηται δ' ὡς λέγουσι κἀν Σάμῳ

Τοιοῦθ' ἕτερον· λιθίνης ἐπεθύμησεν κόρης ἄνθρωπος, ἐγκατέκλεισέν τε αὑτὸν τῷ νεῷ.

καὶ Φιλήμων τοῦ αὐτοῦ μνημονεύων φησίν· ἀλλ' ἐν Σάμῳ μὲν τοῦ λιθίνου ζῴου ποτὲ

Ἄνθρωπος ἠράσθη τις, εἶτ' εἰς τὸν νεὼν κατέκλεισεν αὑτόν.

Κτησικλέους δέ ἐστιν ἔργον τὸ ἄγαλμα, ὥς φησιν Ἀδαῖος ὁ Μυτιληναῖος ἐν τῷ περὶ ἀγαλματοποιῶν. Πολέμων δὲ ἢ ὁ ποιήσας τὸν ἐπιγραφόμενον Ἑλλαδικὸν ἐν Δελφοῖς φησιν ἐν τῷ πινάκων θησαυρῷ παῖδές εἰσι λίθινοι δύο, ὧν τοῦ ἑτέρου Δελφοί φασι τῶν θεωρῶν ἐπιθυμήσαντά τινα συγκατακλεισθῆναι, καὶ τῆς ὁμιλίας καταλιπεῖν στέφανον. φωραθέντος δ' αὐτοῦ τὸν θεὸν χρωμένοις τοῖς Δελφοῖς συντάξαι ἀφεῖναι τὸν ἄνθρωπον· δεδωκέναι γὰρ αὐτῷ μισθόν. καὶ ἄλογα δὲ ζῷα ἀνθρώπων ἠράσθη. Σεκούνδου μέν τινος βασιλικοῦ οἰνοχόου ἀλεκτρυών. ἐκαλεῖτο δὲ ὁ μὲν ἀλεκτρυὼν Κένταυρος, ὁ δὲ Σεκοῦνδος ἦν οἰκέτης τοῦ Βιθυνῶν βασιλέως, ὡς ἱστορεῖ Νίκανδρος ἐν ἕκτῳ περιπετειῶν. ἐν Αἰγίῳ δὲ παιδὸς ἠράσθη χήν, ὡς Κλέαρχος ἱστορεῖ ἐν πρώτῳ Ἐρωτικῶν· τὸν δὲ παῖδα τοῦτον Θεόφραστος ἐν τῷ Ἐρωτικῷ Ἀμφίλοχον καλεῖσθαί φησι, καὶ τὸ γένος Ὠλένιον εἶναι. Ἑρμείας δὲ ὁ τοῦ Ἑρμοδώρου Σάμιος δὲ γένος ἐρασθῆναι Λακύδου τοῦ φιλοσόφου.

Ἐν δὲ Λευκαδίᾳ φησὶ Κλέαρχος οὕτως ἐρασθῆναι ταὼν παρθένου, ὥστε καὶ τὸν βίον ἐκλιπούσῃ συναποθανεῖν. δελφῖνα δ' ἐν Ἰασῷ παιδὸς ἐρασθῆναι λόγος, ὡς ἱστορεῖ Δοῦρις ἐν τῇ ἐνάτῃ. ὁ δὲ λόγος ἐστὶν αὐτῷ περὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ λέγει οὕτως· μετεπέμψατο δὲ καὶ τὸν ἐκ τῆς Ἰασοῦ παῖδα. περὶ γὰρ τὴν πόλιν ταύτην Διονύσιός τις ἦν παῖς, ὃς μετὰ τῶν ἄλλων ἐκ παλαίστρας παραγενόμενος ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐκολύμβα. δελφὶς δὲ πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ πελάγους ἀπήντα, καὶ ἀναλαμβάνων ἐπὶ τὰ νῶτα ἔφερεν ἐπὶ πλεῖστον νηχόμενος, καὶ πάλιν ἀποκαθίστα εἰς τὴν γῆν. φιλανθρωπότατον δέ ἐστι καὶ συνετώτατον τὸ ζῷον ὁ δελφίς, χάριν τε ἀποδιδόναι ἐπιστάμενον. Φύλαρχος γοῦν ἐν τῇ δωδεκάτῃ Κοίρανος φησὶν ὁ Μιλήσιος ἰδὼν ἁλιέας τῷ δικτύῳ λαβόντας δελφῖνα καὶ μέλλοντας κατακόπτειν, ἀργύριον δοὺς καὶ παραιτησάμενος ἀφῆκεν εἰς τὸ πέλαγος. καὶ μετὰ ταῦτα ναυαγίῳ χρησάμενος περὶ Μύκονον, καὶ πάντων ἀπολομένων μόνος ὑπὸ δελφῖνος ἐσώθη ὁ Κοίρανος. τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ γηραιοῦ ἐν τῇ πατρίδι, καὶ τῆς ἐκφορᾶς παρὰ τὴν θάλατταν γινομένης κατὰ τύχην ἐν τῇ Μιλήτῳ, ἐν τῷ λιμένι πλῆθος δελφίνων ἐφάνη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, μικρὸν ἀπωτέρω τῶν συνεκκομιζόντων τὸν Κοίρανον, ὡσεὶ συνεκφερόντων καὶ συγκηδευόντων τὸν ἄνθρωπον. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ Φύλαρχος διὰ τῆς εἰκοστῆς, ὅσην ἐλέφας φιλοστοργίαν ἔσχεν εἰς παιδίον. γράφει δ' οὕτως· τούτῳ δὲ τῷ ἐλέφαντι συνετρέφετο θήλεια ἐλέφας, ἣν Νίκαιαν ἐκάλουν· ᾧ τελευτῶσα ἡ τοῦ Ἰνδοῦ γυνὴ παιδίον αὐτῆς τριακοσταῖον παρακατέθετο. ἀποθανούσης δὲ τῆς ἀνθρώπου, δεινή τις φιλοστοργία γέγονε τοῦ θηρίου πρὸς τὸ παιδίον· οὔτε γὰρ ἀπ' αὐτοῦ χωριζόμενον τὸ βρέφος ὑπέμενεν, ὅ τε, εἰ μὴ βλέποι τὸ παιδίον, ἤσχαλλεν. ὅτ' οὖν ἡ τροφὸς ἐμπλήσειεν αὐτὸ τοῦ γάλακτος, ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν τοῦ θηρίου ἐτίθει αὐτὸ ἐν σκάφει. εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιοίη, τροφὴν οὐκ ἐλάμβανεν ἡ ἐλέφας. καὶ μετὰ ταῦτα δι' ὅλης τῆς ἡμέρας τοὺς καλάμους λαμβάνων καὶ τῶν παρατιθεμένων χορτασμάτων, καθεύδοντος τοῦ βρέφους τὰς μυίας ἀπεσόβει. ὅτε δὲ κλαίοι, τῇ προβοσκίδι τὴν σκάφην ἐκίνει καὶ κατεκοίμισεν αὐτό. τὸ δ' αὐτὸ ἐποίει καὶ ὁ ἄρρην ἐλέφας πολλάκις. ὑμεῖς δέ, ὦ φιλόσοφοι, καὶ τῶν δελφίνων καὶ τῶν ἐλεφάντων ἐστὲ κατὰ τὴν γνώμην ἀγριώτεροι, ἔτι τε ἀνημερώτεροι, καίτοι Περσαίου τοῦ Κιτιέως ἐν τοῖς συμποτικοῖς ὑπομνήμασι βοῶντος καὶ λέγοντος περὶ ἀφροδισίων ἁρμόζον εἶναι ἐν τῷ οἴνῳ μνείαν ποιεῖσθαι. καὶ γὰρ πρὸς ταῦτα ἡμᾶς ὅταν ὑποπίωμεν ἐπιρρεπεῖς εἶναι, καὶ ἐνταῦθα τοὺς μὲν ἡμέρως τε καὶ μετρίως αὐτοῖς χρωμένους ἐπαινεῖν δεῖ, τοὺς δὲ θηριωδῶς καὶ ἀπλήστως ψέγειν. καὶ εἰ διαλεκτικοὶ συνελθόντες εἰς πότον περὶ συλλογισμῶν διαλέγοιντο, ἀλλοτρίως ἂν αὐτοὺς ὑπολάβοι τις ποιεῖν τοῦ παρόντος καιροῦ· καὶ ὁ καλὸς κἀγαθὸς ἀνὴρ μεθυσθείη ἄν. οἱ δὲ βουλόμενοι σωφρονικοὶ εἶναι σφόδρα μέχρι τινὸς διατηροῦσιν ἐν τοῖς πότοις τὸ τοιοῦτον, εἶθ' ὅταν παραδύῃ τὸ οἰνάριον, τὴν πᾶσαν ἀσχημοσύνην ἐπιδείκνυνται· ὃ καὶ πρῴην ἐγένετο ἐπὶ τῶν ἐξ Ἀρκαδίας θεωρῶν πρὸς Ἀντίγονον παραγενομένων. ἐκεῖνοι γὰρ ἠρίστων σφόδρα σκυθρωπῶς καὶ εὐσχημόνως ὥς γ' ᾤοντο, οὐχ ὅτι ἡμῶν τινα προσβλέποντες, ἀλλ' οὐδὲ ἀλλήλους. ὡς δὲ ὁ πότος προέβαινε καὶ

εἰσῆλθεν ἄλλα τε ἀκροάματα καὶ αἱ Θετταλαὶ αὗται ὀρχηστρίδες καθάπερ αὐταῖς ἔθος ἐστὶν ἐν ταῖς διαζώστραις γυμναὶ ὀρχεῖσθαι, οὐκ ἔτι κατεῖχον αὑτοὺς οἱ ἄνδρες, ἀλλὰ ἐκ τῶν κλινῶν ἀφώρμων καὶ ἐβόων, ὡς θαυμαστόν τι θέαμα θεώμενοι, καὶ μακάριον τὸν βασιλέα ἀπεκάλουν, ὅτι ἔξεστιν αὐτῷ τούτων ἀπολαύειν, καὶ ἕτερα τούτοις παραπλήσια πάνυ πολλὰ τῶν φορτικῶν ἐποίουν. τῶν φιλοσόφων δέ τις συμπίνων ἡμῖν εἰσελθούσης αὐλητρίδος, καὶ οὔσης εὐρυχωρίας παρ᾽ αὐτῷ, βουλομένης τῆς παιδίσκης παρακαθίσαι, οὐκ ἐπέτρεψεν ἀλλὰ σκληρὸν αὑτὸν εἰσῆγεν. εἶθ᾽ ὕστερον πωλουμένης τῆς αὐλητρίδος καθάπερ ἔθος ἐστὶν ἐν τοῖς πότοις γίνεσθαι, ἐν τῷ ἀγοράζειν πάνυ νεανικὸς ἦν, καὶ τῷ πωλοῦντι ἄλλῳ τινὶ θᾶττον προσθέντος ἠμφισβήτει καὶ οὐκ ἔφη αὐτὸν πεπρακέναι, καὶ τέλος εἰς πυγμὰς ἦλθεν ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος φιλόσοφος, καὶ ἐν ἀρχῇ οὐδ᾽ ἂν παρακαθίσαι ἐπιτρέπων τῇ αὐλητρίδι. μή ποτε αὐτός ἐστιν ὁ Περσαῖος ὁ περὶ τῆς αὐλητρίδος διαπυκτεύσας. φησὶ γὰρ Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ Ζήνωνος, γράφων ὧδε. Ζήνων ὁ Κιτιεὺς Περσαίου παρὰ πότον αὐλητρίδιον πριαμένου, διοκνοῦντος εἰσαγαγεῖν πρὸς αὑτὸν, διὰ τὸ τὴν αὐτὴν οἰκεῖν οἰκίαν, συναισθόμενος, συνεισελκύσας τὴν παιδίσκην, καὶ συγκατέκλεισε τῷ Περσαίῳ. οἶδα δὲ καὶ Πολύστρατον Ἀθηναῖον μαθητὴν Θεοφράστου τὸν ἐπικαλούμενον Τυρρηνὸν, ὅτι τῶν αὐλητρίδων τὰ ἱμάτια περιεδύετο. ἐσπουδάκεσαν δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς περὶ τὰς μουσουργοὺς ὡς δῆλον ποιεῖ Παρμενίων ἐν τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον ἐπιστολῇ, ἣν ἐπέστειλεν αὐτῷ μετὰ τὸ Δαμασκὸν ἑλεῖν καὶ τῆς ἀποσκευῆς τῆς Δαρείου ἐγκρατὴς γενέσθαι. καταριθμησάμενος οὖν τὰ αἰχμάλωτα γράφει καὶ ταῦτα. παλλακίδας εὗρον μουσουργοὺς τοῦ βασιλέως τριακοσίας εἰκοσιεννέα. ἄνδρας στεφανοπλόκους ἓξ καὶ τεσσαράκοντα. ὀψοποιοὺς διακοσίους ἑβδομήκοντα ἑπτά. χυτρεψοὺς εἰκοσιεννέα. γαλακτουργοὺς τρεῖς καὶ δέκα. ποτιματοποιοὺς ἑπτακαίδεκα. οἰνοηθητὰς ἑβδομήκοντα. μυροποιοὺς τεσσαράκοντα. καὶ ὑμῖν δὲ ὦ ἑταῖροι λέγω ὅτι οὐδέν ἐστιν ὀφθαλμοῖς οὕτως εὐφραντικὸν ὡς γυναικὸς κάλλος. ὁ γοῦν τραγικὸς Χαιρήμων Οἰνεὺς περὶ παρθένων τινῶν διηγούμενος ὧν ἐθεᾶτο, φησὶν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι.

Ἔκειτο γὰρ ἡ μὲν λευκὸν εἰς σεληνάφως
φαίνουσα μαστὸν λελυμένης ἐπωμίδος.
τῆς δ᾽ αὖ χορεία λαγόνα τὴν ἀριστερὰν
ἔλυσε. γυμνὴ δ᾽ αἰθέρος θεάμασι
ζῶσαν γραφὴν ἔφαινε. χρῶμα δ᾽ ὄμμασι
λευκὸν μελαίνης ἔργον ἀνταύγει σκιᾶς.
ἄλλη δ᾽ ἐγύμνου καλλίχειρας ὠλένας
ἄλλη προσαμπέχουσα θῆλυν αὐχένα.
ἡ δὲ κλαγέντων χλανιδίων ὑπὸ πτυχὰς
ἔφαινε μηρὸν, κἀξεπεσφραγίζετο
ὥρας γελώσης χωρὶς ἐλπίδων ἔρως.
ὑπνωμέναι δ᾽ ἔπιπτον ἑλενίων ἔπι
ἴων τε μελανόφυλλα συγκλῶσαι πέτρα
κρόκον θ᾽ ὃς ἡλιῶδες εἰς ὑφάσματα
πέπλων σκιᾶς εἴδωλον ἐσομόργνυται.
πόας δὲ θαλερὸς ἐκτραφεὶς ἀμάρακος
λειμῶσι μαλθακοῖσιν ἐξέτεινον αὐχένας.

Ἐπικατάφορος δὲ ὢν ὁ ποιητὴς οὗτος καὶ ἐπὶ τὰ ἄνθη ἐν Ἀλφεσιβοίᾳ φησὶν

Καὶ σώματος μὲν ὄψις ἐξειργάζετο
στίλβοντα λευκῷ χρώματι διαπρεπῆ
αἰδὼς δ᾽ ἐπερρύθμιζεν ἠπιώτατον
ἐρύθημα λαμπρῷ προστιθεῖσα χρώματι.
κόμαι δὲ κηρόχρωτες ὡς ἀγάλματος
αὐτοῖσι βοστρύχοισιν ἐκπεπλασμένοι
ξουθοῖσιν ἀνέμοις ἐντρυφῶν φερούμενοι.

Ἐν δὲ τῇ Ἰοῖ ἔαρος τέκνα προσηγόρευε τὰ ἄνθη. ἀνθηροῦ τέκνα ἔαρος περιστρώσαντες. ἐν δὲ Κενταύρῳ ὅπερ δρᾶμα πολύμετρόν ἐστι, λειμῶνος τέκνα. ἔνθεν μὲν αὐτῶν ἐς ἀπείρονα στρατὸν, ἀνθέων ἀλόχων ἐστράτευσαν ἡδοναῖς θηρωμένων τὰ λειμώνων τέκνα. ἐν δὲ Διονύσῳ

Χορῶν ἐραστὴς κισσὸς ἐνιαυτοῦ δὲ παῖς.

Περὶ δὲ ῥόδων ἐν Ὀδυσσεῖ φησὶν οὕτως.

Κόμαισιν ὡρῶν σώματ᾽ εὐανθῆ ῥόδα
εἶχον τιθήνημ᾽ ἔαρος ἐκπρεπέστατον

Καὶ ἐν Θυέστῃ ῥόδ᾽ ὀξυφεγγῆ κρίνεσιν ἀργεννοῖς ὁμοῦ

Πολλὴν ὀπώραν Κύπριδος εἰσορᾶν παρῆν
ἄκραισι περκάζουσαν οἰνάνθαις χρόνου.

Ἐπὶ κάλλει δὲ, ἔτι γὰρ γέρων ἀοιδὸς κελαδεῖ Μναμοσύναν κατὰ τὸν Εὐριπίδην, διαβόητοι γεγόνασι γυναῖκες Θαργηλία ἡ Μιλησία ἥτις καὶ τεσσαρεσκαίδεκα ἀνδράσιν ἐγαμήθη, οὖσα καὶ τὸ εἶδος πάνυ καλὴ καὶ σοφὴ, ὥς φησιν Ἱππίας ὁ σοφιστὴς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ συναγωγή. Δίνων δ᾽ ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν Περσικῶν τῆς πρώτης συντάξεως φησὶν ὅτι ἡ Βαγάζου, ἥτις ἦν ὁμοπάτριος Ξέρξῃ ἀδελφὴ ὄνομα Ἄνουτις, καλλίστη ἦν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν, καὶ ἀκολαστοτάτη. Φύλαρχος δ᾽ ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ Τιμῶσάν φησι τὴν Ὀξυάρτου παλλακίδα πάσας γυναῖκας ὑπερβεβληκέναι κάλλει. ταύτην δ᾽ ἀπέσταλκει δῶρον ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς Στατείρᾳ τῇ βασιλέως γυναικί. Θεόπομπος δ᾽ ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ πεντηκοστῇ τῶν ἱστοριῶν Ξενοπείθειαν τὴν Λυσανδρίδου μητέρα, πασῶν τῶν κατὰ Πελοπόννησον γυναικῶν γεγονέναι καλλίονα. ἀπέκτειναν δὲ αὐτὴν Λακεδαιμόνιοι καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Χρυσὴν, ὅτε καὶ τὸν Λυσανδρίδαν ἐχθρὸν ὄντα, Ἀγησίλαος ὁ βασιλεὺς καταστασιάσας φυγαδευθῆναι ἐποίησεν ὑπὸ Λακεδαιμονίων. καλλίστη δ᾽ ἦν καὶ Παντίκα ἡ Κυπρία περὶ ἧς φησι Φύλαρχος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν ὅτι παρ᾽ Ὀλυμπιάδι οὖσαν τῇ Ἀλεξάνδρου μητρὶ ᾔτει πρὸς γάμον Μόνιμος ὁ Πυθίωνος, καὶ

ἐπεὶ

Antigonus carystius
Polystratus
Theophrastus
Parmenio
Cheremo
flores veris filij
pulchritudine excellentes mulieres
Thargelia
Hippias
Dino
Bagazus
Anutis
Phylarchus
Timosa
Oxyartes
Statira
Theopompus
Xenopithia
Lysandridas
Chryse
Agesilaus
Pantica
Phylarchus
Alexander
Monimus
Pythio

Theotimus cotra epicurū libros edidit

ἐπεὶ ἦν ἀκόλαστος ἡ γυνὴ, ἔφη ἡ Ὀλυμπιὰς, ὦ πονηρὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς γαμεῖς, καὶ οὐ τῷ νῷ. καὶ τὴν κατάγουσαν δὲ Πεισίστρατον ἐπὶ τὴν τυραννίδα ὡς Ἀθηνᾶς πεῖραν εἶδος ἔχουσαν καλὴν φασὶ γεγονέναι, ἥτις καὶ τῇ θεῷ εἴκαστο τὴν μορφήν. στεφανόπωλις δὲ ἦν καὶ αὐτὴν ἐξέδωκε πρὸς γάμου κοινωνίαν ὁ Πεισίστρατος Ἱππάρχῳ τῷ υἱῷ, ὡς Κλείδημος ἱστορεῖ ἐν ὀγδόῳ νόστων. ἐξέδωκε δὲ καὶ Ἱππάρχῳ τῷ υἱεῖ τὴν παραιβατήσασαν αὐτῷ γυναῖκα Φύην τὴν Σωκράτους θυγατέρα (καὶ Χάρμου τοῦ πολεμαρχήσαντος θυγατέρα ἔλαβεν Ἱππίας περικαλλεστάτην οὖσαν), τῷ μετ᾽ αὐτὸν τυραννεύσαντι. συνέβη δὲ ὥς φησι τὸν Χάρμον ἐραστὴν τοῦ Ἱππίου γενέσθαι, καὶ τὸν πρὸς Ἀκαδημίᾳ ἔρωτα ἱδρύσασθαι πρῶτον ἐφ᾽ οὗ ἐπιγέγραπται

Ποικιλομήχαν᾽ ἔρως σοὶ τόνδ᾽ ἱδρύσατο βωμὸν
Χάρμος ἐπὶ σκιεροῖς τέρμασι γυμνασίου

Ἡσίοδος δ᾽ ἐν τρίτῳ Μελαμποδίας, τὴν ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκίδα καλλιγύναικα εἶπεν. εὐπρεπεῖς γὰρ αὐτόθι γίνονται γυναῖκες, ὡς καὶ Θεόφραστος εἴρηκε. καὶ Νυμφόδωρος δ᾽ ἐν τῷ τῆς Ἀσίας περίπλῳ, καλλίονάς φησι γίνεσθαι γυναῖκας τῶν πανταχοῦ γυναικῶν ἐν Τενέδῳ τῇ Τρωϊκῇ νήσῳ. οἶδα δὲ καὶ περὶ κάλλους γυναικῶν ἀγῶνά ποτε διατεθέντα. περὶ οὗ ἱστορεῖ Νικίας ἐν τοῖς Ἀρκαδικοῖς. διαθεῖναι φησὶν αὐτὸν Κύψελον πόλιν κτίσαντα ἐν τῷ πεδίῳ περὶ τὸν Ἀλφειὸν, εἰς ἣν κατοικήσαντας Παρρασίων τινὰς τέμενος καὶ βωμὸν ἀναστῆσαι Δήμητρι Ἐλευσινίᾳ. ἧς ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ τὸν τοῦ κάλλους ἀγῶνα ἐπιτελέσαι καὶ νικῆσαι πρώτην αὐτοῦ τὴν γυναῖκα Ἡροδίκην. ἐπιτελεῖται δὲ καὶ μέχρι νῦν ὁ ἀγὼν οὗτος. καὶ ἀγωνιζόμεναι γυναῖκες χρυσοφόροι ὀνομάζονται. Θεόφραστος δὲ ἀγῶνα κάλλους φησὶ γίνεσθαι παρὰ Ἠλείοις καὶ τὴν κρίσιν ἐπιτελεῖσθαι μετὰ σπουδῆς, λαμβάνειν τε τοὺς νικήσαντας ἆθλα ὅπλα, ἅπερ ἀνατίθεσθαί φησι Διονύσιος ὁ Λευκτρικὸς τῇ Ἀθηνᾷ. τὸν δὲ νικήσαντα ταινιούμενον ὑπὸ τῶν φίλων καὶ πομπεύοντα, ἕως τοῦ ἱεροῦ παραγίνεσθαι. τὸν δὲ στέφανον αὐτοῖς δίδοσθαι μυρρίνης ἱστορεῖ Μυρσίλος ἐν ἱστορικοῖς παραδόξοις. ἐνιαχοῦ δέ φησιν ὁ αὐτὸς Θεόφραστος καὶ κρίσεις γυναικῶν περὶ σωφροσύνης γίνεσθαι καὶ οἰκονομίας, ὥσπερ ἐν τοῖς βαρβάροις. ἑτέρωθι δὲ κάλλους. ὡς δέον καὶ τοῦτο τιμᾶσθαι καθάπερ καὶ παρὰ Τενεδίοις καὶ Λεσβίοις. ταύτην δὲ τύχης ἢ φύσεως εἶναι τιμὴν, δέον προκεῖσθαι σωφροσύνης. τὸ κάλλος γὰρ οὕτως καλὸν, εἰ δὲ μὴ, κίνδυνον ἔχειν ἐπ᾽ ἀκολασίαν.

Τοσαῦτα τοῦ Μυρτίλου ἑξῆς καταλέξαντος καὶ πάντων αὐτὸν ἐπὶ τῇ μνήμῃ θαυμασάντων, ὁ Κύνουλκος

Πολυμαθημοσύνης τῆς, οὐ κενεώτερον οὐδέν. (ἔφη,

Ἵππων ἔφη ὁ ἄθεος. ἀλλὰ καὶ Ἡράκλειτος ὁ θεῖός φησι. πολυμαθίη νόον ἔχειν οὐ διδάσκει. καὶ ὁ Τίμων δὲ ἔφη ἐν

Πολυμαθημοσύνης τῆς οὐ κενεώτερον ἄλλο (πλατυσμὸς

Τί γὰρ ὄφελος τῶν τοσούτων ὀνομάτων ὦ γραμματικὲ, πάντας ἐπιτρῖψαι μᾶλλον ἢ σωφρονῆσαι δυναμένων τοὺς ἀκούοντας. καὶ ἐὰν μέν τις σου πύθηται, τίνες ἦσαν οἱ εἰς τὸν Δούρειον ἵππον ἐγκατακλεισθέντες, ἑνὸς καὶ δευτέρου ἴσως ἐρεῖς ὄνομα. καὶ οὐδὲ ταῦτ᾽ ἐκ τῶν Στησιχόρου, σχολῇ γὰρ, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς Σακάδου τοῦ Ἀργείου Ἰλίου πέρσιδος. οὗτος γὰρ παμπόλλους τινὰς κατέλεξεν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν Ὀδυσσέως ἑταίρων ἔχοις ἂν οὕτως εὐρύθμως καταλέξαι τὰς προσηγορίας. καὶ τίνες οἱ ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος αὐτῶν καταβρωθέντες ἢ ὑπὸ τῶν Λαιστρυγόνων καὶ εἰ ὄντως κατεβρώθησαν. ὅστις οὖν οὐδὲ τοῦτ᾽ οἶδας καὶ συνεχῶς Φυλάρχου μνήμην ποιούμενος, ὅτι ἐν ταῖς Κίων πόλεσιν οὔτε ἑταίρας οὔτε αὐλητρίδας ἰδεῖν ἐστι. καὶ ὁ Μυρτίλος. ποῦ δὲ τοῦτ᾽ εἴρηκεν ὁ Φύλαρχος; κατέγνων γὰρ αὐτοῦ πᾶσαν τὴν ἱστορίαν. εἰπόντος δὲ ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ, ὁ Μυρτίλος ἔφη· εἶτ᾽ οὐκ ἐγὼ δικαίως πάντας τοὺς φιλοσόφους μισῶ μισοφιλολόγους ὄντας, οὓς οὐ μόνον Λυσίμαχος ὁ βασιλεὺς ἐξεκήρυξε τῆς ἰδίας βασιλείας ἀπελαύνων ὡς ὁ Καρύστιός φησιν ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι. Ἄλεξις γοῦν ἐν Ἵππῳ φησίν

Τοῦτ᾽ ἐστὶν Ἀκαδημία, τοῦτο Ξενοκράτης
Πολλ᾽ ἀγαθὰ δοῖεν οἱ θεοὶ Δημητρίῳ
Καὶ τοῖς νομοθέταις, διότι τοὺς τὰς τῶν λόγων
Ὥς φασι δυνάμεις παραδιδόντας τοῖς νέοις
Ἐς κόρακας ἄρδην φασὶν ἐκ τῆς Ἀττικῆς

καὶ Σοφοκλῆς δέ τις ψηφίσματι ἐξέλασε πάντας φιλοσόφους τῆς Ἀττικῆς. καθ᾽ οὗ λόγον ἔγραψε Φίλων Ἀριστοτέλους γνώριμος, ἀπολογίαν ὑπὲρ τοῦ Σοφοκλέους Δημοχάρους πεποιηκότος τοῦ Δημοσθένους ἀνεψιοῦ. καὶ Ῥωμαῖοι δὲ οἱ πάντα ἄριστοι ἐξέβαλον τοὺς σοφιστὰς τῆς Ῥώμης ὡς διαφθείροντας τοὺς νέους, ἔπειτ᾽ οὐκ οἶδ᾽ ὅπως κατεδέξαντο. ἐμφανίζει δ᾽ ὑμῶν καὶ τὸ ἀνόητον Ἀνάξιππος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν Κεραυνουμένῳ λέγων οὕτως.

Οἴμοι φιλοσοφεῖς· ἀλλὰ τούς γε φιλοσόφους
Ἐν τοῖς λόγοις φρονοῦντας εὑρίσκω μόνον.
Ἐν τοῖσι δ᾽ ἔργοις ὄντας ἀνοήτους ὁρῶ.

Εἰκότως οὖν πολλαὶ τῶν πόλεων καὶ μάλιστα ἡ Λακεδαιμονίων, ὡς Χαμαιλέων φησὶν ἐν τῷ περὶ Σιμωνίδου, οὐ προσίενται οὔτε ῥητορικὴν οὔτε φιλοσοφίαν διὰ τὰς ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν φιλοτιμίας καὶ ἔριδας καὶ τοὺς ἀκαίρους ἐλέγχους. δι᾽ οὓς Σωκράτης μὲν ἀπέθανεν, ὁ πρὸς τοὺς εἰς τὰ δικαστήρια διακληρουμένους διαλεγόμενος περὶ τοῦ δικαίου κλεπτιστάτους ὄντας. ἀπέθανε δὲ διὰ ταῦτα Θεόδωρος ὁ ἄθεος, καὶ Διαγόρας ἐφυγαδεύθη, ὅτε καὶ πλέων ναυαγίῳ ἐχρήσατο. Θεότιμος δ᾽ ὁ γράψας τὰ κατ᾽ Ἐπικούρου βιβλία, ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ

Olympias
Pisistratus
Sl Clidemus
Hipparchus
Phye
Socrates
Charmus
Hippias
Hesiodi Melampodia
Theophrastus
Nymphodorus
Nicias
Cypselus
Herodice
Theophrastus
Dionysius leuctricus
Myrsilus
Theophrastus
Hippo atheus
Durius equus
Stesichorus
Acati argivi troie popul
Phylarchus
Lysimachus ex toto regno suo depulit philosophos
Carystius
Alexis
Demetrius
Xenocrates
Sophocles
Philo
Aristoteles
Sophocles
Demochares
Demosthenes
Anaxippus comicus
Chameleo
Simonides
Socrates
Theodorus
Diagoras
Theotimus cotra epicurū libros scripsit.
Zeno

ἐπικουρείου ἐξαιτηθεὶς ἀνῃρέθη, ὥς φησι δημήτριος ὁ μάγνης ἐν τοῖς ὁμωνύμοις. συνελόντι δὲ εἰπεῖν κατὰ τὸν σολέα κλέαρχον, οὐ καρτερικὸν βίον ἀσκεῖτε, κυνικὸν δὲ τῷ ὄντι ζῆτε. καίτοι τοῦ ζῴου τούτου τέτταρα τὴν φύσιν περιττὰ ἔχοντος, ὧν τὰ χείρω ὑμεῖς ὑβρισάμενοι τηρεῖτε, αἰσθήσει τε τῇ πρὸς ὄσφρησιν καὶ πρὸς τὸ οἰκεῖον καὶ ἀλλότριον θαυμαστὸν τότε συνανθρωπίζον· καὶ οἱ κύνες εἶεν καὶ φυλακτικοὶ τοῦ τῶν εὖ δρώντων βίου, πάντων περιττότατον. ὧν οὐδέτερον πρόσεστιν ὑμῖν τοῖς τὸν κυνικὸν βίον μιμουμένοις. οὔτε γὰρ συνανθρωπίζετε, οὔτε διαγινώσκετε οὐδένα τῶν ὁμιλούντων, αἰσθήσει τε πολλῶν ὑστεροῦντες ἀργῶς καὶ ἀφυλάκτως ζῆτε. λοιδόρου δὲ καὶ παμφάγου τοῦ ζῴου πεφυκότος, ἔτι δὲ ταλαιπώρου καὶ γυμνοῦ τὸν βίον, ἄμφω ταῦτα μελετᾶτε, κακολόγοι καὶ βοροὶ, πρός τε τούτοις ἄοικοι καὶ ἀνέστιοι βιοῦντες ἔξω ἁπάντων, ἀλλότριοι μὲν ἀρετῆς, μάταιοι δὲ εἰς τὸ τοῦ βίου χρήσιμον. οὐδὲν γάρ ἐστι τῶν καλουμένων φιλοσόφων ἀφιλοσοφώτερον. τίς γὰρ ἤλπισεν αἰσχίνην τὸν σωκρατικὸν τοιοῦτον γεγενῆσθαι τοὺς τρόπους, ὁποῖόν φησι λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς τῶν συμβολαίων λόγοις; ὃν ἐκ τῶν φερομένων ὡς αὐτοῦ διαλόγων θαυμάζομεν ὡς ἐπιεικῆ καὶ μέτριον, πλὴν εἰ μὴ ὡς ἀληθῶς τοῦ σοφοῦ σωκράτους ἐστὶ συγγράμματα. ἐχαρίσθη δὲ αὐτῷ ἀπὸ ξανθίππης τῆς σωκράτους γυναικὸς μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον, ὡς οἱ ἀμφὶ τὸν ἰδομενέα φασίν. ὁ δ' οὖν λυσίας ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ λόγῳ οὑτωσὶ πρὸς αἰσχίνην τὸν σωκρατικὸν χρέους. ἀπομνημονεύσω δ' εἰπεῖν, καὶ πολλά ἐστι τὰ λεχθέντα διὰ τὸν βραδύθον ὑμῶν τὸν πολὺν ὦ φιλόσοφοι. ἄρχεται δ' οὕτως ὁ ῥήτωρ· οὐκ ἄν ποτ' ᾠήθην ἄνδρες δικασταὶ, αἰσχίνην τολμῆσαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζων οὐκ ἂν ῥᾳδίως αὐτὸν ἑτέραν ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. οὗτος γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταὶ ὀφείλων ἀργύριον ἐπὶ τρισὶ δραχμαῖς σωσινόμῳ τῷ τραπεζίτῃ καὶ ἀριστογείτονι, προσελθὼν πρὸς ἐμὲ ἐδεῖτο μὴ περιιδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐκ τῶν ὄντων ἐκπεσόντα. κατασκευάζομαι δ' ἔφη τέχνην μυρεψικήν. ἀφορμῆς δὲ δέομαι, καὶ δώσω δέ σοι ἐννέα ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκους. καλόν γε τὸ τέλος τῆς εὐδαιμονίας τῷ φιλοσόφῳ ἡ μυρεψικὴ τέχνη, ἀκόλουθός τε τῇ σωκράτους φιλοσοφίᾳ, ἀνδρὸς τοῦ καὶ τὴν τοιαύτην χρῆσιν τῶν μύρων ἀποδοκιμάσαντος. σόλωνος δὲ τοῦ νομοθέτου οὐδ' ἐπιτρέποντος ἀνδρὶ τοιαύτης προΐστασθαι τέχνης. διὸ καὶ φερεκράτης ἐν ἰπνῷ ἢ παννυχίδι φησί·

Κατὰ μυροπωλεῖν τί μαθὼν τἄνδρα χρὴ καθήμενον
Ὑψηλῶς ἀπὸ σκιαδίῳ κατεσκευασμένον συνέδριον
Οὐ τοῖς μειρακίοις ἐλάλει δι' ἡμέρας. εἶθ' ἑξῆς φησιν· αὐτίκ' οὐδεὶς οὔτε μάγειραν εἶδε πώποτε
Οὐ μὴν οὐδ' ἰχθυοπώλαιναν· ἑκάστῳ γὰρ γένει
Ἁρμόζοντα δεῖν εἶναι καὶ τὰ τῆς τέχνης.

Ἑξῆς δὲ τούτοις ὁ ῥήτωρ τάδε λέγει· πεισθεὶς δ' ὑπ' αὐτοῦ τοιαῦτα λέγοντος, καὶ ἅμα οἰόμενος τοῦτον αἰσχίνην σωκράτους γεγονέναι μαθητὴν, καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους, οὐκ ἄν ποτε ἐπιχειρῆσαι οὐδὲ τολμῆσαι ἅπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἄνθρωποι ἐπιχειροῦσι πράττειν, καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν καταδρομὴν αὐτοῦ ποιησάμενος, ὡς ἐδανείσατο, ὡς οὔτε τόκους οὔτε ἀρχαῖον ἀπεδίδου, καὶ ὅτι ὑπερήμερος ἐγένετο γνώμῃ δικαστηρίου ἐρήμην καταδικασθεὶς, καὶ ὡς ἠνεχυράσθη οἰκέτης αὐτοῦ στιγματίας, καὶ πολλὰ ἄλλα κατειπὼν αὐτοῦ, ἐπιλέγει ταῦτα. ἀλλὰ γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταὶ, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς αὐτῷ κεχρημένους. οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγὺς οἰκοῦντες παρ' ὧν προπόσεις λαμβάνων οὐκ ἀποδίδωσι δικάζονται αὐτῷ συγκλείσαντες τὰ καπηλεῖα. οἱ δὲ γείτονες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν, ὥστ' ἐκλιπόντες τὰς αὑτῶν οἰκίας, ἑτέρας πόρρω μισθοῦνται. ὅσους δ' ἐράνους συνείλεκται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κατατίθησιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὡς περὶ στήλην διαφθείρονται. τοσοῦτοι δὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἀπαιτήσοντες τὰ ὀφειλόμενα ἔρχονται, ὥστε οἴεσθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐτοὺς ἥκειν τούτου τεθνεῶτος, οὕτω δ' οἱ ἐν τῷ πειραιεῖ διάκεινται, ὥστε πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὴν ἀδρίαν πλεῖν, ἢ τούτῳ συμβάλλειν. πολὺ γὰρ μᾶλλον ἃ ἂν δανείσηται αὐτοῦ νομίζει εἶναι ἢ ἃ ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν. ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου, τὴν γυναῖκα διαφθείρας ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονυῖαν, ἧς ἐρᾶν προσποιησάμενος, οὕτω διέθηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τοὺς υἱοὺς πτωχοὺς ἐποίησεν. αὑτὸν δὲ ἀντὶ καπήλου μυροπώλην ἀπέδειξεν. οὕτως ἐρωτικῶς τὴν κόρην μετεχειρίζετο τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων, ἧς ῥᾷον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι ὅσοι ἐλάττους ἦσαν ἢ τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους, καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες. ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος. ὁ μὲν οὖν λυσίας ὦ κύνουλκε οὕτως. ἐγὼ δὲ κατὰ τὸν ἀρίσταρχον τὸν τραγικὸν ποιητὴν τάδ' οὐχ ὑπάρχων ἀλλὰ τιμωρούμενος καταπαύσω τὸν πρὸς σὲ καὶ τοὺς ἄλλους κύνας ἐν ταῦτα λόγον.

ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

Τὸν διόνυσον ἑταῖρε τιμόκρατες μαινόμενον οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἀπὸ τοῦ τοὺς πλείονας ἀκράτου σπῶντας θορυβώδεις γίνεσθαι.

οἶνος σε τρώει μελιηδὴς ὅς τε καὶ ἄλλους
Βλάπτει ὃς ἂν μιν χανδὸν ἕλῃ μηδ' αἴσιμα πίνῃ.
Οἶνος καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸν εὐρυτίωνα
Ὤλεσ' ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμου πειριθόοιο
Ἐς λαπίθας ἐλθόνθ'· ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ
Μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμοις ἔνι πειριθόοιο.

καταπόντος γοῦν τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα ὥς φησιν ἡρόδοτος ἐπαναπλέει καὶ τὰ ἔπη καὶ μαινόμενα. κλέαρχός τε ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν κορινθίοις φησίν·

Εἰ τοῖς μεθυσκομένοισιν ἑκάστης ἡμέρας
Ἀλγεῖν συνέβαινε τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ πιεῖν (σὺν
Τὸν ἄκρατον, ἡμῶν οὐδὲ εἷς ἔπινεν ἄν.
Νῦν δὲ πρότερόν γε τοῦ πόνου τὴν ἡδονὴν
Προλαμβάνοντες, ὑστεροῦμεν τἀγαθοῦ.

Ξενοφῶν δὲ τὸν ἀγησίλαον μέθης μὲν ἀπέχεσθαι ὁμοίως ᾤετο χρῆναι καὶ μανίας. σίτων δ' ὑπὲρ καίρων ὁμοίως καὶ ἀργίας. ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς γε οὔτε τῶν πλεῖον πινόντων ὄντες τῶν ἐξοίνων γινομένων, πληθούσης ἀγορᾶς ἐπὶ τὰ μουσικὰ ταῦτα ἐρχόμεθα συμπόσια. καὶ γὰρ ὁ φιλεπιτιμητὴς οὐλπιανὸς πάλιν τινὸς ἐπειλήπτο εἰπόντος ἔξοινος οὐκ εἰμί. λέγων ὁ δ' ἔξοινος ποῦ; καὶ ὃς παρ' ἀλέξιδι ἐν εἰσοικιζομένῳ ἔξοινος ἐποίει ταῦτ' ἔφη. ἐπεὶ δὲ ἑκάστης ἡμέρας μετὰ τοὺς παρ' ἡμῶν καινοὺς ἀεὶ λεγομένους λόγους, καὶ ἀκροάματα ἑκάστοτε διάφορα ἐπεισάγει ὁ λαμπρὸς ἡμῶν ἑστιάτωρ λαρήνσιος, ἔτι τε καὶ γελωτοποιούς, φέρε λέγωμέν τι καὶ ἡμεῖς περὶ τούτων. καίτοιγε οἶδα καὶ ἀνάχαρσιν τὸν σκύθην ἐν συμποσίῳ γελωτοποιῶν εἰσαχθέντων ἀγέλαστον διαμείναντα, πιθήκου δ' ἐπεισαχθέντος, γελάσαντα φάναι· ὡς οὗτος μὲν φύσει γελοῖός ἐστιν, ὁ δ' ἄνθρωπος ἐπιτηδεύσει. καὶ εὐριπίδης δὲ ἐν τῇ δεσμώτιδι μελανίππῃ ἔφη·

Ἀνδρῶν δὲ πολλοὶ τοῦ γέλωτος οὕνεκα
Ἀσκοῦσι χάριτας κερτόμους. ἐγὼ δέ πως
Μισῶ γελοίους οἵτινες μὲν ἐπὶ σοφῶν
Ἀχάλιν' ἔχουσι στόματα. κεἰς ἀνδρῶν μὲν οὐ
Τελοῦσιν ἀριθμὸν, ἐν γέλωτι δ' εὐπρεπεῖς.
Οἰκοῦσι δ' οἴκους καὶ τὰ ναυστολούμενα, Ἔσω δόμων σῴζουσι.

Παρμενίσκος δὲ ὁ μεταποντῖνος ὥς φησι σῆμος ἐν πέμπτῳ δηλιάδος, καὶ γένει καὶ πλούτῳ πρωτεύων, εἰς τροφωνίου καταβὰς καὶ ἀνελθὼν, οὐκ ἔτι γελᾶν ἐδύνατο, καὶ χρηστηριαζομένῳ περὶ τούτου, ἡ πυθία ἔφη·

Εἴρῃ μ' ἀμφὶ γέλωτος ἀμείλιχε μειλιχίοιο
Δώσει σοι μήτηρ οἴκοι· τὴν ἔξοχα τῖε.

Ἐλπίζων δ' ἂν ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα γελάσειν, ὡς οὐδὲν ἦν πλέον, οἰόμενος ἐξηπατῆσθαι, ἔρχεταί ποτε κατὰ τύχην εἰς δῆλον· καὶ πάντα τὰ κατὰ τὴν νῆσον θαυμάζων, ἦλθε καὶ εἰς τὸ λητῷον, νομίζων τῆς ἀπόλλωνος μητρὸς ἄγαλμά τι θεωρήσειν ἀξιόλογον. ἰδὼν δὲ αὐτὸ ξύλινον ἄμορφον παραδόξως ἐγέλασεν, καὶ τὸν τοῦ θεοῦ χρησμὸν ξυμβάλλων, καὶ τῆς ἀρρωστίας ἀπαλλαγεὶς, μεγαλωστὶ τὴν θεὸν ἐτίμησεν. ἀναξανδρίδης δ' ἐν γεροντομανίᾳ καὶ εὑρετὰς τῶν γελοίων φησὶ γενέσθαι ῥαδάμανθυν καὶ παλαμήδην λέγων οὕτως. καίτοι πολύ γε πονοῦμεν τὸ ἀσύμβολον εὑρεῖν γελοῖα λέγειν ῥαδάμανθυς καὶ παλαμήδης. γελωτοποιοῦ δὲ μέμνηται ξενοφῶν ἐν τῷ συμποσίῳ. φιλίππου μὲν περὶ οὗ καὶ οὑτωσὶ λέγει. φίλιππος δ' ὁ γελωτοποιὸς, κρούσας τὴν θύραν εἶπε τῷ ὑπακούσαντι εἰσαγγεῖλαι ὅστις τε εἴη καὶ διότι καταγεσθαι βούλεται. συνεσκευασμένος δὲ ἔφη παρεῖναι πάντα τἀπιτήδεια, ὥστε καὶ δειπνεῖν τἀλλότρια, καὶ τὸν παῖδα δὲ ἔφη πάνυ πιέζεσθαι διά τε τὸ φέρειν μηδὲν καὶ διὰ τὸ ἀνάριστον εἶναι. ἱππόλοχος δὲ ὁ μακεδὼν ἐν τῇ πρὸς λυγκέα ἐπιστολῇ, γελωτοποιῶν μέμνηται μανδρογένους καὶ στράτωνος τοῦ ἀττικοῦ. πλῆθος δ' ἦν ἀθήνησι τῆς σοφίας ταύτης. ἐν γοῦν τῷ διομείῳ ἡρακλείῳ συνελέγοντο ἑξήκοντα ὄντες τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἐν τῇ πόλει δὲ ὠνομάζοντο ὡς οἱ ἑξήκοντα τοῦτ' εἶπον καὶ ἀπὸ τῶν ἑξήκοντα ἔρχομαι. ἐν δὲ τούτοις ἦσαν καλλιμέδων τε ὁ κάραβος καὶ δεινίας. ἔτι τε μασιγείτων καὶ μέναιχμος ὥς φησι τηλεφάνης, ἐν τῷ περὶ τοῦ ἄστεος. τοσαύτη δὲ αὐτῶν δόξα τῆς ῥᾳθυμίας ἐγένετο, ὡς καὶ φίλιππον ἀκούσαντα τὸν μακεδόνα, πέμψαι τάλαντον ἵν' ἐγγραφόμενοι τὰ γελοῖα πέμπωσιν αὐτῷ. ὅτι δὲ ἦν περὶ τὰ γελοῖα ἐσπουδακὼς ὁ βασιλεὺς οὗτος, μαρτυρεῖ δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς φιλιππικοῖς. φιλόγελως δ' ἦν καὶ δημήτριος ὁ πολιορκητὴς ὥς φησι φύλαρχος ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν· ὅς γε τὴν λυσιμάχου αὐλὴν κωμικῆς σκηνῆς οὐδὲν διαφέρειν ἔλεγεν, ἐξιέναι γὰρ ἀπ' αὐτῆς πάντας δισυλλάβους, τόν τε βίθυν χλευάζων καὶ τὸν πάριν μεγίστους ὄντας παρὰ τῷ λυσιμάχῳ καί τινας ἑτέρους τῶν φίλων. παρὰ δ' αὐτοῦ πευκέτας καὶ μενελάους ἔτι δὲ ὀξυθέμιδας. ταῦτα δ' ἀκούων ὁ λυσίμαχος, ἐγὼ τοίνυν ἔφη πόρνην ἐκ τραγικῆς σκηνῆς οὐχ ἑώρακα ἐξιοῦσαν, τὴν αὐλητρίδα λάμιαν λέγων. ἀπαγγελθέντος δὲ καὶ τούτου, ὑπολαβὼν ὁ δημήτριος ἔφη, ἀλλ' ἡ παρ' ἐμοὶ πόρνη σωφρονέστερον τῆς παρ' ἐκείνῳ πηνελόπης ζῇ. ὅτι δὲ καὶ σύλλας ὁ τῶν ῥωμαίων στρατηγὸς, φιλόγελως ἦν, προείρηται. λεύκιος δὲ ἀνίλιος καὶ αὐτὸς ῥωμαίων στρατηγήσας ἰλλυριοὺς καταπολεμήσας, καὶ αἰχμάλωτον ἀγαγὼν γένιον, τὸν τῶν ἰλλυριῶν βασιλέα, σὺν τοῖς τέκνοις, ἀγῶνας ἐπιτελῶν τοὺς ἐπινικίους ἐν τῇ ῥώμῃ, παντὸς γέλωτος ἄξια πράγματα ἐποίησεν. ὡς πολύβιος ἱστορεῖ ἐν τῇ τριακοστῇ. μεταπεμψάμενος γὰρ τοὺς ἐκ τῆς ἑλλάδος ἐπιφανεστάτους τεχνίτας

A καὶ σκηνὴν κατασκευάσας μεγίστην ἐν τῷ κίρκῳ, πρώτους εἰσήγαγεν αὐλητὰς ἅμα πάντας. οὗτοι δ' ἦσαν Θεόδωρος ὁ Βοιώτιος, Θεόπομπος, Ἕρμιππος, ὁ Λυσίμαχος, οἵτινες ἐπιφανέστατοι ἦσαν. τούτους δὲ στήσας ἐπὶ τὸ προσκήνιον, μετὰ τοῦ χοροῦ αὐλεῖν ἐκέλευσεν ἅμα πάντας. τῶν δὲ διαπορευομένων τὰς κρούσεις, μετὰ τῆς ἁρμοζούσης κινήσεως, προσπέμψας οὐκ ἔφη καλῶς αὐτοὺς αὐλεῖν, ἀλλ' ἀγωνίζεσθαι μᾶλλον ἐκέλευε. τῶν δὲ διαπορούντων, ὑπέδειξέ τις τῶν ῥαβδούχων ἐπιστρέψαντας ἀπαγαγεῖν ἐπ' αὐτοὺς καὶ ποιεῖν ὡσανεὶ μάχην. ταχὺ δὲ συννοήσαντες οἱ αὐληταὶ καὶ λαβόντες οἰκείαν ταῖς ἑαυτῶν ἀσελγείαις, μεγάλην ἐποίησαν σύγχυσιν. συστρέψαντες δὲ τοὺς μέσους χοροὺς πρὸς τοὺς ἄκρους, οἱ μὲν αὐληταὶ φυσῶντες, ἀδιανόητα καὶ διαφέροντες τοὺς αὐλοὺς ἐπῆγον ἀνὰ μέρος ἐπ' ἀλλήλους. ἅμα δὲ τούτοις, ἐπικτυποῦντες οἱ χοροὶ καὶ συνεπεισιόντες τὴν σκηνὴν, ἐπεφέροντο τοῖς ἐναντίοις, καὶ πάλιν ἀνεχώρουν ἐκ μεταβολῆς. ὡς δὲ καὶ περιζωσάμενός τις τῶν χορευτῶν ἐκ τοῦ καιροῦ στραφεὶς ἦρε τὰς χεῖρας ἀπὸ πυγμῆς πρὸς τὸν ἐπιφερόμενον αὐλητὴν, τότ' ἤδη κρότος ἐξαίσιον ἐγένετο, καὶ κραυγὴ τῶν θεωμένων. ἔτι δὲ τούτων ἐκ παρατάξεως ἀγωνιζομένων, ὀρχησταὶ δύο εἰσήγοντο μετὰ συμφωνίας εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ πύκται τέσσαρες ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν μετὰ σαλπιγκτῶν καὶ κυβανητῶν. ὁμοῦ δὲ τούτων πάντων ἀγωνιζομένων, ἄλεκτον ἦν τὸ συμβαῖνον. περὶ δὲ τῶν τραγῳδῶν φησὶν ὁ Πολύβιος, ὅτι ἐὰν ἐπιβάλωμαι λέγειν δόξω τισὶ διαχλευάζειν. ταῦτα τοῦ Οὐλπιανοῦ διεξελθόντος καὶ πάντων ἀνακαγχασάντων, ἐπὶ ταῖς ἀοικείαις ταύταις θέαις, ἐγένοντό τινες λόγοι καὶ περὶ τῶν καλουμένων πλάνων, καὶ ἐζητεῖτο εἰ μνήμη τίς καὶ περὶ τούτων ἐγένετο παρὰ τοῖς παλαιοτέροις, περὶ γὰρ θαυματοποιῶν ἤδη προειρήκαμεν. καὶ ὁ Μάγνος ἔφη, Διονύσιος μὲν ὁ Σινωπεὺς ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ὁμωνύμῳ, μνημονεύει Κηφισοδώρου τοῦ πλάνου διὰ τούτων. Κηφισόδωρόν φησιν ἐπιχαλώμενον πλάνον ἵνα ἐν Ἀθήναις γενέσθαι τὴν σχολὴν εἰς ἔσχατον τὸ μέρος τοῦ βίου καταχρώμενον. ἔσχατον ἐντυχόντα πρὸς τὸ σιμὸν ἀνατρέχειν ἢ συγκαθεῖναι τῇ ἐπὶ τῇ βακτηρίᾳ. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Νικόστρατος ἐν Σύρῳ.

Κηφισόδωρον οὐ κακῶς μὰ τὸν Δία τὸν πλάνον
Φασὶ στενωπὸν εἰς στενὸν στῆσαί τινας
Ἀγκαλίδας ἔχοντας, ὥστε μὴ παρελθεῖν μηδένα.

Παντάλεοντος δὲ μνημονεύει Θεόγνητος ἐν Φιλοδεσπότῳ.

Ὁ Πανταλέων μὲν αὐτὸς αὑτοῦ τοὺς ξένους.
Τοὺς δ' ἀγνοοῦντας αὐτὸν ἐπλάνα καὶ σχεδὸν
Ἀπεκραιπάλα τὰ πλεῖστα τοῦ γελάσαι χάριν
Ἰδίαν τιν' αὑτῷ θέμενος ἀδολεσχίαν.

Καὶ Χρύσιππος δ' ὁ φιλόσοφος ἐν πέμπτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς, περὶ τοῦ Πανταλέοντος τάδε γράφει. ὁ δὲ πλάνος Πανταλέων, τελευτᾶν μέλλων ἑκατέρον τῶν υἱῶν κατ' ἰδίαν ἐξηπάτησεν φήσας μόνῳ αὐτῷ λέγειν ὅπου κατορώρυχε τὸ χρυσίον, ὥστε μάτην ὕστερον κοινῇ σκάπτοντας αἰσθέσθαι ἐξηπατημένους. οὐκ ἠρέσκε δὲ ἡμῶν τὸ συμπόσιον οὐδὲ τῶν φιλοσκωπτούντων, περὶ δὲ τοιούτου τινὸς πάλιν ὁ Χρύσιππος ἐν τῷ αὐτῷ γράφει. φιλοσκώπτης μέλλων ὑπὸ τοῦ δημίου σφάττεσθαι, εἰπεῖν ἔφη θέλειν ὥσπερ τὸ κύκνειον ᾄσας ἀποθανεῖν. ἐπιτρέψαντος δ' ἐκείνου ἔσκωψεν. ὑπὸ δὴ τῶν τοιούτων πολλάκις ὁ Μυρτίλος σκωφθεὶς καὶ ἀγανακτήσας εἶπεν καλῶς Λυσίμαχον τὸν βασιλέα πεποιηκέναι. Τελεσφόρον γὰρ ἕνα τῶν ὑπάρχων αὐτοῦ ἐπειδὴ ἔσκωψε ποτὲ ἐν συμποσίῳ τὴν Ἀρσινόην, γυνὴ δὲ ἦν τοῦ Λυσιμάχου, ὡς ἐμετικὴν οὖσαν εἰπών, κακῶν κατάρχεις τὴν δ' ἐμοῦσαν εἰσάγων. ὁ Λυσίμαχος ἀκούσας, ἐμβληθῆναι αὐτὸν ἐκέλευσεν εἰς γαλεάγραν, καὶ δίκην θηρίου περιφερόμενον καὶ τρεφόμενον, οὕτως ἐποίησεν ἀποθανεῖν. σὺ δὲ ὦ Οὐλπιανὲ ἐπὶ τὴν γαλεάγραν ζητεῖς, ἔχεις παρὰ Ὑπερείδῃ τῷ ῥήτορι. ὅπου δὲ, σὺ ζήτει, καὶ Ταχὼς δ' ὁ Αἰγυπτίων βασιλεὺς Ἀγησίλαον σκώψας, τὸν Λακεδαιμονίων βασιλέα ὅτ' ἦλθεν αὐτῷ συμμαχήσων, ἦν γὰρ βραχὺς τὸ σῶμα, ἰδιώτης ἐγένετο. ἀποστάντος ἐκείνου τῆς συμμαχίας. τὸ δὲ σκῶμμα τοῦτ' ἦν. ὤδινεν ὄρος. Ζεὺς δ' ἐφοβεῖτο. τὸ δ' ἔτεκεν μῦν. ὅπερ ἀκούσας ὁ Ἀγησίλαος καὶ ὀργισθεὶς, ἔφη. φανήσομαί σοι ποτὲ καὶ λέων. ὕστερον καὶ ἀφισταμένων τῶν Αἰγυπτίων ὥς φησι Θεόπομπος καὶ Λυκέας ὁ Ναυκρατίτης ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς οὐδὲν αὐτῷ συμπράξας ἐποίησεν ἐκπεσόντα τῆς ἀρχῆς φυγεῖν εἰς Πέρσας. πολλῶν οὖν πολλάκις ὄντων τῶν ἀκροαμάτων, καὶ τῶν αὐτῶν οὐκ ἀεὶ, ἐπειδὴ πολλοὶ περὶ αὐτῶν ἐγένοντο λόγοι τὰ ὀνόματα τῶν εἰπόντων παραλιπὼν, τῶν πραγμάτων μνησθήσομαι. περὶ μὲν γὰρ αὐλῶν ὁ μέν τις ἔφη τὸν Μελανιππίδην καλῶς ἐν τῷ Μαρσύᾳ διασύροντα τὴν αὐλητικὴν εἰρηκέναι περὶ τῆς Ἀθηνᾶς. ἃ μὲν ἀθάνατα ὄργαν' ἔῤῥιψέ τε ἱερᾶς ἀπὸ χειρὸς, εἶπέ τε ἔῤῥετε αἴσχεα σώματι λύμα. ἐμὲ δ' ἐγὼ κακότητι δίδωμι. πρὸς ὃν ἀντιλέγων ἄλλος ἔφη, ἀλλ' ὅγε Σελινούντιος Τελέστης τῷ Μελανιππίδῃ ἀντικορυσσόμενος ἐν Ἀργοῖ ἔφη. ὁ δὲ λόγος ἐστὶ περὶ τῆς Ἀθηνᾶς. ὃν σοφὸν σοφὰν λαβοῦσαν οὐκ ἐπέλπομαι νόῳ δρυμοῖς ὀρείοις ὄργανον δίαν Ἀθάναν δυσόφθαλμον αἶσχος ἐκφοβηθεῖσαν, αὖθις ἐκ χερῶν βαλεῖν νυμφαγενεῖ χειροκτύπῳ φηρὶ Μαρσύᾳ κλέος. τί γάρ νιν εὐηράτοιο κάλλεος ὀξὺς ἔρως ἔτειρεν, ᾇ γὰρ παρθενίαν ἄγαμον καὶ ἄπαιδ' ἀπένειμε Κλωθώ, ὡς οὐκ ἂν εὐλαβηθείσης τὴν αἰσχρότητα τοῦ εἴδους διὰ τὴν παρθενίαν ἑξῆς τε φησίν, ἀλλὰ μάταν ἀχόρευτος ἅδε ματαιολόγων φάμα προσέπταν. ἑλλάδα μουσοπόλων σοφᾶς ἐπίφθονον βροτοῖς τέχνας ὄνειδος. μετὰ

ταῦτα

Theodorus · Theopompus · Hermipp. · Lysimach. · Polybius · Dionysius Sinopensis comicus · Cephisodor. · Simus · Nicostrat. · Pantaleo · Theognetos · Chrysippus · Chrysipp. · Lysimach. · Telesphor. · Arsinoe · Hypidés · Tachos · Agesilaus · Theopomp. · Lyceas · Melanippides

A ταῦτα δὲ ἐγκωμιάζων τὴν αὐλητικὴν, λέγει τὰν ἐπὶ περὶ θειοτάταν Βρομίῳ παρέδωκε σεμνᾶς δαίμονος ἀερθὲν πνεῦμ' αἰολοπτέρυγον σὺν ἀγλαᾶν ὠκύτατι χερῶν κόμψω. καὶ ἐν τῷ Ἀσκληπιῷ ὁ Τελέστης ἐδήλωσε τὴν τῶν αὐλῶν χρείαν ἐν τούτοις. ἢ Φρύγα καλλιπνόων αὐλῶν ἱερῶν βασιλῆα, Λυδὸν ὃς ἥρμοσε πρῶτος Δωρίδος ἀντίπαλον μούσης νομοαίολον ὀρφναὶ πνεύματος εὔπτερον αὔραν ἀμφιπλέκων καλάμοις. Πρατίνας δὲ ὁ Φλιάσιος, αὐλητῶν καὶ χορευτῶν μισθοφόρων κατεχόντων τὰς ὀρχήστρας, ἀγανακτεῖν τινὰς ἐπὶ τῷ τοὺς αὐλητὰς μὴ συναυλεῖν τοῖς χοροῖς, καθάπερ ἦν πάτριον. ἀλλὰ τοὺς χοροὺς συνᾴδειν τοῖς αὐληταῖς. ὃν οὖν εἶχε θυμὸν κατὰ τῶν ταῦτα ποιούντων ὁ Πρατίνας ἐμφανίζει διὰ τοῦδε τοῦ ὑπορχήματος. τίς ὁ θόρυβος ὅδε. τί τάδε τὰ χορεύματα. τίς ὕβρις ἔμολεν ἐπὶ Διονυσιάδα πολυπάταγα θυμέλαν. ἐμὸς ἐμὸς ὁ Βρόμιος. ἐμὲ δεῖ κελαδεῖν. ἐμὲ δεῖ παταγεῖν. ἀν' ὄρεα σύμενον μετὰ ναϊάδων. οἷά τε κύκνον ἄγοντα ποικιλόπτερον μέλος. τὰν ἀοιδὰν κατέστασε Πιερὶς βασίλειαν. ὁ δ' αὐλὸς ὕστερον χορευέτω. καὶ γάρ ἐσθ' ὑπηρέτης κώμων μόνον θυραμάχοις τε πυγμαχίαισι νέων θέλει παροίνων ἔμμεναι στρατηλάτας. παῖε τὸν φρυναίου ποικίλου πνοὰν ἔχοντα φλέγε τὸν ὀλεσισιαλοκάλαμον λαλοβαρύοπα παραμελορυθμοβάταν θυπαρυπάνῳ δέμας πεπλασμένον. *κνιδόνα. ἠνίδου, ἅδε σοι δεξιὰ καὶ ποδὸς διαρριφά. *θριαμβοδιθύραμβε κισσοχαῖτ' ἄναξ ἄκουε τὰν ἐμὰν Δώριον χορείαν. περὶ δὲ τῆς αὐλῶν πρὸς λύραν κοινωνίας ἐπεὶ πολλάκις καὶ αὐτὴ ἡμᾶς συναυλία ἔθελγεν, Ἔφιππος ἐν Ἐμπόλῃ φησί. κοινωνεῖ γὰρ ὦ μειράκιον

B
Ἡ τοῖσιν αὐλοῖς μουσικὴ καὶ τῇ λύρᾳ
Τοῖς ἡμετέροισι παιγνίοις ὅταν γὰρ εὖ
Συναρμόσωσι τοῖς συνοῦσι τὸν τρόπον
Τότ' ἡ μεγίστη τέρψις ἐξευρίσκεται. τὴν δὲ συναυλίαν

τί ποτ' ἐστὶν ἐμφανίζει Σῆμος ὁ Δήλιος ἐν πέμπτῳ Δηλιάδος γράφων οὕτως. ἀγνοουμένης δὲ παρὰ πολλοῖς τῆς συναυλίας, λεκτέον ἦν τις ἀγὼν συμφωνίας ἀμοιβαῖος αὐλοῦ καὶ ῥυθμοῦ χωρὶς λόγου τοῦ προσμελῳδοῦντος. ἀστείως δὲ αὐτὴν ἀντιφάνης φανερὰν ποιεῖ ἐν τῷ Αὐλητῇ λέγων.

Ποίαν φράσον γὰρ ἥδε τὴν συναυλίαν
Ταύτην ἐπίσταται γὰρ ἀλλ' ηὔλουν ἔτι

Μαθόντες ὥστε τοὺς αὐλοὺς σύ τε αὐτὴ τελετὴ ψεδαίδαμεν συντυχόντες αὐλῶν πέραινε. δέξεται δὲ τἄλλα σοι ἡ δυτικόν ἐστιν οὐ χωρὶς πάλιν συνδύματ' οὐ προβλημάτοις σημαίνεται ἕκαστα. λίβυν δὲ τὸν αὐλὸν προσαγορεύουσιν οἱ ποιηταὶ φησὶ Δοῦρις ἐν δευτέρῳ τῶν περὶ Ἀγαθοκλέα ἐπειδὴ Σειρίτης ὅς δοκεῖ πρῶτον εὑρεῖν τὴν αὐλητικὴν, Λίβυς ἦν τῶν Νομάδων ὃς καὶ κατηύλησε τὰ μητρῷα πρῶτος. αὐλήσεων δ' εἰσὶν ὀνόματα ὥς φησι Τρύφων ἐν δευτέρῳ ὀνομασιῶν. αἵδε. κῶμος, βουκολιασμὸς, γίγγρας, τετράκωμος, ἐπιφαλλος, χορεῖος, καλλίνικος, πολεμικὸν, ἡδύκωμος, σικιννοτύρβη, θυροκοπικὸν, τὸ αὐτὸ καὶ κρουσίθυρον, κνισμὸς, μόθων. ταῦτα δὲ πάντα μετ' ὀρχήσεως ηὐλεῖτο, καὶ ᾠδῆς δὲ ὀνομασίας καταλέγει ὁ Τρύφων τάσδε. ἱμαῖος, ἡ ἐπιμύλιος καλουμένη, ἣν παρὰ τοὺς ἀλέτους ᾖδον, ἴσως ἀπὸ τῆς ἱμαλίδος, ἱμαλὶς δ' ἐστὶ παρὰ Δωριεῦσιν ὁ νόστος καὶ τὰ ἐπίμετρα τῶν ἀλέτων, ἡ δὲ τῶν ἱστουργούντων ᾠδὴ ἔλινος ὡς Ἐπίχαρμος ἐν Ἀταλάνταις ἱστορεῖ. ἡ δὲ ταλασιουργῶν ἴουλος, Σῆμος δ' ὁ Δήλιος ἐν τῷ περὶ παιάνων φησί. τὰ δράγματα τῶν κριθῶν αὐτὰ καθ' αὑτὰ προσηγόρευον ἀμάλλας, συναθροισθέντα δὲ καὶ ἐκ πολλῶν μίαν γενόμενα δέσμην οὔλους καὶ ἰούλους. καὶ τὴν Δήμητρα, ὁτὲ μὲν Χλόην, ὁτὲ δὲ Ἰουλώ. ἀπὸ τῶν οὖν τῆς Δήμητρος εὑρημάτων τούς τε καρποὺς καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς εἰς τὴν θεὸν οὔλους καλοῦσι καὶ ἰούλους.

C δημήτρουλοι καὶ καλλίουλοι. πλεῖστον οὖλον ἵει, ἴουλον ἵει. ἄλλοι δὲ φασὶν ἐριουργῶν εἶναι τὴν ᾠδήν. αἱ δὲ τῶν τιτθευουσῶν ᾠδαὶ, καταβαυκαλήσεις ὀνομάζονται. ἦν δὲ καὶ ἐπὶ ταῖς ἑώραις τις ἐπ' Ἠριγόνῃ ἣν καὶ ἀλῆτιν λέγουσιν ᾠδήν. Ἀριστοτέλης γοῦν ἐν τῇ Κολοφωνίων πολιτείᾳ φησίν, ἀπέθανε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Θεόδωρος ὕστερον βιαίῳ θανάτῳ. λέγεται δὲ γενέσθαι τρυφῶν τις ὡς ἐκ τῆς ποιήσεως δῆλόν ἐστιν. ἔτι γὰρ καὶ νῦν αἱ γυναῖκες ᾄδουσιν αὐτοῦ μέλη περὶ τὰς ἑώρας. ἡ δὲ τῶν θεριστῶν ᾠδὴ, Λιτυέρσης καλεῖται, καὶ τῶν μισθωτῶν δέ τις ἦν ᾠδὴ τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς φοιτώντων ὡς Τηλεκλείδης φησὶν ἐν Ἀμφικτύοσι, καὶ βαλανέων ἄλλαι, ὡς Κράτης ἐν Τόλμαις, καὶ τῶν πτισσουσῶν ἄλλη τις ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις. καὶ Νικοχάρης ἐν Ἡρακλεῖ χορηγῷ, ἦν δὲ καὶ τοῖς ἡγουμένοις τῶν βοσκημάτων ὁ βουκολιασμὸς καλούμενος. Δίομος δὲ ἦν ὁ βουκόλος Σικελιώτης ὁ πρῶτος εὑρὼν τὸ εἶδος. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἐπίχαρμος ἐν Ἀλκυόνι καὶ ἐν Ὀδυσσεῖ ναυαγῷ. ἡ δ' ἐπὶ τοῖς θανάτοις καὶ λύπαις ᾠδὴ, ὀλοφυρμὸς καλεῖται. αἱ δὲ ἴουλοι καλούμεναι ᾠδαὶ Δήμητρι καὶ Φερσεφόνῃ πρέπουσι. ἡ δὲ εἰς Ἀπόλλωνα ᾠδὴ φιληλιὰς ὡς Τελέσιλλα παρίστησιν. οὔπιγγοι δὲ εἰς Ἄρτεμιν, ᾔδοντο δὲ Ἀθήνησι καὶ οἱ Χαρώνδου νόμοι παρ' οἶνον ὡς Ἕρμιππός φησιν ἐν ἕκτῳ περὶ νομοθετῶν. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀττικαῖς φησι λέξεσιν, ἱμαῖος ᾠδὴ μυλωθρῶν, ἐν δὲ γάμοις, ὑμέναιος. ἐν δὲ πένθεσιν, ἰάλεμος. λίνος δὲ καὶ αἴλινος οὐ μόνον ἐν πένθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' εὐτυχεῖ μολπῇ κατὰ τὸν Εὐριπίδην. Κλέαρχος δ' ἐν πρώτῳ ἐρωτικῶν, νόμιον καλεῖσθαι τινά φησιν ᾠδὴν ἀπ' Ἠριφανίδος γράφων οὕτως. Ἠριφανὶς ἡ μελοποιὸς Μενάλκου κυνηγετοῦντος ἐρασθεῖσα ἐθήρευε μεταθέουσα τὰς ἐπιθυμίας. φοιτῶσα γὰρ καὶ πλανωμένη πάντας τοὺς ὀρείους ἐπεξῄει δρυμοὺς, ὡς μῦθον εἶναι τοὺς λεγομένους Ἰνοῦς δρόμους ὥστε μὴ μόνον τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἀστοργοτάτους διαφέροντας, ἀλλὰ καὶ τῶν θηρίων τοὺς ἀνημερωτάτους συνδακρῦσαι τῷ πάθει λαβόντας αἴσθησιν ἐρωτικῆς ἐλπίδος. ὅθεν ἐποίησέ τε καὶ ποιήσασα περιῄει κα-

Telestes · Minerua tibias abiecit · Pratinas phliasius · Ephipp. · συναυλία · Semus delius · Duris · Agathoc. · Siritès primus inventor tibiarum · Trypho · Trypho · λίβυν ἢ αὐλόν · κῶμος · κωμάζω · Epicharm. · Semus · Chloe Ceres · Iulo · ἴουλος · οὔλους · ἑώρας · λιτυέρσης · Aristote. · Theodor. · Teleclides · Crates · Aristopha. · Nicochares · Diomus · βουκολιασμός · Epicharm. · Telesilla · Charondas · Hermipp. · Aristophanes · Euripides · ἰάλεμος · λίνος · αἴλινος · Clearchus · Eriphanis poetria · Menalces · Ino

A τὰ τὴν ἐρημίαν, ὥς φασιν ἀνεβόησε, καὶ ᾖσε τὸν καλούμενον νόμον ἐν ᾧ ἐστι μακραὶ δρύες ὦ Μενάλκα. Ἀριστόξενος δὲ ἐν τετάρτῳ περὶ μουσικῆς ᾖδον φησὶν αἱ ἀρχαῖαι γυναῖκες, Καλύκην τινὰ ᾠδήν. Στησιχόρου δ' ἦν ποίημα, ἐν ᾧ Καλύκη τις ὄνομα ἐρῶσα Εὐάθλου νεανίσκου, εὔχεται τῇ Ἀφροδίτῃ γαμηθῆναι αὐτῷ. ἐπεὶ δὲ ὑπερεῖδεν ὁ νεανίσκος, κατεκρήμνισεν ἑαυτήν. ἐγένετο δὲ τὸ πάθος περὶ Λευκάδα. σωφρονικὸν δὲ πάνυ κατεσκεύασεν ὁ ποιητὴς τὸ τῆς παρθένου ἦθος, οὐκ ἐκ παντὸς τρόπου θελούσης συγγενέσθαι τῷ νεανίσκῳ, ἀλλ' εὐχομένης εἰ δύναιτο γυνὴ τοῦ Εὐάθλου γενέσθαι κουριδία, ἢ εἰ τοῦτο μὴ δυνατὸν, ἀπαλλαγῆναι τοῦ βίου. ἐν δὲ τοῖς κατὰ βραχὺ ὑπομνήμασιν ὁ Ἀριστόξενος Ἴφικλος φησὶν Ἁρπαλύκην ἐρασθεῖσαν ὑπερεῖδεν. ἡ δὲ ἀπέθανε, καὶ γίνεται ἐπ' αὐτῇ παρθένοις ᾠδῆς ἀγὼν, ἥτις Ἁρπαλύκη φησὶ καλεῖται. Νύμφις δ' ἐν πρώτῳ περὶ Ἡρακλείας, περὶ Μαριανδυνῶν διηγούμενος, φησίν. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ᾠδῶν ἐνίας κατανοήσειεν ἄν τις, ἃς ἐκεῖνοι κατά τινα ἐπιχωριαζομένην παρ' αὐτοῖς συνήθειαν ᾄδοντες ἀνακαλοῦνταί τινα τῶν ἀρχαίων προσαγορεύοντες Βῶρμον. τοῦτον δὲ λέγουσιν υἱὸν γενέσθαι ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς καὶ πλουσίου. τῷ δὲ κάλλει καὶ τῇ κατὰ τὴν ἀκμὴν ὥρᾳ, πολὺ τῶν ἄλλων διενεγκεῖν. ὃν ἐφεστῶτα ἔργοις ἰδίοις, καὶ βουλόμενον τοῖς θερίζουσι δοῦναι πιεῖν βαδίζοντα ἐφ' ὕδωρ ἀφανισθῆναι, ζητεῖν οὖν αὐτὸν τοὺς ἀπὸ τῆς χώρας μετά τινος μεμελῳδημένου θρήνου, καὶ ἀνακλήσεως, ᾧ καὶ νῦν ἔτι πάντες χρώμενοι διατελοῦσι. τοιοῦτος δ' ἐστὶ καὶ ὁ παρ' Αἰγυπτίοις καλούμενος Μάνερος. Οὐκ ἀπελίποντο δὲ ἡμῶν τῶν συμποσίων οὐδὲ ῥαψῳδοί. ἔχαιρε γὰρ τοῖς Ὁμήρου ὁ Λαρήνσιος ὡς ἄλλος οὐδὲ εἷς, ὡς λῆρον ἀποφαίνειν Κάσανδρον τὸν Μακεδονίας βασιλεύσαντα, περὶ οὗ φησι Καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν ὅτι οὕτως ἦν φιλόμηρος ὡς διὰ στόματος ἔχειν τῶν ἐπῶν τὰ πολλά. καὶ Ἰλιὰς ἦν αὐτῷ καὶ Ὀδύσσεια ἰδίως γεγραμμέναι. ὅτι

B δ' ἐκαλοῦντο οἱ ῥαψῳδοὶ καὶ Ὁμηρισταὶ Ἀριστοκλῆς εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ χορῶν. τοὺς δὲ νῦν Ὁμηριστὰς ὀνομαζομένους πρῶτος εἰς τὰ θέατρα παρήγαγε Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. Χαμαιλέων δ' ἐν τῷ περὶ Στησιχόρου καὶ μελῳδηθῆναί φησιν οὐ μόνον τὰ Ὁμήρου, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἡσιόδου καὶ Ἀρχιλόχου. ἔτι δὲ Μιμνέρμου καὶ Φωκυλίδου. Κλέαρχος δ' ἐν τῷ προτέρῳ περὶ γρίφων, τὰ Ἀρχιλόχου φησὶν ὁ Σιμωνίδης ὁ Ζακύνθιος ἐν τοῖς θεάτροις ἐπὶ δίφρου καθήμενος ἐρραψῴδει. Λυσανίας δ' ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ἰαμβοποιῶν Μνασίωνα τὸν ῥαψῳδὸν λέγει ἐν ταῖς δείξεσι, τῶν Σιμωνίδου τινὰς ἰάμβων ὑποκρίνεσθαι. τοὺς δ' Ἐμπεδοκλέους καθαρμοὺς ἐρραψῴδησεν Ὀλυμπίασι Κλεομένης ὁ ῥαψῳδὸς ὥς φησι Δικαίαρχος ἐν τῷ Ὀλυμπικῷ. Ἰάσων δ' ἐν τρίτῳ περὶ τῶν Ἀλεξάνδρου ἱερῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ φησὶν, ἐν τῷ μεγάλῳ θεάτρῳ ὑποκρίνασθαι Ἡγησίαν τὸν κωμῳδὸν τὰ Ἡροδότου. Ἑρμόφαντον δὲ τὰ Ὁμήρου. καὶ οἱ καλούμενοι δὲ ἱλαρῳδοὶ οὓς νῦν τινες σιμῳδοὺς καλοῦσιν, ὡς Ἀριστοκλῆς φησιν ἐν πρώτῳ περὶ χορῶν, τῷ τὸν Σῖμον διαπρέψαι μᾶλλον τῶν διὰ τοῦ ἱλαρῳδεῖν ποιητῶν συνεχῶς ἡμῖν ἐπιφαίνονται. καταλέγει δὲ ὁ Ἀριστοκλῆς καὶ τάδε ἐν τῷ περὶ μουσικῆς γράφων ὧδε. μαγῳδός. οὗτος δ' ἐστὶν ὁ αὐτὸς τῷ λυσιῳδῷ. Ἀριστόξενος δέ φησι τὸν μὲν ἀνδρεῖα καὶ γυναικεῖα πρόσωπα ὑποκρινόμενον μαγῳδὸν καλεῖσθαι. τὸν δὲ γυναικεῖα ἀνδρείοις λυσιῳδόν. τὰ αὐτὰ δὲ μέλη ᾄδουσι καὶ τἆλλα πάντα δ' ἐστὶν ὅμοια. ὁ δὲ Ἰωνικολόγος τὰ Σωτάδου καὶ τὰ πρὸ τούτου Ἰωνικὰ καλούμενα ποιήματα, Ἀλεξάνδρου τε τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ Πύρητος τοῦ Μιλησίου, καὶ Ἀλέξου καὶ ἄλλων τοιούτων ποιητῶν προφέρεται. καλεῖται δὲ οὗτος καὶ κιναιδολόγος. ἤκμασε δὲ ἐν τῷ εἴδει τούτῳ Σωτάδης ὁ Μαρωνίτης ὥς φησι Καρύστιος ὁ Περγαμηνὸς ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ Σωτάδου συγγράμματι, καὶ ὁ τοῦ Σωτάδου υἱὸς Ἀπολλώνιος. ἔγραψε δὲ καὶ οὗτος περὶ τῶν τοῦ πατρὸς ποιημάτων σύγγραμμα ἐξ οὗ ἐστι κατα-

C μαθεῖν τὴν ἄκαιρον παρρησίαν τοῦ Σωτάδου κακῶς εἰπόντος Λυσίμαχον τὸν βασιλέα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Πτολεμαῖον δὲ τὸν Φιλάδελφον παρὰ Λυσιμάχῳ καὶ ἄλλους τῶν βασιλέων ἐν ἄλλαις τῶν πόλεων διόπερ τῆς προσηκούσης ἔτυχε τιμωρίας. ἐκπλεύσαντα γὰρ αὐτὸν τῆς Ἀλεξανδρείας, ὥς φησιν Ἡγήσανδρος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι, καὶ δοκοῦντα διαπεφευγέναι τὸν κίνδυνον, εἰρήκει γὰρ εἰς τὸν βασιλέα Πτολεμαῖον πολλὰ μὲν δεινά, ἀτὰρ καὶ τόδε, ὅτε τὴν ἀδελφὴν Ἀρσινόην ἐγεγαμήκει. εἰς οὐχ ὁσίην τρυμαλιὴν τὸ κέντρον ὠθεῖς. Πάτροκλος οὖν ὁ τοῦ Πτολεμαίου στρατηγὸς ἐν Καύνῳ τῇ νήσῳ λαβὼν αὐτὸν, καὶ εἰς μολυβῆν κεραμίδα ἐμβαλὼν, καὶ ἀναγαγὼν εἰς τὸ πέλαγος κατεπόντωσε. τοιαύτη δ' ἐστὶν αὐτοῦ ἡ ποίησις. Θεοδώρου τοῦ Φιλίνου ἦν πατὴρ εἰς ὃν ταῦτα ἔγραψεν. ὁ δ' ἀποσείσας τὸ ῥῆμα τῆς ὄπισθεν λαύρης, ἐκ Διονοφόρου φάρυγος ἐξίωσε βροντὴν ἠλέματον. ὁ κοινὴν ἀροτὴρ γέρων χαλᾷ βοῦς. σεμνότερος δὲ τῶν τοιούτων ἐστὶ ποιητῶν ὁ ἱλαρῳδὸς καλούμενος. οὐδὲ γὰρ σχινίζεται. χρῆται δ' ἐσθῆτι λευκῇ ἀνδρείᾳ καὶ στεφανοῦται χρυσῷ στεφάνῳ, καὶ τὸ μὲν παλαιὸν ὑποδήμασιν ἐχρῆτο ὥς φησιν ὁ Ἀριστοκλῆς. νῦν δὲ κρηπῖσι. ψάλλει δ' αὐτῷ ἄρρην ἢ θήλεια. ὡς καὶ τῷ αὐλῳδῷ. δίδοται δὲ ὁ στέφανος τῷ ἱλαρῳδῷ καὶ τῷ αὐλῳδῷ οὐ τῷ ψάλτῃ οὐδὲ τῷ αὐλητῇ. ὁ δὲ μαγῳδὸς καλούμενος τύμπανα ἔχει καὶ κύμβαλα καὶ πάντα τὰ περὶ αὐτὸν ἐνδύματα γυναικεῖα. σχινίζεταί τε καὶ πάντα ποιεῖ τὰ ἔξω κόσμου ὑποκρινόμενος ποτὲ μὲν γυναῖκα, καὶ μοιχοὺς καὶ μαστροποὺς ποτὲ δὲ ἄνδρα μεθύοντα καὶ ἐπὶ κῶμον παραγινόμενον πρὸς τὴν ἐρωμένην. φησὶ δὲ ὁ Ἀριστόξενος τὴν μὲν ἱλαρῳδίαν σεμνὴν οὖσαν παρὰ τὴν τραγῳδίαν εἶναι, τὴν δὲ μαγῳδίαν, παρὰ τὴν κωμῳδίαν. πολλάκις δὲ οἱ μαγῳδοὶ καὶ κωμικὰς ὑποθέσεις λαβόντες, ὑπεκρίθησαν κατὰ τὴν ἰδίαν ἀγωγὴν καὶ διάθεσιν, ἔσχε δὲ τοὔνομα ἡ μαγῳδία ἀπὸ τοῦ οἱονεὶ μαγικὰ προφέρεσθαι, καὶ φαρμάκων ἐμφανίζειν

Sotades | Ptolemeus
Alexander etolus | Hegesander
Pyres milesius | Arsinoe
Alexus | Theodorus
Sotades maronite | Hilarodus
Carystius | Aristoxenus
Apollonius | Aristocles
Lysimachus

Mimnermus

A ἐμφανίζειν δύναμιν. παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις κωμικῆς παιδιᾶς ἦν τις τρόπος παλαιὸς, ὥς φησι Σωσίβιος οὐκ ἄγαν σπουδαῖος ἅτε δὴ κἀν τούτοις τὸ λιτὸν τῆς Σπάρτης μεταδιωκούσης. ἐμιμεῖτο γάρ τις ἐν εὐτελεῖ τῇ λέξει κλέπτοντάς τινας ὀπώραν ἢ ξενικὸν ἰατρὸν τοιαυτὶ λέγοντα ὡς Ἄλεξις ἐν Μανδραγοριζομένῃ διὰ τούτων παρίστησιν

Ἐὰν ἐπιχώριος ἰατρὸς εἴπῃ τρυβλίον
Τούτῳ δότε πτισάνης ἕωθεν, καταφρονοῦμεν εὐθέως.
Ἐὰν δὲ πτισάναν καὶ τρυβλίον θαυμάζομεν, καὶ πάλιν ἐὰν μὲν σευτλίον παρείδομεν
Ἐὰν δὲ τευτλίον ἀσμένως ἠκούσαμεν.

Ἐκαλοῦντο δ' οἱ μετιόντες τὴν τοιαύτην παιδιὰν παρὰ τοῖς Λάκωσι δικηλισταί, ὡς ἄν τις σκευοποιοὺς εἴπῃ καὶ μιμητάς. τοῦ δὲ εἴδους τῶν δικηλιστῶν πολλαὶ κατὰ τόπους εἰσὶ προσηγορίαι. Σικυώνιοι μὲν γὰρ φαλλοφόρους αὐτοὺς καλοῦσιν, ἄλλοι δὲ αὐτοκαβδάλους, οἱ δὲ φλύακας ὡς Ἰταλοί. σοφιστὰς δὲ οἱ πολλοί. Θηβαῖοι δὲ κατὰ πολλὰ ἰδίως ὀνομάζειν εἰωθότες ἐθελοντάς. ὅτι δὲ καινουργοῦσι κατὰ τὰς φωνὰς οἱ Θηβαῖοι Στράττις ἐπιδείκνυσιν ἐν Φοινίσσαις διὰ τούτων

Ξυνίετ' οὐδὲν πᾶσα Θηβαίων πόλις
Οὐδέν ποτ' ἄλλ'. οἳ πρῶτα μὲν τὴν σηπίαν
Ὀπιτθοτίλαν ὡς λέγουσιν ὀνομάζετε
Τὸν ἀλεκτρυόνα δ' ὀρτάλιχον, τὸν ἰατρὸν δὲ σάκταν
Φλέφυραν δὲ τὴν γέφυραν, τῦκα δὲ τὰ σῦκα, κωτιλάδας δὲ τὰς χελιδόνας
Τὴν ἔνθεσιν δ' ἄκολον, τὸ γελᾶν δὲ ἐκκελαδέμεν
Νεοπάτωτον δ' ἤν τι νεοκάττυτον.

Σῆμος δ' ὁ Δήλιος ἐν τῷ περὶ παιάνων οἱ αὐτοκάβδαλοι φησὶν καλούμενοι ἐστεφανωμένοι κιττῷ σχέδην ἐπέραινον ῥήσεις. ὕστερον δὲ ἴαμβοι ὠνομάσθησαν αὐτοί τε καὶ τὰ ποιήματα αὐτῶν. οἱ δὲ ἰθύφαλλοι φησὶ καλούμενοι,

B προσωπεῖον μεθυόντων ἔχουσιν καὶ ἐστεφάνωνται χειρῖδας ἀνθινὰς ἔχοντες. χιτῶσι δὲ χρῶνται μεσολεύκοις καὶ περιέζωνται ταραντῖνον καλύπτον αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν, σιγῇ δὲ διὰ τοῦ πυλῶνος εἰσελθόντες ὅταν κατὰ μέσην τὴν ὀρχήστραν γένωνται, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ θέατρον λέγοντες ἀνάγετε εὐρυχωρίαν ποιεῖτε τῷ θεῷ· ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος διὰ μέσου βαδίζειν. οἱ δὲ φαλλοφόροι φησὶ προσωπεῖον μὲν οὐ λαμβάνουσι, προπόλιον δὲ ἐξ ἑρπύλλου περιτιθέμενοι, καὶ παιδέρωτας ἐπάνω τούτου ἐπιτίθενται στέφανόν τε δασὺν ἴων καὶ κιττοῦ, καυνάκας τε περιβεβλημένοι, παρέρχονται οἱ μὲν ἐκ παρόδου, οἱ δὲ κατὰ μέσας τὰς θύρας βαίνοντες ἐν ῥυθμῷ καὶ λέγοντες

Σοὶ Βάκχε τάνδε μοῦσαν ἀγλαΐζομεν
Ἁπλοῦν ῥυθμὸν χέοντες αἰόλῳ μέλει
Καὶ μὰν ἀπαρθένευτον οὔ τι ταῖς πάρος
Κεχρήμεθα κανῳδαῖσιν ἀλλ' ἀκήρατον

Κατάρχομεν τὸν ὕμνον. εἶτα προστρέχοντες ἐτώθαζον οὓς ἂν προέλοιντο. στάδην δὲ ἔπραττον. ὁ δὲ φαλλοφόρος ἰθὺ βαδίζων καταπλησθεὶς αἰθάλῳ. ἐπεὶ δὲ ἐνταῦθα τοῦ λόγου ἐσμὲν, οὐκ ἄξιον ἡγοῦμαι παραλιπεῖν τὰ περὶ Ἀμοιβέως τοῦ καθ' ἡμᾶς κιθαρῳδοῦ ἀνδρὸς τεχνίτου κατὰ νόμους τῆς μουσικῆς. οὗτος γὰρ τὸ βράδιον ἥκων ἐπὶ τὸ συμπόσιον ἡμῶν ὡς ἔμαθε παρά τινος τῶν οἰκετῶν ἀποδειπνήσαντας, ἐβουλεύετο τί χρὴ ποιεῖν, ἕως παρελθὼν ὁ Σόφων αὐτῷ μάγειρος γεγωνότερον ἐφθέγγετο ὡς πάντας ἀκούειν τὰ ἐκ τῆς Αὔγης ἔπη Εὐβούλου.

Τί ὦ πόνηρ' ἕστηκας ἐν πάλαις ἔτι
Ἀλλ' οὐ βαδίζεις. τὸ σὸν δὲ γενναίως πάλαι
Διεσπάρακται θερμὰ χηνίσκων μέλη
Διερράχισται σεμνὰ δελφάκων κρέα.
Κατηλόηται γαστρὸς ἐν μέσῳ κύκλος
Κατησίμωται πάντα τἀκροκώλια
Ἐνωγάλισται σεμνὸς ἀλλᾶντος τόμος.
Γαργαντέζωνται τευθὶς ἐξωπτημένη.

C Γαρεκκένωπται στέρνι' ἐνὲ ἢ δίκα
Ὥς τ' ἐπεὶ βούλει τῶν λελειμμένων φαγεῖν
Ἔπειτ' ἐπί γε μὴ ποθ' ὡς λύκος χανὼν
Καὶ τῶν δ' ἁμαρτῶν ὕστερον συχνὸν δράμῃς

Ταῦτ' ἐστὶν ἡμῖν κατὰ τὸν ἥδιστον Ἀντιφάνην, ὃς ἐν τῷ Φιλοθηβαίῳ φησὶν ἥ, τε γὰρ συνώνυμος

Τῆς ἔνδον οὔσης ἐγχέλυς Βοιωτία
Τμηθεῖσα κοίλοις ἐν βυθοῖσι κακκάβης
Χλιαίνετ' αἴρεθ' ἕξεται παφλάζεται
Προσκάεθ' ὥστε μηδ' ἂν εἰ χαλκοῦς ἔχων
Μυκτῆρας ἔλθοι τίς ἐξελθεῖν πάλιν
Εἰκῆ τοσαύτην ἐξακοντίζει πνοήν
Λέγεις μάγειρον ζῶντα. πλησίον δέ γε ταύτης ἄσιτος ἡμέραν καὶ νύχθ' ὅλην.
Κεστρεὺς λεπισθεὶς καὶ πασθεὶς χρωσθεὶς στραφεὶς ὁμοῦ τι πρὸς τέλος μέσος δρόμου περῶν
Ἥξει κεκραγὼς ποῦ δ' ἐφέστηκεν ῥαίνων
Ὄξει λίβυς τε καυλὸς ἐξηρασμένος
Ἀκτῖσι θείαις σιλφίου παραστατεῖ
Εἶτ' οὐκ ἐπῳδοὺς φασὶν ἰσχύειν τινές
Ἐγὼ γὰρ ἤδη τρεῖς ὁρῶ μασωμένους
Σοῦ ταῦτα συστρέφοντος. ἥ τε σώνομος
Τῆς κουφονώτου σῶμ' ἔχουσα σηπία
Ξιφηφόροισι χερσὶν ἐξωπλισμένη.
Τευθίς μεταλλάξασα λευκαγῆ φύσιν,
Σαρκὸς πυρωθεὶς ἀνθράκων ῥιπίσμασι
Ξανθαῖσιν αὔραις σῶμα πᾶν ἀγάλλεται
Δέπνα προφήτην λιμὸν ἐκκαλουμένη
Ὥς τ' εἴσιθι μὴ μέλλε χώρει δεῖ γὰρ ἑστηκότας
Πάσχειν ἐὰν δὴ καὶ παθεῖν ἡμᾶς δέῃ,

Καὶ ὃς πάνυ ἐμμελέστατα ἀπαντήσας αὐτῷ ἀνεφώνησε τὰ ἐκ τοῦ Κλεάρχου κιθαρῳδοῦ τάδε

Γόγγρῳ τε λευκῷ πᾶσι τοῖς κολλάδεσι
Βρόχθιζε τούτοις γὰρ τρέφεται τὸ πνεῦμα καὶ τὸ φαρίον ἡμῶν περίσαρκον γίνεται, κρότου δ' ἐπὶ τούτοις γενομένου καὶ πάντων ὁμοθυμαδὸν αὐτὸν καλε-

A συντόνων εἰσελθὼν καὶ τὴν ἀναλαβών τε τὴν κιθάραν εἰς τοσοῦτον ἡμᾶς ἦσεν, ὡς πάντας θαυμάζειν τήν τε κιθάρισιν μετὰ τῆς τέχνης ταχίστην οὖσαν, καὶ τῆς φωνῆς τὴν ἐμμέλειαν, ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδὲν ἐλάττων εἶναι νομίζεται τοῦ παλαιοῦ ἀμοιβέως ὅν φησιν ἀριστέας ἐν τῷ περὶ κιθαρῳδῶν ἐν ἀθήναις κατοικοῦντα, καὶ πλησίον τοῦ θεάτρου οἰκοῦντα ὅτε ἐξέλθοι ᾀσόμενος τάλαντον ἀττικὸν τῆς ἡμέρας λαμβάνειν.

περὶ δὲ μουσικῆς τῶν μὲν τάδε λεγόντων ἄλλων δὲ ἄλλα τ' ὁσημέραι, πάντων δ' ἐπαινούντων τὴν παιδείαν ταύτην, μασούριος ὁ πάντα ἄριστος καὶ σοφός, καὶ γὰρ νόμων ἐξηγητὴς οὐδενὸς δεύτερος, καὶ περὶ μουσικὴν ἐνδιατρίβων ἀεί· ἅπτεται γὰρ καὶ τῶν ὀργάνων ἔφη, ὁ μὲν κωμῳδοποιὸς εὔπολις ἄνδρες φίλοι φησὶ καὶ μουσικὴ πρᾶγμ' ἐστὶ βαθύ τι καὶ καμπύλον,

Ἀεί τε καινὸν ἐξευρίσκει τι τοῖς ἐπινοεῖν δυναμένοις, διόπερ καὶ ἀναξίλας ἐν ὑακίνθῳ φησίν

Ἡ μουσικὴ δ' ὥσπερ λιβύη πρὸς τῶν θεῶν Ἀεί τι καινὸν κατ' ἐνιαυτὸν τίκτει θηρίον.

Μέγας γάρ ὦ μακάριοι κατὰ τὸν θεόφιλον κιθαρῳδὸν θησαυρός ἐστι καὶ βέβαιος ἡ μουσική. ἅπασι τοῖς μαθοῦσι παιδευθεῖσί τε καὶ γὰρ τὰ ἤθη παιδεύει καὶ τοὺς θυμοειδεῖς καὶ τὰς γνώμας διαφόρους καταπραΰνει. κλεινίας γοῦν ὁ πυθαγόρειος ὡς χαμαιλέων ὁ ποντικὸς ἱστορεῖ, καὶ τῷ βίῳ καὶ τοῖς ἤθεσι διαφέρων εἴποτε συνέβαινε χαλεπαίνειν αὐτὸν δι' ὀργήν, ἀναλαμβάνων τὴν λύραν ἐκιθάριζε, πρὸς δὲ τοὺς ἐπιζητοῦντας τὴν αἰτίαν, ἔλεγε πραΰνομαι, καὶ ὁ ὁμηρικὸς δὲ ἀχιλλεὺς τῇ κιθάρᾳ κατεπραΰνετο, ἣν αὐτῷ ἐκ τῶν ἠετίωνος λαφύρων μόνην ὅμηρος χαρίζεται, καταστέλλειν τὸ πυρῶδες αὐτοῦ δυναμένην. B μόνος γοῦν ἐν ἰλιάδι ταύτῃ χρῆται τῇ μουσικῇ, ὅτι δὲ καὶ νόσους ἰᾶται μουσική, θεόφραστος ἱστόρησεν ἐν τῷ περὶ ἐνθουσιασμοῦ. ἰσχιακοὺς φάσκων ἀνόσους διατελεῖν εἰ καταυλήσοι τις τοῦ τόπου τῇ φρυγιστὶ ἁρμονίᾳ. ταύτην δὲ τὴν ἁρμονίαν φρύγες πρῶτοι εὗρον καὶ μετεχειρίσαντο. διὸ καὶ τοὺς παρὰ τοῖς ἕλλησιν αὐλητάς, φρυγίους καὶ δουλοπρεπεῖς τὰς προσηγορίας ἔχειν οἷός ἐστιν ὁ παρὰ ἀλκμᾶνι σάμβας καὶ ἄδων καὶ τῆλος, παρὰ δὲ ἱππώνακτι κίων καὶ κώδαλος καὶ βάβυς ἐφ' ὧν καὶ ἡ παροιμία ἐστί· τῶν ἀεὶ πρὸς τὸ χεῖρον αὐλούντων, καὶ κίων ἢ βάβυς αὐλεῖ. ὁ δ' ἀριστόξενος τὴν εὕρεσιν αὐτῆς ὑάγνιδι τῷ φρυγὶ ἀνατίθησιν. ἡρακλείδης δὲ ὁ ποντικὸς ἐν τρίτῳ περὶ μουσικῆς οὐδ' ἁρμονίαν φησὶ δεῖν καλεῖσθαι τὴν φρύγιον καθάπερ οὐδὲ τὴν λύδιον. ἁρμονίας γὰρ εἶναι τρεῖς· τρία γὰρ καὶ γενέσθαι ἑλλήνων γένη, δωριεῖς, αἰολεῖς, ἴωνας. οὐ μικρᾶς οὖν οὔσης διαφορᾶς ἐν τοῖς τούτων ἤθεσιν, λακεδαιμόνιοι δὲ μάλιστα τῶν ἄλλων δωριέων τὰ πάτρια διαφυλάττουσι. θεσσαλοὶ δὲ οὗτοι γάρ εἰσι τὴν ἀρχὴν τοῦ γένους αἰολεῦσι μεταδόντες, παραπλήσιον ἀεὶ ποιοῦνται τοῦ βίου τὴν ἀγωγήν. ἰώνων δὲ τὸ πολὺ πλῆθος ἠλλοίωται διὰ τὸ συμπεριφέρεσθαι τοῖς ἀεὶ δυναστεύουσιν αὐτοῖς τῶν βαρβάρων. τὴν οὖν ἀγωγὴν τῆς μελῳδίας ἣν οἱ δωριεῖς ἐποιοῦντο, δώριον ἐκάλουν ἁρμονίαν, ἐκάλουν δὲ καὶ αἰολίδα ἁρμονίαν ἣν αἰολεῖς ᾖδον. ἰαστὶ δὲ τὴν τρίτην ἔφασκον ἣν ἤκουον ᾀδόντων τῶν ἰώνων. ἡ μὲν οὖν δώριος ἁρμονία τὸ ἀνδρῶδες ἐμφαίνει καὶ τὸ μεγαλοπρεπές, C καὶ οὐ διακεχυμένον οὐδ' ἱλαρόν, ἀλλὰ σκυθρωπὸν καὶ σφοδρόν, οὔτε δὲ ποικίλον οὐδὲ πολύτροπον. τὸ δὲ τῶν αἰολέων ἦθος ἔχει τὸ γαῦρον καὶ ὀγκῶδες, ἔτι δὲ ὑπόχαυνον, ὁμολογεῖ δὲ ταῦτα ταῖς ἱπποτροφίαις αὐτῶν καὶ ξενοδοχίαις, οὐ πανοῦργον δέ, ἀλλὰ ἐξηρμένον καὶ τεθαρρηκός. διὸ καὶ οἰκεῖον ἐστ' αὐτοῖς ἡ φιλοποσία καὶ τὰ ἐρωτικά, καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὴν δίαιταν ἄνεσις· διὸ καὶ περιέχουσι τὸ τῆς ὑποδωρίου καλουμένης ἁρμονίας ἦθος. αὕτη γάρ ἐστι φησὶν ὁ ἡρακλείδης ἣν ἐκάλουν αἰολίδα, ὡς καὶ λᾶσος ὁ ἑρμιονεὺς ἐν τῷ εἰς τὴν ἑρμιόνην δήμητρα ὕμνῳ λέγων οὕτως· δήματρα μέλπω κόραν τε κλυμένοιο ἄλοχον μελίβοιαν ὕμνον ἀναγνῶν αἰολίδ' ἀνὰ βαρύβρομον ἁρμονίαν. ταῦτα δ' ᾄδουσι πάντες ὑποδώρια τὰ μέλη. ἐπεὶ οὖν τὸ μέλος ἐστὶν ὑποδώριον καὶ τὰ μέλη εἰκότως αἰολίδα φησὶν εἶναι τὴν ἁρμονίαν ὁ λᾶσος. καὶ πρατίνας δέ πού φησι

Μὴ σύντονον δίωκε μήτ' ἀνειμένην Ἰαστὶ μοῦσαν ἀλλὰ τὰν μέσαν νεῶν Ἄρουραν αἰόλιζε τῷ μέλει. ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς σαφέστερόν φησι· πρέπει τοι πᾶσιν ἀοιδὰ λαβράκταις αἰολὶς ἁρμονία. πρότερον μὲν οὖν ὡς ἔφην αἰολίδα αὐτὴν ἐκάλουν, ὕστερον δὲ ὑποδώριον. ὥσπερ ἔνιοί φασιν ἐν τοῖς αὐλοῖς τετάχθαι νομίσαντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν δώριον ἁρμονίαν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ὁρῶντας αὐτοὺς τὸν ὄγκον καὶ τὸ προσποίημα τοῦ καλοκἀγαθίας ἐν τοῖς τῆς ἁρμονίας ἤθεσιν ὑποδώριον ἐκάλεσαν, ὡς τὸ προσεμφερὲς τῷ λευκῷ, ὑπόλευκον, καὶ τὸ μὴ γλυκὺ μέν, ἐγγὺς δὲ τούτου λέγομεν ὑπόγλυκυ, οὕτως καὶ ὑποδώριον τὸ μὴ πάνυ δώριον. ἑξῆς ἐπισκεψώμεθα τὸ τῶν μιλησίων ἦθος ὃ διαφαίνουσιν οἱ ἴωνες. διὰ τὰς τῶν σωμάτων εὐεξίας βρενθύονται καὶ θυμοῦ πλήρεις, δυσκατάλλακτοι, φιλόνεικοι, οὐδὲν φιλάνθρωπον οὐδὲ ἱλαρὸν ἐνδιδόντες, ἀστοργίαν καὶ σκληρότητα ἐν τοῖς ἤθεσιν ἐμφανίζοντες. διόπερ οὐδὲ τὸ τῆς ἰαστὶ γένος ἁρμονίας οὔτε ἀνθηρὸν οὔτε ἱλαρόν ἐστιν, ἀλλὰ αὐστηρὸν καὶ σκληρόν, ὄγκον δὲ ἔχον οὐκ ἀγεννῆ. διόπερ καὶ τῇ τραγῳδίᾳ προσφιλὴς ἡ ἁρμονία. τὰ δὲ τῶν νῦν ἰώνων ἤθη τρυφερώτερα, καὶ πολὺ παραλλάττον τὸ τῆς ἁρμονίας ἦθος. φασὶ δὲ πυθέρμον τὸν τήιον ἐν τῷ γένει τῆς ἁρμονίας αὐτῆς τούτῳ ποιῆσαι σκολιὰ μέλη, καὶ διὰ τὸ εἶναι τὸν ποιητὴν ἰωνικὸν ἰαστὶ κληθῆναι τὴν ἁρμονίαν. οὗτός ἐστι πύθερμος οὗ μνημονεύει ἀνάνιος ἢ ἱππῶναξ ἐν τοῖς ἰάμβοις οὕτως· χρυσὸν λέγει πύθερμος ὡς οὐδὲν τἆλλα. λέγει δ' οὕτως ὁ πύθερμος· οὐδὲν ἦν ἄρα τἆλλα πλὴν ὁ χρυσός. οὐκοῦν καὶ κατὰ

A τὸν λόγον πιθανόν ἐστι τὸν πύθερμον ἐκεῖθεν ὄντα, ποιήσασθαι τὴν ἀγωγὴν τῶν μελῶν ἁρμόττουσαν τοῖς ἤθεσι τῶν ἰώνων. διόπερ ὑπολαμβάνω οὐχ ἁρμονίαν εἶναι τὴν ἰαστί, τρόπον δέ τινα θαυμαστὸν σχήματος ἁρμονίας. καταφρονητέον οὖν τῶν τὰς μὲν κατ' εἶδος διαφορὰς οὐ δυναμένων θεωρεῖν, ἐπακολουθούντων δὲ τῇ τῶν φθόγγων ὀξύτητι καὶ βαρύτητι, καὶ τιθεμένων ὑπερμιξολύδιον ἁρμονίαν καὶ πάλιν ὑπὲρ ταύτης ἄλλην. οὐχ ὁρῶ δ' οὔτε τὴν ὑπερφρύγιον ἴδιον ἔχουσαν ἦθος. καίτοι τινὲς φασὶν ἄλλην ἐξευρηκέναι καινὴν ἁρμονίαν ὑποφρύγιον. δεῖ δὲ τὴν ἁρμονίαν εἶδος ἔχειν ἢ πάθους ἢ ἤθους καθάπερ ἡ λοκριστί. ταύτῃ γὰρ ἔνιοι τῶν γενομένων κατὰ σιμωνίδην καὶ πίνδαρον ἐχρήσαντό ποτε καὶ πάλιν κατεφρονήθη. τρεῖς οὖν αὗται καθάπερ ἐξ ἀρχῆς εἴπομεν εἶναι ἁρμονίας ὅσα καὶ τὰ ἔθνη. τὴν δὲ φρυγιστὶ καὶ τὴν λυδιστὶ παρὰ τῶν βαρβάρων οὔσας, γνωσθῆναι τοῖς ἕλλησιν ἀπὸ τῶν σὺν πέλοπι κατελθόντων εἰς τὴν πελοπόννησον φρυγῶν καὶ λυδῶν. λυδοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ συνηκολούθησαν, διὰ τὸ τὴν σίπυλον εἶναι τῆς λυδίας, φρύγες δὲ οὐχ ὅτι ὁμοτέρμονες τοῖς λυδοῖς εἰσίν, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτῶν ἦρχεν ὁ τάνταλος. ἴδοις δ' ἂν καὶ τῆς πελοποννήσου πανταχοῦ, μάλιστα δ' ἐν λακεδαίμονι χώματα μεγάλα ἃ καλοῦσι τάφους τῶν μετὰ πέλοπος φρυγῶν. μαθεῖν οὖν τὰς ἁρμονίας ταύτας τοὺς ἕλληνας παρὰ τούτων. διὸ καὶ τελέστης ὁ σελινούντιος φησὶν πρῶτοι παρὰ κρατῆρας ἑλλήνων ἐν αὐλοῖς συνοπαδοὶ πέλοπος ματρὸς ὀρείας φρύγιον ἄεισαν νόμον. τοὶ δ' ὀξυφώνοις πηκτίδων ψαλμοῖς κρέκον λύδιον ὕμνον. οὐ παραλειπτέον δὲ τὴν μουσικήν φησιν πολύβιος ὁ μεγαλοπολίτης ὡς ἔφορος ἱστορεῖ ἐπὶ ἀπάτῃ καὶ γοητείᾳ παρεισῆχθαι τοῖς ἀνθρώποις. οὐδὲ τοὺς παλαιοὺς κρητῶν καὶ λακεδαιμονίων, αὐλὸν καὶ ῥυθμὸν εἰς τὸν πόλεμον ἀντὶ σάλ- B πιγγος εἰκῇ νομιστέον εἰσαγαγεῖν, οὐδὲ τοὺς πρώτους ἀρκάδων εἰς τὴν ὅλην πολιτείαν τὴν μουσικὴν παραλαβεῖν. ὥστε μὴ μόνον ἐν παισὶν ἀλλὰ καὶ ἐν νεανίσκοις γενομένοις ὡς τριάκοντα ἐτῶν, κατ' ἀνάγκην σύντροφον ποιεῖν αὐτὴν τἆλλα τοῖς βίοις ὄντας αὐστηροτάτους. παρὰ γοῦν ἀρκάσιν οἱ παῖδες ἐκ νηπίων ᾄδειν ἐθίζονται κατὰ νόμον τοὺς ὕμνους καὶ παιᾶνας οἷς ἕκαστοι κατὰ τὰ πάτρια τοὺς ἐπιχωρίους ἥρωας καὶ θεοὺς ὑμνοῦσι. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς τιμοθέου καὶ φιλοξένου νόμους μανθάνοντες, χορεύουσι κατ' ἐνιαυτὸν τοῖς διονυσιακοῖς αὐληταῖς ἐν τοῖς θεάτροις. οἱ μὲν οὖν παῖδες τοὺς παιδικοὺς ἀγῶνας, οἱ δὲ νεανίσκοι τοὺς τῶν ἀνδρῶν, καὶ παρ' ὅλον δὲ τὸν βίον ἐν ταῖς συνουσίαις ταῖς κοιναῖς οὐ διὰ τῶν ἐπεισάκτων ἀκροαμάτων, ὡς διὰ τῶν ἀνὰ μέρος ᾄδειν ἀλλήλους προστάττοντες· καὶ τῶν μὲν ἄλλων μαθημάτων ἀρνηθῆναί τι μὴ εἰδέναι, οὐδὲν αὐτοῖς αἰσχρόν ἐστι. τὸ δὲ ᾄδειν ἀπαρνεῖσθαι, αἰσχρὸν παρ' αὐτοῖς νομίζεται, καὶ μὴν ἐμβατήρια μετ' αὐλοῦ καὶ τάξεως ἀσκοῦντες, ἔτι δὲ ὀρχήσεις ἐκπονοῦντες, μετὰ κοινῆς ἐπιστροφῆς καὶ δαπάνης κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς θεάτροις ἐπιδείκνυνται. ταῦτ' οὖν αὐτοὺς ἔθισαν οἱ παλαιοί, οὐ τρυφῆς καὶ περιουσίας χάριν, ἀλλὰ θεωροῦντες τὴν ἑκάστου κατὰ τὸν βίον σκληρότητα, καὶ τὴν τῶν ἠθῶν αὐστηρίαν ἥτις αὐτοῖς παρέπεται διὰ τὴν τοῦ περιέχοντος ψυχρότητα καὶ στυγνότητα, τὴν κατὰ πλεῖστον ἐν τοῖς τόποις ὑπάρχουσαν ᾗ καὶ συνεξομοιοῦσθαι πεφύκαμεν πάντες ἄνθρωποι. διὸ καὶ κατὰ τὰς ἐθνικὰς διαστάσεις πλεῖστον ἀλλήλων διαφέρομεν ἤθεσι καὶ μορφαῖς καὶ χρώμασι. πρὸς δὲ τούτοις συνόδους C τινὰς καὶ θυσίας ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ κατείθισαν. ἔτι δὲ χοροὺς παρθένων ὁμοῦ καὶ παίδων ἐπιδιδόντες τὸ τῆς φύσεως ἀτέραμνον, διὰ τῆς τῶν ἐθισμῶν κατασκευῆς ἐξημεροῦν καὶ πραΰνειν. ὧν κυναιθεῖς ὀλιγωρήσαντες, εἰς τέλος καίτοι σκληρότατον παρὰ πολὺ τῆς ἀρκαδίας ὁμοῦ τῷ τόπῳ καὶ τὸν ἀέρα ἔχοντες, πρὸς μὲν αὐτοὺς τὰς ἐν ἀλλήλοις παρατριβὰς καὶ φιλοτιμίας ὁρμήσαντες, τέλος ἀπεθηριώθησαν οὕτως, ὡς μέγιστα ἀσεβήματα παρὰ μόνοις αὐτοῖς γίνεσθαι, καθ' οὓς δὲ καιροὺς τὴν μεγάλην σφαγὴν ἐποιήσαντο, εἰς ἅς τε πόλεις ἀρκαδικὰς κατὰ τὴν δίοδον εἰσῆλθον, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες παραχρῆμα ἔξω τοὺς ἐξεκήρυξαν, μαντινεῖς δὲ καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν καθαρμὸν τῆς πόλεως ἐποιήσαντο, σφάγια περιαγαγόντες κύκλῳ τῆς χώρας ἁπάσης. ἁγίας δ' ὁ μουσικὸς ἔφη τὸν στύρακα τὸν ἐν ταῖς ὀρχήστραις θυμιώμενον τοῖς διονυσίοις φρύγιον ποιεῖν ὀδμὴν τοῖς αἰσθανομένοις. τὸ δ' ἀρχαῖον ἡ μουσικὴ ἐπ' ἀνδρείαν προτροπὴ ἦν. ἀλκαῖος γοῦν ὁ ποιητὴς εἴ τις καὶ ἄλλος μουσικώτατος γενόμενος, πρότερα τῶν κατὰ ποιητικὴν τὰ κατὰ τὴν ἀνδρείαν τίθεται. μᾶλλον τοῦ δέοντος πολεμικὸς γενόμενος. διὸ καὶ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις σεμνυνόμενος φησί· μαρμαίρει δὲ μέγας δόμος χαλκῷ. πᾶσα δ' ἄρει κεκόσμηται στέγη. λαμπραῖσι κυνέαισι. κατ' ἂν λευκοὶ καθύπερθεν ἵππιοι λόφοι νεύουσιν κεφαλαῖσιν ἀνδρῶν ἀγάλματα. χάλκεαι δὲ πασσάλοις κρυπτοῖσιν περικείμεναι λαμπραὶ κνημῖδες ἄρκος ἰσχυροβελὲς θώρακές τε νέω λίνω κοῖλαί τε κατ' ἀσπίδες βεβλημέναι παρ' δὲ χαλκιδικαὶ σπάθαι. πὰρ δὲ ζώματα πολλὰ καὶ κυπασσίδες. τῶν οὐκ ἔστι λαθέσθαι. ἐπειδὴ πρώτιστα ὑπὸ ἔργον ἔσταμεν τόδε. καίτοι μᾶλλον ἴσως ἥρμοττε τὴν οἰκίαν πλήρη εἶναι μουσικῶν ὀργάνων, ἀλλ' οἱ παλαιοὶ τὴν ἀνδρείαν ὑπελάμβανον εἶναι μεγίστην τῶν πολιτικῶν ἀρετῶν, καὶ ταύτῃ τὰ πολλὰ προσνέμειν οὐ τοῖς ἄλλοις. ἀρχίλοχος οὖν ἀγαθὸς ὢν ποιητὴς πρῶτον ἐκαυχήσατο τὸ δύνασθαι μετέχειν τῶν πολιτικῶν ἀγώνων, δεύτερον δὲ ἐμνήσθη τῶν περὶ τὴν ποιητικὴν ὑπαρχόντων αὐτῷ λέγων. Εἰμὶ δ' ἐγὼ θεράπων μὲν ἐνυαλίοιο ἄνακτος. Καὶ μουσέων ἐρατὸν δῶρον ἐπιστάμενος. Ὁμοίως δὲ καὶ αἰσχύλος τηλικαύτην δόξαν ἔχων διὰ τὴν ποιητικήν, οὐδὲν ἧττον ἐπὶ τοῦ τάφου ἐπιγραφῆναι ἠξίωσε μᾶλλον τὴν ἀνδρείαν ποιήσας

ἀλκὴν δ' εὐδόκιμον Μαραθώνιον ἄλσος ἂν εἴποι
καὶ βαθυχαιτήεις Μῆδος ἐπιστάμενος.

Διόπερ καὶ οἱ ἀνδρειότατοι Λακεδαιμόνιοι μετ' αὐλῶν στρατεύονται, Κρῆτες δὲ μετὰ λύρας, μετὰ δὲ συρίγγων καὶ αὐλῶν Λυδοί, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν βαρβάρων τὰς ἐπικηρυκείας ποιοῦνται μετ' αὐλῶν καὶ κιθάρας, καταπραΰνοντες τῶν ἐναντίων τὰς ψυχάς. Θεόπομπος δ' ἐν τεσσαρακοστῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν, Γέται, φησί, κιθάρας ἔχοντες καὶ κιθαρίζοντες τὰς ἐπικηρυκείας ποιοῦνται. ὅθεν ἔοικε καὶ Ὅμηρος διατηρῶν τὴν ἀρχαίαν τῶν Ἑλλήνων κατάστασιν λέγειν· φόρμιγγός θ' ἣν δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην, ὡς καὶ τοῖς εὐωχουμένοις χρησίμης οὔσης τῆς τέχνης. ἦν δ' ὡς ἔοικε τοῦτο νενομισμένον· πρῶτον μὲν ὅπως ἕκαστος τῶν εἰς μέθην καὶ πλήρωσιν ὁρμημένων ἰατρὸν λαμβάνῃ τῆς ὕβρεως καὶ τῆς ἀκοσμίας τὴν μουσικήν· εἶθ' ὅτι τὴν αὐθάδειαν πραΰνει. περιαιρουμένη γὰρ τὴν συννότητα ποιεῖ πραότητα καὶ χαρὰν ἐλευθέριον. ὅθεν καὶ Ὅμηρος εἰσήγαγε τοὺς θεοὺς χρωμένους ἐν τοῖς πρώτοις τῆς Ἰλιάδος τῇ μουσικῇ. μετὰ δὲ τὴν περὶ τὸν Ἀχιλλέα φιλοτιμίαν διετέλουν γὰρ ἀκροώμενοι φόρμιγγος περικαλλέος ἣν ἔχ' Ἀπόλλων Μουσάων θ' αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ. παύσασθαι γὰρ ἔδει τὰ νείκη καὶ τὴν στάσιν καθάπερ λέγομεν. ἐοίκασιν οὖν οἱ πολλοὶ τὴν ἐπιστήμην ἀποδιδόναι ταῖς συνουσίαις ἐπανορθώσεως χάριν καὶ ὠφελείας. ἀλλὰ μὴν οἱ ἀρχαῖοι καὶ περιέλαβον ἔθεσι καὶ νόμοις τοὺς τῶν θεῶν ὕμνους ᾄδειν ἅπαντας ἐν ταῖς ἑστιάσεσιν. ὅπως καὶ διὰ τούτων τηρῆται τὸ καλὸν καὶ σωφρονικὸν ἡμῶν. ἐναρμονίων γὰρ ὄντων τῶν ᾀσμάτων προσγινόμενος ὁ τῶν θεῶν λόγος ἀποσεμνύνει τὸν ἑκάστου τρόπον. Φιλόχορος δέ φησιν ὡς οἱ παλαιοὶ σπένδοντες οὐκ ἀεὶ διθυραμβοῦσιν, ἀλλ' ὅταν σπένδωσι τὸν μὲν Διόνυσον ἐν οἴνῳ καὶ μέθῃ, τὸν δ' Ἀπόλλωνα μεθ' ἡσυχίας καὶ τάξεως μέλποντες. Ἀρχίλοχος γοῦν φησιν ὡς Διονύσοιο ἄνακτος καλὸν ἐξάρξαι μέλος οἶδα διθύραμβον οἴνῳ συγκεραυνωθεὶς φρένας, καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Φιλοκτήτῃ ἔφη· οὐκ ἔστι διθύραμβος ὅκχ' ὕδωρ πίῃς. ὅτι μὲν οὖν οὐχ ἡδονῆς χάριν ἐπιπολαίου καὶ δημοτικῆς ἡ μουσικὴ προῆλθε κατ' ἀρχὰς εἰς τὰς ἑστιάσεις, ὥσπερ ἔνιοι νομίζουσι, φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων. Λακεδαιμόνιοι δὲ εἰ μὲν ἐμάνθανον τὴν μουσικὴν οὐδὲν λέγουσιν, ὅτι δὲ κρίνειν δύνανται καλῶς τὴν τέχνην, ὁμολογεῖται παρ' αὐτῶν, καί φασι τρὶς ἤδη σεσωκέναι διαφθειρομένην αὐτήν. καὶ πρὸς γυμνασίαν δὲ καὶ ὀξύτητα διανοίας συμβάλλεται ἡ μουσική, διὸ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἕκαστοι καὶ τῶν βαρβάρων οἱ γινωσκόμενοι τυγχάνουσι χρώμενοι. οὐ κακῶς δὲ λέγουσιν οἱ περὶ Δάμωνα τὸν Ἀθηναῖον ὅτι καὶ τὰς ᾠδὰς καὶ τὰς ὀρχήσεις ἀνάγκη γίνεσθαι κινουμένης πως τῆς ψυχῆς· καὶ αἱ μὲν ἐλευθέριοι καὶ καλαὶ ποιοῦσι τοιαύτας, αἱ δ' ἐναντίαι τὰς ἐναντίας. ὅθεν καὶ τὸ Κλεισθένους τοῦ Σικυωνίων τυράννου χάριεν καὶ σημεῖον διανοίας πεπαιδευμένης. ἰδὼν γὰρ ὥς φασι φορτικῶς ὀρχησάμενον ἕνα τῶν τῆς θυγατρὸς μνηστήρων, Ἱπποκλείδης δ' ἦν ὁ Ἀθηναῖος, ἀπωρχῆσθαι τὸν γάμον αὐτὸν ἔφησε, νομίζων ὡς ἔοικε καὶ τὴν ψυχὴν τἀνδρὸς εἶναι τοιαύτην. καὶ γὰρ ἐν ὀρχήσει καὶ πορείᾳ καλὸν μὲν εὐσχημοσύνη καὶ κόσμος, αἰσχρὸν δὲ ἀταξία καὶ φορτικόν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐξ ἀρχῆς συνέταττον οἱ ποιηταὶ τοῖς ἐλευθέροις τὰς ὀρχήσεις, καὶ ἐχρῶντο τοῖς σχήμασι σημείοις μόνον τῶν ᾀδομένων, τηροῦντες ἀεὶ τὸ εὐγενὲς καὶ ἀνδρῶδες ἐπ' αὐτῶν, ὅθεν καὶ ὑπορχήματα τὰ τοιαῦτα προσηγόρευον. εἰ δέ τις ἀμέτρως διαθείη τὴν σχηματοποιΐαν καὶ ταῖς ᾠδαῖς ἐπιτυγχάνων μηδὲν λέγοι κατὰ τὴν ὄρχησιν, οὗτος δ' ἦν ἀδόκιμος. διὸ καὶ Ἀριστοφάνης ἢ Πλάτων ἐν ταῖς Σκευαῖς, ὡς Χαμαιλέων φησίν, εἴρηκεν οὕτως· ὥστ' εἴ τις ὀρχοῖτ' εὖ, θέαμ' ἦν· νῦν δὲ δρῶσιν οὐδέν, ἀλλ' ὥσπερ ἀπόπληκτοι στάδην ἑστῶτες ὠρύονται. ἦν γὰρ τὸ τῆς ὀρχήσεως γένος τῆς ἐν τοῖς χοροῖς εὔσχημον τότε καὶ μεγαλοπρεπές, καὶ ὡσανεὶ τὰς ἐν τοῖς ὅπλοις κινήσεις ἀπομιμούμενον. ὅθεν καὶ Σωκράτης ἐν τοῖς ποιήμασι τοὺς κάλλιστα χορεύοντας ἀρίστους φησὶν εἶναι τὰ πολέμια, λέγων οὕτως·

Οἳ δὲ χοροῖς κάλλιστα θεοὺς τιμῶσιν ἄριστοι
ἐν πολέμῳ.

σχεδὸν γὰρ ὥσπερ ἐξοπλισία τις ἦν ἡ χορεία, καὶ ἐπίδειξις οὐ μόνον τῆς λοιπῆς εὐταξίας ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν σωμάτων ἐπιμελείας. Ἀμφίων δὲ ὁ Θεσπιεὺς ἐν δευτέρῳ περὶ τοῦ ἐν Ἑλικῶνι μουσείου ἀγωνοθετεῖν φησιν ἐν Ἑλικῶνι παίδων ὀρχήσεις μετὰ σπουδῆς, παρατιθέμενος ἀρχαῖον ἐπίγραμμα τόδε·

Ἀμφότερ' ὀρχεύμην τε καὶ ἐν Μούσαις ἐδίδασκον
Ἄνδρας, ὁ δ' αὐλητὰς ἦν ἄνακος Φιάλος.
Εἰμὶ δὲ Βακχίδας Σικυώνιος, ἦ ῥα θεοῖσι
Τᾷ Σικυῶνι καλὸν τοῦτ' ἀπίκειτο γέρας.

Οὐ κακῶς δὲ καὶ Καφισίας ὁ αὐλητὴς ἐπιβαλλομένου τινὸς τῶν μαθητῶν αὐλεῖν μέγα καὶ τοῦτο μελετῶντος, πατάξας εἶπεν, οὐκ ἐν τῷ μεγάλῳ τὸ εὖ κείμενον εἶναι, ἀλλὰ ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα. ἔστι δὲ καὶ τὰ τῶν ἀρχαίων δημιουργῶν ἀγάλματα τῆς παλαιᾶς ὀρχήσεως λείψανα, διὸ καὶ συνέστη τὰ κατὰ τὴν χειρονομίαν ἐπιμελέστερον, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. ἐζήτουν γὰρ κἀν ταύτῃ κινήσεις καλὰς καὶ ἐλευθερίους, ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα παραλαμβάνοντες, καὶ τὰ σχήματα μετέφερον ἐντεῦθεν εἰς τοὺς χορούς, ἐκ δὲ τῶν χορῶν εἰς τὰς παλαίστρας. καὶ γὰρ ἐν τῇ μουσικῇ κἀν τῇ τῶν σωμάτων ἐπιμελείᾳ περιεποιοῦντο τὴν ἀνδρείαν, καὶ πρὸς τὰς ἐν τοῖς ὅπλοις κινήσεις ἐγυμνάζοντο μετὰ τῆς ᾠδῆς, ὅθεν ἐκινήθησαν αἱ καλούμεναι πυρρίχαι, καὶ πᾶς ὁ τοιοῦτος τρόπος τῆς ὀρχήσεως· αἱ πολλαὶ παρονομασίαι αὐτῶν ὡς παρὰ Κρησὶν ὀρσίτης καὶ ἐπικρήδιος. τὴν δ' ἀπόκινον καλουμένην ὄρχησιν, ὡς μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Νεμέσει καὶ Κηφισόδωρος ἐν Ἀμαζόσιν, Ἀριστοφάνης τ' ἐν Κενταύρῳ καὶ ἄλλοι πλείονες, ὕστερον μακτρισμὸν ὠνόμασαν, ἣν καὶ πολλαὶ γυναικῶν ὀρχοῦνται, ἃς καὶ μαρτυρίας ὀνομαζομένας οἶδα. τὰ δὲ στασιμώτερα καὶ ποικιλώτερα καὶ τὴν

ὄρχησιν ἁπλουστέραν ἔχοντα, καλεῖται δάκτυλοι· ἰαμβική· μολοσσική· ἐμμέλεια· κόρδαξ· σίκιννις· περσική· φρύγιος· νιβατισμὸς θρᾴκιος· καλαβρισμός· τελεσιάς· μακεδονικὴ δ' ἐστὶν αὕτη ὄρχησις, ἣ χρησάμενοι οἱ περὶ Πτολεμαῖον, Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου ἀδελφὸν ἀνεῖλον, ὡς ἱστορεῖ Μαρσύας ἐν τρίτῳ Μακεδονικῶν. μανιώδεις δ' εἰσὶν ὀρχήσεις κερνοφόρος καὶ μάγγας καὶ θερμαυστρίς. ἦν δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἰδιώταις ἡ καλουμένη ἄνθεμα. ταύτην δὲ ὠρχοῦντο μετὰ λέξεως τοιαύτης, μιμούμενοι καὶ λέγοντες· ποῦ μοι τὰ ῥόδα, ποῦ μοι τὰ ἴα, ποῦ μοι τὰ καλὰ σέλινα. παρὰ δὲ Συρακουσίοις καὶ Χιτωνέας Ἀρτέμιδός ἐστιν ὄρχησίς τις ἴδιος καὶ αὔλησις. ἦν δέ τις καὶ Ἰωνικὴ ὄρχησις παροίνιος. καὶ τὴν ἀγγελικὴν δὲ παροίνιον ἠκρίβουν ὄρχησιν. καλεῖται δέ τις καὶ ἄλλη ὄρχησις, κόσμου ἐκπύρωσις, ἧς μνημονεύει Μένιππος ὁ κυνικὸς ἐν τῷ Συμποσίῳ. καὶ γελοῖαι δ' εἰσὶν ὀρχήσεις ἴγδις καὶ μακτρισμὸς ἀποκινός τε καὶ σοβάς. ἔτι δὲ μορφασμὸς καὶ γλαὺξ καὶ λέων, ἀλφίτων τε ἔκχυσις καὶ χρεῶν ἀποκοπὴ καὶ στοιχεῖα καὶ πυρρίχη. μετ' αὐλῶν δὲ ὠρχοῦντο τὴν τοῦ κελευστοῦ, καὶ τὴν καλουμένην πινακίδα. σχήματα δ' ἐστὶν ὀρχήσεως ξιφισμός· καλαθισμὸς καλλαβίδες, σκώψ· σκώπευμα. ἦν δὲ ὁ σκὼψ τῶν ἀποσκοπούντων τι σχῆμα ἄκραν τὴν χεῖρα ὑπὲρ τοῦ μετώπου κεκυρτωκότων. μνημονεύει Αἰσχύλος ἐν Θεωροῖς· καὶ μὴν παλαιῶν τῶνδέ σοι σκωπευμάτων. καλλαβίδων δ' Εὔπολις ἐν Κόλαξι· καλλαβίδας δὲ βαίνει, σησαμίδας δὲ χέζει. θαυμαστρίς· κατειδές· σκοπός· χεὶρ καταπρηνής· χερσιμή· διποδισμός· ξύλου παράληψις· ἐπαγκωνισμός· καλαθισμός· στρόβιλος. καὶ τελεσιὰς δ' ἐστὶν ὄρχησις καλουμένη, στρατιωτικὴ δ' ἐστὶν αὕτη ἀπό τινος ἀνδρὸς Τελεσίου λαβοῦσα τοὔνομα, μεθ' ὅπλων τὸ πρῶτον αὐτὴν ἐκείνου ὀρχησαμένου, ὥς φησιν Ἱππαγόρας ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῆς Καρχηδονίων πολιτείας. καλεῖται δ' ἡ μὲν σατυρικὴ ὄρχησις, ὥς φησιν Ἀριστοκλῆς ἐν ὀγδόῳ τῶν περὶ χορῶν, σίκιννις· καὶ οἱ σάτυροι σικιννισταί. τινὲς δέ φασι Σίκιννόν τινα βάρβαρον εὑρετὴν αὐτῆς γενέσθαι. ἄλλοι δὲ Κρῆτα λέγουσι τὸ γένος εἶναι τὸν Σίκιννον. ὀρχηστικοὶ δ' οἱ Κρῆτες, ὥς φησιν Ἀριστόξενος. Σκάμων δ' ἐν πρώτῳ περὶ εὑρημάτων σίκιννιν αὐτὴν εἰρῆσθαι ἀπὸ τοῦ σείεσθαι, καὶ πρῶτον ὀρχήσασθαι τὴν σίκιννιν Θέρσιππον. πρώτη δὲ εὕρηται ἡ περὶ τοὺς πόδας κίνησις τῆς διὰ τῶν χειρῶν. οἱ γὰρ παλαιοὶ τοὺς πόδας μᾶλλον ἐγύμναζον ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ τοῖς κυνηγεσίοις. οἱ δὲ Κρῆτες κυνηγετικοί, διὸ καὶ ποδώκεις. εἰσὶ δέ τινες οἵ φασι τὴν σίκιννιν ποιητικῶς ὠνομάσθαι ἀπὸ τῆς κινήσεως, ἣν καὶ οἱ σάτυροι ὀρχοῦνται ταχυτάτην οὖσαν. οὐ γὰρ ἔχει πάθος αὕτη ἡ ὄρχησις, διὸ οὐδὲ βραδύνει. συνέστηκε δὲ καὶ σατυρικὴ πᾶσα ποίησις τὸ παλαιὸν ἐκ χορῶν, ὡς καὶ ἡ τότε τραγῳδία. διόπερ οὐδὲ ὑποκριτὰς εἶχον. τρεῖς δ' εἰσὶ τῆς σκηνικῆς ποιήσεως ὀρχήσεις, τραγική, κωμική, σατυρική. ὁμοίως δὲ καὶ λυρικῆς ποιήσεως τρεῖς, πυρρίχη, γυμνοπαιδική, ὑπορχηματική. καὶ ἔστιν ὁμοία ἡ μὲν πυρρίχη τῇ σατυρικῇ· ἀμφότεραι γὰρ διὰ τάχους. πολεμικὴ δὲ δοκεῖ εἶναι ἡ πυρρίχη· ἔνοπλοι γὰρ αὐτὴν παῖδες ὀρχοῦνται. τάχους δὲ δεῖ τῷ πολέμῳ εἰς τὸ διώκειν καὶ εἰς τὸ ἡττωμένους φεύγειν, μὴ δὲ μένειν μηδ' αἰδεῖσθαι κακοὺς εἶναι. ἡ δὲ γυμνοπαιδικὴ παρεμφερής ἐστι τῇ τραγικῇ ὀρχήσει, ἥτις ἐμμέλεια καλεῖται· ἐν ἑκατέρᾳ δὲ ὁρᾶται τὸ βαρὺ καὶ σεμνόν. ἡ δ' ὑπορχηματικὴ τῇ κωμικῇ οἰκειοῦται, ἥτις καλεῖται κόρδαξ· παιγνιώδεις δ' εἰσὶν ἀμφότεραι. Ἀριστόξενος δέ φησι τὴν πυρρίχην ἀπὸ Πυρρίχου Λάκωνος τὸ γένος τὴν προσηγορίαν λαβεῖν. Λακωνικὸν δ' εἶναι μέχρι καὶ νῦν ὄνομα τὸν Πύρριχον. ἐμφανίζει δ' ἡ ὄρχησις πολεμικὴ ὡς Λακεδαιμονίου τὸ εὕρημα. πολεμικοὶ δ' εἰσὶν οἱ Λάκωνες, ὧν καὶ υἱοὶ τὰ ἐμβατήρια μέλη ἀναλαμβάνουσιν, ἅπερ καὶ ἐνόπλια καλεῖται, καὶ αὐτοὶ δ' οἱ Λάκωνες ἐν τοῖς πολέμοις τὰ Τυρταίου ποιήματα ἀπομνημονεύοντες ἔνρυθμον κίνησιν ποιοῦνται. Φιλόχορος δέ φησι κρατήσαντας Λακεδαιμονίους Μεσσηνίων διὰ τὴν Τυρταίου στρατηγίαν, ἐν ταῖς στρατείαις ἔθος ποιήσασθαι, ἂν δειπνοποιήσωνται καὶ παιωνίσωσιν, ᾄδειν καθ' ἕνα Τυρταίου. κρίνειν δὲ τὸν πολέμαρχον καὶ ἆθλον διδόναι τῷ νικῶντι κρέας. ἡ δὲ πυρρίχη παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν οὐκ ἔτι παραμένει, καὶ ἐκλιπούσης δὲ αὐτῆς, συμβέβηκε τοὺς πολέμους καταλυθῆναι. παρὰ μόνοις δὲ Λακεδαιμονίοις παραμένει προγύμνασμα οὖσα τοῦ πολέμου. ἐκμανθάνουσί τε πάντες ἐν τῇ Σπάρτῃ ἀπὸ πέντε ἐτῶν πυρριχίζειν. ἡ δὲ καθ' ἡμᾶς πυρρίχη Διονυσιακή τις εἶναι δοκεῖ, ἐπιεικεστέρα οὖσα τῆς ἀρχαίας. ἔχουσι γὰρ οἱ ὀρχούμενοι θύρσους ἀντὶ δοράτων, προΐενται δ' ἐπ' ἀλλήλους καὶ νάρθηκας, καὶ λαμπάδας φέρουσιν. ὀρχοῦνταί τε τὰ περὶ τὸν Διόνυσον καὶ τὰ περὶ τοὺς Ἰνδούς, ἔτι τε τὰ περὶ τὸν Πενθέα. πρακτέον δ' εἶναι τῆς πυρρίχης τὰ κάλλιστα μέλη, καὶ τοὺς ὀρθίους ῥυθμούς. ἔοικε δὲ ἡ γυμνοπαιδικὴ τῇ καλουμένῃ ἀναπάλῃ παρὰ τοῖς παλαιοῖς. γυμνοὶ γὰρ ὀρχοῦνται οἱ παῖδες πάντες εὐρύθμους φοράς τινας ἀποτελοῦντες καὶ σχήματά τινα τῶν χειρῶν κατὰ τὸ ἁπαλόν, ὥστ' ἐμφαίνειν θεώρημά τι τῆς παλαίστρας καὶ τοῦ παγκρατίου, κινοῦντες εὐρύθμως τοὺς πόδας. τρόποι δ' αὐτῆς ὀσχοφορικοί, καὶ οἱ βακχικοί, ὥστε καὶ τὴν ὄρχησιν ταύτην εἰς τὸν Διόνυσον ἀναφέρεσθαι. Ἀριστόξενος δέ φησιν ὡς οἱ παλαιοὶ γυμναζόμενοι πρῶτον ἐν τῇ γυμνοπαιδικῇ εἰς τὴν πυρρίχην ἐχώρουν πρὸ τοῦ εἰσιέναι εἰς τὸ θέατρον. καλεῖται δὲ ἡ πυρρίχη καὶ χειρονομία. ἡ δ' ὑπορχηματική ἐστιν ἐν ᾗ ᾄδων ὁ χορὸς ὀρχεῖται. φησὶ γοῦν ὁ Βακχυλίδης· οὐχ ἕδρας ἔργον οὐδ' ἀμβολᾶς. καὶ Πίνδαρος δέ φησι· Λάκαινα μὲν παρθένων ἀγέλα. ὀρχοῦνται δὲ ταύτην παρὰ τῷ Πινδάρῳ οἱ Λάκωνες. καὶ ἔστιν ὑπορχηματικὴ ὄρχησις ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. βέλτιστοι δέ εἰσι τῶν τρόπων οἵ τινες καὶ ὀρχοῦνται. εἰσὶ δὲ οἵδε· προσῳδιακοί, ἀποστολικοί. οὗτοι δὲ καὶ παρθένιοι καλοῦνται, καὶ

οἱ τούτοις ὅμοιοι, Ἀφροδίτην καὶ Διόνυσον, καὶ τὰ τοιαῦτα ὅτε μὲν, ὅτε δὲ οὔ. εἰσὶ δὲ καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις, ὥσπερ καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι σπουδαῖαι καὶ φαῦλαι ὀρχήσεις. ὁ μὲν κόρδαξ παρ᾽ Ἕλλησι φορτικός. ἡ δὲ ἐμμέλεια σπουδαία. καθάπερ καὶ ἡ παρὰ Χίοις κέλαρις, παρὰ Σικυωνίοις τε ὁ ἀλητήρ, οὕτως δὲ καὶ ἐν Ἰθάκῃ καλεῖται ἀλητήρ, ὡς Ἀριστόξενος ἱστορεῖ ἐν πρώτῳ συγκρίσεων. καὶ περὶ μὲν ὀρχήσεως τοσαῦτά μοι ἐπὶ τοῦ παρόντος λελέχθαι. τὸ δὲ παλαιὸν ἐτηρεῖτο περὶ τὴν μουσικὴν τὸ καλόν, καὶ πάντ᾽ εἶχε κατὰ τὴν τέχνην τὸν οἰκεῖον αὐτοῖς κόσμον. διόπερ ἦσαν ἴδιοι καθ᾽ ἑκάστην ἁρμονίαν αὐλοί, καὶ ἑκάστοις αὐληταῖς ὑπῆρχον αὐλοὶ, ἑκάστῃ ἁρμονίᾳ πρόσφοροι ἐν τοῖς ἀγῶσι. Πρόνομος δ᾽ ὁ Θηβαῖος πρῶτος ηὔλησεν ἀπὸ τῶν αὐτῶν αὐλῶν τὰς ἁρμονίας. νῦν δὲ εἰκῇ καὶ ἀλόγως ἅπτονται τῆς μουσικῆς, καὶ πάλαι μὲν τὸ παρὰ τοῖς ὄχλοις εὐδοκιμεῖν σημεῖον ἦν κακοτεχνίας, ὅθεν καὶ Ἀσωπόδωρος ὁ Φλιάσιος κροταλιζομένου ποτέ τινος τῶν αὐλητῶν, διατρίβων αὐτὸς ἔτι ἐν τῷ ὑποσκηνίῳ, τί τοῦτ᾽ εἶπε; δῆλον ὅτι μέγα κακὸν γέγονεν, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως ἐν τοῖς πολλοῖς εὐδοκιμήσαντος. διὰ δέ τινας τῶν ἱστορησάντων ὡς Ἀντιγενίδου εἰπόντος, καὶ οἱ καθ᾽ ἡμᾶς δὲ τέλος ποιοῦνται τῆς τέχνης τὴν παρὰ τοῖς θεάτροις εὐημερίαν. διόπερ Ἀριστόξενος ἐν τοῖς συμμίκτοις συμποτικοῖς, ὅμοιον φησὶ ποιοῦμεν Ποσειδωνιάταις τοῖς ἐν τῷ Τυρσηνικῷ κόλπῳ κατοικοῦσιν. οἷς συνέβη τὰ μὲν ἐξ ἀρχῆς Ἕλλησιν οὖσιν ἐκβαρβαρῶσθαι Τυρρηνοῖς ἢ Ῥωμαίοις γεγονόσι, καὶ τήν τε φωνὴν μεταβεβληκέναι, τά τε λοιπὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων. ἄγειν τε μίαν τινὰ αὐτοὺς τῶν ἑορτῶν τῶν Ἑλληνικῶν ἔτι καὶ νῦν, ἐν ᾗ συνιόντες ἀναμιμνήσκονται τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ὀνομάτων τε καὶ νομίμων, ἀπολοφυράμενοι δὲ πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀποδακρύσαντες, ἀπέρχονται. οὕτω δὴ οὖν φησὶ καὶ ἡμεῖς ἐπειδὴ καὶ τὰ θέατρα ἐκβεβαρβάρωται, καὶ εἰς μεγάλην διαφορὰν προελήλυθεν ἡ πάνδημος αὕτη μουσική, καθ᾽ αὑτοὺς γενόμενοι ὀλίγοι ἀναμιμνησκόμεθα οἵα ἦν ἡ μουσική. ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστόξενος. κἀμοὶ δὲ διὰ τοῦτο φαίνεται φιλοσοφητέον εἶναι περὶ μουσικῆς, καὶ γὰρ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος τηλικαύτην δόξαν ἔχων ἐπὶ φιλοσοφίᾳ, καταφανής ἐστιν ἐκ πολλῶν οὐ παρέργως ἁψάμενος μουσικῆς, ὅς γε καὶ τὴν τοῦ παντὸς οὐσίαν διὰ μουσικῆς ἀποφαίνει συγκειμένην. τὸ δὲ ὅλον ἔοικεν ἡ παλαιὰ τῶν Ἑλλήνων σοφία τῇ μουσικῇ μάλιστα εἶναι δεδομένη. καὶ διὰ τοῦτο τῶν μὲν θεῶν Ἀπόλλωνα, τῶν δὲ ἡμιθέων Ὀρφέα μουσικώτατον καὶ σοφώτατον ἔκρινον, καὶ πάντας τοὺς χρωμένους τῇ τέχνῃ ταύτῃ, σοφιστὰς ἀπεκάλουν, ὥσπερ καὶ Αἰσχύλος ἐποίησεν, εἶτ᾽ οὖν σοφιστὴς καλὰ παραπαίων χέλυν. ὅτι δὲ πρὸς τὴν μουσικὴν οἰκειότατα διέκειντο οἱ ἀρχαῖοι δῆλον καὶ ἐξ Ὁμήρου ὃς διὰ τὸ μελοποιηκέναι πᾶσαν ἑαυτοῦ τὴν ποίησιν ἀφροντιστεῖ τοὺς πολλοὺς ἀκεφάλους ποιεῖν στίχους, καὶ λαγαρούς, ἔτι δὲ μειούρους. Ξενοφάνης δὲ καὶ Σόλων, καὶ Θέογνις, καὶ Φωκυλίδης, ἔτι δὲ Περίανδρος ὁ Κορίνθιος ἐλεγειοποιὸς καὶ τῶν λοιπῶν οἱ μὴ προσάγοντες πρὸς τὰ ποιήματα μελῳδίαν, ἐκπονοῦσι τοὺς στίχους τοῖς ἀριθμοῖς καὶ τῇ τάξει τῶν μέτρων καὶ σκοποῦσιν ὅπως αὐτῶν μηδεὶς ἀκέφαλος ἔσται, μήτε λαγαρὸς μήτε μείουρος. ἀκέφαλοι δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὴν χωλότητα ἔχοντες.

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο
ἐπίτονος τετάνυστο βοὸς ἶφι κταμένοιο.
λαγαροὶ δὲ οἱ ἐν μέσῳ οἷον
αἶψα δ᾽ ἄρ᾽ Αἰνείαν υἱὸν φίλον Ἀγχίσαο.
τὼ δ᾽ αὖθ᾽ ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε
μείουροι δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἐκβολῆς. οἷον Τρῶες δ᾽ ἐρρίγησαν ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
καλή Κασιέπεια θεοῖς δέμας εἰκυῖα.
τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν ἐν δὲ καὶ ἦια

διετήρησαν δὲ καὶ μάλιστα τῶν Ἑλλήνων Λακεδαιμόνιοι τὴν μουσικὴν πλείστῃ αὐτῇ χρώμενοι. καὶ συχνοὶ παρ᾽ αὐτοῖς ἐγένοντο μελῶν ποιηταί, τηροῦσί τε καὶ νῦν τὰς ἀρχαίας ᾠδὰς ἐπιμελῶς. πολυμαθεῖς τε εἰς ταύτας εἰσὶ καὶ ἀκριβεῖς. ὅθεν καὶ Πρατίνας φησί, Λάκων ὁ τέττιξ εὔτυκος ἐς χορόν. διὸ καὶ οἱ ποιηταὶ διετέλουν προσαγορεύοντες οὕτως τὰς ᾠδάς, γλυκυτάτων πρύτανιν καὶ μέλεα μελιπτέρωτα μουσᾶν. ἀπὸ γὰρ τῆς τοῦ βίου σωφροσύνης καὶ αὐστηρίας μετέβαινον ἀσμένως ἐπὶ τὴν μουσικὴν ἐχούσης τὸ κηλητικὸν τῆς ἐπιστήμης, εἰκότως δὲ ἐγίνετο χαίρειν τοὺς ἀκροωμένους. ἐκάλουν δὲ καὶ χορηγοὺς ὥς φησιν ὁ Βυζάντιος Δημήτριος ἐν τετάρτῳ περὶ ποιημάτων οὐχ ὥσπερ νῦν τοὺς μισθουμένους τοὺς χορούς, ἀλλὰ τοὺς καθηγουμένους τοῦ χοροῦ, καθάπερ αὐτὸ τοὔνομα σημαίνει, καὶ τὸ χρηστομουσεῖν καὶ μὴ παραβαίνειν τοὺς ἀρχαίους τῆς μουσικῆς νόμους. συνέβαινε δὲ τὸ μὲν παλαιὸν φιλομουσεῖν τοὺς Ἕλληνας. μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης ἀταξίας, καὶ γηρασάντων σχεδὸν ἁπάντων τῶν ἀρχαίων νομίμων, ἥ τε προαίρεσις αὕτη κατελύθη, καὶ τρόποι μουσικῆς φαῦλοι κατεδείχθησαν. οἷς ἕκαστος τῶν χρωμένων, ἀντὶ μὲν πρᾳότητος, περιεποιεῖτο μαλακίαν. ἀντὶ δὲ σωφροσύνης, ἀκολασίαν. καὶ ἄνεσιν. ἔσται δ᾽ ἴσως τοῦτο μᾶλλον, καὶ ἐπὶ πλέον προαχθήσεται, ἐὰν μή τις ἀγάγῃ πάλιν εἰς τὸ συμφανὲς τὴν πάτριον μουσικήν. τὸ παλαιὸν γὰρ καὶ τῶν ἡρώων τὰς πράξεις, καὶ τῶν θεῶν τοὺς ὕμνους, δι᾽ ᾠδῆς ἐποιοῦντο Ὅμηρος γοῦν φησὶν ἐπ᾽ Ἀχιλλέως ἄειδε δ᾽ ἄρα κλέα ἀνδρῶν ἡρώων. καὶ τὸν Φήμιον δέ φησιν ὅτι πολλὰ βροτῶν θελκτήρια οἶδεν. ἔργ᾽ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί. τὸ δὲ ἔθος τοῦτο καὶ παρὰ τοῖς βαρβάροις ἐσώζετο ὥς φησι Δίνων ἐν τοῖς Περσικοῖς. τὴν γοῦν Κύρου τοῦ πρώτου ἀνδρείαν, καὶ τὸν μέλλοντα πόλεμον ἔσεσθαι πρὸς Ἀστυάγην προῄδοντο οἱ ᾠδοί. ὅτε γάρ φησιν ᾐτήσατο τὴν εἰς Πέρσας ἀποδημίαν ὁ Κῦρος. ἐγεγόνει δ᾽ αὐτοῦ πρότερον ἐπὶ τῶν ῥαβδοφόρων, εἶθ᾽ ὕστερον ἐπὶ τῶν ὁπλοφόρων καὶ ἀπῆλθεν. εὐωχουμένου οὖν τοῦ Ἀστυάγους μετὰ τῶν φίλων, τότε Ἀγγάρης ὄνομα οὗτος δ᾽ ἦν τῶν ᾠδῶν ὁ ἐν-

Aristoxen
Pronom
Asopodor
Antigeni das
Posidoniatae
Aristoxen
Pythago
Orphe
Aeschyl
Homerus multos uersus composuit capite carentes
Xenoph
Solo
Theogni
Phocyl
Periand
Pratinas
Demetri
Homer
Phemi
Dino
Astyages
Angares

Contra Posidoniu

A δοξότατος ᾖδεν εἰσκληθεὶς τά τε ἄλλα τῶν εἰθισμένων, καὶ τὸ ἔσχατον εἶπεν, ὡς ἀφεῖται εἰς τὸ ἕλος θηρίον μέγα θρασύτερον ὑὸς ἀγρίου, ὃ ἂν κρατήσῃ τῶν καθ᾽ αὑτὸν τόπων πολλοῖς μετ᾽ ὀλίγων ῥᾳδίως μαχεῖται. ἐρομένου δὲ τοῦ Ἀστυάγους ποῖον θηρίον, ἔφη Κῦρον τὸν Πέρσην νομίσας τὸν ὀρθῶς αὐτὸν ὑποπτευκέναι, καὶ μεταπεμπόμενος οὐδὲν ἤνυσεν. ἐγὼ δὲ ἔχων ἔτι πολλὰ λέγειν περὶ μουσικῆς αὐλῶν ἀκούων βόμβου καταπαύσω τὸ πολυλογεῖν τὰ ἐκ Φιλαύλου Φιλεταίρου ἐπειπών.

ὦ Ζεῦ καλόν γ᾽ ἐστὶν ἀποθανεῖν αὐλούμενον.
τούτοις ἐν ᾅδου γὰρ μόνοις ἐξουσία
ἀφροδισιάζειν ἐστίν, οἱ δὲ τοὺς τρόπους
ῥυπαροὺς ἔχοντες μουσικῆς ἀπειρίᾳ
εἰς τὸν πίθον φοροῦσι τὸν τετρημένον.

μετὰ δὲ ταῦτα ζητήσεως γενομένης περὶ σαμβύκης ἔφη ὁ Μασούριος ὀξύφθογγον εἶναι μουσικὸν ὄργανον τὴν σαμβύκην, διειλέχθαι τε περὶ αὐτοῦ Εὐφορίωνα τὸν ἐποποιὸν ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων χρῆσθαι φήσας αὐτῷ Πάρθους καὶ Τρωγλοδύτας τετραχόρδῳ ὄντι, ἱστορεῖν δὲ τοῦτο Πυθαγόραν ἐν τῷ περὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. καλεῖται δέ τι καὶ τῶν πολιορκητικῶν ὀργάνων σαμβύκη. οὗ τό τε σχῆμα καὶ τὴν κατασκευὴν ἀποδείκνυσι Βίτων ἐν τῷ πρὸς Ἄτταλον περὶ ὀργάνων. καὶ Ἀνδρέας ὁ Πανορμίτης ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν Σικελικῶν τῶν κατὰ πόλιν, ὡς ἀπὸ δύο νεῶν προσάγοιτο τοῖς τῶν ἐναντίων τείχεσι, καλεῖσθαί τε σαμβύκην, ἐπειδὴ ὅταν ἐξαρθῇ γίνεται σχῆμα νεὼς καὶ κλίμακος ἓν ποιούμενον. ὅμοιον δέ τι ἐστὶ καὶ τὸ τῆς σαμβύκης. Μόσχος δ᾽ ἐν πρώτῳ μηχανικῶν Ῥωμαϊκὸν εἶναι λέγει τὸ μηχάνημα, καὶ Ἡρακλείδην τὸν Ταραντῖνον εὑρεῖν αὐτοῦ τὸ εἶδος. Πολύβιος δ᾽ ἐν τῇ ὀγδόῃ τῶν ἱστοριῶν. Μάρκελλός φησι δυσχρηστούμενος ἐν τῇ Συρακουσῶν πολιορκίᾳ ὑπὸ τῶν Ἀρχιμήδους

B κατασκευασμάτων, ἔλεγε ταῖς μὲν ναυσὶν αὐτοῦ κυαθίζειν ἐκ θαλάσσης Ἀρχιμήδην. τὰς δὲ σαμβύκας ῥαπιζομένας ἐκ πότου μετ᾽ αἰσχύνης ἐκπεπτωκέναι. εἰπόντος δ᾽ ἐπὶ τούτοις Αἰμιλιανοῦ, ἀλλὰ μὴν ὦ ἑταῖρε Μασούριε πολλάκις καὶ αὐτὸς ἐν ἐννοίᾳ γίνομαι μουσικῆς ὢν ἐραστὴς περὶ τῆς μαγάδιδος καλουμένης, πότερον αὐλῶν εἶδος ἢ κιθάρας ἐστίν. ὁ μὲν γὰρ ἥδιστος Ἀνακρέων λέγει που, ψάλλω δ᾽ εἰκοσιχόρδαισι μάγαδιν ἔχων ὦ Λεύκασπι σὺ δ᾽ ἡβᾷς. Ἴων δ᾽ ὁ Χῖος ἐν Ὀμφάλῃ, ὡς περὶ αὐλῶν λέγει διὰ τούτων

Λυδός τε μάγαδις αὐλὸς ἡγείσθω βοῆς

ὅπερ ἐξηγούμενος ἰαμβεῖον Ἀρίσταρχος ὁ γραμματικός, ὃν μάντιν ἐκάλει Παναίτιος ὁ Ῥόδιος φιλόσοφος διὰ τὸ ῥᾳδίως καταμαντεύεσθαι τῆς τῶν ποιημάτων διανοίας, γένος αὐλοῦ φησὶν εἶναι τὴν μάγαδιν, οὔτ᾽ Ἀριστοξένου τοῦτ᾽ εἰπόντος ἐν τοῖς περὶ αὐλητῶν, ἢ ἐν τοῖς περὶ αὐλῶν καὶ ὀργάνων, ἀλλὰ μὴν οὐδ᾽ Ἀρχεστράτου. πεποίηται γὰρ καὶ τούτῳ δύο βυβλία περὶ αὐλητῶν. οὐδὲ Φίλλις ὁ Δήλιος. ξυνέγραψε γὰρ καὶ οὗτος περὶ αὐλητῶν καὶ Εὐφράνωρ. Τρύφων δ᾽ ἐν δευτέρῳ περὶ ὀνομασιῶν λέγει οὕτως. ὁ δὲ μάγαδις καλούμενος αὐλὸς καὶ πάλιν μάγαδις ἐν ταὐτῷ ὀξὺ καὶ βαρὺ φθόγγον ἐπιδείκνυται. ὡς Ἀλεξανδρίδης ἐν ὁπλομάχῳ φησί

μάγαδιν λαλήσω μικρὸν ἅμα σοι καὶ μέγαν

τὴν ἀπορίαν οὖν μοι ταύτην οὐδεὶς ἄλλος δυνήσεται ἀπολύσασθαι καλὲ Μασούριε ἢ σύ, καὶ ὃς ἔφη Δίδυμος ὁ γραμματικὸς ἐν ταῖς πρὸς Ἴωνα ἀντεξηγήσεσιν ἑταῖρε Αἰμιλιανὲ μάγαδιν αὐλὸν ἀκούει τὸν κιθαριστήριον, οὗ μνημονεύει Ἀριστόξενος ἐν πρώτῳ περὶ αὐλῶν τρήσεως. λέγοντα πέντε γένη εἶναι αὐ-

C λῶν παρθενίους. παιδικούς. κιθαριστηρίους. τελείους, ἐλλείπειν οὖν δεῖ παρὰ τῷ Ἴωνι τόν τε σύνδεσμον ἵν᾽ ᾖ μάγαδις αὐλὸς ὁ προσαυλούμενος τῇ μαγάδι. ἡ γὰρ μάγαδις ὄργανόν ἐστι ψαλτικόν, ὡς Ἀνακρέων φησί Λυδῶν τε εὕρημα. διὸ καὶ τὰς Λυδὰς ψαλτρίας φησὶν εἶναι ὁ Ἴων ἐν τῇ Ὀμφάλῃ διὰ τούτων,

ἀλλ᾽ αἱ Λυδαὶ ψάλτριαι παλαιθετῶν
ὕμνων ἀοιδοὶ τὸν ξένον κοσμήσατε.

Θεόφιλος δ᾽ ὁ κωμῳδικὸς ἐν Νεοπτολέμῳ καὶ τὸ τῇ μαγάδι διαψάλλειν μαγαδίζειν λέγει ἐν τούτοις

πονηρὸν υἱὸν καὶ πατέρ᾽ ἔστι μαγαδίζειν. ἐπὶ τροχοῦ καθημένους
οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ταὐτὸν ᾄσεται μέλος.

Εὐφορίων δ᾽ ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων παλαιὸν μέν φησι τὸ ὄργανον εἶναι τὴν μάγαδιν μετασκευασθῆναι δ᾽ ὀψέ ποτε καὶ σαμβύκην μετονομασθῆναι. πλεῖστον δ᾽ εἶναι τοῦτο τὸ ὄργανον ἐν Μιτυλήνῃ ὡς καὶ μίαν τῶν μουσῶν ἔχουσαν αὐτὸ ὑπὸ Λεσβοθέμιδος ποιηθῆναι ἀρχαίου ἀγαλματοποιοῦ. Μέναιχμος δ᾽ ἐν τοῖς περὶ τεχνιτῶν τὴν πηκτίδα ἣν τὴν αὐτὴν εἶναι τῇ μαγάδι Σαπφώ φησιν εὑρεῖν. Ἀριστόξενος δὲ τὴν μάγαδιν καὶ τὴν πηκτίδα χωρὶς πλήκτρου διὰ ψαλμοῦ παρέχεσθαι τὴν χρείαν. διόπερ καὶ Πίνδαρον εἰρηκέναι ἐν τῷ πρὸς Ἱέρωνα σκολίῳ τὴν μάγαδιν ὀνομάσαντα ψαλμὸν ἀντίφθογγον, διὰ τὸ δύο γενῶν ἅμα καὶ διὰ πασῶν ἔχειν τὴν συνῳδίαν ἀνδρῶν τε καὶ παίδων. καὶ Φρύνιχος δ᾽ ἐν Φοινίσσαις εἴρηκε

ψαλμοῖσιν ἀντίσπαστ᾽ ἀείδοντες μέλη

καὶ Σοφοκλῆς ἐν Μυσοῖς πολὺς δὲ Φρὺξ τρίγωνος ἀντίσπαστά τε
Λυδῆς ἐφυμνεῖ πηκτίδος συγχορδία.

διαποροῦσι δὲ ἔνιοι ὅπως τῆς μαγάδιδος οὔσης κατὰ Ἀνακρέοντα, ὀψὲ γάρ ποτε τὰ πολύχορδα ὀφθῆναι μνημονεύων αὐτῆς ὁ Ἀνακρέων λέγει, ψάλλω δ᾽ εἰκοσι χορδαῖσι μάγαδιν ἔχων ὦ Λεύκασπι καὶ ὁ μὲν Ποσειδώνιός φησι τριῶν μελῳδιῶν αὐτὸν μνημονεύειν Φρυγίου τε καὶ Δωρίου καὶ Λυδίου. ταύταις γὰρ μόναις τὸν Ἀνακρέοντα κεχρῆσθαι ὧν ἑπτὰ χορδαῖς ἑκάστης περαινομένης εἰκότως φάναι ψάλλειν αὐτὸν εἴκοσι χορδαῖς τῷ ἀρτίῳ χρησάμενον ἀριθμῷ τὴν μίαν ἀφελόντα. ἀγνοεῖ δὲ ὁ Ποσειδώνιος ὅτι ἀρχαῖόν ἐστιν ὄργανον ἡ μάγαδις, σαφῶς Πινδάρου λέγοντος τὸν Τέρπανδρον ἀντίφθογγον εὑρεῖν τῇ παρὰ Λυδοῖς πηκτίδι τὸν βάρβιτον. τόν ῥα Τέρπανδρός ποθ᾽ ὁ Λέσβιος

Cyrus
Philetaerus
Sambuca
Euphorio
Pythagoras
Bito
Attalus
Andreas
Moschus in primo mechanicoru
Heraclides
Polybius
Magadis
Marcellus
Archimedes
Cithare species esse ... qm gener
Anacreo
Ion chius
Aristarch
Panaetius rhodius phs ua appellabat aristarchum quia mire erat sagacit in eruendis poetaru se
Aristoxenus
Archestratus
Phillis
Euphranor
Trypho
Alexandrids
Didymus grammaticus
Aristoxenus
Anacreo
Io
Theophilus
Euphorio
Lesbothemis
Menechmus
Sappho
Aristoxenus
Pindarus
Hiero
Phrynichus
sophocls
Anacreo
Posidoni
Pindar
Terpander

μάγαδις. καρνείων θέσις. τερπάνδρου. λυκούργου χρόνοι. μάγαδις. κρεμβαλίζειν. φοῖνιξ. τρίπους. ὄργανα.

εὗρε πρῶτος ἐν δείπνοισι λύδιον ψαλμὸν ἀντίφθογγον ὑψηλᾶς ἀκούων πηκτίδος. πηκτὶς δὲ καὶ μάγαδις ταυτὸν, καθά φησιν ὁ ἀριστόξενος, καὶ μέναιχμος ὁ σικυώνιος, ἐν τοῖς περὶ τεχνιτῶν. καὶ τὴν σαπφώ δέ φησιν οὗτος ἥτις ἐστὶν ἀνακρέοντος πρεσβυτέρα, πρώτην χρήσασθαι τῇ πηκτίδι. ὅτι δὲ καὶ τέρπανδρος ἀρχαιότερος ἀνακρέοντος, δῆλον ἐκ τούτων, τὰ καρνεῖα πρῶτος πάντων τέρπανδρος νικᾷ, ὡς ἑλλάνικος ἱστορεῖ, ἔν τε τοῖς ἐμμέτροις καρνεονίκαις κἀν τοῖς καταλογάδην. ἐγένετο δὲ ἡ θέσις τῶν καρνείων κατὰ τὴν ἕκτην καὶ εἰκοστὴν ὀλυμπιάδα, ὡς σωσίβιος φησὶν ἐν τῷ περὶ χρόνων. ἱερώνυμος δ' ἐν τῷ περὶ κιθαρῳδῶν, ὅπερ ἐστὶ πέμπτον περὶ ποιητῶν, κατὰ λυκοῦργον τὸν νομοθέτην, τὸν τέρπανδρον φησὶ γενέσθαι, ὃς ὑπὸ πάντων συμφώνως ἱστορεῖται μετὰ τοῦ ἰφίτου τοῦ ἠλείου τὴν πρώτην ἀριθμηθεῖσαν τῶν ὀλυμπίων θέσιν διαθεῖναι. εὐφορίων τε ἐν τῷ περὶ ἰσθμίων τὰ πολύχορδα φησὶ τῶν ὀργάνων ὀνόμασι μόνον παρηλλάχθαι, παμπάλαιον δ' αὐτῶν εἶναι τὴν χρῆσιν. διογένης δὲ ὁ τραγικὸς διαφέρειν πηκτίδα μαγάδιδος, λέγων οὕτως ἐν τῇ σεμέλῃ

Καί τοι κλύω μὲν ἀσιάδος μιτρηφόρους
Κυβέλας γυναῖκας παῖδας ὀλβίων φρυγῶν
Τυμπάνοισι καὶ ῥόμβοισι καὶ χαλκοκτύπων
Βόμβοις βρεμούσας ἀντίχειρα κυμβάλων
Σοφὴν θεῶν ὑμνῳδὸν ἰατρὸν θ' ἅμα
Ἤ λύδιαι λυδαὶς βακτρίας τε παρθένους
Ποταμῷ παροικούσας ἁλυτ μωλίαν θεὸν
Δαφνόσκιον κατ' ἄλσος ἄρτεμιν σέβειν
Ψαλμοῖς τριγώνων πηκτίδων τε περσικῶν
Ἀντιζύγοις ὁλκοῖς κρεκούσας μάγαδιν ἔνθα περσικῷ

Νόμῳ ξενωθεὶς αὐλὸς ὁμονοεῖ χοροῖς. καὶ φίλλις δ' ὁ δήλιος ἐν δευτέρῳ περὶ μουσικῆς, διαφέρειν φησὶ πηκτίδα μαγάδιδος λέγων οὕτως. φοίνικες, πηκτίδες, μαγάδιδες, σαμβῦκαι, ἴαμβοι, καὶ τρίγωνα κλεψίαμβοι σκινδαψοί, ἐννεάχορδα, ἐν οἷς γάρ φησι τοὺς ἰάμβους ᾖδον, ἰαμβύκας ἐκάλουν, ἐν οἷς δὲ παρελογίζοντο τὰ ἐν τοῖς μέτροις, κλεψιάμβους. μαγάδιδας δὲ τὰ διὰ πασῶν, καὶ πρὸς ἴσα τὰ μέρη τῶν ᾀδόντων ἡρμοσμένα, καὶ ἄλλα δὲ ἦν παρὰ ταῦτα, καὶ γὰρ βάρβιτος ἢ βάρμος καὶ ἄλλα πλείονα. τὰ μὲν ἔγχορδα, τὰ δὲ ἔνηχα κατεσκεύαζον. ἦν γὰρ δή τινα καὶ χωρὶς τῶν ἐμφυσωμένων καὶ χορδαῖς διειλημμένων ἕτερα ψόφου μόνον παρασκευαστικὰ, καθάπερ τὰ κρέμβαλα. περὶ ὧν φησὶ δικαίαρχος ἐν τοῖς περὶ τοῦ τῆς ἑλλάδος βίου ἐπιχωριάσαι φάσκων ποτὲ καθ' ὑπερβολὴν εἰς τὸ προσορχεῖσθαί τε καὶ προσᾴδειν ταῖς γυναιξὶ, ὄργανά τινα ποιὰ ὧν ὅτε τις ἅπτοιτο τοῖς δακτύλοις, ποιεῖν λιγυρὸν ψόφον. δηλοῦσθαι δ' ἐν τῷ τῆς ἀρτέμιδος ᾄσματι. οὗ ἐστιν ἀρχή. ἄρτεμι σοί με τι φρὴν ἐφίμερον ὕμνον ἱέναι τε ὅθεν ἅδε τις ἀλλὰ χρυσοφαεννὰ κρέμβαλα χαλκοπάραα χερσίν. ἕρμιππος δ' ἐν θεοῖς τὸ τοῖς κρούειν, κρεμβαλίζειν εἴρηκεν ἐν τούτοις. λεπάδας δὲ πετρῶν ἀποκόπτοντες κρεμβαλίζουσι. δίδυμος δέ φησιν εἰωθέναι τινὰς ἀντὶ τῆς λύρας κογχύλια καὶ ὄστρακα συγκρούοντας ἔνρυθμόν τινα ἦχον ἀποτελεῖν τοῖς ὀρχουμένοις. καθάπερ καὶ ἀριστοφάνη ἐν βατράχοις φάναι. ἀρτέμων δ' ἐν τῷ πρώτῳ περὶ διονυσιακοῦ συστήματος. τιμόθεον φησὶ τὸν μιλήσιον παρὰ τοῖς πολλοῖς δόξαι πολυχορδοτέρῳ συστήματι χρήσασθαι τῇ μαγάδιδι, διὸ καὶ παρὰ τοῖς λάκωσιν εὐθυνόμενον ὡς παραφθείροι τὴν ἀρχαίαν μουσικὴν, καὶ μέλλοντός τινος ἐκτέμνειν αὐτοῦ τὰς περιττὰς τῶν χορδῶν, δεῖξαι παρ' αὐτοῖς ὑπάρχοντα ἀπολλωνίσκον πρὸς τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἰσόχορδον λύραν ἔχοντα, καὶ ἀφεθῆναι. δοῦρις δ' ἐν τῷ περὶ τραγῳδίας ὠνομάσθαι φησὶ τὴν μάγαδιν ἀπὸ μάγδιος θρακὸς γένος. ἀπολλόδωρος δ' ἐν τῇ πρὸς τὴν ἀριστοκλέους ἐπιστολὴν ἀντιγραφῇ, ὃ νῦν φησὶν ἡμεῖς λέγομεν ψαλτήριον, τοῦτ' εἶναι μάγαδιν, ὁ δὲ κλεψίαμβος κληθεὶς ἔτι δὲ ὁ τρίγωνος καὶ ὁ ἔλυμος καὶ τὸ ἐννεάχορδον ἀμαυρότερα τῇ χρείᾳ καθέστηκε, καὶ ἀλκμὰν δέ φησι μάγαδιν δ' ἀποθέσθαι. σοφοκλῆς δ' ἐν θαμύρᾳ πηκταὶ δὲ λύραι καὶ μαγάδιδες τά τ' ἐν ἕλλησι ξόαν' ἡδυμελῆ. τελέστης δ' ἐν ὑμεναίῳ διθυράμβῳ πεντάχορδον φησὶν αὐτὴν εἶναι διὰ τούτων, ἄλλος δ' ἄλλαν κλαγγὰν ἱεὶς κερατόφωνον ἐρέθιζε μάγαδιν ἐν πενταρράβδῳ χορδᾶν ἀριθμῷ χεῖρα καμψιδίαυλον ἀναστροφῶν τάχος. οἶδα δὲ καὶ ἄλλο ὄργανον, ᾧ τῶν θρακῶν οἱ βασιλεῖς ἐν τοῖς δείπνοις χρῶνται ὥς φησι νικομήδης ἐν τῷ περὶ ὀρφέως. φοίνικα δὲ τὸ ὄργανον ἔφορος καὶ σκάμων ἐν τοῖς περὶ εὑρημάτων, ἀπὸ φοινίκων, εὑρεθέντα, ταύτης τυχεῖν τῆς προσηγορίας. σῆμος δὲ ὁ δήλιος ἐν τῷ πρώτῳ δηλιάδος διὰ τὸ ἐκ τοῦ ἐν δήλῳ φοίνικος τοὺς ἀγκῶνας αὐτοῦ ἐξεργάσασθαι, τῇ σαμβύκῃ πρώτην φησὶ χρήσασθαι σίβυλλαν ὡς σκάμων ὁ προειρημένος. ὀνομασθῆναι δ' αὐτὴν εὑρεθεῖσαν ὑπὸ σάμβυκος τινός. καὶ περὶ τοῦ τρίποδος δὲ καλουμένου ὀργάνου δὲ καὶ τοῦτο μουσικὸν ὁ προειρημένος ἀρτέμων γράφει οὕτως. ὅθεν πολλὰ τῶν ὀργάνων οὐδ' εἰ γέγονέ ποτε γινώσκεται. καθάπερ ὁ πυθαγόρου τοῦ ζακυνθίου τρίπους. ὀλιγοχρόνιον γὰρ τὴν ἀκμὴν σχὼν, καὶ διὰ τὸ δοκεῖν ἐργώδης εἶναι κατὰ τὴν χειροθεσίαν, ἢ δι' ἣν δή ποτ' οὖν αἰτίαν συντόμως καταλυθεὶς διαλέληθε τοὺς πολλούς. ἦν δὲ παραπλήσιος μὲν δελφικῷ τρίποδι, καὶ τοὔνομα ἐντεῦθεν ἔχων, τὴν δὲ χρῆσιν τριπλῆς κιθάρας παρέχων. τῶν γὰρ ποδῶν ἑστώτων ἐπί τινος βάσεως εὐστρόφου, καθάπερ αἱ τῶν περιάκτων δίφρων κατασκευάζονται θέσεις, τὰς μέσας τρεῖς χώρας τὰς ἀπὸ ποδὸς ἐπὶ πόδα διεστώσας, ἐνέτεινεν χορδαῖς ὑποθεὶς ἑκάστῃ πῆχυν καὶ κάτω προσαρμόσας χορδοτονία, καὶ τὸν ἐπάνω κόσμον κοινὸν τοῦ λέβητος, καὶ τῶν παρηρτημένων ἐνίων ἀπολοὺς, ἐξ ὧν καὶ τὴν φαντασίαν εἶχεν ἀστείαν, καὶ τὸν ἦχον προσέβαλεν ἁδρότερον. διένειμεν δ' ἑκάστης χώρας ταῖς τρισὶν ἁρμονίαις

τήν τε

τρίπους. εὕρεται διαφόρων ἐν μουσικῇ. μοχθηρῶν ᾀσμάτων ποιηταί. ἕορται ἐν αἷς οἱ δεσπόται τοῖς δούλοις ὑπηρετοῦσι.

τήν τε δωριστὶ, καὶ λυδιστὶ, καὶ φρυγιστὶ, καὶ καθεζόμενος αὐτὸς ἐπί τινος δίφρου περὶ τὴν τοῦ συμμέτρως ἔχοντα τῇ στάσει; δεξιᾶς δὲ τὴν εὐώνυμον χεῖρα πρὸς τὴν ἐπιβολὴν, καὶ τῇ ἑτέρᾳ χρησάμενος τῷ πλήκτρῳ, καθ' ὁποίαν ἂν πρώτην εἵρητο τῶν ἁρμονιῶν μετέστρεφε τῷ ποδὶ τὴν βάσιν εὔστροφον οὖσαν, καὶ πρὸς ἑτέραν. οὕτω δ' ὀξέως ὑπὸ τὴν χεῖρα προσῆγεν αὐτῷ τὰ συστήματα ἡ τῆς βάσεως εὐκινησία τῷ ποδὶ ψαυομένη. καὶ τὴν χειροθεσίαν ἐπὶ τοσοῦτον ἠθίσθη κατεξωὴν, ὥστ' εἴ τις μὴ ξυνορῴη τὸ γινόμενον, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀκοῆς μόνον κρίνοι, νομίζειν τριῶν κιθαριστῶν ἀκούειν διαφόρως ἡρμοσμένων, καὶ τοῦτο τὸ ὄργανον θαυμασθὲν ἰσχυρῶς, μετὰ τὸν ἐκείνου βίον ἐξέλιπεν εὐθέως. περὶ δὲ ψιλῶν κιθαριστῶν φησὶ μέναιχμος ἀριστόνικον τὸν ἀργεῖον τῇ ἡλικίᾳ γενόμενον κατὰ ἀρχίλοχον κατοικήσαντα ἐν κερκύρᾳ. φιλόχορος δ' ἐν τρίτῃ ἀτθίδος λύσανδρος φησὶν ὁ σικυώνιος κιθαριστὴς πρῶτον μετέστησε τὴν ψιλοκιθαριστικὴν μακροὺς τοὺς τόνους ἐντείνας, καὶ τὴν φωνὴν εὔογκον ποιήσας, καὶ τὴν ἔναυλον κιθάρισιν, ᾗ πρῶτοι οἱ περὶ ἐπίγονον ἐχρήσαντο, καὶ περιελὼν τὴν συντονίαν τὴν ὑπάρχουσαν ἐν τοῖς ψιλοῖς κιθαρισταῖς, χρώματά τε εὔχροα πρῶτος ἐκιθάρισεν καὶ ἰάμβους καὶ μάγαδιν τὸν καλούμενον συριγμόν. καὶ ὄργανον μετέλαβε μόνος τῶν πρὸ αὐτοῦ, καὶ τὸ πρᾶγμα αὐξήσας, χορὸν περιεστήσατο πρῶτος. δίωνα δὲ τὸν χῖον τὸ τοῦ διονύσου σπονδεῖον πρῶτον κιθαρίσαι, μέναιχμος. τιμόμαχος δ' ἐν τοῖς κυπριακοῖς στησάνδρον λέγει τὸν σάμιον ἐπὶ πλεῖον αὐξῆσαι τὴν τέχνην, καὶ πρῶτον ἐν δελφοῖς κιθαρῳδῆσαι τὰς καθ' ὅμηρον μάχας ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς ὀδυσσείας, ἄλλοι δὲ πρῶτόν φασι παρ' ἐλευθερναίοις κιθαρίσαι τὰς ἐρωτικὰς ᾠδὰς ἀμήτορα τὸν ἐλευθερναῖον οὗ καὶ τοὺς ἀπογόνους ἀμητορας καλεῖσθαι. ἀριστόξενος δέ φησιν ὥσπερ τῶν ἑξαμέτρων τινὲς ἐπὶ τὸ γελοῖον παρῳδὰς εὗρον, οὕτω καὶ τῆς κιθαρῳδίας πρῶτος οἰνώπας ὃν ἐζήλωσαν πολύλαικτος τε ὁ ἀχαιὸς καὶ διοκλῆς ὁ κυναιθεύς. καὶ μοχθηρῶν δὲ ᾀσμάτων γεγόνασι ποιηταὶ περὶ ὧν φησὶ φανίας ὁ ἐρέσιος ἐν τοῖς πρὸς τοὺς σοφιστὰς γράφων οὕτως. τελένικος ὁ βυζάντιος ἔτι δὲ ἀργᾶς ποιηταὶ μοχθηρῶν ὄντες νόμων, πρὸς μὲν τὸν ἴδιον χαρακτῆρα τῆς ποιήσεως εὐποροῦσι. τῶν δὲ τερπάνδρου καὶ φρύνιδος νόμων οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἠδυνάσθησαν ἐπιψαῦσαι. τοῦ ἀργᾶ μνημονεύει ἄλεξις ἐν ἀχοβάτῃ οὕτως. χορόνικος ὁ ποιητὴς ἐδῆ τινων ποιητὴς ᾀσμάτων σεμνῶν πάνυ πρὸς τὸν ἀργᾶν οὗτος ἡμέρας δρόμῳ κρείττων. καὶ ἀναξανδρίδης ἐν ἡρακλεῖ

Ὁ μὲν γὰρ εὐφυὴς τις εἶναι φαίνεται
Ὡς δ' εὔρυθμος λαβὼν τὸ μελετητήριον
Εἶτ' ἐχωλίασε δριμέως ἐν παντί
Μεστὸς γενόμενος πρὸς τὸν ἀργᾶν βούλομαι
Κωδωνίσας πέμψαι σ' ἀγωνιούμενον
Ἵνα καὶ σὺ νικᾷς τοὺς σοφιστὰς ὦ φίλε,

Ὁ δὲ τοὺς εἰς χιωνίδην ἀναφερομένους ποιήσας πτωχοὺς, γνησίππου τινὸς μνημονεύει παιγνιογράφου τῆς ἱλαρᾶς μούσης λέγων οὕτως. ταῦτ' οὐ μὰ δία γνήσιππος οὐδ' ὁ κλεομένης ἐν ἐννέα κατεγλυκάνατο. καὶ ὁ τοὺς εἵλωτας δὲ πεποιηκώς, φησίν. τὸν στησιχόρου τε καὶ ἀλκμᾶνος σιμωνίδου τε ἀρχαῖον ἀείδειν. ὁ δὲ γνήσιππος ἔστιν ἀκούειν, κεῖνος νυκτερινὰ εὗρε μοιχοῖς ᾄσματ' ἐκκαλεῖσθαι γυναῖκας ἔχοντας ἰαμβύκην τε καὶ τρίγωνον. κρατῖνος ἐν μαλθακοῖς, τίς ἆρ' ἐρῶ τὰ μάλιστα ὦ γνήσιππε ἐγὼ πολλῆ χολῆ οἶομαι μηδὲν οὕτως μωρὸν εἶναι καὶ κενόν. σκώπτει δὲ αὐτὸν εἰς τὰ ποιήματα καὶ ἐν βουκόλοις.

Ὃς οὐκ ἔδωκ' αἰτοῦντι σοφοκλεῖ χορὸν,
Τῷ κλεομάχῳ δὲ ὃν οὐκ ἂν ἠξίουν ἐγὼ
Ἐμοὶ διδάσκειν οὐδ' ἂν εἰς ἀδώνια. ἐν δὲ ταῖς ὥραις. ἴτω δὲ καὶ τραγῳδίας
Ὁ κλεομάχου διδάσκαλος μετὰ τῶν παρατιλτριῶν
Ἔχων χορὸν λυδιστὶ τιλλουσῶν μέλη

Πονηρά. τηλεκλείδης δ' ἐν τοῖς στερροῖς καὶ περὶ μοιχείας ἀναστρέφεσθαι φησὶν αὐτόν. κλέαρχος δ' ἐν δευτέρῳ ἐρωτικῶν. τὰ ἐρωτικά φησιν ᾄσματα καὶ τὰ λοκρικὰ καλούμενα, οὐδὲν τῶν σαπφοῦς καὶ ἀνακρέοντος διαφέρειν. ἐν δὲ τὰ ἀρχιλόχου καὶ τῶν ὁμήρου ἐπικιχλίδων τὰ πολλὰ διὰ τῆς ἐμμέτρου ποιήσεως τούτων ἔχεται τινὸς τῶν παθῶν ἀλλὰ καὶ τὰ ἀσωποδώρου περὶ τὸν ἔρωτα καὶ πᾶν τὸ τῶν ἐρωτικῶν ἐπιστολῶν γένος ἐρωτικῆς τινὸς διαλόγου ποιήσεως ἐστίν. Τοσαῦτα τῶν μουσικῶν διεξελθόντος, περιηνέχθησαν ἡμῖν καὶ αἱ δεύτεραι καλούμεναι τράπεζαι πολλάκις ἡμῖν διδόμεναι, οὐ μόνον ταῖς τῶν κρονίων ἡμέραις, ἐν αἷς ῥωμαίων παισὶν ἔθος ἐστὶν ἑστιᾶν τοὺς οἰκέτας αὐτοὺς τὰς τῶν οἰκετῶν ἀναδεχομένους λειτουργίας. ἑλληνικὸν δὲ τοῦτο τὸ ἔθος. ἐν κρήτῃ γοῦν τῇ τῶν ἑρμαίων ἑορτῇ τὸ ὅμοιον γίνεται. ὥς φησι καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν. εὐωχουμένων γὰρ τῶν οἰκετῶν οἱ δεσπόται ὑπηρετοῦσι πρὸς τὰς διακονίας. καὶ ἐν τροιζῆνι δὲ μηνὶ γεραιστίωνι, πανήγυρις δὲ τότε γίνεται πολυήμερος, ἧς ἐν μιᾷ οἱ δοῦλοι μετὰ τῶν πολιτῶν κοινῇ τε ἀστραγαλίζουσι, καὶ οἱ κύριοι τοὺς δούλους ἑστιῶσιν, ὥς αὐτός φησι καρύστιος. βήρωσσος δ' ἐν πρώτῳ βαβυλωνιακῶν τῷ λώῳ φησὶ μηνὶ ἑκκαιδεκάτῃ, ἄγεσθαι ἑορτὴν σακέας προσαγορευομένην ἐν βαβυλῶνι ἐπὶ ἡμέρας πέντε, ἐν αἷς ἔθος εἶναι ἄρχεσθαι τοὺς δεσπότας ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, ἀφηγεῖσθαί τε τῆς οἰκίας ἕνα αὐτῶν ἐνδεδυκότα στολὴν ὁμοίαν τῇ βασιλικῇ, ὃν καὶ καλεῖσθαι ζωγάνην. μνημονεύει τῆς ἑορτῆς καὶ κτησίας ἐν δευτέρῳ περσικῶν. κῷοι δὲ τοὐναντίον δρῶσιν. ὡς ἱστορεῖ μακαρεὺς ἐν τρίτῳ κῳακῶν. ὅταν γὰρ τῇ ἥρᾳ θύωσιν δοῦλοι οὐ παραγίνονται ἐπὶ τὴν εὐωχίαν, διὸ καὶ φύλαρχον εἰρηκέναι

Σοῦροι οἳ μοῦνοι μὲν ἐλεύθεροι εἰσὶ ῥονεργοὶ
Ἀνδράσι πρὸς κείνοισιν ἐλευθέρων ἦμαρ ἔχοντες

δούλων δ' οὔτις πάμπαν ἐσείργεται οὐ δίκαιον, Βάτων δ' ὁ Σινωπεὺς ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ περὶ Θετταλίας καὶ Αἱμονίας σαφῶς ἐμφανίζει τὴν τῶν Σατουρναλίων ἑορτὴν Ἑλληνικωτάτην, φάσκων αὐτὴν παρὰ τοῖς Θετταλοῖς Πελώρια καλεῖσθαι, γράφων οὕτως. θυσίας κοινῆς τοῖς Πελασγοῖς γινομένης ἀπαγγεῖλαί τινα τῷ Πελασγῷ ἄνδρα ᾧ ὄνομα ἦν Πέλωρος, διότι ἐν τῇ Αἱμονίᾳ σεισμῶν μεγάλων γινομένων ἐρράγη τὰ Τέμπη ὄρη ὀνομαζόμενα, καὶ διὰ τοῦ διαστήματος ὁρμῆσαν τὸ τῆς λίμνης ὕδωρ ἐμβάλλοι εἰς τὸ τοῦ Πηνειοῦ ῥεῖθρον, καὶ τὴν πρότερον λιμνάζουσαν χώραν ἅπασαν γεγυμνῶσθαι, καὶ ἀναξηραινομένων τῶν ὑδάτων πεδία θαυμαστὰ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει ἀναφαίνεσθαι. ἀκούσαντα οὖν τὸν Πελασγὸν τὴν τράπεζαν ἀφθόνως αὐτῷ κεκοσμημένην τῷ Πελώρῳ παραθεῖναι, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ φιλοφρονουμένους ἕκαστον φέρειν ὅ, τι ἔχοι παρ' αὐτῷ βέλτιστον, καὶ παρατιθέναι ἐπὶ τὴν τράπεζαν τῷ ἀπαγγείλαντι, καὶ αὐτὸν τὸν Πελασγὸν προθύμως διακονεῖν, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἐν ἀξιώματι ὄντας ὑπηρετεῖν, καθότι ἑκάστῳ ὁ καιρὸς παρέπιπτε. διόπερ φασὶν ἐπεὶ τὴν χώραν κατέσχον ἀπομίμημα τῆς τότε γενομένης ἑορτῆς καὶ θύοντας Διῒ Πελωρίῳ τραπέζας τε λαμπρῶς κοσμοῦντας προτιθέναι, καὶ οὕτως φιλανθρώπως τὴν πανήγυριν συντελεῖν, ὥστε καὶ τοὺς ξένους ἅπαντας ἐπὶ τὴν θοίνην παραλαμβάνειν, καὶ τοὺς δεσμώτας λύειν, καὶ τοὺς οἰκέτας κατακλίναντας μετὰ πάσης παρρησίας ἑστιᾶν διακονούντων αὐτοῖς τῶν δεσποτῶν, καὶ τὸ σύνολον ἔτι καὶ νῦν Θετταλοὺς μεγίστην ἑορτὴν ἄγοντας προσαγορεύειν Πελώρια. πολλάκις οὖν ὡς ἔφην τῶν τοιούτων ἡμῖν παρατιθεμένων, ἐπιδορπισμάτων ἔφη τις τῶν παρόντων

Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι — Τί γὰρ ποθεῖ τράπεζα, τοῦ δ' οὐ δεῖται,
Γλήνης μὲν ὄψων ποντίων πάρεισι δὲ — Μόσχων τέρειναι σάρκες, χηνεία τε δαίς,
Καὶ πεπτὰ καὶ κροτητὰ τῆς ξουθοπτέρου — Πελανῷ μελίσσης ἀφθόνως δεδευμένα

φησὶν ὁ Εὐριπίδης ἐν Κρήσσαις. καὶ ὡς ὁ Εὔβουλος ἐν Ὀλβίᾳ ἔφη,

Ἐν τῷ γὰρ αὐτῷ πάνθ' ὁμοῦ πωλήσεται — Ἐν ταῖς Ἀθήναις, οὐκ ἀκλητῆρες βότρυς
Γογγυλίδες ἄπιοι. μῆλα. μάρτυρες ῥόδα — Μέσπιλα χόρια σχαδόνες ἐρέβινθοι δίκαι
*Πυὸς πυρίαι τε μύρτα κληρωτήρια — Ὑάκινθος ἄρνες κλεψύδραι. νόμοι. γραφαί.

Μέλλοντος οὖν τοῦ Ποντιανοῦ λέγειν περὶ ἑκάστου τῶν παρακειμένων. οὐ πρότερόν γε ἔφη ὁ Οὐλπιανὸς ἀκουσόμεθα περὶ τούτων, ἕως ἂν περὶ τῶν ἐπιδορπισμάτων εἴπῃ καὶ ὁ Ποντιανός. τραγήματα Κράτης φησὶ Φιλιππίδην λέγειν ἐν Φιλαργύρῳ οὕτως.

Πλακοῦντες ἐπιδόρπισμα τ' ᾠὰ σήσαμα — Ὅλην λέγων τάμ' ἐπιλίποι τὴν ἡμέραν.
καὶ Δίφιλος ἐν Τελεσίᾳ. — Τράγημα μυρτίδες πλακοῦς ἀμύγδαλαι.
Ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἥδιστά γ' ἐπιδορπίζομαι. — Σώφιλος ἐν Παρακαταθήκῃ
Ἡδύ γε μετ' ἀνδρῶν ἐστιν Ἑλλήνων ἀεὶ — Συνάγειν τὸ πρᾶγμα χαρίεν οὐχὶ δύο
Κυάθους ἀναβοᾷ τις, ὑπόχει, κωμάσαι — Πρὸς τὴν Ταναγρικὴν δεῖ γὰρ ἵν' ἐκεῖ
Κατακλιθεὶς ἐπιδορπίσητ' τὰς ὀνείας ματτύας. —

Πλάτων ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ μεταδόρπια αὐτὰ καλεῖ ἐν τούτοις. πάντα τε εὐώδης ἐφαίνετο τοῖς κατοικοῦσιν ἡ γῆ. καὶ τὸν ἡμέτερον δὲ καρπὸν πλεῖστον ἔφερε, καὶ ἀκροδρύων πλῆθος καὶ ὅσα παραμύθια ἡδονῆς μεταδόρπια. Τρύφων δέ φησι τὸ παλαιὸν πρὶν εἰσελθεῖν τοὺς δαιτυμόνας ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κεῖσθαι τὴν ἑκάστου μοῖραν, ὕστερον δὲ πολλά τε καὶ ποικίλα ἐπεισφέρεσθαι, διὸ καὶ ἐπιφορήματα κληθῆναι. Φιλύλλιος δ' ἐν Φρεωρύχῳ φησὶ περὶ τῶν δευτέρων τραπεζῶν λέγων ἀμύγδαλα κάρυα ἐπιφορήματα. καὶ Ἄρχιππος ἐν Ἡρακλεῖ. καὶ Ἡρόδοτος ἐν πρώτῃ. καὶ ἐπιδορπίσασθαι δ' ἔλεγον τὸ ἐν φαγεῖν καὶ ἐπιδειπνῆσαι, ὥσπερ Ἄρχιππος ἐν Ἡρακλεῖ γαμοῦντι. ἐπιφορήματα καλεῖ διὰ τούτων ἰτρίοις ἐπιφορήμασί τ' ἄλλοις γέμουσαι. καὶ Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ πρώτῃ σιτίοις δὲ ὀλίγοισι χρέονται. ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖς. τὸ μέντοι κατὰ τὴν παροιμίαν, λεγόμενον Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα, τέλος τι ἐστὶν καὶ ἐπιμήνιον, ὡς Ἀριστείδης φησὶν ἐν τρίτῳ περὶ παροιμιῶν. Διονύσιος δὲ ὁ τοῦ Τρύφωνος τὸ μὲν παλαιὸν πρὶν εἰσελθεῖν τοὺς δαιτυμόνας, ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κεῖσθαι τὴν ἑκάστου μοῖραν, ὕστερον δὲ πολλὰ ποικίλα ἐπιφέρεσθαι, διὸ καὶ ἐπιφορήματα κληθῆναι. Φιλύλλιος δ' ἐν Φρεωρύχῳ τὰ ἐπιφερόμενα μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων ὧδε, Ἀμύγδαλα καρύδια ἐπιφορήματα. Πλάτων δ' ἐν Μενελάῳ ἐπιτραπεζώματα αὐτὰ καλεῖ, διὰ τὰ ἐπιτιθέμενα ταῖς τραπέζαις βρώματα λέγων οὕτως.

Εἴ τί μοι ὡς ὀλίγα λοιπὰ τῶν ἐπιτραπεζωμάτων. — Ὁ γὰρ θεοῖσιν ἐχθρὸς αὐτὰ κατέφαγεν

Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ μέθης, τὰ τραγήματα φησὶ λέγεσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων τρωγάλια, γὰρ ἐπιδορπισμὸν εἶναι. Πίνδαρος δ' ἐστὶν ὁ εἰπὼν δείπνου δὲ λήγοντος γλυκὺ τρωγάλιον, καὶ περὶ παιδὸς ἄφθονον βορὰν, ὄντως γὰρ κατὰ τὸν Εὐριπίδην ἀποβλέψαντά ἐστιν εἰς τὰ παρακείμενα εἰπεῖν, ὁρᾷς τὸν εὐτράπεζον ὡς ἡδὺς βίος, ὅτι γὰρ ἦσαν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις αἱ δεύτεραι τράπεζαι, πολυτελῶς μεμεριμνημέναι, παρίστησι Πίνδαρος ἐν Ὀλυμπιονίκαις περὶ τῆς Πέλοπος κρεουργίας διηγούμενος τραπέζαισι δ' ἀμφὶ δεύτατα κρεῶν σέθεν διεδάσαντο καὶ φάγον. ἐμοὶ δ' ἄπορον γαστρίμαργον μακάρων τιν' εἰπεῖν. οἱ δὲ παλαιότεροι ἁπλῶς τραπέζας ἔλεγον, ὡς Ἀχαιὸς ἐν Ἡφαίστῳ σατυρικῷ, θοίνην δὲ πρῶτον τέρψομεν πάρεστι δὲ

τὸ δεύτερον

A Τὸ δεύτερον τῷ μηκυλήσεις τρόπῳ — Μύροισι χρίσω πάμπαν εὐόσμοις δέμας,
Ὕδωρ δὲ νίψαι χεῖρας οὐ πρόσθεν δίδως — Καὶ τράπεζα γ' ἐκποδὼν ἐπαίρεται.

Ἀριστοφάνης Σφηξίν. ὕδωρ κατὰ χειρὸς τὰς τραπέζας εἰσφέρειν. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ μέθης παρατιθησιν ἡμῖν δευτέρας τραπέζας ἐπαγορεύει διὰ τούτων. τὸ μὲν οὖν ὅλον διαφέρειν τράγημα βρώματος νομιστέον, ὅσον ἔδεσμα τραγαλίου. τοῦτο γὰρ παλαιὸν τοὔνομα τοῖς Ἕλλησιν. ἐπεὶ ἐν τραγήμασι τὰ βρώματα παρατίθενται. διόπερ οὐ κακῶς ἔοικεν εἰπεῖν ὁ πρῶτος δευτέραν προσαγορεύσας τράπεζαν, οὕτως γὰρ ἐπιδορπισμὸς τραγηματισμός τίς ἐστι καὶ δεῖπνον ἕτερον παρατίθεται τραγήματα. Δικαίαρχος δ' ἐν πρώτῳ τῆς Τροφωνίου καταβάσεως φησὶν οὕτως. ἔγε τὴν πολλὴν δαπάνην ἐν τοῖς δείπνοις παρέχουσαν δευτέρα τράπεζα προσεγένετο. καὶ στέφανοι καὶ μύρα καὶ θυμιάματα καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα. ἐδίδοτο δὲ καὶ ᾠὸν ἐν τῇ δευτέρᾳ τραπέζῃ ὥσπερ καὶ λαγῷα καὶ κίχλαι κοινῇ μετὰ τῶν μελιπήκτων εἰσεφέρετο. ὡς Ἀντιφάνης ἐν Λεπτινίσκῳ φησὶν οὕτως,

Οἶνον θάσιον πίνοις ἂν εἴ τις ἐγχέαι — Πρὸς ἀμυγδάλας δὲ πῶς ἔχεις ἐρηνικῶς
Μαλακῶς σφόδρα δι' ἃς μέλιτι προσπαίζειν βία — Μελίπηκτα δ' εἴσοι προσφέρει, τρώγοιμ' ἄν. καὶ ᾠὸν
δὲ κατέπινοι μ' ἂν ἄλλου δή τινος ἐν δὲ ὁμοίοις.
Εἶτ' ἐπεισῆγε χρείαν ἢ τράπεζαν δευτέραν — Καὶ παρέθηκε γέμουσαν πέμμασι παντοδαποῖς.
Ἄμφις δ' ἐν Γυναικομανίᾳ — Ἤδη ποτ' ἀκούσας βίον ἀληλεμένον
Αἰδοῦ τυχεῖν ἐστι σαφῶς. ἄμητες. οἶνος ἡδύς. ᾠά. σησαμαῖ. μύρον
B Στέφανος. αὐλητρὶς ὦ Διοσκόρω — Ὀνόματα τῶν δώδεκα θεῶν διελήλυθας
Ἀναξανδρίδης Ἀγροίκοις, ὡς δ' ἐστεφανώθην ἡ τράπεζ' εἰσήγετο
Τοσαῦτ' ἔχουσα βρώμαθ' ὅσα μὰ τοὺς θεοὺς — Καὶ τὰς θεὰς οὐδ' εἶδον οὔτ' ᾔδειν ἐγώ
Οὕτω παρέζων χρηστῶς οὐκ ἔζων τότε. — Κλέαρχος Πανδρόσῳ.
Λαβὲ ὕδωρ κατὰ χειρὸς μηδαμῶς. καλῶς ἔχει λαβὲ ὧδε
Οὐδὲν χεῖρον παῖς. ἐπιτίθει ἐπὶ τὴν τράπεζαν κάρυα καὶ τραγήματα.
Εὔβουλος Καμπυλίωνι. — Τραγημάτων δ' ἔσθ' ἡ τράπεζά σοι πλέα
Οὐχὶ φιλοτραγήμων εἰμὶ πῶς ἑκάστοτε — Ἄλεξις Πολυκλείᾳ. ἑταίρας δ' ὄνομα Πολύκλεια.
Ὁ πρῶτος εὑρὼν κομψὸς ἦν τραγήματα — Τοῦ συμποσίου γὰρ διατριβὴν ἐξεῦρέ πως ἀργοὺς ἔ-
χειν μηδέποτε τὰς σιαγόνας. — Καὶ ἐν Ὁμοίᾳ. τὸ δ' αὐτὸ δρᾶμα, καὶ ὡς Ἀντιδότου φέ(ρεται)
Οὐδὲ φιλόδειπνός εἰμι μὰ τὸν Ἀσκληπιόν, — Τραγήμασιν δὲ χαίρω μᾶλλον εὖ πάνυ
Τραγήματα αἰσθάνομαι γὰρ ὅτι νομίζεται — Τοῖς νυμφίοις μετιοῦσι τὴν νύμφην λέγεις
Παρέχειν ἄμητας καὶ λαγῷα καὶ κίχλας — Τούτοισι χαίρω τοῖς δὲ κεκαρυκευμένοις

Ὄψοισι καὶ ζωμοῖσιν ἥδομ' ὦ θεοί. Ἀπίων δὲ καὶ Διόδωρος ὡς φησὶ Πάμφιλος ἐπίκλια φησὶ καλεῖσθαι τὰ μετὰ τὸ δεῖπνον τραγήματα. Ἔφιππος Ἐφήβοις. χόνδρος μετά τ' εἰσῆλθεν μύρον αἰγύπτιον φοινίκου βῖκος τις ὑπανεῴγνυτο, Εἶτ' ἴτρια τραγήματα θῆκε πυραμοῦς ἄμης ᾠόν. ἑκατόμβη καίεται. ταῦτα ἐτεχνάσομεν. ἐκ μασώμεθ' οὕτως ἀνδρικῶς. ὅσ' εἴχομεν καὶ γὰρ παραμασύντας τινὰς παρεβόσκομεν. καὶ ἐν Κύδωνι. καὶ κατὰ τὸ δεῖπνον κόκκος ἐρέβινθος κύαμος. χόνδρος. τυρός. μέλι. σησαμίδες. βράχος βρυγμός μνοῦς. πυραμίδες. μῆλον. κάρυον. γάλα. κανναβίδες. κόγχαι. χυλός. Διὸς ἐγκέφαλος. Ἄλεξις Φιλίσκῳ. τράπεζαν ἀπονίψασθαι δοτέον. προσοιστέος στέφανος μύρον σπονδὴ λιβανωτὸς
C ἐσχάρα. τραγήματα. δοτέον ἔτι πλακοῦντος ἁπτέον. ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ Κυθήριος Φιλόξενος ἐν τῷ Δείπνῳ δευτέρων τραπεζῶν μνημονεύων πολλὰ καὶ τῶν ἡμῖν παρακειμένων ὠνόμασε, φέρε καὶ τούτων ἀπομνημονεύσωμεν. Τὰς δὲ δὴ πρόσθεν μολούσας λιπαραυγεῖς πορθμίδας πολλῶν ἀγαθῶν πάλιν εἴσφερον γεμούσας. τὰς ἐφημέριοι καλέοντι νῦν τραπέζας ἀθάνατοι δὲ τ' Ἀμαλθείας κέρας, ταῖς δ' ἐν μέσαις ἐγκαθιδρύθη μέγα χάρμα βροτοῖς λευκὸς μυελὸς γλυκερὸς λεπτοῖς ἀράχνας ἐναλιγκίοισι πέπλοις συγκαλύπτων ὄψιν αἰσχύνας ὕπο μὴ κατίδῃς μηλογενὲς τὸ λιπὼν ταῖς ἀνάγκαις ξηρὸν ἐν ξηροῖς Ἀρισταίου παλιρρύτοισι παγαῖς. τὸ δ' ὀνόμασαν μυλός. χερσὶν δ' ἐπίθεντο στόμιον μαλακρᾷ τὰν δεξαμένω ὅτι καὶ Διός τις ἀξανδὸς καλέοντι τρώγματα. ἐπεὶ τ' ἐπίνειμεν ἐν κατάκνακομιγὲς πεφρυγμένον. πυροβρομολεβέρινθα ἀκαλάθοις. * μὲν τὲ ἐπ' ἀδυβρώματος παντ' ἀναμικτὸν * ἄμπυει κηροιδὴς ἔχας. παρεγίνετο τούτοις ταῖς τινὸ κολχομανὴς τοξαισαλεξανθετίπαν κατ' πυρὸς χοιρινισάδια δὲ κύκλῳ τὰ ὁμοφλωκτὰ ἀνάριθμα καὶ μελίπηκτα τετυγμένα ἀφθόνας ἀσαμόφλωκτα. τυρακίνας τε γάλακτι καὶ μέλιτι συγκαταφυρτόσης ἄμυλος. πλατάνιστα. σασαμοπαγῆ δὲ καὶ ζεσιλαοπαγῆ πλάτυντος ἀσαμόπαστα πέμματα καὶ θρεβινθοκνακοσυμμιγεῖσα παλλαῖς θάλλοντες ὥραις ᾠά τε ἀμυγδαλίδες τὰν μαλακόφλοια ὧν τε τράγημα παισὶν ἀδυνίδη κάρυα. ἄλλα τε ὅσα πρέπει παρὰ θοίναν ὀλβιόπλουτον. πόσις δ' ἐπηράνετο κότταβοί τε λόγοι τε πυκνάς. ἔνθα τι καινὸν ἐλέχθη κομψὸν ἀθυρμάτιον, καὶ ἐθαύμασαν αὐτὸ ἔπειτα ᾔνησαν. ταῦτα καὶ ὁ Κυθήριος Φιλόξενος ὃν ἐπαινῶν Ἀντιφάνης ἐν τῷ Τριταγωνιστῇ φησίν

Contra Alexin

πολύ γ' ἐστὶ πάντων τῶν ποιητῶν διάφορος
ὁ Φιλόξενος. πρῶτα μὲν γὰρ ὀνόμασιν
ἰδίοις καὶ καινοῖσι χρῆται πανταχοῦ,
ἔπειτα μέλη μεταβολαῖς καὶ χρώμασιν
ὡς εὖ κέκραται. θεὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἦν
ἐκεῖνος εἰδὼς τὴν ἀληθῶς μουσικήν.
οἱ νῦν δὲ κισσόπληκτα καὶ κρηναῖα καὶ
ἀνθεσιποτατά, τὰ μέλεα μελέοις ὀνόμασι
ποιοῦσιν ἐμπλέκοντες ἀλλότρια μέλη.

A πλακούντων δὲ ὀνόματα πολλῶν καταλεξάντων ὅσων μέμνημαι, τούτων σοι καὶ μεταδώσω. οἶδα δὲ καὶ Καλλίμαχον ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν συγγραμμάτων πίνακι, ἀναγράψαντα πλακουντοποιικὰ συγγράμματα Αἰγιμίου καὶ Ἡγησίππου καὶ Μητροβίου. ἔτι δὲ Φαίτου. ἡμεῖς δὲ ἃ μετεγράψαμεν ὀνόματα πλακούντων ὧν σοι καὶ μεταδώσομεν, οὐχ ὡς τὸν Ἀλκιβιάδου πεμφθέντα Σωκράτει, ὃν Ξανθίππης καταγελασάσης, οὐκοῦν ἔφη οὐδὲ σὺ μεθέξεις τούτου. τοῦτο δὲ ἱστόρησεν Ἀντίπατρος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὀργῆς. ἐγὼ δὲ φιλοπλάκουντος ὢν οὐκ ἂν περιεῖδον τὸν θεῖον ἐκεῖνον ὑβριζόμενον πλακοῦντα. μνημονεύων οὖν ὁ κωμικὸς Πλάτων εἴρηκεν ἐν τῷ Ποιητῇ οὕτως. Μόνος δ' ἀδούσος ἄπλαγχος ἐναυλίζομαι Ἀβλάκουντος ἀλιβάνωτος, ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῆς κώμης ἀμνήμων εἰμί. ἣν πλακοῦντα φησὶ καλεῖσθαι Δημήτριος ὁ Σκήψιος ἐν δωδεκάτῳ Τρωϊκοῦ διακόσμου τῶν ὑποπλακίων Θηβῶν φάσκων αὐτὴν ἀπέχειν σταδίους ἕξ, περισπαστέον δὲ λέγοντας πλακοῦς τὴν ὀνομαστικήν. συνῄρηται γὰρ ἐκ τοῦ πλακόεις ὡς τυρόεις τυροῦς σησαμόεις σησαμοῦς. εἴρηται δὲ κατ' ἔλλειψιν τοῦ ἄρτος. ὅτι δὲ καλοὺς πλακοῦντας ἐν Παρίῳ τῷ Ἑλλησποντίῳ φαγεῖν ἐστιν, οἱ ἐπιδημήσαντες μαρτυρήσουσιν. Ἄλεξις γὰρ ἐπιπλάττεται λέγων τοὺς ἐκ Πάρου. λέγει δὲ οὕτως ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρχιλόχῳ

B
ὦ τὴν εὐτυχῆ ναίων Πάρον ὄλβιε πρέσβυ
ἣ κάλλιστα φέρει χώρα δύο τῶν συναπασῶν
κόσμον μὲν μακάρεσσι λίθον, θνητοῖς δὲ πλακοῦντας.

ὅτι δὲ καὶ οἱ Σάμιοι διαφέροντές εἰσι πλακοῦντες, Σώπατρος ὁ φλυακογράφος φησὶν ἐν Βακχίδος μνηστῆρσι Πλακουντοποιὸν ὠνομασμένην Σάμον. ἐγχύτων δὲ πλακούντων μνημονεύει Μένανδρος μὲν ἐν Ψευδηρακλεῖ

οὐκ ἔστι κανδύλους ποιεῖν οὐδ' ὅσα σύ
εἴωθας εἰς ταὐτὸν καρυκεύειν μέλι
σεμίδαλιν ἅπαντα γὰρ τἀναντία
νῦν ἐστιν ὁ μάγειρος γὰρ ἐγχύτω ποιεῖ
πλακοῦντας ὀπτοὺς χόνδρον ὀψεῖ καὶ φέρει
μετὰ τὸ τάριχος εἶτα θρῖον καὶ βότρυς
ἡ δημιουργὸς δ' αὖτε παρατεταγμένη
κρεῶν διοπτᾷ καὶ κίχλας. Εὐάγγελος δ' ἐν Ἀνακαλυπτομένῃ τέτταρας τραπέζας τῶν γυναικῶν εἶπας, ἓξ δὲ τῶν ἀνδρῶν.

τὸ δὲ δεῖπνον ἐντελὲς καὶ μηδὲν ἐλλιπές
λαμπροὺς γενέσθαι βουλόμεθα τοὺς γάμους.
οὐ παρ' ἑτέρου δεῖ πυθέσθαι. πάντα δ' αὐτόπτης ὁρῶ
τῶν μὲν ἐλαῶν ἄφελε πάνθ' ὅσα βούλει γένη,
εἰς δὲ τὰ κρέα μόσχον ἔλαβες δέλφακα
χοίρους λαγὼς, ὡς ἀλαζὼν ὁ κατάρατος.
θρῖα. τυρόν. ἐγχύτους. ταῦ δρόμων. κανδύλον
ὠὰ τἀμύλιον τὸ πέρας
ὕψος τῆς τραπέζης. πήχεων ἐστὶ τριῶν
ὥστε τὸν δειπνοῦντ' ἐπαίρειν αὖτι βούλητ' λαβεῖν.

Ἄμης. πλακοῦντος γένος, Ἀντιφάνης

Ἄμητες ἄμυλοι. Μένανδρος Ὑποβολιμαίῳ τὴν ἄμητα χαιρέτων καὶ ἐς πίττιν τινά. Ἰώνων δὲ ὥς φησι Σέλευκος ἐν ταῖς γλώσσαις, ἄμην αὐτὴν καλοῦσι. καὶ τοὺς μικροὺς ἀμητίσκους. Τηλεκλείδης, αὐτόμαται δὲ κίχλαι μετ' ἀμητίσκων εἰς τὴν φάρυγγ' εἰσεπέτοντο. διακόνιον. Φερεκράτης ἀπὸ τῆς ἀπληστίας διακόνιον ἔπαθον ἀμφιφῶν τ' ἔχων. ἀμφιφῶν πλακοῦς Ἀρτέμιδι ἀνακείμενος, ἔχει δ' ἐν κύκλῳ καόμενα δᾳδία. Φιλήμων ἐν Πτωχῇ ἢ Ῥοδίᾳ Ἄρτεμι φίλη δέσποινα τὸν σοι φέρω. ὦ πότνι' ἀμφιφῶντα καὶ σπονδήσιμα. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δίφιλος ἐν Ἑκάτῃ. Φιλόχορος δὲ ἀμφιφῶντα αὐτὸν κληθῆναι, καὶ εἰς τὰ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὰ φέρεσθαι ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς τριόδους, ἐπεὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπικαταλαμβάνεται ἡ σελήνη ἐπὶ ταῖς δυσμαῖς ὑπὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἀνατολῆς, καὶ ὁ οὐρανὸς ἀμφιφῶς γίνεται. βασυνίας. Σῆμος δ' ἐν δευτέρῳ Δηλιάδος, ἐν τῇ τῆς Ἑκάτης φησὶ νήσῳ τῇ Ἴριδι θύουσι Δήλιοι τοὺς βασυνίας καλουμένους. ἔστι δὲ ἑφθὸν πύρινον σταῖς σὺν μέλιτι, καὶ τὰ καλούμενα κόκκωρα ἰσχὰς καὶ κάρυα τρία. στρεπτοὶ καὶ νήλατα. τούτων μνημονεύει Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος περὶ τοῦ στεφάνου. ἐπίχυτον Νικοχάρης ἐν Χειρογάστορσιν.

C
ἐγὼ μὲν ἄρτους μάζαν ἀθάρην ἄλφιτα
κόλλικας
ὀβελίαν καὶ μελιττοῦταν ἐπιχύτους
πτισάνην πλακοῦντας, δενδαλίδας ταγηνίας.

Πάμφιλος δὲ τὴν ἀγανίτην καλούμενον ἐπίχυτον φησὶ καλεῖσθαι. τοῦ δὲ ἀγανίτου Ἱππῶναξ ἐν τούτοις μνημονεύει οὐκ ἀτταγᾶς τε καὶ λαγὼς καταβρύκων οὐ τηγανίας σησάμοισι φαρμάσσων οὐδ' ἀτταγανίτας κηρίοισιν ἐμβάπτων. κρῆιον. πλακοῦς. ἄρτος ὃν Ἀργεῖοι παρὰ τῆς νύμφης πρὸς τὸν νυμφίον φέρουσι, ὀπτᾶται δ' ἐν ἄνθραξι καὶ καλοῦνται ἐπ' αὐτὸν οἱ φίλοι, παρατίθεται δὲ μετὰ μέλιτος ὥς φησι Φιλήτας ἐν Ἀτάκτοις. γλυκίνας. ὁ διὰ γλυκέος καὶ ἐλαίου πλακοῦς παρὰ Κρησίν. ὥς φησι Σέλευκος ἐν γλώσσαις. ἐμπέπτας. ὁ αὐτός φησι πύρινος ἄρτος κοῖλος καὶ σύμμετρος, ὅμοιος ταῖς λεγομέναις κρηπῖσιν, εἰς ἃς ἐντιθέντες τὰ διὰ τοῦ τυροῦ σκευαζόμενα πλακούντια. ἐγκρίδες. πεμμάτιον ἑψόμενον ἐν ἐλαίῳ καὶ μετὰ ταῦτα μελιτούμενον. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Στησίχορος διὰ τούτων. χόνδρον τε καὶ ἐγκρίδας ἄλλα τε

πέμματα

Callimach / Aegimi / Hegesipp / Metrobi / Phety / Alcibiads / Socrate / Xanthippe / Antipater / Plato / Demetri / Sopater / Menador / Euangely / Antipha / Menadr / Seleucy / Teleclids / Philemo / Diphilus / Semus / Philemo / Philochor / Demosthe / Nicochares / Pamphily / Hipponax / Philetas / Seleucus / ~~Empeptas~~ / seleucus / Stesichorus

A πέμματα καὶ μέλι χλωρόν. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Ἐπίχαρμος καὶ ἐν τοῖς Χειρογάστορσι Νικοφῶν. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαναΐσι, καὶ Φρυνίχῳ φησὶν αὐτὸν εἶναι ἐν τούτοις μὴ θ' ἅρμα εἶναι ἐγκρίδα πώλῳ. Φερεκράτης δ' ἐν Κραπατάλοις ταῦτ' ἔχων ἐν ταῖς ὁδοῖς ἅρπαζε τὰς ἐγκρίδας. ἐπικύκλιος. πλακοῦς τις παρὰ Συρακουσίοις οὕτω καλούμενος. καὶ μέμνηται αὐτοῦ Ἐπίχαρμος ἐν Γᾷ καὶ Θαλάσσῃ. Γοῦρος. ὅτι πλακοῦντος εἶδος, ὁ Σόλων ἐν τοῖς ἰάμβοις φησί

πίνουσι καὶ τρώγουσιν οἱ μὲν ἴτρια
οἱ δ' ἄρτον αὐτῶν οἱ δὲ συμμεμιγμένους
γούρους φακοῖσι, κεῖθι δ' οὔτε πεμμάτων
ἄπεστιν οὐδέν, ὅσσ' ἐν ἀνθρώποισι γῆ
φέρει μέλαινα πάντα δ' ἀφθόνως πάρα.

κριβάνας. πλακοῦντάς τινας ὀνομαστικῶς Ἀπολλόδωρος παρ' Ἀλκμᾶνι, ὁμοίως καὶ Σωσίβιος ἐν τρίτῳ περὶ Ἀλκμᾶνος τῷ σχήματι μαστοειδεῖς εἶναι φάσκων αὐτούς. χρῆσθαι δ' αὐτοῖς Λάκωνας πρὸς τὰς τῶν γυναικῶν ἑστιάσεις περιφέρειν τε αὐτοὺς ὅταν μέλλωσιν ᾄδειν τὸ παρεσκευασμένον ἐγκώμιον τῆς παρθένου αἱ ἐν τῷ χορῷ ἀκόλουθοι. κριμνίτης πλακοῦς ποιὸς διὰ κρίμνων γινόμενος ὡς Ἰατροκλῆς ἐν τῷ περὶ πλακούντων ἀναγράφει. Σταιτίτας. πλακοῦς ποιὸς, ἐκ σταιτὸς καὶ μέλιτος, μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ. σταὶς δ' ἐστὶν ὑγρὸν εἰς τήγανον ἐπιχεόμενον μέλιτος ἐπιβαλλομένου, καὶ σησάμης καὶ τυροῦ ὡς Ἰατροκλῆς φησίν. Χαρίσιος. τούτου μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν Δαιταλεῦσιν. ἐγὼ δὲ νῷν πέμψω πλακοῦνθ' ἑσπέραν χαρίσιον. Εὔβουλος δ' ἐν Ἀγκυλίωνι, ὥσπερ ἄρτου αὐτοῦ ὄντος οὕτωσι λέγει. ἐξεπλήσας ἀρτίως πέττουσα τὸν χαρίσιον.

ἐπίδαιτρον. πλακούντων δεσμάτιον ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐσθιόμενον ὥς φησι Φιλήμων ἐν τῷ περὶ Ἀττικῶν ὀνομάτων. ναστὸς. ἄρτος πλακουντώδης διὰ τυροῦ καὶ ἐλαίου κατασκευαζόμενος. ψωθία. τὰ ψαθύεια. Φερεκράτης Κραπατάλοις. λήψει δ' ἐν ἅδου κραπάταλλον τριωβόλου καὶ ψωθία. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος καὶ Θεόδωρος ἐν Ἀττικαῖς γλώσσαις, τοῦ ἄρτου τὰ ἀποψαυόμενα ψωθία καλεῖσθαι, ἅ τινας ὀνομάζειν ἀπαράγους. Ἴτριον. πεμμάτιον λεπτὸν διὰ σησάμου καὶ μέλιτος γινόμενον. μνημονεύει αὐτοῦ Ἀνακρέων οὕτως ἠρίστησα μὲν ἰτρίου λεπτοῦ ἀποκλάς. οἴνου δ' ἐξέπιον κάδον. Σοφοκλῆς Ἴειδι
ἐγὼ δὲ πεινῶσ' αὖ πρὸς ἴτρια βλέπω. Ἀμόραι. τὰ μελιτώματα. Φιλήτας Ἀτάκτοις. ἀμόρας φησὶ καλεῖσθαι μελιτώματα δ' ἐστὶ πεπεμμένα. Ταγηνίτης. πλακοῦς ἐν ἐλαίῳ τετηγανισμένος, μνημονεύει Μάγνης ἢ ὁ ποιήσας τὰς εἰς αὐτὸν ἀναφερομένας κωμῳδίας ἐν Διονύσῳ δευτέρῳ, ταγηνίας ἤδη τετέασαι χλιαροὺς σίζοντας ὅταν αὐτοῖς ἐπιχέῃς μέλι, καὶ Κρατῖνος ἐν Νόμοις, καὶ δρόσον βάλλων ἕωθεν χλιαρὸς ταγηνίας. Ἔλαφος πλακοῦς ὁ τοῖς Ἐλαφηβολίοις ἀναπλασσόμενος. διὰ σταιτὸς καὶ σησάμου. Ναστὸς πλακοῦντος εἶδος ἔχων ἔνδον καρυκείας. Χόρια βρώματα διὰ μέλιτος καὶ γάλακτος γινόμενα. Ἀμορβίτης. πλακοῦντος εἶδος παρὰ Σικελοῖς. οἱ δὲ παισὰ πλακοῦντα παρὰ Κῴοις ὥς φησιν Ἰατροκλῆς. σησαμίδες ἐκ μέλιτος καὶ σησάμου πεφρυγμένων καὶ ἐλαίου σφαιροειδῆ πέμματα. Εὔπολις Κόλαξιν ὃς χαρίτων μὲν ὄζει καλλαβίδας δὲ βαίνει, σησαμίδας δὲ χέζει μῆλα δὲ χρέμπτεται. Ἀντιφάνης Δευκαλίωνι. σησαμίδας ἢ μελίπηκτα ἢ τοιοῦτό τι. μνημονεύει αὐτῶν καὶ Ἔφιππος ἐν Κύδωνι πρόκειται τὸ μαρτύριον. Μυλλοί. Ἡρακλείδης ὁ Συρακούσιος ἐν τῷ περὶ θεσμῶν, ἐν Συρακούσαις φησὶ τοῖς παντελείοις τῶν Θεσμοφορίων ἐκ σησάμου καὶ μέλιτος κατασκευάζεσθαι ἐφήβαια γυναικεῖα ἃ καλεῖσθαι κατὰ πᾶσαν Σικελίαν μυλλοὺς καὶ περιφέρεσθαι ταῖς θεαῖς.

C Ἐχῖνος. Λυγκεὺς ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ ἐκ παραλλήλου τιθεὶς τὰ κατὰ τὴν Ἀττικὴν ἐξαιρέτως γινόμενα τοῖς ἐν τῇ Ῥόδῳ, γράφει οὕτως, τῇ δὲ περὶ τὴν ἄμητα δόξῃ τὸν καινὸν ἀνταγωνιστὴν ἐπὶ τῆς δευτέρας εἰσάγουσι τραπέζης ἐχῖνον. ὑπὲρ οὗ νῦν μὲν ἐπὶ κεφαλαίου παραγινομένου δέ σου καὶ συντεθέντος κατὰ τοὺς ἐν Ῥόδῳ νόμους ἀναμαχησάμενος πειράσομαι πλείω περιθεῖναι λόγον.

Κοτυλίσκοι. Ἡρακλέων ὁ Ἐφέσιος πλακοῦντάς τινας φησὶν οὕτω καλεῖσθαι τοὺς ἐκ τρίτου μέρους τῆς χοίνικος γινομένους. Χοιρῖναι. τούτων μνημονεύει Ἰατροκλῆς ἐν τῷ περὶ πλακούντων καὶ τοῦ πυραμοῦντος καλουμένου διαφέρειν λέγων τῆς πυραμίδος καλουμένης. γίνεσθαι γὰρ ταύτην ἐκ πυρῶν πεφωσμένων καὶ μέλιτι δεδευμένων. αὗται δὲ ἆθλα τίθενται ταῖς παννυχίσι τῷ διαγρυπνήσαντι. Χρύσιππος δὲ ὁ Τυανεὺς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρτοποιικῷ εἴδη πλακούντων καὶ γένη τάδε ἀναγράφει ταραντῖνον, κρασιανὸν, σικελικὸν, κλοῦστρον, ἡδύβια, μαρυπτὸν, πλίκιον, γουττᾶτον, μουντιανόν, ἔστιν φησὶ μάζας διὰ οἴνου καὶ ἥμισυ ἐκ τυροῦ. ἡδυνικώτερον γὰρ γίνεται. κλοῦστρον κοιρανόν, κροῦστον τουττᾶτον, κροῦστον ταβωνιανόν. Μουστάκια. διὰ οἰνομέλιτος, μουστάκια σησάματα κροῦστον πούριον. γωσγλωσσίον, παυλιανόν, ἐκ τυροῦ δέ φησι γίνεται πλακοῦντα τάδε. ἔγχυτος. σκριβλίτης. σουβίτυλος. γίνεται δὲ καὶ ἐξάλικος σουβίτυλλος. σπῖρα καὶ οὗτος ἐκ τυροῦ γίνεται, λούκουλλοι, ἀργυροθύφιμα. λίβος. κίρκος, αἰξάφας κροῦστο πλακοῦς. γίνεται δέ φησι καὶ ὀρυζίτης πλακοῦς. ὁ δὲ φθοῖς οὕτω γίνεται. τυρὸν ἐκπιέσας τρίβε καὶ ἐμβαλὼν εἰς κόσκινον χάλκεον διήθει. εἶτ' ἐπίβαλλε μέλι καὶ σιλιγνέως ἡμίναν, καὶ συμμάλαξον εἰς ἕν. κάπλλος δὲ ὀρνᾶτος ὁ λεγόμενος παρὰ Ῥωμαίοις οὕτω γίνεται θειδάκας πλυνὰς ξέσον, καὶ ἐμβαλὼν οἶνον εἰς θυίαν τρίβε τὰς θειδάκας. εἶτα τὸν χυλὸν ἐκπιέσας σιλίγνιον συμφύρασον αὐτῷ, καὶ συμπιεῖν ἐάσας μετ' ὀλίγον, τρίψον αὐτὸν ὡς προσβαλὼν ἀ-

Epicharmus / Pherecrates / Epicharmus / Nicophō / Aristoph / Solon / Apollodorus / Alcmā / Sosibius / Jatrocls / Epicharmus / Hierocls / Aristoph / Eubulus / Philemō / Pherecrate / Apollodorus / Theodorus / Anacreo / Sophocls / Philetas / Magnes comicus / Cratinus / Jatrocls / Eupolis / Antiphanes / Ephipp / Heraclids / Echinus / Lynceus / Diagoras / Heracleo / Jatrocls / Chrysipp

Gurus / Cribanes / Crimnites / Staitas / Charisius / Epideipnon / Nastus / Psothia / Psathyria / Itrio / Amore / Tagenite / Elaphos / Nastos / Amorbit / Pesa / Sesamide / Mylli / Echinus / Cotylisci / Heracle / Choerin / Placenta multa genera / Ornatos hornaz vulgo

λίγου στέατος χοιρείου καὶ πέπερι, καὶ πάλιν τρίψας, ἕλκυσον λάγανον καὶ λειάνας ἐκτεμὼν κατάτεμνε, καὶ ἕψε εἰς ἔλαιον θερμότατον εἰς ἠθμὸν βαλὼν τὰ κατακεκομμένα. ἄλλα πλακούντων γένη· ὀστρακίτης ἀτταπίται. ἄμυλον. τυροκόσκινον. τυρὸν ἐκπιέσας καλῶς θὲς εἰς ἄγγος, εἶτ' ἄνω κόσκινον χαλκοῦν ἐπιθείς, διάγε τὸν τυρόν, ὅταν δὲ μέλλῃς προσφέρειν, βάλε μέλιτος αὔταρκες ἐπάνω. ὑποτυρίδες δὲ οὕτω γίνονται, εἰς γάλα βαλὼν μέλι, ἐκπίεσον καὶ βάλε εἰς σκεῦος καὶ ἔα παγῆναι. ἐὰν δέ σοι παρῇ κοσκίνια μικρά, ἐπίβαλε εἰς αὐτὰ τὸ σκεῦος, καὶ ἔα ἐκρεῖν τὸν ὀρρόν, καὶ ὅταν σοι δόξῃ πεπηγέναι, ἄρας τὸ σκεῦος μετάβαλλε εἰς ἀργύρωμα, καὶ ἔσται ἡ ὄψις ἄνωθεν. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ κοσκίνια, φλαβελλίοις καινοῖς χρῶ, οἷς τὸ πῦρ ῥιπίζεται, καὶ γὰρ αὐτῶν ποιεῖ χρείαν. κοπτοπλακοῦς ἐν Κρήτῃ δέ φησι πλακουντηρὸν ποιοῦσιν ὅπερ ὀνομάζουσι γάστριν. γίνεται δὲ οὕτως· κάρυα θάσια καὶ ποντικὰ καὶ ἀμύγδαλα, ἔτι δὲ μήκωνα, ὃν φρύξας θεράπευσον καλῶς, καὶ εἰς θυΐαν καθαρὰν τρῖψον ἐπιμελῶς, συμμίξας τε τὴν ὀπώραν μάλαξον μέλιτι ἡψημένῳ προσβαλὼν πέπερι πλέον καὶ μάλαξον. γίνεται δὲ μέλαν διὰ τὴν μήκωνα. διαπλατύνας ποίησον τετράγωνον. εἶτα σήσαμον λευκὸν τρίψας, μάλαξον μέλιτι ἡψημένῳ, καὶ ἕλκυσον λαγάνια δύο, καὶ ἓν ὑποκάτω καὶ τὸ ἄλλο ἐπάνω ἵνα τὸ μέλαν εἰς μέσον γίνηται. εὐρύθμησόν τε αὐτό. ταῦτα καὶ ὁ σοφὸς πεμματολόγος Χρύσιππος. Ἁρποκρατίων δὲ ὁ Μενδήσιος ἐν τῷ περὶ πλακούντων, τὴν παρὰ Ἀλεξανδρεῦσι καλουμένην παγκαρπίαν καλεῖ. ἴτρια δ' ἐστὶ ταῦτα συντεθρυμμένα μετὰ μέλιτος ἑψόμενα καὶ μετὰ τὴν ἕψησιν σφαιροειδῆ συντεθέντα περιδεῖται βύβλῳ λεπτῇ ἕνεκα τοῦ συμμένειν. πόλτου δὲ μνημονεύει Ἀλκμὰν οὕτως· ἤδη παρέξει πυάνιόν τε πόλτον, χίδρον τε λευκὸν, κηρίναν τ' ὀπώραν. ἔστι δὲ τὸ πυάνιον ὥς φησι Σωσίβιος, πανσπερμία ἐν γλυκεῖ ἡψημένη. χίδροι δὲ οἱ ἑφθοὶ πυροί. κηρίναν δὲ ὀπώραν λέγει τὸ μέλι. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ οὕτως λέγει ἐν Γᾷ καὶ θαλάσσᾳ· πρότον ἕψειν ὄρθριον, καὶ τῶν καλουμένων δὲ μελικηρίδων μνημονεύει Φερεκράτης ἐν Αὐτομόλοις οὕτως, ὡς πρὸ τῶν ἀγγελιῶν ὄζειν ἐκ τοῦ στόματος μελικήρας λεχθέντων. καὶ τούτων ὁ σοφὸς Οὐλπιανὸς ἔφη, πόθεν ὑμῖν ὦ πολυμαθέστατοι γραμματικοί, καὶ ἐκ ποίας βιβλιοθήκης ἀνεφάνησαν οἱ σεμνότατοι οὗτοι συγγραφεῖς Χρύσιππος καὶ Ἁρποκρατίων, διαβάλλοντες καλῶν ὀνόματα φιλοσόφων τῇ ὁμωνυμίᾳ. τίς δὲ καὶ ἡμῖναν Ἑλλήνων ὀνόμασεν, ἢ τίς ἀμύλου μνημονεύει, ἀπαντήσαντος δὲ αὐτῷ τοῦ Λαρηνσίου καὶ εἰπόντος τὴν μὲν ἡμῖναν οἱ τὰ εἰς Ἐπίχαρμον ἀναφερόμενα ποιήματα πεποιηκότες οἴδασιν, κἀν τῷ Χείρωνι ἐπιγραφομένῳ οὕτως λέγεται· καὶ πιεῖν ὕδωρ διπλάσιον χλιαρὸν ἡμίνας δύο. τὰ δὲ ψευδεπιχάρμεια ταῦτα ὅτι πεποιήκασιν ἄνδρες ἔνδοξοι, Χρυσόγονός τε ὁ αὐλητὴς ὥς φησιν Ἀριστόξενος ἐν ὀγδόῳ πολιτικῶν νόμων τὴν Πολιτείαν ἐπιγραφομένην. Φιλόχορος δ' ἐν τοῖς περὶ μαντικῆς Ἀξιόπιστον τὸν εἴτε Λοκρὸν γένος, ἢ Σικυώνιον, τὸν Κανόνα καὶ τὰς Γνώμας πεποιηκέναι φησίν, ὁμοίως δὲ ἱστορεῖ καὶ Ἀπολλόδωρος. τοῦ δὲ ἀμύλου μνημονεύει Τηλεκλείδης ἐν Στερροῖς οὑτωσὶ λέγων,

Φιλῶ πλακοῦντα θερμόν, ἀχράδας οὐ φιλῶ,
Χαίρω λαγῴοις ἐπ' ἀμύλῳ καθημένοις.

τούτων ἀκούσας ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ κοπτήν τινα καλεῖτε, ὁρῶ δὲ ἑκάστῳ κειμένην ἐπὶ τῆς τραπέζης, λέγεται ἡμῖν ὦ λύχνοι, τίς τοῦ ὀνόματος τούτου τῶν ἐνδόξων μνημονεύει. καὶ ὁ Δημόκριτος ἔφη, τὸ μὲν θαλάσσιον πράσον κοπτὴν φησὶ καλεῖσθαι Διονύσιος ὁ Ἰτυκαῖος ἐν γεωργικῶν. τοῦ δὲ ἡμῖν παρακειμένου μελιπήκτου, μέμνηται Κλέαρχος ὁ Σολεὺς ἐν τῷ περὶ γρίφων. οὑτωσὶ λέγων σκεύη κελεύοντα λέγειν ὅμοια ἀπεῖν. τρίπους, χύτρα, λυχνεῖον, ἀκταία, βάθρον, σπόγγος, λέβης, σκαφεῖον, ὅλμος, λήκυθος, σπυρίς, μάχαιρα, τρυβλίον, κρατήρ, ῥαφίς, καὶ πάλιν ὄψων οὕτως· ἔλλοψ, φακῆ, τάριχος, ἰχθύς, γογγυλίς, σκόροδον, κρέας, θυννίον, ἅλμη, κρόμμυον, σκόλυμος, ἐλαία, κάππαρις, βολβός, μύκης. ἐπί τε τῶν τραγημάτων ὁμοίως ἅμης. πλακοῦς. ἔνθρυπτος. ἴτριον. ῥόδον. ἐρέβινθος. σησάμη. κοπτή. βότρυς. ἰσχάς. ἄπιος. περσέα, μηλέα, ἀμύγδαλα. ταῦτα μὲν ὁ Κλέαρχος. ὁ δὲ φλυακογράφος Σώπατρος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πύλαι δράματι φησίν, τίς δ' ἀνακείμενος μήκωνος εὗρε κοπτὰς ἢ κνηκοπύρους ἡδονὰς τραγημάτων ἔμιξεν. ἀπέχεις ὦ καλέμου λογιστὰ Οὐλπιανὲ τὴν κοπτὴν ἧς συμβουλεύω σοι ἀπεσθίειν, καὶ ὃς οὐδὲν μελήσας ἀνελόμενος ἤσθιε, γελασάντων δὲ πάντων, ἔφη ὁ Δημόκριτος, ἀλλ' οὐκ ἐσθίειν σε προσέταξα καλὲ ὀνοματοθῆρα, ἀλλὰ μὴ ἐσθίειν, τὸ δὲ ἀπεσθίειν οὕτως εἴρηκεν ἐν Φινεῖ ὁ κωμῳδοποιὸς Θεόπομπος,

Παῦσαι κυβδῶν μειράκιον καὶ τοῖς βλίτοις
Διαχρῶ τὸ λοιπὸν κοιλίαν κληρὰν ἔχεις
Τὰ πετραῖα τῶν ἰχθυδίων ἀπέσθιε
Ἡ τρὺξ ἄριστόν ἐστιν εἰς εὐβουλίαν
Ταύτην πόνει καὶ ῥᾷον ἕξει τὴν οὐσίαν

χρῶνται δὲ τῷ ἀπεσθίειν, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπό τινος ἐσθίειν, ὡς Ἕρμιππος ἐν Στρατιώταις. οἴμοι τάλας δάκνει δάκνει ἀπεσθίει μου τὴν ἀκοήν. ἐπὶ τούτῳ ἐλεγχθεὶς ὁ Σύρος καὶ δηχθεὶς σφόδρα, ἀλλὰ μὴν ἔφη παράκειται ἡμῖν ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ψιττάκια. ἅπερ εἰ εἴποις παρά τινι κεῖται, δώσουσιν οὐ χρυσοῦς δέκα στατῆρας κατὰ τὸν Ποντικὸν λεκανοθυτήν, ἀλλὰ τουτὶ τὸ ἔκπωμα, σιωπήσαντος Δημοκρίτου καὶ ἐπεὶ ἀπορεῖς ἔφη ἐγώ σε διδάξω. Νίκανδρος μὲν ὁ Κολοφώνιος ἐν τοῖς Θηριακοῖς μνημονεύων αὐτῶν φησὶν ψιττάκι' ἀκρεμόνεσσιν ἀμυγδαλέοισιν ὅμοια, γράφεται δὲ καὶ ἀστάκια ἀμύγδαλα ὄντα πέφανται. καὶ Ποσειδώνιος δὲ ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἐν τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν γράφει οὕτως. φέρει δὲ καὶ τὸ περσίον ἡ Ἀραβία καὶ ἡ Συρία καὶ τὸ καλούμενον βιστάκιον ὃ δὴ καὶ βοτρυώδη τὸν καρπὸν ἀφίησι λευκόφλοιον ὄντα, καὶ μακρὸν παρεμφερῆ τοῖς δακρύοις, ἃ δὴ ῥαγῶν τρόπον ἀλλήλοις ἐπιβάλλει. τὰ δ' ἔνδον ἔγχλωρον καὶ τοῦ

κωνείου

κωνείου τῶν στροβίλων ἧττον μὲν εὔχυμον, εὐώδη δὲ μᾶλλον. οἱ δὲ τὰ γεωργικὰ συγγράψαντες ἀδελφοὶ ἐν τῷ τρίτῳ γράφουσιν οὕτως, καὶ τὴν μελίαν καὶ τὴν τέρμινθον, ἃ δὴ νῦν πιστάκια οἱ Σύροι καλοῦσιν. καὶ οὗτοι μὲν διὰ τοῦ π πιστάκια ταῦτα ὠνόμασαν. ὁ δὲ Νίκανδρος δασέως φιττάκια, Ποσειδώνιος δὲ βιστάκια. περιβλέψας οὖν ἐν τούτοις τοὺς παρόντας, καὶ τυχὼν ἐπαίνου, ἀλλὰ μὴν καὶ περὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν παρακειμένων λελέξεταί μοι, ἵνα μετὰ τῆς πολυμαθίας ἀγάθη τε. ἐρῶ δὲ πρότερον περὶ τῶν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι καλουμένων κονναρῶν, καὶ παλιούρων, μνημονεύει δὲ αὐτῶν Ἀγαθοκλῆς ὁ Κυζικηνὸς ἐν τρίτῃ τῶν περὶ τῆς πατρίδος, λέγων οὕτως, κεραυνοῦ δὲ σκήψαντος εἰς τὸν τάφον ἀναβλαστεῖν ἐκ τοῦ σήματος δενδρίον, ὃ ἐκεῖνοι κόνναρον ἐπονομάζουσι. ἔστι δὲ τὸ δενδρίον μεγέθει μὲν πτελέης καὶ πεύκης, οὐδέν τι μεῖον, ἀκρέμονας δ' ἔχει θαμέας καὶ δολιχοὺς καὶ ἐπ' ὀλίγον ἀκανθώδεας, τὸ δὲ φύλλον τέρεν καὶ χλωρόν. τῇ φυῇ περιφερές, καρποφορεῖ δὲ δὶς τοῦ ἔτους ἦρός τε καὶ φθινοπώρου. γλυκὺς δὲ πάνυ ὁ καρπός. μέγεθος κατὰ φαυλίνην ἐλαίην, καὶ τὴν σάρκα καὶ τὸ ὀστέον ταύτῃ προσείκελον. διαλλάσσει δὲ τῇ τοῦ χυμοῦ ἡδονῇ, καὶ τρώγεται ἔτι χλωρὸς ὁ καρπὸς καὶ ἐπὴν αὐανθῇ, ποιοῦσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλευρα, καὶ πατέονται ταῦτα οὐ μάξαντες οὐδ' ὕδατι δεύοντες ἀλλὰ φαύλως ὁκοῖά περ πέφυκεν, καὶ Εὐριπίδης ἐν Κύκλωπι φησὶν παλιούρου κλάδον. Θεόπομπος δ' ἐν εἰκοστῇ πρώτῃ Φιλιππικῶν, μνημονεύει αὐτῶν, καὶ Δίφιλος ὁ Σίφνιος ἰατρὸς ἐν τῷ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς ὑγιαίνουσι, καὶ τοῖς νοσοῦσι. τούτων δὲ πρῶτον ἐμνήσθην ἄνδρες φίλοι, οὐχ ὅτι ἡμῖν παράκειται νῦν, ἀλλ' ὅτι πολλάκις ἐν τῇ καλῇ Ἀλεξανδρείᾳ ἐπὶ τῶν δευτέρων τραπεζῶν παρακείμενα ἔλαβον, καὶ ζητηθέντος ἐκεῖ τοῦ ὀνόματος ἐνθάδε τῷ βιβλίῳ ἐντυχὼν ἀνελεξάμην. ἑξῆς οὖν λέξω περὶ τῶν παρακειμένων ἀπίων ἐπεὶ ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἡ Πελοπόννησος Ἀπία ἐκλήθη, διὰ τὸ ἐπιδαψιλεύειν ἐν αὐτῇ τὸ φυτόν, φησὶν Ἴστρος ἐν τοῖς Ἀργολικοῖς. ὅτι δὲ τοὺς ἀπίους ἐν ὕδατι εἰσέφερον εἰς τὰ συμπόσια, Ἄλεξις ἐν Βρεττίᾳ παρίστησι διὰ τούτων, εἶδες ποτὲ πεινῶσιν ἀνθρώποις ἀπίους παρακειμένας

Ἐν ὕδατι πολλῷ, πολλάκις δήπου, τί δαί — Οὐκοῦν ἕκαστος ἐκλεγόμενος λαμβάνει
Τῶν ἐπιπλεουσῶν τὴν πεπαιτάτην ἀεί, — Δηλονότι.

αἱ δ' ἀμαμαλλίδες οὐκ εἰσὶν ἄπιοι, ὥς τινες οἴονται, ἀλλ' ἕτερόν τι καὶ ἥδιον καὶ ἀπύρηνον. Ἀριστομένης ἐν Διονύσῳ φησίν, ὁ Χῖος οὐκ οἶδ' ὡς ἀμαμαλλίδας ποιεῖ. ὅτι δ' ἐστὶν ἕτερον τοῦ ἀπίου καὶ ἥδιον Αἰσχυλίδης παρίστησιν ἐν τρίτῳ γεωργικῶν περὶ Κέω τοῦ τῆς νήσου λέγων γράφει οὕτως, ἀπίους ἡ νῆσος φέρει κρατίστας κατὰ τὰς ἐν Ἰωνίᾳ καλουμένας ἀμαμαλλίδας. εἰσὶ γὰρ ἀπύρηνοί τε καὶ ἡδεῖαι καὶ γλυκεῖαι. Αἴθλιος δ' ἐν πέμπτῳ Ὥρων Σαμίων εἰ γνήσια τὰ συγγράμματα, ὁμομηλίδας αὐτὰς καλεῖ. Πάμφιλος δ' ἐν τοῖς περὶ γλώσσης καὶ ὀνομάτων. ἐπιμηλὶς φησὶν ἀπίου γένος. Ἀντιφῶν δ' ἐν τῷ περὶ γεωργικῶν, φωκίδας φησὶν εἶδος ἀπίων εἶναι. ῥοῶν δὲ σκληροκόκκων. τῶν γὰρ ἀπυρήνων Ἀριστοφάνης ἐν Γεωργοῖς μνημονεύει, καὶ ἐν Ἀναγύρῳ πλὴν ἀλεύρου καὶ ῥόας. ῥοΐδιον μέντοι ὡς βοΐδιον τὸ ὑποκοριστικόν. Ἀντιφάνης ἐν Βοιωτίᾳ· ἐκεῖνον ἐξ ἀγροῦ μοι τῶν ῥοιῶν τῶν σκληροκόκκων. Ἐπίλυκος Φωραλίσκῳ, μῆλα καὶ ῥόας λέγεις. Ἄλεξις Μνηστῆρσι· ῥόας γὰρ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. σίδας δὲ ὅτι τὰς ῥοιὰς καλοῦσι Βοιωτοὶ Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ τῶν Εὐρωπικῶν οὕτως γράφει. ἀμφισβητούντων Ἀθηναίων πρὸς Βοιωτοὺς περὶ τῆς χώρας ἣν καλοῦσιν Σίδας, Ἐπαμινώνδας δικαιολογούμενος ἐξαίφνης ἐκ τῆς ἀριστερᾶς μεταλαβὼν κεκρυμμένην ῥοάν, ἀνήρετο αὐτοὺς πῶς ἐκείνην καλοῦσιν. εἰπόντων δὲ ἐκείνων ῥοάν, ἀλλ' ἡμεῖς εἶπε σίδαν. ὁ δὲ τόπος τοῦτ' ἔχει τὸ φυτὸν ἐν αὐτῷ πλεῖστον ἀφ' οὗ τὴν ἐξ ἀρχῆς εἴληφε προσηγορίαν. καὶ ἐνίκησε. Μένανδρος δ' ἐν Αὐτὸν τιμωρουμένῳ, ῥοΐδια αὐτὰς ὠνόμασεν διὰ τούτων, μετ' ἄριστον γὰρ ὡς ἀμύγδαλας ἐγὼ παρέθηκα, καὶ τῶν ῥοιδίων ἐτρώγομεν. λέγεται δέ τι καὶ φυτὸν ἐν Αἰγύπτῳ σίδη ὅμοιον ῥοιᾷ γινόμενον ἐν τῇ περὶ Ὀρχόμενον λίμνῃ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι, οὗ τὰ μὲν φύλλα τὰ πρόβατα ἐσθίει, τὸν δὲ βλαστὸν αἱ ὕες ὡς ἱστορεῖ Θεόφραστος ἐν τετάρτῳ περὶ φυτῶν γίνεσθαι λέγων κἀν τῷ Νείλῳ ὁμώνυμόν τι αὐτῇ ἄνευ ῥιζῶν. φοίνικος δὲ Ξενοφῶν μὲν ἐν δευτέρῳ ἀναβάσεως φησὶν ἐν δὲ σῖτος πολὺς καὶ οἶνος φοινίκων, καὶ ὄξος καὶ ἑψητὸν ἀπὸ τῶν αὐτῶν. αὗται δὲ αἱ βάλανοι τῶν φοινίκων, οἵας μὲν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἔστιν ἰδεῖν τοῖς οἰκέταις ἀπέκειντο, αἱ δὲ τοῖς δεσπόταις ἀποκείμεναι ἦσαν ἀπόλεκτοι θαυμάσιαι τὸ κάλλος, καὶ τὸ μέγεθος. ἡ δὲ ὄψις ἠλέκτρου οὐδὲν διέφερε. τὰς δέ τινας ξηραίνοντες, τραγήματα παρετίθεντο καὶ ἦν παρὰ πότον ἡδὺ μὲν κεφαλαλγὲς δέ. Ἡρόδοτος δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ περὶ Βαβυλῶνος λέγων φησίν. εἰσὶ δὲ αὐτόθι φοίνικες πεφυκότες ἀνὰ πᾶν τὸ πεδίον, οἱ πλεῦνες αὐτῶν καρποφόροι ἐκ τῶν, καὶ σιτία καὶ οἶνον καὶ μέλι ποιεῦνται, τοὺς συκέων τρόπον θεραπεύουσι. τῶν τε φοινίκων οὓς ἄρσενας καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροισι τῶν φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ σφι ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐνδύων καὶ μὴ ἀπορρέῃ ὁ καρπὸς τοῦ φοίνικος. ψῆνας γὰρ δὴ φορέουσιν ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἄρσενες, καθάπερ οἱ ὄλυνθοι. τὰ παραπλήσια τοῖς περὶ τὸν Ἡρόδοτον, ἱστορεῖ περὶ τοῦ ἐν Λιβύῃ καλουμένου λωτοῦ αὐτόπτης γενόμενος ὁ Μεγαλοπολίτης Πολύβιος ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν λέγων οὕτως. ἔστι δὲ τὸ δένδρον ὁ λωτὸς οὐ μέγα, τραχὺ δὲ καὶ ἀκανθῶδες. ἔχει δὲ φύλλον χλωρὸν παραπλήσιον τῇ ῥάμνῳ μικρὸν βαθύτερον, καὶ πλατύτερον. ὁ δὲ καρπὸς τὰς μὲν ἀρχὰς ὅμοιός ἐστιν καὶ τῇ χρόᾳ καὶ τῷ μεγέθει ταῖς λευκαῖς μυρτίσι ταῖς τετελειωμέναις. αὐξανόμενος δὲ τῷ μὲν χρώματι γίνεται φοινικοῦς, τῷ δὲ μεγέθει ταῖς στρογγύλαις ἐλαίαις παραπλήσιος, πυρῆνα δὲ ἔχει τελέως

φοίνικες. λωτός. φοίνικες νικολάειοι. ἰσχάδες. ἰσχάδες αἰγιλίδες. χελιδόνιαι. τιθράσιαι. βότρυς. σταφυλαὶ γενναῖαι.

A μικρόν. ἐπὰν δὲ τὸ πᾶν ἀνθῇ συνάγουσι, καὶ τὸ μὲν τοῖς οἰκέταις μετὰ χόνδρου κόψαντες σάττουσιν εἰς ἀγγεῖα. τὸ δὲ, τοῖς ἐλευθέροις ἐξελόντες τὸν πυρῆνα συντιθέασιν, ὡσαύτως καὶ σιτεύονται τοῦτο. ἔστι δὲ τὸ βρῶμα παραπλήσιον σύκῳ, καὶ φοινικοβαλάνῳ. τῇ δὲ εὐωδίᾳ βέλτιον. γίνεται δὲ καὶ οἶνος ἐξ αὐτοῦ βρεχομένου, καὶ τριβομένου δι' ὕδατος, κατὰ μὲν τὴν γεῦσιν ἡδὺς, καὶ ἀπολαυστικὸς οἰνομέλιτι χρηστῷ παραπλήσιος, ᾧ χρῶνται χωρὶς ὕδατος, οὐ δύναται δὲ πλέον δέκα μένειν ἡμερῶν, διὸ καὶ ποιοῦσι κατὰ βραχὺ πρὸς τὴν χρείαν. ποιοῦσι δὲ καὶ ὄξος ἐξ αὐτῶν. Μελανιππίδης ὁ Μήλιος ἐν ταῖς Δαναΐσι, φοίνικας τὸν καρπὸν οὕτως ὀνομάζει τὸν λόγον ποιούμενος περὶ αὐτῶν. τῶν γὰρ ἀΐδων οὐ γὰρ ἀνθρώπων φόρευν μορφὰν ἐνεῖδος οὐδὲ τὰν αὐτὰν γυναικείαν ἔχον, ἀλλ' ἐν ἁρμάτεσσι διφρούχοις ἐγυμνάζοντο. * αὐθὴν λικάδα πολλάκι θήρεσι φρένα τερπόμεναι, ἱερόδακρυν λίβανον εὐώδεις τε φοίνικας κασίαν τε κατεῦσαι τέρενα Συρίας τέρματα, καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ φυτῶν οὕτως, φοινίκων ἀόρχων οὕς τινες εὐνούχους καλοῦσιν, οἱ δὲ ἀπυρήνους. φοίνικας δὲ τὸν καρπὸν καὶ Ἑλλάνικος κέκληκεν ἐν τῇ εἰς Ἄμμωνος ἀναβάσει, εἰ γνήσιον τὸ σύγγραμμα, καὶ Φόρμος ὁ κωμικὸς ἐν Ἀταλάνταις. περὶ δὲ τῶν νικολάων καλουμένων φοινίκων, τοσοῦτον ὑμῖν εἰπεῖν ἔχω. τῶν ἀπὸ τῆς Συρίας καταγομένων, ὅτι ταύτης τῆς προσηγορίας ἠξιώθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ αὐτοκράτορος σφόδρα χαίροντος τῷ βρώματι Νικολάου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἑταίρου ὄντος αὐτῷ, καὶ πέμποντος φοίνικας συνεχῶς, τῶν ἀπὸ τοῦ περιπάτου δ' ὢν ὁ Νικόλαος καὶ ἱστορίαν συνέγραψε πολλήν. Ἰσχάδες. σφόδρα τῶν ἰσχάδων ἐθαύμαζον αἱ Ἀττικαί. Δίνων γοῦν ἐν τοῖς Περσικοῖς φησὶν παρετίθεντο δ' ἐπὶ τὴν τράπεζαν τῆς βασιλέως ὅσα ἡ γῆ βρώματα φέρει, ἧς ἄρχει βασιλεὺς ἀφ' ἑκάστου ὅσον ἀπαρχήν, ξενικῷ δὲ οὐδενὶ οὔτε βρώματι, οὔτε ποτῷ ᾤετο δεῖν ὁ ἐξ ἀρχῆς τοῦ βασιλέως χρῆσθαι. ὅθεν καὶ νόμος τις ὕστερον ἐγένετο. εἰσενέγκαντος γάρ ποτε τῶν εὐνούχων τινὸς ἐν τοῖς λοιποῖς τραγήμασιν ἰσχάδας Ἀττικάς, ὁ βασιλεὺς ἤρετο ποταπαὶ εἶεν. ἐπεὶ δὲ ἐπύθετο ἐξ Ἀθηνῶν, τοῖς ἀγορασταῖς ἐκέλευσεν ὠνεῖσθαι, ἕως ἂν ἐξουσία γένηται αὐτῷ λαμβάνειν ὁπόταν ἐθέλῃ, καὶ μὴ ἀγοράζειν. λέγεται δὲ τὸν εὐνοῦχον ἐπίτηδες τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα αὐτὸν ὑπομνήσῃ τῆς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατείας. Ἄλεξις δ' ἐν Κυβερνήτῃ φησὶν. εἰσέβαινον ἰσχάδες τὸ παράσημον τῶν Ἀθηνῶν, καὶ θύμου δέσμαι τινές. Λυγκεὺς δ' ἐν τῇ πρὸς τὸν κωμικὸν Ποσείδιππον ἐπιστολῇ ἐν τοῖς τραγικοῖς φησὶ πάθεσιν Εὐριπίδην νομίζω Σοφοκλέους οὐδὲν διαφέρειν, ἐν δὲ ταῖς ἰσχάσι τὰς Ἀττικὰς τῶν ἄλλων πολὺ προέχειν. κἀν τῇ πρὸς Διαγόραν δὲ ἐπιστολῇ γράφει οὕτως. ἡ δὲ γῆ ταῖς μὲν χελιδονίοις ἰσχάσιν ἀντιπαρατιθεῖσα τὰς βριγινδαρίδας καλουμένας τῷ μὲν ὀνόματι βαρβαριζούσας, ταῖς δὲ ἡδοναῖς οὐδὲν ἧττον ἐκείνων ἀττικιζούσας. Φοινικίδης δ' ἐν Μισουμένῃ φησὶ

μύρτων λέγουσι καὶ μέλιτος ἐγκώμια
καὶ τῶν προπυλαίων καὶ τετάρτων ἰσχάδων (σύν.
τούτων ἐγευσάμην καταπλεύσας εὐθέως
καὶ τῶν προπυλαίων, κοὐδὲν ἦν τούτων ὅλως
πρὸς τὴν ἀτταγῆνα συμβάλλειν τῶν βρωμάτων.

Ἐν τούτοις τηρητέον καὶ τὴν τοῦ ἀτταγῆνος μνήμην. Φιλήμων δ' ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων αἰγιλίδας φησὶν εἶναι τὰς καλλίστας ἰσχάδας, Αἰγιλίαν δ' εἶναι δῆμον τῆς Ἀττικῆς ἀπὸ Αἰγίλου τινὸς ἥρωος ὀνομασμένον, χελιδονίας τε καλεῖσθαι τὰς ἐρυθρομελαίνας ἰσχάδας. Θεόπομπος δ' Εἰρήνῃ τὰς Τιθρασίας ἐπαινῶν ἰσχάδας φησὶν οὕτως.

Μᾶζαι, πλακοῦντες, ἰσχάδες τιθράσιαι.

Οὕτως δὲ ἦσαν περισπούδαστοι πᾶσιν ἀνθρώποις αἱ ἰσχάδες, ὄντως γὰρ κατὰ τὸν Ἀριστοφάνην, οὐδὲν γὰρ ὄντως γλυκύτερον τῶν ἰσχάδων. ὡς καὶ Ἀμιτροχάτην τὸν τῶν Ἰνδῶν βασιλέα γράψαι Ἀντιόχῳ, ἀξιοῦντά φησιν Ἡγήσανδρος πέμψαι αὐτῷ γλυκὺν καὶ ἰσχάδας καὶ σοφιστὴν ἀγοράσαντα. καὶ τὸν Ἀντίοχον ἀντιγράψαι, ἰσχάδας μὲν καὶ γλυκὺν ἀποστελοῦμέν σοι, σοφιστὴν δ' ἐν Ἕλλησιν οὐ νόμιμον πωλεῖσθαι. ὅτι δὲ καὶ τὰς πεφωσμένας ἰσχάδας ἤσθιον, Φερεκράτης δείκνυσιν ἐν Κοριαννοῖ λέγων οὕτως,

C Ἀλλ' ἰσχάδας μοι πρόελε τῶν πεφωσμένων.

Καὶ μετ' ὀλίγα. ἀλλ' οὐκ ἰσχάδας οἴσεις τῶν μελαινῶν; μανθάνεις. ἐν τοῖς Μαριανδυνοῖς ἐκείνοις βαρβάροις χύτρας καλοῦσι τὰς μελαίνας ἰσχάδας. οἶδα δὲ καὶ Πάμφιλον εἰρηκότα προσκυνίδας γένος ἰσχάδων. Βότρυς δὲ ὅτι μὲν κοινὸν δῆλον. σταφυλῆς δὲ μέμνηται καίτοι δοκοῦντος τοῦ ὀνόματος ἀσιαγενοῦς εἶναι, Κράτης ἐν δευτέρῳ Ἀττικῆς διαλέκτου ἐν τοῖς ὕμνοις τοῖς ἀρχαίοις φάσκων, ἀντὶ τοῦ βότρυος τὴν σταφυλὴν κεῖσθαι διὰ τούτων. αὐτῇσι σταφυλῇσι μελαινῇσιν κομόωντες. ὅτι δὲ καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐστὶ παντὶ δῆλον. Πλάτων δ' ἐν ὀγδόῳ νόμων καὶ βότρυς καὶ σταφυλὰς ὀνομάζει διὰ τούτων. ὃς ἂν ἀγροίκου ὀπώρας γεύσηται βοτρύων εἴτε καὶ σύκων, πρὶν ἐλθεῖν τὴν ὥραν τὴν τῆς τρυγῆς ἀρκτούρῳ συνδρομον, εἴτ' ἐν τοῖς αὑτοῦ χωρίοις εἴτε καὶ ἐν ἄλλων, ἱερὰς μὲν ὀφειλέτω τῷ Διονύσῳ δραχμὰς ν̄ ἂν ἐκ τῶν αὑτοῦ δρέπῃ, ἐὰν δὲ καὶ τῶν γειτόνων μνᾶν, ἐὰν δὲ ἐξ ἄλλων, δύο μέρη τῆς μνᾶς. ὃς δ' ἂν τὴν γενναίαν νῦν λεγομένην σταφυλὴν ἢ τὰ γενναῖα σῦκα ἐπονομαζόμενα, ὀπωρίζειν βούληται, ἐὰν μὲν ἐκ τῶν οἰκείων λαμβάνῃ, ὅπως ἂν ἐθέλῃ, καὶ ὁπόταν βούληται καρπούσθω, ἐὰν δὲ ἐξ ἄλλων μὴ πείσας, ἑπόμενος τῷ νόμῳ τῷ μὴ κινεῖν, ὅ, τι μὴ κατέθετο, ἐκεῖνος ἀεὶ ζημιούσθω. ταῦτα μὲν ὁ θεῖος Πλάτων. ἐγὼ δὲ πάλιν ζητῶ τίς ἡ γενναία σταφυλή, καὶ τίνα τὰ γενναῖα σῦκα. ὥρα οὖν ζητεῖν ὑμῖν ἕως ἐγὼ περὶ τῶν ἑξῆς παρακειμένων διεξέλθω. καὶ ὁ Μασσούριος ἔφη, μηδ' ἀναβάλλεσθαι ἐς τ' αὔριον ἔς τ' ἔνηφι. γενναῖα λέγει τὰ εὐγενῆ ὁ φιλόσοφος ὡς καὶ Ἀρχίλοχος

παρέλαθε

περιστέριον. φασιανικοί. ταώνως πλῆθος ἐν Ῥώμῃ. μελεαγρίδες.

A παρέλαθε γενναῖος γαρεύς, ἢ τὰ ἐπιγεγενημένα. ὁ γὰρ Ἀριστοτέλης καὶ ἐπεμβολάδας ἀπίους ὀνομάζει, τὰς ἐγκεντρισμένας. Δημοσθένης δ' ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος, σῦκα καὶ βότρυς καὶ ἐλαίας συλλέγων. Ξενοφῶν ἐν Οἰκονομικῷ ὑπὸ τοῦ ἡλίου γλυκαίνεσθαι τὰς σταφυλάς. οἴδασι δὲ καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν καὶ τοὺς ἐν οἴνῳ συντεθειμένους βότρυς. Εὔβουλος γοῦν ἐν Κατακολλωμένῳ φησὶν, ἀλλὰ παραλαβὼν ἀκράτῳ κρουνὶ καὶ λίθου πυκνάς. καὶ βότρυς τρώγειν ἀναγκάζ' αὐτὸν ἐξ οἴνου συχνούς. ὁ δὲ τὸν Χείρωνα πεποιηκὼς, τὸν εἰς Φερεκράτην ἀναφερόμενον φησὶν

Ἀμυγδάλας καὶ μῆλα καὶ μεμαίκυλα,
Καὶ μύρτα καὶ σέλινα κἀξ οἴνου βότρυς,
Καὶ μυελόν.

ὅτι δὲ ἐν ταῖς Ἀθήναις διηνεκεῖς ἦσαν αἱ ὀπῶραι πᾶσαι, μαρτυρεῖ Ἀριστοφάνης ἐν Ὥραις. τί δὴ τὸ παράδοξον ἱστορεῖν δοκεῖ ἀέθλιος ὁ Σάμιος ἐν πέμπτῳ Σαμίων ὡρῶν λέγων σῦκον καὶ σταφυλὴ καὶ ὁ μομηλὶς καὶ μῆλα καὶ ῥόδα δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐγένετο. Λυγκεὺς δ' ἐν τῇ ἐπιστολῇ πρὸς Διαγόραν ἐπαινῶν τὸν κατὰ τὴν Ἀττικὴν γινόμενον Νικοστράτειον βότρυν καὶ ἀντιθεὶς αὐτῷ τοὺς Ῥοδιακοὺς φησίν. τῷ δ' ἐκεῖ καλουμένῳ βότρυι Νικοστρατίῳ τὸν Ἱππώνιον ἀντεκτρέφουσι βότρυν, ὃς ἀπὸ Ἑκατομβαιῶνος μηνός, ὥσπερ ἀγαθὸς οἰκέτης διαμένει τὴν αὐτὴν ἔχων εὔνοιαν. ἐπεὶ δὲ πολλάκις ὑμῖν εἴρηται περί τε κρεῶν, καὶ ὀρνίθων καὶ περιστεριδίων, ἔρχομαι κἀγὼ λέξων ὅσα ἐκ πολυαναγνωσίας εὑρεῖν ἠδυνήθην παρὰ τὰ προειρημένα. περιστέριον οὕτως ἐστὶν εὑρεῖν εἰρημένον παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Παλλακῇ μικρὸν ἐπέμεινας, προστρέχει. ἠγόρακά σοι περιστέρια λέγων, ὁμοίως Νικόστρατος Ἀβρᾳ. ταυτὶ ἀξιῶ τ' ὀρνιθάριον τὸ περιστέριον τὸ γάστριον. Ἀναξανδρίδης ἐν Ἀντερῶντι,

Περιστέρια γὰρ εἰσάγων καὶ στρουθία

Περιστέριον δὲ Φρύνιχος Τραγῳδοῖς. περιστέριον δ' αὐτῷ τι λαβὲ τριωβόλου. Φασιανικός.

B Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ δωδεκάτῳ τῶν ὑπομνημάτων περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασιλείων λέγων, καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ζώων τρεφομένων φησίν. τά τε τῶν φασιανῶν οὓς τετάωνας ὀνομάζουσιν, οὓς οὐ μόνον ἐκ Μηδείας μετεπέμποντο, ἀλλὰ καὶ νομάδας ὄρνιθας ὑποβαλὼν, ἐποίησε πλῆθος, ὡς καὶ σιτεῖσθαι. τὸ γὰρ βρῶμα πολυτελὲς ἀποφαίνουσιν. αὕτη τοῦ λαμπροτάτου βασιλέως φωνή, ὃς οὐδὲ φασιανικοῦ ὄρνιθος ποτὲ γεύσασθαι ὡμολόγησεν, ἀλλ' ὥσπερ τι κειμήλιον ἀνακείμενον εἶχε τούσδε τοὺς ὄρνιθας. εἰ δὲ ἑωράκει ὡς ἡμῶν ἑκάστῳ εἷς ἐστὶ παρακείμενος, χωρὶς τῶν ἤδη κατηναλωμένων, προσανεπλήρωσεν ἂν ταῖς πολυθρυλλήτοις ἱστορίαις τῶν ὑπομνημάτων τούτων τῶν εἰκοσιτεσσάρων, καὶ ἄλλην μίαν. Ἀριστοτέλης δὲ ἢ Θεόφραστος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τῶν φασιανῶν φησὶν, οὐ κατὰ λόγον ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἀρρένων, ἀλλὰ πολλῷ μείζων, εἰ δ' ὁ προειρημένος βασιλεὺς καὶ τὸ τῶν ταώνων πλῆθος ἑωράκει, τῶν κατὰ τὴν Ῥώμην, κατεπεφεύγει ἂν ἐπὶ τὴν ἱερὰν σύγκλητον, ὡς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ πάλιν τῆς βασιλείας ἐξεληλαμένος. τοσοῦτον γάρ ἐστι τὸ πλῆθος τούτων τῶν ὀρνίθων ἐν τῇ Ῥώμῃ, ὡς δοκεῖν προμεμαντευμένον τὸν κωμῳδοποιὸν Ἀντιφάνην ἐν Στρατιώτῃ ἢ Τύχωνι εἰρηκέναι τάδε,

Τὸν ταὼν μὲν ὡς ἅπαξ τις ζεῦγος ἤγαγεν μόνον σπάνιον ὂν
Τὸ χρῆμα πλείους εἰσὶ νῦν τῶν ὀρτύγων.
Χρηστὸν ἄνθρωπον δέ γ' ἂν ζητῇς, σὺ μόνον ζητῶν ἴδῃ
Ὄψει τεκόντα τούτου πονηροὺς πέντε παῖδας γεγονότας.

Ἄλεξις δ' ἐν Λαμπάδι. καταφαγεῖν αὐτὸς τοσοῦτ' ἀργύριον, οὐδ' εἰ γάλα εἶχεν λαγοῦ μετὰ τὴν γῆν καὶ ταὼς κατήσθιον. ὅτι δὲ καὶ τιθασοὺς εἶχον αὐτοὺς ἐν ταῖς οἰκίαις Στράττις παρίστησιν ἐν Παυσανίᾳ, διὰ τούτων

Πολλῶν φλυάρων καὶ ταῶν ἀντάξια
Οὓς βόσκεθ' ὑμεῖς ἕνεκα τῶν ὠκυπτέρων.

Ἀναξανδρίδης ἐν Μελιλώτῳ. οὐχὶ μανικὸν ἐστὶν ἐν οἰκίᾳ τρέφειν
Ταὼς ἐξὸν τοσούτου δύ' ἀγάλματ' ἀγοράσαι.

Ἀναξίλαος ὀρνιθοκόμοις
C Καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις τιθασοὺς οἰμώζων ταώς

Μηνόδοτος δ' ὁ Σάμιος ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Σαμίας Ἥρας φησίν. οἱ ταὧ ἱεροί εἰσι τῆς Ἥρας, καὶ μή ποτε πρώτιστοι, καὶ ἐγένοντο καὶ ἐτράφησαν ἐν Σάμῳ καὶ ἐντεῦθεν εἰς τοὺς ἔξω τόπους διεδόθησαν, ὡς καὶ οἱ ἀλεκτρυόνες ἐν τῇ Περσίδι, καὶ αἱ καλούμεναι μελεαγρίδες ἐν τῇ Αἰτωλίᾳ. διὸ καὶ Ἀντιφάνης ἐν τοῖς Ὁμοπατρίοις φησίν,

Ἐν Ἡλίου μέν φασι γενέσθαι πόλει
Φοίνικας, ἐν Ἀθήναις δὲ γλαῦκας, ἡ Κύπρος δ' ἔχει
Πελείας διαφόρους, ἡ δ' ἐν Σάμῳ
Ἥρα τὸ χρυσοῦν φασὶν ὀρνίθων γένος
Τοὺς καλλιμόρφους καὶ περιβλέπτους ταώς.

Διόπερ καὶ ἐπὶ τοῦ νομίσματος τῶν Σαμίων ταώς ἐστιν. ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν μελεαγρίδων Μηνόδοτος ἐμνήσθη λεξόμενόν τι καὶ ἡμεῖς περὶ αὐτῶν. Κλύτος ὁ Μιλήσιος Ἀριστοτέλους δὲ μαθητὴς, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Μιλήτου, γράφει περὶ αὐτῶν οὕτως. περὶ δὲ τὸ ἱερὸν τῆς Παρθένου ἐν Λέρῳ εἰσὶν οἱ καλούμενοι ὄρνιθες μελεαγρίδες. ὁ δὲ τόπος ἐστὶν ἑλώδης ἐν ᾧ τρέφονται, ἔστι δὲ ἄστοργον πρὸς τὰ ἔκγονα τὸ ὄρνεον, καὶ ὀλιγωρεῖ τῶν νεοττῶν, ὥστε ἀνάγκη τοῖς ἱερεῦσιν ἐπιμελεῖσθαι αὐτῶν. ἔχει δὲ τὸ μὲν μέγεθος ὄρνιθος γενναίου τὴν δὲ κεφαλὴν μικρὰν πρὸς τὸ σῶμα καὶ ταύτην ψιλὴν, ἐπ' αὐτῆς δὲ λόφον σάρκινον σκληρὸν στρογγύλον ἐξέχοντα τῆς κεφαλῆς ὥσπερ πάτταλον, καὶ τὸ σῶμα ξυλοειδές. πρὸς δὲ ταῖς γνάθοις ἀπὸ τοῦ στόματος ἀρξαμένην ἀντὶ πώγωνος μακρὰν σάρκα, καὶ ἐρυθροτέραν τῶν ὀρνίθων, τὴν δὲ τοῖς ὄρνισιν ἐπὶ τῷ ῥύγχει γινομένην ἣν ἔνιοι πώγωνα καλοῦσιν οὐκ ἔχει. διὸ καὶ τοῦτο κολοβόν ἐστι. ῥύγχος δὲ ὀξύτερον καὶ μεῖζον ἢ ὄρνις ἔχει, τράχηλον μέλανα παχύτερον, καὶ βραχύτερον τῶν ὀρνίθων, τὸ δὲ σῶμα ἅπαν ποικίλον, μέλανος ὄντος τοῦ χρώματος ὅλου πτίλοις λευκοῖς καὶ πυ-

Pauo in nomismatis Samiorum

Μελεαγρίδες. ἕψησις. φλογίδες. Σιμωνίδου αἰσχροκέρδεια. ὄρνιθες σιτευτοί. Δελφάκια. ἐγκράτεια Λακεδαιμονίων καὶ ὕβρεις εἰς τοὺς εἵλωτας.

κνοῖς διειλημμένον μείζοσι φακῶν, οὗτοι δ' εἰσὶν ἐν ῥόμβοις οἱ κυκλίσκοι μέλασι τοῦ ὅλου χρώματος. διὸ καὶ ποικιλίαν τινὰ οἱ ῥόμβοι παρέχονται, τοῦ μὲν μέλανος ἔχοντος λευκότερον τὸ χρῶμα, τοῦ δὲ λευκοῦ μελάντερον. τὸ δὲ κατὰ τὰς πτέρυγας αὐταῖς πεποίκιλται λευκῷ πριονώδεσι σχήμασι πυρωάδεσι, καὶ παράλληλα κειμένοις. σκέλη δὲ ἄκεντρα, ὅμοια τοῖς ὀρνιθίοις, παραπλήσιαι δ' εἰσὶν αἱ θήλειαι τοῖς ἄρρεσι. διὸ καὶ δυσδιάκριτόν ἐστι τὸ τῶν μελεαγρίδων γένος. τοσαῦτα καὶ ὁ περιπατητικὸς φιλόσοφος περὶ τῶν μελεαγρίδων ἱστόρησεν. ὀπτῶν δελφάκων δὲ μνημονεύει Ἐπικράτης ἐν Ἐμπόρῳ. εὐθὺς δ' ἐγὼ μάγειρον οὔτε Σικελία καυχήσεται

τρέφειν τοιοῦτον ἄρταμον κατ' ἰχθύων, οὐκ Ἦλις, ἔνθα δελφάκων ἐγὼ κρέα
κάλλιστ' ὤπτησα πυρὸς ἀκμαῖς ἠνθισμένα. Ἄλεξις δ' ἐν Πονήρᾳ
τριωβόλου κρεᾴδιον ἀστεῖον πάνυ Ἕφθον ὀπτὸν καὶ θερμὸν εὐχυλότερον

Ὅταν ἡ προσφορῶν. Ἀθηναῖοι δ' ὥς φησι Φιλόχορος ταῖς Ὥραις θύοντες οὐκ ὀπτῶσιν, ἀλλ' ἕψουσι τὰ κρέα, παραιτούμενοι τὰς θεὰς ἀπείργειν τὰ περισκελῆ καύματα καὶ τοὺς αὐχμούς· μετὰ δὲ τοῦ συμμέτρου θερμασίας, καὶ ὑδάτων ὡραίων, ἐκτελεῖν τὰ φυόμενα. τὴν μὲν γὰρ ὄπτησιν ἐλάττω παρέχεσθαι ὠφελείας, τὴν δὲ ἕψησιν οὐ μόνον τὴν ὠμότητα περιαιρεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰ σκληρὰ μαλάττειν δύνασθαι, καὶ τὰ λοιπὰ πεπαίνειν. ἔτι δὲ εὐμενέστερον καὶ ἀκινδυνότερον πεπαίνει τὴν τροφήν. διόπερ ἑφθὰ ἐποπτᾶν οὔ φασι δεῖν, οὐδ' ἑφέψειν. τὸ μὲν γὰρ ἀνάλυσιν ἔχειν δοκεῖ τοῦ βελτίονος ὥς φησιν Ἀριστοτέλης. τὰ δὲ ὀπτὰ τῶν ἑφθῶν ὠμότερα καὶ ξηρότερα. τὰ δὲ ὀπτὰ κρέα καλεῖται φλογίδες. Στράττις γοῦν ἐν Καλλιππίδῃ τὸν Ἡρακλέους φησὶν αὐτίκα δ' ἥρπασε τεμάχη θερμά τε κάπρου φλογίδας ἔβρυχέ τε πάνθ' ἅμα, καὶ Ἄρχιππος ἐν Ἡρακλεῖ γαμοῦντι, τὰ δαίδαλα χοίρων ἀκροκώλια

Μικρῶν ταύρων ταξικάρων φλογίδες, αἱ δολιχαί τε κάπρου φλογίδες. περὶ δὲ περδίκων τί δεῖ καὶ λέγειν ἐμὲ πλειόνων εἰρημένων ὑφ' ἡμῶν, ἀλλ' οὐ παραλείψω τὸ ἱστορηθὲν ὑφ' Ἡγησάνδρου ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν. φησὶ γὰρ ὅτι Σάμιοι πλεύσαντες εἰς Σύβαριν, καὶ καταχόντες τὴν Σειρῖτιν χώραν, περδίκων ἀναπτάντων, καὶ ποιησάντων ψόφον, ἐκπλαγέντες ἔφυγον, καὶ ἐμβάντες εἰς τὰς ναῦς, ἀπέπλευσαν. περὶ δὲ λαγῶν Χαμαιλέων φησὶν ἐν τῷ περὶ Σιμωνίδου, ὡς δειπνῶν παρὰ τῷ Ἱέρωνι ὁ Σιμωνίδης, οὐ παρατεθέντος αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις λαγωοῦ, ἀλλ' ὕστερον μεταδιδόντος τοῦ Ἱέρωνος, ἀπεσχεδίασεν. Οὐδὲ γὰρ οὐδ' εὐρύς περ ἐὼν ἐξίκετο δεῦρο. Ὄντως δ' ἦν ὡς ἀληθῶς κίμβιξ ὁ Σιμωνίδης καὶ αἰσχροκερδὴς ὡς Χαμαιλέων φησίν. ἐν Συρακούσαις γοῦν τοῦ Ἱέρωνος ἀποστέλλοντος αὐτῷ τὰ καθ' ἡμέραν λαμπρῶς, πωλῶν τὰ πλείω ὁ Σιμωνίδης τῶν παρ' ἐκείνου πεμπομένων, ἑαυτῷ μικρὸν μέρος ἀπετίθετο. ἐρομένου δέ τινος τὴν αἰτίαν, ὅπως, εἶπεν, ἥ τε Ἱέρωνος μεγαλοπρέπεια καταφανὴς ἦ καὶ ἡ ἐμὴ κοσμιότης. Οὔθατος δὲ Τηλεκλείδης μνημονεύει ἐν Ἑταίροις οὕτως, Ὡς οὖσα θῆλυς εἰκότως οὔθαρ φορῶ. Ὑπογάστριον δ' αὐτὸ ὠνόμασεν Ἀντίδοτος ἐν Μεμψιμοίρῳ. σιτιστῶν δὲ ὀρνίθων μὲν μνημονεύει Μάτρων ἐν ταῖς παρῳδίαις οὕτως

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐγέλασσαν ἐπήνεικαν τ' ἐπὶ τούτῳ Σιτευτὰς ὄρνιθας ἐπ' ἀργυρέοισι πίναξιν
Ἄφριχας ὀκτέας λαγάροις κατὰ νῶτον ἐΐσας.

Δελφάκων τε σιτευτῶν ὁ φλυακογράφος Σώπατρος ἐν Βακχίδος γάμῳ οὕτως· ἐπ' οὐ κλίβανος ἦν πολυδέλφαξ σιτευτὸς ἔζυγε. δελφάκια δὲ Αἰσχίνης εἴρηκεν ἐν Ἀλκιβιάδῃ οὕτως, ὥσπερ αἱ καπηλίδες τὰ δελφάκια τρέφουσιν. Ἀντιφάνης δ' ἐν Φυσιογνώμονι, καὶ γὰρ ἐκεῖναι τὰ δελφάκια πρὸς βίαν χορτάζουσιν, καὶ ἐν Προτρεπτικῷ δὲ, ἀπὸ δελφακίων τρέφεσθαι. δέλφακας δὲ ἀρσενικῶς εἴρηκε Πλάτων ἐν Ποιητῇ, δέλφακα δ' ἐραιότατον. Σοφοκλῆς Ὕβρει· ἐσθίειν θέλω τὰ δέλφακα. Κρατῖνος Ὀδυσσεῦσι δέλφακας μεγάλους. θηλυκῶς δὲ Νικοχάρης ἔφη κύουσαν δέλφακα. καὶ Εὔπολις Χρυσῷ γένει· οὐκ ἀλλ' εὔθηρον δέλφακα· ὀδὼν δ' εὐσία καὶ μάλα καλήν, καὶ Πλάτων Ἰοῖ· πρόσφερε δεῦρο δὴ τὴν κεφαλὴν τῆς δέλφακος. Θεόπομπος Πηνελόπῃ, καὶ τὴν ἱερὰν ἡμῖν σφάττουσι δέλφακα. χηνῶν δὲ σιτευτῶν καὶ μόσχων Θεόπομπος ἐν τεσσαρεσκαιδεκάτῳ Φιλιππικῶν, καὶ ἐν δεκάτῳ Ἑλληνικῶν ἐν οἷς ἐμφανίζει τὸ περὶ τὴν γαστέρα τῶν Λακώνων ἐγκρατές, γράφει οὕτως. καὶ οἱ Θάσιοι ἔπεμψαν Ἀγησιλάῳ προσιόντι πρόβατα παντοδαπὰ καὶ βοῦς εὖ τεθραμμένους. πρὸς τούτοις δὲ καὶ πέμματα, καὶ τὰς μὲν βοῦς ἔλαβε, τὰ δὲ πέμματα καὶ τὰ τραγήματα πρῶτον μὲν οὐδὲ ἔγνω· κατεκεκάλυπτο γάρ, ὡς δὲ κατεῖδεν, ἀποφέρειν αὐτοὺς ἐκέλευσεν, εἰπὼν οὐ νόμιμον εἶναι Λακεδαιμονίοις χρῆσθαι τούτοις τοῖς ἐδέσμασι. λιπαρούντων δὲ τῶν Θασίων δότε φησὶ φέροντες ἐκείνοις, δείξας αὐτοῖς τοὺς εἵλωτας. εἰπὼν ὅτι τούτους δεῖ διαφθείρεσθαι τρώγοντας αὐτὰ πολὺ μᾶλλον, ἢ αὐτὸν καὶ τοὺς παρόντας Λακεδαιμονίων. ὅτι δὲ τοῖς εἵλωσιν ὑβριστικῶς πάνυ ἐχρῶντο Λακεδαιμόνιοι, καὶ Μύρων ὁ Πριηνεὺς ἱστορεῖ ἐν δευτέρῳ Μεσσηνιακῶν γράφων οὕτως· τοῖς δ' εἵλωσι πᾶν ὑβριστικὸν ἔργον ἐπιτάττουσι πρὸς πᾶσαν ἄγον ἀτιμίαν. κυνῆν τε γὰρ ἕκαστον φορεῖν ἐπάναγκες ὥρισαν καὶ διφθέραν περιβεβλῆσθαι, πληγάς τε τεταγμένας λαμβάνειν κατ' ἐνιαυτὸν ἀδικήματος χωρίς, ἵνα μήποτε δουλεύειν ἀπομάθωσι. πρὸς δὲ τούτοις εἴ τινες ὑπερακμάζοιεν τὴν οἰκετικὴν ἐπιφάνειαν, ἐπέθηκαν ζημίαν θάνατον, καὶ τοῖς κεκτημένοις ἐπιτίμιον εἰ μὴ ἐπικό-

Χνίζειν. πετασὼν ἢ πέρναι. Στράβωνος ἡλικία. τυροί. τυροί. ἀποτράγημα. Κάδμος μάγειρος. Μαίσων. μάγειρος σπουδῆς προϊστάμενος.

πτοιεν τοὺς ἀδρουμένους, καὶ παραδόντες αὐτοῖς τὴν χώραν ἔταξαν μοῖραν ἣν αὐτοῖς ἀνοίσουσιν ἀεί. χνίζειν δὲ εἴρηται ἐπὶ τῶν αὐλούντων. Δίφιλος Συνωρίδι ἐχνίασας, ποιοῦσι τοῦτο πάντες οἱ παρὰ Τιμοθέῳ. ἐπεὶ δὲ καὶ πετασῶνος μέρος ἑκάστῳ κεῖται, ἣν πέρναν καλοῦσι, φέρε τί εἴπω μοι καὶ περὶ αὐτῆς, εἴ τις τοῦ ὀνόματος μνημονεύει. κάλλισται μὲν γὰρ αἱ Γάλλαι, καὶ οὐκ ἀπολείπονται δὲ αὐτῶν οὔτε αἱ ἀπὸ Κιβύρας τῆς Ἀσιατικῆς οὔτε αἱ Λύκιαι. μνημονεύει δὲ αὐτῶν Στράβων ἐν τρίτῳ Γεωγραφουμένων ἀνὴρ οὐ πάνυ νεώτερος. λέγει γὰρ αὐτὸν ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῆς αὐτῆς πραγματείας ἐγνωκέναι Ποσειδώνιον τὸν ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλόσοφον οὗ πολλάκις μεμνήμεθα συγγενομένου Σκιπίωνι τῷ τὴν Καρχηδόνα ἑλόντι. γράφει δ' οὖν ὁ Στράβων οὕτως. ἐν Ἰσπανίᾳ πρὸς τῇ Ἀκυτανίᾳ πόλις Πομπαίλων, ὡς ἂν εἴποι τις Πομπηιόπολις, ἐν ᾗ πέρναι διάφοροι συντίθενται ταῖς Κουρικαῖς ἐνάμιλλοι. ἀλιπάστων δὲ κρεῶν μνημονεύει ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς Ἀριστοφάνης ἐν Διονύσῳ ἀλίπαστα ταῦτα παρατίθημί σοι, καὶ ἐν Γήρᾳ

Ὁ στράτηγον ἀλίπαστον ἀεὶ τὸν θεράποντ' ἐσθίων, ἐπεὶ δὲ καὶ Σικελίας αὔχημα Σώφιλος ἦδ' ἐστί φίλοι, λέξωμέν τι καὶ περὶ τυρῶν. Φιλήμων μὲν γὰρ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Σικελικῷ

Ἐγὼ πρότερον μὲν ᾤμην τὴν Σικελίαν Ἐν τοῦτ' ἀφόρητον αὐτὸ τοὺς τυροὺς ποιεῖν
καλούς. ἔτι τε ταῦτα προσετίθην ἀκηκοὼς Τυρὸς Σικελικὸς ὅτι κράτιστος ἦν
Αἵ τε περιστεραὶ Σικελικαὶ μάλιστα ποικίλ' εἰ λέγοι τις Σικελικὰ
Σκεύη μὲν οὖν καὶ κτήματ' ᾤμην φέρειν,

Καὶ ὁ τρομιλικὸς δὲ τυρὸς ἔνδοξός ἐστι περὶ οὗ φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος ἐν δευτέρῳ Τρωικοῦ οὕτως, τῆς Ἀχαΐας πόλις Τρομίλεια περὶ ἣν γίνεται τυρὸς αἴγειος ἥδιστος, οὐκ ἔχων σύγκρισιν πρὸς ἕτερον ὁ προσαγορευόμενος Τρομιλικὸς, οὗ καὶ Σιμωνίδης μνημονεύει ἐν ἰάμβῳ οὗ ἡ ἀρχὴ πολλὰ μὲν δὴ προὐκοπῆ Τηλέμβροτε γράφων

Ἐνταῦθα μέντοι τυρὸς ἐξ Ἀχαΐας Τρομίλιος θαυμαστὸς ὃν κατήγαγον. Εὐριπίδης δ' ἐν Κύκλωπι ὀπίαν καλεῖ τυρὸν τὸν δριμὺν τὸν πηγνύμενον τῷ τῆς συκῆς ὀπῷ,

Καὶ τυρὸς ὀπίας ἐστὶ καὶ Διὸς γάλα.

Ἐπεὶ δὲ περὶ πάντων εἶπον τῶν παρακειμένων ἀποτράγημα πεποίημαι τὸν τρομιλικὸν καταπαύσω τὸν λόγον, τὸ γὰρ λείψανον, τῶν τραγημάτων καὶ τρωξίμων ἀποτράγημα εἴρηκεν Εὔπολις, σκώπτων γὰρ Διδυμίαν τινὰ ἀποτράγημα αὐτὴν εἴρηκεν ἀλώπεκος, ἤτοι ὡς μικρὸν τὸ σῶμα, ἢ ὡς κακοήθη καὶ πανοῦργον ὥς φησιν ὁ Ἀσκαλωνίτης Δωρόθεος. τοὺς δὲ λεπτοὺς τῶν τυρῶν καὶ πλατεῖς, Κρῆτες θαλείας καλοῦσιν ὥς φησι Σέλευκος, οὓς ἐν θυσίαις τισὶν ἐναγίζουσιν, πυριέφθου δὲ μνημονεύει, οὕτω δὲ καλεῖται τὸ πρῶτον γάλα, Φιλιππίδης ἐν Αὐλοῖς

Τοὺς δὲ πυριέφθους, καὶ τὰ λάχανα ταῦτ' ἔχων,

Καὶ ἴσως πάντα τὰ τοιαῦτα ἐπιδειπνίδας ἔλεγον Μακεδόνες. κάθωνος γὰρ ἡδύσματα. ταῦτα τινά. ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ διαλεγομένου ἐπελθὼν εἷς ἐκείνων τῶν σοφιστῶν μαγείρων ἐκήρυσσε μῦμα, καὶ πολλῶν ξενιζομένων ἐπὶ τῷ κηρύγματι, οὐ γὰρ ἐδείκνυεν ὁ στιγματίας ὅ, τι ἦν, ἔφη ἀγνοεῖν μοι δοκεῖτε ὦ ἄνδρες δαιταλεῖς, ὅτι Κάδμος ὁ τοῦ Διονύσου πάππος μάγειρος ἦν, σιωπησάντων δὲ καὶ ἐπὶ τούτῳ πάντων, Εὐήμερος ἔφη ὁ Κῷος ἐν τῷ τρίτῳ τῆς ἱερᾶς ἀναγραφῆς τοῦθ' ἱστορεῖ, ὡς Σιδωνίων λεγόντων τοῦτο, ὅτι Κάδμος μάγειρος ὢν τοῦ βασιλέως, καὶ παραλαβὼν τὴν Ἁρμονίαν αὐλητρίδα καὶ αὐτὴν οὖσαν τοῦ βασιλέως ἔφυγε σὺν αὐτῇ. ἐγὼ δὲ φεύξομαι ἐλεύθερος γενῶς, οὐδὲ γὰρ ἂν εὕροι τις ὑμῶν δοῦλον μάγειρόν τινα ἐν κωμῳδίᾳ, πλὴν παρὰ Ποσειδίππῳ μόνῳ, δοῦλοι δ' ὀψοποιοὶ παρῆλθον ὑπὸ πρώτων Μακεδόνων τοῦτ' ἐπιτηδευσάντων ἢ δι' ὕβριν ἢ διὰ τὰς ἀτυχίας τῶν αἰχμαλωτισθεισῶν πόλεων, ἐκάλουν δ' οἱ παλαιοὶ τὸν μὲν πολιτικὸν μάγειρον μαίσωνα, τὸν δ' ἐκτόπιον τέττιγα. Χρύσιππος δ' ὁ φιλόσοφος τὸν μαίσωνα ἀπὸ τοῦ μασᾶσθαι οἴεται κεκλῆσθαι, οἷον τὸν ἀμαθῆ καὶ πρὸς γαστέρα νενευκότα, ἀγνοῶν ὅτι Μαίσων γέγονε κωμῳδίας ὑποκριτὴς Μεγαρεὺς τὸ γένος, ὃς καὶ τὸ προσωπεῖον εὗρε τὸ ἀπ' αὐτοῦ καλούμενον μαίσωνα. ὡς Ἀριστοφάνης φησὶν ὁ Βυζάντιος ἐν τῷ περὶ προσώπων, εὑρεῖν αὐτὸν φάσκων, καὶ τὸ τοῦ θεράποντος πρόσωπον καὶ τὸ τοῦ μαγείρου, καὶ εἰκότως, καὶ τὰ τούτοις πρέποντα σκώμματα. καλεῖται μαισωνικὰ, μάλιστα γὰρ εἰσάγονται οἱ μάγειροι σκωπτικοί τινες ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Ἐπιτρέπουσι, καὶ Φιλήμων δέ που φησίν

Σφίγγ' ἄρρεν' οὐ μάγειρον, εἰς τὴν οἰκίαν Εἴληφ' ἁπλῶς γὰρ οὐδὲ ἓν μὰ τοὺς θεοὺς
Ὧν ἂν λέγῃ συνίημι καινὰ ῥήματα Πεπορισμένος γάρ ἐστι.

Τὸν δὲ μαίσωνα Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς Τίμαιον ἐκ τῶν ἐν Σικελίᾳ φησὶν εἶναι Μεγαρέων, καὶ οὐκ ἐκ τῶν Νισαίων, ἀλλ' ὅγε Ποσείδιππος περὶ δούλων μαγείρων ἐν ἀποκλειομένῃ φησίν

Ταυτὶ μὲν οὖν τοιαῦτα, συμβαίνει δέ τι Νῦν μοι διακονοῦντι παρὰ τῷ δεσπότῃ
Ἀστεῖον, οὐχ ἁλώσομ' ἐκφέρων κρέας.

Καὶ ἐν συντρόφοις,

Ἐβάδιζον ἔξω τῶν πυλῶν μάγειρος ὢν Ἄδειπνος ἦν πότερον οὖν ἄριστα
Κατ' ἀγορὰν ἐργάζομαι. Ἐπρίατο γάρ τις ὁμότεχνος μεγνώειμος.

Οὐδὲν οὖν ἦν παράδοξον εἰ καὶ θυτικῆς ἦσαν ἔμπειροι οἱ παλαιότεροι μάγειροι, προΐσταντο γοῦν καὶ γάμων καὶ θυσιῶν. διόπερ Μένανδρος ἐν Κόλακι, τὸν τοῖς τετραδισταῖς διακονούμενον μάγειρον ἐν τῇ τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης ἑορτῇ ποιεῖ ταυτὶ λέγοντα.

Petaso
Perna — Idé nota p martiale & aliis

A

Σπονδή. λίβανον σὺ σπλάγχν' ἀκολουθῶν. ποῖ βλέπεις
Σπονδή. φέρε τὰ σπλάγχνα· ὥσπερ σπονδὴ καλῶς εὔχου θεοῖς ὀλυμπίοις εὐχόμεθα.
Ὀλυμπίασι πάσαις λάμβανε
Τὴν γλῶτταν ἐν τούτῳ διδόναι σωτηρίαν
Ὑγίειαν ἀγαθὰ πολλὰ τῶν ὄντων τε νῦν
Ἀγαθῶν ὄνησιν πᾶσι ταῦτ' εὐχόμεθα.

Καὶ παρὰ σιμωνίδῃ δέ φησιν ἕτερος χωσαφεὺς* σὺ ὡς ἐμέ σύ λα κρέα εἶδες τί καὶ γὰρ οὐ κακῶς ἐπίσταμαι ἐμφαίνει δι' αὐτῶν τὴν ἐμπειρίαν, καὶ ἡ πρὸς ἀλέξανδρον ὀλυμπιάδος ἐπιστολὴ προτρεπομένη μάγειρον αὐτῷ πρίασθαι θυσιῶν ἔμπειρον ἡ μήτηρ φησί. πελίγναν τὸν μάγειρον λάβε παρὰ τῆς μητρός. οὗτος γὰρ οἶδε τὰ ἱερά σου τὰ πατρῷα πάντα ὃν τρόπον θύεται, καὶ τὰ ἀργαδιστικὰ καὶ τὰ βακχικά, ὅσα τε ὀλυμπιὰς προθύεται οὗτος οἶδε. μὴ οὖν ἀμελήσῃς, ἀλλὰ λαβὲ, καὶ ἀπόστειλον πρὸς ἐμὲ τὴν ταχίστην. ὅτι δὲ σεμνὸν καὶ ἡ μαγειρική, μαθεῖν ἐστὶν ἐκ τῶν ἀθήνησι κηρύκων. οἵδε γὰρ μαγείρων καὶ βουτύπων ἐπεῖχον τάξιν ὥς φησι κλείδημος ἐν πρωτογονίας πρώτῳ. ὅμηρός τε τὸ ῥέζειν ἐπὶ τοῦ θύειν τάσσει. τὸ δὲ θύειν ἐπὶ τοῦ ψαιστὰ μετὰ δεῖπνα θυμιᾶν. καὶ οἱ παλαιοὶ τὸ θύειν δρᾶν ὠνόμαζον. ἔδρων δ' οἱ κήρυκες ἄχρι πολλοῦ βουθυτοῦντές φησι καὶ σκευάζοντες, καὶ μιστύλλοντες ἔτι δ' οἰνοχοοῦντες, κήρυκας δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ κρείττονος ὠνόμαζον. ἀναγέγραπταί τε οὐδαμοῦ μαγείρῳ μισθὸς, ἀλλὰ κήρυκι, καὶ ἀγαμέμνων δὲ παρ' ὁμήρῳ θύει βασιλεύων, φησὶ γὰρ ὁ ποιητής

Ἦ καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ,
Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας

B

Θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός
Καὶ θρασυμήδης ὁ τοῦ νέστορος υἱὸς ἀναλαβὼν πέλεκυν κόπτει τὴν βοῦν. ἐπεὶ διὰ τὸ γῆρας ὁ νέστωρ οὐκ ἠδύνατο, συνεπόνουν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ ἄλλοι ἀδελφοί. οὕτως ἔνδοξον ἦν καὶ μέγιστον τὸ τῆς μαγειρικῆς τέχνης ἀξίωμα. καὶ παρὰ ῥωμαίοις δὲ οἱ τιμηταί, μεγίστη δ' αὕτη ἀρχὴ τὴν περιπόρφυρον ἐνδεδυκότες, καὶ ἐστεφανωμένοι πελέκει τὰ ἱερεῖα κατέβαλλον. οὐ παρέργως δὲ παρὰ τῷ ὁμήρῳ καὶ τὰ ὅρκια καὶ τὰ ἱερόθυτα κήρυκες κομίζουσιν ὡς παλαιᾶς οὔσης καὶ προσηκούσης αὐτοῖς τῆς λειτουργίας. Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύο κήρυκας ἔπεμπε καρπαλίμως ἄρνας τε φέρειν πρίαμόν τε καλέσσαι, καὶ πάλιν Αὐτὰρ ὁ ταλθύβιον προΐει κρείων ἀγαμέμνων νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι ἠδ' ἄρν' ἐκέλευσεν οἰσέμεναι. καὶ ταλθύβιος δὲ θεῷ ἐναλίγκιος αὐδὴν κάπρον ἔχων ἐν χερσὶ παρίστατο ποιμένι λαῶν. Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῆς ἀτθίδος καὶ δήμους φῦλον ἀποφαίνει μαγείρων ἐχόντων δημιουργικὰς τιμάς, οἷς καὶ τὸ πλῆθος ἐνδεικνύον ἦν. οὐκ ἀπεικότως οὖν καὶ ἀθηνίων ἐν σαμόθραξιν ὥς φησιν ἰόβας μάγειρον εἰσάγει φυσιολογοῦντα διὰ τούτων.

Οὐκ οἶσθ' ὅτι πάντων ἡ μαγειρικὴ τέχνη
Πρὸς εὐσέβειαν πλεῖστα προσενήνεχθ' ὅλως
Τοιοῦτόν ἐστι. (Β.) πάνυ γε βάρβαρε
Τοῦ θηριώδους καὶ παρασπόνδου βίου
Ἡμᾶς γὰρ ἀπολύσασα καὶ τῆς δυσχεροῦς
Ἀλληλοφαγίας ἤγαγ' εἰς τάξιν τινὰ
Καὶ τουτονὶ περιῆψεν ὃν νυνὶ βίον
Ζῶμεν. τίνα τρόπον (Β.) πρόσεχε κἀγώ σοι φράσω
Ἀλληλοφαγίας καὶ κακῶν ὄντων συχνῶν
Γενόμενος ἄνθρωπός τις οὐκ ἀβέλτερος
Ἔθυσ' ἱερεῖον πρῶτος ὤπτησε κρέα
Ἴσως δ' ἦν τὸ κρέας ἥδιον ἀνθρώπου κρεῶν
Αὐτοὺς μὲν οὐκ ἐμασῶντο τὰ δὲ βοσκήματα
Θύοντες ὤπτων, ὡς δ' ἅπαξ τῆς ἡδονῆς

C

Ἐμπειρίαν τιν' ἔλαβον ἀρχῆς γενομένης
Ἐπὶ πλεῖον ηὖξον τὴν μαγειρικὴν τέχνην
Ὅθεν ἔτι καὶ νῦν τῶν προτέρων μεμνημένοι
Τὰ σπλάγχνα τοῖς θεοῖσιν ὀπτῶσι φλογὶ
Ἅλας οὐ προσάγοντες οὐ γὰρ ἦσαν οὐδέπω
Εἰς τὴν τοιαύτην χρῆσιν ἐξευρημένοι
Ὡς δ' ἤρεσ' αὐτοῖς ὕστερον, καὶ τοὺς ἅλας
Προσάγουσιν ἤδη τῶν ἱερῶν γεγραμμένων
Τὰ πάτρια διατηροῦντες, ἅπερ ἡμῖν μόνα
Ἅπασιν ἀρχὴ γέγονε τῆς σωτηρίας.
Τὸ προσφιλοτεχνεῖν διά τε τῶν ἡδυσμάτων
Ἐπὶ πλεῖον αὔξειν τὴν μαγειρικὴν τέχνην.
Καινὸς γάρ ἐστιν οὗτος ὁ παλαίφατος.
Μετὰ ταῦτα γαστρίον τις ὠνθυλευμένον
Προϊόντος εἰσηνέγκατ' ἤδη τοῦ χρόνου
Ἀκριβῶς ἐρίφιον ἐντακερὸν ἐμπνικτὸν διέλαβον
Γριγκομματίῳ δ' ἐπὶ πέρας ὑποκρούσας
Ἰχθὺν παρεισεκύκλησεν οὐδ' ὁρώμενον
Λάχανον, τάριχος, πολυτελὲς χόνδρον, μέλι
Ὡς πολὺ διὰ τὰς ἡδονὰς ἃς νῦν λέγω
Ἀπεῖχ' ἕκαστος τοῦ φαγεῖν ἂν ἔτι νεκροῦ.
Αὐτοῖς ἅπαντες ἠξίουν συζῆν ὄχλος
Ἠθροίζετ' ἐγένοντό θ' αἱ πόλεις οἰκούμεναι
Διὰ τὴν τέχνην, ὅπερ εἶπα τὴν μαγειρικήν.
Ἄνθρωπε χαῖρε περιπολεῖ τῷ δεσπότῃ
Κατάρχομεθ' ἡμεῖς οἱ μάγειροι· θύομεν
Σπονδὰς ποιοῦμεν τῷ μάλιστα τοὺς θεοὺς
Ἡμῖν ὑπακούειν, διὰ τὸ ταῦθ' εὑρηκέναι
Τὰ μάλιστα συντείνοντα πρὸς τὸ ζῆν καλῶς
Ὑπὲρ εὐσεβείας ἐστὶν ἄφες· παῦσαι. λέγων
Ἥμαρτον ἀλλὰ δεῦρο συνέθιζέ μοι
Τἀπ' ἔνδον εὐτρεπῆ ποεῖ λαβών.

Καὶ ἄλεξις δ' ἐν λεβητίῳ δηλοῖ ὅτι ἡ μαγειρικὴ τέχνη ἐπιτήδευμα καὶ ἐλευθέρων πολίτης γάρ τις οὐκ ἀπινὴς ἐν αὐτῷ δείκνυται ὁ μάγειρος, καὶ οἱ τὰ ὀψαρτυτικὰ δὲ συγγράψαντες ἡρακλείδης τε καὶ γλαῦκος ὁ λοκρὸς οὐχ ἁρμόττειν φασὶ τὴν μαγειρικὴν ἀλλ' οὐδὲ τοῖς τυχοῦσι τῶν ἐλευθέρων. ἐκ σιμωνίδου δὲ τὴν τέχνην καὶ ὁ νεώτερος κρατῖνος ἐν τοῖς γίγασι λέγων. ἐν θύμῳ δὲ τῆς γῆς ὡς γλυκὺ

A

Ὄζει καπνὸς τὴν ἐξοχὴν τ' εὐωδέστερος,
Οἰκεῖ τις ὡς ἔοικεν ἐν τῷ χάσματι
Λιβανωτοπώλης ἢ μάγειρος σικελικός
Παραπλησίαν ὀσμὴν λέγεις ἀμφοῖν γλυκύς. καὶ ἀντιφάνης δ' ἐν δυσπράτῳ ἐπαινῶν τοὺς σικελικοὺς μαγείρους λέγει σικελῶν δὲ τέχναις ἡδυνθεῖσα δαιτὸς δίχα θρυμματίδες. καὶ μένανδρος ἐν φάσματι. ἐπισημαίνεσθαι δεῖ ἡ σκευασία καθάριος ἦ καὶ ποικίλη. ποσείδιππος ἐν ἀναβλέποντι.

Ἐγὼ μάγειρον ἀναλαβὼν ἀκήκοα
Τὰ τῶν μαγείρων πάντα καθ' ἑκάστου κακά,
Ἀντεργολαβοῦντος ἐλέγομεν ὡς οὐκ ἔχει ῥῖνα κριτικὴν πρὸς τοὖψον ὁ δ' ὅτι στόμα
Πονηρόν, ὁ δὲ τὴν γλῶτταν εἰς ἀσχήμονας
Ἐπιθυμίας ἔνια τε τῶν ἡδυσμάτων
Κάθαλος κατόξους χναυστικὸς πρὸς ναυστικὸς
Καπνὸν οὐ φέρων οὐ πῦρ οὐ φέρων δ' ἐκ τοῦ πυρὸς
Εἰς τὰς μαχαίρας ἦλθον ὧν εἷς οὑτοσὶ
Διὰ τῶν μαχαιρῶν τοῦ πυρὸς ἐλήλυθεν.

Ἀντιφάνης δ' ἐν φιλωτίδι τὴν σοφίαν τῶν μαγείρων ἐμφανίζων φησὶ

Οὐκοῦν τὸ μὲν γλαυκίδιον ὥσπερ ἄλλοτε
Ἕψειν ἐν ἅλμῃ φημί, τὸ δὲ λαβράκιον
Ὀπτᾶν ὅλον τὸν γαλεόν, ἐν ὑποτρίμματι
Ζέσαι τὸ δ' ἐγχέλυον ἅλας ὀρίγανον,
Ὕδωρ. ὁ γόγγρος, ταὐτόν. ἡ βατίς, χλόη
Πρόσεστι θύννου τέμαχος ὀπτήσεις κρέας.
Ἐρίφιον ὀπτὸν θάτερον τἀναντία.
Ὁ σπλὴν σεσάχθω νῆστις ἀπολεῖ μ' οὑτοσί.

Ἀσιλίμων δ' ὀψαρτυτῶν ὀνόματα καταλέγει βάτων ἐν εὐεργέταις οὕτως.

Εὖ γ' ὥσπερ εὐνῇ τὰς νύκτας οὐ καθεύδομεν
Οὐδ' ἀναγεγράμμεθ' ἀλλὰ καίεται λύχνος

B

Καὶ βιβλίον ταῖς χερσὶ καὶ φροντίζομεν
Τί σοφὸν καταλελοίπασιν ἡ τίς ἡμῶν ἀκτίδης
Ὁ χῖος ἢ τυνδαρικὸς ὁ σικυώνιος
Ἢ ζωπυρῖνος αὐτὸς εὕρηκας δέ τι
Τὰ μέγιστα πόσα ταῦτα τοὺς τεθνηκότας.
Ἐγὼ δὲ τουτονὶ βρῶμα ὑμῖν ἀπέδοσθε φίλοι τὸ μύμα φέρω.

περὶ οὗ ἀρτεμίδωρος ὁ ἀριστοφάνειος ἐν ὀψαρτυτικαῖς γλώσσαις φησὶν ὅτι σκευάζεται ἐκ κρεῶν καὶ αἵματος πολλῶν ἀρτυμάτων συνεμβαλλομένων. ἐπαίνετος δ' ἐν ὀψαρτυτικῷ λέγει ταῦτα. μύμα δὲ παντὸς ἱερείου καὶ ὄρνιθος. χρὴ δὲ ποιεῖν τὰ ἁπαλὰ τῶν κρεῶν μικρὰ συντεμόντα καὶ τὰ σπλάγχνα καὶ τὸ ἔντερον, καὶ τὸ αἷμα διαθρύψαντα καὶ ἀρτύσαντα ὄξει, τυρῷ ὀπτῷ, σιλφίῳ, κυμίνῳ, θύμῳ χλωρῷ καὶ ξηρῷ, θύμβρας, κοριάνῳ χλωρῷ τε, καὶ ξηρῷ καὶ γηθύῳ, καὶ κρομμύῳ καθαρῷ πεφωσμένῳ, ἢ μήκωνι, καὶ σταφίδι, ἢ μέλιτι, καὶ ῥοᾶς ὀξείας κόκκοις. εἶναι δέ σοι τὸ αὐτὸ μύμα καὶ ὄψον. τοσαῦτα καὶ τοῦ κυνουλκοῦ κατακόψαντος, οὐ μόνον τὰ προειρημένα ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, ἄλλος ἐπεισῆλθεν τὴν ματτύην κομίζων, περὶ ἧς καὶ ζητήσεως γενομένης, καὶ τοῦ οὐλπιανοῦ εἰπόντος τὰ ἐκ τῶν ὀψαρτυτικῶν γλωσσῶν τοῦ προειρημένου ἀρτεμιδώρου. αἰμιλιανὸς δωροθέῳ ἔφη τῷ ἀσκαλωνίτῃ σύγγραμμα ἐκδεδόσθαι ἐπιγραφόμενον περὶ ἀντιφάνους καὶ περὶ τῆς παρὰ τοῖς μεσοτέροις κωμικοῖς ματτύης, ἣν θετταλῶν φησὶν εἶναι εὕρημα. ἐπιχωριάσαι τε κἀν ταῖς ἀθήναις κατὰ τὴν μακεδόνων ἐπικράτειαν. ὁμολογοῦνται δὲ οἱ θετταλοὶ πολυτελέστατοι τῶν ἑλλήνων γεγενῆσθαι. περί τε τὰς ἐσθῆτας καὶ τὴν δίαιταν ὅπερ αὐτοῖς αἴτιον ἐγένετο καὶ τοῦ κατὰ τῆς ἑλλάδος ἐπαγαγεῖν τοὺς πέρσας ἐζηλωκόσι τὴν τούτων τρυφὴν καὶ πολυτέλειαν. ἱστορεῖ δὲ καὶ περὶ τῆς πολυτελείας αὐτῶν καὶ κρατῖνος ἐν τῇ πολιτείᾳ αὐτῶν. ὠνομάσθη δὲ ἡ ματτύη ὡς μὲν ὁ ἀθηναῖος ἀπολλόδωρός φησιν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐτυμολογουμένων, ἀπὸ τοῦ μασᾶσθαι, ὥσπερ

C

καὶ ἡ μαστίχη καὶ τὰ μάλιστα, *καὶ ἡμεῖς δὲ φαμὲν ἀπὸ τοῦ μάττειν ἀφ' οὗ καὶ ἡ μᾶζα αὐτῇ ὠνομάσθη, καὶ ἡ παρὰ κυπρίοις καλουμένη μαγίς, καὶ τὸ τρυφᾶν καθ' ὑπερβολὴν ὑπερμαζᾶν. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν τὴν δημοτικὴν καὶ κοινὴν ταύτην τροφὴν τὴν ἐκ τῶν ἀλφίτων μᾶζαν ὠνόμαζον, καὶ μάττειν τὸ παρασκευάζειν αὐτήν, ὕστερον δὲ ποικίλλοντες τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν ἀκολάστως καὶ περιέργως μικρὸν παραγαγόντες τοὔνομα τῆς μάζης ματτύην ὠνόμαζον πᾶν τὸ πολυτελὲς ἔδεσμα. τὸ δὲ ματτυάζειν τὸ παρασκευάζειν αὐτά, εἴτε ἰχθὺς εἴη, εἴτε ὄρνις, εἴτε λάχανον, εἴτε ἱερεῖον εἴτε μύττιον. τοῦτο δὲ δῆλόν ἐστιν ἐξ οὗ καὶ ὁ ἀρτεμίδωρος παρέθετο μαρτυρίου ἀλέξιδος. συνεμφῆναι γὰρ βουλόμενος ὁ ἄλεξις τὴν ἀκολασίαν τῆς παρασκευῆς, προσέθηκε τὸ λέπεσθαι ἔχει δ' ἡ σύμπασα ἐκλογὴ οὖσα ἐκ τοῦ διεσκευασμένου δράματος ὃ ἐπιγράφεται δημήτριος, τοὖψον λαμβάνουσα τοῦτο τἀπεσταλμένον σκευάζετ' εὐωχεῖσθε προπόσει πίνετε λέπεσθε ματτυάζετε. τῷ δὲ λέπεσθαι χρῶνται οἱ ἀθηναῖοι ἐπὶ ἀσελγοῦς καὶ φορτικῆς δ' ἀφροδισίων ἡδονῆς, καὶ ὁ ἀρτεμίδωρος ἐν ταῖς ὀψαρτυτικαῖς γλώτταις τὴν ματτύην ἀποφαίνει κοινὸν εἶναι πάντων ὄνομα τῶν πολυτελῶν ἡδυσμάτων γράφων οὕτως, εἴ τις τῆς ὄρνιθος ματτύης. ἐσφάχθω μὲν διὰ τοῦ στόματος εἰς τὴν κεφαλήν, ἔστω δὲ ἕωλος καθάπερ ὁ πέρδιξ, ἐὰν δὲ θέλῃς ὡς ἔχει τοῖς πτεροῖς ἐᾶν τετιλμένην. εἶτα τὸν τρόπον ἐκθεὶς τῆς ἀρτύσεως, καὶ τῆς ἑψήσεως, ἐπιφέρει εὐθὺς καὶ νομάδας παχείας ἕψε καὶ νεοσσοὺς τῶν ἤδη κοκκυζόντων. ἐὰν δὲ θέλῃς παρὰ πότον χρῆσθαι, ἐξελὼν τὰ λάχανα εἰς τρύβλιον καὶ τῆς ὄρνιθος τῶν κρεῶν ἐπιθεὶς, παρατίθει. τοῦ θέρους ἀντὶ τοῦ ὄξους τῆς ὄμφακος ἐμβαλὼν εἰς τὸν ζωμὸν ὡς ἔχει τοὺς βότρυς ἐπειδὰν δὲ ἐφθὴ γένηται, ἔξελε μετὰ τοῦ βοτρυλίου πρὸ τοῦ τὸ γίγαρτον ἐξαφεῖναι. εἶθ' οὕτως τὸ λάχανον κατάθρυπτε οὕτως ματτύαις ἐν τοῖς ἡδίστοις, ὅτι μὲν οὖν κοινὸν ἦν τοὔνομα τῶν πολυτελεστάτων ἐδεσμάτων, φανερόν. ὅτι δὲ καὶ ὁ τρόπος τῆς τοιαύτης εὐωχίας ὁμοίως ἐλέγε

A ὁ Φιλήμων φησὶν ἐν ἁρπαζομένῳ· Γυμνοῦ φυλακὴν ἐπίταττε καὶ διὰ τεττάρων ποτηρίων ματτύης ἐμφανιέτω. καὶ ἐν ἀνδροφόνῳ· πιεῖν τις ἡμῖν ἐγχεάτω, καὶ ματτύην ποιεῖτε θᾶττον. Ἄλεξις δ' ἐν τυράννῳ ἀμφιβόλως εἴρηκεν, Ἐγὼ δ' ἐπειδὰν ἀπολουμένους λάβω Ἀνέκραγον· οὐ δώσει τις ἡμῖν ματτύην, Ὥσπερ αὖ εἰς τὸ δεῖπνον ἔλεγον. πιθανὸν δὲ καὶ ἰδίως εἶναι τῶν ἐδεσμάτων ἀναφέρειν. Μάχων δ' ὁ σικυώνιος τῶν μὲν κατὰ ἀπολλόδωρον τὸν καρύστιον κωμῳδοποιῶν εἷς ἐστι καὶ αὐτὸς, οὐκ ἐδίδαξε δ' ἀθήνησι τὰς κωμῳδίας τὰς ἑαυτοῦ ἀλλ' ἐν ἀλεξανδρείᾳ. ἦν δ' ἀγαθὸς ποιητὴς εἴ τις ἄλλος τῶν μετὰ τοὺς ἑπτά. διόπερ ὁ γραμματικὸς ἀριστοφάνης ἐσπούδασε συσχολάσαι αὐτῷ νέος ὤν. ἐποίησε δὲ καὶ οὗτος ἐν δράματι ἀγνοίᾳ ταυτί·

Ἥδιον οὐδέν ἐστί μοι τῆς ματτύης
Τοῦτ' ἔτι πρῶτοι μακεδόνες τοῖς ἀττικοῖς
Κατέδειξαν ἡμῖν εἴτε πάντες οἱ θεοί
Οὐκ οἶδα, πλὴν ἐστί γε μουσικωτάτου τινός.

Ὅτι δὲ ὕστατον καὶ ἦν πᾶσιν εἰσεφέρετο, νικόστρατος φησὶν ἐν ἀπελαυνομένῳ, μάγειρος δ' ἐστὶν ὁ διηγούμενος, ὡς λαμπρὰν καὶ εὔτακτον παρεσκεύασεν εὐωχίαν. προδιηγησάμενός τε ὅτι ἦν τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον, καὶ τρίτης μνησθεὶς παραθέσεως, ἐπιφέρει. εὖ γε τὰ ἄνδρε εὖ σφόδρα. ἀλλὰ μὴν τῇ ματτύῃ

Οὕτω διαθήσω τὰ μετὰ ταῦθ' ὥστ' οἴομαι
Οὐδ' αὐτὸν ἡμῖν ἐστιν ἀντορᾶν ἔτι
Καὶ ἐν μαστείρῳ
Θρῖον δὲ καὶ κάνδυλον, ἢ τούτων τι τῶν
Εἰς ματτύην οὐδ' ἕτερον εἶδε πώποτε
Ἄλλος δέ τις φησὶ περιφέρειν ματτύην ποδάριον
Καὶ γαστέριον τακερόν τι καὶ μήτρας ἴσως.

Διονύσιος δ' ἐν ἀκοντιζομένῳ μάγειρος δέ ἐστιν ὁ λέγων,

Ὥστ' αὖ ἐνίοτ' αὖ τούτοισι ποιῶν ματτύην
Σπεύδων ἂν εἰσήνεγκα διαμαρτὼν μίαν
Ἄκων περιφορὰν τῶν νεκρῶν ὡς τὸν νεκρόν.

B Φιλήμων ἐν πτωχῇ

Ἐξὸν ἀποστέλλεσθαι δι' ὅλην τὴν ἡμέραν
Ποιοῦντα καὶ διδόντα ματτύας ἐκεῖ.

Μόλπις δ' ὁ λάκων τὰ παρὰ τοῖς σπαρτιάταις ἐπαίκλεια ὅ σημαίνει τὰς ἐπιδορπίδας, ματτύας φησὶ λέγεσθαι παρὰ τοῖς ἄλλοις. ὁ δὲ κυνικὸς μένιππος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ἀρκεσιλάῳ γράφει οὕτως· πότος ἦν ἐπικωμασάντων τινῶν καὶ ματτύην ἐκέλευσεν εἰσφέρειν λάκαινά τις. καὶ εὐθέως περιεφέρετο περδίκια ὀλίγα καὶ χήνεια ὀπτὰ καὶ τρυφὴ πλακούντων. τὸ δὲ τοιοῦτον δεῖπνον οἱ μὲν ἀττικοὶ προσηγόρευον ἐπιδόρπισμα, οἱ δὲ δωριεῖς ἐπάικλον, τῶν δ' ἄλλων ἑλλήνων οἱ πλεῖστοι ἐπίδειπνα. τοσούτων καὶ περὶ τῆς ματτύης λεχθέντων ἔδοξεν ἀπιέναι· καὶ γὰρ ἑσπέρα ἦν ἤδη καὶ διελύθημεν οὕτως.

ἈΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ.

ΕΥΡΕΣΙΣ ΚΟΤΤΑΒΩΝ.

Εἴ μοι τὸ νεστόρειον εὔγλωσσον μέλος Ἀντήνορός τε τοῦ φρυγὸς δοίη θεὸς κατὰ τὸν πάνσοφον εὐριπίδην, ἑταῖρε τιμόκρατες οὐκ ἂν δυναίμην ἀπομνημονεύειν ἔτι σοι τῶν πολλάκις λεχθέντων ἐν τοῖς πολυσπουδάστοις τούτοις συμποσίοις διά τε τὴν ποικιλίαν καὶ C τὴν ὁμοιότητα τῶν ἀεὶ καινῶς προσευρισκομένων, καὶ γὰρ καὶ περὶ τάξεως τῶν περιφορῶν πολλάκις ἐλέχθη, καὶ περὶ τῶν μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπιτελουμένων, ἅπερ καὶ μόλις ἀναπεμπάζομαι εἰπόντος τινὸς τῶν ἑταίρων τὰ ἐκ τῶν λακώνων πλάτωνος ἰαμβεῖα.

Ἄνδρες δεδειπνήκασιν
Ἤδη σχεδὸν ἅπαντες,
Εὖ γε. τί οὐ τρέχων σὺ τὰς τραπέζας ἐκφέρεις,
Ἐγὼ δὲ λίτρον παραχέων εἰσέρχομαι.
Κἀγὼ δὲ παρακορήσων
Σπονδὰς δ' ἔπειτα παραχέας
Τὸν κότταβον παροίσω
Τῇ παιδὶ τοὺς αὐλοὺς ἐχρῶ
Ἤδη προχείρους εἶναι
Καὶ προσαναφυσᾶν τὸ μύρον
Ἤδη παραχέων βαδίζων
Αἰγύπτιον κατ' ἴρινον.
Στέφανον δ' ἔπειθ' ἑκάστῳ
Δώσω φέρων τῶν ξυμποτῶν
Νεόκρατά τις ποιείτω
Καὶ δὴ κέκραται
Τὸν λιβανωτὸν ἐπιτιθείς
Εἶπε. ποῦ δή με* ἤδη γέγονε, καὶ πίνοντες ἤδη πόρρω
Καὶ σκολιὸν ἦσται
Κότταβος δ' ἐξοίχεται θύραζε
Αὐλοὺς δ' ἔχουσά τις κορίσκη
Καρικὸν μέλος μελίζεται
Τοῖς συμπόταισι καλῶ
Τρίγωνον ἄδον ἔχουσαν
Ἤ τ' ᾖδε πρὸς αὐτὸ μέλος ἰωνικόν.

Μετὰ ταῦτ' οἶμαι καὶ περὶ κοττάβων ζήτησις ἦν καὶ τῶν ἀποκοτταβιζόντων, οὓς οἰηθείς τις τῶν παρόντων ἰατρῶν εἶναι τούτων, οἱ ἀπὸ βαλανείου καθάρσεως ἕνεκα τοῦ στομάχου πίνοντες ἄμυστιν ἀποβλύζουσιν, ἔφη οὐκ εἶναι παλαιὰν ταύτην παράδοσιν, οὐδὲ εἰδέναι τινὰ τῶν ἀρχαίων, ταύτῃ τῇ καθάρσει χρησάμενον. διὸ καὶ ἐρασίστρατον τὸν ἰουλιήτην ἐν τῇ περὶ

A τῶν καθόλου πραγματείᾳ ἐπιτιμᾶν τοῖς τοῦτο ποιοῦσι, βλαπτικὸν ὀφθαλμῶν τὸ ἐπιχείρημα δεικνύων, καὶ τῆς κάτω κοιλίας ἐποχητικόν. πρὸς ὃν οὐλπιανὸς ἔφη· Ὀρσάκλη πάδη καλὲ κρεῶν σε χαίρω νοῦς. οὐ γὰρ κακῶς τινὶ τῶν ἑταίρων ἡμῶν ἐλέχθη τὸ, εἰ μὴ ἰατροὶ ἦσαν, οὐδὲν ἂν ἦν τῶν γραμματικῶν μωρότερον. τίς γὰρ ἡμῶν οὐκ οἶδεν ὅτι οὐκ ἦν οὗτος ὁ ἀποκοτταβισμὸς ἀρχαῖος, εἰ μή τι σὺ καὶ τὸν ἀμυστὶ ἀποβλύζειν ὑπολαμβάνεις. ἐπεὶ οὖν ἄπειρος εἶ τῆς τοιαύτης θεωρίας, μάθε παρ' ἐμοῦ ὅτι πρῶτον μὲν ἡ τῶν κοττάβων εὕρεσις σικελική ἐστι παιδιά, ταύτην πρώτων εὑρόντων σικελῶν, ὡς κριτίας φησὶν ὁ καλλαίσχρου ἐν τοῖς ἐλεγείοις διὰ τούτων. Κότταβος ἐκ σικελῆς ἐστι χθονὸς ἐκπρεπὲς ἔργον Ὃν σκοπὸν ἐκ λατάγων τόξα καθιστάμεθα. Δικαίαρχος ὁ μεσσήνιος ἀριστοτέλους μαθητὴς ἐν τῷ περὶ ἀλκαίου καὶ τὴν λατάγην φησὶν εἶναι σικελικὸν ὄνομα. λατάγη δ' ἐστὶ τὸ ὑπολειπόμενον ἀπὸ τοῦ ἐκποθέντος ποτηρίου ὑγρὸν, ὃ συνεστραμμένῃ τῇ χειρὶ ἄνωθεν ἐρρίπτουν οἱ παίζοντες εἰς τὸ κοτταβεῖον. κλείταρχος δ' ἐν τῇ περὶ γλωττῶν πραγματείᾳ λατάγην θετταλοὺς καὶ ῥοδίους τὴν ἀπὸ τῶν ποτηρίων κότταβον λέγειν. κότταβος δ' ἐκαλεῖτο τὸ τιθέμενον τοῖς νικῶσιν ἐν τῷ πότῳ ὡς εὐριπίδης παρίστησιν ἐν οἰνεῖ

Πυκνοῖς δ' ἔβαλλον βακχίου τοξεύμασι
Κάρα γέροντος, τὸν βαλόντα δὲ στέφειν (λέγων οὕτως
Ἐγὼ τετάγμην ἆθλα κοττάβων διδούς.
Ἐκαλεῖτο δὲ κότταβος, καὶ τὸ ἄγγος εἰς ὃ ἔβαλλον

τὰς λατάγας ὡς κρατῖνος ἐν νεμέσει δείκνυσι. πλάτων δ' ἐν διὶ κακουμένῳ παιδιᾶς εἶδος παροίνιον τὸν κότταβον εἶναι ἀποδίδωσιν ἐν ᾗ διΐσταντο, καὶ τῶν σκευαρίων οἱ δυσκυβοῦντες. λέγει δ' οὕτως.

B Πρὸς κότταβον παίζειν ἕως ἂν σφῷν ἐγὼ
Τὸ δεῖπνον ἐσκευάσω πάνυ βούλομαι ἀλλ' ἄνεμος ἐστάλης θυΐαν παῖς τίνα φέρε τὴν θυΐαν αἶρ' ὕδωρ ποτήρια παράθετε. παίζωμεν δὲ περὶ φιλημάτων ἀγωνιῶς οὐκ ἐῶ,
Παίζειν τίθεμαι κοττάβια σφῷν ἐγὼ
Τὰς δ' ἴγε τὰς κρηπῖδας ἃς αὕτη φορεῖ
Καὶ τὸν κότυλον τὸν σὸν σαβαὰξ οὔτι σοι*
Μεῖζον ἀγωνιστὴς ἰσθμιάδος ἐπέρχεται.

Ἐκάλουν δὲ καὶ κατακτούς τινας κοττάβους. ἔστι δὲ λυχνία ἐπαγόμενα πάλιν τε συμπίπτοντα. εὔβουλος βελλεροφόντῃ Τίς ἂν λάβοιτο τοῦ σκέλους κάτωθέ μοι Ἄνω γὰρ ὥσπερ κοττάβειον αἴρομαι. ἀντιφάνης δ' ἐν ἀφροδίτης γοναῖς

Τὸν δὴ λέγω σὺ δ' οὐ συνιεῖς κότταβος
Τὸ λυχνίον. ἐστὶ πρόσεχε τὸν νοῦν ὠὰ μὲν
Πέντε νικητήριον
Περὶ τοῦ; γελοῖον κοτταβιεῖτε. τίνα τρόπον
Ἐγὼ διδάξω καθ' ὅσον ἂν τὸν κότταβον
Ἀφεὶς ἐπὶ τὴν πλάστιγγα ποιῇ
Τοῦτο τοῦ πινακίσκου
Ἄνω τὸ μικρὸν πινακίσκιον λέγεις
Τοῦτ' ἐστὶ πλάστιγξ οὗτος ὁ κρατῶν γίνεται.
Πῶς δ' εἴσεταί τις τοῦτο γ' ἂν τύχῃ μόνον
Αὐτῆς ἐπὶ τὴν μάνην πεσεῖται καὶ ψόφος
Ἔσται πάνυ πολὺς πρὸς θεῶν τῷ κοττάβῳ
Πρόσεστι καὶ μάνης τίς ὥσπερ οἰκέτης.
Καὶ μετ' ὀλίγα. ὧδε λαβὼν τὸ ποτήριον δεῖξον νόμῳ
Αὐλητικῶς δὲ καρκινοῦν τοὺς δακτύλους,
Οἰνόν τε μικρὸν ἐγχέαι καὶ μὴ πολύν
Ἔπειτ' ἀφήσεις τίνα τρόπον δεῦρο βλέπε
Τοιοῦτον ὦ πόσειδον ὡς ὑψοῦ σφόδρα,
Οὕτω ποιήσεις ἀλλ' ἐγὼ μὲν σφενδόνῃ
Οὐκ ἂν ἐφικοίμην αὐτὸς ἀλλὰ μάνθανε

Ἀγκυλοῦντα δὲ δεῖ σφόδρα τὴν χεῖρ' εὐρύθμως πέμπειν τὸν κότταβον ὡς δικαίαρχός φησι, καὶ πλάτων δ' ἐν τῷ διὶ κακουμένῳ παρακελεύεταί τις ἡρακλεῖ μὴ σκληρὰν ἔχειν τὴν χεῖρα μέλλοντα κοτταβίζειν. ἐκάλουν δὲ ἀπ' ἀγκύλης τὴν τοῦ κοττάβου πρόεσιν διὰ τὸ ἀπαγκυλοῦν τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐν τοῖς ἀποκοτταβισμοῖς. οἱ δὲ ποτηρίου εἶδος τὴν ἀγκύλην φασὶ. βακχυλίδης ἐν ἐρωτικοῖς εὖτε τὴν ἀπ' ἀγκύλης ἵησι τοῖς δὲ τοῖσι νεανίαις λευκὸν ἀντείνασα πῆχυν. καὶ αἰσχύλος δ' ἐν ὀστολόγοις ἀγκυλητοὺς λέγει κοττάβους διὰ τούτων

C Εὐρύμαχος οὐκ ἄλλος οὐδὲν ἧσσον ἂν
Ὕβριζ' ὑβρισμοὺς οὐκ ἐναισίους ἐμοί
Ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ κότταβος ἀεὶ τοὐμὸν κάρα
Τοῦ δ' ἀγκύλη τοῦ κότταβός ἐστι σκοπός
Ἐκτεμὼν ἡβῶσα χεὶρ ἐφίετο
Ὅτι δὲ ἆθλον προὔκειτο τῷ εὖ προεμένῳ τὸν κότταβον

προείρηκεν μὲν καὶ ὁ ἀντιφάνης, ὠὰ γάρ ἐστι καὶ πεμμάτια καὶ τραγήματα. ὁμοίως δὲ διεξέρχονται κηφισόδωρος ἐν τροφωνίῳ καὶ καλλίας ἢ διοκλῆς ἐν κύκλωπι καὶ εὔπολις, ἕρμιππός τε ἐν τοῖς ἰάμβοις. τὸ δὲ καλούμενον κατακτὸν κοττάβιον τοιοῦτόν ἐστι, λυχνίον ἐστὶν ὑψηλὸν ἔχον τὸν μάνην καλούμενον ἐφ' οὗ τὴν καταβαλλομένην ἔδει πεσεῖν πλάστιγγα ἐντεῦθεν δ' ἔπιπτεν εἰς λεκάνην ὑποκειμένην πληγεῖσαν τῷ κοττάβῳ, καί τις ἦν ἀκριβὴς εὐχειρία τῆς βολῆς. μνημονεύει δὲ τοῦ μάνου νικοχάρης ἐν λάκωσιν. ἕτερον δέ ἐστιν εἶδος παιδιᾶς τῆς ἐν λεκάνῃ. αὕτη δ' ὕδατος πληροῦται, ἐπινεῖται τε ἐπ' αὐτῆς ὀξύβαφα κενὰ ἐφ' ἃ βάλλοντες τὰς λατάγας ἐκ καρχησίων ἐπειρῶντο καταδύειν. ἀνῃρεῖτο δὲ τὰ κοττάβια ὁ πλείω καταδύσας ἀμφιδείας ἀποκοτταβίζουσιν, ἦ μανία. φέρ' ὀξύβαφα καὶ κανθάρους Καὶ τὴν ποδονιπτῆρα ἐγχέασα ὕδατος. κρατῖνος ἐν νεμέσει. τῷ δὲ κοττάβῳ προθέντες ἐν ταφρικοῖσιν νόμοις Τὸ κενεὸν ὀξύβαφον βάλλειν μετὰ τῶν* πόντῳ δὲ βάλλοντι νέμω πλεῖστα τύχης. τὸ δ' ἆθλον ἀριστοφάνης δαιταλεῦσιν Ἔγωγ' ἐκεῖνο δὲ χάλκιον Τοῦτ' ἐστὶ κοττάβειον ἱστάναι καὶ μυρρίνας. ἕρμιππος μοίραις.

χλανίδες δοῦλαι καταβέβληνται. θώρακα δ' ἅπας ἐμπέπρηνται. κνημίδες δὲ περὶ σφυρὸν ἀρθροῦνται. βλαύτης δ' οὐδεὶς ἔτ' ὀρθῶς λευκῆς ῥάβδον δ' ὄψει τὴν κοτταβικὴν ἐν τοῖς ἀχύροισι κυλινδομένην μανῆς δ' οὐδὲ λαταγῶν ἢ τὴν τάλαιναν πλάστιγγ' ἴδοις παρὰ τὸν στροφέα τῆς κηπαίας ἐν τοῖσι κορήμασιν οὖσαν. ἀχαιὸς δ' ἐν λίνῳ περὶ τῶν σατύρων λέγων φησί· ῥιπτοῦντες ἐκβάλλοντες ἀγνῶτες τίμου λέγοντες ὦ κάλλιστον ἡράκλει λάταξ. τοῦτο δὲ λέγοντες παρ' ὅσον τῶν ἐρωμένων ἐμέμνηντο, ἀφιέντες ἐπ' αὐτοῖς τοὺς λεγομένους κοσσάβους. διὸ καὶ σοφοκλῆς ἐν ἰνάχῳ, ἀφροδισίαν εἴρηκε τὴν λάταγα· ξανθὴ δ' ἀφροδισία λάταξ πᾶσιν ἐπεκτύπει δόμοις. καὶ εὐριπίδης ἐν πλεισθένει· πολὺς δὲ κοσσάβων ἀραγμὸς κύπριδος προσῳδὸν ἀχεῖ μέλος ἐν δόμοισιν. καὶ καλλίμαχος δέ φησιν· πολλοὶ καὶ φιλέοντες ἀκόντιον ἧκαν ἔραζε οἰνοπόται σικελὰς ἐκ κυλίκων λάταγας. ἦν δέ τι καὶ ἄλλο κοτταβίων εἶδος προτιθέμενον ἐν ταῖς παννυχίσιν οὗ μνημονεύει κάλλιππος ἐν παννυχίδι διὰ τούτων. ὁ δ' ἀγρυπνήσας τὸν πυραμοῦντα λήψεται τὰ κοττάβια καὶ τῶν παρουσῶν ἣν θέλει φιλήσει. ἐγίγνετο δὲ καὶ πεμμάτιά τινα ἐν ταῖς παννυχίσιν ἐν αἷς πλεῖστον ὅσον χρόνον διηγρύπνουν χορεύοντες, καὶ διωνομάζετο τὰ πεμμάτια τότε χαρίσια ἀπὸ τῆς τῶν ἀναιρουμένων χαρᾶς. μνημονεύει εὔβουλος ἐν ἀγκυλίωνι λέγων οὕτως· καὶ γὰρ πάλαι πέπεπται τὰ νικητήρια. εἶθ' ἑξῆς φησιν· ἐξεπήδησ' ἄρτι ὡς πέπτουσα τὸν χαρίσιον. ὅτι δὲ καὶ φίλημα ἦν ἆθλον ἑξῆς λέγει ὁ εὔβουλος.

Εἶεν γυναῖκες νῦν ὅπως τὴν νύχθ' ὅλην ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ παιδίου χορεύσετε
θήσω δὲ νικητήριον τρεῖς ταινίας καὶ μῆλα πέντε καὶ φιλήματ' ἐννέα.

Ὅτι δὲ περισπούδαστος παρὰ τοῖς σικελιώταις ὁ κότταβος, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ οἰκήματα ἐπιτήδεια τῇ παιδιᾷ κατασκευάζεσθαι, ὡς ἱστορεῖ δικαίαρχος ἐν τῷ περὶ ἀλκαίου. οὐκ ἀπεικότως οὖν οὐδ' ὁ καλλίμαχος σικελὴν τὴν λάταγα προσηγόρευσε. μνημονεύει τῶν λαταγῶν καὶ τῶν κοττάβων καὶ ὁ χαλκοῦς καλούμενος διονύσιος ἐν τοῖς ἐλεγείοις διὰ τούτων·

Κότταβον ἐνθάδε σοι τρίτον ἑστάναι οἱ δυσέρωτες ἡμεῖς προστίθεμεν γυμνασίῳ βρομίου
κώρυκον· οἱ δὲ παρόντες ἐνείρετε χεῖρας ἅπαντες ἐς σφαίρας κυλίκων, καὶ πρὶν ἐκεῖνον ἰδεῖν
ὄμμασι βυματίσασθε τὸν αἰθέρα τὸν κατὰ κλινῶν
εἰς ὅσον αἱ λάταγες χωρίον ἐκπέτανται.

Ἐπὶ τούτοις ὁ οὐλπιανὸς ᾔτει πιεῖν μεγάλῃ κύλικι ἐπιλέγων ἐκ τῶν αὐτῶν ἐλεγείων καὶ τόδε. ὕμνους οἰνοχοεῖν ἐπιδέξια σοί τε καὶ ἡμῖν. τόνδε σὸν ἀρχαῖον τηλέπαθόν τι φίλον

εἰρεσίῃ γλώσσης ἀποπέμψομεν εἰς μέγαν αἶνον τοῦδ' ἐπὶ συμποσίου δεξιότης τε λόγου,
φαίακος μουσῶν ἐρέτας ἐπὶ σέλματα πέμπει. κατὰ δὲ τὸν νεώτερον κρατῖνον ὃς ἐν ὀμφάλῃ φησί
πίνειν μὲν ὄντα τὸν καλῶς εὐδαίμονα κρεῖττον μάχαι δ' ἄλλοισι καὶ πόνοι μέλοι.

Πρὸς ὃν ὁ κύνουλκος ἀεὶ τῷ σύρῳ ἀντικορυσσόμενος, καὶ οὐδέποτε τῆς φιλονεικίας παυόμενος, ὡς ἔχε πρὸς αὐτόν, ἐπεὶ θόρυβος κατεῖχε τὸ συμπόσιον ἔφη. τίς οὗτος ὁ τῶν συρβηναίων χορός, καὶ αὐτὸς δ' ἐκ τούτων τῶν ἐπῶν μεμνημένος τινῶν ἐρῶ, ἵνα μὴ ὁ οὐλπιανὸς βρενθύηται ἐκ τῶν ἀποθέτων τοῖς ὁμηρίδαις μόνος ἀνασπάσας τὰ κοττάβια

Ἀγγελίας ἀγαθῆς δεῦρ' ἴτε πευσόμενοι, καὶ κυλίκων ἔριδας διαλύετε καὶ κατάθεσθε
τὴν ξύνεσιν παρ' ἐμοὶ καὶ τάδε μανθάνετε εἰς τὴν παροῦσαν ζήτησιν ἐπιτήδεια ὄντα. ὁρῶ γὰρ

καὶ τοὺς παῖδας ἤδη φέροντας ἡμῖν στεφάνους καὶ μύρα. διατί δὲ λέγονται τῶν ἐστεφανωμένων ἐὰν λύωνται οἱ στέφανοι, ὅτι ἐρῶσι. τοῦτο γὰρ ἐν παισὶ τὰ καλλιμάχου ἀναγινώσκων ἐπιγράμματα, ὧν ἐστι καὶ τοῦτο ἐπιζητῶ μαθεῖν. εἰπόντος τοῦ κυρηναίου τάδε ῥόδα φυλλοβολεῦντα τῶν δένδρων ἀπὸ στεφάνων πάντ' ἐγένοντο χαμαί. σὺ οὖν ἐστιν ὦ μουσικώτατε τὴν χαλεπήν μου ταύτην ζήτησιν ἀπολύσασθαι δημόκριτε, καὶ διατί οἱ ἐρῶντες στεφανοῦσι τὰς τῶν ἐρωμένων θύρας. καὶ ὁ δημόκριτος, ἀλλ' ἵνα κἀγὼ φησὶ μνημονεύσω τοῦ χαλκοῦ ποιητοῦ καὶ ῥήτορος διονυσίου, χαλκοῦς δὲ προσηγορεύθη διὰ τὸ συμβουλεῦσαι ἀθηναίοις χαλκῷ νομίσματι χρήσασθαι καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀνέγραψε καλλίμαχος ἐν τῇ τῶν ῥητορικῶν ἀναγραφῇ λέξω τι καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν ἐλεγείων. σὺ δ' ὦ θεόδωρε τοῦτο τὸ σὸν τὸ κύριον ὄνομα δέχου τήνδε προπινομένην τὴν ἀπ' ἐμοῦ ποίησιν. ἐγὼ δ' ἐπιδέξια πέμπω σοὶ πρώτῳ χαρίτων ἐγκεράσας χάριτας

Καὶ σὺ λαβὼν τόδε δῶρον ἀοιδὰς ἀντιπρόπιθι συμπόσιον κοσμῶν καὶ τὸ σὸν εὖ θέμενος.

Φὴς οὖν διά τι τῶν ἐστεφανωμένων ἐὰν λύηται ὁ στέφανος ἐρᾶν λέγονται. πότερον ὅτι ὁ ἔρως τοῦ τῶν ἐρώντων ἤθους περιαιρεῖται τὸν κόσμον. διὰ τὸ πρὸς τὴν ἐπιφανοῦς κόσμου περιαίρεσιν, φευκτὸν εἶναί φησι κλέαρχος ἐν πρώτῳ ἐρωτικῶν, καὶ σημεῖον νομίζουσι τοῦ καὶ τὸν τοῦ ἤθους κόσμον περιῃρῆσθαι τοὺς τοιούτους. ἢ καθάπερ ἐπὶ τῆς μαντικῆς ἄλλα πολλὰ καὶ τοῦτο σημειοῦνταί τινες. ὁ γὰρ ἐκ τοῦ στεφάνου κόσμος, οὐδὲν ἔχων μόνιμον σημεῖον ἐστὶ πάθους ἀβεβαίου μέν, καλλωπισμένου δέ. τοιοῦτος δ' ἐστὶν ὁ ἔρως οὐδένες γὰρ μᾶλλον τῶν ἐν τῷ ἐρᾶν ὄντων καλλωπίζονται. εἰ μὴ ἄρα ἡ φύσις οἱονεί τι δαιμόνιον δικαίως βραβεύουσα τῶν πραγμάτων ἕκαστον, οἴεται δεῖν τοὺς ἐρῶντας μὴ στεφανοῦσθαι πρὶν κρατήσωσι τοῦ ἔρωτος.

τοῦτο

τοῦτο δ' ἐστὶν ὅταν κατεργασάμενοι τὸν ἐρώμενον, ἀπαλλαγῶσι τῆς ἐπιθυμίας. τὴν ἀφαίρεσιν οὖν τοῦ στεφάνου σημεῖον τοῦ ἔτι διαγωνίζεσθαι εἶναι ποιούμεθα. ἢ ὁ ἔρως αὐτὸς οὐκ ἐῶν καθ' αὐτοῦ στεφανοῦσθαι, καὶ ἀνακηρύττεσθαι τὸν μὲν τὸν στέφανον περιαιρεῖσθαι τοῖς δὲ λοιποῖς ἐνδίδωσιν αἴσθησιν μηνύων ὅτι ἡττῶνται ὑπ' αὐτοῦ. διὸ ἐρᾶν οἱ λοιποὶ τοὺς τοιούτους φασίν. ἢ ὅτι λύεται μὲν πᾶν δεδεμένον, ὁ δὲ ἔρως στεφανουμένων τινῶν δεσμός ἐστι. οὐθένες γὰρ ἄλλοι τῶν δεδεμένων περὶ τὸ στεφανοῦσθαι σπουδάζουσι πλὴν οἱ ἐρῶντες, τὴν τοῦ στεφάνου δὴ λύσιν σημεῖον τοῦ περὶ τὸν ἔρωτα δεσμοῦ, νομίζοντες ἐρᾶν φασὶ τοὺς τοιούτους. ἢ διὰ τὸ πολλάκις τοὺς ἐρῶντας διὰ τὴν πτόησιν ὡς ἔοικε στεφανουμένους περιαιρεῖν αὐτῶν τὸν στέφανον ἀντιστρεφόμενοι τῇ ὑπονοίᾳ τὸ πάθος ὡς οὐκ ἄν ποτε τοῦ στεφάνου περιρρέοντος, εἰ μὴ ἤρων. ἢ ὅτι αἱ ἀναλύσεις περὶ μόνους μάλιστα τοὺς ἐρῶντας. καὶ καταδεδεμένους γίνονται. τὴν δὲ τοῦ στεφάνου ἀνάλυσιν καταδεδεμένων τινῶν εἶναι νομίζοντες, ἐρᾶν φασὶ τοὺς τοιούτους. καταδέδενται γὰρ οἱ ἐρῶντες εἰ μὴ ἄρα διὰ τὸ καταστέφεσθαι τῷ ἔρωτι τοὺς ἐρῶντας οὐκ ἐπίμονος αὐτῶν ὁ στέφανος γίνεται, χαλεπὸν γὰρ ἐπὶ μεγάλῳ καὶ θείῳ στεφάνῳ μικρὸν καὶ τὸν τυχόντα θεῖναι. Στεφανοῦσι δὲ τὰς τῶν ἐρωμένων θύρας, ἤτοι τιμῆς χάριν καθάπερ εἴ τινος θεοῦ τὰ πρόθυρα στεφανοῦσιν αὐτῷ. ἢ οὐ τοῖς ἐρωμένοις, ἀλλὰ τῷ ἔρωτι ποιούμενοι τὴν τῶν στεφάνων ἀνάθεσιν, τοῦ μὲν ἔρωτος τὸν ἐρώμενον ἄγαλμα τούτου δὲ ναὸν ὄντα τὴν οἴκησιν, στεφανοῦσι τὰς τῶν ἐρωμένων θύρας. ἢ μᾶλλον ὑφ' ὧν οἴονται καὶ πρὸς ἀλήθειαν τὸν τῆς ψυχῆς κόσμον ἐσκυλεῦσθαι τούτοις καὶ τὸν τοῦ σώματος κόσμον ὑπὸ τοῦ πάθους ἐξαγόμενοι καὶ σκυλεύοντες ἑαυτοὺς ἀνατιθέασι. πᾶς δ' ὁ ἐρῶν τοῦτο δρᾷ μέν· μὴ παρόντος δὲ τοῦ ἐρωμένου, τοῦτο ἐμποδὼν ποιεῖται τὴν ἀνάθεσιν. ὅθεν λυκοφρονίδης τὸν ἐρῶντα ἐκεῖνον αἰπόλον ἐποίησε λέγοντα. τό δ' ἀνατίθημί σοι ῥόδον καλὸν ἀνάθημα, καὶ πέδιλα καὶ κυνέην καὶ τὴν θηροφόνον λογχίδα ἐπεί μοι νόος ἄλλῃ κέχυται ἐπὶ τὰν χάρισι φίλαν παῖδα καὶ καλάν. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ ἱερώτατος πλάτων ἐν ἑβδόμῳ νόμων πρόβλημά τι προβάλλει στεφανωτικὸν ὅπερ ἄξιον ἐστὶν ἐπιλύσασθαι, οὕτως λέγοντος τοῦ φιλοσόφου. μήλων δέ τινων διανομαὶ καὶ στεφάνων πλείοσιν ἅμα καὶ ἐλάττοσιν ἁρμοττόντων τῶν ἀριθμῶν τῶν αὐτῶν ὁ μὲν πλάτων οὕτως εἶπεν. ἔστι δ' ὃ λέγει τοιοῦτον. ἀναβούλεται ἀριθμὸν εὑρεῖν ᾧ ἕως τοῦ τελευταίου ἀπὸ πλήθους τοῦ ἴσου πάντες ἕξουσιν ἤτοι μῆλα ἢ στεφάνους. φημὶ οὖν τὸν ἑξήκοντα ἀριθμὸν εἰς ἓξ συμπότας δύνασθαι τὴν ἰσότητα πληροῦν. οἶδα γὰρ ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐλέγομεν μὴ συνδειπνεῖν τῶν πέντε γε πλείους, ὅτι δέ γε ἡμεῖς ψαμμακόσιοι ἐσμὲν δῆλον. ὁ οὖν ἑξήκοντα ἀριθμὸς εἰς ἓξ τοὺς συμπότας πληρωθέντος τοῦ συμποσίου ἄρξεται οὕτως, εἰσῆλθεν εἰς τὸ συμπόσιον ὁ πρῶτος καὶ ἔλαβε στεφάνους ἑξήκοντα. ἐπεισελθόντι δὲ τῷ δευτέρῳ δίδωσι τοὺς ἡμίσεις, καὶ ἑκατέρῳ γίνονται τριάκοντα, καὶ τρίτῳ ἐπεισελθόντι ἐξ εἴκοσι συνδιαιρούμενοι τοὺς πάντας ἑξήκοντα ἔχουσι. τετάρτῳ πάλιν ὁμοίως κοινωνήσαντες, ἐκ δεκαπέντε γίνονται. πέμπτῳ δέ, ἐκ δώδεκα καὶ τῷ ἕκτῳ ἐκ δέκα. καὶ οὕτως ἰσότης ἀναπληροῦται τῶν στεφάνων. ταῦτα εἰπόντος τοῦ δημοκρίτου ὁ οὐλπιανὸς ἀποβλέψας πρὸς τὸν κύνουλκον

Οἵῳ μ' ὁ δαίμων ἔφη φιλοσόφῳ συνῴκισε κατὰ τὸ θεογνήτου τοῦ κωμῳδοποιοῦ φάσμα
Ἐπαρίστερ' ἔμαθες ὦ πόνηρε γράμματα, Ἀντέστροφέ σου τὸν βίον τὰ βυβλία
Πεφιλοσόφηκας γῆ τε κοὐρανῷ λαλῶν, Οἷς οὐδέν ἐστιν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων

Πόθεν γάρ σοι καὶ ὁ τῶν συρβηναίων ἐπῆλθε χορός. τίς τῶν ἀξίων λόγου μέμνηται τοῦ μουσικοῦ τούτου χοροῦ, καὶ ὃς οὐ πρότερον ἔφη ὦ οὗτος διδάξω σε πρὶν ἂν τὸν ἄξιον παρὰ σοῦ λάβω μισθόν. οὐ γὰρ ἐγὼ τὰς τῶν βυβλίων ἀκάνθας ὥσπερ σὺ ἀναγινώσκων ἐκλέγω. ἀλλὰ τὰ χρησιμώτατα καὶ ἀκοῆς ἄξια. ἐπὶ τούτοις ὁ οὐλπιανὸς δυσχεράνας ἀνεβόησε τὰ ἐξ ὑπονοίας ἀλέξιδος. οὐ δ' ἐν θετταλοῖς ταῦτά γ' ἐστὶν ὄνομα οὐ φασὶ τὸν θύοντα τοῖς κεκτημένοις δείξαντα ἰδεῖν. τὰ αὐτὰ ἰαμβεῖα φαίνεται καὶ παρ' ἀντιφάνει ἐν ὕπνῳ. καὶ ὁ κύνουλκος, ἐπεὶ περὶ στεφάνων ζητήσεις ἤδη γεγόνασιν, εἰπὲ ἡμῖν τίς ἐστιν ὁ παρὰ τῷ χαρίεντι ἀνακρέοντι ναυκρατίτης στέφανος ὦ οὐλπιανέ. φησὶ γὰρ οὗτος ὁ μελιχρὸς ποιητής. Στεφάνους δ' ἀνὴρ τρεῖς ἕκαστος εἶχεν τοὺς μὲν ῥοδίνους τὸν δὲ ναυκρατίτην.

Καὶ διατί παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ λύγῳ τινὲς στεφανοῦνται. φησὶ γὰρ ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν μελῶν. μεγίστης δ' ὁ φιλόφρων δέκα δὴ μῆνες ἐπειδὴ στεφανοῦται τῇ λύγῳ καὶ τρύγα πίνει μελιηδέα. ὁ γὰρ τῆς λύγου στέφανος ἄτοπος. πρὸς δεσμοὺς γὰρ καὶ πλέγματα ἡ λύγος ἐπιτήδειος. εἰπὲ οὖν ἡμῖν τί περὶ ζητήσεως ἀξίων ὄντων καὶ μὴ ὀνόματα θήρα φιλότης. σιωπῶντος δ' αὐτοῦ καὶ ἀναζητεῖν προσποιουμένου, ὁ δημόκριτος ἔφη ἀρίσταρχος ὁ γραμματικώτατος ἑταῖρε ἐξηγούμενος τὸ χωρίον ἔφη, ὅτι καὶ λύγοις ἐστεφανοῦντο οἱ ἀρχαῖοι. τήναρος δὲ ἀγροίκων εἶναι λέγει στεφάνωμα τὴν λύγον, καὶ οἱ ἄλλοι γε ἐξήγηνται ἀπροσδιόνυσά τινα εἰρήκασιν περὶ τοῦ προκειμένου. ἐγὼ δ' ἐντυχὼν τῷ μηνοδότου τοῦ σαμίου συγγράμματι, ὅπερ ἐπιγράφεται τῶν κατὰ τὴν σάμον ἐνδόξων ἀναγραφή, εὗρον τὸ ζητούμενον. ἀδμήτην γάρ φησι τὴν εὐρυσθέως ἐξ ἄργους φυγοῦσαν ἐλθεῖν εἰς σάμον. θεασαμένην δὲ τὴν τῆς ἥρας ἐπιφάνειαν, καὶ τῆς οἴκοθεν σωτηρίας χαριστήριον βουλομένην ἀποδοῦναι, ἐπιμεληθῆναι τοῦ ἱεροῦ τοῦ καὶ νῦν ὑπάρ-

θῶνος, πρότερον δ' ὑπὸ Λελέγων καὶ Νυμφῶν καθιδρυμένου, τοὺς δ' Ἀργείους πυθομένους καὶ χαλεπαίνοντας, πεῖσαι χρημάτων ὑποσχέσει Τυρρηνοὺς λῃστρικῷ τε βίῳ χρωμένους ἁρπάσαι τὸ βρέτας, πεπεισμένους τοὺς Ἀργείους ὡς εἰ τοῦτο γένοιτο, πάντως τι κακὸν πρὸς τῶν τὴν Σάμον κατοικούντων ἡ Ἀδμήτη πείσεται. τοὺς δὲ Τυρρηνοὺς ἐλθόντας εἰς τὸν Ἡραΐτην ὅρμον, καὶ διαβάντας, εὐθέως ἔχεσθαι τῆς πράξεως. ἀθύρου δὲ ὄντος τότε τοῦ νεὼ, ταχέως ἀνελέσθαι τὸ βρέτας καὶ διακομίσαντας ἐπὶ θάλασσαν εἰς τὸ σκάφος ἐμβαλέσθαι, λυσαμένους δ' αὐτοὺς τὰ πρυμνήσια καὶ τὰς ἀγκύρας ἀνελομένους, εἰρεσίᾳ τε πάσῃ χρωμένους ἀπαίρειν οὐ δύνασθαι. ἡγησαμένους οὖν θεῖόν τι εἶναι, πάλιν ἐξενεγκαμένους τῆς νεὼς τὸ βρέτας, ἀποθέσθαι παρὰ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ ψαιστὰ αὐτῷ ποιήσαντας περιδεεῖς ἀπαλλάττεσθαι. τῆς δὲ Ἀδμήτης ἕωθεν δηλωσάσης ὅτι τὸ βρέτας ἠφανίσθη, καὶ ζητήσεως γενομένης, εὑρεῖν μὲν αὐτὸ τοὺς ζητοῦντας ἐπὶ τῆς ἠϊόνος, ὡς δ' ἂν βαρβάροις Καρσὶν ὑπονοήσαντας αὐτόματον ἀποδεδρακέναι, πρός τι λύγου θωράκιον ἀπερείσασθαι καὶ τοὺς εὐμηκεστάτους τῶν κλάδων ἑκατέρωθεν ἐπισπασαμένους περιειλῆσαι πάντοθεν. τὴν δὲ Ἀδμήτην λύσασαν αὐτὸ ἁγνίσαι καὶ στῆσαι πάλιν ἐπὶ τοῦ βάθρου καθάπερ πρότερον ἵδρυτο. διόπερ ἐξ ἐκείνου καθ' ἕκαστον ἔτος ἀποκομίζεσθαι τὸ βρέτας εἰς τὴν ἠϊόνα καὶ ἀφανίζεσθαι, ψαιστά τε αὐτῷ παρατίθεσθαι, καὶ καλεῖσθαι τὸ νατὴν ἑορτὴν ὅτι συντόνως συνέβη περιειληφθῆναι τὸ βρέτας ὑπὸ τῶν τὴν πρώτην αὐτοῦ ζήτησιν ποιησαμένων. ἱστορεῖται δ' ὑπ' αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν χρόνον τῶν Καρῶν δεισιδαιμονίᾳ περισχεθέντων, ἐπὶ τὸ μαντεῖον τοῦ θεοῦ παραγενομένων εἰς Ὕβλαν, καὶ πυνθανομένων περὶ τῶν ἀπηντημένων, θεσπίσαι τὸν Ἀπόλλωνα τὴν αὐτοὺς ἀποδοῦναι τῇ θεῷ δι' ἑαυτῶν ἑκούσιον καὶ χωρὶς δυσχεροῦς συμφορᾶς, ἣν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀφώρισεν ὁ Ζεὺς τῷ Προμηθεῖ χάριν τῆς κλοπῆς τοῦ πυρὸς λύσας αὐτὸν ἐκ τῶν χαλεπωτάτων δεσμῶν, καὶ τίσιν ἑκούσιον ἐν ἀλυπίᾳ κειμένην δοῦναι θελήσαντος ταύτην ἔχειν ἐπιτάξαι τὸν καθηγούμενον τῶν θεῶν. ὅθεν οὔτ' ἐκείνου τὸν δεδηλωμένον στέφανον τῷ Προμηθεῖ περιγενέσθαι καὶ μετ' οὐ πολὺ τοῖς εὐεργετηθεῖσιν ἀνθρώποις ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν τοῦ πυρὸς δωρεάν. διόπερ καὶ τοῖς Καρσὶ κατὰ τὸ παραπλήσιον ἔθος παρεκελεύσατο στεφανώματι χρωμένοις τῇ λύγῳ, καταδεῖν τὴν ἑαυτῶν κεφαλὴν τοῖς κλάδοις οἷς αὐτοὶ κατέλαβον τὴν θεὸν, καταλῦσαι δὲ καὶ τἄλλα γένη τῶν στεφάνων ἐπέταξε χωρὶς τῆς δάφνης. ταύτην δ' αὐτὸς ἔφη τοῖς τὴν θεὸν θεραπεύουσι μόνοις ἀπονέμειν δῶρον, τοῖς τε χρησθεῖσιν ἐκ τῆς μαντείας κατακολουθήσαντας αὐτοὺς ἀβλαβεῖς ἔσεσθαι καὶ δίκην ἐν εὐωχίαις ἀποδιδόντας τῇ θεῷ τὴν προσήκουσαν. ὅθεν τοὺς Κᾶρας ὑπακοῦσαι βουλομένους τοῖς ἐκ τοῦ χρηστηρίου, καταλῦσαι τὰς ἔμπροσθεν εἰθισμένας στεφανώσεις. αὐτούς τε κατὰ πλῆθος χρῆσθαι μὲν τῇ λύγῳ, τοῖς δὲ θεραπεύουσι τὴν θεὸν ἐπιτρέψαι φορεῖν τὸν καὶ νῦν ἔτι διαμένοντα τῆς δάφνης στέφανον. μνημονεύει δ' ἔοικεν ἐπιπεσόντι τῆς κατὰ τὸν λύγον στεφανώσεως καὶ Νικαίνετος ὁ ἐποποιὸς ἐν τοῖς ἐπιγράμμασι ποιητὴς ὑπάρχων ἐπιχώριος, καὶ τὴν ἐπιχώριον ἱστορίαν ἠγαπηκὼς ἐν πλείοσι. λέγει δ' οὕτως.

Οὐκ ἐθέλω Φιλόθηρε κατὰ πτόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀρούρης
Σαίνυσθαι ζεφύρου πνεύμασι τερπόμενος
Ἀρκεῖ μοι κοίτη μὲν ὑπὸ πλευρῇ στιχὰς (?) μοῦνα
Ἐγγὺς γὰρ Προμόλου δέμνιον ἐνδαπίης.
Καὶ λύγος ἀρχαῖον Καρῶν στέφος, ἀλλὰ φερέσθω
Οἶνος καὶ μουσῶν ἡ χαρίεσσα λύρη
Θυμῆρες πίνοντες ὅπως Διὸς εὐκλέα νύμφην
Μέλπωμεν νήσου δεσπότιν ἡμετέρης

Ἐν τούτοις γὰρ ἀμφιβόλως εἰρηκὼς ὁ Νικαίνετος πότερον στρωμνῆς ἕνεκεν ἢ στεφανώσεως ἀρκεῖται τῇ λύγῳ, τῷ λέγειν αὐτὴν τῶν Καρῶν ἀρχαῖον στέφος, πρόδηλον καθίστησι τὸ ζητούμενον. συνέβη δὲ τὴν τῆς λύγου στεφάνωσιν, καὶ μέχρι τῶν κατὰ Πολυκράτη χρόνων ὡς αὔτις ἐνεργείαν τῇ νήσῳ συνηθεστέραν ὑπάρχειν. ὁ γοῦν Ἀνακρέων φησί· μεγίστης ὁ Φιλόφρων δὴ μὴν ἐπεὶ δὴ στεφανοῦται τῇ λύγῳ καὶ ῥύγα πίνει μελινδέα. ταῦτα ἴσασιν οἱ θεοὶ ὡς πρῶτος αὐτὸς ἐν τῇ καλῇ Ἀλεξανδρείᾳ εὗρον κτησάμενος τὸ τοῦ Μηνοδότου συγγραμμάτιον, καὶ ἐπιδείξας πολλοῖς ἐξ αὐτοῦ τὸ παρὰ τῷ Ἀνακρέοντι ζητούμενον. λαβὼν δὲ παρ' ἐμοῦ ὁ πᾶσι κλοπὴν ὀνειδίζων Ἡφαιστίων ἐξιδιοποιήσατο τὴν λύσιν, καὶ σύγγραμμα ἐξέδωκεν ἐπιγράψας περὶ τοῦ παρ' Ἀνακρέοντι λυγίνου στεφάνου, ὅπερ νῦν ἐν τῇ Ῥώμῃ εὕρομεν παρὰ τῷ Ἀντιμοττύρᾳ Δημητρείῳ, τοιοῦτος δέ τις καὶ ὁ Ἡφαιστίων συγγραφεὺς, καὶ περὶ τὸν καλὸν ἡμῶν Ἄδραστον ἐγένετο, ἐκδόντος γὰρ τούτου πέντε μὲν βιβλία περὶ τῶν παρὰ Θεοφράστῳ ἐν τοῖς περὶ ἠθῶν καθ' ἱστορίαν καὶ λέξιν ζητουμένων, ἕκτον δὲ περὶ τῶν ἐν τοῖς ἠθικοῖς Νικομαχείοις Ἀριστοτέλους, ἐννοίας ἀμφιλαφῶς παραθεμένου καὶ περὶ τοῦ παρὰ Ἀντιφῶντι τῷ τραγῳδοποιῷ Πληξίππου καὶ πλεῖστα ὅσα καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀντιφῶντος εἰπόντος, σφετερισάμενος καὶ ταῦτα, ἐπέγραψέ τι βιβλίον περὶ τοῦ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασιν Ἀντιφῶντος οὐδὲν ἴδιον προσεξευρὼν, ὥσπερ κἂν τῷ περὶ τοῦ λυγίνου στεφάνου. μόνον γὰρ τοῦτ' ἴδιον εἴρηκεν, ὅτι Φύλαρχος ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν οἶδε τὴν κατὰ λύγον ἱστορίαν, καὶ ὅτι οὔτε τὰ Νικαινέτου οἶδεν οὔτε τὰ Ἀνακρέοντος ὁ συγγραφεὺς, ἀπέδειξέ τις καὶ διαφωνοῦντα αὐτὸν κατ' ἔνια τῶν ἱστορηθέντων παρὰ Μηνοδότῳ. δύναται δέ τις λέγειν περὶ τῆς λύγου ἁπλούστερον ὅτι ὁ Μεγιστῆς τῇ λύγῳ στεφανοῦται ὡς πα-

ρακειμένης

κειμένης ΛΕΙΠΕΙ. Ἐκ τοῦ δελφοῦ πάντες γόνυ πεπτηότες ἐμὸν κυνέοντι δεσπόταν, καὶ μέγαν βασιλέα φωνέοντες. τούτων λεχθέντων ὁ Δημόκριτος ἔφη, ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ πολυμαθεστάτου γραφὲν Ἀριστοτέλους εἰς Ἑρμείαν τὸν Ἀταρνέα, οὐ παιάν ἐστιν ὡς ὁ τὴν τῆς ἀσεβείας κατὰ τοῦ φιλοσόφου γραφὴν ἀπενεγκάμενος Δημόφιλος εἰς αἰδῶ τε παρασκευασθεὶς ὑπ' Εὐρυμέδοντος, ὡς ἀσεβοῦντος καὶ ᾄδοντος ἐν τοῖς συσσιτίοις ὁσημέραι εἰς τὸν Ἑρμείαν παιᾶνα. ὅτι δὲ παιᾶνος οὐδεμίαν ἔμφασιν παρέχει τὸ ᾆσμα, ἀλλὰ τῶν σκολιῶν ἕν τι καὶ αὐτὸ εἶδός ἐστιν ἐξ αὐτῆς τῆς λέξεως φανερὸν ἡμῖν ποιήσω. Ἀρετὰ πολύμοχθε γένει βροτείῳ θήραμα κάλλιστον βίῳ, σᾶς πέρι παρθένε μορφᾶς καὶ θανεῖν ζηλωτὸς ἐν Ἑλλάδι πότμος, καὶ πόνους τλῆναι μαλεροὺς ἀκάμαντας. τοῖον ἐπὶ φρένα βάλλεις καρπὸν τ' ἀθάνατον χρυσοῦ τε κρέσσω καὶ γονέων μαλακαυγήτοιό θ' ὕπνου. σεῦ δ' ἕνεκεν ὁ Διὸς Ἡρακλῆς, Λήδας τε κοῦροι πολλὰ ἀνέτλασαν ἔργοις σὰν ἀγρεύοντες δύναμιν. σοῖς δὲ πόθοις Ἀχιλλεὺς Αἴας τε Ἀΐδαο δόμους ἦλθον, σᾶς δ' ἕνεκεν φιλίου μορφᾶς καὶ Ἀταρνέος ἔντροφος ἀελίου χήρωσεν αὐγάς. τοιγὰρ ἀοίδιμος ἔργοις, ἀθάνατόν τε μιν αὐξήσουσι μοῦσαι μνημοσύνης θυγατέρες Διὸς ξενίου σέβας αὔξουσαι φιλίας τε γέρας βεβαίας. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα εἴ τις ἐνκατιδεῖν ἐν τούτοις δύναται παιωνικὸν ἰδίωμα σαφῶς ὁμολογοῦντος τοῦ γεγραφότος, τετελευτηκέναι τὸν Ἑρμείαν δι' ὧν εἴρηκε· σᾶς γὰρ φιλίου μορφᾶς Ἀταρνέος ἔντροφος ἀελίου χήρωσεν αὐγάς. οὐκ ἔχει δ' οὔτε τὸ παιανικὸν ἐπίρρημα, καθάπερ ὁ εἰς Λύσανδρον τὸν Σπαρτιάτην γραφεὶς ὄντως παιάν· ὅν φησι Δοῦρις ἐν τοῖς Σαμίων ἐπιγραφομένοις ὅροις, ᾄδεσθαι ἐν Σάμῳ. παιὰν δ' ἐστὶ καὶ ὁ εἰς Κρατερὸν τὸν Μακεδόνα γραφεὶς ὃν ἐτεκτήνατο Ἀλεξῖνος ὁ διαλεκτικὸς ὥς φησιν Ἕρμιππος ὁ Καλλιμάχειος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ἀριστοτέλους. ᾄδεται δὲ καὶ οὗτος ἐν Δελφοῖς λυρίζοντός γέ τινος παιδός, καὶ ὁ εἰς Ἀγήμονα δὲ τὸν Κορίνθιον Ἀλκυόνης πατέρα, ὃν ᾄδουσι Κορίνθιοι ἔχει τὸ παιανικὸν ἐπίφθεγμα. παρέθετο δὲ αὐτὸ Πολέμων ὁ περιηγητὴς ἐν τῇ πρὸς Ἀράθιον ἐπιστολῇ, καὶ ὁ εἰς Πτολεμαῖον δὲ τὸν πρῶτον Αἰγύπτου βασιλεύσαντα παιάν ἐστιν ὃν ᾄδουσι Ῥόδιοι, ἔχει γὰρ τὸ ἰὴ παιὰν ἐπίφθεγμα ὥς φησι Γόργος ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ θυσιῶν, ἐπ' Ἀντιγόνῳ δὲ καὶ Δημητρίῳ φησὶ Φιλόχορος Ἀθηναίους ᾄδειν παιᾶνας· ποιησάντων πολλῶν καὶ τοῦ Ἑρμοκλέους προκριθέντος. ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῇ ἀπολογίᾳ, εἰ μὴ κατέψευσται ὁ λόγος φησίν· οὐ γὰρ ἄν ποτε Ἑρμείᾳ θύειν ὡς ἀθανάτῳ προαιρούμενος, ὡς θνητῷ μνῆμα κατεσκεύαζον, καὶ ἀθανατίζειν τὴν φύσιν βουλόμενος ἐπιταφίοις ἂν τιμαῖς ἐκόσμησα. τοιαῦτα λέγοντος τοῦ Δημοκρίτου ὁ Κύνουλκος ἔφη τί με ἀνέμνησας κείνων κυλίκων κατὰ τὸν σοφὸν Φίλωνα, δέον μηδὲν τῶν σπουδῆς ἀξίων λέγειν τι τοῦ γάστρωνος παρόντος Οὐλπιανοῦ. οὗτος γὰρ τὰς καπυρωτέρας ᾠδὰς ἀσπάζεται μᾶλλον τῶν ἐσπουδασμένων, δίαι εἰσὶν αἱ Λοκρικαὶ καλούμεναι μοιχικαί τινες τὴν φύσιν ὑπάρχουσαι, ὡς καὶ ἥδε· ὤ τί πάσχεις; μὴ προδῷς ἄμμ' ἱκετεύω· πρὶν καὶ μολεῖν κεῖνον ἀνίστω, μὴ κακὸν μέγα ποιήσῃς κἀμὲ τὴν δειλάκραν. ἀμέρα καὶ ἤδη· τὸ φῶς διὰ τᾶς θυρίδος οὐκ εἰσορῇς. τοιούτων γὰρ ᾀσμάτων αὐτοῦ πᾶσα πλήρης ἡ Φοινίκη ἐν ᾗ καὶ οὗτος περιῄει καλαμίζων μετὰ τῶν τοὺς κολάβρους καλουμένους συντιθέντων, εἴρηται γὰρ ὦ καλὲ Οὐλπιανὲ τοὔνομα. καὶ ὅγε Σκήψιος Δημήτριος ἐν τῷ δεκάτῳ τοῦ Τρωϊκοῦ διακόσμου φησὶν οὕτως· Κτησιφῶν ὁ Ἀθηναῖος ποιητὴς τῶν καλουμένων κολάβρων, ὃν καὶ ὁ πρῶτος μετὰ Φιλέταιρον ἄρξας Περγάμου Ἄτταλος δικαστὴν κατέστησε βασιλικῶν τῶν περὶ τὴν Αἰολίδα. ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος συγγραφεὺς κἂν τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ τῆς αὐτῆς πραγματείας Μνησιπτολέμου φησὶ ποτὲ τοῦ ἱστοριογράφου τοῦ παρὰ Ἀντιόχῳ τῷ προσαγορευθέντι μεγάλῳ πλεῖστον ἰσχύσαντος υἱὸν γενέσθαι Σέλευκον, τὸν τῶν ἱλαρῶν ᾀσμάτων ποιητὴν, ὧνπερ συνεχῶς ᾄδειν εἰώθασι· κἀγὼ παιδοφιλήσω. πολύ μοι κάλλιον ἢ γαμεῖν. παῖς μὲν γὰρ παρεὼν κἠν πολέμῳ μᾶλλον ἐπωφελεῖ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποβλέψας εἰς αὐτὸν ἔφη, ἀλλ' ἐπειδή μοι ὀργίζῃ ἔρχομαί σοι λέξων τὸν Συρβηναίων χορὸν ὅστις ἐστί. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς δεῖ γάρ ἔφη κάθαρμα θυμοῦσθαί με ἐφ' οἷς εἴρηκας ἢ κατ' ὀλίγον σοι πεφροντικέναι κύον ἀδδεές, ἀλλ' ἐπεὶ διδάσκειν με τί ἐπαγγέλλει σπονδάς σοι ποιοῦμαι οὐ τριακοντούτιδας, σὺ δὲ μόνον δίδασκε τίς ὁ Συρβηναίων χορός. Κλέαρχος ὦ λῷστε ἐν δευτέρῳ περὶ παιδείας οὑτωσί φησι· λέπεταί τις ὁ Βυρσηναίων χορὸς ὧν ἕκαστον τὸ δοκοῦν ἑαυτῷ κατᾴσαι δεῖ προσέχοντα οὐδὲν τῷ προκαθημένῳ καὶ διδάσκοντι τὸν χορὸν, ἀλλ' αὐτὸς πολὺ τούτων ἀτακτότερός ἐστι θεατής. καὶ κατὰ τὸν παρῳδὸν Μάτρωνα

Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι
Εὔβοιός τε καὶ Ἑρμογένης Δίοι τε Φίλιπποι
Οἱ μὲν δὴ τεθνᾶσι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι
Ἔστι δέ τις Κλεόνικος ὃν ἀθάνατον λάχε γῆρας.
Οὔτε ποιητάων ἀδαήμων οὔτε θεάων
Ὧ καὶ τεθνεῶτι λαλεῖν πόρε Περσεφόνεια.

Σὺ δὲ καὶ ζῶν καλὲ Οὐλπιανὲ πάντα μὲν ζητεῖς λέγεις δὲ οὐδέν. καὶ ὅς τις ἡδέως ἔφη τῶν ἐπῶν ὦ καλέ μου ἑταῖρε ἕως ἔτι ἐμμένομεν ταῖς σπονδαῖς, καὶ ὁ Κύνουλκος πολλοί τινες παρῳδιῶν ποιηταὶ γεγόνασιν ὦ ἑταῖρε ἐνδοξότατος δ' ἦν Εὔβοιος ὁ Πάριος γενόμενος τοῖς χρόνοις κατὰ Φίλιππον, οὗτός ἐστιν ὁ καὶ Ἀθηναίοις λοιδορησάμενος, καὶ σώζεται αὐτοῦ τῶν παρῳδιῶν βιβλία τέσσαρα. μνημονεύει δ' αὐ-

τοῦ Τίμωνος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Σίλλων. Πολέμων δ' ἐν τῷ δωδεκάτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον, περὶ τῶν τὰς παρῳδίας γεγραφότων ἱστορῶν, τάδε γράφει· καὶ τὸν Βοιωτὸν δὲ καὶ τὸν Εὔβοιον τοὺς τὰς παρῳδίας γράψαντας, λογίους ἂν φήσαιμι διὰ τὸ παίζειν ἀμφιδεξίως, καὶ τῶν προγενεστέρων ποιητῶν ὑπερέχειν ἐπιγεγονότας. εὑρετὴν μὲν οὖν τοῦ γένους Ἱππώνακτα φατέον τὸν ἰαμβοποιόν. λέγει γὰρ οὗτος ἐν τοῖς ἑξαμέτροις·

Μοῦσά μοι Εὐρυμέδοντιάδεα τὴν ποντοχάρυβδιν,
τὴν ἐγγαστριμάχαιραν ὃς ἐσθίει οὐ κατὰ κόσμον
ἔννεφ' ὅπως ψηφῖδι κακῇ κακὸν οἶτον ὄληται
βουλῇ δημοσίῃ παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.

Κέχρηται δὲ καὶ Ἐπίχαρμος ὁ Συρακούσιος ἔν τινι τῶν δραμάτων ἐπ' ὀλίγον, καὶ Κρατῖνος ὁ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητὴς ἐν Εὐνείδαις. καὶ τὸν κατ' αὐτὸν Ἡγήμων ὁ Θάσιος, ὃν ἐκάλουν Φακῆν. λέγει γὰρ οὕτως·

ἐς δὲ Θάσον μ' ἐλθόντα μετεωρίζοντες ἔβαλλον
πολλοῖσι σπελέθοισι, καὶ ὧδέ τις εἶπε παραστάς·
ὦ πάντων ἀνδρῶν βδελυρώτατε, τίς σ' ἀνέπεισεν
ἐς καλὴν κρηπῖδα ποσὶν τοιοῖσδ' ἀναβῆναι; τοῖσι δ' ἐγὼ πᾶσι μικρὸν μετὰ τοῦτ' ἔπος εἶπον,
μνῆμ' ἀνέπεισε γέροντα καὶ οὐκ ἐθέλοντ' ἀναβῆναι,
καὶ πενίη, ἣ πολλοὺς Θασίων εἰς ὁλκάδα βάλλει ἐς κούρων βδελυρῶν ὀλλύντων τ' ὀλλυμένων τε
ἀνδρῶν, οἳ καὶ νῦν κεῖθι κακῶς κακὰ ῥαψῳδοῦσιν οἷς καὶ ἐγὼ μάλα πολλὰ χατίζων ἐπίθησα
αὖθις δ' οὐκ ἔτι κέρδος ἀποίσομαι εἰς Θασίους δὲ
μηδὲν ποιμαίνων κλυτὸν ἄργυρον ἐξαλαπάξω, μή τίς μοι κατὰ οἶκον Ἀχαιιάδων νεμεσήσῃ,
πεσσομένης ἀλόχου τὸν Ἀχαιικὸν ἄρτον ἐν οἴκοις καί ποτέ τις εἴπῃσι μικρὸν τυροῦντα ἰδοῦσα
ὦ φιλίων ὁ ἀνὴρ παρ' Ἀθηναίοισιν ἀείσας πεντήκοντ' ἔλαβεν δραχμάς, σὺ δὲ μικρὸν ἔπεμψας.
ταῦτά μοι ὁρμαίνοντι παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη
χρυσῆν ῥάβδον ἔχουσα καὶ ἤλασεν εἶπέ τε φωνῇ·
δεινὰ παθοῦσα φακῆ βδελυρὰ χώρει εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ τότε θαρσήσας, καὶ ἤειδον πολὺ μᾶλλον.

Πεποίηκε δὲ παρῳδίας καὶ Ἕρμιππος ὁ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητής. τούτων δὲ πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς θυμελικοὺς Ἡγήμων, καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἐνίκησεν, ἄλλαις τε παρῳδίαις, καὶ τῇ Γιγαντομαχίᾳ. γέγραφε δὲ καὶ κωμῳδίαν εἰς τὸν ἀρχαῖον τρόπον, ἣν ἐπιγράφουσι Φιλίννην. ὁ δὲ Εὔβοιος πολλὰ μὲν εἴρηκεν ἐν τοῖς ποιήμασι χαρίεντα· περὶ μὲν τῆς τῶν βαλανέων μάχης·

βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν. περὶ δὲ τοῦ λοιδορουμένου κουρέως τῷ κεραμεῖ τῆς γυναικὸς χάριν·

μὴ δὲ σὺ τόνδ' ἀγαθός περ ἐὼν ἀποαίρεο κούρην·
μὴ δὲ σὺ Πηλείδη. ὅτι δὲ ἦν τις περὶ αὐτοὺς δόξα παρὰ τοῖς Σικελιώταις Ἀλέξανδρος Αἰτωλὸς ὁ τραγῳδοδιδάσκαλος ποιήσας ἐλεγεῖον τρόπον τοῦτον δηλοῖ·

ὡς ἀγαθοκλέος λάσιαι φρένες ἤλασαν ἔξω πατρίδος ἀρχαίων ἦν ὁ δ' ἀνὴρ προγόνων
εἰδὼς ἐκ νεότητος ἀεὶ ξείνοισιν ὁμιλεῖν. ξεῖνος Μιμνέρμου δ' εἰσὶ τόσα Κρονίων
παιδομανεῖ σὺν ἔρωτι ποτὶ πῖον ἔγραφε Πέλωψ (sic) καὶ ἔρως παρ' Ὁμηρείην ἀγλαΐην ἐπέων
πιστυγάσῃ φωρῶσαν ἀεὶδέα ἤ τινα χλούνην φλοιῶν ἀθύρη σὺν κακοδαιμονίῃ.
τοῖχ' συρηκοσίοις καὶ ἔχων χάριν ὡς δὲ Βοιωτοὺς ἔκλυεν Εὐβοίῳ τέρπεται οὐδ' ὀλίγον.

Πολλῶν οὖν ἑκάστοτε τοιούτων λεγομένων ἐπεί ποτε ἑσπέρα κατελάμβανεν ἡμᾶς, ὁ μέν τις ἔλεγε, παῖ λύχνειον. οἱ δὲ λυχνέα. οἱ δὲ λοφνίαν οὕτω καλεῖσθαι φάσκων τὴν ἐκ φλοιοῦ λαμπάδα. ὁ δὲ πανὸν ἄλλος δὲ φανόν. ὁ δὲ λυχνοῦχον. ὁ δὲ λύχνον, καὶ δίμυξον δὲ λύχνον ἕτερος, ἄλλος δὲ ἑλάνην. ὁ δὲ πρὸς ἑλάνας τὰς λαμπάδας οὕτω φάσκων καλεῖσθαι παρὰ τὴν ἕλην, οὕτω δ' εἰπεῖν Νεάνθην ἐν τῷ περὶ Ἀτταλον ἱστορικῶν, καὶ ἄλλος ὅτι δή ποτε ὡς τάραχον γίνεσθαι οὐ τὸν τυχόντα τῶν ἤδη τούτοις ἴσων πάντων λεγομένων. Σιληνὸν μὲν γάρ τις τὸν γλωσσογράφον ἔφασκεν Ἀθηναίους λέγειν τὰς λαμπάδας φανούς. Τιμαχίδας δὲ ὁ Ῥόδιος, ἕλεφον τὸν φανὸν καλεῖσθαι, ὅτι φησὶν οἱ νυκτερευόμενοι τῶν νέων ἔχουσιν οὓς οὗτοι ἐλάνας καλοῦσιν. Ἀμερίας δὲ γράβιον τὸν φανόν. Σέλευκος δὲ οὕτως ἐξηγεῖται ταύτην τὴν λέξιν. γράβιον ἐστὶ τὸ πρίνινον ἢ δρύϊνον ξύλον ὃ περιεθλασμένον καὶ κατεσχισμένον ἐξάπτεσθαι καὶ φαίνειν τοῖς ὁδοιποροῦσιν, Θεοδωρίδας γοῦν ὁ Συρακούσιος ἐν Κενταύροις διθυράμβῳ φησὶ πίσσα δ' ἀπὸ γραβίων ἔσταζεν ὕλ.

τὴν δ' ἐν τρίοδον τι κεραμοποτὶ λῇ προειπὼν λάβε τριόδοντα καὶ λυχνοῦχον ἐπιφέρει,
ἐγὼ δὲ δεξιᾷ γε τὸν δ' ἔχω τινὰ σιδηρότευκτον ἐν ἄλλῳ θηρῶν μέλος. Κρατίνου

Κρατίνου τε Φωσφόρου λύχνου σέλας. Ἄλεξις Μίδωνι·

ὁ πρῶτος εὑρὼν μετὰ λυχνοῦχου περιπατεῖν τῆς νυκτὸς ἦν τις κηδεμὼν τῶν δακτύλων.
ἐν δὲ Θεοφορήτῳ ὁ αὐτὸς Ἄλεξις· οἴμαι γὰρ ἐπιτιμᾶν τῶν ἀπαντώντων τινάς
ἦ μὴν ὅτι τηνικαῦτα μεθύων περιπατῶ. ποῖος γάρ ἐστι φανὸς ὦ πρὸς τῶν θεῶν
τοιοῦτος οἷος ὁ γλυκύτατος ἥλιος. Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Συγκρούουσι· λαβὼν τὸν φανὸν ἅψον μοι λύχνον. ἄλλοι δ' ἔφασκον φανὸν λέγεσθαι τὴν λαμπάδα, οἱ δὲ τὴν ἔκ τινων ξύλων τετμημένων δέσμην. Μένανδρος ἀνεψιοῖς·

ὁ φανός ἐστι μεστὸς ὕδατος οὑτοσί, δεῖ τ' οὐχὶ σείειν, ἀλλὰ ποιεῖν αὐτὸν νικάστατος ἐν πα-
τελῶ ταῖς ὁ κάπηλος γὰρ οὐκ τῶν γειτόνων ἀντ' οἴνου αὖτ' ἔλαιον ἀποδώσεται τινί
ἀντ' ὄξος ἀπέπεμψ' ὁ κατάρατος δοὺς ὕδωρ. Φιλιππίδης συμπλεούσαις,
ὁ φανὸς ἡμῶν οὐκ ἔφαινεν οὐδὲ ἕν ἔπειτα φύσας δυστυχὴς οὐκ ἠδυνάτο,

Φερεκράτης δ' ἐν Κραπατάλλοις, τὴν νῦν λυχνίαν καλουμένην λυχνεῖον κέκληκεν διὰ τούτων· τίς τῶν λυχνείων ἡ ἐργασία; Τυρρηνική. ποικίλαι γὰρ ἦσαν αἱ παρὰ τοῖς Τυρρηνοῖς ἐργασίαι, φιλοτέχνων ὄντων τῶν Τυρρηνῶν. Ἀριστοφάνης δ' Ἱππεῦσι· τῶν δ' ἀκοντίων συνδοῦντες ὀρθὰ τρία λυχνείῳ χρώμεθα. Δίφιλος δ' ἐν Ἀγνοίᾳ· ἅψαντες λύχνον λυχνεῖον ἐζητοῦμεν. Εὐφορίων δ' ἐν Ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι Διονύσιον φησὶ τὸν νεώτερον Σικελίας τύραννον Ταραντίνοις ἐς τὸ πρυτανεῖον ἀναθεῖναι λυχνεῖον δυνάμενον καίειν τοσούτους λύχνους, ὅσος ὁ τῶν ἡμερῶν ἐστιν ἀριθμὸς εἰς τὸν ἐνιαυτόν. Ἕρμιππος δ' ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν ἰάμβοις τὸ στρατιωτικὸν λυχνεῖον σύνθετον οὕτως ὀνομάζει· ἐν δὲ Φορμοφόροις δράματι τῇ δ' ἐξιόντι δεξιᾷ ὦ λυχνίδιον. πανὸς δ' ὀνομάζεται τὸ διακεκομμένον ξύλον, καὶ συνδεδεμένον. τούτῳ δὲ ἐχρῶντο λαμπάδι. Μένανδρος ἀνεψιοῖς εἰπών· πανὸν λύχνον λυχνοῦχον ὅτι πάρεστι φῶς· μόνον πολὺ ποιεῖ. Δίφιλος στρατιώτῃ· ἀλλ' ὁ πανὸς ὕδατος ἐστὶ μεστός. πρότερος δὲ τούτων Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι μέμνηται. ἐχρῶντο δ' αὐτῷ ὡς λαμπάδι. ξυλολυχνούχου δὲ μέμνηται Ἄλεξις καὶ τάχα τούτῳ ὅμοιόν ἐστι τῷ παρὰ Θεοπόμπῳ ὀβελισκολύχνιος. Φιλύλλιος δὲ τὰς λαμπάδας, δετὰς καλεῖ. οὐ παλαιὸν δ' εὕρημα λύχνος. φλογὶ δ' οἱ παλαιοὶ τῆς τε δᾳδὸς καὶ τῶν ἄλλων λύχνων ἐχρῶντο. κοιμίσαι λύχνον Κλέαρχος φησί.

Καὶ Πλάτων ἐν Νυκτὶ μακρᾷ· ἐνταῦθ' ἐπ' ἄκρων τῶν κεροτύπων ἕξει λύχνον δίμυξον, μνημονεύει τοῦ διμύξου λύχνου καὶ Μεταγένης ἐν Φιλοθύτῃ, καὶ Φιλωνίδης ἐν Κοθόρνοις. Κλέαρχος δ' ἐν ταῖς Γλώσσαις λοφνίδα φησὶ καλεῖν Ῥοδίους τὴν ἐκ τοῦ φλοιοῦ τῆς ἀμπέλου λαμπάδα, Ὅμηρος δὲ τὰς λαμπάδας δετὰς ὀνομάζειν· καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενος πῦρ. ἑλάνη δ' ἡ λαμπὰς καλεῖται ὡς Ἀμερίας φησίν. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἑλάνην τὴν τῶν καλάμων δέσμην. λύχνα δὲ οὐδετέρως εἴρηκεν Ἡρόδοτος ἐν δευτέρᾳ ἱστοριῶν. λυχνοκαυτίαν δὲ ἣν οἱ πολλοὶ λέγουσι λυχναψίαν Κηφισόδωρος ἐν Ὑΐ. καὶ ὁ Κύνουλκος ἀεί ποτε τῷ Οὐλπιανῷ ἀντικορυσσόμενος ἔφη· ἐμοὶ δὲ παῖ δωροδεῖπνε ἀσσαρίου κανδήλας πρίω, ἵνα κἀγὼ κατὰ τὸν καλὸν Ἀγάθωνα ἀναφωνήσω τάδε τοῦ ἡδίστου Ἀριστοφάνους· ἐκφέρετε πεύκας κατ' Ἀγάθωνα φωσφόρους. καὶ ταῦτ' εἰπὼν οὐρανὸν ὑπ' ἄλλα σὑ πόλεον τοῦτο βάσιν, ὑπεξῆλθεν ἐκ συμποσίου ὑπνηλὸς κάρτα γενόμενος. τῶν δὲ πολλῶν τὸ ἰὴ παιὼν ἐπιφθεγγομένων, ὁ Ποντιανὸς ἔφη· Κλέαρχος ὁ Σολεὺς οὐδενὸς ὢν δεύτερος τῶν τοῦ σοφοῦ Ἀριστοτέλους μαθητῶν, ἐν τῷ προτέρῳ περὶ παροιμιῶν τὴν Λητώ φησιν ἐκ Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας ἀνακομίζουσαν εἰς Δελφοὺς Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν γενέσθαι παρὰ τὸ τοῦ κληθέντος Πύθωνος σπήλαιον, καὶ ἐφορμῶντος τοῦ Πύθωνος ἐπ' αὐτούς, ἡ Λητὼ τῶν παίδων τὸν ἕτερον ἐν ταῖς ἀγκάλαις ἔχουσα προσβᾶσα τῷ λίθῳ τῷ ἔτι κειμένῳ ὑπὸ τῷ ποδὶ τῆς χαλκῆς εἰργασμένης Λητοῦς, ὃ τῆς τότε πράξεως μίμημα γενόμενον ἀνάκειται, περὶ τὴν πλάτανον ἐν Δελφοῖς, εἰπεῖν ἵε παῖ, τυχεῖν δὲ τόξα μετὰ χεῖρας ἔχοντα τὸν Ἀπόλλωνα. τοῦτο δ' ἐστὶν ὡς ἂν εἴποι τις ἄφιε παῖ, καὶ βάλλε παῖ. διόπερ ἀπὸ τούτου λεχθῆναι φασὶ τὸ ἵε παῖ καὶ ἵε παιὼν. ἔνιοι δὲ παρεγκλίνοντές τε τὴν λέξιν καὶ ἤδη τοῖς δεινοῖς ἀλεξητήριον. τινὰ παροιμίαν φασὶν, ἰὴ παιὼν, καὶ οὐχὶ ἵε παῖ. πολλοὶ δὲ καὶ ἤδη τοῖς τέλος ἔχουσιν ἐπιφθεγγόμενοι. ἐν παροιμίᾳ ὡς οὐχ ἁπλῶς ἐφύμνιον φασὶν οὕτως τὸ δῆον λελόμενον ἰὴ παιών. διὰ δὲ τὸ λίαν ἡμῖν εἶναι συνήθει λανθάνειν ὂν παροιμιακόν. οἱ δὲ τὸ τοιοῦτον λέγοντες οὐχ ὡς παροιμίαν. τὸ δὲ ὑφ' Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ λεχθὲν φανερῶς πεπλασται ἤδη σπονδαῖς ἐπὶ τὸ πρῶτον ἐς τρεῖς εἰπεῖν τὸν θεὸν οὕτως ἰὴ παιών, ἰὴ παιὼν. ἐκ ταύτης γὰρ τῆς πίστεως τὸ τρίμετρον καλούμενον ἀνατίθησι τῷ θεῷ φάσκων τοῦ θεοῦ τοῦθ' ἑκάτερον εἶναι τῶν μέτρων. ὅτι μακρῶν μὲν τῶν πρώτων δύο συλλαβῶν λεγομένων ἰὴ παιὼν, ἡρῷον γίνεται. βραχέων δὲ

ὙΓΙΕΙΑ.

Hypponax

λεχθεισῶν ἰαμβείων, ἔστι δὲ δῆλον, ὅτι καὶ τὸν ἴαμβον ἀκαθετὸν αὐτῷ βραχειῶν γὰρ γινομένων ἐν δύο ταῖς ἁπασῶν τελευταίαις συλλαβαῖς εἰς μακρὰν ποιήσει τις, ὁ ἱππώνακτος ἴαμβος ἔσται μετὰ ταῦτα ἤδη μελλόντων καὶ ἡμῶν ἀνίστασθαι, ἐπεισῆλθον παῖδες φέροντες ὁ μέν τις θυμιατήριον ὁ δὲ

Ariphro

Ἔθος δὲ ἦν ἀναστᾶσι τοῦ δείπνου καὶ προσέσασι τὸ λοιπὸν τοῦ ἀκράτου τῷ διδόντι παιδὶ ἐκπιεῖν διδόναι. Παιᾶνα εἰς ὑγείαν ἐποίησε τόνδε ἀρίφρων ὁ σικυώνιος. Ὑγίεια πρεσβίστα μακάρων. μετὰ σοῦ ναίοιμι τὸ λειπόμενον βιοτᾶς· σὺ δέ μοι πρόφρων σύνοικος εἴης. εἰ γάρ τις ἢ πλούτου χάρις ἢ τεκέων. τᾶς ἰσδαίμονός τ' ἀνθρώποις βασιληΐδος ἀρχᾶς, ἢ πόθων. οὓς κρυφίοις ἀφροδίτης ἄρκυσιν θηρεύομεν, ἢ εἴ τις ἄλλα θεόθεν ἀνθρώποισι τέρψις, ἢ πόνων ἀμπνοὰ πέφανται, μετὰ σεῖο μάκαιρα ὑγίεια τέθηλε πάντα καὶ λάμπει χαρίτων ἔαρ. σέθεν δὲ χωρὶς οὔτις εὐδαίμων.

Ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι λέγει οὕτως Κρεανο

Μοῦσαι καὶ τὸν ἐκ τυρρηνίας οἶνον σὺν ὀκτὼ λαμβάνειν ἐπίσταμαι.

Plato. Socrate. Dionysius chalcus

ταῦτα φίλτατε τιμόκρατες κατὰ τὸν πλάτωνα οὐ σωκράτους νέου καὶ καλοῦ παίγνια, ἀλλὰ τῶν δειπνοσοφιστῶν σπουδάσματα. κατὰ γὰρ τὸν χαλκοῦν διονύσιον τί κάλλιον ἀρχομένοις ἢ καταπαυομένοις ἢ τὸ πιθανότατον.

ΤΕΛΟΣ.

A B a b c d e f g h i k l m n o p q r s t.

Omnes sunt quaterniones, exceptis A & B qui sunt quinterniones. & t ultimo qui est duernio.

VENETIIS APVD ALDVM, ET
ANDREAM SOCERVM
MENSE AVGVSTO.
M.D.XIIII.

Δόξα καὶ ἔπαινος τῷ θεῷ

Lo del pano
la emendaciõ de sabellico
Boiõs y boetho

ALDVS M. R.

300
4
1200
3
3600

26
26
26

dominor

ATHENAEUS

35
306

~~38 30000~~

30000
3750
55000 33750

74
1

6
40
17
57 libros
28 enconomj
430 ...
100 ...
6 βου
6 ...
100 ...
26 ...
164 ...
42 ...
20 ...

~~Posidippi vel ...~~

30000
2250
27750
5500
33250
33250
500

180
285
5500

15
375
1875
3750
5625

4500
1125
5625
33750
39375

π ποιον ...

15 5625
5500
120

74
375
1500
2625
27750

33750
5625
5

27750
5625
33750
33375
375

...αω . ω
βροντάω . ω
κολλάω . ω

ho hhh h el señor
h. qus Damaskippus
el el señor

el señor có confer.
conservadore dela
republica del ...

108
30
138
50
~~188~~
190
26
164

---

de julio

a ... del mes ... entero
... esta ...
... ... cada mes

85

... de julio ...

15
375
1925
375
5675

20
7500

75
10
750

12
300
600
3000
3900

74
30000
2250
27750
5500
33250

hermanillo ~~greco~~
pedanio
ruta silvestris

de ...
430 ...

6
4
5

50

Zorge ... emprestado al m

21
15
36

... al ... un ...
... unos ... 2
de ...

14 . 6 . ...
de julio

60
750 . dinero
164 . toledo
15 pare
14 predas
4 ...
26 ...
43 grana
28 enconomje
16 collegio
1170...

270
7
1

298 al
~~1147~~
845 . dinero
25 pre
45 gra
16 collegio
28 enconomje
100 padilla
78 ...
20 ...

~~5 ...~~
~~stobeus~~

33750
33250
500
1176

AT